

Holy Bible

Aionian Edition®

Sveta Pismo
Serbian Karadzic/Danicic Latin

AionianBible.org

Prvo na svetu ponovo prevedeno Sveti Pismo
100% besplatno štampanje i kopiranje
poznat kao " Ljubičasto Sveti Pismo "

Holy Bible Aionian Edition ®
Sveta Pismo
Serbian Karadžić/Danicic Latin

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 8/25/2024

Source copyright: Public Domain

Karadžić New Testament, Daničić Old Testament, 1847, 1865

Formatted by Speedata Publisher 4.19.20 (Pro) on 9/2/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc
<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Predgovor

Srpski at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Srpski at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 377 translations now available in 166 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.

Pregled Sadržaja

STARI ZAVET

Postanak	11
Izlazak	41
Levitski Zakonik	66
Brojevi	85
Ponovljeni Zakon	111
Isus Navin	133
Sudije	148
Ruta	163
1 Samuelova	165
2 Samuelova	185
1 Kraljevima	201
2 Kraljevima	221
1 Dnevnika	239
2 Dnevnika	257
Ezra	278
Nehemija	285
Jestira	294
Jov	299
Psalmi	314
Poslovice	350
Propovednik	363
Pesma nad pesmama	368
Isajja	371
Jeremija	400
Tužbalice	433
Jezekilj	436
Danilo	466
Osijska	475
Joil	480
Amos	482
Ovadija	486
Jona	487
Mihej	488
Naum	491
Avakum	493
Sofonija	495
Agej	497
Zaharija	498
Malahija	503

NOVI ZAVET

Mateju	507
Marku	526
Luki	538
Jovanu	558
Dela apostolska	573
Rimljanima	593
1 Korinæanima	601
2 Korinæanima	609
Galaæanima	614
Efežanima	617
Filipljanima	620
Kološanima	622
1 Solunjanima	624
2 Solunjanima	626
1 Timoteju	627
2 Timoteju	630
Titu	632
Filemonu	633
Jevrejima	634
Jakovljeva	640
1 Petrova	642
2 Petrova	645
1 Jovanova	647
2 Jovanova	649
3 Jovanova	650
Judina	651
Apokalipsa	652

DODATAK

Vodič za Čitaocе
Rečnik
Karte
Sudbina
Ilustracije, Doré

STARI ZAVET

*I izagnav èovjeka postavi pred vrtom Edemskim heruvima s plamenijem maèem, koji se vijaše
i tamo i amo, da èuva put ka drvetu od života.*

Postanak 3:24

Postanak

1 U poèetku stvori Bog nebo i zemlju. **2** A zemlja bješe bez oblièja i pusta, i bješe tama nad bezdanom; i duh Božji dizaše se nad vodom. **3** I reèe Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost. **4** I vidje Bog svjetlost da je dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. **5** I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noæ. I bi veèe i bi jutro, dan prvi. **6** Potom reèe Bog: neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode. **7** I stvari Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako. **8** A svod nazva Bog nebo. I bi veèe i bi jutro, dan drugi. **9** Potom reèe Bog: neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mjesto, i neka se pokaže suho. I bi tako. **10** I suho nazva Bog zemlja, a zborišta vodena nazva mora; i vidje Bog da je dobro. **11** Opet reèe Bog: neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme, i drvo rodno, koje raða rod po svojim vrstama, u kojem æe biti sjeme njegovo na zemlji. I bi tako. **12** I pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme po svojim vrstama, i drvo, koje raða rod, u kojem je sjeme njegovo po njegovijem vrstama. I vidje Bog da je dobro. **13** I bi veèe i bi jutro, dan treæi. **14** Potom reèe Bog: neka budu vidjela na svodu nebeskom, da dijele dan i noæ, da budu znaci vremenima i danima i godinama; **15** I neka svijetle na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju. I bi tako. **16** I stvari Bog dva vidjela velika: vidjelo veæe da upravlja danom, i vidjelo manje da upravlja noæu, i zvijezde. **17** I postavi ih Bog na svodu nebeskom da obasjavaju zemlju. **18** I da upravljuju danom i noæu, i da dijele svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro. **19** I bi veèe i bi jutro, dan èetvrti. **20** Potom reèe Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski. **21** I stvari Bog kitove velike i sve žive duše što se mièu, što provrješe po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro; **22** I blagoslovi ih Bog govoreæi: raðajte se i množite se, i napunite vodu po morima, i ptice neka se množe na zemlji. **23** I bi veèe i bi jutro, dan peti. **24** Potom reèe Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako. **25** I stvari Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem, i stoku po vrstama njezinijem, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro. **26** Potom reèe Bog: da naèinimo èovjeka po svojemu oblièju, kao što smo mi, koji æe biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svih životinja što se mièu po zemlji. **27** I stvari Bog èovjeka po oblièju svojemu, po oblièju Božnjemu stvari ga; muško i žensko stvari ih. **28** I

blagoslovi ih Bog, i reèe im Bog: raðajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se mièe po zemlji. **29** I još reèe Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemlji, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to æe vam biti za hranu. **30** A svjemu zvjerinju zemaljskom i svjemu pticama nebeskim i svemu što se mièe na zemlji i u èem ima duša živa, dao sam svu travu da jedu. I bi tako. **31** Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma. I bi veèe i bi jutro, dan šesti.

2 Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova. **2** I svrši

Bog do sedmoga dana djela svoja, koja uèini; i poèinu u sedmi dan od svih djela svojih, koja uèini; **3** I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan poèinu od svih djela svojih, koja uèini; **4** To je postanje neba i zemlje, kad postaše, kad Gospod Bog stvari zemlju i nebo, **5** I svaku biljku poljsku, dokle je još ne bješe na zemlji, i svaku travku poljsku, dokle još ne nicaše; jer Gospod Bog još ne pusti dažda na zemlju, niti bješe èovjeka da radi zemlju. **6** Ali se podizaše para sa zemlje da natapa svu zemlju. **7** A stvari Gospod Bog èovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta èovjek duša živa. **8** I nasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku; i ondje namjesti èovjeka, kojega stvari. **9** I uèini Gospod Bog, te nikose iz zemlje svakojaka drveta lijepa za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života usred vrtu i drvo od znanja dobra i zla. **10** A voda tecijaše iz Edema natapajuæi vrt, i odande se dijeljaše u èetiri rijeke. **11** Jednoj je ime Fison, ona teèe oko cijele zemlje Evilske, a ondje ima zlata, **12** I zlato je one zemlje vrlo dobro; ondje ima i bdela i dragoga kamena oniha. **13** A drugoj je rijeci ime Geon, ona teèe oko cijele zemlje Huske. **14** A treæoj je rijeci ime Hidekel, ona teèe k Asirskoj. A èetvrtu je rijeka Efrat. **15** I uzevši Gospod Bog èovjeka namjesti ga u vrtu Edemskom, da ga radi i da ga èuva. **16** I zaprijeti Gospod Bog èovjeku govoreæi: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu; **17** Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umrijeæeš. **18** I reèe Gospod Bog: nije dobro da je èovjek sam; da mu naèinim druga prema njemu. **19** Jer Gospod Bog stvari od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i dovede k Adamu da vidi kako æe koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako da joj bude ime; **20** I Adam nadjede ime svakom živinæetu i svakoj ptici nebeskoj i svakoj zvijeri poljskoj; ali se ne naðe Adamu drug prema njemu. **21** I Gospod Bog pusti tvrd san na Adama, te zaspia; pa mu uze jedno rebro, i mjesto popuni mesom; **22** I Gospod Bog stvari ženu od rebra, koje uze Adamu, i dovede je k

Adamu. 23 A Adam reèe: sada eto kost od mojih kosti, i tijelo od mojega tijela. Neka joj bude ime èovjeèica, jer je uzeta od èovjeka. 24 Zato æe ostaviti èovjek oca svojega i mater svoju, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. 25 A bjehu oboje goli, Adam i žena mu, i ne bješe ih sramota.

3 Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospod Bog; pa reèe ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu? 2 A žena reèe zmiji: mi jedemo roda sa svakoga drveta u vrtu; 3 Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete. 4 A zmija reèe ženi: neæete vi umrijeti; 5 Nego zna Bog da æe vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oèi, pa æete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo. 6 I žena videæi da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati i da je drvo vrlo dragoo radi znanja, uzabra roda s njega i okusi, pa dade i mužu svojemu, te i on okusi. 7 Tada im se otvoriše oèi, i vidješe da su goli; pa spletoše lišæa smokova i naèiniše sebi pregaèe. 8 I zaèuše glas Gospoda Boga, koji iðaše po vrtu kad zahladiti; i sakri se Adam i žena mu ispred Gospoda Boga među drveta u vrtu. 9 A Gospod Bog viknu Adama i reèe mu: gdje si? 10 A on reèe: èuh glas tvoj u vrtu, pa se poplaših, jer sam go, te se sakrih. 11 A Bog reèe: ko ti kaza da si go? da nijesi jeo s onoga drveta što sam ti zabranio da ne jedeš s njega? 12 A Adam reèe: žena koju si udrudio sa mnom, ona mi dade s drveta, te jedoh. 13 A Gospod Bog reèe ženi: zašto si to uèinila? A žena odgovori: zmija me prevari, te jedoh. 14 Tada reèe Gospod Bog zmiji: kad si to uèinila, da si prokleta mimo svako živinèe i mimo sve zvijeri poljske; na trbuhi da se vuèeš i prah da jedeš do svojega vijeka. 15 I još meæem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvojega i sjemena njezina; ono æe ti na glavu stajati a ti æeš ga u petu ujedati. 16 A ženi reèe: tebi æeu mnoge muke zadati kad zatrudniš, s mukama æeš djecu raðati, i volja æe tvoja stajati pod vlašæu muža tvojega, i on æe ti biti gospodar. 17 Pa onda reèe Adamu: što si poslušao ženu i okusio s drveta s kojega sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s njega, zemlja da je prokleta s tebe; s mukom æeš se od nje hraniti do svojega vijeka; 18 Trnje i korov æe ti raðati, a ti æeš jesti zelje poljsko; 19 Sa znojem lica svojega ješæe hljeb, dokle se ne vratиш u zemlju od koje si uzet; jer si prah, i u prah æeš se vratiti. 20 I Adam nadjede ženi svojoj ime Jeva, zato što je ona mati svjema živima. 21 I naèini Gospod Bog Adamu i ženi njegovoj haljine od kože, i obuèe ih u njih. 22 I reèe Gospod Bog: eto, èovjek posta kao jedan od nas

znajuæi što je dobro što li zlo; ali sada da ne pruži ruke svoje i uzbere i s drveta od života, i okusi, te dovijeka živi. 23 I Gospod Bog izagna ga iz vrta Edemskoga da radi zemlju, od koje bi uzet; 24 I izagnav èovjeka postavi pred vrtom Edemskim heruvima s plamenijem maèem, koji se vijaše i tamо i amo, da èuva put ka drvetu od života.

4 Iza toga Adam pozna Jevu ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Kajina, i reèe: dobih èovjeka od Gospoda. 2 I rodi opet brata njegova Avelja. I Avelj posta pastir a Kajin ratar. 3 A poslije nekoga vremena dogodi se, te Kajin prinese Gospodu prinos od roda zemaljskoga; 4 A i Avelj prinese od prvina stada svojega i od njihove pretililine. I Gospod pogleda na Avelja i na njegov prinos, 5 A na Kajina i na njegov prinos ne pogleda. Zato se Kajin rasrdi veoma, i lice mu se promijeni. 6 Tada reèe Gospod Kajinu: što se srdiš? što li ti se lice promijeni? 7 Neæeš li biti mio, kad dobro èiniš? a kad ne èiniš dobro, grijeh je na vratima. A volja je njegova pod tvojom vlašæu, i ti si mu stariji. 8 Poslije govoraše Kajin s Aveljem bratom svojim. Ali kad bijahu u polju, skoèi Kajin na Avelja brata svojega, i ubi ga. 9 Tada reèe Gospod Kajinu: gdje ti je brat Avelj? A on odgovori: ne znam; zar sam ja èuvar brata svojega? 10 A Bog reèe: šta uèini! glas krvi brata tvojega vièe sa zemlje k meni. 11 I sada, da si proklet na zemlji, koja je otvorila usta svoja da primi krv brata tvojega iz ruke tvoje. 12 Kad zemlju uzrashi, neæe ti više davati blaga svojega. Biæeš potukaè i bjegunac na zemlji. 13 A Kajin reèe Gospodu: krivica je moja velika da mi se ne može oprostiti. 14 Evo me tjeraš danas iz ove zemlje da se krijem ispred tebe, i da se skitam i potucam po zemlji, pa æe me ubiti ko me udesi. 15 A Gospod mu reèe: zato ko ubije Kajina, sedam æe se puta to pokajati. I naèini Gospod znak na Kajinu da ga ne ubije ko ga udesi. 16 I otide Kajin ispred Gospoda, i naseli se u zemlji Naidskoj na istoku prema Edemu. 17 I pozna Kajin ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Enoha. I sazida grad i prozva ga po imenu sina svojega Enoh. 18 A Enohu rodi se Gaidad; a Gaidad rodi Maleleila; a Maleleilo rodi Matusala; a Matusal rodi Lameha. 19 I uze Lameh dvije žene: jednoj bješe ime Ada a drugoj Sela. 20 I Ada rodi Jovila; od njega se narodiše koji žive pod šatorima i stoku pasu. 21 A bratu njegovu bješe ime Juval; od njega se narodiše gudaèi i sviraèi. 22 A i Sela rodi Tovelu, koji bješe vješt kovati svašta od mjedi i od gvožđa; a sestra Tovelu bješe Noema. 23 I reèe Lameh svojima ženama, Adi i Seli: èujte glas moj, žene Lamehove, poslušajte rijeèi moje: ubiæu èovjeka za ranu svoju i mladiæa za masnicu svoju. 24 Kad æe se Kajin osvetiti sedam puta, Lameh æe sedamdeset i

sedam puta. 25 A Adam opet pozna ženu svoju, i ona rodi sina, i nadje mu ime Sit, jer mi, reče, Bog dade drugoga sina za Avelja, kojega ubi Kajin. 26 I Situ se rodi sin, kojemu nadjede ime Enos. Tada se poče prizivati ime Gospodnje.

5 Ovo je pleme Adamovo. Kad Bog stvori ēovjeka, po obliju svojemu stvori ga. 2 Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih, i nazva ih ēovjek, kad biše stvoreni. 3 I poživje Adam sto i trideset godina, i rodi sina po obliju svojemu, kao što je on, i nadjede mu ime Sit. 4 A rođiv Sita poživje Adam osam stotina godina, rađajući sinove i kæeri; 5 Tako poživje Adam svega devet stotina i trideset godina; i umrije. 6 A Sit poživje sto i pet godina, i rodi Enosa; 7 A rođiv Enosa poživje Sit osam stotina i sedam godina, rađajući sinove i kæeri; 8 Tako poživje Sit svega devet stotina i dvanaest godina; i umrije. 9 A Enos poživje devedeset godina, i rodi Kajinana; 10 A rođiv Kajinana poživje Enos osam stotina i petnaest godina, rađajući sinove i kæeri; 11 Tako poživje Enos svega devet stotina i pet godina; i umrije. 12 A Kajinan poživje sedamdeset godina, i rodi Maleleila; 13 A rođiv Maleleila poživje Kajinan osam stotina i ēetrdeset godina, rađajući sinove i kæeri; 14 Tako poživje Kajinan svega devet stotina i deset godina; i umrije. 15 A Maleleilo poživje šezdeset i pet godina, i rodi Jareda; 16 A rođiv Jareda poživje Maleleilo osam stotina i trideset godina, rađajući sinove i kæeri; 17 Tako poživje Maleleilo svega osam stotina i devedeset i pet godina; i umrije. 18 A Jared poživje sto i šezdeset i dvije godine, i rodi Enoha; 19 A rođiv Enoha poživje Jared osam stotina godina, rađajući sinove i kæeri; 20 Tako poživje Jared svega devet stotina i šezdeset i dvije godine, i umrije. 21 A Enoh poživje šezdeset i pet godina, i rodi Matusala; 22 A rođiv Matusala poživje Enoh jednako po volji Božjoj trista godina, rađajući sinove i kæeri; 23 Tako poživje Enoh svega trista i šezdeset i pet godina; 24 I živeći Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog. 25 A Matusal poživje sto i osamdeset i sedam godina, i rodi Lameha; 26 A rođiv Lameha poživje Matusal sedam stotina i osamdeset i dvije godine, rađajući sinove i kæeri; 27 Tako poživje Matusal svega devet stotina i šezdeset i devet godina; i umrije. 28 A Lameh poživje sto i osamdeset i dvije godine, i rodi sina, 29 I nadjede mu ime Noje govoreći: ovaj æe nas odmoriti od posala naših i od truda ruku naših na zemlji, koju prokla Gospod. 30 A rođiv Noja poživje Lameh pet stotina i devedeset i pet godina, rađajući sinove i kæeri; 31 Tako poživje Lameh svega sedam stotina i sedamdeset i sedam godina; i umrije. 32 A Noju kad bi pet stotina godina, rodi Noje Sima, Hama i Jafetu.

6 A kad se ljudi počeše množiti na zemlji, i kæeri im se narodiše. 2 Videći sinovi Božji kæeri ēovjeće kako su lijepe uzimaše ih za žene koje htješe. 3 A Gospod reče: neæe se duh moj dovjeka preti s ljudima, jer su tijelo; neka im još sto i dvadeset godina. 4 A bijaše tada divova na zemljiji; a i poslije, kad se sinovi Božji sastajahu sa kæerima ēovjećim, pa im one raðahu sinove; to bijahu silni ljudi, od starine na glasu. 5 I Gospod videći da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemljiji, i da su sve misli srca njihova svagda samo zle, 6 Pokaja se Gospod što je stvorio ēovjeka na zemljiji, i bi mu ţao u srcu. 7 I reče Gospod: hoćeš da istrijebim sa zemlje ljudi, koje sam stvorio, od ēovjeka do stoke i do sitne životinje i do ptica nebeskih; jer se kajem što sam ih stvorio. 8 Ali Noje nađe milost pred Gospodom. 9 Ovo su događaji Nojevi: Noje bješe ēovjek pravedan i bezazlen svojega vijeka; po volji Božjoj svagda življaše Noje. 10 I rodi Noje tri sina: Sima, Hama i Jafetu. 11 A zemlja se pokvari pred Bogom, i napuni se zemlja bezakonja. 12 I pogleda Bog na zemljiju, a ona bješe pokvarena; jer svako tijelo pokvari put svoj na zemljiju. 13 I reče Bog Noju: kraj svakome tijelu dođe preda me, jer napuniše zemlju bezakonja; i evo hoćeš da ih zatrem sa zemljom. 14 Naèini sebi kovëeg od drveta gofera, i naèini pregratke u kovëegu; i zatopi ga smolom iznutra i spolja. 15 I naèini ga ovako: u dužinu neka bude trista lakata, u širinu pedeset lakata, i u visinu trideset lakata; 16 Pusti dosta svjetlosti u kovëeg; i krov mu svedi ozgo od lakta; i udari vrata kovëegu sa strane; i naèini ga na tri boja: donji, drugi i treći. 17 Jer evo pustiæu potop na zemljiju, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je god na zemljiji sve æe izginuti. 18 Ali æeu s tobom uèiniti zavjet svoj: i uæi æeš u kovëeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom. 19 I od svega živa, od svakoga tijela, uzeæeš u kovëeg po dvoje, da saèuvaš u životu sa sobom, a muško i žensko neka bude. 20 Od ptica po vrstama njihovijem, od stoke po vrstama njezinijem, i od svega što se mièe na zemljiji po vrstama njegovijem, od stoke po dvoje neka uđe s tobom, da ih saèuvaš u životu. 21 I uzmi sa sobom svega što se jede, i èuvaj kod sebe, da bude hrane tebi i njima. 22 I Noje uèini, kako mu zapovjedi Bog, sve onako uèini.

7 I reče Gospod Noju: uđi u kovëeg ti i sav dom tvoj; jer te nađoh pravedna pred sobom ovoga vijeka. 2 Uzmi sa sobom od svih životinja èistih po sedmoro, sve mužjaka i ženku njegovu; a od životinja neèistih po dvoje, mužjaka i ženku njegovu, 3 Također i od ptica nebeskih po sedam, mužjaka i ženku njegovu, da im se saèuva sjeme na zemljiji.

4 Jer æu do sedam dana pustiti dažd na zemlju za èetrdeset dana i èetrdeset noæi, i istrijebiæu sa zemlje svako tijelo živo, koje sam stvorio. 5 I Noje uèini sve što mu zapovjedi Gospod. 6 A bješe Noju šest stotina godina kad doðe potop na zemlju. 7 I uđe Noje u kovèeg i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovih s njim radi potopa. 8 Od životinja èistih i od životinja neèistih i od ptica i od svega što se mièe po zemlji, 9 Uđe k Noju u kovèeg po dvoje, muško i žensko, kao što bješe Bog zapovjedio Noju. 10 A u sedmi dan doðe potop na zemlju. 11 Kad je bilo Noju šest stotina godina, te godine drugoga mjeseca, sedamnaesti dan toga mjeseca, taj dan razvališe se svi izvori velikoga bezdana, i otvorile se ustave nebeske; 12 I udari dažd na zemlju za èetrdeset dana i èetrdeset noæi. 13 Taj dan uđe u kovèeg Noje i Sim i Ham i Jafet, sinovi Nojevi, i žena Nojeva i tri žene sinova njegovih s njima; 14 Oni, i svakojake zvijeri po vrstama svojim, i svakojaka stoka po vrstama svojim, i što se god mièe po zemlji po vrstama svojim, i ptice sve po vrstama svojim, i što god leti i ima krila. 15 Dođe k Noju u kovèeg po dvoje od svakoga tijela, u kojem ima živa duša, 16 Muško i žensko od svakoga tijela uðoše, kao što bješe Bog zapovjedio Noju; pa Gospod zatvori za njim. 17 I bi potop na zemlji za èetrdeset dana; i voda doðe i uze kovèeg, i podiže ga od zemlje. 18 I navali voda, i usta jako po zemlji, i kovèeg stade ploviti vodom. 19 I navaljivaše voda sve veæema po zemlji, i pokri sva najviša brda što su pod cijelijem nebom. 20 Petnaest lakata doðe voda iznad brda, pošto ih pokri. 21 Tada izgibe svako tijelo što se micaše na zemlji, ptice i stoka, i zvijeri i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi. 22 Sve što imaje dušu živu u nosu, sve što bijaše na suhu, pomrije. 23 I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo Noje osta i što s njim bješe u kovèegu. 24 I stajaše voda povrh zemlje sto i pedeset dana.

8 A Bog se opomenu Noja i svijeh zvijeri i sve stoke što bjeju s njim u kovèegu; i posla Bog vjetar na zemlju da uzbije vodu. 2 I zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade. 3 I stade voda opadati na zemlji, i jednako opadaše poslije sto i pedeset dana; 4 Te se ustavi kovèeg sedmoga mjeseca dana sedamnaestoga na planini Araratu. 5 I voda opadaše sve veæema do desetoga mjeseca; i prvoga dana desetoga mjeseca pokazaše se vrhovi od brda. 6 A poslije èetrdeset dana otvorili Noje prozor na kovèegu, koji bješe naèinio; 7 I ispusti gavrana, koji jednako odlijetaše i dolijetaše dokle ne presahnu voda na zemlji. 8 Pa pusti i golubicu da bi vidio je li opala voda sa

zemlje. 9 A golubica ne našavši gdje bi stala nogom svojom vrti se k njemu u kovèeg, jer još bješe voda po svoj zemlji; i Noje pruživši ruku uhvati je i uze k sebi u kovèeg. 10 I poèeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu iz kovèega. 11 I pred veèe vrti se k njemu golubica, i gle, u kljunu joj list maslinov, koji bješe otkinula; tako pozna Noje da je opala voda sa zemlje. 12 Ali poèeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu, a ona mu se više ne vrti. 13 Šest stotina prve godine vijeka Nojeva prvi dan prvoga mjeseca usahnu voda na zemlji; i Noje otkri krov na kovèegu, i ugleda zemlju suhu. 14 A drugoga mjeseca dvadeset sedmoga dana bješe sva zemlja suha. 15 Tada reèe Bog Noju govoreæi: 16 Izidi iz kovèega ti i žena tvoga i sinovi tvog i žene sinova tvogih s tobom; 17 Sve zvijeri što su s tobom od svakoga tijela, ptice i stoku i što god gamiže po zemlji, izvedi sa sobom, neka se raziðu po zemlji, i neka se plode i množe na zemlji. 18 I izide Noje i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovih s njim. 19 Sve zvijeri, sve sitne životinje, sve ptice i sve što se mièe po zemlji po svojim vrstama izidoše iz kovèega. 20 I naèini Noje žrtvenik Gospodu, i uze od svake èiste stoke i od svijeh ptica èistijeh, i prinese na žrtveniku žrtve paljenice. 21 I Gospod omirisa miris ugodni, i reèe u srcu svojem: neæu više kleti zemlje s ljudi, što je misao srca èovjeèijega zla od malena; niti æu više ubijati svega što živi, kao što uèinih. 22 Otsele dokle bude zemlje, neæe nestajati sjetve ni žetve, studeni ni vruæine, ljeta ni zime, dana ni noæi.

9 I Bog blagoslovi Noja i sinove njegove, i reèe im: raðajte se i množite se, i napunite zemlju; 2 I sve zvijeri zemaljske i sve ptice nebeske i sve što ide po zemlji i sve ribe morske neka vas se boje i straše; sve je predano u vaše ruke. 3 Što se god mièe i živi, neka vam bude za jelo, sve vam to dadoh kao zelenu travu. 4 Ali ne jedite mesa s dušom njegovom, a to mu je krv. 5 Jer æu i vašu krv, duše vaše, iskati; od svake æe je zvijeri iskati; iz ruke samoga èovjeka, iz ruke svakoga brata njegova iskaæeu dušu èovjeèiju. 6 Ko prolje krv èovjeèiju, njegovu æe krv prolići èovjek; jer je Bog po svojem obliju stvorio èovjeka. 7 Raðajte se dakle i množite se; narodite se veoma na zemlji i namnožite se na njoj. 8 I reèe Bog Noju i sinovima njegovijem s njim, govoreæi: 9 A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas, 10 I sa svijem životinjama, što su s vama od ptica, od stoke i od svega zvijerja zemaljskoga što je s vama, sa svaèim što je izašlo iz kovèega, i sa svijem zvijerjem zemaljskim. 11 Postavljam zavjet svoj s vama, te otsele neæe nijedno tijelo poginuti od potopa, niti æe više biti potopa da zatre zemlju. 12 I reèe Bog: evo znak zavjeta

koji postavljam između sebe i vas i svake žive tvari, koja je s vama dovijeka: **13** Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta između mene i zemlje. **14** Pa kad oblake navućem na zemlju, vidjeće se duga u oblacima, **15** I opomenuće se zavjeta svojega koji je između mene i vas i svake duše žive u svakom tijelu, i neće više biti od vode potopa da zatre svako tijelo. **16** Duga æe biti u oblacima, pa æeu je pogledati, i opomenuće se vjeènoga zavjeta između Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji. **17** I reèe Bog Noju: to je znak zavjeta koji sam uèinio između sebe i svakoga tijela na zemlji. **18** A bijahu sinovi Nojevi koji izidoše iz kovèega: Sim i Ham i Jafet; a Ham je otac Hanancima. **19** To su tri sina Nojeva, i od njih se naseli sva zemlja. **20** A Noje poèe raditi zemlju, i posadi vinograd. **21** I napiv se vina opi se, i otkri se nasred šatora svojega. **22** A Ham, otac Hanancima, vidje golotinju oca svojega, i kaza obojici braæe svoje na polju. **23** A Sim i Jafet uzeše haljinu, i ogrnuše je obojica na ramena svoja, i iduæi natraške pokriše njom golotinju oca svojega, licem natrag okrenuvši se da ne vide golotinje oca svojega. **24** A kad se Noje probudi od vina, dozna šta mu je uèinio mlaði sin, **25** I reèe: proklet da je Hanan, i da bude sluga slugama braæe svoje! **26** I još reèe: blagosloven da je Gospod Bog Simov, i Hanan da mu bude sluga! **27** Bog da raširi Jafeta da živi u šatorima Simovijem, a Hanan da im bude sluga! **28** I poživje Noje poslije potopa trista i pedeset godina. **29** A svega poživje Noje devet stotina i pedeset godina; i umrije.

10 A ovo su plemena sinova Nojevih, Sima, Hama i Jafetu, kojima se rodiše sinovi poslije potopa. **2** Sinovi Jafetovi: Gamer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Meseh i Tiras. **3** A sinovi Gamerovi: Ashanas i Rifat i Togarma. **4** A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim. **5** Od njih se razdijeliše ostrva narodna na zemljama svojim, svako po jeziku svojemu i po porodicama svojim, u narodima svojim. **6** A sinovi Hamovi: Hus i Mesrain, Fud i Hanan. **7** A sinovi Husovi: Sava i Evila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dadan. **8** Hus rodi i Nevroda; a on prvi bi silan na zemlji; **9** Bješe dobar lovac pred Gospodom; zato se kaže: dobar lovac pred Gospodom kao Nevrod. **10** A poèetak carstvu njegovu bješe Vavilon i Oreh i Arhad i Halani u zemlji Senaru. **11** Iz te zemlje izaðe Asur, i sazida Nineviju i Rovot grad i Halah, **12** I Dasem između Ninevije i Halaha; to je grad velik. **13** A Mesrain rodi Ludeje i Enemeje i Laveje i Neftaleje, **14** I Patroseje i Hasmeje, odakle izaðoše Filisteji i Gaftoreji. **15** A Hanan rodi Sidona, prvenca svojega, i Heta, **16** I Jevuseja i Amoreja i Gergeseja, **17** I Eveja i

Arukeja i Aseneja, **18** I Aradeja i Samareja i Amateja. A poslije se rasijaše plemena Hananejska. **19** I bjehu meðe Hananejske od Sidona iduæi na Gerar pa do Gaze, i iduæi na Sodom i Gomor i Adamu i Sevojim pa do Dasa. **20** To su sinovi Hamovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim. **21** I Simu rodiše se sinovi, najstarijemu bratu Jafetovu, ocu svih sinova Everovijeh. **22** Sinovi Simovi bjehu: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram. **23** A sinovi Aramovi: Uz i Ul i Gater i Mas. **24** A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera. **25** A Everu se rodiše dva sina: jednom bješe ime Falek, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja, a bratu njegovu ime Jektan. **26** A Jektan rodi Elmodada i Saleta i Sarmota i Jaraha, **27** I Odora i Evila i Deklu, **28** I Evala i Avimaila i Savu, **29** I Ufira i Evilu i Jovava; ti svi bjehu sinovi Jektanovi. **30** I živiljahu od Mase, kako se ide na Safir do gora istoèenjeh. **31** To su sinovi Simovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim; **32** To su porodice sinova Nojevih po plemenima svojim, u narodima svojim; i od njih se razdijeliše narodi po zemlji poslije potopa.

11 A bijaše na cijeloj zemlji jedan jezik i jednake rijeèi.

2 A kad otidoše od istoka, naðoše ravnicu u zemlji Senarskoj, i naseliše se ondj. **3** Pa rekoše meðu sobom: hajde da pravimo ploèe i da ih u vatri peèemo. I bjehu im opeke mjesto kamena i smola zemljana mjesto kreèa. **4** Poslije rekoše: hajde da sazidamo grad i kulu, kojoj æe vrh biti do neba, da steèemo sebi ime, da se ne bismo rasijali po zemlji. **5** A Gospod siðe da vidi grad i kulu, što zidahu sinovi èovjeèiji. **6** I reèe Gospod: gle, narod jedan, i jedan jezik u svijeh, i to poèeše raditi, i neće im smetati ništa da ne urade što su naumili. **7** Hajde da siðemo, i da im pometemo jezik, da ne razumiju jedan drugoga što govore. **8** Tako ih Gospod rasu odande po svoj zemlji, te ne sazidaše grada. **9** Zato se prozva Vavilon, jer ondj pomete Gospod jezik cijele zemlje, i odande ih rasu Gospod po svoj zemlji. **10** Ovo je pleme Simovo: bijaše Simu sto godina, kad rodi Arfaksada, druge godine poslije potopa. **11** A rodiv Arfaksada poživje Sim pet stotina godina, raðajuæi sinove i kæri. **12** A Arfaksad poživje trideset i pet godina, i rodi Salu; **13** A rodiv Salu poživje Arfaksad èetiri stotine i tri godine, raðajuæi sinove i kæri. **14** A Sala poživje trideset godina, i rodi Evera; **15** A rodiv Evera poživje Sala èetiri stotine i tri godine, raðajuæi sinove i kæri. **16** A Ever poživje trideset i èetiri godine, i rodi Faleka; **17** A rodiv Faleka poživje Ever èetiri stotine i trideset godina, raðajuæi sinove i kæri. **18** A Falek poživje trideset godina i rodi Ragava; **19** A rodiv Ragava poživje

Falek dvjesta i devet godina, rađajući sinove i kæeri. 20 A Ragav pozivje trideset i dvije godine i rodi Seruha; 21 A rodit Seruha pozivje Ragav dvjesta i sedam godina, rađajući sinove i kæeri. 22 A Seruh pozivje trideset godina, i rodi Nahora; 23 A rodit Nahora pozivje Seruh dvjesta godina, rađajući sinove i kæeri. 24 A Nahor pozivje dvadeset i devet godina, i rodi Taru; 25 A rodit Taru pozivje Nahor sto i devetnaest godina, rađajući sinove i kæeri. 26 A Tara pozivje sedamdeset godina, i rodi Avrama, Nahora i Arana. 27 A ovo je pleme Tarino: Tara rodi Avrama, Nahora i Arana; a Aran rodi Lota. 28 I umrije Aran prije Tare oca svojega na postojbini svojoj, u Uru Haldejskom. 29 I oženi se Avram i Nahor, i ženi Avramovoj bješe ime Sara a ženi Nahorovoj ime Melha, kæi Arama oca Melhe i Jeshe. 30 A Sara bješe nerotkinja, i ne imaše poroda. 31 I uze Tara sina svojega Avrama i Lota sina Aranova, unuka svojega, i Saru snahu svoju, ženu Avrama sina svojega; i pođoše zajedno iz Ura Haldejskoga da idu u zemlju Hanansku, i dođoše do Harana, i ondje se nastaniše. 32 I pozivje Tara svega dvjesta i pet godina; i umrije Tara u Haranu.

12 I reče Gospod Avramu: idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju æeu ti ja pokazati. 2 I uèiniæu od tebe velik narod, i blagosloviaæu te, i ime tvoje proslaviæu, i ti æeš biti blagoslov. 3 Blagosloviaæu one koji tebe uzblagosiljavaju, i prokleæu one koji tebe usprokljuju; i u tebi æe biti blagoslovena sva plemena na zemlji. 4 Tada pođe Avram, kao što mu kaza Gospod, i s njim pođe Lot. A bješe Avramu sedamdeset i pet godina kad pođe iz Harana. 5 I uze Avram Saru ženu svoju i Lota sina brata svojega sa svijem blagom koje bjehu stekli i s dušama koje bjehu dobili u Haranu; i pođoše u zemlju Hanansku, i dođoše u nju. 6 I prođe Avram tu zemlju do mjesta Sihema i do ravnice Moreške; a bijahu tada Hananeji u toj zemlji. 7 I javi se Gospod Avramu i reče: tvojemu sjemu da æeu zemlju ovu. I Avram naèini ondje žrtvenik Gospodu, koji mu se javio. 8 Poslije otide odande na brdo koje je prema istoku od Vetilja, i ondje razape šator svoj, te mu Vetilj bješe sa zapada a Gaj s istoka; i ondje naèini Gospodu žrtvenik, i prizva ime Gospodnjie. 9 Odande otide Avram dalje iduæi na jug. 10 Ali nasta glad u onoj zemlji, te Avram siðe u Misir da se ondje skloni; jer glad bješe velika u onoj zemlji. 11 A kad se približi da veæ uđe u Misir, reče Sari ženi svojoj: gle, znam da si žena lijepa u licu. 12 Zato kad te vide Misirci reæi æe: ovo mu je žena. Pa æe me ubiti, a tebe æe ostaviti u životu. 13 Nego hajde kaži da si mi sestra, te æe meni biti dobro tebe radi i ostaæeu u životu uz tebe. 14 I kad dođe

Avram u Misir, vidješe Misirci ženu da je vrlo lijepa. 15 I vidješe je knezovi Faraonovi, i hvališe je pred Faraonom. I uzeše je u dvor Faraonov. 16 I on èinjaše dobro Avramu nije radi, te imaše ovaca i goveda i magaraca i sluga i sluškinja i magarica i kamila. 17 Ali Gospod pusti velika zla na Faraona i na dom njegov radi Sare žene Avramove. 18 Tada dozva Faraon Avrama i reče mu: šta mi to uèini? zašto mi nijesi kazao da ti je žena? 19 Zašto si kazao: sestra mi je? te je uzej za ženu. Sad eto ti žene, uzmi je, pa idi. 20 I Faraon zapovjedi ljudima za nj, te ga ispratiše i ženu njegovu i što god imaše.

13 Tako otide Avram iz Misira gore na jug, on i žena mu i sve što imaše, takoðer i Lot s njim. 2 A bijaše Avram vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom. 3 I iðaše svojim putovima od juga sve do Vetilja, do mjesta gdje mu prvo bijaše šator, izmeðu Vetilja i Gaja, 4 Do mjesta, gdje preðe bješe naèinio žrtvenik; i ondje prizva Avram ime Gospodnjie. 5 A i Lot koji iðaše s Avramom imaše ovaca i goveda i šatora. 6 I zemlja ne mogase ih nositi zajedno, jer blago njihovo bijaše veliko da ne mogahu živjeti zajedno, 7 I bijaše svaða među pastirima Avramove stoke i pastirima Lotove stoke. A u to vrijeme življahu Hananeji i Ferezeji u onoj zemlji. 8 Pa Avram reče Lotu: nemoj da se svaðamo ja i ti, ni moji pastiri i tvoji pastiri; jer smo braæa. 9 Nije li ti otvorena cijela zemlja? Odijeli se od mene. Ako æeš ti na lijevo, ja æeu na desno; ako li æeš ti na desno, ja æeu na lijevo. 10 Tada Lot podiže oèi svoje i sagleda svu ravnicu Jordansku, kako cijelu natapaše rijeka, bješe kao vrt Gospodnjii, kao zemlja Misirska, sve do Zogora, prije nego Gospod zatr Sodom i Gomor. 11 I Lot izabro sebi svu ravnicu Jordansku, i otide Lot na istok; i razdijeliše se jedan od drugoga: 12 Avram življaše u zemlji Hananskoj, a Lot življaše po gradovima u onoj ravnici premještajuæi svoje šatore do Sodoma. 13 A ljudi u Sodomu bijahu nevaljali, i grijesahu Gospodu veoma. 14 A Gospod reče Avramu, pošto se Lot odijeli od njega: podigni sada oèi svoje, pa pogledaj s mjesta gdje si na sjever i na jug i na istok i na zapad. 15 Jer svu zemlju što vidiš tebi æeu dati i sjemenu tvojemu dovijeka. 16 I uèiniæu da sjemena tvojega bude kao praha na zemlji; ako ko uzmože izbrojiti prah na zemlji, moæi æe izbrojiti i sjeme tvoje. 17 Ustani, i prolazi tu zemlju u dužinu i u širinu; jer æeu je tebi dati. 18 I Avram diže šatore, i doðe i naseli se u ravnici Mamrijskoj, koja je kod Hevrona, i ondje naèini žrtvenik Gospodu.

14 A kad bješe Amarfal car Senarski, Arioh car Elasarski, Hodologomor car Elamski i Targal car Gojimski, 2 Zavojište na Valu cara Sodomskoga, i na Varsu cara

Gomorskoga, i na Senara cara Adamskoga, i na Simovora cara Sevojimskoga i na cara od Valake, koja je sada Sigor. 3 Svi se ovi skupiše u dolini Sidimskoj, koja je sada slano more. 4 Dvanaest godina bjehu služili Hodologomoru, pa trinaeste godine odmetnuše se. 5 A èetrnaeste godine dođe Hodologomor i carevi koji bijahu s njim, i pobiše Rafaje u Astarotu Karnajimskom i Zuzeje u Amu i Omeje u polju Kirijatajskom, 6 I Horeje u planini njihovoj Siru do ravnice Faranske pokraj pustinje. 7 Otuda vrativši se dođoše u En-Mispat, koji je sada Kadis, i isjekoše sve koji življahu u zemlji Amalièkoj, i Amoreje koji življahu u Asason-Tamaru. 8 Tada izide car Sodomski i car Gomorski i car Adamski i car Sevojimski i car od Valake, koja je sada Sigor, izidoše na njih u dolinu Sidimsku, 9 Na Hodologomora cara Elamskoga, i na Targala cara Gojimskoga, i na Amarfala cara Senarskoga, i na Arioha cara Elasarskoga, èetiri cara na pet. 10 A u dolini Sidimskoj bijaše mnogo rupa iz kojih se vadila smola; i pobježe car Sodomski i car Gomorski, i ondje padoše, a što osta pobježe u planinu. 11 I uzeše sve blago u Sodому i Gomoru i svu hranu njihovu, i otidoše. 12 Uzeše i Lota, sinovca Avramova, i blago njegovo, i otidoše, jer življaše u Sodому. 13 A dođe jedan koji bješe utekao, te javi Avramu Jevrejinu, koji življaše u ravni Mamrija Amorejina, brata Esholu i brata Avnanu, koji bijehu u vjeri s Avramom. 14 A kad Avram èu da mu se zarobio sinovac, naoruža služe svoje, trista osamnaest, koji se rodiše u njegovoj kuæi, i pođe u potjeru do Dana. 15 Ondje razredivši svoje udari na njih noæeu sa slugama svojim, i razbi ih, i otjera ih do Hovala, koji je na lijevo od Damaska, 16 I povrati sve blago; povrati i Lota sinovca svojega s blagom njegovijem, i žene i ljude. 17 A car Sodomski izide mu na susret kad se vrati razbivši Hodologomora i careve što bijahu s njim, u dolinu Savinu, koje je sada dolina careva. 18 A Melhisedek car Salimski iznese hljeb i vino; a on bijaše sveštenik Boga višnjega. 19 I blagoslov ga govoreæi: blagosloven da je Avram Bogu višnjemu, èije je nebo i zemlja! 20 I blagosloven da je Bog višnji, koji predade neprijatelje tvoje u ruke tvoje! I dade mu Avram desetak od svega. 21 A car Sodomski reèe Avramu: daj meni ljude, a blago uzmi sebi. 22 A Avram reèe caru Sodomskom: dižem ruku svoju ka Gospodu Bogu višnjemu, èije je nebo i zemlja, zaklinjuæi se: 23 Ni konca ni remena od obuæe neæeu uzeti od svega što je tvoje, da ne reèeš: ja sam obogatio Avrama; 24 Osim što su pojeli momci, i osim dijela ljudima koji su išli sa mnom, Esholu, Avnanu i Mamriju, oni neka uzmu svoj dio.

15 Poslije ovijeh stvari dođe Avramu rijeè Gospodnja u utvari govoreæi: ne boj se, Avrame, ja sam ti štit, i plata je tvoja vrlo velika. 2 A Avram reèe: Gospode, Gospode, šta æeš mi dati kad živim bez djece, a na kom æe ostati moja kuæa to je Elijezer ovaj Damaštanin? 3 Još reèe Avram: eto meni nijesi dao poroda, pa æe sluga rođen u kuæi mojoj biti moj našljednik. 4 A gle, Gospod mu progovori: neæe taj biti našljednik tvoj, nego koji æe izaaæi od tebe taj æe ti biti našljednik. 5 Pa ga izvede napolje i reèe mu: pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih možeš prebrojiti. I reèe mu: tako æe biti sjeme tvoje. 6 I povjerovala Avram Bogu, a on mu primi to u pravdu. 7 I reèe mu: ja sam Gospod, koji te izvedoh iz Ura Haldejskoga da ti dam zemlju ovu da bude tvoja. 8 A on reèe: Gospode, Gospode, po èemu æeu poznati da æe biti moja? 9 I reèe mu: prinesi mi junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlicu i golupèe. 10 I on uze sve to, i rasijeèe na pole, i metnu sve pole jednu prema drugoj; ali ne rasijeèe ptica. 11 A ptice slijetahu na te mrtve životinje; a Avram ih odgonjaše. 12 A kad sunce bješe na zahodu, uhvati Avrama tvrd san, i gle, strah i mrak velik obuze ga. 13 I Gospod reèe Avramu: znaj zacijelo da æe sjeme tvoje biti došljaci u zemlji tuðoj, pa æe joj služiti, i ona æe ih muèiti èetiri stotine godina. 14 Ali æeu suditi i narodu kojemu æe služiti; a poslije æe oni izaaæi s velikim blagom. 15 A ti æeš otiaæi k ocima svojim u miru, i biæeš pogreben u dobroj starosti. 16 A oni æe se u èetvrtom koljenu vratiti ovamu; jer grijesima Amorejskim još nije kraj. 17 A kad se sunce smiri i kad se smrèe, gle, peæe se dimljaše, i plamen ognjeni prolazaše između onijeh dijelova. 18 Taj dan uèini Gospod zavjet s Avramom govoreæi: sjemenu tvojemu dadow zemlju ovu od vode Misirske do velike vode, vode Efrata, 19 Kenejsku, Kenezejsku i Kedmonejsku, 20 I Hetejsku i Ferejejsku i Rafajsku, 21 I Amorejsku i Hananejsku i Gergesejsku i Jevusejsku.

16 Ali Sara žena Avramova ne raðaše mu djece. A imaše robinju Misirku, po imenu Agaru. 2 Pa reèe Sara Avramu: Gospod me je zatvorio da ne rodim; nego idи k robinji mojoj, ne bih li dobila djece od nje. I Avram prista na rijeè Sarinu. 3 I Sara žena Avramova uze Agaru Misirku robinju svoju, i dade je za ženu Avramu mužu svojemu poslije deset godina otkako se nastani Avram u zemlji Hananskoj. 4 I on otide k Agari, i ona zatrudnje; a kad vidje da je trudna, ponese se od gospoðe svoje. 5 A Sara reèe Avramu: uvreda moja pada na tebe; ja ti metnuh na krilo robinju svoju, a ona vidjevši da je trudna ponese se od mene. Gospod æe

suditi meni i tebi. **6** A Avram reèe Sari: eto, robinja je tvoja u tvojim rukama, èini s njom što ti je volja. I Sara je stade zlostaviti, te ona pobježe od nje. **7** Ali anđeo Gospodnji nađe je kod studenca u pustinji, kod studenca na putu u Sur. **8** I reèe joj: Agaro, robinjo Sarina, otkuda ideš, kuda li ideš? A ona reèe: bježim od Sare gospoðe svoje. **9** A anđeo joj Gospodnji reèe: vrati se gospoði svojoj i pokori joj se. **10** Opet joj reèe anđeo Gospodnji: umnožiæu veoma sjeme tvoje, da se neæe moæi prebrojiti od množine. **11** Jošte joj reèe anđeo Gospodnji: eto si trudna, i rodiaeš sina, i nadjeni mu ime Ismailo; jer je Gospod vidio muku tvoju. **12** A biæe èovjek ubojica; ruka æe se njegova dizati na svakoga a svaëija na njega, i nastavaæe na pogledu svoj braæi svojog. **13** Tada Agara prizva ime Gospoda koji govori s njom: ti si Bog, koji vidi. Jer govoraše: zar još gledam iza onoga koji me vidje? **14** Toga radi zove se studenac onaj studenac živoga koji me vidi; a on je između Kadisa i Varada. **15** I rodi Agara Avramu sina; i nadjede Avram sinu svojemu, kojega mu rodi Agara, ime Ismailo. **16** A bješe Avramu osamdeset i šest godina kad mu Agara rodi Ismaila.

17 A kad Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reèe mu: ja sam Bog svemoguæi, po mojoj volji živi i budi pošten. **2** I uèiniæu zavjet između sebe i tebe, i vrlo æeu te umnožiti. **3** A Avram pade nièice. I Gospod mu još govori i reèe: **4** Od mene evo zavjet moj s tobom da æeš biti otac mnogim narodima. **5** Zato se više neæeš zvati Avram, nego æe ti ime biti Avraam, jer sam te uèinio ocem mnogih naroda; **6** Daæeu ti porodicu vrlo veliku, i naèiniæu od tebe narode mnoge, i carevi æe izaæi od tebe. **7** A postavljam zavjet svoj između sebe i tebe i sjemena tvojega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vjeèan, da sam Bog tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe; **8** I daæeu tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku u državu vjeèenu, i biæeu im Bog. **9** I reèe Bog Avramu: ti pak drži zavjet moj, ti i sjeme tvoje nakon tebe od koljena do koljena. **10** A ovo je zavjet moj između mene i vas i sjemena tvojega nakon tebe, koji æete držati: da se obrezuje između vas sve muškinje. **11** A obrezivaæete okrajak tijela svojega, da bude znak zavjeta između mene i vas. **12** Svako muško dijete kad mu bude osam dana da se obrezuje od koljena do koljena, rodilo se u kuæi ili bilo kupljeno za novce od kojih god stranaca, koje ne bude od sjemena tvojega. **13** Da se obrezuje koje se rodi u kuæi tvojoj i koje se kupi za novce tvoje; tako æe biti zavjet moj na tijelu vašem zavjet vjeèan. **14** A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegova, da se istrijebi iz naroda

svojega, jer pokvari zavjet moj. **15** I još reèe Bog Avramu: a Saru ženu svoju ne zovi je više Sara nego neka joj bude ime Sara. **16** I ja æeu je blagosloviti, i daæeu ti sina od nje; blagosloviaæu je, i biæe mati mnogim narodima, i carevi narodima izaæi æe od nje. **17** Tada pade Avram nièice, i nasmija se govoreæi u srcu svojem: eda æe se èovjeku od sto godina roditi sin? i Sari? eda æe žena od devedeset godina roditi? **18** I Avram reèe Bogu: neka živ bude Ismailo pred tobom! **19** I reèe Bog: zaista Sara žena tvoja rodiaeš ti sina, i nadjeæeš mu ime Isak; i postaviæu zavjet svoj s njim da bude zavjet vjeèan sjemenu njegovu nakon njega. **20** A i za Ismaila uslišio sam te; evo blagoslovio sam ga, i daæeu mu porodicu veliku, i umnožiæu ga veoma; i rodiae dvanaest knezova, i uèiniæu od njega velik narod. **21** A zavjet svoj uèiniæu s Isakom kad ti ga rodi Sara, do godine u ovo doba. **22** I Bog izgovorivši otide od Avrama gore. **23** I Avram uze Ismaila sina svojega i sve koji se rodile u domu njegovu i koje god bješe kupio za svoje novce, sve muškinje od domaæih svojih; i obreza okrajak tijela njihova u isti dan, kao što mu kaza Bog. **24** A bješe Avramu devedeset i devet godina kad obreza okrajak tijela svojega. **25** A Ismailu sinu njegovu bješe trinaest godina kad mu se obreza okrajak tijela njegova. **26** U jedan dan obreza se Avram i sin mu Ismailo, **27** I svi domaæni njegovi, rođeni u kuæi i kupljeni za novce od stranaca, biše obrezani s njim.

18 Poslije mu se javi Gospod u ravnici Mamrijskoj kad sjeðaše na vratima pred šatorom svojim u podne. **2** Podigavši oèi svoje pogleda, i gle, tri èovjeka stajahu prema njemu. I ugledavši ih potrèa im na susret ispred vrata šatora svojega, i pokloni se do zemlje; **3** I reèe: Gospode, ako sam našao milost pred tobom, nemoj proæi sluge svojega. **4** Da vam donešemo malo vode i operite noge, te se naslonite malo pod ovijem drvetom. **5** I iznijeæu malo hljeba, te potkrijepite srce svoje, pa onda poðite, kad idete pored sluge svojega. I rekoše: uèini što si kazao. **6** I Avram otrèa u šator k Sari, i reèe: brže zamijesi tri kopanje bijelogra brašna i ispeci pogaæe. **7** Pa otrèa ka govedima i uhvati tele mlado i dobro, i dade ga momku da ga brže zgotovio. **8** Pa onda iznese masla i mlijeka i tele koje bješe zgotovio, i postavi im, a sam stajaše pred njima pod drvetom dokle jeðahu. **9** I oni mu rekoše: gdje je Sara žena tvoja? A on reèe: eno je pod šatorom. **10** A jedan između njih reèe: do godine u ovo doba opet æeu doæi k tebi, a Sara æe žena tvoja imati sina. A Sara slušaše na vratima od šatora iza njega. **11** A Avram i Sara bijahu stari i vremeniti, i u Sare bješe prestalo što biva u žena. **12** Zato se nasmija Sara u sebi govoreæi: pošto

sam ostarjela, sad li æe mi doæi radost? a i gospodar mi je star. **13** Tada reèe Gospod Avramu: što se smije Sara govoreæi: istina li je da æeu roditi kad sam ostarjela? **14** Ima li što teško Gospodu? Do godine u ovo doba opet æeu doæi k tebi, a Sara æe imati sina. **15** A Sara udari u bah govoreæi: nijesam se smijala. Jer se uplaši. Ali on reèe: nije istina, nego si se smijala. **16** Potom ustaše ljudi odande, i poðoðe put Sodoma; i Avram poðe s njima da ih isprati. **17** A Gospod reèe: kako bih tajio od Avrama šta æeu uèiniti, **18** Kad æe od Avrama postati velik i silan narod, i u njemu æe se blagosloviti svi narodi na zemlji? **19** Jer znam da æe zapovjediti sinovima svojima i domu svojemu nakon sebe da se drže putova Gospodnjih i da èine što je pravo i dobro, da bi Gospod navršio na Avramu što mu je obeæao. **20** I reèe Gospod: vika je u Sodomu i Gomoru velika, i grijeh je njihov grdan. **21** Zato æeu siæi da vidim eda li sve èine kao što vika doðe preda me; ako li nije tako, da znam. **22** I ljudi okrenuvi se poðoðe put Sodoma; ali Avram još stajaše pred Gospodom, **23** I pristupiv Avram reèe: hoæeš li pogubiti i pravednoga s nepravednim? **24** Može biti da ima pedeset pravednika u gradu; hoæeš li i njih pogubiti, i neæeš oprostiti mjestu za onijeh pedeset pravednika što su u njemu? **25** Nemoj to èiniti, ni gubiti pravednika s nepravednikom, da bude pravedniku kao i nepravedniku; nemoj; eda li sudija cijele zemlje neæe suditi pravo? **26** I reèe Gospod: ako naðem u Sodomu pedeset pravednika u gradu, oprostìæu cijelom mjestu njih radi. **27** A Avram odgovori i reèe: gle, sada bih progovorio Gospodu, ako i jesam prah i pepeo. **28** Može biti pravednika pedeset manje pet, hoæeš li za ovijeh pet zatrati sav grad? Odgovori: neæeu, ako naðem èetrdeset i pet. **29** I stade dalje govoriti, i reèe: može biti da æe se naæi èetrdeset. Reèe: neæeu radi onijeh èetrdeset. **30** Potom reèe: nemoj se gnjeviti, Gospode, što æeu reæi; može biti da æe se naæi trideset. I reèe: neæeu, ako naðem trideset. **31** Opet reèe: gle, sada bih progovorio Gospodu; može biti da æe se naæi dvadeset. Reèe: neæeu ih pogubiti za onijeh dvadeset. **32** Najposlijre reèe: nemoj se gnjeviti, Gospode, što æeu još jednom progovoriti; može biti da æe se naæi deset. Reèe: neæeu ih pogubiti radi onijeh deset. **33** I Gospod otide svršivši razgovor s Avramom; a Avram se vrati na svoje mjesto.

19 A uveèe doðoðe dva anđela u Sodom; a Lot sjeðaše na vratima Sodomskim; i kad ih ugleda, ustade te ih srete, i pokloni se licem do zemlje, **21** reèe: hodite, gospodo, u kuæu sluge svojega, i prenoæite i operite noge svoje; pa sjutra rano kad ustanete poðite svojim putem. A oni rekoše: ne, nego æemo prenoæiti na ulici. **3** Ali on navalii na njih, te

se uvratiše k njemu i uðoðe u kuæu njegovu, i on ih ugosti, i ispeèe hljebova prijesnijeh, i jedoðe. **4** I još ne bjeðu legli, a graðani Sodomljani slegoðe se oko kuæe, staro i mlado, sav narod sa svijeh krajeva, **5** I vikahu Lota i gorvoru mu: gdje su ljudi što doðoðe sinoæ k tebi? izvedi ih k nama da ih poznamo. **6** A Lot izide k njima pred vrata zatvoriv vrata za sobom, **7** I reèe im: nemojte, braæeo, èiniti zla. **8** Evo imam dvije kæeri, koje još ne poznaðe èovjeka; njih æeu vam izvesti, pa èinite s njima što vam je volja; samo ne dirajte u one ljude, jer su zato ušli pod moj krov. **9** A oni mu rekoše: hodi amo. Pa onda rekoše: ovaj je sam doðao amo da živi kao doðljak, pa još hoæee da nam sudi; sad æemo tebi uèiniti gore nego njima. Pa navalishé jako na èovjeka, na Lota, i stadoðe istavlјati vrata. **10** A ona dva èovjeka digoðe ruke, i uvukoðe Lota k sebi u kuæu, i zatvoriše vrata. **11** A ljudi što bijahu pred vratima kuæenim ujedanput oslijepiše od najmanjega do najveæega, te ne mogahu naæei vrata. **12** Tada ona dva èovjeka rekoše Lotu: ako imaš ovdje još koga svoga, ili zeta ili sina ili kæera, ili koga god svoga u ovom gradu, gledaj nek idu odavde; **13** Jer hoæemo da zatremo mjesto ovo, jer je vika njihova velika pred Gospodom, pa nas posla Gospod da ga zatremo. **14** I izide Lot, i kaza zetovima svojim, za koje šæaše dati kæeri svoje, i reèe im: ustajte, idite iz mjesta ovoga, jer æe sada zatrati Gospod grad ovaj. Ali se zetovima njegovijem uèini da se šali. **15** A kad zora zabijelje, navalishé anđeli na Lota govoreæi: ustani, uzmi ženu svoju i dvije kæeri svoje koje su tu, da ne pogineš u bezakonju grada toga. **16** A on se stade šeinjati, te ljudi uzeše za ruku njega i ženu njegovu i dvije kæeri njegove, jer ga bješe žao Gospodu, i izvedoðe ga i pustiše iza grada. **17** I kad ih izvedoðe napolje, reèe jedan: izbavi dušu svoju i ne obziri se natrag, i u cijeloj ovoj ravni da nijesi stao; bježi na ono brdo, da ne pogineš. **18** A Lot im reèe: nemoj, Gospode! **19** Gle, sluga tvoj naðe milosti pred tobom, i milost je tvoja prevelika koju mi uèini saèuvavši mi život; ali ne mogu uteæi na brdo da me ne stigne zlo i ne poginem. **20** Eno grad blizu; onamo se može uteæi, a mali je; da bježim onamo; ta mali je, te æeu ostati živ. **21** A on mu reèe: eto poslušaæu te i zato, i neæeu zatrati grada, za koji reèe. **22** Brže bježi onamo; jer ne mogu èiniti ništa dokle ne stigneš onamo. Zato se prozva onaj grad Sigor. **23** I kad sunce ograna po zemlji, Lot doðe u Sigor. **24** Tada pusti Gospod na Sodom i na Gomor od Gospoda s neba daðd od sumpora i ognja, **25** I zatr one gradove i svu onu ravan, i sve ljudе u gradovima i rod zemaljski. **26** Ali žena Lotova bješe se obazrela iduæi za njim, i posta slan kamen. **27** A sjutradan rano ustabši Avram, otide na mjesto gdje je stajao pred Gospodom; **28** I pogleda

na Sodom i Gomor i svu okolinu po onoj ravni, i ugleda, a to se dizase dim od zemlje kao dim iz peæi. **29** Ali kad Bog zatvaraæe gradove u onoj ravni, opomenu se Bog Avrama, i izvede Lota iz propasti kad zatr gradove gdje življaše Lot. **30** A Lot otide iz Sigora, i stani se na onom brdu s dvije kæeri svoje, jer se bojaše ostati u Sigoru; i življaše u peæini s dvije kæeri svoje. **31** A starija reèe mlaðoj: naš je otac star, a nema nikoga na zemlji da doðe k nama kao što je obiæaj po svoj zemlji. **32** Hajde da damo ocu vina neka se opije, pa da legnemo s njim, eda bismo saèuvale sjeme ocu svojemu. **33** I dadoše ocu vina onu noæe; i došavši starija leže s ocem svojim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade. **34** A sjutradan reèe starija mlaðoj: gle, noæas spavah s ocem svojim. Da mu damo vina i doveèe, pa idi ti i lezi s njim, eda bismo saèuvale sjeme ocu svojemu. **35** Pa i to veèe dadoše ocu vina i ustavši mlaða leže s njim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade. **36** I obje kæeri Lotove zatrudnješe od oca svojega. **37** I starija rodi sina, i nadjede mu ime Moav; od njega su Moavci do današnjega dana. **38** Pa i mlaða rodi sina, i nadjede mu ime Ven-Amije; od njega su Amonci do današnjega dana.

20 A Avram otide odande na jug, i stani se između Kadisa i Sura; i življaše kao došljak u Geraru. **21** I govoraše za ženu svoju Saru: sestra mi je. A car Gerarski Avimelech posla, te uze Saru. **3** Ali doðe Bog Avimelehu noæu u snu, i reèe mu: gle, poginuæeš sa žene koju si uzeo, jer ima muža. **4** A Avimelech ne bješe se nje dotakao, i zato reèe: Gospode, eda li æeš i pravedan narod pogubiti? **5** Nije li mi sam kazao: sestra mi je? a i ona sama kaza: brat mi je. Uèinio sam u èistoti srca svojega i u pravdi ruku svojih. **6** Tada mu reèe Bog u snu: znam da si uèinio u èistoti srca svojega, zato te saèuvah da mi ne sagriješi, i ne dadoh da je se dotakneš. **7** A sada vrati èovjeku ženu njegovu, jer je prorok, i moliæe se za te, te æeš ostati živ. Ako li ne vratиш, znaj da æeš umrjeti ti i svi tvoji. **8** I ujutru rano usta Avimelech, i sazva sve sluge svoje, i kaza im sve ovo da èuju. I uplašiše se ljudi veoma. **9** Tada Avimelech dozva Avrama i reèe mu: šta si nam uèinio? šta li sam ti zgriješio, te navuèe na me i na carstvo moje toliko zlo? Uèinio si mi što ne valja èiniti. **10** I još reèe Avimelech Avramu: šta ti je bilo, te si to uèinio? **11** A Avram odgovori: veljah: jamaèeno nema straha Božijega u ovom mjestu, pa æe me ubiti radi žene moje. **12** A upravo i jest mi sestra, kæi oca mojega; ali nije kæi moje matere, pa poðe za me. **13** A kad me Bog izvede iz doma oca mojega, ja joj rekoh: uèini dobro, i kaži za me gdje god doðemo: brat mi je. **14** Tada Avimelech uze ovaca i

goveda i sluga i sluškinja, te dade Avramu, i vrati mu Saru ženu njegovu. **15** I reèe Avimelech Avramu: evo, zemlja ti je moja otvorena, živi slobodno gdje ti je volja. **16** A Sari reèe: evo dao sam tvojemu bratu tisuæeu srebrnika; gle, on ti je oèima pokrivalo pred svima koji budu s tobom; i to sve da ti je za nauku. **17** I Avram se pomoli Bogu, i iscijeli Bog Avimeleha i ženu njegovu i sluškinje njegove, te raðahu. **18** Jer Gospod bješe sasvijem zatvorio svaku matericu u domu Avimelehovu radi Sare žene Avramove.

21 I Gospod pohodi Saru, kao što bješe rekao, i uèini Gospod Sari kao što bješe kazao. **2** Jer zatrudnje i rodni Sara Avramu sina u starosti njegovoj u isto vrijeme kad kaza Gospod. **3** I Avram nadjede ime sinu koji mu se rodi, kojega mu rodi Sara, Isak. **4** I obreza Avram sina svojega Isaka kad bi od osam dana, kao što mu zapovjedi Bog. **5** A Avramu bješe sto godina kad mu se rodi sin Isak. **6** A Sara reèe: Bog mi uèini smijeh; ko god èuje, smijaæe mi se. **7** I reèe: ko bi rekao Avramu da æe Sara dojiti djecu? ipak mu rođih sina u starosti njegovoj. **8** A kad dijete doraste da se odbije od sise, uèini Avram veliku gozbu onaj dan kad odbiše Isaka od sise. **9** I Sara vidje sina Agare Misirke, koja ga rodi Avramu, gdje se potsmijeva; **10** Pa reèe Avramu: otjeraj ovu robinju sa sinom njezinijem, jer sin ove robinje neæe biti našljednik s mojim sinom, s Isakom. **11** A to Avramu bi vrlo krivo radi sina njegova. **12** Ali Bog reèe Avramu: nemoj da ti je krivo radi dijeteta i radi robinje tvoje. Što ti je god kazala Sara, poslušaj; jer æe ti se u Isaku sjeme prozvati. **13** Ali æeu i od sina robinjina uèiniti narod, jer je tvoje sjeme. **14** I Avram ustav ujutru rano, uze hleba i mješinu vode, i dade Agari metnuvši joj na leða, i dijete, i otpusti je. A ona otisavši lutaše po pustinji Virsavskoj. **15** A kad nesti vode u mješini, ona baci dijete pod jedno drvo, **16** Pa otide koliko se može strijelom dobaciti, i sjede prema njemu; jer govoraše: da ne gledam kako æe umrijeti dijete. I sjedeæi prema njemu stade iza glasa plakati. **17** A Bog èu glas djetinji, i anđeo Božji viknu s neba Agaru, i reèe joj: što ti je, Agaro? ne boj se, jer Bog èu glas djetinji odande gdje je. **18** Ustani, digni dijete i uzmi ga u naruèje; jer æeu od njega uèiniti velik narod. **19** I Bog joj otvori oèi, te ugleda studenac; i otisavši napuni mješinu vode, i napoji dijete. **20** I Bog bijaše s dijetetom, te odraste, i življaše u pustinji, i posta strijelac. **21** A življaše u pustinji Faranu. I mati ga oženi iz zemlje Misirske. **22** U to vrijeme reèe Avimelech i Fihol vojvoda njegov Avramu govoreæi: Bog je s tobom u svemu što radiš. **23** Zakuni mi se sada Bogom da neæeš prevariti mene ni sina mojega ni unuka mojega, nego da æeš dobro onako kako sam ja tebi èinio i ti èiniti meni i

zemlji u kojoj si došljak. 24 A Avram reče: hoćeš se zakleti. 25 Ali Avram prekori Avimeleha za studenac, koji uzeše na silu sluge Avimelehove. 26 A Avimeleh reče: ne znam ko je to učinio; niti mi ti kaza, niti ćuh do danas. 27 Tada Avram uze ovaca i goveda, i dade Avimelehu, i uhvatiše vjeru među sobom. 28 I Avram odluči sedam jaganjaca iz stada. 29 A Avimeleh reče Avramu: šta æe ono sedam jaganjaca što si odlučio? 30 A on odgovori: da primiš iz moje ruke ono sedam jaganjaca, da mi bude svjedočanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac. 31 Otuda se prozva ono mjesto Vir-Saveja, jer se ondje zakleše obojica. 32 Tako uhvatiše vjeru na Virsaveji. Tada se diže Avimeleh i Fihol vojvoda njegov, i vratiše se u zemlju Filistejsku. 33 A Avram posadi lug na Virsaveji, i ondje prizva ime Gospoda Boga vječnoga. 34 I Avram življaš kao došljak u zemlji Filistejskoj mnogo vremena.

22 Poslije toga šešaše Bog okušati Avrama, pa mu reče:

Avrame! A on odgovori: evo me. 2 I reče mu Bog: uzmi sada sina svojega, jedinca svojega miloga, Isaka, pa idi u zemlju Moriju, i spali ga na žrtvu tamo na brdu gdje æu ti kazati. 3 I sjutradan rano ustavši Avram osamari magarca svojega, i uze sa sobom dva momka i Isaka sina svojega; i nacijepavši drva za žrtvu podiže se i poče na mjesto koje mu kaza Bog. 4 Treći dan podigavši oči svoje Avram ugleda mjesto izdaleka. 5 I reče Avram momcima svojim: ostanite vi ovdje s magarcem, a ja i dijete idemo onamo, pa kad se pomolimo Bogu, vratiæemo se k vama. 6 I uvezvi Avram drva za žrtvu naprvi Isaku sinu svojemu, a sam uze u svoje ruke ognja i nož; pa otidoše obojica zajedno. 7 Tada reče Isak Avramu ocu svojemu: oče! A on reče: što, sine! I reče Isak: eto ognja i drva, a gdje je jagnje za žrtvu? 8 A Avram odgovori: Bog æe se, sinko, postarati za jagnje sebi na žrtvu. I iðahu obojica zajedno. 9 A kad dođoše na mjesto koje mu Bog kaza, Avram naèini ondje žrtvenik, i metnu drva na nj, i svezavši Isaka sina svojega metnu ga na žrtvenik vrh drva; 10 I izmahnu Avram rukom svojom i uze nož da zakolje sina svojega. 11 Ali anđeo Gospodnjik viknu ga s neba, i reče: Avrame! Avrame! A on reče: evo me. 12 A anđeo reče: ne diži ruke svoje na dijete, i ne èini mu ništa; jer sada poznah da se bojiš Boga, kad nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega, mene radi. 13 I Avram podigavši oči svoje pogleda; i gle, ovan iza njega zapleo se u èesti rogovima; i otisavši Avram uze ovna i spali ga na žrtvu mjesto sina svojega. 14 I nazva Avram ono mjesto: Gospod æe se postarati. Zato se i danas kaže: na brdu, gdje æe se Gospod postarati. 15 I anđeo Gospodnjik opet viknu s neba Avrama. 16 I reče: sobom se zakleh, veli Gospod:

kad si tako uèinio, i nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega, 17 Zaista æu te blagosloviti i sjeme tvoje veoma umnožiti, da ga bude kao zvijezda na nebū i kao pjeska na brijezu morskom; i naslijediæe sjeme tvoje vrata neprijatelja svojih. 18 I blagosloviaæe se u sjemenu tvojem svi narodi na zemlji, kad si poslušao glas moj. 19 Tada se Avram vrati k momcima svojim, te se digoše, i otidoše zajedno u Virsaveju, jer Avram življaš u Virsaveji. 20 Poslije toga javiše Avramu govoreæi: gle, i Melha rodi sinove bratu tvojemu Nahoru: 21 Uza prvenca i Vuza brata mu, i Kamuila, oca Avramova, 22 I Hazada i Azava i Faldesa i Jeldafa i Vatuila. 23 A Vatuilo rodi Reveku. Osam ih rodi Melha Nahoru bratu Avramovu. 24 A inoèa njegova, po imenu Revma, rodi i ona Taveka i Gama i Tohosa i Moha.

23 A poživje Sara sto i dvadeset i sedam godina; to su

godine vijeka Sarina; 2 I umrije Sara u Kirijat-Arvi, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj. I dođe Avram da ožali Saru i oplæe. 3 A kad usta Avram od mrtvaca svojega, reče sinovima Hetovijem govoreæi: 4 Stranac sam i došljak kod vas; dajte mi da imam grob kod vas da pogrebem mrtvaca svojega ispred očiju svojih. 5 A sinovi Hetovi odgovorile su Avramu govoreæi mu: 6 Èu nas, gospodaru; ti si knez od Boga među nama; u najboljem grobu našem pogrebi mrtvaca svojega; niko između nas neæe ti zatvoriti groba svojega da ne pogrebeš mrtvaca svojega. 7 Tada usta Avram i pokloni se narodu zemlje one, sinovima Hetovijem; 8 I reče im govoreæi: ako hoæete da pogrebem mrtvaca svojega ispred očiju svojih, poslušajte me, i gorovite za mene Efronu sinu Sarovu, 9 Neka mi da peæinu u Makpeli, koja je nakraj njive njegove; za novce neka mi je da među vama koliko vrijedi, da imam grob. 10 A Efron sjedaše usred sinova Hetovijeh. Pa reče Efron Hetejin Avramu pred sinovima Hetovijem, koji slušahu, pred svijem koji ulažahu na vrata grada njegova, govoreæi: 11 Ne, gospodaru; èuj me: poklanjam ti njivu, i peæinu kod nje poklanjam ti; pred sinovima naroda svojega poklanjam ti je, pogrebi mrtvaca svojega. 12 A Avram se pokloni narodu zemlje one, 13 I reče Efronu pred narodom zemlje one govoreæi: ako si voljan, èuj me; da ti dam šta vrijedi njiva, uzmi od mene, pa æu onda pogrepsi mrtvaca svojega ondje. 14 A Efron odgovori Avramu govoreæi mu: 15 Gospodaru, èuj me; zemlja vrijedi èetiri stotine sikala srebra između mene i tebe; šta je to? samo ti pogrebi mrtvaca svojega. 16 A Avram èuvši Efrona izmjeri mu srebro, koje reče pred sinovima Hetovijem, èetiri stotine sikala srebra, kako su išli među trgovcima. 17 I njiva Efronova u Makpeli prema Mamriji, njiva s peæinom koja je na njoj, i sva drveta na njivi i po međi njezinoj unaokolo, 18 Posta Avramova

pred sinovima Hetovijem, pred svjema koji ulaze na vrata grada onoga. **19** Potom pogrebe Avram Saru ženu svoju u peæini na njivi Makpeli prema Mamriji, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj. **20** I potvrdiše sinovi Hetovi njivu i peæinu na njoj Avramu da ima grob.

24 A Avram bješe star i vremenit, i Gospod bješe blagoslovio Avrama u svemu; **2** I reèe Avram sluzi svojemu najstarijemu u kuæi svojoj, koji bješe nad svijem dobrom njegovijem: metni ruku svoju pod stegno moje, **3** Da te zakunem Gospodom Bogom nebeskim i Bogom zemaljskim da neæeš dovesti žene sinu mojemu između kæeri ovijeh Hananeja, među kojima živim; **4** Nego da æeš otiaèi u zemlju moju i u rod moj i dovesti ženu sinu mojemu Isaku. **5** A sluga mu reèe: i ako djevojka ne htjedbude poæi sa mnom u ovu zemlju; hoæu li odvesti sina tvojega u zemlju iz koje si se iselio? **6** A Avram mu reèe: pazi da ne dovedeš sina mojega onamo. **7** Gospod Bog nebeski, koji me je uzeo iz doma oca mojega i iz zemlje roda mojega, i koji mi je rekao i zakleo mi se govoreæi: sjemenu æeu tvojemu dati zemlju ovu, on æe poslati anðela svojega pred tobom da dovedeš ženu sinu mojemu odande. **8** Ako li djevojka ne htjedbude poæi s tobom, onda da ti je prosta zakletva moja; samo sina mojega nemoj odvesti onamo. **9** I metnu sluga ruku svoju pod stegno Avramu gospodaru svojemu, i zakle mu se za ovo. **10** Tada sluga uze deset kamila između kamila gospodara svojega da ide, jer sve blago gospodara njegova bješe pod njegovom rukom; i otisav doče u Mesopotamiju do grada Nahorova. **11** I pusti kamile da poliježu iza grada kod studenca pred veèe kad izlaze graðanke da zahvataju vode; **12** I reèe: Gospode Bože gospodara mojega Avrama, daj mi sreæu danas i uèini milost gospodaru mojemu Avramu. **13** Evo, ja æeu stajati kod ovoga studenca, a graðanke æe doæi da zahvataju vode. **14** Kojoj djevojci reèem: nagni krèag svoj da se napijem, a ona reèe: na pij, i kamile æeu ti napojiti; daj to da bude ona koju si namijenio sluzi svojemu Isaku; i po tome da poznam da si uèinio milost gospodaru mojemu. **15** I on još ne izgovori, a to Reveka, kæi Vatuila sina Melhe žene Nahora brata Avramova, doče s krèagom na ramenu. **16** I bješe vrlo lijepa, još djevojka, još je èovjek ne bješe poznao. Ona siðe na izvor, i natoèi krèag, i poðe; **17** A sluga iskoèi pred nju i reèe: daj mi da se napijem malo vode iz krèaga tvojega. **18** A ona reèe: na pij, gospodaru. I brže spusti krèag na ruku svoju, i napoji ga. **19** I kad ga napoji, reèe: i kamilama æeu tvojim naliti neka se napiju. **20** I brže izruèi krèag svoj u pojilo, pa opet otreàa na studenac da nalije, i nali svijem kamilama njegovijem. **21** A èovjek

joj se divljaše, i æutaše, neæe li poznati je li Gospod dao sreæu putu njegovu ili nije. **22** A kad se kamile napiše, izvadi èovjek zlatnu grivnu od po sikla i metnu joj oko èela, i dvije narukvice metnu joj na ruke od deset sikala zlata. **23** I reèe: èija si kæi? kaži mi. Ima li u kuæi oca tvojega mjesta za nas da prenøæimo? **24** A ona mu reèe: ja sam kæi Vatuila sina Melšina, kojega rodi Nahoru. **25** Još reèe: ima u nas mnogo slame i piæe i mjesta za noæište. **26** Tada èovjek savivši se pokloni se Gospodu, **27** I reèe: blagosloven da je Gospod Bog gospodara mojega Avrama, što ne ostavi milosti svoje i vjere svoje prema gospodaru mojem, i putem dovede me Gospod u dom rodbine gospodara mojega. **28** A djevojka otreàa i sve ovo kaza u domu matere svoje. **29** A Reveka imaše brata, kojemu ime bješe Lavan; i istreàa Lavan k èovjeku na studenac, **30** Kako vidje grivnu i narukvice na rukama sestre svoje i èu gdje Reveka sestra mu reèe: tako mi kaza èovjek; doðe k èovjeku; a on stajaše kod kamila na studencu. **31** I reèe: hodi, koji si blagosloven od Gospoda; što bi stajao napolju? spremio sam kuæu, ima mjesta i za kamile. **32** I dovede èovjeka u kuæu, i rastovari kamile; i dadoše slame i piæe kamilama, i donešoše vode za noge njemu i ljudima što bijahu s njim; **33** I postaviše mu da jede; ali on reèe: neæeu jesti dokle ne kažem stvar svoju. A Lavan mu reèe: govori. **34** Tada reèe: ja sam sluga Avramov. **35** A Gospod je blagoslovio gospodara mojega veoma, te je postao velik, i dao mu je ovaca i goveda, i srebra i zlata, i sluga i sluškinja, i kamila i magaraca. **36** I još Sara žena gospodara mojega rodi sina gospodaru mojemu u starosti njegovoj, i on mu dade sve što ima. **37** A mene zakle gospodar moj govoreæi: nemoj dovesti sinu mojemu žene između kæeri ovijeh Hananeja, među kojima živim; **38** Nego idи u dom oca mojega i u rod moj, da dovedeš ženu sinu mojemu. **39** A ja rekoh gospodaru svojemu: može biti da djevojka neæe htjeti poæi sa mnom. **40** A on mi reèe: Gospod, po èijoj volji svagda življah, poslaæe anðela svojega s tobom, i daæe sreæu tvojemu putu da dovedeš ženu sinu mojemu od roda mojega, iz doma oca mojega. **41** Onda æee ti biti prosta zakletva moja, kad otideš u rod moj; ako ti je i ne dadu, opet æe ti biti prosta zakletva moja. **42** I kad doðoh danas na studenac, rekoh: Gospode Bože gospodara mojega Avrama, ako si dao sreæu putu mojemu, kojim idem, **43** Evo, ja æeu stajati kod studenca: koja djevojka doče da zahvati vode, i ja joj kažem: daj mi da se napijem malo vode iz krèaga tvojega, **44** A ona mi odgovori: i ti pij i kamilama æeu tvojim naliti; to neka bude žena koju je namijenio Gospod sinu gospodara mojega. **45** Ja još ne izgovorih u srcu svojem, a doðe Reveka s krèagom na

ramenu, i sišavši na izvor zahvati; i ja joj rekoh: daj mi da se napijem. **46** A ona brže spustivši sa sebe kréag reèe: na pij, i kamile æeu ti napojiti. I kad se napih, napoji i kamile moje. **47** I zapitah je govoreæi: èija si kæi? A ona odgovori: ja sam kæi Vatuila sina Nahirova, kojega mu rodi Melha. Tada joj metnuh grívnu oko èela i narukvice na ruke; **48** I padoh i poklonih se Gospodu, i zahvalih Gospodu Bogu gospodara mojega Avrama, što me dovede pravijem putem da naðem kæer brata gospodara svojega za sina njegova. **49** Ako æete dakle uèiniti ljubav i vjeru gospodaru mojemu, kažite mi; ako li neæete, kažite mi, da idem na desno ili na lijevo. **50** A Lavan i Vatuilo odgovarajuæi rekoše: od Gospoda je ovo došlo; mi ti ne možemo kazati ni zlo ni dobro. **51** Eto, Reveka je u tvojoj vlasti, uzmi je pa idi, i neka bude žena sinu tvojega gospodara, kao što kaza Gospod. **52** A kad èu sluga Avramov rijeèi njihove, pokloni se Gospodu do zemlje; **53** I izvadi sluga zaklade srebrne i zlatne i haljine, i dade Reveci; takoðer i bratu njezinu i materi njezinoj dade darove. **54** Potom jedoše i piše on i ljudi koji bijahu s njim, i prenoæiše. A kad ujutru ustaše, reèe sluga: pustite me gospodaru mojemu. **55** A brat i mati njezina rekoše: neka ostane djevojka kod nas koji dan, barem deset dana, pa onda neka ide. **56** A on im reèe: nemojte me zadržavati, kad je Gospod dao sreæeu mojemu putu; pustite me da idem gospodaru svojemu. **57** Tada rekoše: da zovemo djevojku, i upitamo šta ona veli. **58** I dozvaše Reveku i rekoše joj: hoæeš iæi s ovijem èovjekom? A ona odgovori: hoæu. **59** I pustiše Reveku sestru svoju i dojkinju njezinu sa slugom Avramovijem i ljudima njegovijem. **60** I blagoslovioše Reveku i rekoše joj: sestro naša, da se namnožiš na tisuæe tisuæe, i sjeme tvoje da naslijedi vrata svojih neprijatelja! **61** I podiže se Reveka s djevojkama svojim, i posjedaše na kamile, i poðoše s èovjekom; i sluga uzev Reveku otide. **62** A Isak iðaše vraæajuæi se od studenca živoga koji me vidi jer življaše u južnom kraju **63** A bješe izašao Isak u polje pred veèe da se pomoli Bogu; i podigav oèi svoje ugleda kamile gdje idu. **64** I Reveka podigavši oèi svoje ugleda Isaku, te skoëi s kamile, **65** I reèe sluzi: ko je onaj èovjek što ide preko polja pred nas? A sluga reèe: ono je gospodar moj. I ona uze pokrivalo i pokri lice. **66** I pripovjedi sluga Isaku sve što je svršio. **67** I odvede je Isak u šator Sare matere svoje; i uze Reveku, i ona mu posta žena, i omilje mu. I Isak se utješi za materom svojom.

25 A Avram uze drugu ženu, po imenu Heturu. **2** I ona mu rodi Zomrana i Joksana i Madana i Madijama i Jesvoka i Soijena. **3** A Joksan rodi Savana i Dedana. A

Dedanovi sinovi biše Asurim i Latusim i Laomim. **4** A sinovi Madijamovi: Efar i Afir i Enoch i Avida i Eldaga. Svi bjehu djeca Heturina. **5** A Avram dade sve što imaše Isaku; **6** A sinovima svojih inoèa dade Avram dare, i opravi ih od Isaka sina svojega još za života svojega na istok, u istoèeni kraj. **7** I vijeka Avramova što poživje bješe sto i sedamdeset i pet godina. **8** I onemoæav umrije Avram u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodu svojemu. **9** I pogreboše ga Isak i Ismailo u peæini Makpelskoj na njivi Efrona sina Sara Hetejina, koja je prema Mamriji; **10** Na njivi koju kupi Avram od sinova Hetovijeh, ondje je pogreben Avram sa Sarom ženom svojom. **11** I po smrti Avramovoj blagoslovio Bog Isaka sina njegova; a Isak življaše kod studenca živoga koji me vidi. **12** A ovo je pleme Ismaila sina Avramova, kojega rodi Avramu Agara Misirka robinja Sarina, **13** I ovo su imena sinova Ismailovijeh, kako se zvahu u plemenima svojim; prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Navdeilo i Masam, **14** I Masma i Duma i Masa, **15** I Hadar i Teman i Jetur i Nafes i Kedma. **16** To su sinovi Ismailovi, i to su im imena po selima i gradovima njihovijem, dvanaest knezova nad svojim narodima. **17** A godine su vijeka Ismailova sto i trideset i sedam godina. Poslije onemoæav umrije, i bi pribran k rodu svojemu. **18** I življahu od Evilata do Sura prema Misiru, kako se ide u Asiriju; i dopade mu prema svoj braæi svojoj da živi. **19** A ovo je pleme Isaka sina Avramova: Avram rodi Isaku; **20** A Isaku bješe èetrdeset godina kad se oženi Revekom, kæerju Vatuila Sirina iz Mesopotamije, sestrom Lavana Sirina. **21** I Isak se moljaše Gospodu za ženu svoju, jer bješe nerotkinja; i umoli Gospoda, te zatrudnje Reveku žena njegova. **22** Ali udarahu jedno o drugo djeca u utrobi njezinoj, te reèe: ako je tako, našto sam? I otide da pita Gospoda. **23** A Gospod joj reèe: dva su plemena u utrobi tvojoj, i dva æe naroda izaæi iz tebe; i jedan æe narod biti jaëi od drugoga naroda, i veæi æe služiti manjemu. **24** I kad doðe vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj. **25** I prvi izaðe crven, sav kao runo rutav; i nadješe mu ime Isav. **26** A poslije izaðe brat mu, držeæi rukom za petu Isava; i nadješe mu ime Jakov. A bješe Isaku šezdeset godina, kad ih rodi Reveka. **27** I djeca odrastoše, i Isav posta lovac i ratar, a Jakov bješe èovjek krotak i bavljaše se u šatorima. **28** I Isak milovaše Isava, jer rado jeðaše lova njegova; a Reveka milovaše Jakova. **29** Jednom Jakov skuha jelo, a Isav doðe iz polja umoran. **30** I reèe Isav Jakovu: daj mi da jedem toga jela crvenoga, jer sam umoran. Otuda se prozva Edom. **31** A Jakov mu reèe: prodaj mi danas prvenaætvo svoje. **32** A Isav odgovori: evo, hoæu da umrem, pa što æe mi prvenaætvo? **33** A Jakov reèe: zakuni mi se danas. I on mu se zakle; tako

prodade svoje prvenaštvo Jakovu. 34 I Jakov dade Isavu hljeba i skuhanoga leæa, i on se najede i napi, pa usta i otide. Tako Isav nije mario za prvenaštvo svoje.

26 Ali nasta glad u zemlji svrh prve gladi koja bješe za vremena Avramova; i Isak otide k Avimelehu caru Filistejskom u Gerar. 2 I javi mu se Gospod i reèe: nemoj iæi u Misir, nego sjedi u zemlji koju æeu ti kazati. 3 Sjedi u toj zemlji, i ja æeu biti s tobom, i blagoslovæu te; jer æeu tebi i sjemenu tvojemu dati sve ove zemlje, i potvrdiæu zakletvu, kojom sam se zakleo Avramu ocu tvojemu. 4 I umnožiæu sjeme tvoje da ga bude kao zvijezda na nebu, i daæeu sjemenu tvojemu sve ove zemlje; i u sjemenu tvojem blagoslovæ se svi narodi na zemljii. 5 Zato što je Avram slušao glas moj i èuvalo naredbu moju, zapovijesti moje, pravila moja i zakone moje. 6 I osta Isak u Geraru. 7 A ljudi u mjestu onom pitahu za ženu njegovu, a on govoraše: sestra mi je. Jer se bojaše kazati: žena mi je; da me, veli, ne ubiju ovi ljudi radi Reveke, jer je lijepa. 8 I kad provede mnogo vremena ondje, dogodi se, te pogleda Avimelehu car Filistejski s prozora, i vidje Isaka gdje se šali s Revekom ženom svojom. 9 I dozva Avimelehu Isaku i reèe: ta to ti je žena; kako si kazao: sestra mi je? A Isak mu odgovori: rekoh: da ne poginem s nje. 10 A Avimelehu reèe: šta si nam uèinio? lako je mogao ko od naroda ovoga leæi s tvojom ženom, te bi nas ti uvalio u grijeh. 11 I zapovjedi Avimelehu svemu narodu svojemu govoreæi: ko se dotakne ovoga èovjeka ili žene njegove, poginuæe. 12 I Isak stade sijati u onoj zemlji, i dobi one godine po sto, tako ga blagoslovi Gospod. 13 I obogati se èovjek, i napredovaše sve veæma, te posta silan. 14 I imaše ovaca i goveda i mnogo sluga; a Filisteji mu zaviðahu, 15 Pa sve studence koje bjehu iskopale sluge oca njegova za vremena Avrama oca njegova zaroniše Filisteji, i zasuše ih zemljom. 16 I Avimelehu reèe Isaku: idi od nas, jer si postao silniji od nas. 17 I Isak otide odande, i razape šatore u dolini Gerarskoj, i nastani se ondje. 18 I stade Isak otkopavati studence, koji bjehu iskopani za vremena Avrama oca njegova, i koje zaroniše Filisteji po smrti Avramovoj; i prozva ih imenima koja im bješe nadio otac njegov. 19 I kopajuæi sluge Isakove u onom dolu naðoše studenac žive vode. 20 Ali se svadiše pastiri Gerarski s pastirima Isakovim govoreæi: naša je voda. I nadjede ime onom studencu Esek, jer se svadiše s njim. 21 Poslije iskopaše drugi studenac, pa se i oko njega svadiše, zato ga nazva Sitna. 22 Tada se podiže odande, i iskopa drugi studenac, i oko njega ne bi svaðe; zato ga nazva Rehovot, govoreæi: sad nam dade Gospod prostora da rastemo u ovoj zemlji. 23 I otide odande

gore u Virsaveju. 24 I istu noæ javi mu se Gospod, i reèe: ja sam Bog Avrama oca tvojega. Ne boj se, jer sam ja s tobom, i blagoslovæ te i umnožiæu sjeme tvoje Avrama radi sluge tvojega. 25 I naèini ondje žrtvenik, i privza ime Gospodnje; i ondje razape šator svoj; i sluge Isakove iskopaše ondje studenac. 26 I dođe k njemu Avimelehu iz Gerara s Ohozatom prijateljem svojim i s Fiholom vojvodom svojim. 27 A Isak im reèe: što ste došli k meni, kad mrzite na me i otjeraste me od sebe? 28 A oni rekoše: vidjesmo zaista da je Gospod s tobom, pa rekosmo: neka bude zakletva izmeðu nas, izmeðu nas i tebe; hajde da uhvatimo vjeru s tobom: 29 Da nam ne èiniš zla, kao što se mi tebe ne dotakosmo i kao što mi tebi samo dobro èinimo, i pustismo te da ideš na miru, i eto si blagosloven od Gospoda. 30 Tada ih on ugosti; te jedoše i piše. 31 A sjutradan ustavši rano, zakleše se jedan drugome, i otpusti ih Isak i otidoše od njega s mirom. 32 Isti dan došavši sluge Isakove kazaše mu za studenac koji iskopaše, i rekoše mu: naðosmo vodu. 33 I nazva ga Saveja; otuda se zove grad onaj Virsavej do današnjega dana. 34 A kad bi Isavu èetrdeset godina, uze za ženu Juditu kær Veoha Hetejina, i Vasematu kær Elona Hetejina. 35 I one zadavahu mnogo jada Isaku i Reveci.

27 Kad Isak ostarje i oèi mu potamnješe, te ne viðaše, dozva Isava starijega sina svojega, i reèe mu: sine! A on odgovori: evo me. 2 Tada reèe: evo ostario sam, ne znam kad æeu umrijeti; 3 Uzmi oružje svoje, tul i luk, i izidi u planinu, te mi ulovi lova; 4 I zgotovi mi jelo po mojoj volji, i donesi mi da jedem, pa da te blagoslovi duša moja dok nijesam umro. 5 A Reveka èu šta Isak reèe sinu svojemu Isavu. I Isav otide u planinu da ulovi lova i donese. 6 A Reveka reèe Jakovu sinu svojemu govoreæi: gle, èuh oca tvojega gdje besjedi s Isavom bratom tvojim i reèe: 7 Donesi mi lova, i zgotovi jelo da jedem, pa da te blagoslovim pred Gospodom dok nijesam umro. 8 Nego sada, sine, poslušaj me što æeu ti kazati. 9 Iди sada k stadu i donesi dva dobra jareta, da zgotovim ocu tvojemu jelo od njih, kako rado jede. 10 Pa æeš unijeti ocu da jede i da te blagoslovi dok nije umro. 11 A Jakov reèe Reveci materi svojoj: ali je Isav brat moj rutav, a ja sam gladak; 12 Može me opipati otac, pa æe se osjetiti da sam ga htio prevariti, te æeu navuæi na se prokletstvo mjesto blagoslova. 13 A mati mu reèe: neka prokletstvo tvoje, sine, padne na mene; samo me poslušaj, i idi i donesi mi. 14 Tada otisav uze i donese materi svojoj; a mati njegova zgotovi jelo kako jeðaše rado otac njegov. 15 Pa onda uze Reveka najljepše haljine starijega sina svojega, koje bijahu u nje kod kuæe, i obuèee Jakova mlaðega sina

svojega. 16 I jareæim kožicama obloži mu ruke i vrat gdje bješe gladak. 17 I dade Jakovu sinu svojemu u ruke jelo i hljeb što zgotovi. 18 A on uđe k ocu svojemu i reèe: oèe. A on odgovori: evo me; koji si ti, sine? 19 I Jakov reèe ocu svojemu: ja, Isav tvoj prvenac; uèinio sam kako si mi rekao; digni se, posadi se da jedeš lova mojega, pa da me blagoslovi duša tvoja. 20 A Isak reèe sinu svojemu: kad brže naðe, sine? A on reèe: Gospod Bog tvoj dade, te izaðe preda me. 21 Tada reèe Isak Jakovu: hodi bliže, sine, da te opipam jesli sin moj Isav ili ne. 22 I pristupi Jakov k Isaku ocu svojemu, a on ga opipa, pa reèe: glas je Jakovljev, ali ruke su Isavove. 23 I ne pozna ga, jer mu ruke bjehu kao u Isava brata njegova rutave; zato ga blagoslovi; 24 I reèe mu: jesli li sin moj Isav? A on odgovori: ja sam. 25 Tada reèe: a ti daj sine, da jedem lova tvojega, pa da te blagoslovi duša moja. I dade mu, te jede; pa mu donese i vina, te pi. 26 Potom Isak otac njegov reèe mu: hodi, sine, cijeluj me. 27 I on pristupi i cijeliva ga; a Isak osjeti miris od haljina njegovih, i blagoslovi ga govoreæi: gle, miris sina mojega kao miris od polja koje blagoslovi Gospod. 28 Bog ti dao rose nebeske, i dobre zemlje i pšenice i vina izobilja! 29 Narodi ti služili i plemena ti se klanjala! Bio gospodar braæi svojoj i klanjali ti se sinovi matere tvoje! Proklet bio koji tebe usprokljenje a blagosloven koji tebe uzblagosilja! 30 A kad Isak blagoslovi Jakova, i Jakov otide ispred Isaka oca svojega, u taj èas dođe Isav brat njegov iz lova. 31 Pa zgotovi i on jelo i unese ocu svojemu, i reèe mu: ustani, oèe, da jedeš što ti je sin ulovio, pa da me blagoslovi duša tvoja. 32 A Isak otac njegov reèe mu: ko si ti? A on reèe: ja, sin tvoj, prvenac tvoj, Isav. 33 Tada se prepade Isak, i reèe: ko? da gdje je onaj koji ulovi i donese mi lova, i od svega jedoh prije nego ti dođe, i blagoslovih ga? on æee i ostati blagosloven. 34 A kad èu Isav rijeæi oca svojega, vrîste iza glasa i ožalosti se veoma, i reèe ocu svojemu: blagoslovi i mene, oèe. 35 A on mu reèe: dođe brat tvoj s prijevarom, i odnese tvoj blagoslov. 36 A Isav reèe: pravo je što mu je ime Jakov, jer me veæ drugom prevari. Prvenaæto mi uze, pa eto sada mi uze i blagoslov. Potom reèe: nijesi li i meni ostavio blagoslov? 37 A Isak odgovori, i reèe Isavu: eto sam ga postavio tebi za gospodara; i svu braæeu njegovu dadoh mu da mu budu sluge; pšenicom i vinom ukrijeplih ga; pa šta bih sada tebi uèinio, sine? 38 A Isav reèe ocu svojemu: eda li je samo jedan blagoslov u tebe, oèe? blagoslovi i mene, oèe. I stade iza glasa plakati Isav. 39 A Isak otac njegov odgovarajuæi reèe mu: evo, stan æee ti biti na rodnoj zemlji i rosi nebeskoj ozgo. 40 Ali æeš živjeti od maæa svojega, i bratu æeš svojemu služiti; ali æee doæi vrijeme, te æeš

pošto se naplaèeš skršiti jaram njegov s vrata svojega. 41 I Isav omrže ljuto na Jakova radi blagoslova, kojim ga blagoslovi otac, i gorovare u srcu svojem: blizu su žalosni dani oca mojega, tada æeu ubiti Jakova brata svojega. 42 I kazaše Reveci rijeæi Isava sina njezina starijega, a ona poslavši dozva Jakova mlaðega sina svojega, i reèe mu: gle, Isav brat tvoj tješi se tijem što hoæe da te ubije. 43 Nego, sine, poslušaj što æeu ti kazati; ustani i bježi k Lavanu bratu mojemu u Haran. 44 I ostani kod njega neko vrijeme dokle proðe srdnja brata tvojega, 45 Dokle se gnjev brata tvojega odvrati od tebe, te zaboravi što si mu uèinio; a onda æeu ja poslati da te dovedu odande. Zašto bih ostala bez obojice vas u jedan dan? 46 A Isaku reèe Reveka: omrzao mi je život radi ovijeh Hetejaka. Ako se Jakov oženi Hetejkom, kakom izmeðu kæeri ove zemlje, da što mi život?

28 Tada Isak dozva Jakova, i blagoslovi ga, i zapovjedi mu i reèe: nemoj da se oženiš kojom izmeðu kæeri Hananejskih. 2 Ustani, idi u Padan-Aram u dom Vatuila oca matere svoje, i odande se oženi izmeðu kæeri Lavana ujaka svojega. 3 A Bog svremoguæi da te blagoslovi, i da ti da veliku porodicu i umnoži te, da od tebe postane mnoštvo naroda, 4 I da ti da blagoslov Avramov, tebi i sjemenu tvojemu s tobom, da naslijediš zemlju u kojoj si došljak, koju Bog dade Avramu. 5 Tako opravi Isak Jakova, i on pođe u Padan-Aram k Lavantu sinu Vatuila Sirina, bratu Reveke matere Jakovljeve i Isavove. 6 A Isav vidje gdje Isak blagoslovi Jakova i opravi ga u Padan-Aram da se odande oženi, i gdje blagosiljavajuæi ga zapovjedi mu i reèe: nemoj da se oženiš kojom izmeðu kæeri Hananejskih, 7 I gdje Jakov posluša oca svojega i mater svoju, i otide u Padan-Aram; 8 I vidje Isav da kæeri Hananejske nijesu po volji Isaku ocu njegovu. 9 Pa otide Isav k Ismailu, i uze za ženu preko žena svojih Maeletu, kæer Ismaila sina Avramova, sestru Navajotovu. 10 A Jakov otide od Virsaveje iduæi u Haran. 11 I dođe na jedno mjesto, i ondje zanoæi, jer sunce bješe zašlo; i uze kamen na onom mjestu, i metnu ga sebi pod glavu, i zaspa na onom mjestu. 12 I usni, a to ljestve stajahu na zemlji i vrhom ticahu u nebo, i gle, anđeli Božji po njima se penjahu i slažahu; 13 I gle, na vrhu stajajuše Gospod, i reèe: ja sam Gospod Bog Avrama oca tvojega i Bog Isakov; tu zemlju na kojoj spavaš tebi æeu dati i sjemenu tvojemu; 14 I sjemena æee tvojega biti kao praha na zemlji, te æeš se raširiti na zapad i na istok i na sjever i na jug, i svi narodi na zemlji blagosloviaæe se u tebi i u sjemenu tvojem. 15 I evo, ja sam s tobom, i èuvaæeu te kuda god poðeš, i dovešæeu te natrag u ovu zemlju, jer te neæeu ostaviti dokle god ne

uèinim što ti rekoh. **16** A kad se Jakov probudi od sna, reèe: zaciјelo je Gospod na ovom mjestu; a ja ne znah. **17** I uplaši se, i reèe: kako je strašno mjesto ovo! ovđe je doista kuæa Božja, i ovo su vrata nebeska. **18** I usta Jakov ujutru rano, i uze kamen što bješe metnuo sebi pod glavu, i utvrdi ga za spomen i preli ga uljem. **19** I prozva ono mjesto Vetilij, a pređe bješe ime onome gradu Luz. **20** I uèini Jakov zavjet, govoreæi: ako Bog bude sa mnom i saèuva me na putu kojim idem i da mi hljeba da jedem i odijela da se oblaëim, **21** I ako se vratim na miru u dom oca svojega, Gospod æe mi biti Bog; **22** A kamen ovaj koji utvrđih za spomen biæe dom Božji; i što mi god daš, od svega æeu deseto dati tebi.

29 Tada se podiže Jakov i otide u zemlju istoèenu. **2** I obziruæi se ugleda studenac u polju; i gle, tri stada ovaca ležahu kod njega, jer se na onom studencu pojahu stada, a veliki kamen bijaše studencu na vratima. **3** Ondje se skupljahu sva stada, te pastiri odvaljivahu kamen s vrata studencu i pojahu stada, i poslije opet privaljivahu kamen na vrata studencu na njegovo mjesto. **4** I Jakov im reèe: braæeo, odakle ste? Rekoše: iz Harana smo. **5** A on im reèe: poznajete li Lavana sina Naborova? Oni rekoše: poznajemo. **6** On im reèe: je li zdrav? Rekoše: jest, i evo Rahilje kæeri njegove, gdje ide sa stadom. **7** I on reèe: eto još je rano, niti je vrijeme vraæati stoku; napojeti stoku pa idite i pasite je. **8** A oni rekoše: ne možemo, dokle se ne skupe sva stada, da odvalimo kamen s vrata studencu, onda æemo napojiti stoku. **9** Dok on još govoraše s njima, doðe Rahilja sa stadom oca svojega, jer ona pasijaše ovce. **10** A kad Jakov vidje Rahilju kæer Lavana ujaka svojega, i stado Lavana ujaka svojega, pristupi Jakov i odvali kamen studencu s vrata, i napoji stado Lavana ujaka svojega. **11** I priljubi Jakov Rahilju, i povikavši zaplaka se. **12** I kaza se Jakov Rahilji da je rod ocu njezinu i da je sin Reveèin; a ona otrœa te javi ocu svojemu. **13** A kad Lavan èu za Jakova sina sestre svoje, istreà mu na susret, i zagrlji ga i priljubi, i uvede u svoju kuæu. I on priopovjedi Lavantu sve ovo. **14** A Lavan mu reèe: ta ti si kost moja i tijelo moje. I osta kod njega cio mjesec dana. **15** Tada reèe Lavan Jakovu: zar badava da mi služiš, što si mi rod? Kaži mi šta æe ti biti plata? **16** A Lavan imaše dvije kæeri: starijoj bješe ime Lija, a mlaðoj Rahilja. **17** I u Lije bjehu kvarne oèi, a Rahilja bješe lijepa stasa i lijepa lica. **18** I Jakovu omilje Rahilja, te reèe: služiæu ti sedam godina za Rahilju, mlaðu kæer twoju. **19** A Lavan mu reèe: bolje tebi da je dam nego drugom; ostani kod mene. **20** I otsluži Jakov za Rahilju sedam godina, i uèiniš mu se kao nekoliko dana, jer je ljubljaše. **21** I reèe Jakov Lavanu: daj mi ženu, jer mi

se navrši vrijeme, da legnem s njom. **22** I sazva Lavan sve ljudе iz onoga mesta i uèini gozbu. **23** A uveèe uze Liju kæer svoju i uvede je k Jakovu, i on leže s njom. **24** I Lavan dade Zelfu robinju svoju Liji kæeri svojoj da joj bude robinja. **25** A kad bi ujutru, gle, ono bješe Lija; te reèe Jakov Lavanu: šta si mi to uèinio? ne služim li za Rahilju kod tebe? zašto si me prevario? **26** A Lavan mu reèe: ne biva u našem mjestu da se uda mlaða prije starije. **27** Navrši nedjelju dana s tom, pa æemo ti dati i drugu za službu što æeš služiti kod mene još sedam godina drugih. **28** Jakov uèini tako, i navrši s njom nedjelju dana, pa mu dade Lavan Rahilju kæer svoju za ženu. **29** I dade Lavan Rahilji kæeri svojoj robinju svoju Valu da joj bude robinja. **30** I tako leže Jakov s Rahiljom; i voljaše Rahilju nego Liju, i stade služiti kod Lavana još sedam drugih godina. **31** A Gospod videæi da Jakov ne mari za Liju, otvorí njozí matericu, a Rahilja osta nerotkinja. **32** I Lija zatrudnje, i rodi sina, i nadjede mu ime Ruvim, govoreæi: Gospod pogleda na jade moje, sada æe me ljubiti muž moj. **33** I opet zatrudnje, i rodi sina, i reèe: Gospod èu da sam prezrena, pa mi dade i ovoga. I nadjede mu ime Simeun. **34** I opet zatrudnje, i rodi sina, i reèe: da ako se sada veæ priljubi k meni muž moj, kad mu rodih tri sina. Zato mu nadješe ime Levije. **35** I zatrudnje opet, i rodi sina, i reèe: sada æeu hvaliti Gospoda. Zato mu nadjede ime Juda; i presta raðati.

30 A Rahilja vidjevši gdje ne raða djece Jakovu, pozavidje sestri svojoj; i reèe Jakovu: daj mi djece, ili æeu umrijeti. **2** A Jakov se rasrdi na Rahilju, i reèe: zar sam ja a ne Bog koji ti ne da poroda? **3** A ona reèe: eto robinje moje Vale, lezi s njom, neka rodi na mojim koljenima, pa æeu i ja imati djece od nje. **4** I dade mu Valu robinju svoju za ženu, i Jakov leže s njom. **5** I zatrudnje Vala, i rodi Jakovu sina. **6** A Rahilja reèe: Gospod mi je studio i èuo glas moj, te mi dade sina. Zato mu nadjede ime Dan. **7** I Vala robinja Rahiljina zatrudnje opet, i rodi drugoga sina Jakovu; **8** A Rahilja reèe: borah se žestoko sa sestrom svojom, ali odoljeh. I nadjede mu ime Neftalim. **9** A Lija vidjevši gdje presta raðati uze Zelfu robinju svoju i dade je Jakovu za ženu. **10** I rodi Zelfa robinja Lijina Jakovu sina; **11** I Lija reèe: doðe èeta. I nadjede mu ime Gad. **12** Opet rodi Zelfa robinja Lijina drugoga sina Jakovu; **13** I reèe Lija: blago meni, jer æe me blaženom zvati žene. Zato mu nadjede ime Asir. **14** A Ruvim izide u vrijeme žetve pšenièene i naðe mandragoru u polju, i donese je Liji materi svojoj. A Rahilja reèe Liji: daj mi mandragoru sina svojega. **15** A ona joj reèe: malo li ti je što si mi uzela muža? hoæeš da mi uzmeš i mandragoru sina mojega? A Rahilja joj reèe: neka noæas spava s tobom za mandragoru

sina tvojega. **16** I uveće kad se Jakov vraeаše iz polja, izide mu Lija na susret i reеe: spavaeаš kod mene, jer te kupih za mandragoru sina svojega. I spava kod nje onu noe. **17** A Bog uslisi Liju, te ona zatrudnje, i rodi Jakovu petoga sina. **18** I reеe Lija: Gospod mi dade platu moju što dадох robinju svoju mužu svojemu. I nadjede mu ime Isahar. **19** I zatrudnje Lija opet, i rodi Jakovu šestoga sina; **20** I reеe Lija: dariva me Gospod darom dobrijem; da ako se sada veæ priljubi k meni muž moj, jer mu rodih šest sinova. Zato mu nadjede ime Zavulon. **21** Najposlijе rodi kær, i nadjede joj ime Dina. **22** Ali se Gospod opomenu Rahilje; i uslišiv je otvori joj matericu; **23** I zatrudnje, i rodi sina, i reеe: uze Bog sramotu moju. **24** I nadjede mu ime Josif, govoreæi: neka mi doda Gospod još jednoga sina. **25** A kad Rahilja rodi Josifa, reеe Jakov Lavanu: pusti me da idem u svoje mjesto i u svoju zemlju. **26** Daj mi žene moje, za koje sam ti služio, i djecu moju, da idem, jer znaš kako sam ti služio. **27** A Lavan mu reеe: nemoj, ako sam našao milost pred tobom; vidim da me je blagoslovio Gospod tebe radi. **28** I još reеe: išti koliko hoæeš plate, i ja æeu ti dati. **29** A Jakov mu odgovori: ti znaš kako sam ti služio i kakva ti je stoka postala kod mene. **30** Jer je malo bilo što si imao dokle ja ne doðoh; ali se umnoži veoma, jer te Gospod blagoslovi kad ja doðoh. Pa kad æeu i ja tako sebi kuæu kuæiti? **31** I reеe mu Lavan: Šta hoæeš da ti dam? A Jakov odgovori: ne treba ništa da mi daš; nego æeu ti opet pasti stoku i èuvati, ako æeš mi uèiti ovo: **32** Da zaðem danas po svoj stoci tvojoj, i odluèim sve što je šareno i s biljegom, i sve što je crno između ovaca, i što je s biljegom i šareno između koza, pa što poslijе bude tako, ono da mi je plata. **33** Tako æe mi se poslijе posvjedoèiti pravda moja pred tobom kad doðeš da vidiš zaslugu moju: što god ne bude šareno ni s biljegom ni crno između ovaca i koza u mene, biæe kradeno. **34** A Lavan reеe: eto, neka bude kako si kazao. **35** I odluèi Lavan isti dan jarce s biljegom i šarene i sve koze s biljegom i šarene, i sve na èem bijaše što bijelo, i sve crno između ovaca, i predade sinovima svojim. **36** I ostavi daljine tri dana hoda između sebe i Jakova. I Jakov pasjaše ostalu stoku Lavanovu. **37** I uze Jakov zelenijeh prutova topolovijeh i ljeskovijeh i kestenovijeh, i naguljene prutove pred stoku u žljebove i korita kad dolažaše stoka da pije, da bi se upaljivala kad doðe da pije. **38** I upaljivaše se stoka gledajuæi u prutove, i što se mlaðaše bijaše s biljegom, prutasto i šareno. **40** I Jakov odluèivaše mlad, i obraæaše stado Lavanovo da gleda u šarene i u sve crne; a svoje stado odvajaše i ne obraæaše ga prema stadu Lavanovu. **41** I kad se god upaljivaše stoka rana, metaše

Jakov prutove u korita pred oèi stoci da bi se upaljivala gledajuæi u prutove; **42** A kad se upaljivaše pozna stoka, ne metaše; tako pozne bivahu Lavanove a rane Jakovljeve. **43** I tako se taj èovjek obogati vrlo, te imaše mnogo stoke i sluga i sluškinja i kamila i magaraca.

31 A Jakov èu gdje sinovi Lavanovi govore: Jakov uze sve što bješe našega oca, i od onoga što bješe našega oca steèe sve ovo blago. **2** I vidje Jakov gdje lice Lavanovo nije prema njemu kao prije. **3** I Gospod reеe Jakovu: vrati se u zemlju otaca svojih i u rod svoj, i ja æeu biti s tobom. **4** I poslav Jakov dozva Rahilju i Liju u polje k stadu svojemu. **5** I reèe im: vidim gdje lice oca vaæega nije prema meni kao prije; ali je Bog oca mojega bio sa mnom. **6** I vi znate da sam služio ocu vaæemu kako sam god mogao; **7** A otac me je vaš varao i mijenjao mi platu deset puta; ali mu Bog ne dade da me ošteti; **8** Kad on reèe: što bude šareno neka ti je plata, onda se mlaðilo sve šareno; a kad reèe: s biljegom što bude neka ti je plata, onda se mlaðilo sve s biljegom. **9** Tako Bog uze stoku ocu vaæemu i dade je meni; **10** Jer kad se upaljivaše stoka, podigoh oèi svoje i vidjeh u snu, a to ovnovi i jarni što skaèu na ovce i koze bijahu šareni, s biljegama prutastim i kolastim. **11** A anđeo Gospodnji reèe mi u snu: Jakove! A ja odgovorih: evo me. **12** A on reèe: podigni sad oèi svoje i gledaj, ovnovi i jarni što skaèu na ovce i koze, šareni su, s biljegama prutastim i kolastim; jer vidjeh sve što ti èini Lavan. **13** Ja sam Bog od Vetiþa, gdje si prelio kamen i uèinio mi zavjet; ustani sada i idi iz ove zemlje, i vrati se na postojbinu svoju. **14** Tada odgovori Rahilja i Lija, i rekoše mu: eda li još imamo kakav dio i našljedstvo u domu oca svojega? **15** Nije li nas držao kao tuðinke kad nas je prodao? pa je još i naše novce jednako jeo. **16** Jer sve ovo blago što uze Gospod ocu našemu, naše je i naše djece. Zato èini sve što ti je Gospod kazao. **17** I podiže se Jakov, i metnu djecu svoju i žene svoje na kamile; **18** I odvede svu stoku svoju i sve blago što bješe stekao, stoku koju bješe stekao u Padan-Aramu, i poðe k Isaku ocu svojemu u zemlju Hanansku. **19** A Lavan bješe otiašo da striže ovce svoje; i Rahilja ukrade idole ocu svojemu. **20** I Jakov otide kradom od Lavana Sirina ne javivši mu da hoæe da ide. **21** I pobježe sa svijem blagom svojim, i podiže se te prijeðe preko vode, i uputi se ka gori Galadu. **22** A treæi dan javiše Lavanu da je pobjegao Jakov. **23** I uze sa sobom braæeu svoju, i poðe za njim u potjeru, i za sedam dana stiže ga na gori Galadu. **24** Ali Bog doðe Lavanu Sirinu noeū u snu, i reèe mu: èuvaj se da ne govorиш s Jakovom ni lijepo ni ružno. **25** I stiže Lavan Jakova; a Jakov bješe razapeo šator svoj na gori,

pa i Lavan također razape svoj s braæom svojom na gori Galadu. **26** I Lavan reèe Jakovu: šta uèini te kradom pobježe od mene i odvede kæeri moje kao na maè otete? **27** Zašto tajno pobježe i kradom otide od mene? niti mi reèe da te ispratim s veseljem i s pjesmama, s bubnjima i guslama? **28** Niti mi dade da izljubim sinove svoje i kæeri svoje? ludo si radio. **29** Mogao bih vam dosaditi; ali Bog oca vaæega noæas mi reèe govoreæi: èuvaj se da ne govorиш s Jakovom ni lijepo ni ružno. **30** Iđi dakle kad si se tako uželio kuæe oca svojega; ali zašto ukrade bogove moje? **31** A Jakov odgovori i reèe: bojah se i miæljah: hoæeš silom oteti kæeri svoje od mene. **32** A bogove svoje u koga naðeš, onaj neka ne živi više; pred našom braæom traži što je twoje u mene, pa uzmi. Jer Jakov nije znao da ih je ukrala Rahilja. **33** I uđe Lavan u šator Jakovljev i u šator Lijin i u šator dviju robinja, i ne naðe ih; iizašav iz šatora Lijina uđe u šator Rahiljin. **34** A Rahilja uze idole i sakri ih pod samar kamile svoje i sjede ozgo; i Lavan pipaše po cijelom šatoru, i ne naðe. **35** A ona reèe ocu svojemu: nemoj se srditi, gospodaru, što ti ne mogu ustati, jer mi je što u žena biva. Traživ dakle ne naðe idola svojih. **36** I Jakov se rasrdi, i stade koriti Lavana, i govoreæi reèe mu: šta sam uèinio, šta sam skrивio, te si me tako žestoko tjerao? **37** Pipao si sav prtljag moj, pa šta si našao iz svoje kuæe? daj ovamo pred moju i svoju braæeu, neka rasude između nas dvojice. **38** Evo dvadeset godina bijah kod tebe: ovce twoje i koze twoje ne jaloviše se, a ovnova iz stada tvojega ne jedoh. **39** Što bi zvijerje zaklalo nijesam ti donosio, sam sam podmirivao; od mene si iskao što bi mi bilo ukradeno danju ili noæu. **40** Danju me ubijaše vruæina a noæu mraz; i san mi ne padaše na oèi. **41** Tako mi je bilo dvadeset godina u twojoj kuæi; služio sam ti èetrnaest godina za dvije kæeri twoje i šest godina za stoku tvoju, i platu si mi mijenjao deset puta. **42** Da nije Bog oca mojega, Bog Avramov, i strah Isakov bio sa mnom, bi me zacijelo otpustio prazna. Ali je Bog vidio nevolju moju i trud ruku mojih, pa te ukori noæas. **43** A Lavan odgovori Jakovu i reèe: ove su kæeri moje kæeri, i ovi su sinovi moji sinovi, i ova stoka moja stoka, i što god vidiš sve je moje; pa šta bih uèinio danas kæerima svojim ili sinovima njihovijem koje rodiše? **44** Nego hajde da uhvatimo vjeru, ja i ti, da bude svjedoèanstvo između mene i tebe. **45** I Jakov uze kamen i utvrđi ga za spomen. **46** I reèe Jakov braæi svojoj: nakupite kamenja. I nakupiše kamenja i složiše na gomilu, i jedoše na gomili. **47** I Lavan ga nazva Jegar-Sahadut, a Jakov ga nazva Galed. **48** I reèe Lavan: ova gomila neka bude svjedok između mene i tebe danas. Zato se prozva Galed. **49** A prozva se i Mispa, jer reèe Lavan: neka Gospod gleda između mene i tebe, kad

ne uzmožemo vidjeti jedan drugoga. **50** Ako ucvijeliš kæeri moje i ako uzmeš žene preko mojih kæeri, neæe èovjek biti između nas, nego gle Bog svjedok između mene i tebe. **51** I još reèe Lavan Jakovu: gledaj ovu gomilu i gledaj ovaj spomenik, koji podigoh između sebe i tebe. **52** Svjedok je ova gomila i svjedok je ovaj spomenik: da ni ja neæu prijeæi preko ove gomile k tebi ni ti k meni da neæeš prijeæi preko ove gomile i spomenika ovoga na zlo. **53** Bog Avramov i bogovi Nahorovi, bogovi oca njihova, neka sude među nama. A Jakov se zakle strahom oca svojega Isaka. **54** I Jakov prinese žrtvu na gori, i sazva braæeu svoju na veèeru; i jedoše pa noæiše na gori. **55** A ujutru rano usta Lavan, i izljubi svoju unuèad i kæeri svoje, i blagoslovi ih, pa otide i vrati se u svoje mjesto.

32 A Jakov otide svojim putem; i sretoše ga anđeli Božiji; **2** A kad ih ugleda Jakov, reèe: ovo je oko Božji. I prozva ono mjesto Mahanaim. **3** I Jakov posla pred sobom glasnike k Isavu bratu svojemu u zemlju Sir, krajinu Edomsku. **4** I zapovjedi im govoreæi: ovako kažite gospodaru mojemu Isavu: sluga tvoj Jakov ovako kaže: bio sam došljak kod Lavana i bavio se dosad. **5** A imam volova i magaraca, ovaca i sluga i sluškinja, i poslal da javim tebi gospodaru svojemu, eda bih našao milost pred tobom. **6** I vratиše se glasnici k Jakovu i rekoše mu: idosmo do brata tvojega Isava, i eto on ti ide na susret s èetiri stotine momaka. **7** A Jakov se uplaši jako i zabrinu se; pa razdijeli svoje ljude i ovce i goveda i kamile u dvije èete. **8** I reèe: ako Isav udari na jednu èetu i razbijje je, da ako druga uteèe. **9** I reèe Jakov: Bož oca mojega Avrama i Bož oca mojega Isaka, Gospode, koji si mi kazao: vrati se u zemlju svoju i u rod svoj, i ja æeu ti biti dobrotvor! **10** Nijesam vrijedan tolike milosti i tolike vjere što si uèinio sluzi svojemu; jer samo sa štapom svojim prijeðoh preko Jordana, a sada sam gospodar od dvije èete. **11** Izbavi me iz ruke brata mojega, iz ruke Isavove, jer se bojim da ne dođe i ubije mene i mater s djecom. **12** A ti si kazao: zaista ja æeu ti biti dobrotvor, i uèiniæu sjeme twoje da ga bude kao pijeska morskoga, koji se ne može izbrojiti od množine. **13** I zanoæei onđe onu noæ, i uze što mu dođe do ruke, da pošlje na dar Isavu bratu svojemu, **14** Dvjesta koza s dvadeset jaraca, dvjesta ovaca s dvadeset ovnova, **15** Trideset kamila dojljica s kamiladma, èetrdeset krava s desetoro teladi, dvadeset magarica s desetoro magaradi. **16** I predade ih slugama svojim, svako stado napose, i reèe slugama: idite naprijed preda mnom, ostavljuæi dosta mjesta između jednoga stada i drugoga. **17** I zapovjedi prvomu govoreæi: kad sreteš Isava brata mojega, pa te zapita: èiji si? i kuda ideš? i èije je to što goniš

pred sobom? 18 A ti reci: sluge tvojega Jakova, a ovo šalje na dar gospodaru svojemu Isavu, a eto i sam ide za nama. 19 Tako zapovjedi i drugomu i treæemu i svijeru koji iðahu za stadom, i reèe: tako kažite Isavu kad naiðete na nj. 20 I još kažite: eto, Jakov sluga tvoj ide za nama. Jer govoraše: ublažiæu ga darom koji ide preda mnom, pa æeu mu onda vidjeti lice, da ako me lijepo primi. 21 Tako otide dar naprijed, a on prenoæi onu noæ kod èete svoje. 22 I po noæi usta, i uze obje žene i dvije robinje i jedanaestoro djece svoje; i prebrodi brod Javok. 23 A pošto njih uze i prevede preko potoka, preturi i ostalo što imaše. 24 A kad osta Jakov sam, tada se jedan èovjek rvaše s njim do zore. 25 I kad vidje da ga ne može svladati, udari ga po zglavku u stegnu, te se Jakovu išeaši stegno iz zglavka, kad se èovjek rvaše s njim. 26 Pa onda reèe: pusti me, zora je. A Jakov mu reèe: neæeu te pustiti dokle me ne blagoslovi. 27 A èovjek mu reèe: kako ti je ime? A on odgovori: Jakov. 28 Tada mu reèe: otsele se neæeš zvati Jakov, nego Izrailj; jer si se junaèki borio i s Bogom i s ljudma, i odolio si. 29 A Jakov zapita i reèe: kaži mi kako je tebi ime. A on reèe: što pitaš kako mi je ime? I blagoslovi ga onđe. 30 I Jakov nadjede ime onomu mjestu Fanuil; jer, veli, Boga vidjeh licem k licu, i duša se moja izbavi. 31 I sunce mu se rodi kad proðe Fanuil, i hramaše na stegno svoje. 32 Zato sinovi Izrailjevi ne jedu krajeva od mišæa na zglavku u stegnu do današnjega dana, što se Jakovu povrijediše krajevi od mišæa na zglavku u stegnu.

33 A Jakov podigav oèi svoje pogleda, a to Isav ide, i èetiri stotine ljudi s njim. I razdijeli djecu uz Liju i uz Rahilju i uz dvije robinje. 2 I namjesti naprijed robinje i njihovu djecu, pa Liju i njezinu djecu za njima, a najposlje Rahilju i Josifa. 3 A sam proðe naprijed, i pokloni se do zemlje sedam puta dokle doðe do brata svojega. 4 A Isav pritrea preda nj i zagrlji ga i pade mu oko vrata i cijeliva ga, i obojica se zaplakaše, 5 I Isav podigav oèi ugleda žene i djecu, pa reèe: ko su ti ono? A Jakov reèe: djeca, koju Bog milostivo darova sluzi tvojemu. 6 I pristupiše robinje s djecom svojom, i pokloniše se. 7 Potom pristupi i Lija i djeca njezina, i pokloniše se; a najposlje pristupi Josif i Rahilja, i pokloniše se. 8 A Isav reèe: šta æee ti èitava vojska ona koju sretoh? A on reèe: da naðem milost pred gospodarom svojim. 9 A Isav reèe: im, brate, u mene dosta; neka tebi što je twoje. 10 A Jakov reèe: ne; ako sam sada našao milost pred tobom, primi dar iz moje ruke, jer vidjeh lice twoje kao da vidjeh lice Božje, tako si me lijepo doèekao. 11 Primi dar moj, koji ti je doveden; jer me je obilato obdario Bog, i imam svega. I navalni na nj, te primi. 12 Poslje reèe Isav: hajde da idemo, iæi æeu i ja s tobom. 13 A

Jakov mu reèe: zna gospodar moj da su ova djeca nejaka, i imam ovaca i krava dojljica, pa ako ih ustjeram jedan dan, poginuæe mi sve stado. 14 Nego gospodar moj neka ide pred slugom svojim, a ja æeu polako iæi koliko mogu djeca i stoka, dokle doðem ka gospodaru svojemu u Sir. 15 A Isav reèe: a ono da ti ostavim nekoliko ljudi što su sa mnom. A on reèe: našto? daj da naðem milost pred gospodarom svojim. 16 I tako Isav vrati se isti dan svojim putem u Sir. 17 A Jakov otide u Sokot, i onđe naèini sebi kuæu a stoci svojoj naèini staje; zato nazva ono mjesto Sokot. 18 Poslje doðe Jakov zdravo u grad Sihem u zemlji Hananskoj, vrativ se iz Padan-Arama, i namjesti se prema gradu. 19 I kupi komad zemlje, gdje razape šator svoj, od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca. 20 I naèini onđe žrtvenik, i nazva ga: Silni Bog Izrailjev.

34 A Dina kæi Lijina, koju rodi Jakovu, izaðe da gleda djevojke u onom kraju. 2 A ugleda je Sihem, sin Emora Evejina, kneza od one zemlje, i uze je i leže s njom i osramoti je. 3 I prionu srce njegovo za Dinu kæer Jakovljevu, i djevojka mu omilje, i on joj se umiljavaše. 4 I reèe Sihem Emoru ocu svojemu govoreæi: oženi me ovom djevojkom. 5 A Jakov èeu da je osramotio Dinu kæer njegovu; a sinovi njegovi bijahu u polju sa stokom njegovom, i Jakov oæutje dokle oni ne doðu. 6 A Emor otac Sihemov izide k Jakovu da se razgovori s njim. 7 A kad doðoše sinovi Jakovljevi iz polja i èuše šta je bilo, žao bi ljudima vrlo i razgnjeviše se veoma, što uèini sramotu Izrailju obležav kæer Jakovljevu, kako ne bi valjalo èiniti. 8 Tada im reèe Emor govoreæi: sin moj Sihem srcem prionu za vašu kæer; podajte mu je za ženu. 9 I oprijateljite se s nama; kæeri svoje udajite za nas i kæerima našim ženite se. 10 Pa živite s nama, i zemlja æe vam biti otvorena; nastanite se i trgujte i držite baštine u njoj. 11 I reèe Sihem ocu djevojèinu i braæi joj: da naðem milost pred vama, i daæeu što mi god kažete. 12 Ištite mi koliko god hoæete uzdarja i dara, ja æeu dati što god kažete; samo mi dajte djevojku za ženu. 13 A sinovi Jakovljevi odgovorile Sihemu i Emoru ocu njegovu prijevarno, jer osramoti Dinu sestru njihovu. 14 I rekoše im: ne možemo to uèiniti ni dati sestre svoje za èovjeka neobrezana, jer je to sramota nama. 15 Nego æemo vam uèiniti po volji, ako æete se izjednaæiti s nama i obrezati sve muškinje između sebe. 16 Onda æemo udavati svoje kæeri za vas i ženæemo se vašim kæerima, i postaæemo jedan narod. 17 Ako li ne pristanete da se obrežete, mi æemo uzeti svoju djevojku i otíæi æemo. 18 I po volji biše rijeèi njihove Emoru i Sihemu sinu Emorovu. 19 I momak ne oklijevaše uèiniti to; jer mu kæi Jakovljeva

omilje veoma; i on bješe najviše poštovan između svih u kući oca svojega. **20** I otide Emor i sin mu Sihem na vrata grada svojega, i rekoše građanima govoreći: **21** Ovi ljudi hoće mirno da žive s nama, da se nastane u ovoj zemlji i da trguju po njima; a evo zemlja je široka i za njih; pa æemo se kæerima njihovim ženitima i svoje æemo kæeri udavati za njih. **22** Ali æe tako pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod, ako se sve muškinje među nama obreže, kao što su oni obrezani. **23** Njihova stoka i njihovo blago i sva goveda njihova neæe li biti naša? složimo se samo s njima, pa æe ostati kod nas. **24** I koji god izlažahu na vrata grada njegova, svi poslušaše Emora i Sihema sina njegova; i obresa se sve muškinje, svi koji izlažahu na vrata grada njegova. **25** A treæi dan kad oni bijahu u bolovima, uzeše dva sina Jakovljeva, Simeun i Levije, braæea Dinina, svaki svoj maæ i uðoše slobodno u grad i pobiše sve muškinje. **26** Ubiše i Emora i sina mu Sihema ostrom maæem, i uvezvi Ðinu iz kuæe Sihemove otidoše. **27** Tada doðoše sinovi Jakovljevi na pobijene, i oplijeniše grad, jer u njemu bi osramoæena sestra njihova. **28** I uzeše ovce njihove i goveda njihova i magarce njihove, što god bješe u gradu i što god bješe u polju. **29** I sve blago njihovo, i svu djecu i žene njihove pohvataše i odvedoše, i što god bješe u kojoj kuæi. **30** A Jakov reèe Simeunu i Leviju; smetoste me, i omraziste me narodu ove zemlje, Hananejima i Ferezejima; u mene ima malo ljudi, pa ako se skupe na mene, hoće me ubiti te æeu se istrijebiti ja i dom moj. **31** A oni rekoše: zar sa sestrom našom da rade kao s kurvom?

35 A Bog reèe Jakovu: ustani, idi gore u Vetiþ i ondje stani; i naæini ondje žrtvenik Bogu, koji ti se javio kad si bježao od Isava brata svojega. **2** I Jakov reèe porodici svojoj i svijetu koji bijahu s njim: bacite tuðe bogove što su u vas, i oèistite se i preobucite se; **3** Pa da se dignemo i idemo gore u Vetiþ, da naæinim ondje žrtvenik Bogu, koji me je èuo u dan nevolje moje i bio sa mnom na putu kojim sam išao. **4** I dadoše Jakovu sve bogove tuðe koji bijahu u njihovjem rukama, i oboce, koje imahu u ušima; i Jakov ih zakopa pod hrastom kod Sihema. **5** Potom otidoše. A strah Božji doðe na gradove koji bijahu oko njih, te se ne digoše u potjeru za sinovima Izrailjevijem. **6** I Jakov i sva èeljad što bijaše s njim doðoše u Luz u zemlji Hananskoj, a to je Vetiþ. **7** I ondje naæini žrtvenik, i nazva ono mjesto: Bog Vetiþski, jer mu se ondje javi Bog, kad je bježao od brata svojega. **8** Tada umrije Devora dojkinja Reveëina, i pogreboše je ispod Vetiþa pod hrastom, koji nazva Jakov Alon-Vakut. **9** I javi se Bog Jakovu opet, pošto izide iz Padan-Arama, i blagoslovi ga, **10** I reèe mu Bog: ime ti je

Jakov; ali se otsele neæeš zvati Jakov, nego æe ti ime biti Izrailj. I nadjede mu ime Izrailj. **11** I još mu reèe Bog: ja sam Bog svemoguæi; rasti i množi se; narod i mnogi æe narodi postati od tebe, i carevi æe izaæi iz bedara tvojih. **12** I daæu ti zemlju koju sam dao Avramu i Isaku, i nakon tebe sjemenu tvojemu daæu zemlju ovu. **13** Potom otide od njega Bog s mjestu gdje mu govorim. **14** A Jakov metnu spomenik na istom mjestu gdje mu Bog govorim; spomenik od kamena, i pokropi ga kropljenjem, i preli ga uljem. **15** I Jakov prozva mjesto gdje mu govorim Bog Vetiþ. **16** I otidoše od Vetiþa. A kad im osta još malo puta do Efrate, porodi se Rahilja, i bješe joj težak poroðaj. **17** I kad se veoma muæaše, reèe joj babica: ne boj se, imaæeš još jednoga sina. **18** A kad se rastavljaše s dušom te umiraše, nazva ga Venonija; ali mu otac nadjede ime Venijamin. **19** I umrije Rahilja, i pogreboše je na putu koji ide u Efratu, a to je Vitlejem. **20** I metnu Jakov spomenik na grobu Rahiljinu do današnjega dana. **21** Odatile otisav Izrailj razape šator svoj iza kule Migdolederske. **22** I kad Izrailj življaše u onoj zemlji, otide Ruvim i leže s Valom inoèom oca svojega. I to doèu Izrailj. A imaše Jakov dvanaest sinova. **23** Sinovi Lijini bhaju: Ruvim prvenac Jakovljev, i Simeun i Levije i Juda i Isahar i Zavulon; **24** A sinovi Rahiljinii: Josif i Venijamin; **25** A sinovi Vale robinje Rahiljine: Dan i Neftalim; **26** A sinovi Zelfe robinje Lijine: Gad i Asir. To su sinovi Jakovljevi, koji mu se rodiše u Padan-Aramu. **27** I Jakov doðe k Isaku ocu svojemu u Mamriju u Kirijat-Arvu, koje je Hevron, gdje Avram i Isak bijahu došljaci. **28** A Isaku bješe sto i osamdeset godina; **29** I onemoæav umrije Isak, i bi pribran k rodu svojemu star i sit života; i pogreboše ga Isav i Jakov sinovi njegovi.

36 A ovo je pleme Isavovo, a on je Edom. **2** Isav se oženi između kæeri Hananejskih Adom kæerju Eloma Hetejina, i Olivemom kæerju Ane sina Sevegona Evejina, **3** I Vasematom kæerju Ismailovom, sestrom Navaotovom. **4** I rodi Ada Isavu Elifasa, a Vasemata rodi Raguila. **5** A Olivema rodi Jeusa i Jegloma i Koreja. To su sinovi Isavovi, koji mu se rodiše u zemlji Hananskoj. **6** I Isav uze žene svoje i sinove svoje i kæeri svoje i sve domaænje svoje, i stada svoja i svu stoku svoju i sve blago svoje što bješe stekao u zemlji Hananskoj; pa otide u drugu zemlju daleko od Jakova brata svojega. **7** Jer im blago bijaše vrlo veliko, te ne mogahu živjeti zajedno; niti ih zemlja gdje bijahu došljaci moguæe nositi od množine stoke njihove. **8** I Isav življaše na planini Siru. Isav je Edom. **9** A ovo je pleme Isava oca Edomcima na planini Siru. **10** Ovo su imena sinova Isavovih: Elifas sin Ade žene Isavove, i Ragui lo sin Vasemate žene Isavove.

11 A Elifasovi sinovi bjehu: Teman, Omar, Sofar, Gotom i Kenez. **12** A Tamna bješe inoëa Elifasu sinu Isavovu, i rodi Elifasu Amalika. To su sinovi Ade žene Isavove. **13** A ovo su sinovi Raguilovi: Nahot, Zare, Some i Moze. To bjehu sinovi Vasemate žene Isavove. **14** A ovo su sinovi Oliveme kæeri Ane sina Sevegonova, žene Isavove. Ona rodi Isavu Jeusa i Jegloma i Koreja. **15** Ovo su starješine sinovima Isavovijem: sinovi Elifasa prvenca Isavova: starješina Teman, starješina Omar, starješina Sofar, starješina Kenez, **16** Starješina Korej, starješina Gotim, starješina Amalik. To su starješine od Elifasa u zemlji Edomskoj. To su sinovi Adini. **17** A sinovi Raguila sina Isavova: starješina Nahot, starješina Zare, starješina Some, starješina Moze. To su starješine od Raguila u zemlji Edomskoj. To su sinovi Vasemate žene Isavove. **18** A sinovi Oliveme žene Isavove: starješina Jeus, starješina Jeglom, starješina Korej. To su starješine od Oliveme kæeri Anine, žene Isavove. **19** To su sinovi Isavovi, i to su starješine njihove; a on je Edom. **20** A ovo su sinovi Sira Horejina, koji življahu u onoj zemlji: Lotan i Soval i Sevegon i Ana, **21** I Dison i Asar i Rison. To su starješine Horejima, sinovi Sirovi u zemlji Edomskoj. **22** A sinovi Lotanovi bjehu Horija i Eman, a sestra Lotanova bješe Tamna. **23** A ovo su sinovi Savalovi: Golam i Manahat i Gevil i Sofar i Omar. **24** A ovo su sinovi Sevegonovi: Aije i Ana. A taj je Ana koji pronađe tople izvore u pustinji pasuæi magarce Sevegona oca svojega. **25** A ovo su djeca Anina: Dison i Olivema kæi Anina. **26** A ovo su sinovi Disonovi: Amada i Asvan i Itran i Haran. **27** A ovo su sinovi Asarovici: Valam i Zavan i Akan. **28** A ovo su sinovi Risonovi: Uz i Aran. **29** I ovo su starješine Horejima: starješina Lotan, starješina Soval, starješina Sevegon, starješina Ana, **30** Starješina Dison, starješina Asar, starješina Rison. To su starješine Horejima, kako im starješovahu u zemlji Siru. **31** A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevijem. **32** Carova u Edomskoj Valak sin Vedorov, a gradu mu bješe ime Denava. **33** A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore. **34** A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske. **35** A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isijeëe Madijance u polju Moavskom, a gradu mu bješe ime Geten. **36** A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa. **37** A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci. **38** A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov. **39** A kad umrije Valenon sin Ahovorov, zacari se na njegovo mjesto Adar, a grad mu se zvaše Fogor, a ženi

mu bješe ime Meteveilja, koja bješe kæi Matraide kæeri Mezevove. **40** I ovo su imena starješinama od Isava po porodicama njihovijem, po mjestima njihovijem, po imenima njihovijem: starješina Tamna, starješina Gola, starješina Jeter, **41** Starješina Olivema, starješina Illa, starješina Finon, **42** Starješina Kenez, starješina Teman, starješina Mazar, **43** Starješina Magedilo, starješina Zafoj. To su starješine Edomske kako nastavahu u svojoj zemlji. Ovaj Isav bi otac Edomcima.

37 A Jakov živiljaše u zemlji gdje mu je otac bio došljak, u zemlji Hananskoj. **2** Ovo su događaji Jakovljevi. Josif kad bješe momak od sedamnaest godina, pasijaše stoku s braæom svojom, koju rodiše Vala i Zelfa žene oca njegova; i donošaše Josif zle glasove o njima ocu svojemu. **3** A Izrailjubljaše Josifa najveæema između svih sinova svojih, jer mu se rodio pod starost; i naèini mu šarenu haljinu. **4** A braæa videæi gdje ga otac ljubi najveæema između sve braæe njegove, stadoše mrziti na nj tako da mu ne mogahu lijepe rijeëi progovoriti. **5** Uz to usni Josif san i pripovjedi braæi svojoj, te oni još veæema omrznu na nj. **6** Jer im reèe: da èujete san što sam snio: **7** Vezasmo snopljje u polju, pa moj snop usta i ispravi se, a vaši snopovi iðahu unaokolo i klanjahu se snopu mojemu. **8** Tada mu braæa rekoše: da neæeeš još biti car nad nama i zapovijedati nam? Stoga još veæema stadoše mrziti na nj radi sanova njegovih i radi rijeëi njegovih. **9** Poslije opet usni drugi san, i pripovjedi braæi svojoj govoreæi: usnih opet san, a to se sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjahu meni. **10** A pripovjedi i ocu svojemu i braæi svojoj; ali ga otac prekorí i reèe mu: kakav je to san što si snio? eda li æemo doæei ja i mati twoja i braæa twoja da se klanjam tebi do zemlje? **11** I zaviðahu mu braæa; ali otac njegov èuvaše ove rijeëi. **12** A kad braæa njegova otidoše da pasu stoku oca svojega kod Sihema, **13** Reèe Izrailj Josifu: ne pasu li braæa twoja stoku kod Sihema? hajde da te pošljem k njima. A on reèe: evo me. **14** A on mu reèe: idi, vidi kako su braæa twoja i kako je stoka, pa doði da mi javiš. I opravi ga iz doline Hevronske, i on otide put Sihema. **15** I èovjek jedan naðe ga a on luta po polju, te ga zapita govoreæi: Šta tražiš? **16** A on reèe: tražim braæeu svoju; kaži mi, molim te, gdje su sa stokom? **17** A èovjek reèe: otišli su odavde, jer èuh gdje rekoše: hajdemo u Dotaim. I otide Josif za braæom svojom, i naðe ih u Dotaimu. **18** A oni ga ugledaše izdaleka; i dok još ne doðe blizu njih, stadoše se dogovorati da ga ubiju, **19** I rekoše meðu sobom: gle, evo onoga što sne sanja. **20** Hajde sada da ga ubijemo i da ga bacimo u koju od ovijeh jama, pa æemo kazati: ljuta ga je zvjerka izjela. Onda

æemo vidjeti šta æe biti od njegovih sanova. 21 Ali Ruvim kad èu to, izbavi ga iz ruku njihovih rekav: nemojte da ga ubijemo. 22 I još im reèe Ruvim: nemojte krv proljevati; bacite ga u ovu jamu u pustinji, a ne dižite ruke na nj. A on ga šæaše izbaviti iz ruku njihovih i odvesti k ocu. 23 I kad Josif doðe k braæi svojoj, svukoše s njega haljinu njegovu, haljinu šarenu, koju imаш na sebi. 24 I uhvativši ga baciše ga u jamu; a jama bješe prazna, ne bješe vode u njoj. 25 Poslijе sjedоše da jedu. I podigavši oèi ugledaše, a to gomila Ismailjaca iðaše od Galada s kamilama natovareniim mirisavoga korijenja i tamjana i smirne, te nošahu u Misir. 26 I reèe Juda braæi svojoj: kaka æe biti korist što æemo ubiti brata svojega i zatajiti krv njegovu? 27 Hajde da ga prodamo ovijem Ismailjcima pa da ne dižemo ruke svoje na nj, jer nam je brat, naše je tijelo. I poslušaše ga braæa njegova. 28 Pa kad trgovci Madijamski bijahu pored njih, oni izvukoše i izvadiše Josifa iz jame, i prodadoše Josifa Ismailjcima za dvadeset srebrnika; i oni odvedoše Josifa u Misir. 29 A kad se Ruvim vrati k jami, a to nema Josifa u jami; tada razdrije haljine svoje, 30 Pa se vrati k braæi svojoj, i reèe: nema djeteta; a ja kuda æeu? 31 Tada uzeše haljinu Josifovu, i zaklavlji jare zamoëiše haljinu u krv, 32 Pa onda poslaše šarenu haljinu ocu njegovu poruèivši: naðosmo ovu haljinu, vidi je li haljina sina tvojega ili nije. 33 A on je pozna i reèe: sina je mojega haljina; ljuta ga je zvjerka izjela; Josif je doista raskinut. 34 I razdrije Jakov haljine svoje, i veza kostrijet oko sebe; i tužaše za sinom svojim dugo vremena. 35 I svi sinovi njegovi i sve kæeri njegove ustadoše oko njega tješeæi ga, ali se on ne dadijaš utjeæiti, nego govoraše: s tugom æeu u grob leæi za sinom svojim. Pa i njegov otac plakaše za njim. (Sheol h7585) 36 A Madijanci prodadoše ga u Misir Petefriju, dvoraninu Faraonovu, zapovjedniku straæarskom.

38 A u to vrijeme dogodi se, te Juda otide od braæe svoje i uvrati se kod nekoga Odolamejca, kojemu ime bješe Iras. 2 I onđe vidje Juda kæer nekoga Hananejca, kojemu ime bješe Sava, i uze je i leže s njom; 3 I ona zatrudnje i rodi sina, kojemu nadjede ime Ir. 4 I opet zatrudnjevši rodi sina, kojemu nadjede ime Avnan. 5 I opet rodi sina, i nadjede mu ime Silom; a Juda bijaše u Hasvi kad ona toga rodi. 6 I Juda oženi prvenca svojega Ira djevojkom po imenu Tamarom. 7 Ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, i ubi ga Gospod. 8 A Juda reèe Avnanu: uði k ženi brata svojega i oženi se njom na ime bratovo, da podigneš sjeme bratu svojemu. 9 A Avnan znajuæi da neæe biti njegov porod, kad lijegaše sa ženom brata svojega prosipaše na zemlju, da ne rodi djece bratu svojemu. 10 Ali Gospodu ne bi milo što

èinjaše, te ubi i njega. 11 I Juda reèe Tamari snasi svojoj: ostani udovicom u kuæi oca svojega dokle odraste Silom sin moj. Jer govoraše: da ne umre i on kao braæa mu. I otide Tamara, i živiljaše u kuæi oca svojega. 12 A kad proðe mnogo vremena, umrije kæi Savina, žena Judina. I kad se Juda utješi, poðe u Tamnu k ljudima što mu strizijahu ovce, sam s Irasom prijateljem svojim Odolamejcem. 13 I javiše Tamari govoreæi: eto svekar tvoj ide u Tamnu da striže ovce svoje. 14 A ona skide sa sebe udovièko ruho svoje, i uze pokrivalo i pokri lice, i sjede na raskršæe na putu koji ide u Tamnu. Jer vidje da je Silom odrastao a nju još ne udaše za nj. 15 A Juda kad je vidje, pomisli da je kurva, jer bješe pokrila lice svoje. 16 Pa svrnu s puta k njoj i reèe joj: pusti da legnem s tobom. Jer nije poznao da mu je snaha. A ona reèe: Šta æeš mi dati da legneš sa mnom? 17 A on reèe: poslaæu ti jare iz stada. A ona mu reèe: ali da mi daš zalog dokle ga ne pošliješ. 18 A on reèe: kakav zalog da ti dam? A ona reèe: eto, prsten i rubac, i štap što ti je u ruci. I on joj dade, te leže s njom, i ona zatrudnje od njega. 19 Poslijе ustavši Tamara otide i skide pokrivalo sa sebe i obuèe udovièko ruho. 20 A Juda posla jare po prijatelju svom Odolamejcu da mu donese natrag od žene zalog. Ali je on ne naðe. 21 Pa pitaše ljude po onom mjestu gdje je ona bila govoreæi: gdje je ona kurva što je bila na raskršæu na ovom putu? A oni rekoše: nije ovdje bilo kurve. 22 I vrati se k Judi i reèe: ne naðoh je, nego još rekoše mještanini: nije ovdje bilo kurve. 23 A Juda reèe: neka joj, da se ne sramotimo; ja sam slao jare, ali je ti ne naðe. 24 A kad proðe do tri mjeseca dana, javiše Judi govoreæi: Tamara snaha tvoja uèini preljubu, i evo zatrudnje od preljube. A Juda reèe: izvedite je da se spali. 25 A kad je povedoše, posla k svekru svojemu i poruèi: s èovjekom èiji je ovo zatrudnjela sam. I reèe: traži èiji je ovaj prsten i rubac i štap. 26 A Juda pozna i reèe: pravija je od mene, jer je ne dadoh sinu svojemu Silomu. I više ne leže s njom. 27 A kad doðe vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj. 28 I kad se poraðaše, jedno dijete pomoli ruku, a babica uze i veza mu crven konac oko ruke govoreæi: ovaj je prvi. 29 Ali on uvuèe ruku, i gle izaðe brat njegov, a ona reèe: kako prodrije? prodiranje neka ti bude. I nadješe mu ime Fares. 30 A poslijе izaðe brat mu, kojemu oko ruke bijaše crveni konac, i nadješe mu ime Zara.

39 A Josifa odvedoše u Misir; i Petefrije dvoranin Faraonov, zapovjednik straæarski, èovjek Misirac, kupi ga od Ismailjaca, koji ga odvedoše onamu. 2 I Gospod bješe s Josifom, te bi sreæan, i živiljaše u kuæi gospodara svojega Misirca. 3 I gospodar njegov vidje da je Gospod s njim i da

sve što radi Gospod vodi u napredak u ruci njegovoj. 4 I Josif steće milost u njega, i dvoraše ga; a najposlje postavi ga nad cijelijem domom svojim, i što god imaše njemu dade u ruke. 5 A kad ga postavi nad domom svojim i nad svijem što imaše, od tada Gospod blagoslovi dom toga Misircu radi Josifa; i blagoslov Gospodnj u bješe na svemu što imaše u kuæi i u polju. 6 I ostavi u Josifovjem rukama sve što imaše, i ne razbiraše ni za što osim jela koje jeðaše. A Josif bijaše lijepa stasa i lijepa lica. 7 I dogodi se poslijе, te se žena gospodara njegova zagleda u Josifa, i reèe: lezi sa mnom. 8 A on ne htje, nego reèe ženi gospodara svojega: eto gospodar moj ne razbira ni za što što je u kuæi, nego što god ima dade meni u ruke. 9 Ni sam nije veæi od mene u ovoj kuæi, i ništa ne krije od mene osim tebe, jer si mu žena; pa kako bih uèinio tako grdn zlo i Bogu zgriješio? 10 I ona govoraše take rijeèi Josifu svaki dan, ali je ne posluša da legne s njom ni da se bavi kod nje. 11 A jedan dan kad dođe Josif u kuæu da radi svoj posao, a ne bješe nikoga od domaćih u kuæi, 12 Ona ga uhvati za haljinu govoreæi: lezi sa mnom. Ali on ostaviv joj u rukama haljinu svoju pobježe i otide. 13 A kad ona vidje gdje joj ostavi u rukama haljinu svoju i pobježe, 14 Viknu èeljad svoju, i reèe im govoreæi: gledajte, doveo nam je èovjeka Jevrejina da nas sramoti; dođe k meni da legne sa mnom, a ja povikah iza glasa; 15 A on kad èu gdje vièem, ostavi haljinu svoju kod mene i pobježe i otide. 16 I ona ostavi haljinu njegovu kod sebe dok mu gospodar dođe kuæi. 17 A tada mu reèe ovako govoreæi: sluga Jevrejin, kojega si nam doveo, dođe k meni da me osramoti; 18 A ja povikah iza glasa, te on ostaviv haljinu svoju kod mene pobježe. 19 A kad gospodar njegov èu rijeèi žene svoje gdje mu reèe: to mi je uèinio sluga tvoj, razgnjevi se vrlo. 20 I gospodar Josif uhvati ga, i baci ga u tamnicu, gdje ležahu sužni carski; i bi ondje u tamnici. 21 Ali Gospod bješe s Josifom i raširi milost svoju nad njim i uèini te omilje tamnièaru. 22 I povjeri tamnièar Josifu sve sužnje u tamnici, i što je god trebalo ondje èiniti on ureðivaše. 23 I tamnièar ne nadgledaše ništa što bješe u Josifovoj ruci, jer Gospod bješe s njim; i što god èinjala, Gospod voðaše u napredak.

40 Poslijе toga dogodi se, te peharnik cara Misirskoga i hlebar skriviše gospodaru svojemu, caru Misirskom. 2 I Faraon se razgnjevi na ta dva dvoranina, na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hlebarima; 3 I baci ih u tamnicu u kuæi zapovjednika stražarskoga, gdje Josif bješe sužanj. 4 A zapovjednik stražarski odredi im Josifa da ih služi; i bijahu dugo u tamnici. 5 I usniše san obojica u jednu

noæ, svaki po znaèenju svojega sna za sebe, i peharnik i hlebar cara Misirskoga, koji bijahu sužni u tamnici. 6 I sjutradan kad dođe Josif k njima, pogleda ih, a oni bjehu vrlo neveseli. 7 Pa zapita dvorane Faraonove, koji bijahu sužni s njim u kuæi gospodara njegova, i reèe: što ste danas lica nevesela? 8 A oni mu rekoše: san usnismo obojica, a nema ko da nam kaže šta znaèe. A Josif im reèe: šta znaèe, nije li u Boga? ali pripovjedite mi. 9 I starješina nad peharnicima pripovjedi san svoj Josifu govoreæi: snih, a preda mnom èokot; 10 I na èokotu bjehu tri loze, i napupi i procvate, i grožđe na njemu uzre; 11 A u ruci mi bješe èaša Faraonova, te pobrah zrelo grožđe i iscijedih ga u èašu Faraonovu, i dodadoh èašu Faraonu. 12 A Josif mu reèe: ovo znaèi: tri su loze tri dana. 13 Još tri dana, i Faraon brojeæi svoje dvorane uzeæe i tebe, i opet te postaviti u preðašnju službu, i opet æeš mu dodavati èašu kao i preðe dok si mu bio peharnik. 14 Ali nemoj zaboraviti mene kad budeš u dobru, uèini milost i pomeni za me Faraonu, i izvadi me iz ove kuæe. 15 Jer su me ukrali iz zemlje Jevrejske, a ovdje njesam ništa uèinio da me bace u ovu jamu. 16 A kad vidje starješina nad hlebarima kako lijepo kaza san, reèe Josifu: i ja snih, a meni na glavi tri kotarice bijele; 17 I u najgornjoj kotarici bijaše svakojakih kolaèa za Faraona, i ptice jeðahu iz kotarice na mojoj glavi. 18 A Josif odgovori i reèe: ovo znaèi: tri kotarice tri su dana. 19 Još tri dana, i Faraon brojeæi dvorane svoje izbaciae te i objesiæe te na vješala, i ptice æe jesti s tebe meso. 20 I kad dođe treæi dan, to bješe dan u koji se rodio Faraon, i uèini Faraon gozbu svima slugama svojim, i naiðe meðu slugama svojim na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hlebarima; 21 I povrati starješinu nad peharnicima u službu da dodaje èašu Faraonu; 22 A starješinu nad hlebarima objesi, kao što kaza Josif. 23 I starješina nad peharnicima ne opomenu se Josifa, nego ga zaboravi.

41 A poslijе dvije godine dana usni Faraon, a on stoji na jednoj rjeci. 2 I gle, iz rijeke izaðe sedam krava lijepijeh i debelijeh, i stadoše pasti po obali. 3 I gle, iza njih izaðe iz rijeke sedam drugih krava, ružnijeh i mršavijeh, i stadoše pored onijeh krava na obali. 4 I ove krave ružne i mršave pojedoše onijeh sedam krava lijepijeh i debelijeh. U tom se probudi Faraon. 5 Pa opet zaspav usni drugom, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrijeh i lijepijeh; 6 A iza njih iskljija sedam klasova malijeh i šturih; 7 Pa ovi klasovi mali pojedoše onijeh sedam velikijeh i jedrijeh. U tom se probudi Faraon i vidje da je san. 8 I kad bi ujutru, on se zabrinu u duhu, i poslav sazva sve gatare Misirske i sve mudarce, i pripovjedi im šta je snio; ali niko ne može

kazati Faraonu šta znaèi. 9 Tada progovori starješina nad peharcima Faraonu i reèe: danas se opomenuh grijeha svojega. 10 Kad se Faraon rasrdi na sluge svoje i baci u tamnicu u kuæi zapovednika stražarskoga mene i starješinu nad hlebarima, 11 Usnismo u jednu noæ ja i on, svaki za sebe po znaèenju sna svojega usnismo. 12 A ondje bijaše s nama momèe Jevrejée, sluga zapovednika stražarskoga, i mi mu pripovjedimo sne, a on nam kaza šta èiji san znaèi. 13 I zbi se kako nam kaza: mene povrati Faraon u službu, a onoga objesi. 14 Tada Faraon posla po Josifa, i brže ga izvedoše iz tamnice, a on se obrija i preobuèe se, te izaðe pred Faraona. 15 A Faraon reèe Josifu: usnih san, pa mi niko ne umije da kaže šta znaèi; a za tebe èujem da umiješ kazivati sne. 16 A Josif odgovori Faraonu i reèe: to nije u mojoj vlasti, Bog æe javiti dobro Faraonu. 17 I reèe Faraon Josifu: usnih, a ja stojim kraj rijeke na obali. 18 I gle, iz rijeke izaðe sedam krava debelejih i lijepijeh, te stadoše pasti po obali. 19 I gle, iza njih izaðe sedam drugih krava rđavijeh, i vrlo ružnijeh i mršavijeh, kakvijeh nijesam vidio u cijeloj zemlji Misirskoj. 20 I ove krave mršave i ružne pojedoše onijeh sedam debelejih, 21 I kad im biše u trbuhu, ne poznavaše se da su im u trbuhu, nego opet bjehu onako ružne kao prije. U tom se probudih. 22 Pa opet usnih, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrijeh i lijepijeh; 23 A iza njih iskljija sedam malijeh, tankijeh i šturih. 24 I ovi tanki klasovi proždriješe onijeh sedam lijepijeh. I ovo pripovjedih gatarima, ali mi nijedan ne zna kazati šta znaèi. 25 A Josif reèe Faraonu: oba su sna Faraonova jednaka; Bog javlja Faraonu šta je naumio. 26 Sedam lijepijeh krava jesu sedam godina, i sedam lijepijeh klasova jesu sedam godina; oba su sna jednaka. 27 A sedam krava mršavijeh i ružnijeh, što izaðoše iza onijeh, jesu sedam godina; i sedam klasova sitnijeh i šturih biæe sedam godina gladnjeh. 28 To je što rekoh Faraonu: Bog kaže Faraonu šta je naumio. 29 Evo doæi æe sedam godina vrlo rodnijeh svoj zemlji Misirskoj. 30 A iza njih nastaae sedam gladnjih godina, gdje æe se zaboraviti sve obilje u zemlji Misirskoj, jer æe glad satri zemlju, 31 Te se neæe znati to obilje u zemlji od gladi potonje, jer æe biti vrlo velika. 32 A što je dva puta zasopce Faraon snio, to je zato što je zacijelo Bog tako naumio, i naskoro æe to uèiniti Bog. 33 Nego sada neka potrazi Faraon èovjeka mudra i razumna, pa neka ga postavi nad zemljom Misirskom. 34 I neka gleda Faraon da postavi starješine po zemlji, i pokupi petinu po zemlji Misirskoj za sedam rodnijeh godina; 35 Neka skupljaju od svakoga žita za rodnijeh godina koje idu, i neka snesu pod ruku Faraonovu svakoga žita u sve gradove, i neka èuvaju, 36 Da se naðe

hrane zemlji za sedam godina gladnjih, kad nastanu, da ne propadne zemlja od gladi. 37 I ovo se uèini dobro Faraonu i svijem slugama njegovijem. 38 I reèe Faraon slugama svojim: možemo li naæi èovjeka kakav je ovaj, u kojem bi bio duh Božji? 39 Pa reèe Faraon Josifu: kad je tebi javio Bog sve ovo, nema nikoga tako mudra i razumna kao što si ti. 40 Ti æeš biti nad domom mojim, i sav æe ti narod moj usta ljubiti; samo æeu ovijem prijestolom biti veæi od tebe. 41 I još reèe Faraon Josifu: evo, postavljam te nad svom zemljom Misirskom. 42 I skide Faraon prsten s ruke svoje i metnu ga Josifu na ruku, i obuèe ga u haljine od tankoga platna, i objesi mu zlatnu verižicu o vratu, 43 I posadi ga na kola koja bijahu druga za njegovijem, i zapovjedi da pred njim vièu: klanjajte se! i da ga je postavio nad svom zemljom Misirskom. 44 I još reèe Faraon Josifu: ja sam Faraon, ali bez tebe neæe niko maæi ruke svoje ni noge svoje u svoj zemlji Misirskoj. 45 I nadje Faraon Josifu ime Psontomfanih, i oženi ga Asenetom kæerju Potifere sveštenika Onskoga. I poðe Josif po zemlji Misirskoj. 46 A bijaše Josif trideset godina kad izaðe pred Faraona cara Misirskoga. I otišav od Faraona obiðe svu zemlju Misirsku. 47 I za sedam rodnijeh godina rodi zemlja svašta izobila. 48 I stade Josif kupiti za tijeh sedam godina svakoga žita što bješe po zemlji Misirskoj, i snositi žito u gradove; u svaki grad snošaše žito s njiva koje bjehu oko njega. 49 Tako nakupi Josif žita vrlo mnogo koliko je pjeska morskoga, tako da ga presta mjeriti, jer mu ne bješe broja. 50 I dokle još ne nasta gladna godina, rodiše se Josifu dva sina, koje mu rodi Aseneta kæi Potifere sveštenika Onskoga. 51 I prvencu nadjede Josif ime Manasija, govoreæi: jer mi Bog dade da zaboravim svu muku svoju i sav dom oca svojega. 52 A drugome nadjede ime Jefrem, govoreæi: jer mi Bog dade da rastem u zemlji nevolje svoje. 53 Ali proðe sedam godina rodnijeh u zemlji Misirskoj; 54 Iasta sedam godina gladnjeh, kao što je Josif naprijed kazao. I bješe glad po svijem zemljama, a po svoj zemlji Misirskoj bješe hleba. 55 Ali najposlijje nasta glad i po svoj zemlji Misirskoj, i narod povika k Faraonu za hleb; a Faraon reèe svima Misircima: idite k Josifu, pa što vam on kaže ono èinite. 56 I kad glad bješe po svoj zemlji, otvori Josif sve žitnice, i prodavaše Misircima. I glad posta vrlo velika u zemlji Misirskoj. 57 I iz svijeh zemalja dolažahu u Misir k Josifu da kupuju; jer posta velika glad u svakoj zemlji.

42 A Jakov videæi da ima žita u Misiru, reèe sinovima svojim: šta gledate jedan na drugoga? 2 I reèe: eto èujem da u Misiru ima žita; idite onamo te nam kupite otuda, da ostanemo živi i ne pomremo. 3 I desetorica braæe Josifove otidoše da kupe žita u Misiru. 4 A Venijamina brata

Josifova ne pusti otac s braæom govoreæi: da ga ne bi zadesilo kakvo zlo. 5 I doðoše sinovi Izrailjevi da kupe žita s ostalima koji dolažahu; jer bješe glad u zemlji Hananskoj. 6 A Josif upravljaše zemljom, i prodavaše žito svemu narodu po zemlji. I braæa Josifova došavši pokloniše mu se licem do zemlje. 7 A Josif ugledav braæu svoju pozna ih; ali se uèini da ih ne poznaje, i ostro im progovori i reèe: odakle ste došli? A oni rekoše: iz zemlje Hananske, da kupimo hrane. 8 Josif dakle poзна braæu svoju; ali oni njega ne poznase. 9 I opomenu se Josif sanova koje je snio za njih; i reèe im: vi ste uhode; došli ste da vidite gdje je zemlja slaba. 10 A oni mu rekoše: nijesmo, gospodaru; nego sluge tvoje doðoše da kupe hrane. 11 Svi smo sinovi jednoga èovjeka, pošteni ljudi, nigda nijesu sluge tvoje bile uhode. 12 A on im reèe: nije istina, nego ste došli da vidite gdje je zemlja slaba. 13 A oni rekoše: nas je bilo dvanaest braæe, sluga tvojih, sinova jednoga èovjeka u zemlji Hananskoj; i eno, najmlaði je danas kod oca našega, a jednoga nema više. 14 A Josif im reèe: kažem ja da ste vi uhode. 15 Nego hoæu da se uvjerim ovako: tako živ bio Faraon, neæete izaæi odavde dokle ne dođe amo najmlaði brat vaš. 16 Pošljite jednoga između sebe neka dovede brata vašega, a vi æete ostati ovdje u tamnici, pa æeu vidjeti je li istina što govorite; inaèe ste uhode, tako živ bio Faraon! 17 I zatvori ih u tamnicu na tri dana. 18 A treæi dan reèe im Josif: ako ste radi životu, ovo uèinite, jer se ja Boga bojim: 19 Ako ste pošteni ljudi, jedan brat između vas neka ostane u tamnici, a vi idite i odnesite žita koliko treba porodicama vašim. 20 Pa onda dovedite k meni najmlaðega brata svojega da se posvjedoèe rijeèi vaše i da ne izginete. I oni uèiniše tako. 21 I rekoše jedan drugom: doista se ogriješismo o brata svojega, jer vidjesmo muku duše njegove kad nam se moljaše, pa ga se oglušisemo; zato dođe na nas ova muka. 22 A Ruvim odgovori im govoreæi: nijesam li vam govorio: nemojte se griješiti o dijete? ali me ne poslušaste; i zato se evo traži od nas krv njegova. 23 A oni ne znadjahu da ih Josif razumije, jer se s njim razgovarahu preko tumaèa. 24 A Josif okrete se od njih, i zaplaka se. Potom se opet okreće k njima, i progovori s njima, i uvez između njih Simeuna veza ga pred njima. 25 I zapovjedi Josif da im naspu vreæe žita, pa i novce što je koji dao da metnu svakome u vreæu, i da im dadu brašnjenice na put. I tako bi uèinjeno. 26 I natovarivši žito svoje na magarce svoje otidoše. 27 A jedan od njih otvoriv svoju vreæu da nahranu magarca svojega u jednoj gostionici, vidje novce svoje ozgo u vreæi. 28 I reèe braæi svojoj: ja dobih natrag novce svoje, evo ih u mojoj vreæi. I zadrhta srce u njima i uplašiše se govoreæi jedan drugome: što nam

to uèini Bog? 29 I došavši k Jakovu ocu svojemu u zemlju Hanansku, pri povjediše mu sve što im se dogodi, govoreæi: 30 Ostro govoraše s nama èovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji, i doèeka nas kao uhode. 31 A kad mu rekosmo: mi smo pošteni ljudi, nigda nijesmo bili uhode; 32 Bilo nas je dvanaest braæe, sinova oca našega; jednoga veæ nema, a najmlaði je danas kod oca našega u zemlji Hananskoj; 33 Reèe nam èovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji: ovako æeu dozнатi jeste li pošteni ljudi: brata jednoga između sebe ostavite kod mene, a što vam treba za porodice vaše gladi radi, uzmite i idite. 34 Poslije dovedite k meni brata svojega najmlaðega, da se uvjerim da nijeste uhode nego pošteni ljudi; brata æeu vam vratiti, i moæi æete trgovati po ovoj zemlji. 35 A kad izruèivahu vreæe svoje, gle, svakome u vreæi bjehu u zavežljaju novci njegovi; i vidjevši zavežljaje novaca svojih uplašiše se i oni i otac im. 36 I reèe im Jakov otac njihov: potrste mi djecu; Josifa nema, Simeuna nema, pa hoæete i Venijamina da uzmete; sve se skupilo na me. 37 A Ruvim progovori i reèe ocu svojemu: dva sina moja ubij, ako ti ga ne dovedem natrag; daj ga u moje ruke, i ja æeu ti ga opet dovesti. 38 A on reèe: neæee iæi sin moj s vama, jer je brat njegov umro i on osta sam, pa ako bi ga zadesilo kako zlo na putu na koji æete iæi, svalili biste me stara s tugom u grob. (Sheol h7585)

43 Ali glad bješe vrlo velika u onoj zemlji. 2 Pa kad pojedoše žito koje bijahu donijeli iz Misira, reèe im otac: idite opet, i kupite nam malo hrane. 3 A Juda mu progovori i reèe: tvrdi nam se zarekao onaj èovjek govoreæi: neæete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš. 4 Ako æee pustiti s nama brata našega, iæi æemo i kupiæemo ti hrane. 5 Ako li neæee pustiti, neæemo iæi, jer nam je kazao onaj èovjek: neæete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš. 6 A Izrailj reèe: što mi to zlo uèiniste i kazaste èovjeku da imate još jednoga brata? 7 A oni rekoše: èovjek je potanko raspitivao za nas i za rod naš govoreæi: je li vam jošte živ otac? imate li još braæe? a mi mu odgovarasmo kako nas pitaše. Jesmo li mogli kako znati da æee kazati: dovedite brata svojega? 8 I reèe Juda Izrailju ocu svojemu: pusti dijete sa mnom, pa æemo se podignuti i otiaæi, da ostanemo živi i ne pomremo i mi i ti i naša djeca. 9 Ja ti se jamèim za nj, iz moje ga ruke išti; ako ti ga ne dovedem natrag i preda te ne stavim, da sam ti kriv dovjeka. 10 Da nijesmo toliko oklijevali, do sada bismo se dva puta vratili. 11 Onda reèe Izrailj otac njihov: kad je tako, uèinite ovo: uzmite što najljepše ima u ovoj zemlji u svoje vreæe, i ponesite èovjeku onom dar: malo tamjana

i malo meda, mirisava korijenja i smirne, urme i badema. 12 A novaca ponesite dvojinom, i uzmite novce što bijahu ozgo u vreæama vašim i odnesite natrag, može biti da je pogreška. 13 I uzmite brata svojega, pa ustanite i idite opet k onom èovjeku. 14 A Bog svermoguæi da vam da da naðete milost u onoga èovjeka, da vam pusti brata vašega drugoga i Venijamina; ako li ostanem bez djece, nek ostanem bez djece. 15 Tada uvezvi dare i novaca dvojinom, uvezvi i Venijamina, podigoše se i otidoše u Misir, i izadoše pred Josifa. 16 A Josif kad vidje s njima Venijamina, reèe èovjeku koji upravljaše kuæom njegovom: odvedi ove ljude u kuæu, pa nakolji mesa i zgotovi, jer æe u podne sa mnom jesti ovi ljudi. 17 I uèini èovjek kako Josif reèe, i uvede ljude u kuæu Josifovu. 18 A oni se bojahu kad ih èovjek voðaše u kuæu Josifovu, i rekoše: za novce koji preðe bjehu metnuti u vreæe naše vodi nas, dokle smisli kako æe nas okriviti, da nas zarobi i uzme naše magarce. 19 Pa pristupivši k èovjeku koji upravljaše kuæom Josifovom, progovoriše mu na vratima kuænim, 20 I rekoše: èuji, gospodaru; došli smo bili i preðe, i kupismo hrane; 21 Pa kad doðosmo u jednu gostonicu i otvorismo vreæe, a to novci svakoga nas bijahu ozgo u vreæi njegovo, novci naši na mjeru; i evo smo ih donijeli natrag; 22 A druge smo novce donijeli da kupimo hrane; ne znamo ko nam metnu novce naše u vreæe. 23 A on im reèe: budite mirni, ne bojte se; Bog vaš i Bog oca vašega metnuo je blago u vreæe vaše; novci su vaši bili u mene. I izvede im Simeuna. 24 I uvede ih èovjek u kuæu Josifovu, i donese im vode te oprase noge, i magarcima njihovjem položi. 25 I pripraviše dar èekajuæi dokle dođe Josif u podne, jer èuše da æe oni ondje objedovati. 26 I kad Josif dođe kuæi, iznesoše mu dar koji imahu kod sebe, i pokloniše mu se do zemlje. 27 A on ih zapita kako su, i reèe: kako je otac vaš stari, za koga mi govoriste? je li jošte živ? 28 A oni rekoše: dobro je sluga tvoj, otac naš; još je živ. I pokloniše mu se. 29 A on pogledav vidje Venijamina brata svojega, sina matere svoje, i reèe: je li vam to najmlaði brat vaš za kojega mi govoriste? I reèe: Bog da ti bude milostiv, sinko! 30 A Josifu goraše srce od ljubavi prema bratu svojemu, te brže potraži gdje æe plakati, i ušav u jednu sobu plaka ondje. 31 Poslije umiv se izade, i ustežuæi se reèe: dajte objed. 32 I donesoše njemu napose, i njima napose, i Misircima koji objedovahu u njega napose, jer ne mogahu Misirci jesti s Jevrejima, jer je to neèisto Misircima. 33 A sjeðahu pred njim stariji po starješinstvu svojem a mlaði po mladosti svojoj. I zgledahu se od èuda. 34 I uzimajuæi jela ispred sebe slaša njima, i Venijaminu dopade pet puta više nego drugima. I piše i napiše se s njim.

44 I zapovjedi Josif èovjeku što upravljaše kuæom njegovom govoræi: naspi ovijem ljudima u vreæe žita koliko mogu ponjeti, i svakome u vreæu metni ozgo novce njegove. 2 I èašu moju, èašu srebrnu, metni najmlaðemu u vreæu ozgo i novce za njegovo žito. I uèini kako mu Josif reèe. 3 A ujutru kad svanu, otpustiše ljude s magarcima njihovjem. 4 A kad izadoše iz mjesta i još ne bijahu daleko, reèe Josif èovjeku što upravljaše kuæom njegovom: ustani, idi brže za onijem ljudima, i kad ih stigneš reci im: zašto vraæate zlo za dobro? 5 Nije li to èaša iz koje piye moj gospodar? i neæe li po njoj zaciјelo poznati kakvi ste? zlo ste radili što ste to uèinili. 6 I on ih stiže, i reèe im tako. 7 A oni mu rekoše: zašto govorиш, gospodaru, take rijeèi? Saèuvaj Bože da sluge tvoje uèine tako što! 8 Eno smo ti donijeli natrag iz zemlje Hananske novce koje naðosmo ozgo u vreæama svojim, pa kako bismo ukrali iz kuæe gospodara tvojega srebro ili zlato? 9 U kojega se između sluga tvojih naðe, onaj neka pogine, i svrh toga mi æemo biti robovi gospodaru mojojemu. 10 A on reèe: neka bude kako rekoste; ali u koga se naðe, onaj da mi bude rob, a vi ostali neæete biti krivi. 11 I brže poskidaše svi na zemlju vreæe svoje, i razdriješiše svaki svoju vreæu. 12 A on stade tražiti poèev od najstarijega, i kad dođe na najmlaðega, naðe se èaša u vreæi Venijaminovoj. 13 Tada razdriješiše haljine svoje, i natovarivši svaki svoj tovar na svojega magarca vratiše se u grad. 14 I dođe Juda s braæom svojom Josifu u kuæu, dok on još bijaše kod kuæe, i padaše pred njim na zemlju. 15 A Josif im reèe: šta ste to uèinili? zar nijeste znali da èovjek kao što sam ja može zaciјelo dozнати? 16 Tada reèe Juda: šta da ti reèemo, gospodaru? šta da govorimo? kako li da se pravdamo? Bog je otkrio zloèinstvo tvojih sluga. Evo, mi smo svi robovi tvoji, gospodaru, i mi i ovaj u koga se našla èaša. 17 A Josif reèe: Bože saèuvaj! neæeu ja to; u koga se našla èaša on neka mi bude rob, a vi idite s mirom ocu svojemu. 18 Ali Juda pristupiv k njemu reèe: èuji me, gospodaru; dopusti da progovori sluga tvoj gospodaru svojemu, i neka se gnjev tvoj ne raspali na slugu tvojega, jer si ti kao sam Faraon. 19 Gospodar moj zapita sluge svoje govoræi: imate li oca ili brata? 20 A mi rekosmo gospodaru svojemu: imamo stara oca i brata najmlaðega, koji mu se rodi u starosti; a njegov je brat umro, i on osta sam od matere svoje, i otac ga pazi. 21 A ti reèe slugama svojim: dovedite mi ga da ga vidim svojim oèima. 22 I rekosmo gospodaru svojemu: neæe moæi dijete ostaviti oca svojega; da ostavi oca svojega, odmah æe otac umrijeti. 23 A ti reèe slugama svojim: ako ne dođe s vama brat vaš najmlaði, neæete više vidjeti lica mojega. 24 A kad se vratismo k sluzi tvojemu a ocu mojemu, kazasmo mu

rijeèi gospodara mojega. 25 Poslije reèe nam otac: idite opet, kupite nam hrane. 26 A mi rekoso: ne možemo iæi, osim ako bude brat naš najmlaði s nama, onda æemo iæi, jer ne možemo vidjeti lica onoga èovjeka, ako ne bude s nama brat naš najmlaði. 27 A sluga tvoj, otac moj, reèe nam: znate da mi je žena rodila dva sina. 28 I jedan od njih otide od mene, i rekoh: zacijelo ga je raskinula zvjerka; i do sada ga ne vidjeh. 29 Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga kakvo zlo, svalæete me stara u grob s tugom. (Sheol h7585) 30 Pa sada da otidem k služi tvojemu, ocu svojemu, a ovo dijete da ne bude s nama, kako je duša onoga vezana za dušu ovoga, 31 Umrijeæe kad vidi da nema djeteta, te æe sluge tvoje svaliti staroga slugu tvojega a oca svojega s tugom u grob. (Sheol h7585) 32 A tvoj se sluga podjemèio za dijete ocu svojemu rekav: ako ti ga ne dovedem natrag, da sam kriv ocu svojemu dovjeka. 33 Zato neka sluga tvoj ostane mjesto djeteta da bude rob gospodaru mojemu a dijete neka ide s braæom svojom. 34 Jer kako bih se vratio k ocu svojemu bez djeteta, da gledam jade koji bi mi oca zadesili?

45 Tada Josif ne moguæi se uzdržati pred ostalima koji stajahu oko njega, povika:izaðite svi napolje. Tako ne osta nikо kod njega kad se Josif pokaza braæi svojoj. 2 Pa briznu plakati tako da èuše Misirci, èu i dom Faraonov. 3 I reèe Josif braæi svojoj: ja sam Josif; je li mi otac još u životu? Ali mu braæea ne mogahu odgovoriti, jer se prepadoše od njega. 4 A Josif reèe braæi svojoj: pristupite bliže k meni. I pristupiše; a on reèe: ja sam Josif brat vaš, kojega prodadoste u Misir. 5 A sada nemojte žaliti niti se kajati što me prodadoste ovamo, jer Bog mene posla pred vama radi života vaæega. 6 Jer je veæ dvije godine dana glad u zemlji, a biæe još pet godina, gdje neæe biti ni oranja ni žetve. 7 A Bog me posla pred vama, da vas saæeva na zemlji i da vam izbavi život izbavljanjem prevelikim. 8 I tako nijeste me vi opravili ovamo nego sam Bog, koji me postavi ocem Faraonu i gospodarem od svega doma njegova i starješinom nad svom zemljom Misirskom. 9 Vratite se brže k ocu mojemu i kažite mu: ovako veli sin tvoj Josif: Bog me je postavio gospodarem svemu Misiru, hodи k meni, nemoj oklijevati. 10 Sjedjæeš u zemlji Gesemskoj i biæeš blizu mene, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova tvojih, i ovce tvoje i goveda tvoja i što je god tvoje. 11 I ja æeu te hraniti ondje, jer æe još pet godina biti glad, da ne pogineš od gladi ti i dom tvoj i što je god tvoje. 12 A eto vidite oèima svojima, i brat moj Venijamin svojima oèima, da vam ja iz usta govorim. 13 Kažite ocu mojemu svu slavu moju u Misiru i što ste god vidjeli; pohitajte i dovedite ovamo oca mojega. 14 Tada pade

oko vrata Venijaminu bratu svojemu i plaka. I Venijamin plaka o vratu njegovu. 15 I izljubi svu braæeu svoju i isplaka se nad njima. Potom se braæea njegova razgovarahu s njim. 16 I èu se glas u kuæi Faraonovo, i rekoše: doðoše braæea Josifu. I milo bi Faraonu i slugama njegovijem; 17 I reèe Faraon Josifu: kaži braæei svojoj: ovako uèinite: natovarite magarce svoje, pa idite i vratite se u zemlju Hanansku, 18 Pa uzmitre oca svojega i èeljad svoju, i doðite k meni, i daæeu vam najbolje što ima u zemlji Misirsкоj, i ješæete najbolje obilje ove zemlje. 19 A ti im zapovjedi: ovako uèinite: uzmitre sa sobom iz zemlje Misirske kola za djecu svoju i za žene svoje, i povezite oca svojega i dođite ovamo; 20 A na pokuæstvo svoje ne gledajte, jer što ima najbolje u svoj zemlji Misirsкоj vaše je. 21 I sinovi Izrailjevi uèiniše tako; i Josif im dade kola po zapovijesti Faraonovo; dade im i braæjenice na put. 22 I svakome dade po dvoje haljine, a Venijaminu dade trista srebrnika i petore haljine. 23 A ocu svojemu posla još deset magaraca natovarenijeh najljepšijeh stvari što ima u Misiru, i deset magarica natovarenijeh žita i hljeba i jestiva ocu na put. 24 Tako opravi braæeu svoju, i poðoše; i reèe im: nemojte se koriti putem. 25 Tako se vratise iz Misira, i doðoše u zemlju Hanansku k Jakovu ocu svojemu. 26 I javiše mu i rekoše: još je živ Josif, i zapovjeda nad svom zemljom Misirskom. A u njemu srce prenemože, jer im ne vjerovaše. 27 Ali kad mu kazaše sve rijeèi Josifove, koje im je Josif rekao, i vidje kola, koja posla Josif po oca, tada oživje duh Jakova oca njihova; 28 I reèe Izrailj: dosta mi je kad je još živ sin moj Josif; idem da ga vidim dokle nijesam umro.

46 Tada poðe Izrailj sa svijem što imaše, i došav u Virsaveju prinese žrtvu Bogu oca svojega Isaka. 2 I Bog reèe Izrailju noæeu u utvari: Jakove! Jakove! A on odgovori: evo me. 3 I Bog mu reèe: ja sam Bog, Bog oca tvojega; ne boj se otæi u Misir; jer æeu ondje naæiniti od tebe narod velik. 4 Ja æeu iæi s tobom u Misir, i ja æeu te odvesti onamo, i Josif æe metnuti ruku svoju na oèi tvoje. 5 I poðe Jakov od Virsaveje; i sinovi Izrailjevi posadiše Jakova oca svojega i djecu svoju i žene svoje na kola koja posla Faraon po nj. 6 I uzeše stoku svoju i blago svoje što bijahu stekli u zemlji Hananskoj; i doðoše u Misir Jakov i sva porodica njegova. 7 Sinove svoje i sinove sinova svojih, kæeri svoje i kæeri sinova svojih, i svu porodicu svoju dovede sa sobom u Misir. 8 A ovo su imena djece Izrailjeve što doðoše u Misir: Jakov i sinovi njegovi. Prvenac Jakovljev Ruvim; 9 i sinovi Ruvimovi: Enoch, Faluj, Esron i Harmija. 10 A sinovi Simeunovi: Jemuilo, Jamin, Aod, Jahin, Soar i Saul, sin

jedne Hananejke. **11** Sinovi Levijevi: Girson, Kat i Merarije. **12** Sinovi Judini: Ir, Avnan, Silom, Fares i Zara; a umrli bjehu Ir i Avnan u zemlji Hananskoj, ali bijahu sinovi Faresovi Esrom i Jemuilo. **13** Sinovi Isaharovi: Tola, Fuva, Jov i Simron. **14** Sinovi Zavulonovi: Sered, Alon, i Ahojilo. **15** To su sinovi Lijini, koje rodi Jakovu u Padan-Aramu, i jošte Dina kæri njegova. Svega duša, sinova njegovijeh i kæeri njegovijeh bješe trideset i tri. **16** Sinovi Gadovi: Sifon, Agije, Sunije, Esvon, Irije, Arodije i Arilje. **17** Sinovi Asirovi: Jemna, Jesva, Jesvija i Verija, i sestra njihova Sara. A sinovi Verijini Hovor i Melhilo. **18** To su sinovi Zelfe, koju dade Lavan Liji kæeri svojoj, i ona ih rodi Jakovu, šesnaest duša. **19** A sinovi Rahilje žene Jakovljeve: Josif i Venijamin. **20** A Josifu se rodiše u Misiru od Asenete kæeri Potifere sveštenika Onskoga: Manasija i Jefrem. **21** A sinovi Venijaminovi: Vela, Veher, Asvil, Gira, Naman, Ihije, Ros, Mupim, Upim i Arad. **22** To su sinovi Rahiljini što se rodiše Jakovu, svega èetrnaest duša. **23** I sin Danov: Asom. **24** A sinovi Neftalimovi: Asilo, Gunije, Jeser i Silim. **25** To su sinovi Vale, koju dade Lavan Rahilji kæeri svojoj i ona ih rodi Jakovu; svega sedam duša. **26** A svega duša što dođoše s Jakovom u Misir a izakođe od bedara njegovijeh, osim žena sinova Jakovljevih, svega duša bješe šezdeset i šest. **27** I dva sina Josifova koji mu se rodiše u Misiru; svega dakle duša doma Jakovljeva, što dođoše u Misir, bješe sedamdeset. **28** A Judu posla Jakov naprijed k Josifu, da mu javi da izakođe preda nj u Gesem. I dođoše u zemlju Gesemsku. **29** A Josif upreže u kola svoja, i izakođe na susret Izrailju ocu svojem u Gesem; i kad ga vidje Jakov, pade mu oko vrata, i plaka dugo o vratu njegovu. **30** I reèe Izrailj Josifu: sada ne marim umrijeti kad sam te video da si jošte živ. **31** A Josif reèe braæu svojoj i domu oca svojega: idem da javim Faraonu; ali æeu mu kazati: braæea moja i dom oca mojega iz zemlje Hananske dođoše k meni; **32** A ti su ljudi pastiri i svagda su se bavili oko stoke, i dovedoše ovce svoje i goveda svoja i što god imaju. **33** A kad vas Faraon dozove, reæi æe vam: kakvu radnju radite? **34** A vi kažite: pastiri su bile sluge tvoje od mladosti, i mi i stari naši; da biste ostali u zemlji Gesemskoj; jer su Misircima svi pastiri neèisti.

47 I otisav Josif javi Faraonu i reèe: otac moj i braæea moja s ovcama svojim i s govedima svojim i sa svijem što imaju dođoše iz zemlje Hananske, i evo ih u zemlji Gesemskoj. **2** I uzev nekolicinu braæe svoje, pet ljudi, izvede ih pred Faraona. **3** A Faraon reèe braæi njegovo: kakvu radnju radite? A oni rekoše Faraonu: pastiri su sluge tvoje, i mi i naši stari. **4** Još rekoše Faraonu: dođosmo da živimo kao

došljaci u ovoj zemlji, jer nema paše za stoku tvojih sluga, jer je velika glad u zemlji Hananskoj; a sada dopusti da žive u zemlji Gesemskoj sluge tvoje. **5** A Faraon reèe Josifu: otac tvoj i braæa tvoja dođoše k tebi; **6** U tvojoj je vlasti zemlja Misirska; na najboljem mjestu u ovoj zemlji naseli oca svojega i braæeu svoju, neka žive u zemlji Gesemskoj; i ako koje znaš između njih da su vrijedni ljudi, postavi ih nad mojom stokom. **7** Poslije dovede Josif i Jakova oca svojega i izvede ga pred Faraona, i blagoslovi Jakov Faraona. **8** A Faraon reèe Jakovu: koliko ti ima godina? **9** Odgovori Jakov Faraonu: meni ima sto i trideset godina, kako sam došljak. Malo je dana života mojega i zli su bili, niti stižu vijeka otaca mojih, koliko su oni živjeli. **10** I blagoslovil Jakov Faraona otide od Faraona. **11** A Josif naseli oca svojega i braæeu svoju, i dade im dobro u zemlji Misirske na najboljem mjestu te zemlje, u zemlji Rameskoj, kao što zapovjedi Faraon. **12** I hranjaše Josif hljebom oca svojega i braæeu svoju i sav dom oca svojega do najmanjega. **13** Ali nesta hljeba u svoj zemlji, jer glad bijaše vrlo velika, i uzmuèi se zemlja Misirska i zemlja Hananska od gladi. **14** I pokupi Josif sve novce što se nalažahu po zemlji Misirske i po zemlji Hananskoj za žito koje kupovahu, i slagaše novce u kuæu Faraonovu. **15** A kad nesta novaca u zemlji Misirske i u zemlji Hananskoj, stadoše svi Misirci dolaziti k Josifu govoreæi: daj nam hljeba; zašto da mremo kod tebe, što novaca nema? **16** A Josif im govoraše: dajte stoku svoju, pa æeu vam dati hljeba za stoku, kad je nestalo novaca. **17** I dovoðahu stoku svoju k Josifu, i Josif im davaše hljeba za konje i za ovce i za goveda i za magarce. Tako ih prehrani onu godinu hljebom za svu stoku njihovu. **18** A kad proðe ona godina, stadoše opet dolaziti k njemu druge godine govoreæi: ne možemo tajiti od gospodara svojega, ali je novaca nestalo, i stoka koju imasmo u našega je gospodara; i nije ostalo ništa da donesem gospodaru svojemu osim tjelesa naših i njiva naših. **19** Zašto da mremo na tvoje oèi? evo i nas i naših njiva; kupi nas i njive naše za hljeb, da s njivama svojim budemo robovi Faraonu, i daj žita da ostanemo živi i ne pomremo i da zemlja ne opusti. **20** Tako pokupova Josif Faraonu sve njive u Misiru, jer Misirci prodavahu svaki svoju njivu, kad glad uze jako mah među njima. I zemlja posta Faraonova. **21** A narod preseli u gradove od jednoga kraja Misira do drugoga. **22** Samo ne kupi svešteničkih njiva; jer Faraon odredi dio sveštenicima, i hranjuhu se od svojega dijela, koji im dade Faraon, te ne prodaše svojih njiva. **23** A Josif reèe narodu: evo kupih danas vas i njive vaše Faraonu; evo vam sjemena, pa zasijte njive. **24** A što bude roda, daæete peto Faraonu, a èetiri dijela neka

budu vama za sjeme po njivama i za hranu vama i onijema koji su po kuæama vašim i za hranu djeci vašoj. 25 A oni rekoše: ti si nam život saèuva; neka naðemo milost pred gospodarem svojim da budemo robovi Faraonu. 26 I postavi Josif zakon do danañnjega dana za njive Misirske da se daje peto Faraonu; samo njive sveštenièke ne postaše Faraonove. 27 A djeca Izrailjeva življahu u zemlji Misirskoj u kraju Gesemskom, i držahu ga, i narodiše se i namnožiše se veoma. 28 I Jakov poživje u zemlji Misirskoj sedamnaest godina; a svega bi Jakovu sto i èetredeset i sedam godina. 29 A kad se približi vrijeme Izrailevu da umre, dozva sina svojega Josifa, i reèe mu: ako sam našao milost pred tobom, metni ruku svoju pod stegno moje, i uèini mi milost i vjeru, nemoj me pogrepsti u Misiru; 30 Nego neka ležim kod otaca svojih; i ti me odnesi iz Misira i pogrebi me u grobu njihovu. A on reèe: uèiniæu kako si kazao. 31 I reèe mu Jakov: zakuni mi se. I on mu se zakle. I pokloni se Izrailev preko uzglavlja od odra svojega.

48 Postlige javiše Josifu: eno, otac ti je bolestan. A on povede sa sobom dva sina svoja, Manasiju i Jefrema. 2 I javiše Jakovu i rekoše: evo sin tvoj Josif ide k tebi. A Izrailev se okrijepi, te sjede na postelji svojoj. 3 I reèe Jakov Josifu: Bog svemoguæi javi se meni u Luzu u zemlji Hananskoj, i blagoslovi me; 4 I reèe mi: uèiniæu te da narasteš i namnožiš se; i uèiniæu od tebe mnoštvo naroda, i daæeu zemlju ovu sjemenu tvojemu nakon tebe da je njihova dovjeka. 5 Sada dakle dva sina twoja, što ti se rodio u zemlji Misirskoj prije nego dođoh k tebi u Misir, moji su, Jefrem i Manasija kao Ruvim i Simeun neka budu moji. 6 A djeca koju rodio poslige njih, neka budu twoja i neka se po imenu braæee svoje zovu u našljedstvu svojem. 7 Jer kad se vratih iz Padana, umrije mi Rahilja u zemlji Hananskoj na putu, kad bješe još malo do Efrate; i pogreboh je na putu u Efratu, a to je Vitlejem. 8 A vidjev Izrailev sinove Josifove, reèe: ko su ovi? 9 A Josif reèe ocu svojemu: moji sinovi, koje mi Bog dade ovdje. A on reèe: dovedi ih k meni, da ih blagoslovim. 10 A oèi bjehu Izrailevu otežale od starosti, te ne mogase dobro vidjeti. A kad mu ih privede, cjeliva ih i zagrli. 11 I reèe Izrailev Josifu: nijesam mislio da æeu vidjeti lice twoje; a gle, Bog mi dade da vidim i porod twoj. 12 A Josif odmaæe ih od koljena njegovih i pokloni se licem do zemlje. 13 Pa ih uze Josif obojicu, Jefrema sebi s desne strane a Izrailevu s lijeve, Manasiju pak sebi s lijeve strane a Izrailevu s desne; i tako ih primaæe k njemu. 14 A Izrailev pruživ desnu ruku svoju metnu je na glavu Jefremu mlaðemu, a lijevu na glavu Manasiju, tako namjestiv ruke navlaš, ako i jest Manasija bio prvenac. 15 I blagosloví

Josifa govoreæi: Bog, kojemu su svagda ugaðali oci moji Avram i Isak, Bog, koji me je hranio otkako sam postao do danañnjega dana, 16 Anđeo, koji me je izbavljao od svakoga zla, da blagoslovi djecu ovu, i da se po mojem imenu i po imenu otaca mojih Avrama i Isaka prozovu, i da se kao ribe namnože na zemlji! 17 A Josif kad vidje gdje otac metnu desnu ruku svoju na glavu Jefremu, ne bi mu milo, pa uhvati za ruku oca svojega da je premjesti s glave Jefremove na glavu Manasijinu. 18 I reèe Josif ocu svojemu: ne tako, oèe; ovo je prvenac, metni desnicu njemu na glavu. 19 Ali otac njegov ne htje, nego reèe: znam, sine, znam; i od njega æe postati narod, i on æe biti velik; ali æe mlaði brat njegov biti veæi od njega, i sjeme æe njegovo biti veliko mnoštvo naroda. 20 I blagoslovi ih u onaj dan i reèe: tobom æe Izrailev blagosiljati govoreæi: Bog da te uèini kao Jefrema i kao Manasiju. Tako postavi Jefrema pred Manasiju. 21 Poslije reèe Izrailev Josifu: evo ja æeu skoro umrijeti; ali æe Bog biti s vama i odveæee vas opet u zemlju otaca vaših. 22 I ja ti dajem jedan dio više nego braæet tvojoj, koji uzeher iz ruku Amorejskih maæem svojim i lukom svojim.

49 Postlige sazva Jakov sinove svoje i reèe: skupite se da vam javim šta æe vam biti do poslijetka. 2 Skupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi, poslušajte Izraileva oca svojega. 3 Ruvime, ti si prvenac moj, krjepost moja i poèetak sile moje; prvi gospodstvom i prvi snagom. 4 Navro si kao voda; neæeebiti prvi; jer si stao na postelju oca svojega i oskvrio je legav na nju. 5 Simeun i Levije, braæea, maæevi su im oružje nepravdi. 6 U tajne njihove da ne ulazi duša moja, sa zborom njihovijem da se ne sastavlja slava moja; jer u gnjevu svojem pobiše ljudi, i za svoje veselje pokidaše volove. 7 Proklet da je gnjev njihov, što bješe nagao, i ljutina njihova, što bješe žestoka; razdijelju ih po Jakovu, i rasuæu ih po Izrailevu. 8 Juda, tebe æe hvaliti braæea twoja, a ruka æe ti biti za vratom neprijateljima tvojim, i klanjaæe ti se sinovi oca tvojega. 9 Laviæu Juda! s plijena si se vratio, sine moj; spusti se i leže kao lav i kao ljuti lav; ko æe ga probuditi? 10 Palica vladalaèka neæee se odvojiti od Jude niti od nogu njegovih onaj koji postavlja zakon, dokle ne doðe onaj kome pripada, i njemu æe se pokoravati narodi. 11 Veže za èokot magare svoje, i za plemenitu lozu mlade od magarice svoje; u vinu pere haljinu svoju i ogrtæe svoj u soku od grožđa. 12 Oèi mu se crvene od vina i zubi bijele od mlijeka. 13 Zavulon æe živjeti pokraj mora i gdje pristaju laðe, a meða æe mu biti do Sidona. 14 Isahar je magarac jak u kostima, koji leži u toru, 15 I vidjev da je poèivanje dobro i da je zemlja mila, sagnuæe ramena svoja da nosi, i plaæaaæe danak. 16

Dan æe suditi svojemu narodu, kao jedno između plemena Izrailjevih. **17** Dan æe biti zmija na putu i guja na stazi, koja ujeda konja za kièicu, te pada konjik nauznaço. **18** Gospode, tebe èekam da me izbaviš. **19** A Gad, njega æe vojska svladati; ali æe najposlijе on nadvladati. **20** U Asira æe biti obilata hrana, i on æe davati slasti carske. **21** Neftalim je košuta puštena, i govoræe lijepe rijeèi. **22** Josif je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiše svrh zida. **23** Ako ga i ucvijeliše ljuto i strijelaše na nj, i biše mu neprijatelji strijelci, **24** Opet osta jak luk njegov i ojaèaše mišice ruku njegovijeh od ruku jakoga Boga Jakovljeva, odakle posta pastir, kamen Izraiju, **25** Od silnoga Boga oca tvojega, koji æe ti pomagati, i od svemoguæega, koji æe te blagosloviti blagoslovima ozgo s neba, blagoslovima ozdo iz bezdana, blagoslovima od dojaka i od materice. **26** Blagoslovi oca tvojega nadviniše blagoslove mojih starijeh svrh brda vjeèinjeh, neka budu nad glavom Josifovom i nad tjemenom odvojenoga između braæe. **27** Venijamin je vuk grabljiv, jutrom jede lov, a veèerom dijeli plijen. **28** Ovo su dvanaest plemena Izrailjevih, i ovo im otac izgovori kad ih blagoslovi, svako blagoslovom njegovijem blagoslovi ih. **29** Potom im zapovjedi i reèe im: kad se pribereš k rodu svojemu, pogrebite me kod otaca mojih u peæini koja je na njivi Efrona Hetejina, **30** U peæini koja je na njivi Makpelskoj prema Mamriji u zemlji Hananskoj, koju kupi Avram s njivom u Efrona Hetejina da ima svoj grob. **31** Ondje pogreboše Avrama i Saru ženu njegovu, ondje pogreboše Isaku i Reveku ženu njegovu, i ondje pogreboh Liju. **32** A kupljena je njiva i peæina na njoj u sinova Hetovijeh. **33** A kad izgovori Jakov zapovjeti sinovima svojim, diže noge svoje na postelju, i umrije, i pribran bi k rodu svojemu.

50 Tada Josif pade na lice ocu svojemu, i plaka nad njim cijeluæai ga. **2** I zapovjedi Josif slugama svojim ljekarima da mirisima pomažu oca njegova; i ljekari pomazaše mirisima Izraijla. **3** I navrši mu se èetrdeset dana, jer toliko dana treba onijem koje pomažu mirisima; i plakaše za njim Misirci sedamdeset dana. **4** A kad proðoše žalosni dani, reèe Josif domaænjima Faraonovijem govoræe: ako sam našao milost pred vama, govorite Faraonu i recite: **5** Otac me je moj zakleo govoræe: evo, ja æeu skoro umrijeti; u grobu mojem, koji iskopah u zemlji Hananskoj, ondje me pogrebi. Pa sada da idem da pogrebem oca svojega, a poslije æeu opet doæi. **6** A Faraon mu reèe: idi, pogrebi oca svojega kako te je zakleo. **7** I otide Josif da pogrebe oca svojega; i s njim poðoše sve sluge Faraonove, starješine od doma njegova i sve starješine od zemlje Misirske, **8** I

sav dom Josifov i braæea njegova i dom oca njegova; samo djecu svoju i ovce svoje i goveda svoja ostaviše u zemlji Gesemskoj. **9** A poðe s njim i kola i konjika toliko da bješe vojska vrlo velika. **10** A kad doðoše na gumnu Atadovo, koje je s onu stranu Jordana, plakaše ondje mnogo i vrlo tužno; i Josif uèeni žalost za ocem svojim za sedam dana. **11** A ljudi iz one zemlje, Hananejci, kad vidješe plaè na gumnu Atadovu, rekoše: u velikoj su žalosti Misirci. Zato prozvaše ono mjesto s onu stranu Jordana žalost Misirska. **12** I uèiniše mu sinovi njegovi kako im bješe zapovjedio. **13** Odnesoše ga sinovi njegovi u zemlju Hanansku, i pogreboše ga u peæini na njivi Makpelskoj, koju kupi Avram da ima svoj grob u Efrona Hetejina prema Mamriji. **14** I pogrebavši oca svojega vrati se Josif u Misir i braæea njegova i svi koji bijahu izašli s njim da pogrebu oca njegova. **15** A braæea Josifova videæi gdje im otac umrije, rekoše: može biti da se Josif srdi na nas, pa æe nam se osvetiti za sve зло što mu uèinismo. **16** Zato poruèiše Josifu: otac tvoj zapovjedi na smrti i reèe: **17** Ovako kažite Josifu: molim te, oprosti braæei svojoj bezakonje i grijeh, što ti pakostiše; sada oprosti bezakonje slugama Boga oca tvojega. A Josif zaplaka se kad mu to rekoše. **18** Poslije doðoše i braæea njegova i padoše pred njim i rekoše: evo smo sluge tvoje. **19** A Josif im reèe: ne bojte se, zar sam ja mjesto Boga? **20** Vi ste mislili zlo po me, ali je Bog mislio dobro, da uèini što se danas zbiva, da se saèuva u životu mnogi narod. **21** Ne bojte se dakle; ja æeu hraniti vas u vašu djecu. Tako ih utješi i osloboði. **22** Tako življaše Josif u Misiru s domom oca svojega, i poživje sto i deset godina. **23** I vidje Josif sinove Jefremove do treæega koljena; i sinovi Mahira sina Manasijina rodiše se i odrastoše na koljenima Josifovijem. **24** I reèe Josif braæei svojoj: ja æeu skoro umrijeti; ali æe vas zaciјelo Bog pohoditi, i izvešæe vas iz ove zemlje u zemlju za koju se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu. **25** I zaklez Josif sinove Izraileve i reèe: zaista æe vas pohoditi Bog; a vi onda odnesite kosti moje odavde. **26** Potom umrije Josif, a bješe mu sto i deset godina; i pomazavši ga mirisima metnuše ga u kovèeg u Misiru.

Izlazak

1 Ovo su imena sinova Izrailjevih koji dođoše u Misir, dođoše s Jakovom, svaki sa svojom porodicom: 2 Ruvim, Simeun, Levije i Juda, 3 Isahar, Zavulon i Venijamin, 4 Dan i Neftalim, Gad i Asir. 5 A svega bijaše ih od bedara Jakovljevih sedamdeset duša s Josifom, koji bješe u Misiru. 6 A Josif umrije i sva braæa njegova i sav onaj naraštaj. 7 I sinovi Izrailjevi narodiše se i umnožiše se, i napredovaše i osiliše veoma, da ih se zemlja napuni. 8 Tada nastao nov car u Misiru, koji ne znadijaše za Josifa; 9 I reèe narodu svojemu: gle, narod sinova Izrailjevih veæi je i silniji od nas. 10 Nego hajde mudro da postupamo s njima, da se ne množe, i kad nastane rat da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas i ne otidu iz zemlje. 11 I postaviše nad njima nastojnike da ih muèe teškim poslovima; i graðaše narod Izrailjev Faraonu gradove Pitom i Ramesu. 12 Ali što ga više muèahu to se više množaše i napredovaše, da se grožahu od sinova Izrailjevih. 13 I žestoko nagonjahu Misirci sinove Izrailjeve na poslove, 14 I zagrevaju im život teškim poslovima, blatom i opekama i svakim radom u polju, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu. 15 I još zapovjedi car Misirski babicama Jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva, 16 I reèe: kad babièite Jevrejke, i u poroðaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bude žensko, nek ostane živo. 17 Ali se babice bojahu Boga, i ne èinjahu kako im reèe car Misirski, nego ostavljuju djecu u životu. 18 A car Misirski dozva babice, i reèe im: zašto to èinite, te ostavljate u životu mušku djecu? 19 A babice rekoše Faraonu: Jevrejke nisu kao žene Misirke; jaèe su; dok im dođe babica, one veæ rode. 20 I Bog uèini dobro babicama; i narod se umnoži i osili veoma; 21 I što se babice bojahu Boga, naèini im kuæe. 22 Tada zapovjedi Faraon svemu narodu svojemu govoreæi: svakoga sina koji se rodi bacite u vodu, a kæeri sve ostavljajte u životu.

2 A neko od plemena Levijeva otide i oženi se kæerju Levijevom. 2 I ona zatrudnje i rodi sina; i videæi ga lijepa krijaše ga tri mjeseca. 3 A kad ga ne može više kriti, uze kovèežiæ od site, i obli ga smolom i paklinom, i metnu dijete u nj, i odnese ga u trsku kraj rijeke. 4 A sestra njegova stade podalje da vidi šta æe biti od njega. 5 A kæi Faraonova dođe da se kupa u rijeci, i djevojke njezine hodahu kraj rijeke; i ona ugleda kovèežiæ u trsci, i posla dvorkinju svoju te ga izvadi. 6 A kad otvori, vidje dijete, i gle, dijete plakaše; i sažali joj se, i reèe: to je Jevrejsko dijete. 7 Tada reèe sestra njegova kæeri Faraonovo: hoæeš li da idem da ti dozovem

dojkinju Jevrejku, da ti doji dijete? 8 A kæi Faraonova reèe joj: idi. I otide djevojæica, i dozva mater djetinju. 9 I kæi Faraonova reèe joj: uzmi ovo dijete, i odoj mi ga, a ja æeu ti platiti. I uze žena dijete i odoj ga. 10 A kad dijete odraste, odvede ga ka kæeri Faraonovo, a ona ga posini; i nadjede mu ime Mojsije govoreæi: jer ga iz vode izvdah. 11 I kad Mojsije bijaše velik, izide k braæi svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje gdje nekakav Misirac bije èovjeka Jevrejina između braæe njegove. 12 I obazrev se i tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Misirca, i zakopa ga u pjesak. 13 I sjutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svaðahu, i reèe onomu koji èinjaje krivo: zašto bješ bližnjega svojega? 14 A on reèe: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? hoæeš li da me ubiješ kao što si ubio Misirca? Tada se Mojsije uplaši i reèe: zaista se doznalo. 15 I Faraon èuv za to tražaše da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobježe od Faraona i dođe u zemlju Madijamsku, i sjede kod jednoga studenca. 16 A sveštenik Madijamski imaše sedam kæeri, i one dođoše i stadoše zahvatati vodu i naljevati u pojila da napoje stado oca svojega. 17 A dođoše pastiri, i otjeraše ih; a Mojsije usta i odbrani ih, i napoji im stado. 18 I one se vratiše k ocu svojemu Raguiulu; a on reèe: što se danas tako brzo vratiste? 19 A one rekoše: jedan Misirac odbrani nas od pastira, i nali nam i napoji stado. 20 A on reèe kæerima svojim: pa gdje je? zašto ostaviste toga èovjeka? zovite ga da jede. 21 I Mojsije se skloni da živi kod onoga èovjeka, i on dade Mojsiju kæer svoju Seforu. 22 I ona rodi sina, i on mu nadjede ime Girsam, jer sam, reèe, došljak u zemlji tuðoj. 23 A poslije mnogo vremena umrje car Misirski; i uzdisahu od nevolje sinovi Izrailjevi i vikahu; i vika njihova radi nevolje dođe do Boga. 24 I Bog èu uzdisanje njihovo, i opomenu se Bog zavjeta svojega s Avramom, s Isakom i s Jakovom. 25 I pogleda Bog na sinove Izrailjeve, i vidje ih.

3 A Mojsije pasijaše stado Jotoru tastu svojemu, svešteniku Madijamskomu, i odvede stado preko pustinje, i dođe na goru Božiju Horiv. 2 I javi mu se anđeo Gospodnj u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagorijeva. 3 I Mojsije reèe: idem da vidim tu utvaru veliku, zašto ne sagorijeva kupina. 4 A Gospod kad ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Bog iz kupine, i reèe: Mojsije! Mojsije! A on odgovori: evo me. 5 A Bog reèe: ne idi ovamo. Izuj obuæu svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja. 6 Još reèe: ja sam Bog oca tvojega, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati u Boga. 7 I reèe Gospod: dobro vidjeh nevolju naroda svojega u Misiru, i èuh viku njegovu od zla koje mu

éine nastojnici, jer pozna muku njegovu. 8 I siđoh da ga izbavim iz ruku Misirske, i da ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju gdje mlijeko i med teće, na mjesto gdje su Hananeji i Heteji i Amoreji i Ferezeji i Jeveji i Jevuseji. 9 I sada evo vika sinova Izrailjevih dođe pred me, i vidjeh muku, kojom ih muće Misirci. 10 Sada hajde da te pošljem k Faraonu, da izvedeš narod moj, sinove Izrailjeve, iz Misira. 11 A Mojsije reče Bogu: ko sam ja da idem k Faraonu i da izvedem sinove Izraeljeve iz Misira? 12 A Bog mu reče: ja æet bi s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Misira, služæete Bogu na ovoj gori. 13 A Mojsije reče Bogu: evo, kad otidem k sinovima Izraeljevijem, pa im reče: Bog otaca vaših posla me k vama, ako mi reku: kako mu je ime? Šta æet im kazati? 14 A Gospod reče Mojsiju: ja sam onaj što jest. I reče: tako æet kazati sinovima Izraeljevijem: koji jest, on me posla k vama. 15 I opet reče Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izraeljevijem: Gospod Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev posla me k vama; to je ime moje dovjeka, i to je spomen moj od koljena na koljeno. 16 Iđi, i skupi starješine Izraelske, pa im reci: Gospod Bog otaca vaših javi mi se, Bog Avramov, Isakov i Jakovljev, govoreæi: doista obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Misiru. 17 Pa rekoh: izveæeu vas iz nevolje Misirske u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferejejsku i Jevejsku i Jevusejsku, u zemlju gdje teće mlijeko i med. 18 I oni æe poslušati glas tvoj; pa æet ti i starješine Izraelske otiai k caru Misirskom, i reæi æete mu: Gospod Bog Jevrejski srete nas, pa ti se molimo da izidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu. 19 A ja znam da vam neæe dopustiti car Misirski da izidete bez ruke krlepke. 20 Ali æet pružiti ruku svoju, i udariæu Misir svijem èudesima svojim, koja æet uèiniti u njemu: i poslige æe vas pustiti. 21 I uèiniæu da narod nađe ljubav u Misiraca, pa kad pođete, neæete poæi prazni; 22 Nego æe svaka žena zaiskati u susjedne svoje i u domaæice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina; i metnuæete na sinove svoje i na kæeri svoje, i opjeniæete Misir.

4 A Mojsije odgovori i reče: ali neæe mi vjerovati ni poslušati glasu mojega; jer æe reæi: nije ti se Gospod javio. 2 A Gospod mu reče: šta ti je to u ruci? A on odgovori: štap. 3 A Bog mu reče: bac ga na zemlju. I bac ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje. 4 A Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju, i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj. 5 To uèini, reče Bog, da vjeruju da ti se javio Gospod Bog otaca

njihovijeh, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev. 6 I opet mu reče Gospod: turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to ruka mu gubava, bijela kao snijeg. 7 A Bog mu reče: turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i ostalo tijelo njegovo. 8 Tako, reče Bog, ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaæe za drugi znak. 9 Ako li ne uzvjeruju ni za ta dva znaka i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvati vode iz rijeke, i prolj na zemlju, i pretvoræe se voda koju zahvatiš iz rijeke, i provræi æe se u krv na zemlji. 10 A Mojsije reče Gospodu: molim ti se, Gospode, nijesam rjeæit èovjek, niti sam prije bio niti sam otkako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika. 11 A Gospod mu reče: ko je dao usta èovjeku? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa? zar ne ja, Gospod? 12 Iđi dakle, ja æet biti s ustima tvojim, i uèiæu te šta æet govoriti. 13 A Mojsije reče: molim te, Gospode, pošli onoga koga treba da pošlješ. 14 I razgnjevi se Gospod na Mojsiju, i reče mu: nije li ti brat Aron Levit? znam da je on rjeæit; i evo on æe te sresti, i kad te vidi obradovaæe se u srcu svojem. 15 Njemu æet kazati i metnuæeš ove rijeæi u usta njegova, i ja æet biti s tvojim ustima i s njegovijem ustima, i uèiæu vas šta æete èiniti. 16 I on æe mjesto tebe govoriti narodu, i on æe biti tebi mjesto usta a ti æet biti njemu mjesto Boga. 17 A taj štap uzmi u ruku svoju, njim æet èiniti èudesu. 18 I otide Mojsije, i vrati se k Jotoru tastu svojemu, i reče mu: pusti me da idem, da se vratim k braæi svojoj u Misiru, da vidim jesu li jošte u životu. I reče Jotor Mojsiju: idi s mirom. 19 I reče Gospod Mojsiju u zemlji Madijamskoj: idi, vrati se u Misir, jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju. 20 I uze Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca, i poðe natrag u zemlju Misirsku. I uze Mojsije štap Božji u ruku svoju. 21 I reče Gospod Mojsiju: kad otideš i vratiš se u Misir, gledaj da uèiniš pred Faraonom sva èudesu koja ti metnuh u ruku: a ja æet uèiniti da mu otvrdne srce i ne pusti naroda. 22 A ti æeæ reæi Faraonu: ovako kaže Gospod: Izrael je sin moj, prvenac moj. 23 I kazah ti: pusti sina mojega da mi posluži. A ti ga ne htje pustiti; evo ja æet ubiti sina tvojega, prvenca tvojega. 24 I kad bijaše na putu u gostonici, doðe k njemu Gospod i šeaæe da ga ubije. 25 A Sefora uze oštar nož, i obreza sina svojega, i okrajak bac k nogama njegovijem govoreæi: ti si mi krvav zaruènik. 26 Tada ga ostavi Gospod; a ona radi obrezanja reče: krvav zaruènik. 27 A Gospod reče Aronu: izidi u pustinju na susret Mojsiju. I otide i srete ga na gori Božijoj, i poljubi ga. 28 I Mojsije kaza Aronu sve

rijeèi Gospodnje, za koje ga posla, i sve znake koje mu zapovjedi. **29** I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve starješine sinova Izrailjevih. **30** I Aron kaza sve rijeèi, koje bješe rekao Gospod Mojsiju, a Mojsije uèini znake pred narodom. **31** I narod vjerova; i razumješe da je Gospod pohodio sinove Izraeljeve i video nevolju njihovu; i savivši se pokloniše se.

5 A poslije izide Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu: ovako veli Gospod Bog Izraelj: pusti narod moj da mi praznuju praznik u pustinji. **2** Ali Faraon reèe: ko je Gospod da poslušam glas njegov i pustim Izraelja? Ne znam Gospoda, niti æeu pustiti Izraelja. **3** A oni rekoše: Bog Jevrejski srete nas; molimo ti se da otidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, da ne pošlje na nas pomor ili maè. **4** A car Misirski reèe im: Mojsije i Arone, zašto odvlaèete narod od rada njegova? Idite na svoj posao. **5** Još reèe Faraon: eto, naroda je mnogo u zemljii; a vi još hoæete da ostavlja svoje poslove. **6** I u isti dan zapovjedi Faraon nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reèe: **7** Otsele nemojte davati narodu pljeve za opeke kao doslige, neka idu sami i kupe sebi pljevu. **8** A koliko su opeka doslige naèinjali toliko izgonite i otsele, niti što smanjite; jer besposlièe, i zato vièu govoreæi: da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu. **9** Valja navaliti poslove na te ljude, pa æe raditi i neæee slušati lažljivijeh rijeèi. **10** I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoreæi: tako veli Faraon: ja vam neæeu davati pljeve. **11** Idite sami i kupite sebi pljeve gdje naðete, a od posla vam se neæee popustiti ništa. **12** I razide se narod po svoj zemlji Misirskoj da èupa strnjiku mjesto pljeve. **13** A nastojnici navaljivahu govoreæi: svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan, kao kad je bilo pljeve. **14** I upravitelji sinova Izrailjevih, koje postaviše nad njima nastojnici Faraonovi, dopadahu boja, i govoraše im se: zašto ni juèe ni danas ne naèiniste onoliko opeka koliko vam je odreðeno, kao prije? **15** I otidoše upravitelji sinova Izrailjevih, i povikaše k Faraonu govoreæi: zašto èiniš tako slugama svojim? **16** Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam: gradite opeke. I evo biju sluge tvoje, a kriv je tvoj narod. **17** A on reèe: besposlièite, besposlièite, i zato gorovite: da idemo da prinesemo žrtvu Gospodu. **18** Nego idite, radite; pljeva vam se neæee davati, a opeke da dajete na broj. **19** I upravitelji sinova Izrailjevih vidješe da je zlo po njih što im se kaza: da ne bude opeka manje na dan. **20** I otisavši od Faraona sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih. **21** Pa im rekoše: Gospod neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im maè u ruku da nas pobiju. **22** I Mojsije se vrati ka Gospodu i reèe:

Gospode, zašto si navukao to zlo na narod? zašto si me poslao? **23** Jer otkako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega.

6 A Gospod reèe Mojsiju: sad æeoš vidjeti šta æeu uèiniti

Faraonu; jer pod rukom krjepkom pustiæe ih, i istjeraæe ih iz zemlje svoje pod rukom krjepkom. **2** Još govori Bog Mojsiju i reèe mu: ja sam Gospod. **3** I javio sam se Avramu, Isaku i Jakovu imenom Bog svemoguæi, a imenom svojim Gospod ne bih im poznat. **4** I uèinih zavjet svoj s njima da æeu im dati zemlju Hanansku, zemlju u kojoj bijahu došljaci, u kojoj življahu kao stranci. **5** I èuh uzdisanje sinova Izrailjevih, koje Misirci drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega. **6** Zato kaži sinovima Izrailjevijem: ja sam Gospod, i izvešau vas ispod bremena Misirskih, i oprostiæu vas ropstva njihova, i izbaviæu vas mišicom podignutom i sudovima velikim. **7** I uzeæau vas da mi budete narod, i ja æeu vam biti Bog, te æete poznati da sam ja Gospod Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena Misirskih. **8** Pak æeu vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju zaklinjuæi se da æeu je dati Avramu, Isaku i Jakovu; i daæeu vam je u našljedstvo, ja Gospod. **9** I Mojsije kaza tako sinovima Izrailjevijem; ali ne poslušaše Mojsija od slabosti duha svojega i od ljtoga ropstva. **10** I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **11** Idi, kaži Faraonu caru Misirskom neka pusti sinove Izraeljeve iz zemlje svoje. **12** A Mojsije progovori pred Gospodom i reèe: eto, sinovi Izraeljevi ne poslušaše me, a kako æee me poslušati Faraon, kad sam neobrezanjih usana? **13** Ali Gospod govori Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izrailjevijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izraeljeve iz zemlje Misirske. **14** Ovo su poglavice u domovima otaca svojih: sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva: Enoh i Faluj, Asron i Harmija; to su porodice Ruvimove. **15** A sinovi Simeunovi: Jemuilo i Jamin i Aod i Ahin i Sar i Saul, sin neke Hananejke; to su porodice Simeunove. **16** A ovo su imena sinova Levijevih po porodicama njihovijem: Girson i Kat i Merarije; a Levije poživje sto i trideset i sedam godina. **17** A ovo su sinovi Girsonovi: Lovenije i Semej po porodicama svojim. **18** A sinovi Katovi: Amram i Isar i Hevron i Ozilo; a Kat poživje sto i trideset i tri godine. **19** A sinovi Merarijevi: Molija i Musija. To su porodice Levijeve po lozama svojim. **20** A Amram se oženi Johavedom bratuèedom svojom, i ona mu rodi Arona i Mojsija. A poživje Amram sto i trideset i sedam godina. **21** A sinovi Isarovi bjehu: Korej i Nafek i Zehrija. **22** A sinovi Ozilovi: Misailo i Elisafan i Segrija. **23** A Aron se oženi Jelisavetom kæerju Aminadavovom, sestrom

Nasonovom; i ona mu rodi Nadava i Avijuda i Eleazara i Itamara. **24** A sinovi Korejevi bjeju: Asir i Elkana i Avijasar. To su porodice Korejeve. **25** I Eleazar sin Aronov oženi se jednom od kæeri Futilovijeh, i ona mu rodi Finesa. To su poglavice između otaca Levitskih po svojim porodicama. **26** To je Aron i Mojsije, kojima reče Gospod: izvedite sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske u èetama njihovim. **27** To su koji govorile Faraonu caru Misirskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Misira; to je Mojsije i to je Aron. **28** I kad Gospod govorila Mojsiju u zemlji Misirskoj, **29** Reče Gospod Mojsiju govorile: ja sam Gospod; kaži Faraonu caru Misirskom sve što sam ti kazao. **30** I Mojsije reče pred Gospodom: evo sam neobrezanijeh usana, pa kako æe me poslušati Faraon?

7 I Gospod reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj bježe prorok tvoj. **2** Govorile: sve što ti zapovjedim; Aron pak brat tvoj govorile Faraonu da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje. **3** A ja æu uèiniti da otvrđne srce Faraonu, te æu umnožiti znake svoje i èudesu svoja u zemlji Misirskoj. **4** I neæe vas ipak poslušati Faraon; a ja æu metnuti ruku svoju na Misir, i izvešau vojsku svoju, narod svoj, sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske sudovima velikim. **5** I poznaæe Misirci da sam ja Gospod, kad dignem ruku svoju na Misir, i izvedem sinove Izrailjeve između njih. **6** I uèini Mojsije i Aron, kako im zapovjedi Gospod, tako uèini. **7** A Mojsije bijaše osamdeset godina, a Aronu osamdeset i tri godine, kad govorahu s Faraonom. **8** I reče Gospod Mojsiju i Aronu govorile: **9** Kad vam kaže Faraon i reče: uèinite kako èudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona; te æe se prometnuti u zmiju. **10** I izadoše Mojsije i Aron pred Faraona, i uèini kako zapovjedi Gospod; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove, i prometnu se u zmiju. **11** A Faraon dozva mudarce i vraèare; te i vraèari Misirski uèini tako svojim vraèanjem. **12** I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije; ali štap Aronov proždrije njihove štапove. **13** I otvrđnu srce Faraonovo, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod. **14** I reče Gospod Mojsiju: oteža srce Faraonovo; neæe da pusti naroda. **15** Idujutru k Faraonu. Gle, on æe izaæi na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku. **16** I reci mu: Gospod Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem: pusti narod moj da mi posluži u pustinji. Ali ti eto još ne posluša. **17** Zato Gospod ovako veli: ovako æe poznati da sam ja Gospod: evo, udariæu štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, i prometnuæe se u krv. **18** I ribe u rijeci pomrijeæe, i rijeka æe se usmrđeti, i Misirci æe se uzmuèiti tražeæi vode da piju iz rijekе. **19** I Gospod

reče Mojsiju: reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Misirske, na potoke, na rijeke i na jezera njihova i na sva zborišta voda njihovih; i prometnuæe se u krv, i bježe krv po svoj zemlji Misirskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem. **20** I uèini Mojsije i Aron kako im zapovjedi Gospod; i podigav Aron štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovim. I sva voda što bješe u rijeci prometnu se u krv. **21** I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrđje se rijeka tako da ne mogahu Misirci pitи vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji Misirskoj. **22** Ali i vraèari Misirski uèini tako svojim vraèanjem; i srce Faraonu otvrdnu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod. **23** I okrenuv se Faraon otide kuæi svojoj, i ne mari ni za to. **24** A Misirci svı kopaše oko rijeke tražeæi vode da piju; jer ne mogahu pitи vode iz rijeke. **25** I navrši se sedam dana kako rijeku udari Gospod.

8 I reče Gospod Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospod: pusti narod moj, da mi posluži. **2** Ako li neæe pustiti, evo æu moriti svu zemlju žabama. **3** I rijeka æe se napuniti žaba, i one æe izaæi i skakati tebi po kuæi i po klijeti gdje spavaš i po postelji tvojoj i po kuæama sluga tvojih i naroda tvojega i po peèima tvojim i po naævama tvojim; **4** I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaæe žabe. **5** I reče Gospod Mojsiju: kaži Aronu: pruži ruku svoju sa štapom svojim na rijeke i na potoke i na jezera, i uèini nek izaðu žabe na zemlju Misirsku. **6** I pruži Aron ruku svoju na vode Misirske, i izadoše žabe i pokriše zemlju Misirsku. **7** Ali i vraèari Misirski uèini tako svojim vraèanjem, uèini te izaðoše žabe na zemlju Misirsku. **8** A Faraon dozva Mojsija i Arona i reče: molite Gospoda da ukloni žabe od mene i od naroda mojega, pak æu pustiti narod da prinesu žrtvu Gospodu. **9** A Mojsije reče Faraonu: èast da ti je nada mnom! dokle da mu se molim za te i za sluge tvoje i za narod tvoj da odbije žabe od tebe i iz kuæa tvojih, i samo u rijeci da ostanu? **10** A on reče: do sjutra. A Mojsije reče: bježe kako si kazao, da poznaš da niko nije kao Gospod Bog naš. **11** Otiæi æe žabe od tebe i iz kuæa tvojih i od sluga tvojih i od naroda tvojega; samo æe u rijeci ostati. **12** I otide Mojsije i Aron od Faraona; i zavapi Mojsije ka Gospodu za žabe koje bješe pustio na Faraona. **13** A Gospod uèini po rijeèi Mojsijevoj; i pocrkase žabe, i oprostiše ih se kuæe i sela i polja. **14** I na gornjile ih grtahu, da je smrdjela zemlja. **15** A kad Faraon vidje gdje odahnu, otvrđnu mu srce, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod. **16** A Gospod reče Mojsiju: kaži Aronu: pruži štap svoj, i udari po prahu na zemlji, nek se pretvori u uši po svoj zemlji Misirskoj. **17** I

uèiniše tako: Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim, i udari po prahu na zemlji, i postaše uši po ljudima i po stoci, sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji Misirskoj.

18 A gledaše i vraèari Misirski vraèanjem svojim da uèine da postanu uši, ali ne mogoše. I bijahu uši po ljudima i po stoci.

19 I rekoše vraèari Faraonu: ovo je prst Božji. Ali opet otvrdu srce Faraonu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod.

20 A Gospod reèe Mojsiju: ustani rano i izaði pred Faraona, evo, on æe izaæi k vodi, pa mu reci: ovako veli Gospod: pusti narod moj da mi posluži.

21 Ako li ne pustiš naroda mojega, evo, pustiæu na tebe i na sluge tvoje i na narod tvoj i na kuæe tvoje svakojake bubine, i napuniæe se bubina kuæe Misirske i zemlja na kojoj su.

22 Ali æeu u taj dan odvojiti zemlju Gesemsku, gdje živi moj narod, i ondje neæe biti bubina, da poznaš da sam ja Gospod na zemlji.

23 I postavljae razliku između naroda svojega i naroda tvojega. Sjutra æe biti znak taj.

24 I uèini Gospod tako, i doðoše silne bubine u kuæu Faraonovu i u kuæe sluga njegovih i u svu zemlju Misirsku, da se sve u zemlji pokvari od bubina.

25 I Faraon dozva Mojsija i Arona, i reèe im: idite, prinesite žrtvu Bogu svojemu ovdje u zemlji.

26 A Mojsije reèe: ne valja tako; jer bismo prinijeli na žrtvu Gospodu Bogu svojemu što je neèisto Misircima; a kad bismo prinijeli na žrtvu što je neèisto Misircima na oèi njihove, ne bi li nas pobili kamenjem?

27 Tri dana hoda treba da idemo u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, kao što nam je kazao.

28 A Faraon reèe: pustiæu vas da prinesete žrtvu Gospodu Bogu svojemu u pustinji; ali da ne idete dalje; pa se molite za me.

29 A Mojsije reèe: evo ja idem od tebe, i moliæu se Gospodu da otidu bubine od Faraona i od sluga njegovih i od naroda njegova sjutra; ali nemoj opet da prevariš, i da ne pustiš naroda da prinese žrtvu Gospodu.

30 I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu.

31 I uèini Gospod po rijeèi Mojsijevoj, te otidoše bubine od Faraona i od sluga njegovih i od naroda njegova; ne osta ni jedna.

32 Ali opet otvrdu srce Faraonovo, i ne pusti naroda.

9 Tada reèe Gospod Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži;

2 Ako li ih ne pustiš nego ih još staneš zadržavati,

3 Evo, ruka Gospodnja doæi æe na stoku tvoju u polju, na konje, na magarce, na kamile, na volove i na ovce, s pomorom vrlo velikim.

4 A odvojiæe Gospod stoku Izrailjsku od stoke Misirske; te od svega što je sinova Izrailjevih neæe poginuti ništa.

5 I postavio je Gospod rok rekavši: sjutra æe to uèiniti na zemlji Gospod.

6 I Gospod uèini to sjutradan, i sva stoka Misirska uginu; a od stoke sinova Izrailjevih ne uginu

nijedno.

7 I posla Faraon da vide, i gle, od stoke Izrailjske ne uginu nijedno; ipak otvrdu srce Faraonu, i ne pusti naroda.

8 Tada reèe Gospod Mojsiju i Aronu: uzmite pepela iz peæi pune pregršti, i Mojsije neka ga baci u nebo pred Faraonom;

9 I postaæe prah po svoj zemlji Misirskoj, a od njega æe postati kraste pune gnoja i na ljudima i na stoci po svoj zemlji Misirskoj.

10 I uzeše pepela iz peæi, i stadoše pred Faraona, i baci ga Mojsije u nebo, i postaše kraste pune gnoja po ljudima i po stoci.

11 I vraèari ne mogoše stajati pred Mojsijem od krasta; jer bijahu kraste i na vraèarima i na svijem Misircima.

12 I Gospod uèini te otvrdu srce Faraonovo, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju.

13 Poslije reèe Gospod Mojsiju: ustani rano i izaði pred Faraona, i reci mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži.

14 Jer æeu sada pustiti sva zla svoja na srce tvoje i na sluge tvoje i na narod tvoj, da znaš da niko nije kao ja na cijeloj zemlji.

15 Jer sada kad pruži ruku svoju, mogah i tebi i narod tvoj udariti pomorom, pa te ne bi više bilo na zemlji;

16 Ali te ostavih da pokažem na tebi silu svoju, i da se pripovijeda ime moje po svoj zemlji.

17 I ti se još podižeš na moj narod, i neæeš da ga pustiš?

18 Evo, sjutra æeu u ovo doba pustiti grad vrlo velik, kakoga nije bilo u Misiru otkako je postao pa do sada.

19 Zato sada pošli, te skupi stoku svoju i što god imaš u polju, jer æe pasti grad na sve ljude i na stoku što se zateèe u polju i ne bude skupljeno u kuæu, i izginuæe.

20 Koji se god između sluga Faraonovih poboja rijeèi Gospodnje, on brže skupi sluge svoje i stoku svoju u kuæu;

21 A koji ne maraše za rijeè Gospodnju, on ostavi sluge svoje i stoku svoju u polju.

22 I Gospod reèe Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, neka udari grad po svoj zemlji Misirskoj, na ljude i na stoku i na sve bilje po polju u zemlji Misirskoj.

23 I Mojsije pruži štap svoj k nebu, i Gospod pusti gromove i grad, da organj skakaše na zemlju. I tako Gospod uèini, te pade grad na zemlju Misirsku.

24 A bješe grad i organj smiješan s gradom silan veoma, kakoga ne bješe u svoj zemlji Misirskoj otkako je ljudi u njoj.

25 I pobi grad po svoj zemlji Misirskoj što god bješe u polju od èovjeka do živinèeta; i sve bilje u polju potr grad, i sva drveta u polju polomi.

26 Samo u zemlji Gesemskoj, gdje bijahu sinovi Izrailjevi, ne bješe grada.

27 Tada posla Faraon, te dozva Mojsija i Arona, i reèe im: sada zgriješih; Gospod je pravedan, a ja i moj narod jesmo bezbožnici.

28 Molite se Gospodu, jer je dosta, neka prestanu gromovi Božji i grad, pa æeu vas pustiti, i više vas neæe niko ustavlјati.

29 A Mojsije mu reèe: kad izaðem iza grada, raširiæu ruke svoje ka Gospodu, a gromovi æe prestati i grada neæe više biti, da znaš da je Gospodnja zemlja.

30 A ti i sluge tvoje

znam da se još neæete bojati Gospoda Boga. **31** I propade lan i jeeam, jer jeèam bješe klasao, a lan se glavièio. **32** A pšenica i krupnik ne propade, jer bješe pozno žito. **33** I Mojsije otisav od Faraona iza grada raširi ruke svoje ka Gospodu, i prestaše gromovi i grad, i dažd ne padaše na zemiju. **34** Ali Faraon vidjev gdje presta dažd i grad i gromovi, stade opet griješiti, i srce mu otvrdu u njemu i slugama njegovijem. **35** Otvrdnu srce Faraonu, te ne pusti sinova Izrailjevih, kao što bješe kazao Gospod preko Mojsija.

10 A Gospod reèe Mojsiju: idi k Faraonu, jer sam ja uèinio da otvrđne srce njegovo i srce sluga njegovijeh, da uèinem ove znake svoje meðu njima, **2** I da pripovijedaš sinovima svojim i unucima svojim šta uèinih u Misiru i kakve znake svoje pokazah na njima, da biste znali da sam ja Gospod. **3** I otide Mojsije i Aron k Faraonu, i rekoše mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: dokle æeš se protiviti da se ne poniziš preda mnom? Pusti narod moj da mi posluži. **4** Jer ako neæeš pustiti naroda mojega, evo sjutra æu nanjeti skakavce na zemlju twoju; **5** I pokrije svu zemlju da se neæe vidjeti zemlje, i pojeæe ostatak što se saèuvao, koji vam je ostao iza grada, i pojeæe sva drveta što vam rastu u polju. **6** I napuniæe ih se kuæe twoje i kuæe svijeh sluga tvojih i kuæe svijeh Misiraca, što nijesu vidjeli oci tvoji ni oci otaca tvojih, otkako su postali na zemlji do danas. I okrenuv se otide od Faraona. **7** A sluge rekoše Faraonu: dokle æe nas taj muèiti? Pusti ih neka posluže Gospodu Bogu svojemu. Zar još ne vidiš gdje propade Misir? **8** I dozvaše opet Mojsija i Arona pred Faraona, i reèe im: idite, poslužite Gospodu Bogu svojemu. A koji su što æe iæi? **9** A Mojsije reèe: s djecom svojom i sa starcima svojim iæi æemo, sa sinovima svojim i sa kæerima svojim, sa stokom svojom sitnom i krupnom iæi æemo, jer imamo praznik Gospodnj. **10** A on im reèe: tako bio Gospod s vama, kako æu vas ja pustiti s djecom vašom! Vidite da zlo mislite. **11** Neæe biti tako; nego vi ljudi idite i poslužite Gospodu, jer to ištete. I otjera ih od sebe Faraon. **12** Tada reèe Gospod Mojsiju: pruži ruku svoju na zemlju Misirsku, da doðu skakavci na zemlju Misirsku i pojedu sve bilje po zemlji, što god osta iza grada. **13** I pruži Mojsije štap svoj na zemlju Misirsku, i Gospod navede ustoku na zemlju, te duva cijeli dan i cijelu noæ; a kad svanu, donese ustoka skakavce. **14** I doðoše skakavci na svu zemlju Misirsku, i popadaše po svijem krajevima Misirskim silni veoma, kakih prije nigda nije bilo niti æe kad biti onakih. **15** I pokriše svu zemlju, da se zemlja ne viðaše, i pojedoše svu travu na zemlji i sav rod na drvetima, što osta iza grada, i ne osta ništa zeleno od drveta i od bilja poljskoga u svoj zemlji Misirskoj. **16** Tada Faraon brže dozva

Mojsija i Arona, i reèe: zgrijesh Gospodu Bogu vašemu i vama. **17** Ali mi još sada samo oprosti grijeh moj, i molite se Gospodu Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt. **18** I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu. **19** I okrenu Gospod vjetar od zapada vrlo jak, koji uze skakavce i baci ih u Crveno More, i ne osta nijedan skakavac u cijeloj zemlji Misirskoj. **20** Ali Gospod uèini te otvrdu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevih. **21** I reèe Gospod Mojsiju: pruži ruku svoju k nebū, i biæe tama po zemlji Misirskoj taka da æe je pipati. **22** I Mojsije pruži ruku svoju k nebū, i posta gusta tama po svoj zemlji Misirskoj za tri dana. **23** Ne viðahu jedan drugoga, i niko se ne maæe s mjestu gdje bješe za tri dana; ali se kod svijeh sinova Izrailjevih vidjelo po stanovima njihovijem. **24** Tada Faraon dozva Mojsiju, i reèe: idite, poslužite Gospodu; samo stoka vaša sitna i krupna neka ostane, a djeca vaša neka idu s vama. **25** A Mojsije reèe: treba da nam daš i što æemo prinjeti i sažeæi na žrtvu Gospodu Bogu svojemu; **26** Zato i stoka naša nek ide s nama, da ne ostane ni papka, jer izmeðu nje treba da uzmemu èim æemo poslužiti Gospodu Bogu svojemu, a ne znamo kojim æemo poslužiti Gospodu dokle ne doðemo onamo. **27** Ali Gospod uèini te otvrdu srce Faraonu, i ne htje ih pustiti. **28** I reèe mu Faraon: idi od mene, i èuvaj se da mi više ne doðeš na oèi, jer ako mi doðeš na oèi, poginuæeš. **29** A Mojsije reèe: pravo si kazao; neæu ti više doæi na oèi.

11 A Gospod reèe Mojsiju: još æu jedno zlo pustiti na Faraona i na Misir, pa æe vas onda pustiti; pustiæe sasvijem, i još æe vas tjerati. **2** A sada kaži narodu neka svaki èovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjedu svoje nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh. **3** I Gospod uèini te narod naðe ljubav u Misiraca; i sam Mojsije bješe vrlo velik èovjek u zemlji Misirskoj kod sluga Faraonovijeh i kod naroda. **4** I reèe Mojsije: ovako veli Gospod: oko ponoæi proæi æu kroz Misir, **5** I pomrijeæe svi prvenci u zemlji Misirskoj, od prvenca Faraonova, koji šeaæe sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvenca sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac. **6** I biæe vika velika po svoj zemlji Misirskoj, kakve još nije bilo niti æe je kad biti. **7** A kod sinova Izrailjevih nigdje neæe ni pas jezikom svojim maæi ni meðu ljudima ni meðu stokom, da znate da je Gospod uèinio razliku izmeðu Izrajlaca i Misiraca. **8** I doæi æe sve te sluge twoje k meni, i pokloniæe mi se govoreæi: idi, i ti i sav narod koji je pristao za tobom. I onda æu izaæi. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom. **9** A Gospod reèe Mojsiju: neæe vas poslušati Faraon, da bih umnožio èudesa

svoja u zemlji Misirskoj. **10** I Mojsije i Aron uèiniše sva ova èudeza pred Faraonom, a Gospod uèini te otvrdu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevih iz zemlje svoje.

12 I reèe Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji Misirskoj govorææ: **2** Ovaj mjesec da vam je poèetak mjesecima, da vam je prvi mjesec u godini. **3** Kažite svemu zboru Izrailjevu i recite: desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje ili jare, po porodicama, po jedno na dom; **4** Ako li je dom mali za jagnje ili jare, neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, s onoliko duša koliko treba da mogu pojesti jagnje ili jare. **5** A jagnje ili jare da vam bude zdravo, muško, od godine; između ovaca ili između koza uzmite. **6** I èuvajte ga do èetrnaestoga dana ovoga mjeseca, a tada savkoliki zbor Izrailjev neka ga zakolje uveèe. **7** I neka uzmu krví od njega i pokrope oba dovratka i gornji prag na kuæama u kojima æe ga jesti. **8** I neka jedu meso iste noæi, na vatri peèeno, s hljebom prijesnjem i sa zeljem gorkim neka jedu. **9** Nemojte jesti sirovo ni u vodikuhanu, nego na vatri peèeno, s glavom i s nogama i s drobom. **10** I ništa nemojte ostaviti do jutra; ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri. **11** A ovako jedite: opasani, obuæea da vam je na nogu i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Gospodnji. **12** Jer æu proæei po zemlji Misirskoj tu noæ, i pobiæeu sve prvence u zemlji Misirskoj od èovjeka do živinèeta, i sudæeu svijem bogovima Misirskim, ja Gospod. **13** A krv ona biæe vam znak na kuæama, u kojima æete biti; i kad vidim krv, proæei æu vas, te neæee biti meðu vama pomora, kad stanem ubijati po zemlji Misirskoj. **14** I taj æee vam dan biti za spomen, i praznovaæete ga Gospodu od koljena do koljena; praznjujte ga zakonom vjeènjem. **15** Sedam dana jedite hljbove prijesne, i prvoga dana uklonite kvasac iz kuæa svojih; jer ko bi god jeo što s kvascem od prvoga dana do sedmoga, istrijebiæe se ona duša iz Izraileja. **16** Prvi dan biæe sveti sabor; tako i sedmi dan imaæete sveti sabor; nikakav posao da se ne radi u te dane, osim što treba za jelo svakog duši, to æete samo gotoviti. **17** I držite dan prijesnjih hljbova, jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Misirske; držite taj dan od koljena do koljena zakonom vjeènjem. **18** Prvoga mjeseca èetrnaesti dan uveèe poèinite jesti prijesne hljbove pa do dvadeset prvoga dana istoga mjeseca uveèe. **19** Za sedam dana da se ne naðe kvasca u kuæama vašim; jer ko bi god jeo što s kvascem, istrijebiæe se ona duša iz zbora Izraileva, bio došljak ili roðen u zemlji. **20** Ništa s kvascem nemojte jesti, nego jedite hljeb prijesan po svijem stanovima svojim. **21** I sazva Mojsije sve starješine Izrailevske, i reèe im: izberite i uzmite sebi jagnje ili jare po porodicama svojim, i

zakoljite pushu. **22** I uzmite kitu isopa i zamoèite je u krv, koja æee biti u zdjeli, i pokropite gornji prag i oba dovratka krvlu, koja æee biti u zdjeli, i nijedan od vas da ne izlazi na vrata kuæena do jutra. **23** Jer æee zaæi Gospod da bije Misir, pa kad vidi krv na gornjem pragu i na oba dovratka, proæei æee Gospod mimo ona vrata, i neæee dati krvniku da uđe u kuæe vaše da ubija. **24** I držite ovo kao zakon tebi i sinovima tvojim dovjeka. **25** I kad dođete u zemlju koju æee vam dati Gospod, kao što je kazao, držite ovu službu. **26** I kad vam reku sinovi vaši: kakva vam je to služba? **27** Recite: ovo je žrtva za prolazak Gospodnjii, kad proðe kuæe sinova Izrailevih u Misiru ubijajuæi Misircce, a domove naše saèeuva. Tada narod savi glavu i pokloni se. **28** I otidoše i uèiniše sinovi Izrailevi, kako zapovjedi Gospod preko Mojsija i Arona, tako uèiniše. **29** A oko ponoæei pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca Faraonova koji šæaše sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca sužnja u tamnici, i što god bješe prvenac od stoke. **30** Tada usta Faraon one noæi, on i sve sluge njegove i svi Misirci, i bi vika velika u Misiru, jer ne bješe kuæe u kojoj ne bi mrtvaca. **31** I dozva Mojsija i Arona po noæi i reèe: ustajte, idite iz naroda mojega i vi i sinovi Izrailevi, i otidite, poslužite Gospodu, kao što govoriste. **32** Uzmite i ovce svoje i goveda svoja, kao što govoriste, i idite, pa i mene blagoslovite. **33** I Misirci navaljivahu na narod da brže idu iz zemlje, jer govorahu: izgibosmo svi. **34** I narod uze tijesto svoje još neuskislo, umotavši ga u haljine svoje, na ramena svoja. **35** I uèiniše sinovi Izrailevi po zapovijesti Mojsijevi, i zaiskalaše u Misiraca nakita srebrnjih i nakita zlatnjih i haljina. **36** I Gospod uèini, te narod naðe ljubav u Misiraca, te im dadoše; tako opljeniše Misircce. **37** I otidoše sinovi Izrailevi iz Rameze u Sohot, oko šest stotina tisuæea pješaka, samijeh ljudi osim djece. **38** I drugih ljudi mnogo otide s njima, i stoke sitne i krupne vrlo mnogo. **39** I od tijesta koje iznesoše iz Misira ispekoše pogae prijesne, jer ne bješe uskislo kad ih potjeraše Misirci, te ne mogase oklijevati, niti spremiše sebi brašnjenice. **40** A baviše se sinovi Izrailevi u Misiru èetiri stotine i trideset godina. **41** I kad se navrši èetiri stotine i trideset godina, u isti dan izaðoše sve vojske Gospodnje iz zemlje Misirske. **42** Ta se noæ svetuju Gospodu, u koju ih izvede iz Misira; to je noæ Gospodnja, koju treba da svetuju sinovi Izrailevi od koljena na koljeno. **43** I reèe Gospod Mojsiju i Aronu: ovo neka bude zakon za pushu: nijedan tuðin da je ne jede; **44** A svaki sluga vaš kupljen za novce, kad ga obrežete, onda neka je jede. **45** Došljak ili najamnik da je ne jede. **46** U istoj kuæi da se jede, da ne iznesete mesa od nje iz kuæe, i kosti da joj ne prelomite. **47** Sav zbor Izrailev neka

éini tako. **48** Ako bi kod tebe sjedio tuđin i htio bi svetkovati pashu Gospodnju, neka mu se obreže sve muškinje, pa onda neka pristupi da je svetkuje, i neka bude kao rođen u zemlji; a niko neobrezan da je ne jede. **49** Zakon jedan da je i rođenome u zemlji i došljaku koji sjedi među vama. **50** I uèiniše svi sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Gospod Mojsiju i Aronu, tako uèiniše. **51** I taj dan izvede Gospod sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske u èetama njihovijem.

13 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Posveti mi svakoga prvenca, što god otvora matericu u sinova Izrailjevijeh, i od ljudi i od stoke; jer je moje. **3** I Mojsije reèe narodu: pamtite ovaj dan, u koji izidoste iz Misira, iz doma ropskoga, jer vas rukom krjepkom izvede Gospod odande; neka se dakle ne jede ništa s kvascем. **4** Danas izlazite, mjeseca Aviva; **5** Pa kad te Gospod uvede u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Jevejsku i Jevusejsku, za koju se zakleo ocima tvojim da æe ti je dati, zemlju u kojoj teèe mljeko i med, tada da služi službu ovu ovoga mjeseca; **6** Sedam dana jedi hljebove prijesne, a sedmi dan neka je praznik Gospodnji. **7** Hljebovi prijesni da se jedu sedam dana, i da se ne vidi u tebe ništa s kvascем, niti da se vidi u tebe kvasac u cijelom kraju tvom. **8** I kazaæeš sinu svojemu u taj dan govoreæi: ovo je za ono što mi je uèinio Gospod kad sam izlazio iz Misira. **9** I neka ti bude kao znak na ruci tvojoj i kao spomen pred oèima tvojima, da ti zakon Gospodnji bude u ustima; jer te je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira. **10** Zato vrši zakon ovaj na vrijeme, od godine do godine. **11** I kad te uvede Gospod u zemlju Hananejsku, kao što se zakleo tebi i tvojim ocima, i da ti je, **12** Odvajaæeš Gospodu što god otvora matericu, i od stoke tvoje što god otvora matericu, što je muško, da bude Gospodu. **13** A svako magare prvene otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat. Ali svakoga prvenca èovjeèijega između sinova svojih otkupi. **14** A kad te zapita sin tvoj unapredak govoreæi: Šta je to? reci mu: rukom krjepkom izvede nas Gospod iz Misira, iz doma ropskoga. **15** Jer kad otvrdu Faraon, te nas ne htje pustiti, pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca èovjeèijega do prvenca od stoke; zato prinosim Gospodu sve muško što otvora matericu, a svakoga prvenca sinova svojih otkupljujem. **16** I to neka ti je kao znak na ruci i kao poèeonik među oèima tvojima, da nas je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira. **17** A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistejskoj, ako i bješe kraæi, jer Bog reèe: da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir. **18** Nego Bog zavede narod putem preko pustinje na

Crvenom Moru. A vojnièkim redom izidoše sinovi Izrailjevi iz zemlje Misirske. **19** I Mojsije uze kosti Josifove sa sobom; jer bješe zakleo sinove Izrailjeve rekavši: zaista æe vas pohoditi Bog, a tada iznesite kosti moje odavde sa sobom. **20** Tako otisavši iz Sohota stadoše u oko u Etamu, nakraj pustinje. **21** A Gospod iðaše pred njima danju u stupu od oblaka vodeæi ih putem, a noæu u stupu od ognja svijetleæi im, da bi putovali danju i noæu. **22** I ne uklanjaše ispred naroda stupa od oblaka danju ni stupa od ognja noæu.

14 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevijem neka saviju i stanu u oko pred Pi-Airot između Migdola i mora prema Vel-Sefonu; prema njemu neka stanu uoko pokraj mora. **3** Jer æe Faraon reæi za sinove Izrailjeve: zašli su u zemlju, zatvorila ih je pustinja. **4** I uèiniæu da otvrđne srce Faraonu, te æe poæi u potjeru za vama, i ja æeu se proslaviti na njemu i na svoj vojsci njegovoj, i Misirci æe poznati da sam ja Gospod. I uèiniše tako. **5** A kad bi javljeno caru Misirskom da je pobegao narod, promijeni se srce Faraonovo i sluga njegovih prema narodu, te rekoše: šta uèinismo, te pustismo Izrailia da nam ne služi? **6** I upreže u kola svoja, i uze narod svoj sa sobom. **7** I uze šest stotina kola izabranih i što još bješe kola Misirskih, i nad svjema vojvode. **8** I Gospod uèini, te otvrdu srce Faraonu caru Misirskom, i poðe u potjeru za sinovima Izrailjevijem, kad sinovi Izrailjevi otidoše pod rukom visokom. **9** I tjeravši ih Misirci stigoše ih, sva kola Faraonova, konjici njegovi i vojska njegova, kad bjehu u okolu na moru kod Pi-Airota prema Vel-Sefonu. **10** I kad se približi Faraon, podigše sinovi Izrailjevi oèi svoje a to Misirci idu za njima, i uplašiše se vrlo, i povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu. **11** I rekoše Mojsiju: zar ne bješe grobova u Misiru, nego nas dovede da izginemo u pustinji? Šta uèini, te nas izvede iz Misira? **12** Nijesmo li ti govorili u Misiru i rekli: proði nas se, neka služimo Misircima? jer bi nam bolje bilo služiti Misircima nego izginuti u pustinji. **13** A Mojsije reèe narodu: ne bojte se, stanite pa gledajte kako æe vas Gospod izbaviti danas; jer Misirce koje ste vidjeli danas, neæete ih nigda više vidjeti dovjeka. **14** Gospod æe se biti za vas, a vi æete muæati. **15** A Gospod reèe Mojsiju: što vièeš k meni? kaži sinovima Izrailjevijem neka idu. **16** A ti digni štap svoj i pruži ruku svoju na more, i rascijepi ga, pa neka idu sinovi Izrailjevi posred mora suhim. **17** I gle, ja æeu uèiniti da otvrđne srce Misircima, te æe poæi za njima; i proslaviæu se na Faraonu i na svoj vojsci njegovoj, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem. **18** I Misirci æe poznati da sam ja Gospod, kad se proslavim na Faraonu, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem. **19** I podiže se

anđeo Gospodnji, koji iđaše pred vojskom Izrailem, i otide im za leđa; i podiže se stup od oblaka ispred njih, i stade im za leđa. 20 I došav među vojsku Misirsku i vojsku Izrailem bješe onijem oblak mračan a ovijem svijetlijaše po noći, te ne pristupiše jedni drugima cijelu noć. 21 I pruži Mojsije ruku svoju na more, a Gospod uzbi more vjetrom istočnjem, koji jako duvaše cijelu noć, i osuši more, i voda se rastupi. 22 I pođoše sinovi Izrailevi posred mora suhim, i voda im stajaše kao zid s desne strane i s lijeve strane. 23 I Misirci tjerajući ih pođoše za njima posred mora, svi konji Faraonovi, kola i konjici njegovi. 24 A u stražu jutrenju pogleda Gospod na vojsku Misirsku iz stupa od ognja i oblaka, i smete vojsku Misirsku. 25 I pozbacava točkove kolima njegovim, te ih jedva vucijahu. Tada rekoše Misirci: bježimo od Izraileva, jer se Gospod bije za njih s Misircima. 26 A Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju na more, neka se vrati voda na Misirce, na kola njihova i na konjike njihove. 27 I Mojsije pruži ruku svoju na more, i dođe opet more na silu svoju pred zorom, a Misirci nagođe bježati prema moru; i Gospod baci Misirce usred mora. 28 A vrativši se voda potopi kola i konjike sa svom vojskom Faraonovom, što ih god bješe pošlo za njima u more, i ne osta od njih nijedan. 29 I sinovi Izrailevi iđahu posred mora suhim; i stajaše im voda kao zid s desne strane i s lijeve strane. 30 I izbavi Gospod Izraileva u onaj dan iz ruku Misirske; i vidje Izrailev mrtve Misirce na brijezu morskom. 31 I vidje Izrailev silu veliku, koju pokaza Gospod na Misircima, i narod se poboja Gospoda, i vjerova Gospodu i Mojsiju sluzi njegovu.

15 Tada zapjeva Mojsije i sinovi Izrailevi ovu pjesmu Gospodu, i rekoše ovako: Pjevaču Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more. 2 Sila je moja i pjesma moja Gospod, koji me izbavi; on je Bog moj, i slaviču ga; Boga oca mojega, i uzvišivaču ga. 3 Gospod je velik ratnik; ime mu je Gospod. 4 Kola Faraonova i vojsku njegovu vrže u more; izbrane vojvode njegove utopije se u Crvenom Moru. 5 Bez dani ih pokriše; padoće u dubinu kao kamen. 6 Desnica tvoja, Gospode, proslavi se u sili; desnica tvoja, Gospode, satr neprijatelja. 7 I mnoštvo veličanstva svojega oborio si one koji ustaše na te; pustio si gnjev svoj, i proždrije ih kao slamu. 8 Od daha nozdara tvojih sabra se voda; stade u gomilu voda koja teče; stinuće se vali usred mora. 9 Neprijatelj reče: tjeraču, stignuču, dijeliču pljen; nasitiće ih se duša moja, izvuču æu maè svoj, istrijebiće ih ruka moja. 10 Ti dunu vjetrom svojim, i more ih pokri, i utonuće kao olovo u dubokoj vodi. 11 Ko je kao ti među silnjima, Gospode? ko je kao ti slavan u svetosti, strašan u hvali, i da ēini èudesa? 12 Ti pruži desnicu svoju, i proždrije

ih zemlja. 13 Vodiš milošću svojom narod, koji si iskupio, vodiš krjepošću svojom u stan svetosti svoje. 14 Èuæe narodi, i zadrhtaće; muka æe spasti one koji žive u zemlji Filistejskoj. 15 Tada æe se prepasti starješine Edomske, junake Moavske spopasće drhat, uplašiće se svi koji žive u Hananskoj. 16 Spopasće ih strah i trepet; od veličine ruke tvoje zamuknuće kao kamen, dokle ne prođe narod tvoj, Gospode, dokle ne prođe narod, koji si zadobio. 17 Odvešće ih i posadiće ih na gori našljedstva svojega, na mjestu koje si sebi za stan spremio, Gospode, u svetinja, Gospode, koju su tvoje ruke utvrstile. 18 Gospod æe carovati dovjeka. 19 Jer uđoše konji Faraonovi s kolima njegovim i s konjicima njegovim u more, i Gospod povrati na njih vodu morskou; a sinovi Izrailevi prijeđoše suhim posred mora. 20 I Marija proroèica sestra Aronova uze bubanj u ruku svoju; a za njom izidoše sve žene s bubnjima i sviralama. 21 I otpijevaše im Marija: pjevajte Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more. 22 Potom krenu Mojsije sinove Izraileve od Mora Crvenoga, i pođoše u pustinju Sur; i tri dana išavši po pustinji ne nađoše vode. 23 Odande dođoše u Meru, ali ne mogoće piti vode u Meri, jer bješe gorka; otuda se prozva mjesto Mera. 24 Tada stade narod vikati na Mojsija govoreći: šta æemo pitи? 25 I Mojsije zavapi ka Gospodu, a Gospod mu pokaza drvo, te ga metnu u vodu, i voda posta slatka. Ondje mu dade uredbu i zakon, i onđe ga okuša. 26 I reče: ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega, i ušeniništo je pravo u oèima njegovim, i ako prigneš uho k zapovijestima njegovim i ušenivaš sve uredbe njegove, nijedne bolesti koju sam pustio na Misir neæu pustiti na tebe; jer sam ja Gospod, ljekar tvoj. 27 I dođoše u Elim, gdje bijaše dvanaest izvora i sedamdeset palama; i onđe stadoše u oko kod vode.

16 Od Elima se podigoše, i sav zbor sinova Izrailevih dođe u pustinju Sin, koja je između Elima i Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca pošto izidoše iz zemlje Misirske. 2 I stade vikati sav zbor sinova Izrailevih na Mojsija i na Arona u pustinji, 3 i rekoše im sinovi Izrailevi: kako da smo pomrli od ruke Gospodnje u zemlji Misirske, kad sjeðasmo kod lonaca s mesom i jeðasmo hlijeba izobilja! jer nas izvedoste u ovu pustinju da pomorite sav ovaj zbor glađu. 4 A Gospod reče Mojsiju: evo uèinišu da vam daždi iz neba hlijeb, a narod neka izlazi i kupi svaki dan koliko treba na dan, da ga okušam hoće li hoditi po mome zakonu ili neæe. 5 A šestoga dana neka zgotope što donesu, a neka bude dvojinom onoliko koliko nakupe svaki dan. 6 I reče Mojsije i Aron svijem sinovima Izrailevijem: doveće

æete poznati da vas je Gospod izveo iz zemlje Misirske; 7 A sjutra æete vidjeti slavu Gospodnju; jer je èuo viku vašu na Gospoda. Jer šta smo mi da vièete na nas? 8 I reèe Mojsije: doveèe æe vam dati Gospod mesa da jedete a ujutru hljeba da se nasitite; jer je èuo Gospod viku vašu, kojom vièete na nj. Jer što smo mi? Nije na nas vaša vika nego na Gospoda. 9 I reèe Mojsije Aronu: kaži svemu zboru sinova Izrailjevih: pristupite pred Gospoda, jer je èuo viku vašu. 10 I kad reèe Aron svemu zboru sinova Izrailjevih, pogledaše u pustinju, i gle, slava Gospodnja pokaza se u oblaku. 11 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: 12 Èuo sam viku sinova Izrailjevih. Kaži im i reci: doveèe æete jesti mesa, a sjutra æete se nasititi hljeba, i poznaæete da sam ja Gospod Bog vaš. 13 I uveèe doletješe prepelice i prekriliše oko, a ujutru pade rosa oko okola; 14 A kad se diže rosa, a to po pustinji nešto sitno okruglo, sitno kao slana po zemlji. 15 I kad vidješe sinovi Izrailjevi, govorahu jedan drugomu: šta je ovo? Jer ne znadijahu šta bješe. A Mojsije im reèe: to je hljeb što vam dade Gospod da jedete. 16 To je za što zapovjedi Gospod: kupite ga svaki dan koliko kome treba za jelo, po gomor na glavu, po broju duša vaših, svaki neka uzme za one koji su mu u šatoru. 17 I uèiniše tako sinovi Izrailjevi; i nakupiše koji više koji manje. 18 Pa mjeriše na gomor, i ne doðe više onom koji nakupi mnogo, niti manje onom koji nakupi malo, nego svaki nakupi koliko mu je trebalo da jede. 19 I reèe im Mojsije: нико да ne ostavlja od toga za sjutra. 20 Ali ne poslušaše Mojsija, nego neki ostaviše od toga za sjutra, te se ucrra i usmrđe. I rasrdi se Mojsije na njih. 21 Tako ga kupljahu svako jutro, svaki koliko mu trebaše za jelo; a kad sunce ogrijevaše, tada se rastapaše. 22 A u šesti dan nakupiše hljeba dvojinom, po dva gomora na svakoga; i doðoše sve starješine od zbara, i javiše Mojsiju. 23 A on im reèe: ovo kaza Gospod: sjutra je subota, odmor svet Gospodu; što æete peæi, pecite, i što æete kuhati, kuhaće danas; a što preteèe, ostavite i èuvajte za sjutra. 24 I ostaviše za sjutra, kao što zapovjedi Mojsije, i ne usmrđe se niti bješe crva u njemu. 25 I reèe Mojsije: jedite to danas, jer je danas subota Gospodnja, danas neæete naæi u polju. 26 Šest æete dana kupiti, a sedmi je dan subota, tada ga neæe biti. 27 I u sedmi dan izidoše neki od naroda da kupe, ali ne naðoše. 28 A Gospod reèe Mojsiju: dokle æete se protiviti zapovjestima mojim i zakonima mojim? 29 Vidite, Gospod vam je dao subotu, zato vam daje šestoga dana hljeba na dva dana. Stojte svaki na svom mjestu, i neka ne odlazi nikо sa svojega mjesta u sedmi dan. 30 I poèinu narod u sedmi dan. 31 I dom Izrailjev prozva taj hljeb mana; a bijaše kao sjeme korijandrovo, bijela, i na jeziku kao medeni kolaèi. 32 I

reèe Mojsije: ovo je zapovjedio Gospod: napuni gomor toga, neka se èuva od koljena do koljena vašega, da vide hljeb, kojim sam vas hratio u pustinji kad vas izvedoh iz zemlje Misirske. 33 I reèe Mojsije Aronu: uzmi krèag i naspi pun gomor mane, i metni pred Gospoda da se èuva od koljena do koljena vašega. 34 I ostavi ga Aron pred svjedoèanstvom da se èuva, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. 35 A sinovi Izrailjevi jedoše manu èetrdeset godina dok ne doðoše u zemlju u kojoj æe živjeti; jedoše manu dok ne doðoše na među zemlje Hananske. 36 A gomor je desetina efe.

17 I podiže se iz pustinje Sina sav zbor sinova Izrailjevih putem svojim po zapovjeti Gospodnjoj, i stadoše u oko u Rafidinu; a ondje ne bješe vode da narod pije. 2 I narod se svaðaše s Mojsijem govoreæi: daj nam vode da pijemo. A on im reèe: što se svaðate sa mnom? što kušate Gospoda? 3 Ali narod bješe ondje žedan vode, te vikaše narod na Mojsija, i govorаш: zašto si nas izveo iz Misira da nas i sinove naše i stoku našu pomoriš žeđu? 4 A Mojsije zavapi ka Gospodu govoreæi: šta æeu èiniti s ovijem narodom? Još malo pa æe me zasuti kamenjem. 5 A Gospod reèe Mojsiju: proði pred narod, i uzmi sa sobom starješine Izrailejske, i štap svoj kojim si udario vodu uzmi u ruku svoju, i idi. 6 A ja æeu stajati pred tobom ondje na stijeni na Horivu; a ti udari u stijenu, i poteæi æe iz nje voda da pije narod. I uèini Mojsije tako pred starješinama Izrailejskim. 7 A mjesto ono prozva Masa i Meriva zato što se svaðaše sinovi Izrailjevi i što kušaše Gospoda govoreæi: je li Gospod među nama ili nije? 8 Ali doðe Amalik da se bije s Izrailejem u Rafidinu. 9 A Mojsije reèe Isusu: izberi nam ljude, te izaði i bij se s Amalikom; a ja æeu sjutra stati na vrh brda sa štapom Božjim u ruci. 10 I uèini Isus kako mu reèe Mojsije, i pobi se s Amalikom; a Mojsije i Aron i Or izaðoše na vrh brda. 11 I dokle Mojsije držaše u vis ruke svoje, nadbijahu Izraeljci, a kako bi spustio ruke, odmah nadbijahu Amalièani. 12 Ali ruke Mojsiju otežaše, zato uzeše kamen i podmetnuše poda nj, te sjede; a Aron i Or držahu mu ruke jedan s jedne strane a drugi s druge, i ne klonuše mu ruke do zahoda sunèanoga. 13 I razbi Isus Amalika i narod njegov oštrijem maèem. 14 Potom reèe Gospod Mojsiju: zapiši to za spomen u knjigu, i kaži Isusu neka pamti da æeu sasvijem istrijebiti spomen Amalikov ispod neba. 15 Tada naèini Mojsije oltar, i nazva ga: Gospod zastava moja. 16 I reèe: što se ruka bješe podigla na prijesto Gospodnji, Gospod æe ratovati na Amalika od koljena do koljena.

18 A Jotor sveštenik Madijamski, tast Mojsijev, èu sve što uèini Gospod Mojsiju i Izraelju narodu svojemu, kako

izvede Gospod Izrailja iz Misira; **2** I uze Jotor tast Mojsijev Seforu ženu Mojsijevu, koju bješe poslao natrag, **3** I dva sina njezina, od kojih jednom bješe ime Girsam, jer reče: tuđin sam u zemlji tuđoj, **4** A drugom bješe ime Eliezer, jer, reče, Bog oca mojega bi mi u pomoći i ote me od maće Faraonova. **5** I pođe Jotor tast Mojsijev sa sinovima njegovim i sa ženom njegovom k Mojsiju u pustinju, gdje bješe u okolu pod gorom Božnjom. **6** I poruči Mojsiju: ja tast tvoj Jotor idem k tebi i žena tvoja i oba sina njezina s njom. **7** I Mojsije izide na susret tastu svojemu i pokloni mu se i cijeliva ga; i upitaše se za zdravlje, pa uđoše pod šator njegov. **8** I priopovjedi Mojsije tastu svojemu sve što učini Gospod Faraonu i Misircima radi Izraelja, i sve nevolje, koje ih nalaziš putem, i kako ih izbavi Gospod. **9** I radovaše se Jotor svemu dobru što učini Gospod Izraelju izbavivši ga iz ruke Misirske; **10** I reče Jotor: blagosloven da je Gospod, koji vas izbavi iz ruke Misirske i iz ruke Faraonove, koji izbavi narod iz ropstva Misirskoga. **11** Sad vidim da je Gospod veći od svih bogova, jer čim se ponošahu onijem ih samijem nadvisi. **12** I uze Jotor tast Mojsijev i prinese Bogu žrtvu paljenicu i prinos; i dođe Aron i sve starještine Izraelske, i jedoše s tastom Mojsijevim pred Bogom. **13** A sjutradan sjede Mojsije da sudi narodu; i stajaše narod pred Mojsijem od jutra do večera. **14** A tast Mojsijev gledajući sve što radi s narodom, reče: što to radiš s narodom? zašto sjediš sam, a vas narod stoji pred tobom od jutra do večera? **15** A Mojsije reče tastu svojemu: jer dolazi narod k meni da pita Boga. **16** Kad imaju što među sobom, dolaze k meni, te im sudim i kazujem naredbe Božje i zakone njegove. **17** A tast Mojsijev reče mu: nije dobro što radiš. **18** Umorićeš se i ti i narod koji je s tobom; jer je to teško za tebe, nećeš moći sam vršiti. **19** Nego poslušaj mene; ja æu te svjetovati, i Bog æe biti s tobom; ti budi pred Bogom za narod, i stvari njihove javljaj Bogu; **20** I uèi ih naredbama i zakonima njegovim, i pokazuj im put kojim æe iæi i što æe raditi. **21** A iz svega naroda izberi ljudе poštene, koji se boje Boga, ljudе pravedne, koji mrze na mito, pa ih postavi nad njima za poglavare, tisuæenike, stotinike, pedesetnike i desetnike; **22** Oni neka sude narodu u svako doba; pa svaku stvar veliku neka javljaju tebi, a svaku stvar malu neka raspravljaju sami; tako æe ti biti lakše, kad i oni stanu nositi teret s tobom. **23** Ako to uèiniš, i Bog ti zapovjedi, možeš se održati, i sav æe narod doæi mirno na svoje mjesto. **24** I Mojsije posluša tasta svojega, i učini sve što reče. **25** I izabra Mojsije iz svega Izraelja ljudе poštene, i postavi ih za poglavare nad narodom, tisuæenike, stotinike, pedesetnike i desetnike, **26** Koji suðahu narodu u svako doba, a stvari teške javljaju

Mojsiju, a male stvari raspravljaju sami. **27** Poslije otpusti Mojsije tasta svojega, koji se vrati u svoju zemlju.

19 Prvoga dana treæega mjeseca, pošto izaðoše sinovi Izraeljevi iz Misira, toga dana doðoše u pustinju Sinajsku. **2** Krenuvši se iz Rafidina doðoše u pustinju Sinajsku, i stadoše u oko u pustinji, a oko naèiniše Izraeljci onđe pod gorom. **3** I Mojsije izaðe na goru k Bogu; i povika mu Gospod s gore govoreći: ovako kaži domu Jakovljevu, i reci sinovima Izraeljevim: **4** Vidjeli ste šta sam uèinio Misircima i kako sam vas kao na krilima orlovijem nosio i doveo vas k sebi. **5** A sada ako dobro uzaslušate glas moj i ušeuivate zavjet moj, biæete moje blago mimo sve narode, premda je moja sva zemlja. **6** I biæete mi carstvo sveštenièko i narod svet. To su rijeèi koje æeš kazati sinovima Izraeljevim. **7** A Mojsije dođe i sazva starještine narodne; i kaza im sve ove rijeèi koje mu Gospod zapovjedi. **8** A sav narod odgovori složno i reče: što je god kazao Gospod èiniæemo. I Mojsije javi Gospodu rijeèi narodne. **9** A Gospod reče Mojsiju: evo, ja æu doæi k tebi u gustom oblaku, da narod èuje kad ti stanem govoriti i da ti vjeruje dovjeka. Jer Mojsije bješe javio Gospodu rijeèi narodne. **10** I reče Gospod Mojsiju: idi k narodu, i osveštaj ih danas i sutra, i neka operu haljine svoje; **11** I neka budu gotovi za treæi dan, jer æe u treæi dan siæi Gospod na goru Sinajku pred svijem narodom. **12** A postaviæeš narodu među unaokolo, i reæi æeš: èuvajte se da ne stupite na goru i da se ne dotaknete kraja njezina; što se god dotakne gore, poginuæe; **13** Toga da se niko ne dotakne rukom, nego kamenjem da se zaspri ili da se ustrijeli, bilo živinë ili èovjek, da ne ostane u životu. Kad rog zatrubi otežuæi onda neka pođu na goru. **14** I Mojsije siðe s gore k narodu; i osvešta narod, i opråše haljine svoje. **15** I reče narodu: budite gotovi za treæi dan, i ne liježite sa ženama. **16** A treæi dan kad bi ujutru, gromovi zagrmješe i munje zasijevaše, i posta gust oblak na gori, i zatrubi truba veoma jako, da zadrhta sav narod koji bijaše u okolu. **17** Tada Mojsije izvede narod iz okola pred Boga, i stadoše ispod gore. **18** A gora se Sinajska sva dimljaše, jer siðe na nju Gospod u ognju; i dim se iz nje podizaše kao dim iz peæi, i sva se gora tresijaše veoma. **19** I truba sve jaèe trubljaše, i Mojsije govoraše a Bog mu odgovaraše glasom. **20** I Gospod sišavši na goru Sinajsku, na vrh gore, pozva Mojsija na vrh gore; i izaðe Mojsije. **21** A Gospod reče Mojsiju: siði, opomeri narod da ne prestupe međe da vide Gospoda, da ne bi izginuli od mene. **22** I sami sveštenici, koji pristupaju ka Gospodu, neka se osveštaju, da ih ne bi pobio Gospod. **23** A Mojsije reče Gospodu: neæe moći narod izaæi na goru Sinajsku, jer si

nas ti opomenuo rekavši: naèini među gori i osveštaj je. **24** A Gospod mu reèe: idi, siði, pa onda doði ti i Aron s tobom; a sveštenici i narod neka ne prestupe međe da se popnu ka Gospodu, da ih ne bi pobio. **25** I siðe Mojsije k narodu i kaza im.

20

Tada reèe Bog sve ove rijeèi govoreæi: **2** Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga. **3** Nemoj imati drugih bogova uza me. **4** Ne gradi sebi lika rezana niti kakve slike od onoga što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi ispod zemlje. **5** Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji pohodim grijehe otaèke na sinovima do treæega i do èetvrtoga koljena, onijeh koji mrze na mene; **6** A èinim milost na tisuæama onijeh koji me ljube i èuvaju zapovijesti moje. **7** Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega; jer neæee pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud. **8** Sjeæaj se dana od odmora da ga svetkuješ. **9** Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje. **10** A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi nijednoga posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kæi tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinë tvoje, ni stranac koji je među vratima tvojim. **11** Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, more i što je god u njima; a u sedmi dan poèinu; zato je blagoslovio Gospod dan od odmora i posvetio ga. **12** Poštuju oca svojega i mater svoju, da ti se produlje dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvoj. **13** Ne ubij. **14** Ne èini preljube. **15** Ne kradi. **16** Ne svjedoèi lažno na bližnjega svojega. **17** Ne poželi kuæe bližnjega svojega, ne poželi žene bližnjega svojega, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega. **18** I sav narod vidje grom i munju i trbu gdje trubi i goru gdje se dimi; i narod vidjevši to uzmaæe se i stade izdaleka, **19** I rekoše Mojsiju: govori nam ti, i slušaæemo; a neka nam ne govori Bog, da ne pomremo. **20** A Mojsije reèe narodu: ne bojte se, jer Bog doðe da vas iskuša i da vam pred oèima bude strah njegov da ne biste grijesili. **21** I narod stajaše izdaleka, a Mojsije pristupi k mraku u kojem bješe Bog. **22** I Gospod reèe Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevim: vidjeli ste gdje vam s neba govorih. **23** Ne gradite uza me bogova srebrnjih, ni bogova zlatnjih ne gradite sebi. **24** Oltar od zemlje naèini mi, na kojem æeš mi prinositi žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, sitnu i krupnu stoku svoju. Na kojem god mjestu zapovijedim da se spominje ime moje, doæi æeu k tebi i blagosloviaæu te. **25** Ako li mi naèiniš oltar od kamena, nemoj naèiniti od tesanoga kamena; jer ako povuèeš po njemu gvožđem, oskvriæeš

ga. **26** Nemoj uz basamake iæi k oltaru mojemu, da se ne bi otkrila golotinja tvoja kod njega.

21

A ovo su zakoni koje æeš im postaviti: **2** Ako kupiš roba Jevrejina, šest godina neka ti služi, a sedme nek otide sloboden bez otkupa. **3** Ako bude doðao inokosan, neka i otide inokosan; ako li bude imao ženu, neka ide i žena s njim. **4** Ako ga gospodar njegov oženi, i žena mu rodi sinove ili kæeri, žena s djecom svojom neka bude gospodaru njegovu, a on neka otide sam. **5** Ako li rob reèe tvrdo: ljubim gospodara svojega, ženu svoju i djecu svoju, neæeu da idem da budem sloboden, **6** Onda neka ga dovede gospodar njegov pred sudije i postavi na vratima ili kod dovratka, i ondje neka mu gospodar probuši uho šilom, pa neka mu robuje dovjeka. **7** Ako ko proda kæer svoju da bude robinja, da ne odlazi kao robovi što odlaze. **8** Ako ne bude po volji gospodaru svojemu, i on je ne uzme za ženu, neka je pusti na otkupe; ali da nema vlasti prodati je u tuð narod uèinivši joj nevjeru. **9** Ako li je zaruèi sinu svojemu, da joj uèini po pravu koje imaju kæeri. **10** Ako li uzme drugu, da joj ne umali hrane ni odijela ni zajednice. **11** Ako joj ovo troje ne uèini, onda nek otide bez otkupa. **12** Ko udari èovjeka, te umre, da se pogubi. **13** Ako li ne bude htio, nego mu ga Bog dade u ruke, odrediæu ti mjesto kuda može uteæi. **14** Ako bi ko nahvalice ustao na bližnjega svojega da ga ubije iz prijevarе, odvuci ga i od oltara mojega da se pogubi. **15** Ko udari oca svojega ili mater svoju, da se pogubi. **16** Ko ukrade èovjeka i proda ili se naðe u njegovijem rukama, da se pogubi. **17** Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi. **18** Kad se svade ljudi, pa jedan udari drugoga kamenom ili pesnicom, ali onaj ne umre nego padne u postelju, **19** Ako se pridigne i izaðe o štapu, da ne bude kriv onaj koji je udario, samo dangubu da mu naknadi i svu vidarinu da plati. **20** Ko udari roba svojega ili robinju štapom tako da mu umre pod rukom, da je kriv; **21** Ali ako preživi dan ili dva, da nije kriv, jer je njegov novac. **22** Kad se svade ljudi, pa koji od njih udari trudnu ženu tako da izaðe iz nje dijete, ali se ne dogodi smrt, da plati globu koliko muž ženin reèe, a da plati preko sudija; **23** Ako li se dogodi smrt, tada æeš uzeti život za život, **24** Oko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za nogu, **25** Uzeg za užeg, ranu za ranu, modricu za modricu. **26** Ako ko udari po oku roba svojega ili robinju svoju, te mu pokvari oko, da ga otpusti slobodna za oko njegovo. **27** I ako izbjije Zub robu svojemu ili robinji svojoj, da ga pusti slobodna za Zub njegov. **28** Ako vo ubode èovjeka ili ženu, te umre, da se vo zaspne kamenjem i da se ne jede meso od njega, a gospodar od vola da nije kriv. **29** Ali ako je vo prije

bio bodaè i gospodar njegov znao za to pa ga nije èuvaao, te ubije èovjeka ili ženu, vo da se zaspe kamenjem, i gospodar njegov da se pogubi. **30** Ako mu se odredi da se otkupi, neka da otkup za život svoj, koliko mu se odredi. **31** Ako ubode sina ili kæer, da mu bude po istom zakonu. **32** Ako li roba ubode vo ili robinju, da da gospodaru njihovu trideset sikala srebra i vo da se zaspe kamenjem. **33** Ako ko otkrije jamu ili iskopa jamu a ne pokrije, pa upadne vo ili magarac, **34** Da naknadi gospodar od jame i plati novcem gospodaru njihovu, a što je uginulo da je njegovo. **35** Ako vo jednoga ubode vola drugome, te pogine, onda da prodadu vola živoga i novce da podijele, tako i ubijenoga vola da podijele. **36** Ako li se znalo da je vo prije bio bodaè pa ga nije èuvaao gospodar njegov, da da vola za vola, a ubijeni neka bude njemu.

22 Ko ukrade vola ili ovcu ili kozu, i zakolje ili proda, da vradi pet volova za jednoga vola, a èetiri ovce ili koze za jednu ovcu ili kozu. **2** Ako se lupež uhvati gdje potkopava, te bude ranjen tako da umre, da ne bude krov za krv onaj koji ga bude ubio; **3** Ali ako se bude sunce rodilo, da je krov za krv. A lupež sve da naknadi; ako li ne bi imao, onda da se on proda za svoju kraðu. **4** Ako se naðe što je pokrao u njegovoj ruci živo, bio vo ili magarac ili ovca ili kozu, da vradi dvostruko. **5** Ko potre njivu ili vinograd pustivši stoku svoju da passe po tuðoj njivi, da naknadi najboljim sa svoje njive i najboljim iz svoga vinograda. **6** Ako izaðe vatra i naiðe na trnje, pa izgori stog ili žito koje još stoji ili njiva, da naknadi onaj koji je zapalio. **7** Ako ko da bližnjemu svojemu novce ili posuðe na ostavu, pa se ukrade iz kuæe njegove, ako se naðe lupež, da plati dvojinom; **8** Ako li se ne naðe lupež, onda gospodar od one kuæe da stane pred sudije da se zakune da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega. **9** Za svaku stvar za koju bi bila raspra, ili za vola ili za magarca ili za ovcu ili za kozu, ili za haljinu, za svaku stvar izgubljenu, kad ko kaže da je njegova, pred sudije da doðe raspra obojice, pa koga osude sudije, onaj da vradi bližnjemu svojemu dvojinom. **10** Ako ko da bližnjemu svojemu da èuva magarca ili vola ili ovcu ili kozu ili kako god živinèe, pa ugine ili ohrone, ili ga ko otjera a da nikо ne vidi, **11** Zakletva Gospodnja neka bude između njih, da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega, i gospodar od stvari neka pristane, a onaj da ne plati. **12** Ako li mu bude ukradeno, neka plati gospodaru njegovu. **13** Ako li ga bude rastrgla zvjerka da doneše od njega svjedodžbu, i da ne plati što je rastrgnuto. **14** Ako ko uzme u bližnjega svojega živinèe na poslugu, pa ohrone ili ugine, a gospodar mu ne bude kod njega, da plati. **15** Ako li gospodar bude kod njega, da ne plati. Ako li bude najmljeno, da plati samo

najam. **16** Ko bi prevario djevojku, koja nije zaruèena, te bi spavao s njom, da joj da præiju i uzme je za ženu. **17** A ako mu je otac njezin ne bi htio dati, da da novaca koliko ide u præiju djevojci. **18** Vještici ne daj da živi. **19** Ko bi obležao živinèe, da se pogubi. **20** Ko žrtvu prinosi bogovima drugim osim jedinoga Gospoda, da se istrijebi kao proklešnik. **21** Došljaku nemoj èiniti krivo niti ga cvijeliti, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj. **22** Nemojte cvijeliti udovice i sirote. **23** Ako li koju cvijeliš u èem god, i povièe k meni, èuæeu viku njezinu, **24** I zapaliæe se gnjev moj, i pobiæeu vas maæem, pa æe vaše žene biti udovice i vaša djeca sirote. **25** Kad daš u zajam novaca narodu mojemu, siromahu koji je kod tebe, nemoj mu biti kao kamatnik, ne udarajte na nj kamate. **26** Ako uzmeš u zalogu haljinu bližnjemu svojemu, vradi mu je prije nego sunce zaðe; **27** Jer mu je to sve odijelo èim zaklanja tijelo svoje; u èem æe spavati? pa kad povièe k meni, ja æeu ga èuti, jer sam milostiv. **28** Nemoj psovati sudija, i starješini naroda svojega ne govori ružno. **29** Od ljetine svoje i od žitkih stvari svojih nemoj se zatezati da prineseš privine; prvenca između sinova svojih meni da daš. **30** Tako èini s volom svojim i s ovcom i s kozom; sedam dana neka bude s majkom svojom, a osmoga dana da ga daš meni. **31** Biæete mi sveti ljudi; mesa u polju rastrgnuta ne jedite, bacite ga psima.

23 Ne iznosi lažnijeh glasova; ne pristaj s bezbožnikom da svjedoèiš krivo. **2** Ne idi za množinom na zlo, i ne govori na судu povodeæi se za veæim brojem da se izvrne pravda. **3** Siromahu u parnici njegovo ne gledaj što je siromah. **4** Ako naiðeš na vola neprijatelja svojega ili na magarca njegova, gdje je zalutao, odvedi ga k njemu. **5** Ako vidiš gdje je nenavidniku tvojemu pao magarac pod teretom svojim, nemoj da ga ostaviš, nego mu pomozi. **6** Nemoj izvrnuti pravde siromahu svojemu u parnici njegovoj. **7** Rijeèi lažne kloni se, i bezazlenoga i pravoga nemoj ubiti, jer neæeu opravdati bezbožnika. **8** Ne uzimaj poklona, jer poklon zašljepljuje okate i izvræe rijeèi pravima. **9** Došljake ne cvijeli, jer vi znate kaka je duša došljaku, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj. **10** Šest godina zasijevaj zemlju svoju i sabiraj rod njezin; **11** A sedme godine ostavi je neka poéine, da jedu siromasi naroda tvojega, a što iza njih ostane neka jedu zvijeri poljske; tako radi i s vinogradom svojim i s maslinikom svojim. **12** Šest dana radi poslove svoje, a u sedmi dan poéini, da se odmori vo tvoj i magarac tvoj, i da odahne sin robinje tvoje i došljak. **13** Držite se svega što sam vam kazao. Ne pominjite imena bogova tuðih, i da se ne èuje iz usta vaših. **14** Tri puta preko godine svetkuj

mi: **15** Praznik prijesnijeh hljebova drži; sedam dana jedi hljebove prijesne, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si tada izašao iz Misira; i нико да ne izađe pred me prazan; **16** I praznik žetve prvina od truda tvojega što posiješ u polju svojem; i praznik berbe na svršetku svake godine, kad sabereš trud svoj s njive. **17** Tri puta preko godine sve muškinje tvoje da izlazi pred Gospoda Boga. **18** Krv od žrtve moje ne prinosi uz hljebove kisele, i pretilina praznika mojega da ne prenoći do jutra. **19** Prvime od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuću Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jagnjeta u mlijeku majke njegove. **20** Evo, ja šaljem anđela svojega pred tobom da te èuva na putu, i da te odvede na mjesto koje sam ti pripravio. **21** Èuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da ga rasdiš, jer vam neæe oprostiti grijeha, jer je moje ime u njemu. **22** Nego ako ga dobro uzaslušaš i ustvoriš sve što kažem, ja æeu biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik tvojim protivnicima. **23** Jer æe anđeo moj iæi pred tobom i odveðe te u zemlju Amorejsku i Hetejsku i Ferezejsku i Hananejsku i Jevejsku i Jevusejsku, i ja æeu ih istrijebiti. **24** Nemoj se klanjati bogovima njihovijem niti im služiti, ni èiniti što oni èine, nego ih sasvijem obori i likove njihove sasvijem izlomi. **25** I služite Gospodu Bogu svojemu, i on æe blagosloviti hljeb tvoj i vodu tvoju; i ukloniæeu bolest između vas. **26** Neæee biti pometkinje ni nerotkinje u zemlji tvojoj; i broj dana tvojih napuniæeu. **27** Pustiæeu strah svoj pred tobom, i uplašiæeu svaki narod na koji dođeš, i obratiæeu k tebi pleæi svijeh neprijatelja tvojih. **28** Poslaæeu i stržljene pred tobom, da tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje ispred tebe. **29** Neæeu ih otjerati ispred tebe za jednu godinu, da ne opusti zemlja i da se zvjerje poljsko ne namnoži na tebe. **30** Pomalo æeu ih odgoniti ispred tebe dokle se ne namnoži i zauzmeš zemlju. **31** I postaviæeu meðe tvoje od Mora Crvenoga do mora Filistejskoga i od pustinje do rijeke; jer æeu vama u ruke dati one koji žive u onoj zemlji da ih otjeraš ispred sebe. **32** Nemoj hvatati vjere s njima ni s bogovima njihovijem. **33** Neka se sjede u zemlji tvojoj, da te ne navrate da se ogriješiš o mene, jer bi služio bogovima njihovijem, i to bi ti bila zamka.

24 I reèe Mojsiju: izaði gore ka Gospodu ti i Aron i Nadav i Avijud i sedamdeset starješina Izrailjevh, i poklonite se izdaleka. **2** I Mojsije sam neka pristupi ka Gospodu, a oni neka ne pristupe; i narod neka ne ide na gore s njim. **3** I dođe Mojsije, i kaza narodu sve rijeèi Gospodnje i sve zakone. I odgovori narod jednjem glasom i rekoše: èiniæemo sve što je rekao Gospod. **4** I napisa Mojsije sve rijeèi Gospodnje, i ustavši rano naæini oltar pod gorom i dvanaest stupova

za dvanaest plemena Izrailjevh. **5** I posla mladiæe između sinova Izrailjevh, koji prinesoše žrtve paljenice i prinesoše teoce na žrtve zahvalne Gospodu. **6** I uzevši Mojsije polovinu krvi, metnu u zdjele, a polovinu krvi izli na oltar. **7** I uze knjigu zavjetnu i proèita narodu. A oni rekoše: što je god rekao Gospod èiniæemo i slušaæemo. **8** A Mojsije uze krv, i pokropi njom narod, i reèe: evo krv zavjeta, koji ueini Gospod s vama za sve rijeèi ove. **9** Potom otide gore Mojsije i Aron, Nadav i Avijud, i sedamdeset starješina Izrailjevh. **10** I vidješe Boga Izrailjeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro. **11** I ne pruži ruke svoje na izabrane između sinova Izrailjevh, nego vidješe Boga, pa jedoše i piše. **12** I reèe Gospod Mojsiju: popni se k meni na goru, i ostani ovdje, i daæeu ti ploëe od kamena, zakon i zapovijesti, koje sam napisao, da ih ueiš. **13** Tada usta Mojsije s Isusom, koji ga služaše, i izaðe Mojsije na goru Božiju. **14** A starješinama reèe: sjedite tu dok se vratimo k vama; a eto Aron i Or s vama; ko bi imao što, neka ide k njima. **15** I otide Mojsije na goru, a oblak pokri goru. **16** I bijaše slava Gospodnja na gori Sinajskoj, i oblak je pokrivaše šest dana; a u sedmi dan viknu Mojsija ispred oblaka. **17** I slava Gospodnja bješe po viðenju kao oganj koji sažiže na vrh gore pred sinovima Izrailjevim. **18** I Mojsije uđe usred oblaka, i pope se na goru; i osta Mojsije na gori èetrdeset dana i èetrdeset noæei.

25 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **2** Reci sinovima Izrailjevima da mi skupe prilog: od svakoga koji drage volje da uzmitе prilog meni. **3** A ovo je prilog što æete uzimati od njih, zlato i srebro i mјed, **4** I porfir i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet, **5** I kože ovnuske crvene obojene, i kože jazavéje, i drovo sitim, **6** Ulje za vidjelo, mirise za ulje pomazanja i za mirisavi kad, **7** Kamenje onihovo i kamenje za ukivanje na opleæak i naprsnik. **8** I neka mi naæine svetinju, da meðu njima nastavam; **9** Kao što æeu ti pokazati sliku od šatora i sliku od svijeh stvari njegovijeh, tako da naæinite. **10** Neka naæine kovèeg od drveta sitima, u dužinu od dva laka i po, a u širinu od podrug laka, i u visinu od podrug laka. **11** I pokuj ga èistim zlatom, iznutra i spolja pokuj ga; i ozgo mu naæini zlatan vjenjac unaokolo. **12** I salij mu èetiri bioèuga od zlata, i metni mu ih na èetiri ugla, da mu s jedne strane budu dva bioèuga i s druge strane dva bioèuga. **13** I naæini poluge od drveta sitima, i okui ih u zlato. **14** I provuci poluge kroz bioèuge s obje strane kovèegu, da se o njima nosi kovèeg; **15** U bioèuzima na kovèegu neka stoje poluge, da se ne vade iz njih. **16** Pa u kovèeg metni svjedoèanstvo, koje æeu ti dati. **17** I naæini zaklopac

od èistoga zlata, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta. **18** I naèini dva heruvima zlatna, jednostavne ih naèini, na dva kraja zaklopцу. **19** I naèini heruvima jednoga na jednom kraju a drugoga heruvima na drugom kraju; na zaklopцу naèinite dva heruvima na oba kraja. **20** I neka heruvimi rašire krila u vis da zaklanjaju krilima zaklopac, i neka budu licem okrenuti jedan drugom, prema zaklopcu neka su okrenuta lica heruvimima. **21** I metnuæeš zaklopac ozgo na kovèeg, a u kovèeg æeš metnuti svjedoèanstvo, koje æeu ti dati. **22** I tu æeu se sastajati s tobom i govoritæu ti ozgo sa zaklopca izmeðu dva heruvima, koji æe biti na kovèegu od svjedoèanstva, sve što æeu ti zapovijedati za sinove Izrailjeve. **23** Naèini i sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta, a u širinu od jednog lakta, a u visinu od podrug lakta. **24** I pokuj ga èistijem zlatom, i naèini mu vijenac zlatan unaokolo. **25** I naèini mu oplatu unaokolo s podlanice, i naèini zlatan vijenac oko oplate. **26** I naèini mu èetiri bioèuga od zlata, i metni mu te bioèuge na èetiri ugla koji æe mu biti kod èetiri noge. **27** Pod oplatom neka budu bioèuzi, da u njima stoje poluge da se nosi sto. **28** A poluge naèini od drveta sitima, i okuj ih zlatom da se o njima nosi sto. **29** I naèini mu zdjele i èaše i vijedra i kutliæe, kojima æe se prelevjati, a naèiniæeš ih od èistoga zlata. **30** I metaæeš na sto hljbove, da su postavljeni svagda pred mnom. **31** I naèini svijetnjak od èistoga zlata, jednostavan neka bude svijetnjak; stup i grane i èašice, jabuke i cvjetovi neka budu u njega. **32** A šest grana neka mu izlazi sa strana, tri grane s jedne strane svijetnjaka a tri grane s druge strane svijetnjaka. **33** Tri èašice kao badem neka budu na jednoj grani i jabuka i cvijet, i tri èašice kao badem i jabuka i cvijet na drugoj grani; tako neka bude na šest grana što izlaze iz svijetnjaka. **34** I na samom svijetnjaku neka budu èetiri èašice kao badem i jabuke i cvjetovi. **35** Jedna jabuka pod dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega; tako æe biti pod šest grana što æe izlaziti iz svijetnjaka; **36** Jabuke i grane njihove iz njega neka izlaze; sve jednostavno od èistoga zlata. **37** I naèiniæeš mu sedam žižaka, i paliæeš ih da svijete sa svake strane; **38** I usekaæi i spremice za gar neka budu od èistoga zlata. **39** Od talanta èistoga zlata neka bude naèinen sa svijem tijem spravama. **40** I gledaj, te naèini sve ovo po slici koja ti je pokazana na gori.

26 A šator æeš naèiniti od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca; i po njima da budu vezeni heruvimi. **2** Jedan zavjes neka bude

dvadeset i osam lakata dug i èetiri lakta širok; svi zavjesi da budu jedne mjere. **3** Pet zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim, i pet drugih zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim. **4** I naèini petlje od porfire po kraju jednoga zavjesa, gdje æe se krajevi sastavljati, i tako naèini po kraju drugoga zavjesa, gdje æe se krajevi sastavljati. **5** Pedeset petalja naèini na jednom zavjesu, a pedeset petalja naèini na kraju drugoga zavjesa, gdje æe se sastavljati s drugim, a petlje da budu jedna prema drugoj. **6** I naèini pedeset kuka od zlata, da zapneš zavjesu jedan za drugi kukama, i tako æe biti šator jedan. **7** I naèini zavjesu od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa naèini. **8** Zavjes jedan neka bude trideset lakata dug, a širok èetiri lakta; tijeh jedanaest zavjesa da su jedne mjere. **9** I sastavi pet zavjesa zajedno, a šest ostalijeh zajedno, na dvoje æeš previti šesti zavjes s prednje strane naslonu. **10** I naèini pedeset petalja na stražnjem kraju prvoga zavjesa, gdje æe se sastavljati, a pedeset petalja na kraju drugoga zavjesa, gdje æe se sastavljati. **11** I naèini kuka mjedenijeh pedeset, i zapni kuke na petlje, i sastavi naslon, da bude jedno. **12** A što je više u zavjesa na naslonu, polovina zavjesa što pretjeèe, neka visi na stražnjoj strani šatoru. **13** I lakat s jedne strane a lakat s druge strane što ima više u dužinu u zavjesa na naslonu, neka visi šatoru sa strane i tamo i amo, da ga zaklanja. **14** I naèini pokrivaè naslonu od koža ovnjskih crvenih obojenih, i svrh njega pokrivaè od koža jazavèjih. **15** I naèini za šator daske od drveta sitima, koje æe stajati pravo. **16** Deset lakata neka bude svaka daska duga a podrug lakta široka. **17** Dva èepa neka budu na dasci, jedan prema drugome najednako; tako naèini na svakoj dasci za šator. **18** Tako naèini daske za šator, dvadeset dasaka na južnoj strani. **19** A pod dvadeset dasaka naèini èetrdeset stopica od srebra: dvije stopice pod jednu dasku za dva èepa njezina, i dvije stopice pod drugu dasku za dva èepa njezina. **20** A na drugoj strani šatora prema sjeveru dvadeset dasaka. **21** Sa èetrdeset stopica srebrnjih, dvije stopice pod jednu dasku i dvije stopice pod drugu dasku. **22** A na zapadnoj strani šatora naèini šest dasaka, **23** I dvije daske na dva ugla od šatora. **24** I one neka se sastavljaju ozdo i neka se sastavljaju ozgo bioèugom; tako neka bude u obje koje æe biti na oba ugla. **25** Tako æe biti osam dasaka sa stopicama srebrnjem, sa šesnaest stopica, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku. **26** I naèini prijevornice od drveta sitima, pet za daske na jednoj strani šatora, **27** I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla. **28** A srednja prijevornica da ide preko

srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga. **29** A daske okuj zlatom, i bioèuge im naèini od zlata, da se kroz njih provuku prijevornice, a i prijevornice okuj zlatom. **30** Tako æeš podignuti šator po slici koja ti je pokazana na gori. **31** I naèini zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, i po njemu neka budu vezeni heruvimi. **32** I objesi ga o èetiri stupa od drveta sitima, okovana zlatom, sa kukama zlatnim, na èetiri stopice srebrne. **33** I objesi zavjes o kuke, i unesi za zavjes kovèeg od svjedoèanstva, da vam zavjes rastavlja svetinju od svetinje nad svetinjama. **34** I metni zaklopac na kovèeg od svjedoèanstva u svetinji nad svetinjama. **35** I namjesti sto pred zavjes a svjetnjak prema stolu na južnoj strani šatora, da sto stoji na sjevernoj strani. **36** I na vrata naslonu naèiniæeš zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezan; **37** I za taj zavjes naèiniæeš pet stupova od drveta sitima, koje æeš okovati zlatom, sa kukama zlatnijem, i saliaæeš za njih pet stopica od mjedi.

27 I naèini oltar od drveta sitima, pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu, èetvorouglast da bude oltar, tri lakata visok. **2** I na èetiri ugla naèini mu rogove, iz njega da izlaze rogovi, i okovaæeš ga u mqed. **3** I naèiniæeš mu lonce za pepeo i lopatice i kotliæe i viljuške i mašice; sve mu posuðe naèini od mjedi. **4** I naèini mu rešetku od mjedi kao mrežu, i naèini u rešetke èetiri bioèuga od mjedi na èetiri ugla njezina. **5** I metni je ispod oltara unaokolo, da bude rešetka do sredine oltara. **6** Naèini i poluge oltaru, poluge od drveta sitima, i okuj ih u mqed. **7** I poluge da se provuku kroz bioèuge, da budu poluge s dvije strane oltaru, kad se nosi. **8** Naèiniæeš ga od dasaka da bude iznutra šupalj; kao što ti je pokazano na gori tako neka naèine. **9** I naèiniæeš trijem šatoru na južnoj strani; zavjesi trijemu da budu od tankoga platna uzvedenoga, sto lakata u dužinu na jednoj strani. **10** I dvadeset stupova i pod njih dvadeset stopica od mjedi, a kuke na stupovima i pasovi njihovi od srebra. **11** Tako i sa zapadne strane da budu zavjesi sto lakata dugi, i dvadeset stupova i dvadeset stopica od mjedi, na stupovima kuke i njihovi pasovi od srebra. **12** A širina æe trijemu imati sa zapadne strane zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica pod njih. **13** A na prednjoj strani prema istoku biæe trijem širok pedeset lakata. **14** Od petnaest lakata neka budu zavjesi na jednoj strani, i za njih tri stupa i tri stopice pod njih; **15** Na drugoj strani zavjesi od petnaest lakata, i tri stupa za njih i tri stopice pod njih. **16** A nad vratima od trijema zavjes od dvadeset lakata od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna

uzvedenoga, vezen, i èetiri stupa za nj, i pod njih èetiri stopice. **17** Svi stupovi u trijemu unaokolo da budu opasani srebrom, i kuke da su im srebrne a stopice od mjedi. **18** U dužinu æe trijem imati sto lakata, u širinu pedeset svuda, a u visinu pet lakata, da bude od tankoga platna uzvedenoga, a stopice od mjedi. **19** Sve posuðe u šatoru za svaku službu, i sve kolje u njemu i sve kolje u trijemu da bude od mjedi. **20** I ti zapovjedi sinovima Izrailjevim da ti donesu ulja maslinova èistoga cijeðenoga za vidjelo, da bi žišci gorjeli svagda. **21** U šatoru od sastanka pred zavjesom, koji æe zaklanjati svjedoèanstvo, neka ih Aron i sinovi njegovi spremaju da gore od veèera do jutra pred Gospodom. To neka je uredba vjeèena koljenima njihovijem među sinovima Izrailjevim.

28 A ti uzmi k sebi Arona brata svojega sa sinovima njegovijem između sinova Izrailjevih da mi budu sveštenici, Aron i Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar, sinovi Aronovi. **2** I naèini svete haljine Aronu bratu svojemu za èast i diku. **3** I kaži svijem ljudima vještim, koje sam napunio duha mudrosti, neka naèine haljine Aronu, da se posveti da mi bude sveštenik. **4** A ovo su haljine što æe naèiniti: naprsnik i opleæak i plašt, košulja vezena, kapa i pojasa. Te haljine svete neka naprave Aronu bratu tvojemu i sinovima njegovijem, da mi budu sveštenici, **5** I neka uzmu zlata i porfire i skerleta i crvca i tankoga platna; **6** I neka naèine opleæak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezan. **7** Dvije poramenice neka budu na njemu, koje æe se sastavljati na dva kraja, da se drži zajedno. **8** A pojasa na njemu neka bude naprave iste kao i on, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. **9** I uzmi dva kamena oniha, i na njima izreži imena sinova Izrailjevih, **10** Šest imena njihovih na jednom kamenu, a šest imena ostalih na drugom kamenu po redu kako se koji rodio. **11** Vještim kamenarskom, kojom se režu peèati, izrezaæeš na ta dva kamena imena sinova Izrailjevih, i optoëi ih zlatom unaokolo. **12** I metni ta dva kamena na poramenice opleæeku, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, i Aron da nosi imena njihova pred Gospodom na oba ramena svoja za spomen. **13** I naèini kopèe od zlata. **14** I dva lanca od èistoga zlata naèini jednaka pletena, i objesi lance pletene o kopèe. **15** I naprsnik sudske naèini naprave vezene onake kao opleæak, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga naèini ga. **16** Neka bude èetvorouglast i dvostruk, u dužinu s pedi i u širinu s pedi. **17** I udari po njemu drago kamenje, u èetiri reda neka bude kamenje. U prvom redu: sardonih, topaz i smaragd; **18** A u drugom redu: karbunkul, safir i

dijamanat; 19 A u treæem redu: ligur i ahat i ametist; 20 A u èetvrtom redu: hrisolit, onih i jaspid; neka budu ukovani u zlato u svom redu. 21 I tijeh kamena s imenima sinova Izrailjevih biæe dvanaest po imenima njihovjem, da budu rezani kao peèat, svaki sa svojim imenom, za dvanaest plemena. 22 I na naprsnik metni lance jednake, pletene, od èistoga zlata. 23 I dvije grivne zlatne naèini na naprsnik, i metni dvije grivne na dva kraja naprsniku. 24 Pa provuci dva lanca zlatna kroz dvije grivne na krajevima naprsniku. 25 A druga dva kraja od dva lanca zapni za dvije kopèe, i metni na poramenice od opleæeka sprijed. 26 I naèini druge dvije grivne zlatne, i metni ih na druga dva kraja naprsniku iznutra na strani koja je od opleæeka. 27 I naèini još dvije zlatne grivne, i metni ih na poramenice od opleæeka ozdo prema sastavcima njegovijem, više pojasa na opleæeku. 28 Tako neka vežu naprsnik grivne njegove za grivne na opleæeku vrvcom od porfire, da stoji nad pojasmom od opleæeka, i da se ne odvaja naprsnik od opleæeka. 29 I neka nosi Aron imena sinova Izrailjevih na naprsniku sudskom na srcu svom kad ulazi u svetinju za spomen pred Gospodom vazda. 30 I metni na naprsnik sudski Urim i Tumim, da bude na srcu Aronu kad ulazi pred Gospoda, i Aron æe nositi sud sinova Izrailjevih na srcu svom pred Gospodom vazda. 31 I naèini plaæt pod opleæak sav od porfire. 32 I ozgo neka bude prorez u srijedi, i neka bude optoèen prorez svuda unaokolo trakom tkanijem, kao prorez u oklop, da se ne razdre. 33 A po skutu mu naèini šipke od porfire i od skerleta i od crvca svuda unaokolo, i meðu njima zlatna zvonca svuda unaokolo: 34 Zvonce zlatno pa šipak, zvonce zlatno pa šipak po skutu od plaæta svuda unaokolo. 35 I to æe biti na Aronu kad služi, da se èuje glas kad ulazi u svetinju pred Gospoda i kad izlazi, da ne pogine. 36 I naèini ploèu od èistoga zlata, i na njoj izreži kao na peèatu: svetinja Gospodu. 37 I veži je vrvcom od porfire za kapu, sprijed na kapi da stoji. 38 I biæe na èelu Aronovu, da nosi Aron grijeho svetijeh prinosa koje prinesu sinovi Izrailjevi u svijem darovima svojih svetijeh prinosa; biæe na èelu njegovu vazda, da bi bili mili Gospodu. 39 I naèini košulju od tankoga platna izmetanoga, i naèini kapu od tankoga platna, a pojasa naèini vezem. 40 I sinovima Aronovijem naèini košulje, i naèini im pojase, i kapice im naèini za èast i diku. 41 Pa to obuci Aronu bratu svojemu i sinovima njegovijem, i pomaži ih i napuni im ruke i posveti ih da mi budu sveštenici. 42 I naèini im gaæe lanene, da se pokrije golo tijelo; od bedara do dno stegna da budu. 43 I to neka je na Aronu i na sinovima njegovijem kad ulaze u šator od sastanka ili kad pristupaju k oltaru da služe u svetinji, da

ne bi noseæi grijeho poginuli. Ovo æe biti uredba vjeèna njemu i sjemenu njegovu nakon njega.

29 Uèiniæeš im ovo kad ih staneš osveštavati da mi vrše službu svešteniku: uzmi tele i dva ovna zdrava, 2 I hljbove prijesne i kolaèe prijesne zamiješene s uljem, i pogaæe prijesne namazane uljem, od brašna pšeniènoga umijesi ih. 3 I metni ih u jednu kotaricu, i prinesi ih u kotarici s teletom i s dva ovna. 4 I dovedi Arona i sinove njegove pred vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom. 5 I uzevši haljine obuci Aronu košulju i plaæt ispod opleæeka i opleæak i naprsnik, i opaæi ga pojasmom od opleæeka. 6 I metni mu kapu na glavu i svetu ploèu na kapu. 7 I uzmi ulje za pomazanje, i izlij mu na glavu, i pomazaæeš ga. 8 I sinove njegove dovedi i obuci im košulje; 9 I opaæi ih pojasma, Arona i sinove njegove, i metni im kape na glave, da imaju sveštenstvo uredbom vjeèenom. Tako æeš posvetiti ruke Aronu i sinovima njegovijem. 10 I dovedi tele pred šator od sastanka, a Aron i sinovi njegovi neka metnu ruke teletu na glavu. 11 I zakolji tele pred Gospodom na vratima šatora od sastanka. 12 I uzevši krvi od teleta pomaži rogove oltaru prstom svojim, a ostalu krv svu prolj na podnoæje oltaru. 13 I uzmi sve salo po crijevima, i mrežicu na jetri, i oba bubrega i salo oko njih, i zapali na oltaru. 14 A meso od teleta i kožu i balegu spali ognjem izvan okola; to je žrtva za grijeh. 15 Potom uzmi ovna jednoga, i na glavu ovnu neka metnu ruke svoje Aron i sinovi njegovi. 16 I zakolji ovnu i uzmi krvi od njega i pokropi oltar unaokolo. 17 A ovna izudi, i operi drob i noge, i metni ih na udove njegove i na glavu. 18 I svega ovna zapali na oltaru; to je žrtva paljenica Gospodu, miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu. 19 Pa uzmi i drugoga ovna, i neka mu metne Aron i sinovi njegovi ruke svoje na glavu. 20 I zakolji toga ovna, i uzmi krvi od njega i pomaži njom kraj od desnoga uha Aronu i kraj od desnoga uha sinovima njegovijem, i palac u desne ruke njihove i palac u desne noge njihove, a ostalom krvlju pokropi oltar unaokolo. 21 I uzmi krvi koja bude na oltaru i ulja za pomazanje, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove, i biæe svet on i haljine njegove i sinovi njegovi i haljine njihove. 22 Potom uzmi salo od ovna i rep i salo što je po crijevima i mrežicu na jetri i oba bubrega i salo oko njih, i desno pleæe; jer je ovan posvetni; 23 I jedan hljeb i jedan kolaè s uljem i jednu pogaæu iz kotarice u kojoj budu prijesni hljbovi pred Gospodom. 24 I to sve metni u ruke Aronu i u ruke sinovima njegovijem, i obræi tamо i amo, da bude žrtva obrtna pred Gospodom. 25 Potom uzmi im to iz ruku, i zapali na oltaru svrhu žrtve paljenice, da bude miris ugodan pred Gospodom; to je žrtva ognjena

Gospodu. 26 I uzmi grudi od ovna posvetnoga, koji bude za Arona, i obrtaæeš ih tamo i amo, da bude žrtva obrtana pred Gospodom; i to æe biti tvoj dio. 27 Tako æeš osvetiti grudi od žrtve obrtane i pleæe od žrtve podizane, što je obrtano i što je podizano od ovna posvetnoga za Arona i za sinove njegove. 28 I to æe biti Aronu i sinovima njegovijem uredbom vjeènom od sinova Izrailjevih, jer je žrtva podizana. Kad je žrtva podizana sinova Izrailjevih od njihovih žrtava zahvalnijeh, žrtva podizana biæe Gospodu. 29 A svete haljine Aronove neka budu sinovima njegovijem nakon njega da se pomazuju u njima i da im se u njima posveæuju ruke. 30 Sedam dana neka ih oblaæi koji na njegovo mjesto bude sveštenik između sinova njegovih, koji æe ulaziti u šator od sastanka da služi u svetinji. 31 A ovna posvetnoga uzmi i skuhaj meso od njega na mjestu svetom. 32 I Aron i sinovi njegovi neka na vratima šatora od sastanka jedu meso od toga ovna i hljeb što je u kotarici. 33 Neka ga jedu oni za koje je bilo oèišæenje da bi im se posvetile ruke da bi bili posveæeni; a drugi da ne jede, jer je stvar sveta. 34 Ako li bi ostalo što mesa posvetnoga ili hljeba do jutra, onda što ostane sažezi ognjem, a da se ne jede, jer je stvar sveta. 35 I tako uèini Aronu i sinovima njegovijem po svemu što ti zapovjedih; sedam dana svetiæeš im ruke. 36 I svaki æeš dan prinositi na žrtvu tele za grijeh radi oèišæenja; i oèistiæeš oltar èineæi oèišæenje na njemu, i pomazaæeš ga da se osveti. 37 Sedam dana èiniæeš oèišæenje na oltaru i osvetiæeš ga, te æe oltar biti svetinja nad svetinjama; što se god dotakne oltara, biæe sveto. 38 I ovo æeš prinositi na oltaru: dva jagnjeta od godine svaki dan bez prekida. 39 Jedno jagnje prinosi jutrom a drugo prinosi veèerom, 40 I jošte desetinu efe pšeniènoga brašna smiješana s uljem cijeðenim, kojega da bude èetvrt ina, i naljev vina, èetvrt ina na jedno jagnje. 41 A drugo jagnje prinesi uveèe; kao sa žrtvom jutrenjom i s naljevom njezinijem tako i s ovom èini da bude miris ugodan, žrtva ognjena Gospodu. 42 To neka bude žrtva paljenica svagda od koljena do koljena vašega na vratima šatora od sastanka pred Gospodom, gdje æeu se sastajati s vama da govorim s tobom. 43 I ondje æeu se sastajati sa sinovima Izrailjevijem, da se osveæuje slavom mojom. 44 I osvetiæeu šator od sastanka i oltar; i Arona i sinove njegove osvetiæeu da su mi sveštenici. 45 I nastavaæeu među sinovima Izrailjevijem, i biæeu im Bog. 46 I poznaæeu da sam ja Gospod Bog njihov, koji sam ih izveo iz zemlje Misirske da nastavam među njima, ja Gospod Bog njihov.

30 Jošte naèini oltar kadioni, od drveta sitima naèini ga. 2 Dužina neka mu bude lakat, i širina lakat, èetvorouglast

da bude, i dva lakta visok; iz njega neka mu izlaze rogovi. 3 I pokuj ga èistijem zlatom, ozgo sa strana unaokolo, i robove njegove; i naèini mu vijenac zlatan unaokolo. 4 I naèini mu po dva bioèuga zlatna ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, i kroz njih æeš provuæi poluge da se može nositi. 5 A poluge naèini od drveta sitima, i okuj ih u zlato. 6 I metni ga pred zavjes koji visi pred kovèegom od svjedoèanstva prema zaklopcu koji je nad svjedoèanstvom, gdje æeu se s tobom sastajati. 7 I neka kadi na njemu Aron kadom mirisnim; svako jutro neka kadi kad spremi žiške. 8 I kad zapali Aron žiške uveèe, neka kadi; neka bude kad svagdañji pred Gospodom od koljena do koljena vašega. 9 Ne prinosite na njemu kada tuðega niti žrtve paljenice niti prinosu; ni naljeva ne ljevajte na njemu. 10 Samo oèišæenje neka èini nad rogovima njegovijem Aron jednom u godini; krvlju od žrtve za grijeh u dan oèišæenja jednom u godini èiniæe oèišæenja na njemu od koljena do koljena vašega; jer je to svetinja nad svetinjama Gospodu. 11 Jošte reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 12 Kad staneš brojiti sinove Izrailjeve, između onjeh koji idu u broj svaki neka dade otkup za život svoj Gospodu, kad ih staneš brojiti, da ne bi došlo na njih kako zlo kad ih staneš brojiti. 13 A neka da svaki koji ide u broj po sikla, po siklu svetom a taj je sikal dvadeset novëiæa po sikla biæe prilog Gospodu. 14 Ko god ide u broj, od dvadeset godina i više, neka da prilog Gospodu. 15 Bogati da ne da više a siromah da ne da manje od po sikla, kad daju prilog Gospodu na oèišæenje duša vaših. 16 I uzevši novce za oèišæenje od sinova Izrailjevih ostavi ih za potrebu u šatoru od sastanka, i biæe sinovima Izrailjevijem spomen pred Gospodom za oèišæenje duša vaših. 17 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 18 Naèini i umivaonicu od mjedi i podnožje joj od mjedi za umivanje; i metni je između šatora od sastanka i oltara, i nalij u nju vode. 19 Da iz nje pere Aron i sinovi njegovi ruke svoje i noge svoje. 20 Kad idu u šator od sastanka, neka se umivaju vodom, da ne izginu, ili kad pristupaju k oltaru da služe i da pale žrtvu ognjenu Gospodu. 21 Tada neka Peru ruke svoje i noge svoje da ne izginu. To neka im bude uredba vjeèna Aronu i sjemenu njegovu od koljena do koljena. 22 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 23 Uzmi mirisa najboljih: smirne najèistije pet stotina sikala i cimeta mirisavoga pola toliko, dvjesta pedeset, i iðirota takoðe dvjesta pedeset, 24 I kasije pet stotina mjerom svetom, i ulja maslinova jedan in. 25 I od toga naèini ulje za sveto pomazanje, ulje najbolje vještinom apotekarskom; to da bude ulje svetoga pomazanja. 26 I njim pomaži šator od sastanka i kovèeg od svjedoèanstva, 27 I sto i sve sprave njegove, i svijetnjak i sprave njegove, i

oltar kadioni, 28 I oltar na kojem se prinosi žrtva paljenica, i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino. 29 Tako æeš ih osvetiti, te æe biti svetinja nad svetinjom, i što ih se god dotakne biæe sveto. 30 Pomaži i Arona i sinove njegove, i osvetiæeš ih da mi budu sveštenici. 31 A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: ovo neka mi bude ulje svetoga pomazanja od koljena do koljena vašega. 32 Tijelo èovjeèije neka se ne maže njim, niti pravite takoga ulja kako je ono; sveto je, neka vam bude sveto. 33 Ako li bi ko naèinio tako ulje ili namazao njim drugoga, istrijebiæe se iz naroda svojega. 34 I reèe Gospod Mojsiju: uzmi mirisa, stakte, oniha i halvana mirisavoga, i tamjana èistoga, koliko jednoga toliko drugoga. 35 I od toga naèini kad, sastavljen vještinom apotekarskom, èist i svet. 36 I istucavši ga nasitno, metaæeš ga pred svjedoèanstvom u šatoru od sastanka, gdje æeu se sastajati s tobom; to neka vam bude svetinja nad svetinjama. 37 A takvoga kada kakav naèiniš nemojte sebi praviti; to neka ti je svetinja za Gospoda. 38 Ako li bi ko naèinio taki da ga miriše, istrijebiæe se iz naroda svojega.

31 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Gle, pozvah po imenu Veseleila sina Urije sina Orova od plemena Judina. 3 I napunih ga duha svetoga, mudrosti i razuma i znanja i svake vještine, 4 Da vješto izmišlja kako se što može naèiniti od zlata i od srebra i od mjedi, 5 Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo, i svaki posao raditi. 6 I evo udružih s njim Elijava sina Ahisamahova od plemena Danova, i svakomu vještom èovjeku u srce dадоh vještinu da izrade sve što sam ti zapovjedio. 7 Šator od sastanka, i kovèeg za svjedoèanstvo i zaklopac na nj, i sve sprave u šatoru, 8 I sto i sprave njegove, i svjetnjak èisti sa svijem spravama njegovijem, i oltar kadioni, 9 I oltar za žrtvu paljenicu sa svijem spravama njegovijem, i umivaonicu i podnožje njezino, 10 I haljine službene i svete haljine Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu svešteniku, 11 I ulje pomazanja, i kad mirisni za svetinju. Sve neka naèine onako kako sam ti zapovjedio. 12 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 13 A ti kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ali subote moje èuvajte, jer je znak između mene i vas od koljena do koljena, da zname da sam ja Gospod koji vas posveæujem. 14 Èuvajte dakle subotu, jer vam je sveta; ko bi je oskvrnio, da se pogubi; jer ko bi god radio kakav posao u nju, istrijebiæe se ona duša iz naroda svojega. 15 Šest dana neka se radi; a sedmi je dan subota, odmor, svet Gospodu; ko bi god radio posao u dan subotni, da se pogubi. 16 Zato æe èuvati sinovi Izraeljevi subotu praznujuæi subotu od koljena do koljena zavjetom vjeènim. 17 To je

znak između mene i sinova Izrailjevih dovijeka; jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, a u sedmi dan poèinu i odmori se. 18 I izgovorivši ovo Mojsiju na gori Sinajskoj, dade mu dvije ploèe svjedoèanstva, ploèe kamene pisane prstom Božijim.

32 A narod vidjevši gdje Mojsije za dugo ne slazi s gore, skupi se narod pred Arona, i rekoše mu: hajde, naèini nam bogove, koji æe iæi pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi. 2 A Aron im reèe: poskidajte zlatne oboce što su u ušima žena vaših, sinova vaših i kæeri vaših, i donesite mi. 3 I poskida sav narod zlatne oboce što im bijahu u ušima, i donesoše Aronu. 4 A on uzev iz ruku njihovijeh, sali u kalup, i naèini tele saliveno. I rekoše: ovo su bogovi vroji, Izraelju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske. 5 A kad to vidje Aron, naèini oltar pred njim; i povika Aron, i reèe: sjutra je praznik Gospodnj. 6 I sjutradan ustavši rano prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i posjeda narod, te jedoše i piše, a poslije ustaše da se igraju. 7 A Gospod reèe Mojsiju: idi, siði, jer se pokvari tvoj narod, koji si izveo iz zemlje Misirske. 8 Brzo zaðoše s puta, koji sam im zapovjedio; naèiniše sebi tele liveno, i pokloniše mu se, i prinesoše mu žrtvu, i rekoše: ovo su bogovi vroji, Izraelju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske. 9 Još reèe Gospod Mojsiju: pogledah narod ovaj, i eto je narod tvrda vrata. 10 I sada pusti me, da se raspali gnjev moj na njih i da ih istrijebam; ali od tebe æeu uèiniti narod velik. 11 A Mojsije se zamoli Gospodu Bogu svojemu, i reèe: zašto se, Gospode, raspaljuje gnjev tvoj na narod tvoj, koji si izveo iz zemlje Misirske silom velikom i rukom krjepkom? 12 Zašto da govore Misirci i reknu: na zlo ih izvede, da ih pobije po planinama i da ih istrijebi sa zemlje? Povrati se od gnjeva svojega, i požali narod svoj oda zla. 13 Opomeni se Avrama, Isaka i Izrailja, sluga svojih, kojima si se sobom zakleo i obrekao im: umnožiæu sjeme vaše kao zvijezde na nebu, i zemlju ovu, za koju govorih, svu æeu dati sjemenu vašemu da je njihova dovijeka. 14 I ražali se Gospodu uèiniti zlo narodu svojemu, koje reèe. 15 Tada se vrati Mojsije, i siðe s gore sa dvije ploèe svjedoèanstva u rukama svojim; i ploèe bjehu pisane s obje strane, otud i odovud pisane. 16 I bjehu ploèe djelo Božije, i pismo bješe pismo Božije, urezano na ploèama. 17 A Isus èuvši viku u narodu, kad vikahu, reèe Mojsiju: vika ubojava u okolu. 18 A on reèe: nije to vika kako vièu koji su jaèi, niti je vika kako vièu koji su slabiji, nego èujem viku onijeh koji pjevaju. 19 I kad doðe blizu okola, ugleda tele i igre, te se razgnjevi Mojsije, i baci iz ruku svojih ploèe, i razbici ih pod gorom. 20 Pa uze tele koje bijahu naèinili

i spali ga ognjem, i satr ga u prah, i prosu ga po vodi, i zapoji sinove Izrailjeve. **21** I reèe Mojsije Aronu: šta ti je uèinio ovaj narod, te ga uvali u toliki grijeh? **22** A Aron mu reèe: nemoj se gnjeviti, gospodaru; ti znaš ovaj narod da je brz na zlo. **23** Jer rekoše mi: naèini nam bogove, koji æe iæi pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi. **24** A ja im rekoh: ko ima zlata, neka ga skida sa sebe. I dadoše mi, a ja ga bacih u vatrui, i izaðe to tele. **25** A Mojsije videæi narod go, jer ga ogoli Aron na sramotu pred protivnicima njegovijem, **26** Stade Mojsije na vrata od okola, i reèe: k meni ko je Gospodnji. I skupiše se pred njega svi sinovi Levijevi. **27** I reèe im: ovako kaže Gospod Bog Izrailjev: pripašite svaki svoj maè uz bedro svoje, pa proðite tamo i amo po okolu od vrata do vrata, i pobijte svaki brata svojega i prijatelja svojega i bližnjega svojega. **28** I uèiniše sinovi Levijevi po zapovijesti Mojsijevoj, i pogibe naroda u onaj dan do tri tisuæe ljudi. **29** Jer Mojsije reèe: posvetite danas ruke svoje Gospodu, svak na sinu svom i na bratu svom, da bi vam dao danas blagoslov. **30** A sjutradan reèe Mojsije narodu: vi ljuto sagrijejiste; zato sada idem gore ka Gospodu, eda bih ga umolio da vam oprosti grijeh. **31** I vrti se Mojsije ka Gospodu, i reèe: molim ti se; narod ovaj ljuto sagriješi naèinivši sebi bogove od zlata. **32** Ali oprosti im grijeh: ako li neæeš, izbriši me iz knjige svoje, koju si napisao. **33** A Gospod reèe Mojsiju: ko mi je zgriješio, onoga æeu izbrisati iz knjige svoje. **34** A sada idi, vodi taj narod kuda sam ti kazao. Evo, moj æe anđeo iæi pred tobom, a kad ih pohodim, pohodiæu na njima grijeh njihov. **35** I Gospod bi narod zato što naèiniše tele, koje sali Aron.

33 I reèe Gospod Mojsiju: idi, digni se odatle ti i narod, koji si izveo iz zemlje Misirske, put zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu govoreæi: sjemenu twojemu daæeu je. **2** I poslaæeu pred tobom anđela, i izagnaæeu Hananeje, Amoreje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje. **3** I odvešæe vas u zemlju gdje teèe mlijeko i med; jer neæeu sam iæi s tobom zato što si narod tvrdovrat, pa bih te mogao satrti putem. **4** A narod èuvši ovu zlu rijeè ožalosti se, i нико не metnu na se svojega nakita. **5** Jer Gospod reèe Mojsiju: kaži sinovima Izrailjevijem: vi ste narod tvrdovrat; doæi æeu èasom usred tebe, i istrijebiæeu te; a sada skinu nakit svoj sa sebe, i znaæeu šta æeu èiniti s tobom. **6** I poskidaše sa sebe sinovi Izrailjevi nakite svoje kod gore Horiva. **7** A Mojsije uze šator i razape ga sebi iza okola daleko, i nazva ga šator od sastanka, i ko god tražaše Gospoda, dolaðaše k šatoru od sastanka iza okola. **8** I kad Mojsije iðaše u šator, sav narod ustajaše, i svak stajaše na vratima svojega šatora, i

gleduhu za Mojsijem dok ne uðe u šator. **9** A kad Mojsije ulazaše u šator, spuštaše se stup od oblaka i ustavljaše se na vratima od šatora, i Gospod govoraše s Mojsijem. **10** I sav narod videæi stup od oblaka gdje stoji na vratima od šatora, ustajaše sav narod, i svak se klanjaše na vratima od svojega šatora. **11** I Gospod govoraše s Mojsijem licem k licu kao što govori èovjek s prijateljem svojim. Potom se vraæaše Mojsije u oko, a sluga njegov Isus sin Navin, momak, ne izlazaše iz šatora. **12** I reèe Mojsije Gospodu: gledaj, ti mi kažeš: vodi taj narod. A nijesi mi kazao koga æeš poslati sa mnom, a rekao si: znam te po imenu i našao si milost preda mnom. **13** Ako sam dakle našao milost pred tobom, pokaži mi put svoj, da te poznam i naðem milost pred tobom; i vidi da je ovaj narod tvoj narod. **14** I reèe Gospod: moje æe lice iæi naprijed, i daæeu ti odmor. **15** A Mojsije mu reèe: ako neæeš iæi naprijed lice tvoje, nemoj nas kretati odavde. **16** Jer po èemu æe se poznati da smo našli milost pred tobom, ja i narod tvoj? zar ne po tome što ti ideš s nama? tako æemo se razlikovati ja i narod tvoj od svakoga naroda na zemlji. **17** A Gospod reèe Mojsiju: uèiniæeu i to što si kazao, jer si našao milost preda mnom i znam te po imenu. **18** Opet reèe Mojsije: molim te, pokaži mi slavu svoju. **19** A Gospod mu reèe: uèiniæeu da proðe sve dobro moje ispred tebe, i povikaæeu po imenu: Gospod pred tobom. Smilovaæeu se kome se smilujem, i požaliæeu koga požalim. **20** I reèe: ali neæeš moæi vidjeti lica mojega, jer ne može èovjek mene vidjeti i ostati živ. **21** I reèe Gospod: evo mjesto kod mene, pa stani na stijenu. **22** I kad stane prolaziti slava moja, metnuæeu te u rasjelinu kamenu, i zakloniæeu te rukom svojom dok ne proðem. **23** Potom æeu dignuti ruku svoju, i vidjeæeš me s leða, a lice se moje ne može vidjeti.

34 I reèe Gospod Mojsiju: isteši sebi dvije ploèe od kamena kao što su bile prve, da napišem na tijem ploèama rijeèi koje su bile na prvijem ploèama, koje si razbio. **2** I budi gotov za sjutra da rano izaðeš na goru Sinajsku, i staneš preda me na vrh gore. **3** Ali neka niko ne ide s tobom, i niko neka se ne pokaže na svoj gori, ni ovce ni goveda da ne pasu blizu gore. **4** I istesa Mojsije dvije ploèe od kamena kao što su bile prve, i ustavši rano izaðe na goru Sinajsku, kao što mu zapovjedi Gospod, i uze u ruku svoju dvije ploèe kamene. **5** A Gospod siðe u oblaku, i stade onđe s njim, i povika po imenu: Gospod. **6** Jer prolazeæi Gospod ispred njega vikaše: Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem i istinom. **7** Koji èuva milost tisuæama, prašta bezakonja i nepravde i grijeha, koji ne pravda krivoga, i pohodi grijeha otaèke na sinovima i

na unucima do treæega i èetvrtoga koljena. **8** A Mojsije brže savi glavu do zemlje i pokloni se, **9** I reèe: ako sam našao milost pred tobom, Gospode, neka ide Gospod posred nas, jer je narod tvrdovrat; i oprosti nam bezakonje naše i grijeh naš, i uzmi nas za našljedstvo. **10** A on reèe: evo postavljam zavjet; pred cijelim narodom tvojim uèiniæu èudesu, koja nijesu uèinjena nigdje na zemlji ni u kom narodu, i vidjeæete djelo Gospodnje sav narod, među kojim si, jer æe biti strašno što æu ja uèiniti s tobom. **11** Drži što ti danas zapovjedam; evo, ja æu izagnati ispred tebe Amoreje i Hananeje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje. **12** Èuvaj se da ne hvataš vjere s onima koji žive u zemlji u koju æeš doæi, da ti ne budu zamka usred tebe. **13** Nego oltare njihove oborite, i likove njihove izlomite, i gajeve njihove isjecite. **14** Jer ne valja da se klanjaš drugomu bogu: jer se Gospod zove revnitelj, Bog je revnitelj. **15** Nemoj hvatati vjere s onima koji žive u onoj zemlji, da ne bi èineæi preljubu za bogovima svojim i prinoseæi žrtvu bogovima svojim pozvali te, i ti jeo žrtve njihove. **16** I da ne bi kæerima njihovjem ženio sinove svoje, i da ne bi kæeri njihove èineæi preljubu za bogovima svojim uèinile da sinovi tvoji èine preljubu za bogovima njihovjem. **17** Livenih bogova ne gradi sebi. **18** Praznik prijesnjih hljebova drži; sedam dana jedi prijesne hljebove, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si toga mjesecaizašao iz Misira. **19** Sve što otvora matericu moje je, i svako muško u stoci tvojoj što otvora matericu, goveèe ili sitna stoka. **20** Ali magare koje otvori matericu otkupi jagnjetom ili jaremom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat; i svakoga prvenca između sinova svojih otkupi; i da se niko ne pokaže prazan preda mnom. **21** Šest dana radi, a u sedmi dan poèini, i od oranja i od žetve poèini. **22** Praznjuj praznik sedmica, prvina žetve pšenièene, i praznik berbe na svršetku godine. **23** Tri puta u godini da se svako muško između vas pokaže pred Gospodom Bogom Izrailjevom. **24** Jer æu izagnati narode ispred tebe, i međe tvoje raširiaæu, i niko ne æe poželjeti zemlje tvoje, kad staneš dolaziti da se pokažeš pred Gospodom Bogom svojim tri puta u godini. **25** Nemoj prinositi krvi od žrtve moje uz hljebove kisele, i da ne prenoæi do jutra žrtva praznika pashe. **26** Prvine od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuæu Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jreta u mlijeku majke njegove. **27** I reèe Gospod Mojsiju: napiši sebi te rijeæi; jer po tijem rijeæima uèinih zavjet s tobom i s Izrailjem. **28** I Mojsije osta onđe kod Gospoda èetrdeset dana i èetrdeset noæi, hljeba ne jeduæi ni vode pijuæi; i napisa Gospod na ploëe rijeæi zavjeta, deset rijeæi. **29** I kad Mojsije slažaše s gore Sinajske, i držaše u ruci dvije ploëe svjedoèanstva slazeæi s gore, ne

znaðaše da mu koža na licu posta svijetla dokle govoraše s njim. **30** I vidje Aron i svi sinovi Izrailjevi Mojsija, a to mu se svijetli koža na licu, i ne smješe pristupiti k njemu. **31** Ali ih zovnu Mojsije, i vratiše se k njemu Aron i svi glavari u zboru, i govori s njima Mojsije. **32** Potom pristupiše svi sinovi Izrailjevi, i zapovjedi im sve što mu kaza Gospod na gori Sinajskoj. **33** A kad im Mojsije izgovori, zastrije lice svoje pokrivalom. **34** Ali kad Mojsije dolažaše pred Gospoda da s njim govori, skidaše pokrivalo dokle ne bi izšao; a izšavši kazivaše sinovima Izrailjevijem što mu se zapovjedaše. **35** Tada viðahu sinovi Izrailjevi lice Mojsijevo, gdje se svijetli koža na licu njegovu, te Mojsije opet zastiraše pokrivalom lice svoje dokle ne bi opet ušao da govori s njim.

35 Potom sabra Mojsije sav zbor sinova Izrailjevih, i reèe im: ovo je zapovjedio Gospod da èinite: **2** Šest dana da se radi, a sedmi da vam je svet, subota poèivanja Gospodnjega; ko bi radio u taj dan, da se pogubi. **3** Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotni. **4** Još reèe Mojsije svemu zboru sinova Izrailjevih govoreæi: ovo je zapovjedio Gospod i rekao: **5** Skupite između sebe prilog Gospodu; ko god hoæe drage volje, neka donese prilog Gospodu: zlato i srebro i mjed, **6** I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet, **7** I kože ovnuske crvene obojene i kože jazavèije i drov sitim, **8** I ulje za vidjelo, i mirise za ulje pomazanja i za kad mirisni, **9** I kamenje onihovo, i kamenje za ukivanje po opleæku i po naprsniku. **10** I koji su god vješti među vama neka doðu da rade što je zapovjedio Gospod: **11** Šator, i naslon njegov, i pokrivaèe njegov, i kuke njegove, i daske njegove, prijevornice njegove, stupove njegove i stopice njegove, **12** Kovèeg, i poluge njegove, i zaklopac, i zavjes, **13** Sto, i poluge njegove i sve sprave njegove, i hljeb za postavljanje, **14** I svijetnjak za vidjelo sa spravama njegovim, i žiške njegove, i ulje za vidjelo, **15** I oltar kadioni, i poluge njegove, i ulje pomazanja, i kad mirisni, i zavjes na vrata od šatora, **16** Oltar za žrtvu paljenicu, i rešetku njegovu od mjedi, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino, **17** Zavjese za trijem, stupove njegove i stopice njegove, i zavjes na vrata od trijema, **18** Kolje za šator, i kolje za trijem s užima njihovim. **19** Haljine službene za službu u svetinji, i haljine svete Aronu svešteniku, i haljine sinovima njegovim za službu sveštenièku. **20** Tada otide sav zbor sinova Izrailjevih od Mojsija; **21** I vratiše se, svaki kojega podiže srce njegovo i koga god duh pokrete dragovoljno, i donesoše prilog Gospodu za graðenje šatora od sastanka i za svu službu u njemu i za haljine svete. **22** Dolaziše ljudi

i žene, ko god bješe dragovljna srca, i donosiše spone i oboce i prstenje i narukvice i svakojake nakite zlatne; i svaki doneše prilog zlata Gospodu. 23 Ko god imаш porfire, skerleta, crvca, tankoga platna, kostrijeti, koža ovnjujskih crvenijeh obojenih i koža jazavèijih, svaki donošaše. 24 I ko god prilagaše srebro ili mјed, donošaše u prilog Gospodu; i u koga god bijaše drveta sitima, za svaku potrebu u službi donošaše. 25 I sve žene vješte predoše svojim rukama, i donosiše što napredoše za porfiru, skerlet, crvac i tanko platno. 26 I sve žene koje podiže srce njihovo i bijahu vješte, predoše kostrijet. 27 A glavari donosiše kamenje onihovo i kamenje za ukivanje po opležeku i po naprsniku, 28 I mirise i ulje za vidjelo i za ulje pomazanja i za kad mirisni. 29 Svi ljudi i žene, koje podiže dragovljno srce da donose što treba za sve djelo koje Gospod zapovjedi preko Mojsija da se naèini, donešoše sinovi Izrailjevi dragovljni prilog Gospodu. 30 Tada reèe Mojsije sinovima Izrailjevim: vidite, Gospod pozva po imenu Veselila sina Urije sina Orova od plemena Judina, 31 I napuni ga duha Božijega, mudrosti, razuma i znanja i vještine za svaki posao, 32 Da vješto izmišlja kako se što radi od zlata i srebra i od mјedi, 33 Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo i raditi svaki posao vrlo vješto. 34 I dade mu u srce, njemu i Elijavu sinu Ahisamahovu od plemena Danova, da mogu uèiti druge. 35 Napuni ih vještine da rade svaki posao, da kuju, tešu, vezu, i tkaju porfiru, skerlet, crvac i tanko platno, i da rade svakojake poslove vješto izmišljuæei.

36 I stade raditi Veselila i Elijav i svi ljudi vješti, kojima bješe Gospod dao mudrost i razum da umiju raditi svaki posao za službu u svetinji, i sve što je zapovjedio Gospod. 2 I pozva Mojsije Veselila i Elijava i sve ljude vješte, kojima Gospod dade mudrost u srce, koje god podiže srce njihovo da dođu da rade taj posao. 3 I uzeše od Mojsija sve priloge, koje donešoše sinovi Izrailjevi da se uradi djelo za službu u svetinji. Ali još donoša糊 k njemu dragovljne priloge svako jutro. 4 Tada dodoše svi vješti ljudi, koji raðahu djelo za svetinju, svaki od svojega posla, koji raðahu, 5 I rekoše Mojsiju govoreæi: više donosi narod nego što treba da se uradi djelo, koje je Gospod zapovjedio da se uradi. 6 I zapovjedi Mojsije da se oglasi po okolu govoreæi: ni èovjek ni žena da ne donosi više priloga za svetinju. I zabrani se narodu da ne donosi. 7 Jer bijaše svega dosta da se uradi sve djelo, i još pretjecaše. 8 I ljudi vješti između onijeh, koji radiše ovo djelo, naèiniše šator od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, s heruvimima vješto vezenim naèiniše. 9 U dužinu

bješe jedan zavjes od dvadeset i osam lakata a u širinu od èetiri laka; svи zavjesi bijehu jedne mjere. 10 I sastaviše pet zavjesa jedan s drugim, i pet drugih zavjesa sastaviše jedan s drugim. 11 I naèiniše petlje od porfire po kraju prvoga zavjesa na onoj strani gdje æe se sastaviti s drugim; i tako naèiniše na svakom zavjesu po kraju gdje æe se sastaviti s drugim. 12 Pedeset petalja naèiniše na prvom zavjesu, i pedeset petalja naèiniše na kraju svakoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim; petlje bijehu jedna prema drugoj. 13 I naèiniše pedeset zlatnijeh kuka, i sastaviše kukama zavjes jedan s drugim; tako se šator sastavi. 14 I naèiniše zavjes od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa naèiniše. 15 U dužinu bješe jedan zavjes od trideset lakata a u širinu od èetiri laka; jedne mjere bješe svijeh jedanaest zavjesa. 16 I sastaviše pet zavjesa zajedno, a drugih šest zavjesa zajedno. 17 I naèiniše pedeset petalja po kraju jednoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim, i pedeset petalja naèiniše po kraju drugoga zavjesa da se sastavi. 18 I naèiniše pedeset kuka od mјedi da se sastavi naslon. 19 I naèiniše pokrivaè na naslon od koža ovnjujskih crvenih obojenih, i pokrivaè od koža jazavèijih ozgo. 20 I naèiniše daske šatoru od drveta sitima, koje æe stajati pravo. 21 Daska bješe duga deset lakata a podrug lakta široka svaka daska. 22 Po dva èepa bijehu na dasci, jedan prema drugom; tako naèiniše na svijem daskama za šator. 23 A ovijeh dasaka za šator naèiniše dvadeset dasaka za južnu stranu; 24 I èetrdeset stopica srebrenijeh naèiniše pod dvadeset dasaka, dvije stopice pod jednu dasku za dva èepa njezina, a dvije stopice pod drugu dasku za dva èepa njezina. 25 Tako i na drugoj strani šatora, prema sjeveru, naèiniše dvadeset dasaka, 26 I èetrdeset stopica srebrenijeh pod njih, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku. 27 A na zapadnoj strani šatora naèiniše šest dasaka; 28 I još dvije daske naèiniše na uglove šatoru s obje strane; 29 One bijahu sastavljene ozdo, i bijahu sastavljene ozgo bioèugom; tako naèiniše s obje strane na dva ugla. 30 I tako bijaše osam dasaka i šesnaest stopica njihovih srebrenijeh, po dvije stopice pod svaku dasku. 31 I naèiniše prijevornice od drveta sitima: pet za daske na jednoj strani šatora, 32 I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla. 33 I naèiniše prijevornicu srednju da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga. 34 A daske okovaše zlatom, i bioèuge na njih naèiniše od zlata, da u njima stoje prijevornice, i okovaše zlatom prijevornice. 35 I naèiniše zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, s heruvimima vješto vezenim

naèiniš ga. **36** I naèiniše za nj èetiri stupa od drveta sitima, i okovaše ih zlatom, a kuke na njima bjehu od zlata, i sališe im èetiri stopice od srebra. **37** I naèiniše zavjes na vrata naslonu od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga vezen, **38** I pet stupova za nj s kukama njihovijem, i vrhove im i pojase okovaše zlatom, i pet stopica pod njih od mjedi.

37 I naèini Veselilo kovèeg od drveta sitima, dva i po lakta dug i podrug lakta širok i podrug lakta visok. **2** I pokova ga èistijem zlatom iznutra i spolja; i naèini mu zlatan vijenac unaokolo. **3** I sali mu èetiri bioèuga od zlata na èetiri ugla njegova: dva bioèuga s jedne strane a dva s druge. **4** I naèini poluge od drveta sitima, i okova ih zlatom. **5** I provuèe poluge kroz bioèuge s obje strane kovèegu, da se može nositi kovèeg. **6** I naèini zaklopac od èistoga zlata, u dužinu od dva i po lakta, a u širinu od podrug lakta. **7** I naèini dva heruvima od zlata, jednostavne naèini ih, na dva kraja zaklopca, **8** Jednoga heruvima na kraju odovud, a drugoga heruvima na kraju odonud; zaklopca na oba kraja naèini heruvime. **9** I u heruvima bjehu krila raširena u vis, i zaklanjahu krilima svojim zaklopac, i licem bjehu okrenuti jedan drugom, i gledahu prema zaklopcu heruvimi. **10** I naèini sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakata a u širinu od lakta, i od podrug lakta u visinu. **11** I pokova ga èistim zlatom, i naèini mu vijenac zlatan unaokolo. **12** I naèini mu oplatu s podlanice unaokolo, i naèini vijenac zlatan uz oplatu unaokolo. **13** I sali mu èetiri bioèuga od zlata, i metnu bioèuge na èetiri ugla, koji mu bijahu na èetiri noge. **14** Prema oplati bijahu bioèuzi, a u njima poluge, da se može nositi sto. **15** A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih zlatom, da se može nositi sto. **16** I naèini od èistoga zlata posuðe što se meæe na sto: zdjele i èaše i kutliæe i vijedra, kojim æee se prelevati. **17** I naèini svijetnjak od èistoga zlata, jednostavan naèini svijetnjak; stup mu i grane, èašice i jabuke i cvjetovi izlažahu iz njega. **18** Šest grana izlažahu mu sa strana; tri grane svijetnjaka s jedne strane a tri grane svijetnjaka s druge strane; **19** Tri èašice kao badem na jednoj grani i jabuka i cvijet, a tri èašice kao badem na drugoj grani i jabuka i cvijet; tako na svijeh šest grana koje izlažahu iz svijetnjaka. **20** A na samom svijetnjaku bjehu èetiri èašice kao badem sa svojim jabukama i cvjetovima, **21** Jedna jabuka bješe pod dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega; tako pod šest grana koje izlažahu iz njega. **22** Jabuke njihove i grane im izlažahu iz njega, sve bješe od èistoga zlata jednostavno. **23** I naèini mu sedam žižaka i

usekaèe i spremice za gar od èistoga zlata. **24** Od talanta èistoga zlata naèini ga sa svijem spravama njegovijem. **25** I naèini oltar kadioni od drveta sitima u dužinu od jednoga lakta, i u širinu od jednoga lakta, èetvorouglast, i od dva lakata u visinu; iz njega izlažahu mu rogovi. **26** I pokova ga èistijem zlatom ozgo i sa strane unaokolo, i robove; i naèini mu vijenac od zlata unaokolo. **27** I dva bioèuga od zlata naèini mu ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, da u njima stoe poluge da se može nositi o njima. **28** A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih zlatom. **29** I naèini ulje za sveto pomazanje i èisti kad mirisni vještinom apotekarskom.

38 I naèini od drveta sitima oltar za žrtve paljenice u dužinu od pet lakata, i u širinu od pet lakata, èetvorouglast visok tri lakta. **2** I naèini mu na èetiri ugla njegova robove; iz njega izlažahu rogovi, i okova ga u mjer. **3** I naèini sve posuðe za oltar, lonce i lopatice i kotliæe i viljuške i klijesta; sve mu posuðe naèini od mjedi. **4** I naèini oltaru rešetku kao mrežu od mjedi ispod oltara unaokolo oda dna do sredine. **5** I sali èetiri bioèuga za èetiri ugla rešetke mjedene, da se kroz njih provuku poluge. **6** A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih u mjer. **7** I provuèe poluge kroz bioèuge s obje strane oltara, da se može nositi, od dasaka naèini ga suplja. **8** I naèini umivaonicu mjedenu i podnožje joj mjedeno od ogledala koja donošahu gomilama žene dolazeæi na vrata šatoru od sastanka. **9** I naèini trijem na južnoj strani, i zavjese trijemu od tankoga platna uzvedenoga od sto lakata, **10** I dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi, a kuke na stupove i prijevornice od srebra. **11** Tako i na sjevernoj strani zavjese od sto lakata, dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi; a kuke na stupove i prijevornice njihove od srebra; **12** A na zapadnoj strani zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica njihovih od mjedi, kuke na stupove i pojaseove njihove od srebra; **13** A na prednjoj strani prema istoku zavjese od pedeset lakata; **14** S jedne strane zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih; **15** A s druge strane, do vrata od trijema i otuda i odovuda, zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih. **16** Svi zavjesi na trijemu unaokolo bjehu od tankoga platna uzvedenoga; **17** A stopice pod stupovima od mjedi, kuke na stupovima i pojasovi na njima od srebra; i vrhovi im bijahu srebreni; svi stupovi u trijemu bijahu opasani srebrom. **18** A zavjes na vratima od trijema bijaše od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, u dužinu od dvadeset lakata a u visinu po širini pet lakata, kao i drugi zavjesi u trijemu. **19** I èetiri stupa za nj, i èetiri

stopice pod njih od mjedi, èepovi na njima od srebra i vrhovi im i pojascovi od srebra. 20 A sve kolje šatoru i trijemu unaokolo bijaše od mjedi. 21 Te su stvari prebrojene za šator, šator od svjedoèanstva, koje je prebrojio po zapovijesti Mojsijevoj Itamar sin Arona sveštenika za službu Levitsku. 22 A Veselilo sin Urije sina Orova od plemena Judina naèini sve to što zapovjedi Gospod Mojsiju, 23 I s njim Elijav sin Ahisamahov od plemena Danova, drvodjelja i vješt tkati i vesti po porfiri, po skerletu, po crvcu i po tankom platnu. 24 A svega zlata što otide na ovo djelo, na sve djelo za svetinju, koje zlato bješe priloženo, svega ga bješe dvadeset i devet talanata, sedam stotina i trideset sikala, po svetom siklu; 25 A srebra što dođe od zbora, sto talanata, i tisuæa sedam stotina i sedamdeset i pet sikala, po svetom siklu; 26 Po sikla od glave, po siklu svetom, od svakoga koji uđe u broj, od dvadeset godina i više, od šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. 27 Od sto talanata srebra sališe se stopice za svetinju i stopice za zavjes; sto stopica od sto talanata, talanat na stopicu. 28 A od tisuæu i sedam stotina i sedamdeset i pet sikala naèini kuke na stupove, i okova im vrhove i opasa ih. 29 A mjedi priložene bijaše sedamdeset talanata, i dvije tisuæe i èetiri stotine sikala. 30 I od toga naèini stopice na vratima šatora od sastanka, i mjedeni oltar i rešetku mijedenu za nj, i sve sprave za oltar, 31 I stopice u trijemu unaokolo, i stopice na vratima od trijema, i sve kolje za šator i sve kolje za trijem unaokolo.

39 A od porfire i skerleta i crvca naèiniše haljine za službu, da se služi u svetinji; i naèiniše svete haljine Aronu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 2 Naèiniše opleæak od zlata, i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenog. 3 Istegliše listove od zlata, i isjekoše žice, te izvezoše porfiru i skerlet i crvac i tanko platno vrlo vješto. 4 Poramenice mu naèiniše da se sastavlaju, da se sastavlja na dva kraja svoja. 5 I pojas na opleæku izlažeše od njega i bješe iste naprave, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenog, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 6 I ukovaše dva kamena oniha u zlato, i izrezaše na njima imena sinova Izrailjevih, kao što se režu peèati. 7 I udariše ih na poramenice od opleæka, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 8 I naèiniše naprsnik vrlo vješte naprave kao što je naprava u opleæku, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenog; 9 Èetvorouglast i dvostruk naèiniše naprsnik, u dužinu s pedi i u širinu s pedi, dvostruk. 10 I udariše po njemu èetiri reda kamenja; u prvom redu: sardonih, topaz i

smaragd; 11 A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamanat; 12 A u treæem redu: ligur, ahat i ametist; 13 A u èetvrtom redu: hrisolit, onih i jaspid, sve optoèeno zlatom u svojim redovima. 14 Tijeh kamena s imenima sinova Izrailjevih bješe dvanaest prema njihovijem imenima, rezani kao peèati, za dvanaest plemena, svako po svom imenu. 15 I naèiniše na naprsnik lance jednake, pletene, od èistoga zlata. 16 I naèiniše dvije kopèe zlatne i dvije grivne zlatne, i metnuše te dvije grivne na dva kraja naprsniku, 17 I provukoše dva zlatna lanca kroz dvije grivne na krajevima naprsniku, 18 A druga dva kraja od dva lanca zapeše za dvije kopèe, i pritvrdiše ih za poramenice na opleæku sprijed. 19 I naèiniše još dvije zlatne grivne, i metnuše ih na dva kraja naprsniku na strani prema opleæku iznutra. 20 I naèiniše još dvije grivne zlatne, koje metnuše na dvije poramenice na opleæku ozdo naprijed gdje se sastavlja, više pojasa na opleæku. 21 Tako privezaše naprsnik kroz grivne na njemu i grivne na opleæku vrvcom od porfire, da stoji svrh pojasa od opleæka i da se ne razdvaja naprsnik od opleæka, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 22 I naèiniše plašt pod opleæak, tkan, sav od porfire. 23 I prorez na plaštu u srijedi kao prorez na oklopnu, i oko proresa oplatu da se ne razdre. 24 I naèiniše po skutu od plašta šipke od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. 25 I naèiniše zvonca od èistoga zlata, i metnuše zvonca među šipke, po skutu od plašta unaokolo između šipaka. 26 Vzonce pa šipak, vzonce pa šipak po skutu od plašta unaokolo, za službu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 27 I naèiniše košulje od tankoga platna izmetanoga Aronu i sinovima njegovijem; 28 I kapu od tankoga platna, i kapice kiæene od tankoga platna, i gaæe platnene od tankoga platna uzvedenoga; 29 I pojas od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, vezen, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 30 I naèiniše ploèicu za sveto oglavlje od èistoga zlata, i napisane na njoj pismom kako se reže na peèatima: svetinja Gospodu. 31 I pritvrdiše za nju vrvcu od porfire da se veže za kapu ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 32 I tako se svrši sav posao oko šatora i naslona od sastanka. I naèiniše sinovi Izrailjevi sve; kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako naèiniše. 33 I donesoše k Mojsiju šator, naslon i sve sprave njegove, kuke, daske, prijevornice, stupove i stopice, 34 I pokrivaè od koža ovnjujskih crvenih obojenih i pokrivaè od koža jazavèijih, i zavjes, 35 I kovèeg od svjedoèanstva i poluge za nj, i zaklopac, 36 Sto sa svijem spravama, i hljeb za postavljanje, 37 Svijetnjak èisti, žiske njegove, žiske nareðane, i sve sprave njegove, i ulje za vidjelo. 38 I oltar zlatni, i ulje pomazanja, i kad mirisni, i

zavjes na vrata od šatora, **39** Oltar mjedeni i rešetku mjedenu za nj, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino, **40** Zavjese za trijem, stupove za njih i stopice njihove, i zavjes na vrata od trijema, uža njegova i kolje njegovo, i sve sprave za službu u šatoru, za šator od sastanka. **41** Haljine za službu, da se služi u svetinji, haljine svete Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu sveštenièku. **42** Sve kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, onako uradiše sinovi Izrailjevi sve ovo djelo. **43** I pogleda Mojsije sve to djelo, i gle, naèiniše ga, kao što bješe zapovjedio Gospod, tako ga naèiniše; i blagoslovi ih Mojsije.

40 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **2** Prvi dan prvoga mjeseca podigni šator, šator od sastanka, **3** I metni onđe kovèeg od svjedoèanstva, i zakloni ga zavjesom. **4** I unesi sto, i uredi što treba urediti na njemu; unesi i svjetnjak, i zapali žiske na njemu. **5** I namjesti zlatni oltar kadioni pred kovèegom od svjedoèanstva; i objesi zavjes na vratima od šatora. **6** I metni oltar za žrtvu paljenicu pred vrata šatoru, šatoru od sastanka, **7** I metni umivaonicu izmeðu šatora od sastanka i oltara, i u nju nalij vode. **8** I podigni trijem unaokolo, i metni zavjes na vrata od trijema. **9** I uzmi ulje pomazanja, i pomaži šator i sve što je u njemu, i osveti ga i sve sprave njegove, i biæe svet. **10** Pomaži i oltar za žrtvu paljenicu i sve sprave njegove, te æeš osvetiti oltar, i oltar æe biti svetinja nad svetinjom. **11** Pomaži i umivaonicu i podnožje njezino, i osveti je. **12** I kaži Aronu i sinovima njegovijem da pristupe na vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom; **13** I obuci Arona u svete haljine i pomaži ga i osveštaj ga, da mi vrši službu sveštenièku. **14** I sinovima njegovijem zapovjedi neka pristupe, i obuci im košulje. **15** I pomaži ih, kao što pomažeš oca njihova, da mi vrše službu sveštenièku; i pomazanje njihovo biæe im za vjeèeno sveštenstvo od koljena do koljena. **16** I uèini Mojsije sve, kako mu zapovjedi Gospod tako uèini. **17** I podiže se šator druge godine prvoga mjeseca prvi dan. **18** I Mojsije podiže šator, i podmetnu mu stopice, i namjesti daske, i povuèe prijevornice, i ispravi stupove. **19** Pa razape naslon nad šator, i metnu pokrivaè na naslon ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **20** I uzev svjedoèanstvo metnu ga u kovèeg, i provuèe poluge na kovèegu, i metnu zaklopac ozgo na kovèeg. **21** I unese kovèeg u šator, i objesi zavjes, te zakloni kovèeg sa svjedoèanstvom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **22** I namjesti sto u šatoru od sastanka na sjevernu stranu šatora pred zavjesom, **23** I postavi na njemu hljeb pred Gospodom kao što bješe zapovjedio Gospod

Mojsiju. **24** I namjesti svijetnjak u šatoru od sastanka, prema stolu na južnu stranu šatora. **25** I zapali žiske na njemu pred Gospodom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **26** I namjesti oltar zlatni u šatoru od svjedoèanstva pred zavjesom. **27** I pokadi na njemu kadom mirisnjem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **28** I objesi zavjes na vrata od šatora. **29** I oltar za žrtvu paljenicu namjesti na vrata od šatora, šatora od sastanka, i prinese na njemu žrtvu paljenicu, i dar, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **30** I metnu umivaonicu izmeðu šatora od sastanka i oltara, i nali u nju vode za umivanje. **31** I praše iz nje ruke i noge svoje Mojsije i Aron i sinovi njegovi. **32** Kad ulažahu u šator od svjedoèanstva i kad pristupaju k oltaru, umivahu se najprije, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **33** I podiže trijem oko šatora i oltara, i metnu zavjes na vrata trijemu. Tako svrši Mojsije posao taj. **34** Tada oblak pokri šator od sastanka, i napuni se šator slave Gospodnje. **35** I ne mogase Mojsije uæi u šator od sastanka, jer bješe na njemu oblak, i slave Gospodnje bješe pun šator. **36** A kad se podizaše oblak sa šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, dokle god putovahu. **37** A kad se ne podizaše oblak, onda ni oni ne polažahu do dana kad se podiže. **38** Jer oblak Gospodnji bješe na šatoru danju, a noæeu oganj bješe na njemu pred oèima svega doma Izrailjeva, dokle god putovahu.

Levitski Zakonik

1 I viknu Gospod Mojsija, i reëe mu iz šatora od sastanka govoreæi: 2 Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko izmeðu vas hoæe da prinese Gospodu žrtvu od stoke, prinesite žrtvu svoju od goveda ili od ovaca ili od koza. 3 Ako mu je žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško, zdravo; na vratima šatora od sastanka neka je prinese drage volje pred Gospodom. 4 I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi paljenici, i primiæe mu se, i oèistiæe ga od grijeha. 5 I neka zakolje tele pred Gospodom, i neka sinovi Aronovi sveštenici prinesu krv, i pokrope krvlju oltar ozgo unaokolo, koji je pred vratima šatora od sastanka. 6 Potom neka se odre žrtva paljenica i rasijeèe na dijelove. 7 I sinovi Aronovi sveštenici neka nalože oganj na oltaru, i metnu drva na ogranj. 8 Pa onda sinovi Aronovi sveštenici neka namjesti dijelove, glavu i salo na drva na ognju, koji je na oltaru. 9 A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka zapali sve to na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 10 Ako li bi htio prinijeti žrtvu paljenicu od sitne stoke, od ovaca ili od koza, neka prinese muško, zdravo. 11 I neka se zakolje na sjevernoj strani oltara pred Gospodom, i sinovi Aronovi sveštenici neka pokrope krvlju oltar ozgo unaokolo. 12 I neka se rasijeèe na dijelove s glavom i sa salom, i sveštenik neka to namjesti na drva na ognju, koji je na oltaru. 13 A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka prinese sve to i zapali na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 14 Ako li hoæe da prinese pticu Gospodu na žrtvu paljenicu, neka prinese žrtvu od grlica ili od golubiæa. 15 I sveštenik neka je metne na oltar, i glavu neka joj zasijeèe noktom, i zapali na oltaru iscijedivši joj krv niz oltar sa strane. 16 I neka joj izvadi volju s neèistotom i baci kraj oltara prema istoku gdje je pepeo. 17 I neka je zadre za krila, ali da ne raskine; tako neka je sveštenik zapali na oltaru na drvima koja su na ognju; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

2 A kad ko hoæe da prinese na žrtvu Gospodu dar, bijelo brašno neka bude žrtva njegova, i neka je polije uljem i metne na nju kad. 2 I neka je doneše sinovima Aronovijem sveštenicima, i neka sveštenik uzme toga brašna punu šaku i ulja i sav kad, i neka to zapali sveštenik na oltaru za spomen njezin; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 3 A što ostane od toga dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmeðu žrtava koje se pale Gospodu. 4 Ako li hoæeš da prineseš dar peèeñ

u peæi, neka budu pogaèe prijesne od bijelogra brašna, zamijeæene s uljem, ili kolaèi prijesni, namazani uljem. 5 Ako li ti je dar peèeno što u tavi, neka je od bijelogra brašna bez kvasca zamijeæeno s uljem. 6 Razlomi ga na dijelove, i polij uljem; to je dar. 7 Ako li ti je dar gotovljen u kotliæu, neka je od bijelogra brašna s uljem. 8 I donesi dar koji naèiniš od toga Gospodu, i podaj ga svešteniku, i on æe ga odnijeti na oltar; 9 I uzeæe sveštenik od dara spomen njegov, i zapalijæe ga na oltaru; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 10 A što ostane od dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmeðu žrtava koje se pale Gospodu. 11 Nijedan dar koji prinosite Gospodu da ne bude s kvascem; jer ni kvasca ni meda ne treba da palite na žrtvu ognjenu Gospodu. 12 Samo u žrtvi od prvina možete to prinijeti Gospodu; ali na oltar ne meæeite za ugodni miris. 13 A svaki dar koji prinosiš osoli solju, i nemoj ostaviti dara svojega bez soli zavjeta Boga svojega; sa svakim darom svojim prinesi soli. 14 A kad prinosiš dar od prvina Gospodu, klasove nove osuši na ognju, i što istreš iz klasova novih prinesi na dar od prvina svojih. 15 I polij ga uljem i kad metni na nj; to je dar. 16 I sveštenik uzevši istrvenoga žita i ulja sa svijem kadom neka zapali spomen. To je žrtva ognjena Gospodu.

3 Kad ko prinosi žrtvu zahvalnu, ako od goveda prinosi, muško ili žensko neka prinese zdravo pred Gospodom. 2 I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je sveštenik zakolje na vratima šatora od sastanka, i krvlju njezinom neka sinovi Aronovi sveštenici pokrope oltar ozgo unaokolo. 3 Potom neka sveštenik prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na njima; 4 I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu što je na jetri, neka je izvadi s bubrežima. 5 I neka to zapale sinovi Aronovi na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom, koja bude na drvima na ognju. To je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. 6 Ako li od sitne stoke prinosi na žrtvu zahvalnu Gospodu, muško ili žensko neka prinese zdravo. 7 Ako prinosi jagnje na žrtvu, neka ga prinese pred Gospodom; 8 I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka; i neka pokrope sinovi Aronovi krvlju njezinom oltar ozgo unaokolo. 9 Potom neka sveštenik prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo, cio rep do leða, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima; 10 I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi; 11 I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene Gospodu. 12 Ako li prinosi kozu, neka je prinese pred Gospodom. 13 I neka joj

metne ruku svoju na glavu, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka, i neka sinovi Aronovi pokrope krvlju njezinom oltar ozgo unaokolo. **14** Potom neka sveštenik prinese od nje na žrtvu što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima, **15** I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi; **16** I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene za ugodni miris. Sve je salo Gospodnje. **17** Vječan zakon neka vam bude od koljena do koljena u svijem stanovima vašim: da ne jedete sala ni krvi.

4 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **2** Kaži sinovima

Izrajljevim, i reci: ako ko zgrijšeš nehotice i učini što god što je Gospod zabranio da se ne čini, **3** Ako sveštenik pomazani zgrijšeš, te bude na griješi narodu, neka za griješi svoj koji je učinio prinese tele zdravo Gospodu na žrtvu za griješi. **4** I dovedavši tele na vrata šatora od svjedočanstva pred Gospoda, neka metne ruku svoju teletu na glavu, i zakolje tele pred Gospodom. **5** I neka uzme sveštenik pomazani krv od teleta, i unese je u šator od sastanka. **6** I neka zamoći sveštenik prst svoj u krv, i krvlju sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom od svetinje. **7** I neka pomaže sveštenik tom krvlju rogove oltaru, na kom se kadi mirisima pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv od teleta svu neka izlije na podnožje oltaru, na kom se pale žrtve na vratima šatora od sastanka. **8** I neka izvadi sve salo iz teleta za griješi, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima; **9** I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri s bubrežima neka izvadi, **10** Onako kako se vadi iz goveđeta za žrtvu zahvalnu; i neka zapali sveštenik na oltaru, na kom se žrtva pali. **11** A kožu od teleta i sve meso s glavom i s nogama i crijeva i balegu, **12** I cijelo tele neka iznese napolje iz okola na čisto mjesto, gdje se prosipa pepeo, i neka ga spali ognjem na drvima; na mjestu gdje se prosipa pepeo neka se spali. **13** Ako li bi sav zbor sinova Izrajljevih zgrijšeš nehotice i ne bi zbor znao za to, i učinili bi što god što je Gospod zabranio da se ne čini, te bi skrivili, **14** Kad se dozna za griješi koji su učinili, onda neka zbor prinese tele na žrtvu za griješi, i neka ga dovedu pred šator od sastanka. **15** I starješine od zobra neka metnu teletu na glavu ruke svoje pred Gospodom, i sveštenik neka zakolje tele pred Gospodom. **16** I sveštenik pomazani neka unese krv od teleta u šator od sastanka, **17** I neka sveštenik zamoći prst svoj u krv, i sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom. **18** I tom krvlju neka pomaže rogove oltaru koji je pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru na kom se pali žrtva, na

vratima šatora od sastanka. **19** A sve salo izvadivši iz njega neka zapali na oltaru. **20** I s tijem teletom neka čini onako kako čini s teletom za svoj griješi, tako neka učini s njim; tako æe ih sveštenik očistiti od griješi, i oprostite im se. **21** A tele neka iznese napolje iz okola, i spali ga kao i prvo tele; to je žrtva za griješi svega zbra. **22** Ako li poglavar zgrijšeš, i učini nehotice što god što je Gospod Bog njegov zabranio da se ne čini, te skrivi, **23** Kad dozna za griješi svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare muško, zdravo. **24** I neka metne ruku svoju jaretu na glavu, i sveštenik neka ga zakolje gdje se kolje žrtva paljenica pred Gospodom; to je žrtva za griješi. **25** I neka uzme sveštenik krv od žrtve za griješi na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se žrtva pali; a ostalu krv neka izlije na podnožje oltaru na kom se žrtva pali. **26** A sve salo neka zapali na oltaru kao salo od žrtve zahvalne; i tako æe ga očistiti sveštenik od griješi njegova, i oprostite mu se. **27** Ako li ko iz prostoga naroda zgrijšeš nehotice, i učini što god što je Gospod zabranio da se ne čini, te skrivi, **28** Kad dozna za griješi svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare žensko zdravo za griješi, koji je učinio. **29** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za griješi, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica. **30** I neka uzme sveštenik krv od nje na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru. **31** I sve salo iz nje neka izvadi kao što se vadi salo iz žrtve zahvalne, i neka ga zapali sveštenik na oltaru za ugodni miris Gospodu; a tako æe ga očistiti od griješi sveštenik, i oprostite mu se. **32** Ako li bi doveo između ovaca na žrtvu za griješi, neka dovede žensko zdravo. **33** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za griješi, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica. **34** I neka uzme sveštenik krv od žrtve za griješi na prst svoj, i neka pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru. **35** I sve salo neka izvadi kao što se vadi salo iz jagnjeta za žrtvu zahvalnu; i neka ga sveštenik zapali na oltaru za žrtvu ognjenu Gospodu; i tako æe ga očistiti sveštenik od griješi njegova, koji je učinio, i oprostite mu se.

5 I kad ko zgrijšeš što ēuve kletvu i bude joj svjedok vidjevši ili ēuvši, pa ne kaže, nosiæe svoje bezakonje. **2** Ili kad se ko dotakne nečiste stvari, strva od nečiste zvjerke ili strva od nečista živineta ili strva od nečiste životinje koja gamije, ako i u neznanju učini, ipak æe se oskrvniti, i biæe kriv. **3** Ili kad se dotakne nečistote ēovjeđe, bila nečistota njegova kaka mu drago, kojom se oskrvni, znajuæi ili ne znajuæi, kriv je. **4** Ili kad se ko zakune govoreći svojim

ustima da æe uèiniti što zlo ili dobro, a za koju god stvar za koju èovjek govorí zaklinjuæi se, znao ili ne znao, kriv je za jednu od tijeh stvari. **5** Kad bude kriv za koju od tijeh stvari, neka prizna griješ svoj. **6** I neka dovede na žrtvu Gospodu za griješ, što je zgriješio, žensko od sitne stoke, jagnje ili jare, za grije; i sveštenik æe ga oèistiti od grijeha njegova. **7** Ako li ne bi mogao prinijeti jagnjeta ili jareta, onda neka doneše na žrtvu Gospodu za prijestup, kojim je zgriješio, dvije grlice ili dva golubiæa, jedno na žrtvu za grijeah a drugo na žrtvu paljenicu. **8** Neka doneše svešteniku, a on neka prinese prvo ono što je za grije, i noktom neka mu zasijeèe glavu k šiji, ali da ne razdvoji. **9** I krvlju od žrtve za grije neka pokropi strane oltaru; a što ostane krvi neka se iscijedi na podnožje oltaru. To je žrtva za grije. **10** A od drugoga neka naèini žrtvu paljenicu po obieàju; tako æe ga oèistiti sveštenik od grijeha njegova, koji je uèinio, i oprostiaæe mu se. **11** Ako li ne bi mogao prinijeti ni dvije grlice ili dva golubiæa, onda neka za žrtvu za to što je zgriješio doneše desetinu efe bijelog braæna da bude žrtva za grije, a neka ne dodaje ulja i ne meæe kada, jer je žrtva za grije. **12** I kad doneše k svešteniku, neka uzme sveštenik punu šaku za spomen njezin, i neka zapali na oltaru pored žrtve ognjene Gospodu. To je žrtva za grije. **13** I oèistiæe ga sveštenik od grijeha, kojim se ogriješio u èem god od ovoga, i oprostiaæe mu se; a ostatak æe biti svešteniku kao od dara. **14** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **15** Ko se prevari, te se ogriješi nehotice o stvari posveæene Gospodu, neka prinese na žrtvu Gospodu za prijestup svoj ovna zdrava s cijenom, kojom ti precijeniæ svetu stvar na slike srebrne, po sikkima svetim, prema prijestupu. **16** I tako koliko se ogriješio o svetu stvar neka naknadi, i na to još neka dometne peti dio, i neka da svešteniku; a sveštenik æe ga oèistiti ovnom prinesenjem na žrtvu za prijestup, i oprostiaæe mu se. **17** Ko zgriješi i uèini štogod što je Gospod zabranio da se ne èini, ako i nije znao, ipak je kriv, i nosiæe svoje bezakonje. **18** Neka dovede k svešteniku ovna zdrava s cijenom kojom precijeniæ prijestup; i oèistiæe ga sveštenik od grijeha njegova, koji je uèinio ne znajuæi, i oprostiaæe mu se. **19** Prijestup je; zgriješio je Gospodu.

6 Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kad ko zgriješi i uèini zlo djelo Gospodu udarivši u bah bližnjemu svojemu za ostavu ili za stvar predanu u ruke ili otevši što ili zanesavši bližnjega svojega, **3** ili naðe izgubljeno što, pa udari u bah, ili se krivo zakune za koju god stvar koju može èovjek uèiniti i ogriješiti se njom, **4** Kad tako zgriješi i skrivi, neka vrati što je oteo ili prisvojio prijevarom ili što mu je bilo dano na

ostavu ili što je izgubljeno našao, **5** ili za što se zakleo krivo, neka plati cijelo i još dometne peti dio onome èije je; neka mu da onaj dan kad prinese žrtvu za svoj grijeh. **6** A na žrtvu za grije svoj neka prinese Gospodu ovna zdrava, sa cijenom kojom precijeniæ krivicu neka ga dovede svešteniku. **7** I oèistiæe ga sveštenik pred Gospodom, i oprostiaæe mu se svaka stvar koju je uèinio, te skrivo. **8** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **9** Zapovjedi Aronu i sinovima njegovijem, i reci im: ovo je zakon za žrtvu paljenicu: žrtva paljenica neka stoji na ognju na oltaru cijelu noæ do jutra, i oganj na oltaru neka gori jednak. **10** Sveštenik neka obuèe svoju haljinu lanenu, i gaæe lanene neka obuèe na tijelo svoje, i neka zgrne pepeo kad oganj spali na oltaru žrtvu paljenicu, i neka ga izruëi kod oltara. **11** Potom neka svuèe haljine svoje i obuèe druge haljine, i neka iznese pepeo napolje iz okola na èisto mjesto. **12** A oganj što je na oltaru neka gori na njemu, neka se ne gasi, nego neka sveštenik loži na oganj drva svako jutro, i neka namješta na nj žrtvu paljenicu, i neka pali na njemu salo od žrtava zahvalnih. **13** Oganj neka jednak gori na oltaru, neka se ne gasi. **14** A ovo je zakon za dar: sinovi Aronovi neka ga prinose Gospodu pred oltarom. **15** Uzevši šaku bijelog braæna i ulja od dara i sav kad koji bude na daru, neka zapali na oltaru spomen njegov na ugodni miris Gospodu. **16** A što preteèe, neka jede Aron i sinovi njegovi; neka se jede bez kvasca na svetom mjestu; u trijemu šatora od sastanka neka jedu. **17** Neka se ne mijesi s kvascem; to im dadoh da im bude dio od žrtava mojih ognjenih; to je svetinja nad svetinjama kao žrtva za grije i kao žrtva za prijestup. **18** Svako muško između sinova Aronovih neka to jede zakonom vjeènim od koljena do koljena od žrtava koje se pale Gospodu; što se god dotakne toga, biæe sveto. **19** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **20** Ovo je žrtva Aronova i sinova njegovijeh, koju æe prinositi Gospodu onaj dan kad se koji pomaže: desetinu efe bijelog braæna za dar svagdaænji, polovinu ujutru a polovinu uveèe. **21** U tavi s uljem neka se gotovi; prženo neka doneše; i pržene komade dara neka prinese na ugodni miris Gospodu. **22** I sveštenik između sinova njegovijeh, koji bude pomazan nakon njega, neka èini tako isto zakonom vjeènim; neka se pali Gospodu sve to; **23** I svaki dar sveštenikov neka se sav spali, a neka se ne jede. **24** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **25** Kaži Aronu i sinovima njegovijem, i reci: ovo je zakon za žrtvu radi grijeha: na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica, neka se kolje i žrtva za grije pred Gospodom; svetinja je nad svetinjama. **26** Sveštenik koji prinese žrtvu za grije neka je jede; na svetom mjestu neka se jede, u trijemu od šatora od sastanka. **27** Što se god dotakne mesa njezina,

biæe sveto; i ako ko pokapa krvlju njezinom haljinu, ono što pokapa neka opere na svetom mjestu. **28** I sud zemljani u kojem bude kuhanu neka se razbije; ako li je kuhanu u sudu mјedenom, neka se istre i vodom opere. **29** Svako muško između sveštenika neka to jede; svetinja je nad svetinjama. **30** Ali nijeđna žrtva za grijeħ, od koje se krv unese u šator od sastanka da se uèini oèišaenje od grijeha u svetinji, neka se ne jede, nego neka se ognjem sažeže.

7 A ovo je zakon za žrtvu radi prijestupa; svetinja je nad svetinjama. **2** Na kojem se mjestu kolje žrtva paljenica, na onom neka se kolje i žrtva za prijestup; i krvlju njezinom neka se pokropi oltar ozgo unaokolo. **3** A sve salo njezino neka se prinese, i rep i salo što pokriva crijeva, **4** I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri neka izvadi s bubrezima, **5** I neka zapali to sveštenik na oltaru na žrtvu ognjenu Gospodu; to je žrtva za prijestup. **6** Svako muško između sveštenika neka je jede; na svetom mjestu neka se jede; svetinja je nad svetinjama. **7** Žrtva je za prijestup kao žrtva za grijeħ, jedan je zakon za obje; koji sveštenik uèini njom oèišaenje, njegova je. **8** A kad sveštenik prinese èiju žrtvu paljenicu, koža od žrtve koju prinese njegova je. **9** I svaki dar peèen u peæi ili zgotovljen u kotlæu ili u tavi, onoga je sveštenika koji ga prinese. **10** I svaki dar zamiješen s uljem ili suh, svijeh je sinova Aronovih, kako jednoga tako drugoga. **11** A ovo je zakon za žrtvu zahvalnu, koja se prinese Gospodu: **12** Ako bi je ko prinosi da zahvali, neka prinese na žrtvu zahvalnu kolaèe bez kvasca zamiješene s uljem i pogaèe bez kvasca namazane uljem, i bijelogra brašna popržena s tijem kolaèima zamiješenim s uljem. **13** Osim kolaèa hljeb kiseli neka prinese za prinos svoj sa žrtvom zahvalnom, kojom zahvaljuje. **14** I od svega što prinosi neka prinese po jedno za žrtvu podignutu Gospodu; i to æe biti onoga sveštenika koji pokropi krvlju od žrtve zahvalne. **15** A meso od žrtve zahvalne, kojom se zahvaljuje, neka se pojede onaj dan kad se prinese; i neka ne ostaje ništa do jutra. **16** Ako li prinese žrtvu radi zavjeta ili od volje, neka se jede onaj dan kad se prinese; ako što ostane, neka se pojede sjutradan. **17** Ako li što mesa od te žrtve ostane do treæega dana, neka se sažeže ognjem. **18** Ako li bi ko treæi dan jeo mesa od žrtve zahvalne, neæee biti ugodan onaj koji je prinio, niti æee mu se ona primiti, nego æee biti mrska, i ko bi je god jeo, nosiæe grijeħ svoj. **19** I meso koje bi se dotaklo èega neèistoga, da se ne jede, nego neka se sažeže ognjem; a drugo meso može jesti ko je god èist. **20** Ako bi jeo mesa od žrtve zahvalne prinesene Gospodu, a ne bi bio èist, taj da se istrijebi iz naroda svojega. **21** I ko

se dotakne èega neèistoga, ili neèista èovjeka ili neèista živinèeta, ili kojega mu drago gada neèistoga, pa jede mesa od žrtve zahvalne prinesene Gospodu, taj da se istrijebi iz naroda svojega. **22** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **23** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ne jedite sala od vola ni od ovce ni od koze. **24** Može se uzeti za svaku potrebu salo od živinèeta koje crkne ili ga zvjerka razdre; ali ga ne jedite; **25** Ko li bi jeo salo od stoke koju prinosi èovjek na žrtvu ognjenu Gospodu, neka se istrijebi iz naroda svojega onaj koji jede. **26** Ni krvi ne jedite u stanovima svojim ni od ptice niti od kojega živinèeta. **27** Svaki koji bi jeo kakovu krv, neka se istrijebi iz naroda svojega. **28** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **29** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ko prinosi žrtvu svoju zahvalnu Gospodu, neka doneše Gospodu prinos svoj od žrtve zahvalne. **30** Svojim rukama neka doneše što se sažiže Gospodu, salo s grudima neka doneše, i grudi neka se obrnu tamo i amo na žrtvu pred Gospodom. **31** A sveštenik neka zapali salo na oltaru, grudi pak nek budu Aronu i sinovima njegovim. **32** I desno pleæe od svojih žrtava zahvalnih podajte svešteniku da bude žrtva podignuta. **33** A koji između sinova Aronovih prinese krv i salo od žrtve zahvalne, njemu neka bude desno pleæe. **34** Jer grudi što se obræu i pleæe što se podiže uzeh od sinova Izrailjevih od svijeh njihovijeh žrtava zahvalnih, i dadoh Aronu svešteniku i sinovima njegovim zakonom vjeènim da se uzimaju od sinova Izrailjevih. **35** To je pomazanoga Arona i pomazanih sinova njegovih od ognjenih žrtava Gospodnjih od dana kad ih dovede da vrše službu sveštenièku Gospodu. **36** To zapovjedi Gospod da im od dana kad ih pomaza daju sinovi Izrailjevi zakonom vjeènim od koljena na koljeno. **37** To je zakon za žrtvu paljenicu, za dar, za žrtvu radi grijeha i za žrtvu radi prijestupa, i za osveštanje i za žrtvu zahvalnu, **38** Što je Gospod zapovjedio Mojsiju na gori Sinajskoj kad zapovjedi sinovima Izrailjevim u pustinji Sinajskoj da prinose žrtve svoje Gospodu.

8 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Uzmi Arona i sinove njegove s njim i odjelo i ulje pomazanja i tele za žrtvu radi grijeha i dva ovna i kotaricu prijesnjih hljebova. **3** I saberi sav zbor pred vrata šatoru od sastanka. **4** I uèini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, i sabra se zbor pred vrata šatoru od sastanka. **5** I reèe Mojsije zboru: ovo je zapovjedio Gospod da se uèini. **6** I dovede Mojsije Arona i sinove njegove, i opra ih vodom. **7** I obuèe mu košulju, i opasa ga pojasom, i ogrnu ga plaštem, i metnu mu svrh njega opleæak, i steže oko njega pojas od opleæka, i opasa ga njim. **8** I metnu na nj naprsnik, a na naprsnik metnu Urim

i Tumim. 9 Još mu metnu kapu na glavu, i na kapu metnu sprjed ploče zlatnu, krunu svetu, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. 10 I uze Mojsije ulje pomazanja, i pomaza šator i sve stvari u njemu, i osveti ih. 11 I pokropi njim oltar sedam puta, i pomaza oltar i sve sprave njegove, i umivaonici i podnožje njezino, da se osveti. 12 I izli ulja pomazanja na glavu Aronu, i pomaza ga da se osveti. 13 I dovede Mojsije sinove Aronove, i obuće im košulje, i opasa ih pojasmom, i veza im kapice na glave, kao što mu bješe zapovjedio Gospod. 14 I dovede tele za grijehe, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu teletu za grijehe. 15 I zakla ga Mojsije, i uvezši krvi njegove pomaza rogove oltaru unaokolo prstom svojim, i očisti oltar, a ostalu krv izli na podnožje oltaru, i osveti ga da se na njemu čini očišćenje od grijeha. 16 I uze sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i zapali Mojsije na oltaru. 17 A tele s kožom i s mesom i balegom spali ognjem iza okola, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. 18 I dovede ovna za žrtvu paljenicu, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu; 19 I zakla ga Mojsije, i pokropi krvlju njegovom oltar ozgo unaokolo. 20 I isjekavši ovna na dijelove zapali Mojsije glavu i dijelove i salo. 21 A crijeva i noge opa vodom, i tako spali Mojsije svega ovna na oltaru; i bi žrtva paljenica za ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. 22 I dovede drugoga ovna, ovna za posvećenje; i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu. 23 I zaklavši ga Mojsije uze krvi njegove, i pomaza njom kraj desnoga uha Aronu i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. 24 I dovede Mojsije sinove Aronove, pa i njima pomaza istom krvlju kraj desnoga uha i palac desne ruke i palac desne noge; a ostalu krv izli Mojsije po oltaru unaokolo. 25 Potom uze salo i rep i sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i pleće desno, 26 A iz kotarice u kojoj stajahu prijesni hljebovi pred Gospodom uze jedan kolač prijesan, i jedan kolač hljeba s uljem i jednu pogaću, i metnu na salo i na pleće desno. 27 I metnu to sve Aronu u ruke, i sinovima njegovim u ruke, i obrnu tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom. 28 Poslijе uvezši to iz ruku njihovih Mojsije zapali na oltaru svrh žrtve paljenice; to je posvećenje na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu. 29 I uze Mojsije grudi, i obrnu ih tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom; i od ovna posvetnoga dopade Mojsiju dio, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. 30 I uze Mojsije ulja za pomazanje i krvi koja bješe na oltaru, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim; i tako posveti Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim. 31

Potom reče Mojsije Aronu i sinovima njegovim: kuhanje to meso na vratima šatora od sastanka, i ondje ga jedite i hljeb posvetni što je u kotarici, kao što sam zapovjedio rekavši: Aron i sinovi njegovi neka jedu to. 32 A što ostane mesa ili hljeba, ognjem sažezite. 33 I ne izlazite s vrata šatora od sastanka sedam dana, dokle se ne navrše dani posvećenja vašega, jer æete se sedam dana posvećivati. 34 Kako je bilo danas, tako je Gospod zapovjedio da se čini, da biste se očistili od grijeha. 35 Zato na vratima šatora od sastanka ostanite danju i noæu za sedam dana, i izvršite što je Gospod zapovjedio da izvršite, da ne pomrete, jer mi je tako zapovjeđeno. 36 I Aron i sinovi njegovi uèiniše sve što bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija.

9 A u osmi dan sazva Mojsije Arona i sinove njegove i starješine Izraelske. 2 I reče Aronu: uzmi tele za žrtvu radi grijeha i ovna za žrtvu paljenicu, oba zdrava; i prinesi ih pred Gospodom. 3 A sinovima Izraeljevim kaži i reci: uzmite jare za žrtvu radi grijeha, i tele i jagnje, oboje od godine dana, i zdravo, za žrtvu paljenicu. 4 I vola i ovna za žrtvu zahvalnu, da prinesete pred Gospodom, i dar s uljem zamiješen, jer æe vam se danas javiti Gospod. 5 I uzešte što zapovjedi Mojsije, i donesošte pred šator od sastanka, i pristupivši sav zbor stadoše pred Gospodom. 6 I reče Mojsije: uèinite što je zapovjedio Gospod, i pokazaæe vam se slava Gospodnjia. 7 I reče Mojsije Aronu: pristupi k oltaru, i prinesi žrtvu za grijeh svoj i žrtvu svoju paljenicu, i očisti od grijeha sebe i narod; i prinesi žrtvu narodu i očisti ih od grijeha, kao što je zapovjedio Gospod. 8 Tada Aron pristupi k oltaru, i zakla tele za se. 9 I sinovi Aronovi dodaše mu krv, a on zamoči prst svoj u krv, i pomaza rogove oltaru; a ostalu krv izli na podnožje oltaru. 10 A salo i bubrege i mrežicu s jetre od žrtve za grijeh zapali na oltaru, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. 11 A meso i kožu sažezite ognjem iza okola. 12 Potom zakla žrtvu svoju paljenicu, i sinovi Aronovi dodaše mu krv od nje, i pokropi njom oltar ozgo unaokolo. 13 I dodaše mu žrtvu paljenicu isjeæenu na dijelove zajedno s glavom, i zapali je na oltaru. 14 I opravši crijeva i noge od nje, zapali ih na oltaru svrh žrtve paljenice. 15 Potom prinese žrtvu narodnu: uze jare za grijeh koje bješe za narod, i zakla ga, i prinese za grijeh kao i prvo. 16 Iza toga prinese i žrtvu paljenicu, i svrši po zakonu. 17 Prinese i dar, i uvezši od njega punu šaku zapali na oltaru svrh jutrenje žrtve paljenice. 18 Potom zakla vola i ovna na žrtvu zahvalnu za narod; i dodaše mu sinovi Aronovi krv, i pokropi njom oltar ozgo unaokolo. 19 Pa mu dodaše i salo od vola, i od ovna rep, i salo što pokriva crijeva, i bubrege i mrežicu s

jetre, **20** I metnuše sve salo na grudi, i zapali salo na oltaru. **21** A grudi i desno pleæe obrnu Aron tamo i amo na žrtvu obrtanu pred Gospodom, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **22** Tada podiže Aron ruke svoje prema narodu i blagoslovi ih; i siðe svršiv žrtvu za griješi i žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu. **23** Potom uðe Mojsije s Aronom u šator od sastanka, a kad opet izaðoše blagoslovioše narod; i slava se Gospodnja pokaza svemu narodu. **24** Jer doðe organj od Gospoda, i spali na oltaru žrtvu paljenicu i salo. I vidjevši to sav narod povika i pade nièice.

10 A sinovi Aronovi Nadav i Avijud uzevši svaki svoju kationicu metnuše organj u njih i na organj metnuše kad, i prinesoše pred Gospodom organj tuð, a to im ne bješe zapovjedio. **2** Tada doðe organj od Gospoda i udari ih, te pogiboše pred Gospodom. **3** Tada reèe Mojsije Aronu: to je što je kazao Gospod govoreæi: u onima koji pristupaju k meni biæu svet i pred cijelim narodom proslaviæu se. A Aron oæutje. **4** A Mojsije pozva Misaila i Elisafana sinove Ozila strica Aronova, i reèe im: hodite i iznesite braæeu svoju ispred svetinje napolje iz okola. **5** I pristupiše i iznesoše ih u košuljama njihovim napolje iz okola, kao što reèe Mojsije. **6** Tada reèe Mojsije Aronu i Eleazaru i Itamaru, sinovima njegovijem: nemojte otkrivati glava svojih, ni haljina svojih razdirati, da ne izginete i da se Gospod ne razgnjevi na sav zbor; nego braæea vaša, sav rod Izrailjev, neka plaæe radi požara koji uèini Gospod. **7** I vrata šatora od sastanka nemojte izlaziti, da ne izginete, jer je na vama ulje pomazanja Gospodnjega. I uèiniše po rijeèi Mojsijevoj. **8** I Gospod reèe Aronu govoreæi: **9** Vina i silovita piæa nemoj piti ti ni sinovi tvoji s tobom, kad ulazite u šator od sastanka da ne izginete. To neka vam je uredba vjeèena od koljena na koljeno. **10** Da biste mogli raspoznavati šta je sveto šta li nije, i šta je èisto šta li neèisto, **11** I da biste uèili sinove Izraeljeve svijem uredbama koje im je kazao Gospod preko Mojsija. **12** A Mojsije reèe Aronu i Eleazaru i Itamaru sinovima njegovijem koji ostaše: uzimajte dar što ostane od ognjenih žrtava Gospodnjih, i jedite s hlijebom prijesnjem kod oltara; jer je svetinja nad svetinjama. **13** Zato æete ga jesti na svetom mjestu, jer je dio tvoj i dio sinova tvojih od ognjenih žrtava Gospodnjih; jer mi je tako zapovjeðeno. **14** A grudi od žrtve obrtane i pleæe od žrtve podizane jedite na èistom mjestu, ti i sinovi tvoji i kæeri tvoje s tobom; jer je taj dio dan tebi i sinovima tvojim od zahvalnih žrtava sinova Izraeljevih. **15** Pleæe od žrtve podizane i grudi od žrtve obrtane donosiæe se sa salom što se sažiæe, da se obrne tamo i amo pred Gospodom, i biæe tvoje i sinova tvojih s tobom zakonom

vjeèenjem, kao što je zapovjedio Gospod. **16** I Mojsije potraži jare za griješi; ali gle, bješe izgorjelo; zato se razgnjevi na Eleazar i na Itamara sinove Aronove koji ostaše, i reèe: **17** Zašto ne jedoste žrtve za griješi na svetom mjestu? svetinja je nad svetinjama, i dade vam je Gospod da nosite griješi svega zbora, da bi se oèistili od grijeha pred Gospodom. **18** A eto krv njezina nije unesena u svetinju; valjaše vam je jesti na svetom mjestu, kao što sam zapovjedio. **19** Tada reèe Aron Mojsiju: eto, danas prinesoše žrtvu svoju za griješi i žrtvu svoju paljenicu pred Gospodom, i to mi se dogodi. A da sam danas jeo žrtve za griješi, bi li bilo po volji Gospodu? **20** Kad to èu Mojsije, prista na to.

11 I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi im: **2** Kažite sinovima Izraeljevim i recite: ovo su životinje koje æete jesti između svijeh životinja na zemlji: **3** Što god ima papke i papci su mu razdvojeni i preziva između životinja, to jedite. **4** Ali onijeh što samo prezivaju ili što samo imaju papke razdvojene, ne jedite, kao što je kamil, jer preziva ali nema papaka razdvojenih; da vam je neèista; **5** I pitomi zec, jer preziva ali nema papaka razdvojenih; neèist da vam je; **6** I zec divlji, jer preziva ali nema papaka razdvojenih; neèist da vam je; **7** I svinja, jer ima papke razdvojene ali ne preziva; neèista da vam je; **8** Mesa od njih ne jedite niti se strva njihova dodijevajte; jer vam je neèisto. **9** A između svega što je u vodi ovo jedite: što god ima pera i ljsku u vodi, po moru i po rijekama, jedite. **10** A što nema pera i ljske u moru i u rijekama između svega što se mièe po vodi i živi u vodi, da vam je gadno. **11** Gadno da vam je; mesa da im ne jedete, i na strv njihov da se gadite. **12** Što god nema pera i ljske u vodi, to da vam je gadno. **13** A između ptica ove da su vam gadne i da ih ne jedete: orao i jastrijeb i morski orao, **14** Ejaj i kraguj po svojim vrstama, **15** I svaki gavran po svojim vrstama, **16** I sovljaga i æuk i liska i kobac po svojim vrstama, **17** I buljina i gnjurac i ušara, **18** I labud i gem i svraka, **19** I roda i èaplja po svojim vrstama, i pupavac i ljiljak. **20** Što god gamiže a ima krila i ide na èetiri noge, da vam je gadno. **21** Ali između svega što gamiže a ima krila i ide na èetiri noge jedite što ima stegna na nogama svojim, kojima skaæe po zemlji. **22** Između njih jedite ove: arba po vrstama njegovim, salema po vrstama njegovim, argola po vrstama njegovim i agava po vrstama njegovim. **23** A što još gamiže a ima krila i èetiri noge, da vam je gadno. **24** I o njih æete se oskrvriti; ko se god dotakne mrtva tijela njihova, da je neèist do veèera. **25** I ko bi god nosio mrtva tijela njihova, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera. **26** Svaka životinja koja ima papke ali nerazdvojene i ne preziva, da

vam je neèista; ko ih se god dotakne, da je neèist. **27** I što god ide na šapama između svih životinja èetvoronogih, da vam je neèisto; ko bi se dotakao strva njihova, da je neèist do veèera. **28** I ko bi nosio strv njihov, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera; to da vam je neèisto. **29** I između životinja koje pužu po zemlji da su vam neèiste: lasica i miš i kornjaèa po svojim vrstama, **30** I jež i gušter i tvor i puž i krtica. **31** To vam je neèisto između životinja koje pužu; ko ih se dotakne mrvijeh, da je neèist do veèera. **32** I svaka stvar na koju padne koje od njih mrtvo biæe neèista, bila sprava drvena ili haljina ili koža ili torba, i svaka stvar koja treba za kakav posao, neka se metne u vodu, i da je neèista do veèera, poslije da je èista. **33** A svaki sud zemljani, u koji padne što od toga, i što god u njemu bude, biæe neèist, i razbijte ga. **34** I svako jelo što se jede, ako na njega dođe onaka voda, da je neèisto, i svako piæe što se pije u svakom takom суду, da je neèisto. **35** I na što bi palo što od tijela njihova mrtva sve da je neèisto, i peæ i ognjište neka se razvali, jer je neèisto i neka vam je neèisto. **36** A studenac i ubao, gdje se voda skuplja, biæe èist; ali što se dotakne strva njihova, biæe neèisto. **37** Ako li što od strva njihova padne na sjeme, koje se sije, ono æe biti èisto. **38** Ali ako bude polito sjeme vodom, pa onda padne što od strva njihova na sjeme, da vam je neèisto. **39** I kad ugine životinja od onijeh koje jedete, ko se dotakne strva njezina, da je neèist do veèera. **40** Ako bi jeo od strva njezina, neka opere haljine svoje i da je neèist do veèera; i ko bi odnio strv njezin, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera. **41** I sve što puž po zemlji, da vam je gadno, da se ne jede. **42** Što god ide na trbuhi i što god ide na èetiri noge ili ima više nogu između svega što puž po zemlji, to ne jedite, jer je gad. **43** Nemojte se pogani nièim što gamiže i nemojte se skvrniti njima, da ne budete neèisti s njih. **44** Jer ja sam Gospod Bog vaš; zato se osveæujte i budite sveti, jer sam ja svet; i nemojte se skvrniti nièim što puž po zemlji. **45** Jer ja sam Gospod, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam budem Bog; budite dakle sveti, jer sam ja svet. **46** Ovo je zakon za zvijeri i za ptice, i za sve životinje što se mièu po vodi, i za svaku dušu živu koja puž po zemlji, **47** Da se raspoznaje neèisto od èistoga i životinja koja se jede od životinje koja se ne jede.

12 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevijem, i reci: kad žena zatrudni i rodi muško, neèista da je sedam dana; kao u dane kad se odvaja radi nemoæi svoje, biæe neèista. **3** A u osmi dan neka se obreže dijete. **4** A ona još trideset i tri dana neka ostane èisteæi se

od krvi; nijedne svete stvari da se ne dodijeva i u svetinju da ne ide dok se ne navrše dani èišæenja njezina. **5** A kad rodi žensko, onda da je neèista dvije nedjelje dana, kao kad se odvaja radi nemoæi svoje, i šezdeset i šest dana neka ostane èisteæi se od krvi. **6** A kad se navrše dani èišæenja njezina radi sina ili radi kæeri, neka donese svešteniku na vrata šatora od sastanka jagnje od godine za žrtvu paljenicu, i golupèe ili grlicu za žrtvu radi grijeha. **7** I sveštenik æe prinjeti žrtvu pred Gospodom, i oèistiæe je od grijeha njezina; i tako æe se oèistiti od teèenja krv svoje. To je zakon za ženu kad rodi muško ili žensko. **8** Ako li ne može dati jagnjeta, onda neka uzme dvije grlice ili dva golubiæa, jedno za žrtvu paljenicu a drugo za žrtvu radi grijeha; i oèistiæe je sveštenik od grijeha njezina i biæe èista.

13 Jošte reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Èovjek u koga bi na koži tijela njegova bio otok ili krasta ili bubuljica, i bilo bi na koži tijela njegova nalik na gubu, neka se dovede k Aronu svešteniku ili ka kojemu sinu njegovu svešteniku. **3** I neka sveštenik vidi boljeticu na koži tijela njegova; ako dlaka na boljetici bude pobijeljela i boljetica bude na oèi niža od ostale kože tijela njegova, onda je guba; pa kad je vidi sveštenik proglašiæe ga da je neèist. **4** Ako li bude bijela bubuljica na koži tijela njegova i ne bude na oèi niža od ostale kože niti dlaka na njoj pobijeljela, onda neka zatvori sveštenik za sedam dana èovjeka sa takom boljeticom. **5** A sedmoga dana neka vidi sveštenik; ako opazi da je boljetica ostala kako je bila i nije se dalje razišla po koži, neka ga zatvori sveštenik opet za sedam dana. **6** I neka ga sveštenik opet vidi sedmoga dana, pa ako opazi da se boljetica smanjala i nije se dalje razišla po koži, proglašiæe ga sveštenik da je èist; krasta je; i on neka opere haljine svoje i biæe èist. **7** Ako li se dalje raširi krasta po koži njegovo, pošto ga sveštenik vidi i proglaši da je èist, nanovo neka se pokaže svešteniku; **8** Ako vidi sveštenik da se krasta raširila po koži njegovo, proglašiæe sveštenik da je neèist; guba je. **9** Kad je guba na èovjeku, neka ga dovedu k svešteniku. **10** I sveštenik neka ga vidi; ako bude bijel otok na koži i dlaka bude pobijeljela, ako bi i zdravo meso bilo na otoku, **11** Guba je zastarjela na koži tijela njegova; zato æe ga sveštenik proglašiti da je neèist, i neæe ga zatvoriti, jer je neèist. **12** Ako li se guba izaspe po koži i pokriju svu kožu èovjeku od glave do pete, gdje bi god sveštenik oèima pogledao, **13** Kad sveštenik vidi da je guba pokrila svu kožu na njemu, proglašiæe da je èovjek èist, jer je sve pobijeljelo, pa je èist. **14** Ali ako se pokaže na njemu divlje meso, biæe neèist. **15** Pa kad sveštenik vidi divlje meso, proglašiæe ga da je neèist; ono je divlje meso neèisto, guba je. **16** A

kad bi se divlje meso promijenilo i pobijeljelo, neka dođe k svešteniku. 17 I kad vidi sveštenik da je boljetica pobijeljela, sveštenik æe proglasiti da je èist; èist je. 18 Kad u koga na koži bude èir, pa prođe, 19 A poslije na mjestu gdje je bio èir izade otok bijel ili bubuljica bijela i crvenkasta, neka se pokaže svešteniku. 20 Ako sveštenik vidi da je na oèi niža od ostale kože i dlaka na njoj pobijeljela, proglasitæ ga sveštenik da je neèist, guba je, izašla je iz èira. 21 Ako li sveštenik gledajuæi vidi da nije dlaka na njoj pobijeljela niti je niža od kože, nego se smanjala, onda æe ga zatvoriti sveštenik za sedam dana. 22 Ako se raširi po koži, onda æe ga sveštenik proglasiti da je neèist; bolest je. 23 Ako li ostane na svom mjestu bubuljica i ne raširi se, požiljak je od èira; zato æe ga sveštenik proglasiti da je èist. 24 Ako se ko po koži ožeže ognjem, pa pošto se zalijeèi ostane bubuljica bijela i crvenkasta ili samo bijela, 25 Neka ga vidi sveštenik; ako dlaka na bubuljici bude pobijeljela i ako na oèi bude niža nego koža, guba je, izašla je iz ožegline; zato æe ga sveštenik proglasiti da je neèist; guba je. 26 Ako li sveštenik vidi da na bubuljici nema bijele dlake niti je niža od kože, nego se smanjala, zatvoritæ ga za sedam dana. 27 Pa æe je sedmoga dana pogledati sveštenik; ako se bude raširila po koži, tada æe ga sveštenik proglasiti da je neèist; guba je. 28 Ako li bubuljica bude ostala na svom mjestu, i ne bude se raširila po koži, nego se smanjala, onda je rana od toga što se ožegao; zato æe ga sveštenik proglasiti da je èist, jer je požiljak od ožegline. 29 Ako u èovjeka ili u žene bude boljetica na glavi ili na bradi, 30 Sveštenik neka vidi boljeticu; ako na oèi bude niža od ostale kože i na njojzici dlaka žukasta i tanka, sveštenik æe proglasiti da je neèist; ospa je, guba na glavi ili na bradi; 31 A kad sveštenik vidi boljeticu, i opazi da na oèi nije niža od ostale kože i da nema na njoj crne dlake, tada æe zatvoriti sveštenik za sedam dana onoga na kom je ospa. 32 Pa kad sveštenik sedmi dan vidi a ospa se nije dalje razišla niti dlaka na njoj požutjela, niti je na oèi ospa niža od kože, 33 Tada neka se obrije, ali ospu da ne obrije, i sveštenik neka zatvori još za sedam dana onoga na kom je ospa. 34 I sedmoga dana neka sveštenik opet vidi ospu; ako opazi da se ospa nije dalje razišla po koži niti je na oèi niža od ostale kože, tada æe ga proglasiti sveštenik da je èist, pa neka opere haljine svoje, i biæe èist. 35 Ako li se raširi ospa po koži, pošto bude proglašen da je èist, 36 Tada neka ga vidi sveštenik; ako se bude raširila ospa po koži, neka više ne gleda sveštenik ima li žutijeh dlaka; neèist je. 37 Ako li opazi da je ospa ostala gdje je bila i da je crna dlaka izrasla po njoj, zalijeèila se ospa, èist je, i sveštenik æe proglasiti da je èist. 38 Kad

u èovjeka ili u žene budu bubuljice po koži tijela njihova, bubuljice bijele, 39 Sveštenik neka vidi; ako na koži tijela njihova budu bijele bubuljice male, bijela je ospa izašla po koži, èist je. 40 Kome opadne kosa s glave, æelav je, èist je. 41 Ako mu sprijeda opadne kosa s glave, pola je æelav, i èist je. 42 Kad na glavi sasvijem æelavoj ili pola æelavoj bude bijela i crvenkasta boljetica, guba je, izašla na glavi svoj æelavoj ili pola æelavoj. 43 I neka ga vidi sveštenik; ako opazi da je bijel i crvenkast otok na glavi svoj æelavoj ili pola æelavoj nalik na gubu po koži ostalog tijela, 44 Èovjek je gubav, neèist je, i sveštenik æe ga proglasiti da je neèist; guba mu je na glavi. 45 A gubavac na kom je ta bolest, neka ide u haljinama razdrtijem i gologlav, i usta neka zastre, i neka vièe: neèist, neèist. 46 Dokle je god bolest na njemu, neka bude neèist; neèist je, neka živi sam, iza okola neka mu bude stan. 47 I ako na haljini bude guba, na haljini vunenog ili lanenoj, 48 Ili na osnovi ili na pouèici od lana ili od vune, ili na koži, ili na èem god od kože, 49 I ako boljetica bude zelenkasta ili crvenkasta na haljini ili na koži ili na osnovi ili na pouèici ili na èem god od kože, guba je, i neka se pokaže svešteniku. 50 I kad vidi sveštenik bolest, neka zatvori za sedam dana stvar na kojoj je guba. 51 I sedmoga dana ako vidi da se dalje razišla bolest po haljini ili po osnovi ili po pouèici ili po koži ili po èemu god od kože, ljuta je guba bolest ona, stvar je neèista. 52 Zato neka spali onu haljinu ili osnovu ili pouèicu od vune ili od lana, ili što god bude od kože, na èem bude bolest; jer je ljuta guba, ognjem neka se spali. 53 Ako li opazi sveštenik da se bolest nije razišla po haljini ili po osnovi ili pouèici, ili po èemu god od kože, 54 Tada neka zapovjedi sveštenik da se opere ono na èem je bolest, pa onda neka zatvori opet za sedam dana. 55 Pa neka vidi sveštenik pošto se opere stvar na kojoj je bolest, i ako opazi da bolest nije promijenila boje svoje, ako se i ne bude dalje razišla, stvar je neèista, spali je ognjem; jer je ljuta guba na gornjoj ili na donjoj strani. 56 Ako li vidi sveštenik da se mjesto smanjalo pošto je oprano, onda neka ga otkine od haljine ili od kože ili od osnove ili od pouèice. 57 Ako li se opet pokaže na haljini ili na osnovi ili na pouèici ili na èem god od kože, guba je koja se širi, ognjem spali ono na èem bude. 58 A haljinu ili osnovu ili pouèicu ili što mu drago od kože, kad opereš, pa otide s njega ta bolest, operi još jednom, i biæe èisto. 59 Ovo je zakon za gubu na haljinu vunenog ili lanenoj, ili na osnovi ili na pouèici, ili na èem god od kože, kako se može znati je li što èisto ili neèisto.

14 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Ovo je zakon za gubavca kad se èisti: neka se dovede k svešteniku, 3

A sveštenik neka izađe iza okola; i ako vidi da je izljeèena guba na gubavcu, **4** Onda æe zapovjetiti sveštenik onome koji se èisti da uzme dvije ptice žive èiste, i drvo kedrovo i crvca i isopa. **5** I neka zapovjedi sveštenik da se jedna ptica zakolje nad sudom zemljanim nad vodom živom. **6** Pa neka uzme živu pticu i drvo kedrovo i crvac i isop, i sve to zajedno sa životom pticom neka zamoèi u krv od ptice zaklane nad vodom živom. **7** I neka pokropi sedam puta onoga koji se èisti od gube, i neka ga proglaši da je èist, i neka pusti živu pticu u polje. **8** Tada koji se èisti neka opere haljine svoje i obrije sve dlake svoje, i neka se okupa u vodi, i biæe èist; potom neka uðe u oko, ali da stoji napolju ne ulazeæi u svoj šator sedam dana. **9** A u sedmi dan neka obrije sve dlake svoje, glavu i bradu i obrve nad oèima, i sve dlake svoje neka obrije, i neka opere haljine svoje, pa neka se okupa u vodi i biæe èist. **10** A u osmi dan neka uzme dva jagnjeta zdrava i jednu ovcu od godine zdravu i tri desetine efe bijelog brašna zamiješena s uljem za dar, i jedan log ulja. **11** A sveštenik koji ga èisti neka postavi onoga koji se èisti zajedno s tijem stvarima pred Gospodom na vratima šatora od sastanka. **12** I uzevši sveštenik jedno jagnje neka ga prinese na žrtvu za prijestup zajedno s logom ulja, i neka obrne tamo i amo pred Gospodom na žrtvu obrtanu. **13** A poslije neka zakolje jagnje na mjestu gdje se kolje žrtva za grijeh i žrtva paljenica na svetom mjestu, jer žrtva za prijestup pripada svešteniku kao i žrtva za grijeh; svetinja je nad svetinjama. **14** Tada neka sveštenik uzme krv od žrtve za prijestup i pomaže kraj desnoga uha onome koji se èisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. **15** Potom neka uzme sveštenik od loga ulja i naliye na dlan svoj lijevi. **16** Pa neka zamoèi sveštenik prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i neka pokropi uljem s prsta svojega sedam puta pred Gospodom. **17** A ostalijem uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se èisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po krvu od žrtve za prijestup. **18** A što još ostane ulja na dlanu svešteniku, onijem neka namaže glavu onome koji se èisti, i tako æe ga oèistiti sveštenik pred Gospodom. **19** Potom neka sveštenik prinese žrtvu za grijeh, i oèistiaæ onoga koji se èisti od svoje neèistote; a poslije neka zakolje žrtvu paljenicu. **20** I neka prinese sveštenik žrtvu paljenicu zajedno s darom na oltaru; i tako æe ga oèistiti, i biæe èist. **21** Ali ako je siromah te ne može donijeti toliko, onda neka uzme jedno jagnje za žrtvu radi prijestupa da se prinese žrtva obrtna za oèišæenje njegovo, i jednu desetinu efe bijelog brašna zamiješena s uljem za dar, i log ulja. **22** I dvije grlice ili dva golubiaæa, koje može priskrbiti, da

bude jedno žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica. **23** I to neka doneše u osmi dan svojega èišæenja svešteniku na vrata šatora od sastanka pred Gospodom. **24** Tada sveštenik neka uzme jagnje za prijestup i log ulja, i to neka sveštenik obrne pred Gospodom za žrtvu obrtanu. **25** I neka zakolje jagnje za žrtvu radi prijestupa, i uzevši sveštenik krv od žrtve za prijestup neka pomaže kraj desnoga uha onome koji se èisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. **26** I ulja neka naliye sveštenik na dlan svoj lijevi, **27** Pa neka zamoèi prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i pokropi njim sedam puta pred Gospodom. **28** I uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se èisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po mjestu gdje je krv od žrtve za prijestup. **29** A što ostane ulja na dlanu svešteniku, onijem neka namaže glavu onome koji se èisti; i tako æe ga oèistiti pred Gospodom. **30** Tako neka uèini i s jednom grlicom ili golupèetom od onijeh koje priskrbi. **31** Što je priskrbio, jedno æe biti žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica s darom; i tako æe sveštenik oèistiti pred Gospodom onoga koji se èisti. **32** To je zakon za gubavca koji ne može priskrbiti svega što treba za oèišæenje. **33** I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **34** Kad doðete u zemlju Hanansku, koju æeu vam ja dati da je vaša, pa kad pustum gubu na koju kuæeu u zemlji koju æete držati, **35** Onda onaj èija je kuæea neka doðe i javi svešteniku govoreæi: èini mi se kao da je guba na kuæi. **36** A sveštenik neka zapovjedi da se isprazni kuæea prije nego on doðe da vidi gubu, da se ne bi oskvrnilo što je u kuæi; potom neka doðe sveštenik da vidi kuæeu. **37** Pa kad vidi bolest, ako bude bolest na zidovima kuæenim kao rupice zelenkaste ili crvenkaste i na oèi niže od zida, **38** Neka izaðe sveštenik iz kuæea one na vrata kuæena, i zatvori kuæeu za sedam dana. **39** Poslije opet neka doðe sveštenik u sedmi dan, pa ako vidi da se bolest dalje razišla po zidovima kuæenim, **40** Zapovjediæe sveštenik da povade kamenje na kom je bolest i da ga bace iza grada na mjesto neèisto. **41** A kuæeu zapovjediæe da ostružu iznutra svuda unaokolo, i prah što sastružu da prospu iza grada na mjesto neèisto, **42** I da uzmu drugo kamenje i uglave na mjesto gdje je bilo preðaænje kamenje; tako i blato drugo uzevši da olijepe kuæeu. **43** Ako se povrati bolest i opet izraste po kuæi, pošto se povadi kamenje i ostružje kuæea i nanovo olijepi, **44** Tada doðav sveštenik ako vidi da se bolest razišla po kuæi, ljuta je guba na kuæi, neèista je. **45** Neka se razruši ona kuæea, kamenje i drva i sav lijep od one kuæee, i neka se iznese iza grada na mjesto neèisto. **46** A ko bi uðao u kuæeu onu dok je zatvorena, da je neèist do veèera. **47** I ko

bi spavao u onoj kuæei, neka opere haljine svoje; tako i ko bi jeo u onoj kuæei, neka opere haljine svoje. **48** Ako li sveštenik došav vidi da se nije bolest razišla po kuæei pošto je kuæea nanovo olijepljena, neka proglaši sveštenik da je èista, jer se izlijeèila bolest. **49** I neka uzme da bi se kuæea oèistila dvije ptice i drvo kedrovo i crvca i isopa, **50** I neka zakolje jednu pticu nad sudom zemljanim nad vodom živom. **51** Pa neka uzme drvo kedrovo i isop i crvac i drugu pticu živu, i neka zamoèi u krv od zaklane ptice i u vodu živu, i pokropi kuæeu sedam puta. **52** I tako æe oèistiti kuæeu onu krvlju ptièejom i vodom živom i pticom živom i drvetom kedrovijem i isopom i crvcem. **53** Pa onda neka pusti pticu živu iza grada u polje; i oèistiæe kuæeu, i biæe èista. **54** Ovo je zakon za svaku gubu i za ospu, **55** Za gubu na haljinu i na kuæei, **56** I za otok i za krastu i za bubuljicu, **57** Da se zna kad je ko neèist i kad je ko èist. To je zakon za gubu.

15 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Kažite sinovima Izrailjevim i recite im: kome èovjeku teèee sjeme od tijela njegova, neèist je. **3** A ovaka je neèistota njegova od toga teèenja: ako ispusti tijelo njegovo teèenje svoje, ili se ustavi teèenje u tijelu njegovu, neèistota je na njemu. **4** Svaka postelja na kojoj leže onaj kome teèee sjeme, da je neèista; i sve na što sjede, da je neèisto. **5** I ko se god dotakne postelje njegove, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **6** I ko sjede na ono na èem je sjedio onaj kome teèee sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **7** I ko se dotakne tijela onoga kome teèee sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **8** I ako onaj kome teèee sjeme pljune na èistoga, on neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **9** I svako sedlo na kom bi sjedio onaj kome teèee sjeme, da je neèist. **10** I ko bi se dotakao èega god što je bilo pod njim, da je neèist do veèera; i ko bi što takovo nosio, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **11** I koga bi se dotakao onaj kome teèee sjeme ne opravši ruku svojih vodom, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **12** I sud zemljani kojega bi se dotakao onaj kome teèee sjeme, neka se razbije, a drveni sud neka se opere vodom. **13** A kad se onaj kome teèee sjeme oèisti od teèenja svojega, neka broji sedam dana pošto se oèisti, i neka opere haljine svoje i neka tijelo svoje opere vodom živom, i biæe èist. **14** A u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubiæa, i neka doðe pred Gospoda na vrata šatora od sastanka, i neka ih da svešteniku na vrata šatora od sastanka. **15** I neka sveštenik prinese jedno na žrtvu za grijehe a drugo na žrtvu paljenicu, i oèistiæe je sveštenik pred Gospodom od teèenja neèistote njezine. **16** Tako æete odluèivati sinove Izraeljeve od neèistota njihovijeh, da ne ginu s neèistota svojih skvrneæi šator moj što je usred njih. **17** To je zakon za onoga kome teèee sjeme i kome izaðe sjeme kad spava sa ženom te bude neèist, **18** I za ženu kad boluje od teèenja krv svoje, i za svakoga koji boluje od teèenja svoga, bilo muško ili žensko, i za èovjeka koji bi ležao s neèistom.

žrtvu paljenicu; tako æe ga oèistiti sveštenik pred Gospodom od teèenja njegova. **16** I èovjek komé izaðe sjeme kad spava sa ženom neka opere vodom cijelo tijelo svoje, i biæe neèist do veèera. **17** I svaka haljina i svaka koža na kojoj bude tako sjeme, neka se opere vodom i biæe neèisto do veèera. **18** I žena kod koje bude spavao taki èovjek, i ona i on neka se okupaju u vodi i biæe neèisti do veèera. **19** A žena kad ima vrijeme, kad ide krv od tijela njezina, neka se odvaja sedam dana, i ko je se god dotakne, da je neèist do veèera. **20** I na što god legne dok se odvaja, da je neèisto, i na što god sjede, da je neèisto. **21** I ko se dotakne postelje njezine, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **22** I ko se dotakne èega na èem je ona sjedjela, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **23** I što bi god bilo na postelji njezinoj ili na èem je ona sjedjela, pa se ko dotakne toga, da je neèist do veèera. **24** A ko bi spavao s njom te bi neèistota njezina došla na nj, da je neèist sedam dana, i postelja na kojoj leži da je neèista. **25** A žena, od koje bi išla krv dugo vremena ili osim običnoga vremena ili u običeno vrijeme ali duže, dokle god teèe neèistota njezina biæe neèista kao u vrijeme kada se odvaja. **26** Postelja na kojoj leži dokle joj god krv ide, da joj je kao postelja kad se odvaja; i na èem bi god sjedjela da je neèisto kao što je neèisto kad se odvaja. **27** I ko se god dotakne tijeh stvari, neèist je; zato neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **28** A kad se oèisti od teèenja krvi svoje, neka broji sedam dana, pa onda da je èista. **29** I u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubiæa, i neka ih odnese svešteniku na vrata šatora od sastanka. **30** I neka sveštenik prinese jedno na žrtvu za grijehe a drugo na žrtvu paljenicu, i oèistiæe je sveštenik pred Gospodom od teèenja neèistote njezine. **31** Tako æete odluèivati sinove Izraeljeve od neèistota njihovijeh, da ne ginu s neèistota svojih skvrneæi šator moj što je usred njih. **32** To je zakon za onoga kome teèee sjeme i kome izaðe sjeme kad spava sa ženom te bude neèist, **33** I za ženu kad boluje od teèenja krv svoje, i za svakoga koji boluje od teèenja svoga, bilo muško ili žensko, i za èovjeka koji bi ležao s neèistom.

16 I reèe Gospod Mojsiju pošto pogiboše dva sina Aronova, a pogiboše kad pristupiše pred Gospoda, **2** I kaza Gospod Mojsiju: reci Aronu bratu svojemu da ne ulazi u svako doba u svetinju za zavjes pred zaklopac koji je na kovèegu, da ne pogine, jer æeu se u oblaku nad zaklopcom javljati. **3** S ovijem neka ulazi Aron u svetinju: s juncem za žrtvu radi grijeha i s ovnom za žrtvu paljenicu. **4** Svetu košulju lanenu neka obuèe, i gaæee lanene neka su na

tijelu njegovu, i neka se opaše pojasom lanenjem i kapu lanenu neka metne na glavu; to su haljine svete, i neka opere tijelo svoje vodom, pa onda neka ih obuèe. 5 A od zbora sinova Izrailjevih neka uzme dva jarma za žrtvu radi grijeha, i jednoga ovna za žrtvu paljenicu. 6 I neka prinese Aron junca svojega na žrtvu za grijeh i oèisti sebe i dom svoj. 7 Potom neka uzme dva jarma, i neka ih metne pred Gospoda na vrata šatora od sastanka. 8 I neka Aron baci ždrjeb za ta dva jarma, jedan ždrjeb Gospodu a drugi ždrjeb Azazelu. 9 I neka Aron prinese na žrtvu jarma na kojega padne ždrjeb Gospodnj, neka ga prinese na žrtvu za grijeh. 10 A jarma na kojega padne ždrjeb Azazelov neka metne živa pred Gospoda, da uèini oèišæenje na njemu, pa neka ga pusti u pustinju Azazelu. 11 I neka Aron prinese junca svojega na žrtvu za grijeh i oèisti sebe i dom svoj, i neka zakolje junca svojega na žrtvu za grijeh. 12 I neka uzme kadioniku punu žeravice s oltara, koji je pred Gospodom, i pune pregristi kada mirisnoga istucanoga, i neka unese za zavjes. 13 I neka metne kad na oganj pred Gospodom, da dim od kada zakloni zaklopac koji je na svjedoèanstvu; tako neæe poginuti. 14 Poslije neka uzme krv i junca i pokropi s prsta svojega po zaklopcu prema istoku, a pred zaklopcem neka sedam puta pokropi tom krvlju s prsta svojega. 15 I neka zakolje jarma na žrtvu za grijeh narodni, i neka unese krv njegovu za zavjes; i neka uèini s krvlju njegovom kao što je uèinio s krvlju junèjom, i pokropi njom po zaklopcu i pred zaklopcem. 16 I tako æe oèistiti svetinju od neèistota sinova Izrailjevih i od prijestupa njihovih u svijetu grigesima njihovim; tako æe uèiniti i u šatoru od sastanka, koji je meðu njima usred neèistota njihovih. 17 A niko da ne bude u šatoru od sastanka kad on uðe da èini oèišæenje u svetinji, dokle ne izaðe i svrši oèišæenje za se i za dom svoj i za sav zbor Izraeljski. 18 A neka izaðe k oltaru koji je pred Gospodom, i oèisti ga; i uzevši krv i junca i krv i jarma neka pomaže robove oltaru unaokolo; 19 I neka ga pokropi ozgo istom krvlju s prsta svojega sedam puta; tako æe ga oèistiti i posvetiti ga od neèistota sinova Izrailjevih. 20 A kad oèisti svetinju i šator od sastanka i oltar, tada neka dovede jarma živoga. 21 I metnuvši Aron obje ruke svoje na glavu jarmu životu, neka ispovjedi nad njim sva bezakonja sinova Izrailjevih i sve prijestupe njihove u svijetu grigesima njihovim, i metnuvši ih na glavu jarmu neka ga da èovjeku spremnom da ga istjera u pustinju. 22 I jarma æe odnijeti na sebi sva bezakonja njihova u pustinju; i pustiæe onoga jarma u pustinju. 23 Potom neka opet uðe Aron u šator od sastanka i svuèe haljine lanene koje je obukao kad je išao u svetinju, i onđe neka ih ostavi. 24 Pa neka opere tijelo

svoje na svetom mjestu i obuèe svoje haljine; i izaðav neka prinese svoju žrtvu paljenicu i narodnu žrtvu paljenicu, i oèisti sebe i narod. 25 A salo od žrtve za grijeh neka zapali na oltaru. 26 A ko odvede jarma za Azazela, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka uðe u oko. 27 A junca za grijeh i jarma za grijeh, od kojih je krv unesena da se uèini oèišæenje u svetinji, neka iznesu napolje iz okola, i neka spale ognjem kože njihove i meso njihovo i balegu njihovu. 28 A ko ih spali, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka doðe u oko. 29 I ovo neka vam bude vjeèna uredba: deseti dan sedmoga mjeseca muèite duše svoje, i ne radite nikakoga posla, ni domorodac ni došljak koji se bavi meðu vama. 30 Jer u taj dan biva oèišæenje za vas, da se oèistite; biæete oèišæeni od svijeh grijeha svojih pred Gospodom. 31 To neka vam je poèivanje subotno, i muèite duše svoje po uredbi vjeèenoj. 32 A sveštenik koji bude pomazan i koji bude osveæen da vrši službu svešteniku na mjesto oca svojega, on neka oèišæa obukavši se u haljine lanene, haljine svete. 33 I neka oèisti svetinju svetu i šator od sastanka; i oltar neka oèisti; i sveštenike i sav narod sabrani neka oèisti. 34 I ovo neka vam je vjeèna uredba da oèišæate sinove Izraeljeve od svijeh grijeha njihovih jedanput u godini. I uèini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod.

17 Jošte reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Kaži Aronu i sinovima njegovim i svijetu sinovima Izraeljevim, i reci im: ovo je zapovjedio Gospod govoreæi: 3 Ko god od doma Izraeljeva zakolje vola ili jagnje ili kozu u okolu, ili ko god zakolje izvan okola, 4 A ne dovede na vrata šatora od sastanka, da prinese prinos Gospodu pred šatorom Gospodnjim, krv je za krv; prolije je krv; zato da se istrijebi onaj èovjek iz naroda svojega. 5 Zato sinovi Izraeljevi neka dovedu žrtve svoje, koje bi klali u polju, neka ih dovedu Gospodu na vrata šatora od sastanka k svešteniku, i neka prinесу žrtve zahvalne Gospodu. 6 I sveštenik neka pokropi krvlju po oltaru Gospodnjem na vratima šatora od sastanka, i salo neka zapali na ugodni miris Gospodu. 7 I neka više ne prinose žrtve svoje ðavolima, za kojima oni èine preljubu. Ovo neka im bude zakon vjeèan od koljena na koljeno. 8 Zato im reci: ko bi god od doma Izraeljeva ili izmeðu stranaca koji se bave meðu njima prino¾ žrtvu paljenicu ili drugu žrtvu, 9 A ne bi je doveo na vrata šatora od sastanka da je prinese Gospodu, taj èovjek da se istrijebi iz naroda svojega. 10 A ko bi god od doma Izraeljeva ili izmeðu stranaca koji se bave meðu njima jeo kakve god krv, okrenuæu lice svoje nasuprot onomu èovjeku koji bude jeo krv, i istrijebiæu ga iz

naroda njegova. 11 Jer je duša tijelu u krvi; a ja sam vam je odredio za oltar da se èiste duše vaše; jer je krv što dušu oèišæa. 12 Zato rekoh sinovima Izrailjevim: niko između vas da ne jede krv; ni došljak koji se bavi među vama da ne jede krv. 13 I ko bi god između sinova Izrailjevih ili između došljaka koji se bave kod njih ulovio zvjerku ili pticu, koja se jede, neka iscijadi krv iz nje, i zaspje je zemljom. 14 Jer je duša svakoga tijela krv njegova, to mu je duša. Zato rekoh sinovima Izrailjevim: krv nijednoga tijela ne jedite, jer je duša svakoga tijela krv njegova. Ko bi je god jeo, da se istrijebi. 15 A ko bi jeo meso od životinje koja crkne ili koju raskine zvjerku, bio domorodac ili došljak, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera, a poslije æe biti èist. 16 Ako li ih ne opere, i tijela svojega ne okupa, nosiæe bezakonje svoje.

18 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: ja sam Gospod Bog vaš. 3 Nemojte èiniti što se èini u zemlji Misirskoj, u kojoj ste živjeli, niti èinite što se èini u zemlji Hananskoj, u koju vas vodim, i po uredbama njihovijem nemojte živjeti. 4 Nego moje zakone vršite i moje uredbe držite živeæi po njima. Ja sam Gospod Bog vaš. 5 Držite uredbe moje i zakone moje; ko ih vrši, živ æe biti kroz njih. Ja sam Gospod. 6 Niko da ne pristupa k rodici svojoj po krv, da otkrije golotinju njezinu. Ja sam Gospod. 7 Golotinje oca svojega ni golotinje matere svoje ne otkrij; mati ti je; ne otkrij golotinje njezine. 8 Golotinje žene oca svojega ne otkrij; golotinja je oca tvojega. 9 Golotinje sestre svoje, kæeri oca svojega ili kæeri matere svoje, koja je roðena u kuæi ili izvan kuæe, ne otkrij golotinje njihove. 10 Golotinje kæeri sina svojega, ili kæeri kæeri svoje ne otkrij; jer je tvoja golotinja. 11 Golotinje kæeri žene oca svojega, koju je rodio otac tvoj, ne otkrij; sestra ti je. 12 Golotinje sestre oca svojega ne otkrij; jedna je krv s ocem tvojim. 13 Golotinje sestre matere svoje ne otkrij; jer je jedna krv s materom tvojom. 14 Golotinje brata oca svojega ne otkrij pristupajuæi k ženi njegovoj; strina ti je. 15 Golotinje žene sina svojega ne otkrij; snaha ti je, ne otkrij golotinje njezine. 16 Golotinje žene brata svojega ne otkrij; golotinja je brata tvojega. 17 Golotinje žene i kæeri njezine ne otkrij; kæeri sina njezina ni kæeri kæeri njezine nemoj uzeti da otkriješ golotinju njihovu; jedna su krv; zlo je. 18 Nemoj uzeti žene preko jedne žene, da je ucvijeliš otkrivajuæi golotinju drugoj za života njezina. 19 K ženi dokle se odvaja radi neèistote svoje ne idi da otkriješ golotinju njezinu. 20 Sa ženom bližnjega svojega ne lezi skvrneæi se s njom. 21 Od sjemena svojega ne daj da se odnese Molohu, da ne oskvriš imena

Boga svojega; ja sam Gospod. 22 S muškarcem ne lezi kao sa ženom; gadno je. 23 Živinèeta nikakoga nemoj obležati skvrneæi se s njim; i žena da ne legne pod živinèe; grdilo je. 24 Nemojte se skvrniti nijednom ovom stvarju; jer su se svijem tijem stvarima oskvrnili narodi koje æeu odagnati ispred vas. 25 Jer se oskvrnila zemlja, i nevaljalstvo æe njezino pohoditi na njoj, i izmetnuæe zemlja stanovnike svoje. 26 Nego vi držite zakone moje i uredbe moje, i ne èinite nijednoga ovoga gada, ni domorodac ni došljak koji se bavi među vama; 27 Jer sve ove gadove èiniše ljudi u ovoj zemlji koji su bili prije vas, i zemlja je od toga oskvrnjena; 28 Da ne izmetne zemlja vas, ako je oskvrnute, kao što je izmetnula narod koji je bio prije vas. 29 Jer ko uèini štogod od ovijeh gadova, istrijebiæe se iz naroda svojega duše koje uèine. 30 Zato držite što sam naredio da se drži, da ne èinite što od gadnijeh obièaja koji su bili prije vas, i da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

19 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Kaži svemu zboru sinova Izrailjevih, i reci im: budite sveti, jer sam ja svet, Gospod Bog vaš. 3 Svaki da se boji matere svoje i oca svojega; i držite subote moje; ja sam Gospod Bog vaš. 4 Ne obraæajte se k idolima, i bogova livenijeh ne gradite sebi; ja sam Gospod Bog vaš. 5 A kad prinosite žrtvu zahvalnu Gospodu, prinosite je drage volje. 6 U koji je dan prinesete, neka se jede, i sjutradan; a što ostane do treæega dana, neka se ognjem sažeæe. 7 A ako bi se što jelo treæi dan, gad je, neæee biti ugodna. 8 Ko bi je god jeo, nosiæe svoje bezakonje, jer oskvrni svetinju Gospodu; zato æe se istrijebiti ona duša iz naroda svojega. 9 A kad žanjete rod zemlje svoje, nemoj požeti sasvijem njive svoje, niti pabirei po žetvi. 10 Ni vinograda svojega nemoj pabireti, i nemoj kupiti zrna koja padnu po vinogradu tvojem; nego ostavi siromahu i došljaku. Ja sam Gospod Bog vaš. 11 Ne kradite; ne lažite i ne varajte bližnjega svojega. 12 Ne kunite se imenom mojim krivo; jer æeš oskvrniti ime Boga svojega. Ja sam Gospod. 13 Ne zakidaj bližnjega svojega i ne otimaj mu; plaæea nadnièarova da ne prenoæei kod tebe do jutra. 14 Nemoj psovati gluha, ni pred slijepca metati što da se spotakne; nego se boj Boga svojega; ja sam Gospod. 15 Ne èinite nepravde na sudu, ne gledaj što je ko siromah, niti se povodi za bogatijem; pravo sudi bližnjemu svojemu. 16 Ne idi kao opadæ po narodu svojem, i ne ustaj na krv bližnjega svojega; ja sam Gospod. 17 Nemoj mrziti na brata svojega u srcu svojem; slobodno iskaraj bližnjega svojega, i nemoj trpjeti grijeha na njemu. 18 Ne budi osvetljiv, i ne nosi srđnje na sinove naroda svojega; nego ljubi bližnjega

svojega kao sebe samoga; ja sam Gospod. **19** Uredbe moje držite; živinèta svojega ne puštaj na živinèe druge vrste; ne zasijevaj njive svoje dvojakim sjemenom, i ne oblaèi na se haljine od dvojaka tvari. **20** Ako bi ko obležao robinju koja je isprošena ali nije otkupljena ni oslobođena, oboje da se šibaju, ali da se ne pogube; jer nije bila oslobođena. **21** I neka on prinese Gospodu žrtvu za prijestup svoj na vrata šatora od sastanka, ovna za prijestup. **22** I neka ga oèisti pred Gospodom sveštenik ovnom prinesenim za prijestup od grijeha koji je uèinio; i oprostiaæ mu se grijeh njegov. **23** A kad doðete u zemlju i nasadite svakojakoga voæa, obrežite mu okrajak, rod njegov; tri godine neka vam je neobrezano, i ne jedite ga. **24** A èetvrte godine neka bude sav rod njegov posveæen u hvalu Gospodu. **25** Pa tek pete godine jedite voæe s njega, da bi vam se umnožio rod njegov. Ja sam Gospod Bog vaš. **26** Ništa ne jedite s krvlju. Nemojte vraèati, ni gatati po vremenu. **27** Ne strizite kose svoje uokrug, ni grdite brade svoje. **28** Za mrtvaczem ne režite tijela svojega, ni udarajte na se kakvih biljega. Ja sam Gospod. **29** Nemoj skvrniti kæeri svoje puštajuæi je da se kurva, da se ne bi zemlja prokurvala i napunila se bezakonja. **30** Držite subote moje, i svetinju moju poštujte. Ja sam Gospod. **31** Ne obraæajte se k vraèarima i gatarima, niti ih pitajte, da se ne skvrniti kæeri svoje puštajuæi je da se kurva, da se ne bi zemlja prokurvala i napunila se bezakonja. **32** Pred sijedom glavom ustani, i poštuj lice starèovo, i boj se Boga svojega. Ja sam Gospod. **33** Ako je u tebe došljak u zemlji vašoj, ne èini mu krivo. **34** Ko je došljak među vama, neka vam bude kao onaj koji se rodio među vama, i ljubi ga kao sebe samoga; jer ste i vi bili došljaci u zemlji Misirske. Ja sam Gospod Bog vaš. **35** Ne èinite nepravde u sudu, ni mjerom za dužinu, ni mjerom za težinu, ni mjerom za stvari koje se sipaju. **36** Mjerila neka su vam prava, kamenje pravo, efa prava, in prav. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske. **37** Držite dakle sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih. Ja sam Gospod.

20 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Još reci sinovima Izrailjevim: ko god između sinova Izrailjevih ili između došljaka koji se bave u Izraelju, da od sjemena svojega Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspere kamenjem. **3** I ja æeu okrenuti lice svoje nasuprot takom èovjeku, i istrijebiæu ga iz naroda njegova, što od sjemena svojega dade Molohu, i zaprzi svetinju moju i oskvri sveto ime moje. **4** Ako li narod kakogod zatvori oèi da ne vidi toga èovjeka kad da od svojega sjemena Molohu, i ne ubiju ga, **5** Ja æeu okrenuti lice svoje nasuprot onom èovjeku i nasuprot domu njegovu, i istrijebiæu ga, i sve koji za njim

èine preljubu èineæi preljubu za Molohom, iz naroda njihova. **6** Ako se obrati k vraèarima i gatarima da èini preljubu za njima, okrenuæu lice svoje nasuprot njemu, i istrijebiæu ga iz naroda njegova. **7** Zato posveæujte se, i budite sveti, jer sam ja Gospod Bog vaš. **8** I èuvajte uredbe moje i vršite ih. Ja sam Gospod koji vas posveæujem. **9** Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi; opsvao je oca svojega ili mater svoju; krv njegova na nj. **10** A èovjek koji uèini preljubu s tuðom ženom, što je uèinio preljubu sa ženom bližnjega svojega, da se pogubi i preljuboèinac i preljuboèinica. **11** Ko bi spavao sa ženom oca svojega, otkrio je golotinju oca svojega; oboje da se pogube; krv njihova na njih. **12** Ko bi spavao sa ženom sina svojega, oboje da se pogube; uèiniše sramotu; krv njihova na njih. **13** Ko bi muškarca obležao kao ženu, uèiniše gadnu stvar obojica; da se pogube; krv njihova na njih. **14** I ko bi uzeo ženu i mater njezinu, zlo je, ognjem da se spali on i ona, da ne bude zla među vama. **15** Ko bi obležao živinèe, da se pogubi; ubijte i živinèe, neka poginu, krv njihova na njih. **17** Ko bi uzeo sestru svoju, kæer oca svojega ili kæer matere svoje, vidio bi golotinju njezinu i ona bi vidjela golotinju njegovu, sramota je; zato da se istrijebe ispred sinova naroda svojega; otkrio je golotinju sestre svoje, neka nosi bezakonje svoje. **18** I ko bi spavao sa ženom kad ima vrijeme i otkrio golotinju njezinu otkrivši teèenje njezino, i ona bi otkrila teèenje krvi svoje, da se istrijebe oboje iz naroda svojega. **19** Golotinje sestre matere svoje i sestre oca svojega ne otkrij, jer bi otkrio svoju krv; neka nose bezakonje svoje. **20** Ako bi spavao sa ženom strica svojega, otkrio bi golotinju strica svojega; neka nose oboje grijeh svoj, neka pomru bez djece. **21** Ko bi uzeo ženu brata svojega, ružno je, otkrio je golotinju brata svojega; bez djece da budu. **22** Èuvajte sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih, da vas zemlja ne izmetne, u koju vas vodim da živate u njoj. **23** Nemojte živjeti po uredbama naroda koje æeu otjerati ispred vas, jer su èinili sve to, zato mi omrzoše. **24** I rekoh vam: vi æete naslijediti zemlju njihovu i ja æeu vam je dati u državu, zemlju u kojoj teèe mlijeko i med. Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas odvojih od drugih naroda. **25** Zato razlikujte stoku èistu od neèiste, i pticu èistu od neèiste, i nemojte skvrniti duša svojih stokom ili pticom ili èim god što puže po zemlji, što sam vam odvojio da je neèisto. **26** I biæete mi sveti, jer sam svet ja, Gospod, i odvojih vas od drugih naroda da budete moji. **27** A èovjek ili žena, u kojima bi bio duh vraèarski ili gatarski, da se pogube, kamenjem da se zaspnu, krv njihova na njih.

21

Još reče Gospod Mojsiju: kaži sveštenicima sinovima Aronovijem, i reci im: za mrtvaczem da se ne skvrni ni jedan u narodu svojem, 2 Osim za rodom svojim po krvi, za materom svojom ili za ocem svojim ili za sinom svojim ili za kæerju svojom ili za bratom svojim, 3 ili za rođenom sestrom svojom, djevojkom, koja nije imala muža; za njom se može oskvrniti. 4 Ako je oženjen, da se ne oskvrni za ženom svojom u narodu svojem uèinivši se neèist. 5 Da se ne naèine æelavi èupajuæi kosu s glave svoje i da ne briju brade svoje, niti se režu po tijelu svojem. 6 Neka budu sveti Bogu svojemu, i neka ne skvrne imena Boga svojega, jer prinose žrtve ognjene Gospodnje, hljeb Boga svojega, zato neka su sveti. 7 Neka se ne žene ženom kurvom ili silovanom; ni puštenicom neka se ne žene; jer su sveti Bogu svojemu. 8 I tebi neka je svaki svet, jer prinosi hljeb Boga tvojega; svet neka ti je, jer sam ja svet, Gospod, koji vas posveæujem. 9 A kæi sveštenièka koja se oskvrni kurvajuæi se, skvrni oca svojega, ognjem neka se spali. 10 A sveštenik najviši između braæee svoje, kojemu se na glavu izlilo ulje pomazanja i koji je posveæen da se oblaæi u svete haljine, neka ne otkriva glave svoje, i haljina svojih neka ne razdire. 11 I k mrtvacu nijednom neka ne ide, ni za ocem svojim ni za materom svojom da se ne oskvrni. 12 I iz svetinje neka ne izlazi, da ne bi oskvrnio svetinju Boga svojega, jer je na njemu vijenac, ulje pomazanja Boga njegova; ja sam Gospod. 13 On neka se ženi djevojkom. 14 Uдовicom ni puštenicom ni silovanom ni kurvom da se ne ženi; nego djevojkom iz naroda svojega neka se oženi. 15 I neka ne skvrni sjemena svojega u narodu svojem, jer sam ja Gospod, koji ga posveæujem. 16 Opet reče Gospod Mojsiju govoreæi: 17 Kaži Aronu i reci: u koga bi iz sjemena tvojega od koljena do koljena bila mana na tijelu, onaj neka ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega. 18 Jer нико на kome bi bila mana ne valja da pristupa, ni slijep, ni hrom, ni u koga bi bio koji ud preveæ mali ili preveæ veliki, 19 Ni u koga je slomljena noga ili ruka. 20 Ni grbav, ni drljav, ni ko ima bionu na oku, ni šugav, ni lišajiv, ni prosut. 21 U koga bi god iz sjemena Arona sveštenika bila kaka mana na tijelu, neka ne pristupa da prinosi žrtve ognjene Gospodu; mana je na njemu; da ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega. 22 Ali hljeb Boga svojega od stvari presvetih i od stvari svetih neka jede; 23 Ali za zavjes neka ne ulazi; k oltaru neka se ne približuje, jer je mana na njemu, pa neka ne skvrni svetinje moje, jer sam ja Gospod koji ih posveæujem. 24 I Mojsije kaza to Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevim.

22

I reče Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Kaži Aronu i sinovima njegovijem da se èuvaju od svetijeh stvari sinova Izrailjevih, da ne bi oskvrnili sveto ime moje u onom što mi oni posveæuju; ja sam Gospod. 3 Reci im: ko bi god iz sjemena vaæega od koljena na koljeno pristupio k svetijem stvarima, koje bi posvetili sinovi Izraeljevi Gospodu, kad je neèistota njegova na njemu, taj neka se istrijebi ispred lica mojega; ja sam Gospod. 4 Ko bi god iz sjemena Aronova bio gubav ili bi išlo sjeme od njega, neka ne jede svetijeh stvari dokle ne bude èist; tako i koji bi se dotakao koga neèista od mrtva tijela ili onoga od koga je izašlo sjeme. 5 Ili ko bi se dotakao èega što gamiæe po zemlji, od èega bi se oskvrnio, ili èovjeka od kojega bi se oskvrnio kakve mu drago radi neèistote njegove, 6 Ko bi se dotakao takoga èega, biæe neèist do veæera; zato neka ne jede svetijeh stvari ako ne okupa tijela svojega u vodi. 7 A kad zaðe sunce, biæe èist, i onda može jesti od svetijeh stvari; jer mu je hrana. 8 Mrcinoga ili što raskine zvjerka neka ne jede, da se njim ne skvrni; ja sam Gospod. 9 Tako neka drže što sam uredio da se drži, da ne navuku na se grijeha i ne umru od njega oskvrnivši se. Ja sam Gospod, koji ih posveæujem. 10 Niko drugi da ne jede svetijeh stvari, ni ukuæeanin sveštenikov ni nadnièar da ne jede svetijeh stvari. 11 A kad sveštenik kupi koga za novce, taj neka ih jede, i koji se rodi u kuæi njegovoj; oni neka jedu jela njegova. 12 Ali kæi sveštenièka kad se uda za èovjeka drugoga plemena, ona da ne jede od žrtava podignutijeh svetijeh stvari. 13 A kæi sveštenièka ako obudovi, ili je pusti muž, ako nema poroda, neka se vrati kuæi oca svojega kao što je bila u djetinjstvu svojem, hljeb oca svojega neka jede; ali niko drugoga plemena da ga ne jede. 14 A ko bi nehotice jeo svetu stvar, neka dometne peti dio i naknadni svešteniku svetu stvar, 15 Da ne bi skvrnili svetijeh stvari sinova Izraeljevih, koje prinose Gospodu, 16 I da ne bi navlaæili na njih kara za prijestup jeduæi svete stvari njihove, jer sam ja Gospod, koji ih posveæujem. 17 Još reče Gospod Mojsiju govoreæi: 18 Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izraeljevijem, i reci im: ko god od doma Izraeljeva ili između stranaca koji su u Izraelju hoæe da prinese žrtvu svoju po kakvom god zavjetu svom, ili od dobre volje svoje dar, što se prinosi Gospodu na žrtvu paljenicu, 19 Neka prinese drage volje muško zdravo od goveda ili od ovaca ili od koza. 20 Na èem bi bila mana, ono ne prinosite, jer vam se ne bi primilo. 21 I kad ko hoæe da prinese žrtvu zahvalnu Gospodu, izvršujuæi zavjet ili od svoje volje dajuæi dar, od goveda ili od sitne stoke, neka bude zdravo, da bi bilo primljeno; nikake mane da nema na njemu. 22 Slijepo ili kojemu je što slomljeno ili odbijeno, ni gutavo ni

krastavo ni lišajivo, što je tako ne prinosite Gospodu, i ne mæeite ih na oltar Gospodnji za žrtvu ognjenu. **23** A vola ili ovcu ili kozu s udrom kojim prevelikim ili premalim možeš prinijeti za dobrovoljni dar; ali za zavjet neæe se primiti. **24** Ujalovljeno uvtanjem, tuèenjem, kidanjem ili rezanjem, ne prinosite Gospodu; i ne èinite toga u zemlji svojoj. **25** I iz ruke tuòinske nemojte uzimati nijedne stvari da prinesete hljeb Bogu svojemu; jer je kvar njihov u njima; imaju manu, neæe vam se primiti. **26** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **27** Tele i jagnje i jare kad se omladi, neka bude sedam dana kod majke svoje, pa od osmoga dana i poslije biæe ugodno za žrtvu ognjenu Gospodu. **28** A krave ni ovce ni koze ne koljite u jedan dan s mladetom njezinijem. **29** I kad prinosite Gospodu žrtvu radi hvale, prinesite je dragovoljno. **30** Neka se jede istoga dana, i ne ostavljajte ništa do jutra; ja sam Gospod. **31** Zato držite zapovijesti moje, i vršite ih; ja sam Gospod. **32** I nemojte skvrniti svetoga imena mojega, i ja æeu se svetiti meðu sinovima Izrailjevim; ja sam Gospod, koji vas posveæujem. **33** Koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam budem Bog; ja sam Gospod.

23 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: praznici Gospodnjii, koje æete zvati sveti sabori, ovo su praznici moji: **3** Šest dana radi, a sedmi dan, koji je subota za poèivanje, neka bude sveti sabor, ne radite nijednoga posla; subota je Gospodnja po svijem stanovima vašim. **4** Ovo su praznici Gospodnjii, sabori sveti, na koje æete se sabirati u vrijeme njihovo: **5** Èetrnaestoga dana prvoga mjeseca uveèe pasha je Gospodnja. **6** A petnaestoga dana istoga mjeseca praznik je prijesnijeh hljebova Gospodu; sedam dana jedite hljebove prijesne. **7** Prvi dan neka vam bude sabor sveti, nikakvoga posla ropskoga ne radite. **8** Nego za sedam dana prinosite Gospodu žrtve ognjene; a sedmi dan neka je sabor sveti; ne radite nijednoga posla ropskoga. **9** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **10** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad doðete u zemlju koju æeu vam dati, i stanete žeti u njoj, tada donesite snop prvina od žetve svoje k svešteniku; **11** A on neka obræe snop pred Gospodom, da bi vam se primio; sjutradan po suboti neka ga obræe sveštenik. **12** A isti dan kad budete obrtali snop, prinesite jagnje od godine dana zdravo na žrtvu paljenicu Gospodu; **13** I dar uza nj, dvije desetine efe bijelogra brašna zamiješena s uljem, da bude žrtva ognjena Gospodu na ugodni miris; i naljev uza nj, vina èetvrt ina. **14** A hljeba, ni zrna pržena ni zrna u klasu nemojte jesti do onoga dana kad prinesete žrtvu Bogu svojemu; to da vam je vjeèena uredba od koljena do koljena po svijem

stanovima vašim. **15** Potom od prvoga dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam nedjelja punijeh; **16** Do prvoga dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana; onda prinesite nov dar Gospodu. **17** Iz stanova svojih donesite dva hljeba za žrtvu obrtanu; od dvije desetine efe bijelogra brašna da budu, s kvascem neka budu peèeni; to su prvine Gospodu. **18** A s tijem hljebom prinesite sedam jaganjaca od godine zdravijeh, i jedno tele i dva ovna, da bude žrtva paljenica Gospodu s darovima svojim i naljevima svojim, da bude žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. **19** Zakoljite i jarca jednoga za grijeh i dva jagnjeta od godine za žrtvu zahvalnu. **20** I sveštenik neka to obrne tamo i amo s hljebom od prvina i sa dva jagnjeta na žrtvu obrtanu pred Gospodom; i biæe svete stvari Gospodu za sveštenika. **21** I saberite se u taj dan, sabor sveti da vam je; nijednoga posla ropskoga ne radite zakonom vjeènim po svijem stanovima svojim od koljena do koljena. **22** A kad stanete žeti u zemlji svojoj, nemoj sasvijem požeti njive svoje, ni pabirëi po žetvi; ostavi siromahu i došljaku; ja sam Gospod Bog vaš. **23** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **24** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: prvi dan sedmoga mjeseca neka vam je odmor, spomen trubni, sabor sveti. **25** Nijednoga posla ropskoga nemojte raditi, nego prinesite žrtvu ognjenu Gospodu. **26** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **27** A deseti je dan toga mjeseca sedmoga dan oèišæenja; sabor sveti neka vam je, i muèite duše svoje, i prinesite Gospodu žrtvu ognjenu. **28** U taj dan nemojte raditi nijednoga posla, jer je dan oèišæenja, da se oèistite pred Gospodom Bogom svojim. **29** A svaka duša koja se ne bi muèila u taj dan, da se istrijebi iz naroda svojega. **30** I svaku dušu koja bi radila kakav posao u taj dan, ja æeu zatriti dušu onu u narodu njezinu. **31** Nijednoga posla nemojte raditi; to da je vjeèena uredba od koljena do koljena u svijem stanovima vašim. **32** Subota poèivanja neka vam bude, i muèite duše svoje; devetoga dana istoga mjeseca kad bude veèe, od veèera do veèera praznjuje poèinak svoj. **33** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **34** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: petnaestoga dana sedmoga mjeseca praznik je sjenica za sedam dana Gospodu. **35** Prvi dan neka bude sabor sveti, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi. **36** Za sedam dana prinosite žrtve ognjene Gospodu; osmi dan neka vam bude sabor sveti, i prinesite žrtve ognjene Gospodu; praznik je, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi. **37** To su praznici Gospodnjii, koje æete praznovati na saborima svetim da prinesete žrtve ognjene Gospodu: žrtvu paljenicu i dar i žrtvu zahvalnu i naljev, sve kad je èemu dan, **38** Osim subota Gospodnjih i osim darova vaših i osim svijeh zavjeta vaših i osim svijeh

dobrovoljnijeh prinosa vaših, koje æete davati Gospodu. **39** Ali petnaesti dan toga mjeseca sedmoga, kad saberete rod zemaljski, praznujte praznik Gospodu sedam dana; u prvi je dan odmor i u osmi je dan odmor. **40** U prvi dan uzmitе voæa s lijepijeh drveta, i grana palmovijeh i grana s gustijeh drveta i vrbe s potoka, i veselite se pred Gospodom Bogom svojim sedam dana. **41** I praznujte taj praznik Gospodu sedam dana svake godine zakonom vjeènim od koljena do koljena, sedmoga mjeseca praznujte ga. **42** I pod sjenicama budite sedam dana, ko je god roðen u Izraelju neka bude pod sjenicama, **43** Da bi znalo natražje vaše da sam ja uèinio da žive pod sjenicama sinovi Izraeljevi kad sam ih izveo iz zemlje Misirske. Ja sam Gospod Bog vaš. **44** I Mojsije kaza praznike Gospodnje sinovima Izraeljevijem.

24 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Zapovjedi sinovima Izraeljevim neka ti donesu ulja maslinova èista, cijeðena, za vidjelo, da žišci gore vazda. **3** Pred zavjesom svjedoèanstva u šatoru od sastanka Aron æe ih namještati da gore od veèera do jutra pred Gospodom vazda zakonom vjeènim od koljena do koljena. **4** Na svijetnjak èisti namještaæe žiške pred Gospodom vazda. **5** I uzmi bijeloga braðna, i ispeci dvanaest kolaèa, svaki kolaè da bude od dvije desetine efe. **6** I postavi ih u dva reda, po šest u jedan red, na èistom stolu pred Gospodom. **7** I na svaki red metni kada èistoga, da bude za svaki hlijeb spomen, žrtva ognjena Gospodu. **8** Svake subote neka ih postavlja sveštenik pred Gospodom vazda uzimajuæi od sinova Izraeljevih zakonom vjeènim. **9** I biæe Aronovi i sinova njegovijeh, koji æe jesti na mjestu svetom, jer im je svetinja nad svetinjama od ognjenijeh žrtava Gospodnjih zakonom vjeènim. **10** Aizaðe sin jedne Izraeljke, kojemu je otac bio Misirac, meðu sinove Izraeljeve, i svadi se u okolu sin žene Izraeljke s nekim Izraeljem. **11** I psujuæi sin žene Izraeljke pohuli ime Božije, te ga dovedoše k Mojsiju; a mati mu bješe po imenu Salomita, kæi Davrijina, od plemena Danova. **12** I metnuše ga u zatvor dokle im se kaže šta æe èiniti s njim po rijeèi Gospodnjoj. **13** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **14** Izvedi toga psovaæa napolje iz okola, i neka svi koji su èuli metnu ruke svoje na glavu njegovu, i neka ga sav narod zaspje kamenjem. **15** A sinovima Izraeljevim kaži i reci: ko bi god pohulio Boga svojega, nosiæe grijeh svoj. **16** Ko bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi, sav narod da ga zaspje kamenjem; i došljak i domorodac koji bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi. **17** I ko ubije èovjeka, da se pogubi. **18** A ko ubije živinèe, neka vratí drugo, živinèe za živinèe. **19** I ko rani bližnjega svojega, kako uèini tako da mu bude: **20** Ulom za ulom, oko za oko, Zub za Zub; kako ošteti tijelo èovjeku, onako da mu se uèini.

21 Ko ubije živinèe, da vratí drugo; ali ko ubije èovjeka, da se pogubi. **22** Zakon da vam je jedan, došljaku da bude kao i roðenom u zemlji. Jer sam ja Gospod Bog vaš. **23** I Mojsije kaza sinovima Izraeljevim, a oni izvedoše psovaæa napolje iz okola, i zasuše ga kamenjem; i uèiniše sinovi Izraeljevi kako Gospod zapovjedi Mojsiju.

25 Još reèe Gospod Mojsiju na gori Sinajskoj govoreæi:

2 Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: kad doðete u zemlju koju vam ja dajem, neka praznjuje zemlja subotu Gospodnju. **3** Šest godina zasijevaj njivu svoju, i šest godina reži vinograd svoj i sabiraj rod. **4** A sedma godina neka bude subota za odmor zemlji, subota Gospodnja; nemoj sijati u polju svojem ni rezati vinograda svojega. **5** Što samo od sebe rodi iza žetve tvoje nemoj žeti, i grožđa u vinogradu svojem nerezanim nemoj brati; neka bude godina odmora zemlji. **6** Ali što rodi zemlja za poèivanja svojega, ono neka vam bude hrana, tebi i sluzi tvojemu i sluškinji tvojoj i najamniku tvojemu i ukuæanu tvojemu koji je kod tebe. **7** I stoci tvojoj i svijem životinjama što su u tvojoj zemlji, sav rod njezin neka bude hrana. **8** I nabroj sedam sedmina godina, sedam puta po sedam godina, tako da ti sedam sedmina godina bude èetrdeset i devet godina. **9** Tada zapovjedi neka zatrubi truba deseti dan sedmoga mjeseca, na dan oèišæenja neka trubi truba po svoj zemlji vašoj. **10** I posvetite godinu pedesetu, i proglašite slobodu u zemlji svima koji žive u njoj; to neka vam je oprosna godina, i tada se vratite svaki na svoju baštinu, i svaki u rod svoj vratite se. **11** Oprosna godina da vam je ta pedeseta godina; nemojte sijati, niti žanjite što samo rodi te godine, niti berite grožđa u vinogradima nerezanim. **12** Jer je oprosna godina; neka vam je sveta; sa svakoga polja jedite rod njegov. **13** Te godine oprosne vratite se svaki na svoju baštinu. **14** I ako prodaš što bližnjemu svojemu ili kupiš što od bližnjega svojega, ne varajte jedan drugoga. **15** Prema broju godina po oprosnoj godini kupuj od bližnjega svojega, i prema broju godina u koje æeš brati rod neka ti prodaje. **16** Što više bude godina to æe cijena biti veæa onome što kupuješ, a što manje bude godina to æe manja biti cijena, jer ti se prodaje broj ljetina. **17** Zato ne varajte jedan drugoga, nego se bojte Boga svojega; jer sam ja Gospod Bog vaš. **18** Držite uredbe moje i èuvajte zakone moje i vršite ih, pa æete živjeti u zemlji bez straha. **19** I zemlja æe raðati rod svoj, i ješæete ga, i biæete siti, i živjeæete u njoj bez straha. **20** I ako biste rekli: šta æemo jesti sedme godine, eto neæemo sijati niti æemo brati ljetine? **21** Pustiæu blagoslov svoj na vas šeste godine, te æe roditi za tri godine. **22** I sijaæete osme godine,

a ješæete ljetinu staru do devete godine, dokle ne prispije rod njezin, ješæete stari. **23** Ali da se zemlja ne prodaje za svagda, jer je moja zemlja, a vi ste došljaci i ukuæani kod mene. **24** Zato po svoj zemlji države vaše neka se otkupljuju zemlje. **25** Ako osiromaši brat tvoj i proda nešto od baštine svoje, a poslije dođe ko od roda njegova najbliži njemu da otkupi, neka otkupi što brat njegov prodade. **26** Ako li ne bi imao nikoga da otkupi, nego bi se pomogao i zglavio koliko treba za otkup, **27** Onda neka odbije godine otkako je prodao, pa što ostane neka isplati onome kome je prodao, i tako neka opet dođe do svoje baštine. **28** Ako li nema koliko bi trebalo vratiti, onda ostaje stvar prodana u onoga ko je kupio do godine oprosne, a oprosne godine ostaviæe se, i on æe se vratiti na svoju baštinu. **29** Ko proda kuæu u kojoj se sjedi u mjestu ograðenu zidom, vlastan je otkupiti je dokle se ne navrši godina dana otkako je proda; cijelu godinu dana ima vlast otkupiti je. **30** A ako je ne otkupi za godinu dana, onda ostaje kuæa u mjestu ograðenu zidom onome ko je kupio sasvijem od koljena na koljeno, i neæee je ostaviti oprosne godine. **31** A kuæe po selima, koja nijesu ograðena zidom, neka se uzimaju kao njive, mogu se otkupiti, i godine oprosne vraæaju se. **32** A mjesata Levitska i kuæe u mjestima njihovijem, svagda mogu otkupiti Leviti. **33** Ali ko kupi od Levita, neka oprosne godine ostavi kupljenu kuæu i što je imao u mjestu; jer kuæe po mjestima Levitskim jesu njihove među sinovima Izrailjevim. **34** Ali polje pod mjestima njihovijem da se ne prodaje; jer je njihovo dostoanje dovjeka. **35** Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe. **36** Nemoj uzimati od njega kamate ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživio brat tvoj uz tebe. **37** Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozaimaj radi dobiti. **38** Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam dam zemlju Hanansku i da vam budem Bog. **39** I ako osiromaši brat tvoj kod tebe tako da ti se proda, nemoj ga držati kao roba; **40** Kao najamnik i kao došljak neka bude kod tebe; do oprosne godine neka služi kod tebe. **41** A onda neka ide od tebe sa sinovima svojim, neka se vrati u rod svoj, i na baštinu otaca svojih neka se vrati. **42** Jer su moje sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske, neka se ne prodaju kao robovi. **43** Nemoj gospodariti nad njim žestoko, nego se boj Boga svojega. **44** A rob tvoj i robinja tvoja što æeš imati neka budu od onijeh naroda koji æe biti oko vas, od njih kupujte roba i robinju. **45** I između sinova stranaca koji budu kod vas, između njih kupujte i iz porodica onijeh koji budu kod vas, koji se rode u zemlji vašoj, i ti neka vam budu imanje. **46** Oni æe postati

vaši i sinova vaših nakon vas, i biæe vam dostojanje, da vam svaku službu vrše do vijeka; ali nad braæom svojom, sinovima Izrailjevim, niko nad bratom svojim da ne gospodari žestoko. **47** Ako li se obogati došljak ili gost koji živi s tobom, a brat tvoj osiromaši kod njega tako da se proda došljaku, koji živi s tobom, ili kome god od tuđega roda, **48** Kad se proda, može se otkupiti; kogod od braæe njegove neka ga otkupi; **49** Ili stric njegov, ili sin strica njegova neka ga otkupi, ili ko drugi od krvi njegove u rodu njegovu neka ga otkupi; ili ako se pomogne, neka se sam otkupi. **50** Neka se proraæuna s kupcem svojim od godine kad se prodao do godine oprosne, da cijena za koju se prodao dođe prema broju godina; kao nadniæaru neka mu se raæuna vrijeme koje je otslužio. **51** Ako ostaje još mnogo godina, prema njima neka plati otkup od cijene za koju je kupljen. **52** Ako li ostaje malo godina do oprosne godine, neka se proraæuna s njim i neka plati otkup prema tijem godinama. **53** Kao najamnik godišnji neka bude u njega, i neka ne gospodari nad njim žestoko na twoje oèi. **54** Ako li se ovako ne otkupi, neka otide godine oprosne i on i sinovi njegovi s njim. **55** Jer su sinovi Izrailjevi moje sluge, moje su sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske; ja sam Gospod Bog vaš.

26 Nemojte graditi sebi idola ni likova rezanijeh, niti stupova podižite, ni kamenja sa slikama meæeite u svojoj zemlji da mu se klanjate; jer sam ja Gospod Bog vaš. **2** Držite subote moje, i svetinju moju poštujte; ja sam Gospod. **3** Ako uživite po mojim uredbama, i zapovijesti moje uzdržite i ušenite, **4** Davaæu vam dažd na vrijeme, i zemlja æe raðati rod svoj, i drveta æe u polju raðati rod svoj; **5** I vršidba æe vam stizati berbu vinogradsku, a berba æe vinogradrska stizati sijanje, i ješæete hljeb svoj do sitosti, i živjeæete bez straha u zemlji svojoj. **6** Jer æeu dati mir zemlji, te æete spavati a neæee biti nikoga da vas plaši; uèiniæu, te æe nestati zle zvijeri iz zemlje, i maèe neæee prolaziti preko vaše zemlje. **7** Nego æete tjerati neprijatelje svoje, i padaæe pred vama od maèa. **8** Vas æe petorica tjerati stotinu, a vas stotina tjeraæe deset tisuæa, i padaæe neprijatelji vaši pred vama od maèa. **9** I obratiæu se k vama, i uèiniæu vam da rastete, i umnožiæu vas, i utvrdiæu zavjet svoj s vama. **10** I ješæete žito staro, od mnogo godina, i izasipaæete staro kad dođe novo. **11** I namjestiæu stan svoj među vama, i duša moja neæee mrziti na vas. **12** I hodijaæu među vama, i biæe vam Bog, i vi æete biti moj narod. **13** Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas izvedoh iz zemlje Misirske da im ne robujete, i polomih palice jarma vašega, i ispravih vas da hodite pravo. **14** Ako li me ne uzaslušate, i ne ušenite sve ove zapovijesti,

15 Ako povrgnete uredbe moje i duši vašoj omrznu zakoni moji da ne tvorite sve zapovijesti moje, i raskinete zavjet moj, **16** I ja æeu vama uèiniti ovo: pustiæu na vas strah, suhu bolest i vruæicu, koje æee vam oèi iskvariti i dušu ucvijeliti; i zaludu æete sijati sjeme svoje, jer æee ga jesti neprijatelji vaši. **17** I okrenuæeu lice svoje nasuprot vama, i sjæei æee vas neprijatelji vaši, i koji mrze na vas biæe vam gospodari, i bježaaæete kad vas niko ne tjeru. **18** Ako me ni tada ne stanete slušati, karaæeu vas još sedam puta više za grijehe vaše. **19** Potræeu ponos sile vaše, i uèiniæeu da nebo nad vama bude kao gvožđe a zemlja vaša kao mqed. **20** Snaga æee se vaša trošiti uzalud, jer zemlja vaša neæee raðati roda svojega, i drveta po zemlji neæee raðati roda svojega. **21** Ako mi uzidete nasuprot i ne htjedbudete slušati me, dodaæeu vam sedam puta više muka prema grijesima vašim. **22** Pustiæeu na vas zvijeri poljske, koje æee vam djecu izjesti i stoku potrti i vas umaliti, i opustjeæe putovi vaši. **23** Ako se ni od toga ne popravite, nego mi jošte uzidete nasuprot, **24** I ja æeu vama iæi nasuprot, i biæeu vas još sedam puta više za grijehe vaše. **25** Pustiæeu na vas maèe, koji æee osvetiti moj zavjet; a kad se sležete u gradove svoje, tada æeu pustiti pomor meðu vas, i biæete predani u ruke neprijatelju. **26** I kad vam slomim potporu u hljebu, deset æee žena peæi hljeb vaš u jednoj peæi, i davaæee vam hljeb vaš na mjeru, i ješæete a neæete se nasititi. **27** Ako me ni tako ne stanete slušati, nego mi uzidete nasuprot, **28** I ja æeu vama s gnjevom iæi nasuprot, i sedam puta veæema karaæeu vas za grijehe vaše. **29** I ješæete meso od sinova svojih, i meso od kæeri svojih ješæete. **30** Razvaliæeu visine vaše, i oboriæeu idole vaše, i metnuæeu trupove vaše na trupove gadnih bogova vaših, i mrziæe duša moja na vas. **31** I obratiaæeu gradove vaše u pustoš, i razoriaæeu svetinje vaše, i neæeu više mirisati mirisa vašega. **32** I opustiæeu zemlju da æee joj se èudititi neprijatelji vaši, koji æee živjeti u njoj. **33** A vas æeu rasijati po narodima, i uèiniæeu da vas gone s golijem maæem; i zemlja æee vaša biti pusta i gradovi vaši raskopani. **34** Tada æee zemlji biti mile subote njezine za sve vrijeme dokle bude pusta; i kad budete u zemlji svojih neprijatelja, zemlja æee poèivati, i biæee joj mile subote njezine. **35** Za sve vrijeme dokle bude pusta poèivaæee, jer nije poèivala u vaše subote, kad ste u njoj živjeli. **36** A koji vas ostanu, metnuæeu strah u srca njihova u zemljama neprijatelja njihovih, te æee ih goniti list kad šušne zaljuljavši se, i oni æee bježati kao ispred maæe, i padaæee a niko ih neæee tjerati. **37** I padaæee jedan preko drugoga kao od maæe, a niko ih neæee tjerati; i neæete se moæi držati pred neprijateljima svojim. **38** Nego æete izginuti meðu narodima, i proždrijeæee vas zemlja

neprijatelja vaših. **39** A koji vas ostanu, èiljeæee za bezakonje svoje u zemlji neprijatelja svojih, i za bezakonje otaca svojih èiljeæee. **40** Ali ako priznadu bezakonje svoje i bezakonje otaca svojih po grijesima, kojima mi grijješi i kojima mi idoše nasuprot, **41** Te i ja njima idoh nasuprot i odvedoh ih u zemlju neprijatelja njihovih; ako se tada ponizi srce njihovo neobrezano, i bude im pravo što su pokarani za bezakonje svoje, **42** Tada æeu se opomenuti zavjeta svojega s Jakovom, i zavjeta svojega s Isakom, i zavjeta svojega s Avramom opomenuæeu se, i zemlje æeu se opomenuti. **43** Kad se zemlja oprosti njih i budu joj mile subote njezine kad opusti s njih, i njima bude pravo što su pokarani za bezakonje svoje, jer sudove moje povrgoše i duši njihovoj omrzoše uredbe moje. **44** A zato ni onda kad budu u zemlji neprijatelja svojih neæeu ih povræi niti æeu tako omrznuti na njih da ih potrem i raskinem zavjet svoj s njima; jer sam ja Gospod Bog njihov. **45** Nego æeu se njih radi opomenuti zavjeta sa starima njihovijem, koje izvedoh iz zemlje Misirske narodima na vidiku da im budem Bog, ja Gospod. **46** Ovo su uredbe i sudovi i zakoni, koje postavi Gospod izmeðu sebe i sinova Izrailjevh na gori Sinajskoj preko Mojsija.

27 Još reëe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: kad ko zavjetuje dušu svoju Gospodu, ti ga ucijeni: **3** A ovako æee cijeniti: muško od dvadeset godina do šezdeset cijeniæeš pedeset sikala srebra, po siklu svetom. **4** Ako bude žensko, cijeniæeš trideset sikala. **5** Ako je od pet do dvadeset godina, cijeniæeš muško dvadeset sikala a žensko deset sikala. **6** Ako je od jednoga mjeseca do pet godina, cijeniæeš muško pet sikala srebra, a žensko æee cijeniti tri sikla srebra. **7** Ako li bude od šezdeset godina i više, ako je muško, cijeniæeš petnaest sikala, a žensko deset sikala. **8** Ako je siromah da ne može platiti cijene, onda neka doðe k svešteniku da ga ucijeni sveštenik, i prema onome što može dati koji se zavjetovao, neka ga sveštenik ucijeni. **9** Ako bi zavjetovao živinèe od onijeh što se prinose Gospodu, što god da Gospodu, sveto je. **10** Da ga ne promijeni ni dade drugo za ono, ni dobro za rðavo, ni rðavo za dobro; ako li bi kako promijenio živinèe, onda æee biti sveto i ono i drugo koje je dao za ono. **11** Ako li bi zavjetovao živinèe neèisto od onijeh što se ne prinose Gospodu, neka se dovede živinèe pred sveštenika; **12** I neka ga precijeni sveštenik, bilo dobro ili rðavo; i kako ga precijeni sveštenik, tako da bude. **13** Ako bi ga htio otkupiti, neka na cijenu twoju dometne još peti dio. **14** Kad bi ko zavjetovao kuæeu svoju, da je sveta Gospodu, neka je precijeni sveštenik, bila dobra ili rðava; kako je precijeni

sveštenik, tako da bude. **15** Ako bi onaj koji zavjetuje htio otkupiti kuæu svoju, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio, pa neka je njegova. **16** Ako bi ko zavjetovao Gospodu dio njive svoje, cijenæeš je prema usjevu: gomer jeèema gdje se posije, cijenæeš pedeset sikala srebra. **17** Ako bi od oprosne godine zavjetovao njivu svoju, neka ostane po tvojoj cijeni. **18** Ako li poslige oprosne godine zavjetuje njivu svoju, tada neka mu sveštenik proraèuna novce prema broju godina koje ostaju do oprosne godine, i neka se odbije od tvoje cijene. **19** I ako bi htio otkupiti njivu svoju onaj ko je zavjetuje, neka dometne na cijenu tvoju još peti dio, i neka bude njegova. **20** Ali ako ne otkupi njive, i njiva se proda drugome, ne može se više otkupiti; **21** Nego æee ona njiva, kad se oprosti oprosne godine, biti sveta Gospodu, kao njiva zavjetovana, sveštenikova neka bude. **22** Ako li bi ko zavjetovao Gospodu njivu kupljenu, koja nije dostojanje njegovo, **23** Sveštenik neka mu proraèuna cijenu do godine oprosne, i neka u onaj dan da tu cijenu da bude stvar sveta Gospodu. **24** A godine oprosne da se vrati njiva onome od koga je kupljena, èije je dostojanje ona njiva. **25** A svaka cijena tvoja neka bude na slike svete, a u sliku ima dvadeset novaca. **26** Ali prvina od stoke, koje su Gospodnje, niko da ne zavjetuje, bilo goveèe ili sitna stoka, jer je Gospodnje. **27** Ako li bi bilo od životinja neèistih, onda neka otkupi po tvojoj cijeni dometnuv peti dio ozgo; ako li se otkupi, neka se proda po tvojoj cijeni. **28** Ali ni jedna stvar zavjetovana, što ko zavjetuje Gospodu od èega mu drago što ima, od ljudi ili od stoke ili od njive svoje, da se ne prodaje ni otkupljuje; svaka stvar zavjetovana svetinja je nad svetinjama Gospodu. **29** Živinèe zavjetovano, koje èovjek zavjetuje, da se ne otkupljuje, nego da se ubije. **30** I svaki desetak zemaljski od usjeva zemaljskoga i od voæea, Gospodnji je, svetinja je Gospodu. **31** Ali ko bi htio otkupiti što desetka svojega, neka na cijenu dometne još peti dio. **32** I desetak od goveda i od sitne stoke, koje dođe pod štap pastirski deseto, da je sveto Gospodu. **33** Da se ne bira dobro ni rðavo, ni da se mijenja; ako li bi se kakogod promijenilo, onda neka bude i ono i drugo promijenjeno sveta stvar, i da se ne otkupi. **34** Ovo su zapovjeti koje zapovjedi Gospod Mojsiju za sinove Izrailjeve na gori Sinajskoj.

Brojevi

1 Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj u šatoru od sastanka prvi dan drugoga mjeseca druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske, govoreći: **2** Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem, sve muškinje, glavu po glavu, **3** Od dvadeset godina i više, sve koji mogu ići na vojsku u Izraelju, izbrojte ih po èetama njihovijem ti i Aron; **4** I s vama neka bude po jedan èovjek od svakoga plemena, koji je poglavar u domu otaca svojih. **5** A ovo su imena ljudi koji æe biti s vama: od plemena Ruvimova Elisur sin Sedijurov; **6** Od Simeunova Salamilo sin Surisadejev; **7** Od Judina Nason sin Aminadavov; **8** Od Isaharova Natanailo sin Sogarov; **9** Od Zavulonova Elijav sin Helonov; **10** Od sinova Josifovijeh: od plemena Jefremova Elisama sin Emijudov; od Manasijina Gamalilo sin Fadasurov; **11** Od Venijaminova Avidan sin Gadeonijev; **12** Od Danova Ahijezer sin Amisadajev; **13** Od Asirova Fagailo sin Ehranov; **14** Od Gadova Elisaf sin Raguilov; **15** Od Neftalimova Ahirej sin Enanov. **16** To su koji se sazivahu na zbor, knezovi u plemenima otaca svojih, tisuænici Izrailjevi. **17** I uze Mojsije i Aron te ljudi, koji biše imenovani. **18** I sabraše sav zbor prvi dan drugoga mjeseca, i prepisaše ih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem od dvadeset godina i više, glavu po glavu. **19** Kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, tako ih izbroji u pustinji Sinajskoj. **20** I bješe sinova prvenca Izrailjeva Ruvima, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što moguše ići na vojsku, **21** Bješe ih izbrojenih od plemena Ruvimova èetrdeset i šest tisuæa i pet stotina. **22** Sinova Simeunovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što moguše ići na vojsku, **23** Bješe ih izbrojenih od plemena Simeunova pedeset i devet tisuæa i tri stotine. **24** Sinova Gadovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **25** Bješe ih izbrojenih od plemena Gadova èetrdeset i pet tisuæa, šest stotina i pedeset. **26** Sinova Judinijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **27** Bješe ih izbrojenih od plemena Judina sedamdeset i èetiri tisuæe i šest stotina. **28**

Sinova Isaharovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **29** Bješe ih izbrojenih od plemena Isaharova pedeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine. **30** Sinova Zavulonovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **31** Bješe ih izbrojenih od plemena Zavulonova pedeset i sedam tisuæa i èetiri stotine. **32** Od sinova Josifovijeh: sinova Jefremovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **33** Bješe ih izbrojenih od plemena Jefremova èetrdeset tisuæa i pet stotina. **34** Sinova Manasijinih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **35** Bješe ih izbrojenih od plemena Manasijina trideset i dvije tisuæe i dvjesta. **36** Sinova Venijaminovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **37** Bješe ih izbrojenih od plemena Venijaminova trideset i pet tisuæa i èetiri stotine. **38** Sinova Danovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **39** Bješe ih izbrojenih od plemena Danova šezdeset i dvije tisuæe i sedam stotina. **40** Sinova Asirovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **41** Bješe ih izbrojenih od plemena Asirova èetrdeset i jedna tisuæa i pet stotina. **42** Sinova Neftalimovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **43** Bješe ih izbrojenih od plemena Neftalimova pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine. **44** Ovo su oni koje Mojsije i Aron izbroji s knezovima Izrailjskim, s dvanaest ljudi, koji bijahu po jedan za svaki dom otaca svojih. **45** I svega bješe sinova Izrailjevih izbrojenih po domovima otaca svojih od dvadeset godina i više, svihesho što mogahu ići na vojsku, **46** Bješe ih izbrojenih šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. **47** Ali Leviti po plemenu otaca svojih ne biše brojeni među njih. **48** Jer Gospod reče Mojsiju govoreći: **49** Plemena Levijeva nemoj brojati, niti broja njihova sastaviti sa sinovima Izrailjevijem. **50** Nego postavi Levite nad šatorom od svjedoèanstva i nad svijem posuðem u njemu i nad

svijem što pripada njemu; oni neka nose šator i sve posuđe njegovo, neka služe u njemu, i staju oko šatora. **51** I kad se šator krene, neka ga slože Leviti; i kad šator stane, onda neka ga razapnu Leviti. A ko bi drugi pristupio, da se pogubi. **52** I sinovi Izrailjevi neka staju svaki u svom okolu i svaki kod svoje zastave po èetama svojim. **53** A Leviti neka staju oko šatora od svjedoèanstva, da ne doðe gnjev na zbor sinova Izrailjevih; i neka Leviti rade što treba oko šatora od svjedoèanstva. **54** I uèiniše sinovi Izrailjevi kako Gospod zapovjedi, sve tako uèiniše.

2 Potom reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Sinovi

Izrailjevi neka staju u oko svaki kod svoje zastave sa znakom doma otaca svojih, prema šatoru od sastanka unaokolo. **3** S istoka neka staje uoko zastava vojske Judine po èetama svojim s vojvodom sinova Judinijeh Nasonom sinom Aminadavovim; **4** A u vojsci njegovoj sedamdeset i èetiri tisuæe i šest stotina izbrojenijeh. **5** A do njega neka staje uoko pleme Isaharovo s vojvodom sinova Isaharovih Natanaïlom sinom Sogarovijem; **6** A u vojsci njegovoj pedeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine izbrojenijeh. **7** Pa onda pleme Zavulonovo s vojvodom sinova Zavulonovih Elijavom sinom Helonovijem; **8** A u vojsci njegovoj pedeset i sedam tisuæa i èetiri stotine izbrojenijeh. **9** Svega izbrojenijeh u vojsci Judinoj sto i osamdeset i šest tisuæa i èetiri stotine po èetama njihovijem. Oni neka idu naprijed. **10** A zastava vojske Ruvimove po èetama svojim neka bude s juga, s vojvodom sinova Ruvimovih Elisurom sinom Sedijurom; **11** A u vojsci njegovoj èetrdeset i šest tisuæa i pet stotina izbrojenijeh. **12** A do njega neka staje uoko pleme Simeunovo s vojvodom sinova Simeunovih Salamilom sinom Surisadajevim; **13** A u vojsci njegovoj pedeset i devet tisuæa i tri stotine izbrojenijeh. **14** Pa onda pleme Gadovo s vojvodom sinova Gadovih Elisafom sinom Raguilovim; **15** A u vojsci njegovoj èetrdeset i pet tisuæa i šest stotina i pedeset izbrojenijeh. **16** A svega izbrojenijeh u vojsci Ruvimovoj sto i pedeset i jedna tisuæa i èetiri stotine i pedeset po èetama njihovijem. I oni neka idu drugi. **17** Potom neka ide šator od sastanka s vojskom sinova Levijevih usred ostale vojske; kako uoko staju tako neka i idu, svaki svojim redom pod svojom zastavom. **18** Zastava vojske Jefremove po èetama svojim neka bude sa zapada, s vojvodom sinova Jefremovih Elisamom sinom Emijudovim; **19** A u vojsci njegovoj èetrdeset tisuæa i pet stotina izbrojenijeh. **20** A do njega pleme Manasijino s vojvodom sinova Manasijinih Gamalilom, sinom Fadasurovim; **21** A u njegovoj vojsci trideset i dvije tisuæe i dvjesta izbrojenijeh. **22** Pa onda

pleme Venijaminovo s vojvodom sinova Venijaminovijeh Avidanom sinom Gadeonijevim; **23** A u vojsci njegovoj trideset i pet tisuæa i èetiri stotine izbrojenijeh. **24** A svega izbrojenijeh u vojsci Jefremovoj sto i osam tisuæa i sto po èetama njihovijem. I oni neka idu treæi. **25** Zastava vojske Danove po èetama svojim neka bude sa sjevera s vojvodom sinova Danovijeh Ahijezerom sinom Amisadajevim; **26** A u vojsci njegovoj šezdeset i dvije tisuæe i sedam stotina izbrojenijeh. **27** A do njega neka staje uoko pleme Asirovo s vojvodom sinova Asirovih Fagailom sinom Ehranovijem; **28** A u vojsci njegovoj èetrdeset i jedna tisuæa i pet stotina izbrojenijeh. **29** Za njima pleme Neftalimovo s vojvodom sinova Neftalimovih Ahirejem sinom Enanovijem; **30** A u njegovoj vojsci pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine izbrojenijeh. **31** A svega izbrojenijeh u vojsci Danovoj sto i pedeset i sedam tisuæa i šest stotina. I oni neka idu najposlije uza zastave svoje. **32** To su sinovi Izrailjevi koji biše izbrojeni po domovima otaca svojih. Svega izbrojenijeh u cijeloj vojsci po èetama njihovijem šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. **33** Ali Leviti ne biše brojeni među sinove Izrailjeve, kao što Gospod bješe zapovjedio Mojsiju. **34** I uèiniše sinovi Izrailjevi sve; kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako stajahu uoko, i tako iðahu svaki po porodici svojoj i po domu otaca svojih.

3 A ovo je pleme Aronovo i Mojsijevo, kad Gospod govori

s Mojsijem na gori Sinajskoj. **2** I ovo su imena sinova Aronovih: prvenac Nadav, pa Avijud i Eleazar i Itamar. **3** To su imena sinova Aronovih, sveštenika, koji biše pomazani i posveæeni da vrše službu sveštenièku. **4** Ali pogibe Nadav i Avijud pred Gospodom, kad prinesoše organj tuð pred Gospodom u pustinji Sinajskoj; i ne imaše djece; zato Eleazar i Itamar opravljaju službu sveštenièku za života Arona oca svojega. **5** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **6** Kaži neka pristupi pleme Levijevo, i postavi ga pred Aronom sveštenikom da mu služe, **7** I da rade za nj i za sav zbor pred šatorom od sastanka služeæi šatoru, **8** I da èuvaju sve posuđe u šatoru od sastanka, i da straže za sinove Izrailjeve služeæi šatoru. **9** Pa æeš dati Levite Aronu i sinovima njegovijem; oni su darovani njemu između sinova Izrailjevih. **10** A Arona i sinove njegove postavi da vrše sveštenièku službu svoju; ako li bi ko drugi pristupio, da se pogubi. **11** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **12** Evo uzeh Levite između sinova Izrailjevih za sve prvence što otvoraju matericu među sinovima Izrailjevijem; zato æe moji biti Leviti. **13** Jer je moj svaki prvenac; od onoga dana kada pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetih sebi svakoga prvenca u

Izrailju od èovjeka do živinèeta; moji æe biti; ja sam Gospod. 14 Još reèe Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj govoreæi: 15 Izbroj sinove Levijeve po domovima otaca njihovih, po porodicama njihovim, sve muškinje od mjeseca dana i više izbroj. 16 I Mojsije ih izbroji po zapovijesti Gospodnjoj, kako mu bi zapovjeðeno. 17 I bjezu sinovi Levijevi po imenu ovi: Girson i Kat i Merarije. 18 A ovo su imena sinova Girsonovih po porodicama njihovim: Lovenije i Semej. 19 A sinovi Katovi po porodicama svojim: Amram i Isar, Hevron i Ozilo. 20 A sinovi Merarijevi po porodicama svojim: Malije i Musije. To su porodice Levitske po domovima otaca svojih. 21 Od Girsona porodica Lovenijeva i porodica Semejeva. To su porodice Girsonove. 22 A izbrojenih među njima, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, bješe ih izbrojenih svega sedam tisuæa i pet stotina. 23 Porodice Girsonove stajahu uoko iza šatora sa zapada. 24 A starješina od doma otaèkoga u porodicama Girsonovim bješe Elisaf sin Dailov. 25 A sinovi Girsonovi èuvahu u šatoru od sastanka šator i naslon, pokrivaè njegov i zavjes na vratima šatora od sastanka, 26 I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njegova za svaku potrebu njegovu. 27 A od Kata bješe porodica Amramova i porodica Isarova i porodica Hevronova i porodica Ozilova. To su porodice Katove. 28 Svega muškinja od mjeseca dana i više bješe na broj osam tisuæa i šest stotina, koji služahu oko svetinje. 29 Porodice sinova Katovih stajahu uoko pored šatora s juga. 30 A starješina od doma otaèkoga u porodicama Katovijem bješe Elisafan sin Ozilov. 31 A oni èuvaju kovèeg i sto i svjetnjak i oltar i posuðe u svetinji kojim služe, i zavjes, i sve što pripada k njemu. 32 A starješina nad starješinama Levitskim bješe Eleazar sin Arona sveštenika, postavljen nad onima koji èuvaju svetinju. 33 A od Merarije bješe porodica Malijeva i porodica Musijeva. To su porodice Merarijeve. 34 I bješe ih izbrojenih, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, šest tisuæa i dvjesto. 35 A starješina od doma otaèkoga u porodicama Merarijevim bješe Surilo sin Avihejew; oni stajahu uoko pored šatora sa sjevera. 36 I sinovi Merarijevi èuvahu daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove i sve sprave njegove i sve što k njemu pripada. 37 I stupce od trijema unaokolo i stopice njihove i kolje i uža njihova. 38 A pred šatorom od sastanka s istoka stajahu uoko Mojsije i Aron i sinovi njegovi èuvajuæi svetinju za sinove Izraileve; a da ko drugi pristupi, poginuo bi. 39 A svega Levita kad ih izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj po porodicama njihovim, svega muškinja od mjesec dana i više, bješe

dvadeset i dvije tisuæe. 40 I Gospod reèe Mojsiju: izbroj sve prvice muške među sinovima Izrailevim od mjeseca dana i više, i saberi broj imena njihovih. 41 I uzmi Levite za mene ja sam Gospod) mjesto svih prvenaca među sinovima Izrailevim, i stoku Levitsku mjesto svih prvenaca od stoke sinova Izrailevih. 42 I izbroji Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, sve prvice među sinovima Izrailevijem; 43 I svega prvenaca muških, kad se izbrojiše po imenima od jednoga mjeseca i više, bješe izbrojenih dvadeset i dvije tisuæe i dvjesta i sedamdeset i tri. 44 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: 45 Uzmi Levite mjesto svih prvenaca među sinovima Izrailevim i stoku Levitsku mjesto stoke njihove, da budu moji Leviti; ja sam Gospod. 46 A da se otkupe oni dvjesta i sedamdeset i tri, što ima prvenaca među sinovima Izrailevijem više nego Levita, 47 Uzmi po pet sikala od glave; uzmi po svetom siklu a u taj sikal ide dvadeset gera). 48 I podaj te novce Aronu i sinovima njegovim, otkup za one koji prelaze broj njihov. 49 I uze Mojsije otkup od onijeh koji ostaše preko onijeh koji biše promijenjeni za Levite. 50 I uze novce od prvenaca sinova Izrailevih, tisuæu i trista i šezdeset i pet sikala, po svetom siklu. 51 I dade Mojsije taj otkup Aronu i sinovima njegovim po zapovijesti Gospodnjoj, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

4 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: 2 Izbroj sinove Katove između sinova Levijevih po porodicama njihovim i po domovima otaca njihovih. 3 Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za posao da mogu raditi poslove u šatoru od sastanka. 4 A ovo æe biti posao sinovima Katovijem u šatoru od sastanka u svetinji nad svetinjama: 5 Kad polazi vojska, doæi æe Aron sa sinovima svojim, i skinuæe zavjes s vrata, i pokriæe njim kovèeg od svjedoèanstva. 6 Pa æe po njemu prostrijeti pokrivaè od koža jazavèjih, i ozgo æe prostrijeti prostiraè od same porfire, i provuæi æe mu poluge. 7 I po stolu za hljbove postavljene neka prostoru prostiraè od porfire, i neka metnu na nj zdjele i èaše i vijedra i kutliæe, i hljeb svagda neka je na njemu. 8 Pa vrh toga neka prostoru prostiraè od crvca, i neka pokriju pokrivaèem od koža jazavèjih, i neka mu provuku poluge. 9 I neka uzmu prostiraè od porfire i pokriju svjetnjak i žiške njegove i usekaèe njegove i lopatice njegove i sve sudove za ulje, kojima služe oko njega. 10 I neka ga sa svijem spravama njegovim zaviju u pokrivaè od koža jazavèjih, i metnu ga na poluge. 11 I po zlatnom oltaru neka prostoru prostiraè od porfire i pokriju ga pokrivaèem od koža jazavèjih, i provuku mu poluge. 12 I neka uzmu sve sprave za službu, kojima služe u svetinji, i neka ih metnu u prostiraè od porfire i zaviju u pokrivaè od koža jazavèjih, i

metnu na poluge. **13** I neka ometu pepeo s oltara i po oltaru prostru prostiraè od skerleta, **14** I neka metnu na nj sve sprave njegove, kojima služe na njemu, mašice, viljuške, lopatice i kotliæe i sve sprave za oltar, i neka ga pokriju pokrivaèem od koža jazavèijh, pa mu provuku poluge. **15** I kad to svrši Aron i sinovi njegovi i zaviju svetinju i sve sprave za svetinju, da poðe vojska, onda neka doðu sinovi Katovi da nose, ali neka se ne dotaknu nijedne stvari svete, da ne poginu. To je posao sinova Katovijeh u šatoru od sastanka. **16** A Eleazar sin Arona sveštenika neka se stara za ulje za vidjelo, i za kad mirisni, i za žrtvu svagdašnju, i za ulje pomazanja, neka pazi na sav šator i na sve što je u njemu, na svetinju i na posuðe njezino. **17** I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **18** Nemojte da se istrijebi koljeno porodica Katovijeh izmeðu Levita; **19** Nego im uèinite ovo da bi ostali živi i ne bi pomrli kad pristupaju k svetinji nad svetinjama: Aron i sinovi njegovi neka doðu i odrede svakomu šta æe koji raditi i šta æe nositi. **20** A oni neka ne dolaze da gledaju kad se zavijaju svete stvari, da ne pomru. **21** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **22** Izbroj i sinove Girsonove po domovima otaca njihovijeh i po porodicama njihovijem. **23** Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **24** Ovo je posao porodicama Girsonovijem što æe raditi i nositi: **25** Neka nose zavjese od naslona i šator od sastanka, pokrivaè njegov i pokrivaè od koža jazavèijh što je ozgo na njemu, i zavjes na ulasku u šator od sastanka, **26** I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njihova i sve posuðe za službu njihovu i što god treba oko toga raditi neka rade. **27** Po naredbi Aronovoj i sinova njegovijeh neka biva sva služba sinova Girsonovijeh za sve što æe nositi i što æe raditi, i ostavite im neka èuvaju sve što su dužni nositi. **28** To je služba porodica sinova Girsonovijeh u šatoru od sastanka; a Itamar sin Arona sveštenika neka upravlja njima. **29** Izbroj i sinove Merarijeve po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, **30** Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **31** A ovo im je dužnost nositi osim sve službe njihove u šatoru od sastanka: daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove, **32** I stupce od trijema unaokolo, i stopice njihove i kolje njihovo, i uža njihova, i sve sprave njihove, i što god treba za te stvari; a poimence izbrojte sve sprave što æe oni nositi. **33** To je služba porodica sinova Merarijevih što su dužni raditi u šatoru od sastanka pod rukom Itamara sina Arona sveštenika. **34** I izbroji Mojsije i Aron s knezovima narodnim sinove Katove

po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, **35** Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **36** I bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem dvije tisuæe i sedam stotina i pedeset. **37** To su izbrojeni iz porodica Katovijeh što bjehu za službu u šatoru od sastanka, koje izbroj Mojsije i Aron, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **38** A sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh, **39** Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka, **40** Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh dvije tisuæe i šest stotina i trideset. **41** To su izbrojeni iz porodica sinova Girsonovijeh, što bjehu za službu u šatoru od sastanka, koje izbroj Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj. **42** A iz porodica sinova Merarijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh, **43** Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka, **44** Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem tri tisuæe i dvjeta. **45** To su izbrojeni iz porodica sinova Merarijevih, koje izbroj Mojsije i Aron kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **46** A svega bješe izbrojenijeh Levita, koje izbroj Mojsije i Aron s knezovima Izrailjevijem po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, **47** Od trideset godina i više do pedeset godina, što bjehu za službu da služe i da nose u šatoru od sastanka, **48** Svega ih bješe izbrojenijeh osam tisuæa i pet stotina i osamdeset. **49** Kako Gospod zapovjedi preko Mojsija, biše izbrojeni, svaki za ono što treba da radi i da nosi; i izbrojeni biše oni koje je Gospod zapovjedio Mojsiju da se izbroje.

5 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Zapovjedi sinovima

Izrailjevijem neka istjeraju iz okola sve gubave i sve kojima teèe sjeme i sve koji su se oskrvnili o mrtvaca, **3** Bio èovjek ili žena, istjerajte, iza okola istjerajte ih, da ne skvrne okola onima meðu kojima nastavam. **4** I uèiniše tako sinovi Izrailjevi, i istjeraše ih iz okola; kako Gospod kaza Mojsiju, tako uèiniše sinovi Izrailjevi. **5** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **6** Reci sinovima Izrailjevijem: èovjek ili žena kad uèini kakav grijeh ljudski, te zgriješi Gospodu, i bude ona duša kriva, **7** Tada neka priznадu grijeh koji su uèinili, i ko je kriv neka vrati cijelo èim je kriv i neka dometne ozgo peti dio i da onomu kome je skrio. **8** I ako onaj nema nikoga komu bi pripala naknada za štetu, neka se da Gospodu i neka bude svešteniku osim ovna za oèišæenje kojim æe ga oèistiti. **9** Tako i svaki prinos izmeðu svijeh stvari koje posveæuju sinovi Izrailjevi i donose svešteniku, njegov neka

bude; **10** I što god ko posveti, neka je njegovo, i što god ko da svešteniku, neka je njegovo. **11** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **12** Kaži sinovima Izrailjevim i reci im: èija bi žena zastranila te bi mu zgriješila, **13** I drugi bi je obležao, a muž njezin ne bi znao, nego bi ona zatajila da se oskvrnila, i ne bi bilo svjedoka na nju, niti bi se zatekla, **14** A njemu bi došla sumnja ljubavna, te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona bi bila oskvrnjena; ili bi mu došla sumnja ljubavna te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona ne bi bila oskvrnjena; **15** Onda neka muž dovede ženu svoju k svešteniku, i neka donese za nju prinos njezin, deseti dio efe brašna jeèmenoga, ali neka ga ne polije uljem i neka ne metne na nj kada, jer je prinos za sumnju ljubavnu, dar za spomen da se spomene grijeh; **16** I neka je sveštenik privede i postavi pred Gospodom. **17** I neka uzme sveštenik svete vode u sud zemljani; i praha s poda u šatoru neka uzme i uspe u vodu. **18** I postavivši sveštenik ženu pred Gospodom neka joj otkrije glavu i metne joj na ruke dar za spomen koji je dar za sumnju ljubavnu; a sveštenik neka drži u ruci svojoj gorku vodu, koja nosi prokletstvo. **19** I neka sveštenik zakune ženu, i reèe joj: ako nije niko spavao s tobom, i ako nijesi zastranila od muža svojega na neèistotu, neka ti ne bude ništa od ove vode gorke, koja nosi prokletstvo. **20** Ako li si zastranila od muža svojega i oskvrnila se, i kogod drugi osim muža tvojega spavao s tobom, **21** Tada sveštenik zaklinjuæi ženu neka je prokune i reèe ženi: da te Gospod postavi za uklin i za kletvu u narodu tvom uèinivši da ti bedro spadne a trbuh oteèe. **22** I neka ti ova voda prokleta uđe u crijeva da ti oteèe trbuh i da ti bedro spadne. A žena neka reèe: amin, amin. **23** Tada neka napiše sveštenik te kletve u knjigu, i neka ih spere vodom gorkom. **24** I neka da ženi da se napije gorke vode proklete da uđe u nju voda prokleta i bude gorka. **25** I neka uzme sveštenik iz ruku ženi dar za sumnju ljubavnu, i obrne dar pred Gospodom i prinese ga na oltaru. **26** I neka uzme sveštenik u šaku od dara njezina spomen, i zapali na oltaru, pa onda neka da ženi vodu da popije. **27** A kad joj da vodu da pije, ako se bude oskvrnila i uèinila nevjeru mužu svojemu, onda æe uæi voda prokleta u nju i postaæe gorka, i trbuh æe joj oteæi i spasti bedro, i ona æe žena postati uklin u narodu svojem. **28** Ako li se ne bude oskvrnila žena, nego bude èista, neæe joj biti ništa i imaæe djece. **29** Ovo je zakon za sumnju ljubavnu, kad žena zastrani od muža svojega i oskvrni se; **30** Ili kad kome doðe sumnja ljubavna te posumnjaju iz ljubavi na ženu svoju i postavi je pred Gospodom i svrši joj sveštenik sve po ovom zakonu. **31** I muž da je prost od grijeha, ali žena da nosi svoje bezakonje.

6 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Reci sinovima Izrailjevijem, i kaži im: kad èovjek ili žena uèini zavjet nazirejski, da bude nazirej Gospodu, **3** Neka se uzdržava od vina i silovita piæa, i neka ne pije octa vinskoga ni octa od silovita piæa niti kakvoga piæa od grožđa i neka ne jede grožđa ni novoga ni suhogra. **4** Dokle god traje njegovo nazirejstvo neka ne jede ništa od vinove loze, ni zrna ni ljske. **5** Dokle traje njegovo nazirejstvo, neka mu britva ne prijeðe preko glave; dokle se ne navrše dani za koje se uèinio nazirej Gospodu, neka bude svet i neka ostavlja kosu na glavi svojoj. **6** Dokle traju dani za koje se uèinio nazirej Gospodu, neka ne pristupa k mrtvacu. **7** Ni za ocem svojim ni za materom svojom ni za bratom svojim ni za sestrom svojom, neka se za njima ne skvrni kad umru; jer je nazirejstvo Boga njegova na glavi njegovoj. **8** Dokle god traje nazirejstvo njegovo, svet je Gospodu. **9** Ako li bi ko umro do njega na preèac, te bi oskvrnio nazirejstvo glave njegove, neka obrije glavu svoju u dan èišæenja svojega, sedmi dan neka je obrije. **10** A osmi dan neka donese dvije grlice ili dva golubiæa svešteniku na vrata šatora od sastanka. **11** I sveštenik neka zgotovi od jednoga žrtvu za grijeh a od drugoga žrtvu paljenicu, i neka ga oèisti od onoga što je zgriješio kod mrtvaca; tako æe posvetiti glavu njegovu u taj dan. **12** I neka odijeli Gospodu dane nazirejstva svojega, i donese jagnje od godine za krivicu; a preðaænji dani propadaju, jer mu se oskvrnilo nazirejstvo. **13** A ovo je zakon za nazireje: kad se navrše dani nazirejstvu njegovu, neka doðe na vrata šatora od sastanka. **14** I neka donese za žrtvu Gospodu jagnje muško od godine zdravo za žrtvu paljenicu, i jagnje žensko od godine zdravo za grijeh, i ovna zdrava za žrtvu zahvalnu, **15** I kotaricu hlebova prijesnijeh, kolaèa od bijelogra brašna zamiješenijeh s uljem, i pogaèa prijesnijeh namazanijeh uljem, s darom njihovijem i s naljevom njihovijem. **16** A to æe sveštenik prinijeti pred Gospodom i uèiniti žrtvu za grijeh njegov i žrtvu njegovu paljenicu. **17** A ovna æe prinijeti na žrtvu zahvalnu Gospodu s kotaricom prijesnijeh hlebova; prinijeæe sveštenik i dar njegov i naljev njegov. **18** Tada nazirej neka obrije glavu svojega nazirejstva na vratima šatora od sastanka; i uzev kosu nazirejstva svojega neka je metne u oganj koji je pod žrtvom zahvalnom. **19** I sveštenik neka uzme pleæe kuhanu od ovna i jedan kolaè prijesan iz kotarice i jednu pogaèu prijesnu, i neka metne na ruke nazireju, pošto obrije nazirejstvo svoje. **20** I sveštenik neka obræe te stvari na žrtvu obrtanu pred Gospodom; to je svetinja, koja pripada svešteniku osim grudi obrtanih i pleæa podignutoga; a poslije toga nazirej može piti vina. **21** To je zakon za nazireja koji

se zavjetuje, i to je prinos njegov Gospodu za nazirejstvo njegovo, osim onoga što bi više mogao uèiniti; kakav mu bude zavjet kojim se zavjetuje, tako neka uèini osim zakona svojega nazirejstva. 22 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 23 Reci Aronu i sinovima njegovijem i kaži: ovako blagosiljajte sinove Izrailjeve govoreæi im: 24 Da te blagoslovi Gospod i da te èuva! 25 Da te obasja Gospod licem svojim i bude ti milostiv! 26 Da Gospod obrati lice svoje k tebi i dade ti mir! 27 I neka prizivlju ime moje na sinove Izrailjeve, i ja æeu ih blagosloviti.

7 I onaj dan kad Mojsije svrši i podiže šator, i kad ga pomaza i osveti sa svijem posuðem njegovijem i oltar sa svijem posuðem njegovijem, kad pomaza i osveti, 2 Donesoše knezovi Izrailjevi, starješine u domovima otaca svojih, knezovi nad plemenima i poglavari od onih koji biše izbrojeni, 3 Donesoše prilog svoj pred Gospoda, šestora kola pokrivena i dvanaest volova, jedna kola dva kneza i po jednoga vola svaki, i donesoše pred šator. 4 A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: 5 Uzmi to od njih da bude za službu u šatoru od sastanka, i podaj Levitima, svakomu prema službi njegovoj. 6 I uze Mojsije kola i volove, i dade ih Levitima. 7 Dvoja kola i èetiri vola dade sinovima Girsonovijem prema službi njihovoj. 8 A ostala èetvora kola i osam volova dade sinovima Merarjevim prema službi njihovoj pod upravom Itamara sina Arona sveštenika. 9 A sinovima Katovijem ne dade ništa, jer im posao bijaše služiti svetinji, i nošahu na ramenima. 10 I donesoše knezovi da se posveti oltar kad bi pomazan, donesoše knezovi priloge svoje pred oltar. 11 A Gospod reèe Mojsiju: jedan knez u jedan dan a drugi knez u drugi dan neka donose svoje priloge da se posveti oltar. 12 I prvi dan donese prilog svoj Nason sin Aminadavov od plemena Judina; 13 A prilog njegov bješe jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom; a oboje puno brašna bijeloga pomiješana s uljem za dar; 14 Jedna kadionica zlatna od deset sikala, puna kada; 15 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 16 Jedan jarac za grije; 17 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Nasona sina Aminadavova. 18 Drugi dan donese Natanailo sin Sogarov, knez plemena Isaharova, 19 Donese prilog svoj: jednu zdjelu srebrnu od sto i trideset sikala, jednu èašu srebrnu od sedamdeset sikala po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; 20 Jednu kadionicu zlatnu od deset sikala puna kada; 21 Jedno tele, jednoga ovna, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 22 Jednoga jarca

za grije; 23 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Natanaila sina Sogarova. 24 Treæi dan donese knez sinova Zavulonovijeh, Elijav sin Helonov; 25 Njegov prilog bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, a oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; 26 Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; 27 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 28 Jedan jarac za grije; 29 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elijava sina Helonova. 30 Èetvrti dan donese knez sinova Ruvimovijeh Elisur sin Sedijurom; 31 Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; 32 Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; 33 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 34 Jedan jarac za grije; 35 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisura sina Sedijuroma. 36 Peti dan donese knez sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev; 37 Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; 38 Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; 39 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 40 Jedan jarac za grije; 41 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Salamila sina Surisadajeva. 42 Šesti dan donese knez sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov; 43 Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; 44 Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; 45 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 46 Jedan jarac za grije; 47 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisafa sina Raguilova. 48 Sedmi dan donese knez sinova Jefremovijeh Elisama sin Emijudov; 49 Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; 50 Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; 51 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 52 Jedan jarac za grije; 53 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisame sina Emijudova. 54 Osmi dan

donese knez sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasurov; **55** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **56** Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; **57** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **58** Jedan jarac za grijeh; **59** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Gamalila sina Fadasurova. **60** Deveti dan donese knez sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev; **61** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **62** Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; **63** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **64** Jedan jarac za grijeh; **65** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Avidana sina Gadeonijeva. **66** Deseti dan donese knez sinova Danovijeh Ahijezer sin Amisadajev; **67** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **68** Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; **69** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **70** Jedan jarac za grijeh; **71** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahijezeru sina Amisadajeva. **72** Jedanaesti dan donese knez sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehranova; **73** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **74** Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; **75** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **76** Jedan jarac za grijeh; **77** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Fagaila sina Ehranova. **78** Dvanaesti dan donese knez sinova Neftalimovijeh Ahirej sin Enanova; **79** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **80** Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; **81** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **82** Jedan jarac za grijeh; **83** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahireju sina Enanova. **84** To je prilog od knezova Izrailjevijeh da se posveti oltar pošto bi pomazan: dvanaest zdjela srebrnijeh, dvanaest èaša

srebrnijeh, dvanaest kadionica zlatnijeh; **85** Svaka zdjela srebrna od sto i trideset sikala, i svaka èaša od sedamdeset sikala; svega srebra u tijem sudovima dvije tisuæe i èetiri stotine sikala, po siklu svetom; **86** Dvanaest kadionica zlatnijeh punijeh kada, svaka kadionica od deset sikala, po siklu svetom; svega zlata u kadionicama sto i dvadeset sikala; **87** Svega stoke za žrtvu paljenicu dvanaest telaca, dvanaest ovnova, dvanaest jaganjaca od godine s darom svojim, i jaraca dvanaest za grijeh; **88** A svega stoke za žrtvu zahvalnu dvadeset i èetiri vola, šezdeset ovnova, šezdeset jaraca, šezdeset jaganjaca od godine. To bi prilog da se posveti oltar, pošto bi pomazan. **89** I kad Mojsije ulažaše u šator od sastanka da govori pred Bogom, tada èujaše glas gdje mu govori sa zaklopca što bješe na kovèegu od svjedoèanstva između dva heruvima; i govoraše mu.

8 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži Aronu i reci mu: **3** kad zapališ žiške, sedam žižaka neka svijetli sprijed na svijetnjaku. **3** I uèini Aron tako, i zapali žiške da svijetle sprijed na svijetnjaku, kao što Gospod zapovjedi Mojsiju. **4** A svijetnjak bješe skovan od zlata, i stupac mu i cvijeæe skovano; po prilici koju pokaza Gospod Mojsiju tako bješe naèinio svijetnjak. **5** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **6** Uzmi Levite između sinova Izrailjevijeh, i oèisti ih. **7** A uèini im ovo da ih oèisti: pokropi ih vodom oèišæenja, a oni neka obriju sve tijelo svoje i operu haljine svoje, i oèistiaze se. **8** Potom neka uzmu tele s darom uz njega, bijelim brašnom pomiješanim s uljem; i drugo tele uzmi za grijeh. **9** Pa dovedi Levite pred šator od sastanka, i sazovi sav zbor sinova Izrailjevijeh. **10** I dovedi Levite pred Gospoda, i neka metnu sinovi Izrailjevi ruke svoje na Levite. **11** I Aron neka prinese Levite Gospodu za prinos od sinova Izrailjevijeh da vrše službu Gospodu. **12** A Leviti neka metnu ruke svoje na glave teocima, pa prinesi jedno tele za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu Gospodu da se oèiste Leviti. **13** I postavi Levite pred Aronom i sinovima njegovijem, i prnesi ih za prinos Gospodu. **14** I odvoj Levite između sinova Izrailjevijeh da budu moji Leviti. **15** A poslije neka doðu Leviti da služe u šatoru od sastanka, kad ih oèisti i prineseš za prinos. **16** Jer su meni dani između sinova Izrailjevijeh; za sve što otvora matericu, za sve prvence između sinova Izrailjevijeh uzeh njih. **17** Jer je moj svaki prvenac među sinovima Izrailjevijem i od ljudi i od stoke; onaj dan kad pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetio sam ih sebi. **18** A Levite uzeh za sve prvence sinova Izrailjevijeh. **19** I dадоh Levite na dar Aronu i sinovima njegovijem između sinova Izrailjevijeh, da služe mjesto sinova Izrailjevijeh u šatoru od sastanka, i da budu

otkop za sinove Izrailjeve, da ne bi dolazio pomor na sinove Izrailjeve, kad bi pristupali k svetinji sinovi Izrailjevi. 20 I uèini Mojsije i Aron i sav zbor sinova Izrailjevih Levitima sve što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im uèiniše sinovi Izrailjevi. 21 I oèistiše se Leviti, i oprase haljine svoje, i prinese ih Aron za prinos pred Gospodom, i oèisti ih Aron da bi bili èisti. 22 I onda tek pristupiše Leviti da vrše službu svoju u šatoru od sastanka pred Aronom i pred sinovima njegovijem; kao što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im uèiniše. 23 I opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 24 I ovo je za Levite: od dvadeset i pet godina i više neka stupaju u službu da služe u šatoru od sastanka. 25 A kad kome bude pedeset godina, neka izlazi iz te službe i više neka ne služi. 26 Ali neka služi braæi svojoj u šatoru od sastanka radeæi što treba raditi, a sam neka ne vrši službe. Tako uèini Levitima za poslove njihove.

9 Još reèe Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske prvoga mjeseca, govoreæi: 2 Neka slave sinovi Izrailjevi pashu u odreðeno vrijeme. 3 Èetrnaestoga dana ovoga mjeseca uveèe slavite je u odreðeno vrijeme, po svijem zakonima i po svijem uredbama njezinijem slavite je. 4 I reèe Mojsije sinovima Izrailjevijem da slave pashu. 5 I slaviše pashu prvoga mjeseca èetrnaestoga dana uveèe u pustinji Sinajskoj; kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, sve onako uèiniše sinovi Izrailjevi. 6 A bijahu neki koji se oskvriše o mrtvaca te ne mogahu slaviti pashe onaj dan; i doðoše isti dan pred Mojsija i pred Arona; 7 I rekoše mu ljudi oni: mi smo neèisti od mrtvaca; zašto da nam nije slobodno prinijeti žrtvu Gospodu u vrijeme zajedno sa sinovima Izrailjevijem? 8 A Mojsije im reèe: stanite da èujem šta æe zapovjediti Gospod za vas. 9 A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: 10 Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ko bi bio neèist od mrtvaca ili bi bio na dalnjom putu između vas ili između vašega natražja, neka slavi pashu Gospodu, 11 Drugoga mjeseca èetrnaestoga dana uveèe neka je slave, s prijesnjem hljebom i s gorkim zeljem neka je jedu. 12 Neka ne ostavlaju od nje ništa do jutra, i kosti da joj ne prelome, po svemu zakonu za pashu neka je slave. 13 A ko je èist i nije na putu, pa bi propustio slaviti pashu, da se istrijebi duša ona iz naroda svojega, jer ne prinese Gospodu žrtve na vrijeme, grijeh svoj neka nosi onaj èovjek. 14 I ako bi među vama živio stranac i slavio bi pashu Gospodu, po zakonu i uredbi za pashu neka je slavi; a zakon da vam je jednak i strancu i onomu ko se rodio u zemlji. 15 A u koji dan bi podignut šator, pokri oblak šator nad naslonom od svjedoèanstva; a uveèe bješe nad

šatorom kao oganj do jutra. 16 Tako bijaše jednako: oblak ga zaklanjaše, ali noæeu bijaše kao oganj. 17 I kad bi se oblak podigao iznad šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, a gdje bi stao oblak, ondje se ustavljuhu sinovi Izrailjevi. 18 Po zapovijesti Gospodnjoj polažahu sinovi Izrailjevi, i po zapovijesti Gospodnjoj ustavljuhu se; dokle god stajaše oblak nad šatorom, oni stajahu u okolu, 19 I kad oblak dugo stajaše nad šatorom, tada svršivahu sinovi Izrailjevi što treba svršivati Gospodu i ne polažahu. 20 I kad oblak bijaše nad šatorom malo dana, po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u okolu i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu. 21 Kad bi pak oblak stajao od veèera do jutra, a ujutru bi se podigao oblak, tada polažahu; bilo danju ili noæeu, kad bi se oblak podigao, oni polažahu. 22 Ako li bi dva dana ili mjesec dana ili godinu oblak stajao nad šatorom, stajahu u okolu sinovi Izrailjevi i ne polažahu, a kako bi se podigao, oni polažahu. 23 Po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u oko, i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu; i svršivahu što treba svršivati Gospodu, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

10 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Naèini sebi dvije trube od srebra, kovane da budu; njima æeš sazivati zbor i zapovijedati da polazi vojska. 3 Kad obje zatrube, tada neka se skuplja k tebi sav zbor na vrata šatora od sastanka. 4 A kad jedna zatrubi, tada neka se skupljaju k tebi knezovi, glavari od tisuæea Izrailjevijeh. 5 A kad zatrubite potresajuæi, tada neka se kreæe oko koji leži prema istoku. 6 A kad zatrubite drugi put potresajuæi, onda neka se kreæe oko koji je prema jugu; potresajuæi neka se trubi kad treba da poðu. 7 A kad sazivate zbor, trubite, ali ne potresajuæi. 8 A neka trube u trube sinovi Aronovi sveštenici; to da vam je uredba vjeèena od koljena do koljena. 9 I kad poðete na vojsku u zemlji svojoj na neprijatelja koji udari na vas, trubite u trube potresajuæi; i Gospod Bog vaš opomenuæe vas se, i saèuvaaeete se od neprijatelja svojih. 10 Tako i u dan veselja svojega i na praznike svoje i poèetke mjeseca svojih trubite u trube prinoseæi žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, i biæe vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš. 11 I u dvadeseti dan drugoga mjeseca druge godine podiže se oblak iznad šatora od svjedoèanstva. 12 I poðoše sinovi Izrailjevi svojim redom iz pustinje Sinajske, i ustavi se oblak u pustinji Faranskoj. 13 Tako poðoše prvi put, kao što Gospod zapovjedi preko Mojsija. 14 I poðe naprijed zastava vojske sinova Judinijeh u èetama svojim; i nad vojskom njihovom bješe Nason sin Aminadavov; 15 A nad vojskom plemena

sinova Isaharovijeh Natanailo sin Sogarov; **16** A nad vojskom plemena sinova Zavulonovijeh Elijav sin Helonov. **17** I složiše šator, pa pođoše sinovi Girsonovi i sinovi Merarijevi noseæi šator. **18** Potom pođe zastava vojske sinova Ruvimovijeh u èetama svojim, a nad njihovom vojskom bješe Elisur sin Sedijurom, **19** A nad vojskom plemena sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev, **20** A nad vojskom plemena sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov. **21** I pođoše sinovi Katovi noseæi svetinju, da bi oni podigli šator dokle ovi doðu. **22** Potom pođe zastava vojske sinova Jefremovijeh u èetama svojim, a nad vojskom njihovom bješe Elisama sin Emijudov, **23** A nad vojskom plemena sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasurov, **24** A nad vojskom plemena sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev. **25** Najposlije pođe zastava vojske sinova Danovijeh u èetama svojim, zadnja vojska, i nad vojskom njihovom bješe Ahijezer sin Amisadajev, **26** A nad vojskom plemena sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehranov, **27** A nad vojskom plemena sinova Neftalimovijeh Ahirej sin Enanov. **28** Tijem redom pođoše sinovi Izrailjevi u èetama svojim, i tako iðahu. **29** A Mojsije reèe Jovavu sinu Raguilovu Madijaninu, tastu svojemu: idemo na mjesto za koje reèe Gospod: vama æeu ga dati. Hajde s nama, i dobro æemo ti uèiniti, jer je Gospod obeæeo Izrailju mnogo dobra. **30** A on mu reèe: neæeu iæei, nego idem u svoju zemlju i u rod svoj. **31** A Mojsije reèe: nemoj nas ostaviti, jer znaš mjesta u pustinji gdje bismo mogli stajati, pa nam budi voð. **32** I ako pođeš s nama, kad doðe dobro koje æe nam uèiniti Gospod, uèiniæemo ti dobro. **33** I tako pođoše od gore Gospodnjeg, i iðahu tri dana, i kovèeg zavjeta Gospodnjega iðaše pred njima tri dana tražeæi mjesto gdje bi poèinuli. **34** I oblak Gospodnjeg bješe nad njima svaki dan kad polažahu s mjesta, gdje bijahu u okolu. **35** I kad polažaše kovèeg, govoraše Mojsije: ustani Gospode, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te. **36** A kad se ustavljaše, govoraše: uvrati se, Gospode, k mnoštvu tisuæa Izrailjevih.

11 Poslije stade se tužiti narod da mu je teško; a to ne bi po volji Gospodu; i kad Gospod èu, razgnjevi se; i raspali se na njih organj Gospodnji, i sažeze krajnje u okolu. **2** Tada zavapi narod k Mojsiju, a Mojsije se pomoli Gospodu, i ugasi se organj. **3** I prozva se ono mjesto Tavera, jer se raspali na njih organj Gospodnji. **4** A svjetina što bijaše među njima, bješe vrlo lakoma, te i sinovi Izrailjevi stadoše plakati govoreæi: ko æe nas nahraniti mesa? **5** Opomenusmo se riba što jeðasmo u Misiru zabadava, i krastavaca i dinja i luka crnoga i bijelog. **6** A sada posahnu

duša naša, nema ništa osim mane pred oèima našima. **7** A mana bješe kao sjeme korijandrovo, a boja mu bješe kao boja u bdela. **8** I izlažaše narod, te kupljahu, i meljahu na žrvnjima ili tucahu u stupama, i kuhanu u kotlu, ili miješahu pogaèe; a kus joj bijaše kao kus od novoga ulja. **9** I kad padaše rosa po okolu noæeu, padaše s njom i mana. **10** I èu Mojsije gdje narod plaèe u porodicama svojim, svaki na vratima od šatora svojega; i Gospod se razgnjevi vrlo, i Mojsiju bi teško. **11** Pa reèe Mojsije Gospodu: zašto uèini tako zlo sluzi svojemu? i zašto ne naðoh milosti pred tobom, nego metnu na me teret svega naroda ovoga? **12** Eda li ja zaèeh sav ovaj narod? eda li ga ja rodih, kad mi kažeš: iznesi ga u naruèju svojem, kao što nosi dojila dijete, u onu zemlju za koju si se zakleo ocima njihovijem. **13** Otkuda meni mesa da dam svemu ovom narodu? jer plaèeu preda mnom govoreæi: daj nam mesa da jedemo. **14** Ne mogu ja sam nositi svega naroda ovoga, jer je teško za mene. **15** Ako æeš tako èiniti sa mnom, ubij me bolje, ako sam naðao milost pred tobom, da ne gledam zla svojega. **16** A Gospod reèe Mojsiju: saberi mi sedamdeset ljudi između starješina Izrailjevih, koje znaš da su starješine narodu i upravitelji njegovi, i dovedi ih k šatoru od sastanka, neka ondje stanu s tobom. **17** Tada æeu siæi i govoriti ondje s tobom, i uzeæeu od duha koji je na tebi i metnuæeu na njih, da nose s tobom teret narodni i da ne nosiš ti sam. **18** A narodu reci: pripravite se za sutra da jedete mesa, jer plakaste da Gospod èu, i rekoste: ko æe nas nahraniti mesa? jer nam dobro bijaše u Misiru. Daæee vam dakle Gospod mesa i jeæete. **19** Neæete jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana; **20** Nego cio mjesec dana, dokle vam na nos ne udari i ne ogadi vam se, zato što odbaciste Gospoda koji je među vama i plakaste pred njim govoreæi: zašto izidosmo iz Misira? **21** A Mojsije reèe: šest stotina tisuæa pješaka ima naroda, u kojem sam, pa ti kažeš: daæeu im mesa da jedu cio mjesec dana. **22** Eda li æe im se poklati ovce i goveda da im dostane? ili æe im se pokupiti sve ribe morske da im bude dosta? **23** A Gospod reèe Mojsiju: zar ruka Gospodnja neæee biti dovoljna? Vidjeæes hoæe li biti što ti rekoh ili neæee. **24** I Mojsije izide i reèe narodu rijeèi Gospodnjeg; i sabra sedamdeset ljudi između starješina narodnijeh, i postavi ih oko šatora. **25** I Gospod siðe u oblaku, i govori k njemu, i uzevši od duha koji bješe na njemu metnu na onijeh sedamdeset ljudi starješina; i kad duh doðe na njih, prorokovahu, ali više nikad. **26** A dva èovjeka ostaše u okolu, jednom bješe ime Eldad, a drugom Modad, na koje doðe duh, jer i oni bijahu zapisani ali ne dođoše k šatoru, i stadoše prorokovati u okolu. **27**

I dotrèa momak, te javi Mojsiju govoreæi: Eldad i Modad prorokuju u okolu. **28** A Isus sin Navin, sluga Mojsijev, jedan od momaka njegovijeh, reèe govoreæi: Mojsije gospodaru moj, zabrani im. **29** A Mojsije mu odgovori: zar zavidiš mene radi? kamo da sav narod Gospodnji postanu proroci i da Gospod pusti duh svoj na njih! **30** Potom se vrati Mojsije u oko sa starješinama Izrailjevijem. **31** Tada se podiže vjetar od Gospoda, i potjera od mora prepelice, i razasu ih po okolu, na dan hoda odovuda i na dan hoda odonuda oko okola, na dva laka na zemlje. **32** I ustavši narod vas onaj dan i svu noæ i vas drugi i kupljaše prepelice: i ko nakupi najmanje nakupi deset gomora; i povješaše ih sebi redom oko okola. **33** Ali meso još im bijaše u Zubima, jošte ga ne pojedoše, a Gospod se razgnjevi na narod, i udari Gospod narod pomorom vrlo velikim. **34** I prozva se ono mjesto Kivot-Atava jer onđe ukopaše narod koji se bješe polakomio. **35** I poðe narod od Kivot-Atave u Asirotu, i stadoše u Asirotu.

12 I stadoše vikati Marija i Aron na Mojsija radi žene Madjanke, kojom se oženi, jer se oženi Madijankom. **2** I rekoše: zar je samo preko Mojsija govorio Gospod? nije li govorio i preko nas? I to èu Gospod. **3** A Mojsije bješe èovjek vrlo krotak mimo sve ljude na zemlji. **4** I odmah reèe Gospod Mojsiju i Aronu i Mariji: doðite vas troje u šator od sastanka. I otidoše njih troje. **5** Tada siðe Gospod u stupu od oblaka, i stade na vratima od šatora. I viknu Arona i Mariju, i doðoše oboje. **6** I reèe im: èujte sada rijeèi moje: prorok kad je meðu vama, ja æeu mu se Gospod javljati u utvari i govoriti s njim u snu. **7** Ali nije taki moj sluga Mojsije, koji je vjeran u svem domu mojem. **8** Njemu govorim iz usta k ustima, i on me gleda doista, a ne u tami niti u kakvoj prilici Gospodnjoj. Kako se dakle ne pobojaste vikati na slugu mojega, na Mojsija? **9** I gnjev se Gospodnji raspali na njih, i on otide. **10** I oblak se podiže sa šatora; i gle, Marija bješe gubava, bijela kao snijeg. I Aron pogleda Mariju, a ona gubava. **11** Tada reèe Aron Mojsiju: gospodaru, molim te, ne meæi na nas grijeha ovoga, jer ludo uèinismo i zgriješimo. **12** Nemoj da ova bude kao mrtvo dijete, kojemu je meso pola trulo kad izlazi iz utrobe matere svoje. **13** I vapi Mojsije ka Gospodu govoreæi: Bože, molim ti se, iscijeli je. **14** A Gospod odgovori Mojsiju: da joj je otac njezin pljunuo u lice, ne bi li se stidjela sedam dana? Neka bude odluèena sedam dana izvan okola, a poslije neka bude opet primljena. **15** Tako bi Marija odluèena izvan okola sedam dana; i narod ne poðe odande dokle Marija ne bi opet primljena. **16** A potom poðe narod od Asirota, i stadoše u pustinji Faranskoj.

13 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **2** Pošli ljudi da uhode zemlju Hanansku, koju æeu dati sinovima Izrailjevijem; po jednoga èovjeka od svakoga plemena otaca njihovih pošljite, sve glavare izmeðu njih. **3** I posla ih Mojsije iz pustinje Faranske po zapovijesti Gospodnjoj; i svi ljudi bjehu glavari sinova Izrailjevijeh. **4** A ovo su im imena: od plemena Ruvimova Samuilo sin Zahurov; **5** Od plemena Simeunova Safat sin Surin; **6** Od plemena Judina Halev sin Jefonjin; **7** Od plemena Isaharova Igal sin Josifov; **8** Od plemena Jefremova Avsije sin Navin; **9** Od plemena Venjaminova Faltije sin Rafujev; **10** Od plemena Zavulonova Gudilo sin Sudin; **11** Od plemena Josifova, od plemena Manasijina Gadije sin Susin; **12** Od plemena Danova Amilo sin Gamalin; **13** Od plemena Asirova Satur sin Mihailov; **14** Od plemena Neftalimova Navija sin Savin; **15** Od plemena Gadova Gudilo sin Mahilov. **16** To su imena ljudima koje posla Mojsije da uhode zemlju. I nazva Mojsije Avsija sina Navina Isus. **17** I šaljuæi ih Mojsije da uhode zemlju Hanansku reèe im: idite ovuda na jug, pa izidite na goru; **18** I vidite zemlju kakva je i kakav narod živi u njoj, je li jak ili slab, je li mali ili velik; **19** I kakva je zemlja u kojoj živi, je li dobra ili rðava; i kakva su mjesta u kojima živi, eda li pod šatorima ili u tvrdim gradovima; **20** I kakva je sama zemlja, je li rodna ili nerodna, ima li u njoj drveta ili nema; budite slobodni, i uzmite roda one zemlje. A tada bješe vrijeme prvom grožđu. **21** I otisavši uhodiše zemlju od pustinje Sinske do Reova kako se ide u Emat. **22** I idoše na jug, i doðoše do Hevrona, gdje bijahu Ahiman i Sesije i Teliman, sinovi Enakovi. A Hevron bješe sazidan na sedam godina prije Soana Misirskoga. **23** Potom doðoše do potoka Eshola, i onđe otsjekoše lozu s grozdom jednjem, i ponesoše ga dvojica na moci; tako i šipaka i smokava. **24** I prozva se ono mjesto potok Eshol od grozda, koji onđe otsjekoše sinovi Izrailjevi. **25** I poslije èetrdeset dana vratîse se iz zemlje koju uhodiše. **26** I vrativši se doðoše k Mojsiju i Aronu i ka svemu zboru sinova Izrailjevijeh u pustinju Faransku, u Kadis; i pripovjediše njima i svemu zboru stvar, i pokazaše im rod one zemlje. **27** I pripovijedajuæi im rekoše: idosmo u zemlju u koju si nas poslao; doista teèe u njoj mlijeko i med, i evo roda njezina. **28** Ali je jak narod koji živi u onoj zemlji, i gradovi su im tvrdi i vrlo veliki; a vidjesmo onđe i sinove Enakove. **29** Amalik živi na južnoj strani; a Heteji i Jevuseji i Amoreji žive u planini, a Hananeji žive na moru i na Jordanu. **30** A Halev utišavaše narod pred Mojsijem; i govorâše: hajde da idemo da je uzmemo, jer je možemo pokoriti. **31** Ali drugi ljudi koji idoše s njim govorahu: ne možemo iæi na onaj narod, jer je jaèi od nas. **32** I prosuše

zao glas o zemlji koju uhodiše među sinovima Izrailjevijem govoreæi: zemlja koju proðosmo i uhodismo zemlja je koja proždire svoje stanovnike, i sav narod koji vidjesmo u njoj jesu ljudi vrlo veliki. 33 Vidjesmo ondje i divove, sinove Enakove, roda divovskoga, i èinjашe nam se da smo prema njima kao skakavci, taki se i njima èinjasmo.

14 Tada se podiže sav zbor i stade vikati, i narod plakaše onu noæe. 2 I vikahu na Mojsija i na Arona svi sinovi Izrailjevi; i sav zbor reèe im: kamo da smo pomrli u zemlji Misirskoj ili da pomremo u ovoj pustinji! 3 Zašto nas vodi Gospod u tu zemlju da izginemo od maèa, žene naše i djeca naša da postanu roblje? Nije li bolje da se vratimo u Misir? 4 I rekoše među sobom: da postavimo starješinu, pa da se vratimo u Misir. 5 Tada Mojsije i Aron padoše nièice pred svijem zborom sinova Izrailjevih. 6 A Isus sin Navin i Halev sin Jefonjin izmeðu onih što uhodiše zemlju, razdriješe haljine svoje, 7 I rekoše svemu zboru sinova Izrailjevih govoreæi: zemlja koju proðosmo i uhodismo, vrlo je dobra zemlja. 8 Ako smo mili Gospodu, on æe nas odvesti u tu zemlju, i daæe nam je; a to je zemlja u kojoj teèe mljekom i med. 9 Samo se ne odmeæite Gospoda, i ne bojte se naroda one zemlje; jer ih možemo pojesti; otstupio je od njih zaklon njihov, a s nama je Gospod, ne bojte ih se. 10 Tada reèe sav zbor da ih pobiju kamenjem; ali se pokaza slava Gospodnja svijem sinovima Izrailjevijem u šatoru od sastanka. 11 I reèe Gospod Mojsiju: dokle æe me vrijeðati taj narod? kad li æe mi vjerovati poslije tolikih znaka što sam uèinio među njima? 12 Udaraju ga pomorom, i rasuæeu ga; a od tebe æu uèiniti narod velik i jaèi od ovoga. 13 A Mojsije reèe Gospodu: ali æe èuti Misirci, izmeðu kojih si izveo ovaj narod silom svojom, 14 I reæi æe s ljudima ove zemlje, koji su èuli da si ti, Gospode, bio usred naroda i da si se oèima viðao, Gospode, i oblak tvoj da je stajao nad njima, i u stupu od oblaka da si išao pred njima danju i u stupu ognjenom noæeu; 15 Pa kad pobiješ ovaj narod, sve do jednoga, govoriaæe narodi, koji su èuli pripovijest o tebi, govoreæi: 16 Nije mogao Gospod dovesti naroda ovoga u zemlju koju im je sa zakletvom obeæao, zato ih pobi u pustinji. 17 Neka se dakle proslavi sila Gospodnja, kao što si rekao govoreæi: 18 Gospod dugo èeka i obilan je milošæu, prašta bezakonje i grijeh, ali ne pravda krivoga, nego pohodi bezakonje otaèko na sinovima do treæega i èetvrtoga koljena. 19 Oprosti bezakonje ovomu narodu radi velike milosti svoje, kao što si praštao narodu ovomu od Misira dovde. 20 A Gospod reèe: praštam po rijeèi tvojoj. 21 Ali tako ja živ bio, i tako sva zemlja bila puna slave Gospodnje, 22 Ti ljudi koji vidješe

slavu moju i znake moje što sam uèinio u Misiru i u ovoj pustinji, i kušaše me veæe deset puta, i ne poslušaše rijeæi moje, 23 Neæe vidjeti zemlje koju sa zakletvom obeæah ocima njihovijem, neæe vidjeti ni jedan od onih koji me uvrijediše. 24 A slugu svojega Haleva, u kojem bješe drugi duh i koji se sasvijem mene držao, njega æu odvesti u zemlju u koju je išao, i sjeme æe je njegovo naslijediti. 25 Ali Amalik i Hananej sjede u dolini, zato se sjutra vratite natrag, i idite u pustinju k Crvenom Moru. 26 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: 27 Dokle æe taj zli zbor vikati na me? Èuo sam viku sinova Izrailjevih, kojom vièu na me. 28 Kaži im: tako ja živ bio, kaže Gospod, uèiniæu vam onako kako ste govorili i ja èuh. 29 U ovoj æe pustinji popadati mrtva tjelesa vaša, i svi izmeðu vas koji su izbrojeni u svem broju vašem od dvadeset godina i više, koji vikaste na me, 30 Neæete uæei u zemlju, za koju podigav ruku svoju zakleh se da æu vas naseliti u njoj, osim Haleva sina Jefonjina i Isusa sina Navina. 31 A djecu vašu, za koju rekoste da æe postati roblje, njih æu odvesti, i oni æe poznati zemlju za koju vi ne marite. 32 A vaša tjelesa mrtva æe popadati u ovoj pustinji. 33 A djeca vaša biæe pastiri po pustinji èetrdeset godina, i nosiæe kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji. 34 Po broju dana, za koje uhodiste zemlju, èetrdeset dana, na svaki dan po godinu, nosiæete grijeha svoje, èetrdeset godina, i poznaæete da sam prekinuo s vama. 35 Ja Gospod rekoh, i tako æu uèiniti svemu tom zboru zlomu, koji se sabrao na me: u pustinji æe propasti i tu pomrijeti. 36 A ljudi koje bješe poslao Mojsije da uhode zemlju, i koji vrativši se pobuniše sav zbor da vièe na nj, prosuvši zao glas o zemlji, 37 Ti ljudi, koji prosuše zao glas o zemlji, pomriješe od pomora pred Gospodom; 38 A Isus sin Navin i Halev sin Jefonjin ostaše živi izmeðu ljudi koji su išli da uhode zemlju. 39 I Mojsije kaza sve ove rijeæi svijem sinovima Izrailjevijem, i narod plaka veoma. 40 A sjutradan ustavši poðoše navrh gore, i rekoše: evo nas, idemo na mjesto za koje je govorio Gospod, jer zgriješimo. 41 Ali Mojsije reèe: zašto prestupate zapovijest Gospodnju? Od toga neæee biti ništa. 42 Ne idite gore, jer Gospod nije među vama; nemojte da vas pobiju neprijatelji vaši. 43 Jer je Amalik i Hananej tamо pred vama, i izginuæete od maèa, jer odustaviste Gospoda, pa neæee ni Gospod biti s vama. 44 Ali oni ipak navalije da idu navrh gore; ali kovèeg zavjeta Gospodnjega i Mojsije ne izaðoše iz okola. 45 Tada siðe Amalik i Hananej, koji življahu u onoj gori, i razbiše ih i bacise dori do Orme.

15

Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad doðete u zemlju gdje æete nastavati, koju æeu vam ja dati, 3 I stanete prinositi žrtvu ognjenu Gospodu, žrtvu paljenicu ili žrtvu zavjeta radi ili od drage volje, ili o praznicima svojim, gotoveæi miris ugodni Gospodu od krupne ili od sitne stoke, 4 Tada ko prinese prinos svoj Gospodu, neka donese uza nj dar, desetinu efe bijeloga brašna pomiješana s èetvrtinom ina ulja. 5 I vina èetvrt ina za naljev donesi uz žrtvu paljenicu ili uz drugu žrtvu, na svako jagnje. 6 A uz ovna donesi dar, dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s treæinom ina ulja, 7 I vina za naljev treæinu ina prinjeæeš za miris ugodni Gospodu. 8 A kad prinosiš tele na žrtvu paljenicu ili na žrtvu radi zavjeta ili na žrtvu zahvalnu Gospodu, 9 Onda neka se donese uz tele dar, tri desetine efe bijeloga brašna pomiješana s po ina ulja, 10 I vina donesi za naljev po ina; to je žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu. 11 Tako neka bude uza svakoga vola i uza svakoga ovna i uza svako živinèe između ovaca ili koza. 12 Prema broju koliko prinesete, uèinite tako uza svako, koliko ih bude. 13 Svaki domorodac tako neka èini prinoseæi žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu. 14 Tako ako bude među vama i došljak ili ko bi se bavio među vama, pa bi prinošio žrtvu ognjenu za miris ugodni Gospodu, neka èini onako kako vi èinite. 15 Zbore! vama i došljaku koji je među vama jedan da je zakon, zakon vjeèan od koljena na koljeno; došljak æe biti kao i vi pred Gospodom. 16 Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i došljaku, koji je među vama. 17 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 18 Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad doðete u zemlju, u koju æeu vas ja odvesti, 19 Pa stanete jesti hljeb one zemlje, tada prinesite prinos Gospodu. 20 Od prvina tijesta svojega prinosite u prinos kolaè, kao prinos od gumna tako ga prinosite. 21 Od prvina tijesta svojega dajite Gospodu prinos od koljena do koljena. 22 A kad biste pogriješili, te ne biste uèinili svih ovih zapovijesti, koje kaza Gospod Mojsiju, 23 Sve što vam je zapovjedio Gospod preko Mojsija, od dana kad zapovjedi Gospod i poslije od koljena do koljena, 24 Ako se bude uèinilo pogriješkom, da zbor ne zna, onda sav zbor neka prinese na žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu tele s darom njegovijem i s naljevom njegovijem po uredbi, i jedno jare na žrtvu za griješi. 25 I sveštenik neka oèisti sav zbor sinova Izrailjevijeh, i oprostiaæe im se, jer je pogriješka i oni donešoše pred Gospoda svoj prinos za žrtvu ognjenu Gospodu i prinos za griješi svoj radi pogriješke svoje. 26 Oprostiaæe se svemu zboru sinova Izrailjevijeh i došljaku koji se bavi među njima, jer je pogriješka svega naroda. 27 Ako li jedna duša zgriješi ne znajuæi, neka prinese kozu od

godine na žrtvu za griješi. 28 I sveštenik neka oèisti dušu koja bude zgriješila ne znajuæi pred Gospodom, i kad je oèisti oprostiaæe joj se. 29 I za roðenoga u zemlji sinova Izrailjevijeh i za došljaka, koji se bavi među vama, jedan zakon da bude kad ko zgriješi ne znajuæi. 30 Ali ko od sile zgriješi između rođenijeh u zemlji ili između došljaka, on ruži Gospoda; neka se istrijebi ona duša iz naroda svojega. 31 Jer prezre rijeè Gospodnju, i zapovijest njegovu pogazi; neka se istrijebi ona duša; bezakonje je njezino na njoj. 32 A kad bijahu sinovi Izrailjevi u pustinji, naðoše jednoga gdje kupi drva u subotu. 33 I koji ga naðoše gdje kupi drva, dovedoše ga k Mojsiju i k Aronu i ka svemu zboru. 34 I metnuše ga pod stražu, jer ne bješe kazano šta æe se èiniti s njim. 35 A Gospod reèe Mojsiju: neka se pogubi taj èovjek; neka ga zaspne kamenjem sav zbor iza okola. 36 I sav zbor izvede ga iza okola i zasuše ga kamenjem, i umrije, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. 37 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 38 Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im, neka udaraju rese po skutovima od haljina svojih od koljena do koljena, i nad rese neka meæeu vrvcu plavu. 39 I imaæete rese zato da se gledajuæi ih opominjete svih zapovijesti Gospodnjih i tvorite ih, i da se ne zanosite za srcem svojim i za oèima svojima, za kojima èinite preljubu; 40 Nego da pamtite i tvorite sve zapovijesti moje, i budete sveti Bogu svojemu. 41 Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske, da vam budem Bog. Ja sam Gospod Bog vaš.

16

A Korej sin Isara sina Kata sina Levijeva, i Daten i Aviron sinovi Elijavovi, i Avnan sin Faleta sina Ruvimova pobuniše se, 2 I ustaše na Mojsija, i s njima dvjesta i pedeset ljudi između sinova Izrailjevijeh, glavara narodnijeh, koji se sazivahu na zbor i bijahu ljudi znatni. 3 I skupiše se na Mojsija i na Arona, i rekoše im: dosta nek vam je; sav ovaj narod, svi su sveti, i među njima je Gospod; zašto se vi podižete nad zborom Gospodnjim? 4 Kad to èu Mojsije, pade nièice. 5 Potom reèe Koreju i svoj družini njegovoj govoreæi: sjutra æe pokazati Gospod ko je njegov, i ko je svet, i koga je pustio k sebi, jer koga je izabrao onoga æe pustiti k sebi. 6 Ovo uèinite: uzmitte kadionice, Korej sa svom družinom svojom. 7 I metnite sjutra u njih ognja i metnite u njih kada pred Gospodom, i koga izbere Gospod onaj æe biti svet. Dosta nek vam je, sinovi Levijevi! 8 I reèe Mojsije Koreju: èujte sinovi Levijevi! 9 Malo li vam je što vas je Bog Izrailjev odvojio od zbara Izrailjeva pustivši vas k sebi da vršite službu u šatoru Gospodnjem i da stojite pred zborom i služite za nj? 10 Pustio je k sebi tebe i svu braæeu tvoju, sinove Levijeve, s tobom, a vi tražite

još i sveštenstvo? 11 Zato ti i sva družina tvoja skupiste se na Gospoda. Jer Aron šta je da viete na nj? 12 I posla Mojsije da dozovu Datana i Airona sinove Elijavove. A oni odgovoriše: neæemo da idemo. 13 Malo li je što si nas izveo iz zemlje u kojoj teèe mlijeko i med da nas pobiješ u ovoj pustinji, nego još hoæeš da vlaðaš nad nama? 14 Jesi li nas odveo u zemlju gdje teèe mlijeko i med? i jesli nam dao da imamo njiva i vinograda? hoæeš li oèi ovijem ljudima da iskopaš? Neæemo da idemo. 15 Tada se rasrdi Mojsije vrlo, i reèe Gospodu: nemoj pogledati na dar njihov; nijednoga magarca nijesam uzeo od njih, niti sam kome od njih uèinio kakoga zla. 16 Potom reèe Mojsije Koreju: ti i svi tvoji stanite sutra pred Gospodom, ti i oni i Aron. 17 I uzmiti svaki svoju kadionicu, i metnute u njih kada, i stanite pred Gospodom svaki sa svojom kadionicom, dvjesta i pedeset kadionica, i ti i Aron, svaki sa svojom kadionicom. 18 I uzeši svaki svoju kadionicu, i metnuvši u njih ognja metnuše u njih kada, i stadoše na vrata šatora od sastanka s Mojsijem i Aronom. 19 A Korej sabra na njih sav zbor na vrata šatora od sastanka; tada se pokaza slava Gospodnja svemu zboru. 20 I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: 21 Odvojte se iz toga zbara, da ih odmah satrem. 22 A oni padoše nièice i rekoše: Bože, Bože duhovima i svakom tijelu! ovaj jedan zgriješio, i na sav li æeš se zbor gnjevit? 23 Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 24 Reci zboru i kaži: otstupite od šatora Korejeva i Datenova i Aironova. 25 I ustavši Mojsije otide k Datenu i Aironu, a za njim otidoše starješine Izrailjeve. 26 I reèe zboru govoreæi: otstupite od šatora tijeh bezbožnika, i ne dodijevajte se nièega što je njihovo, da ne izgjnete sa svijeh grijeha njihovih. 27 I otstupiše sa svijeh strana od šatora Korejeva i Datenova i Aironova; a Daten i Airon izašavši stadoše svaki na vrata od šatora svojega sa ženama svojim i sa sinovima svojim i s djecom svojom. 28 Tada reèe Mojsije: ovako æete poznati da me je Gospod poslao da èinem sva ova djela, i da ništa ne èinem od sebe: 29 Ako ovi pomru kao što mru svi ljudi, i ako budu pokarani kao što bivaju pokarani svi ljudi, nije me poslao Gospod; 30 Ako li što novo uèini Gospod, i zemlja otvori usta svoja i proždre ih sa svijem što je njihovo, i siðu živi u grob, tada znajte da su ovi ljudi uvrijedili Gospoda. (Sheol h7585) 31 A kad izgovori rijeèi ove, rasjede se zemlja pod njima, 32 I otvorivši zemlja usta svoja proždrije ih, i domove njihove i sve ljude Korejeve i sve blago njihovo. 33 I tako siðoše sa svijem što imahu živi u grob, i pokri ih zemlja i nesti ih iz zbara. (Sheol h7585) 34 A svi Izraeljci koji bijahu oko njih pobjegoše od vike njihove, jer govorahu: da nas ne proždri zemlja. 35 I izaðe oganj od Gospoda, i sažeze onijeh dvjesta i pedeset ljudi koji prinesoše kad.

36 Tada reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 37 Kaži Eleazaru sinu Arona sveštenika neka pokupi kadionice iz toga garišta, i uglevlje iz njih neka razbac, jer su svete; 38 Kadionice onijeh koji ogriješiše duše svoje neka raskuju na ploèe da se okuje oltar, jer kadiše njima pred Gospodom, zato su svete, i neka budu sinovima Izrailjevijem znak. 39 I pokupi Eleazar sveštenik kadionice mјedene, kojima bjehu kadili oni što izgorješe, i raskovaše ih na okov oltaru 40 Za spomen sinovima Izrailjevijem, da ne pristupa niko drugi koji nije roda Aronova da kadi pred Gospodom, da mu ne bude kao Koreju i družini njegovoj, kao što mu bješe kazao Gospod preko Mojsija. 41 A sjutradan vikaše sav zbor sinova Izrailjevijeh na Mojsija i na Arona govoreæi: pobiste narod Gospodnj. 42 A kad se stjecaše narod na Mojsija i na Arona, pogledaše na šator od sastanka, a to oblak na njemu, i pokaza se slava Gospodnja. 43 I dođe Mojsije i Aron pred šator od sastanka. 44 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 45 Uklonite se iz toga zbara da ih odmah potrem. A oni padoše nièice. 46 I reèe Mojsije Aronu: uzmi kadionicu, i metni u nju ognja s oltara, i metni kada, i idi brže ka zboru, i oèisti ih; jer gnjev žestok izaðe od Gospoda, i pomor poèe. 47 I uzevši Aron kadionicu, kao što mu reèe Mojsije, otrèa usred zbara, i gle, pomor veæ bješe poèeo u narodu; i okadiv oèisti narod. 48 I stajaše meðu mrtvima i živima, i ustavi se pomor. 49 A onijeh koji pomriješe od toga pomora bješe èetrnaest tisuæa i sedam stotina, osim onijeh što izgibioše s Koreja. 50 I vrati se Aron k Mojsiju na vrata šatora od sastanka, kad se ustavi pomor.

17 Potom reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Reci sinovima Izrailjevijem, i uzmi od njih po jednu palicu od svakoga doma otaca njihovih, od svijeh knezova njihovih, po domovima otaca njihovih, dvanaest palica, i ime svakoga napiši na palici njegovo. 3 A na palici Levijevoj napiši ime Aronovo, jer je svaka palica za jednog poglavara od doma otaca njihovih. 4 I ostavi ih u šatoru od sastanka pred svjedoèanstvom, gdje se sastajem s vama. 5 I koga izaberem, njegova æe palica procvjetati; tako æeu utišati pred sobom viku sinova Izrailjevijeh što vièu na vas. 6 Kad to reèe Mojsije sinovima Izrailjevijem, dadoše mu svi knezovi njihovi palice, svaki knez po palicu od doma oca svojega, dvanaest palica, i palica Aronova bješe meðu palicama njihovim. 7 I ostavi Mojsije palice pred Gospodom u šatoru od svjedoèanstva. 8 A sjutradan dođe Mojsije u šator od svjedoèanstva, i gle, procvjetala palica Aronova od doma Levijeva; bješe napupila i cvjetala, i bademi zreli na njoj. 9 I iznese Mojsije sve one palice ispred Gospoda k svijem sinovima Izrailjevijem, i razgledavši ih uzeše svaki svoju

palicu. **10** A Gospod reèe Mojsiju: donesi opet palicu Aronovu pred svjedoèanstvo da se èuva za znak nepokornima, da prestane vika njihova na me, da ne izginu. **11** I uèini Mojsije, kako mu zapovjedi Gospod tako uèini. **12** Tada rekoše sinovi Izrailjevi Mojsiju govoreæi: pomrjesmo, propadosmo, svi propadosmo. **13** Ko se god približi k šatoru Gospodnjemu, gine; hoæemo li svi izginuti?

18 A Gospod reèe Aronu: ti i sinovi tvoji i dom oca tvojega

s tobom nosite grijehe o svetinju; ti i sinovi tvoji s tobom nosite grijehe sveštenstva svojega. **2** I braæeu svoju, pleme Levijevo, pleme oca svojega uzmi k sebi da budu uza te i služe ti; a ti æeš i sinovi tvoji s tobom služiti pred šatorom od sastanka. **3** Neka dobro slušaju zapovijesti tvoje i rade što treba u svem šatoru; ali k sudovima od svetinje k olтарu neka ne pristupaju, da ne izginu i oni i vi. **4** Neka budu dakle uza te, i neka rade sve što treba u šatoru od sastanka u svakoj službi u njemu; ali niko drugi da ne pristupi s vama. **5** A vi radite što treba u svetini i što treba na oltaru, da više ne dođe gnjev na sinove Izrailjeve. **6** Jer evo ja uzeh braæeu vašu Levite između sinova Izrailjevih, i vama su dani na dar za Gospoda, da vrše službu u šatoru od sastanka. **7** A ti i sinovi tvoji s tobom vršite svešteniku službu svoju u svemu što pripada k oltaru i što biva iza zavjesa, i služite; sveštenstvo darovah vam, zato ko bi drugi pristupio, da se pogubi. **8** Još reèe Gospod Aronu: evo, dajem ti i prinose svoje što se u vis podižu, između svijeh stvari koje posveæuju sinovi Izrailjevi dajem ih tebi radi pomazanja i sinovima tvojim zakonom vjeènim. **9** To neka je tvoje od stvari posveæenijeh, koje se ne sažiju; svaki prinos njihov između svijeh darova njihovijeh i između svijeh prinosa za grijehe i svijeh prinosa za krivicu, koje mi donesu, svetinja nad svetinjama da je tvoja i sinova tvojih. **10** U svetini ga jedi, sve muškinje neka ga jede, sveta stvar da ti je. **11** Tvoje su dakle žrtve darova njihovijeh koje se u vis podižu; i svaku žrtvu sinova Izrailjevih koja se obræe tebi dajem i sinovima tvojim i kærima tvojim s tobom zakonom vjeènim; ko je god èist u domu tvojem, neka jede. **12** Najbolje od ulja i najbolje od vina i žita, prvine koje daju Gospodu, tebi dajem. **13** Prvine od svega što rodi u zemlji njihovoj, koje donesu Gospodu, tvoje neka budu; ko je god èist u domu tvojem neka jede. **14** Sve zavjetovano Bogu i Izrailju, tvoje neka je. **15** Što god otvora matericu između svakoga tijela koje prinose Gospodu, i između ljudi i između stoke, tvoje da bude; ali prvenac èovjeèiji neka se otkupljuje; i prvenac neèiste stoke neka se otkupljuje. **16** A otkup neka mu bude kad bude od mjeseca dana po tvojoj cijeni pet sikala srebra, po siklu svetom; u njemu je dvadeset gera. **17**

A prvenca od krave ili prvenca od ovce ili prvenca od koze ne daj da se otkupi; svete su stvari; krvlju njihovom pokropi oltar, i salo njihovo zapali, da bude žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu. **18** A meso od njih da je tvoje, kao grudi što se obræu i kao pleæe desno, da je tvoje. **19** Sve prinose što se podižu od posveæenijeh stvari, što prinose sinovi Izrailjevi Gospodu, dajem tebi i sinovima tvojim i kærima tvojim s tobom zakonom vjeènim; to æe biti zavjet osoljen, vjeèan pred Gospodom tebi i sjemenu tvojemu s tobom. **20** Još reèe Gospod Aronu: u zemlji njihovoj da nemaš našljedstva, ni dijela među njima da nemaš; ja sam dio tvoj i tvoje našljedstvo među sinovima Izrailjevijem. **21** A sinovima Levijevim evo dajem u našljedstvo sve desetke od Izrailja za službu njihovu što služe u šatoru od sastanka. **22** A sinovi Izrailjevi neka više ne pristupaju k šatoru od sastanka, da se ne ogriješe i ne izginu. **23** Nego sami Leviti neka služe službu u šatoru od sastanka, i oni neka nose grijehe svoj zakonom vjeènim od koljena do koljena, pa da nemaju našljedstva među sinovima Izrailjevijem. **24** Jer desetke sinova Izrailjevih, što æe donositi Gospodu na žrtvu što se podiže, dajem Levitima u našljedstvo; toga radi rekoh za njih: među sinovima Izrailjevijem da nemaju našljedstva. **25** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **26** Reci Levitima i kaži im: kad uzmete od sinova Izrailjevih desetak koji vam dадох od njih za našljedstvo vaše, onda prinesite od njega prinos što se podiže Gospodu, deseto od desetoga. **27** I primiæe vam se prinos vaš kao žito s gumna i kao vino iz kace. **28** Tako i vi prinosite prinos što se podiže Gospodu od svijeh desetaka svojih, koje æete uzimati od sinova Izrailjevih, i dajite od njih prinos Gospodnjem Aronu svešteniku. **29** Od svega što vam se da prinosite svaki prinos što se podiže Gospodu, od svega što bude najbolje sveti dio. **30** I reci im: kad prinesete najbolje od toga, tada æe se primiti Levitima kao dohodak od gumna i kao dohodak od kace. **31** A jesti možete to na svakom mjestu i vi i porodice vaše, jer vam je plata za službu vašu u šatoru od sastanka. **32** I neæete za to navuæi na se grijeha, kad stanete prinositi što je najbolje, i neæete oskrvriti svetijeh stvari sinova Izrailjevih, i neæete izginuti.

19 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Ovo je uredba i zakon što zapovjedi Gospod govoreæi: reci sinovima Izrailjevijem neka ti dovedu junicu crvenu zdravu, na kojoj nema mane, i koja još nije bila u jarmu; **3** I podajte je Eleazaru svešteniku, a on neka je izvede napolje iz okola da je zakolju pred njim. **4** I uzevši Eleazar krvi njezine na prst svoj neka pokropi krvlju prema šatoru od sastanka

sedam puta. 5 Potom neka zapovjedi da se spali junica pred njegovijem oèima; kožu njezinu i meso njezino i krv njezinu s balegom neka spale. 6 I sveštenik uvezvi drveta kedrova, isopa i crvca, neka baci u oganj gdje gori junica. 7 Potom neka opere haljine svoje i opere tijelo svoje vodom, pa onda neka uðe u oko, i neka bude sveštenik neèist do veèera. 8 Tako i ko je spali, neka opere haljine svoje vodom, i tijelo svoje neka opere vodom, i neka bude neèist do veèera. 9 A èist èovjek neka pokupi pepeo od junice i izruèi ga iza okola na èisto mjesto, da se èuva zboru sinova Izrailjevih za vodu oèišæenja; to je žrtva za grijeh. 10 I onaj koji pokupi pepeo od junice neka opere haljine svoje, i neka bude neèist do veèera. To neka je sinovima Izrailjevijem i došlaku koji se bavi meðu njima vjeèan zakon. 11 Ko se dotakne mrtva tijela èovjeèijega, da je neèist sedam dana. 12 On neka se oèisti onom vodom treæi dan i sedmi dan, i biæe èist; ako li se ne oèisti treæi dan i sedmi, neæee biti èist. 13 Ko se dotakne mrtva tijela èovjeèijega pa se ne oèisti, onaj je oskvrnjo šator Gospodnj; zato da se istrijebi ona duša iz Izraelja; jer nije pokropljen vodom oèišæenja, zato je neèist, i neèistota je njegova na njemu. 14 Ovo je zakon kad èovjek umre u šatoru: ko god uðe u onaj šator i ko god bude u šatoru, neèist da je sedam dana; 15 I svaki sud otkriven, koji ne bude dobro zaklopljen, neèist je. 16 I ko se god dotakne u polju posjeèenoga maèem ili umrloga ili kosti èovjeèije ili groba, neèist da je sedam dana. 17 I neka za neèistoga uzmu pepela od junice spaljene za grijeh, i neka naliju na nj vode žive u sud. 18 Potom neka uzme èist èovjek isopa i zamoèi u onu vodu, i pokropi njom šator i sve sude i ljudi koji su u njemu bili; tako i onoga koji bi se dotakao kosti ili èovjeka posjeèena ili umrla ili groba. 19 Èisti neèistoga neka pokropi treæi i sedmi dan; i kad ga oèisti sedmi dan, neka opere haljine svoje i sebe neka opere vodom, i biæe èist uveèe. 20 A ko bude neèist pa se ne oèisti, da se istrijebi ona duša iz zbara; jer je svetinju Gospodnju oskvrnjo, a nije pokropljen vodom oèišæenja; neèist je. 21 I ovo neka im je zakon vjeèan: i koji pokropi vodom oèišæenja, neka opere haljine svoje; i ko se god dotakne vode oèišæenja, da je neèist do veèera. 22 I èega se god dotakne ko je neèist, da je neèisto; i ko se njega dotakne, da je neèist do veèera.

20 I sinovi Izraeljevi, sav zbor njihov, doðoše u pustinju Sinsku prvoga mjeseca, i stade narod u Kadisu; i onđe umrije Marija, i bi pogrebena onđe. 2 A onđe nemaše zbor vode, te se skupiše na Mojsija i na Arona. 3 I svaðaše se narod s Mojsijem, i govorahu: kamo da smo pomrli kad pomriješe braæa naša pred Gospodom! 4 Zašto dovedoste

zbor Gospodnji u ovu pustinju da izginemo ovdje i mi i stoka naša? 5 I zašto nas izvedoste iz Misira da nas dovedete na ovo zlo mjesto, gdje ne rodi ni žito ni smokva ni grožđe ni šipak, a ni vode nema za piæe? 6 I doðe Mojsije i Aron ispred zbara na vrata šatora od sastanka, i padaše nièice; i pokaza im se slava Gospodnja. 7 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 8 Uzmi štap, i sazovite zbar ti i Aron brat tvoj, i progovorite stjeni pred njima, te æee dati vodu svoju; tako æee im izvesti vodu iz stijene, i napoijæeš zbar i stoku njihovu. 9 I Mojsije uze štap ispred Gospoda, kako mu zapovjedi Gospod. 10 I sazvaše Mojsije i Aron zbar pred stijenu, i on im reèe: slušajte odmetnici! hoæemo li vam iz ove stijene izvesti vodu? 11 I diže Mojsije ruku svoju i udari u stijenu štapom svojim dva puta, i izide voda mnoga, te se napoji narod i stoka njihova. 12 A Gospod reèe Mojsiju i Aronu: što mi ne vjerovaste i ne proslaviste me pred sinovima Izrailjevim, zato neæete odvesti zbara toga u zemlju koju sam im dao. 13 To je voda od svaðe, gdje se svaðaše sinovi Izraeljevi s Gospodom, i on se proslavi meðu njima. 14 Iza toga posla Mojsije poslanike iz Kadisa k caru Edomskom da mu reku: ovako kaže brat tvoj Izraelj: ti znaš sve nevolje koje nas snaðoše: 15 Kako naši oci siðoše u Misir, i bijasmo u Misiru dugo vremena, i kako Misirci zlo èiniše nama i ocima našim; 16 I vikasmo ka Gospodu, i Gospod èu glas naš, i posla anđela, koji nas izvede iz Misira; i evo smo u Kadisu, gradu na twojoj meði. 17 Pusti nas da proðemo kroz twoju zemlju; neæemo iæi preko polja ni preko vinograda, niti æemo piti vode iz kojega studenca; iæi æemo carskim putem, neæemo svrhati ni nadesno ni nalijevu dok ne prijeðemo meðu twoju. 18 A Edom mu odgovori: ne idi preko moje zemlje, da ne izidem s maèem preda te. 19 A sinovi Izraeljevi rekoše mu: iæi æemo utrenikom, i ako se naprijemo vode twoje, mi ili stoka naša, platiaæemo je; ništa više, samo da pješice proðemo. 20 A on im odgovori: neæete proæi. I izide Edom pred njih s mnogo naroda i s velikom silom. 21 I kad ne htje Edom dopustiti Izraelju da prijeðe preko meðe njegove, Izraelj otide od njega. 22 I krenuvši se od Kadisa doðoše sinovi Izraeljevi, sav zbar njihov, ka gori Oru. 23 I Gospod reèe Mojsiju i Aronu na gori Oru kod meðe Edomske govoreæi: 24 Aron valja da se pribere k rodu svojemu, jer neæee uæi u zemlju koju sam dao sinovima Izraeljevijem, jer ne poslušaste zapovijesti moje na vodi od svaðe. 25 Uzmi Arona i Eleazara sina njegova, i izvedi ih na goru Or. 26 I svuci Aronu haljine njegove i obuci ih Eleazaru sinu njegovu, pa æee se Aron pribратi i umrijeti onđe. 27 I uèini Mojsije kako zapovjedi Gospod; i izidoše na goru Or pred svijem zborom. 28 I svuèe Mojsije s Arona haljine njegove i obuèe ih Eleazaru sinu

njegovu, i umrije ondje Aron navrh gore, a Mojsije i Eleazar sidoše s gore. **29** A kad vidje sav zbor da umrije Aron, plaka sav dom Izrailjev za Aronom trideset dana.

21 A kad èu Hananej car Aradski, koji živiljaše na jugu, da ide Izrailj putem kojim idoše uhode, on se pobi s njima i zarobi ih nekoliko. **2** Tada se Izrailj zavjetova Gospodu i reèe: ako daš ovaj narod meni u ruke, do temelja æu raskopati gradove njihove. **3** I usliši Gospod glas Izrailjev i dade mu Hananeje, a on zatr njih i gradove njihove, i prozva ono mjesto Orma. **4** Potom poðoše od gore Ora k Crvenom Moru obilazeæi zemlju Edomsku, i oslabi duh narodu od puta. **5** I vikaše narod na Boga i na Mojsija: zašto nas izvedoste iz Misira da izginemo u ovoj pustinji? Jer nema ni hljeba ni vode, a ovaj se nikaki hljeb veæ ogadio duši našoj. **6** A Gospod pusti na narod zmije vatrene, koje ih ujedahu, te pomrije mnogo naroda u Izraelju. **7** Tada doðe narod k Mojsiju i rekoše: zgriješismo što vikasmo na Gospoda i na tebe; moli Boga neka ukloni zmije od nas. I Mojsije se pomoli za narod. **8** I Gospod reèe Mojsiju: naèini zmiju vatrenu, i metni je na motku, i koga ujede zmija, neka pogleda u nju, pa æe ozdraviti. **9** I naèini Mojsije zmiju od mjedi, i metnu je na motku, i koga god ujede zmija on pogleda u zmiju od mjedi, i ozdravi. **10** Potom poðoše sinovi Izrailjevi, i stadoše u oko u Ovotu. **11** I iz Ovota otisavši stadoše u oko na brdima Avarimskim u pustinji koja je prema Moavskoj s istoka. **12** Odande otisavši stadoše u oko u dolini Zaredu. **13** I odatle otisavši stadoše u oko na brodu na Arnonu, koji je u pustinji i izlazi od međe Amorejske. Jer je Arnon međa Moavska između Moavaca i Amorejaca. **14** Zato se kaže u knjizi o ratovima Gospodnjim: na Vajeva u Sufi i na potoke Arnonske. **15** Jer ti potoci, koji dopiru do mesta Ara, teku pokraj međe Moavske. **16** A otuda doðoše k Viru; to je studenac za koji bješe rekao Gospod Mojsiju: skupi narod, i daæeu im vode. **17** Tada pjeva Izrailj pjesmu ovu: Diži se, studenè; pripjevajte ga; **18** Studenè, koji kopaše knezovi, koji iskopaše poglavari narodni s onijem koji postavi zakon, palicama svojim. A iz pustinje otidoše u Mantanail, **19** A iz Mantanaila u Nadil, a iz Nadila u Vamot, **20** A iz Vamota u dolinu koja je u polju Moavskom kod gore Fazge i gleda u pustinju. **21** Tada posla Izrailj poslanike k Sionu caru Amorejskom govoreæi: **22** Pusti da proðemo kroz twoju zemlju, neæemo svrtati ni u polje ni u vinograd, niti æemo pitи vode iz studenaca; iæi æemo carskim putem dokle ne prijeðemo među twoju. **23** Ali ne dade Sion Izrailju da proðe kroz zemlju njegovu, nego sabra Sion sav narod svoj, i izaðe na Izrailju u pustinju, i doðe u Jasu, i pobi se s Izrailjem. **24** Ali ga isijeèe Izrailj oštirim

maèem, i osvoji zemlju njegovu od Arnona pa do Javoka do sinova Amonovijeh, jer tvrda bješe međa sinova Amonovijeh. **25** I uze Izrailj sva ona mesta i naseli se u svijem gradovima Amorejskim, u Esevonu i u svijem selima njegovijem. **26** Jer Esevon bješe grad Siona cara Amorejskoga, koji bješe prvi zavojšto na cara Moavskoga i bješe mu uezao svu zemlju njegovu do Arnona. **27** Zato govore u prièi: hodite u Esevon, da se sagradi i podigne grad Sionov. **28** Jer organj izaðe iz Esevana, plamen iz grada Sionova, i spali Ar Moavski i stanovnike na visini Arnonskoj. **29** Teško tebi, Moave; propao si, narode Hamosov; dao je sinove svoje koji utekoše i kæeri svoje u ropstvo Sionu caru Amorejskom. **30** Ali ih postrijeljasmo, propade Esevon do Devona, i potrsmo ih do Nofe, koja dopire do Medeve. **31** I tako živje Izrailj u zemlji Amorejskoj. **32** Potom posla Mojsije da uhode Jazir, i uzeše sela oko njega, i izagnaše Amorejce koji bijahu ondje. **33** Potom obrativši se poðoše u Vasan; i izide Og car Vasanski pred njih, on i sav narod njegov na boj u Edrajin. **34** A Gospod reèe Mojsiju: ne boj ga se; jer sam ga dao u twoje ruke i sav narod njegov i zemlju njegovu; i uèini mu kako si uèinio Sionu caru Amorejskom koji živiljaše u Esevonu. **35** I pobiše ga i sinove njegove i sav narod njegov, da ne osta nijedan, i osvojiše zemlju njegovu.

22 Odatile se podigoše sinovi Izrailjevi, i stadoše uoko u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu. **2** I vidje Valak sin Seforov sve što uèini Izrailj Amoreju, **3** I uplaši se Moav od naroda veoma; jer ga bješe mnogo, i prituži Moavu od sinova Izrailjevijeh. **4** Pa reèe Moav starješinama Madijanskim: sada æe ova množina pojesti sve što je oko nas kao vo travu u polju. A Valak sin Seforov bješe u ono vrijeme car Moavski. **5** I posla poslanike k Valamu sinu Veorovu u Faturu, koja je na rijeци u zemlji naroda njegova, govoreæi: evo narod izide iz Misira, evo prekrilio je zemlju, i stoji prema meni. **6** Nego hodi, prokuni mi ovaj narod, jer je jaèi od mene, eda bih mu odolio i pobio ga ili istjerao iz zemlje ove; jer znam, koga blagoslovìš biæe blagosloven, a koga prokuneš biæe proklet. **7** I otidoše starješine Moavske i starješine Madijanske noseæei darove za vraèanje; i doðoše k Valamu, i kazaše mu rijeèi Valakove. **8** A on im reèe: ostanite ovdje ovu noæ, i odgovorivæu vam kako mi Gospod kaže. I ostaše knezovi Moavski kod Valama. **9** A Bog doðe k Valamu i reèe mu: kakvi su to ljudi kod tebe? **10** I reèe Valam Bogu: Valak sin Seforov, car Moavski, posla ih k meni govoreæi: **11** Evo narod izide iz Misira i prekrili zemlju; nego hodi, prokuni mi ga, eda bih ga nadbio i otjerao ga. **12** A Bog reèe Valamu: ne idi s njima, niti kuni toga naroda, jer je blagosloven. **13** I ujutru ustavši Valam reèe knezovima

Valakovijem: vratite se u svoju zemlju, jer mi ne da Bog da idem s vama. **14** I ustavši knezovi Moavski dođoše k Valaku, i rekoše: ne htje Valam poæi s nama. **15** Tada opet posla Valak više knezova i veæe od prvih. **16** I oni došavši k Valamu rekoše mu: ovako veli Valak sin Seforov: nemoj se zatezati, molim te, nego doði k meni. **17** Jer æu te dobro darivati, i što mi god reèeš èiniæu; zato doði, molim te, prokuni mi ovaj narod. **18** A Valam odgovori i reèe slugama Valakovijem: da mi da Valak kuæu svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti rijeèi Gospoda Boga svojega da uèinim što malo ili veliko. **19** Ali opet ostanite ovdje i vi ovu noæe, da vidim što æe mi sada kazati Gospod. **20** I doðe Bog noæu k Valamu i reèe mu: kad su došli ti ljudi da te zovu, ustani, idi s njima, ali što ti kažem ono da èiniš. **21** I ujutru ustavši Valam osamari magaricu svoju, i poðe s knezovima Moavskim. **22** Ali se razgnjevi Bog što on poðe; i stade anđeo Gospodnjii na put da mu ne da; a on sjeðaše na magarici svojoj i imaše sa sobom dva momka svoja. **23** A kad magarica vidje anđela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem maèem u ruci, svrnu magarica s puta i poðe preko polja. A Valam je stade biti da je vrati na put. **24** A anđeo Gospodnjii stade na stazu među vinogradima, a bijaše zid i odovud i odonud. **25** I magarica videæi anđela Gospodnjega pribi se uz drugi zid, i pritiše nogu Valamovu o zid; a on je stade opet biti. **26** Potom anđeo Gospodnjii otide dalje, i stade u tjesnacu, gdje ne bješe mjesto da se svrne ni nadesno ni nalijevo. **27** I magarica videæi anđela Gospodnjega pade pod Valamom, a Valam se vrlo razljuti, i stade biti magaricu svojim štapom. **28** Tada Gospod otvori usta magarici, te ona reèe Valamu: šta sam ti uèinila, te me biješ veæ treæi put? **29** A Valam reèe magarici: što mi prkosio? da imam maè u ruci, sad bih te ubio. **30** A magarica reèe Valamu: nijesam li tvoja magarica? jašeš me otkako sam postala tvoja do danas; jesam li ti kad tako uèinila? A on reèe: nijesi. **31** Tada Gospod otvori oèi Valamu, koji ugleda anđela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem maèem u ruci. I on savi glavu i pokloni se licem svojim. **32** I reèe mu anđeo Gospodnjii: zašto si bio magaricu svoju veæ tri puta? evo ja izidoh da ti ne dam, jer tvoj put nije meni po volji. **33** Kad me ugleda magarica, ona se ukloni ispred mene veæ tri puta; a da se nije uklonila ispred mene, tebe bih veæ ubio a nju bih ostavio u životu. **34** A Valam reèe anđelu Gospodnjemu: zgriješio sam, jer nijesam znao da ti stojiš pred mnjom na putu; ako tebi nije po volji, ja æeu se vratiti. **35** A anđeo Gospodnjii reèe Valamu: idi s tijem ljudima, ali samo ono govoriti što ti ja kažem. Tada Valam otide s knezovima Valakovim. **36** A kad èu Valak da ide

Valam, izide mu na susret u grad Moavski na međi Arnonskoj nakraj meðe. **37** I reèe Valak Valamu: nijesam li slao k tebi i zvao te? zašto mi ne dođe? eda li te ne mogu darivati? **38** A Valam reèe Valaku: evo sam došao k tebi; ali hoæeu li moæi što govoriti? Što mi Bog metne u usta, ono æeu govoriti. **39** I otide Valam s Valakom, i dođoše u grad Uzot. **40** I nakla Valak volova i ovaca, i posla Valamu i knezovima, koji bijahu s njim. **41** A ujutru uze Valak Valama i odvede ga na visinu Valovu, i odande mu pokaza jedan kraj naroda.

23 I reèe Valam Valaku: naæini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova. **2** I uèini Valak kako mu reèe Valam; i prinese Valak s Valatom na svakom oltaru po jedno tele i ovna. **3** Pa reèe Valam Valaku: stoj kod svoje žrtve paljenice; a ja idem eda bih se sreò s Gospodom, pa što mi javi kazaæeu ti. I on otide sam. **4** I srete Bog Valama, a on mu reèe: sedam oltara spremih, i prinesoh po tele i ovna na svakom oltaru. **5** A Gospod metnu rijeèi u usta Valamu, i reèe: vrati se k Valaku i tako mu reci. **6** I vrati se k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i svi knezovi Moavski. **7** A on otvori prièu svoju, i reèe: iz Arama dovede me Valak car Moavski s planine istoène, govoreæi: hodi, prokuni mi Jakova, hodi, naruži Izrailja. **8** Kako bih kleo onoga koga ne kune Bog? ili kako bih ružio onoga koga Gospod ne ruži? **9** Jer svrh stijena vidim ga, i s humova gledam ga. Gle, ovaj æe narod nastavati sam, i s drugim narodima neæee se pomiješati. **10** Ko æee izbrojiti prah Jakovljev i broj od èetvrti Izrailja? Da bih ja umro smræeu pravednièkom, i kraj moj da bi bio kao njihov! **11** Tada reèe Valak Valamu: šta to radiš od mene? Ja te dozvah da prokuneš neprijatelje moje, a gle, ti blagosilaš jednako. **12** A on odgovori i reèe: zar neæeu paziti i govoriti ono što mi je Gospod metnuo u usta? **13** Tada mu reèe Valak: hodi sa mnom na drugo mjesto, odakle æeš ga vidjeti; samo mu kraj vidiš, a svega ga ne vidiš; prokuni mi ga odande. **14** I dovede ga u polje Zofim, navrh Fazge, i naæini sedam oltara, i prinese na svakom oltaru po jedno tele i ovna. **15** Tada Valam reèe Valaku: stoj tu kod žrtve svoje paljenice, a ja idem onamo na susret Gospodu. **16** I srete Gospod Valama, i metnu mu rijeè u usta, i reèe: vrati se k Valaku, i tako govor. **17** I doðe k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i s njim knezovi Moavski; i reèe Valak: šta veli Gospod? **18** A on otvori prièu svoju, i reèe: ustani Valaèe, i poslušaj, èeu me sine Seforov! **19** Bog nije èovjek da laže, ni sin èovjeèiji da se pokaje. Što kaže neæee li uèiniti, i što reèe neæee izvršiti? **20** Gle, primih da blagoslovim; jer je on blagoslovio, a ja neæeu poreæei. **21** Ne gleda na bezakonje u Jakovu ni na nevaljalstvo u Izrailju; Gospod je njegov s njim, i graja u

njemu kao car kad nadvlada. 22 Bog ga je izveo iz Misira, on mu je kao snaga jednorogova. 23 Jer nema èini na Jakova ni vraèanja na Izrailju; u ovo doba govorí se o Jakovu i o Izrailju, što je uèinio Bog. 24 Evo, narod æe ustati kao silan lav, i kao laviæ skoëiæ; neæe leæi dokle ne pojede lova i popije krvi pobijenih. 25 Tada reèe Valak Valamu: nemoj ga ni kleti ni blagosiljati. 26 A Valam odgovori Valaku: nijesam li ti kazao da æeu èiniti što mi god Gospod kaže? 27 A Valak reèe Valamu: hodi, odvešæu te na drugo mjesto; da ako Bogu bude volja da mi ga odande prokuneš. 28 I odvede Valak Valama navrh Fegora, koji gleda u pustinju. 29 I reèe Valam Valaku: naèini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova. 30 I uèini Valak kako reèe Valam i prinese žrtvu po tele i ovna na svakom oltaru.

24 I vidjevši Valam da je Božja volja da blagosilja Izrailja, ne htje više ni iæi kao prije po vraèanje, nego se okreće licem k pustinji, 2 I podigavši oèi svoje ugleda Izrailja gdje stoji po plemenima svojim; i duh Božji doðe na nj. 3 I otvori prièu svoju, i reèe: kaže Valam sin Veorov; kaže èovjek kojemu su otvorene oèi; 4 Kaže onaj koji èuje rijeèi Božje, koji vidi utvaru Svemoguæega, koji kad padne otvorene su mu oèi: 5 Kako su lijepi šatori tvoji, Jakove, i kolibe tvoje, Izrailju! 6 Pruzili su se kao potoci, kao vrtovi kraj rijeke, kao mirisava drveta koja je posadio Gospod, kao kedri na vodi. 7 Poteæi æe voda iz vijedra njegova, i sjeme æe njegovo biti među velikim vodama, i car æe se njegov podignuti svrh Agaga, i carstvo æe se njegovo uzvisiti. 8 Bog ga je izveo iz Misira, i on mu je kao snaga jednorogova; poješæe narode koji su mu neprijatelji, i kosti æe njihove potrti, i strijelama svojim postrijeljati ih. 9 Spustio se, leži kao laviæ i kao ljuti lav; ko æee ga probuditi? Ko tebe blagosilja, biæe blagosloven; a ko tebe kune, biæe proklet. 10 Tada se razgnjevi Valak na Valama, i pljesnu se rukama, i reèe Valak Valamu: dozvah te da prokuneš neprijatelje moje, a ti si blagoslovio eto veæ tri puta. 11 Odlazi u svoje mjesto; rekoh da æeu te darivati, a eto Gospod ne da ti dara. 12 A Valam reèe Valaku: nijesam li i poslanicima tvojim koje si poslao k meni rekao govoreæi: 13 Da mi da Valak kuæu svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti rijeèi Gospodnje da uèinem što dobro ili zlo od sebe; što kaže Gospod ono æeu kazati. 14 Ja sada evo idem k narodu svojemu, ali da ti kažem šta æe taj narod uèiniti narodu tvojemu najposlijе. 15 Potom otvori prièu svoju, i reèe: kaže Valam sin Veorov, kaže èovjek kome su otvorene oèi, 16 Kaže koji èuje rijeèi Božje, i koji zna znanje o višnjem, i koji vidi utvaru Svemoguæega i kad padne otvorene su mu oèi: 17 Vidim ga, ali ne sad; gledam ga, ali ne izbliza; izaæi æe zvijezda iz Jakova i

ustaæe palica iz Izrailja, koja æe razbiti knezove Moavske i razoriti sve sinove Sitove. 18 I Edoma æe osvojiti i Sira æe osvojiti neprijatelji njegovi; jer æe Izrailj raditi junaèki. 19 I vladaæe koji je od Jakova, i zatræe ostatak od grada. 20 A ugledav Amalika, otvori prièu svoju, i reèe: Amalik je poèetak narodima, ali æe najposlijе propasti. 21 A ugledav Keneja, otvori prièu svoju, i reèe: tvrd ti je stan, i na stijeni si savio gnijezdo svoje; 22 Ali æe biti izagnan Kenej; Asur æe ga zarobiti. 23 I opet otvori prièu svoju, i reèe: jaoh! ko æe biti živ kad to uèini Bog! 24 I laðe iz zemlje Kitimske doplovijaæe i dosadiæe Asircima i dosadiæe Jevrejima; ali æe i sami propasti. 25 Potom ustavši Valam otide, i vrati se u svoje mjesto; i Valak otide svojim putem.

25 I živiljaše Izrailj u Sitimu, i narod stade èiniti preljubu sa kæerima Moavskim. 2 One pozivahu narod na žrtve svojih bogova, i narod jeðaše, i klanjaše se bogovima njihovijem. 3 I Izrailj pronus uz Velfegora; i razgnjevi se Gospod na Izrailju. 4 I reèe Gospod Mojsiju: uzmi sve knezove narodne, i objesi ih Gospodu prema suncu, da se odvratи gnjev Gospodnjи od Izrailja. 5 I reèe Mojsije sudijama Izrailjevijem: pobijite svaki svoje koji su prionuli uz Velfegora. 6 I gle, jedan između sinova Izrailjevijeh doðe i dovede k braæi svojoj jednu Madijanku na oèi Mojsiju i na oèi svemu zboru sinova Izrailjevijeh; a oni zaplakaše na vratima šatora od sastanka. 7 A kad to vidje Fines sin Eleazara sina Arona sveštenika, usta isred zbora i uze kopljje u ruku; 8 I uðe za èovjekom Izrailjcem u šator, i probode ih oboje, èovjeka Izrailjca i onu ženu, kroz trbuh, i presta pogibija među sinovima Izrailjevijem. 9 I izgibe ih od te pogibije dvadeset i èetiri tisuæe. 10 Tada reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 11 Fines sin Eleazara sina Arona sveštenika odvratи gnjev moj od sinova Izrailjevijeh otvorivši revnost za me među njima, da ne bih istrijebio sinove Izrailjeve u revnosti svojoj. 12 Zato mu kaži: evo dajem mu svoj zavjet mirni. 13 I imaæe on i sjeme njegovo nakon njega zavjet sveštenstva vjeènoga, jer revnova za Boga svojega i oèisti sinove Izrailjeve. 14 A èovjeku Izrailjcu ubijenome, koji bi ubijen s Madijankom, bješe ime Zamrije sin Salmonov, knez od doma oca svojega od plemena Simeunova. 15 A ubijenoj ženi Madijanci bješe ime Hazvija kæi Sura kneza narodnoga u domu oca svojega među Madijancima. 16 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 17 Zavojšite na Madijance, i bijte ih; 18 Jer oni zavojšiše na vas prijevarama svojim, i prevariše vas Velfegorom i Hazvijom kæerju kneza Madijanskoga, sestrom svojom, koja bi ubijena u dan pogibije koja doðe s Fegora.

26

A poslige te pogibije reèe Gospod Mojsiju i Eleazaru sinu Aronovu svešteniku govoreæi: 2 Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevih od dvadeset godina i više po domovima otaca njihovijeh, sve koji mogu iæi na vojsku u Izrailju. 3 I reèe im Mojsije i Eleazar sveštenik u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreæi: 4 Da se izbroje od dvadeset godina i više, kako zapovjedi Gospod Mojsiju i sinovima Izrailjevijem, koji izaðoše iz zemlje Misirske. 5 Ruvim bješe prvenac Izrailjev; a sinovi Ruvimovi: od Enoha porodica Enohova; od Faluja porodica Falujeva; 6 Od Asrona porodica Asronova, od Harmije porodica Harmijina. 7 To su porodice Ruvimove; a izbrojenijeh bješe meðu njima èetrdeset i tri tisuæe i sedam stotina i trideset. 8 Sin Falujev bješe Elijav. 9 A sinovi Elijavovi: Namuilo i Daten i Aviron. Ovaj Daten i ovaj Aviron, koji bijahu od onijeh što se sazivahu na zbor, ustaše na Mojsija i Arona u buni Korejevoj, kad bješe buna na Gospoda; 10 I zemlja otvorivši usta svoja proždrije njih i Koreja, i izgibe ta gomila, i spali ih oganj dvjesta i pedeset ljudi, koji postaše ugled. 11 A sinovi Korejevi ne pogibоše. 12 Sinovi Simeunovi po porodicama svojim: od Namuila porodica Namuilova; od Jamina porodica Jaminova; od Jahina porodica Jahinova; 13 Od Zare porodica Zarina, od Saula porodica Saulova. 14 To su porodice Simeunove; od njih bješe dvadeset i dvije tisuæe i dvije stotine. 15 A sinovi Gadovi po porodicama svojim: od Sifona porodica Sifonova; od Agija porodica Agijeva; od Sunija porodica Sunijeva; 16 Od Azena porodica Azenova; od Irija porodica Irileva; 17 Od Aroda porodica Arodova; od Arilija porodica Ariljeva. 18 To su porodice sinova Gadovijeh, a meðu njima bješe izbrojenijeh èetrdeset tisuæe i pet stotina. 19 Sinovi Judini: Ir i Avnan; ali umrješe Ir i Avnan u zemlji Hananskoj. 20 Bijahu pak sinovi Judini po porodicama svojim: od Siloma porodica Silomova; od Faresa porodica Faresova; od Zare porodica Zarina. 21 A sinovi Faresovi bjehu: od Asrona porodica Asronova; od Jamuila porodica Jamuilova. 22 To su porodice Judine, a meðu njima bješe izbrojenijeh sedamdeset i šest tisuæe i pet stotina. 23 A sinovi Isaharovi po porodicama svojim: od Tole porodica Tolina; od Fuve porodica Fuvina; 24 Od Jasuva porodica Jasuvova; od Amrama porodica Amramova. 25 To su porodice Isaharove; a meðu njima bješe izbrojenijeh šezdeset i èetiri tisuæe i tri stotine. 26 Sinovi Zavulonovi po porodicama svojim: od Sareda porodica Saredova; od Alona porodica Alonova; od Alila porodica Alilova. 27 To su porodice Zavulonove, a meðu njima bješe izbrojenijeh šezdeset tisuæe i pet stotina. 28 Sinovi Josifovi po porodicama svojim: Manasija i Jefrem; 29 Sinovi Manasijini: od Mahira porodica Mahirova; a Mahir

rodi Galada, od kojega je porodica Galadova. 30 Ovo su sinovi Galadovi: od Ahijezera porodica Ahijezerova; od Heleka porodica Helekova; 31 Od Esrla porodica Esrilova; od Sihema porodica Sihemova; 32 Od Simaera porodica Simaerova; od Ofera porodica Oferova; 33 A Salpad sin Oferov nemaše sinova nego kæeri, kojima su imena Mala i Nuja i Eglja i Melha i Tersa. 34 To su porodice Manasijine, a od njih bješe izbrojenijeh pedeset i dvije tisuæe i sedam stotina. 35 Sinovi pak Jefremovi po porodicama svojim: od Sutala porodica Sutalova; od Vehera porodica Veherova; od Tahana porodica Tahanova. 36 A ovo su sinovi Sutalovi: od Erana porodica Eranova. 37 To su porodice sinova Jefremovijeh; a meðu njima bješe izbrojenijeh trideset i dvije tisuæe i pet stotina. To su sinovi Josifovi po porodicama svojim. 38 A sinovi Venijaminovi po porodicama svojim: od Vele porodica Velina; od Asvila porodica Asvilova; od Ahiram porodica Ahiramova; 39 Od Sufama porodica Sufamova; od Ufama porodica Ufamova. 40 A Velini sinovi bjehu: Ader i Naman; od Adera porodica Aderova; od Namana porodica Namanova. 41 To su sinovi Venijaminovi po porodicama svojim, a meðu njima bješe izbrojenijeh èetrdeset i pet tisuæe i šest stotina. 42 A ovo su sinovi Danovi po porodicama svojim: od Sameja porodica Samejeva; to je rod Danov po porodicama svojim. 43 U svijem porodicama Samejevijem bješe izbrojenijeh šezdeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine. 44 Sinovi Asirovi po porodicama svojim: od Jamina porodica Jaminova; od Jesuja porodica Jesujeva; od Verija porodica Verijina. 45 Sinovi Verijini: od Hovera porodica Hoverova; od Melhila porodica Melhilova. 46 A kæeri Asirovoj bješe ime Sara. 47 To su porodice sinova Asirovijeh; a meðu njima bješe izbrojenijeh pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine. 48 Sinovi Neftalimovi po porodicama svojim: od Asila porodica Asilova; od Gunija porodica Gunijeva; 49 Od Jesera porodica Jeserova; od Selima porodica Selimova. 50 To je rod Neftalimov po porodicama svojim, a meðu njima bješe izbrojenih èetrdeset i pet tisuæe i èetiri stotine. 51 To su izbrojeni meðu sinovima Izrailjevijem, šest stotina i jedna tisuæe i sedam stotina i trideset. 52 A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: 53 Tijem neka se podijeli zemlja u našljedstvo prema broju imena; 54 Kojih ima više, podaj im veæe našljedstvo, a kojih ima manje, njima manje; svi prema broju izbrojenijeh svojih neka imaju našljedstvo. 55 Ali ždrijebom neka se podijeli zemlja: po imenima plemena otaca svojih neka dobiju našljedstvo. 56 Ždrijebom neka se podijeli svakome plemenu, bilo veliko ili malo. 57 A ovo su izbrojeni izmeðu Levita po porodicama svojim: od Girsona porodica Girsonova; od Kata porodica Katova; od Merarija

porodica Merarijeva. **58** Ovo su porodice Levijeva: porodica Lovenijeva, porodica Hevronova, porodica Malijeva, porodica Musijeva, porodica Korejeva. A Kat je rodio Amrama. **59** Aime je ženi Amramovoj Johaveta, kaei Levijeva, koja mu se rodila u Misiru; a ona rodi Amramu Arona i Mojsiju, i Mariju sestruru njihovu. **60** A Aronu se rodi Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar. **61** Ali Nadav i Avijud pogibioše kad prinesoše tuđog organj pred Gospodom. **62** I bješe ih izbrojenijeh dvadeset i tri tisuće, svega muškinja od jednoga mjeseca i više; i ne biše brojeni među sinove Izrailjeve, jer im nije dano našljedstvo među sinovima Izrailjevijem. **63** To su izbrojeni, kad Mojsije i Eleazar sveštenik izbrojiše sinove Izrailjeve u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu. **64** A među njima ne bješe nijedan od onijeh koje izbrojiše Mojsije i Aron sveštenik kad brojiše sinove Izrailjeve u pustinji Sinajskoj. **65** Jer Gospod bješe rekao za njih: pomrijeće u pustinji. I ne osta ih ni jedan osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina.

27 Tada dođoše kaeeri Salpada sina Ofera sina Galada sina Mahira sina Manasijina, od plemena Manasije sina Josifova, a imena im bjehu Mala, Nuja, Eglja, Melha i Tersa. **2** I stadoše pred Mojsijom i pred Eleazara sveštenika i pred knezove i sav zbor na vratima šatora od sastanka, i rekoše: **3** Otac naš umrije u pustinji, ali ne bješe u društvu s onima koji se pobuniše na Gospoda u buni Korejevoj, nego umrije od grijeha svojega, a ne ostavi sinova. **4** Zašto da se istrijebi ime oca našega iz porodice njegove zato što nije imao sina? Daj nam našljedstvo među braæom oca našega. **5** I iznese Mojsije stvar njihovu pred Gospoda. **6** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **7** Pravo govore kaeeri Salpadove; podaj im pravo da imaju našljedstvo među braæom oca svojega, i prenesi našljedstvo oca njihova na njih. **8** A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: kad ko umre a nema sina, onda prenesite našljedstvo njegovo na kaeer njegovu; **9** Ako li ni kaeeri nema, onda podajte našljedstvo njegovo braæi njegovo; **10** Ako li ni braæe nema, onda podajte našljedstvo njegovo braæi oca njegova; **11** Ako li nema ni braæe oëine, onda podajte našljedstvo njegovo onomu ko mu je najbliži u rodu njegovu, i neka je njegovo. I to neka bude sinovima Izrailjevijem zakon za suðenje, kako zapovjedi Gospod Mojsiju. **12** Još reèe Gospod Mojsiju: izidi na goru ovu Avarimsku, i vidi zemlju koju sam dao sinovima Izrailjevijem. **13** I kad je vidiš, pribraæeš se k rodu svojemu i ti, kao što se pribraao Aron brat tvoj. **14** Jer ne poslušaste rijeèi moje u pustinji Sinu u svaði narodnoj, kad je trebalo da me proslavite na vodi pred oëima njihovijem. To

je voda od svaðe u Kadisu u pustinji Sinu. **15** I reèe Mojsije Gospodu govoreæi: **16** Gospode Bože duhovima i svakom tijelu, postavi èovjeka nad ovijem zborom, **17** Koji æe izlaziti pred njima i koji æe dolaziti pred njima, koji æe ih izvoditi i opet dovoditi, da ne bi bio zbor Gospodnjii kao ovce koje nemaju pastira. **18** A Gospod reèe Mojsiju: uzmi k sebi Isusa sina Navina, èovjeka u kom je duh moj, i metni ruku svoju na nj, **19** I izvedi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor, i podaj mu zapovijesti pred njima. **20** I podaj mu od slave svoje, da ga sluša sav zbor sinova Izrailjevijeh. **21** I neka staje pred Eleazara sveštenika da ga pita za sud Urim pred Gospodom; po zapovijesti njegovoj neka polaze i po zapovijesti njegovoj neka dolaze on i svi sinovi Izrailjevi s njim i sav zbor. **22** I uèini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod; i uzev Isusa postavi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor. **23** I metnu ruke svoje na nj, i dade mu zapovijesti, kako bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

28 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Zapovjedi sinovima Izrailjevijem, i reci im: prinose moje, hlijeb moj, žrtve što mi se sažižu za ugodni miris, pazite da mi prinosite na vrijeme. **3** Reci im dakle: ovo je žrtva ognjena što æete prinositi Gospodu: dva jagnjeta od godine zdrava, svaki dan na žrtvu paljenicu bez prestanka: **4** Jedno jagnje prinesi ujutru, a drugo jagnje prinesi uveèe, **5** I desetinu efe bijelogbrašna za dar smiješana s èetvrtinom ina èistoga ulja. **6** To je žrtva paljenica svagdašnja, koja bi prinesena na gori Sinajskoj za miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu. **7** I naljev njezin da bude èetvrt ina na svako jagnje; u svetinji prinosi naljev dobra piæa Gospodu. **8** A drugo jagnje prinesi uveèe; dar kao ujutru i naljev njegov prinesi za žrtvu ognjenu, za ugodni miris Gospodu. **9** A u subotu dva jagnjeta od godine zdrava, i dvije desetine bijelogbrašna smiješana s uljem za dar s naljevom njegovijem. **10** To je subotna žrtva paljenica svake subote, osim svagdašnje žrtve paljenice i naljeva njezina. **11** I u poèetak mjeseca svojih prinosite Gospodu žrtvu paljenicu, po dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine zdravijeh; **12** I tri desetine bijelogbrašna pomiješana s uljem za dar na svako tele, i dvije desetine bijelogbrašna pomiješana s uljem za dar na ovna; **13** I po jednu desetinu bijelogbrašna pomiješana s uljem za dar na svako jagnje; to je žrtva paljenica na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu. **14** A naljev njihov da bude vina po ina na tele, treæina ina na ovna, i èetvrt ina na jagnje. To je žrtva paljenica u poèetak mjeseca, svakoga mjeseca u godini. **15** I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice, prinosite Gospodu s naljevom njegovijem. **16** A

prvoga mjeseca èetrnaesti dan da je pasha Gospodu; **17** A petnaesti dan toga mjeseca praznik: sedam dana jedite prijesne hljbove. **18** Prvi dan neka je sabor sveti; nikakoga posla ropskoga ne radite. **19** Nego prinesite Gospodu žrtvu paljenicu, dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine, sve da vam je zdravo; **20** A dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uza svako tele i dvije desetine uz ovna prinesite. **21** Po jednu desetinu prinesite uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca; **22** I jednoga jarca za grijeh, radi oèišæenja vašega. **23** To prinesite osim jutrenje žrtve paljenice, koja je žrtva svagdašnja. **24** Tako prinosite svaki dan za onijeh sedam dana, da bude jelo, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu, osim svagdašnje žrtve paljenice i njezina naljeva prinosite. **25** I sedmi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite. **26** I na dan prvina, kad prinosite nov dar Gospodu poslije svojih nedjelja, da imate sabor sveti, nijednoga posla ropskoga ne radite; **27** Nego prinesite žrtvu paljenicu za ugodni miris Gospodu, dva teleta, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine; **28** I dar uz njih: bijeloga brašna pomiješana s uljem po tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna, **29** Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca; **30** Jednoga jarca, radi oèišæenja vašega. **31** Prinesite to, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina; a sve neka vam je zdravo s naljevom svojim.

29 A sedmoga mjeseca prvi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite; to da vam je trubni dan. **2** I prinesite žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh; **3** A dar uz njih bijeloga brašna smiješana s uljem tri desetine uz tele i dvije desetine uz ovna, **4** I po jednu desetinu uza svako jagnje od sedam jaganjaca; **5** I jednoga jarca za grijeh, radi oèišæenja vašega; **6** Osim žrtve paljenice u poèetku mjeseca i dara njezina, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovih po uredbi njihovoj, za miris ugodni, za žrtvu ognjenu Gospodu. **7** I deseti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; i muèite duše svoje; ne radite nikakoga posla; **8** Nego prinesite Gospodu za miris ugodni žrtvu paljenicu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine, a neka vam je zdravo; **9** I dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna, **10** Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca; **11** Jarca jednoga za grijeh, osim žrtve za grijeh radi oèišæenja, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovih. **12** I petnaesti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; nijednoga

posla ropskoga ne radite; nego praznjuje praznik Gospodu sedam dana. **13** I prinesite žrtvu paljenicu, ognjenu žrtvu za ugodni miris Gospodu, trinaest telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine, a neka su zdravi; **14** I dar uz njih brašna bijeloga smiješana s uljem po tri desetine uza svako tele od trinaest telaca, po dvije desetine uza svakoga ovna od ona dva ovna, **15** I po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh èetrnaest jaganjaca; **16** I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **17** A drugi dan dvanaest telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, **18** I dar njihov i naljev njihov, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **19** I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **20** A treæi dan jedanaest telaca, dva ovna i èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; **21** I darove njihove i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **22** I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **23** A èetvrti dan deset telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; **24** I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **25** I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **26** A peti dan devet telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; **27** I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **28** I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **29** A šesti dan osam telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, **30** I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **31** I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **32** A sedmi dan sedam telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, **33** I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **34** I jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **35** A osmi dan da vam je praznik; nijednoga posla ropskoga ne radite. **36** Nego prinesite žrtvu paljenicu, žrtvu ognjenu za ugodni miris Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh, **37** I dar njihov i naljeve njihove, uz tele, uz ovna i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je ureðeno; **38** I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. **39** To prinosite Gospodu na praznike svoje, osim onoga što biste po zavjetu ili od svoje volje prinjeli za žrtve paljenice ili darove ili naljeve ili žrtve

zahvalne. 40 I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem sve što zapovjedi Gospod.

30 I reče Mojsije knezovima od plemena sinova Izrailjevih govorеаи: ovo je zapovjedio Gospod. 2 Kad koji ёвјек uèini zavjet Gospodu, ili se zakune vezavši se dušom svojom, neka ne pogazi riječi svoje, nego neka uèini sve što izađe iz usta njegovih. 3 A kad žena uèini zavjet Gospodu ili se veže u mladosti svojoj, dokle je u kući oca svojega, 4 i ёуе otac njezin za zavjet njezin ili kako se vezala dušom svojom, pa joj otac ne reče ništa, onda da su tvrdi svi zavjeti njezini, i sve ёим je vezala dušu svoju da je tvrdo. 5 Ako li otac njezin poreče to onaj dan kad ёуе, zavjeti njezini i ёим je god vezala dušu svoju, ništa da nije tvrdo; i Gospod æe joj oprostiti, jer otac njezin poreče. 6 Ako li se uda pa ima na sebi zavjet ili izreče što na usta svoja ёим bi se vezala, 7 A muž njezin ёувши ne reče joj ništa onaj dan kad ёуе, onda da su tvrdi zavjeti njezini, i tvrdo da je sve ёим je vezala dušu svoju. 8 Ako li muž njezin kad ёуе onaj dan poreče, ukida se zavjet koji je bio na njoj ili što je izrekla na usta svoja te se vezala; i Gospod æe joj oprostiti. 9 A zavjet koji uèini udovica ili puštenica, i sve ёим veže dušu svoju, da joj je tvrdo. 10 Ali ako bude u kući muža svojega uèinila zavjet i za što vezala dušu svoju zakletvom, 11 i muž njezin ёувши oæuti i ne poreče, tada da su tvrdi svi zavjeti njezini, i da je tvrdo sve za što je vezala dušu svoju. 12 Ako li to poreče muž njezin onaj dan kad ёуе, svaki zavjet koji bi izašao iz usta njezinijeh i sve ёим bi vezala dušu svoju da nije tvrdo; muž je njezin porekao, i Gospod æe joj oprostiti. 13 Svaki zavjet i sve za što bi se vezala zakletvom da muëi dušu svoju, muž njezin potvrđuje i ukida. 14 Ako bi muž njezin od dana do dana æutao, onda potvrđuje sve zavjete njezine i sve za što bi se vezala; potvrđuje, jer joj ne poreče u onaj dan kad ёу. 15 Ako li poreče pošto ёуе, sam æe nositi grijeh njezin. 16 Ovo su naredbe, koje zapovjedi Gospod Mojsiju za muža i ženu, za oca i kæer u mladosti njezinoj, dokle je u kući oca svojega.

31 Opet reče Gospod Mojsiju govorеаи: 2 Osveti sinove

Izrailjeve na Madijancima, pak æeš se onda pribратi k rodu svojemu. 3 I Mojsije reče narodu govorеаи: opremite između sebe ljudе na vojsku da idu na Madijance da uèine osvetu Gospodnju na Madijancima, 4 Po tisuæu od plemena, od svakoga plemena Izraeljeva opremite na vojsku. 5 I dadoše od tisuæa Izraeljevih po tisuæu od svakoga plemena, dvanaest tisuæa opremiše na vojsku. 6 I posla Mojsije po tisuæu od svakoga plemena na vojsku, i s njima Finesa sina Eleazara sveštenika, i u njega bjehu sudi sveti i

trube. 7 I zavojštiše na Madijance, kako zapovjedi Gospod Mojsiju, i pobiše sve muškinje. 8 Pobiše i careva Madijanske, s drugima koje im pobiše, Evina i Rokoma i Sura i Ura i Rovoka, pet careva Madijanskih, i Valama sina Veorova ubiše maëem. 9 I zarobiše sinovi Izraeljevi žene Madijanke i djecu njihovu, i zaplijeniše svu stoku njihovu, krupnu i sitnu, i sve blago njihovo. 10 A mjesa njihova u kojima življahu i gradove njihove sve popališe ognjem. 11 I sve roblje i sav plijen, ljudе i stoku, uzeše; 12 I povedoše k Mojsiju i Eleazaru svešteniku i ka zboru sinova Izraeljevih, i roblje i ostali plijen i dobit u oko na polju Moavskom, koje je na Jordanu prema Jerihonu. 13 A Mojsije i Eleazar sveštenik i svi knezovi od zbora izidoše im na susret iz okola. 14 I Mojsije se razgnjevi na vojvode, na tisuæenike i stotinare, koji se vraæahu s vojske; 15 I reče im Mojsije: a što ostaviste u životu sve žene? 16 Ta one po riječi Valamovoju navratiše sinove Izraeljeve da zgriješe Gospodu s Fegora, te dođe ona pogibija na narod Gospodnjи. 17 Zato sada pobijete svu djecu mušku, i sve žene pobijete, koje su poznale ёovjeka. 18 A djevojke, koje ne poznaše ёovjeka, ostavite u životu. 19 A vi ostanite izvan okola sedam dana; svaki koji je ubio koga i koji se dotakao ubijenoga, oèistite se treæi dan i sedmi dan, sebe i roblje svoje. 20 I sve haljine i sve stvari kožne i sve što je od kostrijeti i sve sudove drvene oèistite. 21 I reče Eleazar sveštenik vojnicima, koji bijahu išli na vojsku: ovo je naredba i zakon što je Gospod zapovjedio Mojsiju: 22 Zlato, srebro, mjed, gvožđe, kositer i olovо, 23 Što god podnosi vatrnu, propustite kroz vatrnu, i oèistiaæe se, ali pošto se oèisti vodom oèišæenja; a što god ne podnosi vatre, propustite kroz vodu. 24 I operite haljine svoje sedmi dan, i biæete èisti; i onda æete uæi u oko. 25 Još reče Gospod Mojsiju govorеаи: 26 Izbroj sve što je zaplijenjeno, ljudе i stoku, ti i Eleazar sveštenik i poglavari od plemena narodnjih. 27 I razdijeli sve zaplijenjeno na dvoje: na vojnike koji su išli na vojsku i na sav zbor. 28 I uzmi dio za Gospoda od vojnika koji su išli na vojsku, po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca. 29 Od njihove polovine to uzmite, i podajte Eleazaru svešteniku za prinos Gospodu. 30 I od polovine koja dopade sinovima Izraeljevijem uzmi po jedno od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca i od svake stoke, i to podaj Levitima koji rade što treba za šator Gospodnjи. 31 I uèini Mojsije i Eleazar sveštenik kako zapovjedi Gospod Mojsiju. 32 I bješe plijena, što osta od plijena koji zaplijeni vojska: šest stotina i sedamdeset i pet tisuæa ovaca, 33 I sedamdeset i dvije tisuæe goveda, 34 I šezdeset i jedna tisuæa magaraca, 35 I ženskinja što ne bješe poznalo ёovjeka, svega trideset i dvije tisuæe duša. 36

A u polovini, u dijelu onijeh koji bijahu išli na vojsku, bješe na broj tri stotine i trideset i sedam tisuæa i pet stotina ovaca, 37 A od toga dio Gospodu bješe šest stotina i sedamdeset i pet ovaca; 38 I trideset i šest tisuæa goveda, a od toga dio Gospodu sedamdeset i dva; 39 I trideset tisuæa i pet stotina magaraca, a od toga dio Gospodu šezdeset i jedan; 40 I šesnaest tisuæa duša ljudskih, a od toga dio Gospodu trideset i dvije duše. 41 I dade Mojsije Eleazaru svešteniku dio za prinos Gospodu, kao što mu zapovjedi Gospod. 42 A od druge polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, koju uze Mojsije od ljudi koji bjehu išli na vojsku, 43 A i u toj polovini, koja dopade zboru, bješe tri stotine i trideset i sedam tisuæa i pet stotina ovaca, 44 Trideset i šest tisuæa goveda, 45 Trideset tisuæa i pet stotina magaraca, 46 I šesnaest tisuæa duša ljudskih) 47 Od te polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, uze Mojsije po jedno od pedeset, i od ljudi i od stoke, i dade Levitima koji rade što treba za šator Gospodnj, kao što mu Gospod zapovjedi. 48 I pristupiše k Mojsiju vojvode, tisuaenici i stotinari, 49 I rekoše mu: sluge tvoje prebrojiše vojnike koji bijahu pod našom rukom, i nijednoga nije manje. 50 Zato prinosimo Gospodu prinos, svaki što je ko zadobio, zlatnijeh zaklada, kopaèa, narukvica, prstena, obodaca i lanèeæa, da bi se oèistile duše naše pred Gospodom. 51 I uze Mojsije i Eleazar sveštenik od njih zlato, svakojake zaklade. 52 A bješe svega zlata prinesenoga, što prinošoše Mojsiju tisuaenici i stotinari, šesnaest tisuæa i sedam stotina i pedeset sikala. 53 A vojnici zadržaše sebi što koji bješe zaplijenio. 54 I uvezvi Mojsije i Eleazar zlato od tisuaenika i stotinara, unesoše ga u šator od sastanka za spomen sinovima Izrailjevijem pred Gospodom.

32 A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi imahu vrlo mnogo stoke, i vidješe zemlju Jazirsku i zemlju Galadsku da je dobra za stoku. 2 I došavši sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi rekoše Mojsiju i Eleazaru svešteniku i knezovima od zbora govoreæi: 3 Atarot i Devon i Jazir i Namra i Esevon i Elealija i Sevama i Navav i Vean, 4 Ta je zemlja, koju Gospod pokori zboru Izrailjskom, dobra za stoku, a sluge tvoje imaju stoke. 5 Ako smo, rekoše, našli milost pred tobom, neka se ta zemlja dade slugama tvojim u našljedstvo, nemoj nas voditi preko Jordana. 6 A Mojsije reèe sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem: braæa æee vaša iæi na vojsku, a vi hoæete ovdje da ostanete? 7 Zašto obarate srce sinovima Izrailjevijem da ne prijeðu u zemlju koju im je dao Gospod? 8 Tako su uèinili oci vaši, kad ih poslah iz Kadis-Varne da uhode zemlju; 9 I otidoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju; i oboriše srce sinovima Izrailjevijem da ne idu u zemlju koju

im dade Gospod; 10 I razgnjevi se onda Gospod, i zakle se govoreæi: 11 Neæe ti ljudi koji izaðoše iz Misira, od dvadeset godina i više, vidjeti zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu, jer se ne držaše mene sasvijem, 12 Osim Haleva sina Jefonijina Kenezeja i Isusa sina Navina, jer se sasvijem držaše Gospoda. 13 I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i uèini te se potucaše po pustinji èetrdeset godina, dokle ne pomrije sav onaj naraðtaj koji èinjala zlo pred Gospodom. 14 A vi sada izaðoste na mjesto otaca svojih, rod grijesnih ljudi, da umnožavate žestinu gnjeva Gospodnjega na Izrailja. 15 Ako se odvratite od njega, on æe ga još ostaviti u pustinji, i tako æete upropastiti sav onaj narod. 16 A oni pristupiše opet k njemu, i rekoše mu: mi smo radi same torove naèiniti ovdje za stada svoja i gradove za djecu svoju. 17 A sami æemo naoružani junaèki poæi pred sinovima Izrailjevijem, dokle ih ne odvedemo na njihovo mjesto; a naša djeca neka stoje u gradovima tvrdijem radi stanovnika te zemlje. 18 Neæemo se vratiti kuæama svojim dokle sinovi Izrailjevi ne prime svaki svoje našljedstvo. 19 Niti æemo uzeti našljedstva s njima s onu stranu Jordana ni dalje, ako nam dopadne našljedstvo s ovu stranu Jordana prema istoku. 20 Tada im reèe Mojsije: ako æete uèiniti tako i iæi pod oružjem pred Gospodom na vojsku, 21 Ako svaki od vas pod oružjem prijeðe preko Jordana pred Gospodom, dokle ne otjera ispred sebe neprijatelja svojih, 22 I dokle se ne pokori zemlja pred Gospodom, pa se onda vratite i ne zgriješite Gospodu ni Izrailju, onda æe ova zemlja pripasti vama u našljedstvo pred Gospodom. 23 Ako li ne uèinite tako, gle, zgriješiæete Gospodu, i znajte da æe vas griješi vaš stiae. 24 Gradite sebi gradove za djecu svoju i torove za stoku svoju; i što je izašlo iz usta vaših, uèiniti. 25 I rekoše Mojsiju sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreæi: sluge æe tvoje uèiniti kako gospodar naš zapovijeda. 26 Djeca naša i žene naše, stada naša i sva stoka naša ovdje æe ostati u gradovima Galadskim; 27 A sluge æe tvoje prijeæi svaki naoružan, da se bije pred Gospodom, kao što govori gospodar naš. 28 Tada Mojsije zapovjedi za njih Eleazaru svešteniku i Isusu sinu Navinu i glavarima od domova otaèikh meðu sinovima Izrailjevijem, 29 I reèe im: ako prijeðu sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi s vama preko Jordana, svi oružani, da se biju pred Gospodom, i kad vam bude zemlja pokorena, onda podajte njima zemlju Galadsku u našljedstvo. 30 Ako li ne prijeðu s vama pod oružjem, onda neka im bude našljedstvo meðu vama u zemlji Hananskoj. 31 I odgovorije sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreæi: kako je Gospod kazao slugama tvojim tako æemo uèiniti. 32 Prijeæi æemo pod oružjem pred Gospodom u zemlju Hanansku, a naše našljedstvo da bude

s ovu stranu Jordana. 33 I dade Mojsije sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem i polovini plemena Manasije sina Josifova carstvo Siona cara Amorejskoga i carstvo Oga cara Vasanskoga, zemlju i gradove po međama njezinijem, gradove one zemlje unaokolo. 34 I sagradiše sinovi Gadovi Devon i Atarot i Aroi. 35 I Atrot-Sofan i Jazir i Jogveju, 36 i Vet-Nimru i Vet-Aran, gradove tvrde, i torove za stoku. 37 A sinovi Ruvimovi sagradiše Esevon i Elealiju i Kirijatajim, 38 i Navon i Velmeon predjenuvši im imena, i Sivmu; i nadješ druga imena gradovima koje sagradiše. 39 A sinovi Mahira sina Manasijina otidoše u Galad, i uzeše ga, i izagnaše Amoreje koji bijahu ondje. 40 I Mojsije dade Galad Mahiru sinu Manasijinu, koji se ondje naseli. 41 I Jair sin Manasijin otide i uze sela njihova i prozva ih sela Jairova. 42 I Navav otide i uze Kenat sa selima njegovijem, i prozva ga Navav po imenu svojem.

33 Ovo su putovi sinova Izrailjevih kad izađoše iz zemlje Misirske u èetama svojim pod upravom Mojsijevom i Aronovom. 2 I Mojsije popisa kako izidoše i gdje stajaše po zapovijesti Gospodnjoj; i ovo su putovi njihovi kako putovaše. 3 Pođoše iz Ramese prvoga mjeseca petnaesti dan, sjutradan poslije pashe, i izidoše sinovi Izrailjevi rukom podignutom pred oèima svih Misiraca. 4 A Misirci pogrebavalu prvence koje pobi Gospod među njima, kad i na bogovima njihovijem izvrši Gospod sudove. 5 I otisavši sinovi Izrailjevi iz Ramese stadoše u oko u Sohotu. 6 A iz Sohota otisavši stadoše uoko u Etamu, koji je nakraj pustinje. 7 A iz Etama otisavši saviše k Irotu, koji je prema Velsefonu, i stadoše uoko pred Magdalom. 8 A od Irota otisavši prijeðoše preko mora u pustinju, i išavši tri dana preko pustinje Etama stadoše uoko u Meri. 9 A iz Mere otisavši dođoše u Elim, gdje bijaše dvanaest studenaca i sedamdeset palmovijeh drveta, i ondje stadoše uoko. 10 A iz Elima otisavši stadoše uoko kod Crvenoga Mora. 11 I otisavši od Crvenoga Mora stadoše uoko u pustinji Sinu. 12 A iz pustinje Sina otisavši stadoše uoko u Rafaku. 13 A iz Rafaka otisavši stadoše uoko u Elusu. 14 A iz Elusa otisavši stadoše uoko u Rafidinu, gdje nemaše narod vode da piye. 15 A iz Rafidina otisavši stadoše uoko u pustinji Sinajskoj. 16 A iz pustinje Sinajske otisavši stadoše uoko u Kivrot-Atavi. 17 A iz Kivrot-Atave otisavši stadoše uoko u Asirotu. 18 A iz Asirota otisavši stadoše uoko u Ratamu. 19 A iz Ratama otisavši stadoše uoko u Remnon-Faresu. 20 A iz Remnon-Fresa otisavši stadoše uoko u Lemvonu. 21 A iz Lemvona otisavši stadoše uoko u Resanu. 22 A iz Resana otisavši stadoše uoko u Makelatu. 23 A iz Makelata otisavši stadoše uoko kod gore Safera.

24 A od gore Safera otisavši stadoše uoko u Haradu. 25 A iz Harada otisavši stadoše uoko u Makidotu. 26 A iz Makidota otisavši stadoše uoko u Katatu. 27 A iz Katata otisavši stadoše uoko u Taratu. 28 A iz Tarata otisavši stadoše uoko u Meteku. 29 A iz Meteka otisavši stadoše uoko u Aselmonu. 30 A iz Aselmona otisavši stadoše uoko u Mosirotu. 31 A iz Mosirota otisavši stadoše uoko u Vanakanu. 32 A iz Vanakana otisavši stadoše uoko u planini Gadadu. 33 A iz planine Gadada otisavši stadoše uoko u Etevati. 34 A iz Etevate otisavši stadoše uoko u Evronu. 35 A iz Evrona otisavši stadoše uoko u Gesion-Gaveru. 36 A iz Gesion-Gaveru otisavši stadoše uoko u pustinji Sinu, a to je Kadis. 37 A iz Kadisa otisavši stadoše uoko kod gore Ora na međi zemlje Edomske. 38 I izide Aron sveštenik na goru Or po zapovjeti Gospodnjoj, i umrije ondje èetrdesete godine po izlasku sinova Izrailjevih iz zemlje Misirske, prvi dan petoga mjeseca. 39 A Aronu bješe sto i dvadeset i tri godine kad umrije na gori Oru. 40 Tada èu Hananej car Aradski, koji življaše na jugu u zemlji Hananskoj, da idu sinovi Izrailjevi. 41 Potom otisavši od gore Ora stadoše uoko u Selmonu. 42 A iz Selmona otisavši stadoše uoko u Finonu. 43 A iz Finona otisavši stadoše uoko u Ovotu. 44 A iz Ovota otisavši stadoše uoko na humovima Avarimskim na međi Moavskoj. 45 A od tijeh humova otisavši stadoše uoko u Devon-Gadu. 46 A iz Devon-Gada otisavši stadoše uoko u Gelmon-Devlataimu. 47 A iz Gelmon-Devlataima otisavši stadoše uoko u planinama Avarimskim prema Navavu. 48 A iz planina Avarimskih otisavši stadoše uoko u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu. 49 I stajahu u okolu kraj Jordana od Esimota do Vel-Satima u polju Moavskom. 50 I reèe Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći: 51 Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad prijeðete preko Jordana u zemlju Hanansku, 52 Otjerajte od sebe sve koji žive u onoj zemlji, i potrite sve slike njihove rezane, i sve slike njihove livene potrite, i sve visine njihove oborite. 53 A kad ih istjerate iz zemlje, naselite se u njoj; jer sam vama dao onu zemlju da je vaša. 54 I razdijelite je u našljedstvo ždrijebom na porodice svoje; kojih ima više, njima veže našljedstvo podajte; a kojih ima manje, njima podajte manje našljedstvo; koje mjesto kome ždrijebom dopadne, ono neka mu bude; na plemena otaca svojih razdijelite našljedstvo. 55 Ako li ne otjerate od sebe onih koji žive u onoj zemlji, onda æe oni koje ostavite biti trnje oèima vašima i ostani vašim bokovima, i pakostiaæe vam u zemlji u kojoj æete živjeti. 56 I što sam mislio uèiniti njima, uèiniæeu vama.

34 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: 2 Zapovjedi sinovima Izrailjevijem i reci im: kad dođete u zemlju Hanansku, ta æe vam zemlja pripasti u našljedstvo, zemlja Hananska s međama svojim. 3 Južni kraj da vam je od pustinje Sina, uz među Edomsku, i da vam je južna međa od brijega slanoga mora na istok; 4 I ta međa neka se savije od juga k Akravimu i ide do Sina, i neka se pruži od juga preko Kadis-Varne, a otuda neka izide na selo Adar i ide do Aselmona; 5 Potom neka se savije ta međa od Aselmona do potoka Misirskoga i ide do mora. 6 A zapadna međa da vam bude veliko more; to da vam je zapadna međa. 7 A sjeverna međa ovo da vam bude: od velikoga mora povucite sebi među do gore Ora; 8 A od gore Ora povucite sebi među kako se ide u Emat, i ta međa neka ide na Sedad; 9 I neka ide ta međa do Zefrona, i kraj neka joj bude kod sela Enana; to da vam bude sjeverna međa. 10 A s istoka povucite sebi među od sela Enana do Sefama; 11 A od Sefama neka ide ta međa k Rivli, s istoka Ainu, i neka ide dalje ta međa dokle dođe do mora Hinerota k istoku; 12 I neka se spusti ta međa ka Jordanu, i neka izađe na slano more. Ta æe zemlja biti vaša s međama svojim unaokolo. 13 I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem govoreći: to je zemlja koju æete dobiti u našljedstvo ždrijebom, za koju je zapovjedio Gospod da je dobije devet plemena i po. 14 Jer pleme sinova Ruvimovijeh po porodicama otaca svojih, i pleme sinova Gadovijeh po porodicama otaca svojih, i polovina plemena Manasijina primiše svoje našljedstvo. 15 Ova dva plemena i po primiše našljedstvo svoje s ovu stranu Jordana prema Jerihonu s istoène strane. 16 Opće reče Gospod Mojsiju govoreći: 17 Ovo su imena ljudi koji æe vam razdijeliti u našljedstvo zemlji: Eleazar sveštenik i Isus sin Navin. 18 I po jednoga kneza iz svakoga plemena uzmite da dijeli zemlju. 19 A ovo su imena tijeh ljudi: od plemena Judina Halev sin Jefonijin, 20 Od plemena sinova Simeunovijeh Samuilo sin Emijudov, 21 Od plemena Venijaminova Eldad sin Haslonov, 22 Od plemena sinova Danovijeh knez Vokor sin Jeklinov, 23 Od sinova Josifovijeh: od plemena sinova Manasijinih knez Anilo sin Sufidov, 24 Od plemena sinova Jefremovijeh, knez Kamuilo sin Saftanov, 25 Od plemena sinova Zavulonovijeh knez Elisafan sin Harnahov, 26 Od plemena sinova Isaharovijeh knez Faltilo sin Ozainov, 27 Od plemena sinova Asirovijeh knez Ahior sin Selemijin, 28 I od plemena Neftalimova knez Fadailo sin Amijudov. 29 Ovima zapovjedi Gospod da razdijele našljedstvo sinovima Izrailjevijem u zemlji Hananskoj.

35 Još reče Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći: 2 Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka dadu od našljedstva svojega Levitima gradove, gdje æe živjeti; i podgraða oko gradova podajte im, 3 Da u gradovima žive, a u podgrađima njihovijem da im stoji stoka i imanje njihovo i sve životinje njihove. 4 A podgrađa koja date Levitima neka budu na tisuæu lakata daleko od zidova gradskih unaokolo. 5 Zato izmjerite iza svakoga grada na istok dvije tisuæe lakata, i na jug dvije tisuæe lakata, i na zapad dvije tisuæe lakata, i na sjever dvije tisuæe lakata, tako da grad bude u srijedi. Tolika neka budu podgrađa njihova. 6 A od gradova koje date Levitima odvojite šest gradova za utoèište, da onamo uteèe ko bi koga ubio; i osim njih podajte im èetrdeset i dva grada. 7 Svega gradova, koje æete dati Levitima da bude èetrdeset i osam gradova, svaki sa svojim podgrađem. 8 A tijeh gradova što æete dati od našljedstva sinova Izrailjevijeh, od onijeh koji imaju više podajte više, a od onijeh koji imaju manje podajte manje; svaki prema našljedstvu koje æe imati neka da od svojih gradova Levitima. 9 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: 10 Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad prijeđete preko Jordana u zemlju Hanansku, 11 Od gradova koji vam dopadnu odvojite gradove za utoèište da u njih uteèe krvnik koji ubije koga nehotice. 12 I ti æe vam gradovi biti utoèišta od osvetnika, da ne pogine krvnik dokle ne stane na sud pred zbor. 13 I tako od tijeh gradova koje date šest gradova biæe vam utoèišta. 14 Tri taka grada podajte s ovu stranu Jordana, a tri grada podajte u zemlji Hananskoj, ti gradovi neka budu utoèišta. 15 Sinovima Izrailjevijem i došljaku i strancu, koji se bavi među njima, neka tijeh šest gradova budu utoèišta, da uteèe u njih ko god ubije koga nehotice. 16 Ali ako gvožđem udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. 17 I ako kamenom iz ruke, od kojega može èovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. 18 Ili ako drvetom iz ruke, od kojega može èovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. 19 Osvetnik neka pogubi krvnika; kad ga udesi, neka ga pogubi. 20 Ako ga iz mržnje turi, ili se baci èim na nj navalice, te onaj umre, 21 Ili ako ga iz neprijateljstva udari rukom, te onaj umre, neka se pogubi taki ubojica, krvnik je; osvetnik neka pogubi toga krvnika kad ga udesi. 22 Ako li ga nehotice turi bez neprijateljstva, ili se baci na nj èim nehotice, 23 Ili kamenom od kojega može èovjek poginuti, ako se baci na nj nehotice, te onaj umre, a nije mu neprijatelj, niti mu traži zla, 24 Tada da sudi zbor između ubojice i osvetnika po ovom zakonu. 25 I zbor neka izbavi krvnika iz ruke osvetnikove i vrati ga

u utoèište njegovo, kuda je utekao, i ondje neka ostane dokle ne umre poglavar sveštenički, koji je pomazan svetim uljem. **26** Ako krvnik kako god izide preko međe svojega utoèišta, u koje je utekao, **27** I nađe ga osvetnik preko međe utoèišta njegova, ako krvnika ubije osvetnik, neæee biti kriv za krv. **28** Jer u utoèištu svojem valja da stoji dokle ne umre poglavar sveštenički; pa kad umre poglavar sveštenički, onda treba da se vrati krvnik u zemlju našljedstva svojega. **29** Ovo da vam je uredba za suðenje od koljena do koljena po svijem stanovima vašim. **30** Ko bi htio pogubiti èovjeka, po svjedocima neka pogubi krvnika; ali jedan svjedok ne može svjedoèiti da se ko pogubi. **31** Ne uzimajte otkupa za krvnika, koji zasluži smrt, nego neka se pogubi. **32** Ni od onoga ne uzimajte otkupa koji uteèe u utoèište, da bi se vratio da živi u svojoj zemlji prije nego umre sveštenik; **33** Da ne biste skvrnili zemlju u kojoj ste, jer krv ona skvрni zemlju, a zemlja se ne može oèistiti od krvi koja se prolije na njoj drukèije nego krvlju onoga koji je prolje. **34** Zato ne skvrnite zemlje u kojoj nastavate i u kojoj ja nastavam, jer ja Gospod nastavam usred sinova Izrailjevijeh.

36 Tada pristupiše starješine iz porodice sinova Galada sina Mahira sina Manasijina od plemena sinova Josifovijeh, i rekoše pred Mojsijem i pred knezovima, glavarima od domova otaèkih među sinovima Izrailjevijem, **2** I govoriše: gospodaru našemu zapovjedi Gospod da podijeli ždrijebom zemlju u našljedstvo sinovima Izrailjevijem; i gospodar naš ima zapovijest od Gospoda da da našljedstvo Salpada brata našega kærima njegovijem. **3** Ako se one udadu za koga iz drugoga plemena sinova Izrailjevijeh, onda æee se našljedstvo njihovo otkupiti od našljedstva otaca naših i dodaæee se našljedstvu onoga plemena u koje se udadu, i tako æee se dio naš okrnjiti. **4** I kad bude oprosna godina sinovima Izrailjevijem, opet æee ostati našljedstvo njihovo s našljedstvom onoga plemena u koje se budu udale, i tako æee od našljedstva plemena otaca naših ostati otkinuto našljedstvo njihovo. **5** Tada zapovjedi Mojsije sinovima Izrailjevijem po zapovijesti Gospodnjoj govoreæi: pravo govorи pleme sinova Josifovijeh. **6** Ovo zapovjedi Gospod za kærni Salpadove i reèe: neka se udadu za koga im bude volja, ali u porodici plemena svojega neka se udadu, **7** Da se ne bi prenosilo našljedstvo sinova Izrailjevijeh od jednoga plemena na drugo; jer æee sinovi Izrailjevi držati svaki našljedstvo plemena otaca svojih. **8** I svaka kæi u plemenima sinova Izrailjevijeh kojoj dopadne našljedstvo, neka se udaje za koga iz porodice plemena oca svojega, da bi sinovi Izrailjevi držali svaki našljedstvo otaca svojih, **9** Da

se ne bi prenosilo našljedstvo od jednoga plemena na drugo, nego svaki iz plemena sinova Izrailjevijeh da drži svoje našljedstvo. **10** Kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako uèiniše kærni Salpadove. **11** Jer Mala i Tersa i Eglja i Melha i Nuja, kærni Salpadove, udadoše se za sinove strièeva svojih, **12** U porodice sinova Manasije sina Josifova udadoše se, i osta našljedstvo njihovo u plemenu porodice oca njihova. **13** To su zapovijesti i zakoni, koje zapovjedi Gospod preko Mojsija sinovima Izrailjevijem u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

Ponovljeni Zakon

1 Ovo su riječi koje govori Mojsije svemu Izrailju s onu stranu Jordana, u pustinji, u polju prema Crvenome Moru, između Farana i Tofola i Lovona i Asirota i Dizava, **2** Jedanaest dana hoda od Horiva preko gore Sira do Kadis-Varnije. **3** A bješe èetrdesete godine prvi dan jedanaestoga mjeseca, kad Mojsije kaza sinovima Izrailjevijem sve što mu bješe zapovjedio Gospod da im kaže, **4** Pošto ubi Siona cara Amorejskoga koji življaše u Esevonu, i Oga cara Vasanskoga koji življaše u Astarotu i u Edrainu. **5** S onu stranu Jordana u zemlji Moavskoj poèe Mojsije kazivati ovaj zakon govoreæi: **6** Gospod Bog naš reèe nam na Horivu govoreæi: dosta ste bili na ovoj gori. **7** Obrnite se i podignite se i idite ka gori Amorejskoj i u svu okolinu njezinu, u ravnice i u brda i u doline, i na jug i na bregove morske, u zemlju Hanansku i na Livan i do rijeke velike, rijeke Efrata. **8** Eto, dao sam vam zemlju, uðite u nju, i uzmitte zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima vašim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe im je dati i sjemenu njihovu nakon njih. **9** I rekoh vam onda govoreæi: ne mogu vas nositi sam. **10** Gospod Bog vaš umnožio vas je, i eto vas danas ima mnogo kao zvijezda nebeskih. **11** Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još tisuæu puta više, i da vas blagosloví kao što vam je kazao. **12** Kako bih ja sam nosio muke vaše, bremena vaša i raspre vaše? **13** Dajte iz plemena svojih ljudi mudre i vješte i poznate da vam ih postavim za starješine. **14** Tada mi odgovoriste i rekoste: dobro je da se uèini što si kazao. **15** Tada uzevši starješine od plemena vaših, ljudi mudre i poznate, postavih vam ih za starješine, za tisuæenike i stotinare i pedesetare i desetare i upravitelje po plemenima vašim. **16** I zapovjedih onda sudijama vašim govoreæi: saslušavajte raspre među braæom svojom i sudite pravo između èovjeka i brata njegova i između došljaka koji je s njim. **17** Ne gledajte ko je ko na sudu, saslušajte i maloga i velikoga, ne bojte se nikoga, jer je sud Božji, a stvar koja bi vam bila teška iznesite preda me da je èujem. **18** I zapovjedih vam onda sve što æete èiniti. **19** Potom otishavši od Horiva prijeðosmo svu onu pustinju veliku i strašnu, koju vidjeste, iduæi ka gori Amorejskoj, kao što nam zapovjedi Gospod Bog naš, i doðosmo do Kadis-Varnije. **20** Tada vam rekoh: doðoste do gore Amorejske, koju nam daje Gospod Bog naš. **21** Gle, dao ti je Gospod Bog tvoju zemlju, idi i uzmi je, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih; ne boj se, i ne plaši se. **22** A vi svi doðoste k meni i rekoste: da pošljemo ljudi pred sobom da nam uhode zemlju, i da nam jave za put kojim æemo i za gradove u koje æemo doæi,

23 I to mi bi po volji, i uzeh između vas dvanaest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga; **24** I oni se podigoše i izšavši na goru doðoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju; **25** I nabraše roda one zemlje i donesoše nam, i javiše nam govoreæi: dobra je zemlja, koju nam daje Gospod Bog naš. **26** Ali ne htjeste iæi nego se suprotiste zapovijesti Gospoda Boga svojega. **27** I vikaste u šatorima svojim govoreæi: mrzi na nas Gospod, zato nas izvede iz zemlje Misirske, da nas da u ruke Amorejcima i da nas potre. **28** Kuda da idemo? braæea naša uplašiše srce naše govoreæi: narod je veæi i viši od nas, gradovi su veliki i ograðeni do neba, pa i sinove Enakove vidjesmo ondje. **29** A ja vam rekoh: ne plašite se i ne bojite ih se. **30** Gospod Bog vaš, koji ide pred vama, on æe se biti za vas onako kako vam je uèinio u Misiru na vaše oèi, **31** I u pustinji, gdje si vidio kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao što èovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste išli dokle doðoste do ovoga mjesta. **32** Ali zato opet ne vjerovaste Gospodu Bogu svojemu, **33** Koji iðaše pred vama putem tražeæi vam mjesto gdje biste stali, iðaše noæeu u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u oblaku. **34** I èu Gospod glas rijeèi vaših, i razgnjevi se i zakle se govoreæi: **35** Nijedan od ovoga roda zloga neæe vidjeti ove dobre zemlje, za koju se zakleh da æeu dati vašim ocima, **36** Osim Haleva sina Jefonijina; on æe je vidjeti, i njemu æeu dati zemlju po kojoj je išao, i sinovima njegovijem, jer se sasvijem držao Gospoda. **37** Pa i na mene se razgnjevi Gospod s vas; i reèe: ni ti neæeš uæei onamo. **38** Isus sin Navin, koji te služi, on æe uæei onamo, njega utvrdi; jer æe je on razdijeliti sinovima Izrailjevijem u našljedstvo. **39** A djeca vaša, za koju rekoste da æe postati roblje, sinovi vaši, koji danas ne znaju ni ñta je dobro ni ñta je zlo, oni æe uæei onamo, i njima æeu je dati i oni æe je naslijediti. **40** Vi pak vratite se i idite u pustinju k Crvenome Moru. **41** A vi odgovoriste i rekoste mi: sagriješismo Gospodu; iæi æemo i biæemo se sasvijem kako nam je zapovjedio Gospod Bog naš. I uzevši svaki svoje oružje htjeste izaæi na goru. **42** A Gospod mi reèe: kaži im: ne idite i ne bijte se, jer nijesam među vama, da ne izginete pred neprnjateljima svojim. **43** I ja vam rekoh: ali ne poslušaste, nego se oprijeste zapovijesti Gospodnjoj, i navaliste na goru. **44** Tada izidoše pred vas Amoreji, koji sjeðahu u onoj planini, i pognaše vas kao što èine pèele, i pobiše vas na Siru pa do Orme. **45** I vrativši se plakaste pred Gospodom, ali Gospod ne posluša glasa vašega niti okrete uha svojega k vama. **46** I ostadoste u Kadisu dugo vremena dokle ondje stajaste.

2 Potom se vratismo, i idosmo u pustinju k Crvenome Moru, kao što mi zapovjedi Gospod, i obilazismo goru Sir dugo vremena. **3** I reèe mi Gospod: **3** Dosta ste obilazili tu goru, obrnite se na sjever. **4** I zapovjedi narodu i reci: sada æete prijeæi preko meðe braæe svoje, sinova Isavovih, koji žive u Siru; i oni æe vas se bojati, ali se i vi dobro èuvajte. **5** Nemojte zametati boja s njima, jer vam neæeu dati zemlje njihove ni stope, jer sam dao Isavu goru Sir u našljedstvo. **6** Jela kupujte od njih za novce, i jedite; i vodu kupujte od njih za novce, i pijte. **7** Jer te je Gospod Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo èetrdeset godina bijaše s tobom Gospod Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo. **8** I proðosmo braæeu svoju, sinove Isavove, koji žive u Siru, poljem od Elata i od Gesion-Gavera; i odande savivši udarismo preko pustinje Moavske. **9** I Gospod mi reèe: nemoj pakostiti Moavcima ni zametati boja s njima, jer ti neæeu dati zemlje njihove u našljedstvo; jer dathod sinovima Lotovijem u našljedstvo Ar. **10** Preðe življahu ondje Emeji, narod velik i jak i visok kao Enakimi; **11** O njima se mislilo da su divovi kao i Enakimi; ali ih Moavci zvahu Emeji. **12** I Horeji življahu preðe u Siru, ali ih sinovi Isavovi istjeraše i istrijebiše ispred sebe i naseliše se na njihovo mjesto, kao što uèini Izrailj u zemlji svojega našljedstva, koje mu dade Gospod.) **13** A sada ustanite i prijeðite preko potoka Zareda. I prijeðosmo preko potoka Zareda. **14** A vremena za koje idosmo od Kadis-Varnijne pa dokle prijeðosmo preko potoka Zareda, bješe trideset i osam godina, dokle ne izumrije u okolu sav onaj naraštaj, ljudi za vojsku, kao što im se bješe zakleo Gospod. **15** Jer i ruka Gospodnja bijaše protiv njih potiruæi ih iz okola dokle ne pomriješe. **16** I kad svi ti ljudi za vojsku pomriješe u narodu, **17** Reèe mi Gospod govoreæi: **18** Ti æee danas prijeæi preko meðe Moavske kod Ara; **19** I doæi æee blizu sinova Amonovijeh; nemoj im pakostiti ni zametati boja sa njima, jer ti neæeu dati zemlje Amonske u našljedstvo, jer je dathod sinovima Lotovim u našljedstvo. **20** I za nju se mislilo da je zemlja divovska; u njoj preðe življahu divovi, koje Amonci zvahu Zamzumi. **21** Bijahu narod velik i jak i visok kao Enakimi; ali ih istrijebi Gospod ispred njih, te oni preuzeše zemlju njihovu i naseliše se na njihovo mjesto; **22** Kao što uèini sinovima Isavovijem, koji življahu u Siru, jer istrijebi Horeje ispred njih, i preuzeše zemlju njihovu i ostaše na njihovu mjestu do danas. **23** I Aveje, koji življahu u Asirotu pa do Gaze, istrijebiše Kaftoreji, koji izaðaoše od Kaftora, i naseliše se na njihovo mjesto.) **24** Ustanite, idite i prijeðite preko potoka Arnona; gle, dao sam ti u ruke Siona Amorejina cara Esevonskoga i zemlju njegovu; poèeni uzimati

našljedstvo, i zavojšti na nj. **25** Danas poèinjem zadavati strah i trepet od tebe narodima pod cijelijem nebom; koji god èuju za te, drktaæe i prepadaæe se od tebe. **26** I poslah poslanike iz pustinje Kedamota k Sionu caru Esevonskom s mirnjem rijeèima govoreæi: **27** Da prijeðem preko tvoje zemlje; upravo æeu putem iæi, neæeu svrtati ni nadesno ni nalijevo. **28** Hranu da mi daješ za novce da jedem, i vodu za novce da mi daješ da pijem, samo da proðem pješice, **29** Kao što mi uèiniše sinovi Isavovi koji žive u Siru, i Moavci, koji žive u Aru, dokle ne prijeðem preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospod Bog naš. **30** Ali ne htje Sion car Esevonski pustiti da proðemo kroz njegovu zemlju, jer Gospod Bog tvoj uèini te otvrdu duh njegov i srce njegovo posta uporno, da bi ga predao u tvoje ruke, kao što se vidi danas. **31** I reèe mi Gospod: gledaj, poèeh predavati tebi Siona i zemlju njegovu; poèeni uzimati zemlju njegovu da je naslijediš. **32** I izide pred nas Sion i sav narod njegov na boj u Jasu. **33** I dade nam ga Gospod Bog naš, i ubismo ga sa sinovima njegovijem i svijem narodom njegovijem. **34** I uzesmo tada sve gradove njegove, i pobismo ljude po svijem tijem gradovima, i žene i djecu, ne ostavismo živa nijednoga. **35** Samo stoku zaplijenismo za se i pljen što bješe po gradovima koje uzesmo. **36** Od Aroira koji je na potoku Arnonu, i od grada koji je u dolini, pa do Galada ne bješe grada koji bi nam odolio: sve to dade nam Gospod Bog naš. **37** Samo k zemlji sinova Amonovih nisi pristupio niti ka kojemu kraju na potoku Javoku, ni ka gradovima u gori niti kojemu mjestu što je zabranio Gospod Bog naš.

3 Potom obrativši se idosmo k Vasanu. I izide pred nas Og car Vasanski i sav narod njegov na boj u Edrajin. **2** I Gospod mi reèe: ne boj ga se, jer ga dathod u tvoje ruke sa svijem narodom njegovijem i sa zemljom njegovom, da uèiniš s njim onako kako si uèinio sa Sionom carom Amorejskim, koji sjeðaše u Esevonu. **3** Tako nam dade Gospod Bog naš u ruke i Oga cara Vasanskoga sa svijem narodom njegovijem, i razbismo ga i ne ostavismo mu ni jednoga živa. **4** I uzesmo tada sve gradove njegove; ne bi grada kojega ne uzesmo, šezdeset gradova, sav kraj Argovski, carstvo Oga u Vasanu. **5** Svi ti gradovi bjehu utvrđeni zidom visokim, vratima i prijevornicama, osim drugih mjesta bez zidova vrlo mnogo. **6** I raskopasmo ih kao što uèinimo Sionu caru Esevonskom, pobivši po svijem mjestima i ljude i žene i djecu. **7** A svu stoku i pljen po gradovima zaplijenismo za se. **8** Tako uzesmo onda zemlju iz ruku dvojice careva Amorejskih, koja je s ovu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Ermona, **9** Sidonci zovu Ermon Sirion, a Amoreji ga zovu Senir,) **10** Sva mjesta u ravni i

sav Galad i sav Vasan do Salhe i Edrajina, gradove carstva Oga u Vasanu. **11** Jer samo Og car Vasanski bješe ostao od divova. Gle, odar njegov, odar gvozden, nije li u Ravi sinova Amonovijeh? devet je lakata dug, a širok èetiri lakta, lakta èovjèeja. **12** Tako naslijedismo tu zemlju onda; od Aroira, koji je na potoku Arnonu, i polovinu gore Galada s gradovima njezinijem dадoh sinovima Ruvimovijem i Gadovijem. **13** I ostatak Galada i sav Vasan, carstvo Ogovo, dадoh polovini plemena Manasijina; sav kraj Argovski po svemu Vasanu zvaše se zemlja divovska. **14** Jair sin Manasijin uze sav kraj Argovski do međe Gesurske i Mahatske; i prozva Vasansku svojim imenom: sela Jairova do današnjega dana. **15** A Mahiru dадoh Galad. **16** A Ruvimovu plemenu i Gadovu plemenu dадoh od Galada do potoka Arnona, kako zahvata potok s međama, pa do potoka Javoka, gdje je međa sinova Amonovijeh, **17** I polje i Jordan s međama od Hinerota do mora uz polje, do mora slanoga, ispod Fazge prema istoku. **18** I zapovjedih vam onda i rekoh: Gospod Bog vaš dao vam je ovu zemlju u našljedstvo; naoružani hajdete pred braæom svojom, sinovima Izrailjevijem, ko je god za vojsku. **19** A žene vaše i djeca vaša i stoka vaša znam da imate mnogo stoke) neka ostanu u gradovima vašim, koje vam dадoh, **20** Dokle ne smiri Gospod i braæeu vašu kao vas, da i oni naslijede zemlju, koju æe im Gospod Bog vaš dati s onu stranu Jordana; onda se vratite svaki na svoje našljedstvo, koje vam dадoh. **21** A Isusu onda zapovjedih govoreæi: oëi tvoje vide sve što je uèinio Gospod Bog vaš s ona dva cara; onako æe Gospod uèiniti sa svijem carstvima u koja doðeš. **22** Nemojte ih se bojati, jer æe se Gospod Bog vaš biti za vas. **23** I molih se Gospodu onda govoreæi: **24** Gospode Bože! ti si poèeo pokazivati sluzi svojemu velièinu svoju i krjepku ruku svoju, jer koji je Bog na nebu ili na zemlji koji bi tvorio djela kakva su tvoja i u koga bi sila bila kakva je tvoja? **25** Daj mi da prijeđem i vidim zemlju dobru koja je preko Jordana i goru dobру, Livan. **26** Ali Gospod bješe gnjevan na me s vas, i ne usliši me, nego mi reèe: dosta; ne govorí mi više za to. **27** Popni se na vrh ove gore, i podigavši oëi svoje na zapad i na sjever i na jug i na istok, vidi oèima svojima, jer neæeš prijeæi preko Jordana. **28** Nego podaj zapovijesti Isusu, i utvrđi ga i ukrijepi ga; jer æe on prijeæi pred narodom tijem, i on æe im razdijeliti u našljedstvo zemlju koju vidiš. **29** I ostasmo u ovoj dolini prema Vet-Fegoru.

4 A sada, Izraelju, èuj uredbe i zakone, koje vas uèim da tvorite, da biste poživjeli i ušli u zemlju koju vam daje Gospod Bog otaca vaših i da biste je naslijedili. **2** Ništa ne dodajte k rijeèi koju vam ja zapovijedam, niti oduzmите od nje, da biste saèevali zapovijesti Gospoda Boga svojega koje

vam ja zapovijedam. **3** Oëi su vaše vidjele šta uèini Gospod s Velfegorom; jer svakoga èovjeka koji pođe za Velfegorom istrijebi Gospod Bog tvoj između tebe. **4** A vi koji se držaste Gospoda Boga svojega, vi ste svi živi danas. **5** Gle, uèio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovjedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite. **6** Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji æe kad èiju sve ove uredbe reæi: samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman. **7** Jer koji je veliki narod kojemu je Bog blizu kao što je Gospod Bog naš kad ga god zazovemo? **8** I koji je narod veliki koji ima uredbe i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas? **9** Samo pazi na se i dobro èuvaj dušu svoju, da ne zaboraviš onijeh stvari koje su vidjele oëi tvoje, i da ne izidu iz srca tvojega dokle si god živ; nego da ih obznaniš sinovima svojim i sinovima sinova svojih. **10** Onaj dan kad stajaste pred Gospodom Bogom svojim kod Horiva, kad mi Gospod reèe: saberi mi narod da im kažem rijeèi svoje, kojima æe se nauèiti da me se boje dok su živi na zemlji, i da uèe tome i sinove svoje; **11** Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem goraše do samoga neba i bješe na njoj tama i oblak i mrak; **12** I progovori Gospod k vama isred ognja; glas od rijeèi èuste, ali osim glasa lika ne vidjeste; **13** I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset rijeèi, koje napisa na dvije ploèe kamene. **14** I meni zapovjedi onda Gospod da vas uèim uredbama i zakonima da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite. **15** Zato èuvajte dobro duše svoje; jer ne vidjeste nikakoga lika u onaj dan kad vam govorí Gospod na Horivu isred ognja, **16** Da se ne biste pokvarili i naèinili sebi lik rezan ili kaku god sliku od èovjeka ili od žene, **17** Sliku od kakoga živinèeta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba; **18** Sliku od èega što puže po zemlji, ili sliku od kake ribe koja je u vodi pod zemljom; **19** I da ne bi podigavši oëi svoje k nebu i vidjevši sunce i mjesec i zvjezdje, svu vojsku nebesku, prevario se i klanjao im se i služio im; jer ih Gospod Bog tvoj dade svijem narodima pod cijelijem nebom; **20** A vas uze Gospod i izvede vas iz peæi gvozdene, iz Misira, da mu budete narod našljedni, kao što se vidi danas. **21** Ali se Gospod razgnjevi na me za vaše rijeèi, i zakle se da neæu prijeæi preko Jordana ni uæi u dobru zemlju, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo. **22** I ja æu umrijeti u ovoj zemlji i neæu prijeæi preko Jordana; a vi æete prijeæi i naslijediti onu dobru zemlju. **23** Pazite da ne zaboravite zavjeta Gospoda Boga svojega, koji uèini s vama, i da ne gradite sebi lika rezanoga, slike od koje god tvari, kao što ti je zabranio Gospod Bog tvoj. **24** Jer

je Gospod Bog tvoj organj koji spaljuje i Bog koji revnuje. **25** Kad izrodiš sinove i unuke, i ostarite u onoj zemlji, ako se pokvarite i naèinite sliku rezanu od kake tvari i uèinite što nije ugodno Gospodu Bogu vašemu, dražeæi ga, **26** Svjedoèim vam danas nebom i zemljom da æe vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedite, neæete biti dugo u njoj, nego æete se istrijebiti. **27** Ili æe vas rasijati Gospod među narode, i malo æe vas ostati među narodima u koje vas odvede Gospod; **28** I služæete ondje bogovima koje su naèinile ruke èovjeèije, od drveta i od kamena, koji ne vide ni èuju, niti jedu ni mirišu. **29** Ali ako i ondje potraziš Gospoda Boga svojega, naæi æeš ga, ako ga potraziš svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **30** Kad budeš u nevolji i sve te to snaðe, ako se u pošljednje vrijeme obratiš ka Gospodu Bogu svojemu, i poslušaš glas njegov, **31** Gospod je Bog tvoj milostiv Bog, neæe te ostaviti ni istrijebiti, jer neæe zaboraviti zavjeta s ocima tvojim, za koji im se zakleo. **32** Jer zapitaj sada za stara vremena, koja su bila prije tebe, od onoga dana kad stvori Bog èovjeka na zemlji, i od jednoga kraja neba do drugog, je li kad bila ovaka stvar velika, i je li se kad èulo što tako? **33** Je li kad èuo koji narod glas Božji gdje govoris isred ognja, kao što si ti èuo i ostao živ? **34** Ili, je li Bog pokušao da dođe te uzme sebi narod iz drugoga naroda kušanjem, znacima i èudesima i ratom i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotama velikim, kao što je uèinio sve to za vas Gospod Bog naš u Misiru na vaše oèi? **35** Tebi je to pokazano da poznaš da je Gospod Bog, i da nema drugoga osim njega. **36** Dao ti je da èuješ glas njegov s neba da bi te nauèio, i pokazao ti je na zemlji organj svoj veliki, i rijeèi njegove èuo si isred ognja. **37** I što mu mili bijahu oci tvoji, zato izabra sjeme njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Misira, **38** Da otjera ispred tebe narode veæe i jaæe od tebe, i da tebe uvede u njihovu zemlju i dade ti je u našljedstvo, kao što se vidi danas. **39** Znaj dakle i pamti u srcu svojem da je Gospod Bog, gore na nebu i dolje na zemlji, nema drugoga. **40** I drži uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produljili dani na zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje zasvagda. **41** Tada odijeli Mojsije tri grada s ovu stranu Jordana prema istoku, **42** Da bi utjecao u njih krvnik koji ubije bližnjega svojega nehotice ne mrzivi prije na nj, i kad uteèe u koji od tijeh gradova, da bi ostao živ: **43** Vosor u pustinji, na ravnici u zemlji plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu u plemenu Gadovu, Golan u Vasanskou u plemenu Manasijnu. **44** Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izrailjevijem. **45** Ovo su svjedoèanstva i uredbe i zakoni, koje

kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem kad izidoše iz Misira, **46** S ovu stranu Jordana u dolini prema Vet-Fegoru u zemlji Siona cara Amorejskoga, koji življaše u Esevonu, kojega ubi Mojsije i sinovi Izrailjevi kad izidoše iz Misira, **47** I osvojiše zemlju njegovu i zemlju Oga cara Vasanskoga, dva cara Amorejska, koja je s ovu stranu Jordana prema istoku, **48** Od Aroira, koji je na potoku Arnonu, do gore Siona, a to je Ermon, **49** I sve polje s ovu stranu Jordana prema istoku do mora uz ravnici pod Azdot-Fazgom.

5 I Mojsije sazva sav narod Izrailjev, i reèe im: èuj Izrailju uredbe i zakone, koje æeu danas kazati da èujete, da ih nauèite i držite ih i tvorite. **2** Gospod Bog naš uèini s nama zavjet na Horivu. **3** Nije s ocima našim uèinio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tu svi živi. **4** Licem k licu govorio vam je Gospod na ovoj gori isred ognja; **5** Ja tada stajah između Gospoda i vas, da vam javim rijeèi Gospodnjie, jer vas bješe strah od ognja i ne izidoste na goru; i reèe: **6** Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga. **7** Nemoj imati bogova drugih do mene. **8** Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od tvari koje su gore na nebu ili koje su dolje na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje. **9** Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji na sinovima pohodim bezakonja otaca njihovih do treæega i do èetvrtoga koljena, onijeh koji mrze na me, **10** A èinim milost na tisuæama onijeh koji me ljube i èuvaju zapovijesti moje. **11** Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega, jer neæe pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud. **12** Drži dan od odmora i svetku ga, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj. **13** Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje. **14** A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; nemoj raditi nikakoga posla ni ti ni sin tvoj ni kæi tvoja ni sluga tvoj ni sluškinja tvoja, ni vo tvoj ni magarac tvoj, niti koje živinèe tvoje, ni došljak koji je kod tebe, da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja kao i ti. **15** I pamti da si bio rob u zemlji Misirskoj, i Gospod Bog tvoj izvede te odande rukom krjepkom i mišicom podignutom. Zato ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da svetkuješ dan od odmora. **16** Poštuj oca svojega i mater svoju, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj, da bi se produljili dani tvoji i da bi ti dobro bilo na zemlji, koju ti daje Gospod Bog tvoj. **17** Ne ubij. **18** Ne èini preljube. **19** Ne kradi. **20** Ne svjedoæi lažno na bližnjega svojega. **21** Ne poželi žene bližnjega svojega, ne poželi kuæe bližnjega svojega, ni njive njegove, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega. **22** Te rijeèi izgovori Gospod svemu zboru vašemu na gori isred ognja, oblaka

i mraka, glasom velikim, i ništa više, nego ih napisala na dvije ploče kamene koje mi dade. **23** A vi kad ćuite glas isred tame, jer gora ognjem goraše, pristupiste k meni, svi glavari od plemena vaših i starješine vaše, **24** I rekoste: gle, pokaza nam Gospod Bog naš slavu i veličinu svoju, i ćusmo glas njegov isred ognja; danas vidjesmo gdje Bog govori s ćovjekom, i ćovjek osta živ. **25** Pa sada zašto da pomremo? jer æe nas spaliti onaj oganj veliki; ako jošte ćujemo glas Gospoda Boga svojega, pomrijeæemo. **26** Jer koje je tijelo ćulo glas Boga živoga gdje govori isred ognja, kao mi, i ostalo živo? **27** Idi ti, i saslušaj sve što æe kazati Gospod Bog naš, pa onda ti kaži nama što ti god reče Gospod Bog naš, a mi æemo slušati i tvoriti. **28** I Gospod ću glas od riječi vaših kad vi govoraste, i reče mi Gospod: ćuh glas od riječi toga naroda, koje rekoše tebi; što rekoše dobro rekoše. **29** O, kad bi im bilo srce svagda tako da me se boje i drže sve zapovijesti moje svagda, da bi dobro bilo njima i sinovima njihovijem dovjeka. **30** Idi, reci im: vratite se u šatore svoje. **31** A ti stani ovđe kod mene, i kazao ti sve zapovijesti i uredbe i zakone, koje æeš ih naučiti da tvore u zemlji koju im dajem u našljedstvo. **32** Gledajte dakle da ćinite kako vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, ne svræite ni nadesno ni nalijevo. **33** Cijelijem putem, koji vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, idite, da biste živi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produljili dani u zemlji koju æete naslijediti.

6 A ovo su zapovijesti i uredbe i zakoni, koje Gospod Bog vaš zapovjedi da vas uèim da ih tvorite u zemlji u koju ideš da je naslijedite, **2** Da bi se bojao Gospoda Boga svojega držeæi sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovijedam, ti i sin tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani twojih. **3** Ćuj dakle, Izraelju, i gledaj da tako ćiniš, da bi ti dobro bilo i da biste se umnožili veoma u zemlji u kojoj teće mljeko i med, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca twojih. **4** Ćuj, Izraelju: Gospod je Bog naš jedini Gospod. **5** Zato ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje. **6** I neka ove riječi koje ti ja zapovijedam danas budu u srcu tvom. **7** I ćesto ih napominji sinovima svojim, i gorovi o njima kad sjediš u kuæi svojoj i kad ideš putem, kad liježeš i kad ustaješ. **8** I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao poèeonik među oèima. **9** I napiši ih na dovratnicima od kuæe svoje i na vratima svojim. **10** A kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju za koju se zakleo ocima twojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nijesi zidao, **11** I kuæe pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u

maslinike, kojih nijesi sadio, i staneš jesti i nasitiš se, **12** Ćuvaj se da ne zaboraviš Gospoda, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuæe ropske. **13** Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovim se imenom kuni. **14** Ne idite za drugim bogovima između bogova drugih naroda, koji su oko vas. **15** Jer je Bog revnitelj, Gospod Bog tvoj, usred tebe, па da se ne bi razgnjevio Gospod Bog tvoj na te i istrijebio te sa zemlje. **16** Nemojte kušati Gospoda Boga svojega kao što ga kušaste u Masi. **17** Držite dobro zapovijesti Gospoda Boga svojega i svjedoèanstva njegova i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio, **18** I ćini što je pravo i dobro pred Gospodom, da bi ti bilo dobro i da bi ušao u dobru zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima twojim, i da bi je naslijedio, **19** Da bi otjerao sve neprijatelje tvoje ispred tebe, kao što ti je rekao Gospod. **20** Pa kad te zapita poslije sin tvoj govoreæi: kakva su to svjedoèanstva i uredbe i zakoni, što vam je zapovjedio Gospod Bog naš? **21** Onda kaži sinu svojemu: bijasmo robovi Faraonovi u Misiru, i izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom, **22** I uèini Gospod znake i ćudesa velika i zla u Misiru na Faraonu i na svemu domu njegovu pred nama, **23** A nas izvede odande da nas uvede u zemlju za koju se zakleo ocima našim da æe nam je dati. **24** I zapovjedi nam Gospod da vršimo sve ove uredbe bojeæi se Gospoda Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas saèuvalo u životu, kao što se vidi danas. **25** I biæe nam pravda, ako uzdržimo i ustvorimo sve zapovijesti ove pred Gospodom Bogom svojim, kako nam je zapovjedio.

7 Kad te Gospod Bog tvoj uvede u zemlju u koju ideš da je naslijediš, i otjera ispred tebe narode mnoge, Heteje i Gergeseje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, sedam naroda veæih i jaèih od tebe, **2** I preda ih Gospod Bog tvoj tebi, i ti ih razbijše, potri ih, ne hvataj s njima vjere, niti se smiluj na njih; **3** Niti se prijatelji s njima; kæeri svoje ne daji za sina njihova, niti kæeri njihove uzimaj za sina svojega. **4** Jer bi otpadila sina tvojega od mene, i služio bi bogovima drugim, te bi se razgnjevio Gospod na vas i potro vas brzo. **5** Nego ovo im uèinite: oltare njihove raskopajte, i likove njihove polomite, lugove njihove isijecite, i rezane bogove njihove ognjem spalite. **6** Jer si ti narod svet Gospodu Bogu svojemu, tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da mu budeš narod osobit mimo sve narode na zemlji. **7** Ne zato što bi vas bilo više nego drugih naroda prihvati vas Gospod i izabra vas; jer vas bijaše manje nego ikojega drugoga naroda; **8** Nego što vas Gospod miluje i što drži zakletvu kojom se zakleo ocima vašim, zato vas je Gospod izveo rukom krjepkom i izbavio vas iz kuæe ropske, iz ruke

Faraona cara Misirskoga. 9 I tako znaj da je Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže zapovijesti njegove, 10 I plaæea onima koji mrze na nj, svakome istrebljujuæi ga, i ne odgaða onome koji mrzi na nj, plaæea svakome. 11 Zato drži zapovijesti i uredbe i zakone, koje ti danas ja zapovijedam, da ih tvoriš. 12 I ako ove zakone uzasluæate i uzdržite i ustvorite, i Gospod æe Bog tvoj držati tebi zavjet i milost, za koju se zakleo ocima tvojim; 13 I milovaæe te i blagosloviaæe te i umnožiæe te; blagosloviaæe plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da æe ti je dati. 14 Biæeš blagosloven mimo sve narode: neæee biti u tebe ni muškoga ni ženskoga neplodna, ni među stokom tvojom. 15 I ukloniæe od tebe Gospod svaku bolest, i od ljtih zala Misirske koja znaš neæee nijednoga pustiti na tebe, nego æe ih pustiti na one sve koji mrze na te. 16 I istrijebi sve narode koje ti Gospod Bog tvoj preda, neka ih ne požali oko tvoje, i nemoj služiti bogovima njihovijem, jer bi ti to bilo zamka. 17 Ako bi rekao u srcu svom: veæi su ovi narodi od mene, kako ih mogu izagnati? 18 Ne boj ih se; pamti dobro što je uèinio Gospod Bog tvoj s Faraonom i sa svijem Misircima, 19 Velika kušanja, koja vidješe oèi tvoje, i znake i èudesa i ruku krjepku i mišicu podignutu, kojom te izvede Gospod Bog tvoj; onako æe uèiniti Gospod Bog tvoj sa svijem narodima od kojih bi se uplašio. 20 I stršljene æe poslati Gospod Bog tvoj na njih dokle ne izginu koji bi ostali i sakrili se od tebe. 21 Ne plaši se od njih, jer je Gospod Bog tvoj usred tebe, Bog veliki i strašni. 22 Gospod æe Bog tvoj malo pomalo potrti te narode ispred tebe; neæeš ih moæei odjedanput istrijebiti, da se ne bi umnožilo na tebe zvijerje poljsko. 23 Ali æe ih predati Gospod Bog tvoj tebi, i zatiraæe ih zatiranjem velikim dokle se ne zatru. 24 I predaae careve njihove u tvoje ruke da zatreš ime njihovo pod nebom, neæe se nijedan održati pred tobom, dokle ih ne potreš. 25 Rezane bogove njihove spali ognjem, nemoj da se polakomiš na srebro ili zlato što je na njima i da ga uzmeš, da ti ne bude zamka, jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim. 26 I nemoj da uneseš gada u dom svoj, da ne budeš proklet kao i on, nego se gadi na nj i grozi se od njega, jer je proklet.

8 Držite i tvorite sve zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, da biste živi bili i umnožili se, i da biste ušli u zemlju za koju se Gospod zakleo ocima vašim, i da biste je naslijedili. 1 I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj èetrdeset godina po pustinji, da bi te namuèio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoæeš

li držati zapovijesti njegove ili neæeeš. 3 I muèio te je, i glaðu te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da èovjek ne živi o samom hlijebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih. 4 Odijelo tvoje ne ovetša na tebi niti nogu tvoja oteèe za ovijeh èetrdeset godina; 5 Zato poznaj u srcu svom da te Gospod Bog tvoj gaji kao što èovjek gaji svoje dijete. 6 I drži zapovijesti Gospoda Boga svojega hodeæi putovima njegovijem i bojeæi se njega. 7 Jer Gospod Bog tvoj uveæee te sada u dobru zemlju, u zemlju u kojoj ima dosta potoka i izvora i jezera, što izviru po dolinama i po brdima; 8 U zemlju izobilnu pšenicom i jeèmom i vinovom lozom i smokvama i šipcima, zemlju izobilnu maslinom, od koje biva ulje, i medom; 9 U zemlju, gdje neæee sirotinjski jesti hlijeba, gdje ti neæee ništa nedostajati; u zemlju, gdje je kamenje gvožđe i gdje æeeš iz brda njezinijeh sjeæei mjeđ. 10 Ješæeš i biæeš sit, pa blagosilaj Gospoda Boga svojega za dobru zemlju koju ti da. 11 I èuvaj se da ne zaboraviš Gospoda Boga svojega bacivši u nemar zapovijesti njegove i zakone njegove i uredbe njegove, koje ti ja zapovijedam danas. 12 I kad uzjedeš i nasitiš se, i dobre kuæe naèiniš i u njima staneš živjeti, 13 I kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namnoži srebro i zlato, i što god imаш kad ti se namnoži, 14 Nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuæe ropske; 15 Koji te je vodio preko one pustinje velike i strašne gdje žive zmije vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena; 16 Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaš oci tvoji, da bi te namuèio i iskušao te, i najposlijе da bi ti dobro uèinio. 17 Niti govori u srcu svojem: moja snaga, i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago. 18 Nego se opominji Gospoda Boga svojega; jer ti on daje snagu da dobavljaš blago, da bi potvrdio zavjet svoj, za koji se zakleo ocima tvojim, kao što se vidi danas. 19 Ako li zaboraviš Gospoda Boga svojega, i poðeš za drugim bogovima i njima staneš služiti i klanjati se, svjedoèim vam danas da æete zacijelo propasti, 20 Propašæete kao narodi koje Gospod potire ispred vas, jer ne poslušaste glasa Gospoda Boga svojega.

9 Èuj, Izrailju! ti danas prelazi preko Jordana da uðeš i naslijediš narode veæe i jaèe od sebe, gradove velike i ograðene do neba; 2 Velik i visok narod, sinove Enakove, koje znaš i za koje si slušao: ko ce odoljeti sinovima Enakovijem? 3 Znaj dakle danas da je Gospod Bog tvoj, koji ide pred tobom, oganj koji spaljuje; on æe ih istrijebiti i on æe ih oboriti pred tobom, i izagnaæeš ih i istrijebiti brzo, kao

što ti je kazao Gospod. 4 Kad ih Gospod Bog tvoj otjera ispred tebe, nemoj da reèeš u srcu svom: za pravdu moju uvede me Gospod u ovu zemlju da je naslijedim; jer Gospod tjeru one narode ispred tebe za nevaljalstvo njihovo! 5 Ne ideš za pravdu svoju ni za èistotu srca svojega da naslijediš tu zemlju; nego za nevaljalstvo tijeh naroda Gospod Bog tvoj tjeru ih ispred tebe, i da održi rijeèe za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu. 6 Znaj dakle da ti Gospod Bog tvoj ne daje te dobre zemlje za pravdu tvoju da je naslijediš, jer si tvrdovrat narod. 7 Pamti i ne zaboravi kako si gnjevio Gospoda Boga svojega u pustinji; od onoga dana kad izidoste iz zemlje Misirske pa dokle dođoste na ovo mjesto, nepokorni bijaste Gospodu. 8 I kod Horiva razgnjeviste Gospoda, i od gnjeva šeaše vas Gospod da istrijebi. 9 Kad izidoh na goru da primim ploèe kamene, ploèe zavjeta, koji s vama uèini Gospod, tada stajah na gori èetrdeset dana i èetrdeset noæi hljeba ne jeduæi ni vode pijuæi. 10 I dade mi Gospod dvije ploèe kamene, ispisane prstom Gospodnjim, na kojima bijahu rijeèi sve koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vaæega. 11 Poslije èetrdeset dana i èetrdeset noæi dade mi Gospod dvije ploèe kamene, ploèe zavjetne. 12 I reèe mi Gospod: ustani, siði brže odavde; jer se pokvari narod tvoj koji si izveo iz Misira, siðoše brzo s puta koji im zapovjedih, i naèiniše sebi liven lik. 13 Još mi reèe Gospod govoreæi: pogledah ovaj narod, i eto je narod tvrda vrata. 14 Pusti me da ih istrijebam i ime njihovo zatrem pod nebom; a od tebe æeu uèiniti narod jaèi i veæi nego što je ovaj. 15 I ja se vratih i siðoh s gore, a gora ognjem goraše, i dvije ploèe zavjetne bijahu mi u ruku. 16 I pogledah, a to zgriješiste Gospodu Bogu svojemu salivši sebi tele, i brzo siðoste s puta koji vam bješe zapovjedio Gospod. 17 Tada uzeh one dvije ploèe i bacih ih iz ruku svojih, i razbih ih pred vama. 18 Potom padoh i ležah pred Gospodom kao prije, èetrdeset dana i èetrdeset noæi, hljeba ne jeduæi ni vode pijuæi, radi svijeh grijeha vaæih, kojima se ogriješiste uèinivši što je zlo pred Gospodom i razgnjevivši ga. 19 Jer se bojah gnjeva i jarosti, kojom se bješe Gospod razljutio na vas da vas istrijebi; i usliši me Gospod i tada. 20 Bješe se Gospod i na Arona razgnjevio veoma da ga šeaše ubiti; ali se molih tada i za Arona. 21 I uzeh grijeh vaæi koji uèiniste, tele, i sazegoh ga ognjem, i razbih ga i satrh ga u prah, i prosuh prah njegov u potok, koji teèe s one gore. 22 I u Taveri i u Masi i u Kivrot-Atavi gnjeviste Gospoda. 23 I kad vas posla Gospod iz Kadis-Varnije govoreæi: idite i uzmitte tu zemlju koju sam vam dao, opet se suprotiste rijeèi Gospoda Boga svojega, i ne vjerovaste mu i ne poslušaste glasa njegova.

24 Nepokorni bijaste Gospodu otkad vas poznah. 25 Zato padoh i ležah pred Gospodom èetrdeset dana i èetrdeset noæi, jer bješe rekao Gospod da æe vas potrti. 26 I molih se Gospodu i rekoh: Gospode, Gospode! nemoj potrti naroda svojega i našljedstva svojega, koje si izbavio velièanstvom svojim, koje si izveo iz Misira krjepkom rukom. 27 Opomeni se sluga svojih Avrama, Isaka i Jakova, ne gledaj na tvròu naroda ovoga, na nevaljalstvo njegovo i na grijehе njegove; 28 Da ne reku koji žive u zemlji odakle si nas izveo: nije ih mogao Gospod uvesti u zemlju koju im obeæea, ili mrzio je na njih, zato ih izvede da ih pobije u pustinji. 29 Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom.

10 U to vrijeme reèe mi Gospod: isteši dvije ploèe od kamena kao što bjehu prve, i izidi k meni na goru, i naèini kovèeg od drveta. 2 I napisaeu na tijem ploèama rijeèi koje su bile na prvijem ploèama što si razbio, pa æeš ih metnuti u kovèeg. 3 Tako naèinih kovèeg od drveta sitima, i istesah dvije ploèe od kamena, kao što bjehu prve, i izidoh na goru s dvjema ploèama u ruku. 4 I napisa na tijem ploèama što bješe prvo napisao, deset rijeèi, koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vaæega; i dade mi ih Gospod. 5 I vrativ se siðoh s gore, i metnuh ploèe u kovèeg koji naèinih, i ostaše onđe, kao što mi zapovjedi Gospod. 6 A sinovi Izrailjevi poðoše od Virota sinova Jakanovijeh u Moseru. Ondje umrije Aron i onđe bi pogreben; a Eleazar sin njegov posta sveštenik na njegovo mjesto. 7 Odande otidoše u Gadgad, a od Gadgada u Jotvatu, zemlju gdje ima mnogo potoka. 8 U to vrijeme odvoji Gospod pleme Levijevo da nose kovèeg zavjeta Gospodnjega, da stoje pred Gospodom i služe mu i da blagosilaju u ime njegovo do današnjega dana. 9 Zato nema pleme Levijevo dijela ni našljedstva s braæom svojom; Gospod je našljedstvo njegovo, kao što mu Gospod Bog tvoj kaza. 10 A ja stajah na gori kao prije, èetrdeset dana i èetrdeset noæi; i usliši me Gospod i tada, i ne htje te Gospod zatrati. 11 Nego mi reèe Gospod: ustani i idi pred narodom ovijem da uðu u zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da æeu im je dati, i da je naslijede. 12 Sada dakle, Izrailju, šta ište od tebe Gospod Bog tvoj, osim da se bojiš Gospoda Boga svojega, da hodiš po svijem putovima njegovijem i da ga ljubiš i služiš Gospodu Bogu svojemu iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, 13 Držeæi zapovijesti Gospodnjie i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ti bilo dobro? 14 Gle, Gospoda je Boga tvojega nebo, i nebo nad nebesima, zemlja, i sve što je na njoj. 15 Ali samo

tvoji oci omilješe Gospodu, i izabra sjeme njihovo nakon njih, vas između svih naroda, kao što se vidi danas. **16** Zato obrežite srce svoje, i nemojte više biti tvrdovrati. **17** Jer je Gospod Bog vaš Bog nad bogovima i gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i strašni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona; **18** Daje pravicu siroti i udovici; i ljubi došljaka dajući mu hleb i odjelo. **19** Ljubite dakle došljaka, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj. **20** Boj se Gospoda Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovijem se imenom kuni. **21** On je hvala tvoja i on je Bog tvoj, koji tebe radi učini velike i strašne stvari, koje vidješe oči tvoje. **22** Sedamdeset duša bješe otaca tvojih kad siđoše u Misir; a sada učini ti Gospod Bog tvoj te vas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

11 Ljubi dakle Gospoda Boga svojega, i izvršuj jednako što je zapovjedio da izvršuješ, i uredbe njegove, i zakone njegove i zapovijesti njegove. **21** poznajte danas što vaši sinovi ne znaju niti vidješe, karanje Gospoda Boga svojega, veličanstvo njegovo, krjepku ruku njegovu i mišicu njegovu podignutu, **3** I znake njegove i djela njegova, što učini usred Misira na Faraonu caru Misirskom i na svoj zemlji njegovoj, **4** I što učini vojsci Misirskoj, konjima i kolima njihovijem, kako učini, te ih voda Crvenoga Mora potopi kad vas tjerahu, i zatr ih Gospod do današnjega dana, **5** I što vama učini u pustinji dokle ne dođoste do ovoga mesta, **6** I što učini Datenu i Avironu sinovima Elijava sina Ruvimova, kako zemlja otvor usta svoja i proždrije njih i porodice njihove i šatore njihove i sve blago njihovo što imahu, usred Izrailja. **7** Jer vaše oči vidješe sva djela Gospodnja velika, koja učini. **8** Zato držite sve zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam, da biste se ukrijepili i naslijedili zemlju, u koju idete da je naslijedite; **9** I da bi vam se produjili dani u zemlji, za koju se zakle Gospod ocima vašim da æe je dati njima i sjemenu njihovu, zemlju, u kojoj teće mlijeko i med. **10** Jer zemlja u koju ideš da je naslijediš nije kao zemlja Misirska iz koje ste izišli, gdje si sijao svoje sjeme i zalijavao na svojima nogama kao vrt od zelja; **11** Nego je zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je dažd nebeski; **12** Zemlja kojom se stara Gospod Bog tvoj i na koju su jednakobraæene oči Gospoda Boga tvojega od poèetka godine do kraja. **13** Zato ako dobro uzaslužate zapovijesti, koje vam ja zapovijedam danas, ljubeæi Gospoda Boga svojega i služeæi mu svijem srcem svojim i svom dušom svojom, **14** Tada æeu davati dažd zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni, i sabiraaæeæ žito svoje i vino svoje i ulje svoje; **15** I za stoku æeu tvoju dati travu u polju tvojem; i ješæeš i biæeš sit. **16** Èuvajte se da se ne prevari srce vaše da se odmetnete i

služite tuđim bogovima i poklanjate im se; **17** Da se ne bi razgnjevio Gospod na vas i zatvorio nebo da ne bude dažda, i zemlja da ne da roda svojega, te biste brzo izginuli u dobroj zemlji koju vam Gospod daje. **18** Nego složite ove rijeèi moje u srce svoje i u dušu svoju, i vežite ih za znak sebi na ruku, i neka vam budu kao poèeonik među oèima vašim. **19** I uèite ih sinove svoje govoreæi o njima kad sjediš u kuæi svojoj i kad ideš putem, i kad ljezeš i kad ustaješ. **20** I napiši ih na dovratnicima doma svojega i na vratima svojim, **21** Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših po zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima vašim da æe im je dati, kao dani nebu nad zemljom. **22** Jer ako dobro uzdržite sve ove zapovijesti koje vam ja zapovijedam da tvorite ljubeæi Gospoda Boga svojega, i hodeæi svijem putovima njegovijem i njega se držeæi, **23** Tada æe otjerati Gospod sve ove narode ispred vas, i naslijedæete narode veæe i jaæe nego što ste sami. **24** Svako mjesto na koje stupi stopalo noge vaše vaše æe biti; od pustinje do Livana, i od rijeke, rijeke Efrata, do mora zapadnoga biæe međa vaša. **25** Neæe se niko održati pred vama; strah i trepet vaš pustiæe Gospod Bog vaš na svu zemlju na koju stupite, kao što vam kaza. **26** Gle, iznosim danas pred vas blagoslov i prokletstvo: **27** Blagoslov, ako uzaslužate zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje vam ja danas zapovijedam; **28** A prokletstvo, ako ne uzaslužate zapovijesti Gospoda Boga svojega nego siðete s puta, koji vam ja danas zapovijedam, te poðete za drugim bogovima, kojih ne poznajete. **29** I kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju u koju ideš da je naslijediš, tada izreci blagoslov ovaj na gori Garizimu a prokletstvo na gori Evalu. **30** One su s onu stranu Jordana, iduæi k zapadu, u zemlji Hananeja koji žive u ravni prema Galgalu kod ravnice Moreške. **31** Jer æete prijeæi preko Jordana da uðete u zemlju koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i naslijedæete je i nastavaæete u njoj. **32** Gledajte dakle da tvorite sve ove uredbe i zakone koje ja danas iznosim pred vas.

12 Ovo su uredbe i zakoni koje æete držati i tvoriti u zemlji koju ti je Gospod Bog otaca tvojih dao da je naslijediš, dokle ste god živi na zemlji. **2** Raskopajte sasvijem sva mjesta u kojima su služili bogovima svojim narodi koje æete naslijediti, po visokim brdima i po humovima i pod svakijem zelenijem drvetom. **3** Oborite oltare njihove i razbijte likove njihove, i lugove njihove popalite ognjem, i rezane bogove njihove izlomite, i istrijebite ime njihovo iz onoga mesta. **4** Ne èinite tako Gospodu Bogu svojemu. **5** Nego ga tražite u mjestu koje izbere Gospod Bog vaš između svih plemena vaših sebi za stan da ondje namjesti ime svoje, i onamo

idite. 6 Onamo nosite žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje i desetke svoje i prinose ruku svojih i zavjete svoje i dragovoljne prinose svoje i prvine od stoke svoje krupne i sitne. 7 I jedite ondje pred Gospodom Bogom svojim, i veselite se vi i porodice vaše svačim, za što se prihvatiće rukom svojom, čim te blagoslov Gospod Bog tvoj. 8 Ne činite kako mi sada ovdje činimo, što je kome drago. 9 Jer još nijeste došli do odmora i našljedstva, koje ti daje Gospod Bog tvoj. 10 Nego kad prijeđete preko Jordana, i stanete živjeti u zemlji koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i smiri vas od svih neprijatelja vaših unaokolo, te stanete živjeti bez straha, 11 Onda u mjesto koje izbere Gospod Bog vaš da u njemu nastani ime svoje, donosite sve što vam ja zapovijedam, žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje, desetke svoje i prinose ruku svojih i sve što bude najbolje u onome što zavjetujete Gospodu. 12 I veselite se pred Gospodom Bogom svojim vi i sinovi vaši i kćerki vaše i služe vaše i sluškinje vaše, i Levit koji je u mjestu vašem, jer on nema dijela ni našljedstva s vama. 13 Čuvaj se da ne prinosiš žrtava svojih paljenica na kom god mjestu, koje ugledaš; 14 Nego na onom mjestu koje izbere Gospod Bog u jednom od tvojih plemena, ondje prinosi žrtve svoje paljenice, i ondje čini sve što ti zapovijedam. 15 Ali æeš moći klati i jesti meso kako ti duša zaželi u svakom mjestu svojem po blagoslovu Gospoda Boga svojega, koji ti da; čist i nečist može jesti kao srnu i jelenu. 16 Samo krvi ne jedite; prolijte je na zemlju kao vodu. 17 Neæeš moći jesti u mjestu svojem desetka od žita svojega ni od vina svojega ni od ulja svojega, ni prvina od stoke svoje krupne i sitne, ni onoga što zavjetuješ; ni prinosa dragovoljnijeh, ni prinosa ruku svojih. 18 Nego to jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj, ti i sin tvoj i kćer tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji je u mjestu tvom; i veseli se pred Gospodom Bogom svojim svačim za što se prihvatiš rukom. 19 Čuvaj se da ne ostaviš Levita dok si god živ na zemlji. 20 Kad raširi Gospod Bog tvoj međe tvoje, kao što ti je kazao, ako rečeš: da jedem mesa, kad duša tvoja želi da jede mesa, jedi mesa po svoj želji duše svoje. 21 Ako bi bilo daleko od tebe mjesto koje Gospod Bog tvoj izbere da ondje namjesti ime svoje, zakolji od stoke svoje krupne ili sitne, koju ti da Gospod, kao što sam ti zapovjedio, i jedi u svom mjestu po svoj želji duše svoje. 22 Kako se jede srna i jelen, onako jedi; i čist i nečist neka jede. 23 Samo pazi da ne jedeš krvi; jer je krv duša, pa ne jedi duše s mesom. 24 Ne jedi je; nego prolij na zemlju kao vodu. 25 Ne jedi je, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, kad činiš što je ugodno Gospodu. 26 Ali stvari svoje

svete, koje imaš, i što zavjetuješ, uzmi i dođi na mjesto koje izbere Gospod. 27 I prinesi žrtve svoje paljenice, meso i krv, na oltaru Gospoda Boga svojega; krv pak od drugih žrtava tvojih neka se prolije na oltar Gospoda Boga tvojega, a meso jedi. 28 Čuvaj i slušaj sve ove riječi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe dobjeka kad činiš što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom tvojim. 29 Kad istrijebi Gospod Bog tvoj ispred tebe narode ka kojima ideš da naslijediš zemlju njihovu, i naslijedivši je kad se nastaniš u zemlji njihovoj, 30 Čuvaj se da se ne uhvatiš u zamku pošavši za njima pošto se potru ispred tebe, i da ne potražiš bogova njihovih, i rečeš: kako su ovi narodi služili svojim bogovima, tako æeš i ja činiti. 31 Ne čini tako Gospodu Bogu svojemu; jer oni činiš svojim bogovima sve što je gadno pred Gospodom i na što on mrzi; jer su i sinove svoje i kćeri svoje sažizali bogovima svojim. 32 Što vam god ja zapovijedam sve držite i tvorite, niti što dodajte k tome ni oduzmite od toga.

13 Ako ustane među vama prorok ili koji sne sanja, i kaže ti znak ili èudo, 2 Pa se zbude taj znak ili èudo koje ti kaže, i on ti reče: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo, 3 Nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanjaè, jer vas kuša Gospod Bog vaš da bi se znalo ljubiti li Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i sve duše svoje. 4 Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojite; njegove zapovijesti čuvajte, i glas njegov slušajte, i njemu služite i njega se držite. 5 A onaj prorok ili sanjaè da se pogubi, jer vas je nagovarao da se odmetnete Gospoda Boga svojega, koji vas izvede iz zemlje Misirske i iskupi vas iz kuæe ropske, i odvræao od puta koji ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj da ideš njim; tako istrijebi zlo iz sebe. 6 Ako bi te podbadao brat tvoj, sin matere tvoje, ili sin tvoj ili kćer tvoja, ili žena tvoja mila, ili prijatelj tvoj koji ti je kao duša tvoja, govoreæi ti tajno: hajde da služimo drugim bogovima, kojih nijesi znao ni ti ni oci tvoji, 7 Između bogova drugih naroda koji su oko vas, blizu ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga, 8 Ne pristaj s njim niti ga poslušaj; neka ga ne žali oko tvoje, i nemoj mu se smilovati niti ga taji, 9 Nego ga ubij: tvoja ruka nek se prva digne na nj da ga ubiješ, pa onda ruka svega naroda. 10 Zaspri ga kamenjem da pogine; jer te šeaše odvratiti od Gospoda Boga tvojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuæe ropske; 11 Da sav Izrailij čuje i boji se, i da se više ne uèini tako zlo među vama. 12 Ako za kakav grad svoj, koji ti Gospod Bog tvoj da da u njemu živiš, čuješ gdje govore: 13 Izidoše ljudi nevaljali između tebe i otpadiše sve koji žive u

gradu njihovu, govoreći: hajde da služimo drugim bogovima, kojih ne poznajete, **14** Tada istraži i raspitaj, izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se uèinila ona gadna stvar među vama, **15** Pobjij maèem sve koji žive u gradu onom, i zatri i njega i sve što bi u njemu bilo, i stoku maèem pobjij. **16** I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, spali ognjem i onaj grad i sav plijen iz njega Gospodu Bogu svojemu, da bude gomila dovjek i da se više ne sazida. **17** I neka ti od prokletijeh stvari ne prione ništa za ruku, eda bi se Gospod povratio od žestine gnjeva svojega, uèinio ti milost i smilovao se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim, **18** Kad slušaš glas Gospoda Boga svojega držeći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi èinio što je pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

14 Vi ste sinovi Gospoda Boga svojega; nemojte se rezati niti brijati među oèima za mrtvaczem. **2** Jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu, i tebe izabra Gospod da si mu narod osobit između svih naroda na zemlji. **3** Ne jedi ništa gadno. **4** Ovo su životinje koje æete jesti: goveèe, ovcu, kozu, **5** Jelena, srnu, bivola, divokuzu, jednoroga i kozu kamenjaèu; **6** I sve životinje koje imaju papke rascijepljene na dvoje, i koje preživaju između životinja, njih jedite. **7** Ali ne jedite onih koje samo preživaju ili koje samo imaju papke rascijepljene na dvoje, kao: kamile, zeca, pitomoga zeca, jer preživaju a nemaju papaka razdvojenih; da vam je neèisto; **8** Ni svinjëeta, jer ima razdvojene papke ali ne preživa; da vam je neèisto; mesa od njega ne jedite, i strva se njegova ne dohvatajte. **9** A između onih što su u vodi, jedite ove: što god ima pera i ljske, jedite; **10** A što nema pera i ljsaka, ne jedite; da vam je neèisto. **11** Sve ptice èiste jedite; **12** A ovijeh ne jedite: orla, ni jastrijeba, ni morskoga orla, **13** Ni sokola, ni eje, ni kraguje po vrstama njihovijem, **14** Ni gavrana po vrstama njegovijem, **15** Ni æuka, ni sovuljage, ni liske, ni kopca po vrstama njegovijem, **16** Ni buljine, ni ražnja, ni labuda, **17** Ni gema, ni svrake, ni gnjurca, **18** Ni rode, ni èaplje po vrstama njezinijem, ni pupavca, ni ljiljka. **19** I sve bubine krilate da su vam neèiste; ne jedite ih. **20** I sve ptice èiste jedite. **21** Ništa mrcino ne jedite; došljaku koji je kod tebe podaj neka jede ili prodaj tuðinu; jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu. Ne kuhaj jareta u mljeku matere njegove. **22** Desetak daji od svega roda usjeva svojega, što dođe s njive twoje, svake godine. **23** I jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere da onđe nastani ime svoje, desetak od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i privne od stoke svoje krupne i sitne, da se uèiš bojati se Gospoda Boga svojega svagda. **24** Ako bi ti bio put dalek, te ne bi mogao odnijeti zato što

je daleko od tebe mjesto, koje izbere Gospod Bog tvoj da onđe namjesti ime svoje, kad te Gospod Bog tvoj blagosloví, **25** Onda uèini u novac, i uzev novac u ruku svoju otidi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj, **26** I za te novce uzmi što zaželi duša twoja, goveda, ovaca, vina ili drugog jakog piæa, i što god bi zaželjela duša twoja, pa jedi onđe pred Gospodom Bogom svojim, i veseli se ti i dom twoj. **27** Ali Levita koji bi bio u mjestu tvom, nemoj ostaviti, jer nema dijela ni našljedstva s tobom. **28** Svake treæe godine odvoj sav desetak od dohodaka svojih one godine, i ostavi ga u svom mjestu. **29** Pa neka doðu Leviti jer nemaju dijela ni našljedstva s tobom) i došljaci i sirote i udovice što su u mjestu tvojem, i neka jedu i nasite se, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih, koji bi radio.

15 Svake sedme godine opråstaj. **2** A opråstanje da biva ovako: kome je ko dužan što, neka oprosti što bi mogao tražiti od bližnjega svojega; neka ne traži od bližnjega svojega i od brata svojega, jer je opråstanie Gospodnje oglašeno. **3** Od tuðina traži, ali što bi imao u brata svojega, ono neka mu oprosti ruka twoja, **4** Da ne bi bilo siromaha među vama, jer æe te obilno blagosloviti Gospod u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj da u našljedstvo da je twoja. **5** Samo ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega gledajuæi da èiniš sve ove zapovijesti, koje ti ja zapovijedam danas, **6** Blagoslovæte Gospod Bog tvoj, kao što ti je kazao, te æeš davati u zajam mnogim narodima, a ni od koga neæeš uzimati u zajam, i vladaaeš mnogim narodima, a oni tobom neæe vladati. **7** Ako bude u tebe koji siromah između braæe twoje u kom mjestu tvom, u zemlji twojoj, koju ti daje Gospod Bog tvoj, nemoj da ti se stvrne srce twoje i da stisneš ruku svoju bratu svojemu siromahu. **8** Nego otvori ruku svoju i pozajmi mu rado koliko mu god treba u potrebi njegovoj. **9** Èuvaj se da ne bude kakvo nevaljalstvo u srcu tvom, pa da reèeš: blizu je sedma godina, godina oprosna; i da oko twoje ne bude zlo prema bratu tvojemu siromahu, pa da mu ne daš, a on zato da vapije ka Gospodu na te, i bude ti grijeh. **10** Podaj mu, i neka ne žali srce twoje kad mu daš; jer æe za tu stvar blagosloviti tebe Gospod Bog tvoj u svakom poslu tvom i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom. **11** Jer neæe biti bez siromaha u zemlji; zato ti zapovijedam i kažem: otvoraj ruku svoju bratu svojemu, nevoljniku i siromahu svojemu u zemlji svojoj. **12** Ako ti se proda brat tvój Jevrejin ili Jevrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna. **13** A kad ga otpustiš od sebe slobodna, nemoj ga otpustiti prazna. **14** Daruj ga èim između stoke svoje i s gumna svojega i iz kace svoje; podaj mu èim te je blagoslovio Gospod Bog tvoj. **15** I

opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj i da te je izbavio Gospod Bog tvoj; zato ti ja zapovijedam ovo danas. **16** Ako li ti reèe: neæeu da idem od tebe, zato što te ljubi i dom tvoj, jer mu je dobro kod tebe, **17** Tada uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i biæe ti sluga dovijeka; i sluškinji svojoj uèini tako. **18** Nemoj da ti bude teško kad ga otpuštaš od sebe slobodna, jer je dvojnom onoliko koliko najamnik zasluzio u tebe za šest godina, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu što radiš. **19** Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj što bude muško, posveti Gospodu Bogu svojemu; ne radi na prvencu od krave svoje, i ne strizi prvenca od ovaca svojih. **20** Pred Gospodom Bogom svojim jedi ih ti i porodica tvoja svake godine na mjestu koje izbere Gospod. **21** Ako li na njemu bude mana, ako bude hromo ili slijepo, ili koja god zla mana bude na njemu, ne kolji ga Gospodu Bogu svojemu. **22** U svom mjestu pojedi ga; i èist i neèist neka jede kao srnu i jelena. **23** Samo krv od njega ne jedi; prolij je na zemlju kao vodu.

16 Drži mjesec Aviv, te slavi pashu Gospodu Bogu svojemu, jer mjeseca Aviva izveo te je Gospod Bog tvoj iz Misira noæeu. **2** I zakolji pashu Gospodu Bogu svojemu, od krupne i sitne stoke, na mjestu koje izbere Gospod da onđe nastani ime svoje. **3** Ne jedi s njom hljeba kiseloga; sedam dana jedi s njom prijesan hljeb, hljeb nevoljnièki, jer si hiteæi izašao iz zemlje Misirske, pa da se opominješ dana kad si izašao iz Misira, dok si god živ. **4** I da se ne vidi u tebe kvasac za sedam dana nigdje među granicama tvojim, i da ne ostane preko noæe ništa do jutra od mesa koje zakolješ prvi dan uveèe. **5** Ne možeš klati pashe na svakom mjestu svom koje ti da Gospod Bog tvoj; **6** Nego na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da onđe nastani ime svoje, onđe kolji pashu uveèe o sunèanom zahodu u isto vrijeme kad si pošao iz Misira. **7** A peci je i jedi na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj; i sjutradan vrativši se idi u svoje šatore. **8** Šest dana jedi prijesne hljebove, a sedmi dan da je praznik Gospodnj, tada ne radi ništa. **9** Sedam nedjelja nabroj; kad stane srp raditi po ljetini, onda poèeni brojiti sedam nedjelja. **10** Tada praznjuj praznik nedjelja Gospodu Bogu svojemu; što možeš prinesi dragovoljno kako te bude blagoslovio Gospod Bog tvoj. **11** I veseli se pred Gospodom Bogom svojim ti i sin tvoj i kæi tvoja i sluga tvoja i sluškinja tvoja, i Levit koji bude u mjestu tvojem, i došljak i sirota i udovica, što budu kod tebe, na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da onđe nastani ime svoje. **12** I opominji se da si bio rob u Misiru, te èuvaj i tvori uredbe ove. **13** Praznik sjenica praznjuj sedam dana, kad zbereš s gumna svojega i iz kace svoje. **14** I veseli se na

praznik svoj ti i sin tvoj i kæi tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit i došljak i sirota i udovica, što budu u mjestu tvojem. **15** Sedam dana praznjuj praznik Gospodu Bogu svojemu na mjestu koje izbere Gospod, kad te blagoslovi Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih; i budi veseo. **16** Tri puta u godini neka doðe svako muško pred Gospoda Boga tvojega na mjesto koje izbere: na praznik prijesnjih hljebova, na praznik nedjelja i na praznik sjenica, ali niko da ne doðe prazan pred Gospoda; **17** Nego svaki s darom od onoga što ima, prema blagoslovu Gospoda Boga tvojega kojim te je darivao. **18** Sudije i upravitelje postavi sebi po svijem mjestima koja ti da Gospod Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo. **19** Ne izvræai pravde i ne gledaj ko je ko; ne primaj poklona; jer poklon zašljepljuje oèi mudrima i izvræai rijeèi pravednima. **20** Sasvijem idi za pravdom, da bi bio živ i naslijedio zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj. **21** Ne sadи luga ni od kakvih drveta kod oltara Gospoda Boga tvojega, koji naèiniš; **22** I ne podiži nikakoga lika; na to mrzi Gospod Bog tvoj.

17 Ne prinosi Gospodu Bogu svojemu ni vola ni jagnjeta ni jareta na kom ima mana ili kako god zlo; jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim. **2** Ako se naðe kod tebe u kojem od mjesta tvojih, koja ti da Gospod Bog tvoj, èovjek ili žena da uèini zlo pred Gospodom Bogom tvojim prestupajuæi zavjet njegov, **3** I otide te služi drugim bogovima i klanja im se, ili suncu ili mjesecu ili èemu god iz vojske nebeske, što nijesam zapovjedio, **4** I tebi se to javi i ti èuješ, onda raspitaj dobro; pa ako bude istina i doista se uèinila ona gadna stvar u Izrailju, **5** Izvedi onoga èovjeka ili onu ženu, koji uèiniše ono zlo, na vrata svoja, èovjeka onoga ili ženu, i zaspri ih kamenjem da poginu. **6** Na svjedoèanstvo dva ili tri èovjeka da se pogubi onaj koga valja pogubiti; ali na svjedoèanstvo jednoga èovjeka da se ne pogubi. **7** Svjedoci neka prvi dignu ruke na nj da ga ubiju; a potom sav narod; tako izvadi zlo iz sebe. **8** Kad ti bude teško rasuditi između krvi i krví, između raspre i raspre, ili između rane i rane, oko kojih bude parnica u tvojem mjestu, tada ustani i idi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj; **9** I otidi k sveštenicima Levitima ili k sudiji koji onda bude, pa ih upitaj, i oni æe ti kazati kako valja presudit. **10** I uèini onako kako ti kažu u mjestu koje izbere Gospod, i gledaj da uèiniš sasvijem onako kako te nauèe. **11** Po zakonu kojemu te nauèe, i po presudi, koju ti kažu, uèini; ne otstupi od onoga što ti kažu ni nadesno ni nalijevo. **12** Ako li bi se ko upro te ne bi htio poslušati sveštenika koji onđe stoji te služi Gospodu Bogu tvojemu, ili sudije, taki èovjek da se pogubi; i izvadi zlo

iz Izraelja, **13** Da sav narod èuje i boji se, i unapredak da ne radi uporno. **14** Kad uðeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, i naseliš se u njoj, ako reèeš: da postavim sebi cara, kao što imaju svi narodi oko mene, **15** Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izbere Gospod Bog tvoj; između braæe svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom èovjeka tuðina, koji nije brat tvoj. **16** Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraæea naroda u Misir da bi imao mnogo konja, jer vam je Gospod kazao: ne vraæajte se više ovijem putem. **17** I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo srce njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo. **18** A kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepiše sebi u knjigu ovaj zakon od sveštenika Levita; **19** I neka ga drži kod sebe i neka ga èita dok je živ, da se uèi bojati se Gospoda Boga svojega, držati sve rijeèi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih; **20** Da se ne bi podiglo srce njegovo iznad braæe njegove, i da ne bi otstupilo od ove zapovijesti ni nadesno ni nalijevo, da bi dugo carovaon i sinovi njegovi u Izraelju.

18 Sveštenici Leviti i sve pleme Levijevi da nemaju dijela ni našljedstva s ostalijem sinovima Izraeljevijem; neka jedu ognjene žrtve Gospodnje i njegovo našljedstvo. **2** Našljedstva dakle da nemaju među braæom svojom: Gospod je našljedstvo njihovo, kao što im je kazao. **3** Ali ovo da pripada sveštenicima od naroda, od onih koji prinesu žrtvu, bilo vola ili jagnje: da se daje svešteniku pleæe i obje vilice i želudac. **4** Prvine od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od vune s ovaca svojih podaj mu. **5** Jer njega izabra Gospod Bog tvoj između svih plemena tvojih da stoji i služi u ime Gospodnje on i sinovi njegovi dovjeka. **6** I kad doðe koji Levit iz kojega god mjesto tvojega iz svega Izraelja, gdje nastava, kad doðe po želji duše svoje u mjesto koje izbere Gospod, **7** Neka služi u ime Gospoda Boga svojega kao i druga braæea njegova Leviti, koji ondje stoje pred Gospodom. **8** Neka jedu jednak dio, osim onoga što bi koji prodao u porodici otaca svojih. **9** Kad uðeš u zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje, ne uèi se èiniti gadna djela onih naroda. **10** Neka se ne naðe u tebe koji bi vodio sina svojega ili kær svoju kroz organj, ni vraæar, ni koji gata po zvijezdama, ni koji gata po pticama, ni uroènik, **11** Ni bajaè, ni koji se dogovara sa zljem duhovima, ni opsjenar, ni koji pita mrtve. **12** Jer je gad pred Gospodom ko god tako èini, i za take gadove tjera te narode Gospod Bog tvoj ispred tebe. **13** Drži se sasvijem Gospoda Boga svojega. **14** Jer ti narodi koje æeeš naslijediti, slušaju gatare i vraæare; a tebi to ne dopušta Gospod Bog tvoj. **15** Proroka isred

tebe, između braæe tvoje, kao što sam ja, podignuæe ti Gospod Bog tvoj; njega slušajte, **16** Po svemu kako si iskao od Gospoda Boga svojega na Horivu na dan sabora svojega govoreæi: da više ne èujem glasa Gospoda Boga svojega i da više ne gledam ognja toga velikoga, da ne poginem. **17** Zato mi reèe Gospod: dobro rekoše što rekoše. **18** Proroka æeu im podignuti između braæe njihove, kao što si ti, i metnuæu rijeèi svoje u usta njegova, i kazivaæe im sve što mu zapovjedim. **19** A ko god ne bi poslušao rijeèi mojih, koje æee govoriti u moje ime, od toga æeu ja tražiti. **20** Ali prorok koji bi se usudio govoriti što u moje ime što mu ja ne zapovjedim da govoriti, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, taki prorok da se pogubi. **21** Ako li reèeš u srcu svojem: kako æemo poznati rijeèe koje nije Gospod rekao? **22** Što bi prorok rekao u ime Gospodnje, pa se ne zbude i ne navrši se, to je rijeèe koje nije rekao Gospod; nego je iz oholosti rekao onaj prorok, ne boj ga se.

19 Kad Gospod Bog tvoj potre narode kojih zemlju daje tebi Gospod Bog tvoj, i kad ih naslijediš i nastaniš se po gradovima njihovijem i po kuæama njihovijem, **2** Odvoj tri grada usred zemlje svoje, koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, **3** Naèini put, i razdijeli na troje krajeve zemlje svoje, koju ti da Gospod Bog tvoj u našljedstvo, pa neka bježi onamo svaki krvnik. **4** A ovako neka bude s krvnikom koji uteèe onamo, da bi ostao živ: ko ubije bližnjega svojega nehotice, ne mrzivši prije na nj, **5** Kao kad bi ko otisao s bližnjim svojim u šumu da sijeèe drva, pa bi zamahnuo sjekirom u ruci svojoj da posijeèe drvo, a ona bi spala s držalice i pogodila bi bližnjega njegova tako da umre, on neka uteèe u koji od tijeh gradova da ostane živ, **6** Da ne bi osvetnik potjerao krvnika dok mu je srce raspaljeno, i da ga ne bi stigao na daleku putu i ubio ga, premda nije zasluzio smrti, jer nije prije mrzio na nj. **7** Zato ti zapovijedam i velim: tri grada odvoj. **8** A kad raširi Gospod Bog tvoj meðe tvoje, kao što se zakleo ocima tvojim, i da ti svu zemlju koju je rekao dati ocima tvojim, **9** Ako uzdržiš i ustvoriš sve ove zapovijesti, koje ti ja danas zapovijedam, da ljubiš Gospoda Boga svojega i hodiš putovima njegovijem svagda, onda dodaj još tri grada osim ona tri, **10** Da se ne proljeva krv prava u zemlji tvojoj, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, i da ne bude na tebi krv. **11** Ali ako ko mrzi na bližnjega svojega i vreba ga, i skoèi na nj, i udari ga tako da umre, a on uteèe u koji od tijeh gradova, **12** Onda starješine mjeseta njegova neka pošiju i uzmu ga odande, i predadu ga u ruke osvetniku da se pogubi. **13** Neka ga ne žali oko tvoje, nego skini krv pravu s Izraelja, da bi ti dobro bilo.

14 Ne pomici međe bližnjega svojega koju postave stari u našljedstvu tvojem koje dobiješ u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje da je naslijediš. **15** Neka ne ustaje jedan svjedok na èovjeka ni za kako zlo i ni za kakav grijeh između svih grijeha koji se èine, nego na rjeèima dva ili tri svjedoka da ostaje stvar. **16** Ako bi ustao lažan svjedok na koga da svjedoèi na njega da se odmeæe Boga, **17** Onda neka stanu dva èovjeka, koji imaju tu raspru, pred Gospoda, pred sveštenike i pred sudije koje budu u to vrijeme; **18** I neka dobro ispitaju sudije; ako svjedok onaj bude lažan svjedok i lažno svjedoèi na brata svojega, **19** Uèinite mu onako kako je on mislio uèiniti bratu svojemu; i izvadi zlo iz sebe, **20** Da se ostali èuvši to boje, i unapredak više ne èine tako zlo usred tebe. **21** Neka ne žali oko tvoje: život za život, oko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za nogu.

20 Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veæi od sebe, nemoj se uplašiti od njih, jer je s tobom Gospod Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje Misirske. **21** Kad poðete da se pobijete, neka pristupi sveštenik i progovori narodu, **22** I neka im reèe: slušaj Izrailju! vi polazite danas u boj na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih. **23** Jer Gospod Bog vaš ide s vama i biæe se za vas s neprijateljima vašim da vas saèuva. **24** Potom i vojvode neka progovore narodu, i rek'u: ko je sagradio novu kuæu a nije poèeo sjedjeti u njoj? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi poèeo sjedjeti u njoj. **25** I ko je posadio vinograd a još ga nije brao? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao. **26** I ko je isprosio djevojku a još je nije odveo? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo. **27** Još i ovo neka kažu vojvode narodu i rek'u: ko je strašiv i trne mu srce? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi trnulo srce braæi njegovoj kao njemu. **28** I kad vojvode izgovore narodu, onda neka namjeste glavare od èeta pred narod. **29** Kad doðeš pod koji grad da ga biješ, prvo ga ponudi mirom. **30** Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata, sav narod koji se naðe u njemu neka ti plaæea danak i bude ti pokoran. **31** Ako li ne uèini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij. **32** I kad ga Gospod Bog tvoj preda u ruke tvoje, pobij sve muškinje u njemu maæem. **33** A žene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu, otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospod Bog tvoj. **34** Tako èini sa svijem gradovima, koji su daleko od tebe i nijesu od gradova ovijeh naroda. **35** A u gradovima ovijeh naroda, koje ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, ne

ostavi u životu nijedne duše žive. **36** Nego ih zatri sasvijem, Heteje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj. **37** Da vas ne nauèe èiniti gadna djela koja èiniš bogovima svojim, i da ne zgriješite Gospodu Bogu svojemu. **38** Kad opkoliš kakav grad i budeš dugo pod njim bijuæi ga da bi ga uzeo, ne kvari drveta njegovih sjekirov; jer možeš s njih jesti, zato ih ne sijeci; jer drvo poljsko je li èovjek da uđe u grad ispred tebe? **39** Nego drveta koja znaš da im se rod ne jede, njih obaljuj i sijeci i gradi zaklon od grada koji se bije s tobom, dokle ne padne.

21 Kad se naðe ubijen èovjek u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio, **22** Tada neka izidu starješine tvoje i sudije tvoje, i neka izmjere od ubijenoga do gradova koji su oko njega. **23** Pa koji grad bude najbliže ubijenoga, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz goveda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu, **24** I neka odvedu starješine onoga grada tu junicu u pustu dolinu gdje se ne kopa ni sije, i neka zakolju junicu onđe u dolini. **25** Potom neka pristupe sveštenici, sinovi Levijevi; jer njih izabra Gospod Bog tvoj da mu služe i da blagosilaju u ime Gospodnje, i na njihovjem rjeèima da ostaje svaka raspra i svaka šteta; **26** I sve starješine onoga grada koji budu najbliže ubijenoga neka operu ruke svoje nad zaklanom junicom u onoj dolini, **27** I tvrdeæi neka rek'u: ruke naše nijesu prolije ove krvi niti su oèi naše vidjele; **28** Milostiv budi narodu svojemu Izraelju, koji si iskupio, Gospode, i ne meæei prave krvi na narod svoj Izraelja. Tako æe se oèistiti od one krvi. **29** I ti æeš skinuti pravu krv sa sebe kad uèiniš što je pravo pred Gospodom. **30** Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, i preda ih Gospod Bog tvoj u ruke tvoje i zarobiš ih mnogo, **31** I ugledaš u robiju lijepu ženu, i omili ti da bi je htio uzeti za ženu, **32** Odvedi je kuæi svojoj; i neka obrije glavu svoju i sreže nokte svoje; **33** I neka skine sa sebe haljine svoje u kojima je zarobljena, i neka sjedi u kuæi tvojoj, i žali za ocem svojim i za materom svojom cio mjesec dana; potom lezi s njom, i budi joj muž i ona nek ti bude žena. **34** Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je neka ide kuda joj drago, ali nikako da je ne prodaš za novce ni da njom trguješ, jer si je osramotio. **35** Ko bi imao dvije žene, jednu milu a drugu nemilu, pa bi rodile sinove, i mila i nemila, i prvenac bi bio od nemile, **36** Onda kad doðe vrijeme da podijeli sinovima svojim što ima, ne može prvencem uèiniti sina od mile preko sina od nemile koji je prvenac; **37** Nego za prvenca neka prizna sina od nemile i dade mu dva dijela od svega što ima, jer je on

poèetak sile njegove, njegovo je pravo prvenaèko. 18 Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji ne sluša oca svojega ni matere svoje, i kojega oni i karaše pa opet ne sluša, 19 Neka ga uzmu otac i mati, i neka ga dovedu k starješinama grada svojega na vrata mjesta svojega, 20 I neka kažu starješinama grada svojega: ovaj sin naš samovoljan je i nepokoran, ne sluša nas, izjelica je i pijanica. 21 Tada svi ljudi onoga mjesta neka ga zaspri kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav Izrailj èuje i boji se. 22 Ko zgriješi tako da zasluzi smrt, te bude osuđen na smrt i objesiš ga na drvo, 23 Neka ne prenoæi tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obješen; zato ne skvrni zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.

22 Kad vidiš vola ili ovcu brata svojega gdje luta, nemoj proæi mimo njih, nego ih odvedi bratu svojemu. 2 Ako li ti brat tvoj nije blizu ili ga ne znaš, odvedi ih svojoj kuæei neka budu kod tebe dokle ih ne potraži brat tvoj, i tada mu ih vrati. 3 Tako uèini i s magarcem njegovim i s haljinom njegovom; i tako uèini sa svakom stvarju brata svojega izgubljenom, kad je izgubi a ti je naðeš, nemoj proæi mimo nju. 4 Kad vidiš magarca ili vola brata svojega gdje je pao na putu, nemoj ih proæi, nego ih podigni s njim. 5 Žena da ne nosi muškoga odijela niti èovjek da se oblaèi u ženske haljine, jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god tako èini. 6 Kad naiðeš putem na gnejezdo ptice, na drvetu ili na zemlji, sa pticeima ili sa jajcima, a majka leži na pticeima ili na jajcima, nemoj uzeti majke s pticeima. 7 Nego pusti majku a ptice uzmi, da bi ti dobro bilo i da bi ti se produljili dani. 8 Kad gradiš novu kuæeu, naèini ogradu oko strehe svoje, da ne bi navukao krv na dom svoj, kad bi ko pao s njega. 9 Ne sij u vinogradu svojem drugoga sjemena da ne bi oskrvnio i rod od sjemena koje posiješ i rod vinogradski. 10 Ne ori na volu i na magarcu zajedno. 11 Ne oblaèi haljine tkane od vune i od lana zajedno. 12 Naèini sebi rese na èetiri kraja od haljine koju oblaèiš. 13 Ko se oženi, pa mu žena omrzne pošto legne s njom, 14 Pa da priliku da se govori o njoj i prospe rđav glas o njoj govoreæi: oženih se ovom, ali legavši s njom ne naðoh u nje djevojaæta; 15 Tada otac djevojèin i mati neka uzmu i donesu znake djevojaæta njezina pred starješine grada svojega na vrata, 16 I neka reèe otac djevojèin starješinama: ovu kæer svoju dadoh ovomu èovjeku za ženu, a on mrzi na nju, 17 I dade priliku da se govori o njoj rekav: ne naðoh u tvoje kæeri djevojaæta; a evo znaka djevojaæta kæeri moje. I neka razastru haljinu pred starješinama gradskim. 18 Tada starješine grada onoga neka uzmu muža njezina i

nakaraju ga, 19 I neka ga oglobe sto sikala srebra, koje neka dadu ocu djevojèinu zato što je iznio rđav glas na djevojku Izrailjku, i neka mu bude žena; da je ne može pustiti dok je živ. 20 Ali ako bude ono istina, da se nije našlo djevojaævo u djevojke, 21 Tada neka izvedu djevojku na vrata oca njezina, i neka je zaspri kamenjem ljudi onoga mjesta da pogine, zato što uèini sramotu u Izrailju kurvavši se u domu oca svojega. Tako izvadi zlo iz sebe. 22 Ako se ko uhvati gdje leži sa ženom udatom, neka se pogube oboje, èovjek koji je ležao sa ženom i žena. Tako izvadi zlo iz Izraelja. 23 Kad djevojka bude isprošena za koga, pa je naðe kogod u mjestu i obleži je, 24 Izvedite ih oboje na vrata onoga mjesta, i zasprite ih kamenjem da poginu, djevojku što nije vikala u mjestu, a èovjeka što je osramotio ženu bližnjega svojega. Tako izvadi zlo iz sebe. 25 Ako li u polju naðe èovjek djevojku isprošenu, i silom je obleži, tada da se pogubi samo èovjek koji je obleža; 26 A djevojci ne eini ništa, nije uèinila grijeha koji zasluzuje smrt, jer kao kad ko skoči na bližnjega svojega i ubije ga, takva je i ta stvar; 27 Jer naðe je u polju, i djevojka isprošena vika, ali ne bi nikoga da je odbrani. 28 Ako ko naðe djevojku koja nije isprošena i uhvati je i legne s njom, i zateku se, 29 Tada èovjek onaj koji je legao s njom da da ocu djevojèinu pedeset sikala srebra, i neka mu ona bude žena zato što je osramoti; da je ne može pustiti dok je živ. 30 Niko da se ne ženi ženom oca svojega, ni da otkrije skuta oca svojega.

23 U sabor Gospodnji da ne ulazi ni utuèen ni uškopljen. 2 U sabor Gospodnji da ne ulazi kopile, ni deseto koljeno njegovo da ne ulazi u sabor Gospodnji. 3 Ni Amonac ni Moavac da ne ulazi u sabor Gospodnji, ni deseto koljeno njihovo, da ne ulazi u sabor Gospodnji dovjeka. 4 Zato što ne izidše pred vas s hlebom i vodom na putu kad ste išli iz Misira, i što najmiše za novce na vas Valama sina Veorova iz Fetore u Mesopotamiji da te prokune, 5 Premda ne htje Gospod Bog tvoj poslušati Valama, nego ti Gospod Bog tvoj obrati prokletstvo u blagoslov, jer te milova Gospod Bog tvoj. 6 Ne traži mira njihova ni dobra njihova nigda za svoga vijeka. 7 Nemoj se gaditi na Idumejca, jer ti je brat; nemoj se gaditi na Misircu, jer si bio došljak u zemlji njegovoj. 8 Sinovi koji se rode od njih u treæem koljenu neka dolaze u sabor Gospodnji. 9 Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, tada se èuvaj od svake zle stvari. 10 Ako se meðu vama ko oskrvnici od èega što mu se noæeu dogodi, neka izide iza okola i ne ulazi u oko. 11 A pred veèe neka se opere vodom, pa kad sunce zaðe neka uđe u oko. 12 I imaj mjesto iza okola gdje æeš izlaziti napolje. 13 I imaj lopaticu

u opravi svojoj, pa kad izideš napolje, zakopaj njom, a kad pođeš natrag, zagrni nećist svoju. **14** Jer Gospod Bog tvoj ide usred okola tvojega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; zato neka je oko tvoj svet, da ne vidi u tebe nikakve nećistote, da se ne bi odvratio od tebe. **15** Nemoj izdati sluge gospodaru njegovu, koji uteće k tebi od gospodara svojega; **16** Nego neka ostane kod tebe, usred tebe, u mjestu koje izbere u kojem gradu tvom, gdje mu bude drago; nemoj ga cvijeliti. **17** Da ne bude kurve između kæeri Izrailevih, ni adžuvana između sinova Izrailevih. **18** Ne nosi u dom Gospoda Boga svojega ni po kakom zavjetu plate kurvine ni cijene od psa, jer je oboje gad pred Gospodom Bogom tvojim. **19** Ne daji na dobit bratu svojemu ni novaca ni hrane niti išta što se daje na dobit. **20** Strancu podaj na dobit, ali bratu svojemu nemoj davati na dobit, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu zašto se prihvatiš rukom svojom u zemlji u koju ideš da je naslijediš. **21** Kad uèiniš zavjet Gospodu Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer æe ga tražiti od tebe Gospod Bog tvoj, i biæe na tebi griješ. **22** Ako li se ne zavjetuješ, neæee biti na tebi grijeha. **23** Što ti izide iz usta, ono drži i uèini, kao što zavjetuješ Gospodu Bogu svojemu dragovoljno, što izreèeš ustima svojim. **24** Kad uðeš u vinograd bližnjega svojega, možeš jesti grožđa po volji dok se nasitiš; ali ga ne meæi u sud svoj. **25** Kad uðeš u usjev bližnjega svojega, možeš trgati klasje rukom svojom; ali da ne zažnješ srpom u usjev bližnjega svojega.

24 Kad ko uzme ženu i oženi se njom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji, što on naðe na njojzti štogod ružno, neka joj napiše knjigu raspusnu i da joj u ruke, pa neka je otpusti iz svoje kuæe. **2** A ona otišavši iz kuæe njegove, ako otide i uda se za drugoga, **3** Pa ako ovaj drugi muž omrzne na nju i napiše joj knjigu raspusnu i da joj u ruku, i otpusti je iz svoje kuæe, ili ako umre ovaj drugi muž koji se oženi njom, **4** Tada preðašnji muž koji je otpusti ne može je opet uzeti za ženu, pošto se s njega ona oskvrnila, jer je gad pred Gospodom. Tako ne daj da se griješi zemlja koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo. **5** Ko se skoro bude oženio, neka ne ide na vojsku, i ne nameæi na nj nikakoga posla; neka bude sloboden u kuæi svojoj godinu dana i neka se raduje sa ženom svojom koju je doveo. **6** Niko da ne uzima u zalagu žrvnja gornjega ni donjega, jer bi uzeo dušu u zalagu. **7** Ko se naðe da je ukrao èovjeka između braæe svoje, sinova Izrailevih, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; tako izvadi zlo iz sebe. **8** Èuvaj se bolesti gube, i pazi dobro i èini sve što vas uèe sveštenici Leviti, kao što sam im zapovjedio,

držite i èinite. **9** Opominji se šta je uèino Gospod Bog tvoj Mariji na putu kad izidoste iz Misira. **10** Kad ti je bližnji tvoj dužan što mu drago, ne idi u kuæu njegovu da mu uzmeš zalog; **11** Nego stoj napolju, a èovjek koji ti je dužan neka ti iznese napolje zalog svoj. **12** Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovijem; **13** Nego mu vrati zalog njegov do zahoda sunèanoga, da bi ležæei na svojoj haljinji blagosiljao te, a to æe ti se primiti u pravdu pred Gospodom Bogom tvojim. **14** Nemoj zanjeti najamnika, siromaha i potrebitoga između braæe svoje, ni došljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj u mjestu tvojem. **15** Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zaðe sunce u tebe, jer je siromah i tijem dušu drži, da ne bi zavikao na te ka Gospodu, i bilo bi ti griješ. **16** Neka ne ginu ocevi za sinove ni sinovi za oceve; svaki za svoj griješ neka gine. **17** Ne izvræai pravice došljaku ni siroti, i ne uzimaj u zalagu haljine udovici. **18** Nego se opominji da si bio rob u Misiru, i da te je iskupio odande Gospod Bog tvoj; zato ti zapovijedam da ovo èiniš. **19** Kad žanješ ljetinu svoju na njivi svojoj, ako zaboraviš koji snop na njivi, ne vraæaj se da ga uzmeš; neka ga došljaku, siroti i udovici, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih. **20** Kad treseš masline svoje, ne zagledaj granu po granu pošto otreseš; neka došljaku, siroti i udovici. **21** Kad bereš vinograd svoj, ne pabirëi pošto obereš; neka došljaku, siroti i udovici. **22** I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj; zato ti ja zapovijedam da ovo èiniš.

25 Kad je raspra među ljudima, pa doðu na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju a krivoga neka osude. **2** I ako krivi zasluzuje boj, tada sudija neka zapovjedi da ga povale i biju pred njim, na broj prema krivici njegovoj. **3** Do èetrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare, ne više, da se ne bi poništo brat tvoj u tvojim oèima, kad bi mu se udarilo više udaraca. **4** Nemoj zavezati usta volu kad vrše. **5** Kad braæe žive zajedno pa umre jedan od njih bez djece, onda žena umrloga da se ne uda iz kuæe za drugoga; brat njegov neka otide k njoj i uzme je za ženu i uèini joj dužnost djeversku. **6** I prvi sin kojega ona rodi neka se nazove imenom brata njegova umrloga, da ne pogine ime njegovo u Izrailevu. **7** Ako li onaj èovjek ne bi htio uzeti snahe svoje, onda snaha njegova neka doðe na vrata pred starješine, i reèe: neæee djever moj da podigne bratu svojemu sjemenu u Izrailevu, neæee da mi uèini dužnosti djeverske. **8** Tada neka ga dozovu starješine mjesta onoga i razgovore se s njim; pa ako se on upre i reèe: neæeu da je uzmem; **9** Onda neka pristupi k njemu snaha njegova pred starješinama, i neka mu izuje obuæu s noge njegove i pljune mu u lice, i progovorivši

neka reče: tako valja da bude èovjeku koji neæe da zida kuæe brata svojega. **10** I on neka se zove u Izrailju: dom bosoga. **11** Ako bi se svadili ljudi, jedan s drugim, pa bi došla žena jednoga da otme muža svojega iz ruke drugoga koji ga bije, i pruživši ruku svoju uhvatila bi ga za mošnice, **12** Otsijeci joj ruku; neka ne žali oko twoje. **13** Nemoj imati u torbi svojoj dvojaku mjeru, veliku i malu. **14** Nemoj imati u kuæi svojoj dvojaku efu, veliku i malu. **15** Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani twoji u zemlji koju ti daje Gospod Bog twoj. **16** Jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god èini tako, ko god èini krivo. **17** Opominji se šta ti je uèinio Amalik na putu kad iðaste iz Misira, **18** Kako te doèeka na putu i pobi na kraju sve umorne koji iðahu za tobom, kad si bio sustao i iznemogao, i ne boja se Boga. **19** Zato kad te Gospod Bog tvoj smiri od svih neprijatelja tvojih unaokolo u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, tada zatri spomen Amaliku pod nebom; ne zaboravi.

26 A kad uðeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj u našljedstvo, i naslijediš je i naseliš se u njoj, **2** Uzmi prvina od svakoga voæa one zemlje, koje æeš prinositi od zemlje svoje koju ti Gospod Bog tvoj daje, i metnuvši u kotaricu idi na mjesto koje Gospod Bog tvoj izabere da onđe nastani ime svoje, **3** I došavši k svešteniku koji bude onda reci mu: priznajem danas pred Gospodom Bogom tvojim da sam ušao u zemlju za koju se Gospod Bog zakleo ocima našim da æe nam je dati. **4** A sveštenik neka uzme kotaricu iz twoje ruke i metne je pred oltarom Gospoda Boga tvojega. **5** Tada progovori i reci pred Gospodom Bogom svojim: otac moj bijaše siromah Sirin i siðe u Misir s malo èeljadi, i bi onđe došljak, pa posta narod velik i silan i obilan na broju. **6** Ali Misirci stadoše zlo postupati s nama, muëiše nas i udaraše na nas teške poslove. **7** I mi zavapismo ka Gospodu Bogu otaca svojih, i Gospod èu glas naš, i pogleda na muku našu, na trud naš i na nevolju našu. **8** I izvede nas Gospod iz Misira rukom krijeckom i mišicom podignutom, i strahotom velikom i znacima i èudesima. **9** I doveđe nas na ovo mjesto, i dade nam zemlju ovu, zemlju u kojoj teèe mlijeko i med. **10** Zato sad evo donesoh prvine od roda ove zemlje koju si mi dao, Gospode. I ostavi ih pred Gospodom Bogom svojim, i pokloni se pred Gospodom Bogom svojim. **11** I veseli se svakim dobrom koje ti da Gospod Bog tvoj i domu tvojemu, ti i Levit i došljak koji je kod tebe. **12** A kad daš sve desetke od dohodata svojih treæe godine, koje je godina desetka, i daš Levitu, došljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se, **13** Onda reci pred

Gospodom Bogom svojim: iznesoh iz doma svojega što je sveto, i dadoh Levitu i došljaku, siroti i udovici sasvijem po zapovijesti koju si mi zapovjedio; ne prestupih zapovijesti twojih niti zaboravih; **14** Ne jedoh od toga u žalosti svojoj, niti uzeh od toga na potrebu neèistu, niti dadoh od toga na mrtvaca; slušah Gospoda Boga svojega, uèinih sve kako si mi zapovjedio. **15** Pogledaj iz svetoga stana svojega s neba, i blagoslovi narod svoj Izrailju i zemlju koju si nam dao kao što si se zakleo ocima našim, zemlju u kojoj teèe mlijeko i med. **16** Danas ti Gospod Bog tvoj zapovjeda da izvršuješ ove uredbe i ove zakone. Pazi dakle i izvršuj ih od svega srca svojega i od sve duše svoje. **17** Danas si se zarekao Gospodu da æe ti biti Bog i da æeš iæi putovima njegovijem i držati uredbe njegove, i zapovijesti njegove i zakone njegove, i da æeš slušati glas njegov. **18** A Gospod se tebi danas zarekao da æeš mu biti narod osobit, kao što ti je govorio, da bi držao sve zapovijesti njegove; **19** I da æe te podignuti nad sve narode, koje je stvorio hvalom, imenom i slavom, da budeš narod svet Gospodu Bogu svojemu, kao što ti je govorio.

27 I zapovjedi Mojsije sa starješinama Izrailjevijem narodu govoreæi: držite sve ove zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam. **2** I kad prijeðeš preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, podigni sebi kamenje veliko i namaži ga kreèem. **3** I napiši na njemu sve rijeèi ovoga zakona, kad prijeðeš da uðeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, u zemlju gdje teèe mlijeko i med, kao što ti je kazao Gospod Bog otaca tvojih. **4** Kada dakle prijeðeš preko Jordana, podigni to kamenje, za koje ti zapovijedam danas, na gori Evalu, i namaži ga kreèem. **5** I naèini onđe oltar Gospodu Bogu svojemu, oltar od kamenja, ali ga nemoj gvoždjem tesati. **6** Od cijela kamenja naèini oltar Gospodu Bogu svojemu, i na njemu prinesi Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice. **7** Prinesi i zahvalne žrtve, i jedi ih onđe, i veseli se pred Gospodom Bogom svojim. **8** I napiši na tom kamenju sve rijeèi ovoga zakona dobro i razgovijetno. **9** I reèe Mojsije i sveštenici Leviti svemu Izrailju govoreæi: pazi i èuj Izrailju, danas si postao narod Gospoda Boga svojega. **10** Zato slušaj glas Gospoda Boga svojega, i tvori zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam. **11** I zapovjedi Mojsije u onaj dan narodu govoreæi: **12** Ovi neka stanu da blagosiljavu narod na gori Garizinu, kad prijeðete preko Jordana: Simeun, Levije, Juda, Isahar, Josif i Venijamin. **13** A ovi neka stanu da prokljinju na gori Evalu: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan i Neftalim. **14** I neka progovore Leviti glasovito i reku svjema u Izrailju: **15** Proklet da je èovjek koji

bi naèinio lik rezan ili liven, stvar gadnu pred Gospodom, djelo ruku umjetnièikh, ako bi i na skrivenu mjestu metnuo. A sav narod odgovarajuæi neka reèe: amin. **16** Proklet da je koji bi ružio oca svojega ili mater svoju. A sav narod neka reèe: amin. **17** Proklet da je koji bi pomakao meðu bližnjega svojega. A sav narod neka reèe: amin. **18** Proklet da je koji bi zaveo slijepca s puta. A sav narod neka reèe: amin. **19** Proklet da je koji bi izvrnuo pravicu došlaku, siroti ili udovici. A sav narod neka reèe: amin. **20** Proklet da je koji bi obležao ženu oca svojega, te otkrio skut oca svojega. A sav narod neka reèe: amin. **21** Proklet da je koji bi obležao kakvo god živinèe. A sav narod neka reèe: amin. **22** Proklet da je koji bi obležao sestru svoju, kær oca svojega ili kær matere svoje. A sav narod neka reèe: amin. **23** Proklet da je koji bi obležao taštu svoju. A sav narod neka reèe: amin. **24** Proklet da je koji bi ubio bližnjega svojega iz potaje. A sav narod neka reèe: amin. **25** Proklet da je koji bi primio kakav poklon da ubije èovjeka prava. A sav narod neka reèe: amin. **26** Proklet da je koji ne bi ostao na rijeèima ovoga zakona, i tvorio ih. A sav narod neka reèe: amin.

28 Ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeæi i tvoreæi sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uvisiæe te Gospod Bog tvoj više svih naroda na zemlji. **2** I doæi æe na te svi ovi blagoslovi, i steæi æe ti se, ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega. **3** Blagosloven æeš biti u gradu, i blagosloven æeš biti u polju, **4** Blagosloven æe biti plod utrobe tvoje, i plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih. **5** Blagoslovena æe biti kotarica tvoja i naæeve tvoje. **6** Blagosloven æeš biti kad dolaziš i blagosloven æeš biti kad polaziš. **7** Daæe ti Gospod neprijatelje tvoje koji ustani na te da ih biješ; jednijem æe putem doæi na te, a na sedam æe putova bježati od tebe. **8** Gospod æe poslati blagoslov da bude s tobom u žitnicama tvojim i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom, i blagosloviaæe te u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj. **9** Postaviæe te Gospod da mu budeš narod svet, kao što ti se zakleo, ako uzdržiš zapovijesti Gospoda Boga svojega i uzideš putovima njegovim. **10** I vidjeæe svi narodi na zemlji da se ime Gospodnje priziva na tebe, i bojaæe se tebe. **11** I uèiniæe Gospod da si obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje na zemlji za koju se zakleo Gospod ocima tvojim da æe ti je dati. **12** Otvoriæe ti Gospod dobru riznicu svoju, nebo, da da dažd zemlji tvojoj na vrijeme, i blagosloviaæe svako djelo ruku tvojih, te æeš davati u zajam mnogim narodima, a sam neæeš uzimati u zajam. **13** I

uèiniæe te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i biæeš samo gore a neæeš biti dolje, ako uzaslušaš zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje ti danas ja zapovijedam, da ih držiš i tvoriš, **14** I ne otstupiš ni od jedne rijeèi koju vam danas ja zapovijedam, ni nadesno ni nalijeve, pristajuæi za drugim bogovima da im služiš. **15** Ali ako ne uzaslušaš glasa Gospoda Boga svojega da držiš i tvoriš sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, doæi æe na tebe sve ove kletve i stignuæe te. **16** Proklet æeš biti u gradu, i proklet æeš biti u polju. **17** Prokleta æe biti kotarica tvoja i naæeve tvoje. **18** Proklet æe biti plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih. **19** Proklet æeš biti kad dolaziš, i proklet æeš biti kad polaziš. **20** Poslaæe Gospod na tebe kletvu, rasap i pogibao u svemu za što se prihvatiš rukom svojom i što uzradiš, dokle se ne zatreš i propadneš na preæac za zla djela svoja kojima si me odustavio. **21** Uèiniæe Gospod Bog tvoj da se prilijepi za te pomor, dokle te ne istrijebi sa zemlje u koju ideš da je naslijediš. **22** Udariæe te Gospod suhom bolešæu i vruæicom, i groznicom i žegom i maæem, i sušom i medljikom, koje æe te goniti dokle ne propadneš. **23** A nebo nad glavom tvojom biæe od mjedi a zemlja pod tobom od gvožđa. **24** Uèiniæe Gospod da dažd zemlji tvojoj bude prah i pepeo, koji æe padati s neba na te, dokle se ne istrijebiš. **25** Daæe te Gospod Bog tvoj neprijateljima tvojim da te biju; jednijem æeš putem izaæi na njih, a na sedam æeš putova bježati od njih, i potucaæe se po svijem carstvima na zemlji. **26** I mrtvo tijelo tvoje biæe hrana svijem pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, niti æe biti ko da ih poplaši. **27** Udariæe te Gospod prištevima Misirskim i šuljevima i šugom i krastama, da se neæeš moæi iscijeliti. **28** Udariæe te Gospod ludilom i šljepotom i bjesnilom. **29** I pipaæeš u podne, kao što pipa slijepac po mraku, niti æeš imati napretka na putovima svojim; i èiniæe ti se krivo i otimaæe se od tebe jednako, i neæe biti nikoga da ti pomože. **30** Oženiæeš se, a drugi æe spavati sa tvojom ženom; sazidaæeš kuæu, a neæeš sjedjeti u njoj; posadiæeš vinograd, a neæeš ga brati. **31** Vo tvoj klaæe se na tvoje oèi, a ti ga neæeš jesti; magarac tvoj oteæe se pred tobom, i neæe ti se vratiti; ovce tvoje daæe se neprijatelju tvojemu, i neæe biti nikoga da ti pomože. **32** Sinovi tvoji i kæeri tvoje daæe se drugomu narodu, a oèi æe tvoje gledati i kapaæe jednako za njima, a neæe biti snage u ruci tvojoj. **33** Rod zemlje tvoje i svu muku tvoju izjeæee narod, kojega ne znaš, i èiniæe ti krivo i gaziæe te jednako. **34** I poludjeæeš od onoga što æeš gledati svojim oèima. **35** Udariæe te Gospod prištem zlim u koljenima i na goljenima, da se neæeš moæi

iscijeliti, od stopala noge twoje do tjemena. 36 Odvešæe Gospod tebe i cara tvojega, kojega postaviš nad sobom, u narod kojega nijesi znao ti ni stari twoji, i ondje æeš služiti drugim bogovima, drvetu i kamenu. 37 I biæeš èudo i prièa i potsmijeh svijem narodima, u koje te odvede Gospod. 38 Mnogo æeš sjemena iznijeti u polje, a malo æeš sabrati, jer æe ga izjesti skakavci. 39 Vinograde æeš saditi i radiæeš ih, a neæeš piti vina niti æeš ih brati, jer æe izjesti crvi. 40 Imaæeš maslinu po svijem krajevima svojim, ali se neæeš uljem namazati, jer æe opasti masline twoje. 41 Rodiæeš sinove i kæeri, ali neæe biti twoji; jer æe otiaèi u ropstvo. 42 Sve voæe twoje i rod zemlje twoje izjeæe bube. 43 Stranac koji je kod tebe popeæe se nada te visoko, a ti æeš siæi dolje veoma nisko. 44 On æe ti davati u zajam, a ti neæeš njemu davati u zajam; on æe postati glava, a ti æeš postati rep. 45 I doæi æe na te sve ove kletve i goniæe te i stizaæe te, dokle se ne istrijebiš, jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega i držao zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio. 46 I one æe biti znak i èudo na tebi i na sjemenu tvojemu dovijeka. 47 Jer nijesi služio Bogu svojemu radosna i vesela srca u svakom obilju. 48 I služiæeš neprijatelju svojemu, kojega æe Gospod poslati na tebe, u gladi i u ţeði, u golotinji i u svakoj oskudici; i metnuæe ti gvozden jaram na vrat, dokle te ne satre. 49 Podignuæe Gospod na tebe narod iz daleka, s kraja zemlje, koji æe doletjeti kao orao, narod, kojemu jezik neæeš razumjeti, 50 Narod bezdušan, koji neæe mariti za starca niti æe djeteta žaliti. 51 I izjeæee plod stoke twoje i plod zemlje twoje, dokle se ne istrijebiš; i neæe ti ostaviti ništa, ni žita ni vina ni ulja, ni ploda goveda tvojih ni stada ovaca tvojih, dokle te ne zatre. 52 I stegnuæe te po svijem mjestima tvojim, dokle ne popadaju zidovi tvoji visoki i tvrdi, u koje se uzdaš, po svoj zemlji tvojoj; stegnuæe te po svijem mjestima tvojim, po svoj zemlji tvojoj, koju ti da Gospod Bog tvoj; 53 Te æeš u tjeskobi i u nevolji kojom æe ti pritužiti neprijatelji tvoji jesti plod utrobe svoje, meso od sinova svojih i od kæeri svojih, koje ti da Gospod Bog tvoj. 54 Èovjek koji je bio mek i vrlo nježan među vama prozliæe se prema bratu svojemu i prema miloj ţeni svojoj i prema ostalijem sinovima, koji mu ostanu, 55 Te neæe dati nikome između njih mesa od sinova svojih koje æe jesti, jer neæe imati ništa drugo u nevolji i tjeskobi, kojom æe ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim. 56 Ţena koja je bila meka i vrlo nježna među vama, koja od mekote i nježnosti nije bila navikla stajati nogom svojom na zemlju, prozliæe se prema milome mužu svom i prema sinu svom i prema kæeri svojoj, 57 I posteljici, koja izide između nogu njezinijeh, i djeci koju

rodi; jer æe ih jesti krišom u oskudici svakoj od nevolje i od tjeskobe, kojom æe ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim. 58 Ako ne uzdržiš i ne ustvoriš sve rijeèi ovoga zakona, koje su napisane u ovoj knjizi, ne bojeæi se slavnoga i strašnoga imena Gospoda Boga svojega, 59 Pustiæe Gospod na tebe i na sjeme tvoje zla èudesna, velika i duga, bolesti ljute i duge. 60 I obratiæe na tebe sve pomore Misirske, od kojih si se plašio, i prilijepiæe se za tebe. 61 I sve bolesti i sva zla, koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pustiæe Gospod na tebe, dokle se ne istrijebiš. 62 I ostaæe vas malo, a preðe vas bijaše mnogo kao zvijezda nebeskih; jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega. 63 I kao što vam se Gospod radovao dobro vam èineæi i množeæi vas, tako æe vam se Gospod radovati zatiruæi vas i istrebljujuæi vas; i nestaaæe vas sa zemlje u koju idete da je naslijedite. 64 I rasijaæe te Gospod po svima narodima s jednoga kraja zemlje do drugoga, i ondje æeš služiti drugim bogovima, kojih nijesi znao ti ni oci twoji, drvetu i kamenu. 65 Ali u onijem narodima neæeš odahnuti, niti æe se stopalo noge twoje odmoriti; nego æe ti Gospod dati ondje srce plašljivo, oèi išeiljle i dušu iznemoglu. 66 I život æe twoj biti kao da visi prema tebi, i plašiæe se noæeu i danju, i neæeš biti miran životom svojim. 67 Jutrom æeš govoriti: kamo da je veèe! a veèerom æeš govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim æe se strašiti srce twoje, i od onoga što æeš gledati oèima svojima. 68 I vratiaæe te Gospod u Misir na laðama, putem za koji ti rekoh: neæeš ga više vidjeti. I ondje æete se prodavati neprijateljima svojim da budete robovi i robinje, a neæe biti kupca.

29 Ovo su rijeèi zavjeta koji zapovjedi Gospod Mojsiju da uèini sa sinovima Izrailjevijem u zemlji Moavskoj, osim zavjeta koji je uèinio s njima na Horivu. 2 I sazva Mojsije sve sinove Izraeljeve i reèe im: vidjeli ste sve što uèini Gospod na vaše oèi u zemlji Misirskoj Faraonu i svijem slugama njegovijem i svoj zemlji njegovoj, 3 Kušanja velika, koja vidješ oèi twoje, one znake i èudesna velika. 4 Ali vam ne dade Gospod srca, da razumijete, ni oèiju, da vidite, ni usiju, da èujete do ovoga dana. 5 I vodih vas èetrdeset godina po pustinji; ne ovetšaše haljine vaše na vama, niti obuæea tvoja ovetša na nogama tvojima. 6 Hljeba ne jedoste, ni piste vina i silovita piæa, da biste poznali da sam ja Gospod Bog vaš. 7 I kad dođoste na ovo mjesto, izide Sion car Esevonski i Og car Vasanski pred nas u boj; i pobismo ih. 8 I uzesmo zemlju njihovu, i dadosmo je u našljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina. 9 Zato držite rijeèi ovoga zavjeta i tvorite ih, da biste napredovali u

svemu što radite. **10** Vi stojite danas svi pred Gospodom Bogom svojim, glavari od plemena vaših, starješine vaše i upravitelji vaši, svi ljudi Izrailjci, **11** Djeca vaša, žene vaše, i došljak koji je u vašem okolu, i onaj koji ti drva sijeće, i onaj koji ti vodu nosi. **12** Da pristaneš na zavjet Gospoda Boga svojega i na kletvu njegovu, koju učini s tobom danas Gospod Bog tvoj, **13** Da te danas postavi sebi za narod i da ti on bude Bog, kao što ti je rekao i kao što se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu. **14** I ne s vama samima činim ovaj zavjet i ovu kletvu; **15** Nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Gospodom Bogom našim, i sa svakim koji nije danas ovdje s nama. **16** Jer vi znate kako smo živjeli u zemlji Misirskoj, i kako smo prošli kroz narode kroz koje smo prošli. **17** I vidjeli ste gadove njihove i idole njihove od drveta i od kamena, od srebra i od zlata, koji su kod njih. **18** Neka ne bude među vama ēovjeka ni žene ni porodice ni plemena, kojemu bi se srce odvratilo danas od Gospoda Boga našeg da ide da služi bogovima onijeh naroda; neka ne bude među vama korijena na kom bi rastao otrov ili pelen, **19** I ēuvši riječi ove kletve da se ne pohvali u srcu svom govoreći: biću miran ako uzidem za onijem što u srcu svom smislim, dodajući pjanstvo žeđi. **20** Neće Gospod oprostiti takome, nego æe se onda raspaliti gnjev Gospodnji i revnost njegova na takoga ēovjeka, i pašće na nj sva kletva koja je napisana u ovoj knjizi, i istrijebiće Gospod ime njegovo pod nebom. **21** I odlučiće ga Gospod na zlo od svih plemena Izrailjevih po svijem kletvama zavjeta napisanoga u knjizi ovoga zakona. **22** Tada æe govoriti potonji naraštaj, sinovi vaši koji nastanu iza vas, i došljak koji dođe iz daleke zemlje, kad vide zla u zemlji ovoj i bolesti, koje æe Gospod pustiti na nju, **23** Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti što niče niti na njoj raste kaka biljka, kao gdje je propao Sodom i Gomor, Adama i Sevojim, koje zatr Gospod u gnjevu svojemu i u jarosti svojoj, **24** Govorice svi narodi: zašto učini ovo Gospod od ove zemlje? kakva je to žestina velikoga gnjeva? **25** I odgovaraće se: jer odustaviše zavjet Gospoda Boga otaca svojih, koji učini s njima kad ih izvede iz zemlje Misirske. **26** Jer idoše i služiše drugim bogovima i poklanjaše im se, bogovima kojih ne znaće i koji im ništa ne dadoše. **27** Zato se Gospod razgnjevi na tu zemlju, i pusti na nju sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi. **28** I istrijebi ih Gospod Bog iz zemlje njihove u gnjevu i u jarosti i u ljtini velikoj, i izbací ih u drugu zemlju, kao što se vidi danas. **29** Što je tajno ono je Gospoda Boga našeg, a javno je naše i sinova naših dovjeka, da bismo izvršivali sve riječi ovoga zakona.

30 A kad dođe na tebe sve ovo, blagoslov i kletva koju iznesoh preda te, ako ih se opomeneš u srcu svom, gdje bi god bio među narodima, u koje te zagna Gospod Bog tvoj, **2** I obratiš se ka Gospodu Bogu svojemu i poslušaš glas njegov u svemu što ti ja zapovijedam danas, ti i sinovi tvoji, iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, **3** Tada æe Gospod Bog tvoj povratiti roblje tvoje i smilovaće se na tebe, i opet æe te sabrati između svih naroda, po kojima te bude rasjao Gospod Bog tvoj. **4** Ako bi ko tvoj i na kraj svijeta zagnan bio, otuda æe te opet sabrati Gospod Bog tvoj i otuda te uzeti. **5** I odvešće te opet Gospod Bog tvoj u zemlju koju bijahu naslijedili oci tvoji, i naslijediće je, i učiniće ti dobro i umnožiće te veæema nego oce tvoje. **6** I obrezaae Gospod Bog tvoj srce tvoje i srce sjemena tvojega, da bi ljubio Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, da budeš živ. **7** A sve kletve ove obratiæe Gospod Bog tvoj na neprijatelje tvoje i na nenavidinike tvoje, koji su te gonili. **8** A ti kad se obratiš i staneš slušati glas Gospoda Boga svojega i tvoriti sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, **9** Daæe ti Gospod Bog tvoj sreæu u svakom djelu ruku tvojih, u plodu utrobe tvoje, u plodu stoke tvoje, u plodu zemlje tvoje; jer æe ti se Gospod Bog tvoj opet radovati ēineći ti dobro, kao što se radovao ocima tvojim, **10** Ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeæi sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, napisane u knjizi ovoga zakona; kad se obratiš ka Gospodu Bogu svojemu svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **11** Jer zapovijest ova koju ti ja zapovijedam danas niti je visoko ni daleko od tebe; **12** Nije na nebu, da reæeš: ko æe nam se popeti na nebo da nam je skine i kaže nam je, da bismo je tvorili? **13** Niti je preko mora, da reæeš: ko æe nam otiaæi preko mora, da nam je donese i kaže nam je, da bismo je tvorili? **14** Nego ti je vrlo blizu ova rijeè, u ustima tvojima i u srcu tvojem, da bi je tvorio. **15** Gle, iznesoh danas preda te život i dobro, smrt i zlo. **16** Jer ti zapovijedam danas da ljubiš Gospoda Boga svojega hodeæi putovima njegovim i držeæi zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš. **17** Ako li se odvratí srce tvoje i ne uzaslušaš, nego zastraniš da se klanjaš drugim bogovima i njima služiš, **18** Javljam vam danas da æete zaista propasti, niti æete produljiti dana svojih na zemlji, u koju ideš preko Jordana da je naslijediš. **19** Svjedoèim vam danas nebom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo; zato izberi život, da budeš živ ti i sjeme tvoje, **20** Ljubeæi Gospoda Boga svojega, slušajuæi glas njegovi i držeæi se njega; jer je on život tvoj i duljina dana tvojih;

da bi nastavao na zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe im je dati.

31 Potom dođe Mojsije i kaza ove riječi svemu Izrailju,

1 I reče im: meni ima danas sto i dvadeset godina, ne mogu više odlaziti ni dolaziti; a i Gospod mi je rekao: neæeš prijeæi preko toga Jordana. 2 Gospod æe Bog tvoj iæi pred tobom, i istrijebiæe one narode ispred tebe, i ti æeš ih naslijediti; Isus æe iæi pred tobom, kao što je kazao Gospod. 3 I uèiniæe Gospod s njima kako je uèinio sa Sionom i Ogom carevima Amorejskim i sa zemljom njihovom, te ih je istrijebio. 4 Zato kad vam ih preda Gospod uèinite im sasvijem onako kako sam vam zapovjedio. 5 Budite slobodni i hrabri, i ne bojte se i ne plašite se od njih; jer Gospod Bog tvoj ide s tobom, neæe otstupiti od tebe, niti æe te ostaviti. 6 Potom dozva Mojsije Isusa, i reče mu pred svijem Izrailjem: budi slobodan i hrabar; jer æeš ti uæi s ovijem narodom u zemlju za koju se zakleo Gospod ocima njihovijem da æe im je dati, i ti æeš im je razdijeliti u našljedstvo. 7 Jer Gospod koji ide pred tobom biæe s tobom, neæe otstupiti od tebe, niti æe te ostaviti, ne boj se i ne plaši se. 8 I Mojsije napisa ovaj zakon, i dade ga sveštenicima, sinovima Levijevim, koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega, i svijem starješinama Izrailjevijem. 9 I zapovjedi im Mojsije govoreæi: svake sedme godine, u određeno vrijeme godine oprosne, na praznik sjenica, 10 Kad dođe sav Izrailj i stane pred Gospoda Boga svojega na mjestu koje izbere, èitaj ovaj zakon pred svijem Izrailjem da èuju, 11 Sabravši narod, ljudi i žene i djecu i došljake, koji budu u mjestima tvojim, da èuju i uèe i da se boje Gospoda Boga vaæega, i drže i tvore sve riječi ovoga zakona; 12 I sinovi njihovi, koji još ne znaju, neka èuju i uèe bojati se Gospoda Boga vaæega, dokle ste god živi na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijedite. 13 A Gospod reče Mojsiju: evo, približi se vrijeme da umreš. Dozovi Isusa i stanite obojica u šatoru od sastanka, da mu dam zapovijesti. I otide Mojsije i Isus, i stadoše u šatoru od sastanka. 14 I javi se Gospod u šatoru u stupu od oblaka, i stajaše stup od oblaka nad vratima od šatora. 15 I reče Gospod Mojsiju: evo, ti æeš poèiniti s ocima svojim; a narod ovaj ustavši èiniæe preljubu za tuðim bogovima one zemlje u koju ide, i ostaviæe me i pokvariæe zavjet moj, koji uèinih s njima. 16 I onda æe se raspaliti moj gnjev na njih, i ostaviæu ih, i sakriæu lice svoje od njih; oni æe se proždrijeti, i snaæi æe ih zla mnoga i nevolje; i onda æe reæi: da me ne snaðoše ova zla zato što Bog moj nije posred mene? 17 A ja æu onda sasvijem sakriti lice svoje za sva zla koja uèiniæe obrativši se

k drugim bogovima. 18 Zato sad napišite sebi ovu pjesmu, i nauèi je sinove Izrailjeve; metni im je u usta da mi ta pjesma bude svjedok na sinove Izrailjeve. 19 Jer æu ga odvesti u zemlju za koju sam se zakleo ocima njegovijem, u kojoj teèe mlijeko i med; ondje æe jesti i nasitiæe se i ugojiaæe se, pa æe se onda obratiti k drugim bogovima i njima æe služiti, a za mene neæe mariti, i pokvariæe zavjet moj. 20 A kad ga snaðu zla mnoga i nevolje, onda æe ta pjesma svjedoæiti na njih; jer se neæe zaboraviti niti æe je nestati iz usta sjemena njihova. Jer znam misli njihove i što æe još danas èiniti, prije nego ih uvedem u zemlju za koju sam se zakleo. 21 I napisa Mojsije tu pjesmu onaj dan, i nauèi sinove Izrailjeve. 22 I Gospod dade zapovijesti Isusu sinu Navinu govoreæi: budi slobodan i hrabar, jer æeš ti uvesti sinove Izrailjeve u zemlju za koju sam im se zakleo, i ja æu biti s tobom. 23 I kad napisa Mojsije riječi ovoga zakona u knjigu, sve do kraja, 24 Zapovjedi Mojsije Levitima, koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega, govoreæi: 25 Uzmite ovu knjigu zakona, i metnите je pokraj kovèega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok na vas. 26 Jer znam nepokornost twojtu i tvrdi vrat twoj. Eto, dokle sam još živ s vama, do danas, bijaste nepokorni Gospodu; akamoli kad ja umrem? 27 Skupite k meni sve starješine od plemena svojih i upravitelje svoje da im kažem da èuju ove riječi, i da im zasvjedoæim nebom i zemljom. 28 Jer znam da æete se po smrti mojoj pokvariti, i zaæi s puta koji vam zapovjedih; i zato æe vas zadesiti ovo zlo najposlijе, kad stanete èiniti što je zlo pred Gospodom gnjeveæi ga djelom ruku svojih. 29 I izgovori Mojsije da èuje sav zbor Izrailjev riječi ove pjesme do kraja:

32 Slušaj, nebo, govoriaæu; i zemlja neka èuje govor usta

mojih. 2 Neka se spusti kao dažd nauka moja, i neka padne kao rosa govor moj, kao sitan dažd na mladu travu i kao krupan dažd na odraslu travu. 3 Jer æu javljati ime Gospodnjie; velièajte Boga naæega. 4 Djelo je te stjene savršeno, jer su svi putovi njegovi pravda; Bog je vjeran, bez nepravde; pravedan je i istinit. 5 Oni se pokvariæe prema njemu; njihovo nevaljalstvo nije nevaljalstvo sinova njegovih; to je rod zao i pokvaren. 6 Tako li vraæate Gospodu, narode ludi i bezumni? nije li on otac twoj, koji te je zadobio? on te je naæinio i stvorio. 7 Opomeni se negdañnjih dana, pogledajte godine svakoga vijekaa; pitaj oca svojega i on æe ti javiti, starije svoje i kazaæe ti. 8 Kad višnji razdade našljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi meðe narodima po broju sinova Izrailjevih. 9 Jer je dio Gospodnji narod njegov, Jakov je uže našljedstva

njegova. 10 Nađe ga u zemlji pustoj, na mjestu strašnu gdje bući pustoš; vodi ga unaokolo, ući ga i ēuva kao zjenicu oka svojega. 11 Kao što orao izmamliju orliae svoje, diže se nad pticeima svojim, širi krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim, 12 Tako ga Gospod vođaše, i s njim ne bješe tuđega boga; 13 Vođaše ga na visine zemaljske da jede rod poljski, i davaše mu da sisa med iz stijene i ulje iz tvrdoga kamena, 14 Maslo od krava i mlijeko od ovaca s pretilinom od jaganjaca i ovnoga Vasanskih i jaraca, sa srcem zrna pšenicih; i pio si vino, krv od grožđa. 15 Ali se Izrailj ugoji, pa se stade ritati; utio si, udebljao i zasalio; pa ostavi Boga koji ga je stvorio, i prezre stijenu spasenja svojega. 16 Na revnost razdražiše ga tuđim bogovima, gadovima razgnjeviše ga. 17 Prinosiše žrtve īavolima, ne Bogu, bogovima, kojih nijesu znali, novim, koji iz bliza dođoše, kojih se nijesu strašili oci vaši. 18 Stijenu koja te je rodila zaboravio si; zaboravio si Boga stvoritelja svojega. 19 Kad to vidje Gospod, razgnjevi se na sinove svoje i na kæeri svoje, 20 I reče: sakrieu od njih lice svoje, vidjeau kakav æe im biti pošljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere. 21 Oni me razdražiše na revnost onijem što nije Bog, razgnjeviše svojim taštinama; i ja æe njih razdražiti na revnost onijem koji nije narod, narodom ludijem razljutiæu ih. 22 Jer se organj razgorio u gnjevu mojem, i gorjeæe do najdubljega pakla; spaliæe zemlju i rod njezin, i popaliæe temelje brdima. (Sheol h7585) 23 Zgrnuæeu na njih zla, strijele svoje pobacaæeu na njih. 24 Glad æe ih cijediti, vruæe i ljuti pomori proždiraæe ih; i zube zvijerske poslaæeu na njih i jed zmija zemaljskih. 25 Spolja æe ih ubijati maè, a po klijetima strah, i momka i djevojku, dijete na sisi i sijeda ēovjeka. 26 Rekao bih: rasijaæu ih po svijem uglovima zemaljskim, uèiniæu da nestane spomena njihova između ljudi, 27 Da mi nije do mržnje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli: ruka se naša uzvisila, a nije Gospod uèinio sve ovo. 28 Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma. 29 Kamo da su pametni, da razumiju ovo, i gledaju na pošljedak svoj! 30 Kako bi jedan gonio tisuæu a dvojica tjerala deset tisuæa, da ih nije stijena njihova prodala i Gospod ih predao? 31 Jer stijena njihova nije kao naša stijena; neprijatelji naši neka budu sudije. 32 Jer je èokot njihov od èokota Sodomskoga i iz polja Gomorskoga; grožđe je njihovo grožđe otrovno, puca su mu gorka. 33 Vino je njihovo otrov zmajevski, i ljuti jed aspidin. 34 Nije li to sakriveno kod mene, zapeèaaeno u riznicama mojim? 35 Moja je osveta i plata, u svoje vrijeme popuznuæe nogu njihova, jer je blizu dan propasti njihove, i ide brzo što æe ih zadesiti. 36 Sudiæe Gospod narodu svojemu, i žao æe mu biti sluga njegovijeh, kad vidi da

je prošla snaga i da nema ništa ni od uhvaæenoga ni od ostavljenoga. 37 I reæi æe: gdje su bogovi njihovi? stijena u koju se uzdaše? 38 Koji salo od žrtava njegovijeh jedoše i piše vino od naljeva njihovih. Neka ustanu i pomogu vam, i neka vam budu zaklon. 39 Vidite sada da sam ja, ja sam, i da nema Boga osim mene. Ja ubijam i oživljujem, ranim i iscjeljujem, i nema nikoga ko bi izbavio iz moje ruke. 40 Jer podižem k nebu ruku svoju i kažem: ja sam živ dovjeka. 41 Ako naostrim sjajni maè svoj i uzmem u ruku sud, uèiniæu osvetu na neprijateljima svojim i vratiæu onima koji mrze na me. 42 Opojiaæu strijele svoje krvlju, i maè æe se moj najesti mesa, krvlju isjeèenijeh i zarobljenijeh, kad poèenem osvetu na neprijateljima. 43 Veselite se narodi s narodom njegovijem, jer æe pokajati krv sluga svojih, i osvetiæe se neprijateljima svojim, i oèistiæe zemlju svoju i narod svoj. 44 I doðe Mojsije i izgovori sve rijeèi pjesme ove narodu, on i Isus sin Navin. 45 A kad izgovori Mojsije sve rijeèi ove svemu Izailju, 46 Reče im: privijte srce svoje k svijem rijeèima koje vam ja danas zasvjeđoèavam, i kazujte ih sinovima svojim da bi držali sve rijeèi ovoga zakona i tvorili ih. 47 Jer nije prazna rijeè da za nju ne marite, nego je život vaš; i tom æete rijeèju produljiti dane svoje na zemlji, u koju idete preko Jordana da je naslijedite. 48 U isti dan reče Gospod Mojsiju govoreæi: 49 Izidi na ovu goru Avarimsku, na goru Navav, koja je u zemlji Moavskoj prema Jerihonu, i vidi zemlju Hananskou koju dajem sinovima Izailjevijem u državu. 50 I umri na gori na koju izideš, i priberi s k rodu svojemu, kao što je umro Aron brat tvoj na gori Oru i pribrao se k rodu svojemu. 51 Jer mi zgriješiste među sinovima Izailjevijem na vodi od svaðe u Kadisu, u pustinji Sinu, što me ne proslaviste među sinovima Izailjevijem. 52 Pred sobom æeš vidjeti zemlju, ali neæeš u nju uæi, u zemlju koju dajem sinovima Izailjevijem.

33 A ovo je blagoslov kojim blagoslovi Mojsije ēovjek Božji sinove Izailjeve pred smrt svoju. 2 I reče: Gospod izide sa Sinaja, i pokaza im se sa Sira; zasja s gore Faranske, i doðe s mnoštvom tisuæa svetaca, a u desnici mu zakon ognjeni za njih. 3 Doista ljubi narode; svi su sveti njegovi u ruci tvojoj; i oni se slegoše k nogama tvojim da prime rijeèi tvoje. 4 Mojsije nam dade zakon, našljedstvo zboru Jakovljevu. 5 Jer bijaše car u Izailju, kad se sabirahu knezovi narodni, plemena Izailjeva. 6 Da živi Ruvim i ne umre, a ljudi njegovijeh da bude malo! 7 A za Judu reče: usliši Gospode glas Judin, i dovedi ga opet k narodu njegovu; ruke njegove neka vojuju za nj, a ti mu pomaži protiv neprijatelja njegovijeh. 8 I za Levija reče: tvoj Tumim i tvoj Urim neka

budu u èovjeka tvojega svetoga, kojega si okušao u Masi i s kojim si se prepirao na vodi Merivi; **9** Koji reèe ocu svojemu i materi svojoj: ne gledam na vas; koji ne poznaje braæe svoje i za sinove svoje ne zna; jer drže rijeèi twoje, i zavjet tvoj èuvaju. **10** Oni uèe uredbama tvojim Jakova i zakonu tvojemu Izraïlja, i meæu kad pod nozdrve twoje i žrtvu što se sažiæe na oltar twoj. **11** Blagoslovi, Gospode, vojsku njegovu, i neka ti milo bude djelo ruku njegovijeh; polomi bedre onima koji ustaju na nj i koji mrze na nj, da ne ustanu. **12** Za Venijamina reèe: mili Gospodu nastavaæe bez straha s njim; zaklanjaæe ga svaki dan, i meðu pleæima njegovijem nastavaæe. **13** I za Josifa reèe: blagoslovena je zemlja njegova od Gospoda blagom s neba, rosom, i iz dubine ozdo, **14** I blagom koje dolazi od sunca, i blagom koje dolazi od mjeseca, **15** I blagom starijeh brda i blagom vjeènjeh humova, **16** I blagom na zemlji i obiljem njezinjem, i milošæu onoga koji stoji u kupini. Neka to doðe na glavu Josifu i na tjeme odvojenome izmeðu braæe svoje. **17** Krasota je njegova kao u prvaca teleta, i rogovi njegovi kao rogovi u jednoroga; njima æee bosti narode sve do kraja zemlje; to je mnoštvu tisuæa Jefremovih i tisuæe Manasijine. **18** A za Zavulona reèe: veseli se Zavulone izlaskom svojim, i Isahare šatorima svojim. **19** Narode æee sazvati na goru, ondje æee prinijeti žrtve pravedne; jer æee obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku. **20** A za Gada reèe: blagosloven je koji Širi Gada; on nastava kao lav, i kida ruku i glavu. **21** Izabra sebi prvo, jer ondje dobi dio od onoga koji dade zakon; zato æee iæi s knezovima narodnijem, i izvršivati pravdu Gospodnju i sudove njegove s Izraïljem. **22** A za Dana reèe: Dan je laviæ, koji æee iskakati iz Vasana. **23** I za Neftalima reèe: Neftalime, siti milosti i puni blagoslova Gospodnjega, zapad i jug uzmi. **24** I za Asira reèe: Asir æee biti blagosloven mimo druge sinove, biæe mio braæe svojoj, zamakaæe u ulje nogu svoju. **25** Gvožđe i mjed biæe pod obuæom twojom; i dokle traju dani twoji trajaaæe snaga twoja. **26** Izraïlj! нико nije kao Bog, koji ide po nebu tebi u pomoæ, i u veličanstvu svojem na oblacima. **27** Zaklon je Bog vjeèni i pod mišicom vjeènom; on æee odagnati ispred tebe neprijatelje twoje, i reæi æee: zatrli! **28** Da bi nastavao Izraïlj sam bezbrizno, izvor Jakovljev, u zemlji obilnoj žitom i vinom; i nebo æee njegovo kropiti rosom. **29** Blago tebi, Izraïlj! ko je kao ti, narod kojega je saèuvao Gospod, štit pomoæi twoje, i maæe slave twoje? Neprijatelji æee se tvoji poniziti, a ti æeeš gaziti visine njihove.

34 Tada izide Mojsije iz polja Moavskoga na goru Navav, na vrh Fazge, koja je prema Jerihonu; i pokaza mu

Gospod svu zemlju od Galada do Dana; **2** I svu zemlju Neftalimovu, i zemlju Jefremovu i Manasijinu, i svu zemlju Judinu do mora zapadnoga, **3** I južnu stranu, i ravnicu, dolinu pod Jerihonom, mjestom gdje ima mnogo palmovih drveta, do Sigora. **4** I reèe mu Gospod: ovo je zemlja, za koju sam se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu govoreæi: sjemenu tvojemu daæeu je. Pokazah ti je da je vidiš oèima svojima, ali u nju neæeeš uæei. **5** I umrije ondje Mojsije sluga Gospodnjii u zemlji Moavskoj po rijeèi Gospodnjoj. **6** A pogrebe ga Gospod u dolini u zemlji Moavskoj prema Vet-Fegoru; i niko ne dozna za grob njegov do današnjega dana. **7** I bješe Mojsiju sto i dvadeset godina kad umrije, i ne bjehu potamnjele oèi njegove niti ga snaga izdala. **8** I plakaše sinovi Izraïljevi za Mojsijem u polju Moavskom trideset dana; i proðoše plaèeni dani žalosti za Mojsijem. **9** A Isus sin Navin bješe pun duha mudrosti, jer Mojsije bješe metnuo na nj ruke svoje. I slušaše ga sinovi Izraïljevi, i tvoriše kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **10** Ali ne usta više prorok u Izraïlu kao Mojsije, kojega Gospod pozna licem k licu, **11** U svijem znacima i èudesima, za koja ga posla Gospod da ih uèini u zemlji Misirskoj na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svoj zemlji njegovoj, **12** I u svijem djelima krjepke ruke i u svijem strahotama velikim, koje uèini Mojsije pred svijem Izraïljem.

Isus Navin

1 A po smrti Mojsija sluge Gospodnjega reèe Gospod Isusu sinu Navinu, sluzi Mojsijevu, govoreæi: **2** Mojsije sluga moj umrije; zato sada ustani, prijeði preko toga Jordana ti i sav taj narod u zemlju koju ja dajem sinovima Izrailjevijem. **3** Svako mjesto na koje stupite stopama svojim dao sam vam, kao što rekoh Mojsiju. **4** Od pustinje i od ovoga Livana do rijeke velike, rijeke Efrata, sva zemlja Hetejska do velikoga mora na zapadu, biæe međa vaša. **5** Niko se neæe održati pred tobom svega vijeka tvojega; s tobom æeu biti kao što sam bio s Mojsijem, neæu otstupiti od tebe niti æeu te ostaviti. **6** Budi slobodan i hrabar, jer æeš ti predati tome narodu u našljedstvo zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da æeu im je dati. **7** Samo budi slobodan i hrabar da držiš i tvoriš sve po zakonu koji ti je zapovjedio Mojsije sluga moj, ne otstupaj od njega ni nadesno ni nalijevo, da bi napredovao kuda god poðeš. **8** Neka se ne rastavlja od usta tvojih knjiga ovoga zakona, nego razmišljaj o njemu dan i noæ, da držiš i tvoriš sve kako je u njemu napisano; jer æeš tada biti sreæan na putovima svojim i tada æeš napredovati. **9** Nijesam li ti zapovjedio: budi slobodan i hrabar? ne boj se i ne plasi se; jer je s tobom Gospod Bog tvoj kuda god ideš. **10** Tada zapovjedi Isus upraviteljima narodnijem govoreæi: **11** Proðite kroz oko i zapovjedite narodu govoreæi: spremite sebi brašnjenice; jer æete do tri dana prijeæi preko Jordana da uðete i uzmete zemlju koju vam Gospod Bog vaš daje u našljedstvo. **12** A plemenu Ruvimovu i Gadovu i polovini plemena Manasijina reèe Isus govoreæi: **13** Opomenite se šta vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji rekav: Gospod Bog vaš smiri vas i dade vam ovu zemlju. **14** Žene vaše, djeca vaša i stoka vaša neka ostanu u zemlji koju vam dade Mojsije s ovu stranu Jordana; vi pak prijeðite pod oružjem pred braæom svojom, koji ste god za vojsku, i pomozite im, **15** Dokle ne smiri Gospod i braæu vašu kao vas, i naslijede i oni zemlju koju im daje Gospod Bog vaš; pa se onda vratite na našljedstvo svoje, koje vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s ovu stranu Jordana k istoku, i držite ga. **16** A oni odgovorile Isusu govoreæi: što si nam god zapovjedio èiniæemo, i kuda nas god pošješ iæi æemo. **17** Slušaæemo te kako smo slušali Mojsija; samo neka Gospod Bog tvoj bude s tobom kao što je bio s Mojsijem. **18** Ko bi se protivio tvojoj zapovijesti i ne bi slušao rijeèi tvojih u svemu što mu zapovjediš, neka se pogubi; samo budi slobodan i hrabar.

2 A Isus sin Navin posla iz Sítima potajno dvije uhode rekavši im: idite, vidite zemlju i Jerihon. I oni otidoše, i

doðoše u kuæu jednoj kurvi, kojoj ime bješe Rava, i poèinuše ondje. **2** Ali bi javljeno caru Jerihonskom i kazano: evo, ljudi doðoše ovamo noæas između sinova Izrailjevih da uhode zemlju. **3** I posla car Jerihonski k Ravi i poruèi: izvedi ljude koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuæu, jer su došli da uhode svu zemlju. **4** Ali žena uzevši ona dva èovjeka sakri ih; pa reèe: jest istina da su ljudi došli k meni, ali ja ne znah odakle bijahu; **5** I kad se vrata zatvorahu u sumrak, ljudi izidoše; ne znam kuda otidoše; idite brzo za njima; stignuæete ih. **6** A ona ih bješe izvela na krov, i sakrila ih pod lan netrvan, koji bijaše razastaæa po krovu. **7** I ljudi poðoše za njima u potjeru put Jordana do broda; i vrata se zatvorile kad izide potjera za njima. **8** Oni pak još ne bijehu pospalili, a ona doðe k njima na krov, **9** I reèe im: znam da vam je Gospod dao ovu zemlju, jer nas popade strah od vas, i prepali su se od vas svi koji žive u ovoj zemlji. **10** Jer èusmo kako je Gospod osušio pred vama Crveno More kad izidoste iz Misira, i Šta ste uèinili od dva cara Amorejska koji bijahu preko Jordana, od Siona i Oga, koje pobiste. **11** I kad to èusmo, rastopili se srce naše, i ni u kome veæ nema junaætva od straha vaæega; jer je Gospod, Bog vaš, Bog gore na nebu i dolje na zemlji. **12** Nego sada zakunite mi se Gospodom da æete uèiniti milost domu oca mojega kao što ja vama uèinili milost, i dajte mi znak istinit, **13** Da æete saðuvati život mojemu ocu i mojoj materi i mojoj braæi i mojim sestrama i svjema njihovijem, i da æete izbaviti duše naše od smrti. **14** A ljudi joj odgovorile: mi æemo izginuti za vas, ako ne izdate ove naše stvari; i kad nam Gospod da ovu zemlju, uèiniæemo ti milost i vjeru. **15** Tada ih ona spusti kroz prozor po konopcu; jer kuæa njezina bješe na zidu gradskom, i ona na zidu nastavaše. **16** I reèe im: idite u goru da ne naðe na vas potjera, i ondje se krijite tri dana dokle se ne vrati potjera, pa onda idite svojim putem. **17** A ljudi joj rekoše: biæemo prosti od ove tvoje zakletve kojom si nas zaklela; **18** Evo, kad doðemo u zemlju, veži ovu vrvcu od skerleta na prozor, kroz koji si nas spustila, i skupi kod sebe u tu kuæu oca svojega i mater i braæu i sav dom oca svojega. **19** I ko bi god izašao iz tvoje kuæe, krv njegova neka bude na njegovu glavu, a mi da nijesmo krivi; a ko god bude s tobom u kuæi, krv njegova neka doðe na naše glave, ako ga se ko rukom dotakne. **20** Ali ako izdaš ovu stvar našu, tada æemo biti prosti od tvoje zakletve, kojom si nas zaklela. **21** A ona odgovori: kako rekoste tako neka bude. Tada ih pusti, i otidoše; i ona vezu vrvcu od skerleta na prozor. **22** A oni otisavši doðoše u goru, i ostaše ondje tri dana dokle se ne vrati potjera; jer ih potjera tražaše po svijem putovima, ali ih ne naðe. **23** I vratiše se ona dva èovjeka, i sišavši s gore prebrodiše i doðoše k Isusu

sinu Navinu, i pripovjediš mu sve što im se dogodilo. **24** I rekoše Isusu: zaista dao nam je Gospod u ruke svu tu zemlju, i svi stanovnici one zemlje uplašili su se od nas.

3 I usta Isus ujutru rano, i kretoše se od Sitima i dođoše do Jordana on i svi sinovi Izrailjevi, i noæiše ondje a ne prijeðoše. **2** A poslije tri dana proðoše upravitelji kroz oko, **3** I zapovjediše narodu govoreæi: kad vidite kovèeg zavjeta Gospoda Boga svojega i sveštenike Levite gdje ga nose, poðite i vi s mesta svojega i idite za njim. **4** Ali neka bude daljina između vas i njega do dvije tisuæe lakata; bliže do njega ne primièite se, da biste poznali put kojim æete iæi, jer još nikada nijeste išli tijem putem. **5** I Isus reèe narodu: osveštajte se, jer æe sjutra uèiniti Gospod èudesa među vama. **6** Potom reèe Isus sveštenicima govoreæi: uzmite kovèeg zavjetni, i idite pred narodom. I uzeše kovèeg zavjetni i poðoše pred narodom. **7** A Gospod reèe Isusu: danas te poèinjem uzvišavati pred svijetom Izrailjem da poznadu da æeu i s tobom biti kao što sam bio s Mojsijem. **8** Zato ti zapovjedi sveštenicima koji nose kovèeg zavjetni, i reci: kad dođete na kraj vode Jordana, stanite u Jordanu. **9** I reèe Isus sinovima Izrailjevima: pristupite ovamo, i èujite rijeèi Gospoda Boga svojega. **10** Potom reèe Isus: po ovom æete poznati da je Bog živi posred vas, i da æe doista odagnati ispred vas Hananeje i Heteje i Jeveje i Ferezeje i Gergeseje i Amoreje i Jevuseje: **11** Evo, kovèeg zavjeta Gospoda svoj zemlji poæi æe pred vama preko Jordana. **12** Zato sada izberite dvanaest ljudi iz plemena Izrailjeva, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena. **13** I èim sveštenici noseæi kovèeg zavjeta Gospoda Gospoda svoj zemlji stanu nogama svojim u vodi Jordanskoj, voda æe se u Jordanu rastupiti, te æe voda koja teèe ozgo stati u gomilu. **14** I kad se podiže narod iz šatora svojih da prijeðe preko Jordana, i sveštenici ponesoše kovèeg zavjetni pred narodom, **15** I kad oni što nošahu kovèeg dođoše do Jordana, i sveštenici noseæi kovèeg okvasiše noge svoje na kraju vode jer je Jordan pun preko bregova svojih za cijelo vrijeme žetve. **16** Ustavi se voda što tecijaše ozgo, i stade u jednu gomilu vrlo nadaleko, od grada Adama, koji je kraj Zaretana; a što tecijaše dolje u more kraj polja, more slano, oteèe sasvijem; i narod prelažaše prema Jerihonu. **17** A sveštenici koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega stajahu na suhu usred Jordana tvrdo, i sav Izrailj iðaše po suhu, dokle sav narod ne prijeðe preko Jordana.

4 A kad sav narod prijeðe preko Jordana, reèe Gospod Isusu govoreæi: **2** Izberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena, **3** I zapovjedite im i

recite: uzmite odavde, isred Jordana, s mesta gdje stoje nogama svojim sveštenici, dvanaest kamena, i odnesite ih sa sobom, i metnite ih ondje gdje æete noæas noæiti. **4** Tada dozva Isus dvanaest ljudi, koje bješe odredio između sinova Izrailjevih, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena. **5** I reèe im Isus: idite pred kovèeg Gospoda Boga svojega usred Jordana, i uzmite svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izrailjevih, **6** Da bude znak među vama. Kad vas poslije zapitaju sinovi vaši govoreæi: šta æe vam to kamenje? **7** Recite im: jer se voda u Jordanu rastupi pred kovèegom zavjeta Gospodnjega, kad prelažaše preko Jordana, rastupi se voda u Jordanu, i ovo je kamenje spomen sinovima Izrailjevima dovijeka. **8** I uèiniše sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Isus; i uzeše dvanaest kamena isred Jordana, kako bješe rekao Gospod Isusu, prema broju plemena sinova Izrailjevih; i odnesoše ih sa sobom na noæiše, i metnuše ih ondje. **9** A i usred Jordana postavi Isus dvanaest kamena na mjestu gdje stajahu nogama svojim sveštenicima noseæi kovèeg zavjetni, i ondje ostaše do danas. **10** Sveštenici pak koji nošahu kovèeg stajaju usred Jordana dokle se ne svrši sve što bješe Gospod zapovjedio Isusu da kaže narodu, sasvijem kako bješe Mojsije zapovjedio Isusu. I narod pohitje i prijeðe. **11** A kad prijeðe sav narod, onda prijeðe i kovèeg Gospodnj i sveštenici, a narod gledaše. **12** Prijeðoše i sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina pod oružjem pred sinovima Izrailjevima, kao što im bješe kazao Mojsije. **13** Oko èetrdeset tisuæe naoružanjih prijeðoše pred Gospodom preko Jordana na boj u polje Jerihonsko. **14** Taj dan uzvisi Gospod Isusa pred svijetom Izrailjem; i bojahu ga se, kao što su se bojali Mojsija, svega vijeka njegova. **15** I reèe Gospod Isusu govoreæi: **16** Zapovjedi sveštenicima koji nose kovèeg od svedoèanstva neka izidu iz Jordana. **17** I zapovjedi Isus sveštenicima govoreæi: izidite iz Jordana. **18** A èim sveštenici koji nošahu kovèeg zavjetna Gospodnjega izidoše isred Jordana, i stadoše na suho nogom svojom sveštenici, odmah se povrati voda u Jordanu na mjesto svoje, i poteèe kao i prije povrh svijeh bregova svojih. **19** A izide narod iz Jordana desetoga dana prvoga mjeseca, i stadoše u oko u Galgalu, s istoka Jerihonu. **20** A onijeh dvanaest kamena, što iznesoše iz Jordana, postavi Isus u Galgalu, **21** I reèe sinovima Izrailjevima govoreæi: kad unapredak zapitaju sinovi vaši oce svoje govoreæi: šta æe to kamenje? **22** Tada obavijestite sinove svoje, i recite im: suhim prijeðe Izrailj preko ovoga Jordana. **23** Jer Gospod Bog vaš osuši Jordan pred vama dokle prijeðoste, kao što je uèinio Gospod Bog vaš od Crvenoga Mora osušivši ga pred nama dokle

prijeđosmo; 24 Da bi poznali svi narodi na zemlji da je ruka Gospodnja krjepka, da biste se svagda bojali Gospoda Boga svojega.

5 A kad èuše svi carevi Amorejski, koji bijahu s ovu stranu

Jordana k zapadu, i svi carevi Hananski, koji bijahu pokraj mora, da je Gospod osušio Jordan pred sinovima Izrailjevijem dokle prijeđoše, rastopi se srce u njima i nesti u njima junaštva od straha sinova Izrailjevih. 2 U to vrijeme reèe Gospod Isusu: naèini oštare nože, i obreži opet sinove Izrailjeve. 3 I naèini Isus oštare nože, i obreza sinove Izrailjeve na brdašcu Aralotu. 4 A ovo je uzrok zašto ih Isus obreza: sav narod što izide iz Misira, sve muškinje, svi ljudi vojnici pomriješe u pustinji na putu, pošto izidoše iz Misira; 5 Jer bješe obrezan sav narod koji izide, ali ne obrezaše nikoga u narodu koji se rodi u pustinji na putu, pošto izidoše iz Misira. 6 Jer èetrdeset godina iðahu sinovi Izrailjevi po pustinji dokle ne pomrije sav narod, ljudi vojnici, što izidoše iz Misira, jer ne slušaše glasa Gospodnjega, te im se zakle Gospod da im neæee dati da vide zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima njihovijem da æee nam je dati, zemlju, gdje teèe mlijeko i med; 7 I na mjesto njihovo podiže sinove njihove; njih obreza Isus, jer bijahu neobrezani, jer ih ne obrezaše na putu. 8 A kad se sav narod obreza, ostaše na svojem mjestu u okolu dokle ne ozdraviše. 9 Tada reèe Gospod Isusu: danas skidoh s vas sramotu Misirsku. I prozva se ono mjesto Galgal do današnjega dana. 10 I sinovi Izrailjevi stajeæi u okolu u Galgalu, slaviše pashu èetrnaestog dana onoga mjeseca uveèe u polju Jerihonskom. 11 I sjutradan poslije pashe jedoše od žita one zemlje hljebove prijesne i zrna pržena, isti dan. 12 I presta mana sjutradan pošto jedoše žita one zemlje, i veæ više ne imaše mane sinovi Izrailjevi, nego jedoše od roda zemlje Hananske one godine. 13 I kad Isus bijaše kod Jerihona, podiže oèi svoje i pogleda, a to èovjek stoji prema njemu s golijem maèem u ruci. I pristupi k njemu Isus i reèe mu: jesli li naš ili naših neprijatelja? 14 A on reèe: nijesam; nego sam vojvoda vojske Gospodnje, sada doðoh. I Isus pade nièice na zemlju, i pokloni se, i reèe mu: šta zapovijeda gospodar moj sluzi svojemu? 15 A vojvoda vojske Gospodnje reèe Isusu: izuj obuæu s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveto. I uèini Isus tako.

6 A Jerihon se zatvori, i èuvaše se od sinova Izrailjevih;

niko ne izlažaše, niti ko ulažaše. 2 A Gospod reèe Isusu: evo, dajem ti u ruke Jerihon i cara njegova i junake njegove. 3 Zato obidite oko grada svi vojnici, iduæi oko grada jedanput na dan; tako uèini šest dana. 4 A sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnjujskih pred kovèegom; a

sedmoga dana obidite oko grada sedam puta, i sveštenici neka trube u trube. 5 Pa kad otežuæi zatrube u rogove ovnjujske, èim èuvjetate glas od trube, neka povije sav narod iza glasa; i zidovi æe gradski popadati na svojem mjestu, a narod neka ulazi, svaki naprema se. 6 Tada Isus sin Navin dozva sveštenike, i reèe im: uzmitte kovèeg zavjetni, a sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnjujskih pred kovèegom Gospodnjim. 7 A narodu reèe: idite i obidite oko grada, i vojnici neka idu pred kovèegom Gospodnjim. 8 A kad Isus reèe narodu, sedam sveštenika noseæi sedam truba od rogova ovnjujskih poðoše pred Gospodom, i zatrubiše u trube, a kovèeg zavjeta Gospodnjega poðe za njima. 9 A vojnici poðoše pred sveštenicima, koji trubljahu u trube, a ostali poðoše za kovèegom; iduæi trubljahu u trube. 10 A narodu zapovjedi Isus govoreæi: ne viète, i nemojte da vam se èuje glas, i nijedna rijeè da ne izide iz usta vaših do dana kad vam ja kažem: viète; tada æete vikati. 11 Tako obide kovèeg Gospodnjko oko grada jednom; pa se vratise u oko, i noæiše u okolu. 12 A sjutradan usta Isus rano, i sveštenici uzeše kovèeg Gospodnj. 13 I sedam sveštenika noseæi sedam truba od rogova ovnjujskih iðahu pred kovèegom Gospodnjim, i iduæi trubljahu u trube; a vojnici iðahu pred njima, a ostali iðahu za kovèegom Gospodnjim; iduæi trubljahu u trube. 14 I obidoše oko grada jednom drugoga dana, pa se vratise u oko; tako uèiniše šest dana. 15 A sedmoga dana ustaše zorom, i obidoše oko grada isto onako sedam puta; samo toga dana obidoše oko grada sedam puta. 16 A kad bi sedmi put da zatrube sveštenici u trube, Isus reèe narodu: viète, jer vam Gospod dade grad. 17 A grad da bude proklet Gospodu i što je god u njemu; samo Rava kurva nek ostane u životu i svi koji budu kod nje u kuæi, jer sakri poslanike koje bijasmo poslali. 18 Ali se èuvajte od prokletijeh stvari da i sami ne budete prokleti uvezviši što prokleti, i da ne navuèete prokletstvo na oko Izrailjev i smetete ga. 19 Nego sve srebro i zlato i posuðe od mjeri i od gvožđa neka bude sveto Gospodu, neka uðe u riznicu Gospodnju. 20 Tada povika narod i zatrubiše trube, i kad narod èu glas trubni i povika iza glasa, popadaše zidovi na mjestu svom; i narod uðe u grad, svaki naprema se; i uzeše grad. 21 I pobiše kao prokleto oštrijem maèem sve što bješe u gradu, i žene i ljudi, i djecu i starce, i volove i ovce i magarce. 22 A onoj dvojici što uhodiše zemlju reèe Isus: idite u kuæu one žene kurve, i izvedite nju i sve što je njezino, kao što ste joj se zakleli. 23 I otisavši oni momci što uhodiše zemlju, izvedoše Ravu i oca joj i mater joj i braæeu joj i što god bješe njezino, i sav rod njezin izvedoše, i ostaviše ih iza okola Izrailjeva. 24 A grad spališe ognjem i što bješe u

njemu; samo srebro i zlato i posuđe od mjedi i od gvožđa metnuše u riznicu doma Gospodnjega. 25 A Ravu kurvu i dom oca njezina i sve što bješe njezino ostavi u životu Isus, i ona osta među Izrailjcima do danas, jer sakri poslanike koje posla Isus da uhode Jerihon. 26 I u to vrijeme proklet Isus govoreći: proklet da je pred Gospodom ēovjek koji bi ustao da gradi ovaj grad Jerihon! na prvencu svom osnovao ga, i na mjezincu svom postavio mu vrata! 27 I Gospod bijaše s Isusom, i razglasiti se ime njegovo po svoj zemlji.

7 Ali se ogrijesili sinovi Izrailjevi o prokletinju, jer Ahan sin

Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina uze od prokletijeh stvari; zato se razgnjevi Gospod na sinove Izrailjeve. 2 A Isus posla ljudi iz Jerihona u Gaj, koji bijaše blizu Vet-Avena s istoka Vetištu, i reče im govoreći: idite i uhodite zemlju. I ljudi otidoše i uhodile Gaj. 3 I vrativši se k Isusu rekoše mu: neka ne ide sav narod; do dvije tisuće ljudi ili do tri tisuće ljudi neka idu, i osvojite Gaj; nemoj truditi svega naroda, jer ih je malo. 4 I otide ih onamo iz naroda oko tri tisuće ljudi; ali pobjegoše od Gajana. 5 I Gajani posjekoše ih do trideset i šest ljudi; i goniše ih od vrata dori do Sivarima, i pobiše ih na strmeni; i rastopi se srce u narodu, i posta kao voda. 6 A Isus razdrije haljine svoje i pada licem na zemlju pred kovèegom Gospodnjim, i leža do veèera, on i starješine Izrailjeve, i posuše se prahom po glavi. 7 I reče Isus: jaoh! Gospode Bože, zašto prevede ovaj narod preko Jordana da nas predaš u ruke Amorejcima da nas pobiju? o, da šeasmo ostati preko Jordana! 8 Jaoh! Gospode, šta da kažem, kad je Izrailj obratio pleæi pred neprijateljima svojim? 9 Èuæe Hananeji i svi stanovnici te zemlje, i sleæi æe se oko nas, i istrijebiæe ime naše sa zemljom; i šta æeš uèiniti od velikoga imena svojega? 10 A Gospod reče Isusu: ustani; što si pao na lice svoje? 11 Zgriješio je Izrailj, i prestupio zavjet moj koji sam im zapovjedio: jer uzeše od prokletijeh stvari, i ukradoše, i zatajiše, i metnuše među svoje stvari. 12 Zato neæe moæi sinovi Izrailjevi stajati pred neprijateljima svojim; pleæi æe obraæati pred neprijateljima svojim, jer su pod prokletstvom; neæe više biti s vama, ako ne istrijebiti između sebe prokletinje. 13 Ustani, osveštaj narod, i reci: osveštajte se za sjutru; jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: prokletstvo je usred tebe, Izrailju; neæe moæi stajati pred neprijateljima svojim dokle ne uklonite prokletstva između sebe. 14 Pristupiæete ujutru po plemenima svojim; i koje pleme oblièi Gospod ono æe pristupiti po porodicama svojim, i koju porodicu oblièi Gospod ona æe pristupiti po domovima svojim; i koji dom oblièi Gospod, pristupiæe ljudi iz njega jedan po jedan. 15 Pa ko se naðe u prokletstvu, neka se spali ognjem i on i sve njegovo, jer prestupi zavjet Gospodnjemu.

i uèini bezakonje u Izrailju. 16 I ustavši Isus ujutru rano reèe te pristupi Izrailj po plemenima svojim; i oblièi se pleme Judino. 17 Potom reèe te pristupiše porodice Judine; i oblièi se porodica Zarina; potom reèe te pristupi porodica Zarina, domaćin jedan po jedan, i oblièi se Zavdija. 18 I reèe, te pristupi njegov dom, ljudi jedan po jedan, i oblièi se Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina. 19 I reèe Isus Ahanu: sine, hajde daj hvalu Gospodu Bogu Izrailjevu, i priznaj pred njim, i kaži mi šta si uèinio, nemoj tajiti od mene. 20 A Ahan odgovori Isusu i reče: istina je, ja zgriješih Gospodu Bogu Izrailjevu, i uèinio tako i tako: 21 Vidjeh u plijenu jedan lijep plaš Vavilonski, i dvjesta sikala srebra, i jednu šipku zlata od pedeset sikala, pa se polakomih i uzehi; i eno je zakopano u zemlju usred mojega šatora, i srebro ozdo. 22 Tada Isus posla poslanike, koji otreše u šator, i gle, bješe zakopano u šatoru njegovu, i ozdo srebro. 23 I uzeše iz šatora i doneše k Isusu i svijem sinovima Izrailjevijem, i metnuše pred Gospoda. 24 Tada Isus i s njim sav Izrailj uzeše Ahana sina Zarina, i srebro i plaš i šipku zlata, i sinove njegove i kæeri njegove, i volove njegove i magarce njegove, i ovce njegove, i šator i sve što bješe njegovo, i izvedoše u dolinu Ahor. 25 I reèe Isus: što si nas smeo? Gospod da te smete danas! I zasu ga kamenjem sav Izrailj, i spališe sve ognjem zasuvši kamenjem. 26 Potom nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. I Gospod se povrati od žestine gnjeva svojega. Otuda se prozva ono mjesto dolina Ahor do danas.

8 Iza toga reèe Gospod Isusu: ne boj se i ne plaši se;

uzmi sa sobom sav narod što je za boj, pa ustani i idi na Gaj; evo predadoh ti u ruke cara Gajskoga i narod njegov i grad njegov i zemlju njegovu. 2 I uèini s Gajem i carem njegovijem kako si uèinio s Jerihonom i njegovijem carem; ali plijen iz njega i stoku njegovu razgrabite za se. Namjesti zasjedu iza grada. 3 I usta Isus i sav narod što bješe za boj, da idu na Gaj; i izabra Isus trideset tisuće junaka, i posla ih noæeu; 4 I zapovjedi im govoreći: gledajte vi koji æete biti u zasjedi iza grada, da ne budete vrlo daleko od grada, nego budite svi gotovi. 5 A ja i sav narod što je sa mnom primaknuæemo se ka gradu; pa kad oni izidu pred nas, mi æemo kao i prije pobjeæi ispred njih. 6 Te æe oni poæi za nama dokle ih ne odvojimo od grada, jer æe reæi: bježe ispred nas kao i prije. I mi æemo bježati ispred njih. 7 Tada vi izidite iz zasjede i istjerajte iz grada što bude ostalo. Jer æe vam ga dati Gospod Bog vaš u ruke. 8 A kad uzmete grad, zapalite ga ognjem; po rijeèi Gospodnjoj uèinite. Eto, zapovjedio sam vam. 9 Tako ih posla Isus, i oni otidoše u

zasjedu, i stadoše između Vetišta i Gaja, sa zapada Gaju; a Isus prenoæi onu noæ meðu narodom. 10 A ujutru usta Isus rano i prebroji narod, pa poðe sa starješinama Izrailjevijem pred narodom na Gaj. 11 I sva vojska što bješe s njim poðe i primakavši se doðoše prema gradu i stadoše u oko sa sjevera Gaju; a bijaše dolina između njih i Gaja. 12 I uze oko pet tisuæa ljudi, i namjesti ih u zasjedu između Vetišta i Gaja, sa zapada gradu Gaju. 13 I kad se namjesti sav narod, sva vojska, što bijaše sa sjevera gradu i što bijaše u zasjedi sa zapada gradu, izide Isus onu noæ usred doline. 14 I kad to vidje car Gajski, ljudi u gradu pohitješe i uraniše; i izidoše onaj èas u polje pred Izrailja u boj, car i sav narod njegov. A ne znaðaše da ima zasjeda za njim iza grada. 15 Tada Isus i sav Izrailj, kao da ih pobiše, nagoše bježati k pustinji. 16 A oni sazvaše sav narod što bješe u gradu da ih tjeraju. I tjerare Isusa, i odvojije se od svoga grada. 17 I ne osta niku u Gaju ni u Vetištu da ne poðe za Izrailjem; i ostaviše grad otvoren, i tjerahu Izrailja. 18 Tada reèe Gospod Isusu: digni zastavu što ti je u ruci prema Gaju, jer æeu ti ga dati u ruke. I podiže Isus zastavu što mu bješe u ruci prema gradu. 19 A oni što bijahu u zasjedi odmah ustaše sa svojega mjesta, i potreàaše èim on podiže ruku svoju, i uðoše u grad i uzeše ga, i brzo zapališe grad ognjem. 20 A kad se Gajani obazreše, a to dim od grada dizaše se do neba, i ne imahu kuda bježati ni tamu ni amo; a narod koji bježaše u pustinju povrati se na one koji ga tjeraju. 21 I Isus i sav Izrailj vidjevši da je zasjeda njihova uzela grad i gdje se diže dim od grada, vratiše se i udariše na Gajane. 22 A oni iz grada izidoše pred njih, te bijahu meðu Izrailjcima odovud i odonud, i pobiše ih tako da nijedan ne osta živ niti uteèe. 23 A cara Gajskoga uhvatite živa i dovedoše k Isusu. 24 A kad pobiše Izrailci sve Gajane u polju, u pustinji, kuda ih goniše, i padoše svi od oštrog maëa, te se istrijebiše, onda se vratiše svi Izrailci u Gaj, i isjekoše što još bješe u njemu oštrijem maëem. 25 A svih što izgibioše onaj dan, i ljudi i žena, bješe dvanaest tisuæa, samih Gajana. 26 I Isus ne spusti ruke svoje, koju bješe podigao sa zastavom, dokle ne pobiše sve stanovnike Gajske. 27 Samo stoku i pljen iz grada onoga razgrabiše Izrailci za se, kao što bješe Gospod zapovjedio Isusu. 28 I Isus spali Gaj, i obrati ga u gomilu vjeènu, i u pustoš do današnjeg dana. 29 A cara Gajskoga objesi na drvo i ostavi do veèera; a o zahodu sunèanom zapovijedi Isus te skidoše tijelo njegovo s drveta i baciše pred vrata gradska, i nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. 30 Tada Isus naèini oltar Gospodu Bogu Izrailjevu na gori Evalu, 31 Kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj i sinovima

Izrailjevim, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, oltar od cijelog kamenja, preko kojega nije prevuèeno gvožde; i prinesoše na njemu žrtve paljenice Gospodu, i prinesoše žrtve zahvalne. 32 I prepisa ondje na kamenju zakon Mojsijev, koji je napisao sinovima Izrailjevijem. 33 I sav Izrailj i starješine njegove i upravitelji i sudiye njegove stadoše s obje strane kovèega, prema sveštenicima Levitima, koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega, i stranac i domorodac; polovina prema gori Garizinu a polovina prema gori Evalu, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj da blagoslovi narod Izrailjev najprije. 34 I potom proëita sve rijeèi zakona, blagoslov i prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi zakona. 35 Ne bi ni jedne rijeèi od svega što je Mojsije napisao, koje ne proëita Isus pred svijetem zborom Izrailjevim, i ženama i djecom i strancima koji iðahu meðu njima.

9 A kad to èuše svi carevi koji bijahu s ovu stranu Jordana po brdima i po dolinama i po svemu brijezu velikoga mora dori do Livana, Hetejin i Amorejin, Hananejin, Ferezejin, Jevezin i Jevusejin, 2 Skupiše se svi da se složno biju s Isusom i s Izrailjem. 3 A koji življahu u Gavaonu èuvši šta uèini Isus od Jerihona i od Gaja, 4 Uèiniše i oni prijevaru; jer otidoše i naèiniše se poslanici, i uzeše stare torbe na svoje magarce i stare mjehove vinske, poderane i iskrpljene, 5 i obuæeu staru i iskrpljenu na noge svoje, i haljine stare na se; i sav hlijeb što ponesoše na put bješe suh i pljesniv. 6 I otidoše k Isusu uoko u Galgalu, i rekoše njemu i ljudima Izrailjcima: doðosmo iz daljne zemlje; hajde uhvatite vjeru s nama. 7 A ljudi Izrailci rekoše Jevezima: može biti da sjedite usred nas, pa kako æemo uhvatiti vjeru s vama? 8 Ali oni rekoše Isusu: mi smo sluge twoje. A Isus im reèe: ko ste i otkuda idete? 9 A oni mu rekoše: iz zemlje vrlo daljne doðoše sluge twoje u ime Gospoda Boga twojega; jer èuemo slavu njegovu i sve što je uèinio u Misiru, 10 I sve što je uèinio dvojici careva Amorejskih, koji bijahu s onu stranu Jordana, Sionu caru Esevonskom i Ogu caru Vasanskom koji bijaše u Astarotu. 11 I rekoše nam starješine naše i svi stanovnici naše zemlje govoreæi: uzmite brašnenice na put, i idite im na susret i recite im: mi smo sluge vaše, hajde uhvatite vjeru s nama. 12 Ovo je hlijeb nað: vruæ smo ponijeli na put od kuæa svojih kad smo pošli pred vas, a sad eto osušio se i upljenivio. 13 A ovo su mjehovi vinski: nalismo nove, i eto su se veæ poderali; i haljine naše i obuæea naša ovetša od daljnoga puta. 14 I povjerovaše ljudi po brašnenicu, a ne upitaše Gospoda šta æe reæi. 15 I Isus uèini s njima mir, i zadade im vjeru da æe ih ostaviti u životu; i zakleše im se knezovi od zbara. 16 Ali poslije tri dana kad uhvatite vjeru s

njima, èuše da su im susjedi i da žive usred njih. **17** Jer poðoðe sinovi Izrailjevi i doðoðe u gradove njihove treæi dan; a gradovi im bijahu: Gavaon i Kefira i Virot i Kirijat-Jarim. **18** I ne pobiše ih sinovi Izrailjevi, jer im se knezovi od zbara zakleše Gospodom Bogom Izrailjevijem. Ali sav zbor vikaše na knezove. **19** Tada svi knezovi rekoše svemu zboru: mi smo im se zakleli Gospodom Bogom Izrailjevijem; zato sada ne možemo dirati u njih. **20** Uèinimo im to, i ostavimo ih u životu, da ne doðe gnjev na nas radi zakletve kojom im se zaklesmo. **21** Još im rekoše knezovi: neka ostanu u životu, pa neka sijeku drva i nose vodu svemu zboru, kako im knezovi kazaše. **22** Potom ih dozva Isus i reèe im govoræi: zašto nas prevariste i rekoste: vrlo smo daleko od vas, kad eto živite usred nas? **23** Zato sada da ste prokleti i da ste dovjeka robovi i da sijeèete drva i nosite vodu za dom Gospoda Boga mojega. **24** A oni odgovorile Isusu i rekoše: doista je bilo javljeno slugama tvojim kako je zapovjedio Gospod Bog tvoj Mojsiju sluzi svojemu da vam da svu ovu zemlju i da istrijebi sve stanovnike ove zemlje ispred vas; stoga se vrlo pobojasmo životu svojemu od vas i uèinismu tako. **25** A sada eto smo ti u ruku; èini što misliš da je dobro i pravo da s nama uèiniš. **26** I uèini im tako i saèeva ih od ruku sinova Izrailjevih, te ih ne pobiše. **27** I odredi ih Isus u taj dan da sijeku drva i nose vodu zboru i za oltar Gospodnj i do danañjega dana na mjestu koje izbere.

10 A kad èu Adonisedek car Jerusalimski da je Isus uzeo Gaj i raskopao ga, kao što je uèinio s Jerihonom i njegovijem carem, tako da je uèinio i s Gajem i njegovijem carem, i da su Gavaonjani uèinili mir s Izrailjem i stoje usred njih, **2** Uplasi se vrlo; jer Gavaon bijaše velik grad kao kakav carski grad, i bijaše veæi od Gaja, i svi ljudi u njemu bijahu hrabri. **3** Zato posla Adonisedek car Jerusalimski k Oamu caru Hevronskom i k Piramu caru Jarmutskom i k Jafiji caru Lahiskom i k Daviru caru Jeglonskom, i poruèi: **4** Hodite k meni, i pomozite mi da udarimo na Gavaon, jer uèini mir s Isusom i sa sinovima Izrailjevim. **5** I skupi se i poðe pet careva Amorejskih, car Jerusalimski, car Hevronski, car Jarmutski, car Lahiski, car Jeglonski, oni i sva vojska njihova, i stavši u oko pod Gavaonom poèeše ga biti. **6** Tada Gavaonjani poslaše k Isusu u oko u Galgalu i rekoše: nemoj dignuti ruku svojih sa sluga svojih; hodi brzo k nama, izbavi nas i pomozi nam, jer se skupiše na nas svi carevi Amorejski koji žive u gorama. **7** I izide Isus iz Galgala, on i s njim sav narod što bješe za boj, svi junaci. **8** I Gospod reèe Isusu: ne boj ih se; jer ih dadoh tebi u ruke, nijedan ih se neæee održati pred tobom. **9** I Isus udari na njih iznenada,

išavši cijelu noæ od Galgala, **10** I smete ih Gospod pred Izrailjem, koji ih ljuto pobi kod Gavaona, pa ih potjera putem kako se ide u Veteron, i sjekoše ih do Azike i do Makide. **11** A kad bježahu ispred Izrailja i bijahu niz vrlet Veteronsku, baci Gospod na njih kamenje veliko iz neba dori do Azike, te ginjahu: i više ih izgibe od kamenja gradnoga nego što ih pobiše sinovi Izrailjevi maèem. **12** Tada progovori Isus Gospodu onaj dan kad Gospod predade Amorejcima sinovima Izrailjevijem, i reèe pred sinovima Izrailjevijem: stani sunce nad Gavaonom, i mjesec nad dolinom Elonskom. **13** I stade sunce i ustavi se mjesec, dokle se ne osveti narod neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi istinitoga? I stade sunce nasred neba i ne naže k zapadu skoro za cio dan. **14** I ne bi takoga dana ni prije ni poslije, da Gospod posluša glas èovjeèji, jer Gospod vojeva za Izrailja. **15** I vrati se Isus i sav Izrail s njim u oko u Galgal. **16** A onijeh pet careva utekoše i sakriše se u peæinu kod Makide. **17** I doðe glas Isusu: naðe se pet careva sakrivenijeh u peæini kod Makide. **18** A Isus reèe: privalite veliko kamenje na vrata peæini, i namjestite ljudi kod nje da ih èuvaju. **19** A vi ne stojte, nego gonite neprijatelje svoje i bijte ostatek njihov, ne dajte im da uðu u gradove svoje, jer vam ih dade u ruke Gospod Bog vaš. **20** A kad Isus i sinovi Izrailjevi prestaše biti ih u boju vrlo velikom, razbivši ih sasvijem, a koji ih ostaše živi, utekoše u tvrde gradove, **21** Vrati se sav narod zdravo u oko k Isusu u Makidu, i niko ne maèe jezikom svojim na sinove Izrailjeve, ni na jednoga. **22** Tada reèe Isus: otvorite vrata od one peæine, i izvedite k meni onijeh pet careva iz peæine. **23** I uèiniš tako, i izvedoše k njemu onijeh pet careva iz peæine: cara Jerusalimskoga, cara Hevronskoga, cara Jarmutskoga, cara Lahiskoga, cara Jeglonskoga. **24** A kad izvedoše te careve k Isusu, sazva Isus sve ljudje Izrailje, i reèe vovodama od vojske koje bijahu isle s njim: pristupite i stanite nogama svojim na vratove ovijem carevima. I oni pristupiše i stadoše im na vratove nogama svojim. **25** A Isus im reèe: ne bojte se i ne plašite se; budite slobodni i hrabri, jer æe tako uèiniti Gospod svijem neprijateljima vašim na koje zavojštite. **26** Potom ih pobi Isus i pogubi ih, i objesi ih na pet drveta, i ostaše viseæi na drvetima do veèera. **27** A o zahodu sunèanom zapovjedi Isus te ih skidoše s drveta i baciše ih u peæinu, u koju se bijahu sakrili, i metnuše veliko kamenje na vrata peæini, koje osta ondje do danas. **28** Istoga dana uze Isus i Makidu, i sve u njoj isijeèe oštrijem maèem, i cara njezina i njih pobi, sve duše koje bjehu u njoj, ne ostavi nijednoga živa; i uèini s carem Makidskim kao što uèini s carem Jerihonskim. **29** Potom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Makide u Livnu, i stade biti Livnu. **30** Pa i nju

predade Gospod u ruke Izrailju i cara njezina; i isijeèe sve oštrijem maèem, sve duše koje bijahu u njoj, ne ostavi u njoj nijednoga živa; i uèini s carem njezinjem kao što uèini s carem Jerihonskim. **31** Potom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Livne na Lahis, i stade u oko pred njim, i stade ga biti. **32** I Gospod predade Lahis u ruke Izrailju, i on ga uze sjutradan, i isijeèe sve oštrijem maèem, sve duše što bijahu u njemu, isto onako kako uèini s Livnom. **33** Tada doðe Oram car Gezerski u pomoæ Lahisu; ali pobi Isus njega i narod njegov da ne osta nijedan živ. **34** Potom poðe Isus i sav Izrailj s njim iz Lahisa na Jeglon, i stavši uoko prema njemu udariše na nj; **35** I uzeše ga isti dan, i isjekoše sve oštrijem maèem; sve duše što bijahu u njemu pobi taj dan isto onako kako uèini s Lahisom. **36** Potom se podiže Isus i sav Izrailj s njim iz Jeglona na Hevron, i stadoše ga biti; **37** I uzeše ga i isjekoše oštrijem maèem, i cara njegova i sve gradove njegove, sve duše što bijahu u njima; ne ostavi nijednoga živa isto onako kako uèini s Jeglonom; zatr ga sa svijem dušama što bijahu u njemu. **38** Potom se obrati Isus i sav Izrailj s njim na Davir, i stade ga biti; **39** I uze ga i cara njegova i sve gradove njegove, i isjekoše ih oštrijem maèem i zgubiše sve duše što bijahu u njima; ne ostavi nijednoga živa; kao što uèini s Hevronom, tako uèini s Davirom i carom njegovijem, i kao što uèini s Livnom i carem njezinjem. **40** Tako pobi Isus svu zemlju, gore i južnu stranu i ravnice i doline, i sve careve njihove; ne ostavi nijednoga živa, nego sve duše žive zgubi, kao što bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev. **41** I pobi ih Isus od Kadis-Varnije do Gaze, i svu zemlju Gosensku do Gavaona. **42** A sve te careve i zemlju njihovu uze Isus ujedanput; jer Gospod Bog Izrailjev vojevaše za Izrailja. **43** Potom se vrati Isus i sav Izrailj s njim uoko u Galgal.

11 A kad to èu Javin car Asorski, posla k Jovavu caru Madonskom i k caru Simronskom i k caru Ahsavskom, **2** I k carevima koji bijahu na sjeveru u gorama i po ravnicama na jugu od Hinerota i u dolini i u Nafat-Doru na zapad, **3** Ka Hananejinu na istoku i zapadu, i Amorejinu i Hetejinu i Ferezejinu i Jevusejinu u gorama, i k Jevezinu pod Ermonom u zemlji Mispi. **4** I izidoše oni i sva vojska njihova s njima, mnogi narod kao pijesak na brijezu morskom, i konji i kola mnoga veoma. **5** Svi ti carevi dogovorile se i doðoše, i stadoše zajedno uoko na vodi Meromu, da udare na Izrailja. **6** A Gospod reèe Isusu; ne boj ih se; jer sjutra u ovo doba ja æeu uèiniti te æe svi biti pobijeni pred Izrailjem; konjima njihovijem ispresijecaj žile, i kola njihova popali ognjem. **7** I izide Isus i sva vojska s njim na njih na vodu Merom iznenada, i udariše na njih. **8** I Gospod ih dade u ruke

Izrailju, te ih razbiše i tjeraše ih do Sidona velikoga i do vode Misrefota i do polja Mispe na istok; i tako ih pobiše da ne ostaviše nijednoga živa. **9** I uèini im Isus kako mu bješe zapovjedio Gospod: konjima njihovijem ispresijeca žile, i kola njihova popali ognjem. **10** I vrativši se Isus u to vrijeme, uze Asor, i ubi cara njegova maèem; a Asor bješe prije glava svijem tijem carstvima. **11** I pobiše sve živo što bješe u njemu oštrijem maèem sijekuæi, te ne osta ništa živo; a Asor spališe ognjem. **12** I sve gradove onjeh careva i sve careve njihove uze Isus i isijeèe ih oštrijem maèem i pobi ih, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj. **13** Ali nijednoga grada koji osta u opkopima svojim ne popali Izrailj, osim samoga Asora, koji spali Isus. **14** A sav plijen iz tijeh gradova i stoku pograbiše za sebe sinovi Izrailjevi; samo ljudi sve isjekoše oštrijem maèem, te ih istrijebiše, ne ostaviše ništa živa. **15** Kako zapovjedi Gospod Mojsiju sluzi svojemu, tako Mojsije zapovjedi Isusu, a Isus tako uèini; ništa ne izostavi od svega što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **16** I tako uze Isus svu tu zemlju, gore i sav južni kraj i svu zemlju Gosensku, i ravnicu i polje, goru Izrailjevu i ravnicu njegovu. **17** Od gore Alaka, koja se pruža k Siru, do Val-Gada u polju Livanskom, pod gorom Ermonom; i sve careve njihove zarobi i pobi ih i pogubi. **18** Dugo vremena vojeva Isus na te careve. **19** Ne bi nijednoga grada koji uèini mir sa sinovima Izrailjevijem, osim Jeveja koji življahu u Gavaonu; sve ih uzeše ratom. **20** Jer od Gospoda bi, te otvrđnu srce njihovo da izidu u boj na Izrailja, da bi ih potro i da im ne bi bilo milosti, nego da bi ih istrijebio, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **21** U to vrijeme doðe Isus, te istrijebi Enakime iz gora, iz Hevrona, iz Davira, iz Anava i iz sve gore Judine i iz sve gore Izrailjeve, s gradovima njihovijem potr ih Isus. **22** Nijedan Enakim ne osta u zemlji sinova Izrailjevih; samo u Gazi, u Gatu i u Azotu ostaše. **23** Tako uze Isus svu zemlju, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju; i dade je u našledstvo Izrailju prema dijelovima njihovijem, po plemenima njihovijem. I zemlja poèinu od rata.

12 A ovo su carevi zemaljski koje pobiše sinovi Izrailjevi i zemlju njihovu osvojioše s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Ermona i svu ravnicu k istoku: **2** Sion car Amorejski koji stajaše u Esevonu i vlaðaše od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona, i od polovine potoka i polovinom Galada do potoka Javoka, gdje je međa sinova Amonskih; **3** I od ravnice do mora Hinerotskoga k istoku, i do mora uz polje, do mora slanoga k istoku, kako se ide k Vetsimotu, i s juga pod goru Fazgu; **4** I susjed mu Og car Vasanski, koji bješe ostao od Rafaja i sjeðaše u Astarotu i u

Edrajinu, 5 I vladaše gorom Ermonom i Salhom i svijem Vasanom do međe Gesurske i Mahatske, i polovinom Galada do međe Siona cara Esevonskoga. 6 Njih pobi Mojsije sluga Gospodnji i sinovi Izrailjevi; i tu zemlju dade Mojsije sluga Gospodnji u našlijedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina. 7 A ovo su carevi zemaljski koje pobi Isus sa sinovima Izrailjevijem s onu stranu Jordana k zapadu, od Val-Gada u polju Livanskom pa do gore Alaka kako se ide k Siru; i tu zemlju dade Isus plemenima Izrailjevijem u našlijedstvo prema dijelovima njihovijem, 8 Po gorama i po ravnicama, po poljima i po dolinama, i u pustinji i na južnom kraju, zemlju Hetejsku, Amorejsku i Hananejsku, Ferezejsku, Jevejsku i Jevusejsku: 9 Car Jerihonski jedan; car Gajski do Vetilja jedan; 10 Car Jerusalimski jedan; car Hevronski jedan; 11 Car Jarmutski jedan; car Lahiski jedan; 12 Car Jeglonski jedan; car Gezerski jedan; 13 Car Davirski jedan; car Gaderski jedan; 14 Car Oramski jedan; car Aradski jedan; 15 Car od Livne jedan; car Odolamski jedan; 16 Car Makidski jedan; car Vetiljski jedan; 17 Car Tafuvski jedan; car Eferski jedan; 18 Car Afeèki jedan; car Saronski jedan; 19 Car Madonski jedan; car Asorski jedan; 20 Car Simron-Meronski jedan; car Ahsavski jedan; 21 Car Tanaški jedan; car Megidski jedan; 22 Car Kedeski jedan; car Jokneamski kod Karmela jedan; 23 Car Dorski u Nafat-Doru jedan; car Gojimski u Galgalu jedan; 24 Car Teraski jedan. Svega trideset i jedan car.

13 A Isus veæ bijaše star i vremenit. I reèe mu Gospod: ti si star i vremenit, a zemlje je ostalo vrlo mnogo da se osvoji. 2 Ovo je zemlja što je ostala: sve međe Filistejske i sva Gesurska, 3 Od Siora, koji je pred Misiron, do međe Akaronske na sjever; to pripada Hananejima; pet kneževina Filistejskih, Gazejska, Azotska, Askalonska, Getejska i Akaronska, i Aveji; 4 S juga sva zemlja Hananejska i Meara, što pripada Sidoncima do Afeka, do međe Amorejske. 5 I zemlja Givlejska i sav Livan k istoku, od Val-Gada pod gorom Ermonom pa do ulaska Ematskoga; 6 Sve koji žive u toj gori od Livana do vode Misrefota, sve Sidonce ja æeu otjerati ispred sinova Izrailjevih; samo je razdijeli ždrjebom Izraelju u našlijedstvo, kao što sam ti zapovjedio. 7 Razdijeli dakle tu zemlju u našlijedstvo među devet plemena i polovinu plemena Manasijina. 8 Jer s drugom polovinom plemena Ruvimovo i Gadovo primiše svoj dio, koji im dade Mojsije s onu stranu Jordana k istoku, kako im dade Mojsije sluga Gospodnji, 9 Od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona i grada nasred potoka, i svu ravnici Medevsku do Devona, 10 I sve gradove Siona cara Amorejskoga, koji careva u

Esevonu, do međe sinova Amonovijeh, 11 I Galad i među Gesursku i Mahatsku i svu goru Ermonsku i sav Vasan do Salhe; 12 Sve carstvo Ogovo u Vasani, koji Og carova u Astarotu i Edrajinu i bješe ostao od Rafaja; a Mojsije ih pobi i istrijebi. 13 Ali Gesureja i Mahateja ne izagnaše sinovi Izrailjevi, nego Gesurej i Mahatej ostaše među Izrailjem do danas. 14 Samo plemenu Levijevu ne dade našlijedstva; žrtve ognjene Gospoda Boga Izrailjeva jesu našlijedstvo njegovo, kao što mu je rekao. 15 A dade Mojsije plemenu sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, 16 I međe im bjehu od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona, i grad koji je na srijedi potoka, i sva ravan do Medeve, 17 Esevon sa svijem gradovima svojim u ravnici, Devon i Vamot-Val i Vet-Valmeon, 18 I Jasa i Kadimot i Mifat, 19 I Kirijatajim i Sivma i Zaret-Sar na gori kod doline, 20 I Vet-Fegor i Azdot-Fazga i Vet-Jesimot, 21 I svi gradovi u ravnici, i sve carstvo Siona cara Amorejskoga, koji carova u Esevonu, kojega ubi Mojsije s knezovima Madijamskim, Evijom i Rekemom i Surom i Urom i Revom, knezovima Sionovijem, koji življahu u onoj zemlji. 22 I Valama sina Veorova vraèa ubiše sinovi Izrailjevi maèem s drugima pobijenjem. 23 I bjehu međe sinova Ruvimovijeh Jordan s međama svojim. To je našlijedstvo sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova. 24 I dade Mojsije plemenu Gadovu, sinovima Gadovijem po porodicama njihovijem, 25 I bjehu im međe Jazir i svi gradovi Galadski i polovina zemlje sinova Amonovijeh do Aroira koji je prema Ravi, 26 I od Esevana do Ramot-Mispe i Vetonima, i od Mahanaima do međe Davirske; 27 I u dolini Vet-Aram i Vet-Nimra i Sokot i Safon; ostatak carstva Siona cara Esevonskoga, Jordan i međa njegova do kraja mora Hinerotskoga s onu stranu Jordana na istok. 28 To je našlijedstvo sinova Gadovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova. 29 I dade Mojsije polovini plemena Manasijina, i dobi polovina plemena sinova Manasijnih po porodicama svojim; 30 Međa im bješe od Mahanaima, sav Vasan, sve carstvo Oga cara Vasanskoga, i sva sela Jairova, što su u Vasani, šezdeset gradova. 31 I polovina Galada, i Astarot i Edrajin, gradovi carstva Ogova u Vasani, dopadoše sinovima Mahira sina Manasijina, polovini sinova Mahirovijeh po porodicama njihovijem. 32 To je što razdijeli u našlijedstvo Mojsije u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu na istoku. 33 A plemenu Levijevu ne dade Mojsije našlijedstva; Gospod je Bog Izrailjev njihovo našlijedstvo, kao što im je rekao.

14 A ovo je što dobiše našlijedstvo sinovi Izrailjevi u zemlji Hananskoj, što razdijeliše u našlijedstvo Eleazar

sveštenik i Isus sin Navin i poglavari porodica otačkih po plemenima sinova Izrailjevih, 2 Ždrijebom dijeleći im našljedstvo, kao što zapovijedi Gospod preko Mojsija, među devet plemena i polovinu plemena. 3 Jer Mojsije dade našljedstvo dvjema plemenima i polovini plemena s ovu stranu Jordana, a Levitima ne dade našljedstva među njima. 4 Jer sinova Josifovih bjehu dva plemena: Manasijino i Jefremovo, i Levitima ne dadoše dijela u zemlji, osim gradova u kojima æe živjeti i podgraða njihovih za stoku njihovu i za blago njihovo. 5 Kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako uèiniše sinovi Izrailjevi i podijeliše zemlju. 6 A sinovi Judini dođoše k Isusu u Galgalu, i reèe mu Halev sin Jefonijin Kenezej: ti znaš šta je kazao Gospod Mojsiju sluzi Božnjemu za me i za te u Kadis-Varniji. 7 Bilo mi je èetrdeset godina kad me posla Mojsije sluga Gospodnjii iz Kadis-Varnije da uhodim zemlju, i javih mu stvar, kako mi je bilo u srcu. 8 A braæa moja što idoše sa mnom uplašiše srce narodu; ali se ja jednako držah Gospoda Boga svojega. 9 I zakle se Mojsije onaj dan govoreæi: zaista zemlja po kojoj si hodio nogama svojima, dopaæe tebi u našljedstvo i sinovima tvojim dovjeka; jer si se sasvijem držao Gospoda Boga mojega. 10 A sada, eto, saèeva me Gospod u životu, kao što je rekao; ima veæ èetrdeset i pet godina kako to reèe Gospod Mojsiju, kad Izraili idoše po pustinji; i sad, eto, ima mi danas osamdeset i pet godina. 11 I danas sam jošte krjepak, kao što sam bio kad me je Mojsije slao; krjepost mi je i sad onaka kaka je bila onda za boj i da odlazim i dolazim. 12 Zato daj mi sada ovu goru, za koju je govorio Gospod u onaj dan; jer si èuo u onaj dan da su ondje Enakimi i gradovi veliki i tvrdi; da ako bude Gospod sa mnom, te ih istjeram, kao što je Gospod kazao. 13 I Isus ga blagoslovi, i dade Hevron Halevu sinu Jefonijinu u našljedstvo. 14 Zato pripade Hevron Halevu sinu Jefonijinu Kenezeju u našljedstvo do današnjeg dana, jer se jednako držao Gospoda Boga Izraeljeva. 15 A ime Hevronu bijaše preðe Kirijat-Arvu, a Arva bijaše velik èovjek među Enakimima. I zemlja poèinu od rata.

15 A ovo bješe dio sinova Judinijeh po porodicama njihovijem: uz među Edomsku, pustinja Sin k jugu na kraju južne strane; 2 I bješe im južna međa od kraja slanoga mora, od zaliva koji ide k jugu. 3 A otuda ide na jug na brdo Akravim, prelazi preko Sina, i pruža se od juga na Kadis-Varniju, i dopire do Esrona, a otuda ide na Adar i savija se na Karku; 4 Otuda iduæi do Aselmona izlazi na potok Misirski, i kraj toj međi udara u more. To vam je južna međa. 5 A međa k istoku slano more do kraja Jordana; a međa sa sjeverne strane od zaliva morskoga, do kraja Jordana;

6 Odатle ide ta međa na Vet-Oglu, i pruža se od sjevera do Vet-Arave; i odatle ide ta međa na kamen Voana sina Ruvimova; 7 Odatle ide ta međa do Davira od doline Ahora, i na sjever ide na Galgal, prema brdu Adumimskom na južnoj strani potoka; potom ide ta međa do vode En-Semesa, i udara u studenac Rogil; 8 Odatle ide ta međa preko doline sinova Enomovijeh pokraj Jevuseja s juga, a to je Jerusalim; otuda ide međa na vrh gore koja je prema dolini Enomu k zapadu i koja je nakraj doline Rafajske k sjeveru; 9 Potom se savija međa s vrha te gore k izvoru vode Neftoje i izlazi na gradove u gori Efronu; a odatle se pruža međa do Vala, a to je Kirijat-Jarim; 10 Potom ide međa od Vala na zapad ka gori Siru, i ide pokraj gore Jarima sa sjevera, a to je Hasalon, i spušta se na Vet-Semes, i dolazi do Tamne; 11 I ide međa pokraj Akarona k sjeveru, i dopire do Sikrona, i ide preko gore Vala i pruža se do Javnila, i izlazi ta međa na more. 12 A međa je zapadna pokraj velikoga mora i njegovih međa. To su međe sinova Judinijih unaokolo po porodicama njihovijem. 13 A Halevu sinu Jefonijinu dade Isus dio među sinovima Judinijem, kao što mu zapovjedi Gospod: Kirijat-Arvu; a Arva je bio otac Enakov, i to je Hevron; 14 I odatle izagna Halev tri sina Enakova: Sesaja i Ahimana i Talmaja sinove Enakove. 15 I odatle otide na Daviranе; a Davir se prije zvaše Kirijat-Sefer. 16 I reèe Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daæeu mu za ženu Ahsu kær svoju. 17 I uze ga Gotonilo sin Kenezov, brat Halevov; i dade mu Ahsu kær svoju za ženu. 18 I kad polažaše, nagovaraše ga da ište polje u oca njezina; pa skoëi s magarca. A Halev joj reèe: Šta ti je? 19 A ona reèe: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj izvore gornje i izvore donje. 20 Ovo je našljedstvo plemena sinova Judinijeh po porodicama njihovijem; 21 Ovo su gradovi po krajevima plemena sinova Judinijeh, duž međe Edomske k jugu: Kavseil i Eder i Jagur, 22 I Kina i Dimona i Adada, 23 I Kades i Asor i Itnan, 24 Zif i Telem i Valot, 25 I Asor-Adata i Kiriot; Esron je Asor; 26 Amam i Sama i Molada, 27 I Asar-Gada i Esemon i Vet-Falet, 28 I Asar-Sual i Vir-Saveja i Vizotija, 29 Vala i Im i Asem, 30 I Eltolad i Hesil i Orma, 31 I Siklag i Madmana i Sansana, 32 I Levaot i Sileim i Ajin i Rimon; svega dvadeset i devet gradova sa selima svojim. 33 U ravni Estaol i Saraja i Asna, 34 I Zanoja i En-Ganim, Tafuja i Inam, 35 Jarmut i Odolam, Sohot i Azika. 36 I Sagarim i Aditajim i Gedira i Gedirotajim; èetrnaest gradova sa selima svojim. 37 Sevan i Adasa i Magdal-Gad, 38 I Dilan i Mispa i Jokteil, 39 Lahis i Vaskat i Jeglon, 40 I Havon i Lamas i Hitlis, 41 I Gedirot, Vet-Dagon, i Nama i Makida; šesnaest gradova sa selima svojim. 42 Livna i Eter i Asan, 43 I Jefta

i Asna i Nesiv, 44 I Keila i Ahziv i Marisa; devet gradova sa selima svojim. 45 Akaron sa selima i zaseocima; 46 Od Akarona do mora sve što je pokraj Azota sa selima svojim; 47 Azot sa selima i zaseocima, Gaza sa selima i zaseocima do potoka Misirskoga i do velikoga mora s međama. 48 A u gori: Samir i Jatir i Sohot, 49 I Dana i Kirijat-Sana, a to je Davir, 50 I Anav i Estemon i Anim, 51 I Gosen i Olon i Gilon; jedanaest gradova sa selima svojim. 52 Arav i Duma i Esan, 53 I Janum i Vet-Tafuja i Afeka, 54 I Humata i Kirijat-Arva, a to je Hevron, i Sior; devet gradova sa selima svojim. 55 Maon, Karmel i Zif i Juta, 56 Jezrael i Jogdeam i Zanoja, 57 Kajin, Gavaja i Tamna; deset gradova sa selima svojim. 58 Alul, Vet-Sur i Gedor, 59 I Marat i Vet-Anot i Eltekon; šest gradova sa selima svojim. 60 Kirijat-Val, to je Kirijat-Jarim, i Rava; dva grada sa selima svojim. 61 U pustinji: Vet-Arava, Midin i Sehaha, 62 I Nivsan, i grad soni, i Engadija; šest gradova sa selima svojim. 63 A Jevuseja koji življahu u Jerusalimu ne mogoše istjerati sinovi Judini; zato ostaše Jevuseji sa sinovima Judinijem u Jerusalimu do danas.

16 I dopade dio sinovima Josifovijem od Jordana kod Jerihona,

Jerihona, od vode Jerihonske k istoku, na pustinju koja ide od Jerihona na goru Vetijsku, 2 A od Vetiila ide na Luz i dolazi do međe Arhijske do Atarota, 3 Potom ide na zapad do međe Jafletske pa do međe donjega Vet-Orona i do Gezera, i izlazi na more. 4 Tako dobiješ našljedstvo sinovi Josifovi, Manasija i Jefrem. 5 A bješe međa sinovima Jefremovijem po porodicama njihovijem, bješe međa našljedstva njihova k istoku Atarot-Adar do gornjega Vet-Orona, 6 I izlazi međa na more kod Mihmete sa sjeverne strane, pa se obræe međa k istoku do Tanat-Silona, i prolazi s istoka do Janohe, 7 Potom slazi od Janohe do Atarota i Narata, i došavši do Jerihona udara u Jordan. 8 Od Tafuje ide međa k istoku do potoka Kane i izlazi na more. To je našljedstvo plemena sinova Jefremovih po porodicama njihovijem. 9 A gradovi bijahu odvojeni sinovima Jefremovijem u našljedstvu sinova Manasijinih, svih gradova sa selima svojim. 10 A ne izagnaše Hananejina koji življaju u Gezeru; zato ostaše Hananeji među sinovima Jefremovijem do danas plaæajuæi danak.

17 I dopade dio plemenu Manasijinu, a on bješe prvenac

Josifov; Mahiru prvencu Manasijinu ocu Galadovu, jer bješe èovjek junak, zato mu dopade Galad i Vasan; 2 Dobiše dio i ostali sinovi Manasijini po porodicama svojim, sinovi Avijezerovi, i sinovi Helekovici, i sinovi Azrilovi, i sinovi Sihemovi, i sinovi Eferovi, i sinovi Semidini. To su sinovi Manasije sina Josifova; ljudi po porodicama svojim. 3 A Salpad sin Efera sina Galada sina Mahira sina Manasijina

nije imao sinova nego kæeri; i ovo su imena kæerima njegovijem: Mala i Nuja, Eglja, Melha i Tersa. 4 I one doðoše pred Eleazara sveštenika i pred Isusa sina Navina i pred knezove, i rekoše: Gospod je zapovjedio Mojsiju da nam se dade našljedstvo među braæom našom. I dade im Isus po zapovijesti Gospodnjoj našljedstvo među braæom oca njihova. 5 I dopade Manasiji deset dijelova, osim zemlje Galadske i Vasanske, koje su s onu stranu Jordana. 6 Jer kæeri Manasijine dobiješ našljedstvo među sinovima njegovijem, a zemlja Galadska dopade drugim sinovima Manasijinim. 7 A međa Manasijina bješe od Asira k Mihmeti, koja je prema Sihemu, potom ide ta međa nadesno k stanovnicima En-Tafujskim. 8 A Manasijina je zemlja Tafujska, ali Tafuja na međi Manasijinoj pripada sinovima Jefremovijem. 9 Odatle slazi međa na potok Kanu, s južne strane toga potoka; i gradovi su Jefremovi među gradovima Manasijinim; a međa je Manasijina sa sjeverne strane potoka i izlazi na more. 10 S juga je Jefremovo, a sa sjevera Manasijino, a more im je međa; i s Asirom granièe na sjeveru a s Isaharom na istoku. 11 Jer je Manasijino u plemenu Isaharovu i Asirovu: Vet-San sa selima svojim, i Ivleam sa selima svojim, i Dorani sa selima svojim, i En-Dorani sa selima svojim, i Tanašani sa selima svojim, i Megiðani sa selima svojim; ta tri kraja. 12 Ali sinovi Manasijini ne mogoše izagnati Hananeja iz tijeh gradova, nego Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji. 13 Ali kad ojaèaše sinovi Izrailjevi, udariše danak na Hananeje, ali ih ne izagnaše. 14 A sinovi Josifovi rekoše Isusu govoreæi: zašto si nam dao u našljedstvo jedan dio i jedno uže, kad je nas množina i Gospod nas je blagoslovio dovde? 15 A Isus im reèe: kad vas je množina, idite u šumu, i ondje okrète sebi u zemlji Ferezejskoj i Rafajskoj, ako vam je tjesna gora Jefremova. 16 A sinovi Josifovi rekoše: neæe nam biti dosta ova gora; a svih Hananeji koji žive u dolini imaju gvozdenu kola; i oni koji su u Vet-Sanu i u selima njegovijem i oni koji su u dolini Jezraelskoj. 17 A Isus reèe domu Josifovu, Jefremu i Manasiji, govoreæi: velik si narod i silan si, neæeš imati jednoga dijela. 18 Nego gora neka bude tvoja; ako je šuma, isijeci je, pak æeš imati međe njezine; jer æeš izagnati Hananeje, ako i imaju gvozdenu kola, ako i jesu jaki.

18 I sabra se sav zbor sinova Izrailjevih u Silom i ondje

namjestiše šator od sastanka, pošto pokoriše zemlju. 2 Ali još bijaše sinova Izrailjevih sedam plemena, kojima ne bi dato našljedstvo. 3 I Isus reèe sinovima Izrailjevijem: dokle æete oklijevati, te ne idete i uzmete zemlju koju vam je dao Gospod Bog otaca vaših? 4 Izberite između sebe po

tri èovjeka iz svakoga plemena, pa neka se dignu i proðu zemlju, i neka je prepišu na našljedstva svoja, pa onda neka dođu k meni. 5 I neka je razdijele na sedam dijelova; Juda æe ostati u svojim međama s juga, i dom æe Josifov ostati u međama svojim sa sjevera. 6 A vi prepišite zemlju na sedam dijelova, i donesite amo k meni, da bacim ždrijeb za plemena vaša ovdje pred Gospodom Bogom našim. 7 Jer Leviti nemaju dijela među vama, jer je sveštenstvo Gospodnje njihovo našljedstvo; a Gad i Ruvim i polovina plemena Manasijina primiše našljedstvo svoje s onu stranu Jordana na istoku, koje im dade Mojsije sluga Gospodnj. 8 Tada ustaše ljudi i poðoše; a Isus zapovjedi ljudima koji otidoše da prepišu zemlju govoreæi: idite i proðite zemlju i prepišite je, pa onda dođite k meni, te æeu baciti ždrijeb za vas ovdje pred Gospodom u Silomu. 9 I otidoše ljudi i proðoše zemlju i prepisaše je u knjigu selo po selo na sedam dijelova; potom se vratiše k Isusu u oko u Silom. 10 I Isus baci ždrijeb za njih u Silomu pred Gospodom, i ondje podijeli Isus zemlju među sinove Izraileve po dijelovima njihovijem. 11 I izide ždrijeb za pleme sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem, i doðe međa dijela njihova među sinove Judine i sinove Josifove. 12 I bi im međa sa sjevera do Jordana, i ona ide pokraj Jerihona sa sjevera i pruža se na goru k zapadu, i izlazi u pustinju Vet-Aven; 13 A odatle ide ta međa do Luza, s južne strane Luzu, a to je Vetiil, i slazi do Atarot-Adara pokraj gore koja je s juga Vet-Oronu donjemu. 14 Otuda izlazi međa i savija se pokraj mora k jugu od gore, koja je prema Vet-Oronu na jug, i izlazi na Kirijat-Val, a to je Kirijat-Jarim, grad sinova Judinijeh. To je zapadna strana. 15 A južna strana od kraja Kirijat-Jarima, i izlazi ta međa k zapadu, pa ide na izvor vode Neftoje, 16 I slazi ta međa nakraj gore koja je prema dolini sina Enomova a u dolini Rafajskoj k zapadu, i ide preko doline Enomove pokraj Jevuseja k jugu, i slazi na izvor Rogil; 17 Potom se obræe od sjevera i ide na En-Semes, a otuda ide na Galilot, koji je prema gori Adumimskoj, i slazi na kamen Voana sina Ruvimova; 18 Otuda ide stranom koja je prema Aravi k sjeveru i slazi u Aravu; 19 Potom ide pokraj Vet-Ogle k sjeveru i udara u zaliv slanoga mora sa sjeverne strane do kraja Jordana na jugu. To je južna međa. 20 A Jordan je međa s istoène strane. To je našljedstvo sinova Venijaminovijeh s međama njihovijem unaokolo po porodicama njihovijem. 21 A gradovi plemena sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem jesu: Jerihon i Vet-Ogla i Emek-Kesis, 22 I Vet-Arava i Semarajim i Vetiil, 23 I Avin i Fara i Ofra, 24 I Hefar-Amona i Ofnija i Gava; dvanaest gradova sa selima svojim; 25 Gavaon i Rama i Virot, 26 I Mispa i Hefira i Mosa, 27 I Rekem i Jerfail

i Tarala, 28 I Sila, Elef i Jevus, a to je Jerusalim, Gavat, Kirijat; èetraest gradova sa selima svojim. To je našljedstvo sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem.

19 Potom izide drugi ždrijeb za Simeuna, pleme sinova Simeunovijeh po porodicama njihovijem, i bi našljedstvo njihovo usred našljedstva sinova Judinijeh. 2 I dopade im u našljedstvo Vir-Saveja i Saveja i Molada, 3 I Asar-Sual i Vala i Asem, 4 I Eltolad i Vetul i Orma, 5 I Siklag i Vet-Markavot i Asar-Susa, 6 I Vet-Levaot i Saruen; trinaest gradova sa selima svojim; 7 Ajin, Remon i Eter i Asan, èetiri grada sa selima svojim; 8 I sva sela što bijahu oko tijeh gradova dori do Valat-Vira, a to je Ramat južni. To je našljedstvo plemena sinova Simeunovijeh po porodicama njihovijem. 9 Od dijela sinova Judinijeh dopade našljedstvo sinovima Simeunovijem, jer dio sinova Judinijeh bijaše velik za njih, zato sinovi Simeunovi dobiše našljedstvo na njihovu našljedstvu. 10 Potom izide treæi ždrijeb za sinove Zavulonove po porodicama njihovijem; i međa našljedstvu njihovu bi do Sarida. 11 A odatle ide međa njihova pokraj mora na Maralu, i dopire do Davaseta, i ide na potok koji je prema Jokneamu, 12 Pa se okreæe od Sarida na istok do međe Kislot-Tavorske, i ide na Davrat i izlazi do Jafe; 13 Otuda ide opet k istoku do Gita-Efera, a to je Ita-Kasin, i izlazi na Remon-Metoar, a to je Neja; 14 Otuda se savija međa k sjeveru na Anatон, i izlazi u dolinu Jeftail, 15 S Katatom i s Nalalom i Simronom i Idalom i Vitlejemom, dvanaest gradova sa selima svojim. 16 To je našljedstvo sinova Zavulonovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova. 17 Za Isahara izide ždrijeb èetvrti, za sinove Isaharove po porodicama njihovijem; 18 A međa im bi: Jezrael i Kesulot i Sunim, 19 I Aferajim i Seon i Anaharat, 20 I Ravit i Kision i Aves, 21 I Remet i En-Ganim i En-Ada i Vet-Fasis, 22 A otuda ide međa na Tavor i na Sahasimu i Vet-Semes, i udara u Jordan; šesnaest gradova sa selima svojim. 23 To je našljedstvo plemena sinova Isaharovijeh po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova. 24 Potom izide ždrijeb peti za pleme sinova Asirovijeh po porodicama njihovijem. 25 I međa im bi: Helkat i Alja i Veten, i Ahsaf, 26 I Alameleh i Amad i Misal, i pruža se do Karmela k moru i do Sihor-Livnata, 27 I odatle se savija k istoku na Vet-Dagon, i dopire do Zavulona i do doline Jeftaila k sjeveru, i do Vetemeka i Naila, i ide do Havula nalijevo; 28 I Hevron i Reov i Amon i Kana dori do Sidona velikoga; 29 Otuda se savija međa na Ramu i do tvrdoga grada Tira, a otuda se savija na Osu i izlazi na more pokraj dijela Ahsivskoga; 30 I Ama i Afek i Reov; dvadeset i dva grada sa selima

svojim. **31** To je našljedstvo plemena sinova Asirovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova. **32** Za sinove Neftalimove izide ždrijeb šesti, za sinove Neftalimove po porodicama njihovijem, **33** I međa im bi od Elafa i od Alona do Sananima, i od Adami-Nekeva i Javnila do Lakuma, i izlazi na Jordan; **34** Potom se obræe međa na zapad k Aznot-Tavoru, i ide na Ukok, i dopire do Zavulona s juga i do Asira sa zapada i do Jude na Jordanu s istoka. **35** A tvrdi su gradovi: Sidim, Ser i Amat, Rakat i Hinerot, **36** I Adama i Rama i Asor, **37** I Kedes i Edrej i En-Asor, **38** I Iron Migdalil, Orem i Vet-Anat i Vet-Semes; devetnaest gradova sa selima svojim. **39** To je našljedstvo plemena sinova Neftalimovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi sa selima svojim. **40** Sedmi ždrijeb izide za pleme sinova Danovijeh po porodicama njihovijem, **41** I međa našljedstvu njihovu bi Sara i Estaol i Ir-Semes, **42** I Salavin i Ajalon i Jetla, **43** I Elon i Tamnata i Akaron, **44** I Eltekon i Giveton i Valat, **45** I Jud i Vani-Varak i Gat-Rimon, **46** I Me-Jarkon i Rakon s međama svojim prema Jopi. **47** Ali međe sinova Danovijeh izidoše male za njih; zato izidoše sinovi Danovi i udariše na Lesem i uzeše ga i pobiše oštijem maëem i osvojije ga, i naseliše se u njemu, i Lesem prozvaše Dan po imenu Dana oca svojega. **48** To je našljedstvo plemena sinova Danovijeh po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova. **49** A kad podijeliše zemlju po međama njezinijem, dadoše sinovi Izrailjevi našljedstvo Isusu sinu Navinu među sobom. **50** Po zapovijesti Gospodnjoj dadoše mu grad koji zaiska, Tamnat-Sarah u gori Jefremovoj, a on sagradi grad i naseli se u njemu. **51** To su našljedstva koja Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i glavarji porodica otaèkih u plemenima sinova Izrailjevih podijeliše ždrijebom u Silomu pred Gospodom na vratima šatora od sastanka, i tako podijeliše zemlju.

20 Potom reèe Gospod Isusu govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: Odredite gradove za utoèišta, za koje sam vam govorio preko Mojsija, **3** Da onamo uteèe krvnik koji ubije koga nehotice, ne misleæi, da vam budu utoèišta od osvetnika. **4** Pa kad ko uteèe u koji od tijeh gradova, neka stane pred vratima gradskim i neka kaže starješinama onoga grada stvar svoju, pa neka ga prime k sebi, i dadu mu mjesto da sjedi kod njih. **5** I ako doðe za njim osvetnik, neka mu ne dadu krvnika u ruke, jer je nehotice ubio bližnjega niti je prije mrzio na nj. **6** Nego neka sjedi u gradu onom dokle ne stane pred zbor na sud, do smrti poglavara sveštenièkoga koji bude onda, tada neka se krvnik vrati i ide u svoj grad i svojoj kuæi, u grad iz kojega je utekao.

7 I odijeliše Kedes u Galileji u gori Neftalimovoj i Sihem u gori Jefremovoj i Kirijat-Arvu, to je Hevron, u gori Judinoj. **8** A preko Jordana od Jerihona na istok odrediše Vosor u pustinji, u ravni, od plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu od plemena Gadova, i Golon u Vasanu od plemena Manasijina. **9** To su gradovi odreðeni svijem sinovima Izrailjevijem i došljaku koji se bavi među njima, da uteèe u njih ko god ubije koga nehotice i da ne pogine od ruke osvetnikove dokle ne stane pred zbor.

21 Tada doðoše glavarji otaèkih porodica Levitskih k Eleazaru svešteniku i k Isusu sinu Navinu i glavarima porodica otaèkih i plemenima sinova Izrailjevijeh. **2** I rekoše im u Silomu u zemlji Hananskoj govoreæi: Gospod je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi gdje æemo živjeti i podgraða njihova za stoku našu. **3** I dadoše sinovi Izrailjevi Levitima od našljedstva svojega po zapovijesti Gospodnjoj ove gradove i podgraða njihova: **4** Izide ždrijeb za porodice Katove; i dopade sinovima Arona sveštenika između Levita ždrijebom trinaest gradova od plemena Judina i od plemena Simeunova i od plemena Venijaminova. **5** A ostalijem sinovima Katovijem dopade ždrijebom deset gradova od porodica plemena Jefremova i od plemena Danova i od polovine plemena Manasijina. **6** A sinovima Girsonovijem dopade ždrijebom od porodica plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od polovine plemena Manasijina u Vasanu trinaest gradova; **7** Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova. **8** Dadoše dakle sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgraða njihova ždrijebom, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija. **9** I dadoše od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh ove gradove koji se kazuju po imenima; **10** I dopade sinovima Aronovijem od porodica Katovijeh između sinova Levijevih, za koje pade prvi ždrijeb, **11** Njima dopade: Kirijat-Arva, a Arva je otac Anakov, a taj je grad Hevron u gori Judinoj, s podgraðem svojim unaokolo. **12** A polje oko toga grada i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefonijinu u našljedstvo. **13** Dadoše dakle sinovima Arona sveštenika grad za utoèište krvniku Hevron s podgraðem, i Livnu s podgraðem. **14** I Jatir s podgraðem, i Estemoju s podgraðem, **15** I Olon s podgraðem, i Davir s podgraðem, **16** I Ajin s podgraðem, i Jutu s podgraðem, i Vet-Semes s podgraðem: devet gradova od ta dva plemena. **17** A od plemena Venijaminova Gavaon s podgraðem, i Gavaju s podgraðem, **18** Anatot s podgraðem, i Almon s podgraðem: èetiri grada. **19** Svega gradova sinova Arona sveštenika trinaest gradova

s podgrađima. **20** A porodicama sinova Katovijeh, Levitima, što ih još bješe od sinova Katovijeh, dopadoše na njihov ždrijeb gradovi od plemena Jefremova; **21** Dopade im grad za utočište krvniku Sihem s podgrađem u gori Jefremovoj, i Gezer s podgrađem, **22** I Kivsajim s podgrađem, i Veteron s podgrađem: èetiri grada; **23** A od plemena Danova: Eltekon s podgrađem, Giveton s podgrađem, **24** Ajalon s podgrađem, Gat-Rimon s podgrađem: èetiri grada. **25** A od polovine plemena Manasijina: Tanah s podgrađem i Gat-Rimon s podgrađem: dva grada. **26** Svega deset gradova s podgrađima dadoše porodicama sinova Katovijeh ostalijem. **27** A sinovima Girsonovijem između porodica Levitskih dadoše od polovine plemena Manasijina grad za utočište krvniku Golan u Vasanu s podgrađem, i Vesteru s podgrađem: dva grada; **28** A od plemena Isaharova: Kison s podgrađem, Davrot s podgrađem. **29** Jarmut s podgrađem, En-Ganim s podgrađem: èetiri grada; **30** A od plemena Asirova: Misal s podgrađem, Avdon s podgrađem, **31** Helkat s podgrađem, i Reov s podgrađem: èetiri grada; **32** A od plemena Neftalimova grad za utočište krvniku Kedes u Galileji s podgrađem, i Amot-Dor s podgrađem, i Kartan s podgrađem: tri grada. **33** Svega gradova sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem trinaest gradova s podgrađima. **34** A porodicama sinova Merarijevh, ostalijem Levitima, dadoše od plemena Zavulonova Jokneam s podgrađem, Kartu s podgrađem, **35** Dimnu s podgrađem, Nalol s podgrađem: èetiri grada; **36** A od plemena Ruvimova: Vosor s podgrađem, i Jazu s podgrađem, **37** Kedimot s podgrađem, i Mifat s podgrađem: èetiri grada; **38** A od plemena Gadova: grad za utočište krvniku Ramot u Galadu s podgrađem, i Mahanajim s podgrađem. **39** Esevon s podgrađem, Jazir s podgrađem; svega èetiri grada. **40** Sve ove gradove dadoše sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem, što još bijahu između porodica Levitskih; i dože na ždrijeb njihov dvanaest gradova. **41** Svega gradova Levitskih u našljedstvu sinova Izrailjevih bješe èetrdeset i osam gradova s podgrađima. **42** A svi gradovi imaju svoja podgrađa unaokolo; tako je u svakoga grada. **43** Tako dade Gospod Izraiju svu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da æe im je dati, i naslijediše je i naseliše se u njoj. **44** I umiri ih Gospod otsvuda unaokolo, kao što se zakleo ocima njihovijem; i нико se ne održa pred njima od svih neprijatelja njihovijeh; sve neprijatelje njihove predade im Gospod u ruke. **45** Ništa ne izosta od svega dobra što bješe obrekao Gospod domu Izraeljevu; sve se zbi.

22 Tada sazva Isus sinove Ruvimove i sinove Gadove i polovinu plemena Manasijina, **2** I reèe im: vi držaste

sve što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj, i slušaste glas moj u svemu što sam vam zapovijedao. **3** Ne ostavite braæe svoje dugo vremena, do ovoga dana, i dobro èuvaste zapovijest Gospoda Boga svojega. **4** A sada Gospod je Bog vaš smirio braæeu vašu, kako im je rekao; sada dakle vratite se i idite u šatore svoje u zemlju našljedstva svojega, koju vam je dao Mojsije sluga Gospodnj s onu stranu Jordana. **5** Samo pazite dobro da vršite zapovijest i zakon, što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj, da ljubite Gospoda Boga svojega i da hodite svijem putovima njegovijem, i èuvate zapovijesti njegove i držite ih se, i da mu služite svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **6** I blagoslovi ih Isus, i otpusti ih da idu u svoje šatore. **7** A polovini plemena Manasijina bješe dao Mojsije našljedstvo u Vasanu, a drugoj polovini dade Isus s braæom njihovom s ovu stranu Jordana k zapadu. I otpuštajuæi ih Isus u šatore njihove blagoslovi ih, **8** I reèe im govoreæi: s velikim blagom vraæate se u šatore svoje, sa stokom vrlo mnogom; sa srebrom i zlatom i mjeðu i gvožđem i odjelom vrlo mnogim; podijelite plijen od neprijatelja svojih s braæom svojom. **9** I vrativši se sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina otidoše od sinova Izrailjevih iz Siloma, koji je u zemlji Hananskoj, iduæi u zemlju Galadsku, u zemlju našljedstva svojega, koju naslijediše, kako bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija. **10** A kad doðoše na među Jordansku u zemlji Hananskoj, naèiniše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina oltar onđe na Jordanu, oltar velik i naoèit. **11** I èuše sinovi Izrailjevi gdje se govori: gle, sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina naèiniše oltar prema zemlji Hananskoj na među Jordanskoj, pokraj sinova Izrailjevih. **12** A kad èuše sinovi Izrailjevi, skupi se sav zbor sinova Izrailjevih u Silom da idu da se biju s njima. **13** I poslaše sinovi Izrailjevi k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku Finesa sina Eleazara sveštenika, **14** I s njim deset knezova, po jednoga kneza od doma otaèkoga od svih plemena Izrailjevih, a svaki ih bješe poglavar u domu otaca svojih u tisuæama Izrailjevijem. **15** A oni doðoše k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku, i rekoše im govoreæi: **16** Ovako veli sav zbor Gospodnj: kakav je to grijeh kojim se ogriješiste Bogu Izraeljevu odvrativši se danas od Gospoda naèinivši oltar da se odmetnete danas od Gospoda? **17** Malo li nam je grijeha Fegorova, od kojega se još nijesmo oèistili do danas i s kojega dože pogibao na zbor Gospodnj, **18** Te se danas odvraæete od Gospoda, i odmeæete se danas od

Gospoda, da se sjutra razgnjevi na sav zbor Izrailjev? 19 Ako je zemlja našljedstva vašega neèista, prijeðite u zemlju našljedstva Gospodnjega, u kojoj stoji šator Gospodnj, i uzmite našljedstvo među nama; samo se ne odmeæite od Gospoda i ne odmeæite se od nas gradeæi sebi oltar mimo oltar Gospoda Boga našega. 20 Nije li se Ahan sin Zarin ogriješio o stvari proklete, te doðe gnjev na sav zbor Izrailjev? i on ne pogibe sam za grijeh svoj. 21 A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina odgovoriše i rekoše poglavarama tisuæa Izrailjevih: 22 Gospod Bog nad bogovima, Gospod Bog nad bogovima, on zna, i Izrailj neka zna. Ako smo radi odmetati se i griješiti Gospodu, neka nas ne saèuva danas. 23 Ako smo naèinili oltar da se odvratimo od Gospoda ili da prinosimo na njemu žrtve paljenice ili dare ili da prinosimo na njemu žrtve zahvalne, Gospod neka traži. 24 Nego to uèinismo bojeæi se ovoga: rekosmo: sjutra æe reæi sinovi vaši sinovima našim govoreæi: šta vi imate s Gospodom Bogom Izrailjevom? 25 Među je postavio Gospod između nas i vas, sinovi Ruvimovi i Gadovi, Jordan; vi nemate dijela u Gospoda. Te æe sinovi vaši odbiti sinove naše da se ne boje Gospoda. 26 Zato rekosmo: uèinimo tako, i naèinimo oltar, ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, 27 Nego da bude svjedok među nama i vama, i među natražjem našim nakon nas, da bismo služili Gospodu pred njim žrvama svojim paljenicama i prinosima svojim, i žrvama svojim zahvalnim, i da ne bi rekli kad god sinovi vaši sinovima našim: vi nemate dijela u Gospoda. 28 Jer rekosmo: ako kad reku tako nama ili natražu našemu, tada æemo im kazati: vidite sliku od oltara Gospodnjega koju naèiniše oci naši ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, nego da je svjedoèanstvo među nama i vama. 29 Ne daj Bože da se odmeæemo Gospodu i da se danas odvraæamo od Gospoda naèinivši oltar za žrtvu paljenicu, za dar ili za prinos, mimo oltar Gospoda Boga našega, koji je pred šatorom njegovijem. 30 A kad èu Fines sveštenik i knezovi od zbora, poglavari od tisuæa Izrailjevih koji bijahu s njim, rjeèi koje im rekoše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i sinovi Manasijini, bi im po volji. 31 I reèe Fines sin Eleazara sveštenika sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i sinovima Manasijinim: danas poznasmo da je među nama Gospod kad se ne ogriješite Gospodu tijem grijehom, i saèuaste sinove Izrailjeve od ruku Gospodnjih. 32 I Fines sin Eleazara sveštenika i oni knezovi vratiše se od sinova Ruvimovijeh i od sinova Gadovijeh iz zemlje Galadske u zemlju Hanansku k sinovima Izrailjevijem, i javiše im stvar. 33 I bi po volji sinovima Izrailjevijem; i hvališe Boga sinovi Izrailjevi, i ne govoriše više da idu da se biju s njima da

potru zemlju, u kojoj žive sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi. 34 I prozvaše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi onaj oltar Ed govoreæi: svjedok je među nama da je Gospod Bog.

23 A poslije mnogo vremena, pošto Gospod umiri Izrailja od svijeh neprijatelja njegovijeh unaokolo, i Isus bi star i vremenit, 2 Dozva Isus sve sinove Izrailjeve, starješine njihove i poglavare njihove i sudije i upravitelje njihove, i reèe im: ja sam star i vremenit; 3 A vi ste vidjeli sve što je uèinio Gospod Bog vaš svijem ovijem narodima vas radi, jer je Gospod Bog vaš sam vojevao za vas. 4 Vidite, razdijelio sam vam ždrjebom ove narode, koji ostaše, u našljedstvo po plemenima vašim od Jordana, sve narode koje istrijebih do velikoga mora na zapad. 5 I Gospod Bog vaš razagnaæe ih ispred vas i istrijebiæe ih ispred vas, i naslijediæete zemlju njihovu, kao što vam je rekao Gospod Bog vaš. 6 Zato ukrijepite se dobro da držite i tvorite sve što je napisano u knjizi zakona Mojsijeva, da ne otstupate od njega ni nadesno ni nalijevo, 7 Da se ne pomješate s tijem narodima što su ostali među vama, i da ne pominjete imena bogova njihovih, i da se ne kunete njima niti da im služite niti im se klanjate. 8 Nego se držite Gospoda Boga svojega, kao što ste èinili do danas. 9 Zato je Gospod odagnao ispred vas narode velike i jake, i нико se nije održao pred vama do danas. 10 Jedan èovjek između vas gonjaæe tisuæu, jer Gospod Bog vaš vojuje za vas, kao što vam je rekao. 11 Pazite dakle dobro da ljubite Gospoda Boga svojega. 12 Jer ako se odvratite i pristanete za ostatkom tijeh naroda što su još ostali među vama, i s njima se oprijateljite i pomješate se s njima i oni s vama, 13 Znajte zaista da Gospod Bog vaš neæe više izgoniti tijeh naroda ispred vas, nego æe vam oni postati zamka i mreža, i biè bokovima vašim, i trnje oèima vašim, dokle ne izginete na ovoj dobroj zemlji koju vam je dao Gospod Bog vaš. 14 I evo, ja idem sada kuda ide sve na zemlji; poznajte dakle svijem srcem svojim i svom dušom svojom da nije izostalo ništa od svega dobra što vam je obrekao Gospod Bog vaš, sve vam se navršilo, nije izostalo ništa. 15 A kako vam se navršilo svako dobro što vam je obrekao Gospod Bog vaš, tako æe Gospod pustiti na vas sva zla, dokle vas ne istrijebi s ove dobre zemlje, koju vam je dao Gospod Bog vaš, 16 Ako prestupite zavjet Gospoda Boga svojega koji vam je zapovjedio, i otidete da služite drugim bogovima, i stanete im se klanjati; i raspaliæe se gnjev Gospodnj na vas, i nestaaæe vas brzo s te dobre zemlje, koju vam je dao.

24 Potom sabra Isus sva plemena Izrailjeva u Sihem, i sazva starješine Izrailjeve i poglavare njegove i sudije

njegove i upravitelje njegove, i stadoše pred Bogom. **2** I reče Isus svemu narodu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: s onu stranu rijeke živeće negda oci vaši, Tara otac Avramov i otac Nahirov, i služiše drugim bogovima. **3** Ali uzeh oca vašega Avrama ispreko rijeke i provedoh ga kroz svu zemlju Hanansku i umnožih sjeme njegovo davši mu Isaka. **4** A Isaku dадох Jakova i Isava, i dадох Isavu goru Sir da je njegova; a Jakov i sinovi njegovi sidoše u Misir. **5** I poslah Mojsija i Arona, i mučih Misir, kako učinih usred njega, potom vas izvedoh. **6** A kad izvedoh iz Misira oce vaše, dođoše na more, a Misirci gnaše oce vaše s kolima i s konjicima do Crvenoga Mora. **7** Tada zavapiše ka Gospodu, i postavih tamu između vas i Misiraca, i navedoh na njih more koje ih zatrpa, i oči vaše vidješe šta učinih od Misiraca; potom ostaste u pustinji dugo vremena. **8** Iza toga dovedoh vas u zemlju Amoreja koji življahu s onu stranu Jordana; i oni se pobiše s vama, ali ih dадох vama u ruke, te naslijediste zemlju njihovu, i istrijebih ih ispred vas. **9** A Valak sin Seforov car Moavski podiže se da se bije s Izrailem, i posla te dozva Valama sina Vedorova da vas prokune. **10** Ali ne htijeh poslušati Valama, te vas on još blagoslovi, i izbavih vas iz ruke njegove. **11** Potom prijeđoste preko Jordana, i dođoste pod Jerihon, i biše se s vama Jerihonjani, Amoreji i Ferezeji i Hananeji i Heteji i Gergeseji i Jeveji i Jevuseji; i dадох ih vama u ruke. **12** I poslah pred vama stržjene, koji ih izagnaše ispred vas, dva cara Amorejska; ne maćemo tvojim ni lukom tvojim. **13** I dадох вам zemlju, koje ne radiste, i gradove, kojih ne gradiste, i u njima živate; iz vinograda i iz maslinika, kojih nijeste sadili, jedete. **14** Zato sada bojte se Gospoda i služite mu vjerno i istinito; i povrzite bogove, kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke i u Misiru, pa služite Gospodu. **15** Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izberite sebi danas kome æete služiti: ili bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služiæemo Gospodu. **16** A narod odgovori i reče: ne daj Bože da ostavimo Gospoda da služimo drugim bogovima. **17** Jer Gospod Bog naš, on je izveo nas i oce naše iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, i on je učinio pred našim očima one znake velike, i èuvaо nas cijelijem putem kojim idosmo, i po svijem narodima kroz koje prođosmo. **18** I Gospod je istjerao ispred nas sve narode i Amoreje, koji življahu u ovoj zemlji; i mi æemo služiti Gospodu, jer je Bog naš. **19** A Isus reče narodu: ne možete služiti Gospodu, jer je svet Bog, Bog revnitelj, neæe podnositi vaše nevjere i vaših grijeha. **20** Kad ostavite Gospoda i stanete služiti tuđim bogovima, okrenuæe se i zlo æe vam uèiniti, i istrijebiæe vas, pošto vam je dobro èinio. **21** A narod reče Isusu: ne,

nego æemo Gospodu služiti. **22** A Isus reče narodu: sami ste sebi svjedoci da ste izabrali sebi Gospoda da mu služite. I oni rekoše: svjedoci smo. **23** Povrzite dakle bogove tuđe što su među vama, i privijete srce svoje ka Gospodu Bogu Izrailjevu. **24** A narod reče Isusu: Gospodu Bogu svojemu služiæemo i glas njegov slušaæemo. **25** Tako učini Isus zavjet s narodom onaj dan i postavi im uredbe i zakone u Sihemu. **26** I zapisa Isus ove rijeèi u knjigu zakona Božjega; i uzevši kamen velik podiže ga ondje pod hrastom koji bijaše kod svetinje Gospodnje. **27** I reče Isus svemu narodu: evo, kamen ovaj neka vam bude svjedoèanstvo; jer je èuo sve rijeèi Gospodnje, koje nam je govorio; i neka vam bude svjedoèanstvo da ne biste slagali Bogu svojemu. **28** Potom raspusti Isus narod, svakoga na njegovo našljedstvo. **29** A poslije ovih stvari umrije Isus sin Navin sluga Gospodnj, kad mu bijaše sto i deset godina. **30** I pogreboše ga u međama našljedstva njegova u Tamnat-Sarahu, koji je u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu. **31** I služi Izrailj Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina, koje dugo živešeiza Isusa i koje znahu sva djela Gospodnja, koja učini Izraileju. **32** I kosti Josifove, koje donesoše sinovi Izrailevi iz Misira, pogreboše u Sihemu, u dijelu polja koje je kupio Jakov od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca; i biše u sinova Josifovih u našljedstvu njihovu. **33** I Eleazar sin Aronov umrije, i pogreboše ga na brdu Finesa sina njegova, koje mu bješe dano u gori Jefremovoj.

Sudije

1 A po smrti Isusovoju upitaše sinovi Izraeljevi Gospoda govoreći: ko æe između nas iæi prvi na Hananeje da se bije s njima? **2** I Gospod reèe: Juda neka ide; eto da sam mu zemlju u ruke. **3** A Juda reèe Simeunu bratu svojemu: hajde sa mnom na moj dio da se bijemo s Hananejima; pak æeu i ja iæi s tobom na tvoj dio. I poðe Simeun s njim. **4** I izide Juda; i dade im Gospod Hananeje i Ferezeje u ruke, i pobiše ih u Vezeku deset tisuæa ljudi. **5** Jer naðoše Adoni-Vezeka u Vezeku, i udariše na nj, i pobiše Hananeje i Ferezeje. **6** I pobježe Adoni-Vezek, a oni ga potjerâše i uhvativši ga ojskoše mu palce u ruku i u nogu. **7** Tada reèe Adoni-Vezek: sedamdeset careva otsjeèenijeh palaca u ruku i u nogu kupiše što bješe pod mojim stolom; kako sam èinio, tako mi plati Bog. I odvedoše ga u Jerusalim, i ondje umrije. **8** Jer sinovi Judini udariše na Jerusalim i uzeše ga, i ojskoše graðane ostrijem maèem, a grad sažegoše ognjem. **9** Potom izidoše sinovi Judini da vojuju na Hananeje, koji življahu u gori i na jugu i u ravni. **10** I Juda izide na Hananeje koji življahu u Hevronu, a Hevronu bijaše preðe ime Kirijat-Arvu; i pobiše Sesaja i Ahimana i Talmaja. **11** A odatle otidoše na Davirane, a Daviru prije bješe ime Kirijat-Sefer. **12** I reèe Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daæeu mu Ahsu kær svoju za ženu. **13** I uze ga Gotonilo, sin Kenezov, mlaði brat Halevov; i dade mu Ahsu kær svoju za ženu. **14** I kad polažaše, nagovaraše ga da ište u oca njezina polje; pa skoëi s magarca. A Halev joj reèe: što ti je? **15** A ona mu reèe: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj Halev izvore gornje i izvore donje. **16** A i sinovi Keneja tasta Mojsijeva izidoše iz grada palmova sa sinovima Judinijem u pustinju Judinu, koja je na jugu od Arada. I došavši življahu s narodom. **17** Potom izide Juda sa Simeunom bratom svojim, i pobiše Hananeje koji življahu u Sefatu, i raskopaše ga, i prozva se grad Orma. **18** I Gazu uze Juda s međama njezinijem, i Askalon s međama njegovijem, i Akaron s međama njegovijem. **19** Jer Gospod bješe s Judom, te osvoji goru; ali ne izagna onijeh koji življahu u dolini, jer imahu gvozdena kola. **20** I dadoše Halevu Hevron, kao što bješe zapovjedio Mojsije, a on izagna odande tri sina Enakova. **21** A sinovi Venijaminovi ne izagnaše Jevuseja koji življahu u Jerusalimu; nego Jevuseji ostaše u Jerusalimu sa sinovima Venijaminovijem do ovoga dana. **22** Izidoše i sinovi Josifovi na Vetiþ, i Gospod bijaše s njima. **23** I uhodiše Vetiþ sinovi Josifovi, a ime gradu bješe prije Luz. **24** I uhode vidješe èovjeka koji iðaše iz grada i rekoše mu: hajde pokaži nam kuda æemo uæi u grad, pa æemo ti uèiniti

milost. **25** A on im pokaza kuda æe uæi u grad; i ojskoše u gradu sve ostrijem maèem, a onoga èovjeka pustiše sa svom porodicom njegovom. **26** I otide onaj èovjek u zemlju Hetejsku, i ondje sazida grad, i prozva ga Luz; to mu je ime do danas. **27** A Manasija ne izagna stanovnika iz Vet-Sana i sela njegovih, ni iz Tanaha i sela njegovih, ni stanovnika iz Dora i sela njegovih, ni stanovnika iz Ivleama i sela njegovih, ni stanovnika iz Megida i sela njegovih; i Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji. **28** A kad ojaëa Izraelj, udari na Hananeje danak, ali ih ne izagna. **29** Ni Jefrem ne izagna Hananeja koji življahu u Gezeru; nego ostaše Hananeji s njim u Gezeru. **30** Zavulon ne izagna stanovnika iz Kitrona, ni stanovnika iz Nalota; nego ostaše Hananeji s njim, i plaæahu danak. **31** Asir ne izagna stanovnika iz Akona, ni stanovnika iz Sidona ni iz Alava, ni iz Ahaziva, ni iz Helve, ni iz Afika, ni iz Reova; **32** Nego Asir življaše među Hananejima, stanovnicima one zemlje, jer ih ne izagna. **33** Neftalim ne izagna stanovnika iz Vet-Semesa, ni stanovnika iz Vet-Anata; nego življaše među Hananejima stanovnicima one zemlje; i stanovnici u Vet-Semesu i u Vet-Anatu plaæahu im danak. **34** A Amoreji pritiþnjavahu sinove Danove u gori, i ne dadijahu im slaziti u dolinu. **35** I Amoreji stadoše živjeti u gori Eresu, u Ajalonu i u Salvimu; a kad osili ruka doma Josifova, plaæaše danak. **36** A međa Amorejima bješe od gore Akraivimske, od stijene pa na više.

2 I doðe anðeo Gospodnji od Galgala u Vokim i reèe: izveo sam vas iz Misira i doveo vas u zemlju za koju sam se zakleo ocima vaþim; i rekoh: neæeu pokvariti zavjeta svojega s vama dobijeka. **2** A vi ne hvatajte vjere sa stanovnicima te zemlje, oltare njihove raskopajte. Ali ne poslušaste glasa mojega. Šta ste to uèinili? **3** Zato i ja rekoh: neæeu ih odagnati ispred vas, nego æe vam biti kao trnje, i bogovi njihovi biæe vam zamka. **4** A kad izgovori anðeo Gospodnji ove rijeèi svijem sinovima Izraeljevijem, narod podiže glas svoj i plaka. **5** Zato prozvaše ono mjesto Vokim; i ondje prinesoše žrtve Gospodu. **6** A Isus raspusti narod, i razidoše se sinovi Izraeljevi svaki na svoje našljedstvo, da naslijede zemlju. **7** I služi narod Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina koje živješe dugo iza Isusa i koje bijahu vidjele sva velika djela Gospodnja što uèini Izraelju. **8** Ali umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bješe sto i deset godina. **9** I pogreboše ga u međama našljedstva njegova u Tamnat-Aresu u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu. **10** I sav onaj naraštaj pribra se k ocima svojim, i nasta drugi naraštaj iza njih, koji ne poznavanje Gospoda ni djela koja je uèinio Izraelju. **11** I sinovi Izraeljevi èiniše što je zlo pred Gospodom, i

služiše Valima. 12 I ostaviše Gospoda Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje Misirske, i pođoše za drugim bogovima između bogova onih naroda koji bijahu oko njih, i klanjaše im se, i razgnjeviše Gospoda. 13 I ostaviše Gospoda, i služiše Valu i Astarotama. 14 I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke ljudima koji ih plijenjahu, i prodade ih u ruke neprijateljima njihovijem unaokolo, i ne moguće se više držati pred neprijateljima svojim. 15 Kuda god polažahu, ruka Gospodnjka bješe protiv njih na zlo, kao što bješe rekao Gospod i kao što im se bješe zakleo Gospod; i bijahu u velikoj nevolji. 16 Tada im Gospod podizaše sudije, koji ih izbavljahu iz ruku onih što ih plijenjahu. 17 Ali ni sudija svojih ne slušaše, nego èiniše preljubu za drugim bogovima, i klanjaše im se; brzo zađoše s puta kojim idoše oci njihovi slušajući zapovijesti Gospodnje; oni ne èiniše tako. 18 I kad im Gospod podizaše sudije, bijaše Gospod sa svakim sudijom, i izbavljaše ih iz ruku neprijatelja njihovih svega vijeka sudijina; jer se sažali Gospodu radi njihova uzdisanja na one koji im krivo èinjahu i koji ih cvijeljahu. 19 A kad sudija umrije, oni se vraæahu opet i bivahu gori od otaca svojih iduæi za bogovima drugim i služeæi im i klanjujuæi im se; ne ostavljahu se djela svojih niti putova svojih opakih. 20 Zato se raspali gnjev Gospodnji na Izrailja, i reèe: kad je taj narod prestupio moj zavjet koji sam zapovjedio ocima njihovijem, i ne poslušaše glasa mojega, 21 Ni ja neæu više njednoga goniti ispred njih između naroda koje ostavi Isus kad umrije, 22 Da njima kušam Izrailja hoæe li se držati puta Gospodnjega hodeæi po njemu, kao što su se držali oci njihovi, ili neæe. 23 I Gospod ostavi te narode i ne izagna ih odmah ne predavši ih u ruke Isusu.

3 A ovo su narodi koje ostavi Gospod da njima kuša Izrailja, sve one koji ne znahu za ratove Hananske, 2 Da bi barem natraæje sinova Izrailjevih znalo i razumjelo što je rat, barem oni koji od prije nijesu znali: 3 Pet knezevinu Filistejskih, i svi Hananeji i Sidonci i Jeveji, koji življahu na gori Livanu od gore Val-Ermona do Emata. 4 Ti narodi ostaše da se Izrailj njima kuša, da se vidi hoæe li slušati zapovijesti Gospodnje, koje je zapovjedio ocima njihovijem preko Mojsija. 5 I življahu sinovi Izrailjevi usred Hananeja i Heteja i Amoreja i Ferezeja i Jeveja i Jevuseja. 6 I ženjahu se kærima njihovijem i udavahu kæri svoje za sinove njihove, i služahu bogovima njihovijem. 7 I èinjahu sinovi Izrailjevi što je zlo pred Gospodom, i zaboraviše Gospoda Boga svojega i služahu Valima i lugovima. 8 Zato se razgnjevi Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke Husan-Risatajimu caru Mesopotamskom; i služiše sinovi Izrailjevi Husan-Risatajimu

osam godina. 9 Potom vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu, i podiže Gospod izbavitelja sinovima Izrailjevijem da ih izbavi, Gotonila sina Kenezova, mlaðega brata Halevova, 10 I bijaše na njemu duh Gospodnji, i suðaše Izrailju; i izide na vojsku, i predade mu Gospod u ruke Husan-Risatajima cara Mesopotamskoga; i ruka njegova nadjaëa Husan-Risatajima. 11 I zemlja bi mirna èetrdeset godina. Potom umrije Gotonilo sin Kenezov. 12 A sinovi Izrailjevi stadoše opet èiniti što je zlo pred Gospodom; a Gospod ukrijepli Eglona cara Moavskoga na Izrailja, jer èinjahu što je zlo pred Gospodom. 13 Jer skupi k sebi sinove Amonove i Amalike, i izašavši pobi Izrailja, i osvojše grad palmov. 14 I sinovi Izrailjevi služiše Eglonu caru Moavskom osamnaest godina. 15 Potom vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu; i Gospod im podiže izbavitelja Aoda sina Gire sina Venijaminova, èovjeka koji bijaše ljevak. I poslaše sinovi Izrailjevi po njemu dar Eglonu caru Moavskom. 16 A Aod naæini sebi maë s obje strane oštar, od lakta u dužinu; i pripasa ga pod haljine svoje uz desnu bedricu. 17 I odnese dar Eglonu caru Moavskom; a Eglon bješe èovjek vrlo debeo. 18 I kad predade dar, otpusti ljudi koji su nosili dar. 19 Pa sam vrativ se od likova kamenijeh, koji bijahu kod Galgala, reèe: imam, care, neku tajnu da ti kažem. A on reèe: muèi! I otidoše od njega svi koji stajahu pred njim. 20 A Aod pristupi k njemu; a on sjeðaše sam u ljetnoj sobi; pa reèe Aod: rijeè Božiju imam da ti kažem. Tada on usta s prijestola. 21 A Aod poteže lijevom rukom svojom i uze maë od desne bedrice, i satjera mu ga u trbuhi, 22 I držak uđe za maëem, i salo se sklopi za maëem, te ne može izvuæi maëa iz trbuha; i izide neeist. 23 Potom izide Aod iz sobe, i zatvori vrata za sobom i zakljuèa. 24 A kad on otide, doðoše sluge, i pogledaše, a to vrata od sobe zakljuèana, pa rekoše: valjada ide napolje u klijeti do ljetne sobe. 25 I veæ im se dosadi èekati a vrata se od sobe ne otvoraju, te uzeše kljuè i otvoriše, a gle, gospodar im leži na zemlji mrtav. 26 A Aod dokle se oni zabaviše pobježe i proðe likove kamene, i uteèe u Seiro. 27 I kad doðe, zatrubi u trbu u gori Jefremovoj; i sidoše s njim sinovi Izrailjevi s gore, a on naprijed. 28 Pa im reèe: hajdete za mnom, jer Gospod predade vam u ruke neprijatelje vaše Moavce. I sidoše za njim, i uzeše Moavcima brodove Jordanske, i ne dadijahu nikome prijeæi. 29 I tada pobiše Moavce, oko deset tisuæa ljudi, sve bogate i hrabre, i nijedan ne uteèe. 30 Tako u taj dan potpadoše Moavci pod ruku Izrailjevu; i zemlja bi mirna osamdeset godina. 31 A poslije njega nastala Samegar sin Anatov, i pobi šest stotina Filisteja ostanom volujskim, i izbavi i on Izrailja.

4 A po smrti Aodovoj opet sinovi Izrailjevi èiniše što je zlo pred Gospodom. **2** I Gospod ih dade u ruke Javinu caru Hananskom, koji vladaše u Asoru, a vojsci njegovoj bješe vojvoda Sisara, koji živiljaše u Arosetu neznabožaèkom. **3** I sinovi Izrailjevi vapiše ka Gospodu; jer on imaše devet stotina gvozdenijeh kola, i veoma pritiþnjavaše sinove Izrailjeve dvadeset godina. **4** U to vrijeme Devora proroèica, žena Lafidotova, suðaše Izrailju. **5** I Devora stanovaše pod palmom između Rame i Vetilja u gori Jefremovoj, i dolažahu k njoj sinovi Izrailjevi na sud. **6** A ona poslavši dozva Varaka sina Avinejemova iz Kedesu Neftalimova, i reèe mu: nije li zapovjedio Gospod Bog Izrailjev: idi, skupi narod na goru Tavor, i uzmi sa sobom deset tisuæa ljudi između sinova Neftalimovih i sinova Zavulonovih? **7** Jer æu dovesti k tebi na potok Kison Sisaru vojvodu Javinova i kola njegova i ljudstvo njegovo, i predaaeu ga tebi u ruke. **8** A Varak joj reèe: ako æeš ti iæi sa mnom, iæi æu; ako li neæeš iæi sa mnom, neæu iæi. **9** A ona reèe: ja æu iæi s tobom, ali neæeš imati slave na putu kojim æeš iæi; jer æe ženi u ruku dati Gospod Sisaru. I ustavši Devora otide s Varakom u Kedes. **10** I Varak sazvavši sinove Zavulonove i Neftalimove u Kedes, povede za sobom deset tisuæa ljudi; i Devora iðaše s njim. **11** A Ever Kenejin bješe se odvojio od Keneja, od sinova Ovava tasta Mojsijeva, i bješe razapeo svoj šator kod hrastova Zanajimskih, a to je kod Kedes. **12** I javiše Sisari da je izašao Varak sin Avinejemov na goru Tavor. **13** I Sisara skupi sva kola svoja, devet stotina kola gvozdenijeh, i sav narod koji bijaše s njim od Aroseta neznabožaèkoga do potoka Kisona. **14** Tada reèe Devora Varaku: ustani, jer je ovo dan, u koji ti dade Gospod Sisaru u ruke. Ne ide li Gospod pred tobom? I Varak siðe s gore Tavora, i deset tisuæa ljudi za njim. **15** I Gospod smete Sisaru i sva kola njegova i svu vojsku oštrim maëem pred Varakom; i Sisara siðe s kola svojih i pobježe pješice. **16** A Varak potjera kola i vojsku do Aroseta neznabožaèkoga; i pade sva vojska Sisarina od oštrogma maëa, ne osta nijedan. **17** A Sisara uteèe pješice do šatora Jailje žene Evera Kenejinu; jer bijaše mir među Javinom carem Asorskim i domom Evera Kenejina. **18** I izide Jailja na susret Sisari, i reèe mu: skloni se, gospodaru, skloni se kod mene; ne boj se. I on se skloni kod nje u šator, i ona ga pokri pokrivaèem. **19** A on joj reèe: daj mi malo vode da se napijem, jer sam žedan. A ona otvorí mijeh mljeka i napoji ga, pa ga pokri. **20** A on joj reèe: stoj na vratima od šatora, i ako ko doðe i zapita te i reèe: ima li tu ko? reci: nema. **21** Tada Jailja žena Everova uze kolac od šatora, i uze malj u ruku, i pristupi k njemu polako, i satjera mu kolac kroz slijepo oèi, te proðe u zemlju, kad spavaše

tvrdi umoran, i umrije. **22** I gle, Varak tjeraše Sisaru, i Jailja mu izide na susret, i reèe mu: hodi da ti pokažem èovjeka kojega tražiš. I uðe k njoj, i gle, Sisara ležaše mrtav, i kolac mu u slijepijem oèima. **23** Tako pokori Bog u onaj dan Javina cara Hananskoga pred sinovima Izrailjevijem. **24** I ruka sinova Izrailjevih bivaše sve teža Javinu caru Hananskom, dokle ne istrijebiše Javina cara Hananskoga.

5 I u taj dan pjeva Devora i Varak sin Avinejemov govoreæi: **2** Blagosiljajte Gospoda što uèini osvetu u Izraelju i što narod dragovoljno prista. **3** Èujte carevi, slušajte knezovi; ja, ja æu Gospodu pjevati, popijevaæu Gospodu Bogu Izrailjevu. **4** Gospode! kad si slazio sa Sira, kad si išao iz polja Edomskoga, zemlja se tresijaše, i nebesa kapahu, oblaci kapahu vodom. **5** Brda se rastapahu pred Gospodom; taj Sinaj pred Gospodom Bogom Izrailjevijem. **6** Za vremena Samegara sina Anatova, za vremena Jailjina nesta putova, i koji iðahu stazama, iðahu krivijem putovima. **7** Nesta sela u Izraelju, nesta ih, dokle ne nastah ja, Devora, dokle ne nastah majka Izraelju. **8** On izabra nove bogove, tada rat bijaše na vratima; viðaše li se štit ili kopije među èetrdeset tisuæa u Izraelju? **9** Srce se moje privilo k upraviteljima Izrailjevijem, koji dragovoljno pristaše između naroda. Blagosiljajte Gospoda. **10** Koji jašete na bijelijem magaricama, koji sjedite u sudu i koji hodite po putovima, pripovijedajte. **11** Prestala je praska strelijaèka na mjestima gdje se voda crpe; ondje neka pripovijedaju pravdu Gospodnju, pravdu k selima njegovijem u Izraelju; tada æe narod Gospodnji slaziti na vrata. **12** Ustani, ustani, Devoro; ustani, ustani, zapjevaj pjesmu; ustani, Varaèe, vodi u ropstvo roblje svoje, sine Avinejemov. **13** Sada æe potlaèeni obladati silnima iz naroda; Gospod mi dade da vladam silnima. **14** Iz Jefrema izide korijen njihov na Amalike; za tobom bješe Venijamin s narodom tvojim; od Mahira izidoše koji postavljaju zakone, a od Zavulona pisari. **15** I knezovi Isaharovi biše s Devorom, Isahar kao i Varak bi poslan u dolinu s ljudima koje voðaše. U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli. **16** Što si sjedio među torovima slušajuæi kako bleje stada? U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli. **17** Galad osta s onu stranu Jordana; a Dan što se zabavi kod laða? Asir zašto sjede na brijezu morskog i u krševima svojim osta? **18** Zavulon je narod koji dade dušu svoju na smrt, tako i Neftalim, na visokom polju. **19** Doðoše carevi, biše se; biše se carevi Hananski u Tanahu na vodi Megidskoj; ali ni mrve srebra ne dobiše. **20** S neba se vojeva, zvijezde s mjestima svojih vojevaše na Sisaru. **21** Potok Kison odnese ih, potok Kadimin, potok Kison; pogazila si, dušo moja, snažno. **22** Tada izotpadaše konjima kopita od

tjeranja junaka njihovijeh. 23 Proklinjite Miroz, reèe anđeo Gospodnji, proklinjite stanovnike njegove; jer ne doðoše u pomoæ Gospodu, u pomoæ Gospodu s junacima. 24 Da je blagoslovena mimo žene Jailja žena Evera Kenejinu; mimo žene u šatorima da je blagoslovena. 25 Zaiska vode, mljeka mu dade, u gospodskoj zdjeli doneše mu povlaku. 26 Lijevom rukom maši se za kolac a desnom za malj kovaèki, i udari Sisaru, razmrksa mu glavu; probode i probi mu slijepo oèi. 27 Među noge njezine savi se, pade, leža; među noge njezine savi se, pade; gdje se savi, ondje pade mrtav. 28 S prozora gledaše majka Sisarina, i kroz rešetku vikaše: što se tako dugo ne vraæaju kola njegova? što se tako polako mièu toèkovi kola njegovijeh? 29 Najmudrije između dvorkinja njezinijeh odgovarahu joj, a i sama odgovaraše sebi: 30 Nijesu li našli? ne dijeli li pljen? po jednu djevojku, po dvije djevojke na svakoga. Pljen šaren Sisari, pljen šaren, vezen; šaren, vezen s obje strane, oko vrata onima koji zaplijenile. 31 Tako da izginu svi neprijatelji tvoji, Gospode; a koji te ljube da budu kao sunce kad izlazi u sili svojoj. I zemlja bi mirna èetrdeset godina.

6 A sinovi Izrailjevi èiniše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Madijanima za sedam godina. 2 I osili ruka Madijanska nad Izrailjem, te od straha Madijanskog naèiniše sebi sinovi Izrailjevi jame koje su po gorama, i peæine i ograde. 3 I kad bi Izraeljci posijali, dolažahu Madijani i Amalici i istoèni narod, dolažahu na njih. 4 I stavši u oko protiv njih, potirahu rod zemaljski dori do Gaze, i ne ostavljaju hrane u Izrailju, ni ovce ni vola ni magarca. 5 Jer se podizahu sa stadima svojim i sa šatorima svojim, i dolažahu kao skakavci, tako mnogo, i ne bješe broja njima ni kamilama njihovijem, i dolazeæi u zemlju pustošahu je. 6 Tada osiromaši Izrajl veoma od Madijana, i povikaše ka Gospodu sinovi Izrailjevi. 7 A kad povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu od Madijana, 8 Gospod posla proroka k sinovima Izrailjevijem, a on im reèe: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja sam vas izveo iz Misira, i izveo sam vas iz doma ropskoga, 9 I izbavio sam vas iz ruke Misirske i iz ruke svijeh onijeh koji vas muèahu; i odagnao sam ih ispred vas, i dao sam vama zemlju njihovu. 10 Pak vam rekoh: ja sam Gospod Bog vaš, na bojte se bogova Amoreja u kojih zemlji živite. Ali ne poslušaste glasa mojega. 11 Potom doðe anđeo Gospodnji i sjede pod hrastom u Ofri koji bijaše Joasa Avijezerita; a sin njegov Gedeon vrsijaše pšenicu na gumnu, da bi pobjegao s njom od Madijana. 12 I javi mu se anđeo Gospodnji, i reèe mu: Gospod je s tobom, hrabri junaèe! 13 A Gedeon mu reèe: o gospodaru moj! kad je Gospod s nama, zašto nas

snaðe sve ovo? i gdje su sva èudesa njegova, koja nam pripovijedaše oci naši govoreæi: nije li nas Gospod izveo iz Misira? a sada nas je ostavio Gospod i predao u ruke Madijanima. 14 A Gospod ga pogleda i reèe mu: idi u toj sili svojoj, i izbaviæe Izrailja iz ruku Madijanskih. Ne poslah li te? 15 A on mu reèe: o Gospode, èim æeu izbaviti Izrailja? eto, rod je moj najsrodañiji u plemenu Manasijinu, a ja sam najmanji u domu oca svojega. 16 Tada mu reèe Gospod: ja æeu biti s tobom, te æeš pobiti Madijance kao jednoga. 17 A Gedeon mu reèe: ako sam našao milost pred tobom, daj mi znak da ti govorиш sa mnom. 18 Nemoj otiaèi odavde dokle se ja ne vratim k tebi i donesem dar svoj i stavim preda te. A on reèe: èekaæu dokle se vratiš. 19 Tada otide Gedeon, i zgotovi jare i od efe brašna hljebove prijesne, i metnu meso u kotaricu a juhu u lonac, i doneše mu pod hrast, i postavi. 20 A anđeo Božji reèe mu: uzmi to meso i te hljebove prijesne, i metni na onu stijenu, a juhu prolji. I on uèini tako. 21 Tada anđeo Gospodnji pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci i dotaèe se mesa i hljebova prijesnjeh; i podiže se organj sa stijene i spali meso i hljebove prijesne. I anđeo Gospodnji otide ispred oèiju njegovih. 22 A Gedeon vidjeæi da bješe anđeo Gospodnji, reèe: ah Gospode Bože! zato li vidjeh anđela Gospodnjega licem k licu? 23 A Gospod mu reèe: budi miran, ne boj se, neæeš umrijeti. 24 I Gedeon naèini ondje oltar Gospodu, i nazva ga mir Gospodnji. Stoji i danas u Ofri Avijezeritskoj. 25 I istu noæ reèe mu Gospod: uzmi junca, koji je oca tvojega, junca drugoga od sedam godina; i raskopaj oltar Valov koji ima otac tvoj, i isijeci lug koji je kod njega. 26 I naèini oltar Gospodu Bogu svojemu navrh ove stijene, na zgodnu mjestu; pa onda uzmi drugoga junca, i prinesi žrtvu paljenicu na drvima onoga luga koji isijeèe. 27 Tada uze Gedeon deset ljudi između sluga svojih, i uèini kako mu zapovjedi Gospod; ali se bojaše doma oca svojega i mještana, te ne uèini danju nego uèini noæu. 28 A kad ujutru ustaše mještani, a to raskopan oltar Valov i lug kod njega isijeèen; a junac drugi prinesen na žrtvu paljenicu na oltaru naèinenom. 29 I rekoše jedan drugomu: ko to uèini? I traživši i raspitavši rekoše: Gedeon sin Joasov uèini to. 30 Pa rekoše mještani Joasu: izvedi sina svojega da se pogubi, što raskopa oltar Valov i što isijeèe lug kod njega. 31 A Joas reèe svjema koji stajahu oko njega: vi li hoæete da branite Vala? vi li hoæete da ga izbavite? ko ga brani, poginuæe jutros. Ako je bog, neka sam raspravi s njim što mu je raskopao oltar. 32 I prozva ga onoga dana Jeroval govoreæi: neka raspravi s njim Val što mu raskopa oltar. 33 A svi Madijani i Amalici i istoèni narod bijahu se skupili i prešavši preko Jordana bijahu stali u oko u dolini Jezraelu,

34 A duh Gospodnji naoruža Gedeona, i on zatrubi u trubu, i skupi oko sebe porodicu Avijezerovu. 35 I posla glasnike po svemu plemenu Manasijinu, i skupiše se oko njega; posla glasnike i u pleme Asirovo i Zavulonovo i Neftalimovo, te i oni izidoše pred njih. 36 Tada reče Gedeon Bogu: ako æeš ti izbaviti mojom rukom Izrailja, kao što si rekao, 37 Evo, ja æu metnuti runo na gumnu: ako rosa bude samo na runu a po svoj zemlji suho, onda æu znati da æeš mojom rukom izbaviti Izrailja, kao što si rekao. 38 I bi tako; jer kad usta sjutradan, iscijedi runo, i isteće rose iz runa puna zdjela. 39 Opet reče Gedeon Bogu: nemoj se gnjeviti na me, da progovorim još jednom; da obidem runom još jednom, neka bude samo runo suho, a po svoj zemlji neka bude rosa. 40 I Bog uèini tako onu noæ; i bi samo runo suho a po svoj zemlji bi rosa.

7 I urani Jeroval, to je Gedeon, i sav narod što bijaše s njim, i stadoše u oko kod izvora Aroda; a vojska Madijanska bješe mu sa sjevera kraj gore Moreha u dolini. 2 A Gospod reče Gedeonu: mnogo je naroda s tobom, zato im neæu dati Madijana u ruke, da se ne bi hvalio Izrailj suprot meni govoreæi: moja me ruka izbavi. 3 Nego sada oglasi da èuje narod i reci: ko se boji i koga je strah, neka se vratи i nek ide odmah ka gori Galadu. I vratи se iz naroda dvadeset i dvije tisuæe; a deset tisuæa osta. 4 Opet reče Gospod Gedeonu: još je mnogo naroda; svedi ih na vodu, i ondje æu ti ih prebrati; za kojega ti god reèem: taj neka ide s tobom, neka ide s tobom; a za koga ti god reèem: taj neka ne ide s tobom, neka ne ide. 5 I svede narod na vodu; a Gospod reče Gedeonu: koji stane lapati jezikom vodu, kao što lapæe pas, metni ga na stranu; tako i svakoga koji klekne na koljena da pije. 6 I onih koji laptaše, rukom svojom k ustima prinesavši vodu, bjèše tri stotine ljudi; a sav ostali narod kleèe na koljena svoja da piju vode. 7 Tada reče Gospod Gedeonu: s tijeh trista ljudi koji laptaše vodu izbavieva vas i predaæu ti u ruke Madijane; neka dakle odlazi sav ovaj narod svaki na svoje mjesto. 8 I narod uze brašnenice i trube; i Gedeon otpusti sve ljude Izrailjce da idu svaki u svoj šator, a onih trista ljudi zadrža. A oko Madijanski bijaše niže njega u dolini. 9 I onu noæ reče mu Gospod: ustani, siði u oko, jer ti ga dадоh u ruke. 10 Ako li se bojiš sam siæi, siði uoko sa Furom momkom svojim, 11 I èuæeš šta govore, pa æe ti osiliti ruke i udariæeš na oko. I siðe on i Fura momak njegov do kraja vojske koja bijaše u okolu. 12 A Madijani i Amalici i sav narod istoèeni ležahu po dolini kao skakavci, tako ih bješe mnogo; i kamila ma njihovjem ne bješe broja; bješe ih mnogo kao pijeska po brijezu morskom. 13 I kad

dođe Gedeon, a to jedan pripovijedaše drugu svojemu san, i govoraše: gle, usnih, a to peèen hljeb jeèmen kotrljaše se k okolu Madijanskom i dođe do šatora i stade udarati o njih, te padahu, i ispremeta ih, i popadaše šatori. 14 A drug mu odgovori i reèe: to nije drugo nego maè Gedeona sina Joasova èovjeka Izrailjca; predao mu je u ruke Bog Madijane i sav ovaj oko. 15 I kad Gedeon èu kako onaj pripovjedi san i kako ga ovaj istumaèi, pokloni se i vrati se uoko Izrailjski i reèe: ustajte, jer vam dade Gospod u ruke oko Madijanski. 16 Potom razdjeli trista ljudi u tri èete, i dade svakome po trubu u ruku i po prazan žban i po luè u žban. 17 I reèe im: na mene gledajte, pa tako èinite; gle, je æu doæi na kraj okola, pa šta ja ušènim, to èinite. 18 Kad ja zatrubim u trubu i svi koji budu sa mnom, tada i vi zatrubite u trube oko svega okola, i vièite: maè Gospodnji i Gedeonov. 19 I dođe Gedeon i sto ljudi što bijahu s njim na kraj okola, u poèetak srednje straže, istom bijahu promjenili stražu; a oni zatrubiše u trube i polupaše žbanove koje imahu u rukama. 20 Tako tri èete zatrubiše u trube i polupaše žbanove, i držahu u lijevoj ruci luèeve a u desnoj trube trubeæi, i povikaše: maè Gospodnji i Gedeonov. 21 I stadoše svaki na svom mjestu oko vojske; a sva se vojska smeti i stadoše vikati i bježati. 22 A kad zatrubiše u trube onih tri stotine, Gospod obrati maè svakome na druga njegova po svemu okolu, te pobježe vojska do Vet-Asete, u Zererat, do obale Avel-meolske kod Tavata. 23 A Izrailjci iz plemena Neftalimova i Asirova i iz svega plemena Manasijina stekoše se i goniše Madijane. 24 I Gedeon posla glasnike po svoj gori Jefremovoj govoreæi: siðite pred Madijane i uhvatite im vode do Vetvare duž Jordana. I stekoše se svi ljudi iz plemena Jefremova i uhvatise vode do Vetvare duž Jordana. 25 I uhvatise dva kneza Madijanska, Oriva i Ziva, i ubiše Oriva na stijeni Orivovoju, a Ziva ubiše kod tjeska Zivova; i goniše Madijane, i donesoše glavu Orivovu i Zivotu ka Gedeonu preko Jordana.

8 A ljudi od plemena Jefremova rekoše mu: šta nam to uèini te nas ne pozva kad poðe u boj na Madijane? I vikahu na nj žestoko. 2 A on im reèe: pa šta sam uèinio tako kao vi? nije li pabiréenje Jefremovo bolje nego berba Avijezerova? 3 Vama je u ruke dao Gospod knezove Madijanske, Oriva i Ziva; pa šta ja mogoh uèiniti tako kao vi? Tada se utiša duh njihov prema njemu kad tako govori. 4 A kad Gedeon dođe na Jordan, prijeðe preko njega s trista ljudi koji bjeju s njim, a bjeju umorni goneæi. 5 Pa reèe ljudima Sokoæanima: dajte nekoliko hljebova narodu koji ide za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zeveja i Salmana careve Madijanske.

6 A glavari Sokotski rekoše mu: je li pesnica Zevejeva i Salanova veæ u tvojoj ruci da damo hljeba tvojoj vojsci? 7 A Gedeon im reèe: kad mi Bog preda Zeveja i Salmana u ruku, tada æeu pomlatiti tjelesa vaša trnjem iz ove pustinje i draèom. 8 I otide odande u Fanuil, i reèe Fanuiljanima isto onako, a oni mu odgovoriše kao što odgovoriše ljudi u Sokotu. 9 Zato i ljudima Fanuiljanima reèe: kad se vratim zdravo, razvaliæu tu kulu. 10 A Zevej i Salman bijahu u Karkoru, i vojska njihova s njima, oko petnaest tisuæa, što ih god osta od sve vojske istoèene; a pobijenijeh bijaše sto i dvadeset tisuæa ljudi koji mahahu maèem. 11 I otide Gedeon preko onijeh što žive pod šatorima, s istoka Novi i Jogveji, i udari na vojsku kad vojska stajaše bezbrižna. 12 A Zevej i Salman pobjegoše, a on ih potjera, i uhvati dva cara Madijanska, Zeveja i Salmana, i raspudi svu vojsku. 13 I vrati se Gedeon sin Joasov iz boja prije sunèanoga roðaja. 14 I uhvati momka iz Sokota, i ispitiva ga; a on mu popisa knezove Sokotske i starješine, sedamdeset i sedam ljudi. 15 Pa kad doðe k Sokoeanima, reèe: evo Zeveja i Salmana, za koje mi se rugaste govoreæi: je li pesnica Zevejeva i Salanova veæ u tvojoj ruci, da damo hljeba umornijem ljudima tvojim? 16 I uzevši starješine onoga mesta i trnja iz pustinje i draèe dade na njima ugled Sokoeanima. 17 I kulu Fanuilsku razvali i pobi ljudi tamоšnje. 18 Potom reèe Zeveju i Salmanu: kaki bjehu ljudi koje pobiste na Tavoru? A oni rekoše: takи kao ti; svaki bješe na oèima kao carski sin. 19 A on reèe: to bjehu moja braæea, sinovi moje matere. Tako Gospod bio živ! da ste ih ostavili u životu, ne bih vas pogubio. 20 Tada reèe Jeteru prvencu svojemu: ustani, pogubi ih. Ali dijete ne izvuèe maèea svojega, jer se bojaše, jer bješe još dijete. 21 Tada reèe Zevej i Salman: ustani ti, uloži na nas; jer kakav je èovjek onaka mu je i snaga. I ustavši Gedeon pogubi Zeveja i Salmana, i uze mjeseèiæe koji bijahu o vratovima kamila njihovih. 22 Potom rekoše Izrailjci Gedeonu: budi nam gospodar ti i sin tvoj i sin sina tvojega, jer si nas izbavio iz ruke Madijanske. 23 A Gedeon im reèe: neæeu vam ja biti gospodar, niti æe vam sin moj biti gospodar; Gospod æe vam biti Gospodar. 24 Još im reèe Gedeon: jedno æeu iskati od vas: da mi date svaki grivnu od plijena svojega. A grivne imahu zlatne, jer bjehu Ismailjci. 25 I odgovoriše: daæemo drage volje. I razastrvši haljinu bacaše na nju grivne, svaki od plijena svojega. 26 I bješe na mjeru zlatnijeh grivana što iziska tisuæa i sedam stotina sikala zlata, osim mjeseèiæa i lanèiæa i haljina skerletnijeh, što nošahu carevi Madijanski, i osim litarova, što bijahu oko vrata kamila njihovih. 27 I Gedeon naèini od toga opleæak, i ostavi ga u svojem gradu Ofri; i ondje sav Izrailj stade èiniti

preljubu za njim, i bi Gedeonu i domu njegovu zamka. 28 Tako biše pokoreni Madijani pred sinovima Izrailjevijem, i više ne digoše glave. I zemlja bi mirna èetrdeset godina za vijeka Gedeonova. 29 I otišav Jeroval sin Joasov osta u svojoj kuæi. 30 A imaše Gedeon sedamdeset sinova, koji izidoše od bedara njegovih, jer imaše mnogo žena. 31 A inoèa njegova, koja bijaše u Sihemu, i ona mu rodi sina, i nadje mu ime Avimeleh. 32 Potom umrije Gedeon sin Joasov u dobroj starosti, i bi pogreben u grobu Joasa oca svojega Avijezerita u Ofri. 33 A kad umrije Gedeon, opet sinovi Izrailjevi èiniše preljubu za Valima, i postaviše sebi Val-Verita za boga. 34 I ne sjeæaše se sinovi Izrailjevi Gospoda Boga svojega, koji ih je izbavio iz ruku svih neprijatelja njihovih unaokolo, 35 I ne ueiniše milosti domu Jerovala Gedeona prema svemu dobru što je on ueinio Izrailju.

9 I Avimeleh sin Jerovalov otide u Sihem k braæi matere svoje i reèe njima i svemu rodu otaèkoga doma matere svoje govoreæi: 2 Kažite svijem Sihemljanim: šta vam je bolje, da su vam gospodari sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerovalovi, ili da vam je gospodar jedan èovjek? I opominjite se da sam ja kost vaša i tijelo vaše. 3 Tada rekoše braæa matere njegove za nj svijem Sihemljanim sve te rijeæi, i srce njihovo privi se k Avimelehu, jer rekoše: naš je brat. 4 I dadoše mu sedamdeset sikala srebra iz doma Val-Veritova, za koje najmi Avimeleh ljudi praznova i skitnica, te iðahu za njim. 5 I doðe u kuæu oca svojega u Ofru, i pobi braæu svoju, sinove Jerovalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu; ali osta Jotam najmlaði sin Jerovalov, jer se sakri. 6 Tada se skupiše svi Sihemljani i sav dom Milov, i otidoše i postaviše Avimeleha carem kod hrasta koji stoji u Sihemu. 7 A kad to javiše Jotamu, otide i stade navrh gore Garizina, i podigavši glas svoj povika i reèe im: èujte me, Sihemljani, tako vas Bog èuo! 8 Išla drveta da pomažu sebi cara, pa rekoše maslini: budi nam car. 9 A maslina im reèe: zar ja da ostavim pretilinu svoju, kojom se èast èini Bogu i ljudima, pa da idem da tumaram za druga drveta? 10 Potom rekoše drveta smokvi: hodi ti, budi nam car. 11 A smokva im reèe: zar ja da ostavim slast svoju i krasni rod svoj, pa da idem da tumaram za druga drveta? 12 Tada rekoše drveta vinovoj lozi: hodi ti, budi nam car. 13 A loza im reèe: zar ja da ostavim vino svoje, koje veseli Boga i ljudi, pa da idem da tumaram za druga drveta? 14 Tada sva drveta rekoše trnu: hodi ti, budi nam car. 15 A trn odgovori drvetima: ako doista hoæete mene da pomažete sebi za cara, hodite sklonite se u hlad moj; ako li neæete, neka izide organj iz trna i spali kedre Livanske. 16 Tako sada, jeste li pravo i pošteno radili

postavivši Avimeleha carem? i jeste li dobro uèinili Jerovalu i domu njegovu? i jeste li mu uèinili kako vas je zadužio? 17 Jer je otac moj vojevao za vas i nije mario za život svoj, i izbavio vas je iz ruku Madijanskih. 18 A vi danas ustaste na dom oca mojega, i pobiste sinove njegove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu, i postaviste carem Avimeleha, sina sluškinje njegove, nad Sihemljanimu zato što je brat vaš. 19 Ako ste pravo i pošteno radili danas prema Jerovalu i njegovu domu, veselite se s Avimeleha i on neka se veseli s vas. 20 Ako li nijeste, neka izide oganj od Avimeleha i spali Sihemljane i dom Milov, i neka izide oganj od Sihemljana i od doma Milova i spali Avimeleha. 21 Tada pobježe Jotam, i pobjegav dođe u Vir, i ondje osta bojeæi se Avimeleha brata svojega. 22 I vlada Avimeleh Izrailjem tri godine. 23 Ali Bog pusti zlu volju među Avimeleha i među Sihemljane; i Sihemljani iznevjeriše Avimeleha, 24 Da bi se osvetila nepravda uèinjena na sedamdeset sinova Jerovalovih, i krv njihova da bi došla na Avimeleha brata njihova, koji ih ubi, i na Sihemljane, koji ukrijepiše ruku njegovu da ubije braæu svoju. 25 I Sihemljani pometaše mu zasjede po vrhovima gorskim, pa pljenjahu sve koji prolazahu mimo njih onijem putem. I bi javljeno Avimelehu. 26 Potom dođe Gal sin Evedov sa svojom braæom, i uljezoše u Sihem, i Sihemljani se pouzdaše u nj. 27 I izašavši u polje braše vinograde svoje i gaziše grožđe, i veseliše se; i uðoše u kuæu boga svojega, i jedoše i piše, i psovaše Avimeleha. 28 I Gal sin Evedov reèe: ko je Avimeleh i šta je Sihem, da mu služimo? Nije li sin Jerovalov? a Zevul nije li njegov pristav? Služite sinovima Emora oca Sihemova. A što bismo služili tomu? 29 O kad bi taj narod bio pod mojom rukom, da smetnem Avimeleha! I reèe Avimelehu: prikupi vojsku svoju, i izidi. 30 A kad èu Zevul, upravitelj gradski, rijeèi Gala sina Evedova, razgnjevi se vrlo. 31 I posla tajno poslanike k Avimelehu i poruèi mu: evo Gal sin Evedov i braæa mu doðoše u Sihem, i evo pobuniše grad na te. 32 Nego ustani noæu ti i narod što je s tobom, i zasjedi u polju. 33 A ujutru kad sunce ograne, digni se i udari na grad; i evo on i narod koji je s njim izzae æe pred te, pa uèini s njim što ti može ruka. 34 I Avimeleh usta noæu i sav narod što bješe s njim; i zasjedoše Sihemu u èetiri èete. 35 A Gal sin Evedov izide i stade pred vratima gradskim; a Avimeleh i narod što bješe s njim izide iz zasjede. 36 A Gal vidjev narod reèe Zevulu: eno narod slazi svrh gore. A Zevul mu odgovori: od sjena gorskoga èine ti se ljudi. 37 Opet progovori Gal i reèe: eno narod slazi s visa, i èeta jedna ide putem k šumi Meonenimskoj. 38 A Zevul mu reèe: gdje su ti sada usta, kojima si govorio: ko je Avimeleh da mu služimo? Nije li to

onaj narod koji si prezirao? Izidi sada, i bij se s njim. 39 I izide Gal pred Sihemljanimu, i pobi se s Avimelehom. 40 Ali Avimeleh ga potjera, i on pobježe od njega; i padaše mnogi pobijeni do samijeh vrata gradskih. 41 I Avimeleh osta u Arumi; a Zevul istjera Gala i braæu njegovu, te ne mogahu sjedeti u Sihemu. 42 A sjutradan izide narod u polje, i bi javljeno Avimelehu. 43 A on uze narod svoj i razdijeli ga u tri èete, i namjesti ih u zasjedu u polju; i kad vidje gdje narod izlazi iz grada, skoèi na njih i pobi ih. 44 Jer Avimeleh i èeta koja bijaše s njim udariše i stadoše kod vrata gradskih; a druge dvije èete udariše na sve one koji bijahu u polju, i pobiše ih. 45 I Avimeleh bijaše grad vas onaj dan, i uze ga, i pobi narod koji bješe u njemu, i raskopa grad, i posija so po njemu. 46 A kad to èuše koji bijahu u kuli Sihemskoj, uðoše u kulu kuæe boga Verita. 47 I bi javljeno Avimelehu da su se ondje skupili svi koji bijahu u kuli Sihemskoj. 48 Tada Avimeleh izide na goru Salmon, on i sav narod što bješe s njim; i uzev Avimeleh sjekiru u ruku otsjeèe granu od drveta i podiže je i metnu je na rame, i reèe narodu koji bijaše s njim: što vidjeste da sam ja uèinio, brzo èinite kao ja. 49 I svaki iz naroda otsjeèe sebi granu, i poðoše za Avimelehom i pometaše grane oko kule, i zapališe njima grad; i izgiboše svi koji bijahu u kuli Sihemskoj, oko tisuæu ljudi i žena. 50 Potom otide Avimeleh na Teves, i stade u oko kod Tevesa, i uze ga. 51 A bijaše tvrda kula usred grada, i u nju pobjegoše svi ljudi i žene i svi graðani, i zatvorivši se popeše se na krov od kule. 52 A Avimeleh dođe do kule i udari na nju, i dođe do vrata od kule da je zapali ognjem. 53 Ali jedna žena baci komad žrvnja na glavu Avimelehu i razbi mu glavu. 54 A on brže viknu momka koji mu nošaše oružje, i reèe mu: izvadi maè svoj i ubij me, da ne reku za me: žena ga je ubila. I probode ga sluga njegov, te umrije. 55 A kad vidje Izrailci gdje pogibe Avimeleh, otidoše svaki u svoje mjesto. 56 Tako plati Bog Avimelehu za zlo koje je uèinio ocu svojemu ubivši sedamdeset braæe svoje. 57 I sve zlo ljudi Sihemljana povrati Bog na njihove glave, i steèe im se kletva Jotama sina Jerovalova.

10 A poslije Avimeleha usta da izbavi Izrailja Tola sin Fuve sina Dodova, èovjek plemena Isaharova, koji sjedaše u Samiru u gori Jefremovoj. 2 I bi sudija Izrailju dvadeset i tri godine, pa umrije i bi pogreben u Samiru. 3 Poslije njega usta Jair od plemena Galadova, i bi sudija Izrailju dvadeset i dvije godine; 4 I imaše trideset sinova, koji jahahu na tridesetoro magaradi, i imahu trideset gradova, koji se zovu sela Jairova do danas i jesu u zemlji Galadovoj. 5 I umrije Jair, i bi pogreben u Kamonu. 6 A sinovi Izrailjevi opet èiniše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima i

Astarotama, i bogovima Sirskim, i bogovima Sidonskim, i bogovima Moavskim, i bogovima sinova Amonovijeh i bogovima Filistejskim; i ostaviše Gospoda i ne služiše mu. **7** Zato se razgnjevi Gospod na Izrailja, te ih dade u ruke Filistejima i u ruke sinovima Amonovijem. **8** A oni gaziše i satiraše sinove Izrailjeve od one godine osamnaest godina, sve sinove Izrailjeve koji bijahu s onu stranu Jordana, u zemlji Amorejskoj, koja je u Galadu. **9** I prijeđoše sinovi Amonovi preko Jordana da se biju i s Judom i s Venijaminom i s domom Jefremovijem; i bi Izrailj u velikoj nevolji. **10** Tada vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu govoreći: sagriješismo ti što ostavismo Boga svojega i služimo Valima. **11** A Gospod reče sinovima Izrailjevijem: od Misiraca i od Amoreja i od sinova Amonovijeh i od Filisteja, **12** I od Sidonjana i od Amalika i od Maonaca, koji vas mučiše, nijesam li vas izbavljao kad vapijaste k meni? **13** Ali vi ostaviste mene i služiste drugim bogovima; zato vas više neće izbavljati. **14** Idite i vičete one bogove koje ste izabrali, neka vas oni izbave u nevolji vašoj. **15** A sinovi Izrailjevi rekao Gospodu: sagriješismo; eini s nama što ti je drago, samo nas sada izbavi. **16** I pobacaše između sebe bogove tuže, i stadoše služiti Gospodu; i sažali mu se radi muke sinova Izrailjevih. **17** A sinovi Amonovi skupiše se i stadoše u oko u Galadu; skupiše se i sinovi Izrailjevi i stadoše u oko u Mispi. **18** A narod i knezovi Galadski rekao jedan drugomu: ko æe poèeti boj sa sinovima Amonovijem? on neka bude poglavar svjema koji žive u Galadu.

11 A Jeftaj od Galada bijaše hrabar junak, ali sin jedne kurve, s kojom Galad rodi Jeftaja. **2** Ali Galadu i žena njegova rodi sinova, pa kad dorastoše sinovi te žene, otjeraše Jeftaja rekavši mu: neæeš imati našljedstva u domu oca našega, jer si sin druge žene. **3** Zato pobježe Jeftaj od braće svoje, i nastani se u zemlji Tovu; i stekoše se k njemu ljudi praznovi, i iðahu s njim. **4** A poslije nekoga vremena zavojišiše sinovi Amonovi na Izrailja; **5** I kad zavojišiše sinovi Amonovi na Izrailja, otidoše starješine Galadske da dovedu Jeftaja iz zemlje Tova. **6** I rekao Jeftaju: hodi i budi nam vojvoda, da vojujemo sa sinovima Amonovijem. **7** A Jeftaj reče starješinama Galadskim: ne mrzite li vi na me, i ne istjeraste li me iz doma oca mojega? Što ste dakle došli k meni sada kad ste u nevolji? **8** A starješine Galadske rekao Jeftaju: zato smo sada došli opet k tebi da poðeš s nama i da vojuješ sa sinovima Amonovijem i da nam budeš poglavar svjema koji živimo u Galadu. **9** A Jeftaj reče starješinama Galadskim: kad hoæete da me odvedete natrag da vojujem sa sinovima Amonovijem, ako mi ih da Gospod,

hoæeu li vam biti poglavar? **10** A starješine Galadske rekoše Jeftaju: Gospod neka bude svjedok među nama, ako ne uèinimo kako si kazao. **11** Tada otide Jeftaj sa starješinama Galadskim, i narod ga postavi poglavarem i vojvodom nad sobom; i Jeftaj izgovori pred Gospodom u Mispi sve rijeèi koje bješe rekao. **12** Potom posla Jeftaj poslanike k caru sinova Amonovijeh, i poruèi: šta imaš ti sa mnom, te si došao k meni da ratuješ po mojoj zemlji? **13** A car sinova Amonovijeh reče poslanicima Jeftajevim: što je uzeo Izrailj moju zemlju kad doðe iz Misira, od Arnona do Javoka i do Jordana; sada dakle vrati mi je s mirom. **14** Ali Jeftaj posla opet poslanike k caru sinova Amonovijeh, **15** I poruèi mu: ovako veli Jeftaj: nije uzeo Izrailj zemlje Moavske ni zemlje sinova Amonovijeh. **16** Nego izašavši iz Misira prijeđe Izrailj preko pustinje do Crvenoga Mora i doðe do Kadisa. **17** I posla Izrailj poslanike k caru Edomskomu i reče: pusti da proðem kroz tvoju zemlju. Ali ne posluša car Edomski. Posla takođe k caru Moavskomu; ali ni on ne htje. I tako staja Izrailj u Kadisu. **18** Potom iduæi preko pustinje obide zemlju Edomsku i zemlju Moavsku, i došavši s istoka zemlji Moavskoj stade uoko s onu stranu Arnona; ali ne prijeđoše preko međe Moavske, jer Arnon bješe međa Moavska. **19** Nego posla Izrailj poslanike k Sionu caru Amorejskomu, caru Esevonskomu, i reče mu Izrailj: dopusti nam da proðemo kroz tvoju zemlju do svojega mjesta. **20** Ali Sion ne vjerova Izrailju da ga pusti da prijeđe preko međe njegove, nego Sion skupi sav svoj narod i stadoše uoko u Jasi, i pobi se s Izrailjem. **21** A Gospod Bog Izrailjev predade Siona i sav narod njegov u ruke sinovima Izrailjevijem, te ih pobiše; i zadobi Izrailj svu zemlju Amoreja, koji življahu u onoj zemlji. **22** Zadobiše svu zemlju Amorejsku od Arnona do Javoka, i od pustinje do Jordana. **23** Tako je dakle Gospod Bog Izrailjev otjerao Amoreje ispred naroda svojega Izraelja, pa ti li hoæeš da je zemlja njihova tvoja? **24** Nije li tvoje ono što ti da da je tvoje Hemos bog tvoj? tako koga god Gospod Bog naš otjera ispred nas, onoga je zemlja naša. **25** Ili si ti po èem bolji od Valaka sina Seforova cara Moavskoga? Je li se on kad svaðao s Izraeljem? Je li kad vojevao s nama? **26** Izrailj živi u Esevoni i u selima njegovijem i u Aroiru i selima njegovijem i po svijem gradovima duž Arnona tri stotine godina; zašto ne oteste za toliko vremena? **27** I tako nijesam ja tebi skrивio, nego ti meni einiš zlo ratujuæi na me. Gospod sudija nek sudi danas između sinova Izrailjevih i sinova Amonovijeh. **28** Ali car sinova Amonovijeh ne posluša rijeèi koje mu poruèi Jeftaj. **29** I siðe na Jeftaja duh Gospodnj, te proðe kroz Galad i kroz Manasiju, proðe i Mispu Galadsku, i od Mispe Galadske doðe do sinova Amonovijeh. **30** I zavjetova

Jeftaj zavjet Gospodu i reèe: ako mi daš sinove Amonove u ruke, **31** Što god izide na vrata iz kuæe moje na susret meni, kad se vratim zdrav od sinova Amonovijeh, biæe Gospodnje, i prinijeæu na žrtvu paljenicu. **32** I tako doðe Jeftaj do sinova Amonovijeh da se bije s njima; i Gospod mu ih dade u ruke. **33** I pobi ih od Aroira pa do Minita u dvadeset gradova i do ravnice vinogradske u boju vrlo velikom; i sinovi Amonovi biše pokoreni pred sinovima Izrailjevijem. **34** A kad se vraæea Jeftaj kuæi svojoj u Mispu, gle, kæi njegova izide mu na susret s bubenjima i sviralama; ona mu bijaše jedinica, i osim nje ne imaše ni sina ni kæeri. **35** Pa kad je ugleda, razdrije haljine svoje i reèe: ah kæeri moja! vele li me obori! ti si od onijeh što me cvijele; jer sam otvorio usta svoja ka Gospodu, i ne mogu poreæi. **36** A ona mu reèe: oèe moj, kad si otvorio usta svoja ka Gospodu, uèini mi, kako je izašlo iz usta tvojih, kad te je Gospod osvetio od neprijatelja tvojih, sinova Amonovijeh. **37** Još reèe ocu svojemu: uèini mi ovo: ostavi me do dva mjeseca da otidem da se popnem na gore da oplaæem svoje djekojaštvu s drugama svojim. **38** A on joj reèe: idi. I pusti je na dva mjeseca, i ona otide s drugama svojim i oplakiva djekojaštvu svoje po gorama. **39** A kad proðoše dva mjeseca, vrati se k ocu svojemu, i on svrši na njoj zavjet svoj koji bješe zavjetovao. A ona ne pozna èovjeka. I posta obièaj u Izraelju **40** Da od godine do godine idu kæeri Izraeljeve da plaèeu za kæerju Jeftaja od Galada, èetiri dana u godini.

12 A ljudi od plemena Jefremova skupiše se, i prešavši na sjever rekoše Jeftaju: zašto si išao u boj na sinove Amonove a nas nijesi pozvao da idemo s tobom? spaliæemo ognjem dom tvoj i tebe. **2** A Jeftaj im reèe: imah veliku raspru sa sinovima Amonovijem ja i moj narod, i pozvah vas, ali me ne izbaviste iz ruku njegovijeh. **3** Pa videæi da me ne izbaviste, stavih dušu svoju u ruku svoju, i otidoh na sinove Amonove, i Gospod mi ih dade u ruke; pa što ste sada došli k meni da se bijete sa mnom? **4** Tada Jeftaj skupi sve ljude od Galada, i udari na Jefrema; i ljudi od Galada pobiše Jefrema; jer govorahu: bjegunci ste Jefremovi vi, ljudi od Galada, koji se bavite među Jefremom i među Manasijom. **5** I Galad uze Jefremu brodove Jordanske. I kad koji od Jefrema dobježe i reèe: pusti me da prijeđem, rekoše mu oni od Galada: jesli li od Jefrema? I kad on reèe: nijesam, **6** Onda mu rekoše: reci: Šibolet. A on reèe: Šibolet, ne moguæi dobro izgovoriti. Tada ga uhvatiše i zaklaše na brodu Jordanskom. I pogibe u ono vrijeme iz plemena Jefremova èetrdeset i dvije tisuæe. **7** I Jeftaj bi sudija Izraelju šest godina; i umrije, i bi pogreben u gradu Galadskom. **8**

A poslije njega bi sudija Izraelju Avesan iz Vitlejema. **9** I imaše trideset sinova i trideset kæeri, koje razuda iz kuæe, a trideset djekojaška dovede sinovima svojim iz drugih kuæe; i bi sudija Izraelju sedam godina. **10** Potom umrije Avesan, i bi pogreben u Vitlejemu. **11** A poslije njega bi sudija Izraelju Elon od Zavulona; on bi sudija Izraelju deset godina. **12** Potom umrije Elon od Zavulona i bi pogreben u Ajalonu u zemlji Zavulonovoj. **13** Poslije njega bi sudija Izraelju Avdon sin Elilov Faratonjanin. **14** On imaše èetrdeset sinova i trideset unuka, koji jahahu sedamdesetoro magaradi. I bi sudija Izraelju osam godina. **15** Potom umrije Avdon sin Elilov Faratonjanin, i bi pogreben u Faratonu u zemlji Jefremovoj na gori Amalièkoj.

13 A sinovi Izraeljevi opet èiniše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Filistejima za èetrdeset godina. **2** A bijaše jedan èovjek od Saraje od plemena sinova Danovijeh, po imenu Manoje, i žena mu bješe nerotkinja, i ne raðaše. **3** Toj ženi javi se anđeo Gospodnji i reèe joj: gle, ti si sad nerotkinja, i nijesi raðala; ali æeš zatrudnjeti i rodiæeš sina. **4** Nego sada èuvaj se da ne piyeš vina ni silovita piæa, i da ne jedeš ništa neèisto. **5** Jer gle, zatrudnjeæeš, i rodiæeš sina, i britva da ne prijeðe po njegovoj glavi, jer æe dijete biti nazirej Božji od utrobe materine, i on æe poèeti izbavljati Izraelja iz ruku Filistejskih. **6** I žena doðe i reèe mužu svojemu govoreæi: èovjek Božji doðe k meni, i lice mu bijaše kao lice anđela Božijega, vrlo strašno; ali ga ne zapitah odakle je, niti mi on kaza svojega imena. **7** Nego mi reèe: gle, ti æeš zatrudnjeti, i rodiæeš sina; zato sada ne pij vina ni silovita piæa i ne jedi ništa neèisto; jer æe dijete biti nazirej Božji od utrobe materine pa do smrti. **8** Tada se Manoje pomoli Gospodu i reèe: o Gospode! neka opet doðe k nama èovjek Božji, kojega si slao, da nas nauèi šta æemo èiniti s djetetom, kad se rodi. **9** I usliši Gospod glas Manojev; i doðe opet anđeo Gospodnji k ženi kad sjeðaše u polju; a Manoje muž njezin ne bješe kod nje. **10** Tada žena brže otrœa i javi mužu svojemu govoreæi mu: evo, javi mi se onaj èovjek, koji mi je prije dolazio. **11** A Manoje ustavši poðe sa ženom svojom; i kad doðe k èovjeku, reèe mu: jesli li ti onaj èovjek što je govorio ovoj ženi? On odgovori: jesam. **12** A Manoje reèe: kad bude što si kazao, kako æe biti pravilo za dijete i šta æe èiniti s njim? **13** A anđeo Gospodnji reèe Manoju: žena neka se èuva od svega što sam joj kazao. **14** Neka ne jede ništa što dolazi s vinove loze, i vina ni silovita piæa neka ne piye, i ništa neèisto neka ne jede. Što sam joj zapovjedio sve neka drži. **15** Tada reèe Manoje anđelu Gospodnjemu: radi bismo te ustaviti da ti

zgatovimo jare. 16 A anđeo Gospodnji odgovori Manoju: da me i ustaviš, neæeu jesti tvojega jela; nego ako hoæeš zgotoviti žrtvu paljenicu, prinesi je Gospodu. Jer Manoje nije znao da je anđeo Gospodnji. 17 Opet reèe Manoje anđelu Gospodnjemu: kako ti je ime? da ti zahvalimo kad se zbude što si rekao. 18 A anđeo Gospodnji odgovori mu: što pitaš za ime moje? Èudno je. 19 Tada Manoje uze jare i dar, i prinese Gospodu na stijeni; a anđeo uèini èudo pred Manojem i ženom njegovom; 20 Jer kad se podiže plamen s oltara k nebu, anđeo Gospodnji podiže se u plamenu s oltara; a Manoje i žena njegova videæi to padanje nièice na zemlju; 21 I anđeo se Gospodnji ne javi više Manoju ni ženi njegovoj. Tada Manoje razumje da je anđeo Gospodnji. 22 I reèe Manoje ženi svojoj: zacijelo æemo umrijeti, jer vidjesmo Boga. 23 A žena mu reèe: kad bi htio Bog da nas ubije, ne bi primio iz naših ruku žrtve paljenice ni dara, niti bi nam pokazao svega ovoga, niti bi nam sad objavio takih stvari. 24 I tako ta žena rodi sina, i nadje mu ime Samson; i dete odraste, i Gospod ga blagoslovi. 25 I duh Gospodnjii poèe hoditi s njim po okolu Danovu, između Saraje i Estaola.

14 I siðe Samson u Tamnat, i vidje ondje jednu djevojku između kæeri Filistejskih. 2 I vrativši se kaza ocu svojemu i materi svojoj govoreæi: vidjeh djevojku u Tamnatu između kæeri Filistejskih; oženite me njom. 3 A otac i mati rekoše mu: zar nema djevojke među kæerima tvoje braæe u svem narodu mom, da ideš da se oženiš između Filisteja neobrezanjih? A Samson odgovori ocu svojemu: njom me oženi, jer mi je ona omiljela. 4 A otac i mati njegova ne znadijahu da je to od Gospoda, i da traži zadjevicu s Filistejima; jer u ono vrijeme Filisteji vladaju sinovima Izrailjevjem. 5 I tako side Samson s ocem svojim i s materom svojom u Tamnat, i kad doðoše do vinograda Tamnatskih, gle, mlad lav rièuæi sukobi ga. 6 I duh Gospodnji side na nj, te rastrže lava kao jare nemajuæi ništa u ruci: i ne kaza ocu ni materi šta je uèinio. 7 I tako došavši gorovi s djevojkom, i ona omilje Samsonu. 8 A poslije nekoliko dana iduæi opet da je odvede, svrne da vidi mrvoga lava; a gle, u mrvom lavu roj pèela i med. 9 I izvadi ga u ruku, i poðe putem jeduæi; i kad doðe k ocu i materi, dade im te jedoše; ali im ne reèe da je iz mrvoga lava izvadio med. 10 I tako doðe otac njegov k onoj djevojci, i Samson uèini ondje veselje, jer tako èinjahu momci. 11 I kad ga vidješe Filisteji, izabraše trideset druga da budu s njim. 12 I reèe im Samson: ja æeu vam zagonenuti zagonetku, pa ako mi je odgonenete za sedam dana dok je veselje i pogodite, daæeu vam trideset košulja i trideset sveèane haljine. 13 Ako li ne odgonenete, vi æete dati

meni trideset košulja i trideset ore sveèane haljine. A oni mu rekoše: zagoneni zagonetku svoju, da èujemo. 14 Tada im reèe: od onoga koji jede izide jelo, i od ljutoga izide slatko. I ne mogoše odgonenuti zagonetke tri dana. 15 I sedmi dan rekoše ženi Samsonovo: nagovori muža svojega da nam kaže zagonetku, ili æemo spaliti ognjem tebe i dom oca tvojega. Jeste li nas zato pozvali da nam uzmete imanje? je li tako? 16 I stade plakati žena Samsonova pred njim govoreæi: ti mrziš na me, i ti me ne ljubiš; zagonenuo si zagonetku sinovima naroda mojega, a neæeš meni da je kažeš. A on joj reèe: gle, ni ocu svojemu ni materi svojoj nijesam je kazao, a tebi da je kažem? 17 I ona plaka pred njim za sedam dana dokle trajaše veselje. A sedmi dan kaza joj, jer bješe navalila na nj; a ona kaza zagonetku sinovima naroda svojega. 18 Tada mu rekoše ljudi grada onoga sedmi dan dok sunce ne zaðe: šta je slaðe od meda, i šta je ljuæe od lava? A on im reèe: da nijeste orali na mojoj junici, ne biste pogodili moje zagonetke. 19 I doðe na nj duh Gospodnji, te siðe u Askalon, i pobi ondje trideset ljudi, i uze odijelo s njih i dade sveèane haljine onima koji odgonenuše zagonetku; i rasrdi se vrlo i otide kuæi oca svojega. 20 A žena Samsonova udade se za druga njegova, s kojim se bijaše udružio.

15 A poslije nekoliko dana, o pšenièenoj žetvi, doðe Samson da pohodi ženu svoju donesavši joj jare, i reèe: idem k ženi svojoj u ložnicu. Ali mu otac njezin ne dade da uðe. 2 Jer reèe otac njezin: ja mišljah zacijelo da ti nije po volji, pa je dadoh drugu tvojemu; nego mlaða sestra njezina nije li ljepša od nje? uzmi nju mjesto one. 3 A Samson im reèe: ja neæeu biti kriv Filistejima kad im uèinim zlo. 4 I otisavši Samson uhvati trista lisica, i uze luèa, i sveza po dvije za repove, i metnu po jedan luè među dva repa, 5 Pa zapali luèeve, i pusti u ljetinu Filistejsku, i popali ljetinu požnjevenu i nepožnjevenu, i vinograde i maslinike. 6 Tada Filisteji rekoše: ko je to uèinio? I odgovoriše: Samson zet Tamnaæaninov, jer mu uze ženu i dade je drugu njegovu. Tada doðoše Filisteji i spališe ognjem nju i oca njezina. 7 A Samson im reèe: ako ste i uèinili tako, opet æeu vam se osvetiti, pa æeu se onda okaniti. 8 I polomi ih ljuto nogama po bedrima: potom otide i nastani se u peæini od stijene Itama. 9 Tada izidoše Filisteji i stadoše u oko prema Judi, i raširiše se do Lehije. 10 A ljudi od Jude rekoše: što ste izašli na nas? I odgovoriše: izašli smo da svežemo Samsona i da mu uèinimo kako je on nama uèinio. 11 Tada izide tri tisuæe ljudi iz Jude k peæini u stijeni Itamu, i rekoše Samsonu: ne znaš li da Filisteji vladaju nad nama? zašto si nam dakle to uèinio? A on im reèe: kako su oni meni uèinili tako ja

uèinih njima. **12** Oni mu rekoše: došli smo da te svežemo i predamo u ruke Filistejima. A Samson im reèe: zakunite mi se da neæete vi uložiti na me. **13** Oni mu odgovorile i rekoše: neæemo; nego æemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te neæemo pogubiti. I svezaše ga u dva nova uža i odvedoše ga iz stijene. **14** I kad on dođe do Lehije, Filisteji ga sretoše vièuæi od radosti; a duh Gospodnjih siðe na nj, i uža na rukama njegovima postaše kao konci izgorjeli od vatre, i spadoše sveze s ruku njegovih. **15** I on naðe èeljust magareæu još sirovu, i pruživ ruku svoju uze je, i pobi njom tisuæu ljudi. **16** Potom reèe Samson: èeljuæeu magareæom jednu gomilu, dvije gomile, èeljuæeu magareæom pobih tisuæu ljudi. **17** A kad izreèe, baci èeljust iz ruke svoje, i nazva ono mjesto Ramat-Lehija. **18** I bijaše žedan jako, te zavapi ka Gospodu i reèe: ti si uèinio rukom sluge svojega ovo izbavljenje veliko; a sada hoæu li umrjeti od žeði, ili æu pasti u ruke neobrezanima? **19** Tada Bog rascijepi stijenu u Lehiji, i proteèe voda iz nje, te se napi, i povrati mu se duh i oživje. Zato se prozva onaj izvor En-Akore, koji je u Lehiji do današnjega dana. **20** I bi sudija Izrailju za vremena Filistejskoga dvadeset godina.

16 Potom otide Samson u Gazu, i ondje vidje jednu ženu kurvu, i uðe k njoj. **2** I ljudima u Gazi bi kazano: doðe Samson ovamo. I opkoliše i vrebaše ga cijelu noæ na vratima gradskim; i stajahu u potaji cijelu noæ govoræi: dok svane, ubiæemo ga. **3** Ali Samson spavav do ponoæi usta u ponoæi, i šeèepa vrata gradska s oba dovratka i išèupa ih s prijevornicom zajedno, i metnu ih na ramena i odnese navrh gore koja je prema Hevronu. **4** Poslije toga zamilova djevojku na potoku Soriku, kojoj bješe ime Dalida. **5** I doðoše k njoj knezovi Filistejski i rekoše joj: prevari ga i iskušaj gdje mu stoji velika snaga i kako bismo mu dosadili da ga svežemo i svladamo; a mi æemo ti dati svaki po tisuæu i sto srebrnika. **6** I Dalida reèe Samsonu: hajde kaži mi gdje stoji tvoja velika snaga i èim bi se mogao svezati i svladati. **7** A Samson joj reèe: da me svežu u sedam gužava sirovijeh neosušenijeh, onda bih izgubio snagu i bio kao i drugi èovjek. **8** I donešoše joj knezovi Filistejski sedam gužava sirovijeh, još neosušenijeh, i ona ga sveza njima. **9** A kod nje bijaše zasjeda u sobi; i ona mu reèe: eto Filisteja na te, Samsone! A on pokida gužve, kao što se kida konac od kudjelje kad osjeti vatru; i ne dozna se za snagu njegovu. **10** Potom reèe Dalida Samsonu: gle, prevario si me, i slagao si mi; nego hajde kaži mi èim bi se mogao svezati. **11** A on joj reèe: da me dobro svežu novim užima kojima nije ništa raðeno, tada bih izgubio snagu i bio bih kao drugi èovjek. **12** I Dalida uze

nova uža, i sveza ga njima, pak mu reèe: eto Filisteja na te, Samsone! A zasjeda bijaše u sobi. A on raskide s ruku uža kao konac. **13** Tada reèe Dalida Samsonu: jednako me varaš i lažeš mi; kaži mi èim bi se mogao svezati? A on joj reèe: da sedam pramena kose na glavi mojoj priviješ na vratilo. **14** I ona zaglavivši vratilo kocem, reèe: evo Filisteja na te, Samsone! A on se probudi od sna, i istriže kolac i osnovu i vratilo. **15** Opet mu ona reèe: kako možeš govoriti: ljubim te, kad srce tvoje nije kod mene? Veæ si me tri puta prevario ne hoteæi mi kazati gdje ti je velika snaga. **16** I ona mu dosaðivaše svojim rijeèima svaki dan i navaljivaše na nj, i duša mu prenemože da umre, **17** Te joj otvori cijelo srce svoje, i reèe joj: britva nije nikad prešla preko glave moje, jer sam nazirej Božji od utrobe matere svoje; da se obrijem, ostavila bi me snaga moja i oslabio bih, i bio bih kao svaki èovjek. **18** A Dalida videæi da joj je otvorio cijelo srce svoje, posla i pozva knezove Filistejske poruèivši im: hodite sada, jer mi je otvorio cijelo srce svoje. Tada doðoše knezovi Filistejski k njoj i donešoše novce u rukama svojim. **19** A ona ga uspava na krilu svojem, i dozva èovjeka te mu obrija sedam pramena kose s glave, i ona ga prva svlada kad ga ostavi snaga njegova. **20** I ona reèe: eto Filisteja na te, Samsone! A on probudiv se od sna reèe: izaaæi æu kao i prije i oteæu se. Jer ne znadijaše da je Gospod otstupio od njega. **21** Tada ga uhvatiše Filisteji, i iskopaše mu oèi, i odvedoše ga u Gazu i okovaše ga u dvoje verige mijedene; i meljaše u tamnici. **22** A kosa na glavi njegovoj poèe rasti kao što je bila kad ga obrijaše. **23** I knezovi Filistejski skupiše se da prinesu veliku žrtvu Dagonu bogu svojemu, i da se provesele; pa rekoše: predade nam bog naš u ruke naše Samsona neprijatelja našega. **24** Takoðer i narod vidjevši ga hvaljaše boga svojega govoreæi: predade nam bog naš u ruke naše neprijatelja našega i zatiraèa zemlje naše i koji pobi tolike izmeðu nas. **25** I kad se razveseli srce njihovo rekoše: zovite Samsona da nam igra. I dozvaše Samsona iz tamnice da im igra, i namjestiše ga meðu dva stupa. **26** Tada Samson reèe momku koji ga držaše za ruku: pusti me, da opipam stupove na kojima stoji kuæa, da se naslonim na njih. **27** A kuæa bijaše puna ljudi i žena i svi knezovi Filistejski bijahu ondje; i na krovu bijaše oko tri tisuæe ljudi i žena, koji gledahu kako Samson igra. **28** Tada Samson zavapi ka Gospodu i reèe: Gospode, Gospode! opomeni me se, molim te, i ukrijepi me, molim te, samo sada, o Božje! da se osvetim jedanput Filistejima za oba oka svoja. **29** I zagrli Samson dva stupa srednja, na kojima stajaše kuæa, i nasloni se na njih, na jedan desnom a na drugi lijevom rukom svojom. **30** Pa onda reèe Samson: neka umrem s

Filistejima. I naleže jako, i pade kuæa na knezove i na sav narod koji bješe u njoj; i bi mrvijeh koje pobi umiruæi više nego onijeh koje pobi za života svojega. 31 Poslije doðoše braæa njegova i sav dom oca njegova, i uzeše ga, i vrativši se pogreboše ga između Saraje i Estaola u grobu Manoja oca njegova. A on bi sudija Izrailju dvadeset godina.

17 A bijaše jedan èovjek iz gore Jefremove po imenu

Miha. 2 On reèe materi svojoj: tisuæa i sto srebrnika, što su ti ukradeni, za koje si klela i govorila pred mañom, evo, to je srebro u mene, ja sam ga uzeo. A mati mu reèe: Gospod da te blagoslovi, sine! 3 A kad vrati tisuæu i sto srebrnika materi svojoj, reèe mati njegova: to sam srebro posvetila Gospodu iz svoje ruke za tebe, sine moj, da se naèini od njega lik rezan i liven; zato ti ga sada dajem natrag. 4 Ali on opet dade srebro materi svojoj, a mati uze dyjesta srebrnika i dade zlataru, a on naèini od njega lik rezan i liven, te bijaše u kuæi Mišinoj. 5 I taj Miha imaše kuæu za bogove, i naèini opleæak i likove, i posveti jednoga između sinova svojih da mu bude sveštenik. 6 U to vrijeme ne bješe cara u Izraelju: svaki èinjasa što mu bijaše draga. 7 A bješe jedan mladiæ iz Vitlejema Judina, od porodice Judine, koji bješe Levit i ondje boravljajaše. 8 On otide iz toga grada, Vitlejema Judina, da se nastani gdje može; i iduæi svojim putem doðe u goru Jefremovu do kuæe Mišine. 9 A Miha mu reèe: otkuda ideš? Odgovori mu Levit: iz Vitlejema Judina, idem da se nastanim gdje mogu. 10 A Miha mu reèe: ostani kod mene, i budi mi otac i sveštenik, a ja æeu ti dati deset srebrnika na godinu i dvoje haljine i hranu. I otide Levit k njemu. 11 I Levitu bi po volji da ostane kod njega, i bi mu taj mladiæ kao da mu je sin. 12 I Miha posveti Levita da mu je sveštenik taj mladiæ, i osta u kuæi Mišinoj. 13 Tada reèe Miha: sada znam da æee mi Gospod uèeniti dobro zato što imam Levita sveštenika.

18 U to vrijeme ne bješe cara u Izraelju, i u to vrijeme pleme

Danovo tražaše sebi našljedstvo gdje bi nastavalo, jer mu do tada ne bješe dopalo našljedstvo među plemenima Izraeljevijem. 2 Zato poslaše sinovi Danovi iz porodice svoje pet ljudi između sebe, hrabre ljude od Saraje i Estaola, da uhode zemlju i dobro razmotre, i rekoše im: idite, razmotrite zemlju. I oni otidoše u goru Jefremovu u kuæu Mišinu i zanoæiše ondje. 3 I kad bijahu kod kuæe Mišine, poznaše glas onoga mladiæa Levita, i svrativši se onamo rekoše mu: ko te dovede ovamo? i šta radiš tu? i šta æeš tu? 4 A on im reèe: tako i tako uèini mi Miha, i najmi me da mu budem sveštenik. 5 A oni mu rekoše: upitaj Boga da znamo hoæe li nam biti sreæan put na koji poðosmo. 6 A sveštenik im reèe:

idite s mirom; po volji je Gospodu put kojim idete. 7 I tako pošavši onijeh pet ljudi doðoše u Lais, i vidješe tamošnji narod gdje živi bez straha po obièaju Sidonskom, mirno i bez straha, i da nema nikoga u zemlji ko bi im èimogod dosaðivao ili otimao vlast, i da su daleko od Sidonjana niti imaju šta s kim. 8 Pa kad se vratiše k braæi svojoj u Saraju i Estaol, rekoše im braæa: što je? 9 A oni rekoše: ustajte da idemo na njih; jer vidjesmo zemlju, i vrlo je dobra. I vi ne marite? nemojte se lijeniti, nego pohitajte da uzmete zemlju. 10 Kad doðete, doæi æete k narodu bezbrižnom i u zemlju prostranu; jer je predade Bog u vaše ruke; to je mjesto gdje nema nedostataka ni u èem što ima na zemlji. 11 Tada poðoše odande iz Saraje i Estaola šest stotina ljudi od porodice Danove naoružanjeh. 12 I otìavši stadoše u oko kod Kirijat-Jarima u Judi; zato se prozva ono mjesto Mahane-Dan do danas, i jest iza Kirijat-Jarima. 13 A odande pošavši u goru Jefremovu doðoše u kuæu Mišinu. 14 Tada progovorìše petorica što bijahu išli da uhode zemlju Laisku, i rekoše braæi svojoj: znate li da u ovjem kuæama ima opleæak i likova, i lik rezan i lik liven? Sada dakle gledajte što æete raditi. 15 A oni svrativši se onamo uðoše u kuæu gdje bješe mladiæ Levit, u kuæu Mišinu, i upitaše ga za zdravlje. 16 A šest stotina ljudi naoružanjeh od sinova Danovih stadoše pred vratima. 17 A pet ljudi što bjehu išli da uhode zemlju otìavši uðoše i uzeše lik rezan i opleæak i likove i lik liven; a sveštenik stajaše na vratima sa šest stotina ljudi naoružanjeh. 18 I oni što uðoše u kuæu Mišinu kad uzeše lik rezani, opleæak, likove i lik liveni, sveštenik im reèe: šta radite? 19 A oni mu rekoše: muèi, metni ruku na usta, pa hajde s nama, i budi nam otac i sveštenik. Što ti je bolje, biti sveštenik kuæi jednoga èovjeka ili biti sveštenik plemenu i porodici u Izraelju? 20 I sveštenik se obradova u srcu, i uze opleæak i likove i lik rezani, i uðe meðu narod. 21 I okrenuvši se poðoše pustivši djecu i stoku i zaklade naprijed. 22 A kad bijahu daleko od kuæe Mišine, onda ljudi koji živiljahu u kuæama blizu kuæe Mišine skupiše se i poðoše u potjeru za sinovima Danovijem. 23 I vikaše za sinovima Danovijem, a oni obazrevši se rekoše Miši: što ti je, te si skupio tolike ljude? 24 A on reèe: uzeli ste moje bogove koje sam naèinio, i sveštenika, pa otidoste. Šta još imam? pa još kažete: što ti je? 25 A sinovi Danovi rekoše mu: nemoj da ti se èuje glas za nama, da ne bi udarili na vas ljudi gnjevni, te æeš izgubiti dušu svoju i dušu doma svojega. 26 I sinovi Danovi otidoše svojim putem, a Miha videæi da su jaèi od njega vrati se i otide kuæi svojoj. 27 I oni uzevši što bješe naèinio Miha, i sveštenika, kojega imaše, doðoše u Lais k narodu mirnom i bezbrižnom; pa ih isjekoše ostrijem

maèem, a grad upališe ognjem. 28 I ne bješe nikoga da ih izbavi; jer bijahu daleko od Sidona i ne imahu ništa ni s kim; a grad bijaše u dolini koja je kod Vet-Reova. Poslije sazidaše grad i naseliše se u njemu. 29 I nazavaše grad Dan po imenu Dana oca svojega, koji se rodi Izrailju; a prije se grad zvaše Lais. 30 I sinovi Danovi namjestiše sebi onaj lik rezani; a Jonatan sin Girsona sina Manasijina i sinovi njegovi bijahu sveštenici plemenu Danovu dokle se god ne iseli iz zemlje. 31 I namješten im stajaše onaj lik rezani, koji naèini Miha, za sve vrijeme dokle dom Božji bijaše u Silomu.

19 I u to vrijeme, kad ne bješe cara u Izrailju, bješe jedan

Levit koji živiljaše kao došljak kraj gore Jefremove, i uze inoèu iz Vitlejema Judina. 2 A inoèa njegova èinjavaše preljubu kod njega, pa otide od njega kuæi oca svojega u Vitlejem Judin, i osta ondje èetiri mjeseca. 3 A muž njezin usta i otide za njom da joj lijepo govori i da je dovede natrag, imajuæi sa sobom momka svojega, i dva magarca; i ona ga uvede u kuæu oca svojega, i kad ga vidje otac njezin obradova se dolasku njegovu. 4 I ustavi ga tast njegov, otac mladièin, i osta kod njega tri dana, i ondje jeðahu i pijahu i noæivahu. 5 A èetvrti dan kad ustaše rano, usta i on da ide; ali otac mladièin reèe zetu svojemu: potkrijepi srce svoje zalogajem hljeba, pa onda idite. 6 I tako sjedoše i jedoše obojica zajedno i napiše se; pa reèe otac mladièin mužu: hajde ostani još noæas, i budi veseo. 7 Ali èovjek usta da ide; ali tast njegov navali na nj, te opet noæi ondje. 8 Potom urani petoga dana da ide; i reèe mu otac mladièin: potkrijepi srce svoje. I jeduæi zajedno zabaviše se dokle i dan naže. 9 Tada usta èovjek da ide, on i inoèa mu i momak; a tast njegov, otac mladièin, reèe mu: eto, dan je veæ nagao, veèe je, prenoæite ovdje; eto dockan je, prenoæi ovdje, i budi veseo, pa sjutra uranite na put, i idi k svojemu šatoru. 10 Ali èovjek ne htje noæiti; nego usta i poðe; i doðe do Jevusa, a to je Jerusalim, i s njim dva magarca natovarena i inoèa njegova. 11 A kad bijahu blizu Jevusa, dan bijaše nagao vrlo, pa reèe sluga gospodaru svojemu: hajde brže da se svratimo u taj grad Jevus, i tu da noæimo. 12 A gospodar mu reèe: neæemo svrati u tuð grad, koji nije sinova Izrailjevih, nego æemo iæi do Gavaje. 13 Još reèe momku svojemu: hajde brže da stignemo u koje od tijeh mesta i da noæimo u Gavaji ili u Rami. 14 I minuše onuda i otidoše; i sunce ih zaðe blizu Gavaje Venijaminove. 15 I okretoše onamo da otidu i prenoæe u Gavaji; i kad uðe, sjede na ulici gradskoj; i ne bi nikoga da ih primi u kuæu da prenoæe. 16 I gle, jedan starac vraæeše se s posla svojega iz polja uveèe, a bijaše iz gore Jefremove i živiljaše kao došljak u Gavaji;

a ljudi onoga mjesta bjehu sinovi Venijaminovi. 17 I on podigav oèi svoje ugleda onoga èovjeka putnika na ulici gradskoj; i reèe mu starac: kuda ideš? i otkuda ideš? 18 A on mu odgovori: idemo od Vitlejema Judina do na kraj gore Jefremove; odande sam, pa sam išao do Vitlejema Judina, a sada idem k domu Gospodnjemu, i nema nikoga da me primi u kuæu. 19 A imamo i slame i piæe za magarce svoje, i hljeba i vina za se i za sluškinju tvoju i za momka koji je sa slugom tvojim; imamo svega dosta. 20 A starac mu reèe: budi miran; što ti god nedostaje, ja æu se starati za to; samo nemoj noæiti na ulici. 21 I uvede ga u svoju kuæu, i položi magarcima; potom oprase noge, i jedoše i piše. 22 A kad se razveseliše, gle, ljudi onoga grada, bezakonici, opkoliše kuæu, i stadoše lupati u vrata, i rekoše starcu, gospodaru od kuæe, govoreæi: izvedi toga èovjeka što je ušao u tvoju kuæu, da ga poznamo. 23 I izašav k njima onaj èovjek, gospodar od kuæe, reèe im: ne, braæo, ne èinite zla; kad je èovjek ušao u moju kuæu, ne èinite toga bezumila. 24 Evo kæi moja djevojka i inoèa njegova, njih æu vam izvesti, pa njih osramotite i èinite s njima što vam je volja, samo èovjeku ovomu ne èinite toga bezumila. 25 Ali ga ne htješ poslušati oni ljudi; tada onaj èovjek uze inoèu svoju i izvede je napolje k njima, i oni je poznaše, i zlostaviše je cijelu noæ do zore, i pustiše je kad zora zabijelje. 26 I doðavši žena u zoru pade kod vrata od kuæe onoga èovjeka gdje bješe gospodar njezin, i leža dokle se ne rasvanu. 27 A gospodar njezin usta ujutru, i kad otvorí vrata i izaðe da ide svojim putem, a to žena inoèa njegova ležaše na vratima kuæenjem, i ruke joj na pragu. 28 I reèe joj: ustani da idemo. Ali ne bi odgovora; tada je metnu na magarca, i ustavši èovjek poðe u mjesto svoje, 29 I doðav kuæi svojoj uze maè, i uze inoèu svoju i isijeèe je s kostima na dvanaest komada i razasla u sve krajeve Izrailjeve. 30 I ko god vidje govoraše: nije se uèinilo niti se vidjelo takо što otkad izidoše sinovi Izrailjevi iz Misira do danas. Promislite o tom i vijeæajte i gorovite.

20 Tada izidoše svi sinovi Izrailjevi, i sabra se sav narod jednodušno, od Dana do Virsaveje i do zemlje Galadove, ka Gospodu u Mispu. 2 I glavari svega naroda, svih plemena Izrailjevih, doðoše na zbor naroda Božijega, èetiri stotine tisuæa ljudi pješaka koji mahahu maèem. 3 A sinovi Venijaminovi èuše da su sinovi Izrailjevi otišli u Mispu. Sinovi Izrailjevi rekoše: kažite kako se dogodilo to zlo. 4 A Levit, muž ubijene žene, odgovori i reèe: doðoh s inoèom svojom u Gavaju Venijaminovu da prenoæeim. 5 A Gavajani ustaše na me, opkoliše me u kuæi noæu, i htješe me ubiti; i inoèu moju zlostaviše tako da umrije. 6 Zato uzev

inoeu svoju isjekoh je na komade i razaslah je u sve krajeve našljedstva Izrailjeva; jer ueiniše grdilo i sramotu u Izrailju. 7 Eto, vi ste svi sinovi Izrailjevi; promislite i vijeæajte. 8 A sav narod usta jednodušno i reèe: da ne idemo nijedan k šatoru svojemu, i nijedan da se ne vraæea kuæei svojoj. 9 Nego ovo da ueinimo Gavaji: da bacimo ždrijeb za nju. 10 Da uzmem po deset ljudi od stotine po svijem plemenima Izrailjevijem, i po stotinu od tisuæe, i po tisuæu od deset tisuæe, da donese hranu narodu, a on da ide da ueini Gavaji Venijaminovoj kako je zasluzila grdilom koje je ueinila Izrailju. 11 I skupi se sav narod Izrailjev na onaj grad složivši se jednodušno. 12 Tada poslaše plemena Izrailjeva ljudi u sve porodice Venijaminove, i poruèiše im: kakvo se to zlo ueini meðu vama? 13 Sada dajte te bezakonike što su u Gavaji, da ih pogubimo i izvadimo zlo iz Izrailja. Ali ne htješe sinovi Venijaminovi poslušati braæe svoje, sinova Izrailjevih. 14 Nego se skupiše sinovi Venijaminovi iz svojih mjesta u Gavaju da izidi da se biju sa sinovima Izrailjevijem. 15 I nabroji se u to vrijeme sinova Venijaminovih iz njihovih gradova dvadeset i šest tisuæa ljudi koji mahahu maæem osim stanovnika Gavaskih, kojih bješe na broj sedam stotina ljudi odabranijeh. 16 U svem tom narodu bješe sedam stotina ljudi odabranijeh, koji bjehu ljevac, i svaki gaðaše kamenom iz praæke u dlaku ne promašujuæi. 17 A ljudi Izrailjaca nabroji se osim sinova Venijaminovih èetiri stotine tisuæa ljudi koji mahahu maæem, samijeh vojnika. 18 I ustavši otidoše k domu Boga silnoga, i upitaše Boga i rekoše sinovi Izrailjevi: ko æe izmeðu nas iæi prvi u boj na sinove Venijaminove? A Gospod reèe: Juda nek ide prvi. 19 Potom ustavši rano sinovi Izrailjevi stadoše u oko prema Gavaji. 20 I izidoše sinovi Izrailjevi u boj na sinove Venijaminove, i uvrstaše se sinovi Izrailjevi da udare na Gavaju. 21 A sinovi Venijaminovi izidoše iz Gavaje, i povalaše po zemlji izmeðu Izrailjaca u onaj dan dvadeset i dvije tisuæe ljudi. 22 Ali se narod sinova Izrailjevih oslobodi, te se opet uvrstaše na istom mjestu gdje se bijahu uvrstali prvoga dana. 23 Jer sinovi Izrailjevi otidoše te plakaše pred Gospodom do veèera, i upitaše Gospoda govoreæi: hoæemo li opet izaæi u boj na sinove Venijamina brata svojega? A Gospod im reèe: izidite na njih. 24 I izidoše sinovi Izrailjevi na sinove Venijaminove drugi dan. 25 I sinovi Venijaminovi izidoše pred njih iz Gavaje drugi dan; i povalaše po zemlji izmeðu sinova Izrailjevih opet osamnaest tisuæa ljudi, koji svi mahahu maæem. 26 Tada svi sinovi Izrailjevi i sav narod izidoše i doðoše k domu Boga silnoga, i plakaše i stajaše onđe pred Gospodom, i postiše se onaj dan do veèera, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom. 27 Pa upitaše

sinovi Izrailjevi Gospoda; jer onđe bijaše kovèeg zavjeta Božjega u ono vrijeme; 28 I Fines sin Eleazara sina Aronova stajaše pred njim u ono vrijeme. I rekoše: hoæemo li opet izaæi u boj na sinove Venijamina brata svojega ili æemo se okaniti? A Gospod im reèe: izidite, jer æu ih sjutra predati vama u ruke. 29 Tada namjesti Izrailj zasjede oko Gavaje. 30 I sinovi Izrailjevi izidoše treæi dan na sinove Venijaminove, i uvrstaše se prema Gavaji kao prvom i drugom. 31 A sinovi Venijaminovi izašavši pred narod odvojiše se od grada, i stadoše biti i sjeæi narod kao prvom i drugom po putovima, od kojih jedan ide k domu Boga silnoga a drugi u Gavaju, i po polju, i ubiše do trideset ljudi iz Izrailja. 32 I rekoše sinovi Venijaminovi: padaju pred nama kao prije. A sinovi Izrailjevi rekoše: da bježimo da ih otrgnemo od grada na putove. 33 Tada svi sinovi Izrailjevi kretoše se sa svojega mjesta i uvrstaše se u Val-Tamaru; i zasjede Izrailjeve iskoèiše iz mjesta svojega, iz luka Gavaskih. 34 I doðe na Gavaju deset tisuæa ljudi izabranijeh iz svega Izrailja, i boj posta žææi, a oni ne opaziše da æe ih zlo zadesiti. 35 I Gospod pobi Venijamina pred Izrailjem, i sinovi Izrailjevi pogubiše onaj dan od sinova Venijaminovih dvadeset i pet tisuæa i sto ljudi, koji svi maæem mahahu. 36 I sinovi Venijaminovi vidješe da su nadbjeni: jer sinovi Izrailjevi uzmakoše ispred sinova Venijaminovih uzdujauæi se u zasjede koje bijahu namjestili kod Gavaje; 37 A oni što bijahu u zasjedi navalije brže u Gavaju, i ušavši isjekoše sve po gradu oštrijem maæem. 38 A bijahu sinovi Izrailjevi ugovorili s onima u zasjedi da za znak zapale vatru da se digne velik dim iz grada. 39 Tako sinovi Izrailjevi stadoše bježati iz boja, a sinovi Venijaminovi poèeše ubijati, i isjekoše do trideset ljudi izmeðu sinova Izrailjevih govoreæi: doista padaju pred nama kao u preðašnjem boju. 40 Ali kad se plamen i dim kao stup diže iz grada, obazreše se sinovi Venijaminovi, i gle, oganj se iz grada dizaše do neba. 41 Tada se vratiše sinovi Izrailjevi, a sinovi Venijaminovi smetoše se videæi da ih je zlo zadesilo; 42 I pobjegoše ispred sinova Izrailjevih k pustinji; ali ih vojska gonaše, i koji iz gradova izlažahu, biše ih meðu sobom. 43 Tako opkoliše sinove Venijaminove, goniše ih, tlaæiše ih od Menuje do Gavaje k istoku. 44 I pogibe sinova Venijaminovih osamnaest tisuæa ljudi, samijeh junaka. 45 A onjih što se okretoše i pobjegoše u pustinju k stjeni Rimonu, napabirèiše ih po putovima pet tisuæa ljudi, i tjeraše ih do Gidoma i pobiše ih dvije tisuæe ljudi. 46 I tako svega pogibe onaj dan sinova Venijaminovih dvadeset i pet tisuæa ljudi koji mahahu maæem, sve samijeh junaka. 47 I bješe šest stotina ljudi koji se okretoše i utekoše u pustinju k stjeni Rimonu, i ostaše na stjeni Rimonu èetiri mjeseca. 48

Potom sinovi Izrailjevi vrativši se k sinovima Venijaminovjem isjekoše oštrijem maèem i ljudi po gradovima i stoku i što se god naðe; i sve gradove koji ostaše popališe ognjem.

21 A sinovi Izrailjevi bijahu se zakleli u Mispu rekavši: nijedan između nas da ne da kæeri svoje za ženu sinu Venijaminovu. **2** Zato otide narod k domu Božijemu, i ostaše onđe do veèera pred Bogom, i podigavši glas svoj plakaše vrlo, **3** I rekoše: zašto se, Gospode Bože Izrailjev, dogodi ovo u Izrailju, danas da nestane jednoga plemena iz Izraelja? **4** I sjutradan urani narod, i naèini onđe oltar, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne. **5** Tada rekoše sinovi Izrailjevi: ima li ko da nije došao na zbor iz svih plemena Izraeljevih ka Gospodu? Jer se bijahu teško zakleli za onoga ko ne dođe u Mispu ka Gospodu rekavši: da se pogubi. **6** Jer se sinovima Izraeljevijem sažali za Venijaminom bratom njihovijem, i rekoše: danas se istrijebi jedno pleme iz Izraelja. **7** Šta æemo èiniti s onima što su ostali da bi imali žene, kad se zaklesmo Gospodom da im ne damo kæeri svojih za žene? **8** Pa rekoše: ima li ko iz plemena Izraeljevih da nije došao u Mispu ka Gospodu? I gle, ne bješe došao na vojsku, na zbor, niko iz Javisa Galadova. **9** Jer kad se narod prebroji, gle, ne bješe onđe nijednoga od onih koji žive u Javisu Galadovu. **10** Zato posla zbor onamo dvanaest tisuæa hrabrijeh ljudi, i zapovjedi im govoreæi: idite i pobijte stanovnike u Javisu Galadovu oštrijem maèem i žene i djecu. **11** Ovo æete dakle uèiniti: sve muškinje i sve ženskinje što je poznalo èovjeka pobijite. **12** I naðoše među stanovnicima Javisa Galadova èetiri stotine djevojaka, koje ne bjehu poznale èovjeka, i dovedoše ih u oko u Silom, koji je u zemlji Hananskoj. **13** Tada posla sav zbor, te govoriše sinovima Venijaminovjem koji bjehu u stjeni Rimonu, i objaviše im mir. **14** Tako se vratиše sinovi Venijaminovi u to vrijeme, i dadoše im žene koje ostaviše u životu između žena iz Javisa Galadova; ali ih ne bješe dosta za njih. **15** A narodu bješe žao Venijamina što Gospod okrnji plemena Izraeljeva. **16** Pa rekoše starješine od zbara: šta æemo èiniti s ovima što su ostali da bi imali žene? jer su izginule žene u plemenu Venijaminovu. **17** Potom rekoše: našljedstvo Venijaminovo pripada onima što su ostali, da se ne bi zatrlo pleme iz Izraelja. **18** A mi im ne možemo dati žena između kæeri svojih; jer su se zakleli sinovi Izraeljevi rekavši: da je proklet ko da ženu sinovima Venijaminovjem. **19** Potom rekoše: evo, godišnji je praznik Gospodnj u Silomu, koji je sa sjevera Vetištu, k istoku, na putu koji ide od Vetištu u Sihem, i s juga Levoni. **20** I zapovjediše sinovima Venijaminovjem govoreæi: idite, i zasjedite po vinogradima. **21** I pazite: pa kad izidu kæeri

Silomske da igraju, izidite iz vinograda i otmite svaki sebi ženu između kæeri Silomskih; i idite u zemlju Venijaminovu. **22** A kad dođu oci njihovi ili braæa njihova k nama da se sude, mi æemo im kazati: smilujte im se nas radi, jer u ovom ratu nijesmo zarobili žene za svakoga njih; a vi im nijeste dali, i tako neæete biti krivi. **23** Tada sinovi Venijaminovi uèiniše tako, i dovedoše žene prema broju svom između igraèica koje oteše, i otišavši vratиše se na našljedstvo svoje, i sazidaše opet gradove i naseliše se u njima. **24** I tako razidoše se sinovi Izraeljevi odande u ono vrijeme svaki u svoje pleme i u porodicu svoju, i otidoše odande svaki na svoje našljedstvo. **25** U ono vrijeme ne bješe cara u Izraelju; svaki èinjaše što mu bješe drago.

Ruta

1 A u ono vrijeme kad suđahu sudije bi glad u zemlji; i jedan èovjek iz Vitlejema Judina otide da živi kao došljak u zemlji Moavskoj sa ženom svojom i sa dva sina svoja. **2** A ime tomu èovjeku bješe Elimeleh, a ženi mu ime Nojemina, a imena dvojice sinova njegovijeh Malon i Heleon; i bijahu Efraæani, iz Vitlejema Judina; i dođoše u zemlju Moavsku i nastaniše se ondje. **3** Potom umrije Elimeleh muž Nojeminin i ona osta sa dva sina svoja. **4** Oni se oženiše Moavkama: jednoj bješe ime Orfa a drugoj Ruta; i ondje stajahu do deset godina. **5** Potom umriješe obojica, Malon i Heleon; i žena osta bez dva sina svoja i bez muža svojega. **6** Tada se ona podiže sa snahama svojima da se vrati iz zemlje Moavske, jer èu u zemlji Moavskoj da je Gospod pohodio narod svoj davši im hljeba. **7** I izide iz mjesta gdje bijaše, i obje snahe njezine s njom; pođoše putem da se vrate u zemlju Judinu. **8** Tada reèe Nojemina objema snahama svojima: idite, vratite se svaka u dom matere svoje; Gospod neka vam uèini milost kao što vi uèiniste umrlima i meni. **9** Da vam da Gospod da nađete poèinak svaka u domu muža svojega. I poljubi ih; a one povikavši zaplakaše, **10** I rekoše joj: ne, nego æemo se s tobom vratiti u tvoj narod. **11** A Nojemina im reèe: idite natrag, kæeri moje; što biste išle sa mnom? zar æeu još imati sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi? **12** Vratite se, kæeri moje, idite; jer sam ostarjela i nijesam za udaju. A i da kažem da se nadam i da se još noæas udam, i da rodim sinove, **13** Zar æete ih vi èekati dok odrastu? zar æete toga radi stajati neudate? Nemojte, kæeri moje; jer su moji jadi veæi od vaših, jer se ruka Gospodnja podigla na me. **14** Tada one podigavši glas svoj plakaše opet; i Orfa poljubi svekrvu svoju; a Ruta osta kod nje. **15** A ona joj reèe: eto, jetrva se tvoja vratila narodu svojemu i k bogovima svojim; vrti se i ti za jetrvom svojom. **16** Ali Ruta reèe: nemoj me nagovarati da te ostavim i od tebe otidem; jer kuda god ti ideš, idem i ja; i gdje se god ti nastaniš, nastaniæu se i ja; tvoj je narod moj narod, i tvoj je Bog moj Bog. **17** Gdjé ti umriješ, umrijeæu i ja, i ondje æeu biti pogrebena. To neka mi uèini Gospod i to neka mi doda, smrt æe me samo rastaviti s tobom. **18** A ona kad vidje da je tvrdo naumila iæi s njom, presta je odvraæati. **19** Tako idoše obje dok ne dođoše u Vitlejem; a kad dođoše u Vitlejem, sav grad uzavre njih radi, i govorahu: je li to Nojemina? **20** A ona im govoraše: ne zovite me više Nojemina, nego me zovite Mara, jer mi velike jade zadade svemoguæi. **21** Obilna sam otišla, a praznu me vrti Gospod. Zašto me zovete Nojemina, kad me Gospod obori i svemoguæi me ucvijeli. **22** Tako dođe natrag Nojemina i

s njom Ruta Moavka, snaha njezina, vrativši se iz zemlje Moavske; a dođoše u Vitlejem o poèetku jeèmene žetve.

2 A bijaše jedan èovjek, rod mužu Nojemininu, èovjek bogat od porodice Elimelebove, kojemu ime bijaše Voz. **2** I Ruta Moavka reèe Nojemini: da idem u polje da pabirèim klasje za onijem pred kim nađem milost. A ona joj reèe: idi, kæeri moja. **3** I ona otide, i došavši stade pabirèiti po njivi za žeteocima: i dogodi se, te dođe na njivu koja pripadaše Vozu, koji bijaše od porodice Elimelebove. **4** I gle, dođe Voz iz Vitlejema, i reèe žeteocima: Gospod da je s vama! I oni mu rekoše: da te blagoslovi Gospod! **5** Tada reèe Voz služi svojemu koji bijaše nad žeteocima: èija je ona mladica? **6** A sluga koji bješe nad žeteocima odgovori mu: Moavka je mladica koja se vratila s Nojeminom iz zemlje Moavske. **7** I reèe: da pabirèim, da kupim klasje između snopova za žeteocima. I došavši bavi se od jutra do sada; samo je malo bila kod kuæe. **8** Tada Voz reèe Ruti: èuješ, kæeri moja; nemoj iæi na drugu njivu da pabirèš, niti odlazi odavde, nego se drži mojih djivojaka. **9** Pazi na kojoj njivi oni žanju, pa idi za njima; jer sam zapovjedio momcima svojim da te nikao ne dira; a kad ožedniš, idi k sudovima i pij što moje sluge zahitaju. **10** Tada ona pade nièice i pokloni se do zemlje, i reèe mu: kako nađoh milost pred tobom, da me pogledaš, kad sam tuðinka? **11** A Voz odgovori i reèe joj: èuo sam ja sve što si èinila svekrvi svojoj po smrti muža svojega, i kako si ostavila oca svojega i mater svoju i postojbinu svoju, pa si došla k narodu kojega nijesi znala prije. **12** Gospod da ti plati za djelo tvoje, i da ti plata bude potpuna od Gospoda Boga Izrailjeva, kad si došla da se pod krilima njegovijem skloniš. **13** A ona reèe: nađoh milost pred tobom, gospodaru, jer si me utješio i milostivo progovorio sluškinji svojoj, ako i nijesam kao jedna od tvojih sluškinja. **14** A Voz joj reèe: kad bude vrijeme jesti, doði ovamo i jedi hljeba i umoèi zalogaj svoj u ocet. I ona sjede pokraj žetelaca, i on joj pruži prženijeh zrna, i ona jede i nasiti se, i preteèe joj. **15** Potom usta da pabirèi. A Voz zapovjedi momcima svojim govoreæi: neka pabirèi i među snopovima, nemojte da je zastidite. **16** Nego još navlaš ispuštajte rukoveti i ostavljajte joj neka kupi, i ne korite je. **17** I ona pabirèi na njivi do veèera, i ovrše što napabirèi, i dođe oko efe jeèema. **18** I uzevši otide u grad, i vidje svekrva njezina šta je napabirèila; a ona izvadi i dade joj i ono što joj je preteklo pošto se nasilita. **19** I reèe joj svekrva: gdje si napabirèila danas? i gdje si radila? Da je blagosloven koji te je pogledao! A ona kaza svekrvi svojoj kod koga je radila govoreæi: ime je èovjeku kod kojega sam danas radila Voz. **20** A Nojemina reèe snasi

svojoj: Gospod da ga blagoslovi, kad nije ukratio milosti svoje k živima i k mrtvima. I reèe joj Nojemina: taj je èovjek nama rod, i jedan od osvetnika naših. **21** A Ruta Moavka reèe: još mi je rekao: drži se moje èeljadi dokle ne požanju sve moje. **22** A Nojemina reèe Ruti snasi svojoj: dobro je, kæeri moja, da ideš s njegovijem djevojkama, da te ne bi dirali na drugoj njivi. **23** I tako se držaše djevojaka Vozovijeh pabirèeæi dokle se ne svrši žetva jeèema i žetva pšenièena; i življaše kod svekrve svoje.

3 Potom reèe joj Nojemina svekrva njezina: kæeri moja, ne treba li da ti potražim poèinka, da bi ti dobro bilo? **2** Evo, nije li nam rod Voz, kod kojega si bila s djevojkama njegovijem? evo, on æe ovu noæ vijati jeèam na gumnu. **3** Umij se dakle, i namaži se, i obuci haljine svoje na se, pa idi na gumno; ali da ne dozna za te èovjek dokle ne jede i ne napije se. **4** Pa kad legne, zapamti mjesto gdje legne, pa onda otidi i digni pokrivaè s nogu njegovijeh, te lezi ondje; a on æe ti kazati šta æeš raditi. **5** A Ruta joj reèe: što mi god kažeš, uèiniæeu. **6** I otide na gumno i uèini sve što joj zapovjedi svekrva. **7** A Voz jedavši i pivši i proveselivši se otide te leže kod stoga; a ona doðe polako, podiže pokrivaè s nogu njegovijeh i leže. **8** A kad bi oko ponoæi trže se èovjek i obrnu se, a gle, žena ležaše kod nogu njegovijeh. **9** I on joj reèe: ko si? Odgovori: ja sam Ruta sluškinja tvoja; raširi krilo svoje na sluškinju svoju, jer si mi osvetnik. **10** A on reèe: Gospod da te blagoslovi, kæeri moja; ova potonja milost koju mi pokazuješ veæa je od prve, što nijesi tražila mladiæa, ni siromašna ni bogata. **11** Zato sada, kæeri moja, ne boj se; što god reèeš uèiniæeu ti; jer zna cijelo mjesto naroda mojega da si poštena žena. **12** Jest istina, ja sam ti osvetnik; ali ima jošte bliži od mene. **13** Prenoæi ovdje; pa sjutra ako te htjedbude uzeti, dobro, neka uzme; ako li ne htjedbude uzeti, ja æeu te uzeti, tako živ bio Gospod! Spavaj do jutra. **14** I ona spava kod nogu njegovijeh do jutra; potom usta dok još ne mogase èovjek èovjeka raspoznaæi, jer Voz reèe: da se ne dozna da je žena dolazila na gumno. **15** I reèe: daj ogrtæ koji imaš na sebi; i drži ga. I ona ga podrža, a on joj izmjeri šest mjerica jeèema, i naprije joj i ona otide u grad. **16** I doðe svekrvi svojoj, koja joj reèe: šta bi, kæeri moja? A ona joj kaza sve što joj uèini onaj èovjek. **17** I reèe: ovijeh šest mjerica jeèema dade mi, jer mi reèe: nemoj se vratiti prazna k svekrvi svojoj. **18** A ona joj reèe: poèekaj, kæeri moja, dok doznaš kako æe izaæi; jer onaj èovjek neæee se smiriti dok ne svrši stvar danas.

4 A Voz izide na vrata gradska, i sjede ondje. I gle, naiðe onaj osvetnik, za kojega Voz govoraše, i reèe mu Voz:

hodi ovamo, sjedi ovdje. **2** Potom uze Voz deset ljudi između starješina gradskih i reèe: posjedajte ovdje. I posjedaše. **3** Tada reèe onomu osvetniku: njivu koja je bila brata našega Elimeleha prodala je Nojemina, koja se vratila iz zemlje Moavske. **4** Zato rekoh: da javim tebi, i kažem ti: uzmi njivu pred ovima što sjede ovdje i pred starješinama naroda mojega; ako æeš otkupiti, otkupi; ako li neæee otkupiti, kaži mi da znam; jer osim tebe nema drugoga koji bi otkupio, a poslije tebe idem ja. A on reèe: ja æeu otkupiti. **5** A Voz reèe: u koji dan uzmeš njivu iz ruke Nojemine, treba da uzmeš i Rutu Moavku ženu umrloga, da podigneš ime umrlomu u našljedstvu njegovu. **6** Tada reèe onaj osvetnik: ne mogu otkupiti, da ne raspem svojega našljedstva; otkupi ti što bi trebalo da ja otkupim, jer ja ne mogu otkupiti. **7** A bijaše od starine obièaj u Izrailju o otkupljivanju i promjenjivanju, da bi svaka stvar bila tvrda, da jedan izuje obuæeu svoju i da drugomu, i to bijaše svedodžba u Izrailju. **8** Kad dakle onaj osvetnik reèe Vozu: uzmi ti, izu obuæeu svoju. **9** A Voz reèe starješinama i svemu narodu: vi ste svjedoci danas da sam otkupio iz ruke Nojemine što je god bilo Elimelehovo i što je god bilo Heleonovo i Malonovo; **10** I da sam uzeo za ženu Rutu Moavku ženu Malonovu da podignem ime umrlomu u našljedstvu njegovu, da ne bi poginulo ime umrlomu meðu braæom njegovom i u mjestu njegovu; vi ste svjedoci danas. **11** I sav narod koji bijaše na vratima gradskim i starješine rekoše: svjedoci smo; da da Gospod da žena koja dolazi u dom tvoj bude kao Rahilja i Lija, koje obje sazidaše dom Izrailjev; bogati se u Efrati, i proslavi ime svoje u Vitlejemu! **12** I od sjemena koje ti Gospod da od te žene, da postane dom tvoj kao dom Faresa kojega rodi Tamara Judi. **13** I tako uze Voz Rutu i bi mu žena, i on leže s njom, i Gospod joj dade te zatrudnje, i rodi sina. **14** I rekoše žene Nojemini: da je blagosloven Gospod koji te nije ostavio danas bez osvetnika, da se ime njegovo slavi u Izrailju! **15** On æe ti utjeæiti dušu i biæe potpora starosti tvojoj, jer ga rodi snaha tvoja koja te ljubi i koja ti je bolja nego sedam sinova. **16** I uze Nojemina dijete, i metnu ga na krilo svoje, i bješe mu dadilja. **17** I susjede nadješe mu ime govoreæi: rodi se sin Nojemini, i prozvaše ga Ovid. On bi otac Jeseja oca Davidova. **18** A ovo je pleme Faresovo: Fares rodi Esroma; **19** A Esrom rodi Arama; a Aram rodi Aminadava; **20** A Aminadav rodi Nasona; a Nason rodi Salmona; **21** A Salmon rodi Voza; a Voz rodi Ovida; **22** A Ovid rodi Jeseja; a Jesej rodi Davida.

1 Samuelova

1 Bijaše jedan èovjek iz Ramatajim-Sofima, iz gore Jefremove, kojemu ime bješe Elkana sin Jeroama, sina Eliva, sina Tova, sina Sufova, Efraæeanin. **2** I imaše dvije žene, jednoj bješe ime Ana a drugoj Fenina; i Fenina imaše djece, a Ana nemaše djece. **3** I iðaše taj èovjek svake godine iz svojega grada da se pokloni i prinese žrtvu Gospodu nad vojskama u Silom; a ondje bijahu dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines, sveštenici Gospodnjci. **4** I jedan dan kad Elkana prinese žrtvu, dade Fenini ženi svojoj i svijem sinovima njezinijem i kærima njezinijem po dio; **5** Ani pak dade dva dijela, jer ljubljaše Anu, a njoj Gospod bješe zatvorio matericu. **6** I protivnica je njezina vrlo cvijeljaše prkoseæi joj što joj Gospod bješe zatvorio matericu. **7** Tako èinjaše Elkana svake godine, i Ana hoðaše u dom Gospodnj, a ona je cvijeljaše, te plakaše i ne jeðaše. **8** A Elkana muž njezin reèe joj jednom: Ana, zašto plaðeš? i zašto ne jedeš? i zašto je srce tvoje neveselo? Nijesam li ti ja bolji nego deset sinova? **9** A Ana usta, pošto jedoše i piše u Silom; a Ilij sveštenik sjeðaše na stolici na pragu doma Gospodnjega. **10** I ona tužna u srcu pomoli se Gospodu plæuæei mnogo. **11** I zavjetova se govoreæi: Gospode nad vojskama! ako pogledaš na muku sluškinje svoje, i opomeneš me se, i ne zaboraviš sluškinje svoje, nego daš sluškinji svojoj muško èedo, ja æeu ga dati Gospodu dokle je god živ, i britva neæe prijeæi preko glave njegove. **12** I kad se ona dugo moljaše pred Gospodom, Ilij motraše na usta njezina. **13** Ali Ana govorase u srcu svojem, usta joj se samo micahu a glas joj se ne èujaše; stoga Ilij pomisli da je pijana. **14** Pa joj reèe Ilij: dokle æeß biti pijana? otrijezi se od vina svojega. **15** Ali Ana odgovori i reèe: nijesam pijana, gospodaru, nego sam žena tužna u srcu; nijesam pila vina ni silovita piæa; nego izlijevam dušu svoju pred Gospodom. **16** Nemoj jednaæiti sluškinje svoje s nevaljalom ženom; jer sam od velike tuge i žalosti svoje govorila dosad. **17** Tada odgovori Ilij i reèe: idi s mirom; a Bog Izrailjev da ti ispuni molbu, za što si ga molila. **18** A ona reèe: neka naðe sluškinja tvoja milost pred tobom! Tada otide žena svojim putem, i jede, i lice joj ne bješe više kao prije. **19** I sjutradan uraniše, i pokloniše se Gospodu, i vratiše se i doðoše kuæi svojoj u Ramat. I Elkana pozna Anu ženu svoju, i Gospod se opomenu nje. **20** I kad bi vrijeme pošto Ana zatrudnje rodi sina, i nadje mu ime Samuilo, jer, reèe, isprosih ga u Gospoda. **21** Potom poðe onaj èovjek Elkana sa svijem domom svojim da prinese Gospodu godišnju žrtvu i zavjet svoj. **22** Ali Ana ne poðe, jer reèe mužu svojemu: dokle odojim dijete, onda æeu ga

odvesti da izide pred Gospoda i ostane ondje dovijeka. **23** I reèe joj Elkana muž njezin: èini kako ti drago; ostani dokle ga ne odoji; samo da hoæe Gospod ispuniti rijeè svoju. **24** A kad ga odoji, odvede ga sa sobom uzevši tri teleta i efu brašna i mijeh vina, i uvede ga u dom Gospodnj u Silom; a dijete bijaše još malo. **25** I zaklaše tele, i dovedoše dijete k Iliju. **26** I ona reèe: èuj gospodaru, kako je živa duša tvoja, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala ovđje kod tebe moleæi se Gospodu. **27** Molih se za ovo dijete, i ispunji mi Gospod molbu moju, za što sam ga molila. **28** Zato i ja dajem njega Gospodu, dokle je god živ, da je dat Gospodu. I pokloniše se ondje Gospodu.

2 I Ana se pomoli i reèe: razveseli se srce moje u Gospodu; podiže se rog moj u Gospodu; otvoriše se usta moja na neprijatelje moje, jer sam radosna radi spasenja tvojega. **2** Nema svetoga kao što je Gospod; jer nema drugoga osim tebe; i nema stijene kao što je Bog naš. **3** Ne gorovite više ponosito, i neka ne izlaze iz usta vaših rijeèi ohole; jer je Gospod Bog koji sve zna, i on uðešava namjere. **4** Luk junacima slomi se, i iznemogli opasaše se snagom. **5** Koji bijahu siti, naimaju se za hijeb; a koji bijahu gladni, nijesu više; i nerotinja rodi sedmoro, a koja imaše djece, iznemože. **6** Gospod ubija, i oživljuje; spušta u grob, i izvlaæi. (Sheol h7585) **7** Gospod siromaši, i bogati; poniže, i uzvišuje. **8** Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta uzvišuje ubogoga da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijede prijesto slave; jer su Gospodnjci temelji zemaljski, i na njima je osnovao vasiljenu. **9** Saèuvaæe noge milijeh svojih, a bezbožnici æe umuknuti u mraku; jer svojom snagom neæe èovjek nadjaæati. **10** Koji se suprote Gospodu, satræe se; na njih æe zagrmjeti s neba; Gospod æe suditi krajevima zemaljskim, i daæe snagu caru svojemu, i uzvisiæe rog pomazaniku svojemu. **11** Potom otide Elkana u Ramat kuæi svojoj, a dijete služaše Gospodu pred Ilijem sveštenikom. **12** A sinovi Ilijevi bijahu nevaljali, i ne znadjahu za Gospoda. **13** Jer u tijeh sveštenika bješe obiæaj prema narodu: kad ko prinošaše žrtvu, dolaðaše momak sveštenikov dok se kuhaše meso s viljuškama trokrakim u ruci, **14** I zabadaše u sud, ili u kotaø, ili u tavu, ili u lonac, i što se god nabode na viljuške uzimaše sveštenik. Tako èinjahu svemu Izrailju koji dolaðaše u Silom. **15** Tako i prije nego bi zapalili salo, došao bi momak sveštenikov, te bi rekao èovjeku koji prinošaše žrtvu: daj meso da ispeèem svešteniku, jer ti neæu primiti mesa kuhanja, nego sirovo. **16** Ako bi mu tada èovjek odgovorio: neka se prvo zapali salo, pa onda uzmi što ti god

duša želi; on bi rekao: ne, nego daj sada, ako li ne daš, uzešu silom. 17 I grijeh onih mlađeja bijaše vrlo velik pred Gospodom, jer ljudi ne marahu za prinos Gospodnjem. 18 A Samuilo služaše pred Gospodom još dijete u opleæku lanenom. 19 A mati mu naèini mali plašt i donese mu, i tako èinjavi svake godine dolazeæi s mužem svojim da prinese žrtvu godišnju. 20 A Iliju blagoslovi Elkanu i ženu njegovu govoreæi: Gospod da ti da poroda od te žene za ovoga kojega je dala Gospodu! I otidoše u svoje mjesto. 21 I Gospod pohodi Anu, i ona zatrudnje i rodi tri sina i dvije kæeri. A dijete Samuilo rastijaše pred Gospodom. 22 A Iliju bijaše vrlo star, i èu sve što èinjahu sinovi njegovi svemu Izrailju, i kako spavahu sa ženama koje dolažahu gomilama na vrata šatora od sastanka. 23 I govoraše im: zašto to radite? jer èujem zle rijeèi o vama od svega naroda. 24 Nemojte, djeco moja; jer nije dobro što èujem; otpaðujete narod Gospodnjem. 25 Kad èovjek zgriješi èovjeku, sudiæe mu sudija; ali kad ko zgriješi Gospodu, ko æe moliti za nj? Ali ne poslušaše oca svojega, jer Gospod šeaše da ih ubije. 26 A dijete Samuilo rastijaše i bijaše mio i Gospodu i ljudima. 27 Tada doðe èovjek Božji k Iliju, i reèe mu: ovako veli Gospod: ne javih li se domu oca tvojega, kad bijahu u Misiru u kuæi Faraonovo? 28 I izabrah ga izmeðu svih plemena Izrailjevih sebi za sveštenika da prinosi žrtve na oltaru mojem i da kadi kadom i nosi opleæak preda mnom, i dадох domu oca tvojega sve žrtve ognjene sinova Izrailjevih? 29 Zašto gazite žrtvu moju i prinos moj, koje sam zapovjedio da se prinose u šatoru? i paziš sinove svoje veæema nego mene, da se gojite prvinama svih prinosa Izraileja naroda mojega? 30 Zato Gospod Bog Izrailjev kaže: rekao sam doista: dom tvoj i dom oca tvojega služiæe preda mnom dovjeka; ali kaže Gospod: neæee biti tako, jer one æeu poštovati koji mene poštuju, a koji mene preziru, biæe prezreni. 31 Gle, idu dani, kad æeu odsjeæi tebi ruku i ruku domu oca tvojega, da ne bude starca u domu tvojem. 32 I vidjeæeš nevolju u šatoru mjesto svega dobra što je Gospod èinio Izrailju; neæee biti starca u domu tvojem dovjeka. 33 A koga od tvojih ne istrijebim ispred oltara svojega, onaj æe ostati da ti èile oèi i da ti se cvijeli duša; i sav podmladak doma tvojega umiraæe u najboljim godinama. 34 I ovo da ti je znak što æe doæi na oba sina tvoja, na Ofnija i Finesa: u jedan dan poginuæe obojica. 35 A sebi æeu podignuti sveštenika vjerna, on æe raditi po srcu mojem i po duši mojoj; i sazidaæeu mu tvrd dom, i on æe hoditi pred pomazanikom mojim vazda. 36 I ko ostane od doma tvojega, doæi æe da mu se pokloni za srebrn novac i za komad hljeba, i goroviaæe: primi me u kaku službu sveštenièku da imam komad hljeba.

3 A dijete Samuilo služaše Gospodu pred Ilijem; i rijeèe Gospodnja bješe rijetka u ono vrijeme, i ne javljahu se utvare. 2 Jednom u to vrijeme Ilij ležaše na svom mjestu; a oèi mu poèinjavu tamnjeti te ne moguše vidjeti; 3 I Samuilo ležaše u domu Gospodnjem gdje bijaše kovèeg Božji, i žiæci Gospodnjem još ne bjehu pogašeni. 4 I viknu Gospod Samuila, a on reèe: evo me. 5 I pritréa k Iliju, i reèe mu: evo me, što si me zvao? A on reèe: nijesam te zvao, idi lezi. I on otide i leži. 6 A Gospod opet viknu Samuila, i Samuilo usta, i otide k Iliju, i reèe: evo me, što si me zvao? A on reèe: nijesam te zvao, sine; idi lezi. 7 A Samuilo još ne poznavajuše Gospoda, i još mu ne bješe javljena rijeè Gospodnja. 8 Tada opet viknu Gospod Samuila treæi put, i on usta i otide k Iliju, i reèe: evo me, što si me zvao? Tada razumje Iliju da Gospod zove dijete. 9 I reèe Ilij Samuili: idi lezi; a ako te zovne, a ti reci: govor Gospode, èuje sluga tvoj. I Samuilo otide, i leži na svoje mjesto. 10 A Gospod doðe i stade; i zovnu kao prije: Samuilo! Samuilo! A Samuilo reèe: govor, èuje sluga tvoj. 11 I reèe Gospod Samuili: evo uèinjavu nešto u Izailju da æe zujati oba uha svakome ko èuje. 12 U taj dan æeu uèinjiti Iliju sve što sam govorio za kuæu njegovu, od poèetka do kraja. 13 Jer sam mu javio da æeu suditi domu njegovu dovjeka za nevaljalstvo, za koje je znao da njim navlaæe na se prokletstvo sinovi njegovi, pa im nije zabranio. 14 Zato se zakleh domu Ilijevu da se neæee oèistiti nevaljalstvo doma Ilijeva nikakvom žrtvom ni prinosom dovjeka. 15 I Samuilo spava do jutra, pa otvori vrata doma Gospodnjega. Ali se bojaše Samuilo kazati Iliju za utvaru. 16 A Ilij zovnu Samuila i reèe: Samuilo, sine! A on reèe: evo me. 17 A on reèe: kakve su rijeèi što ti je kazao? nemoj zatajiti od mene; tako ti uèinio Bog i tako ti dodao, ako zatajiš od mene što god što ti je kazao. 18 I Samuilo mu kaza sve, i ništa ne zataji od njega. A on reèe: Gospod je, neka èini što mu je volja. 19 A Samuilo rastijaše, i Gospod bijaše s njim, i ne pusti da padne na zemlju nijedna rijeè njegova. 20 I sav Izailj od Dana do Virsaveje pozna da je Samuilo vjeran prorok Gospodnjem. 21 I Gospod se stade opet javljati u Silomu, jer se Gospod javljaše Samuili u Silomu rijeèju Gospodnjom.

4 I što reèe Samuilo, zbi se svemu Izailju. Jer Izailj izide na vojsku na Filisteje, i stadoše u oko kod Even-Ezera, a Filisteji stadoše u oko u Afeku. 2 A Filisteji se uvrstaše prema Izailju, i kad se otvori boj, razbiše Filisteji Izailja, i izgibe ih u boju u polju oko èetiri tisuæe ljudi. 3 I kad narod doðe u oko, rekoše starješine Izailjeve: zašto nas danas razbi Gospod pred Filistejima? da donešemo iz Siloma kovèeg zavjeta Gospodnjega, da bude meðu nama i izbavi

nas iz ruku neprijatelja naših. 4 I narod posla u Silom da donesu odande kovèeg zavjeta Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima; a bijahu ondje kod kovèega zavjeta Gospodnjega dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines. 5 A kad dođe kovèeg zavjeta Gospodnjega u oko, povika sav Izrailj od radosti da zemlja zajeèa. 6 A Filisteji èuvši veselu viku rekoše: kakva je to vika vesela u okolu Jevrejskom? I razumješe da je došao kovèeg Gospodnj u oko njihov. 7 I uplašiše se Filisteji kad rekoše: Bog je došao u oko. I govorahu: teško nama! jer to nije bivalo prije. 8 Teško nama! ko æe nas izbaviti iz ruku tijeh silnijeh bogova? to su bogovi što pobiše Misirce u pustinji svakojakim mukama. 9 Ohrabrite se, i budite ljudi, o Filisteji! da ne služite Jevrejima kao što su oni vama služili; budite ljudi, i udrite. 10 I Filisteji udariše, i Izrailjci se opet razbiše i pobjegoše k šatorima svojim; i boj bješe vrlo velik, jer pade iz Izraileja trideset tisuæa pješaka. 11 I kovèeg Božji bi otet, i dva sina Ilijeva Ofnije i Fines pogibioše. 12 A jedan između sinova Venijaminovih pobježe iz boja, i dođe u Silom isti dan razdrtijeh haljina i glave posute prahom. 13 I kad dođe, gle, Ilje sjeðaše na stolici ukraj puta pogledajuæi; jer srce njegovo bijaše u strahu za kovèeg Božji. I došav onaj èovjek u grad kaza glase, i stade vika svega grada. 14 A Ilje èuvši viku reèe: kakva je to vreva? I èovjek brže dotrèa da javi Iliju. 15 A Iliju bijaše devedeset i osam godina, i oèi mu bijahu potamnjele, te ne moguše vidjeti. 16 I reèe èovjek Iliju: ja idem iz boja, utekoh danas iz boja. A on reèe: Šta bi, sine? 17 A glasnik odgovarajuæi reèe: pobježe Izrailj ispred Filisteja, i izgibe mnogo naroda, i oba sina twoja pogibioše, Ofnije i Fines, i kovèeg Božji otet je. 18 A kad spomenu kovèeg Božji, pade Ilje sa stolice nauznako kod vrata i slomi vrat i umrije, jer bijaše èovjek star i težak. On bi sudija Izraileju èetrdeset godina. 19 A snaha njegova, žena Finesova, bijaše trudna i na tom doba, pa èuvši glas da je kovèeg Božji otet i da joj je poginuo svekar i muž, savi se i porodi, jer joj doðoše bolovi. 20 I kad umiraše, rekoše joj koje stajahu kod nje: ne boj se, rodila si sina. Ali ona ne odgovori, niti hajaše za to. 21 Nego djetu nadje ime Ihavod govoreæi: otide slava od Izraileja; jer kovèeg Božji bi otet, i svekar joj i muž pogibioše. 22 Zato reèe: otide slava od Izraileja; jer bi otet kovèeg Božji.

5 A Filisteji uzeše kovèeg Božji, i odnesoše iz Even-Ezera u Azot. 2 I uzevši Filisteji kovèeg Božji unesoše ga u dom Dagonov, i namjestiše ga do Dagona. 3 A sjutradan kad ustaše Azoæani rano, a to Dagon ležaše nièice na zemlji pred kovèegom Gospodnjim; i oni uzeše Dagona i metnuše ga opet na njegovo mjesto. 4 A kad sjutradan rano ustaše,

gle, opet Dagon ležaše nièice na zemlji pred kovèegom Gospodnjim, a glava Dagonu i obje ruke otsjeèene bijahu na pragu; samo trup od Dagona bješe ostao. 5 Zato sveštenici Dagonovi i koji god ulaze u dom Dagonov ne staju na prag Dagonov u Azotu do danas. 6 Tada oteža ruka Gospodnja Azoæanima, i moraše ih i udaraše ih šuljevima u Azotu i meðama njegovijem. 7 A kad Azoæani vidješe Šta je, rekoše: da ne stoji kod nas kovèeg Boga Izraileva; jer je ruka njegova teška nad nama i nad Dagonom bogom našim. 8 I poslaše, te sabraše k sebi sve knezove Filistejske, i rekoše im: što æemo èiniti s kovèegom Boga Izraileva? A oni rekoše: da se prenese u Gat kovèeg Boga Izraileva. I prenesoše kovèeg Boga Izraileva. 9 A kad ga prenesoše, bi ruka Gospodnja na gradu s mukom vrlo velikom, i stade biti graðane od maloga do velikoga, i dođoše na njih tajni šuljevi. 10 Zato poslaše kovèeg Božji u Akaron; a kad dođe kovèeg Božji u Akaron, povikaše Akaronjani govoreæi: donesoše k nama kovèeg Boga Izraileva da pomori nas i naš narod. 11 Zato poslaše, te sabraše sve knezove Filistejske, i rekoše: pošljite kovèeg Boga Izraileva neka se vrti na svoje mjesto, da ne pomori nas i naroda našega. Jer bijaše smrtn strah po cijelom gradu, i vrlo teška bijaše ruka Gospodnja ondje. 12 Jer ljudi koji ostajahu živi bolovahu od šuljeva tako da se vika u gradu podizaše do neba.

6 I bijaše kovèeg Gospodnji u zemlji Filistejskoj sedam mjeseca. 2 Tada dozvaše Filisteji sveštenike i vraèe, pa im rekoše: Šta æemo èiniti s kovèegom Gospodnjim? nauèite nas kako æemo ga poslati natrag na njegovo mjesto. 3 A oni rekoše: ako æete natrag poslati kovèeg Boga Izraileva, ne šaljite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh; tada æete ozdraviti i doznaæete zašto se ruka njegova nije odmakla od vas. 4 A oni rekoše: kakav æemo mu dati prinos za grijeh? A oni rekoše: prema broju kneževina Filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa; jer je zlo jednako na svjema vama i na knezovima vašim. 5 Naèinite dakle slike od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izrailevu. Može biti da æe ulakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom. 6 I zašto biste bili uporna srca kao što bijahu uporna srca Misirci i Faraon? i pošto uèini èudesa na njima, eda li ih tada ne pustiše, te otidoše? 7 Zato naèinite jedna kola nova, i uzmitte dvije krave dojlilice, na kojima još nije bio jaram, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kuæi. 8 Pa uzmitte kovèeg Gospodnji i metnite ga na kola; a zaklade zlatne što æete mu dati za grijeh metnite u kovèežiaæ pokraj njega, i pustite

ga neka ide. **9** I gledajte: ako pođe putem k međi svojoj u Vet-Semes, on nam je uèinio ovo veliko zlo; ako li ne pođe tako, onda æemo znati da nas se nije dohvatala ruka njegova, nego nam se dogodilo sluèajno. **10** I uèiniš tako oni ljudi; i uzevši dvije krave dojlice upregooše ih u kola, a telad njihovu zatvorio kod kuæe. **11** I metnuše kovèeg Gospodnj na kola, i mali kovèežiæ s mišima zlatnjem i sa slikama svojih šuljeva. **12** I poðoše krave pravo putem u Vet-Semes, i jednako iðahu istjem putem muèuæi i ne svræuæi ni nadesno ni nalijevo; a knezovi Filistejski iðahu za njima do međe Vet-Semeske. **13** A Vet-Semešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oèi svoje vidješe kovèeg, i obradovaše se vidjevši ga. **14** I doðoše kola na njivu Isusa Vet-Semešanina, i stadoše ondje. A bijaše ondje velik kamen; i iscjepaše drva od kola, i prinesoše one krave na žrtvu paljenicu Gospodu. **15** A Leviti snimivši kovèeg Gospodnji i kovèežiæ što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen; a ljudi iz Vet-Semesa gotoviše žrtve paljenice i prinosiše žrtve Gospodu onaj dan. **16** A to vidjevši pet knezova Filistejskih vratiše se u Akaron isti dan. **17** A ovo bjehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodu za grijeh: za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Gat jedan, za Akaron jedan. **18** I miši zlatni bjehu prema broju svih gradova Filistejskih, u pet kneževina, svih zidanijeh gradova i sela neograðenijeh do velikoga kamena, na koji metnuše kovèeg Gospodnji, i koji je i danas u polju Isusa Vet-Semešanina. **19** Ali pobi Gospod neke između Vet-Semešana koji zagledaše u kovèeg Gospodnji, i pobi iz naroda pedeset tisuæa i sedamdeset ljudi. I plaka narod što ga Gospod udari velikom pogiblju. **20** I ljudi iz Vet-Semesa rekoše: ko može ostati pred tijem Gospodom Bogom svetijem? i ka kome æe otiaèi od nas? **21** I poslaše poslanike k stanovnicima Kirijat-Jarimskim govoreæi: donesoše natrag Filisteji kovèeg Gospodnji, hodite, odnesite ga k sebi.

7 Tada doðoše ljudi iz Kirijat-Jarima, i uzeše kovèeg Gospodnji, i odnesoše ga u kuæeu Avinadavovu na brdu, a Eleazara sina njegova posvetiše da èuva kovèeg Gospodnji. **2** A kad kovèeg osta u Kirijat-Jarimu, proðe mnogo vremena, dvadeset godina, i plakaše sav dom Izrailjev za Gospodom. **3** A Samuilo reèe svemu domu Izrailjevu govoreæi: ako se svijem srcem svojim obraæate ka Gospodu, povrzite tuðe bogove između sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospoda, njemu jedinomu služite, pa æe vas izbaviti iz ruku Filistejskih. **4** I povrgoše sinovi Izrailjevi Vale i Astarote, i služiše Gospodu jedinomu. **5** Potom reèe Samuilo: skupite svega Izraelja u Mispu, da se pomolim Gospodu za vas.

6 I skupiše se u Mispu, i crpuæi vodu proljevaše pred Gospodom, i postiše onaj dan, i ondje rekoše: sagriješismo Gospodu. I Samuilo suðaše sinovima Izrailjevijem u Mispi. **7** A Filisteji kad èuše da su se sinovi Izrailjevi skupili u Mispu, izidoše knezovi Filistejski na Izraelja. A kad to èuše sinovi Izrailjevi, uplašiše se od Filisteja. **8** I rekoše sinovi Izrailjevi Samuilo: ne prestaj vapiti za nas ka Gospodu Bogu našemu, eda bi nas izbavio iz ruku Filistejskih. **9** Tada Samuilo uze jedno jagnje odgojene, i prinese ga svega Gospodu na žrtvu paljenicu; i vapi Samuilo ka Gospodu za Izraelja, i usliši ga Gospod. **10** I kad Samuilo prinošaše žrtvu paljenicu, približiše se Filisteji da udare na Izraelja; ali zagrmje Gospod grmljavnom velikom u onaj dan na Filisteje i smete ih, i biše pobijeni pred Izraeljem. **11** A Izraelci izidoše iz Mispe, i potjeraše Filisteje, i biše ih do pod Vet-Har. **12** Tada uze Samuilo kamen, i metnu ga između Mispe i Sena, i nazva ga Even-Ezer, jer reèe: dovde nam Gospod pomože. **13** Tako biše pokoreni Filisteji, i više ne dolaziše na među Izraeljevu. I ruka Gospodnja bješe protiv Filisteja svega vijeka Samuilova. **14** I povratiše se Izraelju gradovi, koje bjehu uzeli Filisteji Izraelju, od Akarona do Gata, i međe njihove izbavi Izraelj iz ruku Filistejskih; i bi mir među Izraeljem i Amorejima. **15** A Samuilo suðaše Izraelju svega vijeka svojega. **16** I iduæi svake godine obilažaše Vetiþ i Galgal i Mispu, i suðaše Izraelju u svijem tijem mjestima. **17** Potom se vraæaše u Ramu, jer ondje bijaše kuæea njegova, i suðaše ondje Izraelju, i ondje naèini oltar Gospodu.

8 A kad Samuilo ostarje, postavi sinove svoje za sudije Izraelju. **2** A ime sinu njegovu prvencu bješe Joilo, a drugomu Avija, i suðahu u Virsaveji. **3** Ali sinovi njegovи ne hoðahu putovima njegovijem, nego udariše za dobitkom, i primahu poklone i izvrtahu pravdu. **4** Tada se skupiše sve starješine Izraeljeve i doðoše k Samuili u Ramu. **5** I rekoše mu: eto, ti si ostario, a sinovi tvoji ne hode tvojim putovima: zato postavi nam cara da nam sudi, kao što je u svijeh naroda. **6** Ali Samuilo ne bi po volji što rekoše: daj nam cara da nam sudi. I Samuilo se pomoli Gospodu. **7** A Gospod reèe Samuilo: poslušaj glas narodni u svemu što ti govore; jer ne odbaciše tebe, nego mene odbaciše da ne carujem nad njima. **8** Kako èiniše od onoga dana kad ih izvedoh iz Misira do danas, i ostaviše me i služiše drugim bogovima, po svijem tijem djelima èine i tebi. **9** Zato sada poslušaj glas njihov; ali im dobro zasvjedoèi i kaži naèin kojim æe car carovati nad njima. **10** I kaza Samuilo sve rijeèi Gospodnje narodu koji iskaše od njega cara; **11** I reèe: ovo æe biti naèin kojim æe car carovati nad vama: sinove vaše

uzimaæee i metati ih na kola svoja i meðu konjike svoje, i oni æe træati pred kolima njegovijem; **12** I postaviae ih da su mu tisuæenici i pedesetnici, i da mu oru njive i žnu ljetinu, i da mu grade ratne sprave i što treba za kola njegova. **13** Uzimaæee i kæeri vaše da mu grade mirisne masti i da mu budu kuharice i hlebarice. **14** I njive vaše i vinograde vaše i maslinike vaše najbolje uzimaæee i razdavati slugama svojim. **15** Uzimaæee desetak od usjeva vaših i od vinograda vaših, i davaæee dvoranimi svojim i slugama svojim. **16** I sluge vaše i sluškinje vaše i mladiæee vaše najljepše i magarce vaše uzimaæee, i obratiti na svoje poslove. **17** Stada æe vaša desetkovati i vi æete mu biti robovi. **18** Pa æete onda vikati radi cara svojega, kojega izabraste sebi; ali vas Gospod neæee onda uslišiti. **19** Ali narod ne htje poslušati rijeëi Samuilovijeh, i rekoše: ne, nego car neka bude nad nama, **20** Da budemo i mi kao svi narodi; i neka nam sudi car naš i ide pred nama i vodi naše ratove. **21** A Samuilo èuvši sve rijeëi narodne, kaza ih Gospodu. **22** A Gospod reèe Samuili: poslušaj glas njihov, i postavi im cara. I Samuilo reèe Izrailjcima: idite svaki u svoj grad.

9 A bješe jedan èovjek od plemena Venijaminova, kojemu ime bješe Kis, sin Avila, sina Serora, sina Vehorata, sina Afije, sina jednoga èovjeka od plemena Venijaminova, hrabar junak. **2** On imaše sina po imenu Saula, koji bješe mlad i lijep da ne bješe ljepšega od njega meðu sinovima Izrailjevijem, a glavom bješe viši od svega naroda. **3** A Kis uocu Saulovu nesta magarica, pa reèe Kis Saulu sinu svojemu: uzmi sa sobom jednoga momka, pa ustani i idi te traži magarice. **4** I on proðe goru Jefremovu, i proðe zemlju Salisku; ali ne naðoše; pa proðoše i zemlju Salimsku, i ne bješe ih; pa proðoše i zemlju Venijaminovu, i ne naðoše. **5** A kad doðoše u zemlju Sufsku, reèe Saul momku svojemu koji bijaše s njim: hajde da se vratimo, da se ne bi otac okanio magarica i zabrinuo se za nas. **6** A on mu reèe: evo, u ovom gradu ima èovjek Božji, kojega veoma poštuju; što god kaže sve se zbiva; hajdemo k njemu, može biti da æe nas uputiti kuda bismo išli. **7** A Saul reèe momku svojemu: hajde da idemo; ali šta æemo odnijeti èovjeku? jer nam je hleba nestalo u torbama, a dara nemamo da odnesemo èovjeku Božijemu. Šta imamo? **8** A momak opet odgovarajuæee reèe Saulu: eto u mene èetvrt sikla srebra; to da dam èovjeku Božijemu da nas uputi. **9** A u staro vrijeme ko bi išao da pita Boga govoraše: hajde da idemo k vidiocu. Jer ko se sada zove prorok u staro se vrijeme zvaše vidjelac. **10** I Saul reèe momku svojemu: dobro veliš; hajde da idemo. I poðoše u grad gdje bješe èovjek Božji. **11** I kad iðahu uz

brdo gradsko, sretoše djevojke koje izlažahu da zahvataju vodu, pa im rekoše: je li tu vidjelac? **12** A one odgovarajuæi rekoše: jest, eto pred tobom; pohitaj, jer je danas došao u grad, jer danas narod ima žrtvu na gori. **13** Kako uðete u grad, naæi æete ga prije nego poðe na goru da jede; jer narod neæee jesti dokle on ne doðe, jer on treba da blagoslovi žrtvu, pa onda æe zvanice jesti; zato idite, jer æete ga sada naæi. **14** I otidoše u grad; a kad doðoše usred grada, gle, Samuilo polazeæi na goru srete ih. **15** A Gospod bješe objavio Samuiliu dan prije nego doðe Saul, rekavši: **16** Sjutra u ovo doba poslaæu k tebi jednoga èovjeka iz zemlje Venijaminove, njega pomaži da bude voð narodu mojemu Izrailju, i on æe izbaviti moj narod iz ruku Filistejskih. Jer pogledah na narod svoj, jer vika njegova doðe do mene. **17** I kad Samuilo ugleda Saula, reèe mu Gospod: eto èovjeka za kojega ti rekoh; taj æe vladati mojim narodom. **18** I Saul pristupi k Samuiliu na vratima, i reèe: kaži mi, gdje je kuæea videoèeva? **19** A Samuilo odgovori Saulu i reèe: ja sam vidjelac. Hajde preda mnom na goru, i danas æete sa mnom jesti; a sjutra æeu te otpustiti, i što ti je god u srcu, kazaæu ti. **20** A za magarice, kojih ti je nestalo prije tri dana, ne brini se; jer su se našle. I èije æe biti sve što je najbolje u Izrailju? eda li ne tvoje i svega doma oca tvojega? **21** A Saul odgovori i reèe: nijesam li od plemena Venijaminova, najmanjega plemena Izrailjeva, i dom moj najmanji između svih domova plemena Venijaminova? što mi dakle govorиш tako? **22** A Samuilo uze Saula i njegova momka, i odvede ih u sobu, i posadi ih u zaæelje meðu zvanicama kojih bješe do trideset ljudi. **23** I Samuilo reèe kuharu: donesi dio koji ti dadoh i za koji ti rekoh: ostavi ga kod sebe. **24** Tada doneše kuhar pleæe i što bješe na njemu; a Samuilo ga metnu pred Saula, i reèe: evo što je ostalo, uzmi preda se, te jedi, jer je saèuvano doslije za tebe, kad rekoh: pozvao sam narod. Tako jede Saul sa Samuilmom onaj dan. **25** Potom siðoše s gore u grad, i Samuilo se razgovara sa Saulom na krovu. **26** A ujutru uraniše, i kad svitaše, zovnu Samuilo Saula na krov, i reèe mu: digni se, da te otpustim. I kad se diže Saul, izidoše obojica, on i Samuilo. **27** I kad doðoše na kraj grada, reèe Samuilo Saulu: reci momku neka ide naprijed i on proðe naprijed a ti stani malo da ti javim rijeè Božiju.

10 Tada Samuilo uze uljanicu, i izli mu ulje na glavu, pa ga cijelova, i reèe mu: eto, nije li te pomazao Gospod nad naðjedstvom svojim da mu budeš voð? **2** Kad otideš danas od mene, naæi æeš dva èovjeka kod groba Rahiljinu u kraju Venijaminovu u Selsi, koji æe ti reæi: naše su se magarice, koje si pošao da tražiš, i evo otac tvoj ne mareæi

za magarice zabrinuo se za vas govoreæi: šta æu èiniti poradi sina svojega? 3 I otìavši odande dalje kad doðeš u ravnici Tavorsku, sreæee te onđe tri èovjeka iduæi k Bogu u Vetiþi, noseæi jedan tri jareta, a drugi noseæi tri hljeba, a treæi noseæi mješinu vina. 4 Pa æe te upitati za zdravlje, i daæee ti dva hljeba, koje primi iz ruku njihovijeh. 5 Potom æeš doæi na hum Božji, gdje je straža Filistejska, i kad uðeš u grad, sreæee te gomila proroka slazeæi s gore, a pred njima psaltri i bubenji i svirale i gusle; i oni æe prorokovati. 6 I siæi æe na te duh Gospodnj, te æeš prorokovati s njima, i postaæeeš drugi èovjek. 7 I kad ti doðu ti znaci, èini što ti doðe na ruku, jer je Bog s tobom. 8 Potom æeš otìei prije mene u Galgal, i gle, ja æu doæi k tebi da prinesem žrtve paljenice i da prinesem žrtve zahvalne. Sedam dana èekaj dokle doðem k tebi i kažem ti šta æeš èiniti. 9 I kad se okrete da ide od Samuila, Bog mu dade drugo srce; i svi se oni znaci zbiše onaj dan. 10 I kad doðoše na hum, gle, srete ga gomila proroka, i doðe na nj duh Božji, i prorokova meðu njima. 11 I kad ga vidješe svi koji ga poznavahu od preðe gdje prorokuje s prorocima, rekoše jedan drugome: Šta to bi od sina Kisova? eda li je i Saul meðu prorocima? 12 A jedan odande odgovori i reèe: ko li im je otac? Otuda posta prièa: eda li je i Saul meðu prorocima? 13 I prestavši prorokovati doðe na goru. 14 A stric Saulov reèe njemu i momku njegovu: kuda ste išli? A on odgovori: da tražimo magarice; i kad vidjesmo da ih nigrđe nema, otidosmo k Samuili. 15 A stric Saulov reèe: kaži mi šta vam je rekao Samuilo? 16 A Saul reèe stricu svojemu: kazao nam je da su se naše magarice. Ali mu ne reèe za carstvo što mu je kazao Samuilo. 17 A Samuilo sazva narod u Mispu ka Gospodu. 18 I reèe sinovima Izrailjevijem: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja izvedoh Izraileja iz Misira, i izbavih vas iz ruku Misirskih i iz ruku svijeh carstava koja vas muèahu. 19 A vi danas odbaciste Boga svojega, koji vas sam izbavlja od svijeh zala vaših i nevolja vaših, i rekoste mu: postavi cara nad nama. Sada dokle stanite pred Gospodom po plemenima svojim i po tisuæama svojim. 20 I privede Samuilo sva plemena Izrailjeva, i pade na pleme Venijaminovo. 21 Potom privede pleme Venijaminovo po porodicama njegovijem, i pade na porodicu Matrijevu; potom pade na Saula sina Kisova. I tražiše ga, ali se ne naðe. 22 Tada opet upitaše Gospoda: hoæee li još doæi ovamo taj èovjek? A Gospod reèe: eto sakrio se za prtljagom. 23 Tada otræeše, i dovedoše ga odande. I stade usred naroda, i bijaše glavom viši od svega naroda. 24 I reèe Samuilo svemu narodu: vidite li koga je izabrao Gospod da nikو nije kao on u svemu narodu? I sav narod povika i reèe: da živi car! 25 Tada Samuilo

kaza narodu prava carska i napisa u knjigu, i metnu je pred Gospodom. Potom Samuilo raspusti narod da ide svak svojoj kuæi. 26 I Saul takoðer otide svojoj kuæi u Gavaju, i s njim otidoše vojnici, kojima Bog taknu srca. 27 A ljudi nevaljali rekoše: taj li æe nas izbaviti? I prezirahu ga, niti mu donesoše dara. Ali se on uèini kao da nije èuo.

11 Tada doðe Nas Amonac, i stade u oko prema Javisu Galadovu. I svi ljudi iz Javisa rekoše Nasu: uèini vjeru s nama, pa æemo ti služiti. 2 A Nas Amonac odgovori im: ovako æu uèiniti vjeru s vama: da vam svakome iskopam desno oko, i tu sramotu uèinim svemu Izraelju. 3 A starješine Javiske rekoše mu: ostavi nam sedam dana, da pošljemo poslanike u sve krajeve Izraeljeve; pa ako ne bude nikoga da nas izbavi, tada æemo izaæi k tebi. 4 I doðoše poslanici u Gavaju Saulovu, i kazaše ove rijeèi narodu; tada sav narod podiže glas svoj, i plakahu. 5 A gle, Saul iðaše za govedima svojim iz polja, i reèe: šta je narodu te plaèe? I kazaše mu šta su poruèili Javišani. 6 Tada siðe duh Božji na Saula kad èu te rijeèi, i on se razgnjevi vrlo. 7 Pa uze dva vola, i isijeèe ih na komade, i razaslal ih u sve krajeve Izraeljeve po istjem poslanicima poruèivši: ko ne poðe za Saulom i za Samuilom, ovako æe biti s govedima njegovijem. I strah Gospodnj popade narod, te izidoše jednodušno. 8 I izbrojih u Vezeku, i bješe sinova Izraeljevih trista tisuæa, a sinova Judinijeh trideset tisuæa. 9 Potom rekoše poslanicima koji bijahu došli: ovako recite ljudima u Javisu Galadovu: sjutra æete se izbaviti, kad ogrije sunce. I poslanici se vratise, i javiše ovo Javišanima, i oni se obradovaše. 10 I rekoše Javišani Amoncima: sjutra æemo izaæi k vama, da uèinite od nas što vam bude drago. 11 I sjutradan razdijeli Saul narod u tri èete, i uðoše usred okola o jutrenjoj straži, i biše Amonce dokle sunce ne ogrijia, i koji ostaše, raspršaše se da ne ostaše ni dvojica zajedno. 12 Tada reèe narod Samuili: koji je ono što reèe: eda li æe Saul carovati nad nama? dajte ih da ih pogubimo. 13 Ali Saul reèe: da se ne pogubi danas niko, jer je danas Gospod uèinio spasenje u Izraelju. 14 Tad Samuilo reèe narodu: hajdete da idemo u Galgal, da onđe ponovimo carstvo. 15 I sav narod otide u Galgal, i postaviše onđe Saula carem pred Gospodom u Galgalu, i onđe prinesoše žrtve zahvalne pred Gospodom. I proveseli se onđe Saul i sav Izraelj veoma.

12 Tada reèe Samuilo svemu Izraelju: eto, poslušao sam glas vaš u svemu što mi rekoste, i postavih cara nad vama. 2 I sada eto, car ide pred vama, a ja sam ostario i osijedio; i sinovi moji eto su meðu vama; i ja sam išao pred vama od mladosti svoje do danas. 3 Evo me; odgovorite mi

pred Gospodom i pred pomazanikom njegovijem. Kome sam uzeo vola ili kome sam uzeo magarca? kome sam uèinio nasilje? kome sam uèinio krivo? ili iz èije sam ruke uzeo poklon, da bih stiskao oèi njega radi? pak æeu vam vratiti. 4 A oni rekoše: nijesi nam uèinio sile niti si kome uèinio krivo, niti si uzeo što iz èije ruke. 5 Jošte im reèe: svjedok je Gospod na vas, i svjedok je pomazanik njegov danas, da niste našli ništa u mojim rukama. I rekoše: svjedok je. 6 Tada reèe Samuilo narodu: Gospod je koji je postavio Mojsija i Arona, i koji je izveo oce vaše iz zemlje Misirske. 7 Sada dakle stanite da se prem s vama pred Gospodom za sva dobra što je èinio Gospod vama i vašim ocima. 8 Pošto dođe Jakov u Misir, vikaše oci vaši ka Gospodu, i Gospod posla Mojsija i Arona, koji izvedoše oce vaše iz Misira i naseliše ih na ovom mjestu. 9 Ali zaboraviše Gospoda Boga svojega, te ih dade u ruke Sisari vojvodi Asorskom, i u ruke Filistejima, i u ruke caru Moavskomu, koji vojevaše na njih. 10 Ali vikaše ka Gospodu i rekoše: sagriješismo što ostavismo Gospoda i služimo Valima i Astarotama; ali sada izbavi nas iz ruku neprijatelja naših, pa æemo ti služiti. 11 I Gospod posla Jerovala i Vedana i Jeftaja i Samuila, i ote vas iz ruku neprijatelja vaših unaokolo, te živjeste bez straha. 12 Ali kad vidjeste Nasa cara Amonskoga gdje dođe na vas, rekoste mi: ne, nego car neka caruje nad nama, premda Gospod Bog vaš bješe car vaš. 13 Sada dakle, eto cara kojega izabralste, kojega iskaste; evo, Gospod je postavio cara nad vama. 14 Ako se uzbojite Gospoda, i njemu uzaslužite, i uzaslužate glas njegov i ne usprotivite se zapovijesti Gospodnjoj, tada æete i vi i car vaš koji caruje nad vama iæi za Gospodom Bogom svojim. 15 Ako li ne uzaslužate glasa Gospodnjega, nego se usprotivite zapovijesti Gospodnjoj, tada æe biti ruka Gospodnja protiv vas kao što je bila protiv otaca vaših. 16 Ali stanite sada jošte, i vidite ovu stvar veliku koju æe uèiniti Gospod pred vašim oèima. 17 Nije li danas žetva pšenièna? Ja æeu prizvati Gospoda, i spustiæe gromove i dažd, da razumijete i vidite koliko je zlo što uèiniste pred Gospodom iskavši sebi cara. 18 Tada Samuilo zavapi ka Gospodu, i Gospod spusti gromove i dažd u taj dan; i sav se narod poboja vrlo Gospoda i Samuila. 19 I reèe sav narod Samuili: moli se za sluge svoje Gospodu Bogu svojemu da ne pomremo; jer dodasmo k svijem grigesima svojim zlo ištuæi sebi cara. 20 Tada reèe Samuilo narodu: ne bojte se, vi ste uèinili sve ovo зло; ali ne otstupajte od Gospoda, nego služite Gospodu svijem srcem svojim. 21 Ne otstupajte; jer biste pošli za ništavim stvarima, koje ne pomažu, niti izbavljaju, jer su ništave. 22 Jer Gospod neæee ostaviti naroda svojega radi velikoga imena svojega; jer Gospodu bi

volja da vas uèini svojim narodom. 23 A meni ne dao Bog da zgriješim Gospodu i prestanem moliti se za vas; nego æeu vas upuæivati na put dobar i prav. 24 Samo se Bojte Gospoda i služite mu istinito, svijem srcem svojim, jer vidite, kakve je velike stvari uèinio za vas. 25 Ako li zlo ušèinite, propašæete i vi i car vaš.

13 Kad Saul bi car godinu dana a carova dvije godine nad Izrailjem 2 Izabra sebi Saul tri tisuæe izmeðu sinova Izrailjevih; i bijahu kod Saula dvije tisuæe u Mihmasu i u gori Vetiljskoj, a jedna tisuæe s Jonatanom u Gavaji Venijaminovoj; a ostali narod raspusti u šatore njihove. 3 I Jonatan pobi stražu Filistejsku koja bješe u Gavaji, i èuše za to Filisteji. A Saul zapovjedi, te trubiše u trube po svoj zemlji govoreæi: neka èuju Jevreji. 4 I tako èu sav Izrailj gdje rekoše: pobi Saul stražu Filistejsku; i stoga Izrailj omrznu Filistejima. I sazvan bi narod za Saulom u Galgal. 5 A Filisteji se skupiše da vojuju na Izrailja, trideset tisuæa kola i šest tisuæa konjika, i mnoštvu naroda kao pijesak na brijevu morskom; i izašavši stadoše u oko u Mihmasu, s istoka od Vet-Avena. 6 I Izraelci se vidješe u nevolji, jer narod bi pritiješnjen; te se sakri u peæine i u èeste i u kamenjake i u rasjeline i u jame. 7 A drugi Jevreji prijeðoše preko Jordana u zemlju Gadovu i Galadovu. A Saul još bijaše u Galgalu, i sav narod što iðaše za njim bijaše u strahu. 8 I poèeka sedam dana do roka Samuilova. Ali Samuilo ne dođe u Galgal; te se narod stade razlaziti od njega. 9 Tada reèe Saul: dodajte mi žrtvu paljenicu i žrtve zahvalne. I prinese žrtvu paljenicu. 10 I kad prinese žrtvu paljenicu, gle, dođe Samuilo. I Saul izide mu na susret da ga pozdravi. 11 A Samuilo mu reèe: šta si uèinio? A Saul odgovori: kad vidjeh gdje se narod razlazi od mene, a ti ne dođe do roka, i Filisteji se skupili u Mihmasu, 12 Rekoh: sad æe udariti Filisteji na me u Galgal, a ja se još ne pomolih Gospodu; te se usudih i prinesoh žrtvu paljenicu. 13 Tada reèe Samuilo Saulu: ludo si radio što nijesi držao zapovijesti Gospoda Boga svojega, koju ti je zapovjedio; jer bi sada Gospod utvrđio carstvo tvoje nad Izrailjem dovijeka. 14 A sada carstvo tvoje neæee se održati. Gospod je našao sebi èovjeka po srcu svojemu, i njemu je zapovjedio Gospod da bude vođ narodu njegovu, jer nijesi držao što ti je zapovjedio Gospod. 15 Potom diže se Samuilo i otide iz Galgala u Gavaju Venijaminovu. I Saul izbroji narod koji osta kod njega, i bješe ga do šest stotina ljudi. 16 I Saul i sin mu Jonatan i narod što bješe s njima, stajahu u Gavaji Venijaminovoj; a Filisteji stajahu u okolu u Mihmasu. 17 I izidoše tri èete iz okola Filistejskoga da plijene: jedna èeta udari putem k Ofri u zemlju Sovalsku; 18

A druga èeta udari putem k Vet-Oronu; a treæa udari putem k meði koja gleda prema dolini Sevojimskoj u pustinju. **19** A u cijeloj zemlji Izrailjskoj ne bješe kovaèa, jer Filisteji rekoše: da ne bi gradili Jevreji maèeva ni kopalja. **20** Zato slažahu svi Izraelci k Filistejima kad koji šeaaše poklepati raonik ili motiku ili sjekiru ili srp. **21** I bijahu se zatupili raonici i motike i vile troroge i sjekire, i same ostane trebaše zaštititi. **22** Zato kad doðe vrijeme boju, ne nađe se maèa ni kopinja ni u koga u narodu koji bješe sa Saulom i Jonatanom; samo bijaše u Saulu i u Jonatana sina njegova. **23** I straža Filistejska izide u klanac kod Mihmasa.

14 Jedan dan reèe Jonatan sin Saulov momku svojemu koji mu nošaše oružje: hajde da idemo k straži Filistejskoj koja je na onoj strani. A ocu svojemu ne kaza ništa. **2** A Saul stajaše kraj brda pod šipkom, koji bijaše u Migroru; i naroda bješe s njim oko šest stotina ljudi. **3** I Ahija sin Ahitova brata Ihavoda sina Finesa sina Ilijia sveštenika Gospodnjega u Silomu nošaše opleæak. I narod ne znadijaše da je otiašo Jonatan. **4** A u klancu kojim šeaaše Jonatan otiai k straži Filistejskoj, bijahu dvije strmene stijene, jedna s jedne strane a druga s druge, i jedna se zvaše Voses a druga Sene. **5** I jedna od njih stajaše sa sjevera prema Mihmasu, a druga s juga prema Gavaji. **6** I Jonatan reèe momku koji mu nošaše oružje: hajde da otidemo k straži tijeh neobrezanijeh; može biti da æe nam uèiniti što Gospod, jer Gospodu ne smeta izbaviti s množinom ili s malinom. **7** A onaj što mu nošaše oružje odgovori mu: èini što ti je god u srcu, idi, evo ja æeu iæi s tobom kuda god hoæeš. **8** A Jonatan mu reèe: evo, otiai æemo k tijem ljudima, i pokazaaæemo im se. **9** Ako nam reku: èekajte dokle doðemo k vama, tada æemo se ustaviti na svom mjestu, i neæemo iæi k njima. **10** Ako li reku: hodite k nama, tada æemo otiai; jer nam ih Gospod predade u ruke. To æe nam biti znak. **11** I pokazaše se obojica straži Filistejskoj; a Filisteji rekoše: gle, izlaze Jevreji iz rupa u koje su se sakrili. **12** I stražari rekoše Jonatanu i momku koji mu nošaše oružje: hodite k nama da vam kažemo nešto. I Jonatan reèe onomu što mu nošaše oružje: hajde za mnogim, jer ih predade Gospod u ruke Izraelju. **13** Tako puzaše Jonatan rukama i nogama, a za njim momak što mu nošaše oružje; i padahu pred Jonatanom, i ubijaše ih za njim onaj što mu nošaše oružje. **14** I to bi prvi boj, u kom pobi Jonatan i momak što mu nošaše oružje oko dvadeset ljudi, otprilike na po rala zemlje. **15** I uðe strah u oko u polju i u sav narod; i straža i oni koji bjehu izašli da plijene prepadoše se, i zemlja se uskoleba, jer bješe strah od Boga. **16** A straža Saulova u Gavaji Venijaminovoj opazi gdje se

mnoštvu uzbunilo i uspropadalo. **17** Tada reèe Saul narodu koji bijaše s njim: pregledajte i vidite ko je otiašo od nas. I kad pregledaše, gle, ne bješe Jonatana i momka njegova koji mu nošaše oružje. **18** I reèe Saul Ahiji: donesi kovèeg Božji; jer kovèeg Božji bijaše tada kod sinova Izraeljevih. **19** A dok govoraše Saul svešteniku, zabuna u okolu Filistejskom bivaše sve veæa, i Saul reèe svešteniku: ostavi. **20** I Saul i sav narod što bješe s njim skupiše se i doðoše do boja, i gle, povadili bjehu maèeve jedan na drugoga, i zabuna bješe vrlo velika. **21** A bijaše s Filistejima Jevreja kao prije, koji iðahu s njima na vojsku svuda; pa i oni pristaše u Izraeljce, koji bijahu sa Saulom i Jonatanom. **22** I svi Izraelci koji se bijahu sakrili u gori Jefremovoj kad èuše da bježe Filisteji, naklopiše se i oni za njima bijuæi ih. **23** I izbavi Gospod Izraelja u onaj dan; i boj otide dori do Vet-Avena. **24** I Izraelci se vrlo umoriš onaj dan; a Saul zakle narod govoreæi: da je proklet koji jede što do veèera, da se osvetim neprijateljima svojim. I ne okusi narod ništa. **25** I sav narod one zemlje doðe u šumu, gdje bješe mnogo meda po zemlji. **26** I kad doðe narod u šumu, vidje med gdje teèe; ali niko ne prinese ruke k ustima svojim: jer se narod bojaše zakletve. **27** Ali Jonatan ne èu kad otac njegov zakle narod, te pruži štap koji mu bješe u ruci, i zamoëi kraj u sat, i primaæe ruku svoju k ustima svojim, i zasvijetliše mu se oèi. **28** A jedan iz naroda progovori i reèe: otac je tvoj zakleo narod rekavši: da je proklet ko bi jeo što danas; stoga susta narod. **29** Tada reèe Jonatan: smoje je zemlju otac moj; vidite kako mi se zasvijetliše oèi, èim okusih malo meda. **30** A da je još narod slobodno jeo danas od plijena neprijatelja svojih, koji nađe! ne bi li polom Filistejski bio još veæi? **31** I tako pobiše onaj dan Filisteje od Mihmasa do Ajalonu, i narod se vrlo umori. **32** I naklopi se narod na plijen, i nahvataše ovaca i volova i telaca, i poklaše ih na zemlji, i stade narod jesti s krvljju. **33** I javiše Saulu govoreæi: evo narod griješi Gospodu jeduæi s krvljju. A on reèe: nevjeru uèiniste; dovaljajte sada k meni velik kamen. **34** Zatijem reèe Saul: razidite se meðu narod i recite: dovedite svaki k meni vola svojega i ovcu svoju; i ovdje zakoljite i jedite, i neæete griješiti Gospodu jeduæi s krvljju. I doneće sav narod, svaki svoga vola svojom rukom one noæei, i ondje klaše. **35** I naèini Saul oltar Gospodu; to bi prvi oltar koji naèini Gospodu. **36** Potom reèe Saul: hajdemo za Filistejima noæas, da ih plijenimo do jutra, i da ih ne ostavimo nijednoga. A oni rekoše: èini što ti je god volja. Ali sveštenik reèe: da pristupimo ovdje k Bogu. **37** I upita Saul Boga: hoæeu li iæi za Filistejima? hoæeš li ih dati u ruke Izraelju? Ali ne odgovori mu onaj dan. **38** Zato reèe Saul: pristupite ovamo svi glavari narodni, i tražite i vidite na

kom je grijeh danas. **39** Jer kako je živ Gospod koji izbavlja Izrailja, ako bude i na Jonatanu sinu mojem, poginuće zaista. I ne odgovori mu niko iz svega naroda. **40** Potom reče svemu Izrailju: vi budite s jedne strane, a ja i Jonatan sin moj biæemo s druge strane. A narod reče Saulu: èini što ti je drago. **41** Tada reče Saul Gospodu Bogu Izrailjevu: pokaži pravoga. I oblièi se Jonatan i Saul, a narod izide prav. **42** I reče Saul: bacite ždrijeb za me i za Jonatana sina mojega. I oblièi se Jonatan. **43** Tada reče Saul Jonatanu: kaži mi šta si uèinio? I kaza mu Jonatan i reče: samo sam okusio malo meda nakraj štapa koji mi bješe u ruci; evo me; hoæu li poginuti? **44** A Saul reče: to neka mi uèini Bog i to neka doda, poginuæeš, Jonatane! **45** Ali narod reče Saulu: zar da pogine Jonatan, koji je uèinio ovo spasenje veliko u Izrailju? Bože saèuvaj! Tako živ bio Gospod, neæe pasti na zemlju nijedna dlaka s glave njegove. Jer je s pomoæu Božjom uèinio to danas. I tako izbavi narod Jonatana, te ne pogibe. **46** Tada se vrati Saul od Filisteja, a Filisteji otidoše u svoje mjesto. **47** I Saul carujuæi nad Izrailjem ratovaše na sve neprijatelje svoje, na Moavce i na sinove Amonove i na Edomce i na careve Sovske i na Filisteje, i kuda se god obraæaše, nadvlaðivaše. **48** Skupi takoðer vojsku i pobi Amalika; i izbavi Izrailja iz ruku onih koji ga pljenjahu. **49** A Saul imaše sinove: Jonatana i Isuja i Melhisuja; a dvjema kæerima njegovijem bjehu imena prvenici Merava a mlaðoj Mihala. **50** A ženi Saulovo bješe ime Ahinoama kæi Ahimasova; a vojvodi njegovu bješe ime Avenir sin Nira strica Saulova. **51** Jer Kis otac Saulov i Nir otac Avenirov bijahu sinovi Avilovi. **52** I bijaše velik rat s Filistejima svega vijeka Saulova; i koga god viðaše Saul hrabra i junaka, uzimaše ga k sebi.

15 A Samuilo reče Saulu: Gospod me je poslao da te pomažem za cara nad narodom njegovijem, nad Izrailjem; slušaj dakle rijeèi Gospodnjie. **2** Ovako veli Gospod nad vojskama: opomenuh se što je uèinio Amalik Izrailju, kako mu se opro na putu kad je išao iz Misira. **3** Zato idi, i pobij Amalika, i zatri kao prokletje sve što god ima; ne žali ga, nego pobij i ljudi i žene i djecu i što je na sisi i volove i ovce i kamile i magarce. **4** Tada Saul sazva narod, i izbroji ih u Telaimu, i bješe ih dvjesta tisuæa pješaka i deset tisuæa ljudi od Jude. **5** I doðe Saul do grada Amalièkoga, i namjesti zasjedu u potoku. **6** I reče Saul Kenejima: idite, odvojite se, uklonite se od Amalika, da vas ne bih potro s njima; jer ste vi uèinili milost svijem sinovima Izrailjevijem kad su išli iz Misira. I otidoše Keneji od Amalika. **7** I Saul pobi Amalike od Avile do Sura, koji je prema Misiru. **8** I uhvati Agaga cara

Amalièkoga živa, a sav narod njegov pobi oštrijem maæem. **9** I Saul i narod njegov poštedje Agaga i najbolje ovce i najbolje volove i ugojenu stoku i jaganjice i sve što bijaše dobro, i ne htješe pobiti; nego što bijaše zlo i bez cijene, ono samo pobiše. **10** Zato doðe rijeè Gospodnja k Samuiliu govoreæi: **11** Kajem se što sam Saula postavio carem, jer je otstupio od mene, i nije izvršio mojih rijeèi. I rasrdi se Samuilo vrlo, i vikaše ka Gospodu svu noæ. **12** I ustavši rano Samuilo pođe pred Saula. I javiše Samuiliu govoreæi: Saul doðe u Karmil, i eno podiže sebi spomenik, pa se vrati odande i otide dalje i siðe u Galgal. **13** Kad Samuilo doðe k Saulu, reče mu Saul: blagosloven da si Gospodu! izvršio sam rijeè Gospodnju. **14** A Samuilo reče: kakva je to bleka ovaca u ušima mojim? i rika volova koju èuem? **15** A Saul reče: od Amalika dognaše ih; jer narod poštedje najbolje ovce i najbolje volove da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu; ostalo pak pobismo kao prokletje. **16** A Samuilo reče Saulu: stani da ti kažem što mi je rekao Gospod noæas. Reče mu: govor. **17** Tada reče Samuilo: nijesi li bio mali sam u svojim oèima, pak si postao glava plemenima Izrailjevijem, i Gospod te pomaza za cara nad Izrailjem? **18** I Gospod te posla na ovaj put i reče: idi, pobij grješne Amalike, i vojuj na njih dokle ih ne istrijebite. **19** Zašto dakle ne posluša glasa Gospodnjega, nego se naklopi na pljen, i uèini zlo pred Gospodom? **20** A Saul odgovori Samuiliu: ta poslušao sam glas Gospodnj, i išao sam putem kojim me posla Gospod, i doveo sam Agaga cara Amalièkoga, a Amalike sam istrijebio. **21** Nego narod uze od pljena ovce i volove, najbolje između prokletijeh stvari, da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu u Galgalu. **22** Ali Samuilo reče: zar su mile Gospodu žrtve paljenice i prinosi kao kad se sluša glas njegov? gle, poslušnost je bolja od žrtve i pokornost od pretiline ovnjujske. **23** Jer je neposlušnost kao grijeh od èaranja, i nepokornost kao sujevjerstvo i idolopoklonstvo. Odbacio si rijeè Gospodnj, zato je i on tebe odbacio da ne budeš više car. **24** Tada reče Saul Samuili: zgriješio sam što sam prestupio zapovijest Gospodnj i tvoje rijeèi; jer pobojava se naroda i poslušah glas njegov. **25** Nego sada oprosti mi grijeh moj, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu. **26** A Samuilo reče Saulu: neæu se vratiti s tobom, jer si odbacio rijeè Gospodnj, i zato je tebe Gospod odbacio da ne budeš više car nad Izrailjem. **27** I Samuilo se okreće da ide, ali ga Saul uhvati za skut od plašta njegova, te se odadrije. **28** Tada mu reče Samuilo: odadro je Gospod carstvo Izrailjevo od tebe danas, i dao ga bliðnjemu tvojemu, koji je bolji od tebe. **29** I doista junak Izrailjev neæe slagati, niti æe se raskajati; jer nije èovjek da se kaje. **30** A on reče: zgrijesio

sam; ali mi sad uèini èast pred starješinama naroda mojega i pred Izrailjem, i vrti se sa mnom da se poklonim Gospodu Bogu tvojemu. **31** I vrativši se Samuilo otide za Saulom, i pokloni se Saul Gospodu. **32** Potom reèe Samuilo: dovedite mi Agaga cara Amalièkoga. I dođe k njemu Agag veseo, jer govoraše Agag: zaista, prošla je goréina smrtna. **33** Ali Samuilo reèe: kako je tvoj maè uèinio te su žene ostale bez djece, tako æe ostati bez djece tvoja majka među ženama. I isijeèe Samuilo Agagu pred Gospodom u Galgalu. **34** Potom otide Samuilo u Ramu, a Saul otide kuæi svojoj u Gavaju Saulovu. **35** I Samuilo više ne vidje Saula do svoje smrti, i plakaše Samuilo za Saulom, što se Gospod pokaja što je postavio Saula carem nad Izrailjem.

16 A Gospod reèe Samuili: dokle æeš ti plakati za Saulom kad ga ja odbacih da ne caruje više nad Izrailjem? Napuni rog svoj ulja, i hodi da te pošljem k Jeseju Vitlejemcu, jer između njegovih sinova izabrao sebi cara. **2** A Samuilo reèe: kako da idem? jer æe èuti Saul, pa æe me ubiti. A Gospod odgovori: uzmi sa sobom junicu iz goveda, pa reci: doðoh da prinesem žrtvu Gospodu. **3** I pozovi Jeseja na žrtvu, a ja æeu ti pokazati šta æeš èiniti, i pomaži mi onoga koga ti kažem. **4** I uèini Samuilo kako mu kaza Gospod, i dođe u Vitlejem; a starješine gradske uplašivši se istreàše preda nj, i rekoše mu: jesи li došao dobro? **5** A on reèe: dobro; došao sam da prinesem žrtvu Gospodu; osveštajte se i hodite sa mnom na žrtvu. Pa osvešta i Jeseja i sinove njegove i pozva ih na žrtvu. **6** I kad doðoše vidjevši Elijava reèe: jamaèeno je pred Gospodom pomazanik njegov. **7** Ali Gospod reèe Samuili: ne gledaj na lice njegovo ni na visinu rasta njegova, jer sam ga odbacio; jer ne gledam na što èovjek gleda: èovjek gleda što je na oèima, a Gospod gleda na srce. **8** I dozva Jesej Avinadava, i reèe mu da ide pred Samuila. A on reèe: ni toga nije izabrao Gospod. **9** Potom Jesej reèe Sami da ide. A on reèe: ni toga nije izabrao Gospod. **10** Tako reèe Jesej te proðoše sedam sinova njegovih pred Samuila; a Samuilo reèe Jeseju: nije Gospod izabrao tijeh. **11** Potom reèe Samuilo Jeseju: jesu li ti to svi sinovi? A on reèe: ostao je još najmlaði; eno ga, pase ovce. Tada reèe Samuilo Jeseju: pošli, te ga dovedi, jer neæemo sjedati za sto dokle on ne dođe. **12** I posla, te ga dovede. A bijaše smeđ, lijepijeh oèiju i lijepa stasa. I Gospod reèe: ustani, pomaži ga, jer je to. **13** Tada Samuilo uze rog s uljem, i pomaza ga usred braæe njegove; i siðe duh Gospodnji na Davida i osta na njemu od toga dana. Potom usta Samuilo i otide u Ramu. **14** A duh Gospodnji otide od Saula, i uznemiravaše ga zao duh od Gospoda. **15**

I rekoše Saulu sluge njegove: gle, sada te uznemiruje zli duh Božiji. **16** Neka gospodar naš zapovjedi slugama svojim koje stoje pred tobom, da potraže èovjeka koji zna udarati u gusle, pa kad te napadne zli duh Božji, neka udara rukom svojom, i odlakšaæe ti. **17** I reèe Saul slugama svojim: potražite èovjeka koji zna dobro udarati u gusle, i dovedite mi ga. **18** A jedan između sluga njegovih odgovori i reèe: evo, ja znam sina Jeseja Vitlejemca, koji umije dobro udarati u gusle, i hrabar je junak i ubojnik, i pametan je i lijep, i Gospod je s njim. **19** I Saul posla ljude k Jeseju i poruèi: pošli mi Davida sina svojega koji je kod ovaca. **20** A Jesej uze magarca i hljeba i mješinu vina i jedno jare, i posla Saulu po Davidu sinu svojemu. **21** I David dođe k Saulu i izide preda nj, i omilje Saulu veoma, te ga postavi da mu nosi oružje. **22** Potom posla Saul k Jeseju i poruèi: neka David ostane kod mene, jer je našao milost preda mnom. **23** I kad bi duh Božji napao Saula, David uzevši gusle udarao bi rukom svojom, te bi Saul odahnuo i bilo bi mu bolje, jer bi zli duh otisao od njega.

17 Tada Filisteji skupiše vojsku svoju da vojuju, i skupiše se u Sokotu Judinu, i stadoše u oko između Sokota i Azike na međi Damimskoj. **2** A Saul i Izrailci skupiše se i stadoše u oko u dolini Illi, i uvrstaše se prema Filistejima. **3** I Filisteji stajahu na brdu odonuda a Izrailci stajahu na brdu odovuda, a među njima bješe dolina. **4** I izide iz okola Filistejskoga jedan zatoènik po imenu Golijat iz Gata, visok šest lakata i ped. **5** I na glavi mu bješe kapa od mjedi, i oklop ploèast na njemu od mjedi; i bijaše oklop težak pet tisuæa sikala. **6** I nogavice od mjedi bjehu mu na nogu, i štit od mjedi na ramenima. **7** A koplaèa od koplja mu bješe kao vratilo, a gvožđa u kopljtu mu bješe šest stotina sikala; i koji mu oružje nošaše iðaše pred njim. **8** On stavši vikaše vojsku Izrailjsku, i govoraše im: što ste izašli uvrstavši se? nijesam li ja Filistejin a vi sluge Saulove? izberite jednoga između sebe, pa neka izaðe k meni. **9** Ako me nadjaèa i pogubi me, mi æemo vam biti sluge; ako li ja njega nadjaèam i pogubim ga, onda æete vi biti nama sluge, i služiæete nam. **10** Još govoraše Filistejin: ja osramotih danas vojsku Izrailjsku; dajte mi èovjeka da se bijemo. **11** A kad Saul i sav Izrailj èu šta reèe Filistejin, prepadoše se i uplašiše se vrlo. **12** A bijaše David sin jednoga Efraæanina, iz Vitlejema Judina, kojemu ime bješe Jesej, koji imaše osam sinova i bijaše u vrijeme Saulovo star i vremenit među ljudima. **13** I tri najstarija sina Jesejeva otidoše za Saulom na vojsku; a imena trojici sinova njegovih koji otidoše na vojsku bijahu prvencu Elijav i drugome Avinadav a treæemu Sama. **14** A David bijaše

najmlađi. I ona tri najstarija otidoše za Saulom. **15** A David otide od Saula i vrati se u Vitlejem da pase ovce oca svojega. **16** A Filistejin izlažaše jutrom i večerom, i staja èetreset dana. **17** A Jesej reèe Davidu sinu svojemu: uzmi sada za braæu svoju efu ovoga prženoga žita i ovijeh deset hlebova, i odnesi brže u oko braæi svojoj. **18** A ovijeh deset mladijih siraca odnesi tisuæniku, i vidi braæu svoju kako su, i donesi od njih znak. **19** A Saul i oni i sav Izrailij bijahu u dolini Ili ratujuæi s Filistejima. **20** I tako David usta rano i ostavi ovce na èuvaru; pa uze i otide kako mu zapovjedi Jesej; i doðe na mjesto gdje bješe oko, i vojska izlažaše da se vrsta za boj, i podizaše ubojnu viku. **21** I stajaše vojska Izraeljska i Filistejska jedna prema drugoj. **22** Tada ostavi David svoj prtljac kod èuvara, koji èuvaše prtljac, i otrèa u vojsku, i doðe i zapita braæu svoju za zdravlje. **23** I dokle govoraše s njima, gle, onaj zatoènik po imenu Golijat Filistejin iz Gata, izide iz vojske Filistejske i govoraše kao prije, i David èu. **24** A svi Izraelci kad vidješe toga èovjeka, uzbjegoše od njega, i bješe ih strah veoma. **25** I gororahu Izraelci: vidjeste li toga èovjeka što izide? Jer izide da sramoti Izraelja. A ko bi ga pogubio, car bi mu dao silno blago, i kær svoju dao bi mu; i oslobodio bi dom oca njegova u Izraelju. **26** Tada reèe David ljudima koji stajahu oko njega govoreæi: šta æe se uèiniti èovjeku koji pogubi toga Filistejina i skine sramotu s Izraelja? Jer ko je taj Filistejin neobrezani da sramoti vojsku Boga živoga? **27** A narod mu odgovori iste rijeèi govoreæi: to æe se uèiniti onome ko ga pogubi. **28** A kad èu Elijav brat njegov najstariji kako se razgovara s tijem ljudima, razljeti se Elijav na Davida, i reèe mu: što si došao? i na kom si ostavio ono malo ovaca u pustinji? znam ja obijest tvoju i zloæu srca tvojega; došao si da viðiš boj. **29** A David reèe: šta sam sad uèinio? zapovjeðeno mi je. **30** Potom okrenu se od njega k drugome i zapita kao prije; i narod mu odgovori kao prije. **31** I kad se èuše rijeèi koje govoraše David, javiše ih Saulu, a on ga dozva k sebi. **32** I David reèe Saulu: neka se niko ne plaši od onoga; sluga æe tvoj izaæi i biæe se s Filistejinom. **33** A Saul reèe Davidu: ne možeš ti iæi na Filistejina da se bješe s njim, jer si ti dijete a on je vojnik od mladosti svoje. **34** A David reèe Saulu: sluga je tvoj pasao ovce oca svojega; pa kad doðe lav ili medvjed i odnese ovcu iz stada, **35** Ja potrèah za njim, i udarim ga i oteh mu iz èeljusti; i kad bi skoëio na me, uhvatim ga za grlo, te ga bih i ubih. **36** I lava i medvjeda ubijao je tvoj sluga, pa æe i taj Filistejin neobrezani proæi kao oni; jer osramoti vojsku Boga živoga. **37** Još reèe David: Gospod koji me je saèuvao od lava i medvjeda, on æe me saèuvati i od ovoga Filistejina. Tada reèe Saul Davidu: idi, i Gospod neka bude s tobom. **38**

I Saul dade Davidu svoje oružje, i metnu mu na glavu kapu svoju od mjedi i metnu oklop na nj. **39** I pripasa David maè njegov preko svojega odijela i poðe, ali ne bješe navikao, pa reèe David Saulu: ne mogu iæi s tijem, jer nijesam navikao. Pa skide David sa sebe. **40** I uze štap svoj u ruku, i izabra na potoku pet glatkih kamena i metnu ih u torbu pastirsku, koju imaše, i uze praæu svoju u ruku, i tako poðe ka Filistejincu. **41** A i Filistejin iðaše sve bliže k Davidu, a èovjek koji mu nošaše oružje, iðaše pred njim. **42** A kad Filistejin pogleda i vidje Davida, potsmjehnu mu se, što bješe mlad i smeð i lijepa lica. **43** I reèe Filistejin Davidu: eda li sam pseto, te ideš na me sa štapom? I proklinjaše Filistejin Davida bogovima svojim. **44** I reèe Filistejin Davidu: hodi k meni da dam tijelo tvoje pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. **45** A David reèe Filistejincu: ti ideš na me s maèem i s kopljem i sa štitom; a ja idem na te u ime Gospoda nad vojskama, Boga vojske Izraeljeve, kojega si ružio. **46** Danas æe te Gospod dati meni u ruke, i ubiæu te, i skinuæu glavu s tebe, i daæu danas tjelesa vojske Filistejske pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim, i poznaæe sva zemlja da je Bog u Izraelju. **47** I znaæe sav ovaj zbor da Gospod ne spasava maèem ni kopljem, jer je rat Gospodnji, zato æe vas dati nama u ruke. **48** A kad se Filistejin podiže i doðe bliže k Davidu, David brže istrèa na bojište pred Filistejincima. **49** I David turi ruku svoju u torbu svoju, i izvadi iz nje kamen, i baci ga iz praæe, i pogodi Filistejina u èelo i uðe mu kamen u èelo, te pade nièice na zemlju. **50** Tako David praæom i kamenom nadjaèa Filistejina, i udari Filistejina i ubi ga; a nemaše David maèa u ruci. **51** I pritrèav David stade na Filistejina, i zgrabi maè njegov i izvuèe ga iz korica i pogubi ga i otsijeèe mu glavu. A Filisteji kad vidješe gdje pogibe junak njihov pobjegoše. **52** A Izraelci i Judeci ustaše i povikaše i potjeraše Filisteje do doline i do vrata Akaronskih; i padaše pobijeni Filisteji po putu Sarajimskom do Gata i do Akarona. **53** Potom se vratise sinovi Izraeljevi tjeravši Filisteje, i oplijeniše oko njihov. **54** A David uze glavu Filistejinovu, i odnese je u Jerusalim, a oružje njegovo ostavi u svojoj kolibi. **55** A kad Saul vidje Davida gdje ide pred Filistejina, reèe Aveniru vojvodi: èiji je sin taj mladiæ, Avenir? A Avenir reèe: kako je živa duša tvoja, care, ne znam. **56** A car reèe: pitaj èiji je sin taj mladiæ. **57** A kad se vrati David pogubivši Filistejina, uze ga Avenir i izvede ga pred Saula, a u ruci mu bješe glava Filistejinova. **58** I Saul reèe mu: èiji si sin, dijete? A David reèe: ja sam sin sluge tvojega Jeseja Vitlejemca.

18 I kad svrši razgovor sa Saulom, duša Jonatanova prionu za dušu Davidovu, i Jonatan ga zapazi kao

svoju dušu. 2 I uze ga Saul taj dan, i ne dade mu da se vrati kuæi oca svojega. 3 I Jonatan uèini vjeru s Davidom, jer ga ljubljaše kao svoju dušu. 4 I skide Jonatan sa sebe plašt, koji nošaše, i dade ga Davidu, i odijelo svoje i maë svoj i luk svoj i pojstvo svoj. 5 I iðaše David na što ga god Saul pošiljalje, i bijaše sreæan, i postavi ga Saul nad vojnicima, i omilje svemu narodu, pa i slugama Saulovijem. 6 A kad se vraæahu, i kad se David vraæaše ubivši Filistejina, izlaziše žene iz svakoga grada Izrailjeva pjevajuæi i igrajuæi na susret caru Saulu, s bubenjima i s veseljem i guslama. 7 I otpijevajuæi žene jedne drugima uza svirke govorahu: Saul zgubi svoju tisuæu, ali David svojih deset tisuæa. 8 I razgnjevi se Saul vrlo, i ne biše mu po volji te rijeæi, i reèe: Davidu dadoše deset tisuæa, a meni dadoše tisuæu; još mu samo carstvo treba. 9 I od toga dana Saul gledaše poprijeko Davida. 10 A sjutradan napade Saula zli duh Božji, te prorokovaše u kuæi, a David mu udaraše rukom svojom u gusle kao prije: a Saulu u ruci bješe koplj. 11 I Saul baci koplj govoræci: da prikujem Davida za zid. Ali mu se David izmaæe dva puta. 12 I Saula bješe strah od Davida, jer Gospod bješe s njim, a od Saula bješe otstupio. 13 Zato ga ukloni Saul od sebe, i postavi ga tisuænikom; i on odlažaše i dolažaše pred narodom. 14 I David bijaše sreæan u svemu što èinjaje, jer Gospod bijaše s njim. 15 A Saul videaæi da je veoma sreæan, bojaše ga se. 16 A sav Izrail i Juda ljubljaše Davida, jer on odlažaše i dolažaše pred njima. 17 I reèe Saul Davidu: evo, kær svoju stariju Meravu daæeu ti za ženu, samo mi budi hrabar i vodi ratove Gospodnje. Jer Saul govoraše: neæeu da se digne moja ruka na nj, nego Filistejska ruka neka se digne na nj. 18 A David reèe Saulu: ko sam ja i kakav je život moj ili dom oca mojega u Izraelju, da budem zet carev? 19 A kad doðe vrijeme da Meravu kær Saulovu dadu Davidu, dadoše je Adrilu Meolaæaninu za ženu. 20 Ali Davida ljubljaše Mihala kær Saulova; a kad to javiše Saulu, bi mu po volji. 21 I reèe Saul: daæeu mu je da mu bude zamka i da se diže na nj ruka Filistejska. A Davidu reèe Saul: biæeš mi danas zet s drugom. 22 I zapovjedi Saul slugama svojim: recite Davidu tajno i govorite: gle, omilio si caru, i sve sluge njegove ljube te; budi sada zet carev. 23 I sluge Saulove rekoše te rijeæi Davidu, a David reèe: mislite li da je lako biti zet carev? ta ja sam siromah i mali èovjek. 24 I Saulu javiše ovo sluge njegove govoræci: ovako reèe David. 25 A Saul reèe: ovako recite Davidu: ne traži car uzdarja, nego sto okrajaka Filistejskih, da se car osveti svojim neprijateljima. A Saul mišljaše kako bi David pao u ruke Filistejima. 26 I sluge njegove kazaše Davidu te rijeæi, i Davidu bi po volji da postane carev zet. I vrijeme se još

ne navrši. 27 A David usta i otide sa svojim ljudima, i pobi dvjesta Filisteja. I donese David okrajke njihove, i dadoše ih na broj caru da bi postao carev zet. I Saul mu dade za ženu Mihalu kær svoju. 28 I Saul vidje i pozna da je Gospod sa Davidom; i Mihala kær Saulova ljubljaše ga. 29 A Saul se još veæema poboja Davida; i bijaše Saul jednako neprijatelj Davidu. 30 A knezovi Filistejski udarahu; i kad god udarahu, David bijaše sreæeniji od svijeh sluga Saulovih, i ime se njegovo vrlo proslavi.

19 I Saul govorí Jonatanu sinu svojemu i svijem slugama svojim da ubiju Davida; ali Jonatan sin Saulov ljubljaše veoma Davida. 2 I javi Jonatan Davidu i reèe mu: Saul otac moj traži da te ubije; nego se èuvaj sjutra, skloni se gdjegod i prikrij se. 3 A ja æu izaæi i stajaæu pored oca svojega u polju gdje ti budeš, i govoræu o tebi s ocem svojim, i što doznam javiæu ti. 4 I Jonatan progovori za Davida Saulu ocu svojemu, i reèe mu: da se ne ogriješi car o slugu svojega Davida, jer se on nije ogriješio o tebe, nego je još vrlo dobro za te što je èinio. 5 Jer nije mario za život svoj i pobjio je Filisteje, i Gospod uèini spasenje veliko svemu Izraelju; vidio si i radovao si se; pa zašto bi se ogriješio o krv pravu i ubio Davida ni za što? 6 I posluša Saul Jonatana, i zakle se Saul: tako živ bio Gospod, neæee poginuti. 7 Tada Jonatan dozva Davida, i kaza mu Jonatan sve ovo; i doveđe Jonatan Davida k Saulu, i opet bi pred njim kao preðe. 8 I nasto opet rat, i David izide i pobi se s Filistejima, i razbi ih veoma, te bježaše od njega. 9 Potom zli duh Gospodnji napade Saula kad sjeðaše kod kuæe i držaše koplj u ruci, a David udaraše rukom o gusle. 10 I Saul šæaše Davida kopljem prikovati za zid, ali se on izmaæe Saulu, te koplj udari u zid, a David pobiješe i izbavi se onu noæe. 11 A Saul posla ljudi ka kuæi Davidovoj da ga èuvaju i ujutru ubiju. A to javi Davidu žena njegova Mihala govoræci: ako noæas ne izbaviš duše svoje, ujutru æeš poginuti. 12 Tada Mihala spusti Davida kroz prozor, te otide i pobije i izbavi se. 13 A Mihala uze lik, i metnu ga u postelju, i metnu mu pod glavu uzglavlje od kostrijeti, i pokri ga haljinom. 14 I kad Saul posla ljudi da uhvate Davida, ona reèe: bolestan je. 15 A Saul posla opet ljudi da vide Davida govoræci: donesite mi ga u postelji da ga pogubim. 16 A kad doðoše poslani, gle, lik u postelji i uzglavlje od kostrijeti pod glavom mu. 17 I reèe Saul Mihali: Što me tako prevari i pusti neprijatelja mojega da uteèe? A Mihala reèe Saulu: on mi reèe: pusti me, ili æu te ubiti. 18 Tako David uteèe i izbavi se, i doðe k Samuilu u Ramu, i pripovjedi mu sve što mu je uèinio Saul. I otidoše on i Samuilo, i ostaše u Najotu. 19 A Saulu doðe glas i rekoše mu: eno Davida u Najotu u Rami. 20 Tada posla Saul ljudi

da uhvate Davida; i oni vidješe zbor proroka gdje prorokuju a Samuilo im starješina. I duh Gospodnjи dođe na poslanike Saulove, te i oni prorokovahu. 21 A kad to javiše Saulu, on posla druge poslanike, ali i oni prorokovahu; te Saul opet posla treće poslanike, ali i oni prorokovahu. 22 Tada sam pođe u Ramu, i kad dođe na veliki studenac koji je u Sokotu, zapita govoreći: gdje je Samuilo i David? I rekoše mu: eno ih u Najotu u Rami. 23 I pođe u Najot u Rami; ali i na njega siđe duh Božji, te idući dalje prorokovaše dokle dođe u Najot u Rami. 24 Pa skide i on haljine svoje sa sebe, i prorokova i on pred Samuilmom, i padnuvši ležaše go vas onaj dan i svu noæ. Stoga se govori: eda li je i Saul među prorocima?

20 A David pobježe iz Najota u Rami, i dođe i reče

Jonatanu: Šta sam uèinio? kakva je krivica moja? i šta sam zgriješio ocu svojemu, te traži dušu moju? 2 A on mu reče: saèuvaj Božе! neæeš ti poginuti. Evo otac moj ne èini ništa, ni veliko ni malo, a da meni ne kaže; a kako bi to tajio od mene otac moj? Neæe to biti. 3 A David zaklinjuæi se opet reče: otac tvoj zna dobro da sam našao ljubav u tebe, pa veli: ne treba da dozna za ovo Jonatan, da se ne ožalosti. Ali tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, samo je jedan korak između mene i smrti. 4 A Jonatan reče Davidu: Šta želi duša tvoja? Ja æeu ti uèiniti. 5 I David reče Jonatanu: evo sutra je mladina, kad treba s carem da jedem, pusti me dakle da se sakrijem u polju do treæega veèera. 6 Ako zapita za me otac tvoj, ti reci: vrlo mi se molio David da otrei u Vitlejem grad svoj, jer je ondje godišnja žrtva svega roda njegova. 7 Ako reče: dobro, biæe miran sluga tvoj; ako li se razgnjevi, znaj da je zlo naumio. 8 Uèini dakle milost sluzi svojemu, kad si vjeru Gospodnjу uhvatio sa slugom svojim; ako je kaka krivica na meni, ubij me sam, jer zašto bi me vodio k ocu svojemu? 9 A Jonatan mu reče: Božе saèuvaj; jer da doznam da je otac moj naumio zlo da te zadesi, zar ti ne bih javio? 10 A David reče Jonatanu: ko æee mi javiti ako ti otac odgovori što zlo? 11 A Jonatan reče Davidu: hodi da izidemo u polje. I izidoše obojica u polje. 12 I Jonatan reče Davidu: Gospode Božе Izrailjev! kad iskušam oca svojega sutra u ovo doba ili prekosutra, i bude dobro po Davida, ako ne pošljem k tebi i ne javim ti, 13 Neka Gospod uèini tako Jonatanu i tako neka doda. Ako li otac moj bude naumio da ti uèini zlo, ja æeu ti javiti, i opravlješ te, i otiaæi æeš s mirom; i Gospod neka bude s tobom kao što je bio s ocem mojim. 14 A i ti, dokle sam živ, èiniæeš meni milost Gospodnjу da ne poginem; 15 I neæeš ukratiti milosti svoje domu mojemu dovjeka, ni onda kad Gospod

istrijebi sve neprijatelje Davidove sa zemlje. 16 Tako Jonatan uèini vjeru s domom Davidovijem govoreći: Gospod neka traži iz ruku neprijatelja Davidovih. 17 I još zakle Jonatan Davida ljubavlju svojom k njemu, jer ga ljubljaše kao svoju dušu. 18 Potom reče mu Jonatan: sjutra je mladina, i pitaše se za te, jer æe tvoje mjesto biti prazno. 19 A ti èekaj do treæega dana, pa onda otidi brzo i doći na mjesto gdje si se bio sakrio kad se ovo radilo, i sjedi kod kamena Ezila. 20 A ja æeu baciti tri strijele ukraj toga kamena, kao da gaðam bilješu. 21 I evo poslaæu momka govoreći mu: idi, naði strijele. Ako reèem momku: eto strijele su za tobom ovamo bliže, digni ih; tada dođi, dobro je po te, i neæe ti biti ništa, tako živ bio Gospod! 22 Ako li ovako reèem momku: eto strijele su pred tobom tamo dalje; onda idi, jer te Gospod šalje. 23 A za ove rijeèi što rekosmo ja i ti, evo, Gospod je svjedok između mene i tebe dovjeka. 24 Potom se David sakri u polju; i dođe mladina, i car sjede za sto da jede. 25 A kad car sjede na svoje mjesto, po obièaju na mjesto kod zida, Jonatan usta, a Avenir sjede do Saula, a mjesto Davidovo bješe prazno. 26 I Saul ne reče ništa onaj dan, jer mišljaše: dogodilo mu se štogod, te nije èist, zacijelo nije èist. 27 A sjutradan, drugi dan mjeseca, opet bješe prazno mjesto Davidovo, a Saul reče Jonatanu sinu svojemu: zašto sin Jesejev ne dođe na objed ni juèe ni danas? 28 A Jonatan odgovori Saulu: vrlo me je molio David da otide do Vitlejema, 29 Rekavši: pusti me, jer porodica naša ima žrtvu u gradu, i sam mi je brat zapovjedio; ako sam dakle našao milost pred tobom, da otidem i vidim braæu svoju. Zato nije došao na carev objed. 30 Tada se razgnjevi Saul na Jonatana, te mu reče: nevaljali i neposlušni sine! zar ja ne znam da si izabroa sina Jesejeva sebi na sramotu i na sramotu svojoj nevaljaloj majci? 31 Jer dokle je živ sin Jesejev na zemlji, neæeš se utvrditi ni ti ni carstvo tvoje; zato pošli sada i dovedi ga k meni, jer je zaslужio smrt. 32 A Jonatan odgovori Saulu ocu svojemu i reče mu: zašto da se pogubi? šta je uèinio? 33 Tada se Saul baci kopljem na nj da ga ubije. Tada vidje Jonatan da je otac njegov naumio ubiti Davida. 34 I usta Jonatan od stola gnjevan, i ništa ne jede drugi dan po mladinici; jer se zabrinu za Davida, što ga otac osramoti. 35 A kad bi ujutru, izide Jonatan u polje u vrijeme kako bješe ugovorio s Davidom, i s njim jedno momèe. 36 I reče momku svojemu: trèi da mi naðeš strijele koje æeu pustiti. I momèe otreàa, a on pusti strijelu preko njega. 37 A kad dođe momak do mjesta kuda bješe zastrijelio Jonatan, viknu Jonatan za momkom govoreći: nije li strijela dalje naprijed? 38 Još viknu Jonatan za momkom: brže, ne stoj. I momak Jonatanov pokupi strijele, i vrati se gospodaru svojemu. 39

Ali momak ne znaše ništa, samo Jonatan i David znahu šta je. **40** I Jonatan dade oružje svoje momku koji bijaše s njim, i reèe mu: idi, odnesi u grad. **41** I kad momak otide, David usta s južne strane i pade nièice na zemlju i pokloni se tri puta, i poljubiše se, i plakaše obojica, a David osobito. **42** I reèe Jonatan Davidu: idi s mirom, kao što smo se zakleli obojica imenom Gospodnjim rekavši: Gospod da je svjedok između mene i tebe i između mojega sjemena i tvojega sjemena dovijeka. I tako David ustavši otide, a Jonatan se vrati u grad.

21 Tada David dođe u Nov k Ahimelehu svešteniku; a

Ahimeleh se uplaši i istréa pred Davida, i reèe mu: zašto si sam, i nema nikoga s tobom? **2** A David reèe Ahimelehu svešteniku: car mi nešto zapovjedi, i reèe mi: niko da ne dozna zašto te šaljem i šta sam ti zapovjedio. A sluge sam opravio u to i to mjesto. **3** Nego šta imaš pri ruci? daj mi pet hljebova, ili šta imaš. **4** A sveštenik odgovori Davidu i reèe: nemam pri ruci obiènoga hljeba; nego ima svetoga hljeba; ali jesu li se momci èuvali od žena? **5** A David odgovori svešteniku i reèe mu: nije bilo žena kod nas ni juèe ni onomadne, otkako sam pošao, i sudovi su u momaka bili sveti. A ako bi put i neèist bio, osvetiæe se danas sudovima. **6** Tada mu dade sveštenik hljebove svete, jer ne bješe hljeba osim hljebova postavljenih, koji bijahu uzeti ispred Gospoda da se postave hljebovi topli onaj dan kad se oni uzeše. **7** A ondje bijaše onaj dan jedan od sluga Saulovih baveæi se pred Gospodom, kojemu ime bješe Doik Idumejac, starješina nad pastirima Saulovijem. **8** I David reèe Ahimelehu: imaš li tu kako kopile ili maè? jer ni maèa svojega ni oružja ne ponesoh, jer stvar careva bijaše hitna. **9** A sveštenik reèe: ovdje je maè Golijata Filistejina, kojega si ubio u dolini Ili, uvijen u platno iza opleæka; ako hoæeš, uzmi ga, jer drugoga osim njega nema ovdje. A David reèe: takoga više nema, daj mi ga. **10** Potom se podiže David, i pobježe onaj dan od Saula, i dođe k Ahusu caru Gatskom. **11** A Ahusu rekoše sluge njegove: nije li ovo David car zemaljski? Nijesu li o njemu pjevali igrajuæi i govoreæi: Saul zgubi svoju tisuæu, a David svojih deset tisuæa? **12** I David metnu ove rijeèi u srce svoje, i poboja se veoma Ahisa cara Gatskoga. **13** I pretvorii se pred njima i uèini se lud u rukama njihovijem; i šaraše po vratima, i bacaje pjenu niz bradu svoju. **14** I Ahus reèe slugama svojim: eto, vidite da je èovjek lud; što ste mi ga doveli? **15** Zar nemam dosta ludijeh, nego mi dovedoste toga da ljuduje preda mnom? zar æe taj uæi u kuæu moju?

22 Tada David otide odande i uteèe u peæinu Odolamsku.

A kad to èuše braæa njegova i sav dom oca njegova, doðoše onamo k njemu. **2** I skupiše se oko njega koji god bijahu u nevolji i koji bijahu zaduženi i koji god bijahu tužna srca; i on im posta poglavica; i bješe ih s njim oko èetiri stotine ljudi. **3** I odande otide David u Mispu Moavsku, i reèe caru Moavskom: dopusti da se otac moj i mati moja sklone kod vas dokle vidim šta æe Bog uèiniti sa mnom. **4** I izvede ih pred cara Moavskoga, i ostaše kod njega za sve vrijeme dokle David bješe u onom gradu. **5** Ali prorok Gad reèe Davidu: nemoj ostati u tom gradu, idi i vrati se u zemlju Judinu. I David otide i dođe u šumu Aret. **6** A Saul èu da se pojavi David i ljudi što bijahu s njim. Tada Saul sjeðaše u Gavaji pod šumom u Rami, s kopljem u ruci, a sve sluge njegove stajahu pred njim. **7** I reèe Saul slugama svojim koje stajahu pred njim: èujte sinovi Venijaminovi; hoæe li vama svjema sin Jesejev dati njive i vinograde? hoæe li sve vas uèiniti tisuænicima i stotinicima? **8** Te ste se svi složili na me, i nema nikoga da mi javi da se moj sin složio sa sinom Jesejevijem, i nema nikoga meðu vama da mari za me i da mi javi da je sin moj podigao slugu mojega na me da mi zasjeda, kao što se danas vidi. **9** Tada odgovori Doik Idumejac, koji stajaše sa slugama Saulovijem, i reèe: video sam sina Jesejeva gdje dođe u Nov k Ahimelehu sinu Ahitovovu. **10** On pita za nj Gospoda, i dade mu brañjenice: i maè Golijata Filistejina dade mu. **11** Tada car posla da dovedu Ahimeleha sina Ahitovova sveštenika i sav dom oca njegova, sveštenike, koji bijahu u Novu. I doðoše svi k caru. **12** Tada reèe Saul: èuj sada sine Ahitovov. A on odgovori: evo me, gospodaru. **13** A Saul mu reèe: zašto ste se složili na me ti i sin Jesejev, te si mu dao hljeba i maè, i pitao si Boga za nj, da bi ustao na me da mi zasjeda, kao što se vidi danas? **14** A Ahimeleh odgovori caru i reèe: a ko je između svijeh sluga tvojih kao David, vjeran, i zet carev i poslušan tebi i poštovan u kuæi tvojoj? **15** Eda li sam sad prvi put pitao Gospoda za nj? Saèuvaj Bože! neka car ne bijedi takim èim sluge svojega niti koga u domu oca mojega; jer nije znao sluga tvoj od svega toga ništa. **16** Ali car reèe: poginuæeš, Ahimeleš! i ti i sav dom oca tvojega. **17** Tada car reèe slugama koje stajahu pred njim: okrenite se i pogubite sveštenike Gospodnje, jer je i njihova ruka s Davidom, i znajuæi da je pobjegao ne javiše mi. Ali sluge careve ne htješe podignuti ruke svoje da ulože na sveštenike Gospodnje. **18** Tada car reèe Doiku: okreni se ti, te uloži na sveštenike. I okrenuvši se Doik Idumejac uloži na sveštenike, i pobi ih onaj dan osamdeset i pet, koji nošahu opleæak laneni. **19** I u Novu, gradu sveštenièkom, isijeeèe

oštrijem maèem i ljudi i žene i djecu i koja sisahu, i volove, i magarce i sitnu stoku oštrijem maèem. **20** Ali uteèe jedan sin Ahimeleha sina Ahitovova, po imenu Avijatar, i pobježe k Davidu. **21** I Avijatar javi Davidu da je Saul pobjio sveštenike Gospodnje. **22** A David reèe Avijataru: znao sam onoga dana kad je bio onđje Doik Idumejac da æe zacijelo kazati Saulu; ja sam kriv za sve duše doma oca tvojega. **23** Ostani kod mene, ne boj se; jer ko traži moju dušu, tražæe i tvoju; kod mene æeš biti saèuvan.

23 Tada javiše Davidu govoreæi: evo Filisteji udariše

na Keilu, i haraju gumna. **2** I upita David Gospoda govoreæi: hoæe li iæi i udariti na te Filisteje? A Gospod reèe Davidu: idi, i pobiæeš Filisteje i izbaviti Keilu. **3** A Davidu rekoše ljudi njegovi: evo nas je strah ovdje u Judinoj zemlji, a šta æe biti kad poðemo u Keilu na oko Filistejski. **4** Zato David opet upita Gospoda, a Gospod mu odgovori i reèe: ustani, idi u Keilu, jer æeu ja predati Filisteje u ruke tvoje. **5** Tada otide David sa svojim ljudima u Keilu, i udari na Filisteje, i otjera im stoku, i pobi ih ljuto; tako izbavi David stanovnike Keilske. **6** A kad Avijatar sin Ahimelehov pobježe k Davidu u Keilu, donese sobom opleæak. **7** Potom javiše Saulu da je David došao u Keilu; i reèe Saul: dao ga je Bog u moje ruke, jer se zatvorio ušavši u grad, koji ima vrata i prijevornice. **8** I sazva Saul sav narod na vojsku da ide na Keilu i opkoli Davida i ljudi njegove. **9** Ali David doznavší da mu Saul zlo kuje, reèe Avijataru svešteniku: uzmi na se opleæak. **10** I reèe David: Gospode Bože Izrailjev! èuo je sluga tvoj da se Saul sprema da doðe na Keilu da raskopa grad mene radi. **11** Hoæe li me Keiljani predati u njegove ruke? hoæe li doæi Saul kao što je èuo sluga tvoj? Gospode Bože Izrailjev! kaži sluzi svojemu. A Gospod odgovori: doæi æe. **12** Opel reèe David: Keiljani hoæe li predati mene i moje ljudi u ruke Saulove? A Gospod odgovori: predaae. **13** Tada se David podiže sa svojim ljudima, oko šest stotina ljudi, i otidoše iz Keile, i idoše kuda mogoše. A kad Saulu javiše da je David pobjegao iz Keile, tada on ne htje iæi. **14** A David se bavljaše u pustinji po tvrdijem mjestima, i namjesti se na jednom brdu u pustinji Zifu. A Saul ga tražaše jednako, ali ga Gospod ne dade u njegove ruke. **15** I David videæi da je Saul izašao te traži dušu njegovu, osta u pustinji Zifu, u šumi. **16** A Jonatan sin Saulov podiže se i doðe k Davidu u šumu, i ukrijevi mu ruku u Gospodu; **17** I reèe mu: ne boj se, jer te neæee stignuti ruka cara Saula oca mojega; nego æeš carovati nad Izrailem, a ja æeu biti drugi za tobom; i Saul otac moj zna to. **18** I uèiniše njih dvojica vjeru pred Gospodom; i David osta u šumi, a Jonatan otide kuæi svojoj. **19** Tada doðoše Zifeji k Saulu u Gavaju, i rekoše: ne krije li

se David kod nas po tvrdijem mjestima u šumi na brdu Eheli nadesno od Gesimona? **20** Sada dakle po svoj želji duše svoje, care, izidi, a naše æe biti da ga predamo u ruke caru. **21** A Saul reèe: Gospod da vas blagoslovi, što me požaliste. **22** Idite sada i doznaæte još bolje i razberite i promotrite gdje se sakrio i ko ga je onđje video; jer mi kažu da je vrlo lukav. **23** Promotrite i vidite sva mjesta gdje se krije, pa opet doðite k meni kad dobro dozname, i ja æeu poæi s vama; i ako bude u zemlji, tražæu ga po svijem tisuæama Judinjem. **24** Tada ustaše i otidoše u Zif prije Saula; a David i ljudi njegovi bijahu u pustinji Maon u ravnici nadesno od Gesimona. **25** I Saul izide sa svojim ljudima da ga traži; a Davidu javiše, te on siðe sa stijene i stade u pustinji Maonu. A Saul kad to èu, otide za Davidom u pustinju Maon. **26** I Saul iðaše jednom stranom planine, a David sa svojim ljudima drugom stranom planine; i David hiæaše da uteèe Saulu, jer Saul sa svojim ljudima opkoljavaše Davida i njegove ljudi da ih povhata. **27** U tom doðe glasnik Saulu govoreæi: brže hodи; jer Filisteji udariše na zemlju. **28** Tada se vrati Saul ne tjerajući dalje Davida, i otide pred Filisteje. Otuda se prozva ono mjesto Sela-Amalekot. **29** A David otišavši odande stade na tvrdijem mjestima Engadskim.

24 I kad se Saul vrati odagnavši Filisteje, rekoše mu govoreæi: eno Davida u pustinji Engadskoj. **2** Tada uze Saul tri tisuæe ljudi izabranijeh iz svega Izraelja, i otide da traži Davida i ljudi njegove po vrletima gdje su divokoze. **3** I doðe k torovima ovéijim ukraj puta gdje su bijaše peæina; i Saul uðe u nju rad sebe; a David i njegovi ljudi sjeðahu u kraju u peæini. **4** I rekoše Davidu ljudi njegovi: evo dana, za koji ti reèe Gospod: evo ja ti predajem neprijatelja tvojega u ruke da uèiniš s njim što ti je volja. I David usta, te polako otsijeèe skut od plašta Saulova. **5** A poslije zadrhta srce Davidu što otsijeèe skut Saulu. **6** I reèe svojim ljudima: ne dao Bog da to uèinim gospodaru svojemu, pomazaniku Gospodnjemu, da podignem ruku svoju na nj. Jer je pomazanik Gospodnji. **7** I odvrati rijeèima David ljudi svoje i ne dade im da ustanu na Saula. I Saul izašav iz peæine poðe svojim putem. **8** Potom David usta, i izašav iz peæine stade vikati za Saulom govoreæi: care gospodine! A Saul se obazre, a David se savi licem do zemlje i pokloni se. **9** I reèe David Saulu: zašto slušaš što ti kažu ljudi koji govore: eto David traži zlo tvoje? **10** Evo, danas vidješ oèi tvoje da te je Gospod bio predao danas u moje ruke u ovoj peæini, i rekoše mi da te ubijem: ali te poštедjeh, i rekoh: neæeu dignuti ruke svoje na gospodara svojega, jer je pomazanik Gospodnji. **11** Evo, oèe moj, evo vidi skut od plašta svojega u mojoj ruci;

otsjekoh skut od plašta tvojega, a tebe ne ubih; poznaj i vidi da nema zla ni nepravde u ruci mojoj, i da ti nijesam zgrješio; a ti vrebaš dušu moju da je uzmeš. 12 Gospod neka sudi između mene i tebe, i neka me osveti od tebe; ali ruka se moja neće podignuti na te. 13 Kako kaže stara priča: od bezbožnijeh izlazi bezbožnost; zato se ruka moja neće podignuti na te. 14 Za kim je izašao car Izrailjev? koga goniš? mrtva psa, buhu jednu. 15 Gospod neka bude sudija, i neka rasudi između mene i tebe; on neka vidi i raspravi moju parnicu i izbavi me iz ruke tvoje. 16 A kad izgovori David ove riječi Saulu, reče Saul: je li to tvoj glas, sine Davide? I podigavši Saul glas svoj zaplaka. 17 I reče Davidu: praviji si od mene, jer si mi vratio dobro za зло koje sam ja tebi učinio. 18 I danas si mi pokazao da mi dobro učiniš; jer me Gospod dade tebi u ruke, a ti me opet ne ubi. 19 I ko bi našavši neprijatelja svojega pustio ga da ide dobrijem putem? Gospod neka ti vrati dobro za ovo što si mi učinio danas. 20 I sada, evo, znam da æeš zacijelo biti car, i jako æe biti u tvojoj ruci carstvo Izraeljevo. 21 Zato mi se sada zakuni Gospodom da neæeš istrijebiti sjemensa mojega poslije mene, ni imena mojega zatrvi u domu oca mojega. 22 I zakle se David Saulu; i Saul otide kuæi svojoj, a David i ljudi njegovi otidoše na tvrdo mjesto.

25 U tom umrije Samuilo i sabra se sav Izrailj, i plakaše za njim, i pogreboše ga u domu njegovu u Rami. A David usta i siđe u pustinju Faransku. 2 A bijaše jedan èovjek u Maonu, a stoka mu bijaše na Karmilu; i bijaše èovjek vrlo bogat, jer imaše tri tisuæe ovaca i tisuæe koza, i tada strizijaše ovce svoje na Karmilu. 3 I bješe ime tomu èovjeku Naval, a ženi mu ime Avigeja; i ona bijaše žena razumna i lijepa, a on bijaše tvrdra srca i opak, a bijaše od roda Halevova. 4 I David èu u pustinji da Naval striže ovce. 5 I posla David deset momaka, i reče David momcima: idite na Karmil, i otidite k Navalu, i pozdravite ga od mene. 6 I recite mu: zdravo! i mir da ti je, i domu tvojemu da je mir, i svemu što imaš da je mir! 7 Èuo sam da striješ ovce; pastir su tvoji bivali kod nas, i ne uèinismo im nepravde, i ništa im nije nestalo dokle god bijahu na Karmilu. 8 Pitaj sluge svoje, i kazaæe ti. Neka ovi momci naðu milost pred tobom, jer doðosmo u dobar dan. Daj slugama svojim i Davidu sinu svojemu što ti dođe do ruke. 9 I dođoše momci Davidovi, i kazaše Navalu u ime Davidovo sve ove riječi, i umuæeše. 10 A Naval odgovori slugama Davidovim i reče: ko je David? i ko je sin Jesejev? Danas ima mnogo sluga koje bježi od svojih gospodara. 11 Eda li æeu uzeti hlijeb svoj i vodu svoju i meso što sam poklao za ljude koji mi strigu ovce, pa dati ljudima kojih ne znam odakle su? 12 Tada se vratise momci

Davidovi svojim putem, vratiše se, i došavši kazaše mu sve ove rijeèi. 13 A David reče svojim ljudima: pripašite svaki svoj maè. I pripasaše svaki svoj maè, i David pripasa svoj maè; i pođe za Davidom do èetiri stotine ljudi, a dvjesta ostaše kod prtljaga. 14 Ali Avigeji ženi Navalovoj kaza jedan između sluga njegovih govoreæi: evo, David posla iz pustinje poslanike da pozdravi gospodara našega, a on ih otjera. 15 A ti su nam ljudi bili vrlo dobri, niti nam uèiniše krivo, niti nam èega nesta dokle god bijasmo kod njih u polju. 16 Nego nam bijahu zidovi i noæeu i danju, dokle god bijasmo kod njih pasuæi ovce. 17 Zato sada gledaj i promisli šta æeš èiniti, jer je gotovo zlo gospodaru našemu i svemu domu njegovu; a on je zao èovjek, da mu se ne može govoriti. 18 Tada Avigeja brže uze dvjesta hlijeba i dvije mješine vina i pet ovaca zgotovljenijeh i pet mjerica pržena žita, i sto grozdova suhogra grožđa i dvjesta gruda suhih smokava, i metnu na magarce. 19 I reče momcima svojim: hajdete naprijed, a ja æeu iæi za vama. A mužu svojemu Navalu ništa ne reče. 20 I sjedavši na magarca iðaše ispod gore, a gle, David i ljudi njegovi slažahu pred nju, i sukobi se s njima. 21 A David govorase: ele sam zaludu èuvao sve što je taj imao u pustinji da mu ništa ne bješe nestalo od svega što ima; jer mi vrati zlo za dobro. 22 To neka uèini Bog neprijateljima Davidovijem i to neka doda, ako mu do zore od svega što ima ostavim i ono što mokri uza zid. 23 A kad Avigeja ugleda Davida, brže siđe s magarcu, i pade pred Davidom na lice svoje i pokloni se do zemlje; 24 I padnuvši mu k nogama reče: na meni, gospodaru, neka bude ta krivica; ali da progovori sluškinja tvoja tebi, i èuj rijeèi sluškinje svoje. 25 Neka gospodar moj ne gleda na toga nevaljaloga èovjeka, Navalu, jer je kao ime što mu je; Naval mu je ime, i bezumlje je kod njega. A ja sluškinja tvoja nijesam vidjela momaka gospodara svojega, koje si slao. 26 Zato sada, gospodaru, tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, Gospod ti ne da da ideš na krv i da se osvetiš svojom rukom. Zato sada neka bude neprijateljima tvojim kao Navalu i svjema koji traže zla gospodaru mojemu. 27 Evo dar što je donijela sluškinja gospodaru svojemu, da se da momcima koji idu za gospodarom mojim. 28 Oprosti sluškinji svojoj krivicu; jer æe Gospod zacijelo naèiniti tvrdnu kuæu gospodaru mojemu; jer ratove Gospodnje vodi gospodar moj i nije se našlo zlo na tebi nikad tvoga vijeka. 29 I da ustane èovjek da te goni i traži dušu tvoju, duša æe gospodara mojega biti vezana u svežnju živjeh kod Gospoda Boga tvojega, a duše æe neprijatelja tvojih baciti kao iz praæe. 30 I kad Gospod uèini gospodaru mojemu svako dobro koje ti je obrekao, i postavi te vođem Izrailju, 31 Neæe ti biti spoticanja ni sablazni srcu

gospodara mojega da je prolio krv ni za što i da se sam osvetio gospodar moj. I kad uèini Gospod dobro gospodaru mojemu, opomenuæeš se sluškinje svoje. 32 Tada reèe David Avigeji: da je blagosloven Gospod Bog Izrailjev, koji te danas posla meni na susret! 33 I da su blagoslovene rijeèi tvoje, i ti da si blagoslovena, koja me odvrati danas da ne idem na krv i osvetim se svojom rukom. 34 Doista, tako živ bio Gospod Bog Izrailjev, koji mi ne dade da ti uèinim zlo, da mi nijesi brže izašla na susret, ne bi ostalo Navalu do zore ni ono što uza zid mokri. 35 I primi David iz ruke njezine što mu bješe donijela, i reèe joj: idi s mirom kuæi svojoj; eto, poslušah te, i pogledah na te. 36 Potom se Avigeja vrati k Navalu; a gle, kod njega gozba u kuæi, kao carska gozba, i srce Navalu bješe veselo, i bijaše pijan vrlo. Zato mu ona ne reèe ništa do jutra. 37 A ujutru, kad se Naval otrijezeni, kaza mu žena sve ovo; a u njemu obamrije srce njegovo, i on posta kao kamen. 38 A kad proše do deset dana, udari Gospod Navalu, te umrije. 39 A kad David èu da je umro Naval, reèe: da je blagosloven Gospod, koji osveti sramotu moju od Navalisa, i zadrža slugu svojega oda zla, a obrati Gospod Navalu na glavu zloæu njegovu. Potom posla David i poruèi Avigeji da æee je uzeti za ženu. 40 I sluge Davidove doðoše k Avigeji na Karmil, i rekoše joj govoreæi: David nas posla k tebi da te uzme za ženu. 41 A ona usta i pokloni se licem do zemlje, i reèe: evo sluškinje tvoje, da služi i da pere noge slugama gospodara svojega. 42 Potom brže usta Avigeja, i sjede na magarca, i pet djevojaka njezinijeh pođe za njom, i otide za poslanicima Davidovijem, i posta mu žena. 43 A David uze i Ahinoamu iz Jezraela, i obje mu bjehu žene. 44 Jer Saul dade Mihalu kær svoju, ženu Davidovu, Faltiju sinu Laisovu iz Galima.

26 Opet dođoše Zifeji k Saulu u Gavaju govoreæi: ne krije li se David na brdu Eheli prema Gesimonu? 2 A Saul se podiže i siðe u pustinju Zifsku, i s njim tri tisuæe ljudi izabranijeh iz Izraileja, da traži Davida u pustinji Zifskoj. 3 I stade Saul u oko na brdu Eheli prema Gesimonu kraj puta; a David osta u pustinji, i opazi da Saul ide za njim u pustinju. 4 I posla David uhode, i od njih dozna zacijelo da je došao Saul. 5 Tada se podiže David i dođe na mjesto gdje Saul bijaše s vojskom. I David vidje mjesto gdje spavaše Saul i Avenir sin Nirov vojvoda njegov; a spavaše Saul među kolima a narod ležaše oko njega. 6 I David progovori i reèe Ahimelehu Hetejinu i Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu: ko æee siæi sa mnom k Saulu u oko? A Avisaj odgovori: ja æeu siæi s tobom. 7 I tako David i Avisaj dođoše noæeu k narodu; a gle, Saul ležaše i spavaše izmeðu kola, i kopljem

mu bješe èelo glave pobodeno u zemlju; Avenir pak i narod ležahu oko njega. 8 Tada reèe Avisaj Davidu: danas ti dade Bog neprijatelja tvojega u ruke; zato sada da ga probodem kopljem za zemlju jedanput, neæeu više. 9 A David reèe Avisaju: nemoj ga ubiti; jer ko æee podignuti ruku svoju na pomazanika Gospodnjega i biti prav? 10 Još reèe David: tako živ bio Gospod, Gospod æee ga ubiti, ili æee doæi dan njegov da umre, ili æee izaæi u boj i poginuti. 11 Ne dao mi Bog da dignem ruku svoju na pomazanika Gospodnjega! Nego uzmi sada koplje što mu je èelo glave i èašu za vodu, pa da idemo. 12 I David uze koplje i èašu za vodu, što bješe èelo glave Saulu, i otidoše; i нико ih ne vidje ni osjeti, niti se koji probudi, nego svi spavahu; jer bješe napao na njih tvrd san od Gospoda. 13 I David prešav na drugu stranu stade navrh brda izdaleka; i bješe izmeðu njih mnogo mjesta. 14 I stade David vikati narod i Aveniru sina Nirova govoreæi: što se ne odzivaš, Avenir? A Avenir se odazva i reèe: koji si ti što vièeš cara? 15 A David reèe Aveniru: nijesi li ti junak? i ko je kao ti u Izraileju? Zašto nijesi èuvalo cara gospodara svojega? Jer je išao jedan iz naroda da ubije gospodara tvojega. 16 Nijesi dobro radio. Tako da je živ Gospod, zasluzili ste smrt što nijeste èuvali gospodara svojega, pomazanika Gospodnjega. Eto, gledaj, gdje je koplje carevo i èaša za vodu što mu bješe èelo glave? 17 Tada Saul pozna glas Davidov, i reèe: je li to tvoj glas, sine Davide? A David reèe: moj je glas, care gospodaru! 18 Još reèe: zašto gospodar moj goni slugu svojega? jer šta sam uèinio? i kako je zlo u ruci mojoj? 19 Zato sada care gospodaru moj, poslušaj rijeèi sluge svojega. Ako te Gospod draži na mene, neka mu je ugoden prienos tvoj; ako li sinovi èovjeæiji, prokleti su pred Gospodom, jer me izagnaše danas da se ne držim našljedstva Gospodnjega, i rekoše: idi, služi tuðim bogovima. 20 Ali sada da ne padne krv moja na zemlju daleko od oèiju Gospodnjih; jer car Izrailjev izide da traži buhu jednu, kao kad ko goni jarebicu po planini. 21 Tada reèe Saul: zgriješio sam; vradi se, sine Davide, neæeu ti otsele èiniti zla, kad ti danas draga bi duša moja; evo, ludo sam radio i pogriješio sam veoma. 22 A David odgovori i reèe: evo koplja careva; neka dođe koji od momaka i neka ga uzme. 23 A Gospod æee platiti svakome po pravdi njegovoj i po vjeri njegovoj. Jer te bješe predao Gospod danas u ruke moje, ali ne htjeh dignuti ruke svoje na pomazanika Gospodnjega. 24 I zato, evo, kako je danas meni draga bila duša tvoja, tako neka bude draga moja duša pred Gospodom, i neka me izbavi iz svake nevolje. 25 A Saul reèe Davidu: da si blagosloven, sine moj Davide! izvršiaæeš i nadvladaæeš. Tada David otide svojim putem, a Saul se vrati u svoje mjesto.

27 Ali David reèe u srcu svojem: poginuæeu kad god od ruke Saulove; nema bolje za me nego da pobegnem u zemlju Filistejsku, te æe me se Saul okaniti i neæe me više tražiti po krajevima Izrailjevijem; tako æeu se izbaviti iz ruku njegovih. **2** Tada se podiže David i otide sa šest stotina ljudi koji bijahu s njim k Ahisu sinu Maohovu caru Gatskom. **3** I osta David kod Ahisa u Gatu i ljudi njegovi, svaki sa svojom porodicom, David sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom iz Karmila ženom Navalovom. **4** I kad javiše Saulu da je David utekao u Gat, presta ga tražiti. **5** A David reèe Ahisu: ako sam našao milost pred tobom, neka mi dadu mjesto u kom gradu ove zemlje, da sjedim onđe, jer zašto da sjedi sluga tvoj s tobom u carskom gradu? **6** I dade mu Ahis onoga dana Siklag. Zato Siklag pripada carevima Judinijem do današnjega dana. **7** I osta David u zemlji Filistejskoj godinu i èetiri mjeseca. **8** I izlažaše David sa svojim ljudima, i udaraše na Gesureje i Gerzeje i na Amalike; jer ti narodi življaju od starine u onoj zemlji od Sura pa do zemlje Misirske. **9** I pustošaše David onu zemlju ne ostavljaueći u životu ni èovjeka ni žene, i otimaše ovce i volove i magarice i kamile i ruho, i vraæajuæe se dolazaše k Ahisu. **10** I Ahis pitaše: gdje ste danas udarali? A David govoraše: na južnu stranu Judinu, i na južnu stranu Jerameilsku, i na južnu stranu Kenejsku. **11** Ali ne ostavljaše David u životu ni èovjeka ni žene da dovede u Gat govoreæi: da nas ne tuže govoreæi: tako je uradio David. I taki mu bijaše obiæaj za sve vrijeme dokle bijaše u zemlji Filistejskoj. **12** I Ahis vjerovaše Davidu, i govoraše: baš se omrazio s narodom svojim Izrailjem; zato æe mi biti sluga dovjeka.

28 I u ono vrijeme skupiše Filisteji vojsku svoju da zavoješe na Izrailja; i reèe Ahis Davidu: znaj da æeš iæi sa mnom na vojsku ti i tvoji ljudi. **2** A David reèe Ahisu: sad æeš vidjeti šta æe uèiniti tvoj sluga. A Ahis reèe Davidu: zato æeu te postaviti da si èuvar glave moje svagda. **3** A Samuilo bijaše umro, i plaka za njim sav Izrailj, i pogreboše ga u Rami, u njegovu gradu. I Saul bijaše istrijebio iz zemlje gatare i vraæare. **4** I Filisteji skupivši se doðoše i stadoše u oko kod Sunima; skupi i Saul sve Izrailce, i stadoše u oko kod Gelvuje. **5** Saul pak videæi vojsku Filistejsku uplaši se, i srce mu uzdrhta veoma. **6** I upita Saul Gospoda, ali mu Gospod ne odgovori ni u snu ni preko Urima, ni preko proroka. **7** I Saul reèe slugama svojim: tražite mi ženu s duhom vraæarskim, da otidem k njoj i upitam je. A sluge mu rekoše: evo u Endoru ima žena u kojoj je duh vraæarski. **8** Tada se Saul preruši obukav druge haljine, i otide sa dva èovjeka, i dođe k onoj ženi noæeu; i on joj reèe: hajde vraæaj

mi duhom vraæarskim, i dozovi mi onoga koga ti kažem. **9** Ali mu žena reèe: ta ti znaš šta je uèinio Saul i kako je istrijebio iz zemlje gatare i vraæare; zašto dakle meæeš zamku duši mojoj da me ubiješ? **10** A Saul joj se zakle Gospodom govoreæi: tako živ bio Gospod! neæee ti biti ništa za to. **11** Tada reèe žena: koga da ti dozovem? A on reèe: Samuila mi dozovi. **12** A kad žena vidje Samuila, povika iza glasa, i reèe žena Saulu govoreæi: zašto si me prevario? ta ti si Saul. **13** A car joj reèe: ne boj se; nego šta si vidjela? A žena reèe Saulu: bogove sam vidjela gdje izlaze iz zemlje. **14** On joj opet reèe: kakav je? Ona mu reèe: star èovjek izlazi ognut plaštem. Tada razumje Saul da je Samuilo, i savi se licem do zemlje i pokloni se. **15** A Samuilo reèe Saulu: zašto si me uznenirio i izazvao? Odgovori Saul: u nevolji sam velikoj, jer Filisteji zavojtiše na me, a Bog je otstupio od mene, i ne odgovara mi više ni preko proroka ni u snu, zato pozvah tebe da mi kažeš šta æeu èiniti. **16** A Samuilo reèe: pa što mene pitaš, kad je Gospod otstupio od tebe i postao ti neprijatelj? **17** Gospod je uèinio kako je kazao preko mene; jer je Gospod istrgao carstvo iz tvoje ruke i dao ga bližnjemu tvojemu Davidu; **18** Jer nijesi poslušao glasa Gospodnjega, niti si izvršio žestokoga gnjeva njegova na Amaliku; zato ti je danas Gospod to uèinio. **19** I Gospod æe predati i Izrailja s tobom u ruke Filistejima; te æeš sjutra ti i sinovi tvoji biti kod mene; i oko Izraijski predaæe Gospod u ruke Filistejima. **20** A Saul ujedanput pade na zemlju kolik je dug, jer se vrlo uplaši od rijeèi Samuilovih, i ne bješe snage u njemu, jer ne bješe ništa jeo vas dan i svu noæ. **21** Tada žena pristupi k Saulu, i videæi ga vrlo uplašena reèe mu: evo, sluškinja te je tvoja poslušala, i nijesam za život svoj marila da bih te poslušala što si mi kazao. **22** Nego sada i ti poslušaj šta æee ti sluškinja tvoja kazati: postaviæu ti malo hlijeba, te jedi da se okrijepiš da se možeš vratiti svojim putem. **23** A on ne htje, i reèe: neæeu jesti. Ali navalije na nj sluge njegove i žena, te ih posluša, i ustavši sa zemlje sjede na postelju. **24** A žena imaše kod kuæe tele ugojeno, i brže ga zakla, i uze brašna te umijesi i ispeèe hlijbove prijesne. **25** Potom postavi Saulu i slugama njegovijem, te jedoše. A poslije ustaše i otidoše iste noæei.

29 A Filisteji skupiše svu vojsku svoju kod Afeka, a Izrailj stade u oko kod izvora u Jezraelu. **2** I knezovi Filistejski iðahu sa stotinama i tisuæama; a David i njegovi ljudi iðahu najposlije s Ahisom. **3** I rekoše knezovi Filistejski: što æee ti Jevreji? A Ahis reèe knezovima Filistejskim: nije li ovo David sluga cara Izraïlskoga Saula, koji je kod mene toliko vremena, toliko godina, i ne naðoh na njemu ništa otkako je

dobjegao do ovoga dana? 4 Ali se rasrdiše na nj knezovi Filistejski, i rekoše mu knezovi Filistejski: pošli natrag toga èovjeka, neka se vrati u svoje mjesto gdje si ga postavio, i neka ne ide s nama u boj, da se ne okrene na nas u boju; jer èim bi se opet umilio gospodaru svojemu ako ne glavama ovijeh ljudi? 5 Nije li to David o kojem se pjevalo igrajuæi i govorilo: zgubi Saul svoju tisuæu, ali David svojih deset tisuæa? 6 Tada Ahis dozva Davida, i reèe mu: tako bio živ Gospod, ti si pošten, i milo mi je da hodiš sa mnom u boj; jer ne naðoh nikakoga zla na tebi otkako si došao k meni do ovoga dana; ali nijesi po volji knezovima. 7 Nego vрати se i idi s mirom da ne uèiniš što što ne bi bilo milo knezovima Filistejskim. 8 A David reèe Ahisu: ali šta sam uèinio? šta li si naðao na sluzi svojem otkako sam kod tebe do ovoga dana, da ne idem da se bijem s neprijateljima gospodara svojega cara? 9 A Ahis odgovarajuæi reèe Davidu: znam; doista si mi mio kao anđeo Božji; ali knezovi Filistejski rekoše: neka ne ide s nama u boj. 10 Nego ustani sjutra rano sa slugama gospodara svojega koje su došle s tobom; ustani rano èim svane, pa idite. 11 I urani David i ljudi njegovi, i otide rano, i vratiti se u zemlju Filistejsku; a Filisteji otidoše u Jezrael.

30 I treæi dan doðe David sa svojim ljudima u Siklag, a Amalici bijahu udarili na južnu stranu i na Siklag, i razvalili Siklag i ognjem ga spalili. 2 I bjehu zarobili ženskinje koje bješe ondje, i malo i veliko; ali ne bjehu ubili nikoga, nego ih bjehu odveli i otišli svojim putem. 3 I kad David doðe sa svojim ljudima u grad, a to grad spaljen ognjem, i žene njihove i sinovi i kæeri njihove zarobljene. 4 I podiže David i narod koji bijaše s njim glas svoj, i plakaše dokle veæne mogoše plakati. 5 I obje žene Davidove zarobiše se, Ahinoama iz Jezraela i Avigeja iz Karmila žena Navalova. 6 I David bješe na muci velikoj, jer narod govoraše da ga zaspuni kamenjem; jer žalostan bješe sav narod, svaki za sinovima svojim i za kæerima svojim; ali se David ohrabri u Gospodu Bogu svojem. 7 I reèe David Avijataru svešteniku sinu Ahimelehovu: uzmi opleæak za me. I uze Avijatar opleæak za Davida. 8 I upita David Gospoda govoreæi: hoæu li potjerati tu èetu? hoæu li je stignuti? A Gospod mu reèe: potjeraj, jer æeš zacijelo stignuti i izbaviæeš. 9 I poðe David sa šest stotina ljudi što bijahu s njim, i doðoše do potoka Vosora; i ondje ostaše jedni. 10 A David sa èetiri stotine ljudi potjera dalje, a dvjesta ljudi osta, koji sustaše te ne mogoše prijeæi preko potoka Vosora. 11 I naðoše jednoga Misirca u polju, i dovedoše ga k Davidu, i dadoše mu hljeba da jede i vode da pije, 12 I dadoše mu grudu smokava i dva grozda suha. I pojedavši oporavi se, jer tri dana i tri noæi ne

bješe ništa jeo niti vode pio. 13 Tada mu reèe David: èiji si ti? i odakle si? A on reèe: ja sam rodom Misirac, sluga jednoga Amalika, a gospodar me ostavi, jer se razboljeh prije tri dana. 14 Udarismo na južnu stranu Heretejsku i na Judinu i na južnu stranu Halevovu, i Siklag spalismo ognjem. 15 A David mu reèe: bi li me mogao odvesti k toj èeti? A on reèe: zakuni mi se Bogom da me neæeš pogubiti ni izdati u ruke mojemu gospodaru, pa æeu te odvesti k toj èeti. 16 I odvede ga; i gle, oni se bijahu raširili po svoj zemlji onoj jeduæi i pijuæi i veseleæi se velikim pljenom koji zaplijeniše iz zemlje Filistejske i iz zemlje Judine. 17 I David ih bi odveæera do veæera drugoga dana, te niko ne uteèee, osim èetiri stotine mladiæa, koji sjedavši na kamile pobjegoše. 18 I tako izbavi David sve što bijahu uzeli Amalici, i obje žene svoje izbavi David. 19 I ništa ne izgubiše, ni malo ni veliko, ni sinove ni kæeri, ni što od plijena i od svega što im bijahu uzeli; sve povrati David. 20 Takoðer uze David i ostale sve ovce i volove, koje goneæi pred svojom stokom gororahu: ovo je pljen Davidov. 21 I kad se vratiti David k onjem dvjesta ljudi koji bjehu sustali te ne mogoše iæi za Davidom, i koje ostavi na potoku Vosoru, izidoše na susret Davidu i narodu koji bijaše s njim. I David pristupivši k narodu pozdravi ih. 22 Tada progovoriše svi zli i nevaljali ljudi između onih koji su išli s Davidom, i rekoše: što nijesu išli s nama, zato da im ne damo od plijena koji izbavismo, nego svaki ženu svoju i sinove svoje neka uzmu, pa nek idu. 23 Ali David reèe: nemojte tako èiniti, braæeo moja, s onjem što nam je dao Gospod koji nas je saèuvao i dao nam u ruke èetu koja bješe izašla na nas. 24 I ko æe vas poslušati u tome? jer kakav je dio onome koji ide u boj taki je i onome koji ostane kod prtljaga; jednako treba da podijele. 25 Tako bi od toga dana unapredak, i to posta uredba i zakon u Izrailju do danas. 26 I kad doðe David u Siklag, posla od plijena starješinama Judinijem, prijateljima svojim, govoreæi: evo vam dar od plijena neprijatelja Gospodnjih; 27 Onima u Vetilju, i onima u Ramotu na jugu, i onima u Jatiru, 28 I onima u Aroiru, i onima u Sifmotu, i onima u Estemoji, 29 I onima u Rahalu, i onima u gradovima Jerameelskim, i onima u gradovima Kenejskim, 30 I onima u Ormi, i onima u Hor-Asanu, i onima u Atahu, 31 I onima u Hevronu i po svijem mjestima u koja je dolazio David s ljudima svojim.

31 A Filisteji se pobiše s Izrailejcima, i pobjegoše Izrailejci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelviji. 2 I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove; i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Melhi-Suva, sinove Saulove. 3 I boj posta žeæei oko Saula, i naðoše ga strijelci, i on se

vrlo uplaši od strijelaca. **4** I reče Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi maè svoj i probodi me, da ne dođu ti neobrezani i probodu me i narugaju mi se. Ali ne htje momak što mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze maè, i baci se na nj. **5** A kad momak koji nošaše oružje vidje Saula mrtva, baci se i on na svoj maè i umrije s njim. **6** Tako pogibe Saul i tri sina njegova i momak koji mu nošaše oružje i svi ljudi njegovi zajedno onoga dana. **7** A Izraeljci koji bijahu s ovu stranu potoka i s ovu stranu Jordana kad vidješe gdje Izraeljci pobjegoše i gdje pogibe Saul i njegovi sinovi, ostaviše gradove i pobjegoše, te dođoše Filisteji i ostaše u njima. **8** A sjutradan dođoše Filisteji da svlaèe mrtve; i nađoše Saula i tri sina njegova gdje leže na gori Gelviji. **9** I otsjekoše mu glavu, i skidoše oružje s njega, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi u kuæi njihovih lažnijeh bogova i po narodu. **10** I ostaviše oružje njegovo u kuæi Astarotinoj, a tijelo njegovo objesiše na zid Vet-sanski. **11** A èuše stanovnici u Javisu Galadovu šta uèeniše Filisteji od Saula. **12** I podigoše se svi ljudi hrabri, i išavši svu noæ skidoše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovih sa zida Vet-sanskoga, pa se vratise u Javis, i ondje ih spališe. **13** I uzeše kosti njihove i pogreboše ih pod drvetom u Javisu, i postiše sedam dana.

2 Samuelova

1 A po smrti Saulovoj, kad se David vrati pobivši Amalike i osta u Siklagu dva dana, 2 Treæega dana, gle, doðe jedan iz vojske Saulove razdrtijeh haljina i glave posute prahom; i došav k Davidu pade na zemlju i pokloni se. 3 I reèe mu David: otkuda ideš? A on mu reèe: iz okola Izrailjskoga utekoh. 4 A David mu reèe: šta bi? kaži mi. A on reèe: narod pobježe iz boja; i mnogo naroda pade i izgibe, pogibe i Saul i sin mu Jonatan. 5 A David reèe momku koji mu donese glas: kako znaš da je poginuo Saul i sin mu Jonatan? 6 A momak koji mu donese glas reèe: sluèajno dođoh na goru Gelviju, a to se Saul naslonio na koplje svoje, kola i konjici približavahu se k njemu. 7 A on obazrevši se natrag ugleda me, pa me viknu, a ja mu rekoh: evo me. 8 A on mi reèe: ko si? A ja mu rekoh: Amalik sam. 9 A on mi reèe: pristupi k meni i ubij me; jer me obuzeše muke, a još je sasvijem duša u meni. 10 I pristupih k njemu i ubih ga, jer sam znao da neće ostati živ pošto pade; i uzeх vijenac carski koji mu bješe na glavi i grivnu koja mu bješe na ruci, i evo donesoh gospodaru svojemu. 11 Tada David zgrabi haljine na sebi i razdrije ih; tako i svi ljudi koji bijahu s njim. 12 I ridaše i plakaše, i postiše do veèera za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem i za narodom Gospodnjim i za domom Izrailjevijem što izgibioše od maèa. 13 I reèe David momku koji mu donese glas: odakle si? A on reèe: ja sam sin jednoga došljaka Amalika. 14 Reèe mu David: kako te nije bilo strah podiæi ruku svoju i ubiti pomazanika Gospodnjega? 15 I dozva David jednoga između momaka svojih i reèe: hodi, pogubi ga. A on ga udari, te umrije. 16 I reèe mu David: krv tvoja na tvoju glavu; jer tvoja usta svjedoèiše na te govoreæi: ja sam ubio pomazanika Gospodnjega. 17 Tada David narica ovako za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem, 18 I izgovori, da bi se uèili sinovi Judini luku, i eto je napisano u knjizi istinitoga: 19 Diko Izrailjeva! na tvojim visinama pobijeni su; kako padoše junaci? 20 Ne kazujte u Gatu, i ne razglasujte po ulicama Askalonskim, da se ne vesele kæeri Filistejske i da ne igraju kæeri neobrezanjijeh. 21 Gore Gelvijke! ne padala rosa ni dažd na vas, i ne rodilo polje za prinos, jer je tu baèen štit s junaka, štit Saulov, kao da nije pomazan uljem. 22 Bez krvи pobijenijeh i bez masti od junaka nije se vraæao luk Jonatanov, niti je maè Saulov dolazio natrag prazan. 23 Saul i Jonatan, mili i dragi za života, ni na smrti se ne rastaviše; lakši od orlova bijahu. 24 Kæeri Izrailjeve! plaæite za Saulom, koji vas je oblaæio u skerlet lijepo, i kitio vas zlatnjem zakladima po haljinama vašim. 25 Kako padoše

junaci u boju! Jonatan kako pogibe na tvojim visinama! 26 Žao mi je za tobom, brate Jonatane; bio si mi mio vrlo; veæa mi je bila ljubav tvoja od ljubavi ženske. 27 Kako padoše junaci, i propade oružje ubojito!

2 A poslije toga David upita Gospoda govoreæi: hoæeu li otiae u koji grad Judin? A Gospod mu reèe: otidi. A David reèe: u koji da otidem? Reèe: Hevron. 2 I David otide onamo sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom koja prije bješe žena Navalja iz Karmila. 3 I ljudi koji bijahu s njim odvede David, sve s porodicama njihovijem, i nastaniše se po gradovima Hevronskim. 4 I doðoše ljudi od Jude, i pomazaše onđe Davida za cara nad domom Judinijem. I javiše Davidu govoreæi: ljudi iz Javisa Galadova pogreboše Saula. 5 I David posla poslanike k ljudima u Javisu Galadovu, i reèe im: da ste blagosloveni Gospodu što uèiniste milost gospodaru svojemu, Saulu, i pogreboste ga. 6 Zato da uèini Gospod vama milost i vjeru; a ja æu vam uèiniti dobro, što ste to uèinili. 7 I neka vam se ukrijepe ruke i budite hrabri; jer Saul gospodar vaš pogibe, a dom Judin pomaza mene za cara nad sobom. 8 Ali Avenir sin Nirov vojvoda Saulov uze Isvosteja sina Saulova, i odvede ga u Mahanajim. 9 I zacari ga nad Galadom i nad Asurom i Jezraelom i Jefremom i Venijaminom i nad svijem Izrailjem. 10 Èetrdeset godina bješe Isvosteju sinu Saulovu kad poèe carovati nad Izrailjem; i carova dvije godine. Samo dom Judin držaše se Davida. 11 A David carova u Hevronu nad domom Judinijem sedam godina i šest mjeseca. 12 Potom izide Avenir sin Nirov i sluge Isvosteja sina Saulova iz Mahanajima u Gavaon. 13 Takođe i Joav sin Serujin i sluge Davidove izidoše i sretoše se s njima kod jezera Gavaonskoga, i stadoše jedni s jedne strane jezera a drugi s druge strane. 14 Tada reèe Avenir Joavu: neka ustanu momci i neka se proigraju pred nama. I reèe Joav: neka ustanu. 15 I ustaše, i izidoše na broj: dvanaest od Venijamina sa strane Isvosteja sina Saulova, i dvanaest između sluga Davidovih. 16 I uhvatise jedan drugoga za glavu, i tisnu jedan drugomu maè svoj u bok, i popadaše zajedno. Otuda se prozva ono mjesto Halkat-Asurim kod Gavaona. 17 I bi žestok boj onoga dana; i sluge Davidove razbiše Avenira i Izrailce. 18 A onđe bijahu tri sina Serujina: Joav i Avisaj i Asailo. A Asailo bijaše lak na nogu kao srna u polju; 19 I potjera Asailo Aveniru, i ne svrnu ni nadesno ni nalijevo iza Avenira. 20 I Avenir obazre se natrag i reèe: jesli ti, Asailo? A on reèe: ja sam. 21 A Avenir mu reèe: svrni nadesno ili nalijevo, i uzmi jednoga od tijeh momaka, i skini odoru s njega. Ali ne htje Asailo svrnuti iza njega. 22 I Avenir opet reèe Asailu: otstupi od mene; zašto

da te sastavim sa zemljom? i kako bih smeo pogledati u Joava brata tvojega? 23 Ali on ne htje otstupiti; i Avenir ga udari kopljem pod peto rebro, i izađe mu kopljje na leđa, te on pade ondje i umrije na mjesto. I ko god dođe na ono mjesto gdje pade i pogibe Asailo, ustavljaše se. 24 Ali Joav i Avisaj potjeraše Aveniru, i sunce zađe kad dođoše do brda Ame, koja je prema Giji na putu u pustinju Gavaonsku. 25 I skupiše se sinovi Venijaminovi za Avenirom, te se načini èeta, i stadoše na vrh jednoga brda. 26 I Avenir viknu Joava i reèe: hoæe li maèe proždirati dovjeka? ne znaò li da jadi bivaju napošljetku? zašto veæ ne kažeš narodu da se proðu braæe svoje? 27 A Joav reèe: tako živ bio Bog, da nijesi kazao, narod bi još jutros otisao, nijedan ne bi tjerao brata svojega. 28 Tada zatrubi Joav u trubu, i ustavi se sav narod i prestaše tjerati Izraelja, i ne biše se više. 29 I tako Avenir i ljudi njegovi idoše preko polja cijelu onu noæe, i prijeðoše preko Jordana, i prošavši sav Vítron dođoše u Mahanajim. 30 A Joav se vrati od Avenira, i kad skupi sav narod, ne bješe od sluga Davidovih devetnaest ljudi i Asaila. 31 Ali sluge Davidove pobiješe sinova Venijaminovih, ljudi Avenirovih, tri stotine i šezdeset ljudi, koji izgibioše. 32 A Asaila uzeše i pogreboše u grobu oca njegova koji bijaše u Vitlejemu. I Joav i ljudi njegovi idoše svu noæe, i osvanuše u Hevronu.

3 I dugo bijaše rat između doma Saulova i doma Davidova; ali David sve veæema jaèaše a dom Saulov postajaše sve slabiji. 2 I Davidu se rodiše sinovi u Hevronu: prvenac mu bješe Amnon od Ahinoame Jezraeljanke; 3 Drugi bješe Hileav od Avigeje žene Navalja Karmilca; treæi Avesalom sin Mahe kæeri Talmaja cara Gesurskoga; 4 Èetvrti Adonija sin Agitin; i peti Sefatija sin Avitalin; 5 I šesti Itram od Egle žene Davidove. Ti se rodiše Davidu u Hevronu. 6 I dok bijaše rat između doma Saulova i doma Davidova, Avenir branjaše dom Saulov. 7 A Saul imaše inoèeu po imenu Resfu kæer Ajinu; i Isvostej reèe Aveniru: zašto si spavao kod inoèe oca mojega? 8 I Avenir se razgnjevi na rijeèi Isvostejeve i reèe: jesam li ja pasja glava, koji sada èinim na Judi milost domu Saula oca tvojega i braæi njegovoj i prijateljima njegovijem, i nijesam te pustio u ruke Davidove, te danas tražiš na meni zlo radi te žene? 9 Tako neka uèini Bog Aveniru, i tako neka doda, ako ne uèinim Davidu kako mu se Gospod zakleo, 10 Da se prenese ovo carstvo od doma Saulova, i da se utvrdi prijesto Davidov nad Izraeljem i nad Judom, od Dana do Virsaveje. 11 I on ne može više ništa odgovoriti Aveniru, jer ga se bojaše. 12 I Avenir posla poslanike k Davidu od sebe i poruèi: èija je zemlja? I poruèi mu: uèini vjeru sa mnom, i evo ruka æe moja biti s tobom, da obratim k tebi svega Izraelja. 13 A on odgovori: dobro; ja æeu uèiniti vjeru s tobom;

ali jedno ištem od tebe, i to: da ne vidiš lica mojega ako mi prvo ne dovedeš Mihalu kæer Saulovu, kad dođeš da vidiš lice moje. 14 I posla David poslanike k Isvosteju sinu Saulovu, i poruèi mu: daj mi ženu moju Mihalu, koju isprosih za sto okrajaka Filistejskih. 15 I Isvostej posla te je uze od muža, od Faltila, sina Laisova. 16 A muž njezin pođe s njom, i jednako plakaše za njom do Vaurima. Tada mu reèe Avenir: idi, vrati se natrag. I on se vrati. 17 Potom Avenir govori starješinama Izraelskim, i reèe im: preðe tražiste Davida da bude car nad vama. 18 Eto sada uèinite; jer je Gospod rekao za Davida govoreæi: preko Davida sluge svojega izbaviæu narod svoj Izraelja iz ruku Filistejskih i iz ruku svih neprrijatelja njihovih. 19 Tako govori Avenir i sinovima Venijaminovijem. Potom otide Avenir i u Hevron da kaže Davidu sve što za dobro nađe Izraelj i sav dom Venijaminov. 20 I kad dođe Avenir k Davidu u Hevron i s njim dvadeset ljudi, uèini David gozbu Aveniru i ljudima koji bijahu s njim. 21 I reèe Avenir Davidu: da ustanem i idem da skupim k caru gospodaru svojemu sav narod Izraeljev da uèine vjeru s tobom, pa da caruješ kako ti duša želi. I David otpusti Avenira da ide s mirom. 22 A gle, sluge Davidove vraæahu se s Joavom iz boja, i tjerahu sa sobom velik plijen; a Avenir veæ ne bješe kod Davida u Hevronu, jer ga otpusti, te otide s mirom. 23 Joav dakle i sva vojska što bješe s njim dođoše onamo; i javiše Joavu govoreæi: Avenir sin Nirov dolazio je k caru, i on ga otpusti te otide s mirom. 24 I Joav otide k caru i reèe: šta uèini? Gle, Avenir je dolazio k tebi; zašto ga pusti te otide? 25 Poznaješ li Avenira sina Nirova? dolazio je da te prevari, da vidi kuda hodiš i da dozna sve šta radiš. 26 Potom otisav Joav od Davida posla ljudi za Avenirom da ga vrate od studenca Sire, a David ne znadijaše za to. 27 I kad se vrati Avenir u Hevron, odvede ga Joav na stranu pod vrata kao da govori s njim nasamo; ondje ga udari pod peto rebro, te umrije za krv Asaila brata njegova. 28 A kad David poslije to èu, reèe: ja nijesam kriv ni carstvo moje pred Gospodom dovjeka za krv Avenira sina Nirova. 29 Neka padne na glavu Joavovu i na sav dom oca njegova; i neka dom Joavov ne bude nikad bez èovjeka bolna od teèenja ili gubava ili koji ide o štapu ili koji padne od maèa ili koji nema hljeba. 30 Tako Joav i Avisaj brat njegov ubiše Aveniru što on pogubi Asaila brata njihova kod Gavaona u boju. 31 I reèe David Joavu i svemu narodu koji bijaše s njim: razderite haljine svoje i pripašite kostrijet, i plaèete za Avenirom. I car David iðaše za nosilima. 32 A kad pogreboše Aveniru u Hevronu, car podiže glas svoj i plaka na grobu Avenirovu; plaka i sav narod. 33 I narièuæi za Avenirom reèe: umrije li Avenir kako umire bezumnik? 34 Ruke tvoje

ne biše vezane, niti noge tvoje u okov okovane; pao si kao što se pada od nevaljalijeh ljudi. Tada još većma plaka za njim sav narod. **35** I doće sav narod nudeći Davida da jede što, dok još bijaše dan; ali se David zakle i reče: Bog neka mi učini tako, i tako neka doda, ako okusim hljeba ili što drugo dok ne zađe sunce. **36** I sav narod èu to, i bi im po volji; što god èinjaše car, bješe po volji svemu narodu. **37** I pozna sav narod i sav Izrailj u onaj dan da nije bilo od cara što pogibe Avenir sin Nirov. **38** I car reče slugama svojim: ne znate li da je vojvoda i to veliki poginuo danas u Izraelju? **39** Ali ja sam sada još slab, ako i jesam pomazani car; a ovi ljudi, sinovi Serujini, vrlo su mi silni. Neka Gospod plati onome koji èini zlo prema zloèi njegovoj.

4 A kad èu sin Saulov da je poginuo Avenir u Hevronu, klonuše mu ruke, i sav se Izrailj smete. **2** A imaše sin Saulov dvije vojvode nad èetama; jednom bješe ime Vana, a drugom bješe ime Rihav, sinovi Rimona Viroæanina, od sinova Venijaminovih; jer se i Viroz brojaše Venijamin; **3** A Virozani bijahu pobjegli u Gitajim, gdje ostase kao došljaci do današnjega dana. **4** I imaše Jonatan sin Saulovsina hroma na nogu, kojemu bijaše pet godina kad dođe glas o smrti Saulovoj i Jonatanovoj iz Jezraela, te ga uze dadilja njegova i pobježe, i kad brzo bježaše, on pade i ohronu; a ime mu bijaše Mefivostej. **5** I pođoše sinovi Rimona Viroæanina, Rihav i Vana, i dođoše u podne u kuæu Isvosteju; a on poèivaše u podne. **6** I uđoše u kuæu kao da uzmu pšenice, i probodoše ga pod peto rebro Rihav i Vana, i pobjegoše. **7** Kad uđoše u kuæu, on ležaše na postelji svojoj u klijeti gdje spavaše, te ga probodoše i ubiše, i otsjekoše mu glavu i uzeše je, pa otidoše putem preko polja cijelu onu noæ. **8** I donesoše glavu Isvosteju Davidu u Hevron, i rekoše caru: evo glave Isvosteja sina Saulova, neprijatelja tvojega, koji je tražio dušu tvoju; i Gospod osveti danas cara gospodara mojega od Saula i sjemensa njegova. **9** Ali David odgovarajući Rihavu i Vanu bratu njegovu, sinovima Rimona Viroæanina, reče im: tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju iz svake nevolje. **10** Kad onoga koji mi javi govoreći: gle, pogibe Saul, i mišlaše da æe mi javiti dobre glase, uhvatih i ubih u Siklagu, i to mu bi od mene dar za glase njegove, **11** Akamoli ljudi bezbožne, koji ubiše èovjeka prava, u kuæi njegovoj, na postelji njegovoj! neæu li iskati krvi njegove iz vaših ruku, i vas istrijebiti sa zemlje? **12** I zapovjedi David momcima svojim, te ih pogubiše, i otsjekoše im ruke i noge, i objesiše kod jezera Hevronskoga; a glavu Isvosteju uzeše i pogreboše u grobu Avenirovu u Hevronu.

5 Tada dođoše sva plemena Izraeljeva k Davidu u Hevron, i rekoše mu govoreći: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje. **2** I prije, dok Saul bijaše car nad nama, ti si odvodio i dovodio Izraelja; i Gospod ti je rekao: ti æe pasti narod moj Izraelja i ti æe biti vođ Izraelju. **3** Tako dođoše sve starješine Izraeljeve k caru u Hevron, i učini s njima car David vjeru u Hevronu pred Gospodom; i pomazaše Davida za cara nad Izraeljem. **4** Trideset godina bijaše Davidu kad se zacari, i carova èetrdeset godina. **5** U Hevronu carova nad Judom sedam godina i šest mjeseca; a u Jerusalimu carova trideset i tri godine nad svijem Izraeljem i Judom. **6** A car otide sa svojim ljudima u Jerusalim na Jevuseje, koji življahu u onoj zemlji. I oni rekoše Davidu govoreći: neæeš uæi ovamo dok ne uzmeš slike i hrone, hoteæi kazati: neæe uæi ovamo David. **7** Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov. **8** Jer reče David u onaj dan: ko god pobije Jevuseje i dođe do jaza, i do slijepijeh i hrromijeh, na koje mrzi duša Davidova, biæe vojvoda. Zato se kaže: slijepi i hromi da ne ulaze u ovu kuæu. **9** I sjede David u kuli, i nazva je gradom Davidovjem: i pogradi je David unaokolo od Milona i unutra. **10** I David jednako napredovaše, jer Gospod Bog nad vojskama bješe s njim. **11** I Hiram car Tirske posla poslanike k Davidu, i kedrovijeh drva i drvodjelja i kamenara, i sagradile kuæu Davidu. **12** I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izraeljem, i da je uzvisio carstvo njegovo radi naroda svojega Izraelja. **13** I uze David još inoæa i žena iz Jerusalima, pošto dođe iz Hevrona; i rodi se Davidu još sinova i kæeri. **14** I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu: Samuja i Sovav i Natan i Solomun, **15** I Jevar i Elisija i Nafiq i Jafija, **16** I Elisama i Elijada i Elifalet. **17** A Filisteji èuvši da su pomazali Davida za cara nad Izraeljem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David èuvši to, otide u kulu. **18** I Filisteji došavši raširile se po dolini Rafajskoj. **19** Tada David upita Gospoda govoreći: hoæeu li izaæi na Filisteje? Hoæeš li ih dati u moje ruke? A Gospod reče Davidu: izaæi; doista æeu dati Filisteje u tvoje ruke. **20** Tada David dođe u Val-Ferasim, i pobi ih ondje, i reče: prodrije Gospod neprijatelje moje preda mnom kao kad voda prodire. Otuda se prozva ono mjesto Val-Ferasim. **21** I ostaviše ondje lažne bogove svoje; a David i ljudi njegovi odnesoše ih. **22** I opet nanovo dođoše Filisteji, i raširile se u dolini Rafajskoj. **23** I David upita Gospoda, koji reče: ne idi pred njih, nego im zaði za leða, pa udari na njih prema dudovima. **24** Pa kad èuješ da zaštušti po vrhovima od dudova, onda se kreni, jer æe onda poæi Gospod pred tobom da pobije vojsku Filistejsku. **25** I David učini tako kako mu zapovjedi Gospod, i pobi Filisteje od Gavaje do Gezera.

6 Poslije skupi opet David sve ljude izabrane iz Izraelja, trideset tisuća. **2** Pa se podiže David i sav narod što bijaše s njim i otide iz Vale Judine da prenese otuda kovëg Božji, kod kojega se prizivlje ime, ime Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima. **3** I metnuše kovëg Božji na nova kola, i povezoše ga iz kuće Avinadavove, koja bijaše na brdu; a Uza i Ahijo sinovi Avinadavovi upravljuju novijem kolima. **4** I odvezoše kovëg Božji iz kuće Avinadavove, koja bijaše na brdu, i Ahijo idaše pred kovëgom. **5** A David i sav dom Izraeljev udarahu pred Gospodom u svakojake sprave od drveta kedrova, u gusle, u psaltire, u bubenje, u svirale i u kimvale. **6** A kad dođoše do gumna Nahonova, Uza se maši za kovëg Božji i prihvati ga, jer volovi potegoše na stranu. **7** I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga Bog onđe za tu nepažnju, te umrije onđe kod kovëga Božijeg. **8** I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu. Zato se prezvao ono mjesto Fares-Uza do danas. **9** I uplaši se David od Gospoda u onaj dan, i reče: kako æe doæi k meni kovëg Gospodnj? **10** I ne htje David odvesti kovëga Gospodnjega k sebi u grad Davidov; nego ga skloni David u kuću Ovid-Edoma Getejina. **11** I osta kovëg Gospodnj u kući Ovid-Edoma Getejina tri mjeseca, i blagoslovi Gospod Ovid-Edoma i sav dom njegov. **12** I javiše caru Davidu govoreći: Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što ima radi kovëga Božijeg. Tada otide David, i prenese kovëg Božji iz kuće Ovid-Edomove u grad Davidov s veseljem. **13** I kad oni koji nošahu kovëg Gospodnj postupiše šest koraka, prinese na žrtvu vola i debela ovna. **14** I David igraše iz sve snage pred Gospodom, i bješe ogrnut opleækom lanenjem. **15** Tako David i sav dom Izraeljev nošahu kovëg Gospodnj podvikujući i trubeći u trube. **16** A kad kovëg Gospodnj ulaziše u grad Davidov, Mihala kći Saulova gledajući s prozora vidje cara Davida gdje skače i igra pred Gospodom, i podrugnu mu se u srcu svojem. **17** A kad donesoše kovëg Gospodnj, namjestiše ga na njegovo mjesto u šatoru koji mu razape David. I prinese David žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom. **18** Potom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne blagoslovi narod u ime Gospoda nad vojskama. **19** I razdade među sav narod, među sve mnoštvo Izraeljevo, i ljudima i ženama, svakome po jedan hljeb i komad mesa i žban vina. Potom otide narod, svak svojoj kući. **20** I David se vrati da blagoslovi svoj dom; a Mihala kći Saulova izide na susret Davidu, i reče: kako je slavan bio danas car Izraeljev, kad se danas otkriva pred sluškinjama sluga svojih, kao što se otkrivaju nikaki ljudi! **21** A David reče Mihali: pred Gospodom, koji me je izabrao preko oca tvojega i preko svega doma njegova, te

mi zapovjedio da budem vođ narodu Gospodnjemu, Izraelju, igrao sam, i igraeu pred Gospodom. **22** I još æu se veæma poniziti, i još æu manji sebi biti; i opet æu biti slavan pred sluškinjama, za koje govorиш. **23** I Mihala kći Saulova ne ima poroda do smrti svoje.

7 A kad car sjeðaše kod kuće svoje, i Gospod mu dade mir svuda unaokolo od svijeh neprijatelja njegovih, **2** Reče car Natanu proroku: vidi, ja stojim u kući od kedrova drveta, a kovëg Božji stoji pod zavjesima. **3** A Natan reče caru: Šta ti je god u srcu, idi, èini, jer je Gospod s tobom. **4** Ali onu noæe dođe rijeè Gospodnjka k Natanu govoreći: **5** Idi i reci sluzi mojoj Davidu: ovako veli Gospod: ti li æeš mi naæiniti kuæu da u njoj nastavam? **6** Kad nijesam nastavao u kuæu otkad izvedoh sinove Izraeljeve iz Misira do danas, nego sam hodio u šatoru i u naslonu, **7** Kuda sam god hodio sa svijem sinovima Izraeljevima, jesam li jednu rijeè rekao kome od sudija Izraeljevih, kojima zapovijedah da pasu narod moj Izraelja, i kazao: zašto mi ne naæinite kuæe od keda? **8** Ovako dakle reci Davidu sluzi mojoj: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vođ narodu mojoj, Izraelju; **9** I bjehe s tobom kuda si god hodio, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime veliko, kao što je ime velikih ljudi koji su na zemlji. **10** I odrediau mjesto narodu svojemu Izraelju, i posadiæu ga, te æe nastavati u svom mjestu, i neæe se više pretresati, niti æe ih više muæiti nepravednici kao prije, **11** I od onoga dana kad postavih sudije nad narodom svojim Izraeljem; i smiriæu te od svijeh neprijatelja tvojih. Jošte ti javlja Gospod da æe ti Gospod naæiniti kuæu. **12** Kad se navrše dani tvoji, i poèineš kod otaca svojih, podignuæu sjeme tvoje nakon tebe, koje æe izaæi iz utrobe tvoje, i utvrðiau carstvo njegovo. **13** On æe sazidati dom imenu mojoj, i utvrðiau prijesto carstva njegova dovjeka. **14** Ja æu mu biti otac, i on æe mi biti sin; ako uèini što zlo, karaæu ga prutom ljudskim i udarcima sinova èovjeèijih. **15** Ali milost moja neæe se ukloniti od njega kao što sam je uklonio od Saula, kojega uklonih ispred tebe. **16** Nego æe tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje dovjeka pred tobom, i prijesto æe tvoj stajati dovjeka. **17** Po svijem ovijem rijeèima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu. **18** Tada dođe car David i stade pred Gospodom, i reče: ko sam ja, Gospode, Gospode, i šta je moj dom, te si me doveo dove? **19** Pa i to ti se još èini malo, Gospode, Gospode, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena. Je li to zakon èovjeèji, Gospode, Gospode! **20** Ali šta æe jošte David da ti govorit? ta ti znaš slugu svojega, Gospode, Gospode! **21** Radi rijeèi svoje i po srcu svojemu uèinio si sve

ove velike stvari obznanjujuæi ih sluzi svojemu. 22 Zato si velik, Gospode Bože, nema takoga kakav si ti; i nema Boga osim tebe, po svemu što èusmo svojim ušima. 23 Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailj? kojega je radi Bog išao da ga iskupi da mu bude narod i da steèe sebi ime i da vam uèini velika i straæna djela u zemlji tvojoj, pred narodom tvojim, koji si iskupio sebi iz Misira, od naroda i bogova njihovih. 24 Jer si utvrdio sebi narod svoj Izraileja da ti bude narod dovjeka; a ti si im, Gospode, Bog. 25 I tako, Gospode Bože, rijeè koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu, potvrdi zasvagda, i uèini kako si rekao. 26 Neka se velièa ime tvoje dovjeka, da se govor: Gospod je nad vojskama Bog nad Izrailejem; i dom sluge tvojega Davida neka stoji tvrdo pred tobom. 27 Jer si ti, Gospode nad vojskama, Bože Izrailej, javio sluzi svojemu govoreæi: dom æeu sazidati tebi. Zato sluga tvoj nađe u srcu svojem da ti se pomoli ovom molitvom. 28 Tako, Gospode, Gospode, ti si Bog, i rijeèi su tvoje istina; ti si ovo dobro obrekao sluzi svojemu. 29 Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge tvojega da bude dovjeka pred tobom; jer si ti, Gospode, rekao, i tvojim æe blagoslovom biti blagosloven dom sluge tvojega dovjeka.

8 Poslije toga razbi David Filisteje, i pokori ih, i uze David

Meteg-Amu iz ruku Filistejskih. 2 Razbi i Moavce, i izmjeri ih užem povaljavši ih po zemlji, i izmjeri ih dva uža da se pogube a jedno uže da se ostave u životu. I Moavci postaæe sluge Davidove, i plaæehu mu danak. 3 David razbi i Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga, izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata. 4 I zarobi ih David tisuæu i sedam stotina konjanika i dvadeset tisuæa pješaka, i podreza David ţile svijem konjma kolskim, samo ostavi za sto kola. 5 I bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoæ Adad-Ezeru caru Sovskom, i David pobi dvadeset i dvije tisuæe Siraca. 6 I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaæe sluge Davidove plaæajuæi mu danak. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. 7 I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adad-Ezerove, i donese ih u Jerusalim. 8 I iz Vetaha i iz Virotaja gradova Adad-Ezerovih odnese car David silnu mqed. 9 A kad èu Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adad-Ezerovu, 10 Posla Toja Jorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu èestita što je vojevao na Adad-Ezera i ubio ga, jer Toja imaše rat s Adad-Ezerom; i donese Joram zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mijedenijeh. 11 Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe posvetio od svijeh naroda koje pokori, 12 Od Siraca i od Moavaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika, i od plijena Adad-Ezera sina Reovova

cara Sovskoga. 13 I David steèe ime kad se vrati pobiv Sirce, osamnaest tisuæa, u slanoj dolini. 14 I namjesti vojsku po Idumeji, po svoj Idumeji namjesti vojsku, i svi Edomci postaæe sluge Davidove. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. 15 Tako carova David nad svijem Izrailejem, sudeæi i dajuæi pravdu svemu narodu svojemu. 16 I Joav sin Seruijn bješe nad vojskom; a Josafat sin Ahiludov pametar; 17 A Sadok sin Ihitovov i Ahimeleh sin Avijatarov sveštenici; a Seraja pisar; 18 A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima; a sinovi Davidovi knezovi.

9 I reèe David: ima li jošte ko da je ostao od doma Saulova?

da mu uèinim milost radi Jonatana. 2 A bijaše jedan sluga doma Saulova, po imenu Siva; i dozvaše ga k Davidu. I reèe mu car: jesli li ti Siva? A on reèe: ja sam, sluga tvoj. 3 A car reèe: ima li jošte ko od doma Saulova da mu uèinim milost Božiju? A Siva reèe caru: još ima sin Jonatanov, hrom na nogu. 4 I reèe mu car: gdje je? A Siva reèe caru: eno ga u domu Mahira sina Amilova u Lodevaru. 5 Tada posla car David da ga dovedu iz Lodevara iz doma Mahira sina Amilova. 6 A kad doðe k Davidu Mefivostej sin Jonatana sina Saulova, pade na lice svoje i pokloni se. A David reèe: Mefivosteju! A on reèe: evo sluge tvojega. 7 A David mu reèe: ne boj se; jer æeu ti uèiniti milost Jonatana radi oca tvojega, daæeu ti natrag sve njive Saula oca tvojega; a ti æeš svagda jesti za mojim stolom. 8 A on se pokloni i reèe: ko sam ja sluga tvoj, te si pogledao na mrtva psa kao što sam ja? 9 I car dozva Sivu slugu Saulova, i reèe mu: što je god bilo Saulovo i svega doma njegova, dao sam sinu tvojega gospodara. 10 Radi mu dakle zemlju ti i sinovi tvoji i sluge tvoje, i donosi da sin gospodara tvojega ima hljeba da jede; ali Mefivostej sin gospodara tvojega jeæee svagda za mojim stolom. Siva pak imaše petnaest sinova i dvadeset sluga. 11 I reèe Siva caru: kako je car gospodar moj zapovjedio sluzi svojemu, sve æe èiniti sluga tvoj. Ali Mefivostej, reèe car, jeæee za mojim stolom kao carski sin. 12 A Mefivostej imaše maloga sina, kojemu ime bješe Miha; a svi koji življahu u domu Sivinu bijahu sluge Mefivostejeve. 13 A Mefivostej sjedaše u Jerusalimu, jer svagda jeðaše za carevijem stolom, a bješe hrom na obje noge.

10 A poslije toga umrije car sinova Amonovijeh, i zacari se Anun sin njegov na njegovo mjesto. 2 I reèe David:

da uèinim milost Anunu sinu Nasovu, kao što je otac njegov meni uèinio milost. I posla David da ga potješi za ocem preko sluga svojih. I doðoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh. 3 A knezovi sinova Amonovijeh rekøe Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David zato poslao ljude da

te potješe, što je rad uèiniti èast ocu tvojemu? a nije zato poslao David k tebi sluge svoje da promotri grad i uhodi, pa poslije da ga raskopa? 4 Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija im brade do pola i otsjeèe im haljine po pole, do zadnjice, i opravi ih natrag. 5 A kad to javiše Davidu, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grdno osramoæeni, i poruèi im car: sjedite u Jerihonu dokle vam naraste brada, pa onda dođite natrag. 6 Tada sinovi Amonovi videæi gdje se omraziše s Davidom, poslaše sinovi Amonovi, te najmiše Siraca od Vet-Reova i Siraca od Sove dvadeset tisuæa pješaka, i u cara od Mahe tisuæu ljudi, i od Is-Tova dvanaest tisuæa ljudi. 7 A David kad to èeu, posla Joava sa svom hrabrom vojskom svojom. 8 I izidoše sinovi Amonovi, i uvrstaše se pred vratima, a Sirci iz Sove i iz Reova i ljudi iz Is-Tova i iz Mahe bijahu za sebe u polju. 9 I Joav videæi namještenu vojsku prema sebi sprijed i ozad, uze odabранe iz sve vojske Izrailjske, i namjesti ih prema Sircima; 10 A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu da ih namjesti prema sinovima Amonovijem. 11 I reèe: ako Sirci budu jaèi od mene, doði mi u pomoæ; ako li sinovi Amonovi budu jaèi od tebe, ja æeu doæei tebi u pomoæ. 12 Budi hrabar, i držimo se hrabro za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospod neka uèini što mu je po volji. 13 Tada Joav i narod koji bješe s njim primakoše se da udare na Sirce, ali oni pobjegoše ispred njega. 14 A sinovi Amonovi videæi gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja, i uðoše u svoj grad. I vrtati se Joav od sinova Amonovih, i dođe u Jerusalim. 15 Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izrailjci, skupiše se opet. 16 I Adarezer posla, te dovede Sirce ispreko rijeke, koji dođe u Elam; a Sovak vojvoda Adarezerov iðaše pred njima. 17 Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijeđe preko Jordana i dođe u Elam; i Sirci se namjestiše protiv Davida i pobiše se s Davidom. 18 Ali pobjegoše Sirci ispred Izraelja, i pobi David Siraca sedam stotina i èetrdeset tisuæa konjika; i Sovaka vojvodu njihova ubi, te pogibe onđe. 19 I kad vidješe svi carevi, sluge Adarezerove, da ih razbi Izrailj, uèiniše mir s Izraeljem, i služahu im, i Sirci ne smijahu više pomagati sinovima Amonovijem.

11 A kad prođe godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, posla David Joava i sluge svoje s njim, i svega Izraelja, te potirahu sinove Amonove, i opkoliše Ravu; a David оста u Jerusalimu. 2 I pred veèe usta David s postelje svoje, i hodajuæi po krovu carskoga dvora ugleda s krova ženu gdje se mijе, a žena bijaše vrlo lijepa na oèi. 3 I David posla da propitaju za ženu i rekoše: nije li to Vitsaveja kæi Elijamova žena Urije Hetejina? 4 I David posla poslanike da

je dovedu; i kad dođe k njemu, on leže s njom, a ona se bješe oèistila od neèistote svoje; poslije se vrati svojoj kuæi. 5 I zatrudnje žena, te posla i javi Davidu govoreæi: trudna sam. 6 Tada David posla k Joavu i poruèi: pošli mi Uriju Hetejina. I posla Joav Uriju k Davidu. 7 I kad Urija dođe k njemu, zapita ga David kako je Joav i kako je narod i kako ide rat. 8 Potom reèe David Uriji: idi kuæi svojoj, i operi noge svoje. I Urija izide iz careva dvora, a za njim iznesoše jelo carsko. 9 Ali Urija leže na vratima dvora careva sa svijem slugama gospodara svojega, i ne otide kuæi svojoj. 10 I javiše Davidu govoreæi: Urija nije otiašao kuæi svojoj. A David reèe Uriji: nijesi li došao s puta? zašto ne ideš kuæi svojoj? 11 A Urija reèe Davidu: kovèeg i Izrailj i Juda stoje po šatorima, i Joav gospodar moj i sluge gospodara mojega stoje u polju, pa kako bih ja ušao u kuæu svoju da jedem i pijem i spavam sa ženom svojom? Tako ti bio živ i tako bila živa duša tvoja, neæeu to uèiniti. 12 Tada reèe David Uriji: ostani ovdje još danas, pa æeu te sjutra otpustiti. Tako osta Urija u Jerusalimu onaj dan i sjutradan. 13 I pozva ga David da jede i piye s njim, te ga opije. A uveèe otide, te leže na postelju svoju sa slugama gospodara svojega, a kuæi svojoj ne otide. 14 A ujutru napisa David knjigu Joavu, i posla po Uriji. 15 A u knjizi pisa i reèe: namjestite Uriju gdje je najžeæai boj, pa se uzmaknite od njega da bi ga ubili da pogine. 16 I Joav opkolivši grad namjesti Uriju na mjesto gdje je znao da su najhrabriji ljudi. 17 I izidoše ljudi iz grada i pobiše se s Judom. I pogibe iz naroda nekoliko sluga Davidovih; pogibe i Urija Hetejin. 18 Tada Joav posla k Davidu, i javi mu sve što bi u boju. 19 I zapovjedi glasniku govoreæi: kad prijavidš caru sve što je bilo u boju, 20 Ako se razgnjevi car i reèe ti: zašto ste išli tako blizu grada da se bijete? zar nijeste znali kako se strijelja s grada? 21 Ko je ubio Avimeleha sina Jeruvešetova? nije li žena bacila na nj komad žrvnja sa zida, te pogibe u Tevesu? zašto ste išli blizu zida? tada reci: poginuo je i sluga tvoj Urija Hetejin. 22 I otide glasnike, i došavši javi Davidu sve za što ga je poslao Joav. 23 I reèe glasnike Davidu: bijahu jaèi od nas, i izidoše u polje na nas, ali ih uzbismo do vrata gradskih. 24 A strijelci stadoše strijeljati na sluge tvoje sa zida, i pogibe nekoliko sluga carevih, tako i sluga tvoj Urija Hetejin pogibe. 25 Tada reèe David glasniku: ovako reci Joavu: ne budi zlovoljan za to; jer maèe proždire sad ovoga sad onoga; udri još jaèe na grad i raskopaj ga. Tako ga ohrabri. 26 A žena Urijina èuvši da je poginuo muž njezin Urija, plaka za mužem svojim. 27 A kad prođe žalost, posla David i uze je u kuæu svoju, i ona mu posta žena, i rodi mu sina. Ali ne bješe po volji Gospodu što uèini David.

12 I posla Gospod Natana k Davidu; i on došav k njemu reče mu: u jednom gradu bijahu dva èovjeka, jedan bogat a drugi siromah. 2 Bogati imaše ovaca i goveda vrlo mnogo; 3 A siromah nemaše ništa do jednu malu ovèicu, koju bješe kupio, i hranjaše je, te odraste uza nj i uz djecu njegovu, i jeðaše od njegova zalogaja, i iz njegove èaše pijaše, i na krilu mu spavaše, i bijaše mu kao kæi. 4 A dođe putnik k bogatome èovjeku, a njemu bi žao uzeti iz svojih ovaca ili goveda da zgotovi putniku koji dođe k njemu; nego uze ovcu onoga siromaha, i zgotovi je èovjeku, koji dođe k njemu. 5 Tada se David vrlo razgnjevi na onoga èovjeka, i reče Natanu: tako živ bio Gospod, zasluzio je smrt onaj koji je to uèinio. 6 I ovcu neka plati uèetvoro, što je to uèinio i nije mu žao bilo. 7 Tada reče Natan Davidu: ti si taj. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja sam te pomazao za cara nad Izrailjem, i ja sam te izbavio iz ruku Saulovijeh. 8 I dao sam ti dom gospodara tvojega, i žene gospodara tvojega na krilo tvoje, dao sam ti dom Izrailjev i Judin; i ako je malo, dodao bih ti to i to. 9 Zašto si prezreo rijeè Gospodnju èineæi što njemu nije po volji? Uriju Hetejina ubio si maèem i uzeo si ženu njegovu sebi za ženu, a njega si ubio maèem sinova Amonovijeh. 10 Zato neæe se odmaæi maè od doma tvojega dovjeka, što si me prezreo i uzeo ženu Urije Hetejina da ti bude žena. 11 Ovako veli Gospod: evo, ja æu podignuti na te zlo iz doma tvojega, i uzeæu žene tvoje na tvoje oèi, i daæu ih bližnjemu tvojemu, te æe spavati sa ženama tvojim na vidiku svakomu. 12 Jer ti si uèinio tajno, ali æu ja ovo uèiniti pred svijem Izrailjem i svakomu na vidiku. 13 Tada reče David Natanu: sagriješih Gospodu. A Natan reče Davidu: i Gospod je pronio grijeх tvoj; neæeš umrijeti. 14 Ali što si tijem djelom dao priliku neprijateljima Gospodnjim da hule, zato æe ti umrijeti sin koji ti se rodio. 15 Potom Natan otide svojoj kuæi. A Gospod udari dijete koje rodi žena Urijina Davidu, te se razbolje na smrt. 16 I David se moljaše Bogu za dijete, i pošæaše se David, i došavši ležaše preko noæ na zemlji. 17 I starješine doma njegovova ustaše oko njega da ga podignu sa zemlje, ali on ne htje, niti jede što s njima. 18 A kad bi sedmi dan, umrije dijete; i ne smijahu sluge Davidove javiti mu da je dijete umrlo, jer govorahu: evo, dok dijete bijaše živo, gorovrasmo mu, pa nas ne htje poslušati; a kako æemo mu kazati: umrlo je dijete? hoæe ga ucvijeliti. 19 A David videæi gdje sluge njegove šapæu meðu sobom, dosjeti se da je umrlo dijete; i reče David slugama svojim: je li umrlo dijete? A oni rekoše: umrlo je. 20 Tada David usta sa zemlje, i umi se, i namaza se i preobuèe se; i otide u dom Gospodnji, i pokloni se. Potom opet dođe kuæi svojoj, i zaiska da mu donesu da jede; i

jede. 21 A sluge njegove rekoše mu: šta to radiš? dok bijaše dijete živo, postio si i plakao; a kad umrije dijete, ustao si i jedeš. 22 A on reče: dok dijete bijaše živo, postio sam i plakao, jer gorovah: ko zna, može se smilovati Gospod na me da dijete ostane živo. 23 A sada umrlo je; što bih postio? mogu li ga povratiti? ja æu otiai k njemu, ali on neæe se vratiti k meni. 24 Potom David utješi Vitsaveju ženu svoju, i otide k njoj, i leže s njom. I ona rodi sina, kojemu nadje ime Solomun. I mio bješe Gospodu. 25 I posla Natana proroka, te mu nadje ime Jedidija, radi Gospoda. 26 A Joav bijuæi Ravu sinova Amonovih, uze carski grad. 27 I posla poslanike k Davidu, i reče: bih Ravu, i uzeh grad na vodi. 28 Nego sada skupi ostali narod, i stani u oko prema gradu, i uzmi ga, da ga ne bih ja uzeo i moje se ime spominjalo na njemu. 29 I David skupiv sav narod otide na Ravu, i udari na nju, i uze je. 30 I uze caru njihovu s glave krunu, u kojoj bješe talanat zlata, s dragim kamenjem, i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik. 31 A narod koji bijaše u njemu izvede i metnu ih pod pile i pod brane gvozdene i pod sjekire gvozdene, i sagna ih u peæi gdje se opeke peku. I tako uèini svijem gradovima sinova Amonovijeh. Potom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalim.

13 A potom se dogodi: Avesalom sin Davidov imaše lijepu sestru po imenu Tamaru, i zamilova je Amnon sin Davidov. 2 I tužaše Amnon tako da se razbolje radi Tamare sestre svoje; jer bješe djevojka, te se Amnonu èinjaše teško da joj uèini što. 3 A imaše Amnon prijatelja, kojemu ime bješe Jonadav sin Same brata Davidova; i Jonadav bješe vrlo domišljat. 4 I reče mu: što se tako sušiš, carev sine, od dana na dan? ne bi li mi kazao? A Amnon mu reče: ljubim Tamaru sestru Avesaloma brata svojega. 5 Tada mu reče Jonadav: lezi u postelju svoju, i uèini se bolestan; pa kad dođe otac tvoj da te vidi, ti mu reci: neka dođe Tamara sestra moja da me nahrani, i da zgotovi pred mojim oèima jelo da gledam, i iz njezine ruke da jedem. 6 I Amnon leže i uèini se bolestan; i kad dođe car da ga vidi, reče Amnon caru: neka dođe Tamara sestra moja i zgotovi pred mañom dva jelca da jedem iz njezine ruke. 7 Tada David posla k Tamari kuæi, i poruèi joj: idi u kuæu brata svojega Amnona i zgotovi mu jelo. 8 I Tamara otide u kuæu brata svojega Amnona, i on ležaše; i uze brašna i zamijesi i zgotovi jelo pred njim i skuha. 9 Potom uze tavicu i izruèi pred nj; ali Amnon ne htje jesti, nego reče: kažite neka izidi svi koji su kod mene. I izidoše svi. 10 Tada reče Amnon Tamari: donesi to jelo u klijet da jedem iz tvoje ruke. I Tamara uze jelo što bješe zgotovila, i donese Amnonu bratu svojemu u klijet. 11 A kad mu pruži da

jede, on je uhvati i reèe joj: hodi, lezi sa mnom, sestro moja! **12** A ona mu reèe: ne, brate, nemoj me osramotiti, jer se tako ne radi u Izrailju, ne èini toga bezumlja. **13** Kuda bih ja sa sramotom svojom? a ti bi bio kao koji od najgorih ljudi u Izrailju. Nego govori caru; on me neæe tebi odreæi. **14** Ali je on ne htje poslušati, nego savladavši je osramoti je i obleža je. **15** A poslije omrže na nju Amnon veoma, te mržnja kojom mržaše na nju bješe veæa od ljubavi kojom je prije ljubljaše. I reèe joj Amnon: ustani, odlazi. **16** A ona mu reèe: to æe biti veæe zlo od onoga koje si mi uèinio što me tjerat. Ali je on ne htje poslušati. **17** Nego viknu momka koji ga služaše, i reèe mu: vodi ovu od mene napolje, i zakljuèaj vrata za njom. **18** A ona imaše na sebi šarenu haljinu, jer take haljine nošahu carske kæeri dok su djevojke. I sluga njegov izvede je napolje, i zakljuèa za njom vrata. **19** Tada Tamara posu se pepelom po glavi i razdrije šarenu haljinu koju imaše na sebi, i metnu ruku svoju na glavu, i otide vièuæi. **20** A brat njezin Avesalom reèe joj: da nije Amnon brat tvoj bio s tobom? ali, sestro moja, æuti, brat ti je, ne misli o tom. I tako osta Tamara osamljena u kuæi brata svojega Avesaloma. **21** I car David èuvši sve ovo razgnjevi se vrlo. **22** Avesalom pak ne govoraše s Amnonom ni ružno ni lijepo; jer Avesalom mržaše na Amnona što mu osramoti sestru Tamaru. **23** A poslije dvije godine kad se strizijahu ovce Avesalomove u Val-Asoru, koji je kod Jefrema, on pozva sve sinove careve. **24** I doðe Avesalom k caru i reèe mu: evo, sad se strigu ovce sluzi tvojemu; neka poðe car i sluge njegove sa slugom svojim. **25** Ali car reèe Avesalomu: nemoj, sine, nemoj da idemo svi, da ti ne budemo na tegotu. I premda navaljivaše, opet ne htje iæi, nego ga blagoslovi. **26** A Avesalom reèe: kad ti neæeš, a ono neka ide s nama Amnon brat moj. A car mu reèe: što da ide s tobom? **27** Ali navalili Avesalom na nj, te pusti s njim Amnona i sve sinove carske. **28** Tada Avesalom zapovjedi momcima svojim govoreæi: pazite, kad se srce Amnonu razveseli od vina, i ja vam reèem: ubijte Amnona; tada ga ubijte; ne bojte se, jer vam ja zapovijedam, budite slobodni i hrabri. **29** I uèiniše s Amnonom sluge Avesalomove kako im zapovjedi Avesalom. Tada ustaše svi sinovi carevi i pojahaše svak svoju mazgu i pobjegoše. **30** A dokle još bijahu na putu, doðe glas Davidu da je Avesalom pobio sve sinove careve, da nije ostao od njih nijedan. **31** Tada ustavši car razdrije haljine svoje, i leže na zemlju, i sve sluge njegove koje stajahu oko njega razdriješe haljine svoje. **32** A Jonadav sin Same brata Davidova progovori i reèe: neka ne govori gospodar moj da su pobili svu djecu, careve sinove; poginuo je samo Amnon, jer Avesalom bješe tako naumio od onoga dana kad Amnon osramoti Tamaru

sestru njegovu. **33** Neka dakle car gospodar moj ne misli o tom u srcu svojem govoreæi: svi sinovi carevi pogibioše; jer je samo Amnon poginuo. **34** A Avesalom pobježe. A momak na straži podiže oèi svoje i ugleda, a to mnogi narod ide k njemu pokraj gore. **35** I Jonadav reèe caru: evo idu sinovi carevi; kao što je kazao sluga tvoj, tako je bilo. **36** I kad izreèe, a to sinovi carevi doðoše, i podigavši glas svoj plakaše; a i car i sve sluge njegove plakaše vrlo. **37** Avesalom pak pobježe i otide k Talmaju sinu Amijudovu caru Gesurskom. A David plakaše za sinom svojim svaki dan. **38** A kad Avesalom uteèe i doðe u Gesur, osta ondje tri godine. **39** Potom zaæelje car David otiæi k Avesalomu, jer se utješi za Amnonom što pogibe.

14 A Joav sin Serujin opazi da se srce carevo obratilo k Avesalomu. **2** I posla Joav u Tekuju te dozva otuda ženu lukavu, pa joj reèe: uèini se kao da si u žalosti, i obuci žalosne haljine, i nemoj se namazati uljem, nego budi kao žena koja odavna žali za mrtvijem. **3** I otidi k caru, i govori mu tako i tako. I nauèi je Joav šta æe govoriti. **4** I kad otide žena Tekujanka k caru da govori, pade nièice na zemlju i pokloni se, i reèe: pomagaj, care! **5** A car joj reèe: što ti je? A ona reèe: udovica sam, umro mi je muž. **6** A imaše sluškinja tvoja dva sina, pa se svadiše u polju, a ne bješe nikoga da ih razvadi, te jedan udari drugoga i ubi ga. **7** I gle, sav dom usta na sluškinju tvoju govoreæi: daj toga što je ubio brata svojega da ga pogubimo za dušu brata njegova, kojega je ubio, i da istrijebimo našljednika; i tako hoæe da ugase iskru koja mi je ostala, da ne ostave imena mužu mojemu ni ostatka na zemlji. **8** A car reèe ženi: idi kuæi svojoj, a ja æeu narediti za te. **9** A žena Tekujanka reèe caru: care gospodaru! neka na me i na dom oca mojega padne krivica, a car i njegov prijesto neka je prav. **10** A car reèe: ko uzgovori na te, dovedi ga k meni, i neæe te se više dotaæi. **11** A ona reèe: neka se opomene car Gospoda Boga svojega, da se ne umnože osvetnici koji ubijaju, i da ne ubiju sina mojega. A on reèe: takо živ bio Gospod, nijedna dlaka s tvojega sina neæe pasti na zemlju. **12** A žena reèe: da kaže sluškinja tvoja nešto caru gospodaru. A on reèe: govori. **13** A žena reèe: a zašto si namislio taku stvar narodu Božijemu? jer car kao da je kriv govoreæi tako, jer neæe car da dozove natrag onoga koga je odagnao. **14** Jer æemo doista pomrijeti, i jesmo kao voda koja se prospere na zemlju i više se ne može skupiti; jer mu Bog nije uzeo života, nego je naumio da odagnani ne ostane odagnan od njega. **15** I tako doðoh da kažem ovo caru gospodaru svojemu, jer me narod uplaši; zato reèe sluškinja tvoja: da govorim caru, može biti

da æe uèiniti car što sluškinja njegova kaže. **16** Jer æe car uslišiti i izbaviti sluškinju svoju iz ruke onoga koji hoæe da istrijebi mene i sina mojega iz našljedstva Božjega. **17** I sluškinja tvoja reèe: rijeè cara gospodara mojega biæe mi utjeha, jer je car gospodar moj kao anđeo Božji, te sluša i dobro i zlo, i Gospod æe Bog tvoj biti s tobom. **18** A car odgovori i reèe ženi: nemoj tajiti od mene što æeu te pitati. A žena reèe: neka govori car gospodar moj. **19** Tada car reèe: da nije Joavov posao u svemu tome što èiniš? A žena odgovori i reèe: tako da je živa duša tvoja, care gospodaru, ne može se ni nadesno ni nalijevod svega što kaza car gospodar moj; jer sluga tvoj Joav zapovijedio mi je i nauèio sluškinju tvoju sve ovo da govorim. **20** Sluga je tvoj Joav uèinio, te sam ovako izvila besedu svoju; ali je gospodar moj mudar kao anđeo Božji, te zna sve što biva na zemlji. **21** Tada reèe car Joavu: evo, ti si uèinio to, idi, dovedi natrag dijete Avesaloma. **22** Tada pade Joav licem na zemlju, i pokloni se i blagoslovi cara, i reèe Joav: danas vidi sluga tvoj da sam našao milost pred tobom, care gospodaru, kad je car uèinio što mu sluga njegov reèe. **23** Potom se podiže Joav i otide u Gesur, i dovede natrag u Jerusalim Avesaloma. **24** I car reèe: neka ide svojoj kuæei, a lica mojega da ne vidi. I otide Avesalom svojoj kuæei, i ne vidje lica careva. **25** A ne bješe èovjeka tako lijepa kao Avesalom u svem Izrailju, da ga tako hvale; od pete do tjemena ne bješe na njemu mane. **26** I kad bi strigao glavu a imaše obièaj svake godine striæi je, jer mu bijaše teško mjerio bi kosu s glave svoje, i bivaše je dvjesta sikala carskom mjerom. **27** I rodiše se Avesalomu tri sina i jedna kæei, kojoj bijaše ime Tamara, i ona bijaše lijepa. **28** I Avesalom osta cijele dvije godine u Jerusalimu, a lica careva ne vidje. **29** Tada posla Avesalom po Joava da ga pošlje k caru; ali on ne htje doæi k njemu; i posla opet drugi put, ali on ne htje doæi. **30** Tada reèe slugama svojim: vidite li njivu Joavovu pored moje? na njoj je jeèam; idite i upalite je. I upališe sluge Avesalome onu njivu. **31** Tada se podiže Joav, i doðe k Avesalomu u kuæeu, i reèe mu: zašto sluge tvoje upališe moju njivu? **32** Avesalom reèe Joavu: eto slao sam k tebi govoræi: hodi ovamo da te pošljem k caru da mu kažeš: zašto sam došao iz Gesura? bolje bi bilo da sam još ondje. Zato da vidim lice carevo; ako li ima kaka krivica na meni, neka me pogubi. **33** I otide Joav k caru, i kaza mu. I dozva Avesaloma; a on došavši k caru pokloni se licem do zemlje pred carem, i car cjeleva Avesaloma.

15 A poslije toga nabavi sebi Avesalom kola i konja i pedeset ljudi, koji træahu pred njim. **2** I ustajaše rano Avesalom, i stajaše kraj puta kod vrata; i ko god imaše

parnicu i iðaše caru na sud, Avesalom ga dozivaše k sebi i govoraše: iz koga si grada? A kad bi onaj odgovorio: sluga je tvoj iz toga i toga plemena Izrailjeva, **3** Tada bi mu rekao Avesalom: vidiš, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali te nema ko saslušati kod cara. **4** Još govoraše Avesalom: kad bih ja bio postavljen da sudim u zemlji! da svaki k meni dolazi koji ima posla na sudu, ja bih mu dao pravicu. **5** I kad bi mu ko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio ruku svoju, te bi ga uhvatio i poljubio. **6** Tako èinjaje Avesalom sa svakim Izrailjcem, koji dolaže na sud k caru; i Avesalom primamljivaše srca ljudi Izrailjaca. **7** A kad proðe èetrdeset godina, reèe Avesalom caru: da otidem u Hevron da izvršim zavjet koji sam zavjetovao Gospodu. **8** Jer kad sjeðah u Gesuru u Siriji, uèini zavjet sluga tvoj rekavši: ako me Gospod odvede natrag u Jerusalim, poslužiæu Gospodu. **9** A car mu reèe: idi s mirom. I on se podiže i otide u Hevron. **10** I razasla Avesalom po svijem plemenima Izrailjevim uhode poruèivši: kad èuvjetate trube da zatrube, recite: zacari se Avesalom u Hevronu. **11** A s Avesalomom otide dvjesta ljudi iz Jerusalima pozvanijeh; ali otidoše u prostoti svojoj ne znajuæi ništa. **12** A Avesalom posla i po Ahitofela Gilonjanina, savjetnika Davidova, da doðe iz grada svojega Gilona, kad prinošaše žrtve. I buna posta jaka, i narod se sve više stjecaše k Avesalomu. **13** Tada doðe glasnik k Davidu i reèe: srce Izrailju prista za Avesalomom. **14** A David reèe svijem slugama svojim koje bijahu s njim u Jerusalimu: ustajte, da bježimo; inaèe neæemo uteæi od Avesaloma; brže pohitajte, da ne pohita on i ne stigne nas i obori na nas zlo, i grada ne okrene pod maèe. **15** A sluge careve rekoše caru: što je god volja caru gospodaru našemu, evo sluga tvojih. **16** I otide car pješice i sav dom njegov; samo deset žena inoèa ostavi car da mu èuvaju kuæeu. **17** I kad otide car i sav narod pješice, ustaviše se na jednom mjestu podaleko. **18** A sve sluge njegove iðahu uza nj, i svi Hereteji i svi Feleteji; i svi Geteji, šest stotina ljudi, koji bijahu došli pješke iz Gata, iðahu pred carem. **19** I reèe car Itaju Getejinu: što i ti ideš s nama? Vrati se i ostani kod cara; jer si stranac i opet æeš otiaæi u svoje mjesto. **20** Juèe si došao, pa zar danas da te kreæem da se potucaš s nama? Ja æeu iæi kuda mogu, a ti se vrati i odvedi natrag braæu svoju. Neka milost i vjera bude s tobom. **21** A Itaj odgovori caru i reèe: tako živ da je Gospod i tako da je živ car gospodar moj, gdje bude car gospodar moj, bilo na smrt ili na život, ondje æe biti i sluga tvoj. **22** Tada reèe David Itaju: a ti hodi. I tako poðe Itaj Getejin sa svijem ljudima svojim i svom djecom što bijahu s njim. **23** I sva zemlja plakaše iza glasa i sav narod prelažeše. I tako car

prijeđe preko potoka Kedrona, i sav narod prijeđe idući k pustinji. 24 A gle i Sadok bijaše onđe i svi Leviti s njim noseći kovèeg zavjeta Božjega; i spuštiše kovèeg Božjeg, a pođe i Avijatar, dokle sav narod izide iz grada. 25 I reče car Sadoku: nosi kovèeg Božjeg natrag u grad; ako nađem milost pred Gospodom, on æe me dovesti natrag, i daće mi da opet vidim njega i dom njegov. 26 Ako li ovako reče: nijesi mi mio; evo me, neka uèini sa mnom što mu bude volja. 27 Još reče car Sadoku svešteniku: nijesi li ti vidjelac? vrati se u grad s mirom, i Ahimas sin tvoj i Jonatan sin Avijatarov, dva sina vaša s vama. 28 Vidite, ja æu se zabaviti u polju u pustinji dokle ne dođe od vas glasnik da mi javi. 29 I tako Sadok i Avijatar odnesoše kovèeg Božjeg natrag u Jerusalim, i ostaše onđe. 30 A David iđaše uz goru Maslinsku, i idući plakaše, i pokrivenе glave i bos iđaše; tako i sav narod, koji bješe s njim, svaki pokrivenе glave iđaše, i idući plakaše. 31 Tada javiše Davidu i rekoše mu: Ahitofel je među onima koji se pobuniše s Avesalomom. A David reče: razbij namjeru Ahitofelovu, Gospode! 32 I kad David dođe navrh gore, gdje se šeaše pokloniti Bogu, gle, srete ga Husaj Arhijanin razdrte haljine i glave posute prahom. 33 I reče mu David: ako pođeš sa mnom bićeš mi na tegotu. 34 Ali da se vratиш u grad i rečeš Avesalomu: biæu tvoj sluga, care! bio sam dugo sluga tvome ocu, a sada æu tako biti tebi sluga; razbijćeš mi namjeru Ahitofelovu. 35 I sveštenici Sadok i Avijatar neæe li biti s tobom? Što god èuveš iz kuæe careve, dokaži Sadoku i Avijatatu sveštenicima. 36 Eto, onđe su s njima dva sina njihova, Ahimas Sadokov i Jonatan Avijatarov, po njima mi javljajte što god doèujete. 37 I otide u grad Husaj prijatelj Davidov, i Avesalom dođe u Jerusalim.

16 A kad David prijeđe malo preko vrha, gle, Siva, momak Mefivostejev, srete ga, sa dva magarca natovarena, na kojima bješe dvjesta hljebova i sto grozdova suhih i sto gruda smokava i mijeh vina. 2 I reče car Sivi: šta æe ti to? A Siva mu reče: magarci su za èeljad carevu, da jašu, a hljebovi i voæe da jedu momci, a vino da piye ko se umori u pustinji. 3 A car mu reče: a gdje je sin tvoga gospodara? Reče Siva caru: eno ga, ostao je u Jerusalimu, jer reče: danas æe mi dom Izrailjev vratiti carstvo oca mojega. 4 Tada reče car Sivi: evo, tvoje je sve što je bilo Mefivostejovo. A Siva reče: klanjam ti se, da nađem milost pred tobom, care gospodaru! 5 I dođe car David do Vaurima; a gle, izide odande jedan od roda doma Saulova, po imenu Simej, sin Girin, i idući psovaše. 6 I bacaše se kamenjem na Davida i na sluge cara Davida, kojemu i s desne i s lijeve strane bijaše sav narod i svi junaci. 7 A Simej ovako govoraše psujući: odlazi, odlazi,

krvopijo i zlikovèe! 8 Obrati Gospod na tebe sve krvi doma Saulova, na èije si se mjesto zacario, i predade Gospod carstvo u ruke Avesalomu sinu tvojemu; eto te sada u tvom zlu, jer si krvopija. 9 Tada reče caru Avisaj sin Serujin: zašto da psuje ovaj mrtvi pas cara gospodara mojega? Idem da mu skinem glavu. 10 Ali car reče: šta je vama do mene, sinovi Serujini? neka psuje; jer mu je Gospod rekao: psuj Davida. Pa ko smije kazati: zašto tako èiniš? 11 Još reče David Avisiju i svijem slugama svojim: eto, moj sin, koji je izašao od bedara mojih, traži dušu moju, a kako neæe ovaj sin Venijaminov? Ostavite ga neka psuje, jer mu je Gospod zapovjedio. 12 Da ako Gospod pogleda na nevolju moju, i vrati mi Gospod dobro za psovku njegovu današnju. 13 I tako David sa svojim ljudima iđaše svojim putem; a Simej iđaše pokraj gore prema njemu jednako psujući i bacajući se kamenjem na nj, i podižući prah. 14 I dođe car i sav narod što bijaše s njim, umorni, i odmorše se onđe. 15 A Avesalom i sav narod Izrailjev dođoše u Jerusalim, i Ahitofel s njim. 16 A kad Husaj Arhijanin prijatelj Davidov dođe k Avesalomu, reče Husaj Avesalomu: da živi car! da živi car! 17 A Avesalom reče Husaju: taka li je ljubav tvoja prema prijatelju tvojemu? zašto nijesi otiašao s prijateljem svojim? 18 A Husaj reče Avesalomu: ne; nego koga je izabrao Gospod i ovaj narod i svi Izraeljci, njegov æu biti i kod njega æu ostati. 19 Svrh toga, kome bih služio? eda li ne sinu njegovu? kako sam služio ocu tvojemu, tako æu i tebi. 20 A Avesalom reče Ahitofelu: svjetuj šta æemo èiniti. 21 A Ahitofel reče Avesalomu: lezi s inoèama oca svojega, koje je ostavio da mu èuvaju kuæu, pa kad èuje sav Izraelj kako si se omrazio s ocem svojim, osiliæe ruka svjema koji su s tobom. 22 Tada razapeše Avesalomu šator na krovu, i Avesalom leže s inoèama oca svojega na vidiku svemu Izraelju. 23 I svjet koji davaše Ahitofel u ono vrijeme bijaše kao da bi ko Boga upitao; taki bijaše svaki svjet Ahitofelov i u Davida i u Avesalomu.

17 Još reče Ahitofel Avesalomu: da odaberem dvanaest tisuæa ljudi, pa da idem i tjeram Davida noæas. 2 Pa æu ga stignuti dok je umoran i iznemoglijeh ruku; i uplašiæe ga, te æe pobjeæi sav narod što je s njim, pa æu ubiti cara samoga. 3 I obratiæe sav narod k tebi; jer za onjem koga traži stoji da se svi vrate k tebi; tada æe se sav narod umiriti. 4 I to se uèini dobro Avesalomu i svijem starješinama Izrailjevijem. 5 Ali reče Avesalom: dozovite i Husaja Arhijanina da èujemo što æe i on reæi. 6 A kad dođe Husaj k Avesalomu, reče mu Avesalom govoreæi: tako i tako reče Ahitofel; hoæemo li èiniti kako on reče ili

neæemo? kaži ti. 7 A Husaj reèe Avesalomu: nije dobar svjet što je sada svjetovao Ahitofel. 8 Još reèe Husaj: ti znaš oca svojega i ljude njegove da su hrabri i da su ljeta srca kao medvjedica kad joj otmu medvjediæ u polju; svrh toga, tvoj je otac ratnik, neæe noæiti s narodom. 9 Gle, on se je sada sakrio u kaku jamu ili na drugo kako mjesto. Pa ako u prvi mah koji od ovijeh poginu, ko god èuve svaki æe reæi: pobijen je narod koji prista za Avesalomom. 10 A tada æe najhrabriji, u kojih je srce kao srce lavovo, klonuti. Jer sav Izrailj zna da je tvoj otac junak i da su hrabri koji su s njim. 11 Zato ja svjetujem da skupiš k sebi sve Izrailjce od Dana do Virsaveje da ih bude kao pijeska na moru, pa ti glavom idi u boj. 12 Tada æemo poæi na nj, gdje bi se god nalazio, i napaæemo na nj kao što rosa pada na zemlju, da mu ne ostane nijedan od svijeh ljudi što su s njim. 13 Ako li uteèe u grad, sav narod Izrailjski neka doneše uža pod onaj grad, pa æemo ga svuæi u potok, da se ni kamen ne naðe onđe. 14 Tada reèe Avesalom i svi Izrailjci: bolji je svjet Husaja Arhijanina nego svjet Ahitofelov. Jer Gospod bješe naredio da se razbije svjet Ahitofelov, koji bješe bolji, da bi Gospod navukao zlo na Avesaloma. 15 Potom reèe Husaj sveštenicima Sadoku i Avijataru: tako i tako svjetova Ahitofel Avesaloma i starješine Izraileve, a ja svjetovah tako i tako. 16 Nego brže pošljite, te javite Davidu i recite: nemoj noæas noæiti u polju u pustinji, nego prijeði prijeko, da ne bude proždrt car i sav narod što je s njim. 17 A Jonatan i Ahimas stajahu kod studenca Rogila, i doðe jedna sluškinja i kaza im, da bi otisli te javili caru Davidu; jer se ne smijahu pokazati ni uæi u grad. 18 Ali ih vidje jedan momak, te kaza Avesalomu; a oni obojica brže otidoše, i doðoše u Vaurim u kuæu jednoga èovjeka, koji imaše na dvoru studenac, te se spustiše u nj. 19 I žena uze i razastrije ponjavu povrh studenca, i povrh nje razasu prekrupu. I tako se ne dozna. 20 Jer doðoše sluge Avesalomove k onoj ženi u kuæu, i rekoše joj: gdje je Ahimas i Jonatan? A žena im reèe: otidoše preko potoka. Tako traživši i ne našavši vratiše se u Jerusalim. 21 A kad otidoše, oni ižlezoše iz studenca, i otidoše te javiše caru Davidu, i rekoše mu: ustanite i prijeðite brže preko vode; jer je tako i tako svjetovao Ahitofel na vas. 22 Tada usta David i sav narod što bijaše s njim, i prijeðoše preko Jordana prije zore, ne osta nijedan da ne prijeđe preko Jordana. 23 Ahitofel pak videæi gdje se ne uèini kako on svjetova, osedla svojega magarca, pa se podiže i otide kuæi svojoj, u svoj grad, i naredivši za svoju kuæu objesi se te umrije, i bi pogreben u grobu oca svojega. 24 A David doðe u Mahanajim; Avesalom pak prijeđe preko Jordana i sav Izrailj što bješe s njim. 25 I postavi Avesalom

Amasu nad vojskom, na mjesto Joavovo; a Amasa bješe sin nekoga èovjeka po imenu Iter Izrailjca, koji obleža Avigeju kær Nasovu, sestru Seruje matere Joavove. 26 I stade u oko Izrailj s Avesalomom u zemlji Galadovo. 27 A kad doðe David u Mahanajim, Sovije sin Nasov iz Rave sinova Amonovijeh i Mahir sin Amilov iz Lodevara i Varzelaj od Galada iz Rogelima 28 Donesoše postelje i èaša i sudova zemljanih i pšenice i jeèma i brašna i prekrupe i boba i leæa i prženijeh zrna, 29 I meda i masla i ovaca i sira kravljeva; donesoše Davidu i narodu što bješe s njim da jedu. Jer govorahu: narod je gladan i umoran i žedan u toj pustinji.

18 I prebroji David narod što bijaše s njim, i postavi im tisuæenike i stotinike. 2 I predade David treæinu naroda Joavu, i treæinu Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu, i treæinu Itaju Getejinu. Pa onda reèe car narodu: i ja æeu iæi s vama. 3 Ali narod reèe: nemoj ti iæi; jer i da pobegnemo, neæee mariti za to; ili da nas pola izgine, neæee mariti za to; jer si ti sam kao nas deset tisuæa, zato je bolje da nam iz grada pomažeš. 4 A car im reèe: što vam se èini da je dobro uèiniæeu. I car stade kod vrata, i sav narod izlažaše po sto i po tisuæu. 5 I zapovjedi car Joavu i Avisaju i Itaju, i reèe: èuvajte mi dijete Avesaloma. I sav narod èu kako car zapovjedi svijem vojvodama za Avesaloma. 6 I tako izide narod u polje pred Izrailem, i zametnu se boj u šumi Jefremovoj. 7 Ondje razbiše narod Izrailev sluge Davidove, i mnogo izgibe onđe u onaj dan, dvadeset tisuæa. 8 Jer se boj raširi po svoj zemlji, i više proždrije naroda u onaj dan šuma nego što proždrije maèe. 9 A Avesalom se sukobi sa slugama Davidovijem, i Avesalom jahaše na mazgi, i mazga naiðe pod granat veliki hrast, te on zape glavom za hrast i osta viseæi izmeðu neba i zemlje, a mazga ispod njega otrëa. 10 Vidjevši to jedan èovjek javi Joavu, i reèe: gle, vidjeh Avesaloma gdje visi o hrastu. 11 A Joav reèe èovjeku koji mu to kaza: gle, vidje, pa zašto ga ne ubi i ne svali ga na zemlju? Ja bih ti dao deset sikala srebra i jedan pojasa. 12 A èovjek reèe Joavu: da mi je u rukama izmjereni tisuæu sikala srebra, ne bih digao ruke svoje na sina careva; jer smo èuli kako je car zapovjedio tebi i Avisaju i Itaju govoreæi: èuvajte mi svi dijete Avesaloma. 13 Ili da sam uèinio nevjeru na svoju dušu, ništa se ne može od cara zatajiti, i ti bi sam ustao na me. 14 A Joav reèe: neæeu ja dangubit s tobom. Pa uvez tri strijele u ruku, zastrijeli ih u srce Avesalomu, jošte živu o hrastu. 15 Potom opkolije Avesaloma deset momaka, koji noæahu oružje Joavu, i biše ga i ubiše. 16 Tada Joav zatrubi u trubu, i narod presta goniti Izrailem, jer

Joav ustavi narod. **17** I uzeše Avesaloma i baciše u šumi u veliku jamu, i nabacaše na nj vrlo veliku gomilu kamenja; a Izrailjci svi pobjegoše svaki k svome šatoru. **18** Avesalom pak bješe podigao sebi spomenik za života u dolini carskoj; jer govoraše: nemam sina, da se saèuva spomen imenu mojoemu. I nazva onaj spomenik svojim imenom, koji se zove mjesto Avesalomovo do današnjega dana. **19** Tada reèe Ahimas sin Sadokov: da otreim da odnesem glas caru, da ga je Gospod izbavio iz ruku neprijatelja njegovijeh. **20** A Joav mu reèe: nemoj danas biti glasnici, nego æeš javiti drugi dan; a danas nemoj nositi glasa, jer je sin carev poginuo. **21** Zatijem reèe Joav Husiju: idi, javi caru što si video. I pokloni se Husije Joavu, i otrèa. **22** A Ahimas sin Sadokov opet reèe Joavu: što mu drago, da trèim i ja za Husijem. Reèe Joav: što bi trèao, sine, kad nemaš dobra glasa? **23** Opel reèe: što mu drago, da trèim. Odgovori mu: a ti trèi. I otrèa Ahimas preèim putem, i preteèe Husija. **24** A David sjeðaše među dvojim vratima, i stražar izide na krov od vrata, na zid, i podigavši oèi svoje ugleda, a to jedan èovjek trèi. **25** Pa povika stražar i javi caru. A car reèe: ako je jedan, glas nosi. I onaj iðaše sve bliže. **26** Potom ugleda stražar drugoga èovjeka gdje trèi. I povika stražar k vrataru i reèe: evo još jedan, trèi sam. A car reèe: i on nosi glas. **27** I reèe stražar: trk prvoga èini mi se kao da je trk Ahimasa sina Sadokova. Reèe car: dobar je èovjek, i ide s dobrijem glasom. **28** Tada povika Ahimas i reèe caru: sretno! I pokloni se caru licem do zemlje, i reèe: da je blagosloven Gospod Bog tvoj, koji predade ljudi koji podigoše ruke svoje na cara gospodara mojega. **29** A car mu reèe: je li zdravo dijete Avesalom? Odgovori Ahimas: video sam veliku vrevu, kad Joav posla slugu careva i mene slugu tvojega, ali ne znam šta bješe. **30** A car mu reèe: ukloni se, i stani tamo. I on se ukloni, i stade. **31** Tada, gle, doðe Husije i reèe: glas caru i gospodaru mojemu da te je Gospod izbavio danas iz ruku svijeh koji ustaše na te. **32** A car reèe Husiju: je li zdravo dijete Avesalom? A Husije reèe: neka neprijatelji gospodara mojega cara i koji god ustaju na te zla radi, neka proðu kao to dijete. **33** Tada se car sneveseli, i pope se u gornju klijet nad vratima, i stade plakati, a iduæi govoraše: sine moj Avesalome, sine moj, sine moj Avesalome! kamo da sam ja umro mjesto tebe! Avesalome sine moj, sine moj!

19 I javiše Joavu: evo car plaèe i tuži za Avesalomom. **2** I pobjeda onoga dana pretvori se u žalost svemu narodu, jer narod èu u onaj dan gdje govor: žali car sina svojega. **3** I narod se u onaj dan krijaše ulazeæi u grad kao što se krije narod koji se stidi kad pobegne iz boja. **4** A

car pokri lice svoje; i vikaše iza glasa: sine moj Avesalome! Avesalome sine moj, sine moj! **5** Tada uðe Joav k caru u kuæeu, i reèe: posramio si danas sve sluge svoje, koje ti danas dušu saèuvaše, i sinovima tvojim i kæerima tvojim i ženama tvojim i inoèama tvojim. **6** Jer ljubiš one koji mrze na te, a mrziš na one koji te ljube; jer si pokazao danas da ne mariš za vojvode i za sluge; i vidim danas da bi ti milo bilo da je Avesalom živ a mi svi da smo izginuli. **7** Zato ustani sada, i izidi i progovori lijepo slugama svojim; jer zaklinjem se Gospodom, ako ne izideš, neæee nijedan ostati kod tebe ovu noæ, i to æe biti gore po te negoli sva zla koja su te snalazila od mladosti tvoje do sada. **8** Tada usta car, i sjede na vratima; i kazaše svemu narodu govoreæi: evo, sjedi car na vratima. I doðe sav narod pred cara. Ali Izrailjci bjehu pobegli, svak u svoj šator. **9** I sav se narod svaðaše među sobom po svijem plemenima Izrailjevim govoreæi: car nas je izbavio iz ruku neprijatelja naših, i izbavio nas je iz ruku Filistejskih; a sada je pobjegao iz zemlje od Avesaloma. **10** Avesalom pak, kojega pomazasmo za cara nad sobom, pogibe u boju. Sada dakle zašto oklijevate te ne dovedete natrag cara? **11** Zato car David posla k Sadoku i Avijataru sveštenicima i poruèi: gorovite starješinama Judinijem i recite: zašto vi da budete pošljednji koji æe cara natrag dovesti u kuæeu njegovu? Jer govor svega Izrailja doðe do cara u kuæeu njegovu. **12** Vi ste moja braæea, vi ste kost moja i tijelo moje. Zašto biste dakle bili pošljednji koji æe natrag dovesti cara? **13** Recite i Amasi: nijesi li kost moja i tijelo moje? Bog neka mi uèini tako i tako neka doda, ako mi ne budeš vojvoda dok si živ na mjesto Joava. **14** I skloni srca svijeh ljudi od roda Judina kao jednoga èovjeka, te poslaše k caru govoreæi: vrti se sa svijem slugama svojim. **15** I tako se car vrati, i doðe do Jordana; a Juda doðe do Galgala da srete cara i da ga prevede preko Jordana. **16** Pohitje i Simej sin Girin od Venijamina, koji bijaše iz Vaurima, i siðe s ljudima roda Judina na susret caru Davidu; **17** I tisuæa ljudi bješe s njim od roda Venijaminova; takoðer i Siva sluga doma Saulova s petnaest sinova svojih i dvadeset sluga svojih; i prijeðoše preko Jordana pred cara. **18** Preturiše i laðu da prevezu èeljad carevu i da uèine što bi mu bilo ugodno. A Simej sin Girin pade pred carem, kad šæaše da prijeðe preko Jordana, **19** I reèe caru: ne primi mi bezakonja, gospodaru moj, i ne pominji pakosti koju je uèinio sluga tvoj u onaj dan kad je car gospodar moj izašao iz Jerusalima; neka car ne misli o tom. **20** Jer sluga tvoj vidi da je zgriješio; i evo došao sam danas prvi iz svega doma Josifova da sretem cara gospodara svojega. **21** Ali odgovori Avisaj sin Serujin i reèe: eda li toga radi neæee poginuti Simej što je

psovaao pomazanika Gospodnjega? 22 A David reèe: šta je vama do mene, sinovi Serujini, te ste mi danas protivnici? zar æe danas poginuti ko u Izrailju? jer zar ne znam da sam danas postao car nad Izrailjem? 23 I reèe car Simeju: neæeš poginuti. I zakle mu se car. 24 Tako i Mefivostej sin Saulov doðe caru na susret; on pak ne opra nogu svojih, niti brade svoje oèešlja, ni opra haljine svoje od onoga dana kad otide car do dana kad se vrati s mirom. 25 I srete cara kad se vraæaše u Jerusalim; i reèe mu car: zašto ne poðe sa mnom, Mefivosteju? 26 A on reèe: caru gospodaru moj, prevari me sluga moj; jer sluga tvoj reèe: osedlaæu sebi magarca i uzjahaæu ga i poæi æu s carem; jer je hrom sluga tvoj. 27 I on opade slugu tvojega kod gospodara mojega cara; ali je car gospodar moj kao anđeo Božji; zato èini što ti je drago. 28 Jer sav dom oca mojega bijahu ljudi koji zaslужiš smrt pred carem gospodarem mojim, a ti posadi slugu svojega meðu one koji jedu za stolom tvojim. Pa kakvo imam još pravo, i kako se mogu još tužiti caru? 29 A car mu reèe: šta bi mi više govorio? kazao sam: ti i Siva podijelite njivu. 30 A Mefivostej reèe caru: neka uzme sve, kad se car gospodar moj vratio na miru u dom svoj. 31 Varzelaj od Galada doðe iz Rogelima, i poðe s carem preko Jordana da ga prati preko Jordana. 32 A bješe Varzelaj vrlo star, bješe mu osamdeset godina, i hranaše cara dok bijaše u Mahanajimu, jer bješe vrlo bogat èovjek. 33 I reèe car Varzelaju: hajde sa mnom; ja æu te hraniti kod sebe u Jerusalimu. 34 Ali Varzelaj reèe caru: koliko ima vijeka mojega, da idem s carem u Jerusalim? 35 Imo mi danas osamdeset godina; mogu li raspoznavati dobro i zlo? može li sluga tvoj kusom razlikovati što æe jesti i što æe piti? mogu li jošte slušati glas pjevaèima i pjevaèicama? i zašto bi sluga tvoj još bio na tegotu caru gospodaru mojemu? 36 Malo æe proæi sluga tvoj preko Jordana s carem; a zašto bi mi car tako naplatio? 37 Neka se sluga tvoj vrati, da umrem u svom gradu kod groba oca svojega i matere svoje. Nego evo, sluga tvoj Himam neka ide s carem gospodarem mojim, uèini njemu što ti bude drago. 38 A car reèe: neka ide sa mnom Himam; ja æu mu uèiniti što bude tebi drago, i što god zaišteš u mene, sve æu ti uèiniti. 39 I kad prijeðe sav narod preko Jordana i car prijeðe, cjeleva car Varzelaja i blagoslovi ga, i on se vrati u mjesto svoje. 40 Otuda car otide u Galgal, i Himam otide s njim. I tako sav narod Judin doprati cara, i polovina naroda Izrailjeva. 41 A gle, svi ljudi Izraelci doðoše k caru i rekoše mu: zašto te ukraðoše braæea naša, ljudi Judini, i prevedoše preko Jordana cara i dom njegov i sve ljude Davidove s njim? 42 A svi ljudi od Jude odgovoriše ljudima od Izraelja: jer je car nama rod; pa što se

srdite toga radi? jesmo li što pojeli caru? je li nas darom darivao? 43 Tada odgovoriše ljudi od Izraelja ljudima od Jude, i rekoše: mi imamo deset dijelova u cara, i Davidu smo više nego vi; zašto dakle ne mariste za nas? nijesmo li mi prvi govorili da dovedemo natrag cara svojega? Ali besjeda ljudi od Jude bješe tvrða od besjede ljudi od Izraelja.

20 A ondje se desi nevaljao èovjek, po imenu Seva sin Vihrijev, od Venijamina. On zatrubi u trubu i reèe: mi nemamo dijela s Davidom, ni našljedstva sa sinom Jesejevijem; svak u svoj šator, o Izraelju! 2 Tako svi Izraelci ostupiše od Davida i otidoše za Sevom sinom Vihrijevim; ljudi pak od Jude držaše se cara svojega i otpriðiše ga od Jordana do Jerusalima. 3 A kad car David doðe u kuæu svoju u Jerusalim, uze car deset žena inoèa, koje bješe ostavio da mu èuvaju kuæu, i metnu ih u zatvor, gdje ih hranaše ali ne lijegaše s njima, nego ostaše zatvorene do smrti svoje i življahu kao udovice. 4 Potom reèe car Amasi: sazovi mi ljude od Jude do tri dana, i naði se i ti ovdje. 5 I otide Amasa da sazove narod Judin; ali se zabavi preko roka koji mu bješe odreðen. 6 A David reèe Avisaju: sad æe nam Seva sin Vihrijev èiniti gore nego Avesalom. Nego uzmi sluge gospodara svojega, i goni ga da ne naðe za se koji tvrd grad i ne umakne nam iz oèiju. 7 Tako izidoše za njim ljudi Joavovi, i Hereteji i Feleteji i svi junaci, izidoše iz Jerusalima da gone Sevu sina Vihrijeva. 8 I kad bijahu kod velikoga kamena u Gavaonu, srete ih Amasa. A Joav bijaše opasan preko haljine koju imaju na sebi, i ozgo bijaše pripasao maè uz bedricu u koricama. I kad poðe, maè mu ispadne. 9 Tada reèe Joav Amasi: jesli li zdravo, brate? I dohvati se Joav desnom rukom svojom brade Amasi da ga cjeleuje. 10 A Amasa ne uzimaše na um maèa, koji bijaše Joavu u ruci; a on ga udari njim pod peto rebro, i prosu mu crijeva na zemlju, te od jednoga udarca umrije. Potom Joav i Avisaj brat njegov otidoše u potjeru za Sevom sinom Vihrijevim. 11 A jedan od momaka Joavovih stade kod njega i reèe: ko ljubi Joava i ko je Davidov, za Joavom! 12 A Amasa se valjaše u svojoj krvi nasred puta. I videæi onaj èovjek gdje se ustavlja sav narod odvûe Amasu s puta u polje i baci haljinu na nj, kad vidje gdje se ustavlja svaki ko naiðe na nj. 13 I kad bi uklonjen s puta proðoše svi za Joavom da tjeraju Sevu sina Vihrijeva. 14 I on proðe kroz sva plemena Izraeljeva do Avela i do Vetmahe sa svijem Viranima, koji se okupiše te iðahu za njim. 15 I došavši opkoliše ga u Avel-Vet-Masi, i iskopaše opkop oko grada tako da stajahu pred zidom; i sav narod što bješe s Joavom navaljivaše da obori zid. 16 Tada viknu jedna mudra žena iz

grada: èujte, èujte! Kažite Joavu: pristupi ovamo da govorim s tobom. **17** A kad on pristupi k njoj, reèe žena: jesli ti li Joav? A on reèe: jesam. A ona reèe: poslušaj rijeèi sluškinje svoje. A on reèe: da èuem. **18** A ona reèe govoreæi: od starine se govor: valja pitati u Avelu. I tako se izvršivaše. **19** Ja sam jedan od mirnijeh i vjernijeh gradova u Izrailju, a ti hoæeš da zatreš grad, i to majku u Izrailju. Zašto hoæeš da proždres našljedstvo Gospodnje? **20** A Joav odgovori i reèe: saèuvaj Božel! saèuvaj Božel! neæeu da proždrem ni da raskopam. **21** Nije tako; nego jedan iz gore Jefremove, po imenu Seva sin Vihrijev, podigao je ruku svoju na cara Davida; dajte samo njega, pa æeu otiaæi od grada. A žena reèe Joavu: evo, glava njegova baciaeæi ti se preko zida. **22** I žena otide k svemu narodu s mudrošæu svojom; i otsjekoše glavu Sevi sinu Vihrijevu, i baciše je Joavu. A on zatrubi u trubu, te se razidoše od grada svak u svoj šator. A Joav se vrati u Jerusalim k caru. **23** A bijaše Joav nad svom vojskom Izrailjevom; a Venaja sin Jodajev bijaše nad Heretejima i Feletejima; **24** A Adoram bješe nad dancima; a Josafat sin Ahiludov bješe pametar; **25** Seja pisar; a Sadok i Avijatar sveštenici. **26** I Ira Jairanin bješe knez Davidu.

21 I bi glad za vremena Davidova tri godine zasopce. I David potrazi lice Gospodnje; a Gospod mu reèe: to je sa Saula i s doma njegova krvnièkoga, što pogubi Gavaonjane. **2** Tada car sazva Gavaonjane i govorim im. A Gavaonjani ne bjehu od sinova Izrailjevih, nego ostatak od Amoreja, kojima se bjehu zakleli sinovi Izrailjevi, ali Saul gledaše da ih pobije revnujuæei za sinove Izrailjeve i Judine. **3** I reèe David Gavaonjanim: šta da vam uèinem i èim da vas namirim, da blagoslovite dostojanje Gospodnje? **4** A Gavaonjani mu rekoše: ne tražimo ni srebra ni zlata od Saula ili od doma njegova, niti da se ko pogubi u Izrailju. A on reèe: šta dakle velite da vam uèinem? **5** Tada rekoše caru: ko nas je potro i radio da nas istrijebi, da nas ne bude nigdje u meðama Izrailjevijem, **6** Od njegovijeh sinova neka nam se da sedam ljudi da ih objesimo Gospodu u Gavaji Saula izbranika Gospodnjega. I reèe car: ja æeu dati. **7** Ali car poštjede Mefivosteja sina Jonatana sina Saulova radi zakletve Gospodnje, koja bi meðu njima, meðu Davidom i Jonatanom sinom Saulovijem. **8** I uze car dva sina Resfe kæeri Ajine, koje rodi Saul, Armonija i Mefivosteja, i pet sinova Mihale kæeri Saulove, koje rodi Adrilu sinu Varzelaja Meolaæanina. **9** I dade ih u ruke Gavaonjanim, a oni ih objesiše na gori pred Gospodom; i sva sedmorica pogibioše zajedno; a biše ubijeni prvijeh dana žetve, u poèetku jeèmene žetve. **10** A Resfa kæi Ajina uze vreæeu, i

prostrijе po stijeni u poèetku žetve dokle ne pade na njih dažd s neba, i ne dadijaše pticama nebeskim da padaju na njih danju ni zvjerima poljskim noæeu. **11** I javiše Davidu šta uèini Resfa kæi Ajina, inoèa Saulova. **12** I David otide te uze kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova od graðana u Javisu Galadovu, koji ih bijahu ukrali s ulice Vet-Sanske, gdje ih objesiše Filisteji kad ubiše Filisteji Saula na Gelviji. **13** I odnese odande kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova, pa skupiše i kosti obješenijeh. **14** I pogreboše ih s kostima Saulovijem i Jonatana sina njegova u zemlji Venijaminovoj u Sili u grobu Kisa oca njegova, i uèiniše sve kako zapovjedi car. Tako se poslije toga umilostivi Gospod zemlji. **15** I nasta opet rat između Filisteja i Izrailja, i David otide sa slugama svojim, i biše se s Filistejima tako da David susta. **16** Tada Jesvi-Venov, koji bješe od sinova Rafajevijeh, i u kopiju mu bješe trista sikala mјedi, i imaše novo oružje, šeaše da ubije Davida. **17** Ali mu pomože Avisaj sin Serujin, i udari Filistejina i ubi ga. Tada se zakleše ljudi Davidovi rekavši mu: neæeš više iæi s nama u boj da ne ugasiš vidjela Izrailjeva. **18** Poslije toga nasta opet rat s Filistejima u Govu; i tada Sivehaj Husaæanin ubi Safa, koji bijaše od sinova Rafajevih. **19** I opet nasto drugi rat u Govu s Filistejima; i tada Elhanan sin Jare-Oregimov Vitlejemac ubi brata Golijata Getejina, kojemu kopinja bješe kao vratilo. **20** I opet nasto rat u Gatu, gdje bijaše jedan èovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta na rukama i na nogama, svega dvadeset i èetiri, i on bijaše takoðer roda Rafajeva. **21** I ružaše Izrailja, te ga ubi Jonatan sin Same brata Davidova. **22** Ta èetvorica bijahu sinovi istoga Rafaja iz Gata, i pogibioše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

22 I izgovori David Gospodu rijeèi ove pjesme, kad ga izbavi Gospod iz ruku svih neprijatelja njegovijeh i iz ruke Saulove; **2** I reèe: Gospod je moja stijena i grad moj i izbavitelj moj. **3** Bog je stijena moja, u njega æeu se uzdati, štit moj i rog spasenja mojega, zaklon moj i utocište moje, spasitelj moj, koji me izbavlja od sile. **4** Prizivljem Gospoda, kojega valja hvaliti, i opraštam se neprijatelja svojih. **5** Jer obuzeše me smrtni bolovi, potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše me. **6** Bolovi grobni opkolise me, stegoše me zamake smrtne. **(Sheol h7585)** **7** U tjeskobi svojoj prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah, on èu iz dvora svojega glas moj, i vika moja doðe mu do ušiju. **8** Zatrese se i pokoleba se zemlja, temelji nebesima zadrmaše se i pomjeriše se, jer se on razgnjevi. **9** Podiže se dim iz nozdara njegovijeh i iz usta njegovijeh oganj koji proždire, živo ugljevje otskakaše od njega. **10** Savi nebesa i siðe; a mrak bijaše pod nogama

njegovijem. 11 I sjede na heruvima i poletje, i pokaza se na krilima vjetrnijem. 12 Od mraka naèini oko sebe šator, od mraènijeh voda, oblaka vazdušnijeh. 13 Od sijevanja pred njim goraše živo ugljevje. 14 Zagrmje s nebesa Gospod, i višnji pusti glas svoj. 15 Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; munje, i razasu ih. 16 Pokazaše se dubine morske, i otkriše se temelji vasiljenoj od prijetnje Gospodnje, od dihanja duha iz nozdara njegovijeh. 17 Tada pruži s visine ruku i uhvati me, izvuèe me iz vode velike. 18 Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jaèi od mene. 19 Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora. 20 I izvede me na prostrano mjesto, izbavi me, jer sam mu mio. 21 Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po èistoti ruku mojih dariva me. 22 Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega. 23 Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne uklanjam od sebe. 24 I bih mu vjeran, i èuvah se od bezakonja svojega. 25 Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po èistoti mojoj pred oèima njegovima. 26 Sa svetima postupaš sveto, s èovjekom vjernijem vjerno; 27 S èistijem èisto postupaš, a s nevaljalijem nasuprot njemu. 28 Jer pomažeš narodu nevoljnog, a na ponosite spuštaš oèi svoje i ponižavaš ih. 29 Ti si vidjelo moje, Gospode, i Gospod prosvjetljuje tamu moju. 30 S tobom razbijam vojsku, s Bogom svojim skaèem preko zida. 31 Put je Božji vjeran, rijeè Gospodnja èista. On je štit svjema koji se uzdaju u nj. 32 Jer ko je Bog osim Gospoda? i ko je stijena osim Boga našega? 33 Bog je krjepost moja i sila moja, i èini da mi je put bez mane. 34 Daje mi noge kao u jelena, i na visine moje stavlja me. 35 Uèi ruke moje boju, te lome luk mijedeni mišice moje. 36 Ti mi daješ štit spasenja svojega, i milost tvoja èini me velika. 37 Širiš korake moje poda mnom, te se ne omièu gležnji moji. 38 Tjeram neprijatelje svoje, i potirem ih, i ne vraeam se dokle ih ne istrijebam. 39 I istrebljujem ih, i obaram ih da ne mogu ustati, nego padaju pod noge moje. 40 Jer me ti opasuješ snagom za boj: koji ustanu na me, obaraš ih poda me. 41 Neprijatelja mojih pleæi ti mi obraæaš, i potirem nenavidnike svoje. 42 Obziru se, ali nema pomagaèa: vièu ka Gospodu, ali ih ne sluša. 43 Satirem ih kao prah zemaljski, kao blato po ulicama gazim ih i razmeæem. 44 Ti me izbavilaš od bune naroda mojega, èuvaš me da sam glava narodima; narod kojega ne poznavah služi mi. 45 Tuðini laskaju mi, èujuæi pokoravaju mi se. 46 Tuðini blijede, dršæu u gradovima svojim. 47 Živ je Gospod, i da je blagoslovena stijena moja. Da se uzvisi Bog, stijena spasenja mojega. 48 Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode, 49 Koji me izvodi iz neprijatelja mojih, i podiže me nad one koji ustaju na

me, i od èovjeka žestoka izbavlja me. 50 Toga radi hvalim te, Gospode, po narodima, i pojem imenu tvojemu, 51 Koji slavno izbavilaš cara svojega, i èiniš milost pomazaniku svojemu Davidu i sjemenu njegovu dovijeka.

23 A ovo su pošljedne rijeèi Davidove: Reèe David sin Jesejev, reèe èovjek koji bi postavljen visoko, pomazanik Boga Jakovljeva, i ljubak u pjesmama Izrailjevima: 2 Duh Gospodnji govorи preko mene, i beseda njegova bi na mojem jeziku. 3 Reèe Bog Izrailjev, kaza mi stijena Izrailjeva: koji vlada ljudima neka je pravedan, vladajuæi u strahu Božijem; 4 I biæe kao svjetlost jutrenja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svjetlosti iza dažda. 5 Ako i nije taki dom moj pred Bogom, ipak je uèinio zavjet vjeèan sa mnom, u svemu dobro ureðen i utvrđen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da raste. 6 A bezakonici æe svikoliki biti kao trnje poèupani, koje se ne hvata rukom. 7 Nego ko hoæe da ga se dohvati, uzme gvožđe ili koplaæeu; i sažiže se ognjem na mjestu. 8 Ovo su imena junaka Davidovijeh: Josev-Vasevet Tahmonac prvi izmeðu trojice; njemu milina bi udariti s kopljem na osam stotina, i pobi ih ujedanput. 9 Za njim Eleazar sin Dodona sina Ahohova, izmeðu tri junaka koji bijahu s Davidom, i osramotise Filisteje skupljene na boj, kad Izrailjci otidoše; 10 On se podiže, i bi Filisteje dokle mu se ruka ne umori i ukoèi se pri maèu; i Gospod dade veliko spasenje onaj dan, te se narod vrati za njim samo da pokupi pljen. 11 A za njim Sama sin Agejev Araranin; kad se Filisteji skupiše u gomilu, i ondje bješe njiva puna leæa, i narod pobježe od Filisteja. 12 Stade usred njive, i odbrani je, i pobi Filisteje, i Bog dade veliko spasenje. 13 I ta tri prva izmeðu trideset siðoše i doðoše o žetvi k Davidu u peæinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj. 14 A David bijaše onda u gradu, i bješe onda straža Filistejska u Vitlejemu. 15 A David zaželje, i reèe: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskega što je kod vrata! 16 Tada ona tri junaka prodriješe kroz oko Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Vitlejemskega što je kod vrata, i doneše i dadoše Davidu; ali on je ne htje piti, nego je proli pred Gospodom; 17 I reèe: ne daj Božje da bih to uèinio. Nije li to krv ovijeh ljudi, koji ne mareæi za život svoj idoše. I ne htje piti. To uèiniše ova tri junaka. 18 I Avisaj brat Joavov sin Serujin bješe prvi izmeðu trojice; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se meðu trojicom. 19 Izmeðu te trojice bješe najslavniji, i posta im poglavar; ali one trojice ne stiže. 20 I Venaja sin Jodajev, sin èovjeka junaka, velik djelima, iz Kavseila; on pogubi dva junaka Moavska, i sišav

ubi lava u jami kad bješe snijeg. **21** On ubi i jednoga Misirca, znatna èovjeka; imáše Misirac koplje u ruci, a on izide na nj sa štapom, i istreže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovim kopljem. **22** To uèini Venaja sin Jodajev, i bi slavan među ova tri junaka. **23** Bješe najslavniji između tridesetorice, ali one trojice ne stiže; i David ga postavi nad pratiocima svojim. **24** Asailo brat Joavov bješe među tridesetoricom, a to bjehu: Elhanan sin Dodonov iz Vitlejema, **25** Sama Aroðanin, Elika Aroðanin. **26** Helis Falæanin, Ira sin Ikitov Tekojanin, **27** Avijezer Anatoæanin, Mevunej Husaæanin, **28** Salmon Ahošanin, Maraj Netofaæanin, **29** Helev sin Vanin Netofaæanin, Itaj sin Rivejov iz Gavaje sinova Venijaminovih, **30** Venaja Piratonjanin, Idaj iz doline Gasa. **31** Avi-Alvon Arvaæanin, Azmavet Varumlijanin, **32** Elijava Salvonjanin, Jonatan od sinova Jasinovih, **33** Sama Araranin, Ahijam sin Sararov Araranin, **34** Elifelet, sin Asveja Mahaæanina, Elijam sin Ahitofela Gilonjanina, **35** Esraj Karmilac, Farej Arvljanin, **36** Igal sin Natanov iz Sove, Vanija od Gada, **37** Selek Amonac, Naraj Viroæanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu, **38** Ira Jetranin, Gariv Jetranin, **39** Urija Hetejin; svega trideset i sedam.

24 A Gospod se opet razgnjevi na Izrailija, i nadraži Davida na njih govoreæi: hajde izbroj Izrailja i Judu. **2** I reèe car Joavu, vovodji svom: prodi po svijem plemenima Izrailjevijem od Dana do Virsaveje, i izbrojte narod, da znam koliko ima naroda. **3** A Joav reèe caru: neka doda Gospod Bog tvoj k narodu koliko ga je sad još sto puta toliko, i da car gospodar moj vidi svojim oèima; ali zašto car gospodar moj hoæe to? **4** Ali rijeè careva bi jaèa od Joava i vojvoda; i otide Joav i vojvode od cara da prebroje narod Izrailjev. **5** I prešavši preko Jordana stadoše u oko u Aroiru, s desne strane grada, koji je na sredini potoka Gadova, i kod Jazira. **6** Potom doðoše u Galad, i u donju zemlju Odsiju, a otidoše u Dan-Jan i u okolinu Sidonsku. **7** Potom doðoše do grada Tira i u sve gradove Jevejske i Hananejske; i otidoše na južnu stranu Judinu u Virsaveju. **8** I obišavši svu zemlju vratise se u Jerusalim poslije devet mjeseci i dvadeset dana. **9** I Joav dade caru broj prepisanoga naroda; i bješe od Izrailja osam stotina tisuæa ljudi za vojsku koji mahahu maæem, a ljudi od Jude pet stotina tisuæa. **10** Tada Davida taknu u srce, pošto prebroji narod, i reèe David Gospodu: sagrijeshi veoma što to uradih. Ali, Gospode, uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih. **11** A kad David usta ujutru, doðe rijeè Gospodnja Gadu proroku, koji bijaše Davidu vidjelac, i reèe: **12** Iди i kaži Davidu: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti uèinim. **13** I doðe Gad k Davidu,

i kaza mu govoreæi: hoæeš li da bude sedam gladnjih godina u zemlji tvojoj, ili da bježiš tri mjeseca od neprijatelja svojih i oni da te gone, ili da bude tri dana pomor u tvojoj zemlji? Sad promisli i gledaj šta æeu odgovoriti onome koji me je poslao. **14** A David reèe Gadu: u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnemo Gospodu u ruke, jer je milost njegova velika; a ljudima da ne zapadnem u ruke. **15** I tako pusti Gospod pomor na Izrailja od jutra do određenoga vremena, i pomrije naroda od Dana do Virsaveje sedamdeset tisuæa ljudi. **16** A kad anđeo pruži ruku svoju na Jerusalim da ga ubija, sažali se Gospodu sa zla, i reèe anđelu koji ubijaše narod: dosta, spusti ruku. A anđeo Gospodnji bijaše kod gumna Orne Jevusejina. **17** A David kad vidje anđela gdje bije narod, progovori i reèe Gospodu: evo, ja sam zgrijeshio, ja sam zlo uèinio, a te ovce što su uèinile? neka se ruka tvoja obrati na mene i na dom oca mojega. **18** Potom opet doðe Gad k Davidu isti dan, i reèe mu: idi, naèini Gospodu oltar na gumnu Orne Jevusejina. **19** I otide David po rijeèi Gadovoj, kako Gospod zapovjedi. **20** Tada Orna obazrevši se ugleda cara i sluge njegove gdje idu k njemu; i otide Orna i pokloni se caru licem do zemlje, **21** I reèe: što je došao car gospodar moj sluzi svojemu? A David reèe: da kupim od tebe to gumno, da naèinim na njemu oltar Gospodu da bi prestao pomor u narodu. **22** A Orna reèe Davidu: neka uzme car gospodar moj i prinese na žrtvu što mu je volja; evo volova za žrtvu paljenicu, i kola i jarmova volujskih za drva. **23** Sve to davaše caru Orna kao car, i reèe Orna caru: Gospod Bog tvoj neka te milostivo primi. **24** A car reèe Orni: ne; nego æeu kupiti od tebe po cijeni, niti æeu prinjeti Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice poklonjene. I tako kupi David gumno i volove za pedeset sikala srebra. **25** I ondje naèini David oltar Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne. I Gospod se umilostivi zemlji, i presta pomor u Izrailju.

1 Kraljevima

1 A car David ostarje i bi vremenit, i koliko ga pokrivahu haljinama ne mogaše se zagrijati. **2** Tada mu rekoše sluge njegove: neka potraže caru gospodaru našemu mladu djevojku, pa ona neka stoji pred carem i dvori ga, i na krilu neka mu spava, da se zagrijeva car gospodar naš. **3** I potražiš lijeput djevojku po svijem krajevima Izrailjskim, i nađoše Avisagu Sunamku, te je dovedoše caru. **4** A ta djevojka bijaše vrlo lijepa, i dvoraše cara i služaše mu: ali je car ne pozna. **5** A Adonija sin Agitin podiže se govoreći: ja æeu biti car. I nabavi sebi kola i konjika, i pedeset ljudi koji træahu pred njim. **6** I otac ga nigmada ne nakara, niti mu reče: zašto radiš tako? A on bješe vrlo lijep, i mati ga rodi iza Avesaloma. **7** I dogovaraše se s Joavom sinom Seruđinom i s Avijatarom sveštenikom, koji pomagahu Adoniji. **8** Ali Sadok sveštenik i Venaja sin Jodajev i Natan prorok i Semej i Rej i junaci Davidovi ne pristaše za Adonijom. **9** Tada nakla Adonija ovaca i volova i ugojene stoke kod kamena Zoeleta, koji je kod izvora Rogila, i pozva svu braevo svoju, sinove careve, i sve ljude od Jude, sluge careve; **10** Ali ne pozva Natana proroka, ni Venaje, ni ostalijeh junaka, ni Solomuna brata svojega. **11** Tada reče Natan Vitsaveji materi Solomunovoj govoreći: jesli li èula da se zacario Adonija sin Agitin? a gospodar naš David ne zna. **12** Nego sada hajde, ja æeu te svjetovati kako æeš izbaviti dušu svoju i dušu sina svojega Solomuna. **13** Hajde, otidi k caru Davidu i reci mu: nijesi li se ti, gospodaru moj care, zakleo sluškinji svojoj govoreći: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem? Zašto se dakle zacari Adonija? **14** I gle, dok ti još budeš ondje govoreći s carem, ja æeu doæi za tobom, i dopuniæu twoje rijeèi. **15** I tako uđe Vitsaveja k caru u klijet. A car bijaše vrlo star; i Avisaga Sunamka dvoraše ga. **16** I savivši se Vitsaveja pokloni se caru; a car joj reče: šta æeš? **17** A ona mu reče: gospodaru moj, ti si se zakleo Gospodom Bogom svojim sluškinji svojoj: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem. **18** A sada evo Adonija se zacari, a ti, gospodaru moj care, i ne znaš. **19** Naklao je volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozvao sve sinove careve, i Avijatara sveštenika i Joava vojvodu; a Solomuna sluge twojega nije pozvao. **20** Sada, care gospodaru moj, oèi su svega Izraelja uprte u tebe, da im kažeš ko æe sjesti na prijestolu tvoj, gospodaru moj care, poslije tebe. **21** Inaèe kad gospodar moj car poèine kod otaca svojih, biæemo ja i sin moj Solomun krivi. **22** I gle, dok ona još govoraše caru, dođe prorok Natan. **23** I javiše caru govoreći: evo Natana proroka. I on stupivši pred

cara pokloni se caru licem do zemlje. **24** I reče Natan: care, gospodaru moj, jesli li ti kazao: Adonija æe biti car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem? **25** Jer otide danas i nakla volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozva sve sinove careve i vojvode i Avijatara sveštenika; i eno jedu i piju s njim i govoru: da živi car Adonija. **26** Mene pak, sluge twojega, ne pozva, ni Sadoka sveštenika, ni Venaje sine Jodajeva, ni Solomuna sluge twojega. **27** Je li to car gospodar moj naredio? ne kazav sluzi svojemu ko æe sjesti na prijestolu gospodara mojega cara poslije njega. **28** A car David odgovori i reče: zovite mi Vitsaveju. I ona dođe pred cara, i stade pred carem. **29** Tada se zakle car govoreći: tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju od svake nevolje, **30** Kako sam ti se zakleo Gospodom Bogom Izraeljevim rekavši: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem mjesto mene, tako æeu uèiniti danas. **31** Tada Vitsaveja savi se licem do zemlje i pokloni se caru, pa reče: da živi gospodar moj car David dovijeka! **32** Potom reče car David: zovite mi Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sine Jodajeva. I oni dođoše pred cara. **33** A car im reče: uzmite sa sobom sluge gospodara svojega, i posadite Solomuna sina mojega na moju mazgu i odvedite ga do Giona; **34** I neka ga ondje Sadok sveštenik i Natan prorok pomažu za cara nad Izraeljem, i zatrubite u trubu i recite: da živi car Solomun! **35** Potom se vratite za njim, i on neka dođe i sjede na prijestolu moj i caruje mjesto mene; jer sam njega odredio da bude vođ Izraelju i Judi. **36** A Venaja sin Jodajev odgovori caru i reče: amin! neka tako reče Gospod Bog gospodara mojega cara. **37** Kako je Gospod bio s gospodarem mojim carem tako neka bude i sa Solomunom, i neka podigne prijesto njegov još više nego prijesto gospodara mojega cara Davida. **38** I tako otide Sadok sveštenik i Natan prorok i Venaju sin Jodajev i Hereteji i Feleteji, i posadiše Solomuna na mazgu cara Davida i odvedoše ga do Giona. **39** I Sadok sveštenik uze rog s uljem iz šatora, i pomaza Solomuna. Potom zatrubiše u trubu i sav narod reče: da živi car Solomun! **40** I sav narod pođe za njim, i narod sviraše u svirale i veseljaše se veoma da se zemlja razlijegaše od vike njihove. **41** I zaèu Adonija i sve zvanice koje bijahu s njim, pošto jedoše; zaèu i Joav glas trubni, pa reče: kaka je to vika i vreva u gradu? **42** I dokle on još govoraše, gle, dođe Jonatan sin Avijatara sveštenika; i Adonija mu reče: hodi, jer si junak i nosiš dobre glase. **43** A Jonatan odgovori i reče Adoniji: ta, gospodar naš car David postavi Solomuna carem. **44** Jer car posla s njim Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sine Jodajeva, i Hereteje i Feleteje, i posadiše ga na carevu

mazgu. **45** I pomazaše ga Sadok sveštenik i Natan prorok kod Giona za cara, i otidoše odande veseleæi se tako da je grad uzavreo; to je vika koju èuste. **46** I Solomun je veæ sjeo na carski prijesto. **47** I došle su sluge careve, i blagosloviše gospodara našega cara Davida govoreæi: da Bog proslavi ime Solomunovo još veæma nego tvoje, i prijesto njegov da podigne još više nego tvoj. I pokloni se car na postelji svojoj. **48** Još ovako reèe car: da je blagosloven Gospod Bog Izrailjev, koji dade danas ko æe sjedjeti na prijestolu mojemu, da vide moje oèi. **49** Tada se prepadoše, i ustaše sve zvanice Adonijine, i otidoše svak svojim putem. **50** A Adonija bojeæi se Solomuna usta i otide, i uhvati se za robove olтарu. **51** I javiše Solomunu govoreæi: eno, Adonija se uplašio od cara Solomuna, i eno ga, uhvatio se za robove oltaru, i veli: neka mi se zakune car Solomun da neæe ubiti sluge svojega maæem. **52** A Solomun reèe: ako bude pošten èovjek, ni dlaka s glave njegove neæe pasti na zemlju; ali ako se naðe zlo na njemu, poginuæe. **53** I tako posla car Solomun, te ga dovedoše od olтарa; i kad doðe, pokloni se caru Solomunu; a Solomun mu reèe: idi kuæi svojoj.

2 A kad doðe vrijeme Davidu da umre, zapovjedi Solomunu sinu svojemu govoreæi: **2** Ja idem kuda ide sve na zemlji; a ti budi hrabar i budi èovjek. **3** I drži što ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da drži, hodeæi putovima njegovim i dræeæi uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i svjedoèanstva njegova, kako je napisano u zakonu Mojsijevu, da bi napredovao u svemu što uzradiš i za èim se god okreneš, **4** Da bi Gospod ispunio rijeè svoju koju mi je rekao govoreæi: ako uspaze sinovi tvoji na put svoj hodeæi preda mnom vjerno, svijem srcem svojim i svom dušom svojom, tada ti neæe nestati èovjeka na prijestolu Izrailjevu. **5** A ti znaš šta mi je uèinio Joav sin Serujin, šta je uèinio dvjema vojvodama Izrailjevijem, Aveniru sinu Nirovu i Amasi sinu Jeterovu, koje ubi prolivši u miru krv kao u ratu, i okalja krvlju kao u ratu pojas svoj oko sebe, i obuæeu svoju na nogu. **6** Uèini dakle po mudrosti svojoj, i nemoj dati da se sijeda glava njegova spusti s miron u grob. (*Sheol h7585*) **7** Sinovima pak Varzelaja od Galada uèini milost, i neka budu meðu onima koji jedu za tvojim stolom, jer su tako došli k meni kad sam bježao od Avesalomova brata tvojega. **8** I eto, kod tebe je Simej sin Girin od Venijamina iz Vaurima, koji me je ljuto ružio kad iðah u Mahanajim; ali mi doðe na susret na Jordan, i zakleh mu se Gospodom rekavši: neæeu te ubiti maæem. **9** Ali mu ti nemoj oprostiti, jer si mudar èovjek i znaæeš šta æeš mu uèiniti, da opraviš sijedu glavu njegova s krvlju u grob. (*Sheol h7585*) **10** Tako poèinu David kod otaca

svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu. **11** A carova David nad Izrailjem èetrdeset godina: u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalimu carova trideset i tri godine. **12** I Solomun sjede na prijesto Davida oca svojega, i carstvo se njegovo utvrdi jako. **13** Tada doðe Adonija sin Agitin k Vitsavejji materi Solomunovoj; a ona reèe: jesli li dobro došao? A on reèe: dobro. **14** Potom reèe: imam nešto da ti kažem. A ona reèe: govori. **15** Tada reèe: ti znaš da je moje bilo carstvo, i da je u mene bio upro oèi sav Izraelj da ja budem car; ali se carstvo prenese i dopade bratu mojemu, jer mu ga Gospod dade. **16** Zato te sada molim za jedno; nemoj me odbiti. A ona mu reèe: govori. **17** A on reèe: govori caru Solomunu, jer ti on neæe odbiti, neka mi da za ženu Avisagu Sunamku. **18** A Vitsaveja reèe: dobro, ja æeu govoriti caru za te. **19** I doðe Vitsaveja k caru Solomunu da mu govoriti za Adoniju; a car usta i srete je i pokloniv joj se sjede na svoj prijesto, i zapovjedi te namjestiše stolicu materi njegovoj, i ona sjede njemu s desne strane. **20** Tada ona reèe: iskala bih od tebe jednu malu stvar, nemoj me odbiti. A car joj reèe: išti, majko, neæeu te odbiti. **21** Ona reèe: podaj Avisagu Sunamku Adoniji bratu svojemu za ženu. **22** A car Solomun odgovori materi svojoj i reèe: zašto išteš Avisagu Sunamku za Adoniju? išti i carstvo za nj, jer je on brat moj stariji i ima uza se Avijatara sveštenika i Joava sina Serujina. **23** I zakle se car Solomun Gospodom govoreæi: tako da mi uèini Bog i tako da doda, sebi na smrt kaza to Adonija danas. **24** I zato, tako da je živ Gospod, koji me je utvrđio i posadio me na prijestolu Davida oca mojega, i koji mi je naæinio kueæu kao što je rekao, danas æe poginuti Adonija. **25** I posla car Solomun Venaju sina Jodajeva, koji uloži na nj, te pogibe. **26** A Avijataru svešteniku reèe car: idi u Anatot na njivu svoju, jer si zasluzio smrt, ali te neæeu danas pogubiti, jer si nosio kovèeg Gospodnjii pred Davidom ocem mojim i podnosio si sve nevolje koje je podnosio otac moj. **27** Tako Solomun svrgne Avijatara da ne bude sveštenik Gospodnjii, da ispuni rijeè Gospodnju što reèe u Silomu za dom Iljev. **28** I ovaj glas doðe do Joava; a Joav bješe pristao za Adonijom, premda za Avesalomom ne bješe pristao; i uteèee Joav u šator Gospodnjii i uhvati se za robove olтарu. **29** I javiše caru Solomunu: Joav uteèee u šator Gospodnjii, i eno ga kod olтарa. A Solomun posla Venaju sina Jodajeva govoreæi: idi, uloži na nj. **30** I ušav Venaja u šator Gospodnjii reèe mu: car je kazao: izidi. A on reèe: neæeu; nego ovdje hoæeu da umrem. A Venaja javi caru govoreæi: tako reèe Joav i tako mi odgovori. **31** A car mu reèe: uèini kako je rekao, uloži na nj, i pogrebi ga, i skinì s mene i s doma oca mojega krv pravu koju je prolio Joav. **32** I neka Gospod obrati krv njegovu na

njegovu glavu, što uloži na dva èovjeka pravednija i bolja od sebe, i ubi ih maèem bez znanja oca mojega Davida: Avenira sina Nirova vojvodu Izrailjeva i Amasu sina Jeterova vojvodu Judina; **33** Neka se dakle krv njihova vrati na glavu Joavovu i na glavu sjemena njegova dovjeka; a Davidu i sjemenu njegovu i domu njegovu i prijestolu njegovu neka bude mir dovjeka od Gospoda. **34** I otide Venaja sin Jodajev, i uloži na nj i pogubi ga, i bi pogreben kod kuæe svoje u pustinji. **35** Tada postavi car Venaju sina Jodajeva na njegovo mjesto nad vojskom, a Sadoka sveštenika postavi car na mjesto Avijatarovo. **36** Potom posla car i dozva Simeja, i reèe mu: sagradi sebi kuæu u Jerusalimu, pa tu sjedi, i ne izlazi odatle nikuda. **37** Jer u koji dan izideš i prijeðeš preko potoka Kedrona, znaj zacijelo da æeš poginuti, i krv æe tvoja pasti na tvoju glavu. **38** A Simej reèe caru: dobra je ta rijeè; kako je rekao gospodar moj car, tako æe uèiniti sluga tvoj. I sjedje Simej u Jerusalimu dugo vremena. **39** Ali se dogodi poslije tri godine, te utekoše dvije sluge Simejeve k Ahisu sinu Mašinu caru Gatskom. I bi javljeno Simeju: eno ti slugu u Gatu. **40** Tada usta Simej, i osamari svoga magarca, i otide u Gat k Ahisu da traži sluge svoje. I vrati se Simej, i dovede natrag sluge svoje iz Gata. **41** I javiše Solomunu da je Simej bio otiašao iz Jerusalima u Gat, i da se vratio. **42** Tada car poslav dozva Simeja, i reèe mu: nijesam li te zakleo Gospodom i nijesam li ti tvrdo rekao: u koji dan izideš kuda mu drago, znaj zacijelo da æeš poginuti? I ti mi reèe: dobra je ta rijeè koju èuh. **43** Zašto dakle nijesi držao zakletve Gospodnje i zapovijesti koju sam ti zapovjedio? **44** Potom reèe car Simeju: ti znaš sve zlo za koje zna srce tvoje, što si uèinio Davidu ocu mojemu; Gospod vraæea tvoje zlo na tvoju glavu. **45** A car æe Solomun biti blagosloven i prijesto Davidov utvrđen pred Gospodom dovjeka. **46** I zapovjedi car Venaji sinu Jodajevu, te izide i uloži na nj, te pogibe. I carstvo se utvrdi u ruci Solomunovo.

3 A Solomun se oprijatelji s Faraonom carem Misirskim, i oženi se kæerju Faraonovom, i dovede je u grad Davidov dokle ne dovrši svoj dom i dom Gospodnjeg i zid oko Jerusalima. **2** Ali narod prinošaše žrtve na visinama; jer još ne bješe sazidan dom imenu Gospodnjemu do tada. **3** A Solomun ljubljaše Gospoda hodeæi po uredbama oca svojega Davida, samo što na visinama prinošaše žrtve i kaðaše. **4** Zato otide car u Gavaon da ondje prinese žrtvu, jer to bijaše velika visina; i Solomun prinese tisuæu žrtava paljenica na onom oltaru. **5** I javi se Gospod Solomunu u Gavaonu noæeu u snu, i reèe Bog: išti što hoæeš da ti dam. **6** A Solomun reèe: ti si uèinio veliku milost sluzi svojemu

Davidu ocu mojemu, kao što je hodio pred tobom vjerno i pravedno i s pravijem srcem prema tebi; i saèuva si mu ovu veliku milost, te mu dao sina da sjedi na prijestolu njegovu, kao što se vidi danas. **7** I tako, Gospode Bože moj, ti si postavio slugu svojega carem na mjesto Davida oca mojega, a ja sam mlad, niti znam polaziti ni dolaziti. **8** I tvoj je sluga među narodom tvojim, koji si izabralo, narodom velikim, koji se ne može izbrojiti ni proraèunati od množine. **9** Daj dakle sluzi svojemu srce razumno da može suditi narodu tvojemu i raspoznavati dobro i зло. Jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikom? **10** I bi milo Gospodu što Solomun to zaiska. **11** I reèe mu Bog: kad to išteš, a ne išteš duga života niti išteš blaga niti išteš duša neprijatelja svojih nego išteš razuma da umiješ suditi; **12** Evo uèinih po tvojim rijeèima; evo ti dajem srce mudro i razumno da takoga kakav si ti ni prije tebe nije bilo niti æe poslije tebe nastati taki kakav si ti. **13** A svrh toga dajem ti i što nijesi iskao, i blago i slavu, da takoga kakav æeš ti biti neæee biti među carevima svega vijeka tvojega. **14** I ako uzideš mojim putovima držeei uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je išao David otac tvoj, produljäu dane tvoje. **15** Tada se probudi Solomun, i gle, ono bješe san. I doðe u Jerusalim, i stavši pred kovëeg zavjeta Gospodnjega prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne, i poèasti sve sluge svoje. **16** Tada doðoše dvije žene kurve k caru, i stadoše pred njim. **17** I reèe jedna žena: ah, gospodaru; ja i ova žena sjedimo u jednoj kuæi, i porodih se kod nje u istoj kuæi. **18** A treæi dan poslije moga poroðaja porodi se i ova žena, i bijasmo zajedno i ne bijaše niko drugi s nama u kuæi, samo nas dvije bijasmo u kuæi. **19** I umrije sin ove žene noæas, jer ona leže na nj. **20** Pa ustavši u po noæi uze sina mojega iskraj mene, kad sluškinja tvoja spavaše, i stavi ga sebi u naruèje, a svoga sina mrtvoga stavi meni u naruèje. **21** A kad ustah ujutru da podojim sina svojega, a to, mrtav; ali kad razgledah ujutru, a to, ne bješe moj sin, kojega ja rođih. **22** Tada reèe druga žena: nije tako; nego je moj sin ovaj živi, a tvoj je sin onaj mrtvi. Ali ona reèe: nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. Tako govorahu pred carem. **23** A car reèe: ova kaže: ovaj je živi moj sin, a tvoj je sin ovaj mrtvi; a ona kaže: nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. **24** I reèe car: dajte mi maèe. I donesoše maèe pred cara. **25** Tada reèe car: rasijecite živo dijete na dvoje, i podajte polovinu jednoj i polovinu drugoj. **26** Tada žena kojoj sin bješe živi reèe caru, jer joj se uskoleba utroba za sinom: ah, gospodaru, podajte njozi dijete živo, a nemojte ga ubijati. A ona reèe: neka ne bude ni meni ni tebi, rasijecite ga. **27** Tada odgovori car i reèe: podajte onoj živo dijete, nemojte ga ubiti, ona mu je mati. **28** I sav Izrailij èu

sud koji izreće car, i pobojaše se cara; jer vidješe da je u njemu mudrost Božija da sudi.

4 A car Solomun carovaše nad svijem Izrailjem. **2** A ovo bijahu knezovi njegovii: Azarija, sin Sadokov, namjesnik; **3** Elioref i Ahija, sinovi Sisini, pisari; Josafat, sin Ahiludov, pametar; **4** Venaja, sin Jodajev, vojvoda; a Sadok i Avijatar sveštenici; **5** A Azarija, sin Natanov, bješe nad pristavima; a Zavud, sin Natanov, prvi viježenik, prijatelj carev; **6** A Ahisar upravitelj dvorski; a Adoniram sin Avdin nad carskim poslenicima. **7** I imaše Solomun dvanaest pristava po svemu Izraelju, koji hranjahu cara i sav dom njegov; po mjesec dana u godini svaki bijaše dužan hraniti. **8** A ovo su im imena: sin Urov u gori Jefremovoj; **9** Sin Dekerov u Makasu i u Salvimu i Vetsemesu i Elonu Vet-ananskom; **10** Sin Esedov u Aruvotu; pod njim bijaše Sohot i sva zemlja Eferova; **11** Sin Avinadavov nad svijem krajem Dorskim; žena mu bješe Tafata kæi Solomunova; **12** Vana sin Ahiludov nad Tenahom i Megidonom i svijem Vet-Sanom, koji je do Sartane pod Jezraelom, od Vet-Sana do Avel-Meola, do preko Jok-Meama; **13** Sin Geverov u Ramotu Galadskom; imaše sela Jaira sina Manasijina u Galadu i kraj Argovski u Vasanu, šezdeset velikih gradova sa zidovima i prijevornicama mjenjenjem; **14** Ahinadav sin Idov u Mahanajimu; **15** Ahimas u Neftalimu; i on bješe oženjen kærju Solomunovom Vasematom; **16** Vana sin Husajev u Asiru i u Alotu; **17** Josafat sin Farujin u Isaharu; **18** Simej sin Ilin u Venijaminu; **19** Gever sin Urijev u zemlji Galadskoj, u zemlji Siona cara Amorejskoga i Oga cara Vasanskoga; jedan bješe pristav u toj zemlji. **20** Jude i Izrailja bijaše mnogo kao pjeska pokraj mora; i jeđahu i pijahu i veseljahu se. **21** A Solomun vladaše svijem carstvima od rijeke do zemlje Filistejske i do međe Misirske, i donošahu dare i služahu Solomunu svega vijeka njegova. **22** A hrana Solomunova bijaše na dan trideset kora bijeloga brašna, i šezdeset kora drugoga brašna; **23** Deset volova ugojenijeh i dvadeset s paše, i sto ovaca, osim jelena i srna i divokoza i ugojenijeh ptica. **24** Jer on vladaše svuda s ovu stranu rijeke od Tapse do Gaze, nad svijem carevima s ovu stranu rijeke, i bješe miran sa sviju strana unaokolo. **25** I živiljahu Juda i Izrail bez straha, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Virsaveje, svega vijeka Solomunova. **26** I imaše Solomun èetrdeset tisuæa konja za jaslima za kola svoja, i dvadeset tisuæa konjika. **27** I pristavi hranjahu cara Solomuna i sve koji dolažahu za sto cara Solomuna, svaki svoga mjeseca, i ne dadijahu da se èega premakne. **28** A jeèam i slamu za konje i za mazge donošahu na mjesto gdje bijahu, svaki kako mu

bijaše određeno. **29** I Bog dade mudrost Solomunu i razum vrlo velik i srce prostrano kao pjesak na brijezu morskem. **30** Jer mudrost Solomunova bijaše veæa od mudrosti svijeh istoèenijeh naroda i od sve mudrosti Misirske. **31** Mudriji bijaše od svakoga èovjeka, i od Etana Ezraita i od Emana i od Halkola i od Darde, sinova Maolovijeh; i razglasiti se ime njegovo po svijem narodima unaokolo. **32** I izgovori tri tisuæe prièa, i bijaše pjesama njegovih tisuæa i pet. **33** Govorio je i o drveæu, od kedra na Livanu do isopa koji nièe iz zida; govorio je i o stoci i o pticama i o bubenima i o ribama. **34** I dolažahu iz svijeh naroda da èuju mudrost Solomunovu, od svijeh careva na zemlji, koji èuše za mudrost njegovu.

5 I Hiram car Tirske posla sluge svoje k Solomunu èuvši da su ga pomazali za cara na mjesto oca njegova, jer Hiram ljubljaše Davida svagda. **2** A Solomun posla ka Hiramu i poruèi mu: **3** Ti znaš da David otac moj nije mogao sagraditi domu imenu Gospoda Boga svojega od ratova kojima ga opkoliše, dokle ih Gospod ne položi pod noge njegove. **4** A sada Gospod Bog moj dao mi je mir otsvuda, nemam nijednoga neprijatelja ni zle smetnje. **5** Zato, evo, velim da sagradim domu imenu Gospoda Boga svojega, kao što je rekao Gospod Davidu ocu mojemu govoreæi: sin tvoj, kojega æeu posaditi mjesto tebe na prijesto tvoj, on æe sagraditi domu imenu mojemu. **6** Zato zapovjedi sada neka mi nasijeku drva kedrovijeh na Livanu, a sluge æe moje biti sa slugama tvojim, a platu slugama tvojim daæeu ti kako god reèeš; jer ti znaš da u nas nema ljudi koji umiju sjæati drva kao Sidonci. **7** I kad Hiram èu rijeèi Solomunove, obradova se veoma i reèe: da je blagosloven Gospod danas, koji dade Davidu mudra sina nad onijem narodom velikim. **8** I posla Hiram Solomunu, i poruèi: èuo sam èega radi si slao k meni; ja æeu uèiniti svu volju tvoju za drva kedrova i za drva jelova. **9** Moje æe sluge snijeti s Livana na more, i ja æeu ih povezati u splavove i spustiti morem do mjesta koje mi kažeš, i ondje æeu razvezati, pa ih nosi; a ti æeš uèiniti moju volju i dati hranu èeljadi mojoj. **10** I tako davaše Hiram Solomunu drva kedrova i drva jelova, koliko mu bješe volja. **11** A Solomun davaše Hiramu dvadeset tisuæa kora pßenice za hranu èeljadi njegovo, i dvadeset kora ulja cijeðenoga; toliko davaše Solomun Hiramu svake godine. **12** I Gospod dade mudrost Solomunu kako mu bješe obrekao, i bješe mir između Hirama i Solomuna, i uhvatiti vjeru među sobom. **13** I odredi Solomun ljudi iz svega Izraelja, i bi određenijeh trideset tisuæa ljudi. **14** I sláše ih na Livan po deset tisuæa svakoga mjeseca naizmjence; jedan mjesec bijahu na Livanu, a dva mjeseca kod kuæa

svojih. A Adoniram bješe nad ovijem poslenicima. **15** I imaše Solomun sedamdeset tisuæa nosilaca i osamdeset tisuæa tesaæa u planini, **16** Osim nastojnika Solomunovijeh, koji bijahu nad tijem poslom, tri tisuæe i trista, koji upravljuju narodom koji poslovaše taj posao. **17** I zapovjedi car da snose veliko kamenje, skupocjeno kamenje za temelj domu, tesano kamenje. **18** I tesahu poslenici Solomunovi i poslenici Hiramovi i Givleji, i pripravljuju drvo i kamenje da se zida dom.

6 Èetiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izrailjevijeh iz zemlje Misirske, èetvrte godine carovanja Solomunova nad Izrailjem, mjeseca Zifa, a to je drugi mjesec, poèe zidati dom Gospodu. **2** A dom što ga zida car Solomun Gospodu bijaše u dužinu od šezdeset lakata, a u širinu od dvadeset lakata, a u visinu od trideset lakata. **3** I bijaše trijem pred crkvom dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom. **4** I naèini prozore na domu iznutra široke a spolja uske. **5** I uza zid domu naèini hodnike svuda unaokolo uza zid domu oko crkve i svetinje nad svetinjama, i naèini klijeti svuda unaokolo. **6** Najdonji hodnik bješe pet lakata širok, a srednji šest lakata širok, a treæi sedam lakata širok; jer naèini zasjekne na domu spolja unaokolo, da se grede ne ulažu u zid od doma. **7** A kad zidahu dom, zidahu od kamena, koji dovožahu sasvijem prigotovljen, te se ni èekiæ ni sjekira niti kako oruðe gvozdeno ne èu u domu kad se zidaše. **8** Vrata od srednjega hodnika bijahu na desnoj strani doma, i izlažaše se na zavojnicu na srednji hodnik, i iz srednjega na treæi. **9** Tako sazida dom, i dovrši ga, i pokri dom gredama i daskama kedrovijem. **10** I naèini hodnike oko cijelog doma od pet lakata u visinu svaki, i sastavljuju ih s domom grede kedrove. **11** Tada doðe rijeè Gospodnja Solomunu govoreæi: **12** To je dom što gradiš; ako uzideš po mojim uredbama, i ustvorиш moje zakone i uzdržiæ sve moje zapovijesti hodeæi po njima, potvrdiæu ti rijeè svoju, koju sam rekao Davidu ocu tvojemu. **13** I stanovaæu meðu sinovima Izrailjevijem, i neæu ostaviti naroda svojega Izraelija. **14** I tako sazida Solomun dom, i dovrši ga. **15** I obloži zidove domu iznutra daskama kedrovijem, od poda doma do vrh zidova obloži drvetom iznutra; i pod domu obloži daskama jelovijem. **16** I naèini pregradu od dvadeset lakata od jedne strane doma do druge od dasaka kedrovijeh, od poda do vrh zidova; i to naèini unutra za šator, za svetinju nad svetinjama. **17** A dom, crkva naprijed, bijaše od èetrdeset lakata. **18** A po daskama kedrovijem unutra u domu bjehu izrezane jabuke i cvjetovi razvijeni, sve od kedra tako da se ne viðaše nigdje kamen. **19** I svetinju nad svetinjama uredi unutra u domu, da se onđe namjesti kovèeg zavjeta

Gospodnjega. **20** A svetinja nad svetinjama unutra bješe dvadeset lakata duga, i dvadeset lakata široka, i dvadeset lakata visoka, i obloži je èistijem zlatom; tako obloži i oltar od kendra. **21** I tako obloži Solomun dom iznutra èistijem zlatom, i zateže zlatne lance pred svetinjom nad svetinjama, koju takođe obloži zlatom. **22** I sav dom obloži zlatom; tako i sav oltar pred svetinjom nad svetinjama obloži zlatom. **23** A u svetinji nad svetinjama naèini dva heruvima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki. **24** A od pet lakata bješe jedno krilo u heruvima, i od pet lakata drugo krilo u heruvima; deset lakata bješe od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila. **25** Tako i drugi heruvim bijaše od deset lakata; jedne mjere i jedne naprave bjehu oba heruvima. **26** Deset lakata bješe visok jedan heruvim, tako i drugi. **27** I namjesti heruvime usred unutrašnjeg doma, i raširiše heruvimi krila svoja tako da krilo jednoga ticaše u jedan zid a krilo drugoga heruvima ticaše u drugi zid, a usred doma ticahu krila jedno u drugo. **28** I obloži heruvime zlatom. **29** A sve zidove domu unaokolo iskiti rezanjem heruvimima i palmama i razvijenijem cvjetovima iznutra i spolja. **30** I pod domu obloži zlatom iznutra i spolja. **31** I na ulasku u svetinju nad svetinjama naèini dvokrilna vrata od drveta maslinova, kojima pragovi s dovratnicima bjehu na pet uglova. **32** I na tijem dvokrilnjem vratima od drveta maslinova izreza heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži ih zlatom, i heruvime i palme obloži zlatom. **33** Tako i na ulasku u crkvu naèini pragove od drveta maslinova na èetiri ugla; **34** I vrata dvokrilna od drveta jelova; na dvije se strane otvoraše jedno krilo, i na dvije strane otvoraše se drugo krilo. **35** I izreza na njima heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži zlatom sve što bješe izrezano. **36** Potom naèini trijem unutrašnji od tri reda tesanoga kamena i jednoga reda drveta kedrova strugana. **37** Èetvrte godine mjeseca Zifa bi postavljen temelj domu Gospodnjemu; **38** A jedanaeste godine mjeseca Vula, koji je osmi mjesec, svrši se dom sa svijem stvarima svojim i sa svijem što mu pripada. Tako ga sazida za sedam godina.

7 Potom zida Solomun sebi dom trinaest godina, i svrši ga. **2** Sazida i dom iz šume Livanske, sto lakata dug i pedeset lakata širok i trideset lakata visok, na èetiri reda stupova kedrovijeh, s gredama kedrovijem svrh stupova. **3** I bješe pokriven drvetom kedrovijem gore na gredama, koje bijahu na èetrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu. **4** I prozora bijahu tri reda, prozor nad prozorom u tri reda. **5** I sva vrata i pragovi bjehu na èetiri ugla, i prozori, i jedan prozor bješe prema drugom u tri reda. **6** I naèini trijem od stupova, pedeset lakata dug i trideset lakata širok; i taj

trijem bješe sprjed, i stupovi i grede bijahu sprjed. 7 I naèini trijem u kojem bješe prijesto, gdje suðaše, trijem sudski, koji bijaše obložen kedrom od poda do vrha. 8 I u njegovoj kuæi gdje življaše bijaše drugi trijem iza onoga trijema, posao bijaše isti. Naèini dom i kæeri Faraonovoj, kojom se oženi Solomun, kao taj trijem. 9 Sve ovo bješe od skupocjenoga kamena, tesanoga na mjeru i pilom sjeèenoga, iznutra i spolja od poda do krova, i spolja do velikoga trijema. 10 I temelj bijaše od kamenja skupocjenoga, kamenja velikoga, od deset lakata i od osam lakata. 11 A ozgo bijaše kamenje skupocjeno na mjeru tesano i daske kedrove. 12 I veliki trijem unaokolo imaše tri reda kamenja tesanoga i jedan red kedrovijeh brvana, kao trijem unutrašnji doma Gospodnjega i kao trijem istoga doma. 13 I posla car Solomun i pozva Hirama iz Tira. 14 A on bijaše sin jedne udovice od plemena Neftalimova a otac mu bješe iz Tira, umjetnik mјedarski, vrlo vješt i razuman, te umijaše svašta graditi od mјedi; on došav k caru Solomunu izradi mu sav posao. 15 Sali dva stupa od mјedi, jedan stup bješe od osamnaest lakata u visinu a unaokolo od dvanaest lakata; taki bješe i drugi stup. 16 I naèini dva oglavlja da se metnu ozgo na stupove, salivena od mјedi; pet lakata bješe visoko jedno oglavlje i pet lakata bješe visoko drugo oglavlje. 17 I pletenice isprepletane i vrvce kao verige naèini na oglavlja, koja bijahu navrh stupova, sedam na jedno oglavlje i sedam na drugo oglavlje. 18 Tako naèini na stupove i dva reda šipaka na jednu pletenicu unaokolo da pokrivaju oglavlje koje bijaše na vrhu; tako naèini i na drugom oglavlju. 19 I na ta dva oglavlja navrh stupova u trijemu bijahu naèinjeni ljljanji od èetiri lakta. 20 I na dva oglavlja na dva stupa bijahu ozgo i prema sredini pod pletenicama šipci, kojih bijaše dvjesta u dva reda unaokolo na jednom i na drugom oglavlju. 21 I postavi te stupove u trijemu crkvenom, i postavivši desni stup nazva ga Jahin, potom postavivši stup lijevi nazva ga Voas. 22 I navrh stupova namjesti izraðeno cvijeæe ljljanovo. I tako se svršiše stupovi. 23 I sali more; deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo unaokolo, a pet lakata bješe visoko, a unaokolo mu bješe trideset lakata. 24 I ispod kraja njegova bijahu ispupeæene kao jabuke svuda unaokolo po deset na jedan lakat, kojima bješe optoèeno more unaokolo, dva reda jabuka bješe saliveno s njim. 25 I stajaše na dvanaest volova; tri gledahu na sjever, tri gledahu na zapad, tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok; a more stajaše na njima ozgo, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra. 26 Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u èaše, kao cvijet ljljanov, a primaše dvije tisuæe vata. 27 I naèini deset podnoæja od mјedi, u

dužinu od èetiri lakta bješe svako podnoæje, a u širinu od èetiri lakta, a u visinu od tri lakta. 28 A naprava bješe u svakoga podnoæja ovaka: oplata bijaše u njih unaokolo, i oplata bijaše izmeðu uglova. 29 A na oplatu među uglovima bijahu lavovi i volovi i heruvimi; a na uglovima bijaše stupac ozgo, a ispod lavova i volova bijaše vijenac kovan. 30 I pod svakim podnoæjem bijahu po èetiri toèka od mјedi s ploèama mјedenijem, i na èetiri ugla bijahu kao ramena, i pod svakom umivaonicom bijahu ta ramena salivena prema svakom vijencu. 31 Dubina umivaonici od vrha do dna nad stupcem bijaše s lakta, i u vrhu bijaše okrugla kao i stupac koji bijaše od podrug lakta, i po vrhu joj bijaše rezano, a oplata joj bijaše na èetiri ugla, ne okrugla. 32 I tako po èetiri toèka bijahu pod tom oplatom, i osovine toèkovima izlažahu na podnoæju, i svaki toèak bijaše visok podrug lakta. 33 I naprava u tijeh toèkova bijaše kao naprava u toèkova kolskih; osovine njihove, glavéine, naplaci i paoci, sve bješe liveno. 34 I èetiri ramena bijahu na èetiri ugla u svakoga podnoæja, iz podnoæja izlažahu njegova ramena. 35 A ozgo u podnoæja bijaše visine po lakta, koja bješe svuda okrugla, i ozgo na podnoæju bjehu strane njegove i oplate koje izlažahu iz njega. 36 I po stranama njegovijem i po oplatama njegovijem izreza heruvime, lavove i palme, jedno do drugoga uz vijence unaokolo. 37 Na taj naèin naèini deset podnoæja; sva bijahu jednako salivena, jedne mjere i jedne naprave. 38 I naèini deset umivaonica od mјedi; po èetreset vata uzimaše jedna umivaonica, i svaka umivaonica bijaše od èetiri lakta; po jedna umivaonica stajaše na svakom podnoæju od deset podnoæja. 39 I namjesti pet podnoæja na desnoj strani doma, a pet na lijevoj strani doma, a more namjesti na desnu stranu doma prema istoku s juga. 40 Tako naèini Hiram umivaonice i lopate i kotliæe; i svrši Hiram sav posao koji radi caru Solomunu za dom Gospodnj: 41 Dva stupa i dva oglavlja okrugla navrh dva stupa, i dvije pletenice da pokrivaju ona dva oglavlja okrugla navrh stupova; 42 I èetiri stotine šipaka na dvije pletenice; dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja okrugla navrh stupova; 43 I deset podnoæja, i deset umivaonica na njima; 44 I more jedno, i volova dvanaest pod morem; 45 I lonce i lopate i kotliæe; a svi sudovi što naèini Hiram caru Solomunu za dom Gospodnj bjehu od mјedi uglaðene. 46 To je car salivao u ravnici Jordanskog u zemlji ilovaëi izmeðu Sohoti i Sartana. 47 I Solomun ne izmjeri tijeh sudova, jer ih bješe vrlo mnogo, ne tražiše težine mјedi. 48 Naèini Solomun i sve drugo posuðe za dom Gospodnj: zlatni oltar, i zlatni sto, na kom stajahu hljebovi postavljeni, 49 I pet svijetnjaka s desne strane i pet s lijeve strane pred svetinjom od èistoga zlata,

i cvjetove i žiške i usekače od zlata, **50** I èaše i viljuške i kotliæe i kadijoneice i mašice od èistoga zlata; i èepovi na vratima unutrašnjega doma, svetinje nad svetinjama, i èepovi na vratima crkvenijem bijahu od zlata. **51** I tako se svrši sav posao, koji uradi car Solomun domu Gospodnjemu; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Gospodnjega.

8 Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otaèekih sinova Izrailjevih, k sebi u Jerusalim da se prenese kovèeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, a to je Sion. **2** I skupiše se k caru Solomunu svi ljudi Izrailjevi mjeseca Etanima na praznik, a taj je mjesec sedmi. **3** I kad doðoše sve starješine Izrailjeve, podigoše sveštenici kovèeg; **4** I prenesoše kovèeg Gospodnj i šator od sastanka i sve sude svete što bjehu u šatoru; prenesoše ih sveštenici i Leviti. **5** A car Solomun i sav zbor Izrailjev, koji se sabra k njemu, prinesoše s njim pred kovèegom ovaca i goveda toliko da se ne mogase ni izbrojiti ni proraèunati od mnoštva. **6** I unesoše sveštenici kovèeg zavjeta Gospodnjega na njegovo mjesto, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima. **7** Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje æe stajati kovèeg, i zaklanjahu heruvimi kovèeg i poluge njegove ozgo. **8** I povukoše mu poluge tako da se krajevi viðahu u svetinji na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se napolje ne viðahu; i ondje ostaše do današnjega dana. **9** U kovèegu ne bješe ništa osim dvije ploèe kamene, koje metnu u nj Mojsije na Horivu, kad Gospod uèini zavjet sa sinovima Izrailjevijem pošto izidoše iz zemlje Misirske. **10** A kad sveštenici izidoše iz svetinje, oblak napuni dom Gospodnj, **11** Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka; jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnj. **12** Tada reèe Solomun: Gospod je rekao da æe nastavati u mraku. **13** Sazidah dom tebi za stan, mjesto, da u njemu nastavaš dovjeka. **14** I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše. **15** I reèe: blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je gororio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreæi: **16** Od onoga dana kad izvedoh iz Misira narod svoj Izrailja ne izabrah nijednoga grada među svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, nego izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem. **17** I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **18** Ali Gospod reèe Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si uèinio što si to naumio; **19** Ali neæeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj, koji æe izaæi

iz bedara tvojih, on æe sazidati dom imenu mojemu. **20** I tako ispuni Gospod rijeè svoju koju reèe; jer ustah na mjesto oca svojega Davida, i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što reèe Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **21** I odredih ovdje mjesto kovèegu u kom je zavjet Gospodnji što je uèinio s ocima našim kad ih je izveo iz zemlje Misirske. **22** Potom stade Solomun pred oltar Gospodnji pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu, **23** I reèe: Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takoga kakav si ti gore na nebu ni dolje na zemlji, koji èuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim; **24** Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas. **25** Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreæi: neæe ti nestati èovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako sinovi tvoji ušèuvaju put svoj hodeæi preda mnom, kao što si ti hodio preda mnom. **26** Sada dakle, Bože Izrailjev, neka se potvrdi rijeè tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu ocu mojemu. **27** Ali hoæe li doista Bog stanovati na zemlji? Eto, nebo i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, akamoli ovaj dom što ga sazidah? **28** Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, èuj viku i molitvu, kojim ti se danas moli sluga tvoj; **29** Da budu oèi tvoje otvorene nad domom ovijem dan i noæ, nad ovijem mjestom, za koje si rekao: tu æe biti ime moje; da èuješ molitvu kojom æe se moliti sluga tvoj na ovom mjestu. **30** Èuj molbu sluge svojega i naroda svojega Izailija, kojom æe se moliti na ovom mjestu; èuj s mjesta gdje stanuješ, s neba, èuj, i smiluj se. **31** Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu te mu se da zakletva da se zakune, i zakletva doðe pred tvoj oltar u ovom domu, **32** Ti èuj s neba, i uèini i sudi slugama svojim, osuðujuæi krivca i djela njegova obraæajuæi na njegovo glavu, a pravoga pravdajuæi i plaæajuæi mu po pravdi njegovo. **33** Kad razbiju neprijatelji narod tvoj Izailija zato što ti zgriješe, pa se obrate k tebi i dadu slavu imenu tvojemu, i pomole ti se i zamole te u ovom domu, **34** Ti èuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izailiju, i dovedi ih opet u zemlju koju si dao ocima njihovijem. **35** Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda zato što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu, i od grijeha se svojega obrate, kad ih namuèiš, **36** Ti èuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izailiju pokazav im put dobri kojim æe hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju, koju si dao narodu svojemu u našljedstvo. **37** Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša, medljika,

skakavci, gusjenice, ili kad ga pritjesni neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo, kaka god bolest, **38** Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god èovjeka ili od svega tvojega naroda Izrailja, ko pozna muku srca svojega i podigne ruke svoje u ovom domu, **39** Ti èu s neba, iz stana svojega, i smiluj se i uèini i podaj svakome po svijem putovima njegovijem, koje znaš u srcu njegovu; jer ti sam znaš srca svih sinova èovjeèijih; **40** Da te se boje dokle su god živi na zemlji koju si dao ocima našim. **41** I stranac, koji nije od tvojega naroda Izrailja, nego dođe iz daljnje zemlje imena tvojega radi, **42** Jer æe se èuti za ime tvoje veliko i za ruku tvoju krjepku i mišicu tvoju podignutu) kad dođe i pomoli se u ovom domu, **43** Ti èu s neba, iz stana svojega, i uèini sve za što povièe k tebi onaj stranac, da bi poznali ime tvoje svi narodi na zemlji i bojali se tebe kao narod tvoj Izrailj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovijem domom, koji sazidah. **44** Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelja svojega putem kojim ga pošleš, i pomole se Gospodu obrativši se ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **45** Èu s neba molbu njihovu, i podaj im pravicu. **46** Kad ti zgriješe, jer nema èovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima njihovijem, te ih zarobe i odvedu u zemlju neprijateljsku daleko ili blizu, **47** Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji onih koji ih zarobiše, i reku: sagriješismo i zlo uèinismo, skrивismo, **48** I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji neprijatelja svojih, koji ih zarobe, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **49** Tada èu s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i podaj im pravicu, **50** I oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili, i sve prijestupe kojima ti budu prestupili, i umilostivi im one koji ih zarobe da se smiluju na njih. **51** Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo iz Misira, isred peæi gvozdene. **52** Neka budu oèi tvoje otvorene na molbu sluge tvojega i na molbu naroda tvojega Izrailja, i èu ih kad te god prizovu. **53** Jer si ih ti odvojio sebi za našljedstvo od svih naroda na zemlji, kao što si rekao preko Mojsija sluge svojega, kad si izveo oce naše iz Misira, Gospode, Gospode! **54** A kad Solomun moleæi se Gospodu svrši svu ovu molbu i molitvu, usta ispred oltara Gospodnjega, gdje bješe klekao i ruke svoje podigao k nebuh; **55** I stojeæi blagoslovi sav zbor Izrailjev, glasom velikim govoreæi: **56** Blagosloven da je Gospod koji je smirio narod svoj Izrailja, kao što je govorio; nije izostala nijedna rijeè od svih dobrijeh rijeèi njegovijeh,

koje je govorio preko Mojsija sluge svojega. **57** Da Gospod Bog naš bude s nama kao što je bio s ocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti. **58** Nego neka prigne srce naše k sebi da bismo hodili svijem putovima njegovijem i držali zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, što je zapovjedio ocima našim. **59** I neka budu ove rijeèi moje, kojima se molih Gospodu, blizu Gospoda Boga našega dan i noæ, da bi davao pravlicu sluzi svojemu i narodu svojemu Izrailju u svako doba; **60** Da bi poznali svi narodi na zemlji da je Gospod sam Bog i da nema drugoga. **61** I neka srce vaše bude cijelo prema Gospodu Bogu našem, da hodite po uredbama njegovijem i držite zapovijesti njegove kao danas. **62** Tada car i sav Izrailj s njim prinesoše žrtve pred Gospodom. **63** I Solomun prinese na žrtvu zahvalnu, koju prineše Gospodu, dvadeset i dvije tisuæe volova i sto i dvadeset tisuæe ovaca. Tako posvetiše dom Gospodnji car i svi sinovi Izrailjevi. **64** U taj dan posveti car sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim; jer ondje prineće žrtve paljenice i dare i pretilinu od žrtava zahvalnijeh; jer mjedeni oltar koji bijaše pred Gospodom bijaše malen i ne mogahu na nj stati žrtve paljenice i dari i pretilina od žrtava zahvalnijeh. **65** I u to vrijeme praznova Solomun praznik i sav Izrailj s njim, sabor velik od ulaska u Emat do potoka Misirskoga, pred Gospodom Bogom našim, sedam dana i opet sedam dana, to je èetrnaest dana. **66** A u osmi dan otpusti narod; i blagosloviše cara i otidoše k šatorima svojim radujuæi se i veseljeæi se u srcu za sve dobro što uèini Gospod Davidu sluzi svojemu i Izrailju narodu svojemu.

9 A kad Solomun svrši dom Gospodnji i dom carski i sve što željaše Solomun i rad bijaše naæiniti, **2** Javi se Gospod Solomunu drugi put, kao što mu se bješe javio u Gavaonu; **3** I reèe mu Gospod: uslišio sam molbu tvoju i molitvu tvoju, kojom si mi se molio; posvetio sam taj dom koji si sazidao da tu namjestim ime svoje dovjeka; i oèi æe moje i srce moje biti ondje vazda. **4** A ti ako uzides preda mnom kako je išao David otac tvoj s cijelijem i pravijem srcem tvoreæi sve što sam ti zapovjedio i držeæi uredbe moje i zakone moje, **5** Utvrđiau prijesto carstva tvojega nad Izrailjem navijek, kao što sam kazao Davidu ocu tvojemu govoreæi: neæe ti nestati èovjeka na prijestolu Izrailjevu. **6** Ali ako se vi i sinovi vaši odvratite od mene i ne uzdržite zapovijesti mojih i uredaba mojih koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se, **7** Tada æeu istrijebiti Izrailja sa zemlje, koju sam vam dao, i ovaj dom, koji sam posvetio imenu svojemu, odbaciæu od sebe, i Izrailj æe postati prièa i potsmijeh meðu svijem narodima; **8** A dom ovaj koliko je slavan, ko god proðe mimo nj, zaèudiæe se i zapištaæe, i

reæi æe: zašto uèini Gospod ovo od ove zemlje i od ovoga doma? 9 I odgovaraæe se: jer odustaše Gospoda Boga svojega, koji izvede oce njihove iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove, i klanjaše im se i služiše im; zato pusti na njih Gospod sve ovo зло. 10 A kad proðe dvadeset godina, u koje sazida Solomun ova dva doma, dom Gospodnj i dom carski, 11 A Hiram car Tirska dade Solomunu drva kedorvijeh i drva jelovijeh i zlata koliko mu god volja bješe, tada car Solomun dade Hiramu dvadeset gradova u zemlji Galilejskoj. 12 I doðe Hiram iz Tira da vidi gradove koje mu dade Solomun, ali ne biše mu po volji. 13 Pa reèe: kakvi su to gradovi što si mi ih dao, brate? I nazva ih: zemlja Kavul; i osta im to ime do danas. 14 A Hiram bješe poslao caru sto i dvadeset talanata zlata. 15 I tako car Solomun odredi ljudi, te sazida dom Gospodnj i dom svoj i Milon, i zidove oko Jerusalima, i Asor i Megidon i Gezer. 16 Jer Faraon car Misirski izide i uze Gezer, i spali ga ognjem, i pobi Hananeje koji življahu u gradu, i dade ga u præiju kæeri svojoj, ženi Solomunovoj. 17 A Solomun sazida Gezer i Vet-Oron donji. 18 I Valat i Tadmor u pustinji u zemlji, 19 I sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega. 20 I sav narod koji bješe ostao od Amoreja, Heteja, Ferezeja, Jeveja i Jevuseja, koji ne bijahu od sinova Izrailjevih, 21 Sinove njihove, koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne mogoše sinovi Izrailjevi istrijebiti, njih Solomun nagna da plaæaju danak i robuju do današnjega dana. 22 A od sinova Izrailjevih ne uèini nijednoga robom, nego bijahu vojnici i sluge njegove i knezovi, vojvode njegove, i zapovednici nad kolima njegovim i nad konjicima njegovim. 23 I bješe glavnijeh nastojnika nad poslom Solomunovim pet stotina i pedeset, koji upravljuju narodom koji raðaše posao. 24 A kæi Faraonova preseli se iz grada Davidova u dom svoj, koji joj sazida. Tada sazida i Milon. 25 I Solomun prinošaše tri puta na godinu žrtve paljenice i žrtve zahvalne na oltaru koji naèini Gospodu, i kaðaše na oltaru koji bješe pred Gospodom, kad svrši dom. 26 I laðe naèini car Solomun u Esion-Gaveru, koji je kod Elota na brijezu Crvenoga Mora u zemlji Edomskoj. 27 I posla Hiram na tijem laðama sluge svoje, laðare vješte moru, sa slugama Solomunovim; 28 I doðoše u Ofir, i uzeše odande zlata èetiri stotine i dvadeset talanata, i doneše caru Solomunu.

10 A carica Savska èu glas o Solomunu i o imenu Gospodnjem, i doðe da ga iskuša zagonetkama. 2 I doðe u Jerusalim sa silnom pratnjom, s kamilama koje

nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Solomunu govor s njim o svemu što joj bješe u srcu. 3 I Solomun joj odgovori na sve rijeèi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio. 4 A kad carica Savska vidje svu mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao, 5 I jela na stolu njegovu i stanove sluga njegovih i dvorbu dvorana njegovih i odijelo njihovo, i peharnike njegove i žrtve njegove paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona doðe izvan sebe; 6 Pa reèe caru: istina je što sam èula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj. 7 Ali ne htjeh vjerovati što se govoraše dokle ne dođem i vidim svojim oèima; a gle, ni pola mi nije kazano; tvoja mudrost i dobrota nadvišuje glas koji sam slušala. 8 Blago ljudima tvojim, blago slugama tvojim, koji jednako stoe pred tobom i slušaju mudrost tvoju. 9 Da je blagosloven Gospod Bog tvoj kojemu si omilio, te te posadi na prijesto Izrailjev; jer Gospod ljubi Izrailevu uvijek, i postavi te carem da sudiš i dijeliš pravicu. 10 Potom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja: nigda više ne doðe toliko takih mirisa koliko dade carica Savska caru Solomunu. 11 I laðe Hiramove, koje donošahu zlato iz Ofira, doneše iz Ofira vrlo mnogo drveta almugima i dragoga kamenja. 12 I naèini car od toga drveta almugima zagradu u domu Gospodnjem i u domu carskom, i harfe i psaltire za pjevaèe; nigdje se više nije dovezlo takoga drveta almugima niti se vidjelo da današnjega dana. 13 A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželje i zaiska osim onoga što joj dade sam po moguæestvu cara Solomuna. Potom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim. 14 A zlata što dohoðaše Solomunu svake godine, bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata, 15 Osim onoga što dohoðaše od trgovaca i onijeh koji prodavahu mirise i od svih careva Arapskih i upravitelja zemaljskih. 16 I car Solomun naèini dvjesta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala zlata dajuæi na jedan štit; 17 I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, po tri mine zlata dajuæi na svaki štit; i ostavi ih car u domu od šume Livanske. 18 I naèini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga èistijem zlatom. 19 Šest basamaka bješe u prijestola, i vrh okrugao bješe ozad na prijestolu, i ruèice bjehu s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj tijeh ruèica. 20 I dvanaest lavova stajahu na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki naèineni ni u kojem carstvu. 21 I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od èistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova. 22 Jer car imaše laðe Tarsiske na moru s laðama Hiramovim: jedanput u tri godine vraæahu

se lađe Tarsiske donoseæi zlato i srebro, slonove kosti, majmune i paune. **23** Tako car Solomun bijaše veæi od svijeh careva zemaljskih bogatstvom i mudrošeu. **24** I iz cijele zemlje tražahu da vide Solomuna, da èuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce. **25** I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise i konje i mazge, svake godine. **26** Tako nakupi Solomun kola i konjika, i imaše tisuæu i èetiri stotine kola i dvanaest tisuæa konjika, koje razredi po gradovima, gdje mu bijahu kola, i kod sebe u Jerusalimu. **27** I uèini car, te u Jerusalimu bijaše srebra kao kamenja, i kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo. **28** I dovoðahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu trg razlièan za cijenu. **29** I dolažahu kola iz Misira po šest stotina sikala srebra, a konj po sto i pedeset. I tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski dobijahu konje preko njih.

11 Ali car Solomun ljubljaše mnoge žene tuðinke osim kæeri Faraonove, Moavke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetejke, **2** Od onijeh naroda za koje bješe rekao Gospod sinovima Izrailjevijem: ne idite k njima i oni da ne dolaze k vama, jer æe zanijeti srce vaše za svojim bogovima. Za njih prionu Solomun ljubeæi ih. **3** Te imaše žena carica sedam stotina, i tri stotine inoëa; i žene njegove zanesoše srce njegovo. **4** I kad ostarje Solomun, žene zanesoše srce njegovo za tuđim bogovima; i srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao što je bilo srce Davida oca njegova. **5** I Solomun hoðaše za Astarotom, boginjom Sidonskom, i za Melhomom, gadom Amonskim. **6** I èinjaše Solomun što bješe zlo pred Gospodom, i ne hoðaše sasvijem za Gospodom kao David otac njegov. **7** Tada sagradi Solomun visinu Hemusu, gadu Moavskom, na gori prema Jerusalimu, i Molohu gadu Amonskom. **8** Tako uèini svijem ženama tuðinkama, te kaðahu i prinošahu žrtve svojim bogovima. **9** A Gospod se razgnjevi na Solomuna što se odvrati srce njegovo od Gospoda Boga Izraeljeva, koji mu se bješe javio dva puta. **10** I bješe mu zapovjedio da ne ide za drugim bogovima, a on ne održa što mu Gospod zapovjedi. **11** I reèe Gospod Solomunu: što se to naðe na tebi, i nijesi držao zavjeta mojega ni uredaba mojih, koje sam ti zapovjedio, zato æeu otigrnuti od tebe carstvo i daæeu ga sluzi tvojemu. **12** Ali za tvojega vijeka neæeu to uèiniti radi Davida oca tvojega; nego æeu ga otigrnuti iz ruku sina tvojega, **13** Ali neæeu otigrnuti svega carstva; jedno æeu pleme dati sinu tvojemu radi Davida sluge svojega i radi Jerusalima, koji izabrah. **14** I podiže Gospod protivnika Solomunu, Adada Idumejca, koji bijaše od carskoga roda u

Idumeji. **15** Jer kad David bijaše u Idumeji i Joav vojvoda doðe da pokopa pobijene, pobi sve muškinje u Idumeji. **16** Jer Joav osta onđe šest mjeseca sa svijem Izrailjem dokle ne pobi sve muškinje u Idumeji. **17** Tada uteèe Adad s nekoliko Idumejaca sluga oca svojega, i otide u Misir; a Adad bješe tada dijete. **18** I otisavši iz Madijama doðoše u Faran; i uvezši sa sobom ljudi iz Farana doðoše u Misir k Faraonu caru Misirskom, koji mu dade kuæu i odredi mu hranu, a dade mu i zemlje. **19** I Adad nađe veliku milost u Faraona, te ga oženi sestrom žene svoje, sestrom carice Tahpenese. **20** I sestra Tahpenesina rodi mu sina Genuvata, kojega othrani Tahpenesa u dvoru Faraonovu, i bješe Genuvat u dvoru Faraonovu među sinovima Faraonovijem. **21** A kad Adad èu u Misiru da je David poèinuo kod otaca svojih i da je umro Joav vojvoda, reèe Adad Faraonu: pusti me da idem u svoju zemlju. **22** A Faraon mu reèe: a šta ti je malo kod mene, te hoæeš da ideš u svoju zemlju? A on reèe: ništa; ali me pusti. **23** Podiže mu Bog još jednoga protivnika, Rezona sina Elijadina, koji bješe pobjegao od gospodara svojega Adadezera cara Sovskoga. **24** I skupiv k sebi ljudi posta starješina od èete kad ih David ubijaše; potom otisavši u Damask ostaše onđe i oblaðaše Damaskom. **25** I bješe protivnik Izrailjev svega vijeka Solomunova, i to osim zla koje èinjaše Adad; i mržaše na Izraelja carujuæi u Siriji. **26** I Jerovoam sin Navatov Efraæeanin iz Saride, èija mati bješe po imenu Seruja žena udovic, sluga Solomunov, podiže se na cara. **27** A ovo bi uzrok zašto se podiže na cara: Solomun graðaše Milon i zaziðivaše prolom grada Davida oca svojega; **28** A Jerovoam bijaše krjepak i hrabar; zato videæi Solomun mladiæa da nastaje za poslom postavi ga nad svijem dancima doma Josifova. **29** Pa u to vrijeme kad Jerovoam otide iz Jerusalima, naðe ga na putu Ahija Silomljanin prorok imajuæi na sebi novu haljinu, i bijahu njih dvojica sami u polju. **30** I Ahija uze novu haljinu koja bješe na njemu, i razdrije je na dvanaest komada. **31** I reèe Jerovoamu: uzmi deset komada; jer ovako veli Gospod Bog Izraeljev: evo istrgrnuæu carstvo iz ruke Solomunove, i daæeu tebi deset plemena. **32** Samo æe jedno pleme ostati njemu radi sluge mojega Davida i radi grada Jerusalima, koji izabrah između svijeh plemena Izraeljevih. **33** Jer ostaviše mene i pokloniše se Astaroti boginji Sidonskoj i Hemusu bogu Moavskom i Melhomu bogu sinova Amonovijeh, i ne hodиše putovima mojim èineæi što je pravo preda mnom, uredbe moje i zakone moje, kao David otac njegov. **34** Ali neæeu uzeti carstva iz ruku njegovijeh, nego æeu ga ostaviti neka vlada dokle je god živ Davida radi sluge svojega, kojega izabrah, koji je držao zapovijesti moje i uredbe moje.

35 Nego æeu uzeti carstvo iz ruku sina njegova, i daæeu tebi od njega deset plemena. 36 A sinu æeu njegovu datti jedno pleme da bude vidjelo Davidu sluzi mojemu vazda preda mnom u gradu Jerusalimu, koji izabrah da u njemu namjestim ime svoje. 37 Tebe æeu dakle uzeti da caruješ nad svijem što ti duša želi, i biæeš car nad Izrailjem. 38 I ako uzaslušaš sve što ti zapovjedim, i uzideš mojim putovima i ušeiniš što je pravo preda mnom, držeæi uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je èinio David sluga moj, biæeu s tobom i sazidaæu ti tvrd dom, kao što sam sazidao Davidu, i daæeu ti Izrailja. 39 I muèiæeu sjeme Davidovo za to, ali ne svagda. 40 Zato tražaše Solomun da ubije Jerovoama; ali se Jerovoam podiže i pobježe u Misir k Sisaku caru Misirskom, i bi u Misiru dok ne umrije Solomun. 41 A ostala djela Solomunova i što je god èinio, i mudrost njegova, nije li to zapisano u knjizi djela Solomunovih? 42 A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izrailjem èetrdeset godina. 43 I poèinu Solomun kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davida oca svojega; a Rovoam sin njegov zacari se na njegovo mjesto.

12 Tada otide Rovoam u Sihem: jer se ondje skupi sav Izrailj da ga zacare. 2 A Jerovoam sin Navatov, koji još bijaše u Misiru pobiegavši onamo od cara Solomuna, kad èeu, on još osta u Misiru. 3 Ali poslaše i dozvaše ga. Tako Jerovoam i sav zbor Izrailjev doðoše i rekoše Rovoamu govoreæi: 4 Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj lјitu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pak æemo ti služiti. 5 A on im reèe: idite, pa do tri dana dođite opet k meni. I narod otide. 6 Tada car Rovoam uèini vijeæe sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reèe: kako svjetujete da odgovorim narodu? 7 A oni mu odgovoriše govoreæi: ako danas ugodiš narodu i poslušaš ih i odgovoriš im lijepijem rijeæima, oni æe ti biti sluge svagda. 8 Ali on ostavi svjet što ga svjetovaše starci, i uèini vijeæe s mladiæima, koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim. 9 I reèe im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu, koji mi rekoše govoreæi: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac? 10 Tada mu odgovoriše mladiæi koji odrastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reèe: tvoj je otac metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci: moj je mali prst deblij od bedara oca mojega. 11 Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao biæevima, a ja æeu vas šibati bodljivijem biæevima. 12 A treæi dan dođe Jerovoam i sav narod k Rovoamu, kako im bješe kazao car rekavši: dođite opet k meni do tri dana. 13 I car odgovori oštro narodu ostavivši

svjet što ga svjetovaše starci; 14 I reèe im kako ga svjetovaše mladiæi govoreæi: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na jaram vaš; otac vas je moj šibao biæevima, a ja æeu vas šibati bodljivijem biæevima. 15 I car ogluši se naroda, jer Gospod bješe tako uredio da bi potvrđio rijeè svoju što je rekao preko Ahije Silomjanina Jerovoamu sinu Navatovu. 16 A kad vidje sav Izrailj gdje ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreæi: kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. U šatore svoje, Izrailju! a ti Davide, sad gledaj svoju kuæu. Tako otide Izrailj u šatore svoje. 17 Samo nad sinovima Izrailjevijem, koji življahu po gradovima Judinijem, zacari se Rovoam. 18 I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom; ali ga sav Izrailj zasu kamenjem, te pogibe; a car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusalim. 19 Tako otpade Izrailj od doma Davidova do današnjega dana. 20 I kad èu sav Izrailj da se vratio Jerovoam, poslavši dozvaše ga na skupštinu, i postaviše ga carem nad svijem Izrailjem. Ne prista za domom Davidovijem nijedno pleme osim samoga plemena Judina. 21 A Rovoam došav u Jerusalim sazva sav dom Judin i pleme Venijaminovo, sto i osamdeset tisuæa odabranijeh vojnika, da zavoje na dom Izrailjev da povrate carstvo Rovoamu sinu Solomunovu. 22 Ali doðe rijeè Božja Semeju, èovjeku Božijemu, govoreæi: 23 Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svemu domu Judinu i Venijaminovu i ostalome narodu, i reci: 24 Ovako veli Gospod: ne idite, i ne bijte se s braæom svojom, sinovima Izrailjevijem; vratite se svak svojoj kuæi, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše rijeè Gospodnju i vrativši se otidoše kako Gospod reèe. 25 Potom sazida Jerovoam Sihem u gori Jefremovoj i naseli se u njemu; a poslije otide odande i sazida Fanuil. 26 I reèe Jerovoam u srcu svom: može se carstvo povratiti domu Davidovu. 27 Ako ovaj narod stane iæi u Jerusalim da prinosi žrtve u domu Gospodnjem, srce æe se narodu obratiti ka gospodaru njegovu Rovoamu caru Judinu, te æe me ubiti, i povratiæe se k Rovoamu caru Judinu. 28 Zato car smisi, te naèini dva teleta od zlata, pa reèe narodu: ne treba više da idete u Jerusalim; evo bogova tvojih, Izrailju, koji su te izveli iz zemlje Misirske. 29 I namjesti jedno u Vetiilju a drugo namjesti u Danu. 30 I to bi na grijeh, jer narod iðaše k jednome do Dana. 31 I naèini kuæu na visini, i postavi sveštenike od prostoga naroda koji ne bijahu od sinova Levijevih. 32 I uèini Jerovoam praznik osmoga mjeseca petnaestoga dana, kao što je praznik u zemlji Judinoj, i prinese žrtve na oltaru; tako uèini i u Vetiilju prinoseæi žrtve teocima koje naèini; i postavi u Vetiilju sveštenike visinama koje naèini. 33 I petnaestoga

dana osmoga mjeseca, koji bješe smislio u srcu svom, prinošaše žrtve na oltaru koji načini u Vetišu, i praznovaše praznik sa sinovima Izrailjevijem, i pristupi k oltaru da kadi.

13 A gle, èovjek Božji dođe iz zemlje Judine s rijeèju

Gospodnjom u Vetišu, kad Jerovoam stajaše kod oltara da kadi. **2** I povika put oltara rijeèju Gospodnjom govoreæi: oltare! oltare! Ovako veli Gospod: evo, rodiæe se sin domu Davidovu po imenu Josija, koji æe na tebi klati sveštenike visina, koji kade na tebi, i ljudske æe kosti spaliti na tebi. **3** I uèini znak istoga dana govoreæi: ovo je znak da je Gospod to rekao: eto, oltar æe se raspasti, i prosuæe se pepeo što je na njemu. **4** A kad car Jerovoam èu rijeèi èovjeka Božijega koje vikaše oltaru Vetiškom, pruži ruku svoju s oltara govoreæi: držite ga! Ali usahnu mu ruka koju pruži na nj, i ne mogaše je povratiti k sebi. **5** A oltar se raspade, i prosu se pepeo s oltara po znaku koji uèini èovjek Božji rijeèju Gospodnjom. **6** Tada car reèe èovjeku Božijemu: pripadni ka Gospodu Bogu svojemu, i pomoli se za me da mi se povrati ruka. I èovjek se Božji pomoli Gospodu, i povrati se caru ruka i posta kao što je bila. **7** I reèe car èovjeku Božijemu: hodi sa mnom kuæi mojoj, i potkrijepi se, i daæu ti dar. **8** Ali èovjek Božji reèe caru: da mi daš po kuæe svoje, ne bih išao s tobom niti bih jeo hljeba ni vode pio u ovom mjestu. **9** Jer mi je tako zapovjedio svojom rijeèju Gospod govoreæi: ne jedi hljeba ni pij vode, niti se vraæaj istijem putem kojim otideš. **10** I otide drugim putem, a ne vrati se onijem kojim bješe došao u Vetiš. **11** A u Vetišu živlaše jedan star prorok, kojemu dođe sin njegov i priporoji sve što uèini prorok Božji onaj dan u Vetišu, i rijeèi koje reèe caru; i priporojiše sinovi toga proroka ocu svojemu. **12** A otac im reèe: kojim je putem otisao? I pokazaše sinovi put kojim otide èovjek Božji koji bješe došao iz zemlje Judine. **13** A on reèe sinovima svojim: osamarite mi magarca. I osamariše mu magarca, te usjede na nj. **14** I pođe za èovjekom Božjim, i naðe ga a on sjedi pod hrastom, pa mu reèe: jesli ti li èovjek Božji što dođe iz zemlje Judine? On mu odgovori: ja sam. **15** A on mu reèe: hodi sa mnom mojoj kuæi da jedeš hljeba. **16** Ali on odgovori: ne mogu se vratiti s tobom ni iæi s tobom; niti æeu jesti hljeba ni piti vode s tobom u ovom mjestu. **17** Jer mi je reèeno rijeèju Gospodnjom: ne jedi hljeba ni pij vode onđe, niti se vraæaj putem kojim otideš. **18** A on mu reèe: i ja sam prorok kao ti, i anđeo Gospodnjii reèe mi rijeèju Gospodnjom govoreæi: vrati ga sa sobom u svoju kuæu neka jede hljeba i pije vode. Ali mu slaga. **19** I vrati se s njim, te jede hljeba u njegovoj kuæi i pi vode. **20** A kad sjeðahu za stolom, dođe rijeè Gospodnja proroku

koji ga bješe vratio; **21** I povika na èovjeka Božijega koji bješe došao iz zemlje Judine, i reèe: ovako veli Gospod: što nijesi poslušao rijeèi Gospodnje, i nijesi držao zapovijesti koju ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj, **22** Nego si se vratio i jeo hljeba i pio vode na mjestu za koje ti je rekao: ne jedi hljeba ni pij vode; zato neæe tvoje tijelo doæi u grob tvjih otaca. **23** I pošto se prorok kojega bješe vratio najede hljeba i pošto se napi, osamari mu magarca. **24** A kad otide, udesi ga lav na putu i zakla ga. I tijelo njegovo ležaše na putu, i magarac stajaše kod njega; također i lav stajaše kod tijela. **25** I gle, ljudi prolazeæi vidješe tijelo gdje leži na putu i lava gdje stoji kod tijela, i došavši javiše u gradu u kojem živlaše stari prorok. **26** A kad to èu prorok koji ga bješe vratio s puta, reèe: ono je èovjek Božji, koji ne posluša rijeèi Gospodnje, zato ga dade Gospod lavu da ga rastrgne i usmrti po rijeèi Gospodnjoj koju mu reèe. **27** I reèe sinovima svojim govoreæi: osamarite mi magarca. I osamariše. **28** I otisav naðe tijelo gdje leži na putu, i magarca i lava gdje stoje kod tijela: lav ne bješe izjeo tijela ni magarca rastrgao. **29** Tada prorok podiže tijelo èovjeka Božijega, i metnuv ga na magarca odnese ga natrag, i dođe u grad stari prorok da ga ožali i pogrebe. **30** I metnu tijelo u svoj grob, i plakahu nad njim govoreæi: jaoh brate! **31** A pošto ga pogrebe, reèe sinovima svojim govoreæi: kad umrem, pogrebite me u grobu gdje je pogreben èovjek Božji, pokraj kostiju njegovih metnute kosti moje. **32** Jer æe se zacijelo zbiti što je oglasio po rijeèi Gospodnjoj za oltar Vetiški i za sve kuæe visina koje su po gradovima Samarijskim. **33** Pošto ovo bi, opet se Jerovoam ne vrati sa svojega zloga puta; nego opet naèini iz prostoga naroda sveštenike visinama; ko god hoæaše, tome on posveæivaše ruke i taj postajaše sveštenik visinama. **34** I to bi na grijeh domu Jerovoamovu da bi se istrijebio i da bi ga nestalo sa zemlje.

14 U to vrijeme razbolje se Avija sin Jerovoamov. **2** I Jerovoam reèe ženi svojoj: ustani i preobuci se da te ne poznadu da si žena Jerovoamova; pak idi u Silom. Eto, onđe je Ahija prorok, koji mi je kazao da æeu biti car nad ovijem narodom. **3** I ponesi deset hljebova i kolaèa i žban meda, pa otidi k njemu; on æe ti kazati šta æe biti od djeteta. **4** I uèini tako žena Jerovoamova, i ustavši otide u Silom i uđe u kuæu Ahijinu. Ahija pak ne mogaše vidjeti, jer mu oèi bijahu potamnjeli od starosti. **5** Ali Gospod reèe Ahiji: eto ide žena Jerovoamova da te pita za sina svojega, jer je bolestan; ti joj kaži to i to; a ona kad dođe uèiniæe se da je druga. **6** I Ahija èuvši šuštanje nogu njezinjeh kad uđe na vrata, reèe: hodi, ženo Jerovoamova; što se èiniš da si druga? Ja

sam poslan k tebi da ti zlo kažem. 7 Idi, reci Jerovoamu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: što sam te podigao između naroda i postavio te vođem narodu svojemu Izrailju, 8 I otgav carstvo od doma Davidova dадох tebi, a ti ne bi kao sluga moj David, koji je držao zapovijesti moje i hodio za mnogim svijem srcem svojim ēineći samo što je pravo preda mnom; 9 Nego si radio gore od svijeh koji biše prije tebe, i otisao si i načinio sebi druge bogove i likove livene da bi me dražio, pa si me bacio za leđa svoja; 10 Zato, evo, ja æu pustiti zlo na dom Jerovoamov, i istrijebiću Jerovoamu i ono što mokri uza zid, i uhvaæenoga i ostavljenoga u Izrailju, i dom æu Jerovoamov omesti kao što se mete kao, da ga ne ostane ništa. 11 Ko Jerovoamov pogine u gradu, izješće ga psi, a ko pogine u polju, izješće ga ptice nebeske; jer Gospod reče. 12 A ti ustani, idi kući svojoj; i kad stupiš nogama svojim u grad, odmah æe umrjeti dijete. 13 I sav æe Izrael plakati za njim, i pogrepšće ga; jer æe on sam od doma Jerovoamova doći u grob, jer se na njemu samom u domu Jerovoamovu nađe nešto dobra pred Gospodom Bogom Izrailjevijem. 14 A Gospod æe podignuti sebi cara nad Izrailem, koji æe istrijebiti dom Jerovoamov u onaj dan; da, šta? sad veće. 15 I udariće Gospod Izrailia da æe se zaljuljati kao što se ljljuna trska u vodi, i išepuæe Izrailia iz ove dobre zemlje, koju je dao ocima njihovim, i razasuće ih daleko preko rijeke zato što načinile sebi lugove gnjeveći Gospoda. 16 I napustiće Izrailia za grijeha Jerovoamove, kojima je grijeo i na grijeh naveo Izrailia. 17 Tada usta žena Jerovoamova, i otide i dođe u Tersu; i kad stupi na prag kući umrije dijete. 18 I pogreboće ga, i sav Izrailia plaka za njim po rijeći Gospodnjoj, koju reče preko služe svojega Ahije proroka. 19 A ostala djela Jerovoamova, kako je vojevao i kako je carovao, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevijeh. 20 A carova Jerovoam dvadeset i dvije godine; i poèinu kod otaca svojih, a Nadav sin njegov zacari se na njegovo mjesto. 21 A Rovoam sin Solomunov carovaše nad Judom; bješe Rovoamu ēetrdeset i jedna godina kad poèe carovati, i carova sedamnaest godina u Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod između svih plemena Izrailjevih da onđe namjesti ime svoje. Materi njegovoj bješe ime Nama Amonka. 22 I Juda ēinjaše što je zlo pred Gospodom; i grijesima svojim kojim grijehahu dražiše ga veæema nego oci njihovi svijem što ēiniše. 23 Jer i oni načinile sebi visine i stupove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenim drvetom. 24 A bijaše i adžuvana u zemlji, i ēinjahu sve gadove naroda koje bješe istjerao Gospod ispred sinova Izrailjevih. 25 A pete godine carovanja Rovoamova dođe Sisak car Misirski na Jerusalim. 26 I uze blago iz doma

Gospodnjega i blago iz doma careva, sve to uze; i uze sve štitove zlatne koje načini Solomun. 27 I na njihovo mjesto načini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima, koji ēuvahu vrata doma careva. 28 I kad car iđaše u dom Gospodnj, nošahu ih stražari, a poslije ih opet ostavlju u riznicu svoju. 29 A ostala djela Rovoamova, i sve što je ēinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinjeh? 30 A bijaše rat između Rovoama i Jerovoama jednako. 31 I poèinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A ime materi njegovoj bješe Nama Amonka. A na mjesto njegovo zacari se Avijam sin njegov.

15 A osamnaeste godine carovanja Jerovoama sina Navatova zacari se Avijam nad Judom. 2 I carova tri godine u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha kæi Avesalomova. 3 On hođaše u svijem grijesima oca svojega, koje je ēinio pred njim, i ne bješe srce njegovo cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao srce Davida oca njegova. 4 Ali radi Davida dade mu Gospod Bog njegov vidjelo u Jerusalimu podigav sina njegova nakon njega i utvrđiv Jerusalim; 5 Jer je David ēinio što je pravo pred Gospodom niti je otupao od ēega što mu je zapovjedio svega vijeka svojega osim stvari s Urijom Hetejinom. 6 A rat bješe između Rovoama i Jerovoama do njegova vijeka. 7 A ostala djela Avijamova i sve što je ēinio nije li zapisano u dnevniku careva Judinjeh? A bijaše rat između Avijama i Jerovoama. 8 I Avijam poèinu kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu, a na njegovo mjesto zacari se Asa sin njegov. 9 Godine dvadesete carovanja Jerovoamova nad Izrailem zacari se Asa nad Judom. 10 ēetrdeset i jednu godinu carova u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha kæi Avesalomova. 11 I tvoraše Asa što je pravo pred Gospodom kao David otac mu. 12 Jer istrijebi adžuvane iz zemlje i ukide sve gadne bogove koje bjehu načinili oci njegovi. 13 I mater svoju Mahu svrže s vlasti, jer ona načinili idola u lugu; i Asa izlomi idola i sažeže na potoku Kedronu. 14 Ali visine ne biše oborenje; ali srce Asino bješe cijelo prema Gospodu svega vijeka njegova. 15 I unese u dom Gospodnj, što bješe posvetio otac njegov i što on posveti, srebro i zlato i sudove. 16 I bješe rat između Ase i Vase cara Izraileva svega vijeka njihova. 17 Jer Vasa car Izrailev izide na Judu i stade zidati Ramu da ne da nikome otaci k Asi caru Judinu ni od njega doći. 18 Ali Asa uzev sve srebro i zlato što bješe ostalo u riznici Gospodnjoj i u riznici doma careva dade ga slugama svojim, i posla ih car Asa Ven-Adadu sinu Tavrimona sina Esionova, caru Sirskom, koji stanovaše u Damasku, i poruèi: 19 Vjera je između mene i tebe, između

oca tvojega i oca mojega; evo šaljem ti dar, srebro i zlato; hajde, pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjevim, eda bi otisao od mene. **20** I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izraeljeve i pokori Ijon i Dan i Avel-Vetmahu i sav Hinerot i svu zemlju Neftalimovu. **21** A kad Vasa to èeu, presta zidati Ramu, i vrati se u Tersu. **22** Tada car Asa sazva sav narod Judin, nikoga ne izuzimajuæi; te odnesoše kamenje iz Rame i drva, èim zidaše Vasa, i od njega sazida car Asa Gevu Venijaminovu i Mispu. **23** A ostala sva djela Asina i sva junaštva njegova, i što je god èinio i koje je gradove sagradio, nije li sve zapisano u dnevniku careva Judinjeh? Ali u starosti svojoj bolovaše od nogu. **24** I Asa poèinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega. A na njegovo mjesto zacari se Josafat sin njegov. **25** A Nadav sin Jerovoamov poèe carovati nad Izraeljem druge godine carovanja Asina nad Judom; i carova nad Izraeljem dvije godine. **26** I èinjaše što je zlo pred Gospodom hodeæi putem oca svojega i u grijuhnu njegovu, kojim navede na grijev Izraelja. **27** I diže bunu na nj Vasa sin Ahijin od doma Isaharova, i ubi ga Vasa kod Givetona, koji bijaše Filistejski, kad Nadav i sav Izraelj bjehu opkolili Giveton. **28** I tako ga ubi Vasa treæe godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto. **29** A kad se zacari, pobi sav dom Jerovoamov, i ne ostavi nijedne duše od roda Jerovoamova dokle sve ne istrijebi po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko sluge svojega Ahije Silomljjanina, **30** Za grijeha Jerovoamove, kojima je griješio i kojima je na grijev naveo Izraelja, i za draženje kojim je dražio Gospoda Boga Izraeljeva. **31** A ostala djela Nadavova i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraeljevih? **32** I bješe rat između Ase i Vase cara Izraeljeva svega vijeka njihova. **33** Treæe godine carovanja Asina nad Judom zacari se Vasa sin Ahijin nad svijem Izraeljem u Tersi, i carova dvadeset i èetiri godine. **34** I èinjaše što je zlo pred Gospodom hodeæi putem Jerovoamovijem i u grijuhnu njegovu, kojim navede na grijev Izraelja.

16 I doðe rijeè Gospodnja Juju sinu Ananijevu za Vasu govoreæi: **2** Što te podigoh iz praha i postavih voðem narodu svojemu Izraelju, a ti ideš putem Jerovoamovijem i navodiš na grijev narod moj Izraelja da me gnjevi griesima svojim, **3** Evo, ja æeu zatrati natražje Vasino i natražje doma njegova, i ueiniæu s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova. **4** Ko Vasin pogine u gradu, izješće ga psi, a ko pogine u polju, izješće ga ptice nebeske. **5** A ostala djela Vasina i što je èinio, i junaštvo njegovo, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraeljevih? **6** I poèinu Vasa kod otaca

svojih, i bi pogreben u Tersi; a na njegovo mjesto zacari se Ila sin njegov. **7** I tako preko proroka Juja sina Ananijeva doðe rijeè Gospodnja protiv Vase i doma njegova za sve zlo što uèini pred Gospodom gnjeveæi ga djelima svojih ruku, te bi kao dom Jerovoamov, i zato što ga pobi. **8** Dvadeset šeste godine carovanja Asina nad Judom zacari se Ila sin Vasin nad Izraeljem, i carova dvije godine u Tersi. **9** A sluga njegov Zimrije, starješina nad polovinom kola, diže bunu na Ilu, kad pijaje u Tersi i opi se u kuæi Arse, koji upravljaše domom njegovim u Tersi. **10** I doðe Zimrije i ubi ga i pogubi ga dvadeset osme godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto. **11** A èim se zacari i sjede na prijesto svoj, pobi sav dom Vasin, ne ostavi mu ni što uza zid mokri, i rodbinu njegovu i prijatelje njegove. **12** Tako Zimrije zatr sav dom Vasin po rijeèi Gospodnjoj koju reèe za Vasu preko Juja proroka, **13** Za sve grijeha Vasine i za grijeha Ile sina njegova, kojima griješi i kojima na grijev navodiše Izraelja gnjeveæi Gospoda Boga Izraeljeva taštinama svojim. **14** A ostala djela Ilina i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraeljevih? **15** Godine dvadeset sedme carovanja Asina nad Judom zacari se Zimrije, i carova sedam dana u Tersi; a narod tada stajaše u okolu kod Givetona, koji bješe Filistejski. **16** I narod što bješe u okolu kad èeu da je Zimrije digao bunu i cara ubio, isti dan sav Izraelj u okolu postavi carem nad Izraeljem Amrija vojvodu. **17** I Amrije i sav Izraelj s njim otidoše od Givetona i opkoliše Tersu. **18** A Zimrije kad vidje gdje osvojiše grad, otide u dvor carski, i zapali nad sobom dvor carski, te pogibe, **19** Za grijeha svoje kojima je griješio èineæi što je zlo pred Gospodom, hodeæi putem Jerovoamovijem i u grijuhnu njegovu, kojim je griješio navodeæi na grijev Izraelja. **20** A ostala djela Zimrijeva i buna koju podiže, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraeljevih? **21** Tada se razdijeli narod Izraeljev na dvoje: polovina naroda prista za Tivnjom sinom Ginatovijem da ga uèini carem, a druga polovina prista za Amrijem. **22** Ali narod koji prista za Amrijem bi jaëi od naroda koji prista za Tivnjom sinom Ginatovijem. I umrje Tivnija, a carova Amrije. **23** Trideset prve godine carovanja Asina nad Judom poèe carovati Amrije nad Izraeljem, i carova dvanaest godina; u Tersi carova šest godina. **24** I kupi goru Samarijsku od Semera za dva talanta srebra, i sagradi grad na gori, i nazva grad koji sagradi Samaria po imenu Semera gospodara od gore. **25** A Amrije èinjaše što je zlo pred Gospodom, i gore èinjaše od svijeh koji bijahu prije njega. **26** Jer hoðaše svijem putovima Jerovoama sina Navatova i u grijuhnu njegovu, kojim je naveo na grijev Izraelja gnjeveæi Gospoda Boga Izraeljeva taštinama svojim. **27** A ostala djela Amrijeva i sve

što je èinio, i junaštva koja je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? 28 I poèinu Amrije kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Ahav sin njegov. 29 I Ahav sin Amrijev poèe carovati nad Izrailjem trideset osme godine carovanja Asina nad Judom, i carova Ahav sin Amrijev nad Izrailjem u Samariji dvadeset i dvije godine. 30 I èinjaše Ahav sin Amrijev što je zlo pred Gospodom, više od svijeh koji bijahu prije njega. 31 I malo mu bijaše što hoðaše u grijesima Jerovoama sina Navatova, nego se još oženi Jezaveljom kæerju Etvala cara Sidonskoga, i otide, te služaše Valu i klanjaše mu se. 32 I naèini oltar Valu u domu Valovu koji sazida u Samariji. 33 I naèini Ahav gaj, i uèini Ahav više od svijeh careva Izrailjevih koji biše prije njega, da bi razgnjevio Gospoda Boga Izrailjeva. 34 Za njegova vremena Hil Veitiljanin sazida Jerihon. Na Avironu prvencu svojem osnova ga, a na Seguvu mjezinu svojem metnu mu vrata po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko Isusa sina Navina.

17 Tada reèe Ahavu Iliju Tesviæanin, jedan od naseljenika Galadskih: tako da je živ Gospod Bog Izrailjev, pred kojim stojim, ovijeh godina neæe biti rose ni dažda dokle ja ne reèem. 2 Potom doðe njemu rijeè Gospodnja govoreæi: 3 Idi odavde, i obrati se na istok, i sakrij se kod potoka Horata prema Jordanu. 4 I iz onoga potoka pij, a gavranima sam zapovjedio da te hrane ondje. 5 I on otide i uèini po rijeèi Gospodnjoj, i otìav stani se kod potoka Horata, koji je prema Jordanu. 6 I ondje mu gavrani donošahu hljeba i mesa jutrom i veèerom, a iz potoka pijaše. 7 Ali poslije godinu dana presahnu potok, jer ne bješe dažda u zemlji. 8 Tada doðe njemu rijeè Gospodnja govoreæi: 9 Ustani, idi u Sareptu Sidonsku, i sjedi ondje; evo zapovjedio sam ondje ženi udovici da te hrani. 10 I ustavši otide u Sareptu; i kad doðe na vrata gradska, gle, žena udovica kupljaše ondje drva; i on je dozva i reèe joj: donesi mi malo vode u sudu da se napijem. 11 I ona pođe da donese; a on je viknu i reèe: donesi mi i hljeba malo. 12 A ona reèe: tako da je živ Gospod Bog tvoj, nemam peèena hljeba do grst brašna u zdjeli i malo ulja u krèagu; i eto kupim drvaca da otidem i zgotovim sebi i sinu svojemu, da pojedemo, pa onda da umremo. 13 A Ilija joj reèe: ne boj se, idi, zgotovi kako si rekla; ali umijesi prvo meni jedan kolaèiæ od toga, i donesi mi, pa poslije gotovi sebi i sinu svojemu. 14 Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: brašno se iz zdjele neæe potrošiti niti æe ulja u krèagu nestati dokle ne pusti Gospod dažda na zemlju. 15 I ona otide i uèini kako reèe Iliju; i jede i ona i on i dom njegin godinu dana; 16 Brašno se iz zdjele neæe potroši niti ulja u

krèagu nesta po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko Ilje. 17 A poslije toga razbolje se sin ženi domaæici, i bolest njegova bi vrlo teška, tako da izdahnu. 18 I ona reèe Iliju: šta je tebi do mene, èovjeèe Božji? Jesi li došao k meni da spomenesh bezakonje moje i da mi umoriš sina? 19 A on joj reèe: daj mi sina svojega. I uzev ga iz naruèja njezina odnese ga u gornju klijet, gdje on sjeðaše, i položi ga na postelju svoju. 20 Tada zavapi ka Gospodu i reèe: Gospode Bože moj, zar si i ovu udovicu kod koje sam gost tako ucvijelio umorivši joj sina? 21 I pruživ se nad djetetom tri puta zavapi ka Gospodu govoreæi: Gospode Bože moj, neka se povrati u dijete duša njegova. 22 I Gospod usliši glas Ilijin, te se povrati u dijete duša njegova, i oživje. 23 A Ilija uzev dijete snese ga iz gornje klijeti u kuæu, i dade ga materi njegovoj, i reèe Iliju: vidi, živ je tvoj sin. 24 A žena reèe Iliju: sada znam da si èovjek Božji i da je rijeè Gospodnja u tvojim ustima istina.

18 Poslije mnogo vremena, treæe godine, doðe rijeè Gospodnja Iliju govoreæi: idi, pokaži se Ahavu, i pustiæu dažd na zemlju. 2 I otide Iliju da se pokaže Ahavu, a bijaše velika glad u Samariji. 3 I Ahav dozva Avdiju, koji bijaše upravitelj dvora njegova; a Avdija se bojaše Gospoda veoma. 4 Jer kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje, uze Avdiju sto proraka, i sakri ih, po pedeset u jednu peæinu, i hrani ih hljebom i vodom. 5 I reèe Ahav Avdiju: poði po zemlji na izvore i na potoke, eda bismo našli trave da saèuvamo u životu konje i mazge, da nam ne izgine stoka. 6 I podijeliše meðu se zemlju kuda æe iæi; Ahav otide jednjem putem sam, a Avdija otide drugim putem sam. 7 A kad Avdija bijaše na putu, gle, srete ga Iliju; i on ga pozna, i pade nièice, i reèe: jesи ли ti, gospodaru moj Iliju? 8 A on mu reèe: ja sam; idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilijie. 9 A on reèe: šta sam zgriješio, da slugu svojega predaš u ruke Ahavu da me pogubi? 10 Tako da je živ Gospod Bog tvoj, nema naroda ni carstva kuda nije slao gospodar moj da te traže: i rekoše: nema ga. A on zakle carstva i narode da te ne mogu da naðu. 11 A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilijie. 12 A kad ja otidem od tebe, duh æe te Gospodnji odnijeti, a ja neæu znati kuda; pa da otidem i prokažem Ahavu, a on da te ne naðe, ubiæe me; a sluga se tvoj boji Gospoda od mladosti svoje. 13 Nije li kazano gospodaru mojemu šta sam uèinio kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje? kako sakrih stotinu proraka Gospodnjih, po pedeset u jednu peæinu, i hranih ih hljebom i vodom. 14 A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilijie. Ubiæe me. 15 A Ilijia reèe: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, danas æu mu se pokazati. 16

Tada otide Avdija pred Ahava, i kaza mu; i Ahav otide pred Iliju. **17** A kad vidje Ahav Iliju, reèe mu Ahav: jesli ti onaj što nesreæeu donosiš na Izrailja? **18** A on reèe: ne donosim ja nesreæeu na Izrailju, nego ti i dom oca tvojega ostavivši zapovijesti Gospodnje i pristavši za Valima. **19** Nego sada pošli i saberi k meni svega Izraeljana na goru Karmilsku, i èetiri stotine i pedeset proroka Valovijeh i èetiri stotine proroka iz luga, koji jedu za stolom Jezaveljinim. **20** I posla Ahav k svijetu sinovima Izraeljevijem, i sabra one proroke na goru Karmilsku. **21** Tada pristupi Ilija ka svemu narodu i reèe: dokle æete hramati na obje strane? Ako je Gospod Bog, idite za njim; ako li je Val, idite za njim. Ali narod ne odgovori mu ni rijeèi. **22** A Ilja reèe narodu: ja sam sam ostao prorok Gospodnji; a proroka Valovijeh ima èetiri stotine i pedeset. **23** Dajte nam dva junca, i neka oni izberu sebi jednoga, i neka ga isijeku na komade i metnu na drva, ali ognja da ne podmeæeu; a ja æeu prigotoviti drugoga junca, i metnuæeu ga na drva, ali ognja neæeu podmetati. **24** Tada prizovite ime svojih bogova, a ja æeu prizvati ime Gospodnje, pa koji se Bog odzove ognjem onaj neka je Bog. I sav narod odgovori i reèe: dobro reèe. **25** Potom reèe Ilija prorocima Valovijem: izaberite sebi jednoga junca i prigotovite ga prvo, jer je vas više; i prizovite ime bogova svojih, ali ognja ne podmeæite. **26** I uzeše junca, kojega im dade, i prigotoviše, i stadoše prizvati ime Valovo od jutra do podne govoreæi: Vale, usliši nas! Ali ni kaka glasa ni koga da odgovori. I skakahu oko oltara, koji naæiniše. **27** A kad bi u podne, stade im se rugati Ilja govoreæi: vièite veæema; jer je on bog! valjada se nešto zamislio, ili je u poslu, ili na putu, ili može biti spava, da se probudi. **28** A oni stadoše vikati iza glasa, i parati se nožima i šilima po svom obièaju, dokle ih krv ne obli. **29** A kad proðe podne, stadoše prorokovati dokle doðe vrijeme da se prinese dar; ali ni kaka glasa ni koga da odgovori, ni koga da èuje. **30** Tada reèe Ilija svemu narodu: pristupite k meni. I pristupi k njemu sav narod. Tada on opravi oltar Gospodnji koji bješe razvaljen. **31** I uze Ilija dvanaest kamena prema broju plemena sinova Jakova, kojemu doðe rijeè Gospodnja govoreæi: Izrail æe ti biti ime. **32** I naæini od toga kamenja oltar u ime Gospodnje, i oko oltara iskopa opkop širok da bi se moglo posijati dvije mjere žita. **33** I namjesti drva, i junca isjeæena na komade metnu na drva. **34** I reèe: napunite èetiri vijedra vode, i izlijte na žrtvu i na drva. Pa opet reèe: uèinite još jednom. I uèiniše još jednom. Pa opet reèe: uèinite i treæom. I uèiniše treæom, **35** Te voda poteèe oko oltara, i napuni se opkop vode. **36** A kad bi vrijeme da se prinese žrtva, pristupi Ilija prorok i reèe: Gospode Bože Avramov, Isakov i Izrailjev, neka danas poznadu da si ti Bog u Izraelju i

ja da sam tvoj sluga, i da sam po tvojoj rijeèi uèinio sve ovo. **37** Usliši me, Gospode, usliši me, da bi poznao ovaj narod da si ti Gospode Bog, kad opet obratiš srca njihova. **38** Tada pade oganj Gospodnji i spali žrtvu paljenicu i drva i kamen i prah, i vodu u opkopu popi. **39** A narod kad to vidje sav popada nièice, i rekoše: Gospod je Bog, Gospod je Bog. **40** Tada im reèe Ilija: pohvatajte te proroke Valove da nijedan ne uteèe. I pohvataše ih, i Ilija ih odvede na potok Kison, i pokla ih ondje. **41** I reèe Ilija Ahavu: idi, jedi i pij, jer uji veliki dažd. **42** I otide Ahav da jede i piye; a Ilija se pope na vrh Karmila, i saže se k zemlji i metnu lice svoje među koljena svoja. **43** A momku svojemu reèe: idi, pogledaj put mora. A on otisav pogleda, pa reèe: nema ništa. I reèe mu: idi opet sedam puta. **44** A kad bi sedmi put, reèe: eno, mali oblak kao dlan èovjeèi diže se od mora. Tada reèe: idi, reci Ahavu: preži i idi, da te ne uhvati dažd. **45** Utom se zamraèi nebo od oblaka i vjetra, i udari velik dažd. A Ahav sjedavši na kola otide u Jezrael. **46** A ruka Gospodnja doðe nad Iliju, i on opasavši se otreà pred Ahavom dokle doðe u Jezrael.

19 A Ahav priopovjedi Jezavelji sve što je uèinio Ilija i kako je sve proroke isjkao maèem. **2** Tada Jezavelja posla glasnike k Iliji i poruèi mu: tako da uèine bogovi i tako da dodadu, ako sjutra u ovo doba ne uèinim od tebe što je od kojega god tijeh. **3** A on videæi to usta i otide duše svoje radi, i doðe u Virsaveju Judinu, i ondje ostavi momka svojega. **4** A sam otide u pustinju dan hoda; i doðav sjede pod smrekou, i zaæelje da umre, i reèe: dosta je veæe, Gospode, primi dušu moju, jer nijesam bolji od otaca svojih. **5** Potom leže i zaspia pod smrekom. A gleda, anđeo taknu ga i reèe mu: ustani, jedi. **6** A on pogleda, i gleda, èelo glave mu hljeb na ugljenu peæenu i krèag vode. I jede i napi se, pa leže opet. **7** A anđeo Gospodnji doðe opet drugom, i taknu ga govoreæi: ustani, jedi, jer ti je put dalek. **8** A on ustavši jede i napi se; potom okrjepiv se onijem jelom ide èetrdeset dana i èetrdeset noæi dokle doðe na goru Božiju Horiv. **9** A ondje uđe u jednu peæinu i zanoæei u njoj; i gleda, rijeè Gospodnja doðe mu govoreæi: šta æeš ti tu, Ilija? **10** A on reèe: revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama; jer sinovi Izraeljevi ostavise zavjet tvoj, tvoje oltare razvalise, i proroke tvoje pobiše maèem; a ja ostah sam, pa traže dušu moju da mi je uzmu. **11** A on reèe: izidi i stani na gori pred Gospodom. I gleda, Gospod prolažaše, a pred Gospodom velik i jak vjetar, koji brda razvaljivaše i stijene razlramaše; ali Gospod ne bješe u vjetru; a iza vjetra doðe trus; ali Gospod ne bješe u trusu; **12** A iza trusa doðe oganj; ali Gospod ne bješe u ognju. A iza ognja doðe glas tih i tanak. **13** A

kad to èu Ilij, zakloni lice svoje plaštem i izašav stade na vratima od peèine. I gle, doðe mu glas govoreæi: šta æee ti tu, Ilij? 14 A on reèe: revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama; jer sinovi Izrailjevi ostaviše zavjet tvoj, twoje oltare razvališe, i proroke twoje pobiše maæem; a ja ostah sam, pa traže moju dušu da mi je uzmu. 15 Tada mu reèe Gospod: idi, vrati se svojim putem u pustinju Damaštansku, i kad doðeš pomaži Azaila za cara nad Sirjom. 16 A Juja sina Nimsijina pomaži za cara nad Izrailjem, a Jelisija sina Safatova iz Avel-Meole pomaži za proroka mjesto sebe. 17 Jer ko uteèe od maæa Azailova njega æee pogubiti Juj; a ko uteèe od maæa Jujeva njega æee pogubiti Jelisije. 18 Ali sam ostavio u Izrailju sedam tisuæa, koji nijedan ne saviše koljena pred Valom, niti ga ustima svojim cjelevaše. 19 I otide odande, i naðe Jelisija sina Safatova gdje ore, a dvanaest jarmova pred njim, i sam bijaše kod dvanaestoga; i iduæi mimo nj Ilij baci na nj plašt svoj. 20 A on ostavi volove, i otreà za Ilijom i reèe: da cjelejem oca svojega i mater svoju; pa æeu iæi za tobom. A on mu reèe: idi, vrati se, jer šta sam ti uèinio? 21 I on se vrati od njega, i uze jaram volova i zakla ih, i na drvima od pluga skuha meso i dade ga narodu, te jedoše; potom ustavši otide za Ilijom i služaše mu.

20 A Ven-Adad car Sirski skupi vojsku svoju, i imaše sa sobom trideset i dva cara, i konje i kola; i otìavši opkoli Samariju i stade je biti. 2 I posla poslanike k Ahavu caru Izrailjevu u grad, 3 I poruèi mu: ovako veli Ven-Adad: srebro twoje i zlato twoje moje je, tako i žene twoje i tvoji lijepi sinovi moji su. 4 A car Izrailjev odgovori i reèe: kao što si rekao, gospodaru moj care, ja sam tvoj i sve što imam. 5 A poslanici opet doðoše i rekoše: ovako veli Ven-Adad: poslao sam k tebi i poruèio: srebro svoje i zlato svoje i žene svoje i sinove svoje da mi daš. 6 Zato æeu sjutra u ovo doba poslati sluge svoje k tebi da pregledaju kuæu twoju i kuæe sluga tvojih, i što ti je god milo, oni æee uzeti i odnijeti. 7 Tada dozva car Izrailjev sve starješine zemaljske i reèe: gledajte i vidite kako ovaj traži zlo; jer posla k meni po mene i po sinove moje i po srebro moje i po zlato moje, i ja mu ne branih. 8 A sve starješine i sav narod rekoše mu: ne slušaj ga i ne pristaj. 9 I reèe poslanicima Ven-Adadovijem: kažite caru gospodaru mojemu: što si provo poruèio sluzi svojemu sve æeu uèiniti; ali ovo ne mogu uèiniti. Tako otidoše poslanici i odnesoše mu taj odgovor. 10 A Ven-Adad posla k njemu i poruèi: tako da mi uèine bogovi i tako da dodadu! neæee biti dosta praha od Samarije da svemu narodu koji ide za mnom dopadne po jedna grst. 11 A car Izrailjev odgovori i reèe: kažite: neka se ne hvali onaj koji se opasuje kao onaj koji se raspusuje.

12 A kad on to èu pijuæi s carevima pod šatorima, reèe slugama svojim: dižite se. I digoše se na grad. 13 Tada gle, pristupi jedan prorok k Ahavu caru Izrailjevu, i reèe: ovako veli Gospod: vidiš li sve ovo mnoštvu? evo, ja æeu ti ga dati u ruke danas da poznaš da sam ja Gospod. 14 A Ahav reèe: preko koga? A on reèe: ovako veli Gospod: preko momaka knezova zemaljskih. Opet reèe: ko æee zametnuti boj? A on reèe: ti. 15 Tada prebroji momke knezova zemaljskih, i bješe ih dvijesta i trideset i dva; poslije njih prebroji sav narod, sve sinove Izrailjeve, i bješe ih sedam tisuæa. 16 I izidoše u podne; a Ven-Adad pijuæi opi se u šatorima s trideset i dva cara koji mu doðoše u pomoæ. 17 I izidoše prvo momci knezova zemaljskih; a Ven-Adad posla, i javiše mu i rekoše: izidoše ljudi iz Samarije. 18 A on reèe: ako su izašli mira radi, pohvatajte ih žive; ako su izašli na boj, pohvatajte ih žive. 19 I izidoše iz grada momci knezova zemaljskih, i vojska za njima. 20 I svaki ubi s kojim se sukobi, te Sirci pobjegoše a Izrailjci ih potjeraše. I Ven-Adad car Sirski pobježe na konju s konjicima. 21 I car Izrailjev izide i pobi konje i kola, i uèini velik pokolj meðu Sircima. 22 Potom doðe prorok k caru Izrailjevu i reèe mu: idi, budi hrabar; i promisi i vidi šta æee èiniti, jer æee do godine opet doæi car Sirski na te. 23 A caru Sirskom rekoše sluge njegove: njihovi su bogovi gorski bogovi, zato nas nadjaæaše; nego da se bijemo s njima u polju, zacijelo æemo ih nadjaæati. 24 Uèini dakle ovako: ukloni te careve s mjesa njihovih, i postavi vojvode mjesto njih. 25 Pa skupi vojsku kakva je bila ona koja ti je izginula, i konje kakvi su bili oni konji, i kola kao ona kola; pa da se pobijemo s njima u polju; zacijelo æemo ih nadjaæati. I posluša ih, i uèini tako. 26 A kad proðe godina, Ven-Adad prebroji Sirce, i poðe u Afek da vojuje na Izrailja. 27 I sinovi Izrailjevi prebrojiše se, i ponesavši hrane izidoše pred njih. I stadoše u oko sinovi Izrailjevi prema njima, kao dva mala stada koza, a Sirci bijahu prekrilili zemlju. 28 Tada doðe èovjek Božji, i progovori caru Izrailjevu i reèe: ovako veli Gospod: što Sirci rekoše da je Gospod gorski Bog a nije Bog poljski, zato æeu ti dati u ruke sve ovo mnoštvu veliko da znate da sam ja Gospod. 29 I stajahu u okolu jedni prema drugima sedam dana; a sedmoga dana pobiše se, i sinovi Izrailjevi pobiše Siraca sto tisuæa pješaka u jedan dan. 30 A ostali pobjegoše u grad Afek, i pade zid na dvadeset i sedam tisuæa ljudi koji bijahu ostali. I Ven-Adad pobiegav u grad uðe u najtajniju klijet. 31 A sluge mu rekoše: evo èuli smo da su carevi doma Izrailjeva milostivi carevi; da vežemo kostrijet oko sebe i da metnemo uzice sebi oko vratova, pa da izidemo pred cara Izrailjeva, da ako ostavi u životu dušu twoju. 32 I vezase kostrijet oko sebe, i metnuše uzice sebi

oko vratova, i dođoše k caru Izrailjevu i rekoše: sluga tvoj Ven-Adad veli: ostavi u životu dušu moju. A on reče: je li još živ? brat mi je. 33 A ljudi uzeše to za dobar znak, i odmah da bi ga uhvatili za riječ rekoše: brat je tvoj Ven-Adad. A on reče: idite, dovedite ga. Tada Ven-Adad izide k njemu; a on ga posadi na svoja kola. 34 Tada mu reče Ven-Adad: gradove koje je uzeo otac moj tvome ocu, vratīeū, i načini sebi ulice u Damasku kao što je otac moj učinio u Samariji. A on odgovori: s tom vjerom otpustīeū te. I učini vjeru s njim, i otpusti ga. 35 Tada jedan između sinova proročkih reče drugome po riječi Gospodnjoj: bij me. Ali ga onaj ne htje biti. 36 A on mu reče: što ne posluša glasa Gospodnjega, zato, evo kad otideš od mene, lav æe te zaklati. I kad otide od njega, sukobi ga lav i zakla ga. 37 Opet našav drugoga reče mu: bij me. A onaj ga izbi i izrani ga. 38 Tada otide prorok i stade na put kuda æe car proći, i nagrdi se pepelom po licu. 39 A kad car prolazaše, on viknu cara i reče: tvoj sluga bijaše izašao u boj, a jedan došavši dovede mi èovjeka i reče: èuvaj ovoga èovjeka; ako li ga nestane, biæe twoja duša za njegovu dušu, ili æeš platiti talanat srebra. 40 A kad tvoj sluga imaše posla tamo amo, njega nesta. Tada mu reče car Izrailjev: to ti je sud, sam si otsudio. 41 A on brže ubrisa pepeo s lica, i car Izrailjev pozna ga da je jedan od proroka. 42 A on mu reče: ovako veli Gospod: što si pustio iz ruku èovjeka kojega sam ja osudio da se istrijebi, duša æe twoja biti za njegovu dušu i narod tvoj za njegov narod. 43 I otide car Izrailjev kuæi svojoj zlovoljan i ljutit, i dođe u Samariju.

21 A poslije ovijeh stvari dogodi se: Navutej Jezraeljanin imâše vinograd u Jezraelu do dvora Ahava cara Samarijskoga. 2 I reče Ahav Navuteju govoreæi: daj mi svoj vinograd da načinim od njega vrt za zelje, jer je blizu do dvora mojega; a ja æeu ti dati za nj bolji vinograd, ili ako voliš, daæeu ti u novcu šta vrijedi. 3 A Navutej reče Ahavu: saèuvaj Božje da bih ti dao našljedstvo otaca svojih. 4 Tada Ahav dođe kuæi zlovoljan i ljutit radi riječi koju mu reče Navutej Jezraeljanin govoreæi: ne dam ti našljedstva otaca svojih. I leže na postelju svoju, i okrenu lice svoje na stranu, i ne jede hljeba. 5 Tada dođe k njemu Jezavelja žena njegova i reče mu: zašto je duša twoja zlovoljna te ne jedeš hljeba? 6 A on joj reče: jer govorih s Navutejem Jezraeljaninom i rekoh mu: daj mi vinograd svoj za novce, ili ako voliš, daæeu ti drugi vinograd za taj. A on reče: ne dam ti svoga vinograda. 7 Tada mu reče Jezavelja žena njegova: ti li si car nad Izrailjem? Ustani, jedi hljeba i budi veseo. Ja æeu ti dati vinograd Navuteja Jezraeljanina. 8 I napisala knjigu na ime Ahavovo, i zapeæati je peèatom njegovim i

posla knjigu starješinama i glavarima koji bijahu u gradu njegovu, koji nastavahu s Navutejem. 9 A u knjizi napisala ovo: oglasite post, i posadite Navuteja među glavare narodne. 10 I postavite dva nevaljala èovjeka prema njemu, pa neka zasvjedoèe na nj govoreæi: hulio si na Boga i na cara. Tada ga izvedite i zaspite kamenjem, da pogine. 11 I uèiniše ljudi onoga grada, starješine i glavar, koji življahu u gradu njegovu, kako im zapovjedi Jezavelja, kako bijaše napisano u knjizi koju im posla. 12 I oglasiše post, i posadiše Navuteja među glavare narodne. 13 I dođoše dva nevaljala èovjeka, i sjedše prema njemu; i svjedoèiše na Navuteja ti nevaljali ljudi pred narodom govoreæi: Navutej je hulio na Boga i na cara. I izvedoše ga iza grada, i zasuše ga kamenjem, te pogibe. 14 Potom poslaše k Jezavelji i poruèiše joj: zasut je kamenjem Navutej, i poginuo je. 15 A kad Jezavelja èu da je Navutej zasut kamenjem i poginuo, reče Ahav Jezavelja: ustani, uzmi vinograd Navuteja Jezraeljanina, kojega ti ne htje dati za novce, jer Navutej nije živ nego je umro. 16 A kad èu Ahav da je umro Navutej, usta i poðe u vinograd Navuteja Jezraeljanina da ga uzme. 17 Ali dođe rijeè Gospodnja k Ilijii Tesviæaninu govoreæi: 18 Ustani, izidi na susret Ahavu caru Izrailjevu, koji sjedi u Samariji; eno ga u vinogradu Navutejevu, kuda je otšao da ga uzme. 19 I reci mu i kaži: ovako veli Gospod: nijesi li ubio i nijesi li prisvojio? Pa mu kaži i reci: ovako veli Gospod: kako psi lizaše krv Navutejevu, tako æe lizati psi i twoju krv. 20 A Ahav reče Ilijiji: naðe li me, neprijatelju moj? A on reče: naðoh, jer si se prodao da èiniš što je zlo pred Gospodom. 21 Evo, pustiæu zlo na te, i uzeæeu natražje twoje, i istrijebiæu Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaæenoga i ostavljenoga u Izrailju. 22 I uèiniæeu s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina, što si me gnjevio i što si naveo na grijeh Izailja. 23 Takođe i za Jezavelju reče Gospod govoreæi: psi æe izjesti Jezavelju ispod zidova Jezraelskih. 24 Ko Ahavov pogine u gradu izjeæee ga psi, a ko pogine u polju izjeæee ga ptice nebeske. 25 I ne bi takoga kao Ahav, koji se prodade da èini što je zlo pred Gospodom, jer ga podgovaraše žena njegova Jezavelja. 26 I poèini vrlo grđna djela iduæi za gadnim bogovima sasvijem kao što èiniše Amoreji, koje izagna Gospod ispred sinova Izrailjevih. 27 A kad Ahav èu te rijeèi, razdrije haljine svoje, i priveza kostrijet oko tijela svojega, i pošæaše, i spavaše u kostrijeti, i hoðaše polagano. 28 I dođe rijeè Gospodnja Ilijii Tesviæaninu govoreæi: 29 Jesi li vidio kako se Ahav ponizio preda mnom? Zato što se tako ponizio preda mnom, neæeu pustiti onoga zla za njegova života; nego za sina njegova pustiæu ono zlo na dom njegov.

22

I prođoše tri godine bez rata između Siraca i Izrailjaca.
 2 A treće godine doće Josafat car Judin k caru Izrailjevu. 3 I reče car Izrailjev slugama svojim: ne znate li da je naš Ramot u Galadu? a mi ne radimo da ga uzmemo iz ruku cara Sirskoga. 4 I reče Josafatu: hoćeš li ići sa mnom na vojsku na Ramot Galadski? A Josafat reče caru Izrailjevu: ja kao ti, narod moj kao tvoj narod, konji moji kao tvoji konji. 5 Još reče Josafat caru Izrailjevu: upitaj danas šta æe Gospod reæi. 6 Tada car Izrailjev sabra oko èetiri stotine proraka, i reče im: hoæeu li iæi na vojsku na Ramot Galadski ili æeu se okaniti? A oni rekoše: idi, jer æe ga Gospod dati u ruke caru. 7 A Josafat reče: ima li tu još koji prorok Gospodnjи da ga pitamo? 8 A car Izrailjev reče Josafatu: ima još jedan èovjek, preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne prorièe dobra nego zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reče: neka car ne govori tako. 9 Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reče mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina. 10 A car Izrailjev i Josafat car Judin sjeðahu svaki na svojem prijestolu obuèeni u carske haljine na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima. 11 I Sedekija sin Hananin naèini sebi gvozdene rogove, i reče: ovako veli Gospod: ovijem æeš pobosti Sirce dokle ih ne istrijebiš. 12 Tako i svi proroci prorokovahu govoreæi: idi na Ramot Galadski, i biæeš sreæan, jer æe ga Gospod dati caru u ruke. 13 A poslanik koji otide da dozove Miheju reče mu govoreæi: evo, proroci prorièu svi jednjem glasom dobro caru; neka i tvoja rijeè bude kao rijeè njihova, govori dobro. 14 A Miheja reče: tako da je živ Gospod, govoriæu ono što mi Gospod kaže. 15 I kad dođe k caru, reče mu car: Miheja! hoæemo li iæi na vojsku na Ramot Galadski ili æemo se okaniti? A on mu reče: idi, biæeš sreæan, jer æe ga Gospod dati caru u ruke. 16 A car mu reče: koliko æeu te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodnjе? 17 Tada reče: vidjeh sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira; jer reče Gospod: ovi nemaju gospodara; neka se vrate svak svojoj kuæi s mirom. 18 Tada reče car Izrailjev Josafatu: nijesam li ti rekao da mi neæe prorokovati dobra nego zlo? 19 A Miheja mu reče: zato èu rijeè Gospodnjу; vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svojem, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane. 20 I reče Gospod: ko æe prevariti Ahava da otide i padne kod Ramota Galadskoga? I jedan reče ovo a drugi ono. 21 Tada izide jedan duh i stavši pred Gospoda reče: ja æeu ga prevariti. A Gospod mu reče: kako? 22 Odgovori: izaæi æeu i biæu lažljiv duh u ustima svijeh proroka njegovijeh. A Gospod mu reče: prevariaæeš ga i nadvladaæeš, idi i uèini tako. 23 Zato sada eto, Gospod

je metnuo lažljiv duh u usta svijem tvojim prorocima, a Gospod je izrekao zlo po te. 24 Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreæi: kuda je otiašo duh Gospodnjи od mene da govori s tobom? 25 A Miheja mu reče: eto, vidjeæeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ. 26 Tada car Izrailjev reče: uhvati Miheju i odvedi ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu; 27 I reci im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, i dajite mu po malo hleba i po malo vode dokle se ne vratim u miru. 28 A Miheja reče: ako se vratiš u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče: èujte, svi narodi! 29 I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski. 30 I reče car Izrailjev Josafatu: ja æeu se preobuæi kad poðem u boj; a ti obuci svoje odijelo. I preobuèe se car Izrailjev i otide u boj. 31 A car Sirski zapovjedi vojvodama, kojih bijahu trideset i dvije nad kolima njegovijem, i reče: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izrailjeva. 32 I kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše: zaciјelo je car Izrailjev. I okrenuše se na nj da udare; ali Josafat povika. 33 A vojvode od kola vidješe da nije car Izrailjev, te otstupiše od njega. 34 A jedan zastrijeli iz luka nagonom, i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuèa oklop. A on reče svojemu vozaèu: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen. 35 I boj bi ðestok onoga dana; a car zaosta na kolima svojim prema Sircima, pa umrije uveèe, i krv iz rane njegove tecijaše u kola. 36 I prođe glasnici po vojsci o zahodu sunèanom govoreæi: svak u svoj grad, i svak u svoju zemlju. 37 Tako umrije car, i odnesoše ga u Samariju; i pogreboše cara u Samariji. 38 A kad prahu kola na jezeru Samarijskom, lizaše psi krv njegovu, tako i kad prahu oružje njegovo, po rijeèi koju reče Gospod. 39 A ostala djela Ahavova i sve što je uèinio, i za kuæu od slonove kosti koju je sagradio, i za sve gradove što je sagradio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? 40 Tako poèinu Ahav kod otaca svojih, i na njegovo se mjesto zacari Ohozija sin njegov. 41 A Josafat sin Asin zacari se nad Judom èetvrte godine carovanja Ahavova nad Izrailjem; 42 I imaaše Josafat trideset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Azuva kæi Silejeva. 43 I hoðaše putem Ase oca svojega sasvijem, i ne otstupi od njega èineæi sve što je pravo pred Gospodom. Ali visina ne oboriše; narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. 44 I uèini mir Josafat s carem Izrailjevijem. 45 A ostala djela Josafatova i junaštva što uèini i kako vojeva, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 46 On istrijebi iz zemlje svoje ostatak adžuvana, koji bijahu ostali za života Ase oca njegova. 47 U to vrijeme ne bijaše cara u

Idumeji, nego bijaše namjesnik carev. **48** I Josafat naèini laðe Tarsiske da idu u Ofir po zlato; ali ne otidoše; jer se laðe razbiše u Esion-Gaveru. **49** Tada reèe Ohozija sin Ahavov Josafatu: neka idu moje sluge s tvojim slugama na laðama. Ali Josafat ne htje. **50** I poèinu Josafat kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Davida oca njegova; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov. **51** Ohozija sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji sedamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine. **52** I èinjaše što je zlo pred Gospodom, i hoðaše putem oca svojega i putem matere svoje i putem Jerovoama sina Navatova, koji navede na grijeh Izailja. **53** I služaše Valu i klanjaše mu se, i gnjevljaše Gospoda Boga Izailjeva sasvijem kako je èinio otac njegov.

2 Kraljevima

1 A po smrti Ahavovoj odmetnuše se Moavci od Izrailja.

2 A Ohozija pade kroz rešetku iz gornje sobe svoje u Samariji, i razbolje se; pa posla poslanike i reèe im: idite, pitajte Velzevula boga Akaronskoga hoæu li ozdraviti od ove bolesti. 3 Ali anđeo Gospodnji reèe Iliju Tesviæaninu: ustani, izidi na susret poslanicima cara Samarijskoga i reci im: eda li nema Boga u Izraelju, te idete da pitate Velzevula boga u Akaronu? 4 A zato ovako veli Gospod: neæeeš se dignuti sa postelje na koju si legao, nego æeeš umrijeti. Potom otide Iliju. 5 A sluge se vratiše k Ohoziji, i on im reèe: što ste se vratili? 6 A oni mu rekoše: srete nas jedan èovjek, i reèe nam: idite, vratite se k caru koji vas je poslao, i recite mu: ovako veli Gospod: eda li nema Boga u Izraelju, te šalješ da pitaš Velzevula boga u Akaronu? Zato neæeeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego æeeš umrijeti. 7 A on im reèe: kakav bješe na oèi taj èovjek koji vas sreće i to vam reèe? 8 A oni mu odgovorile: bješe sav kosmat i opasan kožnjem pojasmom. A on reèe: to je Ilij Tesviæanin. 9 Tada posla k njemu pedesetnika s njegovom pedesetoricom; i on otide k njemu; i gle, on sjeðaše navrh gore; i pedesetnik mu reèe: èovjeèe Božji, car je zapovjedio, siði. 10 A Ilijia odgovarajuæi reèe pedesetniku: ako sam èovjek Božji, neka siðe organj s neba i proðdre tebe i twoju pedeseticu. I siðe organj s neba i proðrdje njega i njegovu pedeseticu. 11 Opet posla k njemu drugog pedesetnika s njegovom pedesetoricom, koji progovori i reèe mu: èovjeèe Božji, car je tako zapovjedio, siði brže. 12 A Ilijia odgovori i reèe im: ako sam èovjek Božji, neka siðe organj s neba i proðdre tebe i twoju pedeseticu. I siðe organj Božji s neba i proðrdje njega i njegovu pedeseticu. 13 Tada opet posla treæega pedesetnika s njegovom pedesetoricom. A ovaj treæi pedesetnik kad doðe, kleèe na koljena svoja pred Ilijom, i moleæi ga reèe mu: èovjeèe Božji, da ti je draga duša moja i duša ove pedesetrice, sluga twojih. 14 Eto, siðao je organj s neba i proðdro prva dva pedesetnika s njihovom pedesetoricom; ali sada da ti je draga duša moja. 15 A anđeo Gospodnji reèe Iliju: idi s njim, i ne boj ga se. I usta Ilijia i otide s njim k caru. 16 I reèe mu: ovako veli Gospod: zato što si slao poslanike da pitaju Velzevula boga u Akaronu kao da nema Boga u Izraelju da bi ga pitao, neæeeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego æeeš umrijeti. 17 I umrije po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe Ilijia, a na njegovo se mjesto zacari Joram druge godine carovanja Jorama sina Josafatova nad Judom, jer on nema sina. 18

A ostala djela Ohozijina što je èinio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevih?

2 A kad Gospod šæaše uzeti Iliju u vihoru na nebo, poðoše Ilijia i Jelisije iz Galgala. 2 I reèe Ilijia Jelisiju: ostani ti ovdje, jer mene Gospod šalje do Vetilja. Ali Jelisije reèe: tako živ bio Gospod i tako živa bila duša twoja, neæeu te ostaviti. I doðoše u Vetilj. 3 Tada doðoše k Jelisiju sinovi proroèki koji bijahu u Vetilju, i rekoše mu: znaš li da æee danas Gospod uzeti gospodara twojega od tebe? A on reèe: znam, müeite.

4 Opet mu reèe Ilijia: Jelisije, ostani ti tu, jer me Gospod šalje u Jerihon. A on reèe: tako živ bio Gospod i tako živa bila duša twoja, neæeu te ostaviti. Tako doðoše u Jerihon. 5 A sinovi proroèki koji bijahu u Jerihonu pristupiše k Jelisiju, i rekoše mu: znaš li da æee danas uzeti Gospod od tebe gospodara twojega? A on reèe: znam, müeite. 6 Opet mu reèe Ilijia: ostani ti tu, jer me Gospod šalje na Jordan. A on reèe: tako živ bio Gospod i tako bila živa twoja duša, neæeu te ostaviti. Tako otidoše obojica. 7 I pedeset ljudi izmeðu sinova proroèkih otidoše i stadoše prema njima izdaleka, a oni obojica ustaviše se kod Jordana. 8 I uze Ilijia plaþt svoj, i saviv ga udari njim po vodi, a ona se rastupi tamo i amo, te prijeðoše obojica suhim. 9 A kad prijeðoše, reèe Ilijia Jelisiju: išti šta hoæeš da ti uèinim, dokle se nijesam uzeo od tebe. A Jelisije reèe: da budu dva dijela duha twojega u mene. 10 A on mu reèe: zaiskao si tešku stvar; ali ako me vidiš kad se uzmem od tebe, biæe ti tako; ako li ne vidiš, neæee biti. 11 I kad iðahu dalje razgovarajuæi se, gle, ognjena kola i ognjeni konji rastaviše ih, i Ilijia otide u vihoru na nebo. 12 A Jelisije videæi to vikaše: oèee moj, oèee moj! kola Izraileva i konjici njegovi! I ne vidje ga više; potom uze haljine svoje i razdrije ih na dva komada. 13 I podiže plaþt Ilijin, koji bješe spao s njega, i vrati se stade na brijeigu Jordanskom. 14 I uzev plaþt Ilijin, koji bješe spao s njega, udari po vodi i reèe: gdje je Gospod Bog Ilijin? A kad i on udari po vodi, rastupi se voda tamo i amo, i prijeðe Jelisije. 15 A kad s druge strane vidješe sinovi proroèki, koji bijahu u Jerihonu, rekoše: poèinu duh Ilijin na Jelisiju. I sretoše ga i pokloniše mu se do zemlje. 16 I rekoše mu: evo ima u sluga twojih pedeset junaka, neka idu i traže twojega gospodara, da ga ne bude uzeo duh Gospodnji i bacio ga na kakvo brdo ili u kakav do. A on reèe: ne šaljite. 17 Ali oni navaljivahu na nj dokle mu se ne dosadi, te reèe: pošljite. I poslaše pedeset ljudi koji ga tražiše tri dana, ali ne naðoše. 18 I vratiše se k njemu, a on bijaše u Jerihonu, pa im reèe: nijesam li vam govorio da ne idete? 19 Tada graðani rekoše Jelisiju: gle, dobro je živjeti u ovom gradu, kao što gospodar naš vidi; ali je voda zla i

zemlja nerodna. 20 A on im reèe: donesite mi nov kutao, i metnите u nj soli. I doneše mu. 21 A on izide na izvor i baci u nj so, govoreæi: ovako veli Gospod: iscijelih ovu vodu, da ne bude više od nje smrti ni nerodnosti. 22 I voda posta zdrava do današnjega dana po rijeèi Jelisijevoj, koju izreèe. 23 Potom otide odande u Vetiil; i kad iðaše putem, izidoše mala djeca iz grada i rugahu mu se govoreæi mu: hodí, æelo! hodí, æelo! 24 A Jelisije obazre se i videæi ih prokle ih imenom Gospodnjim. Tada izidoše dvije medvjedice iz šume, i rastrgoše èetrdeset i dvoje djece. 25 Odande otide na goru Karmilsku, a odande se vrati u Samariju.

3 A Joram sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji osamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom, i carova dvanaest godina. 2 I eïnjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao otac njegov i kao mati njegova, jer obori lik Valov koji bješe naëinio otac njegov. 3 Ali osta u grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijejh Izrailja, i ne ostupi od njih. 4 A Misa car Moavski imaše mnogo stoke, i davaše caru Izrailjevu sto tisuæa jaganjaca i sto tisuæa ovnova pod runom. 5 Ali kad umrije Ahav, odmetnu se car Moavski od cara Izrailjeva. 6 A car Joram izide u to vrijeme iz Samarije i prebroji svega Izailija. 7 I otide, te posla k Josafatu caru Judinu i poruèi mu: car Moavski odmetnu se od mene; hoæeeš li iæi sa mnom na vojsku na Moavce? A on reèe: hoæeu, ja kao ti, moj narod kao tvoj narod, moji konji kao tvoji konji. 8 Iza toga reèe: a kojim æemo putem iæi? A on reèe: preko pustinje Edomske. 9 I tako izide car Izrailjev i car Judin i car Edomski, i idoše putem sedam dana, i ne bijaše vode vojsci ni stoci, koja iðaše za njima. 10 I reèe car Izailjev: jaoh! dozva Gospod ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima. 11 A Josafat reèe: ima li tu koji prorok Gospodnjii da upitamo Gospoda preko njega? A jedan između sluga cara Izailjeva odgovori i reèe: ovdje je Jelisije sin Safatov, koji je Ilijii poljevao vodom ruke. 12 Tada reèe Josafat: u njega je rijeè Gospodnjia. I otidoše k njemu car Izailjev i Josafat i car Edomski. 13 A Jelisije reèe caru Izailjevu: šta je meni do tebe? idi ka prorocima oca svojega i ka prorocima matere svoje. A car Izailjev reèe mu: ne, jer Gospod dozva ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima. 14 A Jelisije reèe: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, da ne gledam na Josafata cara Judina, ne bih mario za te nitи bih te pogledao. 15 Nego sada dovedite mi gudaèa. I kad gudaè guðaše, doðe ruka Gospodnjia nada nj; 16 I reèe: ovako veli Gospod: naëinite po ovoj dolini mnogo jama. 17 Jer ovako veli Gospod: neæete osjetiti vjetra niti æete vidjeti dažda, ali æee se dolina ova

napuniti vode, te æete piti i vi i ljudi vaši i stoka vaša. 18 Pa i to je malo Gospodu, nego i Moavce æee vam predati u ruke. 19 I raskopaeete sve tvrde gradove, i sve izabrane gradove, i posjeæi æete sva dobra drveta i zaroniti sve izvore vodene, i svaku njivu dobru poträete kamenjem. 20 A ujutru kad se prinosi dar, gle, doðe voda od Edomske, i napuni se zemlja vode. 21 A svi Moavci èuvši da su izišli carevi da udare na njih, sazvaše sve koji se poèinjahu pasati i starije i stadoše na meði. 22 A ujutru kad ustaše i sunce ogranau nad onom vodom, ugledaše Moavci prema sebi vodu gdje se crveni kao krv. 23 I rekoše: krv je; pobili su se carevi, i jedan drugoga pogubili; sada dakle na plijen, Moavci! 24 A kad doðoše do okola Izailjeva, podigoše se Izailjci i razbijše Moavce, te pobjegoše ispred njih, a oni uðoše u zemlju Moavsku bijuæi ih. 25 I gradove njihove raskopaše, i na svaku dobru njivu bacajuæi svaki po kamen zasuše je, i sve izvore vodene zaroniše, i sva dobra drveta posjekoše tako da samo ostaviše kamenje u Kirarasetu. I opkolivši ga praæari stadoše ga biti. 26 A car Moavski kad vidje da æe ga nadvladati vojska, uze sa sobom sedam stotina ljudi, koji mahahu maèem, da prodru kroz vojsku cara Edomskoga, ali ne mogoše. 27 Tada uze sina svojega prvenca koji šæaše biti car na njegovo mjesto, i prinese ga na žrtvu paljenicu na zidu. Tada se podiže veliki gnjev na Izailija, te otidoše odande i vratiše se u svoju zemlju.

4 A jedna između žena sinova proroèkih povika k Jelisiju govoreæi: sluga tvoj, muž moj, umrije, i ti znaš da se sluga tvoj bojao Gospoda; pa sada doðe rukodavalac da mi uzme dva sina u roblje. 2 A Jelisije joj reèe: što æu ti? kaži mi šta imaš u kuæi? A ona reèe: sluškinja tvoja nema u kuæi ništa do sudiæ ulja. 3 A on joj reèe: idi, išti u naruè praznijeh sudova u svijeh susjeda svojih, nemoj malo da išteš. 4 Pa otidi, i zatvori se u kuæu sa sinovima svojim, pa onda naljevaj u sve sudove, i kad se koji napuni, kaži neka uklone. 5 I ona otide od njega, i zatvori se u kuæu sa sinovima svojim; oni joj dodavahu a ona naljevaše. 6 A kad se sudovi napuniše, ona reèe sinu svojemu: daj još jedan sud. A on joj reèe: nema više. Tada stade ulje. 7 Potom ona otide i kaza èovjeku Božijemu; a on joj reèe: idi, prodaj ulje, i oduži se; a što preteèe, onijem se hrani sa svojim sinovima. 8 Poslije toga jednom iðaše Jelisije kroz Sunam, a ondje bijaše bogata žena, koja ga ustavi da jede hljeba; i od tada kad god prolazaše, uvræaše se k njoj da jede hljeba. 9 I ona reèe mužu svojemu: gle, vidim da je svet èovjek Božji ovaj što sve prolazi ovuda. 10 Da naëinimo malu klijet, i da mu namjestimo postelju i sto i stolicu i svijetnjak, pa

kad dođe k nama, neka se tu skloni. 11 Potom on dođe jednom onamo, i ušav u klijet počinu onđe. 12 I reče momku svojemu Gijeziju: zovi Sunamku. I on je dozva; i ona stade pred njim. 13 I on reče Gijeziju: kaži joj: eto starash se za nas svakojako; šta hoćeš da ti učenim? imaš li što da govorim caru ili vojvodi? A ona reče: ja živim usred svojega naroda. 14 A on reče: šta bih joj dakle učenio? A Gijezije reče: eto nema sina, a muž joj je star. 15 A on reče: zovi je. I on je dozva, i ona stade na vratima. 16 A on reče: do godine u ovo doba grlićeš sina. A ona reče: nemoj gospodaru moj, ēovječe Božji, nemoj varati sluškinje svoje. 17 I zatrudnje žena, i rodi sina druge godine u isto doba, kao što joj reče Jelisije. 18 I dijete odraste. I jednom izide k ocu svojemu k žeteocima; 19 I reče ocu svojemu: jaoh glava, jaoh glava! A on reče momku: nosi ga materi. 20 I on ga uze i odnesе materi njegovoj, i leža na krilu njezinu do podne, pa umrije. 21 Tada otide ona gore, i namjesti ga u postelju ēovjeka Božijega, i zatvorivši ga izide. 22 Potom viknu muža svojega i reče mu: pošiji mi jednoga momka i jednu magaricu da otreim do ēovjeka Božijega i da se vratim. 23 A on reče: zašto danas hoćeš da ideš k njemu? niti je mladina ni subota. A ona reče: ne brini se. 24 I ona osamarivši magaricu reče momku svojemu: vodi i idi i nemoj zastajati mene radi na putu dokle ti ne kažem. 25 Tako pošavši dođe k ēovjeku Božnjemu na goru Karmilsku. A kad je ēovjek Božji ugleda gdje ide k njemu, reče Gijeziju sluzi svojemu: evo Sunamke. 26 Trudi sad pred nju i reci joj: jesli li zdravo? je li zdravo muž tvoj? je li zdravo sin tvoj? A ona reče: zdravo smo. 27 A kad dođe k ēovjeku Božnjemu na goru, zagli mu noge, a Gijezije pristupi da je otjera; ali ēovjek Božji reče: ostavi je, jer joj je duša u jadu, a Gospod sakri od mene i ne javi mi. 28 A ona reče: jesam li iskala sina od gospodara svojega? nijesam li kazala: nemoj me varati? 29 A on reče Gijeziju: opasi se i uzmi štap moj u ruku, pa idi; ako sretneš koga, nemoj ga pozdravljati, i ako te ko pozdravi, nemoj mu odgovarati, i metni moj štap na lice djetetu. 30 A mati djetinja reče: tako da je živ Gospod i tako da je živa duša tvoja, ne æute se ostaviti. Tada on usta i pođe za njom. 31 A Gijezije otide naprijed i metnu štap na lice djetetu, ali ne bi glasa ni osjeæanja. Tada se vrati preda nj, i javi mu govorac: ne probudi se dijete. 32 I Jelisije uđe u kuæu, i gle, dijete mrtvo leži na njegovoj postelji. 33 I ušav zatvori se s djetetom, i pomoli se Gospodu. 34 Potom stade na postelju i leže na dijete metnuv usta svoja na usta djetetu, i oči svoje na oči njegove, i dlanove svoje na njegove dlanove, i pruži se nad njim, te se zagrija tijelo djetetu. 35 Potom usta, i prijeđe po kuæi jednom tamо i jednom amo, potom otide opet i pruži se

nad djetetom. I kihnu dijete sedam puta, i otvoru dijete oči svoje. 36 Tada dozva Gijezija i reče mu: zovi Sunamku. I on je dozva, te dođe k njemu. I on joj reče: uzmi sina svojega. 37 I ona ušavši pade k nogama njegovojem, i pokloni mu se do zemlje, i uzevši sina svojega otide. 38 Potom vrti se Jelisije u Galgal. A bijaše glad u onoj zemlji, i sinovi proročki sjedaju pred njim; a on reče momku svojemu: pristavi veliki lonac i skuhaj zelja sinovima proropēkim. 39 A jedan otide u polje da nabere zelja, i nađe divlju lozu i nabra s nje divljih tikvica pun plašt, i došavši sasijeće ih u lonac gdje bješe zelje, jer ih ne poznavahu. 40 I usuše ljudma da jedu; a kad stadoše jesti onoga zelja, povikaše govorac: smrit je u loncu, ēovječe Božji! I ne mogahu jesti. 41 A on reče: donesite brašna. I sasu brašno u lonac, i reče: uspi ljudma, neka jedu. I ne bi više nikakoga zla u loncu. 42 A dođe neko iz Val-Salise, i donese ēovjeku Božnjemu hlijeba od prvina, dvadeset hlijeba jeñmenijeh, i novijeh zrna u klasu. A on reče: postavi narodu, neka jedu. 43 A sluga mu reče: kako æu to postaviti pred sto ljudi? Opet reče: postavi narodu, neka jedu; jer je tako kazao Gospod: ješae, i preteæi æe. 44 A on im postavi, te jedoše; i preteèe po rijeèi Gospodnjoj.

5 I bješe Neman vojvoda cara Sirskoga ēovjek velik u gospodara svojega i u èasti, jer preko njega saeuva Gospod Siriju; ali taj veliki junak bješe gubav. 2 A iz Sirije izide èeta i zarobi u zemlji Izrailjskoj malu djevojku, te ona služaše ženu Nemanovu. 3 I ona reče svojoj gospoði: o da bi moj gospodar otisao k proroku u Samariji! on bi ga oprostio od gube. 4 Tada on otide k svome gospodaru i javi mu govorac: tako i tako kaže djevojka iz zemlje Izraeljske. 5 A car Sirski reče mu: hajde idi, a ja æu poslati knjigu caru Izrailjevu. I on otide, i ponese deset talanata srebra i šest tisuæa sikkala zlata i desetore stajaæe haljine. 6 I odnese knjigu caru Izrailjevu, koja ovako govoraše: eto, kad ti dođe ova knjiga, znaj da šaljem k tebi Nemanu slugu svojega da ga oprosti gube. 7 A kad car Izrailjev proèita knjigu, razdrije haljine svoje i reče: zar sam ja Bog da mogu ubiti i povratiti život, te šalje k meni da oprostim ēovjeka gube? Pazite i vidite kako traži zadjevice sa mnom. 8 A kad èu Jelisije ēovjek Božji da je car Izrailjev razdro haljine svoje, posla k caru i poruèi: zašto si razdro haljine svoje? neka dođe k meni, da pozna da ima prorok u Izraelju. 9 I tako dođe Neman s konjima i kolima svojim, i stade na vratima doma Jelisijeva. 10 A Jelisije posla k njemu i poruèi: idi i okupaj se sedam puta u Jordanu, i ozdraviæe tijelo tvoje, i oèistiæe se. 11 Tada se rasrdi Neman i pođe govorac: gledaj mišljah, on æe izazæi k meni, i staæe, i prizvaæe ime Gospoda Boga

svojega, i metnuti ruku svoju na mjesto, i oèistiti gubu. **12** Nijesu li Avana i Farfar vode u Damasku bolje od svijeh voda Izrailjskih? ne bih li se mogao u njima okupati i oèistiti? I okrenuvši se otide gnjevan. **13** Ali sluge njegove pristupivši rekoše mu govoreæi: oèe, da ti je kazao prorok što veliko, ne bi li uèinio? a zašto ne bi kad ti reèe: okupaj se, pa æeš se oèistiti? **14** I tako siðe, i zaroni u Jordan sedam puta po rijeèi èovjeka Božijega, i tijelo njegovo posta kao u maloga djeteta, i oèisti se. **15** Tada se vrati k èovjeku Božijemu sa pratnjom svojom, i došav stade pred njim, i reèe: evo sad vidim da nema Boga nigdje na zemlji do u Izrailju. Nego uzmi dar od sluge svojega. **16** Ali on reèe: tako da je živ Gospod, pred kojim stojim, neæeu uzeti. I on navaljivaše na nj da uzme; ali on ne htje. **17** Tada reèe Neman: kad neæeš, a ono neka se da sluzi tvojemu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj neæee više prinositi žrtava paljenica ni drugih žrtava drugim bogovima, nego Gospodu. **18** A Gospod neka oprosti ovo sluzi tvojemu: kad gospodar moj uđe u dom Rimonov da se pokloni onđe, pa se prihvati za moju ruku, da se i ja poklonim u domu Rimonovu, neka oprosti Gospod sluzi tvojemu kad se tako poklonim u domu Rimonovu. **19** A on mu reèe: idi s mirom. I on otide od njega, i prijeđe jedno potkalište. **20** Tada reèe Gijezije sluga Jelisija èovjeka Božijega: gle, gospodar moj ne htje primiti iz ruku toga Nemana Sirca što bješe donio. Ali tako da je živ Gospod, potrææeu za njim i uzeæeu što od njega. **21** I Gijezije otrèa za Nemanom. A kad ga vidje Neman gdje trèi za njim, skoèi s kola svojih i srete ga, pa mu reèe: je li dobro? **22** A on reèe: dobro je. Gospodar moj posla me da ti kažem: evo, baš sad doðoše k meni dva mladiæea iz gore Jefremove, proroèki sinovi, daj za njih talanat srebra i dvoje stajaæe haljine. **23** A Neman reèe: uzmi i dva talanta. I natjeri ga; i sveza dva talanta srebra u dva toboca, i dvoje stajaæe haljine, i dade dvojici momaka svojih, da nose pred njim. **24** A on kad doðe na brdo, uze iz ruku njihovih i ostavi u jednoj kuæi, a ljude otpusti, te otidoše. **25** Potom došavši stade pred gospodarom svojim. A Jelisije mu reèe: otkle Gijezije? A on reèe: nije išao sluga tvoj nikuda. **26** Ali mu on reèe: zar srce moje nije išlo onamo kad se èovjek vrati s kola svojih preda te? Zar je to bilo vrijeme uzimati srebro i uzimati haljine, maslinike, vinograde, ovce, goveda, sluge i sluškinje? **27** Zato guba Nemanova neka prione za te i za sjeme tvoje dovijeka. I otide od njega gubav, bio kao snijeg.

6 A sinovi proroèki rekoše Jelisiju: gle, mjesto gdje sedimo pred tobom tjesno nam je. **2** Nego hajde da otidemo na Jordan, pa da uzmemo onđe svaki po brvnu i naèinimo

ondje mjesto gdje æemo boraviti. A on reèe: idite. **3** A jedan reèe: budi voljan, poði i ti sa slugama svojim. A on reèe: hoæeu. **4** I tako poðe s njima. I došavši na Jordan sjekoše drva. **5** A kad jedan od njih sijecjaše drvo, pade mu sjekira u vodu; a on povika govoreæi: avaj gospodaru, još je u naruèu uzeta. **6** A èovjek Božji reèe mu: gdje je pala? A kad mu pokaza mjesto, on otsijeèe drvo i baci ga onamo, i uèini te sjekira ispliva. **7** A on reèe: uzmi je. I èovjek pruži ruku, te je uze. **8** A kad car Sirski vojevaše na Izailj, vjeæaaše sa slugama svojim, i reèe: tu i tu neka stane vojska moja. **9** A èovjek Božji posla k caru Izailjevu i poruèi: èuvalj se da ne ideš onuda, jer su onđe Sirci u zasjedi. **10** I car Izailjev posla na ono mjesto, za koje reèe èovjek Božji i opomenu ga, te se èuvalj. I to ne bi jedanput ni dva puta. **11** I smuti se srce caru Sirskom zato, i sazvavši sluge svoje reèe im: hoæete li mi kazati ko od naših dokazuje caru Izailjevu? **12** A jedan od sluga njegovih reèe mu: niko, care gospodaru moj; nego Jelisije prorok u Izailju dokazuje caru Izailjevu rijeèi koje govorи u ložnici svojoj. **13** Tada reèe: idite, vidite gdje je, da pošljem da ga uhvate. I javiše mu govoreæi: eno ga u Dotanu. **14** I posla onamo konje i kola s velikom vojskom; i oni došavši noæeu opkoliše grad. **15** A ujutru sluga èovjeka Božijega ustavši izide, a to vojska oko grada i konji i kola. I reèe mu sluga: jaoh gospodaru, šta æemo sad? **16** A on mu reèe: ne boj se, jer je više naših nego njihovih. **17** I pomoli se Jelisije govoreæi: Gospode, otvori mu oèi da vidi. I Gospod otvori oèi momku, te vidje, a to gora puna konja i kola ognjenijeh oko Jelisija. **18** A kad poðoše Sirci k njemu, pomoli se Jelisije Gospodu i reèe: oslijepi ovaj narod. I oslijepi ih po rijeèi Jelisijevoj. **19** Tada im reèe Jelisije: nije ovo put, nije ovo grad; hodite za mnom i odvešæu vas èovjeku kojega tražite. I odvede ih u Samariju. **20** A kad doðoše u Samariju, reèe Jelisije: Gospode, otvori im oèi da vide. I Gospod im otvori oèi, i vidješe, a to bijahu usred Samarije. **21** A car Izailjev reèe Jelisiju kad ih ugleda: hoæu li biti, hoæeu li biti, oèe moj? **22** A on reèe: nemoj biti; eda li æeš one pobiti koje zarobiš maèem svojim i lukom svojim? Iznesi im hljeba i vode neka jedu i piju, pa onda neka idu gospodaru svojemu. **23** I ugotovi im gozbu veliku, te jedoše i piše; pa ih otpusti, a oni otidoše gospodaru svojemu; i od tada ne dolaziše èete Sirske u zemlju Izailjevu. **24** A poslije toga Ven-Adad car Sirski skupi svu vojsku svoju, i izide i opkoli Samariju. **25** I nastala velika glad u Samariji, jer gle, bješe opkoljena toliko da glava magareæa bijaše za osamdeset sikala srebra, a èetvrt kava golubinjega kala za pet sikala srebra. **26** I kad car iðaše po zidovima, jedna žena povika k njemu govoreæi: pomagaj, care gospodaru! **27** A

on reèe: Gospod ti ne pomaže, kako æeu ti ja pomoæi? s gumna li, ili iz kace? **28** Još joj reèe car: što ti je? A ona reèe: ova žena reèe mi: daj sina svoga da ga pojedemo danas, a sjutra æemo pojesti moga sina. **29** I skuhasmo sina mojega i pojedosmo ga, a sjutradan rekoh joj: daj sina svojega da ga pojedemo. Ali ona sakri svoga sina. **30** A kad car èu rijeèi ženine, razdrije haljine svoje; i kad iðaše po zidu, vidje narod gdje kostrijet bijaše ozdo na tijelu njegovu. **31** Tada reèe car: tako da mi uèini Bog i tako da doda, ako glava Jelisija sina Safatova ostane danas na njemu. **32** A Jelisije sjeðaše u svojoj kuæi, i starješine sjeðahu kod njega. I posla car jednoga od onijeh što stajahu pred njim; a dok još ne doðe poslani k njemu, on reèe starješinama: vidite li gdje onaj krvnièki sin posla da mi otsijeèe glavu? Gledajte kad doðe poslani, zakljuèajte vrata, i odbijte ga od vrata; eto, i bahat nogu gospodara njegova za njim. **33** I dok još govoraše s njima, gle, poslani doðe k njemu, i reèe; gle, ovo je zlo od Gospoda; èemu æeu se još nadati od Gospoda?

7 Tada reèe Jelisije: èujte rijeè Gospodnju: tako veli Gospod: sjutra æe u ovo doba biti mjera bijelog brašna za sikal a dvije mjere jeèema za sikal na vratima Samarijskim. **2** A vojvoda, na kojega se ruku car naslanjaše, odgovori èovjeku Božijemu i reèe: da Gospod naèini okna na nebu, bi li moglo to biti? A Jelisije reèe: eto, ti æeš vidjeti svojim oèima, ali ga neæeš jesti. **3** A bijahu na vratima èetiri èovjeka gubava, i rekoše jedan drugomu: što sjedimo ovdje da umremo? **4** Da reèemo: da uðemo u grad, glad je u gradu, te æemo umrijeti onđe: a da ostanemo ovdje, opet æemo umrijeti; nego hajde da uskoèimo u oko Sirski: ako nas ostave u životu, ostaæemo u životu, ako li nas pogube, poginuæemo. **5** I tako ustavši u sumrak poðoše uoko Sirski, i doðoše do kraja okola Sirskoga, i gle, ne bješe nikoga. **6** Jer Gospod uèini te se u okolu Sirskom èu lupa kola i konja i velike vojske, te rekoše jedan drugomu: eto car je Izrailjev najmio na nas careve Hetejske i careve Misirske da udare na nas. **7** Te se podigoše i pobjegoše po mraku ostavivši šatore svoje i konje svoje i magarce svoje i oko kao što je bio, i pobjegoše radi duša svojih. **8** Pa kad doðoše gubavci na kraj okola, uðoše u jedan šator, i najedoše se i napiše se, i pokupiše iz njega srebro i zlato i haljine, i otidoše te sakriše. Pa se vratиш i uðoše u drugi šator, pa pokupiše i iz njega, i otidoše te sakriše. **9** Tada rekoše meðu sobom: ne radimo dobro; ovaj je dan dan dobrijeh glasova; a mi šutimo. Ako ušekamo do zore, stignuæe nas bezakonje. Zato sada hajde da idemo i javimo domu carevu. **10** I tako došavši dozvaše vratara gradskoga i kazaše mu govoreæi: idosmo uoko Sirski, i gle,

nema nikoga, ni glasa èovjeèijega; nego konji povezani i magarci povezani, i šatori kako su bili. **11** A on dozva ostale vratare, i javiše u dom carev. **12** A car ustavši po noæi reèe slugama svojim: kazaæu vam sada šta su nam uèinili Sirci. Znadu da gladujemo, zato otidoše iz okola da se sakriju u polju govoreæi: kad izidu iz grada, pohvataæemo ih žive i uæi æemo u grad. **13** A jedan od sluga njegovih odgovori i reèe: da uzmemu pet ostalijeh konja što još ima u gradu; gle, to je sve što je ostalo od mnoštva konja Izrailejskih; to je sve što nije izginulo od mnoštva konja Izrailejskih; da pošljemo da vidimo. **14** I uzeše dva konja kolska, koje posla car za vojskom Sirskom, govoreæi: idite i vidite. **15** I otidoše za njima do Jordana, i gle, po svemu putu bijaše puno haljina i sudova, koje pobacaše Sirci u hitnji. Tada se vratish poslanici i javiše caru. **16** Tada izide narod i razgrabi oko Sirski; i bješe mjera bijelog brašna za sikal, i dvije mjere jeèema za sikal, po rijeèi Gospodnjoj. **17** I car postavi na vrata onoga vojvodu, na kojega se ruku naslanjaše, a narod ga izgazi na vratima, te umrije, po rijeèi èovjeka Božijega, koju reèe kad car k njemu doðe. **18** Jer kad èovjek Božji reèe caru: dvije mjere jeèema za sikal i mjera bijelog brašna za sikal biæe sjutra u ovo doba na vratima Samarijskim, **19** A onaj vojvoda odgovori èovjeku Božijemu govoreæi: da Gospod naèini okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš? A Jelisije reèe: ti æeš vidjeti svojim oèima, ali ga neæeš jesti. **20** I zbi mu se to, jer ga izgazi narod na vratima, te umrije.

8 I govori Jelisije ženi kojoj sina povrati u život, i reèe: ustani i idi s domom svojim, i skloni se gdje možeš; jer je Gospod dozvao glad koja æe doæi i biti na zemlji sedam godina. **2** A žena usta, i uèini kako reèe èovjek Božji, jer otide s domom svojim i osta u zemlji Filistejskoj sedam godina. **3** A kad proðe sedam godina, vrti se žena iz zemlje Filistejske, i otide da moli cara za kuæu svoju i za njivu svoju. **4** A car govoraše s Gijezijem, momkom èovjeka Božijega, i reèe: pripovjedi mi sva velika djela koja je uèinio Jelisije. **5** A kad on pripovjedaše caru kako je mrtva oživio, gle, žena, kojoj je sina oživio, stade moliti cara za kuæu svoju i za njivu svoju. A Gijezije reèe: gospodaru moj, care, ovo je ona žena i ovo je sin njezin, kojega je Jelisije oživio. **6** Tada car zapita ženu, i ona mu pripovjedi. I car joj dade jednoga dvoranina i reèe mu: povrati joj sve što je njezino i sve prihode od njiva od dana kad je ostavila zemlju dori do sada. **7** Poslije toga doðe Jelisije u Damasak, a car Sirski Ven-Adad bijaše bolestan, i javiše mu govoreæi: došao je èovjek Božji ovamo. **8** A car reèe Azailu: uzmi sa sobom dar i idi na susret èovjeku Božijemu, i preko njega pitaj Gospoda

hoæeu li ozdraviti od ove bolesti. 9 Tada otide Azailo na susret njemu ponesavši dar, svakojakih dobrijeh stvari iz Damaska natovarenijeh na èetrtdeset kamila; i došav stade pred njim i reèe: sin tvoj Ven-Adad car Sirski posla me k tebi govoreæi: hoæeu li ozdraviti od ove bolesti? 10 A Jelisije mu reèe: idi, reci mu: ozdraviæeš; ali mi je Gospod pokazao da æe umrijeti. 11 I uprvi oèi u nj gledaše dugo i zaplaka se èovjek Božji. 12 A Azailo mu reèe: što plaëe gospodar moj? A on reèe: jer znam kakvo æeš zlo uèiniti sinovima Izrailjevijem, gradove æeš njihove paliti ognjem, i mladiæe æeš njihove sjeæi maèem, i djecu æeš njihovu razbijati i trudne žene njihove rastrzati. 13 A Azailo reèe: a šta je sluga tvoj, pas, da uèini tako veliku stvar? A Jelisije mu reèe: pokazao mi je Gospod da æeš ti biti car u Siriji. 14 Tada otisav od Jelisija doðe ka gospodaru svojemu; a on mu reèe: što ti reèe Jelisije? A on odgovori: reèe mi da æeš ozdraviti. 15 Ali sjutradan uze Azailo pokrivaè i zamoèivši ga u vodu prostrije mu po licu, te umrije. A na njegovo mjesto zacari se Azailo. 16 Pete godine carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailjem, kad Josafat bješe car Judin, poèe carovati Joram sin Josafatov car Judin. 17 Imaše trideset i dvije godine kad poèe carovati, i carova osam godina u Jerusalimu. 18 I hoðaše putem careva Izrailjevih, kao što je èinio dom Ahavov; jer kæi Ahavova bješe mu žena, te on èinjaše što je zlo pred Gospodom. 19 Ali Gospod ne htje zatrati Jude radi Davida sluge svojega, kao što mu bješe rekao da æe mu dati vidjelo između sinova njegovijeh dovjeka. 20 Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postavi cara nad sobom. 21 Zato otide Joram u Sair i sva kola njegova s njim; i usta noæeu i udari na Edomce, koji ga bijahu opkolili, i na zapovjednike od kola, i pobježe narod u svoje šatore. 22 Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom, do današnjega dana. U isto vrijeme odmetnu se i Livna. 23 A ostala djela Joramova i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 24 I Joram poèinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A na njegovo se mjesto zacari sin njegov Ohozija. 25 Godine dvanaeste carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailjem poèe carovati Ohozija sin Joramov, car Judin. 26 Imaše Ohozija dvadeset i dvije godine kad se zacari, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Gotolija, kæi Amrija cara Izraeljeva. 27 On hoðaše putem doma Ahavova, i èinjaše što je zlo pred Gospodom, kao dom Ahavov, jer bješe zet domu Ahavovu. 28 Zato poðe s Joramom sinom Ahavovijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot Galadski; ali Sirci razbijše Joram. 29 I vrati se car Joram da se ljeèei u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci u Rami, kad

se bijaše s Azailom carem Sirskim; a Ohozija sin Joramov car Judin otide da vidi Jorama sina Ahavova u Jezraelu, jer bijaše bolestan.

9 A Jelisije prorok dozva jednoga između sinova proroèkih, i reèe mu: opaši se i uzmi ovu uljanicu, pa idi u Ramot Galadski. 2 I kad doðeš onamu, vidjeæeš onđe Juja sina Josafata sina Nimsijina, i ušavši izvedi ga između braæe njegove i odvedi ga u najtajniju klijet. 3 I uzmi uljanicu i izlij mu na glavu, i reci: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailjem. Zatijem otvori vrata i bježi, i ne zabavljam se. 4 I otide mladiæ, momak prorokov, u Ramot Galadski. 5 I kad uðe, gle, sjeðahu vojvode; a on reèe: vojvodo, imam nešto da ti kažem. A Juj mu reèe: kome između svijeh nas? A on reèe: tebi, vojvodo. 6 Tada usta, i uðe u kuæeu, a on mu izli na glavu ulje, i reèe mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: pomazah te za cara nad narodom Gospodnjim, Izrailjem. 7 I pobij dom Ahava gospodara svojega, jer hoæeu da pokajem krv sluga svojih proroka, i krv svijeh sluga Gospodnjih od ruke Jezaveljine. 8 I tako æe izginuti sav dom Ahavov, i istrijebiæu Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvææenoga i ostavljenoga u Izrailju. 9 I uèiniæu s domom Ahavovijem kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina. 10 I Jezavelju æe izjesti psi u polju Jezraelskom i neæe biti nikoga da je pogrebe. Potom otvori vrata i pobježe. 11 A Juj izide k slugama gospodara svojega, i zapitaše ga: je li dobro? što je došao taj bezumnik k tebi? A on im reèe: znate èovjeka i besedu njegovu. 12 A oni rekoše: nije istina; kaži nam. A on im reèe: tako i tako reèe mi govoreæi: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailjem. 13 Tada brže uzeše svaku svoju haljinu, i metnuše poda nj na najvišem basamaku, i zatrubiše u trubu i rekoše: Juj posta car. 14 Tako se pobuni Juj sin Josafata sina Nimsijina na Joram; a Joram èuvaše Ramot Galadski sa svijem Izrailjem od Azaila cara Sirskoga. 15 A bješe se vratio car Joram da se ljeèei u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim. I reèe Juj: ako vam je volja, neka niko ne izlazi iz grada da otide i javi u Jezrael. 16 I Juj sjede na kola i otide u Jezrael, jer Joram ležaše onđe; i Ohozija car Judin bješe došao da vidi Joram. 17 A stražar koji stajaše na kuli u Jezraelu, kad ugleda ljudstvo Jujevo gdje ide, reèe: neko ljudstvo vidim. Tada reèe Joram: uzmi konjika i pošli ga pred njih, i neka zapita: je li mir? 18 I otide konjik preda nj, i reèe: ovako veli car: je li mir? A Juj reèe: šta je tebi do mira? hajde za mnom. A stražar javi govoreæi: glasnik doðe do njih, ali se ne vraæea. 19 I posla drugoga konjika, koji kad doðe k njima

reèe: ovako veli car: je li mir? A Juj reèe: šta je tebi do mira? hajde za mnom. **20** Opet javi stražar govoreæi: doðe do njih, ali se ne vraæea; a hod kao da je hod Jujev, jer ide pomamno. **21** Tada reèe Joram: preži. I upregoše u kola njegova. Tako izide Joram car Izraeljev i Ohozija car Judin, svaki na svojim kolima, i otidoše na susret Juju, i sretoše ga na njivi Navuteja Jezraeljanina. **22** I kad Joram ugleda Juja, reèe mu: je li mir, Juju? A on odgovori: kakav mir? dok je tolikoga kurvanja Jezavelje matere tvoje i èaranja njezinijeh. **23** Tada Joram okrete se i pobježe govoreæi Ohoziji: izdaja, Ohozija! **24** Ali Juj zgrabi luk svoj i ustrijeli Jorama meðu pleæi da mu strijela proðe kroz srce, te pade u kolima svojim. **25** Tada reèe Juj Vadekaru vojvodi svom: uzmi ga, i baci ga na njivi Navuteja Jezraeljanina; jer opomeni se kad ja i ti zajedno jahasmo za Ahavom ocem njegovijem, kako Gospod izreèe za nj ovo zlo: **26** Zaista, krv Navutejevu i krv sinova njegovijeh vidješ sinoæe, reèe Gospod, i platiæu ti na ovoj njivi, reèe Gospod. Zato uzmi ga sad i baci na tu njivi po rijeèi Gospodnjoj. **27** A Ohozija car Judin vidjevši to pobježe k domu u vrtu; ali ga potjera Juji, i reèe: ubijte i toga na njegovijem kolima. I raniše ga na brdu Guru, koje je kod Ivleama. I uteèe u Megidon, i ondje umrije. **28** I sluge ga njegove metnuše na kola i odvezoše u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu. **29** A jedanaeste godine carovanja Jorama sina Ahavova poèe carovati Ohozija nad Judom. **30** Iza toga Juj doðe u Jezrael. A Jezavelja kad èeu, namaza lice svoje i nakiti glavu svoju, pa gledaše s prozora. **31** I kad Juj ulažaše na vrata, reèe ona: je li mir, Zimrije, krvnièe gospodara svojega? **32** A on pogleda na prozor i reèe: ko je sa mnom? ko? Tada pogledaše u nj dva tri dvoranina. **33** A on im reèe: bacite je dolje. I baciše je, i pršte krv njezina po zidu i po konjma, i pogazi je. **34** Potom ušavši jede i pi, pa reèe: vidite onu prokletnicu, i pogrebite je, jer je carska kæi. **35** I otidoše da je pogrebu, i ne naðoše od nje ništa do lubanju i stopala i šake. **36** I doðoše natrag i javiše, a on reèe: to je rijeè Gospodnja, koju je rekao preko sluge svojega Ilijie Tesviæanina govoreæi: u polju Jezraelskom izjeæae psi tijelo Jezaveljino. **37** Neka bude tijelo Jezaveljino kao gnjot na njivi u polju Jezraelskom da se ne može kazati: ovo je Jezavelja.

10 A Ahav imaše sedamdeset sinova u Samariji; i Juj napisala knjigu i posla je u Samariju ka glavarima Jezraelskim, starješinama i hraniteljima Ahavovijem, i reèe: **2** Kako ova knjiga doðe k vama, u kojih su sinovi gospodara vaæega i kola i konji i grad tvrdi i oružje, **3** Gledajte koji je najbolji i najvještiji izmeðu sinova gospodara vaæega, te ga

posadite na prijesto oca njegova, i bijte se za dom gospodara svoga. **4** Ali se oni vrlo uplašiše i rekoše: eto, dva cara ne odolješe mu, a kako æemo mu mi odoljeti? **5** I koji bijaše nad domom, i koji bijaše nad gradom, i starješine i hranitelji poslaše k Juju govoreæi: mi smo sluge tvoje, èiniæemo sve što nam kažeš; neæemo nikoga postavljati carem; èini što ti je volja. **6** I on im napisala drugu knjigu govoreæi: ako ste moji i slušate mene, uzmite glave svih sinova gospodara svojega i dođite k meni sjutra u ovo doba u Jezrael. A sinovi carevi, sedamdeset ljudi, bijahu kod najznatnijih graðana, koji ih hranaþu. **7** I kad im doðe ova knjiga, uzeše sinove careve i poklaše, sedamdeset ljudi, i metnuvši glave njihove u kotarice poslaše mu u Jezrael. **8** I doðe glasnik, koji mu javi govoreæi: donesoše glave sinova carevijeh. A on reèe: složite ih u dvije gomile na vratima, neka stoje do sjutra. **9** A ujutru izašav stade i reèe svemu narodu: vi nijeste krivi; eto, ja se podigoh na gospodara svojega i ubih ga; ali ko pobi sve ove? **10** Vidite sada da nije izostala nijedna rijeè Gospodnja koju reèe Gospod za dom Ahavov, nego je Gospod uèinio što je govorio preko sluge svojega Ilijie. **11** Potom pobi Juji sve koji bijahu ostali od doma Ahavova u Jezraelu i sve vlastelje njegove i prijatelje njegove i sveštenike njegove, da ne osta nijedan. **12** Potom se podiže i poðe da ide u Samariju; i kad bijaše kod kolibe pastirske na putu, **13** Naðe Juji braæeu Ohozije cara Judina, i reèe: ko ste? Oni rekoše: mi smo braæea Ohozijina i idemo da pozdravimo sinove careve i sinove carièine. **14** Tada reèe: pohvatajte ih žive. I pohvataše ih žive i poklaše ih na studencu kod kolibe pastirske, njih èetrdeset, i ne ostavi nijednoga od njih. **15** Potom otišav odande naðe Jonadava sina Rihavova, koji ga srete. A on ga pozdravi i reèe mu: je li srce tvoje pravo kao što je moje srce prema tvome? A Jonadav odgovori: jest. Ako jest, odgovori Juji, daj mi ruku. I dade mu ruku; a on ga uze k sebi u kola. **16** I reèe: hajde sa mnom, i vidi moju revnost za Gospoda. I odvezoše ga na njegovijem kolima. **17** I kad doðe u Samariju, pobi sve što bješe ostalo od doma Ahavova u Samariji dokle ga ne istrijebi po rijeèi koju Gospod reèe Ilijii. **18** Potom sabra Juji sav narod i reèe mu: Ahav je malo služio Valu, Juji æee mu služiti više. **19** Zato dozovite mi sve proroke Valove, sve sluge njegove i sve sveštenike njegove, nijedan da ne izostane, jer veliku žrtvu hoæeu da prinesem Valu; ko ne doðe, poginuæe. A Juji èinjaje tako iz prijevare hoteæi pobiti sluge Valove. **20** I reèe Juji: svetkujte svetkovinu Valu. I oglasiše je. **21** I posla Juji po svemu Izrailju, te doðoše sve sluge Valove, i ne izosta nijedan da ne doðe; i uðoše u kuæu Valovu, i napuni se kuæa Valova od kraja do kraja. **22** Tada reèe onomu koji bijaše nad riznicom: iznesi haljine

svijem slugama Valovijem. I iznese im haljine. **23** Zatijem uđe Juj s Jonadavom sinom Rihavovijem u kuæu Valovu, i reèe slugama Valovijem: promotrite i vidite da nije tu s vama koji sluga Gospodnji, nego same sluge Valove. **24** I tako uđoše da prinesu prinose i žrtve paljenice, a Juj namjesti napolju osamdeset ljudi, i reèe: ako uteèe koji od ovijeh ljudi koje vam dajem u ruke, duša æe vaša biti za dušu njegovu. **25** A kad se svrši žrtva paljenica, zapovjedi Juj vojnicima i vojvodama: uđite, pobijte ih, da ne izaðe nijedan. I tako ih pobiše oštrijem maèem i pobacaše ih vojnici i vojvode; potom otidoše u svaki grad gdje bješe kuæa Valova. **26** I izbacise likove iz kuæe Valove, i spališe ih. **27** I izlomiše lik Valov i raskopaše kuæu Valovu, i od nje naèiniše prohode do današnjega dana. **28** Tako Juj istrijebi Vala iz Izrailja. **29** Ali ne otstupi Juj od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja, od zlatnijeh telaca, koji bijahu u Vetiilju i u Danu. **30** A Gospod reèe Juju: što si dobro svršio što je pravo preda mnom, i što si uèinio domu Ahavovu sve što mi je bilo u srcu, zato æe sinovi tvoji sjedjeti na prijestolu Izrailjevu do èetvrtoga koljena. **31** Ali Juj ne pažaše da hodi po zakonu Gospoda Boga Izrailjeva svijem srcem svojim, ne otstupi od grijehova Jerovoamovijeh, kojima navede na grijeh Izrailja. **32** U to vrijeme poèe Gospod krnjiti Izrailija, jer ih pobi Azailo po svijem meðama Izrailjevim. **33** Od Jordana k istoku sunèanom, svu zemlju Galadsku, Gadovu i Ruvimovu i Manasijinu, od Aroira na potoku Arnonu, i Galad i Vasan. **34** A ostala djela Jujeva i sve što je èinio, i sva junaštva njegova, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevijeh? **35** I poèinu Juj kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Joahaz sin njegov. **36** A carova Juj nad Izrailjem u Samariji dvadeset i osam godina.

11 A Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj pogibe sin usta i pobi sav rod carski. **2** Ali Josaveja kæi cara Jorama sestra Ohozijina, uze Joasa sina Ohozijina, i ukrade ga izmeðu sinova carevijeh, koje ubijahu, i s dojkinjom njegovom sakri ga od Gotolije u ložnicu, te ne pogibe. **3** I bi sakriven s njom u domu Gospodnjem šest godina, a Gotolija carovaše u zemlji. **4** A sedme godine posla Jodaj i dozva stotinike i vojvode i vojnike, i uvede ih k sebi u dom Gospodnj, i uhvati vjeru s njima, i zakle ih u domu Gospodnjem, i pokaza im sina careva. **5** I zapovjedi im govoreæi: ovo uèinite: vas treæina, koji dolazite u subotu, neka èuvaju stražu u dvoru carskom. **6** A treæina neka bude na vratima Surskim, a treæina na vratima koja su iza vojnika; i èuvajte dom od sile. **7** A dva dijela vas svijeh koji odlaze u subotu neka èuvaju stražu u domu Gospodnjem oko cara. **8**

I opkolite cara svaki sa svojim oružjem u ruci, i ko bi navalio meðu vrste neka se pogubi, i budite s carem kad stane izlaziti i ulaziti. **9** I stotinici uèiniše sve kako zapovjedi Jodaj sveštenik; i uzeše svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu s onima koji odlažahu u subotu, i doðoše k svešteniku Jodaju. **10** I sveštenik dade stotinicima kopljia i štitove cara Davida, što bijahu u domu Gospodnjem. **11** I vojnici stadoše svaki sa svojim oružjem u ruci od desne strane doma do lijeve strane doma prema oltaru i prema domu oko cara. **12** Tada izvede sina careva, i metnu mu vijenac na glavu, i dade mu svjedoèanstvo, i postaviše ga carem, i pomazaše ga, i pljeskajuæi rukama govorahu: da živi car! **13** A kad Gotolija èu viku naroda, koji se stjecaše, doðe k narodu u dom Gospodnj; **14** I pogleda, i gle, car stajaše kod stupa po obièaju, i knezovi i trube oko cara, i sav narod iz zemlje radovaše se, i trube trubljahu. Tada Gotolija razdrije haljine svoje i povika: buna! buna! **15** A sveštenik Jodaj zapovjedi stotinicima koji bijahu nad vojskom, i reèe im: izvedite je iz vrsta napolje, i ko poðe za njom pogubite ga maèem; jer reèe sveštenik: da ne pogine u domu Gospodnjem. **16** I naèiniše joj mjesto; i kad doðe na put kojim se ide u dom carski konjskim vratima, onđe je ubiše. **17** Tada Jodaj uèini zavjet izmeðu Gospoda i cara i naroda da æe biti narod Gospodnj, takoðer i izmeðu cara i naroda. **18** Potom sav narod zemaljski otide u dom Valov, i raskopaše dom i oltar, i izlomiše likove njegove sasvijem; a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima. A sveštenik opet uredi službu u domu Gospodnjem. **19** I uze stotinike i vojvode i vojnike i sav narod zemaljski, i izvedoše cara iz doma Gospodnjega, i uđoše u dom carski putem na vrata vojnièka. I sjede na carski prijesto. **20** I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri pošto Gotoliju ubiše maèem kod carskoga doma. **21** Joasu bješe sedam godina kad se zacari.

12 Sedme godine Jujeve poèe carovati Joas, i carova èetrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija iz Virsaveje. **2** I èinjala Joas što je pravo pred Gospodom dokle ga god uèaše sveštenik Jodaj. **3** Ali visine ne biše oborene; narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. **4** I Joas reèe sveštenicima: sav novac posveæeni, što se donosi u dom Gospodnj, novac onijeh koji idu u broj, i novac od ucjene svaæije, i sav novac što ko donosi od svoje volje u dom Gospodnj, **5** Neka sveštenici uzimaju, svaki od svojega poznanika, i oni neka opravljaju što je trošno u domu gdje se god naðe da treba opraviti. **6** Ali do godine dvadeset treæe carovanja Joasova sveštenici još ne opraviše što bijaše trošno u domu. **7** Tada car Joas dozva

Jodaja sveštenika i ostale sveštenike, i reče im: zašto ne opravljate što je trošno u domu? Otsele ne uzimajte novaca od svojih poznanika, jer treba da vratite da se opravi što je trošno u domu. **8** I sveštenici pristaše da ne uzimaju novaca od naroda i da ne opravljaju što je trošno u domu. **9** Tada sveštenik Jodaj uze jedan kovèeg, i proreza rupu na zaklopcu, i metnu ga kod oltara s desne strane kako se ulazi u dom Gospodnj; i sveštenici koji èuvahu vrata metaše u nj sve novce koji se donošahu u dom Gospodnj. **10** A kad viðahu da ima mnogo novaca u kovèegu, tada dolažaše pisar carev s poglavatom sveštenièkim, i izbrojivši svezivahu novce koji bi se našli u domu Gospodnjem. **11** Potom davahu gotove novce onima koji upravlju poslom i starahu se za dom Gospodnj, a oni ih izdavahu drvodjeljama i poslenicima koji opravlju dom Gospodnj, **12** I zidarima i kamenarima, i da se dobavlja drvo i tesano kamenje, da se opravi što bješe trošno u domu Gospodnjem, i da se dobavi sve što trebaše da se opravi dom. **13** Ali novcima koji se donošahu u dom Gospodnj ne graðahu èaša srebrnijeh za dom Gospodnj, ni viljušaka, ni kotliæea, ni truba, niti kakih sudova zlatnijeh ni srebrnijeh; **14** Nego ih davahu onima koji bijahu nad poslom da se opravi za njih dom Gospodnj. **15** I ne tražahu raèuna od ljudi kojima predavahu novce da izdaju poslenicima, jer vjerno raðahu. **16** Novci za prijestup i novci za grijehu ne donošahu se u dom Gospodnj; pripadaju sveštenicima. **17** Tada izide Azailo car Sirski, i udari na Gat i uze ga; potom se okrete Azailo da ide na Jerusalim. **18** A Joas car Judin uze sve posveæene stvari, što Josafat i Joram i Ohozija oci njegovi carevi Judini bijahu posvetili, i sve što sam bješe posvetio, i sve zlato što se naðe u riznicama doma Gospodnjega i doma careva, i posla Azailu caru Sirskom; i tako otide od Jerusalima. **19** A ostala djela Joasova i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **20** A sluge njegove podigoše se i pobuniše se, i ubiše Joasa u domu Milonu, kuda se ide u Silu. **21** Joazahar sin Simeatov i Jozavad sin Somirov, sluge njegove, ubiše ga, te umrije; i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo mjesto zacari se Amasija sin njegov.

13 Godine dvadeset treæe carovanja Joasa sina Ohozijina nad Judom zacari se Joahaz sin Jujev nad Izrailjem u Samariji, i carova sedamnaest godina. **2** I èinjaje što je zlo pred Gospodom, jer hoðaše za grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja i ne otstupi od njih. **3** Zato se razgnjevi Gospod na Izrailja i dade ih u ruke Azailu caru Sirskom i u ruke Ven-Adadu sinu Azailovu za sve ono vrijeme. **4** Ali se Joahaz pomoli Gospodu, i Gospod ga

usliši, jer vidje nevolju Izrailjevu, kako ih muèi car Sirski. **5** I dade Gospod Izrailiju izbavitelja, te se oprostije ruke Sirske, i življahu sinovi Izrailjevi u šatorima svojim kao prije. **6** Ali ne otstupiše od grijehova doma Jerovoamova kojima na grijeh navede Izrailja, nego hodije u njima, i sam lug još stajaše u Samariji. **7** A ne osta Joahazu naroda više od pedeset konjika i deset kola i deset tisuæa pješaka; nego ih pobi car Sirski i satr ih, te biše kao prah kad se vrše. **8** A ostala djela Joahazova i sve što je èinio, i junaæta njegova, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **9** I poèinu Joahaz kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na mjesto njegovo zacari se Joas sin njegov. **10** Godine trideset sedme carovanja Joasova nad Judom zacari se Joas sin Joahazov nad Izrailem u Samariji, i carova šesnaest godina. **11** I èinjaje što je zlo pred Gospodom, ne otstupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova, koji navede Izrailja na grijeh, nego u njima hoðaše. **12** A ostala djela Joasova, i sve što je èinio, i junaæta njegova, kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **13** I poèinu Joas kod otaca svojih, a Jerovoam sjede na prijesto njegov; i pogreboše Joasa u Samariji kod careva Izrailjevih. **14** A Jelisije razbolje se od bolesti, od koje i umrije; i Joas car Izrailjev dože k njemu, i plaðuæi pred njim govoraše: oèe moj, oèe moj, kola Izrailjeva i konjici njegovi! **15** A Jelisije mu reče: uzmi luk i strijele. I on uze luk i strijele. **16** Tada reče caru Izrailjevu: nategni luk rukom svojom. I nateže luk rukom svojom. A Jelisije metnu ruke svoje caru na ruke. **17** I reče: otvori prozor s istoka. I otvori, a Jelisije reče: pusti strijelu. I on pusti strijelu, a Jelisije reče: strijela izbavljenja Gospodnjega, strijela izbavljenja od Siraca; jer æeš pobiti Sirce u Afeku, i satræš ih. **18** Još reče: uzmi strijele. I uze, a on reče caru Izrailjevu: udari u zemlju. I udari tri puta, pa stade. **19** Tada se rasrdi na nj èovjek Božji i reče: da si udario pet puta ili šest puta, tada bi pobio Sirce sasvijem; a sada æeš ih samo tri puta razbiti. **20** Potom umrije Jelisije, i pogreboše ga. A druge godine udariše èete Moavske na zemlju. **21** I dogodi se kad pogrebatu nekoga èovjeka, ugledaše èetu i bacise èovjeka u grob Jelisjev; i kad èovjek pade i dotaèe se kostiju Jelisijevih, oživje i usta na noge svoje. **22** A Azailo car Sirski muèaše Izrailja svega vijeka Joahazova. **23** Ali se Gospodu sažali za njima i smilova se na njih i pogleda na njih zavjeta radi svojega s Avramom, Isakom i Jakovom, i ne htje ih istrijebiti i ne odvrže ih od sebe do sada. **24** I umrije Azailo car Sirski, i na njegovo se mjesto zacari Ven-Adad sin njegov. **25** A Joas sin Joahazov povrati iz ruke Ven-Adada sina Azailova gradove koje bješe Azailo uzeo

ratom Joahazu ocu njegovu; tri puta ga razbi Joas, i povrati gradove Izrailjeve.

14 Druge godine carovanja Joasa sina Joahazova nad Izrailjem zacari se Amasija sin Joasov nad Judom. 2 Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jerusalima. 3 I ēinjaše što je pravo pred Gospodom, ali ne kao David otac njegov; sasvijem ēinjaše onako kako je ēinio otac njegov Joas. 4 Jer visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kađaše na visinama. 5 A kad se utvrdi carstvo u ruci njegovoj, on pobi sluge svoje koje su ubile cara oca njegova. 6 Ali sinova tijeh krvnika ne pobi, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, gdje je zapovjedio Gospod govoreći: ocevi da ne gINU za sinove niti sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine. 7 On pobi deset tisuća Edomaca u slanoj dolini, i uze Selu ratom, i prozva je Jokteil, koje osta do danas. 8 Tada posla Amasija poslanike k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i reče: dođi da se ogledamo. 9 A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poruči mu: trn na Livanu posla ka kedru na Livanu, i poruči: daj svoju kær sinu mojemu za ženu; ali naiđe zvijerje Livansko, i izgazi trn. 10 Pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje; hvali se, i sjedi kod kuće svoje; zašto bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom? 11 Ali ne posluša Amasija; i podiže se Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vetsemesu Judinu. 12 Ali Judu razbi Izrailjev, te pobjegoše svaki k svojemu šatoru. 13 A Amasiju cara Judina, sina Joasa sina Ohozijina, uhvati Joas car Izrailjev u Vetsemesu; potom dođe u Jerusalim i obori zid Jerusalimski od vrata Jefremovih do vrata na uglu, ēetiri stotine lakata. 14 I uze sve zlato i srebro i sve posuđe što se nađe u domu Gospodnjem i u riznicama doma careva, i taoce, pa se vrati u Samariju. 15 A ostala djela Joasova, što je uèinio, i junaštva njegova, i kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? 16 I poèinu Joas kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji kod careva Izrailjevih, a na njegovo se mjesto zacari Jerovoam sin njegov. 17 Amasija pak sin Joasov car Judin poživje petnaest godina po smrti Joasa sina Joahazova, cara Izrailjeva. 18 A ostala djela Amasijina nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh? 19 I digoše bunu na nj u Jerusalimu, te pobježe u Lahis, a oni poslaše za njim u Lahis i ubiše ga ondje. 20 A odande ga donesoše na konjma, i bi pogreben u Jerusalimu kod otaca svojih u gradu Davidovu. 21 Tada sav narod Judin uze Azariju, kome bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova

Amasije. 22 On sazida Elat povrativ ga Judi pošto car poèinu kod otaca svojih. 23 Godine petnaeste carovanja Amasije sina Joasova nad Judom zacari se Jerovoam sin Joasov nad Izrailjem u Samariji, i carova èetrdeset i jednu godinu. 24 I ēinjaše što je zlo pred Gospodom i ne otstupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova kojima navede na grijeh Izrailja. 25 On povrati međe Izrailjeve od Emata do mora uz polje, po rijeèi Gospoda Boga Izrailjeva, koju reče preko sluge svojega Jone sina Amatijina, proroka iz Gatefera. 26 Jer Gospod vidje da je u ljutoj nevolji Izrailjev, i da nema ništa ni od uhvaæenoga ni od ostavljenoga, i da nema nikoga da pomože Izrailju. 27 I ne bješe rekao Gospod da zatre ime Izrailjevo pod nebom; zato ih izbavi preko Jerovoama sina Joasova. 28 A ostala djela Jerovoamova, i sve što je ēinio, i junaštva njegova, kako je vojevao i kako je povratio Damask i Emat od Jude Izrailju, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? 29 Potom poèinu Jerovoam kod otaca svojih, careva Izrailjevih, a na njegovo se mjesto zacari Zaharija sin njegov.

15 Godine dvadeset sedme carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se Azarija sin Amasijin nad Judom. 2 Bješe mu šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jeholija, iz Jerusalima. 3 On ēinjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kao što je ēinio Amasija otac njegov. 4 Ali visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kađaše na visinama. 5 A Gospod udari cara, te bi gubav do smrti svoje; i življaše u odvojenom domu; a Jotam sin carev upravljaše dvorom i suðaše narodu u zemlji. 6 A ostala djela Azarijina i sve što je ēinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 7 I poèinu Azarija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jotam sin njegov. 8 Trideset osme godine carovanja Azarijina nad Judom zacari se Zaharija sin Jerovoamov nad Izrailjem u Samariji, i carova šest mjeseca. 9 I ēinjaše što je zlo pred Gospodom kao što su ēinili oci njegovi; ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. 10 I pobuni se na nj Salum sin Javisov, i ubi ga pred narodom i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto. 11 A ostala djela Zaharijina, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevih. 12 To je rijeè Gospodnja koju reče Juju govoreći: sinovi tvoji do èetvrtoga koljena sjedeæe na prijestolu Izrailjevu. I zbi se tako. 13 Salum sin Javisov zacari se trideset devete godine carovanja Ozijina nad Judom, a carova mjesec dana u Samariji. 14 Jer Menajim sin Gadijev iz Terse podiže se i dođe u Samariju i

ubi Saluma sina Javisova u Samariji, i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto. 15 A ostala djela Salumova i buna koju podiže, eto, to je zapisano u dnevniku careva Izrailjevih. 16 Tada Menajim raskopa Tapsu i pobi sve koji bijahu u njoj i u međama njezinijem od Terse, jer mu ne otvoriše, zato ih pobi i sve trudne žene njihove raspori. 17 Godine trideset devete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Menajim sin Gadijev nad Izrailjem, i carova deset godina u Samariji. 18 I ēinjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi svega vijeka svojega od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. 19 Tada Ful car Asirski udari na zemlju, a Menajim dade Fulu tisuæu talanata srebra da bi mu pomogao da utvrdi carstvo u svojoj ruci. 20 A te novce uze Menajim od Izrailja, od svih bogatijeh ljudi, da ih da caru Asirskom, od svakoga po pedeset sikala. Tako se vrati car Asirski, i ne zabavi se ondje u zemlji. 21 A ostala djela Menajimova i što je god ēinio, nije li zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? 22 I poèinu Menajim kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Fakija sin njegov. 23 Godine pedesete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Fakija sin Menajimov nad Izrailjem u Samariji, i carova dvije godine. 24 I ēinjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. 25 I pobuni se na nj Fekaj sin Remalijin, vojvoda njegov, i ubi ga u Samariji u carskom dvoru, s Argovom i Arijem i s pedeset ljudi sinova Galadovih; i ubivši ga zacari se na njegovo mjesto. 26 A ostala djela Fakijina i što je god ēinio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevih. 27 Godine pedeset druge Azarije cara Judina zacari se Fekaj sin Remalijin nad Izrailjem u Samariji, i carova dvadeset godina. 28 I ēinjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. 29 U vrijeme Fekaja cara Izrailjeva doðe Teglat-Felasar car Asirski, i uze Ijon i Avel-Vetmahu i Janoh i Kedes i Asor i Galad i Galileju, svu zemlju Neftalimovu, i preseli narod odande u Asiriju. 30 Tada se pobuni Osija sin Ilin na Fekaja sina Remalijina i ubi ga i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto dvadesete godine Jotama sina Ozijina. 31 A ostala djela Fekajeva i sve što je ēinio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevih. 32 Druge godine carovanja Fekaja sina Remalijina nad Izrailjem zacari se Jotam sin Ozijin nad Judom. 33 Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jerusa, kæi Sadokova. 34 I ēinjaše što je pravo pred Gospodom, sasvijem ēinjaše kako je ēinio Ozija otac njegov. 35 Ali visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. On naèini najviša vrata na domu

Gospodnjem. 36 A ostala djela Jotamova i sve što je ēinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 37 U to vrijeme poèe Gospod puštati na Judu Resina cara Sirskoga i Fekaja sina Remalijina. 38 I Jotam poèinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

16 Godine sedamnaeste Fekaja sina Remalijina zacari se Ahaz sin Jotamov car Judin. 2 Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poèe carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu, ali ne ēinjaše što je pravo pred Gospodom Bogom njegovijem kao David otac njegov. 3 Jer hoðaše putem careva Izrailjevih, pa i sina svojega pusti kroz organj po gadnijem djelima naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevih. 4 I prinošaše žrtve i kaðaše na visinama i po humovima i pod svakim zelenijem drvetom. 5 Tada doðe Resin car Sirski i Fekaj sin Remalijin car Izrailjev, doðoše da biju Jerusalim, i opkoliše Ahaza; ali ga ne mogoše osvojiti. 6 U to vrijeme Resin car Sirski povrati Sircima Elat, i izagna Judeje iz Elata, i doðoše Sirci u Elat i ostaše ondje do danas. 7 Ali Ahaz posla poslanike k Teglat-Felasaru caru Asirskom i poruèi mu: sluga sam tvoj, hodi i izbavi me iz ruku cara Sirskoga i iz ruku cara Izraeljeva, koji se podigše na me. 8 I uze Ahaz zlato i srebro što se naðe u domu Gospodnjem i u riznicama doma carskoga, i posla na dar caru Asirskom. 9 I posluša ga car Asirski, i doðe na Damasak i uze ga, i preseli narod odande u Kir, a Resina pogubi. 10 Tada car Ahaz otide na susret Teglat-Felasaru caru Asirskom u Damasak; i vidje car Ahaz oltar koji bijaše u Damasku, pa posla svešteniku Uriji sliku od toga oltara i od sve naprave njegove. 11 I naèini sveštenik Urija oltar sasvijem kako posla car Ahaz iz Damaska, onako naèini Urija sveštenik, dokle se vrati car Ahaz iz Damaska. 12 Pa kad se car vrati iz Damaska i vidje oltar, pristupi k njemu i prinese žrtvu na njemu. 13 I zapali žrtvu svoju paljenicu i dar svoj, i izli naljev svoj, i pokropi oltar krvljivah žrtava svojih. 14 A mjedeni oltar što bješe pred Gospodom prenese s prednje strane doma da ne stoji između njegova oltara i doma Gospodnjega, i namjesti ga pokraj svoga oltara k sjeveru. 15 I zapovjedi car Ahaz Uriji svešteniku govoreæi: na velikom oltaru pali žrtvu paljenicu jutrenju i dar veèernji i žrtvu paljenicu carevu s darom njezinijem i žrtvu paljenicu svega naroda zemaljskoga s darovima njihovijem i naljevima njihovijem; i po njemu kropi svakom krvlju od žrtava paljenica i svakom krvlju od drugih žrtava. A za oltar mjedeni promisiæu. 16 I uèini sveštenik Urija sve kako mu zapovjedi car Ahaz. 17 I oplate s podnožja skide car Ahaz i uze s njih umivaonice, i more

skide s volova mjedenijeh koji bijahu pod njim, i metnu ga na pod kameni. **18** I strehu subotnu, koju bijahu načinili u domu, i ulazak carski, koji bijaše spolja, ukloni također od doma Gospodnjega, bojeći se cara Asirskoga. **19** A ostala djela Ahazova što je ēinio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh? **20** I poēinu Ahaz kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jezekija sin njegov.

17 Dvanaeste godine carovanja Ahazova nad Judom

zacari se u Samariji nad Izrailjem Osija sin Ilin, i carova devet godina. **2** I ēinjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao carevi Izraeljevi koji biše prije njega. **3** Na njega doće Salmanasar car Asirski, i Osija mu posta sluga, te mu plaeaše danak. **4** Ali car Asirski opazi da Osija hoće da se odmetne, jer Osija posla poslanike k Soju caru Misirskom i ne posla danka godišnjega caru Asirskom; zato ga opkoli car Asirski i svezavši baci ga u tamnicu. **5** I car Asirski prođe svu zemiju i doće na Samariju, i bi je tri godine. **6** Devete godine Osijine uze car Asirski Samariju i odvede Izraeljaju u Asiriju i naseli u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i u gradovima Midskim. **7** A to bi što sinovi Izraeljevi griješiše Gospodu Bogu svojemu, koji ih je izveo iz zemlje Misirske ispod ruke Faraona cara Misirskoga, i bojaše se drugih bogova, **8** I hodiše po uredbama naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izraeljevih, i kako ēiniše carevi Izraeljevi; **9** I tajno ēiniše sinovi Izraeljevi što nije pravo pred Gospodom Bogom njihovijem, i pogradiše visine po svijetu gradovima svojim, od kule stražarske do gradova ozidanijeh. **10** I podigoše likove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenijem drvetom. **11** I kađahu onuda po svijetu visinama kao narodi koje odagna Gospod ispred njih, i ēinjahu zle stvari gnjeveći Gospoda. **12** I služahu gadnjem bogovima, za koje im bješe Gospod rekao: ne ēinite to. **13** I Gospod opominjaše Izraelja i Judu preko svijeh proroka i svijeh vidjelaca govoreći: vratite se sa zlijeh putova svojih i držite zapovijesti moje i uredbe moje po svemu zakonu koji sam zapovjedio ocima vašim i koji sam vam poslao po slugama svojim prorocima. **14** Ali ne poslušaše; nego bjehu tvrdovrati kao i oci njihovi, koji ne vjerovaše Gospodu Bogu svojemu. **15** I odbaciše uredbe njegove i zavjet njegov, koji uèini s ocima njihovijem, i svjedočanstva njegova, kojima im svjedočaše, i hodiše za ništavilom i postaše ništavi, i za narodima koji bijahu oko njih, za koje im bješe zapovjedio Gospod da ne ēine kao oni. **16** I ostaviše sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, i načiniše sebi livele likove, dva teleta, i lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj, i služiše Valu. **17** I provodiše sinove

svoje i kæeri svoje kroz oganj, i davaše se na vraćanje i gatanje, i prodaše se da ēine zlo pred Gospodom gnjeveći ga. **18** Zato se Gospod razgnjevi vrlo na Izraeliju, i odbaci ih od sebe, te ne osta nego samo pleme Judino. **19** Pa ni Juda ne držaše zapovijesti Gospoda Boga svojega, nego hođaše po uredbama koje načiniše Izraeljci. **20** Zato Gospod povrže sve sjeme Izraeljevo, i muèi ih, i predade ih u ruke onima koji ih plijene, dokle ih i odbaci od sebe. **21** Jer se ocijepiše Izraeljci od doma Davidova, i postaviše carem Jerovoama sina Navatova, a Jerovoam odbi Izraeljce od Gospoda i navede ih da griješi grijehom velikim. **22** I hodiše sinovi Izraeljevi u svijetu grijesima Jerovoamovijem koje je on ēinio, i ne otstupiše od njih; **23** Dokle Gospod ne odbaci Izraeliju od sebe kao što je govorio preko svijeh sluga svojih proroka, i tako preseljen bi Izraelj iz zemlje svoje u Asirsku do današnjega dana. **24** Potom dovede car Asirski ljudi iz Vavilonu i iz Hute i iz Ave i iz Emata i iz Sefarvima, i naseli ih u gradovima Samarijskim mjesto Izraeljaca, i naslijediše Samariju, i življahu po gradovima njezinijem. **25** A kad poèeše živjeti onđe, ne bojahu se Gospoda, a Gospod posla na njih lavove, koji ih davljahu. **26** Zato rekoše caru Asirskom govoreći: ovi narodi koje si doveo i naselio u gradovima Samarijskim ne znaju zakona Boga one zemlje; zato posla na njih lavove, koji ih eto more, jer ne znaju zakona Boga one zemlje. **27** Tada zapovjedi car Asirski i reče: odvedite onamo jednoga od sveštenika koje ste doveli odande, pa neka ide i sjedi onđe, neka ih uèi zakonu Boga one zemlje. **28** I tako jedan od sveštenika, koji bijahu odveli iz Samarije, dođe i nastani se u Vetilju, i uèaše ih kako æe se bojati Gospoda. **29** Ali načiniše sebi svaki narod svoje bogove, i pomenaše ih u kuæe visina, koje bijahu načinili Samarijani, svaki narod u svojim gradovima u kojima življahu. **30** Jer Vavilonjani načiniše Sokot-Venotu, a Huæani načiniše Nergala, a Emaæani načiniše Asima; **31** I Avljani načiniše Nivaza i Tartaka, a Sefarvimi spaljivahu sinove svoje ognjem Adramelehu i Anamelehu bogovima Sefarvimskim. **32** Ali se bojahu Gospoda, i postaviše između sebe sveštenike visinama, koji im služazu u domovima visina; **33** Bojahu se Gospoda, ali i svojim bogovima služazu po obièaju onijeh naroda iz kojih ih preseliše. **34** I do današnjega dana rade po starijem obièajima; ne boje se Gospoda a ne rade ni po svojim uredbama i obièajima, ni po zakonu i zapovijesti što je zapovjedio Gospod sinovima Jakova, kojemu nadje ime Izraelj; **35** S kojima uèini Gospod zavjet i zapovjedi im i reče: ne bojte se drugih bogova niti im se klanjajte niti im služite niti im prinosite žrtvata; **36** Nego Gospoda, koji vas je izveo iz zemlje Misirske silom velikom i mišicom podignutom, njega

se bojte i njemu se klanjajte i njemu prinosite žrtve; **37** I uredbe i pravila i zakon i zapovijesti što vam je napisao držite izvršujući ih vazda, i ne bojte se drugih bogova. **38** I ne zaboravljajte zavjeta koji je učinio s vama, i ne bojte se drugih bogova. **39** Nego Gospoda Boga svojega bojte se, i on æe vas izbaviti iz ruku svihne neprijatelja vaših. **40** Ali ne poslušaše, nego radiše po starom svom običaju. **41** Tako ovi narodi bojahu se Gospoda i idolima svojim služahu; i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovih èine do današnjega dana onako kako su èinili oci njihovi.

18 A treæe godine carovanja Osije sina Ilina nad Izrailjem zacari se Jezekija sin Ahazov nad Judom. **2** Bijše mu dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, kæi Zaharijina. **3** I èinjaje što je pravo pred Gospodom sasvijem kao što je èinio David otac njegov. **4** On obori visine, i izlomi likove i isjeèe lugove, i razbi zmiju od mjedi, koju bješe naèinio Mojsije, jer joj do tada kaðahu sinovi Izrailjevi; i prozva je Neustan. **5** Uzdaše se u Gospoda Boga Izrailjeva, i ne bi takoga između svih careva Judinijeh poslije njega ni prije njega. **6** Jer prionu za Gospoda, ne otstupi od njega, nego drža zapovijesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju. **7** I Gospod bijaše s njim; kuda god iðaše napredovaše; i odmetnu se od cara Asirskoga, te mu ne bi sluga. **8** On pobi Filisteje do Gaze i meðe njezine, od kule stražarske do grada ozidana. **9** A èetvrte godine carovanja Jezekijina, a to je sedma godina carovanja Osije sina Ilina nad Izrailjem, podiže se Salmanasar car Asirski na Samariju, i opkoli je. **10** I poslije tri godine uze je; šeste godine carovanja Jezekijina, a devete godine carovanja Osijina nad Izrailjem, bi uzeta Samarija. **11** I odvede car Asirski Izrailce u Asiriju, i naseli ih u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i po gradovima Midskim. **12** Jer ne slušaše glasa Gospoda Boga svojega i prestupaše zavjet njegov, sve što im je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnjeg, ne slušaše niti tvoriše. **13** A èetrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih. **14** Tada Jezekija car Judin posla u Lahis k caru Asirskom i poruèi mu: zgrijeo sam; vrati se od mene, što god nametneš na me nosiæu. A car Asirski nametnu na Jezekiju cara Judina trista talanata srebra i trideset talanata zlata. **15** I dade car Jezekija sve srebro što se naðe u domu Gospodnjem i u riznicama carskoga dvora. **16** U to vrijeme car Jezekija raskopa vrata na crkvi Gospodnjoj i pragove koje sam bješe okovao, i dade caru Asirskom. **17** Ali car Asirski posla Tartana i Ravsara iz Lahisa k caru Jezekiji u Jerusalim s velikom

vojskom; i oni se podigoše i doðoše u Jerusalim; i podigavši se i došavši stadoše kod jaza gornjega jezera, koji je pokraj puta u polju bjeljarevu. **18** I stadoše vikati cara. Tada doðe k njima Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar. **19** I reèe im Ravsak: kažite caru Jezekiji: ovako kaže veliki car, car Asirski: kakva je to uzdanica, u koju se uzdaš? **20** Ti veliš, ali su prazne rijeèi, da imaš svijetu i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene? **21** Gle, uzdaš se u Misir, u štap od trske slomljene, na koji ako se ko nasloni, uæi æe mu u ruku i probosæe je; taki je Faraon car Misirski svima koji se uzdaju u nj. **22** Ako li mi reèete: uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj èije je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se u Jerusalimu. **23** Hajde, zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom; i daæeu ti dvije tisuæe konja, ako možeš dobaviti koji æe jahati na njima. **24** Kako æeš dakle odbiti i jednoga vojvodu između najmanjih sluga gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike. **25** Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatremlj? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je. **26** Tada Elijakim sin Helkijin i Somna i Joah rekoše Ravsaku: govori slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu. **27** A Ravsak im reèe: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove rijeèi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju neèist i da piju svoju mokraæu s vama? **28** Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski, i reèe govoreæi: èujte rijeè velikoga cara, cara Asirskoga. **29** Ovako kaže car: nemojte da vas vara Jezekija; jer vas ne može izbaviti iz moje ruke. **30** Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreæi: Gospod æe nas izbaviti, i ovaj se grad neæee dati u ruke caru Asirskom. **31** Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaže car Asirski: uèinite mir sa mnom, i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga èokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca. **32** Dokle ne dođem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima, u zemlju obilnu maslinom i uljem i medom, pa æete živjeti i neæete izginuti. Ne slušajte Jezekije, jer vas vara govoreæi: Gospod æe nas izbaviti. **33** Je li koji između bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga? **34** Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarvimski, Enski i Avski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruk? **35** Koji su između svih bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod æe izbaviti Jerusalim iz moje ruke? **36** Ali narod muæaše, i ne odgovoriše mu ni rijeèi, jer

car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu. 37 Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, dođoše k Jezekiji razdrvši haljine, i kazaše mu riječi Ravsakove.

19 A kad to èu car Jezekija, razdrije haljine svoje i vezao sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji. 2 I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obuèene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu. 3 I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga; jer prispeše djeca do poroðaja, a nema snage da se rode. 4 Da ako je èuo Gospod Bog tvoj sve što reèe Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijeda rijećeima, koje je èuo Gospod Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi. 5 I dođoše k Isaiji sluge cara Jezekije. 6 I reèe im Isaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plasi se od rijeći koje si èuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga. 7 Evo, ja æu pustiti na nj duh, te æe èuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i uèiniæu da pogine od maëa u svojoj zemlji. 8 I tako vrativši se Ravsak naðe cara Asirskoga gdje bije Livnu, jer bješe èuo da je otiašao od Lahisa. 9 A on èu za Tiraku cara Huskoga gdje kazaše: evo ide da se bije s tobom. Zato opet posla poslanike k Jezekiji govoreæi: 10 Ovako recite Jezekiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreæi: neæe se dati Jerusalim u ruke caru Asirskom. 11 Eto èuo si šta su uèinili carevi Asirski svijem zemljama potrvši ih sasvijem; a ti li æe se izbaviti? 12 Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove, koji bijahu u Telasaru? 13 Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarvima, od Ene i Ave? 14 A kad Jezekija primi knjigu iz ruku poslanika i proéita je, otide u dom Gospodnji, i razvij je Jezekija pred Gospodom. 15 I pomoli se Jezekija Gospodu govoreæi: Gospode Bože Izrailjev, koji sjedi na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju, 16 Prigni, Gospode, uho svoje i èuj; otvori, Gospode, oèi svoje i vidi; èuj rijeèi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga. 17 Istina je, Gospode, opustošili su carevi Asirski one narode i zemlje njihove; 18 I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku èovjeèijih, drvo i kamen; zato ih potrše. 19 I zato, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovih, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti Gospode sam Bog. 20 Tada posla Isaija sin Amosov k Jezekiji, i poruèi mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara Asirskoga. 21 Ovo je rijeè koju izreèe Gospod za nj:

ruga ti se i potsmijeva ti se djevojka, kæi Sionska, za tobom maše glavom kæi Jerusalimska. 22 Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oèi svoje? Na sveca Izraeljeva. 23 Preko poslanika svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeæi æeu visoke kedre njegove i lijepo jele njegove, i uæi æeu u krajnji stan njegov, u šumu njegova Karmila. 24 Ja sam kopao i pio vodu tuðu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima. 25 Nijes li èuo da ja to odavna èinim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile. 26 Zato koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri. 27 Znam sjeðenje tvoje, i polaženje tvoje i dolaženje tvoje znam, i kako bjesniš na me. 28 Jer bjesniš na me, i tvoja obijest doðe do mojih ušiju; zato æeu metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa æeu te odvesti natrag putem kojim si došao. 29 A tebi ovo neka bude znak: ješæete ove godine što samo od sebe rodi, i druge godine što opet samo od sebe rodi; a treæe godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod s njih. 30 Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet æe pustiti žile ozdo i roditи ozgo. 31 Jer æe iz Jerusalima izaæi ostatak, i iz gore Siona, koji se saèuvaju. Revnost Gospoda nad vojskama uèiniæe to. 32 Zato ovako veli Gospod za cara Asirskoga: neæe uæi u ovaj grad niti æe baciti amo strijele, neæe se primaæi ka njemu sa štitom, niti æe iskopati opkopa oko njega. 33 Vratiaæe se putem kojim je došao, a u grad ovaj neæe uæi, veli Gospod. 34 Jer æu braniti taj grad, i saèuvaæu ga sebe radi i radi Davida sluge svojega. 35 I istu noæ anđeo Gospodnji izide i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuæa; i kad ustaše ujutru, a to sve sami mrtvaci. 36 Te se podiže Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji. 37 I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga maëem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esarodon sin njegov.

20 U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt; i doðe k njemu prorok Isaija sin Amosov i reèe mu: ovako veli Gospod: naredi za kuæu svoju, jer æeš umrijeti i neæeostati živ. 2 A on se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu govoreæi: 3 Oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezekija veoma. 4 I Isaija još ne bješe otiašao do polovine dvora, a doðe mu rijeè Gospodnja govoreæi: 5 Vrati se i reci Jezekiji, voðu naroda mojega: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: èuo sam molitvu tvoju,

vidio sam suze tvoje; evo iscijeli&eu te, do tri dana i&eaej a&eeš u dom Gospodnj. 6 I doda&eu ti vijeku petnaest godina, i izbav&eu tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i brani&eu ovaj grad sebe radi i radi Davida sluge svojega. 7 Potom re&ea Isaja: donesite grudu suhih smokava. I donesavši privi&ea mu na otok, i iscijeli se. 8 A Jezekija re&ea Isaiji: šta a&eae biti znak da a&eae me Gospod iscijeliti i da a&eu do tri dana oti&ea u dom Gospodnj? 9 A Isaja re&ea: ovo neka ti bude znak od Gospoda da a&eae u&eniti Gospod što je rekao: ho&aeš li da otide sjen deset koljenaca naprijed ili da se vrati deset koljenaca natrag? 10 A Jezekija re&ea: lako je da sjen otide naprijed deset koljenaca; nemoj, nego neka se vrati sjen deset koljenaca natrag. 11 I Isaja prorok zavapi ka Gospodu, i vrati Gospod sjen po koljencima po kojima bijaše otiašao na sun&eaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. 12 U to vrijeme Verodah-Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski posla knjigu s darom Jezekiji; jer bješe &eu da je bolestan Jezekija. 13 I Jezekija saslu&av poslanike pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i ku&eu gdje mu bješe oružje, i što se god nalažaše u riznicama njegovojem, ne osta ni&a da im ne pokaza Jezekija u ku&eu svojoj i u svemu gospodstvu svojem. 14 Tada do&ea prorok Isaja k caru Jezekiji i re&ea mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezekija re&ea: iz daljne zemlje došli su, iz Vavilona. 15 A on re&ea: šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija re&ea: vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ni&a u riznicama mojim da im nijesam pokazao. 16 Tada re&ea Isaja Jezekiji: &eu rije&e Gospodnj. 17 Evo do&ea a&eae vrijeme kad a&eae se odnijeti u Vavilon sve što ima u ku&eu tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, ne&ae ostati ni&a, veli Gospod. 18 I sinove tvoje, koji a&eae iza&ea od tebe, koje a&eeš roditi, uze&ea da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga. 19 A Jezekija re&ea Isaiji: dobra je rije&e Gospodnj, koju si rekao. Još re&ea: je li? za mojega vijeka bi&ea mir i vjera? 20 A ostala djela Jezekijina i sva juna&stva njegova, i kako je na&enio jezero, i vodu doveo u grad, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 21 I po&eniu Jezekija kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

21 Dvanaest godina bješe Manasiji kad po&ea carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Efsiva. 2 I e&injaješ što je zlo pred Gospodom po gadnjem djelima naroda, koje Gospod odagna ispred sinova Izrailjevih; 3 Jer opet na&eni visine, koje bješe potro Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valu, i na&eni lug kao što bješe na&enio Ahav car Izrailjev, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj. 4 I na&eni oltare u domu Gospodnjem,

za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalimu a&eu namjestiti ime svoje; 5 Na&eni oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega. 6 I sina svojega provede kroz organj, i vra&eaše i gataše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vra&eaare; i e&injaje vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom, gnjeve&ea ga. 7 I postavi rezan lik šumski koji na&eni u domu, za koji bješe rekao Gospod Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalimu, koji izabrah između svih plemena Izrailjevih, namjesti&eu ime svoje dovjeka; 8 I ne&eu više dati da se makne noga sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju dадох ocima njihovijem, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio, i sav zakon koji im je zapovjedio moj sluga Mojsije. 9 Ali ne poslušaše, jer ih zavede Manasija, te e&iniše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevih. 10 A Gospod govoraše preko sluga svojih proroka govore&ea: 11 Što u&eni Manasija car Judin ta gadna djela e&ine&ea gore od svega što su e&inili Amoreji koji prije njega bi&e, i navede na grijeh i Judu gadnjem bogovima svojim; 12 Zato ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo, ja a&eu pustiti zlo na Jerusalim i na Judu, da a&eae svakome ko e&uje zujati oba uha. 13 Jer a&eu zategnuti nad Jerusalimom uže Samarijsko i mjerila doma Ahavova, i zbrisao&eu Jerusalim, kao što se briše zdjela, izbriše se pa se izvrne. 14 I ostavio&eu ostatak na&ljedstva svojega, i da&eu ih u ruke neprijateljima njihovijem da budu pljen i grabež svijem neprijateljima svojim. 15 Jer e&iniše što je zlo preda mnom, i gnjeviše me od dana kad izidoše oci njihovi iz Misira do danas. 16 Još i pravu krv veoma mnogu proli Manasija tako da napuni Jerusalim od kraja do kraja, osim grijeha svojega kojim navede Judu na grijeh da e&ini što je zlo pred Gospodom. 17 A ostala djela Manasijina i sve što je e&inio, i grijeh, kojim je griješio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 18 I po&eniu Manasija kod otaca svojih, i bi pogreben u vrtu kod doma svojega, u vrtu Ozinu; a na njegovo mjesto zacari se Amon sin njegov. 19 Dvadeset i dvije godine ima&ea Amon kad po&ea carovati, i carova dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Mesulemeta, k&ea Arusova, iz Joteve. 20 On e&injaje što je zlo pred Gospodom, kao što je e&inio Manasija otac njegov. 21 I ho&aše svijem putem kojim je hodio otac njegov, i služaše gadnjem bogovima, kojima je služio otac njegov, i klanjaše im se. 22 I ostavi Gospoda Boga otaca svojih, i ne hodi putem Gospodnjim. 23 A sluge Amonove pobuni&ea se na nj, i ubi&ea cara u dvoru njegovu. 24 A narod zemaljski pobi sve koji se bijahu pobunili na cara Amona; i zacari narod zemaljski na njegovo mjesto Josiju sina njegova. 25 A ostala djela Amonova, što je e&inio, nijesu li zapisana u dnevniku

careva Judinijeh? **26** I pogreboše ga u njegovu grobu u vrtu Ozinu; i Josija sin njegov bi car na njegovo mjesto.

22 Osam godina bijaše Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jedida, kae Adajeva, iz Voskata. **2** On èinjaše što je pravo pred Gospodom, i hoðaše svijem putem Davida oca svojega i ne otstupaše ni nadesno ni nalijevo. **3** A osamnaeste godine carovanja Josijina posla car Safana sina Azalije sina Mesulamova, pisara, u dom Gospodnj, govoreæi: **4** Idi ka Helkiji poglavaru sveštenièkom, neka izbroji novce donesene u dom Gospodnj, što su nakupili od naroda vratari. **5** I neka ih da poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnj, pa neka daju poslenicima koji rade oko doma Gospodnjega da se opravi što je trošno u domu, **6** Drvodjeljama i kamenarima i zidarima, i da se kupuje drvo i kamen tesani da se opravi dom. **7** Ali da im se ne traže raèuni od novaca koji im se dadu, jer æe vjerno raditi. **8** Tada reèe Helkija poglavaru sveštenièki Safanu pisaru: naðoh zakonik u domu Gospodnjem. I Helkija dade knjigu Safanu, i on je proèita. **9** A Safan pisar otide k caru, i javi caru govoreæi: pokupiše sluge twoje novce što se naðoše u domu, predaše ih poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnj. **10** I kaza Safan pisar caru govoreæi: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I proèita je Safan caru. **11** A kad car èu rijeèi u zakoniku, razdrije haljine svoje. **12** I zapovjedi car Helkiji svešteniku i Ahikamu sinu Safanovu i Ahvoru sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreæi: **13** Idite, upitajte Gospoda za me i za narod i za svega Judu radi rijeèi ove knjige što se naðe; jer je velik gnjev Gospodnj koji se raspalio na nas zato što oci naši ne slušaše rijeèi ove knjige da èine sve onako kako nam je napisano. **14** I tako otide Helkija sveštenik i Ahikam i Ahvor i Safan i Asaja k proroèici Oldi ženi Saluma sina Tekuja sina Arasa riznièara; a ona stajaše u Jerusalimu u drugom kraju; i govorise s njom. **15** A ona im reèe: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite èovjeku koji vas je poslao k meni: **16** Ovako veli Gospod: evo pustiæu zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve što govorи knjiga koju je proèitao car Judin, **17** Zato što me ostavise, i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih; zato se gnjev moj raspalio na to mjesto, i neæee se ugjasiti. **18** A caru Judinu, koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu kažite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za rijeèi koje si èuo: **19** Što je umeknulo srce twoje, i ponizio si se pred Gospodom kad si èuo šta sam govorio za to mjesto i za stanovnike njegove da æe biti pustoš i prokletinja, i što si razdro haljine svoje i plakao preda mnom,

zato i ja usliših tebe, veli Gospod. **20** Zato, evo, ja æeu te pribrati k ocima tvojim i na miru æeš biti pribran u grob svoj, i neæeš oèima svojim vidjeti zla koje æeu pustiti na to mjesto. I kazaše to caru.

23 Tada posla car, te se skupiše k njemu sve starješine Judine i Jerusalimske. **2** I otide car u dom Gospodnj i s njim svi ljudi iz zemlje Judine i svi Jerusalimljani i sveštenici i proroci i sav narod, malo i veliko, i proèita im sve rijeèi knjige zavjetne, koja se naðe u domu Gospodnjem. **3** I car stoeæi kod stupa uèini zavjet pred Gospodom da æe oni iæi za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedoèanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom, vršeæi rijeèi toga zavjeta napisane u toj knjizi. I sav narod prista na zavjet. **4** Tada zapovjedi car Helkiji poglavaru sveštenièkom i sveštenicima drugoga reda i onima koji èuvahu vrata, da iznesu iz crkve Gospodnje sve stvari koje bijahu naèinjene Valu i gaju i svoj vojsci nebeskoj; i spali ih iza Jerusalima u polju Kedronskom, i odnese pepeo od njih u Vitilj. **5** I svrže sveštenike idolske koje bijahu postavili carevi Judini da kade po visinama u gradovima Judinijem i oko Jerusalima; tako i one koji kaðahu Valu, suncu i mjesecu i zvjezdama i svoj vojsci nebeskoj. **6** I iznese gaj iz doma Gospodnjega iza Jerusalima na potok Kedron, i spali ga na potoku Kedronu i satr u prah, i prosu prah na grobove sinova narodnijeh. **7** I pokvari kuæe kurvarske koje bijahu u domu Gospodnjem, u kojima žene tkahu zastiraèe za gaj. **8** I dovedavši sve sveštenike iz gradova Judinijeh oskrvni visine gdje kaðahu sveštenici od Geve do Virsaveje, i pokvari visine na vratima, i koja bijaše na ulasku na vratima Isusa zapovednika gradskoga nalijevo od vrata gradskih. **9** Ali sveštenici onijeh visina ne pristupahu k oltaru Gospodnjemu u Jerusalimu, nego jeðahu prijesne hlebove među braæom svojom. **10** Oskrvni i Tofet, koji bijaše u dolini sinova Enomovijeh, da ne bi нико više vodio sina svojega ni kæeri svoje kroz organj Molohu. **11** I ukloni konje koje bijahu postavili carevi Judini suncu od ulaska u dom Gospodnj do kuæe Natan-Meleha dvoranina, koja bijaše u Farurimu; a kola sunèana sažeze ognjem. **12** I oltare na krovu sobe Ahazove, koje bijahu naèinili carevi Judini, i oltare koje bijaše naèinio Manasija u oba trijema doma Gospodnjega, pokvari car, i uvezvi ih odande baci prah od njih u potok Kedron. **13** I visine prema Jerusalimu s desne strane na gori Maslinskoj, koje bijaše naèinio Solomun car Izrailjev Astaroti gadu Sidonskom i Hemosu gadu Moavskom i Melhomu gadu sinova Amonovijeh, oskrvni car. **14** I izlomi likove i isijeèe gajeve, i mjesta njihova napuni kostiju ljudskih. **15** I oltar,

koji bješe u Vetištu, visinu, koju bješe načinio Jerovoam sin Navatov, koji navede na grijeh Izrailja, i oltar i visinu pokvari, i spalivši visinu satr je u prah, i spali gaj. **16** I obazrevši se Josija vidje grobove koji bijahu onđe na gori, i posla te izvadiše kosti iz grobova, i sažeže ih na oltaru i oskrvni ga, po riječi Gospodnjoj, koju reče ēovjek Božji, koji naprijed kaza te stvari. **17** I reče: kakav je ono spomenik što vidim? Rekoše mu građani: ono je grob ēovjeka Božijega koji dođe iz Jude i naprijed kaza to što si učinio na oltaru u Vetištu. **18** A on reče: ostavite ga, niko da mu ne kreće kosti. Tako se sačuvaše kosti njegove s kostima onoga proroka koji dođe iz Samarije. **19** I sve domove visina po gradovima Samarijskim koje načinile carevi Izrailjevi gnjeveći Gospoda, pokvari Josiju; i učini s njima sve onako kako učini u Vetištu. **20** I pokla sve sveštenike visina, koji bijahu onuda, na oltarima, i sažeže kosti ljudske na njima; potom se vrati u Jerusalim. **21** Tada zapovjedi car svemu narodu govoreći: praznujte pashu Gospodu Bogu svojemu, kao što piše u knjizi zavjetnoj. **22** Jer ne bi praznovana ovako pasha od vremena sudija koje sudiše Izrailju i za sve vrijeme careva Izrailjevih i careva Judinjih. **23** Kao što bi osamnaest godine cara Josije praznovana pasha Gospodu u Jerusalimu. **24** I one što se dogovaraju s duhovima i vraćare, i likove i gadne bogove i sve gadove koji se viđaju u zemlji Judinoj i u Jerusalimu istrijebi Josija da izvrši riječi zakona napisane u knjizi koju nađe Helkija sveštenik u domu Gospodnjem. **25** Ni prije njega ne bješe takvoga cara, koji bi se obratio ka Gospodu svijem srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom, sasvijem po zakonu Mojsijevu, niti poslije njegaasta taki kao on. **26** Ali se Gospod ne povrati od žestine velikoga gnjeva svojega, kojom se bješe rasplio gnjev njegov na Judu za sve draženje kojim ga bješe dražio Manasija. **27** I reče Gospod: i Judu æu odbaciti od sebe kao što sam odbacio Izrailja, i grad æu ovaj odbaciti, koji sam izabrao, Jerusalim, i dom, za koji rekoh: tu æe biti ime moje. **28** A ostala djela Josijina i sve što je učinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinjih? **29** U njegovo vrijeme izide Faraon Nehaon car Misirski na cara Asirskoga k rjeci Efratu, i car Josija izide pred nj, a on kako ga vidje ubi ga u Megidonu. **30** I mrtva metnuše ga sluge njegove na kola, i odvezoše ga iz Megidona u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu; i narod zemaljski uze Joahazu sina Josijina, i pomazaše ga i zacariše ga na mjesto oca njegova. **31** Dvadeset i tri godine bješe Joahazu kad poče carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kaei Jeremijina, iz Livne. **32** On učinjaše što je zlo pred Gospodom sasvijem kako su učinili oci njegovi. **33** I

sveza ga Faraon Nehaon u Rivli u zemlji Ematskoj da više ne caruje u Jerusalimu, i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata. **34** A carem postavi Faraon Nehaon Elijakima sina Josijina na mjesto Josije oca njegova, i predje mu ime Joakim; a Joahaza uze i otide u Misir, a on umrije onđe. **35** A ono srebro i zlato dade Joakim Faraonu razrezavši na zemlju da bi dao novce po zapovijesti Faraonovo, od svakoga uzimajući kako bješe cijenjen, srebro i zlato po narodu u zemlji, da da Faraonu Nehaonu. **36** Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Zevuda, kaei Fedajeva, iz Rume. **37** A on učinjaše što je zlo pred Gospodom sasvijem kako su učinili oci njegovi.

24 Za njegova vremena dođe Navuhodonosor car Vavilonski; i Joakim mu bi sluga tri godine; potom odustala i odmetnu se od njega. **2** I Gospod posla na nj eete Haldejske i eete Sirske i eete Moavske i eete sinova Amonovih; posla ih na Judu da ga potru, po riječi Gospodnjoj koju govori preko sluga svojih proraka. **3** Po zapovijesti Gospodnjoj zbi se to Judi da bi ga odbacio od sebe za grijehe Manasijine po svemu što bješe učinio; **4** I za krv pravu koju bješe prolio napunivši Jerusalim krvi prave; zato Gospod ne htje oprostiti. **5** A ostala djela Joakimova i sve što je učinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinjih? **6** I počinju Joakim kod otaca svojih; a na njegovo se mjesto zacari Joahin. **7** A car Misirski ne izide više iz zemlje svoje, jer car Vavilonski uze od rijeke Misirske do rijeke Efrata sve što bješe cara Misirskoga. **8** Osamnaest godina bijaše Joahinu kad se zacari, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Neusta, kaei Elhatanova, iz Jerusalima. **9** I on učinjaše zlo pred Gospodom sasvijem kako je učinio otac njegov. **10** U to vrijeme dođe služe Navuhodonosora cara Vavilonskoga na Jerusalim, i grad bi opkoljen. **11** Dođe i Navuhodonosor car Vavilonski na grad kad ga služe njegove opkoliše. **12** Tada Joahin car Judin izide k caru Vavilonskom s materom svojom i sa slugama svojim i s knezovima svojim i s dvoranima svojim; a car ga Vavilonski zarobi osme godine svojega carovanja. **13** I odnese sve blago doma Gospodnjega i blago doma carskoga, i polupa sve sudove zlatne, koje bješe načinio Solomun car Izrailjev za crkvu Gospodnju, kao što bješe rekao Gospod. **14** I preseli sav Jerusalim, sve knezove i sve junake, deset tisuća robova, i sve drvodjelje i sve kovače, ne osta ništa osim siromašnoga naroda po zemlji. **15** Odvede i Joahina u Vavilon i mater carevu i žene careve i dvorane njegove, i glavare zemaljske odvede u ropstvo iz

Jerusalima u Vavilon. **16** I sve junake, na broj sedam tisuæa, i drvodjelje i kovaèe, tisuæu, sve što bijahu za vojsku odvede car Vavilonski u Vavilon u ropstvo. **17** I postavi carem car Vavilonski na mjesto Joahinovo Mataniju strica njegova, i predje mu ime Sedekija. **18** Dvadeset i jedna godina bješe Sedekiji kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kæi Jeremijina, iz Livne. **19** On èinjava što je zlo pred Gospodom sasvijem kako je èinio Joakim. **20** Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se to Jerusalimu i Judi, da ih odbaci od sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga.

25 I tako devete godine njegova carovanja, desetoga mjeseca desetoga dana doðe Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim, i stadoše u oko pod njim, i naèiniše opkope oko njega. **2** I grad bi opkoljen do jedanaeste godine carovanja Sedekijina. **3** I devetoga dana mjeseca èetvrtoga posta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba. **4** Tada grad bi provaljen, a vojnici svi pobjegoše noæeu na vrata između dva zida uz vrt carev; a Haldeji bijahu svuda oko grada; i car otide putem k pustinji. **5** Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše ga u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega. **6** I uhvatiliše cara, i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivlu, i ondje mu sudiše. **7** I sinove Sedekijine poklaše na njegove oèi, pa onda Sedekiji iskopaše oèi, i svezaše ga u dva lanca mijedena, i odvedoše ga u Vavilon. **8** A sedmoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga doðe u Jerusalim Nevuzardan zapovjednik stražarski, sluga cara Vavilonskoga. **9** I popali dom Gospodnji i dom carski i sve domove u Jerusalimu; sve velike kuæe popali ognjem. **10** I zidove Jerusalimske unaokolo razvali sva vojska Haldejska, koja bijaše sa zapovjednikom stražarskim. **11** A ostatak naroda što osta u gradu, i prebjegje što prebjegoše k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski. **12** Samo od siromaha u zemlji ostavi zapovjednik stražarski koji æe biti vinogradari i ratari. **13** I stupove mijedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja, i more mijedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci, i mjud od njih odnesoše u Vavilon. **14** I lonce i lopate i viljuške i kadionice i sve sudove mijedene kojima služahu, uzeše, **15** I klješta i kotliæe, što god bješe zlatno i što god bješe srebrno, uze zapovjednik stražarski, **16** Dva stupa, jedno more i podnožja, što naèini Solomun za dom Gospodnj; ne bješe mjere mijedi od svijeh tijeh sudova; **17** Osamnaest lakata bijaše visok jedan stup, i ozgo na njemu

bijaše oglavlje mijedeno, i oglavlje bijaše visoko tri laka, i pletenice i šipci oko oglavlja, sve od mjeti; taki bijaše i drugi stup s pletenicom. **18** Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara. **19** A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i pet ljudi koji stajahu pred carem, koji se naðoše u gradu, i prvoga pisara vojnièkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se naðoše u gradu. **20** Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski, i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu. **21** A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje. **22** A nad narodom koji osta u zemlji Judinoj, koji ostavi Navuhodonosor car Vavilonski, nad njim postavi Godoliju sina Ahikama sina Safanova. **23** A kad èuše sve vojvode i ljudi njihovi da je car Vavilonski postavio Godoliju, doðoše ka Godoliji u Mispu, na ime: Ismailo sin Netanjin, i Joanan sin Karijajev, i Seraja sin Tanumetov iz Netofata, i Jazanija sin Mahatov, oni i ljudi njihovi. **24** I Godolija se zakle njima i ljudima njihovijem i reèe: ne bojte se službe Haldejima; sjedite u zemlji i služite caru Vavilonskom, i biæe vam dobro. **25** Ali sedmoga mjeseca doðe Ismailo sin Netanije sina Elisamova, roda carskoga, i deset ljudi s njim, i ubiše Godoliju, te pogibe; tako i Judeje i Haldeje koji bijahu s njim u Mispi. **26** Tada se podiže sav narod, malo i veliko, i vojvode, te otidoše u Misir, jer se pobojaše Haldea. **27** A trideset sedme godine otkako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset sedmoga dana Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina. **28** I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu. **29** I promijeni mu haljine tamnièke, i on jeðaše svagda s njim svega vijeka svojega. **30** I hrana mu se jednakovo davaše od cara svaki dan svega vijeka njegova do smrти njegove.

1 Dnevnika

1 Adam, Sit, Enos, **2** Kajinan, Maleleilo, Jared, **3** Enoh, Matusal, Lameh, **4** Noje, Sim, Ham i Jafet. **5** Sinovi Jafetovi: Gomer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mosoh i Tiras. **6** A sinovi Gomerovi: Ashenas i Rafat i Togarma. **7** A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim. **8** Sinovi Hamovi: Hus i Misraim, Fut i Hanan. **9** A sinovi Husovi: Sava i Avila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dedan. **10** I Hus rodi Nevroda. On prvi bi silan na zemlji. **11** A Misraim rodi Ludeje i Anameje i Leaveje i Naftuheje, **12** I Patrusije i Hasluheje, od kojih izidoše Filisteji i Kaftoreji. **13** A Hanan rodi Sidona prvenca svojega, i Heta, **14** I Jevuseje i Amoreje i Gergeseje, **15** I Jeveje i Arukeje i Aseneje, **16** I Arvadeje i Samareje i Amateje. **17** Sinovi Simovi: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram i Uz i Ul i Geter i Meseh. **18** A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera. **19** A Everu se rodiše dva sina; jednome beše ime Faleg, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja; a ime bratu njegovu Jektan. **20** A Jektan rodi Almodada i Salefa i Asarmota i Jaraha, **21** I Adorama i Uzala i Diklu, **22** I Evala i Avimaila i Savu, **23** I Ofira i Evilu i Jovava: ti svi bjehu sinovi Jektanovi. **24** Sim, Arfaksad, Sala, **25** Ever, Faleg, Ragav, **26** Seruh, Nahor, Tara, **27** Avram, to je Avraam. **28** Sinovi Avramovi: Isak i Ismailo. **29** Ovo je pleme nijihovo: prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Avdeilo i Mivsam. **30** Misma i Duma, Masa, Adad i Tema, **31** Jetur, Nafis i Kedma; to su sinovi Ismailovi. **32** A sinovi Heture inoće Avramove: ona rodi Zemrana i Joksana i Madana i Madijana i Jesvoka i Suja. A sinovi Joksanovi: Sava i Dedan. **33** A sinovi Madijanovi: Gefa i Efer i Enoh i Avida i Eldaga. Ti svi bjehu sinovi Heturini. **34** Tako Avram rodi Isaka; a sinovi Isakovi bjehu Isav i Izrailj. **35** Sinovi Isavovi: Elifas, Raguilo i Jeus i Jeglom i Korej. **36** Sinovi Elifasovi: Teman i Omar, Sofar i Gotom, Kenez i Tamna i Amalik. **37** Sinovi Raguilovi: Nahat, Zara i Soma i Moza. **38** A sinovi Sirovi: Lotan i Soval i Sevegon i Ana i Dison i Eser i Disan. **39** A sinovi Lotanovi: Horje i Emam; a sestra Lotanova Tamna. **40** Sinovi Sovalovi: Elan i Manahat i Eval, Sefija i Onam. A sinovi Sevegonovi: Aja i Ana. **41** Sinovi Anini: Dison, i sinovi Disonovi Amram i Asvan i Itran i Haran. **42** Sinovi Eserovi: Valan i Zavan i Jakan. Sinovi Disanovi: Uz i Aran. **43** A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevjem: Valak sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava. **44** A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore. **45** A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske. **46** A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad

sin Varadov, koji isijeće Madijance u polju Moavskom; a gradu mu bješe ime Getem. **47** A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa. **48** A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci. **49** A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov. **50** A kad umrije Valenon, zacari se na njegovo mjesto Adad; a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meteveila kæi Matraide kæeri Mezovove. **51** A kad umrije Adad, nastaje knezovi u Edomskoj: knez Tamna, knez Alva, knez Jetet, **52** Knez Olivema, knez Ila, knez Finon, **53** Knez Kenez, knez Teman, knez Mivsar, **54** Knez Magedilo, knez Iram. To bjehu knezovi Edomski.

2 Ovo su sinovi Izrailjevi: Ruvim, Simeun, Levije i Juda, Isahar i Zavulon, **2** Dan, Josif i Venijamin, Neftalim, Gad i Asir. **3** Sinovi Judini: Ir i Avnan i Sila; ta mu tri rodi kæi Suvina Hananejka; ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, te ga ubi. **4** A Tamara snaha njegova rodi mu Faresa i Zaru. Svega pet bješe sinova Judinijeh. **5** Sinovi Faresovi: Esron i Amul. **6** A sinovi Zarini: Zimrije i Etan i Eman i Halkol i Dara; svega pet. **7** I sinovi Harmijini: Ahan, koji smuti Izrailja ogriješiv se o stvari proklete. **8** A sinovi Etanovi: Azarija. **9** A sinovi Esronovi, što mu se rodiše: Jerameilo i Aram i Halev. **10** A Aram rodi Aminadava, a Aminadav rodi Nasona, kneza sinova Judinijeh; **11** A Nason rodi Salmona; a Salmon rodi Voza; **12** A Voz rodi Ovida; a Ovid rodi Jeseja; **13** A Jesej rodi prvenca svojega Elijava, i Avinadava drugoga i Samu treæega, **14** Natanaila èetvrtoga, Radaja petoga, **15** Osema šestoga, Davida sedmoga, **16** I sestre im Seruju i Avigeju. A sinovi Serujini bjehu Avisaj i Joav i Asailo, trojica. **17** A Avigeja rodi Amasu; a otac Amasin bješe Jeter Ismailjac. **18** A Halev sin Esronov rodi s Azuvom ženom svojom i s Jeriotom sinove, i sinovi mu bjehu Jeser i Sovav i Ardon. **19** A kad umrije Azuva, Halev se oženi Efratom, koja mu rodi Ora; **20** A Or rodi Uriju, a Urija rodi Veselila. **21** Potom otide Esron ka kæeri Mahira oca Galadova, i oženi se njom kad mu bijaše šezdeset godina, i ona mu rodi Seguva. **22** A Seguv rodi Jaira, koji imaše dvadeset i tri grada u zemlji Galadskoj. **23** Jer uze Gesurejima i Sircima sela Jairova i Kenat sa selima njegovijem, šezdeset gradova. To sve uzeše sinovi Mahira oca Galadova. **24** I kad umrije Esron u Halev-Efrati, žena Esronova Avija rodi mu Ashora oca Tekojanima. **25** A sinovi Jerameila prvenca Esronova bjehu: prvenac Aram, pa Vuna i Oren i Osem i Ahija. **26** Imaše i drugu ženu Jerameilo, po imenu Ataru, ona je mati Onamova. **27** A sinovi Arama prvenca Jerameilova bjehu: Mas i Jamin i Eker. **28** I sinovi

Onamovi bjehu: Samaj i Jadaj; a sinovi Samajevi: Nadav i Avisur. **29** I ime ženi Avisurovoj bješe Avihaila, koja mu rodi Avana i Molida. **30** A sinovi Nadavovi: Seled i Apaim; ali Seled umrije bez djece. **31** A sinovi Apailovi: Jesej; a sinovi Jesejevi: Sisan, i kæi Sisanova Alaja. **32** A sinovi Jadaja brata Samajeva: Jeter i Jonatan; ali Jeter umrije bez djece. **33** A sinovi Jonatanovi: Falet i Zaza. Ti bijahu sinovi Jerameilovi. **34** A Sisan ne imaše sinova nego kæeri; i imaše Sisan slugu Misircu po imenu Jaraju. **35** Zato Sisan dade kæer svoju Jaraji sluzi svojemu za ženu; a ona mu rodi Ataja. **36** A Ataj rodi Natana; a Natan rodi Zavada; **37** A Zavad rodi Eflala; a Eflal rodi Ovida; **38** A Ovid rodi Juja; a Juj rodi Azariju; **39** A Azarija rodi Helisa; a Helis rodi Eleasu; **40** A Eleasa rodi Sisamaja; a Sisamaj rodi Saluma; **41** A Salum rodi Jekamiju; a Jekamija rodi Elisama. **42** A sinovi Haleva brata Jerameilova bjehu: Misa prvenac njegov, otac Zifejima; pa sinovi Marise oca Hevronova. **43** A sinovi Hevronovi: Korej i Tafuja i Rekem i Sema. **44** A Sema rodi Rama oca Jorkoamova; a Rekem rodi Samaja. **45** A sin Samajev bješe Maon, a taj Maon bi otac Vet-Suru. **46** I Gefa inoëa Halevova rodi Harana i Mosu i Gazesa. **47** A sinovi Jadajevi: Regem i Jotam i Gisan i Felet i Gefa i Sagaf. **48** Maha inoëa Halevova rodi Severa i Tirhanu. **49** Rodi i Sagafa oca Madmancima i Sevu oca Mahvincima i Gavajanima; a kæi Halevova bjašte Ahsa. **50** Ovo bijahu sinovi Haleva sina Ora prvenca Efratina; Soval otac Kirijat-Jarimu, **51** Salma otac Vitlejemu, Aret otac Vet-Gaderu. **52** A imaše sinove Soval otac Kirijat-Jarimu: Aroja i Asi-Amenuhota. **53** A porodice Kirijat-jarimske bjehu: Jetrani i Fuæeani i Sumaæeani i Misrajani. Od njih izidoše Saraæani i Estaoljani. **54** Sinovi Salmini: Vitlejemci i Netofaæani, Ataroæani od doma Joavova, i Zorani, polovina Manahaæana, **55** I porodice pisarske u Javisu, Tiraæani, Simeaæani, Suhaæani; to su Keneji, koji se narodiše od Emata, oca doma Rihavova.

3 A ovo su sinovi Davidovi koji mu se rodiše u Hevronu: prvenac Amnon od Ahinoame Jezraeljanke, drugi Danilo od Avigeje Karmilke, **2** Treæi Avesalom, sin Mahe kæeri Talmaja cara Gesurskoga, èetvrти Adonija, sin Agitin, **3** Peti Sefatija od Avitale, šesti Itram od Egle žene njegove. **4** Šest mu se rodi u Hevronu, gdje carova sedam godina i šest mjeseca, a trideset i tri carova u Jerusalimu. **5** A ovi mu se rodiše u Jerusalimu: Samaja i Sovav i Natan i Solomun, èetiri, od Vitsaveje kæeri Amilove. **6** I Jevar i Elisama i Elifalet, **7** I Noga i Nefeg i Jafija, **8** I Elisama i Elijada i Elifelet, devet, **9** Sve sinovi Davidovi osim sinova inoëa njegovih i osim Tamare sestre njihove. **10** A sin

Solomunov bjašte Rovoam, a njegov sin Avija, a njegov sin Asa, a njegov sin Josafat, **11** A njegov sin Joram, a njegov sin Ohozija, a njegov sin Joas, **12** A njegov sin Amasija, a njegov sin Azarija, a njegov sin Jotam, **13** A njegov sin Ahaz, a njegov sin Jezekija, a njegov sin Manasija, **14** A njegov sin Amon, a njegov sin Josija. **15** A sinovi Josijini: prvenac Joanan, drugi Joakim, treæi Sedekija, èetvrти Salum. **16** A sinovi Joakimovi: Jehonija sin mu, i njegov sin Sedekija. **17** A sinovi Jehonije sužnja: Salatilo sin mu. **18** A njegovi sinovi Malhiram i Fedaja i Senasar, Jekamija, Osama i Nedavija. **19** A sinovi Fedajini: Zorovavelj i Simej; a sinovi Zorovaveljevi: Mesulam i Ananija i sestra im Selometa. **20** A sinovi Mesulamovi: Asuva i Oilo i Varahija i Asadija i Jusavesed, pet. **21** A sinovi Ananijini: Felatija i Jesaja, sinovi Refajini, sinovi Arnanovi, sinovi Ovadijini, sinovi Sehanijini. **22** A sinovi Sehanijini: Semaja, i sinovi Semajini: Hatus i Igeal i Varija i Nearija i Safat, šest. **23** A sinovi Nearijini: Elioinaj i Jezekija i Azrikam, tri. **24** A sinovi Elioinajevi: Odaja i Eliasiv i Felaja i Akuv i Joanan i Dalaja i Anan, sedam.

4 Sinovi Judini bjehu: Fares, Esron i Harmija i Or i Soval. **2** A Reaja sin Sovalov rodi Jata, a Jat rodi Ahumaja i Lada. To su porodice Saratske. **3** A ovo su od oca Itama: Jezrael i Jesma i Jedvas, a sestri njihovoj bješe ime Aselefonija. **4** I Fanuilo bješe otac Gedoru, i Eser otac Husin. To bijahu sinovi Ora prvenca Efrate oca Vitlejemcima. **5** A Ashor otac Tekujanima imaše dvije žene, Elu i Naru. **6** I Nara mu rodi Ahuzama i Efera i Temana i Ahamstara. To su sinovi Narini. **7** A sinovi Elini: Sered, Jesoar i Etnan. **8** A Kos rodi Anuva i Sovivu i porodice Aharila sina Arumova. **9** A Javis bješe slavniji od svoje braæe, i mati mu nadje ime Javis govoreæi: rodih ga s bolom. **10** I Javis prizva Boga Izrailjeva govoreæi: o da bi me blagoslovio i raširio meðe moje, i ruka twoja da bi bila sa mnom, i da bi me saèuvao oda zla da me ne ucijveli! I uèini Bog za što ga moli. **11** A Heluv brat Sujin rodi Mehira. On bi otac Estonov. **12** A Eston rodi Vet-Rafu i Feselu i Tehinu oca gradu Nasu. To su ljudi Rihavovi. **13** A sinovi Kenezovi bjehu Gotonilo i Seraja. A sinovi Gotonilovi: Atat. **14** A Meonotaj rodi Ofru; a Seraja rodi Joava, oca onijeh što žive u dolini drvodjeljskoj, jer bijahu drvodjelje. **15** A sinovi Haleva sina Jefonijina bijahu Ir, Ila i Nam. A sin Ilin bješe Kenez. **16** A sinovi Jeleleilovi: Zif i Zifa, Tirja i Asareilo. **17** A sinovi Ezrini: Jeter i Mered i Efer i Jalon; a žena Meredova rodi Marijama i Samaja i Jesvu, oca Estemoji. **18** A žena njegova Judija rodi Jereda oca Gedoru, i Evera oca Sohotu, i Jekutila oca Zanoji. A to bijahu sinovi Vitije kæeri Faraonove, kojom se oženi Mered. **19** A

sinovi žene Odijine sestre Nama oca Keili bijahu Garmija i Estemoja Mahaæeanin. **20** A sinovi Simonovi: Amnon i Rina i Ven-Anan i Tilon. A sinovi Jesejevi: Zohet i Ven-Zohet. **21** A sinovi Sile sina Judina: Ir otac Lihu, i Lada otac Marisi, i porodice doma platnarskoga, doma Asvejina. **22** I Jokim i Hasivljani, i Joas i Saraf, koji vladahu u Moavskoj, i Jasuvi-Lehem. Ali to su stare stvari. **23** To bijahu lonèari i življahu u sadovima i zabranima, i bijahu ondje kod cara za njegove poslove. **24** Sinovi Simeunovi: Nemuilo i Jamin, Jariv, Zera, Saul; **25** A njegov sin Salum, a njegov sin Mivsam, a njegov sin Misma. **26** A sinovi Mismini: Amuilo sin mu, i njegov sin Zahur, i njegov sin Simej. **27** A Simej imaše šesnaest sinova i šest kaerii; a braæea njegova nemahu mnogo sinova, i sve porodice njihove ne bješe tako mnogo kao sinova Judinijeh. **28** A življahu u Virsaveji i Moladi i Asar-Sualu, **29** I u Vali i u Asemu i u Toladu, **30** I u Vetuili i u Orni i u Siklagu, **31** I u Vet-Marhavotu i u Asar-Susimu i u Vet-Vireju i u Saraimu. To bjehu gradovi njihovi do cara Davida. **32** A sela njihova bijahu Itam i Ajin, Rimon i Tohen i Asan, pet gradova, **33** I sva sela njihova što bijahu oko tijeh gradova do Vala. To bijahu stanovi njihovi po rodu njihovu. **34** A Mesovav i Jamlih i Josa sin Amasijin, **35** I Joilo i Uju sin Josivije sina Seraje sina Asilova, **36** I Elioinaj i Jakova i Jesohaja i Asaja i Adilo i Jesimilo i Venaja, **37** I Zisa sin Sifija sina Alona sina Jedaje sina Simrija sina Semajina; **38** Ti imenovani bijahu knezovi u porodicama svojim, i domovi otaca njihovih umnožiše se veoma. **39** I zato otidoše u Gedor do istoène strane doline da traže pašu stoci svojoj. **40** I naðoše pašu obilatu i dobru i zemlju prostranu i mirnu i rodnu, jer prije ondje življahu koji bijahu od Hama. **41** Ti dakle zapisani po imenu došavši za Jezekije cara Judina razbiše šatore njihove i stanovnike koji se naðoše ondje, i pobiše ih kao proklete da ne osta nijedan do danas, i naseliše se mjesto njih, jer ondje bijaše paše za stoku njihovu. **42** A između njih, sinova Simeunovijeh, izide na goru Sir pet stotina ljudi, a poglavice im bijahu Felatija i Nearija i Refajia i Ozilo, sinovi Jesejevi. **43** I pobiše ostatak što bijahu utekli između Amalika, i naseliše se ondje do današnjega dana.

5 A sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva, jer on bijaše prvenac, ali kad oskrvni postelju oca svojega, dano bi njegovo prvenaæto sinovima Josifa sina Izrailjeva, ali ne tako da se broji prvenac, **2** Jer Juda bi najsilniji među braæem svojom i od njega je voð, ali prvenaæto dobi Josif; **3** Sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva bijahu: Anoh i Faluj, Esron i Harmija, **4** Sinovi Joilovi: Semaja sin mu, a njegov sin Gog, a njegov sin Simej, **5** A njegov sin Miha, a njegov sin Reaja, a

njegov sin Val, **6** A njegov sin Veira, kojega odvede Telgat-Felhasar car Asirski; on bijaše knez plemena Ruvimova. **7** A braæei njegovoj po porodicama njihovijem kad se izbrojše po koljenima svojim, bješe knez Jeilo i Zaharija, **8** I Vela sin Azaza sina Seme sina Joilova; on življaše u Aroiru i do Nevona i Valmeona. **9** Potom življaše k istoku dori do pustinje od rijeke Efrata, jer im se stoka umnoži u zemlji Galadskoj. **10** I za vremena Saulova vojevaše na Agarene, koji izgibioše od ruke njihove; i tako se naseliše u šatorima njihovijem po svemu istoènom kraju zemlje Galadske. **11** A sinovi Gadovi življahu prema njima u zemlji Vasanskoj do Salhe. **12** Joilo im bijaše poglavatar, a Safan drugi, pa Janaj i Safat u Vasanu. **13** A braæea njihova po domovima otaèkim bijahu: Mihailo i Mesulam i Seva i Joraj i Jahan i Zije i Ever, sedmorica. **14** Ti bijahu sinovi Avihaila sina Urija sina Jaroje sina Galada sina Mihaila sina Jesisaja sina Jadona sina Vuzova. **15** Ahije sin Avdila sina Gunijeva bijaše poglavtar u domu otaca njihovijeh. **16** I življahu u Galadu, u Vasanu i u selima njegovijem i u svijem podgraðima Saronskim do meða njegovijeh. **17** Svi ovi biše izbrojeni za vremena Jotama cara Judina i za vremena Jerovoama cara Izrailjeva. **18** Sinova Ruvimovijeh i Gadovijeh i polovine plemena Manasijina, hrabrijeh ljudi, što nošahu štit i maè, i zatezahu luk, i vještijeh boju, bijaše èetrdeset i èetiri tisuæe i sedam stotina i šezdeset, koji iðahu na vojsku; **19** I vojevaše na Agarene, na Jetureje i Nafiseje i Nodaveje, **20** I doðe im pomoæe suprot njih, i Agarenim biše dani u ruke i sve što imahu; jer zavapiše k Bogu u boju, i usliši ih, jer se pouzdaše u nj. **21** I zaplijeniše stoku njihovu, pedeset tisuæa kamila i dvjesta i pedeset tisuæa ovaca i dvije tisuæe magaraca i sto tisuæa duša ljudskih. **22** A ranjenijeh mnogo pade; jer taj boj bi od Boga; i nastavaše na mjestu njihovu do seobe svoje. **23** A sinovi polovine plemena Manasijina življahu u toj zemlji od Vasana do Val-Ermona i Senira, do gore Ermona; bijahu se umnožili. **24** A ovo bijahu poglavari u domu otaca njihovijeh: Efer i Jesej i Elilo i Azrilo i Jeremija i Odavija i Jadilo, ljudi hrabri i na glasu, poglavari u domu otaca svojih. **25** Ali kad zgriješiše Bogu otaca svojih i èiniše preljubu za bogovima naroda one zemlje, koje Bog istrijebi ispred njih, **26** Podiže Bog Izrailjev duh Fula cara Asirskoga i duh Telgat-Felnsara cara Asirskoga, i preseliše pleme Ruvimovo i pleme Gadovo i polovinu plemena Manasijina, i odvedoše ih u Alu i u Avor i u Aru, i na rijeku Gozan, gdje ostaše do danas.

6 Sinovi Levijevi bijahu: Girson, Kat i Merarije. **2** A sinovi Katovi: Amram, Isar i Hevron i Ozilo. **3** A sinovi Amramovi: Aron i Mojsije, i kæi Marija. A sinovi Aronovi: Nadav i Avijud

i Eleazar i Itamar. 4 Eleazar rodi Finesa; a Fines rodi Avisuju; 5 A Avisuja rodi Vukija; a Vukije rodi Oziju; 6 A Ozija rodi Zeraju; a Zeraja rodi Merajot; 7 A Merajot rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova; 8 A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Ahimas; 9 A Ahimas rodi Azariju; a Azarija rodi Joanana; 10 A Joanan rodi Azariju, koji bi sveštenik u domu što sazida Solomun u Jerusalimu; 11 A Azarija rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova; 12 A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Saluma; 13 A Salum rodi Helkiju; a Helkija rodi Azariju; 14 A Azarija rodi Seraju; a Seraja rodi Josedeka. 15 A Josedek otide kad Gospod preseli Judeje i Jerusalim rukom Navuhodonosorovom. 16 Sinovi Levijevi bijahu: Girson, Kat i Merarije. 17 A ovo su imena sinovima Girsonovijem: Lovenije i Simej. 18 A sinovi Katovi bjehu: Amram i Isar i Hevron i Ozilo. 19 Sinovi Merarijevi: Molija i Musija. I ovo su porodice Levitske po ocima svojim: 20 Girsonova: Lovenije sin mu, a njegov sin Jat, a njegov sin Zima, 21 A njegov sin Joah, a njegov sin Ido, a njegov sin Zera, a njegov sin Jetraj. 22 Sinovi Katovi: Aminadav sin mu, a njegov sin Korej, a njegov sin Asir. 23 A njegov sin Elkana, a njegov sin Evijasaf, a njegov sin Asir, 24 A njegov sin Tahat, a njegov sin Uriло, a njegov sin Ozija, a njegov sin Saul. 25 A sinovi Elkanini: Amasaj i Ahimot, 26 Elkana; sinovi Elkanini: Sufija sin mu, a njegov sin Mahat; 27 A njegov sin Elijav, a njegov sin Jeroam, a njegov sin Elkana. 28 A sinovi Samuilovi: Vasnija prvenac, pa Avija. 29 Sinovi Merarijevi: Molija, a njegov sin Lovenije, a njegov sin Simej, a njegov sin Uza, 30 A njegov sin Simaja, a njegov sin Agija, a njegov sin Asaja. 31 A ovo su koje postavi David da pjevaju u domu Gospodnjem, kad se namjesti kovèeg, 32 Koji služahu pred šatorom od sastanka pjevajuæi, dok ne sazida Solomun dom Gospodnji u Jerusalimu, i stajahu po redu svom u službi svojoj; 33 Ovi su što stajahu i sinovi njihovi: od sinova Katovijeh Eman pjevaè, sin Joila sina Samuila, 34 Sina Elkane, sina Jeroama, sina Elila, sina Toje, 35 Sina Sufa, sina Elkane, sina Mata, sina Amasaja, 36 Sina Elkane, sina Joila, sina Azarije, sina Sofonije, 37 Sina Tahate, sina Asira, sina Aviasafa, sina Koreja, 38 Sina Isara, sina Kata, sina Levija, sina Izrailjeva. 39 I brat mu Asaf, koji mu stajaše s desne strane; a Asaf bijaše sin Varahije, sina Simeje, 40 Sina Mihaila, sina Vasije, sina Malhije, 41 Sina Etnija, sina Zera, sina Adaje, 42 Sina Etana, sina Zime, sina Simeja, 43 Sina Jata, sina Girsona, sina Levijeva. 44 A sinovi Merarijevi, braæea njihova, stajahu s lijeve strane: Etan sin Kisije, sina Avdija, sina Maluha, 45 Sina Asavije, sina Amasije, sina Helkije, 46 Sina Amsije, sina Vanije, sina Samira, 47 Sina Molije, sina Musije, sina Merarija, sina Levijeva. 48 A braæea

njihova, ostali Leviti, biše odreðeni na svu službu u šatoru doma Božijega. 49 A Aron i sinovi njegovi paljahu na oltaru za žrtve paljenice i na oltaru kadionom, vršeæi sve poslove u svetinji nad svetinjama, i èineæi oèišæenje za Izrailja po svemu kako je zapovjedio Mojsije sluga Božji. 50 A ovo su sinovi Aronovi: Eleazar sin mu, a njegov sin Fines, a njegov sin Avisuja, 51 A njegov sin Vukije, a njegov sin Ozije, a njegov sin Zeraja, 52 A njegov sin Merajot, a njegov sin Amarija, a njegov sin Ahitov, 53 A njegov sin Sadok, a njegov sin Ahimas. 54 A ovo su im stanovi po gradovima njihovijem u meðama njihovijem: sinovima Aronovijem od porodice Katove dopade ždrjebom, 55 I dadoše im Hevron u zemlji Judinoj, i podgraða njegova oko njega; 56 A polje gradsko i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefonijinu; 57 Dadoše dakle sinovima Aronovijem gradove Judine: Hevron utoèište, i Livnu i podgraða njezina, i Jatir i Estemoju i podgraða njezina, 58 I Ilon i podgraða njegova, Devir i podgraða njegova, 59 I Asan i podgraða njegova, i Vet-Semes i podgraða njegova; 60 A od plemena Venijaminova: Gavaju i podgraða njezina, i Alemet i podgraða njegova, i Anatot i podgraða njegova; svega gradova njihovih trinaest po porodicama njihovijem. 61 I ostalijem sinovima Katovijem od porodice toga plemena daše ždrjebom od polovine plemena, od polovine Manasijine deset gradova. 62 A sinovima Girsonovijem po porodicama njihovijem trinaest gradova od plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od plemena Manasijina u Vasanu. 63 Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem daše ždrjebom od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova. 64 Tako daše sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgraða njihova. 65 I daše ždrjebom od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh i od plemena sinova Venijaminovijeh te gradove, koje imenovaše pojmence. 66 I onima koji bijahu od roda sinova Katovijeh a gradovi njihovi i meðe njihove bijahu u plemenu Jefremovu, 67 Njima daše grad za utoèište Sihem i podgraða njegova u gori Jefremovoj, i Gezer i podgraða njegova, 68 I Jokmeam i podgraða njegova, i Vet-Oron i podgraða njegova, 69 I Ejalon i podgraða njegova, i Gat-Rimon i podgraða njegova, 70 I od polovine plemena Manasijina Anir i podgraða njegova, i Vileam i podgraða njegova, porodicama sinova Katovijeh ostalijem. 71 A sinovima Girsonovijem daše od porodice polovine plemena Manasijina Golan u Vasanu i podgraða njegova, i Astarot i podgraða njegova; 72 A od plemena Isaharova Kedes i podgraða njegova, Davrat i podgraða njegova, 73 I Ramot i podgraða njegova, i Anim i podgraða njegova; 74 A

od plemena Asirova Masal i podgrađa njegova, i Avdon i podgrađa njegova; **75** I Hukok i podgrađa njegova, i Reov i podgrađa njegova; **76** A od plemena Neftalimova Kedes u Galileji i podgrađa njegova, i Amon i podgrađa njegova, i Kirijatajim i podgrađa njegova. **77** Sinovima Merarijevim ostalijem daše od plemena Zavulonova Rimon i podgrađa njegova, Tavor i podgrađa njegova; **78** A preko Jordana prema Jerihonu na istočnoj strani Jordana, od plemena Ruvimova Vosor u pustinji i podgrađa njegova, i Jasu i podgrađa njezina, **79** I Kedimot i podgrađa njegova, i Mifat i podgrađa njegova; **80** A od plemena Gadova Ramot u Galadu i podgrađa njegova, i Mahanajim i podgrađa njegova, **81** I Esevon i podgrađa njegova, i Jazir i podgrađa njegova.

7 A sinovi Isaharovi bijahu: Tola i Fuja i Jasuv i Simron, èetvorica. **2** A sinovi Tolini: Ozije i Refaja i Jerilo i Jamaj i Jefsam i Samuilo, poglavari otaèkih domova svojih od Tole, hrabri ljudi u porodicama svojim; bješe ih za vremena Davidova na broj dvadeset i dvije tisuæe i šest stotina. **3** A sinovi Ozijevi: Izraja, i sinovi Izrajini: Mihailo i Ovadija i Joilo i Jesija, skupa pet poglavara. **4** I s njima u porodicama njihovijem po domovima otaca njihovih bješe vojnika trideset i šest tisuæe, jer imahu mnogo žena i sinova. **5** I braæe njihove po svijem domovima Isaharovijem, hrabrijeh ljudi, bijaše osamdeset i sedam tisuæe, svega izbrojenijeh. **6** Sinovi Venijaminovi: Vela i Veher i Jediailo, trojica. **7** A sinovi Velini: Esvon i Ozije i Ozilo i Jerimot i Irike, pet poglavara domova otaèkih, hrabri ljudi; na broj ih bješe dvadeset i dvije tisuæe i trideset i èetiri. **8** A sinovi Veherovi: Zemira i Joas i Elijezer i Elionaj i Amrije i Jerimot i Avija i Anatot i Alamat, svi sinovi Veherovi. **9** I izbrojenijeh po porodicama svojim, po poglavarima otaèkoga doma svojega, bješe ih dvadeset tisuæe i dvjeta hrabrijeh ljudi. **10** A sinovi Jediailovi: Valan, i sinovi Valanovi: Jeus i Venijamin i Ehud i Hanana i Zitan i Tarsis i Ahisar. **11** Svijeh ovijeh sinova Jediailovih po poglavarima porodica otaèkih, hrabrijeh ljudi, bješe sedamdeset tisuæe i dvjeta, koji iðahu na vojsku. **12** I Sufeji i Upeji bijahu sinovi Irovi, i Useji sinovi Ahirovi. **13** Sinovi Neftalimovi: Jasilo i Gunije i Jeser i Salum, sinovi Valini. **14** Sinovi Manasijini: Azrilo, kojega mu žena rodi; inoëa njegova Sirka rodi Mahira, oca Galadova; **15** A Mahir se oženi od Upeja i Sufeja, a ime sestri njihovoj bješe Maha; a ime drugomu bješe Salpad; a Salpad imaše kæeri. **16** A Maha žena Mahirova rodi sina, kojemu nadje ime Fares, a bratu mu nadje ime Seres, a njegovi sinovi bjehu Ulam i Rakem. **17** I sinovi Ulamovi: Vedan. To su sinovi Galada sina Mahira sina Manasijina. **18** A sestra njegova Amoleketa rodi

Isuda i Avijeze i Malu. **19** A sinovi Semidini bejahu Ahijan i Sihem i Lihija i Anjam. **20** A sinovi Jefremovi: Sutala, a njegov sin Vered, a njegov sin Tahat, a njegov sin Eleada, a njegov sin Tahat, **21** A njegov sin Zavad, a njegov sin Sutala i Eser i Elead. A njih ubiše ljudi iz Gata, roðeni u zemlji, jer sidoše da im uzmu stoku. **22** Zato tužaše Jefrem otac njihov dugo vremena, i doðoše braæea njegova da ga tješe. **23** Potom leže sa ženom svojom, a ona zatrudnje i rodi sina, i on mu nadje ime Verija, jer nesreæa zadesi dom njegov. **24** I kæi mu bješe Sera, koja sazida Vetoron donji i gornji i Uzen-Seru. **25** I sin mu bješe Refa i Resef, a njegov sin bješe Tela, a njegov sin Tahan, **26** A njegov sin Ladan, a njegov sin Amijud, a njegov sin Elisama, **27** A njegov sin Non, a njegov sin Isus. **28** A dostojanje njihovo i naselje bješe Vetilj i sela njegova, i s istoka Naran, a sa zapada Gezer i sela njegova, i Sihem i sela njegova do Gaze i sela njezinijeh. **29** I pokraj sinova Manasijinih Vet-San i sela njegova, Tanah i sela njegova, Megidon i sela njegova, Dor i sela njegova; tu nastavahu sinovi Josifa sina Izraiiljeva. **30** Sinovi Asirovi bijahu Jemna i Jesva i Jesvaj i Verija, i Sera sestra njihova. **31** A sinovi Verijini: Ever i Malhilo; ovaj je otac Virzavitov. **32** A Ever rodi Jaflita i Somira i Hotama i Suju sestru njihovu. **33** A sinovi Jaflitovi bijahu: Fasah i Vimal i Asvat; to bijahu sinovi Jaflitovi. **34** A sinovi Somirovi: Ahije i Roga, Jehuva i Aram. **35** A sinovi Elema brata njegova: Sofa i Jemna i Selis i Amal. **36** Sinovi Sofini: Suja i Arnefer i Sogal i Verje i Jemra, **37** I Vosor i Od i Sama i Silisa i Itran i Veira. **38** A sinovi Jeterovi: Jefonija i Fispa i Ara. **39** I sinovi Ulini: Arah i Anilo i Risija. **40** Svi ovi bijahu sinovi Asirovi, poglavari domova otaèkih, izabrani, hrabri ljudi, poglavari meðu knezovima. Bješe ih za vojsku na broj dvadeset i šest tisuæe ljudi.

8 A Venijamin rodi Velu prvenca svojega, Asvila drugoga, i Aru treæega, **2** Noja èetvrtoga, i Rafu petoga. **3** A sinovi Velini bijahu: Adar i Gira i Avijud, **4** I Avisuja i Naman i Ahoja, **5** I Gira i Sefuvan i Uram. **6** A ovi bijahu sinovi Ehudovi, bijahu poglavari domova otaèkih onima koji življahu u Gavaji, te ih preseliše u Manahat: **7** Naman i Ahija i Gira, on ih preseli; i rodi Uzu i Ahijuda. **8** A Sarajim, pošto ih posla, rodi sinove u zemlji Moavskoj s Usimom i Varom ženama svojim. **9** Rodi s Odesom ženom svojom Jovava i Siviju i Misu i Malhama, **10** I Jeusa i Sahiju i Mirmu; ti bijahu sinovi njegovi, poglavari domova otaèkih. **11** A s Usimom rodi Avitova i Elfala. **12** I sinovi Elfalovi bjehu: Ever i Misam i Samed; on sazida Onon i Lod i sela njegova; **13** I Verija i Sema, koji bijahu poglavari domova otaèkih onima koji življahu u Ejalonu; oni istjerâše stanovnike Gatske; **14** A Ahijo, Sasak i

Jeremot, 15 I Zevadija i Arad i Ader, 16 I Mihailo i Jespa i Joha bjeju sinovi Verijini; 17 A Zavadija i Mesulam i Ezekije i Ever, 18 I Ismeraj i Jezlja i Jovav bjeju sinovi Elfalovi; 19 A Jakim i Zihrije i Zavdije, 20 I Elinaj i Ziltaj i Elilo, 21 I Adaja i Veraja i Simrat bjeju sinovi Semini; 22 A Jesvan i Ever i Elilo, 23 I Avdon i Zihrije i Anan, 24 I Ananija i Elam i Antonija, 25 I Jefedija i Fanuilo bjeju sinovi Sasakovi; 26 A Samseraj i Searija i Gotolija, 27 I Jaresija i Ilijia i Zihrije bjeju sinovi Jeroamovi. 28 To bjeju poglavari domova otačkih po porodicama svojim, i nastavahu u Jerusalimu. 29 A u Gavaonu nastavaše otac Gavaonu; a ženi mu bješe ime Maha. 30 A sin prvenac njegov bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nadav, 31 I Gedor i Ahijo i Zaher, 32 I Miklot, koji rodi Simeju. I oni življahu prema braći svojoj u Jerusalimu s braćom svojom. 33 A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhišuja i Avinadava i Esvala. 34 A sin Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihu; 35 A Mišini sinovi bjeju: Fiton i Meleh i Tareja i Ahaz. 36 A Ahaz rodi Joadu; a Joada rodi Alemetu i Azmavetu i Zimrija. A Zimrije rodi Mosu; 37 A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Rafa, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo. 38 A Asilo imaše šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija, i Ovadija i Anan. Ti svi bjeju sinovi Asilovi. 39 A sinovi Iseka brata njegova: Ulam prvenac mu, Jeus drugi, i Elifelet treći. 40 I bijahu sinovi Ulamovi junaci, koji natezahu luk, i imahu mnogo sinova i unuka, sto i pedeset. Svi ti bjeju od sinova Venijaminovih.

9 I tako sav Izrailj bi izbrojen, i eto zapisani su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem; i biše preseljeni u Vavilon za bezakonje svoje. 2 A koji prije nastavahu na dostojaru svojem po gradovima svojim, Izraelci, sveštenici, Leviti i Netineji, 3 Nastavahu u Jerusalimu i od sinova Judinijeh i sinova Venijaminovih i od sinova Jefremovijeh i Manasijnih: 4 Gutaj sin Amijuda sina Amrija, sina Imrija, sina Venija, od sinova Faresa sina Judina; 5 I od sinova Silonovijeh: Asaja prvenac i sinovi njegovi; 6 A od sinova Zerinijeh Jeuilo i braće njegove šest stotina i devedeset; 7 A od sinova Venijaminovih Saluj sin Mesulama sina Oduje, sina Asenujina, 8 I Jevnija sin Jeroamov, i Ila sin Ozija sina Mahrijeva, i Mesulam sin Sefatije sina Raguila, sina Ivnijina; 9 I braće njihove po porodicama svojim devet stotina pedeset i šest; svi bjeju ljudi poglavari od porodica po domovima otaca svojih. 10 A od sveštenika: Jedaja i Jojariv i Juhin, 11 I Azarija sin Helkije sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Gospodnjem, 12 I Adaja sin Jeroama sina Pashora, sina

Malhijina, i Masaj sin Adila sina Jazire, sina Mesulama, sina Mesilemita, sina Imirova; 13 I braće njihove, poglavara otačkih domova svojih, tisuća i sedam stotina i šezdeset ljudi vrijednijeh na poslu u službi u domu Gospodnjem. 14 A od Levita Semaja sin Asuva, sina Azrikama, sina Asavijina, između sinova Merarijevih; 15 I Vakvakar i Eres i Galal i Matanija, sin Mihe sina Zihrija, sina Asafova; 16 I Ovadija sin Semaje sin Galala, sina Jedutunova, i Varahija sin Ase sina Elkanina, koji stanovaše u selima Netofatskim. 17 I vratari: Salum i Akuv i Talmon i Ahiman, i braće njihova; a Salum bješe poglavari. 18 On do sada bijaše na vratima carskim k istoku; to bijahu vratari po èetama sinova Levijevih. 19 A Salum sin Koreja sina Evijasafa, sina Korejeva, i braće njegova od doma oca njegova, sinovi Korejevi, u poslu službenom èuvahu pragove kod šatora, kao što oci njihovi u okolu Gospodnjem èuvahu ulazak; 20 A nad njima bješe starješina Fines sin Eleazarov, i Gospod bijaše s njim. 21 Zaharija sin Meseleminj bijaše vratari na vratima šatora od sastanka. 22 Svih ovih izabranih za vratare na pragovima bijaše dvjesti i dvanaest; biše popisani po selima svojim; David i Samuil vidjelac postaviše ih radi vjernosti njihove, 23 Da oni i sinovi njihovi èuvaju strazu na vratima doma Gospodnjega, doma od šatora. 24 Na èetiri strane bijahu vratari: na istoku, na zapadu, na jugu i na sjeveru. 25 I braće njihova po selima svojim dolažahu svakih sedam dana za svoje vrijeme da su s njima. 26 Jer u službi bijahu svagda èetiri prva vratara, Levita, i bijahu postavljeni nad klijetima i nad riznicama doma Božijega; 27 I oko doma Božijega noæivahu, jer na njima bijaše straža i dužni bijahu otvorati svako jutro. 28 I neki od njih bijahu nad posuđem službenijem, jer ga na broj unošahu i na broj iznošahu. 29 A neki od njih bijahu postavljeni nad drugim stvarima i nad svijem stvarima posveæenjem, nad brašnom i vinom i uljem i kadom i mirisima. 30 A neki sinovi sveštenički gotovljahu mast od tijeh mirisa. 31 A Matatija između Levita, prvenac Salumov od porodice Korejeve, bijaše nad stvarima koje se peku u tavi. 32 A između sinova Katovijeh, braće njihove, bijahu neki nad hljebom postavljenijem, gotoveæi ga svake subote. 33 Između njih bijahu i pjevaći poglavari domova otačkih među Levitima, koji stanovahu po klijetima bez drugoga posla, jer dan i noæ bijahu u svom poslu. 34 To su poglavari domova otačkih među Levitima, po porodicama svojim, poglavari, i življahu u Jerusalimu. 35 A u Gavaonu stanovaše Jehilo otac Gavaonu; a ime ženi njegovo bješe Maha; 36 A sin mu prvenac bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nir i Nadav, 37 I Gedor, i Ahijo i Zaharija i Miklot; 38 A Miklot rodi Simeama; i oni nastavahu prema braći svojoj u

Jerusalimu s braæom svojom. **39** A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala. **40** A sin Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihu. **41** A sinovi Mišini bjehu: Fiton i Meleh i Tareja. **42** A Ahaz rodi Jaru; a Jara rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija; a Zimrije rodi Mosu; **43** A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Refaja, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo. **44** Asilo pak imaše šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija i Ovadija i Anan. To su sinovi Asilovi.

10 A Filisteji se pobiše s Izrailjem, i pobjegoše Izrailjci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelviji. **2** I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove, i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Malhisuja, sinove Saulove. **3** I boj posta žešelj oko Saula, i naðoše ga strijelci, i on se uplaši od strijelaca. **4** I reèe Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi maè svoj, i probodi me da ne dođu ti neobrezani i narugaju mi se. Ali ne htje momak koji mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze maè i baci se na nj. **5** A kad momak koji mu nošaše oružje vidje gdje umrije Saul, baci se i on na svoj maè, i umrije. **6** Tako pogibe Saul; i tri sina njegova i sva èeljad njegova pogiboše zajedno. **7** A kad svi Izrailjci koji bijahu u dolini vidješe gdje pobjegoše Izrailjci i gdje pogibe Saul i sinovi njegovi, ostaviše gradove svoje i pobjegoše, te doðoše Filisteji i ostaše u njima. **8** A sjutradan doðoše Filisteji da svlaèe mrtve, i naðoše Saula i sinove njegove gdje leže na gori Gelviji. **9** I svukavši ga uzeše glavu njegovu i oružje njegovo, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi kod lažnijeh bogova njihovih i po narodu. **10** I ostaviše oružje njegovo u kuæi bogova svojih, a glavu mu objesiše u kuæi Dagonovoj. **11** A kad èuše svi u Javisu Galadskom sve što uèiniše Filisteji od Saula, **12** Podigoše se svi junaci i uzeše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovih, i doneše ih u Javis, i pogreboše kosti njihove pod hrastom u Javisu, i postiše sedam dana. **13** I tako pogibe Saul za bezakonje svoje, koje uèini Gospodu što ne sluša rijeèi Gospodnjie i što traži da pita duh vraèarski, **14** A ne pita Gospoda; zato ga ubi, i prenese carstvo na Davida sina Jesejeva.

11 I sabraše se svi Izrailjci k Davidu u Hevron, i rekoše: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje. **2** I preðe dok Saul bijaše car ti si odvodio i dovodio Izrailja; i Gospod Bog tvoj rekao ti je: ti æeš pasti narod moj Izrailja; i ti æeš biti voð narodu mojemu Izrailju. **3** Tako doðoše sve starješine Izrailjeve k caru u Hevron, i uèini s njima David vjeru u Hevronu pred Gospodom, i pomazaše Davida za cara nad Izrailjem kao što bješe rekao Gospod preko Samuila.

4 Potom otide David sa svijem Izrailjem na Jerusalim, a to je Jevus, jer ondje bijahu Jevuseji, koji življahu u onoj zemlji. **5** I rekoše Jevušani Davidu: neæeš uæi ovamo. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov. **6** Jer David reèe: ko prvi nadbije Jevuseje, biæe knez i vojvoda. I Joav sin Serujin izide prvi, i posta knez. **7** Poslije sjeðaše David u tom gradu, zato ga prozvaše grad Davidov. **8** I sazida grad unaokolo, od Milona unaokolo; a Joav opravi ostatak grada. **9** I David jednako napredovaše i siljaše se, jer Gospod nad vojskama bješe s njim. **10** A ovo su poglavice među junacima Davidovijem, koji junaèki radiše uza nj za carstvo njegovo sa svijem Izrailjem da bude car nad Izrailjem po rijeèi Gospodnjio; **11** I ovo je broj junaka Davidovih: Jasoveam sin Ahmonijev, prvi između trideset; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih ujedanput. **12** A za njim Eleazar sin Dodov Ahošanin, on bijaše jedan od tri junaka. **13** On bijaše s Davidom u Fas-Damimu, kad se Filisteji skupiše na boj; i ondje bijaše njiva puna jeèema, i narod pobježe od Filisteja, **14** A oni stadoše usred njive, i odbraniše je pobivši Filisteje; i Gospod dade izbavljenje veliko. **15** I ta tri prva između trideset sidoše ka stijeni k Davidu u peæinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj. **16** A David bijaše onda u gradu, a straža Filistejska bijaše tada u Vitlejemu. **17** I David zaželje i reèe: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskoga što je kod vrata? **18** Tada ta trojica prodriješe kroz oko Filistejski, i zahvatiše vode iz studenca Vitlejemskoga koji je kod vrata, i doneše ih i dadoše Davidu; a David ne htje pititi, nego je izli Gospodu. **19** I reèe: ne dao mi Bog moj da to uèinem! eda li æeu pititi krv tijeh ljudi koji ne mariše za život svoj? jer je doneše ne mareæi za život svoj. I ne htje je pititi. To uèiniše tri junaka. **20** I Avisaj brat Joavov bješe prvi između trojice. I on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se među trojicom; **21** Među trojicom bješe slavniji od druge dvojice i bješe im poglavica; ali one trojice ne stiže. **22** Venaja sin Jodajev, sin èovjeka junaka iz Kavseila, koji uèini velika djela, on pogubi dva junaka Moavska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg. **23** On ubi i nekoga Misircu visoka pet lakata. Imaše Misirac u ruci koplje kao vratilo, a on izide na nj sa štapom, i istrže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem. **24** To uèini Venaja sin Jodajev, i bi slavan među ova tri junaka. **25** Bješe najslavniji između tridesetorice, ali one trojice ne stiže. I David ga postavi nad pratiocima svojim. **26** Junaci između vojnika bijahu: Asailo brat Joavov, Elhanan sin Dodov iz Vitlejema, **27** Samot Arorarin, Helis Felonjanin, **28** Ira sin Ikisov iz Tekoje, Avijezer iz Anatota, **29** Sivehaj iz Husata, Ilaj

iz Ahoha, **30** Maraj iz Netofata, Heled sin Vanin iz Netofata, **31** Itaj sin Rivajev iz Gavaje sinova Venijaminovih, Venaja iz Faratona, **32** Uraj od potoka Gaskih, Avilo iz Arvata, **33** Azmavet iz Varuma, Elijava iz Salvona, **34** Sinovi Asima Gizonjanina, Jonatan sin Sagijin Araranin, **35** Ahijam sin Saharov Araranin, Elifal sin Urov, **36** Efer iz Mehirata, Ahija iz Felona, **37** Esro Karmilac, Naraj sin Esvajev, **38** Joilo brat Natanov, Mivar sin Agirijev, **39** Selek Amonac, Naraj Viroæanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu, **40** Ira Jetranin, Gariv Jetranin, **41** Urija Hetejin, Zavad sin Alajev, **42** Adina sin Sizin od sinova Ruvimovijeh, poglavar sinova Ruvimovijeh, i trideset s njim, **43** Anan sin Mašin, i Josafat iz Mitne, **44** Ozija iz Asterota, Sama i Jehilo sinovi Hotana Aroiranina, **45** Jedialo sin Simrijev i Joha brat mu iz Tise, **46** Elilo Mavljanin, i Jerivaj i Josavija sinovi Elnamovi, i Jetema Moavac, **47** Elilo i Ovid i Jasilo iz Mesovaje.

12 A ovo su koji dođoše k Davidu u Siklag dok se još krijaše od Saula sina Kisova, i bijahu među junacima pomažuæi u ratu, **2** Naoružani lukom, iz desne ruke i iz lijeve gaðahu kamenjem i iz luka strijelama, između braæe Saulove, od plemena Venijaminova: **3** Poglavar Ahijezer i Joas sinovi Semaje iz Gavaje, Jezilo i Felet sinovi Azmavetovi, i Veraha i Juj iz Anatota, **4** I Ismaja Gavaonjanin, junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom, i Jeremija i Jazilo i Joanan i Jozavad od Gedirota, **5** Eluzaj i Jerimot i Valija i Semarija i Sefatija od Arufa, **6** Elkana i Jesija i Azareilo i Joezer i Jasoveam Korijani, **7** I Joila i Zevadija sinovi Jeroamovi iz Gedora. **8** I od plemena Gadova prebjegoše k Davidu u grad u pustinju hrabri junaci, vješti boju, naoružani štitom i kopljem, kojima lice bijaše kao lice lavovsko, i bijahu brzi kao srne po gorama: **9** Eser prvi, Ovadija drugi, Elijav treæi, **10** Mismana èetvrti, Jeremija peti, **11** Ataj šesti, Elilo sedmi, **12** Joanan osmi, Elzaval deveti, **13** Jeremija deseti, Mohvanaj jedanaesti. **14** To bijahu između sinova Gadovijeh poglavari u vojsci, najmanji nad stotinom a najveæi nad tisuæom. **15** Oni prijeðoše preko Jordana prvoga mjeseca kad se razli preko svih bregova svojih, i otjeraše sve iz dolina na istok i na zapad. **16** A dođoše i od sinova Venijaminovih i Judinijeh k Davidu u grad. **17** I izide im David na susret, i govoreæi reèe im: ako mira radi idete k meni, da mi pomožete, srce æe se moje zdržiti s vama; ako li ste došli da me izdate neprijateljima mojim, nepravde nema na meni, neka vidi Gospod otaca naših i neka sudi. **18** Tada duh dođe na Amasaja poglavara među vojvodama, te reèe: tvoji smo, Davide, i s tobom æemo biti, sine Jesejev; mir, mir tebi i pomagaëima tvojim,

jer ti pomaže Bog tvoj. Tako ih primi David, i postavi ih među poglavare nad èetama. **19** I od sinova Manasijinih neki prebjegoše Davidu kad iðaše s Filistejima na Saula u boj, ali im ne pomogoše; jer knezovi Filistejski dogovorivši se vratiše ga govoreæi: na pogibao našu prebjegnuæe gospodaru svojemu Saulu. **20** Kad se vraæaše u Siklag, prebjegoše k njemu iz plemena Manasijina: Adna i Jozavad i Jediailo i Mihailo i Jozavad i Eliuj i Saltaj, tisuænici u plemenu Manasijinu. **21** I oni pomagahu Davidu protiv èeti, jer hrabri junaci bijehu svi, te postaše vojvode u njegovoj vojsci. **22** Jer svaki dan dolažahu k Davidu u pomoæe, dokle posta velika vojska kao vojska Božija. **23** A ovo je broj ljudi naoružanijeh za vojsku koji dođoše k Davidu u Hevron da prenesu carstvo Saulovo na nj po rijeèi Gospodnjoj: **24** Sinova Judinijeh koji nošahu štit i kopljje šest tisuæa i osam stotina naoružanijeh za vojsku; **25** Sinova Simeunovijeh hrabrijeh vojnika sedam tisuæa i sto; **26** Sinova Levijevih èetiri tisuæe i šest stotina; **27** I Jodaj poglavar između sinova Aronovijeh i s njim tri tisuæe i sedam stotina; **28** I Sadok mladiæ, hrabar junak, i od doma oca njegova dvadeset i dva kneza; **29** I sinova Venijaminovih, braæe Saulove, tri tisuæe; jer ih se mnogi još držahu doma Saulova; **30** I sinova Jefremovijeh dvadeset tisuæa i osam stotina hrabrijeh junaka, ljudi na glasu u porodicama otaca svojih; **31** A od polovine plemena Manasijina osamnaest tisuæa, koji biše imenovani poimence da dođu da postave Davida carem; **32** I sinova Isaharovijeh, koji dobro razumijevahu vremena da bi znali šta æe èiniti Izrailj, knezova njihovijeh dvjesta, i sva braæa njihova slušahu ih; **33** Sinova Zavulonovijeh, koji iðahu na vojsku i naoružani bijahu za boj svakojakim oružjem, pedeset tisuæa, koji se postavljahu u vrste pouzdana srca; **34** A od plemena Neftalimova tisuæa poglavara i s njima trideset i sedam tisuæa sa štitovima i kopljima; **35** A od plemena Danova dvadeset i osam tisuæa i šest stotina naoružanijeh za boj; **36** A od plemena Asirova èetrdeset tisuæa vojnika vještijeh postaviti se za boj; **37** A onih ispreko Jordana, od plemena Ruvimova i Gadova i od polovine plemena Manasijina, sto i dvadeset tisuæa sa svakojakim oružjem uboijitjem. **38** Svi ovi vojnici u vojnièkom redu dođoše cijela srca u Hevron da postave Davida carem nad svijem Izrailjem. A i ostali svi Izraelci bijahu složni da carem postave Davida. **39** I bijahu onđe s Davidom tri dana jeduæi i pijuæi, jer im braæa bijahu pripravila. **40** A i oni koji bijahu blizu njih, dori do Isahara i Zavulona i Neftalima, donošahu hlijeba na magarcima i na kamilama i na mazgama i na volovima, jela, brašna, smokava i suhog grožđa i vina i ulja, volova, ovaca izobilna; jer bijaše radost u Izraelju.

13 I David uèini vijeæe s tisuænicima i sa stotinicima i sa svijem vovodama, 2 I reèe David svemu zboru Izrailjevu: ako vam je po volji, i ako je od Gospoda Boga naæega, da pošaljemo na sve strane k braæi svojoj ostaloj po svijem krajevima Izrailjevjem, i k sveštenicima i Levitima po gradovima i podgraðima njihovim, da se skupe k nama, 3 Pa da donesemo k sebi kovèeg Boga svojega, jer ga ne tražismo za vremena Saulova. 4 A sav zbor reèe da se tako uèini, jer to bi po volji svemu narodu. 5 I tako David sabra sav narod Izrailjev od Sihora Misirskoga dori do Emata, da donesu kovèeg Božji iz Kirijat-Jarima. 6 I otide David sa svijem Izrailjem u Valu, u Kirijat-Jarim Judin, da prenesu odande kovèeg Boga Gospoda, koji sjedi na heruvimima, èije se ime prizivlje. 7 I povezoše kovèeg Božji na novijem kolima iz kuæe Avinadavove; a Uza i Ahijo upravljuju kolima. 8 A David i sav narod Izrailjev igrahu pred Bogom iz sve snage pjevajuæi i udarajuæi u gusle i u psaltire i u bubenje i u kimvale i trubeæi u trube. 9 A kad doðoše do gumna Hidonova, Uza se maši rukom da prihvati kovèeg, jer volovi potegoše na stranu. 10 I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga što se maši rukom za kovèeg, te umrije onđe pred Bogom. 11 I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu: zato se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas. 12 I uplaši se David od Boga u onaj dan, i reèe: kako æeu donijeti k sebi kovèeg Božji? 13 I ne prenese David kovèega k sebi u grad Davidov, nego ga skloni u kuæu Ovid-Edoma Getejina. 14 I osta kovèeg Božji kod porodice Ovid-Edomove u kuæi njegovoj tri mjeseca. I Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što imaje.

14 A Hiram car Tirske posla poslanike k Davidu i drva kredovijeh i zidara i drvodjelja da mu sagrade kuæu. 2 I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem i da se carstvo njegovo podiže visoko radi naroda njegova Izrailja. 3 I David uze jošte žena u Jerusalimu i izrodi još sinova i kæeri. 4 I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu: Samuja i Sovav, Natan i Solomun, 5 I Jevar i Elisija i Elifalet, 6 I Noga i Nefeg i Jafija, 7 I Elisama i Velijada i Elifalet. 8 A Filisteji èuvši da je David pomazan za cara nad svijem Izrailjem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David èuvši to izide pred njih. 9 I Filisteji došavši raširiše se po dolini Rafajskoj. 10 Tada David upita Gospoda govoreæi: hoæeu li izaæei na Filisteje? i hoæeæ li ih dati u moje ruke? A Gospod mu reèe: izaði, i daæeu ih u twoje ruke. 11 Tada otidoše u Val-Ferasim, i pobi ih onđe David, i reèe David: prodrije Bog neprijatelje moje mojom rukom, kao što voda prodire. Otuda se prozva mjesto Val-Ferasim.

12 I ostaviše onđe bogove svoje; a David zapovjedi, te ih spališe ognjem. 13 A Filisteji opet po drugi put raširiše se po onom dolu. 14 I David opet upita Boga, a Bog mu reèe: ne idi za njima, nego se vrati od njih, pa udari na njih prema dudovima. 15 I kad èuveæ da zašuæti po vrhovima od dudova, tada izidi u boj; jer æee poæi Bog pred tobom da pobije vojsku Filistejsku. 16 I uèini David kako mu zapovjedi Bog, i pobiše vojsku Filistejsku od Gavaona do Gezera. 17 I razglasiti se ime Davidovo po svijem zemljama; i Gospod zadade strah od njega svijem narodima.

15 I naèini sebi David kuæe u gradu Davidovu, i spremi mjesto za kovèeg Božji, i razape mu šator. 2 Tada reèe David: ne valja da nosi kovèeg Božji niko osim Levita, jer je njih izabrao Gospod da nose kovèeg Božji i da mu služe dovjeka. 3 I skupi David sve sinove Izrailjeve u Jerusalim da prenesu kovèeg Gospodnjeg na mjesto njegovo, koje mu bješe spremio. 4 Skupi David i sinove Aronove i Levite, 5 Od sinova Katovijeh: Urila poglavara i braæe njegove sto i dvadeset; 6 Od sinova Merarijevh: Asaju poglavara i braæe njegove dvjesta i dvadeset; 7 Od sinova Girsonovijeh: Joila poglavara i braæe njegove sto i trideset; 8 Od sinova Elisafanovih: Semaju poglavara i braæe njegove dvjesta; 9 Od sinova Hevronovijeh: Elila poglavara i braæe njegove osamdeset; 10 Od sinova Ozilovijeh: Aminadava poglavara i braæe njegove sto i dvanaest. 11 Tada dozva David Sadoka i Avijataru sveštenike, i Levite Urila i Asaju i Joila i Samaju i Elila i Aminadava, 12 I reèe im: vi ste poglavari porodica otaèkih meðu Levitima; osveštajte sebe i braæeu svoju, da donesete kovèeg Gospoda Boga Izrailjeva na mjesto koje sam mu spremio. 13 Jer što preðe ne uèiniste toga, Gospod Bog naš prodrije nas; jer ga ne tražimo kako treba. 14 I osveštate se sveštenici i Leviti da prenesu kovèeg Gospoda Boga Izrailjeva. 15 I nosiše sinovi Levitski kovèeg Božji kao što je zapovjedio Mojsije po rjeði Gospodnjoj na ramenima svojim i polugama. 16 I reèe David poglavarima Levitskim da postave izmeðu braæe svoje pjevaèe sa spravama muzièkim, sa psaltirima i guslama i kimvalima, da pjevaju u glas veselo. 17 I postaviše Leviti Emana sina Joilova, i od braæe njegove Asafa sina Varahijina, i od sinova Merarijevh, braæe njihove, Etana sina Kisajina; 18 I s njima braæeu njihovu drugoga reda: Zahariju i Venu i Jazila i Semiramota i Jehila i Uniju i Elijava i Venaju i Masiju i Matatiju i Elifela i Mikneju i Ovid-Edoma i Jeila, vratare. 19 I pjevaæi Eman i Asaf i Etan udarahu u kimvale mјedene; 20 A Zaharija i Ozilo i Semiramot i Jehilo i Uniju i Elijav i Masija i Venaju u psaltire visoko, 21 A Matatija i Elifel i Mikneja i Ovid-Edom i Jeilo i

Azazija u gusle nisko. 22 A Henanija poglavar među Levitima koji nošahu kovèeg ureðivaše kako æe se nositi, jer bješe vješt. 23 A Varahija i Elkana bjehu vratarji kod kovèega. 24 A Sevanija i Josafat i Natanailo i Amasaj i Zaharija i Venaja i Elijezer, sveštenici, trubljuhu u trube pred kovèegom Božjim; a Ovid-Edom i Jehija bjehu vratarji kod kovèega. 25 I tako David i starješine Izrailjeve i tisuænici iðahu prateæi kovèeg zavjeta Gospodnjega iz kuæe Ovid-Edomove s veseljem. 26 I kad Bog pomože Levitima koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega prinesoše sedam volova i sedam ovnova. 27 I David bijaše ogrnut plaštem od tankoga platna, tako i svi Leviti koji nošahu kovèeg i pjevaæi, i Henanija koji upravljaše nosiocima među pjevaëima. I David imaše na sebi opleæak lanen. 28 I tako sav narod Izrailjev praæaše kovèeg zavjeta Gospodnjega klikujuæi i trubeæi u trube i u robove i udarajuæi u kimvale i u psaltire i u gusle. 29 A kad kovèeg zavjeta Gospodnjega ulažaše u grad Davidov, Mihala kæi Saulova gledajuæi s prozora vidje cara Davida gdje skaæe i igra, i podrugnu mu se u srcu svom.

16 I kad donesoše kovèeg Božji, namjestiše ga usred šatora, koji mu razape David; i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Bogom. 2 Potom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne, blagoslovi narod u ime Gospodnje. 3 I razdade svijem Izrailjcima, i ljudima i ženama, svakom po jedan hlijeb i komad mesa i vrè vina. 4 Potom postavi pred kovèegom Gospodnjim sluge između Levita da pominju i slave i hvale Gospoda Boga Izraeljeva: 5 Asafa poglavara, a drugoga za njim Zahariju, i Jeila i Semiramota i Jehila i Matatiju i Elijava i Venaju i Ovid-Edoma; i Jeilo udaraše u psaltire i gusle, a Asaf u kimvale, 6 A Venaja i Jazilo sveštenici bijahu jednakso s trubama pred kovèegom zavjeta Gospodnjega. 7 U taj dan naredi David prvi put da hvale Gospoda Asaf i braæea njegova: 8 Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova. 9 Pjevajte mu, slavite ga, kazujte sva èudesa njegova. 10 Hvalite se svetijem imenom njegovijem; neka se veseli srce onih koji traže Gospoda. 11 Tražite Gospoda i silu njegovu; tražite lice njegovo bez prestanka. 12 Pamtite èudesu njegova, koja je uèinio, znake njegove i sudove usta njegovijeh. 13 Sjeme Izraeljevo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi. 14 On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi. 15 Pamtite uvijek zavjet njegov, rijeè koju je dao na tisuæu koljena. 16 Što je zavjetovao Avramu i za što se kleo Isaku, 17 To je postavio Jakovu za zakon i Izraelju za zavjet vjeèni, 18 Govoreæi: tebi æeu dati zemlju Hananskiju u našljedni dio. 19 Tada vas još bijaše malo na broj, bijaše vas

malo, i bijaste doðljaci. 20 Iðahu od naroda do naroda, i iz jednoga carstva k drugomu plemenu. 21 Ne dade nikomu da im naudi, i karaše za njih careve: 22 Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne èinite zla. 23 Pjevaj Gospodu, sva zemljo! javljajte od dana na dan spasenje njegovo. 24 Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima èudesa njegova. 25 Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti veoma; straæniji je od svih bogova. 26 Jer su svi bogovi u naroda ništa; a Gospod je nebesa stvorio. 27 Slava je i veličanstvo pred njim, sila i radost u stanu njegovu. 28 Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i èast. 29 Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu, nosite dare i idite pred nj, poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. 30 Strepiti pred njim, sva zemljo; zato je vasiljena tvrda i neæe se pomjestiti. 31 Nek se vesele nebesa i zemlja se raduje; i neka govore po narodima: Gospod caruje. 32 Neka pljeska more i što je u njemu; neka skaæe polje i sve što je na njemu. 33 Tada neka se raduju drveta šumska pred Gospodom, jer ide da sudi zemlji. 34 Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. 35 I recite: spasi nas, Bože spasenja našega, i skupi nas i izbavi nas od naroda da slavimo sveto ime twoje, da se hvalimo tvojom slavom. 36 Blagosloven Gospod Bog Izraeljev od vijeka i do vijeka. Tada sav narod reèe: amin; i hvališe Gospoda. 37 I ostavi onđe pred kovèegom zavjeta Gospodnjega Asafa i braæeu njegovu da služe pred kovèegom bez prestanka kao što treba od dana na dan, 38 I Ovid-Edoma i braæeu njegovu, šezdeset i osam, Ovid-Edoma sina Jedutunova i Osu, da budu vratarji; 39 A Sadoka sveštenika i braæeu njegovu sveštenike pred šatorom Gospodnjim na visini u Gavaonu, 40 Da prinose žrtve paljenice Gospodu na oltaru za žrtve paljenice bez prestanka jutrom i veèerom, i da èine sve što je napisano u zakonu Gospodnjem što je zapovjedio Izraelju, 41 I s njima Emana i Jedutuna i druge izabrane, koji biše poimence imenovani da hvale Gospoda, jer je dovjeka milost njegova, 42 S njima Emana i Jedutuna, da trube u trube i udaraju u kimvale i u druge sprave muzièke Bogu; a sinove Jedutunove da budu vratarji. 43 Potom se razide sav narod, svak svojoj kuæi, a David se vrati da blagoslovi dom svoj.

17 A kad David sjeðaše kod kuæe svoje, reèe David Natantu proroku: gle, ja stojim u kuæi od kedrova drveta, a kovèeg zavjeta Gospodnjega pod zavjesima. 2 A Natan reèe Davidu: što ti je god u srcu, èini, jer je Bog s tobom. 3 Ali onu noæ doðe rijeè Božja Natantu govoreæi: 4 Idi i reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod: ti mi

neæeš sazidati kuæe da u njoj nastavam. 5 Kad nijesam nastavao u kuæi otkad izvedoh Izrailja do danas, nego sam išao od šatora do šatora i od naslona do naslona, 6 Kuda sam god hodio sa svijem Izrailjem, jesam li jednu rijeè rekao kome između sudija Izrailjevih kojima zapovijedah da pasu narod moj, i kazao: zašto mi ne naèinite kuæu od kedra? 7 Ovako dakle reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš voð narodu mojemu Izrailju. 8 I bijeh s tobom kuda si god išao, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime kao što je ime velikih ljudi na zemlji. 9 I odrediaèu mjesto narodu svojemu Izrailju, i posadiæu ga, te æe nastavati u svom mjestu, i neæe se više pretresati; niti æe im više dosaðivati nepravednici kao prije, 10 I od onoga dana kad sam postavio sudije nad narodom svojim Izrailjem; i pokorih sve neprijatelje tvoje; nego ti javljam da æe ti Gospod sazidati kuæu. 11 I kad se navrše dani tvoji da otideš k ocima svojim, podignuæu sjeme tvoje nakon tebe, koje æe biti između sinova tvojih, i utvrdaè carstvo njegovo. 12 On æe mi sazidati dom, i utvrdaè prijesto njegovog dovjeka. 13 Ja æeu mu biti otac, i on æe mi biti sin; a milosti svoje neæeu ukloniti od njega kao što sam uklonio od onoga koji bješe prije tebe. 14 Nego æeu ga utvrđiti u domu svom i u carstvu svom dovjeka, i prijesto æe njegov stajati dovjeka. 15 Po svijem ovijem rijeèima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu. 16 Tada doðe car David i stade pred Gospodom, i reèe: ko sam ja, Gospode Boži, i šta je dom moj, te si me doveo dovde? 17 I to ti se èini malo, Bože, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena, i postarao si mi se za tu slavu zakonom èovjeèijim, Gospode Bože. 18 Šta æe još David da ti govorí o èasti sluge tvojega, kad ti znaš slugu svojega? 19 Gospode, sluge svojega radi i po srcu svojemu èiniš svu ovu veliku stvar, obznanjujuæi sve ove velike stvari. 20 Gospode, nema takoga kakav si ti, i nema Boga osim tebe, po svemu što èusmo svojim ušima. 21 Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrail? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod, i da steèe sebi ime velikim i strašnim djelima izgoneæi narode ispred naroda svojega, koji si iskupio iz Misira. 22 Jer si uèinio narod svoj Izrailja svojim narodom dovjeka; a ti si im, Gospode, Bog. 23 I tako, Gospode, rijeè koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu neka bude tvrda dovjeka, i uèini kako si rekao. 24 Neka bude tvrda, da se velièa ime tvoje dovjeka i da se govorí: Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev jest Bog nad Izrailjem, i dom Davida sluge tvojega neka stoji tvrdo pred tobom. 25 Jer si ti, Bože moj, javio sluzi svojemu da æeš mu sazidati dom, zato se sluga tvoj usudi

da ti se pomoli. 26 Tako Gospode, ti si Bog, i obrekao si sluzi svojemu to dobro. 27 Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude dovjeka pred tobom; jer kad ti, Gospode, blagosloviš, biæe blagosloven dovjeka.

18 A poslije toga pobi David Filisteje i pokori ih, i uze Gat i sela njegova iz ruku Filistejskih. 2 Pobi i Moavce, i postaše Moavci sluge Davidove i plaæahu mu danak. 3 Razbi David i Adar-Ezera cara Sovskoga u Ematu izšav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata. 4 I uze mu David tisuæu kola i sedam tisuæa konjika i dvadeset tisuæa pješaka, i podreza David žile svijem konjma kolskim, samo ostavi za sto kola. 5 A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoæ Adar-Ezeru caru Sovskomu, i David pobi dvadeset i dvije tisuæe Siraca. 6 I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaæajuæi mu danak. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. 7 I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adar-Ezerove, i donese ih u Jerusalim. 8 I iz Tivata i iz Huna gradova Adar-Ezerovih odnese David silnu mjed, od koje Solomun naèini more mjedeno i stupove i posuðe mjedeno. 9 A kad èu Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adar-Ezera cara Sovskoga, 10 Posla Adorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu èestita što je vojevao na Adar-Ezera i ubio ga, jer Toja imaše rat s Adar-Ezerom, i svakojakih zaklada zlatnih i srebrnih i mijedenjih. 11 Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe uzeo od svijeh naroda, od Edomaca i od Moavaca i od sinova Amonovih i od Filisteja i od Amalika. 12 I Avisaj sin Serujin pobi osamnaest tisuæa Idumejaca u slanoj dolini. 13 I namjesti vojsku po Idumeji, i svi Idumejci postaše sluge Davidove. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. 14 Tako carova David nad svijem Izrailjem sudeæi i dajuæi pravdu svemu narodu svojemu. 15 I Joav sin Serujin bješe nad vojskom, a Josafat sin Ahiludov pametar, 16 A Sadok sin Ahitovov i Avimeleh sin Avijatarov sveštenici, a Susa pisar, 17 A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima, a sinovi Davidovi prvi do cara.

19 A poslije toga umrije Nas car sinova Amonovih, i zacari se sin njegov na njegovo mjesto. 2 I reèe David: da uèinim milost Anunu sinu Nasovu, jer je otac njegov uèinio meni milost. I posla David poslanike da ga potješe za ocem. I doðoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovih k Anunu da ga potješe. 3 A knezovi sinova Amonovih rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David zato poslao ljude da te potješe što je rad uèiniti èast ocu tvojemu? a nijesu zato došle sluge njegove k tebi da promotre i uhode

i obore zemlju? 4 Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija ih i otsjeće im haljine po pole do zadnjice, i opravi ih natrag. 5 A kad neki otidoše, te javiše Davidu za te ljudi, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grdno osramoæeni, i poruèi im car: sjedite u Jerihonu dok vam naraste brada, pa onda doðite natrag. 6 A kad vidješe sinovi Amonovi gdje se omraziše s Davidom, onda Anun i sinovi Amonovi poslaše tisuæu talanata srebra da najme kola i konjika iz Mesopotamije i iz Sirije Mahe i iz Sove. 7 I najmiše trideset i dvije tisuæe kola i cara od Mahe s narodom njegovijem, koji dođoše i stadoše u oko prema Medevi. A i sinovi Amonovi skupiše se iz gradova svojih i dođoše na boj. 8 A David kad to èeu, posla Joava sa svom hrabrom vojskom. 9 I izdoše sinovi Amonovi i uvrstaše se pred vratima gradskim; a carevi koji dođoše bijahu za se u polju. 10 I Joav vidjeæi namještenu vojsku prema себi sprijed i sastrag, uze odabrane iz sve vojske Izrailjske, i namjesti ih prema Sircima. 11 A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu; i namjestiše ih prema sinovima Amonovijem. 12 I reèe: ako Sirci budu jaèi od mene, doði mi u pomoæe; ako li sinovi Amonovi budu jaèi od tebe, ja æeu tebi doæi u pomoæe. 13 Budi junak i držimo se junaèki za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospod neka uèini što mu je drago. 14 Tada Joav i narod koji bijaše s njim primakoše se da udare na Sirce; ali oni pobjegoše ispred njih. 15 A sinovi Amonovi kad vidješe gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja brata njegova i uđoše u svoj grad. Potom se Joav vrati u Jerusalim. 16 Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izrailjci, poslaše poslanike te dovedoše Sirce ispreko rijeke; a Sofak vojvoda Adar-Ezerov iðaše pred njima. 17 Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izraeljce, i prijeðe preko Jordana, i doðe k njima, i namjesti vojsku prema njima; a kad namjesti David vojsku prema njima, pobiše se s njim. 18 Ali pobjegoše Sirci ispred Izraelja, i pobi David Siraca sedam tisuæea kola i èetrdeset tisuæea pješaka, i Sofaka vojvodu pogubi. 19 I kad vidješe sluge Adar-Ezerove da ih razbi Izraelj, uèiniše mir s Davidom i služahu mu; i ne htješe više Sirci pomagati sinovima Amonovijem.

20 A kad proðe godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, Joav izvede vojsku, te potiraše zemlju sinova Amonovijeh, i došavši opkoli Ravu; a David bješe ostao u Jerusalimu. I Joav osvoji Ravu i raskopa je. 21 David uze caru njihovu s glave krunu, i naðe da poteže talanat zlata, i dragi kamenje bješe u njoj; i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik. 3 A narod što bijaše u njemu izvede i isječe ih pilama i gvozdenijem branama i sjekirama. I tako uèini David svijem gradovima sinova Amonovijeh. Potom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalim. 4 A

poslije toga nasto rat u Gezeru s Filistejima; tada Sivehaj Husaæanin ubi Sifaja koji bijaše roda divovskoga, i biše pokoren. 5 Nasta opet rat s Filistejima, u kom Elhanan sin Jairov ubi Lamiju brata Golijata Getejina, kojemu kopljæa bijaše kao vratilo. 6 I opet nasto rat u Gatu, gdje bijaše jedan èovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta, skupa dvadeset i èetiri; i on bijaše roda divovskoga. 7 I ruzaše Izrailja, te ga ubi Jonatan sin Samaje brata Davidova. 8 Ti bijahu sinovi istoga diva iz Gata, i pogibioše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

21 Ali usta sotona na Izrailja i navrati Davida da izbroji Izraelja. 2 I reèe David Joavu i knezovima narodnijem: idite, izbrojte sinove Izraeljeve od Virsaveje dori do Dana, pa mi javite da znam koliko ih ima. 3 Ali Joav reèe: neka doda Gospod narodu svojemu koliko ga je sada još sto puta toliko; nijesu li, care gospodaru moj, svi sluge gospodaru mojemu? zašto traži to gospodar moj? zašto da bude na grijeh Izraelju? 4 Ali rijeè careva nadjaèa Joava. I tako otide Joav i obide svega Izraelja, pa se vrati u Jerusalim. 5 I dade Joav broj prepisanoga naroda Davidu; i bijaše svega naroda Izraeljeva tisuæa tisuæa i sto tisuæa ljudi koji mahahu maèem, a naroda Judina èetiri stotine i sedamdeset tisuæa ljudi koji mahahu maèem. 6 A plemena Levijeva i Venijaminova ne izbroji s njima, jer mrska bješe Joavu zapovijest careva. 7 A ne bješe mila Bogu ta stvar; zato udari Izraelja. 8 I David reèe Bogu: sagriješih veoma što to uradih; ali uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih. 9 A Gospod reèe Gadu vidiocu Davidovu govoreæi: 10 Iди kaži Davidu i reci: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti uèinim. 11 I doðe Gad k Davidu i reèe mu: tako veli Gospod, biraj: 12 ili glad za tri godine, ili tri mjeseca da bježiš od neprijatelja svojih i maèe neprijatelja tvojih da te stiže, ili tri dana maèe Gospodnji i pomor da bude u zemlji i anđeo Gospodnji da ubija po svijem krajevima Izraeljevijem. Sada dakle gledaj što æeu odgovoriti onomu koji me je poslao. 13 A David reèe Gadu: u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnem Gospodu u ruke, jer je veoma velika milost njegova; a ljudima da ne zapadnem u ruke. 14 I tako pusti Gospod pomor na Izraelja, te pade Izraelja sedamdeset tisuæea ljudi. 15 I posla Gospod anđela u Jerusalim da ga ubija; i kad ubijaše, pogleda Gospod i sažali mu se sa zla; i reèe anđelu koji ubijaše: dosta, spusti ruku svoju. A anđeo Gospodnji stajaše kod gumna Ornana Jevusejina, 16 A David podiže oèi svoje i vidje anđela Gospodnjega gdje stoji između zemlje i neba a u ruci mu go maèe, kojim bješe zamahnuo na Jerusalim; i pade David i starješine nièice, obuèeni u kostrijet. 17 I reèe

David Bogu: nijesam li ja zapovjedio da se izbroji narod? ja sam dakle zgrijšeš i zlo uèinio; a te ovce šta su uèinile? Gospode Bože moj, neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mojega; ali ne na taj narod da ga potre. **18** Tada anđeo Gospodnji reèe Gadu da kaže Davidu da izide gore i naèini oltar Gospodu na gumnu Ornana Jevusejina. **19** I izide David po rijeèi Gadovo, koju mu reèe u ime Gospodnje. **20** A Ornan okrenuv se ugleda anđela, i sakri se sa èetiri sina svoja. Jer Ornan vrsijaše pšenicu. **21** Utom doðe David do Ornana; i pogledav Ornan kad vidje Davida izide iz gumna i pokloni se Davidu licem do zemlje. **22** Tada reèe David Ornanu: daj mi to gumno da naèinem na njemu oltar Gospodu; za novce koliko vrijedi daj mi ga, da bi prestaò pomor u narodu. **23** A Ornan reèe Davidu: uzmi i neka èini gospodar moj car što mu je drago; evo dajem i volove za žrtve paljenice, i kola za drva, i pšenicu za dar; sve to dajem. **24** A car David reèe Ornanu: ne, nego æeu kupiti za novce šta vrijedi, jer neæau da prinesem Gospodu što je tvoje ni da prinesem žrtve paljenice poklonjene. **25** I dade David Ornanu za ono mjesto na mjeru šest stotina sikala zlata. **26** I ondje naèini David oltar Gospodu, i prinesi žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i prizva Gospoda, i usliši ga spustivši oganj s neba na oltar žrtve paljenice. **27** I zapovjedi Gospod anđelu, te vrati maè svoj u korice. **28** U ono vrijeme vidjev David da ga Gospod usliši na gumnu Ornana Jevusejina prinošaše žrtve ondje. **29** A Šator Gospodnji, koji naèini Mojsije u pustinji, i oltar za žrtve paljenice bijaše u to vrijeme na visini u Gavaonu. **30** I David ne može iæi k njemu da traži Boga, jer se uplaši od maèa anđela Gospodnjega.

22 I reèe David: ovo je kuæa Gospoda Boga i ovo je oltar za žrtvu paljenicu Izrailju. **2** I zapovjedi David da se skupe inostranci koji bijahu u zemlji Izrailevoj, i odredi kamenare da tešu kamen da se gradi dom Božji. **3** I gvožđa mnogo za kline na krila vratima i na sastavke pripravi David, i mjedi mnogo bez mjere, **4** I drva kedrovijeh bez broja; jer dovožahu Sidonci i Tirci mnogo drva kedrovijeh Davidu. **5** Jer David govoraše: Solomun je sin moj dijete mlado, a dom koji treba zidati Gospodu treba da bude vrlo velik za slavu i diku po svijetu zemljama; zato æeu mu pripraviti što treba. I pripravi David mnoštvo prije smrti svoje. **6** Potom dozva sina svojega Solomuna i zapovjedi mu da sazida dom Gospodu Bogu Izrailevu. **7** I reèe David Solomunu: sine! bio sam naumio da sazidam dom imenu Gospoda Boga svojega. **8** Ali mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio; neæeš ti sazidati doma imenu mojemu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda

mnom. **9** Evo, rodiæe ti se sin, on æee biti miran èovjek i smræu ga od svih neprijatelja njegovih unaokolo; zato æee mu biti ime Solomun; i mir i pokoj daæeu Izrailju za njegova vremena. **10** On æee sazidati dom imenu mojemu, i on æee mi biti sin, a ja njemu otac, i utvrðiæeu prijesto carstva njegova nad Izrailem dovijeka. **11** Zato, sine, Gospod æee biti s tobom, i biæeš sreæan, te æeš sazidati dom Gospoda Boga svojega kao što je govorio za te. **12** Samo da ti da Gospod razum i mudrost kad te postavi nad Izrailem da drži zakon Gospoda Boga svojega. **13** Tada æeš biti sreæan, ako uzdržiš i ustvoriš uredbe i zakone koje je zapovjedio Gospod preko Mojsija Izraelju. Budi slobodan i hrabar, ne boj se i ne plaši se. **14** I evo, u nevolji svojoj pripravio sam za dom Gospodnji sto tisuæa talanata zlata i tisuæu tisuæa talanata srebra; a mjedi i gvožđa bez mjere, jer ga ima mnogo, takoðer i drva i kamena pripravio sam; a ti dodaj još. **15** A imaš i poslenika mnogo, kamenara i zidara i drvodjelja, i svakojakih ljudi vještih svakom poslu. **16** Ima zlata, srebra, i mjedi i gvožđa bez mjere; nastani dakle i radi, i Gospod æee biti s tobom. **17** Potom zapovjedi David svijem knezovima Izrailevijem da pomažu Solomunu sinu njegovu: **18** Nije li s vama Gospod Bog vaš, koji vam je dao mir otsvuda? jer je dao u ruke moje stanovnike ove zemlje, i zemlja je pokorena Gospodu i narodu njegovu. **19** Sada dakle upravite srce svoje i dušu svoju da tražite Gospoda Boga svojega; nastanite i zidajte svetiñju Gospodu Bogu da unesete kovèeg zavjeta Gospodnjega i sveto posuðe Božije u dom koji æee se sazidati imenu Gospodnjemu.

23 I tako David star i sit života postavi Solomuna sina svojega carem nad Izrailem. **2** I sabra sve knezove Izraileve i sveštenike i Levite. **3** I biše izbrojeni Leviti od trideset godina i više, i bješe ih na broj s glave na glavu trideset i osam tisuæa ljudi. **4** Između njih bijaše dvadeset i èetiri tisuæe određenijeh na posao u domu Gospodnjem, a šest tisuæa upravitelja i sudija; **5** A èetiri tisuæe vratara i èetiri tisuæe koji hvaljaju Gospoda uz oruða koja naèini za hvalu. **6** I razdjeli ih David u redove po sinovima Levijevim, Girsonu, Katu i Merariju. **7** Od Girsona bijahu: Ladan i Simej; **8** Sinovi Ladanovi: poglavavar Jehilo i Zetam i Joilo, trojica; **9** Sinovi Simejevi: Selomit i Azilo i Haran, trojica. To su poglavari otaèikh porodica Ladanovijeh. **10** A sinovi Simejevi: Jat, Zina i Jeus i Verija, ta su èetvorica sinovi Simejevi. **11** A Jat bijaše poglavavar, a Ziza drugi; a Jeus i Verija nemahu mnogo djece, zato se brojahu u jedan dom otaèki. **12** Sinovi Katovi: Amram, Isar, Hevron i Ozilo, èetvorica. **13** Sinovi Amramovi: Aron i Mojsije. Ali Aron bi odvojen da osveæuje svetiñju nad svetiñjama, on i sinovi njegovi dovijeka, da kade

pred Gospodom, da mu služe i da blagosiljaju u ime njegovo dovjeka. **14** A sinovi Mojsija èovjeka Božjega broje se u pleme Levijevo. **15** Sinovi Mojsijevi: Girsom i Elijezer. **16** Sinovi Girsomovi: Sevuilo poglavar. **17** A sinovi Elijezerovi: Reavija poglavar. A nemaše Elijezer više sinova, nego se sinovi Reavijini umnožiše veoma. **18** Sinovi Isarovi: Selomit poglavar. **19** Sinovi Hevronovi: Jerija prvi, Amarija drugi, Jazilo treæi, i Jekameam èetvrti. **20** Sinovi Ozilovi: Miha prvi i Jesija drugi. **21** Sinovi Merarijevi: Malije i Musije. Sinovi Malijevi: Eleazar i Kis. **22** A Eleazar umrije i ne imaše sinova nego samo kæeri, i njima se oženio sinovi Kisovi, braæa njihova. **23** Sinovi Musijevi: Malije i Eder i Jeremot, trojica. **24** To su sinovi Levijevi po otaèkim domovima svojim, poglavari domova otaèkih, koji biše izbrojeni po broju imena s glave na glavu, koji raðahu posao za službu u domu Gospodnjem, od dvadeset godina i više. **25** Jer David reèe: mir dade Gospod Bog Izrailjev narodu svojemu, i nastavaæe u Jerusalimu dovjeka. **26** I Leviti neæee više nositi šatora i posuða njegova za službu njegovu. **27** Jer po pošljednjoj naredbi Davidovoj biše izbrojeni sinovi Levijevi od dvadeset godina i više; **28** Jer odreðeni bijahu da pomažu sinovima Aronovijem u službi u domu Gospodnjem u trijemovima i u klijetima, i da èiste sve svete stvari i da rade oko službe u domu Gospodnjem, **29** I oko hljebova postavljenijeh, i oko bijelogra braæna za dar i oko kolaèa prijesnijeh i oko tavica, i oko svega što se prži, i oko svake mjere, **30** I da stoje jutrom i hvale i slave Gospoda, i tako veeerom, **31** I kad se god prinose žrtve paljenice Gospodu, u subote, i na mladine i praznike, u broju po redu svom svagda pred Gospodom, **32** I da rade što treba raditi u šatoru od sastanka i u svetinji, i za sinove Aronove, braæeu svoju, u službi u domu Gospodnjem.

24 A među sinovima Aronovijem ovi su redovi: sinovi Aronovi bjehu Nadav i Avijud, Eleazar i Itamar. **2** Ali Nadav i Avijud umriješe prije oca svojega i nemahu djece; zato biše sveštenici Eleazar i Itamar. **3** I razdijeli ih David: Sadoka, koji bijaše od sinova Eleazarovijeh, i Ahimeleha, koji bijaše od sinova Itamarovijeh, po redu njihovo u službi njihovo. **4** I naðe se sinova Eleazarovijeh više poglavica nego sinova Itamarovijeh, kad ih razdijelio: od sinova Eleazarovijeh bijaše poglavica po domovima otaèkim šesnaest, a od sinova Itamarovijeh osam po domovima otaèkim. **5** I biše razdijeljeni ždrriebom i jedan i drugi; jer poglavari u svetinji i poglavari pred Bogom bijahu i od sinova Eleazarovijeh i od sinova Itamarovijeh. **6** I popisa ih Semaja sin Natanailov pisar od plemena Levijeva pred carem i knezovima i Sadokom sveštenikom i Ahimelehom

sinom Avijatarovijem i pred poglavarima porodica otaèkih među sveštenicima i Levitima, jedan dom otaèki uzevši za Eleazara a jedan za Itamara. **7** I pade prvi ždrrieb na Jojariva, drugi na Jedaju, **8** Treæti na Harima, èetvrti na Seorima, **9** Peti na Maliju, šesti na Mejamina, **10** Sedmi na Akosa, osmi na Aviju, **11** Deveti na Isuja, deseti na Sehaniju, **12** Jedanaesti na Eliasiva, dvanaesti na Jakima, **13** Trinaesti na Ufu, èetrnaesti na Jesevava, **14** Petnaesti na Vilgu, šesnaesti na Imira, **15** Sedamnaesti na Ezira, osamnaesti na Afisisa, **16** Devetnaesti na Petaju, dvadeseti na Jezekila, **17** Dvadeset prvi na Jahina, dvadeset drugi na Gamula, **18** Dvadeset treæi na Delaju, dvadeset èetvrti na Maziju. **19** To je red njihov za službu njihovu, kojim idu u dom Gospodnjii na posao svoj po naredbi Arona oca svojega, kako mu bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev. **20** A od ostalijeh sinova Levijevih bijaše od sinova Amramovijeh Suvalio; od sinova Suvaliovijeh Jedaja, **21** Od Reavije, od sinova Reavijinh poglavar Jesija; **22** Od sinova Isarovijeh Selomot, od sinova Selomotovijeh Jat; **23** A od sinova Jerijinih Amarija drugi, Jazilo treæi, Jekameam èetvrti; **24** Od sinova Uzilovijeh Miha; od sinova Mišinijeh Samir; **25** Brat Mišin Jesija; od sinova Jesinjin Zaharia. **26** Sinovi Merarijevi: Malije i Musije; od sinova Jazijinih Veno. **27** Sinovi Merarijevi od Jazije: Veno i Soam i Zahur i Ivrije; **28** Od Malije Eleazar, koji nemaše sinova; **29** Od Kisa, od sinova Kisovijeh: Jerameilo; **30** I od sinova Musijevih Malije i Eder i Jerimot. To bijahu sinovi Levitski po domovima otaca svojih. **31** I oni bacâše ždrrieb prema braæei svojoj, sinovima Aronovijem, pred Davidom i Sadokom i Ahimelehom i poglavarima domova otaèkih među sveštenicima i Levitima, od domova otaèkih svaki poglavar prema bratu svojemu mlaðemu.

25 I odvoji David s vojvodama za službu sinove Asafove i Emanove i Jedutunove, koji æe prorokovati uz gusle i psaltire i kimvale; i biše između njih izbrojeni ljudi za posao u svojoj službi: **2** Od sinova Asafovijeh: Zahur i Josif i Netanija i Asarila, sinovi Asafovi, pod rukom Asafa, koji prorokovaše po naredbi carevoj; **3** Od Jedutuna: šest sinova Jedutunovijeh: Gedalija i Sorije i Jesajja, Asavija i Matatija i Simej pod rukom oca svojega Jedutuna, koji prorokovaše uz gusle hvaleæi i slaveæi Gospoda; **4** Od Emana: sinovi Emanovi: Vukija, Matanija, Ozilo, Sevuilo i Jerimot, Ananija i Ananije, Elijata, Gidaltija i Romamti-Ezer, Josvekasa, Malotije, Otr i Maziot. **5** Ti svi bijahu sinovi Emana vidioca careva u rijeèima Božjim da se uzvišuje rog; jer Bog dade Emanu èetrnaest sinova i tri kæeri. **6** Svi oni bijahu pod rukom oca svojega pjevajuæi u domu Gospodnjem uz kimvale i psaltire i gusle za službu

u domu Božjem, kako car naređivaše Asafu i Jedutunu i Emanu. **7** I bješe ih na broj s braæom njihovom obuèenom pjesmama Gospodnjim, dvjesti i osamdeset i osam, samijeh vještaka. **8** I baciše ždrijeb za službu svoju, mali kao veliki, uèitelj kao uèenik; **9** I pade prvi ždrijeb za Asafa na Josifa, drugi na Gedaliju s braæom i sinovima njegovijem, njih dvanaest; **10** Treæi na Zahura, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **11** Èetvrti na Iserija, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **12** Peti na Netaniju, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **13** Šesti na Vukiju, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **14** Sedmi na Jesarilu, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **15** Osmi na Jesaju, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **16** Deveti na Mataniju, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **17** Deseti na Simeja, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **18** Jedanaesti na Azareila, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **19** Dvanaesti na Asaviju, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **20** Trinaesti na Savuila, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **21** Èetrnaesti na Matatiju, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **22** Petnaesti na Jeremota, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **23** Šesnaesti na Ananiju, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **24** Sedamnaesti na Josvekasu, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **25** Osamnaesti na Ananija, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **26** Devetnaesti na Malotija, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **27** Dvadeseti na Elijatu, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **28** Dvadeset prvi na Otira, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **29** Dvadeset drugi na Gidaltiju, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **30** Dvadeset treæi na Maziota, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest; **31** Dvadeset èetvrti na Romanti-Ezera, sinove njegove i braæu njegovu, njih dvanaest.

26 A redovi vratarski bijahu: od sinova Korejevh bijaše

Meselemija sin Korejev između sinova Asafovijeh; **2** A sinovi Meselemijini: Zaharija prvenac, Jediailo drugi, Zevadija treæi, Jatnilo èetvrti, **3** Elam peti, Joanan šesti, Elioinaj sedmi; **4** I Ovid-Edomovi sinovi: Semaja prvenac, Jozavad drugi, Joah treæi i Sahar èetvrti i Natanailo peti, **5** Amilo šesti, Isahar sedmi, Feultaj osmi; jer ga blagoslovi Bog. **6** I Semaji sinu njegovu rodiše se sinovi, koji starješovahu u domu oca svojega, jer bijahu dobri junaci. **7** Sinovi Semajini: Gotnije i Rafailo i Ovid i Elzavad braæa njegova, hrabri ljudi, Eliuj i Semahija. **8** Svi ovi bijahu od sinova Ovid-Edomovijeh, i oni i sinovi njihovi i braæa njihova, svi hrabri

ljudi, krjepki za službu, bijaše ih šezdeset i dva od Ovid-Edoma. **9** A Meselemijinih sinova i braæe, hrabrijeh ljudi, bijaše osamnaest. **10** A Osini sinovi, od sinova Merarijevih: Simrije poglavatar, premda ne bješe prvenac, ali ga otac postavi poglavarem; **11** Helkija drugi, Tevalija treæi, Zaharija èetvrti; svijeh sinova i braæe Osine bijaše trinaest. **12** Od njih bijahu redovi vratarski po poglavarima da èuvaju stražu naizmjence s braæom svojom služeæi u domu Gospodnjem. **13** Jer metaše ždrijeb za maloga kao i za velikoga po domovima svojih otaca, za svaka vrata. **14** I pade ždrijeb na istok Selimiji; a Zahariji sinu njegovu, mudromu savjetniku, kad baciše ždrijeb, pade mu ždrijeb na sjever; **15** A Ovid-Edomu na jug, a sinovima njegovijem na riznicu; **16** Sufimu i Osi na zapad s vratima Salehetskim na putu koji ide gore; straža bješe prema straži: **17** S istoka šest Levita; sa sjevera èetiri na dan; s juga na dan èetiri; a kod riznice po dva; **18** Na Parvaru sa zapada èetiri na putu, dva kod Parvara. **19** To su redovi vratarski među sinovima Korejevih i sinovima Merarijevim. **20** I ovi još bijahu Leviti: Ahija nad blagom doma Božijega, nad blagom od posveæenijeh stvari. **21** Od sinova Ladanovijeh između sinova Girsonovijeh od Ladana, između glavara domova otaèekih od Ladana sina Girsonova bijaše Jehilo, **22** Sinovi Jehilovi: Zetam i Joilo brat mu bijahu nad blagom doma Gospodnjega; **23** Od sinova Amramovijeh, Isarovijeh, Hevronovijeh, Ozilovijeh, **24** Bijaše Sevuilo sin Girsona sina Mojsijeva starješina nad blagom. **25** A braæa njegova od Elijezera: Reavija sin mu, a njegov sin Jesajija, a njegov sin Joram, a njegov sin Zihrije, a njegov sin Selomit; **26** Ovaj Selomit i braæa njegova bijahu nad svijem blagom od posveæenijeh stvari, koje posveti car David i poglavari domova otaèekih i tisuæenici i stotinici i vojvode; **27** Od ratova i od plijena posvetiše da se opravi dom Gospodnji; **28** I što god bješe posvetio Samuilo vidjelac i Saul sin Kisov i Avenir sin Nirov i Joav sin Serujin; ko god posveæivaše, davaše u ruke Selomitu i braæi njegovo. **29** Od sinova Isarovijeh: Henanija i sinovi njegovi bijahu nad spoljašnjim poslovima u Izrailju, upravitelji i sudije. **30** Od sinova Hevronovijeh Asavija i braæa njegova, tisuæe i sedam stotina hrabrijeh ljudi, bijahu nad Izrailem s ovu stranu Jordana na istoku za svaki posao Gospodnji i za službu carsku. **31** Između sinova Hevronovijeh bijaše Jerija poglavtar sinovima Hevronovijem po porodicama njihovijem i domovima otaèkim. Èetrdesete godine carovanja Davidova potraziše ih i naðoše među njima hrabrijeh junaka u Jaziru Galadskom. **32** I braæe njegove, hrabrijeh ljudi, bijaše dvije tisuæe i sedam stotina glavara u domovima otaèkim; i postavi ih car David nad sinovima

Ruvimovijem i Gadovijem i polovinom plemena Manasijina za sve poslove Božije i carske.

27 A sinovi Izrailjevi po svom broju, glavari domova otačkih, tisućnici i stotinici i upravitelji njihovi, služahu caru u svakom poslu u redovima, koji dolažahu i odlažahu od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini; a u svakom redu bijaše ih dvadeset i èetiri tisuće. **2** Nad prvijem redom prvoga mjeseca bijaše Jasoveam sin Zavdilov, i u njegovu redu bijaše dvadeset i èetiri tisuće. **3** Od sinova Faresovih bijaše poglavari nad svijem starješinama u vojsci prvoga mjeseca. **4** A nad redom drugoga mjeseca bijaše Dodaj Ahošanin, i vojvoda u njegovu redu bješe Miklot; i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **5** Treæi vojvoda treæega mjeseca bješe Venaja sin Jodaja sveštenika, poglavari; i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **6** Ovaj Venaja bješe junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom; i nad redom njegovijem bješe Amizavad sin mu. **7** Èetvrti, èetvrtoga mjeseca Asailo brat Joavov, i za njim Zevadija sin mu; i u redu njegovu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **8** Peti, petoga mjeseca, poglavari Samut Jezrajanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **9** Šesti, šestoga mjeseca, Ira sin Iksiv Tekojaniin, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **10** Sedmi, sedmoga mjeseca, Helis Felonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **11** Osmi, osmoga mjeseca, Sivehaj Husaæanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **12** Deveti, devetoga mjeseca, Avijezer Anatоæanin od sinova Venijaminovih, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **13** Deseti, desetoga mjeseca, Maraj Netofaæanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **14** Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, Venaja Faratonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **15** Dvanaesti, dvanaestoga mjeseca, Heldaj Netofaæanin od Gotonila, i u njegovu redu bješe dvadeset i èetiri tisuće. **16** A nad plemenima Izrailjevijem bijahu: nad plemenom Ruvimovijem knez Elijezer sin Zihrijev; nad Simeunovijem Sefatija sin Mašin; **17** Nad Levijevim Asavija sin Kemuilov; nad Aronovijem Sadok; **18** Nad Judinijem Eliuj od braæe Davidove; nad Isaharovijem Amrije sin Mihailov; **19** Nad Zavulonovijem Ismaja sin Ovadijin; nad Neftalimovim Jerimot sin Azrilov; **20** Nad sinovima Jefremovijem Isus sin Azazijev; nad polovinom plemena Manasijina Joilo sin Fedajin; **21** Nad drugom polovinom plemena Manasijina u Galadu Ido sin Zaharijin; nad Venijaminovim Jasilo sin Avenirov; **22** Nad Danovijem Azareilo sin Jeroamov. To bijahu knezovi

plemena Izrailjevih. **23** A ne izbroji David onijeh koji imahu manje od dvadeset godina, jer Gospod bješe rekao da æe umnožiti sinove Izraeljeve kao zvjezdne nebeske. **24** Joav sin Serujin poèe brojiti, ali ne dovrši; jer doðe gnjev Božji za to na Izraelja; zato taj broj ne doðe u knjigu o caru Davidu. **25** Nad blagom carevijem bijaše Aznavet sin Adilov, a nad blagom po zemlji, po gradovima i po selima i po kulama Jonatan sin Ozijin. **26** A nad ratarima, koji raðahu zemlju, bijaše Ezrije sin Heluvov; **27** A nad vinogradarima Simej Ramaæanin; a nad rodom vinogradskim i nad pivnicama Zavdije Sifmejin; **28** A nad maslinama i smokvama po poljima Val-Anan Gederanin; a nad uljem Joas; **29** Nad govedima što pasijahu u Saronu Sitraj Saronjanin, a nad govedima po dolinama Safat Adlajev; **30** Nad kamilama Ovil Ismailjac; nad magarcima Jedaja Meronoæanin; **31** A nad ovcama Jaziz Agarejin. Svi ovi bijahu nastojnici nad blagom cara Davida. **32** A Jonatan stric Davidov bijaše savjetnik, mudar èovjek i književnik; on i Jehilo sin Ahmonijev bijahu sa sinovima carevijem. **33** I Ahitofel bijaše savjetnik carev, i Husaj Arhijanin prijatelj carev. **34** A poslije Ahitofela bijaše Jodaj sin Venajin i Avijatar, a vojvoda carev bješe Joav.

28 I David sabra u Jerusalim sve poglavare Izraeljeve, poglavare plemenske i poglavare od redova koji služahu caru, i tisuæenike i stotinike, i koji bijahu nad svijem blagom i stokom carevom, i sinove svoje i dvorane i junake i sve ljudi hrabre, **2** I ustavši car David na noge reèe: èuјte me, braæe moja i narode moj! ja bijah naumio da sazidam dom gdje bi poèivao kovèeg Gospodnj i da bude podnožje nogama Boga našega, i pripravih što treba za zidanje. **3** Ali mi Bog reèe: neæeš sazidati doma imenu mojemu, jer si ratnik i krv si proljevao. **4** Ali Gospod Bog Izraeljev izabra me iz svega doma oca mojega da budem car nad Izraeljem dovijeka; jer Judu izabra za voða, i iz doma Judina dom oca mojega; i između sinova oca mojega bi mu volja da mene postavi carem nad svijem Izraeljem. **5** A tako između svih sinova mojih jer mnogo sinova dade mi Gospod) izabra Solomuna sina mojega da sjedi na prijestolu carstva Gospodnjega nad Izraeljem. **6** I reèe mi: Solomun sin tvoj sazidaæe moj dom i trijmove moje; jer njega izabrah sebi za sina, i ja æeu mu biti otac. **7** I utvrdiæu carstvo njegovo dovijeka, ako bude postojan da izvršuje zapovijesti moje i zakone moje kao danas. **8** Sada dakle pred svijem Izraeljem, zborom Gospodnjim, i da èuje Bog naš, kažem vam: držite i tražite sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, da biste držali ovu dobru zemlju i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim nakon sebe dovijeka. **9** A ti, Solomune sine, znaj Boga oca

svojega, i služi mu cijelim srcem i dušom dragovoljnom; jer sva srca ispituje Gospod i svaku pomisao zna; ako ga ustražiš, naæi æeš ga; ako li ga ostaviš, odbaciše te zasvagda. **10** Vidi sada da te je Gospod izabrao da sazidaš dom za svetinju; budi hrabar i radi. **11** Tada predade David Solomunu sinu svojemu sliku od trijema i od kuæe njegovih, i od riznica i od soba i od klijeti unutrašnjih, i od mjesta za zaklopac oèišæenja, **12** I sliku od svega što bješe smislio za trijeme doma Gospodnjega i za sve klijeti unaokolo i za riznicu doma Božijega i za riznicu od svetijeh stvari, **13** I za redove sveštenièke i Levitske i za svaki posao u službi u domu Gospodnjem i za sve posuðe u domu Gospodnjem; **14** Zlato pod mjeru za sudove zlatne za svaku službu, i srebro za sve sudove srebrne pod mjeru, za sve sudove za svaku službu; **15** Pod mjeru za svjetnjake zlatne i žiške zlatne, po težini svakoga svjetnjaka i žižaka njegovih, i za svjetnjake srebrne po težini svakoga svjetnjaka i žižaka njegovih, prema potrebi svakoga svjetnjaka; **16** I zlata pod mjeru za stolove na kojima æe stajati hlijebovi postavljeni, za svaki sto; i srebra za stolove srebrne; **17** I za viljuške i za kotliæe i za zdjele zlata èistoga, i za zlatne èaše pod mjeru, za svaku èašu, i za srebrne èaše srebra pod mjeru za svaku; **18** I za oltar kadioni èistoga zlata pod mjeru; i sliku od kola zlatnijeh heruvima, koji æe raširivši krila zaklanjati kovèeg zavjeta Gospodnjega. **19** To mi je sve došlo pisano rukom Gospodnjom da bih znao sve kako što treba uraditi. **20** I tako reèe David Solomunu sinu svojemu: budi slobodan i hrabar, i radi, ne boj se i ne plaši se, jer æe Gospod Bog, Bog moj, biti s tobom, neæe te ostaviti niti æe otstupiti od tebe, dokle ne svršiš sav posao za službu u domu Gospodnjem. **21** A evo redovi sveštenièki i Levitski za svaku službu u domu Božijem; i imaš uza se za svaki posao ljudi dragovoljnijeh i vještijeh svakom poslu, i poglavare i sav narod za svaku zapovijest svoju.

29 Potom reèe car David svemu zboru: jednoga Solomuna sina mojega izabrao je Gospod, mlado dijete, a ovo je velik posao; jer neæe biti èovjeku taj dvor nego Gospodu Bogu. **2** Ja koliko mogoh pripravih za dom Boga svojega zlata za stvari zlatne, srebra za srebrne, mјedi za mјedene, gvožđa za gvozdene, i drva za drvene, kamenja onihova, i kamenja za ukivanje, i kamenja za nakit i za vez, i svakojakoga dragoga kamenja, i kamena mramora izobilja. **3** I još iz ljubavi k domu Boga svojega, što imam svoga zlata i srebra, osim svega što sam pripravio za dom sveti, dajem i to na dom Boga svojega: **4** Tri tisuæe talanata zlata Ofirskoga, i sedam tisuæe talanata èistoga srebra, da se oblože zidovi

domovima. **5** Zlato za zlatne stvari, a srebro za srebrne i za svako djelo ruku umjetnièkih. A bi li jošte ko htio dragovoljno što danas priložiti Gospodu? **6** Tada dragovoljno priložiše knezovi domova otaèkih i knezovi plemena Izrailjevih i tisuæenici i stotinici i knezovi nad poslovima carskim. **7** I dadoše za službu u domu Božjem zlata pet tisuæa talanata i deset tisuæa zlatica, i srebra deset tisuæa talanata, i mјedi osamnaest tisuæa talanata, i gvožđa sto tisuæa talanata. **8** I kamenja u koga god bijaše svi dadoše u riznicu doma Gospodnjega u ruke Jehila od sinova Girsonovih. **9** I radovaše se narod što dragovoljno prilagahu, jer prilagahu cijelijem srcem Gospodu; i car se David radovaše veoma. **10** Potom David blagoslovi Gospoda pred svijem zborom, i reèe David: blagosloveni Gospode Bože Izrailja oca našega od vijeka do vijeka. **11** Tvoje je, Gospode, veličanstvo i sila i slava i vjeènost i èast, i sve što je na nebu i na zemlji; tvoje je, Gospode, carstvo, i ti si uzvišen svrh svega poglavar; **12** Bogatstvo i slava od tebe je, i ti vladаш svijem, i u twojoj je ruci moæ i sila, i u twojoj je ruci uzvisiti i ukrijepiti sve. **13** Sada dakle, Bože naš, hvalimo te i slavimo ime tvoje slavno. **14** Jer ko sam ja i šta je moj narod da bi smo mogli ovoliko primijetiti tebi dragovoljno? jer je od tebe sve, i iz tvójih ruku primivši dasmo ti. **15** Jer smo došljaci pred tobom i gosti kao svi oci naši; dani su naši na zemlji kao sjen i nema stajanja. **16** Gospode Bože naš, sve ovo blago što ti pripravismo za graðenje doma imenu twojemu svetome, iz tvoje je ruke, i sve je tvoje. **17** Ali znam, Bože moj, da ti ispituješ srca i što je pravo hoæeš; ja pravijem srcem dragovoljno prinesoh sve ovo, i s radošæu vidjeh narod twoj koji je ovdje kako ti dragovoljno prinosi. **18** Gospode Bože Avrama, Isaka i Izailja, otaca naših, saèuvaj dovjeka ovu volju i pomisao srdaèenu naroda svojega, i upravljaj srce njihovo k sebi. **19** I Solomunu sinu mojemu podaj srce pravo da bi držao zapovijesti tvoje, svjedoèanstva tvoja i uredbe tvoje, i da bi otvorio sve i da bi sazidao dvor ovaj za koji sam pripravio. **20** Potom reèe David svemu zboru: blagoslovite sada Gospoda Boga svojega. I sav zbor blagoslovi Gospoda Boga otaca svojih, i savivši se pokloniše se Gospodu i caru. **21** I prinoše Gospodu žrtve, i prinoše Gospodu žrtve paljenice sjutradan: tisuæu volova, tisuæu ovnova, tisuæu jaganjaca s naljevima njihovim, i drugih žrtava mnogo za sav narod. **22** I jedoše i piše pred Gospodom onaj dan veseleæi se veoma. I postaviše drugom Solomunu sina Davidova carem, i pomazaše ga Gospodu za voða a Sadoka za sveštenika. **23** I tako sjede Solomun na prijesto Gospodnjem da caruje mjesto Davida oca svojega, i bijaše sreæan, i slušaše ga sav Izrailj. **24** I svi knezovi i junaci i svi sinovi

cara Davida dadoše ruke da æe biti pokorni caru Solomunu.
25 I Gospod uzvisi veoma Solomuna pred svijem Izrailjem
i dade mu slavu carsku kakve nijedan car prije njega nije
imao u Izrailju. 26 Tako David sin Jesejev carova nad svijem
Izrailjem. 27 A vremena za koje carova nad Izrailjem bijaše
éetrdeset godina: a u Hevronu carova sedam godina, a u
Jerusalimu carova trideset i tri godine. 28 I umrije u dobroj
starosti, sit života, bogatstva i slave; i zacari se Solomun
sin njegov na njegovo mjesto. 29 A djela cara Davida prva
i pošljednja eno su zapisana u knjizi Samuila vidioca i u
knjizi Natana proroka i u knjizi Gada vidioca, 30 Sa svijem
carovanjem njegovijem i silom njegovom i s vremenima koja
proðoše preko njega i Izrailja i svijeh carevina zemaljskih.

2 Dnevnika

1 I Solomun sin Davidov utvrdi se u carstvu svom, i Gospod reèe svemu Izrailju, tisuænicima i stotinicima i sudijama i svijem knezovima svega Izrailja, glavarima domova otaèkih, **2** Te otidoše, Solomun i sav zbor s njim, na visinu koja bijaše u Gavaonu; jer ondje bijaše šator od sastanka Božjeg, koji naèini Mojsije sluga Gospodnj u pustinji. **3** A koveg Božji bješe prenio David iz Kirijat-Jarima na mjesto koje mu spremi David; jer mu razape šator u Jerusalimu. **4** I oltar mjedeni koji naèini Veseleilo, sin Urija sina Orova, bijaše ondje pred šatorom Gospodnjim. I potraži ga Solomun i sav zbor. **5** I prinese Solomun ondje pred Gospodom na oltaru mjedenom, koji bijaše pred šatorom od sastanka, prinese na njemu tisuæu žrtava paljenica. **6** Onu noæ javi se Bog Solomunu i reèe mu: išti šta hoæeš da ti dam. **7** A Solomun reèe Bogu: ti si uèino veliku milost Davidu ocu mojemu i postavio si mene carem na njegovo mjesto. **8** Neka dakle, Gospode Bože, bude tvrda rijeè tvoja, koju si rekao Davidu ocu mojemu, jer si me postavio carem nad narodom kojega ima mnogo kao praha na zemlji. **9** Zato daj mi mudrost i znanje da polazim pred narodom ovijem i dolazim, jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikomu? **10** Tada reèe Bog Solomunu: što ti je to u srcu, a ne išteè bogatstva, blaga ni slave, ni duša nenavidnika svojih, niti išteè duga života, nego išteè mudrosti i znanja da možeš suditi narodu mojemu, nad kojim te postavih carem, **11** Mudrost i znanje daje ti se; a daæu ti i bogatstva i slave, kakove nijesu imali carevi prije tebe niti æe poslije tebe imati. **12** I vratí se Solomun s visine koja bijaše u Gavaonu ispred šatora od sastanka u Jerusalim, i carovaše nad Izrailjem. **13** I nakupi Solomun kola i konjika, i imaše tisuæu i èetiri stotine kola i dvanaest tisuæa konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalimu. **14** I uèini car te bijaše u Jerusalimu srebra i zlata kao kamena, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo. **15** I dovoðahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu svakojaki trg za cijenu. **16** I odlazašu, te dogonjahu iz Misira kola po šest stotina sikala srebra, a konje po sto pedeset; i tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski preko njih dobivaju.

2 I naumi Solomun da zida dom imenu Gospodnjemu i dom carski sebi. **2** I odbroji Solomun sedamdeset tisuæe nosilaca i osamdeset tisuæa koji æe tesati u gori, i tri tisuæe i šest stotina nastojnika nad njima. **3** I posla Solomun ka

Hiramu caru Tirskom i poruèi mu: kako si èinio Davidu ocu mojemu i slao mu drva kedrovijeh da zida sebi kuæu gdje æe sjedjeti, ueini tako i meni. **4** Evo rad sam zidati dom imenu Gospoda Boga svojega da mu ga posvetim da se kadi pred njim kadom mirisnijem i da se postavljaju hlebovi vazda i da se prinose žrtve paljenice jutrom i veèerom, i u subote i na mladine i na praznike Gospoda Boga naæega, što treba da biva u Izrailju dovijeka. **5** A dom koji æu zidati biæe velik, jer je Bog naš veæi od svih bogova. **6** A ko bi mogao njemu sazidati dom kad ga nebo i nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti? i ko sam ja da mu sazidam dom? nego samo da se kadi pred njim. **7** Tako sada pošli mi èovjeka vješta, koji umije raditi od zlata i od srebra i od mjedi i od gvožđa i od skerleta i od crvca i od porfire, i koji zna rezati, da radi s umjetnicima koje imam kod sebe u Judeji i u Jerusalimu, koje je dobavio David otac moj. **8** I pošli mi drva kedrovijeh i jelovijeh i almugima s Livana, jer znam da sluge tvoje umiju sjeæi drva Livanska; a evo sluge æe moje biti s tvojim slugama, **9** Da mi priprave mnogo drva, jer dom što æu zidati biæe velik i divan. **10** A evo, poslenicima koji æe sjeæi drvo, slugama tvojim, daæu pšenice ovršene dvadeset tisuæa kora, i dvadeset tisuæa kora jeèema, i vina dvadeset tisuæa vata, i ulja dvadeset tisuæa vata. **11** I odgovori Hiram car Tirski u knjizi koju posla Solomunu: što Gospod ljubi svoj narod zato te postavi carem nad njim. **12** I govoraše Hiram: blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je stvorio nebo i zemlju, što je dao caru Davidu sina mudra, pametna i razumna, koji æe sazidati dom Gospodu i carski dom sebi. **13** Šaljem ti dakle èovjeka vješta i razumna, Hirama Aviva, **14** Sina jedne žene između kæeri Danovijeh, kojemu je otac bio Tirac; on umije raditi od zlata i od srebra, od mjedi, od gvožđa, od kamena i od drveta, od skerleta, od porfire i od tankoga platna i od crvca, i rezati svašta, i izmislieti svašta vješto što mu se da, neka radi s tvojim umjetnicima i s umjetnicima gospodara mojega Davida oca tvojega. **15** Neka dakle pšenici i jeèam, ulje i vino, što je rekao gospodar moj, pošle slugama svojim. **16** A mi æemo nasjeæi drva na Livanu koliko ti god treba, i spustiæemo ih u splavovima morem u Jopu, a ti ih odande vozi u Jerusalim. **17** Tada Solomun izbroji sve inostrance koji bijahu u zemlji Izrailjevoj poslije brojenja kad ih izbroji David otac njegov, i naðe ih se sto i pedeset i tri tisuæe i šest stotina; **18** I odredi od njih sedamdeset tisuæa koji æe nositi, i osamdeset tisuæa koji æe tesati u planini, a tri tisuæe i šest stotina nastojnika da nastoje da radi narod.

3 I poèe Solomun zidati dom Gospodnji u Jerusalimu na brdu Moriji, koje bi pokazano Davidu ocu njegovu na mjestu koje bješe pripravio David, na gumnu Ornana Jevusejina. **2** A poèe zidati drugoga dana drugoga mjeseca èetvrte godine carovanja svojega. **3** A ovako zasnova Solomun da zida dom Božji: u dužinu šezdeset lakata po staroj mjeri, a u širinu dvadeset lakata. **4** A trijem koji bijaše pred dužinom uz širinu doma imaše dvadeset lakata, a u visinu sto i dvadeset; i obloži ga iznutra èistijem zlatom. **5** A dom veliki obloži drvetom jelovijem, potom ga obloži èistijem zlatom, i ozgo naèini palme i lance. **6** I obloži dom kamenjem dragim da je nakiæen, a zlato bijaše Parvajimsko. **7** Obloži zlatom dom, grede, pragove i zidove i vrata, i izreza heruvime po zidovima. **8** I naèini dom za svetinju nad svetinjama, dug uz širinu doma dvadeset lakata i širok dvadeset lakata, i obloži ga èistijem zlatom, kojega otide do šest stotina talanata. **9** A na kline dade pedeset sikala zlata; i klijeti obloži zlatom. **10** I naèini u domu svetinje nad svetinjama dva heruvima, naprave umjetnièke, i obloži ih zlatom. **11** I krila tijeh heruvima imahu u dužinu dvadeset lakata: jedno krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u krilo drugoga heruvima; **12** Tako i drugoga heruvima krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo mu krilo bijaše od pet lakata i sastavljaše se s krilom drugoga heruvima. **13** Krila tijem heruvimima bijahu raširena na dvadeset lakata, a oni stajahu na nogama svojim, licem okrenutim u dom. **14** I naèini zavjes od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna, i po njemu naèini heruvime. **15** I naèini pred domom dva stupa, u visinu od trideset i pet lakata, i oglavlja ozgo na svakom od pet lakata. **16** I naèini lance kao u svetinji, i metnu ih na vrh stupova, i naèini sto šipaka, i metnu ih među lance. **17** I postavi stupove pred crkvom, jedan s desne strane a drugi s lijeve, i desni nazva Jahin a lijevi Voas.

4 I naèini oltar od mjedi, dvadeset lakata dug i dvadeset lakata širok, a deset lakata visok. **2** I sali more, deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo unaokolo, pet lakata visoko; a unaokolo mu bješe trideset lakata. **3** A pod njim bijahu likovi volovski, koji stajahu svuda unaokolo, po deset na jednom laktu, te okružavahu more: dva reda bijaše tijeh volova, salivenijeh s morem. **4** I stajaše more na dvanaest volova, tri gledahu na sjever, a tri gledahu na zapad, a tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok, a more stajaše ozgo na njima, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra. **5** Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u èaše, kao cvijet ljiljanov, a primaše tri tisuæe vata.

6 I naèini deset umivaonica, i metnu ih pet s desne strane, a pet s lijeve, da se u njima pere, što god trebaše za žrtvu paljenicu, u njima prahu; a more bijaše za sveštenike da se u njemu umivaju. **7** I naèini deset svijetnjaka od zlata, oblika kaki im trebaše, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve. **8** I naèini deset stolova, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve; i naèini stotinu èaša od zlata. **9** I naèini trijem sveštenièki i veliki trijem, i vrata na trijemu, i okova vrata u mjed. **10** A more metnu na desnu stranu k istoku s juga. **11** Još naèini Hiram lonce i lopate i kotliæe, i svrši Hiram posao, koji radi caru Solomunu za dom Božji: **12** Dva stupa, i dva oglavlja okrugla navrh stupova, i pletenice dvije da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova; **13** I èetiri stotine šipaka na dvije pletenice, dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova; **14** I naèini podnožja, i umivaonice naèini na podnožja; **15** Jedno more, i dvanaest volova pod njim; **16** I lonce i lopate i viljuške, i sve sprave za njih naèini Hiram Aviv caru Solomunu za dom Gospodnji od uglaðene mjedi. **17** To je car saljeao u ravninu Jordanskog u zemlji ilovaëi između Sohota i Saridate. **18** I naèini Solomun svega ovoga posuða vrlo mnogo, da se nije tražila mjera mjedi. **19** Naèini Solomun i sve druge sprave za dom Božji, i oltar od zlata i stolove na kojima stajahu hljebovi postavljeni; **20** I svijetnjake sa žišcima njihovijem od èistoga zlata da gore pred svetinjom nad svetinjama po obièaju; **21** I cvijetove i žiške i usekaèe od zlata; a to zlato bijaše veoma dobro; **22** I noževe i kotliæe i kadionice i klijesta od èistoga zlata; i vrata od doma, vrata unutrašnja od svetinje nad svetinjama, i vrata od doma na koja se ulazaše u crkvu, bijahu od zlata.

5 I tako se svrši sav posao što uradi Solomun za dom Gospodnji; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, i srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Božijega. **2** Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otaèekih sinova Izrailjevijeh u Jerusalim da prenesu kovèeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, koje je Sion. **3** I skupiše se k caru svi ljudi Izrailjevi na praznik koji biva sedmoga mjeseca. **4** I kad doðoše sve starješine Izrailjeve, uzeše Leviti kovèeg. **5** I prenesoše kovèeg i šator od sastanka i sve sudove svete što bjehu u šatoru, prenesoše sveštenici i Leviti. **6** A car Solomun i sav zbor Izraïlski koji se sabra k njemu prinesoše pred kovèegom na žrtvu ovaca i goveda toliko da se ne moguše od mnoštva ni izbrojiti ni proraèunati. **7** I unesoše sveštenici kovèeg zavjeta Gospodnjega na mjesto njegovo, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama,

pod krila heruvimima. 8 Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje æe stajati kovèeg i zaklanjahu heruvimi kovèeg i poluge njegove ozgo. 9 I povukoše mu poluge tako da im se krajevi viðahu od kovèega na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se napolje ne viðahu, i ostaše onđe do danas. 10 U kovèegu ne bješe ništa osim dvije ploëe koje metnu Mojsije na Horivu kad Gospod uèini zavjet sa sinovima Izrailjevijem pošto izidoše iz Misira. 11 A kad sveštenici izidoše iz svetinje, jer sveštenici koji se naðoše osveštaše se ne pazeæi na red, 12 I Leviti pjevaèi svi, koji bijahu uz Asafa i Emana i Jedutuna, i sinovi njihovi i braæea njihova, obuèeni u tanko platno, stajahu s kimvalima i psaltilima i s guslama s istoèene strane oltaru, i s njima sto i dvadeset sveštenika, koji trubljahu u trube, 13 I kad oni koji trubljahu u trube i koji pjevahu, složno jednjem glasom hvaljahu i slavljuh Gospoda, i kad podizahu glas uz trube i kimvale i gusle, hvaleæi Gospoda da je dobar, da je dovjeka milost njegova, tada se napuni oblaka dom Gospodnj, 14 Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka, jer se slave Gospodnj napuni dom Božji.

6 Tada reèe Solomun: Gospod je rekao da æe nastavati u mraku. 2 A ja sazidah dom tebi za stan i mjesto da u njemu nastavaš dovjeka. 3 I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše. 4 I reèe: blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreæi: 5 Od onoga dana kad izvedoh narod svoj iz zemlje Misirske, ne izabrah grada meðu svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, niti izabrah èovjeka koji bi bio voð narodu mojemu Izrailju, 6 Nego izabrah Jerusalim da u njemu bude ime moje, i izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem. 7 I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. 8 Ali Gospod reèe Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si uèinio što si to naumio. 9 Ali neæeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj koji æe izaæi iz bedara tvojih, on æe sazidati dom imenu mojemu. 10 I tako ispuni Gospod rijeè svoju koju je rekao, jer ustah na mjesto oca svojega Davida i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što je rekao Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. 11 I namjestih ovdje kovèeg, u kom je zavjet Gospodnj što je uèinio sa sinovima Izrailjevijem. 12 Potom stade Solomun pred oltar Gospodnj pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje. 13 A bješe naèinio Solomun podnožje od mjedi i metnuo ga nasred trijema, pet lakata dugi i pet lakata široko, a tri lakta visoko; pa stade

na nj, i kleèe na koljena pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu. 14 I reèe: Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takoga kakav si ti ni na nebu ni na zemlji, koji èuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim; 15 Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas. 16 Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreæi: neæe ti nestati èovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako ušeuvaju sinovi tvoji put svoj hodeæi po zakonu mojemu, kao što si ti hodio preda mnom. 17 Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, neka se potvrdi rijeè tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu. 18 Ali hoæe li doista Bog stanovati s èovjekom na zemlji? Eto, nebo, i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, akamoli ovaj dom što ga sazidah. 19 Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, èuj viku i molitvu kojom ti se danas moli sluga tvoj. 20 Da budu oèi tvoje otvorene nad domom ovijem danju i noæu, nad ovijem mjestom, gdje si rekao da æeš namjestiti ime svoje, da èuveš molitvu kojom æe se moliti sluga tvoj na ovom mjestu. 21 Èuj molbe sluge svojega i naroda svojega Izrailja, kojima æe se moliti na ovom mjestu, èuj s mjesta gdje stanuješ, s neba, èuj i smiluj se. 22 Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu, te mu se da zakletva, da se zakune, i zakletva doðe pred tvoj oltar u ovom domu, 23 Ti èuj s neba, i uèini, i sudi slugama svojim plaæeajuæi krivcu i djela njegova obraæeajuæi na njegovu glavu, a pravoga pravdajuæi i plaæeajuæi mu po pravdi njegovoj. 24 I kad se razbije pred neprijateljem narod tvoj Izrailj zato što ti zgriješe, pa se obrate i dadu slavu imenu tvojemu i pomole ti se i zamole te u ovom domu, 25 Ti èuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izrailju, i dovedi ih opet u zemlju, koju si dao njima i ocima njihovijem. 26 Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda zato što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu i od grijeha se svojega obrate, kad ih namuèiš, 27 Ti èuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izrailju pokazav im put dobiti kojim æe hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju koju si dao narodu svojemu u našljedstvo. 28 Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša ili medljika, skakavci ili gusjenice kad budu, ili ga stegne neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo i kaka god bolest, 29 Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god èovjeka ili od svega naroda tvojega Izrailja, ko pozna muku svoju i bol svoj i podigne ruke svoje u ovom domu, 30 Ti èuj s neba, iz stana svojega, i oprosti i podaj svakome po putovima njegovijem, što znaš u srcu njegovu, jer ti sam znaš srca

sinova èovjeèijih; **31** Da te se boje hodeæi putovima tvojim dokle su god živi na zemlji, koju si dao ocima našim. **32** I inostranac koji nije od naroda tvojega Izrailja, nego doðe iz daleke zemlje imena radi tvojega velikoga i ruke tvoje krjepke i mišice tvoje podignute, kad dođe i pomoli se u ovom domu, **33** Ti èuj s neba, iz stana svojega, i uèini sve za što povièe k tebi onaj stranac, da bi poznali svi narodi na zemlji ime tvoje i bojali se tebe kao narod tvoj Izrailj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovaj dom, koji sazidah. **34** Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelje svoje putem kojim ga pošlješ, i pomole ti se okrenuvši se ka gradu ovomu, koji si izabrao, i k ovomu domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **35** Èuj s neba molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu. **36** Kad ti zgriješe, jer nema èovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima, te ih zarobe i odvedu u zemlju daljnju ili koja je blizu, **37** Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji ropstva svojega, i rek'u: sagriješismo i zlo uèinismo i skrивismo; **38** I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji ropstva svojega, u koju budu odvedeni u ropstvo, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, i ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **39** Tada èuj s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu, i oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili. **40** Tako, Bože moj, neka budu oèi tvoje otvorene i uši tvoje prgnute na molbu u ovom mjestu. **41** I tako, stani, Gospode Bože, na poèivalištu svojem, ti i kovèeg sile tvoje; sveštenici tvoji, Gospode Bože, neka se obuku u spasenje, i sveci tvoji neka se raduju dobru. **42** Gospode Bože, nemoj odvratiti lica svojega od pomazanika svojega; opominji se milosti obeæane Davidu sluzi tvojemu.

7 A kad svrši Solomun molitvu, siðe oganj s neba i spali žrtvu paljenicu i druge žrtve, i slave Gospodnje napuni se dom, **2** Te ne mogahu sveštenici uæi u dom Gospodnj, jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnj. **3** A svi sinovi Izrailjevi videæi gdje siðe oganj i slava Gospodnja na dom saviše se licem k zemlji do poda i pokloniše se i hvališe Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. **4** I car i sav narod prinesoše žrtve pred Gospodom. **5** I prinese car Solomun na žrtvu dvadeset i dvije tisuæe volova i sto i dvadeset tisuæa ovaca, i tako posvetiše dom Božji car i sav narod. **6** A sveštenici stajahu na službi svojoj, i Leviti sa spravama za pjesme Gospodnje što ih bješe naèinio car David da hvale Gospoda, jer je dovjeka milost njegova, pjesmom Davidovom koju im dade; a drugi

sveštenici trubljahu u trube prema njima, a svi sinovi Izrailjevi stajahu. **7** I posveti Solomun sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim, jer ondje prineše žrtve paljenice i pretilinu od žrtava zahvalnijeh, jer na mjedenom oltaru koji naèini Solomun, ne mogoše stati žrtve paljenice i dari i pretilina njihova. **8** U vrijeme svetkova Solomun svetkovinu sedam dana i sav Izrailj s njim, sabor veoma velik od Emata do potoka Misirskoga. **9** I u osmi dan praznovaše praznik, jer posveæivanje oltara svetkovaše sedam dana, i svetkovinu sedam dana. **10** A dvadeset treæega dana sedmoga mjeseca otpusti narod k šatorima njihovijem, i bijahu radosni i veseli radi dobra što uèini Gospod Davidu i Solomunu i Izrailju narodu svojemu. **11** I svrši Solomun dom Gospodnj i dom carski, i bi sreæan u svemu što bješe naumio da naèini u domu Gospodnjem i u domu svom. **12** Potom javi se Gospod Solomunu noæu i reèe mu: uslišio sam molbu tvoju i izabrao sam to mjesto da mi bude dom za žrtve. **13** Ako zatvorim nebo da ne bude dažda, ili ako zapovjedim skakavcima da popasu zemlju, ili ako pustim pomor na narod svoj, **14** I ponizi se narod moj, na koji je prizvano ime moje, i pomole se, i potraže lice moje, i povrate se od zlijeh putova svojih, i ja æeu tada uslišiti s neba i oprostiau im grijeh njihov, i iscjelijæu zemlju njihovu. **15** I oèi æe moje biti otvorene i uši moje prgnute k molitvi s toga mjesta. **16** Jer sada izabrah i posvetih dom taj da bude ime moje tu dovjeka; i biæe tu oèi moje i srce moje vazda. **17** A ti ako uzides pred mnom kako je išao David otac tvoj, tvoreæi sve što sam ti zapovjedio i držeæi uredbe moje i zakone moje, **18** Utvrđiæu prijesto carstva tvojega kako sam obeæao Davidu ocu tvojemu govoreæi: neæe ti nestati èovjeka koji bi vladao u Izrailju. **19** Ali ako se odvratite, i ostavite uredbe moje i zapovjeti moje, koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se, **20** Tada æeu ih istrijebiti iz zemlje svoje koju sam im dao, i ovaj dom koji sam posvetio imenu svojemu odbaciæu od sebe, i uèiniæu od njega prièu i potsmijeh meðu svijem narodima. **21** I dom ovaj koliko je slavan, ko god proðe mimo nj, zaèudiæe mu se i reæi æe: zašto uèini ovo Gospod od ove zemlje i od ovoga doma? **22** I odgovoriæe se: jer odustaviše Gospoda Boga otaca svojih, koji ih izvede iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i služiše im, zato pusti na njih sve ovo зло.

8 A kad proðe dvadeset godina, u koje sazida Solomun dom Gospodnj i dom svoj, **2** Pogradi Solomun gradove, koje mu dade Hiram, i naseli onuda sinove Izrailjeve. **3** Potom otide Solomun na Emat Sovski, i osvoji ga. **4** I sazida Tadmor u pustinji i sve gradove za žitnice sazida u Ematu. **5**

Sazida i Vet-Oron gornji i Vet-Oron donji, tvrde gradove, sa zidovima, vratima i prijevornicama, 6 I Valat i sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega. 7 I sav narod što bješe ostao od Heteja i od Amoreja i od Ferezeja i od Jeveja i od Jevuseja, koji ne bijahu od Izrailja, 8 Od sinova njihovih koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne potrše sinovi Izrailjevi, njih nagna Solomun da plažeaju danak do današnjega dana. 9 A od sinova Izrailjevih, kojih ne uèini Solomun robovima za svoj posao, nego bijahu vojnici i poglavari nad vojvodama njegovijem, i zapovjednici nad kolima i konjicima njegovijem, 10 Od njih bijaše glavnijeh nastojnika, koje imase car Solomun, dvjesta i pedeset, koji upravljuju narodom. 11 I kær faraonu preseli Solomun iz grada Davidova u dom koji joj sazida, jer reèe: neæe sjedjeti žena moja u domu Davida cara Izrailjeva, jer je svet što je došao u nj kovèeg Gospodnji. 12 Tada prinošaše Solomun žrtve paljenice Gospodu na oltaru Gospodnjem koji naèini pred trijemom, 13 Što trebaše od dana na dan prinositi po zapovijesti Mojsijevoj, u subote i na mladine i na praznike, tri puta u godini, na praznik prijesnjih hlijebova i na praznik sedmica i na praznik sjenica. 14 I postavi po naredbi Davida oca svojega redove svešteničke prema službi njihovoj, i Levitske prema dužnosti njihovoj, da hvale Boga i služe pred sveštenicima kako treba svaki dan, i vratare po redovima njihovim nad svakim vratima; jer taka bijaše zapovijest Davida èovjeka Božijega. 15 I ne otstupiše od zapovijesti careve za sveštenike i Levite ni u èem, ni za riznice. 16 Tako se svrši sve djelo Solomunovo od onoga dana kad bi osnovan dom Gospodnji pa dokle ga ne dovrši, i gotov bi dom Gospodnji. 17 Tada otide Solomun u Esion-Gaver i u Elot na brijezu morskom u zemlji Edomskoj. 18 A Hiram posla mu po svojim slugama laðe i sluge vješte moru, i otidoše sa slugama Solomunovijem u Ofir i uzeše odande èetiri stotine i pedeset talanata zlata i doneše caru Solomunu.

9 A carica Savska èu glas o Solomunu, pa dođe u Jerusalim da iskuša Solomuna zagonetkama sa silnom pratnjom i s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragog kamenja; i došavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu. 2 I Solomun joj odgovori na sve rijeèi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio. 3 A kad carica Savska vidje mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao, 4 I jela na stolu njegovu, i stanove sluga njegovih i dvorbu dvorana njegovih i odijelo njihovo, i peharnike njegove i njihovo odijelo, i njegove žrtve paljenice

koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona dođe izvan sebe, 5 Pa reèe caru: istina je što sam èula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj. 6 Ali ne htjek vjerovati što govorahu dokle ne dođem i vidim svojim oèima; a gle, ni pola mi nije kazano o velikoj mudrosti tvojoj; nadvisio si glas koji sam slušala. 7 Blago ljudima tvojim i blago svijem slugama tvojim, koje jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju. 8 Da je blagosloven Gospod Bog tvoj, kojemu si omilio, te te posadi na prijesto svoj da caruješ mjesto Gospoda Boga svojega; jer Bog tvoj ljubi Izrailju da bi ga utvrdio dovjeka, zato im postavi tebe carem da sudiš i dijeliš pravicu. 9 Potom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne bi takvih mirisa kakve dade carica Savska caru Solomunu. 10 I sluge Hiramove i sluge Solomunove koje donesoše zlata iz Ofira, dovezoše drveta almužima i dragoga kamenja. 11 I naèini car od toga drveta almužima put u dom Gospodnji i u dom carev, i gusle i psaltire za pjevaèe; nigda se prije nijesu vidjele take stvari u zemlji Judinoj. 12 A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželje i zaiska osim uzdarja za ono što bješe donijela caru. Potom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim. 13 A zlata što dohoðaše Solomunu svake godine bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata, 14 Osim onoga što donošahu trgovci i oni koji prodavahu mirise; i svi carevi arapski i glavari zemaljski donošahu Solomunu zlato i srebro. 15 I naèini car Solomun dvjesta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala kovanoga zlata dajuæi na jedan štit, 16 I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, dajuæi trista sikala zlata na jedan štitæ. I ostavi ih car u domu od šume Livanske. 17 I naèini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga èistijem zlatom. 18 A bijaše šest basamaka u prijestola, i podnožje od zlata sastavljeno s prijestolom, i ruèice s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj ruèica. 19 I dvanaest lavova stajaše na šest basamaka otud i odovud. Ne bi taki naèinjeni ni u kojem carstvu. 20 I svi sudovi iz kojih piše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od èistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova. 21 Jer careve laðe hoðahu u Tarsis sa slugama Hiramovijem: jedanput u tri godine vraæahu se laðe Tarsiske donoseæi zlato i srebro, slonove kosti i majmune i paune. 22 Tako car Solomun bijaše veæi od svih careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću. 23 I svi carevi zemaljski tražahu da vide Solomuna da èuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce. 24 I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise, konje i mazge svake godine, 25 Tako da imase

Solomun èetiri tisuæe staja za konje i kola, i dvanaest tisuæa konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalimu. **26** I vladaše nad svijem carevima od rijeke do zemlje Filistejske i do međe Misirske. **27** I uèini car, te u Jerusalimu bješe srebra kao kama, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo. **28** I dovoðahu Solomunu konje iz Misira i iz svijeh zemalja. **29** A ostala djela Solomunova prva i pošljednja nijesu li zapisana u knjizi Natana proroka i u proroèanstvu Ahije Silomljanina i u utvari Ida vidioca o Jerovoamu sinu Navatovu? **30** A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izrailjem èetrdeset godina. **31** I poèinu Solomun kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davida oca njegova; a na njegovo mjesto zacari se Rovoam sin njegov.

10 Tada otide Rovoam u Sihem, jer se ondje skupi sav

Izrailj da ga zacare. **2** A kad èu Jerovoam sin Navatov, koji bijaše u Misiru pobjegav onamo od cara Solomuna, vрати se Jerovoam iz Misira. **3** Jer poslaše, te ga dozvaše; i dože Jerovoam i sav Izrailj i rekoše Rovoamu govoreæi: **4** Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj lјitu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pa æemo ti služiti. **5** A on im reèe: do tri dana dođite opet k meni. I narod otide. **6** Tada car Rovoam uèini vijeæee sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reèe: kako svjetujete da odgovorim narodu? **7** A oni mu odgovoriše govoreæi: ako se udobriš narodu i ugodiš im i odgovoriš im lijepim rijeèima, oni æe ti biti sluge svagda. **8** Ali on ostavi svjet, što ga svjetovaše starci, i uèini vijeæee s mladiæima koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim; **9** I reèe im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu koji mi rekoše govoreæi: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac. **10** Tada mu odgovoriše mladiæi koji odrastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reèe: otac je tvoj metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci: moj mali prst deblij je od bedara oca mojega. **11** Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æeu vas šibati bodljivijem bièevima. **12** A treæi dan dođe Jerovoam i sav narod k Rovoamu kako im bješe kazao car rekav: dođite opet k meni do tri dana. **13** I car im odgovori ostro, jer ostavi car Rovoam svjet staraèki, **14** I odgovori im kako ga svjetovaše mladiæi, govoreæi: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na nj; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æeu bodljivijem bièevima. **15** I car se ogluši naroda, jer Bog bješe tako uredio da bi potvrđio Gospod rijeè svoju što je rekao preko Ahije Silomljanina Jerovoamu sinu Navatovu. **16** A kad vidje sav Izrailj da ih se car ogluši, odgovori narod

caru govoreæi: kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. Svak u svoj šator, Izrailju! A ti, Davide, sad gledaj svoju kuæu. Tako otide sav Izrailj u šatore svoje. **17** Samo nad sinovima Izrailjevijem koji življahu po gradovima Judinijem zacari se Rovoam. **18** I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom, ali ga sinovi Izrailjevi zasuše kamenjem, te pogibe. Tada car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusalim. **19** Tako otpade Izrailj od doma Davidova do današnjega dana.

11 A kad dođe Rovoam u Jerusalim, sazva dom Judin

i Venijaminov, sto i osamdeset tisuæa odabranijeh vojnika, da zavojšte na Izraelja da povrate carstvo Rovoamu. **2** Ali dođe rijeè Gospodnja Semaji èovjeku Božijemu govoreæi: **3** Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svijem sinovima Izrailjevijem od Jude i Venijamina, i reci: **4** Ovako veli Gospod: ne idite i ne bijte se s braæom svojom, vratite se svak svojoj kuæi, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše rijeè Gospodnju i vratiše se i ne idoše na Jerovoama. **5** I Rovoam sjede u Jerusalimu, i sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj; **6** Sazida Vitlejem i Itam i Tekuju, **7** I Vet-Sur i Sohot i Odolam, **8** I Gat i Marisu i Zif, **9** I Adoraim i Lahis i Aziku, **10** I Saraju i Ejalon i Hevron, koji su u zemlji Judinoj i Venijaminovoj tvrdi gradovi. **11** A kad utvrdi te gradove, namjesti u njima zapovjednike, i staje za žito i za ulje i za vino, **12** I u svakom gradu štitova i kopalja, i utvrdi ih jako. Tako njegov bijaše Juda i Venijamin. **13** I sveštenici i Leviti, koji bijahu po svemu Izrailju, sabraše se k njemu iz svijeh krajeva svojih. **14** Jer ostaviše Leviti podgraða svoja i dostojanja svoja, i otidoše u Judejsku i u Jerusalim, jer ih otjera Jerovoam i sinovi njegovi da ne vrše službe sveštenièke Gospodu. **15** I postavi sebi sveštenike za visine i za ñavole i za teoce, koje naèini. **16** A za njima iz svijeh plemena Izrailjevijeh koji upraviše srce svoje da traže Gospoda Boga Izrailjeva, dođoše u Jerusalim da prinesu žrtvu Gospodu Bogu otaca svojih. **17** I tako utvrdiše carstvo Judino, i ukrijepiše Rovoama sina Solomunova za tri godine, jer za te tri godine hoðahu putem Davidovijem i Solomunovijem. **18** A Rovoam se oženi Maeletom kærju Jerimota sina Davidova i Avihailom kærju Esijava sina Jesejeva, **19** Koja mu rodi sinove: Jeusa i Samariju i Zama. **20** A poslije nje oženi se Mahom kærju Avesalomovom, koja mu rodi Aviju i Ataja i Zivu i Selomitu. **21** A ljubljaše Rovoam Mahu kær Avesalomovu veæema od svijeh žena svojih i inoèa svojih; jer imaše osamnaest žena i šezdeset inoèa, i rodi dvadeset i osam sinova i šezdeset kæeri. **22** I Rovoam postavi Aviju sina Mašina poglavarom i knezom nad braæom njegovom, jer ga šeaše postaviti carem. **23** I

mudro radeći rasturi sve sinove svoje po svijem krajevima Judinjem i Venijaminovjem, po svijem tvrdijem gradovima, i dade im hrane izobila, i dovede im mnogo žena.

12 A kad Rovoam utvrđi carstvo i kad osili, ostavi zakon

Gospodnji i sav Izrailj s njim. 2 A pete godine carovanja Rovoamova dođe Sisak car Misirski na Jerusalim, jer zgriješi Gospodu, 3 S tisuću i dvije stotine kola i sa šezdeset tisuća konjika, i ne bješe broja narodu koji dođe s njim iz Misira, Luvejima, Suhejima i Husejima. 4 I uze tvrde gradove Judine i dođe do Jerusalima. 5 Tada dođe Semaja prorok k Rovoamu i knezovima Judinjem, koji se bijahu skupili u Jerusalim od Sisaka, i reče im: ovako veli Gospod: vi ostavite mene, zato i ja ostavljam vas u ruke Sisaku. 6 Tada se poniziše knezovi Izrailjevi i car i rekoše: pravedan je Gospod. 7 A kad ih vidje Gospod gdje se poniziše, dođe riječ Gospodnja Semaji govoreći: poniziše se, neću ih potrti, nego ću im sada dati izbavljenje, i neće se izliti jarost moja na Jerusalim preko Sisaka. 8 Nego će mu biti sluge da poznađu što je meni služiti, što li služiti carstvima zemaljskim. 9 I tako dođe Sisak car Misirski u Jerusalim i uze blago doma Gospodnjega i blago doma careva, sve to uze; uze i šitove zlatne, koje bješe načinio Solomun; 10 I na njihovo mjesto načini car Rovoam šitove od mjeđi, i predade ih starješinama nad stražarima koji čuvaju vrata doma careva. 11 I kad iđaše car u dom Gospodnji dolazi stražari i nošahu ih, a poslije ih opet ostavljuju u riznicu stražarsku. 12 Što se dakle ponizi, odvrati se od njega gnjev Gospodnj, i ne zatrga sasvijem; jer još u Judi bješe dobra. 13 I utvrđi se car Rovoam u Jerusalimu, i carova; jer bijaše Rovoam učestvenik jedna godina kad se zacari, i sedamnaest godina carova u Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod između svih plemena Izrailevih da onđe namjesti ime svoje. A materi njegovoj bješe ime Nama, Amonka. 14 Ali on činjava zlo, jer ne upravi srca svojega da traži Gospoda. 15 Ali djela Rovoamova prva i pošljednja nijesu li zapisana u knjizi proroka Semaje i vidioca Ida, gdje se kazuju koljena i ratovi koji bijahu jednako među Rovoamom i Jerovoamom? 16 I počinju Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu; a na njegovu se mjesto zacari Avija sin njegov.

13 Godine osamnaeste carovanja Jerovoamova zacari se Avija nad Judom. 2 Tri godine carova u Jerusalimu.

Materi mu bješe ime Mihaja, kći Urilova iz Gavaje. A bijaše rat između Avije i Jerovoama. 3 I Avija izide na boj s hrabrom vojskom, ečetiri stotine tisuća izabranih vojnika; a Jerovoam uvrsta prema njemu vojsku, osam stotine tisuća izabranih hrabrijev vojnika. 4 I sta Avija navrh brda Semarajima u gori

Jefremovoj, i reče: čujte me, Jerovoame i sav Izrailju! 5 Ne trebaše li vam znati da je Gospod Bog Izrailjev predao Davidu carstvo nad Izrailjem dovjeka, njemu i sinovima njegovijem zavjetom osoljenijem? 6 Ali usta Jerovoam sin Navatov, sluga Solomuna sina Davidova, i odvrže se od gospodara svojega. 7 I skupiše se k njemu ljudi praznovi i nevaljalci, i odapriješe se Rovoamu sinu Solomunovu, koji bijaše dijete i strašljiva srca, te im se ne odaprije. 8 Pa vi sad velite da se oprete carstvu Gospodnjemu, koje je u ruku sinova Davidovijeh, jer vas je mnogo i imate kod sebe zlatne teoce, koje vam je načinio Jerovoam da su vam bogovi. 9 Nijeste li otjerali sveštenike Gospodnje sinove Aronove i Levite? i načinili sebi sveštenike kao narodi po drugim zemljama? ko god dođe da mu se posvete ruke s teletom i sa sedam ovnova, postaje sveštenik onima koji nijesu bogovi. 10 Ali s nama je Gospod Bog, niti smo ga ostavili, a sveštenici koji služe Gospodu jesu sinovi Aronovi, i Leviti rade svoj posao; 11 I pale Gospodu žrtve paljenice svako jutro i svako veče, i kade mirisima, i hlebovi postavljeni stoje na ēistom stolu, i pale se svako veče žiči na zlatnom svijetnjaku; jer držimo što je Gospod Bog naš naredio, a vi ga ostaviste. 12 Zato evo s nama je naprijed Bog i sveštenici njegovi i trube glasne da trube protiv vas. Sinovi Izrailevi, ne vojujte na Gospoda Boga otaca svojih, jer nećeši biti sreæni. 13 Ali Jerovoam zavede zasjedu da im zađu za leđa, i tako Judejcima bijahu sprijed jedni a s leđa zasjeda. 14 I kad se obazreže Judejci, a to boj i sprijed i sastrag, te povikaše ka Gospodu a sveštenici zatrubiše u trube. 15 I narod Judin opet povika, i kad vikaše narod Judin, razbi Bog Jerovoama i svega Izraileva pred Avijom i Judom. 16 I pobjegoše sinovi Izrailevi od Jude, i dade ih Bog njima u ruke. 17 I pobi ih ljuto Avija i narod njegov, i pade od Izraileva pobijenih pet stotine tisuća odabranijeh ljudi. 18 Tako biše pokoreni sinovi Izrailevi u to vrijeme, a sinovi Judini osiliše, jer se pouzdăše u Gospoda Boga otaca svojih. 19 I Avija potjera Jerovoama, i uze mu gradove Vetiil i sela njegova, i Jesanu i sela njezina, i Efron i sela njegova. 20 I Jerovoam se više ne oporavi za života Avijina; i udari ga Gospod, te umrije. 21 A Avija utvrđi se, i uze ečetraest žena, i rodi dvadeset i dva sina i šesnaest kćeri. 22 A ostala djela Avijina i putovi njegovovi i besjede njegove zapisane su u knjizi proroka Ida.

14 A kad počinju Avija kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Davidovu, zacari se na njegovu mjesto Asa sin njegov. Za njegova vremena počinju zemlja deset godina. 2 I činjava Asa što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom njegovijem. 3 Jer obori oltare tuđe i visine, i izlomi likove

njihove i isijeèe lugove njihove. 4 I zapovjedi sinovima Judinjem da traže Gospoda Boga otaca svojih i da izvršuju zakon i zapovijest njegovu. 5 Obori po svijem gradovima Judinjem visine i sunèane likove, i poèinu carstvo za njegova vremena. 6 I sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj, jer zemlja bijaše u miru, niti bješe rata s njim onijeh godina, jer mu Gospod dade mir. 7 I reèe Judi: da sazidamo ove gradove i da ih opašemo zidom i kulama i vratima i prijevornicama, dok je zemlja naša; jer tražimo Gospoda Boga svojega, tražimo ga i dade nam mir otsvuda. I tako zidaše, i biše sreæeni. 8 I imaše Asa vojske trista tisuæa od Jude sa štitovima i kopljima, a od Venijamina dvjesti i osamdeset tisuæa sa štitovima i lukovima. Svi bijahu hrabri vojnici. 9 I izide na njih Zara Etiopljanin s tisuæu tisuæa vojske i s trista kola, i dođe do Marise. 10 I Asa izide pred nj; i uvrstaše se vojske u dolini Sefati kod Marise. 11 I zavapi Asa ka Gospodu Bogu svojemu govoreæi: Gospode, tebi je ništa pomoæi množini ili nejakomu; pomozi nam, Gospode Boze naš, jer se u te uzdamo, i u tvoje ime doðosmo na ovo mnoštv. Gospode, ti si Bog naš, ne daj da može što na te èovjek. 12 I razbi Gospod Etiopljane pred Asom i pred Judom, i pobjegoše Etiopljani. 13 I tjera ih Asa i narod koji bijaše s njim dori do Gerara. I popadaše Etiopljani da ih nijedan ne osta živ, jer se satrše pred Gospodom i pred vojskom njegovom; i oni odnesoše pljen velik veoma. 14 I pobiše sve gradove oko Gerara, jer dođe na njih strah Gospodnj, i oplijeniše sve one gradove, jer bijaše u njima mnogo pljena. 15 Pobiše i po stanovima pastirskim ljudi, i odvedoše mnogo ovaca i kamila; i vratiše se u Jerusalim.

15 Tada duh Božji dođe na Azariju sina Odidova; 2 Te otide pred Asu i reèe mu: èujte me, Aso i sve pleme Judino i Venijaminovo; Gospod je s vama, jer ste vi s njim; i ako ga ustražite, naæi æete ga; ako li ga ostavite, i on æee vas ostaviti. 3 Dugo je Izrailj bez pravoga Boga i bez sveštenika uèitelja, i bez zakona. 4 A da su se u nevolji svojoj obratili ka Gospodu Bogu Izrailjevu i tražili ga, našli bi ga. 5 Ali u ovo vrijeme ne može se na miru odlaziti ni dolaziti; jer je nemir velik među svijem stanovnicima zemaljskim; 6 I potiru narodi jedan drugi, i gradovi jedan drugi, jer ih Bog smete svakojakim nevoljama. 7 Zato vi budite hrabri i nemojte da vam klonu ruke, jer ima plata za vaš trud. 8 A kad èu Asa te rijeèi i proroèvo proroka Odida, ohrabri se, i istrijebi gadne bogove iz sve zemlje Judine i Venijaminove i iz gradova koje bješe uzeo u gori Jefremovoj, i ponovi oltar Gospodnj koji bijaše pred trijemom Gospodnjim. 9 Potom sazva sve pleme Judino i Venijaminovo i došljake

koji bijahu kod njih od Jefrema i Manasije i Simeuna, jer ih mnogo prebjede k njemu iz naroda Izrailjeva kad vidješe da je Gospod Bog njegov s njim. 10 I skupiše se u Jerusalim treæega mjeseca petnaeste godine carovanja Asina. 11 I u onaj dan prinesoše Gospodu žrtve od plijena koji dognaše, sedam stotina volova i sedam tisuæa ovaca. 12 I uhvatиše vjeru da traže Gospoda Boga otaca svojih svijem srcem svojim i svom dušom svojom; 13 A ko god ne bi tražio Gospoda Boga Izrailjeva, da se pogubi, bio mali ili veliki, èovjek ili žena. 14 I zakleše se Gospodu glasom velikim i uz klikovanje i uz trube i rogove. 15 I radovaše se sav narod Judin radi te zakletve, jer iz svega srca svojega zakleše se, i od sve volje svoje tražiše ga i naðoše ga; i Gospod im dade mir otsvuda. 16 Jošte i Mahu mater svoju svrže Asa s vlasti, jer bješe naèinila u lugu idola; i Asa obali idola njezina i izlomi ga i sažeže na potoku Kedronu. 17 Ali visine ne biše oborenne u Izrailju, ali srce Asino bješe pravo svega vijeka njegova. 18 I unese u dom Božji što bješe posvetio otac njegov i što bješe sam posvetio, srebro i zlato i sudove. 19 I ne bi rata do trideset pete godine carovanja Asina.

16 Godine trideset šeste carovanja Asina izide Vasa car Izrailjev na Judu, i stade zidati Ramu da ne da nikomu otiei k Asi caru Judinu ni od njega doæi. 2 Tada uze Asa srebro i zlato iz riznica doma Gospodnjega i doma careva, i posla Ven-Adadu caru Sirskomu, koji živilaše u Damasku, i poruèi: 3 Vjera je između mene i tebe, između oca mojega i oca tvojega, evo šaljem ti srebra i zlata, hajde, pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjevijem, eda bi otiašao od mene. 4 I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izrailjeve, i osvojiše Ijon i Dan i Avel-Majim i sve gradove Neftalimove u kojima bijahu žitnice. 5 A kad Vasa to èu, presta zidati Ramu i ostavi djelo svoje. 6 Tada car Asa uze sav narod Judin, te odnesoše kamenje iz Rame i drvo, èim zidaše Vasa, i od njega sazida Gavaju i Mispu. 7 A u to vrijeme dođe Ananje vidjelac k Asi caru Judinu i reèe mu: što si se pouzdao u cara Sirskoga a nijesi se pouzdao u Gospoda Boga svojega, zato se vojska cara Sirskoga izmaæe iz tvojih ruku. 8 Nijesu li Etiopljani i Luveji imali velike vojske s vrlo mnogo kola i konjika? pa kad si se pouzdao u Gospoda, dade ti ih u ruke. 9 Jer oèi Gospodnje gledaju po svoj zemlji da bi pokazivalo silu svoju prema onima kojima je srce cijelo prema njemu. Ludo si u tom radio; zato æe otsele biti ratovi na te. 10 Tada se Asa razgnjevi na proroka, i vrže ga u tamnicu, jer se rasrdi na nj za to; i potlaèi Asa neke iz naroda u to vrijeme. 11 Ali gle, djela Asina, prva i pošljednja, eno zapisana su u knjizi o carevima Judinijem i

Izrailjevijem. 12 I razbolje se Asa trideset devete godine carovanja svojega od nogu, i bolest njegova bi vrlo teška, ali ni u bolesti svojoj ne traži Gospoda nego ljekare. 13 I tako počinu Asa kod otaca svojih, i umrije èetrdeset prve godine carovanja svojega. 14 I pogreboše ga u grobu njegovu, koji iskopa sebi u gradu Davidovu, i metnuše ga na postelju koju bješe napunio mirisavijeh stvari i masti zgotovljenijeh vještinom apotekarskom, i spališe mu ih vrlo mnogo.

17 Tada se zacari Josafat sin njegov na njegovo mjesto, i ukrije se na Izrailja. 2 I ponamješta vojsku po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, i ponamješta straže po zemlji Judinoj i po gradovima Jefremovjem, koje zadobi Asa otac njegov. 3 I bijaše Gospod s Josafatom, jer hoðaše prvijem putovima Davida oca svojega i ne tražaše Vala. 4 Nego Boga oca svojega tražaše i po zapovijestima njegovijem hoðaše, i ne èinjaše kao sinovi Izrailjevi. 5 Zato utvrdi Gospod carstvo u ruci njegovoj, i sav narod Judin davaše dare Josafatu, te imaše veliko blago i slavu. 6 I srce se njegovo oslobođi na putovima Gospodnjim, te još obori visine i lugove u Judeji. 7 I treæe godine svoga carovanja posla knezove svoje Ven-Aila i Ovadiju i Zahariju i Natanaila i Miheju da uèee po gradovima Judinijem; 8 I s njima Levite: Semaju i Nataniju i Zevadiju i Asaila i Semiramota i Jonatana i Adoniju i Toviju i Tov-Adoniju, Levite, i s njima Elisamu i Jorama sveštenike. 9 I uèahu po Judeji imajuæi pri sebi knjigu zakona Gospodnjega, i prohoðahu sve gradove Judine uèeæi narod. 10 I doðe strah Gospodnj na sva carstva po zemljama oko Jude, te ne vojevaše na Josafata. 11 I sami Filisteji donošahu Josafatu dare i danak u novcu; i Arapi dogonjahu mu stoku, po sedam tisuæa i sedam stotina ovnova i po sedam tisuæa i sedam stotina jaraca. 12 Tako napredovaše Josafat i podiže se veoma; i sazida u Judeji kule i gradove za žitnice. 13 I imaše mnogo dobra po gradovima Judinijem, i vojnika, hrabrijeh junaka u Jerusalimu. 14 A ovo je broj njihov po domovima otaca njihovijeh; od Jude tisuæenici: Adna vojvoda, s kojim bijaše tri stotine tisuæa hrabrijeh junaka. 15 A za njim Joanan vojvoda, s kojim bijaše dvjesta i osamdeset tisuæa; 16 A za njim Amasija sin Zihrijev, koji se dragovoljno dade Gospodu, i s njim bijaše dvjesta tisuæa hrabrijeh junaka. 17 A od Venijamina: hrabri junak Elijada, s kojim bijaše dvjesta tisuæa naoružanijeh lukom i štitom; 18 A za njim Jozavad, s kojim bijaše sto i osamdeset tisuæa naoružanijeh za boj. 19 Ovi služahu caru osim onijeh koje ponamješta car po tvrdijem gradovima u svoj zemlji Judinoj.

18 I Josafat imajuæi veliko blago i slavu oprijatelji se s Ahavom. 2 I poslije nekoliko godina otide k Ahavu u

Samariju; i nakla mu Ahav mnogo ovaca i volova i narodu koji bijaše s njim, i nagovaraše ga da pođe na Ramot Galadski. 3 I reèe Ahav car Izrailjev Josafatu caru Judinu: hoæeš li iæi sa mnom na Ramot Galadski? A on reèe: ja kao ti, narod moj kao tvoj narod; hoæemo s tobom na vojsku. 4 Još reèe Josafat caru Izrailjevu: pitaj danas šta æe Gospod reæi. 5 Tada sazva car Izrailjev proroke svoje, èetiri stotine ljudi, i reèe im: hoæemo li iæi na vojsku na Ramot Galadski, ili æu se okaniti? A oni rekoše: idi, jer æe ga Gospod dati u ruke caru. 6 A Josafat reèe: ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo? 7 A car reèe Josafatu: ima još jedan èovjek preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne prorièe dobra nego svagda zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reèe: neka car ne govori tako. 8 Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reèe mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina. 9 A car Izrailjev i Josafat car Judin sjeðahu svaki na svom prijestolu obuèeni u carske haljine, sjeðahu na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima. 10 I Sedekija sin Hananin naæini sebi gvozdene rogove, i reèe: ovako veli Gospod: ovijem æeš biti Sirce dokle ih ne istrijebiš. 11 Tako i svi proroci prorokovahu govoreæi: idi na Ramot Galadski, i biæeš sreæan, jer æe ga Gospod predati caru u ruke. 12 A poslanik koji otide da dozove Miheju reèe mu govoreæi: evo proroci prorièu svi jednjem glasom dobro caru; neka i tvoja rijeè bude kao njihova, i govori dobro. 13 A Miheja reèe: tako da je živ Gospod, govoriæu ono što reèe Bog moj. 14 I kad doðe k caru, reèe mu car: Miheja! hoæemo li iæi na vojsku na Ramot Galadski, ili æu se okaniti? A on reèe: idite, biæete sreæni, i daæe vam se u ruke. 15 A car mu reèe: koliko æu te puta zaklinjati da mi ne govorиш nego istinu u ime Gospodnj? 16 Tada reèe: vidio sam sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira, jer reèe Gospod: ovi nemaju gospodara, neka se vrate svak svojoj kuæi s mirom. 17 Tada reèe car Izrailjev Josafatu: nijesam li ti rekao da mi neæe prorokovati dobra nego zlo? 18 A Miheja reèe: zato èujte rijeè Gospodnj: vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svom, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane; 19 I Gospod reèe: ko æe prevariti Ahava cara Izrailjeva da otide i padne kod Ramota Galadskoga? Još reèe: jedan reèe ovo a drugi ono. 20 Tada izide jedan duh, i stavši pred Gospoda reèe: ja æu ga prevariti. A Gospod mu reèe: kako? 21 Odgovori: iziæi æu, i biæu lažljiv duh u ustima svih proroka njegovijeh. A Gospod mu reèe: prevariaæeš ga i nadvladaæeš, idi i uèini tako. 22 Zato sada eto, Gospod je metnuo lažljiv duh u ustiju prorocima tvojim; a Gospod je izrekao zlo po te. 23 Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu

govoreæi: kojim je putem otisao duh Gospodnji od mene da govoris s tobom? **24** A Miheja mu reæe: eto, vidjeæeš u onaj dan kad otides u najtajniju klijet da se sakriješ. **25** Tada car Izrailjev reæe: uhvatite Miheju, i odvedite ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu. **26** I recite im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, a dajite mu po malo hljeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru. **27** A Miheja reæe: ako se vratis u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reæe: èujte svi narodi. **28** I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski. **29** I reæe car Izrailjev Josafatu: ja æeu se preobuæi kad poðem u boj, a ti obuci svoje odijelo. I preobuæe se car Izrailjev, i otidoše u boj. **30** A car Sirski zapovjedi vojvodama od kola svojih govoræi: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga nego na samoga cara Izrailjeva. **31** A kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše: to je car Izrailjev. I okrenuše se na nj da udare. Ali Josafat povika, i Gospod mu pomože, i odvrati ih Bog od njega. **32** Jer vidjevi vojvode od kola da nije car Izrailjev, ostopiše od njega. **33** A jedan zastrijeli iz luka nagonom i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuæa oklop. A on reæe svojemu vozaæu: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen. **34** I boj bi ðestok onoga dana, a car Izrailjev zaosta na kolima svojim prema Sircima do veæera, i umrije o sunèanom zahodu.

19 A kad se Josafat car Judin vraæeše s mirom kuæe svojoj u Jerusalim, **2** Izide pred nj Juj sin Ananijev, vidjelac, i reæe Josafatu: bezbožniku li pomažeš, i one koji mrze na Gospoda ljubiš? zato se podigao na te gnjev Gospodnji. **3** Ali se našlo dobra na tebi što si istrijebio lugove iz zemlje i što si upravio srce svoje da tražiš Boga. **4** Potom Josafat sjedaše u Jerusalimu, i opet proðe po narodu od Virsaveje do gore Jefremove, i povrati ih ka Gospodu Bogu otaca njihovih. **5** I postavi sudije u zemlji po svjem tvrdijem gradovima Judinijem, u svakom gradu. **6** I reæe sudijama: gledajte šta æete raditi, jer neæete suditi za èovjeka nego za Gospoda, koji je s vama kad sudite. **7** Zato neka bude strah Gospodnji u vama; pazite i radite, jer u Gospoda Boga našega nema nepravde, niti gleda ko je ko, niti prima poklona. **8** Takoðer i u Jerusalimu postavi Josafat od Levita i sveštenika i glavara domova otaèekih u Izraelju za sudove Gospodnje i za raspre; jer dolažahu opet u Jerusalim. **9** I zapovjedi im govoræi: tako radite u strahu Gospodnjem, vjerno i cijela srca. **10** I u svakoj parnici koja doðe k vama od braæe vaše što sjede po gradovima svojim, da rasudite izmeðu krvi i krvi, izmeðu zakona i zapovijesti, izmeðu uredaba i sudova, obavijestite ih da ne bi griješili Gospodu, da ne bi došao gnjev njegov na vas i na braæeu vašu; tako èinite, te neæete zgriješiti. **11** I evo, Amarija

poglavar sveštenièki biæe nad vama u svijem poslovima Gospodnjim, a Zavdija sin Ismailov voð doma Judina u svijem poslovima carskim; takoðer Leviti upravitelji biæe uz vas. Budite slobodni, i radite, i Gospod æe biti s dobrijem.

20 A poslije toga sinovi Moavovi i sinovi Amonovi i s njima koji žive meðu sinovima Amonovijem, doðoše da vojuju na Josafata. **21** I doðoše te javiše Josafatu govoræi: ide na te veliko mnoštvu ispreko mora, iz Sirije; i eno ih u Asason-Tamaru, a to je En-Gad. **3** A Josafat se uplaši, i obrati lice svoje da traži Gospoda, i oglasi post po svoj zemlji Judinoj. **4** I skupiše se svi sinovi Judini da traže Gospoda, i iz svijeh gradova Judinijeh doðoše da traže Gospoda. **5** Tada stade Josafat u zboru Judinu i Jerusalimskom u domu Gospodnjem pred trijemom novijem, **6** I reæe: Gospode Bože otaca naših! nijesi li ti Bog na nebu i vladaš svijem carstvima narodnjim? nije li u tvojoj ruci moæ i sila da ti niko ne može odoljeti? **7** Nijesi li ti, Bože naš, odagnao stanovnike ove zemlje ispred naroda svojega Izraïlia, i dao je navijek sjemenu Avrama prijatelja svojega? **8** Te se naseliše u njoj, i sagradiše ti u njoj svetinju za ime tvoje govoræi: **9** Kad nas zadesi kako zlo, maæ osvetni ili pomor ili glad, staæemo pred ovijem domom i pred tobom, jer je ime tvoje u ovom domu, i vapiæemo tebi u nevolji svojoj, usliši i izbavi. **10** A sad evo, sinovi Amonovi i Moavovi i oni iz gore Sira, kroz koje nijesi dao sinovima Izraïlevijem proæi kad iðahu iz zemlje Misirske, nego ih obidoše i ne istrijebiše; **11** A evo, oni nam vraæeaju došavši da nas istjeraju iz našljedstva tvojega, koje si nam predao. **12** Bože naš, zar im neæeš suditi? jer u nama nema snage da se opremo tome mnoštvu velikom, koje ide na nas, niti mi znamo što bismo èinili, nego su oèi naše uprte u te. **13** A svi sinovi Judini stajahu pred Gospodom i djeca njihova, žene njihove i sinovi njihovi. **14** Tada siðe duh Gospodnj usred zbora na Jazila sina Zaharije sina Venaje sina Jeila sina Matanijina, Levita izmeðu sinova Asafovijeh, **15** I reæe: slušajte, svi sinovi Judini i Jerusalimljani, i ti care Josafate, ovako vam veli Gospod: ne bojte se i ne plašite se toga mnoštva velikoga, jer nije vaš rat nego Božji. **16** Sjutra izidite na njih; oni æe poæi uz brdo Zis, i naæi æete ih nakraj potoka prema pustinji Jeruilu. **17** Ne treba vi da se bijete u ovom boju; postavite se, stojeti pa gledajte kako æe vas izbaviti Gospod, Judo i Jerusalime! ne bojte se i ne plašite se, sjutra izidite pred njih, i Gospod æe biti s vama. **18** Tada se Josafat savi licem k zemlji, i svi Judeci i Jerusalimljani padaþe pred Gospodom, i pokloniše se Gospodu. **19** A Leviti od sinova Katovijeh i sinova Korejevijeh ustaše, te hvališe Gospoda Boga Izraïleva glasom veoma

visokim. 20 A ujutru ustavši rano izidoše u pustinju Tekujsku; a kad izlažahu, stade Josafat i reče: èujte me, Judejci i Jerusalimljani: vjerujte Gospodu Bogu svojemu i biæete jaki, vjerujte prorocima njegovijem i biæete sreæeni. 21 I tako dogоворив se s narodom postavi pjevaèe Gospodnje da hvale svetu krasotu iduæi pred vojskom i govoreæi: hvalite Gospoda, jer je dovijeka milost njegova. 22 A kad poèeše pjesmu i hvalu, obrati Gospod zasjedu na sinove Amonove i sinove Moavove i na one iz gore Sira, koji izidoše na Judu, te se razbiše. 23 Jer sinovi Amonovi i sinovi Moavovi ustaše na one iz gore Sira da ih pobiju i potru; i kad pobiše one iz gore Sira, udariše jedni na druge, te se potrše. 24 A kad Juda doðe do stražare prema pustinji, i pogleda na mnoštvo, a to mrtva tjelesa leže po zemlji, i nijedan ne bješe ostao živ. 25 Zato dođe Josafat sa narodom svojim da pokupe plijen; i naðoše kod njih mnogo blaga i dragocjenijeh nakita na mrtvacima, i naplijeniše da veæ ne mogoše nositi; tri dana kupiše plijen, jer ga bješe mnogo. 26 A èetvrti dan skupiše se u dolini blagoslovnoj, jer onđe blagoslovio Gospoda; zato se prozva mjesto dolina blagoslovna do danas. 27 Potom okrenuše svi Judejci i Jerusalimljani i Josafat pred njima da se vrate u Jerusalim s veseljem, jer ih oveseli Gospod neprijateljima njihovijem. 28 I doðoše u Jerusalim sa psaltirima i guslama i trubama u dom Gospodnji. 29 I strah Božji dođe na sva carstva zemaljska kad èuše da je Gospod vojevao na neprijatelje Izrailjeve. 30 I tako se smiri carstvo Josafatovo, jer mu Bog njegov dade mir otsvuda. 31 I carovaše Josafat nad Judom; trideset i pet godina bijaše mu kad poèe carovati; i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Azuva, kæi Silejeva. 32 I hoðaše putem oca svojega Ase, niti zaðe s njega, èineæi što je pravo pred Gospodom. 33 Ali visine ne biše oborenje, jer još ne bješe narod upravio srca svojega k Bogu otaca svojih. 34 A ostala djela Josafatova prva i pošljednja, eno zapisana su u knjizi Juja sina Ananijeva, koja je stavljena u knjigu o carevima Izrailjevijem. 35 Potom združi se Josafat car Judin s Ohozijom carem Izrailjevijem, koji èinjaje bezakonja. 36 A združi se s njim zato da naèine laðe da idu u Tarsis; i naèiniše laðe u Esion-Gaveru. 37 Tada prorokova Elijezer sin Dodavin iz Marise za Josafata govoreæi: što si se združio s Ohozijom, zato Gospod razmetnu djela twoja. I razbiše se laðe i ne mogoše iæi u Tarsis.

21 Potom poèinu Josafat kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovu se mjesto zacari Joram sin njegov. 2 A braæea mu, sinovi Josafatovi, bijahu: Azarija i Jehilo i Zaharija i Azarija i Mihailo i Sefatija; ti svi bijahu sinovi Josafata cara Izrailjeva. 3 I otac

im dade velike darove, srebra i zlata i zaklada s tvrdijem gradovima u zemlji Judinoj; carstvo pak dade Joram, jer bješe prvenac. 4 A Joram stupiv na carstvo oca svojega i utvrdiv se, pobi svu braæeu svoju maëem i neke knezove Izrailjeve. 5 Imaše Joram trideset i dvije godine kad se zacari, i carova osam godina u Jerusalimu. 6 I hoðaše putem careva Izrailjevijeh, kao što èinjaje dom Ahavov, jer se oženi kæerju Ahavovom; i èinjaje što je zlo pred Gospodom. 7 Ali Gospod ne htje zatrati doma Davidova radi zavjeta koji uèini s Davidom i što mu bješe rekao da æe dati vidjelo njemu i sinovima njegovijem uvjek. 8 Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postaviše sebi cara. 9 Zato otide Joram s vojvodama svojim i sa svijem kolima svojim; i usta noæeu, te pobi Edomce koji ga bijahu opkolili, i zapovjednike od kola. 10 Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom do danas. U isto vrijeme odvrže se i Livna da ne bude pod njim, jer ostavi Gospoda Boga otaca svojih. 11 Još i visine naèini po brdima Judinijem, i navede na preljubu Jerusalimljane i prelasti Judu. 12 Tada mu dođe knjiga od Ilije proroka, gdje mu govoraše: ovako veli Gospod Bog Davida oca twojega: što nijesi hodio putovima Josafata oca svojega i putovima Ase cara Judina, 13 Nego si hodio putem careva Izrailjevijeh i naveo si na preljubu Judu i Jerusalimljane, kao što je dom Ahavov naveo na preljubu Izrailja, i još si pobjio braæeu svoju, dom oca svojega, bolje od sebe, 14 Evo, Gospod æe udariti velikim zlom narod tvoj i sinove tvoje i žene tvoje i sve što imaš. 15 I ti æeš bolesti teško, od bolesti u crijevima, da æe ti crijeva izaæi od bolesti, koja æe trajati dvije godine. 16 I tako podiže Gospod na Joram duh Filistejima i Arapima koji žive od Etiopljana. 17 I oni došavši na zemlju Judinu prodriješe u nju, i odnesoše sve blago što se naðe u domu carevu, i sinove njegove i žene njegove, da mu ne osta nijedan sin osim Johaza najmlaðega sina njegova. 18 I poslije svega toga udari ga Gospod bolešäu u crijevima, kojoj ne bješe lijeka. 19 I dan po dan prolazaše, i kad se navršiše dvije godine, izidoše mu crijeva s bolešäu i umrije od teških bolova, i narod mu ne pali mirisa kao što je èinio ocima njegovijem. 20 Imaše trideset i dvije godine kad poèe carovati, i carova osam godina u Jerusalimu, i preminu da niko ne zažali za njim; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ne u grobu carskom.

22 A Jerusalimljani zacariše na njegovo mjesto Ohoziju najmlaðega sina njegova, jer starije sve pobi èeta koja dođe s Arapima u oko; i tako Ohozija sin Joramov posta car Judin. 2 Imaše Ohozija èetrdeset i dvije godine kad poèe carovati, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu

bješe ime Gotolija, kæi Amrijeva. 3 I on hođaše putovima doma Ahavova, jer ga mati nagovaraše na zla djela. 4 I èinjao je što je zlo pred Gospodom kao dom Ahavov; jer mu oni bijahu savjetnici po smrti oca njegova na pogibao njegovu. 5 I po njihovu svjetu hodeæi izide s Joramom sinom Ahavovijem carem Izrailjevijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot Galadski; i ondje Sirci raniše Joramu. 6 A on se vrati da se lijeèi u Jezrael od rana koje mu zadaše u Rami, kad se bijaše s Azailom carem Sirskim. A Azarija sin Joramov car Judin dođe u Jezrael da vidi Jorama sina Ahavova, jer bijaše bolestan. 7 Ali bijaše od Boga na propast Ohoziji što dođe k Joramu; jer došav otide s Joramom na Juja sina Nimsijina, kojega Gospod pomaza da istrijebi dom Ahavov. 8 Jer kad Juj izvršivaše osvetu na domu Ahavovu, nađe knezove Judine i sinove braæee Ohozijine, koji služahu Ohoziji, i pogubi ih. 9 Potom potraži Ohoziju, i uhvatise ga kad se krijaše u Samariji, i dovedavši ga k Juju pogubiše ga, i pogreboše ga; jer rekao: sin je Josafata koji je tražio Gospoda svijem srcem svojim. I tako ne bi nikoga od doma Ohozijina koji bi mogao biti car. 10 Zato Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj sin pogibe, usta i pobi sve carsko sjeme doma Judina. 11 Ali Josaveta kæi careva uze Joasa sina Ohozijina i ukrade ga između sinova carevijeh, koje ubijahu; i sakri ga s dojkinjom njegovom u ložnicu. I tako Josaveta kæi cara Jorama žena Jodaja sveštenika sakri ga od Gotolije, jer bijaše sestra Ohozijina, te ga ne ubi. 12 I bijaše s njima sakriven u domu Božijem šest godina; a Gotolija carovaše u zemlji.

23 A sedme godine oslobođi se Jodaj, i uze k sebi stotinike Azariju sina Jeroamova i Ismaila sina Joananova i Azariju sina Ovidova i Masiju sina Adajeva i Elisafata sina Zihrijeva, i uhvatí vjeru s njima. 2 Te prolazeæi zemljju Judinu sabraše Levite iz svih gradova Judinijeh i glavare porodica otaèkih u Izrailju, i dođoše u Jerusalim. 3 I sav zbor uèini vjeru u domu Božijem s carem; i Jodaj im reèe: evo, sin æe carev carovati, kao što je rekao Gospod za sinove Davidove. 4 Ovo uèinite: treæina vas koji dolazite u subotu između sveštenika i Levita neka budu vratari na pragu; 5 A druga treæina neka bude u carskom dvoru; a ostala treæina na vratima od temelja, a sav narod u trijemovima doma Gospodnjega. 6 Niko da ne ulazi u dom Gospodnjeg osim sveštenika i onjeh Levita koji služe; oni neka ulaze, jer su posveæeni, a sav narod neka èini što je Gospod zapovjedio da èini. 7 I Leviti neka opkole cara svaki s oružjem svojim u ruci; i ko bi god ušao u dom, da se pogubi; i budite uz cara kad stane ulaziti i izlaziti. 8 I uèiniše Leviti i sav narod Judin sve što zapovjedi sveštenik Jodaj; i uzeše svaki svoje

ljude koji dolažahu u subotu i koji odlažahu u subotu; jer Jodaj sveštenik ne otpusti redova. 9 I dade Jodaj sveštenik stotinicima kopljia i štitove i štitice cara Davida što bijahu u domu Božijem. 10 I postavi sav narod sve s oružjem u ruku, od desne strane doma do lijeve prema oltaru i prema domu, oko cara. 11 Tada izvedoše sina careva, i metnuše mu na glavu vijenac, i daše mu svjedoèanstvo, i zaciše ga, i Jodaj i sinovi njegovi pomazaše ga i rekao: da živi car! 12 A kad Gotolija èu viku naroda koji se stjecaše i hvaljaše cara, dođe k narodu u dom Gospodnj. 13 I pogleda, i gle, car stajaše kod svojega stupa na ulasku, a knezovi i trube oko cara, i sav narod zemaljski radovaše se i trube trubljahu i pjevaèi pjevahu uz oruða muzièka i oni koji poèinju u pjevanju. Tada razdrije Gotolija haljine svoje i povika: buna! buna! 14 A Jodaj sveštenik zapovjedi da izidu stotinici koji bijahu nad vojskom, i reèe im: izvedite je iz vrsta napolje, i ko pođe za njom neka se pogubi maèem; jer reèe sveštenik: nemojte je ubiti u domu Gospodnjem. 15 I naèiniše joj mjesto, te otide kako se ide vratima konjskim u dom carev, i ondje je pogubiše. 16 Tada Jodaj uèini vjeru među sobom i svijem narodom i carem da æe biti narod Gospodnj. 17 Potom sav narod otide u dom Valov, i raskopaše ga, i oltare njegove i likove njegove izlomiše, a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima. 18 I Jodaj uredi opet službu u domu Gospodnjem među sveštenicima i Levitima, koje David bješe odredio domu Gospodnjemu, da bi prinosili žrtve paljenice Gospodu, kao što piše u zakonu Mojsijevu, s veseljem i pjesmama po naredbi Davidovoj. 19 Postavi i vratare na vratima doma Gospodnjega da ne bi ulazio neèist oda šta mu drago. 20 I uze stotinike i znatnije ljude i koji upravljuju narodom, sav narod zemaljski, i izvede cara iz doma Gospodnjega i u došo visokim vratima u dom carski, i posadiše cara na carski prijesto. 21 I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri, kad Gotoliju ubiše maèem.

24 Bijanje Joasu sedam godina kad se zacari, i carova èetrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija iz Virsaveje. 2 I èinjao je Joas što je pravo pred Gospodom dokle god bijaše živ Jodaj sveštenik. 3 I Jodaj ga oženi dvjema ženama, te rodi sinove i kæeri. 4 Potom Joas naumi da opravi dom Gospodnj. 5 I sazva sveštenike i Levite, pa im reèe: pođite po gradovima Judinijem i kupite od svega Izraileva novaca da se opravlja dom Boga vaæega od godine do godine, i vi pohitajte s tijem. Ali ne hitješ Leviti. 6 Zato car dozva Jodaja poglavara i reèe mu: zašto ne nastoјiš da Leviti donose iz Judeje i Jerusalima priloge koje je naredio Mojsije sluga Gospodnj zboru Izraeljevu na šator od

sastanka? 7 Jer bezbožna Gotolija i sinovi njezini oplijeniše dom Gospodnj i sve stvari posveæene domu Gospodnjemu obratiše na Vale. 8 I tako zapovjedi car te naèiniše kovèeg, i metnuše ga na vrata doma Gospodnjega spolja. 9 I oglasiše po Judeji i po Jerusalimu da donose Gospodu prilog koji je naredio Mojsije sluga Božji Izrailju u pustinji. 10 I obradovaše se knezovi i sav narod, i donoseæi metahu u kovèeg dokle se ne svrši. 11 I kad donošahu Leviti kovèeg po zapovijesti carevoj, vidjevši da ima mnogo novaca, dolažaše pisar carev i poslanik poglavara sveštenièkoga, te izruèivahu kovèeg, potom ga opet odnošahu i ostavljahu na njegovo mjesto; i tako èinjahu svaki dan, i nakupiše mnogo novaca. 12 I davaše ga car Jodaj nastojnicima nad poslom oko doma Gospodnjega, a oni naimahu kamenare i drvodjelje da se obnovi dom Gospodnj, i kovaèe koji rade od gvožđa i od mjedi, da se opravi dom Gospodnj. 13 I poslovahu poslenici, i opravljanje napredovaše pod njihovim rukama, te povratiše domu Božijemu oblijeè njegovo, i utvrđiše ga. 14 A kad svršiše, donesoše pred cara i Jodaja novce što pretekoše; i od toga naèini sudove za dom Gospodnj, sudove za službu i za žrtve, i kadionice, i druge sudove zlatne i srebrne. I tako prinošahu žrtve paljenice u domu Gospodnjem jednako svega vijeka Jodajeva. 15 Potom ostarjevši Jodaj sit života umrije; sto i trideset godina bješe mu kad umrije. 16 I pogreboše ga u gradu Davidovu kod careva; jer èinjaje dobro Izrailju i Bogu i domu njegovu. 17 A kad umrije Jodaj, doðoše knezovi Judini i pokloniše se caru; tada ih posluša car, 18 Te ostaviše dom Gospoda Boga otaca svojih, i stadoše služiti lugovima i idolima; i podiže se gnjev Gospodnj na Judu i na Jerusalim za taj grijeh njihov. 19 I slaše im proroke da ih vrate ka Gospodu, i oni im svedoèahu, ali ih ne poslušaše. 20 I dođe duh Gospodnj na Zahariju sina Jodaja sveštenika, te stade više naroda i reèe im: ovako veli Bog: zašto prestupate zapovijesti Gospodnj? neæete biti sreæni; što ostaviste Gospoda, zato i on vas ostavi. 21 A oni se pobuniše na nj, i zasuše ga kamenjem po zapovijesti carevoj u trijemu doma Gospodnjega. 22 I ne opomenu se Joas milosti koju mu uèini Jodaj otac njegov, nego ubi sina njegova; a on umiruæi reèe: Gospod neka vidi i traži. 23 A kad prođe godina, podiže se na nj vojska Sirska i uđe u zemlju Judejsku i u Jerusalim, i pobiše po narodu sve knezove narodne, i sav plijen od njih poslaše caru u Damasak. 24 Ako i mala bješe vojska Sirska koja dođe, ipak Gospod dade u ruke njihove vrlo veliku vojsku, jer bjehu ostavili Gospoda Boga otaca svojih. I tako na Joasu izvršiše sud. 25 A kad otidoše od njega ostavivši ga u teškoj bolesti, pobuniše se na nj sluge njegove za krv sinova

Jodaja sveštenika, i ubiše ga na postelji njegovoj, te pogibe; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ga ne pogreboše u grobovima carskim. 26 A ovo su što se pobuniše na nj: Zavad sin Simeate Amonke i Jozavad sin Simrite Moavke. 27 A o sinovima njegovijem i o velikoj porezi što bi pod njim, i o graðenju doma Božijega, eto zapisano je u knjizi o carevima. A zacari se na njegovo mjesto Amasija sin njegov.

25 Bijaše Amasiji dvadeset i pet godina kad poèe carovati,

i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana iz Jerusalima. 2 On èinjaje što je pravo pred Gospodom, ali ne cijelijem srcem. 3 I kad se utvrdi u carstvu, pobi sluge svoje koji ubiše cara oca njegova. 4 Ali sinova njihovih ne pogubi, nego uèini kako piše u zakonu, u knjizi Mojsijevoj, gdje je zapovjedio Gospod govoreæi: ocevi da ne ginu za sinove, ni sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine. 5 Iza toga skupi Amasija narod Judin, i postavi po domovima otaèkim tisuæenike i stotinike po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj, i izbroji ih od dvadeset godina i više, i naðe ih trista tisuæa vojnika izabranijeh, koji nošahu koplige i štit. 6 I jošte najmi izmeðu Izrailjaca sto tisuæa hrabrijeh ljudi za sto talanata srebra. 7 Ali dođe mu èovjek Božji i reèe: care, da ne ide s tobom vojska Izrailjska, jer Gospod nije s Izrailjcima niti sa sinovima Jefremovijem. 8 Nego idi ti, i budi hrabar u boju; inaèe æe te oboriti Bog pred neprijateljem, jer Bog može i pomoæi i oboriti. 9 Tada reèe Amasija èovjeku Božijemu: a šta æe biti od sto talanata što sam dao vojsci Izrailjevoj? A èovjek Božji reèe: ima Gospod da ti da više od toga. 10 I tako odvoji Amasija vojsku što mu bješe došla od Jefrema da otidu u svoje mjesto; a oni se vrlo rasrdiše na Judu, i vratiše se u svoje mjesto s velikim gnjevom. 11 A Amasija oslobođivši se povede narod svoj i otide u slanu dolinu, i pobi deset tisuæa sinova Sirovijeh; 12 I deset tisuæa živijeh zarobiše Judejci, i odvedoše na vrh stijene, i pobacaše ih sa vrh stijene da se svi raspadoše. 13 A vojnici koje Amasija posla natrag da ne idu s njim u boj, navalile na gradove Judine od Samarije do Vet-Orona, i pobiše po njima tri tisuæe, i zaplijeniše velik plijen. 14 A kad se vrati Amasija razbivši Idumeje, donese bogove sinova Sirovijeh, i postavi ih sebi za bogove, i klanjaše im se i kaðaše im. 15 Tada se razgnjevi Gospod na Amasiju, i posla k njemu proroka, koji mu reèe: zašto tražiš bogove toga naroda, koji ne izbaviše svojega naroda iz tvoje ruke? 16 I kad govoraše caru, on mu reèe: jesli li postavljen caru za savjetnika? prestani; zašto da pogineš? I tako presta prorok, ali reèe: znam da te je Bog naumio istrijebiti kad to radiš a ne slušaš svjeta mojega. 17 Tada

smisi Amasija car Judin, i posla k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i poruèi: hodi da se ogledamo. **18** A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poruèi mu: trn na Livantu posla ka kredru na Livantu, i poruèi: daj svoju kæer sinu mojemu za ženu. Ali naiðe zvijerje Livansko i izgazi trn. **19** Veliš, pobjio si Edomce, pa se ponese srce twoje, i tražiš slave; sjedi kod kuæe svoje; zašto bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom? **20** Ali ne posluša Amasija, jer od Gospoda to bi da ih da u ruke neprijatelju, što tražiš bogove Edomske. **21** I otide Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vet-Semesu Judinu. **22** Ali Judu razbi Izrailj, te pobjegoše svaki ka svojemu šatoru. **23** A Amasiju cara Judina sina Joasa sina Joahazova uhvati Joas car Izrailjev u Vet-Semesu, i odvede ga u Jerusalim; i obori zid Jerusalimski od vrata Jefremovih do vrata na uglu, èetiri stotine lakata. **24** I uze sve zlato i srebro i sve posuðe što se naðe u domu Božnjem u Ovid-Edoma i u riznicama doma carskoga, i taoce, pa se vradi u Samariju. **25** I poživje Amasija sin Joasov car Judin po smrti Joasa sina Joahaza cara Izrailjeva petnaest godina. **26** A ostala djela Amasijina prva i pošljednja, eto nijesu li zapisana u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem? **27** I pošto Amasija otstupi od Gospoda, digoše bunu na nju u Jerusalimu, a on pobježe u Lahis. Ali poslaše za njim u Lahis, i ubiše ga ondje. **28** I donesoše ga na konjima i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Judinu.

26 Tada sav narod Judin uze Oziju, kome bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije. **2** On sazida Elot povrativ ga Judi pošto car poèinu kod otaca svojih. **3** Oziji bijaše šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bijaše ime Jeholija iz Jerusalima. **4** On èinjaje što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je èinio Amasija otac njegov. **5** I tražaše Boga dokle živ bijaše Zaharija koji razumijevaše utvare Božje; i dokle god tražaše Gospoda, davaše mu sreæu Bog. **6** Jer izašav vojevaše s Filistejima, i obori zidove Gatu i zidove Javn i zidove Azotu; i sazida gradove u zemlji Azotskoj i po Filistejima. **7** I Bog mu pomože protiv Filisteja i protiv Arapa, koji živiljahu u Gurvalu, i protiv Maonaca. **8** I Amonci davahu dare Oziji, i raznese se ime njegovo do Misira, jer osili veoma. **9** I sazida Ozija kule u Jerusalimu na vratima na uglu, i na vratima u dolu, i na uglu, i utvrđi ih. **10** Sazida i u pustinji kule, i iskopa mnogo studenaca, jer imaše mnogo stoke i u dolinama i u ravnicama, i ratara i vinogradara po brdima i na Karmilu, jer mu mila bješe poljska radnja. **11** I imaše Ozija ubojitu vojsku, koja iðaše u rat u

èetama brojem, kako ih izbroji Jeilo pisar i Masija upravitelj, pod upravom Ananije vojvode careva. **12** Svega na broj bijaše glavara domova otaèekih hrabrijeh junaka dvije tisuæe i šest stotina, **13** A pod njihovom rukom vojske tri stotine i sedam tisuæe i pet stotina hrabrijeh vojnika, da pomažu caru protiv neprijatelja. **14** I naèini Ozija svoj vojsci štitove i kopija i šljemove i oklope i lukove i kamenje za praæe. **15** I naèini u Jerusalimu bojne sprave vrlo vješto izmišljene da stoe na kulama i na uglovima da meæeu strijele i veliko kamenje; i raznese se ime njegovo daleko, jer mu se divno pomagaše dokle osili. **16** Ali kad osili, ponese se srce njegovo, te se pokvari, i sagriješi Gospodu Bogu svojemu, jer uđe u crkvu Gospodnju da kadi na oltaru kadionom; **17** A za njim uđe Azarija sveštenik i s njim osamdeset sveštenika Gospodnjih hrabrijeh ljudi; **18** I opriješe se caru Oziji govoreæi: nije twoje, Ozija, kaditi Gospodu, nego sveštenika sinova Aronovih koji su posveæeni da kade; izidi iz svetinja, jer si zgriješio, i neæe ti biti na èast pred Gospodom Bogom. **19** Tada se razgnjevi Ozija držeæi u ruci kadionicu da kadi; i kad se gnjevљaše na sveštenike, izide mu guba na èelu pred svijem sveštenicima u domu Gospodnjem kod oltara kadionoga. **20** I pogleda ga Azarija poglavar sveštenički i svi sveštenici, a on gubav na èelu; i brže ga izvedoše napolje, a i sam pohitje da izide, jer ga Gospod udari. **21** I osta car Ozija gubav do smrti svoje, i sjeðaše u odvojenom domu gubav, jer bi odluèen od doma Gospodnjega; a Jotam sin njegov upravljaše domom carevijem i suðaše narodu u zemlji. **22** A ostala djela Ozijina prva i pošljednja napisao je prorok Isaija sin Amosov. **23** I poèinu Ozija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u grobnom polju carskom, jer rekoše: gubav je. I zacari se na njegovo mjesto Jotam sin njegov.

27 Dvadeset i pet godina bijaše Jotamu kad poèe carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu; materi mu bješe ime Jerusa, kæi Sadokova. **2** On èinjaje što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je èinio Ozija otac njegov, samo što ne uđe u crkvu Gospodnju; ali narod još bijaše pokvaren. **3** On naèini visoka vrata na domu Gospodnjem, i na zidu Ofilu mnogo nazida. **4** Još sazida i gradove u gori Judinoj, i u šumama pogradi dvorove i kule. **5** I vojeva s carem sinova Amonovih i svlada ih; i dadoše mu sinovi Amonovi one godine sto talanata srebra i deset tisuæe kora psenice i jeæma deset tisuæe. Toliko mu dadoše sinovi Amonovi i druge i treæe godine. **6** I tako osili Jotam, jer upravi putove svoje pred Gospodom Bogom svojim. **7** A ostala djela Jotamova i svi ratovi njegovi i putovi njegovi, eno su zapisani u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem. **8**

Dvadeset i pet godina bješe mu kad poèe carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu. **9** I poèinu Jotam kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

28 Dvadeset godina bjaše Ahazu kad poèe carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu; ali ne èinjaše što je pravo pred Gospodom kao David otac njegov. **2** Jer hoðaše putovima careva Izrailjevijeh, i još sali likove Valima. **3** I sam kaðaše u dolini sina Enomova, i sažizaše sinove svoje ognjem po gadnjem djelima onih naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh. **4** I prinošaše žrtve i kaðaše na visinama i po brdima i pod svakim zelenijem drvetom. **5** Zato ga dade Gospod Bog njegov u ruke caru Sirskomu, te ga razbiše i zarobiše mu veliko mnoštvo, i odvedoše ih u Damasak. Još bi dat u ruke i caru Izrailjevu, te ga razbi lјuto. **6** Jer Fekaj sin Remalijin pobi sto i dvadeset tisuæa Judejaca u jedan dan, sve hrabrijeh ljudi, jer ostaviše Gospoda Boga otaca svojih. **7** I Zihrije junak od Jefrema ubi Masiju sina careva i Azrikama upravitelja dvorskoga i Elkanu drugoga do cara. **8** I zarobiše sinovi Izrailjevi braæi svojoj dvjesta tisuæa žena i sinova i kæeri; i zaplijeniše velik pljen od njih, i odnesoše pljen u Samariju. **9** A onđe bjaše prorok Gospodnji po imenu Odid, i izide pred vojsku koja iðaše u Samariju, i reèe im: gle, Gospod Bog otaca vaših razgnjevi se na Judece, zato ih dade u vaše ruke, te ih pobiste lјuto da do neba doprije. **10** I još mislite podvraei sinove Judine i Jerusalimske da vam budu robovi i robinje; a nijeste li i vi sami skrivili Gospodu Bogu svojemu? **11** Zato poslušajte me sada, i vratite natrag to roblje što zarobiste braæi svojoj, jer se raspalio gnjev Gospodnji na vas. **12** Tada ustaše poglavari sinova Jefremovijeh: Azarija sin Joananov, Varahija sin Mesilemotov i Jezekija sin Salumov i Amasa sin Adlajev na one što se vraæahu s vojske, **13** I rekoše im: neæete dovesti ovamo toga roblja, jer bi nam bilo na grijeh pred Gospodom što vi mislite domeæeuæi na grijehu naše i na krivice naše, jer je velika krivica na nama i gnjev se raspalio na Izrailja. **14** I ostaviše vojnici roblje i pljen svoj pred knezovima i svijem zborom. **15** I ustaše ljudi imenovani i uzeše roblje, i sve gole između njih odješe iz plijena; a kad ih odješe i obuše, nahraniše ih i napojiše i namazaše, i odvedoše na magarcima sve iznemogle, i dovedoše ih u Jerihon grad gdje ima mnogo palama, k braæi njihovoj, pa se vratiše u Samariju. **16** U to vrijeme posla car Ahaz k carevima Asirskim da mu pomogu. **17** Jer još i Idumejci doðoše i razbiše Judu i odvedoše roblje; **18** I Filisteji udariše na gradove po ravni i na južnom kraju Judinu, i uzeše Vet-

Semes, i Ejalon i Gedirot i Sohot i sela njegova i Tamnu i sela njezina i Gimzon i sela njegova, i naseliše se u njima. **19** Jer Gospod obaraše Judu s Ahaza cara Izrailjeva, jer odvuve Judu da grdno griješi Gospodu. **20** I doðe k njemu Telgat-Felnasar car Asirski, i ojadi ga a ne utvrdi. **21** Jer Ahaz uze dio iz doma Gospodnjega i iz doma carskoga i od knezova, i dade caru Asirskom, ali mu ne pomože. **22** I kad bjaše u nevolji, on još veæema griješaše Gospodu; taki bjaše car Ahaz. **23** I prinošaše žrtve bogovima Damašanskim, koji ga razbiše, i govoraše: kad bogovi careva Sirskih njima pomažu, prinosiæu njima žrtve da bi mi pomagali; ali mu oni biše na to da padne on i sav Izrailj. **24** A Ahaz pokupi sudove doma Božijega, i izlomi sudove doma Božijega, i zatvori vrata doma Gospodnjega i naæini sebi oltare po svijem uglovima u Jerusalimu. **25** I u svakom gradu Judinu naæini visine da kadi bogovima tuðim; i gnjevi Gospoda Boga otaca svojih. **26** A ostala djela njegova i svi putovi njegovi prvi i pošljednji, eto zapisani su u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem. **27** I poèinu Ahaz kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Jerusalimu; ali ga ne metnuše u grob careva Izrailjevijeh. I zacari se na njegovo mjesto Jezekija sin njegov.

29 Jezekiji bješe dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, kæi Zaharijina. **2** I èinjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je èinio David otac njegov. **3** Prve godine svojega carovanja, prvoga mjeseca, otvoru vrata na domu Gospodnjem, i opravi ih. **4** I sazva sveštenike i Levite, i sabra ih na istoënu ulicu, **5** I reèe im: èujte me, Leviti, osveštajte se sada i osvetite dom Gospoda Boga otaca svojih, i iznesite neèistotu iz svetinje. **6** Jer sagriješi øoci naši i èiniše što je zlo pred Gospodom Bogom našim, i ostaviše ga; i odvratili se lice svoje od šatora Gospodnjega i okrenuše mu leða; **7** I zatvoriše vrata od trijema, i pogasiše žiške, i kadom ne kadiše, niti žrtava paljenica prinosiše u svetinji Bogu Izrailjevu. **8** Zato se razgnjevi Gospod na Judu i na Jerusalim, te ih dade da se potucaju, i da budu èudo i potsmijeh, kako vidite svojim øeima. **9** Jer eto padoše øoci naši od maëa, i sinovi naši i kæeri naše i žene naše zarobiše se zato. **10** Sada dakle naumio sam zadati vjeru Gospodu Bogu Izrailjevu, da bi se odvratila od nas žestina gnjeva njegova. **11** Sinovi moji, ne oklijevajte više, jer je vas izabrao Gospod da stojite pred njim i služite mu, i da mu budete sluge i da mu kadite. **12** Tada ustaše Leviti Mat sin Amasajev i Joilo sin Azarijin od sinova Katovijeh; a od sinova Merarijevih Kis sin Avdijev i Azarija sin Jaleleilov; i od sinova Girsonovijeh Joah sin Zimin i Eden sin Joahov; **13** I od sinova

Elisafanovijeh Simrije i Jeilo, i od sinova Asafovijeh Zaharija i Matanja; **14** I od sinova Amonovijeh Jeilo i Simej, i od sinova Jedutunovijeh Semaja i Ozilo; **15** I skupiše braæeu svoju, i osveštao se doðoše, kako bješe zapovjedio car po rijeëi Gospodnjoj, da oèiste dom Gospodnji. **16** I ušavši sveštenici u dom Gospodnji da ga oèiste, iznosiše svu neèistotu što naðoše u crkvi Gospodnjoj u trijem doma Gospodnjega; a Leviti kupiše i iznosiše napolje na potok Kedron. **17** A poèeše osveæivati prvoga dana prvoga mjeseca; a osmoga dana toga mjeseca uđoše u trijem Gospodnji, i osveæivaše dom Gospodnji osam dana, i šesnaestoga dana prvoga mjeseca svršiše. **18** Potom doðoše k caru Jezekiji i rekoše: oèistimo sav dom Gospodnji i oltar za žrtve paljenice i sve sudove njegove i sto za postavljanje i sve sudove njegove, **19** I sve sudove koje bješe bacio car Ahaz dokle carovaše griješeæi, i spremismo i osvetismo, i eno ih pred oltarom Gospodnjim. **20** Potom car Jezekija usta rano, i sazva upravitelje gradske, i otide u dom Gospodnji. **21** I dovede sedam junaca i sedam ovnova i sedam jaganjaca i sedam jaraca za grijeh, za carstvo i za svetinju i za Judu; i reèe sinovima Aronovijem sveštenicima da prinesu na oltaru Gospodnjem. **22** Tada zaklaše goveda, i sveštenici uvezvši krv njihovu pokropiše oltar; zaklaše i ovnove, i krvlju njihovom pokropiše oltar; i zaklaše jaganjce i krvlju njihovom pokropiše oltar. **23** Potom dovedoše jarce za grijeh pred cara i pred zbor, i oni metnuše ruke svoje na njih. **24** I zaklaše ih sveštenici, i oèistiše krvlju njihovom oltar na oèišenje svemu Izrailju, jer car zapovjedi da se za sav narod Izrailjev prinese žrtva paljenica i žrtva za grijeh. **25** I postavi Levite u domu Gospodnjem s kimvalima i psaltirima i guslama, kako bješe zapovjedio David i Gad vidjelac carev i Natan prorok; jer od Gospoda bješe zapovijest preko proroka njegovih. **26** I tako stajahu Leviti sa spravama Davidovijem a sveštenici s trubama. **27** Tada zapovjedi Jezekija da prinesu žrtvu paljenicu na oltaru. I kad se poèe žrtva paljenica, poèe se pjesma Gospodnja uz trube i sprave Davida cara Izraeljeva. **28** I sav se zbor klanjaše, i pjevaèi pjevahu i trubaèi trubljahu, i to sve dokle se ne svrši žrtva paljenica. **29** A kad svršiše žrtvu, car i svi koji bijahu s njim padoše i pokloniše se. **30** Potom reèe car i knezovi Levitima da hvale Gospoda rijeèima Davidovijem i Asafa vidioca; i hvališe s velikim veseljem, i savivši se pokloniše se. **31** Tada Jezekija progovori i reèe: sada posvetite ruke svoje Gospodu, pristupite i donesite prinose i žrtve zahvalne u dom Gospodnj. I doneše sav zbor prinose i žrtve zahvalne, i ko god bješe voljna srca žrtve paljenice. **32** I na broj bješe žrtava paljenica što donese zbor, sedamdeset volova, sto ovnova, dvjesta jaganjaca, sve za

žrtvu paljenicu Gospodu; **33** A drugih stvari posveæenijeh bješe šest stotina volova i tri tisuæe ovaca. **34** Ali malo bijaše sveštenika, te ne mogahu drijeti svijeh žrtava paljenica; zato im pomagahu braæea njihova Leviti, dokle se ne svrši posao i dokle se ne osveštaše drugi sveštenici; jer Leviti bijahu radij osveštati se nego sveštenici. **35** I bijaše vrlo mnogo žrtava paljenica s pretilinom od žrtava zahvalnjih i naljeva na žrtve paljenice. Tako bi povraæena služba u domu Gospodnjem. **36** I radovaše se Jezekija i sav narod, što Bog upravi narod, jer ovo bi naglo.

30 Potom posla Jezekija k svemu Izrailju i Judi, i napisa knjige sinovima Jefremovijem i Manasijnim da doðu u dom Gospodnji u Jerusalim da proslave pashu Gospodu Bogu Izraeljevu. **2** Jer car i knezovi njegovi i sav zbor svjeæaaše u Jerusalimu da slave pashu drugoga mjeseca. **3** Jer je ne moguše slaviti u to vrijeme, jer ne bijaše dosta sveštenika posveæenijeh i narod se ne bješe skupio u Jerusalim. **4** I to bi po volji cara i svemu zboru. **5** I odrediše da oglase po svemu Izailju od Virsaveje do Dana da doðu u Jerusalim da proslave pashu Gospodu Bogu Izraeljevu, jer je odavna ne bjehu slavili kako je napisano. **6** I tako otidoše glasnici s knjigama od cara i od knezova po svemu Izailju i Judi, i po zapovijesti carevoj govorahu: sinovi Izraeljevi, obratite se ka Gospodu Bogu Avramovu, Isakovu i Izraeljevu, pa æe se i on obratiti k ostatku koji ste ostali od ruku careva Asirskih. **7** Ne budite kao oci vaši i kao braæea vaša što griješe Gospodu Bogu otaca svojih, te ih dade da budu èudo, kako vidite. **8** Ne budite dakle tvrdovrati kao oci vaši, dajte ruke Gospodu i hodite u svetinju njegovu koju je osvetio navijek, i služite Gospodu Bogu svojemu, pa æe se odvratiti od vas žestina gnjeva njegova. **9** Jer ako se obratite ka Gospodu, braæea æe vaša i sinovi vaši steæei milost u onijeh koji ih zarobiše, te æe se vratiti u ovu zemlju; jer je Gospod Bog vaš milostiv i žalostiv, i neæe odvratiti lica od vas, ako se obratite k njemu. **10** A kad ti glasnici iðahu od grada do grada po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj dori do Zavulona, potsmijevahu im se i rugahu im se. **11** Ali neki od Asira i od Manasije i od Zavulona pokorivši se doðoše u Jerusalim. **12** I nad Judu doðe ruka Gospodnja, te im dade jedno srce da uèine što bješe zapovjedio car i knezovi po rijeèi Gospodnjoj. **13** I skupi se u Jerusalim mnoštvo naroda da praznuju praznik prijesnijeh hlijeba drugog mjeseca, i bi sabor veoma velik. **14** Tada se podigoše, i oboriše oltare što bijahu u Jerusalimu, i sve oltare kadione oboriše i baciše u potok Kison. **15** Potom zaklaše pashu èetrnaestoga dana drugoga mjeseca; a sveštenici i Leviti

postidjevši se osveštaše se, i unesoše žrtve paljenice u dom Gospodnj. 16 I stadoše svojim redom kako treba po zakonu Mojsija služe Božijega; i sveštenici kropiše krvlju primajući iz ruke Levitima. 17 I jer ih mnogo bijaše u zboru koji se ne bješu osveštali; zato Leviti klahu pashu za svakoga koji ne bješe èist da bi ih posvetili Gospodu. 18 Jer mnoštvo naroda, mnogi od Jefrema i od Manasije i od Isahara i od Zavulona ne oèistiše se, nego jedoše pashu ne kako je napisano. Ali se za njih pomoli Jezekija govoreæi: Gospod blagi neka oèisti svakoga, 19 Ko je upravio srce svoje da traži Boga Gospoda, Boga otaca svojih, ako i ne bi bio èist prema svetom oèiæenju. 20 I usliši Gospod Jezekiju, i saèuva narod. 21 I tako sinovi Izrailjevi koji bješu u Jerusalimu praznovaše praznik prijesnijeh hljebova sedam dana u velikom veselju, i hvaljahu Gospoda svaki dan Leviti i sveštenici uz oruða za slavu Gospodnj. 22 I Jezekija govori ljubazno sa svijem Levitima koji vješti bijahu službi Gospodnjoj; i jedoše o prazniku sedam dana prinoseæi žrtve zahvalne i slaveæi Gospoda Boga otaca svojih. 23 I sav zbor dogovori se da praznuje još sedam dana; i praznovaše još sedam dana u veselju. 24 Jer Jezekija car Judin dade zboru tisuæu junaca i sedam tisuæa ovaca; a knezovi dadoše zboru tisuæu junaca i deset tisuæa ovaca; i osvešta se mnogo sveštenika. 25 I tako se proveseli sav zbor Judin i sveštenici i Leviti, i sav zbor što bješe došao od Izailja, i došljaci što bješu došli iz zemlje Izailjeve i koji življahu u zemlji Judinoj. 26 I bi veselje veliko u Jerusalimu; jer od vremena Solomuna sina Davidova cara Izailjeva ne bi tako u Jerusalimu. 27 Potom ustaše sveštenici i Leviti i blagosloviše narod; i uslišen bi glas njihov, i molitva njihova dođe u stan svetinje Gospodnje na nebo.

31 A kad se sve ovo svrši, svi sinovi Izrailjevi što se naðoše ondje, zaðoše po gradovima Judinijem, i izlomiše likove i isjekoše lugove, i oboriše visine i oltare po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj i po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj, dokle sve ne svršiše; potom se vratiše svi sinovi Izailjevi svak na svoje našledstvo, u svoje gradove. 2 A Jezekija opet uredi redove sveštenièke i Levitske po redovima njihovijem, svakoga po službi njegovoj, sveštenike i Levite, za žrtve paljenice i zahvalne, da služe, i da slave i hvale Gospoda na vratima okola njegova. 3 I odredi dio carski od blaga svojega za žrtve paljenice, što se prinose jutrom i veèerom i za žrtve paljenice što se prinose u subote i na mladine i na praznike, kako je napisano u zakonu Gospodnjem. 4 I zapovjedi narodu, Jerusalimljanim, da daju dio sveštenicima i Levitim, da se jaèe drže zakona

Gospodnjega. 5 A èim se to razglasiti, stadoše donositi sinovi Izrailjevi silu prvina od žita i od vina i od ulja i od meda i svakoga roda zemaljskoga; i desetka od svega donosiše vrlo mnogo. 6 I sinovi Izailjevi i Judini koji življahu po gradovima Judinijem, donosiše i oni desetak od goveda i ovaca, i desetak od svetijeh stvari posveæenijeh Gospodu Bogu njihovu, i metaše u gomile. 7 Treæega mjeseca poèeše metati u gomile, a sedmoga mjeseca svršiše. 8 I doðe Jezekija s knezovima, i vidjevši gomile blagosloviše Gospoda i narod njegov Izailija. 9 I Jezekija zapita sveštenike i Levite za gomile. 10 A Azarija poglavar sveštenièki od doma Sadokova reèe mu: otkad poèeše donositi ove priloge u dom Gospodnj, jedemo i siti smo i pretjeèe mnogo, jer je Gospod blagoslovio svoj narod, te je preteklo ovo mnoštvo. 11 Tada zapovjedi Jezekija da se naèine klijeti u domu Gospodnjem; i naèiniš; 12 I ondje ostavljujahu vjerno priloge i desetke i stvari posveæene; i nad tijem bješe poglavar Honanija Levit i Simej brat mu, drugi do njega. 13 A Jehilo i Azazija i Nahat i Asailo i Jerimot i Jozavad i Elilo i Ismahija i Mat i Venaja bijahu nastojnici pod rukom Honanije i brata mu Simeja po naredbi cara Jezekije i Azarije starješine u domu Božijem. 14 A Korej sin Jemne Levita, vratar na istoku, bijaše nad onijem što se dragovoljno prinošaše Bogu, da bi razdjeljivao prinos Gospodnj i stvari svete nad svetijem. 15 A pod njim bješe Eden i Minijamin i Isus i Semaja i Amarija i Sehanija po gradovima sveštenièkim, ljudi pouzdani, da razdaju braæi svojoj dijelove, velikomu i malomu, 16 Osim muškinja u rodu njihovu od tri godine i više, svakomu koji ulažeše u dom Gospodnj na posao svakidašnji po dužnosti njihovoj u službi njihovoj po redu njihovu, 17 I onima koji biše izbrojeni u rodu sveštenièkom po domovima otaca njihovih, i Levitima od dvadeset godina i više po službi njihovoj po redovima njihovijem, 18 I porodici njihovoj, svoj djeci njihovoj, ženama njihovijem, sinovima njihovijem i kaerima njihovijem, svemu mnoštvu; jer se vjerno posvetiše svetinji; 19 I sinovima Aronovijem sveštenicima u podgrađima gradova njihovijeh, po svijem gradovima, ljudi imenovani davahu dijelove svakome muškarcu između sveštenika i svakomu rodu Levitskoga. 20 I tako uèini Jezekija u svoj zemlji Judinoj; i èinjaše što je dobro i pravo i istinito pred Gospodom Bogom njegovijem. 21 I u svakom poslu koji poèe za službu doma Božijega i u zakonu i u zapovijesti tražeæi Boga svojega, truðaše se svijem srcem svojim, i sreæan bijaše.

32 Poslije tijeh stvari i pošto se one utvrdiše, doðe Senahirim car Asirski, i uđe u zemlju Judinu, i opkoli

tvrde gradove, i mišlaše ih osvojiti. 2 A kad vidje Jezekija gdje dođe Senahirim i gdje se okrenu da udari na Jerusalim, 3 Ueini vijeæe s knezovima svojim i s junacima svojim da zaroni izvore vodene, koji bijahu iza grada, i pomogoše mu. 4 Jer se sabra mnoštvo naroda, te zaroniše sve izvore i potok koji teće posred zemlje govoreæi: zašto kad doðu carevi Asirski da nađu toliko vode? 5 I ohrabri se, te ozida vas zid oboren, i podiže kule, i spolja ozida još jedan zid; i utvrdi Milon u gradu Davidovu, i naèini mnogo oružja i štitova. 6 I postavi vojvode nad narodom, i sabra ih k sebi na ulicu kod vrata gradskih, i govorim ljudi i reæe: 7 Budite slobodni i hrabri, ne bojte se i ne plašite se cara Asirskoga ni svega mnoštva što je s njim, jer je s nama veæi nego s njim. 8 S njim je mišica tjelesna a s nama je Gospod Bog naš da nam pomože i da bije naše boeve. I narod se osloni na rijeèi Jezekije cara Judina. 9 Potom Senahirim car Asirski dok bješe na Lahisu sa svom silom svojom, posla sluge svoje u Jerusalim k Jezekiji caru Judinu i ka svemu narodu Judinu koji bijaše u Jerusalimu, i poruæi: 10 Ovako veli Senahirim car Asirski: u što se uzdate, te stojite u Jerusalimu zatvoreni? 11 Ne nagovara li vas Jezekija da vas pomori glaðu i žeðu govoreæi: Gospod Bog naš izbavljaj nas iz ruku cara Asirskoga? 12 Nije li taj Jezekija oborio visine njegove i oltare njegove, i zapovjedio Judi i Jerusalimljanimu govoreæi: klanjajte se samo pred jednjem oltarom i na njemu kadite? 13 Eda li ne znate šta sam uèinio ja i moji stari od svijeh naroda na zemlji? jesu li bogovi naroda zemaljskih mogli izbaviti zemlju svoju iz mojih ruku? 14 Koji je između svijeh bogova onih naroda koje zatrše oci moji, mogao izbaviti svoj narod iz mojih ruku, da bi mogao vaš bog vas izbaviti iz moje ruke? 15 Nemojte dakle da vas vara Jezekija i da vas tako nagovara, i ne vjerujte mu; jer nijedan bog nijednoga naroda ili carstva nije mogao izbaviti naroda svojega iz mojih ruku ni iz ruku mojih otaca, akamoli æe vaši bogovi izbaviti vas iz mojih ruku? 16 I još više govorilje sluge njegove na Gospoda Boga i na Jezekiju slugu njegova. 17 A i knjigu napisa ružeæi Gospoda Boga Izrailjeva i govoreæi na nj rijeèima: kao što bogovi naroda zemaljskih nijesu izbavili svojega naroda iz mojih ruku, tako neæe ni Bog Jezekijin izbaviti naroda svojega iz mojih ruku. 18 I vikahu iza glasa Judejski narodu Jerusalimskom koji bijaše na zidu da ih uplaše i smetu da bi uzeli grad. 19 I govorahu o Bogu Jerusalimskom kao o bogovima naroda zemaljskih, koji su djelo ruku èovjeèijih. 20 Tada se pomoli toga radi car Jezekija i prorok Isaija sin Amosov, i vapiše k nebu. 21 I posla Gospod anđela, koji pobi sve junake i vojvode i knezove u vojsci cara Asirskoga, te se vrati sa

sramotom u svoju zemlju. I kad uđe u kuæu svojega boga, ubiše ga ondje maèem koji izidoše od bedara njegovih. 22 Tako saèuva Gospod Jezekiju i narod Jerusalimski od ruku Senahirma cara Asirskoga i od ruku svijeh drugih, i èuva ih na sve strane. 23 I mnogi donošahu dare Gospodu u Jerusalim i zaklade Jezekiji caru Judinu; i od tada se uzvisi pred svijem narodima. 24 U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt, i pomoli se Gospodu, koji mu progovori i uèini mu èudo. 25 Ali Jezekija ne postupi prema dobroj koje mu se uèini, jer se ponese srce njegovo; zato se podiže na nj grjev i na Judu i na Jerusalim. 26 Ali se ponizi Jezekija zato što se bješe ponjelo srce njegovo, i on i Jerusalimljani, te ne dođe na njih grjev Gospodnjii za života Jezekijina. 27 A imaše Jezekija vrlo veliko blago i slavu; i naèini sebi riznice za srebro i zlato i za dragu kamenje i za mirise i za štitove i za svakojake zaklade, 28 I staje za dohode od žita i od vina i od ulja, i staje za svakojaku stoku, i torove za ovce. 29 I gradove sazida sebi, i imaše mnogo stoke, i ovaca i goveda, jer mu Bog dade veoma veliko blago. 30 Isti Jezekija zagati gornji izvor vode Giona, i pravo je svede dolje na zapadnu stranu grada Davidova; i bijaše sreæan Jezekija u svakom poslu svom. 31 Samo kad dođoše poslanici knezova Vavilonskih, koji poslaše k njemu da raspitaju za èudo koje bi u zemlji, ostavi ga Bog da bi ga iskušao da bi se znalo sve što mu je u srcu. 32 A ostala djela Jezekijina i milosti njegove, eto, to je zapisano u utvari proroka Isajije sina Amosova i u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem. 33 I poèinu Jezekija kod otaca svojih, i pogreboše ga više grobova sinova Davidovih; i uèiniše mu na smrti èast svi Judejci i Jerusalimljani. A na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

33 Dvanaest godina bješe Manasiji kad poèe carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. 2 A èinjaje što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima onih naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevih. 3 Jer opet pogradi visine, koje bješe raskopao Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valima, i naèini lugove, i klanjaše se svoj vojscu nebeskoj i služaše joj. 4 Naèini oltare i u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalimu æe biti ime moje dovjeka. 5 Naèini oltare svoj vojscu nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega. 6 I provodi sinove svoje kroz oganj u dolini sina Enomova, i gledaše na vremena i gataše i vraæaše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraæare, i èinjaje vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom grjeveæi ga. 7 I postavi lik rezan koji naèini u domu Božjem, za koji bješe rekao Bog Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u

Jerusalimu, koji izabrah između svijeh plemena Izrailjevih, namjestiēu ime svoje dovjeka. **8** I neāu više krenuti noge sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju sam odredio ocima vašim, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio preko Mojsija, sav zakon i uredbe i sudove. **9** Ali Manasija zavede Judu i Jerusalim, te ēiniše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevih. **10** I Gospod govoraše Manasiji i narodu njegovu, ali ne htješe slušati. **11** Zato dovede Gospod na njih glavare od vojske cara Asirskoga, i uhvatiše Manasiju u trnju, i svezavši ga u dvoje verige mјedene odvedoše ga u Vavilon. **12** I kad bijaše u nevolji, moljaše se Gospodu Bogu svojemu, i ponizi se veoma pred Bogom otaca svojih. **13** I moleaei se umoli mu se, te usliši molitvu njegovu i povrati ga u Jerusalim na carstvo njegovo. Tada pozna Manasija da je Gospod Bog. **14** A poslije toga ozida zid iza grada Davidova sa zapada Gionu, od samoga potoka pa do ribljih vrata i oko Ofila, i izvede ga vrlo visoko; i postavi vojvode po svijem tvrdijem gradovima Judinijem. **15** I iznese iz doma Gospodnjega bogove tuđe i lik i sve oltare koje bješe naeinio na gori doma Gospodnjega i u Jerusalimu, i baci iza grada. **16** Pa opravi oltar Gospodnji i prinese na njemu žrtve zahvalne i u slavu, i zapovjedi Judejcima da služe Gospodu Bogu Izrailjevu. **17** Ali narod još prinošaše žrtve na visinama, ali samo Gospodu Bogu svojemu. **18** A ostala djela Manasijina i molitva njegova Bogu njegovu i rijeēi koje mu govoriše vidioci u ime Gospoda Boga Izrailjeva, to je sve u knjizi o carevima Izrailjevijem. **19** A molitva njegova i kako se umolio, i svi grijesi njegovi i prijestupi, i mjesta gdje je pogradio visine i podigao lugove i likove rezane prije nego se ponizi, to je sve zapisano u knjigama proročkim. **20** I poēnu Manasija kod otaca svojih, i pogreboše ga u domu njegovu. A na njegovo se mjesto zacari Amon sin njegov. **21** Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poēe carovati, i carova dvije godine u Jerusalimu. **22** I ēinjaše što je zlo pred Gospodom kao što je ēinio Manasija otac mu; jer svijem likovima rezanjem, koje naeini Manasija otac njegov, prinošaše Amon žrtve i služaše im. **23** Ali se ne ponizi pred Gospodom, kao što se ponizi Manasija otac njegov; nego isti Amon još više grijesaše. **24** I pobuniše se na nj sluge njegove, i ubiše ga u kuæi njegovoj. **25** Tada pobi narod zemaljski sve koji se bijahu pobunili na cara Amona, i zacari narod zemaljski Josiju sina njegova na njegovo mjesto.

34 Osam godina bijaše Josiji kad poēe carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalimu. **2** On ēinjaše što je pravo pred Gospodom i hođaše putovima Davida

oca svojega i ne otstupaše ni nadesno ni nalijevo. **3** Jer osme godine carovanja svojega, dok još bješe dijete, poēe tražiti Boga Davida oca svojega; a dvanaeste godine poēe ēistiti Judeju i Jerusalim od visina i od lugova i od likova rezanjih i livenijeh. **4** Jer pred njim raskopaše oltare Valima, i likove sunēane koji bijahu na njima isijeēe, i gajeve, i likove rezane i livene izlomi i satr, i razasu po grobovima onijeh koji im prinosiše žrtve; **5** A kosti svešteničke sažeže na oltarima njihovijem; i oēisti Judeju i Jerusalim; **6** Tako i gradove Manasijine i Jefremove i Simeunove i do Neftalima, i pustoši njihove unaokolo. **7** I tako obori oltare i gajeve, i likove izlomi i satr, i sve likove sunēane isijeēe po svoj zemlji Izrailjevoj; potom se vратi u Jerusalim. **8** A osamnaeste godine carovanja svojega, pošto oēisti zemlju i dom, posla Safana sina Azalijina i Masiju zapovednika gradskoga i Joaha sina Joahazova, pametara, da se opravi dom Gospoda Boga njegova. **9** I oni otidoše ka Helkiji poglavaru svešteničkom, i predaje novce donesene u dom Božji, koje skupiše Leviti vratari od sinova Manasijnih i Jefremovijeh i od svega ostatka Izrailjeva, i od svega Jude i Venijamina, pa se vratise u Jerusalim; **10** I dadoše nastojnicima nad poslom, koji bijahu nad domom Gospodnjim, a oni ih davahu poslenicima koji rađahu u domu Gospodnjem opravljajuæi što je trošno i utvrđujuæi dom; **11** Davahu drvodjeljama i kamenarima da se kupuje kamenje tesano i drvo za grede i da se pobrvnaju kuæe koje bijahu razvalili carevi Judini. **12** A ti ljudi rađahu vjerno posao; i nad njima bijahu postavljeni Jat i Ovadija Leviti od sinova Merarijevih, i Zaharija i Mesulam od sinova Katovijeh da nastoje oko posla; i ti Leviti svi umijahu udarati u sprave muzièke. **13** I bijahu nad nosiocima i nad svijem poslenicima u svakoj službi, i pisari i upravitelji i vratari bijahu Leviti. **14** I kad iznošahu novce donesene u dom Gospodnji, nađe Helkija sveštenik knjigu zakona Gospodnjega danoga preko Mojsija. **15** I kaza Helkija Safanu pisaru i reèe: nađoh zakonik u domu Gospodnjem. I dade Helkija knjigu Safanu. **16** A Safan odnese knjigu caru i javi mu govoreæi: sluge tvoje rade sve što im je zapovjeðeno. **17** Jer pokupivši novce što se nađoše u domu Gospodnjem, dadoše ih nastojnicima i poslenicima. **18** I još kaza Safan pisar caru govoreæi: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I proëita je Safan caru. **19** A kad car èu šta govori zakon, razdrije haljine svoje. **20** I zapovjedi car Helkiji i Ahikamu sinu Safanovu i Avdonu sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreæi: **21** Idite upitajte Gospoda za me i za ostatek u Izraelju i Judi radi rijeēi ove knjige što se nađe, jer je velik gnjev Gospodnji koji se izlio na nas zato što oci naši ne držaše rijeēi Gospodnje da èine sve onako kako je

napisano u ovoj knjizi. 22 I tako otide Helkija i ljudi carevi k Oldi proročici, ženi Saluma sina Tekuja sina Asre rizničara, a ona sjeđaše u Jerusalimu u drugom kraju, i govorio je s njom o tom. 23 A ona im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite ēovjeku koji vas je poslao k meni: 24 Ovako veli Gospod: evo pustišu zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve kletve napisane u knjizi, koju su pročitali caru Judinu. 25 Zato što me ostavio i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih, zato æe se izliti gnjev moj na to mjesto i neæe se ugasi. 26 A caru Judinu koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu recite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za riječi koje si èuo: 27 Što je odmeknulo srce tvoje i ponio si se pred Bogom kad si èuo što je rekao za to mjesto i za stanovnike njegove, i ponizivši se preda mnom razdro si haljine svoje i plakao preda mnom, zato i ja usliših tebe, veli Gospod. 28 Evo, ja æu te pribrati k ocima tvojim, i na miru æeš biti pribran u grob svoj, i neæeš vidjeti svojim oèima zla koje æu pustiti na to mjesto i na stanovnike njegove. I kazaše to caru. 29 Tada posla car te skupi sve starješine Judine i Jerusalimske. 30 I otide car u dom Gospodnj i svi ljudi iz zemlje Judine i Jerusalimljani, i sveštenici i Leviti i vas narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se naðe u domu Gospodnjem. 31 I car staješi na svom mjestu zadade vjeru pred Gospodom da æe iæi za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom svojom vršeši riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi. 32 I kaza, te pristaše svi koji se naðoše u Jerusalimu i u plemenu Venijaminovu; i èinjavu Jerusalimljani po zavjetu Boga Boga otaca svojih. 33 I ukide Josija sve gadove po svijem krajevima sinova Izrailjevih, i uèini, te svi koji bijahu u Izraeliju služahu Gospodu Bogu svojemu. Svega vjeka njegova ne otstupio je od Gospoda Boga otaca svojih.

35 I praznova Josija u Jerusalimu pashu Gospodu; i klaše pashu èetrnaestoga dana prvoga mjeseca. 2 I postavi sveštenike u službe njihove, i utvrdi ih da služe u domu Gospodnjem. 3 I reče Levitima, koji uèahu vas narod Izrailjev i bijahu posveæeni Gospodu: namjestite sveti kovèeg u domu koji je sazidao Solomun sin Davidov car Izrailjev, ne treba više da ga nosite na ramenima; sada služite Gospodu Bogu svojemu i narodu njegovu Izraeliju. 4 I pripravite se po domovima otaca svojih po redovima svojim kako je naredio David car Izrailjev i Solomun sin njegov. 5 I stojte u svetinji po redovima domova otaèkih braæe svoje, sinova narodnjeh, i po redovima domova otaèkih

među Levitim. 6 I tako zakoljite pashu, i osveštajte se i pripravite braæe svoju da bi èinili kako je rekao Gospod preko Mojsija. 7 I Josija dade narodu od stoke jaganjaca i jariæa, sve za pashu, svjema koji bijahu onđe, na broj dvije tisuæe i šest stotina, i tri tisuæe goveda, sve od careva blaga. 8 I knezovi njegovi dadoše dragovoljno narodu, sveštenicima i Levitim: Helkija i Zaharija i Jehilo starješine u domu Božjem dadoše sveštenicima za pashu dvije tisuæe i šest stotina jaganjaca i jariæa i tri stotine goveda. 9 A Honanija i Semaja i Natanailo braæea njegova, i Asavija i Jeilo i Jozavad, poglavari Levitski dadoše Levitima za pashu pet tisuæe jaganjaca i jariæa, i pet stotina goveda. 10 I kad bi spremljeno za službu, stadoše sveštenici na svoje mjesto i Leviti u redovima svojim po zapovijesti carevoj. 11 I klahu pashu, i sveštenici kropljavu krvlju primajuæi iz njihovih ruku, a Leviti derahu. 12 I odvojše žrtvu paljenicu da dadu narodu po redovima domova otaèkih da se prinese Gospodu, kako je napisano u knjizi Mojsijevu. Tako uèiniše i s govedima. 13 I pekoše pashu na ognju po obièaju; a druge posveæene stvari kuhaše u loncima i u kotlovima i u tavama, i razdavaše brzo svemu narodu. 14 Potom gotoviše sebi i sveštenicima; jer sveštenici sinovi Aronovi imahu posla oko žrtva paljenica i pretilina do noæei; zato Leviti gotoviše sebi i sveštenicima sinovima Aronovijem. 15 I pjevaëi sinovi Asafovi stajahu na svom mjestu po zapovijesti Davidovoj i Asafovoj i Emanovoj i Jedutuna vidioца careva; i vratari na svakim vratima; ne micahu se od službe svoje, nego braæe njihova, ostali Leviti, gotoviše im. 16 Tako bi ureðena sva služba Gospodnja u onaj dan da se proslavi pasha i prinesu žrtve paljenice na oltaru Gospodnjem po zapovijesti cara Josije. 17 I praznovaše sinovi Izrailjevi koji se naðoše onđe pashu u to vrijeme i praznik prijesnijeh hlijebova sedam dana. 18 I ne bi pasha praznovana kao ova u Izraeliju od vremena Samuila proroka, niti koji careva Izrailjevih praznova pashu kao što je praznova Josija sa sveštenicima i Levitim i sa svijem Judom i Izrailjem što ga se naðe, i s Jerusalimljanim. 19 Osamnaeste godine carovanja Josijina praznovana bi ta pasha. 20 Poslije svega toga, kad Josija uredi dom, doðe Nehaon car Misirski da bije Harkemis na Efratu, i Josija izide preda nj. 21 A on posla k njemu poslanike i poruèi: šta ja imam s tobom, care Judin? ne idem ja danas na tebe, nego na dom koji vojuje na mene, i Bog mi je zapovjedio da pohitam. Prodi se Boga koji je sa mnom, da te ne ubije. 22 Ali se Josija ne odvrati od njega, nego se preobuèe da se bije s njim, i ne posluša riječi Nehaonovijeh iz usta Božjih, nego dođe da se pobije u polju Megidonskom. 23 I strijelci ustrijeliše cara Josiju, i car reče slugama svojim:

izvezite me odavde, jer sam ljuto ranjen. 24 I skidoše ga služe njegove s kola, i metnuše na druga kola koja imaše, i odvezoše ga u Jerusalim; i umrije, i bi pogreben u groblju otaca svojih. I sav Juda i Jerusalim plaka za Josijom. 25 I prorok Jeremija narica za Josijom. I svi pjevaèi i pjevaèice spominjaše u tužbalicama svojim Josiju do današnjega dana, i uvedoše ih u obièaj u Izrailiju, i eto napisane su u plaèeu. 26 A ostala djela Josijina i milostinje njegove, kako piše u zakonu Gospodnjem, 27 Djela njegova prva i pošljednja, eto zapisana su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem.

36 Tada uze narod zemaljski Joahaza sina Josijina, i zacariše ga na mjesto oca njegova u Jerusalimu. 2 Dvadeset i tri godine imaše Joahaz kad poèe carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. 3 Jer ga svrže car Misirski u Jerusalimu i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata. 4 I postavi car Misirski Elijakima brata njegova carem nad Judom i Jerusalimom, i predje mu ime Joakim; a Joahaza brata njegova uze Nehaon i odvede ga u Misir. 5 Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu; i èinjaše zlo pred Gospodom Bogom svojim. 6 I dođe na nj Navuhodonosor car Vavilonski, i sveza ga u dvoje verige mijedene i odvede ga u Vavilon. 7 I sudove doma Gospodnjega odnese Navuhodonosor u Vavilon, i metnu ih u crkvu svoju u Vavilonu. 8 A ostala djela Joakimova i gadovi koje je èinio, i što se na njemu naðe, eto, to je zapisano u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem; i zacari se na njegovo mjesto Joahin sin njegov. 9 Bijaše Joahinu osam godina kad poèe carovati, i carova tri mjeseca i deset dana u Jerusalimu; i èinjaše što je zlo pred Gospodom. 10 I kad prođe ona godina, posla car Navuhodonosor, te ga odnesoše u Vavilon sa zakladima doma Gospodnjega, a carem postavi Sedekiju brata njegova nad Judom i Jerusalimom. 11 Dvadeset i jedna godina bijaše Sedekiji kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. 12 I èinjaše zlo pred Gospodom Bogom svojim, i ne pokori se pred Jeremijom prorokom, koji mu govoraše iz usta Gospodnjih; 13 Nego se još odvrže od cara Navuhodonosora, koji ga bješe zakleo Bogom; i otvrdu vratom svojim i uprije se srcem svojim da se ne obrati ka Gospodu Bogu Izrailjevu. 14 I svi glavari između sveštenika i narod griješiše veoma mnogo po svijem gadnjnjem djelima drugih naroda, skvrneći dom Gospodnj, koji bješe osvetio u Jerusalimu. 15 I Gospod Bog otaca njihovih slaše k njima zarana jednako glasnike svoje, jer mu bješe žao naroda njegova i stana njegova. 16 A oni se rugahu glasnicima Božjim, i ne marahu za rijeèi njegove, i smijahu se prorocima

njegovijem, dokle se ne raspali gnjev Gospodnj na narod njegov, te ne bi lijeka. 17 I dovede na njih cara Haldejskoga, koji pobi mladiæe njihove maèem u domu svetinje njihove, i ne požali ni mladiæa ni djevojke, ni starca ni nemoæena. Sve mu dade u ruke. 18 I sve sudove doma Božijega, velike i male, i blago doma Gospodnjega i blago carevo i knezova njegovijeh, sve odnese u Vavilon. 19 I upališe dom Božji, i razvališe zid Jerusalimski, i sve dvorove u njemu popališe ognjem, i iskvariše sve dragocjene zaklade njegove. 20 I što ih osta od maèa, odnese ih u Vavilon i biše robovi njemu i sinovima njegovijem, dokle ne nasta carstvo Persijsko. 21 Da se ispuni rijeè Gospodnja koju reèe ustima Jeremijinijem, dokle se zemlja ne izdovolji subotama svojim, jer poèivaše za sve vrijeme dokle bješe pusta, dokle se ne navrši sedamdeset godina. 22 Ali prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila rijeè Gospodnja koju reèe na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreæi: 23 Ovako veli Kir car Persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji. Ko je između vas od svega naroda njegova? Gospod Bog njegov neka bude s njim, pa nek ide.

Ezra

1 Prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodnja, koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći: **2** Ovako veli Kir car Persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji. **3** Ko je između vas od svega naroda njegova? Bog nebeski neka bude s njim, pa nek ide u Jerusalim u Judeji, i neka zida dom Gospoda Boga Izrailjeva, Boga koji je u Jerusalimu. **4** A ko bi ostao u kojem god mjestu gdje se bavi, neka ga ljudi onoga mjesta potpomognu srebrom i zlatom i imanjem i stokom osim dragovoljnog priloga na dom Božji u Jerusalimu. **5** Tada ustaše glavari porodica otačkih od Jude i Venijamina, i sveštenici i Leviti i svi kojima Bog podiže duh da idu da zidaju dom Gospodnjи u Jerusalimu. **6** I potpomoće ih svi koji bijahu oko njih sudovima srebrnjem i zlatnjem, imanjem i stokom i stvarima skupocjenijem osim svega što dragovoljno priložiše. **7** I car Kir izdade sudove doma Gospodnjega koje bijaše odnio iz Jerusalima car Navuhodonosor i metnuo u dom svojih bogova; **8** A izdade ih Kir car Persijski preko Mitridata rizničara, koji ih izbroji Sasavarus knezu Judejskom. **9** A ovo im je broj: zdjela zlatnih trideset, zdjela srebrnih tisuća, noževa dvadeset i devet, **10** Čaša zlatnih trideset, drugih čaša srebrnih èetiri stotine i deset, drugih sudova tisuća; **11** Svega sudova zlatnih i srebrnih pet tisuća i èetiri stotine; sve to ponese Sasavarus kad se vrati iz Vavilona u Jerusalim.

2 A ovo su ljudi one zemlje što pođoše iz ropstva od onih koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vavilonski u Vavilon, i vratiše se u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad: **2** Koji dođoše sa Zorovaveljem, s Isusom, Nemijom, Serajom, Relajom, Mardohejem, Vilsanom, Misparom, Vigvajem, Reumom i Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva: **3** Sinova Farosovijeh dvije tisuće, sto i sedamdeset i dva; **4** Sinova Sefatijinih trista i sedamdeset i dva; **5** Sinova Arahovijeh sedam stotina i sedamdeset i pet; **6** Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh, dvije tisuće osam stotina i dvanaest; **7** Sinova Elamovijeh tisuće i dvjeta i pedeset i èetiri; **8** Sinova Zatujevih devet stotina i èetrdeset i pet; **9** Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset; **10** Sinova Vanijevih šest stotina i èetrdeset i dva; **11** Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i tri; **12** Sinova Azgadovijeh tisuće i dvjeta i dvadeset i dva; **13** Sinova Adonikamovih šest stotina i šezdeset i šest; **14**

Sinova Vigvajevih dvije tisuće i pedeset i šest; **15** Sinova Adinovijeh èetiri stotine i pedeset i èetiri; **16** Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam; **17** Sinova Visajevih trista i dvadeset i tri; **18** Sinova Jorinijeh sto i dvanaest; **19** Sinova Asumovijeh dvjeta i dvadeset i tri; **20** Sinova Givarovijeh devedeset i pet; **21** Sinova Vitlejemskih sto i dvadeset i tri; **22** Ljudi iz Netofata pedeset i šest; **23** Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam; **24** Sinova Azmavetskih èetrdeset i dva; **25** Sinova Kirijat-arimskih, Hefirskih i Virotskih sedam stotina i èetrdeset i tri; **26** Sinova Ramskih i Gavajskih šest stotina i dvadeset i jedan; **27** Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva; **28** Ljudi iz Vetilja i Gaja dvjeta i dvadeset i tri; **29** Sinova Nevonskih pedeset i dva; **30** Sinova Magvisovih sto i pedeset i šest; **31** Sinova Elama drugoga tisuće i dvjeta i pedeset i èetiri; **32** Sinova Harimovijeh trista i dvadeset; **33** Sinova Lodskih, Adidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i pet; **34** Sinova Jerihonskih trista i èetrdeset i pet; **35** Sinova Senajskih tri tisuće i šest stotina i trideset. **36** Sveštenika: sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri; **37** Sinova Imirovijeh tisuće i pedeset i dva; **38** Sinova Pashorovijeh tisuće i dvjeta i èetrdeset i sedam; **39** Sinova Harimovijeh tisuće i sedamnaest; **40** Levita: sinova Isusovih i Kadmilovih između sinova Odujinih sedamdeset i èetiri; **41** Pjevaèa: sinova Asafovijeh sto i dvadeset i osam; **42** Sinova vratarskih: sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Attinih, sinova Sovajevih, svega sto i trideset i devet; **43** Netineja: sinova Sišinijeh, sinova Asufinijeh, sinova Tavaotovijeh, **44** Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajnih, sinova Fadonovih, **45** Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Akuvovih, **46** Sinova Agavovijeh, sinova Samlajevih, sinova Ananovijeh, **47** Sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, sinova Reajinih, **48** Sinova Resinovijeh, sinova Nekodinijeh, sinova Gazamovijeh, **49** Sinova Uzinijeh, sinova Fasejinih, sinova Visajevih, **50** Sinova Aseninih, sinova Meunimovijeh, sinova Nefusimovijeh, **51** Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh, **52** Sinova Vaslutovijeh, sinova Meidinijeh, sinova Arsinijeh, **53** Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinijeh, sinova Taminijeh, **54** Sinova Nesijinih, sinova Atifinijeh, **55** Sinova sluga Solomunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovijeh, sinova Ferudinijeh, **56** Sinova Jalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh, **57** Sinova Sefatijinijeh, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amijevijeh, **58** Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh trista i devedeset i dva. **59** I ovi pođoše iz Tel-Melaha i Tel-Arise, Heruv, Adan i Imir, ali ne mogoše pokazati otaèkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izraelja, **60**

I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i pedeset i dva; **61** I od sinova svešteničkih: sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi jednom između kæeri Varzelaja Galađanina, te se prozva njihovjem imenom. **62** Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nađoše, zato biše odlučeni od sveštenstva. **63** I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od svetinja nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom. **64** Svega zbora skupa bješe èetrdeset i dvije tisuæe i tri stotine i šezdeset, **65** Osim sluga njihovih i sluškinja njihovih, kojih bijaše sedam tisuæa i tri stotine i trideset i sedam, a među njima bijaše dvjesta pjevaèa i pjevaèica. **66** Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvjesta i èetrdeset i pet masaka, **67** Èetiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuæa i sedam stotina i dvadeset magaraca. **68** I neki između domova otaèkih došavši k domu Gospodnjemu u Jerusalimu priložiše dragovoljno da se gradi dom Božji na svom mjestu. **69** Po moguætvu svojemu dadoše u riznicu za posao: zlata šezdeset i jednu tisuæu drama, srebra pet tisuæa mina, i haljina svešteničkih stotinu. **70** I tako se naseliše sveštenici i Leviti i neki iz naroda i pjevaèi i vratarji i Netineji u gradovima svojim, i sav Izrailj u svojim gradovima.

3 A kad doðe sedmi mjesec i sinovi Izrailjevi bijahu u svojim gradovima, sabra se narod jednodušno u Jerusalim. **2** Tada usta Isus sin Josedekov s braæom svojom sveštenicima i Zorovavelj sin Salatilov s braæom svojom, i zgradiše oltar Boga Izrailjeva da prinose na njemu žrtve paljenice kako piše u zakonu Mojsija èovjeka Božijega. **3** I podigoše oltar na mjestu njegovu, ako i bijahu u strahu od naroda zemaljskih; i prinosiše na njemu žrtve paljenice Gospodu, žrtve paljenice jutrom i veèerom; **4** I praznovaše praznik sjenica, kako je pisano, prinoæe žrtve paljenice svaki dan na broj kako je ureðeno za svaki dan. **5** A potom prinosiše žrtvu paljenicu svagdašnju, i na mladine i na sve praznike Gospodnje osveæene i od svakoga koji dragovoljno prinošaše prinos Gospodu. **6** Od prvoga dana mjeseca sedmoga poèeše prinositi žrtve paljenice Gospodu, a dom Gospodnjи još ne bješe osnovan. **7** I dadoše novce kamenarima i drvodjeljama, i hranu i piæe i ulje Sidonjanima i Tircima da dovoze drva kedrova s Livana u more Jopsko, kako im bješe dopustio Kir car Persijski. **8** I druge godine po povratku njihovu k domu Božnjemu u Jerusalim, drugoga mjeseca poèeše Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov i ostala braæa njihova, sveštenici i Leviti, i svi koji doðoše iz ropstva u Jerusalim, i postaviše Levite od dvadeset godina i više da nastoje nad poslom oko doma Gospodnjega. **9** I bi postavljen Isus i

sinovi njegovi i braæa njegova, i Kadmilo i sinovi njegovi, sinovi Judini, zajedno da nastoje nad poslenicima u domu Božnjem, i sinovi Inadadovi i njihovi sinovi i braæa njihova Leviti. **10** I kad zidari polagahu temelj crkvi Gospodnjoj, postaviše sveštenike obuèene s trubama i Levite sinove Asafove s kimvalima da hvale Gospoda po uredbi Davida cara Izraeljeva. **11** I pjevahu naizmjence hvaleæi i slaveæi Gospoda: jer je dovjeka milost njegova nad Izraeljem. I sav narod podvikivaše iza glasa hvaleæi Gospoda što se osnivaše dom Gospodnj. **12** A mnogi od sveštenika i Levita i glavarja domova otaèkih, starci koji bijahu vidjeli preðašnji dom, plakahu iza glasa gledajuæi ovaj dom koji se osnivaše, a mnogi opet podvikivaju od radosti, **13** Te narod ne moguše razaznati vike radosne od vike plaène u narodu, jer narod podvikivaše iza glasa, i vika se èujaše daleko.

4 A kad èuše neprijatelji Judini i Venijaminovi da oni koji se vratili suzivotu zidaju crkvu Gospodu Bogu Izraeljevu, **2** Doðoše k Zorovavelj i ka glavarima domova otaèkih, i rekoše im: da i mi zidamo s vama, jer æemo kao i vi tražiti Boga vaæega, i njemu prinosimo žrtve od vremena Esaradona cara Asirskoga, koji nas je doveo ovamo. **3** A Zorovavelj i Isus i ostali glavari domova otaèkih u Izraelju rekoše im: ne možete vi s nama zidati doma Bogu našemu, nego æemo mi sami zidati Gospodu Bogu Izraeljevu, kako nam je zapovjedio Kir car Persijski. **4** Tada narod zemaljski dosaðivaše narodu Judinu i smetaše ih u zidanju; **5** I naimahu savjetnike suprot njima da rasipaju namjeru njihovu svega vremena Kira cara Persijskoga do vlade Darija cara Persijskoga. **6** A kad se zacari Asvir, u poèetku njegova carovanja napisale tužbu na stanovnike Judejske i Jerusalimske. **7** I za vremena Artakserksova pisa Vislam, Mitredat, Taveilo i ostali drugovi njegovi Artakserksu caru Persijskom; a knjiga bješe pisana Sirskim pismom i Sirskim jezikom. **8** Reum starješina u vijeæu i Simsaj pisar napisale jednu knjigu protiv Jerusalima caru Artakserksu ovako: **9** Reum starješina u vijeæu i Simsaj pisar i ostali drugovi njihovi, Dinjani, Afarsašani, Tarfaljani, Afaršani, Arhevljani, Vavilonjani, Susanašani, Deavljani, Elamljani, **10** I ostali narodi koje preseli veliki i slavni Asenafer i naseli po gradovima Samarijskim, i ostali s ove strane rijeke, tada i tada. **11** Ovo je prijepis od knjige koju mu poslaše: Caru Artakserksu. Sluge twoje, ljudi s ove strane rijeke, tada i tada. **12** Da je na znanje caru da Judejci koji poðoše od tebe k nama, doðoše u Jerusalim, i grad odmetnièki i opaki zidaju, zidove opravljaju i iz temelja podižu. **13** Nego da je na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi oprave, oni neæe davati danka ni poreze ni carine, te æe biti šteta riznici

carskoj. **14** Što dakle platu od dvora primamo, te nam ne priliči da gledamo štetu carevu, toga radi šaljemo i javljamo caru, **15** Da se potraži u knjizi dnevnika otaca tvojih, pa æeš naæi u knjizi dnevnika i dozнати да je ovaj grad odmetnièki i da je na štetu carevima i zemljama i da su se u njemu dizale bune od davnina, te zato bi raskopan ovaj grad. **16** Dajemo na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi se njegovi oprave, onda ovaj dio preko rijeke neæe više biti tvoj. **17** Tada car posla odgovor Reumu starješini u vijeeu i Simsaju pisaru i ostalijem drugovima njihovijem koji seðahu u Samariji i ostalijem s onu stranu rijeke: Pozdravlje, tada i tada. **18** Knjiga koju nam poslaste razgovijetno bi proëitana preda mnom. **19** I zapovjedih te potražiše i naðoše da je taj grad od davnina ustajao na careve i da su u njemu bivali odmeti i bune, **20** I da su silni carevi bivali u Jerusalimu, koji vladahu svijem što je preko rijeke, i davahu im se danci i poreze i carine. **21** Zato naredite da se zabrani onijem ljudima da se onaj grad ne zida dokle ja ne zapovjedim. **22** I pazite da ne pogriješite u tom. Jer zašto bi zlo raslo na štetu carevima? **23** A kad se prijepis od knjige cara Artakserksa proëita pred Reumom i Simsajem pisarem i pred drugovima njihovijem, oni brže otidoše u Jerusalim k Judejcima, te im zabraniše oružanom silom. **24** Tada stade posao oko doma Božijega u Jerusalimu, i staja do druge godine carovanja Daria cara Persijskoga.

5 Tada Agej prorok i Zaharija sin Idov prorok prorokovahu Judejcima koji bijahu u Judeji i u Jerusalimu u ime Boga Izrailjeva. **2** I usta Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, i poèeše opet zidati dom Božji u Jerusalimu, i bjehu s njima proroci Božji pomažuæi im. **3** U to vrijeme dođe k njima Tatnaj upravitelj s ovu stranu rijeke, i Setar-Vosnaj i drugovi njihovi, i rekoše im ovako: ko vam je dao vlast da zidate tu kuæu i da opravljate te zidove? **4** Tada im odgovorismo imenujuæi ljudi koji graðahu tu graðevinu. **5** Ali bješe oko Božije na starješinama Judejskim, te im ne zabraniše dokle ne otide stvar do Daria i donesu odgovor o tom. **6** A ovo je prijepis od knjige koju posla caru Dariju Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke i Setar-Vosnaj s drugovima svojim Afarsašanima koji bijahu s ove strane rijeke. **7** Poslaše mu knjigu, a u njozi bješe napisano ovako: Dariju caru svako dobro. **8** Da je na znanje caru da doðosmo u Judejsku zemlju k domu Boga velikoga, koji zidaju od velikoga kamena, i drvlje meæeu u zidove, i posao se brzo radi i napreduje u rukama njihovijem. **9** I zapitasmo tamošnje starješine rekavši im: ko vam je dao vlast da zidate taj dom i da opravljate te zidove? **10** Pa ih i

za imena njihova zapitasmo da bismo ti javili, i zapisasmo imena onijeh koji su glavari među njima. **11** A oni nam odgovoriše ovako govoreæi: mi smo sluge Boga nebeskoga i zemaljskoga, i zidamo dom koji je bio sazidan prije mnogo vremena, koji je zidao i podigao velik car Izrailjev. **12** Ali kad oci naši razgњeviše Boga nebeskoga, dade ih u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom Haldejcu, koji raskopa ovaj dom a narod preseli u Vavilon. **13** Ali prve godine Kira cara Vavilonskoga, car Kir zapovjedi da se sazida ovaj dom Božji. **14** Još i sudove doma Božijega zlatne i srebrne koje Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve Jerusalimske i odnio u crkvu Vavilonsku, iznese ih car Kir iz crkve Vavilonske, i biše dani po imenu Sasavasar, kojega postavi upraviteljem, **15** I reèe mu: uzmi ove sudove pa idi i odnesi ih u crkvu koja je u Jerusalimu, i dom Božji neka se sazida na svojem mjestu. **16** Onda taj Sasavasar dođe i postavi temelj domu Božijemu u Jerusalimu; i od toga vremena dosad zida se i još nije dovršen. **17** Ako je dakle ugodno caru, neka se potraži u riznici carskoj u Vavilonu je li car Kir zapovjedio da se sazida ovaj dom Božji u Jerusalimu, i volju svoju o tom neka nam car pošlje.

6 Tada car Darije zapovjedi te tražiše u knjižnici gdje se ostavljaše blago u Vavilonu. **2** I naðoše u Ahmetu u dvoru carskom u zemlji Midskoj knjigu u kojoj bješe zapisan ovaj spomen: **3** Prve godine cara Kira zapovjedi car Kir: dom Božji u Jerusalimu da se sazida da bude mjesto gdje æe se prinosisi žrtve, i temelji da mu se izidaju, da bude visok šezdeset lakata i širok šezdeset lakata. **4** Tri reda da budu od kamenja velikoga i jedan red od drveta novoga, a trošak da se daje iz carskoga doma. **5** I sudovi doma Božijega zlatni i srebrni što Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve Jerusalimske i donio u Vavilon, da se vrate i opet odnesu u crkvu Jerusalimsku na svoje mjesto i da se ostave u domu Božijem. **6** Zato Tatnaju upravitelju s one strane rijeke, Setar-Vosnaju s drugovima svojim Afarsašanima, koji ste s one strane rijeke, uklonite se odatle. **7** Ostavite neka se gradi taj dom Božji, upravitelj Judejski i starješine njihove neka zidaju taj dom Božji na mjestu njegovu. **8** Još zapovijedam šta æete èiniti starješinama Judejskim da bi se sazidao taj dom Božji; od blaga carskoga, od dohodaka s one strane rijeke, da se daje bez oklijevanja trošak onijem ljudima da se ne ustavljuju. **9** I što treba, bilo junaca ili ovnova i jaganjaca za žrtve paljenice Bogu nebeskomu, ili pšenice, soli, vina i ulja, kako reku sveštenici Jerusalimski, da im se daje svaki dan bez odgaðanja, **10** Da prinose mirisne žrtve Bogu nebeskomu i da se mole za život carev i

sinova njegovijeh. **11** Još zapovijedam: ko bi uèinio drukèije, iz njegove kuæe da se uzme brvno i pobode, i on na njemu da se pogubi, i njegova kuæa da bude bunište za to. **12** I Bog koji je ondje nastanio ime svoje, da obori svakoga cara i svaki narod koji bi digao ruku da promijeni ovo i raskopa taj dom Božji u Jerusalimu. Ja Darije zapovijedam ovo, odmah da se izvrši. **13** Tada Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke, Setar-Vosnaj i drugovi njihovi uèiniše odmah kako zapovjedi Darije. **14** I starješine Judejske zidaše i napredovaše po proroštvu Ageja proroka i Zaharije sina Idova, zidaše i dovršiše po zapovijesti Boga Izrailjeva i po zapovijesti Kira i Darije i Artakserksa cara Persijskoga. **15** I svrši se taj dom do treæega dana mjeseca Adara šeste godine carovanja cara Darije. **16** I sinovi Izrailjevi, sveštenici i Leviti i ostali između onih koji se vratиše iz ropstva posvetиše taj dom Božji radujuæi se. **17** I prinesoše na posveæenje toga doma Božjeg sto junaca, dvjesta ovnova, èetiri stotine jaganjaca i dvanaest jaraca na žrtvu za grijeh za svega Izailija prema broju plemena Izailjevih. **18** I postaviše sveštenike po redovima njihovijem i Levite po redovima njihovijem da služe Bogu u Jerusalimu kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. **19** Potom slaviše koji se vratиše iz ropstva pashu èetrnaestoga dana prvoga mjeseca. **20** Jer se oèistiše i sveštenici i Leviti, te bijahu svi èisti, i klaše pashu za sve koji se vratиše iz ropstva i za braæeu svoju sveštenike i za sebe same. **21** I jedoše sinovi Izailjevi koji se vratиše iz ropstva i svi koji se od neèistote naroda zemaljskih odvojiše k njima da traže Gospoda Boga Izailjeva. **22** I praznovaše praznik prijesnjih hlijeba sedam dana veselæi se; jer ih razveseli Gospod i obrati srce cara Asirskoga k njima da ukrijepi ruke njihove u poslu oko doma Boga, Boga Izailjeva.

7 A poslije ovih stvari za carovanja Artakserksa cara Persijskoga Jezdra, sin Seraje sina Azarije, sina Helkije, **2** Sina Saluma, sina Sadoka, sina Ahitova, **3** Sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota, **4** Sina Zeraje, sina Ozije, sina Vukija, **5** Sina Avisuje, sina Finesa, sina Eleazar, sina Arona poglavara sveštenièkoga, **6** Taj Jezdra vrati se iz Vavilonske, a bijaše književnik vješt zakonu Mojsijevo, koji dade Gospod Bog Izailjev, i car mu dade sve što zaiska, jer ruka Gospoda Boga njegova bijaše nad njim, **7** I vratиše se u Jerusalim neki sinovi Izailjevi i sveštenici i Leviti i pjevaèi i vratari i Netinej sedme godine cara Artakserksa. **8** A doðe u Jerusalim petoga mjeseca sedme godine toga cara. **9** Jer prvoga dana prvoga mjeseca poðe iz Vavilonske, a prvoga dana petoga mjeseca doðe u Jerusalim, jer dobra ruka Boga njegova bješe nad njim. **10** Jer Jezdra bješe upravio srce

svoje da istražuje zakon Gospodnji i da ga izvršuje i da uèi Izailija uredbama i zakonima. **11** A ovo je prijepis od knjige koju dade car Artakserks Jezdri svešteniku književniku vještomu stvarima što je zapovjedio Gospod i uredbama njegovijem u Izailiju: **12** Artakserks car nad carevima Jezdri svešteniku, književniku vještomu u zakonu Boga nebeskoga, svako dobro; tada i tada. **13** Ja zapovijedam: ko god u mom carstvu od naroda Izailjeva i od sveštenika njegovijeh i Levita hoæe od svoje volje da ide s tobom u Jerusalim, nek ide. **14** Jer se šalješ od cara i od sedam savjetnika njegovijeh da nadgledaš Judeju i Jerusalim po zakonu Boga svojega koji ti je u ruku, **15** I da odneseš srebro i zlato što car i savjetnici njegovi dragovoljno prinose Bogu Izailjevu, kojemu je stan u Jerusalimu, **16** I sve srebro i zlato što nakupiš u svoj zemlji Vavilonskoj s dragovolnjem prilozima koje narod i sveštenici dragovoljno prilože na dom Boga svojega u Jerusalimu. **17** Pa odmah za te novce kupi junaca i ovnova i jaganjaca s darovima njihovijem i naljevima njihovijem, i prinesi ih na oltaru doma Boga vaæega u Jerusalimu. **18** I što se tebi i braæi twojоj svidi uèiniti s ostalijem srebrom i zlatom, uèiniti po volji Boga svojega. **19** I sudove koji su ti dati za službu u domu Boga twojega, ostavi pred Bogom u Jerusalimu. **20** I što bi još trebalo domu Boga twojega, te bi valjalo dati, podaj iz carske riznice. **21** I još zapovijedam ja car Artakserks svijem riznièarima s one strane rijeke, da što god zaište od vas Jezdra sveštenik, književnik vješti zakonu Boga nebeskoga, odmah da se uèini, **22** Do sto talanata srebra i do sto kora pšenice i do sto vata vina i do sto vata ulja, a soli bez mjere, **23** Što god zapovjedi Bog nebeski, odmah da se uèini za dom Boga nebeskoga, da ne doðe gnjev na carstvo, na cara i na sinove njegove. **24** I još vam javljamo da se ni od jednoga između sveštenika i Levita i pjevaèa i vratara i Netinej i drugih sluga toga doma Božjeg ne smije uzimati danak ni poreza ni carina. **25** A ti, Jezdra, po mudrosti Boga svojega koja ti je data postavi upravitelje i sudije da sude svemu narodu što je s one strane rijeke između svih koji znadu zakon Boga twojega, i ko ne zna, uèite ga. **26** A ko ne bi izvršivao zakona Boga twojega i zakona careva, odmah da mu se суди, bilo da se pogubi ili da se progna ili da se oglobi ili da se baci u tamnicu. **27** Blagosloven da je Gospod Bog otaca naših, koji dade to caru u srce da ukrasi dom Gospodnji u Jerusalimu, **28** I dade mi, te naðoh milost pred carem i savjetnicima njegovijem i pred svijem silnjem knezovima carevijem. I ja se oslobođih, jer ruka Gospoda Boga mojega bješe nada mnom, i skupih glavare iz Izailja da idu sa mnom.

8 A ovo su glavari domova otaèkih i pleme onijeh što poðoðe sa mnom iz Vavilona za vlade cara Artakserksa: **2** Od sinova Finesovijeh Girsom; od sinova Itamarovijeh Danilo; od sinova Davidovijeh Hatus; **3** Od sinova Sehanije, koji bješe od sinova Farosovijeh, Zaharija i s njim na broj muškinja sto i pedeset; **4** Od sinova Fat-Moavovijeh Elioinaj sin Zerajin i s njim muškinja dvjesta; **5** Od sinova Sehanijinih sin Jasilov i s njim muškinja tri stotine; **6** I od sinova Adinovijeh Eved sin Jonatanov i s njim muškinja pedeset; **7** I od sinova Elamovijeh Isaija sin Atalijin i s njim muškinja sedamdeset; **8** I od sinova Sefatijinih Zevadija sin Mihailov i s njim muškinja osamdeset; **9** Od sinova Joavovijeh Ovadija sin Jehilov i s njim muškinja dvjesta i osamdeset; **10** I od sinova Selomitovijeh sin Josifijin i s njim muškinja sto i šezdeset; **11** I od sinova Vivajevih Zaharija sin Vivajev i s njim muškinja dvadeset i osam; **12** I od sinova Azgadovijeh Joanan sin Akatanov i s njim muškinja sto i deset; **13** I od sinova Adonikamovijeh pošljednjih po imenu Elifelet, Jeilo i Semaja i s njima muškinja šezdeset; **14** I od sinova Vigvajevijeh Gutaj i Zavud, i s njima muškinja sedamdeset. **15** I sabrah ih kod rijeke koja teèe u Avu, i ondje stajasmo u okolu tri dana; poslije pregledah narod i sveštenike, ali ne naðoh ondje nijednoga od sinova Levijevih. **16** Zato poslah Elijezera, Arila, Semaju i Elnatana i Jariva i Elnatana i Natana i Zahariju i Mesulama glavare, i Jojariva i Elnatana uèitelje, **17** I opravih ih k ldu poglavaru u mjestu Kasifiji, i nauèih ih ñta æe govoriti ldu i braæi njegovoj Netinejima u mjestu Kasifiji da bi nam doveli sluge za dom Boga naðega. **18** I dovedoðe nam, jer dobra ruka Božja bješe nad nama, èovjeka razumna izmeðu sinova Malija sina Levija sina Izrailjeva, Sereviju sa sinovima njegovijem i braæom njegovom, njih osamnaest; **19** I Asaviju i s njim Isajiu od sinova Merarijevh, s braæom njegovom i njihovijem sinovima, njih dvadeset, **20** I od Netineja, koje odredi David i knezovi da služe Levitima, dvjesta i dvadeset Netineja, koji svi biše imenovani poimence. **21** Tada oglasih ondje na rjeci Avi post, da bismo se ponizili pred Bogom svojim i izmolili u njega sreæan put sebi i djeci svojoj i svemu blagu svojemu. **22** Jer me bijaše stid iskati od cara vojske i konjika da nas brane od neprijatelja putem, jer bijasmo rekli caru govoræi: ruka je Boga naðega na dobro nad svima koji ga traže, i jaèina je njegova i gnjev na sve koji ga ostavljaju. **23** Tako postismo i molismo Boga svojega za to, i umolismo ga. **24** Tada odvojih izmeðu glavara sveštenièkih dvanaest, Sereviju, Asaviju i s njima desetoricu braæe njihove. **25** I izmjerih im srebro i zlato i sudove, priloge domu Boga naðega što priloži car i savjetnici njegovi i knezovi njegovi i sav narod Izrailjev koji se naðe; **26** Izmjerih im u ruke šest stotina i pedeset talanata srebra, i sudova srebrenih sto talanata, i sto talanata zlata, **27** I dvadeset èaša zlatnijeh od tisuæu drama, i dva suda od mjedi dobre i skupocjene kao zlato. **28** I rekoh im: vi ste sveti Gospodu i ovi su sudovi sveti, i ovo srebro i zlato dragovoljan je prilog Gospodu Bogu otaca vaših. **29** Pazite i èuvajte dokle ne izmjerite pred glavarima sveštenièkim i Levitima i glavarima otaèkih domova Izrailjevih u Jerusalimu u klijetima doma Gospodnjega. **30** I tako primiše sveštenici i Leviti izmjereno srebro i zlato i sudove da odnesu u Jerusalim u dom Boga naðega. **31** I poðosmo od rijeke Ave dvanaestoga dana prvoga mjeseca da idemo u Jerusalim, i ruka Boga naðega bijaše nad nama i izbavi nas iz ruku neprijateljskih i zasjedaèkih na putu. **32** I doðosmo u Jerusalim i stajasmo ondje tri dana. **33** A èetvrti dan izmjeri se srebro i zlato i sudovi u domu Boga naðega u ruke Merimotu sinu Urijinu svešteniku, s kojim bijaše Eleazar sin Finesov, i s njima Jozavad sin Isusov i Noadija sin Venujev, Leviti. **34** Sve na broj i na mjeru, i mjera bi zapisana od svega u isto vrijeme. **35** I koji biše u ropstvu pa se vratîe iz ropstva prinesoðe na žrtvu paljenicu Bogu Izrailjevu dvanaest junaca za svega Izraelja, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam jaganjaca, dvanaest jaraca za grijeh, sve to na žrtvu paljenicu Gospodu. **36** I predaše zapovijesti careve namjesnicima carevijem i knezovima s ove strane rijeke, i oni potpomoðe narod i dom Božji.

9 A kad se to svrši, pristupiše k meni knezovi govoreæi: narod Izrailjev i sveštenici i Leviti nijesu se odvojili od naroda zemaljskih radi gadova njihovijeh, od Hananeja, Heteja, Ferezeja, Jevuseja, Amonaca, Moavaca, Misiraca i Amoreja. **2** Jer uzeše kæeri njihove sebi i sinovima svojim, te se pomiješa sveto sjeme s narodima zemaljskim; i ruka sveštenièka i glavarska bješe prva u tom prijestupu. **3** I kad èuh to, razdrijeh haljinu svoju i plaþt svoj, i skuboh kosu s glave svoje i bradu svoju, i sjedoh tužan. **4** I skupiše se k meni svi koji se bojahu rijeèi Boga Izrailjeva za prijestup onijeh koji doðoðe iz ropstva, a ja sjeðah tužan do veèernje žrtve. **5** A o veèernjoj žrtvi ustah od jada svojega u razdroj haljini i plaþtu, i klekavši na koljena svoja raširih ruke svoje ka Gospodu Bogu svojemu, **6** I rekoh: Bože moj! stidim se i sramim se podignuti oèi svoje k tebi, Bože moj; jer bezakonja naša namnožiše se svrh glave i krivice naše narastoše do neba. **7** Od vremena otaca svojih do danas pod krivicom smo velikom, i za bezakonja svoja bismo predani mi i carevi naši i sveštenici naši u ruke carevima zemaljskim pod maè, u ropstvo, u grabež i u sramotu, kao što se vidi

danас. 8 A сада заеаς доеа nam milost od Gospoda Boga našega, te nam ostavi оstatak i dade nam klin u svetu mјestu svom da bi prosvjetlio oеи naše Bog naš i dao nam da malо odahnemo u ropstuvoјem. 9 Jer roblje smo, ali u ropstuvoјem nije nas ostavio Bog naš, nego nam dade te nađosmo milost pred carevima Persijskim davši nam da odahnemo da podignemo dom Бога svojega i opravimo pustoline njegove, i davši nam ogradu u Judeji i Jerusalimu. 10 Sada dakle ѕta da kažemo, Bože naš, poslije toga? jer ostavismo zapovijesti tvoje, 11 Koje si zapovjedio preko sluga svojih proroka govoreаi: земља u koju idete da je naslijedite земља je neеista od neеistote naroda zemaljskih, s gadova njihovih, kojima je napuniše od kraja do kraja u neеistoti svojoj. 12 I zato kаeri svojih ne dajite za sinove njihove, i kаeri njihovih ne uzimajte za sinove svoje, i ne tražite mira njihova ni dobra njihova dovjeka da biste se okrijepili i jeli dobra one земље i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim dovjeka. 13 I poslije svega što doeа na nas za zla djela naša i za veliku krivicu našu, jer si nas, Bože naš, pokarao manje nego što griesi naši zasluzuјu, i dao si nam оstatak ovaki, 14 Eda li æemo opet prestupati zapovijesti tvoje i prijateljiti se s ovijem gadnjem narodima? Ne bi li se razgnjevio na nas dokle nas ne bi potro da nijedan ne ostane i ne izbavi se? 15 Gospode Bože Izrailjev! ti si pravedan, jer ostasmo оstatak, kao što se vidi danas. Evo mi smo pred tobom s krivicom svojom, premda se ne može stajati pred tobom za to.

10 A kad se moljaše Jezdra i ispovijedaše griehe plaеuаei i ležeаei pred domom Božijim, skupi se k njemu iz Izraelja veliko mnoštvо ljudi i žena i djece; i narod plakaše veoma. 2 Tada progovori Sehanija sin Jehilov od sinova Elamovijeh i reеe Jezdri: mi smo sagriješili Богу svojemu što uzesmo žene tuđinke iz naroda zemaljskih; ali još ima nadanja Izraelju za то. 3 Da uеinimo sada zavjet Богу svojemu, da otpustimo sve žene i porod njihov po volji Gospodnjoj i onijeh koji se boje zapovijesti Бога našega, i po zakonu neka bude. 4 Ustani, jer je ovo tvoj posao; a mi æemo biti uza te, budi slobodan i radi. 5 Tada usta Jezdra, i zakle glavare sveštenièke i Levite i svega Izraelja da uеine tako. I zakleše se. 6 Potom usta Jezdra ispred doma Božijega, i otide u klijet Joanana sina Eliasivova; i ušavši ne jede hljeba niti vode pi, jer tužaše radi prijestupa onijeh koji biše u ropstuvoјem. 7 Potom oglasiše po Judeji i Jerusalimu svijem koji se vratiše iz ropstuvoјem, da se skupe u Jerusalimu, 8 A ko ne bi došao za tri dana po dogovoru knezovskom i starješinskom, da se sve imanje njegovo razaspe a sam da

se odluеi od zбora onijeh koji se vratiše iz ropstuvoјem. 9 Tako se skupiše svi ljudi od Jude i Venijamina u Jerusalim za tri dana, mјeseca devetoga. I sjedaše sav narod na ulici pred domom Božijim dršaeuаi radi te stvari i od dažda. 10 Tada ustavši Jezdra sveštenik reеe im: vi sagriješiste što se oženiste tuđinkama, te umnožiše krivicu Izrailjevu. 11 Zato sada ispovijedite se Gospodu Богу otaca svojih, i uеinite volju njegovu, i odvojite se od naroda zemaljskih i žena tuđinaka. 12 I sav zbor odgovori i reеe iza glasa: kako nam kaza uеiniæemo. 13 Ali naroda ima mnogo i ide dažd, ne može se stajati napolju, a taj posao nije za jedan dan ni za dva, jer nas ima mnogo koji sagriješimo u tom. 14 Da se odrede knezovi naši iz svega zбora, pa koji su god u gradovima našim oženjeni tuđinkama neka dolaze u određeno vrijeme i s njima starješine svakoga grada i sudije dokle ne odvratimo od sebe žestoki gnjev Бога svojega za tu stvar. 15 I određen bi na to Jonatan sin Asailov i Jazija sin Tekujev; a Mesulam i Savetaj Leviti pomagaše im. 16 I uеinije tako koji se vratiše iz ropstuvoјem. I odvojiše se Jezdra sveštenik i glavari domova otaèkih po domovima otaca svojih, svi poimence, i sjedoše prvoga dana desetoga mјeseca da izviđaju stvar. 17 I do prvoga dana prvoga mјeseca svrшиše sa svima onima koji se bijahu oženili tuđinkama. 18 A nađoše se između sinova sveštenièkih oženjeni tuđinkama: između sinova Isusa sina Josedekova i braæe njegove: Masija i Elijezer i Jariv i Gedalija; 19 I dadoše ruke da æe pustiti žene svoje; i koji bijahu zgriješili prinoše po jednoga ovna za krivicu svoju; 20 I od sinova Imirovijeh Ananije i Zevadija; 21 I od sinova Harimovijeh Masija i Ilija i Semaja i Jehilo i Ozija, 22 I od sinova Pashorovijeh Elioinaj, Masija, Ismailo, Natanailo, Jozavad i Elasa, 23 I od Levita Jozavad i Simej i Kelaja, to je Kelita, i Petaja i Juda i Elijezer; 24 I od pjevaèa Eliasiv; i od vratara Salum i Telem i Urija; 25 A od Izraelja, od sinova Farosovijeh Ramija i Jezija i Malhije i Mijamin i Eleazar i Malhija i Venaja; 26 I od sinova Elamovijeh: Matanija, Zaharija i Jehilo i Avdija i Jeremot i Ilija; 27 I od sinova Zatovijeh Elioinaj, Eliasiv, Matanija i Jerimot i Zavad i Aziza; 28 I od sinova Vivajevijeh Joanan, Ananija, Zavaj, Atlaj, 29 I od sinova Vanijevih Mesulam, Maluh i Adaja, Jasuv i Seal i Ramot; 30 I od sinova Fat-Moavovijeh Adna i Helal, Venaja, Masija, Matanija, Vezeleilo i Vinuj i Manasija; 31 I od sinova Harimovijeh Elijezer, Jesija, Malhija, Semaja, Simeun, 32 Venijamin, Maluh, Semarija; 33 Od sinova Asumovijeh Matenaj, Matata, Zavad, Elifelet, Jeremaj, Manasija, Simej; 34 Od sinova Vanijevih Madaja, Amram i Uilo. 35 Venaja, Vedeja, Heluj, 36 Vanija, Merimot, Eliasiv, 37 Matanija, Matenaj i Jasav, 38 I Vanije, Vinuj,

Simej, **39** I Selemija i Natan i Adaja, **40** Mahnadevaj, Sasaj, Saraj, **41** Azareilo i Selemija, Semarija, **42** Salum, Amarija, Josif; **43** Od sinova Nevovijeh: Jesilo, Matanija, Zavad, Zevina, Jadav, Joilo i Venaja. **44** Svi se ovi bijahu oženili tuđinkama i neke između njih bijahu i djecu izrodile.

Nehemija

1 Riječi Nemije sina Ahalijina. Mjeseca Hisleva godine dvadesete kad bijah u Susanu gradu, **2** Dođe Ananije jedan od braće moje s nekim iz Judeje; i zapitah ih za Judece, za ostatak što bješe ostao od ropstva, i za Jerusalim. **3** A oni mi rekоš: ostatak što osta od ropstva ondje u zemlji, u velikoj je nevolji i sramoti, i zid je Jerusalimski razvaljen i vrata su mu ognjem popaljena. **4** A kad је u te riječi, sjedoh i plakah, i tužih nekoliko dana, i postih i molih se pred Bogom nebeskim, **5** I rekoh: oh Gospode Bože nebeski, Bože veliki i strašni, koji је uvaš zavjet i milost onima koji te ljube i drže tvoje zapovijesti. **6** Neka bude uho tvoje prignuto i oči tvoje otvorene da је uvaš molitvu sluge svojega kojom se sada molim pred tobom dan i noć za sinove Izrailjeve, sluge tvoje, i ispovijedam grijehu sinova Izrailjevih kojima ti zgriješimo. **7** Skrivismo ti i ne držasmo zapovijesti ni uredaba ni zakona koje si zapovjedio preko Mojsija sluge svojega. **8** Ali se opomeni riječi koju si zapovjedio Mojsiju sluzi svojemu govoreći: vi јelete zgriješiti i ja јe vas rasijati među narode; **9** Ali ako se obratite k meni i stanete držati zapovijesti moje i tvoriti ih, ako budete zagnani i na kraj svijeta, sabraeu vas odande i odvezete vas na mjesto koje sam izabrao da ondje nastanim ime svoje. **10** A ovo su sluge tvoje i narod tvoj, koji si iskupio silom svojom velikom i rukom svojom krjepkom. **11** Oh Gospode! neka bude uho tvoje prignuto k molitvi sluge tvojega i k molitvi sluga tvojih, koji su radi bojati se imena tvojega, i daj danas sreću sluzi svojemu i učini da nađe milost pred ovijem čovjekom. A ja bijah peharnik carev.

2 A mjeseca Nisana godine dvadesete Artakserksa cara bijaše vino pred njim, i ja uzev vino dadoh ga caru. A pređe ne bijah neveseo pred njim. **2** I reče mi car: što si lica nevesela, kad nijesi bolestan? nije drugo nego tuga u srcu. A ja se uplaših vrlo. **3** I rekoh caru: da je živ car dovjeka! kako ne bih bio lica nevesela, kad je grad gdje su grobovi mojih otaca opustio i vrata mu ognjem spaljena? **4** A car mi reče: Šta hoćeš? Tada se pomolih Bogu nebeskomu, **5** I rekoh caru: ako je ugodno caru i ako ti je mio sluga tvoj, pošli me u Judeju u grad gdje su grobovi otaca mojih da ga sagradim. **6** A car mi reče, a žena njegova sjeđaše do njega: koliko ti vremena treba na put, i kad æeš se vratiti? I bi ugodno caru, i pusti me kad mu kazah vrijeme. **7** Potom rekoh caru: ako je ugodno caru, da mi se da knjiga na knezove preko rijeke da me prate dokle ne dođem u Judeju, **8** I knjiga na Asafa јevara šume careve da mi da drva za brvna na vrata od

dvora uz dom Božji i za zid gradske i za kuću u koju æe ući. I dade mi car, jer dobra ruka Boga mojega bješe nad mnom. **9** I tako dođoh ka knezovima preko rijeke, i dadow im knjige careve. A car posla sa mnom vojvode i konjike. **10** A kad to јe Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac, bi im vrlo mrsko što dođe čovjek da se postara za dobro sinovima Izrailjevijem. **11** Potom dođoh u Jerusalim, i bih ondje tri dana. **12** Pa ustah noću s nekoliko ljudi, a nikomu ne kazah što mi je Bog moj dao u srce da učinim u Jerusalimu; i ne imah kljuseta sa sobom osim onoga na kom jahah. **13** I izidoh noću na vrata od doline, na izvor zmajevski, i na vrata gnojna, i razgledah zidove Jerusalimske kako bjehu razvaljeni i kako mu vrata bjehu ognjem popaljena. **14** Otuda prođoh na izvorska vrata i na carsko jezero, a ondje ne bješe mjesta da kljuse poda mnom prijeđe. **15** Zato jahah uz potok po noći i razgledah zid, pa se vratih na vrata od doline, i tako dođoh natrag. **16** Ali poglavari ne znadijahu kuda sam išao ni što sam radio, jer do tada ne bijah ništa rekao ni Judejcima ni sveštenicima ni knezovima ni poglavarima ni drugima koji upravlju poslom. **17** Zato im rekoh: vidite u kakvom smo zlu, Jerusalim pust i vrata mu popaljena ognjem; dajte da zidamo zidove Jerusalimske, da više ne budemo rug. **18** I kazah im kako je dobra ruka Boga mojega nada mnom i riječi careve koje mi je rekao. Tada rekoh: ustanimo i zidajmo. I ukrijepiše im se ruke na dobro. **19** A kad to јe Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac i Gisem Arapin, potsmijevaše nam se i rugaše nam se govoreći: što to radite? da se neæete odmetnuti caru? **20** A ja im odgovorih i rekoh: Bog nebeski dae nam sreću, a mi sluge njegove ustasmo i zidamo; ali vi nemate dijelu ni prava ni spomena u Jerusalimu.

3 I usta Elijasiv poglavar sveštenički i braće njegova sveštenici i zidaše vrata ovjeđa, i osvetiše ih i metnuše im krila, i osvetiše ih do kule Meje, do kule Ananeilove. **2** A do njega zidaše Jerihonjani, a do njih zida Zahur sin Imrijev; **3** A vrata riblja zidaše sinovi Asenajini, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice. **4** A do njih opravlja Merimot sin Urije sina Akosova; a do njih opravlja Mesulam sin Varahije sina Mesizaveilova; a do njih opravlja Sadok sin Vanin. **5** A do njih opravlja Tekojani, ali poglavice njihove ne saviše vrata svojega na službu Gospodu svojemu. **6** A stara vrata opravlja Jodaj sin Fasejin i Mesulam sin Vesodijin, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice. **7** A do njih opravlja Melatija Gavaonjanin i Jadon Meronjanin, ljudi iz Gavaona i iz Mispe do stolice kneza s ove strane rijeke. **8** Do njih opravlja Uzilo sin Arahijin zlatar; a do njega opravlja

Ananija sin apotekarski. I ostaviše Jerusalim do širokoga zida. **9** A do njih opravlja Refaj sin Orov poglavar nad polovinom kraja Jerusalimskoga. **10** A do njih opravlja Jedaja sin Arumafov prema svojoj kuæi, a do njega opravlja Hatus sin Asavnijin. **11** Toliko opravlja Malhija sin Harimov i Asuv sin Fat-Moavov i kulu kod peæei. **12** A do njega opravlja Salum sin Loisov, poglavar nad polovinom kraja Jerusalimskoga sa kæerima svojim. **13** Vrata dolinska opravlja Anun sa stanovnicima Zanojskim; oni ih sagradiše i metnuše krila i brave i prijevornice, i tisuæeu lakata zida do gnojnijeh vrata. **14** A gnojna vrata opravlja Malhija sin Rihavov poglavar nad krajem Vet-Keremskim, on ih sagradi i metnu krila i brave i prijevornice. **15** A vrata izvorska opravlja Salum sin Hol-Ozin, poglavar nad krajem u Mispi, on ih sagradi i pokri i metnu im krila i brave i prijevornice; i zid kod banje Siloamske od vrta careva do basamaka koji slaze iz grada Davidova. **16** Za njim opravlja Nemija sin Azvukov poglavar nad polovinom kraja Vet-Surskoga do prema grobovima Davidovijem i do jezera naëinjenoga i do kuæe junaèke. **17** Za njim opravljaše Leviti, Reum sin Vanijev, a do njega opravlja Asavija poglavar nad polovinom kraja Keiskogoga sa svojim krajem. **18** Za njim opravljaše braæa njihova, Vavaj sin Inadadov poglavar nad polovinom kraja Keiskogoga. **19** A do njega opravlja Eser sin Isusov poglavar od Mispe toliko prema mjestu kuda se ide k riznici na uglu. **20** Za njim razgorjevši se Varuh sin Zavajev opravlja toliko od ugla do vrata od kuæe Eliasiva poglavara sveštenièkoga. **21** Za njim opravlja Merimot sin Urije sina Akosova toliko od vrata kuæe Eliasivove do kraja kuæe Elijasivove. **22** A za njim opravljaše sveštenici koji življahu u ravnici. **23** Za njima opravlja Venijamin i Asuv prema svojim kuæama; a za njima opravlja Azarija sin Masije sina Ananijina uz svoju kuæu. **24** Za njim opravlja Vinuj sin Inadadov toliko od kuæe Azarijine do savitka i do ugla. **25** Falal sin Uzajev opravlja prema savitku i prema kuli koja se izdiže iz gornjega doma careva kod trijema tamnièkoga; za njim Fedaja sin Farosov; **26** I Netineji koji življahu u Ofilu, do prema vratima vodenjem na istok i kuli visokoj; **27** Za njima opravljaše Tekojani toliko prema velikoj kuli visokoj do zida Ofiskskoga; **28** Od vrata konjskih opravljaše sveštenici svaki prema svojoj kuæi; **29** Za njima opravlja Sadok sin Imirov prema svojoj kuæi; a za njim opravlja Semajja sin Sehanjin èuvar vrata istoènijeh; **30** Za njim opravlja Ananija sin Selemijin i Anun šesti sin Salafov, toliko; za njima opravlja Mesulam sin Varahijin prema svojoj klijeti; **31** Za njim opravlja Malhija sin zlatarev do kuæe Netinejske i trgovaèke prema vratima Mifkadskim

do uzbrdice na uglu; **32** A između uzbrdice na uglu i ovèjih vrata opravljaše zlatari i trgovci.

4 A kad èu Sanavalat da zidamo zid, razgnjevi se i rasrdi se vrlo, i rugaše se Jevrejima, **2** I govoraše pred braæom svojom i vojnicima Samarijskim: šta rade ti nemoæni Judejci? hoæemo li ih ostaviti? hoæe li prinosisi žrtve? hoæe li sada svršiti? eda li æe u život povratiti iz praha kamenje spaljeno? **3** A Tovija Amonac koji bijaše uza nj reèe: neka zidaju; da lisica doðe, provaliæe kameni zid njihov. **4** Èuj, Bože naš, kako nas preziru; obrati rug njihov na njihovu glavu, i daj da budu grabež u zemlji gdje bi robovali. **5** I ne pokrivaj bezakonja njihova, i grijeh njihov da se ne izbriše pred tobom, jer te dražiše za one koji zidaju. **6** I tako zidasmo zid, i sav se zid sastavi do polovine, i narod imaše volju da radi. **7** A kad èu Sanavalat i Tovija i Arapi i Amonci i Azoæani da se opravlja zid Jerusalimski i da se poèelo zatvorati što je provaljeno, razgnjeviše se vrlo; **8** I složiše se svi zajedno da doðu i da udare na Jerusalim i da smetu. **9** A mi se molismo Bogu svojemu i postavljam stražu prema njima dan i noæ od straha njihova. **10** A Judejci rekoše: klonula je snaga nosiocima, a praha ima mnogo, ne moæemo zidati zida. **11** A naši neprijatelji rekoše: da ne doznadu i ne opaze dokle ne doðemo usred njih, pa æemo ih pobiti i prekinuti posao. **12** Ali doðoše Judejci koji kod njih življahu, i kazaše nam deset puta: èuvajte sva mjesta kuda se ide k nama. **13** Tada namjestih narod u nizima iza zida i na strmenima, postavih narod po porodicama s maæevima i kopljima i lukovima. **14** I razgledavši ustah i rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: ne bojte ih se. Pomenite Gospoda velikoga i strašnoga, i bijte se za braæu svoju, za sinove svoje i kæeri svoje, za žene svoje i kuæe svoje. **15** A kad èuše neprijatelji naši da smo doznavali, razbi Gospod njihovu namjeru, i mi se vratismo svi k zidu, svaki na svoj posao. **16** I od tada polovina mojih momaka poslovaše, a druga polovina držaše koplja i štitove i lukove i oklope, i knezovi stajahu iza svega doma Judina. **17** I koji zidahu i koji nošahu teret i koji tovarahu, svaki jednom rukom raðaše a u drugoj držaše koplje. **18** A koji zidahu, svaki imahu maæe pripasan uz bedricu, i tako zidahu. A trubaè stajaše kod mene. **19** Jer rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: posao je velik i dug, i mi smo se rasuli po zidu daleko jedan od drugoga. **20** Gdje èuvjetate trubu da trubi, onamo trèite k nama; Bog naš vojevaæe za nas. **21** Tako raðasmo posao, i polovina ih držaše koplja od zore pa dokle zvjezde ne izidu. **22** U to vrijeme još rekoh narodu: svaki s momkom svojim neka noæuje u Jerusalimu da bi nam noæeu

stražili a danju radili. 23 A ja i moja braæea i momci moji i stražari što idu za mnom neæemo svlaèiti sa sebe haljina; u svakoga da je maæ i voda.

5 I stade velika vika ljudi i žena na braæeu njihovu Judejce.

2 Jer neki govorahu: nas i sinova naših i kæeri naših ima mnogo; da dobavimo žita da jedemo i ostanemo živi. 3 Drugi opet govorahu: da založimo polja svoja i vinograde i kuæe da dobijemo žita u ovoj gladi. 4 Još drugi govorahu: da uzajmimo novaca na polja svoja i vinograde za danak carski. 5 A tijelo je naše kao tijelo braæee naše, sinovi naši kao njihovi sinovi, i eto treba da damo sinove svoje i kæeri svoje u robije, i neke kæeri naše veæ su robinje, a mi ne možemo ništa, jer polja naša i vinograde naše drže drugi.

6 Zato se rasrdih vrlo kad èuh viku njihovu i te rijeèi. 7 I smislih u srcu svom i ukorih knezove i poglavare, i rekoh im: vi meæete bremena svaki na brata svojega. I sazvah veliki zbor njih radi. 8 I rekoh im: mi otkupismo koliko mogosmo braæeu svoju Judejce što bjehu prodani narodima; a vi li æete prodavati braæeu svoju ili æe se prodavati nama? A oni umukoše i ne naðoše što bi odgovorili. 9 I rekoh: nije dobro što radite. Ne treba li vam hoditi u strahu Boga našega da nam se ne rugaju narodi, neprijatelji naši? 10 I ja i braæea moja i momci moji davalii smo im novaca i žita; ali oprostimo im taj dug. 11 Hajde vratite im danas polja njihova i vinograde i maslinike i kuæe i što im na stotinu uzimate od novca i žita i vina i ulja. 12 A oni odgovorise: vratiaæemo i neæemo iskati od njih; uèiniæemo kako veliš. Tada sazvah sveštenike, i zakleh ih da æe tako uèiniti.

13 I istresoh njedra svoja i rekoh: ovako da istrese Bog svakoga iz kuæe njegove i iz truda njegova ko god ne ispuniv ove rijeèi, i ovako da se istrese i bude prazan. I sav zbor reèe: amin. I hvališe Gospoda, i uèini narod po toj rijeèi. 14 I otkad mi car zapovjedi da im budem upravitelj u zemlji Judinoj, od godine dvadesete do trideset druge godine cara Artakserksa, dvanaest godina, ja i braæea moja ne jedosmo hrane upraviteljske. 15 A preðašnji upravitelji koji bijahu prije mene bijahu teški narodu uzimajuæi od njega hljeba i vina osim èetrdeset sikala srebra, i sluge njihove zapovijedahu po narodu; ali ja takо ne èinim bojeæi se Boga. 16 Nego i oko graðenja zida radih, i ne kupismo njive; i svi momci moji bijahu skupa ondje na poslu. 17 I Judejaca i poglavara sto i pedeset ljudi i koji dolažahu k nama iz okolnjih naroda bijahu za mojim stolom. 18 I gotovljaše se svaki dan po jedno goveèe, šest ovaca izabranijeh, i ptice gotovljahu mi se, i svakih deset dana davaše se svakojakoga vina izobila. I opet ne iskah hrane upraviteljske; jer služba bješe teška

narodu. 19 Pomeni me, Bože moj, na dobro za sve što sam èinio ovomu narodu.

6 A kad èu Sanavalat i Tovija i Gisem Arapin i ostali naši neprijatelji da sam sazidao zid i da nije ostalo u njemu ništa pravljeno, a do tada još ne bijah namjestio krila na vrata, 2 Posla Sanavalat i Gisem k meni i poruèi: hodi da se sastanemo u kom selu u polju Ononskom. A oni mišljahu zlo po me. 3 I poslah k njima glasnike i poruèi: u poslu sam velikom, zato ne mogu doæi. Jer bi stao posao kad bih ga ostavio da dođem k vama. 4 I slaše tako k meni èetiri puta; i ja im onako odgovorih. 5 Tada Sanavalat posla k meni tako peti put slugu svojega s knjigom otvorenom u ruci. 6 A u njoj piše: èuje se po narodima i Gasmuj kaže da se ti i Judejci mislite odmetnuti, zato zidaš zid, i hoæeš da im budeš car, kako se govorii, 7 I da si postavio proroke da razglašuju za tebe u Jerusalimu i govore: car je u Judeji. A to æe doæi do cara; nego hodi da se dogovorimo. 8 Tada poslah k njemu i poruèi: nije tako kako ti kažeš; nego si sam izmislio. 9 Jer oni svi šeåahu nas uplašiti govoreæi: klonuæe ruke njihove od posla i neæe se svršiti. Zato, Bože, ukrijepi ruke moje. 10 Jošte otidoh u kuæu Semaji sinu Dalaje sina Metaveilova, koji se bješe zatvorio, i reèe mi: da otidemo zajedno u dom Božji usred crkve i da zakljuèamo vrata crkvi, jer æe doæi da te ubiju, doæi æe noæu da te ubiju. 11 A ja rekoh: zar æe èovjek kakav sam ja bježati? ili ko bi ovaki kakav sam ja ušao u crkvu da ostane u životu? neæu iæi. 12 I razumjeh da ga nije Bog poslao, nego to proroætvo kaza za me, jer ga Tovija i Sanavalat potkuþiše. 13 Zato bješe potkuþljen da me uplaši da onako uèinim i zgriješim da bih se osramotio da me mogu ružiti. 14 Pomeni, Bože moj, Toviju i Sanavalata po ovijem djelima njihovijem, i Noadiju proroæicu i druge proroke koji me šeåahu uplašiti. 15 I tako dovrši se zid dvadeset petoga dana mjeseca Elula za pedeset i dva dana. 16 I kad èuše svi neprijatelji naši i vidješe svi narodi koji bijahu oko nas, uplaši se vrlo, jer poznaše da je Bog naš uèinio to djelo. 17 I u one dane mnogi glavari Judejski slahu knjige Toviji, i od Tovije njima dolažahu knjige. 18 Jer mnogi Judejci bijahu mu se zakleli; jer bješe zet Sehaniji sinu Arahovu, i Joanan sin njegov bješe oženjen kæerju Mesulama sina Varahijina. 19 I govorahu preda mnom dobro o njemu, i rijeèi moje dokazivahu mu; i Tovija slaše knjige da me uplaši.

7 A kad se sazida zid i namjestih vrata, i postavljeni biše vratari i pjevaæi i Leviti, 2 Zapovjedih Ananiju bratu svojemu i Ananiji zapovjedniku od grada Jerusalimskoga, jer bješe vjeran èovjek i bojaše se Boga više nego mnogi, 3 i rekoh im: da se ne otvoraju vrata Jerusalimska dokle sunce

ne ogrije, i kad oni što stoje onđe zatvore vrata, ogledajte, i da se postave stražari između stanovnika Jerusalimskih, svaki na svoju stražu i svaki prema svojoj kuæi. 4 A grad bijaše širok i velik, ali naroda bješe malo u njemu i kuæe ne bijehu pograđene. 5 I Bog moj dade mi u srce, te sabrah glavare i starješine i narod da se izbroje po plemenima. I naðoh knjigu, u kojoj bijaše prijepis onijeh koji se vratîše prvi put; i naðoh u njoj zapisano: 6 Ovo su ljudi iz ovoga kraja što se vratîše iz ropstva između onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vavilonski, pa se vratîše u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad, 7 Koji dođoše sa Zorovaveljem, Isusom, Nemijom, Azarijom, Ramijom, Namanijem, Mardohejem, Vilsanom, Misperetom, Vigvajem, Neumom, Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva: 8 Sinova Farosovijeh dvije tisuæe i sto i sedamdeset i dva; 9 Sinova Sefatijinh trista i sedamdeset i dva; 10 Sinova Arahovijeh šest stotina i pedeset i dva; 11 Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh dvije tisuæe i osam stotina i osamnaest; 12 Sinova Elamovijeh tisuæe i dvjeta i pedeset i èetiri; 13 Sinova Zatujevih osam stotina i èetrdeset i pet; 14 Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset; 15 Sinova Vinujevih šest stotina i èetrdeset i osam; 16 Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i osam; 17 Sinova Azgadovijeh dvije tisuæe i tri stotine i dvadeset i dva; 18 Sinova Adonikamovijeh šest stotina i šezdeset i sedam; 19 Sinova Vigvajevih dvije tisuæe i šezdeset i sedam; 20 Sinova Adinovijeh šest stotina i pedeset i pet; 21 Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam; 22 Sinova Asumovijeh trista i dvadeset i osam; 23 Sinova Visajevijeh trista i dvadeset i èetiri; 24 Sinova Arifovijeh sto i dvanaest; 25 Sinova Gavaonskih devedeset i pet; 26 Ljudi iz Vitlejema i Netofata sto i osamdeset i osam; 27 Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam; 28 Ljudi iz Vet-Asmaveta èetrdeset i dva; 29 Ljudi iz Kirijat-Jarima, Hefire i Virota sedam stotina i èetrdeset i tri; 30 Ljudi iz Rame i Gavaje šest stotina i dvadeset i jedan; 31 Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva; 32 Ljudi iz Vetiila i Gaja sto i dvadeset i tri; 33 Ljudi iz drugoga Nevona pedeset i dva; 34 Sinova Elama drugoga tisuæe i dvjeta i pedeset; 35 Sinova Harimovijeh trista i dvadeset; 36 Sinova Jerihonskih trista i èetrdeset i pet; 37 Sinova Lodskih, Adidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i jedan; 38 Sinova Senajskih tri tisuæe i devet stotina i trideset; 39 Sveštenika: sinova Jedajinh od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri; 40 Sinova Imirovijeh tisuæe i pedeset i dva; 41 Sinova Pashorovijeh tisuæe i dvjeta i èetrdeset i sedam; 42 Sinova Harimovijeh tisuæe i sedamnaest; 43 Levita: sinova Isusovijeh i Kadmilovijeh

između sinova Odavijinih sedamdeset i èetiri; 44 Pjevaèa: sinova Asafovijeh sto i èetrdeset i osam; 45 Vratara: sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinijeh, sinova Sovajevijeh sto i trideset i osam; 46 Netineja: sinova Sišinijeh, sinova Asufinijeh, sinova Tavaotovijeh, 47 Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajnih, sinova Fadanovijeh, 48 Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Salmajevih, 49 Sinova Ananovijeh, sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, 50 Sinova Reajinih, sinova Resinovijeh, sinova Nekodinijeh, 51 Sinova Gazamovijeh, sinova Uzinijeh, sinova Fasejinih, 52 Sinova Visajevih, sinova Meunimovijeh, sinova Nafusesimovijeh, 53 Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh, 54 Sinova Vasilitovijeh, sinova Meidinijeh, sinova Arsinih, 55 Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinijeh, sinova Taminih, 56 Sinova Nesijinh, sinova Atipinijeh; 57 Sinova sluga Solomunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Feridinijeh, 58 Sinova Jalinih, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh, 59 Sinova Sefatijinh, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amonovijeh, 60 Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh, trista i devedeset i dva. 61 I ovi dođoše iz Tel-Meleha i Tel-Arise, Heruv, Adon i Imir, ali ne mogoše pokazati otaèkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izralija, 62 I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i èetrdeset i dva, 63 I od sveštenika: sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženili između kæeri Varzelaja Galaðanina, te se prozva njihovijem imenom. 64 Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne naðe, zato biše odluèeni od sveštenstva. 65 I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od svetinja nad svetnjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom. 66 Svega zbara skupa bješe èetrdeset i dvije tisuæe i tri stotine i šezdeset, 67 Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bješe sedam tisuæe i tri stotine i trideset i sedam; i među njima bješe pjevaèa i pjevaèica dvjeta i èetrdeset i pet; 68 Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvije stotine i èetrdeset i pet masaka, 69 Èetiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuæe i sedam stotina i dvadeset magaraca. 70 Tada neki između glavara domova otaèkih priložiše na posao. Tirsata dade u riznicu tisuæu drama zlata, pedeset èaša, pet stotina i trideset haljina sveštenièkih. 71 A glavari domova otaèkih dadoše u riznicu za posao dvadeset tisuæe drama zlata, i srebra dvije tisuæe i dvjeta mina. 72 A što dade ostali narod bješe dvadeset tisuæa drama zlata, i dvije tisuæe mina srebra, i šezdeset i sedam haljina sveštenièkih. 73 I tako se naseliše sveštenici i Leviti i vratari i pjevaèi i ljudi iz

naroda i Netineji i sav Izrailj u svojim gradovima; i kad dođe sedmi mjesec, sinovi Izrailjevi bijahu u svojim gradovima.

8 Tada se skupi sav narod jednodušno na ulicu koja je pred vratima vodenijem, i rekoše Jezdri književniku da donese knjigu zakona Mojsijeva koji dade Gospod Izrailju. **2** I donese Jezdra sveštenik zakon pred zbor, u kom bjehu ljudi i žene i svi koji mogahu razumjeti, prvoga dana sedmoga mjeseca. **3** I èita je na ulici koja je pred vratima vodenijem od jutra do podne pred ljudima i ženama i onijem koji mogahu razumjeti, i uši svemu narodu bijahu obraæene ka knjizi zakonskoj. **4** A Jezdra književnik stajaše na mjestu povisoku, koje bjehu naèinili od drveta za to; i do njega stajaše Matatija i Sema i Anaja i Urija i Helkija i Misija s desne strane, a s lijeve Fedaja i Misailo i Malhija i Asum i Asvadana, Zaharija i Mesulam. **5** I otvorи Jezdra knjigu na vidiku svemu narodu, jer bijaše više svega naroda, i kad je otvorи, usta sav narod. **6** I Jezdra blagoslovi Gospoda Boga velikoga, a sav narod odgovori: amin, amin, podigavši ruke svoje, pa se saviše i pokloniše se Gospodu licem do zemlje. **7** A Isus i Vanije i Serevija, Jamin, Akuv, Savetaj, Odija, Misija, Kelita, Azarija, Jozavad, Anan, Felaja i drugi Leviti pouèavahu narod zakonu, i narod stajaše na mjestu. **8** I èitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te se razumjevaše što se èitaše. **9** Potom Nemija, koji je Tirsata, i sveštenik Jezdra književnik i Leviti koji pouèavahu narod, rekoše svemu narodu: ovaj je dan svet Gospodu Bogu vašemu; ne tužite ni plaëite. Jer plakaše sav narod slušajuæi što govori zakon. **10** I reèe im: idite i jedite pretilo i piyte slatko i šaljite dijelove onima koji nemaju ništa zgotovljeno, jer je ovaj dan svet Gospodu našemu. Zato ne budite žalosni, jer je radost Gospodnja vaša sila. **11** I Leviti utišaše narod govoreæi: muèite, jer je ovaj dan svet, i ne budite žalosni. **12** I otide sav narod da jede i piye i da šalje dijelove, i veseliše se veoma što razumješe rijeèi koje im se kazaše. **13** A sjutradan skupiše se glavari domova otaèekih iz svega naroda, sveštenici i Leviti, k Jezdri književniku da uèe što zakon govori. **14** I naðoše napisano u zakonu da je Gospod zapovedio preko Mojsija da sinovi Izrailjevi borave u sjenicama na praznik sedmoga mjeseca. **15** I objaviše i proglašiše po svijetu gradovima svojim i u Jerusalimu govoreæi: idite u goru, i donesite granja maslinova i granja od divlje masline i granja mirtova i palmova i granja od šumnatijeh drveta, da naèinite sjenice, kako je napisano. **16** I narod izide i donese i naèini sjenice svaki na svom krovu i u svom trijemu i u trijemovima doma Božijega i na ulici kod vrata vodenijeh i na ulici kod vrata Jefremovijeh. **17** I tako naèini sjenice sav zbor, što se bješe vratio iz ropstva, i

boravljahu pod sjenicama. A od vremena Isusa sina Navina do toga dana ne èiniše tako sinovi Izrailjevi. I bi veselje veoma veliko. **18** I èitaše se knjiga zakona Božijega svaki dan, od prvoga dana do pošljednjega; i praznovaše praznik sedam dana, a osmi dan bi sabor, kako je ureðeno.

9 Potom dvadeset èetvrtoga dana toga mjeseca skupiše se sinovi Izrailjevi posteæi i u kostrijeti i posuvši se zemljom. **2** I odvoji se sjeme Izrailjevo od svih tuðinaca, i stadoše te ispovjedahu grjehe svoje i bezakonja otaca svojih. **3** I stajahu na svom mjestu, te im se èitaše zakon Gospoda Boga njihova èetvrt dana, a drugu èetvrt ispovjedahu se i poklanjahu se Gospodu Bogu svojemu. **4** A Isus i Vanije, Kadmiло, Sevanija, Vunije, Serevija, Vanije i Hananije popevši se na mjesto podignuto za Levite vapijahu glasom velikim ka Gospodu Bogu svojemu. **5** I rekoše Leviti Isus i Kadmiло, Vanije, Asavnija, Serevija, Odija, Sevanija i Petaja: ustanite, blagosiljajte Gospoda Boga svojega od vijeka do vijeka; i da se blagosilja ime tvoje slavno i uzvišeno svrh svakoga blagoslova i hvale. **6** Ti si sam Gospod; ti si stvorio nebo, nebesa nad nebesima i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i ti oživljavaš sve to, i vojska nebeska tebi se klanja. **7** Ti si Gospod Bog, koji si izabrao Avrama i izveo iz Ura Haldejskoga i nadio mu ime Avraam; **8** I našao si srce njegovo vjerno pred sobom, i uèinio si s njim zavjet da æeš dati zemlju Hanansku, Hetejsku, Amorejsku, Ferezejsku i Jevusejsku i Gergesejsku, da æeš dati sjemenu njegovu, i ispunio si rijeèi svoje, jer si pravedan. **9** Jer si pogledao na muku otaca naših u Misiru, i viku njihovu èuo si na Moru Crvenom; **10** I uèinio si znake i èudesa na Faraonu i na svijetu slugama njegovijem i na svem narodu zemlje njegove, jer si znao da su obijesno postupali s njima; i stekao si sebi ime, kao što se vidi danas. **11** I more si razdvojio pred njima, te prijeðoše posred mora suhim, i bacio si u dubine one koji ih gnahu kao kamen u vodu. **12** I u stupu od oblaka vodio si ih danju a noæu u stupu ognjenom svijetleæi im putem kojim æe iæi. **13** I sišao si na goru Sinajsku i govorio s njima s neba, i dao im sudove prave i zakone istinite, uredbe i zapovijesti dobre. **14** I obznanio si im subotu svoju svetu, i dao im zapovijesti i uredbe i zakon preko Mojsija sluge svojega. **15** I hlijeb s neba dao si im u gladi njihovoj, i vodu iz kamena izveo si im u ţeđi njihovoj, i rekao si im da idu i naslijede zemlju za koju si podigao ruku svoju da æeš im je dati. **16** Ali oni i oci naši uzobijestiše se i otvrduše vratom svojim i ne slušaše zapovijesti tvojih. **17** Ne htješe slušati, i ne opominjaše se èudesa tvojih koja si im èinio, nego otvrduše vratom svojim, i u odmetu svom

postavljaše sebi vođa da se vrate u ropstvo svoje. Ali ti, Bože, koji oprštaš, koji si žalostiv i milostiv, koji dugo trpiš i velike si milosti, nijesi ih ostavio. **18** I onda kad naeiniše sebi tele liveno i rekoše: ovo je tvoj Bog koji te je izveo iz Misira, i huliše veoma, **19** Ni onda ih radi velike milosti svoje nijesi ostavio u pustinji; stup od oblaka nije otstupao od njih danju vodeći ih putem, niti stup ognjeni noæu svijetleći im putem kojim æe iæi. **20** I dao si im dobri svoj duh da ih urazumljuje, i mane svoje nijesi ustegao od usta njihovih, i vode si im dao u ţeđi njihovo. **21** I èetrdeset godina hranio si ih u pustinji, ništa im nije nedostajalo: odijelo im ne ovetaš i noge im ne otekoše. **22** I dao si im carstva i narode, i podijelio si ih po krajevima, jer naslijediše zemlju Sionovu, zemlju cara Esevanskoga, i zemlju cara Vasanskoga; **23** I umnožio si sinove njihove kao zvijezde nebeske, i uveo si ih u zemlju za koju si rekao ocima njihovim da æe uæi u nju i naslijediti je. **24** I uðoše sinovi njihovi i naslijediše zemlju, i pokorio si im Hananeje stanovnike zemaljske i predao ih u njihove ruke, i careve njihove i narode zemaljske, da èine od njih što im je volja. **25** I tako uzeše tvrde gradove i zemlju rodnu, i naslijediše kuæe pune svakoga dobra, studence iskopane, vinograde, maslinike i voæke mnoge, i jedoše i nasitiše se i ugojiše se, i blagovahu po velikoj tvojoj dobroti. **26** Ali te razgnjeviše i odmetnuše se tebe: baciše zakon tvoj za leða i prroke tvoje pobiše, koji im svjedoèahu da bi ih obratili k tebi, i huliše veoma. **27** Zato si ih davao u ruke neprijateljima njihovim koji ih muèiše. A kad u nevolji svojoj vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i po velikoj milosti svojoj davao si im izbavitelje, koji ih izbavljaju iz ruku neprijatelja njihovih. **28** Ali èim otpoèinuše, opet èiniše zlo pred tobom, zato si ih ostavljao u ruku neprijatelja njihovih da vladaju njima; a kad se obraæaše i vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i izbavljao ih po milosti svojoj mnogo puta. **29** I opominjao si ih da bi ih obratio k zakonu svojemu, ali oni bijahu obijesni i ne slušaše zapovijesti tvojih i grijesihe o tvoje zakone, koje ko vrši živ æee biti kroz njih; i izmièuæi ramena svoja otvrduše vratom svojim i ne slušaše. **30** I trpio si ih mnogo godina opominjuæi ih duhom svojim preko proroka svojih; ali ne slušaše; tada si ih dao u ruke narodima zemaljskim. **31** Ali radi milosti svoje velike nijesi dao da sasvijem propadnu niti si ih ostavio, jer si Bog milostiv i žalostiv. **32** Sada dakle, Bože naš, Bože veliki, silni i strašni, koji èuvaš zavjet i milost, nemoj da je malo pred tobom što nas snaðe sva ova muka, careve naše, knezove i sveštenike naše i prroke naše i oce naše i sav narod tvoj od vremena careva Asirskih do danas. **33** Ti si pravedan u svemu što nas je snaðlo, jer si ti pravo uèinio a mi smo bezbožno radili. **34** I carevi naši, knezovi naši ioci

naši ne izvršivaše zakona tvojega niti mariše za zapovijesti tvoje i svjedoèanstva tvoja, kojima si im svjedoèio. **35** Jer u carstvu svom i u velikom dobru tvom koje si im èinio, i u zemlji prostranoj i rođnoj koju si im dao, ne služiše tebi niti se povratiše od zlijeh djela svojih. **36** Evo, mi smo danas robovi; i još u zemlji, koju si dao ocima našim da jedu rod njezin i dobra njezina, evo mi smo robovi u njoj. **37** I ona rod svoj obilati raða carevima koje si postavio nad nama za grijeha naše, i koji gospodare nad našim tjelesima i nad stokom našom po svojoj volji, te smo u velikoj tjeskobi. **38** A radi svega toga èinimo tvrd zavjet i pišemo, a knezovi naši, Leviti naši, sveštenici naši peèate.

10 A koji zapeèatiše bjehu ovi: Nemija Tirsata, sin Ahalijin, i Sedekija, **2** Seraja, Azarija, Jeremija, **3** Pashor, Amarija, Malhija, **4** Hatus, Sevanija, Maluh, **5** Harim, Merimot, Ovadija, **6** Danilo, Gineton, Varuh, **7** Mesulam, Avija, Mijamin, **8** Mazija, Vilgaj, Semaja; to bjehu sveštenici; **9** A Leviti: Isus sin Azanjin, Vinuj između sinova Inadadovih, Kadmilo, **10** I braæa njihova: Sevanija, Odija, Kelita, Felaja, Anan, **11** Miha, Reov, Asavija, **12** Zahur, Serevija, Sevnija, **13** Odija, Vanije, Veninuj; **14** Glavari narodni: Faros, Fat-Moav, Elam, Zatuj, Vanije, **15** Vunije, Azgad, Vivaj, **16** Adonija, Vigvaj, Adin, **17** Atir, Jezekija, Azur, **18** Odija, Asum, Visaj, **19** Arif, Anatot, Nevaj, **20** Magfija, Mesulam, Ezir, **21** Mesizaveilo, Sadok, Jadva, **22** Felatija, Anan, Anaja, **23** Osija, Ananija, Asuv, **24** Lois, Fileja, Sovik, **25** Reum, Asavna, Masija, **26** Ahija, Anan, Ganan, **27** Maluh, Harim, Vana. **28** I ostali narod, sveštenici, Leviti, vratari, pjevaèi, Netineji i svi koji se odvojiše od naroda zemaljskih k zakonu Božijemu, žene njihove, sinovi njihovi i kæeri njihove, svi koji znahu i razumijevahu, **29** Pristaše s braæom svojom, glavarima svojim, i doðoše te se zakleše i kletvom zavezaše da hodimo po zakonu Božijemu, koji je dat preko Mojsija sluge Božijega, i da držimo i izvršujemo sve zapovijesti Gospoda Boga svojega i zakone njegove i uredbe njegove. **30** I da ne dajemo kæeri svojih narodima zemaljskim, niti kæeri njihovih da uzimamo za sinove svoje. **31** I od naroda zemaljskih koji donesu trg ili kaku god hranu u subotu na prodaju, da ne uzimamo u subotu ni u drugi sveti dan, i da ostavljamo sedme godine da poèiva zemlja i oprštamo svaki dug. **32** I postavismo sebi uredbu da dajemo svake godine treæinu sikla na službu u domu Boga svojega: **33** Na hlebove postavljene, na dar svagdašnjí i ţrtvu paljenicu svagdašnju za subote, za mladine i za praznike, i na svetinju i na ţrtve za grijeh da se oèišæa Izrailj, i na svako djelo u domu Boga našeg. **34** I bacamo ždrijeb za sveštenike i Levite i narod radi nošenja drva da se

donosi u dom Boga našega po domovima otaca naših na vrijeme od godine do godine, da gori na oltaru Gospoda Boga našega, kako piše u zakonu; **35** I da donosimo prvine od zemlje svoje i prvine od svakoga roda od svakoga drveta od godine do godine u dom Gospodnj; **36** I prvence od sinova svojih i stoke svoje, kako piše u zakonu, i prvence od goveda svojih i od ovaca svojih da donosimo u dom Boga svojega sveštenicima koji služe u domu Boga našega; **37** I prvine tijesta svojega i prinose svoje i rod od svijeh drveta, vino i ulje da donosimo sveštenicima u klijeti doma Boga svojega, i Levitima desetak od zemlje svoje, i Leviti da uzimaju desetak po svijem mjestima gdje uzradimo; **38** I da bude sveštenik sin Aronov s Levitim kad Leviti uzimaju desetak, i da Leviti donose desetak od desetka u dom Boga našega, u klijeti, u spreme njegove. **39** Jer u te klijeti dužni su sinovi Izrailjevi i Leviti donositi prinos od žita, od vina i ulja, gdje su sveti sudovi, i sveštenici koji služe, i vratari i pjevači, da ne ostavljamo doma Boga svojega.

11 I naseliše se knezovi narodni u Jerusalimu, a ostali narod meta ždrijeb da uzmu jednoga od deset da sjedi u Jerusalimu svetom gradu, a ostalijeh devet dijelova po drugim gradovima. **2** I blagoslovi narod sve ljudi koji sami od svoje volje pristaše da sjede u Jerusalimu. **3** Ovo su glavari zemaljski koji se naseliše u Jerusalimu, a po ostalijem gradovima Judejskim nastaniše se svaki na svojem našljedstvu po gradovima svojim Izrailci, sveštenici i Leviti, Netineji i sinovi sluga Solomunovih: **4** U Jerusalimu dakle naseliše se neki od sinova Judinijeh i Venijaminovih: od sinova Judinijeh: Ataja sin Ozije, sina Zaharije, sina Amarie, sina Sefatije, sina Maleleilova, od sinova Faresovih; **5** I Masijsa sin Varuha sina Holoze sina Azaje, sina Adaje, sina Jojariva, sina Zaharije, sina Silonijeva; **6** Svega sinova Faresovih što se naseliše u Jerusalimu, èetiri stotine i šezdeset i osam hrabrijeh ljudi; **7** A između sinova Venijaminovih: Saluj sin Mesulama, sina Joada, sina Fedaje, sina Kolaje, sina Masijsa, sina Itila, sina Isajjina, **8** I za njim Gavaj, Salaj, devet stotina i dvadeset i osam; **9** A Joilo sin Zihrijev bješe nad njima, a Juda sin Senujin bješe drugi nad gradom; **10** Od sveštenika: Jedaja sin Jojarivov, Jahin, **11** Seraja sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Božijem, **12** A braæe njihove što služahu u domu osam stotina i dvadeset i dva; i Adaja sin Jeroama, sina Felalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pashora, sina Malhijina, **13** I braæe njegove glavara u domovima otaèkim dvjesta i èetrdeset i dva; i Amasaj sin Azareila, sina Azaja, sina Mesilemota, sina

Imirova, **14** I braæe njihove hrabrijeh ljudi sto i dvadeset i osam, a nad njima bješe Zavdilo sin Gedolimov; **15** I od Levita: Semaja sin Asuva sina Azrikama, sina Asavije, sina Vunjeva; **16** I Savetaj, i Jozavad bijahu nad poslom spoljašnjim za dom Božji između glavara Levitskih, **17** A Matanija sin Mihe sina Zavdija sina Asafova bijaše poglavar koji poèinjaše hvale u molitvi, i Vakvukija drugi između braæe svoje, i Avda sin Salije sina Galala sina Jedutunova; **18** Svega Levita u svetom gradu bješe dvije stotine i osamdeset i èetiri; **19** A od vratara: Akuv, Talmon, i braæe njihove što èuvahu stražu na vratima, sto i sedamdeset i dva; **20** A ostatak naroda Izrailjeva, sveštenika i Levita bješe po svijem gradovima Judinijem, svak na svom našljedstvu. **21** A Netineji naseliše se u Ofilu, i Siha i Gispa bjehu nad Netinejima. **22** A nad Levitim u Jerusalimu bješe Ozije sin Vanija, sina Asavije, sina Matanije, sina Mišina. Između sinova Asafovih pjevaèi bijahu u službi za dom Božji. **23** Jer bješe careva zapovijest za njih i bješe odreðena plata pjevaèima za svaki dan. **24** I Petaja sin Mesizaveilov od sinova Zare sina Judina bješe mjesto cara za svaki posao s narodom. **25** A po selima i poljima njihovijem neki od sinova Judinijeh nastaniše se u Kirijat-Arvi i zaseocima njezinijem, i u Divonu i zaseocima njegovijem, i u Jekavseilu i selima njegovijem, **26** I u Jesuji i Moladi i Vet-Feletu, **27** I u Asarsualu i Virsavejji i zaseocima njezinijem, **28** I u Siklagu i u Mekoni i zaseocima njezinijem, **29** I u En-Rimonu i u Sareji i u Jarmutu, **30** U Zanoji, u Odolamu i selima njihovijem, u Lahisu s poljem njegovijem, u Azici i zaseocima njezinijem. I tako se naseliše od Virsaveje do doline Enoma. **31** A sinovi Venijaminovi naseliše se od Gavaje u Mihmasu i Aji i Vetilju i zaseocima njegovijem, **32** U Anatotu, u Novu, u Ananiji, **33** U Asoru, u Rami, u Gitajimu, **34** U Adidu, u Sevojimu, u Nevalatu, **35** U Lodu, u Ononu, i u dolini drvodjeljskoj. **36** A Leviti podijeliše se među Judom i Venijaminom.

12 A ovo su sveštenici i Leviti koji dođoše sa Zorovaveljem sinom Salatilovijem i Isusom: Seraja, Jeremija, Jezdra, **2** Amarija, Maluh, Hatus, **3** Sehanija, Reum, Lerimot, **4** Ido, Gineto, Avija, **5** Mijamin, Madija, Vilga, **6** Semaja, Jojariv, Jedaja, **7** Saluj, Amok, Helkija, Jedaja. To bjehu glavari između sveštenika i braæe svoje za vremena Isusova. **8** A Leviti: Isus, Vinuj, Kadmilo, Serevija, Juda i Matanija, koji s braæom svojom bješe nad pjevanjem. **9** A Vakvukija i Unije braæe njihova bijahu prema njima u redovima svojim. **10** A Isus rodi Joakima, a Joakim rodi Eliasiva, a Eliasiv rodi Jojadu; **11** A Jojada rodi Jonatana, a Jonatan rodi Jadvu. **12** A za vremena Joakimova bjehu sveštenici, glavari

domova otaèkih: od doma Serajina Meraja, od Jeremijina Ananija, **13** Od Jezdrina Mesulam, od Amarijina Joanan, **14** Od Melihujeva Jonatan, od Sevanijina Josif, **15** Od Harimova Adna, od Merajotova Elkaj, **16** Od Idova Zaharija, od Ginetova Mesulam, **17** Od Avijina Zihrije, od Minijaminova i Moadijina Filtaj, **18** Od Vilžina Samuja, od Semajina Jonatan, **19** Od Jojarivova Matenaj, od Jedajina Ozije, **20** Od Salajeva Kalaj, od Amokova Ever, **21** Od Helkijina Asavija, od Jedajina Natanailo. **22** A Leviti, glavari domova otaèkih, za vremena Elijasiva, Jojade, Joanana i Jadve biše popisani sa sveštenicima do carovanja Darija cara Persijskoga; **23** Sinovi Levijevi, glavari domova otaèkih, biše popisani u knjizi dnevnika do vremena Joanana sina Elijasivova; **24** I glavari Levitski bjehu: Asavija, Serevija i Isus sin Kadmilov i braæea njihova prema njima da hvale i slave Boga po zapovijesti Davida èovjeka Božijega, red prema redu; **25** Matanija i Vakvukija, Ovadija, Mesulam, Talmon, Akuv, bijahu vratari koji èuvali stražu kod riznica na vratima. **26** Ti bijahu za vremena Joakima sina Isusa sina Josedekova i za vremena Nemije kneza i sveštenika Jezdre književnika. **27** A kad se osveæivaše zid Jerusalimski, tražiše Levite po svijem mjestima njihovijem da ih dovedu u Jerusalim da se svrši posveæenje s veseljem, hvalom i pjesmama uz kimvale, psaltire i gusle. **28** I skupiše se sinovi pjevaèki i iz ravnica oko Jerusalima i iz sela Netofatskih, **29** I iz Vet-Gilgala i iz polja Gevskih i Aznavetskih, jer pjevaèi bijahu naselili sela oko Jerusalima. **30** I oèistiše se sveštenici i Leviti, i oèistiše narod i vrata i zid. **31** Iza toga zapovjedih knezovima Judejskim da izaðu na zid, i postavih dva velika zbora pjevaèka, i jedan od njih iðaše nadesno s gornje strane zida k vratima gnojnijem. **32** A za njima iðaše Osaja i polovina knezova Judinijeh, **33** I Azarija, Jezdra i Mesulam, **34** Juda i Venijamin i Semaja i Jeremija, **35** I od sinova svešteničkih s trubama Zaharija sin Jonatana, sina Semaje, sina Matanije, sina Zahura, sina Asafova, **36** I braæea njegova Semaja i Azareilo, Milalaj, Gilalaj, Maj, Natanilo i Juda i Ananije sa spravama muzièkim Davida èovjeka Božijega, a Jezdra književnik pred njima; **37** Potom k vratima kod studenca, koja bijahu prema njima, iðahu uz basamake grada Davidova kuda se ide na zid, iznad doma Davidova pa do vrata vodenijeh k istoku. **38** A drugi zbor pjevaèki iðaše prema onima, i ja za njim, i polovica naroda po zidu iznad kule peæeske do širokoga zida, **39** I iznad vrata Jefremovijeh k vratima starijem i k vratima ribljim i ka kuli Ananeilovo i kuli Meji, pa do vrata ovéijih; i stadoše kod vrata tamnièkih. **40** Potom stadoše oba zbora pjevaèka u domu Božijem, i ja i polovica glavara sa mnom, **41** I sveštenici Elijakim, Masija, Minijamin, Mihaja, Elionaj,

Zaharija, Ananija s trubama, **42** I Masija i Semaja i Eleazar i Ozije i Joanan i Malhija i Elam i Eser. I pjevaèi pjevahu glasno s Jezrajom naèelnikom svojim. **43** I prinoše velike žrtve taj dan, i veseliše se; jer ih Bog razveseli veseljem velikim; i žene i djeca veseliše se, i veselje Jerusalimsko èuvaše se daleko. **44** I postavljeni biše taj dan ljudi nad klijetima u kojima se ostavljuhu prinosi, prvine i desetak, da sabiraju u njih s njiva gradskih zakonite dijelove za sveštenike i za Levite, jer se Juda radovaše sveštenicima i Levitima što stajahu na poslu, **45** I izvršivahu što im je Bog njihov zapovjedio da izvršuju i što trebaše izvršivati za oèiæenje, kao i pjevaèi i vratari po zapovijesti Davida i Solomuna sina njegova. **46** Jer otprije, za vremena Davidova i Asafova biše postavljeni glavari pjevaèki i pjesme u hvalu i slavu Bogu. **47** I zato sav Izrailij za vremena Zorovaveljeva i za vremena Nemijina davaše dijelove pjevaèima i vratarima, svakidañji obrok, i Levitima što bješe njima posveæeno, a Leviti sinovima Aronovijem što njima bješe posveæeno.

13 U to vrijeme èita se knjiga Mojsijeva narodu, i u njoj se naðe napisano da ne ulazi Amonac ni Moavac u sabor Božji dovjeka; **2** Jer ne sretoše sinova Izrailjevih s hiljebom i vodom, nego najmiše na njih Valama da ih prokune, ali Bog naš obrati onu kletvu u blagoslov. **3** A kad èuše taj zakon, odluèiše od Izraelija sve tuðince. **4** A prije toga Elijasiv sveštenik, koji bješe nad klijetima doma Boga našega, oprijatelji se s Tovijom, **5** I naèini mu veliku klijet, gdje se prije ostavljuhu dari i kad i sudovi i desetak od žita, vina i ulja, odreðeni Levitima i pjevaèima i vratarima, i prinosi za sveštenike. **6** A kad to sve bivaše, ne bjeh u Jerusalimu, jer trideset druge godine Artakserksa cara Vavilonskoga vratih se k caru, i poslije nekoliko godina izmolih se opet u cara. **7** I kad doðoh u Jerusalim, vidjeh zlo što uèini Elijasiv radi Tovije naèinivši mu klijet u trijemu doma Božijega. **8** I bi mi vrlo mrsko, te izbacih sve pokuæstvo Tovijino napolje iz klijeti. **9** I zapovjedih, te oèistiše klijeti; i unesoh u njih opet posuðe doma Božijega, dare i kad. **10** Potom doznah da se Levitima nijesu davali dijelovi, te su se razbjegli svaki na svoju njivu i Leviti i pjevaèi, koji raðahu posao. **11** I ukorih starješine i rekoh: zašto je ostavljen dom Božji? I sabrah ih opet i postavih na njihovo mjesto. **12** I svi Judejci donosiše desetke od žita i vina i ulja u spreme. **13** I postavih nastojnike nad spremama, Selemiju sveštenika i Sadoka književnika, i između Levita Fedaju, i uz njih Anana sina Zahura sina Matanijina, jer se za vjerne držahu; i bijaše im posao dijeliti braæei svojoj. **14** Pomeni me, Božje moj, za to, i nemoj izbrisati dobara mojih koja uèinih domu Boga svojega

i službi njegovoj. **15** U to vrijeme vidjeh u Judeji gdje gaze u kacama u subotu i nose snopove natovarivši na magarce, i vino, grožđe i smokve i svakojake tovare, i nose u Jerusalim u subotu, i prekorih ih onaj dan kad prodavahu žitak. **16** I Tirci koji življahu u Jerusalimu donošahu ribu i svakojaki trg i prodavahu u subotu sinovima Judinijem u Jerusalimu. **17** Zato prekorih glavare Judejske i rekoh im: kako je to zlo što èinite te skvrnate subotu? **18** Nijesu li tako èinili oci vaši, te Bog naš pusti na nas i na ovaj grad sve ovo zlo? I vi još umnožavate gnjev na Izrailja skvrneæi subotu. **19** I kad doðe sjen na vrata Jerusalimska uoèi subote, zapovjedih te zatvorise vrata, i zapovjedih da ih ne otvoraju do poslije subote; i postavih nekoliko svojih momaka na vratima da se ne unosi nikakav tovar u subotu. **20** I prenoæiše trgovci i koji prodavahu svakojaki trg iza Jerusalima jednom i drugom. **21** I opomenuh ih i rekoh im: zašto noæujete oko zida? Ako još jednom to ueinete, uložiaæu na vas. Od tada ne dolaziše u subotu. **22** A Levitima zapovjedih da se oeiste i da doðu i èuvaju vrata da bude svet dan subotni. I za ovo pomeni me, Bože moj, i oprosti mi po velikoj milosti svojoj. **23** Još vidjeh u to vrijeme Judejce koji se bijahu oženili Azoæankama, Amonkama i Moavkama. **24** I sinovi njihovi govorahu pola Azotski, i ne umijahu govoriti Judejski nego jezikom i jednoga i drugoga naroda. **25** Zato ih karah i psovah, i neke izmeðu njih bih i èupah, i zakleh ih Bogom da ne daju kæeri svojih sinovima njihovijem niti da uzimaju kæeri njihovih za sinove svoje ili za sebe. **26** Nije li tijem zgriješio Solomun car Izrailjev, ako i ne bješe u mnogim narodima cara njemu ravnna i mio bješe Bogu svojemu i Bog ga bješe postavio carem nad svijem Izrailjem? pa opet ga navratiše na grijeh žene tuðinke. **27** A vama li æemo dopustiti da èinite to sve veliko zlo i griješite Bogu našemu uzimajuæi žene tuðinke? **28** I od sinova Jojade sina Eliasiva poglavara sveštenièkoga jedan bješe zet Sanavalatu Oronjaninu, kojega otjerah od sebe. **29** Pomeni ih, Bože moj, što oskvriše sveštenstvo i zavjet sveštenièki i Levitski. **30** I tako ih oeistih od svih tuðinaca, i opet postavih redove sveštenièke i Levitske, svakoga na posao njegov, **31** I da se donose drva za žrtve na rokove, i prvine. Pomeni me, Bože moj, na dobro.

Jestira

1 U vrijeme Asvirovo, a taj Asvir carovaše od Indije do

Etiopije u sto i dvadeset i sedam zemalja, **2** U to vrijeme, kad sjeđaše car Asvir na prijestolu carstva svojega u Susanu carskom gradu, **3** Treæe godine carovanja svojega uèini gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim, te bijaše kod njega sila Persijska i Midska, vlastelji i upravitelji zemaljski; **4** I on pokazivaše bogatstvo i slavu carstva svojega i diku i krasotu velièine svoje mnogo dana, sto i osamdeset dana. **5** I poslije tih dana uèini car svemu narodu što ga bijaše u Susanu carskom gradu od maloga do velikoga gozbu za sedam dana u trijem u vrtu od carskoga dvora. **6** Zavjesi bijeli, zeleni i ljubièasti bijahu obješeni vrvcama bijelijem, lanenijem i skerletnijem o bioèuzima srebrnjem na stupovima mramornijem; odri bijahu zlatni i srebrni po podu od zelenoga, bijelogra, žutoga i crvenoga mramora. **7** A piæe davahu u sudovima zlatnijem, i to u sudovima drugim i drugim, a vina carskoga bješe izobila, kako može biti u cara. **8** I piæem niko ne navaljivaše po naredbi, jer car bješe zapovjedio svijem pristavima doma svojega da èine kako ko hoæe. **9** I carica Astina uèini gozbu ženama u carskom dvoru cara Asvira. **10** Sedmi dan kad se car razveseli od vina reèe Meumanu, Visati, Arvoni, Vikti, Avakti, Zetaru i Harkasu, sedmorici dvorana koji dvorahu pred carem Asvirom, **11** Da dovedu caricu Astinu pred cara pod carskim vijencem, da pokaže narodima i knezovima ljepotu njezinu, jer bijaše lijepa. **12** Ali carica Astina ne htje doæi na rijeè carevu, koju joj poruèi po dvoranima; zato se car vrlo razgnjevi i gnjev se njegov raspali u njemu. **13** I reèe car mudarcima koji razumijevahu vremena jer tako car iznošaše stvari pred sve koji razumijevahu zakon i pravdu, **14** A najbliži do njega bijahu Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena i Memukan, sedam knezova Persijskih i Midskih, koji gledahu lice carevo i sjeðahu na prvijem mjestima u carstvu): **15** Što treba po zakonu èiniti s caricom Astinom što nije uèinila što je zapovjedio car Asvir preko dvorana? **16** Tada reèe Memukan pred carem i knezovima: nije samo caru skrivila carica Astina nego i svijem knezovima i svijem narodima po svijem zemljama cara Asvira. **17** Jer æe se djelo carièino raziæi među sve žene, pa æe prezirati muževe svoje govoreæi: car Asvir zapovjedi da dovedu preda nj caricu Astinu, a ona ne doðe. **18** I od danas æe kneginje Persijske i Midske koje èuju šta je uèinila carica tako goroviti svijem knezovima carevijem; te æe biti mnogo prkosa i svaðe. **19** Ako je ugodno caru, da izide carska zapovijest od njega i da se upiše među zakone Persijske i

Midske da je nepromjenito, da Astina ne izlazi više pred cara Asvira i da æe car dati njezino carstvo drugoj boljoj od nje. **20** I kad se zapovijest careva koju uèini èuje po carstvu njegovu svemu kolikome, sve æe žene poštovati svoje muževe od velikoga do maloga. **21** I ovo bi po volji caru i knezovima, i uèini car kako reèe Memukan. **22** I razaslala knjige po svijem zemljama carskim, u svaku zemlju njezinijem pismom i svakomu narodu njegovijem jezikom, da bi svaki muž bio gospodar u svojoj kuæi; i bi proglašeno jezikom svakoga naroda.

2 Poslije toga, kad se utiša gnjev cara Asvira, on se opomenu Astine i što je uèinila i što je nareðeno za nju.

2 I rekoše momci carevi, sluge njegove: da potraže caru mladijeh djevojaka lijepijeh; **3** I neka odredi car pristave po svijem zemljama carstva svojega da skupe sve djevojke mlade i lijepu u Susan grad carski u ženski dvor pod ruku Igaja dvoranina careva, èuvara ženskoga, i neka im se daju potrebe za ljepotu. **4** Pa koja djevojka bude po volji caru, neka bude carica na Astinino mjesto. I to bi po volji caru, i uèini tako. **5** Bijaše u Susanu carskom gradu Judejac po imenu Mardohej, sin Jaira sina Simeja sina Kisova, od plemena Venijaminova, **6** Koji bi odveden u ropstvo iz Jerusalima s robljem koje bi odvedeno u ropstvo s Jehonijom carem Judinijem, kojega zarobi Navuhodonosor car Vavilonski. **7** On odgajaše Adasu, a to je Jestira, kæi strica njegova, jer ne imaše oca ni matere; a djevojka bijaše lijepa stasa i krasna lica, i po smrti oca joj i matere uze je Mardohej za kæer. **8** I kad se razglasili rijeè careva i zapovijest, i mnogo se djevojaka skupi u Susan grad carski pod ruku Igajevu, bi i Jestira dovedena u dvor carev pod ruku Igaja èuvara ženskoga. **9** I djevojka mu omilje i naðe milost u njega, te joj odmah dade potrebe za ljepotu i dio njezin, i sedam pristalijeh djevojaka iz carskoga doma, i namjesti je s njezinijem djevojkama na najljepše mjesto u ženskom domu. **10** Jestira ne kaza naroda svojega ni roda svojega, jer joj Mardohej bješe zabranio da ne kazuje. **11** A Mardohej hodaše svaki dan ispred trijema od ženskoga doma da bi doznao kako je Jestira i što æe biti od nje. **12** A kad bi došao red na koju djevojku da uđe k caru Asviru, pošto bi joj se èinilo po ženskom zakonu dvanaest mjeseca jer toliko vremena trebaše da se uljepšavaju, šest mjeseca uljem od smirne a šest mjeseca mirisima i drugim stvarima za ljepotu žensku **13** Tada bi djevojka išla k caru, i što bi god rekla dalo bi joj se da s tijem ide iz ženske kuæe u dom carev. **14** Uveèe bi ušla, a ujutru bi se vratila u drugu kuæu žensku pod ruku Sazgaza dvoranina careva, èuvara inoèkoga; više

ne bi išla k caru, veæ ako bi je htio car, te bi bila pozvana po imenu. **15** I tako kad doðe red na Jestiru kær Avihaila strica Mardohejeva, koju bješe uzeo za kær, da uðe k caru, ona ne zaiska ništa nego što reèe Igaj dvoranin carev, èuvar ženski; i Jestira nalažaše milost u svakoga ko je viðaše. **16** Tako bi Jestira odvedena k caru Asviru u carski dvor njegov desetoga mjeseca, koje je mjesec Tevet, sedme godine carovanja njegova. **17** I caru omilje Jestira mimo sve druge žene, i pridobi milost i ljubav njegovu mimo sve djevojke, te joj metnu carski vijenac na glavu i uèini je caricom na mjesto Astinino. **18** I uèini car veliku gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim radi Jestire, i pokloni zemljama olakšice i razdade darove kako car može. **19** A kad se drugom skupljahu djevojke, Mardohej sjeðaše na vratima carevijem. **20** A Jestira ne kaza svojega roda ni naroda, kao što joj bješe zapovjedio Mardohej, i Jestira èinjaviše što joj Mardohej govoraše, kao kad se odgajaše kod njega. **21** U te dane, kad Mardohej sjeðaše na vratima carevijem, rasrdiše se Vihtan i Teres dva dvoranina careva između onjeh koji stražahu na pragu, i gledahu da dignu ruke na cara Asvira. **22** A to dozna Mardohej i javi carici Jestiri, a Jestira kaza caru u ime Mardohejevo. **23** I kad se stvar izvidje i naðe, biše obješena ona obojica na drvo, i to se zapisa u knjigu dnevnika pred carem.

3 Poslije toga podiže car Asvir Amanu sina Amedatinu, Agageja, i uzvisi ga, i namjesti mu prijesto više svih knezova što bijahu kod njega. **2** I sve sluge careve što bijahu na vratima carevijem klanjahu se i padahu pred Amanom, jer tako bješe car zapovjedio za nj. Ali Mardohej ne klanjaše se niti padaše. **3** I sluge careve što bijahu na vratima carevijem govorahu Mardoheju: zašto prestupaš zapovijest carevu? **4** I pošto mu od dana na dan govorîše a on ne posluša, javiše Amanu da vide hoæe li ostati rijeèi Mardohejeve, jer im bješe kazao da je Judejac. **5** A kad vidje Aman da se Mardohej ne klanja niti pada pred njim, napuni se gnjeva Aman. **6** Ali mišljaše da nije vrijedno da digne ruku na Mardoheja samoga, jer mu kazaše kojega naroda bješe Mardohej, nego gledaše da istrijebi sve Judejce što bijahu po svemu carstvu Asvirovu, narod Mardohejev. **7** Prvoga mjeseca, a to je mjesec Nisan, godine dvanaeste carovanja Asvirova, bacaše Fur, to jest ždrijeb, pred Amanom, od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, do dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar. **8** I Aman reèe caru Asviru: ima narod rasijan i rasut po narodima po svijem zemljama carstva tvojega, kojega su zakoni drukèiji od zakona svih naroda, i ne izvršuje zakona carevijeh, pa nije probitaèeno caru da ih

ostavi. **9** Ako je caru ugodno, da se piše da se istrijebe; i ja æu izmjeriti deset tisuæa talanata srebra u ruke pristavima da donesu u carevu riznicu. **10** Tada car snimi prsten s ruke svoje i dade ga Amanu sinu Amedatinu Agageju neprijatelju Judejskom. **11** I reèe Amanu: to srebro neka tebi, a od naroda èini što ti je drago. **12** Zato dozvaše pisare careve prvoga mjeseca trinaestoga dana, i napisa se sve kako zapovjedi Aman, namjesnicima carevijem i vovodama u svakoj zemlji i knezovima svakoga naroda, svakoj zemlji pismom njezinjem i svakomu narodu jezikom njegovijem, u ime cara Asvira napisa se i prstenom carevijem zapeèati se. **13** I razaslaše se knjige po glasnicima u sve zemlje careve da potru, pobiju i istrijebe sve Judejce, staro i mlado, djecu i žene u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, koje je mjesec Adar, i da razgrabe imanje njihovo. **14** U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da budu gotovi za onaj dan. **15** Glasnici otidoše brzo po zapovijesti carevoj, i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu. A car i Aman sjeðahu i pijahu, a grad se Susan smete.

4 A Mardohej doznav sve šta bi, razdrije haljine svoje i obuèe se u kostrijet i posu se pepelom i poðe po gradu vièuæi iza glasa gorko. **2** I doðe do pred vrata careva, jer ne bješe slobodno uæi na vrata careva u kostrijeti. **3** I u svijem zemljama, u koje god mjesto doðe rijeè careva i zapovijest njegova, bi velika žalost meðu Jevrejima i post i plaè i jauk, i mnogi u kostrijeti i pepelu ležahu. **4** I doðoše djevojke Jestirine i dvoranii njezini, i javiše joj: i carica se ožlosti veoma, i posla haljine da preobuku Mardoheja i da skinu s njega kostrijet; ali on ne primi. **5** Tada dozva Jestira Ataha dvoranina careva, kojega joj bješe dao da joj služi, i zapovjedi mu za Mardoheja da razbere šta mu je i zašto. **6** I otide Atah k Mardoheju na ulicu gradsku koja bijaše pred vratima carevijem. **7** I Mardohej mu kaza sve što mu se dogodilo i za srebro što je obrekao Aman dati u carevu riznicu za Judejce da ih istrijebi; **8** I prijepis od zapovijesti koja bi proglašena u Susanu da se istrijebe, dade mu da je pokaže Jestiri i javi, i da joj naruèi da otide k caru i da ga umilostivi i da ga moli za svoj narod. **9** I vrativši se Atah kaza Jestiri rijeèi Mardohejeve. **10** A Jestira reèe Atahu i zapovjedi mu da kaže Mardoheju: **11** Znaju sve sluge careve i narod po zemljama carevijem da ko bi god, èovjek ili žena, ušao k caru unutra u dvor ne buduæi pozvan, jedan je zakon za nj, da se pogubi, osim kome bi car pružio zlatnu palicu, taj ostaje ðiv; a ja nijesam zvana da uðem k caru, ovo je trideset dana. **12** I kazane biše Mardoheju rijeèi Jestirine.

13 A Mardohej opet poruèi Jestiri: nemoj misliti da æeš se mimo sve Judejce izbaviti u domu carevu. **14** Jer ako ti uzmuèiš sada, doæi æe pomoæ i izbavljenje Judejcima s druge strane, a ti i dom oca tvojega poginuæete; i ko zna nijesi li za ovako vrijeme došla do carstva. **15** Tada reèe Jestira da odgovore Mardoheju: **16** Idi, skupi sve Judejce što se nalaze u Susanu, i postite za me, i ne jedite ni pijte za tri dana ni danju ni noæu; i ja æeu sa svojim djevojkama postiti takoðer, pa æeu onda otiæi k caru, ako i nije po zakonu, i ako poginem, neka poginem. **17** Tada otide Mardohej i uèini sve kako mu zapovjedi Jestira.

5 A treæi dan obuèe se Jestira u carsko odijelo, i stade u trijemu unutrašnjega dvora carskoga prema stanu carevu; a car sjedaše na carskom prijestolu svom u dvoru carskom prema vratima od dvora. **2** I kad car ugleda caricu Jestiru gdje стоји u trijemu, ona naðe milost pred njim, te car pruži prema Jestiri zlatnu palicu koja mu bješe u ruci, i Jestira pristupi i dotaèe se kraja od palice. **3** I reèe joj car: što ti je, carice Jestiro? i šta želiš? ako je i do polovine carstva, daæe ti se. **4** A Jestira reèe: ako je ugodno caru, neka doðe car s Amanom danas na objed koji sam mu zgotovila. **5** A car reèe: zovite brže Amana da uèini što reèe Jestira. I doðe car s Amanom na objed koji zgotovi Jestira. **6** Potom car napiv se vina reèe Jestiri: šta želiš? daæe ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biæe. **7** A Jestira odgovarajuæi reèe: želim i molid: **8** Ako sam naðla milost pred carem, i ako je ugodno caru da mi da što želim i uèini što molid, neka opet doðe car s Amanom na objed koji æeu im zgotoviti, i sutra æeu uèiniti po rijeèi carevoj. **9** I tako otide Aman onaj dan veseo i dobre volje. Ali kad vidje Aman Mardoheja na vratima carevijem a on ne usta niti se maèe pred njim, napuni se Aman grijeva na Mardoheja. **10** Ali se uzdrža Aman dokle doðe kuæi svojoj; potom posla i sazva prijatelje svoje i Seresu ženu svoju. **11** I pripovjedi im Aman o slavi bogatstva svojega i o mnoštvu sinova svojih i o svemu èim ga je podigao car i kako ga je uvisio svrh knezova i sluga carskih. **12** I doda Aman: pa i carica Jestira nikoga osim mene ne pozva s carem na objed, koji bješe zgotovila, pa i sutra sam pozvan k njoj s carem. **13** Ali sve to nije mi ni na što dokle god gledam onoga Mardoheja Judejca gdje sjedi na vratima carevijem. **14** Tada mu reèe Seresa žena njegova i svi prijatelji njegovi: neka naèine vješala visoka pedeset lakata, i ujutru reci caru da se na njima objesi Mardohej, pa idi s carem veseo na objed. I to bi po volji Amanu i pripravi vješala.

6 Onu noæe ne moguæe car spavati, i zapovjedi te mu donesoše knjigu od znamenitijeh dogaðaja, dnevnike, te je èitaše caru. **2** I naðe se zapisano kako je Mardohej prokazao za Vihtana i Teresa, dva dvoranina, koji èuvahu stražu na pragu, da gledaju da dignu ruke na cara Asvira. **3** Tada reèe car: kaka je èast i kako je dobro uèinjeno Mardoheju za to? A momci carevi, sluge njegove, rekoše: nije mu uèinjeno ništa. **4** A car reèe: ko je u trijemu? A Aman bješe došao u spolašnji trijem dvora careva da kaže caru da se objesi Mardohej na vješala koja mu je pripravio. **5** A momci carevi rekoše mu: gle, Aman stoji u trijemu. A car reèe: neka doðe. **6** I Aman doðe, a car mu reèe: šta treba uèiniti èovjeku kojega car hoæe da proslavi? A Aman reèe u себi: koga bi car htio proslaviti ako ne mene? **7** I reèe Aman caru: koga car hoæe da proslavi, **8** Treba donijeti carsko odijelo koje car nosi, i dovesti konja na kom car jaše, i metnuti mu na glavu vijenac carski; **9** I odijelo i konja treba dati kome izmeðu najveæih knezova carevijeh da obuku èovjeka onoga kojega car hoæe da proslavi, pa da ga provedu na konju po ulicama gradskim i vièu pred njim: ovako biva èovjeku koga car hoæe da proslavi. **10** Tada reèe car Amanu: brže uzmi odijelo i konja kao što reèe, i uèini tako Mardoheju, Judejcu koji sjedi na vratima carevijem; nemoj izostaviti ništa što si rekao. **11** I uze Aman odijelo i konja, i obuèe Mardoheja i provede ga na konju po ulicama gradskim vièuæi pred njim: ovako biva èovjeku koga car hoæe da proslavi. **12** Potom se vrati Mardohej na vrata careva, a Aman brže otide kuæi svojoj žalostan i pokriveno glave. **13** I pripovjedi Aman Seresi ženi svojoj i svijem prijateljima svojim sve što mu se dogodi. Tada mu rekoše mudarci njegovi i Seresa žena njegova: kad je od Judejskoga sjemena Mardohej pred kojim si poèeo padati, neæeš mu odoljeti, nego æeš pasti pred njim. **14** I dok oni još govoraju s njim, doðoše dvorani carevi i brže odvedoše Amana na objed koji zgotovi Jestira.

7 I tako doðe car i Aman na objed carici Jestiri. **2** I reèe car Jestiri opet drugi dan napivši se vina: šta želiš, carice Jestiro? daæe ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biæe. **3** Tada odgovori carica Jestira i reèe: ako sam naðla milost pred tobom, care, i ako je caru ugodno, neka mi se pokloni život moj na moju želju i nard moj na moju molbu. **4** Jer smo prodani ja i moj narod da nas potru, pobiju i istrijebe. Da smo prodani da budemo sluge i sluškinje, muèala bih, premda neprijatelj ne bi mogao naknaditi štete caru. **5** A car Asvir progovori i reèe carici Jestiri: ko je taj? i gdje je taj koji se usudio tako èiniti? **6** A Jestira reèe: protivnik i neprijatelj

ovaj je zlikovac Aman. A Aman se uplaši od cara i od carice. 7 Tada car gnjevan usta od vina i otide u vrt kod dvora, a Aman osta da moli za život svoj caricu Jestiru, jer vidje da je car naumio zlo po nj. 8 Potom se car vrati iz vrta dvorskoga u kuæu gdje bješe pio vino; a Aman bješe pao na odar gdje sjedaše Jestira. I car reèe: eda li æe i caricu osramotiti kod mene u kuæi? Èim ta rijeè izide iz usta carevijeh, pokriše lice Amanu. 9 I Arvona, jedan od dvorana carevijeh, reèe: evo i vješala što je naèinio Aman za Mardoheja koji je govorio dobro po cara stoje kod kuæe Amanove, visoka pedeset lakata. I reèe car: objesite ga na njih. 10 I tako objesiše Amana na vješala koja bješe pripravio Mardoheju. I gnjev carev utiša se.

8 Istoga dana dade car Asvir carici Jestiri kuæeu Amanu neprijatelja Judejskoga. A Mardohej izide pred cara, jer Jestira kaza šta joj je on; 2 I car snimiv prsten svoj, koji bješe uzeo od Amana, dade ga Mardoheju; a Jestira postavi Mardoheja nad kuæom Amanovom. 3 Potom Jestira opet govorи caru i padnuvši pred noge njegove i plaèeuæi moljaše ga da ukloni zloæeu Amana Agageja i misao njegovu koju bješe smislio na Judejce. 4 Tada car pruži zlatnu palicu prema Jestiri, i Jestira usta i stade pred carem, 5 I reèe: ako je ugodno caru i ako sam našla milost pred njim, i ako je pravo pred carem i ako sam mu mila, neka se piše da se poreku knjige u kojima je misao Amana sina Amedatina, Agageja, koje je raspisao da se istrijebe Judejci što su po svijem zemljama carevijem. 6 Jer kako bih mogla gledati zlo koje bi zadesilo moj narod? i kako bih mogla gledati da se potre rod moj? 7 A car Asvir reèe carici Jestiri i Mardoheju Judejcu: eto, dao sam kuæeu Amanovu Jestiri a njega su objesili na vješala zato što šæaše dignuti ruku svoju na Judejce. 8 Vi dakle pišite za Judejce kako vam je drago i ime carevo i zapeèatite prstenom carevijem; jer što se piše u ime carevo i zapeèati prstenom carevijem ne može se poreæi. 9 I dozvaše pisare careve u isto vrijeme, treæega mjeseca, koje je mjesec Sivan, dvadeset treæega dana, i pisa se sve, kako zapovjedi Mardohej, Judejcima i namjesnicima i knezovima i upraviteljima po zemljama, od Indije do Etiopije, sto i dvadeset i sedam zemalja, u svaku zemlju njezinjem pismom i svakom narodu njegovijem jezikom, i Judejcima njihovijem pismom i njihovijem jezikom. 10 A napisa u ime cara Asvira i zapeèati prstenom carevijem, i razasla knjige po glasnicima koji jahahu na brzjem konjma i na mladijem mazgama: 11 Da je car dopustio Judejcima što su u kome god gradu da se skupe i brane život svoj, da potru i pobiju i istrijebe svaku vojsku kojega mu drago naroda i zemlje, koji bi

udarili na njih, i djecu njihovu i žene njihove, a imanje njihovo da razgrabe. 12 U isti dan po svijem zemljama cara Asvira, trinaestoga dana mjeseca dvanaestoga, koje je mjesec Adar. 13 U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da Judejci budu gotovi za onaj dan da se osvete svojim neprijateljima. 14 Glasnici koji jahahu na brzjem konjma i mazgama otidoše brzo i hitno po zapovijesti carevoj; i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu. 15 A Mardohej otide od cara u carskom odijelu ljubièastom i bijelom i pod zlatnjem vijencem velikim i u plaštu od tankoga platna i skerleta, i grad Susanu radovaše se i veseljaše se. 16 Judejcima dođe svjetlost i veselje i radost i slava. 17 I u svakoj zemlji i u svakom gradu, gdje god dođe zapovijest careva i naredba njegova, bješe radost i veselje među Judejcima, gozba i blagi dani, i mnogi iz naroda zemaljskih postajahu Judejci, jer ih popade strah od Jevreja.

9 I tako dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar, trinaestoga dana, kad dođe da se izvrši rijeè careva i zapovijest njegova, istoga dana kad se neprijatelji Judejski nadahu da æe obladati njima, preokrenu se, te Judejci obладаše svojim nenavidnicima. 2 Skupiše se Judejci u svojim gradovima po svijem zemljama cara Asvira da dignu ruke na one koji im tražahu zlo; i niko ne moguše stajati pred njima; jer strah od njih popade sve narode. 3 I svi knezovi zemaljski, namjesnici i upravitelji i koji opravljahu poslove careve, podupirahu Judejce, jer ih popade strah od Mardoheja. 4 Jer velik bijaše Mardohej u domu carevu, i slava njegova prolazaše sve zemlje, jer taj èovjek Mardohej bivaše sve veæi. 5 I tako pobiše Judejci sve neprijatelje svoje maèem i potrše i istrijebiše, i uèiniše što htješe od nenavidnika svojih. 6 I u Susanu carskom gradu ubiše Judejci i istrijebiše pet stotina ljudi. 7 I Farsandatu i Dalfona i Aspatu, 8 I Poratu i Adaliju i Aridatu, 9 I Farmastu i Arisaja i Aridaju i Vajezatu, 10 Deset sinova Amana sina Amedatina neprijatelja Judejskoga pobiše, ali na plijen ne digoše ruke svoje. 11 U onaj dan kad javiše caru broj pobijenih u Susanu carskom gradu, 12 Reèe car Jestiri carici: u Susanu carskom gradu pobiše i potrše Judejci pet stotina ljudi i deset sinova Amanovijeh, a šta su uèinili po ostalijem zemljama carevijem? Šta želiš? daæee ti se; i šta još moliš? biæe. 13 A Jestira reèe: ako je ugodno caru, da se dopusti Judejcima u Susanu i sjutra da uèine po današnjoj naredbi i deset sinova Amanovijeh da objese na vješala. 14 I zapovjedi car da bude tako. I oglašena bi zapovijest u Susanu, i objesiše deset sinova Amanovijeh. 15 I Judejci koji bijahu u Susanu

skupivši se i èetrnaestoga dana mjeseca Adara pobiše u Susanu tri stotine ljudi, ali na plijen ne digoše ruke svoje. 16 A ostali Judejci koji bijahu po zemljama carevijem skupiše se da brane život svoj i da se smire od neprijatelja svojih; i pobiše sedamdeset i pet tisuæea nenavidnika svojih; ali na plijen ne digoše ruke svoje. 17 To bi trinaestoga dana mjeseca Adara; a èetrnaestoga poèinuše, i praznovaše taj dan gosteæei se i veseleæei se. 18 A Judejci koji bijahu u Susanu skupiše se trinaestoga i èetrnaestoga dana istoga mjeseca, a poèinuše petnaestoga, i praznovaše taj dan gosteæei se i veseleæei se. 19 Zato Judejci seljani, koji žive po mjestima neograðenijem, praznuju èetrnaesti dan mjeseca Adara veseleæei se i gosteæei se i blagujuæi, i šaljuæi dijelove jedan drugom. 20 Jer Mardohej napisa ovo, i razasla knjige svijem Judejcima koji bijahu po svijem zemljama cara Asvira, blizu i daleko, 21 Nareðujuæi im da praznuju dan èetrnaesti mjeseca Adara i petnaesti dan istoga mjeseca svake godine; 22 Prema danima u koje se smiriše Judejci od neprijatelja svojih i prema mjesecu kad im se pretvori žalost u radost i tuga u veselje, da te dane praznuju gosteæei se i veseleæei se i šaljuæi dijelove jedan drugom, i siromasima darove. 23 I primiše svi Judejci da èine što su poèeli i što im pisa Mardohej. 24 Jer Aman sin Amedatin Agagej neprijatelj svih Judejaca namisli za Judejce da ih istrijebi, i baci Fur, to jest ždrijeb, da ih potre i istrijebi. 25 Ali kad Jestira izide pred cara, on zapovjedi knjigom, te se zla misao njegova koju smisli na Judejce obrati na njegovu glavu, i objesiše njega i sinove njegove na vješala. 26 Zato prozvaše te dane Furim od imena Fur; i radi svih rijeèi te knjige i radi onoga što vidješe, tako i radi onoga što im se dogodi, 27 Postaviše Judejci i primiše na se i na sjeme svoje i na sve koji se udruže s njima da je nepromjenito da slave ta dva dana kao što je napisano za njih i na vrijeme koje je za njih određeno, svake godine, 28 I da se ti dani spominju i slave u svakom naraštaju, u svakoj porodici, u svakoj zemlji i u svakom gradu; i ti dani Furim da ne prestanu meðu Judejcima i spomen njihov da ne pogine u sjemenu njihovu. 29 I pisa carica Jestira kæi Avihailova i Mardohej Judejac svakom tvrdom potvrđujuæi knjigu za Furim drugi put. 30 I Mardohej razasla knjigu svijem Judejcima u sto i dvadeset i sedam zemalja cara Asvira s rijeèima ljubaznjem i istinijem, 31 Da tvrdo drže dane Furim na vrijeme kao što im je postavio Mardohej Judejac i carica Jestira i kao što sami postaviše sebi i sjemenu svojemu za spomen postu njihovu i vikanju njihovu. 32 Tako zapovijest Jestirina potvrdi uredbu za Furim, i bi zapisano u knjigu.

10 Potom car Asvir udari danak na zemlju i na ostrva morska. 2 A sva djela vlasti njegove i sile, i pripovijest o velièini Mardohejevoj kako ga je car uèinio velikim, to je napisano u knjizi dnevnika careva Midskih i Persijskih. 3 Jer Mardohej Judejac bješe drugi do cara Asvira i velik u Judejaca i mio mnoštvu braæe svoje starajuæi se za dobro svojemu narodu i govoreæi za sreæu svega sjemena svojega.

Jov

1 Bijaše èovjek u zemlji Uzu po imenu Jov; i taj èovjek bijaše dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla. **2** I rodi mu se sedam sinova i tri kæeri. **3** I imaše stoke sedam tisuæa ovaca i tri tisuæe kamila i pet stotina jarmova volova i pet stotina magarica, i èeljadi veoma mnogo; i bijaše taj èovjek najveæi od svijeh ljudi na istoku. **4** I sinovi njegovi sastajahu se i davahu gozbe kod kuæe, svaki svoga dana, i slahu te pozivahu tri sestre svoje da jedu i piju s njima. **5** I kad bi se obredili gozborom, pošiljaše Jov i osveæivaše ih, i ustajuæi rano prinošaše žrtve paljenice prema broju svijeh njih; jer govoraše Jov: može biti da su se ogriješili sinovi moji i pohulili na Boga u srcu svom. Tako èinjaše Jov svaki put. **6** A jedan dan doðoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a među njih dođe i Sotona. **7** I Gospod reèe Sotoni: otkuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reèe: prohodih zemlju i obilazih. **8** I reèe Gospod Sotoni: jesli li vidio slugu mojega Jova? nema onakoga èovjeka na zemljiji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla. **9** A Sotona odgovori Gospodu i reèe: eda li se uzalud Jov boji Boga? **10** Nijesi li ga ti ogradio i kuæeu njegovu i sve što ima svuda unaokolo? djelo ruku njegovih blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji. **11** Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, psovaæe te u oèi. **12** A Gospod reèe Sotoni: evo, sve što ima neka je u twojih ruci; samo na njega ne diži ruke svoje. I otide Sotona od Gospoda. **13** A jedan dan kad sinovi njegovi i kæeri njegove jeðahu i pijahu vino u kuæei brata svojega najstarijega, **14** Doðe glasnik Jovu i reèe: volovi orahu i magarice pasijahu pokraj njih, **15** A Saveji udariše i oteše ih, i pobiše momke oštrijem maëem; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **16** Dok ovaj još govoraše, doðe drugi i reèe: oganj Božji spade s neba i spali ovce i momke, i proždrije ih; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **17** Dokle ovaj još govoraše, doðe drugi i reèe: Haldejci u tri èete udariše na kamile i oteše ih, i pobiše momke oštrijem maëem; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **18** Dokle ovaj još govoraše, doðe drugi i reèe: sinovi twoji i kæeri twoje jeðahu i pijahu vino u kuæei brata svojega najstarijega; **19** A to vjetar velik doðe ispreko pustinje i udari u èetiri ugla od kuæe, te pade na djecu i pogibоše; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **20** Tada usta Jov i razdrije plašt svoj, i ostrije glavu, i pade na zemlju i pokloni se, **21** I reèe: go sam izašao iz utrobe matere svoje, go æeu se i vratiti onamo. Gospod dade, Gospod uze, da je blagosloveno ime Gospodnje. **22** Uza sve to ne sagriješi Jov, niti reèe bezumlja za Boga.

2 Opet jedan dan doðoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a doðe i Sotona među njih da stane pred Gospodom. **2** I Gospod reèe Sotoni: otkuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reèe: prohodih zemlju i obilazih. **3** I reèe Gospod Sotoni: jesli li vidio slugu mojega Jova? nema onakoga èovjeka na zemljiji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla, i još se drži dobrote svoje, premda si me nagovorio, te ga upropastih ni za što. **4** A Sotona odgovori Gospodu i reèe: koža za kožu, i sve što èovjek ima daæe za dušu svoju. **5** Nego pruži ruku svoju i dotakni se kostiju njegovih i mesa njegova, psovaæe te u oèi. **6** A Gospod reèe Sotoni: evo ti ga u ruke; ali mu dušu èuvaj. **7** I Sotona otide od Gospoda, i udari Jova zlijem prištem od pete do tjemena, **8** Te on uze crijeplju se strugaše, i sjeðaše u pepelu. **9** I reèe mu žena: hoæeš li se još držati dobrote svoje? blagoslovi Boga, pa umri. **10** A on joj reèe: govoriš kao luda žena; dobro smo primali od Boga, a zla zar neæemo primati? Uza sve to ne sagriješi Jov usnama svojim. **11** A tri prijatelja Jovova èuše za sve zlo koje ga zadesi, i doðoše svaki iz svojega mjesta, Elifas Temanac i Vildad Sušanin i Sofar Namaæanin, dogovorivši se da doðu da ga požale i potješe. **12** I podigavši oèi svoje izdaleka ne poznaše ga; tada podigoše glas svoj i stadoše plakati i razdriješe svaki svoj plašt i posuše se prahom po glavi bacajuæi ga u nebo. **13** I sjeðahu kod njega na zemlji sedam dana i sedam noæi, i nijedan mu ne progovori rijeèi, jer viðahu da je bol vrlo velik.

3 Potom otvor usta svoja Jov i stade kleti dan svoj. **2** I progovoriv Jov reèe: **3** Ne bilo dana u koji se rodih, i noæi u kojoj rekoše: rodi se djetiæ! **4** Bio taj dan tama, ne gledao ga Bog ozgo, i ne osvjetljavala ga svjetlost! **5** Mrak ga zaprznio i sjen smrtni, oblak ga obastirao, bio strašan kao najgori dani! **6** Noæ onu osvojila tama, ne radovala se među danim godišnjim, ne brojila se u mjesecu! **7** Gle, noæ ona bila pusta, pjevanja ne bilo u njoj! **8** Kleli je koji kunu dane, koji su gotovi probuditi krokodila! **9** Potamnjene zvijezde u sumraje njezino, èekala vidjelo i ne doèekala ga, i ne vidjela zori trepavica; **10** Što mi nije zatvorila vrata od utrobe i nije sakrila muku od mojih oèiju. **11** Zašto ne umrijeh u utrobi? ne izdahnuh izlazeæi iz utrobe? **12** Zašto me prihvatiše koljena? zašto sise, da sem? **13** Jer bih sada ležao i poèivao; spavao bih, i bio bih miran, **14** S carevima i savjetnicima zemaljskim, koji zidaše sebi pustoline, **15** Ili s knezovima, koji imaše zlata, i kuæe svoje puniše srebra. **16** Ili zašto ne bih kao nedonošće sakriveno, kao dijete koje ne ugleda vidjela? **17** Ondje bezbožnici prestaju dosaðivati, i

ondje poèivaju iznemogli, 18 I sužnji se odmaraju i ne èuju glasa nastojnikova. 19 Mali i veliki ondje je, i rob sloboden od svoga gospodara. 20 Zašto se daje vidjelo nevoljniku i život onima koji su tužna srca, 21 Koji èekaju smrt a nje nema, i traže je veæma nego zakopano blago, 22 Koji igraju od radosti i vesele se kad naðu grob? 23 Èovjeku, kojemu je put sakriven i kojega je Bog zatvorio otsvuda? 24 Jer prije jela mojega dolazi uzdah moj, i kao voda razljeva se jauk moj. 25 Jer èega se bojah doðe na mene, i èega se strašah zadesi me. 26 Ne poèivah niti imah mira niti se odmarah, i opet doðe strahota.

4 Tada odgovori Elifas Temanac i reèe: 2 Ako ti progovorimo, da ti neæe biti dosadno? ali ko bi se mogao uzdržati da ne govor? 3 Gle, ueòi si mnoge, i ruke iznemogle krijeponi; 4 Rijeèi su tvoje podizale onoga koji padaše, i utvrđivao si koljena koja klecahu. 5 A sada kad doðe na tebe, klonuo si; kad se tebe dotaèee, smeо si se. 6 Nije li pobožnost tvoja bila uzdanje tvoje? i dobrota putova tvojih nadanja tvoje? 7 Opomeni se, ko je prav poginuo, i gdje su pravedni istrijebjeni? 8 Kako sam ja vidio, koji oru muku i siju nevolju, to i žanju. 9 Od dihanja Božijega gINU, i od daha nozdara njegovih nestaje ih. 10 Rika lavu, i glas ljutom lavu i zubi laviæima satiru se. 11 Lav gine nemajuæi lova, i laviæi rasipaju se. 12 Još doðe tajno do mene rijeè, i uho moje doèeu je malo. 13 U mislima o noæenjem utvarama, kad tvrd san pada na ljude, 14 Strah poduze me i drhat, od kojega ustreptaše sve kosti moje, 15 I duh proðe ispred mene, i dlake na tijelu mojem nakostrješše se. 16 Stade, ali mu ne poznah lica; prilika bijaše pred oèima mojima, i muèeæi èuh glas: 17 Eda li je èovjek pravedniji od Boga? eda li je èovjek èistiji od tvorca svojega? 18 Gle, slugama svojim ne vjeruje, i u anđela svojih nalazi nedostataka; 19 Akamoli u onijeh koji stoje u kuæama zemljanijem, kojima je temelj na prahu i satiru se brže nego moljac. 20 Od jutra do veèera satru se, i nestane ih navijek da нико i ne opazi. 21 Slava njihova ne prolazi li s njima? Umiru, ali ne u mudrosti.

5 Zovi; hoæe li ti se ko odazvati? i komu æeš se izmeðu svetijeh obratiti? 2 Doista bezumnoga ubija gnjev, i ludoga usmræuje srdnja. 3 Ja vidjeh bezumnika gdje se ukorijenio; ali odmah prokleh stan njegov. 4 Sinovi su njegovi daleko od spasenja i satiru se na vratima a nema ko da izbavi. 5 Ljetinu njegovu jede gladni i ispred trnja kupi je, i lucež ždere blago njihovo. 6 Jer muka ne izlazi iz praha niti nevolja iz zemlje nièe. 7 Nego se èovjek raða na nevolju, kao što iskre iz ugljevija uzlijeæeu u vis. 8 Ali ja bih Boga tražio, i pred Boga bih iznio stvar svoju, 9 Koji èini stvari velike i

neispitljive, divne, kojima nema broja; 10 Koji spušta dažd na zemlju i šalje vodu na polja; 11 Koji podiže ponizene, i žalosne uzvišuje k spasenju; 12 Koji rasipa misli lukavijeh da ruke njihove ne svrše ništa; 13 Koji hvata mudre u njihovu lukavstvu, i namjeru opakih obara; 14 Danju nailaze na mrak, i u podne pipaju kao po noæi. 15 On izbavlja ubogoga od maèa, od usta njihovih i od ruke silnoga. 16 Tako ima nadanja siromahu, a zloæa zatiskuje usta svoja. 17 Gle, blago èovjeku koga Bog kara; i zato ne odbacuj karanja svemoguæega. 18 Jer on zadaje rane, i zavija; on udara, i ruke njegove iscijeljuju. 19 Iz šest nevolja izbavljæe te; ni u sedmoj neæe te se zlo dotaæi. 20 U gladi izbavljæe te od smrti i u ratu od maèa. 21 Kad jezik šiba, biæeš sakriven, niti æeš se bojati pustoši kad doðe. 22 Smijaæeš se pustoši i gladi, niti æeš se bojati zvijerja zemaljskoga. 23 Jer æeš s kamenjem poljskim biti u vjeri, i zvijerje æe poljsko biti u miru s tobom. 24 I vidjeæeš da je mir u šatoru tvom, kuæiæeš kuæu svoju i neæeš se prevariti. 25 Vidjeæeš kako æe ti se umnožiti sjeme tvoje, i porod æe tvoj biti kao trava na zemlji. 26 Star æeš otiaæi u grob kao što se žito snosi u stog u svoje vrijeme. 27 Eto, razgledasmo to, tako je; poslušaj i razumij.

6 A Jov odgovori i reèe: 2 O da bi se dobro izmjerili jadi moji, i zajedno se nevolja moja metnula na mjerila! 3 Pretegla bi pjesak morski; zato mi i rijeèi nedostaje. 4 Jer su strijele svemoguæega u meni, otrov njihov ispija mi duh, strahote Božije udaraju na me. 5 Rijeè li divlji magarac kod trave? muèe li vo kod piæe svoje? 6 Jede li se bljutavo bez soli? ima li slasti u biocu od jajca? 7 Èega se duša moja nije htjela dotaknuti, to mi je jelo u nevolji. 8 O da bi mi se ispunila molba, i da bi mi Bog dao što èekam! 9 I da bi Bog htio satrti me, da bi mahnuo rukom svojom, i istrijebio me! 10 Jer mi je još utjeha, ako i gorim od bola niti me zali, što nijesam tajio rijeèi svetoga. 11 Kaka je sila moja da bih pretrpio? kakav li je kraj moj da bih produljio život svoj? 12 Je li sila moja kamena sila? je li tijelo moje od mjedi? 13 Ima li još pomoæi u mene? i nije li daleko od mene što bi me pridržalo? 14 Nesretnomu treba milost prijatelja njegova, ali je on ostavio strah svemoguæega. 15 Braæea moja iznevjeriše kao potok, kao bujni potoci proðoše, 16 Koji su mutni od leda, u kojima se sakriva snijeg; 17 Kad se otkrave, otekut; kad se zagriju, nestane ih s mjesta njihovih. 18 Tamo amo svræeu od putova svojih, idu u ništa i gube se. 19 Putnici iz Teme pogledahu, koji iðahu u Sevu uzduhu se u njih; 20 Ali se postidješe što se pouzdaše u njih, došavši do njih osramotiše se. 21 Tako i vi postaste ništa; vidjeste pogibao moju, i strah vas je. 22 Eda li sam

vam rekao: dajte mi, ili od blaga svojega poklonite mi; **23** Ili izbavite me iz ruke neprijateljeve, i iz ruke nasilničke iskupite me? **24** Poučite me, i ja æu muæati; i u èemu sam pogriješio, obavijestite me. **25** Kako su jake rijeèi istinite! Ali šta æe ukor vaš? **26** Mislite li da æe rijeèi ukoriti, i da je govor èovjeka bez nadanja vjetar? **27** I na sirotu napadate, i kopate jamu prijatelju svojemu. **28** Zato sada pogledajte me, i vidite lažem li pred vama. **29** Pregledajte; da ne bude nepravde; pregledajte, ja sam prav u tom. **30** Ima li nepravde na jeziku mojem? ne razbira li grlo moje zla?

7 Nije li èovjek na vojsci na zemlji? a dani njegovi nijesu li kao dani nadnièarski? **2** Kao što sluga uzdiše za sjenom i kao što nadnièar èeka da svrši, **3** Tako su meni dati u našljedstvo mjeseci zaludni i noæi muèene određene mi. **4** Kad legnem, govorim: kad æu ustati? i kad æe proæi noæ? i sitim se prevræuæi se do svanuæa. **5** Tijelo je moje obuèeno u crve i u grude zemljane, koža moja puca i rašeinja se. **6** Dani moji brži biše od èunka, i proðoše bez nadanja. **7** Opomeni se da je moj život vjetar, da oko moje neæe više vidjeti dobra, **8** Niti æe me vidjeti oko koje me je viðalo; i tvoje oèi kad pogledaju na me, mene neæe biti. **9** Kao što se oblak razilazi i nestaje ga, tako ko siðe u grob, neæe izaæi, (Sheol h7585) **10** Neæe se više vratiti kuæi svojoj, niti æe ga više poznati mjesto njegovo. **11** Zato ja neæu braniti ustima svojim, govoræu u tuzi duha svojega, naricati u jadu duše svoje. **12** Eda li sam more ili kit, te si namjestio stražu oko mene? **13** Kad reèem: potješiæe me odar moj, postelja æe mi moja oblakšati tužnjavu, **14** Tada me straši snima i prepadaš me utvarama, **15** Te duša moja voli biti udavljen, voli smrt nego kosti moje. **16** Dodijalo mi je; neæu dovjeka živjeti; prodi me se; jer su dani moji taština. **17** Šta je èovjek da ga mnogo cijeniš i da mariš za nj? **18** Da ga pohodiš svako jutro, i svaki èas kušaš ga? **19** Kad æeš se odvratiti od mene i pustiti me da progutam pljuvanku svoju? **20** Zgrijeoš sam; šta æu ti èiniti, o èuvaru ljudski? zašto si me metnuo sebi za biljegu, te sam sebi na tegobu? **21** Zašto mi ne oprostiš grijeh moj i ne ukloniš moje bezakonje? jer æu sad leæi u prah, i kad me potraziš, mene neæe biti.

8 Tada odgovori Vildad Sušanin i reèe: **2** Dokle æeš tako govoriti? i rijeèi usta tvojih dokle æe biti kao silan vjetar? **3** Eda li Bog krivo sudi? ili svemoguæi izvræe pravdu? **4** Što su sinovi tvoji zgrijeli njemu, zato ih je dao bezakonju njihovu. **5** A ti da potraziš Boga i pomoliš se svemoguæemu, **6** Ako si èist i prav, zaista æe se prenutili za te i èestit æe uèiniti pravedan stan tvoj; **7** I poèetak æe tvoj biti malen, a poslijedak æe ti biti vrlo velik. **8** Jer pitaj preðašnji narašta,

i nastani da razbereš od otaca njihovih; **9** Jer smo mi juèerašnji, i ne znamo ništa, jer su naši dani na zemlji sjen. **10** Neæe li te oni nauèiti? neæe li ti kazati i iz srca svojega iznijeti rijeèi? **11** Nièe li sita bez vlage? raste li rogoz bez vode? **12** Dok se još zeleni, dok se ne pokosi, suši se prije svake trave. **13** Take su staze svijeh koji zaboravljuju Boga, i nadanje licemjerovo propada. **14** Njegovo se nadanje podlama i uzdanje je njegovo kuæea paukova; **15** Nasloni se na kuæeu svoju, ali ona ne stoji tvrdo; uhvati se za nju, ali se ona ne može održati. **16** Zeleni se na suncu, i uvrh vrta njegova pružaju se ogranci njegovi; **17** Žile njegove zapleæeu se kod izvora, i na mjestu kamenitu širi se; **18** Ali kad se isëupa iz mjesta svojega, ono ga se odrìe: nijesam te vidjelo. **19** Eto, to je radost od njegova puta; a iz praha nièe drugi. **20** Gle, Bog ne odbacuje dobrog, ali ne prihvata za ruku zlikovca. **21** Još æe napuniti usta tvoja smijeha i usne tvoje popijevanja. **22** Nenavidnici tvoji obuæei æe se u sramotu, i šatora bezbožnièkoga neæe biti.

9 A Jov odgovori i reèe: **2** Zaista, znam da je tako; jer kako bi mogao èovjek biti prav pred Bogom? **3** Ako bi se htio preti s njim, ne bi mu mogao odgovoriti od tisuæe na jednu. **4** Mudar je srcem i jak snagom; ko se je opro njemu i bio sreæan? **5** On premješta gore, da niko i ne opazi; prevrææa ih u gnjevu svom; **6** On kreæe zemlju s mjesta njezina da joj se stupovi drmaju; **7** On kad zaprijeti suncu, ne izlazi; on zapeæaæava zvijezde; **8** On razapinje nebo sam, i gazi po valima morskim; **9** On je naèinio zvijezde kola i šape i vlašiæe i druge jugu u dnu; **10** On èini stvari velike i neispitljive i divne, kojima nema broja. **11** Gle, ide mimo mene, a ja ne vidim; proðe, a ja ga ne opazim. **12** Gle, kad uhvati, ko æe ga nagnati da vradi? ko æe mu kazati: šta radiš? **13** Bog ne usteže gnjeva svojega, padaju poda nj oholi pomoæenici. **14** A kako bih mu ja odgovarao i birao rijeèi protiv njega? **15** Da sam i prav, neæu mu se odgovoriti, valja da se molim sudiji svojemu. **16** Da ga zovem i da mi se odzove, još ne mogu vjerovati da je èuo glas moj. **17** Jer me je vihorom satro i zadao mi mnogo rana ni za što. **18** Ne da mi da odahnem, nego me siti grénama. **19** Ako je na silu, gle, on je najsilniji; ako na sud, ko æe mi svjedoèiti? **20** Da se pravdam, moja æe me usta osudit; da sam dobar, pokazaæe da sam nevaljao. **21** Ako sam dobar, neæu znati za to; omrzao mi je život moj. **22** Svejedno je; zato rekoh: i dobrog i bezbožnoga on potire. **23** Kad bi još ubio bièe najedanput! ali se smije iskušavanju pravijeh. **24** Zemlja se daje u ruke bezbožniku; lice sudija njezinijeh zaklanja; ako ne on, da ko? **25** Ali dani moji biše brži od glasnika;

pobjegoše, ne vidješe dobra. 26 Prođoše kao brze lađe, kao orao kad leti na hranu. 27 Ako rečem: zaboravlju tužnjavu svoju, ostavljaju gnjev svoj i okrijepiš se; 28 Strah me je od svijeh muka mojih, znam da me nećeš opravdati. 29 Bištu kriv; zašto bih se mučio uzalud? 30 Da se izmijem vodom šnježanicom, i da očistim sapunom ruke svoje, 31 Tada æeš me zamoći u jamu da se gade na me moje haljine. 32 Jer nije èovjek kao ja da mu odgovaram, da idem s njim na sud; 33 Niti ima među nama kmeta da bi stavio ruku svoju među nas dvojicu. 34 Neka odmakne od mene prut svoj, i strah njegov neka me ne straši; 35 Tada æu govoriti, i nećeš ga se bojati; jer ovako ne znam za sebe.

10 Dodijao je duši mojoj život moj; pustišu od sebe tužnjavu svoju, govoriš u jadu duše svoje. 2 Reči æu Bogu: nemoj me osudititi; kaži mi zašto se preš sa mnom. 3 Je li ti milo da èiniš silu, da odbacuješ djelo ruku svojih i savjet bezbožnièki obasjavaš? 4 Jesu li u tebi oèi tjelesne? vidiš li kao što vidi èovjek? 5 Jesu li dani twoji kao dani èovjeku, i godine twoje kao vijek ljudski, 6 Te istražuješ moje bezakonje i za grijeh moj razbiraš? 7 Ti znaš da nijesam kriv, i nema nikoga ko bi izbavio iz twoje ruke. 8 Twoje su me ruke stvorile i naèinile, i ti me otsvuda potires. 9 Opomeni se da si me kao od kala naèinio, i opet æeš me u prah obratiti. 10 Nijesi li me kao mlijeko slio i kao sir usirio me? 11 Navukao si na me kožu i meso, i kostima i žilama spleo si me. 12 Životom i milošeu darivao si me; i staranje twoje èevalo je duh moj. 13 I sakrio si to u srcu svojem; ali znam da je u tebi. 14 Ako sam zgriješio, opazio si me, i nijesi me oprostio bezakonja mojega. 15 Ako sam skrивio, teško meni! ako li sam prav, ne mogu podignuti glave, pun sramote i videš muku svoju. 16 I ako se podigne, goniš me kao lav, i opet èiniš èudesu na meni. 17 Ponavljaš svjedoèanstva svoja protiv mene, i umnožavaš gnjev svoj na me; vojske jedna za drugom izlaze na me. 18 Zašto si me izvadio iz utrobe? o da umriješ! da me ni oko ne vidje! 19 Bio bih kao da nigda nijesam bio; iz utrobe u grob bio bih odnesen. 20 Nije li malo dana mojih? prestani dakle i okani me se da se malo oporavim, 21 Prije nego otidem odakle se nećeš vratiti, u zemlju tamnu i u sjen smrtni, 22 U zemlju tamnu kao mrak i u sjen smrtni, gdje nema promjene i gdje je vidjelo kao tama.

11 A Sofar Namaæeanin odgovori i reče: 2 Zar na mnoge rijeèi nema odgovora? ili æe èovjek govorljiv ostati prav? 3 Hoæe li twoje laži umuèkati ljudi? i kad se ti rugaš, zar te nećeš niko posramiti? 4 Jer si rekao: èista je nauka moja, i èist sam pred oèima twojim. 5 Ali kad bi Bog progovorio i usne svoje otvorio na te, 6 I pokazao ti tajne

mudrosti, jer ih je dvojinom više, poznao bi da te Bog kara manje nego što zasljuje twoje bezakonje. 7 Možeš li ti tajne Božije dokuèiti, ili dokuèiti savršenstvo svemuæegega? 8 To su visine nebeske, šta æeš uèiniti? dublje je od pakla, kako æeš poznati? (Sheol h7585) 9 Duže od zemlje, šire od mora. 10 Da prevrati, ili zatvori ili sabere, ko æe mu braniti? 11 Jer zna ništavilo ljudsko, i videši nevaljalstvo zar neće paziti? 12 Èovjek bezuman postaje razuman, premda se èovjek raða kao divlje magare. 13 Da ti upraviš srce svoje i podigneš ruke svoje k njemu, 14 Ako je bezakonje u ruci twojoj, da ga ukloniš, i ne daš da nepravda bude u šatorima twojim, 15 Tada æeš podignuti lice svoje bez mane i stajaæeš tvrdi i nećeš se bojati; 16 Zaboraviæeš muku, kao vode koja proteèe opominjaæeš je se; 17 Nastaæeš ti vrijeme vedrije nego podne, sinuæeš, biæeš kao jutro; 18 Uzdaæeš se imajuæi nadanje, zakopaaeš se, i mirno æeš spavati. 19 Ležaæeš, i нико te neće plašiti, i mnogi æe ti se moliti. 20 Ali oèi æe bezbožnicima išeilijeti, i utoèišta im neće biti, i nadanje æe im biti izdisanje.

12 A Jov odgovori i reče: 2 Da, vi ste ljudi, i s vama æe umrijeti mudrost. 3 I ja imam srce kao i vi, niti sam gori od vas; i u koga nema toga? 4 Na potsmijeh sam prijatelju svom, koji kad zove Boga odzove mu se; na potsmijeh je pravedni i dobri. 5 Baèen je luè po mišljenju sreænoga onaj koji hoæe da popuzne. 6 Mirne su kolibe lupeške, i bez straha su koji grjeve Boga, njima Bog daje sve u ruke. 7 Zapitaj stoku, nauèiæe te; ili ptice nebeske, kazaæe ti. 8 Ili se razgovori sa zemljom, nauèiæe te, i ribe æe ti morske pripovjediti. 9 Ko ne zna od svega toga da je ruka Gospodnja to uèinila? 10 Kojemu je u ruci duša svega živoga i duh svakoga tijela èovjeèijega. 11 Ne raspoznaće li uho rijeèi kao što grlo kuša jelo? 12 U staraca je mudrost, i u dugom vijeku razum. 13 U njega je mudrost i sila, u njega je savjet i razum. 14 Gle, on razgradi, i ne može se opet sagraditi; zatvori èovjeka, i ne može se otvoriti. 15 Gle, ustavi vode, i presahnu; pusti ih, i isprevræu zemlju. 16 U njega je jaèina i mudrost, njegov je koji je prevaren i koji vara. 17 On dovodi savjetnike u ludilo, i sudije obezumljuje. 18 On razdrešuje pojasa carevima, i opasuje bedra njihova. 19 On dovodi knezove u ludilo, i obara jake. 20 On uzima besedu rjeèitima, i starcima uzima razum. 21 On sipa sramotu na knezove, i raspasuje junake. 22 On otkriva duboke stvari ispod tame, i izvodi na vidjelo sjen smrtni. 23 On umnožava narode i zatire ih, rasipa narode i sabira. 24 On oduzima srce glavarima naroda zemaljskih, i zavodi ih u pustinju gdje

nema puta, 25 Da pipaju po mraku bez vidjela, i èini da tumaraju kao pijani.

13 Eto, sve je to vidjelo oko moje, èulo uho moje, i razumjelo. 2 Sto vi zname, znam i ja, nijesam gori od vas. 3 Ipak bih govorio sa svemoguæim, i rad sam s Bogom pravdati se. 4 Jer vi izmišljate laži, svi ste zaludni ljekari. 5 O da biste sasvijem muèali! bili biste mudri. 6 Èujite moj odgovor, i slušajte razloge usta mojih. 7 Treba li da govorite za Boga nepravdu ili prijevaru da govorite za nj? 8 Treba li da mu gledate ko je? treba li da se prepirete za Boga? 9 Hoæe li biti dobro kad vas stane ispitivati? hoæete li ga prevariti kao što se vara èovjek? 10 Zaista æe vas karati, ako tajno uzgledate ko je. 11 Velièanstvo njegovo neæe li vas uplašiti? i strah njegov neæe li vas popasti? 12 Spomeni su vaši kao pepeo, i vaše visine kao gomile blata. 13 Muèite i pustite me da ja govorim, pa neka me snaðe šta mu drago. 14 Zašto bih kidal meso svoje svojim zubima i dušu svoju metao u svoje ruke? 15 Gle, da me i ubije, opet æeu se uzdati u nj, ali æeu braniti putove svoje pred njim. 16 I on æe mi biti spasenje, jer licemjer neæe izaæi preda nj. 17 Slušajte dobro besedu moju, i neka vam uðe u uši što æeu iskazati. 18 Evo, spremio sam parbu svoju, znam da æeu biti prav. 19 Ko æe se preti sa mnjom? da sad umuknem, izdahnuo bih. 20 Samo dvoje nemoj mi uèiniti, pa se neæeu kriti od lica tvojega. 21 Ukloni ruku svoju od mene, i strah tvoj da me ne straši. 22 Potom zovi me, i ja æeu odgovarati; ili ja da govorim, a ti mi odgovaraj. 23 Koliko je bezakonja i grijeha mojih? pokaži mi prijestup moj i grijeh moj. 24 Zašto sakrivaš lice svoje i držiš me za neprijatelja svojega? 25 Hoæeš li skršiti list koji nosi vjetar, ili æeš goniti suhu slamku, 26 Kad mi pišeš gréine i daješ mi u našljedstvo grijehu mladosti moje, 27 I meæeš noge moje u klade, i paziš na sve staze moje i ideš za mnom ustopce? 28 A on se raspada kao trulina, kao haljina koju jede moljac.

14 Èovjek rođen od žene kratka je vijeka i pun nemira. 2 Kao cvijet nièe, i otsijeca se, i bježi kao sjen, i ne ostaje. 3 I na takoga otvaraš oko svoje, i mene vodiš na sud sa sobom! 4 Ko æe èisto izvaditi iz neèista? Niko. 5 Izmjereni su dani njegovi, broj mjeseca njegovih tebe je; postavio si mu meðu, preko koje ne može prijeæi. 6 Odvrati se od njega da poèine dokle ne navrši kao nadnièar dan svoj. 7 Jer za drvo ima nadanja, ako se posijeèe, da æe se još omladiti i da neæe biti bez izdanaka; 8 Ako i ostari u zemlji korijen njegov i u prahu izumre panj njegov, 9 Èim osjeti vodu, opet napupi i pusti grane kao prisad. 10 A èovjek umire iznemogao; i kad izdahne èovjek, gdje je? 11 Kao kad

voda oteèe iz jezera i rijeka opadne i usahne, 12 Tako èovjek kad legne, ne ustaje više; dokle je nebesa neæe se probudit niti æe se prenuti oda sna svojega. 13 O da me hoæeš u grobu sakrili i skloniti me dokle ne utoli gnjev tvoj, i da mi daš rok kad æeš me se opomenuti! (Sheol h7585) 14 Kad umre èovjek, hoæe li oživjeti? Sve dane vremena koje mi je određeno èekaæu dokle mi doðe promjena. 15 Zazvaaæeš, i ja æeu ti se odazvati; djelo ruku svojih poželjeæeš. 16 A sada brojš korake moje, i ništa ne ostavljaš za grijeh moj. 17 Zapeèaaæeni su u tobocu moji prijestupi, i zavezuješ bezakonja moja. 18 Zaista, kao što gora padne i raspadne se, i kao što se stijena odvali s mjesta svojega, 19 I kao što voda spira kamenje i povodanjem odnosi prah zemaljski, tako nadanje èovjeèije obraæeaš u ništa. 20 Nadvlaðuješ ga jednako, te odlazi, mijenjaš mu lice i otpuštaš ga. 21 Ako sinovi njegovi budu u èasti, on ne zna; ako li u sramoti, on se ne brine. 22 Samo tijelo njegovo dok je živ boluje, i duša njegova u njemu tuži.

15 A Elifas Temanac odgovori i reèe: 2 Hoæe li mudar èovjek kazivati prazne misli i puniti trbuh svoj vjetrom istoènjem, 3 Prepiruæi se govorom koji ne pomaže i rijeèima koje nijesu ni na što? 4 A ti uništavaš strah Božji i ukidaš molitve k Bogu. 5 Jer bezakonje tvoje pokazuju usta tvoja, ako i jesu izabrao jezik lukav. 6 Osuðuju te usta tvoja, a ne ja; i usne tvoje svjedoèe na te. 7 Jesi li se ti prvi èovjek rodio? ili si prije humova sazdan? 8 Jesi li tajnu Božiju èuo i pokupio u sebe mudrost? 9 Šta ti znaš što mi ne bismo znali? šta ti razumiješ što ne bi bilo u nas? 10 I sijedjih i starijih ljudi ima meðu nama, starijih od oca tvojega. 11 Male li su ti utjehe Božije? ili imaš što sakriveno u sebi? 12 Što te je zanjelo srce tvoje? i što sijevaju oèi tvoje, 13 Te obraæeaš protiv Boga duh svoj i puštaš iz usta svojih take rijeèi? 14 Šta je èovjek, da bi bio èist, i rođeni od žene, da bi bio prav? 15 Gle, ne vjeruje svećima svojim, i nebesa nijesu èista pred oèima njegovijem; 16 Akamoli gadni i smrdljivi èovjek, koji pije nepravdu kao vodu? 17 Ja æeu ti kazati, poslušaj me, i pripovijediæu ti što sam vidio, 18 Sto mudarci kazaše i ne zatajiše, što primiše od otaca svojih, 19 Kojima samijem dana bi zemlja, i tuðin ne proðe kroz nju. 20 Bezbožnik se muèi svega vijeka svojega, i nasiñniku je malo godina ostavljeno. 21 Strah mu zuji u ušima, u mirno doba napada pustošnik na nj. 22 Ne vjeruje da æe se vratiti iz tame, otsvuda priviða maè. 23 Tumara za hljebom govoreæi: gdje je? Zna da je za nj spremlijen dan tamni. 24 Tuga i nevolja straše ga, i navaljuju na nj kao car gotov na boj. 25 Jer je zamahnuo na Boga rukom svojom, i svemoguæemu se opro.

26 Trëi ispravljena vrata na nj s mnogim visokim štitovima svojim. 27 Jer je pokrio lice svoje pretilinom, i navaljao salo na bokove svoje. 28 I sjedio je u gradovima raskopanijem i u kuæama pustijem, obraæenijem u gomilu kamenja. 29 Neæe se obratiti niti æe ostati blago njegovo, i neæe se raširiti po zemlji dobro njegovo. 30 Neæe izaæi iz mraka, ogranke njegove osušiæe plamen, odnijeæe ga duh usta njegovih. 31 Neka se ne uzda u taštinu prevareni, jer æe mu taština biti plata. 32 Prije svojega vremena svršiæe se, i grana njegova neæe zelenjeti. 33 Otkinuæe se kao s loze nezreo grozd njegov i pupci æe se njegovi kao s masline pobacati. 34 Jer æe opustjeti zbor licemjerski, i oganj æe spaliti šatore onijeh koji primaju poklone. 35 Zaèinju nevolju i raðaju muku, i trbuh njihov sastavlja prijevaru.

16 A Jov odgovori i reèe: 2 Slušao sam mnogo takih stvari; svi ste dosadni tješioci. 3 Hoæe li biti kraj praznjem rijeèima? ili šta te tjera da tako odgovaraš? 4 I ja bih mogao govoriti kao vi, da ste na mom mjestu, gomilati na vas rijeèi i mahati glavom na vas, 5 Mogao bih vas hrabriti ustima svojim, i micanje usana mojih olakšalo bi bol vaš. 6 Ako govorim, neæe odahnuti bol moj; ako li prestanem, hoæe li otiaæi od mene? 7 A sada me je umorio; opustošio si sav zbor moj. 8 Navukao si na me mrštine za svjedoèanstvo; i moja mrša podiže se na me, i svjedoèi mi u oèi. 9 Gnjev njegov rastrže me, nenavidi me, škruguæe zubima na me, postavši mi neprljatelj sijeva oèima svojima na me. 10 Razvaljuju na me usta svoja, sramotno me biju po obrazima, skupljaju se na me. 11 Predao me je Bog nepravedniku, i u ruke bezbožnicima bacio me. 12 Bijah miran i zatr me, i uhvativši me za vrat smrska me i metnu me sebi za biljegu. 13 Opkolische me njegovi strijelci, cijepa mi bubrege nemilice, prosipa na zemlju žuè moju. 14 Zadaje mi rane na rane, i udara na me kao junak. 15 Sašio sam kostrijet po koži svojoj, i uvaljao sam u prah slavu svoju. 16 Lice je moje podbulo od plaæa, na vjeðama je mojim smrtni sjen; 17 Premda nema nepravde u rukama mojim, i molitva je moja èista. 18 Zemljo, ne krij krvi što sam prolio, i neka nema mjesa vikanju mojemu. 19 I sada eto na nebu je svjedok moj, svjedok je moj na visini. 20 Prijatelji se moji podruguju mnom; oko moje roni suze Bogu. 21 O da bi se èovjek mogao pravdati s Bogom, kao sin èovjeèiji s prijateljem svojim! 22 Jer godine izbrojene navršiju se, i polazim putem odakle se neæeu vratiti.

17 Duh se moj kvari, dana mojih nestaje; grobovi su moji. 2 Kod mene su rugaæi, i oko moje provodi noæi u jadu koji mi zadaju. 3 Daj mi ko æe jamæiti kod tebe; ko je taj

koji æe se rukovati sa mnom? 4 Jer si od njihova srca sakrio razum; zato ih neæeš uzvisiti. 5 Ko laska prijateljima, njegovijem æe sinovima oèi posahnuti. 6 Uèinio je od mene prièu narodima, i postao sam bubenjanje među njima. 7 Potamnjelo je oko moje od jada, i svi udi moji postaše kao sjen. 8 Zaèudiæe se tome pravi, i bezazleni æe ustati na licemjere. 9 Ali æe se pravednik držati svojega puta, i ko je èistijeh ruku veæma æe ojaæati. 10 A vi vratite se svikoliki i hodite; neæeu naæei mudra među vama. 11 Dani moji proðoše, misli moje pokidaše se, što imah u srcu. 12 Od noæi naèiniše dan, i svjetlost je blizu mraka. 13 Da bih se nadao, grob æe mi biti kuæa; u tami æeu prostrijeti postelju sebi. (Sheol h7585) 14 Grobu vièem: ti si otac moj; crvima: ti si mati moja, ti si sestra moja. 15 I gdje je sada nadanje moje? moje nadanje ko æe vidjeti? 16 U grob æe siæi, poèinuæe sa mnom u grobu. (Sheol h7585)

18 A Vildad Sušanin odgovori i reèe: 2 Kad æete svršiti razgovor? Orazumite se, pa æemo onda govoriti. 3 Zašto se misli da smo kao stoka? zašto smo gadni u vašim oèima? 4 Koji rastržeš dušu svoju u jarosti svojoj, hoæe li se tebe radi ostaviti zemlja i stijena se premjestiti sa svojega mjesta? 5 Da, vidjelo bezbožnijeh ugasiæe se, i iskra ognja njihova neæee sijati. 6 Vidjelo æe pomrknuti u šatoru njegovu, i žižak æe se njegov ugasiti u njemu. 7 Silni koraci njegovi stegnuæe se, i oborijaæe ga njegova namjera. 8 Jer æe se uvaliti u zamku nogama svojim i naæei æee na mrežu; 9 Uhvatiæe ga zamka za petu i svladaæe ga lupež. 10 Sakriveno mu je pruglo na zemlji, i klopka na stazi. 11 Otsvuda æe ga strahote strašiti i tjeraæe ga ustopce. 12 Izgladnjenjaæe sila njegova, i nevolja æe biti gotova uza nj. 13 Poješæe žile kože njegove, poješæe žile njegove prvenac smrti. 14 Išëupaæe se iz stana njegova uzdanica njegova, i to æe ga odvesti k caru strašnom. 15 Nastavaæe se u šatoru njegovu, koji neæee biti njegov, posuæe se sumporom stan njegov. 16 Žile æe se njegove posušiti ozdo, i ozgo æe se sasjeæi grane njegove. 17 Spomen æe njegov poginuti na zemlji, niti æee mu imena biti po ulicama. 18 Odagnaæe se iz svjetlosti u mrak, i izbacijaæe se iz svijeta. 19 Ni sina ni unuka neæee mu biti u narodu njegovu, niti kakoga ostatka u stanovima njegovijem. 20 Èudiæe se danu njegovu koji budu poslijе njega, a koji su bili prije obuzeæe ih strah. 21 Taki su stanovi bezakonikovi, i tako je mjesto onoga koji ne zna za Boga.

19 A Jov odgovori i reèe: 2 Dokle æete muæiti dušu moju i satirati me rijeèima? 3 Veæ ste me deset puta naružili; nije vas stid što tako navalujete na me? 4 Ali ako sam doista

pogriješio, pogrješka æe moja ostati kod mene. 5 Ako li se još hoæete da dižete na me i da me korite mojom sramotom, 6 Onda znajte da me je Bog oborio i mrežu svoju razapeo oko mene. 7 Eto, vièem na nepravdu, ali se ne slušam; vapijem, ali nema suda. 8 Zagradio je put moj da ne mogu proæi; na staze moje metnuo je mrak. 9 Svakao je s mene slavu moju i skinuo vijenac s glave moje. 10 Porušio me je otsvuda, da me nema; i kao drvo išèupao je nadanje moje. 11 Raspalio se na me gnjev njegov, i uzeo me je među neprijatelje svoje. 12 Vojske njegove doðoše sve zajedno i nasuše sebi put k meni, i stadoše u oko okolo šatora mojega. 13 Braeu moju udaljio je od mene, i znanci moji tuðe se od mene. 14 Bližnji moji ostaviše me, i znanci moji zaboraviše me. 15 Domašnji moji i moje sluškinje gledaju me kao tuðina; stranac sam u oèima njihovim. 16 Zovem slugu svojega, a on se ne odziva, a molim ga ustima svojim. 17 Dah je moj mrzak ženi mojoj, a preklinjem je sinovima utrobe svoje. 18 Ni djeca ne haju za me; kad ustanem, ruže me. 19 Mrzak sam svjema najvjernijim svojim, i koje ljubljah postaše mi protivnici. 20 Za kožu moju kao za meso moje prionuše kosti moje; jedva osta koža oko zuba mojih. 21 Smilujte se na me, smilujte se na me, prijatelji moji, jer se ruka Božija dotakla mene. 22 Zašto me gonite kao Bog, i mesa mojega ne možete da se nasitite? 23 O kad bi se napisale rijeèi moje! kad bi se stavile u knjigu! 24 Pisaljkom gvozdenom i olovom na kamenu za vjeèni spomen kad bi se urezale! 25 Ali znam da je živ moj iskupitelj, i na pošljedak da æe stati nad prahom. 26 I ako se ova koža moja i rašèini, opet æeu u tijelu svom vidjeti Boga. 27 Ja isti vidjeæu ga, i oèi moje gledaæe ga, a ne drugi. A bubrega mojih nestaje u meni. 28 Nego bi trebalo da reæete: zašto ga gonimo? kad je korijen besjede u meni. 29 Bojte se maæa; jer je maæ osveta za bezakonje; i znajte da ima sud.

20 A Sofar Namaæeanin odgovori i reèe: 2 Zato me misli moje nagone da odgovorim, i zato hitim. 3 Èuo sam ukor koji me sramoti, ali æe duh iz razuma mojega odgovoriti za me. 4 Ne znaš li da je tako otkako je vijeka, otkako je postavljen èovjek na zemlji, 5 Da je slava bezbožnijeh za malo i radost licemjerova za èas? 6 Da bi mu visina doprla do neba, i glava se njegova dotakla oblaka, 7 Nestaaæe ga zasvagda kao kala njegova; i koji ga vidješe reæi æe: kuda se djede? 8 Kao san odletjeæe, i neæee se naæi, i išæeznuæe kao noæena utvara. 9 Oko koje ga je gledalo neæee više, niti æe ga više vidjeti mjesto njegovo. 10 Sinovi njegovi umiljavaæe se siromasima i ruke æe njegove vraæati što je oteo. 11 Kosti æe njegove biti pune grijeha mladosti njegove, i oni æe ležati s njim u prahu. 12 Ako mu je i slatka

u ustima zloæea i krije je pod jezikom svojim, 13 Èuva je i ne pušta je, nego je zadržava u grlu svom, 14 Ipak æe se jelo njegovo pretvoriti u crijevima njegovijem, postaæe u njemu jed aspidin. 15 Blago što je proždro izbljuvaæe, iz trbuha njegova istjeraæe ga Bog. 16 Jed æe aspidin sisati, ubiæe ga jezik gujinji. 17 Neæee vidjeti potoka ni rijeka kojima teèe med i maslo. 18 Vratiaæe muku, a neæee je pojesti; prema blagu biæe promjena, i neæee se radovati. 19 Jer je tlaèio i ostavljao uboge, kuæe je otimao i nije zidao. 20 Jer nije nigda osjetio mira u trbuhu svom, ni što mu je najmilije neæee saæuvati. 21 Ništa mu neæee ostati od hrane njegove. Zato ne može dobro njegovo trajati. 22 Kad se ispunii izobilje njegovo, tada æe biti u nevolji; sve ruke nevoljnijeh udariæe na nj. 23 Kad bi napunio trbuh svoj, poslaæe na nj Bog jarost gnjeva svojega, i pustiæe je kao dažd na njega i na jelo njegovo. 24 Kad stane bježati od oružja gvozdenoga, prostrijeliæe ga luk mјedeni. 25 Strijela puštena proæi æe kroz tijelo njegovo, i svijetlo gvožđe izaæi æe iz žuei njegove; kad poðe, obuzeæe ga strahote. 26 Sve æe tame biti sakrivene u tajnim mjestima njegovijem; proždrijeæe ga oganj neraspireni, i ko ostane u šatoru njegovu zlo æe mu biti. 27 Otkriæe nebesa bezakonje njegovo, i zemlja æe ustati na nj. 28 Otiæi æe ljetina doma njegova, rastoèiæe se u dan gnjeva njegova. 29 To je dio od Boga èovjeku bezbožnomu i našljedstvo od Boga za besjedu njegovu.

21 A Jov odgovori i reèe: 2 Slušajte dobro rijeèi moje, i to æe mi biti od vas utjeha. 3 Potrpite me da ja govorim, a kad izgovorim, potsmijevajte se. 4 Eda li se ja èovjeku tužim? i kako ne bi bio žalostan duh moj? 5 Pogledajte na me, i divite se, i metnite ruku na usta. 6 Ja kad pomislim, strah me je, i groza poduzima tijelo moje. 7 Zašto bezbožnici žive? stare? i bogate se? 8 Sjeme njihovo stoji tvrdo pred njima zajedno s njima, i natraæje njihovo pred njihovijem oèima. 9 Kuæe su njihove na miru bez straha, i prut Božji nije nad njima. 10 Bikovi njihovi skaæeu, i ne promašaju; krave njihove tele se, i ne jalove se. 11 Ispuštaju kao stado djecu svoju, i sinovi njihovi poskakuju. 12 Podvikuju uz bubenj i uz gusle, vesele se uza sviralu. 13 Provode u dobru dane svoje, i zaæas slaze u grob. (Sheol h7585) 14 A Bogu kažu: idi od nas, jer neæemo da znamo za putove twoje. 15 Šta je svemoguæi, da mu služimo? i kaka nam je korist, da mu se molimo? 16 Gle, dobro njihovo nije u njihovoj ruci; namjera bezbožnièka daleko je od mene. 17 Koliko se puta gasi žižak bezbožnièki i dolazi im pogibao, dijeli im muke u gnjevu svom Bog? 18 Bivaju li kao pljeva na vjetru, kao prah koji raznosi vihor? 19 Èuva li Bog sinovima njihovijem

pogibao njihovu, plaæea im da osjete? 20 Vide li svojim oèima pogibao svoju, i piju li gnjev svemoguæega? 21 Jer Šta je njima stalo do kuæe njihove nakon njih, kad se broj mjeseca njihovih prekrati? 22 Eda li æee Boga ko uèiti mudrosti, koji sudi visokima? 23 Jedan umire u potpunoj sili svojoj, u miru i u sreæi. 24 Muzlice su mu pune mlijeka, i kosti su mu vlažne od moždina. 25 A drugi umire ojaðene duše, koji nije uživao dobra. 26 Obojica leže u prahu, i crvi ih pokrivaju. 27 Eto, znam vaše misli i sudove, kojima mi èinite krivo. 28 Jer gorovite: gdje je kuæa silnoga, i gdje je šator u kom nastavaju bezbožnici? 29 Nijeste li nikad pitali putnika? i što vam kazaše neæete da znate, 30 Da se na dan pogibli ostavlja zadac, kad se pusti gnjev. 31 Ko æee ga ukoriti u oèi za život njegov? i ko æee mu vratiti što je uèinio? 32 Ali se iznosi u groblje i ostaje u gomili. 33 Slatke su mu grude od doline, i vuèe za sobom sve ljude, a onima koji ga pretekoše nema broja. 34 Kako me dakle naprazno tješite kad u odgovorima vašim ostaje prijevara?

22 A Elifas Temanac odgovori i reèe: 2 Može li Bogu biti èovjek koristan? Sam je sebi koristan èovjek mudar. 3 Je li svemoguæemu radost, ako si pravedan? ili mu je dobit, ako hodiš bez mane? 4 Hoæee li te karati i iæi na sud s tobom zato što te se boji? 5 Nije li zloæea tvoja velika? i nepravdama tvojim ima li kraja? 6 Jer si uzimao zalog od braæe svoje ni za što, i svlaèeo si haljine s golijeh. 7 Umornoga nijesi napojio vode, i gladnoma nijesi dao hljeba. 8 Zemlja je bila èovjeka silnoga, i ugledni je sjedio u njoj. 9 Udovice si otpuštao prazne, i mišice sirotama potiraо si. 10 Zato su oko tebe zamke, i straši te strah iznenada. 11 I mrak je oko tebe da ne vidiš, i povodanj pokriva te. 12 Nije li Bog na visini nebeskoj? pogledaj gore zvijezde, kako su visoko. 13 Ali ti kažeš: Šta zna Bog? eda li æee kroz tamu suditi? 14 Oblaci ga zaklanjavaju, te ne vidi; hoda po krugu nebeskom. 15 Jesi li zapazio stari put kojim su išli nepravednici, 16 Koji se iskorijeniše prije vremena i voda se razli po temelju njihovu? 17 Govorahu Bogu: idi od nas. Šta bi im uèinio svemoguæei? 18 A on im je napunio kuæe dobra. Ali namjera bezbožnièka daleko je od mene. 19 Vidjeæee pravednici i radovaæee se, i bezazleni potsmijevaæee im se. 20 Da, još nije uništeno dobro naše, a ostatak je njihov proždro organj. 21 Složi se s njim i pomiri se; tako æee ti biti dobro. 22 Primi iz usta njegovih zakon, i složi rijeèi njegove u srcu svom. 23 Ako se vratis k svemoguæemu, opet æee se nazidati, ako udaljiš od šatora svojih bezakonje, 24 Tada æeeš metati po prahu zlato i Ofirsko zlato po kamenju iz potoka. 25 I svemoguæei biæee ti zlato i srebro i sila tvoja. 26 Jer æeeš se tada radovati

o Gospodu, i podignuæeeš k Bogu lice svoje. 27 Moliaæes mu se, i uslišiæee te, i zavjetete svoje izvršiæeeš. 28 Što god naumiš, izlaziæee ti; i na putovima tvojim svijetliæee vidjelo. 29 Kad drugi budu poniženi, reæi æeeš: da se podignu; i Bog æee izbaviti onoga ko je oborenijeh oèiju. 30 Izbaviæee i onoga koji nije bez krivice; izbaviæee se èistotom ruku tvojih.

23 A Jov odgovori i reèe: 2 Još je tužnjava moja odmet? a nevolja je moja teža od uzdaha mojih. 3 O kad bih znao kako bih našao Boga! da otidem do priestola njegova, 4 Da razložim pred njim parbu svoju, i usta svoja napunim razloga, 5 Da znam Šta bi mi odgovorio, i razumijem što bi mi rekao. 6 Bi li se prema velikoj sili svojoj preo sa mnom? Ne; nego bi mi pomogao. 7 Ondje bi se pravedan èovjek mogao pravdati s njim, i oslobođio bih se zasvagda od svoga sudije. 8 Gle, ako pođem naprijed, nema ga; ako li natrag, ne nahodim ga; 9 Ako nalijeko radi, ne vidim ga; ako nadesno, zaklonio se, ne mogu ga vidjeti. 10 Ali on zna put moj; kad me okuša, izaæei æeu kao zlato. 11 Po stopama je njegovijem stupala noga moja; puta njegova držao sam se, i ne zaðoh. 12 Od zapovijesti usta njegovih nijesam otstupao; èuvao sam rijeèi usta njegovih više nego svoj užitak. 13 Ali kad on što naumi, ko æee ga odvratiti? što duša njegova zaželi, ono èini. 14 I izvršiæee što je naumio za me; i toga ima u njega mnogo. 15 Zato sam se uplašio od njega; i kad to mislim, strah me je od njega. 16 Bog je rastopio srce moje, svemoguæei me je uplašio. 17 Što ne pogiboh prije mraka? i što ne sakri mrak ispred mene?

24 Zašto svemoguæemu nijesu sakrivena vremena? i koji ga znaju, ne vide dana njegovih? 2 Međe pomièu bezbožni, otimaju stado i pasu; 3 Magarca sirotama odgone; u zalagu uzimaju vola udovici; 4 Siromahe odbijaju s puta; ubogi u zemlji kriju se svi. 5 Gle, kao divlji magarci u pustinji izlaze na posao svoj ustajuæei rano na plijen; pustinja je hrana njima i djeci njihovo; 6 Žanju njivu i beru vinograd koji nije njihov; 7 Gola nagone da noæuje bez haljine, koji se nemaju èim pokriti na zimi, 8 Okisli od pljuska u gori, nemajuæei zaklona, privijaju se k stijeni. 9 Grabe siroèee od dojke i sa siromaha skidaju zalog. 10 Gologa ostavljaju da ide bez haljine, i one koji nose snopove da gladuju. 11 Koji među njihovijem zidovima ulje cijede i grožđe u kacama gaze, podnose žeđ. 12 Ljudi u gradu uzdišu, i duše pobijenijeh vièu, a Bog ne ukida toga. 13 Oni se protive svjetlosti, ne znajuæei za putove njezine i ne staju na stazama njezinijem. 14 Zorom ustajuæei krvnik ubija siromaha i ubogoga; a noæeu je kao lupež. 15 I oko kurvarovo pazi na sumrak govoreæei: da me oko ne vidi. I sakriva lice. 16 Prokopavaju po mraku

kuæe, koje obdan sebi zabilježe; ne znaju za svjetlost. 17 Jer je zora njima svjema sjen smrtni; ako ih ko pozna, strah ih je sjena smrtnoga. 18 Brzi su kao povrh vode, proklet je dio njihov na zemljici; neæe vidjeti puta vinogradskoga. 19 Kao što suša i vruæina grabi vode šnježne, tako grob grješnike. (Sheol h7585) 20 Zaboravlja ih utroba materina, slatki su crvima, ne spominju se više; kao drvo skršiæe se nepravednik. 21 Zdržuje s njim nerotkinju koja ne raða, i udovici ne èini dobra. 22 Grabi jake svojom silom; ostane li koji, ne uzda se u život svoj. 23 Da mu Bog u što æe se pouzdati; ali oèi njegove paze na njihove pute. 24 Uzvise se za malo, pa ih nema; padaju i ginu kao svi drugi, i kao vrh od klasa otsijecaju se. 25 Nije li tako? ko æe me utjerati u laž i obratiti u ništa rijeèi moje?

25 A Vildad Sušanin odgovori i reèe: 2 Vlast je i strah u njega, èini mir na visinama svojim. 3 Vojskama njegovimima ima li broja? i koga ne obasjava vidjelo njegovo? 4 I kako æe èovjek biti pravedan pred Bogom? i kako æe èist biti rođeni od žene? 5 Gle, ni mjesec ne bi sjao, ni zvijezde ne bi bile èiste pred njim, 6 Akamoli èovjek, crv, i sin èovjeèji, moljac.

26 A Jov odgovori i reèe: 2 Kako si pomogao slabome! kako si izbavio ruku nejaku! 3 Kako si svjetovao onoga koji je bez mudrosti i pokazao razum izobilja! 4 Kome si govorio te rijeèi? i èiji je duh izašao iz tebe? 5 I mrteve stvari stvorene su pod vodama i stanovnici njihovi. 6 Otkriven je pakao pred njim, niti ima pokrivaèa pogibli. (Sheol h7585) 7 On je razastro sjever nad prazninom, i zemlju objesio ni na èem. 8 Zavezuje vode u oblacima svojim, i ne prodire se oblak pod njima. 9 Drži prijesto svoj, razapinje oblak svoj nad njim. 10 Među je postavio oko vode dokle ne bude kraj svjetlosti i mraku. 11 Stupovi nebeski tresu se i drkæu od prijetnje njegove. 12 Silom je svojom pocijepao more i razumom svojim razbio bjesnilo njegovo. 13 Duhom je svojim ukrasio nebesa, i ruka je njegova stvorila prugu zmiju. 14 Gle, to su dijelovi putova njegovih; ali kako je mali dio što èusmo o njemu? i ko æe razumjeti grom sile njegove?

27 I Jov nastavi besedu svoju i reèe: 2 Tako da je živ Bog, koji je odbacio parbu moju, i svemoguæi, koji je ojadlo dušu moju, 3 Dok je duša moja u meni, i duh Božji u nozdrvama mojim, 4 Neæe usne moje govoriti bezakonja, niti æe jezik moj izricati prijevar. 5 Ne dao Bog da pristanem da imate pravo; dokle dišem, neæu ostupiti od svoje dobrote. 6 Držaæu se pravde svoje, niti æu je ostaviti; neæe me prekoriti srce moje dokle sam živ. 7 Neprijatelj moj biæe

kao bezbožnik, i koji ustaje na me, kao bezakonik. 8 Jer kako je nadanje licemjeru, kad se lakomi a Bog æe išëupati dušu njegovu? 9 Hoæe li Bog uslišiti viku njegovu kad na nj doðe nevolja? 10 Hoæe li se svemoguæemu radovali? hoæe li prizivati Boga u svako vrijeme? 11 Uèim vas ruci Božjoj, i kako je u svemoguæega ne tajim. 12 Eto, vi svi vidite, zašto dakle jednako govorite zaludne stvari? 13 To je dio èovjeku bezbožnom od Boga, i našljedstvo koje primaju nasilnici od svemoguæega. 14 Ako mu se množe sinovi, množe se za maèe, i natražje njegovo neæe se nasititi hljeba. 15 Koji ostanu iza njega, na smrti æe biti pogrebeni, i udovice njihove neæe plakati. 16 Ako nakupi srebra kao praha, i nabavi haljinu kao blata, 17 Što nabavi, obuæi æe pravednik, i srebro æe dijeliti bezazleni. 18 Gradi sebi kuæu kao moljac, i kao kolibu koju naèini èuvar. 19 Bogat æe umrijeti a neæe biti pribran; otvoræe oèi a nièega neæe biti. 20 Stignuæe ga strahote kao vode; noæu æe ga odnijeti oluja. 21 Uzeæe ga vjetar istoèeni, i otiæi æe; vihor æe ga odnijeti s mjesta njegova. 22 To æe Bog pustiti na nj, i neæe ga žaliti; on æe jednako bježati od ruke njegove. 23 Drugi æe pljeskati rukama za njim, i zviždæe za njim s mjesta njegova.

28 Da, srebro ima žice, i zlato ima mjesto gdje se topi. 2 Gvožđe se vadi iz praha, i iz kamena se topi mjeđ. 3 Mraku postavlja među, i sve istražuje èovjek do kraja, i kamenje u tami i u sjenu smrtnom. 4 Rijeka navre s mjesta svojega da joj niko ne može pristupiti; ali se odbije i odlazi trudom èovjeèijim. 5 Iz zemlje izlazi hljeb, i pod njom je drugo, kao oganj. 6 U kamenju je njezinu mjesto safiru, a onđe je prah zlatni. 7 Te staze ne zna ptica, niti je vidje oko kragujevo; 8 Ne ugazi je mlado zvijerje, niti njom proðe lav. 9 Na kremen diže ruku svoju; prevræea gore iz dna. 10 Iz stijene izvodi potoke, i svašta dragocjeno vidi mu oko. 11 Ustavlja rijeke da ne teku, i što je sakriveno iznosi na vidjelo. 12 Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje je mjesto razumu? 13 Ne zna joj èovjek cijene, niti se nahodi u zemlji živijeh. 14 Bezdana veli: nije u meni; i more veli: nije kod mene. 15 Ne može se dati èisto zlato za nju, niti se srebro izmjeriti u promjenu za nju. 16 Ne može se cijeniti zlatom Ofirskim, ni dragim onihom ni safirom. 17 Ne može se izjednaæiti s njom ni zlato ni kristal, niti se može promijeniti za zaklade zlatne. 18 Od korala i bisera nema spomena, jer je vrijednost mudrosti veæa nego dragom kamenju. 19 Ne može se s njom izjednaæiti topaz Etiopski, niti se može cijeniti èistijem zlatom. 20 Otkuda dakle dolazi mudrost? i gdje je mjesto razumu? 21 Sakrivena je od oèiju svakoga živoga, i od ptica nebeskih zaklonjena. 22 Pogibao i smrt govore: ušima

svojima èusmo slavu njezinu. 23 Bog zna put njezin, i poznaje mjesto njezino. 24 Jer gleda do krajeva zemaljskih i vidi sve što je pod svijem nebom. 25 Kad davaše vjetru težinu, i mijeraše vodu mjerom, 26 Kad postavljaše zakon daždu i put munji gromovnoj. 27 Još je onda vidje i oglasi je, uredi je i pretraži je. 28 A èovjeku reèe: gle, strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jest razum.

29 Još nastavi Jov besedu svoju i reèe: 2 O da bih bio kao preðašnjih mjeseca, kao onijeh dana kad me Bog èuvaše, 3 Kad svijetljaše svijetljaem svojom nad glavom mojom, i pri vidjelu njegovu hođah po mraku, 4 Kako bijah za mladosti svoje, kad tajna Božija bijaše u šatoru mom, 5 Kad još bijaše svemoguæi sa mnom, i djeca moja oko mene, 6 Kad se trag moj oblivaše maslom, i stijena mi toèaše ulje potocima, 7 Kad izlažah na vrata kroz grad, i na ulici namještah sebi stolicu: 8 Mladiæi videæi me uklanjahu se, a starci ustajahu i stajahu, 9 Knezovi prestajahu govoriti i metahu ruku na usta svoja, 10 Upravitelji ustezahu glas svoj i jezik im prianjaše za grlo. 11 Jer koje me uho èujaše, nazivaše me blaženjem; i koje me oko viðaše, svjedoèaše mi. 12 Da izbavljam siromaha koji vièe, i sirotu i koji nema nikoga da mu pomože; 13 Blagoslov onoga koji propadaše dolažaše na me, i udovici srce rasprijevah; 14 U pravdu se oblaeih i ona mi bijaše odijelo, kao plašt i kao vjenac bijaše mi sud moj. 15 Oko bijah slijepcu i nogu hromu. 16 Otac bijah ubogima, i razbirah za raspru za koju ne znah. 17 I razbijah kutnjake nepravedniku, i iz zuba mu istrzah grabež. 18 Zato govorah: u svojem æeu gnijezdu umrjeti, i biæe mi dana kao pijeska. 19 Korijen moj pružaše se kraj vode, rosa bivaše po svu noæe na mojim granama. 20 Slava moja pomlaðivaše se u mene, i luk moj u ruci mojoj ponavljaše se. 21 Slušahu me i èekahu, i muèahu na moj svjet. 22 Poslije mojih rijeèi nikо ne pogovaraše, tako ih natapaše besjeda moja. 23 Jer me èekahu kao dažd, i usta svoja otvorahu kao na pozni dažd. 24 Kad bih se nasmijao na njih, ne vjerovahu, i sjajnosti lica mojega ne razgonjahu. 25 Kad bih otisao k njima, sjedah u zaæelje, i bijah kao car u vojski, kad tješi žalosne.

30 A sada smiju mi se mlaði od mene, kojima otaca ne bih bio htio metnuti sa psima stada svojega. 2 A na što bi mi i bila sila ruku njihovijeh? u njima bješe propala starost. 3 Od siromaštva i gladi samoæovahu bjezeæi na suha, mraèena, pusta i opustošena mjesta; 4 Koji brahu lobodu po èestama, i smrekovo korijenje bješe im hrana. 5 Izmeðu ljudi bijahu izgonjeni i vikaše se za njima kao za lupežem. 6 Živiljahu po strašnjem uvalama, po jamama u zemlji i u kamenu. 7 Po grmovima rikahu, pod trnjem se skupljahu. 8

Bijahu ljudi nikakvi i bez imena, manje vrijedni nego zemlja. 9 I njima sam sada pjesma, i postah im prièa. 10 Gade se na me, idu daleko od mene i ne ustežu se pljuvati mi u lice. 11 Jer je Bog odapeo moju tetivu i muke mi zadao te zbacise uzdu preda mnom. 12 S desne strane ustaju momci, potkidaju mi noge, i nasipaju put k meni da me upropaste. 13 Raskopaše moju stazu, umnožiše mi muke, ne treba nikو da im pomaže. 14 Kao širokim prolomom naviru, i navaljuju preko razvalina. 15 Strahote navalise na me, i kao vjetar tjeraju dušu moju, i kao oblak proðe sreæa moja. 16 I sada se duša moja ražljeva u meni, stigoše me dani muèeni. 17 Noæeu probada mi kosti u meni, i žile moje ne odmaraju se. 18 Od teške sile promijenilo se odijelo moje, i kao ogrlica u košulje moje steže me. 19 Bacio me je u blato, te sam kao prah i pepeo. 20 Vièem k tebi, a ti me ne slušaš; stojim pred tobom, a ti ne gledaš na me. 21 Pretvorio si mi se u ljuta neprijatelja; silom ruke svoje suprotiš mi se. 22 Podižeš me u vjetar, posaðuješ me na nj, i rastapaš u meni sve dobro. 23 Jer znam da æeš me odvesti na smrt i u dom određeni svjema živima. 24 Ali neæe pružiti ruke svoje u grob; kad ih stane potirati, oni neæe vikati. 25 Nijesam li plakao radi onoga koji bijaše u zlu? nije li duša moja žalosna bivala radi ubogoga? 26 Kad se dobru nadah, doðe mi zlo; i kad se nadah svjetlosti, doðe mrak. 27 Utroba je moja uzavrela, i ne može da se umiri, zadesiše me dani muèeni. 28 Hodim crn, ne od sunca, ustajem i vièem u zboru. 29 Brat postah zmajevima i drug sovama. 30 Pocrnjela je koža na meni i kosti moje posahnuše od žege. 31 Gusle se moje pretvorise u zapijevku, i svirala moja u plaæ.

31 Vjeru uèinih sa oèima svojim, pa kako bih pogledao na djevojku? 2 Jer kakav je dio od Boga ozgo? i kakvo našljedstvo od svemoguæega s visine? 3 Nije li pogibao nevaljalome i èudo onima koji èine bezakonje? 4 Ne vidi li on putove moje, i sve korake moje ne broji li? 5 Ako hodih s lažu ili ako pohitje noga moja na prijevaru, 6 Neka me izmjeri na mjerilima pravijem, i neka Bog pozna dobrotu moju. 7 Ako su koraci moji zaæli s puta, i ako je za oèima mojim pošlo srce moje, i za ruke moje prionulo štogod, 8 Neka ja sijem a drugi jede, i neka se iskorijene izdanci moji. 9 Ako se zanijelo srce moje za kojom ženom, i ako sam vrebaø na vratima bližnjega svojega, 10 Neka drugomu melje žena moja, i neka se drugi nad njom povijaju. 11 Jer je to grdilo i bezakonje za sudije. 12 Jer bi to bio organj koji bi proždirao do uništenja, i svu bi moju ljetinu iskorijenio. 13 Ako nijesam htio doæi na sud sa slugom svojim ili sa sluškinjom svojom, kad bi se tužili na mene; 14 Jer šta bih èinio kad bi se Bog

podigao, i kad bi potražio, šta bih mu odgovorio? 15 Koji je mene stvorio u utrobi, nije li stvorio i njega? nije li nas on isti sazdao u materici? 16 Ako sam odbio siromasima želju njihovu, i oči udovici zamutio, 17 I ako sam zalogaj svoj sam jeo a nije ga jela i sirota, 18 Jer je od mladosti moje rasla sa mnom kao kod oca, i od utrobe matere svoje vodao sam je; 19 Ako sam gledao koga gdje gine nemajući haljine, i siromaha gdje se nema èim pokriti, 20 Ako me nijesu blagosiljala bedra njegova što se runom ovaca mojih utoplio, 21 Ako sam izmahnuo rukom na sirotu, kad vidješ na vratima pomoæe svoju, 22 Neka mi ispadne rame iz pleæa, i ruka moja neka se otkine od zgloba. 23 Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veličanstvu ne bih odolio. 24 Ako sam polagao na zlato nadanje svoje, ili èistome zlatu gororio: uzdanico moja! 25 Ako sam se veselio što mi je imanje veliko i što mnogo steèe ruka moja, 26 Ako sam gledao na sunce, kad sjaje, i na mjesec, kad ponosito hodi, 27 I srce se moje potajno prevarilo i ruku moju poljubila usta moja, 28 I to bi bilo bezakonje za sudije, jer bih se odrekao Boga ozgo; 29 Ako sam se radovao nesreæei nenavidnika svojega, i ako sam zaigrao kad ga je zlo zadesilo, 30 Jer ne dадoh jeziku svojemu da griješi tražeæi dušu njegovu s proklinjanjem; 31 Ako ne govorahu domaæni moji: ko bi nam dao mesa njegova? ne moæemo se ni najesti; 32 Stranac nije noæivao na polju; vrata svoja otvorao sam putniku; 33 Ako sam kao što èine ljudi tajio prijestupe svoje i krio svoje bezakonje u svojim njedrima, 34 Ako sam i mogao plaæiti veliko mnoætvo, ipak od najmanjega u domu bijaše me strah; zato muæah i ne odlažah od vrata. 35 O da bih imao koga da me sasluša! Gle, želja je moja da mi svemoguæi odgovori i suparnik moj da mi napiše knjigu. 36 Nosio bih je na ramenu svom, vezao bih je sebi kao vjenac, 37 Broj koraka svojih kazao bih mu, kao knez pristupio bih k njemu. 38 Ako je na me vikala moja zemlja, i brazde njezine plakale, 39 Ako sam jeo roda njezina bez novaca i dosaðivao duši gospodara njezinijeh, 40 Mjesto pšenice neka mi raða trnje, i mjesto jeèema kukolj. Svršiæe se rijeèi Jovove.

32 Tada prestaæe ona tri èovjeka odgovarati Jovu, jer se èinjijaše da je pravedan. 2 A Eliju sin Varahilov od Vuza, roda Ramova, razgnjevi se na Jova što se sam graðaše pravedniji od Boga; 3 I na tri prijatelja njegova razgnjevi se što ne naðoše odgovora i opet osuðivahu Jova. 4 Jer Eliju èekaše dokle oni govorahu s Jovom, jer bijahu stariji od njega. 5 Pa kad vidje Eliju da nema odgovora u ustima ona tri èovjeka, raspali se gnjev njegov. 6 I progovori Eliju sin Varahilov od Vuza, i reæe: ja sam najmlaði, a vi ste starci, zato se bojah i ne smijah vam kazati što mislim. 7 Mišljah:

neka govori starost, i mnoge godine neka objave mudrost. 8 Ali je duh u ljudima, i duh svemoguæega urazumljuje ih. 9 Veliki nijesu svagda mudri, i starci ne znaju svagda šta je pravo. 10 Zato velim: poslušaj me da kažem i ja kako mislim. 11 Eto, èekao sam da vi izgovorite, slušao sam razloge vaše dokle izviðaste besjedu. 12 Pazio sam, ali gle, nijedan od vas ne sapre Jova, ne odgovori na njegove rijeèi. 13 Može biti da æete reæi: naðosmo mudrost, Bog æga oboriti, ne èovjek. 14 Nije na me upravio besjede, ni ja mu neæeu odgovarati vašim rijeèima. 15 Smeli su se, ne odgovaraju više, nestalo im je rijeèi. 16 Èekao sam, ali ne govore, stadoše, i više ne odgovaraju. 17 Odgovoräu i ja za se, kazaæu i ja kako mislim. 18 Jer sam pun rijeèi, tjesno je duhu u meni. 19 Gle, trbuh je moj kao vino bez oduške, i raspuštao bi se kao nov mijeh. 20 Govoriäu da odahnem, otvoräu usne svoje, i odgovoräu. 21 Neæeu gledati ko je ko, i èovjeku æeu govoriti bez laskanja. 22 Jer ne umijem laskati; odmah bi me uzeo tvorac moj.

33 Èuj dakle, Jove, besjedu moju, i slušaj sve rijeèi moje.

2 Evo, sad otvoram usta svoja; govori jezik moj u ustima mojim. 3 Po pravom srcu mom biæe rijeèi moje, i misao èistu izreæi æe usne moje. 4 Duh Božji stvorio me je, i dah svemoguæega dao mi je život. 5 Ako moæeš, odgovori mi, pripravi se i stani mi nasuprotni. 6 Evo, ja æeu biti mjesto Boga, kao što si rekao; od kala sam naæinjen i ja. 7 Eto, strah moj neæee te straæiti, i ruka moja neæee te tiætati. 8 Rekao si dakle preda mnom, i èuo sam glas tvojih rijeèi: 9 Èist sam, bez grijeha, prav sam i nema bezakonja na meni. 10 Evo, traži zadjevicu sa mnom, drži me za svoga neprijatelja. 11 Meæe u klade noge moje, vreba po svijem stazama mojim. 12 Eto, u tom nijesi pravedan, odgovaram ti; jer je Bog veæi od èovjeka. 13 Zašto se preš s njim, što za sva djela svoja ne odgovara? 14 Jedanput govorи Bog i dva puta; ali èovjek ne pazi. 15 U snu, u utvari noæenoj, kad tvrd san padne na ljudе, kad spavaju u postelji, 16 Tada otvara uho ljudima i nauku im zapeæeaæava, 17 Da bi odvratio èovjeka od djela njegova, i zaklonio od njega oholost; 18 Da bi saæuvao dušu njegovu od tame, i život njegov da ne naiðe na maæ. 19 I kara ga bolovima na postelji njegovoj, i sve kosti njegove teškom boleæeu. 20 Tako da se životu njegovu gadi hljeb i duši njegovo jelo najmilije; 21 Nestaje tijela njegova naoèigled, i izmalaju se kosti njegove, koje se prije nijesu vidjele, 22 I duša se njegova pribliæuje grobu, i život njegov smrti. 23 Ako ima glasnika, tumaæa, jednoga od tisuæe, koji bi kazao èovjeku dužnost njegovu, 24 Tada æe se smilovati na nj, i reæi æe: izbavi ga da ne otide u grob;

našao sam otkup. 25 I pomladiæe se tijelo njegovo kao u djeteta, i povratiæe se na dane mladosti svoje, 26 Moliae se Bogu, i pomilovaæe ga, i gledaæe lice njegovo radujuæi se, i vratiae èovjeku po pravdi njegovoj. 27 Gledajuæi ljudi reæi æe: bijah zgriješio, i što je pravo izvrnuo, ali mi ne pomože. 28 On izbavi dušu moju da ne otide u jamu, i život moj da gleda svjetlost. 29 Gle, sve ovo èini Bog dva puta i tri puta èovjeku, 30 Da bi povratio dušu njegovu od jame, da bi ga obasjavala svjetlost živjeh. 31 Pazi, Jove, slušaj me, muëi, da ja govorim. 32 Ako imаш što reæi, odgovori mi; govori, jer sam te rad opravdati; 33 Ako li ne, slušaj ti mene; muëi, i nauèiæe te mudrosti.

34 Još govorи Eliju i reèe: 2 Èujte, mudri, besedu moju, i razumni poslušajte me. 3 Jer uho poznaje besedu kao što grlo kuša jelo. 4 Razberimo što je pravo, izvidimo među sobom što je dobro. 5 Jer Jov reèe: pravedan sam, a Bog odbaci moju pravdu. 6 Hoæeu li lagati za svoju pravdu? strijela je moja smrtna, a bez krivice. 7 Koji je èovjek kao Jov da kao vodu piye potsmijeh? 8 I da se druži s onima koji èine bezakonje, i da hodi s bezbožnjem ljudima? 9 Jer reèe: ne pomaže èovjeku da ugaða Bogu. 10 Zato, ljudi razumni, poslušajte me; daleko je od Boga zloæa i nepravda od svemoguæega. 11 Jer po djelu plaæea èovjeku i daje svakome da naðe prema putu svojemu. 12 Doista Bog ne radi zlo i svemoguæi ne izvræe pravde. 13 Ko mu je predao zemlju? i ko je uredio vasiljenu? 14 Kad bi na nj okrenuo srce svoje, uzeo bi k sebi duh njegov i dihanje njegovo; 15 Izginulo bi svako tijelo, i èovjek bi se povratio u prah. 16 Ako si dakle razuman, èeu ovo: slušaj glas rijeëi mojih. 17 Može li vladati onaj koji mrzi na pravdu? hoæeš li osuditi onoga koji je najpravedniji? 18 Kaže li se caru: nitkove! i knezovima: bezbožnici? 19 Akamoli onomu koji ne gleda knezovima ko su, niti u njega vrijedi više bogati od siromaha, jer su svi djelo ruku njegovih. 20 Umiru zaæas, i u po noæi uskoleba se narod i propadne, i odnese se jaki bez ruke ljudske. 21 Jer su oèi njegove obraæene na putove èovjeèije i vidi sve korake njegove. 22 Nema mraka ni sjena smrtnoga gdje bi se sakrili koji èine bezakonje. 23 Jer nikome ne odgaða kad doðe da se sudi s Bogom. 24 Satire jake nedokuéljivo, i postavlja druge na njihovo mjesto. 25 Jer zna djela njihova, i dok obrati noæ, satru se. 26 Kao bezbožne razbijja ih na vidiku. 27 Jer otstupiše od njega i ne gledaše ni na koje putove njegove; 28 Te doðe do njega vika siromahova, i èu viku nevoljnijeh. 29 Kad on umiri, ko æe uzneniriti? i kad on sakrije lice, ko æe ga vidjeti? i to biva i narodu i èovjeku, 30 Da ne bi carovao licemjer, da ne bi bilo zamke narodu. 31

Zaista, treba kazati Bogu: podnosio sam, neæeu više griješiti. 32 A što ne vidim, ti me nauèi; ako sam èinio nepravdu, neæeu više. 33 Eda li æe po tebi plaæati, jer tebi nije po volji, jer ti biraš a ne on? Ako znaš što, govorи. 34 Ljudi æe razumni sa mnom kazati, i mudar æe èovjek pristati, 35 Da Jov ne govorи razumno, i da rijeëi njegove nijesu mudre. 36 Oœe moj, neka se Jov iskuša do kraja, što odgovara kao zli ljudi. 37 Jer domeæe na grijeh svoj bezakonje, pljeska rukama među nama, i mnogo govorи na Boga.

35 Još govorи Eliju i reèe: 2 Misliš li da si pravo rekao: moja je pravda veæa od Božje? 3 Jer si rekao: šta æe mi pomoæi, kaka æe mi biti korist, da ne griješim? 4 Ja æeu odgovoriti tebi i drugovima tvojim s tobom. 5 Pogledaj nebo, i vidi; pogledaj oblake, kako su viši od tebe. 6 Ako griješi, šta æeš mu uèiniti? ili ako se umnože bezakonja tvoja, šta æeš mu naudit? 7 Ako si pravedan, šta æeš mu dati? ili šta æe primiti iz ruke tvoje? 8 Èovjeku kakav si može naudit tvoja zloæa, i sinu èovjeèijemu pomoæi tvoja pravda. 9 Vapiju od velikoga nasilja kojima se èini, i vièu na ruku silnjeh; 10 A nijedan ne govorи: gdje je Bog, stvoritelj moj, koji daje pjesmu noæu; 11 Koji èini te smo razumniji od zvijerja zemaljskoga, i mudriji od ptica nebeskih. 12 Tamo vièu s oholosti zlijeh ljudi, ali ne bivaju uslišeni. 13 Jer Bog ne sluša taštine, i svemoguæi ne gleda na nju. 14 Akamoli kad kažeš: ne vidiš to. Pred njim je sud; èekaj ga. 15 A sada èim te gnjev pohodi, nije ništa, niti je gledao na sve što si uèinio; 16 Zato Jov naprazno otvora usta svoja, i bezumno umnožava rijeëi.

36 Još govorи Eliju i reèe: 2 Potpri me malo, i pokazaæu ti, jer još ima što bih govorio za Boga. 3 Poèeæeu izdaleka besedu svoju, i pokazaæu da je tvorac moj pravedan. 4 Doista, neæee biti lažne rijeëi moje, kod tebe je koji pravo misli. 5 Gle, Bog je silan, ali nikoga ne odbacuje, silan je snagom sréanom. 6 Ne da živjeti bezbožniku, a nevoljnicima èini pravdu. 7 Ne odvraæea od pravednika oèiju svojih, nego još s carevima na prijesto posaðuje ih navjek, te se užvišuju. 8 Ako li su okovani u puta i svezani užima nevoljnièkim, 9 Tada im napominje djela njihova i bezakonja njihova kako su silna. 10 I otvora im uho da bi se popravili, i govorи im da se vrate od bezakonja. 11 Ako poslušaju i stanu mu služiti, dovršuju dane svoje u dobru i godine svoje u radosti. 12 Ako li ne poslušaju, ginu od maëa i umiru s bezumlja. 13 A koji su licemjerna srca, navlaèe gnjev i ne vièu kad ih poveže; 14 Umire u mladosti duša njihova i život njihov među kurvama. 15 Izbavlja nevoljnika iz nevolje njegove i otvora mu uho u muci. 16 Tako bi i tebe izveo iz tjeskobe na

prostrano mjesto, gdje ništa ne dosađuje, i mirni sto tvoj bio bi pun pretiline. 17 Ali si zasludio sud bezbožnici; i sud i prava snađe te. 18 Doista, gnjev je na tebi; gledaj da te ne odbaci u karanju, te te veliki otkup neće izbaviti. 19 Hoće li gledati na twoje bogatstvo? neće ni na zlato ni na kaku silu blaga tvojega. 20 Ne uzdiš za noću u koju narodi odlaze na svoje mjesto. 21 Čuvaj se da ne pogledaš na taštinu i voliš nju nego nevolju. 22 Gle, Bog je najviši svojom silom, ko je učitelj kao on? 23 Ko mu je odredio put njegov? ili ko æe mu reæi: èiniš nepravo? 24 Opominji se da veličaš djela njegova, koja gledaju ljudi. 25 Svi ljudi vide ih, svaki ih gleda izdaleka. 26 Gle, Bog je velik, i ne možemo ga poznati, broj godina njegovih ne može se dokuèiti. 27 Jer on steže kapljे vodene, koje liju dažd iz oblaka njegovih; 28 Kad teku oblaci, kaplju na mnoštvo ljudsko. 29 I ko bi razumio prostor oblacima i grmljavu u šatoru njegovu? 30 Kako prostire nad njim svjetlost svoju, i dubine morske pokriva? 31 Tijem sudi narodima, daje hrane izobilja. 32 Rukama zaklanja svjetlost, i nareðuje koga da srete, 33 Javljujuæi prema njemu dobru volju svoju, i prema stoci i prema rodu zemaljskom.

37 I od toga drkæe srce moje, iotskaæe sa svojega mjeseta. 2 Slušajte dobro gromovni glas njegov i gorov što izlazi iz usta njegovih. 3 Pod sva nebesa pušta ga, i svjetlost svoju do krajeva zemaljskih. 4 Za njom rièe grom, grmi glasom veličanstva svojega, niti što odgaða kad se èuje glas njegov. 5 Divno Bog grmi glasom svojim, èini stvari velike, da ih ne možemo razumjeti. 6 Govori snijegu: padni na zemlju; i daždu sitnome i daždu silname. 7 Zapeæaæava ruku svakom èovjeku, da pozna sve poslenike svoje. 8 Tada zvijer ulazi u jamu, i ostaje na svojoj loži. 9 S juga dolazi oluja, i sa sjevera zima. 10 Od dihanja Božjega postaje led, i široke vode stiskuju se. 11 I da se natapa zemlja, natjeruje oblak, i rasipa oblak svjetlošæu svojom. 12 I on se obræe i tamo i amo po volji njegovoj da èini sve što mu zapovjedi po vasiljenoj. 13 Èini da se naðe ili za kar ili za zemlju ili za dobroèinstvo. 14 Èuj to, Jove, stani i gledaj èudesu Božiju. 15 Znaš li kako ih Bog ureðuje i kako sija svjetlošæu iz oblaka svojega? 16 Znaš li kako vise oblaci? Znaš li èudesu onoga koji je savršen u svakom znanju? 17 Kako ti se haljine ugriju kad umiri zemlju od juga? 18 Jesi li ti s njim razapinjao nebesa, koja stoje tvrdo kao saliveno ogledalo? 19 Nauèi nas šta æemo mu reæi; ne možemo od tame govoriti po redu. 20 Hoće li mu ko pripovjediti što bih ja govorio? Ako li bi govorio, zaista, bio bih proždrt. 21 Ali sada ne mogu ljudi gledati u svjetlost kad sjaje na nebu, pošto vjetar prođe i oèisti ga; 22 Sa sjevera dolazi

kao zlato; ali je u Bogu strašnija slava. 23 Svemoguæ je, ne možemo ga stignuti; velike je sile, ali sudom i velikom pravdom nikoga ne muèi. 24 Zato ga se boje ljudi: ne može ga vidjeti nikakav mudarac.

38 Tada odgovori Gospod Jovu iz vihora i reæe: 2 Ko je to što zamraèuje savjet rijeèima nerazumno? 3 Opaši se sada kao èovjek; ja æeu te pitati, a ti mi kazuj. 4 Gdje si ti bio kad ja osnivah zemlju? kaži, ako si razuman. 5 Ko joj je odredio mjere? znaš li? ili ko je rastegao uže preko nje? 6 Na èem su podnožja njezina uglavljeni? ili ko joj je metnuo kamen ugaoni? 7 Kad pjevahu zajedno zvijezde jutrnje i svi sinovi Božji klikovahu. 8 Ili ko je zatvorio more vratima kad kao iz utrobe izide? 9 Kad ga odjeh oblakom i povih tamom; 10 Kad postavih za nj uredbu svoju i metnuh mu prijevornice i vrata; 11 I rekoh: doveæ æeš dolaziti, a dalje neæeš, i tu æee se ustavljati ponositi valovi tvoji. 12 Jesi li svoga vijeka zapovjedio jutru, pokazao zori mjesto njezino, 13 Da se uhvati zemlji za krajeve, i da se rastjeraju s nje bezbožnici, 14 Da se ona promijeni kao blato peèatno, a oni da stoje kao haljina, 15 Da se oduzme bezbožnicima svjetlost njihova i ruka podignuta da se slomi? 16 Jesi li dolazio do dubina morskih? i po dnu propasti jesi li hodio? 17 Jesu li ti se otvorila vrata smrtna, i vrata sjena smrtnoga jesi li video? 18 Jesi li sagledao širinu zemaljsku? kaži, ako znaš sve to. 19 Koje je put k stanu svjetlosti? i gdje je mjesto tami, 20 Da bi je uzeo i odveo do međe njezine, i znao staze k domu njezinu? 21 Znaš ti; jer si se onda rodio, i broj je dana tvojih velik. 22 Jesi li ulazio u riznice šnježne? ili riznice gradne jesi li video, 23 Koje èuvam za vrijeme nevolje, za dan boja i rata? 24 Kojim se putem dijeli svjetlost i ustoka se razilazi po zemlji? 25 Ko je razdjelio jazove povodnju i put svjetlici gromovnoj? 26 Da bi išao dažd na zemlju gdje nema nikoga, i na pustinju gdje nema èovjeka, 27 Da napoji pusta i nerodna mjesta, i uèini da raste trava zelena. 28 Ima li dažd oca? ili ko je rodio kapljе rosne? 29 Iz èije je utrobeizašao led, i ko je rodio slanu nebesku, 30 Da se vode skrivaju i postaju kao kamen i krajevi propasti srastaju? 31 Možeš li svezati miline vlašiæima? ili svezu štapima razdrijesiti? 32 Možeš li izvesti južne zvijezde na vrijeme? ili kola sa zvijezdama njihovjem hoæeš li voditi? 33 Znaš li red nebeski? možeš li ti ureðivati vladu njegovu na zemlji? 34 Možeš li dignuti glas svoj do oblaka da bi te mnoštvo vode pokrilo? 35 Možeš li pustiti munje da idu, i da ti reku: evo nas? 36 Ko je metnuo èovjeku u srce mudrosti? ili ko je dao duši razum? 37 Ko æe izbrojiti oblake mudrošæu, i mjebove nebeske ko æe izliti, 38 Da se raskvašen prah zgusne i

grude da se slijepi? 39 Loviš li ti lavu lov? i laviæima trbuhi puniš, 40 Kad leži u peæinama i vrebaju u zaklonu svom? 41 Ko gotovi gavranu hranu njegovu kad ptiæi njegovi vièu k Bogu i lutaju nemajuæi šta jesti?

39 Znaš li vrijeme kad se divokoze koze? i jesli li vidio kad se koštate legu? 2 Jesli li izbrojio mjesec, dokle nose?

znaš li vrijeme kad se legu? 3 Kako se savijaju, mlad svoju ispuštaju, i opraštaju se bolova? 4 Kako jaèa mlad njihova, raste po polju i otišavši ne vraæea se k njima? 5 Ko je pustio divljega magarca da je slobodan, i remene divljemu magarcu ko je razdriješio? 6 Kojemu odredih pustinju za kuæeu i za stan slatinu. 7 On se smije vrevi gradskoj, i ne sluša vike nastojnikove. 8 Što nalazi u gorama, ono mu je piæea, i traži svaku zelen. 9 Bi li ti jednorog htio služiti? bi li noæeivao za jaslima tvojim? 10 Možeš li vezati užem jednoroga da ore? hoæee li vlaæiti brazde za tobom? 11 Hoæeš li se osloniti na nj što mu je snaga velika? i ostaviti na njemu svoj posao? 12 Hoæeš li se pouzdati u nj da æee ti svesti ljetinu i na gumno tvoje složiti? 13 Jesli li ti dao paunu lijepa krila i perje èapliji ili noju? 14 Koji snese na zemlji jajca svoja, i ostavi da ih prah grije; 15 I ne misli da æee ih nogu razbiti i zvijer poljska zgaziti; 16 Nemilostiv je ptiæima svojim kao da nijesu njegovi, i da mu trud ne bude uzalud ne boji se. 17 Jer mu Bog nije dao mudrost niti mu je udijelio razuma. 18 Kad se podigne u vis, smije se konju i konjiku. 19 Jesli li ti dao konju jaèinu? jesli li ti okitio vrat njegov rzanjem? 20 Hoæeš li ga poplašiti kao skakavca? frkanje nozdrva njegovijeh strašno je; 21 Kopa zemlju, veseo je od sile, ide na susret oružju; 22 Smije se strahu i ne plaši se niti uzmièe ispred maæea; 23 Kad zvekæee nad njim tul i sijeva koplige i sulica; 24 Od nemirnoæee i ljutine kopa zemlju, i ne može da stoji kad truba zatrubi. 25 Kad truba zatrubi, on vršti, izdaleka èuje boj, viku vojvoda i pokliè. 26 Eda li po tvome razumu leti jastrijeb? širi krila svoja na jug? 27 Eda li se na tvoju zapovijest diže u vis orao, i na visini vije gnijezdo? 28 Na stijeni stanuje i bavi se, navrh stijene, na tvrdnu mjestu. 29 Odatle gleda hrane, daleko mu vide oèi. 30 I ptiæi njegovi piju krv, i gdje su mrtva telesa ondje je on.

40 I tako odgovarajuæi Gospod Jovu reèe: 2 Ko se prepire s Bogom, hoæee li ga uèiti? koji kudi Boga, neka odgovori na to. 3 Tada Jov odgovori Gospodu i reèe: 4 Gle, ja sam malen, šta bih ti odgovorio? Meæeem ruku svoju na usta svoja. 5 Jednom govorih, ali neæeu odgovarati; i drugom, ali neæeu više. 6 A Gospod opet odgovarajuæi Jovu iz vihora reèe: 7 Opaši se sada kao èovjek; ja æeu te pitati, a ti mi kazuj. 8 Hoæeš li ti uniæiti moj sud? hoæeš li

mene osuditи da bi sebe opravdao? 9 Je li u tebe mišica kao u Boga? grmiš li glasom kao on? 10 Okiti se sada èaæeu i velièanstvom, u slavu i krasotu obuci se. 11 Prospi jarost gnjeva svojega, i pogledaj sve ponosite, i obori ih. 12 Pogledaj sve ponosite, i ponizi ih, i potri bezbožnike na mjestu njihovu. 13 Zatrpaj ih sve u prah, i poveži im lice na skrivenu mjestu. 14 Tada æeu te i ja hvatiti da te èuva desnica tvoja. 15 A gle, slon, kojega sam stvorio s tobom, jede travu kao vo; 16 Gle, snaga mu je u bedrima njegovijem, i sila mu je u pupku trbuha njegova; 17 Diže rep svoj kao kedar, žile od jaja njegovijeh spletene su kao grane; 18 Kosti su mu kao cijevi mјedene, zglavci kao poluge gvozdene. 19 On je prvo između djela Božijih, tvorac njegov dao mu je maæe. 20 Gore nose mu piæeu, i sve zvijerje poljsko igra se ondje. 21 U hladu liježe, u gustoj trsci i glibu. 22 Granata drveta zaklanjavaju ga sjenom svojim, i opkoljavaju ga vrbe na potocima. 23 Gle, ustavlja rijeku da ne teèee, uzda se da æee ispititi Jordan gubicom svojom. 24 Hoæee li ga ko uhvatiti na oèi njegove? zamku mu provuæi kroz nos?

41 Hoæeš li udicom izvuæi krokodila ili užem podvezati mu jezik? 2 Hoæeš li mu provuæi situ kroz nos? ili mu šlijkom prvorjeti èeljusti? 3 Hoæee li te mnogo moliti, ili æee ti laskati? 4 Hoæee li uèiniti vjeru s tobom da ga uzmeš da ti bude sluga dovjeka? 5 Hoæeš li se igrati s njim kao sa pticom, ili æeeš ga vezati djevojkama svojim? 6 Hoæee li se njim èastiti drugovi? razdijeliti ga među trgovce? 7 Hoæeš li mu napuniti kožu šiljcima i glavu ostvama? 8 Digni na nj ruku svoju; neæeevi više pominjati boja. 9 Gle, zaludu je nadati mu se; kad ga samo ugleda èovjek, ne pada li? 10 Nema slobodna koji bi ga probudio; a ko æee stati preda me? 11 Ko mi je prije dao što, da mu vratim? što je god pod svijem nebom, moje je. 12 Neæeu muæati o udima njegovijem ni o sili ni o ljepoti stasa njegova. 13 Ko æee mu uzgrnuti gornju odjeæeu? k èeljustima njegovijem ko æee pristupiti? 14 Vrata od grla njegova ko æee otvoriti? strah je oko zuba njegovijeh. 15 Krljušti su mu jaki štitovi spojeni tvrdo. 16 Blizu su jedna do druge da ni vjetar ne ulazi među njih. 17 Jedna je za drugu prionula, drže se i ne rastavljaju se. 18 Kad kiha kao da munja sijeva, a oèi su mu kao trepavice u zore. 19 Iz usta mu izlaze luæevi, i iskre ognjene skaèeu. 20 Iz nozdrva mu izlazi dim kao iz vreloga lonca ili kotla. 21 Dah njegov raspaliuje ugljevije i plamen mu izlazi iz usta. 22 U vratu mu stoji sila, i pred njim ide strah. 23 Udi mesa njegova spojeni su, jednostavno je na njemu, ne razmièe se. 24 Srce mu je tvrdo kao kamen, tvrdo kao donji žrvanj. 25 Kad se digne, dršæeu junaci, i od straha oèiæeaju se od grijeha svojih. 26

Da ga udari maè, ne može se održati, ni kopanje ni strijela ni oklop. **27** Njemu je gvožđe kao pljeva, a mjeđ kao trulo drvo. **28** Neæee ga potjerati strijela, kamenje iz praae njemu je kao slamka; **29** Kao slama su mu ubojne sprave, i smije se baæenom kopljtu. **30** Pod njim su oætri crepovi, stere sebi oætre stvari u glibu. **31** Èini, te vri dubina kao lonac, i more se muti kao u stupi. **32** Za sobom ostavlja svijetlu stazu, rekao bi da je bezdana osijedjela. **33** Niæta nema na zemlji da bi se ispredilo s njim, da bi stvoreno bilo da se niæega ne boji. **34** Što je god visoko prezire, car je nad svijetom zvijerjem.

42 Tada Jov odgovori Gospodu i reæe: **2** Znam da sve moæeš, i da se ne može smesti što naumiæ. **3** Ko je to što zamraæuje savjet nerazumno? Zato kaæem da nijesam razumijevao; èudesno je to za me, te ne mogu znati. **4** Slušaj kad uzgovorim, i kad zapitam, kaæi mi. **5** Ušima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi. **6** Zato poriæem, i kajem se u prahu i pepelu. **7** A kad Gospod izgovori one rijeæi Jovu, reæe Gospod Elifasu Temancu: raspalio se gnjev moj na tebe i na dva prijatelja tvoja što ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov. **8** Zato sada uzmite sedam telaca i sedam ovnova, i idite k sluzi mojemu Jovu i prinesite žrtve paljenice za se, i sluga moj Jov neka se pomoli za vas, jer æeu doista pogledati na nj da ne uèeinim s vama po vaæoj ludosti, jer ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov. **9** I tako otide Elifas Temanac i Vildad Suæanin i Sofar Namaæanin, i uèiniæe kako im zapovjedi Gospod. I pogleda Gospod na Jova. **10** I Gospod povrati što bješe uzeto Jovu pošto se pomoli za prijatelje svoje; i umnoæi Gospod Jovu dvojinom sve što bješe imao. **11** I doðoše k njemu sva braæea njegova i sve sestre njegove i svi preðaænji znaci njegovi, i jedoše s njim u njegovoj kuæi i žaleæei ga tješiæe ga za sve zlo što bješe Gospod pustio na nj, i dadoše mu svaki po novac i po grivnu zlatnu. **12** I Gospod blagoslovio poæljedak Jovov više nego poæetak, te imaæe èetrnaest tisuæea ovaca i šest tisuæea kamila i tisuæea jarmova volova i tisuæea magarica. **13** I imaæe sedam sinova i tri kæeri. **14** I prvoj nadje ime Jemima, a drugoj Kesija a treæoj Keren-apuha. **15** I ne nahoðaše se u svoj zemlji tako lijepijeh djevojaka kao kæeri Jovove, i otac im dade naæljedstvo meðu braæeom njihovom. **16** I poslije pozivje Jov sto i èetrdeset godina, i vidje sinove i unuke do èetvrtoga koljena. **17** I umrije Jov star i sit æivota.

Psalmi

1 Blago èovjeku koji ne ide na vijeæe bezbožnièko, i na putu grješnièkom ne stoji, i u društvu nevaljalijeh ljudi ne sjedi, **2** Nego mu je omilio zakon Gospodnj i o zakonu njegovu misli dan i noæ! **3** On je kao drvo usaðeno kraj potoka, koje rod svoj donosi u svoje vrijeme, i kojemu list ne vene: što god radi, u svemu napreduje. **4** Nijesu taki bezbožnici, nego su kao prah koji rasipa vjetar. **5** Zato se neæee bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na zboru pravednièkom. **6** Jer Gospod zna put pravednièki; a put bezbožnièki propaæee.

2 Zašto se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari? **2** Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova. **3** "Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov." **4** Onaj, što živi na nebesima, smije se, Gospod im se potsmijeva. **5** Pa im govorи u gnjevu svojem i jarošeu svojom zbujuje ih: **6** "Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj." **7** Kazaæeu naredbu Gospodnj; on reèe meni: "ti si sin moj, ja te sad rodih. **8** Išti u mene, i daæeu ti narode u našljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu. **9** Udariæeš ih gvozdenom palicom; razbiæeš ih kao lonèarski sud." **10** Sad, carevi, orazumite se; nauèete se sudije zemaljske! **11** Služite Gospodu sa strahom, i radujete se s trepetom. **12** Poštujte sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izginiете na putu svome; jer æee se gnjev njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju!

3 Gospode! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me. **2** Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoæi od Boga. **3** Ali ti si, Gospode, štit koji me zaklanja, slava moja; ti podižeš glavu moju. **4** Glasom svojim vièem ka Gospodu, i èuje me sa svete gore svoje. **5** Ja liježem, spavam i ustajem, jer me Gospod èuva. **6** Ne bojim se mnogo tisuæa naroda što sa svijeh strana navaljuje na me. **7** Ustani, Gospode! pomozi mi, Bože moj! jer ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje; razbijaš zube bezbožnicima. **8** Od Gospoda je spasenje; neka bude na narodu tvom blagoslov tvoj!

4 Kad te zovem, èuj me, Bože, pravdo moja! u tjeskobi daj mi prostor; smiluj se na me i usliši molitvu moju. **2** Sinovi èovjeèejil dokle æee slava moja biti u sramoti? dokle æelete ljubiti ništavilo i tražiti laži? **3** Znajte da Gospod divno èuva svetoga svojega; Gospod èuje kad ga zovem. **4** Gnjeveæei se ne griješite; razmislite u srcima svojim na posteljama

svojim, i utolite. **5** Prinesite žrtvu za pravdu, i uzdajte se u Gospoda. **6** Mnogi govore: ko æee nam pokazati što je dobro? Obrati k nama, Gospode, svjetlo lice svoje. **7** A meni si dao u srce radost veæeu nego što je oni imaju, kad im rodi pšenica i vino. **8** Ja mirno liježem i spavam; jer ti, Gospode, sam daješ mi te sam bez straha.

5 Èuj, Gospode, rijeèi moje, razumij pomisli moje. **2** Slušaj viku moju, care moj i Bože moj! jer se tebi molin, Gospode! **3** Ujutru slušaš glas moj, ujutru stojim pred tobom, i èekam. **4** Jer si ti Bog koji neæee bezakonja; u tebe nema mjesta ko je zao. **5** Bezbožnici neæee izaæei pred oèi twoje; ti nenavidiš sve koji èine bezakonje. **6** Potireš lažljivce; na krvopioce i lukave mrzi Gospod. **7** A ja po velikoj milosti twojoj ulazim u dom tvoj, i klanjam se u svetoj crkvi twojoj sa strahom twojim. **8** Gospode! vodi me u pravdi svojoj; radi neprijatelja mojih poravni preda mnom put svoj. **9** Jer nema u ustima njihovijem istine; u njima je nevaljalstvo; grlo im je grob otvoren; na jeziku im je dvolièenje. **10** Bože! ne daj im napretka, neka se razbiju pomisli njihove. Za mnoga nevaljalstva njihova obori ih, jer se pobuniše na tebe. **11** Pa æee se radovati svi koji se u te uzdaju; dovjeka æee se veseliti koje ti zaklanjaš; dièiæee se koji ljube ime twoje. **12** Jer ti, Gospode, blagosilaš pravednika, kao štitom zaklanjaš ga milošeu svojom.

6 Gospode! nemoj me pokarati u jarosti svojoj, niti me u gnjevu svojem nakazati. **2** Smiluj se na me, Gospode, jer sam iznemogao; isticjeli me, jer su kosti moje ustrepale, **3** I duša se moja vrlo uzdrhtala. A ti, Gospode, dokle æeš? **4** Obrati se, Gospode, izbavi dušu moju, pomozi mi radi milosti svoje. **5** Jer mrtvi ne spominju tebe; u grobu ko æee te slavit? (Sheol h7585) **6** Iznemogoh uzdišuæi; svaku noæ kvasim odar svoj, suzama svojim natapam postelju svoju. **7** Usahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih. **8** Idite od mene svi koji èinite bezakonje, jer Gospod èu plaè moj. **9** Èu Gospod molbu moju, Gospod molitvu moju primi. **10** Nek se postide i prepadnu svi neprijatelji moji, neka se povrate i postide odmah.

7 Gospode, Bože moj! u tebe se uzdam, saèuvaj me od svijeh koji me gone, i izbavi me. **2** Da mi neprijatelj ne išeupa duše kao lav. Èupa, a nema ko da izbavi. **3** Gospode, Bože moj! ako sam to uèinio, ako je nepravda u rukama mojima, **4** Ako sam zlo vratio prijatelju svojemu, ili krivo uèinio onima koji na me na pravdi napadahu; **5** Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati. **6** Ustani, Gospode, u

gnjevu svojem; digni se na žestinu neprijatelja mojih; probudi se meni na pomoæ, i otvori sud. 7 I ljudstvo æe se sleæi oko tebe; iznad njega izaði u visinu. 8 Gospod sudi narodima. Sudi mi, Gospode, po pravdi mojoj, i po bezazlenosti mojoj neka mi bude. 9 Nek se prekine zloæea bezbožnika, a pravednika potpomozi, jer ti ispituješ srca i utrobe, Božje pravedni! 10 Štit je meni u Boga, koji èeva one koji su prava srca. 11 Bog je pravedan sudija, i Bog je svaki dan готов na gnjev. 12 Ako se neæee bezbožnik da obrati, on oštri maë svoj, nateže luk svoj, i naperuje ga; 13 I zapinje smrtnu strijelu, èini strijele svoje da pale. 14 Gle, bezbožnik zaèe nepravdu, trudan bijaše zloèinstvom, i rodi sebi prijevaru. 15 Kopa jamu i iskopa, i pade u jamu koju je naèinio. 16 Zloba njegova obrati se na njegovu glavu, i zloèinstvo njegovo pade na tjeme njegovo. 17 Hvalim Gospoda za pravdu njegovu, i pjevam imenu Gospoda višnjega.

8 Gospode, Gospode naš! kako je velièanstveno ime tvoje po svoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa. 2 U ustima male djece i koja sisaju èiniš sebi hvalu nasuprot neprijateljima svojim, da bi uèinio da zamukne neprijatelj i nemirnik. 3 Kad pogledam nebesa tvoja, djelo prsta tvojih, mjesec i zvijezde, koje si ti postavio; 4 Šta je èovjek, te ga se opominješ, ili sin èovjeèiji, te ga polaziš? 5 Uèinio si ga malo manjega od anđela, slavom i èašeu vjenèao si ga; 6 Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove, 7 Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje, 8 Ptice nebeske i ribe morske, što god ide morskim putovima. 9 Gospode, Gospode naš! kako je velièanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

9 Hvalim te, Gospode, iz svega srca svojega, kazujem sva èudesa tvoja. 2 Radujem se i veselim se o tebi, pjevam imenu tvojemu, višnji! 3 Neprijatelji se moji vratiš natrag, spotakoše se i nesti ih ispred lica tvojega; 4 Jer si svršio sud moj i odbranio me; sio si na prijesto, sudija pravedni. 5 Rasrdio si se na narode i ubio bezbožnika,ime si im zatro dovjeka, zasvagda. 6 Neprijatelju nesti maèeva sasvijem; gradove ti si razvalio; pogibe spomen njihov. 7 Ali Gospod uvijek živi; spremio je za sud prijesto svoj. 8 On æe suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiæe narodima pravo. 9 Gospod je utoèiše ubogome, utoèiše u nevolji. 10 U tebe se uzdaju koji znaju ime tvoje, jer ne ostavljaš onijeh koji te traže, Gospode! 11 Pojte Gospodu, koji živi na Sionu; kazujte narodu djela njegova; 12 Jer on osveæuje krv, pamti je; ne zaboravlja jauka nevoljnijeh. 13 Smiluj se na me, Gospode; pogledaj kako stradam od neprijatelja svojih, ti, koji me podižeš od vrata smrtnijeh, 14 Da bih

kazivao sve hvale tvoje na vratima kæeri Sionove, i slavio spasenje tvoje. 15 Popadaše narodi u jamu, koju su iskopali; u zamku, koju su sami namjestili, uhvati se nogu njihova. 16 Poznaše Gospoda; on je sudio; u djela ruku svojih zaplete se bezbožnik. 17 Vratiaæe se u pakao bezbožnici, svi narodi koji zaboravljuj Bogu; (*Sheol h7585*) 18 Jer neæee svagda biti zaboravljen ubogi, i nada nevolnjicima neæee nigda poginuti. 19 Ustani, Gospode, da se ne posili èovjek, i da prime narodi sud pred tobom. 20 Pusti, Gospode, strah na njih; neka poznadu narodi da su ljudi.

10 Zašto, Gospode, stojiš daleko, kriješ se kad je nevolja?

2 S oholosti bezbožnikove muèe se ubogi; hvataju se ubogi prijevarom koju izmišljaju bezbožnici. 3 Jer se bezbožnik dièi željom duše svoje, grabljivca pohvaljuje. 4 Bezbožnik u obijesti svojoj ne mari za Gospoda: "on ne vidi." Nema Boga u mislima njegovijem. 5 Svagda su putovi njegovi krivi; za sudove tvoje ne zna; na neprijatelje svoje neæee ni da gleda. 6 U srcu svojem veli: neæeu posrnuti; zlo neæee doæei nigda. 7 Usta su mu puna nevaljalijeh rijeèi, prijevar i uvrede, pod jezikom je njegovijem muka i pogibao. 8 Sjedi u zasjedi iza kuæe; u potaji ubija pravoga; oèi njegove vrebaju ubogoga. 9 Sjedi u potaji kao lav u peæini; sjedi u zasjedi da uhvati ubogoga; hvata ubogoga uuvukavši u mrežu svoju. 10 Pritaji se, prilegne, i ubogi padaju u jake nokte njegove. 11 Kaže u srcu svome: "Bog je zaboravio, okrenuo je lice svoje, neæee vidjeti nigda." 12 Ustani, Gospode! digni ruku svoju, ne zaboravi nevolnjijeh. 13 Zašto bezbožnik da ne mari za Boga govoreæi u srcu svom da ti neæee vidjeti? 14 Ti vidiš; jer gledaš uvrede i muke i pišeš ih na ruci. Tebi predaje sebe ubogi; siroti ti si pomoæenik. 15 Satri mišicu bezbožnome i zlome, da se traži i ne naðe bezbožnost njegova. 16 Gospod je car svagda, dobijeka, nestaaæe neznabozaca sa zemlje njegove. 17 Gospode! ti èuješ želje ništih; utvrди srce njihovo; otvori uho svoje, 18 Da daš sud siroti i nevoljniku, da prestanu goniti èovjeka sa zemlje.

11 U Gospoda se uzdam; zašto gorite duši mojoj: "leti u goru kao ptica; 2 Jer evo grješnici nategoše luk, zapeše strijelu svoju za tetivu, da iz mraka strijelaju prave srcem. 3 Kad su raskopani temelji, šta æe uèiniti pravednik?" 4 Gospod je u svetom dvoru svom, prijesto je Gospodnji na nebesima; oèi njegove gledaju; vjeðe njegove ispituju sinove èovjeèije. 5 Gospod ispituje pravednoga; a bezbožnoga i kojemu je milo èiniti zlo nenavidi duša njegova. 6 Pustiaæe na bezbožnike dažd od živoga ugljevlja, ognja i sumpora; i

ognjeni vjetar biæe im dio iz èaše; 7 Jer je Gospod pravedan, ljubi pravdu; lice æe njegovo vidjeti pravednici.

12 Pomagaj, Gospode; jer nesto svetijeh, jer je malo vjernijeh meðu sinovima èovjeèijim. 2 Laž govore jedan drugome, usnama lažljivjem govore iz srca dvolièna. 3 Istrjebiæe Gospod sva usta lažljiva, jezik velièavi, 4 Ljude, koji govore: jezikom smo jaki, usta su naša u nas, ko je gospodar nad nama? 5 Videæi stradanje nevolnjih i uzdisanje ništih, sad æeu ustati, veli Gospod, i izbaviti onoga kome zlobe. 6 Rijeèi su Gospodnje rijeèi èiste, srebro u vatri oèišæeno od zemlje, sedam puta pretopljeno. 7 Ti æeš nas, Gospode, odbraniti, i saèuvati nas od roda ovoga dovjeka. 8 Bezbožnici idu naokolo; kad se oni podižu, sramote se sinovi èovjeèiji.

13 Dokle æeš me, Gospode, sasvijem zaboravljati? dokle æeš odvraæati lice svoje od mene? 2 Dokle æeu se domišljati u duši svojoj, mutiti se u srcu svom dan i noæ? dokle æe se neprijatelj moj podizati nada mnom? 3 Pogledaj, usliši me, Gospode, Bože moj! Proslijetli oèi moje da ne zaspim na smrt. 4 Da ne reèe neprijatelj moj: nadvladao sam ga; da se ne raduju koji me gone, ako posrnem. 5 A ja se uzdam u milost tvoju; radovaæe se srce moje za spasenje tvoje. 6 Pjevaæu Gospodu, koji mi dobro èini.

14 Reèe bezumnik u srcu svojem: nema Boga; nevaljali su, gadna su djela njihova; nema nikoga dobro da tvori. 2 Gospod pogleda s neba na sinove èovjeèije, da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga. 3 Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema nijednoga. 4 Zar se neæe opametiti koji èine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, ne prizivaju Gospoda? 5 Ondje æe zadrhtati od straha; jer je Gospod u rodu pravednom. 6 Smijete se onome što ubogi radi; ali Gospod njega zaklanja. 7 Ko æe poslati sa Siona pomoæ Izrailju? Kad Gospod povrati zarobljeni narod svoj, onda æe se radovati Jakov i veselæe se Izrailju.

15 Gospode! ko može sjedjeti u sjenici tvojoj? ko može nastavati na svetoj gori tvojoj? 2 Ko hodi bez mane, tvori pravdu, i govori istinu iz srca svojega; 3 Ko ne opada jezikom svojim, ne èini drugome zla, i ne ruži bližnjega svojega; 4 Ko ne gleda onoga koga je Bog odbacio, nego poštuje one koji se boje Gospoda; ko se kune bližnjemu pa ne porièe; 5 Ko ne daje srebra svojega na dobit, i ne prima mita na pravoga. Ko ovako radi, neæe posrnuti dovjeka.

16 Èuvaj me, Bože; jer se u te uzdam. 2 Rekoh Gospodu: ti si Gospod moj, nemam dobra osim tebe. 3 U svetima

koji su na zemlji i u velikima sva je utjeha moja. 4 Neka drugi umnožavaju idole svoje, neka trèe k tuđima; ja im neæu ljevati krvavih naljeva, niti æeu metnuti imena njihovih u usta svoja. 5 Gospod je moj dio našljedstva i èaše; ti podižeš dostojanje moje. 6 Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesta, i dio mi je moj mio. 7 Blagoslijam Gospoda, koji me urazumljuje; tomu me i noæu uèi što je u meni. 8 Svakda vidim pred sobom Gospoda: on mi je s desne strane da ne posrnem. 9 Toga radi raduje se srce moje, i veseli se jezik moj, još æe se i tijelo moje smiriti u uzdanju; 10 Jer neæeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeš dati da svetac tvoj vidi truhlost. (Sheol h7585) 11 Pokazaæeš mi put životni: obilje je radosti pred licem tvojim, utjeha u desnici tvojoj dovjeka.

17 Usliši, Gospode, pravdu, èuj glas moj, primi u uši molitvu moju ne iz usta lažljivijeh. 2 Od lica tvojega neka izaðe sud moj, oèi tvoje neka pogledaju na pravicu. 3 Ispitaj srce moje, obidi noæu; u ognju me okušaj, i neæeš naæi nepravde moje. 4 Usta se moja ne dohvataju djela ljudskih; radi rijeèi usta tvojih držim se putova ostrih. 5 Utvrdi stope moje na stazama svojim da ne zalaze koraci moji. 6 Tebe prizivljam, jer æeš me uslišiti, Bože! prigni k meni uho svoje, i èuj rijeèi moje. 7 Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se u te uzdaju od onijeh koji se protive desnici tvojoj. 8 Èuvaj me kao zjenicu oka: sjenom krila svojih zakloni me. 9 Od bezbožnika koji na me napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili. 10 Srce svoje zatvoris; ustima svojim govore oholo. 11 Izagnavši me opet su oko mene; oèi su svoje uprli da me obore na zemlju. 12 Oni su kao lav koji hoæe da rastrže, i kao laviaæ koji sjedi u potaji. 13 Ustani, Gospode, preteci ih, obori ih. Odbrani dušu moju maèem svojim od bezbožnika, 14 Rukom svojom, Gospode, od ljudi ovijeh, od ljudi ovoga svijeta, kojima je dio ovaj život, kojima si trbuh napunio svoga bogatstva, da æe im i sinovi biti siti i ostanak ostaviti svojoj djeci. 15 A ja æeu u pravdi gledati lice tvoje; kad se probudim, biæu sit od prilike tvoje.

18 Ljubiæu te, Gospode, krjeposti moja, 2 Gospode, grade moj, zaklone moj, koji se oboriti ne može, izbavitelju moj, Bože moj, kamena goro, na kojoj se ne bojim zla, štite moj, rože spasenja mojega, utoèište moje! 3 Prizivljam Gospoda, kojemu se klanjati valja, i opråštam se neprijatelja svojih. 4 Obuzeš me smrtnе bolesti, i potoci nevaljalijeh ljudi uplašiš me. 5 Opkoliješ me bolesti paklene, stegoše me zamke smrtnе. (Sheol h7585) 6 U svojoj tjeskobi prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah; on èu iz dvora svojega glas moj, i vika moja doðe mu do ušiju. 7 Zatrese se i

pokoleba se zemљa, zadrmaše se i pomjeriše iz temelja gore, jer se on razluti. 8 Podiže se dim od gnjeva njegova, iz usta njegovihoganj, koji proždire, i živo ugljevle otskakaše od njega. 9 Savi nebesa i siđe. Mrak bješe pod nogama njegovijem. 10 Sjede na heruvima i podiže se, i poletje na krilima vjetrnijem. 11 Od mraka načini sebi krov, sjenicu oko sebe, od mračnijeh voda, oblaka vazdušnijeh. 12 Od sijevanja pred njim kroz oblake njegove udari grad i živo ugljevle. 13 Zagrmje na nebesima Gospod, i višnji pusti glas svoj, grad i živo ugljevle. 14 Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; silu munja, i rasu ih. 15 I pokazaše se izvori vodenici, i otkriše se temelji vasionoj od prijetnje tvoje, Gospode, od dihanja duha gnjeva tvojega. 16 Tada pruzi s visine ruku, uhvati me, izvuće me iz vode velike. 17 Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jači od mene. 18 Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora. 19 Izvede me na prostrano mjesto, i izbavi me, jer sam mu mio. 20 Dade mi Gospod po pravdi mojoj, i za čistotu ruku mojih dariva me. 21 Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega, 22 Nego su svi zakoni njegovi pred mnom, i zapovijesti njegovih ne uklanjam od sebe. 23 Bih mu vjeran, i čuvah se od bezakonja svojega. 24 Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po čistoti ruku mojih pred očima njegovima. 25 Sa svetima postupaš sveto, s čovjekom vjernim vjerno, 26 S čistim čisto, a s nevaljalim nasuprot njemu. 27 Jer ti pomažeš ljudima nevoljnima, a oči ponosite ponižavaš. 28 Ti raspaljuješ vidjelo moje; Gospod moj prosvjetljuje tamu moju. 29 S tobom razbijam vojsku, i s Bogom svojim skačem preko zida. 30 Put je Božji vjeran, riječe Gospodnja čista. On je štit svjema koji se u nj uzdaju. 31 Jer ko je Bog osim Gospoda, i ko je obrana osim Boga našega? 32 Ovaj Bog opasuje me snagom, i čini mi vjeran put. 33 Daje mi noge kao u jelena, i na visine stavlja me. 34 Uči ruke moje boju, i mišice moje čini da su luk od mjedi. 35 Ti mi daješ štit spasenja svojega; desnica tvoja drži me, i milost tvoja čini me velikom. 36 Ti širiš korak moj, te se ne spotišu noge moje. 37 Tjeram neprijatelje svoje i stižem ih, i ne vraćam se dok ih ne istrijebam. 38 Obaram ih, i ne mogu ustati, padaju pod noge moje. 39 Jer me ti opasuješ snagom za boj, i koji ustanu na me, obaraš ih pred mnom. 40 Neprijatelja mojih pležeš ti mi obraćaš, i potirem nenavidnike svoje. 41 Oni viđu, ali nema pomagača, ka Gospodu, ali ih on ne sluša. 42 Rasipam ih kao prah po vjetru, kao blato po ulicama gazim ih. 43 Ti me izbavilaš od bune narodne, postavilaš me da sam glava tuđim plemenima; narod kojega ne poznavaš, služi mi. 44 Po samome čuvenju slušaju me, tuđini pokorni su mi. 45 Tuđini

blijede, držaju u gradovima svojim. 46 Živ je Gospod, i da je blagosloven branič moj! Da se uzvisi Bog spasenja mojega, 47 Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode, 48 Koji me izbavlja od neprijatelja, podiže me nad one koji ustaju na me i od čovjeka čestoka izbavlja me! 49 Toga radi hvalim te, Gospode, pred narodima, i pojem imenu tvojemu, 50 Koji slavno izbavilaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svojemu Davidu i natražju njegovu dovjeka.

19 Nebesa kazuju slavu Božiju, i djela ruku njegovih glasi svod nebeski. 2 Dan danu dokazuje, i noče noći javlja. 3 Nema jezika, niti ima govora, gdje se ne bi čuo glas njihov. 4 Po svoj zemlji ide kazivanje njihovo i riječe njihove na kraj vasiljene. Suncu je postavio stan na njima; 5 I ono izlazi kao ženik iz ložnice svoje, kao junak veselo teče putem. 6 Izlazak mu je nakraj neba, i hod mu do kraja njegova; i niko nije sakriven od topote njegove. 7 Zakon je Gospodnji svršen, kriješi dušu; svjedočanstvo je Gospodnje vjerno, daje mudrost nevještome. 8 Naredbe su Gospodnje pravedne, vesele srce. Zapovijest je Gospodnja svjetla, prosvjetljuje oči. 9 Strah je Gospodnji čist, ostaje dovjeka. Sudovi su njegovi istini, pravedni svikoliki. 10 Bolji su od zlata i dragog kamenja, slađi od meda koji teče iz sata. 11 I slugu tvojega oni su prosvjetili; ko ih drži ima veliku platu. 12 Ko će znati sve svoje pogreške? Očisti me i od tajnjih; 13 I od voljnijeh sačuvaj slugu svojega, da ne oblađaju mnome. Tada ćete biti svršeni i čist od velikoga prijestupa. 14 Da su ti riječe usta mojih ugodne, i pomisao srca mojega pred tobom, Gospode, krjeposti moja i izbavitelju moj!

20 Da te usliši Gospod u dan žalosti, da te zaštiti ime Boga Jakovljeva. 2 Da ti pošle pomoč iz svetinje, i sa Siona da te potkrijepi. 3 Da se opomene svih prinosa tvojih, i žrtva tvoja paljenica da se nađe pretila. 4 Da ti da Gospod po srcu tvojem; što god počneš, da ti izvrši. 5 Radovačemo se za spasenje tvoje, i u ime Boga svojega dignučemo zastavu. Da ispunji Gospod sve molbe tvoje. 6 Sad vidim da Gospod čuva pomazanika svojega; sluša ga sa svetoga neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava. 7 Jedni se hvale kolima, drugi konjima, a mi imenom Gospoda Boga svojega. 8 Oni posreduju i padaju, a mi stojimo i ne kolebamo se. 9 Gospode! pomozi caru, i usliši nas kad te zovemo.

21 Gospode! s tvoje se sile veseli car; i kako mu je velika radost što ti pomažeš! 2 Što mu je srce željelo, dao si mu, i molitve usta njegovih nijesi odbio. 3 Jer si ga dočekao blagoslovima milosnim, metnuo si mu na glavu

vijenac od dragoga kamenja. 4 Molio te je za život i dao si mu da mu se produlje dani dovijeka. 5 Velika je slava njegova tvojom pomoæeu; slavu si i krasotu metnuo na nj. 6 Dao si mu blagoslove dovijeka, razveselio si ga radošeu lica svojega. 7 Jer se car uzda u Gospoda i u milost višnjega; i ne koleba se. 8 Naæei æee ruka tvoja sve neprijatelje tvoje, naæei æee desnica tvoja one koji mrze na tebe. 9 Ueiniæe ih kao peæ zaæarenu, kad se razgnjevi; gnjev æee ih Gospodnj proguæati, i oganj æee ih proždrijeti. 10 Rod njihov istrijebiæeš sa zemlje, i sjeme njihovo izmeðu sinova èovjeèijih; 11 Jer podigoše na tebe zlo, smislile i ne moguše izvršiti. 12 Jer æee ih metnuti za biljegu, iz lukova svojih pustiæe strijele u lice njihovo. 13 Podigni se, Gospode, silom svojom; mi æemo pjevati i slaviti jakost tvoju.

22 Bože, Bože moj! zašto si me ostavio udaljivši se od spasenja mojega, od rijeèi vike moje? 2 Bože moj! vièem danju, a ti me ne slušaš, i noæeu, ali nemam mira. 3 Sveti, koji živiš u pohvalama Izrailjevim! 4 U tebe se uzdaše oci naši, uzdaše se, i ti si ih izbavljao. 5 Tebe prizivaše, i spasavaše se; u tebe se uzdaše, i ne ostajaše u sramoti. 6 A ja sam crv, a ne èovjek; potsmijeh ljudima i rug narodu. 7 Koji me vide, svi mi se rugaju, razvalijuju usta, mašu glavom, 8 I govore: oslonio se na Gospoda, neka mu pomože, neka ga izbavi, ako ga miluje. 9 Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje. 10 Za tobom pristajem od rođenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj. 11 Ne udaljuj se od mene; jer je nevolja blizu, a nema pomoænika. 12 Opteèe me mnošto telaca; jaki volovi Vasanski opkoliše me; 13 Razvališe na me usta svoja. Lav je gladan lova i rièe. 14 Kao voda razlih se; rasuše se sve kosti moje; srce moje posta kao vosak, rastopilo se u meni. 15 Sasuši se kao crijev kriješto moja, i jezik moj prionu za grlo, i u prah smrtni meæeeš me. 16 Opkoliše me psi mnogi; èeta zlikovaca ide oko mene, probodoše ruke moje i noge moje. 17 Mogao bih izbrojiti sve kosti svoje. Oni gledaju, i od mene naèiniše stvar za gledanje. 18 Dijele haljine moje među sobom, i za dolamu moju bacaju ždrijeb. 19 Ali ti, Gospode, ne udaljuj se. Silo moja, pohitaj mi u pomoæe. 20 Izbavi od maèa dušu moju, od psa jedinicu moju. 21 Saèuvaj me od usta lavovijeh, i od rogova bivolovih, èuvši, izbavi me. 22 Kazujem ime tvoje braæi; usred skupštine hvaliæeu te. 23 Koji se bojite Gospoda, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuj ga. Boj ga se, sve sjeme Izrailjevo! 24 Jer se ne ogluši molitve ništega niti je odbi; ne odvrati od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva. 25 Tebe æeu hvaliti na skupštini velikoj; zavjete svoje svršiæeu pred onima koji se njega boje. 26 Neka jedu ubogi i nasite se, i neka hvale Gospoda koji ga

traže; živo da bude srce vaše dovijeka. 27 Opomenuæe se i obratiæe se ka Gospodu svi krajevi zemaljski, i pokloniæe se pred njim sva plemena neznaæozaæka. 28 Jer je Gospodnje carstvo; on vlasta narodima. 29 Jeæee i pokloniæe se svi pretili na zemlji; pred njim æee pasti svi koji slaze u prah, koji ne mogu saæuvati duše svoje u životu. 30 Sjeme æee njihovo služiti njemu. Kazivaæe se za Gospoda rodu potonjemu. 31 Doæi æee, i kazivaæe pravdu njegovu ljudima njegovijem, koji æee se roditi; jer je on uæinio ovo.

23 Gospod je pastir moj, ništa mi neæee nedostajati. 2 Na zelenoj paši pase me, vodi me na tihu vodu. 3 Dušu moju oporavlja, vodi me stazama pravednim imena radi svojega. 4 Da poðem i dolinom sjena smrtnoga, neæeu se bojati zla; jer si ti sa mnom; štap tvoj i palica tvoja tješi me. 5 Postavio si preda mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju, i èaša je moja preopuna. 6 Da! dobrota i milost tvoja pratiæe me u sve dane života mojega, i ja æeu nastavati u domu Gospodnjem zadugo.

24 Gospodnja je zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj. 2 Jer je on na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je. 3 Ko æee izaæei na goru Gospodnju? i ko æee stati na svetom mjestu njegovu? 4 U koga su èiste ruke i srce bezazleno, ko ne izrije imena njegova uzalud i ne kune se lažno. 5 On æee dobiti blagoslov od Gospoda, i milost od Boga spasa svojega. 6 Taki je rod onjih koji ga traže, i koji su radi stajati pred licem tvojim, Bože Jakovljev! 7 Vrat! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vjeèena! Ide car slave. 8 Ko je taj car slave? Gospod krjepak i silan, Gospod silan u boju. 9 Vrat! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vjeèena! Ide car slave. 10 Ko je taj car slave? Gospod nad vojskama; on je car slave.

25 K tebi, Gospode, podižem dušu svoju. 2 Bože moj! u tebe se uzdam; ne daj da se osramotim, da mi se ne svete neprijatelji moji. 3 I koji se god u te uzdaju, neæee se osramotiti; osramotiae se oni koji se odmeæeu od tebe besputno. 4 Pokaži mi, Gospode, putove svoje, nauèi me hoditi stazama tvojim. 5 Uputi me istini svojoj, i nauèi me; jer si ti Bog spasenja mojega, tebi se nadam svaki dan. 6 Opomeni se milosrða svojega, Gospode, i milosti svoje; jer su otako je vijeka. 7 Grjehova mladosti moje, i mojih prijestupa ne pominji; po milosti svojoj pomeni mene, radi dobrote svoje, Gospode! 8 Dobar je i pravedan Gospod; toga radi pokazuje grješnicima put. 9 Upuæuje krotke istini, uèi krotke hoditi putem njegovijem. 10 Svi su putovi Gospodnjii milost i istina onima koji drže zavjet njegov i otkrivenje njegovo. 11 Radi imena svojega, Gospode, oprosti grijeh

moj, jer je velik. **12** Koji se èovjek boji Gospoda? On æe mu pokazati koji put da izbere. **13** Duša æe njegova u dobru poèivati, i sjeme æe njegovo vladati zemljom. **14** Tajna je Gospodnja u onijeh koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im. **15** Oèi su mi svagda upravljenje ka Gospodu, jer on izvlaèi iz zamke noge moje. **16** Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam inokosan i nevolnik. **17** Nek se raširi stisnuto srce moje, iz tjeskobe moje izvadi me. **18** Vidi jade moje i muku moju, i oprosti mi sve grijeha moje. **19** Pogledaj neprijatelje moje kako ih je mnogo i kakvom me pakosnom nenavišæu nenavide. **20** Saèuvaj dušu moju i izbavi me; ne daj da se osramotim, jer se u tebe uzdam. **21** Bezazlenost i pravda neka me saèuva, jer se u tebe uzdam. **22** Izbavi, Bože, Izrailja od svih nevolja njegovih.

26 Sudi mi, Gospode, jer u prostoti svojoj hodim i u Gospoda se uzdam; neæeu se pokolebiti. **2** Ispitaj me, Gospode, i iskušaj me; pretopi što je u meni i srce moje. **3** Jer je milost tvoja pred oèima mojima, i hodim u istini tvojoj. **4** Ne sjedim s bezumnicima, i s lukavima se ne miješam. **5** Nenavidim društvo bezakonièko, i s bezbožnicima ne sjedim. **6** Umivam pravdom ruke svoje, i idem oko žrtvenika tvojega, Gospode, **7** Da razglašujem hvalu tvoju i kazujem sva èudesa tvoja. **8** Gospode! omilio mi je stan doma tvojega, i mjesto naselja slave tvoje. **9** Nemoj duše moje pogubiti, ni života mojega s krvopilcima, **10** Kojima je zloèinstvo u rukama, i kojima je desnica puna mita. **11** A ja hodim u prostoti svojoj, izbavi me, i smiluj se na me. **12** Noga moja stoji na pravom putu; na skupštinama æeu blagosiljati Gospoda.

27 Gospod je vidjelo moje i spasenje moje; koga da se bojim? Gospod je krjepost života mojega; koga da se strašim? **2** Ako navale na me zlikovci da pojedu tijelo moje, protivnici i neprijatelji moji, spotaæi æe se i pašæe. **3** Ako protiv mene vojska u oko stane, neæe se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda neæeu bojati. **4** Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju i ranim u crkvu njegovu. **5** Jer bi me sakrio u kolibi svojoj u zlo doba; sklonio bi me pod krovom šatora svojega; na kamenu goru popeo bi me. **6** Tada bih podigao glavu svoju pred neprijateljima koji bi me opkolili; prinio bih u njegovu šatoru žrtvu hvale; zapjevao bih i hvalio Gospoda. **7** Èuj, Gospode, glas moj, tebe prizivljem, smiluj se na me i usliši me. **8** Srce moje govori pred tobom što si rekao: "tražite lice moje"; tražim lice tvoje, Gospode! **9** Nemoj odvratiti od mene lica svojega, nemoj u gnjevu ostaviti sluge

svojega; budi pomoænik moj; nemoj me odbiti, i nemoj me ostaviti, Bože, spasitelju moj! **10** Jer otac moj i mati moja ostaviše me; ali Gospod neka me prihvati. **11** Uputi me, Gospode, na put svoj i vodi me pravom stazom poradi onijeh koji me vrebaju. **12** Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe. **13** Vjerujem da æeu vidjeti dobrotu Gospodnju na zemlji živjeh. **14** Uzdaj se u Gospoda, budi slobodan; neka bude srce tvoje krjepko, uzdaj se u Gospoda.

28 K tebi, Gospode, vièem; grade moj, nemoj mi muèati, da ne bih, ako uzmuèiš, bio kao oni koji odlaze u grob. **2** Èuj molitveni glas moj, kad vapijem k tebi, kad dižem ruke svoje k svetoj crkvi tvojoj. **3** Nemoj me zahvatiti s grješnicima, i s onima koji èine nepravdu, koji s bližnjima svojima mirno govore, a u srcu im je zlo. **4** Podaj im, Gospode, po djelima njihovijem, po zlomu postupanju njihovu; po djelima ruku njihovijeh podaj im, podaj im što su zaslужili. **5** Jer ne paze na djela Gospodnja, i na djela ruku njegovih. Da ih razori i ne sazida. **6** Da je blagosloven Gospod, jer usliši glas moljenja mojega! **7** Gospod je krjepost moja i štit moj; u njega se pouzda srce moje, i on mi pomože. Zato se veseli srce moje, i pjesmom svojom slavim ga. **8** Gospod je krjepost naroda svojega, i obrana koja spasava pomazanika njegovu. **9** Spasi narod svoj, blagoslovi dostojanje svoje; spasi ih i uzdiži ih dovjeka.

29 Dajte Gospodu, sinovi Božiji, dajte Gospodu slavu i èast. **2** Dajte Gospodu slavu imena njegova. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. **3** Glas je Gospodnji nad vodom, Bog slave grmi, Gospod je nad vodom velikom. **4** Glas je Gospodnji silan, glas je Gospodnji slavan. **5** Glas Gospodnji lomi kedre, Gospod lomi kedre Livanske. **6** Kao tele skaèu od njega; Livan i Sirion kao mlad bivo. **7** Glas Gospodnji sipa plamen ognjeni. **8** Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kades. **9** Glas Gospodnji opråšta košute bremena, i sa šuma skida odijelo; i u crkvi njegovoj sve govori o slavi njegovoj. **10** Gospod je sjedio nad potopom, i sjedjeæe Gospod kao car uvijek. **11** Gospod æe dati silu narodu svojemu, Gospod æe blagosloviti narod svojim.

30 Uzvišivaæu te, Gospode, jer si me oteo, i nijesi dao neprijateljima mojim da mi se svete. **2** Gospode, Bože moj! zavikah k tebi, i iscijelio si me. **3** Gospode! izveo si iz pakla dušu moju, i oživio si me da ne siðem u grob. (Sheol h7585) **4** Pojte Gospodu, sveci njegovi, i slavite sveto ime njegovo. **5** Gnjev je njegov za trenuæe oka, a do života milost njegova, veèerom dolazi plaè, a jutrom radost. **6**

I ja rekoh u dobru svom: neæeu posrnuti dovijeka. 7 Ti šæaše, Gospode, te gora moja stajaše tvrdo. Ti odvrati lice svoje, i ja se smetoh. 8 Tada tebe, Gospode, zazivah, i Gospoda molih: 9 "Kakva je korist od krvi moje, da siðem u grob? hoæe li te prah slaviti ili kazivati istinu tvoju? 10 Èuj, Gospode, i smiluj se na me; Gospode! budi mi pomoænik." 11 I ti promijeni plaè moj na radost, skide s mene vreæu, i opasa me veseljem. 12 Zato æe ti pjevat slava moja i neæe umuknuti; Gospode, Bože moj! dovijeka æeu te hvaliti.

31 U tebe se, Gospode, uzdam; nemoj me ostaviti pod sramotom dovijeka, po pravdi svojoj izbavi me. 2 Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomozi mi. Budi mi kameni grad, tvrda ograda, gdje bih se spasao. 3 Jer si ti kamena gora moja i ograda moja, imena svojega radi vodi me i upravljalj mnom. 4 Izvadi me iz mreže, koju mi tajno zamjestiše; jer si ti krjepost moja. 5 U tvoju ruku predajem duh svoj; izbavljao si me, Gospode, Bože istini! 6 Nenavidim one koji poštuju propadljive idole; ja se u Gospoda uzdam. 7 Radovaæeu se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaš tugu duše moje, 8 Ne daš me u ruku neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu. 9 Smiluj se na me, Gospode; jer me je tuga, od jada iznemože oko moje, duša moja i srce moje. 10 Išeijle u žalosti život moj, i godine moje u uzdisanju; oslabi od muke krjepost moja, i kosti moje sasahnjuše. 11 Od množine neprijatelja svojih postadoh potsmijeh i susjedima svojim, i strašilo znancima svojim; koji me vide na ulici, bježe od mene. 12 Zaboravljen sam kao mrtav, nema me u srcima; ja sam kao razbijen sud. 13 Jer slušam grdnju od mnogih, otsvuda strah, kad se dogovaraju na me, misle išèupati dušu moju. 14 A ja se, Gospode, u tebe uzdam i velim: ti si Bog moj. 15 U tvojoj su ruci dani moji; otmi me iz ruku neprijatelja mojih, i od onih, koji me gone. 16 Pokaži svjetlo lice svoje sluzi svojemu; spasi me miloæeu svojom. 17 Gospode! nemoj me ostaviti pod sramotom; jer tebe prizivljam. Nek se posrame bezbožnici, neka zamuknu i padnu u pakao. (*Sheol h7585*)

18 Neka onijeme usta lažljiva, koja govore na pravednika obijesno, oholo i s porugom. 19 Kako je mnogo u tebe dobra, koje èuvaš za one koji te se boje, i koje daješ onima koji se u te uzdaju pred sinovima èovjeèijim! 20 Sakrivaš ih pod krov lica svojega od buna ljudskih; sklanjaš ih pod sjen od svadljivijeh jezika. 21 Da je blagosloven Gospod, što mi pokaza divnu milost kao da me uvede u tvrd grad! 22 Ja rekoh u smetnji svojoj: odbaèen sam od oèiju tvojih; ali ti èu molitveni glas moj, kad te prizvah. 23 Ljubite Gospoda svi sveti njegovi; Gospod drži vjeru; i uvršeno vraæea onima koji

postupaju oholo. 24 Budite slobodni, i neka bude jako srce vaše, svi koji se u Gospoda uzdate.

32 Blago onome, kojemu je oproštena krivica, kojemu je grijeh pokriven. 2 Blago èovjeku, kojemu Gospod ne prima grijeha i u èijem duhu nema lukavstva. 3 Kad muèah, posahnuše kosti moje od uzdisanja mojega po vas dan. 4 Jer dan i noæe tištaše me ruka tvoja; nesto soka u meni kao na ljetnoj pripeci. 5 Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih; rekoh: ispovijedam Gospodu prijestupe svoje; i ti skide s mene krivicu grijeha mojega. 6 Zato neka ti se moli svaki svetac, kad se možeš naæi; i onda potop velike vode neæe ga stignuti. 7 Ti si zaklon moj, ti me èuvaš od tjeskobe; okružavaš me radostima u izbavljanju. 8 Urazumiæu te, i pokazaæeu ti put kojim da ideš; svjetovaæeu te, oko je moje na tebi. 9 Nemojte biti kao konj, kao mazga bez razuma, kojima uzdom i žvalama valja obuzdati gubicu, kad ne idu k tebi. 10 Mnogo muke ima bezbožnik, a koji se uzda u Gospoda, oko njega je milost. 11 Radujte se o Gospodu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste prava srca.

33 Veselite se pravednici pred Gospodom; pravednima dolikuje slaviti. 2 Slavite Gospoda guslama, udarajte mu u psaltr od deset žica. 3 Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujuæi; 4 Jer je prava rijeè Gospodnja, i svako djelo njegovo istinito. 5 On ljubi pravdu i sud, dobrote je Gospodnje puna zemљa. 6 Rijeèju Gospodnjom nebesa se stvorise, i duhom usta njegovih sva vojska njihova. 7 Kao u gomilu sabra vodu morsku, i propasti metnu u spreme. 8 Nek se boji Gospoda sva zemљa, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj; 9 Jer on reèe, i postade; on zapovjedi, i pokaza se. 10 Gospod razbjija namjere neznabوćima, uništava pomisli narodima. 11 Namjera je Gospodnja tvrda dovijeka, misli srca njegova od koljena na koljeno. 12 Blago narodu, kojemu je Bog Gospod, plemenu, koje je on izabrao sebi za naslijeðe. 13 S neba gleda Gospod, vidi sve sinove ljudske; 14 S prijestola, na kome sjedi, pogleda na sve koji žive na zemlji. 15 On je stvorio sva srca njihova, on i zna sva djela njihova. 16 Neæe pomoæi caru velika (sila) neæe zaštititi jakoga velika snaga; 17 Nije u konju uzdanje da æe pomoæi; ako mu je i velika snaga, neæe izbavit. 18 Gle, oko je Gospodnje na onima koji ga se boje, i na onima koji èekaju milost njegovu. 19 On æe dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine. 20 Duša se naša uzda u Gospoda; on je pomoæ naša i štit naš. 21 O njemu se veseli srce naše; jer se u sveto ime njegovo uzdamo. 22 Da bude milost tvoja, Gospode, na nama, kao što se uzdamo u tebe.

34 Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegova svagda u ustima mojima. 2 Gospodom se hvali duša moja; neka èuju koji stradaju, pa neka se raduju. 3 Velièajte Gospoda sa mnom, uzvišujmo ime njegovo zajedno. 4 Tražih Gospoda, i èu me, i svijeh nevolja mojih oprosti me. 5 Koji u njega gledaju prosvjetljuju se, i lica se njihova neæe postidjeti. 6 Ovaj stradalac zavika, i Gospod ga èu, i oprosti ga svijeh nevolja njegovih. 7 Anđeli Gospodnjii stanom stoje oko onijeh koji se njega boje, i izbavljaju ih. 8 Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago èovjeku koji se uzda u nj. 9 Bojte se Gospoda, sveti njegovi; jer koji se njega boje, njima nema oskudice. 10 Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda, ne premièe im se nijednoga dobra. 11 Hodite, djeco, poslušajte me; nauèiaè vas strahu Gospodnjemu. 12 Koji èovjek želi života, ljubi dane da bi video dobro? 13 Ustavlaj jezik svoj oda zla, i usta svoja od prijevarne rijeèi. 14 Kloni se oda zla, i èini dobro, traži mira i idi za njim. 15 Oèi su Gospodnje obraæene na pravednike, i uši njegove na jauk njihov. 16 Ali je strašno lice Gospodnje za one koji èine zlo, da bi istrijebio na zemlji spomen njihov. 17 Vièu pravedni, i Gospod ih èuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovih. 18 Gospod je blizu onijeh koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha. 19 Mnogo nevolje ima pravednik, ali ga od svijeh izbavlja Gospod. 20 Èuva Gospod sve kosti njegove, nijedna se od njih neæee slomiti. 21 Bezbožnika ubiæe zlo, i koji nenavide pravednika prevariae se. 22 Gospod iskupljuje dušu sluga svojih, i koji se god u njega uzdaju, neæee se prevariti.

35 Gospode! budi suparnik suparnicima mojim; udri one koji udaraju na me. 2 Uzmi oružje i štit, i digni se meni u pomoæ. 3 Potegni koplje, i presijeci put onima koji me gone, reci duši mojoj: ja sam spasenje twoje. 4 Neka se postide i posrane koji traže dušu moju; neka se odbiju natrag i postide koji mi zlo hoæe. 5 Neka budu kao prah pred vjetrom, i anđeo Gospodnji neka ih progoni. 6 Neka bude put njihov taman i klizav, i anđeo Gospodnji neka ih tjera. 7 Jer ni za što zastrješe mrežom jamu za mene, ni za što iskopaše jamu duši mojoj. 8 Neka doðe na njega pogibao nenadno, i mreža koju je namjestio neka ulovi njega, neka on u nju padne na pogibao. 9 A duša æe se moja radovati o Gospodu, i veseliæe se za pomoæ njegovu. 10 Sve æe kosti moje reæei: Gospode! ko je kao ti, koji izbavljаш stradalca od onoga koji mu dosaðuje, i ništega i ubogoga od onoga koji ga upropaðaue? 11 Ustaše na me lažni svjedoci; što ne znam, za ono me pitaju. 12 Plaæeju mi zlo za dobro, i sirotovanje duši mojoj. 13 Ja se u bolesti njihovoj oblaæih u vreæeu, muèih postom dušu svoju, i molitva se moja vraæea

u prsima mojima. 14 Kao prijatelj, kao brat postupah; bijah sjetan i s oborenom glavom kao onaj koji za materom žali. 15 A oni se raduju kad se ja spotaknem, i kupe se, kupe se na me, zadaju rane, ne znam zašto, èupaju i ne prestaju. 16 S nevaljaljem i podrugljivijem besposlièarima škruguæeu na me zubima svojima. 17 Gospode! hoæeš li dugo gledati? Otmi dušu moju od napadanja njihova, od ovijeh lavova jedinicu moju. 18 Priznavaæeu te u saboru velikom, usred mnogoga naroda hvaliæeu te: 19 Da mi se ne bi svetili koji mi zlobe nepravedno, i namigivali oèima koji mrze na me ni za što. 20 Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmišljaju lažne stvari. 21 Razvaljuju na me usta svoja, i govore: dobro! dobro! vidi oko naše. 22 Vidiš, Gospode! nemoj muæati; Gospode! nemoj otstupiti od mene. 23 Probudi se, ustani na sud moj, Bože moj i Gospode, i na parnicu moju. 24 Sudi mi po pravdi svojoj, Gospode, Bože moj, da mi se ne svete. 25 Ne daj da govore u srcu svojem: dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore: proðrjesmo ga. 26 Nek se postide i posrane svi koji se raduju zlu mojemu, nek se obuku u stid i u sram koji se razmeæeu nada mnom. 27 Neka se raduju i vesele koji mi žele pravdu, i govore jednako: velik Gospod, koji želi mira sluzi svojemu! 28 I moj æe jezik kazivati pravdu twoju, i hvali tebi svaki dan.

36 Bezakoniku je bezbožna rijeè u srcu; nema straha Božijega pred oèima njegovim. 2 Ali laže sebi u oèi, mjesto da prizna svoje bezakonje i omrzne na nj. 3 Rijeèi su usta njegovih nepravda i lukavstvo, neæee da se opameti da tvori dobro. 4 Bezakonje smišlja na postelji svojoj, stoji na putu rðavom, zlo mu nije mrsko. 5 Gospode! do neba je milost twoja, i istina twoja do oblaka. 6 Pravda je twoja kao gore Božije, sudovi twoji bezdana velika; ljude i stoku ti èuvaš, Gospode! 7 Kako je dragocjena milost twoja, Bože! sinovi ljudski u sjenu krila tvojih ne boje se. 8 Hrane se od izobila doma tvojega, i iz potoka sladosti svojih ti ih napajaš. 9 Jer je u tebe izvor životu, twojom svjetlošæeu vidimo svjetlost. 10 Rasiri milost svoju na one koji te znadu, i pravdu svoju na dobra srca. 11 Ne daj da stane na mene noga ohola, i ruka bezbožnièka da me zaljulja. 12 Onamo neka padnu koji èine bezakonje, neka se stropoštaju i ne mogu ustati.

37 Nemoj se žestiti gledajuæi nevaljale, nemoj zavidjeti onima koji èine bezakonje. 2 Jer se kao trava brzo kose, i kao zeleno bilje venu. 3 Uzdaj se u Gospoda i tvori dobro; živi na zemlji i hrani istinu. 4 Tješi se Gospodom, i uèiniæe ti što ti srce želi. 5 Predaj Gospodu put svoj, i uzdaj se u njega, on æe uèiniti. 6 I izvešæe kao vidjelo pravdu

tvoju, i pravlicu tvoju kao podne. 7 Osloni se na Gospoda, i eèej ga. Nemoj se æestiti gledajuæi koga gdje napreduje na putu svojem, èovjeka, koji radi što namisli. 8 Utisaj gnjev, i ostavi jarost; nemoj se dražiti da zlo èiniš. 9 Jer æe se istrijebiti koji èine zlo, a koji eèekaju Gospoda naslijediæe zemlju. 10 Još malo, pa neæe biti bezbožnik; pogledaæeeš na mjesto njegovo, a njega nema. 11 A smjerni æe naslijediti zemlju, i naslaðivaæe se množinom mira. 12 Zlo misli bezbožnik pravedniku, i škrguaæe na nj Zubima svojim. 13 Ali mu se Gospod smije, jer vidi da se primièe dan njegov. 14 Maèe potežu bezbožnici, zapinju luk svoj, da obore ubogoga i ništega i pokolju one koji idu pravim putem. 15 Maèe æe njihov udariti u njihovo srce, i lukovi njihovi polomiæe se. 16 Bolje je malo u pravednika nego bogatstvo mnogih bezbožnika. 17 Jer æe se mišice bezbožnicima potrti, a pravednike utvrðuje Gospod. 18 Zna Gospod dane bezazlenima, i do njihov traje dovjeka. 19 Neæe se postidjeti u zlo doba, u dane gladne biæe siti. 20 A bezbožnici ginu, i neprijatelji Gospodnjii kao ljepota šumska prolaze, kao dim prolaze. 21 Bezbožnik uzaima i ne vraæea, a pravednik poklanja i daje. 22 Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju, a koje on prokune, oni se istrijebe. 23 Gospod utvrðuje korake svakoga èovjeka i mio mu je put njegov. 24 Kad posrne da padne, neæe pasti, jer ga Gospod drži za ruku. 25 Bijah mlad i ostarjeh, i ne vidjeh pravednika ostavljena, ni djece njegove da prose hljeba. 26 Svaki dan poklanja i daje u zajam, i na natražju je njegovu blagoslov. 27 Uklanjaj se oda zla, i èini dobro, i živi dovjeka. 28 Jer Gospod ljubi pravedni sud, i ne ostavlja svetaca svojijeh; uvijek se oni èuvaju; a pleme æe se bezbožnièko istrijebiti. 29 Pravednici æe naslijediti zemlju, i živjeæe na njoj dovjeka. 30 Usta pravednikova govore mudrost, i jezik njegov kazuje istinu. 31 Zakon je Boga njegova njemu u srcu, stopala se njegova ne spotièu. 32 Bezbožnik vreba pravednika, i traži da ga ubije; 33 Ali ga Gospod neæe pustiti u ruke njegove, niti æe dati da ga okrive kad se stanu suditi. 34 Eèekaj Gospoda i drži se puta njegova, i on æe te postaviti da vladaš zemljom; vidjeæeeš kako æe se istrijebiti bezbožnici. 35 Vidjeh bezbožnika strašna koji se raširivaše kao granato drvo; 36 Ali proðe, i evo nema ga; tražim ga i ne nahodim. 37 Hrani èistotu i pazi pravdu, jer æe u èovjeka mirna ostati natražje. 38 A bezakonika æe nestati sasvijem; natražje æe se bezbožnièko zatrti. 39 Od Gospoda je spasenje pravednicima; on je krjepost njihova u nevolji. 40 Gospod æe im pomoæi, i izbaviæe ih; izbaviæe ih od bezbožnika, i saèuvaæe ih, jer se u njega uzdaju.

38 Gospode! nemoj me karati u gnjevu svojem, niti me nakazati u jarosti svojoj. 2 Jer strijele tvoje ustrijeliše me, i ruka me tvoja tišti. 3 Nema zdrava mjesta na tijelu mojem od gnjeva tvojega; nema mira u kostima mojim od grijeha mojega. 4 Jer bezakonja moja izaðoše vrh glave moje, kao teško breme otežaše mi. 5 Usmrđeše se i zagnojše se rane moje od bezumila mojega. 6 Zgrëeo sam se i pogurio veoma, vas dan idem sjetan; 7 Jer sam iznutra pun ognja, i nema zdrava mjesta na tijelu mojem. 8 Iz nemogoh i veoma oslabih, rièem od trzanja srca svojega. 9 Gospode! pred tobom su sve želje moje, i uzdisanje moje nije od tebe sakriveno. 10 Srce moje jako kuca, ostavi me snaga moja, i vid oèiju mojih, ni njega mi nema. 11 Drugovi moji i prijatelji moji videæi rane moje otstupiše, daleko stoje bližnji moji. 12 Koji traže dušu moju namještaju zamku, i koji su mi zlu radi, govore o pogibli i po vas dan misle o prijevaru. 13 A ja kao gluhi ne èujem i kao nijem koji ne otvara usta svojih. 14 Ja sam kao èovjek koji ne èuje ili nema u ustima svojim pravdanja. 15 Jer tebe, Gospode, eèekam, ti odgovaraš za mene, Gospode, Bože moj! 16 Jer rekoh: da mi se ne svete, i da se ne razmeæeu nada mnom, kad se spotakne noga moja. 17 Jer sam gotov pasti, i tuga je moja svagda sa mnom. 18 Priznajem krivicu svoju, i tužim radi grijeha svojega. 19 Neprijatelji moji žive, jaki su, i (sila) ih ima što me nenavide na pravdi. 20 Koji mi vraæeaju zlo za dobro, neprijatelji su mi zato što sam pristao za dobrim. 21 Nemoj me ostaviti, Gospode, Bože moj! nemoj se udaljiti od mene. 22 Pohitaj u pomoæ meni, Gospode, spasitelju moj!

39 Rekoh: èuvaæeu se na putovima svojim da ne zgriješim jezikom svojim; zauzdavaæeu usta svoja, dok je bezbožnik preda mnom. 2 Bijah nijem i glasa ne pustih; muèah i o dobru. Ali se tuga moja podiže, 3 Zapali se srce moje u meni, u mislima mojim razgorje se organj; progovorih jezikom svojim: 4 Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle æe trajati dani moji? da znam kako sam ništa. 5 Evo s pedi da si mi dane, i vijek je moj kao ništa pred tobom. Baš je ništa svaki èovjek živ. 6 Baš hodi èovjek kao utvara; baš se uzalud kida, sabira, a ne zna kome æe dopasti. 7 Pa šta da eèekam, Gospode? Nad je moj u tebi. 8 Iz svega bezakonja mojega izbavi me, ne daj me bezumno na potsmijeh. 9 Nijem sam, neæeu otvoriti usta svojih; jer si me ti udario. 10 Olakšaj mi udarac svoj, silna ruka tvoja ubi me. 11 Ako æeš karati èovjeka za prijestupe, rastoæe se kao od moljaca krasota njegova. Baš je ništa svaki èovjek. 12 Slušaj molitvu moju, Gospode, i eju jauk moj. Gledajuæi suze moje nemoj muèati. Jer sam gost u tebe i došljak kao i svi stari moji. 13

Nemoj me više gnjevno gledati, pa æeu odahnuti prije nego otidem i više me ne bude.

40 Dugo èekah Gospoda, i saže se k meni, i èu viku moju.

2 Izvadi me iz jame, koja buèi, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje. 3 I metnu u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našemu. Vide mnogi, i poèinju se bojati Gospoda, i uzdati se u njega. 4 Blago onome koji na Gospoda stavlja nadanje svoje, i ne obraæea se oholima i onijem koji teže na laž. 5 Mnoga su èudesa tvoja, koja si uèinio, Gospode, Bože moj, i mnoge su misli tvoje s nama. Nema ti ravna. Htio bih javljati i kazivati, ali im broja nema. 6 Žrtve i darova neæeeš; ti si mi uši otvorio; žrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi ne tražiš. 7 I po tome rekoh: evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene; 8 Hoæeu èiniti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu. 9 Kazujem pravdu na saboru velikom; evo, usta svojih ne ustavljam; Gospode, ti znaš. 10 Pravde tvoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost tvoju i spasenje tvoje; i ne tajim milosti tvoje i istine tvoje od sabora velikog. 11 Gospode, nemoj zatvoriti srca svojega od mene; milost tvoja i istina tvoja jednako neka me èuvaju. 12 Jer me opkoliše zla nebrojena; stigše me nepravde moje, da ne mogu gledati; ima ih više nego kose na glavi mojoj, srce me moje ostavi. 13 Gospode, voljan budi izbaviti me, Gospode, pohitaj mi u pomoæ. 14 Nek se postide i posrame svi koji traže pogibao duši mojoj! Nek se vrate natrag i postide koji mi žele зло! 15 Nek se povrate u smetnji svojoj koji mi govore: ha! ha! 16 Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospode, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik Gospod! 17 Ja sam nesreæean i niš, neka se Gospod postara za me! Ti si pomoæ moja i izbavitelj moj, Bože moj, ne èasi.

41 Blago onome koji razumije ništemu! Gospod æee ga izbaviti u zli dan. 2 Gospod æee ga saèuvati i pozivæee ga; biæe blažen na zemlji. Neæeeš ga dati na volju neprijateljima njegovjem. 3 Gospod æee ga ukrijepiti bolna na odru. Sasvijem mijenjaš postelju njegovu u bolesti njegovoj. 4 Ja vièem: Gospode! smiluj se na me, iscijeli dušu moju, sagriješih ti. 5 Neprijatelji moji govore zlobno za mene: "kad æee umrijeti, i ime njegovo poginuti?" 6 I ako ko doðe da me vidi, laska; srce njegovo slaže u sebi nepravdu, i otishavši kazuje. 7 Šapæeu o meni među sobom neprijatelji moji, i misle mi zlo: 8 "Zla stvar doðe na njega, legao je; neæee više ustati." 9 I èovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jeðaše hljeb moj, podiže na me petu. 10 Ali ti, Gospode, smiluj se na me, i podigni me; a ja æeu im vratiti. 11 Po tome æeu poznati da sam ti mio, ako se ne uzraduje neprijatelj moj

nada mnom. 12 A mene cijela saèuvaj, i daj mi da stojim pred licem tvojim dovikom. 13 Blagosloven Bog Izraeljev od vijeka do vijeka. Amin, amin.

42 Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe,

Božel! 2 Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kad æeu doæei i pokazati se licu Božnjemu? 3 Suze su mi hljeb dan i noæ, kad mi svaki dan govore: gdje je Bog tvoj? 4 Duša se moja proljeva kad se opominjem kako sam hodio sred mnogoga ljudstva, stupao u dom Božji, a ljudstvo praznujuæi pjevaše i podvikivaše. 5 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega. 6 Klonula je u meni duša zato što te pominjem u zemlji Jordanskoj, na Ermonu, na gori maloj. 7 Bezdana bezdanu dozivlje glasom slapova tvojih; sve vode tvoje i vali tvoji na mene navalile. 8 Danju je javljao Gospod milost svoju, a noæeu mu je pjesma u mene, molitva Bogu života mojega. 9 Reæei æeu Bogu, gradu svojemu: zašto si me zaboravio? zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve? 10 Koji mi pakoste, prebijajuæi kosti moje, rugaju mi se govoreæi mi svaki dan: gdje ti je Bog? 11 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

43 Sudi mi, Bože, i raspravi parbu moju s narodom rðavim!

od èovjeka nepravednoga i lukavoga izbavi me. 2 Jer si ti Bog krjeposti moje; zašto si me odbacio? Zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve? 3 Pošli vidjelo svoje i istinu svoju, neka me vode, i izvedu na svetu goru tvoju i u dvorove tvoje. 4 Onda æeu pristupiti k žrtveniku Božnjemu, k Bogu radosti i veselja svojega, i uz gusle slaviæeu te, Bože, Bože moj! 5 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

44 Bože, svojim ušima slušasmo, oci nam naši

pripovijedaše djelo koje si uèinio u njihovo vrijeme, u staro vrijeme. 2 Rukom svojom izgnao si narode, a njih posadio; iskorijenio si plemena, a njih namnožio. 3 Jer ne zadobiše zemlje svojim maëem, niti im mišica njihova pomože, nego tvoja desnica i tvoja mišica, i svjetlost lica tvojega, jer ti bijahu omiljeni. 4 Bože, care moj, ti si onaj isti, pošlji pomoæ Jakovu! 5 S tobom æemo izbosti neprijatelje svoje, i s imenom tvojim izgaziæemo one koji ustaju na nas. 6 Jer se ne uzdam u luk svoj, niti æee mi maë moj pomoæi. 7 Nego æee nas ti izbaviti od neprijatelja naših, i nenavidnike naše posramiæeš. 8 Bogom æemo se hvaliti svaki dan, i ime tvoje slaviæemo dovikom. 9 Ali sad si nas povrgao i posramio, i ne ideš s vojskom našom. 10 Obraæeaš nas te bježimo ispred neprijatelja, i neprijatelji

nas naši haraju. 11 Dao si nas kao ovce da nas jedu, i po narodima rasjajao si nas. 12 U bescjenje si prodao narod svoj, i niješ mu podigao cijene. 13 Dao si nas na potsmijeh susjedima našijem, da nam se rugaju i sramote nas koji žive oko nas. 14 Naèinio si od nas prièu u naroda, gledajuæi nas mašu glavom tuðinci. 15 Svaki je dan sramota moja preda mnom, i stid je popao lice moje 16 Od rijeèi potsmjevaèevih i rugaèevih, i od pogleda neprijateljevih i osvetljivèevih. 17 Sve ovo snaðe nas; ali ne zaboravimo tebe, niti prestupismo zavjeta tvojega. 18 Ne otstupi natrag srce naše, i stope naše ne zaðoše s puta tvojega. 19 Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivaæ nas sjenom smrtnjem, 20 Onda da bijasmo zaboravili ime Boga svojega i podigli ruke svoje k Bogu tuðemu, 21 Ne bi li Bog iznašao to? Jer on zna tajne u srcu. 22 A ubijaju nas za tebe svaki dan; s nama postupaju kao s ovçama klanicama. 23 Ustani, što spavaš, Gospode! Probudi se, nemoj odbaciti zasvagda. 24 Zašto kriješ lice svoje? zaboravljaš nevolju i muku našu? 25 Duša naša pade u prah, tijelo je naše baèeno na zemlju. 26 Ustani, pomoæi naša, i izbavi nas radi milosti svoje.

45 Teèe iz srca mojega rijeèe dobra; rekoh: djelo je moje za cara; jezik je moj trska hitroga pisara. 2 Ti si najlijepši između sinova ljudskih, blagodat teèe iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog dovjeka. 3 Pripaši, junaèe, uz bedru svoju maè svoj, èast svoju i krasotu svoju. 4 I tako okiæen pohitaj, sjedi na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica æe tvoja pokazati èudesu. 5 Oštare su strijele tvoje; narodi æe pasti pod vlast tvoju; prostrjeliæe srca neprijatelja carevijeh. 6 Prijesto je tvoj, Bože, vjeèan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvojega skiptar pravice. 7 Ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje; toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje. 8 Sve haljine tvoje mirisu smirnom, alojem i kasijom. Koji žive u dvorima od Miniske slonove kosti, oni te vesele. 9 Carske kæeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu. 10 Èuj, kæeri, pogledaj i obrati k meni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega. 11 I caru æe omiljeti ljepota tvoja; jer je on Gospod tvoj, i njemu se pokloni. 12 Kæi Tirova doæi æe s darovima, najbogatiji u narodu tebe æe moliti. 13 Sva je ukrašena kæi careva iznutra, haljina joj je zlatom iskiæena. 14 U vezenoj haljini vode je k caru; za njom vode k tebi djevojke, druge njezine. 15 Vode ih veselo i radosno, ulaze u dvor carev. 16 Mjesto otaca tvojih biæe sinovi tvoji, postavljajuæ ih knezovima po svoj zemlji. 17 Uèiniæu da se ne zaboravlja ime tvoje od koljena na koljeno; po tom æe te slaviti narodi vavijek vijeka.

46 Bog nam je utoèište i (sila) pomoænik, koji se u nevoljama brzo nalazi. 2 Zato se neæemo bojati, da bi se zemlja pomjestila, i gore se prevalele u srce morima. 3 Neka buèi i kipi voda nijihova, nek se planine tresu od vala nijihovih; 4 Potoci veselje grad Božji, sveti stan višnjega. 5 Bog je usred njega, neæe se pomjestiti, Bog mu pomaže od zore. 6 Uzbuèaše narodi, zadrmaše se carstva; ali on pusti glas svoj i zemlja se rastapaše. 7 Gospod nad vojskama s nama je, braniè je naš Bog Jakovljev. 8 Hodite i vidite djela Gospoda, koji uèini èudesu na zemlji, 9 Prekide ratove do kraja zemlje, luk prebi, kopljje slomi, i kola sažeže ognjem. 10 Utolite i poznajte da sam ja Bog; ja sam uzvišen po narodima, uzvišen na zemlji. 11 Gospod nad vojskama s nama je, braniè je naš bog Jakovljev.

47 Svi narodi, zaplještite rukama, pokliknite Bogu glasom radosnjem. 2 Jer je višnji Gospod strašan, car veliki nad svom zemljom. 3 Pokori nam narode i plemena pod noge naše. 4 Izbra nam dostojanje naše, krasotu Jakova, koji mu omilje. 5 Ide Bog uz podvikivanje, Gospod uz glas trubni. 6 Pojte Bogu, pojte; pojte caru našemu, pojte; 7 Jer je Bog car od sve zemlje, pojte pjesmu. 8 Bog caruje nad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom. 9 Knezovi narodni sastavljaju se s narodom Boga Avramova. Jer su štitovi zemaljski Božiji. Da je uzvišen!

48 Velik je Gospod i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj. 2 Prekrasna je visina, utjeha svoj zemlji gora Sion, na sjevernoj strani njezinoj grad cara velikoga. 3 Bog u dvorima njegovijem zna se da je braniè. 4 Jer, gle, carevi se zemaljski sabraše, ali proðoše svi. 5 Vidješe i zaèudiše se, prepadoše se i pobjegoše. 6 Trepet obuze ih onđe, muèiše se kao porodilja. 7 Vjetrom istoèinim razbio si korablie Tarsiske. 8 Što slušamo to i vidimo u gradu Gospoda nad vojskama, u gradu Boga našega. Bog ga utvrdi dovjeka. 9 Kazujemo, Bože, milost tvoju usred crkve tvoje. 10 Kao što je ime tvoje, Bože, tako je i hvala tvoja na krajevima zemaljskim; pravde je puna desnica tvoja. 11 Nek se veseli gora Sion, nek se raduju kæeri Judejske sudova radi tvojih. 12 Poðite oko Siona i obiðite ga, izbrojte kule njegove; 13 Pogledajte bedeme njegove, razmotrite dvorove njegove, da pripovijedate mlaðim naraštajima. 14 Jer je ovaj Bog naš Bog uvijek i dovjeka, on æe biti voð naš dovjeka.

49 Slušajte ovo svi narodi, pazite svi koji živite po vasiljenoj, 2 Prostaci i gospodo, bogati i siromasi. 3 Usta æe moja kazati premudrost, i srce moje reæi æe razum. 4 Prignuæu uho svoje k prièi, uz gusle æeu otvoriti zagonetku svoju. 5 Èega da se bojim u zle dane, kad me

zloba mojih neprijatelja opkoli? 6 Koji se uzdate u silu svoju, i hvalite se velikijem bogatstvom svojim! 7 Ċovjek ne æe nikako brata osloboditi, ne æe dati Bogu otkupa za nj. 8 Velik je otkup za dušu, i ne æe biti nigda. 9 Da ko dovjeka živi, i ne vidi groba. 10 Svi vide gdje umiru kao i neznalica i bezumnik što ginu, i ostavljaju drugima imanje svoje. 11 Oni misle da æe kuæe njihove trajati dovjeka, i stanovi njihovi od koljena na koljeno; imenima svojim zovu zemlje; 12 Ali ĉovjek u èasti ne æe dugo ostati, izjednaèiæe se sa stokom, koju kolju. 13 Ovaj im se put èini probitaèan, i koji za njima idu, hvale misli njihove; 14 Ali æe ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt æe im biti pastir; i ujutru hodiaæe po njima pravednici, i oblik njihov zbrisalaæe pakao rastavivši ih s naseljem. (*Sheol h7585*) 15 Ali æe Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima. (*Sheol h7585*) 16 Ne boj se kad se ko bogati; kad raste slava doma njegova. 17 Jer kad umre, ne æe ništa ponijeti, niti æe poæi za njim slava njegova. 18 Jer dušu njegovu blagosilaju za života njegova, i slave tebe, što ugaðaš sebi. 19 Ali æe on otiaæi u stan otaca svojih, gdje svijeta nigda ne vide. 20 Ċovjek u èasti, ako nije razuman, izjednaèiæe se sa stokom, koju kolju.

50 Bog nad bogovima, Gospod, govori, i doziva zemlju od istoka sunèanoga do zapada. 2 Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog. 3 Ide Bog naæ, i ne muèi; pred njim je oganj koji proždire, oko njega je bura velika. 4 Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu: 5 "Skupite mi svece moje, koji su uèinili sa mnom zavjet na žrtvi. 6 I nebesa oglasiše pravdu njegovu, jer je taj sudija Bog.) 7 Slušaj, narode moj, što æeu ti kazati, Izrailju, što æeu ti javiti. Ja sam Bog, Bog tvoj. 8 Neæeu te za žrtve tvoje karati; tvoje žrtve paljenice svagda su pred mnom. 9 Ne treba mi uzimati teleta iz doma tvojega, ni jariæea iz torova tvojih. 10 Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na tisuæe. 11 Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska pred mnom je. 12 Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj. 13 Zar ja jedem meso volujsko, ili krv jareæeu pijem? 14 Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršju viñnjemu zavjete svoje. 15 Prizovi me u nevolji svojoj, izbaviæeu te, i ti me proslavi." 16 A bezbožniku reèe Bog: zašto kazuješ uredbe moje i nosiš zavjet moj u ustima svojima? 17 A sam mrziš na nauku, i rijeèi moje bacaš za leða. 18 Kad vidiš lupeža, pristaješ s njim, i s preljuboæincima imaš dijel. 19 Usta si svoja pustio da govore zlo, i jezik tvoj plete prijevar. 20 Sjediš i govorиш na brata svojega, sina matere svoje opadaš. 21 Ti si to èinio, ja muæah, a ti pomisli da sam ja kao ti. Oblieæiæeu te, metnuæeu ti pred oèi grijeha

tvoje. 22 Razumijte ovo koji zaboravljate Boga! inaèe æeu zgrabitati, pa ne æe niko izbaviti. 23 Onaj mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu i koji je putem na opazu. Ja æeu mu pokazati spasenje Božije.

51 Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj oèisti bezakonje moje. 2 Operi me dobro od bezakonja mojega, i od grijeha mojega oèisti me. 3 Jer ja znam priestupe svoje, i grijeh je moj jednako pred mnom. 4 Samome tebi zgriješih, i na tvoje oèi zlo uèinih, a ti si pravedan u rijeèima svojim i èist u sudu svojem. 5 Gle, u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom. 6 Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost. 7 Pokropi me isopom, i oèistiau se; umij me, i biæeu bjelji od snijega. 8 Daj mi da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potro. 9 Odvratli lice svoje od grijeha mojih, i sva bezakonja moja oèisti. 10 Uèini mi, Bože, èisto srce, i duh prav ponovi u meni. 11 Nemoj me odvrgnuti od lica svojega, i svetoga duha svojega nemoj uzeti od mene. 12 Vrati mi radost spasenja svojega, i duh vladalaèki neka me potkrijepi. 13 Nauèiæeu bezakonike putovima tvojim, i grješnici k tebi æe se obratiti. 14 Izbavi me od krvi, Bože, Bože, spasitelju moj, i jezik æe moj glasiti pravdu tvoju. 15 Gospode! otvori usta moja, i ona æe kazati hvalu tvoju. 16 Jer žrtve neæeš: ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš. 17 Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože. 18 Po dobroti svojoj, Gospode, èini dobro Sionu, podigni zidove Jerusalimske. 19 Onda æe ti biti mile žrtve pravde, prinosi i žrtve paljenice; onda æe metati na žrtvenik tvoj teoce.

52 Što se hvališ nevaljalstvom, silni? Milost je Božija svaki dan sa mnom. 2 Nepravdu izmišlja jezik tvoj; on je u tebe kao britva naoštrena, lukavi! 3 Voliš zlo nego dobro, voliš lagati nego istinu goroviti. 4 Ljubiš svakojake rijeèi od pogibli, i jezik lukav. 5 Toga radi Bog æee te poraziti sasvijem, izbaciaæe te i išèupaæe te iz stana, i korijen tvoj iz zemlje živijeh. 6 Vidjeæae pravednici i pobojaæe se, i potsmijevaæe mu se: 7 Gle ĉovjeka koji ne držaše u Bogu krjeposti svoje, nego se uzdaše u velièinu bogatstva svojega i utvrđovaše se zloæom svojom. 8 A ja, kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i dovijeka. 9 Dovijeka æeu hvaliti tebe, jer dobro èiniš, i uzdaæeu se u ime tvoje; jer si dobar k svecima svojim.

53 Reèe bezumnik u srcu svojemu: nema Boga; pronevaljalîše se i zagrdješe u bezakonju, nema nikoga dobro da tvori. 2 Bog s neba pogleda na sinove èovjeèije da vidi ima li koji razuman, i traži li koji Boga. 3 Svi zastraniše,

svi se pokvariše, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga. 4 Zar neæee da se orazume koji god èine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, i ne prizivaju Boga? 5 Drktaæee od straha gdje straha nema. Jer æee Bog rasutti kosti onijeh koji ustaju na tebe. Ti æeeš ih posramiti, jer ih Bog odvrže. 6 Ko æee poslati sa Siona spasenje Izrailju? Kad Bog povrati zarobljeni narod svoj, radovaæee se Jakov, veselíæee se Izailj.

54 Bože! imenom svojim pomozi mi, i krjepoæeu svojom odbrani me na sudu. 2 Bože! usliši molitvu moju, èeu rijeèi usta mojih. 3 Jer tuðini ustaše na me, i silni traže dušu moju; nemaju Boga pred sobom. 4 Gle, Bog je pomoænik moj, Gospod daje snagu duši mojoj. 5 Obratiæee zlo na neprijatelje moje, istinom svojom istrijebiæe ih. 6 Rado æeu prinijeti žrtvu, proslaviæeu ime tvoje, Gospode, jer je dobro. 7 Jer me izbavljaš od svake nevolje, i na neprijatelje moje bez straha gleda oko moje.

55 Usliši, Bože, molitvu moju, i nemoj se sakriti od moljenja mojega. 2 Pazi, i saslušaj me; civilim u jadu svom i uzdišem. 3 Od vike neprijateljske i od dosade bezbožnièke; jer dižu na me zlo, i u gnjevu gone me. 4 Srce je moje uzdrktalo u meni, i strah smrtni popade me; 5 Strah i trepet dođe na me, i groza poduze me. 6 I rekoh: ko bi mi dao krila golubinjia? ja bih odleto i poèinuo; 7 Daleko bih pobjegao, i nastanio se u pustinji. 8 Pohitao bih da uteèem od vihara i od bure. 9 Porazi, Gospode, i razdijeli jezike njihove, jer vidim nasilje i svaðu u gradu; 10 Danju i noæeu to hodi po zidovima njegovijem; zloèinstvo je i muka posred njega. 11 Usred njega je pogibao, s ulice njegove ne odlazi prijevara i lukavstvo. 12 Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podnio; ne ustaje na me javni nenavidnik, od njega bih se sakrio. 13 Nego ti koji si mi bio to što ja sam, drug moj i znanac moj. 14 S kojim mi bješe radost dijeliti tajnu, i u dom Božjih hodih kroz sabor narodni. 15 Neka ih ugrabi smrt, neka živi siðu u pakao, jer je zloèinstvo u stanu njihovu i u njima. (**Sheol h7585**) 16 Ja Boga prizivljam, i Gospod æee me spasti. 17 Veèerom i jutrom i u podne tužim i uzdišem, i èuæee glas moj; 18 Uèiniæee, te æee duša moja biti mirna od onijeh koji napadaju na me, jer ih mnogo imam. 19 Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga. 20 Dižu ruke svoje na one koji su s njima u miru, i raskidaju svoju družbu. 21 Usta su im meka kao maslo, a na srcu im je rat. Rijeèi su im blaže od ulja, ali su goli maæevi. 22 Stavi na Gospoda breme svoje, i on æee te potkrijepiti. Neæee dati dovjeka pravedniku da posrne. 23 Ti æeeš ih, Bože, svaliti u

jamu pogibli; krovopije i lukavi neæee sastaviti polovine dana svojih. A ja se u tebe uzdam.

56 Smiluj se na me, Bože, jer èovjek hoæee da me proguta, neprijatelj me svaki dan pritiþeju. 2 Neprijatelji moji svaki dan traže da me progutaju; jer mnogi napadaju na me oholo. 3 Kad me je strah, ja se u tebe uzdam. 4 Bogom se hvalim za rijeè njegovu; u Boga se uzdam, ne bojim se; šta æee mi uèiniti tijelo? 5 Svaki dan izvræeu rijeèi moje; što god misle, sve meni o zлу. 6 Skupljaju se, prikrivaju se, paze za petama mojima; jer traže dušu moju. 7 Kod ovake zloæee izbavi od njih, u gnjevu obori narode, Bože. 8 U tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje èuvaju u sudu kod tebe, one su u knjizi tvojoj. 9 Neprijatelji moji ustupaju natrag, kad tebe prizivljem; po tom znam da je Bog sa mnom. 10 Bogom se hvalim za rijeè njegovu, Gospodom se hvalim za rijeè njegovu. 11 U Boga se uzdam, ne bojim se; šta æee mi uèiniti èovjek? 12 Tebi sam se, Bože, zavjetovao; tebe æeu hvaliti; 13 Jer si izbavio dušu moju od smrti, noge moje od spoticanja, da bih hodio pred licem Božnjim, u svjetlosti živijeh.

57 Smiluj se na me, Bože, smiluj se na me; jer se u tebe uzda duša moja, i pod sjen krila tvojih sklanjam se dok ne proðu nevolje. 2 Prizivam Boga viðnjega, Boga, koji mi dobro èini; 3 Da pošlje s neba i saèuva me, da posrami onoga koji traži da me proždre; da pošlje Bog milost svoju i istinu svoju. 4 Duša je moja meðu lavovima, ležim meðu onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih kopljia i strijele, i njihov jezik maæe oistar. 5 Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja! 6 Metnuše zamku nogama mojima, i stegoše dušu moju, iskopaše preda mnom jamu, i sami padoše u nju. 7 Utvrđilo se srce moje, Bože, utvrđilo se srce moje; pjevaæeu te i slaviæeu. 8 Probudi se, slavo moja, probudi se, psaltire i gusle; ustaaæeu rano. 9 Hvaliæeu Gospoda po narodima, pjevaæeu ti po plemenima. 10 Jer je velika do nebesa milost tvoja, i istina tvoja do oblaka. 11 Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja!

58 Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi èovjekiji? 2 Ta, bezakonja sastavljate u srcu, meæete na mjerila zloèinstva ruku svojih na zemlji. 3 Od samoga rođenja zastraniše bezakonici, od utrobe materine tumaraju govoreæi laž. 4 U njima je jed kao jed zmijinji, kao gluhe aspide, koja zatiskuje uho svoje, 5 Koja ne èuje glasa bajaæeu, vraèaru, vještu u vraèanju. 6 Božel! polomi im zube u ustima njihovijem; razbij èeljusti lavovima, Gospode! 7 Nek

se prolju kao voda, i nestane ih. Kad puste strijele, neka budu kao slomljene. 8 Kao puž, koji se rašenja, neka išeile; kao dijete, koje žena pobaci, neka ne vide sunca. 9 Prije nego kotlovi vaši osjete toplotu od potpaljenja trna, i sirovo i nagorjelo neka raznese vihor. 10 Obradovaæe se pravednik kad vidi osvetu, opræe noge svoje u krvi bezbožnikovo. 11 I reæi æe ljudi: zaista ima ploda pravedniku! zaista je Bog sudija na zemlji!

59 Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me. 2 Izbavi me od onijeh koji eîne bezakonje, i od krvopija saèuvaj me. 3 Evo zlo namišljaju duši mojog, skupljaju se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha mojega, Gospode. 4 Bez krivice moje stjeèu se i oružaju se; ustani za mene, i gledaj. 5 Ti, Gospode, Bože nad vojskama, Bože Izrailjev, probudi se, obiði sve ove narode, nemoj požaliti odmetnika. 6 Nek se vrate uveèe, laju kao psi, i idu oko grada. 7 Evo ruže jezikom svojim, maë im je u ustima, jer, vele, ko æe èuti? 8 Ali ti æeš se, Gospode, smijati njima i posramiti sve ove narode. 9 Oni su jaki, ali ja na tebe pogledam, jer si ti Bog èuvar moj. 10 Bog, koji me miluje, ide preda mnom, Bog mi daje bez straha da gledam neprijatelje svoje. 11 Nemoj ih pobiti, da ne bi zaboravio narod moj; raspi ih silom svojom i obori ih, Gospode, branièu naš, 12 Za grijeh usta njihovih, za rijeèi jezika njihova; nek se uhvate u oholosti svojoj za kletvu i laž koju su govorili. 13 Raspi u gnjevu, raspi, da ih nema; i neka poznadu da Bog vlada nad Jakovom i do krajeva zemaljskih. 14 Nek se vrate uveèe, laju kao psi, i idu oko grada. 15 Neka tumaraju traæeæi hrane, i ne nasativši se neka noæi provode. 16 A ja æu pjevati silu tvoju, rano ujutru glasiti milost tvoju; jer si mi bio obrana i utoèište u dan nevolje moje. 17 Silo moja! tebi æu pjevati, jer si ti Bog èuvar moj, Bog koji me miluje.

60 Bože, rasrdio si se na nas, rasuo si nas, gnjevio si se; povrati nas. 2 Zatresao si zemlju, i razvalio si je; stegni rasjeline njezine, jer se njija. 3 Dao si narodu svojemu da pozna ljutu nevolju, napojio si nas vina od kojega se zanesosmo. 4 Podigni zastavu za one koji te se boje, da uteku od luka, 5 Da se izbave mili tvoji. Pomozi desnicom svojom i usliši me. 6 Bog reèe u svetinji svojoj: veseliæu se, razdijeliæu Sihem, i dolinu Sokot razmjeriæu. 7 Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj, 8 Moav èaša moja, iz koje se umivam, na Edoma pružiæu obuæeu svoju. Pjevaj mi, Filistejska zemljo! 9 Ko æe me odvesti u tvrdi grad? Ko æe me otpratiti do Edoma? 10 Zar neæeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskom našom? 11 Daj nam pomoæ u tjeskobi.

A obrana je èovjeèija uzalud. 12 Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

61 Èuj, Bože, viku moju, slušaj molitvu moju. 2 Od kraja zemlje vièem k tebi, kad klonu srce moje. Izvedi me na goru, gdje se ne mogu popeti. 3 Jer si ti utoèište moje, tvrdi zaklon od neprijatelja. 4 Da živim u stanu tvom dovijeka, i poèinem pod krovom krila tvojih. 5 Jer ti, Bože, èuješ zavjete moje i daješ mi dostojanje onijeh koji poštuju ime tvoje. 6 Dodaj dane k danima carevijem, i godine njegove produlji od koljena na koljeno. 7 Neka caruje dovijeka pred Bogom; zapovjedi milosti i istini neka ga èuvaju. 8 Tako æu pjevati imenu tvojemu svagda, izvršujuæi zavjete svoje svaki dan.

62 Ta, u Boga je mir duši mojog, od njega je spasenje moje! 2 Ta, on je grad moj i spasenje moje, utoèište moje, neæeu posrnuti nimalo. 3 Dokle æete napadati na èovjeka? Svi hoæete da ga oborite kao zid navaljen, kao ogradu ispronaljivanu. 4 Baš naumiše da ga svrgnu s visine, omilje im laž, ustima blagosiljavaju a u srcu kunu. 5 Da, u Bogu se smiri, dušo moja; jer je u njemu nad moj. 6 On je grad moj i spasenje moje, utoèište moje, neæeu posrnuti. 7 U Bogu je spasenje moje i slava moja, tvrdi grad i pristanište meni je u Bogu. 8 Narode! uzdaj se u njega u svako doba; izlivajte pred njim srce svoje; Bog je naše utoèište. 9 Ta, sinovi su prostaèki ništa, sinovi su gospodski laž, da se metnu na mjerila, bili bi lakši nego ništa. 10 Ne uzdajte se u vlast ni u otimanje, nemojte biti ništavi; kad raste bogatstvo, ne dajte da vam srce prione za nj. 11 Jednom reèe Bog i više puta èuh, da je krjepost u Boga. 12 I u tebe je, Gospode, milost; jer ti plaæea svakome po djelima njegovijem.

63 Bože! ti si Bog moj, k tebi ranim, žedna je tebe duša moja, za tobom èezne tijelo moje u zemlji suhoj, žednoj i bezvodnoj. 2 Tako bih te ugledao u svetinji, da bih vidio silu tvoju i slavu tvoju. 3 Jer je dobrota tvoja bolja od života. Usta bi moja hvalila tebe; 4 Tako bih te blagosiljavao za života svoga, u ime tvoje podigao bih ruke svoje. 5 Kao salom i uljem nasilita bi se duša moja, i radosnjem glasom hvalila bi te usta moja. 6 Kad te se sjeæam na postelji, sve noæene straže razmišljam o tebi. 7 Jer si ti pomoæ moja, i u sjenu krila tvojih veselim se. 8 Duša se moja prilijepila za tebe, desnica tvoja drži me. 9 Koji traže pogibao duši mojog, oni æe otiaæi pod zemlju. 10 Izginuæe od maæa, i dopaææe lisicama. 11 A car æe se veseliti o Bogu, hvaliæe se svaki koji se kune njim, kad se zatisnu usta onima koji govore laž.

64 Èuj, Bože, glas moj u jadu mom; od straænoga neprijatelja saèuvaj život moj. 2 Sakrij me od gomile

bezakonika, od èete zloèinaca, 3 Koji naoštriše jezik svoj kao maè, strijeljaju rijeèima, koje zadaju rane, 4 Da bi iz potaje ubili pravoga. Iznenada udaraju na nj i ne boje se; 5 Utvrđuju sebe u zlijem namjerama, dogovaraju se kako æe zamke sakriti, vele: ko æe ih vidjeti? 6 Izmišljaju zloèinstva i govore: svršeno je! Sha æe se raditi, smišljeno je! A što je unutra i srce u èovjeka duboko je. 7 Ali æe ih Bog poraziti; udariæe ih strijela iznenada. 8 Oboriæe jedan drugoga jezikom svojim. Ko ih god vidi, bježaae od njih. 9 Svi æe se ljudi bojati i kazivaæe èudo Božije, i poznaæe u tome djelo njegovo. 10 A pravednik æe se veseliti o Gospodu i uzdaæe se u njega, i hvaliaæe se svi koji su prava srca.

65 U tebi je uzdanje, Bože, tebi pripada hvala na Sionu, i tebi se izvrsju zavjeti. 2 Ti slušaæ molitvu; k tebi dolazi svako tijelo. 3 Bezakonja me pritiskuju, ti æeš oèistiti grijeha naše. 4 Blago onome koga izbiraš i primaš, da živi u dvoru tvom! Nasitiæemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje. 5 Divno nam odgovaraš po pravdi svojoj, Bože, spasitelju naš, uzdanico svijeh krajeva zemaljskih, i naroda preko mora daleko. 6 Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jaèinom, 7 Koji utišavaš huku morsku, huku vala njihovih i bunu po narodima! 8 Boje se tvojih èuedesa koji žive na krajevima zemaljskim; sve što se javlja jutrom i veèerom ti budiš da slavi tebe. 9 Nadgledaš zemlju i zalivaš je, obilno je obogaæavaš; potok je Božji pun vode, spremas za njih žito, jer si tako uredio. 10 Brazde njezine napajaš, ravnis grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosilaš je da raða. 11 Ti vjenèavaš godinu, kojoj dobro èiniš; stope su tvoje pune masti. 12 Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošæu. 13 Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.

66 Poklikni Bogu, sva zemljo! 2 Zapjevajte slavu imenu njegovu, dajte mu hvalu i slavu. 3 Recite Bogu: kako si strašan u djelima svojim! radi velike sile tvoje laskaju ti neprijatelji tvoji. 4 Sva zemlja nek se pokloni tebi i poje tebi, neka poje imenu tvojemu. 5 Hodite i vidite djela Boga strašnoga u djelima svojim nad sinovima ljudskim. 6 On je pretvorio more u suhotu, preko rijeke prijeðosmo nogama; ondje smo se veselili o njemu; 7 Vlada silom svojom uvijek, oèi njegove gledaju na narode. Buntovnici, da se nijeste podigli! 8 Blagosiljajte, narodi, Boga našega, i glasite hvalu njemu. 9 On je darovao duši našoj život, i nije dao da poklizne nogu naša. 10 Ti si nas okušao, Bože, pretopio si nas, kao srebro što se pretapa. 11 Uveo si nas u mrežu, metnuo si breme na leđa naša. 12 Dao si nas u jaram èovjeku, uðosmo u oganj i u vodu; ali si nas izveo na odmor.

13 Uæi æeu u dom tvoj sa žrtvama što se sažižu, izvršiæu ti zavjete svoje, 14 Koje rekoše usta moja, i kaza jezik moj u tjeskobi mojoj. 15 Žrtve paljenice pretile æeu ti prinijeti s dimom od pretiline ovnuske, prinjeæeu ti teoce s jariæima. 16 Hodite, èujte svi koji se bojite Boga, ja æeu vam kazati šta je uèinio duši mojoj. 17 K njemu zavikah ustima svojim, i jezikom svojim proslavih ga. 18 Da sam vido u srcu svom bezakonje, ne bi me uslišio Gospod. 19 Ali Bog usliši, primi glas moljenja mojega. 20 Blagosloven Bog, koji ne odvrže molitve moje i ne ostavi me bez milosti svoje!

67 Bože, budi nam milostiv i blagosiljaj nas, obasjavaj nas licem svojim, 2 Da bi se znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje. 3 Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi! 4 Da se veseli raduju plemena; jer sudiš narodima pravo, i plemenima na zemlji upravljaš. 5 Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi! 6 Zemlja dade plod svoj. Da nas blagosilja Bog, Bog naš! 7 Da nas blagosilja Bog, i da ga se boje svi krajevi zemaljski!

68 Ustaæe Bog, i rasuæe se neprijatelji njegovi, i pobjeæi æe od lica njegova koji mrze na nj. 2 Ti æeš ih razagnati kao dim što se razgoni; kao što se vosak topi od ognja, tako æe bezbožnici izginuti od lica Božijega. 3 A pravednici æe se veseliti, radovaæe se pred Bogom, i slaviti u radosti. 4 Pojte Bogu, popijevajte imenu njegovu; ravnite put onome što ide preko pustinje; Gospod mu je ime, radujte mu se. 5 Otac je sirotama i sudija udovicama Bog u svetome stanu svom. 6 Bog samcima daje zadrugu, sužnje izvodi na mjesta obilna, a nepokorni žive gdje je suša. 7 Božel! kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje, 8 Zemlja se tresijaše, i nebo se rastapaše od lica Božijega, i ovaj Sinaj od lica Boga, Boga Izraileva. 9 Blagodatni si dažd izlivao, Bože, i kad iznemagaše dostojanje tvoje, ti si ga kriješi. 10 Stado tvoje živiljaše ondje; po dobroti svojoj, Bože, ti si gotovio hrana jadname. 11 Gospod daje rijeè; glasnika veliko je mnoštv. 12 Carevi nad vojskama bježe, bježe, a koja sjedi doma, dijeli plijen. 13 Smirivši se u svojim krajevima, vi ste kao golubica, kojoj su krila posrebrena a perje joj se zlatni. 14 Kad je svemoguæi rasipao careve na ovoj zemlji, ona se blistaše kao snijeg na Selmonu. 15 Gora je Vasanska gora Božija; gora je Vasanska gora humovita. 16 Zašto gledate zavidljivo, gore humovite? Evo gora, na kojoj omilje Bogu živjeti, i na kojoj æe Gospod živjeti dovijeka. 17 Kola Božijih ima (sila) tisuæe tisuæa. Među njima je Gospod, Sinaj u svetinji. 18 Ti si izašao na visinu, doveo si roblje, primio darove za ljude, a i za one koji se protive da ovdje nastavaš, Gospode Bože! 19 Blagosloven Gospod svaki

dan! Ako nas ko pretovara, Bog nam pomaže. 20 Ovaj je Bog naš Bog spasitelj, u vlasti su Gospodu vrata smrtna. 21 Gospod satire glavu neprijateljima svojim i vlasato tjeme onoga koji ostaje u bezakonju svojem. 22 Reče Gospod: od Vasana æu dovesti, dovešæu iz dubine morske, 23 Da ti ogrezne noge u krvi neprijateljskoj i jezik pasa tvojih da je liže. 24 Vidješe kako ideš, Bože, kako sveto ide Bog moj, car moj. 25 Naprijed iðahu pjevaèi, za njima sviraèi sred djevojaka s bubnjima: 26 "Na saboru blagosiljate Gospoda Boga, koji ste iz izvora Izrailjeva!" 27 Ondje mladi Venijamini, starješina njihov; knezovi Judini, vladaci njihovi; knezovi Zavulonovi, knezovi Neftalimovi. 28 Bog tvoj darovaò ti je silu. Utvrđi, Bože, ovo što si uèinio za nas! 29 U crkvi tvojoj, u Jerusalimu, carevi æe prinositi dare. 30 Ukruti zvijer u ritu, kod volova s teocima naroda, da bi popadali pred tobom sa šipkama srebra; raspi narode koji žele bojeve. 31 Doæi æe vlastela iz Misira, Etiopija æe pružiti ruke svoje k Bogu. 32 Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodu, 33 Koji sjedi na nebesima nebesa iskonskih. Evo grmi glasom jakim. 34 Dajte slavu Bogu; veličanstvo je njegovo nad Izrailjem i (sila) njegova na oblacima. 35 Divan si, Bože, u svetinji svojoj! Bog Izrailjev daje silu i krjepost narodu. Blagosloven Bog!

69 Pomozi mi, Bože, jer doðe voda do duše. 2 Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna; tonem vodi u dubine, i vali me zatravljaju. 3 Iznemogoh vièuæi, promuèe mi grlo, pobijelješe mi oèi pogledajuæi Boga. 4 Onijeh koji mrze na me ni za što ima više nego kose na glavi mojoj; osiliše koji hoæee da me pogube, lažljivi neprijatelji moji. Što nijesam otimao, valja da vratim. 5 Bože! ti znaš je li u meni bezumlje, i krivice moje nijesu sakrivene od tebe. 6 Nemoj da se postide u meni koji se uzdaju u tebe, Gospode, Gospode nad vojskama! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, Bože Izrailjev! 7 Jer tebe radi podnosim rug, i sramota popade lice moje. 8 Tuðin postadoh braæi svojoj, i neznan sinovima matere svoje. 9 Jer revnost za kuæu tvoju jede me i ruženja onijeh koji tebe ruže padaju na me. 10 Plaèem, postim se dušom svojom, i to mi se prima za зло; 11 Mjesto haljine oblaèim vreæu, i bivam im prièa. 12 O meni se razgovaraju sjedeæi na vratima, pijuæi vino pjevaju me. 13 A ja se molim tebi, Gospode; vrijeme je da se smiluješ, Bože; po velikoj milosti svojoj usliši me, jer je istinito spasenje tvoje. 14 Izvadi me iz gliba, da ne propadnem; da se izbavim od nenavidnika i iz duboke vode; 15 Da me ne uzme voda na maticu, da me ne proždre puèina, i da ne sklopi jama nada mnom ždrijela svojega. 16 Usliši me, Gospode, jer je blagost tvoja milosrdna, po velikoj dobroti svojoj pogledaj

me. 17 Nemoj odvratiti lica svojega od sluge svojega; jer me je tuga; pohitaj, usliši me. 18 Približi se duši mojoj, izbavi je; nasuprot neprijateljima mojim izbavi me. 19 Ti znaš pod kakvim sam rugom, stidom i sramotom; pred tobom su svi neprijatelji moji. 20 Sramota satr srce moje, iznemogoh; èekam hoæe li se kome sažaliti, ali nema nikoga; hoæe li me ko potješiti, ali ne nalazim. 21 Daju mi žuè da jedem, i u žeði mojoj poje me octom. 22 Trpeza njihova neka im bude mreža i zamka, to neka im bude plata. 23 Neka im potamne oèi njihove, da ne vide, i njihove bedre raslabi zasvagda. 24 Izlij na njih jarost svoju, i plamen gnjeva tvojega neka ih obuzme! 25 Stan njihov neka opusti, i u njihovijem šatorima neka ne bude nikoga da živi. 26 Jer koga si ti porazio, oni gone, i umnožavaju jade onima koje si ti ranio. 27 Meæi na njih kriticu za krivicom, da ne doðu do pravde tvoje. 28 Neka se izbrišu iz knjige živijeh, i s pravednicima nek ne budu zapisani. 29 A ja sam ništ i bolan; pomoæ tvoja, Bože, nek me zakloni. 30 Slaviæu ime Božije u pjesmi, velièaæu ga u hvali. 31 To je Bogu milije od vola, od teleta s rogovima i s papcima. 32 Vidjeæe ništi i radovaæe se. Koji tražite Boga, oživjeæe srce vaše. 33 Jer Bog èuje uboge, i sužanja svojih ne ogluša se. 34 Neka ga hvale nebesa i zemlja, mora i sve što se u njima mièi! 35 Jer æe Bog spasti Sion, sazidaæe gradove Judine; i ljudi æe se ondje naseliti i naslijediæe ga. 36 I natražje æe se sluga njegovijeh utvrditi u njemu, i koji ljube ime njegovo nastavaæe na njemu.

70 Bože, pohitaj da me izbaviš, Gospode, da mi pomožeš! 2 Nek se postide i posrame koji traže dušu mojo! Nek ustupe natrag, i osramote se koji mi zlo žele! 3 Sa stidom nek se vrate natrag koji mi govore: ha! ha! 4 Nek se tješe i veseli tobom koji traže tebe, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik je Bog! 5 A ja sam ništ i ubog, Bože, pohitaj k meni! ti si pomoæ moja i izbavitelj moj, Gospode, ne èasi!

71 U tebe se, Gospode, uzdam, nemoj me ostaviti pod sramotom vjeènom. 2 Pravdom svojom izbavi me, i oprosti me, prigni k meni uho svoje i pomozi mi. 3 Budi mi grad gdje bih svagda dolazio da živim, uredi spasenje moje; jer si ti grad moj i krjepost moja. 4 Bože moj! uzmi me iz ruke bezbožnikove, iz ruke bezakonikove i nasilnikove. 5 Jer si ti nadanje moje, Gospod je Gospod pouzdanje moje od mladosti moje. 6 Tebe se držim od roðenja, od utrobe matere moje ti si braniè moj; tobom se hvalim svagda. 7 Èudo sam mnogima, a ti si utoèište moje jako. 8 Usta su moja puna hvale tvoje, slave tvoje svaki dan. 9 Nemoj me odbaciti pod starost, kad me izdaje snaga moja, nemoj me

ostaviti. 10 Jer neprijatelji moji misle o meni, i koji vrebaju dušu moju dogovaraju se, 11 Govoreći: Bog ga je ostavio, potjerajte i uhvatite ga, jer ga nema ko izbaviti. 12 Bože! Ne budi daleko od mene; Bože moji pohitaj mi u pomoće. 13

Nek se postide i poginu protivnici duše moje; neka popadne stid i sramota na one koji mi traže zla! 14 A ja æeu se svagda uzdati, i ponavljaæeu hvale tebi. 15 Usta æe moja kazivati pravdu tvoju, svaki dan dobroèinstva tvoja, jer im ne znam broja. 16 Uæei æeu u sili Gospoda Gospoda, i slaviæeu samo tvoju pravdu. 17 Bože! ti si me uèeo od mladosti, i do danas kazujem èudesa tvoja. 18 Ni u starosti i kad osijedjeh nemoj me ostaviti, Bože, eda bih kazivao mišicu tvoju natražju, svoj omladini silu tvoju. 19 Pravda je tvoja, Bože, do najviše visine; u velikim djelima, koja si uèinio, Bože, ko je kao ti? 20 Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, pak si me opet ostavio među živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio. 21 Mnogo si me puta podizao i ponavljao utjehe. 22 I ja te hvalim uz psaltir, tvoju vjernost, Bože moj; udaram ti u gusle, sveèee Izrailjev! 23 Raduju se usta moja kad pjevam tebi, i duša moja, koju si izbavio. 24 I jezik moj svaki dan kazuje pravdu tvoju; jer su postiæeni i posramljeni koji mi traže zla.

72 Bože, daj caru sud svoj, i pravdu svoju sinu carevu:

On æe suditi narodu tvojemu po pravdi, i nevolnjicima tvojim po pravici. 3 Rodiæe narodu gore mirom, i humovi pravdom. 4 On æe suditi nevoljnima u narodu, pomoæei æe sinovima ništega, i nasilnika æe oboriti, 5 Bojaæe se tebe dok je sunca i mjeseca, od koljena do koljena. 6 Siæi æe kao daæd na pokošenu livadu, kao kaplje koje porašaju zemlju. 7 Procvjetaæe u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teèe mjeseca. 8 Vladaæe od mora do mora, i od rijeke do krajeva zemaljskih. 9 Pred njim æe popadati divljaci, i neprijatelji njegovi prah æe lizati. 10 Carevi Tarski i ostrvljani donijeæe dare, carevi Šavski i Savski daæe danak. 11 Klanjaæe mu se svi carevi, svi narodi biæe mu pokorni. 12 Jer æe izbaviti ubogoga koji civili i nevoljnoga koji nema pomoænika. 13 Biæe milostiv ništemu i ubogom, i duše æe jadnima spasti. 14 Od prijevare i nasilja iskupiæe duše njihove, i skupa æe biti krv njihova pred oèima njegovima. 15 Oni æe dobro živjeti, i donijeæe mu zlato iz Šave; i svagda æe se moliti za njega, i svaki æe ga dan blagosiljati. 16 Biæe pšenice na zemlji izobilna; po vrhovima gorskim lelijaaæe se klasje njezino kao Livanska šuma, i po gradovima cvjetaæe ljudi kao trava na zemlji. 17 Ime æe njegovo biti uvijek; dokle teèe sunca, ime æe njegovo rasti. Blagoslovijaæe se u njemu, svi æe ga narodi zvati blaženim. 18 Blagosloven Gospod

Bog, Bog Izrailjev, koji jedan èini èudeša! 19 I blagosloveno slavno ime njegovo uvijek! slave njegove napuniæe se sva zemlja. Amin i amin. 20 Svršiæe se molitve Davida, sina Jesejeva.

73 Ta dobar je Bog Izraelju, onima koji su èista srca.

A noge moje umalo ne zaðoše, umalo ne popuznuše stopala moja, 3 Jer se rasrdih na bezumnike videæi kako bezbožnici dobro žive. 4 Jer ne znaju za nevolju do same smrti, i tijelo je njihovo pretilo. 5 Na poslovima èovjekovim nema ih, i ne muèe se s drugim ljudima. 6 Toga radi optoæeni su ohološäu kao ogrlicom, i obuèeni u obijest kao u stajaæe ruho. 7 Od debljine izbuljeno im je oko, srce puno klapa. 8 Potsmijevaju se, pakosno govore o nasilju, oholo govore. 9 Usta svoja dižu u nebo, i zemlju prolazi jezik njihov. 10 I zato se onamo navraæaju neki iz naroda njegova, i piju vodu iz puna izvora. 11 I govore: kako æe razabratи Bog? zar viñnji zna? 12 Pa eto, ovi bezbožnici sreæeni na svijetu umnožavaju bogatstvo. 13 Zar dakle uzalud èistim srce svoje, i umivam bezazlenošäu ruke svoje, 14 Dopadam rana svaki dan, i muke svako jutro? 15 Kad bih kazao: govoriæeu kao i oni, iznevjerio bih rod sinova tvojih. 16 I tako stadoh razmišljati da bih ovo razumio; ali to bješe teško u oèima mojima. 17 Dok najposlije uðoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov. 18 Ta na klizavom mjestu postavio si ih, i bacaš ih u propast! 19 Kako zaæas propadaju, ginu, nestaje ih od nenadne strahote! 20 Kao san, kad se èovjek probudi, tako probudivši ih, Gospode, u ništa obraæeaš utvaru njihovu. 21 Kad kipljaše srce moje i rastrzah se u sebi, 22 Tada bijah nezNALICA i ne razumijevah; kao živinëe bijah pred tobom. 23 Ali sam svagda kod tebe, ti me držiæ za desnu ruku. 24 Po svojoj volji vodiš me, i postlige æeš me odvesti u slavu. 25 Koga imam na nebû? i s tobom nièega neæeu na zemlji. 26 Èezne za tobom tijelo moje i srce moje; Bog je grad srca mojega i dio moj dovjeka. 27 Jer evo koji otstupiæe od tebe, ginu; ti istrebljavaš svakoga koji èini preljubu ostavljajuæi tebe. 28 A meni je dobro biti blizu Boga. Na Gospoda polaæem nadanje svoje, i kazivaæeu sva èudesa tvoja.

74 Zašto se, Bože, srdiš na nas dugo; dimi se gnjev tvoj

na ovce paše tvoje? 2 Opomeni se sabora svojega, koji si stekao od starine, iskupio sebi u našljednu državu, gore Siona, na kojoj si se naselio. 3 Podigni stope svoje na stare razvaline: sve je razrušio neprijatelj u svetinji. 4 Rièu neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih, svoje obièaje postavljaju mjesto naših obièaja. 5 Vidiš, oni su kao onaj koji podiæe sjekiru na spletene grane u drveta. 6 Sve u njemu što je rezano razbiše sjekirama i bradvama. 7 Ognjem

sažegoše svetinju tvoju; na zemlju obalivši oskvrsniše stan imena tvojega. 8 Rekoše u srcu svojem: potrimo ih sasvijem. Popališe sva mjesta sabora Božijih na zemlji. 9 Obièaja svojih ne vidimo, nema više proraka, i nema u nas ko bi znao dokle æe to trajati. 10 Dokle æe se, Bože, rugati nasilnik? hoæe li dovjeka protivnik prkositi imenu tvojemu? 11 Zašto ustavljaš ruku svoju i desnicu svoju? Pruži iz njedara svojih, i istrijebi ih. 12 Bože, care moj, koji od starine tvoriš spasenje posred zemlje! 13 Ti si silom svojom raskinuo more, i satro glave vodenim nakazama. 14 Ti si razmrskao glavu krokodilu, dao ga onima koji žive u pustinji da ga jedu. 15 Ti si otvorio izvore i potoke, ti si isušio rijeke koje ne presiu. 16 Tvoj je dan i tvoja je noæ, ti si postavio zvijezde i sunce. 17 Ti si utvrdio sve krajeve zemaljske, ljeti i zimu ti si uredio. 18 Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodu, i narod bezumni ne mari za ime tvoje. 19 Ne daj zvjerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti stada stradalaca svojih zasvagda. 20 Pogledaj na zavjet; jer su sve peæine zemaljske punе stanova bezakonja. 21 Nevolnjik nek se ne vrati sramotan, ništi i ubogi neka hvale ime tvoje. 22 Ustani, Bože, brani stvar svoju, opomeni se kako ti se bezumnik ruga svaki dan! 23 Ne zaboravi objesti neprijatelja svojih, vike, koju jednako dižu protivnici tvoji!

75 Hvalimo te, Bože, hvalimo; blizu je ime tvoje. Za tebe kazuju èudesa tvoja. 2 "Kad vidim da je vrijeme, sudiæu pravo. 3 Njija se zemlja sa svijema koji žive na njoj, ja utvrđujem stupove njezine." 4 Kažem hvališama: ne hvalite se, i bezakonicima: ne dižite roga. 5 Ne dižite u vis roga svojega, ne govorite tvrdoglavu. 6 Jer uzvišivanje ne dolazi ni od istoka ni od zapada ni od pustinje; 7 Nego je Bog sudija, jednoga poniže a drugoga uzvišuje. 8 Jer je èaš u ruci Gospodu, vino vri, natoèio je punu, i razdaje iz nje. I talog æe njezin proglutati, ispiæe svi bezbožnici na zemlji. 9 A ja æu kazivati dovjeka, pjevaæu Bogu Jakovljevu. 10 "Sve æu robove bezbožnicima polomiti, a rogovi pravednikovi uzvisiæe se."

76 Zna se u Judeji za Boga, u Izraelju je veliko ime njegovo. 2 U Salimu je stan njegov i naselje njegovo na Sionu. 3 Ondje je polomio krilate strijele luku, štit i maè i rat. 4 Ti si svijetao; divniji od gora hajduèkih. 5 Koji su junaèkog srca postaše plijen, zaspase snom svojim, i junaci ne naðoše ruku svojih. 6 Od prijetnje tvoje, Bože Jakovljev, drijemlju kola i konj. 7 Ti si strašan, i ko æee se održati pred licem tvojim kad se razgnjeviš? 8 S neba javljaš sud; zemlja se prepada i muèi, 9 Kad Bog ustaje na sud, da pomože svima koji stradaju na zemlji. 10 I gnjev ljudski

obraæea se u slavu tebi, kad se jednom opašeš gnjevom. 11 Polažite i izvršujte zavjete Gospodu Bogu svojemu; svi koji ste oko njega, nosite dare strašome. 12 On ukroæava duh knezovima, on je strašan carevima zemaljskim.

77 Glas moj ide k Bogu, i ja prizivljam njega; glas moj ide k Bogu, i on æe me uslišiti. 2 U dan tuge svoje tražih Gospoda; noæeu je ruka moja podignuta, i ne spušta se; duša moja neæee da se utješi. 3 Pominjem Boga, i uzdišem; razmišljam, i trne duh moj. 4 Držim oèi svoje da su budne; klonuo sam, i ne mogu govoriti. 5 Prebrajam stare dane i godine od vijekova. 6 Opominjem se pjesama svojih noæeu; razgovaram se sa srcem svojim, i ispitujem duh svoj: 7 "Zar æe se dovjeka gnjeviti na nas Gospod, i neæee više ljubiti? 8 Zar je zasvagda prestala milost njegova, i rijeèe se prekinula od koljena na koljeno? 9 Zar je zaboravio milostiv biti i u gnjevu zatvorio milosrđe svoje?" 10 I rekoh: žalosna je za mene ova promjena desnice višnjega. 11 Pamtim djela Gospodnjia; pamtim preðašnje èudo tvoje. 12 Mislio sam o svijem djelima tvojim, razmišljao o radnji tvojoj; 13 Bože! put je tvoj svet; koji je Bog tako velik kao Bog naš? 14 Ti si Bog, koji si èinio èudesa, pokazivao silu svoju među narodima; 15 Mišicom si odbranio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josifove. 16 Vidješe te vode, Bože, vidješe te vode, i ustreptaše, i bezdane se zadrmaše. 17 Iz oblaka lijaše voda, oblaci davahu glas, i strijele tvoje leæahu. 18 Grmljahu gromovi tvoji po nebū; munje tvoje sijevahu po vasiljenoj, zemlja se tresiæe i njijaše. 19 Po moru bijaše put tvoj, i staze tvoje po velikoj vodi, i trag tvoj ne poznavaše se. 20 Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

78 Èuj, narode moj, nauk moj, prigni uho svoje k rijeèima usta mojih. 2 Otvoram za prièu usta svoja, kazaæeu stare pripovijetke. 3 Sto slušasmo i doznamo, i što nam kazivaše oci naši, 4 Neæemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javiæemo slavu Gospodnju i silu njegovu i èudesa koja je uèinio. 5 Svjedoèanstvo podiže u Jakovu, i u Izraelju postavi zakon, koji dade ocima našim da ga predadu djeci svojoj; 6 Da bi znao potonji naraštaj, djeca koja æe se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj djeci 7 Da polažu na Boga nadanje svoje, i ne zaboravljaju djela Božijih, i zapovijesti njegove da drže; 8 I da ne budu kao oci njihovi, rod nevaljao i uporan, rod koji ne bješe tvrd srcem svojim, niti vjeran Bogu duhom svojim. 9 Sinovi Jefremovi naoružani, koji strijeljaju iz luka, vratiše se natrag, kad bijaše boj. 10 Ne saèuvaše zavjeta Božijega, i po zakonu njegovu ne htješe hoditi. 11 Zaboraviše djela njegova, i èudesa, koja im je pokazao, 12 Kako pred ocima njihovijem uèini èudesa u

zemlji Misirskoj, na polju Soanu; **13** Razdvoji more, i provede ih, od vode naeini zid; **14** I vodi ih danju oblakom, i svu noæ svjetlijem ognjem; **15** Raskida stjene u pustinji, i poji ih kao iz velike bezdane; **16** Izvodi potoke iz kamena, i vodi vodu rijekama. **17** Ali oni još jednako grijes̄iše njemu, i gnjeviše višnjega u pustinji. **18** I kušaše Boga u srcu svom, ištuæi (jela) po volji svojoj, **19** I vikaše na Boga, i rekoše: "može li Bog zgodoviti trpezu u pustinji? **20** Evo! on udari u kamen, i poteèe voda, i rijeke ustadoše; može li i hljeba dati? hoæe li i mesa postaviti narodu svojemu?" **21** Gospod èu i razljeti se, i oganj se razgorje na Jakova, i gnjev se podiže na Izrailja. **22** Jer ne vjerovaše Bogu i ne uzdaše se u pomoæ njegovu. **23** Tada zapovjedi oblacima odozgo, i otvori vrata nebeska, **24** I pusti, te im podažde mana za jelo, i hljeb nebeski dade im. **25** Hljeba anđelskoga jeðaše èovjek; posla im (jela) do sitosti. **26** Pusti nebom ustoku, i navede sirom svojom jug; **27** I kao prahom zasu ih mesom, i kao pijeskom morskim pticama krilatim; **28** Pobaca ih sred okola njihova, oko šatora njihovijeh. **29** I najedoše se i dade im što su željeli. **30** Ali ih još i ne proðe želja, još bješe jelo u ustima njihovijem, **31** Gnjev se Božji podiže na njih i pomori najjaæe meðu njima, i mladiæe u Izraelju pobi. **32** Preko svega toga još grijes̄iše, i ne vjerovaše èudesima njegovijem. **33** I pusti, te dani njihovi prolaziše uzalud, i godine njihove u strahu. **34** Kad ih ubijaše, onda pritjecahu k njemu, i obraæahu se i iskahu Boga; **35** I pominjahu da je Bog obrana njihova, i višnji izbavitelj njihov. **36** Laskahu mu ustima svojima, i jezikom svojim lagahu mu. **37** A srce njihovo ne bješe njemu vjerno, i ne bijahu tvrdi u zavjetu njegovu. **38** Ali on bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, èesto ustavljaše gnjev svoj, i ne podizaše sve jarosti svoje. **39** Opominjaše se da su tijelo, vjetar, koji prolazi i ne vraæea se. **40** Koliko ga puta rasdiše u pustinji, i uvrijediše u zemlji gdje se ne živi! **41** Sve nanovo kušaše Boga, i sveca Izraeljeva dražiše. **42** Ne sjæaše se ruke njegove i dana, u koji ih izbavi iz nevolje, **43** U koji ueini u Misiru znake svoje i èuedesa svoja na polju Soanu; **44** I provrže u krv rijeke njihove i potoke njihove, da ne mogoše piti. **45** Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more. **46** Ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima. **47** Vinograde njihove pobi gradom, i smokve njihove slanom. **48** Gradu predade stoku njihovu, i stada njihova munji. **49** Posla na njih ognjeni gnjev svoj, jarost, srdnju i mržnju, èetu zlijeh anđela. **50** Ravni stazu gnjevu svojemu, ne èuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru. **51** Pobi sve prvence u Misiru, prvi porod po kolibama Hamovijem. **52** I povede narod svoj kao ovce, i vodi ih kao stado preko pustinje. **53** Vodi ih pouzdano, i oni

se ne bojaše, a neprijatelje njihove zatrpa more. **54** I dovede ih na mjesto svetinja svoje, na ovu goru, koju zadobi desnica njegova. **55** Odagna ispred lica njihova narode; ždrijebom razdijeli njihovo dostoanje, i po šatorima njihovim naseli koljena Izrailjeva. **56** Ali oni kušaše i srðiše Boga višnjega i uredaba njegovijeh ne saèuvaše. **57** Odustaše i odvrgoše se, kao i oci njihovi, slagaše kao rðav luk. **58** Uvrijediše ga visinama svojim, i idolima svojim razdražiše ga. **59** Bog èu i razgnjevi se i rasrdi se na Izraelja veoma. **60** Ostavi naselje svoje u Silomu, šator, u kojem življaše s ljudma. **61** I opravi u ropstvo slavu svoju, i krasotu svoju u ruke neprijateljeve. **62** I predade maëu narod svoj, i na dostoanje svoje zaplamte se. **63** Mladiæe njegove jede oganj, i djevojkama njegovijem ne pjevaše svatovskih pjesama; **64** Sveštenici njegovi padaše od maëa, i udovice njegove ne plakaše. **65** Najposlije kao iza sna probudi se Gospod, prenu se kao junak kad se napije vina. **66** I pobi neprijatelje svoje s leða, vjeèenoj sramoti predade ih. **67** I ne htje šatora Josifova, i koljena Jefremova ne izabra. **68** Nego izabra koljeno Judino, goru Sion, koja mu omilje. **69** I sagradi svetinju svoju kao gornje svoje stanove, i kao zemlju utvrdi je dovjeka. **70** I izabra Davida slugu svojega, i uze ga od torova ovejijih, **71** I od dojilica dovede ga da pase narod njegov, Jakova, i našljedstvo njegovo, Izraelja. **72** I on ih pase èistijem srcem, i vodi ih mudrijem rukama.

79 Bož! neznabوci doðoše u dostoanje tvoje; oskvrišne svetu crkvu tvoju, Jerusalim pretvorise u zidine. **2** Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetaca tvojih zvijerima zemaljskim. **3** Prolije krv njihovu kao vodu oko Jerusalima, i ne bješe ko da pogrebe. **4** Postadosmo potsmijeh u susjeda svojih, rugaju nam se i sramote nas koji su oko nas. **5** Dokle æeš se, Gospode, jednako gnjevit, jarost tvoja gorjeti kao oganj? **6** Izlij gnjev svoj na narode koji te ne znaju, i na carstva koja ne prizivlju tvojega imena. **7** Jer izjedoše Jakova, i naselje njegovo opustiše. **8** Ne pominji preðaænjih bezakonja naših, veæe pohitaj da nas presretëš milosrđem svojim, jer smo veoma ološali. **9** Pomozi nam, Bož, spasitelju naš, radi slave imena svojega, izbavi nas i oèisti od grijeha naših radi imena svojega. **10** Zašto da govore neznabوci: gdje je Bog njihov? Neka se pokaže pred oèima našim osveta nad neznabоcima za prolitu krv sluga tvojih! **11** Neka izaðu pred lice tvoje uzdasi sužanski, silom mišice svoje saèuvaj namijenjene smrti. **12** Sedminom vрати u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiše, Gospode! **13** A mi narod tvoj i ovce paše tvoje dovjeka æemo tebe slaviti i od koljena na koljeno kazivati hvalu tvoju.

80 Pastire Izrailjev, èuj! koji vodiš sinove Josifove kao ovce, koji sjediš na heruvimima, javi se! 2 Pred Jefremom i Venijaminom i Manasijom probudi krjepost svoju, i hodi da nam pomožeš. 3 Bože! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo! 4 Gospode, Bože nad vojskama! dokle æeeš se gnjevitи kad te moli narod tvoj? 5 Hraniš ih hljebom suznjem, i pojiš ih suzama trostrukom mjerom. 6 Ueinio si da se oko nas svađaju susjedi naši, i neprijatelji se naši smiju među sobom. 7 Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo! 8 Iz Misira si prenjo èokot, izagnao narode, i posadio ga. 9 Okreòi si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju. 10 Gore se pokriše njegovijem sjenom, i loze su mu kao kedi Božiji. 11 Pustio je loze svoje do mora i ogranke svoje do rijeke. 12 Zašto si mu razvalio ogradu, da ga kida ko god proðe? 13 Gorski vepar podgriza ga, i poljska zvijer jede ga. 14 Bože nad vojskama! obrati se, pogledaj s neba i vidi, i obidi vinograd ovaj, 15 Sad ovaj, koji je posadila desnica tvoja, i sina, kojega si ukrijepio sebi! 16 Popaljen je ognjem, isjeèen, od strašnoga pogleda tvojega propade. 17 Neka bude ruka tvoja nad èovjekom desnice tvoje, nad sinom èovjeèejim kojega si utvrdio sebi! 18 I neæemo otstupiti od tebe, oživi nas, i ime tvoje prizivaæemo. 19 Gospode, Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje, da se spasemo!

81 Radujte se Bogu, koji nam daje krjepost; poklikujte Bogu Jakovljevu. 2 Podignite pjesme, dajte bubanj, slatke gusle sa psaltirom. 3 Trubite o mijeni u trubu, o uštapu radi praznika našega. 4 Jer je taki zakon u Izraelju, naredba od Boga Jakovljeva. 5 Za svjedoèanstvo postavi Josifu ovo, kad iðaše na zemlju Misirsku. Jezik, kojega ne znah, èuh: 6 "Uklonio sam ramena njegova od bremena, ruke njegove oprostio se kotarica. 7 U nevolji si me zazvao, i izbavih te, usliših te usred groma, na vodi Merivi iskušah te. 8 Slušaj, narode moj, i zasvjedoèiæu ti, Izraelju, o kad bi me poslušao: 9 Da ne bude u tebe tuðega Boga, i Bogu stranome nemoj se klanjati. 10 Ja sam Gospod, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske; otvori usta svoja, i ja æeu ih napuniti. 11 Ali ne posluša narod moj glasa mojega, Izraelj ne mari za me. 12 I ja ih pustih na volju srca njihova, neka hode po svojim mislima. 13 O kad bi narod moj slušao mene, i sinovi Izraeljevi hodili putovima mojim! 14 Brzo bih pokorio neprijatelje njihove, i na protivnike njihove digao bih ruku svoju; 15 Koji mrze na Gospoda, bili bi im pokorni, i dobri dani njihovi bili bi dovjeka; 16 Najboljom bi pšenicom hrano njih, i medom bih iz kamena sitio ih."

82 Bog stade na saboru Božijem, usred bogova izreèe sud: 2 "Dokle æete suditi nepravo, i bezbožnicima gledati ko je ko? 3 Sudite ubogome i siroti, onoga koga gone i ništega pravdajte. 4 Izbavljajte ubogoga i ništega, iz ruke bezbožnièke otimajte. 5 Ne poznaše, niti razumješe, hode po tami; zadrmaše se zemlji svi temelji. 6 Rekoh: bogovi ste, i sinovi višnjega svi. 7 Ali æete kao ljudi pomrijeti, i kao svaki knez pašæete." 8 Ustani, Bože, sudi zemlji; jer su tvoji po našljedstvu svi narodi.

83 Bože! nemoj zamuknuti, nemoj šutjeti, niti poèivaj, Bože! 2 Jer evo neprijatelji tvoji uzavreš, i koji te nenavide, podigoše glavu. 3 Po narod tvoj zlo naumiše, i dogovaraju se na izbrane tvoje. 4 Rekoše: hodite da ih istrijebimo između naroda da se više ne spominje ime Izraeljevo. 5 Složno pristaše i suprot tebi vjeru uhvatise: 6 Naselja Edomova i Ismailovci, Moav i Agareni, 7 Geval i Amon i Amalik, Filisteji s Tircima; 8 I Asur udruži se s njima; postadoše mišica sinovima Lotovijem. 9 Uèini im onako kao Madijamu, kao Sisari, kao Javinu na potoku Kisonu, 10 Koji su istrijebjeni u Aendoru, nagnojše sobom zemlju. 11 Uradи s njima, s knezovima njihovijem, kao s Orivom i Zivom, i sa svima glavarima njihovijem kao sa Zevezem i Salmanom. 12 Jer govore: osvojimo naselja Božija. 13 Bože moj! zapovjedi neka budu kao prah, kao pijesak pred vjetrom. 14 Kao što oganj sažiže šumu, i kao plamen što zapaljuje gore, 15 Tako ih pognaj burom svojom i vihorom svojim smeti ih. 16 Pokrij lice njihovo sramotom, da bi tražili ime tvoje, Gospode! 17 Neka se stide i srame dovjeka, neka se smetu i izginu! 18 I neka znadu da si ti, kojemu je ime Gospod, jedini najviši nad svom zemljom.

84 Kako su mili stanovi tvoji, Gospode nad silama! 2 Gine duša moja želeæi u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome. 3 I ptica nahodi kuæeu, i lastavica gnijezdo sebi gdje leže ptice svoje, kod oltara tvojih, Gospode nad silama, care moj i Bože moj! 4 Blago onima koji žive u domu tvom! Oni te hvale bez prestanka. 5 Blago onima kojima je (sila) u tebi, i kojima su u srcu putovi tvojih! 6 Iduæi dolinom plaèevnom, pretvaraju je u izvore, i dažd je odijeva blagoslovima. 7 Idu zbor za zborom, javljaju se pred Bogom na Sionu. 8 Gospode, Bože nad silama! usliši molitvu moju, Bože Jakovljev! 9 Bože, branièu naš! sagni se i vidi lice pomazanika svojega! 10 Jer je bolje jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volim biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožnièkim. 11 Jer je Gospod Bog sunce i štit, Gospod daje blagodat i slavu; onima koji hode u

bezazlenosti ne ukraeue nijednoga dobra. 12 Gospode nad silama! blago eovjeku, koji se u te uzda!

85 Smilovao si se, Gospode, na zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo. 2 Prostio si nepravdu narodu svojemu, pokrio si sve grijehе njegove. 3 Ustavio si svu jarost svoju, ublažio žestinu gnjeva svojega. 4 Povrati nas, Bože spasitelju naš, prekini srdnju svoju na nas. 5 Zar æeš se dovijeka gnjevitи na nas, i protegnuti gnjev svoj od koljena na koljeno? 6 Zar se neæeš povratiti i oživiti nas, da bi se narod tvoj radovao o tebi? 7 Pokaži nam, Gospode, milost svoju, i pomoæe svoju daj nam. 8 Da poslušam što govori Gospod Bog. On izriče mir narodu svojemu i svećima svojim, i onima koji se obraeaju srcem k njemu. 9 Da, blizu je onih koji ga se boje pomoæe njegova, da bi naselio slavu u zemlji našoj! 10 Milost i istina srešæe se, pravda i mir poljubiæe se. 11 Istina æe niknuti iz zemlje i pravda æe s neba priniknuti. 12 I Gospod æe dati dobro, i zemlja naša daæe plod svoj. 13 Pravda æe pred njim iæi, i postaviæe na put stope svoje.

86 Prigni, Gospode! uho svoje i usliši me, jer sam nevoljan i ništ. 2 Saèuvaj dušu moju, jer sam tvoj poklonik. Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se u te uzda. 3 Smiluj se na me, Gospode, jer k tebi vièem vas dan. 4 Obeseli dušu sluge svojega, jer k tebi, Gospode, podižem dušu svoju. 5 Jer si ti, Gospode, dobar i milosrdan i veoma milostiv svima koji te prizivlju. 6 Èuj, Gospode, molitvu moju, i slušaj glas moljenja mojega. 7 U dan tuge svoje prizivljem te, jer æeš me uslišiti. 8 Nema među bogovima takoga kakav si ti, Gospode, i nema djela takih kakva su tvoja. 9 Svi narodi, koje si stvorio, doæi æe i pokloniti se pred tobom, Gospode, i slaviti ime tvoje. 10 Jer si ti velik i tvoriš èudesu; ti si jedan Bog. 11 Pokaži mi, Gospode, put svoj, i iæi æu u istini tvojoj; uèini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega. 12 Slaviæu te, Gospode Bože moj, svijem srcem svojim, i poštovaæu ime tvoje dovijeka. 13 Jer je milost tvoja velika nada mnom, i izvadio si dušu moju iz pakla najdubljega. (Sheol h7585) 14 Bože, oholice ustaše na mene, i gomila nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred sobom. 15 Ali ti, Gospode, Bože milostivi i blagi, strpljivi i bogati dobrotom i istinom, 16 Pogledaj na me i smiluj mi se, daj silu svoju sluzi svojemu, i pomozi sinu sluškinje svoje; 17 Uèini sa mnom èudo dobrote. Neka vide koji me nenavide, i postide se, što si mi, Gospode, pomogao i utješio me.

87 Što je sam osnovao na gorama svetijem, 2 Vrata Sionska ljubi Gospod više svih stanova Jakovljevih. 3 Slavno kazuju za tebe, grade Božji! 4 "Među one, koji me

znaju, brojæu Misir i Vavilon. Gle i Filisteji i Tir s Etiopskom onđe su se rodili." 5 O Sionu æe se govoriti: taj se i taj rodio u njemu; sam višnji utvrđuje ga. 6 Gospod æe u prijepisu naroda zavikati: ovaj se rodio u njemu. 7 I koji pjevaju i vesele se, svi su izvori moji u tebi.

88 Gospode Bože, spasitelju moj, danju vièem i noæeu pred tobom. 2 Nek izaðe preda te molitva moja, prigni uho svoje k jauku mojemu; 3 Jer je duša moja puna jada, i život se moj primaæe paklu. (Sheol h7585) 4 Izjednaæi se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao eovjek bez sile, 5 Kao među mrtve baèen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjeaæa, i koji su od ruke tvoje daleko. 6 Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu. 7 Oteža mi gnjev tvoj, i svima valima svojim udaraš me. 8 Udaljio si od mene poznanike moje, njima si me omrazio; zatvoren sam, i ne mogu izaæi. 9 Oko moje usahnu od jada, vièem te, Gospode, vas dan, pružam k tebi ruke svoje. 10 Eda li æeš na mrtvima èiniti èuedesa? ili æe mrtvi ustati i tebe slaviti? 11 Eda li æe se u grobu pripovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truhljenju? 12 Eda li æe u tami poznati èuedesa tvoja, i pravdu tvoju gdje se sve zaboravlja? 13 Ali ja, Gospode, k tebi vièem, i jutrom molitva moja sreta te. 14 Zašto, Gospode, odbacuješ dušu moju, i odvraæeaš lice svoje od mene? 15 Muèim se i izdišem od udaraca, podnosim strahote tvoje, bez nadanja sam. 16 Gnjev tvoj stiže me, strahote tvoje razdiru me. 17 Optjeùu me svaki dan kao voda, stežu me otsvuda. 18 Udaljio si od mene druga i prijatelja; poznanici moji sakrili su se u mrak.

89 Milosti æeu Gospodnje pjevati uvijek, od koljena na koljeno javljaæu istinu tvoju ustima svojima. 2 Jer znam da je zavajivek osnovana milost, i na nebesima da si utvrdio istinu svoju, rekavši: 3 "Uèenih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu: 4 Dovijeka æeu utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena. 5 Nebo kazuje èuedesa tvoja, Gospode, i istinu tvoju sabor svetijeh. 6 Jer ko je nad oblacima ravan Gospodu? ko æee se izjednaæiti s Gospodom među sinovima Božijim? 7 Bogu se valja klanjati na saboru svetijeh, strašniji je od svih koji su oko njega. 8 Gospode, Bože nad vojskama! ko je silan kao ti, Bože? I istina je tvoja oko tebe. 9 Ti vlasti nad silom morskom; kad podigne vale svoje, ti ih ukroæavaš. 10 Ti si oborio oholi Misir kao ranjenika, krjepkom mišicom svojom raslijao si neprijatelje svoje. 11 Tvoje je nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj. 12 Sjever i jug ti si stvorio, Tavor i Ermon o tvojem se imenu raduje. 13 Tvoja je mišica krjepka, silna je ruka tvoja, i visoka desnica

tvoja. **14** Blagost je i pravda podnožje prijestolu tvojemu, milost i istina ide pred licem tvojim. **15** Blago narodu koji zna trubnu poklič! Gospode! u svjetlosti lica tvojega oni hode; **16** Imenom se tvojim raduju vas dan, i pravdom tvojom užvišuju se. **17** Jer si ti krasota sile njihove, i po milosti tvojoj užvišuje se rog naš. **18** Jer je od Gospoda obrana naša, i od svetoga Izrailjeva car naš. **19** Tada si govorio u utvari vjernima svojim, i rekao: "poslah pomoæe junaku, užvisih izbranoga svojega iz naroda. **20** Nađoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga. **21** Ruka æe moja biti jednakos s njim, i mišica moja krije piæe ga. **22** Neæe ga neprijatelj nadvladati, i sin bezakonja neæe mu dosaditi. **23** Potraeu pred licem njegovijem neprijatelje njegove, i nenavidnike njegove poraziæu. **24** Istina je moja i milost moja s njim; i u moje ime užvisiæe se rog njegov. **25** Pružiæu na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu. **26** On æe me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega. **27** I ja æeu ga uèiniti prvcem, višim od careva zemaljskih. **28** Dovijeka æeu mu hraniti milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran. **29** Produljiæu sjeme njegovo dovijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske. **30** Ako sinovi njegovi ostave zakon moj, i ne uzidu u zapovijestima mojim; **31** Ako pogaze uredbe moje, i zapovijesti mojih ne saèeuvaljaju. **32** Onda æeu ih pokarati prutom za nepokornost, i ranama za bezakonje njihovo; **33** Ali milosti svoje neæeu uzeti od njega, niti æeu prevrnuti istinom svojom; **34** Neæeu pogaziti zavjeta svojega, i što je izašlo iz usta mojih neæeu poreæi. **35** Jednom se zakleh svetošæu svojom; zar da slažem Davidu? **36** Sjeme æe njegovo trajati dovijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom; **37** On æe stajati uvijek kao mjesec i vjerni svjedok u oblacima." **38** A sad si odbacio i zanemario, razgnjevio si se na pomazanika svojega; **39** Zanemario si zavjet sa slugom svojim, bacio si na zemlju vjenac njegov. **40** Razvalio si sve ograde njegove, gradove njegove obratio si u zidine. **41** Plijene ga svi koji prolaze onuda, posta potsmijeh u susjeda svojih. **42** Uzvisio si desnicu neprijatelja njegovih, obradovao si sve protivnike njegove. **43** Zavratio si ostrice maæa njegova, i nijesi ga ukrijepio u boju; **44** Uzeo si mu svjetlost, i prijesto njegov oborio si na zemlju; **45** Skratio si dane mladosti njegove i obukao ga u sramotu. **46** Dokle æeo se, Gospode, jednako odvraæati, dokle æe kao oganj plamjeti gnjev tvoj? **47** Opomeni se kakav je vijek moj, kako si ni na što stvorio sve sinove Adamove? **48** Koji je èovjek živio i nije smrti vidio, i izbavio dušu svoju iz ruku paklenih? (Sheol h7585) **49** Gdje su preðašnje milosti tvoje, Gospode? Kleo si se Davidu istinom svojom. **50** Opomeni se, Gospode, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svijeh

silnjih naroda, **51** Kojim kore neprijatelji tvoji, Gospode, kojim kore trag pomazanika tvojega. **52** Blagosloven Gospod uvijek! Amin, amin.

90 Gospode! ti si nam utoèište od koljena do koljena. **2**

Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vasiljena, i od vijeka i do vijeka ti si Bog. **3** Ti povraæea èovjeka u truhlež, i govorиш: vratite se sinovi ljudski! **4** Jer je tisuæa godina pred oèima tvojima kao dan juèerašnji, kad mine, i kao straža noæena. **5** Ti ih kao povodnjem odnosиш; oni su kao san, kao trava, koja rano vene, **6** Ujutru cvjeta i uvene, uveèe se pokosi i sasuši. **7** Jer nas nestaje od gnjeva tvojega, i od jarosti tvoje u smetnji smo. **8** Stavio si bezakonja naša preda se, i tajne naše na svjetlost lica svojega. **9** Svi se dani naši prekraæuju od srđnje tvoje, godine naše prolaze kao glas. **10** Dana godina naših svega ima do sedamdeset godina, a u jaèega do osamdeset godina: i sam je cvijet njihov muka i nevolja; jer teku brzo, i mi odlijevaæemo. **11** Ko zna silu gnjeva tvojega i tvoju jarost, da bi te se kao što treba bojao? **12** Nauèi nas tako brojiti dane naše, da bismo stekli srce mudro. **13** Povrati se, Gospode! Dokle æeo? Smiluj se na sluge svoje. **14** Ujutru nas nasiti dobrote svoje, i radovaæemo se i veseliti u sve dane svoje. **15** Obradjuj nas prema danimu, u koje si nas muæio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju. **16** Neka se pokaže na slugama tvojim djelo tvoje, i slava tvoja na sinovima njihovijem. **17** Neka bude dobra volja Gospoda Boga našega s nama, i djelo ruku naših dovrši nam, i djelo ruku naših dovrši.

91 Koji živi u zaklonu višnjega, u sjenu svemoguæega poèiva.

2 Govori Gospodu: ti si utoèište moje i braniè moj, Bog moj, u kojega se uzdam. **3** On æe te izbaviti iz zamke ptiæareve, i od ljutoga pomora; **4** Perjem svojim osjeniæe te, i pod krilima njegovijem zakloniæeš se; istina je njegova štit i ograda. **5** Neæeš se bojati strahote noæene, strijele, koja leti danju, **6** Pomora, koji ide po mraku, bolesti, koja u podne mori. **7** Paæee pored tebe tisuæa i deset tisuæa s desne strane tebi, a tebe se neæe dotaæi. **8** Samo æeo gledati oèima svojima, i vidjeæeš platu bezbožnicima. **9** Jer si ti, Gospode, pouzdanje moje. Višnjega si izabrao sebi za utoèište. **10** Neæe te zlo zadesiti, i udarac neæe dosegnuti do kolibe tvoje. **11** Jer anòelima svojim zapovijeda za tebe da te èuvaju po svijem putovima tvojim. **12** Na ruke æe te uzeti da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **13** Na lava i na aspidu nastupaæeš i gaziæeš laviaæa i zmaja. **14** Kad me ljubi, izbaviæu ga; zakloniæu ga, kad je poznao ime moje. **15** Zazvaæe me, i uslišiæu ga; s njim æu biti u

nevolji, izbaviæeu ga i proslaviæeu ga. **16** Duga života nasitiæeu ga, i pokazaæeu mu spasenje svoje.”

92 Lijepo je hvaliti Gospoda, i pjevati imenu tvojemu, višnji, **2** Javljati jutrom milost tvoju, i istinu tvoju noæeu, **3** Uz deset žica i uz psaltri, i uz jasne gusle! **4** Jer si me razveselio, Gospode, djelima svojim, s djela ruku tvojih radujem se. **5** Kako su velika djela tvoja, Gospode! Veoma su duboke pomisli tvoje. **6** Bezumnik ne zna, i neznalica ne razumije toga. **7** Kad bezbožnici nièu kao trava i cvjetaju svi koji èine bezakonje, to biva zato da bi se istrijebili dovjeka. **8** A ti si, Gospode, visok uvijek. **9** Jer evo neprijatelji tvoji, Gospode, jer evo neprijatelji tvoji gini, i rasipaju se svi koji èine bezakonje; **10** A moj rog ti užvišuješ kao rog u jednoroga, ja sam pomazan novijem uljem. **11** I oko moje vidi neprijatelje moje, i o bezakonicima, koji ustaju na mene, slušaju uši moje. **12** Pravednik se zeleni kao finik, kao kedar na Livanu užvišuje se. **13** Koji su zasaðeni u domu Gospodnjem, zelene se u dvorovima Boga našega; **14** Rodni su i u starosti, jedri i zeleni, **15** Javljujæe da je pravedan Gospod, braniè moj, i da nema u njemu nepravde.

93 Gospod caruje. Obukao se u velièanstvo, obukao se Gospod u silu, i opasao se. Zato je vasiljena tvrda, i neæe se pomjeriti. **2** Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si. **3** Podižu rijeke, Gospode, podižu rijeke glas svoj, podižu rijeke vale svoje: **4** Od hujanja vode mnoge i silne, od vala morskih silnji je na visini Gospod. **5** Svjedoèanstva su tvoja veoma tvrda; domu tvojemu pripada svetost, Gospode, na dugo vrijeme.

94 Bože od osvete, Gospode, Bože od osvete, pokaži se! **2** Podigni se, sudijo zemaljski, podaj zaslugu oholima. **3** Dokle æe se bezbožnici, Gospode, dokle æe se bezbožnici hvaliti? **4** Ruže i oholo govore, velièaju se svi koji èine bezakonje. **5** Gaze narod tvoj, Gospode, i dostojanje tvoje muèe. **6** Udovicu i došljaka ubijaju, i sirote more. **7** I govore: neæe vidjeti Gospod, i neæe doznati Bog Jakovljev. **8** Orazumite se, preludi ljudi! budale! kad æete biti pametni? **9** Koji je stvorio uho, zar ne èuje? i koji je oko naèinio, zar ne vidi? **10** Zar neæee oblièiti koji narode urazumljuje, koji uèi èovjeka da zna? **11** Gospod zna misli ljudima kako su ništave. **12** Blago èovjeku koga ti, Gospode, urazumljuješ, i zakonom svojim uèiš; **13** Da bi mu dao mir u zle dane, dok se iskopa jama bezbožniku. **14** Jer neæe odbaciti Gospod naroda svojega, i dostojanja svojega neæe ostaviti. **15** Jer æe se sud vratiti na pravdu, i njega æe naæei svi prava srca. **16** Ko æe ustati za mene suprot zlima? ko æe stati za mene

suprot onima koji èine bezakonje? **17** Kad mi Gospod ne bi bio pomoænik, brzo bi se duša moja preselila onamo gdje se muèi. **18** Kad reèem: drkæ mi nogu, milost tvoja, Gospode, prihvata me. **19** Kad se umnože brije u srcu mom, utjehe tvoje razgovaraju dušu moju. **20** Eda li æe blizu tebe stati prijesto krvnješki, i onaj koji namišlja nasilje nasuprot zakonu? **21** Spremaju se na dušu pravednikovu, i krv pravu okrivljuju. **22** Ali je Gospod moje pristanište, i Bog je moj tvrdo utoèište moje. **23** On æe im vratiti za bezakonje njihovo, za njihovu zloæu istrijebiæ ih, istrijebiæ ih Gospod, Bog naš.

95 Hodite, zapjevajmo Gospodu, pokliknimo Bogu, gradu spasenja svojega! **2** Izaðimo pred lice njegovo s hvalom, u pjesmama pokliknimo mu! **3** Jer je Gospod velik Bog i velik car nad svijem bogovima. **4** U njegovoj su ruci dubine zemaljske, i visine gorske njegove su. **5** Njegovo je more i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove naèinile. **6** Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodom tvorcem svojim. **7** Jer je on Bog naš, i mi narod paše njegove i ovce ruke njegove. Sad kad biste poslušali glas njegov: **8** “Nemojte da vam odrveni srce vaše kao u Merivi, kao u dan kušanja u pustinji, **9** Gdje me kušaše oci vaši, ispitaše i vidješe djelo moje. **10** Èetrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova mojih; **11** I zato se zakleh u gnjevu svom da neæe uæei u mir moj.”

96 Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu, sva zemljo! **2** Pjevajte Gospodu, blagosiljavte ime njegovo, javljajte od dana na dan spasenje njegovo. **3** Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemeniima èudesa njegova. **4** Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti: strašniji je od svijeh bogova. **5** Jer su svi bogovi u naroda ništa: a Gospod je nebesa stvorio. **6** Slava je i velièanstvo pred licem njegovijem, (sila) i krasota u svetnji njegovoj. **7** Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i èast. **8** Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove. **9** Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. Strepi pred njim, sva zemljo! **10** Recite narodima: Gospod caruje; zato je vasiljena tvrda i neæe se pomjestiti; on æe suditi narodima pravo. **11** Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje; nek pljeska more i što je u njemu; **12** Neka skaèe polje i sve što je na njemu; tada nek se raduju sva drveta šumska. **13** Pred licem Gospodnjim; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiæe vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.

97 Gospod caruje: nek se raduje zemlja! nek se vesele ostrva mnoga. **2** Oblak je i mrak oko njega; blagost i pravda podnožje prijestolu njegovu. **3** Organj pred njim

ide, i pali naokolo neprijatelje njegove. 4 Munje njegove sijevaju po vasiljenoj; vidi i strepi zemlja. 5 Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji. 6 Nebesa kazuju pravdu njegovu, i svi narodi vide slavu njegovu. 7 Nek se stide svi koji se klanjaju kipovima, koji se hvale idolima svojim. Poklonite mu se svi bogovi. 8 Èuve i raduje se Sion, i kæeri se Judejske vesele radi sudova tvojih, Gospode! 9 Jer si ti, Gospode, visok nad svom zemljom i nadvišuješ sve bogove. 10 Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo. On èuva duše svetaca svojih; iz ruku bezbožnièkih otima ih. 11 Svjetlost se prosipa na pravednika, i veselje na one koji su prava srca. 12 Radujte se pravedni o Gospodu, i slavite sveto ime njegovo.

98 Pojte Gospodu pjesmu novu, jer uèini èuedesa. Pomože mu desnica njegova i sveta mišica njegova. 2 Javi Gospod spasenje svoje, pred narodima otkri pravdu svoju. 3 Opomenu se milosti svoje i vjernosti svoje k domu Izrailjevu. Vidješe svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega. 4 Raduj se Gospodu, sva zemljo; pjevajte, poklikujte i popijevajte! 5 Udarajte Gospodu u gusle, u gusle i s glasom psalmskim. 6 U trube i robove zatrubitite pred carem Gospodom. 7 Neka pljeska more i što je u njemu, vasiljena i koji u njoj žive; 8 Rijeke neka pljeskaju rukama; skupa gore nek se raduju 9 Pred licem Gospodnjim; jer ide da sudi zemlji; sudiæe vasiljenoj pravedno, i narodima vjerno.

99 Gospod caruje: neka strepe narodi; sjedi na heruvimima: nek se drma zemlja! 2 Gospod je na Sionu velik, i visok nad svima narodima. 3 Neka slave veliko i strašno ime tvoje; da je svet! 4 Neka slave silu cara koji ljubi pravdu. Ti si utvrđio pravdu; sud i pravdu ti si uredio u Jakovu. 5 Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se podnožju njegovu; da je svet! 6 Mojsije i Aron, sveštenici njegovi, i Samuil jedan od onijeh koji prizivlju ime njegovo, prizivahu Boga, i on ih usliši. 7 U stupu od oblaka govoraše njima; oni èuvaše zapovijesti njegove i uredbu koju im dade. 8 Gospode, Bože naš, ti si ih uslišio; ti si im bio Bog blag i plaæeo za djela njihova. 9 Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospod Bog naš.

100 Raduj se Gospodu, sva zemljo! 2 Služite Gospodu veselo; idite pred lice njegovo pjevajuæi! 3 Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo dostojanje njegovo, narod njegov i ovce paše njegove. 4 Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljavite ime njegovo. 5 Jer je dobar Gospod; milost je njegova uvijek, i istina njegova od koljena na koljeno.

101 Milost i pravdu pjevam; tebe, Gospode, slavim. 2 Razmišljam o putu pravom, kad bi god došao k meni, hodim u bezazlenosti srca svojega u domu svom. 3 Ne stavljam pred oèi svoje rijeèi nepotrebne, mrzim na djela koja su protiv zakona, ne pristajem za njima. 4 Srce pokvareno daleko je od mene; zlijeh ne znam. 5 Ko tajno opada bližnjega svojega, toga izgonim; ko je ohola oka i naduta srca, toga ne trpim. 6 Oèi su moje obraæene na vjerne na zemlji, da bi sjedjeli sa mnom. Ko hodi putem pravijem, taj služi meni. 7 Ne živi u domu mojem koji radi lukavo; koji govori laž, ne stoji pred oèima mojima. 8 Jutrom zatirem sve bezbožnike na zemlji, da bih istriebio iz grada Gospodnjega sve koji èine bezakonje.

102 Gospode! èuji molitvu moju, i vika moja nek izaðe preda te. 2 Nemoj odvratiti lica svojega od mene; u dan kad sam u nevolji prigni k meni uho svoje, u dan kad te prizivam, pohitaj, usliši me. 3 Jer proðoše kao dim dani moji, kosti moje kao topionica ogorješe. 4 Pokošeno je kao trava i posahlo srce moje, da zaboravih jesti hljeb svoj. 5 Od uzdisanja mojega prionu kost moja za meso moje. 6 Postadoh kao gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama. 7 Ne spavam, i sjedim kao ptica bez druga na krovu. 8 Svaki dan ruže me neprijatelji moji, i koji su se pomamili na mene, mnom se uklinju. 9 Jedem pepeo kao hljeb, i piæe svoje rastvaram suzama 10 Od gnjeva tvojega i srđnje tvoje; jer podigavši me bacio si me. 11 Dani su moji kao sjen, koji prolazi, i ja kao trava osuših se. 12 A ti, Gospode, ostaješ dovjeka, i spomen tvoj od koljena do koljena. 13 Ti æeš ustati, smilovaæe se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme; 14 Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale. 15 Tada æe se neznabroši bojati imena Gospodnjega, i svi carevi zemaljski slave njegove; 16 Jer æe Gospod sazidati Sion, i javiti se u slavi svojoj; 17 Pogledaæe na molitvu onijeh koji nemaju pomoæi, i neæe se oglušiti molbe njihove. 18 Napisaæe se ovo potonjemu rodu, i narod nanovo stvoren hvaliæe Gospoda, 19 Što je prinikao sa svete visine svoje, Gospod pogledao s neba na zemlju, 20 Da èuje uzdisanje sužnjevo, i odrješi sinove smrtnе; 21 Da bi kazivali na Sionu ime Gospodnje i hvalu njegovu u Jerusalimu, 22 Kad se skupe narodi i carstva da služe Gospodu. 23 Strošio je na putu krjepost moju, skratio dane moje. 24 Rekoh: Bože moj! nemoj me uzeti u polovini dana mojih. Tvoje su godine od koljena do koljena. 25 Davno si postavio zemlju, i nebesa su djelo ruku tvojih. 26 To æe proæi, a ti æeš ostati; sve æe to kao haljina ovetšati, kao haljinu promijeniæeš ih i

promijeniæe se. 27 Ali ti si taj isti i godine twoje neæe isteæi. 28 Sinovi æe sluga tvojih živjeti, i sjeme æe se njihovo utvrditi pred licem tvojim.

103 Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo. 2 Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i ne zaboravljaš nijednoga dobra što ti je uèinio. 3 On ti prašta sve grijeha i iscjelejuje sve bolesti tvoje; 4 Izjavlja od groba život tvoj, vjenèava te dobrotom i milošæu; 5 Ispunjia dobrim želje tvoje, ponavlja se kao u orla mladost tvoja. 6 Gospod tvori pravdu i sud svima kojima se krivo èini. 7 Pokaza putove svoje Mojsiju, sinovima Izrailjevim djela svoja. 8 Milostiv je i dobar Gospod, spor na grjev i veoma blag. 9 Ne grjevi se jednak, niti se dovjeka srdi. 10 Ne postupa s nama po grijesima našim, niti nam vraæea po nepravdama našim. 11 Nego koliko je nebo visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje. 12 Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša. 13 Kako otac žali sinove, tako Gospod žali one koji ga se boje. 14 Jer zna graðu našu, opominje se da smo prah. 15 Dani su èovjeèiji kao trava; kao cvijet u polju, tako cvjeta. 16 Dune vjetar na nj, i nestane ga, niti æe ga više poznati mjesto njegovo. 17 Ali milost Gospodnja ostaje od vijeka i do vijeka na onima koji ga se boje, i pravda njegova na sinovima sinova, 18 Koji drže zavjet njegov, i pamte zapovijesti njegove, da ih izvršuju. 19 Gospod na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlada. 20 Blagosiljajte Gospoda anđeli njegovi, koji ste silni krjepošæu, izvršujete rijeèi njegovu slušajuæi glas rijeèi njegove. 21 Blagosiljajte Gospoda sve vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu. 22 Blagosiljajte Gospoda sva djela njegova, po svijem mjestima vlade njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda!

104 Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Gospode, Božje moj, velik si veoma, obukao si se u velièanstvo i krasotu. 2 Obukao si svjetlost kao haljinu, razapeo nebo kao šator; 3 Vodom si pokrio dvorove svoje, oblake naèinio si da su ti kola, ideš na krilima vjetrnijem. 4 Èiniš vjetrove da su ti anđeli, plamen ognjeni da su ti sluge. 5 Utvrđio si zemlju na temeljima rjezinim, da se ne pomjesti va vijek vijeka. 6 Bezdanom kao haljinom odjenuo si je; na gorama stope vode. 7 Od prijetnje twoje bježe, od gromovnoga glasa tvojega teku. 8 Izlaze na gore i slaze u doline, na mjesto koje si im utvrdio. 9 Postavio si među, preko koje ne prelaze, i ne vraæeju se da pokriju zemlju. 10 Izveo si izvore po dolinama, između gora teku vode. 11 Napajaju sve zvijeri poljske; divlji magarci gase žeðu svoju. 12 Na njima ptice nebeske žive; kroz grane

razlijije se glas njihov. 13 Napajaš gore s visina svojih, plodima djela tvojih siti se zemlja. 14 Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist èovjeku, da bi izvodio hljeb iz zemlje. 15 I vino veseli srce èovjeku, i lice se svijetli od ulja, i hljeb srce èovjeku krijepi. 16 Site se drveta Božija, kedri Livanski, koje si posadio. 17 Na njima ptice viju gnijezda; stanak je rodin na jelama. 18 Gore visoke divokozama, kamen je utoèište zeèevima. 19 Stvorio si mjesec da pokazuje vremena, sunce poznaje zapad svoj. 20 Stereš tamu, i biva noæe, po kojoj izlazi sve zvijerje šumsko; 21 Lavovi rièu za pljenom, i traže od Boga hrane sebi. 22 Sunce grane, i oni se sakrivaju i liježu u loži svoje. 23 Izlazi èovjek na posao svoj, i na rad svoj do veèera. 24 Kako je mnogo djela tvojih, Gospode! Sve si premudro stvorio; puna je zemlja blaga tvojega. 25 Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika; 26 Tu laðe plove, krokodil, kojega si stvorio da se igra po njemu. 27 Sve tebe èeka, da im daješ piæu na vrijeme. 28 Daješ im, primaju; otvorиш ruku svoju, site se dobra. 29 Odvratиш lice svoje, žaloste se; uzmeš im duh, ginu, i u prahu svoj povraæeju se. 30 Pošleš duh svoj, postaju, i ponavljaš lice zemlji. 31 Slava Gospodu uvijek; nek se veseli Gospod za djela svoja! 32 On pogleda na zemlju, i ona se trese; dotakne se gora, i dime se. 33 Pjevaæu Gospodu za života svojega; hvaliæu Boga svojega dok sam god. 34 Neka mu bude mila besjeda moja! veseliæu se o Gospodu. 35 Neka nestane grješnika sa zemlje, i bezbožnika neka ne bude više! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Aliluja!

105 Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova. 2 Pjevajte mu i slavite ga; kazujte sva èuedesa njegova. 3 Hvalite se svetijem imenom njegovijem; nek se veseli srce onijeh koji traže Gospoda. 4 Tražite Gospoda i silu njegovu, tražite lice njegovo bez prestanka. 5 Pamtitte èuedesa njegova koja je uèinio, znake njegove i sudove usta njegovih. 6 Sjeme Avramovo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izabrani njegovi. 7 On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi. 8 Pamti uvijek zavjet svoj, rijeè, koju je dao na tisuæu koljena, 9 Što je zavjetovao Avramu, i za što se kleo Isaku. 10 To je postavio Jakovu za zakon, i Izrailju za zavjet vjeèni, 11 Govoreæi: tebi æeu dati zemlju Hananskou u našlijedni dio. 12 Tada ih još bijaše malo na broj, bijaše ih malo, i bjehu došljaci. 13 Iðahu od naroda do naroda, iz jednoga carstva k drugome plemenu. 14 Ne dade nikome da im naudi, i karaše za njih careve: 15 "Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne èinite zla." 16 I pusti glad na onu zemlju; i potr sav hljeb što je za hranu. 17 Posla pred njima èovjeka; u roblje

prodan bi Josif. 18 Okovima stegoše noge njegove, gvožđe tištaše dušu njegovu, 19 Dok se steće riječi njegova, i riječi Gospodnja proslavi ga. 20 Posla car i odriješi ga; gospodar nad narodima, i pusti ga. 21 Postavi ga gospodarem nad domom svojim, i zapovijednikom nad svijem što imaše. 22 Da vlada nad knezovima njegovijem po svojoj volji, i starješine njegove urazumljuje. 23 Tada dođe Izrailj u Misir, i Jakov se preseli u zemlju Hamovu. 24 I namnoži Bog narod svoj i učini ga jačege od neprijatelja njegovih. 25 Prevrnu se srce njihovo te omrznuše na narod njegov, i činiše lukavstvo slugama njegovijem. 26 Posla Mojsija, slugu svojega, Arona izbranika svojega. 27 Pokazaše među njima èudotvornu silu njegovu i znake njegove u zemlji Hamovoj. 28 Pusti mrak i zamraèi, i ne protiviše se riječi njegovoj. 29 Pretvori vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu. 30 Provre zemlja njihova žabama, i klijeti careva njegovih. 31 Reèe, i dođoše bubine, uši po svijem krajevima njegovijem. 32 Mjesto dažda posla na njih grad, živi organj na zemlju njihovu. 33 I pobièokote njihove i smokve njihove, i potr drveta u krajevima njegovijem. 34 Reèe, i dođoše skakavci i gusjenice nebrojene; 35 I izjedoše svu travu po zemlji njihovoj, i pojedoše rod u polju njihovu. 36 I pobi sve prvence u zemlji njihovoj, prvine svakoga truda njihova. 37 Izvede Izrailje sa srebrom i zlatom, i ne bješe sustala u plemenima njegovijem. 38 Obradova se Misir izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pau. 39 Razastrije im oblak za pokrivaè, i organj da svijetli noæu. 40 Moliše, i posla im prepelice, i hljebom ih nebeskim hrani. 41 Otvori kamen i proteèe voda, rijeke protekoše po suhoj pustinji. 42 Jer se opominjaše svete riječi svoje k Avramu, sluzi svojemu. 43 I izvede narod svoj u radost, izbrane svoje u veselju. 44 I dade im zemlju naroda i trud tuðinaca u našljedstvo. 45 Da bi èevali zapovijesti njegove, i zakone njegove pazili. Aliluja.

106 Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. 2 Ko æe iskazati silu Gospodnju? isprièati svu slavu njegovu? 3 Blago onima koji drže istinu i tvore pravo svagda! 4 Opomeni me se, Gospode, po svojoj milosti k narodu svojemu; pohodi me pomoæeu svojom, 5 Da bih video u dobru izbrane tvoje, veselio se u veselju naroda tvojega, hvalio se zajedno s našljedstvom tvojim. 6 Zgrješismo s ocima svojim, postasmo krivci, bezakonici. 7 Oci naši u Misiru ne razumješe èudesa tvojih, ne opominjaše se velikih milosti tvojih, i vikaše kraj mora, kraj Crvenoga Mora. 8 Ali im on pomože imena svojega radi, da bi pokazao silu svoju. 9 Zaprijeti Crvenom Moru, i presahu; i prevede ih preko bezdane kao preko pustinje; 10 I saèuva ih od ruke

nenavidnikove, i izbavi ih iz ruke neprijateljeve. 11 Pokri voda neprijatelje njihove, nijedan od njih ne osta. 12 Tada vjerovaše rijeèima njegovijem, i pjevaše mu hvalu. 13 Ali brzo zaboraviše djela njegova, i ne poèekaše volje njegove. 14 Polakomise se u pustinji, i stadoše kušati Boga u zemlji gdje se ne živi. 15 On ispunji molbu njihovu, ali posla pogibao na dušu njihovu. 16 Pozavidješe Mojsiju i Aronu, kojega bješe Gospod osvetio. 17 Rasjede se zemlja, i proždrije Datana i zatrpa èetu Avironu. 18 I spali organj èetu njihovu, i plamen sažeze bezbožnike. 19 Naèiniše tele kod Horiva, i klanjanju se kipu. 20 Mijenjanu slavu svoju na priliku vola, koji jede travu. 21 Zaboraviše Boga, spasitelja svojega, koji je uèinio velika djela u Misiru, 22 Divna u zemlji Hamovoj, strašna na Crvenom Moru. 23 I šæaše ih istrijebiti, da Mojsije izbranik njegov ne stade kao u rasjelinu pred njim, i ne odvratи jarost njegovu da ih ne istrijebi. 24 Poslije ne mariše za zemlju željenu, ne vjerovaše riječi njegovoj. 25 Pobuniše se u šatorima svojim, ne slušaše glasa Gospodnjega. 26 I on podiže ruku svoju na njih, da ih pobije u pustinji, 27 Da pobije pleme njihovo među narodima, i rasije ih po zemljama. 28 I pristaše za Velfegorom, i jedoše prineseno na žrtvu mrtvima. 29 I rasrdiše Boga djelima svojim, i udari u njih pogibao. 30 I ustade Fines, i umilostivi, i prestade pogibao. 31 I to mu se primi u pravdu, od koljena do koljena dovijeka. 32 I razgnjeviše Boga na vodi Merivi, i Mojsije postrada njih radi; 33 Jer dotužiše duhu njegovu, i pogriješi ustima svojima. 34 Ne istrijebiše naroda, za koje im je Gospod rekao; 35 Nego se pomiješaše s neznaboboçima, i nauèiše djela njihova. 36 Stadoše služiti idolima njegovijem, i oni im biše zamka. 37 Sinove svoje i kæeri svoje prinosiše na žrtvu ðavolima. 38 Prolivaše krv pravu, krv sinova svojih i kæeri svojih, koje prinošahu na žrtvu idolima Hananskim, i oskrvni se zemlja krvnjem djelima. 39 Oskvrniše sebe djelima svojim, i činiše preljubu postupanjem svojim. 40 I planu gnjev Gospodnji na narod njegov, i omrznu mu dio njegov. 41 I predade ih u ruke neznabobožake, i nenavidnici njihovi stadoše gospodariti nad njima. 42 Dosaðivaše im neprijatelji njihovi, i oni biše pokoreni pod vlast njihovu. 43 Mnogo ih je puta izbavljao, ali ga oni srdiše namjerama svojim, i biše ponisti za bezakonje svoje. 44 Ali on pogleda na nevolju njihovu, èuvši tužnjavu njihovu, 45 I opomenu se zavjeta svojega s njima, i pokaja se po velikoj milosti svojoj; 46 I uèini, te ih stadoše žaliti svi koji ih bjehu zarobili. 47 Spasi nas, Gospode Bože naš, i pokupi nas iz neznabobožaca, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom! 48 Blagosloven Gospod Bog Izrailjev od vijeka i do vijeka! I sav narod neka kaže: amin! Aliluja!

107 Hvalite Gospoda, jer je dobar; jer je dovijeka milost njegova. 2 Tako neka reku koje je izbavio Gospod, koji je izbavio iz ruke neprijateljeve, 3 Skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i mora. 4 Lutaše po pustinji gdje se ne živi, puta gradu naseljenome ne nahodiše; 5 Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima; 6 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj; i izbavi ih iz nevolje njihove. 7 I izvede ih na prav put, koji ide u grad naseljeni. 8 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesu njegova radi sinova ljudskih! 9 Jer siti dušu taštu, i dušu gladnu puni dobra. 10 Sjedješe u tami i u sjenu smrtnom, okovani u tugu i u gvožđe; 11 Jer ne slušaše rijeèi Božijih, i ne mariše za volju višnjega. 12 On poništi srce njihovo stradanjem; spotakoše se, i ne bješe ko da pomože. 13 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove; 14 Izvede ih iz tame i sjena smrtnoga, i raskide okove njihove. 15 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesu njegova radi sinova ljudskih! 16 Jer razbi vrata mjedena, i prijevornice gvozdene slomi. 17 Bezumnici stradaše za nevaljale putove svoje, i za nepravde svoje. 18 Svako se jelo gadilo duši njihovoj, i dođoše do vrata smrtnjeh. 19 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove. 20 Posla rijeè svoju i iscijeli ih, i izbavi ih iz groba njihova. 21 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesu njegova radi sinova ljudskih! 22 I neka prinesu žrtvu za hvalu, i kazuju djela njegova u pjesmama! 23 Koji plove po moru na korabljima, i rade na velikim vodama, 24 Oni su vidjeli djela Gospodnja, i èudesu njegova u dubini. 25 Kaže, i diže se silan vjetar, i ustaju vali na njemu, 26 Dižu se do nebesa i spuštaju do bezdana: duša se njihova u nevolji razliva; 27 Posræu i ljujaju se kao pijani; sve mudrosti njihove nestaje. 28 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izvede ih iz nevolje njihove. 29 On obraæa vjetar u tišinu, i vali njihovi umuknu. 30 Vesele se kad se stišaju, i vodi ih u pristaniše koje žele. 31 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesu njegova radi sinova ljudskih! 32 Neka ga uzvišu na saboru narodnom, na skupštini starjeinskoj slave ga! 33 On pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu, 34 Rodnu zemlju u slanu pustaru za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj. 35 On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene, 36 I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življenje; 37 Siju polja, sade vinograde i sabiraju ljetinu. 38 Blagosila ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje. 39 Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše. 40 On sipa sramotu na knezove, i ostavlja ih da lutaju po pustinji gdje nema putova. 41 On izvlaèi ubogoga iz nevolje, i plemena množi kao stado. 42

Dobri vide i raduju se, a svako nevaljalstvo zatiskuje usta svoja. 43 Ko je mudar, neka zapamti ovo, i neka poznađu milosti Gospodnje.

108 Gotovo je srce moje, Bože; pjevaæu i hvaliæu zajedno sa slavom svojom. 2 Preni se psaltire i gusle, ustaæu rano. 3 Slaviæu tebe, Gospode, po narodima, pojaæu tebi po plemenima. 4 Jer je svrh nebesa milost tvoja i do oblaka istina tvoja. 5 Uzvisi se više nebesa, Bože, i po svoj zemlji neka bude slava tvoja! 6 Da bi se izbavili mili tvoji, pomozi desnicom svojom, i usliši me. 7 Bog reèe u svetinji svojoj: "veseliæu se, razdijeliæu Sihem, i dolinu Sokot razmjeriæu. 8 Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj. 9 Moav je èaša iz koje se umivam, Edomu æeu pružiti obuæu svoju; nad zemljom Filistejskom popijevaæu." 10 Ko æe me odvesti u tvrdi grad? ko æe me otpratiti do Edoma? 11 Zar neæeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskama našim? 12 Daj nam pomoæ u tjeskobi, obrana je èovjeèija uzalud. 13 Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

109 Bože, slavo moja, nemoj muæati, 2 Jer se usta bezbožnièka i usta lukava na me otvorise; govore sa mnom jezikom lažljivijem. 3 Rijeèima zlobnijem sa svijeh strana gone me, i oružaju se na me ni za što. 4 Za ljubav moju ustaju na mene, a ja se molim. 5 Vraæaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju. 6 Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane. 7 Kad se stane suditi, neka izaðe krv, i molitva njegova neka bude grijeh. 8 Neka budu dani njegovi kratki, i vlast njegovu neka dobije drugi. 9 Djeca njegova nek budu sirote, i žena njegova udovica. 10 Djeca njegova nek se potucaju i prose, i neka traže hljeba izvan svojih pustolina. 11 Neka mu uzme dužnik sve što ima, i neka razgrabe tuðini muku njegovu. 12 Nek se ne naðe niko ko bi ga ljubio, ni ko bi se smilovao na sirote njegove. 13 Natražje njegovo nek se zatre, u drugom koljenu neka pogine ime njihovo. 14 Bezakonje starijeh njegovih nek se spomene u Gospoda, i grijeh matere njegove nek se ne izbriše. 15 Neka budu svagda pred Gospodom, i on neka istrijebi spomen njihov na zemlji; 16 Zato što se nije sjeæao èiniti milost, nego je gonio èovjeka ništega i ubogoga, i tužname u srcu tražio smrt. 17 Ljubio je kletvu, neka ga i stigne; nije mario za blagoslov, neka i otide od njega. 18 Nek se obuèe u kletvu kao u haljinu, i ona nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove. 19 Nek mu ona bude kao haljina, u koju se oblaèi, i kao pojas, kojim se svagda paše. 20 Taka plata nek bude od Gospoda onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju. 21 A meni,

Gospode, Gospode, uèini što prilièi imenu tvojemu. Ti si dobar, milošeu svojom izbavi me. 22 Jer sam nevoljan i niš, i srce je moje ranjeno u meni. 23 Nestaje me kao sjena, kad se odmìe; tjeraju me kao skakavce. 24 Koljena moja iznemogoše od posta, i tijelo moje omrša. 25 Postadoh potsmijeh njima; videæi me mašu glavom svojom. 26 Pomozi mi, Gospode, Bože moj, spasi me po milosti svojoj. 27 Neka poznu da je ovo tvoja ruka, i ti, Gospode, da si ovo uèinio. 28 Oni kunu, a ti blagoslovi; ustaju, ali nek se postide, i sluga se tvoj obraduje. 29 Nek se protivnici moji obuku u sramotu, i kao haljinom nek se pokriju stidom svojim. 30 Hvaliæu Gospoda veoma ustima svojima, i usred mnogih slaviæu ga, 31 Jer stoji s desne strane ubogome, da bi ga spasao od onijeh koji osuðuju dušu njegovu.

110 Reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima. 2 Skiptar sile daje ti Gospod sa Siona: vladaj sred neprijatelja svojih. 3 U dan rata tvojega narod je tvoj gotov u svetoj krasoti. Kao rosa zori iz utrobe, taka je u tebe mladost tvoja. 4 Gospod se zakleo, i neæe se pokajati: ti si sveštenik dovijeka po redu Melhisedekovu. 5 Gospod je tebi s desne strane. Pobiæe u dan gnjeva svojega careve; 6 Sudiæe narodima, napuniæe zemlju trupova; satraæe glavu na zemlji širokoj. 7 Iz potoka æe na putu piti, i zato æe podignuti glavu.

111 Hvalim te, Gospode, od svega srca na vijeæu pravednièkom i na saboru. 2 Velika su djela Gospodnjia, draga svima koji ih ljube. 3 Djelo je njegovo slava i krasota, i pravda njegova traje dovijeka. 4 Èudesna je svoja uèeinio da se ne zaborave; dobar je i milostiv Gospod. 5 Hranu daje onima koji ga se boje, pamti uvijek zavjet svoj. 6 Silu djela svojih javio je narodu svojemu davši im našljedstvo naroda. 7 Djela su ruku njegovijeh istina i pravda; vjerne su sve zapovijesti njegove; 8 Tvrde su za vavijek vijeka, osnovane na istini i pravdi. 9 Izbavljenje posla narodu svojemu; postavi zavavijek zavjet svoj. Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati. 10 Poèetak je mudrosti strah Gospodnjii; dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje dovijeka.

112 Blago èovjeku koji se boji Gospoda, kome su veoma omiljele zapovijesti njegove. 2 Silno æe biti na zemlji sjeme njegovo, rod pravednièki biæe blagosloven. 3 Obilje je i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova traje dovijeka. 4 U tami sjaje vidjelo pravednicima od dobrog, milostivoga i pravednoga. 5 Blago onome koji je milostiv i daje u zajam! On æe dati tvrđu rijeèima svojim na sudu. 6 Jer neæe

posrnuti dovijeka, pravednik æe se spominjati uvijek. 7 Ne boji se zla glasa; srce je njegovo stalno, uzda se u Gospoda. 8 Utvrđeno je srce njegovo, neæe se pobojati, i vidjeæe kako padaju neprijatelji njegovi. 9 Prosipa, daje ubogima; pravda njegova traje dovijeka, rog se njegov užvišuje u slavi. 10 Bezbožnik vidi i jedi se, škruguæe zubima svojim, i sahne. Želja æe bezbožnicima propasti.

113 Hvalite, sluge Gospodnje, hvalite ime Gospodnje,

2 Da bude ime Gospodnje blagosloveno otsad i dovijeka. 3 Od istoka sunèanoga do zapada da se slavi ime Gospodnje. 4 Uzvišen je nad svima narodima Gospod; svrh nebesa je slava njegova. 5 Ko je kao Gospod, Bog naš, koji sjedi na visini; 6 Koji se sagiba da vidi što je na nebesima i na zemljii; 7 Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala užvišuje ništega; 8 I posaðuje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu; 9 Od nerotkinje naseljava kuæu, uèinivši je radosnom majkom sinovima. Aliluja!

114 Kad izaðe Izrailj iz Misira, dom Jakovljev iz naroda tuðega, 2 Judeja postade svetinja Božija, Izrailj oblast njegova. 3 More vidje i pobježe; Jordan se obrati natrag. 4 Gore skakaše kao ovnovi, brdašca kao jaganjci. 5 Što ti bi, more, te pobježe i tebi, Jordane, te se obrati natrag? 6 Gore, što skaèete kao ovnovi, i brdašca, kao jaganjci? 7 Pred licem Gospodnjim drkæi, zemljo, pred licem Boga Jakovljeva. 8 Koji pretvara kamen u jezero vodenog, granit u izvor vodenog.

115 Ne nama, Gospode, ne nama, nego imenu svojemu daj slavu, po milosti svojoj, po istini svojoj. 2 Zašto da govore narodi: gdje li je Bog njihov? 3 Bog je naš na nebesima, tvori sve što hoæe. 4 Idoli su njihovi srebro i zlato, djelo ruku èovjeèijih. 5 Usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a ne vide; 6 Uši imaju, a ne èuju; nozdrve imaju, a ne mirišu; 7 Ruke imaju, a ne hvataju; noge imaju, a ne hode, i ne puštaju glasa iz grla svojega. 8 Taki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih. 9 Dome Izrailjev, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 10 Dome Aronov, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 11 Koji se bojite Gospoda, uzdajte se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 12 Gospod nas se opominje, blagosilja nas, blagosilja dom Izrailjev, blagosilja dom Aronov; 13 Blagosilja one koji se boje Gospoda, male i velike. 14 Da vam Gospod umnoži blagoslove, vama i sinovima vašim! 15 Gospod da vas blagoslovi, tvorac neba i zemlje! 16 Nebo je nebo Gospodnje, a zemlju je dao sinovima èovjeèijim. 17 Neæe te mrtvi hvaliti, Gospode, niti oni koji siðu onamo gdje se muèi. 18 Nego æemo mi blagosiljati Gospoda otsad i dovijeka. Aliluja!

116

Milo mi je što Gospod usliši molitveni glas moj; 2 Što prignu k meni uho svoje; i zato æeu ga u sve dane svoje prizivati. 3 Opkoliše me bolesti smrtne, i jadi pakleni zadesiše me, naiðoh na tugu i muku; (Sheol h7585) 4 Ali prizvah ime Gospodnje: Gospode! izbavi dušu moju! 5 Dobar je Gospod i pravedan, i Bog je naš milostiv; 6 Èuva proste Gospod; bijah u nevolji, i pomože mi. 7 Vrati se, dušo moja, u mir svoj! jer je Gospod dobrotvor tvoj! 8 Ti si izbavio dušu moju od smrti, oko moje od suza, nogu moju od spoticanja. 9 Hodiaæu pred licem Gospodnjim po zemlji živijeh. 10 Vjerovah kad govorih: u ljutoj sam nevolji. 11 Rekoh u smetnji svojoj: svaki je èovjek laža. 12 Šta æeu vratiti Gospodu za sva dobra što mi je uèinio? 13 Uzeæeu èašu spasenja, i prizvaæeu ime Gospodnje. 14 Izvršiaæeu obeæanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem. 15 Skupa je pred Gospodom smrt svetaca njegovijeh. 16 O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje. 17 Žrtvu za hvalu prinijeæeu tebi, i ime Gospodnje prizvaæeu. 18 Izvršiaæeu obeæanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem, 19 U dvoru doma Gospodnjega, usred tebe, Jerusalime. Aliluja!

117

Hvalite Gospoda svi narodi, slavite ga sva plemena;
2 Jer je velika milost njegova k nama, i istina Gospodnja traje dovjeka. Aliluja!

118

Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. 2 Neka reèe Izrailj da je dovjeka milost njegova; 3 Neka reèe dom Aronov da je dovjeka milost njegova; 4 Neka reku svi koji se boje Gospoda da je dovjeka milost njegova. 5 Iz tjeskobe povikah ka Gospodu i usliši me, izvede me na prostrano mjesto Gospod. 6 Gospod je sa mnom, ne bojim se; šta æe mi uèiniti èovjek? 7 Gospod mi je pomoænik: slobodno æeu gledati u neprijatelje svoje. 8 Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na èovjeka; 9 Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na knezove. 10 Svi me narodi opkoliše; ali ih u ime Gospodnje razbih. 11 Optekoše, opkoliše me; ali ih u ime Gospodnje razbih. 12 Opkoliše me kao pèele sat, i ugasiše se kao oganj u trnu: u ime ih Gospodnje razbih. 13 Otisnuo si me da padnem, ali me Gospod prihvati. 14 Gospod je hvala moja i pjesma; on mi postade spasitelj. 15 Glas radosti i spasenja èuje se u kolibama pravednièkim: "desnica Gospodnja daje silu; 16 Desnica Gospodnja uzvišuje, desnica Gospodnja daje silu." 17 Neæeu umrijeti, nego æeu živ biti, i kazivati djela Gospodnja. 18 Karajuæei pokara me Gospod; ali me smrti ne dade. 19 Otvorite mi vrata od pravde, uæi æeu na njih, slaviæeu Gospoda. 20 "Evo vrata Gospodnja, na koja ulaze

pravednici!" 21 Hvalim te, što si me uslišio, i postao mi spasitelj. 22 Kamen koji odbaciše zidari, posta glava od ugla. 23 To bi od Gospoda i divno je u našim oèima. 24 Evo dan, koji stvori Gospod! Radujmo se i veselimo se u nj! 25 O Gospode, pomozi o Gospode, daj da bude u napredak! 26 Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Blagoslijamo vas iz doma Gospodnjega. 27 Gospod je Bog krjepak, i on nas obasja; žrtvu praznièu, vezanu vrcama, vodite k rogovima žrtveniku. 28 Ti si Bog moj, tebe hvalim, Božje moj, tebe uzvišujem. 29 Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je milost njegova dovjeka.

119

Blago onima kojima je put èist, koji hode u zakonu Gospodnjem. 2 Blago onima koji èuvaju otkrivenja njegova, svijem srcem traže ga; 3 Koji ne èine bezakonja, hode putovima njegovijem! 4 Ti si dao zapovijesti svoje, da se èuvaju dobro. 5 Kad bi putovi moji bili upravljeni da èuvam naredbe tvoje! 6 Onda se ne bih postidio, pazeæi na zapovijesti tvoje; 7 Hvalio bih te s pravijem srcem, uèeæi se pravednjem zakonima tvojim. 8 Èuvaæeu naredbe tvoje, nemoj me ostaviti sasvijem. 9 Kako æe mladiæ oèistiti put svoj? Vladajuæi se po tvojim rijeèima. 10 Svijem srcem svojim tražim tebe, ne daj mi da zaðem od zapovijesti tvojih. 11 U srce svoje zatvorio sam rijeè tvoju, da ti ne grijeshim. 12 Blagosloven si, Gospode! nauèi me naredbama svojim. 13 Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih. 14 Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo. 15 O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na putove tvoje. 16 Naredbama tvojim tješim se, ne zaboravljam rijeèi tvoje. 17 Uèini milost sluzi svojemu, da bih živio i èuvao rijeè tvoju. 18 Otvori oèi moje, da bih vidio èudesa zakona tvojega; 19 Gost sam na zemlji, nemoj sakriti od mene zapovijesti svojih. 20 Iznemože duša moja želeæi bez prestanka poznati sudove tvoje. 21 Ti si strašan prokletim oholicama, koje zastranjuju od zapovijesti tvojih. 22 Odvraти od mene rug i sramotu, jer èuvam otkrivenja tvoja. 23 Sjede knezovi i dogovaraju se na mene; a sluga tvoj razmišlja o naredbama tvojim. 24 Otkrivenja su tvoja utjeha moja, savjetnici moji. 25 Duša moja leži u prahu; oživi me po rijeèi svojoj. 26 Kazujem putove svoje, i èuješ me; nauèi me naredbama svojim. 27 Urazumi me o putu zapovijesti svojih, i razmišljaæeu o èedesima tvojim. 28 Suze proliva duša moja od tuge, okrijepi me po rijeèi svojoj. 29 Put lažni ukloni od mene i zakon svoj daruj mi. 30 Put istini izbrah, zakone tvoje tražim. 31 Prionuh za otkrivenja tvoja, Gospode; nemoj me osramotiti. 32 Putem zapovijesti tvojih trèim, jer si raširio srce moje. 33 Pokaži mi, Gospode, put naredaba svojih, da ga se držim do kraja. 34

Urazumi me, i držaæeu se zakona tvojega, i èuvati ga svijem srcem. 35 Postavi me na stazu zapovijesti svojih, jer mi je ona omiljela. 36 Privij srce moje k otkrivenjima svojim, a ne k lakomstvu. 37 Odvrti oèi moje da ne gledaju nišavila, putem svojim oživi me. 38 Ispuni sluzi svojemu rijeèe svoju da te se boji. 39 Ukloni rug moj, kojega se plašim; jer su sudovi tvoji blagi. 40 Mile su mi zapovijesti tvoje, pravdom svojom oživi me. 41 Neka doðe na me milost tvoja, Gospode, pomoæe tvoja po rijeèi tvojoj. 42 I ja æeu odgovoriti onome koji me ruži; jer se uzdam u rijeèi tvoju. 43 Nemoj uzeti nigda od usta mojih rijeèi istine, jer èekam sudove tvoje. 44 I èuvaæeu zakon tvoj svagda, dovijeka i bez prestanka. 45 Hodiaæ slobodno, jer tražim zapovijesti tvoje. 46 Govoriaæ o otkrivenjima tvojim pred carevima, i neæeu se stidjeti. 47 Tješiaæ se zapovijestima tvojim, koje ljubim. 48 Ruke svoje pružam k zapovijestima tvojim, koje ljubim, i razmišljam o naredbama tvojim. 49 Opomeni se rijeèi svoje k sluzi svojemu, na koju si mi zapovjedio da se oslanjam. 50 U nevolji mojoj tješi me što me rijeè tvoja oživjava. 51 Oholi mi se rugaju veoma; ali ja ne otstupam od zakona tvojega. 52 Pamtim sudove tvoje od iskona, Gospode, i tješim se. 53 Gnjev me obuzima na bezbožnike, koji ostavljaju zakon tvoj. 54 Naredbe su tvoje pjesma moja u putnièkom stanu mojem. 55 Noæeu pominjem ime tvoje, Gospode, i èuvam zakon tvoj. 56 To je moje, da èuvam zapovijesti tvoje. 57 Dio moj ti si, Gospode; naumio sam èuvati rijeèi tvoje. 58 Molim ti se iz svega srca, smiluj se na me po rijeèi svojoj. 59 Razmatram putove svoje, i obraæeam noge svoje k otkrivenjima tvojim. 60 Hitim, i ne zatežem se èuvati zapovijesti tvoje. 61 Mreže bezbožnièke opkoliše me, ali zakona tvojega ne zaboravljam. 62 U po noæei ustajem da te slavim za pravedne sudove tvoje. 63 U zajednici sam sa svima koji se tebe boje i koji èuvaju zapovijesti tvoje. 64 Dobrote je tvoje, Gospode, puna sva zemlja; naredbama svojim nauèi me. 65 Uèinio si dobro sluzi svojemu, Gospode, po rijeèi svojoj. 66 Dobroj misli i znanju nauèi me, jer zapovijestima tvojim vjerujem. 67 Prije stradanja svojega lutah, a sad èuvam rijeè tvoju. 68 Ti si dobar, i dobro èini; nauèi me naredbama svojim. 69 Oholi pletu na mene laž, ali se ja svijem srcem držim zapovijesti tvojih. 70 Zadriglo je srce njihovo kao salo, a ja se tješim zakonom tvojim. 71 Dobro mi je što stradam, da se nauèim naredbama tvojim. 72 Miliji mi je zakon usta tvojih nego tisuæe zlata i srebra. 73 Ruke tvoje stvorile su me i naèinile me; urazumi me, i nauèiaæe se zapovijestima tvojim. 74 Koji se tebe boje, vidjeæee me, i radovaæee se što se uzdam u tvoju rijeè. 75 Znam da su sudovi tvoji, Gospode, pravedni, i po pravdi me karaš. 76 Neka bude dobrota tvoja utjeha

moja, kao što si rekao sluzi svojemu. 77 Neka doðe k meni milosrđe tvoje, i oživim; jer je zakon tvoj utjeha moja. 78 Nek se postide oholi; jer me bez krivice oboriše. Ja razmišljam o zapovijestima tvojim. 79 Nek se obrate k meni koji se tebe boje, i koji znadu otkrivenja tvoja. 80 Srce moje neka bude savršeno u naredbama tvojim, da se ne postidim. 81 Èezne duša moja za spasenjem tvojim, rijeè tvoju èekam. 82 Èeznu oèi moje za rijeèju tvojom; govoram: kad æeš me utješiti? 83 Postadoh kao mijeh u dimu, ali tvojih naredaba ne zaboravih. 84 Koliko æe biti dana sluge tvojega? Kad æeš suditi onima koji me gone? 85 Oholi iskopaše mi jamu nasuprot zakonu tvojemu. 86 Sve su zapovijesti tvoje istina; bez krivice me gone, pomozi mi. 87 Umalo me ne ubiše na zemlji, ali ja ne ostavljam zapovijesti tvojih. 88 Po milosti svojoj oživi me, i èuvaæeu otkrivenja usta tvojih. 89 Dovijeka je, Gospode, rijeè tvoja utvrđena na nebesima, 90 Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio zemlju, i stoji. 91 Po tvojoj naredbi sve stoji sad; jer sve služi tebi. 92 Da nije zakon tvoj bio utjeha moja, poginuo bih u nevolji svojoj. 93 Zapovijesti tvojih neæeu zaboraviti dovijeka, jer me njima oživjavaš. 94 Ja sam tvoj, pomozi mi, jer tražim zapovijesti tvoje. 95 Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima. 96 Svemu savršenome vidjeh kraj; ali je zapovijest tvoja veoma široka. 97 Kako ljubim zakon tvoj! Vas dan mislim o njemu. 98 Zapovijest tvoja èini me mudrijega od neprijatelja mojih; jer je sa mnom uvijek. 99 Razumniji postah od svih uèitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima. 100 Mudriji sam od staraca; jer zapovijesti tvoje èuvam. 101 Od svakoga zloga puta zaustavljam noge svoje, da bih èuvalo rijeè tvoju. 102 Od naredaba tvojih ne otstupam; jer si me ti nauèio. 103 Kako su slatke jeziku mojemu rijeèi tvoje, slaðe od meda ustima mojima! 104 Od zapovijesti tvojih postadoh razuman; toga radi mrzim na svaki put lažni. 105 Rijeè je tvoja žižak nozi mojih, i vidjelo stazi mojih. 106 Zakleh se da æeu èuvati naredbe pravde tvoje, i izvršiaæu. 107 Poništen sam veoma, Gospode, oživi me po rijeèi svojoj. 108 Neka ti bude ugodna, Gospode, dobrovoljna žrtva usta mojih, i sudovima svojim nauèi me. 109 Duša je moja u ruci mojog neprestano u nevolji; ali zakona tvojega ne zaboravljam. 110 Bezbožnici su mi metnuli zamku; ali od zapovijesti tvojih ne zastranih. 111 Prisvojih otkrivenja tvoja zavavijek; jer su radost srcu mojemu. 112 Privolio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje navijek, do kraja. 113 Koji prestupaju zakon, ja na njih mrzim, a zakon tvoj ljubim. 114 Ti si zaklon moj i štit moj; rijeè tvoju èekam. 115 Idite od mene, bezakonici! I èuvaæeu zapovijesti Boga svojega. 116 Ukrijepi me po rijeèi svojoj i biæu živ, i nemoj me osramotiti u nadanju mom. 117

Utvrdi me, i spašæu se, i razmišljaæu o naredbama tvojim bez prestanka. 118 Obaraš sve koji otstupaju od naredaba tvojih; jer su pomisli njihove laž. 119 Kao gar bacaš sve bezbožnike na zemlji; toga radi omilješe mi otkrivenja tvoja. 120 Drkæe od straha tvojega tijelo moje, i sudova tvojih bojim se. 121 Èinim sud i pravdu, ne daj me onima koji me gone. 122 Odrbani slugu svojega na dobro njegovo, da mi ne èine sile oholi. 123 Oèi moje èeznu za spasenjem tvojim i za rijeèju pravde tvoje. 124 Uèini sluzi svojemu po milosti svojoj, i naredbama svojim nauèi me. 125 Ja sam sluga tvoj; urazumi me, i poznaæu otkrivenja tvoja. 126 Vrijeme je da Gospod radi; oboriše zakon tvoj. 127 Toga radi ljubim zapovijesti tvoje veæma nego zlato i drago kamenje. 128 Toga radi zapovijesti tvoje držim da su vjerne, na svaki put lažni mrzim. 129 Divna su otkrivenja tvoja; zato ih èuva duša moja. 130 Rijeèi tvoje kad se jave, prosvjetluju i urazumljuju proste. 131 Otvoram usta svoja da odahнем, jer sam žedan zapovijesti tvojih. 132 Pogledaj me i smiluj se na me, kao što radiš s onima koji ljube ime tvoje. 133 Tvrdi stope moje u rijeèi svojoj, i ne daj nikakome bezakonju da oblada mnom. 134 Izbavi me od nasilja ljudskoga, i èuvaæu zapovijesti tvoje. 135 Svetlošæu lica svojega obasaj slugu svojega, i nauèi me naredbama svojim. 136 Oèi moje liju potoke, zato što ne èuvaju zakona tvojega. 137 Pravedan si, Gospode, i pravi su sudovi tvoji. 138 Javio si pravdu u otkrivenjima svojim, i istinu cijelu. 139 Revnost moja jede me, zato što moji neprijatelji zaboraviše rijeèi tvoje. 140 Rijeèe je tvoja veoma èista, i sluga je tvoj veoma ljubi. 141 Ja sam malen i poništen, ali zapovijesti tvojih ne zaboravljam. 142 Pravda je tvoja pravda vjeèna, i zakon tvoj istina. 143 Tuga i nevolja naðe me, zapovijesti su tvoje utjeha moja. 144 Vjeèna je pravda u otkrivenjima tvojim; urazumi me, i biæu živ. 145 Vièem iz svega srca: usliši me, Gospode; saèuvaæu naredbe tvoje. 146 Prizivam te, pomozi mi; držaæu se otkrivenja tvojih. 147 Pretjeèem svanuæe, i vièem; rijeè tvoju èekam. 148 Pretjeèeu oèi moje jutrenju stražu, da bih razmišljao o rijeèi tvojoj. 149 Èuj glas moj po milosti svojoj, Gospode; po судu svojemu oživi me. 150 Prikuèuu se koji ljube bezakonje; udaljili su se od zakona tvojega. 151 Ti si blizu, Gospode, i sve su zapovijesti tvoje istina. 152 Odavna znam za otkrivenja tvoja, da si ih postavio zavavijek. 153 Pogledaj nevolju moju, i izbavi me, jer ne zaboravljam zakona tvojega. 154 Primi se stvari moje, i odbrani me; po rijeèi svojoj oživi me. 155 Daleko je od bezbožnika spasenje, jer se ne drže naredaba tvojih. 156 Milosrđe je tvoje, Gospode, veliko; po pravome судu svom oživi me. 157 Mnogo je protivnika mojih i neprijatelja mojih; ali ja ne otstupam od otkrivenja tvojih. 158 Vidim odmetnike,

i mrsko mi je; jer ne èuvaju rijeèi tvoje. 159 Gledaj, kako ljubim zapovijesti tvoje, Gospode, po milosti svojoj oživi me. 160 Osnova je rijeèi tvoje istina, i vjeèan je svaki sud pravde tvoje. 161 Knezovi me gone ni za što, ali se srce moje boji rijeèi tvoje. 162 Radujem se rijeèi tvojoj kao onaj koji zadobije velik pljen. 163 Mrzim na laž i gadim se na nju, ljubim zakon tvoj. 164 Sedam puta na dan hvalim te za sudove pravde tvoje. 165 Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja. 166 Èekam spasenje tvoje, Gospode, i zapovijesti tvoje izvršujem. 167 Duša moja èuva otkrivenja tvoja, i ja ih ljubim veoma. 168 Èuvam zapovijesti tvoje i otkrivenja; jer su svi putovi moji pred tobom. 169 Neka izaðe tužnjava moja preda te, Gospode! Po rijeèi svojoj urazumi me. 170 Neka doðe moljenje moje preda te! Po rijeèi svojoj izbavi me. 171 Usta æe moja pjevati hvalu, kad me nauèiš naredbama svojim. 172 Jezik æe moj kazivati rijeè tvoju, jer su sve zapovijesti tvoje pravedne. 173 Neka mi bude ruka tvoja u pomoæi; jer mi omilješe zapovijesti tvoje; 174 Žedan sam spasenja tvojega, Gospode, i zakon je tvoj utjeha moja. 175 Neka živi duša moja i tebe hvali, i sudovi tvoji neka mi pomogu. 176 Zaðoh kao ovca izgubljena: traži slugu svojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih.

120 Ka Gospodu zavikah u nevolji svojoj, i usliši me.
2 Gospode! izbavi dušu moju od usta lažljivih i od jezika lukavoga. 3 Sha æe ti dati i sha æe ti prinijeti jezik lukavi? 4 On je kao oštре strijele u jakoga, kao ugljevje smrekovo. 5 Teško meni kad sam tuðin kod Meseha, živim kod šatora Kidarskih. 6 Dugo je živjela duša moja s onima koji mrze na mir. 7 Ja sam miran; ali kad stanem govoriti, u njih je rat.

121 Podižem oèi svoje ka gorama, odakle mi dolazi pomoæ. 2 Pomoæ je meni od Gospoda, koji je stvorio nebo i zemlju. 3 Neæe dati da popuzne nogu tvoju; ne drijemlje èuvar tvoj. 4 Gle, ne drijemlje i ne spava èuvar Izrailjev. 5 Gospod je èuvar tvoj, Gospod je sjen tvoj, on ti je s desne strane. 6 Danju te neæe sunce ubiti ni mjesec noæu. 7 Gospod æe te saèuvati od svakoga zla, saèuvaæe dušu tvoju Gospod. 8 Gospod æe èuvati ulazak tvoj i izlazak tvoj, otsad i dovjeka.

122 Obradovah se kad mi rekoše: hajdemo u dom Gospodnjii! 2 Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jerusalime! 3 Jerusalim je izidan, kao grad sliven u jednu zgradu. 4 Onamo idu plemena, plemena Gospodnja, po naredbi Izrailjevoj da slave ime Gospodnje. 5 Ondje stoje prijestoli sudske, prijestoli doma Davidova. 6 Ištite mira

Jerusalimu; neka bude dobro onima koji ljube tebe! 7 Neka bude mir oko zidova tvojih, i eestitost u dvorima tvojim! 8 Radi braæe svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti! 9 Radi doma Gospoda Boga našega želim ti dobro.

123 K tebi podižem oèi svoje, koji živiš na nebesima!
2 Kao što su oèi slugama uprte u ruku gospodara njihovijeh, kao oèi sluškinjine u ruku gospoðe njezine, tako su oèi naše u Gospoda Boga našega, dok se smiluje na nas. 3 Smiluj se na nas, Gospode, smiluj se na nas, jer smo se dovoljno napitali sramote; 4 Dovoljno se napitala duša naša ruga od ponositijeh, i sramote od oholijeh.

124 Da nije bio Gospod s nama, neka reèe Izrailj, 2 Da nije bio Gospod s nama, kad ljudi ustaše na nas, 3 Žive bi nas proždri, kad se raspali gnjev njihov na nas; 4 Potopila bi nas voda, rijeka bi pokrila dušu našu; 5 Pokrila bi dušu našu silna voda. 6 Blagosloven Gospod, koji nas ne dade zubima njihovijem da nas rastržu! 7 Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovaèke; zamka se raskide, i mi se izbavimo. 8 Pomoæ je naša u imenu Gospodnjem, koji je stvorio nebo i zemlju.

125 Ko se uzda u Gospoda, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje dovjeka. 2 Oko Jerusalima su gore, i Gospod je oko naroda svojega otsad i dovjeka. 3 Jer neæee ostati skiptar bezbožnièki nad dijelom pravednièkim, da ne bi pravednici pružili ruke svoje na bezakonje. 4 Uèini, Gospode, dobro dobrima i onima koji su prava srca. 5 A koji svræu na krive pute, otjeraæe Gospod s onima koji èine bezakonje. Mir Izrailju!

126 Kad vraæaše Gospod roblje Sionsko, bijasmo kao u snu. 2 Tada usta naša bijahu puna radosti, i jezik naš pjevanja. Tada govorahu po narodima: veliko djelo èini Gospod na njima. 3 Veliko djelo èini Gospod na nama; razveselismo se. 4 Vraæaj, Gospode, roblje naše, kao potoke na sasušenu zemlju. 5 Koji su sa suzama sijali, neka žanju s pjevanjem. 6 Ide i plaæe koji nosi sjeme da sije; poæi aæe s pjesmom noseæi snopove svoje.

127 Ako Gospod neæee graditi doma, uzalud se muèe koji ga grade; ako neæee Gospod èuvati grada, uzalud ne spava stražar. 2 Uzalud ranite, dockan liježete, jedete hljeb umorni; milome svojemu on daje san. 3 Evo našljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega. 4 Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi. 5 Blago èovjeku koji je njima napunio tul svoj! Neæee se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.

128 Blago svakome, koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovijem! 2 Jer æe jesti od trudova ruku svojih. Blago tebi, i dobro ti je. 3 Žena je tvoja kao rodna loza usred doma tvojega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvojega. 4 Gle, tako æe biti blagosloven èovjek koji se boji Gospoda. 5 Blagoslovijaè te Gospod sa Siona, i gledaæeš dobro Jerusalimsko u sve dane života svojega; 6 Vidjeæeš sinove u sinova svojih. Mir Izrailju!

129 Mnogo mi dosaðivaše od mladosti moje, neka reèe Izrailj, 2 Mnogo mi dosaðivaše od mladosti moje, ali me ne svladaše. 3 Na leðima mojim oraše oraèi, i vodiše duge brazde svoje. 4 Gospod je pravedan; isijee konopce bezbožnièke. 5 Postidjeæe se, odbiæe se svi koji nenavide Sion. 6 Biæe kao trava na krovovima, koja se sasušuje prije nego se poèupa, 7 Od koje neæee žetelac napuniti ruke svoje, niti naruèja svojega vezilac; 8 I koji prolaze neæee reæi: "Blagoslov Gospodnj na vama! blagosiljamo vas imenom Gospodnjim."

130 Iz dubine vièem k tebi, Gospode! 2 Gospode! èuv glas moj. Neka paze uši tvoje na glas moljenja mojega. 3 Ako æeš na bezakonje gledati, Gospode: Gospode, ko æe ostati? 4 Ali je u tebe praštanje, da bi te se bojali. 5 Èekam Gospoda; èeka duša moja; uzdam se u rijeè njegovu. 6 Duša moja èeka Gospoda veæema nego straže jutrnje, koje straže jutrom. 7 Neka èeka Izrailj Gospoda; jer je u Gospoda milost, i velik je u njega otkup. 8 I on æe otkupiti Izraelja od svih bezakonja njegovijeh.

131 Gospode! ne nadima se srce moje, niti se uznose oèi moje; niti idem na veliko, ni na ono što je više od mene. 2 Smjeran sam i krotak dušom svojom, kao dijete kraj matere; kao dijete duša je moja u meni. 3 Nek se uzda Izrailj u Gospoda otsad i dovjeka.

132 Opomeni se, Gospode, Davida i sve smjernosti njegove, 2 Kako se kunijaše Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu: 3 "Neæeu uæei u šator doma svojega, niti æeu leæi na postelju odra svojega; 4 Neæeu dati sna oèima svojima, ni vjeðama svojima drijema; 5 Dok ne nađem mjesta Gospodu, stana Bogu Jakovljevu." 6 Evo, èusmo da je u Jefremovo zemlji, naðosmo ga na poljima Kirijat-Jarimskim. 7 Uđimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh. 8 Stani, Gospode, na poèivalištu svojem, ti i kovèeg sile tvoje. 9 Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju. 10 Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega. 11 Zakle se Gospod Davidu u istini, od koje neæee otstupiti; od poroda

tvojega posadiæu na prijestolu tvojemu. **12** Ako sinovi tvoji ušèuvaju zavjet moj i otkrivenja moja kojima æeu ih nauèiti, onda æee i sinovi njihovi dovijeka sjedjeti na prijestolu svom. **13** Jer je izabrao Gospod Sion, i omilje mu živjeti na njemu. **14** Ovo je poèivalište moje uvijek, ovdje æeu se naseliti; jer mi je omiljelo. **15** Hranu æeu njegovu blagosloviti, nište njegove nasitiæu hljeba. **16** Sveštenike æeu njegove obuæei u spasenje, i sveti æee se njegovi radovati. **17** Tu æeu uèiniti da uzraste rog Davidu, postaviæeu vidjelo pomazaniku svojemu. **18** Neprijatelje æeu njegove obuæei u sramotu; a na njemu æe cvjetati vijenac njegov.

133 Kako je lijepo i krasno kad sva braæea žive zajedno!

2 Kao dobro ulje na glavi, koje se staëe na bradu, bradu Aronu, koje se staëe na skut od haljine njegove;

3 Kao rosa na Ermonu, koja slazi na gore Sionske. Jer je ondje utvrđio Gospod blagoslov i život dovjeka.

134 Sad blagosiljajte Gospoda, sve sluge Gospodnje,

koje stojite u domu Gospodnjem noæeu. **2** Podignite ruke svoje k svetinji, i blagosiljajte Gospoda. **3** Blagoslovíæe sa Siona Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju.

135 Hvalite ime Gospodnje, hvalite, sluge Gospodnje,

2 Koji stojite u domu Gospodnjem, u dvorima doma Boga našega. **3** Hvalite Gospoda, jer je dobar Gospod; pojte imenu njegovu, jer je slatko. **4** Jer Jakova izabra sebi Gospod, Izrailja za dostojanje svoje. **5** Jer poznah da je velik Gospod, i Gospod naš svrh svih bogova. **6** Što god hoæee, sve Gospod èini, na nebesima i na zemlji, u morima i u svima bezdanima. **7** Izvodi oblake od kraja zemlje, munje èini usred dažda, izvodi vjetar iz staja njegovijeh. **8** On pobi prvence u Misiru od èovjeka do živinèeta. **9** Pokaza znake i èudesu usred tebe, Misire, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem. **10** Pobi narode velike, i izgubi careve jake: **11** Siona, cara Amorejskoga, i Oga, cara Vasanskoga, i sva carstva Hananska; **12** I dade zemlju njihovu u dostojanje, u dostojanje Izrailju, narodu svojemu. **13** Gospode! ime je tvoje vjeèno; Gospode! spomen je tvoj od koljena do koljena. **14** Jer æee suditi Gospod narodu svojemu, i na sluge svoje smilovaæe se. **15** Idoli su neznaþozaèki srebro i zlato, djelo ruku èovjeèijih; **16** Usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a ne vide; **17** Uši imaju, a ne èuju; niti ima dihanja u ustima njihovijem. **18** Kakvi su oni onaki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih. **19** Dome Izrailjev, blagosiljaj Gospoda; dome Aronov, blagosiljaj Gospoda; **20** Dome Levijev, blagosiljaj Gospoda; koji se bojite Gospoda,

blagosiljajte Gospoda. **21** Blagosloven Gospod na Sionu, koji živi u Jerusalimu! Aliluja!

136 Slavite Gospoda, jer je dobar; jer je dovijeka milost

njegova; **2** Slavite Boga nad bogovima; jer je dovijeka milost njegova. **3** Slavite gospodara nad gospodarima; jer je dovijeka milost njegova; **4** Onoga, koji jedan tvori èudesu velika; jer je dovijeka milost njegova; **5** Koji je stvorio nebesa premudro; jer je dovijeka milost njegova; **6** Utvrđio zemlju na vodi; jer je dovijeka milost njegova; **7** Stvorio velika vidjela; jer je dovijeka milost njegova; **8** Sunce, da upravlja danom; jer je dovijeka milost njegova; **9** Mjesec i zvijezde, da upravlju noæeu; jer je dovijeka milost njegova; **10** Koji pobi Misir u prvencima njegovijem; jer je dovijeka milost njegova; **11** Izvede iz njega Izrailja; jer je dovijeka milost njegova; **12** Rukom krjepkom i mišicom podignutom; jer je dovijeka milost njegova; **13** Koji razdvoji Crveno More; jer je dovijeka milost njegova; **14** I provede Izrailja kroz sred njega; jer je dovijeka milost njegova; **15** A Faraona i vojsku njegovu vrže u More Crveno; jer je dovijeka milost njegova; **16** Prevede narod svoj preko pustinje; jer je dovijeka milost njegova; **17** Pobi careve velike; jer je dovijeka milost njegova; **18** I izgubi careve znatne; jer je dovijeka milost njegova; **19** Siona cara Amorejskoga; jer je dovijeka milost njegova; **20** I Oga cara Vasanskoga; jer je dovijeka milost njegova; **21** I dade zemlju njihovu u dostojanje; jer je dovijeka milost njegova; **22** U dostojanje Izrailju, sluzi svojemu; jer je dovijeka milost njegova; **23** Koji nas se opomenu u poniženju našem; jer je dovijeka milost njegova; **24** I izbavi nas od neprijatelja naših; jer je dovijeka milost njegova; **25** Koji daje hranu svakomu tijelu; jer je dovijeka milost njegova; **26** Slavite Boga nebeskoga; jer je dovijeka milost njegova.

137 Na vodama Vavilonskim sjeðasmo i plakasmo

opominjuæi se Siona. **2** O vrbama sred njega vjeðasmo harfe svoje. **3** Ondje iskahu koji nas zarobiše da pjevamo, i koji nas oboriše da se veselimo: "pjevajte nam pjesmu Sionsku." **4** Kako æemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tuðoj? **5** Ako zaboravim tebe, Jerusalime, neka me zaboravi desnica moja. **6** Neka prione jezik moj za usta moja, ako tebe ne uspamtim, ako ne uzdržim Jerusalima svrh veselja svojega. **7** Napomeni, Gospode, sinovima Edomovijem dan Jerusalimski, kad govorиш: raskopajte, raskopajte ga do temelja. **8** Kæeri Vavilonska, krvnico, blago onome ko ti plati za djelo koje si nama uèinila! **9** Blago onome koji uzme i razbijje djecu tvoju o kamen.

138 Slavim te, Gospode, od svega srca svojega, pred bogovima pjevam tebi. 2 Poklanjam se pred svetom crkvom tvojom, i slavim ime tvoje, za dobrotu tvoju i za istinu tvoju; jer si po svakom imenu svom podigao rijeè svoju. 3 U dan, u koji zazvah, ti si me uslišio, dunuo slobodu u dušu moju. 4 Slaviæe te, Gospode, svi carevi zemaljski, kad èiju rijeèi usta tvojih; 5 I pjevaæe putove Gospodnje, jer je velika slava Gospodnja. 6 Jer je visok Gospod, i vidi niskoga, i visokoga izdaleka poznaje. 7 Ako pođem u tuzi, ti æes me oživiti; na zloæu neprijatelja mojih pružiæeš ruku svoju i zakloniæe me desnica tvoja. 8 Gospod æe svršiti za mene. Gospode! milost je tvoja dovijek; djela ruku svojih ne ostavlja.

139 Gospode! ti me kušaš i znaš. 2 Ti znaš kad sjedem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje izdaleka; 3 Kad hodim i kad se odmaram, ti si oko mene, i sve putove moje vidiš. 4 Još nema rijeèi na jeziku mom, a ti, Gospode, gle, veæe sve znaš. 5 Sastrag i sprijeti ti si me zaklonio, i stavio na me ruku svoju. 6 Èudno je za me znanje tvoje, visoko, ne mogu da ga dokuèim. 7 Kuda bih otišao od duha tvojega, i od lica tvojega kuda bih utekao? 8 Da izaðem na nebo, ti si onđe. Da siðem u pakao, onđe si. (Sheol h7585) 9 Da se dignem na krilima od zore, i preselim se na kraj mora: 10 I onđe æe me ruka tvoja voditi, i držati me desnica tvoja. 11 Da reèem: da ako me mrak sakrije; ali je i noæe kao vidjelo oko mene. 12 Ni mrak neæee zamraæiti od tebe, i noæe je svijetla kao dan: mrak je kao vidjelo. 13 Jer si ti stvorio što je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje. 14 Hvalim te, što sam divno sazdan. Divna su djela tvoja, i duša moja to zna dobro. 15 Nijedna se kost moja nije sakrila od tebe, ako i jesam sazdan tajno, otkan u dubini zemaljskoj. 16 Zametak moj vidješe oèi tvoje, u knjizi je tvojoj sve to zapisano, i dani zabilježeni, kad ih još nije bilo nijednoga. 17 Kako su mi nedokuèljive pomisli tvoje, Bože! Kako im je velik broj! 18 Da ih brojim, više ih je nego pjeska. Kad se probudim, još sam s tobom. 19 Da hoæeš, Bože, ubiti bezbožnika! Krvopijе, idite od mene. 20 Oni govore ružno na tebe; uzimaju ime tvoje uzalud neprijatelji tvoji. 21 Zar da ne mrzim na one, koji na te mrze, Gospode, i da se ne gadim na one koji ustaju na tebe? 22 Punom mrzošæu mrzim na njih; neprijatelji su mi. 23 Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje. 24 I vidi jesam li na zlu putu, i vodi me na put vjeèeni.

140 Izbavi me, Gospode, od èovjeka zloga, saèuvaj me od nasilnika, 2 Koji pomisljavaju zlo u srcu i svaki dan podižu rat; 3 Ostre jezik svoj kao zmija, jed je

aspidin u ustima njihovjem. 4 Saèuvaj me, Bože, od ruku bezbožnièkih, od nasilnika sahrani me, koji misle da potkinu noge moje. 5 Oholi mi namjestiše zamke i prugla, metnuše mi mrežu na put, preðu razapeše mi. 6 Rekoh Gospodu: ti si Bog moj, usliši, Gospode, glas moljenja mojega. 7 Gospode, Gospode, krjepki spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni! 8 Ne daj, Gospode, bezbožniku što želi, ne daj mu da dokuèi što je naumio, da se ne uznose. 9 Otvor onijeh što su oko mene, pogibao usta njihovih neka se obrati na njih. 10 Neka padne na njih živo ugljevlje; neka ih on baci u oganj, u propasti, da ne ustanu. 11 Èovjek jezièan neæee se utvrditi na zemlji, nepravednoga æe zloæa uvaliti u pogibao. 12 Znam da æe Gospod pokazati pravdu nevoljnemu i pravicu ubogima. 13 Da! pravedni æe slaviti ime tvoje, pravi æe ostatи pred licem tvojim.

141 Gospode, vièem k tebi, pohiti k meni, èuj glas moljenja mojega, kad vièem k tebi. 2 Nek izaðe molitva moja kao kad pred lice tvoje, dizanje ruku mojih kao prinos veèernji. 3 Postavi, Gospode, stražu kod jezika mojega, èuvaj vrata usta mojih. 4 Ne daj srcu mojemu da zastrani na zle pomisli, da èini djela bezbožna s ljudima koji postupaju nepravedno; i da ne okusim sladosti njihovih. 5 Neka me bije pravednik, to je milost; neka me kara, to je ulje za glavu moju; glava moja neæee odbaciti, ako æe i više; nego je molitva moja protiv zloæe njihove. 6 Rasuše se po kamenijem vrletima sudije njihove, i èuše rijeèi moje kako su blage. 7 Kao kad ko sijeèe i teše, tako se razletješe kosti naše do èeljusti paklenijeh. (Sheol h7585) 8 Ali su k tebi, Gospode, Gospode, upravljene oèi moje, u tebe se uzdam, nemoj odbaciti duše moje. 9 Saèuvaj me od zamke, koju mi metnuše, od lukavstva onijeh, koji èine bezakonje. 10 Pašæe u mreže svoje bezbožnici, a ja æu jedan proœi.

142 Glasom svojim ka Gospodu vièem, glasom svojim Gospodu se molim. 2 Izlivam pred njim moljenje svoje, tugu svoju pred njim kazujem, 3 Kad iznemogne u meni duh moj. Ti znaš stazu moju. Na putu, kojim hodim, sakriše mi zamku. 4 Pogledam nadesno, i vidim da me niko ne zna; nestade mi utoèišta, niko ne mari za dušu moju. 5 Vièem k tebi, Gospode; velim: ti si utoèište moje, dio moj na zemlji živijeh. 6 Èuj tužnjavu moju; jer se muèim veoma. Izbavi me od onijeh koji me gone, jer su jaèi od mene. 7 Izvedi iz tamnice dušu moju, da slavim ime tvoje. Oko mene æe se skupiti pravednici, kad mi uèiniš dobro.

143 Gospode, usliši molitvu moju, primi moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj. 2 I ne idi

na sud sa slugom svojim, jer se neće opravdati pred tobom niko živ. 3 Neprijatelj goni dušu moju, gazi u prah život moj, posađuje me u mrok, kao davno pomrle. 4 Trne u meni duh moj, nestaje u meni srca mojega. 5 Pominjem dane stare, prebrajam sve poslove tvoje, razmišljam o djelima ruku tvojih. 6 Pružam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom. 7 Pohitaj, usliši me; Gospode, nestaje duha mojega, nemoj odvratiti lica svojega od mene; jer æeu biti kao oni koji odlaze u grob. 8 Rano mi javi milost svoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju. 9 Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospode, k tebi pritejecom. 10 Nauèi me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj. 11 Imena radi svojega, Gospode, oživi me, po pravdi svojoj izvedi iz muke dušu moju. 12 I po milosti svojoj istrijebi neprijatelje moje, i pogubi sve koji muèe dušu moju, jer sam tvoj sluga.

144 Blagosloven Gospod, grad moj, koji uèi ruke moje boju, prste moje ratu, 2 Dobrotvor moj i ograda moja, utoèiše moje i izbavitelj moj, štit moj, onaj, u koga se uzdam, koji mi pokorava narod moj. 3 Gospode! Šta je èovjek, te znaš za nj, i sin smrtnoga, te ga paziš? 4 Èovjek je kao ništa; dani su njegovi kao sjen, koji prolazi. 5 Gospode! savij nebesa svoja, i siði; dotakni se gora, i zadimæe se. 6 Sijevni munjom, i razagnaj ih; pusti strijele svoje, i raspi ih. 7 Pruži ruku svoju s visine, izbavi me i izvadi me iz vode velike, iz ruku tuðinaca, 8 Kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. 9 Bože! pjesmu novu pjevaæu ti, u psaltil od deset žica udaraæu tebi, 10 Koji daješ spasenje carevima, i Davida slugu svojega izbavljaš od ljtog maèa. 11 Izbavi me i otmi me iz ruke tuðinaca, kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. 12 Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mladost; kæeri naše kao stupovi prekrasno izraðeni u dvoru; 13 Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na tisuæe i na sto tisuæea po stanovima našim. 14 Volovi naši neka budu tovni; neka ne bude napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim. 15 Blago narodu, u kojega je sve ovako! Blago narodu, u kojega je Gospod Bog!

145 Uzvišivaæu te, Bože moj, care moj, blagosiljaæu ime tvoje od vijeka do vijeka. 2 Svaki æeu te dan blagosiljati, i hvaliæu ime tvoje dovijeka i bez prestanka. 3 Velik je Gospod, i valja ga slaviti, i velièanstvo njegovo ne može se dosegnuti. 4 Od koljena do koljena hvaliæe djela tvoja, i silu tvoju kazivati. 5 O visokoj slavi tvojega velièanstva, i o divnim djelima tvojim razmišljam. 6 Pripovijedaæe silu

èuedesa tvojih, i ja æeu velièanstvo tvoje kazivati. 7 Hvaliæe veliku dobrotu tvoju i pravdu tvoju pjevaæe. 8 Podatljiv je i milosrdan Gospod, dugo trpi i velike je milosti. 9 Dobar je Gospod prema svima, i žalostiv na sva djela svoja. 10 Neka te slave, Gospode, sva djela tvoja, i sveci tvoji neka te blagosiljaju. 11 Neka kazuju slavu carstva tvojega, i silu tvoju pripovijedaju. 12 Da bi javili sinovima ljudskim silu tvoju, i visoku slavu carstva tvojega. 13 Carstvo je tvoje carstvo svih vjekova, i vlada tvoja na sva koljena. 14 Gospod prihvata sve koji padaju, i ispravlja sve pognute. 15 Oèi su svih k tebi upravljene, i ti im daješ hranu na vrijeme; 16 Otvoraš ruku svoju, i sitiš svašta živo po želji. 17 Pravedan je Gospod u svijem putovima svojim, i svet u svijem djelima svojim. 18 Gospod je blizu svih koji ga prizivaju, svih, koji ga prizivaju u istini. 19 Želju ispunja onima koji ga se boje, tužnjavu njihovu èuje, i pomaže im. 20 Èuva Gospod sve koji ga ljube, a bezbožnike sve æe istrijebiti. 21 Hvalu Gospodu neka govore usta moja, i neka blagosilja svako tijelo sveto ime njegovo uvijek i bez prestanka.

146 Hvali, dušo moja, Gospoda. 2 Hvaliæu Gospoda za života svojega, pjevaæu Bogu svojemu dok me je god. 3 Ne uzdajte se u knezove, u sina èovjeèijega, u kojega nema pomoæi. 4 Izide iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve pomicli njegove. 5 Blago onome, kojemu je pomoænik Bog Jakovljev, kojemu je nadanje u Gospodu, Bogu njegovu, 6 Koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži vjeru uvijek, 7 Èini sud onima, kojima se èini krivo; daje hranu gladnima. Gospod driješi svezane, 8 Gospod otvora oèi slijepcima, podiže oborenje, Gospod ljubi pravednike. 9 Gospod èuva došljake, pomaže siroti i udovici; a put bezbožnièki prevraæea. 10 Gospod je car dovjeka, Bog tvoj, Sione, od koljena do koljena. Aliluja.

147 Hvalite Gospoda, jer je slatko pjevati Boga našega, jer blagome prilikuje hvala. 2 Gospod zida Jerusalim, sabira rasijane sinove Izrailjeve; 3 Iscjeljuje one koji su skrušena srca, i lijeèi tuge njihove; 4 Izbraja mnoštvo zvijezda, i sve ih zove imenom. 5 Velik je Gospod naš i velika je krjepost njegova, i razumu njegovu nema mjere. 6 Prihvata smjerne Gospod, a bezbožne ponižava do zemlje. 7 Redom pjevajte Gospodu hvalu, udarajte Bogu našemu u gusle. 8 On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, èini te raste na gorama trava; 9 Daje stoci piæu njezinu, i vranjæima, koji vièu k njemu. 10 Ne mari za silu konjsku, niti su mu mili kraci èovjeèiji. 11 Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu. 12 Slavi, Jerusalime, Gospoda; hvali Boga svojega, Sione! 13 Jer on utvrðuje

prijevornice vrata tvojih, blagosilja sinove tvoje u tebi. 14 Ograđuje međe tvoje mirom, nasiæava te jedre pšenice. 15 Šalje govor svoj na zemlju, brzo teèe rijeè njegova. 16 Daje snijeg kao vunu, sipa inje kao pepeo. 17 Baca grad svoj kao zalogaje, pred mrazom njegovijem ko æe ostati? 18 Pošlje rijeè svoju, i sve se raskravi; dune duhom svojim, i poteku vode. 19 On je javio rijeè svoju Jakovu, naredbe i sudove svoje Izrailju. 20 Ovo nije uèinio nijednemu drugom narodu, i sudova njegovijeh oni ne znaju! Aliluja!

148 Hvalite Gospoda na nebesima, hvalite ga na visini.

2 Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove! 3 Hvalite ga, sunce i mjeseèe, hvalite ga, sve zvijezde sjajne! 4 Hvalite ga, nebesa nad nebesima i vodo nad nebesima! 5 Neka hvale ime Gospodnje, jer on zapovjedi i stvorise se. 6 Postavi ih zasvagda i zavavijek, dade naredbu, koja neæee proæi. 7 Hvalite Gospoda na zemlji, velike ribe i sve bezdane; 8 Oganj i grad, snijeg i magla, vjetar silni, koji izvršuje rijeè njegovu, 9 Gore i svi humovi, rodna drveta i svi kedri, 10 Zvijeri i sva stoka, bubine i ptice krilate, 11 Carevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske, 12 Momci i djevojke, starci i djeca, 13 Neka hvale ime Gospodnje; jer je samo njegovo ime užvišeno, slava njegova na zemlji i na nebu. 14 On je uzvisio rog naroda svojega, slavu svijeh svetaca svojih, sinova Izrailjevih, naroda, koji je blizu njega.

149 Pojte Gospodu pjesmu novu; hvala da mu je na

saboru svetijeh. 2 Neka se veseli Izrailj o stvoritelju svom, sinovi Sionski nek se raduju o caru svom. 3 Neka hvale ime njegovo poklikujuæi, u bubenj i gusle neka mu udaraju. 4 Jer je mio Gospodu narod njegov, ukrašava smjerne spasavajuæi ih. 5 Nek se vesele sveci u slavi, i nek se raduju na posteljama svojim. 6 Slava je Božija u ustima njihovijem, i maæ s obje strane oistar u ruci njihovoj, 7 Da se osvete narodima, i pokaraju plemena; 8 Da svežu careve njihove u lance, i vlastelu njihovu u okove gvozdene, 9 I izvrše na njima napisani sud. Ova je èast svima svecima njegovijem. Aliluja!

150 Hvalite Boga u svetinji njegovoj, hvalite ga na tvrði

slave njegove. 2 Hvalite ga prema sili njegovoj, hvalite ga prema visokome velièanstvu njegovu. 3 Hvalite ga uz glas trubni, hvalite ga uz psaltir i gusle. 4 Hvalite ga s bubnjem i veseljem, hvalite ga uz žice i organ. 5 Hvalite ga uz jasne kimvale, hvalite ga uz kimvale gromovne. 6 Sve što diše neka hvali Gospoda! Aliluja!

Poslovice

1 Prièe Solomuna sina Davidova, cara Izraileva, **2** Da se poznaje mudrost i nastava, da se razumiju rijeèi razumne, **3** Da se prima nastava u razumu, u pravdi, u sudu i u svemu što je pravo, **4** Da se daje ludima razboritost, mladièima znanje i pomnjivost. **5** Mudar æe slušati i više æe znati, i razuman æe steæi mudrost, **6** Da razumije prièe i znaèenje, rijeèi mudrije ljudi i zagonetke njihove. **7** Poèetak je mudrosti strah Gospodnj; ludi preziru mudrost i nastavu. **8** Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljam nauke matere svoje. **9** Jer æe biti vijenac od milina oko glave tvoje, i grivna na grlu tvom. **10** Sine moj, ako bi te mamili grješnici, ne pristaj; **11** Ako bi rekli: hodi s nama da vrebamo krv, da zasjedamo pravome ni za što; **12** Proždrijeæemo ih kao grob žive, i svekolike kao one koji slaze u jamu; (*Sheol h7585*) **13** Svakojakoga blaga dobiæemo, napuniæemo kuæe svoje plijena; **14** Bacaaæeš ždrijeb svoj s nama; jedan æe nam tobolac biti svjema; **15** Sine moj, ne idi na put s njima, èuvaj nogu svoju od staze njihove. **16** Jer nogama svojim trèe na zlo i hite da proljevaju krv. **17** Jer se uzalud razapinje mreža na oèi svakoj ptici; **18** A oni vrebaju svoju krv i zasjedaju svojoj duši. **19** Taki su putovi svijeh lakomijeh na dobitak, koji uzima dušu svojim gospodarima. **20** Premudrost vièe na polju, na ulicama pušta glas svoj; **21** U najveæoj vrevi vièe, na vratima, u gradu govori svoje besjede: **22** Ludi, dokle æete ljubiti ludost? i potsmjevaèima dokle æe biti mio potsmijeh? i bezumni dokle æe mrziti na znanje? **23** Obratite se na karanje moje; evo, izasuæu vam duh svoj, kazaæeu vam rijeèi svoje. **24** Što zvah, ali ne htjeste, pružah ruku svoju, ali nikо ne mari, **25** Nego odbaciste svaki savjet moj, i karanja mojega ne htjeste primiti; **26** Zato æeu se i ja smijati vašoj nevolji, rugaæeu se kad doðe èega se bojite; **27** Kad kao pustoš doðe èega se bojite, i pogibao vaša kao oluja kad doðe, kad navalni na vas nevolja i muka. **28** Tada æe me zvati, ali se neæu odazvati; rano æe tražiti, ali me neæe naæi. **29** Jer mrziš na znanje, i straha Gospodnjega ne izabraše; **30** Ne pristaše na moj svjet, i preziraše sva karanja moja. **31** Zato æe jesti plod od putova svojih, i nasitiæe se savjeta svojih. **32** Jer æe lude ubiti mir njihov, i bezumne æe pogubiti sreæa njihova. **33** Ali ko me sluša, boraviæe bezbržno, i biæe na miru ne bojeæi se zla.

2 Sine moj, ako primiš rijeèi moje, i zapovijesti moje sahraniš kod sebe, **2** Da pazi uho tvoje na mudrost, i prigneš srce svoje k razumu, **3** Ako prizoveš mudrost, i k razumu podigneš glas svoj, **4** Ako ustražiš kao srebro,

i kao sakriveno blago ako dobro ustražiš; **5** Tada æeš razumjeti strah Gospodnj, i poznanje Božije naæi æeš. **6** Jer Gospod daje mudrost, iz njegovih usta dolazi znanje i razum. **7** Èuva pravima što doista jest, štit je onima koji hode u bezazlenosti, **8** Da bi se držali staza pravijeh, a on èuva put svetaca svojih. **9** Tada æeš razumjeti pravdu i sud i što je pravo, i svaki dobar put. **10** Kad doðe mudrost u srce tvoje, i znanje omili duši tvojoj, **11** Pomenjivost æe paziti na te, razum æe te èuvati, **12** Izbavljajuæi te od zla puta, od ljudi koji govore opake stvari, **13** Koji ostavljaju prave pute da idu putovima mraènijem, **14** Koji se raduju zlo èineæi, i igraju u zljem opaèinama; **15** Kojih su putovi krivi, i sami su opaki na stazama svojim; **16** Izbavljajuæi te od žene tuðe, od tuðinke, koja laska svojim rijeèima, **17** Koja ostavlja voða mladosti svoje, i zaboravlja zavjet Boga svojega. **18** Jer k smrti vodi dom njezin, i k mrtvima staze njezine. **19** Ko god uðe k njoj ne vraæea se, niti izlazi na put životni. **20** Zato hodi putem dobrijeh, i drži se staza pravednièkih. **21** Jer æe pravednici nastavati na zemlji, i bezazleni æe ostati na njoj. **22** A bezbožni æe se istrijebiti sa zemlje, i bezakonici æe se isëupati iz nje.

3 Sine moj, ne zaboravljam nauke moje, i zapovijesti moje neka hrani srce tvoje. **2** Jer æe ti donijeti dug život, dobre godine i mir. **3** Milost i istina neka te ne ostavlja; priveži ih sebi na grlo, upiši ih na ploèi srca svojega. **4** Te æeš naæi milost i dobro misao pred Bogom i pred ljudima. **5** Uzdaj se u Gospoda svijem srcem svojim, a na svog razum ne oslanjaj se. **6** Na svijem putovima svojim imaj ga na umu, i on æe upravljati staze tvoje. **7** Ne misli sam o sebi da si mudar; boj se Gospoda i uklanjan je oda zla. **8** To æe biti zdravlje pupku tvojemu i zaljevanje kostima tvojim. **9** Poštuj Gospoda imanjem svojim i prvinama od svega dohotka svojega; **10** I biæe pune žitnice tvoje obilja, i presipaæe se vino iz kaca tvojih. **11** Sine moj, ne odbacuj nastave Gospodnje, i nemoj da ti dosadi karanje njegovo. **12** Jer koga ljubi Gospod onoga kara, i kao otac sina koji mu je mio. **13** Blago èovjeku koji naðe mudrost, i èovjeku koji dobije razum. **14** Jer je bolje njom trgovati nego trgovati srebrom, i dobitak na njoj bolji je od zlata. **15** Skuplja je od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se izjednaèiti s njom. **16** Dug život u desnici joj je, a u ljevici bogatstvo i slava. **17** Puti su njezini mili puti i sve staze njezine mirne. **18** Drvo je životno onima koji se hvataju za nju, i ko je god drži sreæan je. **19** Gospod je mudrošæu osnovao zemlju, utvrđio nebesa razumom. **20** Njegovom mudrošæu razvališe se bezdane i oblaci kaplju rosom. **21** Sine moj, da ti to ne odlazi

iz oèiju; èuvaj pravu mudrost i razboritost; 22 I biæe život duši tvojoj i nakit grlu tvojemu. 23 Tada æee iæi bez brige putem svojim, i nogu tvoja neæe se spotaæi. 24 Kad lijeæeš, neæeš se plaæiti, i kad poèivaš, sladak æe ti biti san. 25 Neæeš se plaæiti od nagle strahote ni od pogibli bezbožnièke kad doðe. 26 Jer æee ti Gospod biti uzdanica i èuvaæe ti nogu da se ne uhvati. 27 Ne odreci dobra onima kojima treba, kad možeš uèiniti. 28 Ne govorи bližnjemu svojemu: idi, i doði drugi put, i sjutra æeu ti dati, kad imaš. 29 Ne kuj zla bližnjemu svojemu koji živi s tobom bez brige. 30 Ne svaðaj se ni s kim bez uzroka, ako ti nije uèinio zla. 31 Nemoj zavidjeti nasilniku, ni izabratи kojega puta njegova. 32 Jer je mrzak Gospodu zlikovac, a u pravednih je tajna njegova. 33 Prokletstvo je Gospodnje u kuæi bezbožnikovoj, a stan pravednièki blagosilja. 34 Jer potsmjevaèima on se potsmjeva, a krotkima daje milost. 35 Mudri æe naslijediti slavu, a bezumnike æe odnijeti sramota.

4 Slušajte, djeco, nastavu oèinu, i pazite da biste poznali mudrost. 2 Jer vam dobru nauku dajem, ne ostavljajte zakona mojega. 3 Kad bijah sin u oca svojega mlad, i jedinac u matere svoje, 4 On me uèaše i govorаш mi: neka primi srce tvoje rijeèi moje, drži zapovijesti moje i biæeš živ. 5 Pribavi mudrost, pribavi razum; ne zaboravljam i ne otstupaj od rijeèi usta mojih. 6 Nemoj je ostaviti, i èuvaæe te, ljubi je, i hraniæe te. 7 Mudrost je glavno; pribavi mudrost, i za sve imanje svoje pribavi razum. 8 Podiži je i ona æee te uzvisiti, proslaviæe te kad je zagriš. 9 Metnuæe ti na glavu vjenjac od milina, krasnu krunu daæe ti. 10 Slušaj, sine moj, i primi rijeèi moje, i umnožiæe ti se godine životu. 11 Uèim te putu mudrosti, vodim te stazama pravijem. 12 Kad ushodiš, neæe se stezati koraci tvoji, i ako potrebiæ neæeš se spotaknuti. 13 Drži se nastave i ne puštaj, èuvaj je, jer ti je život. 14 Ne idi na stazu bezbožnièku i putem nevaljalijeh ljudi ne stupaj. 15 Ostavi ga, ne hodi po njemu, ukloni se od njega i mini ga. 16 Jer ne spavaju ako ne uèine zla, i ne dolazi im san ako koga ne obore. 17 Jer jedu hljeb bezbožnosti i piju vino nasilja. 18 A put je pravednièki kao svjetlo vidjelo, koje sve veæema svijetli dok ne bude pravi dan. 19 A put je bezbožnièki kao mrak, ne znaju na što æee se spotaknuti. 20 Sine moj, slušaj rijeèi moje, prigni uho svoje besedi mojoj. 21 Da ti ne odlaze iz oèiju; èuvaj ih usred srca svojega. 22 Jer su život onima koji ih nalaze i zdravlje svemu tijelu njihovu. 23 Svrh svega što se èuva èuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život. 24 Ukloni od usta svojih opaèinu i od usana svojih nevaljalstvo udalji. 25 Oèi tvoje neka gledaju upravo i vjeðe tvoje neka se upravljuju pravo pred tobom. 26 Mjeri stazu nogama svojim, i

svi putovi tvoji neka su poravnjeni. 27 Ne svræi ni nadesno ni nalijevo, odvraæej nogu svoju oda zla.

5 Sine moj, slušaj mudrost moju, k razumu mojemu prigni uho svoje, 2 Da se drži razboritosti, i usne tvoje da hrane znanje. 3 Jer s usana tuðe žene kapljie med, i grlo joj je mekše od ulja; 4 Ali joj je pošljedak gorak kao pelen, oštar kao maè s obje strane oštar. 5 Noge joj slaze k smrti, do pakla dopiru koraci njezini. (*Sheol h7585*) 6 Da ne bi mjerio puta životnoga, savijaju se staze njezine da ne znaæ. 7 Zato, djeco, poslušajte mene, i ne otstupajte od rijeèi usta mojih. 8 Neka je daleko od nje put tvoj, i ne približuj se k vratima kuæe njezine, 9 Da ne bi dao drugima slave svoje i godina svojih nemilostivome, 10 Da se ne bi tuðinci nasiliti tvojega blaga i trud tvoj da ne bi bio u tuðoj kuæi, 11 I da ne ridaš na pošljedak, kad se stroši meso tvoje i tijelo tvoje, 12 I reèeš: kako mrzih na nastavu, i kako srce moje prezira karanje! 13 I ne poslušah glasa uèitelja svojih, i ne prgnuh uha svojega k onima koji me uèahu! 14 Umalo ne zapadoh u svako zlo usred zbora i skupštine. 15 Pij vodu iz svojega studenca i što teèe iz tvojega izvora. 16 Neka se razlivaju tvoji izvori na polje, i potoci po ulicama. 17 Imaj ih sam za se, a ne tuðin s tobom. 18 Blagosloven da je izvor tvoj, i veseli se ženom mladosti svoje; 19 Neka ti je kao košuta mila i kao srna ljupka; dojke njezine neka te opijaju u svaku dobu, u ljubavi njezinoj posræi jednak. 20 A zašto bi, sine, posrtao za tuðinkom i golio njedra tuðoj, 21 Kad su pred oèima Gospodu putovi svaèiji, i mjeri sve staze njegove? 22 Bezbožnika æee uhvatiti njegova bezakonja, i u uža grijeha svojih zaplešæe se; 23 Umrijeæe bez nastave, i od mnoštva ludosti svoje lutaæe.

6 Sine moj, kad se podjemèiš za prijatelja svojega, i daš ruku svoju tuðincu, 2 Vezao si se rijeèima usta svojih, uhvatio si se rijeèima usta svojih. 3 Zato uèini tako, sine moj, i oprosti se, jer si dopao u ruke bližnjemu svojemu; idi, pripadni, i navalni na bližnjega svojega. 4 Ne daj sna oèima svojima, ni vjeðama svojima drijema. 5 Otmii se kao srna iz ruke lovca, i kao ptica iz ruke ptìearu. 6 Idi k mravu, ljenivèe, gledaj putove njegove, i omudraj. 7 Nema voða ni upravitelja ni gospodara; 8 I opet pripravlja ljeti sebi hranu, zbiru uz žetu piæeu svoju. 9 Dokle æeeš, ljenivèe, ležati? kad æeeš ustati od sna svojega? 10 Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemleš, dok malo sklopiš ruke da prilegneš, 11 Utom æee doæi siromaætvo tvoje kao putnik i oskudica tvoja kao oružan èovjek. 12 Èovjek nevaljao i nitkov hodi sa zlijem ustima; 13 Namiguje oèima, govorи nogama, pokazuje prstima; 14 Svaka mu je opaèina u srcu, kuje

zlo svagda, zameæee svaðu. **15** Zato æe ujedanput doæi pogibao njegova, èasom æe se satrti i neæe biti lijeka. **16** Na ovo šestoro mrzi Gospod, i sedmo je gad duši njegovoj: **17** Oèi ponosite, jezik lažljiv i ruke koje proljevaju krv pravu, **18** Srce koje kuje zle misli, noge koje brzo trèe na zlo, **19** Lažan svjedok koji govorí laž, i ko zameæee svaðu meðu braæom. **20** Èuvaj, sine moj, zapovijest oca svojega, i ne ostavlja nauke matere svoje. **21** Priveži ih sebi na srce zasvagda, i spuèi ih sebi oko grla. **22** Kuda god poðeš, vodiæe te; kad zaspis, èuvaæee te; kad se probudiš, razgovaraæee te; **23** Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo, i put je životni karanje koje pouèava; **24** Da te èuvaju od zle žene, od jezika kojim laska žena tuða. **25** Ne zaželi u srcu svom ljepote njezine, i nemoj da te uhvati vjeðama svojim. **26** Jer sa žene kurve spada èovjek na komad hljeba, i žena pusta lovi dragocjenu dušu. **27** Hoæe li ko uzeti ognja u njedra a haljine da mu se ne upale? **28** Hoæe li ko hoditi po živom ugglevlju a nogu da ne ožeze? **29** Tako biva onome koji ide k ženi bližnjega svojega; neæe biti bez krivice ko je se god dotakne. **30** Ne sramote lupeža koji ukrade da nasiti dušu svoju, buduæei gladan; **31** Nego kad ga uhvate plati samosedmo, da sve imanje doma svojega. **32** Ali ko uèini preljubu sa ženom, bezuman je, dušu svoju gubi ko tako èini; **33** Muke i ruga dopada, i sramota se njegova ne može izbrisati. **34** Jer je ljubavna sumnja žestoka u muža i ne štedi na dan osvete; **35** Ne mari ni za kakav otkup, i ne prima ako æeš i mnogo darova davati.

7 Sine, èuvaj rijeèi moje, i zapovijesti moje sahrani kod sebe. **2** Èuvaj zapovijesti moje i biæeš živ, i nauku moju kao zjenicu oèiju svojih. **3** Priveži ih sebi na prste, napiši ih na ploèi srca svojega. **4** Reci mudrosti: sestra si mi; i prijateljicom zovi razboritost, **5** Da bi te èuvala od žene tuðe, od tuðinke, koja laska rijeèima. **6** Jer s prozora doma svojega kroz rešetku gledah, **7** I vidjeh meðu ludima, opazih meðu djecom bezumna mladiæa, **8** Koji iðaše ulicom pokraj ugla njezina, i koraèaše putem ka kuæi njezinoj, **9** U sumrak, uveèe, kad se unoæea i smrèe; **10** A gle, srete ga žena u odjelu kurvinskem i lukava srca, **11** Plaha i pusta, kojoj noge ne mogu stajati kod kuæe, **12** Sad na polju, sad na ulici, kod svakoga ugla vrebaše. **13** I uhvati ga, i poljubi ga, i bezobrazno reèe mu: **14** Imam žrtve zahvalne, danas izvrših zavjetate svoje; **15** Zato ti izidoh na susret da te tražim, i naðoh te. **16** Nastrla sam odar svoj pokrivaèima vezenijem i prostirkama Misirskim. **17** Okadila sam postelju svoju smirnom, alojem i cimetom. **18** Hajde da se opijamo ljubavlju do zore, da se veselimo milovanjem. **19** Jer mi muž

nije kod kuæe, otìao je na put daljni, **20** Uzeo je sa sobom tobolac novèani, vratiæe se kuæi u odreðeni dan. **21** Navrati ga mnogim rijeèima, glatkim usnama odvuèe ga. **22** Otide za njom odmah kao što vo ide na klanje i kao bezumnik u puto da bude karan, **23** Dokle mu strijela ne probije jetru, kao što ptica leti u zamku ne znajuæei da joj je o život. **24** Zato dakle, djeco, poslušajte me, i pazite na rijeèi usta mojih. **25** Nemoj da zastranjuje srce tvoje na putove njezine, nemoj lutati po stazama njezinijem. **26** Jer je mnoge ranila i oborila, i mnogo je onijeh koje je sve pobila. **27** Kuæea je njezina put pakleni koji vodi u klijeti smrtnie. (Sheol h7585)

8 Ne vièe li mudrost? i razum ne pušta li glas svoj? **2** Navrh visina, na putu, na rasputicama stoji, **3** Kod vrata, na ulasku u grad, gdje se otvoraju vrata, vièe: **4** Vas vièem, o ljudi, i glas svoj obraæam k sinovima ljudskim. **5** Nauèite se ludi mudrosti, i bezumni orazumite se. **6** Slušajte, jer æe govoriti velike stvari, i usne moje otvorajuæei se kazivaæe što je pravo. **7** Jer usta moja govore istinu, i mrska je usnama mojim bezbožnost. **8** Prave su sve rijeèi usta mojih, ništa nema u njima krivo ni izopaèeno. **9** Sve su obièene razumnomu i prave su onima koji nalaze znanje. **10** Primite nastavu moju a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato. **11** Jer je bolja mudrost od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari ne mogu se izjednaæiti s njom. **12** Ja mudrost boravim s razboritoæeu, i razumno znanje nalazim. **13** Strah je Gospodnji mržnja na zlo; ja mrzim na ponositost i na oholost i na zli put i na usta opaka. **14** Moj je savjet i što god jest; ja sam razum i moja je sila. **15** Mnom carevi caruju, i vladaoci postavljaju pravdu. **16** Mnom vladaju knezovi i poglavari i sve sudije zemaljske. **17** Ja ljubim one koji mene ljube, i koji me dobro traže nalaze me. **18** U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i pravda. **19** Plod je moj bolji od zlata i od najboljega zlata, i dobitak je moj bolji od najboljega srebra. **20** Putem pravednjem hodim, posred staza pravice, **21** Da onima koji me ljube dam ono što jest, i riznice njihove da napunim. **22** Gospod me je imao u poèetku puta svojega, prije djela svojih, prije svakoga vremena. **23** Prije vijekova postavljena sam, prije poèetka, prije postanja zemlje. **24** Kad jošte ne bijaše bezdana, rodila sam se, kad još ne bijaše izvora obilatijeh vodom. **25** Prije nego se gore osnovaše, prije humova ja sam se rodila; **26** Još ne bješe naèinio zemlje ni polja ni poèetka prahu vasiljenskom; **27** Kad je ureðivao nebesa, onđe bijah; kad je razmjeravao krug nad bezdanom. **28** Kad je utvrðivao oblake gore i krijeplio izvore bezdanu; **29** Kad je postavljao moru meðu i vodama da ne prestupaju zapovijesti njegove,

kad je postavljao temelje zemlji; **30** Tada bijah kod njega hranjenica, bijah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njim svagda; **31** Veseljah se na vasiljenoj njegovoj, i milina mi je sa sinovima ljudskim. **32** Tako dakle, sinovi, poslušajte me, jer blago onima koji se drže putova mojih. **33** Slušajte nastavu, i budite mudri, i nemojte je odbaciti. **34** Blago èovjeku koji me sluša stražeći na vratima mojim svaki dan i èuvajuci pragove vrata mojih. **35** Jer ko mene nalazi, nalazi život i dobija ljubav od Gospoda. **36** A ko o mene grijšeši, èini krivo duši svojoj; svi koji mrze na me, ljube smrt.

9 Premudrost sazida sebi kuæu, i otesa sedam stupova;
  2 Pokla stoku svoju, rastvori vino svoje, i postavi sto svoj. **3** Posla djevojke svoje, te zove svrh visina gradskih:
4 Ko je lud, neka se uvrati ovamo. I bezumnima veli: **5** Hodite, jedite hljeba mojega, i pijte vina koje sam rastvorila.
6 Ostavite ludost i biæete živi, i idite putem razuma. **7** Ko uèi potsmjevaèa, prima sramotu; i ko kori bezbožnika, prima rug. **8** Ne karaj potsmjevaèa da ne omrzne na te; karaj mudra, i ljubiæe te. **9** Kaži mudrome, i biæe još mudriji; pouèi pravednoga, i znaæee više. **10** Poèetak je mudrosti strah Gospodnjii, i znanje je svetijeh stvari razum. **11** Jer æee se mnogumnožiti dani tvoji i dodaæe ti se godine životu. **12** Ako budeš mudar, sebi æeeš biti mudar; ako li budeš potsmjevaè, sam æeeš tegliti. **13** Žena bezumna plaha je, luda i ništa ne zna; **14** I sjedi na vratima od kuæe svoje na stolici, na visinama gradskim, **15** Te vièe one koji prolaze, koji idu pravo svojim putem: **16** Ko je lud? neka se uvrati ovamo. I bezumnomu govoril: **17** Voda je kradena slatka, i hljeb je sakriven ugoden. **18** A on ne zna da su ondje mrtvaci i u dubokom grobu da su zvanice njezine. (Sheol h7585)

10 Mudar je sin radost ocu svojemu, a lud je sin žalost materi svojoj. **2** Ne pomaže nepravedno blago, nego pravda izbavlja od smrti. **3** Ne da Gospod da gladuje duša pravednikova, a imanje bezbožnièko razmeæee. **4** Nemarna ruka osiromašava, a vrijedna ruka obogaæava. **5** Ko zbira u ljeto, sin je razuman; ko spava o žetvi, sin je sramotan. **6** Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta bezbožnièka pokriva nasilje. **7** Spomen pravednikov ostaje blagosloven, a ime bezbožnièko truhne. **8** Ko je mudra srca, prima zapovijesti; a ko je ludijeh usana, pašæe. **9** Ko hodi bezazleno, hodi pouzdano; a ko je opak na putovima svojim, poznaæee se. **10** Ko namiguje okom, daje muku; i ko je ludijeh usana, pašæe. **11** Usta su pravednikova izvor životu, a usta bezbožnièka pokriva nasilje. **12** Mrzost zameæee svaðe, a ljubav prikriva sve prijestupe. **13** Na usnama razumnogu nalazi se mudrost, a za leða je bezumnoga batina. **14** Mudri

sklanjaju znanje, a usta ludoga blizu su pogibli. **15** Bogatstvo je bogatima tvrd grad, siromaštvu je siromasima pogibao. **16** Rad je pravednikov na život, dobitak bezbožnikov na grijeh. **17** Ko prima nastavu, na putu je k životu; a ko odbacuje kar, luta. **18** Ko pokriva mržnju, lažljivih je usana; i ko iznosi sramotu, bezuman je. **19** U mnogim rijeèima ne biva bez grijeha; ali ko zadržava usne svoje, razuman je. **20** Jezik je pravednikov srebro odabranio; srce bezbožnièko ne vrijedi ništa. **21** Usne pravednikove pasu mnoge, a bezumni umiru s bezumlja. **22** Blagoslov Gospodnjii obogaæava a bez muke. **23** Bezumniku je šala èiniti zlo, a razuman èovjek drži se mudrosti. **24** Èega se boji bezbožnik, ono æee ga snaæei; a što pravednici žele, Bog æee im dati. **25** Kao što prolazi oluja, tako bezbožnika nestaje; a pravednik je na vjeèitom temelju. **26** Kakav je ocat Zubima i dim oèima, taki je ljenivac onima koji ga šalju. **27** Strah Gospodnjii dodaje dane, a bezbožnicima se godine prekraæuju. **28** Èekanje pravednijeh radost je, a nadanje bezbožnijeh propada. **29** Put je Gospodnjii krije post bezazlenomu, a strah onima koji èine bezakonje. **30** Pravednik se neæee nigda pokolebiti, a bezbožnici neæee nastavati na zemlji. **31** Usta pravednikova iznose mudrost, a jezik opaki istrijebiæe se. **32** Usne pravednikove znaju što je milo, a bezbožnièka su usta opaæina.

11 Lažna su mjerila mrska Gospodu, a prava mjera ugodna mu je. **2** Kad doðe oholost, doðe i sramota; a u smjernijeh je mudrost. **3** Pravedne vodi bezazlenost njihova, a bezakonike satire zloæea njihova. **4** Neæee pomoæi bogatstvo u dan gnjeva, a pravda izbavlja od smrti. **5** Pravda bezazlenoga upravlja put njegov, a bezbožnik pada od svoje bezbožnosti. **6** Pravedne izbavljaju pravda njihova, a bezakonici hvataju se u svojoj zloæi. **7** Kad umire bezbožnik, propada nadanje, i najjaæe uzdanje propada. **8** Pravednik se izbavlja iz nevolje, a bezbožnik dolazi na njegovo mjesto. **9** Licemjer kvari ustima bližnjega svojega; ali se pravednici izbavljaju znanjem. **10** Dobru pravednijeh raduje se grad; a kad propadaju bezbožnici, biva pjevanje. **11** Blagoslovima pravednijeh ljudi podiže se grad, a s usta bezbožnièkih raskopava se. **12** Bezumnik se ruga bližnjemu svojemu, a razuman èovjek muèi. **13** Opadaèe tumarajuæi izdaje tajnu; a ko je vjerna srca, taji stvar. **14** Gdje nema savjeta, propada narod, a pomoæe je u mnoštvu savjetnika. **15** Zlo prolazi ko se jamæi za tuðina; a ko mrzi na jamstvo, bez brige je. **16** Žena mila dobija èast, a silni dobijaju bogatstvo. **17** Milostiv èovjek èini dobro duši svojoj, a nemilostiv udi svojemu tijelu. **18** Bezbožni radi posao prijevaran; a ko sije pravdu,

pouzdana mu je plata. 19 Ko se drži pravde, na život mu je; a ko ide za zlom, na smrt mu je. 20 Mrski su Gospodu koji su opaka srca; a mili su mu koji su bezazleni na svom putu. 21 Zao èovjek neæe ostati bez kara ako i druge uzme u pomoæ; a sjeme pravednjih izbaviæe se. 22 Žena lijepa a bez razuma zlatna je brnjica u gubici svinji. 23 Želja je pravednjih samo dobro, a oèekivanje bezbožnjih gnjev. 24 Jedan prosipa, i sve više ima; a drugi tvrdije suviše, i sve je siromašnij. 25 Podašna ruka biva bogatija, i ko napaja, sam æe biti napojen. 26 Ko ne da žita, proklinje ga narod, a ko prodaje, blagoslov mu je nad glavom. 27 Ko traži dobro, dobija ljubav; a ko traži зло, zadesiæe ga. 28 Ko se uzda u bogatstvo svoje, propašæe; a pravednici æe se kao grana zelenjeti. 29 Ko zatire kuæu svoju, naslijediæe vjetar; i bezumnik æe služiti mudromu. 30 Plod je pravednikov drvo životno, i mudri obuèava duše. 31 Gle, pravedniku se na zemlji plaæea, akamoli bezbožniku i grješniku?

12 Ko ljubi nastavu, ljubi znanje; a ko mrzi na ukor, ostaje lud. 2 Dobar èovjek dobija ljubav od Gospoda, a èovjeka zlikovca osuðuje. 3 Neæe se èovjek utvrđiti bezbožnošæu, a korijen pravednjih neæe se pomaæi. 4 Vrijedna je žena vijenac mužu svojemu; a koja ga sramoti, ona mu je kao trulež u kostima. 5 Misli su pravednjih prave, a savjeti bezbožnjih prijevara. 6 Rijeèi bezbožnjih vrebaju krv, a pravedne izbavljaju usta njihova. 7 Obaraju se bezbožni da ih nema, a dom pravednjih ostaje. 8 Prema razumu svom hvali se èovjek; a ko je opaka srca, prezreæe se. 9 Ko se snebiva, a ima slugu, bolji je od onoga koji se veliæa a hleba nema. 10 Pravednik se brine za život svojega živinæeta, a u bezbožnika je srce nemilostivo. 11 Ko radi svoju zemlju, biæe sit hleba; a ko ide za besposlicama, bezuman je. 12 Bezbožnik želi obranu oda zla, ali korijen pravednjih daje je. 13 Zlome je zamka u grijehu usana njegovih, a pravednik izlazi iz tjeskobe. 14 Od ploda usta svojih siti se èovjek dobra, i platu za djela svoja prima èovjek. 15 Bezumniku se èini prav put njegov; ali ko sluša savjet, mudar je. 16 Gnjev bezumnika odmah se pozna, ali pametni pokriva sramotu. 17 Ko govori istinu, javlja što je pravo, a lažni svjedok prijevara. 18 Ima ko govori kao da maæe probada, a jezik je mudrijeh lije. 19 Istinita usta stoje tvrdo dovjeka, a jezik lažljivi za èas. 20 Koji zlo misle, prijevara im je u srcu, a radost je onima koji svjetuju na mir. 21 Nikaka nesreæea neæe zadesiti pravednika, a bezbožnici æe se napuniti zla. 22 Mrske su Gospodu lažljive usne; a koji rade vjerno, mili su mu. 23 Pametan èovjek pokriva znanje, a srce bezumnijeh razglašuje bezumlje. 24 Ruka radljiva

gospodariæe, a lijena æe davati danak. 25 Briga u srcu èovjekijem obara; a dobra rijeè razveseljava. 26 Pravedniku je bolje nego bližnjemu njegovu; a bezbožnike zavodi put njihov. 27 Ljenivac neæe peæi lova svoga, a u vrijedna je èovjeka dobro dragocjeno. 28 Na putu pravde život je, i kuda ide staza njezina nema smrti.

13 Mudar sin sluša nastavu oca svojega; a potsmjevaæe ne sluša ukora. 2 Od ploda usta svojih svaki æe jesti dobro, a duša nevaljalijeh ljudi nasilje. 3 Ko èuva usta svoja, èuva svoju dušu; ko razvaljuje usne, propada. 4 Željna je duša ljenivæeva, ali nema ništa; a duša vrijednijeh ljudi obogatiæe se. 5 Na lažnu rijeè mrzi pravednik; a bezbožnik se mrazi i sramoti. 6 Pravda èuva onoga koji hodi bezazleno; a bezbožnost obara grješnika. 7 Ima ko se gradi bogat a nema ništa, i ko se gradi siromah a ima veliko blago. 8 Otkup je za život èovjeku bogatstvo njegovo, a siromah ne sluša prijetnje. 9 Vidjelo pravednièko svijetli se, a žižak bezbožnièki ugasiæe se. 10 Od oholosti biva samo svaða, a koji primaju svjet, u njih je mudrost. 11 Blago koje se taštinom teèe umaljava se, a ko sabira rukom, umnožava. 12 Dugo nadanje mori srce, i želja je ispunjena drvo životno. 13 Ko prezire rijeè sam sebi udi; a ko se boji zapovijesti, platiæe mu se. 14 Nauka je mudroga izvor životni da se saèuva prugala smrtnijeh. 15 Dobar razum daje ljubav, a put je bezakonièki hrapav. 16 Svaki pametan èovjek radi s razumom, a bezuman raznosti bezumlje. 17 Glasnik bezbožan pada u zlo, a vjeran je poslanik lije. 18 Siromašto i sramota doæi æe na onoga koji odbacuje nastavu; a ko èuva karanje, proslaviæe se. 19 Ispunjena je želja slast duši, a bezumnima je mrsko otstupiti oda zla. 20 Ko hodi s mudrima postaje mudar, a ko se druži s bezumnicima postaje gori. 21 Grješnike goni zlo, a pravednicima se vraæea dobro. 22 Dobar èovjek ostavlja našljedstvo sinovima sinova svojih, a grješnikovo imanje èuva se pravedniku. 23 Izobilna hrane ima na njivi siromaškoj, a ima ko propada sa zle uprave. 24 Ko žali prut, mrzi na sina svojega; a ko ga ljubi, kara ga za vremena. 25 Pravednik jede, i sita mu je duša; a trbuh bezbožnicima nema dosta.

14 Mudra žena zida kuæu svoju, a luda svojim rukama raskopava. 2 Ko hodi pravo, boji se Gospoda; a ko je opak na svojim putovima, prezire ga. 3 U ustima je bezbožnikovijem prut oholosti, a mudre èuvaju usta njihova. 4 Gdje nema volova, èiste su jasle; a obilata je ljetina od sile volovske. 5 Istinit svjedok ne laže, a lažan svjedok govori laž. 6 Potsmjevaæe traži mudrost, i ne nahodi je; a razumnomu je znanje lako naæi. 7 Idi od èovjeka bezumna, jer neæeš èuti pametne rijeèi. 8 Mudrost je pametnoga

da pazi na put svoj, a bezumlje je bezumnijeh prijevara. **9** Bezumnima je šala grijeh, a među pravednima je dobra volja. **10** Srce svačije zna jad duše svoje; i u veselje njegovo ne mijesha se drugi. **11** Dom bezbožnički raskopaae se, a koliba pravednjeh cvjetaaee. **12** Neki se put eini èovjeku prav, a kraj mu je put k smrti. **13** I od smijeha boli srce, i veselju kraj biva žalost. **14** Putova svojih nasitiæe se ko je izopaæena srca, ali ga se kloni èovjek dobar. **15** Lud vjeruje svašta, a pametan pazi na svoje korake. **16** Mudar se boji i uklanja se od zla, a bezuman navire i slobodan je. **17** Nagao èovjek eini bezumlje, a pakostan je èovjek mrzak. **18** Ludi našjeðuje bezumlje, a razboriti vjenèava se znanjem. **19** Klanjanju se zli pred dobrima i bezbožni na vratima pravednoga. **20** Ubogi je mrzak i prijatelju svom, a bogati imaju mnogo prijatelja. **21** Ko prezire bližnjega svojega grieþi; a ko je milostiv ubogima, blago njemu. **22** Koji smišljaju zlo, ne lutaju li? a milost i vjera biæe onima koji smišljaju dobro. **23** U svakom trudu ima dobitka, a govor usnama samo je siromaštv. **24** Mudrima je vijenac bogatstvo njihovo, a bezumlje bezumnijeh ostaje bezumlje. **25** Istinit svjedok izbavlja duše, a lažan govor prijevaru. **26** U strahu je Gospodnjem jako pouzdanje, i sinovima je utoèište. **27** Strah je Gospodnj izvor životu da se èovjek saèeva od prugala smrtnijeh. **28** U mnoštvu je naroda slava caru; a kad nestaje naroda, propast je vladacu. **29** Ko je spor na gnjev, velika je razuma; a ko je nagao pokazuje ludost. **30** Život je tijelu srce zdravo, a zavist je trulež u kostima. **31** Ko eini krivo ubogome, sramoti stvoritelja njegova; a poštije ga ko je milostiv siromahu. **32** Za zlo svoje povrgnuæe se bezbožnik, a pravednik nada se i na smrti. **33** Mudrost poèiva u srcu razumna èovjeka, a što je u bezumnima poznaje se. **34** Pravda podiže narod, a grijeh je sramota narodima. **35** Mio je caru razuman sluga, ali na sramotna gnjevi se.

15 Odgovor blag utišava gnjev, a rijeè prijeka podiže srdnju. **2** Jezik mudrije ljudi ukrašava znanje, a usta bezumnijeh prosipaju bezumlje. **3** Oèi su Gospodnje na svakom mjestu gledajuæi zle i dobre. **4** Zdrav je jezik drvo životno, a opaèina s njega kršenje od vjetra. **5** Lud se ruga nastavom oca svojega; a ko prima ukor, biva pametan. **6** U kuæi pravednikovo ima mnogo blaga; a u dohotku je bezbožnikovu rasap. **7** Usne mudrije ljudi siju znanje, a srce bezumnjèko ne eini tako. **8** Žrtva je bezbožnička gad Gospodu, a molitva pravednjeh ugodna mu je. **9** Gad je Gospodu put bezbožnikov; a ko ide za pravdom, njega ljubi. **10** Karanje je zlo onome ko ostavlja put; koji mrzi na ukor, umrijeæe. **11** Pakao je i pogibao pred Gospodom, akamoli

srca sinova èovjeèijih. (Sheol h7585) **12** Potsmjevaè ne ljubi onoga ko ga kori, niti ide k mudrima. **13** Veselo srce veseli lice, a žalost u srcu obara duh. **14** Srce razumno traži znanje, a usta bezumnijeh ljudi naslaðuju se bezumljem. **15** Svi su dani nevolnjikovi zli; a ko je vesela srca, na gozbi je jednako. **16** Bolje je malo sa strahom Gospodnjim nego veliko blago s nemirom. **17** Bolje je jelo od zelja gdje je ljubav nego od vola ugojena gdje je mržnja. **18** Èovjek gnjevljiv zameæe raspru; a ko je spor na gnjev, utišava svaðu. **19** Put je lijenoga kao ograda od trnja, a staza je pravednjeh nasuta. **20** Mudar je sin radost ocu, a èovjek bezuman prezire mater svoju. **21** Bezumlje je radost bezumniku, a razuman èovjek hodi pravo. **22** Namjere se rasipaju kad nema savjeta, a tvrdo stoje gdje je mnogo savjetnika. **23** Raduje se èovjek odgovorom usta svojih, i rijeè u vrijeme kako je dobra! **24** Put k životu ide gore razumnome da se saèeva od pakla ozdo. (Sheol h7585) **25** Gospod raskopava kuæu ponositima, a među udovici utvrðuje. **26** Mrske su Gospodu misli zle, a besjede eistijeh mile su. **27** Lakomac zatire svoju kuæu, a ko mrzi na poklone živ æe biti. **28** Srce pravednikovo premišlja šta æe govoriti, a usta bezbožnička rigaju zlo. **29** Daleko je Gospod od bezbožnijeh, a molitvu pravednjeh èuje. **30** Vid oèinji veseli srce, dobar glas goji kosti. **31** Uho koje sluša karanje životno nastavaæe među mudrima. **32** Ko odbacuje nastavu, ne mari za dušu svoju; a ko sluša karanje, biva razuman. **33** Strah je Gospodnj nastava k mudrosti, i prije slave ide smjernost.

16 Èovjek sprema srce, ali je od Gospoda što æe jezik govoriti. **2** Èovjeku se svi putovi njegovi eini eisti, ali Gospod ispituje duhove. **3** Ostavi na Gospoda djela svoja, i biæe tvrde namjere tvoje. **4** Gospod je stvorio sve sam za se, i bezbožnika za zli dan. **5** Mrzak je Gospodu ko je god ponosita srca, i neæe ostati bez kara ako æe i druge uzeti u pomoæ. **6** Milošæu i istinom oèišæa se bezakonje, i strahom Gospodnjim uklanja se èovjek oda zla. **7** Kad su eiji putovi mili Gospodu, miri s njim i neprijatelje njegove. **8** Bolje je malo s pravdom nego mnogo dohodaka s nepravdom. **9** Srce èovjeèije izmišlja sebi put, ali Gospod upravlja korake njegove. **10** Prorošto je na usnama carevijem, u sudu neæe pogriješiti usta njegova. **11** Mjerila i potezi pravi od Gospoda su, i sve kamenje u tobocu njegovo je djelo. **12** Gadno je carevima einiti nepravdu, jer se pravdom utvrðuje prijesto. **13** Mile su carevima usne pravedne, i oni ljube onoga koji govorи pravo. **14** Gnjev je carev glasnik smrtni, ali mudar èovjek ublažiæe ga. **15** U veselu je licu carevu život, i ljubav je njegova kao oblak s poznjijem daždem. **16** Koliko je bolje teæi mudrost nego zlato! i teæi razum koliko je ljeþe nego

srebro! 17 Put je pravednijeh uklanjanje oda zla; èuva dušu svoju ko pazi na put svoj. 18 Oholost dolazi pred pogibao, i ponosit duh pred propast. 19 Bolje je biti ponizna duha s krotkima nego dijeliti pljen s oholima. 20 Ko pazi na rijeè, nalazi dobro, i ko se uzda u Gospoda, blago njemu. 21 Ko je mudra srca, zove se razuman, a slast na usnama umnožava nauku. 22 Izvor je životu razum onima koji ga imaju, a nauka bezumnijeh bezumlje je. 23 Srce mudroga razumno upravlja ustima njegovijem, i dodaje nauku usnama njegovijem. 24 Ljubazne su rijeèi sat meda, slast duši i zdravlje kostima. 25 Neki se put èini èovjeku prav, a kraj mu je put k smrti. 26 Ko se trudi, sebi se trudi, jer ga nagone usta njegova. 27 Èovjek nevaljao kopa zlo, i na usnama mu je kao oganj koji pali. 28 Opak èovjek zameæe svaðu, i opadaè rastavlja glavne prijatelje. 29 Nasilnik mami druga svojega i zavodi ga na put koji nije dobar; 30 Namiguje oèima, kad misli naopako; kad mièe usnama, èini zlo. 31 Sijeda je kosa slavna kruna, nalazi se na putu pravednom. 32 Bolji je spor na gnjev nego junak, i gospodar od svoga srca bolji je nego onaj koji uzme grad. 33 Ždrijeb se baca u krilo, ali je od Gospoda sve što izlazi.

17 Bolji je zalogaj suha hljeba s mirom nego kuæea puna poklane stoke sa svaðom. 2 Razuman sluga biæe gospodar nad sinom sramotnjem i s braæom æe dijeliti našljedstvo. 3 Topionica je za srebro i peæ za zlato, a srca iskušava Gospod. 4 Zao èovjek pazi na usne zle, a lažljivac sluša jezik pakostan. 5 Ko se ruga siromahu, sramoti stvoritelja njegova; ko se raduje nesreæi, neæee ostati bez kara. 6 Vrijenac su starcima unuci, a slava sinovima oci njihovi. 7 Ne prilièi bezumnom visoka besjeda, akamoli knezu lažljiva besjeda. 8 Poklon je dragi kamen onome koji ga prima, kuda se god okrene napreduje. 9 Ko pokriva prijestup, traži ljubav; a ko ponavlja stvar, rastavlja glavne prijatelje. 10 Ukor tišti razumnoga veæema nego ludoga sto udaraca. 11 Zao èovjek traži samo odmet, ali æe se ljud glasnik poslati na nj. 12 Bolje je da èovjeka srete medvjedica kojoj su oteti medvjediæi, nego bezumnik u svom bezumlju. 13 Ko vraæea zlo za dobro, neæee se zlo odmaæei od kuæee njegove. 14 Ko poèene svaðu, otvori ustavu vodi; zato prije nego se zametne, prodi se raspre. 15 Ko opravda krivoga i ko osudi pravoga, obojica su gad Gospodu. 16 Na što je blago bezumnome u ruci kad nema razuma da pribavi mudrost? 17 U svaku dobu ljubi prijatelj, i brat postaje u nevolji. 18 Èovjek bezuman daje ruku i jamèi se za prijatelja svojega. 19 Ko miluje svaðu, miluje grijeh; ko podiže uvis vrata svoja, traži pogibao. 20 Ko je opaka srca, neæee naæei dobra; i ko dvوليèi jezikom, paæee u zlo. 21 Ko rodi bezumna, na žalost

mu je, niti æe se radovati otac luda. 22 Srce veselo pomaže kao lijek, a duh žalostan suši kosti. 23 Bezbožnik prima poklon iz njedara da prevrati putove pravdi. 24 Razumnomu je na licu mudrost, a oèei bezumniku vrlaju nakraj zemlje. 25 Žalost je ocu svojemu sin bezuman, i jad roditeljci svojoj. 26 Nije dobro globiti pravednika, ni da knezovi biju koga što je radio pravo. 27 Usteže rijeèi svoje èovjek koji zna, i tiha je duha èovjek razuman. 28 I bezuman kad muèi, misli se da je mudar, i razuman, kad stiskuje usne svoje.

18 Èovjek samovoljan traži što je njemu milo i miješa se u svaða. 2 Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo. 3 Kad doðe bezbožnik, doðe i rug, i prijekor sa sramotom. 4 Rijeèi su iz usta èovjeèijih duboka voda, izvor je mudrosti potok koji se ražljeva. 5 Nije dobro gledati bezbožniku ko je, da se uèini krivo pravomu na sudu. 6 Usne bezumnikove pristaju u svaðu, i usta njegova dozivlju boj. 7 Bezumniku su usta njegova pogibao, i usne njegove pruglo duši njegovo. 8 Rijeèi su opadaèeve kao izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh. 9 I ko je nemaran u poslu svom brat je raspiküæi. 10 Tvrda je kula ime Gospodnje, k njemu æe uteæi pravednik, i biæe u visokom zaklonu. 11 Bogatstvo je bogatome jak grad i kao visok zid u njegovoj misli. 12 Pred propast podiže se srce èovjeku, a prije slave ide smjernost. 13 Ko odgovara prije nego èuje, to mu je ludost i sramota. 14 Duh èovjeèi snosi bol svoj; a duh oboren ko æe podignuti? 15 Srce razumna èovjeka dobavlja znanje, i uho mudrijeh traži znanje. 16 Dar èovjeku širi mjesto i vodi ga pred vlastelje. 17 Pravedan se èini ko je prvi u svojoj raspri, ali kad doðe bližnji njegov, ispituje se. 18 Raspre prekida ždrijeb, i između silnijeh rasuðuje. 19 Uvrijeðen je brat kao tvrd grad, i svaða je kao prijevornica na dvoru. 20 Svakomu se trbuh siti plodom usta njegovijeh, dohotkom od usana svojih siti se. 21 Smrt je i život u vlasti jeziku, i ko ga miluje, jeæee plod njegov. 22 Ko je našao ženu, našao je dobro i dobio ljubav od Gospoda. 23 Siromah govori moleæi, a bogat odgovara oštros. 24 Ko ima prijatelja, valja da postupa prijateljski, jer ima prijatelja vjernijih od brata.

19 Siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj bolji je nego opaki usnama svojim, koji je bezuman. 2 Kad je duša bez znanja, nije dobro; i ko je brzijeh nogu, spotièe se. 3 Ludost èovjeèija prevraæea put njegov, a srce se njegovo gnjevi na Gospoda. 4 Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja, a siromaha ostavlja prijatelj njegov. 5 Lažan svjedok neæee ostati bez kara, i ko govori laž, neæee uteæi. 6 Mnogi ugaðaju knezu, i svak je prijatelj èovjeku podatljiv. 7 Na siromaha mrze sva braæea njegova, još više se prijatelji

njegovi udaljuju od njega; više za njima, ali ih nema. 8 Ko pribavlja razum, ljubi dušu svoju; i ko pazi na mudrost, načini æe dobro. 9 Svedok lažan neæee ostati bez kara, i ko govori laž, poginuæe. 10 Ne dolikuju bezumnom miline, ni sluzi da vlada knezovima. 11 Razum zadržava èovjeka od gnjeva, i èast mu je mimoæai krivicu. 12 Careva je srdnja kao rika mladoga lava, i ljubav je njegova kao rosa travi. 13 Bezuman je sin muka ocu svojemu, i svadljivost ženina neprestano prokisivanje. 14 Kuæa i imanje našleðuje se od otaca; a od Gospoda je razumna žena. 15 Ljenost navodi tvrd san, i nemarljiva duša gladovaæe. 16 Ko drži zapovijesti, èuva dušu svoju; a ko ne mari za putove svoje, poginuæe. 17 Gospodu pozaima ko poklanja siromahu, i platiæe mu za dobro njegovo. 18 Karaj sina svojega dokle ima nadanja, i na pogibao njegovu da ne prašta duša tvoja. 19 Velik gnjev pokazuj kad praštaš kar, i kad oprostiš, poslige veæema pokaraj. 20 Slušaj svjet i primaj nastavu, da poslige budeš mudar. 21 Mnogo ima misli u srcu èovjeèijem, ali što Gospod naumi ono æe ostati. 22 Želja èovjeku treba da je da èini milost, a bolji je siromah nego laža. 23 Strah je Gospodnjii na život; u koga je on, boravi sit, niti ga pohodi zlo. 24 Ljenivac krije ruku svoju u njedra, ni k ustima svojim ne prinosi je. 25 Uđri potsmjevaæa da ludi omudra, i razumnoga nakaraj da razumije nauku. 26 Sin sramotan i prijekoran upropasæuje oca i odgoni mater. 27 Nemoj, sine, slušati nauke koja odvodi od rijeèi razumnijeh. 28 Nevaljao svjedok potsmjejava se pravdi, i usta bezbožniæka proždiru nepravdu. 29 Gotovi su potsmjevaèima sudovi i bezumnicima boj na leða.

20 Vino je potsmjevaè i silovito piæe nemirnik, i ko god za njim luta neæee biti mudar. 2 Strah je carev kao rika mladoga lava; ko ga draži, grješi svojoj duši. 3 Slava je èovjeku da se okani svaðe; a ko je god bezuman, uplaæe se. 4 Radi zime ljenivac ne ore; prosi o žetvi, i ništa ne dobija. 5 Savjet je u srcu èovjeèijem duboka voda, ali èovjek razuman crpe ga. 6 Najviše ljudi hvali se svojom dobrotom; ali ko æe naæi èovjeka istinita? 7 Pravednik jednako hodi u bezazlenosti svojoj; blago sinovima njegovijem poslige njega! 8 Car sjedeæi na prijestolu sudsakom rasipa oèima svojim svako zlo. 9 Ko može reæi: oèistio sam srce svoje, èist sam od grijeha svojega? 10 Dvojak poteg i dvojaka mjera, oboje je mrsko Gospodu. 11 Po djelima svojim poznaje se i dijete hoæe li biti èisto i hoæe li biti pravo djelo njegovo. 12 Uho koje èuje, i oko koje vidi, oboje je Gospod naèinio. 13 Ne ljubi sna, da ne osiromaši; otvoraj oèi svoje, i biæeš sit hljeba. 14 Ne valja, ne valja, govori ko kupuje, a kad otide onda se hvali. 15 Ima zlata i mnoga bisera, ali su mudre usne najdragocjeniji nakit. 16 Uzmi haljinu onome

koji se podjemëi za tuðina, uzmi zalog od njega za tuðinku. 17 Sladak je èovjeku hljeb od prijevarje, ali mu se poslige napune usta pijeska. 18 Misli se utvrðuju savjetom; zato razumno ratuj. 19 Ko otkriva tajnu, postupa nevjerno; zato se ne mijesaj s onijem koji razvaljuje usta. 20 Ko psuje oca svojega ili mater svoju, njegov æe se žiæak ugasi u crnom mraku. 21 Našljedstvo koje se iz poèetka brzo dobija, ne biva na pošjetku blagosloveno. 22 Ne govori: vratiæu zlo. Èekaj Gospoda, i saèuvaaæe te. 23 Mrzak je Gospodu dvojak poteg, mjerila lažna nijesu dobra. 24 Od Gospoda su koraci èovjeèiji, a èovjek kako æe razumjeti put njegov? 25 Zamka je èovjeku da proždre svetinju, i poslige zavjeta opet da traži. 26 Mudar car rasipa bezbožnike i pušta na njih kolo. 27 Vidjelo je Gospodnje duša èovjeèija, istražuje sve što je u srcu. 28 Milost i istina èuvaju cara, i milošæu podupire svoj prijesto. 29 Slava je mladiæima sila njihova, a starcima èast sijeda kosa. 30 Modrice od boja i udarci koji prodiru do srca jesu lijk zlome.

21 Srce je carevo u ruci Gospodu kao potoci vodenii kuda god hoæe, savija ga. 2 Svaki se put èovjeku èini prav, ali Gospod ispituje srca. 3 Da se èini pravda i sud, milije je Gospodu nego žrtva. 4 Ponosite oèi i naduto srce i oranje bezbožniæko grijeh je. 5 Misli vrijedna èovjeka donose obilje, a svakoga nagla siromaštvu. 6 Blago sabrano jezikom lažljivijem taština je koja prolazi meðu one koji traže smrt. 7 Grabež bezbožnijeh odnijeæe ih, jer ne htješe èiniti što je pravo. 8 Èiji je put kriv, on je tuð; a ko je èist, njegovo je djelo pravo. 9 Bolje je sjetjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kuæi zajednièkoj. 10 Duša bezbožnikova želi zlo, ni prijatelj njegov ne nalazi milosti u njega. 11 Kad potsmjevaæ biva karan, ludi mudra; i kad se mudri pouèava, prima znanje. 12 Uèi se pravednik od kuæe bezbožnikove, kad se bezbožnici obaraju u zlo. 13 Ko zatiskuje uho svoje od vike ubogoga, vikaæe i sam, ali neæee biti uslišen. 14 Dar u tajnosti utišava gnjev, i poklon u njedrima žestoku srdnju. 15 Radost je pravedniku èiniti što je pravo, a strah onima koji èine bezakonje. 16 Èovjek koji zaðe s puta mudrosti poèinuæe u zboru mrtvijeh. 17 Ko ljubi veselje, biæe siromah; ko ljubi vino i ulje, neæee se obogatiti. 18 Otkup za pravednike biæe bezbožnik i za dobre bezakonik. 19 Bolje je živjeti u zemlji pustoj nego sa ženom svadljivom i gnjevljivom. 20 Dragocjeno je blago i ulje u stanu mudroga, a èovjek bezuman proždire ga. 21 Ko ide za pravdom i milošæu, naæei æe život, pravdu i slavu. 22 U grad jakih ulazi mudri, i obara silu u koju se uzdaju. 23 Ko èuva usta svoja i jezik svoj, èuva dušu svoju od nevolja.

24 Ponositom i obijesnom ime je potsmjevaè, koji sve radi briesno i oholo. 25 Ljenivca ubija želja, jer ruke njegove neæe da rade; 26 Svaki dan želi; a pravednik daje i ne štedi. 27 Žrtva je bezbožnièka gad, akamoli kad je prinose u grijehu? 28 Lažni svjedok poginuæe, a èovjek koji sluša, govorìæ svagda. 29 Bezbožnik je bezobrazan, a pravednik udešava svoje pute. 30 Nema mudrosti ni razuma ni savjeta nasuprot Bogu. 31 Konj se oprema za dan boja, ali je u Gospoda spasenje.

22 Bolje je ime nego veliko bogatstvo, i milost je bolja nego srebro i zlato. 2 Bogat i siromah sretaju se; obojicu je Gospod stvorio. 3 Pametan èovjek vidi зло i skloni se, a ludi idu dalje i plaæaju. 4 Smjernosti i strahu Gospodnjemu plata je bogatstvo i slava i život. 5 Trnje i zamke su na putu opakoga; ko èuva dušu svoju, biæe daleko od toga. 6 Uèi dijete prema putu kojim æe iæi, pa neæe ostupiti od njega ni kad ostari. 7 Bogat gospodari nad siromasima, i ko uzima u zajam biva sluga onomu koji daje. 8 Ko sije bezakonje žeæe muku, i pruta gnjeva njegova nestaaæe. 9 Blago oko biæe blagosloveno, jer daje ljubeza svojega ubogomu. 10 Otjeraj potsmjevaèa, i otiaæi æe rasprà i prestaæe svaða i sramota. 11 Ko ljubi èisto srce, i èije su usne ljubazne, njemu je car prijatelj. 12 Oèi Gospodnje èuvaju znanje, a poslove bezakonikove obara. 13 Ljenivac govorì: lav je napolju; nasred ulice poginuo bih. 14 Usta su tuðih žena jama duboka; na koga se gnjevi Gospod, onamo æe pasti. 15 Bezumlje je privezano djetetu na srce; prut kojim se kara ukloniæe ga od njega. 16 Ko èini krivo siromahu da umnoži svoje, i ko daje bogatome, zaciјelo æe osiromašiti. 17 Prigni uho svoje i slušaj rijeèi mudrijeh ljudi, i srce svoje privij k nauci mojoj. 18 Jer æe ti biti milina ako ih složiš u srce svoje, ako sve budu poreðane na usnama tvojim. 19 Da bi ti uzdanje bilo u Gospoda, kazujem ti ovo danas, a ti tako èini. 20 Nijesam li ti napisao znamenite stvari za savjete i znanje, 21 Da bih ti pokazao tvrđu istinitijeh rijeèi da bi mogao istinitijem rijeèima odgovarati onima koji pošlu k tebi? 22 Ne otimaj siromahu zato što je siromah, i ne zatiri nevoljnoga na vratima. 23 Jer æe Gospod braniti njihovu stvar, i oteæe dušu onima koji njima otimaju. 24 Ne druži se s èovjekom gnjevljivijem i ne idi sa žestokim, 25 Da se ne bi navikao na putove njegove i metnuo zamke na dušu svoju. 26 Ne budi od onjeh koji ruku daju, koji se jamæe za dugove. 27 Ako nemaš èim platiti, zašto da se odnese postelja ispod tebe? 28 Ne pomièi stare meðe, koju su postavili oci tvoji. 29 Jesi li vidio èovjeka ustaoca na poslu? Taki æe pred carevima stajati, a neæe stajati pred prostacima.

23 Kad sjedeš da jedeš s gospodinom, pazi dobro što je pred tobom. 2 Inaèe bi satjerao sebi nož u grlo, ako bi bio lakom. 3 Ne želi preslaèaka njegovih, jer su lažna hrana. 4 Ne muèi se da se obogatiš, i prodi se svoje mudrosti. 5 Hoæeš li baciti oèi svoje na ono èega brzo nestaje? jer naèini sebi krila i kao orao odleti u nebo. 6 Ne jedi ljubeza u zavidljivca, i ne želi preslaèaka njegovih. 7 Jer kako on tebe cijeni u duši svojoj tako ti jelo njegovo. Govorìæ ti: jedi i pij; ali srce njegovo nije s tobom. 8 Zalogaj što pojedeš izbljuvaæeš, i izgubiæeš ljubazne rijeèi svoje. 9 Pred bezumnjem ne govorì, jer neæe mariti za mudrost besjede twoje. 10 Ne pomièi stare meðe, i ne stupaj na njivu siroèadi. 11 Jer je jak osvetnik njihov; braniæe stvar njihovu od tebe. 12 Obrati k nauci srce svoje i uši svoje k rijeèima mudrijem. 13 Ne ukraæej kara djetetu; kad ga biješ prutom, neæe umrijeti. 14 Ti ga biji prutom, i dušu æeš mu izbaviti iz pakla. (Sheol h7585) 15 Sine moj, ako bude mudro srce twoje, veseliæe se srce moje u meni; 16 I igraæe bubrezi moji kad usne twoje stanu govoriti što je pravo. 17 Srce twoje neka ne zavidi griješnicima, nego budi u strahu Gospodnjem vazda. 18 Jer ima plata, i nadanje twoje neæe se zatrvi. 19 Slušaj, sine moj, i budi mudar i upravi putem srce svoje. 20 Ne budi meðu pjanicama ni meðu izjelicama. 21 Jer pjanica i izjelica osiromašiæe, i spavaæe hodilæe u ritama. 22 Slušaj oca svojega koji te je rodio, i ne preziri matere svoje kad ostari. 23 Kupuj istinu i ne prodaji je; kupuj mudrost, znanje i razum. 24 Veoma se raduje otac pravednikov, i roditelj mudroga veseli se s njega. 25 Neka se dakle veseli otac twoj i mati twoja, i neka se raduje roditeljka twoja. 26 Sine moj, daj mi srce svoje, i oèi twoje neka paze na moje pute. 27 Jer je kurva duboka jama, a tjesan studenac tuða žena. 28 Ona i zasjeda kao lupež i umnožava zloèince meðu ljudima. 29 Kome: jaoh? kome: kuku? kome svaða? kome vika? kome rane ni za što? kome crven u oèima? 30 Koji sjede kod vina, koji idu te traže rastvorena vina. 31 Ne gledaj na vino kad se rumeni, kad u èaši pokazuje lice svoje i upravo iskaæe. 32 Na pošljedak æe kao zmija ujesti i kao aspida upeæi. 33 Oèi æe twoje gledati na tuðe žene, i srce æe twoje govoriti opaèine. 34 I biæeš kao onaj koji leži usred mora i kao onaj koji spava navrh jedra. 35 Reæi æeš: izbiše me, ali me ne zabolje; tukoše me, ali ne osjetih; kad se probudim, iæi æe opet da tražim to.

24 Ne zavidi zlijem ljudima niti želi da si s njima. 2 Jer o pogibli misli srce njihovo i usne njihove govore o muci. 3 Mudrošæu se zida kuæa i razumom utvrðuje se. 4 I znanjem se pune klijeti svakoga blaga i dragocjena i mila. 5 Mudar je èovjek jak, i razuman je èovjek silan snagom. 6 Jer

mudrijem savjetom ratovaæeš, i izbavljenje je u mnoštvu savjetnika. 7 Visoke su bezumno name mudrosti; neæe otvoriti usta svojih na vratima. 8 Ko misli zlo èiniti zvaæe se zlikovac. 9 Misao bezumnikova grijeh je, i potsmjevaèe je gad ljudski. 10 Ako kloneš u nevolji, skratiæe ti se sila. 11 Izbavljaj pohvatane na smrt; i koje hoæe da pogube, nemoj se ustegnuti od njih. 12 Ako li reèeš: gle, nijesmo znali za to; neæe li razumjeti onaj koji ispituje srca, i koji èuva dušu tvoju neæe li dozнати i platiti svakome po djelima njegovijem? 13 Sine moj, jedi med, jer je dobar, i sat, jer je sladak grlu tvojemu. 14 Tako æe biti poznanje mudrosti duši tvojoj, kad je naðeš; i biæe plata, i nadanje tvoje neæe se zatrti. 15 Bezbožnièe, ne vrebaj oko stana pravednikova, i ne kvari mu poèivanja. 16 Jer ako i sedam puta padne pravednik, opet ustane, a bezbožnici propadaju u zlu. 17 Kad padne neprijatelj tvoj, nemoj se radovati, i kad propadne, neka ne igra srce tvoje. 18 Jer bi vidio Gospod i ne bi mu bilo milo, i obratio bi gnjev svoj od njega na tebe. 19 Nemoj se žestiti radi nevaljalaca, nemoj zavidjeti bezbožnicima. 20 Jer nema plate nevaljalu, žižak æe se bezbožnicima ugasiti. 21 Boj se Gospoda, sine moj, i cara, i ne mijesaj se s nemirnicima. 22 Jer æe se ujedanput podignuti pogibao njihova, a ko zna propast koja ide od obojice? 23 I ovo je za mudarce: gledati ko je ko na sudu nije dobro. 24 Ko govori bezbožniku: pravedan si, njega æe prokljinati ljudi i mrziæe na nj narodi. 25 A koji ga karaju, oni æe biti mili, i doæi æe na njih blagoslov dobrnjeh. 26 Ko govori rijeèi istinite, u usta ljubi. 27 Uredi svoj posao na polju, i svrši svoje na njivi, potom i kuæu svoju zidaj. 28 Ne budi svjedok na bližnjega svojega bez razloga, i ne varaj usnama svojima. 29 Ne govori: kako je on meni uèinio tako æeu ja njemu uèiniti; platiæu ovom èovjeku po djelu njegovu. 30 Iðah mimo njivu èovjeka lijena i mimo vinograd èovjeka bezumna; 31 I gle, bješe sve zaraslo u trnje i sve pokrio èkalj, i ograda im kamena razvaljena. 32 I vidjevi uzech na um, i gledah i pouèih se. 33 Dok malo prospavaš, dok malo prodrijelemješ, dok malo sklopiš ruke da poèineš, 34 U tom æe doæi siromaætvo tvoje kao putnik, i oskudica tvoja kao oružan èovjek.

25 I ovo su prièe Solomunove koje sabraše ljudi Jezekije cara Judina. 2 Slava je Božija skrivati stvar, a slava je carska istraživati stvar. 3 Visina nebu i dubina zemlji i srce carevima ne može se dosegnuti. 4 Uzmi od srebra trosku, i izaæi æe livcu zaklad. 5 Uzmi bezbožnika ispred cara, i utvrđiæe se pravdom prijesto njegov. 6 Ne velièaj se pred carem i ne staj na mjesto gdje stoe vlastelji. 7 Jer je bolje da ti se kaže: hodi gore, nego da te ponize

pred knezom da vidiš svojim oèima. 8 Ne idi odmah da se preš, gledaj šta bi èinio napošljetu ako bi te osramotio bližnji tvoj. 9 Raspravi stvar svoju s bližnjim svojim, ali tuðe tajne ne otkrivaj, 10 Da te ne bi psovao ko èuje, i sramota tvoja da ne bi ostala na tebi. 11 Zlatne jabuke u srebrnjem sudima jesu zgodne rijeèi. 12 Zlatna je grivna i nakit od najboljega zlata mudri karaè onome koji sluša. 13 Vjeran je poslanik kao studen šnježna o žetvi onima koji ga pošiju, i rashlaðuje dušu svojim gospodarima. 14 Ko se hvati darom lažnjem, on je kao oblaci i vjetar bez dažda. 15 Strpljenjem se ublažava knez, i mek jezik lomi kosti. 16 Kad naðeš med, jedi koliko ti je dosta, da ne bi najedavši ga se izbljuvao ga. 17 Rijetko neka ti noga stupa u kuæu bližnjega tvojega, da ne bi nasativši se tebe omrzao na te. 18 Ko god govori lažno svjedoèanstvo na bližnjega svojega, on je kao malj i maè i ostra strijela. 19 Uzdanje je u nevjernika u nevolji Zub slomljen i noga uganuta. 20 Ko pjeva pjesme žalosnom srcu, on je kao onaj koji svlaèi haljinu na zimi, i kao ocat na salitru. 21 Ako je gladan nenavidnik tvoj, nahrani ga hljeba, i ako je žedan, napoj ga vode. 22 Jer æeš živo ugljevije zgrnuti na glavu njegovu, i Gospod æe ti platiti. 23 Sjeverni vjetar nosi dažd, a potajni jezik lice srdito. 24 Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kuæi zajednièkoj. 25 Dobar je glas iz daljne zemlje kao studena voda žednoj duši. 26 Pravednik koji pada pred bezbožnikom jest kao izvor nogama zamauæen i kao studenac pokvaren. 27 Jesti mnogo meda nije dobro, i istraživati slavu nije slavno. 28 Ko nema vlasti nad duhom svojim, on je grad razvaljen bez zidova.

26 Kao snijeg u ljetu i dažd o žetvi, tako ne dolikuje bezumno namest. 2 Kao vrabac kad prhne i lasta kad odleti, tako kletva nezaslužena neæe doæi. 3 Biè konju, uzda magarcu, a batina bezumnicima na leða. 4 Ne odgovaraj bezumniku po bezumlju njegovu, da ne budeš i ti kao on. 5 Odgovori bezumniku prema bezumlju njegovu, da ne misli da je mudar. 6 Ko šalje bezumnika da mu što svrši, on otsijeca sebi noge i piye nepravdu. 7 Kako hromi hramlje nogama svojim, taka je besjeda u ustima bezumnijeh. 8 Kao da baca dragi kamen u gomilu kamenja, tako radi ko èini èast bezumno. 9 Kao trn kad doðe u ruku pijanome, taka je besjeda u ustima bezumnijeh. 10 Mnogo muke zadaje svjema ko plaæea bezumniku i ko plaæea prestupnicima. 11 Kao što se pas povraæea na svoju bljuvotinu, tako bezumnik ponavlja svoje bezumlje. 12 Jesi li vidio èovjeka koji misli da je mudar? više ima nadanja od bezumnoga nego od njega. 13 Ljenivac govori: ljuti je lav na putu, lav je na ulicama. 14 Kao što se vrata obræua na èepovima svojim, tako ljenivac na postelji svojoj. 15 Ljenivac krije ruku svoju u njedra, teško

mu je prinijeti je k ustima. **16** Ljenivac misli da je mudriji od sedmorce koji odgovaraju razumno. **17** Psa za uši hvata ko se prolazeći žesti za tuđu raspru. **18** Kakav je bezumnik koji baca iskre i strijele smrtne, **19** Taki je svaki koji prevari bližnjega svojega pa onda veli: šalio sam se. **20** Kad nestane drva, ugasi se oganj; tako kad nema opadače, prestaje raspra. **21** Ugalj je za žeravicu, drva za oganj, a èovjek svadljivac da raspaljuje svaðu. **22** Rijeèi su opadačeve kao rijeèi izbijenijeh, ali slaze unutra u trbu. **23** Kao srebrna pjena kojom se obloži crijeplike, take su usne neprijateljske i zlo srce. **24** Nenavidnik se pretvara ustima svojim, a u srcu slaže prijevaru. **25** Kad govoriti umiljatijem glasom, ne vjeruj mu, jer mu je u srcu sedam gadova. **26** Mržnja se pokriva lukavstvom, ali se zloæa njezina otkriva na zboru. **27** Ko jamu kopa, u nju æe pasti; i ko kamen valja, na njega æe se prevaliti. **28** Jezik lažan mrzi na one koje satire, i usta koja laskaju grade pogibao.

27 Ne hvali se sjutrašnjim danom, jer ne znaš šta æe dan donijeti. **2** Neka te hvali drugi, a ne twoja usta, tuðin, a ne tvoje usne. **3** Težak je kamen, i pijesak je težak; ali je gnjev bezumnika teži od obojega. **4** Jarost je nemilostiva, i gnjev je plah; ali ko æe odoljeti zavisti? **5** Bolji je javni ukor nego tajna ljubav. **6** Udarci od prijatelja istiniti su, a cjelivi nenavidnikovi lažni. **7** Duša sita gazi sat, a gladnoj duši slatko je sve što je gorko. **8** Kaka je ptica koja odleti iz svojega gnijezda, taki je èovjek koji otide iz svojega mjesta. **9** Ulje i kad veseli srce, tako je prijatelj sladar svjetom srdaènijem. **10** Ne ostavljam prijatelja svojega ni prijatelja oca svojega, i u kuæu brata svojega ne ulazi u nesreæi svojoj: bolji je susjed blizu nego brat daleko. **11** Sine moj, budi mudar i obraduj srce moje, da imam šta odgovoriti onome ko me ruži. **12** Pametan èovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaæaju. **13** Uzmi haljinu onomu koji se podjameæi za tuðina, i uzmi zalog od njega za tuðinku. **14** Ko blagosilja prijatelja svojega na glas rano ustajuæi, primiæe mu se za kletvu. **15** Neprestano kapanje kad je velik dažd, i žena svadljiva, jedno su; **16** Ko je ustavlja, ustavlja vjetar, i ona se odaje kao mirisavo ulje u desnici. **17** Gvožđe se gvožđem ostri, tako èovjek ostri lice prijatelja svojega. **18** Ko èuva smokvu, jeæee roda njezina; tako ko èuva gospodara svojega, biæee poštovan. **19** Kako je u vodi lice prema licu, tako je srce èovjeæije prema èovjeku. **20** Grob i propast nigda se ne mogu zasiliti, tako oèi èovjeæije nigda nijesu site. (Sheol h7585) **21** Srebro u topionici i zlato u peæi a èovjek u ustima onoga koji ga hvali poznaje se. **22** Da bezumnoga tucaš u stupi tuèkom s prekrupom, ne bi otislo od njega

bezumlje njegovo. **23** Dobro gledaj stoku svoju i staraj se za stada svoja. **24** Jer bogatstvo ne traje dovjeka niti kruna od koljena do koljena. **25** Kad trava naraste i pokaže se zelen, kupi se trava po planinama. **26** Jaganci su ti za odijelo, i jariæi cijena za njivu. **27** I dosta ima mlijeka kozjega tebi za jelo, i za jelo tvojemu domu i za hranu tvojim djekojkama.

28 Bježe bezbožnici kad ih niko ne goni, a pravednici su kao laviæi bez straha. **2** Kad se u zemlji zla èine, nastaju joj mnogi knezovi; ali kad se naðe èovjek razuman i vješt, ostaje dugo. **3** Èovjek siromah koji èini krivo ubogima jest kao silan dažd iza kojega nestaje hljeba. **4** Koji ostavljaju zakon, hvale bezbožnike; a koji drže zakon, protive im se. **5** Zli ljudi ne razumiju što je pravo; a koji traže Gospoda, razumiju sve. **6** Bolji je siromah koji hodit u bezazlenosti svojoj nego ko ide krivijem putovima ako je i bogat. **7** Ko èuva zakon, sin je razuman; a ko se druži s izjelicama, sramoti oca svojega. **8** Ko umnožava dobro svoje ujmom i pridavkom, sabira onome koji æe razdavati siromasima. **9** Ko odvraæea uho svoje da ne èuje zakona, i molitva je njegova mrska. **10** Ko zavodi prave na zao put, pašæe u jamu svoju, a bezazleni naslijediæe dobro. **11** Bogat èovjek misli da je mudar, ali razuman siromah ispituje ga. **12** Kad se raduju pravedni, velika je slava; a kad se podižu bezbožnici, traži se èovjek. **13** Ko krije prijestupe svoje, neæee biti sreæan; a ko priznaje i ostavlja, dobijaæe milost. **14** Blago èovjeku koji se svagda boji; a ko je tvrdoglav, upada u zlo. **15** Bezbožnik koji vlada narodom siromašnjem, lav je koji rièe i medvjed gladan. **16** Knez bez razuma èini mnogo nepravde, a koji mrzi na lakomstvo, živjeæee dugo. **17** Èovjek koji èini nasilje krvi ljudskoj, bježaaæe do groba, a niko ga neæee zadržati. **18** Ko hodit u bezazlenosti, spašæe se; a ko je opak na putovima, pašæe u jedan mah. **19** Ko radi svoju zemlju, biæee sit hljeba; a ko ide za besposlicama, nasitiæe se sirotinje. **20** Èovjek vjeran obiluje blagoslovima; a ko nagli da se obogati, neæee biti bez krivice. **21** Nije dobro gledati ko je ko, jer za zalagaj hljeba èovjek æee uèiniti zlo. **22** Nagli da se obogati èovjek zavidljiv, a ne zna da æee mu doæi siromaštvu. **23** Ko ukorava èovjeka naæei æe poslije veæeu milost nego koji laska jezikom. **24** Ko krade oca svojega i mater svoju, i govoriti: nije grijeh, on je drug krvniku. **25** Oholi zameæee svaðu; a ko se uzda u Gospoda, izobilovaæee. **26** Ko se uzda u svoje srce, bezuman je; a ko hodit mudro, izbavljaæe se. **27** Ko daje siromahu, neæee mu nedostajati; a ko odvraæea oèi svoje, biæee mu mnogo kletava. **28** Kad se podižu bezbožnici, sakriva se èovjek; a kad ginu, umnožavaju se pravedni.

29 Èovjek koji po karanju ostaje tvrdoglav, ujedanput æe propasti, da neæe biti lijeka. **2** Kad se umnožavaju pravednici, veseli se narod; a kad vlada bezbožnik, uzdiše narod. **3** Ko ljubi mudrost, veseli oca svojega; a ko se druži s kurvama, rasipa svoje dobro. **4** Car pravdom podiže zemlju; a ko uzima mito, satire je. **5** Ko laska prijatelju svojemu, razapinje mrežu nogama njegovijem. **6** U grijehu je zla èovjeka zamka, a pravednik pjeva i veseli se. **7** Pravednik razumije parbu nevoljnijeh, a bezbožnik ne mari da zna. **8** Potsmjevaèi raspaljuju grad, a mudri utišavaju gnjev. **9** Mudar èovjek kad se pre s ludijem, ili se srdio ili smijao, nema mira. **10** Krvopije mrze na bezazlenoga, a pravi se brinu za dušu njegovu. **11** Sav gnjev svoj izliva bezumnik, a mudri ustavlja ga natrag. **12** Koji knez sluša lažne rijeèi, sve su mu sluge bezbožne. **13** Siromah i koji daje na dobit sretaju se; obojici Gospod prosvjetljuje oèi. **14** Koji car pravo sudi siromasima, njegov æe prijesto stajati dovijeka. **15** Prut i kar daju mudrost, a dijete pusto sramoti mater svoju. **16** Kad se umnožavaju bezbožnici, umnožavaju se grijesi, a pravednici æe vidjeti propast njihovu. **17** Karaj sina svojega, i smiriæe te, i uèiniæe milinu duši twojoj. **18** Kad nema utvare, rasipa se narod; a ko drži zakon, blago njemu! **19** Rijeèima se ne popravlja sluga, jer ako i razumije, opet ne sluša. **20** Jesi li video èovjeka nagla u besjedi svojoj? više ima nadanja od bezumna nego od njega. **21** Ako ko mazi slugu od malena, on æe najposlijе biti sin. **22** Gnjevljiv èovjek zameæe svaðu, i ko je naprasit, mnogo griješi. **23** Oholost ponjuje èovjeka, a ko je smjeran duhom, dobija slavu. **24** Ko dijeli s lupežem, mrzi na svoju dušu, èuje prokletstvo i ne prokazuje. **25** Strašiv èovjek meæee sebi zamku; a ko se u Gospoda uzda, biæee u visokom zaklonu. **26** Mnogi traže lice vladareæevo, ali je od Gospoda sud svakome. **27** Pravednima je mrzak nepravednik, a bezbožniku je mrzak ko pravo hodi.

30 Rijeèi Agura sina Jakejeva; sabrane rijeèi toga èovjeka Itilu, Itilu i Ukalu. **2** Ja sam luði od svakoga, i razuma èovjeèijega nema u mene. **3** Niti sam uèio mudrosti niti znam svetijeh stvari. **4** Ko je izašao na nebo i opet sišao? ko je skupio vjetar u pregrëti svoje? ko je svezao vode u plašt svoj? ko je utvrdio sve krajeve zemlji? kako mu je ime? i kako je ime sinu njegovu? znaš li? **5** Sve su rijeèi Božije èiste; on je štit onima koji se uzdaju u nj. **6** Ništa ne dodaji k rijeèima njegovijem, da te ne ukori i ne naðeš se laža. **7** Za dvoje molim te; nemoj me se oglušiti dok sam živ. **8** Taštinu i rijeè lažnu udalji od mene; siromašta ni bogatstva ne daj mi, hrani me hljebom po obroku mom, **9** Da ne bih najedavši se odrekao se tebe i rekao: ko je Gospod? ili osiromašivši

da ne bih krai i uzalud uzimao ime Boga svojega. **10** Ne opadaj sluge gospodaru njegovu, da te ne bi kleo i ti bio krv. **11** Ima rod koji psuje oca svojega i ne blagosilja matere svoje. **12** Ima rod koji misli da je èist, a od svoga kala nije opran. **13** Ima rod koji drži visoko oèi svoje, i vjeðe mu se dižu uvis. **14** Ima rod kojemu su zubi maèevi i kutnjaci noževi, da proždire siromahe sa zemlje i uboge između ljudi. **15** Pijavica ima dvije kæeri, koje govore: daj, daj. Ima troje nesito, i èetvrtu nikad ne kaže: dosta: **16** Grob, materica jalova, zemlja, koja ne biva sita vode, i oganj, koji ne govori: dosta. (Sheol h7585) **17** Oko koje se ruga ocu i neæe da sluša matere, kljuvaæee ga gavrani s potoka i jesti orlæi. **18** Troje mi je èudesno, i èetvrtoga ne razumijem: **19** Put orlov u nebo, put zmijin po stijeni, put laðin posred mora, i put èovjeèiji k djevojci. **20** Taki je put kurvin: jede, i ubriše usta, pa veli: nijesam uèinila zla. **21** Od troga se potresa zemlja, i èetvrtoga ne može podnijeti: **22** Od sluge, kad postane car, od bezumnika, kad se najede hljeba, **23** Od puštenice, kad se uða, od sluškinje kad naslijedi gospoðu svoju. **24** Èetvoro ima maleno na zemlji, ali mudrije od mudaraca: **25** Mravi, koji su slab narod, ali opet pripravljuju u ljeto sebi hranu; **26** Pitomi zeèevi, koji su nejak narod, ali opet u kamenu grade sebi kuæu; **27** Skakavci, koji nemaju cara, ali opet idu svi jatom; **28** Pauk, koji rukama radi i u carskim je dvorima. **29** Troje lijepo koraèa, i èetvrtu lijepo hodi: **30** Lav, najjaæi između zvjerova, koji ne uzmièe ni pred kim, **31** Konj opasan po bedrima ili jarac, i car na koga niko ne ustaje. **32** Ako si ludovao ponesavši se ili si zlo mislio, metni ruku na usta. **33** Kad se razbija mljeko, izlazi maslo; i ko jako nos utire, izgoni krv; tako ko draži na gnjev, zameæee svaðu.

31 Rijeèi cara Lemuila; sabrane rijeèi, kojima ga je uèila mati njegova. **2** Šta, sine moj, šta, sine utrobe moje, i šta, sine zavjeta mojih? **3** Ne daj krjeposti svoje ženama, ni putova svojih onima što satiru careve. **4** Nije za careve, Lemuilo, nije za careve da piju vino, ni za knezove da piju silovito piæe, **5** Da ne bi pijuaæi zaboravio uredbe, i izmjenio pravicu kojemu nevoljniku. **6** Podajte silovito piæe onome koji hoæee da propadne, i vino onima koji su tužna srca; **7** Neka se napije i zaboravi svoje siromaštvu, i da se više ne sjeæea svoje muke. **8** Otvoraj usta svoja za nijemoga, za stvar svijeh namijenjenijeh smrti. **9** Otvoraj usta svoja, sudi pravo, daj pravicu nevoljnemu i ubogome. **10** Ko æe naæei vrsnu ženu? jer vrijedi više nego biser. **11** Oslanja se na nju srce muža njezina, i dobitka neæee nedostajati. **12** Èini mu dobro, a ne zlo, svega vijeka svojega. **13** Traži vune i lana, i radi po volji rukama svojim. **14** Ona je kao laða trgovaèka, iz

daleka donosi hranu svoju. **15** Ustaje dok je još noæ, daje hranu èeljadi svojoj i posao djevojkama svojim. **16** Misli o njivi, i uzme je, od rada ruku svojih sadi vinograd. **17** Opasuje snagom bedra svoja i krije piñice svoje. **18** Vidi kako joj je dobra radnja, ne gasi joj se noæu žžak. **19** Rukama svojima maša se preslice, i prstima svojima drži vreteno. **20** Ruku svoju otvora siromahu, i pruža ruke ubogome. **21** Ne boji se snijega za svoju èeljad, jer sva èeljad njezina ima po dvoje haljine. **22** Pokrivaèe sama sebi gradi, tako platno i skerlet odijelo joj je. **23** Zna se muž njezin na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim. **24** Košulje gradi i prodaje, i pojase daje trgovcu. **25** Odijelo joj je krjepost i ljepota, i osmijeva se na vrijeme koje ide. **26** Usta svoja otvora mudro i na jeziku joj je nauka blaga. **27** Pazi na vladanje èeljadi svoje, i hljeba u lijnosti ne jede. **28** Sinovi njezini podižu se i blagosiljavaju je; muž njezin takoðer hvali je; **29** Mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih nadvišuješ sve. **30** Ljupkost je prijevarna i ljepota tašta; žena koja se boji Gospoda, ona zasluzuje pohvalu. **31** Podajte joj od ploda ruku njezinijeh, i neka je hvale na vratima djela njezina.

Propovednik

1 Rijeèi propovjednika sina Davidova cara u Jerusalimu.

2 Taština nad taštinama, veli propovjednik, taština nad taštinama, sve je taština. **3** Kaka je korist èovjeku od svega truda njegova, kojim se trudi pod suncem? **4** Naraštaj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji uvijek. **5** Sunce izlazi i zalazi, i opet hiti na mjesto svoje odakle izlazi. **6** Vjetar ide na jug i obræe se na sjever: ide jednakobræuæi se, i u obrtanju svom vraæea se. **7** Sve rijeke teku u more, i more se ne prepunjia; odakle teku rijeke, onamo se vraæeaju da opet teku. **8** Sve je muèno, da èovjek ne može iskazati; oko se ne može nagledati, niti se uho može naslušati. **9** Što je bilo to æe biti, što se èinilo to æe se èiniti, i nema ništa novo pod suncem. **10** Ima li što za što bi ko rekao: vidi, to je novo? Veæ je bilo za vijekova koji su bili prije nas. **11** Ne pominje se što je prije bilo; ni ono što æe poslije biti neæe se pominjati u onijeh koji æe poslije nastati. **12** Ja propovjednik bijah car nad Izrailem u Jerusalimu; **13** I upravih srce svoje da tražim i razberem mudrošæu sve što biva pod nebom; taj muèni posao dade Bog sinovima ljudskim da se muèe oko njega. **14** Vidjeh sve što biva pod suncem, i gle, sve je taština i muka duhu. **15** Što je krivo ne može se ispraviti, i nedostaci ne mogu se izbrojiti. **16** Ja rekoh u srcu svom govoreæi: evo, ja postah velik, i pretekooh mudrošæu sve koji biše prije mene u Jerusalimu, i srce moje vidje mnogo mudrosti i znanja. **17** I upravih srce svoje da poznam mudrost i da poznam bezumje i ludost; pa doznah da je i to muka duhu. **18** Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umnožava znanje, umnožava muku.

2 Ja rekoh u srcu svom: daj da te okušam veseljem; uživaj dobra. Ali gle, i to bješe taština. **3** Smijehu rekoh: luduješ; i veselju: šta to radiš? **4** Razmišljah u srcu svom da puštam tijelo svoje na piæe, i srcem svojim upravljaljuæi mudro da se držim ludosti dokle ne vidim šta bi dobro bilo sinovima ljudskim da èine pod nebom dok su živi. **5** Velika djela uèinih: sazidah sebi kuæe, nasadih sebi vinograde; **6** Naèinih sebi vrtove i voæenjake, i nasadih u njima svakojakih drveta rodnijeh; **7** Nabavih sebi sluga i sluškinja, i imah sluga roðenijeh u kuæi mojoj; i imah goveda i ovaca više od svih koji biše prije mene u Jerusalimu; **8** Takoðer nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pjevaæa i pjevaæica i milina ljudskih, i sprava muzièkih svakojakih. **9** I tako postah veæi i silniji od svih koji biše prije mene u Jerusalimu; i mudrost moja osta sa

mnom. **10** I što god željahu oèi moje, ne branjah im niti ukraæeivah srcu svojemu kakoga veselja, nego se srce moje veseljaše sa svakoga truda mojega, i to mi bijaše dio od svakoga truda mojega. **11** A kad pogledah na sva djela svoja što uradiše ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve bješe taština i muka duhu, i nema koristi pod suncem. **12** Tada se obratih da vidim mudrost i ludost i bezumje, jer šta bi èinio èovjek koji bi nastao poslije cara? Što je veæ uèinjeno. **13** I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je bolja svjetlost od mraka. **14** Mudri ima oèi u glavi, a bezumni ide po mraku; ali takoðer doznah da jednakobræuæi biva svjema. **15** Zato rekoh u srcu svom: meni æe biti kao bezumniku što biva; šta æe mi dakle pomoæi što sam mudar? I rekoh u srcu svom: i to je taština. **16** Jer se neæe spominjati mudarac kao ni bezumnik dovijeka; jer što sada jest, sve se zaboravlja poslije, i mudarac umire kao i bezumnik. **17** Zato mi omrže život, jer mi nije milo što biva pod suncem, jer je sve taština i muka duhu. **18** I omrže mi sav trud moj oko kojega se trudih pod suncem, jer æeu ga ostaviti èovjeku koji æe nastati nakon mene. **19** I ko zna hoæe li biti mudar ili lud? i opet æe biti gospodar od svega truda mojega oko kojega se trudih i mudrovah pod suncem. I to je taština. **20** Zato doðoh na to da mi srce izgubi nadanje o svakom trudu oko kojega se trudih pod suncem. **21** Jer ima ljudi koji se trude mudro i razumno i pravo, pa to ostavljaju u dio drugome koji se nije trudio oko toga. I to je taština i veliko zlo. **22** Jer šta ima èovjek od svega truda svoga i od muke srca svoga, koju podnosi pod suncem? **23** Jer su svi dani njegovi muka a poslovi njegovi brigai; ni noæu se ne odmara srce njegovo. I to je taština. **24** Nije li dakle dobro èovjeku da jede i piye i da gleda da mu je duši dobro od truda njegova? Ja vidjeh i to da je iz ruke Božje. **25** Jer ko je joi uživao više nego ja? **26** Jer èovjeku koji mu je po volji daje mudrost i razum i radost, a grješniku daje muku da sabira i skuplja da da onome koji je po volji Bogu. I to je taština i muka duhu.

3 Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme. **2** Ima vrijeme kad se raða, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadi, i vrijeme kad se èupa posaðeno; **3** Vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se iscjeljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi. **4** Vrijeme plaèeu i vrijeme smijehu; vrijeme ridanju i vrijeme igranju; **5** Vrijeme kad se razmeæe kamenje, i vrijeme kad se skuplja kamenje; vrijeme kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grljenje; **6** Vrijeme kad se teæe, i vrijeme kad se gubi; vrijeme kad se èuva, i vrijeme kad se bacaa; **7** Vrijeme kad se dere, i vrijeme kad se sašiva; vrijeme kad se muæi, i vrijeme kad se govorii;

8 Vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru. 9 Kaka je korist onome koji radi od onoga oko èega se trudi? 10 Vidio sam poslove koje je Bog dao sinovima ljudskim da se muèe oko njih. 11 Sve je uèinio da je lijepo u svoje vrijeme, i svijet metnuo im je u srce, ali da ne može èovjek dokuèiti djela koja Bog tvori, ni poèetka ni kraja. 12 Doznah da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i èine dobro za života svoga. 13 I kad svaki èovjek jede i pije i uživa dobra od svakoga truda svojega, to je dar Božji. 14 Doznah da što god tvori Bog ono traje dovjeka, ne može mu se ništa dodati niti se od toga može što oduzeti; i Bog tvori da bi ga se bojali. 15 Što je bilo to je sada, i što æe biti to je veæ bilo; jer Bog povraæea što je prošlo. 16 Još vidjeh pod suncem gdje je mjesto suda bezbožnost i mjesto pravde bezbožnost. 17 I rekoh u srcu svom: Bog æee suditi pravedniku i bezbožniku; jer ima vrijeme svemu i svakom poslu. 18 Rekoh u srcu svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka. 19 Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti duh; i èovjek ništa nije bolji od stoke, jer je sve taština. 20 Sve ide na jedno mjesto; sve je od praha i sve se vraæea u prah. 21 Ko zna da duh sinova ljudskih ide gore, a duh stoke da ide dolje pod zemlju? 22 Zato vidjeh da ništa nema bolje èovjeku nego da se veseli onjem što radi, jer mu je to dio; jer ko æee ga dovesti da vidi što æee biti poslije njega?

4 Opet vidjeh sve nepravde koje se èine pod suncem, i gle, suze onijeh kojima se èini nepravda, i nemaju ko bi ih potješio ni snage da se izbave iz ruku onijeh koji im èine nepravdu; nemaju nikoga da ih potješi. 2 Zato hvalih mrtve koji veæ pomriješe više nego žive koji još žive. 3 Ali je bolji i od jednjih i od drugih onaj koji još nije postao, koji nije video zla što biva pod suncem. 4 Jer vidjeh svaki trud i svako dobro djelo da od njega biva zavist èovjeku od bližnjega njegova. I to je taština i muka duhu. 5 Bezumnik sklapa ruke svoje, i jede svoje tijelo. 6 Bolja je jedna grst u miru nego obje grsti s trudom i mukom u duhu. 7 Opet vidjeh taštinu pod suncem: 8 Ima ko je sam, inokasan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovu, i oèi njegove ne mogu da se nasite bogatstva; a ne misli: za koga se muèim i oduzimam svojoj duši dobra? I to je taština i zao posao. 9 Bolje je dvojici nego jednomu, jer imaju dobru dobit od svoga truda. 10 Jer ako jedan padne, drugi æee podignuti druga svojega; a teško jednomu! ako padne, nema drugoga da ga podigne. 11 Jošte ako dvojica spavaju zajedno, grije jedan drugoga; a jedan kako æee se zgrijati? 12 I ako bi

ko nadjaèao jednoga, dvojica æee mu odoljeti; i trostruka vrvca ne kida se lako. 13 Bolje je dijete ubogo a mudro nego car star a bezuman, koji se veæ ne zna pouèiti. 14 Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiromaši. 15 Vidjeh sve žive koji hode pod suncem gdje pristaju za djetetom drugim, koje æee stupiti na njegovo mjesto. 16 Nema kraja narodu koji bijaše pred njim, a koji poslije nastanu neæee se radovati njemu. I to je taština i muka duhu.

5 Èuvaj nogu svoju kad ideš u dom Božji, i pristupi da slušaš; to je bolje nego što bezumni daju žrtve, jer ne znaju da zlo èine. 2 Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti što pred Bogom, jer je Bog na nebu a ti si na zemlji, zato neka bude malo rijeèi tvojih. 3 Jer san dolazi od mnogoga posla, a glas bezumnikov od mnogih rijeèi. 4 Kad uèiniš zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nijesu mili bezumnici; što god zavjetuješ, ispuni. 5 Bolje je da ne zavjetuješ negoli da zavjetuješ pa ne ispunis. 6 Ne daj ustima svojima da na grijeh navode tijelo tvoje, i ne govori pred anđelom da je bilo nehotice. Zašto bi se gnjevio Bog na rijeèi tvoje i potro djelo ruku tvojih? 7 Jer kao što u mnoštu sanova ima taštine, tako i u mnogim rijeèima; nego boj se Boga. 8 Ako vidiš gdje se èini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemljii, ne èudi se tome, jer viši pazi na visokoga, i ima još viñih nad njima. 9 Ali je zemlja korisnija od svega; i car njivi služi. 10 Ko ljubi novce, neæee se nasititi novaca; i ko ljubi bogatstvo, neæee imati koristi od njega. I to je taština. 11 Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onijeh koji ga jedu; pa kaka je korist od toga gospodaru? osim što gleda svojim oèima. 12 Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo; a sitost bogatome ne da spavati. 13 Ima ljuto zlo koje vidjeh pod suncem: bogatstvo koje se èuva na zlo onome èije je. 14 Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kojega je rodio ne ostane ništa u ruku. 15 Kao što je izašao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je došao; i ništa ne uzima od truda svojega da ponese u ruci svojoj. 16 I to je ljuto zlo što odlazi kako je došao; i kaka mu je korist što se trudio u vjetar, 17 I svega vijeka svojega jeo u mraku, i mnogo se brinuo i žalostio i ljutio? 18 Eto, to vidjeh da je dobro i lijepo èovjeku da jede i pije i uživa dobro od svega truda svojega kojim se trudi pod nebom za života svojega, koji mu Bog da, jer mu je to dio. 19 I kad kome Bog da bogatstvo i blago, i da mu da uživa i uzima svoj dio i da se veseli s truda svojega, to je dar Božji. 20 Jer se neæee mnogo opominjati dana života svojega, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

6 Ima zlo koje vidjeh pod suncem i èesto je među ljudima:
2 Nekome Bog da bogatstvo i blago i slavu, te duša njegova ima sve što god želi, ali mu ne da Bog da to uživa, nego uživa drugi. To je taština i ljuto zlo. 3 Da bi ko rodio sto sinova i živio mnogo godina i dani bi se vijeka njegova veoma namnožili, a duša se njegova ne bi nasilita dobra, te ni pogreba ne bi imao, kažem da je bolje nedonošće od njega. 4 Jer uzalud dođe i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno; 5 Ni sunca ne vidje, niti što pozna, a poèiva bolje nego onaj. 6 I da bi živio dvije tisuæe godina, a dobra ne bi uživao, ne odlaze li svi na jedno mjesto? 7 Sav je trud èovjeèji za usta njegova, ali se ne može nasiliti duša njegova. 8 Jer šta ima mudri više nego bezumni? šta li siromah, koji se umije vladati među živima? 9 Bolje je vidjeti oèima negoli željeti; i to je taština i muka duhu. 10 Što je ko, davno je tijem nazvan; i zna se da je èovjek i da se ne može suditi s jaèim od sebe. 11 Kad dakle ima mnogo stvari koje umnožavaju taština, kaka je korist èovjeku? 12 Jer ko zna što je dobro èovjeku u životu, za malo dana taštega života njegova, koji mu prolaze kao sjen? ili ko æe kazati èovjeku šta æe biti poslije njega pod suncem?

7 Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrtni nego dan u koj se ko rodi. 2 Bolje je iæi u kuæu gdje je žalost nego iæi u kuæu gdje je gozba, jer je ondje kraj svakoga èovjeka, i ko je živ, slaže u srce svoje. 3 Bolja je žalost nego smijeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje. 4 Srce je mudrijeh ljudi u kuæi gdje je žalost, a srce bezumnijeh u kuæi gdje je veselje. 5 Bolje je slušati karanje mudroga nego da ko sluša pjesmu bezumnijeh. 6 Jer kao što prašti trnje pod loncem, taki je smijeh bezumnikov; i to je taština. 7 Nasilje obezumljuje mudroga, i poklon izopaèuje srce. 8 Bolji je kraj stvari nego poèetak joj; bolji je ko je strpljiva duha negoli ko je ponosita duha. 9 Ne budi nagao u duhu svom na gnjev, jer gnjev poèiva u njedrima bezumnijeh. 10 Ne govori: šta je to, te su preðašnji dani bili bolji od ovijeh? jer ne bi bilo mudro da za to pitaš. 11 Dobra je mudrost s imanjem, i korisna je onima koji vide sunce. 12 Jer je mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je pretežnije znanje mudrosti tijem što daje život onome ko je ima. 13 Pogledaj djelo Božije; jer ko može ispraviti što on iskrivi? 14 U dobro vrijeme uživaj dobro, a u zlo vrijeme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom zato da èovjek ne zna što æe biti. 15 Svašta vidjeh za vremena taštine svoje: pravednika koji propada u pravdi svojoj, i bezbožnika koji dugi živi u svojoj zloæi. 16 Ne budi suviše pravedan ni suviše mudar; zašto bi sebe upropastio? 17 Ne budi suviše bezbožan ni lud; zašto bi umro prije vremena? 18 Dobro

je da držiš jedno a drugo da ne puštaš iz ruke; jer ko se boji Boga izbaviæe se od svega. 19 Mudrost krijevi èovjeka više nego deset knezova koji su u gradu. 20 Doista nema èovjeka pravedna na zemlji koji tvori dobro i ne grieješi. 21 Ne uzimaj na um svašta što se govori, ako bi i slugu svojega èuo gdje te psuje; 22 Jer srce twoje zna da si i ti više puta psvaoa druge. 23 Sve to ogledah mudrošæu i rekoh: biæu mudar; ali mudrost bješe daleko od mene. 24 Što je tako daleko i vrlo duboko, ko æe naæi? 25 Okretoh se srcem svojim da poznam i izvidim i iznaðem mudrost i razum, i da poznam bezbožnost ludosti i ludost bezumila. 26 I naðoh da je grëa od smrti žena kojoj je srce mreža i pluglo, kojoj su ruke okovi; ko je mio Bogu, saèuvaae se od nje, a grješnika æe uhvatiti ona. 27 Gle, to naðoh, veli propovjednik, jedno prema drugom, tražeæi da razumijem. 28 Još traži duša moja, ali ne naðoh. Èovjeka jednoga u tisuæi naðoh, ali žene među svjema ne naðoh. 29 Samo, gle, ovo naðoh: da je Bog stvorio èovjeka dobra; a oni traže svakojake pomisli.

8 Ko je kao mudri? i ko zna šta znaèe stvari? Mudrost prosvjetljuje èovjeku lice, a tvrdoæa lica njegova mijenja se. 2 Ja ti kažem: izvršuj zapovijest carevu, i to zakletve Božije radi. 3 Ne budi brz da otideš ispred njega; ne stoj u zloj stvari, jer æe uèiniti što god hoæe. 4 Jer gdje je god rijeè careva ondje je vlast, i ko æe mu reæi: šta radiš? 5 Ko izvršuje zapovijest, neæe znati za zlo, jer srce mudroga zna vrijeme i naèin. 6 Jer svaèemu ima vrijeme i naèin; ali mnoga zla snalaze èovjeka, 7 Što ne zna šta æe biti; jer kad æe što biti, ko æe mu kazati? 8 Èovjek nije vlastan nad duhom da bi ustavio duh, niti ima vlasti nad danom smrtnjem, niti ima obrane u toj borbi; ni bezbožnost ne izbavlja onoga u koga je. 9 Sve ovo vidjeh, i upravih srce svoje na sve što se radi pod suncem. Katkad vlada èovjek nad èovjekom na zlo njegovo. 10 I tada vidjeh bezbožnike pogrebene, gdje se vratiše; a koji dobro èinjahu otidoše sa svetoga mjesta i biše zaboravljeni u gradu. I to je taština. 11 Što nema odmah osude za zlo djelo, zato srce sinova ljudskih kipi u njima da èine zlo. 12 Neka grješnik sto puta èini zlo i odgaða mu se, ja ipak znam da æe biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegova. 13 A bezbožniku neæe biti dobro, niti æe mu se produljiti dani, nego æe biti kao sjen onome koji se ne boji lica Božijega. 14 Taština je koja biva na zemlji što ima pravednika kojima biva po djelima bezbožnièkim, a ima bezbožnika kojima biva po djelima pravednièkim. Rekoh: i to je taština. 15 Zato ja hvalih veselje, jer nema ništa bolje èovjeku pod suncem nego da jede i piye i da se veseli; i to mu je od truda njegova za života njegova, koji mu Bog da

pod suncem. 16 Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim šta se radi na zemlji, te ni danju ni noæeu ne dolazi èovjeku san na oèi, 17 Vidjeh na svijem djelima Božijim da èovjek ne može dokuèiti ono što se radi pod suncem, oko èega se trudi èovjek tražeæi, ali ne nalazi, i ako i mudarac reèe da zna, ipak ne može dokuèiti.

9 Doista sve ovo složih u srce svoje da bih rasvjetlio sve to, kako su pravedni i mudri i djela njihova u ruci Božijoj, a èovjek ne zna ni ljubavi ni mržnje od svega što je pred njim. 2 Sve biva svjema jednako: pravedniku biva kao bezbožniku, dobromu i èistomu kao neèistomu, onome koji prinosi žrtvu kao onome koji ne prinosi, kako dobromu tako grijesniku, onome koji se kune kao onome koji se boji zakletve. 3 A to je najgore od svega što biva pod suncem što svjema jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u srcu dok su živi, a potom umiru. 4 Jer ko æe biti izabran? U živijeh svijeh ima nadanja; i psu živu bolje je nego mrtvu lavu. 5 Jer živi znaju da æe umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio. 6 I ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je, i više nemaju dijela nigda ni u èemu što biva pod suncem. 7 Hajde, jedi hljeb svoj s radošæu, i vesela srca pij vino svoje, jer su mila Bogu djela tvoja. 8 Svagda neka su ti haljine bijele, i ulja na glavi tvojoj da se ne premièe. 9 Uživaj život sa ženom koju ljubiš svega vijeka svojega taštrega, koji ti je dat pod suncem za sve vrijeme taštine tvoje, jer ti je to dio u životu i od truda tvojega kojim se trudiš pod suncem. 10 Sve što ti doðe na ruku da èiniš, èini po moguænosti svojoj, jer nema rada ni mišljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ideš. (*Sheol h7585*) 11 Opet vidjeh pod suncem da nije do brzijeh trka, ni rat do hrabrijeh, ni hljeb do mudrijeh, ni bogatstvo do razumnijeh, ni dobra volja do vještijeh, nego da sve stoji do vremena i zgode. 12 Jer èovjek ne zna vremena svojega, nego kao što se ribe hvataju mrežom nesreænom i kao što se ptice hvataju prugom, tako se hvataju sinovi èovjeæiji u zao èas, kad navali na njih iznenada. 13 Vidjeh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se uèini velika: 14 Bijaše malen grad i u njemu malo ljudi; i doðe na nj velik car, i opkolili ga i naèini oko njega velike opkope. 15 A naðe se u njemu siromah èovjek mudar, koji izbavi grad mudrošæu svojom, a нико se ne sjeæaše toga siromaha èovjeka. 16 Tada ja rekoh: bolja je mudrost nego snaga, ako se i ne maraše za mudrost onoga siromaha i rijeèi se njegove ne slušahu. 17 Rijeèi mudrijeh ljudi valja s mirom slušati više nego viku onoga koji zapovijeda meðu ludima. 18 Bolja je mudrost nego oružje ubojito; ali jedan grješnik kvari mnogo dobra.

10 Od mrtvijeh muha usmrđi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cijena mudrosti i slavi. 2 Srce je mudromu s desne strane, a ludomu je s lijeve strane. 3 Bezumnik i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svjema da je bezuman. 4 Ako se podigne na te gnjev onoga koji vlada, ne ostavlja mjesta svojega, jer blagost uklanja velike grijehe. 5 Ima zlo koje vidjeh pod suncem, kao pogriješka koja dolazi od vlastaoca: 6 Ludost se posaðuje na najviše mjesto, i bogati sjede na niskom mjestu. 7 Vidjeh sluge na konjima, a knezovi idu pješice kao sluge. 8 Ko jamu kopa, u nju æe pasti, i ko razvaljuje ogradu, uješæe ga zmija. 9 Ko odmièe kamenje, udariæe se o njih; ko cijepa drva, nije miran od njih. 10 Kad se zatupi gvožđe i oštice mu se ne naoštri, tada treba više snage; ali mudrost može bolje opraviti. 11 Ako ujede zmija prije bajanja, ništa neæee pomoæi bajar. 12 Rijeèi iz usta mudroga lјupke su, a bezumnoga proždiru usne njegove. 13 Poèetak je rijeèima usta njegovih ludost, a svršetak govoru njegovu zlo bezumlje. 14 Jer ludi mnogo govori, a èovjek ne zna što æe biti; i ko æe mu kazati što æe poslijе njega biti? 15 Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad otiaæi. 16 Teško tebi, zemljo, kad ti je car dijete i knezovi tvoji rano jedu! 17 Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vrijeme da se potkrijepe a ne da se opiju. 18 S lijenosti ugiblje se krov i s nemarnijeh ruku prokapljuje kuæa. 19 Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli žive, a novci vrše sve. 20 Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u klijeti, u kojoj spavaš, ne psuj bogatoga, jer ptica nebeska odnijeæe glas i što krila ima dokazaæe rijeè.

11 Baci hljeb svoj povrh vode; jer æeš ga naæei poslije mnogo vremena. 2 Razdijeli sedmorici i osmorici; jer ne znaš kako æe zlo biti na zemlji. 3 Kad se napune oblaci, prosipaju dažd na zemlju, i ako padne drvo na jug ili na sjever, gdje padne drvo ondjje æe ostati. 4 Ko pazi na vjetar, neæee sijati, i ko gleda na oblake, neæee æeti. 5 Kako ne znaš koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne znaš djela Božijega i kako tvori sve. 6 Izjutra sij sjeme svoje i uveèe nemoj da ti poèivaju ruke, jer ne znaš što æe biti bolje, ovo ili ono, ili æe oboje biti jednako dobro. 7 Slatka je svjetlost, i dobro je oèima gledati sunce; 8 Ali da èovjek živi mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnijeh kako æe ih biti mnogo, sve što je bilo biæe taština. 9 Raduj se, mladiæeu, za mladosti svoje, i neka se veseli srce tvoje dok si mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oèi tvoje gledaju; ali znaj da æe te za sve to Bog izvesti na sud. 10 Ukloni dakle žalost od srca svojega, i odrini zlo od tijela svojega, jer je djetinjstvo i mladost taština.

12 Ali opominji se tvorca svojega u mladosti svojoj prije nego dođu dani zli i prispiju godine, za koje æeš reæi: nijesu mi mile; **2** Prije nego pomrknje sunce i vidjelo i mjesec i zvijezde, i opet dođu oblaci iza dažda, **3** Kad æe drktati stražari kuæeni i pognuti se junaci, i stati mlinarice, što ih je malo, i potamnjeti koji gledaju kroz prozore, **4** I kad æe se zatvoriti vrata s ulice, i oslabiti zveka od mljevenja, i kad æe se ustajati na ptièji glas i prestati sve pjevaèice, **5** I visokoga mjesta kad æe se bojati i strašiti se na putu, kad æe badem ucvjetati i skakavac otežati i želja proæi, jer èovjek ide u kuæu svoju vjeènu, i pokajnice æe hoditi po ulicama; **6** Prije nego se prekine uže srebrno, èaša se zlatna razbijje i raspe se vrijedro na izvoru i slomi se toèak na studencu, **7** I vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati k Bogu, koji ga je dao. **8** Taština nad taštinama, veli propovjednik, sve je taština. **9** A ne samo mudar bijaše propovjednik, nego još i narod uèaše mudrosti, i motreæi i istražujuæi složi mnogo prièa. **10** Staraše se propovjednik da naðe ugodne rijeèi, i napisa što je pravo, rijeèi istine. **11** Rijeèi su mudrijeh ljudi kao žalci i kao klini udarenici; rijeèi onijeh koji ih složiše dao je jedan pastir. **12** I tako, sine moj, èuvaj se onoga što je preko ovoga, jer nema kraja sastavljanju mnogih knjiga, i mnogo èitanje umor je tijelu. **13** Glavno je svemu što si èuo: Boga se boj, i zapovijesti njegove drži, jer to je sve èovjeku. **14** Jer æe svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.

Pesma nad pesmama

1 Solomunova pjesma nad pjesmama. **2** Da me hoæe poljubiti poljupcem usta svojih! Jer je tvoja ljubav bolja od vina. **3** Mirisom su tvoja ulja prekrasna; ime ti je ulje razlit; zato te ljube djevojke. **4** Vuci me, za tobom æemo træati; uvede me car u ložnicu svoju; radovaæemo se i veseliæemo se tobom, spominjaæemo ljubav tvoju više nego vino; pravi ljube te. **5** Crna sam, ali lijepa, kæeri Jerusalimske, kao šatori Kidarski, kao zavjesi Solomunovi. **6** Ne gledajte me što sam crna, jer me je sunce opalilo; sinovi matere moje rasrdivši se na me postaviše me da èuvam vinograde, i ne èuvah svojega vinograda, koji ja imam. **7** Kaži mi ti, kojega ljubi duša moja, gdje paseš, gdje planduješ? jer zašto bih lutala među stadima drugova tvojih? **8** Ako ne znaš, najljepša između žena, poði tragom za stadom, i pasi jariæe svoje pokraj stanova pastirskih. **9** Ti si mi, draga moja, kao konji u kolima Faraonovijem. **10** Obrazi su tvoji okiæeni grivnama, i grlo tvoje nizovima. **11** Naèiniæemo ti zlatne grivne sa šarama srebrenjem. **12** Dok je car za stolom, narad moj pušta svoj miris. **13** Dragi mi je moj kita smirne, koja među dojkama mojim poèiva. **14** Dragi mi je moj grozd kiprov iz vinograda Engadskih. **15** Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si! oèi su ti kao u golubice. **16** Lijep ti si, dragi moj, i ljubak! i postelja naša zeleni se. **17** Grede su nam u kuæama kedrove, daske su nam jelove.

2 Ja sam ruža Saronska, ljljan u dolu. **2** Što je ljljan među trnjem, to je draga moja među djevojkama. **3** Što je jabuka među drvetima šumskim, to je dragi moj među momcima; željeh hlada njezina, i sjedoh, i rod je njezin sladak grlu mojemu. **4** Uvede me u kuæu gdje je gozba a zastava mu je ljubav k meni. **5** Potkrijepite me žbanovima, pridržite me jabukama, jer sam bolna od ljubavi. **6** Lijeva je ruka njegova meni pod glavom, a desnom me grli. **7** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja. **8** Glas dragoga mojega; evo ga, ide skaèuæei preko gora, poskakujuæei preko humova. **9** Dragi je moj kao srna ili kao jelenëe; evo ga, stoji iza našega zida, gleda kroz prozor, viri kroz rešetku. **10** Progovori dragi moj i reèe mi: ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi. **11** Jer gle, zima proðe, minuše daždi, otidoše. **12** Cvijeæee se vidi po zemlji, doðe vrijeme pjevanja, i glas grlièin èuje se u našoj zemlji. **13** Smokva je pustila zametke svoje, i loza vinova ucvala miriše. Ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi. **14** Golubice moja u rasjelinama kamenijem, u zaklonu vrletnom! daj da vidim

lice tvoje, daj da èujem glas tvoj; jer je glas tvoj sladak i lice tvoje krasno. **15** Pohvatajte nam lisice, male lisice, što kvare vinograde, jer naši vinogradi cvatu. **16** Moj je dragi moj, i ja sam njegova, on pase među ljljanima. **17** Dok zahladi dan i sjenke otidu, vrti se, budi kao srna, dragi moj, ili kao jelenëe po gorama razdijeljenjem.

3 Na postelji svojoj noæeu tražih onoga koga ljubi duša moja, tražih ga, ali ga ne naðoh. **2** Sada æeu ustati, pa idem po gradu, po trgovima i po ulicama tražiæeu onoga koga ljubi duša moja. Tražih ga, ali ga ne naðoh. **3** Naðoše me stražari, koji obilaze po gradu. Vidjeste li onoga koga ljubi duša moja? **4** Malo ih zaminuh, i naðoh onoga koga ljubi duša moja; i uhvatih ga, i neæeu ga pustiti dokle ga ne odvedem u kuæu matere svoje i u ložnicu roditeljke svoje. **5** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja. **6** Ko je ona što ide gore iz pustinje kao stupovi od dima, potkaðena smirnom i tamjanom i svakojakim praškom apotekarskim? **7** Gle, odar Solomun, a oko njega šezdeset junaka između junaka Izrailjevih. **8** Svi imaju maæeve, vješti su boju, u svakoga je maæ o bedru radi straha noæenoga. **9** Odar je naèinio sebi car Solomun od drveta Livanskoga; **10** Stupce mu je naèinio od srebra, uzglavlje od zlata, nebo od skerleta, a iznutra nastri ljbavlju za kæeri Jerusalimske. **11** Izidite, kæeri Sionske, i gledajte cara Solomuna pod vijencem kojim ga mati njegova okiti na dan svadbe njegove i na dan veselja srca njegove.

4 Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si, oèi su ti kao u golubice između vitica tvojih; kosa ti je kao stado koza koje se vide na gori Galadu; **2** Zubi su ti kao stado ovaca jednakih, kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a nijedne nema jalove. **3** Usne su ti kao konac skerleta, a govor ti je ljubak; kao kriška šipka jagodice su tvoje između vitica tvojih; **4** Vrat ti je kao kula Davidova sazidana za oružje, gdje vise tisuæama štitovi i svakojako oružje junaèko; **5** Dvije su ti dojke kao dva laneta blizanca, koji pasu među ljljanima. **6** Dok dan zahladi i sjenke otidu, iæi æeu ka gori smirnovoj i ka humu tamjanovu. **7** Sva si lijepa draga moja, i nema nedostatka na tebi. **8** Hodи sa mnom s Livana, nevjesto, hodи sa mnom s Livana, da gledaš s vrha Amanskoga, s vrha Senirskoga i Ermonskega, iz peæina lavovskih, s gora risovskih. **9** Otela si mi srce, sestro moja nevjesto, otela si mi srce jednjem okom svojim i jednjem lanèiæem s grla svojega. **10** Lijepa li je ljubav tvoja, sestro moja nevjesto, bolja je od vina ljubav tvoja, i miris ulja tvojih od svijeh mirisnijeh stvari. **11** S usana tvojih kaplje sat, nevjesto, pod jezikom ti je med i mlijeko, i

miris je haljina tvojih kao miris Livanski. 12 Ti si vrt zatvoren, sestro moja nevjesto, izvor zatvoren, studenac zapeèaæen. 13 Bilje je tvoje voæenjak od šipaka s voæem krasnjem, od kipra i narda. 14 Od narda i Šafrana, od iðirota i cimeta sa svakojakim drvljem za kad, od smirne i aloja i sa svakim prekrasnim mirisima. 15 Izvore vrtovima, studenée vode žive i koja teèe s Livana! 16 Ustani sjevere, i hodi juže, i duni po vrtu mom da kaplju mirisi njegovi; neka doðe dragi moj u vrt svoj, i jede krasno voæe svoje.

5 Doðoh u vrt svoj, sestro moja nevjesto, berem smirnu svoju i mirise svoje, jedem sat svoj i med svoj, pijem vino svoje i mlijeko svoje; jedite, prijatelji, pijte, i opijte se, mili moji! 2 Ja spavam, a srce je moje budno; eto glasa dragoga mojega, koji kuca: otvori mi, sestro moja, draga moja, golubice moja, bezazlena moja; jer je glava moja puna rose i kosa moja noæenijeh kapi. 3 Svakla sam haljinu svoju, kako æeu je obuæei? oprala sam noge svoje, kako æeu ih kaljati? 4 Dragi moj promoli ruku svoju kroz rupu, a što je u meni ustrepta od njega. 5 Ja ustah da otvorim dragome svojemu, a s ruku mojih prokapa smirna, i niz prste moje poteèe smirna na držak od brave. 6 Otvorih dragomu svome, ali dragoga mojega ne bješe, otide. Bijah izvan sebe kad on progovori. Tražih ga, ali ga ne naðoh; vikah ga, ali mi se ne odazva. 7 Naðoše me stražari, koji obilaze po gradu, biše me, raniše me, uzeše prijevjes moj s mene stražari po zidovima. 8 Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, ako naðete dragoga mojega, šta æete mu kazati? Da sam bolna od ljubavi. 9 Što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, o najljepša među ženama? što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, te nas tako zaklinješ? 10 Dragi je moj bio i rumen, zastavnik između deset tisuæa; 11 Glava mu je najbolje zlato, kosa mu je kudrava, crna kao gavran; 12 Oèi su mu kao u goluba na potocima vodenijem, mlijekom umivene, i stoje u obilju; 13 Obrazi su mu kao lijehe mirisnoga bilja, kao cvijeæe mirisno; usne su mu kao ljljan, s njih kapljue smirna žitka; 14 Na rukama su mu zlatni prsteni, na kojima su ukovani virili; trbuhi mu je kao svjetla slonova kost obložena safirima. 15 Gnjati su mu kao stupovi od mramora, uglavljeni na zlatnom podnožju; stas mu je Livan, krasan kao kedri. 16 Usta su mu slatka i sav je ljubak. Taki je moj dragi, taki je moj mili, kæeri Jerusalimske.

6 Kuda otide dragi tvoj, najljepša među ženama? kuda zamaæe dragi tvoj, da ga tražimo s tobom? 2 Dragi moj siðe u vrt svoj, k lijehama mirisnoga bilja, da pase po vrtovima i da bere ljljane. 3 Ja sam dragoga svojega, i moj je dragi moj, koji pase među ljljanima. 4 Lijepa si, draga moja,

kao Tersa, krasna si kao Jerusalim, strašna kao vojska sa zastavama. 5 Odvrati oèi svoje od mene, jer me raspaljuju. Kosa ti je kao stado koza koje se vide na Galadu. 6 Zubi su ti kao stado ovaca kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a nijedne nema jalove. 7 Jagodice su tvoje između vitica tvojih kao kriška šipka. 8 Šezdeset ima carica i osamdeset inoëa, i djevojaka bez broja; 9 Ali je jedna golubica moja, bezazlena moja, jedinica u matere svoje, izabrana u roditeljke svoje. Vidješe je djevojke i nazivaše je blaženom; i carice i inoëe hvališe je. 10 Ko je ona što se vidi kao zora, lijepa kao mjesec, èista kao sunce, strašna kao vojska sa zastavama?

11 Siðoh u orašje da vidim voæe u dolu, da vidim cvate li vinova loza, pupe li šipci. 12 Ne doznah ništa, a duša me moja posadi na kola Aminadavova. 13 Vrati se, vrati se Sulamko, vrati se, vrati se, da te gledamo. Šta æete gledati na Sulamci? kao èete vojnièke.

7 Kako su lijepi noge tvoje u obuæei, kæeri kneževska; sastavci su bedara tvojih kao grivne, djelo ruku umjetnièkih. 2 Pupak ti je kao èaša okrugla, koja nije nikad bez piæa; trbuhi ti je kao stog pšenice ograðen ljljanima; 3 Dvije dojke tvoje kao dva blizanca srnëeta; 4 Vrat ti je kao kula od slonove kosti; oèi su ti kao jezera u Esevonu na vratima Vatravimskim; nos ti je kao kula Livanska koja gleda prema Damasku; 5 Glava je tvoja na tebi kao Karmil, i kosa na glavi tvojoj kao carska porfira u bore nabранa. 6 Kako si lijepa i kako si ljudska, o ljubavi u milinama! 7 Uzrast ti je kao palma, i dojke kao grozdovi. 8 Rekoh: popeæu se na palmu, dohvatiæu grane njezine; i biæe dojke tvoje kao grozdovi na vinovoj lozi, i miris nosa tvojega kao jabuke; 9 I grlo tvoje kao dobro vino, koje ide pravo dragomu mojemu i èini da govore usne onijeh koji spavaju. 10 Ja sam dragoga svojega, i njega je želja za mnom. 11 Hodi, dragi moj, da idemo u polje, da noæujemo u selima. 12 Raniæemo u vinograde da vidimo cvate li vinova loza, zameæe li se grožđe, cvatu li šipci; onđje æeu ti dati ljubav svoju. 13 Mandragore puštaju miris, i na vratima je našim svakojako krasno voæe, novo i staro, koje za te dohranih, dragi moj.

8 O da bi mi brat bio, da bi sao sise matere moje! našavši te na polju poljubila bih te, i ne bih bila prijekorna. 2 Povela bih te i dovela bih te u kuæu matere svoje; ti bi me uèio, a ja bih te pojila vinom mirisavijem, sokom od šipaka. 3 Ljeva je ruka njegova meni pod glavom a desnom me grli. 4 Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dokle joj ne bude volja. 5 Ko je ona što ide gore iz pustinje naslanjajuæi se na dragoga svoga? Pod jabukom probudih te, gdje te rodi mati tvoja, gdje te rodi roditeljka

tvoja. **6** Metni me kao peèat na srce svoje, kao peèat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji.

(Sheol h7585) **7** Mnoga voda ne može ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da ko daje sve imanje doma svojega za tu ljubav, osramotio bi se. **8** Imamo sestru malenu, koja još nema dojaka. Šta æemo èiniti sa sestrom svojom kad bude rijeè o njoj? **9** Ako je zid, sagradiaæemo na njemu dvor od srebra; ako li vrata, utvrdiaæemo ih daskama kedrovijem. **10** Ja sam zid i dojke su moje kao kule. Tada postah u oèima njegovijem kao ona koja naðe mir. **11** Vinograd imaše Solomun u Valamonu; dade vinograd èuvarima da svaki donosi za rod njegov po tisuæu srebrnika. **12** Moj vinograd koji ja imam, preda mnom je. Neka tebi, Solomune, tisuæa, i dvije stotine onima koji èuvaju rod njegov. **13** Koja nastavaš u vrtovima! drugovi slušaju glas tvoj, daj mi da ga èujem. **14** Brže, dragi moj! i budi kao srna ili kao jelenëe na gorama mirisnjem.

Isaija

1 Utvara Isajie sina Amosova, koju vidje za Judu i za Jerusalim za vremena Ozije, Joatana, Ahaza i Jezekije, careva Judinijeh. **2** Ěujte, nebesa, i slušaj, zemljo; jer Gospod govorи: sinove odgojih i podigoh, a oni se odvrgoše mene. **3** Vo poznaje gospodara svojega i magarac jasle gospodara svojega, a Izrail je poznaje, narod moј ne razumije. **4** Da grješna naroda! naroda ogreza u bezakonju! sjemena zlikovačkoga, sinova pokvarenijeh! ostaviše Gospoda, prezrešće sveca Izrailjeva, otstupiše natrag. **5** Što biste još bili bijeni kad se sve više odmeæete? Sva je glava bolesna i sve srce iznemoglo. **6** Od pete do glave nema ništa zdrava, nego uboj i modrice i rane gnojave, ni iscijeđene ni zavijene ni uljem zablažene. **7** Zemlja je vaša pusta, gradovi vaši ognjem popaljeni; vaše njive jedu tuđini na vaše oèi, i pustoš je kao što opustošavaju tuđini. **8** I osta kæi Sionska kao koliba u vinogradu, kao sjenica u gradini od krastavaca, kao grad opkoljen. **9** Da nam Gospod nad vojskama nije ostavio malo ostatka, bili bismo kao Sodom, izjednaèili bismo se s Gomorom. **10** Ěujte rijeè Gospodnju, knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našega, narode Gomorski! **11** Što æe mi mnošto žrtava vaših? veli Gospod. Sit sam žrtava paljenica od ovnova i pretiline od gojene stoke, i ne marim za krv junèiju i jagnjeæu i jareæu. **12** Kad dolazite da se pokaæete preda mnom, ko ište to od vas, da gazite po mom trijemu? **13** Ne prinosite više žrtve zaludne; na kad gadim se; a o mladinama i subotama i o sazivanju skupštine ne mogu podnositi bezakonja i svetkovine. **14** Na mladine vaše i na praznike vaše mrzi duša moja, dosadiše mi, dodija mi podnosi. **15** Zato kad širite ruke svoje, zaklanjam oèi svoje od vas; i kad množite molitve, ne slušam; ruke su vaše pune krvii. **16** Umijte se, oèistite se, uklonite zloæu djela svojih ispred oèiju mojih, prestanite zlo èiniti. **17** Uèite se dobro èiniti, tražite pravdu, ispravljajte potlaèenoga, dajite pravicu siroti, branite udovicu. **18** Tada doðite, veli Gospod, pa æemo se suditi: ako grijesi vaši budu kao skerlet, postaæe bijeli kao snijeg; ako budu crveni kao crvac, postaæe kao vuna. **19** Ako hoæete slušati, dobra zemaljska jeæete. **20** Ako li neæete, nego budete nepokorni, maè æe vas pojesti, jer usta Gospodnja rekoše. **21** Kako posta kurva vjerni grad? Pun bjaše pravice, pravda nastavaše u njemu, a sada krvnici. **22** Srebro tvoje posta troska, vino tvoje pomiješa se s vodom. **23** Knezovi su tvoji odmetnici i drugovi lupežima; svaki miluje mito i ide za darovima; siroti ne daju pravice, i parnica udovièka ne dolazi pred njih. **24** Zato govorи Gospod, Gospod nad vojskama, silni Izrailjev: aha! izdovoljjuæe se na

protivnicima svojim, i osvetiæe se neprijateljima svojim. **25** I okrenuæe ruku svoju na te, i sažeæi æu troske tvoje da te preèistim, i ukloniæe sve olovo tvoje. **26** I postaviæe ti opet sudije kao prije, i savjetnike kao ispoèetka; tada æe se zvati grad pravedni, grad vjerni. **27** Sion æe se otkupiti sudom, i pravdom oni koji se u nj vrate. **28** A odmetnici i grješnici svi æe se satrti, i koji ostavljaju Gospoda, izginuæe. **29** Jer æete se posramiti od gajeva koje željeste, i zastidjeti se od vrtova koje izabrade. **30** Jer æete biti kao hrast kojemu opada lišæe i kao vrt u kom nema vode. **31** I biæe junak kao kuèine i djelo njegovo kao iskra, i oboje æe se zapaliti, i neæe biti nikoga da ugasi.

2 Rijeè koja dođe u utvari Isajiji sinu Amosovu za Judu i za Jerusalim. **2** Biæe u potonja vremena gora doma Gospodnjega utvrđena uvrh gora i uzvišena iznad humova, i stjecaæe se k njoj svi narodi. **3** I iæi æe mnogi narodi govoreæi: hodite da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljeva, i uèiaæe nas svojim putovima, i hodiaæemo stazama njegovijem; jer æe iz Siona izaæi zakon, i rijeè Gospodnja iz Jerusalima. **4** I sudiæe među narodima, i karaæe mnoge narode, te æe raskovati maèeve svoje na raonike, i kopila svoja na srpove, neæe dizati maèa narod na narod, niti æe se više uèiti boju. **5** Dome Jakovljev, hodi da idemo po svjetlosti Gospodnjoj. **6** Ali si ostavio svoj narod, dom Jakovljev, jer su puni zala istoèinjih i gataju kao Filisteji, i mili su im sinovi tuđinski. **7** I zemlja je njihova puna srebra i zlata, i blagu njihovu nema kraja; zemlja je njihova puna konja, i kolima njihovijem nema kraja. **8** Puna je zemlja njihova i idola; djelu ruku svojih klanjaju se, što naèiniše prsti njihovi. **9** I klanjaju se prosti ljudi, i savijaju se glavni ljudi; nemoj im oprostiti. **10** Udi u stijenu, i sakrij se u prah od straha Gospodnjega i od slave velièanstva njegova. **11** Ponosite oèi èovjeèije poniziæe se, i visina ljudska ugnuæe se, a Gospod æe sam biti uzvišen u onaj dan. **12** Jer æe doæi dan Gospoda nad vojskama na sve ohole i ponosite i na svakoga koji se podiže, te æe biti poniženi, **13** I na sve kedre Livanske velike i visoke i na sve hrastove Vasanske, **14** I na sve gore visoke i na sve humove izdignite, **15** I na svaku kulu visoku i na svaki zid tvrdi, **16** I na sve laðe Tarsiske i na sve likove mile. **17** Tada æe se ponositost ljudska ugnuti i visina se ljudska poniziti, i Gospod æe sam biti uzvišen u onaj dan. **18** I idola æe nestati sasvijem. **19** I ljudi æe iæi u peæine kamene i u rupe zemaljske od straha Gospodnjega i od slave velièanstva njegova, kad ustane da potre zemlju. **20** Tada æe baciti èovjek idole svoje srebne i idole svoje zlatne, koje naèini sebi da im se

klanja, krticama i slijepijem mišima, 21 Ulazeæi u rasjeline kamene i u peæine kamene od straha Gospodnjega i od slave velièanstva njegova, kad ustane da potre zemlju. 22 Proðite se èovjeka, kojemu je dah u nosu; jer šta vrijedi?

3 Jer gle, Gospod, Gospod nad vojskama uzeæe Jerusalimu i Judi potporu i pomoæ, svaku potporu u hljebu i svaku potporu u vodi, 2 Junaka i vojnika, sudiju i proroka, i mudarca i starca, 3 Pedesetnika i ugledna èovjeka, i savjetnika i vješta umjetnika i èovjeka rjeèita. 4 I daæeu im knezove mladiæe, i djeca æe im biti gospodari. 5 I èiniæe silu u narodu jedan drugome i svaki bližnjemu svojemu; dijete æe ustajati na starca i nepošten èovjek na poštenu. 6 I èovjek æe uhvatiti brata svojega iz kuæe oca svojega govoreæi: imaš haljinu, budi nam knez, ovaj rasap neka je pod tvojom rukom. 7 A on æe se zakleti u onaj dan govoreæi: neæu biti ljekar, niti imam kod kuæe hljeba ni haljine, ne postavljajte me knezom narodu. 8 Jer se obori Jerusalim i Juda pade, jer se jezik njihov i djela njihova protive Gospodu da draže oèi slave njegove. 9 Što se vidi na licu njihovu svjedoèi na njih, razglašaju grijeæ svoj kao Sodom, ne taje; teško duši njihovoj jer sami sebi èine zlo. 10 Recite pravedniku da æe mu dobro biti, jer æe jesti plod od djela svojih. 11 Teško bezbožniku! zlo æe mu biti, jer æe mu se naplatiti ruke njegove. 12 Narodu mojemu èine silu djeca, i žene su im gospodari. Narode moj! koji te vode, zavode te, i kvarne put hoda tvojega. 13 Ustaje Gospod na parbu, stoji da sudi narodima. 14 Gospod æe doæi na sud sa starješinama naroda svojega i s knezovima njegovijem, jer vi potrste vinograd, grabež od siromaha u vašim je kuæama. 15 Zašto gazite narod moj i lice siromasima satirete? govori Gospod, Gospod nad vojskama. 16 Još govori Gospod: što se poniješe kæeri Sionske i idu opružena vrata i namigujuæi oèima, sitno koraèaju i zvekeæu nogama, 17 Zato æe Gospod uèiniti da oæelavi tjeme kæerima Sionskim, i otkriæe Gospod golotinju njihovu. 18 Tada æe Gospod skinuti nakit s obuæe i vezove i mjeseèiæe, 19 Nizove i lanèiæe i trepetlije, 20 Ukosnike i podvezе i pojase i stakalca mirisna i oboce, 21 Prstene i poèeonike, 22 Sveèane haljine i ogrtaæe i prijevjeze i toboce, 23 I ogledala i košuljice i oglavlja i pokrivala. 24 I mjesto mirisa biæe smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pleterica æela, mjesto širokih skuta pripasana vreæa, i mjesto ljepote ogorjelina. 25 Tvoji æe ljudi pasti od maëa i junaci tvoji u ratu. 26 I tužiæe i plakaæe vrata njegova, a on æe pust ležati na zemlji.

4 I u ono vrijeme sedam æe žena uhvatiti jednoga èovjeka govoreæi: svoj æemo hljeb jesti i svoje æemo odijelo

nositi, samo da se zovemo tvojim imenom, skini s nas sramotu. 2 U ono vrijeme biæe klica Gospodnja na slavu i èast, i plod zemaljski na krasotu i diku ostatku Izrailevu. 3 I ko ostane u Sionu i ko još bude u Jerusalimu, zvaæe se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jerusalimu, 4 Kad Gospod opere neèistotu kæeri Sionskih i iz Jerusalima oèisti krv njegovu duhom koji sudi i sažiže. 5 Gospod æe stvoriti nad svakim stanom na gori Sionskoj i nad zborovima njezinijem oblak danju s dimom i svjetlost plamena ognjenoga noæu, jer æe nad svom slavom biti zaklon. 6 I biæe koliba, da sjenom zaklanja danju od vruæine i da bude utoèište i zaklon od poplave i od dažda.

5 Zapjevaæeu sada dragome svojemu pjesmu dragoga svojega o vinogradu njegovu. Dragi moj ima vinograd na rodnu brdašcu. 2 I ogradi ga, i otrijebi iz njega kamenje, i nasadi ga plemenitom lozom, i sazida kulu usred njega, i iskopa pivnicu u njemu, i poèeka da rodi grožđem, a on rodi vinjagom. 3 Pa sada, stanovnici Jerusalimski i ljudi Judejci, sudite izmeðu mene i vinograda mojega. 4 Što je još trebalo èiniti vinogradu mojemu što mu ne uèinil? kad èekah da rodi grožđem, zašto rodi vinjagom? 5 Sada æeu vam kazati što æu uèiniti vinogradu svojemu. Oborijeu mu ogradu, neka opusti; razvaliæeu mu zid, neka se pogazi; 6 Uparložiæeu ga, neæee se rezati ni kopati, nego æe rasti èkalj i trnje, i zapovjediæeu oblacima da ne puštaju više dažda na nj. 7 Da, vinograd je Gospoda nad vojskama dom Izrailev, i ljudi su Judejci mili sad njegov; on èeka sud, a gle nasilja, èeka pravdu, a gle vike. 8 Teško onima koji sastavljaju kuæu s kuæom, i njivu na njivu nastavljaju, da veæ ne bude mjesta i vi sami ostanete u zemlji. 9 Od Gospoda nad vojskama èuh: mnoge kuæe opustjeæe, u velikim i lijepijem neæee biti nikoga. 10 Jer æe deset rala vinograda dati jedan vat, i gomer sjemena daæee efu. 11 Teško onima koji rane, te idu na silovito piæe i ostaju do mraka dok ih vino raspali. 12 I na gozbama su im gusle i psaltiri i bubenji i svirale i vino; a ne gledaju na djela Gospodnja i ne vide rada ruku njegovijeh. 13 Zato se narod moj odvede u ropstvo što ne znaju, i koje poštuje gladuju, i ljudstvo njegovo gine od žeði. 14 Zato se raširio grob i razvalio ždrrijelo svoje preveæ, i siæi æe u nj slava njegova i mnoštvu njegovo i vreva njegova i koji se vesele u njemu. (Sheol h7585) 15 I pognuæe se prost èovjek, i visoki æe se poniziti, i ponosite oèi oborijee se; 16 Gospod nad vojskama uzvisiæe se sudom, i Bog sveti posvetiæe se pravdom. 17 I jaganjci æe pasti po svom obièaju, i došljaci æe jesti s pustijeh mjesta pretilinu. 18 Teško onima koji vuku bezakonje uzicama od taætine, i grijeh

kao užem kolskim, **19** Koji govore: neka pohiti, neka brzo dođe djelo njegovo, da vidimo, i neka se približi i dođe što je naumio svetac Izrailjev, da poznamo. **20** Teško onima koji zlo zovu dobro, a dobro zlo, koji prave od mraka svjetlost a od svjetlosti mrak, koji prave od gorkoga slatko a od slatkoga gorko. **21** Teško onima koji misle da su mudri, i sami su sebi razumni. **22** Teško onima koji su jaki pitи vino i junaci u miješanju silovita pića. **23** Koji pravdu bezbožnika za poklon, a pravednima uzimaju pravdu. **24** Zato kao što oganj proždire strnjiku i slame nestaje u plamenu, tako æe korijen njihov biti kao trulež i cvijet njihov otiaæ æe kao prah, jer odbaciše zakon Gospoda nad vojskama i prezreže rijeè sveca Izraeljeva. **25** Zato se raspali gnjev Gospodnj na narod njegov, i mahnuv rukom svojom na nj udari ga da se gore zadrmaše i mrtva tjelesa njegova biše kao blato po ulicama. Kod svega toga gnjev se njegov ne odvrati, nego je ruka njegova još podignuta. **26** I podignuæe zastavu narodima dalnjnjem, i zazviðdaæe im s kraja zemlje; i gle, oni æe doæi odmah, brzo. **27** Neæe biti među njima umorna ni sustala, ni dremljiva ni sanljiva, nikome se neæe raspasati pojas oko njega, niti æe se kome otkinuti remen na obuæi. **28** Strijele æe im biti oštare, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita u konja njihovih biæe kao kremen i toèkovi njihovi kao vihor. **29** Rika æe im biti kao u lava, i rikaæe kao laviæi; buæaæe i ugrabiaæe pljen i odnijeti ga, i neæe biti nikoga da otme. **30** Buæaæe nad njim u to vrijeme kao što more buëi. Tada æe pogledati na zemlju, a to mrak i strah, i svjetlost æe se pomraæiti nad pogiblju njihovom.

6 Godine koje umrije car Ozija vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu visoku i izdignutu, i skut mu ispunjavaše crkvu. **2** Serafimi stajahu više njega, svaki ih imaše šest krila: dvjema zaklanjaše lice svoje i dvjema zaklanjaše noge svoje, a dvjema leæaše. **3** I vikahu jedan drugome govoreæi: svet, svet, svet je Gospod nad vojskama; puna je sva zemlja slave njegove. **4** I zadrmaše se pragovi na vratima od glasa kojim vikahu, i dom se napuni dima. **5** I rekoh: jaoh meni! pogiboh, jer sam èovjek neèistijeh usana, i živim usred naroda neèistijeh usana, jer cara Gospoda nad vojskama vidjeh svojim oèima. **6** A jedan od serafima doletje k meni dræeæi u ruci živ ugljen, koji uze s oltara kliještima, **7** I dotaæe se usta mojih i reèe: evo, ovo se dotaæe usta tvojih, i bezakonje tvoje uze se, i grijeh tvoj oèisti se. **8** Potom èuh glas Gospodnj gdje reèe: koga æeu poslati? i ko æe nam iæi? A ja rekoh: evo mene, pošlji mene. **9** A on reèe: idi, i reci tome narodu: slušajte ali neæete razumjeti, gledajte ali neæete poznati. **10** Uèini da odebbla srce tome narodu i uši da im otežaju, i oèi im zatvori, da ne vide oèima svojim i

ušima svojim da ne èuju i srcem svojim da ne razumiju i ne obrate se i ne iscijele. **11** A ja rekoh: dokle Gospode? A on reèe: dokle ne opuste gradovi da budu bez stanovnika i kuæe da budu bez ljudi, i zemlja dokle sasvijem ne opusti, **12** I dokle Gospod opravi daleko ljude i bude sama pustoš u zemlji. **13** Ali æe još biti u njoj desetina, pa æe se i ona zatrati; ali kao hrast ili brijest kojima i kad zbace lišæe ostaje stablo, tako æe sveto sjeme biti njezino stablo.

7 U vrijeme Ahaza sina Jotama sina Ozije cara Judina dođe Resin car Sirski i Fakej sin Remalijin car Izraeljev na Jerusalim da ga biju, ali ga ne mogoše uzeti. **2** I dođe glas domu Davidov i rekoše: Sirija se složi s Jefremom. A srce Ahazovo i srce naroda njegova ustretpa kao drveæe u šumi od vjetra. **3** Tada reèe Gospod Isaiji: izidi na susret Ahazu, ti i Sear-jasuv sin tvoj, nakraj jaza gornjega jezera, na put kod polja bjeljareva. **4** I reci mu: èuvaj se i budi miran, ne boj se i srce tvoje neka se ne plaši od dva kraja ovijeh glavanja što se puše, od raspaljenoga gnjeva Resinova i Sirskoga i sina Remalijina. **5** Što se Sirci i Jefrem i sin Remalijin dogovorile na tvoje zlo govoreæi: **6** Hajdemo na Judejsku da joj dosadimo i da je osvojimo i da postavimo u njoj carem sina Taveliova; **7** Zato ovako veli Gospod Bog: neæe se to uèiniti, neæe biti. **8** Jer je glava Siriji Damask, a Damasku je glava Resin; i do šezdeset i pet godina satræe se Jefrem tako da više neæe biti narod. **9** I glava je Jefremu Samarija, a Samariji je glava sin Remalijin. Ako ne vjerujete, neæete se održati. **10** I još reèe Gospod Ahazu govoreæi: **11** Išti znak od Gospoda Boga svojega, išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine. (*Sheol h7585*) **12** A Ahaz reèe: neæu iskat, niti æeu kušati Gospoda. **13** Tada reèe Isaija: slušajte sada, dome Davidov, malo li vam je što dosaðujete ljudima, nego dosaðujete i Bogu mojoemu? **14** Zato æe vam sam Gospod dati znak: eto djevojka æe zatrudnjeti i rodiæe sina, i nadjenuæe mu ime Emanuilo. **15** Maslo i med jeæee, dokle ne nauèi odbaciti zlo a izabratи dobro, ostaviaæe zemlju, na koju se gadiš, dva cara njezina. **17** Gospod æe pustiti na te i na narod tvoj i na dom oca tvojega dane, kakih nije bilo otkad se Jefrem odvoji od Jude, preko cara Asirskoga. **18** I tada æe Gospod zazviðati muhama koje su nakraj rijeka Misirskih, i pèelama koje su u zemlji Asirskoj; **19** I doæi æe i popadaæe sve u puste doline i u kamene rasjeline i na sve èeste i na svako drvce. **20** Tada æe Gospod obrijati britvom zakupljenom ispreko rijeke, carem Asirskim, glavu i dlake po nogama, i bradu svu. **21** I tada ko saèuva kravicu i dvije ovce, **22** Od mnoštva mlijeka što æe davati jeæee maslo; jer

maslo i med ješæe ko god ostane u zemlji. 23 I tada æe svako mjesto gdje ima tisuæa èokota za tisuæu srebrnika zarasti u èkalj i trnje. 24 Sa strijelama i s lukom iæi æe se onamo, jer æe sva zemlja biti èkalj i trnje. 25 A na sve gore koje su se kopale motikom, na njih neæe doæi strah od èkalja i trnja, nego æe biti ispust volovima i gaziæe ih ovce.

8 I reèe mi Gospod: uzmi knjigu veliku i napiši u njoj pismom èovjeèijim: brz na plijen, hitar na grabež. 2 I uzej vjerne svjedoke, Uriju sveštenika i Zahariju sina Jeverehijina. 3 Potom pristupih k proroèici, i ona zatrudnje i rodi sina. A Gospod mi reèe: nadjeni mu ime: brz na plijen, hitar na grabež. 4 Jer prije nego dijete nauèi vikati: oèe moj i majko moja, odnijeæe se blago Damaštansko i plijen Samarijski pred carem Asirskim. 5 I još mi reèe Gospod govoreæi: 6 Što ovaj narod ne mari za vodu Siloamsku koja teèe tih, i raduje se Resinu i sinu Remalijinu, 7 Zato, evo, Gospod æe navesti na njih vodu iz rijeke silnu i veliku, cara Asirskoga i svu slavu njegovu, te æe izaæi iz svijeh potoka svojih, i teæi æe povrh svijeh bregova svojih, 8 I navalijæe preko Jude, plaviæe i razlivaæe se i doæi do grla, i krila æe joj se raširiti preko svekolike zemlje twoje, Emanuilo! 9 Zdrujujte se, narodi, ali æete se potrti; èuvite svi koji ste u daljnoj zemlji: oružajte se, ali æete se potrti; oružajte se, ali æete se potrti. 10 Dogovarajte se, dogovor æe vam se razbiti: recite rijeè, neæe biti od nje ništa, jer je s nama Bog. 11 Jer mi ovako reèe Gospod uhvativši me za ruku i opomenuvši me da ne idem putem ovoga naroda, govoreæi: 12 Ne govorite buna, kad god ovaj narod kaže buna, i ne bojte se èega se on boji, i ne plašite se. 13 Gospoda nad vojskama svetite; i on neka vam je strah i bojazan. 14 I biæe vam svetinja, a kamen za spoticanje i stijena za sablazan objema domovima Izrailjevijem, zamka i mreža stanovnicima Jerusalimskim. 15 I spotaknuæe se mnogi i paæee i satræe se, zaplešæe se i uhvatiaæe se. 16 Sveži svjedoèanstvo, zapeæati zakon mojim uèenicima. 17 Èekaæu dakle Gospoda, koji je sakrio lice svoje od doma Jakovljeva, i uzdæeu se u nj. 18 Evo ja i djeca koju mi je dao Gospod jesmo znak i èudo Izraelju od Gospoda nad vojskama, koji nastava na gori Sionu. 19 I ako vam reku: pitajte vraèe i gatare, koji šapæu i mrmljaju; recite: ne treba li narod da pita Boga svojega? ili æe pitati mrtve mjesto živijeh? 20 Zakon i svjedoèanstvo tražite. Ako li ko ne govori tako, njemu nema zore. 21 I hodiaæe po zemlji potucujuæi se i gladujuæi; i kad bude gladan, ljutiæe se i psovati cara svojega i Boga svojega gore. 22 A kad pogleda na zemlju, a to nevolja i mrak i teška muka, i on zagnan u tamu.

9 Ali neæe se onako zamraèiti pritiþnjena zemlja kao prije kad se dotaèe zemlje Zavulonove i zemlje Neftalimove, ili kao poslije kad dosaðivaše na putu k moru s one strane Jordana Galileji neznabogaèkoj. 2 Narod koji hodi u tami vidjeæe vidjelo veliko, i onima koji sjede u zemlji gdje je smrtni sjen zasvjetljæe vidjelo. 3 Umnožio si narod, a nijesi mu uvelièao radosti; ali æe se radovati pred tobom kao što se raduju o þetvi, kao što se vesele kad dijele plijen. 4 Jer si slomio jaram u kom vucijaše, i štap kojim ga bijahu po pleæima i palicu nasilnika njegova kao u dan Madijanski. 5 Jer æe obuæea svakoga ratnika koji se bije u graji i odijelo u krv uvaljano izgorjeti i biti hrana ognju. 6 Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime æe mu biti: divni, savjetnik, Bog silni, otac vjeèni, knez mirni. 7 Bez kraja æe rasti vlast i mir na prijestolu Davidovu i u carstvu njegovu da se uredi i utvrdi sudom i pravdom otsada dovjeka. To æe uèiniti revnost Gospoda nad vojskama. 8 Gospod posla rijeè Jakovu, i ona pade u Izraelju. 9 I znaæe sav narod, Jefrem i stanovnici Samarijski, koji oholo i ponosita srca govore: 10 Padoše opeke, ali æemo mi zidati od tesana kamena; dudovi su posjeèeni, ali æemo mi zamijeniti kedrima. 11 Ali æe Gospod podignuti protivnike Resinove na nj, i skupiæe neprijatelje njegove, 12 Sirce s istoka i Filisteje sa zapada, te æe ždrijeti Izraelja na sva usta. Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. 13 Jer se narod neæe obratiti k onomu ko ga bije, i neæe tražiti Gospoda nad vojskama. 14 Zato æe otsjeæi Gospod Izraelju glavu i rep, granu i situ u jedan dan. 15 Starješina i ugledan èovjek to je glava, a prorok koji uèi laž to je rep. 16 Jer koji vode taj narod, oni ga zavode, a koje vode, oni su propali. 17 Zato se Gospod neæe radovati mladiæima njegovijem, i na sirote njegove i na udovice njegove neæe se smilovati, jer su svikoliki licemjeri i zlikovci, i svaka usta govore nevaljalstvo. Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. 18 Jer æe se razgorjeti bezbožnost kao oganj, koji sažeæe èkalj i trnje, pa upali gustu šumu, te otide u dim visoko. 19 Od gnjeva Gospoda nad vojskama zamraèiæe se zemlja i narod æe biti kao hrana ognju, niko neæe požaliti brata svojega. 20 I zgrabiæe s desne strane, pa æe opet biti gladan, i ješæe s lijeve strane, pa se opet neæe nasititi; svaki æe jesti meso od mišice svoje, 21 Manasija Jefrema, i Jefrem Manasiju, a obojica æe se složiti na Judu. Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta.

10 Teško onima koji postavljaju zakone nepravedne i koji pišu nepravdu, 2 Da odbiju od suda uboge, i da otimaju pravicu siromasima naroda mojega, da bi im plijen bile udovice i sirote grabež. 3 A što æete èiniti u dan pohođenja i pogibli koja æe doæi izdaleka? kome æete pribjeæi za pomoæ? gdje li æete ostaviti slavu svoju? 4 Da se ne bi unizila meðu roblje i meðu pobijene pala? Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. 5 Teško Asiru, šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost. 6 Na narod licemjerni poslaæeu ga, i zapovjediæu mu za narod na koji se gnjevim, da plijeni i otima, i da ga izgazi kao blato na ulicama. 7 Ali on neæe tako misliti i srce njegovo neæe tako suditi, nego mu je u srcu da zatre i istrijebi mnoge narode. 8 Jer æe reæi: knezovi moji nijesu li svi carevi? 9 Nije li Halan kao Harhemis? nije li Emat kao Arfad? nije li Samarija kao Damasak? 10 Kako je ruka moja našla carstva lažnijeh bogova, kojih likovi bijahu jaèi od Jerusalimskih i Samarijskih, 11 Neæu li uèiniti Jerusalimu i njegovijem lažnjem bogovima onako kako sam uèinio Samariji i njezinjem lažnjem bogovima? 12 Ali kad svrši Gospod sve djelo svoje na gori Sionskoj i u Jerusalimu, tada æu obiæi plod ohologa srca cara Asirskoga i slavu ponositijeh oèiju njegovijeh. 13 Jer reèe: krjepošæu ruke svoje uèinih i mudrošæu svojom, jer sam razuman; i premjestih meðe narodima i blago njihovo zaplijenih i kao junak oborih stanovnike. 14 I ruka moja naðe kao gnejezdo bogatstvo u naroda, i kako se kupe jajca ostavljena tako pokupih svu zemlju, i ne bi nikoga da makne krilom ili da otvori usta i pisne. 15 Hoæe li se sjekira veliæati nad onijem koji njom sijeèe? hoæe li se pila razmetati nad onijem koji njom radi? kao da bi prut mahao onijem koji ga digne, kao da bi se hvalio štap da nije od drveta. 16 Zato æe Gospod, Gospod nad vojskama, pustiti na pretile njegove mršu, i slavu æe njegovu potpaliti da gori kao oganj. 17 Jer æe vidjelo Izrailjevo biti oganj, i svetac æe njegov biti plamen, i upaliæe i sažeæi trnje njegovo i èkalj njegov u jedan dan. 18 I krasotu šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiæe, i biæe kao bjegunac kad iznemogne. 19 I što ostane drveta šume njegove, biæe malo, da bi ih dijete moglo popisati. 20 I u to vrijeme ostatak Izraeljev i koji se izbave u domu Jakovljevu neæe se više oslanjati na onoga ko ih bije, nego æe se oslanjati na Gospoda sveca Izraeljeva istinom. 21 Ostatak æe se obratiti, ostatak Jakovljev, k Bogu silnome. 22 Jer ako bude naroda tvojega, Izraelju, kao pijeska morskoga, ostatak æe se njegov obratiti. Pogibao je određena, razliæe se pravda. 23 Jer æe Gospod, Gospod nad vojskama, izvršiti pogibao određenu u svoj zemlji. 24 Zato ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: ne boj se Asirca, narode moj, koji nastavaš na gori Sionu; prutom æe te udariti i štap svoj podignuæe na te kao u Misiru. 25 Jer još malo, i gnjev æe prestati; tada æe se jarost moja obratiti na njihovu pogibao. 26 Jer æe podignuti na nj Gospod nad vojskama biè, te æe biti kao rasap Madijanski kod kamena Oriva i kao štap njegov na moru, i podignuæe ga kao u Misiru. 27 I tada æe se skinuti breme njegovo s ramena tvojega i jaram njegov s vrata tvojega, i izlomiæe se jaram od pomazanja. 28 Doðe u Ajat, proðe u Migran, u Mihmasu rasprti prtljag svoj. 29 Poðoše klancem, u Gavaji zanoæiše, prepade se Rama, Gavaja Saulova pobježe. 30 Vièi iza glasa, kæeri Galimova; nek se èuje u Lais,jadni Anatote! 31 Madmina pobježe, stanovnici Gevimski utekoše. 32 Još jedan dan, pa æe stajati u Novu, mahnuæe rukom svojom na goru kæeri Sionske, na hum Jerusalimski. 33 Gle, Gospod, Gospod nad vojskama, okresaæe silom grane; što je visoko posjeæi æe, i što je uzdignuto sniziæe. 34 I gustu æe šumu isjeæi sjekirom, i Livan æe pasti od silnoga.

11 Ali æe izaæi siblikja iz stabla Jesejeva, i izdanak iz korijena njegova izniknuæe. 2 I na njemu æe poèivati duh Gospodnji, duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile, duh znanja i straha Gospodnjega. 3 I mirisanje æe mu biti u strahu Gospodnjem, a neæe suditi po viðenju svojih oèiju, niti æe po èuvenju svojih ušiju karati. 4 Nego æe po pravdi suditi siromasima i po pravici karati krotke u zemlji, i udariæe zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiæe bezbožnika. 5 I pravda æe mu biti pojasa po bedrima, i istina pojasa po bocima. 6 I vuk æe boraviti s jagnjetom, i ris æe ležati s jaretom, tele i laviæ i ugojeno živinæ biæe zajedno, i malo dijete vodiæe ih. 7 I krava i medvjedica zajedno æe pasti, mlad njihova ležaæe zajedno, i lav æe jesti slamu kao vo. 8 I dijete koje sisa igraæe se nad rupom aspidinom, i dijete odbijeno od sise zavlæiæe ruku svoju u rupu zmije vasilinske. 9 Neæe uđiti ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, jer æe zemlja biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno. 10 I u to æe vrijeme za korijen Jesejev, koji æe biti zastava narodima, raspitivati narodi, i poèivalište njegovo biæe slavno. 11 I tada æe Gospod opet podignuti ruku svoju da zadobije ostatak naroda svojega, što ostane od Asirske i od Misira i od Patrosa i od Etiopske i od Elama i od Senara i od Emata i od ostrva morskih. 12 I podignuæe zastavu narodima i prognane Izraeljeve i rasijane Judine sabraæe s èetiri kraja zemaljska, 13 I nestaaæe zavisti Jefremove, i neprijatelji Judini istrijebiæe se; Jefrem neæe zavidjeti Judi, a Juda neæe zlobiti Jefremu. 14 Nego æe

složno letjeti na pleæea Filistejima k zapadu; zajedno æe plijeniti narode istoèene; na Edomce i Moavce dignuæe ruke svoje, i sinovi Amonovi biæe im pokorni. **15** I Gospod æe presušti zaliv mora Misirskega, i mahnuæe rukom svojom svrh rijeke sa silnjem vjetrom svojim, i udariæe je po sedam krakova da se može prelaziti u obuæi. **16** I biæe put ostatku naroda njegova, što ostane od Asirske, kao što je bio Izrailju kad izide iz zemlje Misirske.

12 I reæi æeš u ono vrijeme: hvalim te, Gospode, jer si se bio razgnjevio na me, pa se odvratio gnjev tvoj, i utješio si me. **2** Gle, Bog je spasenje moje, uzdaæeu se i neæeu se bojati, jer mi je sila i pjesma Gospod Bog, on mi bi spasitelj. **3** S radošæu æete crpsti vodu iz izvora ovoga spasenja. **4** I tada æete reæi: hvalite Gospoda, glasite ime njegovo, javljajte po narodima djela njegova, napominjite da je visoko ime njegovo. **5** Pojte Gospodu, jer uèini velike stvari, neka se zna po svoj zemlji. **6** Klikuj i pjevaj, koja sjedi u Sionu, jer je svetac Izrailjev velik posred vas.

13 Breme Vavilonu, koje vidje Isaija sin Amosov. **2** Na gori visokoj podignite zastavu, viète im iza glasa, mašite rukom, neka uðu na vrata kneževska. **3** Ja sam zapovjedio izabranima svojim i dozvao sam junake svoje da izvrše gnjev moj koji se raduju s velièine moje. **4** Vika stoji ljudstva na gorama kao da je velik narod, vika i vreva carstva skupljenih naroda; Gospod nad vojskama pregleda vojsku ubojitu. **5** Dolaze iz daljne zemlje, s kraja nebesa, Gospod i oruða srdnje njegove, da zatre svu zemlju. **6** Ridajte, jer je blizu dan Gospodnjii; doæi æe kao pustoš od svestruæega. **7** Zato æe svaka ruka klonuti, i svako srce èovjeèije rastopiti se. **8** I oni æe se smesti, muke i bolovi spopææ ih, muèiæe se kao porodilja, prepaæe se jedan od drugoga, lica æe im biti kao plamen. **9** Evo, ide dan Gospodnjii ljuti s gnjevom i jarošæu da obrati zemlju u pustoš, i grješnike da istrijebi iz nje. **10** Jer zvijezde nebeske i prilike nebeske neæee pustiti svjetlosti svoje, sunce æe pomræati o roðaju svom, i mjesec neæee pustiti svjetlosti svoje. **11** I pohodiæu vasiljenu za zloæeu, i bezbožnike za bezakonje; i ukinuæeu razmetanje oholijeh, i ponos silnih oboriæeu. **12** Uèiniæeu da æe èovjek više vrijediti nego zlato èisto, više nego zlato Ofirsko. **13** Zato æeu zatresti nebo, i zemlja æe se pokrenuti sa svoga mesta od jarosti Gospoda nad vojskama i u dan kad se raspali gnjev njegov. **14** I biæe kao srna poplašena i kao stado kojega нико ne sabira; svak æe gledati za svojim narodom, i svak æe bjezati u svoju zemlju. **15** Ko se god naðe, biæe proboden, i koji se god skupe, poginuæe od maæa. **16** I djecu æe im razmrskati na njihove oèi, kuæe æe

im opljeniti i žene æe im sramotiti. **17** Evo, ja æeu podignuti na njih Mide, koji neæee mariti za srebro, niti æe zlata iskatи. **18** Nego æe iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi neæee se smilovati, niti æe djece žaliti oko njihovo. **19** I Vavilon, ures carstvima i dika slavi Haldejskoj, biæe kao Sodom i Gomor kad ih Bog zatr. **20** Neæee se u njemu živjeti niti æe se ko naseliti od koljena do koljena, niti æe Arapin razapeti u njemu šatora, niti æe pastiri poèivati onuda. **21** Nego æe poèivati ondje divlje zvijeri, i kuæe æe njihove biti pune velikih zmija, i ondje æe nastavati sove, i aveti æe skakati onuda. **22** I dovikivaæe se buljine u pustijem kuæama i zmajevi u dvorima veselijem. A doæi æe njegovo vrijeme, i blizu je, i dani njegovi neæee se protegnuti.

14 Jer æe se smilovati Gospod na Jakova, i opet æe izabratи Izailja, i namjestiæe ih u zemlji njihovoj, i prilijepiæe se k njima došljaci i pridružiæe se domu Jakovljevu. **2** Jer æe ih uzeti narodi i odvesti na mjesto njihovo, i naslijediæe ih Izailjci u zemlji Gospodnjoj da im budu sluge i sluškinje, i zarobiæe one koji ih bjehu zarobili, i biæe gospodari svojim nasilnicima. **3** I kad te smiri Gospod od truda tvojega i muke i od ljutoga ropstva u kom si robovao, **4** Tada æeš izvoditi ovu prièu o caru Vavilonskom i reæi æeš: kako nesta nastojnika, nesta danka? **5** Slomi Gospod štap bezbožnicima, palicu vladaocima, **6** Koja je ljuto bila narode bez prestanka, i gnjevno vladala nad narodima, i gonila nemilice. **7** Sva zemlja poèiva i mirna je; pjevaju iza glasa. **8** Vesele se s tebe i jele i kredi Livanski govoreæi: otkako si pao, ne dolazi niko da nas sijeèe. **9** Pakao dolje uskoleba se tebe radi da te srete kad doðeš, probudi ti mrtvace i sve knezove zemaljske, diže s prijestola njihovijeh sve careve narodne. (Sheol h7585) **10** Svi æe progovoriti i reæi tebi: i ti li si iznemogao kao mi? izjednaèio se s nama? **11** Spusti se u pakao ponos tvoj, zvezka psaltira tvojih; prostrti su poda te moljci, a crvi su ti pokrivaè. (Sheol h7585) **12** Kako pade s neba, zvijezdo danice, kæeri zorina? kako se obori na zemlju koji si gazio narode? **13** A govorio si u srcu svom: izaæi æeu na nebo, više zvijezda Božijih podignuæeu prijesto svoj, i sješæu na gori zbornoj na strani sjevernoj; **14** Izaæi æeu u visine nad oblake, izjednaèiæeu se s viñnjem. **15** A ti se u pakao svrže, u dubinu grobnu. (Sheol h7585) **16** Koji te vide pogledaæe na te, i gledaæe te govoreæi: to li je onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva, **17** Koji je vasiljenu obraæao u pustinju, i gradove njezine raskopavao? roblje svoje nije otpuštao kuæi? **18** Svi carevi narodni, svikoliki, leže slavno, svaki u svojoj kuæi. **19** A ti se izbací iz groba svojega, kao gadna grana, kao haljina pobijenijeh, maæem pobodenijeh,

koji slaze u jamu kamenu, kao pogaženi strv. 20 Neæeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio; neæe se spominjati sjeme zlikovaèko dok je vijeka. 21 Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovih da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima. 22 Jer æeu ustati na njih, govori Gospod nad vojskama, i zatræu ime Vavilonu i ostatak, i sina i unuka, govori Gospod. 23 I naèiniæu od njega stan æukovima i jezera vodena, i omešæu ga metlom pogibli, govori Gospod nad vojskama. 24 Zakle se Gospod nad vojskama govoreæi: doista, biæe kako sam smislio, i kako sam naumio izvršiæe se. 25 Potræu Asirca u zemlji svojoj, na gorama svojim izgaziæu ga; tada æee se skinuti s njih jaram njegov, i breme njegovo s pleæa njihovih skinuæe se. 26 To je namišljeno svoj zemlji, i to je ruka podignuta na sve narode. 27 Jer je Gospod nad vojskama naumio, ko æee razbiti? i njegovu ruku podignuto ko æee odvratiti? 28 Godine koje umrije car Ahaz bi objavljeno ovo breme: 29 Nemoj se radovati, zemljo Filistejska svakolika, što se slomi prut onoga koji te je bio; jer æee iz korijena zmijinjega niknuti zmija vasilinska, i plod æee mu biti zmaj ognjeni krilati. 30 I prvenci siromaški nahraniæe se, i ubogi æee poèivati bez straha; a tvoj æeu korijen umoriti glaðu, i ostatak tvoj on æee pobiti. 31 Ridajte, vrata; vièi, grade; rastopila si se, sva zemljo Filistejska, jer sa sjevera ide dim i нико se neæe osamiti u zborovima njegovijem. 32 I šta æee se odgovoriti poslanicima narodnjem? Da je Gospod osnovao Sion i da æee u nj utjecati nevoljnici naroda njegova.

15 Breme Moavu. Da, obnoæe se raskopa Ar Moavski i propade; da, obnoæe se raskopa Kir Moavski i propade.

2 Otide u dom i u Devon, na visine, da plaèe: Moav æee ridati za Nevonom i za Medevom, sve æee mu glave biti æelave, svaka brada oskubena. 3 Po ulicama æee njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve æee ridati suze lijuæi. 4 I vikaæe Esevoni i Eleala, do Jase èuæe im se glas; i vojnici æee Moavski vikati, duša æee se u svakom uzmuèiti. 5 Srce moje vapije za Moavom; bjegunci njegovi pobjegoše dori do Sigora kao junica treæakinja; jer æee se iæi uz brdo Luitsko plaæuæi, i putem Oronaimskim razlijegaæe æee se jauk. 6 Jer æee nestati voda Nimrimskih, jer æee posahnuti bilje, nestaaæe trave, zeleni neæe biti. 7 I zato što su ostavljali i što su èevali odnijeæe se na potok Arapski. 8 Jer æee vika iæi oko meða Moavskih, do Eglaima jauk njihov, i do Vir-Elima jauk njihov. 9 Jer æee se voda Dimonska napuniti krví; i još æeu dometnuti Dimonu, na bjegunce Moavske i na ostatak zemaljski poslaæeu lavove.

16 Šaljite jaganjce gospodaru zemaljskom, od Sele do pustinje, ka gori kæeri Sionske. 2 Jer æee biti kæeri Moavske na brodovima Arnonskim kao ptica koja luta, otjerana s gnijezda. 3 Uèini vijeæe, narode, naèini sjen u podne kao noæe, zakloni izagnane, nemoj izdati bjegunaca. 4 Neka kod tebe borave izgnani moji, Moave; budi im zaklon od pustošnika; jer æee nestati nasilnika, prestaæe pustošenje, istrijebiæe se sa zemlje koji gaze druge. 5 I utvrdiæe se prijesto milošæu, i na njemu æee sjedjeti jednako u šatoru Davidovu koji æee suditi i tražiti što je pravo i biti brz da èini pravdu. 6 Èusmo za oholost Moava vrlo ponositoga, za ponos njegov i oholost i obijest njegovu; laži njegove neæe biti tvrde. 7 Zato æee ridati Moavac nad Moavcem, svi æee ridati; nad temeljima Kir-Aresetskim uzdisaæete, jer su razvaljeni. 8 I polja Esevonska posušiæe se i èokot Sivamski; gospoda narodna potrše krasne loze njegove, koje dosezahu do Jazira i vijahu se po pustinji; odvode njegove pružahu se i prelažahu preko mora. 9 Zato æeu plakati plaèem Jazirskim za èokotom Sivamskim; zaljevaæu te suzama svojim, Esevone i Elealo, jer pjesma o ljetini twojoi i o žetvi twojoi pade. 10 I nesta radosti i veselja s polja rodnoga, u vinogradima se ne pjeva ni podvikuje, vina u kacama ne gazi gaziæac; uèinih kraj pjesmama. 11 Zato utroba moja jeæi kao gusle za Moavom, i srce moje za Kir-Eresom. 12 I kad se vidi da se umorio Moav na visini svojoj, uæi æee u svetinju svoju da se pomoli; ali ništa neæe svršiti. 13 Ovo je rijeèe što reèe Gospod za Moava davno. 14 A sada veli Gospod govoreæi: do tri godine, kao što su godine najamnièke, ološaæe slava Moavova sa svijem mnoštvom njegovijem, i što ostane biæe vrlo malo i nejako.

17 Breme Damasku. Gle, Damasak æee se ukinuti da ne bude više grad, nego æee biti gomila razvalina. 2 Gradovi Aroirski biæe ostavljeni, biæe za stada, te æee u njima poèivati, i нико ih neæe plaæiti. 3 Nestaaæe gradova Jefremovih i carstva u Damasku i ostatku Sirskom, biæe kao slava sinova Izrailjevih, veli Gospod nad vojskama. 4 I u taj æee dan istanèati slava Jakovljeva, i debelo tijelo njegovo omršaæe. 5 Jer æee biti kao kad žetelac sabira žito i rukom žanje klasje, i biæe kao kad se kupi klasje u dolini Rafajskoj. 6 Ali æee se ostaviti u njoj pabirci kao kad se otrese maslina, pa dvije tri ostanu u vrhu, i èetiri pet na rodnjem granama, veli Gospod Bog Izrailjev. 7 U to æee vrijeme èovjek pogledati na tvorca svojega, i oèi njegove gledaæe na sveca Izraeljeva; 8 A neæe pogledati na oltare, djelo ruku svojih, niti æee gledati na ono što su naèinili prsti njegovi, ni na lugove ni na likove sunèane. 9 U to æee vrijeme

tvrdi gradovi njegovi biti kao ostavljen grm i ogranak, jer æe se ostaviti radi sinova Izrailjevih, i biæe pustoš. 10 Jer si zaboravio Boga spasenja svojega, i nijesi se sjeæao stijene sile svoje; zato sadi krasne sadove i lozu stranu presaðuj; 11 Danju radi da uzraste što posadiš, i jutrom gledaj da ti sjeme nikne; ali kad doðe do branja razgrabiæe se, i ostaæe ti ljuta žalost. 12 Teško mnoštu velikih naroda, što buæe kao što buæe mora, i uzavreljem narodima, kojih stoji vreva kao silnijeh voda; 13 Vreva stoji naroda kao velikih voda; ali æe povikati na njih, i oni æe pobjeæi daleko, i biæe gonjeni kao pljeva po brdima od vjetra i kao prah od vihora. 14 Uveèe eto straha, i prije nego svane nema nikoga. To je dio onijeh koji nas gaze, i našljedstvo onijeh koji otimlju od nas.

18 Teško zemlji koja sjen èini krilima s one strane rijeka

Etiopskih; 2 Koja šalje poslanike preko mora, u laðama od site po vodama, govoreæi: idite, brzi glasnici, k narodu rasijanu i oplijenjenu, k narodu strašnu otkako je dosad, k narodu razmjerenu i pogaženu, kojemu zemlju raznose rijeke. 3 Svi koji živite na svijetu i stanujete na zemlji, kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi truba, slušajte. 4 Jer ovako mi reèe Gospod: umiriæeu se i gledaæeu iz stana svojega, kao vruæina koja suši poslije dažda i kao rosan oblak o vruæini žetvenoj. 5 Jer prije berbe, kad napupe pupci i od cvijeta postane grozd i stane zreti, okresaæe odvode kosijerom, i uzeæe lozu i otsjeæe. 6 Sve æe se ostaviti pticama gorskim i zvijerima zemaljskim; i ptice æe ljetovati na njima, a svakojake zvijeri zemaljske zimovaæe. 7 Tada æe se donijeti dar Gospodu nad vojskama od naroda rasijanoga i oplijenenoga, od naroda strašnoga otkako je dosad, od naroda razmjerengoga i pogaženoga, kojemu zemlju raznose rijeke, k mjestu imena Gospoda nad vojskama, ka gori Sionskoj.

19 Breme Misiru. Gle, Gospod sjedeæi na oblaku laku

doæi æe u Misir; i zatreæe se od njega idoli Misirske, i srce æe se rastopiti u Misircima. 2 I razdražiæeu Misirce jedne na druge, te æe vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo. 3 I nestaaæe duha Misiru, i namjeru njegovu razbiæeu; tada æe pitati svoje idole i opsjenare i vraëe i gatare. 4 I predaaæeu Misirce u ruke žestokim gospodarima, i ljt æe car vladati njima, veli Gospod, Gospod nad vojskama. 5 I nestaaæe vode iz mora, i rijeka æe presahnuti i zasušiti se. 6 I rijeku æe oteæi, opaæee i presahnuti potoci Misirske, trska i sita posušiæe se. 7 Trava kraj potoka, na ušæeu potoka, i svi usjevi kraj potoka posahnuæe i nestaaæe ih i propaæee. 8 I tužiæe ribari i sjetovaæe svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu

po vodama zabrinuæe se. 9 I stidjeæe se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno. 10 I nasipi æe mu se razvaliti, i koji zagraðuju ribnjake, svi æe biti žalosna srca. 11 Doista, knezovi su Soanski bezumni, i savjet mudrijeh savjetnika Faraonovih lud je. Kako možete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva? 12 Gdje su? gdje su mudarci tvoji? Neka ti kažu ako znadu što je naumio za Misir Gospod nad vojskama. 13 Poludješe knezovi Soansi; prevariše se knezovi Nofski; prelastiše Misir glave plemena njegovih. 14 Gospod je izlio među njih duh prijevaran, te uèiniše da posræe Misir u svijem poslovima kao što posræe pijan èovjek bljujuæi. 15 I neæe biti djela u Misiru što bi uèinila glava ili rep, grana ili sita. 16 Tada æe biti Misirci kao žene; bojaæe se i drktati od ruke Gospoda nad vojskama kad zamahne na njih. 17 I zemlja æe Judina biti strah Misiru; ko je se god opomene, prepaæee se radi namjere Gospoda nad vojskama što je naumio suprot njemu. 18 U to æe vrijeme biti pet gradova u zemlji Misirske koji æe govoriti jezikom Hananskim i zaklinjati se Gospodom nad vojskama; jedan æe se zvati grad Aheres. 19 U to æe vrijeme biti oltar Gospodnjih usred zemlje Misirske, i spomenik Gospodnjih na međi njezinoj; 20 I biæe znak i svjedoèanstvo Gospodu nad vojskama, u zemlji Misirske. Kad stanu vikati ka Gospodu na nasilnike, on æe im poslati spasitelja i kneza i izbaviæe ih. 21 I biæe poznat Gospod Misircima, i poznaæe Misirci Gospoda u to vrijeme, i služiæe mu žrtvama i darima, i zavjetovaæe zavjete Gospodu, i izvršivaæe. 22 Tako æe Gospod udariti Misir, i udariv iscijelilæ, jer æe se obratiti ka Gospodu, umolilæ mu se, i iscijelilæ ih. 23 U to æe vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac æe iæi u Misir i Misirac u Asirsku, i služiæe Gospodu Misirci s Asircima. 24 U to æe vrijeme Izrailj biti treæi s Misircima i Asircima, i biæe blagoslov posred zemlje. 25 Jer æe ih blagosloviti Gospod nad vojskama govoreæi: da je blagosloven moj narod Misirske i Asirske, djelo ruku mojih, i našljedstvo moje, Izrailj.

20 Godine koje doðe Tartan na Azot, kad ga posla Sargon

car Asirski, te bi Azot i uze ga, 2 U to vrijeme reèe Gospod preko Isaije sina Amosova govoreæi: idi, skini kostrijet sa sebe, i izuj obuæeu s nogu svojih. I uèini tako i iðaše go i bos. 3 Tada reèe Gospod: kako ide sluga moj Isaija go i bos za znak i èudo što æe biti do tri godine Misiru i Etiopskoj, 4 Tako æe odvesti car Asirski u ropstvo Misirce, i Etiopljane u sužanjstvo, djecu i starce, gole i bose i golijeh zadnjica, na sramotu Misircima. 5 I prepaæee se i posramiæe se od Etiopske, uzdanice svoje, i od Misira,

ponosa svojega. 6 I reæi æe tada koji žive na ovom ostrvu: gle, to je uzdanica naša, ka kojoj pritjecamo za pomoæ da se saèuvamo od cara Asirskoga; kako æemo se izbaviti?

21 Breme pustinji na moru. Kao vihori koji prolaze na jug, tako æe doæi iz pustinje, iz zemlje straæne. 2 Ljuta utvara javi mi se. Nevjernik nevjeru èini, pustošnik pustoš; hodi, Elame; opkoli, Midijo! svemu uzdisanju uèiniæeu kraj. 3 Zato su bedra moja puna bola; muke me obuzeše kao kad se muèi porodilja; zgurih se èujuæi, prepadoh se videæi. 4 Srce mi se smete, groza me poduze; noæ milina mojih pretvori mi se u strah. 5 Postavi sto, stražar neka straži; jedi, pij; ustajte knezovi, mažite štitove. 6 Jer ovako mi reèe Gospod: idi, postavi stražara da ti javi što vidi. 7 I vidje kola, i dva reda konjika; kola s magarcima i kola s kamilama; i pažaše dobro velikom pažnjom. 8 I povika kao lav: gospodaru, ja stojim jednako na straži danju, i stojim na straži po svu noæ. 9 I evo doðoše na kolima ljudi, u dva reda konjici. Tada povika i reèe: pade, pade Vavilon, i svi rezani likovi bogova njegovih razbiše se o zemlju. 10 Vršaju moj, i pšenice gumna mojega! što èuh od Gospoda nad vojskama, Boga Izrailjeva, javih vam. 11 Breme Dumi. Vièe k meni neko sa Sira: stražaru! šta bi noæas? stražaru! šta bi noæas? 12 Stražar reèe: doæi æe jutro, ali i noæ; ako æete tražiti, tražite, vratite se, doðite. 13 Breme Arapskoj. Po šumama u Arapskoj noæivaæete, putnici Dedanski! 14 Iznesite vode pred žedne, koji živite u zemlji Temi, sretite s hljebom bjegunca. 15 Jer æe bježati od maèa, od maèa gologa, od luka zapetoga i od žestokoga boja. 16 Jer ovako mi reèe Gospod: za godinu, kao što je godina najamnièka, nestaae sve slave Kidarske. 17 I što ostane hrabrijeh strijelaca sinova Kidarskih, biæe malo; jer Gospod Bog Izrailjev reèe.

22 Breme dolini viðenja. Što ti je te si sva izašla na krovove? 2 Grade puni vike i vreve, grade veseli! tvoji pobijeni nijesu pobijeni maèem niti pogiboše u boju. 3 Glavari tvoji uzmakoše svikoliki, povezaše ih strijelci; što se god naðe tvojih, svi su povezani, ako i pobjegoše daleko. 4 Zato rekoh: proðite me se, da plaèem gorko; ne trudite se da me tješite za pogibiju kæeri naroda mojega. 5 Jer je ovo dan muke i potiranja i smetnje od Gospoda, Gospoda nad vojskama, u dolini viðenja; obaliæe zid, i vika æe biti do gore. 6 I Elam uze tul, s kolima ljudi i s konjicima, i Kir istaæe štit. 7 I krasne doline tvoje napuniše se kola, i konjici se namjestiše pred vratima. 8 I odastrije se zastiraè Judin; i pogledao si u to vrijeme na oružje u kuæi šumskoj. 9 I vidjeste da je mnogo proloma na gradu Davidovu, i sabraste vodu u donjem jezeru. 10 I izbrojiste kuæe Jerusalimske, i

razvaliste kuæe da utvrđite zid. 11 I naèiniste jaz meðu dva zida za vodu iz staroga jezera; ali ne pogledaste na onoga koji je to uèinio i ne obazreste se na onoga koji je to odavna spremio. 12 I zva vas Gospod nad vojskama u onaj dan da plaèete i rideæte i da skubete kose i pripaæete kostrijet; 13 A gle, radost i veselje, ubijaju goveda, kolju ovce, jedu meso i piju vino govoreæi: jedimo i pijmo, jer æemo sjutra umrijeti. 14 Ali Gospod nad vojskama javi mi: neæe vam se oprostiti ovo bezakonje do smrti, veli Gospod, Gospod nad vojskama. 15 Ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: idi k onomu riznièaru, k Somni, upravitelju dvorskog, 16 I reci mu: šta æeš ti tu? i ko ti je tu? te si tu istesao sebi grob? istesao si sebi grob na visoku mjestu i spremio si sebi stan u kamenu. 17 Evo, èovjeèe, Gospod æe te baciti daleko i zatrpaæe te. 18 Zavitlaæe te i hititi kao loptu u zemlju prostranu; ondje æeš umrijeti i ondje æe biti kola slave tvoje, sramoto domu gospodara svojega; 19 I svræi æu te s mjesta tvojega, i istjeraæeu te iz službe tvoje. 20 I u to vrijeme pozvaæeu slugu svojega Elijakima sina Helkijina; 21 I obuæi æu mu tvoju haljinu, i tvojim æu ga pojasom opasati, i tvoju æu mu vlast dati u ruku, i biæe otac Jerusalimljani u domu Judinu. 22 I metnuæeu mu kluè od doma Davidova na rame: kad on otvori, neæe niko zatvoriti, i kad on zatvori, neæe niko otvoriti. 23 I kao klin uglavljuæ ga na tvrdu mjestu, i biæe prijesto slave domu oca svojega; 24 I o njemu æe se vješati sva slava doma oca njegova, sinova i unuka, svakojaki sudovi, i najmanji, i èaše i mjehovi. 25 U to vrijeme, veli Gospod nad vojskama, pomjeriæe se klin uglavljeni na tvrdom mjestu, i izvadiæe se i pašæe, i teža što je na njemu propašæe; jer Gospod reèe.

23 Breme Tiru. Ridajte laðe Tarsiske, jer je raskopan, da nema kuæe niti ko dolazi. Iz zemlje Kitimske javi im se. 2 Umuknite koji živite na ostrvu, koje trgovci Sidonski pomorci puniše. 3 I dohodi mu bijahu po velikim vodama sjeme Siorsko, žetva s rijeke, i bješe trg narodima. 4 Stidi se, Sidone, jer govori more, sila morska veli: ne muèim se poroðajem, ne raðam, ne odgajam momaka, ne podižem djevojaka. 5 Kao što se ožalostiše kad èuše za Misir, tako æe se ožalostići kad èuju za Tir. 6 Idite u Tarsis, ridajte ostrviljani! 7 Je li to vaš veseli grad, kojega je starina od davnina? njegove æe ga noge zanijeti daleko u tuðinstvo. 8 Ko je to smislio na Tir, koji razdavaæe vijence, èiji trgovci bjehu knezovi, i prekupci slavni na zemlji? 9 Gospod je nad vojskama to smislio, da osramoti ponos svake slave i da poništi sve slavne na zemlji. 10 Prijeði preko zemlje svoje kao potok, kæeri Tarsiska; nema više pojasa. 11

Ruku svoju podiže na more, zadrma carstva; Gospod je zapovjedio za Hanan da se raskopaju gradovi njegovi. 12 I veli: nećeš se više veseliti, osramoæena djevojko, kæeri Sidonska. Ustani, idi u Kitim, ni onđe nećeš imati mira. 13 Eto zemlje Haldejske; toga naroda nije bilo; Asur je osnova za one koji življahu u pustinjama, podigoše kule u njoj, pogradiše dvorove; i obrati se u razvaline. 14 Ridajte laðe Tarsiske, jer je raskopan vaš grad. 15 I tada æe Tir biti zarobljen sedamdeset godina, za vijek jednoga cara, a poslije sedamdeset godina pjevaæe se Tiru kao kurvi: 16 Uzmi gusle, idi po gradu, zaboravljena kurvo; dobro udaraj, pjevaj i popijevaj, eda bi te se opet opomenuli. 17 Jer poslije sedamdeset godina Gospod æe pohoditi Tir, a on æe se vratiti na kurvarsku zaslugu svoju, i kurvaæe se sa svijem carstvima na zemlji. 18 Ali æe trgovina njegova i zasluga njegova biti posveæena Gospodu, neæe se ostavljati ni èuvati, nego æe trgovina njegova biti onima koji nastavaju pred Gospodom da jedu do sitosti i imaju odijelo dobro.

24 Gle, Gospod æe isprazniti zemlju i opustiti je, prevrnuæe je i rasijaæe stanovnike njezine. 2 I biæe sveštenik kao narod, gospodar kao sluga, gospoða kao sluškinja, prodavac kao kupac, koji daje u zajam kao koji uzima u zajam, koji uzima dobit kao koji daje. 3 Sasvijem æe se isprazniti zemlja, i sasvijem æe se oplijeniti. Jer Gospod reèe ovu rijeè. 4 Tužiæe zemlja i opasti, iznemoæi æe vasiljena i opasti; iznemoæi æe glavari naroda zemaljskoga. 5 Jer se zemlja oskvrní pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vjeèni. 6 Zato æe prokletstvo prozdrijeti zemlju, i zatræe se stanovnici njezini; zato æe izgorjeti stanovnici zemaljski, i malo æe ljudi ostati. 7 Tužiæe vino, uvenuæe loza vinova, uzdisaæe svi koji su vesela srca. 8 Prestaæe veselje uz bubenje, nestaaæe graje onijeh koji se veseli, prestaæe veselje uz gusle. 9 Neæe piti vina uz pjesme, ogrkuæe silovito piæe onima koji ga piju. 10 Razbiæe se pusti grad, zatvorene æe biti sve kuæe da niko ne ulazi. 11 Tužnjava æe biti po ulicama radi vina, proæi æe svako veselje, otiaeæi æe radost zemaljska. 12 Pustoš æe ostati u gradu, i vrata æe se razvaliti. 13 Jer æe biti u zemlji i u narodima kao kad se oberu masline, i kao kad se paljetkuje poslije berbe. 14 Ovi æe podignuti glas svoj i pjevaæe, radi velièanstva Gospodnjega podvikivaæe od mora. 15 Zato slavite Gospoda u dolinama, na ostrvima morskim ime Gospoda Boga Izrailjeva. 16 S kraja zemlje èusmo pjesme u slavu pravedhome; ali rekoh: ološah! ološah! teško meni! nevjernici nevjeru èine, baš nevjernici nevjeru èine. 17 Strahota i jama i zamka pred tobom je,

stanovnièe zemaljski! 18 I ko uteèe èuvši za strahotu, pašæe u jamu; a ko ižljeze iz jame, uhvatiaæe se u zamku; jer æe se ustave na visini otvoriti i zatrešæe se temelji zemlji. 19 Sva æe se zemlja razbiti, sva æe se zemlja raspasti, sva æe se zemlja uskolebiti. 20 Sva æe se zemlja ljljati kao pijan èovjek, i premjestaæe se kao koliba, jer æe joj otežati bezakonje njezino, te æe pasti i neæe više ustati. 21 I u to æe vrijeme pohoditi Gospod na visini vojsku visoku i na zemlji sve careve zemaljske. 22 I skupiæe se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biæe zatvoreni u tamnicu, i poslije mnogo vremena biæe pohoðeni. 23 I posramiæe se mjesec i sunce æe se zastidjeti kad Gospod nad vojskama stane carovati na gori Sionu i u Jerusalimu, i pred starješinama svojim proslavi se.

25 Gospode, ti si Bog moj, uzvišivaæu te, slaviæu ime tvoje, jer si uèinio èudesa; namjere tvoje od starine vjera su i istina. 2 Jer si od grada naèinio gomilu, i od tvrdoga grada zidine; od grada dvor za strance, dovijeka se neæe sagraditi. 3 Zato æe te slaviti narod silan, grad strašnijeh naroda bojaæe te se. 4 Jer si bio krjepost ubogome, krjepost siromahu u nevolji njegovoj, utoèište od poplave, zaklon od žege, jer je gnjev nasilnièki kao poplava koja obaljuje zid. 5 Vrevu inostranaca prekinuo si kao pripeku na suhu mjestu; kao pripeka sjenom od oblaka, tako se pjevanje nasilnika prekide. 6 I Gospod æe nad vojskama uèiniti svijem narodima na ovoj gori gozbu od pretila mesa, gozbu od èista vina, od pretila mesa s moždanima, od vina bez taloga. 7 I pokvariæe na ovoj gori zastiraæe kojim su zastri svi narodi, i pokrivaæe kojim su pokriveni svi narodi. 8 Uništiæe smrt zauvijek, i utraæe Gospod Gospod suze sa svakoga lica, i sramotu naroda svojega ukinuæe sa sve zemlje; jer Gospod reèe. 9 I reæi æe se u ono vrijeme: gle, ovo je Bog naš, njega èekasmo, i spašæe nas; ovo je Gospod, njega èekasmo; radovaæemo se i veseliæemo se za spasenje njegovo. 10 Jer æe ruka Gospodnja poèinuti na ovoj gori, a Moav æe se izgaziti na svom mjestu kao što se gazi slama za gnoj. 11 I razmahnuæe rukama svojim sred njega, kao što razmahuje plivaæ da pliva, i oboriæe oholost njegovu mišicama ruku svojih. 12 I grad i visoke zidove tvoje sniziaæe, oboriæe, baciaæe na zemlju u prah.

26 Tada æe se pjevati ova pjesma u zemlji Judinoj: imamo tvrd grad; zidovi su i opkop spasenje. 2 Otvorite vrata da uðe narod pravedni, koji drži vjeru. 3 Ko se tebe drži, èuvaæ ga jednako u miru, jer se u tebe uzda. 4 Uzdajte se u Gospoda dovijeka, jer je Gospod Gospod vjeèna stijena. 5 Jer ponižuje one koji nastavaju na visini, grad visoki obara,

obara ga na zemlju, obraæea ga u prah. 6 Te ga gazi nogu, noge ubogih, stopala nevolnjih. 7 Put je pravedniku prav, ti ravniš stazu pravednoga. 8 I na putu sudova tvojih, Gospode, èekamo te; tvoje ime i tvoj spomen žudi duša. 9 Dušom svojom žudim tebe noæeu, i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom; jer kad su sudovi tvoji na zemljiji, uèe se pravdi koji žive u vasiljenoj. 10 Ako se i pomiluje bezbožnik, ne uèi se pravdi, u zemlji najpravednijoj èini bezakonje i ne gleda na veličanstvo Gospodnje. 11 Gospode! ruka je tvoja visoko podignuta, a oni ne vide; vidjeæe i posramiæe se od revnosti za narod, i oganj æe proždrjeti neprijatelje tvoje. 12 Gospode! nama æeš dati mir, jer sva djela naša ti si nam uèinio. 13 Gospode Bože naš, gospodariše nad nama gospodari drugi osim tebe, ali samo tobom pominjemo ime tvoje. 14 Pomriješe, neæe oživjeti, mrtvi buduæi neæe ustati, jer si ih ti pohodio i istrijebio, zatro svaki spomen njihov. 15 Gospode, umnožio si narod, umnožio si narod i proslavio si se, ali si ih zagnao na sve krajeve zemaljske. 16 Gospode, u nevolji tražiš te, izlivaše pokornu molitvu kad si ih karao. 17 Kao trudna žena kad hoæe da se porodi pa se muèi i vièe od bola, taki bijasmo mi pred tobom, Gospode! 18 Zatrudnjesmo, muèismo se da rodimo, i kao da rodismo vjetar, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padoše koji žive u vasiljenoj. 19 Oživjeæe mrtvi tvoji, i moje æe mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja rosa rosa na travi, i zemlja æe izmetnuti mrvace. 20 Hajde narode moj, uði u klijeti svoje, i zakljuèaj vrata svoja za sobom, prikrij se za èas, dokle proðe gnjev. 21 Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega da pohodi stanovnike zemaljske za bezakonje njihovo, i zemlja æe otkriti krvi svoje niti æe više pokrивati pobijenijeh svojih.

27 Tada æe Gospod pokarati maèem svojim ljutijem i velikim i jakim levijatana, prugu zmiju, i levijatana, krivuljastu zmiju, i ubiæe zmaja koji je u moru. 2 Tada pjevajte o vinogradu koji raða crvenijem vinom: 3 Ja Gospod èuvam ga, u svako doba zaljevaæu ga; dan noæ èuvaæu ga da ga ko ne ošteti. 4 Nema gnjeva u mene; ko æe staviti u boj nasuprot meni èkalj i trnje? ja æeu pogaziti i spaliti sve. 5 Ili neka se uhvati za silu moju da uèini mir sa mnom; uèiniæe mir sa mnom. 6 Jednom æe se ukorijeniti Jakov, procvjetaæe i uzrasti Izrailj, i napuniæe vasiljenu plodom. 7 Je li ga udario onako kako je udario one koji njega udaraše? je li ga ubio onako kako su ubijeni oni koji je ubio? 8 S mjerom ga je karao, kad ga je odbacio, kad ga je odnio silnijem vjetrom svojim istoèenjem. 9 Zato æe se tijem oèistiti bezakonje Jakovljevo i to æe biti sva korist što

æe se uzeti grijeh njegov kad sve kamenje oltarno razmetne kao razdrobljeno kreèeno kamenje i ne bude više gajeva ni sunèanijeh likova, 10 Jer æe tvrdi grad opustjeti i biæe stan ostavljen i zanemaren kao pustinja; ondje æe pasti tele i ondje æe lijegati, i pojeæee mu grane. 11 Kad se posuše grane, polomiæe se; žene æe dolaziti i ložiti ih na organj. Jer je narod nerazuman; zato ga neæe žaliti koji ga je stvorio, i koji ga je sazdao neæe se smilovati na nj. 12 U to æe vrijeme Gospod ovijati od obale rijeke do potoka Misirskoga, a vi, sinovi Izrailevi, sabraæete se jedan po jedan. 13 I tada æe se zatrubiti u veliku trubu, i koji se bjehu izgubili u zemlji Asirskoj i koji bijahu zagnani u zemlju Misirsku, doæi æe i klanjaæe se Gospodu na svetoj gori u Jerusalimu.

28 Teško gizdavome vijencu pijanica Jefremovijeh, uvelom cvijetu krasnoga nakita njihova, koji su uvrh rodnoga dola, pijani od vina! 2 Gle, u Gospoda ima neko jak i silan kao pljusak od grada, kao oluja koja sve lomi, kao poplava silne vode, kad navalii, oboriæe sve na zemlju rukom. 3 Nogama æe se izgaziti gizdavi vijenac, pjanice Jefremove. 4 I uveli cvijet krasnoga nakita njihova, što je uvrh rodnoga dola, biæe kao voæe uzrelo prije ljeta, koje èim ko vidi, uzme u ruku i pojede. 5 U ono æe vrijeme Gospod nad vojskama biti slavna kruna i dièan vijenac ostatku naroda svojega, 6 I duh suda onome koji sjedi da sudi, i sila onima koji ubijaju boj do vrata. 7 Ali se i oni zanose od vina, i posræu od silovita piæa; sveštenik i prorok zanose se od silovita piæa, osvojilo ih je vino, posræu od silovita piæa, zanose se u prorokovanju, spotièu se u suðenju. 8 Jer su svi stolovi puni bljuvotine i neèistote, nema mjesta èista. 9 Koga æe uèiti mudrosti, i koga æe uputiti da razumije nauku? Djecu, kojoj se ne daje više mljeko, koja su odbijena od sise? 10 Jer zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, ovdje malo, ondje malo davaše se. 11 Zato æe nerazumljivom besjedom i tuðim jezikom govoriti tome narodu; 12 Jer im reæe: ovo je poèinak, ostavite umorna da poèine; ovo je odmor; ali ne htješe poslušati. 13 I biæe im rijeè Gospodnja, zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje, da idu i padaju nauznako i razbiju se, i da se zapletu u zamke i uhvate. 14 Zato slušajte rijeè Gospodnju, ljudi potsmjevaèi, koji vladate narodom što je u Jerusalimu. 15 Što rekoste: uhvatismo vjeru sa smræu, i ugovorismo s grobom; kad zaðe biè kao povodanj, neæe nas dohvati, jer od laži naèinismo sebi utoèiste, i za prijevaru zaklonismo se; (Sheol h7585) 16 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo, ja meæem u Sionu kamen,

kamen izabran, kamen od ugla, skupocjen, temelj tvrd; ko vjeruje neæe se plašiti. 17 I izvršiæu sud po pravilu i pravdu po mjerilima; i grad æe potri lažno utoèište i voda æe potopiti zaklon. 18 I vjera vaša sa smræu uništiæe se, i ugovor vaš s grobom neæe ostati, a kad zaðe biè kao povodanj, potlaèiæe vas. (Sheol h7585) 19 Èim zaðe, odnijeæe vas, jer æe zalaziti svako jutro, danju i noæu, i kad se èuje vika, biæe sam strah. 20 Jer æe odar biti kratak da se èovjek ne može pružiti, i pokrivaè uzak da se ne može umotati. 21 Jer æe Gospod ustati kao na gori Ferasimu, razgnjeviæe se kao u dolu Gavaonskom, da uèini djelo svoje, neobièeno djelo svoje, da svrši posao svoj, neobièan posao svoj. 22 Nemojte se dakle više potsmijevati da ne postanu jaèi okovi vaši, jer èuh od Gospoda Gospoda nad vojskama pogibao odreðenu svoj zemlji. 23 Slušajte, i èujte glas moj, pazite i èujte besjedu moju. 24 Ore li oraè svaki dan da posije? ili brazdi i povlaèi njivu svoju? 25 Kad poravni ozgo, ne sije li grahor i kim? i ne meæee li pšenici na najbolje mjesto, i jeðam na zgodno mjesto, i krupnik na njegovo mjesto? 26 I Bog ga njegov uèi i upuæuje kako æe raditi. 27 Jer se grahor ne vrše branom, niti se toèak kolski obræe po kimu, nego se cijepom mlati grahor i kim prutom. 28 Pšenica se vrše, ali neæe jednako vrijeaæi niti æe je satri toèkom kolskim ni zupcima razdrobiti. 29 I to dolazi od Gospoda nad vojskama, koji je divan u savjetu, velik u mudrosti.

29 Teško Arilu, Arilu, gradu gdje je stajao David. Dodajte godinu na godinu, neka kolju žrtve prazniène. 2 Ali æeu pritisniti Arila, i biæe žalost i tuga, jer æe mi biti kao Aril. 3 Jer æu te opkoliti vojskom, i stegnuæu te opkopima i podignuæu suprot tebi kule. 4 Te æeo oboren govoriti sa zemlje i iz praha æeš mucati, i glas æe ti biti sa zemlje kao u bajaaèi i iz praha æeš šapæuæi govoriti. 5 A mnoštvo neprijatelja tvojih biæe kao sitan prah i mnoštvo nasilnika kao pljeva kad se razmeæee; i to æe biti zaæas, iznenada. 6 Gospod nad vojskama pohodiæe ga gromom i trusom i hukom velikom, vihorom i burom i plamenom ognjenijem koji proždire. 7 I mnoštvo svijeh naroda koji vojuju na Aril i svi koji udaraju na nj i na zidove njegove i koji ga pritiþeñjuju, biæe kao utvara noæena u snu. 8 Biæe kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna; ili kad sni žedan da pije, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna; tako æe biti mnoštvo svijeh naroda što vojuju na goru Sionsku. 9 Stanite i èudite se; vapijte i viète: pijani su, ali ne od vina; posræu, ali ne od silovita piæa. 10 Jer je Gospod izlio na vas duh tvrdoga sna i zatvorio vam oèi, oslijepio proroke i vidioce, glavare vaše. 11 I svaka utvara

biæe vam kao rijeèi u zapeèaæenoj knjizi, koju dadu èovjeku koji zna èitati govoreæi: èitaj to; a on reèe: ne mogu, jer je zapeèaæeno. 12 Ili da dadu knjigu onom koji ne zna èitati govoreæi: èitaj to; a on reèe: ne znam èitati. 13 Zato reèe Gospod: što se ovaj narod približuje ustima svojima i usnama svojim poštuje me, a srce im daleko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovijest je ljudska kojoj su nauèeni, 14 Zato æeu evo još raditi èudesno s tijem narodom, èudesno i divno, i mudrost mudrijeh njegovijeh poginuæe i razuma razumnijeh nestaaæe. 15 Teško onima koji duboko sakrivaju od Gospoda namjeru, koji rade u mraku i govore: ko nas vidi? i ko nas zna? 16 Naopake misli vaše nijesu li kao kao lonèarski? Govori li djelo za onoga koji ga je naæinio: nije me naæinio? i lonac govorili za onoga koji ga je naæinio: ne razumije? 17 Neæe li se doskora i Livan pretvoriti u polje, i polje se uzimati za šumu? 18 I u taj æe dan gluhi èuti rijeèi u knjizi, i iz tame i mraka vidjeæe oèi slijepijeh. 19 I krotki æe se veoma radovati u Gospodu, i niðti izmeðu ljudi veseliæe se sa sveca Izrailjeva. 20 Jer nasilnika neæe biti, i nestaaæe potsmjevaæa, i istrijebiæe se svi koji gledaju da èine bezakonje, 21 Koji okriviljuju èovjeka za rijeèi, i meæu zamku onome koji kara na vratima, i obaraju pravednoga lažju. 22 Zato Gospod, koji je otkupio Avrama, ovako govorí za dom Jakovljev: neæe se više Jakov postidjeti, niti æe mu lice poblijedjeti. 23 Jer kad vidi usred sebe djecu svoju, djelo ruku mojih, tada æe oni svetiti ime moje, svetiæe sveca Jakovljeva i bojaæe se Boga Izrailjeva. 24 I koji lutaju duhom orazumiæe se, i vikaèi æe primiti nauku.

30 Teško sinovima odmetnicima, govorí Gospod, koji sastavlaju namjere koje nijesu od mene, zaklanaju se za zaklon koji nije od moga duha, da domeæu grijeh na grijeh; 2 Koji slaze u Misir ne pitajuæi Šta æu ja reæi, da se ukrijepe silom Faraonovom i da se zaklone pod sjenom Misirskim. 3 Jer æe vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom Misirskim na porugu. 4 Jer knezovi njegovi biše u Soanu, i poslanici njegovi doðoše u Hanes. 5 Ali æe se svi posramiti s naroda, koji im neæe pomoæi, niti æe im biti na korist ni na dobit, nego na sramotu i na porugu. 6 Tovar æe biti na stoci južnoj: u zemlju gdje je nevolja i muka, gdje su lavovi i laviæi, guje i zmajevi ognjeni krilati, odnijeæe blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamilama na grbama, k narodu koji neæe pomoæi. 7 Jer æe Misirci uzalud i naprazno pomagati; zato vièem o tom: jaèina im je da sjede s mirom. 8 Sada idi, napiši ovo pred njima na dašëicu, napiši u knjigu, da ostane za vremena koja æe doæi, dobijeka; 9 Jer su narod nepokoran, sinovi lažljivi, sinovi koji neæe da slušaju zakona Gospodnjega; 10

Koji govore vidiocima: nemojte viđati, i prorocima: nemojte nam prorokovati što je pravo, govorite nam mile stvari, prorukujte prijevaru; 11 Svrnite s puta, otstupite od staze, neka nestane ispred nas sveca Izrailjeva. 12 Zato ovako veli svetac Izrailjev: kad odbacujete ovu riječ, i uzdate se u prijevaru i opačinu i na nju se oslanjate, 13 Zato æe vam to bezakonje biti kao pukotina u zidu koji hoće da padne, koja izdigne zid visoko, te se naglo ujedanput obori. 14 I razbijæ ga kao što se razbijaju razbijen sud lončarski, ne žali se, te se ne nađe ni crijepe kad se razbijaju da uzmeš oganj s ognjišta ili da zahvatit vode iz jame. 15 Jer ovako govoriti Gospod Gospod, svetac Izrailjev: ako se povratite i budete mirni, izbavijate se, u miru i uzdanju biæe sila vaša; ali vi neæete. 16 Nego govorite: ne; nego æemo na konjima pobjeæi. Zato æete bježati. Pojahaæemo brze konje. Zato æe biti brži koji æe vas tjerati. 17 Bježaæe vas tisuæa kad jedan povie; kad povieu petorica, bježaæete svi, dokle ne ostanete kao okresano drvo navrh gore i kao zastava na humu. 18 A zato èeka Gospod da se smiluje na vas, i zato æe se uzvisiti da vas pomiluje; jer je Gospod pravedan Bog; blago svjema koji ga èekaju. 19 Jer æe narod nastavati u Sionu, u Jerusalimu; neæeš više plakati, doista æe te pomilovati kad povie; èim te èuje, odazvajæe ti se. 20 Premda æe vam Gospod dati hlijeba tužnoga i vode nevoljnike; ali ti se više neæe uzimati uèitelji tvoji, nego æe oèi tvoje gledati uèitelje tvoje, 21 I uši æe tvoje slušati rijeè iza tebe gdje govoriti: to je put, idite njim, ako biste svrnuti nadesno ili nalijevo. 22 I oprznaæete posrebrene likove svoje rezane i zlatno odijelo likova livenijeh, i bacajete ih kao neèistotu, i reæi æeš im: odlazite. 23 I daæe dažd sjemenu tvojemu koje posiješ na njivi, i hlijeb od roda zemaljskoga biæe obilat i sit; tada æe stoka tvoja pasti na paši prostranoj. 24 Volovi i magarci, što rade zemlju, jeæee èistu zob ovijanu lopatom i rešetom. 25 I na svakoj gori visokoj i na svakom humu visokom biæe izvori i potoci, kad bude pokolj veliki, kad popadaju kule. 26 I svjetlost æe mjeseèena biti kao svjetlost sunèana, a svjetlost æe sunèana biti sedam puta veæa, kao svjetlost od sedam dana, kad Gospod zavije ulom narodu svojemu i iscijeli rane koje mu je zadao. 27 Gle, ime Gospodnje ide izdaleka, gnjev njegov gori i vrlo je težak; usne su mu pune ljtine i jezik mu je kao oganj koji sažiže. 28 A duh mu je kao potok koji plavi i dopire do grla, da rasije narode da otidu u ništa, i biæe u èeljustima narodima uzda koja æe ih goniti da lutaju. 29 Pjevaæete kao noæeu uoèi praznika, i veseliæete se od srca kao onaj koji ide sa sviralom na goru Gospodnju, k stjeni Izrailjevoj, 30 I Gospod æe pustiti da se èuje slava glasa njegova, i pokazaæe kako maše rukom svojom s ljtijem

gnjevom i plamenom ognjenijem koji proždire, s raspom i sa silnjem daždem i s gradom. 31 Jer æe se od glasa Gospodnjega prepasti Asirac, koji je bio palicom. 32 I kuda god proðe palica pouzdana, kojom æe Gospod navaliti na nj, biæe bubnji i gusle, i ratovima žestokim ratovaæe na njih. 33 Jer je veæe pripravljen Tofet, i samom caru pripravljen je, naèinio je dubok i širok; mjesto, ognja i drva ima mnogo; dah Gospodnjii kao potok sumporni upaliæe ga.

31 Teško onima koji idu u Misir za pomoæe, koji se oslanjaju na konje, i uzduju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnošto, a ne gledaju na sveca Izrailjeva i ne traže Gospoda. 2 Ali je i on mudar, i navuæi æe zlo, i neæe poreæi svoje rijeèi, nego æe ustati na dom nevaljalijeh ljudi i na one koji pomažu onima koji èine bezakonje. 3 A Misirci su ljudi a ne Bog, i konji su njihovi tijelo a ne duh; i zato æe Gospod mahnuti rukom svojom, te æe pasti pomagaæe, pašaæe i onaj kome pomaže, i svi æe zajedno poginuti. 4 Jer ovako mi reæe Gospod: kao što lav i laviaæ rièe nad lovom svojim, i ako se i svie na nj mnošto pastira, on se ne plaši od vike njihove niti se pokorava na buku njihovu, tako æe Gospod nad vojskama siæi da vojuje za goru Sionsku i za hum njezin. 5 Kao ptice krilima Gospod æe nad vojskama zaklanjati Jerusalim, i zaklanjajuæi izbavijæe, i oblazeæi saèuvaæe. 6 Vratite se k njemu, od kojega se sasvijem odvrgoste, sinovi Izrailjevi! 7 Jer æe u onaj dan svaki odbaciti idole svoje srebrne, i zlatne svoje idole, koje vam ruke vaše naèiniše na grijeh. 8 I Asirac æe pasti od maæa ne èovjeèijega, i maæe ne èovjeèji pojeæee ga, i bježaæe ispred maæa, i mladiæi æe njegovi plaæati danak. 9 I stijena æe njegova proæi od straha, i knezovi æe se njegovi prepasti od zastave, veli Gospod, èiji je oganj na Sionu i peæe u Jerusalimu.

32 Evo, car æe carovati pravo i knezovi æe vladati po pravdi. 2 I èovjek æe biti kao zaklon od vjetra, i kao utoèište od poplave, kao potoci na suhu mjestu, kao sjen od velike stijene u zemlji sasušenoj. 3 I oèi onijeh koji vide neæe biti zasljepljene, i uši onijeh koji èuju slušaæe. 4 I srce nerazumnijeh razumjeæe mudrost, i jezik mutavijeh govorijaæe brzo i razgovijetno. 5 Nevaljalac se neæe više zvati knez, niti æe se tvrdica nazivati podašnjem. 6 Jer nevaljalac o nevaljalstvu govoriti, i srce njegovo gradi bezakonje, radeæi licemjerno i govoreæi na Boga laž, da isprazni dušu gladnomu i napoj žednomu da uzme. 7 I sprave tvrdièine zle su; smišlja lukavštine da zatre nište rijeèima lažnjem i kad siromah govoriti pravo. 8 Ali knez smišlja kneževski, i ustaje da radi kneževski. 9 Ustanite, žene mirne, slušajte

glas moj; kæeri bezbrižne, èujte rijeèi moje. 10 Za mnogo godina biæete u smetnji, vi bezbrižne; jer neæe biti berbe, i sabiranje neæe doæi. 11 Strašite se, vi mirne; drkæite, vi bezbrižne, svucite se, budite gole, i pripašite oko sebe kostrijet, 12 Bijuæi se u prsi za lijepijem njivama, za rodnjem èokotima. 13 Trnje i èkalj niknuæe na zemlji naroda mojega, i po svijem kuæama veselijem, u gradu veselom. 14 Jer æe se dvorovi ostaviti, vreve gradske nestaaæe; kule i stražare postaaæe peæine dovijeka, radost divljim magarcima i paša stadima, 15 Dokle se ne izlije na nas duh s visine i pustinja postane njiva a njiva se stane uzimat za šumu. 16 Tada æe sud stanovati u pustinji, i pravda æe stajati na njivi. 17 I mir æe biti djelo pravde, što æe pravda uèiniti biæe pokoj i bezbrižnost dovijeka. 18 I moj æe narod sjedjeti u mirnu stanu i u šatorima pouzdanim, na poèivalištima tihim. 19 Ali æe grad pasti na šumu, i grad æe se vrlo sniziti. 20 Blago vama koji sijete pokraj svake vode, i puštate volove i magarce.

33 Teško tebi, koji pustošiš a tebe ne pustoše, i koji
èiniš nevjeru a tebi se ne èini nevjera; kad prestaneš
pustošiti, biæeš opustošen, kad prestaneš èiniti nevjeru,
èiniæe ti se nevjera. 2 Gospode, smiluj se na nas, tebe
èekamo; budi im mišica svako jutro, i spasenje naše u
nevولي. 3 Narodi pobjegoše od jake vike, rasijaše se narodi
što se ti podiže. 4 I pokupiæe se plijen vaš kao što se
kupe gusjenice, skoèiæe na nj kao što skaèu skakavci. 5
Uzvišen je Gospod, jer nastava na visini; napuniæe Sion
suda i pravde. 6 I tvrða vremena tvojega, sila spasenja
tvojega biæe mudrost i znanje; strah Gospodnjii biæe blago
tvoje. 7 Eto, junaci njihovi vièu na polju, i poslanici mirni
plaëu gorko: 8 Putovi opustješe, putnici ne putuju; pokvari
ugovor, odbaci gradove, ne mari za èovjeka. 9 Zemlja tuži i
èezne, Livan se stidi i vene, Saron je kao pustinja, Vasan i
Karmil ogolješe. 10 Sada æeu ustati, veli Gospod, sada æeu
se uvisiti, sada æeu se podignuti. 11 Zatrudnjeæete slamom,
rodiæete strnjiku; gnjev vaš proždrijeæe vas kao organj. 12 I
narodi æe biti kao peæi kreène, izgorjeæe ognjem kao trnje
posjeèeno. 13 Slušajte koji ste daleko što sam uèinio, i koji
ste blizu poznajte moæ moju. 14 Grjeñnici u Sionu uplašiæe
se, drhat æe spopasti licemjere, i reæi æe: ko æe nas ostati
kod ognja koji proždire? ko æe nas ostati kod vjeèene žegje?
15 Ko hodi u pravdi i govori što je pravo; ko mrzi na dobitak
od nasilja; ko otresa ruke svoje da ne primi poklona; ko
zatiskuje uši svoje da ne èuje za krv, i zažima oèi svoje da
ne vidi zla; 16 On æe nastavati na visokim mjestima; gradovi
na stijenama biæe mu utoèište, hljeb æe mu se davati, vode

mu se neæe premicati. 17 Oèi æe ti vidjeti cara u krasoti
njegovoj, gledaæe zemlju daleku. 18 Srce æe tvoje misliti o
strahu govoreæi: gdje je pisar? gdje brojaè? gdje je onaj što
pregleda kule? 19 Neæeš vidjeti žestoka naroda, naroda koji
govori iz dubina da se ne razbira, u koga je jezik mutav da
se ne razumije. 20 Pogledaj na Sion, grad praznika naših;
oèi tvoje neka vide Jerusalim, mirni stan, šator, koji se neæe
odnijeti, kojemu se kolje neæe nigda pomjeriti, i nijedno mu
se uže neæe otkinuti. 21 Nego æe nam ondje Gospod veliki
biti mjesto rijeka i potoka širokih, po kojima neæe iæi laða s
veslima, niti æe velika laða prolaziti onuda. 22 Jer je Gospod
naš sudija, Gospod je koji nam postavlja zakone, Gospod
je car naš, on æe nas spasti. 23 Oslabiše tvoja uža, ne
mogu tvrdio držati katarke svoje ni razapeti jedra; tada æe se
razdijeliti velik plijen, hromi æe razgrabitи plijen. 24 I niko
od stanovnika neæe reæi: bolestan sam. Narodu koji živi u
njemu oprostiaæe se bezakonje.

34 Pristupite, narodi, da èujete; pazite, narodi; neka èuje
zemlja i što je u njoj, vasiljena i što se god raða u njoj.
2 Jer se Gospod razgnjevio na sve narode, i razljutio se na
svu vojsku njihovu, zatræe ih, predaæe ih na pokolj. 3 I
pobjjeni njihovi baciaæe se, i od mrtvaca njihovih dizaæe se
smrad i gore æe se rasplinuti od krvi njihove. 4 I sva æe se
vojska nebeska rastopiti, i saviæe se nebesa kao knjiga, i
sva vojska njihova popadaæe kao što pada list s vinove loze
i kao što pada sa smokve. 5 Jer je opojen na nebu maè moj,
evo, siæi æe na sud na Edomce i na narod koji sam prokleo
da se zatre. 6 Maè je Gospodnji pun krvi i tovan od pretiline,
od krvi jagnjeæe i jarèije, od pretiline bubrega ovnjujskih; jer
Gospod ima žrtvu u Vosoru i veliko klanje u zemlji Edomskoj.
7 I jednorozi æe siæi s njima i junci s bikovima; zemlja æe
se njihova opiti od krvi i prah æe njihov utiti od pretiline. 8
Jer æe biti dan osvete Gospodnje, godina plaæanja, da bi
se osvetio Sion. 9 I potoci æe se njezini pretvoriti u smolu, i
prah njezin u sumpor, i zemlja æe njihova postati smola
razgorjela. 10 Neæe se gasiti ni noæu ni danju, dovijeka æe
se dizati dim njezin, od koljena do koljena ostaaæe pusta, niko
neæe prelaziti preko nje dovijeka. 11 Nego æe je naslijediti
gem i æuk, sova i gavran naseliæe se u njoj, i Gospod æe
rastegnuti preko nje uže pogibli i mjerila pustoši. 12 Plemiæe
njezine zvaæe da caruju, ali neæe biti nijednoga, i svi æe
knezovi njezini otiei u ništa. 13 I trnje æe izniknuti u dvorima
njihovim, kopriva i èkalj u gradovima njihovim, i biæe stan
zmajevima i naselje sovama. 14 I sretaaæe se divlje zvijeri
s buljinama, aveti æe se dovikativi, ondje æe se naseliti
vještice i naæi poèivalište. 15 Ondje æe se gnijezditi æuk i

nositi jaja i leži ptičje i sabirati ih pod sjen svoj; ondje æe se sastajati i jastrebovi jedan s drugim. **16** Tražite u knjizi Gospodnjoi i èitajte, ništa od ovoga neæe izostati i nijedno neæe biti bez drugoga; jer što kažem, on je zapovedio, i duh æe ih njegov sabrati. **17** Jer im on baci ždrijeb, i ruka njegova razdijeli im zemlju užem, i njihova æe biti dovjeka, od koljena do koljena nastavaæe u njoj.

35 Radovaæe se tome pustinja i zemlja sasušena,

veseliae se pustoš i procvjetati kao ruža. **2** Procijetaæe obilno, i veseliae se radujuæi se i popijevajuæi; slava Livanska daæe joj se i krasota Karmilska i Saronska; ta æee mjesta vidjeti slavu Gospodnju, krasotu Boga našega. **3** Ukrijepite klonule ruke, i koljena iznemogla utvrđite. **4** Recite onima kojima se srce uplašilo: ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vašega; osveta ide, plata Božija, sam ide, i spašaæe vas. **5** Tada æe se otvoriti oèi slijepima, i uši gluhibima otvorijaæe se. **6** Tada æe hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaæe, jer æe u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj. **7** I suho æe mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodenii, u stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, biæe trava, trska i sita. **8** I ondje æe biti nasap i put, koji æe se zvati sveti put; neæee iæi po njemu neèisti, nego æe biti za njih; ko uzide njim, ni lud neæee zaæi. **9** Neæee ondje biti lava, i ljuta zvijer neæee iæi po njemu, niti æe se ondje naæi, nego æe hoditi izbavljeni. **10** I koje iskupi Gospod, vratiæe se i doæi æe u Sion pjevajuæi, i vjeèena æe radost biti nad glavom njihovom, dobiæe radost i veselje, a žalost i uzdisanje bježaæe.

36 Èetrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se

Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih. **2** I posla car Asirski Ravsaka iz Lahisa u Jerusalim k caru Jezekiji s velikom vojskom; i on stade kod jaza gornjega jezera na putu kod polja bjeljareva. **3** Tada izide k njemu Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar. **4** I reèe im Ravsak: kažte Jezekiji: ovako kaže veliki car, car Asirski: kakva je to uzdanica u koju se uzdaš? **5** Da reèem, ali su prazne rijeèi, da imaš svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene? **6** Gle, uzdaš se u štap od trske slomljene, u Misir, na koji ako se ko nasloni, uæi æe mu u ruku i probosæe je; taki je Faraon car Misirski svjema koji se uzdaju u nj. **7** Ako li mi reèeš: uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj èije je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se? **8** Hajde zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom, i daæeu ti dvije tisuæe konja, ako možeš dobaviti koji æe jahati. **9** Kako æeš dakle

odbiti i jednoga vojvodu između najmanjih slugu gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike. **10** Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je. **11** Tada Elijakim i Somna i Joah rekoše Ravsaku: govori slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam goroviti Judejski da sluša narod na zidu. **12** A Ravsak reèe: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove rijeèi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju neèist i da piju svoju mokraæu s vama? **13** Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski i reèe: èujte rijeèi velikoga cara Asirskoga. **14** Ovako kaže car: nemojte da vas vara Jezekija, jer vas ne može izbaviti. **15** Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreæi: Gospod æe nas izbaviti, ovaj se grad neæee dati u ruke caru Asirskom. **16** Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaže car Asirski: uèinite mir sa mnom i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga èokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca, **17** Dokle ne dođem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima. **18** Nemojte da vas vara Jezekija govoreæi: Gospod æe nas izbaviti. Je li koji između bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga? **19** Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarvimski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruk? **20** Koji su između svih bogova ovih zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod æe izbaviti Jerusalim iz moje ruke? **21** Ali oni muèahu, i ne odgovoriše mu ni rijeèi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu. **22** Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, doðoše k Jezekiji razdrvši haljine, i kazaše mu rijeèi Ravsakove.

37 A kad to èu car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza

oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji. **2** I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obuèene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu. **3** I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga, jer prispješe djeca do poroðaja, a nema snage da se rode. **4** Da ako je èuo Gospod Bog tvoj što reèe Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijeða rijeèima koje je èuo Gospod Bog tvoj, pomoli se za ostatak koji se nalazi. **5** I doðoše k Isaiji sluge cara Jezekije. **6** I reèe im Isaja: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plaši se od rijeèi koje si èuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga. **7** Evo, ja æeu pustiti na nj duh, te æee èuti glas i vratiti se u

svoju zemlju, i uèiniæeu da pogine od maëa u svojoj zemlji. 8 I tako vrativši se Ravaška naðe cara Asirskoga gdje bije Livnu, jer bješe èuo da je otisao od Lahisa. 9 A on èu za Tíraku cara Huskoga gdje kazaše: ide da se bije s tobom. I èuvši posla poslanike k Jezekiji govoreæi: 10 Ovako recite Jezekiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreæi: neæee se dati Jerusalim u ruke caru Asirskom. 11 Eto, èuo si šta su uèinili carevi Asirski svijem zemljama potvrši ih sasvijem; a ti li æeš se izbaviti? 12 Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove koji bijahu u Telasaru? 13 Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarvima, od Ene i Ave? 14 A kad Jezekija primi knjigu iz ruku poslanika i proœita je, otide u dom Gospodnj, i razvi je Jezekija pred Gospodom. 15 I pomoli se Jezekija Gospodu govoreæi: 16 Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, koji sjediš na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju. 17 Prigni, Gospode, uho svoje i èuu; otvori, Gospode, oèi svoje i vidi; èuu sve rijeæi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga. 18 Istina je, opustošili su carevi Asirski sve one narode i zemlje njihove, 19 I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku èovjeæijih, drvo i kamen, zato ih potrše. 20 I zato, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovih, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti sam Gospod. 21 Tada posla Isajia sin Amosov k Jezekiji i poruèi mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara Asirskoga. 22 Ovo je rijeè koju izreèe Gospod za nj: ruga ti se i potsmijeva ti se djevojka, kæi Sionska, za tobom maše glavom kæi Jerusalimska. 23 Koga si ružio i hilj? i na koga si podigao glas? i podigao uvis oèi svoje? Na sveca Izrailjeva. 24 Preko sluga svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeæi æeu visoke kedre njegove, i lijepe jele njegove, i doæi æeu na najviši kraj njegov, u šumu njegova Karmila. 25 Ja sam kopao, i pio vodu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima. 26 Nijesli li èuo da ja to odavna èinim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratì tvrde gradove u puste gomile. 27 Zato koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri. 28 Znam sjeðenje tvoje i polaženje tvoje i dolaženje tvoje i kako bjesniš na me. 29 Jer bjesniš na me, i tvoja obijest dođe do mojih ušiju, zato æeu metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje, i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa æeu te odvesti natrag putem kojim si došao. 30 A tebi ovo neka bude znak: ješæete ove

godine što samo od sebe rodi, a druge godine što opet samo od sebe rodi; a treæe godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod iz njih. 31 Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet æe pustiti žile ozdo i roditi ozgo. 32 Jer æe iz Jerusalima izaæei ostatak, i iz gore Siona, koji se saèuvaju. Revnost Gospoda nad vojskama uèiniæeu to. 33 Zato ovako veli Gospod za cara Asirskoga: neæee uæi u ovaj grad, niti æe baciti amo strijele, neæee se primaæi k njemu sa štitom, niti æe iskopati opkopa oko njega. 34 Vratiaæe se putem kojim je došao, a u grad ovaj neæee uæi, veli Gospod. 35 Jer æeu braniti taj grad i saèuvaæeu ga sebe radi i radi Davida sluge svojega. 36 Tada izide anđeo Gospodnj i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuæa; i kad ustaše ujutru, a to sve sami mrtvaci. 37 Te se podiže Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji. 38 I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga maëem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

38 U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt; i dođe k njemu prorok Isajia sin Amosov i reæe mu: ovako veli Gospod: naredi za kuæeu svoju, jer æeš umrijeti i neæee ostati živ. 2 A Jezekiju se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu, 3 i reæe: oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezekija veoma. 4 Tada dođe rijeè Gospodnja Isajiji govoreæi: 5 Iди i reci Jezekiji: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: èuo sam molitvu tvoju, i video sam suze tvoje, evo dodaæu ti vijeku petnaest godina. 6 I izbavиæeu tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i branæeu ovaj grad. 7 I ovo neka ti bude znak od Gospoda da æe uèiniti Gospod što je rekao. 8 Evo ja æeu vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunéaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. I vrati se sunce za deset koljenaca po koljencima po kojima bijaše sišlo. 9 Ovo napisa Jezekija car Judin kad se razbolje, i ozdravi od bolesti svoje: 10 Ja rekoh, kad se presjekoše dani moji: idem k vratima grobnjem, uze mi se ostatak godina mojih. (*Sheol h7585*) 11 Rekoh: neæeu vidjeti Gospoda Gospoda u zemlji živijeh, neæeu više vidjeti èovjeka meðu onima koji stanuju na svijetu. 12 Vijek moj proðe i prenese se od mene kao šator pastirski; presjekoh život svoj kao tkaè, otsjeæi æe me od osnutka; od jutra do veèera uèiniæeš mi kraj. 13 Mišljah za jutra da æe kao lav potrti sve kosti moje; od jutra do veèera uèiniæeš mi kraj. 14 Pištaš kao ždrao i kao lastavica, ukah kao golubica, oèi mi išeliæe gledajuæi gore: Gospode, u nevolji sam, oblakšaj mi. 15 Šta da reæem? On mi kaza, i uèini. Proživjeæeu sve

godine svoje po jadu duše svoje. **16** Gospode, o tom se živi i u tom je svemu život duha mojega, iscijelio si me i saèuvao u životu. **17** Evo, na mir dođe mi ljutjad; ali tebi bi milo da izvuèeš dušu moju iz jame pogibli, jer si bacio za leđa svoja sve grijeha moje. **18** Jer neæee grob tebe slaviti, neæee te smrt hvaliti, i koji siðu u grob ne nadaju se tvojoj istini. (*Sheol h7585*) **19** Živi, živi, oni æee te slaviti kao ja danas: otac æee sinovima javljati istinu tvoju. **20** Gospod me spase, zato æemo pjevat pjesme moje u domu Gospodnjem dok smo god živi. **21** A Isajia bješe rekao da uzmu grudu suhih smokava i priviju na otok, te æee ozdraviti. **22** I Jezekija bješe rekao: Šta æee biti znak da æeu otiaði u dom Gospodnj?

39 U to vrijeme Merodah Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski, posla knjigu s darom Jezekiji; jer bješe èuo da je bio bolestan i ozdravio. **1** Jezekija se obradova tome, i pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuæeu gdje mu bješe oružje, i što se god nalažeš u riznicama njegovim, ne osta ništa da im ne pokaza Jezekija u kuæei svojoj i u svemu gospodstvu svom. **3** Tada dođe prorok Isajia k caru Jezekiji i reèe mu: Šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezekija reèe: iz daljne zemlje došli su k meni, iz Vavilona. **4** A on reèe: Šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija reèe: vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao. **5** Tada reèe Isajia Jezekiji: èuti rijeè Gospoda nad vojskama. **6** Evo doæi æe vrijeme kad æe se odnijeti u Vavilon sve što ima u kuæei tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, neæee ostati ništa, veli Gospod. **7** I sinove tvoje, koji æee izaæei od tebe, koje æeš roditi, uzeæee da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga. **8** A Jezekija reèe Isajiji: dobra je rijeè Gospodnja koju si rekao. Još reèe: je li? za moga vijeka bjeæe mir i vjera?

40 Tješite, tješite narod moj, govorи Bog vaš. **2** Govorite Jerusalimu ljubazno, i javljajte mu da se navršio rok njegov, da mu se bezakonje oprostilo, jer je primio iz ruke Gospodnje dvojinom za sve grijeha svoje. **3** Glas je nekoga koji vièe: pripravite u pustinji put Gospodnj, poravnite u pustoši stazu Bogu našemu. **4** Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mjesta neka budu ravna. **5** I javiæee se slava Gospodnja, i svako æee tijelo vidjeti; jer usta Gospodnja govorиše. **6** Glas govorи: vièi. I reèe: Šta da vièem? Da je svako tijelo trava i sve dobro njegovo kao cvijet poljski. **7** Suši se trava, cvijet opada kad duh Gospodnj dune na nj; doista je narod trava. **8** Suši se trava, cvijet opada; ali rijeè Bogu našega ostaje dovjeka. **9** Izidi na visoku goru, Sione,

koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinijem: evo Boga vašega. **10** Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica æee njegova obladati njim; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim. **11** Kao pastir pašæe stado svoje; u naruèje svoje sabraæe jaganjce, i u njedrima æee ih nositi, a dojilice æee voditi polako. **12** Ko je izmjerio vodu grstima svojim i nebesa premjerio peðu? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg? **13** Ko je upravljao duh Gospodnj? ili mu bio savjetnik i nauèio ga? **14** S kim se je dogovarao i ko ga je urazumio i nauèio putu suda, i nauèio ga znanju i pokazao mu put razuma? **15** Gle, narodi su kao kap iz vijedra, i kao praška na mjerilima broje se; gle, premješta ostrva kao prašak. **16** Ni Livan ne bi bio dosta za oganj, i životinje njegove ne bi bile dosta za žrtvu paljenicu. **17** Svi su narodi kao ništa pred njim, manje negoli ništa i taština vrijede mu. **18** S kim æete dakle izjednaèiti Boga? i kaku æete mu priliku naæeti? **19** Umjetnik lije lik, i zlatar ga pozlaæuje, i veriæice srebrne lije. **20** A ko je siromah, te nema šta prinijeti, bira drvo koje ne trune, i traži vješta umjetnika da naæini rezan lik, koji se ne pomièe. **21** Ne znate li? ne èuvjetate li? ne kazuje li vam se od iskona? ne razumijete li od temelja zemaljskih? **22** On sjedi nad krugom zemaljskim, i njezini su mu stanovnici kao skakavci; on je razastro nebesa kao platno i razapeo ih kao šator za stan. **23** On obraæea knezove u ništa, sudije zemaljske èini da su kao taština. **24** Kao da nijesu posaðeni ni posijani, i kao da im se stablo nije ukorijenilo u zemlji, èim dune na njih, posahnu, i vihor kao pljevu raznese ih. **25** S kim æete me dakle izjednaèiti da bih bio kao on? veli sveti. **26** Podignite gore oèi svoje i vidite; ko je to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile njegove i jake moæei ne izostaje nijedno? **27** Zašto govorиš, Jakove, i kažeš, Izrailju: sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega? **28** Ne znaš li? nijesi li èuo da Bog vjeèni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utruðuje? razumu njegovu nema mjere. **29** On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krjepost. **30** Djeca se more i sustaju, i mladiæi padaju; **31** Ali koji se nadaju Gospodu, dobijaju novu snagu, podižu se na krilima kao orlovi, trèe i ne sustaju, hode i ne more se.

41 Umuknite preda mnom, ostrva; i narodi neka se potkrijepe, neka pristupe, i tada neka reku: hajdemo da se sudimo. **2** Ko je podigao pravdu s istoka? ko je dozvao da ide za njim ustopice? ko joj je pokorio narode i dao joj vlast nad carevima i uèinio te su kao prah maèeu

njezinu i kao razvijana pljeva luku njezinu? 3 Pogna ih, prođe mirno putem, kojim ne bješe hodio nogama svojim. 4 Ko je uradio i uèinio to? i zove naraštaje od iskona? Ja, Gospod, prvi i pošljednji, ja isti. 5 Vidješe ostrva i uplašiše se, krajevi zemaljski zadrkaše, približiše se i dođoše. 6 Jedan drugom pomagaše, i bratu svojemu govoraše: budi hrabar. 7 Drvdjelja hrabraše zlatara; koji kleplje hrabraše onoga koji kuje na nakovnju, govoreæi: dobro je za spajanje. I pritvrđivaše klincima da se ne pomièe. 8 Ali ti, Izrailju, slugo moj; Jakove, kojega izabrah, sjeme Avrama prijatelja mojega! 9 Ti, kojega uzeh s krajeva zemaljskih, i izmeðu izbranih njezinijeh dozvah te, i rekoh ti: ti si moj sluga, ja te izabrah, i ne odbacih tebe; 10 Ne boj se, jer sam ja s tobom; ne plaši se, jer sam ja Bog tvoj; ukrijepiæu te i pomoæi æu ti, i poduprijeæu te desnicom pravde svoje. 11 Gle, postidjeæe se i posramiæe svi koji se ljute na tebe; biæe kao ništa i izginuæe protivnici tvoji. 12 Potražiæeš suparnike svoje, ali ih neæeš naæei, biæe kao ništa, i koji vojuju na te, nestaae ih. 13 Jer ja Gospod Bog tvoj držim te za desnicu, i kažem ti: ne boj se, ja æu ti pomagati. 14 Ne boj se, crviæu Jakovljev, narodiæu Izrailjev, ja æu ti pomagati, govori Gospod i izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev. 15 Gle, uèiniæu te da budeš kao sprava za vršenje nova sa zupcima: vrijeæi æeš gore i satræeš ih, i brda æeš obratiti u pljevu. 16 Vijaæeš ih, i vjetar æe ih odnijeti i vihor æe ih rasuti, a ti æeš se veseliti u Gospodu i hvaliæeš se svecem Izrailjevijem. 17 Siromahe i uboge, koji traže vode a nje nema, kojima se jezik osušio od žeði, njih æu uslišiti ja Gospod, ja Bog Izrailjev neæu ih ostaviti. 18 Otvoriæu rijeke na visovima, i izvore usred dolina, pustinju æu obratiti u jezero vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene. 19 Posadiæu u pustinji kedar, sitim, mirtu i maslinu; posadiæu u pustoj zemlji jelu, brijest i šimšir, 20 Da vide i poznadu i da promisle i razumiju da je to uradila ruka Gospodnja, i svetac Izrailjev da je to stvorio. 21 Iznesite parbu svoju, veli Gospod, pokažite razloge svoje, veli car Jakovljev. 22 Neka dođu i neka nam objave šta æe biti; objavite nam šta je prvo bilo, da promislimo i poznamo šta æe biti iza toga; ili kažite nam šta æe biti unapredak. 23 Kažite šta æe biti poslijе, i poznæemo da ste bogovi; ili uèinite što dobro ili zlo, i diviæemo se i gledati svi. 24 Gle, vi nijeste ništa, i djelo vaše nije ništa; koji vas izbira, gad je. 25 Podigoh jednoga sa sjevera, i doæi æe; od istoka sunèanoga prizivaæe ime moje, stupaæe po glavarima kao po kalu i kao što lonèar gazi blato. 26 Ko je objavio od iskona, da bismo znali, ili od starina, da bismo rekli: istina je? Ali nema nikoga da bi objavio, niti ima koga da naprijed kazao, niti ima koga da bi èuo rijeæi vaše. 27 Ja prvi Sionu

kažem: eto, eto toga. U Jerusalimu æu dati ko æe javljati dobre glase. 28 Jer pogledam, ali nema nikoga, nema meðu njima nijednoga ko bi svjetovao; pitam ih, ali ne odgovaraju ni rijeæi. 29 Gle, svi su taština, ništa su djela njihova; liveni su likovi njihovi vjetar i ništavilo.

42 Evo sluge mojega, kojega podupirem, izbranika mojega, koji je mio duši mojoj; metnuæu duh svoj na njega, sud narodima javljaæe. 2 Neæe vikati ni podizati, niti æe se èuti glas njegov po ulicama. 3 Trske stuèene neæe prelomiti, i svještila koje se puši neæe ugasiti; javljaæe sud po istini. 4 Neæe mu dosaditi, niti æe se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji, i ostrva æe èekati nauku njegovu. 5 Ovako govori Bog Gospod, koji je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostro zemlju i što ona raða, koji daje disanje narodu što je na njoj i duh onima što hode po njoj: 6 Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaæu te za ruku, i èuvaæu te, i uèiniæu te da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima; 7 Da otvoriš oèi slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami. 8 Ja sam Gospod, to je ime moje, i slave svoje neæu dati drugome ni hvale svoje likovima rezanijem. 9 Evo, preðašnje doðe, i ja javljam novo, prije nego nastane kazujem vam. 10 Pjevajte Gospodu pjesmu novu, hvalu njegovu od kraja zemlje, koji se plavite po moru i sve što je u njemu, ostrva i koji žive na njima. 11 Pustinja i gradovi njezini, sela gdje stanuje Kidar, neka podignu glas, neka pjevaju koji žive po stijenama, neka klikuju savrh gora. 12 Neka daju slavu Gospodu, i hvalu njegovu neka javljaju po ostrvima. 13 Gospod æe izaæi kao junak, podignuæe revnost svoju kao vojnik, vikaæe i klikovati, nadvladaæe neprijatelje svoje. 14 Muèah dugo, èinjah se gluhi, ustezah se; ali æu sada vikati kao žena kad se poraða, i sve æu potri i istrijebiti. 15 Opustiæu gore i bregove, i svaku travu na njima osušiæu, i od rijeka æu naæiniti ostrva, i jezera æu isušiti. 16 I vodiæu slijepce putem kojega nijesu znali; vodiæu ih stazama kojih nijesu znali; obratiæu pred njima mrak u svjetlost i što je neravno u ravno. To æu im uèiniti, i neæu ih ostaviti. 17 Tada æe se vratiti natrag i posramiti se koji se uzdaju u lik rezani, koji govore likovima livenijem: vi ste naši bogovi. 18 Èujte, gluhi; progledajte, slijepi, da vidite. 19 Ko je slijep osim sluge mojega? i ko je gluhi kao poslanik moj kojega šaljem? ko je slijep kao savršeni? ko je slijep kao sluga Gospodnji? 20 Gledaš mnogo, ali ne vidiš; otvorene su ti uši, ali ne èuješ. 21 Gospodu bijaše mio radi pravde njegove, uèini zakon velikim i slavnim. 22 A narod je oplijenjen i potlaèen, svi su koliki povezani u peæinama i sakriveni u tamnicama; postaše pljen, a nema nikoga da bi

izbavio; postaše grabež, a nema nikoga da bi rekao: vrati. **23** Ko između vas èuje ovo i pazi i sluša za poslje? **24** Ko je dao Jakova da se potlaèi i Izrailju otimaèima? Nije li Gospod, kojemu zgriješimo? Jer ne htješe hoditi putovima njegovijem niti slušaše zakona njegova. **25** Zato izli na njih žestoku jarost svoju i silan rat, i zapali ga unaokolo, ali on ne razumje; zapali ga, ali on ne mari.

43 Ali sada ovako veli Gospod, koji te je stvorio, Jakove,

i koji te je sazdao, Izrailju: ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si. **2** Kad pođeš preko vode, ja æu biti s tobom, ili preko rijeke, neæe te potopiti; kad pođeš kroz organj, neæeš izgorjeti i neæe te plamen opaliti. **3** Jer sam ja Gospod, Bog tvoj, svetac Izrailjev, spasitelj tvoj; dадох у откуп за те Misir, Etiopsku и Sevu mjesto tebe. **4** Otkako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dадох ljude за те и народе за dušu твоју. **5** Ne boj se, jer sam ja с tobom; од истока æu dovesti sjeme твоје, i od zapada sabraæeu te. **6** Kazaæeu sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje iz daleka i kæeri moje s krajeva zemaljskih, **7** Sve, koji se zovu mojim imenom i koje stvorih na slavu себи, sazdaх и naèinu. **8** Izvedi narod slijepi koji ima oèi, i gluhi koji ima uši. **9** Svi narodi neka se skupe, i neka se saberu plemena; ko je između njih naprijed kazao to ili nam kazao što je bilo prije? Neka dovedu svjedoke svoje i opravdaju se; ili neka èuju, i reku: istina je. **10** Vi ste moji svjedoci, veli Gospod, i sluga moj kojega izabrah, da biste znali i vjerovali mi i razumjeli da sam ja; prije mene nije bilo Boga niti æe poslje mene biti. **11** Ja sam, ja sam Gospod, i osim mene nema spasitelja. **12** Ja objavih, i spasoh, i naprijed kazah, a nikoji tuð bog među vama, i vi ste mi svjedoci, veli Gospod, i ja sam Bog. **13** Ja sam od prije nego dan posta, i нико не може izbaviti iz moje ruke; kad radim, ko æe smesti? **14** Ovako govori Gospod izbavitelj vaš, svetac Izrailjev: vas radi poslaeu u Vavilon i pobacaæeu sve prijevornice, i Haldejce s laðama, kojima se hvale. **15** Ja sam Gospod svetac vaš, stvoritelj Izrailjev, car vaš. **16** Ovako govori Gospod koji je naèinio po moru put i po silnijem vodama stazu, **17** Koji izvodi kola i konje, vojsku i silu, da svi popadaju i ne mogu ustati, da se ugase kao što se gasi svještito: **18** Ne pominihte što je prije bilo i ne mislite o starijem stvarima. **19** Evo, ja æu uèiniti novo, odmah æe nastati; neæete li ga poznati? Još æu naèiniti u pustinji put, rijeke u suhoj zemlji. **20** Slaviæe me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinji vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega. **21** Narod koji sazdaх себи, pripovjedaæe hvalu moju. **22** A ti, Jakove, ne priziva me, i bijah ti dosadan,

Izrailju. **23** Nijesi mi prinio jagnjeta na žrtvu paljenicu, i žrtvama svojim nijesi me poèastio; nijesam te nagonio da mi slušiš prinosima, niti sam te trudio da mi kadiš. **24** Nijesi mi kupio za novce kada, niti si me pretilinom žrtava svojih nasitio, nego si me muèeo svojim grijesima, i dosadio si mi bezakonjem svojim. **25** Ja, ja sam brišem tvoje prijestupe sebe radi, i grijeha tvojih ne pominjem. **26** Opomeni me, da se sudimo, kazuj, da se opravdaš. **27** Otac tvoj prvi sagriješi, i uèitelji tvoji skriviše mi. **28** Zato æu izbaciti iz svetinje knezove, i daæeu Jakova u prokletstvo i Izrailja u sramotu.

44 Ali sada èuj, Jakove, slugo moj, i Izrailju, kojega

izabrah. **2** Ovako veli Gospod, koji te je stvorio i sazdao od utrobe materine, i koji ti pomaže: ne boj se, slugo moj Jakove, i mili, kojega izabrah. **3** Jer æu izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju, izliæeu duh svoj na sjeme tvoje i blagoslov svoj na tvoje natražje. **4** I procvjetaæe kao u travi, kao vrbe pokraj potoka. **5** Ovaj æe reæi: ja sam Gospodnji, a onaj æe se zvati po imenu Jakovljev, a drugi æe se pisati svojom rukom Gospodnji, i prezivaæe se imenom Izrailjevijem. **6** Ovako govori Gospod car Izrailjev i izbavitelj njegov, Gospod nad vojskama: ja sam prvi i ja sam pošljednji, i osim mene nema Boga. **7** I ko kao ja oglaćuje i objavljuje ovo, ili mi ureðuje otkako naselih stari narod? Neka im javi što æe biti i što æe doæi. **8** Ne bojte se i ne plašite se; nijesam li ti davno kazao i objavio? vi ste mi svjedoci; ima li Bog osim mene? Da, nema stijene, ne znam ni jedne. **9** Koji grade rezane likove, svi su ništa, i mile stvari njihove ne pomažu ništa, i one su im svjedoci da ne vide i ne razumiju, da bi se posramili. **10** Ko gradi boga i lje lik, nije ni na kaku korist. **11** Gle, svi æe se drugovi njegovi posramiti, i umjetnici više od drugih ljudi; neka se skupe svi i stanu, biæe ih strah i posramiæe se svi. **12** Kovaè kliještima radi na životom ugljevlju, i kuje èekiaem, i radi snagom svoje ruke, gladuje, te iznemogne, i ne piye vode, te sustane. **13** Drvodjelja rasteže vrvcu i bilježi crvenilom, teše i zaokružuje, i naèinja kao lik èovjeèiji, kao lijepa èovjeka, da stoji u kuæi. **14** Sijeèe sebi kedre, i uzima èesvinu i hrast ili što je najèvršæe među drviljem šumskim; sadi jasen, i od dažda raste. **15** I biva èovjeku za organj, i uzme ga, te se grije; upali ga, te peèee hljeb; i još gradi od njega boga i klanja mu se; gradi od njega lik rezan, i pada na koljena pred njim. **16** Polovinu loži na organj, uz polovinu jede meso ispekatvši peèenje, i biva sit, i grije se i govori: aha, ogrijah se, vidjeh organj. **17** A od ostatka gradi boga, rezan lik svoj, pada pred njim na koljena i klanja se, i moli mu se i govori: izbavi me, jer si ti bog moj. **18** Ne znaju, niti razumiju, jer

su im oèi zasljepljene da ne vide, i srca, da ne razumiju. **19** Niti uzimaju na um, nema znanja ni razuma da bi koji rekao: polovinu ovoga spalih na organj, i na uglju od njega ispeko hleb, ispeko meso i jedoh; i od ostatka eda li æeu naèiniti gad, i panju drvenom hoæeu li se klanjati? **20** Taki se hrani pepelom, prevareno srce zavodi ga da ne može izbaviti duše svoje, niti reæi: nije li laž što mi je u desnicici? **21** Pamti to, Jakove i Izrailju, jer si moj sluga; ja sam te sazdao, sluga si moj, Izrailju, neæeu te zaboraviti. **22** Rasuæeu kao oblak prijestupe tvoje, i grijeha tvoje kao maglu; vrati se k meni, jer sam te izbavio. **23** Pjevajte, nebesa, jer Gospod uèini, podvikujte, nizine zemaljske, popijevajte, gore, šume i sva drva u njima, jer izbavi Gospod Jakova i proslavi se u Izraelju. **24** Ovako govori Gospod, izbavitelj tvoj, koji te je sazdao od utrobe materine: ja Gospod naèinim sve: razapeh nebo sam, rasprostrijeh zemlju sam sobom; **25** Uništujem znake lažljivcima, i vraèe obezumljujem, vraæam natrag mudarce, i pretvaram mudrost njihovu u ludost; **26** Potvrðujem rijeè sluge svojega, i navršujem savjet glasnika svojih; govorim Jerusalimu: naseliæeš se; i gradovima Judinijem: sazidaæete se; i pustoline njihove podignuæeu; **27** Govorim dubini: presahni i isušiæeu rijeke tvoje; **28** Govorim Kiru: pastir si moj; i izvršiæeu svu volju moju, i kazaæe Jerusalimu: sazidaæeš se; i crkvi: osnovaæeš se.

45 Ovako govori Gospod pomazaniku svojemu Kiru, kojega držim za desnicu, da oborim pred njim narode i careve raspašem, da se otvoraju vrata pred njim i da ne budu vrata zatvorena: **2** Ja æeu iæi pred tobom, i putove neravne poravniaæeu, vrata mjedena razbiæeu i prijevornice gvozdene slomiæeu. **3** I daæeu ti blago tajno i bogatstvo sakriveno, da poznaš da sam ja Gospod Bog Izrailjev, koji te zovem po imenu. **4** Radi sluge svojega Jakova i Izraelija izbranika svojega prozvah te imenom tvojim i prezimenom, premda me ne znaš. **5** Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema boga; opasah te, premda me ne znaš, **6** Da bi poznali od istoka sunèanoga i od zapada da nema drugoga osim mene; ja sam Gospod i nema drugoga, **7** Koji pravim svjetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo; ja Gospod èinim sve to. **8** Rosite, nebesa, ozgo, i oblaci neka kaplju pravdom, neka se otvari zemlja i neka rodi spasenjem i zajedno neka uzraste pravda; ja Gospod stvorih to. **9** Teško onom ko se svaða s tvorcem svojim; crije p drugim crepovima neka se svaða; ali hoæe li kao reæi lonèaru svojemu: šta raðiš? za tvoj posao nema ruku. **10** Teško onom ko govori ocu: što raðaš? i ženi: što se poraðaš? **11** Ovako veli Gospod svetac Izrailjev i tvorac njegov: pitajte me što

æe biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih nareðujte mi. **12** Ja sam naèinio zemlju i èovjeka na njoj stvorio, ja sam razapeo nebesa svojim rukama, i svoj vojsci njihovo dao zapovijest. **13** Ja ga podigoh u pravdi, i sve putove njegove poravniaæeu; on æe sazidati moj grad i roblje moje otpustiæe, ne za novce ni za darove, vell Gospod nad vojskama. **14** Ovako veli Gospod: trud Misirski i trgovina Etiopska i Savaca ljudi visoka rasta doæi æe k tebi i biti tvoja; za tobom æe pristati, u okovima æe iæi, i tebi æe se klanjati, tebi æe se moliti govoreæi: doista, Bog je u tebi, i nema drugoga Boga. **15** Da, ti si Bog, koji se kriješ, Bog Izrailjev, spasitelj. **16** Oni æe se svi postidjeti i posramiti, otiaæi æe sa sramotom svikoliki koji grade likove. **17** A Izraelija æe spasti Gospod spasenjem vjeèenjem, neæete se postidjeti niti æete se osramotiti dovjeka. **18** Jer ovako veli Gospod, koji je stvorio nebo, Bog, koji je sazdao zemlju i naèinio je i utvrđio, i nije je stvorio naprazno, nego je naèinio da se na njoj nastava: ja sam Gospod, i nema drugoga. **19** Nijesam govorio tajno ni na mraènu mjestu na zemlji, nijesam rekao sjemenu Jakovljevu: tražite me uzalud. Ja Gospod govorim pravdu, javljam što je pravo. **20** Skupite se i doðite, pristupite svi koji ste se izbavili između naroda. Ništa ne znaju koji nose drvo od svojega lika i mole se bogu koji ne može pomoæi. **21** Oglasite, i dovedite, neka vijeæaju zajedno: ko je to od starine kazao? ko je javio još onda? Nijesam li ja, Gospod? Nema osim mene drugoga Boga, nema Boga pravednoga i spasitelja drugoga osim mene. **22** Pogledajte u mene, i spaææete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga. **23** Sobom se zakleh; izide iz usta mojih rijeè pravedna, i neæe se poreæi, da æe mi se pokloniti svako koljeno, i zaklinjati se svaki jezik, **24** I govoriaæe: u Gospodu je pravda i sila; k njemu æe doæi; ali æe se posramiti svi koji se gnjeve na nj. **25** U Gospodu æe se opravdati i proslaviti sve sjeme Izraeljevo.

46 Pade Vil, izvali se Nevo; likovi njihovi metnuše se na životinju i na stoku; što nosite, teško je, i umorija. **2** Izvališe se, padoše svi, ne mogoše izbaviti tovara, nego i sami otidoše u ropstvo. **3** Slušajte me, dome Jakovljev i svi koji ste ostali od doma Izraeljeva, koje nosim od utrobe, koje držim od rođenja. **4** I do starosti vaše ja æeu biti isti, i ja æeu vas nositi do sijeda vijeka; ja sam stvorio i ja æeu nositi, ja æeu vas nositi i izbavиæeu. **5** S kim æete me izjednaæiti i isporediti? koga æete mi uzeti za priliku da bi bio kao ja? **6** Prosipaju zlato iz toboca i mjere srebro na mjerila, plaæaju zlataru da naèini od njega boga, pred kojim padaju i klanjaju se. **7** Meæeu ga na rame i nose ga, i postavljaju ga na mjesto njegovo, te stoji i ne mièe se s mesta svojega;

ako ga ko zove, ne odziva se niti ga izbavlja iz nevolje njegove. 8 Pamtite to, i pokažite se da ste ljudi, uzmite na um, prestupnici! 9 Pamtite što je bilo od starine; jer sam ja Bog, i nema drugoga Boga, i niko nije kao ja, 10 Koji od početka javljam kraj i izdaleka što još nije bilo; koji kažem: namjera moja stoji i učinju sve što mi je volja. 11 Zovem s istoka pticu i iz daljne zemlje èovjeka koji æe izvršiti što sam naumio. Rekoh i dovešæu to, naumih i uèiniæu. 12 Slušajte me, koji ste uporna srca, koji ste daleko od pravde. 13 Približih pravdu svoju, nije daleko, i spasenje moje neæee odozniti, jer æeu u Sionu postaviti spasenje, u Izraelju slavu svoju.

47 Siði i sjedi u prah, djevojko, kæeri Vavilonska; sjedi na zemlju, nema prijestola, kæeri Haldejska; jer se neæeš više zvati nježna i ljupka. 2 Uzmi žrvnje, i melji brašno, otkrij kosu svoju, izuj se, zagali golijeni, idi preko rijeka. 3 Otkriæe se golotinja tvoja, i vidjeæe se sramota tvoja; osvetiæu se, i niko mi neæee smetati. 4 Ime je izbavitelju našemu Gospod nad vojskama, svetac Izraeljev. 5 Sjedi muèeæi, i uði u tamu, kæeri Haldejska; jer se neæeš više zvati gospoða carstvima. 6 Razgnjevh se na narod svoj, oskvrih našljedstvo svoje i predadoh ga tebi u ruke; a ti im ne pokaza milosti; na starce si metali preteški jaram svoj; 7 I govorila si: dovijeka æeu biti gospoða; ali nikad nijesi to uzimala na um, niti si pomislijala šta æee biti na pošljedak. 8 Sada dakle èou ovo, koja živiš u slastima i bez brige sjediš i govorиш u srcu svom: ja sam, i nema druge osim mene, neæeu biti udovica niti æeu osirotnjeti. 9 To æee ti oboje doæei ujedanput, u isti dan, da osirotiš i obudoviš, doæei æee ti potpuno, radi mnoštva èini tvojih i radi velike sile èaranja tvoga. 10 Jer si se pouzdala u zloæeu svoju govoreæi: niko me ne vidi. Mudrost tvoja i znanje tvoje prevarise te, te si govorila u srcu svom: ja sam, i osim mene nema druge. 11 Zato æee doæei na te zlo, a neæeš znati odakle izlazi, i popašæe te nevolja, da je neæeš moæi odbiti, i doæei æee na te ujedanput pogibao, za koju neæeš znati. 12 Stani sada s vraèanjem svojim i s mnoštvom èini svojih, oko kojih si se trudila od mladosti svoje, ne bi li se pomogla, ne bi li se okrjepila. 13 Umorila si se od mnoštva namjera svojih; neka stanu sada zvjezdari, koji gledaju zvijezde, koji prorièu svakoga mjeseca, i neka te saèuvaju od onoga što æee doæei na te. 14 Gle, oni su kao pljeva,oganj æee ih spaliti, ni sami sebe neæee izbaviti iz plamena; neæee ostati uglja da se ko ogrije, ni ognja da bi se posjedjelo kod njega. 15 Taki æee biti oni s kojima si se trudila i s kojima si trgovala od mladosti svoje, razbjææi æee se svaki na svoju stranu; neæee biti nikoga da te izbavi.

48 Èujte ovo, dome Jakovljev, koji se zovete imenom Izraeljevjem, i iz vode Judine izidoste, koji se kunete imenom Gospodnjim, i Boga Izraeljeva pominjete, ali ne po istini i po pravdi. 2 Jer se imenuju po svetom gradu, oslanjaju se na Boga Izraeljeva, kojemu je ime Gospod nad vojskama. 3 Što je preðe bivalo, kazivah naprijed odavna, i što iz mojih usta izide i objavih, uèinih brzo i zbi se. 4 Znao sam da si uporan, i vrat da ti je gvozdena žila, i èelo da ti je od mjedi. 5 I zato ti odavna objavih, prije nego se zbi kazah ti, da ne bi rekao: idol moj uèini to, i lik moj rezani i lik moj liveni zapovjediš tako. 6 Èuo si; pogledaj sve to; a vi neæete li objavljuvati? otsele ti javljam novo i sakriveno, što nijesi znao; 7 Sada se stvori, i nedavno, i prije ovoga dana nijesi èuo, da ne reèeš: gle, znao sam. 8 Niti si èuo ni znao, i prije ti se uši ne otvorise, jer znadijah da æee èiniti nevjeru, i da se zoveš prestupnik od utrobe materine. 9 Imena svojega radi ustegnuæeu gnjev svoj, i radi hvale svoje uzdržaæeu se prema tebi, da te ne istrijebim. 10 Evo, pretopijeu te, ali ne kao srebro, prebraæeu te u peæi nevolje. 11 Sebe radi, sebe radi uèiniæeu, jer kako bi se hulilo na ime moje? i slave svoje neæeu dati drugome. 12 Èuj me, Jakove i Izraelju, kojega ja pozvah: ja sam prvi, ja sam i pošljednji. 13 I moja je ruka osnovala zemlju, i moja je desnica izmjerila nebesa peðu; kad ih zovnem, svi doðu. 14 Skupite se svi i èujte: ko je od njih objavio ovo? Gospod ga miluje, on æee izvršiti volju njegovu na Vavilonu, i mišica æee njegova biti nasuprot Haldejcima. 15 Ja, ja rekoh, i pozvah ga, dovešæu ga, i biæe sreæan na svom putu. 16 Pristupite k meni, èujte ovo: od početka nijesam govorio tajno; otkako to bi, bijah onđe; a sada Gospod Gospod posla me i duh njegov. 17 Ovako veli Gospod, izbavitelj tvoj, svetac Izraeljev: ja sam Gospod Bog tvoj koji te uèim da bi napredovao, vodim te putem kojim treba da ideš. 18 O, da si pazio na zapovjesti moje! mir bi tvoj bio kao rijeka, i pravda tvoja kao valovi morski; 19 I sjemensi bi tvojega bilo kao pjeska, i poroda utrobe tvoje kao zrna njegovih; ime se njihovo ne bi zatratio i strijebilo ispred mene. 20 Izidite iz Vavilona, bježite od Haldejaca; glasno pjevajuæi objavljujte, kazujte, razglašujte do krajeva zemaljskih; recite: izbavi Gospod slugu svojega Jakova. 21 Neæee ožednjeti kad ih povede preko pustinje; vodu iz stijene toèiæe im, jer æee rascijepiti kamen i poteæi æee voda. 22 Nema mira bezbožnicima, veli Gospod.

49 Poslušajte me, ostrva, i pazite, narodi daljni. Gospod me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomenu ime moje. 2 I uèinio je usta moja da su kao oštar maè, u sjenu ruke svoje sakri me; uèinio me je sjajnom strijelom, i u tulu svojem sakri me. 3 I reèe mi: ti si sluga moj,

Izrailju æeu se tobom proslaviti. 4 A ja rekoh: uzalud se trudih, uzalud i naprazno potroših silu svoju; ali opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega. 5 A sada govori Gospod, koji me je sazdao od utrobe materine da sam mu sluga, da mu dovedem natrag Jakova; ako se Izrailj i ne sabere, opet æeu se proslaviti pred Gospodom, i Bog æe moj biti sila moja. 6 I reèe mi: malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vратi ostatak Izrailjev, nego te uèinim vidjelom narodima da budeš moje spasenje do krajeva zemaljskih. 7 Ovako veli Gospod, izbavitelj Izrailjev, svetac njegov, onome kojega preziru, na koga se gadi narod, sluzi onijeh koji gospodare: carevi æe vidjeti i ustati, i knezovi æe se pokloniti radi Gospoda, koji je vjeran, radi sveca Izrailjeva, koji te je izabrao. 8 Ovako veli Gospod: u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i èuvaæeu te i daæeu te da budeš zavjet narodu da utvrðiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo; 9 Da kažeš sužnjima: izidite; onima koji su u mraku: pokaæite se. Oni æe pokraj putova pasti, i paša æe im biti po svjem visokim mjestima. 10 Neæee biti gladni ni žedni, neæee ih biti vruæina ni sunce; jer kome ih je žao, on æe ih voditi, i pokraj izvora vodenijeh provodiæe ih. 11 I sve gore svoje obratiæeu u putove, i staze æe moje biti povisene. 12 Gle, ovi æe iz daleka doæei, gle, i oni od sjevera i od zapada, i oni iz zemlje Sinske. 13 Pjevajte, nebesa, i veseli se, zemljo, podvikujte, gore, veselo; jer Gospod utješi svoj narod, i na nevoljnike svoje smilova se. 14 Ali Sion reèe: ostavi me Gospod, i zaboravi me Gospod. 15 Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na èedo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja neæeu zaboraviti tebe. 16 Gle, na dlanovima sam te izrezao; zidovi su tvoji jednako preda mnom. 17 Pohitjeæe sinovi tvoji, a koji te raskopavaše i pustošiše, otiæi æe od tebe. 18 Podigni oèi svoje unaokolo, i vidi: svi se oni skupljaju i idu k tebi. Tako bio ja živ, veli Gospod, svjema njima kao nakitom zaodjenuæeš se, i uresiæeš se njima kao nevjesta. 19 Jer razvaline tvoje i pustoline i potvrna zemlja tvoja biæe tada tjesna za stanovnike kad se udalje oni koji te proždiraše. 20 I djeca koju æeš imati, pošto si bila bez djece, reæi æe da èuješ: tjesno mi je ovo mjesto, pomakni se da se mogu nastaniti. 21 A ti æeš reæi u srcu svom: ko mi ih rodi, jer bijah sirota i inokosna, zarobljena i prognana? i ko ih othranii? eto, ja bijah ostala sama, a gdje oni bijahu? 22 Ovako veli Gospod Gospod: evo, podignuæeu ruku svoju k narodima, i k plemenima æeu podignuti zastavu svoju, i donijeæe sinove tvoje u naruèiju, i kæeri tvoje na ramenima æe se nositi. 23 I carevi æe biti hraniæili tvoji i carice njihove tvoje dojkinje, i klanjaæe ti se licem do zemlje, i prah s nogu

tvojih lizaæe, i poznaæeš da sam ja Gospod, i da se neæee osramotiti oni koji mene èekaju. 24 Hoæe li se junaku uzeti pljen i hoæe li se oteti roblje pravednomu? 25 Jer ovako govori Gospod: i roblje junaku uzeæe se i pljen jakomu oteæe se, jer æeu se ja preti s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja æeu izbaviti; 26 I koji ti krivo èine, nahraniæu ih u njihovjem mesom i opiæe se svojom krvlju kao novijem vinom; i poznaæe svako tijelo da sam ja Gospod spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, jaki Bog Jakovljev.

50 Ovako veli Gospod: gdje je raspusna knjiga matere vaše kojom je pustih? ili koji je između rukodavalaca mojih kome vas prodadoh? Gle, za bezakonja svoja prodadoste se i za vaše prijestupe bi puštena mati vaša. 2 Zašto kad doðoh ne bi nikoga? kad zvah, niko se ne odazva? da nije kako god okraæala ruka moja, te ne može iskupiti? ili nema u mene snage da izbavim? Gle, prijetnjom svojom isušujem more; obraæam rijeke u pustinju da se usmrde ribe njihove zato što nestane vode, i mru od žeði. 3 Oblaèim nebesa u mrak, i kostrijet im dajem za pokrivaè. 4 Gospod Gospod dade mi jezik uèen da umijem progovoriti zgodnu rijeè umornom; budi svako jutro, budi mi uši, da slušam kao uèenici. 5 Gospod Gospod otvori mi uši, i ja se ne protivih, ne otstupih natrag. 6 Leða svoja podmetah onima koji me bijahu i obraze svoje onima koji me èupahu; ne zaklonih lica svojega od ruga ni od zaplijuvanja. 7 Jer mi Gospod Gospod pomaže, zato se ne osramotih, zato stavih èeòe svoje kao kremen, i znam da se neæeu postidjeti. 8 Blizu je onaj koji me pravda; ko æe se preti sa mnom? stanimo zajedno; ko je suparnik moj? neka pristupi k meni. 9 Gle, Gospod Gospod pomagaæe mi: ko æe me osudit? Gle, svi æe oni kao haljina ovetšati, moljac æe ih izjesti. 10 Ko se meðu vama boji Gospoda i sluša glas sluge njegova? Ko hodi po mraku i nema vidjela, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega. 11 Gle, svi koji ložite ognj i opasujete se iskrama, idite u svjetlosti ognja svojega i u iskrama koje raspaliste. To vam je iz moje ruke, u mukama æete ležati.

51 Poslušajte me koji idete za pravdom, koji tražite Gospoda; pogledajte stijenu iz koje ste isjeèeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani; 2 Pogledajte Avrama, oca svojega, i Saru, koja vas je rodila, kako ga inokosna pozvah i blagoslovljih ga i umnožih ga. 3 Jer æe Gospod utješiti Sion, utjeæe sve razvaline njegove, i pustinju njegovu uèiniæe da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji, radost æe se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje. 4 Poslušaj me, narode moj, i èuj me, rode moj; jer æe zakon od mene izaæi i sud svoj postaviæu da bude

vidjelo narodima. 5 Blizu je pravda moja, izaæi æe spasenje moje, i mišice æe moje suditi narodima; mene æe ostrva èekati i u mojo æe se mišicu uzdati. 6 Podignite k nebu oèi svoje i pogledajte dolje na zemlju; jer æe nebesa išèeznuti kao dim i zemlja æe kao haljina ovetšati, i koji na njoj žive pomrijeæe takoðer; a spasenje æe moje ostati dovijeka, i pravde moje neæee nestati. 7 Poslušajte me koji znate pravdu, narode, kojemu je u srcu zakon moj. Ne bojte se ruženja ljudskoga i od huljenja njihova ne plašite se. 8 Jer æe ih moljac izjesti kao haljinu, i kao vunu izjeæee ih crv; a pravda moja ostaje dovijeka i spasenje moje od koljena na koljeno. 9 Probudi se, probudi se, obuci se u silu, mišico Gospodnja; probudi se kao u staro vrijeme, za naraštaja prosljeh; nijesi li ti isjekla Ravu i ranila zmaja? 10 Nijesi li ti isušila more, vodu bezdana velikoga, od dubine morske naèinila put da proðu izbavljeni? 11 Tako oni koje iskupi Gospod neka se vrate i doðu u Sion pjevajuæi, i veselje vjeèeno neka bude nad glavom njihovom; radost i veselje neka zadobiju, a žalost i uzdisanje neka bježi. 12 Ja, ja sam utješitelj vaš; ko si ti da se bojiš èovjeka smrtnoga i sina èovjeèijega, koji je kao trava? 13 I zaboravio si Boga tvorca svojega, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju? i jednako se bojiš svaki dan gnjeva onoga koji te priteænuje kad se sprema da zatire? a gdje je gnjev onoga koji priteænuje? 14 Brzo æe se oprostiti sužanj, neæee umrijeti u jami, niti æe biti bez hiljeba. 15 Jer sam ja Gospod Bog tvoj, koji raskidam more, da valovi njegovi buèe; Gospod nad vojskama ime mi je. 16 Ja ti metnuh u usta rijeèi svoje i sjenom ruke svoje zaklonih te, da utvrđim nebesa i osnujem zemlju, i reèem Sionu: ti si moj narod. 17 Probudi se, probudi se, ustani, Jerusalime! koji si pio iz ruke Gospodnje èašu gnjeva njegova, pio si, i talog iz strašne èaše ispio si. 18 Od svih sinova koje je rodio nijedan ga nije vodio, i od svih sinova koje je othranio nijedan ga nije prihvatio za ruku. 19 Ovo te dvoje zadesi; ko te požali? Pustoš i rasap, i glad i maè; ko æe te utjeæiti? 20 Sinovi twoji obamrili leže po krajevima svih ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodnjega, i karanja Boga tvovjega. 21 Zato èu ovo, nevoljni, i pijani, ne od vina. 22 Ovako veli Gospod tvoj, Gospod i Bog tvoj, koji brani svoj narod: evo uzimam iz tvoje ruke èašu strašnu, talog u èaši gnjeva svojega; neæee više piti. 23 Nego æu je dati u ruke onima koji te muèe, koji govorise duši twojim sagni se da prijeðemo, i ti si im podmetao leða svoja da budu kao zemlja i kao ulica onima koji prelaze.

52 Probudi se, probudi se, obuci se u silu svoju, Sione; obuci krasne haljine svoje, Jerusalime grade sveti;

jer neæee više uæi u tebe neobrezani i neèisti. 2 Otresi prah sa sebe, ustani, sjedi, Jerusalime; skini okove s vrata svojega, zarobljena kæeri Sionska. 3 Jer ovako veli Gospod: zabadava se prodadoste, i iskupiste se bez novaca. 4 Jer ovako veli Gospod Gospod: u Misir siðe moj narod prije da ondje žive kao došljaci; ali Asirci im èiniše silu ni za što. 5 A sada što æeu tu? veli Gospod; jer je narod moj zaboravljen ni za što; koji vladaju njim, cvijele ga, veli Gospod, i jednako svaki dan huli se na ime moje. 6 Zato æe poznati narod moj ime moje, zato æe poznati u onaj dan da sam ja koji govorim: evo me. 7 Kako su krasne na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govori Sionu: Bog tvoj caruje. 8 Stražari æe twoji podignuti glas, podignuæe glas, i svi æe zapjevati, jer æe oèima vidjeti gdje Gospod vodi natrag Sion. 9 Klikujte i pjevajte, razvaline Jerusalimske, jer Gospod utješni narod svoj, izbavi Jerusalim. 10 Zagali Gospod svetu mišicu svoju pred svijem narodima, da vide svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega. 11 Ostupite, ostupite, izidite odatle, ne dotièite se nièega neèista; izidite ispred njega, oèistite se vi koji nosite sude Gospodnje. 12 Jer neæete izaæi u hitnji, niti æete iæi bježæei; jer æe Gospod iæi pred vama, i zadnja vojska biæe vam Bog Izrailjev. 13 Gle, sluga æe moj biti sreæan, podignuæe se i uzvisiæe se i proslaviæe se. 14 Kako se mnogi zaèudiše tebi, što bijaše nagrđen u licu mimo svakoga èovjeka, i u stasu mimo sinove èovjeèije, 15 Tako æe opet udiviti mnoge narode, carevi æe pred njim zatisnuti usta svoja, jer æe vidjeti što im nije kazivano i razumjeæe što nijesu slušali.

53 Ko vjerova propovijedanju našemu, i mišica Gospodnja kome se otkri? 2 Jer iznièe pred njim kao šibljika, i kao korijen iz suhe zemlje; ne bi oblijea ni ljepote u njega; i vidjesmo ga, i ne bješe ništa na oèima, èega radi bismo ga poželjeli. 3 Prezren bješe i odbaèen izmeðu ljudi, bolnik i vièan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za što ne uzimasmo. 4 A on bolesti naše nosi i nemoæi naše uze na se, a mi mišljamo da je ranjen, da ga Bog bije i muèi. 5 Ali on bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja; kar bješe na njemu našega mira radi, i ranom njegovom mi se iscijelismo. 6 Svi mi kao ovce zaðosmo, svaki nas se okrenu svojim putem, i Gospod pusti na nj bezakonje svih nas. 7 Muèen bi i zlostavljen, ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje voðen bi i kao ovca nijema pred onijem koji je striže ne otvori usta svojih. 8 Od tjeskobe i od suda uze se, a rod njegov ko æe iskazati? jer se istrže iz zemlje živijeh i za prijestupe naroda mojega bi

ranjen. 9 Odrediše mu grob sa zloèincima, ali na smrti bi s bogatijem, jer ne uèini nepravde, niti se naðe prijevara u ustima njegovijem. 10 Ali Gospodu bi volja da ga bije, i dade ga na muke; kad položi dušu svoju u prinos za grijeh, vidjeæe natražje, produljæe dane, i što je Gospodu ugodno napredovaæe njegovom rukom. 11 Vidjeæe trud duše svoje i nasitiæe se; pravedni sluga moj opravdaæe mnoge svojim poznanjem, i sam æe nositi bezakonja njihova. 12 Zato æeu mu dati dio za mnoge, i sa silnima æe dijeliti plijen, jer je dao dušu svoju na smrt, i bi metnut među zloèince, i sam nosi grijeha mnogih, i za zloèince se moli.

54 Veseli se, nerotkinjo koja ne raðaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne trpiš muka od poroðaja, jer pusta ima više djece negoli ona koja ima muža, veli Gospod. 2 Raširi mjesto šatora svojega, i zavjesi stana tvojega neka se razastru, ne brani, produlji uža svoja, kolje svoje utvrdi. 3 Jer æee se nadesno i nalijevo rasprostraniti, i sjeme æe tvoje naslijediti narode, i puste æe gradove naseliti. 4 Ne boj se, jer se neæee osramotiti, i nemoj se stidjeti, jer neæee biti prijekorna, nego æee zaboraviti sramotu mladosti svoje, i prijekora udovišta svojega neæee se više sjæeati. 5 Jer ti je muž tvorac tvoj, ime mu je Gospod nad vojskama, i izbavitelj ti je svetac Izrailjev, Bog svoj zemlji zvaæe se. 6 Jer kao ženu ostavljenu i u duhu ožalošæenu dozva te Gospod, i kao mlađu ženu puštenu, govori Gospod. 7 Za malo ostavih te, ali s velikom milošæeu pribraæeu te. 8 U malom gnjevu sakrih za èas lice svoje od tebe, ali æeu te vjeènom milošæeu pomilovati, veli izbavitelj tvoj Gospod. 9 Jer mi je to kao potop Nojev: jer kao što se zakleh da potop Nojev neæee više doæi na zemlju, tako se zakleh da se neæee razgnjeviti na te niti æeu te karati. 10 Ako æe se i gore pomaknuti i humovi se pokolebiti, opet milost moja neæee se odmaknuti od tebe, i zavjet mira mojega neæee se pokolebiti, veli Gospod, koji ti je milostiv. 11 Nevoljnica, koju vjetar razmeæee, koja si bez utjehe, evo ja æeu namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaæeu te na safirima. 12 I naèiniæeu ti prozore od kristala, i vrata od kamena rubina, i sve međe tvoje od dragoga kamenja. 13 A sinovi æe tvoji svi biti nauèeni od Gospoda, i obilan mir imaæee sinovi tvoji. 14 Pravdom æeš se utvrditi, daleko æeš biti od nasilja, te se neæee bojati, i od strahote, jer ti se neæee približiti. 15 Gle, biæe ih koji æe se sabirati na te, ali neæee biti od mene; koji se god saberu na te, pašæe. 16 Gle, ja sam stvorio kovaæa koji raspaljuje ugljevje i vadi oruðe za svoj posao, ja sam stvorio i krvnika da ubija. 17 Nikako oružje naèinjeno protiv tebe neæee biti sreæeno, i svaki jezik koji se podigne na te na

sudu sapreæeš. To je našljedstvo sluga Gospodnjih i pravda njihova od mene, veli Gospod.

55 Oj žedni koji ste god, hodite na vodu, i koji nemate novaca, hodite, kupujte i jedite; hodite, kupujte bez novaca i bez plate vina i mljeka. 2 Zašto trošite novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa æete jesti što je dobro, i duša æe se vaša nasladiti pretiline. 3 Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa æe biti duša vaša, i uèiniæeu s vama zavjet vjeèan, milosti Davidove istinite. 4 Evo, dadoh ga za svjedoka narodima, za voða i zapovjednika narodima. 5 Evo, zvaæeš narod kojega nijesi znao, i narodi koji te nijesu znali stœæi æe se k tebi, radi Gospoda Boga tvojega i sveca Izrailjeva, jer te proslavi. 6 Tražite Gospoda, dok se može naæei; prizivajte ga, dokle je blizu. 7 Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vrati ka Gospodu, i smilovaæeu se na nj, i k Bogu našemu, jer prašta mnogo. 8 Jer misli moje nijesu vaše misli, niti su vaši putovi moji putovi, veli Gospod; 9 Nego koliko su nebesa više od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, i misli moje od vaših misli. 10 Jer kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraæea se onamo, nego natapa zemlju i uèini da raða i da se zeleni, da daje sjemena da se sije i hljeba da se jede, 11 Tako æe biti rijeè moja kad izide iz mojih ust: neæee se vratiti k meni prazna, nego æe uèiniti što mi je drago, i sreæeno æe svršiti na što je pošljem. 12 Jer æete s veseljem izaæi, i u miru æete biti voðeni; gore i bregovi pjevaæe pred vama od radosti, i sva æe drveta poljska pljeskati rukama. 13 Mjesto trnja niknuæe jela, mjesto koprive niknuæe mirta; i to æe biti Gospodu u slavu, za vjeèan znak, kojega neæee nestati.

56 Ovako veli Gospod: pazite na sud, i tvorite pravdu, jer æe skoro doæi spasenje moje, i pravda æe se moja objaviti. 2 Blago èovjeku koji tako èini, i sinu èovjeèijemu koji se drži toga èuvajuæei suboto da je ne oskrvni, èuvajuæei ruku svoju da ne uèini zla. 3 I neka ne govori tuðin koji pristane uz Gospoda: Gospod me je odluèio od svoga naroda; i neka ne govori uškopljениk: gle, ja sam suho drvo. 4 Jer ovako veli Gospod za uškopljeneke: koji drže subote moje i izbiraju što je meni ugodno, i drže zavjet moj, 5 Njima æeu dati u domu svom i među zidovima svojim mjesto i ime bolje nego sinova i kæeri, ime vjeèeno daæeu svakome od njih, koje se neæee zatrti. 6 A tuðine koji pristanu uz Gospoda da mu služe i da ljube ime Gospodnje, da mu budu sluge, koji god drže suboto da je ne oskrvne i drže zavjet moj, 7 Njih æeu dovesti na svetu goru svoju i razveseliæeu ih u domu

svojem molitvenom; žrtve njihove paljenice i druge žrtve biæe ugodne na oltaru mom, jer æe se dom moj zvati dom molitve svijem narodima. 8 Gospod Gospod govori, koji sabira prognanike Izrailjeve: još æeu mu sabrati osim onijeh koji su sabrani. 9 Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri šumske. 10 Svi su mu stražari slijepi, ništa ne znaju, svi su psi nijemi, ne mogu lajati, sanljivi su, leže, mio im je drijemež. 11 I psi su proždrljivi, koji ne znaju za sitost; i pastiri su koji ne znaju za razum, svaki se okreæe svojim putem, svaki za svojom korišæu sa svoga kraja. 12 Hodite, uzeæu vina i napiæemo se silovita piæa, i sjutra æe biti kao danas, i još mnogo više.

57 Pravednik mre, i нико не mari; i pobožni se ljudi

uzimaju, a нико se ne sjeæea da se pred zlo uzima pravednik; 2 Dolazi u mir i poèiva na postelji svojoj ko god hodi pravijem putem. 3 A vi sinovi vraèarini, rode kurvarski, koji se kurvate, pristupite ovamo. 4 Kim se rugate? na koga razvaljujete usta i plazite jezik? nije li sinovi prestupnièki, sjeme lažno? 5 Koji se upaljujete za lugovima, pod svakim zelenijem drvetom, koljete sinove svoje u potocima, pod vrletima kamenijem. 6 Dio ti je meðu glatkim kamenjem potoèenim; to je, to je tvoj dio; njemu ljevaš naljev svoj, prinoši dar; tijem li æeu se umiriti? 7 Na gori visokoj i užvišenoj meæeš postelju svoju; i onamo izlaziš da prineseš žrtvu. 8 I iza vrata i iza dovrataka meæeš spomen svoj; otstupivši od mene otkrivaš se, i izašavši gore širiš odar svoj, ugovaraš s njima, mila ti je postelja njihova, gdje ugledaš mjesto. 9 Ideš k caru s uljem, s mnogim mirisima svojim; šalješ poslanike svoje daleko i ponizuješ se do groba. ([Sheol h7585](#)) 10 Od daljnoga puta svoga umorna ne kažeš: zaludu. Nalaziš život ruci svojoj, zato ne sustaješ. 11 I od koga si se uplašila i koga si se pobojala, te si slagala i nijesi se mene opominjala niti si marila? Što ja muæah odavna, zato li me se ne bojiš? 12 Ja æeu objaviti tvoju pravdu i tvoja djela; ali ti neæee pomoæi. 13 Kad staneš vikati, neka te izbave oni koje si sabrala; ali æee ih sve vjetar odnijeti, i uzeæe ih taština. Ali ko se u me uzda, naslijediæe zemlju i dobiæe svetu goru moju. 14 I reæi æe se: poravnite, poravnite, pripravite put, uklonite smetnje s puta naroda mojega. 15 Jer ovako govori visoki i užvišeni, koji živi u vjeènosti, kojemu je ime sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onijem ko je skrušena srca i smjerna duha oživljujuæi duh smjernijeh i oživljujuæi srce skrušenijeh. 16 Jer se neæeu jednako preti niti æeu se dobijeka gnjevit, jer bi isheezeznuo preda mnom duh i duše koje sam stvorio. 17 Za bezakonje lakomosti njegove razgnjevih se, i udarih ga, sakrih se i razgnjevih se,

jer odmetnuvši se otide putem srca svojega. 18 Vidim putove njegove, ali æeu ga iscijeliti, vodîæu ga i daæeu opet utjehu njemu i njegovijem koji tuže. 19 Ja stvaram plod usnama: mir, mir onomu ko je daleko i ko je blizu, veli Gospod, i iscijelîæu ga. 20 A bezbožnici su kao more uskolebano, koje se ne može umiriti i voda njegova izmeæe neèistotu i blato. 21 Nema mira bezbožnicima, veli Bog moj.

58 Vièi iz grla, ne usteži se, podigni glas svoj kao truba,

i objavi narodu mojemu bezakonja njegova i domu Jakovljevu grijehe njihove, 2 Premda me svaki dan traže i radi su znati putove moje, kao narod koji tvori pravdu i ne ostavlja suda Boga svojega; ištu od mene sudove pravedne, æele približiti se k Bogu. 3 Zašto postismo, vele, a ti ne pogleda, muèismo duše svoje, a ti ne htje znati? Gle, kad postite, èinite svoju volju i izgonite sve što vam je ko dužan. 4 Eto postite da se prete i svaðate i da bijete pesnicom bezbožno. Nemojte postiti tako kao danas, da bi se èuo gore glas vaš. 5 Taki li je post koji izabrah da èovjek muèi dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostrijet i pepeo? To li æeš zvati post i dan ugodan Gospodu? 6 A nije li ovo post što izabrah: da razvežeš sveze bezbožnosti, da razdriješ remenje od bremena, da otpustiš potlaæene, i da izlomite svaki jaram? 7 Nije li da prelamaš hljeb svoj gladname, i siromahe prognane da uvedeš u kuæu? kad vidiš gola, da ga odjeneš, i da se ne kriješ od svoga tijela? 8 Tada æe sinuti vidjelo tvoje kao zora, i zdravlje æe tvoje brzo procvasti, i pred tobom æe iæi pravda tvoja, slava Gospodnjia biæe ti zadnja straža. 9 Tada æeš prizivati, i Gospod æe te èuti: vikaæeš, i reæi æe: evo me. Ako izbacиш izmeðu sebe jaram i prestaneš pružati prst i govoriti zlo; 10 I ako otvoriš dušu svoju gladname, i nasitiš dušu nevoljnu; tada æe zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama æe tvoja biti kao podne. 11 Jer æe te Gospod voditi vazda, i sitiæe dušu tvoju na susi, i kosti tvoje krijepliæe, i biæeš kao vrt zaliven i kao izvor kojemu voda ne presiše. 12 I tvoji æe sazidati stare pustoline, i podignuæeš temelje koji æe stajati od koljena do koljena, i prozvaaæe se: koji sazida razvaline i opravi putove za naselje. 13 Ako odvratiš nogu svoju od subote da ne èiniš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavnijem, i budeš ga slavio ne iduæi svojim putovima i ne èineæei što je tebi drago, ni govoreæi rijeèi, 14 Tada æeš se veseliti u Gospodu, i izveæeu te na visine zemaljske, i daæeu ti da jedeš našljedstvo Jakova oca svojega; jer usta Gospodnja rekoše.

59 Gle, nije okraèala ruka Gospodnja da ne može spasti, niti je otežalo uho njegovo da ne može èuti. **2** Nego bezakonja vaša rastavise vas s Bogom vašim, i grijesi vaši zakloniše lice njegovo od vas, da ne èuje. **3** Jer su ruke vaše oskvrnjene krvlju i prsti vaši bezakonjem; usne vaše govore laž i jezik vaš izrièe opaèinu. **4** Nema nikoga da vièe za pravdu, niti ima koga da se pre za istinu; uzdaju se u ništavilo, i govore laž; zaèinju nevolju, i raðaju muku. **5** Nose jaja aspidina i tkaju pauèinu; ko pojede jaje njihovo umre, i ako koje razbijje, ižleze guja. **6** Platno njihovo nije za haljine, niti æe se oni odjesti svojim poslom; posao je njihov bezakonje i u rukama je njihovijem nasilje. **7** Noge im trèe na zlo i brze su na proljevanje krvi prave; misli su njihove bezakonje; na putovima je njihovijem pustoš i rasap. **8** Puta mirnoga ne znaju, i na putovima njihovijem nema pravde; naèinili su sebi krive staze; ko god ide po njima, ne zna za mir. **9** Zato je sud daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas; èekamo vidjelo, a ono, eto mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami. **10** Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju oèiju pipamo; spotièemo se u podne kao u sumraèej; u obilju smo kao mrtvi. **11** Rièemo svikoliki kao medvjedi, i jednako uèemo kao golubice; èekamo sud, a njega nema, spasenje, a ono je daleko od nas. **12** Jer se prijestupi naši umnožiše pred tobom i grijesi naši svjedoèe na nas; jer su prijestupi naši kod nas i bezakonja svoja znamo, **13** Da nevjeru uèinismo i slagamno Gospodu, i otstupismo od Boga svojega, govorimo o nasilju i odmetu, da sastavljamso i iznosimo iz srca rijeèi lažne. **14** Zato sud otstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina padne na ulici i pravda ne može da prođe. **15** I istine je nestalo, i ko se uklanja oda zla, postaje plijen. To vidje Gospod, i ne bi mu milo što nema suda. **16** I vidje gdje nema èovjeka, i zaèudi se što nema posrednika; zato uèini mu spasenje mišica njegova, i pravda njegova poduprije ga. **17** Jer se obuèe u pravdu kao u oklop, i šljem spasenja metnu na glavu; odjede se osvetom kao odijelom, i ogre se revnošæu kao plaštem. **18** Po djelima, po djelima da vrati gnjev protivnicima svojim, platu neprijateljima svojim, ostrvima da plati. **19** I bojaæe se imena Gospodnjega sa zapada, i slave njegove s istoka sunèanoga; jer æe neprijatelj navaliti kao rijeka, a duh æe Gospodnji podignuti zastavu suprot njemu. **20** I doæi æe izbavitelj u Sion i k onima od Jakova koji se obraæaju od grijeha, veli Gospod. **21** A ovo æe biti zavjet moj s njima, veli Gospod: duh moj, koji je u tebi, i rijeèi moje, koje metnuh u usta twoja, neæe otiaæi od usta twojih ni od usta sjemena twojega, ni od usta sjemena sjemena twojega, veli Gospod, otsele i dovjeka.

60 Ustani, svijetli se, jer doðe svjetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te. **2** Jer, gle, mrak æe pokriti zemlju i tama narode; a tebe æe obasjati Gospod i slava njegova pokazaæe se nad tobom. **3** I narodi æe doæi k vidjelu tvojemu i ka svjetlosti koja æe te obasjati. **4** Podigni oèi svoje unaokolo, i vidi: svi se skupljaju i idu k tebi, sinovi æe tvoji iz daleka doæi i kæeri tvoje nosiæe se u naruèju. **5** Tada æeš vidjeti, i obradovaæeš se, i srce æe ti se udiviti i raširiti, jer æe se k tebi okrenuti mnošto morsko i sila naroda doæi æe k tebi. **6** Mnošto kamila prekriliæe te, dromedari iz Madijama i Efe; svi iz Save doæi æe, zlato i kad donijeæe, i slavi Gospodnju javljaæe. **7** Sva stada Kidarska skupiæe se k tebi, ovnovi Navajotski biæe ti na potrebu; prineseni na oltaru mom biæe ugodni, i dom slave svoje proslaviæu. **8** Ko su ono što lete kao oblaci i kao golubovi na prozore svoje? **9** Ostrva æe me èekati i prve laðe Tarsiske, da dovezu sinove tvoje iz daleka, i s njima srebro njihovo i zlato njihovo, imenu Gospoda Boga tvojega i sveca Izrailjeva, jer te proslavi. **10** I tuðini æe sazidati zidove tvoje, i carevi njihovi služæe ti; jer u gnjevu svom udarih te, a po milosti svojoj pomilovaæu te. **11** I twoja æe vrata biti svagda otvorena, neæe se zatvoriti ni danju ni noæu, da ti se dovede sila naroda, i carevi njihovi da se dovedu. **12** Jer narod i carstvo, koje ti ne bi služilo, poginuæe, taki æe se narodi sasvijem zatrtri. **13** Slava Livanska tebi æe doæi, jela, brijest i šimšir, da ukrase mjesto svetinje moje da bih proslavio mjesto nogu svojih. **14** I sinovi onih koji su te muèili doæi æe k tebi klanjavuæi se, i svi koji te preziraše padaæe k stopalima nogu tvojih, i zvaæe te gradom Gospodnjim, Sionom sveca Izrailjeva. **15** Što si bio ostavljen i mrzak tako da niko nije prolazio kroza te, mjesto toga æti ti uèiniti vjeèunu slavu, i veselje od koljena do koljena. **16** Jer æeš mljeko naroda sati, i sise carske dojæeš, i poznaæeš da sam ja Gospod spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, silni Jakovljev. **17** Mjesto mijedi donijeæu zlata, i mjesto gvožđa donijeæu srebra, i mijedi mjesto drva, i gvožđa mjesto kamenja, i postavljati ti za upravitelje mir i za nastojnike pravdu. **18** Neæe se više èuti nasilje u tvojoj zemlji ni pustošenje i potiranje na meðama tvojim; nego æeš zvati zidove svoje spasenjem i vrata svoja hvalom. **19** Neæe ti više biti sunce vidjelo danju, niti æe ti sjajni mjesec svijetliti; nego æe ti Gospod biti vidjelo vjeèeno i Bog tvoj biæe ti slava. **20** Neæe više zalaziti sunce tvoje, niti æe mjesec tvoj pomræati; jer æe ti Gospod biti vidjelo vjeèeno, i dani žalosti tvoje svršiæe se. **21** I tvoj æe narod biti sav pravedan, naslijediæe zemlju navijek; mladica koju sam posadio, djelo ruku mojih biæe na moju slavu. **22** Od maloga

æe postati tisuæa i od nejakoga silan narod; ja Gospod brzo æu uèiniti to kad bude vrijeme.

61 Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaza

da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da æe im se otvoriti tamnica. 2 Da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osvete Boga našega, da utješim sve žalosne, 3 Da uèinim žalosnima u Sionu i dam im nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, odijelo za pohvalu mjesto duha tužnoga, da se prozovu hrastovi pravde, sad Gospodnji za slavu njegovu. 4 I oni æe sazidati davnašnje pustoline, podignuæe stare razvaline i ponovljeæe gradove puste, što leže razvaljeni od mnogo naraštaja. 5 I tuðini æe stajati i pasti stada vaša, i inostranci æe biti vaši oraèi i vinogradari. 6 A vi æete se zvati sveštenici Gospodnji, sluge Boga našega govoriæe vam se, blago naroda ješæete i slavom njihovom hvaliæete se. 7 Za dvostruku sramotu vašu, i što se pjevaše: rug je dio njihov, zato æe u zemlji njihovoj naslijediti dvojinom i imaæe vjeènu radost. 8 Jer ja Gospod ljubim pravdu i mrzim na grabež sa žrtvom paljenicom, i daæu im platu uistinu, i vjeèan zavjet uèiniæu s njima. 9 I sjeme æe se njihovo znati u narodima i natraæje njihovo meðu plemenima; ko ih god vidi poznaæe ih da su sjeme koje je blagoslovio Gospod. 10 Veoma æu se radovati u Gospodu, i duša æe se moja veseliti u Bogu mojem, jer me obuèe u haljine spasenja i plaštem pravde ogre me kao kad ženik namjesti nakit i kao kad se nevjesta uresi uresom svojim. 11 Jer kao što iz zemlje raste bilje i u vrtu nièe što se posije, tako æe Gospod Bog uèiniti da nikne pravda i pohvala pred svijetom narodima.

62 Siona radi neæeu umuknuti, i Jerusalima radi neæeu se

umiriti, dokle ne izade kao svjetlost pravda njegova i spasenje se njegovo razgori kao svijeæea. 2 Tada æe vidjeti narodi pravdu tvoju i svi carevi slavu tvoju, i prozvaæeš se novijem imenom, koje æe usta Gospodnja izreæi. 3 I biæeš krasan vijenac u ruci Gospodnjoj i carska kruna u ruci Boga svojega. 4 Neæeš se više zvati ostavljeni, niti æe se zemlja tvoja zvati pustoš, nego æeš se zvati milina moja i zemlja tvoja udata, jer æeš biti mio Gospodu i zemlja æe tvoja biti udata. 5 Jer kao što se momak ženi djevojkom, tako æe se sinovi tvoji oženiti tobom; i kako se raduje ženik nevjesti, tako æe se tebi radovati Bog tvoj. 6 Na zidovima tvojim, Jerusalime, postavih stražare, koji neæee umuknuti nigda, ni danju ni noæeu. Koji pominjete Gospoda, nemojte muæati. 7 I ne dajte da se umukne o njemu dokle ne utvrdi i uèini Jerusalim slavom na zemlji. 8 Zakle se Gospod

desnicom svojom i krjepkom mišicom svojom: neæeu više dati žita tvojega neprijateljima tvojim da jedu, niti æe tuðini piti vina tvojega, oko kojega si se trudio; 9 Nego koji ga žanju, oni æe ga jesti i hvaliti Gospoda, i koji ga beru oni æe ga piti u trijemovima svetinje moje. 10 Prođite, prođite kroz vrata, pripravite put narodu; poravnite, poravnite put, uklonite kamenje, podignite zastavu narodima. 11 Evo, Gospod oglasí do krajeva zemaljskih; recite kæeri Sionskoj: evo, spasitelj tvoj ide; evo, plata je njegova kod njega i dijelo njegovo pred njim. 12 I oni æe se prozvati narod sveti, iskupljenici Gospodnji; a ti æeš se prozvati: traženi, grad neostavljeni.

63 Ko je ono što ide iz Edoma, iz Vosora, u crvenijem

haljinama? krasno odjeven, koraèajuæi u veličini sile svoje? Ja sam, koji govorim pravdu i vrijedan sam spasti. 2 Zašto ti je crveno odijelo i haljine ti kao u onoga koji gazi u kaci? 3 Gazih sam u kaci, i niko izmeðu naroda ne bješe sa mnom; ali ih izgazih u gnjevu svom i potlaèih u ljutini svojoj; i krv njihova poprska mi haljine i iskaljah sve odijelo svoje. 4 Jer je dan od osvete u srcu mom, i doðe godina da se moji iskupe. 5 Pogledah, a nikoga ne bješe da pomože, i zaèudih se što nikoga ne bješe da podupre; ali me desnica moja izbavi i jarost moja poduprije me. 6 I izgazih narode u gnjevu svom, i opojih ih jarošæu svojom, i prolih na zemlju krv njihovu. 7 Pominjaæu dobrotu Gospodnju, hvalu Gospodnju za sve što nam je uèinio Gospod, i mnoštvu dobra što je uèinio domu Izrailjevu po milosti svojoj i po velikoj dobroti svojoj. 8 Jer reèe: doista su moj narod, sinovi, koji neæee iznevjeriti. I bi im spasitelj. 9 U svakoj tuzi njihovoj on bješe tužan, i anđeo, koji je pred njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi on ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vrijeme. 10 Ali se odmetaše i žalostiæe sveti duh njegov; zato im posta neprijatelj, i ratova na njih. 11 Ali se opomenu starijeh vremena, Mojsija, naroda svojega: gdje je onaj koji ih izvede iz mora s pastirem stada svojega? gdje je onaj što metnu usred njih sveti duh svoj? 12 Koji ih vodi slavnom mišicom svojom za desnicu Mojsijevu? koji razdvoji vodu pred njima, da steèe sebi vjeèno ime? 13 Koji ih vodi preko bezdana kao konja preko pustinje, da se ne spotakoše? 14 Duh Gospodnji vodi ih tihu, kao kad stoka slazi u dolinu; tako si vodio svoj narod da steèeš sebi slavno ime. 15 Pogledaj s neba, i vidi iz stana svetinje svoje i slave svoje, gdje je revnost tvoja i sila tvoja, mnoštvu milosrða tvojega i milosti tvoje? eda li æe se meni ustegnuti? 16 Ti si zaista otac naš, ako i ne zna Avram za nas, i Izrail nas ne poznaje; ti si, Gospode, otac naš, ime ti je otkako je vijkea izbavitelj naš. 17 Zašto si nam dao da zaðemo, Gospode, s putova tvojih? da nam otvrde

srce da te se ne bojimo? Vrati se radi sluga svojih, radi pleme našljedstva svojega. 18 Za malo naslijedi narod svetosti tvoje; neprijatelji naši pogaziše svetinju tvoju. 19 Postasmo kao oni kojima nijesi nigda vladao niti je prizivano ime tvoje nad njima.

64 O da bi razdro nebesa i sišao, da se rastope gore od tebe, 2 Kao što se na ognju razgori granje i voda uzavri od ognja, da ime tvoje poznadu neprijatelji tvoji i da narodi drkæu od tebe. 3 Kad si éinio strahote kojima se ne nadasmu, ti si slazio, i gore se rastapahu od tebe. 4 Otkako je vijeka ne èu se, niti se ušima dozna, niti oko vidje Boga osim tebe da bi tako uéinio onima koji ga èekaju. 5 Sretao si onoga koji se raduje tvoreæi pravdu; pominju te na putovima tvojim; gle, ti si se razgnjevio što griješimo; da na njima jednako postasmo, bismo se spasli. 6 Ali svi bijasmo kao neèisto što, i sva naša pravda kao neèista haljina; zato opadosmo svi kao list, i bezakonja naša kao vjetar odnesoše nas. 7 Nikoga ne bi da priziva ime tvoje, da ustane da se tebe drži, jer si sakrio lice svoje od nas i rastopio si nas bezakonjem našim. 8 Ali sada, Gospode, ti si naš otac; mi smo kao, a ti si naš lonèar, i svi smo djelo ruku tvojih. 9 Gospode, ne grnevi se veoma, i ne pominji dovjeka bezakonja; evo, pogledaj; mi smo svi tvoj narod. 10 Gradovi svetosti tvoje opustješ; Sion opustje, Jerusalim posta pustoš. 11 Dom naše svetinje i naše krasote, u kom te slaviše oci naši, izgorje ognjem, i sve što nam bješe draga potveno je. 12 Hoæeš li se na to uzdržati, Gospode, i muèati, i jednako nas muèiti?

65 Potražiše me koji ne pitahu za me; naðoše me koji me ne tražahu; rekoh narodu koji se ne zove mojim imenom: evo me, evo me. 2 Vas dan pružah ruke svoje narodu nepokornu, koji ide za svojim mislima putem koji nije dobar, 3 Narodu, koji me jednako grnevi u oèi, koji prinosi žrtve u vrtovima i kadi na opekama; 4 Koji sjede kod grobova i noæuju u peæinama, jedu meso svinjeæe i juha im je neèista u sudovima; 5 Koji govore: odlazi, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe. Ti su dim u nozdrvama mojim, oganj koji gori vas dan. 6 Eto, napisano je preda mnom: neæu muèati, nego æeu platiti, platiæu im u njedra. 7 Za bezakonja vaša i za bezakonja otaca vaših, veli Gospod, koji kadiše na gorama, i na humovima ružiše me, izmjeriæu im u njedra platu za djela koja èiniše od poèetka. 8 Ovako veli Gospod: kao kad ko naðe vina u grozdu, pa reèe: ne kvari ga, jer je blagoslov u njemu, tako æeu uèiniti radi sluga svojih, neæu ih potri svijeh, 9 Jer æeu izvesti sjeme iz Jakova i iz Jude našljednika gorama svojim, i naslijediæe ih izbranici

moji, i sluge moje naseliæe se onđe. 10 A Saron æe biti tor za ovce i dolina Ahorska poèivalište za goveda narodu mojemu koji me traži. 11 A vi, koji ostavljate Gospoda, koji zaboravljate svetu goru moju, koji postavljate sto Gadu i ljevate naljev Meniju, 12 Vas æeu izbrojiti pod maè, i svi æete pripasti na klanje, jer zvah a vi se ne odzivaste, govorih a vi ne slušaste, nego èiniste što je zlo preda mnom i izabraste što meni nije po volji. 13 Zato ovako veli Gospod Gospod: gle, sluge æe moje jesti, a vi æete gladovati; gle, sluge æe moje piti, a vi æete biti žedni; gle, sluge æe se moje veseliti, a vi æete se stidjeti. 14 Gle, sluge æe moje pjevati od radosti u srcu, a vi æete vikati od žalosti u srcu i ridaaæete od tuge u duhu. 15 I ostavljate ime svoje izbranima mojim za uklin; i Gospod æe te Bog ubiti, a sluge æe svoje nazvati drugim imenom. 16 Ko se uzblagosilja na zemlji, blagosiljaæe se Bogom istinjem; a ko se uskune na zemlji, kleæe se Bogom istinjem; jer æe se prve nevolje zaboraviti i sakrivene æe biti od oèiju mojih. 17 Jer, gle, ja æeu stvoriti nova nebesa i novu zemlju, i što je prije bilo neæe se pominjati niti æe na um dolaziti. 18 Nego se radujte i veselite se dovjeka radi onoga što æeu ja stvoriti; jer gle, ja æeu stvoriti Jerusalim da bude veselje i narod njegov da bude radost. 19 I ja æeu se veseliti radi Jerusalima, i radovaæu se radi naroda svojega, i neæe se više èuti u njemu plaæ ni jauk. 20 Neæe više biti onđe maloga djeteta ni starca koji ne bi navršio dana svojih; jer æe dijete umirati od sto godina, a grješnik od sto godina biæe proklet. 21 I oni æe graditi kuæe i sjedjeæe u njima; i sadiaæe vinograde i jeæee rod njihov. 22 Neæe oni graditi a drugi se naseliti, neæe saditi a drugi jesti, jer æe dani narodu mojemu biti kao dani drvetu, i izbranicima æe mojim ovetšati djela ruku njihovijeh. 23 Neæe raditi uzalud, niti æe raðati za strah, jer æe biti sjeme blagoslovenijeh od Gospoda, i natražje æe njihovo biti s njima. 24 I prije nego povièu, ja æeu se odazvati; još æe govoriti, a ja æeu uslišiti. 25 Vuk i jagnje zajedno æe pasti, i lav æe jesti slamu kao vo; a zmiji æe biti hrana prah; neæe uđiti ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, veli Gospod.

66 Ovako veli Gospod: nebo je prijesto moj i zemlja podnoæje nogama mojim: gdje je dom koji biste mi sazidali, i gdje je mjesto za moje poèivanje? 2 Jer je sve to ruka moja stvorila, to je postalo sve, veli Gospod; ali na koga æeu pogledati? na nevoljnoga i na onoga ko je skrušena duha i ko drkæe od moje rijeèi. 3 Ko kolje vola, to je kao da ubije èovjeka; ko kolje ovcu, to je kao da zakolje psa; ko prinosi dar, to je kao da prinese krv svinjeæu; ko kadi kadom, to je kao da blagoslovi idola. To oni izabraše na putovima svojim, i duši se njihovoj mile gadovi njihovi. 4 Izabraæu i ja prema

nevaljalstvu njihovu, i pustiæeu na njih èega se boje; jer zvah a niko se ne odazva, govorih a oni ne slušaše, nego èiniše što je zlo preda mnom i izabraše što meni nije po volji. 5 Slušajte rijeè Gospodnju, koji drkæete od njegove rijeéi: braæea vaša, koja mrze na vas i izgone vas imena mojega radi, govore: neka se pokaže slava Gospodnja. I pokazaæee se na vašu radost, a oni æe se posramiti. 6 Vika ide iz grada, glas iz crkve, glas Gospodnji koji plaæea neprijateljima svojim. 7 Ona se porodi prije nego osjeti bolove, prije nego joj doðoše muke, rodi djetiæea. 8 Ko je igda èuo to? ko je vidio tako što? Može li zemlja roditi u jedan dan? može li se narod roditi u jedanput? a Sion rodi sinove svoje èim osjeti bolove. 9 Eda li ja, koji otvoram matericu, ne mogu roditi? veli Gospod; eda li æeu ja, koji dajem da se raða, biti bez poroda? veli Bog tvoj. 10 Radujte se s Jerusalimom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s njim svi koji ga žaliste. 11 Jer æete sati sise od utjehe njegove, i nasitiæete se, saæete i naslaðivaæete se u svjetlosti slave njegove. 12 Jer ovako veli Gospod: gle, ja æeu kao rijeku dovesti k njemu mir i slavu naroda kao potok bujan, pa æete sati; biæete nošeni na rukama i milovani na koljenima. 13 Kao kad koga mati njegova tješi tako æeu ja vas tješiti, i utješiæete se u Jerusalimu. 14 Vidjeæete i obradovaæee se srce vaše i kosti æe se vaše pomladiti kao trava, i znaæee se ruka Gospodnja na slugama njegovijem i gnjev na neprijateljima njegovijem. 15 Jer, gle, Gospod æe doæei s ognjem, i kola æe mu biti kao vihor, da izlije gnjev svoj u jarosti i prijetnju u plamenu ognjenom. 16 Jer æe Gospod suditi ognjem i maæem svojim svakom tijelu, i mnogo æe biti pobijenijeh od Gospoda. 17 Koji se osveštavaju i koji se oèiæeaju u vrtovima jedan za drugim javno, koji jedu meso svinjeæee i stvari gadne i miše, svi æe izginuti, veli Gospod. 18 A ja znam djela njihova i misli njihove, i doæei æe vrijeme, te æeu sabrati sve narode i jezike, i doæei æe i vidjeæee slavu moju. 19 I postaviæeu znak na njih, i poslaæeu između njih koji se spasu k narodima u Tarsis, u Ful i u Lud, koji natežu luk, u Tuval i u Javan i na daljna ostrva, koja ne èuše glasa o meni niti vidješe slave moje, i javljaæee slavu moju po narodima. 20 I svu æe braæeu vašu iz svijeh naroda dovesti Gospodu na dar na konjima i na kolima i na nosilima i na mazgama i na kamilama ka svetoj gori mojoj u Jerusalim, veli Gospod, kao što prinose sinovi Izrailjevi dar u èistu sudu u dom Gospodnj. 21 I između njih æeu uzeti sveštenike i Levite, veli Gospod. 22 Jer kao što æe nova nebesa i nova zemlja, što æeu ja naèiniti, stajati preda mnom, veli Gospod, tako æe stajati sjeme vaše i ime vaše. 23 I od mladine do mladine, i od subote do subote dolaziæee svako tijelo da se pokloni preda mnom, veli

Gospod. 24 I izlaziæee i gledaæee mrtva tjelesa onih ljudi koji se odmetnuše od mene; jer crv njihov neæee umrijeti i organj njihov neæee se ugasiti, i biæee gad svakom tijelu.

Jeremija

1 Riječi Jeremije sina Helkijina između sveštenika koji bijahu u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, 2 Kojemu dođe riječ Gospodnja u vrijeme Josije sina Amonova, cara Judina, trinaeste godine carovanja njegova, 3 i u vrijeme Joakima sina Josijina, cara Judina, do svršetka jedanaeste godine carovanja Sedekije sina Josijina nad Judom, dok ne bi presejen Jerusalim, petoga mjeseca. 4 I dođe mi riječ Gospodnja govoreći: 5 Prije nego te sazdah u utrobi, znah te; i prije nego izide iz utrobe, posvetih te; za proroka narodima postavih te. 6 A ja rekoh: oh, Gospode, Gospodelj evo, ne znam govoriti, jer sam dijete. 7 A Gospod mi reče: ne govor: dijete sam; nego idi kuda te god pošljem, i govor: što ti god kažem. 8 Ne boj ih se, jer sam ja s tobom da te izbavljam, govor Gospod. 9 I pruživši Gospod ruku svoju dotače se usta mojih, i reče mi Gospod: eto, metnuh riječi svoje u tvoja usta. 10 Vidi, postavljam te danas nad narodima i carstvima da istrebljuješ i obaraš, i da zatireš i raskopavaš, i da gradiš i da sadiš. 11 Poslije mi dođe riječ Gospodnja govoreći: šta vidiš, Jeremija? I rekoh: vidim prut bademov. 12 Tada mi reče Gospod: dobro si video, jer æu nastati oko riječi svoje da je izvršim. 13 Opet mi dođe riječ Gospodnja drugom govoreći: šta vidiš? I rekoh: vidim lonac gdje vri, i prednja mu je strana prema sjeveru. 14 Tada mi reče Gospod: sa sjevera æe navaliti zlo na sve stanovnike ove zemlje. 15 Jer, gle, ja æu sazvati sve porodice iz sjevernih carstava, veli Gospod, te æe doæi, i svaki æe metnuti svoj prijesto na vratima Jerusalimskim i oko svih zidova njegovih i oko svih gradova Judinijeh. 16 I izreæi æu im sud svoj za svu zloæu njihovu što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima, i klanjaše se djelu ruku svojih. 17 Ti dakle opaši se i ustani i govorim sve što æu ti zapovjediti; ne boj ih se, da te ne bih satro pred njima. 18 Jer evo ja te postavljam danas kao tvrd grad i kao stup gvozden i kao zidove mjestene svoj ovoj zemlji, carevima Judinijem i knezovima njegovijem i sveštenicima njegovijem i narodu zemaljskom. 19 Oni æe udariti na te, ali te neæe nadvladati, jer sam ja s tobom, veli Gospod, da te izbavljam.

2 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: 2 Idi i vièi Jerusalimu da èuve i govor: ovako veli Gospod: opominjem te se po milosti u mladosti tvojoj i po ljubavi o vjeridbi tvojoj, kad iðaše za mnog po pustinji, i po zemlji gdje se ne sije. 3 Izrail bješe svetinja Gospodu i prvina od rođova njegovih; koji je jeðahu svi bijahu krivi, zlo dolažaše na njih, veli Gospod. 4 Èujte riječ Gospodnju, dome Jakovljev i

sve porodice doma Izrailjeva. 5 Ovako veli Gospod: kaku nepravdu naðoše oci vaši u mene, te otstupiše od mene, i pristaše za ništavilom, i postaše ništavi? 6 I ne rekoše: gdje je Gospod koji nas je izveo iz zemlje Misirske, koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pustoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni, po zemlji preko koje niko nije hodio i u kojoj niko nije živio? 7 I kad vas dovedoh u zemlju rođnu da jedete rod njezin i dobra njezina, došavši oskvrniste zemlju moju i od našljedstva mojega naèiniste gad. 8 Sveštenici ne rekoše: gdje je Gospod? I koji se bave zakonom ne poznaše me, i pastiri odustaše me, i proroci prorokovaše Valom i idoše za stvarima zaludnjem. 9 Zato æu se još preti s vama, veli Gospod, i sa sinovima sinova vaših preæu se. 10 Jer proðite ostrva Kitimska i vidite, i pošljite u Kidar, i razgledajte dobro, i vidite je li bilo tako što: 11 Je li koji narod promijenio bogove, ako i nijesu bogovi? a moj narod promijeni slavu svoju na stvar zaludnu. 12 Èudite se tome, nebesa, i zgrozite se i upropastite se! veli Gospod. 13 Jer dva zla uèini moj narod: ostaviše mene, izvor žive vode, i iskopaše sebi studence, studence isprovaljivane, koji ne mogu da drže vode. 14 Je li Izrailj rob? je li rob u kuæi rođen? zašto posta grabež? 15 Rikaše na nj laviæi i dizaše glas svoj, i obratiše zemlju njegovu u pustoš; gradovi su mu popaljeni, te nema nikoga da živi u njima. 16 I sinovi Nofski i Tafneski opasoše ti tjeme. 17 Nijesi li to sam sebi uèinio ostaviv Gospoda Boga svojega kad te voðaše putem? 18 A sada što æe ti put Misirski da piješ vode Siorske? što li æe ti put Asirski da piješ vode iz rijeke? 19 Tvoja æe te zloæa pokarati i tvoje æe te odmetanje prekoriti. Poznaj dakle i vidi da je zlo i gorko što si ostavio Gospoda Boga svojega i što nema straha mojega u tebi, veli Gospod Gospod nad vojskama. 20 Jer davno izlomih jaram tvoj i raskidoh sveze tvoje, i ti reče: neæu biti sluga; a na svaki visoki hum i pod svako zeleno drvo ideš da se kurvaš. 21 Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijeni i izmetnu se odvoda od tuðe loze? 22 Da se izmiješ salitrom i uzmeš mnogo sapuna, opet æe se poznavati bezakonje tvoje preda mnom, veli Gospod Gospod. 23 Kako možeš reæi: nijesam se oskvrnio, nijesam išao za Valima? Pogledaj put svoj po dolu; poznaj šta si uèinila, brza kamilo, koja ostavljaš znake na svojim putovima. 24 Kao divlja magarica, koja je navikla na pustinju i po želji duše svoje vuèe u se vjetar, kad navalii, ko æe je vratiti? koji je traže neæe se umoriti, naæei æe je u mjesecu njezinu. 25 Èuvaj nogu svoju, da nije bosa, i grlo svoje, da ne žedni. Ali ti veliš: od toga nema ništa; ne, jer ljubim tuðe, i za njima æu iæi. 26 Kao što se lupež posrami kad se uhvati, tako æe se posramiti

dom Izrailjev, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, i sveštenici njihovi i proroci njihovi, 27 Koji govore drvetu: ti si otac moj; i kamenu: ti si me rodio; jer mi okrenuše leđa a ne lice; a kad su u nevolji govore: ustani i izbavi nas. 28 A gdje su bogovi tvoji koje si načinio sebi? neka ustanu, ako te mogu izbaviti kad si u nevolji, jer imaš, Juda, bogova koliko gradova. 29 Zašto hoćeete da se pravdate sa mnom? vi ste se svi odmetnuli od mene, veli Gospod. 30 Uzalud bih sinove vaše, ne primiše nauke; mačka vaš proždrije proroke vaše kao lav koji davi. 31 O rode! vidite riječi Gospodnju; bijah li pustinja Izraelju ili mračna zemlja? zašto govorim moj narod: gospodari smo, nećeemo više doći k теби? 32 Zaboravlja li djevojka svoj nakit i nevjesta ures svoj? a narod moj zaboravi me toliko dana da im nema broja. 33 Zašto govorиш da je dobar tvoj put tražeći što ljubiš? pa si i nevaljale žene naučio svojim putovima. 34 I jošte na skutovima tvojim nalazi se krv siromaha pravijeh; ne nalazim kopajući, nego je na svjemu njima. 35 A ti govorиш: nijesam kriv, gnjev se je njegov odvratio od mene. Evo ja æu se preti s tobom što govorиш: nijesam zgriješio. 36 Zašto trækaš tako mijenjajući svoj put? Posramiæeš se od Misirca kako si se posramio od Asirca. 37 Otiæi æeš i odatle s rukama nad glavom svojom, jer Gospod odbacuje uzdanice tvoje, i nećeš biti sreæan u njima.

3 Govore: ako ko pusti ženu svoju, i ona otisnula od njega uda se za drugoga, hoće li se onaj vratiti k njoj? Ne bi li se sasvijem oskrvnila ona zemlja? A ti si se kurvala s mnogim milosnicima; ali opet vratila se k meni, veli Gospod. 2 Podigni oče svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi kurvala; na putovima si sjedjela èekajući ih kao Arapin u pustinji, i oskrvnili su zemlju kurvarstvom svojim i zloæom svojom. 3 Zato se ustaviše daždi, i ne bi poznoga dažda; ali u tebe bješe èelo žene kurve, i ne htje se stidjeti. 4 Hoćeš li otsele vikati k meni: oče moj, ti si vođ mladosti moje? 5 Hoćeš li se srditi jednako? hoćeš li se gnjeviti dovjeka? Eto, govorиш, a èiniš zlo koliko god možeš. 6 Još mi reæe Gospod za vremena cara Josije: jesli li vidio što uèini odmetnica, Izraelj? kako odlazi na svako visoko brdo i pod svako zeleno drvo, i kurva se ondje. 7 I pošto uèini sve to, rekoh: vratila se k meni; ali se ne vrati; i to vidje nevjernica, sestra njezina, Juda. 8 I svidje mi se za sve to što uèini preljubu odmetnica Izraelj da je pustim i dam joj knjigu rapsusu; ali se ne poboja nevjernica sestra joj Juda, nego otide, te se i ona prokurva. 9 I sramotnijem kurvanjem svojim oskrvnili su zemlju, jer èinjaju preljubu s kamenom i s drvetom. 10 I kod svega toga ne vratila se k meni nevjernica sestra joj Juda svijem srcem svojim, nego lažno, govoril Gospod. 11 Zato mi reæe Gospod: odmetnica Izraelj opravda

se više nego nevjernica Juda. 12 Ida i više ove rijeèi k sjeveru, i reci: vratila se, odmetnica Izraelju, veli Gospod, i neće pustiti da padne gnjev moj na vas, jer sam milostiv, veli Gospod, neće se gnjeviti dovjeka. 13 Samo poznaj bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodu Bogu svojemu, ti si tumarala k tuđima pod svako drvo zeleno, i niješte slušali glasa mojega, veli Gospod. 14 Obratite se, sinovi odmetnici, veli Gospod, jer sam ja muž vaš, i uzeæu vas, jednoga iz grada i dva iz porodice, i odveæeu vas u Sion. 15 I daæu vam pastire po srcu svojemu, koji æe vas pasti znanjem i razumom. 16 I kad se umnožite i narodite u zemlji, onda se, veli Gospod, neće više govoriti: kovæeg zavjeta Gospodnjega; niti æe im dolaziti na um niti æe ga pominjati, niti æe hoditi k njemu, niti æe ga više opravljati. 17 U to æe se vrijeme Jerusalima zvati prijesto Gospodnjji, i svi æe se narodi sabrati u nj, k imenu Gospodnjemu u Jerusalimu, i neće više iæi po misli srca svojega zloga. 18 U to æe vrijeme dom Judin iæi s domom Izraeljevijem, i doæi æe zajedno iz zemlje sjeverne u zemlju koju dadow u našljedstvo ocima vašim. 19 Ali ja rekoh: kako bih te postavio među sinove i dao ti zemlju željenu, krasno našljedstvo mnoštva naroda? I rekoh: ti æeš me zvati: oče moj; i nećeš se odvratiti od mene. 20 Doista kao što žena iznevjeri druga svojega, tako iznevjeriste mene, dome Izraeljev, veli Gospod. 21 Glas po visokim mjestima neka se èuje, plaæ, molbe sinova Izraeljevih, jer prevratile put svoj, zaboravile Gospoda Boga svojega. 22 Vratite se, sinovi odmetnici, i iscijeliæu odmete vaše. Evo, mi idemo k тебi, jer si ti Gospod Bog naš. 23 Doista, zaludu su humovi, mnoštvo gora; doista, u Gospodu je Bogu našem spasenje Izraeljevo. 24 Jer ta sramota proždrije trud otaca naših od djetinjstva našega, ovce njihove i goveda njihova, sinove njihove i kæeri njihove. 25 Ležimo u sramoti svojoj, i pokriva nas rug naš; jer Gospodu Bogu svojemu griješimo mi i oci naši od djetinjstva svojega do danas, i ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega.

4 Ako æeš se vratiti, Izraelju, veli Gospod, k meni se vradi, i ako ukloniš gadove svoje ispred mene, nećeš se skitati. 2 I kleæeš se istinito, vjerno i pravo: tako da je živ Gospod. I narodi æe se blagosiljati njim, i njim æe se hvaliti. 3 Jer ovako veli Gospod Judejcima i Jerusalimljanim: orite sebi kræevinu, i ne sijte u trnje. 4 Obrežite se Gospodu, i skinite okrajak sa srca svojega, Judejci i Jerusalimljani, da ne izide jarost moja kao organ i razgori se da ne bude nikoga ko bi ugasio za zla djela vaša. 5 Objavite u Judeji i oglasite u Jerusalimu i recite: trubite u trubu po zemlji; viète, sazovite narod i recite: skupite se, i uđimo u tvrde gradove.

6 Podignite zastavu prema Sionu, bježite i ne stajte, jer æu dovesti zlo od sjevera i pogibao veliku. 7 Izlazi lav iz èeste svoje i koji zatire narode krenuvši se ide s mjesima svojega da obrati zemlju tvoju u pustoš, gradovi tvoji da se raskopaju da ne bude nikoga u njima. 8 Zato pripašite kostrijet, plaèete i ridajte, jer se žestoki gnjev Gospodnjи nije odvratio od nas. 9 I tada æe, veli Gospod, nestati srca caru i srca knezovima, i sveštenici æe se udiviti i proroci æe se zaèudit. 10 I rekoh: ah Gospode Gospodel! baš si prevario ovaj narod i Jerusalim govoreæi: imaæete mir, a maèe doðe do duše. 11 U to æe se vrijeme kazati ovome narodu i Jerusalimu: vjetar vruæe s visokih mjeseta u pustinji duva ka kæeri naroda mojega, ne da provije ni proèisti. 12 Vjetar jaèi od tijeh doæi æe mi; i ja æu im sada izreæi sud. 13 Gle, kao oblak podiže se, i kola su mu kao vihor, konji su mu brži od orlova. Teško nama! propadosmo. 14 Umij srce svoje oda zla, Jerusalime, da bi se izbavio; dokle æe stajati u tebi misli tvoje ništave? 15 Jer glas javlja od Dana, i oglašuje zlo od gore Jefremove. 16 Kazujte narodima; evo oglašujte za Jerusalim da idu stražari iz daljne zemlje, i puštaju glas svoj na gradove Judine. 17 Kao èuvare poljski staæe oko njega, jer se odmetnu od mene, veli Gospod. 18 Put tvoj i djela tvoja to ti ueiniše; to je od zla tvojega da je gorko i da ti dopire do srca. 19 Jaoh utroba, jaoh utroba! boli me u srcu; srce mi bije; ne mogu muèati; jer glas trubni èuješ, dušo moja, viku ubojnu. 20 Pogibao na pogibao oglašuje se; jer se pustoši sva zemlja, najedanput æe se opustošiti moji šatori, zavjesi moji zaèas. 21 Dokle æu gledati zastavu? slušati glas trubni? 22 Jer je narod moj bezuman, ne poznaje me, ludi su sinovi i bez razuma, mudri su da zlo èine, a dobro èiniti ne umiju. 23 Pogledah na zemlju, a gle bez oblijeja je i pusta; i na nebo, a svjetlosti njegove nema. 24 Pogledah na gore, a gle, tresu se i svi humovi drmaju se. 25 Pogledah, a gle, nema èovjeka, i sve ptice nebeske odletjele. 26 Pogledah, a gle, Karmil je pustinja i svi gradovi njegovi oborenici od Gospoda, od žestokoga gnjeva njegova. 27 Jer ovako govori Gospod: sva æe zemlja opustjeti; ali neæu sasvijem zatrati. 28 Zato æe tužiti zemlja, i nebo æe gore potamnjeti, jer rekoh, namislih, i neæu se raskljati, niti æu udariti natrag. 29 Od vike konjika i strijelaca pobjeæi æe svi gradovi, otiaæi æe u guste šume i na stijene æe se popeti; svi æe gradovi biti ostavljeni i niko neæe u njima živjeti. 30 A ti, opustošena, šta æe èiniti? Ako se i oblaèiš u skerlet, ako se i kitish nakitom zlatnijem, i mažeš lice svoje, zaludu se krasиш, preziru te milosnici, traže dušu tvoju. 31 Jer èujem glas kao porodiljin, civiljenje kao žene koja se prvi put poraða, glas kæeri Sionske, koja rida,

pruža ruke svoje govoreæi: teško meni! jer mi nestaje duše od ubilaca.

5 Prođite po ulicama Jerusalimskim, i vidite sada i razberite i potraziæite po ulicama njegovijem, hoæete li naæi èovjeka, ima li ko da èini što je pravo i da traži istinu, pa æu oprostiti. 2 Ako i govore: tako da je živ Gospod! opet se krivo kunu. 3 Gospode! ne gledaju li oèi tvoje na istinu! Biješ ih, ali ih ne boli; satireš ih, ali neæe da prime nauke, tvrde im je lice od kamena, neæe da se obrate. 4 I ja rekoh: siromasi su, ludo rade, jer ne znaju puta Gospodnjega, zakona Boga svojega. 5 Idem k vlastelima, i njima æu govoriti, jer oni znaju put Gospodnjи, zakon Boga svojega; ali i oni izlomiše jaram, pokidaše sveze. 6 Zato æe ih pobiti lav iz šume, vuk æe ih veèernji potrti, ris æe vrebati kod gradova njihovih, ko god izide iz njih biæe rastrgnut, jer je mnogo grijeha njihovih i silni su odmeti njihovi. 7 Kako æu ti oprostiti to? Sinovi tvoji ostaviše mene, i kunu se onima koji nijesu bogovi. Kako ih nasitih, stadoše èiniti preljubu, i u kuæeu kurvinu stjeèeu se gomilom. 8 Jutrom su kad ustaju kao tovni konji, svaki rže za ženom bližnjega svojega. 9 Zato li neæu pohoditi? veli Gospod, i duša moja neæe li se osvetiti takom narodu? 10 Izidite mu na zidove i razvalite, ali nemojte sasvijem zatrati, skinite mu prijevornice, jer nijesu Gospodnje. 11 Jer me sasvijem iznevjeri dom Izrailjev i dom Judin, veli Gospod. 12 Udariše u bah Gospodu i rekoše: nije tako, neæe nas zlo zadesiti, i neæemo vidjeti maèa ni gladi. 13 A ti proroci otiaæi æe u vjetar, i rijeèi nema u njima, njima æe biti tako. 14 Zato ovako veli Gospod Gospod nad vojskama: kad tako govorite, evo ja æu ueiniti da rijeèi moje u ustima tvojim budu kao organj, a ovaj narod drva, te æe ih spaliti. 15 Gle, ja æu dovesti na vas narod iz daleka, dome Izrailjev, veli Gospod, narod jak, narod star, narod kojem jezik je neæes znati niti æeš razumjeti što govori; 16 Kojemu je tul kao grob otvoren, svi su jaki. 17 I pojeæe ljetinu tvoju i hljeb tvoj, što sinovi tvoji i kæeri tvoje šæahu jesti, pojeæe ovce tvoje i goveda tvoja, pojeæe vinovu lozu tvoju i smokve tvoje, i maèem æe zatrati tvrde gradove tvoje u koje se uzdaš. 18 Ali ni tada, veli Gospod, neæu vas sasvijem zatrati. 19 Jer kad reæete: zašto nam èini Gospod Bog naš sve ovo? tada im reci: kako ostaviste mene i služiste tuđim bogovima u zemlji svojoj, tako æete služiti tuđincima u zemlji koja nije vaša. 20 Javite ovo u domu Jakovljevu, i oglasite u Judi, govoreæi: 21 Èujte ovo, ludi i bezumni narode, koji imate oèi a ne vidite, koji imate usi a ne èujete. 22 Mene li se neæete bojati? veli Gospod; od mene li neæete drktati? koji postavih pjesak moru za meðu vjeènom naredbom, i neæe prijeæi

preko nje; ako mu i ustaju vali, neæe nadjaæati, ako i buèe, neæe je prijeæi. 23 Ali je u naroda ovoga srce uporno i nepokorno; otstupiše i otidoše. 24 Niti rekoše u srcu svom: bojmo se Gospoda Boga svojega, koji nam daje dažd rani i pozni na vrijeme, i èuva nam nedjelje odreðene za žetvu. 25 Bezakonja vaša odvraæaju to, i grigesi vaši odbijaju dobro od vas. 26 Jer se nalaze u narodu mom bezbožnici, koji vrebaju kao ptièari kad se pritaje, meæeu zamke da hvataju ljude. 27 Kao krletka puna ptica tako su kuæe njihove pune prijevarе; zato postaše veliki i obogatiše. 28 Ugojiše se, sjaju se, mimoilaze zlo, ne èine pravde ni siroèetu, i opet im je dobro, i ne daju pravice ubogima. 29 Zato li neæe pohoditi? veli Gospod, i duša moja neæe li se osvetiti takvom narodu? 30 Èudo i strahota biva u zemlji. 31 Proroci prorokuju lažno, i sveštenici gospoduju preko njih, i narodu je mojemu to milo. A šta æete raditi na pošljedak?

6 Skupite se iz Jerusalima, sinovi Venijaminovi, i u Tekuji zatrubite u trubu, i podignite znak ognjen nad Vetrakeremom, jer se vidi zlo od sjevera i velika pogibao. 2 Uèinih kæeri Sionsku da je kao lijepa i njezna djevojka. 3 K njoj æe doæi pastiri sa stadima svojim, razapeæe oko nje šatore, svaki æe opasti svoje mjesto. 4 Spremite rat na nju, ustanite da udarimo u podne. Teško nama, jer dan naæe, i sjenke veèernje oduljaše. 5 Ustanite da udarimo obnoæ i razvalimo dvorove njezine. 6 Jer ovako govori Gospod nad vojskama: sijecite drva, i naèinite opkope prema Jerusalimu; to je grad koji treba pohoditi; kolik je god, nasilje je u njemu. 7 Kao što izvor toèi vodu svoju, tako on toèi zloæu svoju; nasilje i otimanje èuje se u njemu, preda mnom su jednakobolovi i rane. 8 Popravi se, Jerusalime, da se ne otrgne duša moja od tebe, da te ne obratim u pustinju, u zemlju gdje se ne živi. 9 Ovako govori Gospod nad vojskama: ostatak æe se Izrailjev pabirèiti kao vinova loza. Turaj ruku svoju kao beraè u kotarice. 10 Kome æu goroviti i svjedoèiti da èuju? Gle, uho im je neobrezano, te ne mogu èuti; gle, rijeè je Gospodnja njima potsmijeh, nije im mila. 11 Zato sam pun gnjeva Gospodnjega; iznemogoh ustežuæi ga; prosuæeu ga na djecu po ulicama i na sabrane mladiæe, i èovjek i žena uhvatiaæe se, i stari i vremeniti. 12 I kuæe æe njihove pripasti drugima, i njive i žene, kad mahnem rukom svojom na stanovnike ove zemlje, veli Gospod. 13 Jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakovstvo, i prorok i sveštenik, svi su varalice. 14 I lijeèe rane kæeri naroda mojega ovlaš, govoreæi: mir, mir; a mira nema. 15 Eda li se postidješe što èiniše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; zato æe popadati meðu onima koji padaju; kad ih

pohodim, popadaæe, veli Gospod. 16 Gospod reèe ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naæei æete mir duši svojoj. A oni rekoše: neæemo da idemo. 17 I postavih vam stražare govoreæi: pazite na glas trubni. A oni rekoše: neæemo da pazimo. 18 Zato èujte, narodi, i poznaj, zbole, što je meðu njima. 19 Èuj, zemljo! evo ja æu pustiti zlo na ovaj narod, plod misli njihovih, jer ne paze na moje rijeèi, i odbaciše zakon moj. 20 Što æe mi tamjan, što dolazi iz Save, i dobri cimet iz daleke zemlje? Žrtve vaše paljenice nijesu mi ugodne, niti su mi prinosi vaši mili. 21 Zato ovako govori Gospod: evo ja æe metnuti ovom narodu smetnje, o koje æe se spotaæi i ocevi i sinovi, susjed i prijatelj mu, i poginuæe. 22 Ovako govori Gospod: evo narod æe doæi iz zemlje sjeverne, i velik æe narod ustati od krajeva zemaljskih. 23 Luk i kopljje nosiæe, žestoki æe biti i nemilostivi, glas æe im buéati kao more, i jahaæe na konjima, spremni kao junaci da se biju s tobom, kæeri Sionska. 24 Kad èujemo glas o njemu, klonuæe nam ruke, tuga æe nas spopasti i bolovi kao porodilju. 25 Ne izlazite u polje, i putem ne idite, jer je maèe neprijateljev i strah unaokolo. 26 Kæeri naroda mojega, pripaši kostrijet i valjav se u pepelu, žali kao za sinom jedincem i ridaj gorko, jer æe brzo doæi na nas zatiraè. 27 Postavih te da si stražara i grad narodu mom da doznaæeš i izviðaš put njihov. 28 Svi su odmetnici nad odmetnicima, idu te opadaju, mjesi su i gvožđe, svi su pokvareni. 29 Izgorješe mjehovi, oganj sažeže olovo, uzalud se pretapa, jer se zla ne mogu odluèiti. 30 Oni æe se zvati srebro lažno, jer ih Gospod odbaci.

7 Rijeè koja dođe Jeremiji od Gospoda govoreæi: 2 Stani na vratima doma Gospodnjega, i oglasi ondje ovu rijeè, i reci: èujte rijeè Gospodnju, svi Judeci, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodu. 3 Ovako govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: popravite svoje putove i djela svoja, pa æu uèiniti da stanujete na ovom mjestu. 4 Ne uzdajte se u lažne rijeèi govoreæi: crkva Gospodnja, crkva Gospodnja, crkva Gospodnja ovo je. 5 Nego doista popravite svoje putove i djela svoja, i sudite pravo izmeðu èovjeka i bližnjega njegova. 6 Inostrancu, siroti i udovici ne èinite krivo, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu, i ne idite za drugim bogovima na svoje zlo. 7 Tada æu uèiniti da stanujete od vijeka do vijeka na ovom mjestu, u zemlji koju sam dao ocima vašim. 8 Eto, vi se uzdate u rijeèi lažne, koje ne pomažu. 9 Kradete, ubijate i èinite preljubu, kunete se krivo, i kadite Valima, i idete za drugim bogovima, kojih ne znate; 10 Pa onda dohodite i stajjete preda mnom u ovom domu, koji se zove mojim imenom, i gorovite: izbavismo se, da èinite sve ove gadove. 11 Je li ovaj dom, koji se zove

mojim imenom, u vašim očima pećina hajdučka? Gle, i ja vidim, veli Gospod. 12 Nego idite sada na moje mjesto, koje je bilo u Silomu, gdje namjestih ime svoje ispočetka, i vidite što sam mu učinio za zločenu naroda svojega Izraelja. 13 Zato sada, što činite sva ona djela, veli Gospod, i što vam govorim zarana jednako, a vi ne slušate, i kad vas zovem, a vi se ne odzivate, 14 Zato æu učiniti tomu domu, koji se zove mojim imenom, u koji se vi uzdate, i ovomu mjestu, koje dадох vama i ocima vašim, kao što sam učinio Silomu. 15 I odbaciæu vas od lica svojega, kao što sam odbacio svu braæeu vašu, sve sjeme Jefremovo. 16 Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, i ne govorim za njih; jer te ne æe uslišiti. 17 Zar ne vidiš šta čine po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim? 18 Sinovi kupe drva, a ocevi lože ogran, i žene mijese tijesto, da peku kolaèe carici nebeskoj, i da ljevaju naljeve drugim bogovima, da bi mene dražili. 19 Mene li draže? govorи Gospod; eda li ne sebe, na sramotu licu svojemu? 20 Zato ovako govorи Gospod Gospod: gle, gnjev moj i jarost moja izlæe se na ovo mjesto, na ljudе i na stoku i na drveta poljska i na rod zemaljski, i raspaliæe se, i ne æe se ugasi. 21 Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izraeljev: žrtve svoje paljenice sastavite sa prinosima svojim, i jedite meso. 22 Jer ne govorih ocima vašim, niti im zapovjedih, kad ih izvedoh iz zemlje Misirske, za žrtve paljenice ni za prinose. 23 Nego im ovo zapovjedih govoræi: slušajte glas moj i biæu vam Bog i vi æete mi biti narod, i idite svijem putovima koje vam zapovjedih, da bi vam dobro bilo. 24 Ali ne poslušaše, niti uha svojega prignuše, nego idoše po savjetima i mislima zloga srca svojega, i otidoše natrag a ne naprijed. 25 Otkad iziðoše oci vaši iz zemlje Misirske do danas, slah k vama sve sluge svoje proroke svaki dan zarana i bez prestanka. 26 Ali ne poslušaše me, niti uha svojega prignuše, nego bijahu tvrdovrati i činiše gore nego oci njihovi. 27 Govoræeš im sve ove rijeèi, ali te ne æe poslušati; i zvaæeš ih, ali ti se ne æe odazvati. 28 Zato im reci: ovo je narod koji ne sluša glasa Gospoda Boga svojega, niti prima nauke; propade vjera i nesto je iz usta njihovih. 29 Ostrizi kosu svoju i baci je, i zaridaj iza glasa na visokim mjestima, jer odbaci Gospod i ostavi rod, na koji se razgnjevi. 30 Jer sinovi Judini učiniše što je zlo preda mnom, govorи Gospod, metnuše gadove svoje u dom koji se zove mojim imenom, da bi ga oskvrnili. 31 I sagradiše visine Tofetu, koji je u dolini sina Enomova, da sažiæu sinove svoje i kæeri svoje ognjem, što nijesam zapovedio niti mi je došlo na um. 32 Zato evo, idu dani, veli Gospod, kad se više ne æe zvati Tofet ni dolina sina Enomova, nego dolina krvna, i pogrebavaæe se u Tofetu, jer

ne æe biti mesta. 33 I mrtva æe tjelesa naroda ovoga biti hrana pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, i ne æe biti nikoga da ih plaši. 34 I uèiniæu, te æe iz gradova Judinijeh i s ulica Jerusalimskih nestati glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina; jer æe zemlja opustjeti.

8 U to vrijeme, govorи Gospod, izvadiæe se iz grobova

kosti careva Judinijeh i kosti knezova njegovih i kosti sveštenièe i kosti proroèke, i kosti stanovnika Jerusalimskih; 2 I razmetnuæe se prema suncu i mjesecu i svoj vojsci nebeskoj, koje ljubiše i kojima služiše i za kojima idoše i koje tražiše i kojima se klanjaše; ne æe se pokupiti ni pogrepsti, nego æe biti gnoj po zemlji. 3 I voljeæe smrt nego život sav ostatak što ih ostane od ovoga roda zloga, što ih ostane po svijem mjestima kuda ih raždenem, govorи Gospod nad vojskama. 4 Još im reci: ovako veli Gospod: ko padne, ne ustaje li? ko zaðe, ne vraæea li se? 5 Zašto je zašao taj narod Jerusalimski zasvagda? Drže se prijevare, ne æe da se obrate. 6 Pazio sam i slušao, ne govore pravo, nema nikoga da se kaje za zlo svoje, da reæe: Što uèinih? Svaki je okrenuo svojim trkom, kao konj kad nagnе u boj. 7 I roda pod nebom zna svoje vrijeme, grlica i ždrao i lasta paze na vrijeme kad dolaze; a narod moj ne zna suda Gospodnjega.

8 Kako govorite: mudri smo, i zakon je Gospodnji u nas? Doista, gle, laž uèini lažljiva pisaljka književnièka. 9 Mudarci se osramotiše, uplašiše se i uhvatiše se; eto, odbaciše rijeè Gospodnju, pa kaka im je mudrost? 10 Zato æu dati žene njihove drugima, njive njihove onima koji æe ih naslijediti, jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i proroci i sveštenici, svi su varalice. 11 Jer ljejene rane kæeri naroda mojega ovlaš govoræi: mir, mir; a mira nema. 12 Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; zato æe popadati među onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaæe, veli Gospod. 13 Sasvijem æu ih istrijebiti, govorи Gospod, nema grozda na lozi, ni smokve na drvetu, i lišæe je opalo; i što sam im dao uzeæe im se. 14 Što stojimo? skupite se i uđimo u tvrde gradove, i ondje muèimo; jer nas je Gospod Bog naš umuèkao napovijši nas zuèi, jer zgriješimo Gospodu. 15 Èekasmo mir, ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah. 16 Od Dana èu se frkanje konja njegovih, od rzanja pastuha njegovih sva se zemlja zatrese, doðoše i pojedoše zemlju i sve što bješe u njoj, gradove i koji življahu u njima. 17 Jer, evo, ja æu pustiti na vas zmije, aspide, od kojih nema bajanja, te æe vas ujedati, govorи Gospod. 18 Okrijepio bih se u žalosti, ali je srce u meni iznemoglo. 19 Eto vike kæeri naroda mojega iz daljne zemlje: zar Gospod nije u Sionu? car njegov zar nije

u njemu? Zašto me razgnjeviše svojim likovima rezanjem, tuđim taštinama? 20 Žetva je prošla, ljetno minulo, a mi se ne izbavismo. 21 Satrven sam što je kæi naroda mojega satrvena, u žalosti sam, èudo osvoji me. 22 Nema li balsama u Galadu? nema li ondje ljekara? zašto se dakle ne iscijeli kæi naroda mojega?

9 O, da bi glava moja bila voda, a oèi moje izvori suzni! da plaèem danju i noæu za pobijenima kæeri naroda svojega. 2 O, da mi je u pustinji stanak putnièki! da ostavim narod svoj i da otidem od njih, jer su svi preljuboèinci, zbor nevjernièki; 3 I zapinju jezik svoj kao luk da lažu, i osiliše na zemlji, ali ne za istinu, nego idu iz zla u зло, niti znaju za me, govori Gospod. 4 Èuvajte se svaki prijatelja svojega i njednog bratu ne vjerujte; jer svaki brat radi da potkine drugoga, i svaki prijatelj ide te opada. 5 I svaki vara prijatelja svojega i ne govori istine, uèee jezik svoj da govori laž, muèe se da èine зло. 6 Stan ti je usred prijevare; radi prijevare neæe da znaju za me, govori Gospod. 7 Zato ovako govori Gospod nad vojskama: gle, pretopiæu ih, i okušaæu ih; jer što bih èinio radi kæeri naroda svojega? 8 Jezik im je strijela smrtna, govori prijevaru; ustima govore o miru s prijateljem svojim, a u srcu namještaju zasjedu. 9 Zato li ih neæu pohoditi? govori Gospod; duša moja neæe li se osvetiti takom narodu? 10 Za ovijem gorama udariæu u plaè i u ridanje, i za torovima u pustinji u naricanje; jer izgorješe da нико не prolazi niti se èuje glas od stada, i ptice nebeske i stoka pobjegoše i otidoše. 11 I obratiæu Jerusalim u gomilu, u stan zmajevski; i gradove Judine obratiæu u pustoš, da neæe нико onuda živjeti. 12 Ko je mudar da bi razumio? i komu govoriše usta Gospodnja, da bi objavio zašto zemlja propade i izgorje kao pustinja da нико ne prolazi? 13 Jer Gospod reèe: što ostaviše zakon moj, koji metnuh pred njih, i ne slušaše glasa mojega i ne hodиše za njim, 14 Nego hodиše za mislima srca svojega i za Valima, èemu ih nauèiše oci njihovi, 15 Zato ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo ja æeu nahraniti taj narod pelenom i napojiæu ih žuèi. 16 I rasijaæu ih meðu narode, kojih ne poznavaše ni oni ni oci njihovi; i puštaæu za njima maèe dokle ih ne istrijebim. 17 Ovako veli Gospod nad vojskama: gledajte i zovite narikaèe neka doðu, i pošljite po vješte neka doðu, 18 I neka brže narièu za nama, da se rone suze od oèiju naših, i od vjeða naših da teèe voda. 19 Jer se glasno ridanje èu od Siona: kako propadosmo! posramismo se vrlo, jer se rastavljam sa zemljom, jer obaraju stanove naše. 20 Zato, žene, èujte rijeè Gospodnju i neka primi uho vaše rijeè usta njegovih, i uèite kæeri svoje ridati i jedna drugu naricati. 21

Jer se pope smrt na prozore naše i uđe u dvorove naše da istrijebi djecu s ulica i mladiæe s putova. 22 Reci: ovako govori Gospod: i mrtva æe tjelesa ljudska ležati kao gnoj po njivi i kao rukoveti za žeteocem, kojih niko ne kupi. 23 Ovako veli Gospod: mudri da se ne hvali mudrošæu svojom, ni jaki da se ne hvali snagom svojom, ni bogati da se ne hvali bogatstvom svojim. 24 Nego ko se hvali, neka se hvali tijem što razumije i poznaje mene da sam ja Gospod koji èinim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospod. 25 Eto, idu dani, veli Gospod, kad æeu pohoditi sve, obrezane i neobrezane, 26 Misirce i Judece i Edome i sinove Amonove i Moavce i sve koji se s kraja strigu, koji žive u pustinji; jer su svi ti narodi neobrezani, i sav je dom Izrailjev neobrezana srca.

10 Slušajte rijeè koju vam govori Gospod, dome Izrailjev.

2 Ovako veli Gospod: ne uèite se putu kojim idu narodi, i od znaka nebeskih ne plašite se, jer se od njih plaše narodi. 3 Jer su uredbe u naroda taština, jer sijeku drvo u šumi, djelo ruku umjetnièkih sjekirov; 4 Srebrom i zlatom ukrašuju ga, klinima i èekiaima utvrðuju ga da se ne pomije; 5 Stope pravo kao palme, ne govore; treba ih nositi, jer ne mogu iæi; ne boj ih se, jer ne mogu zla uèiniti, a ne mogu ni dobra uèiniti. 6 Niko nije kao ti, Gospode; velik si i veliko je ime twoje u sili. 7 Ko se ne bi tebe bojao, care nad narodima! jer tebi to pripada; jer meðu svijem mudarcima u naroda i u svijem carstvima njihovijem nema takoga kakav si ti. 8 Nego su svi ludi i bezumni, drvo je nauka o taštini. 9 Srebro kovano donosi se iz Tarsisa i zlato iz Ufaza, djelo umjetnièko i ruku zlatarskih, odijelo im je od porfire i skerleta, sve je djelo umjetnièko. 10 A Gospod je pravi Bog, Bog živi i car vjeèni, od njegove srdnje trese se zemlja, i gnjeva njegova ne mogu podnijeti narodi. 11 Ovako im recite: bogova, koji nijesu naèinili neba ni zemlje, nestaaæe sa zemlje i ispod neba. 12 On je naèinio zemlju silom svojom, utvrđio vasiljenu mudrošæu svojom, i razumom svojim razastro nebesa; 13 On kad pusti glas svoj, buèe vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovih. 14 Svaki èovjak posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanjem, jer su laž liveni likovi njegovi, i nema duha u njima. 15 Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuæe. 16 Nije taki dio Jakovljev, jer je tvorac svemu, i Izrailju mu je našljedstvo, ime mu je Gospod nad vojskama. 17 Pokupi iz zemlje trg svoj ti, koja sjediš u gradu. 18 Jer ovako veli Gospod: gle, ja æeu izbaciti kao praæom stanovnike ove zemlje, i pritijesniæu ih da osjete. 19 Teško meni od muke moje, reæi æe; ljuta je rana moja; a ja rekoh: to je bol, treba da

ga podnosim. **20** Moj je šator opustošen i sva uža moja pokidana, sinovi moji otidoše od mene i nema ih, nema više nikoga da razapne šator moj i digne zavjese moje. **21** Jer pastiri postaše bezumni i Gospoda ne tražiše; zato ne biše sreæni, i sve se stado njihovo rasprša. **22** Gle, ide glas i vreva velika iz sjeverne zemlje da obrati gradove Judine u pustoš, u stan zmajevski. **23** Znam, Gospode, da put èovjeèi nije u njegovoj vlasti niti je èovjeku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim. **24** Karaj me, Gospode, ali s mjerom, ne u grnjevu svom, da me ne bi zatro. **25** Izlij grnjev svoj na narode koji te ne poznaju, i na plemena koja ne prizivlju imena tvojega, jer proždriješe Jakova, proždriješe ga da ga nema, i naselje njegovo opustiše.

11 Rijeèe koja dođe Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2**

Slušajte rijeèi ovoga zavjeta, i kazujte ljudima Judinjem i stanovnicima Jerusalimskim. **3** I reci im: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: proklet da je ko ne posluša rijeèi ovoga zavjeta, **4** Koji zapovjedih ocima vašim kad ih izvedoh iz zemlje Misirske iz peæei gvozdene govoreæi: slušajte glas moj i tvorite ovo sve kako vam zapovijedam, pa æete mi biti narod i ja æeu vam biti Bog, **5** Da bih ispunio zakletvu kojom se zakleh ocima vašim da æeu im dati zemlju u kojoj teèe mljeko i med, kako se vidi danas. A ja odgovorih i rekoh: amin, Gospode. **6** Potom reèe mi Gospod: kazuj sve ove rijeèi po gradovima Judinjem i po ulicama Jerusalimskim govoreæi: slušajte rijeèi ovoga zavjeta, i izvršujte ih. **7** Jer tvrdo zasvjedoèavah ocima vašim otkad ih izvedoh iz zemlje Misirske do danas, zarana jednako govoreæi: slušajte glas moj. **8** Ali ne poslušaše i ne prignuše uha svojega, nego hodiše svaki za mislima zloga srca svojega; zato pustih na njih sve rijeèi ovoga zavjeta, koji zapovjedih da vrše a oni ne vršiše. **9** Tada mi reèe Gospod: buna je među ljudima Judinjem i stanovnicima Jerusalimskim. **10** Vratili su se na bezakonja starijeh svojih, koji ne htješe slušati mojih rijeèi, i idu za drugim bogovima, te im služe; dom Izrailjev i dom Judin pokvariše zavjet moj, koji uèinih s ocima njihovijem. **11** Zato ovako veli Gospod: evo, ja æeu pustiti na njih zlo, iz kojega neæee moæi izaæi, i vapiæe k meni, ali ih neæeu uslišiti. **12** Tada æee gradovi Judini i stanovnici Jerusalimski iæi i vapiti k bogovima kojima kade, ali im neæee pomoæi u nevolji njihovoj. **13** Jer imaš bogova, Judo, koliko gradova, i koliko ima ulica u Jerusalimu, toliko podigoste oltara sramotnijeh, oltara, da kadite Valu. **14** Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, jer ih neæeu uslišiti kad zavapiju k meni u nevolji svojoj. **15** Što æee mili moj u domu mom, kad èini grdilo s mnogima, i sveto

meso otide od tebe, i veseliš se kad zlo èiniš? **16** Gospod te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobroga roda; ali s hukom velikoga vjetra raspali oganj oko nje, i grane joj se polomiše. **17** Jer Gospod nad vojskama, koji te je posadio, izreèe zlo po te, za zloæu doma Izrailjeva i doma Judina, koju èiniše među sobom da bi me razgnjivili kadeæi Valu. **18** Gospod mi objavi, te znam; ti mi pokaza djela njihova. **19** A ja bijah kao jagnje i tele koje se vodi na klanje, jer ne znadijah da se dogovaraju na me: oborimo drvo s rodом njegovijem, i istrijebimo ga iz zemlje živijeh, da mu se ime ne spominje više. **20** Ali, Gospode nad vojskama, sudijo pravedni, koji ispituješ bubrege i srce, daj da vidim osvetu tvoju na njima, jer tebi kazah parbu svoju. **21** Zato ovako veli Gospod za Anatoæane, koji traže dušu tvoju govoreæi: ne prorokuj u ime Gospodnjie, da ne pogineš od naših ruku; **22** Zato ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æeu ih pohoditi; mladiæi æe njihovi izginuti od maèa, sinovi njihovi i kæeri njihove izginuæe od gladi. **23** I neæee biti od njih ostatka; jer æeu pustiti zlo na Anatoæane kad ih pohodim.

12 Pravedan si, Gospode, ako bih se pravdao s tobom;

ali æeu progovoriti o sudovima tvojim. Zašto je put bezbožnièki sreæan? zašto žive u miru svi koji èine nevjeru? **2** Ti ih posadi, i oni se ukorijeniše, rastu i rod raðaju; ti si im blizu usta ali daleko od bubrega. **3** Ali, Gospode, ti me poznaješ, razgledaš me i okušao si srce moje kako je prema tebi; odvuci ih kao ovce na klanje, i pripravi ih za dan kad æee se ubiti. **4** Dokle æee tužiti zemlja, i trava svega polja sa zloæe onijeh koji žive u njoj? nesti sve stoke i ptica, jer govore: ne vidi kraja našega. **5** Kad si træao s pjeçcima pa te umoriše, kako æee se utrkivati s konjima? i kad ti je tako u zemlji mirnoj, u koju se uzdaš, šta æee èiniti kad ustane Jordan? **6** Jer i braæea tvoja i dom oca tvojega, i oni te iznevjeriše, i oni vièu za tobom iza glasa. Ne vjeruj im, ako bi ti i prijateljski govorili. **7** Ostavih dom svoj, napustih našljedstvo svoje; što bijaše milo duši mojoj, dадоh ga u ruke neprijateljima njegovijem. **8** Našljedstvo moje posta mi kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene, zato mi omrznu. **9** Našljedstvo moje posta mi ptica grabljiva; ptice, sletite se na nju, skupite se svi zvjerovi poljski, hodite da jedete. **10** Pastiri mnogi pokvariæe moj vinograd, potlaæiæe dio moj, mili dio moj obratiæe u golu pustoš. **11** Obratiæe ga u pustoš, opustošen plakaæe preda mnom; sva æee ta zemlja opustjeti, jer niko ne uzima na um. **12** Na sva visoka mjesta po pustinji doæi æee zatiraèi; jer æee maè Gospodnj proždirati od jednoga kraja zemlje do drugoga, neæee biti mira nijednom tijelu. **13** Sijaæe pšenicu, a trnje æee

žeti; muèiæe se, a koristi neæe imati, i stidjeæe se ljetine svoje, sa žestokoga gnjeva Gospodnjega. **14** Ovako govori Gospod za sve zle susjede moje, koji diraju našljedstvo što dадоh narodu svojemu Izrailju: evo, ja æeu ih poèupati iz zemlje njihove, i dom Judin išèupaæu isred njih. **15** A kad ih išèupam, opet æeu se smilovati na njih, i doveæeu opet svakoga njih na našljedstvo njegovo i svakoga u zemlju njegovu. **16** I ako dobro nauèe putove naroda mojega, da se zaklinju mojim imenom: tako da je živ Gospod! kao što su oni uèili moj narod da se kune Valom, tada æee se sazidati usred naroda mojega. **17** Ako li ne poslušaju, tada æeu išèupati sasvijem taki narod i zatrti, govori Gospod.

13 Ovako mi reèe Gospod: idi i kupi sebi pojasa lanen i opasi se njim, a ne meæi ga u vodu. **2** Tako kupih pojasa po rijeèi Gospodnjoj, i opasah se njim. **3** Potom doðe mi opet rijeè Gospodnja govoreæi: **4** Uzmi taj pojasa što si kupio, što je oko tebe, pa se digni i idi na Efrat, i sakrij ga onđe u kaku rasjelinu kamenu. **5** I otidoh i sakrih ga kod Efrata, kako mi zapovjedi Gospod. **6** A poslije mnogo vremena reèe mi Gospod: ustani i idi na Efrat, i uzmi pojasa koji ti zapovjedih da sakriješ onđe. **7** I otidoh na Efrat i otkopah i uzeх pojasa s mjesta gdje ga bijah sakrio; a gle, pojasa otruhuuo, i ne bješe ni za što. **8** Tada mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **9** Ovako veli Gospod: tako æeu uèiniti da otruhe ponus Judin i veliki ponos Jerusalimski, **10** Toga naroda nevaljaloga, što neæe da sluša mojih rijeèi, što hodi po mislima srca svojega i ide za drugim bogovima služeæi im i klanjavuæi im se; i biæe kao taj pojasa, koji nije ni za što. **11** Jer kako se pojasa pripoji oko èovjeka, tako bijah pripojio oko sebe sav dom Izrailjev i sav dom Judin, veli Gospod, da bi bili moj narod na slavu i hvalu i diku; ali ne poslušaše. **12** Zato im reci ovu rijeè: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: svi se mjehovi pune vina. A oni æee reæi: zar ne znamo da se svi mjehovi pune vina? **13** Tada im reci: ovako veli Gospod: evo, ja æeu napuniti pjanosti sve stanovnike ove zemlje i careve, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, i sveštenike i proroke i sve stanovnike Jerusalimske. **14** I razbijeu ih jednoga o drugoga, i oceve i sinove, veli Gospod; neæeu požaliti ni poštediti niti se smilovati, da ih ne potrem. **15** Slušajte i èujte, nemojte se ponositi, jer Gospod govori. **16** Dajte slavu Gospodu Bogu svojemu dok nije spustio mrak, dokle se nijesu spotakle noge vaše po gorama mraènijem, da èekate svjetlost a on je obrati u sjen smrtni i pretvori u tamu. **17** Ako li ovo ne poslušate, duša æee moja plakati tajno radi oholosti vaše i roniti suze, suze æee teæi iz oka mojega, jer æee se zarobiti stado Gospodnje. **18** Reci caru i

carici: dolje sjedite, jer æee se slavni vijenac vaš skinuti s vaše glave. **19** Gradovi južni zatvoræe se i neæe biti nikoga da ih otvori, odvešæe se Juda u ropstvo, sasvijem æee se odvesti u ropstvo. **20** Podignite oèi svoje i vidite one što idu od sjevera. Gdje je stado što ti je predano, stado slave twoje? **21** Šta æeeš reæi kad te pohodi? Jer si ih ti nauèeo da budu knezovi nad tobom. Neæe li te spopasti bolovi kao ženu kad se poraða? **22** Ako li reèeš u srcu svom: zašto me to zadesi? za mnoštvu bezakonja tvojega uzgrnuæe se skuti tvoji i obuæea ti se skinuti. **23** Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju ili ris šare svoje? možete li vi èiniti dobro nauèivši se èiniti zlo? **24** Zato æeu ih razmetnuti kao što razmeæe pljevu vjetar iz pustinje. **25** To je dio tvoj i obrok tvoj od mene, govori Gospod, zato što si me zaboravio i pouzdao se u laž. **26** Zato æeu ti ja uzgrnuti skute na lice da se vidi sramota tvoja. **27** Preljube tvoje, rzanje tvoje, sramotna kurvarstva tvoja po humovima, po poljima, gadove tvoje video sam; teško tebi, Jerusalime! zar se neæeš oèistiti? dokle još?

14 Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji o suši. **2** Juda tuži, i vrata su mu žalosna; leže na zemlji u crno zaviti; vika iz Jerusalima podiže se. **3** Najveæi između njih šalju najmanje na vodu; došavši na studence ne nalaze vode, vraæaju se s praznjem sudovima svojim, stide se i srame se i pokrivaju glavu svoju. **4** Zemlja je ispuçala, jer ne bješe dažda na zemlji; zato se težaci stide i pokrivaju glavu svoju. **5** I košuta u polju ostavlja mlade svoje, jer nema trave. **6** I divlji magarci stojeæi na visovima vuku u se vjetar kao zmajevi, oèi im išèilješe, jer nema trave. **7** Kad bezakonja naša svjedoèe na nas, Gospode, uèini radi imena svojega; jer je mnogo odmeta naših, tebi sagriješismo. **8** Nade Izrailjev! spasitelju njegov u nevolji! zašto si kao tuðin u ovoj zemlji i kao putnik koji se uvrati da prenoæi? **9** Zašto si kao umoran èovjek, kao junak, koji ne može izbaviti? Ta, ti si usred nas, Gospode, i ime je tvoje prizvano na nas; nemoj nas ostaviti. **10** Ovako govori Gospod za narod ovaj: milo im je da se skitaju, ne ustavljaju nogu svojih, zato nijesu mili Gospodu; sada æee se opomenuti bezakonja njihova i pohodjaæe grijeha njihove. **11** Potom reèe mi Gospod: ne moli se za taj narod da bi mu bilo dobro. **12** Ako æee i postiti, neæeu uslišiti vike njihove; i ako æee prinjeti žrtve paljenice i dar, neæee mi to ugoditi, nego maæem i glaðu i pomorom pomoriæeu ih. **13** Tada rekoh: oh, Gospode Gospode, evo, proroci im govore: neæete vidjeti maæa, i neæee biti gladi u vas, nego æeu vam dati mir pouzdan na ovom mjestu. **14** A Gospod mi reèe: laž prorokuju ti proroci u moje ime, nijesam ih poslao, niti sam im zapovjedio, niti sam im govorio; lažne utvare i gatanje

i ništavilo i prijevaru srca svojega oni vam prorokuju. **15** Zato ovako veli Gospod za prroke koji prorokuju u moje ime a ja ih nijesam poslao, i govore: neæe biti maæa ni gladi u ovoj zemlji: od maæa i gladi izginuæe ti proroci. **16** A narod ovaj kojemu oni prorokuju biæe povaljan po ulicama Jerusalimskim od gladi i maæa, i neæe biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kæeri njihove; tako æeu izliti na njih zloæu njihovu. **17** Reci im dakle ovu rijeè: neka oèi moje liju suze danju i noæeu i neka ne prestaju, jer djevojka kæi mojega naroda satr se veoma, od udarca preljuta. **18** Ako izidem u polje, eto pobijenih maæem; ako uðem u grad, eto iznemoglijeh od gladi; jer i prorok i sveštenik otidoše u zemlju koje ne znaju. **19** Eda li si sasvijem odbacio Judu? eda li je omrzao duši tvojoj Sion? Zašto si nas udario tako da nam nema lijeka? Èekasmo mir ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah. **20** Priznajemo, Gospode, zloæu svoju, bezakonje otaca svojih, zgrješili smo ti. **21** Nemoj nas odvræi radi imena svojega; nemoj naružiti priestola slave svoje, opomeni se zavjeta svojega s nama, nemoj ga ukinuti. **22** Ima li meðou taštinama u naroda koji da daje dažd? ili nebesa daju li sitan dažd? Nijesi li ti to, Gospode Bože naš? Zato tebe èekamo, jer ti èiniš sve to.

15 I reèe mi Gospod: da stane Mojsije i Samuilo pred me, ne bi se duša moja obratila k tome narodu; otjeraj ih ispred mene, i neka odlaze. **2** I ako ti reku: kuda æemo iæi? tada im reci: ovako veli Gospod: ko je za smrt, na smrt; ko je za maæ, pod maæ; ko za glad, na glad; ko za ropstvo, u ropstvo. **3** I pustiæu na njih èetvoro, govori Gospod: maæ, da ih ubija, i pse, da ih razvlaæe, i ptice nebeske i zvjeri zemaljske, da ih jedu i istrijebe. **4** I daæeu ih da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim radi Manasije sina Jezekijina cara Judina za ono što je uèinio u Jerusalimu. **5** Jer ko bi se smilovao na tebe, Jerusalime? ko li bi te požalio? ko li bi došao da zapita kako ti je? **6** Ti si me ostavio, govori Gospod, otiašo si natrag; zato æeu mahnuti rukom svojom na te i pogubiæu te; dosadi mi žaliti. **7** Zato æeu ih izvijati vijaèom na vratima zemaljskim, uèiniæu ih sirotima, potraeu narod svoj, jer se ne vraæaju s putova svojih. **8** Više æe mi biti udovica njegovijeh nego pijeska morskoga, dovešæu im na majke momaèke zatiraèe u podne, i pustiæu iznenada na njih smetnju i strahotu. **9** Iznemoæi æe koja je rodila sedmoro i ispustiæe dušu, suncë æe joj zaæi još za dana, sramiæe se i stidjeæe se, a ostatak æeu njihov dati pod maæ pred neprijateljima njihovijem, govori Gospod. **10** Teško meni, majko moja, što si me rodila da se sa mnom prepire i da se sa mnom svaða sva zemlja; ne davah u zajam niti

mi davaše u zajam, i opet me svi proklinju. **11** Gospod reèe: doista, ostatku æe tvojemu biti dobro, i braniæu te od neprijatelja, kad budeš u nevolji i u tjeskobi. **12** Eda li æe gvožđe slomiti gvožđe sjeverno i mijed? **13** Imanje tvoje i blago tvoje daæeu da se razgrabi bez cijene po svijem meðama tvojim, i to za sve grijehu tvoje. **14** I odvešæu te s neprijateljima tvojim u zemlju koje ne poznaješ, jer se raspalioganj od gnjeva mojega, i gorjeæe nad vama. **15** Ti znaš, Gospode, opomeni me se i pohodi me i osveti me od onijeh koji me gone; nemoj me zgrabiti dokle se ustežeš od gnjeva; znaj da podnosim rug tebe radi. **16** Kad se naðoše rijeèi tvoje, pojedoh ih, i rijeè tvoja bi mi radost i veselje srcu mojemu, jer je ime tvoje prizvano na me, Gospode Bože nad vojskama. **17** Ne sjedim u vijeæu potsmjevaèkom niti se s njima veselim; sjedim sam radi ruke tvoje, jer si me napunio srðnje. **18** Zašto bol moj jednako traje? i zašto je rana moja smrtna, te neæe da se iscijeli? Hoæeš li mi biti kao varalica, kao voda nepostojana? **19** Zato ovako veli Gospod: ako se obratiš, ja æeu te opet postaviti da stojiš pred mnom, ako odvojiš što je dragocjeno od rðavoga, biæeš kao usta moja; oni neka se obrate k tebi, a ti se ne obraæaj k njima. **20** I uèiniæu da budeš tome narodu kao jak zid mjeden, i udaraæe na te, ali te neæe nadvladati; jer sam ja s tobom da te èuvam i izbavljam, govori Gospod. **21** I izbaviæu te iz ruku zlijih ljudi, i iskupiæu te iz ruku nasilnièkih.

16 Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: z Nemoj se ženiti, i da nemaš sinova ni kæeri na tom mjestu. **3** Jer ovako govori Gospod za sinove i kæeri što se rode na tom mjestu i za matere njihove koje ih rode, i za oce njihove koji ih rode u toj zemlji: **4** Ljutom æe smræu pomrijeti, neæe biti oplakani niti æe se pogrepsti, biæe gnoj po zemlji, i od maæa i od gladi izginuæe, i mrtva æe tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvjerima zemaljskim. **5** Jer ovako govori Gospod: ne ulazi u kuæu u kojoj je žalost, i ne idi da plaæeš niti ih žali; jer sam uzeo mir svoj od toga naroda, govori Gospod, milost i žaljenje. **6** Pomrijeæe mali i veliki u ovoj zemlji, neæe biti pogrebeni niti æe se oplakati, niti æe se ko rezati ni glave striæi za njima. **7** Neæe im se dati hleba u žalosti da se potješe za mrtvijem, niti æe ih napojiti iz èaše radi utjehe za ocem ili za materom. **8** Tako ne ulazi u kuæu u kojoj je žalost da sjedeš s njima da jedeš i piješ. **9** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izraeljev: evo, ja æeu uèiniti da na ovom mjestu pred vašim oèima i za vaših dana ne bude glasa radosna ni glasa vesela, glasa ženikova ni glasa nevjestina. **10** A kad kažeš tome narodu sve ove rijeèi, ako ti reku: zašto izreèe Gospod sve to veliko zlo na

nas? i kako je bezakonje naše ili kaki je grijeh naš, kojim zgrijšešmo Gospodu Bogu svojemu? 11 Tada im reci: jer oci vaši ostaviše mene, govori Gospod, i idoše za drugim bogovima i služiše im i klanjaše im se, a mene ostaviše i zakona mojega ne držaše; 12 A vi još gore èinite nego oci vaši, jer eto idete svaki po misli srca svojega zloga ne slušajuæi mene. 13 Zato æeu vas izbaciti iz ove zemlje u zemlju koje ne poznaste ni vi ni oci vaši, i onđe æete služiti drugim bogovima dan i noæ dokle vam ne uèinim milost. 14 Zato, evo, idu dani, govori Gospod, kad se neæee više govoriti: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske; 15 Nego: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja u koje ih bješe razagnao! Jer æeu ih opet dovesti u zemlju njihovu koju sam dao ocima njihovim. 16 Gle, ja æeu poslati mnoge ribare, govori Gospod, da ih love, i poslije æeu poslati mnoge lovce da ih love po svakoj gori i po svakom humu i po rasjelinama kamenijem. 17 Jer oèi moje paze na sve putove njihove, nijesu sakriveni od mene, niti je bezakonje njihovo zaklonjeno od mojih oèiju. 18 I platiæeu im prvo dvojinom za bezakonje njihovo i za grijeh njihov, što oskvrište zemlju moju strvima gadova svojih, i našljedstvo moje napuniš gnušobama svojim. 19 Gospode, krjeposti moja i grade moji i utoèište moje u nevolji, k tebi æe doæi narodi od krajeva zemaljskih, i reæi æe: doista oci naši imaše laž, i taštinu i što nimalo ne pomaže. 20 Eda li æe èovjek naèiniti sebi bogove, koji ipak nijesu bogovi? 21 Zato, evo, ja æeu ih nauèiti sada, pokazaæu im ruku svoju i silu svoju, da poznadu da mi je ime Gospod.

17 Grijeh je Judin zapisan gvozdenom pisaljkom i vrhom od dijamanta, urezan je na ploëi srca njihova i na rogovima oltara vaših, 2 Da se sinovi njihovi sjæeaju oltara njihovih i lugova njihovih pod zelenijem drvetima, na visokim humovima. 3 Goro s poljem, daæeu imanje tvoje, sve blago tvoje daæeu da se razgrabi, visine tvoje, za grijeh po svijem meðama tvojim. 4 I ti æeš i koji su s tobom ostaviti našljedstvo svoje, koje sam ti dao, i uèiniæeu da služiš neprijateljima svojim u zemlji koje ne poznaješ; jer ste raspaliли oganj gnjeva mojega, koji æe gorjeti dovjeka. 5 Ovako veli Gospod: da je proklet èovjek koji se uzda u èovjeka i koji stavlja tijelo sebi za mišicu, a od Gospoda otstupa srce njegovo. 6 Jer æe biti kao vrijes u pustinji, koji ne osjeæea kad doðe dobro, nego stoji u pustinji, na suhim mjestima u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi. 7 Blago èovjeku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod uzdana. 8 Jer æe biti kao drvo usaðeno kraj vode i koje niz potok

pušta žile svoje, koje ne osjeæea kad doðe pripeka, nego mu se list zeleni, i sušne godine ne brine se i ne prestaje raðati rod. 9 Srce je prijevarno više svega i opako; ko æe ga poznati? 10 Ja Gospod ispitujem srca i iskušavam bubrege, da bih dao svakome prema putovima njegovijem i po plodu djela njegovijeh. 11 Kao što jarebica leži na jajima ali ne izleže, tako ko sabira bogatstvo ali s nepravdom, u polovini dana svojih ostaviæe ga i najposlijе æe biti lud. 12 Mjesto je svetinje naše prijesto slave, visoko mjesto od poèetka. 13 Nade Izrailjev, Gospode! svi koji te ostavljaju neka se posrame; koji otstupaju od mene, neka se zapisu na zemlji, jer ostaviše izvor vode žive, Gospoda. 14 I scijeli me, Gospode, i biæu scijeljen; izbavi me, i biæu izbaavljen, jer si ti hvala moja. 15 Gle, oni mi govore: gdje je rijeè Gospodnja? Neka doðe. 16 A ja se ne zatezah iæi za tobom kao pastir, i dana žalosnoga ne željeh, ti znaš; što je god izašlo iz usta mojih, pred tobom je. 17 Ne budi mi strah, ti si utoèište moje u zlu. 18 Neka se posrame koji me gone, a ja ne; neka se oni uplaše, a ja ne; pusti na njih zli dan, i dvostrukim polomom polomi ih. 19 Ovako mi reèe Gospod: idi, i stani na vrata sinova narodnijeh, na koja ulaze carevi Judini i na koja izlaze, i na svaka vrata Jerusalimska. 20 I reci im: èuvajte se da ne nosite bremena u subotu i ne unosite na vrata Jerusalimska. 21 Ovako veli Gospod: èuvajte se da ne nosite bremena u subotu i ne unosite na vrata Jerusalimska. 22 I ne iznosite bremena iz kuæa svojih u subotu, i nikakoga posla ne radite, nego svetite subotu, kao što sam zapovjedio ocima vašim. 23 Ali ne poslušaše niti prigušu uha svojega, nego otvrduše vratom svojim da ne poslušaju i ne prime nauke. 24 Ako me poslušate, govori Gospod, da ne nosite bremena na vrata ovoga grada u subotu, nego svetite subotu ne radeæi u nju nikakoga posla, 25 Tada æe ulaziti na vrata grada ovoga carevi i knezovi, koji sjede na prijestolu Davidovu, na kolima i na konjima, oni i knezovi njihovi, Judejci i Jerusalimljani, i stajaæe ovaj grad dovjeka. 26 I dolaziæe iz gradova Judinijeh i iz okoline Jerusalimske, i iz zemlje Venijaminove, i iz ravnice i iz gora i s juga, i donosiæe žrtve paljenice i prinose s darom i kadom, i žrtve zahvalne donosiæe u dom Gospodnj. 27 Ako li me ne poslušate da svetite subotu i ne nosite bremena ulazeæi na vrata Jerusalimska u subotu, onda æeu raspaliti oganj na vratima njegovijem, koji æe upaliti dvorove Jerusalimske i neæee se ugasiti.

18 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda govoreæi: 2 Ustani, i siði u kuæu lonèarevu, i onđe æeu ti kazati rijeèi svoje. 3 Tada siðoh u kuæu lonèarevu, i gle, on raðaše

posao na svom kolu. 4 I pokvari se u ruci lonèaru sud koji graðaše od kala, pa naèini iznova od njega drugi sud, kako bijaše volja lonèaru da naèini. 5 Tada doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 6 Ne mogu li èiniti od vas kao ovaj lonèar, dome Izrailjev? govorí Gospod; gle, što je kao u ruci lonèarevoj, to ste vi u mojoj ruci, dome Izrailjev. 7 Kad bih rekao za narod i za carstvo da ga istrijebam i razorim i zatrem; 8 Ako se obrati narod oda zla, za koje bih rekao, i meni æe biti žao sa zla, koje mišljah da mu uèenim. 9 A kad bih rekao za narod i za carstvo da ga sazidam i nasadim; 10 Ako uèeni što je zlo preda mnom ne slušajuæi glasa mojega, i meni æe biti žao dobra koje rekoh da mu uèenim. 11 Zato sada reci Judejcima i Jerusalimljanim govoreæi: ovako veli Gospod: evo spremam na vas zlo, i mislim misli na vas; vratite se dakle svaki sa svojega puta zloga, i popravite putove svoje i djela svoja. 12 A oni rekoše: nema ništa od toga, nego æemo iæi za svojim mislima i èinijæemo svaki po misli srca svojega zloga. 13 Zato ovako govorí Gospod: pitajte po narodima je li ko èuo tako što? grdilo veliko uèeni djevojka Izrailjeva. 14 Ostavlja li snijeg Livanski sa stijene moja polja? ostavlaju li se vode studene, koje teku? 15 A narod moj mene zaboravi, kadi taštini, i spotiøu se na svojim putovima, na starijem stazama, da hode stazama puta neporavnjena. 16 Da bih obratio zemlju njihovu u pustoš, na vjeèenu sramotu, da se èudi ko god proðe preko nje i maše glavom svojom. 17 Kao ustokom razmetnuæu ih pred neprijateljem; leða a ne lice pokazaæu im u nevolji njihovoj. 18 A oni rekoše: hodite da smislimo što Jeremiji, jer neæe nestati zakona svešteniku ni svjeta mudarcu ni rijeèi proroku; hodite ubijmo ga jezikom i ne pazimo na rijeèi njegove. 19 Pazi na me, Gospode, i èuj glas mojih protivnika. 20 Eda li æe se zlo vratiti za dobro, kad mi kopaju jamu? Opomeni se da sam stajao pred tobom govoreæi za njihovo dobro, da bih odvratio gnjev tvoj od njih. 21 Zato predaj sinove njihove gladi i uèini da izginu od maèa, i žene njihove da budu sirote i udove, i muževi njihovi da se pogube, mladiæe njihove da pobije maè u boju. 22 Neka se èuje vika iz kuæa njihovih, kad dovedeš na njih vojsku iznenada; jer iskopaše jamu da me uhvate, i zamke namjestiše nogama mojim. 23 A ti, Gospode, znaš sve što su naumili meni da me ubiju, nemoj im oprostiti bezakonja ni grijeha njihova izbrisati ispred sebe; nego neka popadaju pred tobom, u gnjevu svom radi suprot njima.

19 Ovako reèe Gospod: idi i kupi krèag zemljan u lonèara s nekoliko starješina narodnijeh i starješina sveštenièkih. 2 I otidi u dolinu sina Enomova što je pred vratima istoèenijem,

i onđe proglaši rijeèi koje æeu ti kazati. 3 I reci: èuje rijeè Gospodnju, carevi Judini i stanovnici Jerusalimski; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu pustiti zlo na to mjesto da æe zujati uši svakome ko ga èuje. 4 Jer me ostaviše i oskvriše ovo mjesto kadeæi na njemu drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni oci njihovi, ni carevi Judini, i napuniše to mjesto krvi prave. 5 I pogradiše visine Valu da sažižu sinove svoje ognjem na žrtve paljenice Valu, èega ne zapovjedih niti o tom govorih, niti mi na um doðe. 6 Zato, evo, ide vrijeme, veli Gospod, kad se ovo mjesto neæe više zvati Tofet, ni dolina sina Enomova, nego krvna dolina. 7 Jer æeu uništitи savjet Judin i Jerusalimski na ovom mjestu, i uèiniæeu da padnu od maèa pred neprijateljima svojim i od ruke onijeh koji traže dušu njihovu, i mrtva æeu tjelesa njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. 8 I obratiæeu taj grad u pustoš i rug: ko god proðe mimo nj, èudiæe se i zviždaæe za sve muke njegove. 9 I uèiniæeu da jedu meso od svojih sinova i meso od svojih kæeri, i svaki æe jesti meso od druge svojega u nevolji i tjeskobi kojom æe im dosaðivati neprijatelji njihovi i koji traže dušu njihovu. 10 Potom razbij krèag pred ljudima koji æe iæi s tobom. 11 I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama: tako æeu razbiti taj narod i taj grad kao što se razbijie sud lonèarski, koji se ne može više opraviti, i u Tofetu æe se pogrebavati, jer neæe biti mjesta za pogrebavanje. 12 Tako æeu uèiniti tome mjestu, veli Gospod, i stanovnicima njegovijem i uèiniæeu taj grad da bude kao Tofet; 13 I kuæe Jerusalimske i kuæe careva Judinijeh biæe neèiste kao mjesto Tofet, sve kuæe, gdje na krovovima kadiše svoj vojsci nebeskoj i ljevaše naljeve drugim bogovima. 14 Potom se vrati Jeremija iz Tofeta kuda ga bješe poslao Gospod da prorokuje, i stade u trijemu doma Gospodnjega, i reèe svemu narodu: 15 Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu pustiti na taj grad i na sve gradove njegove sve zlo koje izrekoh za nj, jer otvrduše vratom svojim da ne slušaju rijeèi mojih.

20 A Pashor sin Imirov sveštenik, koji bijaše starješina u domu Gospodnjem, èu Jeremiju gdje prorokuje te rijeèi. 2 I udari Pashor proroka Jeremiju, i metnu ga u tamnicu na gornjim vratima Venijaminovijem uz dom Gospodnji. 3 A sjutradan kad Pashor izvede Jeremiju iz tamnice, reèe mu Jeremija: Gospod ti nadje ime ne Pashor nego Magor-Misaviv. 4 Jer ovako veli Gospod: evo, ja æeu pustiti na te strah, na te i na sve prijatelje tvoje, koji æe pasti od maèa neprijatelja svojih, i oèi æe tvoje vidjeti, i svega æeu Judi dati u ruke caru Vavilonskom, koji æee ih odvesti u Vavilon, i pobiæe ih maèem. 5 I daæeu sve bogatstvo toga grada

i sav trud njegov i sve što ima dragocjeno, i sve blago careva Judinijeh daæeu neprijateljima njihovjem u ruke, i razgrabiæe i uzeti i odnijeti u Vavilon. 6 I ti, Pashore, i svi koji žive u tvom domu otiai æete u ropstvo; i doæi æeš u Vavilon i ondje æeš umrijeti i ondje æeš biti pogreben ti i svi prijatelji tvoji, kojima si prorokovao lažno. 7 Nagovarao si me, Gospode, i dadoh se nagovoriti; bio si jaëi od mene i nadvladao si me; na potsmijeh sam svaki dan, svak mi se potsmijeva. 8 Jer otkad govorim, vapijem, radi nasilja i pustošenja vièem, jer mi je rijeè Gospodnja na porugu i na potsmijeh svaki dan. 9 I rekoh: neæeu ga više pominjati, niti æeu više govoriti u ime njegovo; ali bi u srcu mom kao oganj razgorio, zatvoren u kostima mojim, i umorih se zadržavajuæi ga, i ne mogoh više. 10 Jer èujem poruge od mnogih, strah otsvuda: prokažite da prokažemo; svi koji bijahu u miru sa mnjom, vrebaju da posrnem: da ako se prevari, te æemo ga nadvladati i osvetiæemo mu se. 11 Ali je Gospod sa mnjom kao strašan junak; zato oni koji me gone spotaknuæe se i neæee nadvladati; posramiæe se vrlo; jer neæee biti sreæeni, sramota vjeèena neæee se zaboraviti. 12 Zato, Gospode nad vojskama, koji kušaš pravednika, koji vidiš bubrege i srce, daj da vidim tvoju osvetu na njima, jer tebi kazah parbu svoju. 13 Pjevajte Gospodu, hvalite Gospoda, jer izbavi dušu siromahu iz ruke zlikovaèke. 14 Proklet da je dan u koji se rodih! dan, u koji me rodi mati moja, da nije blagosloven! 15 Proklet da je èovjek koji javi ocu mojemu i vrlo ga obradova govoræi: rodi ti se sin. 16 I taj èovjek da bi bio kao gradovi koje Gospod zatr i ne bi mu žao! neka sluša viku ujutru i vrisku u podne, 17 Što me ne usmrti u utrobi materinoj da bi mi mati moja bila grob, i utroba njezina da bi ostala dovjeka trudna. 18 Zašto izidoh iz utrobe da vidim muku i žalost i da se svrše u sramoti dani moji?

21 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda kad posla k njemu car Sedekija Pashora sina Melhijina i Sofoniju sina Masijina sveštenika, i poruèi: 2 Upitaj Gospoda za nas, jer Navuhodonosor car Vavilonski zavojiš na nas; eda bi nam uèinio Gospod po svijem èudesima svojim, da otide od nas. 3 A Jeremija im reèe: ovako recite Sedekiji: 4 Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo, ja æeu okrenuti natrag oružje što je u vašim rukama, kojim se bijete s carem Vavilonskim i s Haldejcima koji su vas opkolili iza zidova, i skupiæeu ih usred toga grada. 5 I ja æeu vojevati na vas rukom podignutom i mišicom krjepekom i gnjevom i jarošæeu i žestinom velikom. 6 I pobiæeu stanovnike toga grada, i ljude i stoku; od pomora velikoga pomrijeæe. 7 A poslije, veli Gospod, daæeu Sedekiju cara Judina i sluge njegove i

narod, one koji ostanu u tom gradu od pomora, od maèa i od gladi, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke neprijateljima njihovjem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, te æe ih pobiti maèem, neæe ih žaliti ni štedjeti niti æe se smilovati. 8 A narodu tome reci: ovako veli Gospod: evo ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti. 9 Ko ostane u tom gradu, poginuæe od maèa ili od gladi ili od pomora; a ko izaðe i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaæe živ, i duša æe mu biti mjesto plijena. 10 Jer okretoh lice svoje tome gradu na zlo a ne na dobro, govorи Gospod; u ruke caru Vavilonskom biæe predan, i on æe ga spaliti ognjem. 11 A za dom cara Judina èujte rijeè Gospodnjу: 12 Dome Davidov, tako veli Gospod, sudite svako jutro, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh da ne izaðe kao oganj gnjev moj i razgori se da ga niko ne može ugasiti za zloæu djela vaših. 13 Evo me na tebe, koji sjediš u dolini, kao stijena u ravnici, govorи Gospod, na vas, koji govorite: ko æe doæi na nas? i ko æe uæi u stanove naše? 14 Jer æeu vas pokarati po plodu djela vaših, veli Gospod, i raspaliæeu oganj u šumi njegovoj, koji æe proždrjeti sve što je oko njega.

22 Ovako govorи Gospod: siði u dom cara Judina, i reci ondje ovu rijeè, 2 I kaži: slušaj rijeè Gospodnju, care Judin, koji sjediš na prijestolu Davidovu, ti i sluge tvoje i narod tvoj, koji ulazite na ova vrata. 3 Ovako veli Gospod: èinite sud i pravdu, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh, i ne èinite krivo inostrancu ni siroti ni udovici, i ne èinite im sile, i krv prave ne proljevajte na ovom mjestu. 4 Jer ako doista uzradite ovo, ulaziæe na vrata ovoga doma carevi, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovoj, na kolima i na konjima, oni i sluge njihove i narod njihov. 5 Ako li ne poslušate ovijeh rijeèi, zaklinjem se sobom, veli Gospod, da æe opustjeti taj dom. 6 Jer ovako veli Gospod za dom cara Judina: ti si mi Galad i vrh Livanski, ali æeu te obratiti u pustinju, u gradove u kojima se ne živi. 7 I spremiæeu na tebe zatiraèe, svakoga s oružjem, i posjeæi æe twoje krasne kedre i pobacati ih u oganj. 8 I mnogi æe narodi prolaziti mimo taj grad, i govoriæe jedan drugome: zašto uèini ovo Gospod od toga grada velikoga? 9 I reæi æe: jer ostaviše zavjet Gospoda Boga svojega i klanjaše se drugim bogovima i služiše im. 10 Ne plaèite za mrtvijem niti ga žalite; nego plaèite za onijem koji odlazi, jer se neæee više vratiti niti æe vidjeti svoje postojbine. 11 Jer ovako govorи Gospod o Salumu sinu Josije cara Judina, koji carovaše mjesto Josije oca svojega, koji otide iz ovoga mjesta: neæee se više vratiti. 12 Nego æee umrijeti u mjestu kuda ga odvedoše u ropstvo, i neæee više vidjeti ove zemlje. 13 Teško onomu koji gradi

svoju kuæeu ne po pravdi, i klijeti svoje ne po pravici, koji se služi bližnjim svojim ni za što i plate za trud njegov ne daje mu; **14** Koji govoril: sagradidem sebi veliku kuæeu i prostrane klijeti; i razvaljuje sebi prozore, i oblaže kedrom i maže crvenilom. **15** Hoæeš li carovati kad se mijeshaš s kedrom? Otac tvoj nije li jeo i pio? kad èinjase sud i pravdu, tada mu bijaše dobro. **16** Davaše pravicu siromahu i ubogome, i bijaše mu dobro; nije li to poznavati me? govoril Gospod. **17** Ali oèi tvoje i srce tvoje idu samo za tvojim dobitkom i da proljevaš krv pravu i da èiniš nasilje i krivdu. **18** Zato ovako veli Gospod za Joakima sina Josije cara Judina: neæee naricati za njim: jaoh brate moj! ili: jaoh sestro! neæee naricati za njim: jaoh gospodaru! ili: jaoh slavo njegova! **19** Pogrebom magareæim pogrepšae se, izvuæei æee se i baciæe se iza vrata Jerusalimskih. **20** Izidi na Livan i vièi, i na Vasanu pusti glas svoj, i vièi preko brodova, jer se satrše svi koji te ljube. **21** Govoril ti u sreæi tvojoj, a ti reèe: neæuu da slušam; to je put tvoj od djetinjstva tvojega da ne slušaš glasa mojega. **22** Sve æee pastire tvoje odnijeti vjetar, i koji te ljubi otiaæi æee u ropstvo; tada æee se posramiti i postidjeti za svu zloæeu svoju. **23** Ti sjediš na Livanu, gnijezdo viješ na kedrima, kako æee biti ljudska, kad ti doðu muke i bolovi kao porodili! **24** Kako sam ja živ, veli Gospod, da bi Honija sin Joakima cara Judina bio prsten peèatni na desnoj ruci mojoj, i odande æeu te otrgnuti. **25** I daæeu te u ruke onima koji traže dušu tvoju, i u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke Haldejcima. **26** I baciæeu tebe i mater tvoju koja te je rodila u zemlju tuđu, gdje se nijeste rodili, i ondje æete pomrijeti. **27** A u zemlju u koju æete željeti da se vratite, neæete se vratiti u nju. **28** Je li taj èovjek Honija ništav idol izlomljen? je li sud u kom nema miline? zašto biše istjerani, on i sjeme njegovo, i baæeni u zemlju, koje ne poznaju? **29** O zemljo, zemljo, zemljo! èiju rijeè Gospodnju. **30** Ovako veli Gospod: zapišite da æee taj èovjek biti bez djece i da neæee biti sreæan do svoga vijeka; i нико neæee biti sreæan od sjemena njegova, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom.

23 Teško pastirima koji potiru i razmeæeu stado paše moje! govoril Gospod. **2** Zato ovako veli Gospod Bog Izrailjev za pastire koji pasu narod moj: vi razmetnuste ovce moje i razagnaste ih, i ne obilaziste ih; evo, ja æeu vas obiaæi za zloæeu djela vaših, govoril Gospod. **3** I ostatak ovaca svojih ja æeu skupiti iz svih zemalja, u koje ih razagnah, i vratiaæeu ih u torove njihove, gdje æee se naploditi i umnožiti. **4** I postaviaæeu im pastire, koji æee ih pasti, da se ne boje više i ne plaše i da ne pogine nijedna, govoril Gospod. **5** Gle, idu dani, govoril Gospod, u koje æeu podignuti Davidu klicu pravednu,

koja æee carovati i biti sreæena i èiniti sud i pravdu na zemlji. **6** U njegove dane spašæe se Juda, i Izraelj æee stanovati u miru, i ovo mu je ime kojim æee se zvati: Gospod pravda naša. **7** Zato, evo, idu dani, govoril Gospod, u koje se neæee više govoriti: tako da je živ Gospod, koji je izveo sinove Izraeljeve iz zemlje Misirske; **8** Nego: tako da je živ Gospod, koji je izveo i doveo sjeme doma Izraeljeva iz sjeverne zemlje i iz svih zemalja, u koje ih bijah razagnao. I oni æee sjedjeti u svojoj zemlji. **9** Radi proroka puca srce u meni, trepeæeu sve kosti moje, kao pijan sam i kao èovjek kojega je osvojilo vino, Gospoda radi i njegovijeh radi svetijeh rijeèi. **10** Jer je zemlja puna preljuboèinaca, i s kletava tuži zemlja, posušiše se paše u pustinji; trk je njihov zao i moæe njihova neprava. **11** Jer i prorok i sveštenik skvrne je, nalazim i u domu svom zloæeu njihovu, govoril Gospod. **12** Zato æee put njihov biti kao klizavica po tami, gdje æee popuznuti i pasti; jer æeu pustiti na njih zlo godine pohoðenja njihova, govoril Gospod. **13** U proroka Samarijskih vidio sam bezumlje, prorokovahu Valom, prelašæivahu narod moj Izraelja; **14** Ali u proroka Jerusalimskih vidim strahotu: èine preljubu i hode u laži, ukrjepljuju ruke zlikovcima da se niko ne vratiti od svoje zloæe; svi su mi kao Sodom, i stanovnici njegovi kao Gomor. **15** Zato ovako veli Gospod nad vojskama o tijem prorocima: evo, ja æeu ih nahraniti pelenom i napojiæeu ih žuèi; jer od proroka Jerusalimskih izide oskvrnjenje po svoj zemlji. **16** Ovako veli Gospod nad vojskama: ne slušajte što govore proroci koji vam prorokuju; varaju vas, govore utvare svojega srca, ne iz usta Gospodnjih. **17** Jednako govore onima koji ne mare za me: Gospod je rekao: imæete mir; i svakome koji ide po misli srca svojega govore: neæee doæei na vas zlo. **18** Jer ko je stajao u vijeæu Gospodnjem, i video ili èuo rijeèe njegovu? ko je pazio na rijeèe njegovu i èuo? **19** Evo, vihor Gospodnji, gnjev, iziæei æee vihor, koji ne prestaje, paæee na glavu bezbožnicima. **20** Neæee se odvratiti gnjev Gospodnji dokle ne uèini i izvrši što je u srcu naumio; najposlije æete razumjeti to sasvijem. **21** Ne slah tijeh proraka, a oni træaše; ne govoril im, a oni prorokovaše. **22** Da su stajali u mom vijeæeu, tada bi kazivali moje rijeèe narodu mojemu, i odvraæali bi ih s puta njihova zloga i od zloæeu djela njihovih. **23** Jesam li ja Bog izbliza, govoril Gospod, a njesam Bog i izdaleka? **24** Može li se ko sakriti na tajno mjesto da ga ja ne vidim? govoril Gospod; ne ispunjam li ja nebo i zemlju? govoril Gospod. **25** Èujem što govore ti proroci koji u ime moje prorokuju laž govoreæi: snio sam, snio sam. **26** Dokle æee to biti u srcu prorocima koji prorokuju laž, i prijevaru srca svojega prorokuju? **27** Koji misle da æee uèiniti da narod moj zaboravi ime moje uza sne njihove, koje

pripovijedaju jedan drugomu, kao što zaboraviše oci njihovi ime moje uz Vala. **28** Prorok koji sni, neka pripovijeda san; a u koga je rijeè moja, neka govori rijeè moju istinito; šta æe pljeva sa pšenicom? govori Gospod. **29** Nije li rijeè moja kao oganj, govori Gospod, i kao malj koji razbija kamen? **30** Zato, evo me na te proroke, govori Gospod, koji kradu moje rijeèi jedan od drugoga. **31** Evo me na te proroke, veli Gospod, koji dižu jezik svoj i govore: on veli. **32** Evo me na one koji prorokuju lažne sne, veli Gospod, i pripovijedajući ih zavode narod moja lažima svojim i hitrinom svojom; a ja ih nijesam poslao niti sam im zapovjedio; i neæe ništa pomoæi tome narodu, govori Gospod. **33** Ako te zapita ovaj narod ili koji prorok ili sveštenik govoreæi: kako je breme Gospodnje? tada im reci: kako breme? ostaviæu vas, govori Gospod. **34** A proroka i sveštenika i narod koji reèe: breme Gospodnje, ja æeu pokarati toga èovjeka i dom njegov. **35** Nego ovako gorovite svaki bližnjemu svojemu i svaki bratu svojemu: šta odgovori Gospod? i: šta reèe Gospod? **36** A bremena Gospodnjega ne pominjite više, jer æe svakome biti breme rijeè njegova, jer izvræete rijeèi Boga živoga, Gospoda nad vojskama, Boga našega. **37** Ovako reci proroku: šta ti odgovori Gospod? i: šta ti reèe Gospod? **38** Ali kad kažete: breme Gospodnje, zato ovako veli Gospod: šta gorovite tu rijeè: breme Gospodnje, a ja slah k vama da vam kažu: ne gorovite: breme Gospodnje, **39** Zato evo me, ja æeu vas zaboraviti sasvijem i odbaciæu od sebe vas i grad koji sam dao vama i ocima vašim. **40** I navalaæu na vas porugu vjeèenu i sramotu vjeèenu koja se neæe zaboraviti.

24 Pokaza mi Gospod, i gle, dvije kotarice smokava namještene pred crkvom Gospodnjom, pošto Navuhodonosor car Vavilonski zarobi Jezrelij sinu Joakimova cara Judina, i knezove Judine, i drvodjelje i kovaæe iz Jerusalima i odvede ih u Vavilon. **2** U jednoj kotarici bijahu smokve vrlo dobre, kake bijahu rane smokve, a u drugoj kotarici bijahu vrlo rðave smokve, koje se ne mogahu jesti, tako bijahu rðave. **3** I reèe mi Gospod: šta vidiš, Jeremija? A ja rekoh: smokve, jedne dobre smokve, vrlo dobre, a druge rðave, vrlo rðave, koje se ne mogu jesti, tako su rðave. **4** I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **5** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kake su te smokve dobre, tako æe mi biti dobra radi roblje Judino, koje odaslah iz ovoga mjeseta u zemlju Haldejsku. **6** I obratiæu oèi svoje na njih dobra radi, i dovešæu ih opet u ovu zemlju, i sazidaæu ih i neæu ih razoriti, i nasadiæu ih i neæu ih poèupati. **7** Jer æeu im dati srce da me poznadu da sam ja Gospod, i biæe mi narod i ja æeu im biti Bog, jer æe se obratiti k meni svijem srcem svojim. **8** A kake su te rðave smokve da

se ne mogu jesti, kako su rðave, takim æeu, veli Gospod, uèiniti Sedekiju cara Judina i knezove njegove i ostatak Jerusalimljana koji ostaše u ovoj zemlji i koji žive u zemlji Misirskoj. **9** Uèiniæeu da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim na zlo, da budu sramota i prièa i rug i uklin po svijem mestima, kuda ih raždenem. **10** I poslaæu na njih maè, glad i pomor, dokle se ne istrijebe sa zemlje, koju sam dao njima i ocima njihovijem.

25 Rijeè koja doðe Jeremiji za sav narod Judin èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina, a to je prva godina Navuhodonosora cara Vavilonskoga, **2** Koju reèe Jeremija prorok svemu narodu Judinu i svijem stanovnicima Jerusalimskim, govoreæi: **3** Od trinaeste godine Josije sina Amonova cara Judina do danas, za ove dvadeset i tri godine, dolazi mi rijeè Gospodnja i govorih vam zarana jednako, ali ne poslušaste. **4** I sla vam Gospod sve sluge svoje proroke zarana jednako, ali ne poslušaste, niti prgnuste uha svojega da biste èuli. **5** I govorahu: vratite se svaki sa svojega puta zloga i od zloæe djela svojih, pa æete ostati u zemlji koju dade Gospod vama i ocima vašim od vijeka do vijeka. **6** I ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, i ne gnjevite me djelom ruku svojih, i neæu vam uèiniti zla. **7** Ali me ne poslušaste, govori Gospod, nego me gnjeviste djelom ruku svojih na svoje zlo. **8** Zato ovako veli Gospod nad vojskama: što ne poslušaste mojih rijeèi, **9** Evo, ja æeu poslati po sve narode sjeverne, govori Gospod, i po Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i dovešæu ih na tu zemlju i na stanovnike njezine, i na sve te narode okolne, koje æeu zatrati, i uèiniæeu da budu èudo i potsmijeh i pustoš vjeèena. **10** I uèiniæeu da nestane među njima glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina, lupe od žrvanja i svjetlosti od žiska. **11** I sva æe ta zemlja biti pustoš i èudo, i ti æe narodi služiti caru Vavilonskom sedamdeset godina. **12** A kad se navrši sedamdeset godina, onda æeu pohoditi cara Vavilonskoga i onaj narod, govori Gospod, za bezakonje njihovo, i zemlju Haldejsku, i obratiæu je u pustoš vjeèenu. **13** I pustiæu na tu zemlju sve što sam gorovio o njoj, sve što je napisano u ovoj knjizi, što prorokova Jeremija za sve narode. **14** Jer æe veliki narodi i silni carevi i njih pokoriti; tada æeu im platiti po djelima njihovijem i po onom što su èinili rukama svojim. **15** Jer ovako mi reèe Gospod Bog Izrailjev: uzmi iz moje ruke èašu vina, ovoga gnjeva, i napoj iz nje sve narode ka kojima te ja pošljem, **16** Neka piju i smetu se i polude od oštrog maèa koji æu ja poslati među njih. **17** I uzeh èašu iz ruke Gospodu, i napojih sve te narode, ka kojima me posla

Gospod: 18 Jerusalim i gradove Judine i careve njegove i knezove njegove, da budu pustoš i èudo i potsmijeh i uklin, kao što je danas, 19 Faraona cara Misirskoga i sluge njegove i knezove njegove i sav narod njegov, 20 I svu mješavinu, i sve careve zemlje Uza, sve careve zemlje Filistejske, i Askalon i Gazu i Akaron i ostatak od Azota, 21 Edomce i Moavce i sinove Amonove, 22 I sve careve Tirske i sve careve Sidonske i careve na ostrvima preko mora, 23 Dedana i Temu i Vuza, i sve koji se s kraja strigu, 24 I sve careve Arapske i sve careve od mješavine koji žive u pustinji, 25 I sve careve Zimrijske, i sve careve Elamske, i sve careve Midske, 26 I sve careve sjeverne, koji su blizu i koji su daleko, kako jednoga tako drugoga, i sva carstva zemaljska što su po zemljii; a car Sisaški piæe poslije njih. 27 I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: pijte i opijte se, i bljujte i padajte, da ne ustanete od maëa koji æu pustiti među vas. 28 Ako li ne bi htjeli uzeti èaše iz ruke tvoje da piju, tada im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: zaista æete pitи. 29 Jer evo poèinjem puštati zlo na grad koji se naziva mojim imenom, a vi li æete ostati bez kara? neæete ostati bez kara, jer æu dozvati maë na sve stanovnike zemaljske, govori Gospod nad vojskama. 30 Ti dakle prorokuj im sve ove rijeèi i reci im: Gospod æe s visine riknuti, i iz stana svetinje svoje pustiæe glas svoj, silno æe riknuti iz stana svojega, kao oni što gaze grožđe podignuæe viku na sve stanovnike zemaljske. 31 Proæi æe graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospod s narodima, sudi se sa svakim tijelom, bezbožnike æe dati pod maë, govori Gospod. 32 Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, nevolja æe poèi od naroda do naroda, i velik æe se vihor podignuti od krajeva zemaljskih. 33 I u onaj æe dan biti od kraja do kraja zemlje pobijeni od Gospoda, neæee biti oplakani, niti æe se pokupiti i pogrepsti, biæe gnoj po zemljii. 34 Ridajte, pastiri, i viète i valjajte se po prahu, glavari stadu, jer se navršiše vaši dani da budete poklani, i da se razaspete, i pašæete kao skupocjen sud. 35 I neæee biti utoèišta pastirima, ni izbavljenja glavarima od stada. 36 Vikaæe pastiri i ridaæe glavari od stada, jer æe potri Gospod pašu njihovu. 37 I razvaliæe se mirni torovi od žestokoga gnjeva Gospodnjega. 38 Kao laviæ ostavio je šator svoj, jer æe zemlja njihova opustjeti od žestine nasilnikove i od ljutoga gnjeva njegova.

26 U poèetku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina doðe ova rijeè od Gospoda govoreæi: 2 Ovako govori Gospod: stani u trijemu doma Gospodnjega, i govori svijem gradovima Judinijem, koji dolaze da se poklone u domu Gospodnjem, sve rijeèi koje ti zapovijedam da im kažeš, ne

izostavi ni rijeèi, 3 Ne bi li poslušali i vratili se svaki sa svoga zloga puta, da mi se sažali sa zla koje im mislim uèiniti za zloæu djela njihovih. 4 Reci im dakle: ovako veli Gospod: ako me ne poslušate da hodite u mom zakonu koji sam stavio pred vas, 5 Da slušate rijeèi sluga mojih proroka, koje vam šaljem, koje slah zarana jednako, ali ih ne poslušaste, 6 Uèiniæu s domom ovijem kao sa Silomom, i grad ovaj daæu u prokletstvo svijem narodima na zemlji. 7 A sveštenici i proroci i sav narod èuše Jeremiju gdje govori te rijeèi u domu Gospodnjem. 8 I kad Jeremija izgovori sve što mu Gospod zapovjedi da kaže svemu narodu, uhvatìše ga sveštenici i proroci i sav narod govoreæi: poginuæe. 9 Zašto prorokova u ime Gospodnje govoreæi: ovaj æe dom biti kao Silom, i ovaj æe grad opustjeti da neæe u njemu niko živjeti? I skupi se sav narod na Jeremiju u dom Gospodnji. 10 A knezovi Judini èuvši to doðoše iz doma carskoga u dom Gospodnji, i sjedoše pred nova vrata Gospodnja. 11 I rekoše sveštenici i proroci knezovima i svemu narodu govoreæi: ovaj je èovjek zasluzio smrt, jer prorokova protiv ovoga grada, kao što èuste svojim ušima. 12 Tada progovori Jeremija svijem knezovima i svemu narodu govoreæi: Gospod me posla da prorokujem protiv ovoga doma i protiv ovoga grada sve što èuste. 13 Zato popravite putove svoje i djela svoja, i poslušajte rijeè Gospoda Boga svojega, i sažaliæe se Gospodu sa zla koje je izrekao za vas. 14 A ja, evo sam u vašim rukama, èinite od mene što mislite da je dobro i pravo. 15 Ali znajte zacijelo, ako me ubijete, krv pravu svaliæete na se i na ovaj grad i na stanovnike njegove, jer doista Gospod me posla k vama da govorim sve ove rijeèi da èujete. 16 Tada rekoše knezovi i sav narod sveštenicima i prorocima: nije ovaj èovjek zasluzio smrti, jer nam je govorio u ime Gospoda Boga našega. 17 I ustaše neki od starješina zemaljskih, i progovoriše svemu zboru narodnom i rekoše: 18 Mihej Morašæanin prorokova u vrijeme Jezekije cara Judina i govorí svemu narodu Judinu i reèe: ovako veli Gospod nad vojskama: Sion æe se preorati kao njiva i grad æe Jerusalim biti gomila kamenja, i gora ovoga doma visoka šuma. 19 Je li ga zato ubio Jezekija car Judin i sav Juda? nije li se pobojao Gospoda i molio se Gospodu? i Gospodu se sažali radi zla koje bješe izrekao na njih; mi dakle èinimo veliko zlo dušama svojim. 20 I još bješe jedan koji prorokova u ime Gospodnje, Urija sin Semajin iz Kirijat-Jarima; on prorokova protiv ovoga grada i protiv ove zemlje isto onako kao Jeremija. 21 I kad èu car Joakim i sve vojvode njegove i svi knezovi rijeèi njegove, traži ga car da ga ubije; a Urija èuvši poboja se i pobježe i dođe u Misir. 22 A car Joakim posla neke u Misir, Elnatana sina Ahavorova i druge s njim. 23 I oni izvedoše Uriju iz Misira i dovedoše k

caru Joakimu, i ubi ga maèem, i baci tijelo njegovo u groblje prostoga naroda. **24** Ali ruka Ahikama sina Safanova bi uz Jeremiju, te ga ne predaše u ruke narodu da ga pogube.

27 U poèetku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dođe ova rijeè Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Ovako mi reèe Gospod: naèini sebi sveze i jaram, i metni sebi oko vrata. **3** Potom pošli ih caru Edomskom i caru Moavskom i caru sinova Amonovijeh i caru Tirskom i caru Sidonskom, po poslanicima koji æe doæi u Jerusalim k Sedekiji caru Judinu. **4** I naruèi im neka reku svojim gospodarima: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ovako recite svojim gospodarima: **5** Ja sam stvorio zemlju i ljudi i stoku, što je po zemlji, silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; i dajem je kome mi je drago. **6** I sada ja dадох sve te zemlje u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom služi svojemu, dадох mu i zvijerje poljsko da mu služi. **7** I svi æe narodi služiti njemu i sinu njegovu i unuku njegovu dokle dođe vrijeme i njegovo zemlji, i veliki narodi i silni carevi pokore ga. **8** A koji narod ili carstvo ne bi htio služiti Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i ne bi htio saviti vrata svojega u jaram cara Vavilonskoga, taki æeu narod pohoditi maèem i glaðu i pomorom, govori Gospod, dokle ih ne istrijebim rukom njegovom. **9** Ne slušajte dakle proroka svojih ni vraèa svojih ni sanjaèa svojih ni gatara svojih ni bajaèa svojih, koji vam govore i vele: neæete služiti caru Vavilonskom. **10** Jer vam oni laž prorokuju, kako bih vas daleko odveo iz zemlje vaše i izagnao vas da izginete. **11** A narod koji bi savio vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služio mu, ostaviæu ga na zemlji njegovoj, govori Gospod, da je radi i stanuje u njoj. **12** I Sedekiji caru Judinu rekoh sve ovo govoreæi: savijte vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služite njemu i narodu njegovoj, pa æete ostati živi. **13** Zašto da poginete ti i narod tvoj od maèa i od gladi i od pomora, kako reèe Gospod za narod koji ne bi služio caru Vavilonskom? **14** Ne slušajte dakle što govore proroci koji vam kažu i vele: neæete služiti caru Vavilonskom, jer vam oni prorokuju laž. **15** Jer ih ja nijesam poslao, govori Gospod, nego lažno prorokuju u moje ime, kako bih vas prognao da izginete i vi i proroci koji vam prorokuju. **16** I sveštenicima i svemu narodu gorovih i rekoh: ovako veli Gospod: ne slušajte što govore vaši proroci koji vam prorokuju govoreæi: evo, posuðe doma Gospodnjega vratiaæe se iz Vavilona skoro. Jer vam oni prorokuju laž. **17** Ne slušajte ih; služite caru Vavilonskom, i ostaaæete živi; zašto taj grad da opusti? **18** Ako li su proroci i ako je rijeè Gospodnja u njih, neka mole Gospoda nad vojskama da sudovi što su ostali u domu Gospodnjem i u

domu cara Judina i u Jerusalimu ne otidu u Vavilon. **19** Jer ovako veli Gospod nad vojskama za stupove i za more i za podnožja i za druge sudove što su ostali u tom gradu, **20** Kojih ne uze Navuhodonosor car Vavilonski kad odvede u ropstvo Jehoniju sina Joakimova cara Judina iz Jerusalima u Vavilon, i sve glavare Judine i Jerusalimske; **21** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za sudove što ostaše u domu Gospodnjem i u domu cara Judina u Jerusalimu: **22** U Vavilon æe se odnijeti i ondje æe biti do dana kad æeu ih pohoditi, veli Gospod, kad æeu ih donijeti i vratiti na ovo mjesto.

28 A iste godine, u poèetku carovanja Sedekije cara Judina, èetvrte godine, petoga mjeseca, reèe mi Ananija sin Azorov, prorok iz Gavaona, u domu Gospodnjem pred sveštenicima i svijem narodom govoreæi: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: slomih jaram cara Vavilonskoga. **3** Do dvije godine ja æeu vratiti na ovo mjesto sve sudove doma Gospodnjega, koje uze Navuhodonosor car Vavilonski odavde i odnese u Vavilon. **4** I Jehoniju sina Joakimova cara Judina i sve roblje Judino što otide u Vavilon, ja æeu dovesti opet na ovo mjesto, govori Gospod, jer æeu slomiti jaram cara Vavilonskoga. **5** Tada reèe Jeremija prorok Ananiji proroku pred sveštenicima i pred svijem narodom, koji stajaše u domu Gospodnjem, **6** Reèe Jeremija prorok: amin, da Gospod uèini tako, da Gospod ispuni twoje rijeèi što si prorokovao da bi vratio sudove doma Gospodnjega i sve roblje iz Vavilona na ovo mjesto. **7** Ali èuj ovu rijeè koju æeu ja kazati pred tobom i pred svijem narodom: **8** Proroci koji su bili prije mene i prije tebe od starine, oni prorokovaše mnogim zemljama i velikim carstvima rat i nevolju i pomor. **9** Prorok koji prorièe mir, kad se zbude rijeè toga proroka, onda se poznaje taj prorok da ga je zaista poslao Gospod. **10** Tada Ananija prorok skide jaram s vrata Jeremiji proruks i slomi ga. **11** I reèe Ananija pred svijem narodom govoreæi: ovako veli Gospod: ovako æeu slomiti jaram Navuhodonosora cara Vavilonskoga do dvije godine s vrata svijeh naroda. I otide prorok Jeremija svojim putem. **12** Ali dođe rijeè Gospodnja Jeremiji, pošto slomi Ananija prorok jaram s vrata Jeremiji proruks, i reèe: **13** Idi i kaži Ananiji i reci: ovako veli Gospod: slomio si jaram drveni, ali naèini mjesto njega gvozden jaram. **14** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: gvozden æeu jaram metnuti na vrat svijem tijem narodima da služe Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i služiæe mu, dao sam mu i zvijerje poljsko. **15** Potom reèe Jeremija prorok Ananiji proroku: èuj, Ananija; nije te poslao Gospod, a ti si uèinio da se narod ovaj pouzda u laž. **16** Zato ovako veli

Gospod: evo, ja æu te skinuti sa zemlje, ove godine ti æeš umrijeti; jer si kazivao odmet od Gospoda. 17 I umrije prorok Ananija te godine sedmoga mjeseca.

29 A ovo su rijeèi u poslanici koju posla prorok Jeremija iz Jerusalima k ostatku starješina zarobljenijeh i sveštenicima i prorocima i svemu narodu što ga preseli Navuhodonosor iz Jerusalima u Vavilon, 2 Pošto otide iz Jerusalima car Jehonija i carica i dvorani i knezovi Judini i Jerusalimski, i drvodjelje i kovaèi, 3 Po Elasi sinu Safanovu i Gemariji sinu Helkijinu, kojesla Sedekija car Judin u Vavilon k Navuhodonosoru caru Vavilonskom; i u knjizi govoraše: 4 Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, svemu roblju koje preselih iz Jerusalima u Vavilon: 5 Gradite kuæe i sjedite u njima; sadite vrtove i jedite rod njihov; 6 Ženite se i raðajte sinove i kæeri; i sinove svoje ženite, i kæeri svoje udajite, neka raðaju sinove i kæeri, i množite se tu i ne umaljujte se. 7 I tražite dobro gradu, u koji vas preselih, i molite se za nj Gospodu, jer u dobru njegovu biæe vama dobro. 8 Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: nemojte da vas varaju vaši proroci što su među vama i vaši vraèi, i ne gledajte na sne svoje što sanjate. 9 Jer vam oni lažno prorokuju u moje ime, ja ih nijesam poslao, govori Gospod. 10 Jer ovako veli Gospod: kad se navrši u Vavilonu sedamdeset godina, pohodiæu vas, i izvršiæu vam dobru rijeè svoju da æu vas vratiti na ovo mjesto. 11 Jer ja znam misli koje mislim za vas, govori Gospod, misli dobre a ne zle, da vam dam pošljedak kakav èekate. 12 Tada æete me prizivati i iæi æete i moliaæete mi se, i uslišiæu vas. 13 I tražiæete me, i naæi æete me, kad me potražite svijem srcem svojim. 14 I daæeu vam se da me naðete, govori Gospod, i vratiaæu roblje vaše, i sabraæeu vas iz svijeh naroda i iz svijeh mjesta u koja sam vas razagnao, govori Gospod, i dovešæeu vas opet na mjesto, odakle sam vas iselio. 15 Jer rekoste: Gospod nam podiže proroke u Vavilonu. 16 Jer ovako veli Gospod za cara koji sjedi na prijestolu Davidovu i za sav narod koji stoji u ovom gradu, za braæeu vašu što ne otidoše s vama u ropstvo. 17 Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu pustiti na njih maè, glad i pomor, i uèiniæeu ih da budu kao smokve rðave, koje se ne mogu jesti, kako su rðave. 18 I goniæeu ih maèem i glaðu i pomorom, i uèiniæeu da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim, da budu uklin i èudo i potsmijeh i rug u svijeh naroda, u koje ih proženem. 19 Jer ne poslušaše mojih rijeèi, govori Gospod, kad slah k njima sluge svoje proroke zarana jednako; ali ne poslušaste, govori Gospod. 20 Slušajte dakle rijeè Gospodnju vi svi zarobljeni, koje poslah iz Jerusalima u

Vavilon. 21 Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za Ahava sina Kolajina i za Sedekiju sina Masijina, koji vam prorokuju u moje ime laž: evo, ja æu ih predati u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, da ih pobije na vaše oèi. 22 I od njih æe se uzeti uklin među sve roblje Judino što je u Vavilonu, te æe govoriti: Gospod da uèini od tebe kao od Sedekije i kao od Ahava, koje ispeèe car Vavilonski na ognju. 23 Jer uèiniše grdilo u Izrailju èineæi preljubu sa ženama bližnjih svojih i govoreæi laž na moje ime, što im ne zapovjedih; ja znam to, i svjedok sam, govori Gospod. 24 I Semaj iz Nelama reci govoreæi: 25 Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreæi: što si u svoje ime poslao knjige svemu narodu koji je u Jerusalimu, i Sofoniji sinu Masijinu svešteniku i svijem sveštenicima, govoreæi: 26 Gospod te postavi sveštenikom na mjesto Jodaja sveštenika da pazite u domu Gospodnjem na svakoga èovjeka bezumna i koji se gradi prorok, da ih meæeš u tamnicu i u klade. 27 Zašto dakle ne ukori Jeremije Anatoæanina, koji se gradi prorok među vama? 28 Jer posla k nama u Vavilon i poruèi: dugo æe trajati; gradite kuæe i sjedite u njima, i sadite vrtove i jedite rod njihov. 29 I Sofonija sveštenik proëita tu knjigu pred prorokom Jeremijom. 30 I doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: 31 Pošli ka svemu roblju i poruèi: ovako veli Gospod za Semaju iz Nelama: što vam prorokuje Semaja, a ja ga ne poslah, i èini da se uzdate u laž, 32 Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu pohoditi Semaju Nelamljaninu i sjeme njegovo, neæe od njega niko ostati u ovom narodu niti æe vidjeti dobra što æu ja uèiniti narodu svojemu, govori Gospod, jer kaziva odmet od Gospoda.

30 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda govoreæi: 2 Ovako veli Gospod Bog Izrailjev govoreæi: napiši u knjigu sve rijeèi koje ti govorih. 3 Jer evo idu dani, govori Gospod, kad æu povratiti roblje naroda svojega Izraelja i Jude, govori Gospod, i dovešæu ih natrag u zemlju koju sam dao ocima njihovijem, i držaæej. 4 I ovo su rijeèi koje reèe Gospod za Izraelja i Judu. 5 Jer ovako veli Gospod: èusmo viku od prepadanja, straha, a mira nema. 6 Pitajte, i vidite, eda li muško raða? zašto dakle vidim gdje se svaki èovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja i u svijeh se promijenila lica i poblijjedjela? 7 Jaoh! jer je velik ovaj dan, nije bilo takoga, i vrijeme je muke Jakovljeve, ipak æe se izbaviti iz nje. 8 Jer u taj dan, govori Gospod nad vojskama, slomiæeu jaram njegov s vrata tvojega, i sveze tvoje pokidaæu; i neæe ga više tuđini nagoniti da im služi. 9 Nego æe služiti Gospodu Bogu svojemu i Davidu caru svojemu, kojega æu im podignuti. 10 Ti se dakle ne boj,

Jakove slugo moj, govori Gospod, i ne plaši se, Izrailju; jer, evo, ja æeu te izbaviti iz daljne zemlje, i sjeme tvoje iz zemlje ropstva tvojega, i Jakov æee se vratiti i poèivati, i biæe miran, i niko ga neæee plaæiti. 11 Jer sam ja s tobom, govori Gospod, da te izbavim; i uèiniæeu kraj svijem narodima, meðu koje sam te rasijao, ali tebi neæeu uèiniti kraja, nego æeu te pokarati s mjerom, a neæeu te ostaviti sasvijem bez kara. 12 Jer ovako veli Gospod: smrtan je polom tvoj i rana tvoja ljuta. 13 Nema nikoga koji bi se primio tvoje stvari da te lijeæi, nema lijeka koji bi ti pomogao. 14 Svi koji te ljube zaboraviše te, ne traže te, jer te udaril udarcem neprijateljskim, karom žestokim, za mnoštvu bezakonja tvojega, za silne grijehе tvoje. 15 Zašto vièes radi rane svoje, smrtnoga bola svojega? za mnoštvu bezakonja tvojega, za silne grijehе tvoje èinim ti to. 16 Ali svi koji te proždiru, proždrijeæee se, i neprijatelji tvoji svikoliki otæei æee u ropstvo, i koji te gaze, biæee pogaženi, i sve koji te plijene, daæeu ih da se oplijene. 17 Jer æeu te iscijeliti, i rane æeu ti izlijeæiti, govori Gospod, jer te zvaše otjeranom: Sionom, kojega niko ne traži. 18 Ovako veli Gospod: evo, ja æeu povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaæeu se na stanove njegove; i grad æee se sazidati na mjestu svom, i dvor æee stajati na svoj naèin. 19 I iz njih æee izlaziti hvale i glas ljudi veselijeh, jer æeu ih umnožiti, i neæee se umajlivati, i uzvisiæeu ih, i neæee se poniziti. 20 I sinovi æee njegovi biti kao prije, i zbor æee njegov biti utvrđen preda mnom, i pohodиæeu sve koji mu èine silu. 21 I knez æee njihov biti od njih, i vladalac æee njihov izlaziti isred njih; i daæeu mu da pristupa, i pristupaæee k meni; jer ko je taj koji se usuðuje pristupiti k meni? govori Gospod. 22 I biæete mi narod, i ja æeu vam biti Bog. 23 Gle, vihor Gospodnji, grjev, iziæei æee, vihor, koji ne prestaje, pašæee na glavu bezbožnicima. 24 Neæee se povratiti žestoki grjev Gospodnji dokle ne uèini i izvrši što je naumio u srcu svom; napošljetuæee razumjeti to.

31 U to vrijeme, govori Gospod, ja æeu biti Bog svijem porodicama Izrailjevijem, i oni æee mi biti narod. 2 Ovako veli Gospod: narod što osta od maëa naðe milost u pustinji, kad iðah da dam odmor Izrailju. 3 Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim te ljubavlju vjeènom, zato ti jednako èinim milost. 4 Opet æeu te sazidati, i biæeš sazidana, djevojko Izrailjeva, opet æeeš se veseliti bubenjima svojim, i izlaziæeš sa zborom igraèkim. 5 Opet æeeš saditi vinograde na brdima Samarijskim, sadiæee vinogradari i ješæee rod. 6 Jer æee doæei dan kad æee vikati èuvari na gori Jefremovoj: ustanite, da idemo na Sion, ka Gospodu Bogu svojemu. 7 Jer ovako veli Gospod: pjevajte veselo radi Jakova, i

podvikujte radi glave narodima; javljajte, hvalite i gorovite: spasi, Gospode, narod svoj, ostatak Izrailjev. 8 Evo, ja æeu ih dovesti iz zemlje sjeverne, i sabraæeu ih s krajeva zemaljskih, i slijepa i hroma, i trudnu i porodilju, sve zajedno, zbor veliki vratiaæee se ovamo. 9 Iæei æee plaæeuæi, i s molitvama æeu ih dovesti natrag; vodiæeu ih pokraj potoka pravijem putem, na kom se neæee spoticati; jer sam otac Izrailju, i Jefrem je prvenac moj. 10 Èujte, narodi, rijeè Gospodnju, i javljajte po dalekim ostrvima i recite: koji rasije Izrailja, skupiæee ga, i èuvaæee ga kao pastir stado svoje. 11 Jer iskupi Gospod Jakova, i izbavi ga iz ruku jaèega od njega. 12 I doæei æee i pjevaæee na visini Sionskoj, i steæei æee se k dobru Gospodnjem, k žitu, k vinu i k ulju, k jagancima i teocima; i duša æee im biti kao vrt zaliven, i neæee više tužiti. 13 Tada æee se veseliti djevojka u kolu, i momci i starci zajedno, i promjeniæeu žalost njihovu na radost, i utješiæeu ih, i razveseliæeu ih po žalosti njihovoj. 14 I napitaæeu sveštenicima dušu pretilinom, i narod æee se moj nasiliti dobra mojega, govori Gospod. 15 Ovako veli Gospod: glas u Rami èu se, naricanje i plaæe veliki; Rahilja plaæee za djecom svojom, neæee da se utješi za djecom svojom, jer ih nema. 16 Ovako veli Gospod: ustavi glas svoj od plaæa i oèi svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu, govori Gospod, i oni æee se vratiti iz zemlje neprijateljske. 17 I imaš nada za pošljedak, govori Gospod, da æee se vratiti sinovi tvoji na meðe svoje. 18 Èujem doista Jefrema gdje tuži: pokarao si me, te sam pokaran kao june neuko; obrati me da se obratim, jer si ti Gospod Bog moj. 19 Jer pošto se obratih, pokajah se; i pošto se nauèih, udarih se po bedru; jer se posramih i stdim se što nosim sramotu mladosti svoje. 20 Nije li mi Jefrem mio sin? nije li dijete predrago? Otkad govorih protiv njega, jednako ga se opominjem; zato je srce moje ustreptalo njega radi, doista æeu se smilovati na nj, govori Gospod. 21 Podigni zname, nanesi gomile kamenja, zapamti put kojim si išla; vrati se, djevojko Izrailjeva, vrati se u gradove svoje. 22 Dokle æeeš lutati, kæeri odmetnice! jer je Gospod uèinio nešto novo na zemlji: žena æee opkoliti èovjeka. 23 Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: još æeu ovu rijeè govoriti u zemlji Judinoj i u gradovima njegovijem kad natrag dovedem roblje njihovo: Gospod da te blagoslovi, stane pravde, sveta goro! 24 Jer æee se naseliti u njoj Juda, i svi gradovi njegovi, i ratari i koji idu za stadom. 25 Jer æeu napojiti umornu dušu, i nasiliti svaku klonulu dušu. 26 Utom se probudih i pogledah, i san mi bješe sladak. 27 Evo idu dani, govori Gospod, kad æeu zasijati dom Izrailjev i dom Judin sjemenom èovjeèijim i sjemenom od stoke. 28 I kao što sam pazio na njih da ih istrijeblijem i razvalujem, i kvarim

i zatirem i mućim, tako æeu paziti na njih da ih sazidam i posadim, govori Gospod. **29** U te dane neæee se više govoriti: oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi. **30** Nego æee svaki za svoj grijeh poginuti; ko god jede kiselo grožđe, tome æee zubi trnuti. **31** Evo, idu dani, govori Gospod, kad æeu uèiniti s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet, **32** Ne kao onaj zavjet koji uèinili s ocima njihovijem, kad ih uzeх za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, a ja im bijah muž, govori Gospod; **33** Nego ovo je zavjet što æeu uèiniti s domom Izrailjevijem poslije ovijeh dana, govori Gospod: metnuæeu zavjet svoj u njih, i na srcu njihovu napisaaeu ga, i biæeu im Bog i oni æee mi biti narod. **34** I neæee više uèiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoreæi: poznajte Gospoda; jer æee me znati svi od maloga do velikoga, govori Gospod; jer æeu im oprostiti bezakonja njihova, i grjeha njihovih neæee više pominjati. **35** Ovako veli Gospod, koji daje sunce da svijetli danju, i uredbe mjesecu i zvijezdama da svijetle noæeu, koji raskida more i buæe vali njegovi, kojemu je ime Gospod nad vojskama: **36** Ako tijeh uredaba nestane ispred mene, govori Gospod, i sjeme æee Izrailjevo prestati biti narod preda mnom navijek. **37** Ovako veli Gospod: ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada æeu i ja odbaciti sve sjeme Izrailjevo za sve što su uèinili, veli Gospod. **38** Evo idu dani, govori Gospod, u koje æee se sazidati Gospodu ovaj grad od kule Ananeilove do vrata na uglu. **39** I još æee dalje otiaei uže mjeraèko do huma Gariva i obrnuæee se na Goat. **40** I sva dolina od mrvijeh tjelesa i pepela, i sva polja dori do potoka Kedrona, do ugla konjskih vrata k istoku, biæe svetinja Gospodu; neæee se razvaliti ni potrti dovjeka.

32 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda desete godine Sedekije cara Judina, koje je osamnaesta godina Navuhodonosorova; **2** A tada vojska cara Vavilonskoga bijaše opkolila Jerusalim, i prorok Jeremija bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, koja bijaše u dvoru cara Judina. **3** Jer ga zatvori Sedekija car Judin govoreæi: zašto prorokuješ govoreæi: ovako veli Gospod: evo, ja æeu predati taj grad u ruke caru Vavilonskom i uzeæee ga? **4** I Sedekija car Judin neæee uteæi iz ruku Haldejskih, nego æee zaciјelo biti predan u ruke caru Vavilonskom, i usta æee ovoga govoriti s ustima onoga, oèi æee se ovoga vidjeti s oèima onoga. **5** I odvešæee Sedekiju u Vavilon, te æee ostati ondje dokle ga ne pohodim, govori Gospod; ako se bijete s Haldejcima, neæete biti sreæni. **6** Reèee dakle Jeremija: doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **7** Evo, Anameilo sin Saluma strica tvojega ide k tebi da ti kaže: kupi njivu moju što je u Anatotu,

jer ti imaš po srodstvu pravo da je kupiš. **8** I doðe k meni Anameilo sin strica mojega po rijeèi Gospodnjoj u trijem od tamnice, i reèe mi: hajde kupi moju njivu što je u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, jer tebi pripada po našljedstvu i ti imaš pravo otkupiti je; kupi. I razumjeh da je rijeè Gospodnja. **9** I kupih od Anameila sina strica svojega tu njivu koja je u Anatotu, i izmjerih mu novce, sedamnaest sikala srebra. **10** I napisah knjigu, i zapeèatih, i uzeх svjedoche izmjeriv novce na mjeru. **11** I uzeх knjigu o kupovini zapeèaæenu po zakonu i uredbama, i otvorenu, **12** I dadoh knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirije sina Masijina pred Anameilom bratuèedom svojim i pred svjedocima koji se potpisache na knjizi o kupovini i pred svijem Judejcima koji sjeðahu u trijemu od tamnice. **13** I zapovjedih Varuhu pred njima govoreæi: **14** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: uzmi ovu knjigu, knjigu o kupovini, zapeèaæenu i ovu knjigu otvorenu, i metni ih u zemljan sud da ostanu dugo vremena. **15** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: još æee se kupovati kuæe i njive i vinogradu u ovoj zemlji. **16** I davši knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirijinu, pomolih se Gospodu govoreæi: **17** Ah, Gospode Gospode! eto, ti si stvorio nebo i zemlju silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; ništa nije tebi teško. **18** Èiniš milost na tisuæama, i vraæea za bezakonje otaèko u njedra sinovima njihovijem nakon njih; Bože veliki, silni, kojemu je ime Gospod nad vojskama; **19** Veliki u namjerama i silni u djelima; jer su oèi tvoje otvorene na sve putove ljudske da daš svakome prema putovima njegovijem i prema plodu djela njegovih; **20** Koji si èino znake i èudesa do danas u zemlji Misirske i u Izrailju i meðu svijem ljudima, i stekao si sebi ime kako je danas; **21** Jer si izveo narod svoj Izrailja iz zemlje Misirske znacima i èudesima i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom; **22** I dao si im ovu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da æeeš im je dati, zemlju gdje teèe mlijeko i med. **23** Ali ušavši u nju i naslijedivši je ne poslušaše glasa tvojega, i po tvom zakonu ne hodise, i što si im god zapovjedio da èine, ne èiniše, zato si uèinio te ih snaðe sve ovo зло. **24** Evo, opkopi doðoše do grada da ga uzmu; i od maëa i gladi i pomora grad æee se dati u ruke Haldejcima koji ga biju; i što si god rekao, zbiva se, eto vidiš. **25** A ti mi veliš, Gospode, Gospode: kupi tu njivu za novce i uzmi svjedoche, a grad se predaje u ruke Haldejcima. **26** Tada doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **27** Gle, ja sam Gospod Bog svakoga tijela, eda li je meni što teško? **28** Zato ovako veli Gospod: evo ja dajem taj grad u ruke Haldejcima i u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom da ga uzme. **29** I Haldejci koji biju taj grad uæi æee u nj, i upaliæe ognjem taj

grad i spaliæe ga i kuæe gdje na krovovima kadiše Valu i ljevaše naljeve bogovima drugim da bi me razgnjevili. **30** Jer sinovi Izrailjevi i sinovi Judini èiniše od djetinjstva svojega samo što je zlo preda mnom, i sinovi Izrailjevi samo me gnjeviše djelima ruku svojih, govori Gospod. **31** Jer taj grad bješe mi na gnjev i na srdnju otkad ga sazidaše do danas da bih ga odbacio ispred sebe, **32** Za sve zlo sinova Izrailjevih i sinova Judinijeh što èiniše gnjeveæi me, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, sveštenici njihovi i proroci njihovi, Judejci i Jerusalimljani. **33** I okrenuše mi leða a ne lice; i kad ih uèah zarana jednako, ne poslušaše da bi primili nauku. **34** Nego metnuše svoje gadove u dom koji se zove mojim imenom i oskvrniše ga. **35** I sagradiše visine Valu što su u dolini sina Enomova da vode sinove svoje i kæeri svoje Molohu, što im ja ne zapovjedih niti mi doðe na um, da bi èinili taj gad, i tako Judu navodili na grijeh. **36** Ali zato opet ovako veli Gospod Bog Izrailjev za taj grad za koji velite da æe se dati u ruke caru Vavilonskom od maèa i gladi i pomora: **37** Evo, ja æu ih sabrati iz svijeh zemalja u koje ih razagnah u gnjevu svom i u jarosti svojoj i u velikoj ljutini, i dovešæu ih opet na ovo mjesto i uèiniti da nastavaju bez straha. **38** I biæe mi narod i ja æu im biti Bog. **39** I daæeu im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih. **40** I uèiniæeu s njima zavjet vjeèan da se neæu odvratiti od njih èineæi im dobro, i daæeu im strah svoj u srce da ne otstupe od mene. **41** I radovaæeu im se èineæi im dobro i zasadæeu ih u ovoj zemlji tvrdovo svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **42** Jer ovako veli Gospod: kao što sam doveo na taj narod sve ovo zlo veliko, tako æu dovesti na njih sve dobro koje im obrièem. **43** Tada æe se kupovati njive u ovoj zemlji, za koju vi kažete da je pusta i da nema u njoj ni živinèeta i da je dana u ruke Haldejcima. **44** Kupovaæe njive za novce, i pisaæe knjige i peèatiti i uzimati svjedoke u zemlji Venijaminovoj i po okolini Jerusalimskoj i u gradovima Judinijem i u gradovima po gorama i u gradovima po ravnicu i u gradovima južnjem, jer æu povratiti roblje njihovo, govori Gospod.

33 I doðe rijeè Gospodnja Jeremiji drugi put dok još bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod koji èini to, Gospod koji udešava i potvrđuje to, kojemu je ime Gospod: **3** Zovi me, i odazvaæu ti se, i kazaæeu ti velike i tajne stvari, za koje ne znaš. **4** Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev za domove ovoga grada i za domove careva Judinijeh koji æe se razvaliti opkopima i maèem, **5** I za one koji doðoše da se biju s Haldejcima, ali æe ih napuniti mrtvijem tjelesima ljudi koje æu pobiti u gnjevu svom i u jarosti svojoj odvrativ lice svoje od toga

grada za svu zloæeu njihovu: **6** Evo, ja æu ga iscijeliti i zdravlje mu dati, iscijeliæeu ih i pokazaæeu im obilje mira, postojanoga mira. **7** Jer æu povratiti roblje Judino i roblje Izrailjevo, i sazidaæeu ih kao prije. **8** I oèistiaæeu ih od svakoga bezakonja njihova kojim mi sagriješiše, i oprostiæeu im sva bezakonja njihova, kojima mi sagriješiše i kojima se odmetnuše od mene. **9** I biæe mi milo ime i hvala i slava u svijeh naroda na zemlji koji æe èuti za sve dobro što æu im uèiniti, i uplašiæe se i drktaæe radi svega dobra i radi svega mira što æu im ja dati. **10** Ovako veli Gospod: na ovom mjestu, za koje vi velite da je pusto i nema u njemu ni èovjeka ni živinèeta, u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim opustjelim da nema èovjeka ni stanovnika ni živinèeta, opet æe se èuti **11** Glas radostan i glas veselo, glas ženikov i glas nevjestin, glas onijeh koji æe govoriti: slavite Gospoda nad vojskama, jer je dobar Gospod, jer je dovjeka milost njegova; koji æe prinositi prinose zahvalne u domu Gospodnjem; jer æu vratiti roblje ove zemlje kao što je bilo prije, govori Gospod. **12** Ovako veli Gospod nad vojskama: na ovom mjestu pustom, gdje nema èovjeka ni živinèeta, i u svijem gradovima njegovijem opet æe biti torovi pastirski da poèivaju stada. **13** U gradovima po gorama, u gradovima po ravnicu i u gradovima južnjem i u zemlji Venijaminovoj i oko Jerusalima i po gradovima Judinijem opet æe prolaziti stada ispod ruku brojaèevijeh, veli Gospod. **14** Evo, idu dani, govori Gospod, kad æu izvršiti ovu dobru rijeè koju rekoh za dom Izrailjev i za dom Judin. **15** U te dane i u to vrijeme uèiniæeu da proklijia Davidu klica prava, koja æe èiniti sud i pravdu na zemlji. **16** U te dane spašæe se Juda, i Jerusalim æe stajati bez straha, i zvaæe se: Gospod pravda naša. **17** Jer ovako veli Gospod: neæee nestati Davidu èovjeka koji bi sjedio na prijestolu doma Izrailjeva. **18** Ni sveštenicima Levitima neæee nestati preda mnom èovjeka koji bi prinosio žrtvu paljenicu i palio dar i klapo žrtvu dovjeka. **19** Potom doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **20** Ovako veli Gospod: ako možete ukinuti zavjet moj za dan i zavjet moj za noæ da ne bude dana ni noæi na vrijeme, **21** Onda æe se ukinuti i moj zavjet s Davidom slugom mojim, da nema sina koji bi carovao na prijestolu njegovu, i s Levitima sveštenicima slugama mojim. **22** Kao što se ne može izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pjesak morski, tako æu umnožiti sjeme Davida sluge svojega i Levita sluga svojih. **23** Opet doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **24** Nijesi li vidio što reèe taj narod govoreæi: dvije porodice, koje bješe izabrao Gospod, odbaci ih? I ruže moj narod kao da veæ nije narod pred njima. **25** Ovako veli Gospod: ako nijesam postavio zavjeta svojega za dan i za noæ i uredbe nebesima i zemlji,

26 Onda æeu i sjeme Jakovljevo i Davida sluge svojega odbaciti da ne uzimam od sjemena njegova onijeh koji æe vladati sjemenom Avramovijem, Isakovijem i Jakovljevijem; jer æeu povratiti roblje njihovo i smilovaæeu se na njih.

34 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda, kad

Navuhodonosor car Vavilonski i sva vojska njegova, i sva carstva zemaljska koja bijahu pod njegovom vlašæeu, i svi narodi vojevahu na Jerusalim i na sve gradove njegove, i reèe: **2** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: idi i kaži Sedekiji caru Judinu i reci mu: ovako veli Gospod: evo, ja æeu predati taj grad u ruke caru Vavilonskom, i on æe ga spaliti ognjem. **3** A ti neæeš uteæi iz njegove ruke, nego æeš biti uhvaæen i predan u njegove ruke, i oèi æe se tvoje vidjeti s oèima cara Vavilonskoga i njegova æe usta goroviti s tvojim ustima, i otæi æeš u Vavilon. **4** Ali èuji rijeè Gospodnju, Sedekija care Judin; ovako veli Gospod za te: neæeš poginuti od maèa. **5** Nego æeš umrjeti na miru, i kao što pališe ocima tvojima, preðašnjim carevima, koji su bili prije tebe, tako æe paliti i tebi, i naricaæe za tobom: jaoh gospodaru! jer ja rekoh ovo, govori Gospod. **6** I kaza Jeremija prorok Sedekiji caru Judinu sve ove rijeèi u Jerusalimu. **7** A vojska cara Vavilonskoga udaraše na Jerusalim i na sve ostale gradove Judine, na Lahis i Aziku, jer ti bjehu ostali tvrdi gradovi između gradova Judinijeh. **8** Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda kad car Sedekija uèini zavjet sa svijem narodom koji bješe u Jerusalimu da im proglaši slobodu, **9** Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejinu i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov. **10** I poslušaše svi knezovi i sav narod, koji prista na zavjet, da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, da im ne budu više robovi, poslušaše i otpustiše. **11** A poslije opet staše uzimati robe i robinje, koje bijahu otpustili na volju, i nagoniše ih da im budu robovi i robinje. **12** I doðe rijeè Gospodnja Jeremiji od Gospoda govoreæi: **13** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja uèinih zavjet s ocima vašim kad vas izvedoh iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, govoreæi: **14** Kad se svršuje sedma godina, otpuštajte svaki brata svojega Jevrejina koji ti se bude prodao i služio ti šest godina, otpusti ga slobodna od sebe. Ali ne poslušaše me oci vaši niti prignuše uha svojega. **15** I vi se bjeste sada obratili i uèinili što je pravo preda mnom proglašivši slobodu svaki bližnjemu svojemu, uèinivši zavjet preda mnom u domu koji se zove mojim imenom. **16** Ali udariste natrag i pogrdiste ime moje uzevši opet svaki roba svojega i robinju svoju, koje bijaste otpustili slobodne na njihovu volju, i natjeraste ih da vam budu robovi i robinje. **17** Zato ovako veli Gospod: vi ne

poslušaste mene da proglašite slobodu svaki bratu svojemu i bližnjemu svojemu; evo, ja proglašujem slobodu suprot vama, govori Gospod, maèu, pomoru i gladi, i predaæeu vas da se potucate po svijem carstvima zemaljskim. **18** I predaæeu ljudi koji prestupiše moj zavjet, koji ne izvršiše rijeèi zavjeta koji uèiniše preda mnom, rasjekavši tele na dvoje i prošavši između polovina, **19** Knezove Judine i knezove Jerusalimske, dvorane i sveštenike i sav narod ove zemlje, koji proðoše između polovina onoga teleta, **20** Predaæeu ih u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, i mrtva æe tijela njihova biti hrana pticama nebeskim i zvjerima zemaljskim. **21** I Sedekiju cara Judina i knezove njegove predaæeu u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke vojsci cara Vavilonskoga, koja se vratila od vas. **22** Evo, ja æeu im zapovjediti, veli Gospod, i dovešæu ih opet na ovaj grad, i biæe ga i uezæe ga i spaliæe ga ognjem; i gradove Judine obratiæeu u pustoš da niko neæee stanovati u njima.

35 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda u vrijeme Joakima

sina Josijina cara Judina, govoreæi: **2** Iди k domu sinova Rihavovijeh i govori s njima, te ih dovedi u dom Gospodnji, u koju klijet, i podaj im vina neka piju. **3** Tada uzeh Jazaniju sina Jeremije sina Hovasijina i braæeu njegovu i sve sinove i sav dom sinova Rihavovijeh. **4** I dovedoh ih u dom Gospodnji, u klijet sinova Anana sina Igdalijina èovjeka Božijega, koja je do klijeti knezovske, nad klijæeu Masije sina Salumova, vratara. **5** I metnuh pred sinove doma Rihavova krèage pune vina, i èaše, pa im rekoh: pijte vino. **6** A oni rekoše: neæemo piti vina, jer Jonadav, sin Rihavov, otac naš zabranio nam je rekavši: ne pijte vina, ni vi ni sinovi vaši dovijeka; **7** I kuæe ne gradite, ni sjemena sjite, ni vinograda sadite niti ga držite, nego u šatorima živite svega vijeka svojega, da biste dugo živjeli na zemlji, gdje ste došljaci. **8** I poslušasmo glas Jonadava sina Rihavova oca svojega u svemu što nam zapovjedi da ne pijemo vina svega vijeka svojega, ni mi ni naše žene, ni sinovi naši ni kæeri naše, **9** Ni da gradimo kuæa da u njima živimo, ni da imamo vinograda ni njive ni usjeva. **10** Nego živimo u šatorima, i slušamo i èinimo sve kako nam je zapovjedio Jonadav otac naš. **11** A kad doðe Navuhodonosor car Vavilonski u ovu zemlju, rekosmo: hajde da otidemo u Jerusalim ispred vojske Haldejske i vojske Sirske; i tako ostasmo u Jerusalimu. **12** Tada doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **13** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: idi reci Judejcima i Jerusalimljanim: zar neæete da primite nauke da slušate rijeèi moje? govori Gospod. **14** Izvršuju se rijeèi Jonadava

sina Rihavova, koji zabrani sinovima svojim da ne piju vina, i ne piju vina do danas, nego slušaju zapovijest oca svojega; a ja vam gororih zarana jednako, a vi me ne poslušaste. **15** I slah k vama sve sluge svoje proroke zarana jednako govoreæi: vratite se svaki sa svoga puta zloga, i popravite djela svoja i ne idite za drugim bogovima služeæi im, pak æete ostati u zemlji koju sam dao vama i ocima vašim, ali ne prgnuste uha svojega niti me poslušaste. **16** Da, sinovi Jonadava sina Rihavova izvršuju zapovijest oca svojega što im je zapovjedio, a taj narod ne sluša mene. **17** Zato ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, ja æeu pustiti na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske sve zlo što izrekoh za njih; jer im gororih a oni ne poslušaše, i zvah ih a oni se ne odazvaše. **18** A porodici Rihavovo reèe Jeremija: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: što slušate zapovijest Jonadava oca svojega i držite sve zapovijesti njegove i èinite sve kako vam je zapovjedio, **19** Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: neæe nestati Jonadavu sinu Rihavou èovjeka koji bi stajao pred mnom dovjeka.

36 A èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina doðe ova rijeèe Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Uzmi knjigu i napiši u nju sve rijeèi koje sam ti rekao za Izrailja i Judu i za sve narode, otkada ti poèeh gororiti, od vremena Josijina, do danas; **3** Eda bi èuo dom Judin sve zlo koje im mislim uèiniti i vratio se svak sa svoga puta zloga, da bih im oprostio bezakonje i grijehe njihov. **4** Tada Jeremija dozva Varuha sina Nirijina, i napisala Varuh u knjigu iz usta Jeremijinih sve rijeèi Gospodnje koje mu gorori. **5** Potom zapovjedi Jeremiju Varuhu govoreæi: meni nije slobodno, te ne mogu otiaæi u dom Gospodnj. **6** Nego idi ti, i proèitaj iz knjige koju si napisao iz mojih usta, rijeèi Gospodnje, narodu u domu Gospodnjem u dan posni, i svijem Judejcima koji doðu iz gradova svojih proèitaj; **7** Ne bi li moleæi se pripali ka Gospodu i vratili se svaki sa svojega puta zloga, jer je velik gnjev i jarost što je Gospod izrekao za taj narod. **8** I uèini Varuh sin Nirjin sve kako mu zapovjedi prorok Jeremija, i proèita iz knjige rijeèi Gospodnje u domu Gospodnjem. **9** A pete godine Joakima sina Josijina cara Judina mjeseca devetoga oglasiše post pred Gospodom svemu narodu Jerusalimskom i svemu narodu koji dođe iz gradova Judinijeh u Jerusalim. **10** I proèita Varuh iz knjige rijeèi Jeremijine u domu Gospodnjem, u klijeti Gemarije sina Safanova pisara, u gornjem trijemu kod novijeh vrata doma Gospodnjega pred svijem narodom. **11** A kad èu Mihej sin Gemarije sina Safanova sve rijeèi Gospodnje iz knjige, **12**

On siđe u dom carev u klijetu pisarevu, i gle, ondje sjeðahu svi knezovi, Elisama pisar, i Delaja sin Semajin, i Elnatan sin Ahvorov, i Gemarija sin Safanov, i Sedekija sin Ananijin, i svi knezovi. **13** I kaza im Mihej sve rijeèi što èu kad Varuh èitaše knjigu narodu. **14** Tada svi knezovi poslaše k Varuhu Judija sina Natanije sina Selemije sina Husijeva, i poruèiše mu: knjigu koju si èitao narodu uzmi u ruku i doði ovamo. I uze knjigu u ruku Varuh sin Nirjin, i doðe k njima. **15** I oni mu rekoše: sjedi i èitaj da èujemo. I Varuh im je proèita. **16** A kad èuše sve one rijeèi, svi se uplašiše i rekoše Varuhu: kazaæemo caru sve te rijeèi. **17** I zapitaše Varuha govoreæi: kaži nam kako si napisao sve te rijeèi iz usta njegovih. **18** A Varuh im reèe: iz usta svojih kaziva mi sve te rijeèi, a ja pisah u knjigu mastilom. **19** Tada rekoše knezovi Varuhu: idi, sakrij se i ti i Jeremija, da niko ne zna gdje ste. **20** Potom otidoše k caru u trijem ostavivši knjigu u klijetu Elisame pisara, i kazaše caru sve te rijeèi. **21** A car posla Judija da donese knjigu; i donese je iz klijetu Elisame pisara, i stade èitati Judije pred carem i pred svijem knezovima koji stajahu oko cara. **22** A car sjeðaše u zimnoj kuæi devetoga mjeseca, i pred njim bijaše živo ugljevlje. **23** I kad Judije proèita tri èetiri lista, isijeèe je car nožem pisarskim, i baci u oganj na žeravicu, te izgorje sva knjiga ognjem na žeravici. **24** Ali se ne uplašiše, niti razdriješe haljina svojih car niti koji od sluga njegovih èuvši sve one rijeèi. **25** I premda Elnatan i Delaja i Gemarija moljahu cara da ne pali knjige, on ih ne posluša. **26** Nego zapovjedi car Jerameilu sinu carevu i Seraji sinu Azrilovu i Selemiju sinu Avdilovu da uhvate Varuha pisara i Jeremiju proroka; ali ih sakri Gospod. **27** I doðe rijeèi Gospodnja Jeremiji, pošto car sažeže knjigu i rijeèi koje napisala Varuh iz usta Jeremijinih, govoreæi: **28** Uzmi opet drugu knjigu, i napiši u nju sve preðašnje rijeèi koje bijahu u prvoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin. **29** A za Joakima cara Judina reci: ovako veli Gospod: ti si sažegao onu knjigu govoreæi: zašto si napisao u njoj i rekao: doæi æe car Vavilonski i zatri ovu zemlju i istrijebiti iz nje i ljudi i stoku? **30** Zato ovako veli Gospod za Joakima cara Judina: neæe imati nikoga ko bi sjedio na prijestolu Davidovu, i mrtvo æe tijelo njegovo biti baèeno na pripeku obdan i na mraz obnoæ. **31** Jer æeu pohoditi njega i sjeme njegovo i sluge njegove za bezakonje njihovo, i pustiæu na njih i na stanovnike Jerusalimske i na Judece sve zlo, za koje im gororih ali ne poslušaše. **32** I uze Jeremiju drugu knjigu, i dade je Varuhu sinu Nirjinu pisaru, a on napisala u nju iz usta Jeremijinih sve rijeèi. Što bijahu u onoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin ognjem; i još bi dodano k onijem mnogo onakih rijeèi.

37 Potom carova Sedekija sin Josijin mjesto Honije sina Joakimova, kojega postavi carem u zemlji Judinoj Navuhodonosor car Vavilonski. **2** Ali ni on ni sluge njegove ni narod zemaljski ne slušahu riječi Gospodnjih koje govoraše preko Jeremije proroka. **3** I posla car Sedekija Jeuhala sina Selemijina, i Sofoniju sina Masijina sveštenika k Jeremiji proroku, te mu rekoše: pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu. **4** I Jeremija iđaše među narod i još ga ne bjehu metnuli u tamnicu. **5** I vojska Faraonova izide iz Misira, a Haldejci koji bijahu Jerusalim èuvši glas o njoj otidoše od Jerusalima. **6** A riječi Gospodnja dođe Jeremiji proroku govoreći: **7** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ovako recite caru Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate: evo vojska Faraonova koja pođe vama u pomoæ, vratiaše se u svoju zemlju, u Misir. **8** A Haldejci æe opet doæi i opkoliaše taj grad i uzeæe ga i spaliæe ga ognjem. **9** Ovako veli Gospod: ne varajte se govoreći: otiai æe od nas Haldejci; jer neæee otiai. **10** I da pobijete svu vojsku Haldejsku, koja æe se biti s vama, i da ih ostane nekoliko ranjenika, i oni æe ustati iz svojih šatora i spaliti taj grad ognjem. **11** A kad otide vojska Haldejska od Jerusalima radi vojske Faraonove, **12** Izide Jeremija iz Jerusalima da bi otiašao u zemlju Venijaminovu i uklonio se odande među narod. **13** Ali kad bijaše na vratima Venijaminovim, ondje bijaše starješina stražarski po imenu Jereja sin Selemije sina Ananijina, te uhvati Jeremiju proroka govoreći: ti bježiš ka Haldejcima. **14** A Jeremija reče: nije istina, ne bježim ka Haldejcima. Ali ga ne htje slušati, nego uhvati Jereja Jeremiju i odvede ka knezovima. **15** A knezovi se razgnjeviše na Jeremiju, i izbiše ga, i metnuše ga u tamnicu u kuæi Jonatana pisara, jer od nje bijahu naèinili tamnicu. **16** A kad Jeremija uljeze u jamu, u tamnicu, osta ondje dugo vremena. **17** Potom posla car Sedekija, te ga izvadi, i upita ga u svojoj kuæi nasamo, i reče mu govoreći: ima li riječi od Gospoda? A Jeremija reče: ima. Još reče: biæeš predan u ruke caru Vavilonskomu. **18** Potom reče Jeremija caru Sedekiji: šta sam ti skrivo ili slugama tvojim ili tomu narodu, te me metnuste u tamnicu? **19** I gdje su vaši proroci koji vam prorokuju govoreći: neæee doæi car Vavilonski na vas ni na ovu zemlju? **20** Sada dakle poslušaj, care gospodaru moj, pusti preda se molbu moju, nemoj me vraæati u kuæu Jonatana pisara, da ne umrem ondje. **21** Tada zapovjedi car Sedekija da zatvore Jeremiju u trijem od tamnice i da mu daju svaki dan po hljeb s ulice hljebarske, dokle traje hljeba u gradu. Tako sjeðaše Jeremija u trijem od tamnice.

38 A Sefatija sin Matanov i Godolija sin Pashorov i Juhal sin Selemijin i Pashor sin Malhijin èuše rijeèi koje govori Jeremija svemu narodu rekavši: **2** Ovako veli Gospod: ko ostane u tom gradu, poginuæe od maëa, od gladi ili od pomora; a ko otide ka Haldejcima, ostaæe živ, i duša æe mu njegova biti mjesto plijena, i biæe živ. **3** Ovako veli Gospod: doista æe taj grad biti predan u ruke vojsci cara Vavilonskoga, i uzeæe ga. **4** I rekoše knezovi caru: da se pogubi taj èovjek, jer on oslabljava ruke vojnicima koji ostaše u ovom gradu, i ruke svemu narodu govoreæi im take rijeèi, jer taj èovjek ne traži dobra ovom narodu nego зло. **5** A car Sedekija reče: eto, u vašim je rukama; jer car ne može ništa suprot vama. **6** Tada uzeše Jeremiju i baciše ga u jamu Malhije sine Amelehova, koja bijaše u trijem od tamnice, i spustiše Jeremiju o užima; a u jami ne bješe vode, nego glib, i Jeremija se uvali u glib. **7** Ali kad èu Avdemelehr Etiopljanin, dvoranin, koji bijaše u dvoru carevu, da su metnuli Jeremiju u onu jamu, a car sjeðaše na vratima Venijaminovim, **8** Izide Avdemelehr iz dvora careva i reče caru govoreæi: **9** Care gospodaru moj, zlo uèiniše ti ljudi u svemu što uèiniše Jeremiji proroku bacivši ga u jamu, jer bi i ondje gdje je bio od gladi umro, jer nema više hljeba u gradu. **10** Zato car zapovjedi Avdemelehu Etiopljaninu govoreæi: uzmi odavde trideset ljudi i izvadi Jeremiju proroka iz same dok nije umro. **11** Tada uze Avdemelehr ljudi, i dođe u dom carev pod riznicu, i uze odande iznošenijeh haljina i starijeh rita, i spusti ih Jeremiju u jamu o užima. **12** I reče Avdemelehr Etiopljanin Jeremiji: podmetni te stare haljine i rite pod pazuha ispod uža. I uèini Jeremija tako. **13** I izvukoše Jeremiju na užima i izvadiše ga iz same; i osta Jeremija u trijem od tamnice. **14** Potom car Sedekija posla po Jeremiju proroka, te ga dovedoše pred nj u treæi ulazak koji bijaše u domu Gospodnjem; i reče car Jeremiji: zapitaæe te nešto, nemoj mi zatajiti. **15** A Jeremija reče Sedekiji: da ti kažem, neæeš li me pogubiti? a da te svjetujem, neæeš me poslušati. **16** Tada se car Sedekija zakle Jeremiji nasamo govoreæi: tako da je živ Gospod, koji nam je stvorio ovu dušu, neæeu te pogubiti niti æeu te dati u ruke ljudima koji traže dušu tvoju. **17** Tada Jeremija reče Sedekiji: ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: ako otideš ka knezovima cara Vavilonskoga, živa æe ostati duša tvoja, i grad ovaj neæee izgorjeti ognjem, i tako æeostati u životu ti i dom tvoj. **18** Ako li ne otideš ka knezovima cara Vavilonskoga, ovaj æe grad biti predan u ruke Haldejcima, koji æe ga spaliti ognjem, i ti neæeš uteæi iz ruku njihovih. **19** A car Sedekija reče Jeremiji: ja se bojim Judejaca koji su prebjegli ka Haldejcima, da me ne predadu u njihove ruke,

te æe mi se narugati. **20** A Jeremija reèe: neæee te predati; poslušaj glas Gospodnj, koji ti ja govorim, i dobro æe ti biti i živa æe biti tvoja duša. **21** Ako li neæeš da izideš, ovo je što mi pokaza Gospod: **22** Gle, sve žene koje su ostale u domu cara Judina, odvešæe se ka knezovima cara Vavilonskoga, i one æe reæi: nagovoriše te i prevariše te prijatelji tvoji; noge ti se uvališe u glib, a oni se povukoše natrag. **23** Sve žene tvoje i sinovi tvoji odvešæe se Haldejcima, i ti neæeš uteæi iz ruku njihovih; nego æeš dopasti u ruke caru Vavilonskom, i ovaj æe grad izgorjeti ognjem. **24** Tada reèe Sedekija Jeremiji: niko da ne dozna za te rijeèi, da ne pogineš. **25** Ako li knezovi èuvši da sam govorio s tobom doðu k tebi i reku ti: kaži nam šta si govorio caru, nemoj tajiti od nas, pa te neæemo pogubiti, i šta je car tebi govorio? **26** Reci im: ja pripadoh k caru moleæi se da me ne pošlje natrag u dom Jonatanov da umrem ondje. **27** I doðoše svi knezovi k Jeremiji i pitaše ga; a on im odgovori sasvijem kako mu zapovjedi car. I okaniše ga se, jer ne doznaše ništa od toga. **28** A Jeremija osta u trijemu od tamnice do dana kad uzeše Jerusalim; i on bijaše ondje kad uzeše Jerusalim.

39 Devete godine Sedekije cara Judina mjeseca desetoga doðe Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim i stade ga biti. **2** Jedanaeste godine Sedekijine mjeseca èetvrtoga, devetoga dana toga mjeseca provališe u grad. **3** I uðoše svi knezovi cara Vavilonskoga, i stadoše kod srednjih vrata Nergal-sareser, Samgar-nevon, Sarsehim, starješina nad dvoranima, Nergal-sareser, starješina nad vraèima, i svi drugi knezovi cara Vavilonskoga. **4** A kad ih vidje Sedekija car Judin i svi vojnici, pobjegoše i izidoše noæeu iz grada pokraj vrtca carskoga na vrata među dva zida; i iðahu preko polja. **5** A vojska Haldejska gonjaše ih, i stiže Sedekiju u polju Jerihonskom, i uhvativši ga dovedoše ga k Navuhodonosoru caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj, te mu sudi. **6** I zakla car Vavilonski sinove Sedekijine u Rivli na njegove oèi, i sve znatne ljude od Jude pokla car Vavilonski. **7** Iza toga Sedekiji iskopa oèi, i sveza ga u dvoje verige mijedene, da ga odvede u Vavilon. **8** A dom carev i domove narodne popališe Haldejci ognjem, i zidove Jerusalimske raskopaše. **9** A ostatak naroda što osta u gradu i prebjegje koji prebjegoše k njemu, ostatak naroda što bješe ostao, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski u Vavilon. **10** Samo najsiromašnije iz naroda, koji ništa nemahu, ostavi Nevuzardan zapovjednik stražarski u zemlji Judinoj, i dade im tada vinograde i njive. **11** A Navuhodonosor car Vavilonski zapovjedi za Jeremiju Nevuzardanu zapovjedniku stražarskom govoreæi: **12** Uzmi

ga i gledaj ga dobro, i ne èini mu zla, nego mu èini što ti god kaže. **13** I poslaše Nevuzardan zapovjednik stražarski i Nevusazvan, starješina nad dvoranima, i Nergal-sareser, starješina nad vraèima, i svi knezovi cara Vavilonskoga, **14** Poslaše, te uzeše Jeremiju iz trijema od tamnice, i predaše ga Godoliji sinu Ahikama sina Safanova da ga odvede kuæi; tako osta među narodom. **15** A Jeremiji doðe rijeè Gospodnja kad bješe zatvoren u trijemu od tamnice govoreæi: **16** Idi i reci Avdemeluhu Etiopljaninu govoreæi: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo ja æeu uèiniti da se zbudu rijeèi moje tome gradu na zlo a ne na dobro, i navršiæe se pred tobom u onaj dan. **17** Ali æeu tebe izbaviti u onaj dan, govorи Gospod, i neæeš biti predan u ruke ljudima kojih se bojiš. **18** Jer æeu te doista saèuvati, te neæeš pasti od maèa, i biæe ti duša tvoja mjesto plijena zato što si se pouzdao u me, govorи Gospod.

40 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda kad ga Nevuzardan zapovjednik stražarski pusti iz Rame uvezvi ga pošto bješe okovan u verige među svijem robljem Jerusalimskim i Judinijem, koje se voðaše u Vavilon. **2** I uvezvi zapovjednik stražarski Jeremiju reèe mu: Gospod Bog tvoj izreèe ovo zlo za ovo mjesto; **3** I nanese i uèini kako reèe, jer zgriješiste Gospodu i ne slušaste glasa njegova, zato vas snaðe ovo. **4** Ali sada, evo, ja te oprastam danas veriga što su ti na ruku; ako ti je volja poæi sa mnom u Vavilon, hodi, ja æeu se brinuti za te; ako li ti nije volja poæi sa mnom u Vavilon, a ti nemoj; evo, sva ti je zemlja otvorena, idi kuda god hoæeš i kuda ti je drago. **5** Ili kad se on još ne vraæea, otidi k njemu, Godoliji sinu Ahikama sina Safanova, kojega je postavio car Vavilonski nad gradovima Judinijem, i ostani s njim među narodom, ili idi kuda ti je drago. I dade mu zapovjednik stražarski brañjenice i dar, i otpusti ga. **6** I tako doðe Jeremija ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i osta s njim u narodu, koji još osta u zemlji. **7** A sve vojvode što bjehu u polju i ljudi njihovi kad èuše da je car Vavilonski postavio Godoliju sina Ahikamova nad zemljom, i da je na njemu ostavio ljude i žene i djecu između siromašnoga naroda u zemlji, koji ne bi odveden u Vavilon, **8** Doðoše u Mispu ka Godoliji Ismailo sin Netanjin i Joanan i Jonatan sinovi Karijini, i Seraja sin Tanumetov, i sinovi Jofije Netofaæanina, i Jezanija sin nekoga Mahaæanina, oni i ljudi njihovi. **9** I zakle se Godolija sin Ahikama sina Safanova njima i ljudima njihovim govoreæi: ne bojte se službe Haldejcima; ostanite u zemlji, i služite caru Vavilonskom, i dobro æee vam biti. **10** A ja evo æeu stajati u Mispi da doèekujem Haldejce koji æee dolaziti k nama; a vi berite

vinograde i voæe i ulje, i ostavljajte u sudove svoje, i stoje u gradovima svojim koje držite. **11** Tako i svi Judejci, koji bijahu među Moavcima i sinovima Amonovijem i Edomcima i po svijem zemljama, èuvši da je car Vavilonski ostavio ostatak u Judeji i postavio nad njima Godoliju sina Ahikama sina Safanova, **12** Vratiše se svi Judejci iz svih mesta kuda bijahu razagnani, i doðoše u zemlju Judinu ka Godoliji u Mispu, i nabraše vina i voæa vrlo mnogo. **13** A Joanan sin Karijin i sve vojvode što bjeju u polju dođoše ka Godoliji u Mispu, **14** I rekoše mu: znaš li da je Valis car sinova Amonovijeh posao Ismaila sina Netanijina da te ubije? Ali im ne povjerova Godolija sin Ahikamov. **15** Tada Joanan sin Karijin reèe Godoliji nasamo u Mispi govoreæi: idem da ubijem Ismaila sina Netanijina, niko neæe doznati. Zašto da te ubije i da se rasiju svi Judejci koji su se skupili oko tebe i da propadne ostatak Judin? **16** Ali Godolija sin Ahikamov reèe Joananu sinu Karijinu: nemoj to èiniti, jer nije istina što kažeš za Ismaila.

41 A sedmoga mjeseca dođe Ismailo sin Netanije sina Elisamina, carskoga roda, i knezovi carevi, deset ljudi s njim, ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i jedoše ondje u Mispi s njim. **2** Potom usta Ismailo sin Netanijin i deset ljudi što bijahu s njim, i ubiše maèem Godoliju sina Ahikama sina Safanova; tako pogubiše onoga koga bješe postavio car Vavilonski nad zemljom. **3** I sve Judejce koji bijahu s njim, s Godolijom, u Mispi, i Haldejce koji se zatekoše ondje, vojnike, pobi Ismailo. **4** A sjutradan pošto ubi Godoliju, dok još niko ne dozna, **5** Dođoše ljudi iz Sihema, iz Siloma i iz Samarije, osamdeset ljudi, obrijane brade i razdrtijeh haljina i isparani po tijelu, i imahu u rukama dar i kad, da prinesu u dom Gospodnji. **6** Tada Ismailo sin Netanijin izide im na susret iz Mispe i iðaše plaèuæi, i sretavši se s njima reèe im: hodite ka Godoliji sinu Ahikamovu. **7** A kad dođoše usred grada, pokla ih Ismailo sin Netanijin s ljudima koji bijahu s njim i baci ih u jamu. **8** A među njima se naðe deset ljudi koji rekoše Ismailu: nemoj nas pogubiti, jer imamo sakriveno blago u polju, pšenice i jeèma i ulja i meda. I ostavi ih, i ne pobi ih s braæom njihovom. **9** A jama u koju pobaca Ismailo sva tjelesa ljudi koje pobi uz Godoliju bijaše ona koju naèini car Asa bojeæi se vase cara Izrailjeva; i Ismailo sin Netanijin napuni je pobijenijeh ljudi. **10** I zarobi Ismailo sav ostatak naroda što bijaše u Mispi, kæeri careve i sav narod što bješe ostao u Mispi, nad kojim bješe postavio Nevuzardan zapovjednik stražarski Godoliju sina Ahikamova; i zarobivši ih Ismailo sin Netanijin poðe da prijeðe k sinovima Amonovijem. **11** Ali Joanan sin Karijin i sve vojvode što

bijahu s njim èuše sve zlo što uèini Ismailo sin Netanijin. **12** Tada uzeše sve svoje ljudi i poðoše da udare na Ismaila sina Netanijina, kojega naðoše kod velike vode u Gavaonu. **13** I sav narod što bješe s Ismailom kad vidje Joananu sina Karijina i sve vojvode što bjeju s njim, obradova se, **14** I sav narod što Ismailo zarobi iz Mispe obrnu se i otide k Joananu sinu Karijinu. **15** A Ismailo sin Netanijin pobježe s osam ljudi od Joanana, i otide k sinovima Amonovijem. **16** I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim uzeše sav ostatak naroda što povratiše od Ismaila sina Netanijina, koji ubiv Godoliju sina Ahikamova bješe ih odveo iz Mispe, vojnike i žene i djecu i dvorane, i odvedoše ih iz Gavaona; **17** I otisavši stadoše u gostonici Himamovoj kod Vitlejema, da bi otisli i prešli u Misir, **18** Radj Haldejaca, jer ih se bojahu, što Ismailo sin Netanijin ubi Godoliju sina Ahikamova, kojega bješe postavio car Vavilonski nad zemljom.

42 Potom dođoše sve vojvode i Joanan sin Karijin i Jezanija sin Osajin, i sav narod, malo i veliko, **2** i rekoše Jeremiji proroku: pusti pred se našu molbu, i pomoli se za nas Gospodu Bogu svojemu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo malo od mnogih, kao što nas oèi twoje vide, **3** Da bi nam pokazao Gospod Bog tvoj put kojim æemo iæi i šta æemo raditi. **4** A Jeremija prorok reèe im: poslušaæu; evo, pomoliæu se Gospodu Bogu vašemu po vašim rijeèima, i što vam odgovori Gospod kazaæu vam, neæu vam zatajiti ni rijeèi. **5** A oni rekoše Jeremiji: Gospod neka nam je svjedok istinit i vjeran da æemo èiniti sve što ti Gospod Bog tvoj zapovjedi za nas. **6** Bilo dobro ili zlo, poslušaæemo rijeè Gospoda Boga svojega ka kojemu te šaljemo, da bi nam dobro bilo kad poslušamo glas Gospoda Boga svojega. **7** A poslije deset dana dođe rijeè Gospodnja Jeremiji; **8** Te sazva Joanana sina Karijina i sve vojvode što bijahu s njim, i sav narod, malo i veliko, **9** I reèe im: ovako veli Gospod Bog Izrailjev, ka kojemu me poslaste da iznesem predas nj molbu vašu: **10** Ako ostanete u ovoj zemlji, sazidaæeu vas, i neæu vas razoriti, i nasadiæeu vas i neæu vas istrijebiti; jer mi je žao sa zla koje sam vam uèinio. **11** Ne bojte se cara Vavilonskoga, kojega se bojite; ne bojte ga se, govori Gospod, jer sam ja s vama da vas saèuvam i da vas izbavim iz njegove ruke. **12** I uèiniæeu vam milost da se smiluje na vas, i vratí vas u zemlju vašu. **13** Ako li reèete: neæemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajuæi glasa Gospoda Boga svojega **14** Govoreæi: ne, nego idemo u zemlju Misirsku, da ne vidimo rata i glasa trubnoga ne èujemo i ne budemo gladni hljeba, i ondje æemo se naseliti, **15** Onda èujte rijeè Gospodnju, koji ste ostali od Jude; ovako veli Gospod nad

vojskama Bog Izrailjev: ako vi okrenete lice svoje da idete u Misir i otidete da se naselete ondje, **16** Ondje æe vas u zemlji Misirskoj stignuti maèe kojega se bojite, i glad, radi koje se brinete, goniæe vas ondje u Misiru i ondje æete pomrijeti. **17** I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Misir da se ondje nasele, izginuæe od maèe i od gladi i od pomora, i nijedan ih neæee ostati niti æe koji uteæi od zla koje æeu pustiti na njih. **18** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: kao što se gnjev moj i jarost moja izli na stanovnike Jerusalimske, tako æee se izliti gnjev moj na vas, ako otidete u Misir, i biæete uklin i èudo i kletva i rug, i neæete više vidjeti ovoga mjesta. **19** Gospod vam govori, ostanci Judini! ne idite u Misir. Znajte da vam ja svjedoèim danas. **20** Jer varaste duše svoje kad me poslaste ka Gospodu Bogu svojemu rekavši: pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu, i kako reèe Gospod Bog naš, javi nam i uèiniæemo. **21** A kad vam javih danas, neæete da poslušate glasa Gospoda Boga svojega niti išta što mi zapovjedi za vas. **22** Znajte dakle da æete izgnuti od maèe i od gladi i od pomora na mjestu kuda ste radi otiaæi da se stanite.

43 A kad izgovori Jeremija svemu narodu sve rijeèi Gospoda Boga njihova, koje mu Gospod Bog njihov zapovjedi za njih, sve te rijeèi, **2** Tada Azarija sin Osajin i Joanan sin Karijin i svi oni ljudi oholi rekoše Jeremiji govoreæi: nije istina što govorиш; nije te poslao Gospod Bog naš da nam kažeš: ne idite u Misir da se ondje stanite. **3** Nego Varuh sin Nirijin podgovara te na nas da nas preda u ruke Haldejcima da nas pogube ili da nas presele u Vavilon. **4** I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode i sav narod ne poslušaše glasa Gospodnjega da ostanu u zemlji Judinoj. **5** Nego Joanan sin Karijin i sve vojvode uzeše sav ostatak Judin koji se bijaše vratio da živi u zemlji Judinoj iz svijeh naroda u koje bijahu razagnani, **6** Ljude i žene i djecu i kæeri careve, i sve duše što bijaše ostavio Nevuzardan zapovednik stržarski s Godoljom sinom Ahikama sina Safanova, i Jeremiju proroka i Varuha sina Nirijina, **7** I otidoše u zemlju Misirsku, jer ne poslušaše glasa Gospodnjega; i doðoše do Tafnesa. **8** I doðe rijeè Gospodnja Jeremiji u Tafnesu govoreæi: **9** Uzmi u ruke velikoga kamenja, i pokrij ga kalom u peæi za opeke što je na vratima doma Faraonova u Tafnesu da vide Judejci; **10** I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu poslati i dovesti Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i metnuæe prijesto njegov na ovo kamenje koje sakrih, i razapeæe carski šator svoj na njemu. **11** Jer æe doæi i zatrati zemlju Misirsku; ko bude za smrt otiaæi æe na smrt, ko za

ropstvo, u ropstvo, ko za maèe, pod maèe. **12** I raspaliæu oganj u kuæama bogova Misirskih; i popaliæe ih i odveæe ih u ropstvo, i ogrnuæe se zemljom Misirskom kao što se pastir ogræe plaštem svojim, i otiaæi æe odande s mirom. **13** I izlomiæe stupove u domu sunèanom što je u zemlji Misirskoj, i kuæe bogova Misirskih popaliæe ognjem.

44 Rijeè koja doðe Jeremiji za sve Judejce koji življahu u zemlji Misirskoj, koji življahu u Migdolu i u Tafnesu i u Nofu i u zemlji Patrosu, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: vi vidjeste sve zlo što navedoh na Jerusalim i na sve gradove Judine, i evo su danas pusti i nema nikoga da živi u njima, **3** Za zloæu njihovu koju èiniše da bi me gnjevili hodeæi da kade i služe drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni vi ni oci vaši. **4** I slah k vama sve sluge svoje proroke zarana jednako govoreæi: ne èinite toga gada, na koji mrzim. **5** Ali ne poslušaše niti priguše uha svojega da se vrate od zloæe svoje, da ne kade drugim bogovima. **6** Zato se izli jarost moja i gnjev moj, i razgorje se u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, te postaše razvaline i pustoš, kao što se vidi danas. **7** A sada ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: zašto sami sebi èinite tako veliko zlo da istrijebite iz Jude ljudi i žene, djecu i koja sisaju, da ne ostane u vas ostatka, **8** Gnjeveæi me djelima ruku svojih, kadeæi drugim bogovima u zemlji Misirskoj, u koju doðoste da se stanite da biste se istrijebili i postali kletva i rug u svijeh naroda na zemlji. **9** Jeste li zaboravili zla otaca svojih i zla careva Judinijeh i zla žena njihovijeh, i svoja zla i zla žena svojih, koja èiniše u zemlji Judinoj i po ulicama Jerusalimskim? **10** Ne pokoriše se do danas niti se pobojaše, niti hodиše po mom zakonu i uredbama mojim, koje stavih pred vas i pred oce vaše. **11** Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu vam obratiti lice svoje na zlo, da istrijebim sve Judejce. **12** I uezæu ostatak Judin, koji okrenu lice svoje da ide u zemlju Misirsku da se ondje stani, i izglinuæe svi; u zemlji æee Misirskoj pasti i izgnuti od maèe i od gladi, malo i veliko, izglinuæe od maèe i od gladi, i biæe uklin i èudo i prokletstvo i rug. **13** I pohodiaæe one koji nastavaju u zemlji Misirskoj, kao što sam pohodio Jerusalim, maèem, glaðu i pomorom; **14** I nijedan od ostatka Judina, što otidoše u zemlju Misirsku da se ondje stane, neæee uteæi niti se izbaviti da se vrate u zemlju Judinu, u koju se žele vratiti da se nasele; jer se neæee vratiti, osim koji pobegnu. **15** Tada odgovoriše Jeremiji svi ljudi koji znaðahu da žene njihove kade drugim bogovima, i sve žene, kojih stajaše ondje velik zbor, i sav narod što življaše u zemlji Misirskoj,

u Patrosu, govoreæi: **16** Što nam kaza u ime Gospodnje, neæemo te poslušati; **17** Nego æemo èiniti sve što je izašlo iz naših usta kadeæi carici nebeskoj i ljevajuei joj naljeve, kao što smo èinili mi i oci naši, carevi naši i knezovi naši po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, jer bijasmo siti hljeba i bijaše nam dobro i zla ne viðasmo. **18** A otkad prestasmo kaditi carici nebeskoj i ljevati joj naljeve, ništa nemamo i ginemo od maèa i od gladi. **19** I kad kadimo carici nebeskoj i ljevamo joj naljeve, eda li joj bez glavara svojih peèemo kolaèe služeæi joj i ljevamo joj naljeve? **20** Tada reèe Jeremija svemu narodu, ljudima i ženama, i svemu narodu, koji mu onako odgovoriše, govoreæi: **21** Eda li se ne opomenu Gospod kada, kojim kadiste u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim vi i oci vaši, carevi vaši i knezovi vaši i narod zemaljski? i ne doðe li mu u srce? **22** I ne može Gospod više podnositи zloæe djela vaših i gadova koje èiniste, te zemlja vaša posta pustoš i èudo i prokletstvo, da niko ne živi u njoj, kako se vidi danas. **23** Zato što kadiste i što grijjeæiste Gospodu i ne slušaste glasa Gospodnjega, i po zakonu njegovu i uredbama njegovijem i svjedoèanstvima njegovijem ne hodiste, zato vas zadesi ovo zlo, kako se vidi danas. **24** Još reèe Jeremija svemu narodu i svijem ženama: èujte rijeè Gospodnju, svi Judejci, koji ste u zemlji Misirskoj. **25** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreæi: vi i žene vaše rekoste ustima svojim i rukama svojim izvršite govoreæi: izvršivaæemo zavjete svoje što zavjetovasmo kadeæi carici nebeskoj i ljevajuæi joj naljeve. Doista ispuniste zavjete svoje i izvršite. **26** Zato èujte Judejci rijeè Gospodnju, svi Judejci koji stanujete u zemlji Misirskoj: evo, ja se zaklinjem velikim imenom svojim, veli Gospod, da se ime moje neæee više izricati ustima nijednoga Judejca u svoj zemlji Misirskoj da bi rekao: tako da je živ Gospod Gospod! **27** Evo, ja æeu paziti na njih zla radi, ne dobra radi, i Judejci koji su u zemlji Misirskoj svi æe ginuti od maèa i od gladi, dokle ih ne bude nijednoga. **28** A koji uteku od maèa, vratiæe se iz zemlje Misirske u zemlju Judinu, malo njih, jer sav ostatak Judin, što otidoše u zemlju Misirsku da se onđe nastane, poznaæe èija æe se rijeè navršiti, moja ili njihova. **29** A ovo da vam je znak, govori Gospod, da æeu vas pohoditi na tom mjestu da znate da æe se doista ispuniti rijeèi moje vama na zlo; **30** Ovako veli Gospod: evo, ja æeu dati Faraona Vafrija cara Misirskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onijem koji traže dušu njegovu, kao što sam dao Sedekiju cara Judina u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, neprijatelju njegovu i koji tražaše dušu njegovu.

45 Rijeè koju reèe Jeremija prorok Varuhu sinu Nirijinu, kad pisaše ove rijeèi u knjigu iz usta Jeremijinijeh, èetvrte godine Joakima sina Josijina, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev za tebe, Varuše: **3** Rekao si: teško meni! jer Gospod dodade mi žalost na tugu; iznemogoh uzdišuæi, i mira ne nalazim. **4** Reci mu ovo: ovako veli Gospod: evo, što sam sagradio ja razgraðujem, i što sam posadio iskorenjavam po svoj toj zemlji. **5** A ti li æeš tražiti sebi velike stvari? Ne traži; jer evo, ja æeu pustiti zlo na svako tijelo, govori Gospod; ali æeu tebi dati dušu tvoju mjesto plijena u svijem mjestima, kuda otideš.

46 Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji proroku za narode: **2** Za Misirce, za vojsku Faraona Nehaona cara Misirskoga, koja bijaše na reci Efratu kod Harkemisa, i razbi je Navuhodonosor car Vavilonski èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina. **3** Pripravite štite i štitiae, i idite u boj; **4** Prežite konje, i pojaæite, konjici; postavite se sa šljemovima; utrite koplja, oblaæite se u oklope. **5** Zašto ih vidim gdje se poplašiše, vraæaju se natrag, junaci njihovi polomiše se i bježe bez obzira? Strah je otsvuda, govori Gospod. **6** Da ne uteèe laki, niti se izbavi jaki; da se na sjeveru na brijeju rijeke Efrata spotaknu i padnu. **7** Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke? **8** Misir se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke; i veli: idem, pokriæu zemlju, zatræu grad i one koji žive u njemu. **9** Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izaðu junaci, Husi i Fudi, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i natežu luk. **10** Jer je ovaj dan Gospodu Gospodu nad vojskama dan osvete, da se osveti neprijateljima svojim; maè æe ih prozdrjeti i nasitiæe se i opiæe se krvlju njihovom; jer æe biti žrtva Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji sjevernoj na rijeci Efratu. **11** Izidi u Galad i uzmi balsama, djevojko kæeri Misirska; zaludu su ti mnogi lijekovi, neæeeš se izlijeeiti. **12** Narodi èuše sramotu tvoju, i vike tvoje puna je zemlja, jer se spotiøu junak o junaka, te obojica padaju. **13** Rijeè koju reèe Gospod Jeremiji proroku o dolasku Navuhodonosora cara Vavilonskoga da potre zemlju Misirsku: **14** Javite u Misiru, i oglasite u Migdolu, oglasite i u Nofu i u Tafnesu, i recite: stani i pripravi se, jer maè prozdrije što je oko tebe. **15** Zašto se povalaše junaci tvoji? Ne stoje, jer ih Gospod obara. **16** Èini, te se mnogi spotiøu i padaju jedan na drugoga, i govore: ustani da se vratimo k narodu svojemu i na postojbinu svoju ispred maèa nasilnikova. **17** Vièu onđe: Faraon car Misirski propade, proðe mu rok. **18** Tako da sam ja živ, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama; kao Tavor među gorama i kao Karmil na moru doæi æe. **19** Spremi što ti

treba da se seliš, stanovnice, kæeri Misirska; jer æe Nof opustjeti i spaliæe se da neæe niko živjeti u njemu. **20** Misir je lijepa junica; ali pogibao ide, ide sa sjevera. **21** I najamnici su njegovi usred njega kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuše i pobjegoše, ne ostaše, jer dođe na njih dan nesreæe njihove, vrijeme pohoðenja njihova. **22** Glas æe njihov iæi kao zmijinji, jer oni idu s vojskom i doæi æe sa sjekirama na nj kao oni koji sijeku drva. **23** I oni æe posjeæi šumu njegovu, govori Gospod, ako joj i nema mjere, jer ih je više nego skakavaca i nema im broja. **24** Posrami se kæi Misirska, predana je u ruke narodu sjevernom. **25** Govori Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu pohoditi ljudstvo u Noji, i Faraona i Misir i bogove njegove i careve njegove, Faraona i sve koji se uzdaju u nj. **26** I daæeu ih u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke slugama njegovijem; a poslije æe biti naseljen kao prije, govori Gospod. **27** A ti se ne boj, slugo moj Jakove, i ne plaši se, Izrailju, jer evo ja æeu te izbaviti iz daljne zemlje i sjeme tvoje iz zemlje ropstva njegova; i Jakov æe se vratiti i poèivaæe, i biæe miran i niko ga neæe plašiti. **28** Ti se ne boj, slugo moj Jakove, govori Gospod, jer sam ja s tobom; jer æeu uèiniti kraj svijem narodima, u koje te prognah, ali tebi neæeu uèiniti kraja, nego æeu te pokarati s mjerom, a neæeu te ostaviti sasvijem bez kara.

47 Rijeè Gospodnja koja dođe Jeremiji proroku za Filisteje prije nego Faraon osvoji Gazu. **2** Ovako veli Gospod: evo, voda dolazi sa sjevera, i biæe kao potok koji se razljava, i potoplje zemlju i što je u njoj, grad i one koji žive u njemu; i ljudi æe vikati, i ridaæe svi stanovnici zemaljski. **3** Od topota kopita jakih konja njegovijeh, od tutnjave kola njegovijeh, i praske toèkova njegovijeh, neæee se obazreti ocevi na sinove, jer æe im ruke klonuti, **4** Od onoga dana koji æe doæi da istrijebi sve Filisteje i da zatre Tir i Sidon i sve ostale pomoæenike, jer æe Gospod istrijebiti Filisteje, ostatak ostrva Kaftora. **5** Oæelaviæe Gaza, propaæe Askalon i ostatak doline njihove; dokle æeæ se rezati? **6** Jaoh, maèu Gospodnji, kad æeæ se smiriti? vrati se u korice svoje, stani i smiri se. **7** Ali kako bi se smirio? jer mu Gospod dade zapovijest na Askalon i na primorje; onamo ga odredi.

48 Za Moava ovako govori Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: teško Nevonu! jer æe se opustošiti; Kirijatajim æe se posramiti i uzeti; Mizgav æe se posramiti i prepasti. **2** Neæee se više hvaliti Moav Esevonom; jer mu zlo misle: hodite da ga istrijebimo da nije više narod. I ti, Madmene, opustjeæeš; maèe æe te goniti. **3** Èuje se vika iz Oronajima, pustošenje i satiranje veliko. **4** Moav se satr; stoji vika

djece njegove. **5** Jer æe se putem Luitskim dizati plaè bez prestanka; i kako se slazi u Oronajim, neprijatelji æe èuti strašnu viku: **6** Bježite, izbavite duše svoje, i budite kao vriješ u pustinji. **7** Jer što se uzdaš u svoja djela i u blago svoje, zato æeš se i ti uzeti, i Hamos æe otiæi u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa. **8** I doæi æe zatiraè u svaki grad, neæee se saèuvati ni jedan grad; dolina æe propasti i ravnica æe se opustošiti, jer Gospod reèe. **9** Podajte krila Moavu, neka brzo odleti; jer æe gradovi njegovi opustjeti da neæee niko živjeti u njima. **10** Proklet bio ko nemarno radi djelo Gospodnje, i proklet ko usteže maè svoj od krvi! **11** Moav je bio u miru od djetinjstva svojega i poèivao na droždini svojoj, niti se pretakao iz suda u sud, niti je u ropstvo išao; zato mu osta kus njegov, i miris se njegov nije promijenio. **12** Zato, evo, idu dani, govori Gospod, da mu pošljem premetaèe, koji æe ga premetnuti, i sudove njegove isprazniti i mjebove njegove pokidati. **13** I Moav æe se osramotiti s Hamosa, kao što se osramotio dom Izrailjev s Vetilja, gada svojega. **14** Kako govorite: jaki smo i junaci u boju? **15** Moav æe se opustošiti i gradovi æe njegovi propasti, i najbolji mladiæi njegovi siæi æe na zaklanje, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama. **16** Blizu je pogibao Moavova, i zlo njegovo vrlo hiti. **17** Žalite ga svi koji ste oko njega, i koji god znate za ime njegovo, recite: kako se slomi jaki štap, slavna palica? **18** Siði sa slave svoje, i sjedi na mjesto zasušeno, kæeri, koja živiš u Devonu; jer æe zatiraè Moavov doæi na tebe i raskopaæe gradove tvoje. **19** Stani na putu, i pogledaj, koja živiš u Aroiru, upitaj onoga koji bježi i onu koja gleda da se izbavi, reci: što bi? **20** Posrami se Moav; jer se razbi; ridajte i vièite; javite u Arnon da se Moav opustoši. **21** Jer sud dođe na zemlju ravnu, na Olon i na Jasu i Mifat, **22** I na Devon i na Nevon i na Vet-Devlatajim, **23** I na Kirijatajim i na Vet-Gamul i na Vet-Meon, **24** I na Keriot i na Vosoru, i na sve gradove zemlje Moavske, koji su daleko i koji su blizu. **25** Odbijen je rog Moavu, i mišica se njegova slomi, govori Gospod. **26** Opojte ga, jer se podigao na Gospoda; neka se valja Moav u bljuvotini svojoj, i bude i on potsmjeh. **27** Jer nije li tebi Izrailj bio potsmjeh? je li se zatekao meðu lufežima, te kad god govorиш o njemu poskakuješ? **28** Ostavite gradove i naselite se u stijeni, stanovnici Moavski, i budite kao golubica koja se gnijezdi u kraju i rasjelinu. **29** Èusmo ponos Moavov da je veoma ponosit, oholost njegova i ponos, razmetanje njegovo i obijest njegovu. **30** Znam ja, govori Gospod, obijest njegovu; ali neæee biti tako; laži njegove neæee uèiniti ništa. **31** Zato æeu ridati za Moavom, vikati za svijem Moavom, uzdisaæe se za onima u Kir-Eresu. **32** Više nego za Jazirom plakaæu

za tobom, lozo Sivamska; odvode tvoje prijeđoše more, dopriješe do mora Jazirskoga; zatiraè napade na ljetinu tvoju i na berbu tvoju. 33 I radost i veselje otide s rodnoga polja, iz zemlje Moavske, i uèinih te nestu u kacama vina; niko neæe gaziti pjevajuæi; pjesma neæe se više pjevati. 34 Od vike Esevonske, koja doprije do Eleale, podigoše viku do Jase, od Sigora do Oronajima, kao junica od tri godine, jer æe i voda Nimrimskih nestati. 35 I uèiniæeu, govori Gospod, da ne bude Moavu èovjeka koji bi prinosio žrtvu na visini i kadio bogovima svojim. 36 Zato æe srce moje pištati za Moavom kao svirala, i srce æe moje pištati kao svirala za ljudima u Kir-Eresu, jer æe mu sva teèevina propasti. 37 Jer æe sve glave biti æelave i sve brade obrijane, i sve ruke izrezane, i oko bedara kostrijet. 38 Na svijem krovovima Moavovjem i po ulicama njegovijem biæe sam plaè, jer æu razbiti Moava kao sud na kom nema miline, govori Gospod. 39 Ridajte: kako je satven! kako Moav obrnu pleæi sramotan? i posta Moav potsmijeh i strahota svjema koji su oko njega. 40 Jer ovako govori Gospod: evo, kao orao doletjeæe i raširiæe krila svoja nad Moavom. 41 Kerijot je pokoren i tvrda se mjestra zauzeše, i srca æe u junaka Moavovjeh biti u onaj dan kao srce u žene koja se poraða. 42 I Moav æe se istrijebiti da ne bude narod, jer se podiže na Gospoda. 43 Strah i jama i zamka oko tebe je, stanovnièe Moavski, govori Gospod. 44 Ko uteèe od straha, paæee u jamu, a ko izljeze iz jame, uhvatiæe se u zamku; jer æu pustiti na njega, na Moava, godinu pohoðenja njihova, govori Gospod. 45 U sjenu Esevonskog ustaviše se koji bježahu od sile; ali æe oganj izzæi iz Esevana i plamen isred Siona, i opalizæe kraj Moavu i tjeme nemirnicima. 46 Teško tebi, Moave, propade narod Hamosov, jer sinove tvoje zarobiše, i kæeri tvoje odvedoše u ropstvo. 47 Ali æu povratiti roblje Moavovo u posljednje vrijeme, govori Gospod. Dovde je sud Moavu.

49 Za sinove Amonove: ovako veli Gospod: zar Izrailj nema sinova? zar nema našljednika? zašto Malhom naslijedi zemlju Gadovu? i zašto se narod njegov naseli u njegovijem gradovima? 2 Zato evo idu dani, govori Gospod, kad æu uèiniti da se èuje vika ubojna u Ravi sinova Amonovjeh, i ona da bude gomila razvalina, i sela njezina popaljena ognjem; i Izrailj æe obladati onima koji bjehu njim obladali, govori Gospod. 3 Ridaj Esevone, jer je Gaj opustošen; viète sela Ravska; pripašite oko sebe kostrijet, narièite i trèite oko plotova; jer æe Malhom otiazi u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa. 4 Što se hvališ dolinama? Rastopila se dolina tvoja, kæeri odmetnico! koja se uzdaš u blago svoje: ko bi udario na me? 5 Evo ja æu

pustiti na te strah otsvuda unaokolo, govori Gospod Gospod nad vojskama, i raspršaæete se svi, i neæe biti nikoga da sakupi bježan. 6 Ali æeu poslije povratiti roblje sinova Amonovjeh, govori Gospod. 7 Za Edoma, ovako veli Gospod nad vojskama: zar nema više mudrosti u Temanu? nestu li svjeta razumnima? išëilje li mudrost njihova? 8 Bježite, obratite pleæi, zavrite se duboko, stanovnici Dedanski, jer æu pustiti na Isava pogibao njegovo u vrijeme kad æu ga pohoditi. 9 Da ti doðu beraèi, ne bi li ti ostavili pabiraka? da doðu lupeži noæeu, ne bi li odnjeli koliko im je dosta? 10 Ali ja ogoluznih Isava, otkrih potaje njegove da se ne može sakriti; propade sjeme njegovo, braæea njegova i susjedi njegovi, niko ne osta. 11 Ostavi sirote svoje, ja æu im život saèuvati, i udovice tvoje neka se uzdaju u me. 12 Jer ovako veli Gospod: evo, koji ne bi trebalo da piju iz èaše, doista æe piti; a ti li æeš ostati bez kara? neæeš ostati bez kara, nego æeš zaciјelo piti. 13 Jer sobom se zaklinjem, govori Gospod, da æe Vosora biti pustoš, rug, èudo i prokletstvo, i svi æe gradovi njezini biti pustinja vjeèena. 14 Èuh glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima da reèe: skupite se i idite na nju, i dignite se u boj. 15 Jer gle, uèiniæeu te da budeš mali među narodima i prezren među ljudima. 16 Obijest tvoja i ponositost srca tvojega prevari tebe, koji živiš u rasjelinama kamenjem i držiš se visokih humova; da naèiniš sebi gnijezdo visoko kao orao, i odande æu te svaliti, govori Gospod. 17 I zemlja æe Edomska biti pustinja, ko proðe mimo nju, svak æe se èuditi i zviždati radi svijeh rana njezinjeh. 18 Kao kad se zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, veli Gospod, neæe se naseliti ondje niko niti æe se baviti ondje sin èovjeèji. 19 Gle, kao lav izzæi æe podižuæi se više nego Jordan na stan silnoga; ali æu ga brzo otjerati iz te zemlje, i postaviæeu nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko æe se preti sa mnom? i koji æe mi pastir odoljeti? 20 Zato èujte namjeru Gospodnju što je naumio za Edomce i misli njegove što je smislio za stanovnike Temanske: zaista najmanji iz stada razvlaèiæe ih, zaista æe opustjeti stan s njima. 21 Od praske padanja njihova zemlja æe se tresti, i vika æe se njihova èuti na Crvenom Moru. 22 Gle, doæi æe i doletjeæe kao orao i raširiæe krila svoja nad Vosorom, i biæe srce u junaka Edomskih kao srce u žene koja se poraða. 23 Za Damasak. Posrami se Emat i Arfad, jer èu zle glase; rastopiše se, strah je na moru, ne može se umiriti. 24 Damasak klonu, obrati se da bježi, drhat ga poduze, tuga i bolovi osvojiše ga kao porodilju. 25 Kako se ne ostavi slavni grad? grad radosti moje? 26 Zato æe popadati mladiæi njegovi na ulicama njegovijem, i svi æe vojnici njegovi izgjnuti u onaj dan, govori Gospod nad

vojskama. 27 I raspaliæeu oganj u zidovima Damašanskim, i proždrjeæe dvore Ven-Adadove. 28 Za Kidar i za carstva Asorska, koja razbi Navuhodonosor car Vavilonski, ovako veli Gospod: ustanite, idite na Kidar, i zatrite sinove istoène. 29 Uzeæeu im šatore i stada, zavjese njihove i sudove njihove i kamile njihove oteæee, i vikaæee na njih strašno otsvuda. 30 Bježite, selite se daleko, zavrite se duboko, stanovnici Asorski, govori Gospod, jer je Navuhodonosor car Vavilonski namjerio namjeru protiv vas, i smislio misao protiv vas. 31 Ustanite, idite k narodu mirnome, koji živi bez straha, govori Gospod, koji nema vrata ni prijevornica, žive sami. 32 I kamile æee njihove biti plijen, i mnoštvo stoke njihove grabež, i rasijaæeu ih u sve vjetrove, one što se s kraja strigu; i doveæeu pogibao na njih sa svijeh strana, govori Gospod. 33 I Asor æee biti stan zmajevski, pustinja dovjeka: нико se neæee ondje naseliti, niti æee se baviti u njemu sin èovjeèiji. 34 Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji proroku za Elam, u poèetku carovanja Sedekije cara Judina, govoreæi: 35 Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æeu slomiti luk Elamu, glavnu silu njegovu; 36 I doveæeu na Elam èetiri vjetra s èetiri kraja nebesa, i u sve te vjetrove rasijaæeu ih, tako da neæee biti naroda kuda neæee otiae prognanici Elamski. 37 I uplašiæeu Elamce pred neprijateljima njihovijem, i pred onima koji traže dušu njihovu; i pustiæeu zlo na njih, žestinu gnjeva svojega, govori Gospod, i pustiæeu za njima maë dokle ih ne zatrem. 38 I namjestiæeu prijesto svoj u Elamu, i istrijebiæeu odande cara i knezove, govori Gospod. 39 Ali u pošljednje vrijeme povratiæeu roblje Elamsko, govori Gospod.

50 Rijeè koju reèe Gospod za Vavilon i za zemlju Haldejsku preko Jeremije proroka. 2 Javite narodima i razglasite, podignite zastavu, razglasite, ne tajite, recite: uze se Vavilon, posrami se Vil, razbi se Merodah; posramiše se idoli njegovi, razbiše se gadni bogovi njegovi. 3 Jer se narod podiže na nj sa sjevera, koji æee mu zemlju opustiti, da neæee biti nikoga da živi u njoj; i ljudi i stoka pobjeæei æee i otiae. 4 U te dane i u to vrijeme, govori Gospod, doæi æee sinovi Izrailjevi i sinovi Judini zajedno, iæi æee plaèuæei i tražiæe Gospoda Boga svojega. 5 Pitaæe za put u Sion, i obrativši se onamo reæi æe: hodite, sjedinimo se s Gospodom zavjetom vjeènjem, koji se ne zaboravlja. 6 Narod je moj stado izgubljenou; pastiri njegovi zavedoše ga, te luta po gorama, ide s brda na humove, zaboravivši stan svoj. 7 Ko ih naðe, proždiraše ih, i neprijatelji njihovi govoriše: neæemo biti krivi, jer zgriješiæe Gospodu, stanu pravde, Gospodu, nadu otaca njihovijeh. 8 Bježite iz Vavilona i izidite iz zemlje Haldejske i budite kao

ovnovi pred stadom. 9 Jer, evo, ja æeu podignuti i doveæeu na Vavilon zbor velikih naroda iz zemlje sjeverne, koji æee se uvrstati da se biju s njim, i uzeæee ga; strijele su im kao u dobra junaka, ne vraæaju se prazne. 10 I zemlja æee se Haldejska plijenit, svi koji æee je plijeniti nasitiæe se, govori Gospod. 11 Jer se veselite, jer se radovaste plijeneæi moje našljedstvo; jer bješnjeste kao junica na travi i rzaste kao jaki konji. 12 Mati se vaša osramoti vrlo, roditeljka vaša postidje se; evo biæe pošljednja među narodima, pustinja, zemlja suha i pustoš. 13 Od gnjeva Gospodnjega neæee se u njoj živjeti, nego æee sva opustjeti; ko god proðe mimo Vavilon, èudiæee se i zviždaæee radi svijeh rana njegovijeh. 14 Postavite se oko Vavilona svi koji natežete luk, strijeljajte ga, ne žalite strijela; jer je sagriješio Gospodu. 15 Vièete na nj unaokolo; pruža ruku; temelji mu padoše, zidovi su mu razvaljeni; jer je osveta Gospodnja; osvetite mu se; kako je èinio, onako mu uèinite. 16 Istrijebite iz Vavilona sijaæa i onoga koji maše srpom o žetvi; od maèa nasilnikova neka se vrati svaki svome narodu, i svaki u svoju zemlju neka bježi. 17 Izrailj je stado razagnano, lavovi ga rasplastiæe; najprije ga jede car Asirski, a poslije mu kosti izlomi Navuhodonosor car Vavilonski. 18 Zato ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, ja æeu pohoditi cara Vavilonskoga i zemlju njegovu, kao što sam pohodio cara Asirskoga. 19 I povratiæeu Izrailja u torove njegove, i pašæe po Karmilu i Vasantu; i po gori Jefremovoj i Galadu sitiæe se duša njegova. 20 U one dane i u ono vrijeme, govori Gospod, tražiæe se bezakonje Izrailjevo, ali ga neæee biti; i grijesi Judini, ali se neæee naæi, jer æeu oprostiti onima koje ostavim. 21 Izidi na zemlju Meratajimsku i na stanovnike Fekodske; zatri i istrijebi iza njih, govori Gospod, i uèini sve kako ti zapovjedim. 22 Vika je ubojava u zemlji i polom velik. 23 Kako se slomi i skrši malj cijele zemlje? kako Vavilon posta èudo među narodima? 24 Ja ti metnuh zamku, Vavilone, i ti se uhvati ne doznavši, našao si se i uhvatio si se, jer si se zaratio s Gospodom. 25 Gospod otvori riznicu svoju i izvadi oružje gnjeva svojega; jer je to djelo Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji Haldejskoj. 26 Hodite na nju s kraja zemlje, otvorite žitnice njezine; gazite je kao stogove, i potrite je da ne ostane od nje ostatka. 27 Pokoljite maëem sve teoce njezine, neka siðu na zaklanje; teško njima! jer doðe dan njihov, vrijeme pohoðenja njihova. 28 Èuje se glas onijeh koji bježe i koji utekoše iz zemlje Vavilonske da jave u Sionu osvetu Gospoda Boga našega, osvetu dvora njegova. 29 Sazovite na Vavilon mnoštvo; svi koji natežete luk, stanite u oko prema njemu unaokolo da ne uteèe nijedan, platite mu po djelima njegovijem; kako je

éinio, onako mu uèinite, jer se je suprot Gospodu uznosio, suprot svecu Izrailjevu. **30** Zato æe mladiæi njegovi pasti po ulicama njegovijem, i sví æe vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod. **31** Evo mene na tebe, ponositi, govori Gospod Gospod nad vojskama, jer doðe dan tvoj, vrijeme da te pohodim. **32** Ponositi æe se spotaæi i pasti, i neæe biti nikoga da ga podigne; i raspaliæu oganj u gradovima njegovijem, i spaliæe svu okolinu njegovu. **33** Ovako veli Gospod nad vojskama: sila se éini sinovima Izrailjevim i sinovima Judinjem; koji ih zarobiše, drže ih, neæe da ih puste. **34** Izbavitelj je njihov silan, ime mu je Gospod nad vojskama, on æe doista braniti stvar njihovu da umiri zemlju i smete stanovnike Vavilonske. **35** Maè na Haldejce, govori Gospod, i na stanovnike Vavilonske i na knezove njegove i na mudarce njegove. **36** Maè na laže njegove, i poludjeæe; maè na junake njegove, i prepašæe se. **37** Maè na konje njegove, i na kola njegova i na svu mješavinu što je usred njega, i postaæe kao žene; maè na blago njegovo, i razgrabiæe se. **38** Suša na vode njegove, i usahnuæe, jer je zemlja idolska, i oko lažnijeh bogova luduju. **39** Zato æe se onđe nastaniti divlje zvijeri i buljine, i sove æe onđe stanovati; i neæe se naseliti dovjeka i neæe se u njoj živjeti nigda. **40** Kao kad Gospod zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, govori Gospod, neæe se niko onđe naseliti, niti æe se baviti u njoj sin èovjeæji. **41** Evo, narod æe doæi sa sjevera, velik narod, i carevi silni podignuæe se od krajeva zemaljskih. **42** Luk i kopljje nosiæe, žestoki æe biti, niti æe žaliti; glas æe im kao more buæati i jahaæe na konjima, spremni kao junaci za boj, na tebe, kæeri Vavilonska. **43** Car Vavilonski kad èuje glas o njima, klonuæe mu ruke, tuga æe ga spopasti i bolovi kao porodilju. **44** Gle, kao lav izaæi æe podiæuæi se više nego Jordan na stan silnoga; ali æeu ga brzo otjerati iz te zemlje, i postaviæu nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko æe se preti sa mnom? i koji æe mi pastir odoljeti? **45** Zato èujte namjeru Gospodnju što je naumio za Vavilon, i misli njegove što je smislio za zemlju Haldejsku; zaista najmanji iz stada razvlaæiæe ih, zaista æe opustiti stan s njima. **46** Od praske kad se uzme Vavilon potreæe se zemlja, i vika æe se èuti po narodima.

51 Ovako govori Gospod: evo, ja æeu podignuti na Vavilon i na one koji žive usred onjeh koji ustaju na me vjetar koji mori. **2** Poslaæu na Vavilon vijaæe koji æe ga razvijati i zemlju njegovu isprazniti, jer æe ga opkoliti sa svijeh strana u dan nevolje njegove. **3** Strijelac neka nateže luk na strijelca i na onoga koji se ponosi svojim oklopom; i ne žalite mladiæa njegovijeh, potrite mu svu vojsku, **4** Neka

padnu pobijeni u zemlji Haldejskoj i izbodenii na ulicama njegovijem. **5** Jer nije ostavio Izrailja i Jude Bog njihov, Gospod nad vojskama, ako i jest zemlja njihova puna krivice svecu Izrailjevu. **6** Bježite iz Vavilona i izbavite svaki dušu svoju da se ne istrijebite u bezakonju njegovu, jer je vrijeme osvete Gospodnje, plaæa mu što je zasludio. **7** Vavilon bijaše zlatna éasa u ruci Gospodnjoj, kojom opoji svu zemlju; vina njegova piše narodi, zato poludješe narodi. **8** Ujedanput pade Vavilon i razbi se; ridajte za njim; donesite balsama za rane njegove, ne bi li se iscijelio. **9** Lijeèismo Vavilon, ali se ne iscijeli; ostavite ga, i da idemo svaki u svoju zemlju; jer do neba dopire sud njegov i diže se do oblaka. **10** Gospod je iznio pravdu našu; hodite, da pripovijedamo na Sionu djelo Gospoda Boga svojega. **11** Èistite strijele, uzmite štitove; Gospod podiže duh careva Midskih, jer je Vavilonu namislio da ga zatre; jer je osveta Gospodnja, osveta crkve njegove. **12** Na zidovima Vavilonskim podignite zastavu, utvrđite stražu, postavite stražare, namjestite zasjede; jer je Gospod namislio, i uèiniæe što je rekao za stanovnike Vavilonske. **13** O ti, što stanuješ kraj vode velike i imaš mnogo blaga! doðe kraj tvoj i svršetak lakomstvu tvojemu. **14** Gospod nad vojskama zakle se sobom: napuniæu te ljudima kao skakavcima, i oni æe ti pjevati pjesmu. **15** On je stvorio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošæu svojom, i razumom svojim razapeo nebesa. **16** Kad pusti glas svoj, buæe vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, i pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovih. **17** Svaki èovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanjem; jer su laž likovi njegovi liveni i nema duha u njima. **18** Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim poginuæe. **19** Nije taki dio Jakovljev; jer je on tvorac svemu i on je dio našljedstva njegova; ime mu je Gospod nad vojskama. **20** Ti si mi bio malj, oružje ubojno, i tobom satrh narode i tobom rasuh carstva. **21** I tobom satrh konja i jahaæa njegova; i tobom satrh kola i koji sjeðahu na njima. **22** I tobom satrh èovjeka i ženu, i satrh tobom starca i dijete, i satrh tobom momka i djevojku. **23** I tobom satrh pastira i stado njegovo, i tobom satrh oraæa i volove njegove ujarmljene, i satrh tobom knezove i vlastelje. **24** I platiæu Vavilonu i svijem stanovnicima Haldejskim za sve zlo koje uèiniše Sionu, na vaše oèi, govori Gospod. **25** Evo mene na tebe, goro, koja zatireš, govori Gospod, koja zatireš svu zemlju, i zamahnuæu rukom svojom na te i svaliæu te sa stijena, i naèiniæu od tebe goru izgorjelu. **26** I neæe uzeti od tebe kamena za ugao ni kamena za temelj, jer æeš biti pustoš vjeæna, govori Gospod. **27** Podignite zastavu u zemlji, zatrubite u trube meðu narodima, pripravite

narode na nj, sazovite na nj carstvo Araratsko, Minijsko i Ashanansko; postavite vojvodu suprot njemu, dovedite konje kao skakavce bodljikaste. 28 Pripravite narode suprot njemu, careve Midske i vojvode njihove i sve vlastele njihove i svu zemlju države njihove. 29 I zemlja æe se zatreći i uzmuëti, jer æe se misao Gospodnja izvršiti na Vavilonu da obrati zemlju Vavilonsku u pustinju da niko ne živi u njoj. 30 Prestaše vojevati junaci Vavilonski, stoje u gradu, nesti sile njihove, postaše kao žene, izgorješe stanovi njihovi, prijevornice njihove polomiše se. 31 Glasnik æe sretati glasnika, i poslanik æe sretati poslanika da jave caru Vavilonskom da mu je uzet grad sa svijeh krajeva, 32 I da se brodovi uzeše i jezera izgorješe ognjem i vojnici se prepali. 33 Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: kæi je Vavilonska kao gumno; vrijeme je da se nabije, još malo, pa æe doæi vrijeme da se požnje. 34 Izjede me i potr me Navuhodonosor car Vavilonski, naèini od mene nepotreban sud, proždrije me kao zmaj, napuni trbuh svoj milinama mojim, i otjera me. 35 Nepravda koja se èini meni i mojemu tijelu neka dođe na Vavilon, reæi æe stanovnica Sionska, i krv moja na stanovnike Haldejske, govoriæe Jerusalim. 36 Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu raspraviti parbu twoju i osvetiæu te; i osušiæu more njegovo, i izvore æeu njegove osušiti. 37 I Vavilon æe postati gomila, stan zmajevski, èudo i potsmijeh, da niko neæe živjeti u njemu. 38 Rikaæe svi kao lavovi i viti kao laviæi. 39 Kad se ugriju, iznijeæu im da piju, i opojiæu ih da se razvesele i zaspje vjeènjem snom, da se ne probude, govori Gospod. 40 Svešæu ih na zaklanje kao jaganjce, kao ovnove s jarcima. 41 Kako se predobi Sisah i uze se hvala sve zemlje? kako Vavilon posta èudo među narodima? 42 More usta na Vavilon, pokri ga mnoštvo vala njegovijeh. 43 Gradovi njegovi postaše pustoš, zemlja sasušena i pusta, zemlja gdje niko ne živi, niti prolazi kroz nju sin èovjeæji. 44 I pohodiæu Vila u Vavilonu i izvuæi æeu iz usta njegovijeh što je proždro, i neæe se više stjecati k njemu narodi, i zid æe Vavilonski pasti. 45 Izidi iz njega, narode moj, i izbavite svaki svoju dušu od žestokoga gnjeva Gospodnjega. 46 Nemojte da odmekne srce vaæi i da se uplašite od glasa koji æe se èuti u zemlji; a doæi æe glas jedne godine, a poslije njega drugi glas druge godine, i nasilje æe biti u zemlji, i gospodar æe ustati na gospodara. 47 Zato evo idu dani kad æu pohoditi rezane likove Vavilonske, i sva æe se zemlja njegova posramiti, i svi æe pobijeni njegovi pasti usred njega. 48 Nebo i zemlja i sve što je u njima pjevaæe nad Vavilonom, jer æe doæi na nj sa sjevera zatiraè, govori Gospod. 49 I kao što je Vavilon uèinio da padnu pobijeni Izrailjevi, tako æe pasti u Vavilonu

pobijeni sve zemlje. 50 Koji utekoste od maëa, idite, ne stoje; pominknite Gospoda izdaleka, i Jerusalim neka vam je u srcu. 51 Posramismo se, što èusmo rug, stid popade lice naše, što tuðini uðoše u svetinju doma Gospodnjega. 52 Zato, gle, idu dani, govori Gospod, kad æu pohoditi rezane likove njegove, i po svoj zemlji njegovoj jeæaæe ranjenici. 53 Da se Vavilon i na nebo popne, i na visini da utvrdi silu svoju, doæi æe od mene na nj zatiraèi, govori Gospod. 54 Èuje se velika vika iz Vavilona, i velik polom iz zemlje Haldejske. 55 Jer Gospod zatire Vavilon, i ukida u njemu veliku vrevu; i vali æe njihovi buèati kao velika voda, vika æe se njihova razlijegati. 56 Jer dođe na nj, na Vavilon, zatiraè, junaci se njegovi zarobiše, lukovi se njihovi potrše; jer je Gospod Bog koji plaæea, doista æe platiti. 57 Opojiaæu knezove njegove i mudarce njegove, vojvode njegove i vlastelje njegove i junake njegove, da æe zaspasti vjeènjem snom i neæe se probuditi, govori car kojemu je ime Gospod nad vojskama. 58 Ovako veli Gospod nad vojskama: široki zidovi Vavilonski sasvijem æe se raskopati, i visoka vrata njegova ognjem æe se spaliti, te æe ljudi biti uzalud radili, i narodi se trudili za organj. 59 Rijeèe što zapovjedi prorok Jeremija Seraji sinu Nirije sina Masijina, kad pođe od Sedekije cara Judina u Vavilon èetvrte godine carovanja njegova; a Seraja bješe glavni posteljnik. 60 A Jeremija napisu u jednu knjigu sve зло koje šæaæe doæi na Vavilon, sve ove rijeèi što su napisane za Vavilon. 61 I reèe Jeremija Seraji: kad dođeš u Vavilon, tada gledaj i proèitaj sve ove rijeèi; 62 I reci: Gospode, ti si govorio za ovo mjesto da æeš ga zatrati da niko ne živi u njemu, ni èovjek ni živinæe, nego da je pustoš dovjeka. 63 A kad proèitaš ovu knjigu, veži kamen za nju, i baci je u Efrat. 64 I reci: tako æe potonuti Vavilon i neæe se podignuti oda zla koje æu pustiti na nj, i oni æe iznemoæi. Dovde su rijeèi Jeremijine.

52 Dvadeset i jedna godina bijaše Sedekiji kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala kæi Jeremijina, iz Livne. 2 On èinjaše što je zlo pred Gospodom sasvijem kako je èinio Joakim. 3 Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se Jerusalimu i Judi, te ih odbaci ispred sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga. 4 I tako devete godine njegova carovanja, desetoga dana dođe Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim; i stadoše uoko pod njim, i naèiniše opkope oko njega. 5 I grad bi opkoljen do jedanaeste godine carovanja Sedekijina. 6 I devetoga dana èetvrtoga mjeseca nasta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hrjeba. 7 Tada grad bi provaljen, i vojnici

svi pobjegoše i izidoše iz grada noæeu na vrata između dva zida uz vrt carev, a Haldejci bijahu svuda oko grada; i otidoše putem k pustinja. **8** Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše Sedekiju u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbjježe se od njega. **9** I uhvatiše cara i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj; i ondje mu sudi. **10** I pokla car Vavilonski sinove Sedekijine na njegove oèi, i sve knezove Judine pokla u Rivli. **11** I Sedekiju iskopa oèi, i svezav ga u dvoje verige mјedene odvede ga car Vavilonski u Vavilon i metnu ga u tamnicu, gdje osta do smrti svoje. **12** A desetoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga dođe u Jerusalim Nevuzardan zapovjednik stražarski, koji služaše caru Vavilonskom. **13** I popali dom Gospodnj i dom carski i sve domove u Jerusalimu; sve velike kuæe popali ognjem. **14** I sve zidove Jerusalimske unaokolo razvali sva vojska Haldejska što bijaše sa zapovjednikom stražarskim. **15** A narod siromašni i ostatak naroda što osta u gradu, i prebjegje što prebjegoše k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski. **16** Samo od siromašnoga naroda u zemlji ostavi Nevuzardan zapovjednik stražarski koji æe biti vinogradari i ratari. **17** I stupove mјedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja i more mјedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci, i mјed od njih odnesoše u Vavilon. **18** I lonce i lopate i viljuške i kotliæe i kadionice i sve sudove mјedene kojima služahu, uzeše, **19** I umivaonice i klijеšta s kotliæima i loncima i svjetnjacima i kadionicama i èašama, što god bijaše zlatno i što god bijaše srebrno, uze zapovjednik stražarski. **20** Dva stupa, jedno more, i dvanaest volova mјedenih ješto bijahu pod podnožjima, što naèini car Solomun za dom Gospodnj, ne bješe mjere mјedi od svijeh tijeh sudova. **21** A stupovi bijahu svaki od osamnaest lakata u visinu, a unaokolo od dvanaest lakata, a èetiri prsta bješe svaki debeo i šupalj; **22** I ozgo na njemu bijaše oglavlje mјedeno, i oglavlje bješe visoko pet lakata, i pletenica i šipci oko oglavlja, sve od mјedi; taki bijaše i drugi stup sa šipcima. **23** I bijaše devedeset i šest šipaka sa svake strane; svega šipaka na pletenici unaokolo bijaše sto. **24** Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara. **25** A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i sedam ljudi koji stajahu pred carem, koji se naðoše u gradu, i prvoga pisara vojnièkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se naðoše u gradu. **26** Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu. **27** A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi

preseljen Juda iz zemlje svoje. **28** Ovo je narod što ga preseli Navuhodonosor: sedme godine tri tisuæe i dvadeset i tri Judejca; **29** Godine osamnaeste Navuhodonosorove preseli iz Jerusalima osam stotina i trideset i dvije duše; **30** Godine dvadeset treæe Navuhodonosorove preseli Nevuzardan zapovjednik stražarski Judejaca sedam stotina i èetrdeset i pet duša; svega èetiri tisuæe i šest stotina duša. **31** A trideset sedme godine otkako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset petoga dana, Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina. **32** I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu. **33** I promijeni mu haljine tamnièke, i on jeðaše svagda s njim svega vijeka svojega. **34** I hrana mu se jednakovo davaše od cara Vavilonskoga svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

Tužbalice

1 Kako sjedi sam, posta kao udovica, grad koji bješe pun naroda! velik među narodima, glava među zemljama potpade pod danak! **2** Jednako plaće noæu, i suze su mu na obrazima, nema nikoga od svijeh koji ga ljubljuha da ga potješi; svi ga prijatelji njegovi iznevjeriše, postaše mu neprijatelji. **3** Iseli se Juda od muke i ljtoga ropstva; sjedi među narodima, ne nalazi mira; svi koji ga goniše stigoše ga u tjesnacu. **4** Putovi Sionski tuže, jer niko ne ide na praznik; sva su vrata njegova pusta, sveštenici njegovi uzdišu, djevojke su njegove žalosne, i sam je jadan. **5** Protivnici njegovi postaše glava, neprijateljima je njegovijem dobro; jer ga Gospod ucvijeli za mnoštvo bezakonja njegova; djeca njegova idu u ropstvo pred neprijateljem. **6** I otide od kæeri Sionske sva slava njezina; knezovi su njezini kao jeleni koji ne nalaze paše; idu nemoæni pred onijem koji ih goni. **7** Opominje se Jerusalim u muci svojoj i u jadu svom svijeh milina što je imao od starine, kad pada narod njegov od ruke neprijateljeve a nikoga nema da mu pomože; neprijatelji gledaju ga i smiju se prestanku njegovu. **8** Teško sagriješi Jerusalim, zato posta kao neèista žena; svi koji su ga poštivali preziru ga, jer vidješe golotinu njegovu; a on uzdiše, i okreæe se natrag. **9** Neèistota mu bješe na skutovima; nije mislio na kraj svoj; pao je za èudo a nema nikoga da ga potješi. Pogledaj, Gospode, muku moju, jer se neprijatelj ponio. **10** Neprijatelj poseže rukom na sve drage stvari njegove, i on gleda kako narodi ulaze u svetinju njegovu, za koje si zapovjedio: da ne dolaze na sabor tvoj. **11** Sav narod njegov uzdiše tražeæi hljeba, daju dragocjene stvari svoje za jelo da okrijepe dušu. Pogledaj, Gospode, i vidi kako sam ponijen. **12** Zar vam nije stalo, svi koji prolazite ovuda? pogledajte i vidite, ima li bola kakav je moj, koji je meni dopao, kojim me ucvijeli Gospod u dan žestokoga gnjeva svojega. **13** S visine pusti oganj u kosti moje, koji ih osvoji; razape mrežu nogama mojima, obori me nauznako, pustoši me, te po vas dan tužim. **14** Svezan je rukom njegovom jaram od grijeha mojih, usukani su i doðoše mi na vrat; obori silu moju; predade me Gospod u ruke, iz kojih se ne mogu podignuti. **15** Polazi Gospod sve junake moje usred mene, sazva na me sabor da potre mladiæe moje; kao grožđe u kaci izgazi Gospod djevojku kæer Judinu. **16** Zato ja plaèem, oèi moje, oèi moje liju suze, jer je daleko od mene utjeæitelj, koji bi ukrijepio dušu moju; sinovi moji propadoše, jer nadvlada neprijatelj. **17** Sion širi ruke svoje, nema nikoga da ga tješí; Gospod zapovjedi za Jakova, te ga opkoliše neprijatelji; Jerusalim posta među

njima kao neèista žena. **18** Pravedan je Gospod, jer se suprotih zapovijesti njegovoj; èujte, svi narodi, i vidite bol moj; djevojke moje i mladiæi moji otidoše u ropstvo. **19** Zvah prijatelje svoje, oni me prevarile; sveštenici moji i starješine moje pomriješe u gradu tražeæi hrane da okrijepe dušu svoju. **20** Pogledaj, Gospode, jer mi je tuga, utroba mi se uskolebala, srce se moje prevræe u meni, jer se mnogo suprotih; na polju uèini me sirotom maè, a kod kuæe sama smrt. **21** Èuju gdje uzdišem, ali nema nikoga da me potješi; svi neprijatelji moji èuše za nesreæu moju i raduju se što si to uèinio; doveæeeš dan koji si oglasio, te æe oni biti kao ja. **22** Neka izaðe preda te sva zloæa njihova, i uèini kao što si uèinio meni za sve grijehu moje; jer je mnogo uzdaha mojih i srce je moje žalosno.

2 Kako obastrije Gospod oblakom u gnjevu svom kæer

Sionsku! svrže s neba na zemlju slavu Izrailjevu, i ne opomenu se podnoæja nogu svojih u dan gnjeva svojega! **2** Gospod potr nemilice sve stanove Jakovljeve, razvali u gnjevu svom gradove kæeri Judine, i na zemlju obori, oskrvni carstvo i knezove njegove. **3** Odbi u žestokom gnjevu sav rog Izailju, obrati natrag desnicu svoju od neprijatelja, i raspali se na Jakova kao oganj plameni, koji proždire sve oko sebe. **4** Nateže luk svoj kao neprijatelj, podiže desnicu svoju kao protivnik, i pobi sve što bješe drago oèima; na šator kæeri Sionske prosu kao oganj gnjev svoj. **5** Gospod posta kao neprijatelj; potr Izailja, potr sve dvore njegove, raskopa sve gradove njegove, i umnoži kæeri Judinoj žalost ijad. **6** Razvali mu ogradu kao vrtu; potr mjesto sastancima njegovijem; Gospod vrže u zaborav na Sionu praznike i subotu, i u žestini gnjeva svojega odbaci cara i sveštenika. **7** Odbaci Gospod oltar svoj, omrže na svetinju svoju, predade u ruke neprijateljima zidove dvora Sionskih; stade ih vika u domu Gospodnjem kao na praznik. **8** Gospod naumi da raskopa zid kæeri Sionske, rasteže uže, i ne odvrati ruke svoje da ne zatre, i ojadi opkop i zid, iznemogoše skupa. **9** Utetuše u zemlju vrata njezina, polomi i potr prijevornice njezine; car njezin i knezovi njezini među narodima su; zakona nema, i proroci njezini ne dobijaju utvare od Gospoda. **10** Starješine kæeri Sionske sjede na zemlji i muèe, posule su prahom glavu i pripasale kostrijet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke Jerusalimske. **11** Išeliyeše mi oèi od suza, utroba se moja uskolebala, prosipa se na zemlju jetra moja od pogibli kæeri naroda mojega, jer djeca i koja sisaju obamiru na ulicama gradskim. **12** Govore materama svojim: gdje je žito i vino? obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim, i ispuštaju dušu svoju u naruëju matera svojih. **13** Koga æeu ti uzeti za svjedoka?

s èim æu te izjednaèiti, kæeri Jerusalimska? kaku æu ti priliku naæi, da te utješim, djekojk, kæeri Sionska? jer je nesreæa tvoja velika kao more, ko æe te iscijeliti? **14** Proroci tvoji prorokovaše ti laž i bezumje, i ne otkrivaše bezakonja tvojega da bi odvratili ropstvo tvoje; nego ti kazivaše utvare lažne i koje æe te prognati. **15** Pljeskaju rukama nad tobom svi koji prolaze, zvižde i mašu glavom za kæerju Jerusalimskom: to li je grad, za koji govorahu da je prava ljepota, radost svoj zemlji? **16** Razvaliju usta na te svi neprijatelji tvoji, zvižde i škriguæe Zubima govoræi: proždriesmo; ovo je doista dan koji èekasmo; doèekasmo, vidjesmo. **17** Uèini Gospod što naumi, ispunи rijeè svoju, koju kaza odavna; razori nemilice, i razveseli tobom neprijatelja, podiže rog protivnicima tvojim. **18** Vièe srce njihovo ka Gospodu: zide kæeri Sionske, proljevaj potokom suze dan i noæe, ne daj sebi mira, i zjenica oka tvojega da ne staje. **19** Ustani, vièi obnoæ; u poèetku straže, proljevaj srce svoje kao vodu pred Gospodom, podiži k njemu ruke svoje za dušu djece svoje koja obamiru od gladi na uglovima svojih ulica. **20** Pogledaj, Gospode, i vidi, kome si ovako uèinio. Eda li žene jedu porod svoj, djecu koju nose u naruèju? eda li se ubija u svetinji Gospodnjoj sveštenik i prorok? **21** Leže na zemlji po ulicama djeca i starci, djekojk moje i mladiæi moji padoše od maèa, pobjio si ih u dan gnjeva svojega i poklao ne žaleæi. **22** Sazvao si kao na praznik strahote moje otsvuda, i u dan gnjeva Gospodnjega nikо ne uteèe niti osta. Koje na ruku nosih i otrhanih, njih mi neprijatelj moj pobi.

3 Ja sam èovjek koji vidjeh muku od pruta gnjeva njegova.
2 Odvede me i opravi me u tamu a ne na vidjelo. **3** Samo se na me obraæea, obraæea ruku svoju po vas dan. **4** Uèini, te mi ostarje tijelo i koža, potr kosti moje. **5** Zazida me, i optoèi me žuèju i mukom. **6** Posadi me u tamu kao umrle odavna. **7** Ogradi me da ne izaðem, i metnu na me teške okove. **8** Kad vièem i vapijem, odbija molitvu moju. **9** Zagradi putove moje tesanijem kamenom, i prevrati staze moje. **10** Posta mi kao medvjed u zasjedi, kao lav u potaji. **11** Pomete putove moje, i razdrije me, i uništi me. **12** Nateže luk svoj, i metnu me strijeli za biljegu. **13** Ustrijeli me u bubrege strijelama iz tula svojega. **14** Postah potsmijeh svemu narodu svojemu i pjesma njihova po vas dan. **15** Nasiti me gorèinom, opoji me pelenom. **16** Polomi mi zube kamenjem, uvali me u pepeo. **17** Udaljio si dušu moju od mira, zaboravih dobro. **18** I rekoh: propade sila moja i nadanje moje od Gospoda. **19** Opomeni se muke moje i jada mojega, pelena i žuèi. **20** Duša se moja opominje bez prestanka, i poništila se u meni. **21** Ali ovo napominjem srcu svojemu, te se nadam: **22**

Milost je Gospodnja što ne izgibosmo sasvijem, jer milosrđa njegova nije nestalo. **23** Ponavlja se svako jutro; velika je vjera tvoja. **24** Gospod je dio moj, govorи duša moja; zato æeu se u njega uzdati. **25** Dobar je Gospod onima koji ga èekaju, duši, koja ga traži. **26** Dobro je mirno èekati spasenje Gospodnje. **27** Dobro je èovjeku nositi jaram za mladosti svoje. **28** Sam æe sjedjeti i muæati, jer Bog metnu breme na nj. **29** Metnuæe usta svoja u prah, eda bi bilo nadanja. **30** Podmetnuæe obraz svoj onome koji ga bije, biæe sit sramote. **31** Jer Gospod ne odbacuje za svagda. **32** Jer ako i ucvijeli, opet æe se i smilovati radi mnoštva milosti svoje. **33** Jer ne muèi iz srca svojega ni cvijeli sinova èovjeejih. **34** Kad gaze nogama sve sužnje na zemlji, **35** Kad izvræu pravici èovjeku pred višnjim, **36** Kad èine krivo èovjeku u parnici njegovoj, ne vidi li Gospod? **37** Ko je rekao što i zbilò se, a Gospod da nije zapovjedio? **38** Ne dolaze li i zla i dobra iz usta višnjega? **39** Zašto se tuži èovjek živ, èovjek na kar za grijeho svoje? **40** Pretražimo i razgledajmo pute svoje, i povratimo se ka Gospodu. **41** Podignimo srce svoje i ruke k Bogu na nebesima. **42** Zgriješimo i nepokorni bismo; ti ne praštaš. **43** Obastro si se gnjevom, i goniš nas, ubijaš i ne žališ. **44** Obastro si se oblakom da ne prodre molitva. **45** Naèinio si od nas smetište i odmet usred tijeh naroda. **46** Razvaliju usta svoja na nas svi neprijatelji naši. **47** Strah i jama zadesi nas, pustošenje i zatiranje. **48** Potoci teku iz oèiju mojih radi pogibli kæeri naroda mojega. **49** Oèi moje liju suze bez prestanka, jer nema odmora, **50** Dokle Gospod ne pogleda i ne vidi s neba. **51** Oko moje muèi mi dušu radi svijeh kæeri grada mojega. **52** Tjeraju me jednako kao pticu neprijatelji moji ni za što. **53** Svališe u jamu život moj i nabacaše kamenje na me. **54** Doðe mi voda svrh glave; rekoh: pogiboh! **55** Prizivah ime tvoje, Gospode, iz jame najdublje. **56** Ti èu glas moj; ne zatiskuj uha svojega od uzdisanja mojega, od vike moje. **57** Pristupao si kad te prizivah, i govorio si: ne boj se. **58** Raspravljao si, Gospode, parbu duše moje, i izbavljao si život moj. **59** Vidiš, Gospode, nepravdu koja mi se èini; raspravi parbu moju. **60** Vidiš svu osvetu njihovu, sve što mi misle. **61** Èuješ rug njihov, Gospode, sve što mi misle, **62** Što govore oni koji ustaju na me i što namišljaju protiv mene po vas dan. **63** Vidi, kad sjedaju i kad ustaju, ja sam im pjesma. **64** Plati im, Gospode, po djelima ruku njihovih. **65** Podaj im uporno srce, prokletstvo svoje. **66** Goni ih gnjevom, i istrijebi ih ispod nebesa Gospodnjih.

4 Kako potamnje zlato, promijeni se èisto zlato? kamenje je od svetinje razmetnuto po uglovima svijeh ulica. **2** Dragi

sinovi Sionski, cijenjeni kao najèistije zlato, kako se cijene zemljani sudovi, kao djelo ruku lonèarevijeh! **3** I zvijeri istièu sise svoje i doje mlad svoju, a kæri naroda mojega posta nemilostiva kao noj u pustinji. **4** Jezik djetetu koje sisa prionu za grlo od žeði; djeca ištu hljeba, a nema nikoga da im lomi. **5** Koji jeðahu poslastice, ginu na ulicama; koji odrastoše u skerletu, valjaju se po bunjištu. **6** I kar koji dopade kæeri naroda mojega veæi je od propasti koja dopade Sodomu, koji se zatr u èasu i ruke se ne zabaviše oko njega. **7** Nazireji njezini bjehu èistiji od snijega, bjelji od mlijeka; tijelo im bješe crvenije od dragoga kamenja, glatki kao safir. **8** A sada im je lice crnje od uglja, ne poznaju se na ulicama; koža im se prilijepila za kosti, osušila se kao drvo. **9** Bolje bi onima koji su pobijeni maëem nego onima koji mru od gladi, koji izdišu ubijeni od nestasice roda zemaljskoga. **10** Svojim rukama žene žalostive kuhaše djecu svoju, ona im biše hrana u pogibli kæeri naroda mojega. **11** Navrši Gospod gnjev svoj, izli žestoki gnjev svoj, i raspali oganj na Sionu, koji mu proždrije temelje. **12** Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da æe neprijatelj i protivnik uæi na vrata Jerusalimska. **13** Ali bi za grijeha proroka njegovijeh i za bezakonja sveštenika njegovijeh, koji proljevahu krv pravednièku usred njega. **14** Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljajuæi se krvlju, koje ne mogahu da se ne dotièu haljinama svojim. **15** Otstupite, neèisti, vièu im, otstupite, otstupite, ne dodijevajte se nièega. I odlaze i skitaju se; i među narodima se govor: neæee se više staniti. **16** Gnjev Gospodnji rasija ih, neæee više pogledati na njih; ne poštuju sveštenika, nijesu žalostivi na starce. **17** Veæ nam oèi išèiße izgledajuæi pomoæ zaludnu; èekasmo narod koji ne može izbaviti. **18** Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim, približi se kraj naš, navrši se dani naši, doðe kraj naš. **19** Koji nas goniše, bijahu lakši od orlova nebeskih, po gorama nas goniše, u pustinji nam zasjedaše. **20** Disanje nozdara naših, pomazanik Gospodnji, za kojega govorasmo: da æemo živjeti pod sjenom njegovijem među narodima, uhvati se u jame njihove. **21** Raduj se i veseli se, kæeri Edomska, koja živiš u zemlji Uzu! doæi æe do tebe èaša, opiæeš se, i otkriæeš se. **22** Svrši se kar za bezakonje tvoje, kæeri Sionska; neæee te više voditi u ropstvo; pohodiæe tvoje bezakonje, kæeri Edomska, otkriæe grijeha tvoje.

5 Opomeni se, Gospode, što nas zadesi; pogledaj i vidi sramotu našu. **2** Našljedstvo naše privali se tuïincima, domovi naši inostrancima. **3** Postasmo sirote, bez oca, matere naše kao udovice. **4** Svoju vodu pijemo za novce, svoja drva kupujemo. **5** Na vratu nam je jaram, i gone nas;

umoreni nemamo odmora. **6** Pružamo ruku k Misircima i Asircima, da se nasitimo hljeba. **7** Oci naši zgriješiše, i nema ih, a mi nosimo bezakonja njihova. **8** Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovih. **9** Sa strahom za život svoj od maëa u pustinji donosimo sebi hljeb. **10** Koža nam pocrniye kao peæ od ljute gladi. **11** Sramote žene na Sion i djevojke po gradovima Judinjem. **12** Knezove vješaju svojim rukama, ne poštuju lica staraèkoga. **13** Mladiæe uzimaju pod žrvnje, i djeca padaju pod drvima. **14** Staraca nema više na vratima, ni mladiæea na pjevanju. **15** Nesta radosti srcu našemu, igra naša pretvori se u žalost. **16** Pade vijenac s glave naše; teško nama, što zgriješimo! **17** Stoga je srce naše žalosno, stoga oèi naše potamnjše, **18** Sa gore Siona, što opustje, i lisice idu po njoj. **19** Ti, Gospode, ostaješ dovijeka, prijesto tvoj od koljena do koljena. **20** Zašto hoæeeš da nas zaboraviš dovijeka, da nas ostaviš zadugo? **21** Obrati nas, Gospode, k sebi, i obratiæemo se; ponovi dane naše kako bijahu prije. **22** Jer eda li æeš nas sasvijem odbaciti i gnjevit se na nas veoma?

Jezekilj

1 Godine tridesete, mjeseca èetvrtoga, petoga dana, kad bijah među robljem na rijeci Hevaru, otvorise se nebesa, i vidjeh utvare Božje. **2** Petoga dana toga mjeseca, pete godine otkako se zarobi car Joahin, **3** Dođe rijeè Gospodnja Jezekilju sinu Vuzijevu, svešteniku, u zemlji Haldejskoj na rijeci Hevaru, i ondje dođe ruka Gospodnja nada nj. **4** I vidjeh, i gle, silan vjetar dolažaše od sjevera, i velik oblak i organj koji se razgorijevaše, i oko njega svjetlost, a isred ognja kao jaka svjetlost; **5** Isred njega još kao èetiri životinje, koje na oèi bijahu nalik na èovjek; **6** I u svake bijahu èetiri lica, i èetiri krila u svake; **7** I noge im bijahu prave, a u stopalu bijahu im noge kao u teleta; i sijevahu kao uglađena mjed. **8** I ruke im bijahu èovjeèije pod krilima nad èetiri strane, i lica im i krila bijahu na èetiri strane. **9** Sastavljeni im bijahu krila jedno s drugim; i ne okretahu se iduæi, nego svaka iðaše naprema se. **10** I lice bijaše u sve èetiri lice èovjeèije i lice lavovo s desne strane, a s lijeve strane lice volujsko i lice orlovo u sve èetiri. **11** I lica im i krila bijahu razdijeljena ozgo; u svake se dva krila sastavljuh jedno s drugim, a dva pokrivahu im tijelo. **12** I svaka iðaše pravo naprema se; iðahu kuda duh iðaše, i ne okretahu se iduæi. **13** I na oèi bijahu te životinje kao živo ugljevlje, gorahu na oèi kao svjeæe; taj organj prolažaše između životinja i svijetlaže se, i iz ognja izlažaše munja. **14** I životinje trèahu i vraæahu se kao munja. **15** I kad gledah životinje, gle, toèak jedan bijaše na zemlji uza svaku životinju prema èetiri lica njihova. **16** Oblièjem i napravom bijahu toèkovi kao boje hrisolitove, i sva èetiri bijahu jednaka, i oblièjem i napravom bijahu kao da je jedan toèak u drugom. **17** Kad iðahu, iðahu sva èetiri svaki na svoju stranu, i iduæi ne skretahu. **18** I naplaci im bijahu visoki strahota; i bijahu naplaci puni oèiju unaokolo u sva èetiri. **19** I kad iðahu životinje, iðahu i toèkovi uz njih; i kad se životinje podizahu od zemlje, podizahu se i toèkovi. **20** Kuda duh iðaše, onamo iðahu, i podizahu se toèkovi prema njima, jer duh životinjski bješe u toèkovima. **21** Kad one iðahu, iðahu i oni; i kad one stajahu, stajahu i oni; i kad se one podizahu od zemlje, podizahu se i toèkovi prema njima, jer duh životinjski bješe u toèkovima. **22** A nad glavama životinjama bijaše kao nebo, po viðenju kao kristal, strašno, razastrto ozgo nad glavama njihovijem. **23** A pod tijem nebom bijahu im krila pružena, jedno prema drugom, a dva krila svakoj pokrivahu tijelo. **24** I èujah huku krila njihovijeh kad iðahu kao da bješe huka velike vode, kao glas svemoguæega i kao graja u okolu; i kad stajahu, spuštahu krila. **25** I kad stavši spuštahu krila, èujaše se

glas ozgo iz neba, koje bijaše nad glavama njihovijem. **26** I ozgo na onom nebu što im bijaše nad glavama, bijaše kao prijesto, po viðenju kao kamen safir, i na prijestolu bijaše po oblièju kao èovjek. **27** I vidjeh kao jaku svjetlost, i u njoj unutra kao organj naokolo, od bedara gore, a od bedara dolje vidjeh kao organj i svjetlost oko njega. **28** Kao duga u oblaku kad je kiša, taka na oèi bijaše svjetlost unaokolo. To bijaše viðenje slave Božje na oèima; i kad vidjeh, padoh na lice svoje, i èuh glas nekoga koji govoraše.

2 I reèe mi: sine èovjeèiji, ustani na noge da govorim s tobom. **2** I uðe u me duh kad mi progovori, i postavi me na noge, i slušah onoga koji mi govoraše. **3** I reèe mi: sine èovjeèiji, ja te šaljem k sinovima Izrailjevijem, k narodima odmetnièkim, koji se odmetnuše mene; oni i oci njihovi biše mi nevjerni do ovoga dana. **4** K sinovima tvrda obraza i uporna srca šaljem te ja, pa im reci: tako veli Gospod; **5** I poslušali ili ne poslušali, jer su dom odmetnièki, neka znaju da je prorok bio među njima. **6** I ti, sine èovjeèiji, ne boj ih se niti se boj njihovijeh rijeèi, što su ti uporni i kao trnje i živiš među skorpijama; ne boj se njihovijeh rijeèi i ne plaši se od njih, što su dom odmetnièki. **7** Nego im kaži rijeèi moje, poslušali ili ne poslušali, jer su odmetnici. **8** Ali ti, sine èovjeèiji, slušaj što æeu ti kazati, ne budi nepokoran kao taj dom nepokorni; otvori usta, i pojedi što æeu ti dati. **9** I pogledah, a to ruka pružena k meni, i gle, u njoj savijena knjiga. **10** I razvi je preda mnom, i bješe ispisana iznutra i spolja, i bješe u njoj napisan plaè i naricanje i jaoh.

3 I reèe mi: sine èovjeèiji, pojedi što je pred tobom, pojedi ovu knjigu, pa idi, govori domu Izrailjevu. **2** I otvorih usta, i založi me onom knjigom. **3** I reèe mi: sine èovjeèiji, nahrani trbuh svoj, i crijeva svoja napuni ovom knjigom koju ti dajem. I pojedoh je, i bješe mi u ustima slatka kao med. **4** Zatijem reèe mi: sine èovjeèiji, idi k domu Izrailjevu, i govorim moje rijeèi. **5** Jer se ne šalješ k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora, nego k domu Izrailjevu; **6** Ne k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora, kojima rijeèi ne bi razumio; k njima da te pošljem, poslušali bi te. **7** Ali dom Izrailjev neæee te poslušati, jer neæee mene da poslušaju; jer je sav dom Izrailjev tvrda obraza i uporna srca. **8** Evo dадоh tebi obraz tvrd prema njihovu obrazu, i èelo tvrdo prema njihovu èelu. **9** Kao kamen dijamanat, tvrde od stijene dадоh ti èelo; ne boj ih se, niti se plaši od njih, zato što su dom odmetnièki. **10** Potom reèe mi: sine èovjeèiji, sve rijeèi moje što æeu ti govoriti primaj u srce svoje i slušaj ušima svojim. **11** Idi k roblju, k sinovima naroda svojega, i govori im i reci im: tako veli Gospod Gospod;

poslušali ili ne poslušali. 12 Tada podiže me duh, i èuh za sobom glas gdje se silno razliježe: blagoslovena slava Gospodnja s mjesta njegova; 13 I lupu krila onijeh životinja, koja udarahu jedno o drugo, i prasku toèkova prema njima, glas koji se silno razlijegaše. 14 I duh me podiže i odnese, i iòah žalostan od srdnje u duhu svom; ali ruka Gospodnja silna bješe nada mnom. 15 I doðoh k robiju u Telaviv, koje stanovaše na rijeci Hevaru, i sjedoh gdje oni sjeðahu, i sjedjeh ondje među njima sedam dana èudeæi se. 16 A poslije sedam dana doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 17 Sine èovjeèiji, postavih te stražarem domu Izrailjevu, da slušaš rijeèi iz mojih usta i opominješ ih od mene. 18 Kad reèem bezbožniku: poginuæeš, a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da bi odvratio bezbožnika od bezbožnoga puta njegova, da bi ga saèuvao u životu, onaj æe bezbožnik poginuti sa svojega bezakonja; ali æeu krv njegovu iskati iz tvojih ruku. 19 A kad ti opomeneš bezbožnika, a on se i ne vrati od bezbožnosti svoje i sa zloga puta svojega, on æe poginuti s bezakonja svojega, a ti æeš saèuvati dušu svoju. 20 Ako li se pravednik odvrati od pravde svoje, i stane èiniti bezakonje, i ja mu podmetnem na što æe se spotaæi, te pogine, a ti ga ne opomenu, on æe poginuti sa svoga grijeha, i neæe se pomenuti pravedna djela njegova što je èinio, ali æeu krv njegovu iskati iz tvoje ruke. 21 Ako li ti opomeneš pravednika da ne griješi pravednik, i on prestane griješiti, on æe živjeti, jer primi opomenu, i ti æeš saèuvati dušu svoju. 22 I doðe ondje nada me ruka Gospodnja, i reèe mi: ustani, izidi u polje, i ondje æeu govoriti s tobom. 23 I ustashvi otidoh u polje, a gle, slava Gospodnja stajaše ondje kao slava koju vidjeh na rijeci Hevaru, i padoh na lice svoje. 24 I uðe u me duh, i postavi me na noge; i progovori sa mnom i reèe mi: idi, zatvori se u kuæu svoju. 25 Jer, sine èovjeèiji, evo, metnuæe na te uzice, i svezaæe te njima, i neæeš izlaziti među njih. 26 I ja æeu uèiniti da ti se jezik prilijepi za grlo, te æeš onijemjeti, i neæeš ih karati, jer su dom odmetnièki. 27 Ali kad ti progovorim, otvoræu ti usta, i kazaæeš im: ovako veli Gospod Gospod; ko æe slušati, neka sluša, a ko neæe slušati, neka ne sluša; jer su dom odmetnièki.

4 A ti, sine èovjeèiji, uzmi opeku i metni je preda se, i izreži na njoj grad Jerusalim. 2 I postavi oko njega opsadu, i naèini kule prema njemu, i iskopaj oko njega opkop, i postavi vojsku oko njega, i namjesti ubojarne sprave oko njega. 3 Potom uzmi tavicu gvozdenu, i metni je kao gvozden zid između sebe i grada, i okreni lice svoje suprot njemu, i on æe se opsjesti, i ti æeš ga opsjesti. To æe biti znak domu

Izrailjevu. 4 Potom lezi na lijevu stranu svoju, i metni na nju bezakonje doma Izrailjeva; koliko dana uzležiš na njoj, i toliko æeš nositi njihovo bezakonje. 5 A ja ti dajem godine bezakonja njihova brojem dana, trista i devedeset dana, i toliko æeš nositi bezakonje doma Izrailjeva. 6 A kad ih navršiš, onda lezi na desnu stranu svoju, i nosi bezakonje doma Judina èetrdeset dana; po jedan dan dajem ti za godinu. 7 I okreni lice svoje prema opkoljenom Jerusalimu zagalivši mišicu svoju, i prorokuj protiv njega. 8 I evo vezaeu te uzicama da se ne prevrneš s jedne strane na drugu dokle ne navršiš dane opsade svoje. 9 I uzmi pšenice i jeèema i boba i leæea i prosa i krupnika, i saspici sve u jedan sud, i naèini od toga sebi hljeba prema broju dana u koje æeš ležati na svojoj strani, tri stotine i devedeset dana ješæeš ga. 10 I jela tvojega što æeš jesti neka bude mjerom dvadeset sikala na dan; na rokove jedi ga. 11 I vodu pij mjerom, po šestinu ina, pij na rokove. 12 A hljeb prijesan jeèemen jedi, ispekat ga na kalu èovjeèijem na njihove oèi. 13 I reèe Gospod: tako æe jesti sinovi Izraeljevi hljeb svoj neèist među narodima u koje æeu ih razagnati. 14 Tada rekoh: ah Gospode Gospode, gle, duša se moja nije oskvrnila, jer od djetinjstva svojega do sada nijesam jeo mrcinoga ni što bi zvjerka razdrila, niti je ušlo u usta moja meso neèisto. 15 A on mi reèe: vidi, dajem ti goveðu balegu mjesto èovjeèijega kala, da na njoj ispeèeš sebi hljeb. 16 Zatijem reèe mi: sine èovjeèiji, evo ja æeu slomiti potporu u hljebu u Jerusalimu, te æe jesti hljeb na mjeru i u brizi, i vodu æe piti na mjeru i u èedu. 17 Jer æe im nestati hljeba i vode da æe se èuditi među sobom i sasušæe se od bezakonja svojega.

5 Potom, sine èovjeèiji, uzmi nož oistar, britvu briaèku uzmi, i pusti je po glavi svojoj i po bradi svojoj, pa uzmi mjerila i razdijeli. 2 Treæinu sažezi ognjem usred grada, kad se navrše dani opsade, a drugu treæinu uzmi i isijeci maèem oko njega, a ostalu treæinu razmetni u vjetar, i ja æeu izvuæi maè za njima. 3 Ali uzmi malo, i zaveži u skut svoj. 4 I od toga još uzmi i baci u oganj i sažezi ognjem; odatle æe izaæi oganj na sav dom Izrailjev. 5 Ovako veli Gospod Gospod: ovo je Jerusalim koji postavih usred naroda i optoëih ga zemljama. 6 Ali promijeni zakone moje na bezakonje veæema nego narodi, i uredbe moje veæema nego zemlje što su oko njega, jer odbaciše moje zakone, i ne hodиш po mojim uredbama. 7 Zato ovako veli Gospod Gospod: što postaste gori od naroda koji su oko vas, ne hodiste po mojim uredbama i ne izvršivaste mojih zakona, pa ni po uredbama naroda koji su oko vas ne èiniste, 8 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo i mene na te, i izvršiæu

usred tebe sudove na vidiku narodima; **9** I uèiniæeu ti ñto još nijesam uèinio niti æeu više uèiniti za sve gadove tvoje. **10** Zato oci æe jesti sinove usred tebe, i sinovi æe jesti oce svoje, i izvršiæeu na tebi sudove i rasijaæeu sav ostatak tvoj u sve vjetrove. **11** Zato, tako ja živ bio, veli Gospod Gospod, što si oskrvrio moju svetinju svakojakim neèistotama svojim i svakojakim gadovima svojim, zato æeu i ja tebe potri, i neæee oko moje žaliti, niti æeu se smilovati. **12** Treæina æe tvoga pomrijeti od pomora, i od gladi æe izginuti usred tebe, a druga æe treæina pasti od maëa oko tebe, a treæinu æeu rasijati u sve vjetrove, i izvuæi æeu maë za njima. **13** I tako æe se izvršiti gnjev moj i namiriæeu jarost svoju na njima i zadovoljjeæeu se, i oni æe poznati da sam ja Gospod govorio o revnosti svojoj kad izvršim gnjev svoj na njima. **14** I uèiniæeu od tebe pustoš i rug među narodima koji su oko tebe pred svakim koji prolazi. **15** I biæeš rug i sramota i nauk i èudo narodima ñto su oko tebe kad izvršim sudove na tebi gnjevom, jarošeui i ljtijem karanjem; ja Gospod rekoh; **16** Kad pustim na vas ljute strjеле gladi, koje æe biti smrtnе, koje æeu pustiti da vas zatrem, i kad glad navalim na vas i slomim vam potporu u hljebu, **17** Kad pustim na vas glad i ljute zvjeri, koje æe ti djecu izjesti; i kad pomor i krv proðu kroza te, i kad pustim maë na te. Ja Gospod rekoh.

6 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèiji, okreni lice svoje prema gorama Izrailjevijem, i prorokuj protiv njih, **3** I reci: gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospoda Gospoda, ovako veli Gospod Gospod gorama i humovima, potocima i dolinama: evo me, ja æeu pustiti na vas maë i oboriæeu visine vaše. **4** I vaši æe se oltari raskopati, i sunèani likovi vaši izlomiæe se, i povalaæeu pobijene vaše pred gadnjem bogovima vašim. **5** I pobacaæeu mrtva tjelesa sinova Izrailjevih pred gadne bogove njihove, i razmetnuæeu kosti vaše oko oltara vaših. **6** Svuda gdje nastavate gradovi æe se opustošiti i visine æe opustjeti, i oltari æe se vaši raskopati i opustjeti, i gadni bogovi vaši izlomiæe se i neæee ih više biti, i sunèani likovi vaši isjeæei æe se, i djela æe se vaša uništitи. **7** I pobijeni æe padati usred vas, i poznaæete da sam ja Gospod. **8** Ali æeu vas ostaviti nekoliko koji bi utekli od maëa među narodima kad se rasijete po zemljama. **9** I koji vas uteku, opomenuæe se mene među narodima, gdje budu u ropstvu, kako mi dotužaše srcem svojim kurvarskim koje otstupi od mene, i oèima svojim kurvarskim, kojima idoše za gadnjem bogovima svojim, i sami æe sebi biti mrski za zla koja èiniše u svijetu gradovima svojim. **10** I poznaæete da sam ja Gospod i da nijesam govorio uzalud da æeu im uèiniti to zlo. **11** Ovako veli Gospod Gospod: pljesni rukama i lupi nogom, i reci: jaoh! radi svijeh gadnijeh

zala doma Izrailjeva, jer æe pasti od maëa, od gladi i od pomora. **12** Ko bude daleko, umrijeæe od pomora; a ko bude blizu, pašæe od maëa; a ko ostane i bude opkoljen, umrijeæe od gladi; tako æeu navršiti gnjev svoj na njima. **13** I poznaæete da sam ja Gospod kad budu pobijeni njihovi među gadnjem bogovima njihovijem, oko oltara njihovih, na svakom visokom humu i na svijetu vrhovima gorskim i pod svakim zelenijem drvetom i pod svakim granatijem hrastom, svuda gdje su kadili ugodnjem mirisima svijetu gadnjem bogovima svojim. **14** Jer æeu zamahnuti rukom svojom na njih, i obratiæeu zemlju njihovu u pustoš goru od pustinje Divlate po svijetu stanovima njihovijem; i poznaæete da sam ja Gospod.

7 Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèiji, ovako kaže Gospod Gospod za zemlju Izrailjevu: kraj, doðe kraj na èetiri strane zemlji. **3** Doðe ti kraj, i pustiæeu gnjev svoj na te, i sudiæeu ti po putovima tvojim i obratiæeu na te sve gadove tvoje. **4** I oko moje neæee te požaliti, niti æeu se smilovati, nego æeu putove tvoje obratiæu na te, i gadovi æe tvoji biti usred tebe, i poznaæete da sam ja Gospod. **5** Ovako veli Gospod Gospod: zlo, jedno zlo, evo ide. **6** Kraj doðe, kraj doðe, usta na te, evo doðe. **7** Doðe jutro tebi, stanovnièe zemaljski, doðe vrijeme, približi se dan, kad æe biti polom a ne jeka gorska. **8** Sada æeu odmah izliti jarost svoju na te, i navršiæeu gnjev svoj na tebi, i sudiæeu ti po tvojim putovima, i obratiæeu na te sve gadove tvoje. **9** Neæee žaliti oko moje, niti æeu se smilovati, daæeu ti po putovima tvojim, i gadovi æe tvoji biti usred tebe, i poznaæete da sam ja Gospod, koji bije. **10** Evo dana, evo doðe, jutroasta, procvate prut, ponosito napupi. **11** Nasilje naraste prut bezakonja, niko neæee ostati od njih ni od mnoštva njihova ni od buke njihove, niti æee biti naricanja za njima. **12** Doðe vrijeme, prispje dan; ko kupuje neka se ne raduje, i ko prodaje neka ne žali, jer æe doæi gnjev na sve ljudstvo njihovo. **13** Jer ko prodaje, neæee opet doæi do onoga ñto proda, ako i ostane živ; jer utvara za sve mnoštvo njihovo neæee se vratiti natrag, i niko se neæee okrijepiti bezakonjem svojim da saèeuva život svoj. **14** Zatrubiše u trube, i spremiše sve; ali nema nikoga da izaðe u boj, jer se gnjev moj raspalio na sve ljudstvo njihovo. **15** Napolju maë, a unutra pomor i glad; ko bude u polju, poginuæe od maëa; a ko bude u gradu, njega æe glad i pomor proždrijeti. **16** A koji ih uteku, izbaviæe se i biæe po gorama kao golubovi iz dolina, svi æe uzdisati, svaki za svoje bezakonje. **17** Sve æe ruke klonuti i sva æe koljena postati kao voda. **18** I pripasaaæe oko sebe kostrijet, i drhat æe ih popasti, i na svakom æe licu biti stid, i

sve æe im glave biti æelave. **19** Srebro æe svoje pobacati po ulicama, i zlato æe njihovo biti kao neèista; srebro njihovo i zlato njihovo neæe ih moæi izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; neæe nasititi duše svoje niti æe napuniti trbuha svojega, jer im je bezakonje njihovo spoticanje. **20** Jer slavni nakit svoj obratiæ na oholost, i naèiniæ od njega likove gadova svojih, gnušobe svoje; zato uèinih da im je neèista. **21** I daæu ga u ruke inostrancima da ga razgrabe, i bezbožnicima na zemlji da je plijen, i oskvriæe ga. **22** I odvratiaæu lice svoje od njih, i oskvriæe svetinju moju, i uæi æe u nju lupeži i oskvriæe je. **23** Naèini verige, jer je zemlja puna krvnoga suda, i grad je pun nasilja. **24** Zato æeu dovesti najgore između naroda da naslijede kuæe njihove, i ukinuæu oholost silnjeh, i sveta mjesta njihova oskvriæe se. **25** Ide pogibao; oni æe tražiti mira, ali ga neæe biti. **26** Nevolja za nevoljom dolaziae, i glas za glasom stizaæe; i oni æe tražiti utvaru od proraka; zakona æe nestati u sveštenika i svjeta u staraca. **27** Car æe tužiti, i knezovi æe se obuæei u žalost, i ruke narodu zemaljskom drktaa; uèiniæu im po putovima njihovijem i sudiæu im prema sudovima njihovijem; i poznaæe da sam ja Gospod.

8 A šeste godine, šestoga mjeseca, dana petoga, kad sjeðah u svojoj kuæi i starješine Judine sjeðahu pred mnjom, pade onđe na me ruka Gospoda Gospoda. **2** I vidjeh, a to oblik na oèi kao organj, od bedara mu dolje bješe organj, a od bedara gore bješe kao svjetlost, kao jaka svjetlost. **3** I pruži kao ruku, i uhvati me za kosu na glavi, i podiže me duh među nebo i zemlju, i odnese me u Jerusalim u utvari Božjoj na vrata unutrašnja koja gledaju na sjever, gdje stajaše idol od revnosti, koji draži na revnost. **4** I gle, onđe bješe slava Boga Izrailjeva na oèi kao ona što je vidjeh u polju. **5** I reèe mi: sine èovjeæiji, podigni oèi svoje k sjeveru. I podiæoh oèi svoje k sjeveru, i gle, sa sjevera na vratima oltarskim bijaše onaj idol od revnosti na ulasku. **6** Potom mi reèe: sine èovjeæiji, vidiš li što ti rade? velike gadove koje tu èini dom Izrailjev da otidem daleko od svetinje svoje? Ali æeš još vidjeti veæih gadova. **7** I odvede me na vrata od trijema, i pogledah, a to jedna rupa u zidu. **8** A on mi reèe: sine èovjeæiji, prokopaj ovaj zid. I prokopah zid, a to jedna vrata. **9** Tada mi reèe: uði i vidi opake gadove koje èine tu. **10** I ušav vidjeh, i gle, svakojake životinje što gamiju i svakojaki gadni skotovi, i svi gadni bogovi doma Izrailjeva bijahu napisani po zidu svuda unaokolo. **11** I pred njima stajaše sedamdeset ljudi između starješina doma Izrailjeva s Jazanijom sinom Safanovijem, koji stajaše među njima, svaki s kadiionicom svojom u ruci, i podizaše se gust oblak od kada. **12** Tada mi

reèe: vidiš li, sine èovjeæiji, šta èine starješine doma Izrailjeva u mraku svak u svojoj pisanoj klijeti? jer govore: ne vidi nas Gospod, ostavio je Gospod ovu zemlju. **13** Potom mi reèe: još æeš vidjeti veæih gadova koje oni èine. **14** I odvede me na vrata doma Gospodnjega koja su sa sjevera; i gle, žene sjeðahu i plakahu za Tamuzom. **15** I reèe mi: jesli li video, sine èovjeæiji? još æeš vidjeti veæih gadova od tijeh. **16** I odvede me u trijem unutrašnji doma Gospodnjega; i gle, na ulasku u crkvu Gospodnju između trijema i oltara bješe oko dvadeset i pet ljudi okrenutijeh leðima k crkvi Gospodnjoj a licem k istoku, i klanjahu se suncu prema istoku. **17** Tada mi reèe: jesli li video, sine èovjeæiji? malo li je domu Judinu što èine te gadove koje èine ovdje? nego još napuniše zemlju nasilja i okrenuše se da me draže; i eto drže granu pred nosom svojim. **18** Zato æeu i ja uèiniti u gnjevu, neæe žaliti oko moje, niti æeu se smilovati, i kad stanu vikati iza glasa u moje uši, neæeu ih uslišiti.

9 Potom povika iza glasa, te èuh, i reèe: pristupite koji ste poslani na grad svaki s oružjem svojim smrtnijem u ruci. **2** I gle, šest ljudi doðe do visokih vrata, koja gledaju na sjever, svaki sa svojim oružjem smrtnijem u ruci, i među njima bješe jedan èovjek obuèen u platno s opravom pisarskom uz bedricu; i došavši stadoše kod oltara mijedenoga. **3** A slava Boga Izrailjeva podiže se s heruvima, na kojima bijaše, na prag od doma, i viknu èovjeka obuèenoga u platno koji imaše uz bedricu opravu pisarsku. **4** I reèe mu Gospod: proði posred grada, posred Jerusalima, i zabilježi biljegom èela onijem ljudima koji uzdišu i koji ridaju radi svijeh gadova što se èine usred njega. **5** A drugima reèe i èuh: proðite za njim po gradu, i pobijte, neka ne žali oko vaše niti se smilujte; **6** Starce i mladiæe, i djevojke i djecu i žene pobijite da se istrijebe; ali na kome god bude znak, k njemu ne pristupajte; i poèeše od starješina što bjehu pred domom. **7** I reèe im: oskvriti dom, i napunite trijmove pobijenijeh; idite. I izašavši stadoše ubijati. **8** A kad ubijahu i ja ostah, padoh na lice svoje i povikah i rekoh: jaoh Gospode Gospode, eda li æeš zatrati sav ostatak Izrailjev izlivši gnjev svoj na Jerusalim? **9** A on mi reèe: bezakonje doma Izrailjeva i Judina preveliko je, i puna je zemlja krvi, i grad je pun opaèine; jer rekoše: Gospod je ostavio zemlju, i Gospod ne vidi. **10** Zato ni moje oko neæe žaliti, niti æeu se smilovati; put njihov obratiæu na glavu njihovu. **11** I gle, èovjek, obuèen u platno, kojemu uz bedricu bijaše oprava pisarska, javi govoreæi: uèinio sam kako si mi zapovjedio.

10 Potom vidjeh, i gle, na nebu koje bijaše nad glavama heruvimima pokaza se nad njima kao kamen safir na

oèi kao prijesto. 2 I progovori èovjeku obuèenom u platno, i reèe: uði meðu toèkove pod heruvimima, i uzmi pune pregršti žeravice izmeðu heruvima i razaspi na grad. I uðe na moje oèi. 3 A heruvimi stajahu s desne strane doma kad uðe èovjek, i oblak napuni unutrašnji trijem. 4 I slava Gospodnja podiže se s heruvima na prag od doma, i napuni se dom oblaka, a trijem se napuni svjetlosti slave Gospodnje. 5 I lupa krila u heruvima èujaše se do spoljašnjega trijema kao glas Boga svemoguæega kad govori. 6 I kad zapovjedi èovjeku obuèenome u platno govoreæi: uzmi ognja izmeðu toèkova izmeðu heruvima; on uðe i stade kod toèkova. 7 I jedan heruvim pruži ruku svoju izmeðu heruvima k ognju koji bijaše meðu heruvimima, i uze i metnu u pregršti obuèenome u platno, i on primi i izide. 8 A viðaše se u heruvima kao ruka èovjeèija pod krilima. 9 I vidjeh, i gle, èetiri toèka kod heruvima, po jedan toèak kod jednoga heruvima, i toèkovi bijahu na oèi kao kamen hrisolit. 10 I na oèi bijahu sva èetiri toèka jednaka, i kao da je toèak u toèku. 11 Kad iðahu, iðahu sva èetiri, svaki na svoju stranu, i iduæi ne skretahu, nego kuda gledaše glava onamo iðahu i iduæi ne skretahu. 12 A sve im tijelo i leða i ruke i krila i toèkovi, sva èetiri toèka njihova, bijahu puna oèiju svuda unaokolo. 13 A toèkovi se zvahu kako èuh: kola. 14 A èetiri lica imaše svaka životinja: jedno lice heruvimsko, drugo lice èovjeèije i treæe lice lavovo i èetvrto lice orlovo. 15 I podigoše se heruvimi u vis; to bijahu iste životinje koje vidjeh na rijeci Hevaru. 16 A kad iðahu heruvimi, iðahu i toèkovi uz njih, i kad heruvimi mahahu krilima svojim da se podignu od zemlje, toèkovi se ne odmicahu od njih. 17 Kad se oni ustavljuhu, ustavljuhu se i toèkovi; a kad se oni podizahu, podizahu se i toèkovi; jer bijaše duh životinjski u njima. 18 I slava Gospodnja otide iznad praga od doma, i stade nad heruvime. 19 I heruvimi mahnuvi krilima podigoše se od zemlje preda mnom polazeæi, i toèkovi prema njima; i stadoše na istoèenjem vratima doma Gospodnjega, i slava Boga Izrailjeva bijaše ozgo nad njima. 20 To bijahu iste životinje koje vidjeh pod Bogom Izrailjevjem na rijeci Hevaru, i poznah da su heruvimi. 21 Svaka imaše èetiri lica i èetiri krila, i kao ruka èovjeèija bješe im pod krilima. 22 I lica im bijahu ista koja vidjeh na rijeci Hevaru; oblièja bijahu ista, isti bijahu; svaki iðaše pravo naprema se.

11 Tada me podiže duh, i odnese me na istoèena vrata doma Gospodnjega koja gledaju na istok, i gle, na vratima bijaše dvadeset i pet ljudi, i meðu njima vidjeh Jazaniju sina Azurova i Felatiju sina Venajina, poglavare narodne. 2 I reèe mi: sine èovjeèiji, ovi ljudi smišljaju

bezakonje, i zlo svjetuju u tom gradu, 3 Govoreæi: nije blizu; da gradimo kuæe; ovaj je grad lonac a mi meso. 4 Zato prorokuj protiv njih, prorokuj, sine èovjeèiji. 5 I pade na me duh Gospodnji i reèe mi: reci: ovako veli Gospod: dome Izrailjev, tako govoriste, i znam misli srca vašega. 6 Mnoge pobiste u tom gradu, i napunite ulice njihove pobijenijeh. 7 Zato ovako veli Gospod Gospod: koje pobiste i pobacaste usred njega, oni su meso, a on je lonac, a vas æu izvesti iz njega. 8 Bojite se maæa; maæ æu pustiti na vas, govori Gospod Gospod. 9 I izvešæu vas iz njega, i daæeu vas u ruke tuðincima, i izvršæu na vama sudove. 10 Od maæa æete pasti, na meði Izrailjevoj sudiæu vam, i poznaæete da sam ja Gospod. 11 Ovaj grad neæee vam biti lonac niti æete vi biti u njemu meso; na meði Izrailjevoj sudiæu vam. 12 I poznaæete da sam ja Gospod, jer po uredbama mojim ne hodiste niti zakona mojih izvršivaste, nego èiniste po zakonima tijeh naroda što su oko vas. 13 A kad prorokovah, umrije Felatija sin Venajin; tada padoh na lice svoje i povikah iza glasa i rekoh: jaoh Gospode Gospode! hoæeš li da istrijebiš ostatak Izrailjev? 14 A glas Gospodnji doðe mi govoreæi: 15 Sine èovjeèiji, braæea su tvoja, braæea tvoja, rodbina tvoja i dom Izrailjev vaskoliki, kojima govorise Jerusalimljani: idite daleko od Gospoda, nama je data zemlja u našljedstvo. 16 Zato reci: ovako veli Gospod Gospod: ako ih i odagnah daleko meðu narode, ako ih i rasijah po zemljama, opet æu im biti svetinja za malo u zemljama u koje otidoše. 17 Zato reci: ovako veli Gospod Gospod: sabraæeu vas iz naroda i pokupiæeu vas iz zemalja u koje se rasijaste, i daæeu vam zemlju Izrailjevu. 18 I kad doðu u nju, izbaciaæe iz nje sve gadove njezine i sve gnusobe njezine. 19 I daæeu im jedno srce i nov duh metnuæu u njih, i izvadiæeu iz tijela njihova kameno srce i daæeu im srce mesno, 20 Da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršivali ih; i biaæe mi narod, i ja æu im biti Bog. 21 A kojima srce ide po želji gnusoba njihovijeh i gadova njihovijeh, njihov æu put obratiti na njihovu glavu, govori Gospod Gospod. 22 Potom mahnuše heruvimi krilima svojim, i toèkovi otidoše prema njima, i slava Boga Izrailjeva bješe ozgo nad njima. 23 I podiže se slava Gospodnja isred grada, i stade na gori koja je s istoka gradu. 24 A mene duh podiže i odnese u utvari duhom Božjim u Haldejsku k roblju; i utvara koju vidjeh otide od mene. 25 I kazah roblju sve rijeèi Gospodnje što mi pokaza.

12 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèiji, usred doma odmetnièkoga sjediš, koji ima oèi da vidi i ne vidi, ima uši da èuje i ne èuje; jer su dom

odmetnièki. 3 Zato ti, sine èovjeèji, spremi što treba za seobu, i seli se obdan na njihove oèi; i iseli se iz svojega mjestra na drugo mjesto na njihove oèi, ne bi li vidjeli, jer su dom odmetnièki. 4 I iznesi stvari svoje kao kad se ko seli obdan na njihove oèi, a sam izidi uveèe na njihove oèi kao oni koji se sele. 5 Na njihove oèi prokopaj zid, i iznesi svoje stvari. 6 Na njihove oèi digni na ramena i iznesi po mraku, lice svoje pokrij da ne vidiš zemlje, jer te dадоh da budeš znak u domu Izrailjevu. 7 I uèinih tako kako mi se zapovjedi; stvari svoje iznesoh obdan kao kad se seli; a uveèe prokopah zid rukom; i po mraku iznesoh na ramenima noseæi na njihove oèi. 8 A ujutru doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 9 Sine èovjeèji, reèe li ti dom Izrailjev, dom odmetnièki: Što radiš? 10 Reci im: ovako veli Gospod Gospod: ovo je breme za kneza koji je u Jerusalimu i za sav dom Izrailjev što je ondje. 11 Reci: ja sam vam znak, kako ja uèinih tako æe im biti; preselæ se i otiaè u ropstvo. 12 I knez koji je među njima noseæi na ramenima po mraku æe izaæi; oni æe prokopati zid da iznesu; on æe pokriti lice svoje da ne vidi zemlje oèima. 13 Ali æeu mu razapeti mrežu svoju i uhvatiaæe se u zamku mojoj, i odvešæu ga u Vavilon, u zemlju Haldejsku, ali je neæee vidjeti, a ondje æee umrjeti. 14 I sve koji su oko njega, pomoæenike njegove, i svu vojsku njegovu rasijaæu u sve vjetrove, i izvuæi æeu maè za njima. 15 I poznaæee da sam ja Gospod kad ih rasijem po narodima i razaspem po zemljama. 16 A ostaviæu ih nekoliko ljudi koji æe ostati od maèa i od gladi i od pomora da pripovijedaju sve gadove svoje među narodima u koje otidu; i poznaæee da sam ja Gospod. 17 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 18 Sine èovjeèji, hljeb svoj jedi prezaujaæi i vodu svoju pij drkæuaæi i brinuæi se. 19 I reci narodu zemaljskom: ovako veli Gospod Gospod za stanovnike Jerusalimske, za zemlju Izrailjevu: hljeb æe svoj jesti u brizi i vodu æe svoju piti prepadajuæi se, jer æe zemlja opustjeti i ostati bez svega što je u njoj za bezakonje svijeh koji žive u njoj. 20 I gradovi u kojima žive opustjeæe, i zemlja æe biti pusta, i poznaæete da sam ja Gospod. 21 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 22 Sine èovjeèji, kaka je to prièa u vas o zemlji Izrailjevoj što gorovite: protežu se dani, i od utvare neæee biti ništa? 23 Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: ukinuæu tu prièu i neæeu je više goroviti u Izrailju; nego im reci: blizu su dani i rijeè svake utvare. 24 Jer neæee više biti u domu Izrailjevu zaludne utvare ni gatanja kojim se laska. 25 Jer æeu ja Gospod goroviti, i što reèem zbiæe se; neæee se više odgaðati, nego za vašega vremena, dome odmetnièki, reæai æeu rijeè i izvršiæu je, gorovit Gospod Gospod. 26 Opet mi doðe rijeè Gospodnja

govoreæi: 27 Sine èovjeèji, gle, dom Izrailjev gorovit: utvara koju taj vidi, do nje ima mnogo vremena, i za daleko vrijeme taj prorokuje. 28 Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: neæee se više odgaðati nijedna moja rijeè; rijeè koju reèem zbiæe se, gorovit Gospod Gospod.

13 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, prorokuj protiv proroka Izrailjevih koji prorokuju, i reci tijem koji prorokuju iz svoga srca: èujte rijeè Gospodnju. 3 Ovako gorovit Gospod Gospod: teško ludijem prorocima koji idu za svojim duhom a ništa nijesu vidjeli. 4 Proroci su tvoji, Izrailju, kao lisice po pustinjama. 5 Ne izlazite na prolome i ne ogræujete doma Izrailjeva da bi se održao u boju u dan Gospodnji. 6 Vide taštinu i gatanje lažno, pa gorovite: Gospod kaže, a Gospod ih nije poslao, i daju nad da æe se rijeèe ispuniti. 7 Ne viðate li taštu utvaru i ne gorovite li lažno gatanje? a opet kažete: Gospod reèe; a ja ne rekoh. 8 Zato ovako veli Gospod Gospod: zato što gorovite taštinu i vidite laž, zato evo mene na vas, gorovit Gospod Gospod. 9 I ruka æe moja biti protiv proroka koji vide taštinu i gataju laž; neæee ih biti u zboru naroda moga, i u prijepisu doma Izrailjeva neæee biti zapisani, niti æe doæi u zemlju Izrailjevu; i poznaæete da sam ja Gospod Gospod. 10 Zato, zato što prelastiše narod moj gorovareæi: mir je, a mira ne bješe; i jedan ozida zid, a drugi ga namazaše kreèem nevaljalijem; 11 Reci onjem što mažu nevaljalijem kreèem da æe pasti; doæi æe silan dažd, i vi, kamenje velikoga grada, pašæete i oluja æe razvaliti. 12 I gle, kad padne zid, neæee li vam se reæi: gdje je kreè kojim mazaste? 13 Zato ovako veli Gospod Gospod: razvaliæu olujom u gnjevu svom, i silan æe dažd doæi u gnjevu mom, i kamenje velikoga grada u jarosti mojoj da potre. 14 I razvaliæu zid koji namazaste nevaljalijem kreèem, i oboriæu ga na zemlju da æe mu se otkriti temelj, i pašæe, i vi æete izginuti usred njega, i poznaæete da sam ja Gospod. 15 I tako æeu navršiti gnjev svoj na zidu i na onima koji ga mažu kreèem nevaljalijem, i reæi æeu vam: nema zida, niti onijeh koji ga mazaše, 16 Proroka Izrailjevih koji prorokuju Jerusalimu i vide mu utvare za mir, a mira nema, gorovit Gospod Gospod. 17 A ti, sine èovjeèji, okreni lice svoje prema kæerima naroda svojega, koje prorokuju iz svoga srca, i prorokuj protiv njih. 18 I reci: ovako veli Gospod Gospod: teško onima koje šiju uzglavljava pod sve laktove i grade pokrivala na glavu svakoga rasta da love duše. Lovite duše mojega naroda, a svoje li æete duše saèuvati? 19 I skvrnite me kod naroda mojega za grst jeèema i za zalogaj hljeba ubijajuæi duše, koje ne bi trebalo da umru, i èuvajuæi u životu duše koje ne treba da žive, lažuæi narodu mojemu,

koji sluša laž. 20 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo mene na vaša uzglavlja, na koja lovite duše da vam doliješu, i poderaeu ih ispod lakata vaših, i pustiš duše koje lovite da vam doliješu. 21 I poderaeu pokrivala vaša i izbaviš svoj narod iz vaših ruku, i neće više biti u vašim rukama da vam budu lov, i poznaeete da sam ja Gospod. 22 Jer žalostiste lažju srce pravedniku, kojega ja ne ožalostih, i krije piste ruke bezbožniku da se ne vrati sa svoga zloga puta da se sađeva u životu. 23 Zato nećeete viđati taštine i nećeete više gatati, nego æu izbaviti narod svoj iz vaših ruku, i poznaeete da sam ja Gospod.

14 Potom dođoše k meni neki od starješina Izrailjevih

i sjedoše preda me. 2 I dođe mi riječ Gospodnja govoreæi: 3 Sine èovjeèji, ovi su ljudi stavili u srca svoja gadne bogove svoje, i metnuli su preda se o što se spotièu na bezakonje svoje; traže li me doista? 4 Zato govori im i reci im: ovako veli Gospod Gospod: ko je god od doma Izraeljeva stavio u srce svoje gadne bogove svoje i metnuo preda se o što se spotièe na bezakonje svoje, pa dođe k proroku, ja Gospod odgovoriš mu kad dođe za mnoštvu gadnjih bogova njegovih, 5 Da uhvatim dom Izraeljev za srce njihovo što su se odvratili od mene svi za gadnjem bogovima svojim. 6 Zato reci domu Izraeljevu: ovako veli Gospod Gospod: obratite se i otstupite od gadnjih bogova svojih, odvratite lice svoje od svih bogova svojih. 7 Jer ko bi god od doma Izraeljeva ili od inostranaca koji žive u Izraelju otstupio od mene, i stavio u srce svoje gadne bogove svoje, i metnuo preda se o što æe se spoticati na bezakonje svoje, pa bi došao k proroku da me upita preko njega, njemu æu odgovoriti ja sam Gospod sobom. 8 I okrenueš lice svoje prema tom èovjeku, i uèiniæu od njega znak i prièu, i istrijebiæu ga iz naroda svojega, te æete poznati da sam ja Gospod. 9 I ako bi se prorok prevario, te rekao što, ja Gospod prevarih onoga proroka, i dignueš ruku svoju na nj, i istrijebiæu ga iz naroda svojega Izraelja. 10 I ponjeæe obojica svoje bezakonje: kako je bezakonje onoga koji pita tako æe biti i prorokovo bezakonje, 11 Da više dom Izraeljev ne otstupa od mene i da se više ne skvrne svakojakim prijestupima svojim, nego da mi budu narod, i ja da im budem Bog, govori Gospod Gospod. 12 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreæi: 13 Sine èovjeèji, ako mi koja zemlja zgriješi uèinivši nevjeru, i ja dignem ruku svoju na nju i slomim joj potporu u hljebu, i pustim na nju glad i istrijebim u njoj ljudi i stoku, 14 Ako bi u njoj bila ova tri èovjeka: Noje, Danilo i Jov, oni æe pravdom svojom izbaviti duše svoje, govori Gospod Gospod. 15 Ako pustim ljute zvijeri u zemlju,

te pomore ljudi, i ona opusti da niko ne može prolaziti od zvijerja; 16 Ako bi u njoj bila ta tri èovjeka, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neæe izbaviti sinova ni kæeri, nego æe se sami izbaviti, a zemlja æe opustjeti. 17 Ili ako maë pustim na tu zemlju, i reèem: maëu, prodi tu zemlju, da istrijebim u njoj ljudi i stoku; 18 Ako bi ta tri èovjeka bila u njoj, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, neæe izbaviti sinova ni kæeri, nego æe se sami izbaviti. 19 Ili ako pustim pomor na zemlju i izlijem gnjev svoj na nju da bi krv tekla da istrijebim u njoj ljudi i stoku; 20 Ako bi Noje, Danilo i Jov bili u njoj, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neæe izbaviti sina ni kæeri, nego æe svoje duše izbaviti pravdom svojom.

21 Jer ovako veli Gospod Gospod: akamoli kad pustim èetiri ljuta zla svoja, maë i glad i zle zvijeri i pomor na Jerusalim, da istrijebim u njemu ljudi i stoku. 22 I opet, gle, nekoliko æe ih ostati u njemu koji æe se izbaviti, sinovi ili kæeri, oni æe izaæi k vama, i vidjeæete put njihov i djela njihova, i utješiæete se za zlo koje æu pustiti na Jerusalim, za sve što æu pustiti na nj. 23 I oni æe vas utješiti kad vidite put njihov i djela njihova; i poznaeete da nijesam bez uzroka uèinio što sam god uèinio u njemu, govori Gospod Gospod.

15 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreæi: 2 Sine

èovjeèji, šta je drvo od loze vinove prema svakom drugom drvetu, ili loza vinova prema drveæu u šumi? 3 Uzima li se od nje drvo da se naèini što? uzima li se od nje klin da se objesi o njemu kakav sud? 4 Gle, meæe se u organj da izgori; kad joj oba kraja sažeže organj, i sredina joj izgori, hoæe li još biti za što? 5 Gle, dok bijaše cijela, ne mogase se ništa od nje naèiniti, akamoli æe biti za što kad je organj proždrije i izgorje. 6 Zato ovako veli Gospod Gospod: kakvo je među drvetima šumskim drvo od vinove loze, koje dадоh ognju da ga jede, take æu uèiniti stanovnike Jerusalimske. 7 Jer æu im nasuprot okrenuti lice svoje; kad izidu iz jednoga ognja, drugi æe ih organj proždrijeti, i poznaeete da sam ja Gospod, kad okrenem lice svoje nasuprot njima. 8 I obratiæu zemlju u pustinju, jer uèiniše nevjeru, govori Gospod Gospod.

16 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreæi: 2 Sine

èovjeèji, pokaži Jerusalimu gadove njegove, 3 I reci: ovako veli Gospod Gospod Jerusalimu: postanjem i rodom ti si iz zemlje Hananske; otac ti bješe Amorejac a mati Hetejka. 4 A o rođenju tvom, kad si se rodila, nije ti pupak odrezan i nijesi okupana vodom da bi bila èista, niti si solju natrvena ni pelenama povita. 5 Oko te ne požali da ti uèini što od toga i da ti se smiluje; nego ti bi baæena u polje, jer bijaše mrksa duša tvoja onoga dana kad si se rodila. 6 I iduæi

mimo tebe i vidjevši te gdje se valjaš u svojoj krvi, rekoh ti: da si živa u svojoj krvi! i opet ti rekoh: da si živa u svojoj krvi! 7 I uèinih da rasteš na tisuæe kao trava u polju; i ti naraste i posta velika i doæe do najveæe ljepote; dojke ti napupiše, i dlake te probiše; ali ti bijaše gola naga. 8 I iduæi mimo tebe pogledah te, i gle, godine ti bijahu godine za ljubljenje; i raširih skut svoj na te, i pokrih golotinju twoju, i zakleh ti se i uèinih vjeru s tobom, govori Gospod Gospod, i ti posta moja. 9 I okupah te vodom, i sprah s tebe krv twoju, i pomazah te uljem. 10 I obukoh ti vezenu haljinu, i obuh ti crevlje od jazavca, i opasah te tankim platnom i zastrijeh te svilom. 11 I nakitih te nakitom, i metnuh ti narukvice na ruke i grivnu oko vrata. 12 I grivnu oko èela metnuh ti, i oboce u uši, slavan vijenac na glavu. 13 I ti bijaše okiæena zlatom i srebrom, i odijelo ti bijaše od tankoga platna i od svile i vezeno, jeðaše bijelo brašno i med i ulje, i bijaše vrlo lijepa, i prispje do carstva. 14 I razide se glas o tebi po narodima radi ljepote twoje, jer bješe savršena krasotom mojom, koju metnuh na te, govori Gospod Gospod. 15 Ali se ti osloni na ljepotu svoju, i prokurva se s glasa svojega, te si prosipala kurvarstvo svoje svakome koji prolazaše, i bivala si njegova. 16 I uvezhi od haljina svojih naèinila si šarene visine, i kurvala si se na njima, kako nigda nije bilo niti æe biti. 17 I uvezhi krasni nakit svoj od mogu zlata i od mogu srebra što ti dadoh, naèinila si sebi muške likove, i kurvala si se s njima. 18 I uvezhi vezene haljine svoje zaodjela si ih, i ulje moje i kad moj stavila si pred njih. 19 I hljeb moj, koji ti dadoh, bijelo brašno i ulje i med, èim te hranjah, postavila si pred njih za miris ugodni. Tako je bilo, govori Gospod Gospod. 20 I uzimala si sinove svoje i kæeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosila da se spale. Malo li bješe kurvarstva twojega, 21 Te si i sinove moje klala i davala si ih da im se provedu kroz organj? 22 I uza sve gadove svoje i kurvarstva svoja nijesi se opominjala dana mladosti svoje kad si bila gola i naga i valjala se u krvi svojoj. 23 I poslijе sve zloæe svoje, teško, teško tebi! govori Gospod Gospod,) 24 Sagradila si sebi kuæeu kurvarsku, i naèinila si sebi visine na svakoj ulici, 25 Na svakoj rasputici naèinila si sebi visinu, i nagrdila si svoju ljepotu, i razmetala si noge svoje svakome koji prolazaše, i umnožila si kurvarstvo svoje. 26 Kurvala si se sa sinovima Misirskim, susjedima svojim velika tijela, i umnožila si kurvarstvo svoje da bi me razgnjevila. 27 Zato, gle, digoh ruku svoju na te i umalih obrok twoj, i dadoh te na volju nenavidnicima twojima, kæerima Filistejskim, koje bješe stid od sramotnoga puta twojega. 28 Kurvala si se sa sinovima Asirskim, jer se ne moguše nasititi; kurvala si se s njima, i opet se nijesi nasitila. 29 I umnožila si kurvarstvo

svoje u zemlji Hananskoj dori do Haldejske, i ni tako se nijesi nasitila. 30 Kako je iznemoglo srce tvoje, govori Gospod Gospod, kad èiniš sve što èini najgora kurva, 31 Kad si gradila kurvarsku kuæeu na svakoj rasputici i èinila visinu na svakoj ulici! A ni kao kurva nijesi, jer nijesi marila za platu; 32 Nego kao žena preljuboèinica, koja mjesto muža svoga prima druge. 33 Svijem kurvama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicima svojim i darivala si ih da dolaze k tebi sa svijeh strana da se kurvaju s tobom. 34 I tako je u tebe naopako prema ženama u tvom kurvarstvu: jer нико ne ide za tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako. 35 Zato, kurvo, èuj rijeè Gospodnju. 36 Ovako veli Gospod Gospod: što se otrov tvój prosu, i što se u kurvanju tvom otkrivala golotinja twoja tvojim milosnicima i svijem gadnjem idolima tvojim, i za krv sinova tvójih, koje si im dala, 37 Zato, evo, ja æu skupiti sve milosnike twoje, s kojima si se milovala, i sve koje si ljubila, i sve na koje si mrzila, skupiæu ih sve oko tebe, i otkriæu im golotinju twoju da vide svu golotinju twoju. 38 I sudiæu ti kako se sudi onima koje èine preljubu i onima koje krv proljevaju, i daæu te na smrt gnjevu i revnosti. 39 I predaæu te u njihove ruke, te æe razoriti twoju kuæeu kurvarsku i raskopati visine twoje, i svuæi æe haljine s tebe, i uzeæe i krasni nakit i ostaviæe te golu nagu. 40 I doveæee na te ljudstvo, te æe te zasuti kamenjem, i izboæee te maèevima svojim. 41 I popaliæe kuæeu twoje ognjem, i izvršiæe na tebi sud pred mnogim ženama, i uèiniæu te æeš se okaniti kurvanja i neæeš više davati plate. 42 I namiriæu gnjev svoj nad tobom, i revnost æe se moja ukloniti od tebe, i umiriæu se, i neæu se više gnjeviti. 43 Zato što se nijesi opominjala dana mladosti svoje, nego si me dražila svijem tijem, zato, evo, i ja æu obratiti put twoj na twoju glavu, govori Gospod Gospod, te neæeš èiniti grdiла niti kakvih gadova svojih. 44 Gle, ko god govori prièe, govoriæe o tebi prièu, i reæi æe: kaka mati, taka joj kæi. 45 Ti si kæi matere svoje, koja se odmetnula muža svojega i djece svoje, i sestra si sestara svojih, koje se odmetnuše muževa svojih i djece svoje, mati vam je Hetejka a otac Amorejac. 46 A starija ti je sestra Samarija s kæerima svojim, koja ti sjedi s lijeve strane, a mlaða ti je sestra koja ti sjedi s desne strane Sodom sa kæerima svojim. 47 A ti ni njihovijem putem nijesi hodila, niti si èinila po njihovijem gadovima, kao da ti to bješe malo, nego si bila gora od njih na svijem putovima svojim. 48 Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, sestra twoja Sodom i kæeri njezine nijesu èinile kako si èinila ti i twoje kæeri. 49 Evo, ovo bješe bezakonje sestre twoje Sodoma: u ponosu, u izobilju hljeba i bezbržnom miru bješe ona i kæeri njezine, a

ne pomagahu siromahu i ubogome; 50 Nego se ponašahu i ēinjahu gadove preda mnom, zato ih zatrak kad vidjeh. 51 Samarija nije zgriješila ni pola koliko ti, jer si poēinila gadova svojih više nego one, te si opravdala sestre svoje svijem gadovima svojim koje si uèinila. 52 I ti dakle, koja si sudila sestrama svojim, nosi sramotu svoju za grijeha svoje, kojima si postala grđa od njih; one su pravednije od tebe; i ti se dakle stidi i nosi sramotu, kad si opravdala sestre svoje. 53 Ako dovedeš natrag njihovo roblje, roblje Sodomsko i kæeri njezinjeh, i roblje Samarijsko i kæeri njezinjeh, dovešæu i twoje roblje iz ropstva među njima, 54 Da nosiš sramotu svoju i da se stidiš za sve što si èinila, i da im budeš utjeha. 55 Ako se sestre twoje, Sodom i kæeri njezine povrate kao što su bile, i ako se Samarija i kæeri njezine povrate kao što su bile, povratiaæeš se i ti i kæeri twoje kao što ste bile. 56 Jer usta twoja ne pominjaše Sodoma sestre twoje u vrijeme oholosti twoje, 57 Prije nego se otkri zloæa twoja kao u vrijeme sramote od kæeri Sirskih i od svijeh što su oko njih, kæeri Filistejskih, koje te sramoæahu sa svijeh strana. 58 Nosi nevaljalstvo svoje i gadove svoje, govori Gospod. 59 Jer ovako veli Gospod Gospod: uèiniæu ti kako si ti uèinila prezrevši zakletvu i prestupivši zavjet. 60 Ali æeu se ja opomenuti zavjeta svojega koji sam uèinio s tobom u vrijeme mladosti twoje, i utvrdiæu ti vjeéan zavjet. 61 Tada æeš se opomenuti putova svojih i postidjeæeš se kad primiš sestre svoje starije od sebe i mlaðe, koje æeu ti dati za kæeri, ali ne po tvom zavjetu. 62 I ja æeu utvrditi svoj zavjet s tobom, i poznaæeš da sam ja Gospod. 63 Da se opomeneš i postidiš i da ne otvorиш više usta od sramote, kad ti oprostim sve što si uèinila, govori Gospod Gospod.

17 Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjèiji, zagoneni zagonetku i kaži prièu o domu Izrailjevu, 3 I reci: ovako veli Gospod Gospod: orao velik, velikih krila, dugih pera, pun perja, šaren, dođe na Livan i uze vrh od kedra, 4 Odlomi vrh od mladijeh grana njegovijeh, i odnese ga u zemlju trgovaèku, u grad trgovaèki metnu ga. 5 I uze sjeme iz one zemlje, i metnu ga na njivu, odnese ga gdje ima mnogo vode, i ostavi ga dobro. 6 I iznièe, i posta busat èokot, nizak, kojemu se loze pružaju k njemu a žile bijahu pod njim; posta èokot, i pusti grane i izbi odvode. 7 A bijaše drugi orao velik, velikih krila i pernat, i gle, taj èokot pusti k njemu žile svoje i grane svoje pruži k njemu da bi ga zaljevao iz brazda svoga sada. 8 Posaðen bijaše u dobroj zemlji kod mnogo vode, da pusti grane i raða rod i bude krasna loza. 9 Kaži: ovako veli Gospod Gospod: hoæe li napredovati? neæee li mu poèupati žile i rod mu oblomiti

da se posuši? Sve æee mu se grane što je pustio posušiti, i bez velike sile i bez mnogoga naroda išeupaae ga iz korijena. 10 Eto, posaðen je, hoæe li napredovati? i neæee li se sasvijem posušiti èim ga se dohvati ustoka? Posušiae se u brazdi gdje je posaðen. 11 Potom dođe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 12 Kaži tome domu odmetnièkom: ne znate li šta je ovo? Reci: evo, dođe car Vavilonski u Jerusalim, i uze mu cara i knezove, i odvede ih sa sobom u Vavilon. 13 I uze jednoga od carskoga sjemena, i uèini s njim vjeru, i zakle ga, i uze silne u zemlji, 14 Da bi carstvo bilo sniženo da se ne bi podiglo, nego da bi držeæi vjeru s njim stajalo. 15 Ali se odmetnu od njega poslav poslanike svoje u Misir da mu da konja i mnogo naroda. Hoæe li biti sreæan? hoæe uteæi ko tako èini? ko prestupa vjeru hoæe li uteæi? 16 Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, u mjestu onoga cara koji ga je zacario, kojemu je zakletvu prezreo i kojemu je vjeru prestupio, kod njega æee u Vavilonu umrijeti. 17 Niti æee mu Faraon s velikom vojskom i mnogim narodom pomoæi u ratu, kad iskopa opkope i pogradi kule da pogubi mnoge duše. 18 Jer prezre zakletvu prestupajuæi vjeru; i gle, davši ruku èini sve to; neæee uteæi. 19 Zato ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio, obratiæu mu na glavu zakletvu svoju koju prezre i vjeru svoju koju prestupi. 20 Jer æeu razapeti nad njim mrežu svoju i uhvatiaæe se u zamku moju; i odvešæu ga u Vavilon, i ondje æeu se suditi s njim za bezakonje koje mi uèini. 21 I sva bježan njegova sa svom vojskom njegovom pašæe od maèa, a koji ostanu raspršaæe se u sve vjetrove, i poznaæete da sam ja Gospod gororio. 22 Ovako veli Gospod Gospod: ali æeu ja uzeti s vrha od toga visokoga kedra, i posadiæu; s vrha od mladijeh grana njegovijeh odlomiæu granicu, i posadiæu na gori visokoj i uzdignutoj. 23 Na visokoj gori Izrailjevoj posadiæu je, i pustiaæe grane, i rodiaæe, i postaæee krasan kedar, i pod njim æe nastavati svakojake ptice, u hladu grana njegovijeh nastavaæee. 24 I sva æee drveta poljska poznati da ja Gospod snizih visoko drvo i uvisih nisko drvo, posuših zeleno drvo i uèinim da ozeleni suho drvo. Ja Gospod rekoh, i uèiniæeu.

18 Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Šta hoæete vi koji gorovite prièu o zemlji Izrailjevoj govoreæi: oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi? 3 Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, neæete više goroviti te prièe u Izrailiju. 4 Gle, sve su duše moje, kako duša oèina tako i duša sinovlja moja je, koja duša zgriješi ona æee poginuti. 5 Jer ako je ko pravedan i èini sud i pravdu, 6 Na gorama ne jede i oèiju svojih ne podiže ka gadnjnjem bogovima doma Izrailjeva, i ne skvrni žene bližnjega svojega i ne ide k ženi odvojenoj radi neèistote, 7 I nikome ne èini nasilja, zalog

dužniku svojemu vraæea, ništa ne otima, hljeb svoj daje gladnoma i gologa odijeva, **8** Ne daje na dobit i ne uzima pridavka, od nepravde usteže ruku svoju, i pravo sudi između jednoga èovjeka i drugoga, **9** Po uredbama mojim hodi, i drži zakone moje tvoreæei istinu; taj je pravedan, doista æe živjeti, govori Gospod Gospod. **10** Ako rodi sina lupeža, koji bi krv proljevao ili bi èinio tako što, **11** A ne bi èinio svega onoga, nego bi jeo na gorama, i ženu bližnjega svojega skvrnio, **12** Siromahu i ubogome nasilje èinio, otimaо što, zaloga ne bi vraæao, i ka gadnjem bogovima podizao bi oèi svoje èineæei gad, **13** Davao bi na dobit, i uzimao pridavak; hoæe li taj živjeti? Neæee živjeti; uèinio je sve te gadove, doista æe poginuti, krv æe njegova na njemu biti. **14** Ali gle, ako rodi sina koji bi video sve grijeha oca svojega što èini, i uzeo bi na um, te ne bi èinio onako, **15** Ne bi jeo na gorama, niti bi oèiju svojih podizao ka gadnjem bogovima doma Izrailjeva, žene bližnjega svojega ne bi skvrnio, **16** I nikome ne bi èinio nasilja, zaloga ne bi uzimao i ne bi ništa otimaо, davao bi hljeb svoj gladnoma i gologa bi odijevao, **17** Od siromaha bi ustezao ruku svoju, ne bi uzimao dobiti ni pridavka, zakone bi moje izvršivao i po uredbama mojim hodio; taj neæee poginuti za bezakonje oca svojega, doista æe živjeti. **18** A otac njegov, što je èinio nasilje, otimaо od brata svojega i èinio što nije dobro u narodu svom, gle, on æe poginuti za svoje bezakonje. **19** Ali gorovite: zašto da ne nosi sin bezakonja oèina? Jer sin èini sud i pravdu, sve uredbe moje drži i izvršuje; doista æe živjeti. **20** Koja duša zgriješi ona æe umrijeti, sin neæee nositi bezakonja oèina niti æee otac nositi bezakonja sinovljega; na pravedniku æee biti pravda njegova, a na bezbožniku æee biti bezbožnost njegova. **21** Ako li bi se bezbožnik obratio od svijeh grijeha svojih koje uèini, i držao bi sve uredbe moje i tvorio sud i pravdu, doista æe živjeti, neæee poginuti. **22** Bezakonja njegova što ih je god uèinio neæee mu se više spominjati, u pravdi svojoj koju èini živjeæee. **23** Eda li je meni milo da pogine bezbožnik? govori Gospod, a ne da se odvratи od putova svojih i bude živ? **24** Ali kad bi se pravednik odvratи od pravde svoje i èinio nepravdu, i radio po svijem gadovima koje èini bezbožnik, hoæe li on živjeti? pravedna djela njegova, što je god èinio, neæee se spomenuti; za bezakonje svoje koje uèini i za grijeh svoj kojim zgriješi poginuæe. **25** Još gorovite: nije prav put Gospodnj. Èujte, dome Izrailjev, moj li put nije prav? njesu li vaši putovi nepravi? **26** Kad se pravednik odvratи od pravde svoje i èini zlo i umre zato, umrijeæee za zlo svoje koje uèini. **27** A kad se bezbožnik odvratи od bezbožnosti svoje koju je èinio, i èini sud i pravdu, on æee saèuvati u životu dušu svoju. **28** Jer uzevši na um vrati se od svijeh bezakonja

svojih koja uèini; doista æe živjeti, i neæee poginuti. **29** Ali dom Izrailjev veli: put Gospodnji nije prav. Moji li putovi njesu pravi? dome Izrailjev, njesu li vaši putovi nepravi? **30** Zato, dome Izrailjev, sudiæeu vam svakome po putovima njegovijem, govori Gospod; obratite se i proðite se svijeh grijeha svojih, i neæee vam bezakonje biti na spoticanje. **31** Odbacite od sebe sva bezakonja koja èiniste, i naèinite sebi novo srce i nov duh; i zašto da mrete? dome Izrailjev. **32** Jer mi nije mila smrt onoga koji mre, govori Gospod Gospod; obratite se dakle i budite živi.

19 A ti narièi za knezovima Izrailjevijem; **2** I reci: šta bješe mati tvoja? lavica; među lavovima ležaše, mlad svoju među lavovima hranaše. **3** I othrani jedno mlade svoje, i posta laviæ, i nauèiv se loviti žderaše ljudi. **4** I èuše narodi za nj; uhvati se u jamu njihovu, i odvedoše ga u verigama u zemlju Misirsku. **5** A ona kad vidje gdje se nada ali joj nad propade, uze jedno mlade svoje, i uèini od njega laviæa. **6** I on iduæi među lavovima posta laviæ, i nauèiv se loviti i žderaše ljudi. **7** I pozna dvore njihove, i pustošaše gradove njihove tako da opustje zemlja i što je u njoj od rike njegove. **8** I ustaše na nj narodi iz okolnjih zemalja, i razapeše mu mrežu svoju, i uhvati se u jamu njihovu. **9** I metnuše ga u krletku u verigama, i odvedoše ga caru Vavilonskom, i metnuše ga u grad da mu se više ne èuje glas po gorama Izrailjevijem. **10** Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posaðena kraj vode, rodna i granata bijaše od mnoge vode. **11** I bijahu na njoj jaki prutovi za palicu vladalaèku, i rastom svojim uzvisi se iznad gustijeh grana, i bi naoèita visinom svojom, mnoštvom grana svojih. **12** Ali bi isëupana u gnjevu i na zemlju baèena, i ustoka osuši rod njezin; polomiše se i posušiše se jaki prutovi njezini; oganj ih proždrije. **13** A sada je posaðena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj. **14** I izaðe oganj iz pruta grana njezinijeh i proždrije rod njezin da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalaèku. To je naricanje, i biæe naricanje.

20 A sedme godine, petoga mjeseca, dana desetoga, doðoše neki od starješina Izrailjevijeh da upitaju Gospoda, i sjedoše preda mnom. **2** I doðe mi rijeè Gospodnja gorovreæi: **3** Sine èovjeèji, kaži starješinama Izrailjevijem i reci im: ovako veli Gospod Gospod: doðoste li da me pitate? Tako ja živ bio, neæete me pitati, govori Gospod Gospod. **4** Hoæeš li da im sudiš? hoæeš li da im sudiš? sine èovjeèji. Pokaži im gadove otaca njihovijeh. **5** I reci im: ovako veli Gospod Gospod: kojega dana izabrah Izailja i podigoh ruku svoju sjemenu doma Jakovljeva, i pokazah im se u zemlji Misirskoj, i podigoh im ruku svoju gorovreæi:

ja sam Gospod Bog vaš; 6 Onoga dana podigoh im ruku svoju da æeu ih odvesti iz zemlje Misirske u zemlju koju sam pronašao za njih, gdje teèe mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama. 7 I rekoh im: odbacite svaki gadove ispred svojih oèiju, i nemojte se skvrniti o gadne bogove Misirske, ja sam Gospod Bog vaš. 8 Ali se odvrgoše od mene, i ne htješe me poslušati, nijedan ih ne odbaci gadova ispred oèiju svojih, i gadnijeh bogova Misirske ne ostaviše; zato rekoh da æeu izliti jarost svoju na njih da izvršim gnjev svoj na njima usred zemlje Misirske. 9 Ali imena svojega radi, da se ne oskvri pred onijem narodima među kojima bijahu, pred kojima im se pokazah, uèinih da ih izvedem iz zemlje Misirske. 10 I izvedoh ih iz zemlje Misirske, i dovedoh ih u pustinju. 11 I dadoh im uredbe svoje, i objavih im zakone svoje, koje ko vrši živ æe biti kroz njih. 12 I subote svoje dadoh im da su znak između mene i njih da bi znali da sam ja Gospod koji ih posveæujem. 13 Ali se odvrže od mene dom Izrailjev u pustinji; ne hodiše po mojim uredbama, i zakone moje odbaciše, koje ko vrši živi kroz njih, i subote moje grdno oskvriše; zato rekoh da æeu izliti gnjev svoj na njih u pustinji da ih istrijebim. 14 Ali uèinih imena svojega radi da se ne oskvri pred narodima pred kojima ih izvedoh. 15 I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ih neæeu odvesti u zemlju koju im dadoh, gdje teèe mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama; 16 Jer odbaciše moje zakone i po uredbama mojim ne hodiše, i subote moje oskvriše, jer srce njihovo iðaše za gadnjem bogovima njihovijem. 17 Ali ih požali oko moje, te ih ne istrijebih, i ne zatrih ih u pustinji. 18 Nego rekoh sinovima njihovijem u pustinji: ne idite po uredbama otaca svojih i ne držite njihovijeh zakona, i ne skvrnite se gadnjem bogovima njihovijem. 19 Ja sam Gospod Bog vaš, po mojim uredbama hodite, i moje zakone držite i izvršujte; 20 I subote moje svetkujte da su znak između mene i vas, da znate da sam ja Gospod Bog vaš. 21 Ali se odvrgoše od mene i sinovi, ne hodiše po mojim uredbama, i zakona mojih ne držaše da ih izvršuju, koje ko vrši živi kroz njih; subote moje oskvriše; zato rekoh da æeu izliti jarost svoju na njih i navršiti gnjev svoj na njima u pustinji. 22 Ali povratih ruku svoju i uèinih imena svojega radi da se ne oskvri pred narodima pred kojima ih izvedoh. 23 I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da æeu ih rasijati po narodima i razasuti po zemljama. 24 Jer zakona mojih ne izvršivaše i uredbe moje odbaciše i subote moje oskvriše, i oèi im gledahu za gadnjem bogovima otaca njihovijeh. 25 Zato im i ja dadoh uredbe ne dobre i zakone kroz koje neæee živjeti. 26 I oskrvnih ih darovima njihovijem što propuštahu kroz oganj sve što otvorí matericu, da ih potrem, da poznadu da sam ja Gospod. 27 Zato

govori domu Izrailjevu, sine èovježi, i kaži im: ovako veli Gospod Gospod: još me i ovijem ružiše oci vaši èineæi mi bezakonje: 28 Kad ih odvedoh u zemlju, za koju podigoh ruku svoju da æeu im je dati, gdje god vidješe visok hum i drvo granato, onđe prinosiše svoje žrtve i stavlaše svoje dare, kojima dražahu, i metaše mirise svoje ugodne, i onđe ljevaše naljeve svoje. 29 I rekoh im: šta je visina, na koju idete? I opet se zove visina do danas. 30 Zato reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: ne skvrnite li se na putu otaca svojih? i za gadovima njihovijem ne kurvate li se? 31 I prinoseæi dare svoje, provodeæi sinove svoje kroz oganj ne skvrnite li se o sve gadne bogove svoje do danas, i mene li æete pitati, dome Izrailjev? Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neæete me pitati. 32 A šta mislite, neæee biti nikako, što gorovite: biæemo kao narodi, kao plemena po zemljama, služeæi drvetu i kamenu. 33 Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenjem gnjevom carovaæu nad vama. 34 I izvešæu vas iz naroda, i sabraæu vas iz zemalja po kojima ste rasijani, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenjem gnjevom. 35 I odvešæu vas u pustinju tijeh naroda, i onđe æeu se suditi s vama licem k licu. 36 Kako sam se studio s ocima vašim u pustinji zemlje Misirske, tako æeu se suditi s vama, govori Gospod Gospod. 37 I propustiæu vas ispod štapa i dovesti vas u sveze zavjetne. 38 I odluèiæu između vas odmetnike i koji odustaju mene; izvešæu ih iz zemlje gdje su došljaci, ali neæee uæi u zemlju Izrailjevu, i poznaæete da sam ja Gospod. 39 Vi dakle, dome Izrailjev, ovako veli Gospod Gospod: idite, služite svaki gadnjem bogovima svojim i unapredak, kad neæete da me slušate; ali imena mojega svetoga ne skvrnite više darovima svojim i gadnjem bogovima svojim. 40 Jer na mojoj gori svetoj, na visokoj gori Izrailjevoj, govori Gospod Gospod, onđe æee mi služiti sav dom Izrailjev, koliko ih god bude u zemlji, onđe æee mi biti mili i onđe æeu iskati prinose vaše i prvine od darova vaših sa svijem svetijem stvarima vašim. 41 Mili æete mi biti s ugodnjem mirisom, kad vas izvedem iz naroda i saberem vas iz zemalja u koje ste rasijani; i biæu posveæen u vama pred narodima. 42 I poznaæete da sam ja Gospod kad vas dovedem u zemlju Izrailjevu, u zemlju za koju podigoh ruku svoju da æeu je dati ocima vašim. 43 I onđe æete se opomenuti putova svojih i svih djela svojih, kojima se oskrvniste, i sami æete sebi biti mrski za sva zla svoja koja èiniste. 44 I poznaæete da sam ja Gospod kad vam uèinim radi imena svojega; ne po vašim zlijem putovima niti po opakim djelima vašim, dome Izrailjev, govori Gospod Gospod. 45 Opet mi doće rijeè Gospodnja govoreæi: 46

Sine èovjeèji, okreni lice svoje na jug i pokaplji prema jugu, i prorokuj na šumu u južnom polju. **47** I reci šumi južnoj: èu rijeè Gospodnju, ovako veli Gospod Gospod: evo ja æu raspaliti u tebi oganj koji æe prozdrijeti u tebi svako drvo zeleno i svako drvo suho; plamen razgorjeli neæe se ugasiti, i izgorjeæe od njega sve od juga do sjevera. **48** I svako æe tijelo vidjeti da sam ja zapalio; neæe se ugасiti. **49** A ja rekoh: jaoh Gospode Gospode, oni govore za me: ne govori li taj same prièe?

21 I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema Jerusalimu, i pokaplji prema svetijem mjestima, i prorokuj protiv zemlje Izrailjeve. **3** I reci zemlji Izrailjevoj: ovako veli Gospod: evo me na te; izvuae æu maè svoj iz korica, i istrijebiæu iz tebe pravednoga i bezbožnoga. **4** Da istrijebim iz tebe pravednoga i bezbožnoga, zato æe izaæi maè moj iz korica svojih na svako tijelo od juga do sjevera. **5** I poznaæe svako tijelo da sam ja Gospod izvukao maè svoj iz korica njegovijeh, neæe se više vratiti. **6** A ti, sine èovjeèji, uzdiši kao da su ti bedra polomljena, i gorko uzdiši pred njima. **7** A kada ti reku: zašto uzdišeš? ti reci: za glas što ide, od kojega æe se rastopiti svako srce i klonuti sve ruke i svakoga æe duha nestati, i svaka æe koljena postati kao voda; evo, ide, i navršæe se, govori Gospod Gospod. **8** Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **9** Sine èovjeèji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: reci: maè, maè je naošten, i uglaðen je. **10** Naošten je da kolje, uglaðen je da sijeva; hoæemo li se radovati kad prut sina mojega ne haje ni za kako drvo? **11** Dao ga je da se uglaði da se uzme u ruku; maè je naošten i uglaðen, da se da u ruku ubici. **12** Vièi i ridaj, sine èovjeèji; jer on ide na narod moj, na sve knezove Izrailjeve; pod maè æe biti okrenuti s narodom mojim, zato udri se po bedru. **13** Kad bješe karanje, šta bi? eda li ni od pruta koji ne haje neæe biti ništa? govori Gospod Gospod. **14** Ti dakle, sine èovjeèji, prorokuj i pljeskaj rukama, jer æe maè doæi i drugom i treæom, maè koji ubija, maè koji velike ubija, koji prodire u klijeti. **15** Da se rastope srca i umnoži pogibao, metnuo sam na sva vrata njihova strah od maèa; jaoh! pripravljen je da sijeva, naošten da kolje. **16** Stegni se, udri nadesno, nalijevu, kuda se god obrneš. **17** Jer æu i ja pljeskati rukama, i namiræeu gnjev svoj. Ja Gospod rekoh. **18** Još mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **19** A ti, sine èovjeèji, naæini dva puta, kuda æe doæi maè cara Vavilonskoga; iz jedne zemlje neka izlaze oba; i izberi stranu, gdje se poèinje put gradski, izberi. **20** Naæini put, kojim æe doæi maè na Ravu sinova Amonovijeh, i u Judeju na tvrdi Jerusalim. **21** Jer æe car Vavilonski stati na rasputici, gdje poèinju dva

puta, te æe vraèati, gladiæe strijele, pitaæe likove, gledaæe u jetru. **22** Nadesno æe mu vraèanje pokazati Jerusalim da namjesti ubojne sprave, da otvoru usta na klanje, da podigne glas podvikujuæi, da namjesti ubojne sprave prema vratima, da naæini opkope, da pogradi kule. **23** I uèiniæe se vraèanje zaludno zakletima, a to æe napomenuti bezakonje da se uhvate. **24** Zato ovako veli Gospod Gospod: što napominjete svoje bezakonje, te se otkriva nevjera vaša i grijesi se vaši vide u svijem djelima vašim, zato što doðoste na pamet, biæete pohvatani rukom. **25** A ti, neèisti bezbožnièe, kneže Izrailjev, kome doðe dan kad bi na kraju bezakonje, **26** Ovako veli Gospod Gospod: skini tu kapu i svrzi taj vijenac, neæe ga biti; niskoga æu uzvisiti a visokoga æu poniziti. **27** Uništiæu, uništiæu, uništiæu ga, i neæe ga biti, dokle ne doðe onaj kome pripada, i njemu æu ga dati. **28** A ti, sine èovjeèji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod za sinove Amonove i za njihovu sramotu; reci dakle: maè, maè je izvuèen, uglaðen da kolje, da zatire, da sijeva, **29** Dokle ti viðaju taštinu, dokle ti gataju laž, da te metnu na vratove pobijenijem bezbožnicima, kojima doðe dan kad bi kraj bezakonju. **30** Ostavi maè u korice; na mjestu gdje si se rodio, u zemlji gdje si postao, sudiæu ti; **31** I izliæeu na te gnjev svoj, ognjem gnjeva svojega dunuæeu na te i predaæeu te u ruke žestokim ljudma, vještim u zatiranju. **32** Ognju æe biti hrana, krv æe ti biti posred zemlje, neæeš se spominjati, jer ja Gospod rekoh.

22 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** A ti, sine èovjeèji, hoæeš li suditi, hoæeš li suditi gradu krvnièkom? i hoæeš li mu pokazati sve gadove njegove? **3** Reci: ovako veli Gospod Gospod: ide vrijeme gradu koji proljeva krv u sebi i gradi gadne bogove sebi da se skvrni. **4** Skrivo si krvlju koju si prolio, i oskrvnio si se o gadne bogove svoje koje si naæinio; i uèinio si te se približiše dani tvoji, i došao si do godina svojih, zato æu uèiniti od tebe rug među narodima i potsmijeh po svijem zemljama; **5** Koje su blizu tebe i koje su daleko potsmijevaæe ti se, gadni imenom, veliki smetnjom! **6** Gle, knezovi Izrailjevi u tebi dadoše se da proljevaju krv svaki svom silom svojom. **7** Oca i mater preziru u tebi, èine krivo inostrancu usred tebe, siroti i udovici èine nasilje u tebi; **8** Svetе stvari moje prezireš, i subote moje skvrniš. **9** U tebi su opadaæi da proljevaju krv, i na gorama jedu u tebi, grdila èine usred tebe. **10** Golotinju oèinu otkrivate u tebi, liježu u tebi sa ženom za neèistote njezine. **11** I jedan èini gad sa ženom bližnjega svojega; a drugi skvrni snahu svoju grdilom; a drugi siluje sestruru svoju, kær oca svojega, u tebi. **12** Mito primaju u tebi

da proljevaju krv; ujam i pridavak uzimaš, i tražiš dobitak od bližnjih svojih prijevarom, a mene si zaboravio, govori Gospod Gospod. 13 Zato, evo, pljeskam rukama svojim radi tvojega nepravednoga dobitka, koji dobijaš, i radi krvi što je u tebi. 14 Hoće li se održati srce tvoje, ili ruke tvoje hoće li biti jake u one dane kad stanem raditi s tobom? Ja Gospod rekoh, i uèiniæu. 15 Jer æeu te rasijati po narodima i razasuti po zemljama, i istrijebiæu neèistotu tvoju iz tebe. 16 I biæeš skvrnavan sobom pred narodima, i poznaæeš da sam ja Gospod. 17 Potom dođe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 18 Sine èovjeèji, dom Izrailjev posta mi droždina; svi su mјed i kositer i gvožđe i olovu u peæi; droždina od srebra postaše. 19 Zato ovako veli Gospod Gospod: što svi vi postaste droždina, zato, evo, ja æeu vas skupiti u Jerusalim. 20 Kako se skuplja srebro i mјed i gvožđe i olovu i kositer usred peæi, te se raspali organj oko njega da se istopi, tako æeu vas skupiti gnjevom svojim i jarošæu, i složivši rastopæeu vas. 21 Da, skupiæeu vas, i raspaliæeu oko vas organj gnjeva svojega, i istopæete se usred njega. 22 Kako se topi srebro u peæi, tako æete se vi istopiti u njemu, i poznaæete da sam ja Gospod izlio gnjev svoj na vas. 23 Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: 24 Sine èovjeèji, kaži joj: ti si zemљa koja se nijesi oèistila; neæe pasti na te dažd u dan gnjeva. 25 Proroci njezini složiš se u njoj, kao lav su, koji rièe i grabi plijen, žderu duše, otimaju blago i dragocjene stvari, umnožavaju udovice usred nje. 26 Sveštenici njezini prestupaju zakon moj i skvrne moje svete stvari, ne razlikuju sveto od oskrvnenog, i neèisto od èistoga ne raspoznaju, kriju oèi svoje od subota mojih, i bivam oskrvren među njima. 27 Knezovi su njezini usred nje kao vuci, koji grabe plijen, proljevajuæi krv, gubeæi duše sramotnoga dobitka radi. 28 I proroci njezini mažu je nevaljaljem kreèem, viðaju taštinu i gataju im laž govoreæi: tako reèe Gospod Gospod; a Gospod ne reèe. 29 Narod zemaljski vara i otima, i siromahu i ubogome èini nasilje, i došljaku èini krivo. 30 I tražih među njima koji bi opravio ogradu i stao na prołomu preda me za tu zemlju, da je ne zatrem; ali ne nađoh nikoga. 31 Zato æeu izliti na njih gnjev svoj, ognjem jarosti svoje istrijebiæu ih, put njihov obratiæu im na glavu, govori Gospod Gospod.

23 Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, bijahu dvije žene, kæeri jedne matere. 3 One se kurvahu u Misiru, u mladosti svojoj kurvahu se, onđe im pipaše grudi, i onđe im zgnjeèiše dojke djevojaèke. 4 A imena im bijahu, staroj Ola a sestri joj Oliva; one postaše moje, i rodile sinove i kæeri. Imena im bijahu Ola Samarij, a Oliva Jerusalimu. 5 I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i

upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima, 6 Koji nošahu porfir, i bijahu knezovi i vlastelji, sve lijepi mlađiæi, vitezovi, koji jahahu na konjma. 7 I udari u kurvanje s njima, koji svi bijahu najlijepi između sinova Asirskih, i za kojima se god upaljivaše, skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove. 8 A ni s Misircima ne okani se kurvanja svojega, jer spavahu s njom od mladosti njezine i oni joj gnjeeèiše djevojaèke dojke i s njom se kurvaše. 9 Zato je dadoh u ruke milosnicima njezinjem, u ruke Asircima, za kojima se upaljivaše. 10 Oni otkriše golotinju njezinu, uzeše joj sinove i kæeri, a nju maèem ubiše; i ona izaðe na glas među ženama kad sudove izvršiše na njoj. 11 A sestra njezina Oliva videæi to upaljivaše se još gore nego ona, i kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj. 12 Upaljivaše se za Asircima, knezovima i vlasteljima, susjedima, krasno odjevenijem, vitezima koji jahahu na konjima i svi bijahu lijepi mlađiæi. 13 I vidjeh gdje se oskvri, i gdje obje idu jednjem putem. 14 I ova se još više kurvaše; jer kad bi vidjela ljudi napisane na zidu, likove Haldejske napisane crvenilom, 15 Opasane pojasma po bedrima, sa šarenijem kapama na glavi, koji svi bijahu na oèi kao vojvode nalik na sinove Vavilonske iz zemlje Haldejske, svoje postojbine, 16 Upaljivaše se za njima èim ih viðaše oèima svojima, i slaše poslanike k njima u Haldejsku. 17 I Vavilonjani dolažahu k njoj na postelju ljubavnu, i skvrnjahu je kurvarstvom svojim, i pošto bi se oskvrlila s njima, odvraæaše se duša njezina od njih. 18 I kad otkrije kurvarstva svoja i otkrije golotinju svoju, odvratí se duša moja od nje kao što se odvratí duša moja od sestre njezine. 19 Jer umnoži kurvarstva svoja opominjuæi se dana mladosti svoje kad se kurvaše u zemlji Misirskoj, 20 I upaljivaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i teèenje kao u konja. 21 I tako si se vratila na nevaljalstvo mladosti svoje kad ti pipahu grudi u Misiru radi djevojaèkih dojaka tvojih. 22 Zato, Olivo, ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu podignuti milosnike tvoje na te, one od kojih se odvratila duša tvoja, i dovešæu ih na te otsvuda, 23 Vavilonjane i sve Haldejce, Fekoðane i Sojane i Kojane, sve Asirce s njima, lijepe mlađiæe, knezove i vlastelje sve, vitezove i ljudi èuvene, koji svi jašu na konjima. 24 I doæi æe na te s kolima i s kolicima i s toèkovima i s mnoštvom naroda, i opkolijeæe te sa štitovima i štiticeima i šljemovima; i njima æeu dati sud da ti sude svojim sudom. 25 I staviæu revnost svoju tebi nasuprot, te æe raditi s tobom gnjevno, nos i uši otsjeæi æe ti, i što te ostane pašæe od maèa, i uzeæe sinove tvoje i kæeri tvoje, i što te ostane proždrijeæe organj. 26 I svuæi æe s tebe haljine, i uzeæe krasni nakit tvoj. 27 Tako æeu uèiniti kraj grđilu tvojemu i tvojemu kurvanju

u zemlji Misirskoj, te neæeš podignuti oèiju svojih k njima i neæeš se više sjeæati Misiraca. **28** Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu te dati u ruke onima na koje mrziš, u ruke onima od kojih se odvratila duša tvoja. **29** I oni æe raditi s tobom neprijateljski, i uzeæe svu muku tvoju, i ostaviæe te golu nagu, te æe se otkriti golotinja kurvarstva tvoga, i grdilo tvoje i kurvarstvo tvoje. **30** To æu ti uèiniti što si se kurvala za narodima, što si se oskrvnila o njihove gadne bogove. **31** Putem sestre svoje išla si, zato æu dati èašu njezinu tebi u ruku. **32** Ovako veli Gospod Gospod: èašu sestre svoje ispiæeš duboku i široku, biæeš potsmijeh i rug, jer èaša mnogo bere. **33** Napuniæeš se pjanstva i žalosti èašom pustošenja i zatiranja, èašom sestre svoje Samarije. **34** I ispiæeš je i iscijediti, i razbijæeš je, i dojke æeš svoje pokidati, jer ja rekoh, govori Gospod Gospod. **35** Zato ovako veli Gospod Gospod: što si me zaboravila i bacila me za leða svoja, zato i ti nosi grdilo svoje i kurvarstva svoja. **36** Potom reèe mi Gospod: sine èovjeèji, hoæeš li suditi Oli i Oliv? Pokaži im gadove njihove, **37** Da su èinile preljubu i da je krv na rukama njihovijem i da su èinile preljubu s gadnjem bogovima svojim i vodile kroz organj sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu. **38** Još i ovo mi èiniše: skvrnije svetinju moju u isti dan, i subote moje prniše. **39** Jer zaklavši sinove svoje gadnjem bogovima svojim dolaziše u svetinju moju istoga dana da je oskrvne; i gle, tako èiniše usred doma mojega. **40** I još slaše po ljude da bi došli izdaleka, i oni, èim poslanik bi poslan k njima, gle, odmah dolaziše, i njih radi si se kupala, mazala oèi svoje i kitila si se nakiton. **41** I sjedala si na krasan odar, pred kojim bješe sto postavljen, i na nj si metala kad moj i ulje moje. **42** I bijaše ondje vika veseloga mnoštva, i osim ljudi iz gomile dovoðahu Saveje iz pustinje, koji im metahu narukvice na ruke i krasne vijence na glave. **43** I rekoh za ostarjelu u kurvarstvu: još æe se kurvati. **44** I dolažahu k njoj kao što idu k ženi kurvi; tako dolažahu k Oli i Oliv, ženama nevaljalijem. **45** Zato æe im pravedni ljudi suditi kao što se sudi ženama preljuboèinicama i kao što se sudi onima koje proljevaju krv; jer su preljuboèinice i krv je na rukama njihovijem. **46** Zato ovako govori Gospod Gospod: dovešeu na njih ljudstvo, i daæeu ih da se zlostave i oplijene. **47** I ljudstvo æe ih zasuti kamenjem, i isjeæi æe ih maæevima svojim; sinove æe njihove i kæeri njihove pobiti, i kuæe æe njihove spaliti ognjem. **48** I tako æu ukinuti nevaljalstvo u zemlji, i nauèeæe se sve žene da ne rade po vašem nevaljalstvu. **49** I vræi æe vaše nevaljalstvo na vas, i nosiæete grijehe gadnjih bogova svojih, i poznaæete da sam ja Gospod Gospod.

24 Potom godine devete, desetoga mjeseca, desetoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, zapiši ime ovoga dana, ovoga istoga dana; u taj dan doðe car Vavilonski na Jerusalim. **3** I kaži prièu tome domu odmetnièkom, i reci im: ovako veli Gospod Gospod: pristavi lonac, pristavi, i nalij u nj vode. **4** Složi u nj dijelove, sve dobre dijelove, stegno i pleæe, i napuni ga najboljih kostiju. **5** Uzmi najbolje iz stada, i naloži kosti ispod njega, i uzvari dobro da se i kosti raskuhaju u njemu. **6** Jer ovako veli Gospod Gospod: teško gradu krvnièkom, loncu, na kom stoji zagonjel, s kojega neæee da siðe zagonjel; povadi dio po dio; ždrijeb da se ne baci za nj. **7** Jer je krv njegova usred njega; na go kamen metnu je, ne proli je na zemlju da se pokrije prahom. **8** Raspalivši gnjev da uèinim osvetu, metnuæu krv njegova na go kamen da se ne pokrije. **9** Zato ovako veli Gospod Gospod: teško gradu krvnièkom! i ja æu naložiti velik organj. **10** Nanesi drva, i raspali organj, neka se stroši meso, zaèini korijenjem, i kosti neka izgore. **11** Metni ga prazna na živo ugljevљe da se ugrije i izgori mijed njegova i da se stopi u njemu neèistota njegova i da nestane zagonjeli njegove. **12** Lažima dosadio mi je; zato neæee izzaæi iz njega mnoga zagonjel njegova; u organj æe zagonjel njegova. **13** U neèistoti je tvojoj grdilo tvoje; jer sam te èistio, ali se ti ne oèisti; neæeš se više èistiti od neèistote svoje, dokle ne namirim gnjev svoj nad tobom. **14** Ja Gospod govorih; doæi æe, i izvršiæu; neæeu odustati niti æu žaliti niti æu se raskajati, po putovima tvojim i po djelima tvojim sudiæe ti, govori Gospod Gospod. **15** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **16** Sine èovjeèji, evo ja æu ti uzeti želju oèiju tvojih zlom, ali ne tuži ni plaèi, niti suza roni. **17** Nemoj uzdisati, ne žali kako biva za mrtvijem, metni kapu na glavu, i obuæeu svoju obuj na noge, i usta svojih nemoj pokriti i hljeba nièijega ne jedi. **18** I govorih ujutru narodu, a uveèe mi umrije žena; i sjutradan uèinih kako mi bješe zapovjeðeno. **19** I reèe mi narod: hoæeš li nam kazati šta nam je to što radiš? **20** I odgovorih im: doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **21** Reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu oskrvni svetinju svoju, velièanstvo sile vaše, želju oèiju vaših i što je milo duši vašoj; i sinovi æe vaši i kæeri vaše koje ostaviste pasti od maëa. **22** I èiniæete kako ja èinim: usta neæete pokriti i hljeba nièijega neæete jesti; **23** I kape æe vam biti na glavama i obuæea na nogu; neæete tužiti ni plakati, nego æete sa bezakonja svojih èiljeti i uzdisaæete jedan s drugim. **24** I Jezekilj æe vam biti znak: èiniæete sve što on èini; kad to doðe, poznaæete da sam ja Gospod Gospod. **25** A ti, sine èovjeèji, u onaj dan kad im uzmem silu njihovu, radost slave njihove, želju oèiju njihovijeh i za èim

teži duša njihova, sinove njihove i kæeri njihove, 26 U taj dan ko uteèe, neæe li doæi k tebi da ti donese glas? 27 U taj æe se dan otvoriti usta twoja prema onom ko uteèe, i govoræeš i neæeš više biti nijem; i biæeš im znak, i oni æe poznati da sam ja Gospod.

25 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema sinovima Amonovijem i prorokuj na njih. 3 I reci sinovima Amonovijem: èujte rijeè Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod Gospod: što si govorio: aha! za svetinju moju, što se oskvri, i za zemlju Izrailjevu, što opustje, i za dom Judin, što otide u ropstvo; 4 Zato, evo, ja æeu te dati u našljedstvo istoènjem narodima, i pogradiæe u tebi dvorove sebi, i naèiniæe sebi kolibe u tebi; oni æe jesti plodove twoje i piti mlijeko twoje. 5 I od Rave æeu naèiniti obor kamilama i od zemlje sinova Amonovijeh tor ovèji, i poznaæete da sam ja Gospod. 6 Jer ovako veli Gospod Gospod: što si pljeskao rukama i lupao nogom i veselio se iz srca što si opustošio svu zemlju Izrailjevu, 7 Zato, evo, ja æeu dignuti ruku svoju na te, i daæeu te narodima da te plijene, i istrijebiæeu te izmeðu naroda i zatræeu te izmeðu zemalja, i iskorijeniæe te, i poznaæeš da sam ja Gospod. 8 Ovako veli Gospod Gospod: što govorí Moav i Sir: eto, dom je Judin kao svi narodi; 9 Zato, evo, ja æeu otvoriti stranu Moavovu od gradova, od gradova na meði, krasnu zemlju Vet-jesimotsku, Valmeonsku i Kirijatajimsku, 10 Narodima istoènjem iza zemlje sinova Amonovijeh, i daæeu im je u našljedstvo da nema spomena sinovima Amonovijem meðu narodima. 11 I na Moavcima æeu izvršiti svoje sudove, i poznaæe da sam ja Gospod. 12 Ovako veli Gospod Gospod: što se Edom osveti domu Judinu i teško skrivi osvetivši im se, 13 Zato ovako veli Gospod Gospod: dignuæeu ruku svoju na Edomsku i istrijebiæeu iz nje i ljudi i stoku, i obratiæeu je u pustoš, od Temana do Dedana pašæe od maëa. 14 I osvetiæeu se Edomcima rukom naroda svojega Izraelja, i uèiniæe s Edomcima po gnjevu mojemu i po jarosti mojoj, i poznaæe moju osvetu, govorí Gospod Gospod. 15 Ovako veli Gospod Gospod: što Filisteji radiše iz osvete, i osvetiše se radujuæi se iz srca i potiruæi iz stare mržnje, 16 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo ja æeu dignuti ruku svoju na Filisteje, i istrijebiæeu Hereteje, i potraeu ostatak od primorja. 17 I uèiniæeu na njima veliku osvetu karanjem gnjevnijem, i poznaæe da sam ja Gospod kad izvršim osvetu svoju na njima.

26 A jedanaeste godine prvi dan mjeseca doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, što Tir govorí za Jerusalim: ha, ha! razbiše se vrata narodima, obratiše se k

meni, napuniæe se kad opustje; 3 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo mene na te, Tire, i dovešæu mnoge narode na te kao da bih doveo more s valima njegovijem. 4 I oni æe obaliti zidove Tirske i kule u njemu raskopati, i omešæu prah njegov i pretvoræu ga u go kamen. 5 I postaæe mjesto da se razastiru mreže usred mora, jer ja govorih, veli Gospod Gospod, i biæe grabež narodima. 6 I kæeri njegove po polju izginuæe od maëa, i poznaæe da sam ja Gospod. 7 Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu dovesti na Tir Navuhodonosora cara Vavilonskoga sa sjevera, cara nad carevima, s konjima i s kolima i s konjicima i s vojskama i mnogim narodom. 8 Kæeri twoje po polju pobiæe maëem, i naèiniæe prema tebi kule, i iskopaaæe opkope prema tebi, i podignuæe prema tebi štitove. 9 I namjestiæe ubojne sprave prema zidovima twojim, i razvaliæe kule twoje oružjem svojim. 10 Od mnošta konja njegovijeh pokræe te prah, od praske konjika i toèkova i kola zatrešæe se zidovi twoji, kad stane ulaziti na twoja vrata kao što se ulazi u grad ispronaljivan. 11 Kopitama konja svojih izgaziæe sve ulice twoje, pobiæe narod twoj maëem, i stupovi sile twoje popadaæe na zemlju. 12 I poplijeniæe blago twoje i razgrabitri trg tvoj, i razvaliæe zidove twoje i lijepe kuæe twoje razoriti, i kamenje twoje i drva twoja i prah tvoj baciæe u vodu. 13 I prekinuæe jeku pjesama twojih, i glas kitara twojih neæe se više èuti. 14 I uèiniæeu od tebe go kamen, biæeš mjesto gdje se razastiru mreže, neæeš se više sazidati; jer ja Gospod govorih, veli Gospod Gospod. 15 Ovako veli Gospod Gospod Tiru: neæe li se zadrmati ostrva od praske padanja twojega, kad zajaoèu ranjenici, kad pokolj bude u tebi? 16 Svi æe knezovi morski sæi s priestola svojih i skinuæe sa sebe plašte i svuæi sa sebe vezene haljine, i obuæi æe se u strah; sjedeæe na zemlji, i drktaæe svaki èas i èuditi se tebi. 17 I naricaæe za tobom i govoræe ti: kako propade, slavni grade! u kom življahu pomorci, koji bijaše jak na moru, ti i stanovnici twoji, koji strah zadavahu svjema koji življaju u tebi. 18 Sad æe se uzdrhtati ostrva kad padneš, i smešæe se ostrva po moru od propasti twoje. 19 Jer ovako veli Gospod Gospod: kad te uèinim pustijem gradom, kao što su gradovi u kojima se ne živi, kad pustim na te bezdanu, i velika te voda pokrije, 20 I kad te svalim s onima koji slaze u jamu k starom narodu, i namjestim te na najdonjim krajevima zemlje, u pustinji staroj s onima koji slaze u jamu, da se ne živi u tebi, tada æeu opet postaviti slavu u zemlji živjeh. 21 Uèiniæeu da budeš strahota kad te nestane, i tražiæe te i neæeš se naæi dovijeka, govorí Gospod Gospod.

27 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: 2 I ti, sine èovjeèji, narièi za Tirom, 3 i reci Tiru, koji stoji na ulasku morskom, koji trguje s narodima na mnogim ostrima: ovako veli Gospod Gospod: Tire, ti govorše: ja sam sasvijem lijep. 4 Međe su ti u srcu morskom; koji te zidaše, naèiniše te sasvijem lijep. 5 Od jela Senirske gradište ti daske, kedre s Livana uzimaše da ti grade stupove. 6 Od hrastova Vasanskih gradište ti vesla, sjedišta ti gradište od slonove kosti i od šimšira s ostrva Kitejskih. 7 Tanko platno Misirsko izmetano razapinjao si da su ti jedra; porfirom i skerletom s ostrva Eliskih pokrivaši se. 8 Stanovnici Sidonski i Arvadski bijahu ti veslari; mudarci tvoji, Tire, što bijahu u tebi, bijahu ti krmari. 9 Starješine i mudarci Gevalski opravljahu tebi što bi ti se pokvarilo; sve laðe morske i laðari bijahu u tebi trgujuæi s tobom. 10 Persijanci i Ludeji i Puteji bijahu u vojsci tvojoj vojnici; štitove i šljemove vješahu u tebi; oni te ukrašavaju. 11 Sinovi Arvadski s tvomoj vojskom bijahu na zidovima tvojim unaokolo, i Gamadeji bijahu u kulama tvojim, štitove svoje vješahu na zidovima tvojim unaokolo, oni ti dovršivahu ljestvu. 12 Tarsis trgovci s tobom mnogim svakojakim blagom; sa srebrom, s gvožđem, s kositerom i s olovom dolažahu na sajme tvoje. 13 Javan, Tuval i Meseh bijahu tvoji trgovci; s dušama ljudskim i sudima mjedenjem dolažahu na sajme tvoje. 14 A koji su od doma Togarmina, s konjima i konjicima i mazgama dolažahu na sajme tvoje. 15 Sinovi Dedanovi bijahu trgovci tvoji, mnogih ostrva trgovina bijaše u tvojim rukama; kosti slonove i drvo evenovo donošahu ti u promjenu. 16 Sirija trgovci s tobom mnoštvom djela tvojih, dolažaše na sajme tvoje sa smaragdom i porfirom i uzvodom i tankim platnom, i koralom i ahatom. 17 Juda i zemlja Izrailjeva bijahu tvoji trgovci, dolažahu na sajme tvoje sa pšenicom Minitskom i Finièkom i medom i uljem i balsamom. 18 Damasak trgovci s tobom mnoštvom djela tvojih, mnoštvom svakoga blaga, vinom Helvonskim i bijelom vunom. 19 I Dan i Javan i Mosel dolažahu na sajme tvoje; urađeno gvožđe i kasiju i cimet mijenjahu s tobom. 20 Dedan trgovci s tobom skupocjenjem prostirkama za kola. 21 Arapi i svi knezovi Kidarski trgovahu s tobom; s jagancima i ovnovima i jarcima dolažahu na sajme tvoje. 22 Trgovci Savski i Ramski trgovahu s tobom; dolažahu na sajme tvoje sa svakojakim mirisima i svakojakim dragim kamenjem i zlatom. 23 Haran i Kana i Eden, trgovci Savski, Asur i Hilmad trgovahu s tobom. 24 Ti trgovahu s tobom svakojakim stvarima, porfirom i uzvodom i kovèezima bogatijeh nakita, koji se svezivahu užima i bijahu od kreda. 25 Laðe Tarsiske bijahu prve u tvojoj trgovini, i ti bijaše veoma pun i veoma slavan u srcu morskom. 26 Veslari tvoji odvezao te na

puèinu; vjetar istoèni razbi te usred mora. 27 Blago tvoje i sajmi tvoji, trgovina tvoja, laðari tvoji i krmari tvoji i koji opravljuju kvarne laðe tvoje, i trgovci tvoji i svi vojnici tvoji i sav narod što bješe u tebi pašće u srce moru kad ti propadneš. 28 Od vike tvojih krmara uskolebaće se vali morski. 29 I izaæi æe iz laða svojih svi veslari, laðari, svi krmari morski, i staæe na zemlju. 30 I povikaće za tobom iza glasa i zaridati gorko, i posuæe prahom glave svoje i po pepelu æe se valjati. 31 I za tobom æe se naèiniti æelavi, i pripasaće kostrijet, i plakaće za tobom gorko iz srca, i gorko æe ridati. 32 I za tobom æe zapijevati u žalosti svojoj i naricaće za tobom: ko je bio kao Tir, oboren usred mora? 33 Kad izlažahu trgovci tvoji iz mora, sitio si mnoge narode, mnoštvom svojega bogatstva i trgovine svoje obogaæavao si careve zemaljske. 34 Kad te razbi more na dubokoj vodi, trgovina tvoja i sav narod tvoj u tebi pade. 35 Svi ostrvljani prepadoše se od tebe, i carevi njihovi uzdrktaše se i preblijediše u licu. 36 Trgovci po narodima zazviždaše nad tobom: postao si strahota, i neæe te biti dovjeka.

28 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: 2 Sine èovjeèji, reci knezu Tirskomu: ovako veli Gospod Gospod: što se ponese srce tvoje, te veliš: ja sam Bog, sjedim na prijestolu Božjem usred mora; a èovjek si a ne Bog, i izjednaèuješ srce svoje sa srcem Božnjim; 3 Eto mudriji si od Danila, nikaka tajna nije sakrivena od tebe; 4 Stekao si blago mudrošæu svojom i razumom svojim, i nasuo si zlata i srebra u riznice svoje; 5 Velièinom mudrosti svoje u trgovini svojoj umnožio si blago svoje, te se ponese srce tvoje blagom tvojim; 6 Zato ovako veli Gospod Gospod: što izjednaèuješ srce svoje sa srcem Božnjim, 7 Zato, evo, ja æeu dovesti na tebe inostrance najlujæe između naroda, i oni æe istrgnuti maèeve svoje na ljestvu mudrosti tvoje, i ubiæe svjetlost tvoju. 8 Svaliæe te u jamu, i umrijeæeš usred mora smræu pobijenijeh. 9 Hoæeš li pred krvnikom svojim kazati: ja sam Bog, kad si èovjek a ne Bog u ruci onoga koji æe te ubiti? 10 Umrijeæeš smræu neobrezanjijeh od ruke tuðinske; jer ja rekoh, govorí Gospod Gospod. 11 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: 12 Sine èovjeèji, narièi za carem Tirske, i reci mu: ovako veli Gospod Gospod: ti si peèat savršenstva, pun si mudrosti, i sasvijem si lijep. 13 Bio si u Edemu virtu Božjem; pokrivalo te je svako drago kamenje: sarad, topaz, dijamanat, hrisolit, onih, jaspid, safir, karbunkul, smaragd i zlato; onaj dan kad si se rodio naèinjeni ti biše bubenji tvoji i svirale. 14 Ti si bio heruvim, pomazan da zaklanjaš; i ja te postavih; ti bješe na svetoj gori Božjoj, hoðaše posred kamenja ognjenoga. 15 Savršen

bješe na putovima svojim od dana kad se rodi dokle se ne nađe bezakonje na tebi. **16** Od mnoštva trgovine svoje napunio si se iznutra nasilja, i grijesio si; zato æeu te baciti kao neèistotu s gore Božje, i zatræeu te između kamenja ognjenoga, heruvime zaklanjaèeu! **17** Srce se twoje ponese ljepotom twojom, ti pokvari mudrost svoju svjetlošæu svojom; bacæeu te na zemlju, pred careve æeu te položiti da te gledaju. **18** Od mnoštva bezakonja svojega, od nepravde u trgovini svojoj oskrvrio si svetinju svoju; zato æeu izvesti oganj ispred tebe, koji æee te proždrijeti, i obratiæeu te u pepeo na zemlji pred svjema koji te gledaju. **19** Svi koji te poznaju među narodima prepašæe se od tebe; biæeš strahota, i neæee te biti dovjeka. **20** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **21** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema Sidonu, i prorokuj protiv njega, **22** I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, Sidone, i proslaviæeu se usred tebe, i poznæee se da sam ja Gospod kad izvršim sudove na njemu i posvetim se u njemu. **23** I poslaæeu pomor u nj, i krv na ulice njegove, i pobijeni æee padati usred njega od maèa, koji æee navaliti na njih sa svijeh strana, i poznæee da sam ja Gospod. **24** I neæee više biti domu Izrailjevu trn koji bode ni žalac koji zadaje bol više od svijeh susjeda njihovih, koji ih plijene; i poznæee da sam ja Gospod Gospod. **25** Ovako veli Gospod Gospod: kad skupim dom Izrailjev iz naroda među koje su rasijani, i posvetim se u njima pred narodima i nasele se u svojoj zemlji koju dadoh sluzi svojemu Jakovu, **26** Tada æee živjeti u njoj bez straha, i gradiæe kuæe, i sadiæe vinograde, i živjeæe bez straha kad izvršim sudove na svjema koji ih plijeniše sa svijeh strana, i poznæee da sam ja Gospod Bog njihov.

29 Godine desete, desetoga mjeseca, dvanaestoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema Faraonu caru Misirskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Misira. **3** Govori i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Faraone care Misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reèe: moja je rijeka; ja sam je naèinio sebi. **4** Zato æeu ti metnuti u èeljusti udicu, i uèiniæeu da se ribe u rijekama twojim nahvataju na krljušti twoje; i izvuaeæeu te iz rijeka twojih i sve ribe iz rijeka twojih nahvatane na krljušti twoje. **5** I ostaviaeæeu u pustinji tebe i sve ribe iz twojih rijeka, i pašæeš na zemlju i neæeš se pokupiti ni sabrati, zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim daæeu te da te jedu. **6** I svi æee stanovnici Misirski poznati da sam ja Gospod; jer su štap od trske domu Izrailjevu. **7** Kad te uhvatise u ruku, ti se slomi i rasijeèe im sve rame; a kad se nasloniše na te, ti se prebi i probode im sva bedra. **8** Zato

ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu pustiti na te maè, i istrijebiæeu iz tebe ljudi i stoku. **9** I zemlja æee se Misirska opustošiti i biti pusta, i poznæee se da sam ja Gospod, jer reèe: moja je rijeka, i ja sam je naèinio. **10** Zato evo me na tebe i na rijeke twoje, i obratiæeu zemlju Misirsku u pustoš i samu pustinju, od kule Sinske do međe Etiopske. **11** Neæee prelaziti preko nje nogom svojom èovjek, niti æee živinæe nogom svojom prelaziti preko nje, i neæee se živjeti u njoj èetrdeset godina. **12** I uèiniæeu od zemlje Misirske pustoš među zemljama opustošenim, i gradovi æee njezini među pustijem gradovima biti pustoš èetrdeset godina, i rasijaæeu Misirce među narode i razasuaæeu ih po zemljama. **13** Jer ovako veli Gospod Gospod: poslije èetrdeset godina skupiæeu Misirce iz naroda u koje budu rasijani. **14** I povratiæeu roblje Misirsko, i dovešæeu ih opet u zemlju Patros, na postojbinu njihovu, i ondje æee biti malo carstvo. **15** Malo æee biti mimo ostala carstva, niti æee se više uzdignuti nad narode, jer æeu ih smanjiti da ne vladaju narodima. **16** I neæee više biti domu Izrailjevu uzdanica da napominje bezakonje kad bi gledali za njima; i poznæee da sam ja Gospod Gospod. **17** A dvadeset sedme godine, prvoga mjeseca, prvoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **18** Sine èovjeèji, Navuhodonosor car Vavilonski zadade vojsci svojoj tešku službu protiv Tira; svaka glava oæelavi i svako se rame odrije, a plate ne bi ni njemu ni vojscu njegovoj od Tira za službu kojom služiše protiv njega. **19** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo ja dajem Navuhodonosoru caru Vavilonskom zemlju Misirsku, i on æee odvesti narod i odnijeti plijen i pograbiti grabež, i to æee biti plata njegovoj vojsci. **20** Za trud kojim se trudio oko toga dadoh mu zemlju Misirsku, jer se za me trudiše, govori Gospod Gospod. **21** U onaj æeu dan uèiniti da naraste rog domu Izrailjevu, i tebi æeu otvoriti usta među njima, i znaæee da sam ja Gospod.

30 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: ridajte: jaoh dana! **3** Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodnj, oblaèan dan, vrijeme narodima. **4** I maè æee doæei na Misir, i strah æee biti u Etiopskoj, kad stanu padati pobijeni u Misiru, kad se zarobi mnoštvo njegovo i raskopaju se temelji njegovi. **5** Etiopljani i Puteji i Ludeji i sva mješavina i Huveji i sinovi zemalja među kojima je vjera, pašæe s njima od maèa. **6** Ovako veli Gospod: pašæe koji podupiru Misir, i ponos sile njegove oboriæee se, od kule Sinske pašæe u njemu, govori Gospod Gospod. **7** I biæe pusti među pustijem zemljama, i gradovi æee njegovi biti među pustijem gradovima. **8** I poznæee da sam ja Gospod kad zapalim oganj u Misiru

i svi se pomoænici njegovi satru. 9 U onaj æe dan izaæi poslanici od mene na laðama da uplaše Etiopsku bezbrižnu, i biæe meðu njima strah velik kao dana Misirskoga; jer evo, ide. 10 Ovako veli Gospod Gospod: pogubiæu mnoštvu Misirsko rukom Navuhodonosora cara Vavilonskoga. 11 On i narod njegov s njim, najljuæi izmeðu naroda, biæe dovedeni da zatru zemlju, i izvuæi æe maèeve svoje na Misir i napuniæe zemlju pobijenijeh. 12 I isušiæu rijeke, i predaæu zemlju u ruke zlijem ljudima; i opustiæu zemlju i što je u njoj rukom tuðinskom. Ja Gospod govorih. 13 Ovako veli Gospod Gospod: i gadne æeu bogove potrti, i istrijebiæu likove u Nofu i neæee više biti kneza iz zemlje Misirske, i pustiæu strah u zemlju Misirsku. 14 I opustošiæu Patros, i upaliæu Soan, i izvršiæu sud na Novu. 15 I izliæu gnjev svoj na Sin, grad Misirski, i istrijebiæu ljudstvo u Novu. 16 Kad zapalim oganj u Misiru, ljuto æe se uzmuæiti Sin, i Nov æe se raspasti, i Nof æe biti u tjeskobi svaki dan. 17 Mladiæi Avinski i Pi-vesetski pašæe od maèa, a djevojke æe otiaæi u ropstvo. 18 I u Tafnisu æe pomrknuti dan kad polomim onđje prijevornice Misirske i nestane u njemu ponosa sile njegove; oblak æe ga pokriti; a kæeri æe njegove otiaæi u ropstvo. 19 I izvršiæu sudove na Misiru, i oni æe poznati da sam ja Gospod. 20 Opet jedanaeste godine, prvoga mjeseca, sedmoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 21 Sine èovjeèiji, slomih mišicu Faraonu caru Misirskom, i eto neæee se zaviti da se lijeèi, neæee se metnuti zavoj niti æe se zaviti da bi se okrijepila i mogla držati maè. 22 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo me na Faraona cara Misirskoga, i slomiæu mu mišice, i zdravu i slomljenu, i izbiæu mu maè iz ruke. 23 I rasijaæu Misirce po narodima, i razasuæu ih po zemljama. 24 I ukrijepiæu mišicu caru Vavilonskom, i daæeu mu u ruku svoj maè, i polomiæu mišice Faraonu, i jeèaaæe pred njim kao što jeèi èovjek ranjen na smrt. 25 Da, ukrijepiæu mišice caru Vavilonskom, a Faraonu æe mišice klonuti, i poznaæe se da sam ja Gospod, kad dam maè svoj u ruku caru Vavilonskom da njim zamahne na zemlju Misirsku. 26 I rasijaæu Misirce meðu narode i razasuæu ih po zemljama, i poznaæe da sam ja Gospod.

31 A jedanaeste godine, treæega mjeseca, prvoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèiji, kaži Faraonu caru Misirskom i narodu njegovu: na što si nalik u velièini svojoj? 3 Eto, Asirac bješe kedar na Livanu, lijepijeh grana i debela hlada i visoka rasta, kojemu vrhovi bijahu meðu gustijem granama. 4 Voda ga odgoji, bezdana ga uzvisi; ona rijekama svojim tecijaše oko njegova stabla i puštaše potoke svoje k svijetu drvetima poljskim. 5 Zato

rast njegov nadvisi sva drveta poljska, i umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode raširiše se odvode njegove kad ih puštaše. 6 Na granama njegovijem vijahu gniazeda sve ptice nebeske, i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hladu njegovu sjeðahu svi veliki narodi. 7 I bijaše lijep velièinom svojom i dužinom grana svojih, jer mu korijen bijaše kod velike vode. 8 Kedri u vrtu Božijem ne mogahu ga zakloniti, jele ne mogahu se izjednaæiti s njegovijem granama, i javori ne bijahu kao ogranci njegovi; nijedno drvo u vrtu Božijem ne bješe na ljetopu tako kao on. 9 Uèinih ga lijepa mnoštvom grana da mu zaviðahu sva drveta Edemska što bijahu u vrtu Božijem. 10 Zato ovako veli Gospod Gospod: što je visok narastao, i digao vrh svoj meðu guste grane, i srce se njegovo ponjelo visinom njegovom, 11 Zato ga dадоh u ruku najsilnjemu meðu narodima da èini s njim što hoæe, odvrgoh ga za bezbožnost njegovu. 12 I tuðinci, najljuæi izmeðu naroda, posjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popadaše po gorama i po svijem dolinama, i ogranci mu se izlomiše po svijem potocima na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše iz hладa njegova i ostaviše ga. 13 Na izvaljenom panju njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske, 14 Da se ne ponosi visinom svojom nijedno drvo kraj vode i ne diže vrha svojega meðu guste grane, i od svijeh što se natapaju da se nijedno ne uzda u se radi svoje velièine; jer su svi predani na smrt, baèeni u najdonji kraj zemlje meðu sinove ljudske s onima koji slaze u jamu. 15 Ovako veli Gospod Gospod: u koji dan side u grob, uèinih žalost, pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke njezine, i velika voda stade, i rascvijelih za njim Livan, i sva drveta poljska povenuše za njim. (Sheol h7585) 16 Praskom padanja njegova ustresoh narode, kad ga svalih u grob s onima koji slaze u jamu; i utjeèiše se na najdonjoj strani zemlje sva drveta Edemska, što je najbolje i najljepše na Livanu, sva što se natapahu. (Sheol h7585) 17 I oni sidoše s njim u grob k onima što su pobijeni maæem, i mišica njegova, i koji sjeðahu u hladu njegovu meðu narodima. (Sheol h7585) 18 Na koje si meðu drvetima Edemskim nalik slavom i velièinom? Ali æeæ biti oboren s drvetima Edemskim u najdonji kraj zemlje, meðu neobrezanima æeæ ležati s onima koji su pobijeni maæem. To je Faraon i sav narod njegov, govoril Gospod Gospod.

32 Opet dvanaesta godine, dvanaestoga mjeseca, prvoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèiji, narièi za Faraonom carem Misirskim, i reci mu: ti si kao lavie meðu narodima i kao zmaj u moru, i prolaziš rijeke svoje i mutiš vodu nogama svojim i gaziš po rijekama

njezinijem. 3 Ovako veli Gospod Gospod: razapeæeu ti mrežu svoju sa zborom mnogih naroda, i izvuæi æe te u mojoj mreži. 4 I ostaviæu te na zemlji, i bacæeu te u polje, i pustiæeu sve ptice nebeske da sjedaju na te, i nasitiæeu tobom zvijeri sa sve zemlje. 5 I razmetnuæeu meso twoje po gorama i napuniæeu doline gomilama od tebe. 6 I zemlju gdje plivaæ napojiæeu krvlju tvojom do vrh gora, i potoci æe biti puni tebe. 7 I kad te ugasim, zastrijeæeu nebo, i zvijezde na njemu pomraæiti, sunce æeu zakloniti oblakom, i mjesec neæe svijetliti svjetlošæu svojom. 8 Sva æeu svijetla vidjela na nebuhu pomraæiti za tobom, i pustiæeu tamu na tvoju zemlju, govori Gospod Gospod. 9 I ustrašiæeu srce mnogih naroda kad objavim propast tvoju među narodima, po zemljama kojih ne znaš. 10 I udiviæeu tobom mnoge narode, i carevi æe se njihovi zgroziti od tebe, kad mahнем maæem svojim pred njima, i drktaæee svaki èas svaki za dušu svoju u dan kad padneš. 11 Jer ovako veli Gospod Gospod: maæ cara Vavilonskoga doæi æe na te. 12 Maæevima junaèkim povaljaæeu mnoštvo twoje, maæevima najluæih između naroda; oni æe razoriti ponos Misiru, i sve æe se mnoštvo njegovo potrti. 13 I potræeu svu stoku njegova pokraj velikih voda, te ih neæe više mutiti nogu èovjeèija niti æe ih papak od kake životinje mutiti. 14 Tada æeu stišati vodu njihovu, i uèiniæeu da potoci njihovi teku kao ulje, govori Gospod Gospod. 15 Kad opustim zemlju Misirsku i ona bude bez svega što je u njoj, i pobijem sve koji žive u njoj, tada æe poznati da sam ja Gospod. 16 Ovo je naricanje što æe se naricati; tako æe naricati kæeri narodne, za Misiron i za svijem mnoštvom njegovijem naricaæe, govori Gospod Gospod. 17 Potom dvanaeste godine, petnaesti dan istoga mjeseca, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 18 Sine èovjeèiji, narièi za mnoštvom Misirskim, i svali njih i kæeri jakih naroda u najdonji kraj zemlje s onima koji slaze u jamu. 19 Od koga si ljen? siði i lezi s neobrezanima. 20 Pašæe posred pobijenijeh maæem, maæ je dat, vucite ga i sve mnoštvo njegovo. 21 Govoræe mu najhrabriji junaci isred groba s pomoænicima njegovijem, koji sidoše i leže neobrezani, pobijeni maæem. (Sheol h7585) 22 Ondje je Asirac i sav zbor njegov, grobovi su mu oko njega, svi su pobijeni, pali od maæa. 23 Grobovi su mu u dnu jame, a zbor mu je oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od maæa, koji sidoše neobrezani na najdonji kraj zemlje, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu. 25 Među pobijenima namjestiæe postelju njemu i svemu mnoštu njegovu, grobovi su mu oko

njega, svi su neobrezani pobijeni maæem, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu, metnuti su među pobijene. 26 Ondje je Meseh, Tuval i sve mnoštvo njegovo, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni maæem, koji zadavahu strah zemlji živijeh. 27 Ali ne leže među junacima koji padaše između neobrezanjeh, koji sidoše u grob s oružjem svojim, i metnuše maæeve pod glave svoje, i bezakonje njihovo leži na kostima njihovijem, ako i bijahu junaci strašni na zemlji živijeh. (Sheol h7585) 28 I ti æeš se satrti među neobrezanima, i ležaæee kod pobijenijeh maæem. 29 Ondje je Edom, carevi njegovi i svi knezovi njegovi, koji su sa silom svojom metnuti među pobijene maæem; leže među neobrezanima i s onima koji sidoše u jamu. 30 Ondje su svi knezovi sjeverni i svi Sidonci, koji sidoše k pobijenima sa strahom svojim, stideæi se sile svoje; i leže neobrezani s onima koji su pobijeni maæem, i nose sramotu svoju s onima koji sidoše u jamu. 31 Njih æe vidjeti Faraon, i utješiæe se za svijem mnoštvom svojim, Faraon i sva vojska njegova, pobijeni maæem, govori Gospod Gospod. 32 Jer zadadoh svoj strah zemlji živijeh, i Faraon æe i sve mnoštu njegovo ležati među neobrezanima s onima koji su pobijeni maæem, govori Gospod Gospod.

33 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèiji, govori sinovima naroda svojega, i kaži im: kad pustim na koju zemlju maæ, ako narod one zemlje uzme koga između sebe, i postave ga sebi za stražara, 3 I on vidjevši maæ gdje ide na zemlju zatrubi u trubu, i opomene narod, 4 Ako se ko èuvši trubu ne uzme na um, i maæ došavši pogubi ga, krv æe njegova biti na njegovoj glavi. 5 Jer èu glas trubni, i ne uze se na um, krv æe njegova biti na njemu; da se uze na um, saèuvao bi dušu svoju. 6 Ako li stražar vidjevši maæ gdje ide ne zatrubi u trubu i narod ne bude opomenut, a maæ došavši pogubi koga između njih, taj æe poginuti za svoje bezakonje, ali æeu krv njegova iskati iz ruke stražareve. 7 I tebe, sine èovjeèiji, tebe postavih stražarem domu Izrailjevu; slušaj dakle rijeè iz mojih usta i opominji ih od mene. 8 Kad reæem bezbožniku: bezbožnièe, poginuæeš; a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika da se proðe puta svojega; taj æe bezbožnik poginuti za svoje bezakonje; ali æeu krv njegova iskati iz tvoje ruke. 9 Ako li ti opomeneš bezbožnika da se vrati sa svoga puta, a on se ne vrati sa svoga puta, on æe poginuti za svoje bezakonje, a ti æeš saèuvati dušu svoju. 10 Zato ti, sine èovjeèiji, reci domu Izrailjevu: vi govorite ovako i kažete: prijestupi naši i grijesi naši na nama su, i s njih propadamo; kako bismo živjeli? 11 Reci im: tako bio ja živ, govori Gospod Gospod, nije mi milo

da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svoga puta i bude živ; vratite se, vratite se sa zlijeh putova svojih, jer zašto da mrete, dome Izrailjev? 12 Zato ti, sine èovjeèji, reci sinovima naroda svojega: pravednoga neæe izbaviti pravda njegova kad zgriješi, i bezbožnik neæe propasti sa bezbožnosti svoje kad se vrati od bezbožnosti svoje, kao što pravednik ne može s nje živjeti kad zgriješi. 13 Kad reèem pravedniku da æe doista živjeti, a on se pouzda u pravdu svoju pa uèini nepravdu, od sve pravde njegove ništa se neæe spomenuti, nego æe poginuti s nepravde svoje koju uèini. 14 A kad reèem bezbožniku: doista æeš poginuti, a on se obrati od grijeha svojega i stane èiniti sud i pravdu, 15 I vradi bezbožnik zalog, i vradi što je oteo, i stane hoditi po uredbama životnjem ne èineæi bezakonja, doista æe biti živ, neæe umrijeti. 16 Od svijeh grijeha što je zgriješio ništa mu se neæe spomenuti; èinio je sud i pravdu, doista æe živ biti. 17 A sinovi naroda tvojega govore: nije prav put Gospodnji; a njihov put nije prav. 18 Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i uèini nepravdu, poginuæe s toga. 19 A kad se bezbožnik odvrati od svoje bezbožnosti i uèini sud i pravdu, on æe živ biti s toga. 20 A vi gorovite: nije prav put Gospodnji. Sudæeu vam, dome Izrailjev, svakome po putovima njegovim. 21 A dvanaeste godine robovanja našega, desetoga mjeseca, petoga dana doðe k meni jedan koji uteèe iz Jerusalima, i reèe: uze se grad. 22 A ruka Gospodnja doðe nada me uveèe prije nego doðe onaj što uteèe, i otvori mi usta dokle onaj doðe k meni ujutru; otvorise mi se usta, te više ne muæah. 23 I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 24 Sine èovjeèji, koji žive u onjem pustolinama u zemlji Izrailjevoj govore i kažu: Avram bijaše jedan, i naslijedi ovu zemlju; a nas je mnogo; nama je data ova zemlja u našljedstvo. 25 Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: jedete s krvlju, i oèi svoje podizete ka gadnjem bogovima svojim, i krv prolevate, i hoæete da naslijedite zemlju? 26 Opirete se na maè svoj, èinite gadove, i skvrnite svaki ženu bližnjega svojega, i hoæete da naslijedite zemlju? 27 Ovako im reci: ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio, koji su u pustolinama, pašæe od maèa; i koji je u polju, zvijerima æeu ga dati da ga izjedu; a koji su po gradovima i po peæinama, od pomora æe pomrijeti. 28 Tako æeu sasvijem opustiti tu zemlju, i nestaaæe ponosa sile njezine, i opustjeæe gore Izrailjeve da neæe niko prolaziti. 29 I oni æee poznati da sam ja Gospod kad zemlju sasvijem opustim za sve gadove njihove što èiniše. 30 A o tebi, sine èovjeèji, sinovi naroda tvojega kazuju o tebi uza zidove i na vratima kuæenjem, i govore jedan drugomu, svaki bratu svojemu, i vele: hodite i èujte kaka rijeè doðe od Gospoda. 31 I dolaze k tebi kao

kad se narod skuplja, i narod moj sjeda pred tobom, i sluša rijeèi tvoje, ali ih ne izvršuje; u ustima su im ljkupke a srce njihovo ide za svojim lakomstvom. 32 I gle, ti si im kao ljkupka pjesma, kao èovjek lijepa glasa i koji dobro svira; slušaju rijeèi tvoje, ali ih ne izvršuju. 33 Ali kad to dođe, a evo ide, onda æe poznati da je bio prorok među njima.

34 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, prorokuj protiv pastira Izrailjevih, prorokuj i reci tijem pastirima: ovako veli Gospod Gospod: teško pastirima Izrailjevijem koji pasu sami sebe! Ne treba li stado da pasu pastiri? 3 Pretilinu jedete i vunom se odijevate, koljete tovno, stada ne pasete. 4 Slabijeh ne krijejite, i bolesne ne lijeèite, ranjene ne zavijate, odagnane ne dovodite natrag, izgubljene ne tražite, nego silom i žestinom gospodarite nad njima. 5 I raspršaæe se nemajuæi pastira, i raspršavši se postaše hrana svijem zvijerima poljskim. 6 Ovce moje lutaju po svijem gorama i po svijem visokim humovima; i po svoj zemlji raspršane su ovce moje, i nema nikoga da pita za njih, nikoga da ih traži. 7 Zato, pastiri, èujte rijeè Gospodnju; 8 Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, što stado moje posta grabež, i ovce moje postaše hrana svijem zvijerima poljskim nemajuæi pastira, i pastiri moji ne traže stada mojega, nego pastiri pasu sami sebe, a stada mojega ne pasu; 9 Zato, pastiri, èujte rijeè Gospodnju; 10 Ovako veli Gospod Gospod: evo me na te pastire, i iskaæu stado svoje iz njihovih ruku, i neæu im dati više da pasu stado, i neæe više pastiri pasti sami sebe, nego æeu oteti ovce svoje iz usta njihovih i neæe im biti hrana. 11 Jer ovako veli Gospod Gospod: evo me, ja æeu tražiti ovce svoje i gledati ih. 12 Kao što pastir traži stado svoje kad je kod ovaca svojih raspršanijeh, tako æeu tražiti ovce svoje i oteæu ih iz svijeh mjesta kuda se raspršaæe kad bijaše oblaæeno i mraèeno. 13 I izvešæu ih iz naroda, i pokupiæu ih iz zemalja, i dovešæu ih u zemlju njihovu, i pašæu ih na gorama Izrailjevijem pokraj potoka i po svijem mjestima naseljenijem u zemlji. 14 Na dobroj paši pašæu ih, i tor æe im biti na visokim gorama Izrailjevijem; ondje æe ležati u dobrom toru i po obilatoj æe paši pasti na gorama Izrailjevijem. 15 Ja æeu pasti stado svoje, i ja æeu ih odmarati, govori Gospod Gospod. 16 Tražiæu izgubljenu, i dovešæu natrag odagnanu, i ranjenu æeu zaviti i bolesnu okrijepiti; a tovnu æeu i jaku potri, pašæu ih pravo. 17 A vama, stado moje, ovako govori Gospod Gospod: evo ja æeu suditi između ovce i ovce, između ovnova i jaraca. 18 Malo li vam je što pasete na dobroj paši, nego ostatak paše svoje gazite nogama svojim? i što pijete bistru vodu, nego ostatak mutite nogama svojim?

19 A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zamutite nogama svojim. **20** Zato ovako im veli Gospod Gospod: evo me, ja æeu suditi između ovce debele i ovce mršave. **21** Što bocima i ramenima otiskujete i rozima svojim bodete sve bolesne tako da ih razagnaste napolje, **22** Zato æeu izbaviti stado svoje da ne bude više grabež, i sudiæu između ovce i ovce. **23** I podignuæu im jednoga pastira koji æee ih pasti, slugu svojega Davida; on æee ih pasti i biæe im pastor. **24** A ja Gospod biæeu im Bog, i sluga moj David knez među njima. Ja Gospod rekoh. **25** I uèiniæeu s njima zavjet mirni, istrijebiæu zle zvijeri iz zemlje, i oni æee živjeti u pustinji bez straha i spavaæe u šumama. **26** I blagoslovíæu njih i što je oko gore moje, i puštaæeu dažd na vrijeme; daždi æee blagoslovni biti. **27** I drveta æee poljska raðati svoj rod, i zemlja æee raðati svoj rod; i oni æee biti u svojoj zemlji bez straha, i poznaæee da sam ja Gospod kad polomim palice jarma njihova, i izbavim ih iz ruku onijeh koji ih zarobiše. **28** I neæee više biti plijen narodima, i zvijeri zemaljske neæee ih jesti, nego æee živjeti bez straha i нико ih neæee plašiti. **29** I podignuæu im biljku za slavu, i neæee više umirati od gladi u zemljiji, niti æee podnositi sramote od naroda. **30** I poznaæee da sam ja Gospod Bog njihov s njima, i oni, dom Izrailjev, da su moj narod, govori Gospod Gospod. **31** A vi ste stado moje, ovce paše moje, vi ljudi, a ja sam Bog vaš, govori Gospod Gospod.

35 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèiji, okreni lice svoje prema gori Siru i prorokuj protiv nje. **3** I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, goro Sire! i dignuæeu ruku svoju na te, i opustiæeu te sasvijem. **4** Gradove æeu tvoje opustiti, i ti æeš biti pustoš, i poznaæeš da sam ja Gospod. **5** Što je u tebe vjeèeno neprijateljstvo, i rasipaš sinove Izrailjeve maèem u nevolji njihovoj, kad je kraj bezakonju njihovu, **6** Zato, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, krv æeu te predati i krv æee te goniti, jer ne mrziš na krv, krv æee te goniti. **7** I obratiæeu goru Sir sasvijem u pustoš, da нико neæee dolaziti ni odlaziti. **8** I napuniæeu gore njezine pobijenijeh njezinijeh; na humovima tvojim i u dolinama tvojim i po svijem potocima tvojim padaæee pobijeni od maèa. **9** Vjeèenu pustinju naèiniæeu od tebe i gradovi se tvoji neæee opraviti, i poznaæete da sam ja Gospod. **10** Što govorиш: ova dva naroda i ove dvije zemlje moje æee biti, i naslijedæemo ih, ako i jest Gospod bio ondje, **11** Zato, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, uèiniæeu po gnjevu tvom i po zavisti tvojoj, s kojom si postupala iz mržnje prema njima, i biæeu poznat među njima kad ti sudim. **12** I poznaæeš da sam ja Gospod èuo sve tvoje hule koje

si govorila na gore Izrailjeve rekavši: opustješe, nama su dane da ih jedemo. **13** I velièaste se suprot meni ustima svojim, i množiste na me rijeèi svoje; èuo sam. **14** Ovako veli Gospod Gospod: kad se sva zemlja stane veseliti, tebe æeu opustiti. **15** Kako si se ti veselila našljedstvu doma Izrailjeva što opustje, tako æeu i tebi uèiniti: opustjeæeš, goro Sire, i sva zemljo Edomska; i poznaæee se da sam ja Gospod.

36 Ti, sine èovjeèiji, prorokuj gorama Izrailjevijem, i reci: gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospodnju. **2** Ovako veli Gospod Gospod: što neprijatelj govori za vas: ha hal vjeèene visine postaše naše našljedstvo; **3** Zato prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: što vas pustoš i proždiru sa svijeh strana, da postanete našljedstvo ostalijem narodima, i postaste prièa i rug narodima, **4** Zato, gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod gorama Izrailjevijem i humovima, potocima i dolinama, i pustijem razvalinama i gradovima ostavljenjem, koje postaše grabež i potsmijeh ostalijem narodima unaokolo, **5** Zato ovako veli Gospod Gospod: u ognju revnosti svoje govorih protiv ostalijeh naroda i protiv sve Edomske, što osvojiše moju zemlju radujuæei se iz svega srca i rugajuæei se iz duše da bi je oplijenili. **6** Zato prorokuj za zemlju Izraeljevu, i reci gorama i humovima, potocima i dolinama: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja govorih u revnosti svojoj i u jarosti svojoj; što podnosite sramotu od naroda, **7** Zato ovako veli Gospod Gospod: ja podigoh ruku svoju da æee narodi što su oko vas nositi sramotu svoju. **8** A vi, gore Izrailjeve, puštaæete grane svoje, i rod svoj nosiæete narodu mojemu Izraelju, jer æee skoro doæi. **9** Jer evo me kod vas, i gledaæeu vas, i biæete raðene i zasijevane. **10** I umnožiæeu u vama ljudi, dom Izraeljev savkoliki, i gradovi æee se naseliti i pustoline sagraditi. **11** Umnožiæeu u vama ljudi i stoku, i namnožiæe se i naploditi, i naseliæeu vas kako bijaste prije; i uèiniæeu vam dobra više nego prije; i poznaæete da sam ja Gospod. **12** I dovešæeu k vama ljudi, narod svoj Izraelja, i naslijediæe vas, i biæete im našljedstvo, i neæete ih više zatirati. **13** Ovako veli Gospod Gospod: što vam govore da ste zemlja koja proždire ljudi i zatire svoje narode, **14** Zato neæee više proždirati ljudi, i naroda svojih neæee više zatirati, govori Gospod Gospod. **15** I neæeu dati da se više u tebi èuje sramota od naroda, i ruga od naroda neæee više podnositi, i neæee više zatirati svojih naroda, govori Gospod Gospod. **16** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **17** Sine èovjeèiji, dom Izraeljev živeæi u svojoj zemlji oskvri je svojim putem i svojim djelima; put njihov bijaše preda mnom kao neèistota žene odvojene. **18** Zato izlih gnjev svoj na

njih radi krvi koju proliše na zemlju i radi gadnijeh bogova njihovijeh, kojima je oskvrišće. **19** I rasijah ih po narodima, i razasuše se po zemljama; po putovima njihovijem i po djelima njihovijem sudih im. **20** I kad dođoše među narode, gdje god dođoše oskvrišće sveto ime moje, a za njih se govoraoše da su Gospodnji narod i da su iz zemlje njegove izašli. **21** Ali mi se sažali radi svetoga imena mojega, koje oskvri dom Izrailjev u narodima u koje dođe. **22** Zato reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: neæu vas radi uèiniti, dome Izrailjev, nego radi svetoga imena svojega, koje oskvrište u narodima u koje dođoste; **23** I posvetiæu ime svoje veliko oskvrnjeno u narodima, koje vi oskvrište među njima; i narodi æe poznati da sam ja Gospod, govorи Gospod Gospod, kad se posvetim u vama pred njima. **24** Jer æu vas uzeti iz naroda, i pokupiæu vas iz svih zemalja, i dovešæu vas u vašu zemlju. **25** I pokropiæu vas vodom èistom, i biæete èisti; ja æu vas oèistiti od svih neèistota vaših i od svih gadnijeh bogova vaših. **26** I daæu vam novo srce, i nov æu duh metnuti u vas, i izvadiæu kameno srce iz tijela vašega, i daæu vam srce mesno. **27** I duh svoj metnuæu u vas, i uèiniæu da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete. **28** I nastavaæete u zemlji koju sam dao ocima vašim, i biæete mi narod i ja æu vam biti Bog. **29** I oprostiæu vas svih neèistota vaših, i dozvaæu žito i umnožiæu ga, i neæu pustiti na vas gladi. **30** I umnožiæu rod na drvetica i rod na njivi, te neæete više podnositi sramote među narodima sa gladi. **31** I opomenuæete se zlijeh putova svojih i djela svojih koja ne bjehu dobra, i sami æete себi biti mrski za bezakonja svoja i za gadove svoje. **32** Neæu vas radi uèiniti, govorи Gospod Gospod; znajte; posramite se i postidite se putova svojih, dome Izrailjev. **33** Ovako veli Gospod Gospod: kad vas oèistim od svih bezakonja vaših, naseliæu gradove, i pustoline æe se opet sagraditi. **34** I pusta æe se zemlja raditi, što je bila pusta pred svakim koji prolazaše. **35** I reæi æe se: zemlja ova što bješe pusta posta kao vrt Edemski, i gradovi što bjehu pusti, razvaljeni i raskopani, utvrдиše se i naseliše se. **36** I narodi koji ostanu oko vas poznaæe da ja Gospod sagraðujem razvaljeno i zasaðujem opustjelo. Ja Gospod rekoh, i uèiniæu. **37** Ovako veli Gospod Gospod: još æe me tražiti dom Izrailjev da im uèinim, da ih umnožim ljudima kao stado. **38** Kao sveto stado, kao stado u Jerusalimu o praznicima njihovijem, tako æe pusti gradovi biti puni stada ljudi, i poznaæe da sam ja Gospod.

37 Ruka Gospodnja dođe nada me, i Gospod me izvede u duhu, i postavi me usred polja, koje bijaše puno

kosti. **2** I provede me pokraj njih unaokolo, i gle, bijaše ih vrlo mnogo u polju, i gle, bijahu vrlo suhe. **3** I reèe mi: sine èovjeèji, hoæe li oživjeti ove kosti? A ja rekoh: Gospode Gospode, ti znaš. **4** Tada mi reèe: prorokuj za te kosti, i kaži im: suhe kosti, èujte rijeè Gospodnju. **5** Ovako govorи Gospod Gospod ovijem kostima: gle, ja æu metnuti u vas duh, i oživjeæete. **6** I metnuæu na vas žile, i obložiæu vas mesom, i navuæi æu na vas kožu, i metnuæu u vas duh, i oživjeæete, i poznæete da sam ja Gospod. **7** Tada stado prorokovati, kako mi se zapovjedi; a kad prorokovah nasta glas, i gle potres, i kosti se pribirahu svaka ka svojoj kosti. **8** I pogledah, i gle, po njima izidoše žile i meso, i ozgo se koža navuèe; ali duha ne bješe u njima. **9** Tada mi reèe: prorokuj duhu, prorokuj, sine èovjeèji, i reci duhu: ovako veli Gospod Gospod: od èetiri vjetra dođi, duše, i duni na ove pobijene da ožive. **10** I prorokovah, kako mi se zapovjedi, i uđe u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika. **11** Tada mi reèe: sine èovjeèji, ove su kosti sav dom Izrailjev; gle, govore: posahnuše kosti naše i prođe nadanje naše, propadosmo. **12** Zato prorokuj, i kaži im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu otvoriti grobove vaše, i izvešæu vas iz grobova vaših, narode moj, i dovešæu vas u zemlju Izrailjevu. **13** I poznæete da sam ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj. **14** I metnuæu duh svoj u vas da oživite, i naseliæu vas u vašoj zemlji, i poznæete da ja govorim i èinim, govorи Gospod. **15** Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: **16** Ti, sine èovjeèji, uzmi jedno drvo, i napiši na njemu: Judi i sinovima Izrailjevijem, drugovima njegovijem. Pa onda uzmi drugo drvo, i na njemu napiši: Josifu drvo Jefremovo i svega doma Izrailjeva, drugova njegovijeh. **17** I sastavi ih jedno s drugim da budu kao jedno u twojо ruci. **18** I kad ti reku sinovi tvoga naroda govoreæi: hoæeš li nam kazati šta ti je to? **19** Reci im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu uzeti drvo Josifovo, što je u Jefremovoj ruci, i plemena Izrailjevijeh, drugova njegovijeh, i sastaviæu ga s drvetom Judinijem, i naèiniæu od njih jedno drvo, i biæe jedno u mojoj ruci. **20** I drveta, na kojima napišeš, neka ti budu u ruci pred njima. **21** I reci im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu uzeti sinove Izrailjeve iz naroda u koje otidoše, i sabraæu ih otsvuda, i dovešæu ih u zemlju njihovu. **22** I naèiniæu od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izrailjevijem, i jedan æe car biti car svjema njima, niti æe više biti dva naroda, niti æe više biti razdijeljeni u dva carstva. **23** I neæe se više skvrniti gadnijem bogovima svojim ni gnušobama svojim niti kakijem prijestupima svojim, i izbaviæu ih iz svih stanova njihovijeh u kojima griješiše, i oèistiæu ih, i oni æe mi biti narod i ja æu

im biti Bog. 24 I sluga moj David biæe im car, i sví æe imati jednoga pastira, i hodiæe po mojim zakonima, i uredbe æe moje držati i izvršivati. 25 I sjedjeæe u zemlji koju dадох sluzi svojemu Jakovu, u kojoj sjedješe oci vaši; u njoj æe sjedjeti oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh dovijeka, i David sluga moj biæe im knez dovijeka. 26 I uèiniæeu s njima zavjet mirni, biæe vjeèan zavjet s njima, i utvrdiæeu ih i umnožiæeu ih, i namjestiæeu svetinju svoju usred njih navijek. 27 I šator æe moj biti kod njih, i ja æe im biti Bog i oni æe mi biti narod. 28 I narod æe poznati da sam ja Gospod koji posveæujem Izrailja, kad svetinja moja bude usred njih dovijeka.

38 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèiji, okreni lice svoje prema Gogu u zemlji Magogu, knezu i glavi u Mesehu i Tuvalu, i prorokuj na nj; 3 I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tuvalu; 4 I vratiaæeu te natrag, i metnuæeu ti žvale u èeljusti, i izvešæeu tebe i svu vojsku tvoju, konje i konjike, sve dobro odjevene, zbor veliki sa štitovima i štitæima, sve koji maèem mašu, 5 S njima Persijance, Etiopljane i Puteje, sve sa štitovima i pod šljemovima, 6 Gomera i sve èete njegove, dom Togarmin sa sjevernoga kraja i sve èete njegove, mnoge narode s tobom. 7 Pripravi se i spremi se ti i sve ljudstvo tvoje, što se sabralo kod tebe, i budi im stražar. 8 Poslijе mnogo vremena biæeš pohođen, i pošljednjih godina doæi æeš u zemlju izbavljenu od maèa i sabranu iz mnogih naroda, u gore Izrailjeve, koje bjehu jednako puste, a oni æe izvedeni iz naroda svi živjeti bez straha. 9 I podignuæeš se, i doæi æeš kao bura, biæeš kao oblak da pokriješ zemlju ti i sve èete tvoje i mnogi narodi s tobom. 10 Ovako veli Gospod Gospod: i tada æe ti doæi u srce stvari, i smišlaæeš zle misli. 11 I reæi æeš: idem na zemlju gdje su sela, i udariaæu na mirni narod koji živi bez straha, koji sví žive u mjestima bez zidova i nemaju ni prijevornica ni vrata, 12 Da naplijeniš plijena i nagrabiš grabeža, da posegnesh rukom svojom na pustinje naseljene i na narod sabrani iz naroda, koji se bavi stokom i imanjem, i živi usred zemlje. 13 Sava i Dedan i trgovci Tarsiski i svi laviæi njegovi kazaæe ti: jesli li došao da plijeniš plijen? jesli li skupio ljudstvo svoje da grabiš grabež? da odneseš srebro i zlato, da uzmeš stoku i trg, da naplijeniš mnogo plijena? 14 Zato prorokuj, sine èovjeèiji, i reci Gogu: ovako veli Gospod Gospod: u ono vrijeme, kad æe moj narod Izrailj živjeti bez straha, neæeš li znati? 15 I doæi æeš iz svoga mjesta, sa sjevernoga kraja, ti i mnogi narodi s tobom, svi jašuæi na konjma, mnoštvo veliko i vojska velika. 16 I podignuæeš se na moj narod Izrailja kao oblak da pokriješ

zemlju; u pošljednje vrijeme dovešæeu te na zemlju svoju da me poznadu narodi kad se posvetim u tebi pred njima, Gože! 17 Ovako veli Gospod Gospod: nijesi li ti onaj o kom govorih u staro vrijeme preko sluga svojih, proroka Izrailjevijeh, koji prorokovaše u ono vrijeme godinama da æeu te dovesti na njih. 18 A kad doðe Gog na zemlju Izrailjevu, govorи Gospod Gospod, onda æe se podignuti jarost moja u gnjevu mom. 19 I u revnosti svojoj, u ognju gnjeva svojega govoriaæeu: doista, tada æe biti drhat veliki u zemlji Izrailjevoj. 20 I ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemlji, i sví ljudi po zemlji zadrhtaæe od mene, i gore æe se razvaliti i vrleti popadati, i sví æe zidovi popadati na zemlju. 21 I dozvaæeu na nj maè po svijem gorama svojim, govorи Gospod Gospod: maè æe se svakoga obratiti na brata njegova. 22 I sudiæeu mu pomorom i krvljу; i pustiæeu na nj i na èete njegove i na mnoge narode, koji budu s njim, silan dažd, kamenje od grada, oganj i sumpor. 23 I proslavljaæeu se i posvetiaæeu se i biæeu poznat pred mnogim narodima, i poznaæe da sam ja Gospod.

39 Ti dakle, sine èovjeèiji, prorokuj protiv Goga, i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tuvalu. 2 I vratiaæeu te natrag i vodiæeu te, i izvešæeu te iz sjevernijeh krajeva i dovešæeu te na gore Izrailjeve. 3 I izbiæeu ti luk tvoj iz lijeve ruke, i prosuæeu ti iz desne ruke strijеле. 4 Na gorama æeš Izrailjevijem pasti ti i sve èete tvoje i narodi koji budu s tobom; pticama, svakojakim pticama krilatijem i zvijerima poljskim daæeu te da te izjedu. 5 Na polju æeš pasti, jer ja rekoh, govorи Gospod Gospod. 6 I pustiæeu oganj na Magoga i na one koji žive na ostrvima bez straha; i poznaæe da sam ja Gospod. 7 I sveto ime svoje obznaniaæeu usred naroda svojega Izailja, i neæeu više dati da se skvrimi sveto ime moje, nego æe poznati narodi da sam ja Gospod, svetac u Izailju. 8 Evo, doæi æe, i zbiæe se, govorи Gospod Gospod; to je dan za koji govorih. 9 Tada æe izaæi stanovnici gradova Izailjevijeh, i naložiæe na oganj i spaliæe oružje i štitove i štitæe, lukove i strijele, sulice i kopljа, i ložiæe ih na oganj sedam godina. 10 I neæee nositi drva iz polja, niti æe sjeæi u šumi, nego æe oružje ložiti na oganj, i oplijeniæe one koji ih plijeniše, i pootimaæe od onijeh koji od njih otimaše, govorи Gospod Gospod. 11 I u to æeu vrijeme dati Gogu mjesto za grob onđe u Izailju, dolinu kojom se ide na istok k moru, i ona æe stisnuti usta putnicima; onđe æe biti pogreben Gog i sve mnoštvo njegovo i prozvaæe se dolina mnoštva Gogova. 12 I ukopavaæe ih dom Izailjev sedam mjeseca, da bi oèistili zemlju. 13 I ukopavaæe ih sav narod, i biæe im na slavu u

onaj dan kad se proslavim, govori Gospod Gospod. 14 I odvojijae ljude koji æe jednako iæi po zemlji i s onima koji prolaze ukopavati one koji bi ostali po zemlji da je oèiste; poslije sedam mjeseca tražiæe. 15 I prohodiæe zemlju i iæi po njoj, i ko vidi kosti ljudske, naèiniæe kod njih znak, dokle ih ne ukopaju grobari u dolini mnoštva Gogova. 16 A i gradu æe biti ime Amona; i tako æe oèistiti zemlju. 17 Ti, dakle, sine èovjejëi, ovako govori Gospod Gospod, reci pticama, svakojakim pticama i svijem zvijerima poljskim: skupite se i hodite, saberite se sa svijeh strana na žrtvu moju, koju koljem za vas, na veliku žrtvu na gorama Izrailjevijem, i ješæete mesa i piæete krvi; 18 Ješæete mesa junaèkoga i piæete krvi knezova zemaljskih, ovnova, jaganjaca i jaraca i telaca, sve ugojene stoke Vasanske. 19 I ješæete pretiline da æete se nasititi, i piæete krvi da æete se opiti od žrtava mojih što æeu vam naklati. 20 I nasitiaeete se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika, govori Gospod Gospod. 21 I pustiæu slavu svoju među narode, i svi æe narodi vidjeti sud moj koji æeu uèiniti i moju ruku koju æeu dignuti na njih. 22 I poznaæe dom Izrailjev da sam ja Gospod Bog njihov, od onoga dana i poslije. 23 I narodi æe poznati da se za svoje bezakonje zarobi dom Izrailjev, što meni zgriješiše, te sakrih lice svoje od njih, i dadoh ih u ruke neprijateljima njihovijem, i svi padoše od maëa. 24 Po neèistoti njihovoj i po prijestupu njihovu uèenih im i sakrih lice svoje od njih. 25 Toga radi ovako govori Gospod Gospod: povratiæu roblje Jakovljevo i smilovaæu se svemu domu Izrailjevu i revnovaæu za sveto ime svoje, 26 Pošto podnesu sramotu svoju i sve prijestupe svoje, kojima mi prestupiše dok sjedahu u svojoj zemlji bez straha i nikoga ne bješe da ih plaši, 27 Kad ih dovedem natrag iz naroda i saberem ih iz zemalja neprijatelja njihovijeh, i posvetim se u njima pred mnogim narodima. 28 I poznaæe da sam ja Gospod Bog njihov kad odvedavši ih u ropstvo među narode opet ih saberem u zemlju njihovu ne ostavivši ih nijednoga onđe. 29 I neæeu više kriti lica svojega od njih kad izlijem duh svoj na dom Izrailjev, govori Gospod Gospod.

40 Dvadeset pete godine robovanja našega, u poèetku godine, deseti dan mjeseca, èetrnaeste godine otkako se uze grad, isti dan doðe nada me ruka Gospodnjia i odvede me onamo. 2 Utvarama Božjim odvede me u zemlju Izrailjevu, i postavi me na goru vrlo visoku, na kojoj bijaše s juga kao sagraðen grad. 3 I odvede me onamo, i gle, èovjek, koji na oèi bješe kao od mjedi, s užem lanenijem u ruci i s trskom mjeraèkom, i stajaše na vratima. 4 I progovori mi taj èovjek: sine èovjejëi, gledaj oèima svojim i slušaj ušima svojim, i uzmi na um sve što æeu ti pokazati, jer si doveden

ovamo da ti pokažem; kaži domu Izrailjevu sve što vidiš. 5 I gle, bješe zid spolja oko doma, a u ruci onom èovjeku trska mjeraèka od šest lakata, a lakat bješe s podlanice duži od obiènoga; i izmjeri graðevinu u širinu, i bješe jedna trska, i u visinu, i bješe jedna trska. 6 Pa doðe na vrata koja bijahu prema istoku, i izide uz basamake, i izmjeri jedan prag vratima, i bješe u širinu jedna trska, i drugi prag, i bješe u širinu jedna trska; 7 I klijeti, i svaka bješe jednu trsku duga i jednu trsku široka; a između klijeti bješe pet lakata; i prag na vratima kod trijema na unutrašnjim vratima, i bješe s jedne trske. 8 I izmjeri trijem na vratima unutrašnjim, i bješe jedna trska. 9 I izmjeri trijem na vratima, i bješe osam lakata; i dovratnike im, i bjehu dva lakta; a trijem na vratima bješe iznutra; 10 I klijeti kod vrata prema istoku bjehu tri amo i tri tamo, jedne mjere sve tri, i jedne mjere bjehu dovratnici tamo i amo. 11 I izmjeri širinu vratima, i bješe deset lakata, i trinaest lakata bješe u dužinu vratima. 12 I pred klijetima bješe mjesta jedan lakat, i za jedan lakat bješe mjesta s druge strane, i u svakoj klijeti bješe šest lakata otuda i šest lakata odovuda. 13 Poslije izmjeri vrata od krova jedne klijeti do krova druge, i bješe u širinu dvadeset i pet lakata, vrata prema vratima. 14 I naèini dovratnike od šezdeset lakata, i pred dovratnicima trijem na vratima unaokolo. 15 I od lica vrata na koja se ulazi do lica trijema na unutrašnjim vratima bijaše pedeset lakata. 16 I bijahu prozori na klijetima i na dovratnicima njihovijem suženi unutra oko vrata, tako i na trijemovima, prozori bijahu iznutra svuda unaokolo, i po dovratnicima palme. 17 Potom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod naèinjen svuda unaokolo u trijemu, trideset klijeti na podu. 18 A taj pod pokraj vrata prema dužini vrata bijaše niži pod. 19 Potom izmjeri širinu od lica donjih vrata do lica unutrašnjega trijema spolja, i bješe sto lakata k istoku i sjeveru. 20 I vrata koja bjehu k sjeveru na trijemu spoljašnjem izmjeri u dužinu i u širinu; 21 I bijahu tri klijeti tamo i tri amo, i dovratnici im i trijemovi bijahu iste mjere kao u prvijeh vrata; pedeset lakata bijaše u dužinu a u širinu dvadeset i pet lakata; 22 I prozori im i trijemovi i palme bijahu na mjeru kao na vratima koja gledaju na istok, i iðaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima. 23 I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema vratima sjevernjem i istoènjem, i izmjeri od vrata do vrata, i bješe sto lakata. 24 Poslije me odvede k jugu, i gle, bjehu vrata prema jugu; i izmjeri im dovratnike i trijemove, i bješe ista mjera. 25 I bijahu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo kao oni prozori; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu. 26 I iðaše se k njima uza sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima, i palme

jedna otuda a jedna odovuda po dovratnicima. 27 I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata. 28 Tada me uvede u unutrašnji trijem južnjem vratima; i izmjeri južna vrata, i bješe ista mjera. 29 I klijeti njihove i dovratnici i trijemovi bijahu iste mjere, i prozori na njima i na trijemovima unaokolo; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu. 30 I trijemovi bijahu unaokolo, dvadeset i pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu. 31 I trijemovi im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima, i uz osam basamaka iđaše se k njima. 32 Potom me odvede u unutrašnji trijem k istoku, i izmjeri vrata, i bješe ista mjera; 33 I klijeti im i dovratnici i trijemovi bjehu iste mjere; i bjehu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo; u dužinu bješe pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata; 34 I trijemovi im bjehu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka iđaše se k njima. 35 Potom odvede me na sjeverna vrata i izmjeri ih, i bjehu iste mjere. 36 Tako i klijeti im i dovratnici i trijemovi i prozori unaokolo; u dužinu pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata. 37 I dovratnici im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka iđaše se k njima. 38 I klijeti s vratima bijahu kod dovratnika tijeh vrata, ondje se prahu žrtve paljenice. 39 A u trijemu od vrata bijahu dva stola s jedne strane i dva stola s druge strane da se na njima kolju žrtve paljenice i žrtve za grijeh i za krivicu; 40 I na strani spolja kako se ulazi na sjeverna vrata bijahu dva stola, i na drugoj strani u trijemu od istijeh vrata bijahu dva stola; 41 Ěetiri stola bjehu s jedne strane i ēetiri s druge strane uz vrata, osam stolova, na kojima se koljaše. 42 A ēetiri stola za žrtvu paljenicu bjehu od tesanoga kamena, u dužinu podrug lakta, i podrug lakta u širinu a u visinu jedan lakat, i na njima se ostavljaše oruđe kojim se koljahu žrtve paljenice i druge žrtve. 43 I unutra bijahu kuke s podlanice svuda unaokolo, a na stolove se metaše meso od žrtvata. 44 I spolja pred vratima unutrašnjim bjehu klijeti za pjevaće u unutrašnjem trijemu; jedne bjehu uz vrata sjeverna i gledahu prema jugu a druge bjehu uz istoēena vrata i gledahu prema sjeveru. 45 Tada mi reče: ove klijeti što gledaju na jug jesu za sveštenike koji služe oko doma; 46 A one klijeti što gledaju na sjever jesu za sveštenike koji služe kod oltara; to su sinovi Sadokovi, koji između sinova Levijevih pristupaju ka Gospodu da mu služe. 47 Potom izmjeri trijem, i bješe u dužinu sto lakata i u širinu sto lakata, ēetvrtast; i oltar bijaše pred domom. 48 Poslije me odvede u trijem od doma, i izmjeri dovratnike trijemu, i bješe pet lakata otud i pet lakata odovud; a vrata bjehu široka tri lakta otud i

tri lakta odovud; 49 Dužina trijemu bješe dvadeset lakata a širina jedanaest lakata, i uz basamake se iđaše k njemu, i stupovi bijahu uz dovratnike, jedan otud i jedan odovud.

41 Poslije me odvede u crkvu, i izmjeri dovratnike, i bješe

šest lakata u širinu otuda i šest lakata u širinu odovuda, prema širini šatoru. 2 A vratima širina bješe deset lakata, a strane vratima bjehu od pet lakata otuda i od pet lakata odovuda; potom izmjeri joj dužinu, i bješe ēetrdeset lakata, i širinu, i bješe dvadeset lakata. 3 Pa uđe unutra i izmjeri dovratnike, i bjehu od dva lakta; a vrata bjehu od šest lakata, a širina vratima sedam lakata. 4 I izmjeri dužinu ondje, i bješe dvadeset lakata, a širina dvadeset lakata unutra u crkvi; i reče mi: ovo je svetinja nad svetinjama. 5 I izmjeri zid domu, i bješe šest lakata, i širina klijeti unaokolo u domu bješe ēetiri lakta. 6 A klijeti bijahu po tri jedna nad drugom, i bješe ih trideset, i dopirahu do zida koji bijaše u domu unaokolo za klijeti da ih drži, a ne držaše ih zid od doma. 7 Jer se raširivaše građevina ozgo unaokolo za klijeti koje bijahu oko doma ozgo svuda unaokolo, i zato građevina bijaše ozgo šira, i najniže klijeti bijahu ozgo šire za srednje. 8 I vidjeh uz dom visinu unaokolo; a pod u klijeti bijaše s cijele trske, šest lakata. 9 Širina zidu uz klijeti spolja bješe pet lakata, a bješe prazno mjesto klijetima koje bjehu uz dom. 10 I među klijetima bješe dvadeset lakata širine oko doma. 11 A vrata od klijeti bjehu k praznom mjestu, jedna prema sjeveru a jedna prema jugu, a širina onom praznom mjestu pet lakata svuda unaokolo. 12 A građevina koja bješe pred odijeljenom stranom k zapadu imaše sedamdeset lakata u širinu, a zid te građevine bješe pet lakata širok unaokolo, i devedeset lakata dug. 13 Potom izmjeri dom, i bijaše u dužinu sto lakata; odijeljena strana i građevina i zidovi joj, sve zajedno u dužinu sto lakata. 14 I širina pred domom i odijeljenom stranom k istoku imaše sto lakata. 15 I izmjeri dužinu građevini pred odijeljenom stranom što bijaše iza nje, i klijeti njezine otuda i odovuda, i bješe sto lakata; i unutrašnji dom i hodnike od trijema; 16 Pragove i prozore sužene, i klijeti unaokolo u tri reda, prema pragu, što bješe obloženo drvetom svuda unaokolo, od zemlje do prozora, i prozori bjehu obloženi; 17 Do vrh vrata i do doma unutrašnjega, i spolja, i sav zid unaokolo iznutra i spolja na mjeru. 18 I bjehu naēinjeni heruvimi i palme, jedna palma među dva heruvima, i u svakoga heruvima bjehu dva lica: 19 Lice ēovjeće prema palmi otuda, i lice lavovo prema palmi odovuda; tako bješe naēinjeno po svemu domu unaokolo; 20 Od zemlje do vrh vrata bjehu heruvimi i palme naēinjene, tako i po zidu u crkvi. 21 U crkve dovratnici bjehu na ēetiri ugla; i svetinji

lice bješe onako. 22 Oltar bješe drven, tri lakta visok, i dva lakta dug, s uglovima, i dužina i strane bjehu od drveta. I reèe mi: to je sto, koji stoji pred Gospodom. 23 Dvoja vrata bjehu u crkvi i svetini; 24 A u vrata bjehu dva krila, koja se obrtahu, dva krila u jednjih vrata i dva u drugih. 25 I na vratima crkvenijem bjehu naèinjeni heruvimi i palme, kao po zidovima; i grede drvene bijahu pred trijemom spolja. 26 I bijahu uski prozori i palme otuda i odovuda po stranama trijemu i po klijetima u domu i po gredama.

42 Izvede me u spoljašnji trijem prema sjeveru, i dovede me ka klijetima, koje bijahu prema odijeljenoj strani i prema graðevini na sjeveru. 2 S lica bješe u dužinu sto lakata kod sjevernijeh vrata, a u širinu pedeset lakata. 3 Prema unutrašnjem trijemu od dvadeset lakata i prema podu spoljašnjega trijema bijahu klijeti prema klijetima u tri reda. 4 I pred klijetima bijaše hodnik u širinu od deset lakata, unutra, put k njima od jednoga lakta, i vrata bjehu prema sjeveru. 5 A najgornje klijeti bjehu tješnje, jer klijeti donje i srednje u zgradи izlažahu veæema nego one. 6 Jer bijahu na tri poda, ali nemahu stupova kao u trijemu, i zato se suživaše iznad donjega i srednjega od zemlje. 7 A ograda koja bijaše spolja prema klijetima k trijemu spoljašnjem pred klijetima imaše u dužinu pedeset lakata. 8 Jer dužina klijetima, koje bijahu u trijemu spoljašnjem, bijaše pedeset lakata. I gle, pred crkvom bješe sto lakata. 9 A pod tijem klijetima bijaše ulaz s istoka, kojim se ulažeše u njih iz spoljašnjega trijema. 10 U širini ograde toga trijema k istoku pred odijeljenom stranom i pred graðevinom bijahu klijeti. 11 A pred njima bijaše put kao kod sjevernijeh klijeti; jednakе dužine i jednakе širine bijahu, i izlazi im i vrata bijahu jednakа. 12 I kaka bijahu vrata u klijeti koje bijahu prema jugu, taka bijahu vrata gdje se poèinjaje put pred ogradom pravo k istoku, kad se ide k njima. 13 I reèe mi: sjeverne klijeti i južne klijeti pred odijeljenom stranom jesu svete klijeti, gdje sveštenici koji pristupaju ka Gospodu jedu presvete stvari, ondje æe ostavljati presvete stvari i dar i prinos za grijeh i prinos za krivicu, jer je sveto mjesto. 14 Kad sveštenici uđu, neæe izlaziti iz svetinje u spoljašnji trijem, nego æe ondje ostavljati haljine svoje u kojima služe, jer su svete, i oblaèaæe druge haljine, pa onda izlaziti k narodu. 15 I izmjerivši dom unutrašnji odvede me na vrata istoèena i izmjeri svuda unaokolo. 16 Izmjeri istoèenu stranu trskom mjeraèkom, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeraèkom unaokolo. 17 Izmjeri sjevernu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeraèkom unaokolo. 18 Izmjeri južnu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeraèkom. 19 I okrenuvi se na zapadnu stranu, izmjeri, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeraèkom. 20 Izmjeri sa èetiri strane, i bješe

zid unaokolo pet stotina trsaka dug i pet stotina širok da razdvaja sveto mjesto od svjetskoga.

43 Potom me odvede k vratima koja gledaju na istok. 2 I gle, slava Boga Izrailjeva dohoðaše od istoka, i glas joj bijaše kao glas velike vode, i zemlja se sjaše od slave njegove. 3 I utvara koju vidjeh bijaše kao utvara koju vidjeh kad doðoh da zatrem grad: bješe utvara kao ona koju vidjeh na rijeci Hevaru; i padoh na lice svoje. 4 A slava Gospodnja uđe u dom na vrata koja gledaju na istok. 5 I podiže me duh i odvede me u unutrašnji trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodnje. 6 I èuh gdje mi progovori iz doma, i èovjek stajaše kod mene. 7 I reèe mi: sine èovjeèji, ovo je mjesto prijestola mojega i mjesto stopa nogu mojih, gdje æeu nastavati usred sinova Izrailjevih dovjeka; i dom Izrailjev neæe više skvrniti svetoga imena mojega, ni oni ni carevi njihovi kurvarstvom svojim i mrtvijem tjelesima careva svojih na visinama svojim. 8 Metaše prag svoj do moga praga, i dovratnike svoje do mojih dovratnika i pregradu između mene i sebe, te skvrniše sveto ime moje gadovima svojim koje èinjahu; zato ih satrh u gnjevu svom. 9 Sada neka uklone daleko od mene kurvarstvo svoje i mrtva tjelesa careva svojih, i nastavaæu usred njih dovjeka. 10 Ti, sine èovjeèji, pokaži domu Izrailjevu ovaj dom, neka se postide bezakonja svojega, i neka izmjere sve. 11 I kad se postide svega što su èinili, pokaži im oblik od doma i red i izlaske i ulaske, i sve oblike i svu uredbu, i sve oblike i sve zakone, i opiši im ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako èine. 12 A ovo je zakon za dom: navrh gore koliko zauzima unaokolo da bude svetinja nad svetinjama. Eto, to je zakon za dom. 13 A ovo je mjera za oltar na lakte, a u laktu je jedan obièan lakat i podlanica: podnožje mu lakat visoko i lakat široko, a opłata na njemu po kraju unaokolo s pedi; taka je gornja strana oltaru. 14 A od podnožja na zemlji do nižega pojasa dva lakta, i u širinu jedan lakat; a od manjega pojasa do veæega pojasa èetiri lakta, i u širinu lakat. 15 A sam oltar da bude èetiri lakta visok, od oltara gore da bude èetiri roga. 16 A oltar da bude dvanaest lakata dug i dvanaest lakata širok, i èetvrtast na èetiri strane. 17 I pojasa da je èetrnaest lakata dug i èetrnaest lakata širok na èetiri strane, a opłata oko njega od po lakata, i podnožje mu od lakta unaokolo, i basamaci mu da budu okrenuti na istok. 18 I reèe mi: sine èovjeèji, ovako veli Gospod Gospod, ovo su naredbe za oltar kad se naèini da se na njemu prinose žrtve paljenice i da se kropi krvlju. 19 I sveštenicima Levitima koji su od sjemensa Sadokova, koji pristupaju k meni, govori Gospod Gospod, da mi služe, daæeš junca za žrtvu za

grijeh. 20 I uzmi krvi njegove, i pomaži mu èetiri roga i èetiri ugla od pojasa i oplatu unaokolo, tako æeš ga oèistiti u uèiniti oèišæenje za nj. 21 Potom uzmi junca za grijeh, i neka se spali na mjestu određenom u domu izvan svetinje. 22 A drugi dan prinesi jarca zdrava za grijeh, i neka oèiste njim oltar kako su oèistili juncem. 23 A kad oèistiš, prinesi junca zdrava i ovna od stada zdrava. 24 I kad ih prineseš pred Gospodom, neka sveštenici bace na njih soli i prinesu ih na žrtvu paljenicu Gospodu. 25 Sedam dana prinosi jarca za grijeh svaki dan; i junca i ovna iz stada zdrava neka prinose. 26 Sedam dana neka èine oèišæenje za oltar, i oèiste ga i posvete. 27 A kad se navrše ti dani, osmoga dana i poslije neka prinose sveštenici na oltaru žrtve vaše paljenice i žrtve vaše zahvalne, i primæu vas, govori Gospod Gospod.

44 I odvede me opet k vratima spoljašnjim od svetinje, koja gledaju na istok, a ona bjehu zatvorena. 2 I reèe mi Gospod: ova vrata neka budu zatvorena i da se ne otvoraju, i niko da ne ulazi na njih, jer je Gospod Bog Izrailjev ušao na njih; zato neka budu zatvorena. 3 Za kneza su; sam knez neka sjeda na njima da jede hljeb pred Gospodom; kroz trijem od ovijeh vrata neka ulazi i istijem putem neka izlazi. 4 I odvede me k sjevernijem vratima pred dom; i vidjeh, i gle, dom Gospodnji bješe pun slave Gospodnje, i padoh na lice svoje. 5 I reèe mi Gospod: sine èovjëeji, pazi srcem svojim i vidi oèima svojim i slušaj ušima svojim, što æeu ti kazati za sve uredbe doma Gospodnjega i za sve zakone njegove; pazi srcem svojim na sve ulaze u dom i na sve izlaze iz svetinje. 6 I reci odmetnièkom domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: dosta je gadova vaših, dome Izrailjev, 7 Što uvodiste tuðince neobrezana srca i neobrezana tijela da budu u mojoj svetinji da skvrne dom moj, i prinosiste moj hljeb, pretilinu i krv, i tako prestaþe moj zavjet osim svijeh gadova vaših; 8 I ne izvršvaste što treba za moju svetinju, nego postaviste ljude po svojoj volji da izvršuju što treba u mojoj svetinji. 9 Ovako veli Gospod Gospod: nijedan tuðin neobrezana srca i neobrezana tijela da ne dolazi u moju svetinju, nijedan od svijeh tuðinaca koji su meðu sinovima Izrailjevijem. 10 A Leviti koji otstupiše od mene kad zaðe Izrailj, koji zaðoše od mene za gadnijem bogovima svojim, nosiæe bezakonje svoje. 11 I biæe sluge u mojoj svetinji u službi na vratima od doma služeæi domu; oni æe klati žrtve paljenice i druge žrtve narodu, i stajaæe pred njima služeæi im. 12 Što im služište pred gadnjem bogovima njihovijem i biše domu Izrailjevu spoticanje na bezakonje, zato podigoh ruku svoju na njih, govori Gospod Gospod, da æe nositi bezakonje svoje, 13 I neæe pristupati k meni da mi vrše svešteniku službu, niti kojot svetinji mojoj,

ni svetinji nad svetinjama neæe pristupati, nego æe nositi sramotu svoju i gadove svoje, koje èiniše. 14 Nego æu ih postaviti za èuvare domu na svaku službu njegovu i na sve što biva u njemu. 15 A sveštenici Leviti sinovi Sadokovi, koji izvršivahu što treba u mojoj svetinji, kad sinovi Izrailjevi zaðoše od mene, oni æe pristupati k meni da mi služe, i stajaæe preda mnom prinoseæi mi pretilinu i krv, govori Gospod Gospod. 16 Oni neka ulaze u moju svetinju i oni neka pristupaju k stolu mojojmu da mi služe i neka izvršuju što sam zapovjedio da se izvršuje. 17 I kad ulaze na vrata unutrašnjega trijema, neka obuku lanene haljine, i ništa da ne bude na njima vuneno kad služe na vratima unutrašnjega trijema i u njemu. 18 Na glavama neka im budu kape lanene i gaæe lanene po bedrima, i da se ne pašu nièim oda šta bi se znojili. 19 A kad izlaze u trijem spoljašnjem, u spoljašnjem trijem k narodu, neka svuku sa sebe haljine u kojima služe, i ostave ih u klijetima svetijem, pa neka obuku druge haljine, da ne osvæeju naroda haljinama svojim. 20 I glave svoje da ne briju, a ni kose da ne ostavljaju, nego neka strigu glave svoje. 21 I vina da ne piye nijedan sveštenik kad hoæe da uðe u unutrašnji trijem. 22 I udovicom ni puštenicom da se ne žene, nego djevojkom od sjemena doma Izrailjeva ili udovicom sveštenièkom neka se žene. 23 I narod moj neka uèe što je sveto što li nije sveto, i neka ih uèe raspoznavati neèisto od èistoga. 24 A u raspri neka stanu da sude, po mojim zakonima neka sude, i zakone moje i uredbe moje neka drže o svijem praznicima mojim, i subote moje neka svetkuju. 25 I k mrtvacu da ne idu da se ne oskvrne; samo za ocem i za materom i za sinom i za kærju, za bratom i za sestrom neudatom mogu se oskvrniti. 26 A kad se oèisti, neka mu se broji sedam dana. 27 I u koji bi dan ušao u svetinju, u trijem unutrašnjem, da služi u svetinji, neka prinese žrtvu za grijeh svoj, govori Gospod Gospod. 28 A našljedstvo što æe imati, ja sam njihovo našljedstvo; i vi im ne dajte dostojanja u Izraelju, ja sam njihovo dostojanje. 29 Dar i žrtvu za grijeh i žrtvu za krivicu oni æe jesti; i sve zavjetovano u Izraelju njihovo æe biti. 30 I prvine od svakoga prvoga roda i svi prinosi podizani od svega između svijeh prinosa vaših biæe sveštenicima; i prvine od tijesta svojega davaæete svešteniku da bi poèivao blagoslov na domovima vašim. 31 Sveštenici da ne jedu mrcinoga ni što zverka raskine, bilo ptica ili što od stoke.

45 A kad stanete dijeliti zemlju u našljedstvo, prinesite prinos Gospodu, svet dio od zemlje, u dužinu dvadeset i pet tisuæa lakata, i u širinu deset tisuæa, to neka bude sveto po svijem meðama svojim unaokolo. 2 Od toga neka bude za svetinju pet stotina lakata u dužinu i pet stotina

u širinu, èetvrtasto otsvuda, i pedeset lakata unaokolo za podgraða. 3 Po toj mjeri izmjeri u dužinu dvadeset i pet tisuæa i u širinu deset tisuæa, i tu neka bude svetinja i svetinja nad svetnjama. 4 To neka bude svet dio od zemlje sveštenicima, koji služe u svetinji, koji pristupaju da služe Gospodu, i neka im bude mjesto za kuæe i sveto mjesto za svetinju. 5 A dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu i deset tisuæa u širinu neka bude Levitima koji služe u domu u državu s dvadeset klijeti. 6 I gradu podajte dostoanje pet tisuæa lakata u širinu i dvadeset i pet tisuæa u dužinu prema svetom dijelu; to neka je za sav dom Izrailjev. 7 A knezu neka bude s obje strane svetoga dijela i dostojanja gradskoga pred svetijem dijelom i pred gradskim dostojanjem, sa zapadne strane na zapad i s istoèene strane na istok, a dužina da bude prema svakom od tijek dijelova od zapadne meðe do istoèene meðe. 8 Ta zemlja da mu je dostoanje u Izrailju, da više ne otimaju knezovi moji od naroda mojega, nego ostalu zemlju da dadu domu Izrailjevu po plemenima njihovijem. 9 Ovako veli Gospod Gospod: dosta je, knezovi Izrailjevi; proðite se nasilja i otimanja, i tvorite sud i pravdu, i skinite teške poslove svoje s mojega naroda, govori Gospod Gospod. 10 Mjerila da su vam prava, i efa prava, i vat prav. 11 Efa i vat da su jedne mjere, da vat bere desetinu homora, i efa desetinu homora; mjera da im je prema homoru. 12 I sikal da je dvadeset gera, a mina da vam je dvadeset sikala, dvadeset i pet sikala, i petnaest sikala. 13 Ovo je prinos što æete prinositi: šestina efe od homora pšenice, tako i od jeèema dajite šestinu efe od homora. 14 A za ulje je uredba ova: vat je mjera za ulje; desetina vata od jednoga kora, koji je homor od deset vata, jer je deset vata homor. 15 A od sitne stoke jedno od dvije stotine s dobrnjeh pasišta sinova Izrailjevih za dar i za žrtvu paljenicu i za žrtvu zahvalnu, da se èini oèišæenje za njih, govori Gospod Gospod. 16 Sav narod zemaljski da daje ovaj prinos knezu Izrailjevu. 17 A knez je dužan davati žrtve paljenice s darom i naljevom na praznike i na mladine i u subote, o svijem svetkovinama doma Izrailjeva; on neka prinosi žrtvu za grjeh s darom i žrtvu paljenicu i zahvalnu da èini oèišæenje za dom Izrailjev. 18 Ovako veli Gospod Gospod: prvoga dana prvoga mjeseca uzmi junca zdrava, i oèisti svetinju njim. 19 I neka sveštenik uzme krvi od te žrtve za grjeh, i pomaže njom dovratnike na domu i èetiri ugla od pojasa na oltaru i dovratnike od vrata na unutrašnjem trijemu. 20 Tako uèini i sedmoga dana istoga mjeseca za svakoga koji zgriješi iz neznanja i za prostoga; tako æete oèistiti dom. 21 Prvoga mjeseca èetrnaestoga dana da vam je pasha, praznik sedam dana, hlebovi prijesni da se jedu. 22 I taj dan neka prinese knez za se i za sav

narod zemaljski junca na žrtvu za grjeh. 23 A za sedam dana praznika neka prinosi na žrtvu paljenicu Gospodu po sedam junaca i sedam ovnova zdravijeh na dan, za onih sedam dana, i na žrtvu za grjeh jarca na dan. 24 I za dar po efu na junca i efu na ovna neka prinosi, i in ulja na svaku efu. 25 Sedmoga mjeseca petnaestoga dana na praznik neka prinosi isto tako za sedam dana i žrtvu za grjeh i žrtvu paljenicu i dar i ulje.

46 Ovako veli Gospod Gospod: vrata unutrašnjega trijema, koja gledaju na istok, neka su zatvorena u šest dana težatnijeh, a u subotu neka se otvoraju, i na dan mladine neka se otvoraju. 2 I knez neka doðe kroz trijem od vrata spolašnjih, i neka stane kod dovratnika, a sveštenici neka prinesu njegovu žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu, i on pokloniv se na pragu neka otide, a vrata da se ne zatvoraju do veèera. 3 I narod zemaljski neka se poklanja Gospodu na istijem vratima u subote i na mladine. 4 A žrtva paljenica, što æe prinositi knez Gospodu subotom, biæe šest jaganjaca zdravijeh i ovan zdrav; 5 A dar efa na ovna, a na jaganjce dar koliko mu ruka može, i in ulja na efu; 6 A o mладини da bude junac zdrav, i šest jaganjaca i ovan, sve zdravo; 7 I dar da prinese efu na junca i efu na ovna, a na jaganjce koliko mu može ruka, i ulja in na efu. 8 A knez kad ide, neka ide kroz trijem od vrata, i istijem putem neka odlazi. 9 A kad narod zemaljski dohodi pred Gospoda o praznicima, ko uðe na sjeverna vrata da se pokloni, neka izlazi na južna vrata; a ko uðe na južna vrata, neka izlazi na sjeverna vrata; neka se ne vraæea na vrata na koja uðe, nego neka izlazi na ona koja su nasuprot. 10 A knez s njima neka ulazi kad oni ulaze, i neka izlazi kad oni izlaze. 11 I o praznicima i o svetkovinama dar neka je efa na junca, i efa na ovna, a na jaganjce koliko mu ruka dade, a ulja in na efu. 12 A kad knez prinosi dragovoljnu žrtvu, paljenicu ili zahvalnu, od svoje volje Gospodu, tada neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, i neka prinese žrtvu svoju paljenicu i zahvalnu, kako èini subotom; potom neka izide, i vrata neka se zatvore kad izide. 13 I prinosi svaki dan Gospodu na žrtvu paljenicu jagnje od godine zdravo; svako jutro prinosi ga. 14 I dodaj na nj dar svako jutro šestinu efe i ulja treæinu ina, da se pokropi bijelo braðno; to je vazdañji dar Gospodu uredbom vjeènom. 15 I tako neka prinose jagnje i dar i ulje svako jutro, žrtvu paljenicu svagdañju. 16 Ovako veli Gospod Gospod: ako knez da dar kome sinu svom od svojega našljedstva, neka bude sinovima njegovijem, njihovo je dostoanje. 17 Ako li da dar od svojega našljedstva kome sluzi svojemu, neka mu bude do godine oprosne, a onda neka se vrati knezu, jer

je njegovo našljedstvo, sinovima njegovijem neka bude. **18** I knez da ne uzima narodu ništa od našljedstva tjerajući ih s njihova našljedstva; od svojega dostojarja neka daje sinovima svojim našljedstvo da se ne razgoni moj narod, niko sa svojega našljedstva. **19** Potom me odvede kroz ulaz koji je pokraj vrata u svete klijeti svešteničke koje gledaju na sjever, i gle, onđe bijaše neko mjesto u dnu prema zapadu. **20** I reče mi: ovo je mjesto gdje æe sveštenici variti prinos za krivicu i za grijehe, gdje æe peæi dar da ne iznose u spoljašnji trijem i narod posveæuju. **21** Tada me izvede u spoljašnji trijem, i provede me u èetiri ugla od trijema, i gle, u svakom uglu od trijema bijaše trijem. **22** U èetiri ugla od trijema bijahu trijemovi s dimnjacima, u dužinu od èetrdeset lakata, a u širinu od trideset lakata, sva èetiri na uglovima bijahu jedne mjere. **23** U njima èetirma bješe zid unaokolo, a pod tijem zidom bijahu ognjišta svuda unaokolo. **24** I reče mi: ovo su kuhinje, gdje æe žrtve narodne kuhati koji služe domu.

47 Potom odvede me opet k vratima od doma, i gle, voda izlažaše ispod praga od doma k istoku, jer lice domu bijaše prema istoku; i voda tecijaše dolje s desne strane doma, s južne strane oltara. **2** Potom me izvede vratima sjevernjem, i provede me okolo spoljašnjim putem k spoljašnjim vratima, putem koji gleda na istok, i gle, voda tecijaše s desne strane. **3** I kad èovjek izide na istok s mjerom u ruci, izmjeri tisuæu lakata, i prevede me preko vode, i voda bijaše do gležanja. **4** Potom opet izmjeri tisuæu lakata, i prevede me preko vode, a voda bješe do koljena; opet izmjeri tisuæu lakata, i prevede me, a voda bješe do pojasa. **5** I opet izmjeri tisuæu lakata, i posta rijeka, koje ne mogoh prijeæi, jer voda ustade da trebaše plivati, posta rijeka koja se ne može pregaziti. **6** Tada mi reće: vidje li, sine èovjek? I odvede me i povrati me na brijege rijeci. **7** A kad se vratih, gle, po brijeagu rijeci vrlo mnogo drva otud i odovud. **8** I reče mi: ova voda teèe u Galileju prvu, i spušta se u polje, i utjeèe u more, i kad doðe u more, njegova æe voda postati zdrava. **9** I sve životinje što se mièu kuda god doðu ove rijeke, biæe žive i biæe veliko mnoštvu riba, jer kad doðe ova voda onamo, druga æe postati zdrava, i sve æe biti živo gdje ova rijeka doðe. **10** I ribari æe stajati kraj njega od Engada do En-Eglaima i razapinjati mreže; i biæe riba svakojakih vrlo mnogo kao u velikom moru. **11** A bare njegove i glibovi neæe biti zdravi, nego æe ostati slani. **12** A kraj rijeke po brijeagu otud i odovud rašæe drveta svakojaka rodna, kojima lišæe neæe opadati niti æe roda na njima nestajati; svakoga æe mjeseca raðati nov rod, jer joj voda teèe iz svetinja; zato æe rod njihov biti za jelo i lišæe njihovo za lijek. **13**

Ovako veli Gospod Gospod: ovo su meðe u kojima æete naslijediti zemlju po dvanaest plemena Izrailjevih: Josifu dva dijela. **14** Naslijediæete je kako jedan tako drugi, za koju podigoh ruku svoju da æeu je dati ocima vašim; i pripašæe vam ta zemlja u našljedstvo. **15** Ovo je dakle meða zemlji: na sjevernoj strani od velikoga mora na Eton kako se ide u Sedad, **16** Emat, Virota, Sivrajim, koji je između meðe Damaštanske i meðe Ematske, Asaratihon, koji je na meði Avranskoj. **17** Tako æe biti meðe od mora Asarenan, meða Damaštanska i sjeverna strana na sjever, i meða Ematske; to je sjeverna strana. **18** A istoèenu stranu izmjerite od Avrana i od Damaska i od Galada i od zemlje Izrailjeve na Jordanu, od te meðe do mora istoèenoga. I to je istoèena strana. **19** A južna strana prema jugu od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. I to je južna strana prema jugu. **20** A zapadna æe strana biti veliko more, od te meðe do prema ulasku u Emat; to je zapadna strana. **21** I razdijelite tu zemlju meðu se po plemenima Izrailjevijem. **22** A razdijelite je u našljedstvo meðu se i meðu inostrance koji se bave meðu vama, koji bi izrodili sinove meðu vama, i oni neka su vam kao domorodac meðu sinovima Izrailjevijem, s vama neka dobiju našljedstvo meðu plemenima Izrailjevijem. **23** I u kom se plemenu inostranac bavi, u onom mu podajte našljedstvo, govori Gospod Gospod.

48 A ovo su imena plemenima. Od kraja prema sjeveru, uz put Etlonski kako se ide u Emat i Asarenan, na meðu Damaštansku na sjever pokraj Emata, od istoèene strane do zapadne, Danovo, jedno. **2** A uz meðu Danovu, od istoèene strane do zapadne, Asirovo, jedno. **3** A uz meðu Asirovu, od istoèene strane do zapadne, Neftalimovo, jedno. **4** A uz meðu Neftalimovu, od istoèene strane do zapadne, Manasijino, jedno. **5** A uz meðu Manasijinu, od istoèene strane do zapadne, Jefremovo, jedno. **6** A uz meðu Jefremovu, od istoèene strane do zapadne, Ruvimovo, jedno. **7** A uz meðu Ruvimovu, od istoèene strane do zapadne, Judino, jedno. **8** A uz meðu Judinu, od istoèene strane do zapadne, neka bude prinos što æete prinjeti, dvadeset i pet tisuæa lakata u širinu, a u dužinu kao koji drugi dio, od istoèene strane do zapadne, i svetinja da bude usred njega. **9** Prinos koji æete prinjeti Gospodu, neka bude od dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu i od deset tisuæa u širinu. **10** I taj æe sveti prinos biti sveštenicima, sa sjevera dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu, a sa zapada deset tisuæa u širinu, i s istoka deset tisuæa u širinu, a s juga dvadeset i pet tisuæa u dužinu; i svetinja Gospodnja da bude usred njega. **11** To æe biti sveštenicima posveæenijem između sinova Sadokovijeh koji

držaše što sam naredio da se drži i ne zađoše kao drugi Leviti, kad zađoše sinovi Izrailjevi. **12** Njihov æe biti sveti prinos od zemlje, svetinja nad svetinjama, uz međe Levitske. **13** A Leviti da imaju uz međe svešteničke dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu, i deset tisuæa u širinu; sva dužina da bude dvadeset i pet tisuæa, a širina deset tisuæa. **14** A od toga ništa da ne prodaju ni promjenjuju, ni da prenose prvina zemaljskih, jer je svetinja Gospodu. **15** A pet tisuæa lakata što ostaje u širinu prema dvadeset i pet tisuæa biæe mjesto posveæeno, za grad, za naselje, i za podgraða, i grad da bude usred njega. **16** A ovo da mu je mjera: sa sjeverne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i s južne strane èetiri tisuæe i pet stotina, i s istoèene strane èetiri tisuæe i pet stotina, i sa zapadne strane èetiri tisuæe i pet stotina. **17** I podgraðe æe biti dvjeta i pedeset lakata sa sjevera, i dvjeta i pedeset s juga, i dvjeta i pedeset s istoka, i dvjeta i pedeset sa zapada. **18** A što ostane u dužinu prema svetom prinosu, deset tisuæa lakata na istok i deset tisuæa na zapad prema svetom prinosu, od toga dohodak neka bude hrana slugama gradskim. **19** A sluge koje æe služiti gradu biæe iz svijeh plemena Izrailjevijeh. **20** Sav ovaj prinos, dvadeset i pet tisuæa lakata uz dvadeset i pet tisuæa, èetvrtast, prinjeæe u prinos sveti za dostojanje gradu. **21** A što ostane s obje strane svetom prinosu i dostojanju gradskom, prema dvadeset i pet tisuæa lakata prinosa do međe istoèene, i sa zapada prema dvadeset i pet tisuæa lakata duž zapadne međe prema dijelovima, to da je knežev; tako æe sveti prinos i svetinja doma biti u srijedi. **22** A od dostojanja Levitskoga i od dostojanja gradskoga, usred onoga što je knežev, između međe Judine i međe Venijaminove, da je knežev. **23** A ostala plemena biæe: od istoèene strane do zapadne strane, Venijaminovo, jedno; **24** A uz među Venijaminovu, od istoèene strane do zapadne, Simeunovo, jedno; **25** A uz među Simeunovu, od istoèene strane do zapadne, Isaharovo, jedno; **26** A uz među Isaharovu, od istoèene strane do zapadne, Zavulonovo, jedno; **27** A uz među Zavulonovu, od istoèene strane do zapadne, Gadovo, jedno; **28** A uz među Gadovu s južne strane, na jug, međa je od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. **29** To je zemlja koju æete ždrijebom razdijeliti plemenima Izrailjevijem u našljedstvo, i to su im dijelovi, govori Gospod Gospod. **30** A ovo su krajevi gradu: sa sjeverne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata da bude mjera; **31** A vrata gradska da se nazovu imenima plemena Izrailjevijeh, troja vrata sa sjevera; jedna vrata Ruvimova, jedna vrata Judina, jedna vrata Levijeva; **32** I s istoèene strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i troja vrata:

jedna vrata Josifova, jedna vrata Venijaminova, jedna vrata Danova; **33** I s južne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata da bude mjera, i troja vrata: jedna vrata Simeunova, jedna vrata Isaharova, jedna vrata Zavulonova; **34** Sa zapadne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i troja vrata: jedna vrata Gadova, jedna vrata Asirova, jedna vrata Neftalimova. **35** Unaokolo æe biti osamnaest tisuæa lakata, a ime æe gradu od toga dana biti: Gospod je tu.

Danilo

1 Godine treæe carovanja Joakima cara Judina doðe Navuhodonosor car Vavilonski na Jerusalim, i opkoli ga. **2** I Gospod mu dade u ruku Joakima cara Judina i dio sudova doma Božijega, i odnese ih u zemlju Senar u dom boga svojega, i metnu sudove u riznicu boga svojega. **3** I reèe car Asfenazu starješini svojih dvorana da dovede između sinova Izrailijevih, i od carskoga sjemena i od knezova **4** Mladiæa na kojima nema mane, i koji su lijepa lica i nauèeni svakoj mudrosti i vješti znanju i razumni i koji mogu stajati u carskom dvoru, pa da ih uèi knjigu i jezik Haldejski. **5** I odredi im car obrok na dan od jela carskoga i od vina koje on pijaše, da se hrane tri godine a poslije da stoje pred carem. **6** A među njima bjehu od sinova Judinijeh Danilo, Ananija, Misailo i Azarija. **7** A starješina nad dvoranima predje im imena, i Danilu nadje ime Valtasar, a Ananiji Sedrah, a Misailu Misah, a Azariji Avdenago. **8** Ali Danilo naumi da se ne skvrni obrokom jela careva i vinom koje on pijaše, i zamoli se starješini nad dvoranima da se ne skvrni. **9** I dade Bog Danilu te naðe milost i ljubav u starješine nad dvoranima. **10** I reèe starješina nad dvoranima Danilu: bojim se gospodara svojega cara, koji vam je odredio jelo i piæe; jer kad car vidi lica vaša lošija nego u ostalih mladiæa, vaših vrsnika, zašto da mi uèinite da budem glavom krv caru? **11** A Danilo reèe Amelsaru, kojega starješina nad dvoranima postavi nad Daniлом, Ananijom, Misailom i Azarijom: **12** Ogledaj sluge svoje za deset dana, neka nam se daje varivo da jedemo i vode da pijemo. **13** Pa onda neka nam se vide lica pred tobom i lica mladiæima koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako èini sa slugama svojim. **14** I posluša ih u tom, i ogleda ih za deset dana. **15** A poslije deset dana lica im doðoše ljepša i mesnatija nego u svijeh mladiæa koji jeðahu carsko jelo. **16** I Amelsar uzimaše jelo njihovo i vino koje njima trebaše piti, i davaše im variva. **17** I dade Bog svoj èetvorici mladiæa znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danilu dade da razumije svaku utvaru i sne. **18** I kad proðe vrijeme po kom car bješe rekao da ih izvedu, izvede ih starješina nad dvoranima pred Navuhodonosora. **19** I govori car s njima, i ne naðe se među svjema njima nijedan kao Danilo, Ananija, Misailo i Azarija; i stajahu pred carem. **20** I u svemu èemu treba mudrost i razum, za što ih car zapita, naðe da su deset puta bolji od svijeh vraèa i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu. **21** I osta Danilo do prve godine cara Kira.

2 A druge godine carovanja Navuhodonosorova usni Navuhodonosor san, i uznemiri mu se duh i san ga proðe. **2** I reèe car da dozovu vraèe i zvjezdare i gatare i Haldeje da kažu caru san njegov. I doðoše i staše pred carem. **3** I reèe im car: usnih san, i uznemiri mi se duh kako bih doznao što sam snio. **4** A Haldeji rekoše caru Sirski: care, da si živ dovijeka! pri povjedi san slugama svojim, pa æemo ti kazati što znaèi. **5** A car odgovori i reèe Haldejima: zaboravio sam; ako mi ne kažete što sam snio i što znaèi, biæete isjeèeni i kuæe æe vaše biti buništa. **6** Ako li mi kažete što sam snio i što znaèi, dobiæete od mene dare i poklone i veliku èast; kažite mi dakle što sam snio i što znaèi. **7** Odgovorise opet i rekoše: neka car pri povjedi san slugama svojim, pa æemo kazati što znaèi. **8** Car odgovori i reèe: doista vidim da hoæete vremena da dobijete; jer vidite da sam zaboravio. **9** Ali ako mi ne kažete što sam snio i što znaèi, jedan vam je sud; jer ste se dogovorili da kažete preda mnom laž i prijevaru dok se promijeni vrijeme; zato kažite mi san, pa æu vidjeti da mi možete kazati što znaèi. **10** Odgovorise Haldeji caru i rekoše: nema èovjeka na zemlji koji bi mogao kazati caru to što ište; zato nijedan car ni knez ni vlastelin nije nigda iskao tako što od vraèa ili zvjezdara ili Haldejca. **11** I što car ište vrlo je teško; niti ima drugoga koji bi mogao kazati caru osim bogova, koji ne žive među ljudima. **12** Zato se car razljuti i razgnjevi vrlo, i zapovjedi da se pogube svi mudarci Vavilonski. **13** I kad izide zapovijest, te ubijahu mudarce, tražahu i Danila i drugove njegove da ih ubiju. **14** Tada Danilo odgovori mudro i razumno Ariohu zapovjedniku stražarskom, koji bijaše izašao da ubija mudarce Vavilonske; **15** Odgovori i reèe Ariohu vlastelinu carevu: zašto je tako nagla zapovijest od cara? Tada Arioh kaza stvar Danilu. **16** A Danilo otide i zamoli cara da mu ostavi vremena, pak æe kazati caru što san znaèi. **17** Potom otide Danilo kuæi svojoj, i kaza stvar Ananiji, Misailu i Azariji, drugovima svojim, **18** Da se mole za milost Bogu nebeskomu radi te tajne, da ne bi poginuli Danilo i drugovi mu s ostalijem mudarcima Vavilonskim. **19** I objavi se tajna Danilu u noæenoj utvari; tada Danilo blagoslovi Boga nebeskoga. **20** Progoveri Danilo i reèe: da je blagosloveno ime Gospodnje od vijeka do vijeka; jer je njegova mudrost i sila; **21** I on mijenja vremena i èase; smeæe careve, i postavlja careve; daje mudrost mudrima i razum razumnima. **22** On otkriva što je duboko i sakriveno, zna što je u mraku, i svjetlost kod njega stanuje. **23** Tebe, Bože otaca mojih, hvalim i slavim, što si mi dao mudrost i silu, i što si mi objavio za što te molismo objaviv nam stvar carevu. **24** Tada otide Danilo k Ariohu, kojega car bješe odredio da pogubi mudarce Vavilonske; i došav ovako mu

reèe: ne gubi mudaraca Vavilonskih; izvedi me pred cara da kažem caru što san znaèi. 25 Tada Arioh brže izvede Danila pred cara, i ovako mu reèe: nađoh èovjeka između roblja Judina, koji æe kazati caru što san znaèi. 26 A car progovori i reèe Danilu, koji se zvaše Valtasar: možeš li mi kazati san koji sam snio i što znaèi? 27 Odgovori Danilo caru i reèe: tajne koje car ište ne mogu kazati caru mudarci ni zvjezdari ni vraèi ni gatari. 28 Nego ima Bog na nebu koji otkriva tajne i javlja caru Navuhodonosoru što æe biti do pošjetka. San tvoj i što ti je vidjela glava na postelji tvojoj ovo je: 29 Tebi, care, doðoše misli na postelji što æe biti poslije, i onaj koji objavljuje tajne pokaza ti što æe biti. 30 A meni se ova tajna nije objavila mudrošæu koja bi u mene bila mimo sve žive, nego zato da se javi caru što san znaèi i da doznaš misli srca svojega. 31 Ti, care, vidje a to lik velik; velik bijaše lik i svjetlost mu silna, i stajaše prema tebi, i strašan bijaše na oèima. 32 Glava tome liku bijaše od èistoga zlata, prsi i mišice od srebra, trbuhi i bedra od mjedi, 33 Goljeni mu od gvožđa, a stopala koje od gvožđa koje od zemlje. 34 Ti gledaše dokle se odvali kamen bez ruku, i udari lik u stopala mijedena i zemljana, i satr ih. 35 Tada se satr i gvožđe i zemlja i mqed i srebro i zlato, i posta kao pljeva na gumnu u ljeto, te odnese vjetar, i ne nađe mu se mjesto; a kamen, koji udari lik, posta gora velika i ispunji svu zemlju. 36 To je san; a sada æemo kazati caru što znaèi. 37 Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu; 38 I gdje god žive sinovi ljudski, zvijeri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijem tijem. Ti si ona glava zlatna. 39 A nakon tebe nastaæe drugo carstvo, manje od tvojega; a potom treæe carstvo, mijedeno, koje æe vladati po svoj zemlji. 40 A èetvrto æe carstvo biti tvrdo kao gvožđe, jer gvožđe satire i troši sve, i kao gvožđe što sve lomi, tako æe satri i polomiti. 41 A što si video stopala i prste koje od kala lonèarskoga koje od gvožđa, biæe carstvo razdijeljeno, ali æe biti u njemu tvrde od gvožđa, jer si video gvožđe pomiješano s kalom lonèarskim. 42 I što prsti u nogu bijahu koje od gvožđa koje od kala, carstvo æe biti nešto jako a nešto trošno. 43 A što si video gvožđe pomiješano sa kalom lonèarskim, to æe se oni pomiješati sjemenom èovjeëijim, ali neæe prionuti jedan za drugoga kao što se gvožđe ne može smiješati s kalom. 44 A u vrijeme tijeh careva Bog æe nebeski podignuti carstvo koje se dobijeka neæe rasuti, i to se carstvo neæe ostaviti drugom narodu; ono æe satri i ukinuti sva ta carstva, a samo æe stajati dobijeka, 45 Kako si video gdje se od gore odvali kamen bez ruku i satr gvožđe, mqed, kao, srebro i zlato. Bog veliki javi caru što æe biti poslije; san je istinit, i

tumaèenje mu vjerno. 46 Tada car Navuhodonosor pade na lice svoje, i pokloni se Danilu, i zapovjedi da mu prinesu prinos i kad. 47 Car progovori Danilu i reèe: doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i gospodar nad carevima, i koji objavljuje tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu. 48 Tada car uzvisi Danila, i dade mu mnoge velike darove i uèini ga gospodarem svoj zemlji Vavilonskoj i poglavarem nad svijem mudarcima Vavilonskim. 49 I Danilo izmoli u cara, te postavi nad poslovima zemlje Vavilonske Sedraha, Misaha i Avdenaga, a Danilo osta na dvoru carevu.

3 Car Navuhodonosor naèini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; i namjesti ga u polju Duri u zemlji Vavilonskoj. 2 I posla car Navuhodonosor da saberu knezove, upravitelje i vojvode, starješine, riznièare, sudije, nastojnike i sve vlastelje zemaljske, da doðu da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor. 3 Tada se skupiše knezovi, upravitelji i vojvode, starješine, riznièari, sudije, nastojnici, i svi vlastelji zemaljski, da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor; i stadoše pred likom što ga postavi Navuhodonosor. 4 A glasnik povika iza glasa: narodi, plemena i jezici, vama se govori. 5 Kad èuvjetate rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, pjevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnomu liku, koji postavi car Navuhodonosor. 6 A ko ne bi pao i poklonio se, onaj èas biæe baèen u peæe ognjenu užarenju. 7 Zato svi narodi kako èuše rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i svakojake svirke, popadaše svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnome liku koji postavi car Navuhodonosor. 8 A neki Haldeji taj èas doðoše i tužiše Jevreje, 9 I progovoriše i rekoše caru Navuhodonosoru: care, da si živ dobijek! 10 Ti si, care, zapovjedio, svaki ko èuje rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, i pjevanje i svakojake svirke, da padne i pokloni se zlatnome liku; 11 A ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u peæe ognjenu užarenju. 12 A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima zemlje Vavilonske, Sedrah, Misah i Avdenago; ti ljudi, care, ne haju za te, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjavu se zlatnomu liku, koji si postavio. 13 Tada Navuhodonosor u gnjevu i ljutini zapovjedi da dovedu Sedraha, Misaha i Avdenaga. I dovedoše te ljudi pred cara. 14 Navuhodonosor progovori i reèe im: je li istina, Sedraše, Misaše i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnome liku koji postavih? 15 Jeste li dakle gotovi, kad èuvjetate rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku koji naèin? ako li se ne poklonite, onaj èas biæete baèeni u peæe ognjenu užarenju; a koji je bog što æe vas izbaviti iz mojih ruk? 16 Odgovoriše Sedrah,

Misah i Avdenago, i rekoše caru Navuhodonosoru: nije nam trijebe da ti odgovorimo na to. **17** Evo, Bog naš, kojemu mi služimo, može nas izbaviti iz peæi ognjene užarene; i izbaviæe nas iz tvojih ruku, care. **18** A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim neæemo služiti niti æemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio. **19** Tada se Navuhodonosor napuni gnjeva, i lice mu se promijeni na Sedraha, Misaha i Avdenaga, i odgovaraajuæi zapovjedi da se užari peæ sedam puta veæema nego što bješe obièaj. **20** I zapovjedi najaæim ljudima što bijahu u vojski njegovoj da svežu Sedraha, Misaha i Avdenaga, i da ih bace u peæ ognjenu užarenu. **21** Tada svezaše one ljude u plaštima njihovijem i u obuæei i pod kapama i u svemu odijelu njihovu, i bacise ih u peæ ognjenu užarenu. **22** Kako zapovijest careva bješe hitna i peæ vrlo užarena, plamen ognjeni ubi one ljude koji bacahu Sedraha, Misaha i Avdenaga. **23** A ta tri èovjeka, Sedrah, Misah i Avdenago, padoše usred peæi ognjene užarene. **24** Tada se prepade car Navuhodonosor, i brže ustav progovori i reèe svojim dvoranima: ne bacismo li tri èovjeka svezana u oganj? Odgovoriše i rekoše caru: da, care. **25** Odgovori i reèe: eno, vidim èetiri èovjeka odriješena gdje hode posred ognja i nije im ništa, i èetvrti kao da je sin Božji. **26** Tada pristupi Navuhodonosor na vrata ognjenoj peæi užarenoj, i progovori i reèe: Sedraše, Misaše i Avdenago, sluge Boga višnjega, izidite i hodite. Tada Sedrah, Misah i Avdenago izidoše isred ognja. **27** I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i vijeæenici carevi, i vidješe te ljude gdje im tijelu oganj ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plasti što promijeniše, niti zadah od ognja prionu za njih. **28** Progovori Navuhodonosor i reèe: da je blagosloven Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov, koji posla anđela svojega i izbavi sluge svoje, koje se u nj pouzdaše i ne poslušaše zapovijesti careve i dadoše tjelesa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svojega Boga. **29** Zato zapovijedam da se svaki kojega mu drago naroda i plemena i jezika, koji bi pohulio na Boga Sedrahova, Misahova i Avdenagova, da se isijeèe i kuæea da mu bude bunište, jer nema drugoga boga koji može tako izbaviti. **30** Tada car uzvisi Sedraha, Misaha i Avdenaga u zemlji Vavilonskoj.

4 Car Navuhodonosor svijem narodima, plemenima i jecicima što su po svoj zemlji, mir da vam se umnoži. **2** Svidje mi se da objavim znake i èudesu što mi uèini Bog višnji. **3** Znaci njegovi kako su veliki! i èudesu njegova kako su silni! carstvo je njegovo carstvo vjeèeno, i vlast njegova od koljena do koljena. **4** Ja Navuhodonosor bijah miran u kuæi svojoj i cvatijah u dvoru svom. **5** Usnih san, koji me

uplaši, i misli na postelji mojoj i utvare glave moje uznemirije me. **6** I zapovjedih da se dovedu preda me svi mudarci Vavilonski da mi kažu što znaèi san. **7** Tada doðoše vraèari, zvezdari, Haldeji i gatari, i pripovjedih im san, ali mi ne mogoše kazati što znaèi. **8** Najposlije dođe preda me Danilo, koji se zove Valtasar po imenu boga mojega, i u kom je duh svjetih bogova, i pripovjedih mu san: **9** Valtasare, poglavare vraèarima, znam da je duh svjetih bogova u tebi i nikaka tajna nije ti teška; kaži san moj što sam snio i što znaèi. **10** A utvara glave moje na postelji mojoj bješe: vidjeh, gle, drvo usred zemlje, i visina mu velika. **11** Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i viðaše se do kraja sve zemlje. **12** Lišæe mu bješe lijepo i rod obilat, i na njemu bješe hrane svemu; zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu ptice nebeske, i od njega se hranjaše svako tijelo. **13** Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, stražar i svetac siðe s neba. **14** Povika jako i reèe ovako: posijecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišæe i razmetnite mu rod; neka pobegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovijeh. **15** Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdenijem i mjedenjem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske. **16** Srce èovjeèije neka mu se promijeni, i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka proðe preko njega. **17** To su odredili stražari i izrekli sveti da bi poznali živi da višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoæe, i postavlja nad njim najnižega između ljudi. **18** Taj san snih ja car Navuhodonosor; a ti, Valtasar, kaži što znaèi, jer nijedan mudarac u carstvu mom ne može da mi kaže što znaèi; a ti možeš, jer je u tebi duh svjetih bogova. **19** Tada Danilo, koji se zvaše Valtasar, osta u èedu za jedan sahat, i misli ga uznemiravahu. A car progovori i reèe: Valtasare, san i znaèenje mu da te ne uznemiruje. A Valtasar odgovori i reèe: gospodaru moj, san da bude tvojim nenavidnicima, i znaèenje njegovo neprijateljima tvojim. **20** Drvo što si video, veliko i jako, kojemu visina dosezaše do neba i koje se viðaše po svoj zemlji, **21** Kojemu lišæe bješe lijepo i rod obilan, i na kom bješe hrane svemu, pod kojim stanovaše zvijerje poljsko i na granama mu sjeðahu ptice nebeske, **22** To si ti, care, koji si velik i silan, i velièina je tvoja visoka i doseže do neba i vlast tvoja do krajeva zemaljskih. **23** A što car vidje stražara i sveca gdje slažaše s neba i govoraše: posijecite drvo i potrite ga, ali mu panj sa žilama ostavite u zemlji u okovima gvozdenijem i mjedenjem u travi poljskoj, da ga kvasi rosa nebeska, i sa zvijerjem poljskim neka mu je dio dokle sedam vremena proðe preko njega, **24** Ovo

znaèi, care, i ovo je naredba višnjega koja æee se izvršiti na mom gospodaru caru: **25** Biæeš prognan između ljudi, i sa zvijerima æee poljskim živjeti, i hraniæe te travom kao goveda, i rosa æee te nebeska kvasiti, i sedam æee vremena proæi preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoæe. **26** A što se reèe da se ostavi panj sa žilama od drveta, carstvo æee ti ostati, kad poznaš da nebesa vladaju. **27** Zato, care, da ti je ugoden moj svjet, oprosti se grijeha svojih pravdom, i bezakonja svojih milošæu prema nevoljnima, eda bi ti se produljio mir. **28** Sve ovo doðe na cara Navuhodonosora. **29** Poslije dvanaest mjeseca hadaše po carskom dvoru u Vavilonu. **30** I progovori car i reèe: nije li to Vavilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava velièanstvu mojemu? **31** Te rijeèi još bjehu u ustima caru, a glas doðe s neba: tebi se govori, care Navuhodonosore: carstvo se uze od tebe. **32** I biæeš prognan između ljudi, i živjeæeš sa zvijerjem poljskim, hraniæe te travom kao goveda, i sedam æee vremena proæi preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoæe. **33** U taj èas ispunii se ta rijeè na Navuhodonosoru; i bi prognan između ljudi i jede travu kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo da mu narastoše dlake kao pera u orla i nokti kao u ptica. **34** Ali poslije toga vremena ja Navuhodonosor podigoh oèi svoje k nebu, i umoj vрати mi se, i blagoslovih višnjega, i hvalih i slavih onoga koji živi dovjeka, èija je vlast vlast vjeèna i èije je carstvo od koljena do koljena; **35** I svi stanovnici zemaljski ništa nijesu prema njemu, i radi što hoæe s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim, i nema nikoga da bi mu ruku ustavio i rekao mu: šta radiš? **36** U to vrijeme um moj vratim se, i na slavu carstva mojega vratim se velièanstvo moje i svjetlost moja; i dvorani moji i knezovi moji potražiše me, i utvrdih se u carstvu svom, i doda mi se više velièanstva. **37** Sada ja Navuhodonosor hvalim, užvišujem i slavim cara nebeskoga, èija su sva djela istina i èiji su putovi pravedni i koji može oboriti one koji hode ponosito.

5 Car Valtasar uèini veliku gozbu tisuæi knezova svojih, i pijase vino pred tisuæom njih. **2** Napiv se vina Valtasar zapovjedi da se donesu sudovi zlatni i srebrni, koje bješe odnio Navuhodonosor otac mu iz crkve Jerusalimske, da iz njih piju car i knezovi mu, i žene njegove i inoèe njegove. **3** I donesoše zlatne sudove koje bjehu odnjeli iz crkve doma Gospodnjega u Jerusalimu, i pijahu iz njih car i knezovi njegovi, žene njegove i inoèe njegove; **4** Pijahu vino, i hvaljahu bogove zlatne i srebrne i mjedene i drvene i kamene. **5** U taj èas izidoše prsti ruke èovjeèije, i pisahu

prema svijetnjaku po okreèenom zidu od carskoga dvora, i car vidje ruku koja pisaše. **6** Tada se promijeni lice caru, i misli ga njegove uz nemiriše, i pojasi se oko njega raspasa i koljena mu udarahu jedno o drugo. **7** Povika car iza glasa; te dovedoše zvjezdare, Haldeje i gatare; i progovori car i reèe mudarcima Vavilonskim: ko proèita ovo pismo i kaže mi što znaèi, onaj æee se obuæi u skerlet, i nosiæe zlatnu verižicu o vratu, i biæe treæi gospodar u carstvu. **8** Tada pristupiše svi mudarci carevi; ali ne mogoše proèitati pisma niti kazati caru što znaèi. **9** Tada se car Valtasar vrlo uz nemiri i lice mu se sasvijem izmjeni; i knezovi se njegovi prepadoše. **10** Doðe carica radi toga što se dogodi caru i knezovima njegovijem u kuæu gdje bješe gozba, i progovori carica i reèe: care, da si živ dovjeka! da te ne uz nemiruju misli tvoje i da ti se lice ne mijenja. **11** Ima èovjek u tvom carstvu, u kom je duh svetijeh bogova; i u vrijeme oca tvojega naðe se u njega vidjelo i razum i mudrost, kakova je u bogova, i car Navuhodonosor otac tvoj, care, postavi ga glavarem vraèarima, zvjezdarima, Haldejima i gatarima; **12** Jer velik duh i znanje i razum za kazivanje sanova i pogodañanje zagonetaka i razmršivanje zamršenih stvari naðe se u Danila, kojemu car nadje ime Valtasar; neka sada dozovu Danila, i on æee kazati što znaèi. **13** Tada Danilo bi doveden pred cara. Car progovori Danilu i reèe: jesli li ti Danilo između roblja Judina koje dovede iz Judejske car otac moj? **14** Èuh za tebe da je duh svetijeh bogova u tebi, i vidjelo i razum i mudrost velika da se naðe u tebi. **15** A sada su dovedeni preda me mudarci, zvjezdari, da proèitaju pismo i kažu mi što znaèi; ali ne mogu da kažu što to znaèi. **16** A za tebe ja èuh da možeš protumaæiti, i zamršene stvari razmršiti. Ako dakle možeš proèitati ovo pismo i kazati mi što znaèi, obuæi æee se u skerlet, i zlatnu verižicu nosiæeš o vratu, i biæe treæi gospodar u carstvu. **17** Tada odgovori Danilo i reèe pred carem: darovi tvoji neka tebi, i podaj drugomu poklone svoje; a pismo æeu ja proèitati caru i kazati što znaèi. **18** Care, Bog višnji dade carstvo i velièinu i slavu i èast Navuhodonosoru ocu tvojemu. **19** I od velièine koju mu dade svi narodi, plemena i jezici drktahu pred njim i bojahu ga se; ubijaše koga hoæaše, i ostavljaše u životu koga hoæaše, užvišivaše koga hoæaše, i poniživaše koga hoæaše. **20** Ali kada mu se podiže srce i duh mu se posili u oholosti, bi smetnut s carskoga prijestola svojega, i uzeše mu slavu. **21** I bi prognan između ljudi i srce mu posta kao u zvijeri, i stan mu bijaše s divljim magarcima, hraniše ga travom kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo, dokle pozna da Bog višnji vlada carstvom ljudskim, i koga hoæe postavljaju nad njim. **22** A ti, Valtasare, sine njegov, nijesi ponizio srca svojega premda si znao sve ovo.

23 Nego si se podigao na Gospoda nebeskoga, i sudove doma njegova donešoće preda te, i piste iz njih vino ti i knezovi tvoji, žene tvoje i inoče tvoje, i ti hvali bogove srebrne i zlatne, mјedene, gvozdene, drvene i kamene, koji ne vide niti èuju niti razumiju, a ne slavi Boga, u èijoj je ruci duša tvoja i svi putovi tvoji. 24 Zato od njega bi poslana ruka i ovo pismo bi napisano. 25 A ovo je pismo napisano: MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN. 26 A ovo znaèe te rijeèi: MENE, brojio je Bog tvoje carstvo, i do kraja izbrojio. 27 TEKEL, izmјeren si na mjerila, i našao si se lak. 28 FERES, razdijeljeno je carstvo tvoje, i dano Midijanima i Persijanima. 29 Tada zapovjedi Valtasar, te obukoše Danila u skerlet, i metnuše mu zlatnu veržicu oko vrata, i proglašiše za nj da je treæi gospodar u carstvu. 30 Istu noæ bi ubijen Valtasar car Haldejski. 31 A Darije Midijanin preuze carstvo, i bješe mu oko šezdeset i dvije godine.

6 Svidje se Dariju te postavi nad carstvom sto i pedeset upravitelja da budu nad svijem carstvom; 2 A nad njima tri starješine, od kojih jedan bješe Danilo, kojima æe upravitelji davati raéune da ne bi caru bilo štete. 3 A taj Danilo nadvišivaše starješine i upravitelje, jer u njemu bješe velik duh i car mišljaše da ga postavi nad svijem carstvom svojim. 4 Tada starješine i upravitelji gledahu kako bi našli što da zabave Danilu radi carstva; ali ne mogahu naæei zabave ni pogreške, jer bješe vjeran, i ne nalažaše se u njega pogreške ni mane. 5 Tada rekoše oni ljudi: neæemo naæei na toga Danila ništa, ako ne naðemo što na nj radi zakona Boga njegova. 6 Tada dođoše starješine i upravitelji k caru, i rekoše mu ovako: Darije care, da si živ dovjeka. 7 Sve starješine u carstvu, poglavari i upravitelji, vjeæenici i vojvode dogovoriše se da se postavi carska naredba i oštra zabrana da ko bi se god zamolio za što kome god bogu ili èovjeku za trideset dana osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku. 8 Zato, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promjeniti, po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit. 9 I car Darije napisala knjigu i zabranu. 10 A Danilo kad dozna da je knjiga napisana, otide svojoj kuæi, gdje bijahu otvoreni prozori u njegovoj sobi prema Jerusalimu, i padaše na koljena svoja tri puta na dan i moljaše se i hvalu davaše Bogu svojemu kao što èinjaše prije. 11 Tada se sabraše oni ljudi, i naðoše Danila gdje se moli i pripada Bogu svojemu. 12 I otidoše te rekoše caru za carsku zabranu: nijesi li napisao zapovijest, da ko bi se god zamolio kome god bogu ili èovjeku za trideset dana, osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku? Car odgovori i reèe: tako je po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit.

13 Tada odgovoriše i rekoše caru: Danilo, koji je između roblja Judina, ne haje za te, care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom. 14 Tada car èuvši to ožalosti se vrlo, i naumi da izbavi Danila, i truðaše se do zahoda sunèanoga da ga izbavi. 15 Tada oni ljudi sabraše se kod cara i rekoše caru: znaj, care, da je zakon u Midijana i Persijana da se nikakva zabrana i naredba, koju postavi car, ne mijenja. 16 Tada car reèe te dovedoše Danila i bacis ga u jamu lavovsku; i car progovori i reèe Danilu: Bog tvoj, kojemu bez prestanka služiš, neka te izbavi. 17 I donešoše kamen i metnuše jami na vrata, i car ga zapeèati svojim prstenom i prstenom svojih knezova da se ništa ne promijeni za Danila. 18 Tada otide car u svoj dvor, i prenoæi ne jedavši niti dopustivši da mu se donese što èim bi se razvesilio, i ne može zaspasti. 19 Potom car usta ujutru rano i otide brže k jami lavovskoj. 20 I kad dođe k jami, viknu Danila žalosnjem glasom; i progovori car i reèe Danilu: Danilo, slugo Boga živoga, Bog tvoj, kojemu služiš bez prestanka, može li te izbaviti od lavova? 21 Tada Danilo reèe caru: care, da si živ dovjeka! 22 Bog moj posla anđela svojega i zatvori usta lavovima, te mi ne naudiš; jer se nađoh èist pred njim, a ni tebi, care, ne uèinih zla. 23 Tada se car veoma obradova tomu, i zapovjedi da izvade Danila iz jame. I izvadiše Danila iz jame, i ne naðe se rane na njemu, jer vjerova Bogu svojemu. 24 Potom zapovjedi car, te dovedoše ljudi koji bijahu optužili Danila, i bacis u jamu lavovsku njih, djecu njihovu i žene njihove; i još ne dođoše na dno jami, a lavovi ih zgrabiše i sve im kosti potrše. 25 Tada car Darije pisa svijem narodima i plemenima i jezicima što življaju u svoj zemlji: mir da vam se umnoži. 26 Od mene je zapovijest da se u svoj državi carstva mojega svak boji i straši Boga Danilova, jer je on Bog živi, koji ostaje dovjeka, i carstvo se njegovo neæe rasuti, i vlast æe njegova biti do kraja; 27 On izbavlja i spasava, i èini znake i èudesu na nebu i na zemlji, on je izbavio Danila od sile lavovske. 28 I taj Danilo bijaše sreæan za carovanja Darijeve i za carovanja Kira Persijanca.

7 Prve godine Valtasara cara Vavilonskoga usni Danilo san i vidje utvaru glave svoje na postelji; tada napisala i pripovjedi ukratko. 2 Danilo progovori i reèe: vidješ u utvari svojoj noæeu, a to èetiri vjetra nebeska udariše se na velikom moru. 3 I èetiri velike zvijeri izdoše iz mora, svaka drugaæija. 4 Prva bijaše kao lav, i imaše krila orlova; gledah dokle joj se krila poskuboše i podiže se sa zemlje i stade na noge kao èovjek, i srce ljudsko dade joj se. 5 Potom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima među zubima svojim, i

govoraše joj se: ustani, jedi mnogo mesa. 6 Potom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imaše na leđima èetiri krila kao ptica, i èetiri glave imaše zvijer, i dade joj se vlast. 7 Potom vidjeh u utvarama noæenjem, i gle, èetvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše velike zube gvozdene, jeðaše i satiraše, i gažaše nogama ostatak, i razlikovaše se od svijeh zvijeri preðašnjih, i imaše deset rogova. 8 Gledah rogove, i gle, drugi mali rog izraste među onijema, i tri prva roga išèupaše se pred njim; i gle, oèi kao oèi èovjeèiji bjehu na tom rogu, i usta koja govorahu velike stvari. 9 Gledah dokle se postaviše prijestoli, i starac sjede, na kom bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao èista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, toèkovi mu kao oganj razgorio. 10 Rijeka ognjena izlažaše i tecijaše ispred njega, tisuæa tisuæa služaše mu, i deset tisuæa po deset tisuæa stajahu pred njim; sud sjede, i knjige se otvorise. 11 Tada gledah radi glasa velikih rijeèi koje govoraše onaj rog; i gledah dokle ne bi ubijena zvijer i tijelo joj se rašèini i dade se da izgori ognjem. 12 I ostalijem zvijerima uze se vlast, jer duljina životu bješe im određena do vremena i do roka. 13 Vidjeh u utvarama noæenjem, i gle, kao sin èovjeèiji iðaše s oblacima nebeskim, i doðe do starca i stade pred njim. 14 I dade mu se vlast i slava i carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je njegova vlast vjeèna, koja neæe proæi, i carstvo se njegovo neæe rasutti. 15 Meni Danilu prenemože duh moj u tijelu mom, i utvare glave moje uznemiriše me. 16 Pristupih k jednome od onijeh koji stajahu onđe, i zamolih ga za istinu od svega toga. I progovori mi i kaza mi šta to znaèi: 17 Ove èetiri velike zvijeri jesu èetiri cara, koji æe nastati na zemlji. 18 Ali æe sveci višnjega preuzeti carstvo, i držaæe carstvo navijek i dovjeka. 19 Tada zaðeljeh znati istinu o èetvrtoj zvijeri, koja se razlikovaše od svijeh i bijaše vrlo strašna, i imaše zube gvozdene i nokte mјedene, i jeðaše i satiraše, a ostatak nogama gažaše, 20 I o deset rogova što joj bjehu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadoše pred njim, o rogu koji imaše oèi i usta koja govorahu velike stvari i bijaše po viðenju veæi od drugih. 21 Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvlaðivaše ih, 22 Dokle doðe starac, i dade se sud svecima višnjega, i prispe vrijeme da sveci preuzmu carstvo. 23 Ovako reèe: èetvrta zvijer biæe èetvrtvo carstvo na zemlji, koje æe se razlikovati od svijeh carstava, i izjeæee svu zemlju i pogaziti i satrti. 24 I deset rogova jesu deset careva, koji æe nastati iz toga carstva, a poslije njih nastaaæe drugi, i on æe se razlikovati od preðašnjih, i pokoraaæe tri cara. 25 I govoriæe rijeèi na višnjega, i potiraæe svece višnjega, i pomišljaæe da promijeni vremena i zakone; i daæe mu se u ruke za vrijeme

i za vremena i za po vremena. 26 Potom æe sjesti sud, i uezæe mu se vlast, te æe se istrijebiti i zatrati sasvijem. 27 A carstvo i vlast i velièanstvo carsko pod svijem nebom daæe se narodu svetaca višnjega; njegovo æe carstvo biti vjeèno carstvo, i sve æe vlasti njemu služiti i slušati ga. 28 Ovdje je kraj ovoj rijeèi. A mene Danila vrlo uznemiriše misli moje, i lice mi se sve promijeni; ali rijeè saèuvah u srcu svom.

8 Treæe godine carovanja Valtasarova pokaza se meni

Danilu utvara poslije one koja mi se pokazala prije. 2 I vidjeh u utvari; a bjeh u Susanu u gradu koji je u zemlji Elamu, kad vidjeh, i vidjeh u utvari i bjeh na vodi Ulaju. 3 I podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, stajaše kraj vode ovan, koji imaše dva roga, a rogovi bjehu visoki, ali jedan viši od drugoga, i viši naraste poslije. 4 Vidjeh ovna gdje bode na zapad i na sjever i na jug, i nijedna zvijer ne mogaše mu odoljeti, i ne bijaše nikoga ko bi izbavio od njega, nego èinjaje što hoæaše, i osili. 5 A kad ja motrah, gle, iðaše jarac od zapada povrh sve zemlje a ne doticaše se zemlje; i taj jarac imaše rog znamenit među oèima svojim. 6 I doðe do ovna koji imaše dva roga, kojega vidjeh gdje stoji kraj vode, i potræa na nj gnjevno silom svojom. 7 I vidjeh ga gdje doðe do ovna, i razgnjevit se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli, nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega. 8 I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoše znamenita èetiri roga prema èetiri vjetra nebeska. 9 I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema krasnoj zemlji. 10 I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih. 11 I naraste dori do poglavara toj vojsci, i uze mu svagdašnju žrtvu, i sveti stan njegov obori. 12 I vojska bi dana u otpad od žrtve svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što èinjaje napredovaše mu. 13 Tada èuh jednoga sveca gdje govoraše, i jedan svetac reèe nekome koji govoraše: dokle æe trajati ta utvara za svagdašnju žrtvu i za otpad pustošni da se gazi svetinja i vojska? 14 I reèe mi: do dvije tisuæe i tri stotine dana i noæi; onda æe se svetinja oèistiti. 15 A kad vidjeh ja Danilo ovu utvaru, i zaiskah da razumijem, gle, stade preda me kao èovjek. 16 I èuh glas èovjeèiji nasred Ulaja, koji povika i reèe: Gavrilo, kaži ovome utvaru. 17 I doðe gdje ja stajah; i kad doðe uplaših se, i padoh na lice svoje; a on mi reèe: pazi, sine èovjeèiji, jer je ova utvara za pošljednje vrijeme. 18 A dok mi on govoraše, ja bijah izvan sebe ležæi nièice na zemlji; a on me se dotaæe, i ispravi me, te stadol. 19 I reèe: evo, ja æeu ti kazati šta æe biti na kraju gnjeva; jer

æe u određeno vrijeme biti kraj. 20 Ovan što si ga video, koji ima dva roga, to su carevi Midski i Persijski. 21 A runjavi je jarac car Gréki; i veliki rog što mu bješe među oèima, to je prvi car. 22 A što se on slomi, i mjesto njega narastoše èetiri, to su èetiri carstva, koja æe nastati iza toga naroda, ali ne s njegovom silom. 23 A na pošljedak carovanja njihova, kad bezakonici navrše mjeru, nastaae car bestidan i lukav. 24 Sila æe mu biti jaka, ali ne od njegove jaèine, i èudesno æe pustošiti, i biæe sreæan i svršivaæe, i gubiæe silne i narod sveti. 25 I lukavstvom njegovijem napredovaae prijevara u njegovoj ruci, i podignuae se u srcu svom, i u miru æe pogubiti mnoge, i ustaae na kneza nad knezovima, ali æe se potri bez ruke. 26 A reèena utvara o danu i noæi istina je; zato ti zapeèati utvaru, jer je za mnogo vremena. 27 Tada ja Danilo zanemogoh, i bolovah neko vrijeme; poslije ustah i vrñih poslove careve; i èudih se utvari, ali nikо ne dozna.

9 Prve godine Darija sina Asvirova od plemena Midskoga, koji se zacari nad carstvom Haldejskim, 2 Prve godine njegova carovanja ja Danilo razumjeh iz knjiga broj godina, koje bješe rekao Gospod Jeremiji proroku da æe se navršiti razvalinama Jerusalimskim, sedamdeset godina. 3 I okretoh lice svoje ka Gospodu Bogu tražeaæi ga molitvom i molbama s postom i s kostrijeti i pepelom. 4 I pomolih se Gospodu Bogu svojemu i ispovijedajuæi se rekoh: o Gospode, Bože veliki i strašni, koji držiš zavjet i milost onima koji te ljube i drže zapovijesti tvoje; 5 Zgriješismo i zlo èinismo i bismo bezbožni, i odmetnusmo se i otstupismo od zapovijesti tvojih i od zakona tvojih. 6 I ne slušasmo sluga tvojih proroka, koji govorahu u tvoje ime carevima našim, knezovima našim i ocima našim i svemu narodu zemaljskom. 7 U tebe je, Gospode, pravda a u nas sram na licu, kako je danas, u Judejaca i u Jerusalimljana i u svijeh Izrailjaca, koji su blizu i koji su daleko po svijem zemljama kuda si ih razagnao za grijeha njihove, kojima ti grijeshe. 8 Gospode, u nas je sram na licu, u careva naših, u knezova naših i u otaca naših, jer ti zgriješimo. 9 U Gospoda je Boga našega milost i praštanje, jer se odmetnusmo od njega, 10 I ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega da hodimo po zakonima njegovijem, koje nam je dao preko sluga svojih proroka. 11 I sav Izrailj prestupi zakon tvoj, i otstupi da ne sluša glasa tvojega; zato se izli na nas prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija sluge Božijega, jer mu zgriješimo. 12 I on potvrdi rijeèi svoje koje je govorio za nas i za sudije naše, koje su nam sudile, pustivši na nas zlo veliko, da tako ne bi pod svijem nebom kako bi u Jerusalimu. 13 Kako je pisano u zakonu Mojsijevu, sve to zlo doðe na nas, i opet

se ne molismo Gospodu Bogu svojemu da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na istinu tvoju. 14 I Gospod nasto oko zla i navede ga na nas; jer je pravedan Gospod Bog naš u svijem djelima svojim koja èini, jer ne slušasmo glasa njegova. 15 Ali sada, Gospode Bože naš, koji si izveo narod svoj iz zemlje Misirske rukom krjepkom, i stekao si sebi ime, kako je danas, zgriješismo, bezbožni bismo. 16 Gospode, po svoj pravdi tvojoj neka se odvrati gnjev tvoj i jarost tvoja od grada tvojega Jerusalima, svete gore tvoje; jer sa grijeha naših i s bezakonja otaca naših Jerusalim i tvoj narod posta rug u svijeh koji su oko nas. 17 Sada dakle poslušaj, Bože naš, molitvu sluge svojega i molbe njegove, i obasaj licem svojim opustjelu svetinju svoju, Gospoda radi. 18 Bože moj, prigni uho svoje, i èuj; otvori oèi svoje, i vidi pustoš našu i grad, na koji je prizvano ime tvoje, jer ne pravde svoje radi nego radi velike milosti tvoje padamo pred tobom moleæi se. 19 Gospode, usliši, Gospode, oprosti, Gospode, pazi i uèini, ne èasi, sebe radi, Bože moj, jer je tvoje ime prizvano na ovaj grad i na tvoj narod. 20 A dok ja još govorah i moljah se i ispovijedah grijeh svoj i grijeh naroda svojega Izrailja, i padah moleæi se pred Gospodom Bogom svojim za svetu goru Boga svojega, 21 Dok još govorah moleæi se, onaj èovjek Gavrilo, kojega vidjeh prije utvari, doletje brzo i dotaæe me se o veèernjoj žrtvi. 22 I nauèi me i govoru sa mnom i reèe: Danilo, sada izidoh da te urazumim. 23 U poèetku molitve tvoje izide rijeè, i ja doðoh da ti kažem, jer si mio; zato slušaj rijeè, i razumij utvaru. 24 Sedamdeset je nedjelja određeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se oèisti bezakonje i da se dovede vjeèena pravda, i da se zapeèati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima. 25 Zato znaj i razumij: otkad izide rijeè da se Jerusalim opet sazida do pomazanika vojvode biæe sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograde ulice i zidovi, i to u teško vrijeme. 26 A poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen æe biti pomazanik i ništa mu neæe ostati; narod æe vojvodin doæi i razoriti grad i svetinju; i kraj æe mu biti s potopom, i određeno æe pustošenje biti do svršetka rata. 27 I utvrdiaæ zavjet s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje ukinuæe žrtvu i prinos; i krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka određenoga izliæe se na pustoš.

10 Treæe godine Kira cara Persijskoga objavi se rijeè Danilu, koji se zvaše Valtasar; i rijeè bješe istinita i o velikim stvarima; i razabrala rijeè i razumje utvaru. 2 U to vrijeme ja Danilo bjehe u žalosti tri nedjelje dana. 3 Jela ugodna ne jedoh, ni meso ni vino ne uðe u moja usta, niti se

namazah uljem dok se ne navršiše tri nedjelje dana. 4 A dvadeset èetvrtoga dana prvoga mjeseca bijah na brijeđu velike rijeke Hidekela. 5 I podigoh oèi svoje i vidjeh, a to jedan èovjek obuèen u platno, i pojas bješe oko njega od èistoga zlata iz Ufaza; 6 A tijelo mu bješe kao hrisolit, i lice mu kao munja a oèi mu kao luèevi zapaljeni, a ruke i noge kao mjeđ uglađena, a glas od rijeèi njegovijeh kao glas mnogoga ljudstva. 7 I ja Danilo sam vidjeh utvaru, a ljudi što bijahu sa mnom ne vidješe je, ali ih popade strah velik, te pobjegoše i sakriše se. 8 I ostah sam, i vidjeh tu veliku utvaru, i ne osta snage u meni, i ljepota mi se nagrdi, i ne imah snage. 9 I èuh glas od rijeèi njegovijeh, i kad èuh glas od rijeèi njegovijeh, izvan sebe padoh nièice licem na zemlju. 10 I gle, ruka me se dotaèe i podiže me na koljena moja i na dlanove moje. 11 I reèe mi: Danilo, mili èovjeè! slušaj rijeèi koje æeu ti kazati, i stani pravo, jer sam sada poslan k tebi. I kad mi reèe tu rijeè, ustah drkæuæi. 12 I reèe mi: ne boj se, Danilo, jer prvoga dana kad si upravio srce svoje da razumijevaš i da muèiš sebe pred Bogom svojim, uslišene biše rijeèi twoje, i ja doðoh tvojih rijeèi radi. 13 Ali knez carstva Persijskoga staja mi nasuprot dvadeset i jedan dan; ali, gle, Mihailo jedan od prvijeh knezova dože mi u pomoæ; tako ja ostah ondje kod careva Persijskih. 14 I doðoh da ti kažem šta æe biti tvome narodu poslje; jer æe još biti utvara za te dane. 15 I kad mi govoraše takо, oborih oèi svoje na zemlju i zanijemjeh. 16 I gle, kao èovjek dotaèe se usana mojih, i otvorih usta svoja, i progovorih i rekoh onomu koji stajaše prema meni: gospodaru moj, od ove utvare navalish moji bolovi na mene i nema snage u meni. 17 A kako može sluga mojega gospodara govoriti s gospodarem mojim? Jer od ovoga èasa u meni nesti snage i ni dihanje ne osta u meni. 18 Tada onaj što bijaše kao èovjek opet me se dotaèe i ohrabri me. 19 I reèe: ne boj se, mili èovjeèe; mir da ti je! ohrabri se, ohrabri se. I dokle mi govoraše, ohrabrih se i rekoh: neka govor gospodar moj, jer si me ohrabrio. 20 A on reèe: znaš li zašto sam došao k tebi? a sada æeu se vratiti da vojujem na kneza Persijskoga; potom æeu otiaèi, i gle, doæi æe knez Grèki. 21 Ali æeu ti kazati što je napisano u knjizi istinitoj. Nema nikoga da junaèki radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vašega.

11 I ja prve godine Darija Midjanina stadolj da mu pomožem, i da ga potkrijepim. 2 A sada æeu ti kazati istinu. Evo, još æe tri cara nastati u Persiji; i èetvrti æe biti bogatiji od svih, i kad se ukrijevi bogatstvom svojim, sve æe podignuti na Grèko carstvo. 3 Potom æe nastati silan car, i vladaæe velikom državom i radiæe što hoæe. 4 A

kako nestane, rasuæe se carstvo njegovo i razdijeliæe se u èetiri vjetra nebeska, ne među natražje njegovo niti s vlašäu s kojom je on vladao, jer æe se carstvo njegovo ukinuti i dopasti drugima a ne njima. 5 I car južni osiliaæe, i jedan od knezova njegovih, i biæe silniji od njega, i vladaæe, i država æe njegova biti velika. 6 I poslije nekoliko godina oni æe se oprijateljiti, i kæi južnoga cara doæi æe k caru sjevernom da uèini pogodbu; ali ona neæe saèuvati sile mišici, niti æe se on održati s mišicom svojom, nego æe biti predana i ona i oni koji je dovedu i sin njezin i onaj koji joj bude pomagao u to vrijeme. 7 Potom æe od izdanka iz korijena njezina nastati jedan na mjesto njegovo, koji æe doæi s vojskom svojom i udariti na gradove cara sjevernoga, i biæe ih i osvojijaæe ih. 8 I bogove æe njihove i knezove njihove sa zakladima njihovijem dragocjenijem zlatnjem i srebrnjem odnijeti u ropstvo u Misir, i ostaæee nekoliko godina jaèi od cara sjevernoga. 9 I tako æe car južni doæi u svoje carstvo, i vratiæe se u svoju zemlju. 10 Ali æe sinovi njegovi zaratiti, i skupiæe veliku vojsku, i jedan æe doæi iznenada, i poplaviti i proæi; i vrativši se ratovaæe do grada njegova. 11 Tada æe se razljutiti car južni, i izaæi æe i ratovaæe s njim, s carem sjevernjem, i podignuæe veliku vojsku, te æe mu biti data u ruke vojska. 12 I kad razbjije vojsku, ponijeæe se srce njegovo, i pobiæe tisuæe, ali se neæe ukrijepiti. 13 Jer æe car sjeverni opet dignuti vojsku veæu od prve; i poslije nekoliko godina doæi æe s velikom vojskom i s velikim blagom. 14 I u to æe vrijeme mnogi ustati na cara južnoga; i zlikovci od twojega naroda podignuæe se da se potvrdi utvara, i popadaæe. 15 I doæi æe car sjeverni, i naèiniæe opkope, i uzeæe tvrde gradove, i mišice južnoga cara neæe odoljeti ni izabrani narod njegov, niti æe biti sile da se opre. 16 I onaj došav na nj èiniæe što hoæe, i neæe biti nikoga da mu se opre; i ustaviæe se u krasnoj zemlji, koju æe potrti svojom rukom. 17 Potom æe okrenuti da dože sa silom svega carstva svojega, ali æe se pogoditi s njim, i daæe mu kæer za ženu da bi ga upropastio, ali se ona neæe držati, niti æe biti s njim. 18 Potom æe se okrenuti na ostrva, i osvojijaæe mnoga; ali æe jedan vojvoda prekinuti sramotu koju èini, i oboræe na nj sramotu njegovu. 19 Potom æe se okrenuti ka gradovima svoje zemlje, i spotaknuæe se i pašæe, i neæe se više naæi. 20 I na njegovo æe mjesto nastati koji æe poslati nastojnika u slavi carskoj; ali æe za malo dana poginuti bez gnjeva i bez boja. 21 A na njegovo æe mjesto doæi neznanat èovjek, kome nije namijenjena èast carska; ali æe doæi mirno i osvojijaæe carstvo laskanjem. 22 I mišice koje plave on æe poplaviti i polomiti, pa i kneza s kojim je uèinio vjeru. 23 Jer

udruživši se s njim uèiniæe prijevaru, i došavši nadvladaæe s malo naroda. 24 I doæi æe mirno u rodna mjesta u zemlji, i uèiniæe što ni ocevi njegovi ni ocevi otaca njegovih ne uèiniše, razdijeliæe im pljen i grabež i blago, i smišljaaæe misli na gradove, za neko vrijeme. 25 Potom æee podignuti silu svoju i srce svoje na cara južnoga s velikom vojskom; i car æee južni doæi u boj s velikom i vrlo silnom vojskom; ali neæee odoljeti, jer æee mu se èiniti nevjera. 26 I koji jedu hleb njegov satræe ga; vojska æee njegova poplaviti, i mnogi æee pasti pobijeni. 27 I srce æee obojice careva raditi o zlu, i za jednjem æee stolom lagati; ali se neæee izvršiti; jer æee kraj još biti u odreðeno vrijeme. 28 I tako æee se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom; i srce æee se njegovo obratiti na sveti zavjet, i kad izvrši, vratiaæe se u svoju zemlju. 29 U odreðeno æee vrijeme opet doæi na jug; ali drugi put neæee biti kao prvi put. 30 Jer æee doæi na nj laðe Kitejske, i on æee se ojaditi, te æee se vratiti; i razljutiæe se na sveti zavjet, i izvršiæe; i vrativši se složiæe se s onima koji ostavljaju sveti zavjet. 31 I vojska æee stajati uza nj, i oskvriæe svetinju u gradu, i ukinuti žrtvu svagdašnju i postaviæe gnušobu pustošnu. 32 I koji su bezbožni prema zavjetu, on æee ih laskanjem otpaditi; ali narod koji poznaje Boga svojega ohrabriæe se i izvršiæe. 33 I razumni u narodu nauèiæe mnoge, i padaæe od maèa i ognja, ropstva i grabeža mnogo vremena. 34 Ali padajuæei dobiæe malu pomoæe; i mnogi æee pristati s njima dvolièeæi. 35 I od razumnijeh æee pasti neki da bi se okušali i oèistili u ubijelili do roka, jer æee još biti rok. 36 I taj æee car èiniti što hoæe, i podignuæe se i uzvisiæe se iznad svakoga boga, i èudno æee govoriti na Boga nad bogovima, i biæe sreæan dokle se ne svrši gnjev, jer æee se izvršiti što je odreðeno. 37 Neæee mariti ni za bogove svojih otaca ni za ljubav žensku, niti æee za koga boga mariti, nego æee se uzvišivati nadu sve. 38 I na mjesto Boga najsilnjega slaviæe boga kojega oci njegovi ne znaše, slaviæe zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima. 39 I uèiniæe da gradovi Boga najsilnjega budu boga tuðega; koje pozna umnožiæe im slavu i uèiniæe ih gospodarima nad mnogima i razdijeliæe zemlju mjesto plate. 40 A u pošljednje vrijeme južni æee se car pobiti s njim; i car æee sjeverni udariti na nj kao vihor s kolima i konjicima i s mnogim laðama, i ušavši u zemlje poplaviæe i proæi. 41 I doæi æee u krasnu zemlju, i mnogi æee propasti, a ove æee se izbaviti od njegovih ruku: Edomska, Moavska i glavni dio sinova Amonovijeh. 42 I posegnuæe rukom svojom na zemlje, i zemlja Misirska neæee umaknuti. 43 I osvojiæe blago u zlatu i u srebru i sve zaklade Misirske; i Livijani i Etiopljani iæi æee za njim. 44 Ali æee ga glasovi s istoka i sa sjevera smesti, te æee izaæei s

velikim gnjevom da pogubi i zatre mnoge. 45 I razapeæe šatore dvora svojega meðu morima na krasnoj svetoj gori; i kad doðe k svome kraju, niko mu neæee pomoæi.

12 A u to æee se vrijeme podignuti Mihailo veliki knez, koji brani tvoj narod; i biæe žalosno vrijeme, kakoga nije bilo otkako je naroda do tada; i u to æee se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se naðe zapisan u knjizi. 2 I mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiæe se, jedni na život vjeèni a drugi na sramotu i prijekor vjeèni. 3 I razumni æee se sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao zvijezde vazda i dovijeka. 4 A ti Danilo zatvori ove rijeèi i zapeèati ovu knjigu do pošljednjega vremena; mnogi æee pretraživati, i znanje æee se umnožiti. 5 Tada pogledah ja Danilo, i gle, stajahu druga dvojica, jedan s ove strane na brijezu rijeke, a drugi s one strane na brijezu rijeke. 6 I jedan reèe èovjeku obuèenome u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci: kad æee biti kraj tijem èudesima? 7 I èuh èovjeka obuèenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiže desnicu svoju i ljevicu svoju k nebū, i zakle se onijem koji živi uvijek da æee se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda. 8 I ja èuh ali ne razumjeh; i rekoh: gospodaru moj, kakav æee biti kraj tome? 9 A on reèe: idi Danilo, jer su zatvorene i zapeèaaæene ove rijeèi do pošljednjega vremena. 10 Mnogi æee se oèistiti, ubijeliti i okušati; a bezbožnici æee raditi bezbožno, niti æee koji bezbožnik razumjeti; ali æee razumni razumjeti. 11 A od vremena kad se ukine žrtva vazdašnja i postavi gnušoba pustošna, biæe tisuæa i dvjeta i devedeset dana. 12 Blago onome koji pretrpi i doèeka tisuæu i tri stotine i trideset i pet dana. 13 A ti idi ka kraju; i poèivaæeš i ostaæeš na dijelu svom do svrsetka svojih dana.

Osija

1

Rijeè Gospodnja koja doèe Osiji sinu Veirijevu za vremena Ozije, Joatama, Ahaza i Jezekije careva Judinijeh i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva. 2 Kad Gospod poèe govoriti Osiji, reèe Gospod Osiji: idi, oženi se kurvom, i rodi kopilad, jer se zemlja prokurva otstupivši od Gospoda. 3 I otide, i uze Gomeru kær Divlaimsku, koja zatrudnje i rodi mu sina. 4 Tada mu reèe Gospod: nadjeni mu ime Jezrael; jer još malo, pa æeu pohoditi krv Jezraelsku na domu Jujevu i ukinuæeu carstvo doma Izrailjeva. 5 I u to æeu vrijeme slomiti luk Izrailjev u dolini Jezraelskoj. 6 I ona opet zatrudnje i rodi kær; i Gospod mu reèe: nadjeni joj ime Loruhama; jer se više neæeu smilovati na dom Izrailjev, nego æeu ih ukinuti sasvijem. 7 A na dom Judin smilovaæeu se, i izbaviæeu ih Gospodom Bogom njihovijem, a neæeu ih izbaviti lukom ni maèem ni ratom ni konjima ni konjicima. 8 Potom odbivši od sise Loruhamu opet zatrudnje i rodi sina. 9 I reèe Gospod: nadjeni mu ime Loamija; jer vi nijeste moj narod, niti æeu ja biti vaš. 10 Ali æee ipak broj sinova Izrailjevih biti kao pijesak morski, koji se ne može izmjeriti ni izbrojiti; i mjesto da im se reèe: nijeste moj narod, reæei æee im se: sinovi Boga živoga. 11 I sabraæee se sinovi Judini i sinovi Izrailjevi ujedno, i postaviæee sebi jednoga poglavara i otiaèi æee iz zemlje, jer æee biti velik dan Jezraelski.

2

Recite braæei svojoj: narode moj; i sestrama svojim: pomilovana. 2 Prite se s materom svojom, prite se, jer mi nije žena, niti sam joj ja muž; neka odbaci kurvarstva svoja od lica svojega, i preljube svoje od dojaka svojih, 3 Da je ne bih svukao golu i uèinio je kaka je bila onaj dan kad se rodila, i da je ne bih postavio da bude kao pustinja i obratio je da bude kao zemlja zasušena, i umorio je ţeđu. 4 I neæeu se smilovati na djecu njezinu, jer su kopilad. 5 Jer se mati njihova kurva, sramoti se roditeljka njihova; jer govorit: iæei æeu za milosnicima svojim koji mi daju hlijeb moj i vodu moju, vunu moju i lan moj, ulje moje i piæee moje. 6 Zato evo ja æeu joj zagradi put trnjem i zazidaæeu zidom da ne naðe staza svojih. 7 I træaæee za svojim milosnicima, ali ih neæee stignuti; i tražaæee ih, ali ih neæee naæei; pa æee reæei: idem da se vratim k prvomu mužu svojemu, jer mi bješe bolje onda nego sada. 8 Jer ona ne zna da sam joj ja davao ţito i vino i ulje, i umnožavao joj srebro i zlato, od kojega naèiniše Vala. 9 Zato æeu uzeti natrag ţito svoje, kad bude vrijeme, i vino svoje, kad bude vrijeme, i uzeæeu vunu svoju i lan svoj, kojim bi pokrivala golotinju svoju. 10 I otkriæeu rugobu njezinu pred milosnicima njezinijem, i нико je neæee izbaviti iz moje

ruke. 11 I ukinuæeu svaku radost njezinu, svetkovine njezine, mladine njezine i subote njezine i sve praznike njezine. 12 I potraæu èokote njezine i smokve, za koje govorit: plata su mi, Što mi dadoše milosnici moji; i obratiæeu ih u šumu da ih jede zvijerje poljsko. 13 I pohodiæeu na njoj dane Valimske, u koje im je kadila i kitila se obocima i grivnama, i išla za svojim milosnicima, i mene zaboravila, govorit Gospod. 14 Ali evo, ja æeu je primamiti i odvešaæeu je u pustinju, i govoriae u njom lijepo. 15 I daæeu joj vinograde njezine od toga mjesta, i dolinu Ahor za vrata nadanju, i ondje æee pjevat kao za mladosti svoje i kao kad je išla iz Misira. 16 I tada æee me, govorit Gospod, zvati: mužu moj; a neæee me više zvati: Vale moj. 17 Jer æeu ukloniti iz usta njezinijeh imena Vala; i neæee im se više pominjati imena. 18 I tada æeu im uèiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubenama zemaljskim; i polomiæeu luk i maè i rat da ih nestane u zemlji, i uèiniæeu da leže bez straha. 19 I zaruèiæeu te sebi dovjeka, zaruèiæeu te sebi pravdom i sudom i milošæu i milosrđem. 20 I zaruèiæeu te sebi vjerom, i poznaæeš Gospoda. 21 I tada æeu se odazvati, govorit Gospod, odazvaaæeu se nebesima, a ona æee se odazvati zemlji. 22 A zemlja æee se odazvati ţitu i vinu i ulju, a to æee se odazvati Jezraelu. 23 I posijaæeu je sebi na zemlji, i smilovaæeu se na Loruhamu, i reæei æeu Loamiji: ti si moj narod, i on æee reæei: Bože moj!

3

Potom reèe mi Gospod: idi opet, ljubi ženu koju ljubi ljubavnik a ona èini preljubu, kao što Gospod ljubi sinove Izrailjeve a oni gledaju za tuđim bogovima i ljube žbanove vinske. 2 I kupih je za petnaest sikala srebra i gomor i po jeèema. 3 I rekoh joj: sjedi kod mene dugo vremena, i ne kurvaj se, i ne budi drugoga; tako æeu i ja biti tvoj. 4 Jer æee dugo vremena sinovi Izrailjevi sjedjeti bez cara i bez kneza i bez ţrtve i bez stupa i bez opleæeka i likova. 5 Poslije æee se obratiti i tražaæee Gospoda Boga svojega i Davida cara svojega, i u strahu æee pristupiti ka Gospodu i blagosti njegovoju u pošljednja vremena.

4

Èujte rijeè Gospodnju, sinovi Izrailjevi, jer Gospod ima parbu sa stanovnicima zemaljskim; jer nema istine ni milosti ni znanja za Boga u zemlji; 2 Zaklinju se krivo i lažu i ubijaju i kradu i èine preljubu, zastraniše, i jedna krv stiže drugu. 3 Zato æee tužiti zemlja, i što god živi na njoj prenemoæei æee, i zvijeri poljske i ptice nebeske; i ribe æee morske pomrijeti. 4 Ali niko da se ne prepire ni da koga kori, jer je narod tvoj kao oni koji se prepiru sa sveštenikom. 5 Zato æee pasti danju, i s tobom æee prorok pasti noæeu, i pogubiaæeu mater tvoju. 6 Izgibe moj narod, jer je bez znanja; kad si ti odbacio znanje, i ja æeu tebe odbaciti da mi ne vršiš

službe sveštenièke; kad si zaboravio Boga svojega, i ja æeu zaboraviti sinove tvoje. 7 Što se više množiše, to mi više grijesiše; slavu njihovu pretvorиe u sramotu. 8 Od grijeха naroda mojega hrane se, i lakoće se na bezakonje njihovo. 9 Zato æe biti svešteniku kao narodu; pohodиeau ga za putove njegove i platиeau mu za djela njegova. 10 I oni æe jesti, a neæe se nasititi; kurvaæe se, a neæe se množiti; jer prestaše služiti Gospodu. 11 Kurvarstvo i vino i mast oduzima srce. 12 Narod moj pita drvo svoje, i palica mu njegova odgovara; jer duh kurvarske zavodi ih da se kurvaju otstupivši od Boga svojega. 13 Navrh gora prinose žrtve, i na humovima kade pod hrastovima, topolama i brijestovima, jer im je sjen dobar; zato se kurvaju kæeri vaše i snahe vaše èine preljubu. 14 Neæeu karati kæeri vaših kad se kurvaju, ni snaha vaših kad èine preljubu; jer se oni odvajaju s kurvama i prinose žrtve s nevaljalijem ženama; i narod nerazumni propaæe. 15 Ako se ti kurvaš, Izrailju, neka ne grijesi Juda; i ne idite u Galgal niti idite u Vetaven, i ne kunite se: tako da je živ Gospod. 16 Jer je Izrailj uporan kao uporna junica; sada æe ih pasti Gospod kao jagnje na prostranu mjestu. 17 Jefrem se udružio s lažnjim bogovima; ostavi ga. 18 Piæe se njihovo prevrnu, jednako se kurvaju; milo im je: dajte. Branièi su njegovi sramota. 19 Vjetar æe ih stegnuti krilima svojim, i oni æe se posramiti od žrtava svojih.

5 Èujte, sveštenici, i pazi, dome Izrailjev, i slušaj, dome carev, jer je vama sud, jer ste zamka u Mispi i mreža razapeta na Tavoru. 2 Iz potaje klaše one koji zalaze; ali æeu ih ja pokarati sve. 3 Ja poznajem Jefrema i Izrailj nije sakriven od mene; jer se sada kurvaš, Jefreme, Izrailj se oskvri. 4 Ne upravljava djela svojih da se vrate k Bogu svojemu; jer je duh kurvarske u njima i ne znaju Gospoda. 5 I ponositost Izrailjeva svjedoèi mu u oèi; zato æe Izrailj i Jefrem pasti za bezakonje svoje, pašæe i Juda s njima. 6 Læi æe s ovçama svojim i s govedima svojim da traže Gospoda, ali ga neæe naæi; uklonio se je od njih. 7 Iznevjeriše Gospoda, jer izrodiše tuðe sinove; zato æe ih prozdrijeti mjesec dana s dostojanjem njihovijem. 8 Trubite u rog u Gavaji, u trubu u Rami; viète u Vetavenu: za tobom, Venijamine! 9 Jefrem æe opustjeti u dan kara; objavih među plemenima Izrailjevijem što æe zacijelo biti. 10 Knezovi su Judini kao oni koji premještaju među; izliæeu na njih kao vodu jarost svoju. 11 Jefremu se èini nasilje, satren je sudom, jer od svoje volje otide za zapovijeshæu. 12 Zato æeu ja biti Jefremu kao moljac i kao crv domu Judinu. 13 I Jefrem vidje bolest svoju i Juda svoju ranu, i otide Jefrem k Asircu, i Juda posla k caru koji bi ga branio; ali vas on ne može iscijeliti

niti æe vas oprostiti rane vaše. 14 Jer æeu ja biti kao lav Jefremu, kao laviæ domu Judinu; ja, ja æeu zgrabiti, i otiae æeu, odnijeæeu i niko neæee izbaviti. 15 Otiæi æeu i vratiæu se na svoje mjesto dokle ne priznадu svoju krivicu i potraže lice moje; kad budu u nevolji tražiæe me.

6 Hodite da se vratimo ka Gospodu; jer on razdrije, i iscijeliæe nas, rani, i zaviæe nas. 2 Povratiæe nam život do dva dana, treæi dan podignuæe nas, i živjeæemo pred njim. 3 Tada æemo poznati Gospoda i sve æemo ga više poznavati; jer mu je izlazak uređen kao zora i doæi æe nam kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju. 4 Što da ti uèinem, Jefreme? Što da ti uèinem, Juda? jer je dobrota vaša kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane. 5 Zato ih sjekoh preko proroka i ubijah rijeèima usta svojih, i svjetlost sudova tvojih izide. 6 Jer je meni milost mila a ne žrtva, i poznavanje Boga veæema nego žrtva paljenica. 7 Ali oni prestupiše zavjet kao Adam; tu me iznevjeriše. 8 Galad je grad onjeh koji èine bezakonje, po njemu su krvavi tragovi. 9 A družina je sveštenièka kao èeta koja doèekuje ljude, ubijaju na putu u Sihem, èine grdio. 10 U domu Izrailjevu vidim strahotu; onđe je kurvanje Jefremovo, Izrailj se oskvri. 11 I tebi je, Juda, pripravljena žetva, kad vratim roblje naroda svojih.

7 Kad lijeèim Izrailja, tada se pokazuje bezakonje Jefremovo i zloæea Samarijska; jer èine laž, i lupež ulazi, i napolju udara èeta. 2 I ne govore u srcu svom da ja pamtim svako bezakonje njihovo; sada stoje oko njih djela njihova, preda mnom su. 3 Nevaljalstvom svojim vesele cara i lažima svojim knezove. 4 Svi èine preljubu; kao peæe su koju užari hljebar, koji prestane stražiti kad zamijesi tijesto pa dokle uskisne. 5 Na dan cara našega razbolješe se knezovi od mijeha vina, i on pruži ruku svoju potsmjevæima. 6 Jer na zasjede svoje upravljuju srce svoje, koje je kao peæe; hljebar njihov spava cijelu noæe, ujutru gori kao plamen ognjeni. 7 Svi su kao peæe ugrijani i proždiru svoje sudije; svi carevi njihovi padaju, nijedan između njih ne vièe k meni. 8 Jefrem se pomiješao s narodom; Jefrem je pogæea neprevrnutu. 9 Inostranci jedu mu silu, a on ne zna; sjede kose popadaju ga, a on ne zna. 10 I ponositost Izrailjeva svjedoèi mu u oèi, ali se ne vraæaju ka Gospodu Bogu svojemu niti ga traže uza sve to. 11 I Jefrem je kao golub, lud, bezuman; zovu Misir, idu u Asirsku. 12 Kad otidu, razapeæeu na njih mrežu svoju, kao ptice nebeske svuæi æeu ih, karaæeu ih kako je kazivano u zboru njihovu. 13 Teško njima, jer zaðoše od mene; pogibao æe im biti, jer me iznevjeriše; ja ih iskupih, a oni govoriše na me laž. 14 Niti me prizivaše iz srca svojega, nego ridaše na

odrima svojim; žita i vina radi skupljajuæi se otstupaju od mene. 15 Kad ih karah, ukrijeþih im mišice; ali oni misliše zlo na me. 16 Vraæaju se, ali ne k višnjemu, postaše kao luk lažljiv; knezovi æe njihovi popadati od maëa s obijesti jezika svojega; to æe im biti potsmijeh u zemlji Misirskoj.

8 Truba na usta, i reci: kao orao ide na dom Gospodnj; jer prestupiše zavjet moj i otpadiše se od zakona mojega. 2 Izrailj æe vikati k meni: Bože moj; poznajemo te. 3 Izrailj je ostavio dobro; neprijatelj æe ga goniti. 4 Postavljaju careve, ali ne od mene; podižu knezove, za koje ja ne znam; od srebra svojega i od zlata svojega grade sebi likove, da se istrijebe. 5 Ostavilo te je tele twoje, Samarijo; jarost se moja raspalila na njih; dokle se neæee moæi oèistiti? 6 Jer je i ono od Izrailja; naèinio ga je umjetnik, i nije Bog; tele æe Samarijsko otiaæi u komade. 7 Jer siju vjetar, pa æe žeti olju; stabljike neæee imati, klica neæee dati brašna; da bi i dala, proždrijeæe ga tuðinci. 8 Proždrijeæe se Izrailj, biæe među narodima kao sud na kom nema miline. 9 Jer otidoše k Asircu, divljemu magarcu, koji je sam za se; Jefrem naima ljubavnike. 10 A što naimaše među narodima, ja æeu ih sabrati; a veæ i okusije malo radi bremena cara nad knezovima. 11 Što umnoži Jefrem oltare da grieþi, biæe mu oltari na grijehe. 12 Napisah mu velike stvari u zakonu svom; ali mu se èine kao nešto tuðe. 13 Za žrtve, koje mi prinose, prinose meso, i jedu ga; Gospod ih ne prima; sada æe se opomenuti bezakonja njihova i pohodiæe griehe njihove; oni æe se vratiti u Misir. 14 Izrailj zaboravi tvorca svojega, i sagradi dvorove, i Juda umnoži tvrde gradove; ali æeu pustiti oganj u gradove ovomu, i spaliæe dvorove onomu.

9 Ne raduj se, Izrailju, veseleæi se kao narodi, što se kurvaš otstupivši od Boga svojega, miluješ platu kurvarsку po svijem gumnima žitnjem. 2 Gumno i kaca neæee ih hraniti, i mast æe ih prevariti. 3 Oni neæee nastavati u zemlji Gospodnjoj; nego æe se vratiti Jefrem u Misir, i oni æe jesti neèistotu u Asirskoj. 4 Neæee prinositi Gospodu vina, niti æe mu biti ugodne žrtve njihove, nego æe im biti kao hljeb onijeh koji tuže, ko ga god jede oskrvnjaæe se, jer im je hljeb za žrtve njihove, neæee uæi u dom Gospodnj. 5 Šta æete èiniti na dan svetkovine i na dan praznika Gospodnjega? 6 Jer gle, otiaei æe pustošenja radi; Misir æe ih pribратi, Memfis æe ih pogrepsti; zaklade njihove od srebra naslijedæe kopriva, trnje æe im biti u šatorima. 7 Doðoše dani pohoðenju, doðoše dani plaæanju; poznaæee Izrailj; proroci su ludi, bezumni su u kojima je duh, za mnoštvo bezakonja tvojega i veliku mržnju. 8 Stražar je Jefremov s Bogom mojim, prorok je zamka ptièarska po svijem putovima njegovijem, mržnja je u

domu Boga njegova. 9 Duboko su se pokvarili kao u vrijeme Gavajsko; opomenuæe se bezakonja njihova, i pohodiæe griehe njihove. 10 Naðoh Izrailja kao groðe u pustinji; vidjeh oce vaše kao prve smokve na drvetu u poèetku njegovu; oni otidoše k Velfgoru, i odvojiše se za sramotom, i postaše gadni kako im bješe milo. 11 Jefremova æe slava odletjeti kao ptica od roðenja i od utrobe i od zaèetka. 12 Ako li i othrani sinove svoje, ja æeu ih uèiniti da budu bez djece, da ne ostane nijedan; i teško njima kad otstupim od njih. 13 Jefrem, kad ga gledah, bješe kao Tir, posaðen na ljupku mjestu; ali æe Jefrem izvesti krvniku sinove svoje. 14 Podaj im, Gospode; šta æee im dati? podaj im utrobu pometljivu i dojke usahle. 15 Sva je zloæea njihova u Galgalu; zato onđe mrzim na njih; za zloæeu djela njihovih izagnaæeu ih iz doma svojega; neæeu ih više ljubiti: svi su knezovi njihovi odmetnici. 16 Udaren bi Jefrem; korijen im posahnu, neæee roditi roda; ako i rode, ubiæeu mili porod utrobu njihove. 17 Odbaciæe ih Bog moj, jer ga ne slušaju, i skitaæee se po narodima.

10 Izrailj je prazna loza vinova, ostavlja rod za se; što više roda ima, to više umnožava oltare; što mu je bolja zemlja, to više kiti likove. 2 Srce im je razdijeljeno, zato su krivi; on æe oboriti oltare njihove, polomiæe likove njihove. 3 Jer sada govore: nemamo cara; ne bojimo se Gospoda; i šta bi nam uèinio car? 4 Govore rijeèi kunuæei se lažno kad ugоварaju vjeru, i sud kao otrov raste u brazdama na njivi mojoj. 5 Za junice Vetavenske uplašiæee se stanovnici Samarijski; jer æe za njima žaliti narod njihov, i sveštenici njihovi, koji im se radovahu, jer æe slava njihova otiaæi od njih. 6 I on æe sam biti odveden u Asirsku na dar caru branièu; Jefrema æe popasti stid, i Izrailj æe se osramotiti namjerom svojom. 7 Cara æe Samarijskoga nestati kao pjene povrh vode. 8 I oboriæe se visine Avenske, grijeh Izrailjev; trnje æe i èkalj rasti po oltarima njihovijem, i goroviæe gorama: pokrijte nas, i humovima: padnite na nas. 9 Od vremena Gavajskoga grieþio si, Izrailju; onđe ostaše, ne stiže ih u Gavaji rat na bezakonike. 10 Po svojoj æeu ih volji pokarati, i narodi æe se skupiti na njih da ih zarobe za dvojako bezakonje njihovo. 11 Jefrem je junica nauèena, koja rado vrše; ali æeu joj doæei na lijepi vrat; upregnua Jefrema, Juda æe orati, Jakov æe povlaèiti. 12 Sijte pravdu, žææete milost; orite krèevinu, jer je vrijeme da tražite Gospoda, da bi došao i podaždio vam pravdom. 13 Oraste bezbožnost, žestate bezakonje, jedoste plod od laži; jer si se pouzdao u svoj put, u mnoštvo svojih junaka. 14 Zato æe se podignuti vreva među tvojim narodom, i svi æe se gradovi tvoji raskopati kao što Salman raskopa Vet-Arvel kad bijaše rat, majka bi

razmrskana sa sinovima. 15 Tako æe vam uèiniti Vetiþi za veliku zloæu vaþu; zorom æe poginuti car Izrailjev.

11 Kad Izrailj bješe dijete, ljubljah ga, i iz Misira dozvah sina svojega. 2 Koliko ih zvaþe, toliko oni odlaziþe od njih; prinosiþe þrtve Valima, kadiþe likovima. 3 Ja uèih Jefrema hoditi držeæi ga za ruke, ali ne poznaþe da sam ih ja lijeèio. 4 Vukoh ih uzicama èovjeèejim, užima ljubavnijem; i bijah im kao oni koji im skidaju jaram s èeljusti, i davah im hranu. 5 Neæee se vratiti u zemlju Misirske, nego æe mu Asirac biti car, jer se ne htjeþe obratiti. 6 I maè æe stajati u gradovima njegovijem, i potraæe prijevornice njegove i proðdrijeti za namjere njihove. 7 Narod je moj prionuo za otpad od mene; zovu ga k višnjemu, ali se nijedan ne podiže. 8 Kako da te dam, Jefreme? da te predam, Izrailju? kako da uèinim od tebe kao od Adame? da te obratim da budeš kao Sevojim? Ustreptalo je srce moje u meni, uskolebala se utroba moja od žalosti. 9 Neæeu izvršiti ljudogna grjeva svojega, neæeu opet zatrati Jefrema; jer sam ja Bog a ne èovjek, svetac usred tebe; neæeu doæi na grad. 10 Iæi æe oni za Gospodom; on æe rikati kao lav; kad rikne, sa strahom æe dotrèati sinovi s mora; 11 Sa strahom æe dotrèati iz Misira kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i naseliæu ih u kuæama njihovijem, govorí Gospod. 12 Opkolio me je Jefrem lažu i dom Izrailjev prijevarom; ali Juda još vlada s Bogom i vjeran je sa svetima.

12 Jefrem se hrani vjetrom, i ide za ustokom; svaki dan množi laž i pogibao; i hvataju vjeru s Asircem i nose ulje u Misir. 2 I s Judom ima Gospod parbu i pohodilæe Jakova prema putovima njegovijem, platiæe mu po djelima njegovijem. 3 U utrobi uhvati za petu brata svojega, i u sili svojoj bori se s Bogom; 4 Bori se s anđelom, i nadjaæa; plaka, i moli mu se; naðe ga u Vetiþu, i ondje govorí s nama. 5 Ali je Gospod Bog nad vojskama, Gospod mu je spomen. 6 Ti dakle obrati se k Bogu svojemu, èuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega. 7 Trgovac je Jefrem, u ruci su mu mjerila lažna, milo mu je da èini krivo. 8 I govorí Jefrem: baš se obogatih, stekoh blago, ni u kom trudu mom neæee mi naæei nepravde koja bi bila grijeh. 9 A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, još æeu ti dati da sjediš u šatorima kao o praznicima. 10 I govoríæe preko proroka, i umnožiæu utvare, i davaæu prièu preko proroka. 11 Doista je Galad bezakonje, postaþe sama taština; u Galgalu prinosi junce na þrtvu, i oltari su im kao gomile kamenja po brazdama na njivi mojoj. 12 I Jakov pobježi u zemlju Sirsku, i Izrailj služi za ženu, i za ženu èuva ovce. 13 I prorokom izvede Gospod Izrailja iz Misira, i prorokom èuva

ga. 14 Jefrem ga ljuto razgnjevi; zato æe ostaviti na njemu krv njegovu, i vratiæe mu sramotu njegovu Gospod njegov.

13 Kad Jefrem govoraše, bješe strah; bješe se užvisio u Izrailju; ali se ogriješi o Vala, te umrije. 2 I sada jednako griješe i grade sebi lijuæi od srebra svojega po razumu svojemu likove, koji su svi djelo umjetnièko, a oni govore za njih: ljudi koji prinose þrtve neka cijelu teoce. 3 Zato æe biti kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane, kao pljeva, koju odnosi vjetar s gumna, i kao dim iz dimnjaka. 4 A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, i Boga osim mene nijesi poznao, i osim mene nema ko bi spasao. 5 Ja te poznah u pustinji, u zemlji zasušenoj. 6 Imajuæi dobru pašu bijahu siti; ali èim se nasitiše, ponese se srce njihovo, zato me zaboraviše. 7 Zato æeu im biti kao lav, kao ris vrebaæu ih na putu. 8 Sreæeu ih kao medvjedica kojoj uzmu medvjediæe, i rastrgaæu im sve srce njihovo i izjeæeu ih ondje kao lav; zvijerje poljsko raskinuæe ih. 9 Propao si, Izrailju; ali ti je pomoæ u meni. 10 Gdje ti je car? gdje je? neka te saèeva u svijem gradovima tvojim; gdje li su sudije tvoje, za koje si govorio: daj mi cara i knezove? 11 Dadoh ti cara u gnjevu svom, i uzeh ga u jarosti svojoj. 12 Svezano je bezakonje Jefremovo, ostavljen je grijeh njegov. 13 Bolovi kao u porodilje spopaþæe ga, sin je nerazuman, jer ne bi toliko vremena ostao u utrobi. 14 Od groba æeu ih izbaviti, od smrti æeu ih saèuvati; gdje je, smrti, pomor tvoj? gdje je, grobe, pogibao tvoja? kajanje æe biti sakriveno od oèiju mojih. (Sheol h7585) 15 Rodan æe biti meðu braæom svojom; ali æe doæi istoèeni vjetar, vjetar Gospodnji, koji ide od pustinje, i usahnuæe mu izvor, i studenac æe mu zasušiti; on æe odnijeti blago od svijeh dragih zaklada. 16 Samarija æe opustjeti, jer se odmetnu od Boga svojega; oni æe pasti od maèa, djeca æe se njihova razmrskati i trudne žene njihove rasporiti.

14 Obrati se, Izrailju, ka Gospodu Bogu svojemu, jer si pao svojega radi bezakonja. 2 Uzmite sa sobom rijeèi, i obratite se ka Gospodu; recite mu: oprosti sve bezakonje, i primi dobro; i daæemo þrtve usana svojih. 3 Asirac nas ne može izbaviti, neæemo jahati na konjima, niti æemo više govoriti djelu ruku svojih: Bože naš; jer u tebe nalazi milost sirota. 4 I scijeliæu otpad njihov, ljubiæu ih drage volje; jer æe se gnjev moj odvratiti od njega. 5 Biæu kao rosa Izrailju, procvjetaæe kao ljiljan i pustiæe žile svoje kao drveta Livanska. 6 Raširiæe se grane njegove, i ljepota æe mu biti kao u masline i miris kao Livanski. 7 Oni æe se vratiti i sjedjeti pod sjenom njegovijem, raðaæe kao žito i cvjetaæe kao vinova loza; spomen æe mu biti kao vino Livansko. 8

Jefreme, šta æe mi više idoli? Ja æeu ga uslišiti i gledati; ja
æeu mu biti kao jela zelena; od mene je tvoj plod. ¶ Ko je
mudar, neka razumije ovo; i razuman neka pozna ovo; jer su
pravi putovi Gospodnji, i pravednici æe hoditi po njima, a
prestupnici æe pasti na njima.

Joil

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Joilu sinu Fatuilovu. **2** Èujte, starci; slušajte, svi stanovnici zemaljski; je li ovako što bilo za vašega vremena ili za vremena vaših otaca? **3** Pripovijedajte to sinovima svojim, i sinovi vaši svojim sinovima, i njihovi sinovi potonjemu koljenu. **4** Što osta iza gusjenice izjede skakavac, i što osta iza skakavca izjede hrušt, i što osta iza hrušta izjede crv. **5** Otrijeznite se, pijanice, i plaèite; i ridajte svi koji pijete vino, za novijem vinom, jer se ote iz usta vaših. **6** Jer doèe na zemlju moju silan narod i nebrojen; zubi su mu kao u lava i kutnjaci kao u lavice. **7** Potr vinovu lozu moju, i smokve moje pokida, sasvijem ih oguli i pobaca, te im se grane bijele. **8** Ridaj kao mladica opasana kostrijeæu za mužem mladosti svoje. **9** Nesta dara i naljeva iz doma Gospodnjega; tuže sveštenici, sluge Gospodnje. **10** Opustje polje, tuži zemlja; jer je potvrno žito, usahlo vino, nestalo ulja. **11** Stidite se ratari, ridajte vinogradari, pšenice radi i jeðema radi, jer propade žetva na njivi; **12** Loza posahnu i smokva uvenu; šipak i palma i jabuka i sva drveta poljska posahnuše, jer nesto radost između sinova ljudskih. **13** Opašite se i plaèite sveštenici; ridajte koji služite oltaru, doðite, noæujte u kostrjeti, sluge Boga mojega; jer se unosi u dom Boga vašega dar i naljev. **14** Naredite post, oglasite praznik, skupite starješine, sve stanovnike zemaljske, u dom Gospoda Boga svojega, i vajipite ka Gospodu: **15** Jaoh dana! jer je blizu dan Gospodnji, i doæi æe kao pogibao od svemoguæega. **16** Nije li nestalo hrane ispred oèiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega? **17** Sjeme istruhnju pod grudama svojim, puste su žitnice, razvaljene spreme, jer posahnu žito. **18** Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju paše; i ovce ginu. **19** K tebi, Gospode, vièem, jer organ sažeže paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju. **20** I zvijerje poljsko pogleda za tobom, jer usahnuše potoci vodenii i organj sažeže paše u pustinji.

2 Trubite u trubu na Sionu, i viète na svetoj gori mojoj, neka drkæu svi stanovnici zemaljski, jer ide dan Gospodnji, jer je blizu, **2** Dan, kada je mrak i tama, dan, kada je oblak i magla; kako se zora razastire povrh gora, tako ide narod velik i silan, kakoga nije bilo otkad je vijkea niti æe ga poslije kad biti od koljena do koljena. **3** Pred njim proždire organj, a za njim pali plamen; zemlja je pred njim kao vrt Edemske, a za njim pustinja pusta, ništa neæee uteæei od njega. **4** Na oèima su kao konji i trèaæee kao konjici. **5** Skakaæe povrh gora topoæuæi kao kola, praskajuæi kao plamen ognjeni koji sažiæe strnjiku, kao silan narod spreman za boj. **6** Pred

njim æe se prepadati narodi, svako æe lice pocrnjeti. **7** Oni æe træati kao junaci, kao vojnici skakaæe na zid, i svaki æe iæi svojim putem, niti æe otstupati sa svoje staze. **8** I jedan drugoga neæee tiskati, svaki æe iæi svojim putem, i na maæeve naviruæi neæee se raniti. **9** Po gradu æe hoditi, po zidovima æe træati, u kuæe æe se peti, ulaziæe kroz prozore kao lupež. **10** Pred njima æe se zemlja tresti, nebesa æe se pokolebiti, sunce æe i mjesec pomrknuti i zvijezde æe ustegnuti svjetlost svoju. **11** A Gospod æe pustiti glas svoj pred vojskom svojom, jer æe oko njegov biti vrlo velik, jer æe biti silan onaj koji æe izvršiti volju njegovu; jer æe dan Gospodnji biti velik i vrlo strašan, i ko æe ga podnijeti? **12** Zato još govori Gospod: obratite se k meni svijem srcem svojim i posteæi i plaèuæi i tužeæi. **13** I razderite srca svoja a ne haljine svoje, i obratite se ka Gospodu Bogu svojemu, jer je milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem i kaje se oda zla. **14** Ko zna, neæee li se povratiti i raskajati se, i ostaviti iza toga blagoslov, dar i naljev za Gospoda Boga vašega. **15** Trubite u trubu na Sionu, naredite post, proglašite svetkovinu. **16** Saberite narod, osveštajte sabor, skupite starce, saberite djecu i koja sisaju; ženik neka izide iz svoje klijeti i nevjesta iz ložnice svoje. **17** Između trijema i oltara neka plaèu sveštenici, sluge Gospodnje, i neka reku: prosti, Gospode, narodu svojemu, i ne daj našljedstva svojega pod sramotu, da njim obladaju narodi; zašto da reku u narodima: gdje im je Bog? **18** I Gospod æe revnovati za zemlju svoju i požalitæe narod svoj. **19** I Gospod æe odgovoriti i reæi æe svome narodu: evo, ja æeu vam poslati žita i vina i ulja, i biæete ga siti, i neæeu vas više dati pod sramotu među narodima. **20** Jer æeu udaljiti od vas sjeverca, i odagnati ga u zemlju suhu i pustu, prednju èetu njegovu u istoèeno more a zadnju u more zapadno, i podignuæe se smrad njegov, i trulež æe se njegov podignuti, pošto uèini velike stvari. **21** Ne boj se, zemljo, raduj se i veseli se, jer æee Gospod uèiniti velike stvari. **22** Ne bojte se, zvijeri poljske; jer æe se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta æe nositi rod svoj, smokva æe i loza vinova davati silu svoju. **23** I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem, jer æe vam dati dažd na vrijeme, i spustiæe vam dažd rani i pozni na vrijeme. **24** I gumna æe se napuniti žita, a kace æe se prelevjati vinom i uljem. **25** I naknadnje vam godine koje izjede skakavac, hrušt i crv i gusjenica, velika vojska moja, koju slah na vas. **26** I jeþæete izobila, i biæete siti i hvaliæete ime Gospoda Boga svojega, koji uèini s vama èudesa, i narod moj neæee se posramiti dovijeka. **27** I poznaæete da sam ja usred Izraelja, i da sam ja Gospod Bog vaš, i da nema drugoga, i narod moj neæee se posramiti dovijeka. **28** I poslije

æu izliti duh svoj na svako tijelo, i proricaæe sinovi vaši i kæeri vaše, starci æe vaši sanjati sne, mladiæi æe vaši viðati utvare. **29** I na sluge æu i na sluškinje u one dane izliti duh svoj; **30** I uèiniæeu èudesa na nebu i na zemlji, krv i oganj i pušenje dima. **31** Sunce æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego doðe veliki i strašni dan Gospodnji. **32** I svaki koji prizove ime Gospodnje spašæe se; jer æe na gori Sionu i u Jerusalimu biti spasenje, kao što je rekao Gospod, i u ostatku koji pozove Gospod.

3 Jer, gle, u one dane i u ono vrijeme, kad vratim roblje Judino i Jerusalimsko, **2** Sabraæeu sve narode, i svešæeu ih u dolinu Josafatovu, i ondje æu se suditi s njima za svoj narod i za našljedstvo svoje Izrailja, kojega rasijaše među narode i razdijeliše zemlju moju; **3** I za moj narod bacaše ždrijeb, i davaše dijete za kurvu, i prodavaše djevojku za vino, te piše. **4** I šta hoæete vi sa mnom, Tire i Sidone, i svi krajevi Palestinski? hoæete li da mi platite? i hoæete li da mi vratite? Odmah æu vam bez oklijevanja platiti platu vašu na vašu glavu. **5** Jer uzeste srebro moje i zlato moje, i najljepše zaklade moje unesoste u svoje crkve. **6** I sinove Judine i sinove Jerusalimske prodadoste sinovima Grèkim da biste ih otjerali daleko od međe njihove. **7** Evo, ja æu ih dignuti s mjesta kuda ih prodadoste, i platiæeu vam platu vašu na vašu glavu. **8** I prodaæeu vaše sinove i vaše kæeri u ruke sinovima Judinijem, i oni æe ih prodati Savejcima u narod daljnji, jer Gospod reèe. **9** Objavite ovo po narodima, oglasite rat, podignite junake neka doðu i idu svi vojnici. **10** Raskujte raonike svoje na maèeve, i srpone svoje na kopljia; ko je slab, neka reèe: junak sam. **11** Skupite se i hodite, svi narodi unaokolo, i saberite se; tamo svedi, Gospode, junake svoje. **12** Neka se podignu i doðu narodi u dolinu Josafatovu; jer ondje sjesti da sudim svijem narodima unaokolo. **13** Zamahnite srpom, jer je žetva uzrela; hodite, siðite, jer je tjesak pun, kace se preljevaju; jer je zloæa njihova velika. **14** Gomile, gomile u dolini sudskej; jer je dan Gospodnji blizu u dolini sudskej. **15** Sunce æe i mjesec pomrknuti, i zvijezde æe ustegnuti svoju svjetlost. **16** I Gospod æe riknuti sa Siona, i iz Jerusalima æe pustiti glas svoj, i zatrešæe se nebo i zemlja; ali æe Gospod biti utoèište svome narodu i krjepost sinovima Izrailjevijem. **17** I poznaæete da sam ja Gospod Bog vaš, koji nastavam u Sionu, u svetoj gori svojoj; i Jerusalim æe biti svet, i tuðinci neæe više iæi po njemu. **18** I tada æe gore kapati slatkim vinom, i humovi æe se topiti od mlijeka, i svijem potocima Judinijem teæi æe voda, i izaæi æe izvor iz doma Gospodnjega i natopæe dolinu Sitim. **19** Misir æe opustjeti, i Edomska æe biti pusta pustinja za nasilje uèinjeno sinovima Judinijem, jer proliš

krv pravu u zemlji njihovoj. **20** A Juda æe stajati dovjeka i Jerusalim od koljena do koljena. **21** I oèistiæeu krv njihovu, koje ne oèistih; i Gospod æe nastavati u Sionu.

Amos

1 Riječi Amosa koji bijaše između pastira iz Tekuje, što vidje za Izrailja za vremena Ozije cara Judina i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva, dvije godine prije trusa. **2** Reče dakle: Gospod æe riknuti sa Siona, i iz Jerusalima æe pustiti glas svoj, i tužiæe stanovi pastirski i posušiæe se vrh Karmilu. **3** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Damasak, neæeu mu oprostiti, jer vrhoš Galad gvozdenom branom. **4** Nego æeu pustiti oganj u dom Azailov, te æe proždrijeti dvorove Venadadove. **5** I polomiæeu prijevornice Damasku, i istrijebiæeu stanovnike iz polja Avena, i onoga koji drži palicu iz doma Edenova, i otiae æe u ropstvo narod Sirski u Kir, veli Gospod. **6** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Gaza, neæeu joj oprostiti, jer ih zarobiše sasvijem i predadoše Edomcima. **7** Nego æeu pustiti oganj u zidove Gazi, te æe joj proždrijeti dvorove. **8** I istrijebiæeu stanovnike iz Azota i onoga koji drži palicu iz Askalona, i okrenuæeu ruku svoju na Akaron, i izginuæee ostatak Filistejski, veli Gospod Gospod. **9** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Tir, neæeu mu oprostiti, jer sasvijem dadoše u ropstvo Edomcima i ne sjæaše se bratske vjere. **10** Nego æeu pustiti oganj u zidove Tiru, te æe proždrijeti dvorove njegove. **11** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Edom, neæeu mu oprostiti, jer goni brata svojega maëem potrvši u sebi sve žaljenje, i gnjev njegov razdire jednako, i srdnju svoju drži uvijek. **12** Nego æeu pustiti oganj u Teman, i proždrijeæee dvore u Vosori. **13** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèiniše sinovi Amonovi, neæeu im oprostiti, jer paraše trudne žene u Galadu da rašire među svoju. **14** Nego æeu zapaliti oganj u zidovima Ravi, te æe joj proždrijeti dvorove s vikom u dan boja i s burom u dan vihora. **15** I car æe njihov otiae u ropstvo, on i knezovi njegovi s njim, veli Gospod.

2 Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Moav, neæeu mu oprostiti, jer sažeže kosti cara Edomskoga u kreë. **2** Nego æeu pustiti oganj na Moava, te æe proždrijeti dvorove u Kariotu, i Moav æe poginuti s vrevom, s vikom i s glasom trubnjem. **3** I istrijebiæeu sudiju iz njega i sve knezove njegove pobiæeu s njim, veli Gospod. **4** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Juda, neæeu mu oprostiti, jer prezreše zakon Gospodnji i uredaba njegovih ne držaše, i prevarise se lažima svojim, za kojima hodiose oci njihovi. **5** Nego æeu pustiti oganj u Judu, te æe proždrijeti dvore Jerusalimske. **6** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Izrailj, neæeu mu oprostiti, jer prodavaše pravednika

za novce i ubogoga za jedne opanke. **7** Èeznu za prahom zemaljskim na glavi siromasima, i prevraæaju put smjernima; i sin i otac odlaze k jednoj djevojci da skvrne sveto ime moje. **8** I na haljinama u zalugu uzetijem leže kod svakoga oltara, i vino oglobljenijeh piju u kuæi bogova svojih. **9** A ja istrijebih ispred njih Amoreje, koji bijahu visoki kao kedri i jaci kao hrastovi, i potri rod njihov ozgo i žile njihove ozdo. **10** I ja vas izvedoh iz zemlje Misirske, i vodih vas po pustinji èetrdeset godina da biste naslijedili zemlju Amorejsku. **11** I podizah između sinova vaših proroke i između mladiæea vaših nazireje. Nije li tako? sinovi Izrailjevi, govori Gospod. **12** A vi pojste nazireje vinom, i prorcima zabranjivaste govoreæi: ne prorokujte. **13** Evo, ja æeu vas pritisnuti na mjestu vašem kao što se pritiskuju kola puna snopila. **14** I neæee biti bijega brzomu, i jaci neæee utvrditi krjeposti svoje, i hrabri neæee spasti duše svoje. **15** I strijelac neæee se održati, i laki na nogu neæee se izbaviti, niti æe konjik spasti duše svoje. **16** Nego æe najhrabriji među junacima go pobjeæei u onaj dan, govori Gospod.

3 Èujte rijeèe koju govori Gospod za vas, sinovi Izrailjevi, za sve pleme koje sam izveo iz zemlje Misirske, govoreæi: **2** Samo vas poznah između svih plemena zemaljskih, zato æeu vas pohoditi za sva bezakonja vaša. **3** Hoæe li dvojica iæi zajedno, ako se ne sastanu? **4** Hoæe li riknuti lav u šumi, ako nema lova? hoæe li laviæe pustiti glas svoj iz peæine svoje, ako ne uhvati što? **5** Hoæe li ptica pasti u mrežu na zemlju, ako nema zamke? hoæe li se dignuti mreža sa zemlje, ako se ništa ne uhvati? **6** Hoæe li truba trubiti po gradu, a narod da ne dotrœi uplašen? hoæe li biti nesreæa u gradu, a Gospod da je ne uèini? **7** Jer Gospod Gospod ne èini ništa ne otkriviš tajne svoje slugama svojim prorocima. **8** Kad lav rikne, ko se neæee bojati? kad Gospod reèe, ko neæee prorokovati? **9** Oglasite po dvorovima Azotskim i po dvorovima u zemlji Misirskoj, i recite: skupite se na gore Samarijske i vidite velike nerede u njoj i nasilje u njoj. **10** Ne znaju èiniti pravo, govori Gospod, sabiraju blago nasiljem i grabežem u dvorima svojim. **11** Zato ovako veli Gospod Gospod: neprijatelj je oko zemlje i oboriæe ti silu twoju, i oplijeniæe se dvorovi twoji. **12** Ovako veli Gospod: kao kad pastir istrgne iz usta lavu dvije goljeni ili kraj od uha, tako æe se istrgnuti sinovi Izrailjevi koji sjede u Samariji na uglu od odra i nakraj postelje. **13** Èujte i zasvjedoèite u domu Jakovljevu, govori Gospod Gospod Bog nad vojskama. **14** Kad pohodim Izrailja za grijehu njegove, tada æeu pohoditi i oltare Vetiljske, i odbiæee se rogoviti oltaru i pašæe na zemlju.

15 I udariæeu kuæeu zimnu i ljetnu kuæeu, i propašæeu kuæeu od slonove kosti, i nestaaæe velikih kuæea, govori Gospod.

4 Èujte ovu rijeèe, krave Vasanske, koje ste u gori Samarijskoj, koje krivo èinite ubogima i satireti siromahe, koje govorite gospodarima svojim: donesite da pijemo. 2 Zakle se Gospod Gospod svetošæeu svojom da æee vam evo doæei dani, te æee vas izvlaæiti kukama, i ostatak vaš udicama ribarskim. 3 I kroz proloime æete ižljesti, svaka na prema se, i pobacaæete što bude u dvorovima, govori Gospod. 4 Idite u Vetiil, i èinite bezakonje, u Galgalu množite bezakonje svoje, i prinosite svako jutro žrtve svoje, treæee godine desetke svoje; 5 I palite žrtvu zahvalnu od hljeba kiseloga, i oglasite žrtve dragovoljne i razglasite, jer vam je tako milo, sinovi Izrailjevi, govori Gospod Gospod. 6 I zato vam ja dадох да су вам èisti zubi po svijem gradovima vašim i da nema hljeba nigdje po svijem mjestima vašim; ali se ne obratiste k meni, govori Gospod. 7 A ja vam ustegoh dažd, kad još tri mjeseca bijahu do žetve, i pustih dažd na jedan grad, a na drugi grad ne pustih dažda, jedan se kraj nakvasti, a drugi kraj, na koji ne daždje, posuši se. 8 Tako dva i tri grada iðahu u jedan grad da piju vode, i ne mogahu se napititi; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. 9 Bih vas sušom i medljikom; gusjenice izjedoše obilje u vrtovima vašim i u vinogradima vašim i na smokvama vašim i na maslinama vašim; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. 10 Poslah u vas pomor kao u Misir, pobih maëem mladiæe vaše i odvedoh konje vaše, i uèinih te se podizaše smrad iz okola vaæega i u nozdrve vaše; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. 11 Zatirah vas kao što Gospod zatr Sodom i Gomor, i bijaste kao glavnja istrgnuta iz ognja; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. 12 Zato æeu ti tako uèiniti, Izrailju; i što æeu ti tako uèiniti, pripravi se, Izrailju, da sretës Boga svojega. 13 Jer eto onoga koji je sazdao gore i koji je stvorio vjetar i javlja èovjeku što misli, èini od zore tamu, i hodi po visinama zemaljskim; ime mu je Gospod Bog nad vojskama.

5 Èujte ovu rijeèe, naricanje koje podižem za vama, dome Izrailjev. 2 Pade, neæee više ustati djevojka Izrailjeva; baæena je na zemlju svoju, nema nikoga da je podigne. 3 Jer ovako veli Gospod Gospod: u gradu iz kojega je izlazila tisuæa ostaaæe stotina, a iz kojega je izlazila stotina u njemu æee ostati deset domu Izrailjevu. 4 Jer ovako veli Gospod domu Izrailjevu: tražite me, i biæete živi. 5 A ne tražite Vetiilja, i ne idite u Galgal, i ne prolazite u Virsaveju, jer æee Galgal otiaæi u ropstvo, a Vetiil æee se obratiti u ništa. 6 Tražite Gospoda i biæete živi, da ne obuzme doma Josifova kao oganj i spali i ne bude nikoga da gasi Vetiil. 7 Koji

obraæeate sud u pelen, i pravdu na zemlju obarate, 8 Onoga tražite koji je stvorio zvjezde kola i štage, i koji pretvara sjen smrtni u jutro a dan u tamnu noæ, koji doziva vode morske i proljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod. 9 Koji podiže pogibao na jakoga, te pogibao dođe na grad. 10 Mrze na onoga koji kara na vratima, i gade se na onoga koji govoriti pravo. 11 Zato što gazite siromaha i uzimate od njega žito u danak, sagradiste kuæeu od tesana kamena, ali neæete sjedjeti u njima; nasadiste lijepe vinograde, ali neæete pitи vina iz njih. 12 Jer znam bezakonja vaša, kojih je mnogo, i grijehe vaše, koji su veliki, koji muèite pravednika, primate poklone i izvræete pravdu ubogima na vratima. 13 Zato æee pravedni muèati u ovo vrijeme, jer je zlo vrijeme. 14 Tražite dobro a ne zlo, da biste bili živi; i tako æee Gospod Bog nad vojskama biti s vama, kako rekoste. 15 Mrzite na zlo i ljubite dobro, i postavite na vratima sud, ne bi li se Gospod Bog nad vojskama smilovao na ostatak Josifov. 16 Zato ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Gospod: biæe tužjava po svijem ulicama, i po svijem putovima govorite: jaoh! jaoh! i zvaæe ratare na žalost i na tužnjavu one koji umiju naricati. 17 I po svijem æee vinogradima biti tužjava, jer æee proæi posred tebe, govori Gospod. 18 Teško onima koji æele dan Gospodnj! što æee vam dan Gospodnj? tada je mrak a ne vidjelo? i tama, bez svjetlosti? 21 Mrzim na vaše praznike, odbacio sam ih, i neæeu da mirišem svetkovina vaših. 22 Ako mi prinesete žrtve paljenice i prinose svoje, neæeu ih primiti, i neæeu pogledati na zahvalne žrtve od ugojene stoke vaše. 23 Ukloni od mene buku pjesama svojih, i sviranja psaltila tvojih neæeu da èujem. 24 Nego sud neka teèe kao voda i pravda kao silan potok. 25 Jeste li meni prinosili žrtve i dare u pustinji èetrdeset godina, dome Izrailjev? 26 Nego ste nosili šator Moloha svojega, i Hijuna, likove svoje, zvijezdu boga svojega, koje sami sebi naèiniste. 27 Zato æeu vas preseliti iza Damaska, govori Gospod, kojemu je ime Bog nad vojskama.

6 Teško bezbrižnima u Sionu i onima koji su bez straha u gori Samarijskoj, koji su na glasu između poglavica narodima, ka kojima dolazi dom Izrailjev. 2 Proðite u Halnu i vidite, i odande idite u veliki Emat, poslije siðite u Gat Filistejski; je li koje carstvo bolje od ovijeh? jesu li im meðe prostranije od vaših meða? 3 Teško vama koji mislite da je daleko zli dan, a primiæete stolicu na kojoj je nasilje; 4 Koji liježete na odrima od slonove kosti i pružate se na posteljama

svojim, i jedete jaganjce iz stada i teoce ugojene; 5 Koji pjevate uza psaltire, i izmišljate sprave mužièke kao David; 6 Koji pijete vino velikim èašama, i mažete se skupocjenjem mirisima, a ne marite za polom Josifov. 7 Zato æe sada otiae u ropstvo među prvima koji æe otiae u ropstvo, i prestaæe radost onih koji se goste. 8 Zakle se Gospod Gospod sobom, govori Gospod Bog nad vojskama: ja se gadim na ponos Jakovljev i mrzim na dvorove njegove; zato æeu predati grad i sve što je u njemu. 9 I ako deset ljudi ostane u jednoj kuæei, umrijeæe. 10 I kad uzme koga stric mu ili koji æe ga spaliti da iznese kosti njegove iz kuæee, reæi æe onome koji bude u kutu u kuæei: ima li jošte ko kod tebe? A on æe reæi: nema nikoga. A on æe reæi: muëi; jer ne pominjaše imena Gospodnjega. 11 Jer evo, Gospod zapovijeda i udariæe dom veliki da se razvali i mali dom da popuca. 12 Trèe li konji po stijeni i ore li se volovima? jer vi pretvoriste sud u žuè, i plod od pravde u pelen. 13 Vi se radujete onome što nije ništa, i gorovite: nijesmo li svojom snagom dobili rogove? 14 Jer, gle, ja æeu podignuti na vas, dome Izrailjev, govori Gospod Bog nad vojskama, narod, koji æe vas pritisniti od ulaska u Emat do potoka u pustinji.

7 Ovo mi pokaza Gospod Gospod: gle, sazdavaše skakavce kad poèinjaše nicati otava, i gle, bijaše otava po carevoj kosidbi. 2 A kad pojedoše travu zemaljsku, tada rekoh: Gospode, Gospode, smiluj se; kako æe se podignuti Jakov? jer je mali. 3 Gospod se raskaja za to: neæe biti, reèe Gospod. 4 Tada mi pokaza Gospod Gospod, i gle, Gospod Gospod povika da æe suditi ognjem; ioganj proždrije veliku bezdanu i proždrije dio zemlje. 5 A ja rekoh: Gospode, Gospode, prestani; kako æe se podignuti Jakov? jer je mali. 6 Gospod se raskaja za to: ni to neæe biti, reèe Gospod Gospod. 7 Tada mi pokaza, i gle, Gospod stajaše na zidu sazidanu po mjerilima, i u ruci mu bjehu mjerila. 8 I reèe mi Gospod: što vidiš, Amose? I rekoh: mjerila. A Gospod mi reèe: evo, ja æeu metnuti mjerila posred naroda svojega Izailija, neæeu ga više prolaziti. 9 Jer æe se razoriti visine Isakove, i svetinje æe Izailjeve opustjeti, i ustaæeu na dom Jerovoamov s maëem. 10 Tada Amasija sveštenik Vetijski posla k Jerovoamu caru Izailjevu i poruèi mu: Amos diže bunu na te usred doma Izailjeva, zemlja ne može podnijeti svijeh rijeèi njegovih. 11 Jer ovako govori Amos: Jerovoam æe poginuti od maëa, a Izailj æe se odvesti iz zemlje svoje u ropstvo. 12 Potom reèe Amasija Amosu: videoèe, idi, bježi u zemlju Judinu, i ondje jedi hljeb i ondje prorokuj; 13 A u Vetijsku više ne prorokuj, jer je svetinja careva i dom je carski. 14 A Amos odgovori i reèe Amasiji: ne bjeh prorok ni proroèki

sin, nego bjeh govedar i brah dudove; 15 A Gospod me uze od stada i reèe mi Gospod: idi, prorokuj narodu mojemu Izailiju. 16 Sada dakle èuji rijeè Gospodnju. Ti kažeš: ne prorokuj u Izailiju, i ne kropi po domu Isakovu. 17 Zato ovako veli Gospod: žena æe ti se kurvati u gradu, i sinovi æe twoji i kæeri twoje pasti od maëa, i zemlja æe se twoja razdijeliti užem, i ti æeš umrijeti u neèistoj zemlji, a Izailj æe se odvesti iz svoje zemlje u ropstvo.

8 Ovo mi pokaza Gospod: gle, kotarica ljetcnoga voæea.

I reèe: što vidiš, Amose? A ja rekoh: kotarica ljetcnoga voæea. A Gospod mi reèe: doðe kraj narodu mojemu Izailiju, neæeu ga više prolaziti. 3 I pjesme æe crkvene biti ridanje u onaj dan, govori Gospod; biæe mnoštvo mrtvijeh tjelesa, koja æe se svuda pobacati muèeæi. 4 Èujte ovo, koji proždire uboge i satirete siromahe u zemlji, 5 Govoreæi: kad æe proæi mladina da prodajemo žito? i subota da otvorimo pšenici? umaljujuæi efu i poveæavajuæi sikal i varajuæi lažnjem mjerilima; 6 Da kupujemo siromahe za novce i ubogoga za jedne opanke, i da prodajemo oèinke od pšenice. 7 Zakle se Gospod slavom Jakovljevom: neæeu nigda zaboraviti njednoga djela njihova. 8 Neæe li se zemlja potresti od toga, i protužiti svaki koji živi na njoj? i neæe li se sva razliti kao rijeka? i neæe li se odnijeti i potopiti kao od rijeke Misirske? 9 I u onaj dan, govori Gospod Gospod, uèiniæeu da sunce zaðe u podne, i pomraèiæeu zemlju za bijela dana. 10 I pretvorijeu praznike vaše u žalost i sve pjesme vaše u plaèe, i metnuæeu kostrijet oko svijeh bedara, i uèiniæeu da svaka glava oæelavi i da bude žalost kao za jedincem, i kraj æe joj biti kao gorak dan. 11 Gle, idu dani, govori Gospod Gospod, kad æeu pustiti glad na zemlju, ne glad hljeba ni žeð vode, nego slušanja rijeèi Gospodnjih. 12 I putucaæe se od mora do mora, i od sjevera do istoka træaaæe tražeæi rijeè Gospodnju, i neæe je naæi. 13 U to æe vrijeme obamirati lijepo djevojke i mladiæi od žeði, 14 Koji se kunu kriticom Samarijskom i govore: tako da je živ Bog tvoj, Dane, i tako da je živ put u Virsaveju. I pašæe, i neæe više ustati.

9 Vidjeh Gospoda, a on stajaše na oltaru, i reèe: udari u

gornji prag od vrata da se zatresu dovratnici, i rascijepi ih sve od vrha njihova; a što ostane iza njih pobiæeu maëem; neæe uteæi između njih nijedan, niti æe se koji spasti. 2 Da se zakopaju u najdonji kraj zemlje, odande æe ih uzeti ruka moja; i da izaðu na nebo, odande æeu ih skinuti; (*Sheol h7585*) 3 I da se sakriju na vrh Karmila, naæi æeu ih i uzeæu ih odande; i da se sakriju ispred mojih oèiju na dno morsko, ondje æeu zapovjediti zmiji da ih ujede; 4 Da otidu u ropstvo

pred neprijateljima svojim, i ondje æeu zapovjediti maèu da ih pobije, i obratiæu oèi svoje njima na zlo a ne na dobro. 5 Jer Gospod Gospod nad vojskama kad se dotakne zemlje, ona se rastapa i tuže svi koji žive na njoj, i razljeva se sva kao rijeka i potapa se kao od rijeke Misirske. 6 On je sagradio sebi klijeti na nebu i svod svoj osnovao na zemlji; zove vode morske i izljeva ih po zemljii; ime mu je Gospod. 7 Nijeste li mi, sinovi Izrailjevi, kao sinovi Etiopski? govori Gospod; ne izvedoh li Izrailja iz zemlje Misirske, a Filisteje iz Kaftora i Sirce iz Kira? 8 Gle, oèi su Gospodnje upravljene na ovo grješno carstvo da ga zatrem sa zemlje; ali neæeu sasvijem zatrti doma Jakovljeva, govori Gospod. 9 Jer, evo, ja æeu zapovjediti i razmetaæu među svijem narodima dom Izrailjev kao što se razmeæe žito u rešetu da ni zrno ne padne na zemlju. 10 Od maèa æee poginuti svi grješnici između mojega naroda, koji govore: neæee doæi, niti æee nas zadesiti zlo. 11 U to æeu vrijeme podignuti opali šator Davidov, i zatvoriæeu mu pukotine, i opraviæeu mu što je razvaljeno, i opet æeu ga sagraditi kao što je bio prije. 12 Da bi naslijedili ostatak Edomski i sve narode na koje se priziva ime moje, govori Gospod, koji èini ovo. 13 Evo, idu dani, govori Gospod, kad æee oraè stizati žeteoca, i koji gazi grožđe sijaèa, i gore æee kapati slatkim vinom, a svi æee se humovi rastapati. 14 I povratiæeu roblje naroda svojega Izrailja, i opet æee sagraditi puste gradove i naseliæe se, i nasadiæe vinograde i pitи vino iz njih, i naèiniæe vrtove i jesti rod iz njih. 15 I posadiæeu ih u zemlji nijhovoj, i neæee se više isëupati iz zemlje svoje, koju im dadoh, govori Gospod Bog tvoj.

Ovadija

izaæi na goru Sion da sude gori Isavovoj, i carstvo æe biti Gospodnje.

1 Utvara Avdijeva. Ovako veli Gospod Gospod za Edomsku: èusmo glas od Gospoda, i glasnici bi poslan k narodima: ustajte, da ustanemo na nju u boj. **2** Gle, uèiniæeu te malijem meðu narodima, biæee vrlo prezren. **3** Ponos srca tvojega prevari te, tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem, u visokom stanu svom, i govorиш u srcu svom: ko æe me oboriti na zemlju? **4** Da podigneš visoko kao orao i meðu zvijezde da metneš gniazezdo svoje, odande æeu te oboriti, govorи Gospod. **5** Kako si oplijenjen? da su došli k tebi kradljivci ili lupeži noæeu, ne bi li pokrali koliko im je dosta? da su došli k tebi beraèi vinogradski, ne bi li ostavili pabiraka? **6** Kako se pretraži Isav, kako se naðoše potaje njegove! **7** Do granice te odvedoše svi koji bijahu s tobom u vjeri, prevarise te i nadvlasaše te koji bijahu u miru s tobom; koji jedu hlijeb tvoj podmetnuše ti zamku, da se ne opazi. **8** U onaj dan, govorи Gospod, neæeu li pogubiti mudre u zemlji Edomskoj i razumne u gori Isavovoj? **9** I tvoji æe se junaci uplašiti, Temane, da se istrijebe pokoljem svi iz gore Isavove. **10** Za nasilje uèinjeno bratu tvojemu Jakovu pokriæe te stid i istrijebiæe se zasvagda. **11** Onaj dan, kad ti stajaše nasuprot; onaj dan, kad inostranci odvoðahu u ropstvo vojsku njegovu, i tuðinci ulažahu na vrata njegova i bacahu ždrrieb za Jerusalim, bješe i ti kao koji od njih. **12** Ali ti ne trebaše gledati dana brata svojega, dana, kad se odvoðaše u tuðu zemlju, niti se radovati sinovima Judinijem u dan kad propadahu, niti razvaljivati usta u dan nevolje njihove. **13** Ne trebaše ti uæi na vrata naroda mojega u dan pogibli njihove, ne trebaše da i ti gledaš zlo njihovo u dan pogibli njihove ni da se mašaš dobra njihova u dan pogibli njihove. **14** Niti trebaše da staneš na rasputicu da ubijaš bježan njihovu, niti da izdaješ onijeh koji ostaše u dan nevolje. **15** Jer je dan Gospodnji blizu svijetu narodima; kako si èinio, tako æe ti biti, plata æe ti se vratiti na glavu tvoju. **16** Jer kao što ste vi pili na svetoj gori mojoj, tako æe piti svi narodi vazda, piæe, i ždrijeæe, i biæe kao da ih nije bilo. **17** A na gori æe Sionu biti spasenje, i biæe sveta, i dom æe Jakovljev naslijediti našljedstvo svoje. **18** I dom æe Jakovljev biti organj i dom Josifov plamen, a dom Isavov strnjika; i razgorjeæe se na njih, i spaliæe ih; i neæe biti ostatka domu Isavovu, jer Gospod reèe. **19** I naslijediæe jug, goru Isavovu, i ravnicu, Filisteje; i naslijediæe polje Jefremovo i polje Samarijsko i Venijaminovo i Galad; **20** I zarobljena vojska sinova Izrailjevih naslijediæe što je bilo Hananejsko do Sarepte; a roblje Jerusalimsko, što je u Sefaradu, naslijediæe južne gradove. **21** I izbavitelji æe

Jona

1 Dođe riječ Gospodnja Joni sinu Amatijevu govoreći:

2 Ustani, idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj protiv njega, jer izade zločina njihova pred me. 3 A Jona usta da bježi u Tarsis od Gospoda, i sišav u Jopu nađe lađu koja iđaše u Tarsis, i plativ vozarinu uđe u nju da otide s njima u Tarsis od Gospoda. 4 Ali Gospod podiže velik vjetar na moru, i posta velika bura na moru da mišljahu da æe se razbiti lađa. 5 I lađari uplašivši se prizivahu svaki svojega boga, i bacaju što bješe u lađi u more da bi bila lakša; a Jona bješe sišao na dno lađi, i legav spavaše tvrdо. 6 A upravitelj od lađe pristupi k njemu i reče mu: Šta ti spavaš! ustani, prizivaj Boga svojega, ne bi li nas se opomenuo Bog da ne poginemo. 7 Potom rekoh jedan drugome: hodite, da bacimo ždrijeb da vidimo sa koga dođe na nas ovo зло. I baciše ždrijeb, i pade ždrijeb na Jonu. 8 Tada mu rekoh: kaži nam zašto dođe ovo зло na nas; koje si radnje? i odakle ideš? iz koje si zemlje? i od koga si naroda? 9 A on im reče: Jevrejin sam, i bojam se Gospoda Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju. 10 Tada se vrlo uplašiše ljudi, i rekoh mu: što si uèinio? Jer doznaše ljudi da bježi od Gospoda, jer im on kaza. 11 I rekoh mu: što æemo èiniti s tobom, da bi nam more utolilo? Jer bura na moru bivaše sve veæa. 12 A on im reče: uzmitе me i bacite me u more, i more æe vam utoliti, jer vidim da je s mene došla na vas ova velika bura. 13 A ljudi stadoše veslati da bi došli ka kraju; ali ne mogahu, jer im bura na moru bivaše sve veæa. 14 Tada prizvaše Gospoda i rekoh: molimo ti se, Gospode, da ne poginemo radi duše ovoga èovjeka, i nemoj metnuti na nas krv prave, jer ti, Gospode, èiniš kako hoæeš. 15 Potom uzeše Jona i baciše ga u more, i presta bura na moru. 16 Tada se pobojaše oni ljudi Gospoda vrlo, i prinesoše žrtvu Gospodu i uèiniše zavjete. 17 A Gospod zapovjedi, te velika riba proguta Jonu; i Jona bi u trbuhi robljem tri dana i tri noæi.

2 I zamoli se Jona Gospodu Bogu svojemu iz trbuha robljega, 2 I reče: zavapih u nevolji svojoj ka Gospodu, i usliši me; iz utrobe grobne povikah, i ti æu glas moj. (Sheol h7585) 3 Jer si me bacio u dubine, u srce moru, i voda me opteèe; sve poplave tvoje i vali tvoji prelaziše preko mene. 4 I rekoh: odbaèen sam ispred oèiju tvojih; ali æu još gledati svetu crkvu tvoju. 5 Optekoše me vode do duše, bezdana me opkoli, sita omota mi se oko glave. 6 Sidoh do krajeva gorskih, prijevornice zemaljske nade mnom su dovjeka; ali ti izvadi život moj iz jame, Gospode Bože moj. 7 Kad nestajaše

duše moje u meni, pomenuh Gospoda, i molitva moja dođe k tebi, u svetu crkvu tvoju. 8 Koji drže lažne taštine, ostavljaju svoju milost. 9 A ja æu ti glasom zahvalnjem prinjeti žrtvu, ispuniti što sam zavjetovao; spasenje je u Gospoda. 10 I Gospod zapovjedi ribi, te izblijuva Jonu na zemlju.

3 I dođe riječ Gospodnja Joni drugi put govoreći: 2 Ustani,

i idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj mu ono što ti ja kažem. 3 I ustav Jona otide u Nineviju po riječi Gospodnjoj; a Ninevija bješe grad vrlo velik, tri dana hoda. 4 I Jona poèe iæi po gradu jedan dan hoda, i propovijeda i reče: jošte èetrdeset dana, pa æe Ninevija propasti. 5 I Ninevljani povjerovaše Bogu, i oglasiše post, i obukoše se u kostrijet od najveæega do najmanjega. 6 Jer kad dođe ta riječ do cara Ninevijskoga, on usta sa svojega prijestola, i skide sa sebe svoje odijelo, i obuèe se u kostrijet i sjede u pepeo. 7 I proglaši se i kaza se po Nineviji po zapovijesti carevoj i knezova njegovijeh govoreći: ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu ni da piju vode. 8 Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijæeu, i da prizivaju Boga jako, i da se vrati svaki sa svoga zloga puta i od nepravde koja mu je u ruku. 9 Ko zna, eda se povrati i raskaje Bog i povrati se od ljutoga gnjeva svojega, te ne izginemo. 10 I Bog vidje djela njihova, gdje se vratiše sa zloga puta svojega; i raskaja se Bog oda zla koje reče da im uèini, i ne uèini.

4 A Joni bi vrlo nedrago, i rasrdi se. 2 I pomoli se Gospodu

i reče: Gospode! ne rekoh li to kad još bijah u svojoj zemlji? zato šeæah prije pobjeæi u Tarsis; jer znah da si ti Bog milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem, i kaješ se oda zla. 3 Sada Gospode, uzmi dušu moju od mene, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti. 4 A Gospod reče: je li dobro što se srdiš? 5 I Jona izide iz grada, i sjede s istoka gradu, i naèini onđe kolibu, i sjeðaše pod njom u hladu da vidi što æe biti od grada. 6 A Gospod Bog zapovjedi, te uzraste tikva nad Jonom da mu bude sjen nad glavom da mu pomože u muci njegovoj; i Jona se obradova tikvi veoma. 7 Potom zapovjedi Bog, te dođe crv u zoru sjutradan, i podgrize tikvu, te usahnu. 8 I kad ograna sunce, posla Bog suh istoèni vjetar; i sunce stade žeæi Jonus po glavi tako da obamiraše i poželje da umre govoreći: bolje mi je umrijeti nego živjeti. 9 A Bog reče Joni: je li dobro što se srdiš tikve radi? A on reče: dobro je što se srdim do smrti. 10 A Gospod mu reče: tebi je žao tikve, oko koje se nijesi trudio, i koje nijesi odgajio, nego jednu noæe uzraste a drugu noæe propade. 11 A meni da ne bude žao Ninevije, velikoga grada, u kom ima više od sto i dvadeset tisuæa ljudi koji još ne znaju šta je desno šta li lijevo, i mnogo stoke?

Mihej

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Miheju Moreseæaninu za vremena Joatama, Ahaza i Jezekije, careva Judinijeh, što vidje za Samariju i za Jerusalim. **2** Èujte, svi narodi, slušaj, zemljo i što je na njoj, i Gospod Bog da vam je svjedok, Gospod iz svete crkve svoje. **3** Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega, i siæ æee, i hodiæe po visinama zemaljskim. **4** I gore æee se rastopiti pred njim, i doline æee se rasjeti, kao vosak od ognja i kao voda što teèe niz strmen. **5** Sve je to za zloèinstvo Jakovljevo i za grijeha doma Izrailjeva. Koje je zloèinstvo Jakovljevo? nije li Samarija? koje su visine Judine? nije li Jerusalim? **6** Zato æeu uèiniti od Samarije gomilu u polju da se sade vinogradi, i pobacaæu kamenje njezino u dolinu i otkriæu joj temelje. **7** I svi rezani likovi njezini razbiæe se, i svi æee se darovi njezini saæeati ognjem, i sve æeu idole njezine potri, jer od plate kurvarske nakupi, i opet æee biti plata kurvarska. **8** Zato æeu plakati i ridati; hodiæu svuèen i go; plakaæu kao zmajevi i tužiæu kao sove. **9** Jer joj se rane ne mogu iscijeliti, doðoše do Jude, dopriješe do vrata mojega naroda, do Jerusalima. **10** Ne javljajte u Gatu, ne plaèite; u Vit-Afri valjav se po prahu. **11** Izidi, stanovnice Safirska, s golom sramotom; stanovnica Sananska neæee izaæei; žalost Vet-ezilska neæee vam dati stanka. **12** Jer stanovnica Marotska tuži za svojim dobrom. Jer siðe zlo od Gospoda do vrata Jerusalimskih. **13** Upregni brze konje u kola, stanovnice Lahiska, koja si poèetak grijehu kæeri Sionskoj, jer se u tebi naðoše zloèinstva Izrailjeva. **14** Zato pošli dare Moresetu Gatskom; domovi Ahsivski prevariae careve Izrailjeve. **15** Još æeu ti dovesti našljednika, stanovnice Mariska; doæi æe do Odolama, slave Izrailjeve. **16** Naèini se æelava i ostrizi se za milom djeecom svojom; raširi æelu svoju kao orao, jer se vode od tebe u ropstvo.

2 Teško onima koji smišljaju bezakonje i o zlu se trude na posteljama svojim, i kad svane izvršuju, jer im je sila u ruci. **2** Žele njive, i otimaju ih; žele kuæe, i uzimaju; èine silu èovjeku i kuæi njegovoj, èovjeku i našljedstvu njegovu. **3** Zato ovako veli Gospod: evo, ja mislim zlo tome rodu, iz kojega neæete izvuæi vratova svojih, niti æete hoditi ponosito, jer æee biti zlo vrijeme. **4** U ono vrijeme govoriæe se prièa o vama, i naricaæe se žalosno govoreæi: propadosmo; promijeni dio naroda mojega; kako mi uze! uvezvi njive naše razdijeli. **5** Zato neæeš imati nikoga ko bi ti povukao uže za ždrjeb u zboru Gospodnjem. **6** Nemojte prorokovati, neka oni prorokuju; ako im ne prorokuju, neæe ostupiti sramota. **7** O ti, koji se zoveš dom Jakovljev, je li se umalo

duh Gospodnji? jesu li to djela njegova? eda li moje rijeèi nijesu dobre onome koji hodi pravo? **8** A narod se moj prije podiže kao neprijatelj; preko haljine skidate plašt s onijeh koji prolaze ne bojeæi se, koji se vraæaju iz boja. **9** Žene naroda mojega izgonite iz milijeh kuæa njihovih, od djece njihove otimate slavu moju navjek. **10** Ustanite i idite, jer ovo nije poèivalište; što se oskrvni, pogubiæe vas pogiblju velikom. **11** Ako ko hodi za vjetrom i kazuje laži govoreæi: prorokovaæu ti za vino i za silovito piæe; taj æee biti prorok ovome narodu. **12** Doista æeu te sabrati svega, Jakove, doista æeu skupiti ostatak Izrailjev; postaviæu ih zajedno kao ovce Vosorske, kao stado usred torna njihova, biæe vreva od ljudstva. **13** Pred njima æee iæi koji razbjija; oni æee razbiti i proæi kroz vrata, i izaæi æee; i car æee njihov iæi pred njima, i Gospod æee biti pred njima.

3 Zato rekoh: èujte, poglavice Jakovljeve i knezovi doma Izrailjeva, ne treba li vam znati šta je pravo? **2** Koji mrzite na dobro a ljubite zlo, sadirete kožu s njih i meso s kosti njihovih; **3** I jedete meso naroda mojega i sadirete kožu s njih i kosti im prebijate, i sasijecate kao u lonac i kao meso u kotaø. **4** Tada æee vikati ka Gospodu, ali ih neæe uslišiti, nego æee sakriti lice svoje od njih u ono vrijeme, kako oni zlo radiše. **5** Ovako veli Gospod za proroke koji zavode moj narod, koji grizu Zubima svojim i vièu: mir; i ako im ko ne da ništa u usta, dižu rat na nj. **6** Zato æee vam utvara biti noæ i proricanje vaše tama; i sunce æee zaæi tijem prorocima i dan æee im se smraæiti. **7** Tada æee se postidjeti vidioci, i vraæari æee se posramiti, i svi æee zastrijeti usne svoje, jer neæee biti odgovora Božijega. **8** Ali ja sam pun sile od duha Gospodnjega, i suda i hrabrosti da kažem Jakovu zloèinstvo njegovo i Izailju grijeh njegov. **9** Èujte ovo, poglavice doma Jakovljeva i knezovi doma Izrailjeva, koji se gadite na pravdu, i sve što je pravo izvræete; **10** Koji gradite Sion krvlju i Jerusalim bezakonjem. **11** Poglavarji njegovi sude po mitu, i sveštenici njegovi uèe za platu, i proroci njegovi gataju za novce, a na Gospoda se oslanjaju govoreæi: nije li Gospod usred nas? neæee doæi zlo na nas. **12** Zato æee se s vas Sion preorati kao njiva, i Jerusalim æee postati gomila, i gora od doma visoka šuma.

4 Ali æee u pošljednja vremena biti utvrđena gora doma Gospodnjega navrh gora i uzvišena iznad humova, i narodi æee se stjecati k njoj. **2** I iæi æee mnogi narodi govoreæi: hodite, da idemo na goru Gospodnju i u dom Boga Jakovljeva, i uèiæe nas svojim putovima, i hodiæemo njegovijem stazama; jer æee iz Siona izaæi zakon i rijeè Gospodnja iz Jerusalima. **3** I sudiæe meðu mnogim narodima,

i pokaraæe jake narode nadaleko, i oni æe raskovati maæeve svoje na raonike, i kopila svoja na srpove; neæe dizati maæa narod na narod, niti æe se viæe uæiti ratu. **4** Nego æe sjedjeti svaki pod svojom vinovom lozom i pod smokvom, i neæe biti nikoga da ih plaæi; jer usta Gospoda nad vojskama rekoæe. **5** Jer æe svi narodi hoditi svaki u ime boga svojega; a mi æemo hoditi u ime Gospoda Boga svojega uvijek i dovijeka. **6** U to vrijeme, govori Gospod, sabraæeu hrome, i skupiæeu odagnane i kojima zlo uæinih. **7** I uæiniæeu od hromijeh ostatak i od odagnanih silan narod; i Gospod æe carovati nad njima na gori Sionu otsada i dovijeka. **8** I ti, kulo stadu, stijeno kæeri Sionskoj, tebi æe doæi, doæi æe prva vlast, carstvo kæeri Jerusalimske. **9** Zaæto viæeš tako jako? nema li cara u tebi? eda li izgibioæe tvoji savjetnici, te te obuzeæe bolovi kao porodilju? **10** Muæi se i viæi, kæeri Sionska, kao porodilja, jer æeš izaæi iz grada i stanovaæeš u polju, i otiæi æeš u Vavilon; ondje æeš se oslobođiti, ondje æe te iskupiti Gospod iz ruku neprijatelja tvojih. **11** A sada se sabraæe na te mnogi narodi govoreæi: da se oskvri, i da se oèi naše nagledaju Siona. **12** Ali ne znaju misli Gospodnjih, niti razumiju namjere njegove, jer ih je skupio kao snopljie na gumno. **13** Ustani i vrsi, kæeri Sionska, jer æeu ti naæiniti rog gvozden, i kopita æeu ti naæiniti mjedena, te æeš satrti mnoge narode, i posvetiæeu Gospodu blago njihovo i imanje njihovo Gospodu sve zemlje.

5 Saberi se sada u èete, èetnice, opsjedi nas, neka biju prutom po obrazu sudiju Izrailjeva. **2** A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesu najmanji meðu tisuæama Judinjem, iz tebe æee mi izaæi koji æe biti gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od poèetka, od vjeænjeh vremena. **3** Zato æee ih ostaviti dokle ne rodi ona koja æe roditi; tada æee se ostatak braæe njegove vratiti sa sinovima Izrailjevijem. **4** I stajaæe i paæae ih silom Gospodnjom, velièanstvom imena Gospoda Boga svojega; i oni æee nastavati, jer æee on tada biti velik do krajeva zemaljskih. **5** I on æee biti mir; kad doðe Asirac u našu zemlju, i kad stupi u dvore naše, tada æemo podignuti na nj sedam pastira i osam knezova iz naroda. **6** I oni æee opasti zemlju Asirsku maæem i zemlju Nevrodotu na vratima njegovijem; i on æee nas izbaviti od Asirca kad doðe u našu zemlju i kad stupi na meðu našu. **7** I ostatak æee Jakovljev biti usred mnogih naroda kao rosa od Gospoda i kao sitan dažd po travi, koja ne èeka èovjeka niti se uzda u sinove èovjekije. **8** I ostatak æee Jakovljev biti meðu narodima, usred mnogih naroda, kao lav meðu zvjerima šumskim, kao laviæ meðu stadima ovaca, koji kad ide tlaæi i rastrže i nema nikoga da izbavi. **9** Ruka æee ti se uzvisiti nad protivnicima

tvojim, i svi æee se neprijatelji tvoji istrijebiti. **10** I u ono æeu vrijeme, govori Gospod, istrijebiti konje isred tebe i potraæu kola tvoja. **11** I zatræeu gradove u tvojoj zemlji, i razvaliæeu sva tvrda mjesta tvoja; **12** I istrijebiæeu vraæanje iz ruku tvojih, i neæeš imati gatara; **13** I istrijebiæeu likove tvoje rezane i stupove tvoje isred tebe, i neæeš se viæe klanjati djelu ruku svojih; **14** I iskorijeniæeu gajeve tvoje isred tebe, i raskopaæeu gradove tvoje, **15** I izvršiæeu osvetu s gnjevom i ljutinom na narodima koji ne sluæaše.

6 Slušajte šta govori Gospod: ustani, sudi se s gorama,

i neka èuju humovi glas tvoj. **2** Slušajte, gore i tvrdi temelji zemaljski, parbu Gospodnju, jer Gospod ima parbu s narodom svojim, i s Izrailjem se sudi. **3** Narode moj, šta sam ti uæinio? i èim sam ti dosadio? Odgovori mi. **4** Jer te izvedoh iz zemlje Misirske i iskupih iz kuæe ropske i poslah pred tobom Mojsija, Arona i Mariju. **5** Narode moj, opomeni se što naumi Valak car Moavski i što mu odgovori Valam sin Veorov, od Sitima do Galgala šta bi, da poznaæ pravdu Gospodnju. **6** Su èim æeu doæi pred Gospoda da se poklonim Bogu viænjemu? hoæeu li doæi preda nj sa žrtvama paljenicama? s teocima od godine? **7** Hoæee li Gospodu biti mile tisuæee ovnova? desetine tisuæea potoka ulja? hoæeu li dati prvenca svojega za prijestup svoj? plod utrobe svoje za grijeæ duše svoje? **8** Pokazao ti je, èovjek, što je dobro; i šta Gospod ište od tebe osim da èiniš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smjerno s Bogom svojim? **9** Glas Gospodnjii viæe gradu, i ko je mudar vidi ime tvoje; slušajte prut i onoga koji ga je odredio. **10** Nije li joæte u kuæi bezbožnikovo blago nepravo? i efa krnja, gadna? **11** Hoæee li mi biti èist u koga su mjerila laæna i u tobocu prijevarno kamenje? **12** Jer su bogatuni njegovi puni nepravde, i stanovnici govore laæ, i u ustima im je jezik prijevaran. **13** Zato æeu te i ja biti da oboliš, pustošiæeu te za grijeæe tvoje. **14** Ti æeš jesti, ali se neæeš nasititi, i padanje tvoje biæe usred tebe; i sklanjaæeš, ali neæeš izbaviti, i što izbaviš predaaeu maæu. **15** Ti æeš sijati, ali neæeš zeti; ti æeš cijediti masline, ali se neæeš namazati uljem, i mast, ali neæeš piti vina. **16** Jer se drže uredbe Amrijeve i sva djela doma Ahavova, i hodite po savjetima njihovijem, da te predam u pogibao, i stanovnike njegove u potsmijeh, i nosiæete sramotu naroda mojega.

7 Teþko meni! jer sam kao kad se obere ljetina, kao kad

se pabirë poslije branja vinogradskoga; nema grozda za jelo, ranoga voæea æeli duša moja. **2** Nesta pobožnoga sa zemlje i nema pravoga meðu ljudima, svi vrebaju krv, svaki lovi brata svojega mrežom. **3** Da èine zlo objema rukama što viæe mogu, ište knez; i sudija sudi za platu, i ko je velik

govorí opaèinu duše svoje, i spleæeu je. 4 Najbolji je izmeðu njih kao trn, najpraviji je gori od trnjaka; dan stražara tvojih, pohoðenje tvoje, doðe, sada æe se smesti. 5 Ne vjerujte prijatelju, ne oslanjajte se na voða; od one koja ti na krilu leži, èuvaj vrata usta svojih. 6 Jer sin grdi oca, kæi ustaje na mater svoju, snaha na svekrvu svoju, neprijatelji su èovjeku domaðnji njegovi. 7 Ali ja æeu Gospoda pogledati, èekaæeu Boga spasenja svojega; uslišiæe me Bog moj. 8 Nemoj mi se radovati, neprijateljice moja; ako padoh, ustaæeu; ako sjedim u mraku, Gospod æe mi biti vidjelo. 9 Podnosиæeu gnjev Gospodnji, jer mu zgriješih, dok ne raspravi parbu moju i da mi pravicu; izvešæee me na vidjelo, vidjeæeu pravdu njegovu. 10 Neprijateljica æe moja vidjeti, i sram æe je pokriti, koja mi govorí: gdje je Gospod Bog tvoj? oèi æe je moje vidjeti; sada æe se ona pogaziti kao blato na ulicama. 11 U koje se vrijeme sazidaju zidovi tvoji, u to æe vrijeme otiaæi zapovijest nadaleko; 12 U to æe vrijeme dolaziti k tebi od Asirske do tvrdijeh gradova, i od tvrdijeh gradova do rijeke, i od mora do mora, i od gore do gore. 13 A zemlja æe biti pusta sa stanovnika svojih, za plod djela njihovih. 14 Pasi narod svoj s palicom svojom, stado našljedstva svojega, koje živi osamljeno u šumi, usred Karmila; neka pasu po Vasantu i po Galadu, kao u staro vrijeme. 15 Kao u vrijeme kad si izašao iz zemlje Misirske pokazaæeu mu èudesa. 16 Narodi æe vidjeti, i postidjeæee se od sve sile svoje; metnuæee ruku na usta, uši æe im zagluhnuti. 17 Lizaæee prah kao zmija; kao bubine zemaljske drkæuevi ižlješæee iz rupa svojih; pritræaaæe uplašeni ka Gospodu Bogu našemu, i tebe æe se bojati. 18 Ko je Bog kao ti? koji prašta bezakonje i prolazi prijestupe ostatku od našljedstva svojega, ne drži dovjeka gnjeva svojega, jer mu je mila milost. 19 Opet æe se smilovati na nas; pogaziæee naša bezakonja; baciaæeš u dubine morske sve grijehe njihove. 20 Pokazaæeeš istinu Jakovu, milost Avramu, kako si se zakleo ocima našim u staro vrijeme.

Naum

1 Breme Nineviji; knjiga od utvare Nauma Elkošanina. 2

Bog je revnitelj i Gospod je osvetnik; osvetnik je Gospod i gnjevi se; Gospod se sveti protivnicima svojim, i drži gnjev prema neprijateljima svojim. 3 Gospod je spor na gnjev i velike je moæi; ali nikako ne pravda krivca; put je Gospodnji u vihoru i buri, i oblici su prah od nogu njegovijeh. 4 Zapreæuje moru i isušuje ga, i sve rijeke isušuje, vene Vasan i Karmil, i cvijet Vasanski vene. 5 Gore se tresu od njega, i humovi se rastapaju, a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj. 6 Pred gnjevom njegovijem ko æe se održati? i ko æe se oprijeti jarosti gnjeva njegova? jarost se njegova izlijeva kao organj, i stijene se raspadaju pred njim. 7 Dobar je Gospod, grad je u nevolji, i poznaje one koji se uzdaju u nj. 8 Ali æe silnom poplavom uèiniti kraj mjestu njezinu, i tama æe goniti neprijatelje njegove. 9 Šta smišljate Gospodu? on æe uèiniti kraj; neæe se dva puta podignuti pogibao. 10 Jer kao trnje spleteni i kao od vina pijani proždrijeæe se kao suha slama. 11 Iz tebe je izašao koji smišlja zlo Gospodu, savjetnik nevaljao. 12 Ovako veli Gospod: ako i jesu u sili i mnogo ih ima, opet æe se isjeæi i proæi. Muëio sam te, neæau te više muëiti. 13 Nego æeu sada slomiti jaram njegov s tebe, i pokidaæu tvoje okove. 14 Ali za tebe zapovjedi Gospod da se ne sije više ime tvoje; iz doma bogova tvojih istrijebäu likove rezane i livenе; naèinäu ti od njega grob kad budeš prezren. 15 Eto, na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir. Praznui, Juda, svoje praznike, ispunjavaj zavjete svoje, jer zlikovac neæe više prolaziti po tebi; sasvijem se zatro.

2 Izaðe zatiraðe na te, èuvaj grad, pazi na put, utvrđi bedra,

ukrijepi se dobro. 2 Jer Gospod povrati slavu Jakovljevu kao slavu Izrailjevu, jer ih pustošnici opustošiše i loze im potrše. 3 Štit je junaka njegovijeh crven, vojnici su u skerletu; kola æe mu biti kao zapaljeni luèevi na dan kad se uvrsta, i jele æe se ljudjati strašno. 4 Kola æe praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima, biæe kao luèevi, i træaæe kao munje. 5 Pominjaæe junake svoje, a oni æe padati iduæi, pohitjeæe k zidovima njegovijem, i zaklon æe biti gotov. 6 Vrata æe se rijekama otvoriti, i dvor æe se razvaliti. 7 I koja stoji, zarobiæe se i odveæee se, djevojke njezine pratiaæe je uzdišuæi kao golubice, bijuæi se u prsi. 8 Ninevija bijaðe kao jezero vodenog otkako je; ali bježe. Stanite, stanite. Ali se niko ne obzire. 9 Grabite srebro, grabite zlato; blagu nema kraja, mnoštvo je svakojakih dragih zaklada. 10 Isprazni se, i ogolje, i opustje; i srce se rastopi,

koljena udaraju jedno o drugo, i bol je u svijem bedrima, i lica su svjema pocrnjela. 11 Gdje je loža lavovima i pasište laviæima, kuda iðaše lav i lavica i laviæ, i nikoga ne bješe da plaši? 12 Lav lovilaše svojim laviæima dosta, i davlaše lavicama svojim, i punjaše peæine svoje lova i lože svoje grabeža. 13 Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i popaliæu kola tvoja u dim, i maè æe proždrijeti laviæe tvoje, i istrijebäu sa zemlje grabež tvoj, i neæe se èuti glas poslanika tvojih.

3 Teško gradu krvnièkom, vas je pun laži i otimanja, grabež

ne izbiva iz njega. 2 Pucaju bièevi, i toèkovi prašte, i konji topoæeu, i kola skaèeu, 3 Konjanici poskakuju, i maèevi se sjaju, i kopila sijevaju, i mnoštvo je pobijenih i sila mrtvih tjelesa, nema broja mrtvacima; i pada se preko mrtvaca, 4 Za mnoštvo kurvarstva lјupke kurve, vješte bajeæice, koja prodaje narode svojim kurvanjem i plemena vraèanjem svojim. 5 Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i uzgrnuæu ti skute tvoje na lice, i pokazaæu narodima golotinju tvoju i carstvima sramotu tvoju. 6 I bacaju na tebe gadove i naružiæu te, i naèiniæu od tebe ugled. 7 I ko te god vidi, bježaaæe od tebe, i govoriæe: opustje Ninevija; ko æe je žaliti? gdje æeu tražiti one koji bi te tješili? 8 Jesi li bolja od No-Amona, koji ležaše među rijekama, optoèen vodom, kojemu prednja kula bješe more i zidovi mu bjehu more? 9 Jaèina mu bješe Huska zemlja i Misir i narodi bez broja; Futeji i Liveji bjehu ti pomoænici. 10 I on bi preseljen, otide u ropstvo, i djeca njegova biše razmrskana po uglovima svijeh ulica; i za glavare njegove bacaše ždrijeb, i svi vlastelji njegovi biše okovani u puta. 11 I ti æeš se optiti i kriæeš se, i ti æeš tražiti zaklon od neprijatelja. 12 Svi æe gradovi tvoji biti kao smokve s ranijem rodom; kad se tresnu, padaju u usta onome ko hoæe da jede. 13 Eto, narod su ti žene usred tebe; neprijateljima æe tvojim biti širom otvorena vrata od zemlje tvoje, organj æe proždrijeti prijevornice tvoje. 14 Nahvataj sebi vode za opsadu, utvrđi ograde svoje; uði u kao i ugazi blato, opravi peæe za opeke. 15 Ondje æe te proždrijeti organj, maè æe te isjeæi, izjeæee te kao hrušt; neka vas je mnogo kao hrušteva, neka vas je mnogo kao skakavaca. 16 Imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebu; hruštevi padoše, pa odletješe. 17 Glavarji su tvoji kao skakavci i vojvode tvoje kao veliki skakavci, koji padaju po plotovima kad je studeno, a kad sunce grane, odlijeæu, i mjesto im se ne poznaje gdje bjehu. 18 Zadrijemaše tvoji pastiri, care Asirski, polijegaše junaci tvoji, narod se tvoj rasprša po gorama, i nema nikoga da ih zbere. 19 Nema lijeka polomu tvom, ljuta je rana tvoja; ko god èuje glas o

tebi, pljeskaæe rukama nad tobom, jer koga nije stizala
zloæa tvoja jednakо?

Avakum

1 Breme koje vidje prorok Avakum. **2** Dokle æeu, Gospode, vapti a ti neæeš da èuješ? dokle æeu ti vikati: nasilje! a ti neæeš da izbaviš? **3** Zašto puštaš da vidim bezakonje, i da gledam muku i grabež i nasilje pred sobom, i kako podižu svaðu i raspru? **4** Zato se ostavlja zakon, i sud ne izlazi nigda, jer bezbožnik optjeèe pravednika, zato sud izlazi izopaèen. **5** Pogledajte po narodima i vidite, i èudit se i divite se, jer æeu uèiniti djelo u vaše dane kojega neæete vjerovati kad se stane pripovijedati. **6** Jer, evo, ja æeu podignuti Haldejce, narod ljt i nagao, koji æee iæi po zemljì širom da osvoji naselja koja nijesu njegova. **7** Žestok je i strašan, sud njegov i vlast njegova od njega izlazi. **8** Konji æee mu biti brži od risova i ljuæei od vukova uveèe, veliko æee mnoštvo biti konjika njegovijeh, i iduæi izdaleka konjici njegovi doletjeæe kao orao kad hiti na lov. **9** Svi æee doæi na grabež, s lica æee biti kao istoèeni vjetar, pokupiæe roblje kao pijesak. **10** I carevima æee se rugati i knezovi æee im biti potsmijeh, smijaæe se svakom gradu, nasuæe zemlje, i uzeæe ga. **11** Tada æee mu se promijeniti duh, proæei æee i skriviæe; ta æee mu (sila) njegova biti od boga njegova. **12** Nijesi li ti od vijeka, Gospode Bože moj, sveèe moj? neæemo umrijeti; ti si ga, Gospode, odredio za sud; i utvrđio si ga, stijeno, za karanje. **13** Èiste su oèi twoje da ne možeš gledati zla, i bezakonja ne možeš gledati; zašto gledaš bezakonike? muèiš, kad bezbožnik proždire pravijega od sebe? **14** I hoæeš li ostaviti ljudi kao ribe morske, kao bubine, koje nemaju gospodara? **15** Izvlaæi ih sve udicom, hvata ih u mrežu svoju, i zgræe ih preðom svojom, zato se veseli i raduje. **16** Zato prinosi žrtvu svojoj mreži, i kadi svojoj preði; jer je tjem dio njegov pretio i hrana mu izabrana. **17** Hoæe li zato izvlaæiti mrežu svoju i jednako ubijati narode nemilice?

2 Na straži svojoj stadoh, i stajah na kuli, i motrah da vidim šta æee mi reæi i šta bih odgovorio onome koji me koraše. **3** I odgovori mi Gospode i reèe: piši utvaru, i da bude razgovijetno na ploèama da se lako èita. **4** Jer æee biti utvara do određenoga vremena, i govoræe šta æee biti do pošljetka i neæe slagati; ako oklijeva, èekaj je, jer æee zaciæelo doæi, i neæe odocniti. **5** Gle, ko se ponosi, njegova duša nije prava u njemu; a pravednik æee od vjere svoje živ biti. **6** A kako vino vara, taki je èovjek ohol, niti ostaje u stanu; jer raširuje duh svoj kao grob, i kao smrt je, koja se ne može nasititi i zbira k sebi sve narode i skuplja k sebi sva plemena. (Sheol h7585) **7** Neæe li ga svi oni uzeti u prièu

i u zagonetke, i reæi: teško onom koji umnožava što nije njegovo! dokle æee? i koji trpa na se gusto blato. **8** Neæe li najedanput ustati oni koji æee te gristi? i neæe li se probuditi oni koji æee te rastrzati, i kojima æeš biti grabež? **9** Što si ti opljenio mnoge narode, tebe æee opljeniti sav ostatak od naroda, za krv ljudsku i za nasilje uèinjeno zemljì, gradu i svjemu koji žive u njemu. **10** Teško onome koji se lakomi na gadan dobitak kuæi svojoj, da postavi gnijezdo svoje na visokom mjestu i saèuva se oda zla. **11** Smislio si sramotu kuæi svojoj da zatreš mnoge narode, i ogriješio si se o svoju dušu. **12** Jer æee kamen iz zida vikati, i èvor iz drveta svjedoèiæe. **13** Teško onome koji gradi grad krvlj u osniva grad nepravdom! **14** Gle, nije li od Gospoda nad vojskama da ljudi rade za oganj i narodi se trude ni za što? **15** Jer æee se zemlja napuniti poznanja slave Gospodnje kao što je more puno vode. **16** Teško onome koji pojí bližnjega svojega, dodaje mijeh svoj da bi ga opojio i gledao mu golotinju. **17** Nasitiæe se sramote mjesto slave, pij i ti, i otkrij golotinju svoju; doæi æee k tebi èaša u desnici Gospodnjoj, i bljuvotina æee sramna biti na slavi tvojoj. **18** Jer nasilje uèinjeno Livanu pokriæe te i pustoš meðu zvijerjem koja ga je plašila, za krv ljudsku i nasilje uèinjeno zemljì, gradu i svjemu koji žive u njemu. **19** Šta pomaže rezan lik što ga izreza umjetnik njegov? šta liven lik i uèitelj laži, te se umjetnik uzda u djelu svoje gradeæi nijeme idole? **20** Teško onome koji govori drvetu: preni se! i njemu kamenu: probudi se! Hoæe li on uèiti? Eto, obložen je zlatom i srebrom, a nema duha u njemu. **21** A Gospod je u svetoj crkvi svojoj; muèi pred njim, sva zemljo!

3 Molitva proroka Avakuma; za pjevanje. **2** Gospode, èuh rijeè tvoju, i uplaših se; Gospode, djelo svoje usred godina saèuvaj u životu, usred godina objavi ga, u gnjevu sjeti se milosti. **3** Bog doðe od Temana i svetac s gore Farana; slava njegova pokri nebesa i zemlja se napuni hvale njegove. **4** Svetlost mu bijaše kao sunce, zraci izlažahu mu iz ruku, i ondje bješe sakrivena (sila) njegova. **5** Pred njim iðaše pomor, i živo ugljevlje iðaše ispod nogu njegovijeh. **6** Stade, i izmjeri zemljì, pogleda i razmetnu narode, raspadoše se vjeèene gore, slegoše se humovi vjeèni; putovi su mu vjeèni. **7** Vidjeh šatore Etiopske u muci, ustreptaše zavjesi zemljì Madijanskoj. **8** Eda li se na rijeke razgnjevi Gospod? eda li se na rijeke raspali gnijev tvoj? na more jarost twoja, kad si pojezdio na konjima svojim i na kolima svojim za spasenje? **9** Pomoli se luk tvoj kao što si se zakleo plemenima; razdro si zemljì za rijeke. **10** Vidješe te gore i uzdrktaše, povodan navali; bezdana pusti glas svoj, uvis podiže ruke svoje. **11**

Sunce i mjesec stadoše u stanu svom, idoše prema svjetlosti tvoje strijele, prema sijevanju sjajnoga koplja tvojega. **12** Srdito si išao po zemlji, gnjevno si gazio narode. **13** Izašao si na spasenje narodu svojemu, na spasenje s pomazanikom svojim; razmrskao si glavu kuæei bezbožnièkoj do vrata otkrivši temelj. **14** Njegovijem kopljima probio si glavu selima njegovijem kad navaljivahu kao vihor da me razaspri, radovahu se kao da æe proždrjeti siromaha u potaji. **15** Išao si po moru na konjima svojim, po gomili mnoge vode. **16** Èuh, i utroba se moja uskoleba, usne mi uzdrktaše na glas, u kosti mi uđe truhlež, i ustresoh se na mjestu svom; kako æeu poèivati u dan nevolje, kad dođe na narod koji æe ga opustošiti. **17** Jer smokva neæee cvasti, niti æe biti roda na lozi vinovoj; rod æe maslinov prevariti, i njive neæee dati hrane, ovaca æe nestati iz tora, i goveda neæee biti u oboru. **18** Ali æeu se ja radovati u Gospodu, veseliæu se u Bogu spasenja svojega. **19** Gospod je Gospod (sila) moja, i daæe mi noge kao u košute, i vodiæe me po visinama mojim. Naèelniku pjevaèkom uz žice moje.

Sofonija

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Sofoniji sinu Husija sina Godolije sina Amarije sina Jezekijina, za vremena Josije sina Amonova, cara Judina. **2** Sve æeu uzeti sa zemlje, govori Gospod; **3** Uzeæeu ljude i stoku, uzeæeu ptice nebeske i ribe morske i sablaæni s bezboænicima, i istrijebiæeu ljude sa zemlje, govori Gospod. **4** Jer æeu mahnuti rukom svojom na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske, i istrijebiæeu iz mjesta ovoga ostatak Valov i ime sveætenika idolskih s drugim sveætenicima, **5** I one koji se klanjaju na krovovima vojsci nebeskoj i koji se klanjaju i kunu se Gospodom i koji se kunu Melhomom. **6** I one koji se odvraæaju od Gospoda i koji ne traæe Gospoda niti pitaju za nj. **7** Muæi pred Gospodom Gospodom, jer je blizu dan Gospodnj, jer je Gospod prigotovio žrtvu i pozvao svoje zvanice. **8** I u dan žrtve Gospodnje pohodiæeu knezove i carske sinove i sve koji nose tuðinsko odijelo. **9** I pohodiæeu u taj dan sve koji skaæu preko praga, koji pune kuæu gospodara svojih grabežem i prijevarom. **10** I u taj æe dan, veli Gospod, biti vika od ribljih vrata, i jauk s druge strane, i polom velik s humova. **11** Ridajte koji živite u Maktesu, jer izgibe sav narod trgovæki, istrijebiše se svi koji nose srebro. **12** I u to æeu vrijeme razgledati Jerusalim sa žiæcima, i pohodiæeu ljude koji leže na svojoj droædini, koji govore u srcu svom: Gospod ne èini ni dobro ni зло. **13** I blago æe se njihovo razgrabitati i kuæe njihove opustoæiti; grade kuæe, ali neæee sjedjeti u njima; i sade vinograde, ali neæee piti vina iz njih. **14** Blizu je veliki dan Gospodnj, blizu je i ide vrlo brzo; glas æe biti dana Gospodnjega, gorko æe tada vikati junak. **15** Taj je dan dan, kada æe biti gnjev, dan, kada æe biti tuga i muka, dan, kada æe biti pustoæenje i zatiranje, dan, kada æe biti mrak i tama, dan, kada æe biti oblak i magla, **16** Dan, kada æe biti trubljenje i pokliè na tvrde gradove i na visoke uglove. **17** I pritisniæeu ljude, te æe iæi kao slijepi, jer zgrjeviæe Gospodu; i krv æe se njihova prosuti kao prah i tjelesa njihova kao gnoj. **18** Ni srebro njihovo ni zlato njihovo neæee ih moæei izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; i svu æe zemlju proædrijeti oganj revnosti njegove; jer æe brzo uèiniti kraj svjema stanovnicima zemaljskim.

2 Saberite se, saberite se, narode nemili, **2** Dok nije izašao sud, i dan prošao kao pljeva, dok nije došao na vas ljudi gnjev Gospodnj, dok nije došao na vas dan gnjeva Gospodnjega. **3** Traæite Gospoda svi koji ste krotki u zemlji, koji èinete što je naredio; traæite pravdu, traæite krotost, eda biste se sakrili na dan gnjeva Gospodnjega. **4** Jer æe se

Gaza ostaviti i Askalon æe opustjeti; Azot æe se odagnati u podne i Akaron æe se iskorijeniti. **5** Teško onima koji žive po bregovima morskim, narodu Heretejskom: rijeè je Gospodnja na vas, Hanane, zemljo Filistejska, ja æeu te zatrati da ne bude stanovnika u tebi. **6** I bregovi æe morski biti stanovi i jame pastirske i torovi za stada. **7** I taj æe kraj biti ostatku doma Judina; ondje æe pasti; u domovima æe Askalonskim lijegati uveæe; jer æe ih pohoditi Gospod Bog njihov i povratiti roblje njihovo. **8** Èuo sam rug Moavov i ukore sinova Amonovih kojima ružiæe moj narod, i raæiriše se preko meða njihovih. **9** Zato, tako ja bio živ, govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, Moav æe biti kao Sodom i sinovi Amonovi kao Gomor, mjesto koprivama, i slanica i vjeèna pustoæ: ostatak naroda mojega opljeniæe ih, i koji ostanu od naroda mojega naslijediæe ih. **10** To æe im biti za ponositost njihovu; jer ružiæe narod Gospoda nad vojskama i podizaše se na nj. **11** Straæan æe im biti Gospod, jer æe istrijebiti sve bogove zemaljske, i njemu æe se klanjati svaki iz svojega mjesta, sva ostrva narodna. **12** I vi, Etiopljani, biæete pobijeni maæem mojim. **13** I dignuæe ruku svoju na sjever, i zatræe Asirsku, i Nineviju æe opustiti da bude suha kao pustinja. **14** I u njoj æe ležati stada, svakojako zvjerje izmeðu naroda, i gem i æuk noæivaæe na dovratnicima njezinjem; glasom æe pjevati na prozorima; pustoæ æe biti na pragovima, jer æe se poskidati kedrovina. **15** Taki æe biti veseli grad, koji sjedi bez brige, koji govori u srcu svom: ja sam, i osim mene nema drugoga. Kako opustje! posta loža zvjerju! Ko god proðe mimo nj zviždaæe i mahati rukom.

3 Teško gradu odmetnièkom i oskvrenjenom, nasilnièkom! **2**

Ne sluša glasa, ne prima nauka, ne uzda se u Gospoda, ne pristupa k Bogu svojemu. **3** Knezovi su mu u njemu lavovi koji rièu; sudije su mu vuci veæernji, koji ne gloðu kosti do jutra. **4** Proroci su mu hvaliæe, varalice; sveætenici njegovi skvrne svetinju, izvræu zakon. **5** Gospod je pravedan usred njega, ne èini nepravde, svako jutro iznosi sud svoj na vidjelo, ne izostaje, ali bezboænik ne zna za stid. **6** Istrijebiæe narode, kule im se razoriæe, ulice im opustih, te niko ne prolazi; gradovi im se raskopaše, da nema nikoga, nema stanovnika. **7** Rekoh: pobojaæeš me se, primæeš nauk; neæee mu se zatrati stan nièim su èim bih ga pohodio; ali oni uraniæe te pokvariæe sva djela svoja. **8** Zato èekajte me, govori Gospod, do dana kad æeu se podignuti na pljen; jer je sud moj da saberem narode i pokupim carstva, da izlijem na njih gnjev svoj, svu žestinu jarosti svoje, jer æe oganj revnosti moje proædrijeti svu zemlju. **9** Jer æeu tada promijeniti narodima usne, te æe biti èiste, da bi svi prizivali ime Gospodnje i služili mu složnjem ramenima. **10** Ispreko

rijeka Huskih koji se meni mole, rasijani moji, donijeæe mi dare. **11** Tada se neæeš više stidjeti nijednoga svojih djela, kojima si mi zgriješio; jer æeu onda uzeti iz tebe one koji se hvale slavom tvojom, i neæeš se više velièati na svetoj gori mojoj. **12** I ostaviæeu u tebi narod nevoljan i siromašan, i oni æee se uzdati u ime Gospodnje. **13** Ostatak Izrailjev neæee èiniti bezakonja niti æee govoriti laži, niti æee se naæei u ustima njihovjem jezik prijevaran; nego æee pasti i ležati i neæee biti nikoga da ih plaši. **14** Pjevaj, kæeri Sionska; klikuj, Izrailju; raduj se i veseli se iz svega srca, kæeri Jerusalimska! **15** Ukloni Gospod sudove tvoje, odvrati neprijatelje tvoje; car Izrailjev Gospod usred tebe je, neæeš se više bojati zla. **16** U onaj dan reæei æee se gradu Jerusalimu: ne boj se; Sionu: nemoj da ti klonu ruke. **17** Gospod Bog tvoj, koji je usred tebe, silni, spašæe te; radovaæe ti se veoma, umiriæe se u ljubavi svojoj, veseliæe se tebe radi pjevajuæi. **18** Koji tužë za praznicima, sabraæeu ih, koji su iz tebe, radi teške sramote koja je na tebi. **19** Gle, uništiæeu u ono vrijeme sve koji te muæee, i izbavиæeu hrome i sabrati odagnane, i dobavиæeu im hvalu i slavu po svoj zemlji, gdje su bili pod sramotom. **20** U ono vrijeme dovešæeu vas, u ono vrijeme sabraæeu vas; jer æeu vam dobaviti slavu i hvalu po svijem narodima na zemljiji, kad povratim roblje vaše pred vašim oèima, govori Gospod.

Agej

1 Druge godine cara Darija šestoga mjeseca prvoga dana dođe rijeè Gospodnja preko Ageja proroka Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenièkom, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama govoreæi: taj narod gorovi: još nije došlo vrijeme, vrijeme da se sazida dom Gospodnj. **3** Zato dođe rijeè Gospodnja preko Ageja proroka govoreæi: **4** Je li vama vrijeme da sjedite u kuæama svojim obloženijem daskama, a ovaj je dom pust? **5** Zato sada ovako veli Gospod nad vojskama: uzmitne na um putove svoje. **6** Sijete mnogo, a uvozite malo; jedete, a ne bivate siti; pijete, a ne napijate se; odijevate se, a nijedan ne može da se zgrije; i koji zaslužuje novce, meæee ih u prodrt tobolac. **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: uzmitne na um putove svoje. **8** Idite na goru, i donesite drva, te zidajte dom; i biæe mi milo, i proslavljæu se, veli Gospod. **9** Izgledate mnogo, a eto malo; i što unesete u kuæu, ja razduham; zašto? veli Gospod nad vojskama; zato što je dom moj pust, a vi svaki træite za svoj dom. **10** Zato se zatvori nebo nad vama da nema rose, i zemlja se zatvori da nema roda njezina. **11** I dozvah sušu na zemlju, i na gore, i na žito i na vino i na ulje i na sve što zemlja raða, i na ljudi i na stoku i na svaki rad ruèeni. **12** I posluša Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, poglavar sveštenièki, i sav ostatak narodni glas Gospoda Boga svojega i rijeèi proroka Ageja, kako ga posla Gospod Bog njihov, i poboja se narod Gospoda. **13** I gorovi Agej, poslanik Gospodnj, narodu kao što ga posla Gospod, i reèe: ja sam s vama, gorovi Gospod. **14** I Gospod podiže duh Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i duh Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenièkom, i duh svemu ostatku narodnom, te dođoše i radiše u domu Gospoda nad vojskama, Boga svojega, **15** Dvadeset èetvrtoga dana šestoga mjeseca, druge godine cara Darija.

2 Sedmoga mjeseca dvadeset prvoga dana dođe rijeè Gospodnja preko Ageja proroka govoreæi: **2** Kaži sada Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenièkom, i ostatku narodnom govoreæi: **3** Ko je meðu vama ostao koji je vidio ovaj dom u prvoj slavi njegovoj? a kakav vi sada vidite? nije li prema onom kao ništa u vašim oèima? **4** Nego sada budi hrabar, Zorovavelju, gorovi Gospod, i budi hrabar Isuse sine Josedekov, poglavaru sveštenièki, i budi hrabar sav narode zemaljski, gorovi Gospod, i radite; jer sam ja s vama, gorovi Gospod nad vojskama. **5** Po rijeèi

kojom sam uèinio zavjet s vama kad izidoste iz Misira, duh æe moj stajati meðu vama, ne bojte se. **6** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: još jednom, domalo, i ja æeu potresti nebesa i zemlju i more i suhu zemlju; **7** I potrešæu sve narode, i doæi æe izabrani iz svih naroda, i napuniæu ovaj dom slave, veli Gospod nad vojskama. **8** Moje je srebro i moje je zlato, gorovi Gospod nad vojskama. **9** Slava æe ovoga doma pošljednjega biti veæa nego onoga prvoga, veli Gospod nad vojskama; i postaviæu mir na ovom mjestu, gorovi Gospod nad vojskama. **10** Dvadeset èetvrtoga dana devetoga mjeseca druge godine Darijeve dođe rijeè Gospodnja preko Ageja proroka govoreæi: **11** Ovako veli Gospod nad vojskama: upitaj sveštenike za zakon, i reci: **12** Gle, ako bi ko nosio sveto meso u skutu od haljine svoje, ili bi se skutom svojim dotakao hljeba ili variva ili vina ili ulja ili kakoga god jela, bi li se osvetio? A sveštenici odgovoriše i rekoše: ne. **13** Potom reèe Agej: ako bi se ko neèist od mrvaca dotakao èega toga, hoæe li biti neèisto? A sveštenici odgovoriše i rekoše: biæe neèisto. **14** Tada Agej odgovori i reèe: taki je taj narod i taki su ti ljudi preda mnom, gorovi Gospod, i tako je sve djelo ruku njihovih, i što god prinose tamo, neèisto je. **15** A sada uzmitne na um, od ovoga dana nazad, prije nego se položi kamen na kamen u crkvi Gospodnjoj. **16** Prije toga kad ko dođe ka gomili od dvadeset mjera, bješe deset; kad dođe ka kaci da dobije pedeset vjedara iz kace, bješe dvadeset; **17** Bih vas sušom i medljicom i gradom, svako djelo ruku vaših; ali se vi ne obratiste k meni, gorovi Gospod. **18** Uzmitne na um, od toga dana nazad, od dana dvadeset èetvrtoga mjeseca devetoga, od dana kad se osnova crkva Gospodnja, uzmitne na um. **19** Ima li jošte sjemena u žitnici? ni vinova loza ni smokva ni šipak ni maslina još ne rodi; od ovoga æea dana blagosloviti. **20** Potom dođe rijeè Gospodnja drugi put Ageju dvadeset èetvrtoga dana mjeseca govoreæi: **21** Kaži Zorovavelju upravitelju Judejskom, i reci: ja æeu potresti nebo i zemlju; **22** I prevaliæu prijesto carstvima, i satræu silu carstvima narodnjem, prevaliæu kola i one koji sjede na njima, i popadaæe konji i konjici, svaki od maæa brata svojega. **23** U to vrijeme, gorovi Gospod nad vojskama, uezæu tebe, Zorovavelju, sine Salatilov, slugo moj, gorovi Gospod, i postaviæu te kao peèat; jer sam te izabrao, gorovi Gospod nad vojskama.

Zaharija

1 Osmoga mjeseca druge godine Darijeve, dođe riječe

Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći: **2** Gospod se vrlo razgnjevi na oce vaše. **3** Zato im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se k meni, govori Gospod nad vojskama, i ja æeu se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. **4** Ne budite kao oci vaši, kojima vikahu preðašnji proroci govoreći: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se sa zlijeh putova svojih i od zlijeh djela svojih; ali ne poslušaše niti paziše na me, govori Gospod. **5** Oci vaši gdje su? i ti proroci žive li dovijeka? **6** Ali riječi moje i uredbe moje koje zapovijedah slugama svojim prorocima ne stigoše li oce vaše? te se oni obratiše i rekoše: kako Gospod nad vojskama bješe namislio uèiniti nam prema putovima našim i po djelima našim, tako nam uèini. **7** Dvadeset èetvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, a to je mjesec Savat, druge godine Darijeve, dođe riječe Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći: **8** Vidjeh noæeu, a to èovjek jahaše na konju riðu, i stajaše meðu mirtama koje bijahu u dolu, a za njim bijahu konji riði, šareni i bijeli. **9** I rekoh: što je ovo, gospodaru moj? A anđeo koji govoraše sa mnom reče mi: ja æeu ti pokazati što je ovo. **10** Tada èovjek koji stajaše meðu mirtama progovori i reče: ovo su koje posla Gospod da oblake zemlju. **11** I oni progovorile anđelu Gospodnjemu koji stajaše meðu mirtama, i rekoše: mi obidosmo zemlju, i gle, sva zemlja poèiva i mirna je. **12** Tada anđeo Gospodnji odgovori i reče: Gospode nad vojskama, kad æeš se veæ smilovati Jerusalimu i gradovima Judinijem, na koje se gnjeviš veæ sedamdeset godina? **13** A Gospod odgovori anđelu koji govoraše sa mnom, dobrijem rijeèima, milijem rijeèima. **14** I reče mi anđeo koji govoraše sa mnom: vièi i reci: ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Jerusalim i za Sion veoma. **15** I gnjevim se silno na narode bezbržne, jer se malo razgnjevh a oni pomogoshe na zlo. **16** Zato ovako veli Gospod: obratih se k Jerusalimu milošeu, dom æe se moj opet sazidati u njemu, govori Gospod nad vojskama, i uže æe se zategnuti preko Jerusalima. **17** Još vièi i reci: ovako veli Gospod nad vojskama: opet æe gradovi moji obilovati dobrom, i Gospod æe opet utješiti Sion i opet æe izabratи Jerusalim. **18** Tada podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, èetiri roga. **19** I rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: što je to? A on mi reče: to su rogovi koji razmetnuše Judu, Izrailja i Jerusalim. **20** Potom pokaza mi Gospod èetiri kovaèa. **21** I rekoh: šta su ti došli da rade? A on odgovori i reče: ono su rogovi koji razmetnuše Judu da niko ne podiže

glave; a ovi dođoše da ih uplaše, da odbiju rogove narodima, koji podigoše rog na zemlju Judinu da je razmetnu.

2 Opet podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, èovjek, i u ruci mu uže mjeraèko. **2** I rekoh: kuda ideš? A on mi reče: da izmjerim Jerusalim da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina. **3** I gle, anđeo koji govoraše sa mnom izide, i drugi anđeo izide mu na susret. **4** I reče mu: trëti, govori onom mladiæu i reci: Jerusalimljani æe se naseliti po selima radi mnoštva ljudi i stoke što æe biti u njemu. **5** I ja æeu mu, govori Gospod, biti zid ognjen unaokolo i biæu za slavu usred njega. **6** Ej, ej, bježite iz zemlje sjeverne, govori Gospod, jer vas razasuh u èetiri vjetra nebeska, govori Gospod. **7** Ej Sione, koji sjediš kod kæeri Vavilonske, izbavi se. **8** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: za slavom posla me k narodima, koji vas oplijeniše; jer ko tièe u vas, tièe u zjenicu oka njegova. **9** Jer evo ja æeu mahnuti rukom svojom na njih, i biæe plijen slugama svojim, i poznaæete da me je poslao Gospod nad vojskama. **10** Pjevaj i veseli se, kæeri Sionska, jer evo ja idem i nastavaeu usred tebe, govori Gospod. **11** I mnogi æe se narodi prilijepiti ka Gospodu u taj dan, i biæe mi narod, i ja æeu nastavati usred tebe, i poznaæeš da me je poslao k tebi Gospod nad vojskama. **12** I Gospod æe naslijediti Judu, svoj dio, u zemlji svetoj, i opet æe izabratи Jerusalim. **13** Neka muèi svako tijelo pred Gospodom, jer usta iz svetoga stana svojega.

3 Poslije mi pokaza Isusa poglavara sveštenièkoga, koji stajaše pred anđelom Gospodnjim, i Sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre. **2** A Gospod reče Sotonu: Gospod da te ukori, Sotonu, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalim. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja? **3** A Isus bijaše obuèen u haljine prljave, i stajaše pred anđelom. **4** A on progovori i reče onima koji stajahu pred njim: skinite s njega te prljave haljine. I reče mu: vidi, uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine. **5** I rekoh: neka mu metnu èistu kapu na glavu. I metnuše mu èistu kapu na glavu, i obukoše mu haljine; a anđeo Gospodnji stajaše. **6** I anđeo Gospodnji zasvjedoèi Isusu govoreći: **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: ako uzideš mojim putovima, i ako uzdržiš što sam naredio da se drži, tada æeš ti suditi domu mojemu i èuvaæeš trijmove moje, i daæu ti da hodiš meðu ovima što stoje. **8** Èuj, Isuse poglavaru sveštenièki, ti i drugovi tvoji što sjede pred tobom, jer su ti ljudi èudo; evo, ja æeu dovesti slugu svojega, klicu. **9** Jer gle, kamen koji metnuh pred Isusa, na tom je jednom kamenu sedam oèiju; gle, ja æeu ga otesati, govori Gospod nad vojskama, i uzeæu bezakonje te zemlje u jedan dan. **10** U taj dan, govori

Gospod nad vojskama, zvaæete svaki bližnjega svojega pod vinovu lozu i pod smokvu.

4 Potom vrati se anđeo koji mi govoraše, i probudi me kao èovjeka koji se budi oda sna. **2** I reèe mi: šta vidiš? A ja rekoh: vidim, eto svijeænjak sav od zlata, i gore na njemu èaša, i sedam žižaka njegovijeh na njemu, i sedam lijevaka za sedam žižaka što su gore na njemu, **3** I dvije masline uza nj, jedna s desne strane èaši a jedna s lijeve. **4** I progovorih anđelu koji govoraše sa mnom, i rekoh: što je to, gospodaru moj? **5** A anđeo koji govoraše sa mnom odgovori i reèe mi: zar ne znaš što je to? I rekoh: ne, gospodaru moj. **6** A on odgovori i reèe mi govoreæi: to je rijeè Gospodnja Zorovavelju: ne silom ni krjepošæu nego duhom mojim, veli Gospod nad vojskama. **7** Što si ti, goro velika, pred Zorovaveljem? ravnica; i on æe iznijeti najviši kamen, s usklicima: milost, milost njemu. **8** I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **9** Ruke Zorovaveljeve osnovaše ovaj dom, ruke æe njegove i dovršiti, i poznaæeš da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. **10** Jer ko je prezreo dan malijeh stvari? jer æe se radovati kad vide kamen mjeraèki u ruci Zorovavelju onijeh sedam oèiju Gospodnjih koje prelaze svu zemlju. **11** Tada odgovarajuæi rekoh mu: što su one dvije masline s desne strane svijeænjaku i s lijeve? **12** I opet progovorih i rekoh mu: što su one dvije granèice maslinove, što su među dva lijevka zlatna, koji toèe zlato? **13** I reèe mi govoreæi: zar ne znaš što je to? A ja rekoh: ne, gospodaru moj. **14** Tada reèe: to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje.

5 Potom opet podigoh oèi svoje i vidjeh, a to knjiga leæaše. **2** I on mi reèe: šta vidiš? A ja rekoh: vidim knjigu gdje leti, dužina joj dvadeset lakata a širina deset lakata. **3** Tada mi reèe: to je prokletstvo koje izaðe na svu zemlju, jer svaki koji krade istrijebiæe se po njoj s jedne strane, i koji se god kune krivo istrijebiæe se po njoj s druge strane. **4** Ja æeu je pustiti, govori Gospod nad vojskama, te æe doæi na kuæu lupežu i na kuæu onome koji se kune mojim imenom krivo, i stajaæe mu usred kuæe i satræe je, i drvlje joj i kamenje. **5** Potom izide anđeo koji govoraše sa mnom, i reèe mi: podigni oèi svoje i vidi šta je ovo što izlazi. **6** A ja rekoh: šta je? A on reèe: to je efa što izlazi. I reèe: to im je oko po svoj zemlji. **7** I gle, podizaše se talatan olova, i jedna žena sjeðaše usred efe. **8** I on reèe: to je bezbožnost. I vrže je usred efe, i vrže onaj komad olova ozgo na ždrijelo joj. **9** I podigoh oèi svoje i vidjeh, a to dvije žene izlažahu, i vjetar im bijaše pod krilima, a krila im bijahu kao u rode, i digoše efu među zemlju i nebo. **10** I rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: kuda one nose

efu? **11** A on mi reèe: da joj naèine kuæu u zemlji Senaru; i onđe æe se namjestiti i postaviti na svoje podnoæje.

6 Potom opet podigoh oèi svoje, i vidjeh, a to èetvora kola izlažahu izmeðu dvije gore, a te gore bijahu od mjedi. **2** U prvijem kolima bjehu konji riði, a u drugim kolima konji vrani, **3** A u treæim kolima konji bijeli, a u èetvrtijem kolima konji šareni, jaci. **4** I progovoriv rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: šta je to, gospodaru moj? **5** A anđeo odgovori i reèe mi: to su èetiri vjetra nebeska, koji izlaze ispred Gospoda sve zemlje, gdje stajaše. **6** Konji vrani što su u jednjem, oni idu u sjevernu zemlju; a bijeli idu za njima; a šareni idu u zemlju južnu. **7** I jaci izašavši šæahu da idu i prolaze zemlju; i reèe: idite, prolazite zemlju. I stadoše prolaziti zemlju. **8** Tada me zovnu, i reèe mi: vidi, koji otidoše u zemlju sjevernu, umiriše duh moj u zemlji sjevernoj. **9** Potom mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **10** Uzmi od roblja, od Heldaja i od Tovije i od Jedaje, koji doðoše iz Vavilonske, pa doði istoga dana i uði u dom Josije sina Sofonijina. **11** Uzmi srebra i zlata, i naèini vijence, i metri na glavu Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenièkom, **12** I reci mu govoreæi: ovako veli Gospod nad vojskama: evo èovjeka, kojemu je ime klica, koja æe klijati s mjesta svoga i sagradiaæe crkvu Gospodnju. **13** Jer æe on sagraditi crkvu Gospodnju, i nosiæe slavu, i sjedjeæe i vladati na svom prijestolu, i biæe sveštenik na prijestolu svom, i svjet mirni biæe među objema. **14** I vijenci neka budu Elemu i Toviji i Jedaji i Henu sinu Sofonijinu za spomen u crkvi Gospodnjoj. **15** I koji su daleko, doæi æe i gradiaæe crkvu Gospodnju, i poznaæete da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. I to æe biti ako uzasluæate glas Gospoda Boga svojega.

7 Potom èetvrte godine cara Darija doðe rijeè Gospodnja Zahariji èetvrtoga dana devetoga mjeseca, Hasleva, **2** Kad poslaše u dom Božji Sarasara i Regemeleha i ljudi svoje da mole Gospoda, **3** I da govore sveštenicima, koji bijahu u domu Gospoda nad vojskama, i prorocima, i rekut: hoæemo li plakati petoga mjeseca odvajajuæi se, kako èinismo veæ toliko godina? **4** I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **5** Kaži svemu narodu zemaljskom i sveštenicima, i reci: kad postiste i tužiste petoga i sedmoga mjeseca za sedamdeset godina, eda li meni postiste? **6** A kad jedete i pijete, ne jedete li i ne pijete li sami? **7** Nijesu li to rijeèi koje je Gospod proglašio preko preðaænjih proroka, kad Jerusalim bijaše naseljen i miran i gradovi njegovi oko njega, i kad bijaše naseljen južni kraj i ravnica? **8** Doðe rijeè Gospodnja Zahariji govoreæi: **9** Ovakvo govori Gospod nad vojskama: sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom. **10**

I ne èinite krivo udovici ni siroti, inostrancu ni siromahu, i ne mislite zlo jedan drugom u srcu svom. **11** Ali ne htješte slušati, i uzmakoše ramenom natrag, i zatiskoše uši svoje da ne èuju. **12** I srcem svojim otvrdnuše kao dijamanat da ne èuju zakona i rijeèi koje sla Gospod nad vojskama duhom svojim preko proraka preðañjih; zato dođe velik gnjev od Gospoda nad vojskama. **13** Zato kao što on vika a oni ne slušaše, tako i oni vikaše a ja ih ne slušah, govori Gospod nad vojskama. **14** Nego ih razmetnuh vihorom po svijem narodima, kojih ne poznavate, i zemlja opustje iza njih da nikao u nju ne dohoðaše niti se iz nje vraæaše, i obratiše milu zemlju u pustoš.

8 Opet dođe rijeè Gospoda nad vojskama govoreæi:

Ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Sion velikom revnošæu, i velikim gnjevom revnujem za nj. **3** Ovako veli Gospod: vratih se u Sion i naselih se usred Jerusalima, i Jerusalim æe se zvati grad istiniti, i gora Gospoda nad vojskama sveta gora. **4** Ovako veli Gospod nad vojskama: opet æe sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim, svatko sa štakom u ruci od velike starosti. **5** I ulice æe gradske biti pune djetiæa i djevojaka, koje æe se igратi po ulicama. **6** Ovako veli Gospod nad vojskama: ako je èudno u oèima ostatku toga naroda u ovo vrijeme, eda li æe biti èudno i u mojim oèima? govori Gospod nad vojskama. **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu izbaviti svoj narod iz zemlje istoèene i iz zemlje zapadne. **8** I dovešæu ih, i oni æe nastavati usred Jerusalima, i biæe mi narod i ja æu im biti Bog, istinom i pravdom. **9** Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove rijeèi iz usta proroèkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva. **10** Jer prije tijeh dana ne bješe plate ni za èovjeka ni za živinæe, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlažaše ni onome koji dolažaše, i pustih sve ljude jednoga na drugoga. **11** A sada neæeu biti kao prije ostatku toga naroda, govori Gospod nad vojskama. **12** Nego æe usjev biti miran, vinova æe loza nositi plod svoj, i zemlja æe raðati rod svoj, i nebo æe davati rosu svoju; i sve æeu to dati u našljedstvo ostatku toga naroda. **13** I kao što bijaste uklin meðu narodima, dome Judin i dome Izrailjev, tako æeu vas izbaviti te æete biti blagoslov; ne bojte se, neka vam se okrijepe ruke. **14** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: kao što vam namislih zlo uèiniti, kad me razgnjeviše oci vaši, veli Gospod nad vojskama, i ne raskajah se, **15** Tako opet u ove dane namislih da dobro èinim Jerusalimu i domu Judinu; ne bojte se. **16** Ovo je što treba da èinite: govorite istinu

jedan drugom, sudite pravo i mirno na vratima svojim; **17** I ne mislite jedan drugome zlo u srcu svom, i ne ljubite krive zakletve, jer na sve to mrzim, govori Gospod. **18** Potom dođe mi rijeè Gospoda nad vojskama govoreæi: **19** Ovako veli Gospod nad vojskama: post èetvrtoga mjeseca, i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiæe se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir. **20** Ovako veli Gospod nad vojskama: još æe dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova; **21** Dolaziæe stanovnici jednoga u drugi govoreæi: hajdemo da se molimo Gospodu i da tražimo Gospoda nad vojskama; idem i ja. **22** Tako æe doæi mnogi narodi i silni narodi da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu i da se mole Gospodu. **23** Ovako veli Gospod nad vojskama: u to æe vrijeme deset ljudi od svih jezika narodnijeh uhvatiti jednoga Judeca za skut govoreæi: idemo s vama, jer èujemo da je Bog s vama.

9 Breme rijeèi Gospodnje zemlji Adrahu i Damasku, gdje

æe poèinuti, jer je Gospodnje oko na ljudima i na svijem plemenima Izrailjevjem. **2** I Emat æe zahvatiti, i Tir i Sidon, ako i jesu veoma mudri, **3** I Tir sagradi sebi grad, i sabra srebra kao praha, i zlata kao kala po putu. **4** Gle, Gospod æe ga otjerati, i vræi æe u more silu njegovu, i on æe ognjem izgorjeti. **5** Askalon æe vidjeti i uplašiæe se, i Gaza æe se vrlo uzmueiti, i Akaron, što ga osramoti nadanje njegovo, i poginuæe car u Gazi; i Askalon se neæee naseliti. **6** I u Azotu æe sjedjeti tuðin, i ponos æeu Filistejski zatrti. **7** I ukloniæu krv njihovu od usta njihovijeh, i gadove njihove iz zuba njihovijeh, i ko ostane biæe i on Boga naæega, i biæe kao poglavar u Judi, a Akaron kao Jevusejac. **8** I postavijaæu oko kod doma svojega suprot vojscu, suprot onima koji odlaze i dolaze, i nastojnik neæee više prolaziti kroz njih, jer sada pogledah svojim oèima. **9** Raduj se mnogo, kæeri Sionska, podvikuj, kæeri Jerusalimska; evo, car twoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magarièinu. **10** Jer æeu istrijebiti iz Jefrema kola i iz Jerusalima konje; i istrijebiæe se luk ubojiti; i on æe kazivati mir narodima, i vlast æe mu biti od mora do mora i od rijeke do krajeva zemaljskih. **11** A ti, za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode. **12** Vratite se ka gradu, sužnji, koji se nadate, još ti i danas javljaj da æeu ti platiti dvojinom. **13** Jer zapeh sebi Judu kao luk, i napunih Jefrema, i podigoh sinove tvoje, Sione, na sinove tvoje, Javane, i uèinih te da si kao maè junaèki. **14** I Gospod æe se pokazati nad njima, i strijela æe njegova izaæi kao munja, i Gospod æe Gospod zatrubit u trubu i poæi æe s vihorima južnjem. **15** Gospod nad vojskama

zaklanjaæe ih, i oni æe jesti pogazivši kamenje iz præe, i piæe podvikujuæi kao od vina, i biæe puni kao èaša, kao uglovi od oltara. **16** I Gospod Bog njihov izbavljaæe ih u taj dan kao stado svojega naroda, jer æe se kamenje u vijencu podignuti u zemlji njegovoj. **17** Jer koliko æe biti dobro njegovo i kolika ljepota njegova! od žita æe rasti momci a od slatkoga vina djevojke.

10 Ištite od Gospoda dažda u vrijeme pozognog dažda,

Gospod æe pustiti munje, i daæe vam izobilja dažda i svakome trave u polju. **2** Jer likovi govore ništa više i vraèi vide laž i govore zaludne sne, tješe taštinom; zato otidoše kao stado, i ojadiše se, jer ne bješe pastira. **3** Gnjev se moj raspali na pastire, i pokaralj jarec; jer Gospod nad vojskama obide stado svoje, dom Judin, i uèini da su mu kao konj okiæen za boj. **4** Od njega je ugao, od njega kolje, od njega luk ubojiti, od njega izlazi i svaki nastojnik. **5** I oni æe biti kao junaci, gaziæe u boju kao blato po ulicama, i biæe se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konjima osramotiæe se. **6** I ukrijeplju dom Judin, i dom æeu Josifov spasti, i dovešæu ih natrag, jer mi ih je žao, i biæe kao da ih nijesam odbacio, jer sam ja Gospod Bog njihov i uslišæu ih. **7** I oni od Jefrema biæe kao junak, i srce æe im biti veselo kao od vina, i sinovi njihovi vidjeæe i veseliæe se, i srce æe im se radovati o Gospodu. **8** Zazvijaðaæu im i sabraæu ih, jer æeu ih izbaviti, i oni æe se umnožiti kao što su se bili umnožili. **9** I rasijaæu ih među narode da se u dalnjem mjestima opominju mene, i živeæi sa sinovima svojima da se vrate. **10** I dovešæu ih natrag iz zemlje Misirske, i sabraæu ih iz Asirske, i dovešæu ih u zemlju Galadsku i na Livan; i neæe im biti dosta mjesta. **11** I od tjeskobe æe prijeæi preko mora, i razbiæe vale u moru, i sve æe dubine rijeci presahnuti, i oboriæe se ponos Asirski i palica æe se Misirska uzeti. **12** I ukrijeplju dom Gospodom, i oni æe hoditi u ime njegovo, govori Gospod.

11 Otvori, Livane, vrata svoja, i oganj neka proždre

kedre tvoje. **2** Ridaj, jelo, jer pade kedar, jer krasnici propadoše; ridajte, hrastovi Vasanski, jer se posijeæe šuma ograðena. **3** Stoji jauk pastira, jer se zatr slava njihova; stoji rika lavova, jer se opustoši ponos Jordanski. **4** Ovakо veli Gospod Bog moj: pasi ovce klanice, **5** Koje ubijaju oni koji ih drže, niti ih ko krivi, i koji ih prodaju govore: blagosloven da je Gospod, obogatih se; i koji ih pasu, nijedan ih ne žali. **6** Zato neæu više žaliti stanovnika zemaljskih, govori Gospod, nego æeu evo predati jednoga drugome u ruke i u ruke caru njihovu, i oni æe potri zemlju a ja je neæu izbaviti iz ruku njihovih. **7** I pasoh ovce klanice, nevoljne od stada, i uzev dva štapa nazvah jedan blagost, a drugi nazvah sveza, i

pasoh stado. **8** I pogubih tri pastira za mjesec dana, jer se duša moja ljuæea na njih, i duša njihova mržaæe na me. **9** I rekoh: neæu vas više pasti; koja pogine neka pogine, i koja propadne neka propadne, i koje ostanu neka jedu meso jedna drugoj. **10** I uzeh svoj štap, blagost, i slomih ga da ukinem zavjet svoj koji uèinjih sa svijem narodima. **11** I ukide se onoga dana, i nevoljni od stada, koji gledahu na me, poznaše doista da bješe rijeè Gospodnja. **12** I rekoh im: ako vam je drago, dajte mi moju platu; ako li nije, nemojte; i izmjeriše mi platu, trideset srebrnika. **13** I reèe mi Gospod: baci lonèaru tu èasnu cijenu kojom me precjeniše. I uzev trideset srebrnika bacih ih u dom Gospodnj i lonèaru. **14** Potom slomih drugi štap svoj, svezu, da ukinem bratstvo između Jude i Izraelja. **15** I Gospod mi reèe: uzmi jošte opravu bezumna pastira. **16** Jer evo ja æeu podignuti pastira u zemlji, koji neæe obilaziti one koja gine, neæe tražiti nejake, niti æe lijeèiti ranjene, niti æe nositi sustale, nego æe jesti meso od pretlijeh, i papke æe im kidati. **17** Teško pastiru nikakom, koji ostavlja stado! Maè mu je nad mišicom i nad desnjem okom; mišica æe mu usahnuti i desno æe mu oko potamnjeti.

12 Breme rijeèi Gospodnje za Izraelja. Govori Gospod, koji

je razapeo nebesa i osnovao zemlju, i stvorio èovjeku duh koji je u njemu: **2** Evo, ja æeu uèiniti Jerusalim èašom za opijanje svijem narodima unaokolo, koji æee opsjeti Jerusalim ratujuæi na Judu. **3** I u taj æeu dan uèiniti Jerusalim teškim kamenom svijem narodima; koji ga god htjedbudu dignuti, satræe se, ako bi se i svi narodi zemaljski sabrali na nj. **4** U taj æeu dan, govori Gospod, uèiniti da svi konji budu plašljivi i svi konjanici bezumnii; i otvorajuæi oèi svoje na dom Judin, i oslijepjuæi sve konje narodima. **5** Te æee goroviti glavari Judini u srcu svom: jaki su mi stanovnici Jerusalimski Gospodom nad vojskama, Bogom svojim. **6** U onaj æeu dan uèiniti da glavari Judini budu kao ognjište u drvima i kao luè zapaljen u snopovima, te æee proždrjeti i nadesno i nalijevo sve narode unaokolo, a Jerusalim æee još ostati na svom mjestu, u Jerusalimu. **7** I Gospod æee saèuvati šatore Judine najprije, da se ne diže nad Judom slava doma Davidova i slava stanovnika Jerusalimskih. **8** U onaj æeu dan Gospod zaklanjati stanovnike Jerusalimske, i najslabiji među njima biæe u taj dan kao David, i dom æe Davidov biti kao Bog, kao anđeo Gospodnji pred njima. **9** I u taj dan tražiæe da istrijebim sve narode koji doðu na Jerusalim; **10** I izliæe na dom Davidov i na stanovnike Jerusalimske duh milosti i molitava, i pogledaæe na mene kojega probodoše; i plakaæe za njim kao za jedincem, i tužiæe za njim kao za prvencem.

11 U ono æe vrijeme biti tužnjava velika u Jerusalimu kao tužnjava u Adadrimonu u polju Megidonskom. **12** I tužæe zemљa, svaka porodica napose; porodica doma Davidova napose, i žene njihove napose; porodica doma Natanova napose, i žene njihove napose; **13** Porodica doma Levijeva napose, i žene njihove napose; porodica Semejeva napose, i žene njihove napose; **14** Sve ostale porodice, svaka napose, i žene njihove napose.

13 U taj æe dan biti otvoren izvor domu Davidovu i stanovnicima Jerusalimskim za grijeh i za neèistotu. **2** I u taj æeu dan, govori Gospod nad vojskama, istrijebiti iz zemљe imena idolima da se više ne spominju, i proroke i neèisti duh ukloniæu iz zemљe. **3** I ako ko još usprorokuje, reæi æe mu otac njegov i mati njegova, koji ga rodiše: neæeš biti živ, jer si govorio laž u ime Gospodnjie. I otac æe ga njegov i mati njegova, koji ga rodiše, probosti, što prorokova. **4** I u taj æe se dan stidjeti proroci svaki svoje utvare, kad bi prorokovalo, i neæe se ogrtati plaštem od kostrijeti da bi lagali. **5** Nego æe svaki reæi: nijesam prorok, ratar sam, jer me èovjek najmi od mladosti moje. **6** I ako mu ko reèe: kake su ti to rane na ruku? on æe odgovoriti: dopadoh ih u kuæi prijatelja svojih. **7** Maèu, ustani na pastira mojega i na èovjeka druga mojega, govori Gospod nad vojskama, udari pastira, i ovce æe se razbjeæi, ali æeu okrenuti ruku svoju k malima. **8** I u svoj zemlji, govori Gospod, dva æe se dijela istrijebiti u njoj i poginuti, a treæi æe ostati u njoj; **9** I tu æeu treæinu metnuti uoganj, i pretopijeu ih kako se pretapa srebro, i okušaæeu ih kako se kuša zlato; oni æe prizvati ime moje, i ja æeu im se odazvati i reæi æeu: to je moj narod; a oni æe reæi: Gospod je Bog naš.

14 Evo ide dan Gospodnj, i plijen æe se tvoj razdijeliti usred tebe. **2** Jer æeu skupiti sve narode na Jerusalim u boj, i grad æe se uzeti, i kuæe opljeniti i žene osramotiti, i polovina æe grada otiæi u ropstvo, a ostali narod neæe se istrijebiti iz grada. **3** Jer æe Gospod izaæi, i vojevaæe na narode kao što vojuje na dan kad je boj. **4** I noge æe njegove statu u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jerusalimu s istoka, i gora æe se Maslinska raspasti po srijedi na istok i na zapad da æe biti prodol vrlo velika, i polovina æe gore ustupiti na sjever a polovina na jug. **5** I bježaæete u prodol gorsku, jer æe prodol gorska dopirati do Asala, i bježaæete kao što bježaste od trusa u vrijeme Ozije cara Judina; i doæi æe Gospod Bog moj, i svi æe sveti biti s tobom. **6** I u taj dan neæe biti vidjelo svijetlo i mraèeno; **7** Nego æe biti jedan dan, koji je poznat Gospodu, neæe biti dan i noæ, jer æe i uveèe biti svjetlost. **8** I u taj æe

dan proteæei iz Jerusalima voda živa, pola k istoènom moru a pola k zapadnom moru, i biæe i ljeti i zimi. **9** I Gospod æe biti car nad svom zemljom, u onaj dan biæe Gospod jedan i ime njegovo jedno. **10** I sva æe se zemљa pretvoriti u ravnicu od Gavaje do Rimona s juga Jerusalimu, koji æe se podignuti i naseliti na svom mjestu od vrata Venijaminovih do mjesta gdje su prva vrata, do vrata na uglu, i od kule Ananeilove do tjeska careva. **11** I oni æe nastavati u njemu, i neæe više biti prokletstva, i Jerusalim æe stajati bez straha. **12** A ovo æe biti zlo kojim æe Gospod udariti sve narode koji bi vojevali na Jerusalim: tijelo æe svakom posahnuti dok još stoji na nogu, i oèi æe svakom posahnuti u rupama svojim, i jezik æe svakom posahnuti u ustima. **13** I u to æe vrijeme biti velika smetnja među njima od Gospoda, i hvataæe jedan drugoga za ruku, i ruka æe se jednoga podignuti na ruku drugoga. **14** A i Juda æe vojevati na Jerusalim, i blago svijeh naroda unaokolo sabraæe se, zlato i srebro i odijelo vrlo mnogo. **15** I zlo kao to zlo snaæi æe konje, mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu. **16** I ko god ostane od svijeh naroda koji doðu na Jerusalim, svak æe dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodu nad vojskama i da praznuje praznik sjenica. **17** I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jerusalim da se poklone caru Gospodu nad vojskama, na njih neæe biti dažda; **18** I ako se pleme Misirsko ne bi podiglo i došlo, na koje ne daždi, biæe isto zlo kojim æe Gospod udariti narode koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica. **19** Taki æe biti grijeh Misircima i grijeh svijem narodima koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica. **20** U taj æe dan biti na zvoncima konjskim: svetinja Gospodu; i lonci æe u domu Gospodnjem biti kao zdjele pred olтарom; **21** I svi æe lonci u Jerusalimu i u Judi biti svetinja Gospodu nad vojskama, i svi koji hoæe da prinesu žrtvu dolazeæei uzimaæee ih i kuhati u njima; i u taj dan neæe više biti Hananejca u domu Gospoda nad vojskama.

Malahija

1 Breme rijeèi Gospodnje Izrailju preko Malahije. 2 Ljubim vas, veli Gospod; a vi gorovite: u èem nas ljubiš? Ne bješe li Isav brat Jakovu? gorovi Gospod; ali Jakova ljubih. 3 A na Isava mrzih; zato gore njegove opustih i našljedstvo njegovo dадоh zmajevima iz pustinje. 4 Sto Edom gorovit: osiromašimo, ali æemo se povratiti i sagraditi pusta mjesta, ovako veli Gospod nad vojskama: neka oni grade, ali æu ja razgraditi, i oni æe se zvati: krajina bezakonièka i narod na koji se gnjevi Gospod dovjeka. 5 I oèi æe vaše vidjeti i vi æete reæi: velik je Gospod na meðama Izrailjevjem. 6 Sin poštuje oca i sluga gospodara svojega; ako sam ja otac, gdje je èast moja? i ako sam gospodar, gdje je strah moj? veli Gospod nad vojskama vama, sveštenici, koji prezirete ime moje, i gorovite: u èem preziremo ime tvoje? 7 Donosite na moj oltar hlijeb oskvrenjen, i gorovite: èim te oskvrenismo? Tijem sto gorovite: sto je Gospodnji za preziranje. 8 I kad donosite slijepo na žrtvu, nije li zlo? i kad donosite hromo ili bolesno, nije li zlo? odnesi ga starješini svojemu, hoæeš li mu ugodiñi i hoæe li pogledati na te? veli Gospod nad vojskama. 9 Zato, molite se Bogu da se smiluje na nas; kad je to iz vaših ruku, hoæe li na koga od vas gledati? gorovi Gospod nad vojskama. 10 Ko je meðu vama koji bi zatvorio vrata ili zapalio oganj na mom oltaru ni za što? Nijeste mi mili, veli Gospod nad vojskama, i neæu primiti dara iz vaše ruke. 11 Jer od istoka sunèanoga do zapada veliko æe biti ime moje meðu narodima, i na svakom æe se mjestu prinositi kad imenu mojemu i èist dar; jer æe ime moje biti veliko meðu narodima, veli Gospod nad vojskama. 12 A vi ga skvrnite govoreæi: sto je Gospodnji neèist, i što se postavlja na nj, jelo je za preziranje. 13 I gorovite: gle, kolika muka! a moglo bi se oduhnuti, gorovi Gospod nad vojskama; i donosite oteto, i hromo i bolesno donosite na dar; eda li æu primiti iz ruke vaše? gorovi Gospod. 14 Proklet da je varalica, koji ima u svom stadu muško i zavjetuje, pa prinosi Gospodu kvarno; jer sam velik car, veli Gospod nad vojskama, i ime je moje strašno meðu narodima.

2 I tako sada vama je ova zapovijest, sveštenici. 2 Ako ne poslušate i ne stavite u srce da date slavu imenu mojemu, veli Gospod nad vojskama, tada æu pustiti na vas prokletstvo i prokleæu blagoslove vaše; i prokleh ih, jer ne stavljate u srce. 3 Evo ja æu vam pokvariti usjev, i bacaju vam balegu u lice, balegu praznika vaših, da vas odnese sa sobom. 4 I poznaæete da sam vam ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama.

5 Zavjet moj za život i mir bješe s njim, i dадоh mu to za strah, jer me se bojaše i imena se mojega strašaše. 6 Zakon istiniti bješe u ustima njegovijem, i bezakonje se ne nađe na usnama njegovijem; u miru i pravo ide sa mnom i mnoge odvратi od bezakonja. 7 Jer usne sveštenikove treba da èuvaju znanje i zakon da se traži iz njegovijeh usta, jer je anđeo Gospoda nad vojskama. 8 Ali vi zaðoste s puta, i uèiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev, veli Gospod nad vojskama. 9 Zato i ja vas uèinih prezrenim i poništenim u svega naroda, kao što se vi ne držite mojih putova i u zakonu gledate ko je ko. 10 Nije li nam svjema jedan otac? nije li nas jedan Bog stvorio? zašto nevjeru èinimo jedan drugome skvrneæi zavjet otaca svojih? 11 Juda èini nevjeru, i gad se èini u Izailju i u Jerusalimu; jer skvрni Juda svetinju Gospodnju, koju bi mu valjalo ljubiti, ženeæi se kæerju tuðega boga. 12 Gospod æe istrijebiti iz šatora Jakovljevih èovjeka koji èini tako, koji straži i koji odgovara, i koji prinosi prinos Gospodu nad vojskama. 13 Još i ovo èinite: pokrivate suzama oltar Gospodnji, plaèem i uzdasima; zato ne gleda više na prinos, niti mu je drago primiti što iz vaših ruku. 14 A vi gorovite: zašto? Zato što je Gospod svjedok između tebe i žene mladosti tvoje, kojoj ti èini nevjeru, a ona ti je drugarica i žena, s kojom si u vjeri. 15 Jer nije li uèinio jedno, ako i imaše još više duha? a zašto jedno? da traži sjeme Božije; zato èuvajte duh svoj, i ženi mladosti svoje ne èinite nevjere. 16 Jer Gospod Bog Izrailjev veli da mrzi na puštanje, jer taki pokriva nasilje plaštem svojim, gorovi Gospod nad vojskama; zato èuvajte duh svoj da ne èinite nevjere. 17 Dosaðujete Gospodu rijeèima svojim, i gorovite: u èem mu dosaðujemo? U tom što gorovite: ko god èini zlo, po volji je Gospodu, i taki su mu mili; ili: gdje je Bog koji sudi?

3 Evo, ja æu poslati anđela svojega, koji æe pripraviti put preda mnom, i iznenada æe doæi u crkvu svoju Gospod, kojega vi tražite, i anđeo zavjetni, kojega vi želite, evo doæi æe, veli Gospod nad vojskama. 2 Ali ko æe podnijeti dan dolaska njegova? i ko æe se održati kad se pokaže? jer je on kao oganj livèev i kao milo bjeljarsko. 3 I sjeðæe kao onaj koji lije i èisti srebro, i oèistiæe sinove Levijeve, i pretopiæe ih kao zlato i srebro, i oni æe prinositi Gospodu prinos u pravdi. 4 I ugodan æe biti Gospodu prinos Judin i Jerusalimski kao u staro vrijeme i kao preðašnjih godina. 5 I doæi æu k vama na sud, i biæu brz svjedok protiv vraèara i protiv preljuboèinaca, i protiv onijeh koji se kunu krivo i protiv onijeh koji zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo èine i ne boje se mene, veli Gospod

nad vojskama. **6** Jer ja Gospod ne mijenjam se; zato vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste. **7** Od vremena otaca svojih otstupiste od uredaba mojih i ne držaste ih. Vratite se k meni, i ja æeu se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. Ali velite: u èem bismo se vratili? **8** Eda li æe èovjek zakidati Boga? a vi mene zakidate; i gorite: u èem te zakidamo? u desetku i u prinosu. **9** Prokleti ste, jer me zakidate, vi, sav narod. **10** Donesite sve desetke u spreme da bude hrane u mojoj kuæi, i okušajte me u tom, veli Gospod nad vojskama, hoæeu li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta. **11** I zaprijetiæeu vas radi proždrljivcu, te vam neæee kvariti roda zemaljskoga, i vinova loza u polju neæee vam biti nerodna, veli Gospod nad vojskama. **12** I zvaæee vas blaženim svi narodi, jer æete biti zemlja mila, veli Gospod nad vojskama. **13** Žestoke bjehu vaše rijeèi na me, veli Gospod; a vi velite: šta gorismo na tebe? **14** Rekoste: zaludu je služiti Bogu, i kaka æe biti korist da držimo što je naredio da se drži, i da hodimo žalosni pred Gospodom nad vojskama? **15** Zato hvalimo ponosite da su sreæeni; napreduju koji èine bezakonje, i koji iskušavaju Boga, izbavljuju se. **16** Tada koji se boje Gospoda gorite jedan drugome, i pogleda Gospod, i èu, i napisa se knjiga za spomen pred njim za one koji se boje Gospoda i misle o imenu njegovu. **17** Ti æee mi biti blago, veli Gospod nad vojskama, u onaj dan kad ja uèinim, i biæeu im milostiv kao što je otac milostiv svome sinu koji mu služi. **18** Tada æete se obratiti i vidjeæete razliku između pravednika i bezbožnika, između onoga koji služi Bogu i onoga koji mu ne služi.

4 Jer, gle, ide dan, koji gori kao peæ, i svi æe ponositi i svi koji rade bezbožno biti strnjika, i upaliæee ih dan koji ide, veli Gospod nad vojskama, i neæee im ostaviti ni korijena ni grane. **2** A vama, koji se bojite imena mojega, granuæee sunce pravde, i zdravlje æe biti na zracima njegovijem, i izlaziæete i skakaæete kao teoci od jasala. **3** I izgaziæete bezbožnike, jer æe oni biti pepeo pod vašim nogama u dan kad ja uèinim, veli Gospod nad vojskama. **4** Pamtite zakon Mojsija sluge mojega, kojemu zapovjedih na Horivu za svega Izrailja uredbe i zakone. **5** Evo, ja æeu vam poslati Iliju proroka prije nego dođe veliki i strašni dan Gospodnji; **6** I on æe obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne dođem i zatrem zemlju.

NOVI ZAVET

A Isus govoraše: oče! oprosti im; jer ne znadu šta èine.

A dijeleæi njegove haljine bacahu kocke.

Luki 23:34

Mateju

1 Pleme Isusa Hrista, sina Davida Avraamova sina. **2** Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova. A Jakov rodi Judu i braeu njegovu. **3** A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama. **4** A Aram rodi Aminadava. A Aminadav rodi Naasona. A Naason rodi Salmona. **5** A Salmon rodi Vooza s Rahavom. A Vooz rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja. **6** A Jesej rodi Davida cara. A David car rodi Solomuna s Urijnicom. **7** A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam rodi Aviju. A Avija rodi Asu. **8** A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Jorama. A Joram rodi Oziju. **9** A Ozija rodi Joatama. A Joatam rodi Ahaza. A Ahaz rodi Ezekiju. **10** A Ezekija rodi Manasiju. A Manasija rodi Amona. A Amon rodi Josiju. **11** A Josija rodi Jehoniju i braeu njegovu, u seobi Vavilonskoj. **12** A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi Salatiila. A Salatiilo rodi Zorovavela. **13** A Zorovavel rodi Aviuda. A Aviud rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora. **14** A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi Ahima. A Ahim rodi Eliuda. **15** A Eliud rodi Eleazar. A Eleazar rodi Matana. A Matan rodi Jakova. **16** A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja rodi Isusa prozvanoga Hrista. **17** Svega dakle koljena od Avraama do Davida, koljena èetrnaest, a od Davida do seobe Vavilonske, koljena èetrnaest, a od seobe Vavilonske do Hrista, koljena èetrnaest. **18** A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako: kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josifa, a još dok se nijesu bili sastali, nađe se da je ona trudna od Duha svetoga. **19** A Josif muž njezin, buduæi pobožan, i ne hoteæi je javno sramotiti, namisli je tajno pustiti. **20** No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu anđeo Gospodnjij govoræi: Josife, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje; jer ono što se u njoj zaæelo od Duha je svetoga. **21** Pa æe roditi sina, i nadjeni mu ime Isus; jer æe on izbaviti svoj narod od grijeha njihovih. **22** A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospod kazao preko proroka koji govorí: **23** Eto, devojka æe zatrudnjeti, i rodiæe sina, i nadjenuæe mu ime Emanuilo, koje æe reæi: s nama Bog. **24** Kad se Josif probudi od sna, uèini kao što mu je zapovjedio anđeo Gospodnjij, i uzme ženu svoju. **25** I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvenca, i nadjede mu ime Isus.

2 A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vremena cara Iroda, a to doðu mudarci od istoka u Jerusalim, i kažu: **2** Gdje je car Judejski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo. **3** Kad to èuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusalim s njim. **4** I sabravši sve glavare sveštenike i književnike narodne,

pitaše ih: gdje æe se roditi Hristos? **5** A oni mu rekoše: u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao: **6** I ti Vitlejeme, zemljo Judina! ni po èem nisi najmanji u državi Judinoj; jer æe iz tebe iziæi èelovoða koji æe pasti narod moj Izrailja. **7** Onda Irod tajno dozva mudarce, i ispitivaše ih kad se pojavila zvijezda. **8** I poslavši ih u Vitlejem, reèe: idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga naðete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim. **9** I oni saslušavši cara, poðoðe: a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, iðaše pred njima dok ne doðe i stade odozgo gdje bješe dijete. **10** A kad vidješe zvijezdu gdje je stala, obradovaše se veoma velikom radosti. **11** I ušavši u kuæu, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padaše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga: zlatom, i tamjanom, i smirnom. **12** I primivši u snu zapovijest da se ne vraæaju k Irodu, drugijem putem otidoše u svoju zemlju. **13** A pošto oni otidu, a to anđeo Gospodnjij javi se Josifu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, i budi onamo dok ti ne kažem; jer æe Irod tražiti dijete da ga pogubi. **14** I on ustavši uze dijete i mater njegovu noæu i otide u Misir. **15** I bi tamo do smrti Irobove: da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govorí: iz Misira dozvah sina svojega. **16** Tada Irod kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca. **17** Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoræi: **18** Glas u Rami èu se, plaè, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahila plaèe za svojom djecom, i neæe da se utješi, jer ih nema. **19** A po smrti Irobovoj, gle, anđeo Gospodnjij u snu javi se Josifu u Misiru. **20** I reèe: ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izrailjevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju. **21** I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i doðe u zemlju Izrailjevu. **22** Ali èuvši da Arhelaç caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboja se onamo iæi; nego primivši u snu zapovijest, otide u krajeve Galilejske. **23** I došavši onamo, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da se zbude kao što su kazali proroci da æe se Nazareæanin nazvati.

3 U ono pak doba doðe Jovan krstitelj, i uèaše u pustinji Judejskoj. **2** I govoraše: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. **3** Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaija gdje kaže: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove. **4** A Jovan imaše haljinu od dlake kamilje i pojasa kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divljii. **5** Tada izlažaše k njemu Jerusalim i sva Judeja, i sva okolina Jordanska. **6** I on ih kršæavaše u

Jordanu, i isповijedahu grijehu svoje. **7** A kad vidje Jovan mnoge fariseje i saduke gdje idu da ih krsti, reče im: porodi aspidini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide? **8** Rodite dakle rod dostojan pokajanja. **9** I ne mislite i ne govorite u sebi: imamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog i od kamenja ovoga podignuti djecu Avraamu. **10** Veđe i sjekira kod korijena drvetu stoji; svako dakle drvo koje ne rađa dobra roda, sijeće se i u oganj se baca. **11** Ja dakle kršćavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jači je od mene; ja nijesam dostojan njemu obuće ponjeti; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. **12** Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa æe otrijebiti gumno svoje, i skupiæe pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu æe sažæeti ognjem vjeènjem. **13** Tada dođe Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti. **14** A Jovan branjaše mu govoræ: ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni? **15** A Isus odgovori i reče mu: ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada Jovan ostavi ga. **16** I krstivši se Isus iziđe odmah iz vode; i gle, otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božjeg gdje silazi kao golub i dođe na njega. **17** I gle, glas s neba koji govorи: ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

4 Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga ñavo kuša. **2** I postivši se dana èetrdeset i noæi èetrdeset, napošljetu ogladnje. **3** I pristupi k njemu kušaè i reče: ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu. **4** A on odgovori i reče: pisano je: ne živi èovjek o samom hljebu, no o svakoj rjeèi koja izlazi iz usta Božjih. **5** Tada odvede ga ñavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve; **6** Pa mu reče: ako si sin Božij, skoèi dolje, jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe, i uzeæe te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **7** A Isus reče njemu: ali i to stoji napisano: nemoj kušati Gospoda Boga svojega. **8** Opet uze ga ñavo i odvede na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu; **9** I reče mu: sve ovo daæu tebi ako padneš i pokloniš mi se. **10** Tada reče njemu Isus: idi od mene, sotono; jer stoji napisano: Gospodu Bogu svojemu poklanjam se i njemu jedinome služi. **11** Tada ostavi ga ñavo, i gle, anđeli pristupiše i služahu mu. **12** A kad èu Isus da je Jovan predan, otide u Galileju. **13** I ostavivši Nazaret dođe i namjesti se u Kapernaumu primorskome na meði Zavulonovoj i Neftalimovoj, **14** Da se zbude što je rekao Isaja prorok govoræ: **15** Zemlja Zavulonova i zemlja Neftalimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznabøžaèka. **16** Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u

sjenu smrtnome, zasvijetli vidjelo. **17** Od tada poèe Isus uèiti i govoriti: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. **18** I iduæi pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Simona, koji se zove Petar, i Andriju brata njegova, gdje meæeu mreže u more, jer bijahu ribari. **19** I reče im: hajdete za mnom, i uèiniæu vas lovčima ljudskijem. **20** A oni taj èas ostaviše mreže i za njim otidoše. **21** I otisavši odatle vidje druga dva brata, Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, u laði sa Zevedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih. **22** A oni taj èas ostaviše laðu i oca svojega i za njim otidoše. **23** I prohoðaše po svoj Galileji Isus uèeæi po zbornicama njihovijem, i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu, i iscijeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæe po ljudima. **24** I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedoše mu sve bolesne od razliènijeh bolesti i s razliènijem mukama, i bijesne, i mjeseènjake, i uzete, i iscijeli ih. **25** I za njim iðaše naroda mnogo iz Galileje, i iz Deset Gradova, i iz Jerusalima, i Judeje, i ispreko Jordana.

5 A kad on vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu uèenici njegovi. **2** I otvorivši usta svoja uèaše ih govoræ: **3** Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko; **4** Blago onima koji plaèu, jer æe se utjeæiti; **5** Blago krotkima, jer æe naslijediti zemlju; **6** Blago gladnima i žednjima pravde, jer æe se nasiliti; **7** Blago milostivima, jer æe biti pomilovani; **8** Blago onima koji su èistoga srca, jer æe Boga vidjeti; **9** Blago onima koji mir grade, jer æe se sinovi Božiji nazvati; **10** Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko. **11** Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rðave rijeèi lažuæi, mene radi. **12** Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke prije vas. **13** Vi ste so zemljji; ako so oblјutavi, èim æe se osoliti? Ona veæ neæe biti ni za što, osim da se prospere napolje i da je ljudi pogaze. **14** Vi ste vidjelo svijetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji. **15** Niti se užije svijeæa i meæee pod sud nego na svijeænjak, te svijetli svima koji su u kuae. **16** Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vaæega koji je na nebesima. **17** Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim. **18** Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, neæe nestati ni najmanjega slovca ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši. **19** Ako ko pokvari jednu od ovih najmanjijeh zapovijesti i nauèi tako ljudi, najmanji nazvaæe se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nauæi, taj æe se veliki nazvati u carstvu nebeskome. **20** Jer vam kažem da ako ne bude veæa pravda vaša nego

književnika i fariseja, neæete uæei u carstvo nebesko. **21** Èuli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biæe kriv sudu. **22** A ja vam kažem da æee svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu; a ako li ko reèe bratu svojemu: raka! biæe kriv skupštini; a ko reèe: budalo! biæe kriv paklu ognjenom. (Geenna g1067) **23** Zato dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, **24** Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda doði i prinesi dar svoj. **25** Miri se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik ne preda sudiji, a sudija da te ne preda sluzi i u tamnicu da te ne vrgnu. **26** Zaista ti kažem: neæeš iziæi odande dok ne daš do posljednjega dinara. **27** Èuli ste kako je kazano starima: ne èini preljube. **28** A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, veæ je uèinio preljubu u srcu svojemu. **29** A ako te oko twoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve tijelo twoje da bude baèeno u pakao. (Geenna g1067) **30** I ako te desna ruka tvoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve tijelo twoje da bude baèeno u pakao. (Geenna g1067) **31** Tako je kazano: ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu raspusnu. **32** A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te èini preljubu; i koji puštenicu uzme preljubu èini. **33** Još ste èuli kako je kazano starima: ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodu zakleo. **34** A ja vam kažem: ne kunate se nikako: ni nebom, jer je prijestol Božij; **35** Ni zemljom, jer je podnože nogama njegovijem; ni Jerusalimom, jer je grad velikoga cara. **36** Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele ili crne uèiniti. **37** Dakle neka bude vaša rijeè: da, da; ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je. **38** Èuli ste da je kazano: oko za oko, i Zub za Zub. **39** A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi; **40** I koji hoæe da se sudi s tobom i košulju twoju da uzme, podaj mu i haljinu. **41** I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva. **42** Koji ište u tebe, podaj mu; i koji hoæe da mu uzajmiš, ne odreci mu. **43** Èuli ste da je kazano: ljubi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega. **44** A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, èinite dobro onima koji na vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; **45** Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednim i nepravednim. **46** Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakvu platu imate? Ne èine li to i carinici? **47** I ako Boga nazivate samo svojoj braæi, šta

odviše èinite? Ne èine li tako i neznabošci? **48** Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

6 Pazite da pravdu svoju ne èinite pred ljudima da vas oni vide; inaèe plate nemate od oca svojega koji je na nebesima. **2** Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što èine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju. **3** A ti kad èiniš milostinju, da ne zna ljevaka tvoja što èini desnica tvoja. **4** Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. **5** I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršæeu po ulicama stoe i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. **6** A ti kad se moliš, uði u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. **7** A kad se molite, ne govorite mnogo, kao neznabošci; jer oni misle da æee za mnoge rijeèi svoje biti uslišeni. **8** Vi dakle ne budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije molitve vaše; **9** Ovako dakle molite se vi: Oèe naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; **10** Da doðe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; **11** Hljeb naš potrebiti daj nam danas; **12** I oprosti nam dugove naše kao i mi što opråštamo dužnicima svojijem; **13** I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava vavijek. Amin. **14** Jer ako opråštate ljudima grijeha njihove, oprostiaæe i vama otac vaš nebeski. **15** Ako li ne opråštate ljudima grijeha njihovih, ni otac vaš neæe oprostiti vama grijeha vaših. **16** A kad postite, ne budite žalosni kao licemjeri; jer oni naæine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. **17** A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij, **18** Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. **19** Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rða kvari, i gdje lupeži potkopavaju i kradu; **20** Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rða ne kvari, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu. **21** Jer gdje je vaše blago, ondje æe biti i srce vaše. **22** Sviæea je tijelu oko. Ako dakle bude oko twoje zdravo, sve æee tijelo twoje svjetlo biti. **23** Ako li oko twoje kvarno bude, sve æee tijelo twoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, akamoli tama? **24** Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili æee na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednomo voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni. **25** Zato vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta æete jesti, ili šta æete pitи; ni za tijelo svoje, u što æete se obuæi. Nije li život pretežnji od hrane, i

tijelo od odijela? 26 Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žnju, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih? 27 A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu latak jedan? 28 I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu. 29 Ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj svojoj slavi ne obuèe se kao jedan od njih. 30 A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peæ baca, Bog tako odijeva; akamoli vas, malovjerni? 31 Ne brinite se dakle govoreæi: šta æemo jesti, ili, šta æemo pitи, ili, èim æemo se odjenuti? 32 Jer sve ovo neznabroši ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo. 33 Nego ištite najprije carstva Božijega, i pravde njegove, i ovo æe vam se sve dodati. 34 Ne brinite se dakle za sjutra; jer sjutra brinuæe se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

7 Ne sudite da vam se ne суди; 2 Jer kakovijem sudom sudite, onakovijem æe vam suditi; i kakvom mjerom mjerite, onakom æe vam se mjeriti. 3 A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjeæaš? 4 Ili, kako možeš reæi bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojega; a eto brvno u oku tvojemu? 5 Licemjeli izvadi najprije brvno iz oka brata svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. 6 Ne dajte svinje psima; niti meæete bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vratiæi se ne rastrgnu vas. 7 Ištite, i daæe vam se; tražite, i naæi æete; kucajte, i otvoræe vam se. 8 Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvoræe mu se. 9 Ili koji je meðu vama èovjek u koga ako zaište sin njegov hljeba kamen da mu da? 10 Ili ako ribe zaište da mu da zmiju? 11 Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko æe više otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole? 12 Sve dakle što hoæete da èine vama ljudi, èinite i vi njima: jer je to zakon i proroci. 13 Uđite na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu. 14 Kao što su uska vrata i tjesan put što vode u život, i malo ih je koji ga nalaze. 15 Èuvajte se od lažnjih proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovæijemu, a unutra su vuci grabljivi. 16 Po rodovima njihovijem poznaæete ih. Eda li se bere s trnja groðe, ili s èièka smokve? 17 Tako svako drvo dobro rodove dobre raða, a zlo drvo rodove zle raða. 18 Ne može drvo dobro rodova zlijeh raðati, ni drvo zlo rodova dobrijeh raðati. 19 Svako dakle drvo koje ne raða roda dobra, sijeku i u oganj bacaju. 20 I tako dakle po rodovima njihovijem poznaæete ih. 21 Neæe svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! uæi u carstvo nebesko; no koji èini po volji oca

mojega koji je na nebesima. 22 Mnogi æe reæi meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojijem imenom ðavole izgonili, i tvojijem imenom èudesa mnoga tvorili? 23 I tada æu im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji èinete bezakonje. 24 Svaki dakle koji sluša ove moje rijeèi i izvršuje ih, kazaæu da je kao mudar èovjek koji sazida kuæu svoju na kamenu: 25 I udari dažd, i doðoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuæu onu, i ne pade; jer biješe utvrđena na kamenu. 26 A svaki koji sluša ove moje rijeèi a ne izvršuje ih, on æe biti kao èovjek lud koji sazida kuæu svoju na pijesku: 27 I udari dažd, i doðoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuæu onu, i pade, i raspade se straæno. 28 I kad svrši Isus rijeèi ove, divljaše se narod nauci njegovo. 29 Jer ih uèaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

8 A kad siðe s gore, za njim iðaše naroda mnogo. 2 I gle, èovjek gubav doðe i klanjaše mu se govoreæi: Gospode! ako hoæeš, možeš me oèistiti. 3 I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreæi: hoæu, oèisti se. I odmah oèisti se od gube. 4 I reèe mu Isus: gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedoèanstva njima. 5 A kad uđe u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleæi ga. 6 I govoreæi: Gospode! sluga moj leži doma uzet, i muèi se vrlo. 7 A Isus reèe mu: ja æu doæi i iscijeliæu ga. 8 I kapetan odgovori i reèe: Gospode! nijesam dostojan da pod krov moj uđeš; nego samo reci rijeè, i ozdraviæe sluga moj. 9 Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jedname: idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. 10 A kad èu Isus, udivi se i reèe onima što idu za njim: zaista vam kažem: ni u Izrailju tolike vjere ne naðoh. 11 I to vam kažem da æe mnogi od istoka i zapada doæi i sjéæe za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome: 12 A sinovi carstva izgnaæe se u tamu najkrajnju; onđe æe biti plaè i škrugut zuba. 13 A kapetanu reèe Isus: idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj èas. 14 I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i groznicu je trese. 15 I prihvati je za ruku, i pusti je groznicu, i usta, i služaše mu. 16 A uveèe dovedoše k njemu bijesnjih mnogo, i izgna duhove rijeèju, i sve bolesnike iscijeli: 17 Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreæi: on nemoæi naše uze i bolesti ponese. 18 A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi uèenicima svojijem da idu na onu stranu. 19 I pristupivši jedan književnik reèe mu: uèitelju! ja idem za tobom kud god ti poðeš. 20 Reèe njemu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a sin

èovjeèij nema gdje glave zakloniti. 21 A drugi od uèenika njegovih reèe mu: Gospode! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega. 22 A Isus reèe njemu: hajde za mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace. 23 I kad uđe u lađu, za njim uđoše uèenici njegovi. 24 I gle, oluja velika postade na moru da se lađa pokri valovima; a on spavaše. 25 I prikuèivši se uèenici njegovi probudiše ga govoreæi: Gospode! izbavi nas, izgibosmo. 26 I reèe im: zašto ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika. 27 A ljudi èudiše se govoreæi: ko je ovaj da ga slušaju i vjetrovi i more? 28 A kad dođe na onu stranu u zemlju Gergesinsku, sretoše ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, tako zla da ne moguše niko proæi putem onijem. 29 I gle, povikaše: što je tebi do nas, Isuse, sine Božij? zar si došao amo prije vremena da müeš nas? 30 A daleko od njih pasijaše veliki krd svinja. 31 I ðavoli moljahu ga govoreæi: ako nas izgoni, pošlji nas da idemo u krd svinja. 32 I reèe im: idite. I oni izišavši otiduše u svinje. I gle, navali sav krd s brijeza u more, i potopiše se u vodi. 33 A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazaše sve, i za bijesne. 34 I gle, sav grad iziðe na susret Isusu; i vidjevši ga moliše da bi otiašao iz njihovoga kraja.

9 I ušavši u lađu prijeðe i dođe u svoj grad. 2 I gle, donešoše mu uzeta koji ležaše na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reèe uzetome: ne boj se, sinko, opratstu ti se grijesi tvoji. 3 I gle, neki od književnika rekoše u sebi: ovaj huli na Boga. 4 I videæi Isus pomisli njihove reèe: zašto zlo mislite u srcima svojijem? 5 Jer šta je lakše reæi: opratstaju ti se grijesi; ili reæi: ustani i hodi? 6 Ali da znate da vlast ima sin èovjeèij na zemlji oprati grijeha tada reèe uzetome): ustani, uzmi odar svoj i idi doma. 7 I ustavši otide doma. 8 A ljudi videæi èudiše se, i hvališe Boga, koji je dao vlast takovu ljudima. 9 I odlazeæi Isus odande vidje èovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Mateja, i reèe mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. 10 I kad jeðaše u kuæi, gle, mnogi carinici i grješnici dođoše i jeðahu s Isusom i s uèenicima njegovijem. 11 I vidjevši to fariseji gororahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima uèitelj vaš jede i piye? 12 A Isus èuvši to reèe im: ne trebaju zdravi lhekara nego bolesni. 13 Nego idite i nauèite se šta znaèi: milosti hoæu, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike no grješnike na pokajanje. 14 Tada pristupiše k njemu uèenici Jovanovi govoreæi: zašto mi i fariseji postimo mnogo, a uèenici tvoji ne poste? 15 A Isus reèe im: eda li mogu svatovi plakati dok je s njima ženik? Nego æe doæi vrijeme kad æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti. 16 Jer нико не meæe nove

zakrpe na staru haljinu; jer æe zakrpa odadrijeti od haljine, i gora æe rupa biti. 17 Niti se ljeva vino novo u mjehove stare; inaèe mjehovi prodru se i vino se prolije, i mjehovi propadnu. Nego se ljeva vino novo u mjehove nove, i oboje se saèeva. 18 Dok on tako govoraše njima, gle, knez nekakav doðe i klanjaše mu se govoreæi: kæi moja sad umrije; nego doði i metni na nju ruku svoju, i oživljeæe. 19 I ustavši Isus za njim poðe i uèenici njegovi. 20 I gle, žena koja je dvanaest godina bolovala od teèenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove. 21 Jer govoraše u sebi: samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdravljeu. 22 A Isus obazrevši se i vidjevši je reèe: ne boj se, kæeri; vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga èasa. 23 I došavši Isus u dom knežev i vidjevši sviraèe i ljudi zabunjene 24 Reèe im: otstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I potsmijevahu mu se. 25 A kad istjera ljudi, uđe, i uhvati je za ruku, i usta djevojka. 26 I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj. 27 A kad je Isus odlazio odande, za njim iðahu dva slijepca vièuae i govoreæi: pomiluj nas, sine Davidov! 28 A kad dođe u kuæu, pristupiše k njemu slijepci, i reèe im Isus: vjerujete li da mogu to uèiniti? A oni mu rekoše: da, Gospode. 29 Tada dohvati se oèiju njihovih govoreæi: po vjeri vašoj neka vam bude. 30 I otvorio im se oèi. I zaprijeti im Isus govoreæi: gledajte da nikо ne dozna. 31 A oni izišavši razglasile ga po svoj zemlji onoj. 32 Kad oni pak iziðu, gle, dovedoše k njemu èovjeka nijema i bijesna. 33 I pošto izgna ðavola, progovori nijemi. I divljaše se narod govoreæi: nigda se toga nije vidjelo u Izraelju. 34 A fariseji gororahu: pomoæu kneza ðavolskog izgoni ðavole. 35 I prohoðaše Isus po svijem gradovima i selima uèeæi po zbornicama njihovijem i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu, i iscjeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima. 36 A gledajuæi lude sažali mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira. 37 Tada reèe uèenicima svojijem: žetve je mnogo, a poslenika malo. 38 Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

10 I dozvavši svojijem dvanaest uèenika dade im vlast nad duhovima neèistijem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoæi. 2 A dvanaest apostola imena su ova: prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov; 3 Filip i Vartolomije; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvani Tadija; 4 Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predade. 5 Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreæi: na put neznaþožaca ne idite, i u grad Samarijanski ne ulazite. 6 Nego idite k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva. 7

A hodeæi propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko. 8 Bolesne iscjeljujite, gubave èistite, mrtve dižite, ðavole izgonite; zabadava ste dobili, zabadava i dajite. 9 Ne nosite zlata ni srebra ni mijedi u pojasmu svojijem, 10 Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuæe ni štapa; jer je poslenik dostojan svoga jela. 11 A kad u koji grad ili selo uðete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne iziðete. 12 A ulazeæi u kuæu nazovite joj: mir kuæi ovoj. 13 I ako bude kuæa dostoja, doæi æe mir vaš na nju; a ako li ne bude dostoja, mir æe se vaš k vama vratiti. 14 A ako vas ko ne primi niti posluša rijeèi vaših, izlazeæi iz kuæe ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijeh. 15 Zaisto vam kažem: lakše æe biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan strašnoga suda negoli gradu onome. 16 Eto, ja vas šaljem kao ovce meðu vukove: budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi. 17 A èuvajte se od ljudi; jer æe vas oni predati sudovima, i po zbornicama svojijem biæe vas. 18 I pred vlastelje i careve vodiæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima i neznabòcima. 19 A kad vas predadu, ne brinite se kako æete ili šta æete govoriti; jer æe vam se u onaj èas dati šta æete kazati. 20 Jer vi neæete govoriti, nego Duh oca vašega govoræe iz vas. 21 A predaæe brat brata na smrt i otac sina; i ustaaæe djeca na roditelje i pobiæe ih. 22 I svi æe mrziti na vas imena mojega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 23 A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista: neæete obiæi gradova Izrailjevih dok doðe sin èovjeèij. 24 Nema uèenika nad uèitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega. 25 Dosta je uèeniku da bude kao uèitelj njegov i služi kao gospodar njegov. Kad su domaæina nazvali Veelzebulom, akamoli domaæee njegove? 26 Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se neæee otkriti, ni tajno što se neæee dozнати. 27 Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapæe na uši, propovijedajte s krovova. 28 I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. (Geenna g1067) 29 Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vašega. 30 A vama je i kosa na glavi sva izbrojena. 31 Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. 32 A koji god prizna mene pred ljudima, priznaæu i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. 33 A ko se odreèe mene pred ljudima, odreæi æeu se i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. 34 Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego maë. 35 Jer sam došao da rastavim èovjeka od oca njegova i kær od matere njezine i snahu od svekrve njezine: 36 I neprijatelji èovjeku postaæe domaæni

njegovi. 37 Koji ljubi oca ili mater veæma nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kær veæma nego mene, nije mene dostojan. 38 I koji ne uzme krsta svojega i ne poðe za mnom, nije mene dostojan. 39 Koji èuva dušu svoju, izgubiæe je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naæi æe je. 40 Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao. 41 Koji prima proroka u ime proroèko, platu proroèku primiæe; a koji prima pravednika u ime pravednièko, platu pravednièku primiæe. 42 I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo èašom studene vode u ime uèenièko, zaista vam kažem, neæee mu plata propasti.

11 I kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici uèenika svojijeh, otide odande dalje da uèi i da propovijeda po gradovima njihovim. 2 A Jovan èuvši u tamnici djela Hristova posla dvojicu uèenika svojijeh, 3 I reèe mu: jesli ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? 4 A Isus odgovarajuæi reèe im: idite i kažite Jovanu što èujete i vidite: 5 Slijepi progledaju i hromi hode, gubavi èiste se i gluhi èuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se jevanđelje. 6 I blago onome koji se ne sablazni o mene. 7 A kad ovi otidoše, poèe Isus ljudima govoriti o Jovanu: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljujla vjetar? 8 Ili šta ste izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuèena? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima. 9 Ili šta ste izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka. 10 Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto, ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. 11 Zaista vam kažem: nijedan izmeðu rođenijeh od žena nije izišao veæi od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu nebeskome veæi je od njega. 12 A od vremena Jovana krstitelja dosad carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga. 13 Jer su svi proroci i zakon proricali do Jovana. 14 I ako hoæete vjerovati, on je Ilijia što æe doæi. 15 Koji ima uši da èuje neka èuje. 16 Ali kakav æeu kazati da je ovaj rod? On je kao djeca koja sjede po ulicama i vièu svojijem drugovima, 17 I govore: svirasmo vam, i ne igraste; žalismo vam se, i ne jaukaste. 18 Jer Jovan doðe, koji ni jede ni piye, a oni kažu: ðavo je u njemu. 19 Doðe sin èovjeèij, koji i jede i piye, a oni kažu: gle èovjeka izjelice i pijanice, druga carinicina i grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina. 20 Tada poèe Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveæa èudesna njegova, pa se nijesu pokajali: 21 Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila èudesna koja su bila u vama, davno bi se u vreæi i pepelu pokajali. 22 Ali vam kažem: Tiru i Sidonu lakše æe biti u dan strašnoga suda nego vama. 23 I ti, Kapernaume!

koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti: jer da su u Sodomu bila èudesa što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana. (Hadës g86) 24 Ali vam kažem da æe zemlji Sodomskoj lakše biti u dan strašnoga suda nego tebi. 25 U to vrijeme odgovori Isus, i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. 26 Da, oèe, jer je tako bila volja tvoja. 27 Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna sina do otac; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoæe kazati. 28 Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja æeu vas odmoriti. 29 Uzmite jaram moj na sebe, i nauèite se od mene; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naæei æete pokoj dušama svojijem. 30 Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

12 U to vrijeme iðaše Isus u subotu kroz usjeve: a uèenici njegovi ogladnje, i poèeše trgati klase, i jesti. 2 A fariseji vidjevši to rekoše mu: gle, uèenici tvoji èine što ne valja èiniti u subotu. 3 A on reèe im: nijeste li èitali što uèeni David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? 4 Kako uðe u kuæu Božiju, i hrlebove postavljene pojede, kojijeh nije valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem sveštenicima. 5 Ili nijeste èitali u zakonu kako u subotu sveštenici u crkvi subotu pogane, pa nijesu krivi? 6 A ja vam kažem da je ovdje onaj koji je veæi od crkve. 7 Kad biste pak znali šta je to: milosti hoæeu a ne priloga, nikad ne biste osuðivali pravijeh; 8 Jer je gospodar i od subote sin èovjek. 9 I otisavši odande doðe u zbornicu njihovu. 10 I gle, èovjek bijaše tu s rukom suhom; i zapitaše ga govoreæi: valja li u subotu lijeèiti? da bi ga okrivili. 11 A on reèe im: koji je meðu vama èovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu neæee je uzeti i izvaditi? 12 A koliko li je èovjek pretežniji od ovce? Daklem valja u subotu dobro èiniti. 13 Tada reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga. 14 A fariseji izišavši naèiniše vijeæu o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši to ukloni se odande. 15 I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve. 16 I zaprijeti im da ga ne razglašuju: 17 Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreæi: 18 Gle, sluga moj, koga sam izabrao, ljubazni moj, koji je po volji duše moje: metnuæu duh svoj na njega, i sud neznaboscima javiæe. 19 Neæee se svaðati ni vikati, niti æe èuti ko po rasputicama glasa njegova. 20 Trske stuèene neæee prelomiti i svještila zapaljena neæee ugasiti dok pravda ne održi pobjede. 21 I u ime njegovo uzdaæe se narodi. 22 Tada dovedoše k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati. 23 I divljahu se svi ljudi govoreæi: nije li ovo Hristos, sin Davidov? 24 A fariseji èuvši to rekoše: ovaj drukèije ne izgoni

đavola do pomoæu Veelzevula kneza ðavolskoga. 25 A Isus znajuæi misli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe; i svaki grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propašæe. 26 I ako sotona sotonu izgoni, sam po sebi razdijelio se; kako æe dakle ostati carstvo njegovo? 27 I ako ja pomoæu Veelzevulu izgonim ðavole, sinovi vaši èijom pomoæu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. 28 A ako li ja Duhom Božijim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko. 29 Ili kako može ko uæei u kuæu jakoga i pokuæstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveže jakoga? i onda æe kuæu njegovu oplijeniti. 30 Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa mnom, prosipa. 31 Zato vam kažem: svaki grijeh i hula oprostiaæe se ljudima; a na Duha svetoga hula neæee se oprostiti ljudima. 32 I ako ko reèe rijeè na sina èovjeèijega, oprostiaæe mu se; a koji reèe na Duha svetoga, neæee mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome. (aïon g165) 33 Ili usadite drvo dobro, i rod njegov biæe dobar; ili usadite drvo zlo, i rod njegov zao biæe; jer se po rodu drvo poznaje. 34 Porodi aspidini! kako možete dobro govoriti, kad ste zli? jer usta govore od suviška srca. 35 Dobar èovjek iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao èovjek iz zle klijeti iznosi zlo. 36 A ja vam kažem da æe za svaku praznu rijeè koju reku ljudi dati odgovor u dan strašnoga suda. 37 Jer æeš se svojijem rijeèima opravdati, i svojijem æeš se rijeèima osuditi. 38 Tada odgovoriše neki od književnika i fariseja govoreæi: uèitelju! mi bi radi od tebe znak vidjeti. 39 A on odgovarajuæi reèe im: rod zli i preljubotvorni traži znak; i neæee mu se dati znak osim znaka Jone proroka. 40 Jer kao što je Jona bio u trbuhi kitovom tri dana i tri noæi: tako æe biti i sin èovjeèij u srcu zemlje tri dana i tri noæi. 41 Ninevljani iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše Joninijem pouèenjem: a gle, ovdje je veæi od Jone. 42 Carica južna iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer ona doðe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. 43 A kad neèisti duh iziðe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeæi pokoja, i ne naðe ga. 44 Onda reèe: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; i došavši naðe prazan, pometen i ukrašen. 45 Tada otide i uzme sa sobom sedam drugijeh duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive onđe; i bude potonje gore èovjeku onome od prvoga. Tako æe biti i ovome rodu zlome. 46 Dok on još govorase k ljudima, gle, mati njegova i braæa njegova stajahu napolju i èekahu da govore s njime. 47 I neko mu reèe: evo mati tvoja i braæa tvoja stoje napolju, radi su da govore s tobom. 48 A on odgovori i reèe onome što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braæa moja? 49 I pruživši ruku svoju na uèenike svoje reèe: eto

mati moja i braæea moja. 50 Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

13 I onaj dan izišavši Isus iz kuæe sjeðaše kod mora.

2 I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora uæi u laðu i sjesti; a narod sav stajaše po brijeđu. 3 I on im kaziva mnogo u prièama govoreæi: gle, iziðe sijaë da sije. 4 I kad sijaše, jedna zrna padoše kraj puta, i doðoše ptice i pozobaše ih; 5 A druga padoše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje. 6 I kad obasja sunce, povenuše, i buduæei da nemahu žila, posahnuše. 7 A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih. 8 A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset. 9 Ko ima uši da èuje neka èuje. 10 I pristupivši uèenici rekoše mu: zašto im govorиш u prièama? 11 A on odgovarajuæi reèe im: vama je dano da znate tajne carstva nebeskoga, a njima nije dano. 12 Jer ko ima, daæee mu se, i preteæi æee mu; a koji nema, uzeæee mu se i ono što ima. 13 Zato im govorim u prièama, jer gledajuæi ne vide, i èujuæi ne èuju niti razumiju. 14 I zbiva se na njima proroštvo Isajino, koje govorи: ušima æete èuti, i neæete razumjeti; i oèima æete gledati, i neæete vidjeti. 15 Jer je odvrenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško èuju, i oèi su svoje zatvorili da kako ne vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. 16 A blago vašjem oèima što vide, i ušima vašjem što èuju. 17 Jer vam kažem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješ; i èuti što vi èujete, i ne èuše. 18 Vi pak èujete prièu o sijaëu: 19 Svakome koji sluša rijeè o carstvu i ne razumije, dolazi neèastivi i krade posijano u srcu njegovom: to je oko puta posijano. 20 A na kamenu posijano to je koji sluša rijeè i odmah s radosti primi je, 21 Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju rijeèi radi, odmah udari natrag. 22 A posijano u trnju to je koji sluša rijeè, no briga ovoga svijeta i prijevara bogatstva zaguše rijeè, i bez roda ostane. (aiõn g165) 23 A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša rijeè i razumije, koji dakle i rod raða, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset. 24 Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao èovjek koji posija dobro sjeme u polju svojemu, 25 A kad ljudi pospaše, doðe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide. 26 A kad nièe usjev i rod doneše, onda se pokaza kukolj. 27 Tada doðoše sluge domaæinove i rekoše mu: gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj? 28 A on reèe im: neprijatelj èovjek to uèini. A sluge rekoše mu: hoæeš li

dakle da idemo da ga poèupamo? 29 A on reèe: ne; da ne bi èupajuæi kukolj poèupali zajedno s njime pšenicu. 30 Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reæi æeu žeteocima: saberite najprije kukolj, i svežite ga u snoplje da ga sažežem; a pšenicu svezite u žitnicu moju. 31 Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao zrno gorušièno koje uzme èovjek i posije na njivi svojoj, 32 Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veæe je od svega povræa, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na njegovijem granama. 33 Drugu prièu kaza im: carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne. 34 Sve ovo u prièama govorи Isus ljudima, i bez prièe ništa ne govorаш im: 35 Da se zbude što je rekao prorok govoreæi: otvoræu u prièama usta svoja, kazaæeu sakriveno od postanja svijeta. 36 Tada ostavi Isus ljudi, i doðe u kuæu. I pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: kaži nam prièu o kukolju na njivi. 37 A on odgovarajuæi reèe im: koji sije dobro sjeme ono je sin èovjeæi; 38 A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla; 39 A neprijatelj koji ga je posijao jest ðavo; a žetva je pošljedak ovoga vijeka; a žeteoci su anđeli. (aiõn g165) 40 Kako što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažije, tako æe biti na pošljetu ovoga vijeka. (aiõn g165) 41 Poslaæee sin èovjeæi anđele svoje, i sabraæe iz carstva njegova sve sablazni i koji èine bezakonje. 42 I baciae ih u peæ ognjenju: ondje æe biti plaè i škrugut zuba. 43 Tada æe se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da èuje neka èuje. 44 Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši èovjek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono. 45 Još je carstvo nebesko kao èovjek trgovac koji traži dobra bisera, 46 Pa kad naðe jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga. 47 Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke ribe; 48 Koja kad se napuni, izvukoste je na kraj, i sjedavši, izbraše dobre u sudove, a zle bacise napolje. 49 Tako æe biti na pošljetu vijeka: iziæi æe anđeli i odluèiæe zle od pravednjeh. (aiõn g165) 50 I baciae ih u peæ ognjenju: ondje æe biti plaè i škrugut zuba. 51 Reèe im Isus: razumjeste li ovo? Rekoše mu: da, Gospode. 52 A on im reèe: zato je svaki književnik koji se nauèio carstvu nebeskome kao domaæein koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro. 53 I kad svrši Isus prièe ove, otide odande. 54 I došavši na postojbinu svoju, uèaše ih po zbornicama njihovijem takо da mu se divljahu, i govorahu: otkud ovome premudrost ova i moæi? 55 Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova Marija, i braæea njegova Jakov, i Josija, i Simon, i Juda? 56 I

sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve? 57 I sablažnjavahu se o njega. A Isus reèe im: nema proroka bez èasti osim na postojbini svojoj i u domu svojem. 58 I ne stvori ondje èuedesa mnogijeh za nevjerstvo njihovo.

14 U to vrijeme doðe glas do Iroda èetverovlasnika o

Isusu; 2 I reèe slugama svoijem: to je Jovan krstitelj; on ustade iz mrtvih, i zato èini èuedesa. 3 Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega. 4 Jer mu govoraše Jovan: ne možeš ti nje imati. 5 I šæaše da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proroka. 6 A kad bijaše dan rođenja Irodova, igra kæi Irodijadina pred njima i ugodi Irodu. 7 Zato i s kletvom obreèe joj dati šta god zaište. 8 A ona nauèena od matere svoje: daj mi, reèe, ovđje na krugu glavu Jovana krstitelja. 9 I zabrinu se car; ali kletve radi i onijeh koji se gošæahu s njim, zapovjedi joj dati. 10 I posla te posjekoše Jovana u tamnici. 11 I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj. 12 I došavši uèenici njegovi, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i doðoše Isusu te javiše. 13 I èuvši Isus, otide odande u laði u pusto mjesto nasamo. A kad to èuše ljudi, idoše za njim pješice iz gradova. 14 I izišavši Isus vidje mnogi narod, i sažali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove. 15 A pred veèe pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: ovđje je pusto mjesto, a dockan je veæ; otpusti narod neka ide u sela da kupi sebi hrane. 16 A Isus reèe im: ne treba da idu; podajte im vi neka jedu. 17 A oni rekoše mu: nemamo ovđje do samo pet hljebova i dvije ribe. 18 A on reèe: donesite mi ih ovamo. 19 I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onijeh pet hljebova i dvije ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. 20 I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe dvanaest kotarica punijeh. 21 A onijeh što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece. 22 I odmah natjera Isus uèenike svoje da uđu u laðu i naprijed da idu na onu stranu dok on otpusti narod. 23 I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I uveèe bijaše ondje sam. 24 A laða bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar. 25 A u èetvrtu stražu noæi otide k njima Isus iduæi po moru. 26 I vidjevši ga uèenici po moru gdje ide, poplašiše se govoreæi: to je utvara; i od straha povikaše. 27 A Isus odmah reèe im govoreæi: ne bojte se; ja sam, ne plašite se. 28 A Petar odgovarajuæi reèe: Gospode! ako si ti, reci mi da doðem k tebi po vodi. 29 A on reèe: hodи. I izišavši iz laðe Petar iðaše po vodi da doðe k Isusu. 30 No videæi vjetar veliki uplaši se, i poèevši se

topiti, povika govoreæi: Gospode, pomagaj! 31 I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reèe mu: malovjerni! zašto se posumnja? 32 I kad uðoše u laðu, presta vjetar. 33 A koji bijahu u laði pristupiše i pokloniše mu se govoreæi: vaistinu ti si sin Božij. 34 I prešavši doðoše u zemlju Genisaretsku. 35 I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svoj onoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike. 36 I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdraviše.

15 Tada pristupiše k Isusu književnici i fariseji od

Jerusalima govoreæi: 2 Zašto uèenici tvoji prestupaju obièaje starijeh? Jer ne umivaju ruku svojih kad hljeb jedu. 3 A on odgovarajuæi reèe im: zašto i vi prestupate zapovijest Božiju za obièaje svoje? 4 Jer Bog zapovijeda govoreæi: poštuj oca i mater; i koji opsuje oca ili mater smræu da umre. 5 A vi kažete: ako koji reèe ocu ili materi: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi; 6 Može i da ne poštuje oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za obièaje svoje. 7 Licemjeri! dobro je za vas prorokoval Isajia govoreæi: 8 Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene. 9 No zaludu me poštuju uèeæi naukama i zapovijestima ljudskima. 10 I dozvavši ljude, reèe im: slušajte i razumijte. 11 Ne pogani èovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta ono pogani èovjeka. 12 Tada pristupiše uèenici njegovi i rekoše mu: znaš li da fariseji èuvši tu rijeè sablazniše se? 13 A on odgovarajuæi reèe: svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskorijeniæe se. 14 Ostavite ih: oni su slijepi voði slijepcima; a slijepac slijepca ako vodi, oba æe u jamu pasti. 15 A Petar odgovarajuæi reèe mu: kaži nam prièu ovu. 16 A Isus reèe: eda li ste i vi još nerazumni? 17 Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuhi ide, i izbacuje se napolje? 18 A što izlazi iz usta od srca izlazi, i ono pogani èovjeka. 19 Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, kraðe, lažna svjedoèanstva, hule na Boga. 20 I ovo je što pogani èovjeka, a neumivenijem rukama jesti ne pogani èovjeka. 21 I izišavši odande Isus otide u krajeve Tirske i Sidonske. 22 I gle, žena Hananejka iziðe iz onijeh krajeva, i povika k njemu govoreæi: pomiluj me Gospode sine Davidov! moju kæer vrlo muèi ðavo. 23 A on joj ne odgovori ni rijeèi. I pristupivši uèenici njegovi moljahu ga govoreæi: otpusti je, kako vièe za nama. 24 A on odgovarajuæi reèe: ja sam poslan samo k izgubljenijem ovcama doma Izraeljeva. 25 A ona pristupivši pokloni mu se govoreæi: Gospode pomozi mi! 26 A on odgovarajuæi reèe: nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima. 27 A ona reèe: da, Gospode, ali i psi jedu od mrva što padaju s trpeze njihovijeh gospodara. 28 Tada

odgovori Isus, i reče joj: o ženo! velika je vjera tvoja; neka ti bude kako hoćeš. I ozdravi kći njezina od onoga èesa. **29** I otisavši Isus odande, dođe k moru Galilejskom, i popevši se na goru, sjede ondje. **30** I pristupiše k njemu ljudi mnogi koji imahu sa sobom hromijeh, slijepijeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh mnogijeh, i položiše ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih. **31** Tako da se narod divljaše, videači nijeme gdje govore, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepi gdje gledaju; i hvališe Boga Izraileva. **32** A Isus dozvavši uèenike svoje reče: žao mi je ovoga naroda, jer veači tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu. **33** I rekoše mu uèenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod? **34** I reče im Isus: koliko hljebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice. **35** I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji. **36** I uzevši onijeh sedam hljebova i ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. **37** I jedoše svi, i nasitiše se; i nakupiše komada što preteže sedam kotarica punjeh. **38** A onijeh što su jeli bijaše èetiri hiljade ljudi, osim žena i djeca. **39** I otpustivši narod uđe u lađu, i dođe u okoline Magdalske.

16 I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji, i kušajuæi ga iskuha da im pokaže znak s neba. **2** A on odgovarajuæi reče im: uveeèe gorovite: biæe vedro; jer je nebo crveno. **3** I ujutru: danas æe biti vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete poznati? **4** Rod zli i kurvarski traži znak, i znak neæee mu se dati osim znaka Jone proroka. I ostavivši ih otide. **5** I polazeæi uèenici njegovi na onu stranu zaboraviše uzeti hljeba. **6** A Isus reče im: èuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskog. **7** A oni mišljahu u sebi govoreæi: to je što nijesmo hljeba uzeli. **8** A Isus razumjevši reče im: šta mislite u sebi, malovjerni, što hljeba nijeste uzeli? **9** Zar još ne razumijete niti pamtite pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste? **10** Ni sedam hljebova na èetiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste? **11** Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hljebove da se èuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog? **12** Tada razumješe da ne reče kvasca hljebnoga da se èuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske. **13** A kad dođe Isus u okoline Æesarije Filipove, pitaše uèenike svoje govoreæi: ko govore ljudi da je sin èovjeëij? **14** A oni rekoše: jedni govore da si Jovan krstitelj, drugi da si Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proroka. **15** Reče im Isus: a vi šta mislite ko sam ja? **16** A Simon Petar odgovori i reče: ti si Hristos, sin Boga živoga. **17** I odgovarajuæi Isus reče mu: blago tebi, Simone sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi to

javili, nego otac moj koji je na nebesima. **18** A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaæu crkvu svoju, i vrata paklena neæee je nadvladati. (**Hadës 486**) **19** I daæeu ti klijueeve od carstva nebeskoga: i što svežeš na zemlji biæe svezano na nebesima; i što razdriješi na zemlji biæe razdriješeno na nebesima. **20** Tada zaprijeti Isus uèenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Hristos. **21** Od tada poèe Isus kazivati uèenicima svojijem da njemu valja iæi u Jerusalim, i mnogo postradati od starješina i od glavara sveštenikih i književnika, i da æee ga ubiti, i treæi dan da æee ustati. **22** I uzevši ga Petar poèe ga odvraæati govoreæi: Bože saèuvaj! to neæee biti od tebe. **23** A on se obrnuvši reče Petru: idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko. **24** Tada Isus reče uèenicima svojijem: ako ko hoæee za mnom iæi, neka se odreæe sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom. **25** Jer ko hoæee svoju dušu da saèuva, izgubiæe je; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naæei æe je. **26** Jer kakva je korist èovjeku ako sav svijet dobije a duši svojoj nauði? ili kakav æe otkup dati èovjek za svoju dušu? **27** Jer æe doæi sin èovjeëij u slavi oca svojega s anđelima svojijem, i tada æe se vratiti svakome po djelima njegovijem. **28** Zaisto vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neæee okusiti smrti dok ne vide sina èovjeëijega gdje ide u carstvu svojemu.

17 I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same. **2** I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svijet. **3** I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija, koji s njim gorovaru. **4** A Petar odgovarajuæi reče Isusu: Gospode! dobro nam je ovdje biti; ako hoæeeš da naæinimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliju. **5** Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih; i gle, glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte. **6** I èuvši uèenici padaše nièice, i uplašiše se vrlo. **7** I pristupivši Isus dohvati ih se, i reče: ustanite, i ne bojte se. **8** A oni podignuvši oèi svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama. **9** I silazeæi s gore zapovjedi im Isus govoreæi: nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin èovjeëij iz mrtvijeh ne ustane. **10** I zapitaše ih uèenici njegovi govoreæi: zašto dakle književnici kažu da Ilija najprije treba da dođe? **11** A Isus odgovarajuæi reče im: Ilija æe doæi najprije i urediti sve. **12** Ali vam kažem da je Ilija veači došao, i ne poznaše ga; nego uèiniše s njime šta htješe: tako i sin èovjeëij treba da postrada od njih. **13** Tada razumješe uèenici da im govori za Jovana krstitelja. **14** I kad dođoše k narodu, pristupi k njemu èovjek klanjajuæi

mu se 15 I govoreæi: Gospode! pomiluj sina mojega; jer o mjeni bjesni i muèi se vrlo; jer mnogo puta pada u vatu, i mnogo puta u vodu. 16 I dovedoh ga uèenicima tvojijem, i ne mogoše ga iscijeliti. 17 A Isus odgovarajuæi reèe: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æeu biti s vama? dokle æeu vas trpljeti? Dovedite mi ga amo. 18 I zaprijeti mu Isus; i ðavo iziðe iz njega; i ozdravi momèe od onoga èasa. 19 Tada pristupiše uèenici k Isusu i nasamo rekoše mu: zašto ga mi ne mogosmo izgnati? 20 A Isus reèe im: za nevjerstvo vaše. Jer vam kažem zaista: ako imate vjere koliko zrno gorušièeno, reæi æete gori ovoj: prijeði odavde tam, i prijeæi æe, i ništa neæee vam biti nemoguæe. 21 A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom. 22 A kad su hodili po Galileji, reèe im Isus: predaæe se sin èovjeèij u ruke ljudske; 23 I ubiæe ga, i treæi dan ustaaæe. I neveseli bijahu vrlo. 24 A kad doðoše u Kapernaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše: zar vaš uèitelj neæee dati didrahme? 25 Petar reèe: hoæe. I kad uðe u kuæu, preteèe ga Isus govoreæi: šta misliš Simone? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i haraèe, ili od svojih sinova ili od tuðijeh? 26 Reèe njemu Petar: od tuðijeh. Reèe mu Isus: dakle ne plaæeju sinovi. 27 Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatìš ribu, uzmi je; i kad joj otvorìš usta naæei æeš statir; uzmi ga te im podaj za me i za se.

18 U taj èas pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: ko je dakle najveæi u carstvu nebeskome? 2 I dozva Isus dijete, i postavi ga meðu njih, 3 I reèe im: zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, neæete uæei u carstvo nebesko. 4 Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveæi u carstvu nebeskome. 5 I koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima. 6 A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenìèi o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku. 7 Teško svijetu od sablazni! jer je potrebno da doðu sablazni; ali teško onom èovjeku kroz koga dolazi sablazan. 8 Ako li te ruka twoja ili noga twoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: bolje ti je uæei u život hromu ili kljastu, negoli s dvije ruke i dvije noge da te bace u oganj vjeèeni. (aiònios g166) 9 I ako te oko twoje sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe: bolje ti je s jednjem okom u život uæei, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni. (Geenna g1067) 10 Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh; jer vam kažem da anđeli njihovi na nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga. 11 Jer sin èovjeèij doðe da iznaðe i spase izgubljeno. 12 Što vam se èini? Kad ima jedan èovjek sto ovaca pa zaðe jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u planini,

i ide da traži onu što je zašla? 13 I ako se dogodi da je naðe, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego onima devedeset i devet što nijesu zašle. 14 Tako nije volja oca vaðega nebeskoga da pogine jedan od ovijeh malijeh. 15 Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga meðu sobom i njim samijem; ako te posluša, dobio si brata svojega. 16 Ako li te ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve rijeèi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka. 17 Ako li njih ne posluša, kaži crkvi; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznabožac i carinik. 18 Jer vam kažem zaista: što god svežete na zemlji biæe svezano na nebu, i što god razdriješite na zemlji biæe razdriješeno na nebu. 19 Još vam kažem zaista: ako se dva od vas slože na zemlji u èemu mu drago, za što se uzmole, daæe im otac moj koji je na nebesima. 20 Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje onđe sam ja meðu njima. 21 Tada pristupi k njemu Petar i reèe: Gospode! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta? 22 Reèe njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset. 23 Zato je carstvo nebesko kao èovjek car koji namisli da se proraæuni sa svojijem slugama. 24 I kad se poèe raèuniti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanata. 25 I buduæi da nemaše èim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodadu, i ženu njegovu i djecu, i sve što ima; i da mu se plati. 26 No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreæi: gospodaru! prièekaj me, i sve æeu ti platiti. 27 A gospodaru se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprosti mu. 28 A kad iziðe sluga taj, naðe jednoga od svojih drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaje govoreæi: daj mi što si dužan. 29 Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreæi: prièekaj me, i sve æeu ti platiti. 30 A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga. 31 Vidjeviš pak drugari njegovi taj dogaðaj žao im bi vrlo, i otišavši kazaše gospodaru svojemu sav dogaðaj. 32 Tada ga dozva gospodar njegov, i reèe mu: zli slugo! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio. 33 Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svog drugara, kao i ja na te što se smilovah? 34 I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga muèiteljima dok ne plati sav dug svoj. 35 Tako æe i otac moj nebeski uèiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh.

19 I kad svrši Isus rijeèi ove, otide iz Galileje, i doðe u okoline Judejske preko Jordana. 2 I za njim idoše ljudi mnogi i iscijeli ih onđe. 3 I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li èovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu? 4 A on odgovarajuæi reèe im: nijeste li èitali da je onaj koji je u poèetku stvorio èovjeka muža i

ženu stvorio ih? 5 I reče: zato ostaviæe èovjek oca svojega i mater, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. 6 Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. 7 Rekoše mu: zašto dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti? 8 Reče im: Mojsije je vama dopustio po tvrđi vašega srca puštati svoje žene; a ispoèetka nije bilo tako. 9 Nego ja vam kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, èini preljubu; i koji uzme puštenicu èini preljubu. 10 Rekoše mu uèenici njegovi: ako je tako èovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti. 11 A on reče im: ne mogu svim primiti tijeh rijeèi do oni kojima je dano. 12 Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili; a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi. 13 Tada privedoše k njemu djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu; a uèenici zabranjavaju im. 14 A Isus reče: ostavite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni; jer je takovijeh carstvo nebesko. 15 I metnuvši na njih ruke otide odande. 16 I gle, neko pristupivši reče mu: uèitelju blagi! kakovo æeu dobro da uèinim da imam život vjeèni? (aiònios g166) 17 A on reče mu: što me zoveš blagijem? нико nije blag osim jednoga Boga. A ako želiš uæei u život, drži zapovijesti. 18 Reče mu: koje? A Isus reče: da ne ubiješ; ne èiniš preljube; ne ukradeš; ne svjedoèiš lažno; 19 Poštuj oca i mater; i ljubi bližnjega svoga kao samog sebe. 20 Reče mu mladiæ: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje; šta mi još treba? 21 Reče mu Isus: ako hoæeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaaæeš blago na nebu; pa hajde za mnom. 22 A kad èu mladiæ rijeè, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. 23 A Isus reče uèenicima svojijem: zaista vam kažem da je teško bogatome uæei u carstvo nebesko. 24 I još vam kažem: lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæei u carstvo Božije. 25 A kad to èuše uèenici, divljahu se vrlo govoreæi: ko se dakle može spasti? 26 A Isus pogledavši na njih reče im: ljudima je ovo nemoguæe, a Bogu je sve moguæe. 27 Tada odgovori Petar i reče mu: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo: šta æe dakle biti nama? 28 A Isus reče im: zaista vam kažem da æete vi koji idete za mnom, u drugom roðenju, kad sjede sin èovjeèij na prijestolu slave svoje, sjeæete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevih. 29 I svaki, koji ostavi kuæe, ili braæeu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiæe sto puta onoliko, i dobiæe život vjeèni. (aiònios g166) 30 Ali æe mnogi prvi biti pošljednji i pošljednji prvi.

20 Jer je carstvo nebesko kao èovjek domaæin koji ujutru rano iziðe da najima poslenike u vinograd svoj. 2 I pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj. 3 I izišavši u treæi sahat, vidje druge gdje stoje na èaršiji besposleni, 4 I njima reče: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daæu vam. 5 I oni otidoše. I opet izišavši u šesti i deveti sahat, uèini tako. 6 I u jedanaesti sahat izišavši naðe druge gdje stoje besposleni, i reče im: što stojite ovdje vas dan besposleni? 7 Rekoše mu: niko nas ne najmi. Reče im: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo primiæete. 8 A kad bi uveèe, reče gospodar od vinograda k pristavu svojemu: dozovi poslenike i podaj im platu poèevši od pošljednjih do prvih. 9 I došavši koji su u jedanaesti sahat najmljeni primiše po groš. 10 A kad doðoše prvi, mišljahu da æe više primiti: i primiše i oni po groš. 11 I primivši vikahu na gospodara 12 Govoreæi: ovi pošljednji jedan sahat radiše, i izjednaèi ih s nama koji smo se èitav dan muèili i gorjeli. 13 A on odgovarajuæi reče jednome od njih: prijatelju! ja tebi ne èinim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš? 14 Uzmi svoje pa idi; a ja hoæeu i ovome pošljednjemu da dam kao i tebi. 15 Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu èiniti šta hoæeu? Zar je oko twoje zlo što sam ja dobar? 16 Tako æe biti pošljednji prvi i prvi pošljednji; jer je mnogo zvanijeh a malo izbranijeh. 17 I pošavši Isus u Jerusalim uze nasamo dvanaest uèenika na putu, i reče im: 18 Evo idemo u Jerusalim, i sin èovjeèij biæe predan glavarima svešteničkjem i književnicima; i osudiæe ga na smrt; 19 I predaaæe ga neznabocima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treæi dan ustaaæe. 20 Tada pristupi k njemu mati sinova Zevedejevijeh sa svojijem sinovima klanjajuæi mu se i moleæi ga za nešto. 21 A on joj reče: šta hoæeš? Reče mu: zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu twojemu. 22 A Isus odgovarajuæi reče: ne znate šta ištete; možete li piti èašu koju æeu ja pitи, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu: možemo. 23 I reče im: èašu dakle moju ispiæete, i krstiaæete se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj. 24 I kad èuše ostalijeh deset uèenika, rasriðe se na ta dva brata. 25 A Isus dozvavši ih reče: znajte da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljaju njim. 26 Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi meðu vama, da vam služi. 27 I koji hoæe meðu vama da bude prvi, da vam bude sluga. 28 Kao što ni sin èovjeèij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge. 29 I kad je izlazio iz Jerihona za njim ide narod mnogi. 30 I

gle, dva slijepca sjeđahu kraj puta, i èuvši da Isus prolazi povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! 31 A narod prijeæeše im da uæute; a oni još veæema povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! 32 I ustavivši se Isus dozva ih, i reèe: šta hoæete da vam uèinim? 33 Rekoše mu: Gospode, da se otvore oèi naše. 34 I smilova se Isus, i dohvati se oèiju njihovijeh, i odmah progledaše oèi njihove, i otidoše za njim.

21 I kad se približi k Jerusalimu i doðoše u Vitragu

k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva uèenika 2 Govoreæi im: idite u selo što je prema vama, i odmah æete naæi magaricu privezani i magare s njom: odriješite je i dovedite mi. 3 I ako vam ko reèe što, kažite da oni trebaju Gospodu; i odmah æe ih poslati. 4 A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreæi: 5 Kažite kæeri Sionovoj: evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magarièinu. 6 I uèenici otidoše, i uèeinivši kako im zapovjedi Isus 7 Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje, i posadiše ga na njih. 8 A ljudi mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu. 9 A narod koji iðaše pred njim i za njim, vikaše govoreæi: Osana sinu Davidovu! Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Osana na visini! 10 I kad on uðe u Jerusalim, uzbuni se sav grad govoreæi: ko je to? 11 A narod govoraše: ovo je Isus prorok iz Nazareta Galilejskoga. 12 I uðe Isus u crkvu Božiju, i izgna sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. 13 I reèe im: u pismu stoji: dom moj dom molitve neka se zove; a vi naæiniste od njega peæinu hajduèku. 14 I pristupiše k njemu hromi i slijepi u crkvi, i iscijeli ih. 15 A kad vidješe glavari sveštenièki i književnici èudesa što uèini, i djecu gdje vièu u crkvi i govor: Osana sinu Davidovu, rasrdiše se. 16 I rekoše mu: èuješ li što ovi govor? A Isus reèe im: da! zar nijeste nikad èitali: iz usta male djece i koja sisaju naæinio si sebi hvalu? 17 I ostavivši ih iziðe napolje iz grada u Vitaniju, i zanoæei ondje. 18 A ujutru vraæajuæi se u grad ogladnje. 19 I ugledavši smokvu jednu kraj puta doðe k njoj, i ne naðe ništa na njoj do liðæa sama, i reèe joj: da nikad na tebi ne bude roda dovjeka. I odmah usahnu smokva. (aiðn g165) 20 I vidjevši to uèenici diviše se govoreæi: kako odmah usahnu smokva! 21 A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno uèiniæete, nego i gori ovoj ako reæete: digni se i baci se u more, biæe. 22 I sve što uziæete u molitvi vjerujuæete, dobijaæete. 23 I kad doðe u crkvu i stade uèiti,

pristupiše k njemu glavari sveštenièki i starješine narodne govoreæi: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti dade vlast tu? 24 A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas upitati jednu rijeè, koju ako mi kažete, i ja æeu vama kazati kakvom vlasti ovo èinim. 25 Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljavaju u sebi govoreæi: ako reæemo: s neba, reæi æe nam: zašto mu dakle ne vjerovaste? 26 Ako li reæemo: od ljudi, bojimo se naroda; jer svi Jovana držahu za proraka. 27 I odgovarajuæi Isusu rekoše: ne znamo. Reèe i on njima: ni ja vama neæeu kazati kakvom vlasti ovo èinim. 28 Šta vam se èini? Èovjek neki imaše dva sina; i došavši k prvome reèe: sine! idi danas radi u vinogradu mome. 29 A on odgovarajuæi reèe: neæeu; a poslije se raskaja i otide. 30 I pristupivši k drugome reèe tako. A on odgovarajuæi reèe: hoæeu, gospodaru; i ne otide. 31 Koji je od ove dvojice ispunio volju oèinu? Rekoše mu: prvi. Reèe im Isus: zaista vam kažem da æe carinici i kurve prije vas uæi u carstvo Božije. 32 Jer doðe k vama Jovan putem pravednjem, i ne vjerovaste mu; a carinici i kurve vjerovaše mu; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se da mu vjerujete. 33 Drugu prièu èujte: bijaše èovjek domaæin koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i naæini kulu, i dade ga vinogradarima, i otide. 34 A kad se približi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove. 35 I vinogradari pohvatavši sluge njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga zasuše kamenjem. 36 Opet posla druge sluge, više nego prije, i uèiniše im tako isto. 37 A potom posla k njima sina svojega govoreæi: postidjeæe se sina mojega. 38 A vinogradari vidjevši sina rekoše meðu sobom: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojarje njegovo. 39 I uhvatiše ga, pa izvedoše napolje iz vinograda, i ubiše. 40 Kad doðe dakle gospodar od vinograda šta æe uèiniti vinogradarima onijem? 41 Rekoše mu: zloèince æe zlom smrti pomoriti; a vinograd daæe drugijem vinogradarima, koji æe mu davati rodove u svoje vrijeme. 42 Reèe im Isus: zar nijeste nikad èitali u pismu: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašijem oèima. 43 Zato vam kažem da æe se od vas uzeti carstvo Božije, i daæe se narodu koji njegove rodove donosi. 44 I ko padne na ovaj kamen razbiæe se; a na koga on padne satræe ga. 45 I èuvši glavari sveštenièki i fariseji prièe njegove razumješe da za njih govor. 46 I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaje naroda, jer ga držahu za proroka.

22 I odgovarajuæi Isus opet reèe im u prièama govoreæi:

2 Carstvo je nebesko kao èovjek car koji naæini svadbu

sinu svojemu. 3 I posla služe svoje da zovu zvanice na svadbu; i ne htješe doæi. 4 Opet posla druge služe govoreæi: kažite zvanicama: evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo; doðite na svadbu. 5 A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj. 6 A ostali uhvatîše služe njegove, izružiše ih, i pobiš ih. 7 A kad to èu car onaj, razgnjevi se i poslavši vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali. 8 Tada reèe slugama svojima: svadba je dakle gotova, a zvanice ne biše dostoijne. 9 Idite dakle na raskršæa i koga god naðete, dozovite na svadbu. 10 I izišavši služe one na raskršæa sabraše sve koje naðoše, zle i dobre; i stolovi napuniše se gostiju. 11 Izisavši pak car da vidi goste ugleda onđe èovjeka neobuèena u svadbeno ruho. 12 I reèe mu: prijatelju! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on oæutje. 13 Tada reèe car slugama: svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju; onđe æe biti plaè i škrugt zuba. 14 Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranijeh. 15 Tada otidoše fariseji i naèiniše vijeæu kako bi ga uhvatili u rijeæi. 16 I poslaše k njemu uèenike svoje s Irodovcima, te rekoše: uèitelju! znamo da si istinit, i putu Božijemu zaista uèiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš ko je ko. 17 Kaži nam dakle šta misliš ti? treba li dati haraè aæesaru ili ne? 18 Razumjevši Isus lukavstvo njihovo reèe: što me kušate, licemjeri? 19 Pokažite mi novac haraèki. A oni donesoše mu novac. 20 I reèe im: èij je obraz ovaj i natpis? 21 I rekoše mu: aæesarev. Tada reèe im: podajte dakle aæesarevo aæesaru, i Božije Bogu. 22 I èuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše. 23 Taj dan pristupiše k njemu sadukeji koji govore da nema vaskrsenija, i upitaše ga 24 Govoreæi: uèitelju! Mojsije reèe: ako ko umre bez djece, da uzme brat njegov ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. 25 U nas bješe sedam braæe; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu. 26 A tako i drugi, i treæi, tja do sedmoga. 27 A poslije sviju umrije i žena. 28 O vaskrseniju dakle koga æe od sedmorice biti žena? jer je za svima bila. 29 A Isus odgovarajuæi reèe im: varate se, ne znajuæi pisma ni sile Božije. 30 Jer o vaskrseniju niti æe se ženiti ni udavati; nego su kao anđeli Božiji na nebu. 31 A za vaskrsenije mrtvijeh nijeste li èitali što vam je rekao Bog govoreæi: 32 Ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? Nije Bog Bog mrtvijeh, nego živijeh. 33 I èuvši narod divljaše se nauci njegovoj. 34 A fariseji èuvši da posrami sadukeje sabraše se zajedno. 35 I upita jedan od njih zakonik kušajuæi ga i govoreæi: 36 Uèitelju! koja je zapovijest najveæa u zakonu? 37 A Isus reèe mu: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom misli svojom. 38 Ovo

je prva i najveæa zapovijest. 39 A druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. 40 O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proroci. 41 A kad se sabraše fariseji, upita ih Isus 42 Govoreæi: šta mislite za Hrista, èij je sin? Rekoše mu: Davidov. 43 Reèe im: kako dakle David njega duhom naziva Gospodom govoreæi: 44 Reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnoæe nogama tvojima? 45 Kad dakle David naziva njega Gospodom, kako mu je sin? 46 I niko mu ne moguæe odgovoriti rijeæi; niti smijaše ko od toga dana da ga zapita više.

23 Tada Isus reèe k narodu i uèenicima svojima

Govoreæi: na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i fariseji. 3 Sve dakle što vam reku da držite, držite i tvorite; ali što oni èine ne èinite; jer govore a ne èine. 4 Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i tovare na pleæa ljudska; a prstom svojijem neæe da ih prihvate. 5 A sva djela svoja èine da ih vide ljudi: raširuju svoje amajlje, i grade velike skute na haljinama svojima. 6 I traže zaæelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama, 7 I da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: ravi! ravi! 8 A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braæa. 9 I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. 10 Niti se zovite uèitelji; jer je u vas jedan uèitelj Hristos. 11 A najveæi između vas da vam bude sluga. 12 Jer koji se podiže, poniziæe se, a koji se poniže, podigniæe se. 13 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zatvorate carstvo nebesko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date da ulaze koji bi htjeli. 14 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što prehodite more i zemlju da bi prisvojili jednoga, i kad ga prisvojite, èinite ga sinom paklenjem udvoje veæejem od sebe. (Geenna g1067) 16 Teško vama voði slijepi koji gorovite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je. 17 Budale slijepi! šta je veæe, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti? 18 I ako se ko kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je. 19 Budale slijepi! šta je veæe, ili dar, ili oltar koji dar osveti? 20 Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu. 21 I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj. 22 I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onijem koji sjedi na njemu. 23 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i

vjeru; a ovo je trebalo èiniti i ono ne ostavljati. **24** Vođi slijepi koji ocjeđujete komarca a kamilu proždirete. **25** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što èistite spolja èašu i zdjelu a iznutra su pune grabeža i nepravde. **26** Fariseju slijepi! Oèisti najprije iznutra èašu i zdjelu da budu i spolja èiste. **27** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okreèeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su puni kostiju mrtvaèkijeh i svake neèistote. **28** Tako i vi spolja se pokazuјete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja. **29** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednika, **30** I govorite: da smo mi bili u vrijeme svojih otaca, ne bismo s njima pristali u krv proroka. **31** Tijem samo svjedoèite za sebe da ste sinovi onijeh koji su pobili proroke. **32** I vi dopunite mjeru otaca svojih. **33** Zmije, porodi aspidini! kako æete pobjeæi od presude u oganj pakleni? (**Geenna g1067**) **34** Zato evo ja æu k vama poslati proroke i premudre i književnike; i vi æete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojima i goniti od grada do grada, **35** Da doðe na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krvi Avelja pravednoga do krvi Zarije sina Varahijna, kojega ubiste meðu crkvom i oltarom. **36** Zaista vam kažem da æe ovo sve doæi na rod ovaj. **37** Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zaspiaš kamenjem poslane k себi! koliko puta htjeh da skupim èeda tvoja, kao što kokoš skuplja pilæe svoje pod krila, i ne htjeste! **38** Eto æe vam se ostaviti vaša kuæea pusta. **39** Jer vam kažem: neæete mene vidjeti otsele dok ne reèete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

24 I izlæavši Isus iðaše od crkve, i pristupiše k njemu uèenici njegovi da mu pokazu graðevinu crkvenu. **2** A Isus reèe im: ne vidite li sve ovo? Zaista vam kažem: neæe ostati ovđe ni kamen na kamenu koji se neæe razmetnuti. **3** A kad sjeðaše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu uèenici nasamo govoreæi: kaži nam kad æe to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljetka vijeka? (**aion g165**) **4** I odgovarajuæi Isus reèe im: èuvajte se da vas ko ne prevari. **5** Jer æe mnogi doæi u ime moje govoreæi: ja sam Hristos. I mnoge æe prevariti. **6** Èuæete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. Ali nije još tada poøljedak. **7** Jer æe ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biæe gladi i pomori, i zemlja æe se tresti po svijetu. **8** A to je sve poèetak stradanja. **9** Tada æe vas predati na muke, i pobiæe vas, i svi æe narodi omrznuti na vas imena mojega radi. **10** I tada æe se mnogi sablazniti, i drug druga izdaæe, i omrznuæe drug na druga. **11** I iziæi æe mnogi lažni proroci i prevariae mnoge. **12** I što æe se bezakonje umnožiti, ohladnjeæe ljubav mnogijeh. **13** Ali

koji pretrpi do kraja blago njemu. **14** I propovjediæe se ovo jevanđelje o carstvu po svemu svijetu za svjedoèanstvo svijem narodima. I tada æe doæi poøljedak. **15** Kad dakle ugledate mrzost opušæenja, o kojoj govorí prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome koji èita da razumije): **16** Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; **17** I koji bude na krovu da se silazi uzeti što mu je u kuæi; **18** I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje. **19** A teško trudnima i dojiljcama u te dane. **20** Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu ni u subotu; **21** Jer æe biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta dosad niti æe biti; **22** I da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbranijeh radi skratiae se dani oni. **23** Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte. **24** Jer æe iziæi lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaæe znake velike i èudesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. **25** Eto vam kazah naprijed. **26** Ako vam dakle reku: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte. **27** Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki æe biti dolazak sina èovjeèijega. **28** Jer gdje je strvina onamo æe se i orlovi kupiti. **29** I odmah æe po nevolji dana tijeh sunce pomræati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se. **30** I tada æe se pokazati znak sina èovjeèijega na nebu; i tada æe proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaæe sina èovjeèijega gdje ide na oblacima nebeskima sa silom i slabom velikom. **31** I poslaæe anđele svoje s velikijem glasom trubnjem; i sabraæe izbrane njegove od èetiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. **32** Od smokve nauèite se prièi: kad se veæ njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljetu. **33** Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata. **34** Zaista vam kažem: ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. **35** Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. **36** A o danu tome i o èasu niko ne zna, ni anđeli nebeski, do otac moj sam. **37** Jer kako što je bilo u vrijeme Nojevo tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. **38** Jer kako što pred potopom jeðahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje uðe u kovèeg, **39** I ne osjetiše dok ne doðe potop i odnese sve; tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. **40** Tada æe biti dva na njivi; jedan æe se uzeti, a drugi æe se ostaviti. **41** Dvije æe mljeti na žrvnjevima; jedna æe se uzeti, a druga æe se ostaviti. **42** Stražite dakle, jer ne znate u koji æas doæi Gospod vaš. **43** Ali ovo znajte: kad bi znao domaæin u koje æe vrijeme doæi lupež, èuvaò bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. **44** Zato i vi budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin èovjeèij. **45** Ko je dakle taj vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov

nad svojima domaćnjima da im daje hranu na obrok? 46 Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nađe da izvršuje tako. 47 Zaista vam kažem: postaviæe ga nad svijem imanjem svojim. 48 Ako li taj rðavi sluga reèe u srcu svome: neæe moj gospodar još zadugo doæi; 49 I poène biti svoje drugare, i jesti i piti s pijanicama; 50 Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli. 51 I rasjeæi æe ga napolja, i daæe mu platu kao i licemjerima; ondje æe biti plaè i škrugt zuba.

25 Tada æe biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje

uzeše žiske svoje i iziðoše na susret ženiku. 2 Pet od njih bijahu mudre a pet lude. 3 I lude uzevši žiske svoje ne uzeše sa sobom ulja. 4 A mudre uzeše ulje u sudovima sa žišcima svojima. 5 A buduæi da ženik odozni, zadrijemaše sve, i pospaše. 6 A u ponoæi stade vika: eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret. 7 Tada ustaše sve djevojke one i ukrasiše žiske svoje. 8 A lude rekoše mudrima: dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoæe da se ugase. 9 A mudre odgovoriše govoreæi: da ne bi nedostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi. 10 A kad one otidoše da kupe, doðe ženik, i gotove uðoše s njim na svadbu, i zatvorise se vrata. 11 A poslije doðoše i one druge djevojke govoreæi: gospodaru! gospodaru! otvori nam. 12 A on odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ne poznajem vas. 13 Stražite dakle, jer ne znate dana ni èasa u koji æe sin èovjeèji doæi. 14 Jer kako što èovjek polazeæi dozva sluge svoje i predake im blago svoje; 15 I jedhome dakle dade pet talanta, a drugome dva, a treæemu jedan, svakome prema njegovoj moæi; i otide odmah. 16 A onaj što primi pet talanta otide te radi s njima, i dobi još pet talanta. 17 Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. 18 A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega. 19 A po dugom vremenu doðe gospodar tijeh sluga, i stade se raèuniti s njima. 20 I pristupivši onaj što je primio pet talanta, doneše još pet talanta govoreæi: gospodaru! predao si mi pet talanta; evo još pet talanta ja sam dobio s njima. 21 A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobr i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æeu te postaviti; uði u radost gospodara svojega. 22 A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reèe: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima. 23 A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobr i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æeu te postaviti; uði u radost gospodara svojega. 24 A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reèe: gospodaru! znao sam da si ti tvrd èovjek: žnješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao; 25 Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje. 26 A gospodar

njegov odgovarajuæi reèe mu: zli i ljenvi slugo! znao si da ja žnjen gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao: 27 Trebalо je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom. 28 Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta. 29 Jer svakome koji ima, daæe se, i preteæi æe mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeæe se od njega. 30 I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i škrugt zuba. 31 A kad doðe sin èovjeèiju u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda æe sjesti na prijestolu slave svoje. 32 I sabraæe se pred njim svi narodi, i razluèiæe ih između sebe kao pastir što razluèuje ovce od jaraca. 33 I postaviæe ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve. 34 Tada æe reæi car onima što mu stoje s desne strane: hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svijeta. 35 Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me; 36 Go bijah, i odjenuste me; bolestan bijah, i obiðoste me; u tamnici bijah, i doðoste k meni. 37 Tada æe mu odgovoriti pravednici govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo? 38 Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenuso? 39 Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i doðosmo k tebi? 40 I odgovarajuæi car reæi æe im: zaista vam kažem: kad uèiniste jedhome od ove moje najmanje braæe, meni uèiniste. 41 Tada æe reæi i onima što mu stoje s lijeve strane: idite od mene prokleti u oganj vjeèeni pripravljeni ðavolu i anđelima njegovijem. (aiònios g166) 42 Jer ogladnjeh, i ne dadoste mi da jedem; ožednjeh, i ne napojiste me; 43 Gost bijah, i ne primiste me; go bijah, i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obiðoste me. 44 Tada æe mu odgovoriti i oni govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te? 45 Tada æe im odgovoriti govoreæi: zaista vam kažem: kad ne uèiniste jedhome od ove moje male braæe, ni meni ne uèiniste. 46 I ovi æe otiazi u muku vjeènu, a pravednici u život vjeèni. (aiònios g166)

26 I kad svrši Isus rijeèi ove, reèe uèenicima svojima: 2

Znate da æe do dva dana biti pasha, i sina èovjeèejega predaaæe da se razapne. 3 Tada skupiše se glavari sveštenièki i književnici i starješine narodne u dvor poglavara sveštenièkoga po imenu Kajafe; 4 I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevarе uhvatili i ubili. 5 I govorahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. 6 A kad Isus bješe u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga, 7 Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjedaše za trpezom. 8 A kad vidješe to uèenicu njegovi,

rasrdiše se govoreæi: zašto se èini taka šteta? **9** Jer se mogaše ovo prodati skupo i novci dati se siromasima. **10** A kad razumje Isus, reèe im: šta smetate ženu? Ona uèini dobro djelo na meni. **11** Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda. **12** A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi. **13** Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda ovo jevanđelje po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin što uèini ona. **14** Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima sveštenièkijem, **15** I reèe: šta æete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika. **16** I od tada tražaše zgodu da ga izda. **17** A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: gdje æeš da ti zgotovimo pashu da jedeš? **18** A on reèe: idite u grad k tome i tome, i kažite mu: uèitelj kaže: vrijeme je moje blizu, u tebe æu da uèinim pashu s uèenicima svojijem. **19** I uèiniše uèenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu. **20** A kad bi uveèe, sjede za trpezu sa dvanaestoricom. **21** I kad jeðahu reèe im: zaista vam kažem: jedan između vas izdaæe me. **22** I zabrinuvši se vrlo poèeše svaki goroviti mu: da nijesam ja, Gospode? **23** A on odgovarajuæi reèe: koji umoèi sa mnom ruku u zdjelu onaj æe me izdati. **24** Sin èovjeèij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. **25** A Juda, izdajnik njegov, odgovarajuæi reèe: da nijesam ja, ravi! Reèe mu: ti kaza. **26** I kad jeðahu, uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše uèenicima, i reèe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. **27** I uze èašu i davši hvalu dade im govoreæi: pijte iz nje svi; **28** Jer je ovo krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge radi otpuštenja grijeha. **29** Kažem vam pak da neæu otsad piti od ovoga roda vinogradskoga do onoga dana kad æu piti s vama novoga u carstvu oca svojega. **30** I otpojavši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. **31** Tada reèe im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer u pismu stoji: udariæu pastira i ovce od stada razbjææi æe se. **32** A po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju. **33** A Petar reèe mu: ako se i svi sablazne o tebi ja se neæu nikad sablazniti. **34** Reèe mu Isus: zaista ti kažem: noæas dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. **35** Reèe njemu Petar: da bih znao i umrjeti s tobom neæu te se odreæi. Tako i svi uèenici rekoše. **36** Tada doðe Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reèe uèenicima: sjedite tu dok ja idem tamo da se pomolim Bogu. **37** I uzevši Petra i oba sina Zevedejeva zabrinu se i poèe tužiti. **38** Tada reèe im Isus: žalosna je duša moja do smrti; poèekajte ovdje, i stražite sa mnom. **39** I otisavši

malo pade na lice svoje moleæi se i govoreæi: oèe moj! ako je moguæe da me mimoðe èaša ova; ali opet ne kako ja hoæu nego kako ti. **40** I došavši k uèenicima naðe ih gdje spavaju, i reèe Petru: zar ne mogoste jedan èas postražiti sa mnom? **41** Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sréan, ali je tijelo slabu. **42** Opet po drugi put otide i pomoli se govoreæi: oèe moj! ako me ne može ova èaša mimoæi da je ne pijem, neka bude volja tvoja. **43** I došavši naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi otežale. **44** I ostavivši ih otide opet i treæi put te se pomoli govoreæi one iste rijeèi. **45** Tada doðe k uèenicima svojijem i reèe im: jednako spavate i poèivate; evo se približi èas, i sin èovjeèij predaje se u ruke grješnika. **46** Ustanite da idemo; evo se približi izdajnik moj. **47** I dok on još tako govoraše, gle, Juda, jedan od dvanaestorice, doðe, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara sveštenièkijem i starješina narodnih. **48** A izdajnik njegov dade im znak govoreæi: koga ja cijelivam onaj je; držite ga. **49** I odmah pristupivši k Isusu reèe: zdravo, ravi! i cijeliva ga. **50** A Isus reèe mu: prijatelju! šta æeš ti ovdje? Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga. **51** I gle, jedan od onih što bijahu sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož svoj te udari slugu poglavara sveštenièkoga, i otsijeèe mu uho. **52** Tada reèe mu Isus: vrti nož svoj na mjesto njegovo; jer svi koji se maše za nož od noža æe izginuti. **53** Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošlje više od dvanaest legeona anđela? **54** Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude? **55** U taj èas reèe Isus ljudima: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, a svaki dan sam kod vas sjedio uèeæei u crkvi, i ne uhvatiste me. **56** A ovo sve bi da se zbudu pisma proroèka. Tada uèenici svi ostavise ga, i pobjegoše. **57** I oni što uhvatiše Isusa odvedoše ga poglavaru sveštenièkome Kajafi, gdje se književnici i starješine sabraše. **58** A Petar iðaše za njim izdaleka do dvora poglavara sveštenièkoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak. **59** A glavari sveštenièki i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedoèanstva na Isusa da bi ga ubili; **60** I ne naðoše; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne naðoše. Najposlijе doðoše dva lažna svjedoka, **61** I rekoše: on je kazao: ja mogu razvaliti crkvu Božiju i za tri dana naèiniti je. **62** I ustavši poglavar sveštenièki reèe mu: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebi svjedoèe? **63** A Isus muèaše. I poglavar sveštenièki odgovarajuæi reèe mu: zaklinjem te živijem Bogom da nam kažeš jesli li Hristos sin Božij? **64** Reèe mu Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: otsele æete vidjeti sina èovjeèijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. **65** Tada poglavar sveštenièki

razdrije haljine svoje govoreæi: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad èuste hulu njegovu. **66** Šta mislite? A oni odgovarajuæi rekoše: zasluzio je smrt. **67** Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuške **68** Govoreæi: proreci nam, Hriste, ko te udari? **69** A Petar sjeðaše napolju na dvor, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreæi: i ti si bio s Isusom Galilejcem. **70** A on se odreèe pred svima govoreæi: ne znam šta govorиш. **71** A kad iziðe k vratima ugleda ga druga, i reèe onima što bijahu onđe: i ovaj bješe s Isusom Nazareæaninom. **72** I opet odreèe se s kletvom: ne znam tog èovjeka. **73** A malo potom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: vaistinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje. **74** Tada se poèe kleti i preklinjati da ne zna tog èovjeka. I odmah zapjeva pijetao. **75** I opomenu se Petar rijeèi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta æeoš me se odreæi. I izišavši napolje plaka gorko.

27 A kad bi ujutru, uèiniše vijeæeu svi glavari sveštenièki i starješine narodne za Isusa da ga pogube. **2** I svezavši ga odvedoše, i predaše ga Pontiju Pilatu sudiji. **3** Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrenika glavarima sveštenièkjem i starješinama. **4** Govoreæi: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo za to? ti æeš vidjeti. **5** I bacivši srebrenike u crkvi iziðe, i otide te se objesi. **6** A glavari sveštenièki uzevši srebrenike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu haznu, jer je uzeto za krv. **7** Nego se dogovoriše te kupiše za njih lonèarevu njivu za groblje gostima. **8** Od toga se i prozva ona njiva krvna njiva i do danas. **9** Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreæi: i uzeše trideset srebrenika, cijenu cijenjenoga koga su cijenili sinovi Izrailjevi; **10** I dadoše ih za njivu lonèarevu, kao što mi kaza Gospod. **11** A Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreæi: ti li si car Judejski? A Isus reèe mu: ti kažeš. **12** I kad ga tužahu glavari sveštenièki i starješine, ništa ne odgovori. **13** Tada reèe mu Pilat: èuveš li šta na tebe svjedoèe? **14** I ne odgovori mu ni na jednu rijeè tako da se sudija divljaše vrlo. **15** A o svakom prazniku pashe bijaše obièaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoæe. **16** A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu. **17** I kad se sabraše, reèe im Pilat: koga hoæete da vam pustum? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista? **18** Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali. **19** A kad sjeðaše u sudu, poruèi mu žena njegova govoreæi: nemoj se ti ništa miješati u sud toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi. **20** A glavari sveštenièki i starješine nagovoriše narod da ištu Varavu, a Isusa da pogube. **21** A sudija odgovarajuæi

reèe im: koga hoæete od ove dvojice da vam pustum? A oni rekoše: Varavu. **22** Reèe im Pilat: a šta æeu èiniti s Isusom prozvanijem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne. **23** Sudija pak reèe: a kakvo je zlo uèino? A oni iz glasa povikaše govoreæi: da se razapne. **24** A kad vidje Pilat da ništa ne pomaže nego još veæa buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreæi: ja nijesam kriv u krvi ovoga pravednika: vi æete vidjeti. **25** I odgovarajuæi sav narod reèe: krv njegova na nas i na djecu našu. **26** Tada pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da se razapne. **27** Tada vojnici sudijni uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu èetu vojnika. **28** I svukavši ga obukoše mu skerletnu kabanicu. **29** I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreæi: zdravo, care Judejski! **30** I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi. **31** I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i povedoše ga da ga razapnu. **32** I izlazeæi naðoše èovjeka iz Kirine po imenu Simona i natjeraše ga da mu ponese krst. **33** I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest košturnica, **34** Dadoše mu da piye ocat pomiješan sa žuèi, i okusivši ne htje da piye. **35** A kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacivši kocke; **36** I sjeðahu onđe te ga èuvahu. **37** I metnuše mu više glave kriticu njegovu napisanu: ovo je Isus car Judejski. **38** Tada raspeše s njim dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane. **39** A koji prolazahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima, **40** I govoreæi: ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjaš pomozi sam sebi; ako si sin Božij, siði s krsta. **41** A tako i glavari sveštenièki s književnicima i starješinama potsmijevajuæi se govorahu: **42** Drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. Ako je car Izrailjev, neka siðe sad s krsta pa æemo ga vjerovati. **43** On se uzdao u Boga: neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govorаш: ja sam sin Božij. **44** Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se. **45** A od šestoga sahata bi tama po svoj zemljji do sahata devetoga. **46** A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreæi: Ili! Ili! lama savahtani? to jest: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? **47** A neki od onjeh što stajahu onđe èuvši to govorahu: ovaj zove Iliju. **48** I odmah otrèa jedan od njih te uze sunđer, i napuni octa, pa nataèe na trsku, te ga pojaše. **49** A ostali govorahu: stani da vidimo hoæe li doæi Ilija da mu pomože. **50** A Isus opet povika iza glasa, i ispusti dušu. **51** I gle, zavjes crkveni razdrije se nadvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade; **52** I grobovi se otvorise, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; **53** I izišavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uðoše u sveti grad i

pokazaše se mnogima. **54** A kapetan i koji s njim èuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i šta bi, poplašiše se vrlo govoreæi: zaista ovaj bijaše sin Božij. **55** I ondje bijahu i gledahu izdaleka mnoge žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu. **56** Među kojima bijaše Marija Magdalina i Marija mati Jakovljeva i Josijna i mati sinova Zevedejevih. **57** A kad bi uveèe, doðe èovjek bogat iz Arimateje, po imenu Josif, koji je takoðer bio uèenik Isusov. **58** Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo. **59** I uzevši Josif tijelo zavi ga u platno èisto; **60** I metnu ga u novi svoj grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od groba otide. **61** A ondje bijaše Marija Magdalina i druga Marija, i sjeðahu prema grobu. **62** Sjutradan pak po petku sabraše se glavari sveštenièki i fariseji kod Pilata, **63** I rekoše: gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za života: poslijе tri dana ustaæu. **64** Zato zapovjedi da se utvrdi grob do treæega dana da ne doðu kako uèenici njegovi noæeu i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: usta iz mrtvijeh; i biaæe pošljednja prijevara gora od prve. **65** Reèe im Pilat: evo vam straže, pa idite te utvrđite kako znate. **66** A oni otišavši sa stražom utvrđiše grob, i zapeèatiše kamen.

28 A po veèeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje doðe Marija Magdalina i druga Marija da ogledaju grob. **2** I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anđeo Gospodnji siðe s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnijeh i sjeðaše na njemu. **3** A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg. **4** I od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi. **5** A anđeo odgovarajuæi reèe ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa raspetoga tražite. **6** Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod. **7** Pa idite brže te kažite uèenicima njegovijem da je ustao iz mrtvijeh. I gle, on æe pred vama otiæi u Galileju; tamo æete ga vidjeti. Eto ja vam kazah. **8** I izišavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave uèenicima njegovijem. **9** A kad iðahu da jave uèenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreæi: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se. **10** Tada reèe im Isus: ne bojte se; idite te javite braæi mojoj neka idu u Galileju; i tamo æe me vidjeti. **11** A kad iðahu, gle, neki od stražara doðoše u grad i javiše glavarima sveštenièkjem sve što se dogodilo. **12** I oni sastavši se sa starješinama uèiniše vijeæu, i dadoše vojnicipima dovoljno novaca. **13** Govoreæi: kažite: uèenici njegovi doðoše noæeu i ukradoše ga kad smo mi spavalii. **14** I ako to èuje sudija, mi æemo njega umiriti, i naèiniti da vama

ništa ne bude. **15** A oni uzevši novce uèiniše kao što su nauèeni bili. I razglasiti se ova rijeè po Jevrejima i do danas. **16** A jedanaest uèenika otidoše u Galileju u goru kuda im je kazao Isus. **17** I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnjaše. **18** I pristupivši Isus reèe im govoreæi: dade mi se svaka vlast na nebuh i na zemljih. **19** Idite dakle i nauèite sve narode krsteæi ih va ime oca i sina i svetoga Duha, **20** Uèeæi ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin. (aiðn g165)

Marku

1 Poèetak jevanđelja Isusa Hrista sina Božijega. **2** Kao što stoji u proroka: evo ja šaljem anđela svojega pred licem tvojim, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. **3** Glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove. **4** Pojavi se Jovan krstæci u pustinji, i propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha. **5** I izlažaše k njemu sva Judejska zemlja i Jerusalimljani; i kršæavaše ih sve u Jordanu rjeci, i ispovijedahu grijeho svoje. **6** A Jovan bijaše obuèen u kamilju dlaku, i imaše pojas kožan oko sebe; i jeðaše skakavce i med divlji. **7** I propovijedaše govoreæi: ide za mnom jaèi od mene, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obuæi njegovoj. **8** Ja vas kršæavam vodom, a on æe vas krstiti Duhom svetijem. **9** I u to vrijeme doðe Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu, **10** I odmah izlazeæi iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub siðe na nj. **11** I glas doðe s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji. **12** I odmah Duh izvede ga u pustinju. **13** I bi ondje u pustinji dana èetrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i anđeli služahu mu. **14** A pošto predadoše Jovanu, doðe Isus u Galileju propovijedajuæi jevanđelje o carstvu Božijemu **15** I govoreæi: iziðe vrijeme i približi se carstvo Božije; pokajte se i vjerujte jevanđelje. **16** I hodeæi pokraj mora vidje Simona, i Andriju brata njegova gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari. **17** I reèe im Isus: hajdete za mnom, i uèiniæu vas lovcima ljudskijem. **18** I odmah ostavivši mreže svoje poðoše za njim. **19** I otisavši malo odande ugleda Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, i oni u laði krpljahu mreže; **20** I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zevedeja u laði s najamnicima poðoše za njim. **21** I doðoše u Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu uèaše. **22** I divljahu se nauci njegovo; jer ih uèaše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici. **23** I bijaše u zbornici njihovo èovjek s duhom neèistijem, i povika **24** Govoreæi: proði se, što je tebi do nas, Isuse Nazareæanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. **25** I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. **26** I strese ga duh neèisti, i povika iza glasa, i iziðe iz njega. **27** I uplašiše se svi tako da pitahu jedan drugoga govoreæi: šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima neèistijem zapovijeda, i slušaju ga? **28** I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj, **29** I odmah izišavši iz zbornice doðoše u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom. **30** A tašta Simonova ležaše od groznice; i odmah kazaše mu za nju. **31** I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je

grozniça odmah, i služaše im. **32** A kad bi pred veèe, pošto sunce zaðe, donošahu k njemu sve bolesnike i bijesne. **33** I sav grad bijaše se sabrao k vratima. **34** I iscijeli mnoge bolesnike od razliènijeh bolesti, i ðavole mnoge istjera, i ne dadijaše ðavolima da kazuju da ga poznavahu. **35** A ujutru vrlo rano ustavši iziðe, i otide nasamo, i ondje se moljaše Bogu. **36** I za njim potrëaše Simon i koji bijahu s njim. **37** I našavši ga rekoše mu: traže te svi. **38** I reèe im: hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovjedim: jer sam ja na to došao. **39** I propovijeda po zbornicama njihovijem po svoj Galileji, i ðavole izgoni. **40** I doðe k njemu gubavac moleæi ga i na koljenima kleèeæi pred njim i reèe mu: ako hoæeš, možeš me oèistiti. **41** A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reèe mu: hoæeu, oèisti se. **42** I tek što mu to reèe, a guba otide s njega, i osta èist. **43** I zaprijetivši mu odmah istjera ga, **44** I reèe mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za oèišæenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. **45** A on izišavši poèe mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da Isus ne može javno u grad uæi, nego bijaše napolju u pustijem mjestima, i dolažahu k njemu sa sviju strana.

2 I uðe opet u Kapernaum poslije nekoliko dana; i èu se da je u kuæi. **2** I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im rijeè. **3** I doðoše k njemu s uzetijem koga nošaše èetvoro. **4** I ne moguæi približiti se k njemu od naroda otkriše kuæu gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše. **5** A Isus vidjevši vjeru njihovu reèe uzetome: sinkol opråstaju ti se grijesi tvoji. **6** A ondje sjeðahu neki od književnika i pomišljahu u srcima svojima: **7** Šta ovaj tako huli na Boga? Ko može opråstati grijeho osim jednoga Boga? **8** I odmah razumjevši Isus duhom svojijem da oni tako pomišljaju u sebi, reèe im: što tako pomišljate u srcima svojijem? **9** Što je lakše? reæi uzetome: opråstaju ti se grijesi? ili reæi: ustani i uzmi odar svoj, i hodi? **10** No da znate da vlast ima sin èovjeèij na zemlji opråstati grijeho, reèe uzetome:) **11** Tebi gorom: ustani i uzmi odar svoj, i idi doma. **12** I usta odmah, i uvezvi odar iziðe pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga govoreæi: nigda toga vidjeli nijesmo. **13** I iziðe opet k moru; i sav narod iðaše k njemu, i uèaše ih. **14** I prolazeæi vidje Leviju Alfejeva gdje sjedi na carini, i reèe mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. **15** I kad sjeðaše Isus za trpezom u kuæu njegovoj, i carinici i grijeshnici mnogi sjeðahu s njim i s uèenicima njegovijem: jer ih bijaše mnogo koji iðahu za njim. **16** A književnici i fariseji

vidjevši ga gdje jede s carinicima i s grješnicima govorahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jede i pije? 17 I èuvši Isus reèe im: ne trebaju zdravi ljkara nego bolesni. Ja nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje. 18 I bijahu uèenici Jovanovi i farisejski koji pošæahu; i doðoše i rekoše mu: zašto uèenici Jovanovi i farisejski poste a tvoji uèenici ne poste? 19 I reèe im Isus: eda li mogu svatovi postiti dok je ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti. 20 Nego æe doæi dni kad æe se oteti od njih ženik, i tada æe postiti u one dne. 21 I нико не prišiva nove zakrpe na staru haljinu; inaèe æe odadrijeti nova zakrpa od staroga, i gora æe rupa biti. 22 I нико ne ljeva nova vina u mjehove stare; inaèe novo vino prodre mjehove, i vino se prolje, i mjehovi propadnu; nego novo vino u nove mjehove ljevati treba. 23 I dogodi mu se da iðaše u subotu kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu putem klasje. 24 I fariseji govorahu mu: gledaj, zašto èine u subotu što ne valja? 25 A on reèe im: nijeste li nikad èitali šta uèini David kad mu bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim? 26 Kako uðe u Božiju kuæeu pred Avijatarom poglavarem sveštenièkijem i hljbove postavljene pojede kojijeh ne bijaše slobodno nikome jesti osim sveštenika, i dade ih onima koji bijahu s njim? 27 I govorare im: subota je naèinjena èovjeka radi, a nije èovjek subote radi. 28 Dakle je gospodar sin èovjeèij i od subote.

3 I uðe opet u zbornicu, i ondje bješe èovjek sa suhom rukom. 2 I motrahu za njim neæe li ga u subotu iscijeliti da ga okrive. 3 I reèe èovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu. 4 I reèe im: valja li u subotu dobro èiniti ili zlo èiniti? dušu održati, ili pogubiti? A oni muèahu. 5 I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrenila reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga. 6 I izišavši fariseji odmah uèinile za njega vijeæu s Irodovcima kako bi ga pogubili. 7 A Isus otide s uèenicima svojijem k moru; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje; 8 I iz Jerusalima i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko èuviš řta on èini doðe k njemu. 9 I reèe uèenicima svojijem da bude laða u njega gotova zbog naroda, da mu ne dosaðuje. 10 Jer mnoge iscijeli tako da navaljivahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu. 11 I dusi neèisti kad ga viðahu, pripadahu k njemu i vikahu govoreæi: ti si sin Božij. 12 I mnogo im prijeæe da ga ne prokažu. 13 I iziðoše na goru, i dozva koje on šæaše; i doðoše mu. 14 I postavi dvanaestoricu da budu s njim, i da ih pošilje da propovijedaju, 15 I da imaju vlast da iscijeluju od bolesti, i da izgone ðavole: 16 Prvoga

Simona, i nadjede mu ime Petar; 17 I Jakova Zevedejeva i Jovana brata Jakovljeva, i nadjede im imena Vovanerges, koje znaèi sinovi gromovi; 18 I Andriju i Filipa i Vartolomija i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita, 19 I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. 20 I doðoše u kuæeu, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hljeba jesti. 21 I èuvši to rod njegov iziðoše da ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe. 22 A književnici koji bijahu sišli iz Jerusalima govorahu: u njemu je Veelzebul; i: on pomoæu kneza ðavolskoga izgoni ðavole. 23 I dozvavši ih govorare im u prièama: kako može sotona sotonu izgoniti? 24 I ako se carstvo samo po sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono; 25 I ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj; 26 I ako sotona ustane sam na se i razdijeli se, ne može ostati, nego æe propasti. 27 Niko ne može pokuæstvo jakoga, ušavši u kuæeu njegovu, oteti ako najprije jakoga ne sveže: i onda æe kuæeu njegovu oplijeniti. 28 Zaista vam kažem: svi grijesi oprostiae se sinovima èovjeèijim, i huljenja na Boga, makar kakova bila: 29 A koji pohuli na Duha svetoga nema oproštenja vavijek, nego je kriv vjeènome sudu. (aiõn g165, aiõmios g166) 30 Jer govorahu: u njemu je neèisti duh. 31 I doðe mati njegova i braæea njegova, i stojeæi napolju poslaše k njemu da ga zovu. 32 I sjeðaše narod oko njega. I rekoše mu: eto mati twoja i braæea twoja i sestre twoje napolju pitaju za te. 33 I odgovori im govorareæi: ko je mati moja ili braæea moja? 34 I pogledavši oko sebe na narod koji sjeðaše reèe: evo mati moja i braæea moja. 35 Jer ko izvrši volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja.

4 I opet poèe uèiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora uæi u laðu, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora. 2 I uèaše ih u prièama mnogo, i govorare im u nauci svojoj: 3 Slušajte: evo iziðe sijaèe da sije. 4 I kad sijaše dogodi se da jedno pade ukraj puta, i doðoše ptice i pozobaše ga. 5 A drugo pade na kamenito mjesto gdje ne bijaše mnogo zemlje; i odmah iznìee; jer ne bijaše u dubinu zemlje: 6 A kad obasja sunce, uvenu, i buduæi da nemaše korijena, usahnu. 7 I drugo pade u trnje; i naraste trnje i udavi ga, i ne donese roda. 8 I drugo pade na zemlju dobru; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donoðaše po trideset i po šeset i po sto. 9 I reèe: ko ima uši da èuje neka èuje. 10 A kad osta sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaestoricom za ovu prièu. 11 I reèe im: vama je dano da znate tajne carstva Božjega, a onima napolju sve u prièama biva; 12 Da oèima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oproste grijesi. 13 I reèe im: zar ne razumijete ove prièe? A kako æete sve prièe razumjeti? 14 Sijaè rijeè sije. 15 A ono

su kraj puta, gdje se sije rijeè i kad je èeuju odmah doèe sotona i otme rijeè posijanu u srcima njihovjem. **16** Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima koji kad èeuju rijeè odmah je prime s radošæu; **17** Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju rijeèi radi, odmah se sablazne. **18** A ono su što se u trnju sije koji slušaju rijeè, **19** Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogatstva i ostale slasti uðu i zaguše rijeè, i bez roda ostane. (aiðn g165) **20** A ono su što se na dobroj zemljiji sije koji slušaju rijeè i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto. **21** I govoraše im: eda li se svjeæa užiže da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne? **22** Jer nema ništa tajno što neæee biti javno; niti ima što sakriveno što neæee iziæi na vidjelo. **23** Ako ima ko uši da èeuje neka èeuje. **24** I govoraše im: pamtite što èuvjetete: kakom mjerom mjerite onakom æee vam se mjeriti i dometnuæe se vama koji slušate. **25** Jer ko ima, daæee mu se; a koji nema, uzeæee mu se i ono što ima. **26** I govoraše im: tako je carstvo Božije kao èovjek kad baci sjeme u zemljiju; **27** I spava i ustaje noæeu i danju; i sjeme nièe i raste, da ne zna on. **28** Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, potom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu. **29** A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nastala žetva. **30** I govoraše: kakvo æemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj æemo ga prièi iskazati? **31** Ono je kao zrno gorušièeno koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemljiji; **32** A kad se posije, uzraste i bude veæee od svega povræea, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske življeti. **33** I takovijem mnogijem prièama kazivaše im rijeè koliko mogahu slušati. **34** A bez prièa ne govoraše im ni rijeèi. A uèenicima osobito kazivaše sve. **35** I reèe im onaj dan uveèe: hajdemo na onu stranu. **36** I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u laði; a i druge laðe bijahu s njim. **37** I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u laðu da se veæ napuni. **38** A on na krmu spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu: uèitelju! zar ti ne mariš što ginemo? **39** I ustavši zaprijeti vjetru, i reèe moru: æuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika. **40** I reèe im: zašto ste tako strašljivi? Kako nemate vjere. **41** I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugome: ko je ovaj dakle da ga i vjetar i more slušaju?

5 I doðoše preko mora u okolinu Gadarinsku. **2** I kad iziðe iz laðe, odmah ga srete èovjek s duhom neèistijem, **3** Koji življaše u grobovima i niko ga ne moguše svezati ni verigama; **4** Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidaò verige i puta izlomio; i niko ga ne moguše ukrotiti. **5** I jednako dan i noæ bavljaše se u grobovima i u

gorama vièuæi i bijuæi se kamenjem. **6** A kad vidje Isusa izdaleka, poteèe i pokloni mu se. **7** I povikavši iza glasa reèe: šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muèi me. **8** Jer mu govoraše: iziði, duše neèisti, iz èovjeka. **9** I pitaše ga: kako ti je ime? I odgovori mu: legeon mi je ime; jer nas je mnogo. **10** I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline. **11** A ondje po brijevu pasijaše veliki krd svinja. **12** I moliše ga svi ðavoli govoreæi: pošlji nas u svinje da u njih uđemo. **13** I dopusti im Isus odmah. I izišavši duhovi neèisti uðoše u svinje; i navali krd s brijeva u more; a bijaše ih oko dvije hiljade: i potopioše se u moru. **14** A svinjari pobjegoše, i javiše u gradu i po selima. I iziðoše ljudi da vide šta je bilo. **15** I doðoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legeon gdje sjedi obuèen i pametan; i uplašiše se. **16** A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja. **17** I poèeše ga moliti da ide iz njihovih krajeva. **18** I kad uðe u laðu, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim. **19** A Isus ne dade mu, veæ mu reèe: idi kuæi svojoj i svojima i kaži im šta ti Gospod uèini, i kako te pomilova. **20** I otide i poèe pripovijedati u Deset Gradova šta mu uèini Isus; i svi se divljahu. **21** I kad prijeðe Isus u laði opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mora. **22** I gle, doðe jedan od starješina zbornièikih po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove. **23** I moljaše ga vrlo govoreæi: kæi je moja na smrti; da doðeš i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi. **24** I poðe s njim; i za njim iðaše naroda mnogo i turkahu ga. **25** I žena nekakva koja je dvanaest godina bolovala od teèenja krvi **26** I veliku muku podnijela od mnogijeh ljekara, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nijesu pomogli, nego još gore naèinili, **27** Kad je èula za Isusa, doðe u narodu sastrag, i dotaèe se haljine njegove. **28** Jer govoraše: ako se samo dotaknem haljina njegovih ozdravijæu. **29** I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti. **30** I odmah Isus osjeti u sebi silu što iziðe iz njega, i obazrevši se na narod reèe: ko se to dotaèe mojijeh haljinu? **31** I rekoše mu uèenici njegovi: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotaèe mene? **32** I on se obziraše da vidi onu koja to uèini. **33** A žena uplašivši se drktaše, i znajuæi što joj se dogodi, doðe i kleèe pred njim, i kaza mu svu istinu. **34** A on reèe joj: kæeri! vjera twoja pomože ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje. **35** Još on govoraše, a doðoše od starješine zbornièikoga govoreæi: kæi twoja umrije; šta veæ trudiš uèitelja? **36** A Isus odmah èuvši rijeè što rekoše starješini: ne boj se, samo vjeruj. **37** I ne dade za sobom iæi nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva. **38** I doðe u kuæu starješine zbornièikoga, i vidje vrevu i plaè i jauk veliki. **39** I

ušavši reèe im: šta ste uzavreli te plaèete? Djevojka nije umrla, nego spava. 40 I potsmijevahu mu se. A on istjeravi sve uze oca djevojèina i mater i koji bijahu s njim, i uèe gdje ležaše djevojka. 41 I uvezvi djevojku za ruku reèe joj: Talita kumi, koje znaèi: djevojko, tebi govorim, ustani. 42 I odmah usta djevojka i hoðaše; a bješe od dvanaest godina. I zaèudiše se èudem velikjem. 43 I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, i reèe: podajte joj nek jede.

6 I iziðe odande, i doðe na svoju postojbinu; i za njim idoše uèenici njegovi. 2 I kad doðe subota, poèe uèiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreæi: otkud ovome to? I kakva mu je premudrost dana? I èuedesa takova rukama njegovijem èine se? 3 Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljev i Josijin i Judin i Simonov? I nijesu li sestre njegove ovdje meðu nama? I sablažnjavahu se o njega. 4 A Isus reèe im: nigdje nije prorok bez èasti do na postojbini svojoj i u rodu i u domu svome. 5 I ne moguše ondje nijednoga èuda da uèini, osim što malo bolesnika iscijeli metnuvši na njih ruke. 6 I divljaše se nevjerstvu njihovome. I iðaše po okolnjem selima i uèaše. 7 I dozva dvanaestoricu, i poèe ih slati dva i dva, i davaše im vlast nad duhovima neèistijem. 8 I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hljeba ni novaca u pojasu; 9 Nego obuveni u opanke, i ne oblaèiti dviju haljina. 10 I reèe im: gdje uðete u dom ondje ostanite dok ne iziðete odande. 11 I ako vas ko ne primi i ne posluša vas, izlazeæi odande otresite prah s nogu svojih za svjedoèanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše æe biti Sodomu i Gomoru u dan straðnoga suda nego gradu onome. 12 I izišavši propovijedahu da se treba kajati; 13 I ðavole mnoge izgonjahu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscijeljivahu. 14 I zaèu car Irod za Isusa jer njegovo ime bijaše se razglasilo i reèe: Jovan krstitelj iz mrtvijeh usta, zato èini èuedesa. 15 Drugi govorahu: to je Ilij. A drugi govorahu: to je prorok ili kao koji od proroka. 16 A kad èu Irod, reèe: to je Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvijeh. 17 Jer ovaj Irod posla te uhvatiše Jovana, i svezavši baci ga u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom. 18 Jer Jovan govorase Irodu: ne možeš ti imati žene brata svojega. 19 A Irodijada rasrdi se na njega, i šæaše da ga ubije, ali ne moguše. 20 Jer se Irod bojaše Jovana znajuæi ga da je èovjek pravedan i svet, i èuvaše ga, i mnogo koješta èinjaje kako mu on reèe, i rado ga slušaše. 21 I dogodi se dan zgodan, kad Irod na dan svoga rođenja davaše veèeru knezovima svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem. 22 I ušavši kæi Irodijadina i igравši i ugodivši Irodu i gostima njegovijem reèe car djevojci: išti u mene šta god hoæeš, i

daæeu ti. 23 I zakle joj se: što god zaišteš u mene daæeu ti, da bi bilo i do po carstva moga. 24 A ona izišavši reèe materi svojoj: šta æeu iskati? A ona reèe: glavu Jovana krstitelja. 25 I odmah ušavši brzo k caru zaiska govoreæi: hoæeu da mi daš sad na krugu glavu Jovana krstitelja. 26 I zabrinu se car, ali kletve radi i gostiju svojih ne htje joj odreæi. 27 I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese glavu njegovu. 28 A on otišavši posijeèe ga u tamnici, i donese glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a djevojka dade je materi svojoj. 29 I èuvši uèenici njegovi doðoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob. 30 I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što uèiniše i šta ljudi nauèiše. 31 I reèe im: doðite vi sami nasamo, i poèinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti. 32 I otidoše na laði u pusto mjesto sami. 33 I vidješe ih ljudi kad iðahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigoše ih, i skupiše se oko njega. 34 I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sazali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira; i poèe ih uèiti mnogo. 35 I kad bi veæ pred noæ, pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: pusto je mjesto, a veæ je dockan; 36 Otpusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hljeba; jer nemaju šta jesti. 37 A on odgovarajuæi reèe im: podajte im vi neka jedu. I rekoše mu: veæ ako da idemo da kupimo za dvjesta groša hljeba, i da im damo da jedu? 38 A on im reèe: koliko hljebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše: pet hljebova i dvije ribe. 39 I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi. 40 I posadiše se na gomile po sto i po pedeset. 41 I uvezvi onijeh pet hljebova i dvije ribe pogleda na nebo, i blagoslovi, pa prelomi hljebove, i dade uèenicima svojijem da metnu ispred njih; i one dvije ribe razdijeli svima. 42 I jedoše svi, i nasitiše se. 43 I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba. 44 A bijaše onijeh što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi. 45 I odmah natjera uèenike svoje da uðu u laðu i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu dok on otpusti narod. 46 I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu. 47 I uveèe bijaše laða nasred mora, a on sam na zemlji. 48 I vidje ih gdje se muèahu veslajuæi: jer im bijaše protivan vjetar. I oko èetvrtre straže noæene doðe k njima iduæi po moru; i šæadijaše da ih mimoïde. 49 A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je utvara, i povikaše; 50 Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reèe im: ne bojte se, ja sam, ne plašite se. 51 I uðe k njima u laðu, i utoli vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se. 52 Jer ih ne nauèiše hljebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo. 53 I prešavši doðoše u zemlju Genisaretsku; i stadoše u kraj. 54 I kad iziðoše iz laðe, odmah ga poznaše ljudi. 55 I oprèavši sav

onaj kraj poèeše na odrima donositi bolesnike gdje èuvaju da je on. **56** I kud god iðaše u sela ili u gradove ili u palanke, na raskršæima metahu bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljuhu svi koji ga se doticahu.

7 I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jerusalima. **2** I vidjevši neke od uèenika njegovih da neèistijem, to jest neumivenijem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih. **3** Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju ruku do lakata, držeæi se onoga što im je ostalo od starijeh; **4** I kad doðu s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: Peru èaše i žbanove i kotlove i klupe. **5** A potom pitahu ga fariseji i književnici: zašto uèenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeh, nego jedu hljeb neumivenijem rukama? **6** A on odgovarajuæi reèe im: dobro je prorokovao Isajia za vas licemjere, kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene. **7** No zaludu me poštuju uèeæi naukama, zapovijestima ljudskijem. **8** Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite obieaje ljudske, pranje žbanova i èaša; i druga mnoga takova èinite. **9** I reèe im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj obieaj saèuvate. **10** Jer Mojsije reèe: poštu oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smræu da umre. **11** A vi kažete: ako reèe èovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi. **12** I tako ne date mu ništa uèiniti ocu svojemu ili materi svojoj, **13** Ukipajuæi rijeè Božiju svojijem obieajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta èinite. **14** I dozvavši sav narod reèe im: poslušajte mene svi, i razumijte. **15** Ništa nema što bi èovjeka moglo opoganići da uðe spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani èovjeka. **16** Ako ko ima uši da èuje neka èuje. **17** I kad doðe od naroda u kuæu pitahu ga uèenici njegovi za prièu. **18** I reèe im: zar ste i vi tako nerazumnii? Ne razumijete li da što god u èovjeka spolja ulazi ne može ga opoganiti? **19** Jer mu ne ulazi u srce nego u trbu; i izlazi napolje èisteæi sva jela. **20** Još reèe: što izlazi iz èovjeka ono pogani èovjeka; **21** Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva, **22** Kraðe, lakomstva, pakosti, zloæe, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje. **23** Sva ova zla iznutra izlaze, i pogane èovjeka. **24** I ustavši odande otide na krajeve Tirske i Sidonske, i ušavši u kuæu šæadijaše da нико не èuje za nj; i ne može se sakriti. **25** Jer èuvši za nj žena što u njezinoj kæeri bijaše duh neèisti, doðe i pade k nogama njegovima. **26** A žena ta bijaše Grkinja rodom Sirofinièanka, i moljaše ga da istjera ðavola iz kæeri njezine. **27** A Isus reèe joj: stani da

se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djece i baciti psima. **28** A ona odgovarajuæi reèe mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetinjijeh. **29** I reèe joj: za tu rijeè idi; iziðe ðavo iz kæeri tvoje. **30** I došavši kuæi naðe da je ðavo iziðao, i kæi ležaše na odru. **31** I opet iziðe Isus iz krajeva Tirske i Sidonske i doðe na more Galilejsko u krajeve Desetogradske. **32** I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne na nj ruku. **33** I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova; **34** I pogledavši na nebo uzdahnu, i reèe mu: Efata, to jest: otvori se. **35** I odmah mu se otvorile uši, i razdrriješi se sveza jezika njegova, i govoraše lijepo. **36** I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali što im on zabranjivaše oni još veæma razglašivahu. **37** I vrlo se divljahu govoreæi: sve dobro èini; i gluhe èini da èuju i nijeme da govore.

8 U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadjahu šta jesti, dozva Isus uèenike svoje i reèe im: **2** Žao mi je naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti. **3** I ako ih otpustim gladne kuæama njihovijem, oslabiæe na putu; jer su mnogi od njih došli izdaleka. **4** I odgovoriše mu uèenici njegovi: otkuda æemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo? **5** I zapita ih: koliko imate hljebova? A oni kazaše: sedam. **6** I zapovjedi narodu da posjedaju po zemljji; i uzevši onih sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade uèenicima svojijem da razdadu; i razdadoše narodu. **7** I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reèe da i njih razdadu. **8** I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica. **9** A onih što su jeli bijaše oko èetiri hiljade. I otpusti ih. **10** I odmah uðe u laðu s uèenicima svojijem, i doðe u okoline Dalmanutske. **11** I iziðoše fariseji, i poèeše se prepirati s njim, i kušajuæi ga iskahu od njega znak s neba. **12** I uzdahnivši duhom svojijem reèe: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: neæe se dati rodu ovome znak. **13** I ostavivši ih uljeze opet u laðu, i otide na onu stranu. **14** I zaboraviše uèenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u laði do jedan hljeb. **15** I zapovijedaše im govoreæi: gledajte, èuvajte se kvasca farisejskoga i kvasca Irodova. **16** I mišljahu jedan drugome govoreæi: to je što hljeba nemamo. **17** I razumjevši Isus reèe im: šta mislite što hljeba nemate? Zar još ne osjeæate, niti razumijete? Zar je još okamenjeno srce vaše? **18** Oèi imate i ne vidite? uši imate i ne èujete? I ne pamtitte li **19** Kad ja pet hljebova prelomih na pet hiljada, koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu: dvanaest. **20** A kad sedam na èetiri hiljade, koliko punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: sedam. **21** I reèe im: kako ne razumijete? **22** I doðe u Vitsaidu; i dovedoše k

njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne. **23** I uzevši za ruku slijepoga izvede ga napolje iz sela, i pljunuviš mu u oči metnu ruke na nj, i zapita ga vidi li što. **24** I pogledavši reče: vidim ljudi gdje idu kao drva. **25** I potom opet metnu mu ruke na oči, i reče mu da pogleda: i ćiscijeli se, i vidje sve lijepo. **26** I posla ga kuæei njegovoj govoreći: ne ulazi u selo, niti kazuj kome u selu. **27** I iziđe Isus i uèenici njegovi u sela Æesarije Filipove; i putem pitaše uèenike svoje govoreći im: ko govore ljudi da sam ja? **28** A oni odgovorile: Jovan krstitelj; drugi: Ilija; a drugi: koji od proroka. **29** A on im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajući reče mu: ti si Hristos. **30** I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega. **31** I poèe ih uèiti da sinu èovjeèijuvalju mnogo postradati, i da æe ga okriviti starješine i glavari sveštenički i književnici, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. **32** I govoraše o tom ne ustruèavajući se. I Petar uze ga i poèe ga odvraæati. **33** A on obrnuvši se i pogledavši na uèenike svoje zaprijeti Petru govoreći: idi od mene sotono; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko. **34** I dozvavši narod s uèenicima svojima reče im: ko hoæe za mnom da ide neka se odreèe sebe i uzme krst svoj, i za mnom ide. **35** Jer ko hoæe dušu svoju da saèeva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i jevanđelja onaj æe je saèuvati. **36** Jer kakva je korist èovjeku ako zadobije sav svijet a duši svojoj naudi? **37** Ili kakav æe otkup dati èovjek za dušu svoju? **38** Jer ko se postidi mene i mojih rijeèi u rodu ovome preljubotvornome i grješnom, i sin æe se èovjeèiju postidjeti njega kad doðe u slavi oca svojega s anđelima svetima.

9 I reče im: zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstvo Božije da doðe u sili. **2** I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima. **3** I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjelilja ubijeliti na zemlji. **4** I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom. **5** I Petar odgovarajući reče Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliju jednu. **6** Jer ne znadijaše šta govori; jer bijahu vrlo uplašeni. **7** I postade oblak te ih zakloni; i doðe glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte. **8** I ujedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom. **9** A kad silažahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok sin èovjeèiju ne ustane iz mrtvijeh. **10** I rijeè zadržaše u sebi pitajući jedan drugogu: šta to znaèi ustati iz mrtvijeh? **11** I pitahu ga govoreći: kako govore književnici da Ilija treba najprije da doðe? **12** A on odgovarajući reče im: Ilija æe doæi najprije, i urediti sve;

ali i sin èovjeèiju treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano. **13** Ali vam kažem da je i Ilija došao i uèiniše s njim šta htjedoše kao što je pisano za njega. **14** I došavši k uèenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se preprije s njima. **15** I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritréavši pozdravljuju ga. **16** I upita književnike: šta se prepirete s njima? **17** I odgovarajući jedan od naroda reče: uèitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh njiem. **18** I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca i škrguæe zubima; i suši se. I rekoh uèenicima tvojijem da ga istjeraju; i ne mogoše. **19** A on odgovarajući mu reče: o rode nevjerni! dokle æeu s vama biti? dokle æeu vas trpljeti? Dovedite ga k meni. **20** I dovedoše ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; i panuvi na zemlju valjaše se bacajući pjenu. **21** I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reče: iz djetinjstva. **22** I mnogo puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas. **23** A Isus reče mu: ako možeš vjerovati: sve je moguæe onome koji vjeruje. **24** I odmah povikavši otac djetinji sa Suzama govoraše: vjerujem, Gospode! pomozi mojemu nevjerusu. **25** A Isus video da se stjeèe narod zaprijeti duhu neèistome govoreći mu: duše njemi i gluhi! ja ti zapovijedam, iziði iz njega i više ne ulazi u njega. **26** I povikavši i izlomivši ga vrlo iziðe; i uèini se kao mrtav tako da mnogi govoraju: umrije. **27** A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta. **28** I kad uðe u kuæu pitahu ga uèenici njegovi nasamo: zašto ga mi ne mogosmo istjerati? **29** I reče im: ovaj se rod nièim ne može istjerati do molitvom i postom. **30** I izišavši odande iðahu kroz Galileju; i ne šeadijaše da ko dozna. **31** Jer uèaše uèenike svoje, i govoraše im da æe se sin èovjeèiju predati u ruke ljudske, i ubiæe ga, i pošto ga ubiju ustaæe treæi dan. **32** A oni ne razumijevahu rijeèi, i ne smedijahu da ga zapitaju. **33** I doðe u Kapernaum, i kad bješe u kuæi zapita ih: šta se prepirate putem među sobom? **34** A oni muèahu; jer se putem prepiraše među sobom ko je najveæi. **35** I sjedavši dozva dvanaestoricu i reče im: koji hoæe da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga. **36** I uzevši dijete metnu ga među njih i zagrlivši ga reče im: **37** Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima; a ko mene primi, ne prima mene nego onoga koji je mene poslao. **38** Odgovori mu Jovan govoreći: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni ñavole koji ne ide za nama: i zabranismo mu, jer ne ide za nama. **39** A Isus reče: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojijem èudo èinio da može brzo zlo govoriti za mnom. **40** Jer ko nije protiv vas s vama je. **41** Jer ko vas napoji èašom vode u

ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kažem: ne æe mu propasti plata. 42 A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenjenu o vratu njegovu i da se baci u more. 43 I ako te ruka tvoja sablažnjava, otsijeci je: bolje ti je bez ruke u život uæi, negoli s obje ruke uæi u pakao, u organj vjeèeni, (Geenna g1067) 44 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 45 I ako te noga tvoja sablažnjava, otsijeci je: bolje ti je uæi u život hromu, negoli s dvije noge da te bace u pakao, u organj vjeèeni, (Geenna g1067) 46 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 47 Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga: bolje ti je s jednjem okom uæi u carstvo Božije, negoli s dva oka da te bace u pakao ognjeni, (Geenna g1067) 48 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 49 Jer æe se svaki ognjem posoliti, i svaka æe se žrtva solju posoliti. 50 Dobra je so; ali ako so bude neslana, èim æe se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte meðu sobom.

10 I ustavši odande doðe u okoline Judejske preko Jordana, i steeèe se opet narod k njemu; i kao što obièajima, opet ih uèeaše. 2 I pristupivši fariseji upitaše ga kušajuae: može li èovjek pustiti ženu? 3 A on odgovarajuæi reèe im: šta vam zapovjeda Mojsije? 4 A oni rekoše: Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da se pusti. 5 I odgovarajuæi Isus reèe im: po tvrđi vašega srca napisa vam on zapovijest ovu. 6 A u poèetku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog. 7 Zato ostavi èovjek oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj, 8 I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo. 9 A što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. 10 I u kuæi opet zapitaše ga za to uèenici njegovi. 11 I reèe im: koji pusti ženu i oženi se drugom, èini preljubu na njoj. 12 I ako žena ostavi muža svojega i poðe za drugoga, èini preljubu. 13 I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne; a uèenici branjahu onima što ih donošahu. 14 A Isus vidjevši rasrdi se i reèe im: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. 15 Zaista vam kažem: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, ne æe uæi u njega. 16 I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovi. 17 I kad izide na put, pritréa neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: uèitelju blagi! šta mi treba èiniti da dobijem život vjeèeni? (aiònios g166) 18 A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. 19 Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi lažno; ne èini nepravde nikome; poštuj oca svojega i mater. 20 A on odgovarajuæi reèe mu: uèitelju! sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. 21 A Isus pogledavši na nj, omilje mu, i reèe mu: još ti jedno

nedostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaæeš blago na nebu; i doði te hajde za mnom uzevši krst. 22 A on posta zlovoljan od ove rijeèi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. 23 I pogledavši Isus reèe uèenicima svojima: kako je teško bogatima uæi u carstvo nebesko! 24 A uèenici se uplašiše od rijeèi njegovijeh. A Isus opet odgovarajuæi reèe im: djeco! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogatstvo uæi u carstvo Božije! 25 Lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. 26 A oni se vrlo divljahu govoreæi u sebi: ko se dakle može spasti? 27 A Isus pogledavši na njih reèe: ljudima je nemoguæe, ali nije Bogu: jer je sve moguæe Bogu. 28 A Petar mu poèe govoriti: eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo. 29 A Isus odgovarajuæi reèe: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuæu, ili braæeu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i jevanđelja radi, 30 A da ne æe primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuæa, i braæe, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vjeèeni. (aiòn g165, aiònios g166) 31 Ali æe mnogi prvi biti pošljednji, i pošljednji prvi. 32 A kad iðahu putem u Jerusalim, Isus iðaše pred njima, a oni se èuðahu, i za njim iðahu sa strahom. I uzevši opet dvanaestoricu poèe im kazivati šta æe biti od njega: 33 Evo idemo u Jerusalim, i sin èovjeèij predaæe se glavarima sveštenikijem i književnicima i osudiæe ga na smrt, i predaæe ga neznabrošcima; 34 I narugaæe mu se, i biæe ga, i popljuvaæe ga, i ubiæe ga, i treæi dan ustaæe. 35 I pred njega doðoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreæi: uèitelju! hoæemo da nam uèiniš za što æemo te moliti. 36 A on reèe: što hoæete da vam uèinim? 37 A oni mu rekoše: daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj. 38 A Isus im reèe: ne znate šta ištete: možete li pitи èašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? 39 A oni mu rekoše: možemo. A Isus reèe im: èašu dakle koju ja pijem ispiæete; i krštenjem kojijem se ja krstim krstiæete se; 40 Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno. 41 I èuviši to desetorica poèeše se srditi na Jakova i na Jovana. 42 A Isus dozvavši ih reèe im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim. 43 Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi meðu vama, da vam služi. 44 I koji hoæe prvi meðu vama da bude, da bude svima sluga. 45 Jer sin èovjeèij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge. 46 I doðoše u Jerihon. I kad izlažaše iz Jerihona, on i uèenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Vartimej slijepi sjeðaše kraj puta i prošaše. 47 I

èuvši da je to Isus Nazareæanin stade vikati i govoriti: sine Davidov Isuse! pomiluj me! **48** I prijeæahu mu mnogi da uæuti, a on još veæema vikaše: sine Davidov! pomiluj me! **49** I stavši Isus reèe da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreæi mu: ne boj se; ustani, zove te. **50** A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i doðe k Isusu. **51** I odgovarajuæi reèe mu Isus: šta æeš da ti uèinim? A slijepi reèe mu: Ravunil da progledam. **52** A Isus reèe mu: idi, vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

11 I kad se približi k Jerusalimu, k Vitfazi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od uèeenika svojih. **2** I reèe im: idite u selo što je prema vama, i odmah kako uđete u njega naæi æete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao; odriješite ga i dovedite. **3** I ako vam ko reèe: šta to èinite? kažite: treba Gospodu; i odmah æe ga poslati amo. **4** A oni otidoše, i naðoše magare privezano kod vrata napolju na raskršæu, i odriješiše ga. **5** I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im: zašto drijewe magare? **6** A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus; i ostaviše ih. **7** I dovedoše magare k Isusu, i metnuše na nj haljine svoje; i usjede na nj. **8** A mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu. **9** A koji iðahu pred njim i za njim, vikahu govoreæi: Osana! blagosloveno koji ide u ime Gospodnje! **10** Blagosloveno carstvo oca naæega Davida koje ide u ime Gospodnje! Osana na visini! **11** I uðe Isus u Jerusalim, i u crkvu; i promotriþi sve, kad bi uveèe, iziðe u Vitaniju s dvanaestoricom. **12** I sjutradan kad iziðoše iz Vitanije, ogladnje. **13** I vidjevši izdaleka smokvu s lišæem doðe ne bi li što našao na njoj; i došavši k njoj ništa ne naðe osim lišæa; jer još ne bješe vrijeme smokvama. **14** I odgovarajuæi Isus reèe joj: da otsad od tebe niko ne jede roda dovjeka. I slušahu uèenici njegovi. (aið g165) **15** I doðoše opet u Jerusalim; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvi; i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. **16** I ne dadijaše da ko pronese suda kroz crkvu. **17** I uèaše govoreæi im: nije li pisano: dom moj neka se zove dom molitve svima narodima? A vi naèiniste od njega hajduèku peæinu. **18** I èuše književnici i glavari sveštenièki, i tražahu kako bi ga pogubili; jer ga se bojahu; jer se sav narod èuðaše nauci njegovoj. **19** I kad bi uveèe iziðe napolje iz grada. **20** I ujutru prolazeæi vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena. **21** I opomenuvši se Petar reèe mu: Ravi! gle, smokva što si je prokleo posušila se. **22** I odgovarajuæi Isus reèe im: **23** Imajte vjeru Božiju; jer vam zaista kažem: ako ko reèe gori ovoj: digni se i baci se u more, i ne posumnja u srcu svojemu, nego uzvjeruje

da æe biti kao što govorи: biæe mu što god reèe. **24** Zato vam kažem: sve što ištete u svojoj molitvi vjerujte da æete primiti; i biæe vam. **25** I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga: da i otac vaš koji je na nebesima oprosti vama pogreške vaše. **26** Ako li pak vi ne opråstite, ni otac vaš koji je na nebesima neæe oprostiti vama pogrešaka vaših. **27** I doðoše opet u Jerusalim; i kad hoðaše po crkvi doðoše k njemu glavari sveštenièki i književnici i starješine, **28** I rekoše mu: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti dade vlast tu, da to èiniš? **29** A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas da upitam jednu rijeè, i odgovorite mi; pa æeu vam kazati kakvom vlasti ovo èinim. **30** Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? odgovorite mi. **31** I mišljahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba; reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? **32** Ako li reèemo: od ljudi; bojimo se naroda; jer svи mišljahu za Jovana da zaista prorok bješe. **33** I odgovarajuæi rekoše Isusu: ne znamo. I Isus odgovarajuæi reèe njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim.

12 I poèe im govoriti u prièama: posadi èovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i naèini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide. **2** I kad doðe vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga. **3** A oni uhvativi slugu izbiše ga, i poslaše prazna. **4** I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem i razbiše mu glavu, i poslaše ga sramotna. **5** I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše. **6** Još dakle imaše jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreæi: postidjeæe se sina mojega. **7** A vinogradari rekoše u sebi: ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama æe ostati oèevina njegova. **8** I uhvatise ga, i ubiše, i izbacise ga napolje iz vinograda. **9** Šta æe dakle uèiniti gospodar od vinograda? Doæi æe i pogubiæe vinogradare, i daæe vinograd drugima. **10** Zar nijeste èitali u pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; **11** To bi od Gospoda i divno je u našijem oèima? **12** I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda; jer razumješe da za njih govorí prièu; i ostavivši ga otidoše. **13** I poslaše k njemu neke od fariseja i Irodovaca da bi ga uhvatili u rijeèi. **14** A oni došavši rekoše mu: uèitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu Božijemu uèiš; treba li æesaru davati haraë ili ne? Hoæemo li dati ili da ne damo? **15** A on znajuæi njihovo licemjerje reèe im: što me kušate? Donesite mi novac da vidim. **16** A oni donesoše. I reèe im: èij je obraz ovaj i natpis? A oni mu rekoše: æesarev. **17** I odgovarajuæi Isus reèe im: podajte æesarevo æesaru, i

Božije Bogu. I èudiše mu se. **18** I dođoše k njemu sadukeji koji kažu da nema vaskrsenja, i zapitaše ga govoreæi: **19** Uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome brat umre i ostavi ženu a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. **20** Sedam braæe bješe: i prvi uze ženu, i umrije bez poroda. **21** I drugi uze je, i umrije, i ni on ne ostavi poroda; tako i treæi. **22** I uzeše je sedmorica, i ne ostavise poroda. A poslije sviju umrije i žena. **23** O vaskrsenju dakle kad ustanu koga æe od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila. **24** I odgovarajuæi Isus reèe im: zato li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije? **25** Jer kad iz mrtvijeh ustanu, niti æe se ženiti ni udavati, nego su kao anđeli na nebesima. **26** A za mrtve da ustaju nijeste li èitali u knjigama Mojsijevijem kako mu reèe Bog kod kupine govoreæi: ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? **27** Nije Bog Bog mrtvijeh, nego Bog živijeh. Vi se dakle vrlo varate. **28** I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se prepiru, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju? **29** A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: èuj Izrailju, Gospod je Bog naš Gospod jedini; **30** I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest. **31** I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veæe od ovijeh nema. **32** I reèe mu književnik: dobro, uèitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega; **33** I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veæe je od sviju žrtava i priloga. **34** A Isus vidjevši kako pametno odgovori reèe mu: nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita. **35** I odgovori Isus i reèe uèeæi u crkvi: kako govore književnici da je Hristos sin Davidov? **36** Jer sam David kaza Duhom svetijem: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. **37** Sam dakle David naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radoæeu. **38** I govoraše im u nauci svojoj: èuvajte se književnika koji idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, **39** I prvijeh mjesta po zbornicama, i zaæelja na gozbama. **40** Ovi što jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo, biæe još veæema osuðeni. **41** I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meæee novce u Božiju haznu. I mnogi bogati metahu mnogo. **42** I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije lepte, koje èini jedan kodrant. **43** I dozvavši uèenike svoje reèe im: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju koji meæeu u Božiju haznu. **44**

Jer svi metnuše od suviška svojega; a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju.

13 I kad izlažaše iz crkve reèe mu jedan od uèenika njegovih: uèitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva graðevina! **2** I odgovarajuæi Isus reèe mu: vidi li ove velike graðevine? ni kamen na kamenu neæee ovdje ostati koji se neæee razmetnuti. **3** I kad sjeðaše na gori Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija: **4** Kaži nam kad æe to biti? i kakav æe znak biti kad æe se to sve svršiti? **5** A Isus odgovarajuæi im poèe govoriti: èuvajte se da vas ko ne prevari. **6** Jer æe mnogi doæeti na moje ime govoreæi: ja sam; i mnoge æe prevariti. **7** A kad èuvjetete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se; jer treba da to bude; ali to još nije pošljedak. **8** Ustaæee narod na narod i carstvo na carstvo; i zemlja æe se tresti po svjetu; i biæe gladi i bune. To je poèetak stradanju. **9** A vi se èuvajte; jer æe vas predavati u sudove i po zbornicama biæe vas, i pred kraljeve i careve izvodæee vas mene radi za svjedoæanstvo njima. **10** I u svima narodima treba da se najprije propovjedi jevanđelje. **11** A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed šta æete govoriti, niti mislite; nego što vam se da u onaj èas ono govorite; jer vi neæete govoriti nego Duh sveti. **12** I predaae brat brata na smrt i otac sina, i ustaæee djeca na roditelje i pobiæe ih. **13** I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. **14** A kad vidite mrzost opušæenja, za koju govori prorok Danilo, da stoji gdje ne treba koji èita da razumije): tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; **15** I koji bude na krovu da ne silazi u kuæeu, niti da ulazi da uzme što iz kuæe svoje; **16** I koji bude u polju da se ne vraæea natrag da uzme haljinu svoju. **17** Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! **18** Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu. **19** Jer æe u dane te biti nevolja kakova nije bila od poèetka stvorenja koje je Bog stvorio dosad, i neæee ni biti. **20** I da Gospod ne skrati dane nikо ne bi ostao; ali izbranih radi, koje izbra, skratio je dane. **21** Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos; ili: eno ondje; ne vjerujte. **22** Jer æe iziæi lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaæe znake i èudesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. **23** Ali vi se èuvajte: eto vam sve kazah naprijed. **24** Ali u te dane, poslije te nevolje, sunce æe pomrèati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti. **25** I zvijezde æe spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se. **26** I tada æe ugledati sina èovjeæijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. **27** I tada æe poslati anđele svoje i sabraæe izbrane svoje od èetiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba. **28** A od smokve nauèite se prièi: kad se veæ

njezina grana pomladi i stane listati, znate da je blizu ljeto. **29** Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata. **30** Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. **31** Nebo i zemљa proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. **32** A o danu tome ili o èasu нико ne zna, ni anđeli koji su na nebesima, ni sin, do otac. **33** Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad æe vrijeme nastati. **34** Kao što èovjek odlazeæi ostavi kuæeu svoju, i da slugama svojima vlast, i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži. **35** Stražite dakle; jer ne znate kad æe doæi gospodar od kuæe, ili uveèe ili u ponoæi ili u pijetle ili ujutru; **36** Da ne doðe iznenada i da vas ne naðe a vi spavate. **37** A što vam kažem, svima kažem: stražite.

14 Bijahu pak još dva dana do pashe i do dana prijesnijeh hlebove; i tražahu glavari sveštenièki i književnici kako bi ga iz prijevare uhvatili i ubili. **2** Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. **3** I kad bijaše on u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga i sjeðaše za trpezom, doðe žena sa sklenicom mnogocjenoga mira èistoga nardova, i razbivši sklenicu ljevaše mu na glavu. **4** A neki se srðahu govoræ: zašto se to miro prosipa tako? **5** Jer se mogase za nj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju. **6** A Isus reèe: ostavite je; šta joj smetate? ona uèini dobro djelo na meni. **7** Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kad god hoæete možete im dobro èiniti; a mene nemate svagda. **8** Ona što može, uèini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop. **9** Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda jevanđelje ovo po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin. **10** I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima sveštenièkijem da im ga izda. **11** A oni èuvši obradovaše se, i obrekoše mu novce dati: i tražaše zgodu da ga izda. **12** I u prvi dan prijesnijeh hlebove, kad klahu pushu, rekoše mu uèenici njegovi: gdje æeš da idemo da ti zgotovimo pushu da jedeš? **13** I posla dvojicu od uèenika svojih i reèe im: idite u grad, i srešæe vas èovjek koji nosi vodu u krèagu; idite za njim, **14** I gdje uðe kažite gospodaru od one kuæe: uèitelj veli: gdje je gostonica gdje æu jesti pushu s uèenicima svojijem? **15** I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu gotovu: ondje nam zgootovite. **16** I iziðoše uèenici njegovi, i doðoše u grad, i naðoše kao što im kaza, i ugotoviše pushu. **17** I kad bi uveèe, doðe sa dvanaestoricom. **18** I kad sjeðahu za trpezom i jeðahu reèe Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom, izdaæe me. **19** A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugijem: da ne ja? i drugi: da ne ja? **20** A on odgovarajuæi reèe im: jedan od dvanaestorice koji umoèi sa mnom u zdjelu. **21**

Sin èovjeeij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeeijega; bolje bi mu bilo da se nije radio onaj èovjek. **22** I kad jeðahu uze Isus hleb i blagoslovivši prelomi ga, i dade im, i reèe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. **23** I uze èašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi. **24** I reèe im: ovo je krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge. **25** Zaista vam kažem: više neæu piti od roda vinogradskoga do onoga dana kad æu ga piti novoga u carstvu Božijemu. **26** I otpojavši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. **27** I reèe im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer je pisano: udariaeu pastira i ovce æe se razbjœæi. **28** Ali po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju. **29** A Petar mu reèe: ako se i svi sablazne, ali ja neæu. **30** I reèe mu Isus: zaista ti kažem: noæas dok dvaput pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. **31** A on još veæema govoræ: da bih znao s tobom i umrijeti neæu te se odreæi. Tako i svi govorahu. **32** I doðoše u selo koje se zove Getsimanija, i reèe uèenicima svojijem: sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim Bogu. **33** I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poèe tužiti. **34** I reèe im: žalosna je duša moja do smrti; poèekajte ovdje, i stražite. **35** I otišavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimošao èas ako je moguæe. **36** I govoræ: Ava oèe! sve je moguæe tebi; pronesi èašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja hoæeu nego kako ti. **37** I doðe i naðe ih gdje spavaju, i reèe Petru: Simone! Zar spavaš? Ne može li jednoga èasa postražiti? **38** Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sréan ali je tijelo slabo. **39** I opet otišavši pomoli se Bogu one iste rijeèi govoræ. **40** I vrativši se naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi otežale; i ne znadijahu šta bi mu odgovorili. **41** I doðe treæi put, i reèe im: jednako spavate i poèivate; dosta je; doðe èas; evo se predaje sin èovjeeij u ruke grješnicima. **42** Ustanite da idemo; evo izdajnik se moj približi. **43** I odmah dok on još govoræ, doðe Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara sveštenièkijem i od književnika i starješina. **44** I izdajnik njegov dade im znak govoræ: koga ja cijelivam onaj je: držite ga, i vodite ga èuvajuæi. **45** I došavši odmah pristupi k njemu, i reèe: Ravi! ravi! i cijeliva ga. **46** A oni metnuše ruke svoje na nj i uhvatilaše ga. **47** A jedan od onih što stajahu ondje izvadi nož te udari slugu poglavara sveštenièkoga, i otsijee mu uho. **48** I odgovarajuæi Isus reèe im: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, **49** A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i uèio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo. **50** I ostavivši ga uèenici svi pobjegoše. **51** I za njim iðaše nekakav mladiæ ognut platnom po golu tijelu; i uhvatila onoga mladiæa.

52 A on ostavivši platno go pobježe od njih. 53 I dovedoše Isusa k poglavaru svešteničkome, i stekoše se k njemu svi glavari sveštenički i književnici i starješine. 54 I Petar ide za njim izdaleka do u dvor poglavara svešteničkoga, i sjedaše sa slugama, i grijasće se kod ognja. 55 A glavari sveštenički i sva skupština tražahu na Isusa svjedočanstva da ga ubiju; i ne nađoše; 56 Jer mnogi svjedočahu lažno na njega i svjedočanstva ne bijahu jednaka. 57 I jedni ustavši svjedočahu na njega lažno govoreći: 58 Mi smo ēuli gdje on govori: ja æu razvaliti ovu crkvu koja je rukama naēinjena, i za tri dana naēinjau drugu koja neće biti rukama naēinjena. 59 I ni ovo svjedočanstvo njihovo ne bijaše jednako. 60 I ustavši poglavar sveštenički na srijedu zapita Isusa govoreći: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče? 61 A on muæaše i ništa ne odgovaraše. Opet poglavar sveštenički zapita i reče: jesli li ti Hristos, sin blagoslovenoga? 62 A Isus reče: jesam; i vidjeæete sina ēovjeæiljega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. 63 A poglavar sveštenički razdrije svoje haljine, i reče: šta nam trebaju više svjedoci? 64 Ēuste hulu na Boga; šta mislite? A oni svi kazaše da je zasluzio smrt. 65 I poèeše jedni pljuvati na nj, i pokrivati mu lice, i æeušati ga, i goroviti mu: proreci; i sluge ga bijahu po obrazima. 66 I kad bijaše Petar dolje na dvoru, doðe jedna od sluškinja poglavara svešteničkoga, 67 I vidjevši Petra gdje se grije pogleda na nj i reče: i ti si bio s Isusom Nazareæaninom. 68 A on se odreće govoreći: ne znam niti razumijem šta ti goroviš. I iziše napolje pred dvor: i pijetao zapjeva. 69 I opet kad ga vidje sluškinja, poèe goroviti onima što stajahu onđe: ovaj je od njih. 70 A on se opet odričaše. I malo zatijem opet oni što stajahu onđe rekoše Petru: vaistinu si od njih: jer si Galilejac, i gorov ti je onakovi. 71 A on se poèe kleti i preklinjati: ne znam toga ēovjeka za koga vi gorovite. 72 I drugi put zapjeva pijetao. I opomenu se Petar rijeće što mu reče Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreæei æeš me se triput. I stade plakati.

15 I odmah ujutru uèiniše vijeæeu glavari sveštenički sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezavši Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu. 2 I upita ga Pilat: jesli li ti car Judejski? A on odgovarajući reče mu: ti kažeš. 3 I tužahu ga glavari sveštenički vrlo. 4 A Pilat opet upita ga govoreći: zar ništa ne odgovaraš? Gledaj šta svjedoče na tebe. 5 Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat. 6 A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja koga iskahu. 7 A bijaše jedan zatvoren, po imenu Varava, sa svojijem drugarima koji su u buni uèinili krv. 8

I povikavši narod stade iskati što im svagda èinjaše. 9 A Pilat im odgovori govoreći: hoæete li da vam pustim cara Judejskoga? 10 Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari sveštenički. 11 Ali glavari sveštenički podgovorile narod bolje Varavu da ištu da im pusti. 12 A Pilat opet odgovarajući reče im: a šta hoæete da èinim s tijem što ga zovete carem Judejskijem? 13 A oni opet povikaše: raspni ga. 14 A Pilat im reče: a kakvo je zlo uèinio? A oni iza glasa vikahu: raspni ga. 15 A Pilat želeæi ugoditi narodu pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da ga razapnu. 16 A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i sazvaše svu èetu vojnika, 17 I obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši vjenac od trnja metnuše na nj. 18 I stadoše ga pozdravljati govoreći: zdravo, care Judejski! 19 I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu na nj, i padajući na koljena poklanjahu mu se. 20 I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu. 21 I natjerale nekoga Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji iðaše iz polja, da mu ponese krst. 22 I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje æe reæi: košturnica. 23 I davahu mu da piye vino sa smirnom, a on ne uze. 24 I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajući kocke za njih ko æe šta uzeti. 25 A bijaše sahat treæi kad ga razapeše. 26 I bijaše natpis njegove krivice natписан: car Judejski. 27 I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu. 28 I izvrši se pismo koje gorovi: i metnuše ga među zlöince. 29 I koji prolazahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima i govoreći: aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri dana naēinjash, 30 Pomozi sam sebi i siði s krsta. 31 Tako i glavari sveštenički s književnicima rugahu se govoreći jedan drugome: drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. 32 Hristos car Izrailjev neka siðe sad s krsta da vidimo, pa æemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se. 33 A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. 34 I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreći: Elio! Elio! lama savahani? koje znaëi: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? 35 I neki od onjih što stajahu onđe èuvši to gorovahu: eno zove Iliju. 36 A jedan otreæe te napuni sunđer octa, pa nataknuvši na trsku pojaše ga govoreći: stanite da vidimo hoæe li doæi Iliju da ga skine. 37 A Isus povika iza glasa, i izdahnu. 38 I zavjes crkveni razdrije se nadvoje s vrha do na dno. 39 A kad vidje kapetan koji stajaše prema njemu da s takom vikom izdahnu, reče: zaista èovjek ovaj sin Božij bješe. 40 A bijahu i žene koje gledahu izdaleka, među kojima bješe i Marija Magdalina i Marija Jakova maloga i Josije mati, i Solomija, 41 Koje iðahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu;

druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusalim. **42** I kad bi uveèee jer bijaše petak, to jest uoèi subote **43** Doðe Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božijega èekaše, i usudi se te uđe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. **44** A Pilat se zaèudi da je veæ umro; i dozvavši kapetana zapita ga: je li davno umro? **45** I doznavši od kapetana, dade tijelo Josifu. **46** I kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i metnu ga u grob koji bješe isjeèen u kamenu, i navalii kamen na vrata od groba. **47** A Marija Magdalina i Marija Josijna gledahu gdje ga metahu.

16 I pošto prođe subota, Marija Magdalina i Marija

Jakovljeva i Solomija kupiše mirisa da dođu i da pomažu Isusa. **2** I vrlo rano u prvi dan nedjelje dođoše na grob oko sunèanoga roðaja. **3** I govorahu među sobom: ko æe nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh? **4** I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen: jer bješe vrlo veliki. **5** I ušavši u grob vidješe mladiæa obuèena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašiše se. **6** A on im reèe: ne plašite se, Isusa tražite Nazareæanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše. **7** Nego idite kažite uèenicima njegovojem i Petru da pred vama otide u Galileju: tamo æete ga vidjeti, kao što vam reèe. **8** I izšavši pobjegoše od groba; jer ih uhvatì drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu. **9** (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam ðavola. **10** A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu. **11** I oni èuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovaše. **12** A potom javi se na putu dvojici od njih u drugome oblièju, kad su išli u selo. **13** I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovaše. **14** A najposlijе javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrđu srca što ne vjerovaše onima koji su ga vidjeli da je ustao; **15** I reèe im: idite po svemu svijetu i propovjedite jevanđelje svakome stvorenu. **16** Koji uzvjeruje i pokrsti se, spaæe se; a ko ne vjeruje osudiæe se. **17** A znaci onima koji vjeruju biæe ovi: imenom mojim izgoniæe ðavole; govoriæe novijem jezicima; **18** Uzimaæe zmije u ruke, ako i smrtno što popiju, neæee im nauditi; na bolesnike metaæe ruke, i ozdravljaæe. **19** A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane. **20** A oni iziðoše i propovijedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i rijeèe potvrðiva znacima koji su se potom pokazivali. Amin.

Luki

1 Budući da mnogi počeše opisivati događaje koji se ispunije među nama, **2** Kao što nam predaje koji isprva sami vidješe i služe riječi biše: **3** Namislih i ja, ispitavši sve od poèetka, po redu pisati tebi, èestiti Teofile, **4** Da poznaš temelj onijeh rijeèi kojima si se nauèio. **5** U vrijeme Iroda cara Judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijna, po imenu Zarija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta. **6** A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i živiljahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjijem bez mane. **7** I ne imadijahu djece; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje veæ stari. **8** I dogodi se, kad on služaše po svome redu pred Bogom, **9** Da po obieaju sveštenstva dođe na njega da iziđe u crkvu Gospodnju da kadi. **10** I sve mnoštvo naroda bijaše napolju i moljaše se Bogu u vrijeme kaðenja. **11** A njemu se pokaza anđeo Gospodnji koji stajaše s desne strane oltara kacionoga. **12** I kad ga vidje Zarija uplaši se i strah napade na nj. **13** A anđeo reèe mu: ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva: i žena tvoja Jelisaveta rodæe ti sina, i nadjeni mu ime Jovan. **14** I biæe tebi radost i veselje, i mnogi æe se obradovati njegovu roðenju. **15** Jer æe biti veliki pred Bogom, i neæe piti vina i sikera; i napuniæe se Duha svetoga još u utrobi matere svoje; **16** I mnoge æe sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome; **17** I on æe naprijed doæi pred njim u duhu i sili llijnoj da obrati srca otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov. **18** I reèe Zarija anđelu: po èemu æu ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita. **19** I odgovarajuæi anđeo reèe mu: ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost. **20** I evo, onijemiæeš i neæeš moæi govoriti do onoga dana dok se to ne zbude; jer nijesi vjerovao mojim rijeèima koje æe se zbiti u svoje vrijeme. **21** I narod èekaše Zariju, i èuðahu se što se zabavi u crkvi. **22** A izišavši ne mogaše da im govoriti; i razumješe da mu se nešto utvoriло u crkvi; i on namigivaše im; i osta nijem. **23** I kad se navršiše dani njegove službe otide kuæi svojoj. **24** A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreæi: **25** Tako mi uèini Gospod u dane ove u koje pogleda na me da me izbavi od ukora među ljudima. **26** A u šesti mjesec posla Bog anđela Gavrila u grad Galilejski po imenu Nazaret. **27** K djevojci isprošenoj za muža, po imenu Josifa iz doma Davidova; i djevojci bješe ime Marija. **28** I ušavši k njoj anđeo reèe: raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, blagoslovena si ti među ženama. **29** A ona vidjevši ga poplaši se od rijeèi

njegove i pomisli: kakav bi ovo bio pozdrav? **30** I reèe joj anđeo: ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga. **31** I evo zatrudnjeæeš, i rodæeš sina, i nadjeni mu ime Isus. **32** On æe biti veliki, i nazvaæe se sin najvišega, i daæe mu Gospod Bog prijesto Davida oca njegova; **33** I carovaæe u domu Jakovljevu vavijek, i carstvu njegovom neæe biti kraja. (aiðn g165) **34** A Marija reèe anđelu: kako æe to biti kad ja ne znam za muža? **35** I odgovarajuæi anđeo reèe joj: duh sveti doæi æe na tebe, i sila najvišega osjeniæe te; zato i ono što æe se roditi biæe sveto, i nazvaæe se sin Božij. **36** I evo Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec njojzi, koju zovu nerotkinjom. **37** Jer u Boga sve je moguæe što reèe. **38** A Marija reèe: evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po rijeèi twoj. I anđeo otide od nje. **39** A Marija ustavši onijeh dana otide brzo u gornju zemlju u grad Judin. **40** I uđe u kuæu Zarijnu, i pozdravi se s Jelisavetom. **41** I kad Jelisaveta èu èestitanje Marijino, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha svetoga, **42** I povika zdravo i reèe: blagoslovena si ti među ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje. **43** I otkud meni ovo da dođe mati Gospoda mojega k meni? **44** Jer gle, kad dođe glas èestitanja tvojega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj. **45** I blago onoj koja vjerova; jer æe se izvršiti što joj kaza Gospod. **46** I reèe Marija: velièa duša moja Gospoda; **47** I obradova se duh moj Bogu spasu mojemu, **48** Što pogleda na poniženje sluškinje svoje; jer gle, otsad æe me zvati blaženom svi naraštaji; **49** Što mi uèini velièinu silni, i sveto ime njegovo; **50** I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje. **51** Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova. **52** Zbaci silne s prijestola, i podiže ponižene. **53** Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne. **54** Primi Izrailja slugu svojega da se opomene milosti; **55** Kao što govori ocima našijem, Avraamu i sjemenu njegovu dovijeka. (aiðn g165) **56** Marija pak sjedi s njom oko tri mjeseca, i vrati se kuæi svojoj. **57** A Jelisaveti dođe vrijeme da rodi, i rodi sina. **58** I èuše njezini susjedi i rodbina da je Gospod pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom. **59** I u osmi dan doðoše da obrežu dijete, i šeæadijahu da mu nadjenu ime oca njegova, Zarija. **60** I odgovarajuæi mati njegova reèe: ne, nego da bude Jovan. **61** I rekoše joj: nikoga nema u rodbini twojog da mu je tako ime. **62** I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime. **63** I zaiskavši dašèicu, napisa govoreæi: Jovan mu je ime. I zaèudiše se svi. **64** I odmah mu se otvorise usta i jezik njegov, i govoraše hvaleæi Boga. **65** I uðe strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasiti se ovaj sav dogaðaj. **66** I svi koji èuše metnuše u

srce svoje govoreæi: šta æe biti iz ovoga djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim. **67** I Zarja otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova govoreæi: **68** Blagosloven Gospod Bog Jakovljev što pohodi i izbavi narod svoj, **69** I podiže nam rog spasenija u domu Davida sluge svojega, **70** Kao što govori ustima svetijeh proroka svojih od vijeka (*aiðn g165*) **71** Da æe nas izbaviti od našijeh neprijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas; **72** Uèiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega, **73** Kletve kojom se kleo Avraamu ocu našemu da æe nam dati **74** Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojih, i da mu služimo bez straha, **75** I u svetosti i u pravdi pred njim dok smo god živi. **76** I ti, dijete, nazvaæeš se prorok najvišega; jer æeš iæi naprijed pred licem Gospodnjem da mu pripraviš put; **77** Da daš razum spasenija narodu njegovu za oproštenje grijeha njihovih, **78** Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio istok s visine; **79** Da obasajaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira. **80** A dijete rastijaše i jaæaše duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izrailju.

2 U to vrijeme pak iziđe zapovijest od æesara Avgusta da se prepriše sav svijet. **2** Ovo je bio prvi prijepis za vladanja Kirinova Sirijom. **3** I poðoše svi da se preprišu svaki u svoj grad. **4** Tada poðe i Josif iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitlejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova, **5** Da se prepriše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna. **6** I kad onamo bijahu, doðe vrijeme da ona rodi. **7** I rodi sina svojega prvenca, i povi ga, i metnu ga u jasli; jer im ne bijaše mjesto u gostonicama. **8** I bijahu pastiri u onome kraju koji èuvahu noæenu stražu kod stada svojega. **9** I gle, anðeo Gospodnji stade meðu njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašiše se vrlo. **10** I reèe im anðeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost koja æe biti svemu narodu. **11** Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu. **12** I eto vam znaka: naæi æete dijete povito gdje leži u jaslima. **13** I u jedanput postade s anðelom mnoštvo vojnika nebeskih, koji hvaljahu Boga govoreæi: **14** Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, meðu ljudima dobra volja. **15** I kad anðeli otidoše od njih na nebo, pastiri govorahu jedan drugome: hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospod. **16** I doðoše brzo, i naðoše Mariju i Josifa i dijete gdje leži u jaslima. **17** A kad vidješe, kazaše sve što im je kazano za to dijete. **18** I svi koji èuše diviše se tome što im kazaše pastiri. **19** A Marija èuvaše sve rijeèi ove i slagaše ih u srcu svojemu. **20** I vratise se pastiri

slaveæi i hvaleæi Boga za sve što èuše i vidješe kao što im bi kazano. **21** I kad se navrši osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je anðeo rekao dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi. **22** I kad doðe vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jerusalim da ga metnu pred Gospoda, **23** Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu;) **24** I da prinesu prilog, kao što je reèeno u zakonu Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubiæa. **25** I gle, bijaše u Jerusalimu èovjek po imenu Simeun, i taj èovjek bješe pravedan i pobožan, koji èekaše utjehe Izraeljeve, i Duh sveti bijaše u njemu. **26** I njemu bješe sveti Duh kazao da neæe vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega. **27** I kaza mu Duh te doðe u crkvu; i kad doneše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po obièaju, **28** I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reèe: **29** Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po rijeèi svojoj; **30** Jer vidješe oèi moje spasenije tvoje, **31** Koje si ugotovio pred licem sviju naroda, **32** Vidjelo, da obasja neznaðošće, i slavu naroda tvojega Izraelja. **33** I Josif i mati njegova èuðahu se tome što se govoraše za njega. **34** I blagoslovi ih Simeun, i reèe Mariji materi njegovo: gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izraelju, i da bude znak protiv koga æe se govoriti **35** A i tebi samoj proboðeæe nož dušu da se otkriju misli mnogijeh srca. **36** I bješe Ana proroèica, kæi Fanuilova, od koljena Asirova; ona je ostarjela, a sedam je godina živiljela s mužem od djevojaštva svojega, **37** I udova oko osamdeset i èetiri godine, koja ne odlažaše od crkve, i služaše Bogu dan i noæ postom i molitvama. **38** I ona u taj èas doðe, i hvaljaše Gospoda i govoraše za njega svima koji èekahu spasenija u Jerusalimu. **39** I kad svršiše sve po zakonu Gospodnjemu, vratise se u Galileju u grad svoj Nazaret. **40** A dijete rastijaše i jaæaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božja bješe na njemu. **41** I roditelji njegovi iðahu svake godine u Jerusalim o prazniku pashe. **42** I kad mu bi dvanaest godina, doðoše oni u Jerusalim po obièaju praznika; **43** I kad dane provedoše i oni se vratise, osta dijete Isus u Jerusalimu; i ne znade Josif i mati njegova; **44** Nego misleæi da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima. **45** I ne naðavši ga vratise se u Jerusalim da ga traže. **46** I poslije tri dana naðoše ga u crkvi gdje sjedi meðu uèiteljima, i sluša ih, i pita ih, **47** I svi koji ga slušaju divljahu se njegovu razumu i odgovorima. **48** I vidjevši ga zaèudiše se, i mati njegova reèe mu: sine! Ñta uèini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražismo te. **49** I reèe im: zašto ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega? **50**

I oni ne razumješe riječi što im reče. **51** I siđe s njima i dođe u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova èuvaše sve riječi ove u srcu svojemu. **52** I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

3 U petnaestoj godini vladanja æesara Tiverija, kad bješe Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod èetverovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov èetverovlasnik u Itureji i u Trahonitskoj, i Lisanija èetverovlasnik u Avilini, **2** Za poglavara svešteničkih Ane i Kajafe, reèe Bog Jovanu sinu Zariju u pustinji, **3** I dođe u svu okolinu Jordansku propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha; **4** Kao što je napisano u knjizi riječi proroka Isajie koji govori: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnj; poravnite staze njegove; **5** Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hraptavi putovi neka budu glatki; **6** I svako æe tijelo vidjeti spasenije Božije. **7** Jovan pak govoraše ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide? **8** Rodite dakle rodove dostoje pokajanja, i ne gorovite u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu. **9** Jer veæ i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne raða sijeèe se i u oganj se baca. **10** I pitahu ga ljudi govoreæi: šta æemo dakle èiniti? **11** On pak odgovarajuæi reèe im: koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka èini tako. **12** Doðoše pak i carinici da ih krsti, i rekoše mu: uèitelju! šta æemo èiniti? **13** A on im reèe: ne ištite više nego što vam je reèeno. **14** Pitahu ga pak i vojnici govoreæi: a mi šta æemo èiniti? I reèe im: nikome da ne èinite sile niti koga da opadate, i budite zadovoljni svojom platom. **15** A kad narod bješe u sumnji i pomišljahu svi u srcima svojijem za Jovanom: da nije on Hristos? **16** Odgovaraše Jovan svima govoreæi: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom jaèi od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuæi njegovoj; on æe vas krstit Duhom svetijem i ognjem. **17** On ima lopatu u ruci svojoj, i oèistiæe gumno svoje, i skupiæe pšenicu svoju, a pljevu æe sazæe ognjem vjeènjem. **18** I drugo mnogo koješta javlja narodu i napominja. **19** Iroda pak èetverovlasnika koraše Jovan za Irođadu, ženu brata njegova, i za sva zla što uèini Irod; **20** I svrh svega uèini i to te zatvorí Jovana u tamnicu. **21** A kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se nebo, **22** I siđe na nj Duh sveti u tjelesnome obliku kao golub, i èu se glas s neba govoreæi: ti si sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji. **23** I taj Isus imaše oko trideset godina kad poëe; i bješe, kao

što se mišlaše, sin Josifa sina Ilijna, **24** Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josifova, **25** Sina Matatijna, sina Amosova, sina Naumova, sina Esljina, sina Nangejeva, **26** Sina Maatova, sina Matatijna, sina Semejina, sina Josifova, sina Judina, **27** Sina Joanina, sina Risina, sina Zorovavelova, sina Salatiïlova, sina Nirjina, **28** Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kosamova, sina Irova, **29** Sina Josijna, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna, **30** Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Eliakimova, **31** Sina Melejina, sina Mainanova, sina Matatina, sina Natanova, sina Davidova, **32** Sina Jesejeva, sina Ovidova, sina Voozova, sina Salmonova, sina Naasonova, **33** Sina Aminadavova, sina Aramova, sina Esromova, sina Faresova, sina Judina, **34** Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, sina Tarina, sina Nahorova, **35** Sina Seruhova, sina Ragavova, sina Falekova, sina Everova, sina Salina, **36** Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Simova, sina Nojeva, sina Lamehova, **37** Sina Matusalina, sina Enohova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina Kainanova, **38** Sina Enosova, sina Sitova, sina Adamova, sina Božijega.

4 Isus pak pun Duha svetoga vrti se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju, **2** I èetrdeset dana kuša ga ðavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršiše, onda ogladnje, **3** I reèe mu ðavo: ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb. **4** I odgovori mu Isus govoreæi: u pismu stoji: neæe življeti èovjek o samom hljebu, nego o svakoj riječi Božijoj. **5** I izvedavši ga ðavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuæu oka, **6** I reèe mu ðavo: tebi æeu dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoæu dæeu je; **7** Ti dakle ako se pokloniš preda mnom biæe sve tvoje. **8** I odgovarajuæi Isus reèe mu: idi od mene, sotono; u pismu stoji: poklanjam se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi. **9** I odvede ga u Jerusalim, i postavi ga navrh crkve, i reèe mu: ako si sin Božij, skoèi odavde dolje; **10** Jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe da te saèuvaju, **11** I uzeæe te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **12** I odgovarajuæi Isus reèe mu: kazano je: ne kušaj Gospoda Boga svojega. **13** I kad svrši ðavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme. **14** I vrati se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu onom kraju. **15** I on uèaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljahu. **16** I dođe u Nazaret gdje bješe odrastao, i uðe po obièaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da èita. **17** I daše mu knjigu proroka Isajie, i otvorivši knjigu naðe

mjesto gdje bješe napisano: **18** Duh je Gospodnji na meni; zato me pomaza da javim jevanđelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da æe se otpustiti, i slijepima da æe progledati; da otpustim sužnje; **19** I da propovijedam prijatnu godinu Gospodnju. **20** I zatvorivši knjigu dade sluzi, pa sjede: i svi u zbornici gledahu na nj. **21** I poëe im govoriti: danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima. **22** I svi mu svjedočaju, i divljahu se rijeèima blagodati koje izlažahu iz usta njegovih, i govorahu: nije li ovo sin Josifov? **23** I reèe im: vi æete meni bez sumnje kazati ovu prièu: ljkaru! izljeèi se sam; što smo èuli da si èinio u Kapernaumu uèini i ovdje na svojoj postojbini. **24** Reèe pak: zaista vam kažem: nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini. **25** A zaista vam kažem: mnoge udovice bijahu u Izrailju u vrijeme Ilijno kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji; **26** I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilya do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici. **27** I mnogi bijahu gubavi u Izrailju za proroka Jelisija; i nijedan se od njih ne oèisti do Neemana Sirjanina. **28** I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad èuše ovo. **29** I ustavši istjeraše ga napolje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo. **30** Ali on prođe izmeðu njih, i otide. **31** I dođe u Kapernaum grad Galilejski, i uèaše ih u subote. **32** I èuðahu se naući njegovo; jer njegova besjeda bješe silna. **33** I u zbornici bješe èovjek u kome bješe neèisti duh ðavolski, i povika iza glasa **34** Govoreæi: prodi se, šta je tebi do nas, Isuse Nazareæanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. **35** I zaprijeti mu Isus govoræi: umukni, i iziði iz njega. I oborivši ga ðavo na srijedu, iziðe iz njega, i nimalo mu ne nauði. **36** I u sve uðe strah, i govorahu jedan drugome govoræi: kakva je to rijeè, da vlaðeū i silom zapovijeda neèistijem duhovima, i izlaze? **37** I otide glas o njemu po svima okolnjem mjestima. **38** Ustavši pak iz zbornice dođe u kuæu Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika grozna, i moliše ga za nju. **39** I stavši više nije zaprijeti groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im. **40** A kad zahoðaše sunce, svi koji imadijahu bolesnike od razliènih bolesti dovoðahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscijeljavaše ih. **41** A i ðavoli izlažahu iz mnogih vièuæi i govoræi: ti si Hristos sin Božij. I zapreæivaše im da ne govore da znadu da je on Hristos. **42** A kad nasto dan, iziðe i otide u pusto mjesto; i narod ga tražaše, i dođe k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih. **43** A on im reèe: i drugijem gradovima treba mi propovjediti jevanđelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan. **44** I propovijedaše po zbornicama Galilejskijem.

5 Jedanput pak kad narod naleže k njemu da služaju rijeè Božiju on stajaše kod jezera Genisaretskoga, **2** I vidje dvije laðe gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže: **3** I uljeze u jednu od laði koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši uèaše narod iz laðe. **4** A kad presta govoriti, reèe Simonu: hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite. **5** I odgovarajuæi Simon reèe mu: uèitelju! svu noæ smo se trudili, i ništa ne uhvatismo: ali po tvojoj rijeèi bacæu mrežu. **6** I uèinivši to uhvatise veliko mnoštvu riba, i mreže im se prodriješe. **7** I namagoše na društvo koje bješe na drugoj laði da doðu da im pomognu; i doðoše, i napuniše obje laðe tako da se gotovo potope. **8** A kad vidje Simon Petar, pripade ka koljenima Isusovijem govoræi: iziði od mene, Gospode! ja sam èovjek griješan. **9** Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoštva riba koje uhvatise; **10** A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reèe Isus Simonu: ne boj se; otsele æeš ljude loviti. **11** I izvukavši obje laðe na zemlju ostaviše sve, i otidoše za njim. **12** I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, èovjek sav u gubi: i vidjevši Isusa pade nièice moleæi mu se i govoræi: Gospode! ako hoæeš možeš me oèistiti. **13** I pruživši ruku dohvati ga se, i reèe: hoæu, oèisti se. I odmah guba spade s njega. **14** I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje: nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar za oèišæenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedočanstvo njima. **15** Ali se glas o njemu još veæma razlažaše, i mnoštvu naroda stjecaše se da ga služaju i da ih iscijeljuje od njegovih bolesti. **16** A on odlazaše u pustinju i moljaše se Bogu. **17** I jedan dan uèaše on, i ondje sjeðahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskih i Judejskih i iz Jerusalima; i sila Gospodnja iscijeljavaše ih. **18** I gle, ljudi donesoše na odru èovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu preda nj; **19** I ne našavši kuda æe ga unijeti od naroda, popeše se na kuæu i kroz krov spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa. **20** I vidjevši vjeru njihovu reèe mu: èovjèe! opråstaju ti se grijesi tvoji. **21** I poèeše pomišljati književnici i fariseji govoræi: ko je ovaj što huli na Boga? Ko može opråstati grijehe osim jednoga Boga? **22** A kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajuæi reèe im: šta mislite u srcima svojijem? **23** Šta je lakše reæi: opråstaju ti se grijesi tvoji? ili reæi: ustani i hodi? **24** Nego da znate da vlast ima sin èovjèe na zemlji opråstati grijehe, reèe uzetome:) tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj i idi kuæi svojoj. **25** I odmah ustade pred njima, i uze na èemu ležaše, i otide kuæi svojoj hvaleæi Boga. **26** I svi se upropastiše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu: èuda se

nagledasmo danas! 27 I potom iziđe, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reče mu: hajde za mnom. 28 I ostavivši sve, ustade i poče za njim. 29 I zgotovi mu Levije kod kuće svoje veliku èast; i bješe mnogo carinika i drugih koji sjeðahu s njim za trpezom. 30 I vikahu na njega književnici i fariseji govoreći uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i griješnicima jedete i pijete? 31 I odgovarajuæi Isus reče im: ne trebaju zdravi ljevara nego bolesni. 32 Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego griješnike na pokajanje. 33 A oni mu rekoše: zašto uèenici Jovanovi poste èesto i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju? 34 A on im reče: možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima? 35 Nego æe doæi dani kad æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti u one dane. 36 Kaza im pak i prièu: niko ne meæe zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inaèe æe i novu razdrjeti, i staroj ne lièi što je od novoga. 37 I niko ne ljeva vina novoga u mjehove stare; inaèe prodre novo vino mjehove i ono se prolije, i mjehovi propadnu; 38 Nego vino novo u mjehove nove treba ljevati, i oboje æe se saèuvati. 39 I niko pivši staro neæe odmah novoga; jer veli: staro je bolje.

6 Dogodi mu se pak u prvu subotu po drugome danu pashe da iðaše kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jeðahu. 2 A neki od fariseja rekoše im: zašto èinite što ne valja èiniti u subotu? 3 I odgovarajuæi Isus reče im: zar nijeste èitali ono što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? 4 Kako uðe u kuæu Božiju, i uze hljebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojih nikome ne valja jesti osim jedinjih sveštenika. 5 I reče im: sin je èovjeèij gospodar i od subote. 6 A dogodi se u drugu subotu da on uðe u zbornicu i uèaše, i bješe ondje èovjek kome desna ruka bješe suha. 7 Književnici pak i fariseji gledahu za njim neæe li u subotu iscijeliti, da ga okrive. 8 A on znadijaše pomisli njihove, i reče èovjeku koji imaše suhu ruku: ustani i stani na srijedu. A on ustade i stade. 9 A Isus reče im: da vas zapitam: šta valja u subotu èiniti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni muèahu. 10 I pogledavši na sve njih reče mu: pruži ruku svoju. A on uèini tako; i ruka posta zdrava kao i druga. 11 A oni se svi napuniše bezumlja, i gorovahu jedan drugome šta bi uèinili Isusu. 12 Tijeh pak dana iziðe na goru da se pomoli Bogu; i provede svu noæ na molitvi Božjoj. 13 I kad bi dan, dozva uèenike svoje, i izbra iz njih dvanaestoricu, koje i apostolima nazva: 14 Simona, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegova, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomija, 15 Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanoga Zilotu,

16 Judu Jakovljeva, i Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. 17 I izišavši s njima stade na mjestu ravnom, i gomila uèenika njegovih; i mnoštvo naroda iz sve Judeje i iz Jerusalima, i iz primorja Tirskoga i Sidonskoga, 18 Koji doðoše da ga slušaju i da se iscijeluju od svojih bolesti, i koje muèahu duhovi neèisti; i iscijeljavu se. 19 I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega izlažeše sila i iscijeljavaše ih sve. 20 I on podignuvi oèi na uèenike svoje govoraše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije. 21 Blago vama koji ste gladni sad; jer æete se nasititi. Blago vama koji plaèete sad; jer æete se nasmijati. 22 Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi èovjeèijega. 23 Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako èinili prorocima ocevi njihovi. 24 Ali teško vama bogati; jer ste veæ primili utjehu svoju. 25 Teško vama siti sad; jer æete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer æete zaplakati i zaridati. 26 Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako èinili i lažnjem prorocima ocevi njihovi. 27 Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro èinite onima koji na vas mrze; 28 Blagosiljajte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrjeðaju. 29 Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoæe da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju. 30 A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti. 31 I kako hoæete da èine vama ljudi èinite i vi njima onako. 32 I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je hvala? Jer i griješnici ljube one koji njih ljube. 33 I ako èinite dobro onima koji vama dobro èine, kakva vam je hvala? Jer i griješnici èine tako. 34 I ako dajete u zajam onima od kojih se nadate da æete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i griješnici griješnicima daju u zajam da uzmu opet onoliko. 35 Ali ljubite neprijatelje svoje, i èinite dobro, i dajite u zajam ne nadajuæi se nièemu; i biæe vam velika plata, i biæete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima. 36 Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv. 37 I ne sudite, i neæe vam suditi; i ne osuðujte, i neæete biti osuðeni; oprاشtajte, i oprostite vam se. 38 Dajite, i daæe vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daæe vam u naruèje vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom æe vam se vratiti. 39 I kaza im prièu: može li slijepac slijepca voditi? Neæe li obadva pasti u jamu? 40 Nema uèenika nad uèitelja svojega, nego i sasvijem kad se izuèi, biæe kao i uèitelj njegov. 41 A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojem oku ne osjeæaš? 42 Ili kako možeš reæi bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš brvna u svojem oku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeš

onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. **43** Jer nema drveta dobra da rađa zao rod; niti drveta zla da rađa dobar rod. **44** Jer se svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se grožđe bere s kupine. **45** Dobar èovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao èovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od suviška srca. **46** A što me zovete: Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam gorim? **47** Svaki koji ide za mnom i sluša rijeèi moje i izvršuje ih, kazaæu vam kakav je: **48** On je kao èovjek koji gradi kuæu, pa iskopa i udubi i udari temelj na kamenu; a kad doðoše vode, navali rijeka na onu kuæu i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu. **49** A koji sluša i ne izvršuje on je kao èovjek koji naèini kuæu na zemlji bez temelja, na koju navali rijeka i odmah je obori, i raspade se kuæa ona strašno.

7 A kad svrši sve rijeèi svoje pred narodom, dođe u Kapernaum. **2** U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio. **3** A kad èu za Isusa, posla k njemu starješine Judejske moleæi ga da bi došao da mu iscijeli slugu. **4** A oni došavši k Isusu moljahu ga lijepo govoreæi: dostojan je da mu to uèiniš; **5** Jer ljubi narod naš, i naèini nam zbornicu. **6** A Isus iðaše s njima. I kad veæ bijahu blizu kuæe, posla kapetan k njemu prijatelje govoreæi mu: Gospode! ne trudi se, jer nijesam dostojan da uðeš pod moju strehu; **7** Zato i ne držah sebe dostojna da ti doðem, nego samo reci rijeè, i ozdraviæe sluga moj. **8** Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednome: idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. **9** A kad to èu Isus, zaèudi mu se, i okrenuvi se narodu koji iðaše za njim reèe: kažem vam: ni u Izraelju tolike vjere ne naðoh. **10** I vrativši se poslani naðoše bolesnoga slugu zdrava. **11** I potom iðaše u grad koji se zove Nain, i s njim iðahu mnogi uèenici njegovi i mnoštvo naroda. **12** Kad se približiše k vratima gradskijem, i gle, iznošahu mrtvaca, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica i naroda iz grada mnogo iðaše s njom. **13** I vidjevši je Gospod sažali mu se za njom, i reèe joj: ne plaèi. **14** I pristupivši prihvati za sanduk; a nosioci stadoše, i reèe: momèe! tebi gorim, ustani. **15** I sjede mrtvac i stade goroviti; i dade ga materi njegovo. **16** A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreæi: veliki prorok iziðe meðu nama, i Bog pohodi narod svoj. **17** I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini. **18** I javiše Jovanu uèenici njegovi za sve ovo. **19** I dozvavši Jovan dva od uèenika svojih posla ih k Isusu govoreæi: jesli li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? **20** Došavši pak ljudi k njemu rekoše: Jovan krstitelj posla nas

k tebi govoreæi: jesli li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? **21** A u taj èas iscijeli mnoge od bolesti i od muka i od zlijeh duhova, i mnogima slijepijem darova vid. **22** I odgovarajuæi Isus reèe im: idite i kažite Jovanu što vidjeste i èuste: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi èiste se, gluhi èuju, mrtvi ustaju, siromašnima propovijeda se jevanđelje. **23** I blago onome koji se ne sablazni o mene. **24** A kad otidoše uèenici Jovanovi, poèe narodu goroviti za Jovana: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljujla vjetar? **25** Šta ste dakle izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuèena? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima žive po carskijem su dvorovima. **26** Šta ste dakle izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka; **27** Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. **28** Jer vam kažem: nijedan izmeðu rođenijeh od žena nije veæi prorok od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu Božnjemu veæi je od njega. **29** I svi ljudi koji slušahu i carinici opravdaše Boga, i krstiše se krštenjem Jovanovijem; **30** A fariseji i književnici odbaciše svjet Božij za njih, i ne htješe da ih on krsti. **31** A Gospod reèe: kakvi æu kazati da su ljudi ovoga roda? I kakvi su? **32** Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i gorovite: svirasmu vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne plakaste. **33** Jer dođe Jovan krstitelj koji ni jede hrane ni pije vina, a vi kažete: ðavo je u njemu; **34** Dođe sin èovjeèij koji i jede i pije, a vi kažete: gle èovjeka izjelice i pijanice, druga carinicina i grješnicima. **35** I opravdaše premudrost sva djeca njezina. **36** Moljaše ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega; i ušavši u kuæu farisejevu sjede za trpezu. **37** I gle, žena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je Isus za trpezom u kuæi farisejevoj, doneše sklenicu mira; **38** I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otiraše, i cijelivaše noge njegove, i mazaše mirom. **39** A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reèe u sebi govoreæi: da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotièe: jer je grješnica. **40** I odgovarajuæi Isus reèe mu: Simon! imam ti nešto kazati. A on reèe: uèitelju! kaži. **41** A Isus reèe: dvojica bijahu dužni jednomo dužniku, jedan bješe dužan pet stotina dinara a drugi pedeset. **42** A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaži koji æe ga od njih dvojice veæma ljubiti. **43** A Simon odgovarajuæi reèe: mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reèe: pravo si studio. **44** I okrenuvi se k ženi reèe Simonu: vidiš li ovu ženu? Ja uðoh u tvoju kuæu, ni vode mi na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr. **45** Cijeliva mi nijesi dao; a ona otkako uðoh ne presta cijelivati mi nogu. **46** Uljem

nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi noge.
47 Zato kažem ti: oprاشтави јој се гријеси многи, jer је велику
љубав имала; а коме се мало опрашта има малу љубав. 48 А
нjoj reče: опраштави си се гријеси. 49 И стадоše у себи говорити
они што сjeđahu s njim za trpezom: ко је овaj што i гrijee
опрашта? 50 А ћени reče: вjера твоја помоže ти; иди с миrom.

8 Poslije тога iдаše on по gradovima i по selima uèeaei
i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu Božijemu, i
dvanaestorica s njim. 2 I neke žene koje bijahu iscijeljene od
zlijeh duhova i bolesti: Marija, koja se zvaše Magdalina, iz
koje sedam đavola izide, 3 I Jovana, žena Huze pristava
Irodova, i Susana, i druge mnoge koje služahu njemu
imanjem svojijem. 4 A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju
gradova dolažahu k njemu, kaza u prièi: 5 Izide sijaè da sije
sjeme svoje; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i
ptice nebeske pozobaše ga. 6 A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage. 7 I drugo pade u trnje, i
uzraste trnje, i udavi ga. 8 A drugo pade na zemlju dobru, i
iznikavši doneše rod sto puta onoliko. Govoreæi ovo povika:
ко има uši да èuje neka èuje. 9 A uèenici njegovi pitahu
ga govoreæi: шta znaëi prièa ova? 10 A on reče: vama je
дано да znate tajne carstva Božijega; a ostalima u prièama,
da gledajuæi ne vide, i èujuæi ne razumiju. 11 A prièa ova
znaëi: sjeme je rijeè Božija. 12 A koje je kraj puta to su
oni koji slušaju, ali potom dolazi đavo, i uzima rijeè iz srca
njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu. 13 A koje je na
kamenu to su oni koji kad èuju s radosti primaju rijeè; i ovi
korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad doðe
vrijeme kušanja otpadnu. 14 A koje u trnje pade to su oni koji
slušaju, i otisavši od brige i bogatstva i slasti ovoga života
zagube se, i rod ne sazri. 15 A koje je na dobroj zemlji to su
oni koji rijeè slušaju, i u dobrome i èistom srcu drže, i rod
donose u trpljenju. Ovo govoreæi povika: ко има uši da èuje
neka èuje. 16 Niko pak svijeæe ne poklapa sudom kad je
zapali, niti meæe pod odar, nego je metne na svijeæenjak da
vide svjetlost koji ulaze. 17 Jer nema ništa tajno što neæe
biti javno, ni sakriveno što se neæe doznati i na vidjelo iziæi.
18 Gledajte dakle kako slušate; jer ko ima, daæee mu se,
a ko nema, uzeæee se od njega i ono što misli da ima. 19
Doðoše pak k njemu mati i braæea njegova, i ne mogahu
od naroda da govore s njim. 20 I javiše mu govoreæi: mati
tvoja i braæea tvoja stoje napolju, hoæee da te vide. 21 A
on odgovarajuæi reče im: mati moja i braæea moja oni su
koji slušaju rijeè Božiju i izvršuju je. 22 I dogodi se u jedan
dan on uljeze s uèenicima svojijem u laðu, i reče im: da
prijeðemo na onu stranu jezera. I poðoše. 23 A kad iðahu oni

on zaspia. I podiže se oluja na jezeru, i topljahu se, i bijahu
u velikoj nevolji. 24 I pristupivši probudiše ga govoreæi:
uèitelju! uèitelju! izgibosmo. A on ustade, i zaprijeti vjetru i
valovima; i prestadoše i posta tišina. 25 A njima reče: gdje
je vjera vaša? A oni se poplašiše, i èuðahu se govoreæi
jedan drugome: ko je ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, i
slušaju ga? 26 I doðoše u okolinu Gadarinsku koja je prema
Galileji. 27 A kad iziðe on na zemlju, srete ga jedan èovjek iz
grada u kome bijahu ðavoli od mnogo godina, i u haljine ne
oblaèaše se, i ne živiljaše u kuæi, nego u grobovima. 28 A
kad vidje Isusa, povika i pripade k njemu i reče zdravo: što
je tebi do mene, Isuse, sine Boga najvišega? Molim te, ne
muèi me. 29 Jer Isus zapovjedi duhu neèistome da iziðe
iz èovjeka; jer ga muèaše odavno, i metahu ga u verige i
u puta da ga èuvaju, i iskida sveze, i tjeraše ga ðavo po
pustinji. 30 A Isus ga zapita govoreæi: kako ti je ime? A on
reče: legeon; jer mnogi ðavoli bijahu ušli u nj. 31 I moljahu
ga da im ne zapovjedi da idu u bezdan. (Abyssos g12) 32 A
ondje pasijaše po gori veliki krd svinja, i moljahu ga da im
dopusti da u njih uđu. I dopusti im. 33 Tada iziðoše ðavoli iz
èovjeka i uðoše u svinje; i navalni krd s brijeza u jezero, i
utopi se. 34 A kad vidješe svinjari što bi, pobjegoše i javiše
u gradu i po selima. 35 I iziðoše ljudi da vide šta je bilo,
i doðoše k Isusu, i naðoše èovjeka iz koga ðavoli bijahu
izišli a on sjedi obuèen i pametan kod nogu Isusovijeh; i
uplašiše se. 36 A oni što su vidjeli kazaše im kako se iscijeli
bijesni. 37 I moli ga sav narod iz okoline Gadarinske da ide
od njih; jer se bijahu vrlo uplašili. A on uljeze u laðu i otide
natrag. 38 Èovjek pak iz koga iziðoše ðavoli moljaše da bi
s njim bio; ali ga Isus otpusti govoreæi: 39 Vrati se kuæi
svojoj, i kazuj šta ti uèini Bog. I otide propovijedajuæi po
svemu gradu šta mu Isus uèini. 40 A kad se vrati Isus, srete
ga narod, jer ga svi oèekivahu. 41 I gle, doðe èovjek po
imenu Jair, koji bješe starješina u zbornici, i pade pred noge
Isusove, i moljaše ga da uđe u kuæu njegovu; 42 Jer u njega
bješe jedinica kæi od dvanaest godina, i ona umiraše. A
kad iðaše Isus, turkaše ga narod. 43 I bješe jedna bolesna
žena od teèenja krvi dvanaest godina, koja je sve svoje
imanje potrošila na ljekare i nijedan je nije mogao izlijeciti,
44 I pristupivši sastrag dotaæe se skuta od haljine njegove, i
odmah stade teèenje krvi njezine. 45 I reče Isus: ko je to što
se dotaæe mene? A kad se svi odgovarahu, reče Petar i
koji bijahu s njim: uèitelju! narod te opkolio i turka te, a ti
kažeš: ko je to što se dotaæe mene? 46 A Isus reče: neko se
dotaæe mene; jer ja osjetih silu koja izide iz mene. 47 A kad
vidje žena da se nije sakrila, pristupi drkæuæi, i pade pred
njim, i kaza mu pred svijem narodom zašto ga se dotaæe i

kako odmah ozdravi. **48** A on joj reèe: ne boj se, kæeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom. **49** Dok on još govoraše dođe neko od kuæe starješine zbornièkoga govoreæi mu: umrije kæi twoja, ne trudi uëitelja. **50** A kad èu Isus, odgovori mu govoreæi: ne boj se, samo vjeruj, i oživljeæe. **51** A kad dođe u kuæu, ne dade nijednome uæi osim Petra i Jovana i Jakova, i djevojèina oca i matere. **52** A svi plakahu i jaukahu za njom; a on reèe: ne plaèite, nije umrla nego spava. **53** I potsmijevahu mu se znajuæi da je umrla. **54** A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreæi: djevojko! ustani! **55** I povrati se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede. **56** I diviše se roditelji njezini. A on im zapovjedi da nikome ne kazuju šta je bilo.

9 Sazvavši pak dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svijem ðavolima, i da iscijeljuju od bolesti. **2** I posla ih da propovijedaju carstvo Božije, i da iscijeljuju bolesnike. **3** I reèe im: ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate. **4** U koju kuæeu uðete ondje budite i odande polazite. **5** I gdje vas ne prime izlazeæi iz grada onoga otresite i prah s nogu svojih, za svjedoèanstvo na njih. **6** A kad iziðoše, iðahu po selima propovijedajuæi jevanðelje i iscijeljujuæi svuda. **7** A kad èu Irod èetverovlasnik šta on èini, ne moguæe se naèudititi, jer neki govorahu da je Jovan ustao iz mrtvijeh, **8** A jedni da se Ilija pojавio, a jedni da je ustao koji od starijih proroka. **9** I reèe Irod: Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova èudesna slušam? I željaše ga vidjeti. **10** I vrativši se apostoli kazaše mu šta su poèinili. I uvezvi ih otide nasamo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida. **11** A narod razumjevši poðe za njim, i primivši ih govoraše im o carstvu Božijemu i iscijeljivaše koji trebahu iscijeljivanja. **12** A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekoše mu: otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek naðu jela, jer smo ovdje u pustinji. **13** A on im reèe: podajte im vi neka jedu. A oni rekoše: u nas nema više od pet hljebova i dvije ribe; veæ ako da idemo mi da kupimo na sve ove ljudi jela? **14** Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali on reèe uèenicima svojim: posadite ih na gomile po pedeset. **15** I uèiniše tako, i posadiše ih sve. **16** A on uze onijeh pet hljebova i obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, i davaše uèenicima da razdadu narodu. **17** I jedoše i nasitiše se svi, i nakupiše komada dvanaest kotarica što im preteèee. **18** I kad se jedanput moljaše Bogu nasamo, s njim bijahu uèenici, i zapita ih govoreæi: ko govore ljudi da sam ja? **19** A oni odgovarajuæi rekoše: jedni vele da si Jovan krstitelj, a drugi da si Ilija; a drugi da je koji ustao od starijih

proroka. **20** A on im reèe: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajuæi reèe: Hristos Božij. **21** A on im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga. **22** Govoreæi da sinu èovjeèiju treba mnogo postradati, i da æe ga starješine i glavari sveštenièki i književnici okriviti, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. **23** A svima govoraše: ko hoæe da ide za mnom neka se odreèe sebe i uzme krst svoj i ide za mnom. **24** Jer ko hoæe dušu svoju da saèeva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj æe je saèuvati. **25** Jer kaku æe korist imati èovjek ako sav svijet pridobije a sebe izgubi ili sebi naudi? **26** Jer ko se postidi mene i mojih rijeèi njega æe se sin èovjeèij postidjeti kad dođe u slavi svojoj i oèinoj i svetijeh anðela. **27** A zaista vam kažem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstva Božijega. **28** A kad proðe osam dana poslije onijeh rijeèi, uze Petra i Jovana i iziðe na goru da se pomoli Bogu. **29** I kad se moljaše postade lice njegovo drukèije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno. **30** I gle, dva èovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija. **31** Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalimu. **32** A Petar i koji bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva èovjeka koji s njim stajahu. **33** I kad se odvojise od njega reèe Petar Isusu: uëitelju! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Iliju: ne znajuæi šta govoraše. **34** A dok on to govoraše dođe oblak i zakloni ih; i uplašiše se kad zaðoše u oblak. **35** I èu se glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte. **36** I kad se èujaše glas naðe se Isus sam. I oni umuèaše, i nikom ne javiše ništa u one dane od onoga šta vidješe. **37** A dogodi se drugi dan kad siðoše s gore srete ga mnoštvo naroda. **38** I gle, èovjek iz naroda povika govoreæi: uëitelju! molim ti se, pogledaj na sina mojega, jer mi je jedinac: **39** I gle, hvata ga duh, i ujedanput vièe, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi; **40** I molih uèenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše. **41** I odgovarajuæi Isus reèe: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æeu biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo. **42** A dok još iðaše k njemu obori ga ðavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu neèistome, i iscijeli momèe, i dade ga ocu njegovu. **43** I svi se divljahu velièini Božijoj. A kad se svi èuðahu svemu što èinjase Isus, reèe uèenicima svojim: **44** Metnite vi u uši svoje ove rijeèi: jer sin èovjeèij treba da se preda u ruke èovjeèije. **45** A oni ne razumješe rijeèi ove; jer bješe sakrivena od njih da je ne mogoše razumjeti; i bojahu se da ga zapitaju za ovu rijeè. **46** A uðe misao u njih ko bi najveæi bio meðu njima. **47** A Isus znajuæi pomisli srca njihovih

uze dijete i metnu ga preda se, **48** I reèe im: koji primi ovo
dijete u ime moje, mene prima; i koji mene prima, prima
onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji među vama on
je veliki. **49** A Jovan odgovarajuæi reèe: uèitelju! vidjesmo
jednoga gdje imenom tvojjem izgoni ðavole, i zabranismo
mu, jer ne ide s nama za tobom. **50** I reèe mu Isus: ne
branite; jer ko nije protiv vas s vama je. **51** A kad se navršiše
dani uzeæa njegova, on namjeri da ide pravo u Jerusalim.
52 I posla glasnike pred licem svojjem; i oni otidoše i doðoše
u selo Samarjansko da mu ugotove gdje æe noæiti. **53** I ne
primiše ga; jer vidješe da ide u Jerusalim. **54** A kad vidješe
uèenici njegovi Jakov i Jovan, rekoše: Gospode! hoæeš li da
reèemo da oganj siðe s neba i da ih istrijebi kao i Ilija što
uèini? **55** A on okrenuvši se zaprijeti im i reèe: ne znate
kakvoga ste vi duha; **56** Jer sin èovjeèij nije došao da pogubi
duše èovjeèije nego da saèeva. I otidoše u drugo selo. **57**
A kad iðahu putem reèe mu neko: Gospode! ja idem za
tobom kud god ti poðeš. **58** I reèe mu Isus: lisice imaju
jame i ptice nebeske gnijezda: a sin èovjeèij nema gdje
zakloniti glave. **59** A drugome reèe: hajde za mnom. A on
reèe: Gospode! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca
svojega. **60** A Isus reèe mu: ostavi neka mrtvi ukopavaju
svoje mrvace; a ti hajde te javljaj carstvo Božije. **61** A drugi
reèe: Gospode! ja idem za tobom; ali dopusti mi najprije da
idem da se oprostim s domaænjima svojjem. **62** A Isus reèe
mu: nijedan nije pripravan za carstvo Božije koji metne ruku
sviju na plug pa se obzire natrag.

10 A potom izabra Gospod i drugijeh sedamdesetoricu, i
posla ih po dva i dva pred licem svojjem u svaki grad i
u mjesto kuda šæaše sam doæi. **2** A reèe im: žetva je dakle
velika a poslenika malo; nego se molite gospodaru od žetve
da izvede poslenike na žetvu svoju. **3** Idite; eto ja vas šaljem
kao jagancje među vukove. **4** Ne nosite kese ni torbe ni
obuæe, i nikoga ne pozdravljamte na putu. **5** U koju god kuæu
uðete najprije govorite: mir kuæi ovoj. **6** I ako dakle bude
ondje sin mira, ostaæe na njemu mir vaš; ako li ne bude,
vratiaæe se k vama. **7** A u onoj kuæi budite, i jedite i pijte što
u njih ima; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz
kuæe u kuæu. **8** I u koji god grad doðete i ne prime vas, jedite
što se doneše pred vas. **9** I iscijeljujte bolesnike koji su u
njemu, i govorite im: približi se k vama carstvo Božije. **10**
I u koji god grad doðete i ne prime vas, izišavši na ulice
njegove recite: **11** I prah od grada vaæega koji je prionuo
za nas otresamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama
carstvo Božije. **12** Kažem vam da æe Sodomu biti lakše
u onaj dan negoli gradu onome. **13** Teško tebi, Horazine!

teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila èudesa
što su bila u vama, davno bi se u vreæi i u pepelu sjedeæi
pokajali. **14** Ali Tiru i Sidonu biæe lakše na sudu nego vama.
15 I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla
æeš propasti. (**Hadës g86**) **16** Ko vas sluša mene sluša; i
ko se vas odrìe mene se odrìe; a ko se mene odrìe,
odrìe se onoga koji je mene poslao. **17** Vratiæe se pak
sedamdesetorica s radosti govoreæi: Gospode! i ðavoli nam
se pokoravaju u ime tvoge. **18** A on im reèe: ja vidjeh sotonu
gdje spade s neba kao munja. **19** Evo vam dajem vlast da
stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku,
i ništa vam neæee nauditi. **20** Ali se tome ne radujte što
vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša
imena napisana na nebesima. **21** U taj èas obradova se
Isus u duhu i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje,
što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si
prostima. Da, oèe, jer je tako bila volja tvoja. **22** I okrenuvši
se k uèenicima reèe: sve je meni predao otac moj, i niko ne
zna ko je sin osim oca, ni ko je otac osim sina, i ako sin
hoæe kome kazati. **23** I okrenuvši se k uèenicima nasamo
reèe: blago oèima koje vide što vi vidite. **24** Jer vam kažem
da su mnogi proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i
ne vidješe; i èuti što vi èuvjetate, i ne èuše. **25** I gle, ustade
jedan zakonik i kušajuæi ga reèe: uèitelju! šta æeu èiniti da
dobijem život vjeèni? (**aiònios g166**) **26** A on mu reèe: šta je
napisano u zakonu? kako èitaš? **27** A on odgovarajuæi reèe:
Ijabi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojjem, i svom
dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom;
i bližnjega svojega kao samoga sebe. **28** Reèe mu pak:
pravo si odgovorio; to èini i biæe živ. **29** A on šæadijaše da
se opravda, pa reèe Isusu: a ko je bližnji moj? **30** A Isus
odgovarajuæi reèe: jedan èovjek silažaše iz Jerusalima u
Jerihon, pa ga uhvatiaæe hajduci, koji ga svukoše i izraniše,
pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva. **31** A iznenada silažaše
onijem putem nekakav sveštenik, i vidjevši ga proðe. **32** A
tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši ga
proðe. **33** A Samarjanin nekakav prolazeæi doðe nad njega,
i vidjevši ga sažali mu se; **34** I pristupivši zavi mu rane i
zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u
gostionicu, i ustade oko njega. **35** I sjutradan polazeæi izvadi
dva groða te dade krèmaru, i reèe mu: gledaj ga, i što više
potrošiš ja æeu ti platiti kad se vratim. **36** Šta misliš dakle,
koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili
hajduci? **37** A on reèe: onaj koji se smilovao na njega. A
Isus mu reèe: idi, i ti èini tako. **38** A kad iðahu putem i on
uðe u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u
svoju kuæu. **39** I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i

sjede kod nogu Isusovijeh i slušaše besjedu njegovu. **40** A Marta se bješe zabunila kako æe ga doèekati, i prikucivši se reèe: Gospode! zar ti ne mari što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj dakle da mi pomože. **41** A Isus odgovarajuæi reèe joj: Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo, **42** A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobri dijel izabrala, koji se neæe uzeti od nje.

11 I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reèe mu neki od uèenika njegovih: Gospode! nauèi nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauèi svoje uèenike. **2** A on im reèe: kad se molite Bogu gorovite: oèe naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; da doðe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; **3** Hljeb naš potrebnii daji nam svaki dan; **4** I oprosti nam grijehe naše, jer i mi opravštamo svakome dužniku svojemu; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla. **5** I reèe im: koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoæi i reèe mu: prijatelju! daj mi tri hlijeba u zajam; **6** Jer mi doðe prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti; **7** A on iznutra odgovarajuæi da reèe: ne uznemiruj me; veæ su vrata zatvorena i djeca su moja sa mnom u postelji, i ne mogu ustati da ti dam. **8** I kažem vam: ako i ne ustane da mu da zato što mu je prijatelj, ali za njegovo bezobrazno iskanje ustaæe i daæe mu koliko treba. **9** I ja vama kažem: ištite i daæe vam se: tražite i naæi æete; kucajte i otvoriæe vam se. **10** Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvora mu se. **11** Koji je među vama otac u koga ako sin zaište hlijeba da mu da kamen? Ili ako zaište ribe da mu da mjesto ribe zmiju? **12** Ili ako zaište jaje da mu da skorpiju? **13** Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko æe više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega? **14** I jednom izgna ðavola koji bješe nijem; kad ðavo iziðe progovori nijemi; i diviše se ljudi. **15** A neki od njih rekoše: pomoæeu Veelzevula kneza ðavolskoga izgoni ðavole. **16** A drugi kušajuæi ga iskuhau od njega znak s neba. **17** A on znajuae pomisli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe, i dom koji se razdijeli sam po sebi, propašæe. **18** Tako i sotona ako se razdijeli sam po sebi, kako æe ostati njegovo carstvo? kao što kažete da pomoæeu Veelzevula izgonim ðavole, sinovi vaši èijom pomoæeu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. **20** A ako li ja prstom Božijim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo Božije. **21** Kad se jaki naoruža i èuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru; **22** A kad doðe jaæi od njega i nadvlada ga, uzme sve oružje njegovo u koje se uzdao, i razdijeli što otme od njega. **23** Koji nije sa

mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa. **24** Kad neèisti duh iziðe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta traæeæi pokoja, i ne našavši reèe: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; **25** I došavši naðe pomenet i ukrašen. **26** Tada otide i uzme sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje èovjeku onome gore od prvoga. **27** A kad to govoraše, podiže glas jedna žena iz naroda i reèe mu: blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao! **28** A on reèe: blago i onima koji slušaju rijeè Božiju, i drže je. **29** A narodu koji se skupljaše stade goroviti: rod je ovaj zao; ište znak, i neæe mu se dati znak osim znaka Jone proroka; **30** Jer kako što Jona bi znak Ninevjanima, tako æe i sin èovjeæij biti rodu ovome. **31** Carica južna iziæi æe na sud s ljudima roda ovoga, i osudiæe ih; jer ona doðe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomonuvu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. **32** Ninevljani iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše pouèenjem Joninijem: a gle, ovdje je veæi od Jone. **33** Niko ne meæe zapaljene svijæe na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na svijeæenjak da vide svjetlost koji ulaze. **34** Svijeæea je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve æe tijelo tvoje biti svjetlo; ako li oko tvoje bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno. **35** Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama. **36** Jer ako je sve tijelo tvoje svjetlo da nema nikavoga uda tamna, biæe svjetlo kao kad te svijeæea obasjava svjetlošæu. **37** A kad govoraše, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu. **38** A farisej se zaèudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda. **39** A Gospod reèe mu: sad vi fariseji spolja èistite èašu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe. **40** Bezumni! nije li onaj naèinio i iznutra koji je spolja naèinio? **41** Ali dajite milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve æe vam biti èisto. **42** Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakoga povræa, a prolazite pravdu i ljubav Božiju: ovo je trebalо èiniti, i ono ne ostavljati. **43** Teško vama farisejima što tražite zaæelja po zbornicama i da vam se klanja po ulicama. **44** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znadu ih. **45** A neki od zakonika odgovarajuæi reèe: uèitelju! govoreæi to i nas sramotiš. **46** A on reèe: teško i vama zakonicima što tovarite na ljudi brema preteška za nošenje, a vi jednjem prstom svojijem neæete da ih prihvate. **47** Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili. **48** Vi dakle svjedoèite i odobravate djela otaca svojih; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate. **49** Zato i premudrost Božija reèe: poslaæeu im proroke i apostole, i od njih æe jedne pobiti, a druge protjerati; **50** Da se ište od roda ovoga

krv sviju proroka koja je prolivena od postanja svijeta, **51** Od krvi Aveljeve tja do krvi Zarijne, koji pogibe među oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaæe se od roda ovoga. **52** Teško vama zakonici što uzeste kljuè od znanja: sami ne uðoste, a koji šæadijahu da uðu, zabraniste im. **53** A kad im on ovo govoraše, poèeše književnici i fariseji vrlo navaljivati k njemu i mnogijem pitanjem zabunjivati ga, **54** Vrebajuæi i pazæei na njega ne bi li što ulovili iz usta njegovih da ga okrive.

12 Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti

jedan drugoga, onda poèe najprije govoriti uèenicima svojijem: èuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjerje. **2** Jer ništa nije sakriveno što se neæe otkriti, ni tajno što se neæe dozнатi; **3** Jer što u mraku rekoste, èuæe se na vidjelu; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaæe se na krovovima. **4** Ali vam kažem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više uèiniti. **5** Nego æeu vam kazati koga da se bojite: bojte se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kažem vam, onoga se bojte. (**Geenna g1067**) **6** Ne prodaje li se pet vrabaca za dva dinara? i nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. **7** A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrbaca. **8** Nego vam kažem: koji god prizna mene pred ljudima priznaæe i sin èovjeèij njega pred anđelima Božijim; **9** A koji se odreèe mene pred ljudima njega æee se odreæi pred anđelima Božijim. **10** I svaki koji reèe rijeè na sina èovjeèijega oprostiæe mu se, a koji huli na svetoga Duha neæe mu se oprostiti. **11** A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako æete ili šta odgovoriti, ili šta æete kazati; **12** Jer æe vas sveti Duh nauèiti u onaj èas šta treba reæi. **13** Reèe mu pak neki iz naroda: uèitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostoanje. **14** A on mu reèe: èovjeèe! ko je mene postavio sudijom ili kmetom nad vama? **15** A njima reèe: gledajte i èuvajte se od lakomstva; jer нико не živi onjem što je suviše bogat. **16** Kaza im pak prièu govoræe: u jednoga bogatog èovjeka rodi njiva. **17** I mišljaše u sebi govoræe: šta æeu èiniti? nemam u što sabrati svoje ljetine. **18** I reèe: evo ovo æeu èiniti: pokvariaæe žitnice svoje i naèiniæe veæe; i onđe æeu sabrati sva svoja žita i dobro svoje; **19** I kazaæeu duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanje na mnogo godina; poèivaj, jedi, pij, veseli se. **20** A Bog njemu reèe: bezumniæe! ovu noæe uzeæe dušu twoju od tebe; a što si pripravio èije æe biti? **21** Tako biva onome koji sebi teèe blago a ne bogati se u Boga. **22** A uèenicima svojijem reèe: zato vam kažem: ne brinite se dušom svojom šta æete jesti; ni tijelom u što æete se obuæi: **23** Duša je pretežnija od jela i tijela od odijela.

24 Pogledajte gavrane kako ne siju, ni žanju, koji nemaju podruma ni žitnica, i Bog ih hrani: a koliko ste vi pretežniji od ptica? **25** A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu lakan jedan? **26** A kad ni najmanje što ne možete, zašto se brinete za ostalo? **27** Pogledajte ljiljane kako rastu: ne trude se, niti predu; ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj slavi svojoj ne obuèe se kao jedan od njih. **28** A kad travu po polju, koja danas jest a sutra se u peæ baca, Bog tako odijeva, akamoli vas, malovjerni! **29** I vi ne ištite Šta æete jesti ili šta æete pitи, i ne brinite se; **30** Jer ovo sve ištu i neznabošci ovoga svijeta; a otac vaš zna da vama treba ovo. **31** Nego ištite carstva Božijega, i ovo æe vam se sve dodati. **32** Ne boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo. **33** Prodajite što imate i dajite milostinju; naèinite sebi torbe koje neæe ovetšati, haznu koja se nikad neæe isprazniti, na nebesima, gdje se lupež ne prikuèuje niti moljac jede. **34** Jer gdje je vaše blago onđe æee biti i srce vaše. **35** Neka budu vaša bedra zapregnuta i svijeæe zapaljene; **36** I vi kao ljudi koji èekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako dođe i kucne. **37** Blago onjem slugama koje nađe gospodar kad dođe a oni straže. Zaista vam kažem da æee se zapregnuti, i posadiæe ih, i pristupiæe te æee im služiti. **38** I ako dođe u drugu stražu, i u treæu stražu dođe, i nađe ih tako, blago onjem slugama. **39** Ali ovo znajte: kad bi znao domaæin u koji æe èas doæi lupež, èuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. **40** I vi dakle budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æee sin èovjeèej. **41** A Petar mu reèe: Gospode! govoris li nama ovu prièu ili svima? **42** A Gospod reèe: ko je dakle taj vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad èeljadi svojom da im daje hranu na obrok? **43** Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nađe da izvršuje tako. **44** Zaista vam kažem: nad svijem svojijem imanjem postaviæe ga. **45** Ako li reèe sluga u srcu svojemu: neæe moj gospodar još zadugo doæi; i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i pití, i opijati se; **46** Doæi æee gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli, i rasjeæi æee ga, i dijel njegov metnuæe s nevjernima. **47** A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega, i nije se pripravio, niti uèinio po volji njegovoj, biæe vrlo bijen; **48** A koji ne zna pa zasluzi boj, biæe malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo æee se iskati od njega; a kome predaše najviše najviše æee iskati od njega. **49** Ja sam došao da bacim oganj na zemlju; i kako bi mi se htjelo da se veæe zapalio! **50** Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši! **51** Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor. **52** Jer æee otsele pet u jednoj kuæi biti razdjeljeni,

ustaæe tri na dva, i dva na tri. **53** Ustaæe otac na sina i sin na oca; mati na kær i kæi na mater; svekra na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju. **54** A narodu govoraše: kad vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: biæe dažd; i biva tako. **55** I kad vidite jug gdje duva kažete: biæe vruæina; i biva. **56** Licemjer! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete? **57** Zašto pak i sami od sebe ne sudite pravedno? **58** Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda sluzi, i sluga da te ne baci u tamnicu. **59** Kažem ti: neæeš odande iziæi dok ne daš i pošljednjega dinara.

13 U to vrijeme pak doðoše neki i kazaše za Galilejce kojih krv pomiješa Pilat sa žrtvama njihovijem. **2** I odgovarajuæi Isus reèe im: mislite li da su ti Galilejci bili najgrješniji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše? **3** Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. **4** Ili oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkrivlji bili od sviju Jerusalimljana? **5** Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. **6** Kaza im pak ovu prieu: jedan èovjek imadijaše smokvu usaðenu u svome vinogradu, i doðe da traži roda na njoj, i ne naðe. **7** Onda reèe vinogradaru: evo treæa godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posjeci je dakle, zašto zemlji da smeta? **8** A on odgovarajuæi reèe mu: gospodaru! ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem; **9** Pa da ako rodi: ako li ne, posjeæi æeš je na godinu. **10** A kad uæaše u jednoj zbornici u subotu, **11** gle, bješe ondje žena bolesna od duha osamnaest godina, i bješe zgræena, i ne mogaše se ispraviti. **12** A kad je vidje, dozva je Isus i reèe joj: ženo! oproštena si od bolesti svoje. **13** I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaje Boga. **14** A starješina od zbornice srðaše se što je Isus iscijeli u subotu, i odgovarajuæi reèe narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se lijeæite, a ne u dan subotni. **15** A Gospod mu odgovori i reèe: licemjer! svaki od vas u subotu ne odrješuje li svojega vola ili magarca od jasala, i ne vodi da napoji? **16** A ovu kær Avraamovu koju sveza sotona evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odriješiti iz ove sveze u dan subotni? **17** I kad on ovo govoraše stiðahu se svi koji mu se protivljahu; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela. **18** A on im reèe: kakvo je carstvo Božije? i kakvo æeu kazati da je? **19** Ono je kao zrno gorušièno, koje uzevši èovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta dro veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove. **20** Opet reèe: kakvo æeu kazati da je carstvo

Božije? **21** Ono je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve. **22** I prolazaše po gradovima i selima uèeæi i putujuæi u Jerusalim. **23** Reèe mu pak neko: Gospode! je li malo onih koji æe biti spaseni? A on im reèe: **24** Navalite da uðete na tjesna vrata; jer vam kažem: mnogi æe tražiti da uðu i neæe moæi: **25** Kad ustane domaæin i zatvori vrata, i stanete napolju stajati i kucati u vrata govoreæi: Gospode! Gospode! otvor nam; i odgovarajuæi reæi æe vam: ne poznajem vas otkuda ste. **26** Tada æete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem uèio si. **27** A on æe reæi: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; otstupite od mene svi koji nepravdu èinite. **28** Ondje æe biti plaè i škrgut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijemu, a sebe napolje istjerane. **29** I doæi æe od istoka i zapada i sjevera i juga i sjeðæe za trpezu u carstvu Božijemu. **30** I gle, ima pošljednjijeh koji æe biti prvi, i ima prvih koji æe biti pošljednji. **31** U taj dan pristupiše neki od fariseja govoreæi mu: iziði i idi odavde, jer Irod hoæe da te ubije. **32** I reèe im: idite te kažite onoj lisici: evo izgonim ðavole i iscijelujem danas i sjutra, a treæi dan svršæu. **33** Ali danas i sjutra i prekosjutra treba mi iæi; jer prorok ne može poginuti izvan Jerusalima. **34** Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim èeda tvoja kao kokoš gnezdo svoje pod krila, i ne htjeste! **35** Eto æe vam se ostaviti kuæa vaša pusta; a ja vam kažem: neæete mene vidjeti dok ne doðe da reæete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

14 I dogodi mu se da doðe u subotu u kuæeu jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega. **2** I gle, bješe pred njim nekakav èovjek na kome bješe debela bolest. **3** I odgovarajuæi Isus reèe zakonicima i farisejima govoreæi: je li slobodno u subotu iscijeljivati? **4** A oni oæutješe. I dohvativši ga se iscijeli ga i otpusti. **5** I odgovarajuæi reèe im: koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni? **6** I ne mogoše mu odgovoriti na to. **7** A gostima kaza prieu, kad opazi kako izbirahu zaæelja, i reèe im: **8** Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u zaæelje, da ne bude meðu gostima ko stariji od tebe; **9** I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti: podaj mjesto ovome: i onda æeš sa stidom sjesti na niže mjesto. **10** Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na pošljednje mjesto, da ti reèe kad doðe onaj koji te pozva: prijatelju! pomakni se više; tada æe tebi biti èast pred onima koji sjede s tobom za trpezom. **11** Jer svaki koji se podiže, poniziae se; a koji se ponižuje, podignuae se. **12** A i onome što ih je pozvao reèe: kad daješ objed ili

veèeru, ne zovi prijatelja svojih, ni braæe svoje, ni roðaka svojih, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti; **13** Nego kad èiniš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepе; **14** I blago æe ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego æe ti se vratiti o vaskrsenju pravednjeh. **15** A kad èu to neki od onih što sjeðahu s njim za trpezom reèe mu: blago onome koji jede hljeba u carstvu Božjem! **16** A on mu reèe: jedan èovjek zgotovi veliku veèeru, i pozva mnoge; **17** I kad bi vrijeme veèeri, posla slugu svojega da kaže zvanima: hajdete, jer je veæ sve gotovo. **18** I poèeše se izgovarati svi redom; prvi mu reèe: kupih njivu, i valja mi iæi da je vidim; molim te izgovori me. **19** I drugi reèe: kupih pet jarmova volova, i idem da ih ogledam; molim te, izgovori me. **20** I treæi reèe: oženih se, i zato ne mogu doæi. **21** I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaæin i reèe sluzi svome: idi brzo na raskršæia i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepе. **22** I reèe sluga: gospodaru, uèinio sam kako si zapovjedio, i još mjesta ima. **23** I reèe gospodar sluzi: iziði na putove i meðu ograde, te natjeraj da doðu da mi se napuni kuæea. **24** Jer vam kažem da nijedan od onih zvanijeh ljudi neæee okusiti moje veèere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranijeh. **25** Iðaše pak s njim mnoštvo naroda, i obazrevši se reèe im: **26** Ako ko doðe k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na ženu, i na djecu, i na braæeu, i na sestre i na samu dušu svoju, ne može biti moj uèenik. **27** I ko ne nosi krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj uèenik. **28** I koji od vas kad hoæe da zida kulu ne sjede najprije i ne proraèuni šta æee ga stati, da vidi ima li da može dovršiti? **29** Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmože dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati. **30** Govoreæi: ovaj èovjek poèe zidati, i ne može da dovrši. **31** Ili koji car kad poðe s vojskom da se pobije s drugijem carem ne sjede najprije i ne drži vijeæu može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljada? **32** Ako li ne može, a on poðlje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire. **33** Tako dakle svaki od vas koji se ne odreèe svega što ima ne može biti moj uèenik. **34** So je dobra, ali ako so obljetavi, èim æe se osoliti? **35** Niti je potrebna u zemlju ni u gnoj; nego je prospu napolje. Ko ima uši da èuje neka èuje.

15 I približavahu se k njemu svi carinici i grješnici da ga èuju. **2** I vikahu na njega farisej i književnici govoreæi: ovaj prima grješnike i jede s njima. **3** A on im kaza prieu ovu govoreæi: **4** Koji èovjek od vas imajuæi sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne naðe? **5** I našavši digne

je na ramo svoje radujuæi se, **6** I došavši kuæi sazove prijatelje i susjede govoreæi im: radujte se sa mnom: ja naðoh svoju ovcu izgubljenu. **7** Kažem vam da æe tako biti veæa radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, negoli za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje. **8** Ili koja žena imajuæi deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeæe, i ne pomete kuæe, i ne traži dobro dok ne naðe? **9** I našavši sazove drugarice i susjede govoreæi: radujte se sa mnom: ja naðoh dinar izgubljeni. **10** Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božijima za jednoga grješnika koji se kaje. **11** I reèe: jedan èovjek imaše dva sina, **12** I reèe mlaði od njih ocu: oèe! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje. **13** I potom do nekoliko dana pokupi mlaði sin sve svoje, i otide u daljnju zemlju; i onamo prosu imanje svoje živeæi besputno. **14** A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se naðe u nevolji. **15** I otisavši pribi se kod jednoga èovjeka u onoj zemlji; i on ga posla u polje svoje da èuva svinje. **16** I željaše napuniti trbuh svoj rošćeæima koje svinje jeðahu, i niko mu ih ne davaše. **17** A kad doðe k sebi, reèe: koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i suviše, a ja umirem od gladi! **18** Ustaæeu i idem ocu svojemu, pa æeu mu reæi: oèe! sagriješih nebu i tebi, **19** I veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj: primi me kao jednoga od svojih najamnika. **20** I ustavši otide ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potréavši zagrlji ga i cijeliva ga. **21** A sin mu reèe: oèe, sagriješih nebu i tebi, i veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj. **22** A otac reèe slugama svojijem: iznesite najljepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuæeu na noge. **23** I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo. **24** Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i naðe se. I stadoše se veseliti. **25** A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeæi kad se približi kuæi èu pjevanje i podvikivanje. **26** I dozvavši jednoga od slugu zapita: šta je to? **27** A on mu reèe: brat tvoj doðe; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava video. **28** A on se rasrdi i ne šæadijaše da uðe. Tada iziðe otac njegov i moljaše ga. **29** A on odgovarajuæi reèe ocu: eto te služim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveslio sa svojijem društвom; **30** A kad doðe taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno. **31** A on mu reèe: sine! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje. **32** Trebalо se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oživlje; i izgubljen bješe i naðe se.

16 A uèenicima svojijem govoraše: bijaše jedan èovjek bogat koji imaje pristava, i toga oblagao je kod njega da mu prosipa imanje. **2** I dozvavši ga reèe mu: šta ovo ja èuem za tebe? Daj raèun kako si kuæio kuæeu: jer više ne možeš kuæom upravljati. **3** A pristav od kuæe reèe u sebi: šta æu èiniti? gospodar moj uzima od mene upravljanje kuæe: kopati ne mogu, prosi stidim se. **4** Znam šta æu èiniti da bi me primili u kuæe svoje kad mi se oduzme upravljanje kuæe. **5** I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reèe prвome: koliko si dužan gospodaru mojemu? **6** A on reèe: sto oka ulja. I reèe mu: uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset. **7** A potom reèe drugome: a ti koliko si dužan? A on reèe: sto oka pšenice. I reèe mu: uzmi pismo svoje i napiši osamdeset. **8** I povali gospodar nevjernoga pristava što mudro uèini; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojem naraštaju. (aión g165) **9** I ja vama kažem: naèinite sebi prijatelje nepravednjem bogatstvom, da bi vas kad osiromašite primili u vjeène kuæe. (aiónios g166) **10** Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran. **11** Ako dakle u nepravednom bogatstvu vjerni ne biste, ko æe vam u istinom vjerovati? **12** I ako u tuđem ne biste vjerni, ko æe vam dati vaše? **13** Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili æe na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili æe jednemu voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu. **14** A ovo sve slušahu i fariseji, koji bijahu srebroljupci, i rugahu mu se. **15** I reèe im: vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima; ali Bog zna srca vaša; jer što je u ljudi visoko ono je mrzost pred Bogom. **16** Zakon i proroci su do Jovana; otsele se carstvo Božije propovijeda jevanđeljem, i svaki navaljuje da uđe u njega. **17** Lašnje je pak nebu i zemlji proæi negoli jednoj titli iz zakona propasti. **18** Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljubu èini; i koji se ženi puštenicom, preljubu èini. **19** Èovjek neki pak bješe bogat, koji se oblaèaše u skerlet i u svilu, i živiljaše svaki dan gospodski i veseljaše se. **20** A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav, **21** i željaše da se nasiti mrvama koje padaju s trpeze bogatoga; još i psi dolažu i lizahu gnoj njegov. **22** A kad umrije siromah, odnesoše ga anđeli u naruèje Avraamovo; a umrije i bogati, i zakopaše ga. **23** I u paklu kad bješe u mukama podiže oèi svoje i ugleda izdaleka Avraama i Lazara u naruèju njegovu, (Hadës g86) **24** I povikavši reèe: oèe Avraame! smiluj se na me i pošli mi Lazara neka umoèi u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se muèim u ovome plamenu. **25** A Avraam reèe: sinko! opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se muèiš. **26** I

preko svega toga postavljena je među nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijeæi, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze. **27** Tada reèe: molim te dakle, oèe, da ga pošalješ kuæi oca mojega, **28** Jer imam pet braæe: neka im posvijedoèi da ne bi i oni došli na ovo mjesto muèenja. **29** Reèe mu Avraam: oni imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju. **30** A on reèe: ne, oèe Avraame! nego ako im dođe ko iz mrtvih pokajaæe se. **31** A Avraam mu reèe: ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvih ustane neæee vjerovati.

17 A uèenicima reèe: nije moguæe da ne dođu sablazni, ali teško onome s koga dolaze; **2** Bolje bi mu bilo da mu se vodeniji kamen objesi o vratu, i da ga bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh. **3** Èuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvoj, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprosti mu. **4** I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan dođe k tebi i reèe: kajem se, oprosti mu. **5** I rekoše apostoli Gospodu: dometni nam vjere. **6** A Gospod reèe: kad biste imali vjere koliko zrno gorušièeno, i rekli biste ovome dubu: išèupaj se i usadi se u more, i poslušao bi vas. **7** Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili èuva stoku pa kad dođe iz polja, reèe mu: hodi brzo i sjedi za trpezu? **8** Nego ne kaže li mu: ugotovi mi da veèeram, i zapregnij se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij? **9** Eda li æe on zahvaliti sluzi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem. **10** Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovjeðeno, govorite: mi smo zaludne sluge, jer uèinismo što smo bili dužni èiniti. **11** I kad iðaše u Jerusalim, on prolazaše između Samarije i Galileje. **12** I kad ulažaše u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji staše izdaleka, **13** I podigao glas govoreæi: Isuse uèitelju! pomiluj nas. **14** I vidjevši ih reèe im: idite i pokažite se sveštenicima. I oni iduæi oèistiše se. **15** A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povrati se hvaleæi Boga iza glasa, **16** I pade nièice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samaranin. **17** A Isus odgovarajuæi reèe: ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica? **18** Kako se među njima koji ne nađe da se vrati da zahvali Bogu, nego sam ovaj tuðin? **19** I reèe mu: ustani, idi; vjera tvoja pomože ti. **20** A kad ga upitaše fariseji: kad æe doæi carstvo Božije? odgovarajuæi reèe im: carstvo Božije neæee doæi da se vidi; **21** Niti æe se kazati: evo ga ovdje ili ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama. **22** A uèenicima reèe: doæi æe vrijeme kad æete zaæeljeti da vidite jedan dan sina èovjeèjega, i neæete vidjeti. **23** I reæi æe vam: evo ovdje je, ili: eno ondje; ali ne izlazite, niti tražite. **24** Jer kako što munja sine s neba, i

zasvjetli se preko svega što je pod nebom, tako æe biti i sin èovjeèij u svoj dan. **25** Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljenu biti od roda ovoga. **26** I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako æe biti u dane sina èovjeèijega: **27** Jeðahu, pijahu, ðenjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje uðe u kovëeg, i doðe potop i pogubi sve. **28** Tako kao što bi u dane Lotove: jeðahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, saðahu, zidahu; **29** A u dan kad iziðe Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve. **30** Tako æe biti i u onaj dan kad æe se javiti sin èovjeèij. **31** U onaj dan koji se desi na krovu a pokuæstvo njegovo u kuæi, neka ne silazi da ga uzme; i koji se desi u polju, tako neka se ne vraæea natrag. **32** Opominjite se ñene Lotove. **33** Koji poðe da saèeva dušu svoju, izgubiæe je; a koji je izgubi, oživljeæe je. **34** Kažem vam: u onu noæ biæe dva na jednome odru, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti; **35** Dvije æe mljeti zajedno, jedna æe se uzeti a druga æe se ostaviti; **36** Dva æe biti na njivi, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti. **37** I odgovarajuæi rekoše mu: gdje, Gospode? A on im reèe: gdje je strvina onamo æe se i orlovi skupiti.

18 Kaza im pak i prièu kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži, **2** Govoreæi: u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stiðaše. **3** A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolaðaše k njemu govoreæi: ne daj me mojemu suparniku. **4** I ne šæadijaše zadugo. A najposlje reèe u sebi: ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim, **5** No buduæi da mi dosaðuje ova udovica, odbraniæeu je, da mi jednakako ne dolazi i ne dosaðuje. **6** Tada reèe Gospod: èujte šta govori nepravedni sudija. **7** Akamoli Bog neæee odbraniti izbranijeh svojih koji ga mole dan i noæ? **8** Kažem vam da æe ih odbraniti brzo. Ali sin èovjeèij kad doðe hoæe li naæei vjeru na zemlji? **9** A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravednici i druge uniþtavahu kaza prièu ovu: **10** Dva èovjeka uðoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carinik. **11** Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljuboèinci, ili kao ovaj carinik. **12** Postim dvaput u nedjelji; dajem desetak od svega što imam. **13** A carinik izdaleka stajaše, i ne šæaše ni oèiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreæi: Bože! milostiv budi meni grješnome. **14** Kažem vam da ovaj otide opravdan kuæi svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže ponizæe se; a koji se sam ponižuje podignuæe se. **15** Donoðahu k njemu i djecu da ih se dotakne; a kad vidješe uèenici, zaprijetiše im. **16** A Isus dozvavši ih reèe: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. **17** I kažem

vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neæee uæi u njega. **18** I zapita ga jedan knez govoreæi: uèitelju blag! šta da uèinim da naslijedim život vjeèni? (aiðnios g166) **19** A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. **20** Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi lažno; poštuj oca svojega i mater svoju. **21** A on reèe: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. **22** A kad to èu Isus reèe mu: još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imas i razdaj siromasima; i imaæeš blago na nebu; i hajde za mnom. **23** A kad on èu to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat. **24** A kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reèe: kako je teško uæi u carstvo Božije onima koji imaju bogatstvo! **25** Lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. **26** A oni koji slušahu rekoše: ko se dakle može spasti? **27** A on reèe: što je u ljudi nemoguæe u Boga je moguæe. **28** A Petar reèe: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo. **29** A on im reèe: zaista vam kažem: nema nijednoga koji bi ostavio kuæu, ili roditelje, ili braæeu, ili sestre, ili ñenu, ili djecu carstva radi Božijega, **30** Koji neæee primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vjeèni. (aiðnios g165, aiðnios g166) **31** Uze pak dvanaestoricu i reèe im: evo idemo gore u Jerusalim, i sve æe se svršiti što su proroci pisali za sina èovjeèijega. **32** Jer æe ga predati neznabوcima, i narugaæe mu se, i ružiæe ga, i popljuvaæe ga, **33** I biæe ga, i ubiæe ga; i treæi dan ustaaæe. **34** I oni niðta od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza. **35** A kad se približi k Jerihonu, jedan slijepac sjeðaše kraj puta proseæi. **36** A kad èu narod gdje prolazi zapita: šta je to? **37** I kazaše mu da Isus Nazareæanin prolazi. **38** I povika govoreæi: Isuse, sine Davidov! pomiluj me. **39** I prijeæahu mu oni što iðahu naprijed da uæuti; a on još više vikaše: sine Davidov! pomiluj me. **40** I Isus stade i zapovjedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga **41** Govoreæi: šta hoæeš da ti uèinim? A on reèe: Gospode! da progledam. **42** A Isus reèe: progledaj; vjera tvoja pomože ti. **43** I odmah progleda, i poðe za njim hvaleæi Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

19 I kad uðe u Jerihon i prolazaše kroza nj, **2** I gle, èovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinèki, i bješe bogat, **3** I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne moguše od naroda, jer bješe maloga rasta; **4** I potreàavi naprijed, pope se na dud da ga vidi; jer mu je onuda trebalo proæi. **5** I kad doðe Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reèe mu: Zakheju! siði brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kuæi. **6** I siðe brzo; i primi ga radujuæi se. **7** I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreæi da grješnome èovjeku doðe u kuæu. **8** A Zakhej stade i reèe Gospodu: Gospode! evo pola

imanja svojega daæeu siromasima, i ako sam koga zanio vratiaæ onoliko èetvoro. **9** A Isus mu reèe: danas doðe spasenije kuæi ovoj; jer je i ovo sin Avraamov. **10** Jer je sin èovjeæij došao da naæe i spase što je izgubljeno. **11** A kad oni to slušahu nastavi kazivati prièu; jer bješe blizu Jerusalima, i mišljahu da æe se odmah javiti carstvo Božije. **12** Reèe dakle: jedan èovjek od dobra roda otide u daljnju zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati. **13** Dozvavši pak deset svojih sluga dade im deset kesa, i reèe im: trgujte dok se ja vratim. **14** I graðani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreæi: neæemo da on caruje nad nama. **15** I kad se on vrati, pošto primi carstvo, reèe da dozovu one sluge kojima dade srebro, da vidi šta je koji dobio. **16** Tada doðe prvi govoreæi: gospodaru! kesa twoja doneše deset kesa. **17** I reèe mu: dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova.

18 I doðe drugi govoreæi: gospodaru! kesa twoja doneše pet kesa. **19** A on reèe i onome: i ti budi nad pet gradova. **20** I treæi doðe govoreæi: gospodaru! evo twoja kesa koju sam zavezao u ubrus i èuvaoo. **21** Jer sam se bojao tebe: jer si èovjek tvrd: uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao. **22** A gospodar mu reèe: po tvojijem ætu ti rijeæima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd èovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što nijesam sijao: **23** Pa zašto nijesi dao mojega srebra trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom? **24** I reèe onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa. **25** I rekoše mu: gospodaru! on ima deset kesa. **26** A on im odgovori: jer vam kažem da æe se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema uzeæee se od njega i ono što ima. **27** A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isijecite preda mnom. **28** I kazavši ovo poðe naprijed, i iðaše gore u Jerusalim. **29** I kad se približi Vitfazi i Vitaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od uèenika svojih **30** Govoreæi: idite u to selo prema vama, i kad uðete u njega naæi æete magare privezano na koje nikakav èovjek nikad nije usjedao; odriješite ga i dovedite. **31** I ako vas ko upita: zašto drijesite? ovako mu kažite: ono Gospodu treba. **32** A kad otidoše poslani, naðoše kao što im kaza. **33** A kad oni drijesahu magare rekoše im gospodari od njega: zašto drijesite magare? **34** A oni rekoše: ono Gospodu treba. **35** I dovedoše ga k Isusu, i bacise haljine svoje na magare, i posadiše Isusa. **36** A kad iðaše, prostirahu haljine svoje po putu. **37** A kad se približi veæ da siðe s gore Maslinske, poèe sve mnoštvo uèenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva èudesa što su vidjeli, **38** Govoreæi: blagosloven car koji ide u ime Gospodnje! mir na

nebu i slava na visini! **39** I neki fariseji iz naroda rekoše mu: uèitelju! zaprijeti uèenicima svojijem. **40** I odgovarajuæi reèe im: kažem vam: ako oni uæute, kamenje æe povikati. **41** I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim **42** Govoreæi: kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! ali je sad sakriveno od oèiju tvojijeh. **43** Jer æe doæi dani na tebe, i okružiæe te neprijatelji tvoji opkopima, i opkolijaæe te, i obuzeæe te sa sviju strana; **44** I razbiæe tebe i djecu twoju u tebi, i neæe ostaviti u tebi kamena na kamenu, zato što nijesi poznao vremena u kojemu si pohoðen. **45** I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu, **46** Govoreæi im: u pismu stoji: dom moj dom je molitve, a vi naæiniste od njega peæinu hajduèku. **47** I uèaše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenièki i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube. **48** I ne nalažahu šta bi mu uèinili; jer sav narod iðaše za njim, i slušahu ga.

20 I kad on u jedan od onijeh dana uèaše narod u crkvi i propovijedaše jevanđelje, doðoše glavari sveštenièki i književnici sa starješinama, **2** I rekoše mu govoreæi: kaži nam kakvom vlasti to èiniš? Ili ko ti je dao vlast tu? **3** A on odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas upitati jednu rijeè, i kažite mi: **4** Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? **5** A oni pomislijahu u sebi govoreæi: ako reèemo s neba, reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? **6** Ako li reèemo: od ljudi, sav æe nas narod pobiti kamenjem; jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok. **7** I odgovoriše: ne znamo otkuda. **8** A Isus im reèe: ni ja vama neæeu kazati kakvom vlasti ovo èinim. **9** A narodu poèe kazivati prièu ovu: jedan èovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena. **10** I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna. **11** I posla opet drugoga slugu; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna. **12** I posla opet treæega; a oni i onoga raniše, i istjeraše. **13** Onda reèe gospodar od vinograda: šta æeu èiniti? Da pošljem sina svojega ljubavnoga: eda se kako zastide kad vide njega. **14** A vinogradari vidjevši njega mišljahu u sebi govoreæi: ovo je naðlednik; hodite da ga ubijemo da naše bude dostoanje. **15** I izvedoše ga napolje iz vinograda i ubiše. Šta æe dakle uèiniti njima gospodar od vinograda? **16** Doæi æe i pogubiæe ove vinogradare, i daæe vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše: ne dao Bog! **17** A on pogledavši na njih reèe: šta znaæi dakle ono u pismu: kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla? **18** Svaki koji padne na taj kamen razbiæe se; a na koga on padne satræe ga. **19** I gledahu glavari sveštenièki i književnici u onaj èas da dignu

ruke na nj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu prièu kaza. **20** I pažahu na njega, i poslaše vrebaèe, koji se graðahu kao da su pobožni: ne bi li ga uhvatili u rijeèi da ga predadu poglavarima i vlasti sudijnoj. **21** I upitaše ga govoreæi: uèitelju! znamo da pravo govoriš i uèiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista uèiš putu Božijemu: **22** Treba li nam æesaru davati haraè, ili ne? **23** A on razumjevši njihovo lukavstvo reèe im: šta me kušate? **24** Pokažite mi dinar; eij je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajuæi rekоše: æesarev. **25** A on im reèe: podajte dakle što je æesarovo æesaru, a što je Božije Bogu. **26** I ne mogoše rijeèi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše. **27** A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga **28** Govoreæi: uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu. **29** Bijaše sedam braæe, i prvi uze ženu, i umrije bez djece; **30** I uze drugi ženu, i on umrije bez djece; **31** I treæi je uze; a tako i svi sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe; **32** A poslije sviju umrije i žena. **33** O vaskrseniju dakle koga æe od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena. **34** I odgovarajuæi Isus reèe im: djeca ovoga svijeta žene se i udaju; (*aiðn g165*) **35** A koji se udostoji dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvih niti æe se ženiti ni udavati; (*aiðn g165*) **36** Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao anđeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija. **37** A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva. **38** A Bog nije Bog mrtvih nego živjeh; jer su njemu svi živi. **39** A neki od književnika odgovarajuæi rekоše: uèitelju! dobro si kazao. **40** I veæ ne smijuš ništa da ga zapitaju. A on im reèe: **41** Kako govore da je Hristos sin David? **42** Kad sam David govorio u psaltru: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, **43** Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. **44** David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin? **45** A kad sav narod slušaše, reèe uèenicima svojijem: **46** Èuvajte se od književnika, koji hoæe da idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prvijeh mjesta po zbornicama, i zaèelja na gozbama; **47** Koji jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni æe još veæma biti osuðeni.

21 Pogledavši pak gore vidje bogate gdje meæeu priloge svoje u haznu Božiju; **2** A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije lepte; **3** I reèe: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju: **4** Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od

sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše. **5** I kad neki govorahu za crkvu da je ukrašena lјipejim kamenjem i zakladima, reèe: **6** Doeæi æe dani u koje od svega što vidite neæe ostati ni kamen na kamenu koji se neæe razmetnuti. **7** Zapitaše ga pak govoreæi: uèitelju! a kad æe to biti? i kakav je znak kad æe se to dogoditi? **8** A on reèe: èuvajte se da vas ne prevare, jer æe mnogi doæi na ime moje govoreæi: ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima. **9** A kad èujete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada pošljedak. **10** Tada im reèe: ustaæe narod na narod i carstvo na carstvo; **11** I zemlja æe se tresti vrlo po svijetu, i biæe gladi i pomori i strahote i veliki znaci biæe na nebu. **12** A prije svega ovoga metnuæe na vas ruke svoje i goniæe vas i predavati u zbornice i u tamnice; vodiæe vas pred careve i kraljeve imena mojega radi. **13** A to æe vam se dogoditi za svjedoèanstvo. **14** Metnите dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako æete odgovarat: **15** Jer æeu vam ja dati usta i premudrost kojoj se neæe moæi protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici. **16** A predavaæe vas i roditelji i braæea i roðaci i prijatelji; i pobiæe neke od vas. **17** I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. **18** I dlaka s glave vaše neæe poginuti. **19** Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje. **20** A kad vidite da Jerusalim opkoli vojska onda znajte da se približilo vrijeme da opusti. **21** Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze napolje; i koji su napolju neka ne ulaze u njega: **22** Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano. **23** Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer æe biti velika nevolja na zemlji, i gnijev na ovom narodu. **24** I pašæe od oštrica maæa, i odvešæe se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusalim æe gaziti neznabroši dok se ne izvrše vremena neznabrožaca. **25** I biæe znaci u suncu i u mjesecu i u zvjezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova. **26** Ljudi æe umirati od straha i od èekanja onoga što ide na zemlju; jer æe se i sile nebeske pokrenuti. **27** I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. **28** A kad se poèene ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše. **29** I kaza im prièu: gledajte na smokvu i na sva drveta; **30** Kad vidite da veæ potjeraju, sami znate da je blizu ljetu. **31** Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije. **32** Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. **33** Nebo i zemlja proæi æe, a rijeèi moje neæe proæi. **34** Ali se èuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne doðe iznenada. **35** Jer æe doæi kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji. **36** Stražite dakle jednako i molite se Bogu da

biste se udostojili uteæi od svega ovoga što æe se zbiti, i stati pred sinom èovjèijim. 37 I danju uèaše u crkvi, a noæu izlažaše i noæivaše na gori koja se zove Maslinska. 38 I sav narod dolažaše izjutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

22 Približavaše se pak praznik prijesnijeh hljebova koji se zove pasha. 2 I gledahu glavari sveštenièki i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda. 3 A sotona uðe u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorice. 4 I otisavši govori s glavarima sveštenièkjem i sa starješinama kako æe im ga izdati. 5 I oni se obradovaše, i ugovorile da mu dadu novce. 6 I on se obreèe, i tražaše zgodna vremena da im ga preda tajno od naroda. 7 A doðe dan prijesnijeh hljebova u koji trebaše klati pashu; 8 I posla Petra i Jovana rekavši: idite ugotovite nam pashu da jedemo. 9 A oni mu rekoše: gdje hoæeš da ugotovimo? 10 A on im reèe: eto kad uðete u grad, sreæe vas èovjek koji nosi vodu u krèagu; idite za njim u kuæu u koju on uðe, 11 I kažite domaæinu: uèitelj veli: gdje je gostonica gdje æeu jesti pashu s uèenicima svojijem? 12 I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu; ondje ugotovite. 13 A oni otidoše i naðoše kao što im kaza; i ugotoviše pashu. 14 I kad doðe èas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim. 15 I reèe im: vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postrandam; 16 Jer vam kažem da je otsele neæeu jesti dok se ne svrši u carstvu Božijemu. 17 I uzevši èašu dade hvalu, i reèe: uzmite je i razdijelite meðu sobom; 18 Jer vam kažem da neæeu piti od roda vinogradskoga dok ne doðe carstvo Božije. 19 I uzevši hljeb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreæi: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo èinite za moj spomen. 20 A tako i èašu po veèeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet mojom krvima koja se za vas proljeva. 21 Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi. 22 I sin èovjèejak dakle ide kao što je ureðeno; ali teško èovjeku onome koji ga izdaje! 23 I oni staše tražiti meðu sobom koji bi dakle od njih bio koji æe to uèiniti. 24 A posta i prepiranje meðu njima koji bi se držao meðu njima da je najveæi. 25 A on im reèe: carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljaju, zovu se dobrovrori. 26 Ali vi nemojte tako; nego koji je najveæi meðu vama neka bude kao najmanji, i koji je starješina neka bude kao sluga. 27 Jer koji je veæi, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam meðu vama kao sluga. 28 A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u mojijem napastima. 29 I ja ostavljam vama carstvo kao što je otac moj meni ostavio: 30 Da jedete i pijete za trpezom mojom u carstvu mojem, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena Izrailjevijeh. 31

Reèe pak Gospod: Simone! Simone! evo vas ište sotona da bi vas èinio kao pšenicu. 32 A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braæu svoju. 33 A on mu reèe: Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt iæi. 34 A on reèe: kažem ti, Petre! danas neæee zapjevati pijetao dok se triput ne odreèeš da me poznaješ. 35 I reèe im: kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuæe, eda vam što nedostade? A oni rekoše: ništa. 36 A on im reèe: ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi nož. 37 Jer vam kažem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu: i meðu zloèince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, svršuje se. 38 A oni rekoše: Gospode! evo ovdje dva noža. A on im reèe: dosta je. 39 I izišavši otide po obièaju na goru Maslinsku; a za njim otidoše uèenici njegovi. 40 A kad doðe na mjesto reèe im: molite se Bogu da ne padnete u napast. 41 I sam otstupi od njih kako se može kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu 42 Govoreæi: oœe! kad bi htio da proneseš ovu èašu mimo mene! ali ne moja volja nego tvoja da bude. 43 A anðeo mu se javi s neba, i krijepli ga. 44 I buduæi u borenu, moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kapljice krvi koje kapahu na zemlju. 45 I ustavši od molitve doðe k uèenicima svojijem, i naðe ih a oni spavaju od žalosti, 46 I reèe im: Što spavate? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast. 47 Dok on pak još govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, iðaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cjeлиva. Jer im ovo bijaše dao znak: koga cjelivam onaj je. 48 A Isus mu reèe: Juda! zar cjelivom izdaješ sina èovjèijega? 49 A kad oni što bijahu s njim vidješe šta æe biti, rekoše mu: Gospode! da bijemo nožem? 50 I udari jedan od njih slugu poglavara sveštenièkoga, i istrjeæe mu desno uho. 51 A Isus odgovarajuæi reèe: ostavite to. I dohvativši se do uha njegova istrjeæeli ga. 52 A glavarima sveštenièkjem i vojvodama crkvenijem i starješinama koji bijahu došli na nj reèe Isus: zar kao na hajduka iziðoste s noževima i koljem da me uhvatite? 53 Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne digoste ruku na mene; ali je sad vaš èas i oblast tame. 54 A kad ga uhvatise, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara sveštenièkoga. A Petar iðaše za njim izdaleka. 55 A kad oni naložiše organj nasred dvora i sjeðahu zajedno, i Petar sjeðaše meðu njima. 56 Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši na nj reèe: i ovaj bješe s njim. 57 A on ga se odreèe govoreæi: ženo! ne poznajem ga. 58 I malo zatijem vidje ga drugi i reèe: i ti si od njih. A Petar reèe: èovjèee! nijesam. 59 I pošto proðe oko jednoga sahata drugi neko potvrðivaše govoreæi: zaista i ovaj bješe s njim; jer je

Galilejac. 60 A Petar reèe: èovjeèe! ne znam šta govorиш. I odmah dok on još govorаш zapjeva pijetao. 61 I obazrevši se Gospod pogleda na Petra, i Petar se opomenu rijeèi Gospodnje kako mu reèe: prije nego pijetao zapjeva odreæi æes me se triput. 62 I izišavši napolje plaka gorko. 63 A ljudi koji držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga. 64 I pokriviš ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govoreæi: proreci ko te udari? 65 I druge mnoge hule govorahu na nj. 66 I kad svanu, sabraše se starješine narodne i glavari sveštenièki i književnici, i odvedoše ga u svoj sud. 67 Govoreæi: jesli ti ti Hristos? kaži nam. A on im reèe: ako vam i kažem, neæete vjerovati. 68 A ako vas i zapitam, neæete mi odgovoriti, niti æete me pustiti. 69 Otsele æe sin èovjeèij sjediti s desne strane sile Božije. 70 Svi pak rekoše: ti li si dakle sin Božij? A on im reèe: vi kažete da sam ja. 71 A oni rekoše: šta nam trebaju više svjedoèanstva? jer sami èusmo iz usta njegovih.

23 I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu. 2 I poèeše ga tužiti govoreæi: ovoga naðosmo da otpaðuje narod naš, i zabranjuje davati æesaru danak, i govor da je on Hristos car. 3 A Pilat ga zapita: ti li si car Judejski? A on odgovarajuæi reèe mu: ti kažeš. 4 A Pilat reèe glavarima sveštenièkjem i narodu: ja ne nalazim nikakve krivice na ovom èovjeku. 5 A oni navaljivahu govoreæi: on buni ljude uèeæi po svoj Judeji poèevši od Galileje dovde. 6 A Pilat èuvši za Galileju zapita: zar je on Galilejac? 7 I razumjevši da je iz podruèja Irodova posla ga Irodu, koji takoðer bijaše u Jerusalimu onijeh dana. 8 A Irod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da æe vidjeti od njega kako èudo. 9 I pita ga mnogo koje za što; ali mu on ništa ne odgovori. 10 A glavari sveštenièki i književnici stajahu, i jednako tužahu ga. 11 A Irod osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se, obuèe mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu. 12 I u taj se dan pomiriše Pilat i Irod meðu sobom; jer prije bijahu u zavadi. 13 A Pilat sazvavši glavare sveštenièke i knezove i narod 14 Reèe im: dovedoste mi ovoga èovjeka kao koji narod otpaðuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom èovjeku nijedne krivice što vi na njega govorite; 15 A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je uèinio što bi zasluzivalo smrt. 16 Daklem da ga izbijem pa da pustim. 17 A trebaše o svakom prazniku pashe da im pusti po jednoga sužnja. 18 Ali narod sav povika govoreæi: uzmi ovoga, a pusti nam Varavu; 19 Koji bijaše baèen u tamnicu za nekakvu bunu uèinjenu u gradu i za krv. 20 A Pilat opet reèe da bi on htio pustiti Isusa. 21 A oni vikahu govoreæi:

rasjni ga, rasjni. 22 A on im treæi put reèe: kakvo je dakle on zlo uèinio? ja ništa na njemu ne naðoh što bi zasluzivalo smrt; daklem da ga izbijem pa da pustim. 23 A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da se on razapne; i nadvlada vika njihova i glavara sveštenièkijeh. 24 I Pilat presudi da bude kao što oni ištu. 25 I pusti onoga što iskahu, koji bješe baèen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na njihovu volju. 26 I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Simona Kirinca koji iðaše iz polja, i metnuše na njega krst da nosi za Isusom. 27 A za njim iðaše mnoštvo naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim. 28 A Isus obazrevši se na njih reèe: kæeri Jerusalimske! ne plaète za mnom, nego plaète za sobom i za djecom svojom. 29 Jer gle, idu dani u koje æe se reæi: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše. 30 Tada æe poèeti govoriti gorama: padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas. 31 Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta æe biti od suha? 32 Voðahu pak i druga dva zloèinka da pogube s njim. 33 I kad doðoše na mjesto koje se zvaše košturnica, onđe razapeše njega i zloèince, jednoga s desne strane a drugoga s lijeve. 34 A Isus govoraše: oèe! oprosti im; jer ne znadu šta èine. A dijeleæi njegove haljine bacahu kocke. 35 I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govoreæi: drugima pomože, neka pomože i sebi, ako je on Hristos, izbranik Božij. 36 A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu k njemu i davahu mu ocat, 37 I govorahu: ako si ti car Judejski pomozi sam sebi. 38 A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grèkijem i Latinskijem i Jevrejskijem: ovo je car Judejski. 39 A jedan od obješenijeh zloèinaca huljaše na njega govoreæi: ako si ti Hristos pomozi sebi i nama. 40 A drugi odgovarajuæi šutkaše ga i govoraše: zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osuðen takо? 41 I mi smo još pravedno osuðeni; jer primamo po svojijem djelima kao što smo zasluzili; ali on nikakva zla nije uèinio. 42 I reèe Isusu: opomeni me se, Gospode! kad doðeš u carstvo svoje. 43 I reèe mu Isus: zaista ti kažeš: danas æeš biti sa mnom u raju. 44 A bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga. 45 I pomreà sunce, i zavjes crkveni razdrije se napola. 46 I povikavši Isus iza glasa reèe: oèe! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu. 47 A kad vidje kapetan šta bi, stade hvaliti Boga govoreæi: zaista ovaj èovjek bješe pravednik. 48 I sav narod koji se bijaše skupio da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijuæi se u prsi svoje. 49 A svi njegovi znanci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo. 50 I gle, èovjek, po imenu Josif, savjetnik, èovjek dobar i pravedan, 51 On ne bijaše pristao na njihov

savjet i na posao) iz Arimateje grada Judejskoga, koji i sam èekaše carstva Božjeg, 52 On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo. 53 I skide ga, i obavi platnom, i metnu ga u grob isjeèen, u kome niko ne bijaše nikad metnut. 54 I dan bijaše petak, i subota osvitaše. 55 A žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za Josifom, i vidješe grob i kako se tijelo metnu. 56 Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.

24 A u prvi dan nedjeljni dođoše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke druge žene s njima; 2 Ali nađoše kamen odvaljen od groba. 3 I ušavši ne nađoše tijela Gospoda Isusa. 4 I kad se one èuðahu tome, gle, dva èovjeka staše pred njima u sjajnjem haljinama; 5 A kad se one uplašiše i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga među mrtvima? 6 Nije ovdje; nego ustade; opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji, 7 Govoreæi da sin èovjeçij treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treæi dan da ustane. 8 I opomenuše se rjeèi njegovijeh. 9 I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaestorici i svima ostalijem. 10 A to bijaše Magdalina Marija i Jovana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima. 11 I njima se uèiniše njihove rijeèi kao laž, i ne vjerovaše im. 12 A Petar ušavši otrèa ka grobu, i natkuèivši se vidje same haljine gdje leže, i otide èudeezi se u sebi šta bi. 13 I gle, dvojica od njih iðahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jerusalima šeset potrkališta i zvaše se Emaus. 14 A oni govorahu među sobom o svima ovijem dogaðajima. 15 I kad se oni razgovorahu i zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i iðaše s njima. 16 A oèi im se držahu da ga ne poznaše. 17 A on im reèe: kakav je to razgovor koji imate među sobom iduæi, i što ste neveseli? 18 A jedan po imenu Kleopa, odgovarajuæi reèe mu: zar si ti jedan od crkvara u Jerusalimu koji nijesi èuo šta je u njemu bilo ovijeh dana? 19 I reèe im: šta? A oni mu rekoše: za Isusa Nazareæanina, koji bješe prorok, silan u djelu i u rijeèi pred Bogom i pred svijetom narodom; 20 Kako ga predadoše glavari sveštenièki i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga? 21 A mi se nadasmo da je on onaj koji æe izbaviti Izraelju; ali svrh svega toga ovo je danas treæi dan kako to bi. 22 A uplašiše nas i žene neke od našijeh koje su bile rano na grobu, 23 I ne našavši tijela njegova dođoše govoreæi da su im se anđeli javili kojih su kazali da je on živ. 24 I idoše jedni od našijeh na grob, i nađoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe. 25 I on im reèe: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govoriše proroci! 26 Nije li to trebalo da Hristos pretrpi

i da uđe u slavu svoju? 27 I poèevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu. 28 I približiše se k selu u koje iðahu, i on èinijaše se da hoæe dalje da ide. 29 I oni ga ustavljuhu govoreæi: ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noæ. I uđe s njima da noæi. 30 I kad sjeðaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im. 31 Tada se njima otvorije oèi i poznaše ga. I njega nestade. 32 I oni govorahu jedan drugome: ne goraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše pismo? 33 I ustavši onaj èas, vratiše se u Jerusalim, i nađoše u skupu jedanaestoricu i koji bijahu s njima, 34 Koji govorahu: zaista ustade Gospod, i javi se Simonu. 35 I oni kazaše što bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb. 36 A kad oni ovo govorahu, i sam Isus stade među njima, i reèe im: mir vam. 37 A oni se uplašiše, i poplašeni buduæi, mišljahu da vide duha. 38 I reèe im: Šta se plašite? I zašto takove misli ulaze u srca vaša? 39 Vidite ruke moje i noge moje: ja sam glorijom; opipajte me i vidite; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam. 40 I ovo rekavši pokaza im ruke i noge. 41 A dok oni još ne vjerovahu od radosti i èuðahu se reèe im: imate li ovdje što za jelo? 42 A oni mu daše komad ribe peèene, i meda u satu. 43 I uvezvi izjede pred njima. 44 I reèe im: ovo su rjeèi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima. 45 Tada im otvorije um da razumiju pismo. 46 I reèe im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvijeh treæi dan; 47 I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje grijeha po svijetom narodima poèevši od Jerusalima. 48 A vi ste svjedoci ovome. 49 I gle, ja æeu poslati obeæanje oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu Jerusalimskom dok se ne obuèete u silu s visine. 50 I izvede ih napolje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih. 51 I kad ih blagosiljaše, otstupi od njih, i uznošaše se na nebo. 52 I oni mu se pokloniše, i vratiše se u Jerusalim s velikom radošeu. 53 I bijahu jednako u crkvi hvaleæi i blagosiljavajuæi Boga. Amin.

Jovanu

1 U poèetku bješe rijeè, i rijeè bješe u Boga, i Bog bješe rijeè. **2** Ona bješe u poèetku u Boga. **3** Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo. **4** U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima. **5** I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne obuze. **6** Posla Bog èovjeka po imenu Jovana. **7** Ovaj dođe za svjedoèanstvo da svjedoèi za vidjelo da svi vjeruju kroza nj. **8** On ne bješe vidjelo, nego da svjedoèi za vidjelo. **9** Bješe vidjelo istinito koje obasjava svakoga èovjeka koji dolazi na svijet. **10** Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga ne pozna. **11** K svojima dođe, i svoji ga ne primiše. **12** A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo, **13** Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga. **14** I rijeè postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovo, slavu, kao jedinorodnoga od oca. **15** Jovan svjedoèi za njega i vièe govoreæi: ovaj bješe za koga rekoh: koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije mene bješe. **16** I od punosti njegove mi svi uzesmo blagodat za blagodaæu. **17** Jer se zakon dade preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isusa Hrista. **18** Boga niko nije video nikad: jedinorodni sin koji je u narueju oèinom, on ga javi. **19** I ovo je svjedoèanstvo Jovanovo kad poslaše Jevreji iz Jerusalima sveštenike i Levite da ga zapitaju: ko si ti? **20** I on prizna, i ne zataja, i prizna: ja nijesam Hristos. **21** I zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li Ilija? I reèe: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: nijesam. **22** A oni mu rekoše: ko si? da možemo kazati onima što su nas poslali: šta kažeš za sebe? **23** Reèe: ja sam glas onoga što vièe u pustinji: poravnite put Gospodnj; kao što kaza Isaija prorok. **24** I bijahu poslanici od fariseja, **25** I zapitaše ga govoreæi mu: zašto dakle kršæavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilija ni prorok? **26** Odgovori im Jovan govoreæi: ja kršæavam vodom, a među vama stoji koga vi ne znate. **27** On je onaj što æe doæi za mnom, koji bješe preda mnom; kome ja nijesam dostojan odrijeæiti remena na obuæi njegovoj. **28** Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje Jovan kršæavaše. **29** A sjutradan vidje Jovan Isusa gdje ide k njemu, i reèe: gle, jagnje Božije koje uze na se grijehe svijeta. **30** Ovo je onaj za koga ja rekoh: za mnom ide èovjek koji preda mnom postade, jer prije mene bješe. **31** I ja ga ne znadoh: nego da se javi Izrailju zato ja doðoh da krstim vodom. **32** I svjedoèi Jovan govoreæi: vidjeh Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu. **33** I ja ga ne znadoh: nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reèe: na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je onaj koji æe krstit Duhom svetijem.

34 I ja vidjeh i zasvjedoèih da je ovaj sin Božij. **35** A sjutradan opet stajaše Jovan i dvojica od uèenika njegovih, **36** I vidjevši Isusa gdje ide, reèe: gle, jagnje Božije. **37** I èuse ga oba uèenika kad govoraše, i otidoše za Isusom. **38** A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reèe im: šta æete? A oni mu rekoše: Ravi! koje znaèi: uèitelju) gdje stojiš? **39** I reèe im: dođite i vidite. I otidoše, i vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše oko devetoga sahata. **40** A jedan od dvojice koji èuše od Jovana i iðahu za njim bijaše Andrija brat Simona Petra; **41** On nađe najprije brata svojega Simona, i reèe mu: mi nađosmo Mesiju, koje znaèi Hristos. **42** I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši na nj reèe: ti si Simon, sin Jonin; ti æe se zvati Kifa, koje znaèi Petar. **43** A sjutradan namisli iziæi u Galileju, i nađe Filipa, i reèe mu: hajde za mnom. **44** A Filip bješe iz Vitsaide iz grada Andrijina i Petrova. **45** Filip nađe Natanaila, i reèe mu: za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, nađosmo ga, Isusa sina Josifova iz Nazareta. **46** I reèe mu Natanailo: iz Nazareta može li biti što dobro? Reèe mu Filip: doði i vidi. **47** A Isus vidjevši Natanaila gdje ide k njemu reèe za njega: evo pravoga Izraeljca u kome nema lukavstva. **48** Reèe mu Natanailo: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom. **49** Odgovori Natanailo i reèe mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izraeljev. **50** Odgovori Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smokvom zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. **51** I reèe mu: zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu èovjeèijemu.

2 I u treæi dan bi svadba u Kani Galilejskoj, i ondje bješe mati Isusova. **2** A pozvan bješe i Isus i uèenici njegovi na svadbu. **3** I kad nesta vina, reèe mati Isusova njemu: nemaju vína. **4** Isus joj reèe: što je meni do tebe ženo? Još nije došao moj èas. **5** Reèe mati njegova slugama: što god vam reèe uèinite. **6** A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena, postavljenijeh po obièaju Jevrejskoga èiææenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra. **7** Reèe im Isus: napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha. **8** I reèe im: zahvatite sad i nosite kumu. I odnesoše. **9** A kad okusi kum od vina koji je postalio od vode, i ne znadijaše otkuda je a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu zovnu kum ženika, **10** I reèe mu: svaki èovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju onda rðavije; a ti si èuvaao dobro vino doslije. **11** Ovo uèini Isus poèetak èudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i uèenici njegovi vjerovaše ga. **12** Potom siðe u Kapernaum, on i mati njegova, i braæa njegova, i uèenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana. **13** I blizu bješe pasha Jevrejska, i iziæe Isus u Jerusalim. **14** I nađe u crkvi

gdje sjede oni što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjahu. **15** I načinivši biće od uzica, izgna sve iz crkve, i ovce i volove; i mijenjačima prosu novce i stolove ispremeta; **16** I reče onima što prodavahu golubove: nosite to odavde, i ne einite od doma oca mojega doma trgovačkoga. **17** A učenici se njegovi opomenuše da u pismu stoji: revnost za kuću tvoju izjede me. **18** A Jevreji odgovarajući rekoše mu: kakav nam znak pokazuješ, da to možeš einiti? **19** Isus odgovori i reče im: razvalite ovu crkvu, i za tri dana æu je podignuti. **20** A Jevreji rekoše: eetredeset i šest godina građena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš? **21** A on govoraše za crkvu tijela svojega. **22** A kad usta iz mrtvijeh, opomenuše se učenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovaše pismu i riječi koju reče Isus. **23** A kad bješe u Jerusalimu na praznik pashe, mnogi vjerovaše u ime njegovo, videći eudesu njegova koja einjaše. **24** Ali Isus ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše, **25** I ne trebaše mu da ko svjedoči za eovjeka; jer sam znadijaše šta bješe u eovjeku.

3 Bijaše pak eovjek među farisejima, po imenu Nikodim, knez Jevrejski. **2** Ovaj dođe k Isusu noæeu i reče mu: Ravi! znamo da si ti učitelj od Boga došao; jer niko ne može eudesu ovijeh einiti koja ti einiš ako nije Bog s njim. **3** Odgovori Isus i reče mu: zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božjega. **4** Reče Nikodim njemu: kako se može eovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put uæi u utrobu matere svoje i roditi se? **5** Odgovori Isus: zaista, zaista ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može uæi u carstvo Božije. **6** Što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je. **7** Ne eudi se što ti rekoh: valja vam se nanovo roditi. **8** Duh diše gdje hoæe, i glas njegov euješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide; tako je svaki eovjek koji je rođen od Duha. **9** Odgovori Nikodim i reče mu: kako može to biti? **10** Isus odgovori i reče mu: ti si učitelj Izraeljev, i to li ne znaš? **11** Zaista, zaista ti kažem da mi govorimo što znamo, i svjedočimo što vidjesmo, i svjedočanstva našega ne primate. **12** Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako æete vjerovati ako vam kažem nebesko? **13** I niko se ne pope na nebo osim koji siše s neba, sin eovječij koji je na nebu. **14** I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin eovječij da se podigne, **15** Da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vjeèni: (aiðnios g166) **16** Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vjeèni. (aiðnios g166) **17** Jer Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase kroz nj. **18**

Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje veæ je osuđen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božjega. **19** A sud je ovaj što vidjelo dođe na svijet, i ljudima omilje veæma tama negoli vidjelo; jer njihova djela bijahu zla. **20** Jer svaki koji zlo eini mrzi na vidjelu i ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovih, jer su zla. **21** A ko istinu eini ide k vidjelu, da se vide djela njegova, jer su u Bogu uèinjena. **22** A potom dođe Isus i učenici njegovi u Judejsku zemlju, i ondje življaše s njima i kršæavaše. **23** A Jovan kršæavaše u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i dolažahu te ih kršæavaše. **24** Jer još ne bijaše Jovan baèen u tamnicu. **25** Tada postade raspra među učenicima Jovanovijem i Jevrejima oko eisæenja. **26** I dođoše k Jovanu i rekoše mu: Ravi! onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedočio, evo on kršæava, i svi idu k njemu. **27** Jovan odgovori i reče: ne može eovjek ništa primati ako mu ne bude dano s neba. **28** Vi sami meni svjedočite da rekoh: ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim. **29** Ko ima nevjestažu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošeu raduje se glasu ženikovu. Ova dakle radost moja ispunji se. **30** Onaj treba da raste, a ja da se umalujem. **31** Koji odozgo dolazi nad svima je; koji je sa zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji dolazi s neba nad svima je. **32** I što vidje i èu ono svjedoči; i svjedočanstva njegova niko ne prima. **33** Koji primi njegovo svjedočanstvo, potvrđi da je Bog istinit. **34** Jer koga Bog posla, onaj riječi Božije govori: jer Bog Duha ne daje na mjeru. **35** Jer otac ljubi sina, i sve dade u ruke njegove. **36** Ko vjeruje sina, ima život vjeèni; a ko ne vjeruje sina, neæe vidjeti života, nego gnijev Božij ostaje na njemu. (aiðnios g166)

4 Kad razumje dakle Gospod da su èuli fariseji da Isus više učenika dobija i kršæava nego Jovan **2** Isus pak sam ne kršæavaše nego učenici njegovi **3** Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju. **4** A valjalo mu je proæi kroz Samariju. **5** Tako dođe u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje dade Jakov Josifu sinu svojemu. **6** A ondje bijaše izvor Jakovljev; i Isus umoran od puta sjeðaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata. **7** Dođe žena Samarjanka da zahvatí vode; reče joj Isus: daj mi da pijem. **8** Jer učenici njegovi bijahu otisli u grad da kupe jela.) **9** Reče mu žena Samarjanka: kako ti, Jevrejin buduæi, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Jevreji ne miješaju sa Samarjanima. **10** Odgovori Isus i reče joj: da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskal u njega i dao bi ti vodu živu. **11** Reče mu žena: Gospode! ni zahvatiti nemaš èim, a studenac je dubok; odakle æeš dakle

uzeti vodu živu? 12 Eda li si ti veæi od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova? 13 Odgovori Isus i reèe joj: svaki koji piye od ove vode opet æe ožednjeti; 14 A koji piye od vode koju æu mu ja dati neæe ožednjeti dovjeka; nego voda što æu mu ja dati biæe u njemu izvor vode koja teèe u život vjeèni. (aïon g165, aïonios g166) 15 Reèe mu žena: Gospode! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu. 16 Reèe joj Isus: idi zovni muža svojega, i doði ovamo. 17 Odgovori žena i reèe mu: nemam muža. Reèe joj Isus: dobro si kazala: nemam muža; 18 Jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala. 19 Reèe mu žena: Gospode! vidim da si ti prorok. 20 Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje se treba moliti. 21 Reèe joj Isus: ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se neæete moliti ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalimu. 22 Vi ne znate èemu se molite; a mi znamo èemu se molimo: jer je spasenije od Jevreja. 23 Ali ide vrijeme, i veæ je nastalo, kad æe se pravi bogomoljci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoæe takovijeh bogomoljaca. 24 Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole. 25 Reèe mu žena: znam da æe doæi Mesija koji se zove Hristos, kad on doðe kazaæe nam sve. 26 Reèe joj Isus: ja sam koji s tobom govorim. 27 I tada doðoše uèenici njegovi, i èuðahu se gdje govorâše sa ženom; ali nijedan ne reèe: šta hoæeš? ili šta govorîš s njom? 28 A žena ostavi sudove svoje i otide u grad i reèe ljudima: 29 Hodite da vidite èovjeka koji mi kaza sve što sam uèinila: da nije to Hristos? 30 Izloðoše dakle iz grada i poðoše k njemu. 31 A uèenici njegovi moljahu ga meðu tijem govorâœi: Ravi! jedi. 32 A on im reèe: ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate. 33 Tada uèenici govorahu meðu sobom: veæ ako mu ko donese da jede? 34 A on im reèe: jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao. 35 Ne kažete li vi da su još èetiri mjeseca pa æe žetva prisjeti? Eto, velim vam: podignite oèi svoje i vidite njive kako su veæ žute za žetvu. 36 I koji žnje prima platu, i sabira rod za život vjeèni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje; (aïonios g166) 37 Jer je u tom istinita besjeda da je drugi koji sije a drugi koji žnje. 38 Ja vas poslah da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov uðoste. 39 I iz grada onoga mnogi od Samarjana vjerovaše ga za besjedu žene koja svjedoèâše: kaza mi sve što sam uèinila. 40 Kad doðoše dakle Samarjani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih; i ondje osta dva dana. 41 I mnogo ih više vjerova za njegovu besjedu. 42 A ženi govorahu: sad ne vjerujemo više za tvoju besjedu, jer sami èuðmo i poznamo da je ovaj zaista spas svijetu, Hristos. 43 A poslije dva dana

izlje odande, i otide u Galileju: 44 Jer sam Isus svjedoèâše da prorok na svojoj postojbini nema èasti. 45 A kad doðe u Galileju, primiše ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što uèini u Jerusalimu na praznik; jer i oni idoše na praznik. 46 Doðe pak Isus opet u Kanu Galilejsku, gdje pretvori vodu u vino. I bješe neki carev èovjek kojega sin bolovaše u Kapernaumu. 47 Ovaj èuði da Isus doðe iz Judeje u Galileju, doðe k njemu i moljaše ga da siðe i da mu iscijeli sina; jer bijaše na smrti. 48 I reèe mu Isus: ako ne vidite znaka i èuðesa, ne vjerujete. 49 Reèe mu carev èovjek: Gospode! siði dok nije umrlo dijete moje. 50 Reèe mu Isus: idi, sin je tvoj zdrav. I vjerova èovjek rijeèi koju mu reèe Isus, i poðe. 51 I odmah kad on silažaše, gle, sretoše ga sluge njegove i javiše mu govorâœi: sin je tvoj zdrav. 52 Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu: juèe u sedmom sahatu pusti ga groznicu. 53 Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reèe Isus: sin je tvoj zdrav. I vjerova on i sva kuæa njegova. 54 Ovo opet drugo èudo uèini Isus kad doðe iz Judeje u Galileju.

5 A potom bješe praznik Jevrejski, i izlje Isus u Jerusalim.

2 U Jerusalimu pak kod Ovëjeh vrata ima banja, koja se zove Jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova, 3 u kojima ležaše mnoštvo bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh, koji èekahu da se zaljulja voda; 4 Jer anđeo Gospodnjи silažaše u odreðeno vrijeme u banju i muæaše vodu; i koji najprije ulažaše pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu. 5 A ondje bijaše jedan èovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan. 6 Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je veæ odavno bolestan, reèe mu: hoæeš li da budeš zdrav? 7 Odgovori mu bolesni: da, Gospode; ali nemam èovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja doðem drugi siðe prije mene. 8 Reèe mu Isus: ustani, uzmi odar svoj i hodi. 9 I odmah ozdravi èovjek, i uzevši odar svoj hoðaše. A taj dan bješe subota. 10 Tada govorahu Jevreji onome što ozdravi: danas je subota i ne valja ti odra nositi. 11 A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reèe: uzmi odar svoj i hodi. 12 A oni ga zapitaše: ko je taj èovjek koji ti reèe: uzmi odar svoj i hodi? 13 A iscijeljeni ne znadijaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu. 14 A potom ga naðe Isus u crkvi i reèe mu: eto si zdrav, više ne griješi, da ti ne bude gore. 15 A èovjek otide i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli. 16 I zato gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer èinjaše to u subotu. 17 A Isus im odgovaraše: otac moj doslije èini, i ja èinim. 18 I zato još više gledahu Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraše subotu nego i ocem svojijem nazivaše Boga i graðaše se jednak Bogu. 19 A Isus

odgovarajući reče im: zaista, zaista vam kažem: sin ne može ništa činiti sam od sebe nego što vidi da otac čini; jer što on čini ono i sin čini onako; **20** Jer otac sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam čini; i pokazaće mu veća djela od ovih da se vi euđite. **21** Jer kako što otac podiže mrtve i oživljuje, tako i sin koje hoće oživljuje. **22** Jer otac ne суди nikome, nego sav sud dade sinu, **23** Da svih poštuju sina kao što oca poštuju. Ko ne poštaje sina ne poštaje oca koji ga je poslao. **24** Zaista, zaista vam kažem: ko moju riječ sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima život vječni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrти u život. (alios g166) **25** Zaista, zaista vam kažem: ide čas, i već je nastao, kad æe mrtvi eući glas sina Božjega, i euvi oživljeti. **26** Jer kako što otac ima život u sebi, tako dade i sinu da ima život u sebi; **27** I dade mu vlast da i sud čini, jer je sin euovječiji. **28** Ne divite se ovome, jer ide čas u koji æe svih koji su u grobovima eući glas sina Božjega, **29** I iziđi æe koji su činili dobro u vaskrsenije života, a koji su činili зло u vaskrsenije suda. **30** Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe; kako eujem onako sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao. **31** Ako ja svjedočim za sebe, svjedočanstvo moje nije istinito. **32** Ima drugi koji svjedoči za mene; i znam da je istinito svjedočanstvo što svjedoči za mene. **33** Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoči vam za istinu; **34** A ja ne primam svjedočanstvo već od Jovanova; jer poslovi koje mi dade otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoče za mene da me otac posla. **37** I otac koji me posla sam svjedoči za mene. Ni glasa njegova kad euoste ni lica njegova vidjeste. **38** I riječi njegove nemate u sebi da stojí; jer vi ne vjerujete onome koga on posla. **39** Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni; i ona svjedoče za mene. (alios g166) **40** I neæete da dođete k meni da imate život. **41** Ja ne primam slave od ljudi. **42** Nego vas poznajem da ljubavi Božje nemate u sebi. **43** Ja dođoh u ime oca svojega i ne primate me; ako drugi dođe u ime svoje, njega æete primiti. **44** Kako vi možete vjerovati kad primate slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne tražite? **45** Ne mislite da æu vas tužiti oču; ima koji vas tuži, Mojsije, u koga se vi uzdate. **46** Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerovali i meni; jer on pisa za mene. **47** A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako æete vjerovati mojnjem riječima?

6 Potom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiverijade. **7** I za njim iđaše mnoštvo naroda, jer viđahu euđesa njegova koja euđaše na bolesnicima. **3** A Isus iziđe na goru, i onđe sjedaše s uèenicima svojijem. **4** A bijaše blizu pasha praznik Jevrejski. **5** Podignuviši dakle Isus oči, i vidjeviš da mnoštvo naroda ide k njemu, reče Filipu: gdje æemo kupiti hleba da ovi jedu? **6** A ovo govoraše kušajući ga, jer sam znadijaše šta æe činiti. **7** Odgovori mu Filip: dvjesta groša hleba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne. **8** Reče mu jedan od uèenika njegovijeh, Andrija, brat Simona Petra: **9** Ovdje ima jedno momće koje ima pet hlebova jeèmenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet! **10** A Isus reče: posadite ljudi. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada. **11** A Isus uzevši one hlebove, i davši hvalu, dade uèenicima, a uèenici onima koji bijahu posađeni; tako i od riba koliko htješe. **12** I kad se nasitiše, reče uèenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne. **13** I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hlebova jeèmenijeh što preteče iza onijeh što su jeli. **14** A ljudi vidjeviš èudo koje uèini Isus govorahu: ovo je zaista onaj prorok koji treba da dođe na svijet. **15** A kad razumje Isus da hoće da dođu da ga uhvate i da ga uèine carem, otide opet u goru sam. **16** A kad bi uveće siđoše uèenici njegovi na more, **17** I uđoše u lađu, i pođoše preko mora u Kapernaum. I već se bijaše smrkle, a Isus ne bješe došao k njima. **18** A more se podizaše od velikoga vjetra. **19** Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i došao blizu do lađe, i uplašiše se. **20** A on im reče: ja sam; ne bojte se. **21** Onda ga s radošću uzeše u lađu; i odmah lađa bi na zemlji u koju iđahu. **22** Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da lađe druge ne bješe onđe osim one jedne što u nju uđoše uèenici njegovi, i da ne uđe Isus s uèenicima svojijem u lađu nego sami uèenici njegovi otidoše, **23** A druge lađe iz Tiverijade dođoše blizu onog mjeseta gdje jedoše hleb kad Gospod dade hvalu, **24** Kad vidje narod da Isusa ne bješe onđe ni uèenika njegovijeh, uđoše i oni u lađe, i dođoše u Kapernaum da traže Isusa. **25** I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si došao ovamo? **26** Isus im odgovori i reče: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što euđesa vidjeste, nego što jedoste hleba i nasistite se. **27** Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vječni život, koje æe vam dati sin euovječiji, jer ovoga potvrđi otac Bog. (alios g166) **28** A oni mu rekoše: šta æemo činiti da radimo djela Božija? **29** Odgovori Isus i reče im: ovo je djelo Božje da vjerujete onoga koga on posla. **30** A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da

vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti? 31 Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano: hljeb s neba dade im da jedu. 32 Tada im reče Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba; 33 Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. 34 Tada mu rekoše: Gospode! daj nam svagda taj hljeb. 35 A Isus im reče: ja sam hljeb života: koji meni dolazi ne æe ogladnjeti, i koji mene vjeruje ne æe nikad ožednjeti. 36 Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete. 37 Sve što meni daje otac k meni æe doæi; i koji dolazi k meni ne æeu ga istjerati napolje. 38 Jer siðoh s neba ne da èinim volju svoju, nego volju oca koji me posla. 39 A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnem u pošljednji dan. 40 A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vjeèni; i ja æeu ga vaskrsnuti u pošljednji dan. (aiònos g166) 41 Tada vikahu Jevreji na njega što reče: ja sam hljeb koji siðe s neba. 42 I govorahu: nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govori: ja siðoh s neba? 43 Onda Isus odgovori i reče im: ne viète među sobom. 44 Niko ne može doæi k meni ako ga ne dovuèe otac koji me posla; i ja æeu ga vaskrsnuti u pošljednji dan. 45 U prorocima stoji napisano: i biæe svi nauèeni od Boga. Svaki koji èuje od oca i nauèi, doæi æe k meni. 46 Ne da je ko vidio oca osim onoga koji je od Boga: on vidje oca. 47 Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene ima život vjeèni. (aiònos g166) 48 Ja sam hljeb života. 49 Ocevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomriješe. 50 Ovo je hljeb koji silazi s neba: da koji od njega jede ne umre. 51 Ja sam hljeb živi koji siðe s neba; koji jede od ovoga hljeba življeæe vavijek; i hljeb koji æeu ja dati tijelo je moje, koje æeu dati za život svijeta. (aiòn g165) 52 A Jevreji se prepirahu među sobom govoreæi: kako može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo? 53 A Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tijela sina èovjeèijega i ne pijete krvi njegove, ne æete imati života u sebi. 54 Koji jede moje tijelo i piye moju krv ima život vjeèni, i ja æeu ga vaskrsnuti u pošljednji dan: (aiònos g166) 55 Jer je tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piæe. 56 Koji jede moje tijelo i piye moju krv stoji u meni i ja u njemu. 57 Kao što me posla živi otac, i ja živim oca radi; i koji jede mene i on æe življjeti mene radi. 58 Ovo je hljeb koji siðe s neba: ne kao što vaši ocevi jedoše manu, i pomriješe; koji jede hljeb ovaj življeæe vavijek. (aiòn g165) 59 Ovo reče u zbornici kad uèaše u Kapernaumu. 60 Tada mnogi od uèenika njegovih koji slušahu rekoše: ovo je tvrda besjeda! ko je može slušati? 61 A Isus znajuæi u sebi da uèenici njegovi vièu na to, reče im: zar vas ovo sablažnjava? 62 A

kad vidite sina èovjeèijega da odlazi gore gdje je prije bio? 63 Duh je ono što oživljava; tijelo ne pomaže ništa. Rijeèi koje vam ja rekoh duh su i život su. 64 Ali imaju neki među vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše Isus od poèetka koji su što ne vjeruju, i ko æe ga izdati. 65 I reče: zato vam rekoh da nikо ne može doæi k meni ako mu ne bude dano od oca mojega. 66 Od tada mnogi od uèenika njegovih otidoše natrag, i više ne iðahu s njim. 67 A Isus reče dvanaestorici: da ne æete i vi otæi? 68 Tada mu odgovori Simon Petar: Gospode! kome æemo iæi? Ti imaš rijeèi vjeènoga života. (aiònos g166) 69 I mi vjerovasmo i poznasmo da si ti Hristos, sin Boga živoga. 70 Isus im odgovori: ne izbrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas ðavo? 71 A govoraše za Judu Simonova Iskariota, jer ga on šeaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice.

7 I potom hoðaše Isus po Galileji; jer po Judeji ne šeadijaše da hodi, jer gledahu Jevreji da ga ubiju. 2 Bijasé pak blizu praznik Jevrejski graðenje sjenica. 3 Tada mu rekoše braæea njegova: iziði odavde i idi u Judeju, da i uèenici tvoji vide djela tvoja koja èiniš; 4 Jer нико не èini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to èiniš javi sebe svijetu. 5 Jer ni braæea njegova ne vjerovahu ga. 6 Tada im reče Isus: vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo. 7 Ne može svijet mrziti na vas: a na mene mrzi, jer ja svjedoèim za nj da su djela njegova zla. 8 Vi iziðite na praznik ovaj: ja još ne æeu iziæi na praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo. 9 Rekavši im ovo osta u Galileji. 10 A kad iziðoše braæea njegova na praznik, tada i sam iziðe, ne javno nego kao tajno. 11 A Jevreji ga tražahu na praznik i govorahu: gdje je on? 12 I bijahu za nj mnoge raspre u narodu: jedni govorahu da je dobar, a drugi: nije, nego vara narod. 13 Ali nikо ne govoraše javno za nj od straha Jevrejskoga. 14 Ali odmah u polovini praznika iziðe Isus u crkvu i uèaše. 15 I divljahu se Jevreji govoreæi: kako ovaj zna knjige a nije se uèio? 16 Tada im odgovori Isus i reče: moja nauka nije moja, nego onoga koji me je poslao. 17 Ko hoæe njegovu volju tvoriti, razumjeæe je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim. 18 Koji govorí sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde. 19 Ne dade li Mojsije vama zakon i nikо od vas ne živi po zakonu? Zašto tražite da me ubijete? 20 Odgovori narod i reče: je li ðavo u tebi? ko traži da te ubije? 21 Odgovori Isus i reče im: jedno djelo uèinih i svi se divite tome. 22 Mojsije vam dade da se obrezujete ne kao da je od Mojsija nego od otaca i u subotu obrezujete èovjeka. 23 Ako se èovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon

Mojsijev, srdite li se na mene što svega èovjeka iscijelih u subotu? 24 Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite. 25 Tada govorahu neki od Jerusalimljana: nije li to onaj kojega traže da ubiju? 26 I gile, kako govoril slobodno i ništa mu ne vele: da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Hristos? 27 Ali ovoga znamo otkuda je; a Hristos kad dođe, niko neće znati otkuda je. 28 Tada Isus povika u crkvi uèeae i reèe: i mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne dođoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate. 29 Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla. 30 Tada gledahu da ga uhvate; i niko ne metnu na nj ruke, jer još ne bješe došao èas njegov. 31 A od naroda mnogi ga vjerovaše, i govorahu: kad dođe Hristos eda li æe više èudesa èiniti nego ovaj što èini? 32 Èuše fariseji od naroda takovi govor za njega, i poslaše fariseji i glavari sveštenički sluge da ga uhvate. 33 Tada reèe Isus: još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla. 34 Tražæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi. 35 A Jevreji rekoše među sobom: kuda æe ovaj iæi da ga mi ne naðemo? Neæe li iæi među rastrkane Grke, i Grke uèiti? 36 Šta znaei ova rijeè što reèe: tražæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi? 37 A u pošljednji veliki dan praznika stajaše Isus i vikaše govoreæi: ko je žedan neka dođe k meni i pije. 38 Koji me vjeruje, kao što pismo reèe, iz njegova tijela poteæi æe rijeke žive vode. 39 A ovo reèe za Duha kojega poslijе primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer Duh sveti još ne bješe na njima, jer Isus još ne bješe proslavljen. 40 A mnogi od naroda èuvši ove rijeèi govorahu: ovo je zaista prorok. 41 Drugi govorahu: ovo je Hristos. A jedni govorahu: zar æe Hristos iz Galileje doæi? 42 Ne kaza li pismo da æe Hristos doæi od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejem odakle bješe David? 43 Tako raspra postade u narodu njega radi. 44 A neki od njih šæadijahu da ga uhvate; ali niko ne metnu ruku na nj. 45 Dođoše pak sluge ka glavarima sveštenikjem i farisejima; i oni im rekoše: zašto ga ne dovedoste? 46 A sluge odgovorile: nikad èovjek nije tako govorio kao ovaj èovjek. 47 Tada im odgovorile fariseji: zar se i vi prevariste? 48 Vjerova li ga ko od knezova ili od fariseja? 49 Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je. 50 Reèe im Nikodim što dolazi k njemu noæeu, koji bješe jedan od njih: 51 Eda li zakon naš sudi èovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna što èini? 52 Odgovorile mu i rekoše: nijesi li i ti iz Galileje? Razgledaj i viði da prorok iz Galileje ne dolazi. 53 I otidoše svaki svojoj kuæei.

8 A Isus otide na goru Maslinsku. 2 A ujutru opet dođe u crkvu, i sav narod iðaše k njemu; i sjedavši uèaše ih. 3 A književnici i fariseji dovedoše k njemu ženu uhvaæenu u preljubi, i postavivši je na srijedu 4 Rekoše mu: uèitelju! ova je žena uhvaæena sad u preljubi; 5 A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti šta veliš? 6 Ovo pak rekoše kušajuæi ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji ne gledajuæi na njih. 7 A kad ga jednakо pitahu, ispravi se i reèe im: koji je među vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju. 8 Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji. 9 A kad oni to èuše, i pokarani buduæi od svoje savjesti izlažahu jedan za drugijem poèevši od starješina do pošljednjih; i osta Isus sam i žena stoeæei na srijedi. 10 A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši nijednoga do samu ženu, reèe joj: ženo! gdje su oni što te tužahu? Nijedan te ne osudi! 11 A ona reèe: nijedan, Gospode! A Isus joj reèe: ni ja te ne osuđujem, idi, i otsele više ne griješi. 12 Isus im pak opet reèe: ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnogim neæe hoditi po tami, nego æe imati vidjelo života. 13 Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedoèi: svjedoèanstvo tvoje nije istinito. 14 Isus odgovori i reèe im: ako ja svjedoèim sam za sebe istinito je svjedoèanstvo moje: jer znam otkuda dođoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem. 15 Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome. 16 I ako sudim ja, sud je moj prav: jer nijesam sam, nego ja i otac koji me posla. 17 A i u zakonu vašemu стоji napisano da je svjedoèanstvo dvojice ljudi istinito. 18 Ja sam koji svjedoèim sam za sebe, i svjedoèi za mene otac koji me posla. 19 Tada mu govorahu: gdje je otac tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni oca mojega; kad biste znali mene, znali biste i oca mojega. 20 Ove rijeèi reèe Isus kod hazne Božije kad uèaše u crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao èas njegov. 21 A Isus im opet reèe: ja idem, i tražæete me; i pomrijeæete u svojem grijehu; kud ja idem vi ne možete doæi. 22 Tada rekoše Jevreji: da se neæe sam ubiti, što govorili: kud ja idem vi ne možete doæi? 23 I reèe im: vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta. 24 Tako vam kazah da æete pomrijeti u grijesima svojima; jer ako ne uzvjerujete da sam ja, pomrijeæete u grijesima svojima. 25 Tada mu govorahu: ko si ti? I reèe im Isus: poèetak, kako vam i kažem. 26 Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali onaj koji me posla istinit je, i ja ono govorim svijetu što èuh od njega. 27 Ne razumješe dakle da im govorile za oca. 28 A Isus im reèe: kad podignete sina èovjeèijega, onda æete doznavati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne èinim; nego kako me nauèi otac moj onako govorim. 29 I onaj koji me

posla sa mnjom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda ēinim što je njemu ugodno. 30 Kad ovo govoraše, mnogi ga vjerovaše. 31 Tada Isus govoraše onjem Jevrejima koji mu vjerovaše: ako vi ostanete na mojoj besjadi, zaista æete biti uèenici moji, 32 I poznaæete istinu, i istina æe vas izbaviti. 33 Odgovoriše i rekoše mu: mi smo sjeme Avraamovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govorиш da æemo se izbaviti? 34 Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji ēini grijeh rob grijehu. 35 A rob ne ostaje u kuæi vavijek, sin ostaje vavijek. (aiõn g165) 36 Ako vas dakle sin izbavi, zaista æete biti izbavljeni. 37 Znam da ste sjeme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja beseda ne može u vas da stane. 38 Ja govorim što vidjeh od oca svojega; i vi tako ēinite što vidjeste od oca svojega. 39 Odgovoriše i rekoše mu: otac je naš Avraam. Isus im reèe: kad biste vi bili djeca Avraamova, ēinili biste djela Avraamova. 40 A sad gledate mene da ubijete, èovjeka koji vam istinu kazah koju èuh od Boga: tako Avraam nije ēinio. 41 Vi ēinite djela oca svojega. Tada mu rekoše: mi nijesmo rođeni od kurvarstva: jednoga oca imamo Boga. 42 A Isus im reèe: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga iziđoh i dođoh; jer ne dođoh sam od sebe, nego me on posla. 43 Zašto ne razumijete govora mojega? Jer ne možete rijeèi mojih da slušate. 44 Vaš je otac ðavo; i slasti oca svojega hoæete da ēinite: on je krvnik ljudski od poèetka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govorи laž, svoje govorи: jer je laž i otac laži. 45 A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim. 46 Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, zašto mi vi ne vjerujete? 47 Ko je od Boga rijeèi Božje sluša; zato vi ne slušate, jer nijeste od Boga. 48 Tada odgovoriše Jevreji i rekoše mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samarjanin, i da je ðavo u tebi. 49 Isus odgovori: u meni ðavola nema, nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite. 50 A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi. 51 Zaista, zaista vam kažem: ko održi rijeè moju neæee vidjeti smrti dovijeka. (aiõn g165) 52 Tada mu rekoše Jevreji: sad vidjesmo da je ðavo u tebi: Avraam umrije i proroci, a ti govorиш: ko održi rijeè moju neæee okusiti smrti dovijeka. (aiõn g165) 53 Eda li si ti veæi od oca našega Avraama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko se ti sam gradiš? 54 Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog. 55 I ne poznajete ga, a ja ga znam; i ako reèem da ga ne znam biæeu laža kao vi. Nego ga znam, i rijeè njegovu držim. 56 Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se. 57 Tada mu rekoše Jevreji: još ti nema pedeset godina, i Avraama li si video? 58 A Isus im reèe: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se

Avraam rodio. 59 Tada uzeše kamenje da bace na nj; a Isus se sakri, i iziðe iz crkve prošavši između njih i otide tako.

9 I prolazeæi vidje èovjeka slijepa od rođenja. 2 I zapitaše ga uèenici njegovi govoreæi: Ravi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep? 3 Isus odgovori: ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego da se jave djela Božija na njemu. 4 Meni valja raditi djela onoga koji me posla dok je dan: doæi æe noæ kad нико ne može raditi. 5 Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu. 6 Rekavši ovo pljunu na zemlju i naèini kao od pljuvanke, i pomaza kalom oèi slijepome, 7 I reèe: idi umij se u banji Siloamskoj koje znaæi poslan). Otide dakle i umi se, i doðe gledajuæi. 8 A susjedi i koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahu: nije li ovo onaj što sjeðaše i prošaše? 9 Jedni govorahu: on je; a drugi: nalik je na nj. A on govorše: ja sam. 10 Tada mu govorahu: kako ti se otvoriše oèi? 11 On odgovori i reèe: èovjek koji se zove Isus naèini kao, i pomaza oèi moje, i reèe mi: idi u banju Siloamsku i umij se. A kad otidoh i umih se, progledah. 12 Tada mu rekoše: gdje je on? Reèe: ne znam. 13 Tada ga povedoše k farisejima, onoga što bješe nekad slijep. 14 A bješe subota kad naèini Isus kao i otvoru mu oèi. 15 Tada ga opet pitahu i fariseji kako progleda. A on im reèe: kao metnu mi na oèi, i umih se, i vidim. 16 Tada govorahu neki od fariseja: nije ovaj èovjek od Boga, jer ne svetkuje subote. Drugi govorahu: kako može èovjek grješan takova èudesa ēiniti? I posta raspra među njima. 17 Rekoše dakle opet slijepcu: šta veliš ti za njega što ti otvori oèi tvoje? A on reèe: prorok je. 18 Tada Jevreji ne vjerovaše za njega da bješe slijep i progleda, dok ne dozvaše roditelje onoga što je progledao, 19 I zapitaše ih govoreæi: je li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodi slijep? kako dakle sad vidi? 20 A roditelji njegovi odgovoriše im i rekoše: znamo da je ovo sin naš i da se rodi slijep; 21 A kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oèi mi ne znamo; on je veliki, pitajte njega neka sam kaže za sebe. 22 Ovo rekoše roditelji njegovi, jer se bojahu Jevreja; jer se Jevreji bijahu dogovorili da bude odluèen od zbornice ko ga prizna za Hrista. 23 Zato rekoše roditelji njegovi: on je veliki, pitajte njega. 24 Tada po drugi put dozvaše èovjeka koji je bio slijep, i rekoše mu: podaj Bogu slavu; mi znamo da je èovjek ovaj grješan. 25 A on odgovori i reèe: je li grješan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a sad vidim. 26 Tada mu opet rekoše: šta ti uèini? kako otvori oèi tvoje? 27 Odgovori im: ja vam veæ kazah, i ne slušaste; šta æete opet slušati? Veæ ako i vi hoæete uèenici njegovi da budete? 28 A oni ga ukoriše, i rekoše mu: ti si uèenik njegov, a mi smo uèenici Mojsijevi. 29 Mi

znamo da s Mojsijem govori Bog; a ovoga ne znamo otkuda je. **30** Ċovjek odgovori i reèe im: to i jest za èudo, što vi ne znate otkuda je a on otvori oèi moje. **31** A znamo da Bog ne sluša grješnika; nego ako ko poštuje Boga i volju njegovu tvori onoga sluša. **32** Otkako je svijeta nije èuveno da ko otvori oèi rođenom slijepcu. (aiòn g165) **33** Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa èiniti. **34** Odgovorise i rekose mu: ti si se rodio sav u grijesima, pa zar ti nas da uèiš? I istjeraše ga napolje. **35** Èu Isus da ga istjeraše napolje; i našavši ga reèe mu: vjeruješ li ti sina Božijega? **36** On odgovori i reèe: a koje je, Gospode, da ga vjerujem? **37** A Isus mu reèe: i video si ga, i koji govori s tobom on je. **38** A on reèe: vjerujem, Gospode! I pokloni mu se. **39** I reèe Isus: ja dođoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi. **40** I èuše ovo neki od fariseja koji bijahu s njim, i rekose mu: eda li smo i mi slijepi? **41** Reèe im Isus: kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha, a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

10 Zaista, zaista vam kažem: ko ne ulazi na vrata u tor ovéij nego prelazi na drugom mjestu on je lupež i hajduk; **2** A koji ulazi na vrata jest pastir ovaca: **3** Njemu vratar otvora, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih; **4** I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov. **5** A za tuđinom neæee da idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju glasa tuđega. **6** Ovu prièu kaza im Isus, ali oni ne razumješe šta to bijaše što im kaza. **7** Tada im reèe Isus opet: zaista, zaista vam kažem: ja sam vrata k ovaca. **8** Svi koliko ih god dođe prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušaše. **9** Ja sam vrata; ko uđe kroza me spašaće se, i uæi æe i iziæi æe, i pašu æe naæi. **10** Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imaju život i izobilje. **11** Ja sam pastir dobri; pastir dobr dušu svoju polaže za ovce, **12** A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi: i vuk razgrabi ovce i raspudi ih; **13** A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce. **14** Ja sam pastir dobr i znam svoje, i moje mene znaju. **15** Kao što mene zna otac i ja znam oca; i dušu svoju polažem za ovce. **16** I druge ovce imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i èuæee glas moj, i biæe jedno stado i jedan pastir. **17** Zato me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. **18** Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca svojega. **19** Tada opet postade raspra među Jevrejima za ove rijeèi. **20** Mnogi od njih govorahu: u njemu je èavo, i

poludio je; šta ga slušate? **21** Drugi govorahu: ove rijeèi nijesu ludoga; zar može èavo slijepima oèi otvorati? **22** A bijaše tada praznik obnovljenja u Jerusalimu, i bješe zima. **23** I hodaše Isus u crkvi po trijemu Solomunovu. **24** A Jevreji ga opkoliše, i govorahu mu: dokle æeš muèiti duše naše? Ako si ti Hristos kaži nam slobodno. **25** Isus im odgovori: ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim ja u ime oca svojega ona svjedoèe za me. **26** Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od mojih ovaca, kao što vam kazah. **27** Ovce moje slušaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu. **28** I ja æeu im dati život vjeèni, i nikad neæee izginuti, i niko ih neæee oteti iz ruke moje. (aiòn g165, aiònios g166) **29** Otac moj koji mi ih dade veæei je od sviju; i niko ih ne može oteti iz ruke oca mojega. **30** Ja i otac jedno smo. **31** A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju. **32** Isus im odgovori: mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za koje od onih djela bacate kamenje na me? **33** Odgovorise mu Jevreji govoreæi: za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, što ti, èovjek buduæi, gradiš se Bog. **34** Isus im odgovori: ne стоји ли napisano u zakonu vašemu: ja rekoh: bogovi ste? **35** Ako one nazva bogovima kojima rijeè Božija bi, i pismo se ne može pokvariti; **36** Kako vi govorite onome kojega otac posveti i posla na svijet: hulu na Boga govorish, što rekoh: ja sam sin Božij? **37** Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujte mi. **38** Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu. **39** Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmaæe iz ruku. **40** I otide opet preko Jordana na ono mjesto gdje Jovan prije kršæavaše; i osta ondje. **41** I mnogi doðoše k njemu i govorahu: Jovan ne uèini nijednoga èuda, ali sve što kaza Jovan za ovoga istina bješe. **42** I mnogi vjerovaše ga ondje.

11 Bijaše pak jedan bolesnik, Lazar iz Vitanije iz sela Marije i Marte sestre njezine. **2** A Marija, koje brat Lazar bolevaše, bješe ona što pomaza Gospoda mirom i otr noge njegove svojom kosom.) **3** Onda poslaše sestre k njemu govoreæi: Gospodel gle, onaj koji ti je mio bolestan je. **4** A kad èu Isus, reèe: ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se proslavi sin Božij s nje. **5** A Isus ljubilaše Martu i sestru njezinu i Lazara. **6** A kad èu da je bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe. **7** A potom reèe uèenicima: hajdemo opet u Judeju. **8** Uèenicu mu rekose: Ravi! sad Judejci šæadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoæeš da ideš onamo? **9** Isus odgovori: nije li dvanaest sahata u danu? ko danju ide ne spotièe se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta; **10** A ko ide noæeu spotièe se, jer nema vidjela

u njemu. **11** Ovo kaza, i potom reèe im: Lazar, naš prijatelj, zaspa; nego idem da ga probudim. **12** Onda mu rekoše uèenici njegovи: Gospode! ako je zaspao, ustaæee. **13** A Isus im reèe za smrt njegovу, a oni mišljahu da govorи za spavanje sna. **14** Tada im Isus kaza upravo: Lazar umrije. **15** I milo mi je vas radi što nijesam bio onamo da vjerujete; nego hajdemo k njemu. **16** Onda Toma, koji se zvaše Blizanac, reèe uèenicima: hajdemo i mi da pomremо s njim. **17** A kad dođe Isus, nađe ga a on veæ eetiri dana u grobu. **18** A Vitanija bješe blizu Jerusalima oko petnaest potrkališta.) **19** I mnogi od Judejaca bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem. **20** Kad Marta dakle èu da Isus ide, iziðe preda nj, a Marija sjeðaše doma. **21** Onda reèe Marta Isusu: Gospode! da si ti bio ovdje ne bi moj brat umro. **22** A i sad znam da što zaišteš u Boga daæee ti Bog. **23** Isus joj reèe: brat æe tvoj ustati. **24** Marta mu reèe: znam da æe ustati o vaskrseniju, u pošljednji dan. **25** A Isus joj reèe: ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeæe. **26** I nijedan koji živi i vjeruje mene neæee umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo? (aiòn g165) **27** Reèe mu: da, Gospode! ja vjerovah da si ti Hristos sin Božij koji je trebalo da dođe na svijet. **28** I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestruru svoju govoreæi: uèitelj je došao, i zove te. **29** A ona kako èu, usta brzo i otide k njemu. **30** Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego bijaše na onom mjestu gdje ga srete Marta. **31** A Judejci onda koji bijahu s njom u kuæi i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i iziðe, poðoše za njom govoreæi da ide na grob da plaæe onamo. **32** A Marija kako dođe gdje bješe Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoreæi mu: Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umro moj brat. **33** Onda Isus kad je vidje gdje plaæe, i gdje plaèu Judejci koji doðoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan. **34** I reèe: gdje ste ga metnuli? Rekoše mu: Gospode! hajde da vidiš. **35** Udariše suze Isusu. **36** Onda Judejci govorahu: gledaj kako ga ljubljaše. **37** A neki od njih rekoše: ne moguše li ovaj koji otvori oèi slijepcu uèiniti da i ovaj ne umre? **38** A Isus opet se zgrozi u sebi, i dođe na grob; a bijaše peæina, i kamen ležaše na njoj. **39** Isus reèe: uzmite kamen. Reèe mu Marta, sestra onoga što je umro: Gospode! veæ smrdi; jer su eetiri dana kako je umro. **40** Isus joj reèe: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjeæee slavu Božiju? **41** Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; a Isus podiže oèi gore, i reèe: oèe! hvala ti što si me uslišio. **42** A ja znahod da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju da si me ti poslao. **43** I ovo rekavši zovnu iza glasa: Lazare! iziði napolje. **44** I iziðe mrtvac obavit platnom po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom povezano. Isus im reèe:

razdriješite ga i pustite nek ide. **45** Onda mnogi od Judejaca koji bijahu došli k Mariji i vidješe šta uèini Isus, vjerovaše ga. **46** A neki od njih otidoše k farisejima i kazaše im šta uèini Isus. **47** Onda glavari sveštenièki i fariseji sabraše skupštinu, i govorahu: šta æemo èiniti? Èovjek ovaj èini mnoga èudesa. **48** Ako ga ostavimo tako, svi æe ga vjerovati; pa æe doæi Rimljani i uzeti nam zemlju i narod. **49** A jedan od njih, po imenu Kajafa, koji one godine bješe poglavatar sveštenièki, reèe im: vi ne znate ništa; **50** I ne mislite da je nama bolje da jedan èovjek umre za narod, negoli da narod sav propadne. **51** A ovo ne reèe sam od sebe, nego, buduæi poglavatar sveštenièki one godine, proreèe da Isusu valja umrijeti za narod; **52** I ne samo za narod, nego da i rasijanu djecu Božiju skupi ujedno. **53** Od toga dakle dana dogovorise se da ga ubiju. **54** A Isus više ne hoðaše javno po Judejcima, nego odande otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jefrem, i ondje hoðaše s uèenicima svojima. **55** A bješe blizu pasha Jevrejska, i mnogi iz onoga kraja doðoše u Jerusalim prije pashe da se oèiste. **56** Tada tražahu Isusa, i stojeæi u crkvi govorahu meðu sobom: šta mislite vi zašto ne dolazi na praznik? **57** A glavari sveštenièki i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

12 A Isus prije pashe na šest dana dođe u Vitaniju gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvijeh. **2** Ondje mu pak zgotovise veèeru, i Marta služaše, a i Lazar sjeðaše s njim za trpezom; **3** A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otr kosom svojom noge njegove; a kuæa se napuni mirisa od mira. **4** Onda reèe jedan od uèenika njegovijeh, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslije izdade: **5** Zašto se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima? **6** A ovo ne reèe što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovèežæ, i nošaše što se metaše u nj. **7** A Isus reèe: ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba; **8** Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda. **9** Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i doðoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvijeh. **10** A glavari sveštenièki dogovorise se da i Lazara ubiju; **11** Jer mnogi njega radi iðahu iz Judeje i vjerovahu Isusa. **12** A sjutradan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, èuvši da Isus ide u Jerusalim **13** Uzeše grane od finika i iziðoše mu na susret, i vikahu govorareæi: osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev. **14** A Isus našavši magare usjede na nj, kao što je pisano: **15** Ne boj se kæeri Sionova, evo car tvoj ide sjedeæi na magaretu. **16** Ali ovo uèenici njegovi ne razumješe prije:

nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu uèiniše. 17 A narod svjedoèaše koji bješe prije s njim kad Lazara izazva iz groba i podiže ga iz mrtvih. 18 Zato ga i srete narod, jer èuše da on uèini ovo èudo. 19 A fariseji govorahu među sobom: vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim. 20 A bijahu neki Grci među onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu. 21 Oni dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoreæi: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa. 22 Doðe Filip i kaza Andrija, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu. 23 A Isus odgovori im govoreæi: dođe èas da se proslavi sin èovjeèij. 24 Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenièno padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodilj. 25 Koji ljubi dušu svoju izgubiaæe je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, saéuvaæe je za život vjeèni. (aiònos g166) 26 Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga æe poštovati otac moj. 27 Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oœe! saéuvaj me od ovoga èasa; ali zato doðoh na èas ovaj. 28 Oœe! proslavi ime svoje! Tada glas dođe s neba: i proslavio sam, i opet æu proslaviti. 29 A kad èu narod koji stajaše, govorahu: grom zagrmi; a drugi govorahu: anđeo mu govori. 30 Isus odgovori i reèe: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi. 31 Sad je sud ovome svijetu; sad æe biti istjeran knez ovoga svijeta napolje. 32 I kad ja budem podignut od zemlje, sve æu privuæi k sebi. 33 A ovo govoraše da pokaže kakvom æe smrti umrijeti. 34 Narod mu odgovori: mi èusmo iz zakona da æe Hristos ostati vavijek; kako ti govorиш da se sinu èovjeèijemu valja podignuti? Ko je taj sin èovjeèij? (aiòn g165) 35 A Isus im reèe: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide. 36 Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih. 37 Ako je i èinio tolika èudesu pred njima, opet ga ne vjerovahu; 38 Da se zbude rijeè Isajije proroka koji reèe: Gospode! ko vjerova govorenju našemu? i ruka Gospodnja kome se otkri? 39 Zato ne mogahu vjerovati, jer opet reèe Isajija: 40 Zasljepio je oèi njihove i okamenio srca njihova, da ne vide oèima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. 41 Ovo reèe Isajija kad vidje slavu njegovu i govori za njega. 42 Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovaše; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice; 43 Jer im veæema omilje slava ljudska nego slava Božija. 44 A Isus povika i reèe: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla; 45 I ko vidi mene vidi onoga koji me posla. 46 Ja doðoh vidjelo na svijet, da nijedan koji me

vjeruje ne ostane u tami. 47 I ko èuje moje rijeèi i ne vjeruje, ja mu neæu suditi; jer ja ne doðoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet. 48 Koji se odrièe mene, i ne prima rijeèi mojih, ima sebi sudiju: rijeè koju ja govorih ona æe mu suditi u pošljednji dan; 49 Jer ja od sebe ne govorih, nego otac koji me posla on mi dade zapovijest šta æeu kazati i šta æeu govoriti. 50 I znam da je zapovijest njegova život vjeèni. Što ja dakle govorim onako govorim kao što mi reèe otac. (aiònos g166)

13 A pred praznik pashe, znajuæi Isus da mu dođe èas da prijeðe iz ovoga svijeta k ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi. 2 I po veèeri kad veæ ðavo bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda, 3 Znajuæi Isus da mu sve otac dade u ruke, i da od Boga iziðe, i k Bogu ide, 4 Ustade od veèere, i skide svoje haljine, i uze ubrus te se zapreže; 5 Potom usu vodu u umivaonicu, i poèe prati noge uèenicima i otirati ubrusom kojijem bješe zapregnut. 6 Onda dođe k Simonu Petru, i on mu reèe: Gospode! zar ti moje noge da opereš? 7 Isus odgovori i reèe mu: što ja èinim ti sad ne znaš, ali æeš poslije doznati. 8 Reèe mu Petar: nikad ti neæeš oprati mojih nogu. Isus mu odgovori: ako te ne operem nemaš dijela sa mnom. (aiòn g165) 9 Reèe mu Simon Petar: Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu. 10 Isus mu reèe: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav èist; i vi ste èisti, ali ne svi. 11 Jer znadijaše izdajnika svojega, zato reèe: nijeste svi èisti. 12 A kad im opra noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reèe im: znate li što ja uèinih vama? 13 Vi zovete mene uèiteljem i Gospodom; i pravo velite: jer jesam. 14 Kad dakle ja oprah vama noge Gospod i uèitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. 15 Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako èinite kao što ja vama uèinim. 16 Zaista, zaista vam kažem: nije sluga veæi od gospodara svojega, niti je poslanik veæi od onoga koji ga je poslao. 17 Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete. 18 Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo: koji sa mnom hljeb jede podiže petu svoju na me. 19 Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam ja. 20 Zaista, zaista vam kažem: koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima onoga koji me posla. 21 Rekavši ovo Isus posta žalostan u duhu, i posvjedoèi i reèe: zaista, zaista vam kažem: jedan između vas izdaæe me. 22 Onda se uèenici zgledahu među sobom, i èuðahu se za koga govori. 23 A jedan od uèenika njegovih, kojega Isus ljubljaše, sjeðaše za trpezom na krilu Isusovu. 24 Onda namaže na njega Simon Petar da zapita ko bi to bio za koga govori. 25 A on

leže na prsi Isusove i reče mu: Gospode! ko je to? **26** Isus odgovori: onaj je kome ja umočivši zalogaj dam. I umočivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome. **27** I po zalogaju tada uđe u njega sotona. Onda mu reče Isus: šta činiš čini brže. **28** A ovo ne razumje niko od onijeh što sjeđahu za trpezom zašto mu reče. **29** A neki mišljahu, budući da u Jude bješe kesa, da mu Isus reče: kupi što treba za praznik; ili da da što siromašnima. **30** A on uvezvi zalogaj odmah izide; a bješe noć. **31** Kad on izide, onda Isus reče: sad se proslavi sin Čovjek, i Bog se proslavi u njemu. **32** Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog će njega proslaviti u sebi, i odmah će ga proslaviti. **33** Djeca! još sam malo s vama; tražite me, i kao što rekoh Judejcima: kuda ja idem vi ne možete doći, i vama govorim sad. **34** Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite među sobom. **35** Po tom će svi poznati da ste moji učenici ako uzimate ljubav među sobom. **36** Reče mu Simon Petar: Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori: kuda ja idem ne možeš sad ići za mnom, ali ćeš poslije poći za mnom. **37** Petar mu reče: Gospode! zašto sad ne mogu ići za tobom? dušu æu svoju položiti za te. **38** Odgovori mu Isus: dušu li æeš svoju položiti za mene? Zaista, zaista ti kažem: neće pijetao zapjevati dok me se triput ne odrečeš.

14 Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte. **2** Mnogi su stanovi u kući oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim mjesto. **3** I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet æu doći, i uzeæu vas k sebi da i vi budete gdje sam ja. **4** I kuda ja idem znate, i put znate. **5** Reče mu Toma: Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati? **6** Isus mu reče: ja sam put i istina i život; niko neće doći k ocu do kroza me. **7** Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i otselite poznajete ga, i vidjeste ga. **8** Reče mu Filip: Gospode! pokaži nam oca, i biæe nam dosta. **9** Isus mu reče: toliko sam vrijeme s vama i nijesi me poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje oca; pa kako ti govorиш: pokaži nam oca? **10** Zar ne vjeruješ da sam ja u ocu i otac u meni? Riješi koje vam ja govorim ne govorim od sebe; nego otac koji stoji u meni on tvori djela. **11** Vjerujte meni da sam ja u ocu i otac u meni; ako li meni ne vjerujete, vjerujte mi po tjemeljem djelima. **12** Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene, djela koja ja tvorim i on će tvoriti, i veæa æe od ovijeh tvoriti: jer ja idem k ocu svojemu; **13** I šta god zaištete u oca u ime moje, ono æu vam uèiniti, da se proslavi otac u sinu. **14** I ako što zaištete u ime moje, ja æu uèiniti. **15** Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite. **16** I ja æu umoliti oca, i daæe vam drugoga utješitelja da bude s vama vavijek: (aion g165) **17** Duha istine, kojeg-a

svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama æe biti. **18** Neæu vas ostaviti sirotne; doæi æu k vama. **19** Još malo i svijet mene više neæe vidjeti; a vi æete me vidjeti; jer ja živim, i vi æete živjeti. **20** U onaj æete vi dan doznavati da sam ja u ocu svojemu, i vi u meni, i ja u vama. **21** Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaæe k njemu ljubav otac moj; i ja æu imati ljubav k njemu, i javljam mu se sam. **22** Reče mu Juda, ne Iskariotski: Gospode! šta je to da æeš se nama javiti a ne svijetu? **23** Isus odgovori i reče mu: ko ima ljubav k meni, držaæe rijeè moju; i otac moj imaæe ljubav k njemu: i k njemu æemo doći, i u njega æemo se stoniti. **24** Koji nema ljubavi k meni ne drži mojih rijeèi; a rijeè što èuvjetne nije moja nego oca koji me posla. **25** Ovo vam kazah dok sam s vama. **26** A utješitelj Duh sveti, kojeg-a otac poslati u ime moje, on æe vas naučiti svemu i napomenuæe vam sve što vam rekoh. **27** Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji. **28** Èuste da vam ja kazah: idem, i doći æu k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što rekoh: idem k ocu; jer je otac moj veæi od mene. **29** I sad vam kazah, prije dok se nije zabilo, da vjerujete kad se zbude. **30** Veæ neæu mnogo govoriti s vama; jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa. **31** Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odavde.

15 Ja sam pravi èokot, i otac je moj vinogradar; **2** Svaku lozu na meni koja ne raða roda otsjeæi æe je; i svaku koja raða rod oèistiæe je da više roda rodi. **3** Vi ste veæ oèiæeni rijeèju koju vam govorih. **4** Budite u meni i ja æu u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na èokotu, tako i vi ako u meni ne budete. **5** Ja sam èokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu on æe roditi mnogi rod: jer bez mene ne možete èiniti ništa. **6** Ko u meni ne ostane izbacijae se napolje kao loza, i osušiæe se, i skupiæe je, i u oganj baciti, i spaliti. **7** Ako ostanete u meni i rijeèi moje u vama ostanu, šta god hoæete ištitite, i biæe vam. **8** Tijem æe se otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i biæete moji uèenici. **9** Kao što otac ima ljubav k meni, i ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj. **10** Ako zapovijesti moje uzdržite ostaæete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj. **11** Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostanе i radost vaša se ispunи. **12** Ovo je zapovijest moja da imate ljubav među sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama. **13** Od

ove ljubavi niko veæe nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje. **14** Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam. **15** Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna šta radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što èuh od oca svojega. **16** Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i da vaš rod ostane, da što god zaštete u oca u ime moje da vam da. **17** Ovo vam zapovijedam da imate ljubav među sobom. **18** Ako svijet na vas uzmrzi, znajte da na mene omrznu prije vas. **19** Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio: a kako nijeste od svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, zato mrzi na vas svijet. **20** Opominjite se rijeèi koju vam ja rekoh: nije sluga veæi od gospodara svojega. Ako mene izgnaše, i vas æe izgnati; ako moju rijeè održaše, i vašu æe održati. **21** Ali sve æe vam ovo èiniti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla. **22** Da nijesam bio došao i govorio im ne bi grijeha imali; a sad izgovora neæete imati za grijeh svoj. **23** Koji mrzi na mene i na oca mojega mrzi. **24** Da nijesam bio djela tvorio među njima kojih nikо drugi ne tvori, ne bi grijeha imali: a sad i vidješe, i omrznuše na mene i na oca mojega. **25** Ali da se zbude rijeè napisana u zakonu njihovom: omrznuše na mene ni za što. **26** A kad doðe utješitelj, koga æeu vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on æee svjedoèiti za mene. **27** A i vi æete svjedoèiti, jer ste od poèetka sa mnom.

16 Ovo vam kazah da se ne sablaznite. **1** Izgoniæe vas iz zbornica; a doæi æe vrijeme kad æe svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu èini. **3** I ovo æe èiniti, jer ne poznaje oca ni mene. **4** Nego vam ovo kazah kad doðe vrijeme da se opomenete ovoga da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama. **5** Sad idem k onome koji me posla, i nikо me od vas ne pita: kuda ideš? **6** Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše. **7** Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj neæe doæi k vama; ako li idem, poslaæu ga k vama. **8** I kad on doðe pokaraæe svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud: **9** Za grijeh dakle što ne vjeruju mene; **10** A za pravdu što idem k ocu svojemu; i više me neæete vidjeti; **11** A za sud što je knez ovoga svijeta osuðen. **12** Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi. **13** A kad doðe on, Duh istine, uputiaæe vas na svaku istinu; jer neæete od sebe govoriti, nego æee govoriti što èuje, i javiæe vam što æe biti unapredak. **14** On æee me proslaviti, jer æee od mojega uzeti, i javiæe vam: **15** Sve što ima otac moje je: zato rekoh da æee od mojega uzeti, i javiti vam. **16** Još malo, i neæete me vidjeti, i opet malo, pa æete me vidjeti: jer idem k ocu. **17**

A neki od uèenika njegovih rekoše među sobom: šta je to što nam kaže: još malo, i neæete me vidjeti; i opet malo pa æete me vidjeti; i: ja idem k ocu? **18** Govorahu dakle: šta je to što govor: malo? ne znamo šta govor. **19** A Isus razumje da šeadijahu da ga zapitaju, pa im reèe: zato li se zapitujete među sobom što rekoh: još malo i neæete me vidjeti, i opet malo pa æete me vidjeti? **20** Zaista, zaista vam kažem da æete vi zaplakati i zaridati, a svijet æe se radovati; i vi æete žalosni biti, ali æe se vaša žalost okrenuti na radost. **21** Žena kad raða trpi muku; jer doðe èas njezin: ali kad rodi dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodi èovjek na svijet. **22** Tako i vi dakle imate sad žalost; ali æeu vas opet vidjeti, i radovaæe se srce vaše, i vaše radosti nikо neæee uzeti od vas; **23** I u onaj dan neæete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kažem da što god uzištete u oca u ime moje, daæee vam. **24** Doslijе ne iškaste ništa u ime moje; ištite i primiæete, da radost vaša bude ispunjena. **25** Ovo vam govorih u prièama; ali æe doæi vrijeme kad vam više neæeu govoriti u prièama, nego æeu vam upravo javiti za oca. **26** U onaj æete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da æeu ja umoliti oca za vas; **27** Jer sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga iziðoh. **28** Izliðoh od oca, i doðoh na svijet; i opet ostavljam svijet, i idem k ocu. **29** Rekoše mu uèenici njegov: eto sad upravo govorиш, a prièe nikakve ne govorиш. **30** Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga iziðao. **31** Isus im odgovori: zar sad vjerujete? **32** Evo ide èas, i veæe je nastao, da se razbjegnête svaki na svoju stranu i mene sama ostavite; ali nijesam sam, jer je otac sa mnom. **33** Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu æete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.

17 Ovo govorи Isus, pa podiže oèi svoje na nebo i reèe: oèe! doðe èas, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe; **2** Kao što si mu dao vlast nad svakim tijelom da svemu što si mu dao da život vjeèni. (aiònios g166) **3** A ovo je život vjeèni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista. (aiònios g166) **4** Ja tebe proslavih na zemlji: posao svrših koji si mi dao da radim. **5** I sad proslavi ti mene, oèe, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade. **6** Ja javih ime tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju rijeè održaše. **7** Sad razumješe da je sve što si mi dao od tebe. **8** Jer rijeèi koje si dao meni dадoh im; i oni primiše, i poznadoše istinito da od tebe iziðoh, i vjerovaše da si me ti poslao. **9** Ja se za njih molim: ne molim se za

sav) svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji. **10** I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavlj u njima. **11** I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Oèe sveti! saèuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi. **12** Dok bijah s njima na svijetu, ja ih èuvah u ime tvoje; one koje si mi dao saèuvah, i нико од njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude pismo. **13** A sad k tebi idem, i ovo gororim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi. **14** Ja im dадoh rijeè tvoju; i svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta. **15** Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih saèuvaš oda zla. **16** Od svijeta nijesu, kao ni ja što nijesam od svijeta. **17** Osvetti ih istinom svojom: rijeè je tvoja istina. **18** Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslah u svijet. **19** Ja posveæujem sebe za njih, da i oni budu osveæeni istinom. **20** Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove rijeèi radi; **21** Da svi jedno budu, kao ti, oèe, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao. **22** I slavu koju si mi dao ja dадoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno. **23** Ja u njima i ti u meni: da budu sasvijem ujedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao. **24** Oèe! hoæu da i oni koje si mi dao budu sa mnogim gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta. **25** Oèe pravedni! svijet tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznase da si me ti poslao. **26** I pokazah im ime tvoje, i pokazaæeu: da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

18 I rekavši ovo Isus iziðe s uèenicima svojijem preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji uđe on i uèenici njegovi. **2** A Juda izdajnik njegov znadijaše ono mjesto; jer se Isus èesto skupljaše ondje s uèenicima svojijem. **3** Onda Juda uze èetu i od glavara sveštenièkijeh i fariseja momke, i doðe onamo s fenjerima i sa svijeaæama i s oružjem. **4** A Isus znajuæi sve što æe biti od njega iziðe i reèe im: koga tražite? **5** Odgovoriše mu: Isusa Nazareæanina. Isus im reèe: ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše. **6** A kad im reèe: ja sam; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju. **7** Onda ih opet zapita Isus: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazareæanina. **8** Isus im odgovori: kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu. **9** Da se izvrši rijeè što reèe: ne izgubih nijednoga od onijeh koje si mi dao. **10** A Simon Petar imaše nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara sveštenièkoga, i otsijeèe mu desno uho. A sluzi bješe ime Malho. **11** Onda reèe Isus Petru: zadjeni nož u nožnice. Èašu koju mi dade otac zar da je ne pijem? **12** A èeta i vojvoda i momci Jevrejski uhvatili

Isusa i svezaše ga, **13** I odvedoše ga najpre Ani, jer bješe tast Kajafi, koji bješe poglavar sveštenièki one godine. **14** A Kajafa bješe onaj što dade svjet Judejcima da je bolje da umre jedan èovjek nego narod da propadne. **15** Za Isusom pak iðaše Simon Petar i drugi uèenik; a uèenik onaj bješe poznat kod poglavara sveštenièkoga; **16** A Petar stajaše napolju kod vrata. Onda iziðe onaj uèenik što bješe poznat kod poglavara sveštenièkoga i reèe vratarici te uvede Petra. **17** Onda reèe sluškinja vratarica Petru: da nijesi i ti uèenik ovoga èovjeka? On reèe: nijesam. **18** A sluge i momci bijahu naložili organj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se. **19** Poglavar pak sveštenièki zapita Isusa za uèenike njegove i za njegovu nauku. **20** Isus mu odgovori: ja gororih javno svijetu, ja svagda uèih u zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, i ništa tajno ne gororih. **21** Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im gororio; evo ovi znadu šta sam ja gororio. **22** A kad on ovo reèe, jedan od momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i reèe: zar tako odgovaraš poglavaru sveštenièkome? **23** Isus mu odgovori: ako zlo rekoh, dokaži da je zlo; ako li dobro, zašto me biješ? **24** I Ana posla ga svezana Kajafi poglavaru sveštenièkome. **25** A Simon Petar stajaše i grijala se. Onda mu rekoše: da nijesi i ti od uèenika njegovijeh? A on se odreèe i reèe: nijesam. **26** Reèe jedan od slugu poglavara sveštenièkoga koji bješe roðak onome što mu Petar otsijeèe uho: ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim? **27** Onda se Petar opet odreèe; i odmah pijetao zapjeva. **28** A Isusa povedoše od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne uđoše u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da bi mogli jesti pashu. **29** Onda Pilat iziðe k njima napolje i reèe: kakova krivicu iznosite na ovoga èovjeka? **30** Odgovoriše mu i rekoše: kad on ne bi bio zloèinac ne bismo ga predali tebi. **31** A Pilat im reèe: uzmite ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše: mi ne smijemo nikoga pogubiti. **32** Da se zbude rijeè Isusova koju reèe kazujuæi kakvom æee smrти umrijeti. **33** Onda uđe Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reèe mu: ti si car Judejski? **34** Isus mu odgovori: gororiš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene? **35** Pilat odgovori: zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari sveštenièki predaše te meni; šta si uèinio? **36** Isus odgovori: carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije odavde. **37** Onda mu reèe Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti gororiš da sam ja car. Ja sam za to roðen, i zato doðoh na svijet da svjedoèim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj. **38** Reèe mu Pilat:

šta je istina? I ovo rekavši iziđe opet k Jevrejima, i reče im: ja nikakve krivice ne nalazim na njemu. **39** A u vas je običaj da vam jednoga pustim na pashu, hoćeete li dakle da vam pustim cara Judejskoga? **40** Onda svi povikaše opet govoreći: ne ovoga, nego Varavu. A Varava bješe hajduk.

19 Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga. **2** I vojnici spletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu, **3** I govorahu: zdravo, care Judejski! i bijahu ga po obrazima. **4** Onda Pilat iziđe opet napolje, i reče im: evo ga izvodim k vama napolje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice. **5** A Isus iziđe napolje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljini. I reče im Pilat: evo èovjeka! **6** A kad ga vidješe glavari sveštenički i momci, povikaše govoreći: raspni ga, raspni. Pilat im reče: uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice. **7** Odgovorile mu Jevreji: mi imamo zakon i po zakonu našemu valja da umre, jer naèini sebe sinom Božnjim. **8** Kad dakle Pilat èu ovu rijeè, poboja se veæema. **9** I opet uđe u sudnicu, i reče Isusu: odakle si ti? A Isus mu ne dade odgovora. **10** A Pilat mu reče: zar meni ne govorиш? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te? **11** Isus odgovori: ne bi imao vlasti nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; zato onaj ima veæi grijeh koji me predade tebi. **12** Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu govoreći: ako ovoga pustiš nijesi prijatelj æesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se æesaru. **13** Pilat dakle èuvši ovu rijeè izvede Isusa napolje, i sjede na sudijnsku stolicu na mjestu koje se zove kaldrma a Jevrejski Gavata. **14** A bješe petak uoèi pashe oko šestoga sahata; i Pilat reče Jevrejima: evo car vaš. **15** A oni vikahu: uzmi, uzmi, raspni ga. Pilat im reče: zar cara vašega da razapnem? Odgovorile glavari sveštenički: mi nemamo cara osim æesara. **16** Tada im ga dakle predade da se razapne. A oni uzeše Isusa i odvedoše. **17** I noseæi krst svoj iziđe na mjesto koje se zove košturnica a Jevrejski Golgota. **18** Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi. **19** Pilat pak napisa i natpis i metnu na krst; i bješe napisano: Isus Nazareæanin car Judejski. **20** I onaj natpis èitaše mnogi od Jevreja; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa; i bješe napisano Jevrejski, Gréksi, Latinski. **21** A Jevrejski glavari sveštenički govorahu Pilatu: ne piši: car Judejski, nego da sam reče: ja sam car Judejski. **22** Pilat odgovori: što pisah pisah. **23** A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i naèiniše èetiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolama ne bješe šivena nego izatkana sva s vrha do dna. **24** Onda rekoše meðu sobom: da je ne deremo, nego da bacimo

kocke za nju kome æe dopasti. Da se zbude pismo koje govorii: razdijeliše haljine moje meðu sobom, i za dolamu moju bacise kocke. Vojnici dakle tako uèiniše. **25** A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalina. **26** A Isus vidjevši materi uèenika koga ljubljaše gdje stoji reče materi svojoj: ženo! eto ti sina! **27** Potom reče uèeniku: eto ti matere! I od onoga èasa uze je uèenik k sebi. **28** Potom znajuæi Isus da se veæe sve svrši, da se zbude pismo reče: žedan sam. **29** Ondje stajaše sud pun octa; a oni napuniše sunđer octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem. **30** A kad primi Isus ocat reče: svrši se. I preklonivši glavu predade duh. **31** A buduæi da bješe petak, pa da ne bi tijela ostala na krstu u subotu jer bijaše veliki dan ona subota Jevreji moliše Pilata da im prebiju goljeni pa da ih skinu. **32** Onda doðoše vojnici, i prvome dakle prebiše goljeni i drugome raspetome s njim. **33** A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je veæ umro, ne prebiše mu goljeni; **34** Nego jedan od vojnika probode mu rebra kopljem; i odmah iziđe krv i voda. **35** I onaj što vidje posvjedoèi, i svjedoèanstvo je njegovo istinito; i on zna da istinu govorii da vi vjerujete. **36** Jer se ovo dogodi da se zbude pismo: kost njegova da se ne prelomi. **37** I opet drugo pismo govorii: pogledaæe onoga koga probodoše. **38** A potom Josif iz Arimateje, koji bješe uèenik Isusov ali kradom od straha Jevrejskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda dođe i uze tijelo Isusovo. **39** A dođe i Nikodim, koji prije dolazi k Isusu noæeu, i donese pomiješane smirne i aloja oko sto litara. **40** I uzeše tijelo Isusovo, i obaviše ga platnom s mirisima, kao što je običaj u Jevreja da ukopavaju. **41** A bijaše blizu onoga mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut. **42** Ondje dakle petka radi Jevrejskoga, jer bješe blizu grob, metnuše Isusa.

20 A u prvi dan nedjelje dođe Marija Magdalina na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba. **2** Onda otrëa, i dođe k Simonu Petru i k drugom uèeniku koga ljubljaše Isus, i reče im: uzeše Gospoda iz groba; i ne znamo gdje ga metnuše. **3** A Petar iziđe i drugi uèenik, i poðoše ka grobu. **4** Tréahu pak oba zajedno, i drugi uèenik tréaše brže od Petra, i dođe prije ka grobu. **5** I nadvirivši se vidje haljine gdje leže; ali ne uđe. **6** Dođe pak Simon Petar za njim, i uđe u grob, i vidje haljine same gdje leže, **7** I ubrus koji bješe na glavi njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu. **8** Tada dakle uđe i drugi uèenik koji najprije dođe ka grobu, i vidje i vjerova. **9** Jer još ne znadjaju pisma da

njemu valja ustati iz mrtvijeh. **10** Onda otidoše opet uèenici doma. **11** A Marija stajaše napolju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad grob, **12** I vidje dva anđela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan èelo glave a jedan èelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo. **13** I rekoše joj oni: ženo! Što plaèeš? Reèe im: uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše. **14** I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je Isus. **15** Isus joj reèe: ženo! Što plaèeš? koga tražiš? A ona misleæi da je vrtar reèe mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja æeu ga uzeti. **16** Isus joj reèe: Marija! A ona obazrevši se reèe mu: Ravuni! koje znaèei uèitelju. **17** Reèe joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojemu; nego idi k braæei mojoj, i kaži im: vraæam se k ocu svojemu i ocu vašemu, i Bogu svojemu i Bogu vašemu. **18** A Marija Magdalina otide, i javi uèenicima da vidje Gospoda i kaza joj ovo. **19** A kad bi uveèe onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu uèenici njegovi skupili od straha Jevrejskoga, doðe Isus i stade na srijedu i reèe im: mir vam. **20** I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Onda se uèenici obradovaše vidjevši Gospoda. **21** A Isus im reèe opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja šaljem vas. **22** I ovo rekavši dunu, i reèe im: primite Duh sveti. **23** Kojima oprostite grijehe, oprostæe im se; i kojima zadržite, zadržaae se. **24** A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe onđe s njima kad doðe Isus. **25** A drugi mu uèenici govorahu: vidjesmo Gospoda. A on im reèe: dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; neæeu vjerovati. **26** I poslije osam dana opet bijahu uèenici njegovi unutra, i Toma s njima. Doðe Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade meðu njima i reèe: mir vam. **27** Potom reèe Tomi: pruži prst svoj amo i viði ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran. **28** I odgovori Toma i reèe mu: Gospod moj i Bog moj. **29** Isus mu reèe: pošto me vidje vjerovao si; blago onima koji ne vidješe i vjerovaše. **30** A i mnoga druga èudesa uèini Isus pred uèenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj. **31** A ova se napisše, da vjerujete da Isus jest Hristos sin Božiji, i da vjerujuæi imate život u ime njegovo.

21 Poslije toga opet se javi Isus uèenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako: **2** Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanailo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i druga dvojica od uèenika njegovijeh. **3** Reèe im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda iziðoše i odmah

sjedoše u laðu, i onu noæe ne uhvatиše ništa. **4** A kad bi jutro, stade Isus na brijezu; ali uèenici ne poznaše da je Isus. **5** A Isus im reèe: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo. **6** A on im reèe: bacite mrežu s desne strane laðe, i naæei æete. Onda baciše, i veæe ne mogahu izvuæei je od mnoštva ribe. **7** Onda uèenik onaj koga ljubljaše Isus reèe Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad èeu da je Gospod, zapreže se košljom, jer bješe go, i skoëi u more. **8** A drugi uèenici doðoše na laðu, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesta lakata, vukuæi mrežu s ribom. **9** Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe organj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb. **10** Isus im reèe: prinesite od ribe što sad uhvatiste. **11** A Simon Petar uðe i izvuèe mrežu na zemlju punu velikijeh riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža. **12** Isus im reèe: hodite objedujte. A nijedan od uèenika ne smedijaše da ga pita: ko si ti? videæi da je Gospod. **13** A doðe i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu. **14** Ovo se veæe treæi put javi Isus uèenicima svojijem pošto ustade iz mrtvijeh. **15** A kad objedovaše, reèe Isus Simonu Petru: Simone Jonin! ljubiš li me veæema nego ovi? Reèe mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi jaganje moje. **16** Reèe mu opet drugom: Simone Jonin! ljubiš li me? Reèe mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. **17** Reèe mu treæom: Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reèe treæom: ljubiš li me? i reèe mu: Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. **18** Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlad, opasivao si se sam i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širiæeš ruke svoje i drugi æe te opasati i odvesti kuda neæeeš. **19** A ovo reèe pokazujuæi kakom æe smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reèe mu: hajde za mnom. **20** A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj uèenik koga Isus ljubljaše, koji i na veèeri leže na prsi njegove i reèe: Gospode! ko je taj koji æe te izdati? **21** Vidjevši Petar ovoga reèe Isusu: Gospode! a šta æe ovaj? **22** Isus mu reèe: ako hoæeu da on ostane dok ja ne doðem, šta je tebi do toga? Ti hajde za mnom. **23** Onda iziðe ova rijeè meðu braæom da onaj uèenik neæee umrijeti; ali Isus ne reèe njemu da neæee umrijeti, nego: ako hoæeu da ostane dok ja ne doðem, što je tebi do toga? **24** Ovo je onaj uèenik koji svjedoæi za ovo, koji i napisao ovo: i znamo da je svjedoæanstvo njegovo istinito. **25** A ima i drugo mnogo što uèini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi mogle stati napisane knjige. Amin.

Dela apostolska

1 Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što poèe Isus i tvoriti i uèiti **2** Do dana kad se uznese, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra, **3** Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem i istinitijem znacima, i javlja im se èetrdeset dana, i govor o carstvu Božnjemu. **4** I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalima, nego da èekaju obeæanje oèino, koje èuste, reèe, od mene; **5** Jer je Jovan krstio vodom, a vi æete se krstiti Duhom svetijem neugo posle ovijeh dana. **6** A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreæi: Gospode! hoæeš li sad naèiniti carstvo Izraeljevo? **7** A on im reèe: nije vaše znati vremena i ljeta koje otac zadrža u svojoj vlasti; **8** Nego æete primiti silu kad siðe Duh sveti na vas; i biæete mi svjedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje. **9** I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz oèiju njihovih. **10** I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle, dva èovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama, **11** Koji i rekoše: ljudi Galilejcil šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako æe doæi kao što vidjeste da ide na nebo. **12** Tada se vratiše u Jerusalim s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jerusalima jedan subotni dan hoda. **13** I kad uđe, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljev. **14** Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braæom njegovom. **15** I u dane one ustavši Petar između uèenika reèe a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena): **16** Ljudi braæeo! trebalo je da se izvrši ono pismo što proreèe Duh sveti ustima Davidovijem za Judu koji bješe pred onima što uhvatiše Isusa; **17** Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe. **18** On dakle steeèe njivu od plate nepravedne, i objesivši se puèe po srijedi, i izasu se sva utroba njegova. **19** I postade znano svima koji žive u Jerusalimu da æe se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Akeldama, koje znaèi njiva krvna. **20** Jer se piše u knjizi psaltilu: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi živiljeo u njemu, i: vladieanstvo njegovo da primi drugi. **21** Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za sve vrijeme kako među nas uđe i iziðe Gospod Isus, **22** Poèevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenija jedan od ovijeh. **23** I postaviše dvojicu, Josifa koji se zvaše Varsava prezimenom Just, i Matija. **24** I pomolivši se Bogu rekoše: ti, Gospode! koji poznaþe srca sviju, pokaži jednoga od ove dvojice koga

si izabrao, **25** Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispade Juda da ide na mjesto svoje. **26** I baciše kocke za njih, i pade kocka na Matija i primiše ga među jedanaest apostola.

2 I kad se navrši pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno. **2** I ujedanput postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetra, i napuni svu kuæu gdje sjeðahu; **3** I pokazaše im se razdijeljeni jezici kao ognjeni; i sjede po jedan na svakoga od njih. **4** I napuniše se svi Duha svetoga, i stadoše govoriti drugijem jezicima, kao što im Duh davaše te govorahu. **5** A u Jerusalimu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebom. **6** A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se: jer svaki od njih slušaše gdje oni govore njegovijem jezikom. **7** I divljahu se i èuðahu se govoreæi jedan drugome: nijesu li ovo sve Galilejci što govore? **8** Pa kako mi èujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili? **9** Paræani, i Miðani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije, **10** I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva Livijskih kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judejci i došljaci, **11** Kriæani i Arapi, èujemo gdje oni govore našijem jezicima velièine Božje. **12** I divljahu se svi i ne mogahu se naèuditij govorereæi jedan drugome: šta æe dakle ovo biti? **13** A drugi potisnijevajuæi se govorahu: nakitili su se vina. **14** A Petar stade sa jedanaestoricom i podiže glas svoj i reèe im: ljudi Judejci i vi svi koji živite u Jerusalimu! ovo da vam je na znanje, i èujte rijeèi moje. **15** Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je tek treæi sahat dana; **16** Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo: **17** I biæe u pošlijednje dane, govor Gospod, izliæu od Duha svojega na svako tijelo, i proreæi æe sinovi vaši i kæeri vaše, i mladiæi vaši vidjeæe utvare i starci vaši sniæe snove; **18** Jer æeu na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i proreæi æe. **19** I daæeu èudesa gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i organj i pušenje dima. **20** Sunce æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego doðe veliki i slavni dan Gospodnji. **21** I biæe da æe se svaki spasti koji prizove ime Gospodnje. **22** Ljudi Izraeljcil poslušajte rijeèi ove: Isusa Nazareæanina, èovjeka od Boga potvrđena među vama silama i èudesima i znacima koje uèini Bog preko njega među vama, kao što i sami znate, **23** Ovoga odreðenijem savjetom i promislom Božnjim predana primivši, preko ruku bezakonika prikovaste i ubiste; **24** Kojega Bog podiže, razdriješivši sveze smrtne, kao što ne bijaše moguæe da ga one drže. **25** Jer David govorи za njega: Gospoda jednako gledah pred sobom: jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem; **26** Zato se

razveseli srce moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje poèivaæe u nadu; **27** Jer neæeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeeš dati da svetac tvoj vidi truhlijenja. (**Hadæs g86**) **28** Pokazao si mi putove života: napuniæeš me veselja s licem svojijem. **29** Ljudi braæeo! neka je slobodno kazati vam upravo za starješinu Davida da i umrije, i ukopan bi, i grob je njegov među nama do ovoga dana. **30** Prorok dakle buduæei, i znajuæei da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Hrista, i posaditi ga na prijestolu njegovu, **31** Predvidjevši govori za vaskrsenije Hristovo da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhlijenja. (**Hadæs g86**) **32** Ovoga Isusa vaskrse Bog, èemu smo mi svi svjedoci. **33** Desnicom dakle Božijom podiže se, i obeæanje svetoga Duha primivši od oca, izli ovo što vi sad vidite i èujete. **34** Jer David ne iziðe na nebesa, nego sam govori: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, **35** Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. **36** Tvrdo dakle neka zna sav dom Izrailjev da je i Gospodom i Hristom Bog uèinio ovoga Isusa koga vi raspeste. **37** A kad èuše, ražali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalijem apostolima: šta æemo èiniti, ljudi braæeo? **38** A Petar im reèe: pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oproštenje grijeha; i primæete dar svetoga Duha; **39** Jer je za vas obeæanje i za djecu vašu, i za sve daljne koje æe god dozvati Gospod Bog naš. **40** I drugijem mnogijem rijeèima svjedoæe, i moljaše ih govoreæi: spasite se od ovoga pokvarenoga roda. **41** Koji dakle rado primiše rijeè njegovu krstiš se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša. **42** I ostaše jednako u nauci apostolskoj, i u zajednici, i u lomljenju hljeba, i u molitvama. **43** I uðe strah u svaku dušu; jer apostoli èiniše mnoga èudesa i znake u Jerusalimu. **44** A svi koji vjerovaše bijahu zajedno, i imahu sve zajedno. **45** I teèevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše. **46** I svaki dan bijahu jednako jednodušno u crkvi, i lomljaju hljeb po kuæama, i primahu hranu s radostí i u prostoti srca, **47** Hvaleæi Boga, i imajuæi milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onih koji se spasavahu.

3 A Petar i Jovan iðahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat. **2** I bijaše jedan èovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu; **3** Koji vidjevši Petra i Jovana da hoæe da uðu u crkvu prošaše milostinju. **4** A Petar pogledavši na nj s Jovanom, reèe: pogledaj na nas. **5** A on gledaše u njih misleæi da æe mu oni što dati. **6** A Petar reèe: srebra i zlata

nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isusa Hrista Nazareæanina ustani i hodi. **7** I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji. **8** I skoèivši ustade, i hoðaše, i uðe s njima u crkvu iduæi i skaèuæei i hvaleæi Boga. **9** I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga. **10** A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjeðaše kod Krasnijeh vrata crkvenijeh, i napuniše se èuda i straha za to što bi od njega. **11** A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Jovana, navališe k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomunov, i èuðahu se. **12** A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima: ljudi Izrailjci! što se èudite ovome? Ili šta gledate na nas, kao da smo svojom silom ili pobožnoæeu uèinili da on ide? **13** Bog Avraamov i Isakov i Jakovljev, Bog otaca našijeh, proslavi sina svojega Isusa, kojega vi predadoste i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti. **14** A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isprosite èovjeka krvnika da vam pokloni; **15** A naèelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvijeh, èemu smo mi svjedoci. **16** I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je kroza nj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama. **17** I sad, braæeo, znam da iz neznanja ono uèiniste, kao i knezovi vaši. **18** A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojijeh da æe Hristos postradati, izvrši tako. **19** Pokajte se dakle, i obratite se da se oèistite od grijeha svojijeh, da doðu vremena odmaranja od lica Gospodnjega, **20** I da pošlje naprijed nareèenoga vam Hrista Isusa, **21** Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetijeh proroka svojijeh od postanja svijeta. (**aiòn g165**) **22** Mojsije dakle ocevima našijem reèe: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæe, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže. **23** I biæe da æe se svaka duša koja ne posluša toga proroka istrijebiti iz naroda. **24** A i svi proroci od Samuila i potom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše. **25** Vi ste sinovi proroka i zavjeta koji uèini Bog s ocevima vašijem govoreæi Avraamu: i u sjemenu tvojemu blagoslovæe se svi narodi na zemlji. **26** Vama najprije Bog podiže sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh.

4 A kad oni govorahu narodu, naidoše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i saduke; **2** I rasrdiše se, što oni uèe ljudi i javljaju u Isusu vaskrsenije iz mrtvijeh. **3** I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do ujutru: jer veæ bješe veèe. **4** A od onih koji slušahu rijeè mnogi vjerovaše, i postade broj ljudi oko pet hiljada. **5** A kad bi ujutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jerusalim, **6** I Ana

poglavar sveštenički i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda svešteničkoga; **7** I metnul ih na srijedu pitahu: kakom silom ili u èije ime uèiniste vi ovo? **8** Tada Petar napunivši se Duha svetoga reèe im: knezovi narodni i starješine Izrailjeve! **9** Ako nas danas pitate za dobro djelo koje uèinimo bolesnu èovjeku te on ozdravi: **10** Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izrailjevu da u ime Isusa Hrista Nazareanina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiže iz mrtvih, stoji ovaj pred vama zdrav. **11** Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednom drugom spaseniju; **12** Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojim bi se mi mogli spasti. **13** A kad vidješ slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajuæi da su ljudi neknjiževni i prosti, divljaju se, a znadiju ih da bijahu s Isusom. **14** A videæi iscjeljenoga èovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protiv reæi. **15** Onda im zapovjediš da iziòu napolje iz savjeta, pa pitahu jedan drugoga **16** Govoreæi: Šta æete èiniti ovijem ljudima? Jer veliki znak što uèiniš oni poznat je svima koji žive u Jerusalimu, i ne možemo odreæi; **17** Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome. **18** I dozvavši ih zapovjediš im da ništa ne spominju niti uèe u ime Isusovo. **19** Petar i Jovan odgovarajuæi rekoše im: sudite je li pravo pred Bogom da vas veæma slušamo negoli Boga? **20** Jer mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i èusmo. **21** A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih muèili, naroda radi; jer svi hvaljaju Boga za ono što se bješe dogodilo. **22** Jer onome èovjeku bješe više od èetrdeset godina na kom se dogodi ovo èudo zdravlja. **23** A kad ih otpustiše, doðoše k svojima, i javiše šta im rekoše glavari sveštenički i starješine. **24** A oni kad èuše, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: Gospode Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima; **25** Koji ustima Davida sluge svojega reèe: zašto se bune neznabوci, i narodi izmišljavaju prazne rijeèi? **26** Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše ujedno na Gospoda i na Hrista njegova. **27** Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina tvojega Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s neznabоcima i s narodom Izrailjevjem, **28** Da uèine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude. **29** I sad Gospode! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojima da govore sa svakom slobodom rijeè tvoju; **30** I pružaj ruku svoju na iscjeljivanje i da znaci i èudesna bivaju imenom svetoga sina tvojega Isusa. **31** I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i govoraju rijeè Božiju sa slobodom. **32** A u naroda koji vjerova bješe jedno srce i jedna

duša; i nijedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajednièko. **33** I apostoli s velikom silom svjedoèahu za vaskrsenije Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svima njima: **34** Jer nijedan među njima ne bješe siromašan, jer koliko ih god bijaše koji imadiju njive ili kuæe, prodavahu i donošahu novce što uzimahu za to, **35** I metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše. **36** A Josija, prozvani od apostola Varnava, koje znaèi sin utjehe, Levit rodom iz Kipra, **37** On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

5 A jedan èovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Safirom prodade njivu, **2** I sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge. **3** A Petar reèe: Ananija! zašto napuni sotona srce tvoje da slažeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu? **4** Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Zašto si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu. **5** A kad èu Ananija rijeèi ove, pade i izdahnu; i uðe veliki strah u sve koji slušahu ovo. **6** A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše. **7** A kad proðe oko tri sahata, uðe i žena njegova ne znajuæi šta je bilo. **8** A Petar joj odgovori: kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reèe: da, za toliko. **9** A Petar joj reèe: zašto se dogovoriste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onih koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i iznjeæe te. **10** I odmah padnu pred nogama njegovijem i izdahnu. A momci ušavši naðoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina. **11** I uðe veliki strah u svu crkvu i u sve koji èuše ovo. **12** A rukama apostolskima uèiniše se mnogi znaci i èudesna među ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solomunovu. **13** A od ostalijeh нико не smijaše pristupiti k njima; nego ih hvaljaše narod. **14** A sve više pristjahu oni koji vjerovahu Gospoda, mnoštvo ljudi i žena, **15** Tako da i po ulicama iznošahu bolesnike i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad proðe Petar barem sjenka njegova osjenila koga od njih. **16** A dolažahu mnogi i iz okolnjih gradova u Jerusalim, i donošahu bolesnike i koje muèahu neèisti duhovi; i svi ozdravljaju. **17** Ali ustade poglavar sveštenički i svi koji bijahu s njim, od jeresi sadukejske, i napuniše se zavisti, **18** I digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor. **19** A anđeo Gospodnj otvorí noæu vrata tamnièka, i izvedavši ih reèe: **20** Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve rijeèi ovoga života. **21** A kad oni èuše, uðoše ujutru u crkvu, i uèahu. A kad doðe poglavar sveštenički i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova

Izrailjevijeh, i poslaše u tamnicu da ih dovedu. 22 A kad sluge otidoše, ne nađoše ih u tamnici; onda se vratiše i javiše im 23 Govoreæi: tamnicu nađosmo zakljuèanu sa svakom tvrdom i èuvare gdje stope pred vratima; ali kad otvorismo, unutra nijednoga ne nađosmo. 24 A kad èuše ove rijeèi poglavar sveštenièki i vojvoda crkveni i ostali glavari sveštenièki, ne mogahu im se naèuditи šta bi to sad bilo. 25 A neko doðe i javi im govoreæi: eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stope u crkvi i uèe narod. 26 Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu: jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem. 27 A kad ih dovedoše, postaviše ih pred sabor, i zapita ih poglavar sveštenièki govoreæi: 28 Ne zaprijetismo li vam oštro da ne uèite u ovo ime? i gle, napuniste Jerusalim svojom naukom, i hoæete da bacite na nas krv ovoga èovjeka. 29 A Petar i apostoli odgovarajuæi rekoše: veæemo se treba Bogu pokoravati negoli ljudima. 30 Bog otaca naših podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo. 31 Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izraelju pokajanje i oproštenje grijeha. 32 I mi smo njegovi svjedoci ovijeh rijeèi i Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju. 33 A kad oni èuše vrlo se rasrdiše, i mišljahu da ih pobiju. 34 Ali onda ustade u skupštini jedan farisej, po imenu Gamaliilo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo iziòu napolje, 35 Pa reèe njima: ljudi Izraelci! gledajte dobro za ove ljude šta æete èiniti; 36 Jer prije ovijeh dana usta Tevida, govoreæi da je on nešto, za kojijem pristade ljudi na broj oko èetiri stotine; on bi ubijen, i svi koji ga slušahu raziðoše se i propadoše. 37 Potom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvjuèe dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasuše se. 38 I sad vam kažem: proðite se ovijeh ljudi i ostavite ih; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariæe se. 39 Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne naðete kao bogoborci. 40 Onda ga poslušaše, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih. 41 A oni onda otidoše od sabora radujuæi se što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa. 42 A svaki dan u crkvi i po kuæama ne prestajahu uèiti i propovijedati jevanđelje o Isusu Hristu.

6 A u ove dane, kad se umnožiše uèenici, podigoše Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljaju kad se dijeljaše hrana svaki dan. 2 Onda dvanaestorica dozvavši mnoðtvo uèenika, rekoše: nije prilièno nama da ostavimo rijeè Božiju pa da služimo oko trpeza. 3 Naðite dakle, braæo, meðu sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje æemo postaviti nad ovijem poslom. 4 A mi

æemo u molitvi i u službi rijeèi ostati. 5 I ova rijeè bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, èovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije. 6 Ove postaviše pred apostole, i oni pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih. 7 I rijeè Božija rastiæe, i množaše se vrlo broj uèenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri. 8 A Stefan pun vjere i sile èinjavi znake i èuedesa velika meðu ljudima. 9 Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Liveræanska i Kirinaèka i Aleksandrijnaèka i onijeh koji bijahu iz Klikije i Azije, i preprihaju se sa Stefanom. 10 I ne mogahu protivu stati premudrosti i Duhu kojijem govoraše. 11 Tada podgovoriše ljudi te kazaše: èusmo ga gdje huli na Mojsija i na Boga. 12 I pobuniše narod i starješine i književnike, i napadoše i uhvatiliše ga, i dovedoše ga na sabor. 13 I izvedoše lažne svjedoke koji govoraju: ovaj èovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i na zakon. 14 Jer ga èusmo gdje govorio: ovaj Isus Nazareæanin razvaliæe ovo mjesto, i izmjeniæe obièaje koje nam ostavi Mojsije. 15 I pogledavši na nj svi koji sjeðahu na saboru vidješe lice njegovo kao lice anđela.

7 A poglavar sveštenièki reèe: je li dakle tako? 2 A on reèe: ljudi braæo i ocil poslušajte. Bog slave javi se ocu našemu Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran, 3 I reèe mu: iziòi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i doði u zemlju koju æeu ti ja pokazati. 4 Tada iziòe iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite. 5 I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreèe mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta. 6 Ali Bog reèe ovako: sjeme tvoje biæe došljaci u zemlji tuðoj, i natjeraæe ga da služi, i muèiæe ga èetiri stotine godina. 7 I narodu kome æe služiti ja æeu suditi, reèe Bog; i potom æe iziæi, i služiæe meni na ovome mjestu. 8 I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest starješina. 9 I starješine zaviðahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe s njim. 10 I izbavi ga od sviju njegovijeh nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem Misirskijem, i postavi ga poglavarem nad Misirom i nad svijem domom svojijem. 11 A doðe glad na svu zemlju Misirsку i Hanaanskiju i nevolja velika, i ne nalažahu hrane oci naši. 12 A Jakov èuvši da ima pšenice u Misiru posla najprije oce naše. 13 I kad doðoše drugi put, poznaše Josifa braæea njegova, i rod Josifov posta poznat Faraonu. 14 A Josif posla i dozva oca svojega Jakova i svu

rodbinu svoju, sedamdeset i pet duša. **15** I Jakov siđe u Misir, i umrije, on i ocevi naši. **16** I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova Emorovijeh u Sihemu. **17** I kad se približi vrijeme obeæanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se narodi i umnoži u Misiru, **18** Dok nasti drugi car u Misiru, koji ne znaše Josifa. **19** Ovaj namisli zlo za naš rod, izmûèi oce naše da svoju djecu bacahu da ne žive. **20** U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugodan, i bi tri mjeseca hrانjen u kuæi oca svojega. **21** A kad ga izbacise, uze ga kæi Faraonova, i odgaji ga sebi za sina. **22** I nauèi se Mojsije svoj premudrosti Misirskoj, i bješe silan u rjeèima i u djelima. **23** A kad mu se navršivaše èetrdeset godina, doðe mu na um da obide braæeu svoju, sinove Izrailjeve. **24** I vidjevši jednove gdje se èini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se èinjaše nepravda, i ubi Misirca. **25** Mišlaše pak da braæea njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenije dade: ali oni ne razumješe. **26** A sjutradan doðe među takove koji se bijahu svadili, i miraše ih govoreæi: ljudi, vi ste braæea, zašto èinite nepravdu jedan drugome? **27** A onaj što èinjaše nepravdu bližnjemu oturi ga govoreæi: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? **28** Ili i mene hoæeš da ubiješ kao što si juèe ubio Misirca? **29** A Mojsije pobježe od ove rijeèi, i posta došljak u zemlji Madijamskoj, gdje rodi dva sina. **30** I kad se navrši èetrdeset godina, javi mu se u pustinji gore Sinajske anđeo Gospodnj u plamenu ognjenom u kupini. **31** A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodnj k njemu: **32** Ja sam Bog otaca tvojih, Bog Avraamov i Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije se bješe uzdrktao i ne smijaše da pogleda. **33** A Gospod mu reèe: izuj obuæeu sa svojih nogu: jer je mjesto na kome stojiš sveta zemlja. **34** Ja dobro vidjeh muku svojega naroda koji je u Misiru, i èuh njihovo uzdisanje, i siðoh da ih izbavim: i sad hodi da te pošljem u Misir. **35** Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši: ko te postavi knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom anđela koji mu se javi u kupini. **36** Ovaj ih izvede uèinivši èudesa i znake u zemlji Misirskoj i u Crvenom Moru i u pustinji èetrdeset godina. **37** Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izrailjevijem: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæee, kao mene: njega poslušajte. **38** Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s anđelom, koji mu govori na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi rijeèi žive da ih nama da; **39** Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Misir, **40** Rekavši Aronu: naèini nam bogove koji æe iæi pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Misirske, ne znamo šta bi. **41** I tada naèiniše tele, i

prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj. **42** A Bog se okrenu od njih, i predade ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi proroka: eda zaklanja i žrtve prinesoste mi za èetrdeset godina u pustinji, dome Izrailjev? **43** I primiste èador Molohov, i zvijezdu boga svojega Remfana, kipove koje naèiniste da im se molite; i preseliæu vas dalje od Vavilona. **44** Ocevi naši imahu èador svjedoèanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga naèini po onoj prilici kao što ga vidje; **45** Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Isusom Navinom u zemlju neznabozaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida, **46** Koji naðe milost u Boga, i izmolni da naðe mjesto Bogu Jakovljevu. **47** A Solomun mu naèini kuæu. **48** Ali najviši ne živi u rukotvorenijem crkvama, kao što govori prorok: **49** Nebo je meni priestol a zemlja podnožje nogama mojima: kako æete mi kuæu sazidati? govori Gospod; ili koje je mjesto za moje poèivanje? **50** Ne stvori li ruka moja sve ovo? **51** Tvrdrovati i neobrezanjih srca i ušiju! vi se jednako protivite Duhu svetome; kako vaši oci, tako i vi. **52** Kojega od proroka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste; **53** Koji primiste zakon naredbom anđelskom, i ne održaste. **54** Kad ovo èuše, rasrdiše se vrlo u srcima svojima, i škrugutahu zubima na nj. **55** A Stefan buduæi pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu; **56** I reèe: evo vidim nebesa otvorena i sina èovjeèijega gdje stoji s desne strane Bogu. **57** A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navalile jednodušno na nj. **58** I izvedavši ga iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladiæa po imenu Savla. **59** I zasipahu kamenjem Stefana, koji se moljaše Bogu i govoraše: Gospode Isuse! primi duh moj. **60** Onda kleèe na koljena i povika iza glasa: Gospode! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije.

8 Savle pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jerusalimsku, i svi se rasijaše po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola. **2** A ljudi pobožni ukopâše Stefana i veliki plæ uèiniše nad njim. **3** A Savle dosaðivaše crkvi, jer iðaše po kuæama, i vuciјaše ljude i žene te predavaše u tamnicu. **4** A oni što se bijahu rasijali prolazahu propovijedajuæi rijeè. **5** A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Hrista. **6** A narod pažaše jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajuæi i gledajuæi znake koje èinjaše; **7** Jer duhovi neèisti s velikom vikom izlazahu iz mnogih u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše. **8** I bi velika radost u gradu onome. **9**

A bješe jedan èovjek, po imenu Simon, koji prije èaraše u gradu i dovoðaše u èudo narod Samarijski, govoreæi da je on nešto veliko; **10** Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreæi: ovo je velika sila Božija. **11** A zato gledahu na njega što ih mnogo vremena èinima udivljavaše. **12** Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše jevanđelje o carstvu Božnjemu i o imenu Isusa Hrista, kræeavahu se i ljudi i žene. **13** Tada i Simon vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videæi djela i znake velike koji se èinjahu divljaše se vrlo. **14** A kad èuše apostoli koji bijahu u Jerusalimu da Samarija primi rijeè Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana. **15** Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga; **16** Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda Isusa. **17** Tada apostoli metnuše ruke na njih, i oni primiše Duha svetoga. **18** A kad vidje Simon da se daje Duh sveti kad apostoli metnu ruke, doneše im novce **19** Govoreæi: dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga primi Duha svetoga. **20** A Petar mu reèe: novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što si pomislio da se dar Božij može dobiti za novce. **21** Nema tebi dijela ni iseta u ovoj rijeèi; jer srce tvoje nije pravo pred Bogom. **22** Pokaj se dakle od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga. **23** Jer te vidim da si u grkoj žuëi i u svezi nepravde. **24** A Simon odgovarajuæi reèe: pomolite se vi Gospodu za mene da ne naïde na mene ništa od ovoga što rekoste. **25** Tako oni posvjedoèivši i govorivši rijeè Gospodnju vratiše se u Jerusalim, i mnogijem selima Samarijskijem propovjediše jevanđelje. **26** A anđeo Gospodnji reèe Filipu govoreæi: ustani i idi na podne na put koji silazi od Jerusalima u Gazu i pust je. **27** I ustavši poðe. I gle, èovjek Arapin, uškopljénik, vlastelin Kandakije carice Arapske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, koji bješe došao u Jerusalim da se moli Bogu, **28** Pa se vraæaše, i sjedeæi na kolima svojijem èitaše proroka Isaiju. **29** A Duh reèe Filipu: pristupi i prilijepi se tijem kolima. **30** A Filip pritréavši èu ga gdje èita proroka Isaiju, i reèe: a razumješ li što èitaš? **31** A on reèe: kako bih mogao ako me ko ne uputi? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim. **32** A mjesto iz pisma koje èitaše bješe ovo: kao ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga striže, tako ne otvori usta svojih. **33** U njegovom ponízenju ukide se sud njegov. A rod njegov ko æe iskazati? Jer se njegov život uzima od zemlje. **34** Onda uškopljénik odgovori Filipu i reèe: molim te, za koga ovo govori prorok? ili za sebe ili za koga drugoga? **35** A Filip otvorivši usta svoja, i poèevši od pisma ovoga, propovjedi mu jevanđelje Isusovo. **36** Kako iðahu putem doðoše na nekaku vodu; i reèe uškopljénik: evo

vode, šta brani meni da se krstim? **37** A Filip mu reèe: ako vjeruješ od svega srca svojega, možeš. A on odgovarajuæi reèe: vjerujem da je Isus Hristos sin Božij. **38** I zapovjedi da stanu kola, i siðoše oba na vodu, i Filip i uškopljénik, i krsti ga. **39** A kad iziðoše iz vode, Duh sveti pade na uškopljénika, a anđeo Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje uškopljénik; nego otide putem svojijem radujuæi se. **40** A Filip se obrete u Azotu; i prolazeæi propovijedaše jevanđelje svima gradovima, dok ne doðe u Æesariju.

9 A Savle još dišuæi prijetnjom i smræu na uèenike Gospodnje pristupi k poglavaru sveštenièkome, **2** I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga naðe od ovoga puta, i ljudi i žene svezane da dovede u Jerusalim. **3** A kad bješe na putu i doðe blizu Damaska, ujedanput obasja ga svjetlost s neba, **4** I padnuvši na zemlju èu glas gdje mu govori: Savle! Savle! zašto me goniš? **5** A on reèe: ko si ti, Gospode? A Gospod reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš: teško ti je protiv bodila praæati se. **6** A on drkæuæi od straha reèe: Gospode! Šta hoæeš da èinim? I Gospod mu reèe: ustani i uði u grad, pa æe ti se kazati šta ti treba èiniti. **7** A ljudi koji iðahu s njim stajahu i èuðahu se, jer èujahu glas a ne viðahu nikoga. **8** A Savle usta od zemlje, i otvorenijem oèima svojijem nikoga ne viðaše. A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u Damask. **9** I bješe tri dana slijep, i ne jede, niti pi. **10** A u Damasku bješe jedan uèenik, po imenu Ananija, i reèe mu Gospod utvari: Ananija! A on reèe: evo me, Gospode! **11** A Gospod mu reèe: ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom po imenu Savla Taršanina; jer gle, on se moli Bogu, **12** I vidje u utvari èovjeka, po imenu Ananiju, gdje uðe i metnu ruku na nj da progleda. **13** A Ananija odgovori: Gospode! ja èuh od mnogijeh za toga èovjeka kolika zla poèini svetima tvojima u Jerusalimu; **14** I ovdje ima vlast od glavara sveštenièkijeh da veže sve koji prizivaju ime tvoje. **15** A Gospod mu reèe: idi, jer mi je on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabوøe i careve i sinove Izrailjeve. **16** A ja æeu mu pokazati koliko mu valja postradati za ime moje. **17** I poðe Ananija, i uðe u kuæu, i metnuvši ruke na nj reèe: Savle, brate! Gospod Isus, koji ti se javi na putu kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš Duha svetoga. **18** I odmah otpade od oèiju njegovijeh kao krljuš, i odmah progleda, i ustavši krsti se. **19** I pošto pojede okrijepi se; i bi Savle nekoliko dana s uèenicima koji bijahu u Damasku. **20** I odmah po zbornicama propovijedaše Isusa da je on sin Božij. **21** A svi koji sluðahu divljahu se i gorovahu: nije li ovo onaj što gonaše u Jerusalimu one koji spominjahu ime ovo, i ovdje zato doðe da ih povezane vodi glavarima sveštenièkijem. **22**

A Savle se veæma siljaše i zabunjivaše Jevreje koji žive u Damasku, dokazujuæi da je ovo Hristos. **23** A kad se navrši podosta dana, dogovoriše se Jevreji da ga ubiju. **24** Ali Savle doznade njihov dogovor; a oni èuvahu vrata dan i noæe da bi ga ubili; **25** A uèenici ga uzeše noæeu i spustiše preko zida u kotarici. **26** A kad doðe Savle u Jerusalim, ogledaše da se pribije uz uèenike; i svi ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je uèenik. **27** A Varnava ga uze i doveđe k apostolima, i kazao im kako na putu vidje Gospoda, i kako mu govorio, i kako u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo. **28** I bijaše s njima i ulazi u Jerusalim i izlazi i slobodno propovijedaše ime Gospoda Isusa. **29** I govoraše i prepriraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju. **30** A kad razumješe braæea, svedoše ga u Æesariju, i otpustiše ga u Tars. **31** A crkve po svoj Judeji i Galileji i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hoðahu u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se utjehom svetoga Duha. **32** I dogodi se kad Petar obilaže sve, da doðe i k svetima koji življahu u Lidi. **33** I naðe tamо jednoga èovjeka po imenu Eneju, koji veæ osam godina ležaše na odru, jer bješe uzet. **34** I reèe mu Petar: Eneja! iscijeljuje te Isus Hristos, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta. **35** I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Asaronu, i obratiše se ka Gospodu. **36** A u Jopi bješe jedna uèenica, po imenu Tavita, koje znaëi srna, i ona bješe puna dobrijeh djela i milostinje što èinjala. **37** I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu. **38** A buduæi da je Lida blizu Jope, onda uèenici èuvši da je Petar u njoj poslaše dva èovjeka moleæi ga da ne požali truda doæi do njih. **39** A Petar ustavši otide s njima, i kad doðe, izvedoše ga u gornju sobu i skupiše se oko njega sve udovice plaèuæi i pokazujuæi suknje i haljine što je radila Srna dok je bila s njima. **40** A Petar izgnavši sve napolje kleèee na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvi se k tijelu reèe: Tavito! ustani. A ona otvori oèi svoje, i vidjevši Petru sjede. **41** Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozavavši svete i udovice pokaza je živu. **42** I ovo se razglasio po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše Gospoda. **43** I dogodi se da on osta mnogo dana u Jopi u nekoga Simona kožara.

10 A u Æesariji bješe jedan èovjek po imenu Kornilije, kapetan od èete koja se zvaše Talijanska. **2** Pobožan i bogobojan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka; **3** On vidje na javi u utvari oko devetoga sahata dnevi anđela Božijeg gdje siðe k njemu i reèe mu: Kornilije! **4** A on pogledavši na nj i uplašivši se reèe: što je Gospode? A on mu reèe: molitve tvoje i milostinje iziðoše na pamet Bogu; **5**

I sad pošli u Jopu ljudi i dozovi Simona prozvanoga Petra: **6** On stoji u nekoga Simona kožara, kojega je kuæa kod mora: on æe ti kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. **7** I kad otide anđeo koji govorí Korniliju, dozvavši dvojicu od svojih slugu i jednoga pobožna vojnika od onih koji mu služahu, **8** I kazavši im sve posla ih u Jopu. **9** A sjutradan kad oni iðahu putem i približiše se ka gradu, iziðe Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat. **10** I ogladnje, i šeæaše da jede; a kad mu oni gotovljaju, doðe izvan sebe, **11** I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi na njega, kao veliko platno, zavezan na èetiri roglja i spušta se na zemlju; **12** U kome bijahu sva èetvoronožna na zemlji, i zvjerinje i buble i ptice nebeske. **13** I postade glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojedi. **14** A Petar reèe: nipošto, Gospode! jer nikad ne jedoh što pogano ili neèisto. **15** I gle, glas opet k njemu drugom: što je Bog oèistio ti ne pogani. **16** I ovo bi triput, i sud se opet uze na nebo. **17** A kad se Petar u sebi divljaše šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od Kornilija, napitavši i našavši dom Simonov stadoše pred vratima, **18** I zovnusi pitahu: stoji li ovdje Simon prozvan Petar? **19** A dok Petar razmišljavaše o utvari, reèe mu Duh: evo tri èovjeka traže te; **20** Nego ustani i siði i idi s njima ne premišljajuæi ništa, jer ih ja poslah. **21** A Petar siðavši k ljudima poslanjem k sebi od Kornilija reèe: evo ja sam koga tražite; što ste došli? **22** A oni rekoše: Kornilije kapetan, èovjek pravedan i bogobojan, poznat kod svega naroda Jevrejskoga, primio je zapovijest od anđela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da èuje rijeèi od tebe. **23** Onda ih dozva unutra i ugosti. A sjutradan ustavši Petar poðe s njima, i neki od braæea koja bješe u Jopi poðoše s njim. **24** I sjutradan uðoše u Æesariju. A Kornilije èekaše ih sazvavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje. **25** A kad Petar šeæaše da uðe, srete ga Kornilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se. **26** I Petar ga podiže govoreæi: ustani, i ja sam èovjek. **27** I s njim govoreæi uðe, i naðe mnoge koji se bijahu sabrali. **28** I reèe im: vi znate kako je neprilièno èovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tuðinu; ali Bog meni pokaza da nijednoga èovjeka ne zovem pogana ili neèista; **29** Zato i bez sumnje doðoh pozvan. Pitam vas dakle zašto poslaste po mene? **30** I Kornilije reèe: od èetvrtoga dana do ovoga èasa ja postih, i u deveti sahat moljah se Bogu u svojoj kuæi; i gle, èovjek stade preda mnom u haljini sjajnoj, **31** I reèe: Kornilije! uslišena bi molitva tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom. **32** Pošli dakle u Jopu i dozovi Simona koji se zove Petar: on stoji u kuæi Simona kožara kod mora, koji kad doðe kazaæe ti. **33** Onda ja odmah poslah k tebi; i ti si dobro uèinio što si došao. Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da

èujemo sve što je tebi od Boga zapovjeđeno. 34 A Petar otvorivši usta reèe: zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko; 35 Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu. 36 Rijeè što posla sinovima Izrailjevijem, javljajuæi mir po Isusu Hristu, ona je Gospod svima. 37 Vi zнате govor koji je bio po svoj Judeji poèevši od Galileje po krštenju koje propovijeda Jovan: 38 Isusa iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom svetijem i silom, koji proðe èineæei dobro i iscjeljuæi sve koje ñavo bješe nadvladao; jer Bog bijaše s njim. 39 I mi smo svjedoci svemu što uèini u zemlji Judejskoj i Jerusalimu; kojega i ubiše objesivši na drvo. 40 Ovoga Bog vaskrse treæi dan, i dade mu da se pokaže, 41 Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrseniju njegovom iz mrtvih. 42 I zapovjedi nam da propovijedamo narodu i da svjedoèimo da je on nareèeni od Boga sudija živijem i mrtvijem. 43 Za ovo svjedoèe svi proroci da æe imenom njegovijem primiti oproštenje grijeha svi koji ga vjeruju. 44 A dok još Petar govoraše ove rijeèi, siðe Duh sveti na sve koji slušahu rijeèe. 45 I udiviše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, videæi da se i na neznaþoæe izli dar Duha svetoga. 46 Jer ih slušahu gdje gorovaru jezike, i velièahu Boga. Tada odgovori Petar: 47 Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste oni koji primiše Duha svetoga kao i mi? 48 I zapovjedi im da se krste u ime Isusa Hrista. Tada ga moliše da ostane kod njih nekoliko dana.

11 A èuše i apostoli i braæea koji bijahu u Judeji da i neznaþoæi primiše rijeè Božiju. 2 I kad iziðe Petar u Jerusalim, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja, 3 Govoreæi: ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima. 4 A Petar poèevši kazivaše im redom govoreæi: 5 Ja bijah u gradu Jopi na molitvi, i došavši izvan sebe vidjeh utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na èetiri roglja i spušta se s neba, i doðe do preda me. 6 Pogledavši u nj opazih i vidjeh èetvoronoæna zemaljska, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske. 7 A èuh glas koji mi govori: ustani, Petre! pokolji i pojedi. 8 A ja rekoh: nipošto, Gospode! jer ništa pogano i neèisto nikad ne uðe u usta moja. 9 A glas mi odgovori drugom s neba govoreæi: što je Bog oèistio ti ne pogani. 10 A ovo bi triput; i uze se opet sve na nebo. 11 I gle, odmah tri èovjeka staše pred kuæom u kojoj bijah, poslani iz Èesarije k meni. 12 A Duh mi reèe da idem s njima ne premiþljuæi ništa. A doðoše sa mnom i ovo šest braæea, i uðosmo u kuæu èovjekovu. 13 I kaza nam kako vidje anđela u kuæi svojoj koji je stao i kazao mu: pošli ljudi u Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra, 14 Koji æe ti kazati rijeèi

kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. 15 A kad ja poèeh govoriti, siðe Duh sveti na njih, kao i na nas u poèetku. 16 Onda se opomenuh rijeèi Gospodnje kako govoraše: Jovan je krstio vodom, a vi æete se krstiti Duhom svetijem. 17 Kad im dakle Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospoda svojega Isusa Hrista: ja ko bijah da bih mogao zabraniti Bogu? 18 A kad èuše ovo, umukoše, i hvaljahu Boga govoreæi: dakle i neznaþoæima Bog dade pokajanje za život. 19 A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stefana, proðoše tja do Finikije i Kipra i Antiohije, nikomu ne govoreæi rijeèi do samijem Jevrejima. 20 A neki od njih bijahu Kiprani i Kirinci, koji ušavši u Antiohiju gorovahu Grcima propovijedajuæi jevanđelje o Gospodu Isusu. 21 I bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i obratiše se ka Gospodu. 22 A doðe rijeè o njima do ušiju crkve koja bješe u Jerusalimu; i poslaše Varnavu da ide tja do Antiohije; 23 Koji došavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrdijem srcem ostanu u Gospodu; 24 Jer bješe èovjek blag i pun Duha svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka Gospodu. 25 Varnava pak iziðe u Tars da traži Savlu; i kad ga naðe, doveđe ga u Antiohiju. 26 I oni se cijelu godinu sastajaše onđe s crkvom, i uèiše mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazvaše uèenike hriðeæanima. 27 A u te dane siðoše iz Jerusalima proroci u Antiohiju. 28 I ustavši jedan od njih, po imenu Agav, objavi glad veliki koji šeæaše biti po vasionom svijetu; koji i bi za Klaudiju æesara. 29 A od uèenika odredi svaki koliko koji moguše da pošlu u pomoæ braæi koja življahu u Judeji. 30 Koje i uèeniše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

12 U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muèi neke od crkve. 2 I pogubi Jakova brata Jovanova maèem. 3 I vidjevši da je to po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra a bijahu dani prijesnijeh hljebova 4 Kojega i uhvati i baci u tamnicu, i predade ga èetvorici èetvrtnika vojnicijkijeh da ga èuvaju, i mišljaše ga po pashi izvesti pred narod. 5 I tako Petra èuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka. 6 A kad šeæaše Irod da ga izvede, onu noæ spavaše Petar meðu dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima èuvahu tamnicu. 7 I gle, anđeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Petra u rebra probudi ga govoreæi: ustani brže. I spadoše mu verige s ruku. 8 A anđeo mu reèe: opaši se, i obuj opanke svoje. I uèini tako. I reèe mu anđeo: obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom. 9 I iziðavši iðaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što anđeo èinjava, nego mišljaše da vidi utvaru. 10 A kad proðoše prvu stražu i drugu

i dođoše k vratima gvozdenijem koja vođahu u grad, ona im se sama otvorise; i izišavši prođoše jednu ulicu, i anđeo odmah otstupi od njega. 11 I kad dođe Petar k sebi reče: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovijeh i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. 12 I razmisliši dođe kuæi Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu. 13 A kad kucnu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da èuje. 14 I poznavši glas Petrov od radosti ne otvori vrata, nego utrèa i kaza da Petar stoji pred vratima. 15 A oni joj rekoše: jesli li ti luda? A ona potvrđivaše da je tako. A oni govorahu: anđeo je njegov. 16 A Petar jednako kucaše. A kad otvoriše, vidješe ga, i udiviše se. 17 A on mahnuvši na njih rukom da æute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice; i reče: javite ovo Jakovu i braæi. I izišavši otide na drugo mjesto. 18 A kad bi dan, bješe ne mala buna meðu vojnicima, šta to bi od Petra. 19 A kad ga Irod zaiska i ne naðe, onda ispita stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Æesariju onamo življaja. 20 Jer se Irod srðaše na Tirce i Sidonce. Ali oni jednodušno dođoše k njemu, i uzevši na svoju ruku Vlasta, posteljnika careva, iskahu mira, jer se njihove zemlje hranjahu od njegova carstva. 21 A u određeni dan obuèe se Irod u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govoraše im; 22 A narod vikaše: ovo je glas Božij, a ne èovjekov. 23 Ali ujedanput udari ga anđeo Gospodnj; jer ne dade slave Bogu; i buduæi izjeden od crvi izdahn. 24 A rijeè Božija rastijaše i množaše se. 25 A Varnava i Savle predavši pomoæ vratise se iz Jerusalima u Antiohiju, uzevši sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

13 A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i ëitelji, to jest: Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i Lukije Kirinac, i Manail odgajeni s Iromom èetverovlasnikom, i Savle. 2 A kad oni služahu Gospodu i pošæahu, reče Duh sveti: odvojte mi Varnavu i Savlu na djelo na koje ih pozvah. 3 Tada postivši i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih. 4 Ovi dakle poslani od Duha svetoga siðoše u Seleukiju, i odande otploviše u Kipar. 5 I došavši u Salamin javiše rijeè Božiju u zbornicama Jevrejskima; a imahu i Jovana slugu. 6 A kad proðoše ostrvo tja do Pafa, naðoše nekakvoga èovjeka vraèara i lažna proroka, Jevrejina, kome bješe ime Varisus, 7 Koji bješe s namjesnikom Srđem Pavlom, èovjekom razumnijem. Ovaj dozvavši Varnavu i Savlu zaiska da èuje rijeè Božiju. 8 A Elimu vraèar jer to znaèi ime njegovo) stade im se suprotiti, gledajuæi da odvrti namjesnika od vjere. 9 A Savle koji se zvaše i Pavle, pun Duha svetoga pogledavši na nj

Reèe: o napunjeni svakoga lukavstva i svake pakosti, sine ðavolji! neprijatelju svake pravde! zar ne prestaješ kvariti pravijeh putova Gospodnjih? 11 I sad eto ruke Gospodnje na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vrijeme. I ujedanput napade na nj mrak i tama, i pipajuæi tražaše voða. 12 Tada namjesnik, kad vidje šta bi, vjerova, diveæi se nauci Gospodnjoj. 13 A kad se Pavle sa svojijem društvetom odveze iz Pafa, dođoše u Pergu Pamfilijsku; a Jovan se odvoji od njih, i vrati se u Jerusalim. 14 A oni otišavši iz Perge dođoše u Antiohiju Pisidijsku, i ušavši u zbornicu u dan subotni sjedoše. 15 A po èitanju zakona i proroka poslaše starješine zbornièke k njima govoreæi: Ijudi braæeo! ako je u vama rijeè utjehe za narod, govorite. 16 A Pavle ustavši i mahnuvši rukom reče: Ijudi Izrailjci i koji se Boga bojite! èuje. 17 Bog naroda ovoga izabra oce naše, i podiže narod kad bijahu došljaci u zemlji Misirskoj, i rukom visokom izvede ih iz nje. 18 I do èetrdeset godina prehrani ih u pustinji. 19 I zatrvi sedam naroda u zemlji Hanaanskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu. 20 I potom na èetiri stotine i pedeset godina dade im sudije do Samuila proroka. 21 I od tada iskaše cara, i dade im Bog Saula, sina Kisova, èovjeka od koljena Venijaminova, za èetrdeset godina. 22 I uklonivši njega podiže im Davida za cara, kome i reèe svjedoèeæi: naðoh Davida sina Jesejeva, èovjeka po srcu mojemu, koji æe ispuniti sve volje moje. 23 Od njegova sjemena podiže Bog po obeæanju Izrailju spasa Isusa; 24 Kad Jovan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izrailjevu. 25 I kad svršivaše Jovan teèenje svoje, govorše: ko mislite da sam ja nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdrješiti remena na obuæi njegovoj. 26 Ljudi braæeo! sinovi roda Avraamova, i koji se meðu vama Boga boje! vama se posla rijeè ovoga spasenija. 27 Jer oni što žive u Jerusalimu, i knezovi njihovi, ne poznaše ovoga i glasove proroèke koji se èitaju svake subote osudivši ga izvršiše. 28 I ne naðavši ni jedne krivice smrte moliše Pilata da ga pogubi. 29 I kad svršiše sve što je pisano za njega, skinuše ga s drveta i metnuše u grob. 30 A Bog vaskrse ga iz mrtvijeh. 31 I pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jerusalim, koji su sad svjedoci njegovi pred narodom. 32 I mi vam javljamo obeæanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa; 33 Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih. 34 A da ga iz mrtvijeh vaskrse da se više ne vrati u truhljenje ovako reče: daæeu vam svetinju Davidovu vjernu. 35 Zato i na drugom mjestu govor: neæeš dati da tvoj svetac vidi truhljenja. 36 Jer David posluživši

rodu svojemu po volji Božjoj umrije, i metnuše ga kod otaca njegovijeh, i vidje truhljenje. 37 A kojega Bog podiže ne vidje truhljenja. 38 Tako da vam je na znanje, ljudi braæeo! da se kroza nj vama propovijeda oproštenje grijeha. 39 I od svega, oda šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaæe se u njemu svaki koji vjeruje. 40 Gledajte dakle da ne dođe na vas ono što je kazano u prorocima: 41 Vidite, nemarljivi! i èudite se, i nek vas nestane; jer ja èinim djelo u dane vaše, djelo koje neæete vjerovati ako vam ko uskazuje. 42 A kad izlažahu iz zbornice Jevrejske, moljahu neznabوšci da im se ove rijeèi u drugu subotu govore. 43 A kad se sabor razide, poðoðe za Pavlom i za Varnavom mnogi od Jevreja i pobožnijeh došljaka; a oni govoreæi im svjetovahu ih da ostanu u blagodati Božjoj. 44 A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da èuju rijeèi Božije. 45 A kad vidješe Jevreji narod, napuniše se zavisti, i gororahu protivno rijeèima Pavlovijem nasuprot govoreæi i huleæi. 46 A Pavle i Varnava oslobođivši se rekoše: vama je najprije trebalo da se govori rijeè Božija; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da nijeste dostojni vjeènoga života, evo se obræemo k neznabوšcima. (aiònios g166) 47 Jer nam tako zapovjedi Gospod: postavih te za vidjelo neznabоšcima, da budeš spasenije do samoga kraja zemlje. 48 A kad èuše neznabоšci, radovahu se i slavljuh rijeè Božiju, i vjerovaše koliko ih bješe pripravljeno za život vjeèni. (aiònios g166) 49 I rijeè se Božija raznošaše po svoj okolini. 50 Ali Jevreji podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine gradske te podigoše gorjenje na Pavla i Varnavu, i istjeraše ih iz svoje zemlje. 51 A oni otrusavši na njih prah sa svojih nogu doðoše u Ikoniju. 52 A uèenici punjahu se radost i Duha svetoga.

14 U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno uðoše u zbornicu Jevrejsku, i gororahu tako da vjerova veliko mnoštvje Jevreja i Grka. 2 A Jevreji koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabоžaca na braæeu. 3 Ali oni ostaše dosta vremena govoreæi slobodno u Gospodu koji svjedoèe rijeè blagodati svoje i davaše te se tvorahu znaci i èudesa rukama njihovijem. 4 A mnoštvje gradsko razdijeli se, i jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apostolima. 5 A kad navalije i neznabоšci i Jevreji sa svojijem poglavarama da im dosade i kamenjem da ih pobiju, 6 Oni doznavši pobjegoše u gradove Likaonske, u Listru i u Dervu i u okolinu njihovu. 7 I onamo propovijedahu jevanđelje. 8 I jedan èovjek u Listri sjeðaše nemoæan u nogama, i bješe hrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio. 9 Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavle pogledavši na nj i vidjevši da vjeruje

da æe ozdraviti, 10 Reèe velikijem glasom: tebi govorim u ime Gospoda Isusa Hrista, ustani na svoje noge upravo. I skoëi, i hoðaše. 11 A kad vidje narod šta uèini Pavle, podigoše glas svoj govoreæi Likaonski: bogovi naèiniše se kao ljudi, i siðoše k nama. 12 I nazivahu Varnavu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše rijeèju. 13 A sveštenik Jupitera koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i donese vijence pred vrata, i s narodom šæadijaše da prinosi žrtvu. 14 A kad èuše apostoli, Varnava i Pavle, razdriješe haljine svoje, i skoëiše meðu narod vièuæi i govoreæi: 15 Ljudi! šta to èinite? I mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo jevanđelje da se od ovijeh lažnijeh stvari obratite k Bogu živome, koji stvori nebo i zemlju i more i sve što je u njima; 16 Koji u prošavšijem naraštajima bješe pustio sve narode da idu svojijem putovima: 17 I opet ne ostavi sebe nepovjedoèena, èineæi dobro, dajuæi nam s neba dažd i godine rodne, puneæi srca naša jelom i veseljem. 18 I ovo govoreæi jedva ustavise narod da im ne prinose žrtve, nego da ide svaki svojoj kuæi. A dok oni življahu onđe i uèahu, 19 Doðoše iz Antiohije i iz Ikonije nekакvi Jevreji, i kad se oni prepriahu slobodno, podgovoriše narod da ih odustanu, govoreæi da ništa pravo ne govore, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla kamenjem i izvukoše ga iz grada misleæi da je mrtav. 20 A kad ga opkolije uèenici njegovi, ustade i uðe u grad, i sjutradan iziðe s Varnavom u Dervu. 21 I propovjedivši jevanđelje gradu onome i nauèivši mnoge vratise se u Listru i Ikoniju i Antiohiju 22 Utvrđujuæi duše uèenika i svjetujuæi ih da ostanu u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja uæei u carstvo Božije. 23 I postavivši im starješine po svijem crkvama, i pomolivši se Bogu s postom, predadoše ih Gospodu koga vjerovaše. 24 I prošavši Pisidiju doðoše u Pamfiliju. 25 I govorivši rijeè Gospodnju u Perzi siðoše u Ataliju. 26 I odande otploviše u Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božjoj na djelo koje svršiše. 27 A kad doðoše i sabraše crkvu, kazaše sve šta uèini Bog s njima, i kako otvari neznabоšcima vrata vjere. 28 I ostaše onđe ne malo vremena s uèenicima.

15 I neki siðavši iz Judeje uèahu braæeu: ako se ne obrežete po obièaju Mojsijevu, ne možete se spasti. 2 A kad posta raspra, i Pavle i Varnava ne malo se prepiraše s njima, odrediše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusalim za ovo pitanje. 3 A oni onda spremili od crkve, prolazahu kroz Finikiju i Samariju kazujuæi obraæanje neznabоžaca, i èinjuh veliku radost svoj braæei. 4 A kad doðoše u Jerusalim, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što uèini Bog s njima, i kako otvari neznabоšcima vrata vjere. 5 Onda ustaše neki

od jeresi farisejske koji bijahu vjerovali, i govorahu da ih valja obrezati, i zapovjediti da drže zakon Mojsijev. 6 A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovu riječ. 7 I po mnogom vijećanju usta Petar i reče: ljudi braeo! vi zname da Bog od prvih dana izabra između nas da iz mojih usta ēuju neznabotiči riječ jevanđelja i da vjeruju. 8 I Bog, koji pozna srca, posvjedoči im i dade im Duha svetoga kao i nama, 9 I ne postavi nikakve razlike među nama i njima, očistivši vjerom srca njihova. 10 Sad dakle šta kušate Boga, i hoćeete da metnete učenicima jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogosmo ponijeti? 11 Nego vjerujemo da æemo se spasti blagodaet Gospoda Isusa Hrista kao i oni. 12 Onda umuće sve mnoštvo, i slušahu Varnavu i Pavla koji pripovijedaju kolike znake i euđesa učini Bog u neznabotčima preko njih. 13 A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreći: ljudi braeo! poslušajte mene. 14 Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabotaca narod k imenu svojemu. 15 I s ovijem se udaraju riječi proraka, kao što je napisano: 16 Potom æu se vratiti, i sazidaet dom Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popravljaju, i podignuau ga, 17 Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospod koji tvori sve ovo. 18 Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova; (aión g165) 19 Zato ja velim da se ne dira u neznabotči koji se obraeaju k Bogu; 20 Nego da im se zapovjedi da se ēuvaju od priloga idolskih i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne ēine. 21 Jer Mojsije ima od starijih vremena u svijetu gradovima koji ga propovijedaju, i po zbornicama ēita se svake subote. 22 Tada nađoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu između sebe dvojicu i da pošiju u Antiohiju s Pavlom i Varnavom, Judu koji se zvaše Varsava, i Silu, ljudi znamenite među braeom. 23 I napisaše rukama svojima ovo: Apostoli i starješine i braea pozdravljaju braeu koja su po Antiohiji i Siriji i Kilikiji što su od neznabotaca. 24 Budući da mi ēusmo da neki od nas izišavši smetoše vas riječima, i raslabiše duše vaše govoreći vam da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedimo; 25 Zato nađosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljudi poslati vama s ljubaznjem našijem Varnavom i Pavlom, 26 S ljudima koji su predali duše svoje za ime Gospoda našega Isusa Hrista. 27 Poslasmo dakle Judu i Silu, koji æe to i riječima kazati. 28 Jer nađe za dobro sveti Duh i mi da nikakvih tegoba više ne meæemo na vas osim ovih potrebnijih: 29 Da se ēuvate od priloga idolskih i od krvi i od udavljenoga i od kurvarstva, i što neæete da se ēini vama ne ēinite drugima; od ēega ako se ēuvate, dobro æete ēiniti. Budite

zdravi. 30 A kad ih opremiše, dođoše u Antiohiju, i sabravši narod predaje poslanicu. 31 A kad proœitaše, obradovaše se utjesi. 32 A Juda i Sila, koji i proroci bijahu, mnogim riječima utješi braeu i utvrdiše. 33 I pošto biše onamo neko vrijeme, otpustiše ih braea s mirom k apostolima. 34 No Sila nađe za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jerusalim. 35 A Pavle i Varnava življahu u Antiohiji i učahu i propovijedaju riječ Gospodnju s mnogima drugijem. 36 A poslije nekoliko dana reče Pavle Varnavi: hajde da se vratimo i da obiđemo braeu po svijetu gradovima po kojima propovijedasmo riječ Gospodnju kako žive. 37 A Varnava řeće da uzmu sa sobom Jovana prozvanoga Marka. 38 Pavle pak govoraše: onoga koji nas je odustao u Pamfiliji i nije išao s nama na djelo na koje smo bili određeni, da ne uzmamo sa sobom. 39 Tako postade rasprava da se oni razdvojiše, i Varnava uzevši Marka otplovi u Kipar. 40 A Pavle izbravši Silu iziđe predan blagodati Božjoj od brae. 41 I prolazi kroz Siriju i Kilikiju utvrđujuæi crkve.

16 Dođe pak u Dervu i u Listru, i gle, onđe bješe neki učenik, po imenu Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovaše, a oca Grka; 2 Za njega dobro svjedočahu braea koja bijahu u Listri i u Ikoniji. 3 Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onjem mestima: jer svi znadjaju oca njegova da bješe Grk. 4 I kad prolazi po gradovima, predavaše im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusalimu. 5 A crkve se utvrđivaju u vjeri, i svaki dan bivaše ih više. 6 A kad prodoše Frigiju i Galatijsku zemlju, zabrani im Duh sveti govoriti riječ u Aziji. 7 A kad dođoše u Misiju ſeadijahu da idu u Viminiju, i Duh ne dade. 8 A kad prodoše Misiju, siđoše u Troadu. 9 I Pavlu se javi utvara noæu: bješe jedan ēovjek iz Maæedonije, i stajaše moleæi ga i govoreći: dođi u Maæedoniju i pomozi nam. 10 A kad vidje utvaru, odmah gledaše da iziđemo u Maæedoniju, doznavši da nas Gospod pozva da im propovijedamo jevanđelje. 11 A kad se odvezosmo iz Troade, dođosmo u Samotrak, i sjutradan u Neapolj, 12 A odande u Filibu, koje je prvi grad zemlje Maæedonije, naselje Rimsko; i u onom gradu ostasmo nekoliko dana. 13 A u dan subotni iziđosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja; i sjedavši govorimo k ženama koje se bijahu sabrale. 14 I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz grada Tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše: i Gospod otvori srce njezino da pazi na riječi Pavlove. 15 A kad se krsti ona i kuæa njezina, moljaše nas govoreći: ako mislite da ja vjerujem Gospoda, uđite u moju kuæu i živite. I natjera nas. 16 A dogodi se kad iðasmo na molitvu da nas

srete jedna robinja koja imaše duh pogađaèki i vraèajuæi donošaše veliki dobitak svojijem gospodarima. **17** Ova poðe za Pavlom i za nama, i vikaše govoreæi: ovi su ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put spasenija. **18** I ovako èinjaje mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reèe duhu: zapovijedam ti imenom Isusa Hrista, iziði iz nje. I iziðe u taj èas. **19** A kad vidješe njezini gospodari da iziðe nad njihova dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka knezovima. **20** I dovedavši ih k vojvodama, rekoše: ovi su ljudi Jevreji, i mute po našemu gradu, **21** I propovijedaju obièaje kojijeh nama ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani. **22** I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovjediše da ih šibaju. **23** I pošto ih zdravo izbiše baciše ih u tamnicu, i zapovjediše tamnièaru da ih dobro èuva. **24** Primivši takovu zapovijest on ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade. **25** A u ponoæi bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu. **26** A ujedanput tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj tamnièki; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi. **27** A kad se probudi tamnièar i vidje otvorena vrata tamnièka, izvadi nož i šeaše da se ubije, misleæi da su pobegli sužnji. **28** A Pavle povika zdravo govoreæi: ne èini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje. **29** A on zaiskavši svijeaù uletje i drkæuæi pripade k Pavlu i Sili; **30** I izvedavši ih napolje reèe: gospodo! šta mi treba èiniti da se spasem? **31** A oni rekoše: vjeruj Gospoda Isusa Hrista i spaæeeš se ti i sav dom tvoj. **32** I kazaše mu rijeè Gospodnju, i svima koji su u domu njegovu. **33** I uze ih u onaj sahat noæi i opra im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah. **34** I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga. **35** A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreæi: pustite ova dva èovjeka. **36** A tamnièar kaza rijeèi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad dakle iziðite i idite s mirom. **37** A Pavle reèe njima: izbiši nas pred narodom bez suda, ljudi Rimljane, baciše u tamnicu; i sad hoæe tajno da nas pustе? Nije tako, nego sami neka doðu i izvedu nas. **38** A panduri kazaše vojvodama ove rijeèi; i uplašiše se kad èuše da su Rimljani; **39** I doðavši umoliše ih, i izvedoše moleæi da iziðu iz grada. **40** A kad iziðoše iz tamnice, doðoše k Lidiji, i vidjevši braæeu utješiše ih, i otidoše.

17 Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju doðoše u Solun, gdje bješe zbornica Jevrejska. **2** I Pavle po obièaju svome uðe k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma, **3** Pokazujuæi i dokazujuæi im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvijeh, i da ovaj Isus kojega ja, reèe,

propovijedam vama, jest Hristos. **4** I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnoštvo veliko, i od žena gospodskih ne malo. **5** Ali tvrdovrati Jevreji zaviðahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši èetu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuæu Jasonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod. **6** A kad njih ne naðoše, povukoše Jasona i neke od braæe pred starješine gradske vièuæi: ovi što zamutiše vasioni svijet doðoše i ovdje, **7** Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv æesarevijeh zapovijesti, govoreæi da ima drugi car, Isus. **8** I smutiše narod i starješine gradske koji ovo èuše. **9** Ali kad ih Jason i ostali zadovoljiše odgovorom, pustiše ih. **10** A braæea odmah noæu opraviše Pavla i Silu u Veriju. Doðavši onamo uðoše u zbornicu Jevrejsku. **11** Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što žive u Solunu; oni primiše rijeè sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako. **12** Tako vjerovaše mnogi od njih, i od poštenijeh Grékijeh žena i od ljudi ne malo. **13** A kad razabraše Jevreji Solunski da Pavle u Veriji propovjedi rijeè Božiju, doðoše i onamo te uzdiгоše i pobuniše narod. **14** A braæea onda odmah opraviše Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaše ondje. **15** A pratoci dovedoše Pavla do Atine; i primivši zapovijest na Silu i Timotija da doðu k njemu što brže, vratise se. **16** A kad ih Pavle èekaše u Atini, razdraži se duh njegov u njemu gledajuæi grad pun idola; **17** I prepiraše se s Jevrejima i bogobojaznim u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se uðešavaše. **18** A neki od Epikurovaca i od Stoièkijeh mudaraca prepirahu se s njim; i jedni gorovahu: šta hoæe ovaj besposlica? A drugi: vidi se kao da hoæe nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše jevanđelje o Isusu i o vaskrseniju. **19** Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govoreæi: možemo li razumjeti kakva je ta nova nauka što ti kazuješ? **20** Jer nešto novo meæeš u naše uši; hoæemo dakle da vidimo što æe to biti. **21** A Atinjani svi i putnici iz drugijeh zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju. **22** A Pavle stavši nasred Areopaga reèe: ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni; **23** Jer prolazeæi i motreæi vaše svetinje naðoh i oltar na kome bješe napisano: Bogu nepoznatome. Kojega dakle ne znaajuæi poštuјete onoga vam ja propovijedam. **24** Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on buduæi gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenijem crkvama, **25** Niti prima ugaðanja od ruku èovjeèijih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve. **26** I uèinio je da od jedne krvи sav rod èovjeèij živi po svemu licu zemaljskome, i postavio je naprijed određena vremena i meðe njihovoga življenja: **27** Da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, premda

nije daleko ni od jednoga nas; **28** Jer kroz njega živimo, i miemo se, i jesmo; kao što i neki od vaših pjevača rekoše: jer smo i rod njegov. **29** Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski načinili po smislu svome. **30** Ne gledajući dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovjeda svima ljudima svuda da se pokazu; **31** Jer je postavio dan u koji æe suditi vasionome svijetu po pravdi preko èovjeka koga odredi, i dade svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvih. **32** A kad èuše vaskrsenije iz mrtvih, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše: da te èujemo opet o tom. **33** Tako Pavle otide između njih. **34** A neki ljudi pristaže uza nj i vjerovaše; među kojima bješe i Đonisije Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

18 A potom se odluèi Pavle od Atine i dođe u Korint, 2

I nađe jednoga Jevrejina, po imenu Akila, rodom iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priskilom jer bješe zapovjedio Klaudije da svi Jevreji idu iz Rima i dođe k njima. **3** I buduæi da bješe onoga istog zanata, osta kod njih i raðaše, jer bijahu æilimarskog zanata. **4** A prepiraše se u zbornicama svake subote, i nadgovaraše Jevreje i Grke. **5** I kad siðoše iz Maæedonije Sila i Timotije, navali Duh na Pavla da svjedoèi Jevrejima da je Isus Hristos. **6** A kad se oni protivljahu i huljahu, otrese haljine svoje i reèe im: krv vaša na vaše glave; ja sam èist, otsad idem u neznabošće. **7** I otišavši odande dođe u kuæu nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuæa bješe kraj zbornice. **8** A Krisp, starješina zbornièki, vjerova Gospoda sa svijem domom svojim; i od Korinæana mnogi koji slušahu vjerovaše i krstiše se. **9** A Gospod reèe Pavlu noæu u utvri: ne boj se, nego govori, i da ne uæutiš; **10** Jer sam ja s tobom, i niko se neæe usudit da ti što uèini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu. **11** I on sjedi ondje godinu i šest mjeseci uèeæi ih rijeèi Božijoj. **12** A kad bješe Galion namjesnik u Ahaji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud **13** Govoreæi: ovaj nagovara ljudе da poštuju Boga protiv zakona. **14** A kad Pavle šeaše da otvorи usta, reèe Galion Jevrejima: da je kakva nepravda bila ili зло djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Jevreji! **15** Ali kad su prepiranja za rijeèi i za imena i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudija tome neæu da budem. **16** I izagna ih iz sudnice. **17** Onda svi Grci uhvatise Sostena, starješinu zbornièkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario. **18** A Pavle osta još pozadugo, i oprostivši se s braæom otplovi u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostrije glavu u Kenhreji, jer se bješe zavjetovao. **19** I dođe u Efes; i njih ostavi ondje, a on uđe u zbornicu, i prepiraše se s Jevrejima.

20 A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede, **21** Nego se oprosti s njima govoreæi: valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jerusalimu; nego, ako Bog htjedbude, vratiau se opet k vama. I odveze se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaše u Efesu. **22** I došavši u Æesariju, iziðe i pozdravi se s crkvom, i siðe u Antiohiju. **23** I provedavši nekoliko vremena iziðe i proðe redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrðujuæi sve uèenike. **24** A dođe u Efes jedan Jevrejin, po imenu Apolos, rodom iz Aleksandrije, èovjek rjeèit i silan u knjigama. **25** Ovaj bješe upuæen na put Gospodnj, i goreæi duhom, govoraše i uèaše pravo o Gospodu, a znadijaše samo krštenje Jovanovo. **26** I ovaj poèe slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga èuše Akila i Priskila, primiše ga i još mu bolje pokazaše put Gospodnj. **27** A kad on šeaše da prijeðe u Ahaju, poslaše braæa naprijed i pisaše uèenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodæu; **28** Jer zdravo nadvlaðivaše Jevreje jednako pred narodom dokazujuæi iz pisma da je Isus Hristos.

19 Dogodi se pak, kad bješe Apolos u Korintu, da Pavle

prolazaše gornje zemlje, i dođe u Efes, i našavši neke uèenike **2** Reèe im: jeste li primili Duha svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše: nijesmo ni èuli da ima Duh sveti. **3** A on im reèe: na što se dakle krstiste? A oni rekoše: na krštenje Jovanovo. **4** A Pavle reèe: Jovan krsti krštenjem pokajanja, govoreæi narodu da vjeruju onoga koji æe za njim doæi, to jest, Hrista Isusa. **5** A kad to èuše, krstise se u ime Gospoda Isusa. **6** A kad Pavle metnu ruke na njih, siðe Duh sveti na njih, i govorahu jezike i proricahu. **7** A bijaše ljudi svega oko dvanaest. **8** I ušavši u zbornicu govoraše slobodno tri mjeseca uèeæi i uvjeravajuæi za carstvo Božije. **9** I kad neki bijahu otvrdnuli i svaðahu se huleæi na put Gospodnj pred narodom, otstupi od njih i odluèi uèenike, pa se prepiraše svaki dan u školi nekoga Tirana. **10** I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, èuše rijeè Gospoda Isusa. **11** I Bog èinjaše ne mala èudesa rukama Pavlovijem, **12** Tako da su i èalme i ubrušiæe znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscjeljavaju od bolesti, i duhovi zli izlažaju iz njih. **13** I poèeše neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu ðavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi im Gospoda Isusa govoreæi: zaklinjemo vas Isusom koga Pavle propovijeda. **14** A bijahu nekih sedam sinova Skeve Jevrejina, poglavara sveštenièkoga, koji ovo èinjavu. **15** A duh zli odgovarajuæi reèe: Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste? **16** I skoèivši na njih èovjek u kome bješe zli

duh nadvlada ih, i pritiše ih poda se tako da goli i izranjeni utekoše iz one kuæe. 17 I ovo doznaðoše svi koji življahu u Efesu, i Jevreji i Grci; i uđe strah u sve njih, i velièaše se ime Gospoda Isusa. 18 I mnogi od onijeh što vjerovahu, dolažahu te se isповijedahu i kazivahu šta su uèinili. 19 A mnogi od onijeh koji èarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proraèuniše i naðoše da su vrijedele pedeset hiljada groša. 20 Tako zdravo rastijaše i nadvlaðivaše rijeè Gospodnja. 21 I kad se ovo svrši, namisli Pavle da prođe preko Maæedonije i Ahaje, i da ide u Jerusalim, i reèe: pošto budem tamo, valja mi i Rim vidjeti. 22 I posla u Maæedoniju dvojicu od onijeh koji ga služahu, Timotija i Erasta; a on osta neko vrijeme u Aziji. 23 A u ono vrijeme podiže se ne mala buna puta radi Gospodnjega, 24 Jer nekakav zlatar, po imenu Dimitrije, koji graðaše Dijani srebrne crkvice i davaše majstorima ne mali posao, 25 On skupi ove i drugih ovakovih stvari majstore, i reèe: ljudi! vi znate da od ovoga posla mi imamo dobitak za svoje življenje; 26 I vidite i èujete da ne samo u Efesu nego gotovo po svoj Aziji ovaj Pavle odvrati narod mnogi, govoreæi: to nijesu bogovi što se rukama èovjeèijim grade. 27 I ne samo što æe ova nesreæa doæi na naš zanat da ne prolazi, nego se neæe mariti ni za crkvu velike boginje Dijane, i propaæe velièanstvo one koju sva Azija i vasioni svijet poštuje. 28 A kad oni ovo èuše, napuniše se gnjeva, i vikahu govoreæi: velika je Dijana Efeska! 29 I sav se grad napuni bune: i navalivši jednodušno na zborište uhvatise Gaja i Aristarha iz Maæedonije, drugove Pavlove. 30 A kad Pavle šæaše da ide među narod, ne dadoše mu uèenici. 31 A neki i od Azijskih poglavara koji mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svjetujuæi ga da ne izlazi na zborište. 32 Jedni pak vikahu jedno a drugi drugo; jer bijaše sabor smuæen, i najviše ih ne znadjahu zašto su se skupili. 33 A jedni od naroda izvukoše Aleksandra, kad ga Jevreji izvedoše. A Aleksandar mahnuvši rukom šæaše da odgovori narodu. 34 A kad ga poznaše da je Jevrejin, povikaše svi u glas, i vikahu oko dva sahata: velika je Dijana Efeska. 35 A pisar utišavši narod reèe: ljudi Efesci! Ko je taj èovjek koji ne zna da grad Efes slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip nebeski? 36 Kad dakle to ne može нико odreæi, valja vi da budete mirni, i ništa naglo da ne èinite; 37 Jer dovedoste ove ljude koji niti su crkvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu boginju. 38 A Dimitrije i majstori koji su s njim ako imaju kakvu tužbu, imaju sudovi, i imaju namjesnici, neka tuže jedan drugoga. 39 Ako li što drugo ištete, neka se izvidi na pravoj skupštini. 40 Jer se bojimo da ne budemo tuženi za današnju bunu; a nijednoga uzroka nema kojijem

bismo se mogli opravdati za ovu bunu. 41 I ovo rekavši raspusti narod koji se bješe sabrao.

20 A pošto se utiša buna, dozva Pavle uèenike, i utješivši ih oprosti se s njima, i izide da ide u Maæedoniju. 2 I prošavši one zemlje, i svjetovavši ih mnogijem rijeèima, dođe u Grèku. 3 Poživljevši pak onamo tri mjeseca stadoše mu Jevreji raditi o glavi kad šæaše da se odveze u Siriju, i namisli da se vrati preko Maæedonije. 4 I pođe s njim do Azije Sosipatar Pirov iz Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz Azije. 5 Ovi otišavši naprijed èekahu nas u Troadi. 6 A mi se odvezosmo poslije dana prijesnijeh hljebova iz Filibe, i doðosmo k njima u Troadu za pet dana, i onđe ostasmo sedam dana. 7 A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše uèenici da lome hljeb, govoraše im Pavle, jer šæaše sjutradan da pođe, i proteže besedu do ponoæei. 8 I bijahu mnoge svjeæe gore u sobi gdje se bijasmo sabrali. 9 A sjeðaše na prozoru jedno momèe, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavle govoraše mnogo, naæe se u snu i pade dolje s treæega poda, i digoše ga mrtva. 10 A Pavle sišavši pade na nj, i zagrlivši ga reèe: ne bunite se, jer je duša njegova u njemu. 11 Onda izide gore, i prelomivši hljeb okusi, i dovoljno govori do same zore, i tako otide. 12 A momèe dovedoše živo, i utješiše se ne malo. 13 A mi došavši u laðu odvezosmo se u As, i odande šæasmo da uzmemo Pavla; jer tako bješe zapovjedio, hoteæi sam da ide pješice. 14 A kad se sasta s nama u Asu, uzesmo ga, i doðosmo u Mitilinu. 15 I odande odvezavši se doðosmo sjutradan prema Hiju; i drugi dan odvezosmo se u Sam, i noæismo u Trigiliju; i sjutradan doðosmo u Milit. 16 Jer Pavle namisli da prođemo mimo Efes da se ne bi zadržao u Aziji; jer hiæaše, ako bude moguæe, da bude o Trojèinu dne u Jerusalimu. 17 Ali iz Milita posla u Efes i dozva starješine crkvene. 18 I kad doðoše k njemu, reèe im: vi znate od prvoga dana kad doðoh u Aziju kako s vama jednako bih 19 Služeæi Gospodu sa svakom poniznosti i mnogijem suzama i napastima koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi raðahu o glavi; 20 Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas nauèim pred narodom i po kuæama, 21 Svjedoèeæi i Jevrejima i Grcima pokajanje k Bogu i vjeru u Gospoda našega Isusa Hrista. 22 I sad evo ja svezan Duhom idem u Jerusalim ne znajuæi šta æe mi se u njemu dogoditi; 23 Osim da Duh sveti po svijem gradovima svjedoèi, govoreæi da me okovi i nevolje èekaju. 24 Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim teèenje svoje s radoæeu i službu koju primih od Gospoda Isusa: da posvjedoèim jevanđelje blagodati Božije.

25 I evo sad znam da više neæete vidjeti mojega lica, vi svi po kojima prolazih propovijedajuæi carstvo Božije. 26 Zato vam svjedoèim u današnji dan da sam ja èist od krv sviju; 27 Jer ne izostavih da pokažem volju Božiju. 28 Pazite dakle na sebe i na sve stado u kome vas Duh sveti postavi vladikama da pasete crkvu Gospoda i Boga koju steèe krvlju svojom; 29 Jer ja ovo znam da æe po odlasku mome uæi meðu vas teški vuci koji neæe štedjeti stada; 30 I između vas samijeh postaæe ljudi koji æe govoriti izvrnutu nauku da odvraæaju uèenike za sobom. 31 Zato gledajte i opominjite se da tri godine dan i noæe ne prestajah uèeæi sa suzama svakoga od vas. 32 I sad vas, braæo, predajem Bogu i rijeèi blagodati njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo meðu svima osveæenima. 33 Srebra, ili zlata, ili ruha ni u jednoga ne zaiskah. 34 Sami znate da potrebi mojoj i onijeh koji su sa mnom bili poslužiæe ove ruke moje. 35 Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoæenima, i opominjati se rijeèi Gospoda Isusa koju on reèe: mnogo je blaženije davati negoli uzimati. 36 I ovo rekavši kleèe na koljena svoja sa svima njima i pomoli se Bogu. 37 A sviju stade veliki plaë i zagrlivši Pavla cjevljavu ga, 38 Žalosni najviše za rijeè koju reèe da više neæe vidjeti lica njegova; i otpratiše ga u laðu.

21 I kad bi te se odvezosmo otrgnuvši se od njih, iduæi pravo doðosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru. 2 I našavši laðu koja polazi u Finikiju, uðosmo i odvezosmo se. 3 A kad nam se ukaza Kipar, ostavismo ga nalijevo, i ploviljamo u Siriju, i stadosmo u Tiru; jer ondje valjaše da se istovari laða. 4 I našavši uèenike ostasmo ondje sedam dana: oni Pavlu govorahu Duhom da ne ide gore u Jerusalim. 5 A kad bi te mi dane navršismo, izišavši iðasmo, i praæahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijezu pomolismo se Bogu. 6 I oprostivši se jedan s drugijem uðosmo u laðu; a oni se vratiše svojijem kuæama. 7 A mi poèevši ploviljenje od Tira, doðosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braæom ostasmo kod njih jedan dan. 8 A sjutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s njim doðosmo u Æesariju; i ušavši u kuæu Filipa jevanđelista, koji bješe jedan od sedam ðakona, ostasmo u njega. 9 I ovaj imaše èetiri kæeri djevojke koje proricahu. 10 Stojao mi pak ondje mnogo dana, doðe odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav; 11 I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reèe: tako veli Duh sveti: èovjeka kojega je ovaj pojas, ovako æe ga svezati u Jerusalimu Jevreji, i predaae ga u ruke neznaðožaca. 12 I kad èusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u Jerusalim. 13 A Pavle odgovori i reèe: šta èinite te plaèete i

cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoæeu, nego i umrijeti u Jerusalimu gotov sam za ime Gospoda Isusa. 14 A kad ga ne mogasmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude. 15 A poslije ovijeh dana spremivši se iziðosmo u Jerusalim. 16 A doðoše s nama i neki uèenici iz Æesarije vodeæi sa sobom nekoga Mnasona iz Kipra, staroga uèenika, u kojega bismo mi stajali. 17 I kad doðosmo u Jerusalim, primiše nas braæa ljubazno. 18 A sjutradan otide Pavle s nama k Jakovu, i doðoše sve starješine. 19 I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta uèini Bog u neznabوćima njegovom službom. 20 A oni èuviš hvaljahu Boga i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji vjerovaše, i svi teže na stari zakon. 21 A doznali su za tebe da uèiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve Jevreje koji žive meðu neznabоćima, kazujuæi da im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati obieðaja otaèekih. 22 Sta æemo dakle sad? narod æe se sabrati jamaèeno; jer æe èuti da si doðao. 23 Ovo dakle uèini što ti reèemo: u nas imaju èetiri èovjeka koji su se zavjetovali Bogu; 24 Ove uzmi i oèisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svi æe dozнати da ono što su èuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš zakon i živiš po njemu. 25 A za neznabоće koji vjerovaše mi poslasmo presudivši da oni takovo ništa ne drže osim da se èuvaju od priloga idolskijeh, i od krvi, i od udavljenoga, i od kurvarstva. 26 Tada Pavle uze one ljude, i sjutradan oèistivši se s njima, uðe u crkvu, i pokaza kako izvršuje dane oèišæenja dokle se ne prinese žrtva za svakoga njih. 27 A kad šeæaše da se navrši sedam dana, vidjevši ga u crkvi oni Jevreji što bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke na nj 28 Vièuæi: pomagajte, ljudi Izraeljci! ovo je èovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mjesta uèi sve svuda; pa još i Grke uvede u crkvu i opogani sveto mjesto ovo. 29 Jer bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efesa, kojega mišljahu da je uveo Pavle u crkvu. 30 I sav se grad podiže, i navalni narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vucijahu ga napolje iz crkve; i odmah se zatvorise vrata. 31 A kad šeæahu da ga ubiju, doðe glas gore k vojvodi od èete da se pobuni sav Jerusalim. 32 A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotræa na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla. 33 A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je uèinio. 34 A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u oko. 35 A kad bi na basamacima, moraše ga vojnici nositi sile radi naroda. 36 Jer za njim prista mnoštvo naroda koji vikahu: pogubi ga. 37 A kad šeæaše Pavle da uðe u oko, reèe vojvodi: je li mi slobodno govoriti

što tebi? A on reèe: zar umiješ Grèki? **38** Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju èetiri hiljade hajduka? **39** A Pavle reèe: ja sam èovjek Jevrejin iz Tarsa, graðanin poznatoga grada u Kilikiji: nego te molim dopusti mi da govorim k narodu. **40** A kad mu dopusti, stade Pavle na basamacima i mahnu rukom na narod; i kad posta velika tišina progovori Jevrejskim jezikom govoreæi:

22 Ljudi, braæeo i ocevi! èujte sad moj odgovor k vama.

2 A kad èuše da im Jevrejskijem jezikom progovori, još veæa tišina posta. I reèe: **3** Ja sam èovjek Jevrejin, koji sam rođen u Tarsu Kilikiskome, i odgajan u ovome gradu kod nogu Gamaliilovijeh, nauèen upravo otaèkom zakonu, i bijah revnitelj Božij kao što ste vi svi danas. **4** Ja ovaj put gonih do same smrti, vežuæi i predajuæi u tamnicu i ljudi i žene, **5** Kao što mi svjedoèi i poglavar sveštenièki i sve starješine; od kojijeh i poslanice primih na braæeu koja žive u Damasku; i iäh da dovedem one što bijahu onamo svezane u Jerusalim da se muèe. **6** A kad iäh i približih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da me ujedanput obasja velika svjetlost s neba. **7** I padoh na zemlju, i èuh glas, koji mi govor: Savle! Savle! zašto me goniš? **8** A ja odgovorih: ko si ti, Gospode? A on mi reèe: ja sam Isus Nazareæanin, kojega ti goniš. **9** A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplašiše se; ali ne èuše glasa koji mi govorase. **10** A ja rekoh: šta æeu èiniti, Gospode? A Gospod mi reèe: ustani i idi u Damask, i tamo æee ti se kazati za sve šta ti je određeno da èiniš. **11** I kad obnevidjeh od silne svjetlosti one, voðahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i doðoh u Damask. **12** A neki Ananija èovjek pobožan po zakonu, posvjedoèen od sviju Jevreja koji žive u Damasku, **13** Došavši k meni stade i reèe mi: Savle brate! progledaj. I ja u taj èas pogledah na nj. **14** A on mi reèe: Bog otaca našijeh izabra te da poznaš volju njegovu, i da vidiš pravednika, i da èuše glas iz usta njegovijeh: **15** Da mu budeš svjedok pred svijem ljudima za ovo što si video i èuo. **16** I sad šta oklijevaš? Ustani i krsti se, i operi se od grijeha svojijeh, prizvavši ime Gospoda Isusa. **17** A dogodi se, kad se vratih u Jerusalim i moljah se u crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe, **18** I vidjeh ga gdje mi govor: pohiti te iziði iz Jerusalima, jer neæee primiti svjedoèanstva tvojega za mene. **19** I ja rekoh: Gospode! sami znadu da sam ja metao u tamnici i bio po zbornicama one koji te vjeruju. **20** I kad se proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na smrt njegovu, i èuvah haljine onijeh koji ga ubijahu. **21** I reèe mi: idi; jer æeu ja daleko da te pošljem u neznabوce. **22** A oni ga slušahu do ove rijeèi, pa podigoše glas svoj govoreæi: uzmi sa zemlje takovoga; jer ne treba da

živi. **23** A kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo, **24** Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u oko, i reèe da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu kriticu tako vikahu na nj. **25** I kad ga pritegoše užicama, reèe Pavle kapetanu, koji stajaše ondje: zar vi možete biti èovjeka Rimljanina, i još bez suda? **26** A kad èu kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreæi: gledaj šta æeš èiniti; jer je ovaj èovjek Rimljanin. **27** A vojvoda pristupivši reèe mu: kaži mi jesli ti Rimljanin? A on reèe: da. **28** A vojvoda odgovori: ja sam za veliku cijenu ime ovoga graðanstva dobio. A Pavle reèe: a ja sam se i rodio s njime. **29** Onda otstupiše odmah od njega oni što šæadijahu da ga ispituju; a vojvoda se uplaši kad razumje da je Rimljanin i što ga bješe svezao. **30** A sjutradan, želeæi dozнати istinu zašto ga tuže Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da doðu glavarji sveštenièki i sav sabor njihov; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

23 A Pavle pogledavši na skupštinu reèe: ljudi braæeo! ja sa svom dobrom savjesti življeh pred Bogom do samoga ovog dana. **2** A poglavar sveštenièki Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima. **3** Tada mu reèe Pavle: tebe æe Bog biti, zide okreèeni! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajuæi zakon zapovijedaš da me biju. **4** A oni što stajahu naokolo rekoše: zar psuješ Božijeg poglavara sveštenièkoga? **5** A Pavle reèe: ne znadoh, braæeo, da je poglavar sveštenièki, jer stoji napisano: starješini naroda svojega da ne govoris ružno. **6** A znajuæi Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja, povika na skupštinu: ljudi braæeo! ja sam farisej i sin farisejev: za nad i za vaskrsenije iz mrtvijeh doveden sam na sud. **7** A kad on ovo reèe, postade raspra među sadukejima i farisejima, i razdjeli se narod. **8** Jer sadukeji govore da nema vaskrsenija, ni arđela ni duha; a fariseji priznaju oboje. **9** I postade velika vika, i u stavši književnici od strane farisejske prepirahu se među sobom govoreæi: nikakvo zlo ne nalazimo na ovome èovjeku; ako li mu govoris duh ili anđeo, da se ne suprotimo Bogu. **10** A kad posta raspra velika, pobojavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da siðu vojnici i da ga otmu izmeðu njih, i da ga odvedu u oko. **11** A onu noæe stade Gospod predanja i reèe: ne boj se, Pavle, jer kao što si svjedoèio za mene u Jerusalimu, tako ti valja i u Rimu svjedoèiti. **12** A kad bi dan, uèiniše neki od Jevreja vijeæu i zakleše se govoreæi da neæee ni jesti ni pitи dokle ne ubiju Pavla. **13** A bješe ih više od èetrdeset koji ovu kletvu uèiniše. **14** Ovi pristupivši ka glavarima sveštenièkijem i starješinama, rekoše: kletvom zaklesmo se da neæemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla;

15 Sad dakle vi sa saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi. 16 A sin sestre Pavlove èuvši ovu zasjedu dože i uđe u oko i kaza Pavlu. 17 A Pavle dozvavši jednoga od kapetana reče: ovo momè odvedi k vojvodi, jer ima nešto da mu kaže. 18 A on ga uze i dovede k vojvodi, i reče: sužanj Pavle dozva me i zamoli da ovo momè dovedem k tebi koje ima nešto da ti govorи. 19 A vojvoda uzevši ga za ruku, i otišavši nasamo, pitaše ga: šta je što imаш da mi kažeš? 20 A ono reče: Jevreji dogovorile se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega; 21 Ali ti ih nemoj poslušati, jer ga èekaju od njih više od èetrdeset ljudi koji su se zakleli da neæe ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju; i sad su gotovi, i èekaju tvoje obeæanje. 22 A vojvoda onda otpusti momè zapovjedivši mu: nikom ne kazuj da si mi ovo javio. 23 I dozvavši dvojicu od kapetana reče: pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Èesarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po treæemu sahatu noæi. 24 I neka dovedu konje da posade Pavla, i da ga prate do Filiksa sudije. 25 I napisa poslanicu u kojoj ovako govoraše: 26 Od Klaudija Lisije èestitome Filiku pozdravlje. 27 Èovjeka ovoga uhvatili Jevreji i šeauha da ga ubiju; ja pak doðoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rimljani. 28 I želeæi doznati uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu. 29 Tada naðoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zasljužuje smrt ili okove. 30 I doznavši ja ugovor Jevrejski o glavi ovoga èovjeka odmah ga poslah k tebi zapovjedivši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju na nj. Zdrav budi! 31 A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noæu u Antipatridu. 32 A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u oko. 33 A oni došavši u Èesariju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla pred nj. 34 A sudija proèitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Klikije 35 Reče: ispitaæu te kad suparnici tvoji doðu. I zapovjedi da ga èuvaju u dvoru Irodovom.

24 A poslije pet dana siðe poglavar sveštenièki Ananija sa starješinama i s ritorom nekijem Tertulom, koji iziðoše pred sudiju protiv Pavla. 2 A kad njega dozvaše, poèe Tertul tužiti ga govoreæi: što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu èine tvojijem promišljanjem, 3 U svakom dogaðaju i svuda, èestiti Filikse! primamo sa svakom zahvalnoæeu. 4 Ali da ti mnogo ne dosaðujem, molim te da nas ukratko poslušaš sa svojom krotoæeu. 5 Jer naðosmo ovoga èovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Jevreja po vasionom svijetu, i da je kolovoða

jeresi Nazaretskoj; 6 Koji se usudi i crkvu poganiti; koga mi i uhvatismo, i šeasmo da mu sudimo po zakonu svojem. 7 Ali dože Lisija vojvoda, i ote ga iz našijeh ruku na veliku silu, i posla k tebi, 8 Zapovjedivši i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam ispitavši doznati za sve ovo za što ga mi tužimo. 9 A i Jevreji se složiše govoreæi da je ovo tako. 10 A Pavle odgovori kad mu namaže sudija da govor: znajuæi od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe: 11 Ti možeš doznati da nema više od dvanaest dana kako ja iziðoh u Jerusalim da se pomolim Bogu, 12 I niti me u crkvi naðoše da kome govorim, ili bunu da èinim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu, 13 Niti oni mogu posvjedoæiti šta tebi sad na mene govore. 14 Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otaèkome, vjerujuæi sve što je napisano u zakonu i u prorocima, 15 I imajuæi nadanje na Boga da æe biti vaskrsenije mrtvima, i pravednicima i griešnicima, koje i sami ovi èekaju. 16 A za ovo se i ja trudim da imam èistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima. 17 I poslije mnogo godina doðoh i donesoh milostinju narodu svome i prinose. 18 U tome me naðoše oèišæena u crkvi, ni s narodom, ni s vikom. 19 A imaju i Jevreji neki iz Azije kojima je trebalo da doðu preda te, i da se tuže ako imaju što na me. 20 Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krivicu, kad sam stajao na skupštini, 21 Osim jednoga ovoga glasa kojijem povikah stojeæi meðu njima: za vaskrsenije mrtvijeh dovedoste me danas na sud. 22 A kad Filiks èu ovo, odgodi im znajuæi vrlo dobro za ovaj put i reče: kad dože Lisija vojvoda, izvidjeæu vašu stvar. 23 A kapetanu zapovjedi da se èuva Pavle, i da mu se oblakša, i nijednome od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu. 24 A poslije nekoliko dana dože Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejk, i dozva Pavla da èuje od njega vjeru u Hrista Isusa. 25 A kad Pavle govoraše o pravdi i o èistoti i o sudu koji æe biti, uplaši se Filiks i odgovori: idi zasad; a kad uzimam kad, dozvaæu te. 26 A uz to se i nadaše da æe mu Pavle dati novaca da bi ga pustio; zato ga i èesto dozivaše i razgovaraše se s njim. 27 A kad se navrшиæe dvije godine, izmjenjeni Filiksa Porkije Fist. A Filiks, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, ostavi Pavla u sužanjstvu.

25 A Fist onda primivši vlast poslije tri dana iziðe iz Èesarije u Jerusalim. 2 Onda glavari sveštenièki i starješine Jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu ga, 3 Ištuæi milosti protiv njega, da ga poslije u Jerusalim; i nareðivahu zasjedu da ga ubiju na putu. 4 A Fist odgovori da se Pavle èuva u Èesariji, a i on æe sam skoro onamo da

ide: 5 Koji dakle mogu od vas, reèe, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na tom èovjeku neka ga tuže. 6 A pošto bi u njih ne više od deset dana, siđe u Æesariju, i sjutradan sjedavši na sudijsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla. 7 A kad ga dovedoše, stadoše unaokolo Jevreji koji bijahu došli iz Jerusalima, i mnoge i teške krivice iznošahu na Pavla, kojih ne mogahu posvjedoèiti, 8 Kad se on odgovaraše: niti zakonu Jevrejskome, ni crkvi, ni æesaru što sagrijesh. 9 Ali Fist, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, odgovori Pavlu i reèe: hoæeš da ideš gore u Jerusalim i onđe da ti sudim za to? 10 A Pavle reèe: ja stojim na sudu æesarevu, ovdje treba da mi se суди: Jevrejima ništa nijesam skrивio, kao što i ti najbolje znaš. 11 Ako li sam skrивio, ili uèinio što što zaslužuje smrt, ne marim umrijeti; ako li pak ništa nema na meni što ovi na mene potvoraju, niko me ne može njima predati. Æesar idem. 12 Tada Fist, pogovorivši sa savjetnicima, odgovori: æesaru reèe da hoæeš: æesaru æeš poæi. 13 A pošto proðe nekoliko dana, Agripa car i Vernikija siđoše u Æesariju da pohode Fista. 14 I buduæi da onđe mnogo dana ostaše, kaza Fist caru za Pavla govoreæi: èovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnici, 15 Za kojega, kad ja bijah u Jerusalimu, iziðoše preda me glavari sveštenièki i starješine Jevrejske moleæi da ga osudim. 16 Ja im odgovorih da nije obièaj u Rimljana da se prije pokloni kakav èovjek na smrt dok se optuženi ne suoèi s onima koji ga tuže, i ne primi mjesto da odgovara za svoju krivicu. 17 A kad se oni ovdje sastaše, nikakvoga odlaganja ne uèinili, i sjutradan sjedavši na sudijsku stolicu zapovjedih da dovedu èovjeka. 18 A oko njega stavši suparnici ni jedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše. 19 Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojem sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umro pa Pavle govoraše da je živ. 20 A ja ne znajuæi u ovome poslu što æu èiniti, rekoh bi li htio iæi u Jerusalim i onamo da mu se sudi za ovo. 21 A kad Pavle reèe da ga èuvamo do suda Avgustova, zapovjedih da ga èuvaju dokle ga pošljem k æesaru. 22 A Agripa reèe Fistu: i ja bih rad èuti toga èovjeka. A on reèe: sutra æeš ga èuti. 23 Sjutradan pak, kad Agripa i Vernikija doðoše s velikijem ponosom, i uðoše u sudnicu s vojvodama i sa starješinama onoga grada, i kad zapovjedi Fist, dovedoše Pavla. 24 I reèe Fist: Agripa care! i svi koji ste s nama! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštvo Jevreja dosaðivaše i u Jerusalimu i ovdje, vièuæi da ne valja da on više živi. 25 A ja doznavši da on ništa nije uèinio što zaslužuje smrt, a i on sam reèe da æe da ide k svijetlome æesaru, namislih da ga pošljem. 26 Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. Zato ga i dovedoh pred vas, a osobito preda te, Agripa care, da bih,

pošto bude ispitivanje, imao šta pisati. 27 Jer mi se èini ludo sužnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

26 A Agripa reèe Pavlu: dopušta ti se da govorиш sam za se. Onda Pavle pruživši ruku odgovaraše: 2 Za sreæu svoju držim, care Agripa! Što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Jevreji, 3 A najviše što znam da ti poznaješ sve Jevrejske obièaje i prepiranja. Zato te molim da me poslušaš milostivo. 4 Moje dakle življjenje od mladosti, koje je isprva bilo među narodom mojijem u Jerusalimu, znadu svi Jevreji. 5 Kako me znadu isprva, aко hoæe posvjedoèiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življeh farisejski. 6 I sad stojim pred sudom za nadanje obeæanja koje Bog obreèe ocevima našijem, 7 Kome se svi dvanaest koljena naših jednako dan i noæ služeæi nadaju da æe doæi. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Jevreja. 8 Šta? zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže? 9 Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla èiniti protiv imena Isusa Nazareæanina, 10 Kao što i uèinih u Jerusalimu; i mnoge od svetijeh ja zatvorah u tamnice, primivši vlast od glavara sveštenièikeh; i kad ih ubijahu, pristajah na sud. 11 I po svijem zbornicama muæeæi ih èesto, nagonjah da hule na Isusa; i odiše mrzeæi na njih gonjah ih tja i do tuðijeh gradova. 12 Za koje iduæi u Damask s vlašæu i zapovijeæeu od glavara sveštenièikeh, 13 U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veæeu od sijanja sunèanoga, koja obasja mene i one što iðahu sa mnom. 14 A kad mi svi padosmo na zemlju, èuh glas gdje govorи meni i kazuje Jevrejskijem jezikom: Savle! Savle! zašto me goniš? Teško ti je protiv bodila praæati se. 15 A ja rekoh: ko si ti, Gospode? A on reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš; 16 Nego ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da te uèinim slugom i svjedokom ovome što si vidio i što æu ti pokazati, 17 Izbavljujuæi te od naroda Jevrejskoga i od neznabòzaca, kojima æu te poslati, 18 Da im otvorish oèi da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k Bogu, da prime oproštenje grijeha i dostoanje među osveæenima vjerom mojom. 19 Zato, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari; 20 Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jerusalimu, potom i po svoj zemlji Jevrejskoj, i neznabòscima propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu èineæi djela dostojava pokajanja. 21 Zato me Jevreji uhvatiše u crkvi i šæahu da me raskinu. 22 Ali dobivši pomoæ Božiju stojim do samoga ovog dana, i svjedoèim i malom i velikom, ne kazujuæi ništa osim što proroci kazaše da æe biti, i Mojsije: 23 Da æe Hristos postradati, i da æe biti prvi iz vaskrsenija mrtvijeh i propovijedati vidjelo narodu

Jevrejskome i neznabوšćima. 24 A kad on ovo odgovaraše, reèe Fist velikijem glasom: zar luduješ, Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pametи. 25 A on reèe: ne ludujem, èestiti Fiste, nego rijeèi istine i razuma kazujem. 26 Jer za ovo zna car, kojemu i gorovim slobodno; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato; jer ovo nije bilo u uglu. 27 Vjeruješ li, care Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ. 28 A Agripa reèe Pavlu: još malo pa æeš me nagovoriti da budem hrišæanin. 29 A Pavle reèe: molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takovi kao i ja što sam, osim okova ovijeh. 30 I kad on ovo reèe, usta car i sudija i Vernikija, i koji sjeðahu s njima, 31 I otisavši razgovarahu se među sobom govoreæi: ovaj èovjek nije uèinio ništa što zasluzuje smrt ili okove. 32 A Agripa reèe Fistu: ovaj èovjek mogaše biti pušten da ne reèe da hoæe k æesaru. I tako sudija namisli da ga pošlje k æesaru.

27 I kao što bi određeno da idemo u Talijansku, predaše Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od æesareve èete. 2 A kad uðosmo u laðu Adramitsku da plovimo u Azijska mjesto, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maæedonac iz Soluna. 3 I drugi dan doðosmo u Sidon. I Julije držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju. 4 I odande odvezavši se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni. 5 I preplovivši puèinu Kiličkiju i Pamfilijsku doðosmo u Miru Likijsku. 6 I ondje našavši kapetan laðu Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju. 7 I plovivši mnogo dana sporo, i jedva došavši prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Krit kod Salmone. 8 I jedva se vozeæi pored kraja, doðosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra Pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja. 9 A pošto proðe mnogo vremena, i veæ ploviljenje ne bijaše bez straha, jer i post veæ bješe prošao, svjetovavaše Pavle 10 Govoreæi im: ljudi! vidim da æe ploviljenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i laðe nego i duša naših. 11 Ali kapetan posluša veæma kormanoša i gospodara od laðe negoli Pavlove rijeèi. 12 A ne buduæi pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahan mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doæi do Finika, i ondje da zimuju u pristaništu Kritskom, koje gleda k jugu i k zapadu. 13 I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispuni, i podignuvši jedra ploviljahu pokraj Krita. 14 Ali ne zadugo potom dunu nasuprot njemu buran vjetar koji se zove Evroklidon. 15 A kad se laða ote, i ne mogaše se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas. 16 A kad proðosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo udržati èamac, 17 Koji

izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasmo odozdo za laðu; a bojeæi se da ne udari na prud, spustisimo jedra, i tako se plavljamo. 18 A kad nam veoma dosaðivaše bura sjutradan izbacivah tovare. 19 I u treæi dan svojima rukama izbacismo alat laðarski. 20 A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaše, i bura ne mala navalila, bijaše propao sav nad da æemo se izbaciti. 21 I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši preda njih reèe: trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se od Krita, i ne imati ove muke i štete. 22 I evo sad vas molim da budete dobre volje: jer nijedna duša od vas neæe propasti osim laðe; 23 Jer u ovu noæ stade preda me anđeo Boga kojega sam ja i kome služim, 24 Govoreæi: ne boj se, Pavle! valja ti doæi pred æesara; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom. 25 Zato ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da æe tako biti kao što mi bi reèeno. 26 Ali valja nam doæi na jedno ostrvo. 27 A kad bi èetrnaesta noæ, i mi se u ponoæi plavljamo po Adrijanskoj puèini, pomislile laðari da se približuju k nekakvoj zemlji. 28 I izmjerivši dubinu naðoše dvadeset hvati; i prošavši malo opet izmjeriše, i naðoše petnaest hvati. 29 Onda bojeæi se da kako ne udare na prudovita mjesto baciše sa stražnjega kraja laðe èetiri lengera, pa se moljasmo Bogu da svane. 30 A kad laðari gledahu da pobegnu iz laðe, i spustiše èamac u more izgovarajuæi se kao da hoæe s prednjega kraja da spuste lengere, 31 Reèe Pavle kapetanu i vojnicima: ako ovi ne ostanu u laði, vi ne možete živi ostati. 32 Tada vojnici odrezaše uža na èamu i pustiše ga te pade. 33 A kad šæaše da svane, moljaše Pavle sve da jedu, govoreæi: èetrnaesti je dan danas kako èekate i ne jeduæi živite ništa ne okusivši. 34 Zato vas molim da jedete: jer je to za vaše zdravlje. A ni jednome od vas dlaka s glave neæe otpasti. 35 I rekavši ovo uze hljeb, i dade hval Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti. 36 Onda se svi razveselivši i oni jedoše. 37 A u laði bijaše nas duša svega dvjeta i sedamdeset i šest. 38 I nasitivši se jela, oblakšaše laðu izbacivši pšenicu u more. 39 A kad bi dan ne poznavahu zemlje; nego ugledaše nekakav zaliv s pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguæe, da izvuku laðu. 40 I podignuvši lengere vožahu se po moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriæu koji duhaše, vožasmo se kraju. 41 A kad doðosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se laða; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a kрма se razbijaše od sile valova. 42 A vojnici se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne uteèe. 43 Ali kapetan želeæi saèuvati Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da iskoèe najprije, i da

iziđu na zemlju; **44** A ostali jedni na daskama a jedni na ēemu od lađe. I tako iziđoše svi ţivi na zemlju.

28 I kad iziđoše sreæeno iz lađe, tada razumješe da se ostrvo zove Melit. **2** A divljaci ēinjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše oganj i primiše nas sve zbog dažda koji iðaše, i zbog zime. **3** A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na oganj, i izišavši zmija od vruæine skoèi mu na ruku. **4** I kad vidješe divljaci zmiju gdje visi o ruci njegovoj, govorahu jedan drugome: jamaèeno je ovaj èovjek krvnik, kojega izbavljenia od mora sud Božij ne ostavi da živi. **5** A on otresavši zmiju u oganj ne bi mu ništa zlo. **6** A oni ēekahu da on oteèe ili ujedanput da padne mrtav. A kad zadugo ēekaše, i vidješe da mu ništa zlo ne bi, promijeniše se, i govorahu da je on Bog. **7** A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Poplij, koji nas primi i ugosti ljubazno tri dana. **8** A dogodi se da otac Poplijev ležaše od groznice i od srdobolje, kojemu ušavši Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje na nj i iscijeli ga. **9** A kad to bi, dolažahu i drugi koji bijahu bolesni na ostrvu onome, i iscijeljavaju se. **10** I poštovahu nas velikjem èastima; i kad poðosmo, spremiše nam što je od potrebe. **11** A poslije tri mjeseca odvezosmo se na lađi Aleksandrijskoj, koja je bila prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri. **12** I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana. **13** A odande otplovivši doðosmo u Rigiju; i poslije jednoga dana kad dunu jug, doðosmo drugi dan u Potiole. **14** Ondje naðemo braæu, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako poðosmo u Rim. **15** I odande èuvši braæa za nas iziđoše nam na susret tja do Apijeva pazara i tri krème. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i osloboди se. **16** A kad doðosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoæe s vojnikom koji ga èuvaše. **17** A poslije tri dana Pavle sazva starješine Jevrejske. I kad se oni skupiše, govorase im: ljudi braæo! ja ništa ne uèinim protivno narodu ili obièajima otaèijem; i Jerusalimljani predaše me kao sužnja u ruke Rimljanim, **18** Koji izvidjevši za mene šeahu da me puste, jer se ne naðe na meni nijedna smrtna krivica. **19** Ali kad Judejci govorahu nasuprot, natjera me nevolja da se ištem pred aæesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti. **20** Toga radi uzroka zamolih vas da se vidimo i da se razgovorimo; jer nada radi Izrailjeva okovan sam u ovo gvožđe. **21** A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti doðe ko od braæe da javi ili da govorи što zlo za tebe. **22** Nego molimo da èujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda nasuprot govor. **23** I odredivši mu dan doðoše k njemu u gostonicu mnogi;

kojima kazivaše svjedoèeæi carstvo Božije i uvjeravajuæi ih za Isusa iz zakona Mojsijeva i iz proroka od jutra do samoga mraka. **24** I jedni vjerovahu onome što govoraše a jedni ne vjerovahu. **25** A buduæi nesložni među sobom, odlažahu kad reèe Pavle jednu rijeè: dobro kaza Duh sveti preko proroka Isaije ocevima našijem **26** Govoreæi: idi k narodu ovome i kaži: ušima æete èuti i neæete razumjeti; i oèima æete gledati i neæete vidjeti. **27** Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima teško èuju, i oèima svojijem zažmuriše da kako ne vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i da se ne obrate da ih iscijelim. **28** Da vam je dakle na znanje da se neznaþćima posla spasenije Božije, oni æe i èuti. **29** I kad on ovo reèe, otidoše Jevreji prepriuæi se među sobom. **30** A Pavle ostade pune dvije godine o svome trošku, i doèekivaše sve koji mu dolažahu, **31** Propovijedajuæi carstvo Božije, i uèeæi o Gospodu našemu Isusu Hristu slobodno, i нико му ne branjaše.

Rimljanima

1 Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, **2** Koje Bog naprijed obeæea preko proroka svojih u svetijem pismima **3** O sinu svojemu, koji je po tijelu roðen od sjemena Davidova, **4** A posvjedoèen silno za sina Božijega Duhom svetinje po vaskrsenju iz mrtvijeh, Isusu Hristu Gospodu našemu, **5** Preko kojega primisimo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznabošće vjeri imena njegovoga; **6** Među kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu, **7** Svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvaniima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **8** Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaša glasi po svemu svjetu. **9** Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u jevanđelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka, **10** Moleæi se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dođem k vama; **11** Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrđenje, **12** To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom. **13** Ali vam neæu zatajiti, braæeo, da sam mnogo puta htio da vam dođem, pa bih zadržan doslije, da i među vama imam kakav plod, kao i među ostalijem neznabošćima. **14** Dužan sam i Grcima i divljacima, i mudrima i nerazumnima. **15** Zato, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti jevanđelje. **16** Jer se ne stidim jevanđelja Hristova; jer je sila Božija na spasenje svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejinu i Grku. **17** Jer se u njemu javlja pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano: pravednik æe od vjere živ biti. **18** Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi. **19** Jer što se može dozнати za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio; **20** Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vjeèna sila i božanstvo, da nemaju izgovora. (aïdios g126) **21** Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo. **22** Kad se graðahu mudri, poludješe, **23** I pretvorîše slavu vjeènoga Boga u oblijeè smrtnoga èovjeka i ptica i èetvoroñoñijeh životinja i gadova. **24** Zato ih predade Bog u željama njihovijeh srca u neèistotu, da se pogane tjelesa njihova među njima samima; **25** Koji pretvorîše istinu Božiju u laž, i veæema poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven vavijek. Amin. (aïön g165) **26** Zato ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvorîše putno upotrebljavanje u besputno. **27** Tako i ljudi ostavivši

putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima èinjavu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi. **28** I kao što ne marahu da poznadu Boga, zato ih Bog predade u pokvaren um da èine što ne valja, **29** Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloæee, lakovstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svaðe, lukavstva, zloæudnosti; **30** Šaptaæi, opadaæi, bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišljaæi zala, nepokorni roditeljima, **31** Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi. **32** A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to èine zasluzuju smrt, ne samo to èine, nego pristaju na to i onima koji èine.

2 Zato se ne možeš izgovoriti, o èovjeèe koji god sudiš! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osuðuješ; jer to èiniš sudeæi. **2** A znamo da je sud Božij prav na one koji to èine. **3** Nego pomišlaš li, o èovjeèe koji sudiš onima koji to èine, i sam èiniš to! da æeš ti pobjeæi od suda Božijega? **4** Ili ne mariš za bogatstvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajuæi da te dobrota Božija na pokajanje vodi? **5** Nego svojom drvenosti i nepokajanim srecem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji æe se pokazati pravedni sud Boga, **6** Koji æe dati svakome po djelima njegovijem: **7** Onima dakle koji su trpljenjem djela dobrog tražili slavu i èast i neraspadljivost, život vjeèni; (aïönios g166) **8** A onima koji se uz prkos suprote istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev. **9** Nevolja i tuga na svaku dušu èovjeka koji èini zlo, a najprije Jevrejina i Grka; **10** A slava i èast i mir svakome koji èini dobro, a najprije Jevrejinu i Grku; **11** Jer Bog ne gleda ko je ko. **12** Jer koji bez zakona sagriješi, bez zakona æe i izginuti; i koji u zakonu sagriješi, po zakonu æe se osuditi **13** Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego æe se oni opravdati koji ga tvore; **14** Jer kad neznabošći ne imajuæi zakona sami od sebe èine što je po zakonu, oni zakona ne imajuæi sami su sebi zakon: **15** Oni dokazuju da je ono napisano u srcima njihovijem što se èini po zakonu, buduæi da im savjest svjedoèi, i misli među sobom tuže se ili pravdaju) **16** Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevanđelju mojemu preko Isusa Hrista. **17** Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon i hvališ se Bogom, **18** I poznaješ volju, i izbiraš što je bolje, jer si nauèen od zakona; **19** I misliš da si voð slijepima, vidjelo onima koji su u miraku, **20** Nakazatelj bezumnima, uèitelj djeci, koji imaš ugled razuma i istine u zakonu. **21** Uèeæei dakle drugoga sebe ne uèiš; **22** Propovijedajuæi da se ne krade, kradeš; govoreæi: ne èini preljube, èiniš preljubu; gadeæi se na idole, kradeš svetinju; **23** Koji se

hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotiš Boga. 24 Jer se ime Božije zbog vas huli u neznačajcima, kao što stoji napisano. 25 Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo. 26 Ako dakle neobrezanje pravdu zakona drži, zašto se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo? 27 I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje zakon, osudiće tebe koji si sa slovima i obrezanjem prestupnik zakona. 28 Jer ono nije Jevrejin koji je spolja Jevrejin, niti je ono obrezanje koje je spolja na tijelu; 29 Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i obrezanje srca duhom a ne slovima, to je obrezanje; kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

3 Šta je dakle bolji Jevrejin od drugih ljudi? Ili šta pomaže obrezanje? 2 Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene riječi Božije. 3 A što neki ne vjerovali, šta je za to? Eda æe njihovo nevjernstvo vjeru Božiju ukinuti? 4 Bože saèuvaj! nego Bog neka bude istinit, a èovjek svaki laža, kao što stoji napisano: da se opravdaš u svojim rijeèima, i da pobijediš kad ti stanu suditi. 5 Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta æemo reæi? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po èovjeku govorim: 6 Bože saèuvaj! Jer kako bi mogao Bog suditi svjetu? 7 Jer ako istina Božija u mojoj laži veæa postane na slavu njegovu, zašto još i ja kao grješnik da budem osuđen? 8 Zašto dakle kao što vièu na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne èinimo zla da doðe dobro? Njima æe sud biti pravedan. 9 Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Nipošto! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grci svi pod grjehom, 10 Kao što stoji napisano: ni jednoga nema pravedna; 11 Ni jednoga nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga; 12 Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše: nema ga koji èini dobro, nema ni jednoga ciglog. 13 Njihovo je grlo grob otvoren, jezicima svojima varaju, i jed je aspidin pod usnama njihovima. 14 Njihova su usta puna kletve i greine. 15 Njihove su noge brze da proljevaju krv. 16 Na putovima je njihovima raskopavanje i nevolja; 17 I puta mirnoga ne poznaše. 18 Nema straha Božijega pred oèima njihovima. 19 A znamo da ono što zakon govorii, govorii onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv Bogu; 20 Jer se djelima zakona nijedno tijelo neæe opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grjeha. 21 A sad se bez zakona javi pravda Božija, posvjedoæena od zakona i od proroka; 22 A pravda Božija vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike. 23 Jer svi sagriješiše i izgubili su slavu Božiju, 24 I opravdaæe se zabadava blagodaæu njegovom, otkupom Isusa Hrista. 25 Kojega postavi Bog oèišæenje vjerom u krví

njegovoj da pokaže svoju pravdu oproštenjem preðašnjih grjeha; 26 U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove. 27 Gdje je dakle hvala? Proðe. Kakijem zakonom? je li zakonom djela? Ne, nego zakonom vjere. 28 Mislimo dakle da æe se èovjek opravdati vjerom bez djela zakona. 29 Ili je samo Jevrejski Bog, a ne i neznačajka? Da, i neznačajka. 30 Jer je jedan Bog koji æe opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom. 31 Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože saèuvaj! nego ga još utvrðujemo.

4 Šta æemo dakle reæi za Avraama, oca svojega, da je po tijelu našao? 2 Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga. 3 Jer šta govori pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu. 4 A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu. 5 A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu. 6 Kao što i David govori da je blago èovjeku kome Bog prima pravdu bez djela zakona: 7 Blago onima kojima se oprostio bez zakonja, i kojima se griješi prikrije. 8 Blago èovjeku kome Gospod ne prima grijeha. 9 Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Avraamu primi vjera u pravdu. 10 Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju. 11 I primi znak obrezanja kao peèat pravde vjere koju imaše u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju; da se i njima primi u pravdu; 12 I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama. 13 Jer obeæanje Avraamu ili sjemenu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere. 14 Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se obeæanje. 15 Jer zakon gradi grjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa. 16 Zato od vjere da bude po milosti da obeæanje tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od zakona nego i koje je od vjere Avraama, koji je otac svima nama, 17 Kao što stoji napisano: postavih te oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest: 18 On vjerova na nad kad se nije bilo nièemu nadati da æe on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe reèeno: tako æe biti sjeme tvoje. 19 I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje veæ umoreno tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice. 20 I za obeæanje Božije ne posumnja se nevjerovanjem, nego ojaèa u vjeri, i dade slavu Bogu. 21 I znadijaše jamaèeno da što obeæea kadar je i uèiniti. 22

Zato se i primi njemu u pravdu. 23 Ali nije pisano za njega jednoga samo da mu se primi, 24 Nego i za nas, kojima æe se primiti ako vjerujemo onoga koji vaskrse Isusa Hrista Gospoda našega iz mrtvih, 25 Koji se predade za grijeha naše, i ustade za opravdanje naše.

5 Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, 2 Kroz kojega i pristup naðosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije. 3 Ne samo pak to, nego se hvalimo i nevoljama, znajuæi da nevolja trpljenje gradi; 4 A trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje; 5 A nadanje neæe se osramotiti, jer se ljubav Božija izli u srca naša Duhom svetijem koji je dat nama. 6 Jer Hristos još kad slabi bjesmo umrije u vrijeme svoje za bezbožnike. 7 Jer jedva ko umre za pravednika; za dobrog može biti da bi se ko usudio umrijeti. 8 Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrije za nas. 9 Mnogo æemo dakle veæema biti kroza nj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvlju njegovom. 10 Jer kad smo se pomirili s Bogom smræu sina njegova dok smo još bili neprijatelji, mnogo æemo se veæema spasti u životu njegovu kad smo se pomirili. 11 Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz kojega sad primismo pomirenje. 12 Zato kao što kroz jednoga èovjeka dođe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uđe u sve ljudi, jer svi sagriješi. 13 Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primaše kad ne bješe zakona; 14 Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga koji šeadijaše doæi. 15 Ali dar nije tako kao grijeh; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo se veæea blagodat Božija i dar izobilno na mnoge blagodaæu jednoga èovjeka Isusa Hrista. 16 I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga bi osuðenje, a dar od mnogih grijehova opravdanje. 17 Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko æe veæema oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista! 18 Zato dakle kao što za grijeh jednoga dođe osuðenje na sve ljudi, tako i pravdom jednoga dođe na sve ljudi opravdanje života. 19 Jer kao što neposlušanjem jednoga èovjeka postaše mnogi grješni, tako æe i poslušanjem jednoga biti mnogi pravedni. 20 A zakon dođe uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži grijeh onđe se još veæema umnoži blagodat, 21 Da kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vjeèni, kroz Isusa Hrista Gospoda našega. (aiõios g166)

6 Šta æemo dakle reæi? Hoæemo li ostati u grijehu da se blagodat umnoži? Bože saèuvaj! 2 Jer koji umrjesmo grijehu kako æemo još življeti u njemu? 3 Ili ne zname da svi koji se krstimo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstimo se? 4 Tako se s njim pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvih slavom oèinom, tako i mi u novom životu da hodimo. 5 Jer kad smo jednaki s njim jednakom smræu, biæemo i vaskrsenijem; 6 Znajuæi ovo da se stari naš èovjek razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu. 7 Jer koji umrije oprosti se od grijeha. 8 A ako umrjesmo s Hristom, vjerujemo da æemo i življeti s njim, 9 Znajuæi da Hristos usta iz mrtvih, veæe više ne umire; smrt više neæee obladati njime. 10 Jer što umrije, grijehu umrije jedanput; a što živi, Bogu živi. 11 Tako i vi dakle držite sebe da ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu našemu. 12 Da ne caruje dakle grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovijem; 13 Niti dajite udova svojih grijehu za oružje nepravde; nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvih, i uđe svoje Bogu za oružje pravde. 14 Jer grijeh neæee vama oblatati, jer nijeste pod zakonom nego pod blagodaæu. 15 Šta dakle? Hoæemo li griješiti kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodaæu? Bože saèuvaj! 16 Ne zname li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu? 17 Hvala dakle Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predadoste. 18 Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi. 19 Kao èovjek govorim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste uđe svoje za robeve neèistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajite uđe svoje za sluge pravdi na posveæenje. 20 Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde. 21 Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrti. 22 A sad oprostivši se od grijeha, i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posveæenje, a kraj život vjeèeni. (aiõios g166) 23 Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vjeèeni u Hristu Isusu Gospodu našemu. (aiõios g166)

7 Ili ne zname, braæeo jer govorim onima koji znaju zakon da zakon vlada nad èovjekom dokle je živ? 2 Jer je udata žena privezana zakonom za muža dokle god on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješi se od zakona muževljega. 3 Zato dakle dok joj je muž živ biva preljuboèinica ako pođe za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljuboèinica ako pođe za drugoga. 4 Zato, braæeo moja, i vi umrjesti zakonu tijelom Hristovijem, da budete drugoga, onoga što usta iz mrtvih, da plod donesemo Bogu. 5 Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje

zakon rađahu u udima našima da se smrti plod donosi. 6 A sad umrvši izbavismo se od zakona koji nas držaše, da služimo Bogu) u obnovljenju Duha a ne u starini slova. 7 Šta æemo dakle reæi? Je li zakon grijeh? Bože saèuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi. 8 A grijeh uze poèetak kroz zapovijest, i naèini u meni svaku želju; jer je grijeh bez zakona mrtav. 9 A ja življah nekad bez zakona; a kad doðe zapovijest, onda grijeh oživlje, 10 A ja umrijeh, i nađe se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe data za život. 11 Jer grijeh uvezši poèetak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome. 12 Tako je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra. 13 Dobro li dakle bi meni smrt? Bože saèuvaj! nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom èineæi mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapoviješæu. 14 Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh: 15 Jer ne znam šta èinim, jer ne èinim ono šta hoæu, nego na što mrzim ono èinim. 16 Ako li ono èinim šta neæeu, hvalim zakon da je dobar. 17 A ovo više ja ne èinim nego grijeh koji živi u meni. 18 Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u tijelu mojem. Jer htjeti imam u sebi, ali uèiniti dobro ne nalazim. 19 Jer dobro šta hoæeu ne èinim, nego zlo što neæeu ono èinim. 20 A kad èinim ono što neæeu, veæ ja to ne èinim nego grijeh koji živi u meni. 21 Nalazim dakle zakon, kad hoæeu dobro da èinim, da me na zlo nagoni. 22 Jer imam radost u zakonu Božnjemu po unutrašnjemu èovjeku; 23 Ali vidim drugi zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma mojega, i zarobljava me zakonom grjehovnjem koji je u udima mojima. 24 Ja nesreæni èovjek! Ko æe me izbaviti od tijela smrti ove? 25 Zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista Gospoda našega. Tako dakle ja sam umom svojijem služim zakonu Božnjemu a tijelom zakonu grjehovnome.

8 Nikakva dakle sad nema osuðenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu. 2 Jer zakon duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjehovnoga i smrti. 3 Jer što zakonu bješe nemoguæe, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u oblijeu tijela grjehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu, 4 Da se pravda zakona ispunii u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu; 5 Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle. 6 Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir. 7 Jer tjelesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božnjemu niti može. 8 A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugodi. 9 A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov. 10 A ako je Hristos

u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ pravde radi. 11 A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvijeh, onaj koji je podigao Hrista iz mrtvijeh oživljeæe i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama. 12 Tako dakle, braæeo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo. 13 Jer ako živite po tijelu, pomrijeæete; ako li duhom poslove tjelesne morite, življeæete. 14 Jer koji se vladaju po duhu Božnjemu oni su sinovi Božiji. 15 Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinaèkoga, kojijem vièemo: Ava, oœe! 16 Ovaj Duh svjedoèi našemu duhu da smo djeca Božija. 17 A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Hristovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo. 18 Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja æe nam se javiti. 19 Jer èekanje tvari èeka da se jave sinovi Božiji. 20 Jer se tvar pokori propadljivosti ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokor) na nad, 21 Da æe se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božje. 22 Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama dosad. 23 A ne samo ona, nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo èekajuæi posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu. 24 Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako æe mu se nadati? 25 Ako li se nadamo onome što ne vidimo, èekamo s trpljenjem. 26 A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što æemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanim. 27 A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božjoj moli se za svete. 28 A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenju. 29 Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki oblijeu sina njegova, da bi on bio prvorođeni među mnogom braæom. 30 A koje odredi one i dozva; a koje dozva one i opravda; a koje opravda one i proslavi. 31 Šta æemo dakle reæi na ovo? Ako je Bog s nama, ko æe na nas? 32 Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje? 33 Ko æe optužiti izbrane Božje? Bog koji pravda? 34 Ko æe osuditi? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas? 35 Ko æe nas rastaviti od ljubavi Božje? Nevolja li ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah? ili maè? kao što stoji napisano: 36 Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje. 37 Ali u svemu ovome pobjeðujemo onoga radi koji nas je ljubio. 38 Jer znam jamaeno da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarsvta, ni sile, ni sadašnje, ni buduæe, 39 Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar

može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našemu.

9 Istину говорим тако mi Hrista, ne lažem, to mi svjedoči savjest moja Duhom svetijem: **2** Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka; **3** Jer bih željeo da ja sam budem odlučen od Hrista za braću svoju koja su mi rod po tijelu, **4** Koja su Izraeljci, kojih je posinaštvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obećanja; **5** Kojih su i oci, i od kojih je Hristos po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin. (*aiōn g165*) **6** A nije moguće da riječ Božija prođe: jer nijesu svi Izraeljci koji su od Izraelija; **7** Niti su svi djeca koji su sjeme Avraamovo, nego u Isaku, reče, nazvao je ti se sjeme. **8** To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obećanja primaju se za sjeme. **9** Jer je ovo riječ obećanja: u ovo vrijeme dođe i u Sare æe biti sin. **10** Ne samo pak ona nego i Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca našega. **11** Jer još dok se djeca ne bijahu rodila, ni uèinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru, **12** Ne za djela, nego onoga radi koji poziva reče joj se: veæi æe služiti manjemu, **13** Kao što stoji napisano: Jakov mi omilje, a na Isava omrzoh. **14** Šta æemo dakle na to reæi? Eda li je nepravda u Boga? Bože saèuvaj! **15** Jer Mojsiju govori: koga æu pomilovati, pomilovaæu, i na koga æu se smilovati, smilovaæu se. **16** Tako dakle niti stoji do onoga koji hoæe, ni do onoga koji træi, nego do Boga koji pomiluje. **17** Jer pismo govori Faraonu: za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasí ime moje po svoj zemlji. **18** Tako dakle koga hoæe miluje, a koga hoæe otvrdoglavlj. **19** Reæi æeš mi: zašto nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj? **20** A ko si ti, o èovjeèe! da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govori majstoru svome: zašto si me tako naèinio? **21** Ili zar lonèar nema vlasti nad kalom da od jedne guke naèini jedan sud za èast a drugi za sramotu? **22** A kad šæaše Bog da pokaže grjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao. **23** I da pokaže bogatstvo slave svoje na sudima milosti koje pripravi za slavu; **24** Koje nas i dozva ne samo od Jevreja nego i od neznaðaca, **25** Kao što i u Josiji govori: nazvao je narod svojim koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom. **26** I biæe na mjestu, gdje im se reče: vi nijeste moj narod; tamo æe se nazvati sinovi Boga živoga. **27** A Isajia vièe za Izraeljca: ako bude broj sinova Izraeljevih kao pjesak morski, ostatak æe se spasti. **28** Jer æe on izvršiti rijeè svoju, i naskoro æe izvršiti po pravdi, da, ispuniaæe Gospod naskoro rijeè svoju na zemlji. **29** I kao što proreæe

Isajia: da nam nije Gospod Savaot ostavio sjemena, onda bismo bili kao Sodom i Gomor. **30** Šta æemo dakle reæi? Da neznaðaci koji ne tražiše pravde dokuèiše pravdu, ali pravdu od vjere. **31** A Izraelj tražeæi zakon pravde ne dokuèi zakona pravde. **32** Zašto? Jer ne traži iz vjere nego iz djela zakona; jer se spotakoše na kamen spoticanja, **33** Kao što stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje neæe se postidjeti.

10 Braæeo! želja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenije Izraelja. **2** Jer im svjedoèim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu. **3** Jer ne poznajuæi pravde Božije i gledajuæi da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božijoj. **4** Jer je Hristos svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je. **5** Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona: koji èovjek to èini življeæe u tom. **6** A pravda koja je od vjere ovako govori: da ne reæeš u srcu svojemu: ko æe iziæi na nebo? to jest da svede Hrista; **7** Ili: ko æe siæi u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvih. (*Abyssos g12*) **8** Ali Šta govori pismo? Blizu ti je rijeè u ustima tvojima i u srcu tvojem, to jest rijeè vjere koju propovijedamo. **9** Jer ako priznaješ ustima svojima da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojemu da ga Bog podiže iz mrtvih, biæeš spasen. **10** Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenije. **11** Jer pismo govori: koji ga god vjeruje neæe se postidjeti. **12** Jer nema razlike među Jevrejinom i Grkom: jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivaju. **13** Jer koji god prizove ime Gospodnje spašæe se. **14** Kako æe dakle prizvati koga ne vjerovaše? A kako æe vjerovati koga ne èuše? A kako æe èuti bez propovjednika? **15** A kako æe propovijedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano: kako su krasne noge onih koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro! **16** Ali svi ne poslušaše jevanđelja: jer Isajia govori: Gospode! ko vjerova našemu propovijedanju? **17** Tako dakle vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje rijeèju Božjom. **18** Nego velim: zar ne èuše? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta rijeèi njihove. **19** Nego velim: zar ne razumje Izraelj? Prvi Mojsije govori: ja æeu vas razdražiti, ne svojijem narodom, nerazumnijem narodom rasrdiæu vas. **20** A Isajia govori slobodno: naðoše me koji me ne traže; i javih se onima koji za me ne pitaju. **21** A k Izraelju govori: vas dan pružah ruke svoje k narodu koji ne da da mu se kaže i odgovara nasuprot.

11 Govorim dakle: eda li Bog odbaci narod svoj? Bože saèuvaj! Jer sam i ja Izraeljac od sjemena Avraamova od koljena Venijaminova. **2** Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govori pismo za Iliju

kako se tuži Bogu na Izrailja govoreći: 3 Gospode! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopaše, a ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade. 4 A šta mu govori Božji odgovor? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloniše koljena pred Vaalom. 5 Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostatak bi po izboru blagodati. 6 Ako li je po blagodati, onda nije od djela, jer blagodat veže ne bi bila blagodat; ako li je od djela nije više blagodat, jer djelo veže ne bi bilo djelo. 7 Šta dakle? Šta iskaše Izraelj ono ne dobi; a izbor dobi; ostali pak zasljepeš. 8 Kao što je napisano: dade im Bog duha neosjetljivoga, oči da ne vide, i uši da ne èuju do samoga današnjega dana. 9 I David govori: da bude trpeza njihova zamka i gvožđa, i sablazan i plata njima; 10 Da se njihove oči zasljepe da ne vide, i leđa njihova jednakako da su pogнутa. 11 Govorim dakle: eda li se spotakoše da padnu? Bože saèuvaj! Nego je njihova pogrješka spasenje neznabوćima, da bi se i oni razdražili. 12 A kad je pogrješka njihova bogatstvo svijetu i šteta njihova bogatstvo neznabоćima, akamoli da se ispune? 13 Jer vama govorim neznabоćima; jer, buduèi da sam ja apostol neznabоžaca, hoæeu da hvalim svoju službu; 14 Ne bih li kako razdražio svoj rod, i spasio koga od njih. 15 Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primljenje, osim život iz mrtvijeh? 16 Ako je kvasac svet, to je i tjesto; i ako je korijen svet, to su i grane. 17 Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao si zajedniar u korijenu i u masti od masline; 18 Ne hvali se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe. 19 A reæi æeš: odlomiše se grane da se ja pricijepim. 20 Dobro! nevjерstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boj. 21 Jer kad Bog roðenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako ne nepoštedi. 22 Gledaj dakle dobrotu i nepošteðenje Božije: nepošteðenje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti; ako li pak ne, i ti æeš biti otsjeèen. 23 A i oni, ako ne ostanu u nevjerstvu, pricijepiæe se; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti. 24 Jer kad si ti otsjeèen od roðene divlje masline, i pricijepio se na neroðenu pitomu maslinu; akamoli ovi koji æe se pricijepiti na roðenu svoju maslinu! 25 Jer vam, braæeo, neæeu zatajiti tajne ove da ne budete ponositi da šljepota Izraileju pade u dijel dokle ne uđe neznabоžaca koliko treba. 26 I tako æe se spasti sav Izrailej, kao što je napisano: doæi æe od Siona izbavitelj i odvratiæe bezbožnost od Jakova. 27 I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijehe. 28 Po jevanđelju dakle neprijatelji su vas radi; a po izboru ljubazni su otaca radi. 29 Jer se Bog neæe raskajati za svoje darove i zvanje. 30 Jer kao i vi što se nekad suproæaste Bogu a sad biste pomilovani njihovoga

radi suproæenja, 31 Tako i oni sad ne htješ da vjeruju vašega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani. 32 Jer Bog zatvori sve u nevjerstvo, da sve pomiluje. (eleæe g1653) 33 O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božjega! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi! 34 Jer ko pozna misao Gospodnju? 35 Ili ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade što, da mu se vrati? 36 Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava vavijek. Amin. (aiøn g165)

12 Molim vas dakle, braæeo, milosti Božije radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. 2 I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija. (aiøn g165) 3 Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je među vama da ne mislite za sebe više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere. 4 Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao, 5 Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo udi jedan drugome. 6 A imamo razlièite darove po blagodati koja nam je dana: ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere; 7 Ako li službu, neka služi; ako je uèitelj, neka uèi; 8 Ako je tješitelj, neka tješi; koji daje neka daje prosto; koji upravlja neka se brine; koji èini milost neka èini s dobrom voljom. 9 Ljubav da ne bude lažna. Mrzeæi na zlo držite se dobra. 10 Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Èašæu jedan drugoga veæeg èinite. 11 Ne budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu. 12 Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednakovo. 13 Dijelite potrebe sa svetima; primajte rado putnika. 14 Blagosilajte one koji vas gone: blagosilajte, a ne kunate. 15 Radujte se s radosnim, i plaæite s plaænim. 16 Budite jedne misli među sobom. Ne mislite o visokijem stvarima, nego se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri. 17 A nikome ne vraæajte zla za зло; promišljajte o tom što je dobro pred svijem ljudima. 18 Ako je moguæe, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima. 19 Ne osveæujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu, jer stoji napisano: moja je osveta, ja æeu vratiti, govori Gospod. 20 Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga; jer èineæi to ugljevљe ognjeno skupljaš na glavu njegovu. 21 Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

13 Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su

postavljene. 2 Tako koji se suproti vlasti suproti se naredbi Božijoj; a koji se suprote primæe grijeh na sebe. 3 Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zljem. Hoæeš li pak da se ne bojiš vlasti, èini dobro, i imaæeš hvalu od nje; 4 Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo èiniš, boj se; jer uzalud ne nosi maëa, jer je Božij sluga, osvetnik na gnjev onome koji zlo èini. 5 Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjeti. 6 Jer zato i poreze dajete; jer su sluge Božije koje su za to isto postavljene. 7 Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome èast, èast. 8 I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuni. 9 Jer ovo: ne èini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoèi lažno, ne zaželi, i ako ima još kakva druga zapovijest, u ovoj se rijeèi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. 10 Ljubav ne èini zla bližnjemu; daklem je ljubav izvršenje zakona. 11 I znajuæi ovo vrijeme da je veæ èas došao da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenje negoli kad vjerovasmo. 12 Noæ proðe a dan se približi: da odbacimo dakle sva djela tamna, i da se obuèemo u oružje vidjela. 13 Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pjanstvu, ne u kurvarstvu i neèistoti, ne u svaðanju i zavisti; 14 Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugaðajte po željama.

14 A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta savjest. 2 Jer jedan vjeruje da smije svašta jesti, a koji je slab jede zelje. 3 Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osuðuje onoga koji jede; jer ga Bog primi. 4 Ko si ti koji sudiš tuðemu služi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali æe ustati; jer je Bog kadar podignuti ga. 5 Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uvjeren za svoju misao. 6 Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga. 7 Jer nijedan od nas ne živi sebi, i nijedan ne umire sebi. 8 Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo. 9 Jer zato Hristos i umrije i vaskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima. 10 A ti zašto osuðuješ brata svojega? Ili ti zašto ukoravaš brata svojega? Jer æemo svи iziæi na sud pred Hristom. 11 Jer je pisano: tako mi života, govori Gospod, pokloniæe mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviæe Boga. 12 Tako æe dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe. 13 Zato da ne osuðujemo više jedan drugoga, nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate

bratu spoticanja ili sablazni. 14 Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano. 15 A ako je brat tvoj jela radi žalostan, veæ se ne vladaš po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije. 16 Gledajte dakle da se ne huli na vaše dobro. 17 Jer carstvo Božje nije jelo i piæe, nego pravda i mir i radost u Duhu svetome. 18 Jer koji ovijem služi Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima. 19 Tako dakle da se staramo za mir i za ono èim vodimo na bolje jedan drugoga. 20 Ne raskopavaj djela Božijega jela radi; jer je sve èisto; nego je pogano za èovjeka koji jede sa spoticanjem. 21 Dobro je ne jesti mesa, i vina ne piti, i ono ne èiniti na što se tvoj brat spotièe, ili oda šta gori postaje ili slab. 22 Ti imaš vjeru? Imaj je sam u sebi pred Bogom. Blago onome koji ne osuðuje sebe za ono šta naðe za dobro. 23 A koji se sumnja osuðen je ako jede, jer ne èini po vjeri: a šta god nije po vjeri grijeh je.

15 Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabijeh nositi, i ne sebi ugaðati. 2 I svaki od vas da ugaða bližnjemu na dobro za dobar ugled. 3 Jer i Hristos ne ugodi sebi, nego kao što je pisano: ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me. 4 Jer što se naprijed napisa za našu se nauku napisa, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo. 5 A Bog trpljenja i utjehe da vam da da složno mislite među sobom po Hristu Isusu, 6 Da jednodušno jednjem ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista. 7 Zato primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju. 8 Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obeæanje ocevima, 9 A neznabوšci po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano: zato æu te hvaliti među neznabоšcima, Gospode, i pjevaæu ime twoje. 10 I opet govor: veselite se neznabоšci s narodom njegovijem. 11 I opet: hvalite Gospoda svi neznabоšci, i slavite ga svi narodi. 12 I opet Isaija govor: biæe korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabоšcima u onoga æe se uzdati neznabоšci. 13 A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duhu svetoga. 14 A ja sam i sam uvjeren za vas, braæo, da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma, da možete druge nauèiti. 15 Ali vam opet, braæo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga, 16 Da budem sluga Isusa Hrista u neznabоšcima, da služim jevanđelju Božijemu, da budu neznabоšci prinos povoljan i osveæen Duhom svetijem. 17 Imam dakle hvalu u Hristu Isusu kod Boga. 18 Jer ne smijem govoriti što koje Hristos ne uèini kroza me za poslušanje

neznabožaca riječju i djelom, **19** U sili znaka i euđesa silom Duha Božjega; tako da od Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih jevanđeljem Hristovijem. **20** I tako se potrudih da propovjedim jevanđelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tuđoj zakopini ne zidam; **21** Nego kao što je pisano: kojima se ne javi za njega, vidjeće; i koji ne euše razumjeće. **22** To me i zadrža mnogo puta da ne dođem k vama. **23** A sad više ne imajući mjesto u ovijem zemljama, a imajući želju od mnogo godina da dođem k vama, **24** Ako pođem u Španjolsku, dođeć ću vam; jer se nadam da ću tuda proći i vas vidjeti, i vi æete me otpratiti onamo kad se najprije nekoliko nasitim vas. **25** A sad idem u Jerusalim služeći svetima. **26** Jer Maæedenija i Ahaja uèiniše dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji žive u Jerusalimu. **27** Oni uèiniše dragovoljno, a i dužni su im; jer kad neznabošci dobiše dijel u njihovjem duhovnjem imanjima, dužni su i oni njima u tjelesnima poslužiti. **28** Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod zapećatim, pođeć ću preko vas u Španjolsku. **29** A znam da kad dođem k vama, dođeć ću s obilnjem blagoslovom jevanđelja Hristova. **30** Ali vas molim, braeo, zaradi Gospoda našega Isusa Hrista, i zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu; **31** Da se izbavim od onijeh koji se protive u Judeji, i da služba moja za Jerusalim bude po volji svetima; **32** Da s radošću dođem k vama, s voljom Božjom, i da se razveselim s vama. **33** A Bog mira sa svima vama. Amin.

mater njegovu i moju. **14** Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Erma, Patrova, Ermija, i braeu koja su s njima. **15** Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i Olimpana, i sve svete koji su s njima. **16** Pozdravite jedan drugoga cijelom svetijem. Pozdravljuju vas sve crkve Hristove. **17** Molim vas pak, braeo, èuvajte se od onijeh koji èine raspre i razdore na štetu nauke koju vi nauèiste, i uklonite se od njih; **18** Jer takovi ne služe Gospodu našemu Isusu Hristu nego svojemu trbuhi, i blagijem rijeèima i blagoslovima prelašćuju srca bezazlenijeh. **19** Jer vaše slušanje razglaši se svuda. I radujem se za vas; ali hoćeš da ste vi mudri na dobro a prosti na zlo. **20** A Bog mira da satre sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin. **21** Pozdravlja vas Timotije, pomoænik moj, i Lukije i Jason i Sosipatar, roðaci moji. **22** Pozdravljam vas i ja Tertije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodu. **23** Pozdravlja vas Gaj, domaæin moj i cijele crkve. Pozdravlja vas Erast, haznadar gradski, i brat Kvart. **24** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin. **25** A onome koji vas može utvrditi po jevanđelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta, (aiōnios g166) **26** A sad se javila i obznanila kroz pisma proroèka, po zapovijesti vjeènoga Boga, za poslušanje vjere među svima neznabošcima, (aiōnios g166) **27** Jedinome premudrome Bogu, kroz Isusa Hrista, slava vavijek. Amin. (aiōn g165)

16 Preporuèujem vam pak Fivu sestru našu, koja je sluškinja kod crkve u Kenkreji, **2** Da je primite u Gospodu kao što prilikuje svetima, i da joj budete u pomoæu u svakoj stvari koju od vas zatreba; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni. **3** Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoæenike moje u Hristu Isusu, **4** Koji za dušu moju svoje vratove položiše, kojima ne ja jedan zahvaljujem, nego i sve crkve neznabožaèke, i domaænu crkvu njihovu. **5** Pozdravite Epenetu, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hristu. **6** Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas. **7** Pozdravite Androniku i Juniju, rodbinu moju, i moje drugare u sužanstvu, koji su znameniti među apostolima, koji i prije mene vjerovaše Hrista. **8** Pozdravite Ampliju, meni ljubaznoga u Gospodu. **9** Pozdravite Urbana, pomoænika našega u Hristu, i Stahiju, meni ljubaznoga. **10** Pozdravite Apeliju, okušanoga u Hristu. Pozdravite domaæe Aristovulove. **11** Pozdravite Irodijona, roðaka mojega. Pozdravite domaæe Narkisove, koji su u Gospodu. **12** Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu. **13** Pozdravite Rufu izbranoga u Gospodu, i

1 Korinæanima

1 Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od Sostena brata, 2 Crkvi Božjoj koja je u Korintu, osvæenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu i njihovome i našemu: 3 Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 4 Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božija u Hristu Isusu, 5 Te se u svemu obogatiste kroz nj, u svakoj riječi i svakom razumu, 6 Kao što se svjedočanstvo Hristovo utvrđi među vama; 7 Tako da nemate nedostatka ni u jednoma daru, vi koji ečkate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista, 8 Koji æe vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista. 9 Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega. 10 Molim vas pak, braæeo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu među vama raspre, nego da budete utvrđeni u jednom razumu i u jednoj misli. 11 Jer sam èuo za vas, braæeo moja, od Hlojinjeh domaćnjijeh da su svaðe među vama, 12 A to kažem da jedan od vas govoriti: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treæi: ja sam Kifin; a èetvrti: ja sam Hristov. 13 Eda li se Hristos razdijeli? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlovo krstite? 14 Hvala Bogu što ja nijednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja; 15 Da ne reèe ko da u svoje ime krstih. 16 A krstih i Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugog krstio. 17 Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam jevanđelje, ne premudrijem riječima, da ne izgubi silu krst Hristov. 18 Jer je riječ krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija. 19 Jer je pisano: pogubiæu premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaciæu. 20 Gdje je premudri? Gdje je književnik? Gdje je prepiraè ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost? (aiõn g165) 21 Jer buduæi da u premudrosti Božijoj ne pozna svijet premudrošæu Boga, bila je Božija volja da ludošæu pouèenja spase one koji vjeruju. 22 Jer i Jevreji znake ištu, i Grci premudrosti traže. 23 A mi propovijedamo Hrista razapeta, Jevrejima dakle sablazan a Grcima bezumlje; 24 Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grcima, Hrista, Božiju silu i Božiju premudrost. 25 Jer je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jaæa od ljudi. 26 Jer pogledajte znanje svoje, braæeo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnjeh ni mnogo plemenitijeh; 27 Nego što je ludo pred svijetom ono izabra Bog da posrami premudre; i što je slabo pred svijetom ono izabra Bog da posrami jako; 28 I što je neplemenito pred

svijetom i uništeno izabra Bog, i što nije, da uništi ono što jest, 29 Da se ne pohvali nijedno tijelo pred Bogom. 30 Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osveæenje i izbavljenje. 31 Da kao što se piše) ko se hvali, Gospodom da se hvali.

2 I ja došavši k vama, braæeo, ne doðoh s visokom riječi ili premudrosti da vam javljam svjedočanstvo Božije. 2 Jer nijesam mislio da znam što među vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta. 3 I ja bijah među vama u slabosti, i u strahu i u velikom drktanju. 4 I riječ moja, i pouèenje moje ne bijaše u nadgovorljivijem riječima ljudske premudrosti, nego u dokazivanju Duha i sile. 5 Da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božijoj. 6 Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze. (aiõn g165) 7 Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu; (aiõn g165) 8 Koje nijedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli. (aiõn g165) 9 Nego kao što je pisano: što oko ne vidje, i uho ne èeu, i u srce èovjeku ne doðe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube. 10 A nama je Bog otkrio Duhom svojijem; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije. 11 Jer ko od ljudi zna šta je u èovjeku osim duha èovjeèijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega. 12 A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga; 13 Koje i govorimo ne riječima što je nauèila èovjeèija premudrost, nego što uèi Duh sveti; i duhovne stvari duhovno radimo. 14 A tjelesni èovjek ne razumije što je od Duha Božijega; jer mu se èini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda. 15 Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda. 16 Jer ko pozna um Gospodnj da ga pouèi? A mi um Hristov imamo.

3 I ja, braæeo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom djecom u Hristu. 2 Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, i ni sad još ne možete, 3 Jer ste još tjelesni. Jer gdje su među vama zavisti i svaðe i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po èovjeku? 4 Jer kad govoriti ko: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; nijeste li tjelesni? 5 Ko je dakle Pavle a ko li Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospod dade? 6 Ja posadih, Apolo zali, a Bog dade te uzraste. 7 Tako niti je onaj što koji sadi, ni onaj koji zaljava, nego Bog koji daje te raste. 8 A onaj koji sadi i koji zaljava jednaki su; i svaki æe primiti svoju platu po svojemu

trudu. 9 Jer mi smo Bogu pomagaèi, a vi ste Božija njiva, Božija graðevina. 10 Po blagodati Božijoj koja mi je dana ja kao premudri neimar postavih temelj, a drugi zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida. 11 Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos. 12 Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, drago kamenje, drva, sijeno, slamu. 13 Svakoga æe djelo iziæi na vidjelo; jer æe dan pokazati, jer æe se ognjem otkriti, i svako djelo pokazaæe organj kao što jest. 14 I ako ostane èije djelo što je nazidao, primiæe platu. 15 A èije djelo izgori, otiæi æe u štetu: a sam æe se spasti tako kao kroz organj. 16 Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama? 17 Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariæe njega Bog: jer je crkva Božija sveta, a to ste vi. 18 Niko neka se ne vara: ako ko među vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar. (aïðn 9165) 19 Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano: hvata premudre u njihovu lukavstvu. 20 I opet: Gospod zna pomisli mudrijeh da su ništa. 21 Zato nikо da se ne hvali èovjekom, jer je sve vaše. 22 Bio Pavle, ili Apolo, ili Kifa, ili svijet, ili život ili smrt, ili sadašnje, ili buduæe: sve je vaše; 23 A vi ste Hristovi a Hristos Božij.

4 Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajna Božijeh. 2 A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nađe. 3 A ja malo marim što me sudite vi ili èovjekij dan; a ni sam sebe ne sudim. 4 Jer ne znam ništa na sebi; no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je. 5 Zato ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne dođe, koji æe iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviæe savjete srdâne, i tada æe pohvala biti svakome od Boga. 6 A ovo, braæeo moja, prigovorih sebi i Apolu vas radi, da se od nas nauèite da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga. 7 Jer ko tebe povišuje? Šta li imaš što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio? 8 Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali, da bismo i mi s vama carovali! 9 Jer mislim da Bog nas apostole najstražnje postavi, kao one koji su na smrt osuđeni; jer bismo gledanje i svijetu i anđelima i ljudima. 10 Mi smo budale Hrista radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabi, a vi jaki; vi slavni, a mi sramotni. 11 Do ovoga èasa i gladujemo, i trpimo žeđu, i golotinju, i muke, i potucamo se, 12 I trudimo se radeæi svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo; 13 Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište svijeta, po kojemu svi gaze dosad. 14 Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas uèim

kao svoju ljubaznu djecu. 15 Jer ako imate i trista uèitelja u Hristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rodih jevanđeljem. 16 Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na Hrista. 17 Zato poslah k vama Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; on æe vam opomenuti putove moje koji su u Hristu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi uèim. 18 Neki se naduše kao da ja neæu doæi k vama. 19 Ali æeu vam doæi skoro, ako Bog da, i neæu gledati na rijeèi onijeh što su se naduli, nego na silu. 20 Jer carstvo Božije nije u rijeèi nego u sili. 21 Šta hoæete? da dođem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti?

5 Vrlo se glasi da je kurvarstvo među vama, i takovo kurvarstvo kakovo se ni među neznabrošcima ne èuve, da nekakav ima ženu oèinu. 2 I vi se još nadimate, mjesto da plaèete, da se izvadi između vas onaj koji je uèinio to djelo. 3 Jer ja, koji ako nijesam kod vas tijelom ali duhom tu živim, veæ otsudih kao da sam tamo, da se onaj koji je to tako uèinio, 4 U ime Gospoda našega Isusa Hrista kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista, 5 Da se on preda sotoni na muèenje tijela, da bi se duh spasao u dan Gospoda našega Isusa Hrista. 6 Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca sve tijesto ukiseli? 7 Oèistite dakle stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos. 8 Zato da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu èistote i istine. 9 Pisah vam u poslanici da se ne miješate s kurvarima; 10 I to ja ne rekoh za kurvare ovoga svijeta, ili tvrdice, ili hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali iziæi iz svijeta. 11 A sad vam pisah da se ne miješate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrdica, ili idolopoklonik, ili kavgadžija, ili pijanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete. 12 Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su napolju? Ne sudite li vi one koji su unutra? 13 A one koji su napolju sudiæe Bog. Izvadite zloga između sebe.

6 Smije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, iæi na sud nepravednima, a ne svetima? 2 Ne znate li da æe sveti suditi svijetu? Kad æete dakle vi svijetu suditi nijeste li vrijedni suditi manijem stvarima? 3 Ne znate li da æemo anđelima suditi, akamoli stvarima ovoga svijeta? 4 A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što! 5 Na sramotu vašu govorim: zar nema među vama nijednoga mudra koji može rasuditi među braæom svojom? 6 Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima! 7 I to je veæ vrlo sramno za vas da imate tužbe među sobom. Zašto radije ne trpite nepravdu? Zašto

radije ne pregorite štetu? 8 Nego vi sami èinite nepravdu i štetu, pa još braæi! 9 Ili ne zname da nepravednici neæe naslijediti carstva Božjeg? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preljuboèinci, ni adžuvani, ni muželožnici, 10 Ni lupeži, ni lakomci, ni pjanice, ni kavgadžije, ni hajduci, carstva Božjeg neæe naslijediti. 11 I ovakovi bijaste neki; nego se opraste i posvetiste i opravdaste imenom Gospoda našega Isusa Hrista i Duhom Boga našega. 12 Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali neæu da što oblada mnome. 13 Jela su za trbuhi, trbuhi je za jela; ali æe Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo. 14 A Bog i Gospoda podiže, i nas æe podiæi silom svojom. 15 Ne zname li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoæeu li dakle uzeti ude Hristove i od njih naæiniti ude kurvine? Bože saèuvaj! 16 Ili ne zname da ko se s kurvom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reèe, biæe dvoje jedno tijelo. 17 A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom. 18 Bježite od kurvarstva; jer svaki grijeh koji èovjek èini osim tijela je; a koji se kurva on grijesi svome tijelu. 19 Ili ne zname da su tjelesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji? 20 Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

7 A za ono što mi pisaste: dobro je èovjeku da se ne dohvata do žene: 2 Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža; 3 Muž da èini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu. 4 Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena. 5 Ne zabranjujte se jedno od drugoga, veæe ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašjem neuzdržanjem. 6 Ali ovo govorim po svjetu a ne po zapovijesti; 7 Jer hoæeu da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako a onaj onako. 8 A neoženjenjem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam. 9 Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se negoli upaljivati se. 10 A oženjenjem zapovijedam, ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja. 11 Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem i muž da ne pušæea žene. 12 A ostalima govorim ja a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekrštenu i ona se privoli življeti s njim, da je ne ostavlja. 13 I žena ako ima muža nekrštena i on se privoli življeti s njom, da ga ne ostavlja. 14 Jer se posveti muž nekršteni ženom krštenom, i posveti se žena nekrštena od muža krštenoga; jer inaèe djeca vaša bila bi neèista, a sad su sveta. 15 Ako li se nekršteni razdvaja,

neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom događaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog. 16 Jer Šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? ili Šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš? 17 Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama. 18 Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje. 19 Obrezanje je ništa, i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh. 20 Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan. 21 Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi. 22 Jer koji je pozvan u Gospodu rob, slobodnjak je Gospodnji, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob je Hristov. 23 Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima. 24 Svaki, braæeo, u èemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodom. 25 A za djevojke nemam zapovijesti Gospodnje, nego dajem svjet, kao koji sam pomilovan od Gospoda, da budem vjeran. 26 Mislim dakle ovo da æe biti dobro za sadašnju nevolju da je èovjeku dobro tako biti. 27 Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješi; jesli li se odriješio od žene, ne traži žene. 28 A ako li se i oženiš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila: ali æe imati takovi nevolje tjelesne; a ja vas žalim. 29 A ovo govorim, braæeo, jer je ostalo vrijeme prekraæeno, da æe i oni koji imaju žene biti kao oni koji nemaju; 30 I koji plaèeu kao koji ne plaèeu; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju; 31 I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi oblijeè ovoga svijeta. 32 A ja hoæeu da ste vi bezbrižni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnje, kako æe ugoditi Gospodu; 33 A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako æe ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo je djevojka. 34 Koja je neudata brine se za Gospodnje, kako æe ugoditi Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako æe ugoditi mužu. 35 A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodu bez smetnje. 36 Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, i ne može drukèije biti, neka èini Šta hoæe, ne grijesi ako se uda. 37 A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojemu da zadrži djevojku, dobro èini. 38 Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro èini; ali koji ne udaje bolje èini. 39 Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž; a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoæe da se uda, samo u Gospodu. 40 Ali je blaženija ako ostane tako po mojemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božjeg.

8 A za meso što je klatko idolima znamo, jer svi razum imamo. Razum dakle nadima, a ljubav popravlja. **2** Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati. **3** A ako ko ljubi Boga, Bog ga je naučio. **4** A za jelo idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga. **5** Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospoda: **6** Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj. **7** Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba buduća, pogani se. **8** Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti æemo biti veći ako jedemo, ni manji ako ne jedemo. **9** Ali se èuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima. **10** Jer ako tebe, koji imaš razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, neæe li njegova savjest, slaba buduća, oslobođuti se da jede idolske žrtve? **11** I s tvoga razuma poginuće slabi brat, za kojega Hristos umrije. **12** Tako kad se griješite o braću, i bijete njihovu slabu savjest, o Hrista se griješite. **13** Zato ako jelo sablažnjava brata mojega, neæu jesti mesa dovjeka, da ne sablažnim brata svojega. (aión g165)

9 Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidješ li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu? **2** Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi pećat mojega apostolstva u Gospodu. **3** Moj odgovor onima koji me uspitaju ovo je: **4** Eda li nemamo vlasti jesti i piti? **5** Eda li nemamo vlasti sestru ženu voditi, kao i ostali apostoli, i braæea Gospodnjia, i Kifa? **6** Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo èiniti? **7** Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovih da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada da ne jede? **8** Eda li ovo govorim po èovjeku? Ne govorli li ovo i zakon? **9** Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove? **10** Ili govoriti jamaèno za nas? Jer se za nas napisa: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da æe dobiti od onoga što vrše. **11** Kada mi vama duhovna sijasmo, je li to što veliko ako mi vama tjelesna požnjemo? **12** Kad se drugi miješaju u vašu vlast, akamoli da ne bi mi? Ali ne uèinismo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne uèinimo kake smetnje jevanđelju Hristovu. **13** Ne znate li da oni koji èine svetu službu od svetinja se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijeli? **14** Tako i Gospod zapovjedi da oni koji jevanđelje propovijedaju od jevanđelja žive. **15** A ja to nijedno ne uèinim. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti

nego da ko slavu moju uništi. **16** Jer ako propovijedam jevanđelje, nema mi hvale: jer mi je za nevolju; i teško meni ako jevanđelja ne propovijedam. **17** Ako dakle ovo èinim od svoje volje, platu imam; a ako li èinim za nevolju, služba mi je predata. **18** Kakva mi je dakle plata? Da propovijedajuæi jevanđelje uèinim bez plate jevanđelje Hristovo, da ne èinim po svojoj vlasti u propovijedanju jevanđelja. **19** Jer premda sam slobodan od sviju, svima sebe uèini robom, da ih više pridobijem. **20** Jevrejima sam bio kao Jevrejin da Jevreje pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem one koji su pod zakonom; **21** Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da pridobijem one koji su bez zakona. **22** Slabima bio sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga. **23** A ovo èinim za jevanđelje, da bih imao dijel u njemu. **24** Ne znate li da oni što trče na trku, svi trče, a jedan dobije dar? Tako trèite da dobijete. **25** Svaki pak koji se borи od svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv vjenac, a mi neraspadljiv. **26** Ja dakle tako trèim, ne kao na nepouzdano; tako se borim, ne kao onaj koji bije vjetar; **27** Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajuæi izbaæen ne budem.

10 Ali neæu vam zatajiti, braæeo, da ocevi naši svi pod oblakom biše, i svi kroz more proðoše; **2** I svi se u Mojsija krstiš u oblaku i moru; **3** I svi jedno jelo duhovno jedoše; **4** I svi jedno piæe duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja iðaše za njima: a stijena bješe Hristos. **5** Ali mnogi od njih ne bijahu po Božjoj volji, jer biše pobijeni u pustinji. **6** A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe. **7** Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoji napisano: sjedoše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju. **8** Niti da se kurvamo, kao neki od njih što se kurvaše, i pade ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade. **9** Niti da kušamo Hrista, kao što neki od njih kušaše, i od zmija izgibioše. **10** Niti da vièemo na Boga, kao neki od njih što vikaše, i izgibioše od krvnika. **11** Ovo se pak sve dogaðaše ugledi njima, a napis se za nauku nama, na koje pošljedak svijeta dođe. (aión g165) **12** Jer koji misli da stoji neka se èeva da ne padne. **13** Drugo iskušenje ne dođe na vas osim èovjeèijega; ali je vjeran Bog koji vas neæe pustiti da se iskušate veæma nego što možete, nego æe uèiniti s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti. **14** Zato, ljubazna braæeo moja, bjegajte od idolopoklonstva. **15** Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim. **16** Èaša blagoslova koju blagoslijamo nije li zajednica krvii Hristove? Hljeb koji lomimo nije li zajednica tijela Hristova? **17** Jer smo jedan hlijeb, jedno

tijelo mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu. **18** Gledajte Izrailja po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajednièari oltara? **19** Šta dakle gorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što? **20** Nije; nego što žrtvuju neznašćici, da ðavolima žrtviju, a ne Bogu; a ja neæu da ste vi zajednièari s ðavolima. **21** Ne možete pitи èaše Gospodnje i èaše ðavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi ðavolskoj. **22** Ili da prkosimo Gospodu? Eda li smo mi jaëi od njega? **23** Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro. **24** Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki da gleda što je drugoga. **25** Sve što se prodaje na mesarnici, jedite, i ništa ne ispitujte savjesti radi; **26** Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. **27** Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoæete iæi, jedite sve što se pred vas doneće, i ne premišljajte ništa savjesti radi. **28** Ako li vam pak ko reëe: ovo je idolska žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjesti; jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. **29** Ali ne gorim za savjest tvoju, nego drugoga; jer zašto da moju slobodu sudi savjest drugoga? **30** Ako ja s blagodaæu uživam, zašto da se huli na mene za ono za što ja zahvaljujem? **31** Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li što drugo èinite, sve na slavu Božiju èinite. **32** Ne budite na sablazan ni Jevrejima, ni Grcima, ni crkvi Božijoj, **33** Kao što i ja u svaèemu svima ugaðam, ne tražeæi svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

11 Ugledajte se na mene, kao i ja na Hrista. **2** Hvalim vas pak, braæeo, što sve moje pamtite i držite zapovijesti kao što vam predadoh. **3** Ali hoæu da znate da je svakome muž glava Hristos; a muž je glava ženi; a Bog je glava Hristu. **4** Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju. **5** I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana. **6** Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi striæi se ili brijati se, neka se pokriva. **7** Ali muž da ne pokriva glave, jer je oblije i slava Božija; a žena je slava muževlja. **8** Jer nije muž od žene nego žena od muža. **9** Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža radi. **10** Zato žena treba da ima vlast na glavi, anđela radi. **11** Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodu. **12** Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga. **13** Sami među sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu? **14** Ili ne uèi li vas i sama priroda da je muž sramota ako gaji dugaèku kosu; **15** A ženi je slava ako gaji dugaèku kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala. **16** Ako li je ko svadljiv, mi takovoga obièaja nemamo, niti crkve Božje. **17** Ali ovo

zapovijedajuæi ne hvalim da se ne na bolje nego na gore sabirate. **18** Prvo dakle kad se sabirate u crkvu, èujem da imaju raspre među vama; i nešto vjerujem od ovoga. **19** Jer treba i jeresi da budu među vama, da se pokažu pošteni koji su među vama. **20** A kad se skupite na jedno mjesto, ne jede se veèera Gospodnja. **21** Jer svaki svoju veèeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje a drugi se opija. **22** Eda li dakle nemate kuæa da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite one koji nemaju? Šta æeu vam reæi? Hoæu li vas pohvaliti za to? Neæu. **23** Jer ja primih od Gospoda što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noæ u koju bivaše predan uze hljeb, **24** I zahvalivši prelomi i reèe: uzmitе, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo èinite meni za spomen. **25** Tako i èašu, po veèeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet u mojoj krvi; ovo èinite, kad god pijete, meni za spomen. **26** Jer kad god jedete ovaj hljeb i èašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne doðe. **27** Tako koji nedostojno jede ovaj hljeb ili piye èašu Gospodnju, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj. **28** Ali èovjek da ispituje sebe, pa onda od hljeba da jede i od èaše da piye; **29** Jer koji nedostojno jede i piye, sud sebi jede i piye, ne razlikujuæi tijela Gospodnjega. **30** Zato su među vama mnogi slabí i bolesni, i dovoljno ih spavaju. **31** Jer kad bismo sebe rasuðivali, ne bismo osuðeni bili. **32** Ali kad smo suðeni, nakazuje nas Gospod, da se ne osudimo sa svijetom. **33** Zato, braæeo moja, kad se sastajete da jedete, išèekujte jedan drugoga. **34** Ako li je ko gladan, neka jede kod kuæe, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo urediæu kad doðem.

12 A za duhovne darove neæu vam, braæeo, zatajiti. **2** Znate da kad bijaste neznašćici idoste k idolima bezglasnim, kako vas voðahu. **3** Zato vam dajem na znanje da niko ko duhom Božijim gorovi neæe reæi: anatemate Isusa; i niko ne može Isusa Gospodom nazvati osim Duhom svetijem. **4** Darovi su razlièni, ali je Duh jedan. **5** I razliène su službe, ali je jedan Gospod. **6** I razliène su sile, ali je jedan Bog koji èini sve u svemu. **7** A u svakome se pojavljuje Duh na korist; **8** Jer jednome se daje Duhom rijeè preumudrosti; a drugome rijeè razuma po istome Duhu; **9** A drugome vjera, tijem istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu; **10** A drugome da èini èudesu, a drugome proroštvo, a drugome da razlikuje duhove, a drugome razlièni jezici, a drugome da kazuje jezike. **11** A ovo sve èini jedan i taj isti Duh razdjeljujuæi po svojoj vlasti svakome kako hoæe. **12** Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i

Hristos. **13** Jer jednjem Duhom mi se svi krstismo u jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i svi se jednjem Duhom napojismo. **14** Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi. **15** Ako reèe noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? **16** I ako reèe uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje je èuvenje? **17** A kad bi sve bilo èuvenje, gdje je mirisanje? **18** Ali Bog postavi sve ude u tijelu kako je koga htio. **19** A kad bi svi bili jedan ud, gdje je tijelo? **20** Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo. **21** Ali oko ne može reæi ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi. **22** Nego još koji se udi tijela èine da su najslabiji najpotrebniji su. **23** I koji nam se èine da su najsramotniji na tijelu, na one udaramo najveæu èast; **24** I nepošteni naši udi najveæe poštenje imaju; a pošteni udi ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhuðemu udu dade najveæu èast, **25** Da ne bude raspre u tijelu, nego da se udi jednako brinu jedan za drugoga. **26** I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi. **27** A vi ste tijelo Hristovo, i udi među sobom. **28** I jedne dakle postavi Bog u crkvu prvo apostole, drugo proroke, treæe uèitelje, a potom èudotvorce, onda darove iscijeljivanja, pomaganja, upravljanja, razlièene jezike. **29** Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi uèitelji? Eda li su svi èudotvori? **30** Eda li svi imaju darove iscijeljivanja? Eda li svi govore jezike? Eda li svi kazuju? **31** Starajte se pak za veæe darove; pa æeu vam još bolji put pokazati.

13 Ako jezike èovjeèije i anđelske govorim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveèi. **2** I ako imam proroštvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam. **3** I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažeze, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže. **4** Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne velièa, ne nadima se, **5** Ne èini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu, **6** Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, **7** Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. **8** Ljubav nikad ne prestaje, a proroštvo ako æe i prestati, jezici ako æe umuknuti, razuma ako æe nestati. **9** Jer nešto znamo i nešto prorukujemo; **10** A kad doðe savršeno, onda æe prestati što je nešto. **11** Kad ja bijah malo dijete kao dijete gorah, kao dijete mišljah, kao dijete razmišljavah; a kad postadoh èovjek, odbacih djetinjstvo. **12** Tako sad vidimo kao kroz staklo u zagonetki, a onda æemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda æeu poznati kao što

sam poznat. **13** A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveæa među njima.

14 Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorukujete. **2** Jer koji govorи jezike, ne govorи ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govorи tajne. **3** A koji prorukuje govorи ljudima za popravljanje u utjehu i utvrđenje. **4** Jer koji govorи jezike sebe popravlja, a koji prorukuje crkvу popravlja. **5** Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorukujete: jer je veæi onaj koji prorukuje negoli koji govorи jezike, veæe ako ko kazuje, da se crkva popravlja. **6** A sad, braæeo, ako doðem k vama jezike govoreæi, kaku æeu korist uèiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroštvu, ili u nauci? **7** Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako razlièena glasa ne daju, kako æee se razumjeti šta se svira ili gudi? **8** Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko æee se pripraviti na boj? **9** Tako i vi ako nerazumljivu rijeèe reèete jezikom, kako æee se razumjeti šta govorite? Jer æete govoriti u vjetar. **10** Ima na svijetu Bog zna koliko razlièenih glasova, ali nijedan nije bez znaèenja. **11** Ako dakle ne znam sile glasa, biæu nijemac onome kome govorim, i onaj koji govorи biæe meni nijemac. **12** Tako i vi, buduæi da se starate za duhovne darove, gledajte da budete onima bogati koji su na popravljanje crkve. **13** Zato koji govorи jezikom neka se moli Bogu da kazuje. **14** Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda. **15** Šta æee se dakle èiniti? Moliaæu se Bogu duhom, a moliaæu se i umom; hvaliaæu Boga duhom, a hvaliaæu i umom. **16** Jer kad blagosloviš duhom kako æe onaj koji stoji mjesto prostaka reæi amin po tvome blagoslovu, kad ne zna šta govorиш? **17** Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravljaju. **18** Hvala Bogu mojemu što govorim jezike veæema od sviju vas. **19** Ali u crkvu volim pet rijeèi umom svojijem reæi, da se i drugi pomognu, negoli hiljadu rijeèi jezikom. **20** Braæeo! ne budite djeca umom, nego pakosæu djetinjite, a umom budite savršeni. **21** U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoriaæu narodu ovome, i ni tako me neæee poslušati, govorи Gospod. **22** Zato su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroštvo ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju. **23** Ako se dakle skupi crkva sva na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a doðu i prostaci, ili nevjernici, neæee li reæi da ste poludjeli? **24** A ako svi prorokuj, i doðe kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od sviju i suðen od sviju. **25** I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnuvši nièice pokloniaæe se Bogu, i kazaæe da je zaista Bog s vama. **26** Šta æee se dakle èiniti, braæeo? Kad se sabirate svaki od

vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravljanje. 27 Ako govori ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje. 28 Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka æuti u crkvi, a sebi neka govori i Bogu. 29 A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasuðuju. 30 Ako li se otkrije što drugome koji sjedi, neka èeka dok prvi uæuti. 31 Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi uèe, i svi da se tješe. 32 I duhovi proroèki pokoravaju se prorocima; 33 Jer Bog nije Bog bune, nego mira, kao po svima crkvama svjetih. 34 Žene vaše da æute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govori. 35 Ako li hoæe èemu da se nauèe, kod kuæe muževe svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govori u crkvi. 36 Eda li od vas rijeè Božija iziðe? ili samijem vama doðe? 37 Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti. 38 Ako li ko ne razumije, neka ne razumije. 39 Zato, braæo moja, starajte se da prorokujete, i ne zabranjujite govoriti jezicima. 40 A sve neka biva pošteno i uredno.

15 Ali vam napominjem, braæeo, jevanđelje, koje vam objavih, koje i primiste, u kome i stojite, 2 Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; veæ ako da uzalud vjerovaste. 3 Jer vam najprije predahod što i primih da Hristos umrije za grijehe naše, po pismu, 4 I da bi ukopan, i da usta treæi dan, po pismu, 5 I da se javi Kifi, potom jedanaestorici apostola; 6 A potom ga vidješe jednom više od pet stotina braæee, od kojih mnogi žive i sad, a neki i pomriješe; 7 A potom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima; 8 A poslije sviju javi se i meni, kao kakvom nedonošetu. 9 Jer sam ja najmlaði među apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju. 10 Ali po blagodati Božijoj jesam što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom. 11 Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste. 12 A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvih, kako govore neki među vama da nema vaskrsenija mrtvih? 13 I ako nema vaskrsenija mrtvih, to ni Hristos ne usta. 14 A ako Hristos ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša. 15 A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedoèimo na Boga da vaskrse Hrista, kojega ne vaskrse kad mrtvi ne ustaju. 16 Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta. 17 A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojim. 18 Dakle i oni koji pomriješe u Hristu, izgibiose. 19 I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesreæeniji

smo od sviju ljudi. 20 Ali Hristos usta iz mrtvih, i bi novina onima koji umriješe. 21 Jer buduæi da kroz èovjeka bi smrt, kroz èovjeka i vaskrsenije mrtvih. 22 Jer kako po Adamu svi umiru, tako æe i po Hristu svi oživljeti. 23 Ali svaki u svom redu: novina Hristos; a potom oni koji vjerovaše Hristu o njegovu dolasku; 24 Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu. 25 Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje. 26 A pošljednji æe se neprijatelj ukinuti smrt. 27 Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad veli da je sve njemu pokoren, pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve. 28 A kad mu sve pokori, onda æe se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu. 29 Šta dakle èine oni koji se krste mrtvih radi? Kad mrtvi jamaèeno ne ustaju, što se i kršæavaju mrtvih radi? 30 I mi zašto podnosimo muke i nevolje svaki èas? 31 Svaki dan umirem, tako mi, braæeo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našemu. 32 Jer ako sam se po èovjeku borio sa zvjerovima u Efesu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer æemo sutra umrijeti. 33 Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre obièaje. 34 Otrijeznite se jedanput kao što treba, i ne griješite; jer neki ne znadu za Boga, na sramotu vama kažem. 35 Ali æe reæi ko: kako æe ustati mrtvi? i u kakom æe tijelu doæi? 36 Bezumnije! ti što siješ neæe oživjeti ako ne umre. 37 I što siješ ne siješ tijelo koje æe biti, nego golo zrno, bilo pšenièno ili drugo kako. 38 A Bog mu daje tijelo kako hoæe, i svakom sjemenu svoje tijelo. 39 Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo èovjeèije, a drugo skotsko, a drugo riblje, a drugo ptièije. 40 I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska: ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima. 41 Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi. 42 Tako i vaskrsenije mrtvih: sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost; 43 Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije se u slabosti, a ustaje u sili; 44 Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno. 45 Tako je i pisano: prvi èovjek Adam postade u tjelesnom životu, a pošljednji Adam u duhu koji oživljuje. 46 Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno, pa onda duhovno. 47 Prvi je èovjek od zemlje, zemljjan; drugi je èovjek Gospod s neba. 48 Kakav je zemljani taki su i zemljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski. 49 I kako nosimo oblije zemljanoga tako æemo nositi i oblije nebeskoga. 50 A ovo govorim, braæeo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti našljeðuje. 51 Evo vam kazujem tajnu: jer svi neæemo pomrijeti, a svi æemo se

pretvoriti, 52 Ujedanput, u trenuæeu oka u pošljednjoj trubi; jer æe zatrubit i mrtvi æe ustati neraspadljivi, i mi æemo se pretvoriti. 53 Jer ovo raspadljivo treba da se obuèe u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuèe u besmrtnost. 54 A kad se ovo raspadljivo obuèe u neraspadljivost i ovo se smrtno obuèe u besmrtnost, onda æe se zbiti ona rijeè što je napisana: pobjeda proždrije smrt. 55 Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda? (Hadës g86) 56 A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon. 57 A Bogu hvala koji nam dade pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista. 58 Zato, braæeo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednakoj u djelu Gospodnjemu znajuæei da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

16 A za milostinju svetima, kao što uredih po crkvama

Galatijskijem onako i vi èinite. 2 Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad doðem. 3 A kad dođem, koje naðete za vrijedne one æeu s poslanicama poslati u Jerusalim neka odnesu vašu pomoæ. 4 A ako bude vrijedno da i ja idem, poæei æe sa mnom. 5 A k vama æeu doæeti kad prođem Maæedeniju, jer æeu proæei kroz Maæedeniju. 6 A u vas može biti da æeu se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud pođem. 7 Sad vas u prolaženju neæeu vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti. 8 A u Efusu æeu ostati do Trojièina dne; 9 Jer mi se otvoriše velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo. 10 A ako dođe Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja. 11 Da ga nikо dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da dođe k meni; jer ga èekam s braæom. 12 A za brata Apola, mnogo ga molih da dođe k vama s braæom: i nikako ne bješe mu volja da sad dođe; ali æee doæeti kad imadbude kad. 13 Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrðujte se. 14 Sve da vam biva u ljubavi. 15 Molim vas pak, braæeo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se; 16 Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se. 17 Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajikovu, jer mi oni naknadiše što sam bio bez vas; 18 Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte dakle takove. 19 Pozdravljaju vas crkve Aziske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo Akila i Priskila s domaænjom svojom crkvom. 20 Pozdravljaju vas braæea sva. Pozdravite jedan drugoga cjlivom svetijem. 21 Pozdravljam vas ja Pavle svojom rukom. 22 Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet, maran ata. 23 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama; 24 I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

2 Korinæanima

1

Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj i brata Timotija crkvi Božijoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji: 2 Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. 3 Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, otac milosti i Bog svake utjehe, 4 Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava. 5 Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista. 6 Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tijeh istijeh stradanja koja i mi podnosimo. 7 I nadanje naše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajući da kao što ste zajedničari u našemu stradanju tako i u utjesi. 8 Jer vam ne æeemo, braæeo, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni življeti; 9 Nego sami u sebi osudisemo da nam valja pomrijjeti da se veæe ne uzdasmo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve. 10 Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da æe nas i još izbaviti, 11 S pomoæu i vaše molitve za nas; da mnogi ljudi mnogu hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi. 12 Jer je naša slava ovo: svjedoèanstvo savjesti naše da smo u prostoti i èistoti Božijoj a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodati Božijoj življeli na svijetu, a osobito među vama. 13 Jer vam drugo ne pišemo nego što èitate i razumijevate. A nadam se da æete i do kraja razumjeti. 14 Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista. 15 I u ovom pouzdanju šæadjah da vam doðem prije, da drugu blagodat imate; 16 I kroz vas da dođem u Maæedeniju, i opet iz Maæedenije da dođem k vama, i vi da me pratite u Judeju. 17 Ali kad sam ovo htio, eda li sam dakle što nepostojano èinio? Ili što se nakanjujem, da se po tijelu nakanjujem, da bude u mene da da, a ne ne? 18 Ali je Bog vjeran, te rijeè naša k vama ne bi da i ne. 19 Jer sin Božij Isus Hristos, kojega mi vama propovijedasmo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da. 20 Jer koliko je obeæanja Božijeh, u njemu su da, i u njemu amin, Bogu na slavu kroz nas. 21 A Bog je koji nas utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas, 22 Koji nas i zapeæati, i dade zalog Duha u srca naša. 23 A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedeæi vas ne doðoh više u Korint. 24 Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagaæi vaše radosti; jer u vjeri stojite.

2 Ovo pak sudih u sebi da opet ne dođem k vama u žlosti. 2 Jer ako ja èinim žalost vama, ko je koji æe mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene? 3 I pisah vam ovo isto, da kad dođem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajuæi se na sve vas da je moja radost sviju vas. 4 Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama. 5 Ako li je ko mene ražalio, ne ražali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama. 6 Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh. 7 Zato vi nasuprot veæema da opråstite i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost. 8 Zato vas molim, utrvdite k njemu ljubav. 9 Jer vam zato i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svaæemu poslušni. 10 A kome vi što oprostite onome opråstam i ja; jer ja ako što kome oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isusa Hrista, 11 Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli. 12 A kad doðoh u Troadu da propovijedam jevanđelje Hristovo, i otvoriše mi se vrata u Gospodu, 13 Ne imadoh mira u duhu svojemu, ne našavši Tita, brata svojega; nego opråstivši se s njima iziđoh u Maæedeniju. 14 Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu. 15 Jer smo mi Hristov miris Bogu i među onima koji se spasavaju i koji ginu: 16 Jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan? 17 Jer mi nijesmo kao mnogi koji neèisto propovijedaju rijeè Božiju, nego iz èistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

3 Poèinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporeùnijeh poslanica na vas ili od vas? 2 Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i èitaju svi ljudi; 3 Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova, koju smo mi služeæi napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenjem daskama nego na mesanjem daskama srca. 4 A takovo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga, 5 Ne da smo vrsni od sebe pomisliti što, kao od sebe, nego je naša vrsnoæa od Boga; 6 Koji i uèini nas vrsne da budemo sluge novom zavjetu, ne po slovu nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje. 7 Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izrailjevi ne mogoše pogledati na lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje: 8 Akamoli neæe mnogo veæema služba duha biti u slavi? 9 Jer kad je služba osuðenja slava, mnogo veæema izobiluje služba pravde u slavi. 10 Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi. 11 Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo æe veæema biti u slavi ono što ostaje. 12 Imajuæi dakle takovi nad s velikom

slobodom radimo; **13** I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izrailjevi gledati svršetka onome što prestaje. **14** No zasljepiše pomisli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u èitanju starog zavjeta, jer u Hristu prestaje. **15** Nego do danas kad se èita Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji. **16** A kad se obrate ka Gospodu, uzeæe se pokrivalo. **17** A Gospod je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda. **18** Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto oblijeè iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

4 Zato imajuæi ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosaðuje nam se; **2** Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvræemo rijeè Božiju, nego javljanjem istine da se pokaæemo svakoj savjesti èovjeæejoj pred Bogom. **3** Ako li je pak pokriveno jevanđelje naše, u onima je pokriveno koji ginu, **4** U kojima Bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernika, da im ne zasvjetli vidjelo jevanđelja slave Hristove, koji je oblijeè Boga, koji se ne vidi. (aiðn g165) **5** Jer sebe ne propovijedamo nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same vaše sluge Isusa Gospoda radi. **6** Jer Bog koji reèe da iz tame zasvjetli vidjelo, zasvjetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božije u licu Isusa Hrista. **7** Ali ovo blago imamo u zemljanim sudovima, da premnoæto sile bude od Boga a ne od nas. **8** U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosaðuje; zburjeni smo, ali ne gubimo nada; **9** Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaljuju nas, ali ne ginemo. **10** I jednako nosimo na tijelu smrt Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našemu pokaže. **11** Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našemu. **12** Zato dakle smrt vlada u nama, a život u vama. **13** Imajuæi pak onaj isti duh vjere kao što je napisano: vjerovah, zato govorih; mi vjerujemo, zato i govorimo. **14** Znajuæi da æe onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama. **15** Jer je sve vas radi, da blagodat umnoæena izobiluje hvalama na slavu Božiju. **16** Zato nam se ne dosaðuje; no ako se naš spoljaæni èovjek i raspada, ali se unutraæni obnavlja svaki dan. **17** Jer naša laka sadaæna briga donosi nam vjeènu i od svega preteæniju slavu, (aiðnos g166) **18** Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vidi, vjeèno. (aiðnos g166)

5 Jer znamo da kad se zemaljska naša kuæa tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuæu nerukotvorenu, vjeènu na nebesima. (aiðnos g166) **2** Jer za tijem uzdiæemo, žeæeæi

obuæei se u svoj nebeski stan. **3** I da se obuèeni, ne goli naðemo! **4** Jer budæei u ovome tijelu, uzdiæemo oteæali; jer neæemo da se svuèemo, nego da se preobuèemo, da život proædere smrtno. **5** A onaj koji nas za ovo isto stvori, Bog je, koji nam i dade zalog Duha. **6** Dobre smo dakle volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospoda. **7** Jer po vjeri živimo a ne po gledanju. **8** Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otiaæi od tijela, i iæi ka Gospodu. **9** Zato se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni. **10** Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki što je koji u tijelu èinio, ili dobro ili zlo; **11** Znajuæi dakle strah Gospodnjii ljudi svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašjem savjestima poznati. **12** Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo uzrok da se hvalite nama, da imate što odgovoriti onima koji se hvale onijem što je spolja a ne što je u srcu. **13** Jer ako se odviše hvalimo, Bogu se hvalimo; ako li smo smjerni, vama smo. **14** Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan za sve umrije, to dakle svi umrijeæe. **15** Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse. **16** Zato i mi otsad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista poznasmo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo. **17** Zato ako je ko u Hristu, nova je tvar: staro proðe, gle, sve novo postade. **18** Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dade nam službu pomirenja. **19** Jer Bog bjeæe u Hristu, i svjet pomiri sa sobom ne primivši im grijeha njihovih, i metnuvši u nas rijeè pomirenja. **20** Tako smo mi poslani mjesto Hrista, kao da Bog govori kroz nas; molimo vas u ime Hristova, pomirite se s Bogom. **21** Jer onoga koji ne znadijaæe grijeha nas radi uèini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu.

6 Molimo vas pak kao pomagaæi da ne primite uzalud blagodat Božiju. **2** Jer on govori: u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenija pomogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenija! **3** Nikakvo ni u èemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi; **4** Nego u svemu pokaæite se kao sluge Božije, u trpljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjesnotama, **5** U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu, **6** U èistoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj, **7** U rijeèi istine, u sili Božjoj, s oružjem pravde i nadesno i naliyevo, **8** Slavom i sramotom, kuðenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti, **9** Kao neznani i poznati, kao oni koji umiru i evo smo živi, kao nakaæeni a ne umorenici, **10** Kao žalosni a koji se jednako vesele, kao siromaæni, a koji mnoge obogaæavaju, kao oni koji ništa nemaju a sve

imaju. **11** Usta naša otvoře se k vama, Korinæani, i srce naše rasprostrani se. **12** Vama nije tjesno mjesto u nama, ali vam je tjesno u srcima vašijem. **13** A da mi vratite kao djeci govorim rasprostranite se i vi. **14** Ne vucite u tuđemu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezakonjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom? **15** Kako li se slaže Hristos s Velijarom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom? **16** Ili kako se udara crkva Božija s idolima? Jer ste vi crkve Boga živoga, kao što reče Bog: useljuju se u njih, i življeju u njima, i biaju im Bog, i oni æe biti moj narod. **17** Zato izidite između njih i odvojte se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do neèistote, i ja æe vas primiti, **18** I biaju vam otac, i vi æete biti moji sinovi i kæeri, govori Gospod svedržitelj.

7 Imajuæi dakle ovaka obeæanja, o ljubazni! da oèistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božnjemu. **2** Primite nas, nikome ne uèinismo nažao, nikoga ne pokvarismo, nikoga ne zanesosmo. **3** Ne govorim na osuðenje, jer prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama i umro i življeo. **4** Vrlo slobodno govorim k vama, mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, izobilan sam radošeu pored sviju briga našijeh. **5** Jer kad doðosmo u Maæedoniju, nikaka mira nemaše tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji: spolja borbe, iznutra strah. **6** Ali Bog, koji tješi ponizene, utješi nas dolaskom Titovjem. **7** A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujuæi vašu želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još veæema obradovah. **8** Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao: jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas. **9** Ali se sad radujem, ne što biste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje: jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u èemu ne štetujete. **10** Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenije pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi. **11** Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko uèini staranje meðu vama? kakovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste èisti u djelu. **12** Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrivio, niti onoga radi kome je krivo uèinjeno, nego da se pokaže meðu vama staranje naše za vas pred Bogom. **13** Zato se utješismo utjehom vašom; a još se veæema obradovasmo radosti Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov. **14** Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismo vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi. **15** I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako

ste ga sa strahom i drktanjem primili. **16** Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

8 Dajemo vam pak na znanje, braæeo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maæedonskim, **2** Da u mnogome kušanju nevolja suvišak radosti njihove i puko siromaštvu njihovo izobilova u bogatstvu prostote njihove. **3** Jer po moguæestvu njihovu ja sam svjedok i preko moguæestva dobrovoljni bijahu, **4** I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima. **5** I ne kao što se nadasmo nego najprije sebe predaše Gospodu i nama, po volji Božjoj, **6** Da mi umolismo Tita da kao što je poèeo onako i svrši i meðu vama blagodat ovu. **7** A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u rijeèi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi svojoj k nama, da i u ovoj blagodati izobilujete. **8** Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita. **9** Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat buduæi, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite. **10** I svjet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo èiniti nego i htjeti poèeste još od lanske godine. **11** A sad dovršite to i èiniti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i uèiniti, od toga što imate. **12** Jer ako ima kodobru volju, mio je po onome što ima, a ne po onome što nema. **13** Jer se ne želi da drugima bude radost a vama žalost, nego jednako. **14** Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost, **15** Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo skupio, nije mu nedostalo. **16** A hvala Bogu, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo. **17** Jer primi moljenje; a buduæi da se tako vrlo stara, svojevoljno otide k vama. **18** Poslasmo pak s njim i brata, kojega je pohvala u jevanđelju po svijem crkvama. **19** A ne samo to, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda slavu i vašu dobru volju: **20** Èuvajuæi se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo, **21** I promišljajuæi za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima. **22** A poslasmo s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznamo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veæi zbog velikoga nadanja na vas. **23** A za Tita, on je moj drug i pomagaè meðu vama; a za braæu našu, oni su poslanici crkveni i slava Hristova. **24** Pokažite dakle na njima svjedoèanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

9 Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam; **2** Jer poznajem vašu dobru volju, za koju

se o vama hvalim Maæedoncima da se Ahaja prigotovi od lanjske godine, i vaša revnost razdraži mnoge. 3 A braæeu poslah da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio; 4 Da se, ako dođu sa mnom Maæedonci i nađu vas neprigotovljene, ne osramotimo mi da ne reèem vi) u toj hvali. 5 Tako nađoh da je potrebno umoliti braæeu da naprijed idu k vama, i da priprave ovaj naprijed obreèeni vaš blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a ne kao lakovstvo. 6 Ovo pak velim: koji s tvrdom sije, s tvrdom æe i požnjeti; a koji blagoslov sije, blagoslov æe i požnjeti. 7 Ssvaki po volji svojega srca, a ne sa žalošæu ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje. 8 A Bog je kadar uèiniti da je meðu vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajuæi izobilujete za svako dobro djelo; 9 Kao što je pisano: prosu, dade siromasima; pravda njegovu ostaje vavijek. (aiõn g165) 10 A koji daje sjeme sijaëu, daæe i hljeb za jelo: i umnožæe sjeme vaše, i daæe da uzrastu žita pravde vaše; 11 Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas èini hvalu Bogu. 12 Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetijeh, nego èini te se i mnoge hvale daju Bogu, 13 Ogledom poreze ove hvaleæi Boga za vaše pokorno priznanje jevanđelja Hristova, i za prostotu podjele k njima i k svima, 14 I da se mole Bogu za vas i da èeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama. 15 A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

10 A sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama. 2 Molim pak da mi ne bude trijebe kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekih koji misle za nas da po tijelu živimo; 3 Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu. 4 Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli 5 I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu, 6 I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost. 7 Gledate li na ono što vam je pred oèima? Ako se ko uzda da je Hristov neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi. 8 Jer ako se što i više pohvalim vlašæu našom koju nam dade Gospod na popravljanje, a ne na kvarenje vaše, neæu se postidjeti. 9 Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama; 10 Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama, slab je, i rijeè njegova ne valja ništa. 11 Ovo neka pomisli takovi da kaki smo u rijeèi po poslanicama kad nijesmo

kod vas, taki smo i u djelu kad smo tu. 12 Jer ne smijemo sebe miješati ili se porediti s drugima koji hvale sami sebe; ali kad sami po sebi sebe mjere i porede sami sebe sa sobom, ne razumijevaju. 13 A mi se neæemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas. 14 Jer se mi daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas; jer doprijesmo i do vas s jevanđeljem Hristovijem, 15 Ne hvaleæi se preko mjere u tuđijem poslovima, imajuæi pak nad kad uzraste vjera vaša da æemo se u vama velièati po pravilu svojemu izobilno, 16 Da i u dalnjem stranama od vas propovjedimo jevanđelje, i da se ne pohvalimo onjem što je po tuđemu pravilu ureðeno. 17 A koji se hvali, Gospodom neka se hvali. 18 Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospod hvali.

11 O da biste malo potpljeli moje bezumlje! no i potprite me. 2 Jer revnujem za vas Božjom revnosti, jer vas obrekoh mužu jednome, da djevojku èistu izvedem pred Hrista. 3 Ali se bojim da kako kao što zmija Evu prevari lukavstvom svojijem tako i razumi vaši da se ne odvrate od prostote koja je u Hristu. 4 Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovjeda kojega mi ne propovjedasm, ili drugoga Duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevanđelje koje ne primiste, dobro biste potpljeli. 5 Jer mislim da ni u èemu nijesam manji od prevelikih apostola. 6 Jer ako sam i prostak u rijeèi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati meðu vama. 7 Ili grijeh uèinih ponjujuæi sebe da se vi povisite? Jer vam zabadava Božije jevanđelje propovjedi. 8 Od drugih crkava oteh uzevši platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadih nikome. 9 Jer moju sirotinju potpuniše braæea koja dođoše iz Maæedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaæu. 10 Kao što je istina Hristova u meni tako se hvala ova neæe uzeti od mene u Ahajskijem krajevima. 11 Zašto? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što èinim i èinæu, 12 Da otsijeèem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome èim se hvale našli se kao i mi. 13 Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Hristove. 14 I nije èudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svjetla. 15 Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima æe svršetak biti po djelima njihovijem. 16 Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna primite me, da se i ja što pohvalim. 17 A što govorim ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumiju, u ovoj struci hvale. 18 Buduæi da se mnogi hvale po tijelu, i ja æu da se hvalim. 19 Jer ljubazno primate bezumne kad ste sami mudri. 20 Jer primate ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu

bije, ako se ko velièa. **21** Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko sloboden po bezumiju govorim i ja sam sloboden. **22** Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izrailjci? i ja sam; jesu li sjeme Avraamovo? i ja sam; **23** Jesu li sluge Hristove? ne govorim po mudrosti) ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnio, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga; **24** Od Jevreja primio sam pet puta èetrdeset manje jedan udarac; **25** Triput sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se laða sa mnom razbijala, noæ i dan proveo sam u dubini morskoj. **26** Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabozaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu među lažnom braæom; **27** U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeđi, u mnogom pošæenju, u zimi i golotinji; **28** Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crkve. **29** Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim? **30** Ako mi se valja hvaliti, svojom æeu se slaboæeu hvaliti. **31** Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji je blagosloven vavijek, zna da ne lažem. (aïon g165) **32** U Damasku neznabozæki knez cara Arete èuvaše grad Damask i šeaše da me uhvati; **33** i kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovih ruku.

12 Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer æeu doæi na viðenja i otkrivenja Gospodnja. **2** Znam èovjeka u Hristu koji prije èetraest godina ili u tijelu, ne znam; ili osim tijela, ne znam: Bog zna) bi odnesen do treæega neba. **3** I znam za takovog èovjeka ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna) **4** Da bi odnesen u raj, i èu neiskazane rijeèi kojih èovjeku nije slobodno govoriti. **5** Tijem æeu se hvaliti, a sobom se neæu hvaliti, veæ ako slabostima svojima. **6** Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih istinu kazao; ali štedim da ne bi ko više pomislio za mene nego što me vidi ili èuje što od mene. **7** I da se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se žalac u meso, anđeo sotonin, da me æeuša da se ne ponosim. **8** Zato triput Gospoda molih da otstupi od mene. **9** I reèe mi: dosta ti je moja blagodat; jer se moja sila u slabosti pokazuje sasvijem. Daklem æe se najslaðe hvaliti svojijem slabostima, da se useli u mene sila Hristova. **10** Zato sam dobre volje u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan. **11** Postadoh bezuman hvaleæi se: vi me natjeraste: jer je trebalo da me vi hvalite; jer ni u èemu nijesam manji od prevelikih apostola, ako i jesam ništa. **12** Jer znaci apostolovi uèiniše se među vama u svakom

trpljenju, u znacima i èudesima i silama. **13** Jer šta je u èemu ste manji od ostalih crkava, osim samo što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu krivicu. **14** Evo sam gotov treæi put da vam doðem, i ne dosaðujem vam; jer ne tražim što je vaše nego vas. Jer djeca nijesu dužna roditeljima imanja teæi nego roditelj djeci. **15** A ja dragovoljno potrošaæu i biæu potrošen za duše vaše, aki i ljubim ja vas odviše, a vi mene manje ljubite. **16** Ali neka bude, ja ne dosadih vama, nego lukav buduæi dobih vas prijevarom. **17** Eda li vas što zakidoh preko koga od onijeh koje slah k vama? **18** Umolih Tita, i s njim poslaæ brata: eda li vas Tit što zakide? Ne hodismo li jednjem duhom? ne jednjem li stopama? **19** Mislite li opet da vam se odgovaramo? Pred Bogom u Hristu govorimo, a sve je, ljubazni, za vaše popravljanje. **20** Jer se bojim da kad po èem doðem neæeu vas naæei kakove hoæeu, i ja æeu se naæei vama kakova me neæete: da kako ne budu svaðe, zavisti, srđne, prkos, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune: **21** Da me opet kad doðem ne ponizi Bog moj u vas, i ne usplaæem za mnogima koji su prije sagriješili i nijesu se pokajali za neæistotu i kurvarstvo i sramotu, što poèiniše.

13 Ovo treæi put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaæe svaka rijeè. **2** Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas bivši drugi put, i sad ne buduæi kod vas pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima da ako doðem opet neæeu poštediti. **3** Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govorii, koji među vama nije slab, nego je silan među vama. **4** Jer ako i raspet bi po slabosti, ali je živ po sili Božjoj; jer smo i mi slabí u njemu, ali æemo biti živi s njim silom Božjom među vama. **5** Sami sebe okušajte jeste li u vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? veæ ako da u èemu nijeste valjani. **6** A nadam se da æete poznati da mi nijesmo nevaljani. **7** A molimo se Bogu da vi ne èinite nikakva zla, ne da se mi valjani pokaæemo, nego da vi dobro èinite, a mi kao nevaljani da budemo. **8** Jer ništa ne možemo na istinu nego za istinu. **9** Jer se radujemo kad mi slabimo a vi jaèate. A zato se i molimo Bogu, za vaše savršenstvo. **10** Zato, ne buduæi kod vas, pišem ovo da kad doðem ne uèinim bez šteðenja po vlasti koju mi je Gospod dao na popravljanje a ne na raskopavanje. **11** A dalje, braæo, radujte se, savršujte se, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte: i Bog ljubavi i mira biæe s vama. **12** Pozdravite jedan drugoga cijelom svetijem. **13** Pozdravljaju vas svi sveti. **14** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i oca i zajednica svetoga Duha sa svima vama. Amin.

Galaæanima

1 Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz èovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga oca, koji ga vaskrse iz mrtvijeh, 2 I sva braæea koja su sa mnom, crkvama Galatijskijem: 3 Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospoda našega Isusa Hrista, 4 Koji dade sebe za grijeha naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našega, (aïon g165) 5 Kojemu slava vavijek vijeka. Amin. (aïon g165) 6 Èudim se da se tako odmah odvraæate na drugo jevanđelje od onoga koji vas pozva blagodaæu Hristovom, 7 Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoæe da izvrnu jevanđelje Hristovo. 8 Ali ako i mi, ili anðeo s neba javi vam jevanđelje drukëije nego što vam javismo, proklet da bude! 9 Kao što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi jevanđelje drukëije nego što primiste, proklet da bude! 10 Zar ja sad ljudi nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugaðam? Jer kad bih ja još ljudima ugaðao, onda ne bih bio sluga Hristov. 11 Ali vam dajem na znanje, braæeo, da ono jevanđelje koje sam ja javio, nije po èovjeku. 12 Jer ga ja ne primih od èovjeka, niti nauèeih, nego otkrivenjem Isusa Hrista. 13 Jer ste èuli moje življjenje nekad u Jevrejstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je. 14 I napredovah u Jevrejstvu veæema od mnogijeh vrsnika svojih u rodu svome, i odviše revnovah za otaèke svoje obièaje. 15 A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodaæu svojom, 16 Da javi sina svojega u meni, da ga jevanđeljem objavim među neznaboboçima; odmah ne pitah tijela i krvi, 17 Niti iziðoh u Jerusalim k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask. 18 A poslijе toga na tri godine iziðoh u Jerusalim da vidim Petra, i ostadoh u njega petnaest dana. 19 Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodnjega. 20 A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem. 21 A potom doðoh u zemlje Sirske i Kilikijske. 22 A bijah licem nepoznat Hristovijem crkvama Judejskima; 23 Nego samo bijahu èuli da onaj koji nas nekad goni sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše. 24 I slavljuh Boga za mene.

2 A potom na èetrnaest godina opet iziðoh u Jerusalim s Varnavom, uzevši sa sobom i Tita. 2 Ali iziðoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za jevanđelje koje propovijedam u neznaboboçima, ali nasamo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne trèim ili ne bih tréao. 3 Ali ni Tit, koji bješe sa mnom, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže. 4 I za lažnu braæeu koja doðoh i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas

zarobe; 5 Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina jevanđelja ostane među nama. 6 A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše; 7 Nego nasuprot doznavši da je meni povjerenje jevanđelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima 8 Jer onaj koji pomaže Petru u apostolstvu među obrezanima onaj pomaže i meni među neznaboboçima 9 I poznavši blagodat koja je meni dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se brojahu da su stubovi, dadoše desnice meni i Varnavi, i pristadoše da mi propovijedamo u neznaboboçima, a oni u obrezanima; 10 Samo da se opominjemo siromašnijeh, za koje sam se i starao tako èinili. 11 A kad doðe Petar u Antiohiju, u oèi njemu protiv stadoh; jer bješe zazoran. 12 Jer prije dok ne doðoše neki od Jakova, jeðaše s neznaboboçima, a kad doðoše, ustruèavaše se i odvajaše bojeji se onijeh koji su iz obrezanja. 13 I dvolièahu s njim i ostali Judejci, tako da i Varnava prista u njihovo dvolièenje. 14 A kad ja vidjeh da ne idu pravo k istini jevanđelja, rekoh Petru pred svima: kad ti koji si Jevrejin, neznaboboèki a ne Jevrejski živiš, zašto neznaboboçe nagoniš da žive Jevrejski? 15 Mi koji smo rođeni Jevreji, a ne grješnici iz neznabobožaca, 16 Pa doznavši da se èovjek neæe opravdati djelima zakona, nego samo vjerom Isusa Hrista, i mi vjerovasmo Hrista Isusa da se opravdamo vjerom Hristovom, a ne djelima zakona: jer se djelima zakona nikakvo tijelo neæe opravdati. 17 Ako li se mi koji tražimo da se opravdamo Hristom, naðosmo i sami grješnici, dakle je Hristos grijehu sluga? Bože saèuvaj! 18 Jer ako opet zidam ono što razvalih, pokazujem se da sam prestupnik. 19 Jer ja zakonom zakonu umrije da Bogu živim; s Hristom se razapeh. 20 A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A što sad živim u tijelu, živim vjerom sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade sebe za mene. 21 Ne odbacujem blagodati Božije; jer ako pravda kroz zakon dolazi, to Hristos uzalud umrije.

3 O nerazumni Galati! ko vas je opèinio da se ne pokoravate istini? Vi, kojima pred oèima bješe napisan Isus Hristos, a sad se među vama razape. 2 Ovo hoæu od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz èuvenje vjere? 3 Tako li ste nerazumni? Poèevši Duhom, sad tijelom svršujete? 4 Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud! 5 Koji vam dakle daje Duha i èini èudesu među vama, èini li djelima zakona ili èuvenjem vjere? 6 Kao što Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu. 7 Poznajte dakle da su oni sinovi Avraamovi koji su od vjere. 8 A pismo vidjevši unapredak da Bog vjerom neznaboboçe

pravda, naprijed objavi Avraamu: u tebi æe se blagosloviti svi neznabosci. 9 Tako koji su od vjere, blagoslovæ se s vjernijem Avraamom. 10 Jer koji su god od djela zakona pod kletvom su, jer je pisano: proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da èini. 11 A da se zakonom nikо ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vjere življeæe. 12 A zakon nije od vjere; nego èovjek koji to tvori življeæe u tome. 13 Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu: 14 Da među neznaboscima bude blagoslov Avraamov u Hristu Isusu, da obeæanje Duha primimo kroz vjeru. 15 Braæo, po èovjeku govorim, nikо èovjeèijega potvrđena zavjeta ne odbacuje niti mu što domeæe. 16 A Avraamu i sjemenu njegovu reèena biše obeæanja. A ne veli: i sjemenima, kao za mnoga, nego kao za jedno: i sjemenu tvojemu, koje je Hristos. 17 Ovo pak velim: zavjeta, koji je od Boga potvrđen za Hrista, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije èetiri stotine i trideset godina, da ukine obeæanje. 18 Jer ako je našljedstvo od zakona, onda veæ nije od obeæanja, a Avraamu obeæanjem darova Bog. 19 Šta æe dakle zakon? Radi grijeha dodade se dokle doðe sjeme kojemu se obeæa, i postavili su ga anđeli rukom posrednika. 20 Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan. 21 Eda li je dakle zakon protivan obeæanjima Božijim? Bože saèuvaj! Jer da je dan zakon koji može oživljeti, zaista bi od zakona bila pravda. 22 Ali pismo zatvori sve pod grijeh, da se obeæanje dade kroz vjeru Isusa Hrista onima koji vjeruju. 23 A prije dolaska vjere bismo pod zakonom èuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati. 24 Tako nam zakon bi èuvar do Hrista, da se vjerom opravdamo. 25 A kad doðe vjera, veæ nijesmo pod èuvarom. 26 Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa; 27 Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste. 28 Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu. 29 A kad ste vi Hristovi, onda ste sjeme Avraamovo, i po obeæanju našljednici.

4 Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega; 2 Nego je pod zapovjedicima i èuvarama tja do roka oèina. 3 Tako i mi kad bijasmo mlađi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni; 4 A kad se navrši vrijeme, posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je rođen od žene i pokoren zakonu, 5 Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaætvo. 6 I buduæi da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji više: Ava oèe! 7 Tako veæ nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božiji kroz Isusa Hrista. 8 Ali tada ne znajuæi

Boga služite onima koji po sebi nijesu bogovi. 9 A sad poznavši Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraæete opet na slabe i rðave stihije, kojima opet iznova hoæete da služite? 10 Gledate na dane i mjesecе, i vremena i godine. 11 Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas. 12 Budite kao ja što sam; jer sam ja kao vi što ste. Braæo! molim vas, ništa mi ne uèiniste nažao. 13 A znate da vam u slabosti tijela najprije propovjedih jevanđelje; 14 I napasti moje, koja bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao anđela Božijega, kao Hrista Isusa. 15 Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedoæim da biste, kad bi moguæe bilo, izvadili oèi svoje i dali meni. 16 Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreæi? 17 Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoæe da vas odvoje, da im revnijete. 18 A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas. 19 Djeèice moja, koju opet s mukom raðam, dokle Hristovo oblijeèe ne postane u vama; 20 Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmijenim glas svoj, jer ne mogu da se naèudim za vas. 21 Kažite mi, vi koji hoæete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona? 22 Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje, a drugoga od slobodne. 23 Ali koji bješe od robinje, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obeæanju. 24 Koje znaæi drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan dakle od gore Sinajske, koja raða za robovanje, i to je Agar. 25 Jer Agar znaæi Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjijem Jerusalimom, i služi sa djecom svojom. 26 A gornji Jerusalim slobodna je, koji je mati svima nama. 27 Jer je pisano: razveseli se, nerotkinjo koja ne raðaš; prokini i povie, ti koja ne trpiš muke poroðaja; jer pusta ima mnogo više djece negoli ona koja ima muža. 28 A mi smo, braæo, po Isaku djeca obeæanja. 29 No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad. 30 Ali šta govorи pismo? Istjeraj robinju i sina njezina; jer sin robinjin neæe naslijediti sa sinom slobodne. 31 Tako, braæo, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

5 Stojte dakle u slobodi kojom nas Hristos oslobodi, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti. 2 Evo ja Pavle kažem vam da ako se obrežete Hristos vam ništa neæe pomoæi. 3 A opet svjedoæim svakome èovjeku koji se obrezuje da je dužan sav zakon tvoriti. 4 Izgubiste Hrista, vi koji hoæete zakonom da se opravdate, i otpadoste od blagodati. 5 Jer mi duhom èekamo od vjere nad pravde. 6 Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi. 7 Dobro træaste; ko vam zabranji da se ne pokoravate istini? 8 To odvraæanje nije od onoga koji vas pozva. 9 Malo kvasca ukiseli sve tijesto. 10 Ja

se za vas nadam u Gospodu da ništa drugo neæete misliti. A koji vas smeta ponijeæe grijeh, makar ko bio. **11** A ja, braæo, ako još obrezanje propovijedam, zašto me gone? Tako se ukide sablazan krstova. **12** O da bi otsjeèeni bili oni koji vas kvare! **13** Jer ste vi, braæo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na želju tjelesnu, nego iz ljubavi služite jedan drugome. **14** Jer se sav zakon izvršuje u jednoj rijeèi, to jest: ljubi bližnjega svojega kao sebe. **15** Ali ako se meðu sobom koljete i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite. **16** Velim pak: po duhu hodite, i želja tjelesnijeh ne izvršujte. **17** Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne èinite ono šta hoæete. **18** Ako li vas duh vodi, nijeste pod zakonom. **19** A poznata su djela tjelesna, koja su preljuboèinstvo, kurvarstvo, neèistota, besramnost, **20** Idolopoklonstvo, èaranja, neprijateljstva, svaðe, pakosti, srdnje, prkos, raspre, sablazni, jeresi, **21** Zavisti, ubistva, pijanstva, žderanja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed kazujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takova èine neæee naslijediti carstva Božjega. **22** A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrota, milost, vjera, **23** Krotost, uzdržanje; na to nema zakona. **24** A koji su Hristovi, raspeše tijelo sa slastima i željama. **25** Ako u duhu živimo, po duhu i da hodimo, **26** Da ne tražimo lažne slave razdražujuæi jedan drugoga, i zavideæi jedan drugome.

6 Braæo! ako i upadne èovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, èuvajuæi sebe da i ti ne budeš iskušan. **2** Nosite bremena jedan drugoga, i tako æete ispuniti zakon Hristov. **3** Jer ako ko misli da je što a nije ništa, umom vara sebe. **4** A svaki da ispita svoje djelo, i tada æe sam u sebi imati slavu, a ne u drugome. **5** Jer æe svaki svoje breme nositi. **6** A koji se uèi rijeèi neka daje dijel od svakoga dobra onome koji ga uèi. **7** Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta èovjek posije ono æe i požneti. **8** Jer koji sije u tijelo svoje, od tijela æe požneti pogibao; a koji sije u duh, od duha æe požneti život vjeèni. (*aiōnios g166*) **9** A dobro èiniti da nam se ne dosadi; jer æemo u svoje vrijeme požneti ako se ne umorimo. **10** Zato dakle dok imamo vremena da èinimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri. **11** Vidite koliko vam napisah rukom svojom! **12** Koji hoæe da se hvale po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za krst Hristov. **13** Jer ni oni sami koji se obrezuju ne drže zakona, nego hoæe da se vi obrezujete da se vašjem tijelom hvale. **14** A ja Božje saèuvaj da se èim drugijem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu. **15** Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni

neobrezanje, nego nova tvar. **16** I koliko ih god po ovome pravilu žive, na njima biæe mir i milost, i na Izrailju Božijemu. **17** Više da mi niko ne dosaðuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu svojemu nosim. **18** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem, braæo. Amin.

Efežanima

1 Od Pavla, po volji Božjoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnjem na nebesima kroz Hrista; **4** Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi, **5** Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje, **6** Na pohvalu slavne blagodati svoje kojom nas oblagodati u ljubaznome, **7** U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grijeha, po bogatstvu blagodati njegove, **8** Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu, **9** Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokaza u njemu, **10** Za uredbu izvršetka vremena, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemljii; u njemu, **11** Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed određeni bivši po naredbi Boga koji sve èini po savjetu volje svoje, **12** Da bismo bili na hvalu slave njegove, mi koji smo se naprijed uzdali u Hrista, **13** Kroz kojega i vi, èuvši rijeè istine, jevanđelje spasenja svojega, u kojemu i vjerovavši zapeèatiste se svetijem duhom obeæanja, **14** Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje teèevine na hvalu slave njegove. **15** Zato i ja èuvši vašu vjeru u Hrista Isusa, i ljubav k svima svetima, **16** Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojim molitvama, **17** Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate, **18** I bistre oèi srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogatstvo slave našljedstva njegova u svetima, **19** I kakva je izobilna veličina sile njegove na nama koji vjerujemo po èinjenju prevelike sile njegove, **20** Koju uèini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvih i posadi sebi s desne strane na nebesima, **21** Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i nad svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide. (aiòn g165) **22** I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima, **23** Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

2 I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijeha svoje, **2** U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja; (aiòn g165) **3** U kojima i mi svi živjesmo negda po željama tijela svojega, èineæi volju tijela i pomisli, i bijasmo

rođena djeca gnjeva, kao i ostali; **4** Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama, **5** I nas koji bijasmo mrtvi od grijehova oživljv s Hristom blagodaæu ste spaseni **6** I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu. **7** Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogatstvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu. (aiòn g165) **8** Jer ste blagodaæu spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij. **9** Ne od djela, da se niko ne pohvali. **10** Jer smo njegov posao, sazdani u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo. **11** Zato se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabobošči bili i nazivani neobrezanje od onijeh koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radilo, **12** Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izraeljeva, i bez dijela u zavjetima obeæanja, nada ne imajuei, i bezbožni na svijetu: **13** A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom. **14** Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavljaø, neprijateljstvo, tijelom svojijem. **15** Zakon zapovijesti naukama ukinuvši; da iz oboga naèini sobom jednoga novog èovjeka, èineæi mir; **16** I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo na njemu. **17** I došavši propovjedi u jevanđelju mir vama daljnima i onima koji su blizu. **18** Jer on dovede k ocu oboje u jednom duhu. **19** Tako dakle više nijeste tuði i došljaci, nego živite sa svetima i domaæi ste Bogu, **20** Nazidani na temelju apostola i proraka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos, **21** Na kome sva graðevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu; **22** Na kome æete se i vi sazidati za stan Božij u duhu.

3 Toga sam radi ja Pavle sužanj Isusa Hrista za vas neznabobošce, **2** Buduæi da èuste službu blagodati Božije koja je meni dana meðu vama, **3** Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah ukratko, **4** Odakle možete èitajuæi poznati moj razum u tajni Hristovoj, **5** Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima èovjeèijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom svetijem; **6** Da neznabobošci kroz jevanđelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajednièari u obeæanju njegovom u Hristu Isusu, **7** Kojemu postadoh sluga po daru blagodati Božije, koja mi je dana po èinjenju sile njegove. **8** Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade se ova blagodat da objavim meðu neznabobošcima neiskazano bogatstvo Hristovo, **9** I da otkrijem svima što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdao sve kroz Isusa Hrista; (aiòn g165) **10** Da se kroz crkvu sad obznani poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazlièena premudrost Božija, **11** Po

naredbi vijekova, koju uèini u Hristu Isusu Gospodu našemu, (aiðn g165) 12 U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom. 13 Zato vas molim da se ne oslabite zbog nevolja mojih za vas, koje su slava vaša. 14 Toga radi preklanjam koljena svoja pred ocem Gospoda našega Isusa Hrista, 15 Po kome se sva èeljad i na nebesima i na zemlji zovu, 16 Da vam da silu po bogatstvu slave svoje, da se utvrdite Duhom njegovijem za unutrašnjeg èovjeka, 17 Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; 18 Da biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina i dužina i dubina i visina, 19 I poznati pretežniju od razuma ljubav Hristovu, da se ispunite svakom puninom Božijom. 20 A onome koji može još izobilnije sve èiniti što ištemo ili mislimo, po sili koja èini u nama, 21 Onome slava u crkvi po Hristu Isusu u sve naraštaje va vijek vijeka. Amin. (aiðn g165)

4 Molim vas dakle ja sužanj u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani, 2 Sa svakom poniznošæu i krotošæu, s trpljenjem, trpeæi jedan drugoga u ljubavi, 3 Starajuæi se držati jedinstvo Duha u svezi mira; 4 Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega. 5 Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje, 6 Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama. 7 A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Hristova. 8 Zato govorit: izišavši na visinu zaplijenio si plijen, i dade dare ljudima. 9 A što iziðe, šta je, osim da i siðe u najdonja mjesta zemlje? 10 Koji siðe to je onaj koji i iziðe više sviju nebesa da ispuni sve. 11 I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevanđeliste, a jedne pastire i uèitelje, 12 Da se sveti priprave za djelo službe, na sazidanje tijela Hristova; 13 Dokle dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina Božijega, u èovjeka savršena, u mjeru rasta visine Hristove; 14 Da ne budemo više mala djeca, koju ljudi i zanosi svaki vjetar nauke, u laži èovjekooj, putem prijevarе; 15 Nego vladajuæi se po istini u ljubavi da u svemu uzrastemo u onome koji je glava, Hristos. 16 Iz kojega je sve tijelo sastavljen i sklopljeno svakijem zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri svakoga uda, i èini da raste tijelo na popravljanje samoga sebe u ljubavi. 17 Ovo dakle govorim i svjedoèim u Gospodu da više ne hodite kao što hode i ostali neznabrošći u praznosti uma svojega, 18 Koji imaju smisao tamom pokriven, i udaljeni su od života Božijega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje srca svojih; 19 Koji ostavivši poštenje predadoše se besramnosti, na èinjenje svake neèistote i lakomstva. 20 Ali vi tako ne poznaste Hrista; 21

Jer ga èuste i u njemu se nauèiste, kao što je istina u Isusu, 22 Da odbacite, po prvome življenju, staroga èovjeka, koji se raspada u željama prevarljivijem; 23 I da se obnovite duhom uma svojega, 24 I obuèete u novoga èovjeka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetinji istine. 25 Zato odbacite laž, i gorovite istinu svaki sa svojijem bližnjijem; jer smo udi jedan drugome. 26 Gnjevit se i ne griješite; sunce da ne zaðe u gnjevu vašemu. 27 Niti dajite mjesta ðavolu. 28 Koji je krao više da ne krade, nego još da se trudi, èineæi dobro rukama svojima da ima šta davati potrebnome. 29 Nikakva rðava rijeè da ne izlazi iz usta vašijeh, nego samo što je dobro za napredovanje vjere, da da blagodat onima koji slušaju. 30 I ne ožalošæavajte svetoga Duha Božijega, kojijem ste zapeèaaeni za dan izbavljenja. 31 Svaka goréina, i gnjev, i ljutina, i vika i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošæu. 32 A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštujuæi jedan drugome, kao što je i Bog u Hristu oprostio vama.

5 Ugledajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca, 2 I živite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris. 3 A kurvarstvo i svaka neèistota i lakomstvo da se i ne spominje meðu vama, kao što se pristoji svetima; 4 Tako i sramotne i lude rijeèi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje. 5 Jer ovo da znate da nijedan kurvar, ili neèist, ili tvrdica koji je idolopoklonik neæe imati dijela u carstvu Hrista i Boga. 6 Niko da vas ne vara praznijem rijeèima; jer ovijeh radi ide gnjev Božij na sinove nepokornosti. 7 Ne bivajte dakle zajedniæari njihovi. 8 Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu: kao djeca vidjela živite; 9 Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini. 10 Istražujte što je Bogu ugodno. 11 I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još karajte. 12 Jer je sramno i govoriti što oni tajno èine. 13 A sve za što se kara, vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je; 14 Zato govorit: ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih, i obasajaæe te Hristos. 15 Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri; 16 Pazite na vrijeme, jer su dani zli. 17 Toga radi ne budite nerazumnii, nego poznajte što je volja Božija. 18 I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom, 19 Govoreæi meðu sobom u psalmima i pojanju i pjesmama duhovnjem, pjevajuæi i pripjevajuæi u srcima svojijem Gospodu; 20 Zahvaljujuæi za svašto u ime Gospoda našega Isusa Hrista Bogu i ocu; 21 Slušajuæi se meðu sobom u strahu Božijemu. 22 Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda. 23 Jer je muž glava ženi kao što je i Hristos glava crkvi, i on je spasitelj tijela. 24 No kao što

crkva sluša Hrista tako i žene svoje muževe u svemu. 25 Muževi! ljubite svoje žene kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju, 26 Da je osveti očistivši je kupanjem vodenjem u riječi; 27 Da je metre preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga žega, nego da bude sveta i bez mane. 28 Tako su dužni muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi. 29 Jer нико не omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grijie, kao i Gospod crkvu. 30 Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovih. 31 Toga radi ostaviće čovjek oca svojega i materi, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo. 32 Tajna je ovo velika; a ja govorim za Hrista i za crkvu. 33 Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

6 Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo.

2 Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obećanjem: 3 Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji. 4 I vi ocevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u naući i u strahu Gospodnjemu. 5 Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktanjem, u prostoti srca svojega, kao i Hrista; 6 Ne samo pred očima radeći kao ljudima da ugađate, nego kao služe Hristove, tvoreći volju Božiju od srca. 7 Dragovoljno služite, kao Gospodu a ne kao ljudima, 8 Znajući da svaki što učini dobro ono će i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak. 9 I vi gospodari, tako činite njima ostavljujući prijetnje, znajući da je i vama samijem i njima gospodar na nebesima, i on ne gleda ko je ko. 10 A dalje, bračno moja, jačajte u Gospodu i u sili jačine njegove. 11 Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli održati protiv lukavstva īavolskoga: 12 Jer naš rat nije s krvljom i s tijelom, nego s poglavarama i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba. (aiōn g165) 13 Toga radi uzmite sve oružje Božije, da biste se mogli braniti u zlom danu, i svršivši sve održati se. 14 Stanite dakle opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop pravde, 15 I obuvši noge u pripravu jevanđelja mira; 16 A svrh svega uzmite štit vjere o koji ćeete moći pogasiti sve raspaljene strijele nečastivoga; 17 I kacigu spasenja uzmite, i maće duhovni koji je riječ Božija. 18 I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete, 19 I za mene, da mi se da riječ kad otvorim usta svoja, da obznam sa slobodom tajnu jevanđelja, 20 Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji. 21 A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve će vam kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu, 22 Kojega poslali k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješi srca vaša.

23 Mir bračni i ljubav s vjerom od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista. 24 Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa Hrista jednako. Amin.

Filipljanima

1 Od Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filibi, s vladikama i đakonima: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Zahvaljujem Bogu svojemu kad se god opomenem vas, **4** Svakog molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se, **5** Što vi postadoste zajedničari u jevanđelju, od prvoga dana i do danas; **6** Uzdajući se u ovo isto da æe onaj koji je poèeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista. **7** Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojima i u odgovoru i potvrđivanju jevanđelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodati. **8** Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista, **9** I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobilije u razumu i svakoj volji, **10** Da kušate šta je bolje, da budete èisti i bez spoticanja na dan Hristov, **11** Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju. **12** Hoćeš pak da znate, braæe, da ovo što se radi sa mnom izide za napredak jevanđelja, **13** Tako da se razglasiti u svoj sudnici i kod svih ostalih da su moji okovi za Hrista. **14** I mnoga braæe u Gospodu oslobođivši se okovima mojima veæema smiju govoriti rijeè Božiju bez straha. **15** Istina, jedni iz zavisti i svaðe, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju. **16** Tako ovi uz prkos Hrista objavljuju neèisto, misleći da æe nanijeti žalost mojim okovima; **17** A ovi iz ljubavi, znajući da za obranu jevanđelja ležim u tamnici. **18** Šta dakle? Bilo kako mu drago, dvoličenjem ili istinom, Hristos se propovijeda; i zato se radujem, a i radovaæem se; **19** Jer znam da æe mi se ovo zbiti na spasenije vašom molitvom i pomoæem Duha Isusa Hrista. **20** Kao što èekam i nadam se da se ni u èemu neæu postidjeti, nego da æe se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos veličati u tijelu mojem, bilo životom ili smræu. **21** Jer je meni život Hristos a smrt dobitak. **22** A kad mi življjenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta æu izabrati. **23** A oboje mi je milo, imajući želju oticati i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo; **24** Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi. **25** I ovo znam jamaèeno da æu biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere, **26** Da hvala vaša mnome izobilije u Hristu Isusu kad vam opet dođem. **27** Samo živite kao što se pristoji jevanđelju Hristovu, da vas vidim kad dođem ili ako vam ne dođem da èujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru jevanđelja, **28** I ni u èem da se ne plašite od protivnika; koje je njima znak pogibli a vama spasenija, i to od Boga; **29** Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga

vjerujete nego i da stradate za nj, **30** Imajući onu istu borbu kakvu u meni vidjeste i sad èujete za mene.

2 Ako ima dakle koje pouèenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost, **2** Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jedinodušni i jedinomisleni: **3** Ništa ne èinite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznoæem èinite jedan drugoga veæeg od sebe. **4** Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugih. **5** Jer ovo da se misli među vama što je i u Hristu Isusu, **6** Koji, ako je i bio u oblijeu Božijemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom; **7** Nego je ponizio sam sebe uzevši oblijeve sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oèi nađe se kao èovjek, **8** Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove. **9** Zato i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veæe od svakoga imena. **10** Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onih koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom; **11** I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga oca. **12** Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo veæema kad nijesam kod vas, gradite spasenije svoje sa strahom i drktanjem. **13** Jer je Bog što èini u vama da hoæete i uèinite kao što mu je ugodno. **14** Sve èinite bez vike i premišlanja, **15** Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu, **16** Pridržavajući rijeè života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud trèanje i trud. **17** No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima. **18** Tako i vi radujete se i budite sa mnom radosni. **19** A nadam se u Gospoda Isusa da æu skoro poslati k vama Timotija, da se i ja razveselim razabравši kako ste vi. **20** Jer nijednoga nemam jednake misli sa sobom koji se upravo brine za vas. **21** Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa. **22** A njegovo poštjenje poznajete, jer kao dijete ocu sa mnom je poslužio u jevanđelju. **23** Njega dakle nadam se da æu poslati odmah kako razberem šta je za mene. **24** A nadam se u Gospoda da æu i sam skoro doæi k vama. **25** Ali nađoh za potrebito da pošljem k vama brata Epafrođita, svojega pomagaèa i drugara u vojevanju, a vašega poslanika i slugu moje potrebe; **26** Jer željaš od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste èuli da je bolovao. **27** Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne dođe žalost na žalost. **28** Zato ga poslah skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da olakša malo. **29** Primite ga dakle u Gospodu sa svakom radosti, i takove poštujte; **30** Jer za djelo Hristovo dođe do

same smrti, ne marivši za svoj život da naknadi u službi mojoj što vas nemam.

3 A dalje, braæeo moja, radujte se u Gospodu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebno. **2** Èuvajte se od pasa, èuvajte se od zlijeh poslenika, èuvajte se od sijeèenja. **3** Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu služimo i hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo. **4** Premda bih se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još veæema, **5** Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjeva, koljena Venijaminova, Jevrejin od Jevreja, po zakonu farisej. **6** Po revnosti gonihi crkvu Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane. **7** No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi. **8** Jer sve držim za štetu prema prevaænome poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem, **9** I da se naðem u njemu, ne imajuæi svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere Isusa Hrista, pravdu koja je od Boga u vjeri; **10** Da poznam njega i silu vaskrsenija njegova i zajednicu njegovih muka, da budem nalik na smrt njegovu, **11** Da bih kako dostigao u vaskrsenije mrtvijeh; **12** Ne kao da veæ dostigoh ili se veæ savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Hristos Isus. **13** Braæeo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak velim: što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed seæem se, **14** I trèim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u Hristu Isusu. **15** Koji smo god dakle savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo æe vam Bog otkriti. **16** Ali šta dostigosmo u onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da živimo. **17** Ugledajte se na mene, braæeo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled. **18** Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plaæuæi govorim, neprijatelji krsta Hristova; **19** Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuhi, i slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle. **20** Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja oèekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista, **21** Koji æe preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednako tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.

4 Zato, braæeo moja ljubazna i poželjena, radosti i vijenèe moj! tako stoje u Gospodu, ljubazni. **2** Evodiju molim, i Sintihiju molim da jedno misle u Gospodu. **3** Da, molim i tebe, druže pravi, pomaži njima koje se u jevanđelju trudiše sa mnom, i Klimentom, i s ostalima pomagaèima mojima, kojih su imena u knjizi života. **4** Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim: radujte se. **5** Krotost vaša da bude poznata svijetu ljudima. **6** Gospod je blizu. Ne brinite se ni za što

nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša. **7** I mir Božiji, koji prevazilazi svaki um, da saèeva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu. **8** A dalje, braæeo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god preèisto, što je god preljubazno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodjetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite. **9** Što i nauèiste, i primiste, i èuste, i vidjeste u meni, ono èinite, i Bog mira biæe s vama. **10** Obradovah se pak vrlo u Gospodu što se opet opomenute starati se za mene; kao što se i staraste, ali se nezgodnjem vremenom zadržaste. **11** Ne gorovim zbog nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onijem u èemu sam. **12** Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati. **13** Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moæe daje. **14** Ali dobro uèiniste što se primiste moje nevolje. **15** A znate i vi, Filiblјani, da od poèetka jevanđelja, kad iziòoh iz Maæedonije, nijedna mi crkva ne prista u stvar davanja i uzimanja osim vas jednijeh; **16** Jer i u Solun i jednom i drugom poslaste mi u potrebu moju. **17** Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu. **18** A ja sam primio sve i imam izobilja. Ispunio sam se primivši od Epafrofita što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan Bogu. **19** A Bog moj da ispunji svaku potrebu vašu po bogatstvu svojemu u slavi, u Hristu Isusu. **20** A Bogu i ocu našemu slava va vijek vijeka. Amin. (aiðn g165) **21** Pozdravite svakoga svetog u Hristu Isusu. Pozdravljaju vas braæea što su sa mnom. **22** Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Æesareva. **23** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

Kološanima

1 Od Pavla, po volji Božjoj apostola Isusa Hrista i brata Timotija, **2** Svetima koji su u Kolosima i vjernoj braćei u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleći se svagda za vas, **4** Ċuvši vjeru vašu u Hristu Isusu, i ljubav koju imate k svima svetima, **5** Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed čuete u riječi istine jevanđelja, **6** Koje je u vama, kao i u svemu svjetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako čuete i razumjeste blagodat Božiju u istini, **7** Kao što i doznate od Epafrasa, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov, **8** Koji nam i javi vašu ljubav u duhu. **9** Toga radi i mi od onoga dana kako čuemosmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnome, **10** Da živate pristojno Bogu na svako ugađanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božijem, **11** Jačajući svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radošću; **12** Zahvaljujući Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svetih u vidjelu; **13** Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje, **14** U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grijeha; **15** Koji je obliježe Boga što se ne vidi, koji je rođen prije svake tvari. **16** Jer kroz njega bi sazdano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili priestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. **17** I on je prije svega, i sve je u njemu. **18** I on je glava tijelu crkve, koji je početak i prvorodenici iz mrtvih, da bude on u svemu prvi; **19** Jer bi volja očina da se u nj useli sva punina, **20** I kroza nj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, kroza nj sve, bilo na zemlji ili na nebu. **21** I vas koji ste nekad bili odlučeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima, **22** A sad vas primiri u tijelu mesa njegovom smrću njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se; **23** Ako samo ostanete u vjeri utemeljeni i tvrdi, i nepokretni od nade jevanđelja, koje čuete, koje je propovijedano svoj tvari pod nebom, kojemu ja Pavle postao sluga. **24** Sad se radujem u svojem stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Hristovih na tijelu svojem za tijelo njegovo koje je crkva, **25** Kojeg ja postao sluga po naredbi Božjoj koja mi je dana među vama da ispunim riječ Božiju, **26** Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštaja, a sad se javi svetima njegovijem, (aioñ g165) **27** Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata

slava tajne ove među neznabošcima, koje je Hristos u vama, nad slave; **28** Kojega mi propovijedamo svjetujući svakoga ĉovjeka, i učeći svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga ĉovjeka savršena u Hristu Isusu. **29** Za što se i trudim i borim po njegovoj moći koja u meni silno čini.

2 Hoćeš dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jerapolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu, **2** Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogatstvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Hrista, **3** U kojog je sve blago premudrosti i razuma sakriveno. **4** A ovo govorim, da vas niko ne prevari slatkijem riječima. **5** Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujem se i videći vaš red i tvrđu vaše vjere u Hristu. **6** Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospoda onako živate u njemu, **7** Ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrđeni vjerom kao što naučiste, izobiljujući u njoj zahvalnošću. **8** Braće! čuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prijevarom, po kazivanju ĉovječijemu, po nauci svijeta, a ne po Hristu. **9** Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno. **10** I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti; **11** U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenjem, odbacivši tijelo grjeha mesnjeh obrezanjem Hristovijem; **12** Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga vaskrsnu iz mrtvih. **13** I vas koji ste bili mrtvi u grjesima i u neobrezanju tijela svojega, oživljeno je s njim, poklonivši nam sve grijehu, **14** I izbrisavši pismo uredbe koja bježe protiv vas, i to uvezši sa srijede prikova ga na krstu; **15** I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu. **16** Da vas dakle niko ne osuđuje za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote; **17** Koje je sve bilo sjen od onoga što šeće da dođe, i tijelo je Hristovo. **18** Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznošću i službom anđela, istražujući i što ne vidje, i uzalud nadimajući se umom tijela svojega, **19** A ne držeći se glave, iz koje je sve tijelo s pomoću zglavaka i sveza sastavljeno, i raste za rast Božij. **20** Ako dakle umriješte s Hristom stihijama svijeta, zašto se kao živeći u svijetu prepirete: **21** Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji čini, **22** Po zapovijestima i naukama ljudskima? **23** Koje je samo po riječi premudrost samovoljno izbrane službe i poniznosti i nešteđenja tijela, ne za east kaku, za punjenje tijela.

3 Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga. **2** Mislite o onome što je gore a ne što je na zemlji. **3** Jer umriješte, i vaš je život

sakriven s Hristom u Bogu. **4** A kad se javi Hristos, život vaš, onda æete se i vi s njime javiti u slavi. **5** Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji: kurvarstvo, neèistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo; **6** Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja; **7** U kojima i vi negda hoðaste kad življaste među njima. **8** A sad odbacite i vi to sve: gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne rijeèi iz usta svojih. **9** Ne lažite jedan na drugoga; svucite staroga èovjeka s djelima njegovijem, **10** I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po oblijeu onoga koji ga je sazdao: **11** Gdje nema Grka ni Jevrejina, obrezanja ni neobrezanja, divljaka ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos. **12** Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdaènu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje, **13** Snoseæi jedan drugoga, i opråstajuæi jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Hristos vama oprostio tako i vi. **14** A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva. **15** I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite. **16** Rijeèe Hristova da se bogato useli među vas, u svakoj premudrosti uèeæi i svjetujuæi sami sebe sa psalmima i pojanjem i pjesmama duhovnjem, u blagodati pjevajuæi u srcima svojima Gospodu. **17** I sve što god èinite rijeèiju ili djelom, sve èinite u ime Gospoda Isusa Hrista hvaleæi Boga i oca kroza nj. **18** Žene! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodu. **19** Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih. **20** Djeco! slušajte roditelje svoje u svaèemu; jer je ovo ugodno Gospodu. **21** Ocevi! ne razdražujte djece svoje, da ne gube volje. **22** Sluge! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred oèima radeæi kao da ljudima ugaðate, nego u prostoti srca, bojeæi se Boga, **23** I sve šta god èinite, od srca èinite kao Gospodu a ne kao ljudima; **24** Znajuæi da æete od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu Hristu služite. **25** A koji skrivi primiæe što je skrivo: i nema gledanja ko je ko.

4 Gospodari! pravdu i jednakost èinite slugama znajuæi da i vi imate gospodara na nebesima. **2** Da vam se ne dosadi molitva; i stražite u njoj sa zahvaljivanjem, **3** Moleæi se i za nas ujedno da nam Bog otvori vrata rijeèi, da propovijedamo tajnu Hristovu, za koju sam i svezan, **4** Da je javim kao što mi treba govoriti. **5** Mudro živite prema onima koji su napolju, pazæei na vrijeme. **6** Rijeèe vaša da biva svagda u blagodati, solju zaèinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati. **7** Za mene kazaæe vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni sluga i drugar u Gospodu, **8** Kojega poslah k vama za to isto da razbere kako ste vi, i da utješi srca vaša,

9 S Onisimom vjernijem i ljubaznjem bratom našijem, koji je od vas. Oni æe vam sve kazati kako je ovdje. **10** Pozdravlja vas Aristarh, koji je sa mnom u sužanjstvu, i Marko neæak Varnavin, za kojega primiste zapovijesti ako dođe k vama, primite ga. **11** I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagaæi u carstvu Božijemu koji mi biše utjeha. **12** Pozdravlja vas Epafras, koji je od vas, sluga Isusa Hrista; on se jednako trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božjom. **13** Jer ja svjedoèim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodikiji i u Jerapolju. **14** Pozdravlja vas Luka ljekar ljubazni, i Dimas. **15** Pozdravite braæeu u Laodikiji, i Nimfana i domaænu crkvu njegovu. **16** I kad se ova poslanica proëita kod vas, uèinite da se proëita i u Laodikijskoj crkvi, i onu što je pisana u Laodikiju da i vi proëitate. **17** I kažite Arhipu: gledaj na službu koju si primio u Gospodu da je dovršiš. **18** Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjite se mojijeh okova. Blagodat sa svima vama. Amin.

1 Solunjanima

1 Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu
ocu i Gospodu Isusu Hristu: blagodat vam i mir od Boga
oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **2** Zahvalujemo Bogu
svagda za sve vas spominjuæi vas u molitvama svojima, **3** i
spominjuæi bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i
trpljenje nade Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i
ocem našijem, **4** Znajuæi, braæeo ljubazna, od Boga izbor
vaš. **5** Jer jevanđelje naše ne bi k vama samo u rijeèi nego i
u sili i u Duhu svetome, i u velikom priznanju, kao što znate
kakovi bismo među vama vas radi. **6** I vi se ugledaste na
nas i na Gospoda primivši rijeè u velikoj nevolji s radošæu
Duha svetoga, **7** Tako da postadoste ugled svima koji
vjeruju u Maæedoniji i u Ahaji. **8** Jer se od vas promèe rijeè
Gospodnja ne samo u Maæedoniji i Ahaji, nego i u svako
mjesto iziðe vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što
govoriti. **9** Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k
vama, i kako se obratiste Bogu od idola, da služite Bogu živu
i istinu, **10** I da èekate sina njegova s nebesa kojega vaskrse
iz mrtvih, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji æe doæi.

2 Jer sami znate, braæeo, ulazak naš k vama da ne bi
uzalud; **2** Nego postradavši prije i osramoæeni bivši, kao
što znate, u Filibi, oslobođismo se u Bogu svojemu kazivati
vama jevanđelje Božije s velikom borbom. **3** Jer utjeha naša
nije od prijevare, ni od neèistote, ni u lukavstvu; **4** Nego kako
nas okuša Bog da smo vjerni da primimo jevanđelje, tako
govorimo, ne kao ljudima ugaðajuæi nego Bogu koji kuša
srca naša. **5** Jer nigda iz laskanja ne gorovimo k vama,
kao što znate, niti iz uzroka lakomstva: Bog je svjedok; **6**
Niti tražeæi od ljudi slave, ni od vas, ni od drugijeh. **7** Mogli
smo vam biti na dosadu, kao Hristovi apostoli; ali bismo
krotki među vama, kao što dojilica njeguje svoju djecu. **8**
Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne
samo jevanđelje Božije, nego i duše svoje, jer ste nam
omiljeli. **9** Jer pamtite, braæeo, trud naš i posao: jer dan i noæ
radeæi da ne dosadimo nijednome od vas, propovijedasmo
vam jevanđelje Božije. **10** Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i
pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete, **11** Kao što
znate da svakoga vas kao otac djecu svoju **12** Molismo i
utješavasmo, i svjedoèismo vam da živate kao što se pristoji
Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu. **13** Toga
radi i mi zahvalujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od
nas rijeè èuvenja Božjega primiste ne kao rijeè èovjeèiju,
nego kao što zaista jest) rijeè Božiju, koja i èini u vama koji
vjerujete. **14** Jer vi, braæeo, proðoste kao crkve Božije koje su

u Judeji u Hristu Isusu; jer tako i vi postrandate od svojega
roda kao i oni da Jevreja, **15** Koji ubiše i Gospoda Isusa i
proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugodиše, i
koji se svijem ljudima protive, **16** I zabranjuju nam kazivati
neznabošcima da se spasu; da ispunе grijeha svoje svagda;
ali napošljetu doðe gnjev na njih. **17** A mi, braæeo, osirotevši
za vama neko vrijeme licem a ne srcem, veæema hiæasmo
da vidimo lice vaše s velikom željom. **18** Zato šeæadijasmu
da doðemo k vama, ja Pavle jednom i drugom, i zabrani
nam sotona. **19** Jer ko je naš nad ili radost, ili vjenac slave?
Nijeste li i vi pred Gospodom našijem Isusom Hristom o
njegovu dolasku? **20** Jer ste vi naša slava i radost.

3 Zato ne moguæi više trpljeti naumismo sami ostati u Atini,
i poslasmo Timotija, brata svojega i slugu Božjega,
i pomagaèa svojega u jevanđelju Hristovu, da vas utvrdi
i utjeши u vjeri vašoj; **3** Da se niko ne smete u ovijem
nevoljama; jer sami znate da smo na to odreðeni. **4** Jer kad
bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da æemo padati u
nevolje, koje i bi, i znate. **5** Toga radi i ja ne moguæi više
trpljeti poslath da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša
kušaè, i da uzalud ne bude trud naš. **6** A sad kad doðe
Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da
imate dobar spomen o nama svagda, želeæi nas vidjeti, kao
i mi vas, **7** Zato se utješismo, braæeo, vama u svakoj žalosti i
nevolji svojoj vašom vjerom; **8** Jer smo mi sad živi kad vi
stojite u Gospodu. **9** Jer kakvu hvalu možemo dati Bogu
za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred
Bogom svojijem? **10** Dan i noæ molimo se Bogu preizobilno
da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše. **11**
A sam Bog i otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi
put naš k vama. **12** A vas Gospod da umnoži, i da imate
izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama.
13 Da bi se utvrdila srca vaša bez krivice u svetinji pred
Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa
Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

4 Dalje, braæeo, molimo vas i svjetujemo u Hristu Isusu,
kao što primiste od nas, kako vam treba živjeti i ugaðati
Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji. **2** Jer znate
kakve vam zapovijesti dadasmo kroz Gospoda Isusa. **3** Jer
je ovo volja Božija, svetost vaša, da se èuvate od kurvarstva,
4 I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u èasti, **5** A
ne u slasti želja, kao i neznabošci, koji ne poznaju Boga;
6 I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer
æe Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo
i posvjedoèismo. **7** Jer Bog nas ne dozva na neèistotu,
nego u svetost. **8** Koji dakle odbacuje, ne odbacuje èovjeka

nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas. **9** A za bratoljublje ne trebujete da vam se piše, jer ste sami od Boga nauèeni da se ljubite među sobom, **10** Jer to èinite sa svom braæem po cijeloj Maæedomiji. Ali vas molimo, braæo, da još izobilnije èinite, **11** I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojim rukama, kao što vam zapovjedismo; **12** Da se vladate pošteno prema onima što su napolju, i da od njih ništa ne potrebujete. **13** Neæeu vam pak zatajiti, braæo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada. **14** Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako æe Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim. **15** Jer vam ovo kazujemo rijeèju Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnj, neæemo preteæi onijeh koji su pomrli. **16** Jer æe sam Gospod sa zapovješæu, s glasom aranđelovijem, i s trubom Božijom siæi s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuæe najprije; **17** A potom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima biæemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo, i tako æemo svagda s Gospodom biti. **18** Tako utješavajte jedan drugoga ovijem rijeèima.

5 A za èase i vremena, braæo, nije vam trijebe pisati; **2** Jer sami znate jamaèeno da æe dan Gospodnji doæi kao lukež po noæi. **3** Jer kad reku: mir je, i nema se šta bojati, onda æe iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i neæe uteæi. **4** Ali vi, braæo, nijeste u tami da vas dan kao lukež zastane. **5** Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana: nijesmo noæi niti tame. **6** Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trijezni. **7** Jer koji spavaju, u noæi spavaju, i koji se opijaju, u noæi se opijaju. **8** Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obuèeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nada spasenija; **9** Jer nas Bog ne postavi za gnijev, nego da dobijemo spasenije kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, **10** Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavalii, zajedno s njim živimo. **11** Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bližnjega, kao što i èinite. **12** Molimo vas pak, braæo, pripoznajte one koji se trude među vama, i nastojnike svoje u Gospodu, i uèitelje svoje, **13** I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni među sobom. **14** Molimo vas pak, braæo, pouèavajte neuredne, utješavajte malodušne, branite slabe, snosite svakoga. **15** Gledajte da niko ne vraæea kome zla za зло; **16** Nego svagda idite za dobrom, i među sobom, prema svima. **17** Radujte se svagda. **18** Molite se Bogu bez prestanka. Na svaèemu zahvaljujte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas. **19** Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite. **20** A sve kušajuæi dobro držite. **21** Uklanjajte se od svakoga zla. **22** A

sam Bog mira da posveti vas cijele u svaèemu; **23** I cijel vaš duh i duša i tijelo da se saèeva bez krivice za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista. **24** Vjeran je onaj koji vas dozva, koji æe i uèiniti. **25** Braæo! molite se Bogu za nas. **26** Pozdravite braæeu svu cijelovom svetijem. **27** Zaklinjem vas Gospodom da proèitate ovu poslanicu pred svom braæem svetom. **28** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

2 Solunjanima

1 Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu našemu i Gospodu Isusu Hristu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braeo, kao što treba; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas među vama, **4** Tako da se mi sami hvalimo vama crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gorjenjima i nevoljama koje podnosite, **5** Za znak pravednoga suda Božjeg da se udostojite carstva Božjeg, za koje i stradate. **6** Jer je pravedno u Boga da vrati muke onima koji vas muće; **7** A vama koje muće pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s anđelima sile svoje **8** U ognju plamenome, koji æe dati osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevanđelja Gospoda našega Isusa Hrista; **9** Koji æe primiti muku, pogibao vjeđenu od lica Gospodnjega i od slave njegove, (alio g166) **10** Kad dođe da se proslavi u svetima svojima, i divan da bude u svima koji ga vjeroavaš; jer se primi svjedočanstvo naše među vama u onaj dan. **11** Zato se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuni svaku radost dobrote i djelo vjere u sili; **12** Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodati Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

2 Ali vas molimo, braeo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu, **2** Da se ne date lasno pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom ni rijeđu, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je veæ nastao dan Hristov. **3** Da vas niko ne prevari nikakijem naæinom; jer neæe doæi dok ne dođe najprije otpad, i ne pokaže se èovjek bezakonja, sin pogibli, **4** Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da æe on sjesti u crkvi Božjoj kao Bog pokazujuæi sebe da je Bog. **5** Ne pamtite li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio? **6** I sad znate što zadržava da se ne javi u svoje vrijeme. **7** Jer se veæ radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava. **8** Pa æe se onda javiti bezakonik, kojega æe Gospod Isus ubiti duhom usta svojih, i iskorijeniti svjetlošæu dolaska svojega; **9** Kojega je dolazak po èinjenju sotoninu sa svakom silom, i znacima i lažnjem èudesima, **10** I sa svakom prijevarom nepravde među onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli. **11** I zato æe im Bog poslati silu prijevare, da vjeruju laži; **12** Da prime sud svi koji ne vjeroavaš istini, nego volješ nepravdu. **13** A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braeo ljubazna Gospodu! što vas je Bog od poèetka

izabrao za spasenje u svetinji Duha i vjeri istine. **14** U koje vas dozva jevanđeljem našjem, da dobijete slavu Gospoda našega Isusa Hrista. **15** Tako dakle, braeo, stojte i držite uredbe kojima se nauèiste ili rijeđu ili iz poslanice naše. **16** A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vjeđenu i nad dobrim blagodati, (alio g166) **17** Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj rijeđi i djelu dobrome.

3 Dalje, braeo, molite se Bogu za nas da rijeđe Gospodnja tréi, i da se slavi kao i među vama; **2** I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi; jer vjera nije sviju, **3** A Gospod je vjeran, koji æe vas utvrditi i saèuvati oda zla. **4** A uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i èinite i èiniæete. **5** A Gospod da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Hristovo. **6** Zapovijedamo vam pak, braeo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas. **7** Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne živjesmo neuredno među vama, **8** Niti zabadava hljeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noæ radeæi, da ne budemo na dosadu nikome od vas. **9** Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi. **10** Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko neæe da radi da i ne jede. **11** Jer èujemo da neki neuredno žive među vama, ništa ne radeæi, nego okrajëe i mijesaju se u tuđe poslove. **12** Takovima zapovijedamo i molimo ih u Gospodu našemu Isusu Hristu da mirno radeæi svoj hljeb jedu. **13** A vama, braeo, da ne dotuži dobro èiniti. **14** A ako ko ne posluša rijeđi naše, onoga poslanicom naznaèete, i ne mijesajte se s njim, da se posrami. **15** Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata. **16** A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom dogaðaju. Gospod sa svima vama. **17** Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je znak u svakoj poslanici, ovako pišem: **18** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

1 Timoteju

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista, po zapovijesti Boga spasa našega i Gospoda Isusa Hrista, nada našega, 2 Timotiju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Hrista Isusa Gospoda našega. 3 Kao što te molim da ostaneš u Efesu, kad iđah u Maæedeniju, da zapovjediš nekima da ne uèe drukèije, 4 Niti da gledaju na laži i na teftere od plemlena kojima nema kraja, i koji prije èine prepiranja negoli Božij napredak u vjeri. 5 A namjera je zapovijesti ljubav od èista srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne; 6 U kojima neki pogriješivši svrušće u prazne govore, 7 I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni šta utvrđuju. 8 A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba. 9 Znajuæi ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonicima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednima i poganim, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima, 10 Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, iako što drugo ima protivno zdravoj nauci, 11 Po jevanđelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjerenio. 12 I zahvaljujem Hristu Isusu Gospodu našemu koji mi daje moæ, što me za vjerna primi i postavi me u službu, 13 Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija; ali bih pomilovan, jer ne znajuæi uèinih u nevjerstvu. 14 Ali se još veæema umnoži blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vjerom i ljubavi u Hristu Isusu. 15 Istinita je rijeè i svakoga primanja dostoјna da Hristos Isus doðe na svijet da spase grješnike, od kojih sam prvi ja. 16 Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isus Hristos za ugled onima koji mu hoæe vjerovati za život vjeèni. (aiõnios g166) 17 A caru vjeènome, neraspadljivome, koji se ne vidi, jedinome premudrone Bogu èast i slava vavijek vijeka. Amin. (aiõn g165) 18 Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timotije, po preðašnjijem proroštvinama za tebe: da ratuješ u njima dobar rat, 19 Imajuæi vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere; 20 Među kojima su Imenej i Aleksandar koje predadoh sotoni da se nauèe ne huliti.

2 Molim dakle prije svega da se èine iskanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljude, 2 Za careve, i za sve koji su u vlasti, da tih i mirni život poživimo u svakoj pobožnosti i poštenju. 3 Jer je ovo dobro i prijatno pred spasiteljem našijem Bogom, 4 Koji hoæe da se svi ljudi spasu, i da doðu u poznanje istine. 5 Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, èovjek Hristos Isus, 6 Koji sebe dade u otkup za sve, za svjedoèanstvo u svoje vrijeme, 7 Za

koje sam postavljen propovjednik i apostol istinu govorim u Hristu, ne lažem uèitelj neznabožaca, u vjeri i istini. 8 Hoæe dakle da molitve èine ljudi na svakome mjestu, podižuæi svete ruke bez gnjeva i premišljanja. 9 Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima, 10 Nego dobrijem djelima kao što se pristoji ženama koje se obeæavaju pobožnosti. 11 Žena na miru da se uèi sa svakom pokornošæu. 12 Ali ženi ne dopuštam da uèi niti da vlada mužem, nego da bude mirna. 13 Jer je Adam najprije sazdan pa onda Eva; 14 I Adam se ne prevari, a žena prevari se postade prestupnica; 15 Ali æe se spasti raðanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

3 Istinita je rijeè: ako ko vladìanstva želi dobru stvar želi. 2 Ali vladika treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uèi; 3 Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac; 4 Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem; 5 A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako æe se moæi starati za crkvu Božiju? 6 Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud ðavolji. 7 A valja da ima i dobro svjedoèanstvo od onijeh koji su napolju, da ne bi upao u sramotu i u zamku ðavolju. 8 Tako i ðakoni treba da budu pošteni, ne dvojezièni, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pagan, 9 Koji imaju tajnu vjere u èistoj savjesti. 10 A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane. 11 Tako i žene treba da su poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu. 12 ðakoni da bivaju jedinjih žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima. 13 Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista. 14 Ovo ti pišem nadajuæi se da æeu skoro doæi k теби. 15 Ako li se zabavim, da znaš kako treba živjeti u domu Božijemu, koji je crkva Boga živoga, stup i tvrða istine. 16 I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se anđelima, propovjedi se neznabošcima, vjerova se na svijetu, uznesi se u slavi.

4 A Duh razgovijetno govorio da æe u pošljednja vremena otstupiti neki od vjere slušajuæi lažne duhove i nauke ðavolske, 2 U licemjerju laža, zigosanjeh na svojoj savjesti, 3 Koji zabranjuju ženiti se, i zapovijedaju uzdržavati se od jela koja Bog stvori za jelo sa zahvalnošæu vjernima i onima koji poznaje istinu. 4 Jer je svako stvorenje Božije dobro i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošæu. 5 Jer se osvæeuje rijeèju Božjom i molitvom. 6 Ovo sve kazujuæi

braæi biæeš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen rijeèima vjere i dobrom naukom koju si primio. 7 A poganijeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obuèavaj se u pobožnosti. 8 Jer tjelesno obuèavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svašto, imajuæi obeæanje života sadašnjega i onoga koji ide. 9 Ovo je istinita rijeè i dostojna svakoga primanja. 10 Jer se zato i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima. 11 Ovo zapovijedaj i uèi. 12 Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjernima u rijeèi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u èistoti. 13 Dokle doðem pazi na èitanje, utješavanje i uèenje. 14 Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroštvu metnuvši starješine ruke na tebe. 15 U ovom se pouèavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu. 16 Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ovo èineæi spašæeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

5 Starca ne karaj, nego mu govori kao ocu; momèadma kao braæi; 2 Staricama kao materama; mladima kao sestrama, sa svakom èistotom. 3 Udvorce poštuj, koje su prave udovice. 4 Ako li koja udovica ima djecu ili unuèad, da se uèe najprije svoj dom poštovati, i zajam vraæati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom. 5 A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noæ. 6 A koja živi u sladostima, živa je umrla. 7 I ovo zapovijedaj, da budu bez mane. 8 Ako li ko za svoje a osobito za domaæe ne promišla, odrekao se vjere, i gori je od neznabošca. 9 A udovica da se ne prima mlaða od šezdeset godina, i koja je bila jednomet muž žena; 10 I koja ima svjedoèanstvo u dobrijem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrijem djelom. 11 A mladijeh udovica proði se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoæe da se udaju, 12 I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše. 13 A k tome i besposlene uèee se skitati po kuæama, ne samo pak besposlene, nego i jezièene i sveznale, pa govore što ne treba. 14 Hoæu dakle da se mlade udovice udaju, djecu raðaju, kuæu kuæe, a nikakva uzroka da ne daju protivniku za huljenje. 15 Jer se evo neke okrenuše za sotonom. 16 Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice, neka se stara za njih, i da ne dosaðuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti. 17 A sveštenicima koji se dobro staraju da se daje dvoguba èast, a osobito onima koji se trude u rijeèi i u nauci. 18 Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuj usta, i: radin je dostojan svoje plate. 19 Na sveštenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka. 20 A koji griješe pokaraj ih pred svima, da i

drugi imaju strah. 21 Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranima njegovijem anđelima da ovo drži bez licemjerja, ne èineæi ništa po hateru. 22 Ruku odmah ne meæi ni na koga, niti pristaj u tuæe grijeha. Drži sebe èista. 23 Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i èestijeh svojih bolesti. 24 A nekih su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekih idu za njima. 25 Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukèija ne mogu se sakriti.

6 Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku èast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku. 2 A koji imaju krštene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braæea, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajednièari u blagodati. Ovo uèi i svjetuj. 3 Ako li ko drukèije uèi, i ne pristaje na zdrave rijeèi Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu, 4 Nadu se ne znajuæi ništa, nego bolujuæi od zapitkivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svaða, huljenje, zle misli, 5 Zaludna prepiranja onakvijeh ljudi koji imaju um izopæen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovijeh. 6 Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovoljstvom. 7 Jer ništa ne donesosmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti. 8 A kad imamo hranu i odjeæu, ovijem da budemo dovoljni. 9 A koji hoæe da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju èovjeka u propast i pogibao. 10 Jer je korijen sviju zala srebroljubje kojemu neki predavši se zaðoše od vjere i na sebe navukoše muke velike. 11 A ti, o èovjeku Božij! bjegaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti. 12 Bori se u dobroj borbi vjere, muèi se za vjeèni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima. (aiònios g166) 13 Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom koji svjedoèi za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje, 14 Da drži zapovijest èistu i nezazornu do dolaska Gospoda našega Isusa Hrista, 15 Koji æe u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima, 16 Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu èast i država vjeèna. Amin. (aiònios g166) 17 Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak; (aiòn g165) 18 Neka dobro èine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podaæni, zajednièeni, 19 Sabirajuæi sebi temelj dobar za unapredak, da prime život vjeèni. 20 O Timotije! saèuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora

i prepiranja lažno nazvanoga razuma, 21 Kojijem se neki hvaleæi otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

2 Timoteju

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božjoj za obećanje života u Isusu Hristu, 2 Timotiju, ljubaznemu sinu, blagodati, milost, mir od Boga oca i Hrista Isusa Gospoda našega. 3 Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditelja ēistom savjesti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojijem dan i noæ, 4 Želeæi da te vidim, opominjuæi se suza tvojijeh, da se radosti ispunim; 5 Opominjuæi se nelicemjerne u tebi vjere koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi; 6 Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe. 7 Jer nam Bog ne dade duha straha, nego sile i ljubavi i ēistote. 8 Ne postidi se dakle svjedoèanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegova; nego postradaj s jevanđeljem Hristovijem po sili Boga, 9 Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vjeènjih; (aiōnios g166) 10 A sad se pokaza u dolasku spasitelja našega Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasija život i neraspadljivost jevanđeljem; 11 Za koje sam ja postavljen apostol i uèitelj neznabožaca. 12 Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; ali se ne stidim, jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj saèuvati za dan onaj. 13 Imaj u pameti obraz zdravijeh rijeèi koje si èuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa. 14 Dobri amanet saèuvaj Duhom svetijem koji živi u nama. 15 Znaš ovo da se odvratiše od mene svi u Aziji, među kojima je Figel i Ermogen. 16 A Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojih ne postidje se; 17 Nego došavši u Rim potraži me još s veæijem staranjem i naðe. 18 Da da njemu Gospod da naðe milost od Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

2 Ti dakle, sine moj, jaèaj u blagodati Isusa Hrista; 2 I što si èuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji æe biti vrijedni i druge nauèiti. 3 Ti dakle trpi zlo kao dobar vojnik Isusa Hrista; 4 Jer se nikakav vojnik ne zapleæe u trgovine ovoga svijeta da ugodi vojvodi. 5 Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje. 6 Radin koji se trudi najprije treba da okusi od roda. 7 Razumij što govorim; a Gospod da ti da razum u svemu. 8 Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrtvijeh, od sjemensa Davidova, po jevanđelu mojemu, 9 U kojemu trpim zlo do samih okova kao zlœinac; ali se rijeè Božija ne veže. 10 Zato trpim sve izbranih radi da i oni dobiju

spasenije u Hristu Isusu sa slavom vjeènom. (aiōnios g166)
11 Istinita je rijeè: ako s njim umrjesmo, to æemo s njim i oživljjeti. 12 Ako trpimo, s njim æemo i carovati. Ako se odreèemo, i on æe se nas odreæi. 13 Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreæi. 14 Ovo napominji, i posvјedoèi pred Gospodom da se ne prepiru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju. 15 Postaraj se da se pokažeš pošten pred Bogom, kao radin koji se nema šta stidjeti, i pravo upravlja rijeèju istine. 16 A poganih praznijeh razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti, 17 I rijeè njihova kao živina toèi: među kojima je Imenej i Filit, 18 Koji u istini pogriješiše govoreæi da je vaskrsenije veæ bilo; i smetaju vjeru nekih. 19 Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajuæi ovaj peèat: pozna Gospod svoje; i: da otstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodnje. 20 A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za èast, a jedni za sramotu. 21 Ako dakle ko oèisti sebe od ovoga, biæe sud za èast, osvææen, i potreban domaæinu, pripravljen za svako dobro djelo. 22 Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivlju Gospoda od ēistoga srca; 23 A ludijeh i praznijeh zapitkivanja kloni se znajuæi da raðaju svaðe. 24 A sluga Gospodnji ne treba da se svaða, nego da bude krotak k svima, pouèljiv, koji nepravdu može podnositi, 25 I s krotošæu pouèavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine, 26 I da se iskopaju iz zamke ðavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

3 Ali ovo znaj da æe u pošljednje dane nastati vremena teška. 2 Jer æe ljudi postati samoživi, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni, 3 Neprimirljivi, opadaèi, neuzdržnici, bijesni, nedobroljubivi, 4 Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga, 5 Koji imaju oblijeèe pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni. 6 Jer su od ovijeh oni koji se zavlaæe po kuæama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih razliène želje, 7 Koje se svagda uèe, i nikad ne mogu da doðu k poznanju istine. 8 Kao što se Janije i Jamvrije protivše Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopaaèenoga uma, nevješti u vjeri. 9 Ali neæe dugo napredovati; jer æe njihovo bezumlje postati javno pred svima, kao i onijeh što posta. 10 A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje, 11 Protjerivanja, stradanja, kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakova protjerivanja podnesoh, i od sviju me izbavi Gospod. 12 A i svi koji pobožno hoæe da žive u Hristu Isusu, biæe gonjeni. 13 A zli ljudi i varalice

napredovaæe na gore, varajuæi i varajuæi se. 14 Ali ti stoj u tome što si nauèio i što ti je povjerenzo, znajuæi od koga si se nauèio, 15 I buduæi da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudriti na spasenje u Hrista Isusa. 16 Sve je pismo od Boga dano, i korisno za uèenje, za karanje, za popravljanje, za pouèavanje u pravdi, 17 Da bude savršen èovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

4 Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodom našnjem Isusom Hristom, koji æe suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem: 2 Propovijedaj rijeè, nastoj u dobro vrijeme i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i uèenjem; 3 Jer æe doæi vrijeme kad zdrave nauke neæe slušati, nego æe po svojijem željama nakupiti sebi uèitelje, kao što ih uši svrbe, 4 I odvratiæe uši od istine, i okrenuæe se ka gatalicama. 5 A ti budi trijezan u svaèemu, trpi zlo, uèini djelo jevanðelista, službu svoju svrši. 6 Jer ja se veæ žrtvujem, i vrijeme mojega odlaskaasta. 7 Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah. 8 Dalje dakle meni je pripravljen vjenac pravde, koji æe mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku. 9 Postaraj se da dođeš brzo k meni; 10 Jer me Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene. (aiøn g165) 11 Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu. 12 A Tihika poslao sam u Efes. 13 Kad dođeš donesi mi kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne. 14 Aleksandar kovaè mnogo mi zla uèini. Da mu Gospod plati po djelu njegovu. 15 Èuvaj se i ti od njega; jer se vrlo protivi našnjem rijeèima. 16 U prvi moj odgovor нико не osta sa mnom, nego me svi ostaviše. Da im se ne primi! 17 Ali Gospod bi sa mnom i dade mi pomoæ da se kroza me svrši propovijedanje, i da èuju svi neznabošci; i izbavih se od usta lavovjeh. 18 I Gospod æe me izbaviti od svakoga zla djela, i saèuvaæe me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin. (aiøn g165) 19 Pozdravi Priskilu i Akilu, i Onisiforov dom. 20 Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna. 21 Postaraj se da dođeš prije zime. Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braæea sva. 22 Gospod Isus Hristos sa duhom tvojijem. Blagodat s vama. Amin.

Titu

1 Od Pavla, sluge Božijega, a apostola Isusa Hrista po vjeri izbranijeh Božijih, i po poznanju istine pobožnosti,
2 Za nad vjeènoga života, koji obeæa nelažni Bog prije vremena vjeèenijeh, (aiõnos g166) **3** A javi u vremena svoja rijeè svoju propovijedanjem, koje je meni povjerenio po zapovijesti spasitelja našega Boga, **4** Titu, pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista, spasa našega. **5** Zato te ostavih u Kritu da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijem gradovima sveštenike, kao što ti ja zapovjedih, **6** Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima vjernu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost. **7** Jer vladika treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugaða, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakov na pogani dobitak; **8** Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, èist; **9** Koji se drži vjerne rijeèi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive. **10** Jer ima mnogo neposlušnijeh, praznogovorljivijeh, i umom prevarenijeh, a osobito koji su iz obrezanja, **11** Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuæe izopaèuju uèeæi što ne treba, poganova dobitka radi. **12** A reèe neko od njih, njihov prorok: Kriæani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbusi. **13** Svjedoèanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez šteðenja, da budu zdravi u vjeri, **14** Ne slušajuæi Jevrejskih gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvraæaju od istine. **15** Èistima je sve èisto; a poganim i nevjernima ništa nije èisto, nego je opoganjen njihov i um i savjest. **16** Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odrìeu; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

2 A ti govori što pristoji zdravoj nauci: **2** Starcima da budu trijezni, pošteni, èisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju; **3** Staricama takoðer da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uèe dobru, **4** Da uèe mlade da ljube muževe, da ljube djecu, **5** Da budu poštene, èiste, dobre kuæanice, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na rijeè Božiju. **6** Tako i mlaðe svjetuj da budu pošteni. **7** A u svemu sam sebe podaji za ugled dobrijeh djela, u nauci cijelost, poštenje, **8** Rijeè zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajuæi ništa zlo govoriti za nas. **9** Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svaèemu, da ne odgovaraju, **10** Da ne kradu, nego u svaèemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukraþuju u svaèemu. **11** Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljudi, **12** Uèeæi

nas da se odreèemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu, (aiõn g165) **13** Èekajuæi blažena nada i javljenja slave velikoga Boga i spasa našega Isusa Hrista, **14** Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da oèisti sebi narod izbrani koji èezne za dobrijem djelima. **15** Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapovijeæeu da te нико не prezire.

3 Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo; **2** Ni na koga da ne hule, da se ne svaðaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijem ljudima, **3** Jer i mi bijasmo negda ludi, i nepokorni, i prevareni, služeæi razlièenjem željama i slastima, u pakosti i zavisti živeæi, mrski buduæi i mrzeæi jedan na drugoga. **4** A kad se pokaza blagodat i èovjekoljublje spasa našega Boga, **5** Ne za djela pravedna koja mi uèinismo, nego po svojoj milosti spase nas banjom prerodenja i obnovljenjem Duha svetoga, **6** Kojega izli na nas obilno kroz Isusa Hrista spasitelja našega, **7** Da se opravdamo blagodaæu njegovom, i da budemo našljednici života vjeènoga po nadu. (aiõnos g166) **8** Sine Tite! istinita je rijeè, i u ovome hoæeu da utvrðuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo: ovo je korisno ljudima i dobro. **9** A ludijeh zapitkivanja i teftera od plemena, i svaða i prepiranja o zakonu kloni se; jer je to nekorisno i prazno. **10** Èovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se, **11** Zhajuæi da se takovi izopaæio, i griješi, i sam je sebe osudio. **12** Kad pošljem k tebi Artemu ili Tihiku, postarað se da doðeš k meni u Nikopolj, jer sam namislio da onđe zimujem. **13** Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba. **14** Ali i naši neka se uèe napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda. **15** Pozdravlju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amin.

Filemonu

1 Od Pavla, sužnja Isusa Hrista, i Timotija brata, Filimonu ljubaznome i pomagaèu našemu, **2** I Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našemu drugaru u vojevanju, i domašnjoj tvojoj crkvi: **3** Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **4** Zahvalujem Bogu svojemu spominjuæei te svagda u molitvama svojima, **5** Èuvši ljubav tvoju i vjeru koju imaš ka Gospodu Isusu i k svima svetima: **6** Da tvoja vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu. **7** Jer imam veliku radost i utjehu radi ljubavi tvoje, što srca svetijeh poèinuše kroza te, brate! **8** Toga radi ako i imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je potrebno, **9** Ali opet molim ljubavi radi, ja koji sam takovi kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista; **10** Molimo te za svojega sina Onisima, kojega rodih u okovima svojima; **11** Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi natrag; **12** A ti ga, to jest, moje srce primi. **13** Ja ga šæadijah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima jevanđelja; **14** Ali bez tvoje volje ne htjedoh ništa èiniti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje. **15** Jer može biti da se za to rastade s tobom na neko vrijeme da ga dobiješ vjeèeno, (aiònios g166) **16** Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, akamoli tebi, i po tijelu i u Gospodu. **17** Ako dakle držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene. **18** Ako li ti u èemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši. **19** Ja Pavle napisah rukom svojom, ja æeu platiti: da ti ne reèem da si i sam sebe meni dužan. **20** Da brate! da imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u Gospodu. **21** Uzdajuæei se u tvoju poslušnost napisah ti znajueæi da æeš još više uèiniti nego što govorim. **22** A uz to ugotovi mi i konak; jer se nadam da æeu za vaše molitve biti darovan vama. **23** Pozdravlja te Epafras koji je sa mnom sužanj u Hristu Isusu, **24** Marko, Aristarh, Dimas, Luka, pomagaèi moji. **25** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem. Amin.

Jevrejima

1 Bog koji je negda mnogo puta i razliènijem naèinom govorio ocevima preko proroka, 2 govor i nama u pošljedak dana ovijeh preko sina, Kojega postavi našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori. (aiõn g165) 3 Koji buduæi sjajnost slave i oblijeèe biæa njegova, i noseæi sve u rijeèi sile svoje, uèinivši sobom oèišæenje grijeha našijeh, sjede s desne strane prijestola velièine na visini, 4 I toliko bolji posta od anðela koliko preslavnije ime od njihova dobi. 5 Jer kome od anðela reèe kad: sin moj ti si, ja te danas rodih? I opet: ja æeu mu biti otac, i on æe mi biti sin. 6 I opet uvodeæi prvorodnoga u svijet govor: i da mu se poklone svi anðeli Božiji. 7 Tako i anðelima govor: koji èini anðele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni. 8 A sinu: prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijek; palica je pravde palica carstva tvoga. (aiõn g165) 9 Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti veæema od drugova tvojih. 10 I opet: ti si, Gospode, u poèetku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojih: 11 Ona æe proæi, a ti ostaješ: i sva æe ostarjeti kao haljina, 12 I saviæe ih kao haljinu, i izmjeniæe se: a ti si onaj isti, i tvojih godina neæee nestati. 13 A kome od anðela reèe kad: sjedi meni s desne strane dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima? 14 Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji æe naslijediti spasenije?

2 Toga radi valja nam veæema paziti na rijeèi koje slušamo, da kako ne otpadnemo. 2 Jer ako je ono što je govorenio preko anðela utvrđeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio: 3 Kako æemo pobjeæi na marivši za toliko spasenije? koje poèe Gospod propovijedati, i oni koji su èuli potvrdiæe meðu nama, 4 Kad i Bog posvjedoèi i znacima i èudesima i razliènijem silama, i Duha svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji. 5 Jer Bog ne pokori anðelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo. 6 Ali neko posvjedoèi negdje govoreæi: šta je èovjek da ga se opomeneš, ili sin èovjeèij da ga obiðeš? 7 Umalio si ga malijem neèim od anðela, slavom i èasti vjenèao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojih: 8 Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi njemu nepokorenou; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokorenou. 9 A umaljenoga malijem èim od anðela vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenèan slavom i èasti, da bi po blagodati Božijoj za sve okusio smrt. 10 Jer prilikovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenija njihova stradanjem. 11

Jer i onaj koji osveæuje, i oni koji se osveæuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braæom 12 Govoreæi: objaviæu ime tvoje braæi svojoj, i posred crkve zapjevaæu te. 13 I opet: ja æeu se u njega uzdati. I opet: evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog. 14 Buduæi pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smræu satre onoga koji ima državu smrti, to jest ðavola; 15 I da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu biše robovi. 16 Jer se zaista ne prima anðela, nego se prima sjemena Avraamova. 17 Zato bješe dužan u svemu da bude kao braæa, da bude milostiv i vjeran poglavar sveštenièki pred Bogom, da oèisti grijehu narodne. 18 Jer u èemu postrada i iskušan bi u onome može pomoæi i onima koji se iskušavaju.

3 Zato, braæeo sveta, zajednièari zvanja nebeskoga, poznajte poslanika i vladiku, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista, 2 Koji je vjeran onome koji ga stvori, kao i Mojsije u svemu domu njegovu. 3 Jer ovaj posta toliko dostojan veæe èasti od Mojsija, koliko veæu od doma èastima onaj koji ga je naèinio. 4 Jer svaki dom treba neko da naèini; a ko je sve stvorio ono je Bog. 5 I Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedoèanstvo onoga što je trebalo da se govoriti. 6 Ali je Hristos kao sin u domu svojemu: kojega smo dom mi, ako slobodu i slavu nada do kraja tvrdo održimo. 7 Zato, kao što govoriti Duh sveti: danas ako glas njegov èujete, 8 Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste u dane napasti u pustinji, 9 Gdje me iskušaše ocevi vaši, iskušaše me, i gledaše djela moja èetrdeset godina. 10 Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznaæe putova mojih; 11 Zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæee uæi u pokoj moj. 12 Gledajte, braæeo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce nevirjerstva da otstupi od Boga živoga; 13 Nego se utjeæavajte svaki dan, dokle se danas govoriti, da koji od vas ne odrveni od prijevare grjehovne; 14 Jer postasmo zajednièari Hristu, samo ako kako smo poèeli u njemu biti do kraja tvrdo održimo; 15 Dokle se govoriti: danas, ako glas njegov èujete, ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste. 16 Jer neki èuvši prognjeviše se, ali ne svi koji iziðoše iz Misira s Mojsijem. 17 A na koje mrzi èetrdeset godina? Nije li na one koji sagriješiše, koji ostaviše kosti u pustinji? 18 A kojima se zakle da neæee uæi u pokoj njegov, nego onima koji ne htješe da vjeruju? 19 I vidimo da ne mogoše uæi za nevirjerstvo.

4 Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno obeæanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odocni koji od vas. 2 Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne

pomaže èuvena rijeè, jer ne vjerovaše oni koji èuše. **3** Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reèe: zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæe uæi u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta. **4** Jer negdje reèe za sedmi dan ovako: i poèinu Bog u dan sedmi od sviju djela svojih. **5** I na ovom mjestu opet: neæe uæi u pokoj moj. **6** Buduæi pak da neki imaju da uðu u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne uðoše za neposlušanje; **7** Opet odredi jedan dan, danas, govoreæi u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza: danas ako glas njegov èujete, ne budite drvenastijeh srca. **8** Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio potom. **9** Daklem je ostavljeno još poèivanje narodu Božijemu. **10** Jer koji uðe u pokoj njegov, i on poèiva od djela svojih, kao i Bog od svojih. **11** Da se postaramo dakle uæi u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva. **12** Jer je živa rijeè Božija, i jaka, i oštira od svakoga maèa oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srdaènjem. **13** I nema tvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred oèima onoga kojemu govorimo. **14** Imajuæi dakle velikoga poglavara sveštenièkoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja. **15** Jer nemamo poglavara sveštenièkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svaèemu iskušan kao i mi, osim grjeha. **16** Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i naðemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoæ.

5 Jer svaki poglavar sveštenièki koji se iz ljudi uzima, za ljudе se postavlja na službu k Bogu, da prinosi dare i žrtve za grjehe, **2** Koji može postradati s onima koji ne znaju i zalaze; jer je i on pod slabošæu. **3** I zato je dužan kako za narodne tako i za svoje grjehe prinositi. **4** I нико sam sebi ne daje èasti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron. **5** Tako i Hristos ne proslavi sam sebe da bude poglavar sveštenièki, nego onaj koji mu reèe: ti si moj sin, ja te danas rodih. **6** Kao što i na drugome mjestu govorit: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiõn g165) **7** On u dane tijela svojega moljenja i molitve k onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješen po svojoj pobožnosti. **8** lako i bijaše sin Božij, ali od onoga što postrada nauèi se poslušanju. **9** I savršivši se, postade svima koji ga poslušaše uzrok spasenija vjeènoga. (aiõnios g166) **10** I bi nareèen od Boga poglavar sveštenièki po redu Melhisedekovu. **11** Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušanju. **12** Jer vi koji bi valjalo da ste uèitelji po godinama,

opet trebujete da uèite koje su prva slova rijeèi Božije; i postadoste da trebate mlijeka, a ne jake hrane. **13** Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije rijeèi pravde, jer je dijete. **14** A savršenijeh je tvrda hrana, koji imaju osjeæanja dugijem uèenjem obuèena za razlikovanje i dobra i zla.

6 Zato da ostavimo poèetak Hristove nauke i da se damo na savršenstvo: da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvijeh djela, i vjere u Boga, **2** Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenja mrtvijeh, i suda vjeènoga. (aiõnios g166) **3** I ovo æemo uèiniti ako Bog dopusti. **4** Jer nije moguæe one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajednièari Duha svetoga, **5** I okusili dobre rijeèi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali, (aiõn g165) **6** Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebi nanovo raspinju i ruže sina Božijega; **7** Jer zemљa koja piye dažd što èesto na nju pada, i koja raða povræe dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga; **8** A koja iznosi trnje i èièak, nepotrebna je i kletev blizu, koja se najposlije sažeže. **9** Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako. **10** Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju pokazaste u ime njegovo, posluživši svetima i služeæi. **11** Ali želimo da svaki od vas pokaže to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga kraja; **12** Da ne budete ljenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obeæanja. **13** Jer kad Bog Avraamu obeæea, ne imajuæi nièim veæijem da se zakune, zakle se sobom, **14** Govoreæi: zaista blagosiljavajuæi blagoslovijeu te, i umnožavajuæi umnožiæu te. **15** I tako trpeæi dugo, dobi obeæanje. **16** Jer se ljudi veæijem kunu, i svakoj njihovoj svaði svršetak je zakletva za potvrđenje. **17** Zato i Bog kad šæaše našljednicima obeæanja obilnije da pokaže tvrđu savjeta svojega, uèini posrednika kletvu; **18** Da bi u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguæe slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribjegli da se uhvatimo za nad koji nam je dan, **19** Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi i za najdalje zavjese, **20** Gdje Isus uðe naprijed za nas, postavši poglavar sveštenièki dovijeka po redu Melhisedekovu. (aiõn g165)

7 Jer ovaj Melhisedek bješe car Salimski, sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraæaše s boja careva, i blagoslovi ga; **2** Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo dakle znaæi car pravde, potom i car Salimski, to jest car mira; **3** Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajuæi ni poèetka danima, ni svršetka životu, a isporeðen sa sinom Božijim, i ostaje sveštenik dovijeka. **4** Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijarh dao desetak od plijena. **5**

Istina, i oni od sinova Levijevih koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braće svoje, ako su i izšli iz bedara Avraamovih. 6 Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od Avraama, i blagoslovi onoga koji ima obećanje. 7 Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veće. 8 I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjedoči da živi. 9 I, da ovako rečem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama: 10 Jer bijaše još u bedrima očima kad ga srete Melhisedek. 11 Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko sveštenstvo jer je narod pod njim zakon primio kaka je još potreba bila govoriti da æe drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu a ne po redu Aronovu? 12 Jer kad se promijeni sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti. 13 Jer za koga se ovo govoriti on je od drugoga koljena, od kojega niko ne pristupi k olтарu. 14 Jer je poznato da Gospod naš od koljena Judina iziđe, za koje koljeno Mojsije ne govoriti ništa o sveštenstvu. 15 I još je više poznato da æe po redu Melhisedekovu drugi sveštenik postati, 16 Koji nije postao po zakonu tjelesne zapovijesti nego po sili života vječnoga. 17 Jer svjedoči: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiōn g165) 18 Tako se ukida preðašnja zapovijest, što bi slaba i zaludna. 19 Jer zakon nije ništa savršio; a postavi bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu. 20 I još ne bez zakletve; 21 Jer oni bez zakletve postaše sveštenici; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu govorit: zakle se Gospod i neæe se raskajati: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiōn g165) 22 Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac. 23 I oni mnogi biše sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu. 24 A ovaj, budući da ostaje vavijek, ima vječno sveštenstvo. (aiōn g165) 25 Zato i može vavijek spasti one koji kroza nj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih. 26 Jer takov nama trebaše poglavari sveštenički: svet, bezazlen, èist, odvojen od griješnika, i koji je bio više nebesa; 27 Kojemu nije potrebno svaki dan, kao sveštenicima, najprije za svoje grijeha žrtve prinosti, a potom za narodne, jer on ovo uèini jednom, kad sebe prinese. 28 Jer zakon postavlja ljudi za sveštenike koji imaju slabost; a rijeè zakletve koja je reèena po zakonu, postavi sina vavijek savršena. (aiōn g165)

8 A ovo je glava od toga što govorimo: imamo takovoga poglavara svešteničkoga koji sjede s desne strane prijestola velièine na nebesima; 2 Koji je sluga svetinjama i istinitoj skiniji, koju naèini Gospod, a ne èovjek. 3 Jer se svaki poglavari sveštenički postavlja da prinosi dare i žrtve; zato valja da i ovaj što ima ðe se prinjeti. 4 Jer da je na

zemlji, ne bi bio sveštenik, kad imaju sveštenici koji prinose dare po zakonu, 5 Koji služe obliju i sjenu nebeskih stvari, kao što bi reèeno Mojsiju kad šeæe skiniju da naèini: gledaj, reèe, da naèini sve po prlici koja ti je pokazana na gori. 6 A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na bolijem obećanjima utvrdi. 7 Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mjesto. 8 Jer kudeæi ih govorit: evo dani idu, govorit Gospod, i naèiniæu s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet; 9 Ne po zavjetu koji naèinih s ocevima njihovima u onaj dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govorit Gospod. 10 Jer je ovo zavjet koji æeu naèiniti s domom Izrailjevijem poslije onih dana, govorit Gospod: daæeu zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisæu ih, i biæu im Bog, i oni æe biti meni narod. 11 I nijedan neæe uèiti svojega bližnjega, i nijedan brata svojega, govoreæi: poznaj Gospoda; jer æe me svi poznati od maloga do velikoga među njima. 12 Jer æeu biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovih i bezakonja njihovih neæu više spominjati. 13 A kad veli: nov zavjet, prvi naèini vethijem; a što je vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

9 Tako i prvi zavjet imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku. 2 Jer skinija bješe naèinjena prva, u kojoj bijaše svjeæenjak i trpeza i postavljeni hlebovi, što se zove svetinja. 3 A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama, 4 Koja imaše zlatnu kadionicu, i kovèeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploëe zavjeta. 5 A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavaju oltar; o èemu se ne može sad govoriti redom. 6 A kad ovo bijaše tako uređeno, ulažahu sveštenici svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju. 7 A drugu ulažaše jednom u godini sam poglavari sveštenički, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja. 8 Ovijem pokazivaše Duh sveti da se još nije otvorio put svetijeh, dokle prva skinija stoji; 9 Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinosi dari i žrtve, i ne mogu da se svrše po savjeti onoga koji služi, 10 Osim u jelima i piæima, i razliènom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja. 11 Ali došavši Hristos, poglavari sveštenički dobara koja æe doæi, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom graðena, to jest, nije ovoga stvorenja, 12 Ni s krvljju jarèjom, niti teleæom, nego kroz svoju krv uđe jednom u svetinju, i naðe vjeèni otkup. (aiōnos g166) 13 Jer ako krv junèija i jarèja, i pepeo junièin, pokropivši njom opoganjene, osveæuje na

tjelesnu èistotu; **14** Akamoli neæe krv Hrista, koji Duhom svetijem sebe prineše bez krivice Bogu, oèistiti savjest našu od mrtvih djela, da služimo Bogu živome i istinome? (aiònios g166) **15** I zato je novome zavjetu posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obeæanje vjeènoga našljedstva prime zvani. (aiònios g166) **16** Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji èini zavjet. **17** Jer je zavjet po smrti potvrđen: buduæi da nema nikakve sile dok je živ onaj koji ga je naèinio. **18** Jer ni prvi nije utvrðen bez krvi. **19** Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, onda uze krvi jarèije i teleæe, s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod **20** Govoreæi: ovo je krv zavjeta koji Bog naèini s vama. **21** A tako i skiniju i sve sudove službene pokropi krvlju. **22** I gotovo sve se krvlju èisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oproštenje. **23** Tako je trebalo da se oblijeæ nebeskih ovima èiste, a sama nebeska boljijem žrtvama od ovijeh. **24** Jer Hristos ne uðe u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas; **25** Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar sveštenièki ulazi u svetinju svake godine s krvlju tuðom: **26** Inaèe bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijehe. (aiòn g165) **27** I kao što je ljudima odreðeno jednom umrijeti, a potom sud: **28** Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogih grijehe; a drugom æe se javiti bez grijeha na spasenije onima koji ga èekaju.

10 Jer zakon imajuæi sjen dobara koja æe doæi, a ne samo oblijeæ stvari, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinose one iste žrtve. **2** Inaèe bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikake savjesti za grijehe, kad se jednom oèiste; **3** Nego se njima svake godine èini spomen za grijehe. **4** Jer krv junèija i jarèija ne može uzeti grijeha. **5** Zato ulazeæi u svijet gorovi: žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio. **6** Žrtve i prilozi za grijehe nijesu ti bili ugodni. **7** Tada rekoh: evo doðoh, u poèetku knjige pisano je za mene, da uèinem volju twoju, Bože. **8** I više kazavši: priloga i prinosa i žrtava, i žrtava za grijehe nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinose; **9** Tada reèe: evo doðoh da uèinem volju twoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo. **10** Po kojoj smo volji mi osveæeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom. **11** I svaki sveštenik stoji svaki dan služeæi i jedne žrtve mnogo puta prinoseæi koje nikad ne mogu uzeti grijeha. **12** A on prinesavši jedinu žrtvu za grijehe sjedi svagda s desne strane Bogu, **13** Èekajuæi dalje dok se polože neprijatelji njegovi podnoæe nogama

njegovima. **14** Jer jednjem prinosom savršio je vavijek one koji bivaju osveæeni. **15** A svjedoèi nam i Duh sveti; jer kao što je naprijed kazano: **16** Ovo je zavjet koji æu naèiniti s njima poslije onijeh dana, govori Gospod: daæeu zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovjem napisanju ih; **17** I grijeha njihovih i bezakonja njihovih neæu više spominjati. **18** A gdje je oproštenje ovijeh ondje više nema priloga za grijehe. **19** Imajuæi dakle slobodu, braæeo, ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem, **20** Koji nam je obnovio zavjesom, to jest tijelom svojijem, **21** I sveštenika velikoga nad domom Božijim: **22** Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, oèiæeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom èistom; **23** Da se držimo tvrdo priznanja nada: jer je vjeran onaj koji je obeæao; **24** I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrjem djelima, **25** Ne ostavljajuæi skupštine svoje, kao što neki imaju obièaj, nego jedan drugoga svjetujuæi, i toliko veæema koliko vidite da se približuje dan sudni. **26** Jer kad mi griješimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijehe; **27** Nego strašno èekanje suda, i revnost ognja koji æe da pojede one koji se suprote. **28** Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka. **29** Koliko mislite da æe gore muke zaslužiti onaj koji sina Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za pogananu uzdrži, i Duha blagodati naruži? **30** Jer znamo onoga koji reèe: moja je osveta, ja æu vratiti, govori Gospod; i opet: Gospod æe suditi narodu svojemu. **31** Strašno je upasti u ruke Boga živoga. **32** Opominjite se pak prvjeh dana svojih, u koje se prosvijetlite i mnogu borbu stradanja podnesoste, **33** Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako. **34** Jer se na okove moje sažaliste, i dadoste s radošæu da se razgrabi vaše imanje, znajuæi da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima. **35** Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu. **36** Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obeæanje. **37** Jer još malo, vrlo malo, pak æe doæi onaj koji treba da doðe i neæe odocniti. **38** A pravednik življeæe od vjere; ako li otstupi neæe biti po volji moje duše. **39** A mi, braæeo, nijesmo od onijeh koji otstupaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasu duše.

11 Vjera je pak tvrdo èekanje onoga èemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo. **2** Jer u njoj stari dobiše svjedoèanstvo. **3** Vjerom poznajemo da je svijet rijeèju Božijom svršen, da je sve što vidimo iz ništa postalo. (aiòn g165) **4** Vjerom prinese Avelj Bogu veæu žrtvu nego Kain, kroz koju dobi svjedoèanstvo da je pravednik, kad

Bog posvjedoči za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govorи. 5 Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrти; i ne nađe se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedočanstvo da ugodi Bogu. 6 A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu; jer onaj koji hoče da dođe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaže onima koji ga traže. 7 Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga što još ne vidje, načini kovčeg za spasenje doma svojega, kojim osudi sav svijet, i posta našljednik pravde po vjeri. 8 Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe u zemlju koju šećaše da primi u našljedstvo, i iziđe ne znajući kuda ide. 9 Vjerom dođe Avraam u zemlju obećanu, kao u tuđu, i u kolibama življaše s Isakom i s Jakovom, sunašljednicima obećanja toga. 10 Jer ёekaše grad koji ima temelje, kojemu je zidari i tvorac Bog. 11 Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer držaše za vjerna onoga koji obeća. 12 Zato se i rodiše od jednoga, još gotovo mrvoga, kao zvijezde nebeske mnoštva, i kao nebrojeni pijesak pokraj mora. 13 U vjeri pomriješće svi ovi ne primivši obećanja, nego ga vidjevši izdaleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došljaci na zemlji. 14 Jer koji tako govore pokazuju da traže otačanstva. 15 I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega iziđoše, imali bi vrijeme da se vrate. 16 Ali sad bolje žele, to jest nebesko. Zato se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad. 17 Vjerom privede Avraam Isaka kad bi kušan, i jedinorodnoga prinošaše, pošto bješe primio obećanje, 18 U kojemu bješe kazano: u Isaku nazvaće ti se sjeme; 19 Pomislivši da je Bog kada i iz mrvijeh vaskrsnuti; zato ga i uze za priliku. 20 Vjerom blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje æe doæi. 21 Vjerom blagoslovi Jakov umirući svakoga sina Josifova, i pokloni se vrhu palice njegove. 22 Vjerom se opominja Josif umirući izlaska sinova Izrailjevih, i zapovijeda za kosti svoje. 23 Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve. 24 Vjerom Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kæeri Faraonove; 25 I volje stradati s narodom Božnjim, negoli imati zemaljsku sladost grijeha: 26 Državši sramotu Hristovu za veće bogatstvo od svega blaga Misirskoga; jer gledaše na platu. 27 Vjerom ostavi Misir, ne pobojavši se ljtine careve; jer se držaše onoga koji se ne vidi, kao da ga viðaše. 28 Vjerom uèini pushu i proljev krvi, da se onaj koji gubljaše prvorodenе ne dotakne do njih. 29 Vjerom prijeđoše Crveno More kao po suhoj zemlji; koje i Misirci okušavši potopile se. 30 Vjerom padoše zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana. 31 Vjerom Raav kurva ne pogibe s nevjernicima,

primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugijem putem. 32 I što æu još da kažem? Jer mi ne bi dostalo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o Varaku i Samsonu i Jeftaju, o Davidu i Samuilu, i o drugijem prorocima, 33 Koji vjerom pobijediše carstva, uèiniše pravdu, dobiše obećanja, zatvorili usta lavovima, 34 Ugasiše silu ognjenu, utekoše od oštrica maèa, ojaèaše od nemoæi, postaše jaki u bitkama, rastjeraše vojske tuđe; 35 Žene primiše svoje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne primivši izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenije; 36 A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice; 37 Kamenjem pobijeni biše, pretvrni biše, iskušani biše, od maèa pomriješe; idoše u kožusima i u kozijim kožama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti; 38 Kojih ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po peæinama i po rupama zemaljskijem. 39 I ovi svi dobivši svjedočanstvo vjerom ne primiše obećanja; 40 Jer Bog nešto bolje za nas odredi, da ne prime bez nas savršenstva.

12 Zato dakle i mi imajući oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da tréimo u bitku koja nam je određena, 2 Gledajući na naèelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto određene sebi radosti pretrplje krst, ne mareæi za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božjeg. 3 Pomislite dakle na onoga koji je takovo protivljenje protiv sebe od grješnika podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži. 4 Jer još do krvi ne dođoste boreæi se protiv grijeha, 5 I zaboraviste utjehu koju vam govorи, kao sinovima: sine moi! ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara; 6 Jer koga ljubi Gospod onoga i kara; a bije svakoga sina kojega prima. 7 Ako trpite karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara? 8 Ako li ste bez karanja, u kojemu svi dijel dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi. 9 Ako su nam dakle tjelesni ocevi naši karaëi, i bojimo ih se, kako da ne slušamo oca duhova, da živimo? 10 Jer oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu nas; a ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove svetinje. 11 Jer svako karanje kad biva ne èini se da je radost, nego žalost; ali poslije daæe miran rod pravde onima koji su nauèeni njime. 12 Zato oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite, 13 I staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je hromo, nego još da se iscijeli. 14 Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko neæe vidjeti Gospoda. 15 Gledajte da ko ne ostane bez blagodati Božje: da ne uzraste kakav korijen grène, i ne uèini pakost, i tijem da se mnogi ne opogane. 16 Da

ne bude ko kurvar ili opoganjem, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorodstvo svoje. **17** Jer znate da je i potom, kad šešaše da primi blagoslov, odbaèen; jer pokajanje ne naðe mesta, ako ga i sa suzama tražaše. **18** Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomrèini, i oluji, **19** I trubnom glasu, i glasu rijeèi, kojega se odrekoše oni koji èuše, da ne èuju više rijeèi; **20** Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvijer dotakne do gore, biaèe kamenjem ubijena. **21** I tako strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reèe: uplašio sam se i drkæem. **22** Nego pristupiste k Sionskoj gori, i ka gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskome, i mnogijem hiljadama anđela, **23** K saboru i crkvi prvorodnjih koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji sviju, i duhovima savršenijeh pravednika, **24** I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govori negoli Aveljeva. **25** Ali gledajte da se ne odreèete onoga koji govori; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, akamoli mi koji se odrièemo nebeskoga, **26** Kojega glas potrese onda zemlju, a sad obeæea govoreæi: još jednom ja æeu potresti ne samo zemlju nego i nebo. **27** A što veli: još jednom, pokazuje da æee se ukinuti ono što se pomièe, kao stvoreno, da ostane ono što se ne pomièe. **28** Zato, primajuæei carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom. **29** Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.

13 Ljubav bratinska da ostane među vama. **2**
Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajuæei iz gostoljubivosti primiše anđele na konak. **3** Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda èini kao da ste i sami u tijelu. **4** Ženidbu da drže svi u èasti, i postelja ženidbena da bude èista; a kurvarima i preljuboèincima sudiæe Bog. **5** Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onimjem što imate. Jer on reèe: neæeu te ostaviti, niti æeu od tebe otstupiti; **6** Tako da smijemo govoriti: Gospod je moj pomoænik, i neæeu se bojati; šta æee mi uèiniti èovjek? **7** Opominjite se svojih uèitelja koji vam kazivaše rijeè Božiju; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu. **8** Isus Hristos juèe je i danas onaj isti i vavijek. (aiõn g165) **9** U nauke tuđe i razlièene ne pristajte; jer je dobro blagodaæeu utvrðivati srca, a ne jelima, od kojih ne imaju koristi oni koji živješ u njima. **10** Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe skiniji. **11** Jer kojih životinja krv unosi poglavarske sveštenièki u svetinju za grijehe, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola. **12** Zato Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada. **13** Zato dakle da

izlazimo k njemu izvan okola, noseæi njegovu sramotu. **14** Jer ovdje nemamo grada koji æee ostati, nego tražimo onaj koji æee doæi. **15** Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo. **16** A dobro èiniti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovijem žrtvama ugaða Bogu. **17** Slušajte uèitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duše vaše, kao koji æee dati odgovor, da to s radošæu èine, a ne uzdišuæi; jer vam ovo ne pomaže. **18** Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajuæei se u svemu dobro da živimo. **19** A odviše molim èinite ovo, da bih se prije vratio k vama. **20** A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga pastira ovčama, krvlju zavjeta vjeèenoga, Gospoda našega Isusa Hrista, (aiõnios g166) **21** Da vas savrši u svakome djelu dobrom, da uèinite volju njegovu, èineæei u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **22** Molim vas pak, braæeo, primite rijeè pouèenja; jer ukratko napisah i poslah vam. **23** Znajte da je otisao naš brat Timotije, s kojijem, ako skoro dođe, vidjeæeu vas. **24** Pozdravite sve uèitelje svoje i sve svete. Pozdravljuju vas braæea, koja su iz Talijanske. **25** Blagodat sa svima vama. Amin.

Jakovljeva

1 Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluge, svima dvanaest koljena rasijanijem po svijetu pozdravlje. 2 Svaku radost imajte, braeo moja, kad padate u razliene napasti, 3 Znajuæi da kušanje vaše vjere gradi trpljenje; 4 A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez ikake mane. 5 Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daæe mu se; 6 Ali neka ište s vjerom, ne sumnjujauæi ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmæeu. 7 Jer takovi èovjek neka ne misli da æe primiti što od Boga. 8 Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem. 9 A poniženi brat neka se hvali visinom svojom; 10 A bogati svojom poniznošæu; jer æe proæi kao cvjet travni. 11 Jer sunce ogrija s vruæinom, i osuši travu, i cvjet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako æe i bogati u hoðenju svojemu uvenuti. 12 Blago èovjeku koji pretri napast; jer kad bude kušan primiæe vijenac života, koji Bog obreèe onima koji ga ljube. 13 Nijedan kad se kuša da ne gorovi: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i on ne kuša nikoga; 14 Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuèe i mami. 15 Tada zatrudnjevši slast raða grije; a grije uèinjen raða smrt. 16 Ne varajte se, ljubazna braeo moja! 17 Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka; 18 Jer nas dragovoljno porodi rijeèju istine, da budemo novina od njegova stvorenja. 19 Zato, ljubazna braeo moja, neka bude svaki èovjek brz èuti a spor govoriti i spor srditi se; 20 Jer srdnja èovjeèija ne èini pravde Božje. 21 Zato odbacite svaku neèistotu i suvišak zlobe, i s krotošæu primite usaðenu rijeè koja može spasti duše vaše. 22 Budite pak tvorci rijeèi, a ne samo slušaæi, varajuæi sami sebe. 23 Jer ako ko sluša rijeè a ne tvori, on je kao èovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu; 24 Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe. 25 Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, i ne bude zaboravni slušaæ, nego tvorac djela, onaj æe biti blažen u djelu svojemu. 26 Ako koji od vas misli da vjeruje, i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud. 27 Jer vjera èista i bez mane pred Bogom i ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopoganjena od svijeta.

2 Braeo moja! u vjeri Gospoda našega slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko je ko; 2 Jer ako doðe u crkvu vašu

èovjek sa zlatnjem prstenom i u svjetloj haljini, a doðe i siromah u rðavoj haljini, 3 I pogledate na onoga u svjetloj haljini, i reèete mu: ti sjedi ovdje lijepo, a siromahu reèete: ti stani tamo, ili sjedi ovdje niže podnožja mojega; 4 I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli. 5 Èujte, ljubazna braeo moja, ne izabra li Bog siromahe ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreèe onima koji njega ljube? 6 A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati koji vas muèe i vuku vas na sudove? 7 Ne hule li oni na dobro ime vaše kojijem ste se nazvali? 8 Ako dakle zakon carski izvršujete po pismu: ljubi bližnjega kao samoga sebe, dobro èinite; 9 Ako li gledate ko je ko, grijech èinite, i biæete pokarani od zakona kao prestupnici; 10 Jer koji sav zakon održi a sagriješi u jednome, kriv je za sve. 11 Jer onaj koji je rekao: ne èini preljube, rekao je i: ne ubij. Ako dakle ne uèeniš preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona. 12 Tako govorite i tako tvorite kao oni koji æe zakonom slobode biti suðeni; 13 Jer æe onome biti sud bez milosti koji ne èini milosti; i hvali se milost na sudu. 14 Kakva je korist, braeo moja, ako ko reèe da ima vjeru a djela nema? Zar ga može vjera spasti? 15 Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu, 16 I reèe im koji od vas: idite s mirom, grijte se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelene, šta pomaže? 17 Tako i vjera ako nema djela, mrtva je po sebi. 18 No može ko reæi: ti imas vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojih, a ja æu tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojih. 19 Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro èiniš; i ðavoli vjeruju, i drkæu. 20 Ali hoæeš li razumjeti, o èovjeèe sujetni! da je vjera bez djela mrtva? 21 Avraam otac naš ne opravda li se djelima kad prinese Isaka sina svojega na oltar? 22 Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savrši se vjera? 23 I izvrši se pismo koje govoriti: Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božij nazva se. 24 Vidite li dakle da se djelima pravda èovjek, a ne samom vjerom? 25 A tako i Raav kurva ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem? 26 Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrnjih djela mrtva.

3 Ne tražite, braeo moja, da budete mnogi uèitelji, znajuæi da æemo veæema biti osuðeni, 2 Jer svi pogriješujemo mnogo puta. Ali ko u rijeèi ne pogriješuje, onaj je savršen èovjek, može zauzdati i sve tijelo. 3 Jer gle, i konjima meæemo žvale u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okreæemo. 4 Gle i laðe, ako su i velike i silni ih vjetrovi gone, okreæu se malom krmicom kuda hoæe onaj koji upravlja. 5 A tako je i jezik mali ud, i mnogo èini.

Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeže. **6** I jezik je vatra, svijet pun nepravde. Tako i jezik živi među našjim udima, poganeći sve tijelo, i paleći vrijeme života našega, i zapaljujući se od pakla. (Geenna g1067) **7** Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bubina i riba, pripitomljava se i pripitomio se rodu ēovjećijemu; **8** A jezika niko od ljudi ne može pripitomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga. **9** Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljudi, koji su stvoreni po oblijevu Božnjemu. **10** Iz jednjih usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braeo moja, da ovo tako biva. **11** Eda li može izvor iz jedne glave točiti slatko i grko? **12** Može li, braeo moja, smokva masline rađati ili vinova loza smokve? Tako nijedan izvor ne daje slane i slatke vode. **13** Ko je među vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življjenja djela svoja u krotosti i premudrosti. **14** Ako li imate grku zavist i svađu u srcima svojim, ne hvalite se, ni lažite na istinu. **15** Ovo nije ona premudrost što silazi odozgo, nego zemaljska, ljudska, īavolska. **16** Jer gdje je zavist i svađa ondje je nesloga i svaka zla stvar. **17** A koja je premudrost odozgo ona je najprije ēista, a potom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrjih plodova, bez hatera, i nelicemjerna. **18** A plod pravde u miru sije se onima koji mir ēine.

4 Otkuda ratovi i raspre među nama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašjem udima? **2** Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete. **3** Ištete, i ne primate, jer zlo ištete, da u slastima svojijem trošite. **4** Preljuboēinci i preljuboēinicel ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoæe svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje. **5** Ili mislite da pismo uzalud gorovi: duh koji u nama živi mrzi na zavist? **6** A on daje veæu blagodat. Jer gorovi: Gospod suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat. **7** Pokorite se dakle Bogu, a protivite se īavolu, i pobjeæi æe od vas. **8** Približite se k Bogu, i on æe se približiti k vama. Oèistite ruke, grjeñici, popravite srca svoja, nepostojani. **9** Budite žalosni i plaëite i jauèite: smijeh vaš neka se pretvori u plaë, i radost u žalost. **10** Ponizite se pred Gospodom, i podignuæe vas. **11** Ne opadajte jedan drugoga, braeo; jer ko opada brata ili osuðuje brata svojega opada zakon i osuðuje zakon, a ako zakon osuðuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija. **12** Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osuðuješ? **13** Slušajte sad vi koji gorovite: danas ili sjutra poæi æemo u ovaj ili onaj grad, i sjediæemo ondje jednu godinu, i trgovaaæemo i dobijaæemo. **14** Vi koji ne znate šta æe biti sjutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaže, a potom je

nestane. **15** Mjesto da gorovite: ako Gospod htjedbude, i živi budemo, uèiniæemo ovo ili ono. **16** A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takova zla. **17** Jer koji zna dobro ēiniti i ne ēini, grijeh mu je.

5 Hodite vi sad, bogati, plaëite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas. **2** Bogatstvo vaše istruhnju, i haljine vaše pojedoše moljci; **3** Zlato vaše i srebro zarđa, i rđa njihova biæe svjedoèanstvo na vas: izješæe tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogatstvo u pošljednje dane. **4** Gle, vièe plata vašijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota. **5** Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja. **6** Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se. **7** Trpite dakle, braeo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak ēeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni. **8** Trpite dakle i vi, i utvrđite srca svoja, jer se dolazak Gospodnjii približi. **9** Ne uzdišite jedan na drugoga, braeo, da ne budete osuðeni: gle, sudija stoji pred vratima. **10** Uzmite, braeo moja, za ugled stradanja proroke koji goroviš u ime Gospoda. **11** Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jovljevo èuste, i pošljedak Gospodnjii vidjeste: jer je Gospod milostiv i smiluje se. **12** A prije svega, braeo moja, ne kunate se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom klevtom; nego neka bude što jest da, i što nije ne, da ne padnete pod sud. **13** Muèi li se ko među vama, neka se moli Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga. **14** Boluje li ko među vama, neka dozove starješine crkvene, te neka èitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje. **15** I molitva vjere pomoæi æe bolesniku, i podignuæe ga Gospod; i ako je grjehe uèinio, oprostiæe mu se. **16** Ispovijedajte dakle jedan drugome grjehe, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoæi. **17** Ilija bješe īovjek smrtan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažda, i ne udari dažd na zemlji za tri godine i šest mjeseci. **18** I opet se pomoli i nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj. **19** Braeo! ako ko od vas zađe s puta istine, i obrati ga ko, **20** Neka zna da æe onaj koji obrati grjeñika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijeha.

1 Petrova

1 Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbranijem došljacima, rasijanijem po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji; **2** Po proviđenju Boga oca, svetinjom Duha dovedenijem u poslušanje i kropljenje krvi Isusa Hrista: da vam se umnoži blagodat i mir. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenjem Isusa Hrista iz mrtvijeh, **4** Za našljedstvo nepropadljivo, koje neće istruhnuti ni uvenuti, saèuvano na nebesima za vas, **5** Koje je sila Božja vjerom saèuvala za spasenije, pripravljeno da se javi u pošljednje vrijeme; **6** Kojemu radujte se, premda ste sad malo gdje je potrebno) žalosni u razlièenjem napastima, **7** Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga koje se kuša ognjem nađe na hvalu i èasti i slavu, kad se pokaže Isus Hristos; **8** Kojega ne vidjeviš ljubite, i kojega sad ne gledajuæi no vjerujuæi ga radujete se radošeu neiskazanom i proslavljenom, **9** Primajuæi kraj svoje vjere, spasenije dušama. **10** Koje spasenije tražiše i ispitivaše za nj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše; **11** Ispitujuæi u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedoæeæi za Hristove muke i za slave po tome; **12** Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služaru ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediše jevanđelje poslanjem s neba Duhom svetijem, u koje anđeli æele zaviriti. **13** Zato, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni, i zacijelo se nadajte blagodati koja æe vam se prinijeti kad doðe Isus Hristos. **14** Kao poslušna djeca, ne vladajuæi se po prvijem željama u svojemu neznanju, **15** Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju. **16** Jer je pisano: budite sveti, jer sam ja svet. **17** I ako zovete ocem onoga, koji ne gledajuæi ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom, **18** Znajuæi da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca; **19** Nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i preèista jagnjeta; **20** Koji je određen još prije postanja svijeta, a javio se u pošljednja vremena vas radi, **21** Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvijeh, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje bilo u Boga. **22** Duše svoje oèistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolièeno, od èista srca ljubite dobro jedan drugoga, **23** Kao preroðeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, rijeèju živoga Boga, koja ostaje dobijeka. (aiòn g165) **24** Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava èovjeèija kao cvijet travnja: osuši se trava, i cvijet njezin otpade; **25** Ali rijeè Gospodnja

ostaje dobijeka. A ovo je rijeè što je objavljena među vama.

(aiòn g165)

2 Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja, **2** I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorođena djeca, da o njemu uzrastete za spasenije; **3** Jer okusite da je blag Gospod. **4** Kad dođete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbaæen, ali od Boga izabran i pribaran: **5** I vi kao živo kamenje zidajte se u kuæeu duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista. **6** Jer u pismu stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen krajeugalan izbrani i skupocjeni; i ko njega vjeruje neće se postidjeti. **7** Vama dakle koji vjerujete èasti je; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla, i kamen spoticanja i stijena sablazni: **8** Na koji se i spotièu koji se protive rijeèi, na što su i određeni. **9** A vi ste izbrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodetelji onoga koji vas dozva iz tame k èudnome vidjelu svome; **10** Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani. **11** Ljubazni! molim vas, kao došljake i goste, da se èuvate od tjelesnijih želja, koje vojuju na dušu. **12** A vladajte se dobro među neznašćima, da bi za ono za što vas opadaju kao zloèince, vidjevši vaša dobra djela, hvalili Boga u dan pohoðenja. **13** Budite dakle pokorni svakoj vlasti èovjeèijoj, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru; **14** Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zloèincima, a za hvalu dobrotvorima. **15** Jer je tako volja Božja da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi. **16** Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivaæ pakosti, nego kao sluge Božije. **17** Poštujte svakoga: braæeu ljubite, Boga se bojte, cara poštuje. **18** Sluge! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkim nego i zlima. **19** Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajuæi na pravdi. **20** Jer kakva je hvala ako za krivicu muke trpite? Nego ako dobro èineæi muke trpite, ovo je ugodno pred Bogom. **21** Jer ste na to i pozvani, jer i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom; **22** Koji grijeha ne uèini, niti se nađe prijevara u ustima njegovijem; **23** Koji ne psova kad ga psovaše; ne prijeti kad strada; nego se oslanjaše na onoga koji pravo sudi; **24** Koji grijehe naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijehe umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste. **25** Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje

nemaju pastira; no sad se obratiste k pastiru i vladici duša svojih.

3 A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju riječi ženskijem življenjem bez riječi da se dobiju, **2** Kad vide èisto življenje vaše sa strahom; **3** Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblaèenju haljina; **4** Nego u tajnome èovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno. **5** Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzdahu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima, **6** Kao što Sara slušaše Avraama, i zvaše ga gospodarom; koje ste vi kaæeri postale, ako èinite dobro, i ne bojite se nikakvoga straha. **7** Tako i vi muževi živite sa svojijem ženama po razumu, i poštujte ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše. **8** A najposlijе budite svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni; **9** Ne vraæajte zla za зло, ni psovke za psovku; nego nasuprot blagosiljajte, znajuæi da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov. **10** Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijevarе; **11** Neka se ukloni od zla, i neka uèini dobro; neka traži mira i neka se drži njega. **12** Jer oèi Gospodnje gledaju na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na one koji zlo èine da ih istrijebi sa zemlje. **13** I ko može vama nauditi ako užidete za dobrom? **14** Nego ako i stradate pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova ne bojte se, niti se plašite; **15** Nego Gospoda Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje. **16** S krotošæu i strahom imajte dobru savjest; da ako vas opadaju za što kao zloèince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu. **17** Jer je bolje, ako hoæe volja Božija, da stradate dobro èineæi, negoli zlo èineæi. **18** Jer i Hristos jedanput za grijeha naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživljevši Duhom; **19** Kojijem sišavši propovijeda i duhovima koji su u tamnici, **20** Koji nekad ne htješe da slušaju kad ih oèekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se graðaše kovæeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode. **21** Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, ali ne pranje tjelesne neèistote, nego obeæanje dobre savjeti Bogu, vaskrsenijem Isusa Hrista. **22** Koji je s desne strane Bogu, otisavši na nebo, i slušaju ga anđeli i vlasti i sile.

4 Kad dakle Hristos postrada za nas tijelom, i vi se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od

grijeha, **2** Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama èovjeèijim, nego volji Božijoj. **3** Jer je dosta što smo prošavše vrijeme života proveli po volji neznabogaèkoj, živeæi u neèistotama, u slastima, u pijanstvu, u žderanju, u pijenu i bogomrskijem neznabotvima. **4** Zato se èude što vi ne tréite s njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas. **5** Oni æe dati odgovor onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima. **6** Zato se i mrtvima propovjedi jevanđelje, da prime sud po èovjeku tijelom a po Bogu da žive duhom. **7** A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trijezni u molitvama. **8** A prije svega imajte neprestanu ljubav među sobom; jer ljubav pokriva mnošto grijeha. **9** Budite gostoljubivi među sobom bez mrmljanja; **10** I služite se među sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi razliène blagodati Božije. **11** Ako ko govori, neka govori kao rijeèi Božije; ako ko služi neka služi kao po moæi koju Bog daje: da se u svaæemu slavi Bog kroz Isusa Hrista, kome je slava i država va vrijek vijeka. Amin. (aiòn g165) **12** Ljubazni! ne èudite se vruæini koja vam se dogaða za kušanje vaše, kao da vam se što novo dogaða; **13** Nego se radujte što stradate s Hristom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje. **14** Ako bivate ukorenili za ime Hristovo, blago vama! jer Duh slave i Boga poèiva na vama: oni dakle hule na nj, a vi ga proslavljate. **15** Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež, ili kao zloèinac, ili kao onaj koji se mijesha u tuðe poslove; **16** A ako li kao hríšæanin, neka se ne stidi, veæ neka slavi Boga u ovom dogaðaju. **17** Jer je vrijeme da se poèene sud od kuæe Božije; ako li se najprije od vas poèene, kakav æe biti pošljedak onima što se protive Božijemu jevanđelju? **18** I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje æe se javiti? **19** Zato i koji stradaju po volji Božijoj neka mu kao vjernome tvorcu predadu duše svoje u dobrijem djelima.

5 Starješine koje su među vama molim koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja æe se javiti: **2** Pasite stado Božije, koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca; **3** Niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugledi stada; **4** I kad se javi poglavatar pastirski, primæete vijenac slave koji neæe uvenuti. **5** Tako vi mladi slušajte starješine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat. **6** Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad doðe vrijeme. **7** Sve svoje brige bacite na nj, jer se on brine za vas. **8** Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, ðavo, kao lav rièueci hodi i traži koga da proždere. **9** Branite se od njega tvrdom u vjeri,

znajuæi da se takova stradanja dogaðaju vašoj braæi po svijetu. **10** A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vjeènu svoju slavu u Hristu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji. (aiðnios g166) **11** Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiðn g165) **12** Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam ovo malo, svjetujuæi i svjedoèeæi da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite. **13** Pozdravlja vas crkva s vama izbrana u Vavilonu, i Marko sin moj. **14** Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

2 Petrova

1 Od Simona Petra, sluge i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu èasnu vjeru u pravdi Boga našega i spaša Isusa Hrista: **2** Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Buduæi da su nam sve božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznanjem onoga koji nas pozva slavom i dobrodjetelju, **4** Kroz koje se nama darovaše èasna i prevelika obeæanja, da njih radi imate dijel u Božjoj prirodi, ako uteèete od tjelesnih želja ovoga svijeta. **5** I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokaæete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelji razum, **6** A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost, **7** A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav. **8** Jer kad je ovo u vama, i množi se, neæe vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista. **9** A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši oèišæenje od starijeh svojijeh grijeha. **10** Zato, braæo, postaraæte se još veæma da svoju službu i izbor utvrðite; jer èineæi ovo neæete pogriješiti nikad; **11** Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vjeèeno carstvo Gospoda našega i spaša Isusa Hrista. (aiònios g166) **12** Zato se neæeu olijeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrðeni ste u ovoj istini; **13** Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem, **14** Znajuæi da æeu skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospod naš Isus Hristos. **15** A trudiæu se svakojako da se i po rastanku mojemu možete opominjati ovoga; **16** Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenjem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu. **17** Jer on primi od Boga oca èasti i slavu kad doðe k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji. **18** I ovaj glas mi èusmo gdje siðe s neba kad bijasmo s njim na svetoj gori. **19** I imamo najpouzdaniju proroèku rijeè, i dobro èinite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu, dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima. **20** I ovo znajte najprije da nijedno prorošto književno ne biva po svome kazivanju; **21** Jer nikad prorošto ne bi od èovjeèije volje, nego nauèeni od svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.

2 A bijaše i lažnijeh proroka u narodu, kao što æe i među vama biti lažnijeh uëitelja, koji æe unjeti jeresi pogibli, i odričaæe se gospodara koji ih iskupi i dovodiæe sebi naglu pogibao. **2** I mnogi æe poæi za njihovijem neèistotama kojima æe se huliti na put istine. **3** I u lakomstvu loviæe vas

izmišljenijem rijeèima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drjema. **4** Jer kad Bog ne poštedje anđela koji sagriješi, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se èuvaju za sud; (Tartaroò g5020) **5** I prvoga svijeta ne poštedje, nego saèuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnièki; **6** I gradove Sodom i Gomor sažeži i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali; **7** I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakoni neèistotom življena; **8** Jer kad življaše pravednik među njima, gledajuæi i slušajuæi bezakona djela, muèaše od dana do dana pravednu dušu; **9** Zna Gospod pobožne izbavljati od napasti, a nepravednike muèeæi èuvati za dan sudni; **10** A osobito one koji idu za tjelesnjem željama neèistote, i ne mare za poglavarsvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkæu huleæi na slavu. **11** Kad anđeli, koji veæu snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda; **12** A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propašæe **13** Primajuæi platu nepravde. Oni misle da je slast èastiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jeduæi s vama; **14** Imaju oèi pune preljuboèinstva i neprestanoga grijeha; prelašæuju neutvrđene duše; imaju srce nauèeno lakomstvu, djeca kletve; **15** Ostavivši pravi put, zaðoše, i idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravedna; **16** Ali bi pokaran za svoje bezakonje: skot nijemi progovorivši glasom èovjeèijim zabrani bezumlje prorokovo. **17** Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se èuva mrak tamni vavijek. (questioned) **18** Jer govoreæi ponosite i lažljive rijeèi prelašæuju na neèistote tjelesnih želja one koji otskora bježe od onijeh što žive u prijevari. **19** I obeæavaju im slobodu a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje. **20** Jer ako odbjegnu od neèistote svijeta poznanjem Gospoda i spaša našega Isusa Hrista, pa se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im pošljednje gore od prvoga; **21** Jer im bješe bolje da ne poznaše puta pravde, negoli kad poznaše da se vrati natrag od svete zapovijesti koja im je predana. **22** Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraæea na svoju bljuvitinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

3 Evo vam, ljubazni, veæ pišem drugu poslanicu u kojima budim napominjanjem vaš èisti razum, **2** Da se opominjete rijeèi koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijesti svojijem apostola od Gospoda i spaša. **3** I ovo znajte najprije da æe u pošljednje dane doæi rugaæi koji æe življeti po svojijem

željama, 4 I govoriti: gdje je obeæanje dolaska njegova? Jer otkako oci pomriješe sve stoji tako od poèetka stvorenja. 5 Jer navalice neæe da znadu da su nebesa bila otprije i zemљa iz vode i usred vode Božijom rijeèi. 6 Zato tadašnji svijet bi vodom potopljen i pogibe. 7 A sadašnja nebesa i zemљa tom istom rijeèi zadržana su te se èuvaju za dan strašnoga suda i pogibli bezakonijeh ljudi. 8 Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan. 9 Ne docni Gospod s obeæanjem, kao što neki misle da docni, nego nas trpi, jer neæe da ko pogine, nego svi da doðu u pokajanje. 10 Ali æe doæi dan Gospodnji kao lupež noæu, u koji æe nebesa s hukom proæi, a stihije æe se od vatre raspasti a zemљa i djela što su na njoj izgorjeæe. 11 Kad æe se dakle ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenju i pobožnosti, 12 Èekajuæi i želeæi da bude skorije dolazak Božijega dana, kojega æe se radi nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastopiti? 13 Ali èekamo po obeæanju njegovu novo nebo i novu zemљu, gdje pravda živi. 14 Zato, ljubazni, èekajuæi ovo starajte se da vas on naðe èiste i prave u miru. 15 I trpljenje Gospoda našega držite za spasenje; kao što vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu premudrosti pisa. 16 Kao što govorи o ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenauèeni i neutvrđeni izvræu, kao i ostala pisma, na svoju pogibao. 17 A vi dakle, ljubazni, znajuæi naprijed, èuvajte se da prijevarom bezakonika ne budete odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrđe; 18 Nego napredujte u blagodati i u poznanju Gospoda našega i spaša Isusa Hrista. Njemu slava i sad i u vjeèna vremena.

Amin. (aiōn g165)

1 Jovanova

1 Što bješe ispoèetka, što èusmo, što vidjesmo oèima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o rijeèi života: **2** I život se javi, i vidjesmo, i svjedoèimo, i javljamo vam život vjeèni, koji bješe u oca, i javi se nama; (*aiònios g166*) **3** Što vidjesmo i èusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isusom Hristom. **4** I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena. **5** I ovo je obeæanje koje èusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve. **6** Ako reèemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine. **7** Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugijem, i krv Isusa Hrista, sina njegova, oèišæava nas od svakoga grijeha. **8** Ako reèemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama. **9** Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehe naše, i oèisti nas od svake nepravde. **10** Ako reèemo da ne sagriješimo, gradimo ga lažom, i rijeè njegova nije u nama.

2 Djeèice moja! ovo vam pišem da ne griješite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isusa Hrista pravednika, **2** I on oèišæa grijehe naše, i ne samo naše nego i svega svijeta. **3** I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti njegove držimo. **4** Koji govor: poznajem ga, a zapovijesti njegovih ne drži, laža je, i u njemu istine nema; **5** A koji drži rijeè njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu. **6** Koji govor da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio. **7** Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste ispoèetka. Zapovijest stara jest rijeè koju èuste ispoèetka. **8** Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo veæ svijetli. **9** Koji govor da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami. **10** Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema. **11** A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zasljeni oèi. **12** Pišem vam, djeèice, da vam se opravštaju griješi imena njegova radi. **13** Pišem vam, oci, jer poznate onoga koji nema poèetka. Pišem vam, mladiæi, jer nadvladaste neèastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznate oca. **14** Pisah vam, oci, jer poznate onoga koji je od poèetka. Pisah vam, mladiæi, jer ste jaki, i rijeè Božija u vama stoji, i nadvladaste neèastivoga. **15** Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi oèine u njemu. **16** Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja oèiju, i ponos života, nije

od oca, nego je od ovoga svijeta. **17** I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje dovjeka. (*aiòn g165*) **18** Djeco! pošljednje je vrijeme, i kao što èuste da æe doæi antihrist, i sad mnogi antihristi postaše; po tom poznajemo da je pošljednji èas. **19** Od nas izidoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas. **20** I vi imate pomazanje od svetoga, i znate sve. **21** Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine. **22** Ko je lažljivac osim onoga koji odrièe da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odrièe oca i sina. **23** Koji se god odrièe sina ni oca nema; a koji priznaje sina, i oca ima. **24** Vi dakle što èuste ispoèetka u vama neka stoji; ako u vama ostane što èuste ispoèetka, i vi æete ostati u sinu i u ocu. **25** I ovo je obeæanje koje nam on obeæa, život vjeèni. (*aiònios g166*) **26** Ovo vam pišah za one koji vas varaju. **27** I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebujete da vas ko uèi; nego kako vas to samo pomazanje uèi u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauči ostanite u njemu. **28** I sad, djeèice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku. **29** Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega rođen.

3 Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; zato svijet ne poznaje nas, jer njega ne pozna. **2** Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza šta æemo biti; nego znamo da kad se pokaže, biæemo kao i on, jer æemo ga vidjeti kao što jest. **3** I svaki koji ovaj nadima na njega, èisti se, kao i on što je èist. **4** Svaki koji èini grijeh i bezakonje èini: i grijeh je bezakonje. **5** I znate da se on javi da grijehe naše uzme; i grijeha u njemu nema. **6** Koji god u njemu stoji ne griješi; koji god griješi ne vidje ga niti ga pozna. **7** Djeèice! niko da vas ne vara: koji pravdu tvori pravednik je, kao što je on pravedan; **8** Koji tvori grijeh od ðavola je, jer ðavo griješi od poèetka. Zato se javi sin Božij da raskopa djela ðavolja. **9** Koji je god rođen od Boga ne èini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može griješiti, jer je rođen od Boga. **10** Po tom se poznaju djeca Božija i djeca ðavolja: koji god ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega. **11** Jer je ovo zapovijest, koju èuste ispoèetka, da ljubimo jedan drugoga. **12** Ne kao što Kain bješe od neèastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna. **13** Ne èudite se, braæeo moja, ako svijet mrzi na vas. **14** Mi znamo da prijeðosmo iz smrti u život, jer ljubimo braæeu; jer ko ne ljubi brata ostaje u smrti. **15** Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da nijedan krvnik

ljudski nema u sebi vjeènoga života. (aiònios g166) 16 Po tom poznasmo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braeu. 17 Koji dakle ima bogatstvo ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu? 18 Djeèice moja! da se ne ljubimo rijeèju ni jezikom, nego djelom i istinom. 19 I po tom doznajemo da smo od istine, i pred njim tješimo srca svoja. 20 Jer ako nam zazire srce naše, Bog je veæi od srca našega i zna sve. 21 Ljubazni! ako nam srce naše ne zazre, slobodu imamo pred Bogom; 22 I što god zaištemo, primæemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i èinimo što je njemu ugodno. 23 I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest. 24 I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom poznamo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

4 Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziđoše na svijet. 2 Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga; svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je; 3 A svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga: i ovaj je antihristov, za kojega èuste da æe doæi, i sad je veæ na svijetu. 4 Vi ste od Boga, djeèice, i nadvladaste ih, jer je veæi koji je u vama negoli koji je na svijetu. 5 Oni su od svijeta, zato govore od svijeta, i svijet ih sluša. 6 Mi smo od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha prijevare. 7 Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga; jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rođen, i poznaje Boga. 8 A koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav. 9 Po tom se pokaza ljubav Božija k nama što Bog sina svojega jednorodnoga posla na svijet da živimo kroz nj. 10 U ovom je ljubav ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da on pokaza ljubav k nama, i posla sina svojega da oèisti grijehe naše. 11 Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga. 12 Boga nikо ne vidje nikad: ako imamo ljubav među sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama. 13 Po tom doznajemo da u njemu stojimo, i on u nama, što nam je dao od Duha svojega. 14 I mi vidjesmo i svjedoèimo da otac posla sina da se spase svijet. 15 Koji prizna da je Isus sin Božij, Bog u njemu stoji i on u Bogu. 16 I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji. 17 Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudnji; jer kao što je on i mi smo na svijetu ovom. 18 U ljubavi nema

straha, nego savršena ljubav izgoni strah napolje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi. 19 Da imamo mi ljubav k njemu, jer on najprije pokaza ljubav k nama. 20 Ako ko reèe: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi? 21 I ovu zapovijest imamo od njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

5 Koji god vjeruje da je Isus Hristos, od Boga je rođen; i koji god ljubi onoga koji je rođio, ljubi i onoga koji je rođen od njega. 2 Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo. 3 Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške. 4 Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeđuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet. 5 Ko je koji svijet pobjeđuje osim onoga koji vjeruje da je Isus sin Božij? 6 Ovo je Isus Hristos što dođe vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i Duh je koji svjedoèi, jer je Duh istina. 7 Jer je troje što svjedoèi na nebu: Otac, Rijeè, i sveti Duh; i ovo je troje jedno. 8 I troje je što svjedoèi na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno. 9 Kad primamo svjedoèanstvo èovjeèije, svjedoèanstvo je Božije veæe; jer je ovo svjedoèanstvo Božije što svjedoèi za sina svojega. 10 Koji vjeruje sina Božijega ima svjedoèanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu naèinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedoèanstvu koje svjedoèi Bog za sina svojega. 11 I ovo je svjedoèanstvo da nam je Bog dao život vjeèni; i ovaj život vjeèni u sinu je njegovom. (aiònios g166) 12 Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života. 13 Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božijega, da znate da imate život vjeèni i da vjerujete u ime sina Božijega. (aiònios g166) 14 I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj posluša nas. 15 I kad znamo da nas sluša što god molimo, znamo da æe nam dati što ištemo u njega. 16 Ako ko vidi brata svojega gdje griješi grijeh ne k smrti, neka moli, i daæee mu život, onima koji griješi ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da moli. 17 Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti. 18 Znamo da nijedan koji je rođen od Boga, ne griješi, nego koji je rođen od Boga èuva se, i neèasti vi ne dohvata se do njega. 19 Znamo da smo od Boga i sav svijet leži u zlu. 20 A znamo da sin Božij dođe, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vjeèni. (aiònios g166) 21 Djeèice! èuvajte se od neznabotva. Amin.

2 Jovanova

1 Od starješine izbranoj gospođi i djeci njezinoj, koju ja ljubim vaistinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu,
2 Za istinu koja u nama stoji i biæe s nama dovijeka: (aiõn
g165) **3** Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga oca i od Gospoda Isusa Hrista, sina oèina, u istini i u ljubavi. **4** Obradovah se vrlo što naðoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od oca. **5** I sad molim te, gospođo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo ispoèetka, da imamo ljubav među sobom. **6** I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što èuste ispoèetka, da u njoj živite. **7** Jer mnoge varalice iziðoše na svijet koji ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je varalica i antihrist. **8** Èuvajte se da ne izgubimo što smo zaradili, nego da primimo platu potpuno. **9** Koji god prestupa i ne stoji u nauci Hristovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Hristovoj onaj ima i oca i sina. **10** Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuæeu, i ne pitajte se s njim; **11** Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima. **12** Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da æu doæi k vama i iz usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena. **13** Pozdravlјaju te djeca tvoje sestre izbrane. Amin.

3 Jovanova

1 Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim vaistinu.

2 Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro. **3** Obradovah se vrlo kad dođoše braæea i posvjedoèiše tvoju istinu, kako ti u istini živiš. **4** Nemam veæe radosti od ove da èujem moja djeca u istini da hode. **5** Ljubazni! vjerno radiš što èiniš braæei i gostima, **6** Koji posvjedoèiše tvoju ljubav pred crkvom; i dobro æeš uèiniti ako ih spremiš kao što treba pred Bogom. **7** Jer imena njegova radi iziðoše ne primivši ništa od neznabozaca. **8** Mi smo dakle dužni primati takove, da budemo pomagaèi istini. **9** Ja pisah crkvi; ali Diotref, koji želi da bude najstariji meðu njima, ne prima nas. **10** Zato, ako doðem, spomenuæeu njegova djela koja tvori ružeæi nas zlijem rijeèima; i nije mu to dosta, nego sam braæee ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli da ih primaju, i izgoni ih iz crkve. **11** Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro èini od Boga je, a koji zlo èini ne vidje Boga. **12** Dimitriju svjedoèiše svi, i sama istina; a i mi svjedoèimo; i znate da je svjedoèanstvo naše istinito. **13** Mnogo imadoh da pišem; ali neæeu mastilom i perom da ti pišem; **14** Nego se nadam da æeu te skoro vidjeti, i iz usta govoriti. Mir ti! pozdravlјaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

Judina

1 Od Jude, Isusa Hrista sluge, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osveæeni Bogom ocem i održani Isusom Hristom: **2** Milost i mir i ljubav da vam se umnoži. **3** Ljubazni! starajuæi se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenije, bi mi potreбno da vam pišem moleæi da se borite za pravednu vjeru, koja je jedanput dana svetima. **4** Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno odreðeni na ovo osuđenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u neèistotu, i jedinoga gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista odrìeu se. **5** Ali æeu vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedanput, da Gospod izbavi narod iz zemlje Misirske, potom pogubi one koji ne vjerovaše. **6** I anđele koji ne držase svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan èuva u vjeènjem okovima pod mrakom za sud velikoga dana. (aiòios g126) **7** Kao što i Sodom i Gomor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugijem mesom, postaviše se za ugled i muèe se u vjeènom ognju: (aiòios g166) **8** Tako dakle i ovi što sanjajuæi tijelo pogane, a poglavarsvta se odrìeu, i na slavu hule. **9** A Mihailo Aranđel, kad se prepiraše s ðavolom i gorovare za Mojsijevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reèe: Gospod neka ti zaprijeti. **10** A ovi hule na ono što ne znadu; a što znadu po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju. **11** Teško njima! jer putem Kainovijem poðoše i u prijevaru Valaamove plate padoše, i u buni Koreovoj izgiboše. **12** Ovo su oni što pogane vaše milostinje jeduæi s vama bez straha i gojeæi se; oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena išèupana; **13** Bijesni valovi morski, koji se pjene svojjem sramotama, zvijezde lažne, kojima se èuva mrak vjeèene tame. (aiòios g165) **14** Ali i za ovake prorokova Enoh, sedmi od Adama, govoreæi: gle, ide Gospod s hiljadama svetijeh anđela svojijeh **15** Da uèini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost èiniše, i za sve ružne rijeèi njihove koje bezbožni grješnici gorovare na nj. **16** Ovo su nezadovoljni vikaèi, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore ponosite rijeèi, i za dobitak gledaju ko je ko. **17** A vi, ljubazni, opominjite se rijeèi koje naprijed kazaše apostoli Gospoda našega Isusa Hrista, **18** Jer vam kazaše da æe u posljednje vrijeme postati rugaèi, koji æe hoditi po svojijem željama i bezbožnostima. **19** Ovo su oni što se odvajaju od jedinosti vjere i jesu tjelesni, koji duha nemaju. **20** A vi, ljubazni, naziðujte se svom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem. **21** I sami sebe držite u ljubavi Božjoj, èekajuæi milosti Gospoda našega

Isusa Hrista za život vjeèni. (aiòios g166) **22** I tako razlikujuæi jedne miluje, **23** A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeæi i na haljinu opoganjenu od tijela. **24** A onome koji vas može saèuvati bez grjeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti, **25** Jedinome premudrome Bogu i spasu našemu, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i veličanstvo, država i vlast prije sviju vijekova i sad i u sve vijekove. Amin. (aiòios g165)

Apokalipsa

1 Otkrivenje Isusa Hrista, koje dade njemu Bog, da pokaže slugama svojima šta æe skoro biti, i pokaza, poslavši po anđelu svojemu služi svojemu Jovanu, **2** Koji svjedoëi rijeè Božiju i svjedoèanstvo Isusa Hrista, i šta god vidje. **3** Blago onome koji èita i onima koji slušaju rijeèi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu. **4** Od Jovana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem; **5** I od Isusa Hrista, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvih, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha naših krvlju svojom; **6** I uèini nas careve i sveštenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **7** Eno, ide s oblacima, i ugledaæe ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplakaæe za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista. **8** Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi, svedržitelj. **9** Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji, i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za rijeè Božiju i za svjedoèanstvo Isusa Hrista. **10** Bijah u duhu u dan nedjeljni, i èuh za sobom glas veliki kao trube koje govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i pošljednji; **11** I: što vidiš napiši u knjigu, i pošli crkvama koje su u Aziji: u Efes, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju. **12** I obazreh se da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidjeh sedam svjjeænjaka zlatnijeh, **13** I usred sedam svjjeænjaka kao sina èovjeèijega, obuèena u dugaèku haljinu, i opasana po prsima pojasmom zlatnijem. **14** A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oèi njegove kao plamen ognjeni; **15** I noge njegove kao mjeđ kad se rastopi u peæi; i glas njegov kao huka voda mnogijeh; **16** I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovih izlažaše maè oštar s obje strane, i lice njegovo bijaše kao što sunce sija u sili svojoj. **17** I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreæi mi: ne boj se, ja sam prvi i pošljednji, **18** I živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam kluèeve od pakla i od smrti. (aiõn g165, Hadës g86) **19** Napiši dakle šta si video, i šta je, i šta æe biti potom; **20** Tajna sedam zvijezda koje si video na desnici mojoj, i sedam svjjeænjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu anđeli sedam crkava; i sedam svjjeænjaka koje si video jesu sedam crkava.

2 Anđelu Efeske crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svjjeænjaka zlatnijeh: **2** Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne; **3** I podnio si mnogo, i trpljenje imaš, i za ime moje trudio si se, i nijesi sustao. **4** No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio. **5** Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela èini; ako li ne, doæi æu ti skoro, i dignuæu svjjeænjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ. **6** No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim. **7** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæeu mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega. **8** I anđelu crkve Smiranske napiši: tako govori prvi i pošljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ: **9** Znam tvoja djela, i nevolju i siromaætvo ali si bogat i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina. **10** Ne boj se ni oda što æeš postradati. Gle, ðavo æe neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaæete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daæeu ti vijenac života. **11** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi neæe mu naudit druga smrt. **12** I anđelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima maè oštar s obje strane: **13** Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona. **14** No imam na tebe malo, što imaš tu koji drže nauku Valaama, koji uèaše Valaka da položi sablazan pred sinovima Izrailjevijem, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju. **15** Tako imaš i ti koji drže nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim. **16** Pokaj se dakle; ako li ne, doæi æu ti skoro, i vojevaæu s njima maèem usta svojih. **17** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæeu mu da jede od mane sakrivenе, i daæeu mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi. **18** I anđelu Tijatirske crkve napiši: tako govori sin Božij, koji ima oèi svoje kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mjeđ: **19** Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da pošljednjih ima više od prvih; **20** No imam na tebe malo, što dopuštaš ženi Jezaveli, koja govori da je proroèica, da uèi i da vara sluge moje da èine preljubu i da jedu žrtvu idolsku. **21** I dадох јој vrijeme да се покаже од kurvarstva svoјега, и не покажа се. **22** Ево је ја меæем на одар, и one koji èine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojih djela. **23** I djecu njezinu pobiæu na mjesto; i poznaæe sve crkve da sam ja koji ispitujem srca i bubrege, i

daæeu vam svakome po djelima vašima: **24** A vama govorim i ostalima koji su u Tijatiru koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninijeh kao što govore): neæeu metnuti na vas drugoga bremena, **25** Osim koje imate, držite dokle doðem. **26** I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daæeu mu vlast nad neznaþošćima; **27** I pašæe ih s gvozdenom palicom, i oni æe se razdrobiti kao sudovi lonèarski; kao i ja što primih od oca svojega; **28** I daæeu mu zvijezdu danicu. **29** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama.

3 I anđelu Sardske crkve napiši: tako govori onaj što ima sedam Duhova Božijih, i sedam zvijezda: znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si. **2** Straži, i utvrđuj ostale koji hoæe da pomru; jer ne naðoh tvojih djela savršenijeh pred Bogom svojijem. **3** Opominji se dakle, kako si primio i kako si èuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doæei æeu na tebe kao lupež, i neæeš èuti u koji æeu èas doæi na tebe. **4** Ali imaš malo imena i u Sardu, koji ne opoganiše svojih haljina, i hodæe sa mnom u bijelima, jer su dostojni. **5** Koji pobijedi on æe se obuæi u haljine bijele, i neæeu izbrisati imena njegova iz knjige života, i priznaæeu ime njegovo pred ocem svojijem i pred anđelima njegovima. **6** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. **7** I anđelu Filadelfijske crkve napiši: tako govori sveti istiniti, koji ima kluè Davidov, koji otvori i нико ne zatvori, koji zatvori i нико ne otvori. **8** Znam tvoja djela; gle, dathod pred tobom vrata otvorena, i нико ih ne može zatvoriti; jer imaš malo sile, i držao si moju rijeè, i nijesi se odrekao imena mojega. **9** Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Jevreji a nijesu, nego lažu; evo æeu ih uèiniti da doðu i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznadu da te ja ljubim. **10** Jer si održao rijeè trpljenja mojega, i ja æeu tebe saèuvati od èasa iskušenja, koji æe doæi na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji. **11** Evo æeu doæi brzo: drži što imaš, da нико ne uzme vijenca tvojega. **12** Koji pobijedi uèiniæeu ga stub u crkvi Boga svojega, i više neæe iziæi napolje; i napisanu na njemu ime Boga svojega, i ime novoga Jerusalima, grada Boga mojega, koji silazi s neba od Boga mojega, i ime moje novo. **13** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. **14** I anđelu Laodikijiske crkve napiši: tako govori Amin, svjedok vjerni i istiniti, poèetak stvorenja Božijega: **15** Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni vruæ. O da si studen ili vruæ! **16** Tako, buduæi mlak, i nijesi ni studen ni vruæ, izbjluvaæeu te iz usta svojijeh. **17** Jer govorиш: bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesreæan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go. **18** Svetujem te da kupiš u mene zlata žezenoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine, da se obuèeš, i da se ne pokaže

sramota golotinje tvoje; i masti oèinjom pomaži oèi svoje da vidiš. **19** Ja koje god ljubim one i karam i pouèavam; postaraš se dakle, i pokaj se. **20** Evo stojim na vratima i kucam: ako ko èuje glas moj i otvori vrata, uæi æeu k njemu i veèeraæeu s njime, i on sa mnom. **21** Koji pobijedi daæeu mu da sjede sa mnom na prijestolu mojem, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu. **22** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama.

4 Potom vidjeh: i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi

koji èuh kao trubu gdje govori sa mnom, reèe: popni se amo, i pokazaæeu ti šta æe biti za ovijem. **2** I odmah bih u duhu; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjeðaše neko. **3** I onaj što sjeðaše bijaše po viðenju kao kamen jaspis i sard; i oko prijestola bješe duga po viðenju kao smaragd. **4** I oko prijestola bijahu dvadeset i èetiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i èetiri starješine gdje sjede, obuèene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima. **5** I od prijestola izlažahu munje i gromovi i glasovi; i sedam žižaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih. **6** I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal; i nasred prijestola i oko prijestola èetiri životinje, pune oèiju sprjed i sastrag. **7** I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treæa životinja imaše lice kao èovjek, i èetvrta životinja bješe kao orao kad leti. **8** I svaka od èetiri životinje imaše po šest krila naokolo, i unutra puna oèiju, i mira ne imaju dan i noæ govoreæi: svet, svet, svet Gospod Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji æe doæi. **9** I kad daše životinje slavu i èast i hvalu onome što sjeðaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka, (aiõn g165) **10** Padoše dvadeset i èetiri starješine pred onijem što sjeðaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreæi: (aiõn g165) **11** Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i èast i silu; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvoreno je.

5 I vidjeh u desnici onoga što sjeðaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapeèaaæenu sa sedam peèata. **2** I vidjeh anđela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori knjigu i da razlomi peèate njezine? **3** I niko ne moguše ni na nebu ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige ni da zagleda u nju. **4** I ja plakah mnogo što se niko ne naðe dostojan da otvori i da proèita knjigu, niti da zagleda u nju. **5** I jedan od starješina reèe mi: ne plaæi, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam peèata njezinijeh. **6** I vidjeh, i gle, nasred prijestola i èetiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogova,

i sedam oèiju, koje su sedam duhova Božijih poslanijeh po svemu svijetu. 7 I dođe i uze knjigu iz desnice onoga što sjeðaše na prijestolu. 8 I kad uze knjigu, èetiri životinje i dvadeset i èetiri starješine padoše pred jagnjetom, imajuæi svaki gusle, i zlatne èaše pune tamjana, koje su molitve svetijeh. 9 I pjevalu pjesmu novu govoreæi: dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvorиш peèate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena, 10 I uèino si nas Bogu našemu careve i sveštenike, i carovaæemo na zemlji. 11 I vidjeh, i èuh glas anđela mnogijeh oko prijestola i životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljada hiljada, 12 Govoreæi glasom velikijem: dostoожно је jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jaèinu i èast i slavu i blagoslov. 13 I svako stvorene, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve èuh gdje govore: onome što sjedi na prijestolu, i jagnjetu blagoslov i èast i slava i država va vijek vijeka. (aiòn g165) 14 I èetiri životinje govorahu: amin. I dvadeset i èetiri starješine padoše i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka.

6 I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam peèata, i èuh jednu od èetiri životinje gdje govori kao glas gromovni: doði i viði. 2 I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjeðaše na njemu imadjaše strijelu; i njemu se dade vjenac, i iziðe pobjeðujuæi, i da pobijedi. 3 I kad otvori drugi peèat, èuh drugu životinju gdje govori: doði i viði. 4 I iziðe drugi konj rið, i onome što sjeðaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se maè veliki. 5 I kad otvori treæi peèat, èuh treæu životinju gdje govori: doði i viði. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjeðaše na njemu imaðaše mjerila u ruci svojoj. 6 I èuh glas izmeðu èetiri životinje gdje govori: oka pßenice za groþ, i tri oke jeèema za groþ; a ulja i vina neæe ni biti. 7 I kad otvori èetvrti peèat, èuh glas èetvrte životinje gdje govori: doði i viði. 8 I vidjeh, i gle, konj bliqed, i onome što sjeðaše na njemu bješe ime smrt, i pakao iðaše za njim; i njemu se dade oblast na èetvrtom dijelu zemlje da ubije maèem i glaðu i smraeu i zvjerinjem zemaljskijem. (Hadës g86) 9 I kad otvori peti peèat, vidjeh pod olтарom duše pobijenijeh za rjeèe Božiju i za svjedoèanstvo koje imahu. 10 I povikaše glasom velikijem govoreæi: dokle, gospodaru sveti i istiniti! ne sudiš i ne kaješ krvi naše na onima što žive na zemlji? 11 I dane biše svakome od njih haljine bijele, i reèeno im bi da poèinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braæa njihova, koji valja da budu pobijeni kao i oni. 12 I vidjeh kad otvori šesti peèat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i

sunce posta crno kao vreæa od kostrijeti, i mjesec posta kao krv; 13 I zvijezde nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje pupke svoje kad je veliki vjetar zaljulja. 14 I nebo se izmaèe kao knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrvo s mjesta svojijeh pokrenuše se. 15 I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po peæinama i po kamenjacima gorskijem; 16 I govorise gorama i kamenju: padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva jagnjetova. 17 Jer dođe veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati?

7 I potom vidjeh èetiri anđela gdje stoje na èetiri ugla zemlje, i drže èetiri vjetra zemaljska, da ne duše vjetar na zemlju, ni na more, niti na ikako drvo. 2 I vidjeh drugoga anđela gdje se penje od istoka sunèanoga, koji imaše peèat Boga živoga; i povika glasom velikijem na èetiri anđela kojima bješe dano da kvare zemlju i more, govoreæi: 3 Ne kvarite ni zemlje, ni mora, ni drveta, dokle zapeèatim sluge Boga našega na èelima njihovima. 4 I èuh broj zapeèaæenijeh, sto i èetrdeset i èetiri hiljade zapeèaæenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevih; 5 Od koljena Judina dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; 6 Od koljena Asirova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Neftalimova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Manasijna dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; 7 Od koljena Simeunova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Levijeva dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; 8 Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Josifova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh. 9 Potom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega ne može nikо izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obuèen u haljine bijele, i palme u rukama njihovima. 10 I povikaše glasom velikijem govoreæi: spasenije Bogu našemu, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu. 11 I svi anđeli stajahu oko prijestola i starješine i èetiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu, 12 Govoreæi: amin; blagoslov i slava i premudrost i hvala i èast i sila i jaèina Bogu našemu va vijek vijeka. Amin. (aiòn g165) 13 I odgovori jedan od starješina govoreæi mi: ovi obuèeni u bijele haljine ko su, i otkuda doðoše? 14 I reku mu: gospodaru! ti znaš. I reèe mi: ovo su koji doðoše od nevolje velike, i oprase haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj. 15 Zato su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noæ u crkvi njegovoj; i onaj što sjedi na prijestolu

useliæ se u njih. **16** Više neæe ogladnjeti ni ožednjeti, i neæe na njih pasti sunce, niti ikakva vruæina. **17** Jer jagnje, koje je nasred prijestola, paæee ih, i uputiaæ ih na izvore žive vode; i Bog æe otrti svaku suzu od oèiju njihovijeh.

8 I kad otvori sedmi peæat, posta tišina na nebu oko po sahata. **2** I vidjeh sedam anđela koji stajahu pred Bogom, i dade im se sedam truba. **3** I drugi anđeo doðe, i stade pred oltarom, i imaše kadiionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom. **4** I dim od kaðenja u molitvama svetijeh iziðe od ruke anđelove pred Boga. **5** I uze anđeo kadiionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje. **6** I sedam anđela koji imahu sedam truba, pripraviše se da zatrube. **7** I prvi anđeo zatrubi, i posta grad i oganj, smiješani s krvlju, i padoše na zemlju; i treæina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje. **8** I drugi anđeo zatrubi; i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i treæina mora posta krv. **9** I umrije treæina stvorenja koje živi u moru, i treæina laði propade. **10** I treæi anđeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijeæa, i pade na treæinu rijeku i na izvore vodene. **11** I ime zvijezdi bješe Pelen; i treæina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke. **12** I èetvrti anđeo zatrubi, i udarena bi treæina sunca, i treæina mjeseca, i treæina zvijezda, da pomrëa treæina njihova, i treæina dana da ne svijetli, tako i noæi. **13** I vidjeh, i èuh jednoga anđela gdje leti posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalijeh glasova trubnijeh trojice anđela, koji æe trubiti.

9 I peti anđeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se kljuè od studenca bezdana; (*Abyssos g12*) **2** I otvori studenac bezdana, i iziðe dim iz studenca kao dim velike peæe, i pocrnie sunce i nebo od dima studenèeva; (*Abyssos g12*) **3** I iz dima iziðoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji. **4** I reèe im se da ne ude travi zemaljskoj, niti ikakoj zeleni, niti ikaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju peèata Božijega na èelima svojima. **5** I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muèe pet mjeseci; i muèenje njihovo bijaše kao muèenje skorpijno kad ujede èovjeka; **6** I u te dane tražiæe ljudi smrt, i neæe je naæi; i željeæe da umru, i smrt æe od njih bjezati. **7** I skakavci bijahu kao konji spremljeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica èovjecija. **8** I imahu kose kao kose ženske, i zubi njihovi bijahu kao u lavova; **9** I imahu oklope kao oklope gvozdene, i glas krila njihovijeh bijaše kao glas kola kad mnogi konji trèe na boj;

10 I imahu repove kao skorpijne, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci. **11** I imahu nad sobom cara anđela bezdana kojemu je ime Jevrejski Avodon, a Gréksi Apolion. (*Abyssos g12*) **12** Jedno zlo proðe, evo idu još dva zla za ovijem. **13** I šesti anđeo zatrubi, i èuh glas jedan od èetiri roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom, **14** Gdje govori šestome anđelu koji imaše trubu: odriješi èetiri anđela koji su svezani kod rijeke velike Eufrata. **15** I biše odriješena èetiri anđela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju treæinu ljudi. **16** I broj vojnika na konjma bijaše dvjesta hiljada hiljada; i èuh broj njihov. **17** I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjeðahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovijeh bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovijeh izlažaše oganj i dim i sumpor. **18** I od ova tri zla pogibe treæina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh. **19** Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bivahu kao zmije i imahu glave, i njima iðahu. **20** I ostali ljudi koji ne biše pobijeni zlima ovima, ne pokajaše se od djela ruku svojih da se ne poklanjaju ðavolima, ni idolima zlatnima i srebrnim i mjedenim i kamenim i drvenim, koji ni mogu vidjeti, ni èuti, ni hoditi; **21** Niti se pokajaše od ubistva svojih, ni od èaranja svojih, ni od kurvarstva svojega, ni od kraða svojih.

10 I vidjeh drugoga anđela jaka gdje silazi s neba, koji bješe obuèen u oblak, i duga bješe na glavi njegovo, i lice njegovo bješe kao sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni; **2** I imaše u ruci svojoj knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju. **3** I povika glasom velikijem, kao lav kad rièe; i kad on povika, govoriše sedam gromova glasove svoje. **4** I kad govoriše sedam gromova glasove svoje, šæadjah da pišem; i èuh glas s neba koji mi govori: zapeèati šta govoriše sedam gromova, i ovo ne piši. **5** I anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu, **6** I zakle se onjem koji živi va vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu, i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena veæ neæe biti; (*aiõn g165*) **7** Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad zatrubi, onda æe se svršiti tajna Božija, kao što javi svojijem slugama prorocima. **8** I glas koji èuh s neba, opet progovori sa mnom i reèe: idi i uzmi knjižicu otvorenu iz ruke onoga anđela što stoji na moru i na zemlji. **9** I otidoh k anđelu, i rekoh mu: daj mi knjižicu. I reèe mi: uzmi i izjedi je; i grka æe biti u trbuhi tvojemu, ali u ustima biæe ti slatka kao med. **10** I uzeh knjižicu iz ruke anđelove, i izjedoh je; i bješe

u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, bijaše grka u trbuhi mojemu. 11 I reče mi: valja ti opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i carevima mnogima.

11 I dade mi se trska kao palica govoreæi: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjuju u njoj; 2 A portu što je izvan crkve, izbac i napolje, niti je mjeri, jer je dana neznabošćima; i grad sveti gaziæe èetrdeset i dva mjeseca. 3 I daæu dvojici svojih svjedoka, i proricaæe hiljadu i dvjesti i šezdeset dana obuèeni u vreæe. 4 Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem. 5 I ako im ko nepravdu uèini, oganj izlazi iz usta njihovih, i pojeæe neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im uèini nažao onaj valja da bude ubijen. 6 I ovi æe imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova prorianca; i imaæe vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjebudu. 7 I kad svrše svjedoèanstvo svoje, onda æe zvijer što izlazi iz bezdana uèiniti s njima rat, i pobijediæe ih i ubiæe ih. (*Abyssos g12*) 8 I tjelesa njihova ostaviæe na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi. 9 I gledaæe neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neæe dati da se njihova tjelesa metnu u grobove. 10 I koji žive na zemljiji, obradovavaæe se i razveseliæe se za njih, i slaæe dare jedan drugome, jer ova dva proroka muæiše one što žive na zemljiji. 11 I poslije tri dana i po duh života od Boga uðe u njih; i staše oba na nogama svojima, i strah veliki napade na one koji ih gledaju. 12 I èuše glas veliki s neba, koji im gorovi: iziðite amo. I iziðoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi. 13 I u taj èas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena èovjekih; i ostali se uplašiše, i daæe slavu Bogu nebeskome. 14 Zlo drugo proðe; evo zlo treæe ide brzo. 15 I sedmi anđeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima govoreæi: posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaæe va vijek vijeka. (*aiõn g165*) 16 I dvadeset i èetiri starješine koje sjéðahu pred Bogom na priestolima svojima, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu 17 Govoreæi: hvalimo te, Gospode Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i biæeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ. 18 I neznabošći se prognjeviše, i doðe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše. 19 I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se æivot zavjeta

njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.

12 I znak veliki pokaza se na nebu: žena obuèena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda. 2 I bješe trudna, i vikaše od muke, i muæaše se da rodi. 3 I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna; 4 I rep njezin odvuèe treæinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šæaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi. 5 I rodi muško, sina, koji æe pasti sve narode s palicom gvozdenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu. 6 A žena uteèe u pustinju gdje imaše mjesto pripravljenod Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesti i šezdeset dana. 7 I posta rat na nebu. Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini. 8 I ne nadvladaše, i više im se ne naðe mjesta na nebu. 9 I zbaæena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove ðavo i sotona, koji vara savasioni svijet, i zbaæena bi na zemlju, i anđeli njezini zbaæeni biše s njom. 10 I èuh glas veliki na nebu koji gorovi: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbací opadaè braæe naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noæ. 11 I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i rijeèju svjedoèanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti. 12 Zato veselite se nebesa i vi koji živate na njima. Teško vama koji živate na zemljiji i moru, jer ðavo siðe k vama, i vrlo se rasrdio, znajuæi da vremena malo ima. 13 I kad vidje aždaha da zbaæena bi na zemljiji, gonjaše ženu koja rodi muško. 14 I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje æe se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina. 15 I ispusti zmija za ženom iz usta svojih vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci. 16 I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojih. 17 I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedoèanstvo Isusa Hrista.

13 I stadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna. 2 I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku. 3 I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izljeèi se. I èudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše

se zmiji, koja dade oblast zvijeri. 4 I pokloniše se zvijeri govoreæi: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom? 5 I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da èini èetrdeset i dva mjeseca. 6 I otvori usta svoja za huljenje na Boga, da huli na ime njegovo, i na kuæu njegovu, i na one koji žive na nebu. 7 I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom. 8 I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta. 9 Ako ko ima uho neka èuje. 10 Ko u ropstvo vodi, biæe u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh. 11 I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjetu; i govoraše kao aždaha. 12 I svu vlast prve zvijeri èinjaviše pred njom; i uèini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se isciijeli rana smrtna. 13 I uèini èudesa velika, i uèini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima. 14 I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da èini pred zvijeri, govoreæi onima što žive na zemlji da naèine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa. 15 I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerina, i da uèini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj. 16 I uèini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robe, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na èelima njihovima, 17 Da нико не može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezin. 18 Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izraèuni broj zvijeri: jer je broj èovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.

14 I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i s njim sto i èetrdeset i èetiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na èelima svojima. 2 I èuh glas s neba kao glas voda mnogijeh, i kao glas groma velikoga; i èuh glas gudaèa koji guðahu u gusle svoje. 3 I pjevalu kao novu pjesmu pred prijestolom i pred èetiri životinje i pred starješinama; i нико не mogaše nauèiti pjesme, osim onijeh sto i èetrdeset i èetiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje. 4 Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjetom kud god ono pođe. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i jagnjetu. 5 I u njihovijem ustima ne naðe se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božijim. 6 I vidjeh drugoga anđela gdje leti posred neba, koji imaše vjeèeno jevanđelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu. (aiònos g166) 7 I govoraše velikjem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dođe èas suda njegova; i poklonite se onome koji

je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene. 8 I drugi anđeo za njim ide govoreæi: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnjem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode. 9 I treæi anđeo za njim ide govoreæi glasom velikijem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na èelo svoje ili na ruku svoju, 10 I on æe piti od vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utoèeno u èasu gnjeva njegova, i biæe muèen ognjem i sumporom pred anđelima svetima i pred jagnjetom. 11 I dim muèenja njihova izlaziaæe va vijek vijeka; i neæe imati mira dan i noæ koji se poklanjaju zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina. (aiòn g165) 12 Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu. 13 I èuh glas s neba gdje mi govori: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu otsad. Da, govori Duh, da poèinu od trudova svojih; jer djela njihova idu za njima. 14 I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjeðaše kao sin èovjeèej, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar. 15 I drugi anđeo iziðe iz crkve vièuæi velikijem glasom onome što sjedi na oblaku: zamahni srpom svojijem i žnji, jer dođe vrijeme da se žnje, jer se osuši žito zemaljsko. 16 I onaj što sjeðaše na oblaku baci srp svoj na zemlju, i požnjevena bi zemlja. 17 I drugi anđeo iziðe iz crkve što je na nebu, i imaše i on kosijer oštar. 18 I drugi anđeo iziðe iz oltara, koji imaše oblast nad ognjem, i povika s velikom vikom onome koji imaše kosijer ostri, govoreæi: zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži grožđe vinograda zemaljskoga; jer veæ sazreše puca njegova. 19 I baci anđeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gnjeva Božijega. 20 I otoèi se kaca izvan grada, i iziðe krv iz kace tja do uzda konjma hiljadu i šest stotina potkrališta.

15 I vidjeh drugi veliki znak na nebu i èudo: sedam anđela koji imahu sedam pošljednjijeh zala, jer se u njima savrši gnjev Božij. 2 I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju gusle Božije; 3 I pjevalu pjesmu Mojsija sluge Božijega, i pjesmu jagnjetovu, govoreæi: velika su i divna djela twoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh. 4 Ko se neæe pobojati tebe, Gospode, i proslavitime tvoje? Jer si ti jedan svet; jer æe svi neznaðošći doæi i pokloniti se pred tobom; jer se twoji sudovi javiše. 5 I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se crkva skinije svjedoèanstva na nebu, 6 I iziðoše sedam anđela iz crkve, koji imahu sedam zala, obuèeni u èiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasima zlatnjim; 7 I jedna od èetiri životinje dade sedmorici anđela sedam èasa

zlatnijeh napunjених gnjeva Boga, koji živi va vijek vijeka.
(aiōn g165) 8 I napuni se crkva dima od slave Božje i od sile njegove; i niko ne mogaše doći u crkvu, dok se ne svrši sedam zala sedmorice anđela.

16 I èuh glas veliki iz crkve gdje govoru sedmorici anđela: idite, i izlijte sedam èaša gnjeva Božjega na zemlju. 2 I otide prvi anđeo, i izli èašu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanjavaju ikoni njezinoj. 3 I drugi anđeo izli èašu svoju u more; i posta krv kao od mrtvaca, i svaka duša živa umrije u moru. 4 I treæi anđeo izli èašu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv. 5 I èuh anđela vodenoga gdje govoru: pravedan si, Gospode, koji jesi, i koji bješe, i svet, što si ovo studio; 6 Jer proliše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zasluzili. 7 I èuh drugoga iz oltara gdje govoru: da, Gospode Bože, svedržitelju, istiniti su i pravi sudovi tvoji. 8 I èetvrti anđeo izli èašu svoju na sunce, i dano mu bi da žeze ljudi ognjem. 9 I opalije se ljudi od velike vruæine, i huliše na ime Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu. 10 I peti anđeo izli èašu svoju na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola. 11 I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh. 12 I šesti anđeo izli èašu svoju na veliku rijeku Eufrat; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od istoka sunèanoga. 13 I vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje iziðoše tri neèista duha, kao žabe. 14 Jer su ovo duhovi ñavolski koji èine èudesu, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja. 15 Evo idem kao lupež; blago onome koji je budan i koji èuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova. 16 I sabra ih na mjesto, koje se Jevrejski zove Armagedon. 17 I sedmi anđeo izli èašu svoju po nebnu, i iziðe glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreæi: svrši se. 18 I biš sijevanja munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakovo nikad ne bi otkako su ljudi na zemljiji, toliko tresenje, tako veliko. 19 I grad veliki razdijeli se na tri dijela, i gradovi neznabogaæi padaše; i Vavilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da èašu vina ljudog gnjeva svojega. 20 I sva ostrva pobjegoše, i gore se ne naðoše, 21 I grad veliki kao glava pade s neba na ljudi; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

17 I doðe jedan od sedam anđela koji imahu sedam èaša, i govoru sa mnom govoreæi mi: hodi da ti pokažem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima; 2 S kojom

se kurvaše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom kurvarstva njezina. 3 I uvede me duh u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imaše sedam glava i deset rogova. 4 I žena bješe obuèena u porfiru i skerlet i nakiæena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše èašu u ruci svojoj punu mrzosti i poganske kurvarstva svojega; 5 I na èelu njezini napisano ime: tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima. 6 I vidjeh ženu pijanu od krvi svetijeh i od krvi svjedoka Isusovijeh; i zaèudih se èudom velikijem kad je vidjeh. 7 I reèe mi anđeo: šta se èudiš? Ja æeu ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova. 8 Zvijer, koju si video bješe i nije, i iziæi æee iz bezdana i otiæi æee u propast; i udiviæe se koji žive na zemljiji, kojima imena napisana nijesu u knjigu života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doæi æee opet. **(Abyssos g12)** 9 Ovdje je um, koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na kojima žena sjedi. 10 I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad doðe za malo æee ostati. 11 I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice i u propast ide. 12 I deset rogova, koje si video, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego æee oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri. 13 Ovi jednu volju imaju, i silu i oblast svoju daæe zvijeri. 14 Ovi æee se pobiti s jagnjetom, i jagnje æee ih pobijediti, jer je gospodar nad gospodarima i car nad carevima; i koji su s njim, jesu pozvani i izbrani i vjerni. 15 I reèe mi: vode, što si video, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici. 16 I deset rogova, što si video na zvijeri, oni æee omrznuti na kurvu, i opustošiæe je i ogoluzniti, i meso njezino pojeæee i sažeæi æee je ognjem. 17 Jer je Bog dao u srca njihova da uèine volju njegovu, i da uèine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svrše rijeèi Božije. 18 I žena, koju si video, jest grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima.

18 I poslije ovoga vidjeh drugoga anđela gdje silazi s neba, koji imaše oblast veliku; i zemlja se zasvijetli od slave njegove. 2 I povika jakijem glasom govoreæi: pade, pade Vavilon veliki, i posta stan ñavolima, i tamnica svakome duhu neèistome, i tamnica sviju ptica neèistijeh i mrskijeh; jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode; 3 I carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogatstva slasti njezine. 4 I èuh glas drugi s neba koji govoru: iziðite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehe njezine, i da vam ne naude zla njezina. 5 Jer grijesi njezini dopriješe tja do neba, i

Bog se opomenu nepravde njezine. **6** Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom ēašom zahvati vama zahvatajte joj po dva puta onoliko. **7** Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti; jer govori u srcu svojem: sjedim kao carica, i nijesam udovica, i žalosti neæu vidjeti. **8** Zato æe u jedan dan doæi zla njezina: smrt i plaæ i glad, i sazeæi æe se ognjem; jer je jak Gospod Bog koji joj sudi. **9** I zaplakaæe i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesniše, kad vide dim gorenja njezina, **10** Izdaleka stoeæi od straha muka njezinijeh i govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki Vavilone, grade tvrdi, jer u jedan èas doðe sud tvoj! **11** I trgovci zemaljski zaplakaæe i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje; **12** Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjeđi i gvožđa i mermara, **13** I cimeta i tamjana i mira i livana, i vina i ulja, i nišesteta i pšenice, i goveda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša èovjeeñih. **14** I voæa želja duše tvoje otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga neæeš naæi. **15** Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staæe izdaleka od straha muèenja njezina, plaèeuæi i jauèeuæi, **16** I govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, obuèeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakiæeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom; **17** Jer u jedan èas pogibe toliko bogatstvo! I svi gospodari od laða, i sav narod u laðama, i laðari, i koji god rade na moru, stadoše izdaleka, **18** I vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i govorahu: ko je bio kao ovaj grad veliki? **19** I bacise prah na glave svoje, i povikaše plaèeuæi i ridajuæi, govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, u kome se obogatiše svi koji imaju laðe na moru od bogatstva njegova, jer u jedan èas opustje! **20** Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaš na njemu. **21** I uze jedan anđeo jak kamen veliki, kao kamen vodenioni, i baci u more govoreæi: tako æe sa hukom biti baèen Vavilon grad veliki, i neæe se više naæi; **22** I glas gudaæa i pjevaæa i sviraæa i trubaæa neæe se više èuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata neæe se više naæi u tebi, i huka kamenja vodenionoga neæe se èuti u tebi; **23** I vidjelo žiška neæe se više svijetliti u tebi, i glas ženika i neveste neæe više biti èuven u tebi; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojjem èaranjem prevareni biše svi narodi. **24** I u njemu se naðe krv proroèka i svetijeh, i sviju koji su pobijeni na zemlji.

19 I poslije ovoga èuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori: aliluja! spasenje i slava i èast i sila

Gospodu našemu; **2** Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine. **3** I drugom rekoše: aliluja! I dim njezin izlažaše va vijek vijeka. (aiõ g165) **4** I padaše dvadeset i èetiri starješine, i èetiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjeðaše na prijestolu, govoreæi: amin, aliluja! **5** I glas iziðe od prijestola koji govori: hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki. **6** I èuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aliluja! jer caruje Gospod Bog svedržitelj. **7** Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer doðe svadba jagnjetova, i žena njegova pripravila se; **8** I dano joj bi da se obuèe u svilu èistu i bijelu: jer je svila pravda svetijeh. **9** I reèe mi: napiši: blago onima koji su pozvani na veèeru svadbe jagnjetove. I reèe mi: ove su rijeèi istinite Božije. **10** I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reèe mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braæea tvoja koja imaju svjedoèanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedoèanstvo Isusovo Duh proroštva. **11** I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjeðaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje. **12** A oèi su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam. **13** I bješe obuèen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: rijeè Božija. **14** I vojske nebeske iðahu za njim na konjima bijelijem, obuèene u svilu bijelu i èistu. **15** I iz usta njegovijeh iziðe maè oštar, da njime pobije neznabosće; i on æe ih pasti s palicom gvozdenom; i on gazi kacu vina srđnje i gnjeva Boga svedržitelja. **16** I ima na haljini i na stegnu svome ime napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima. **17** I vidjeh jednoga anđela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreæi svima pticama koje lete ispod neba: doðite i skupite se na veliku veèeru Božiju, **18** Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh. **19** I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem. **20** I bi uhvaæena zvijer, i s njom lažni prorok koji uèini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanaju ikoni njezinoj: živi biše baèeni oboje u jezero ognjenjo, koje gori sumporom. (Limne Pyr g3041 g4442) **21** A ostali pobijeni biše maèem onoga što sjedi na konju, koji iziðe iz usta njegovijeh: i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

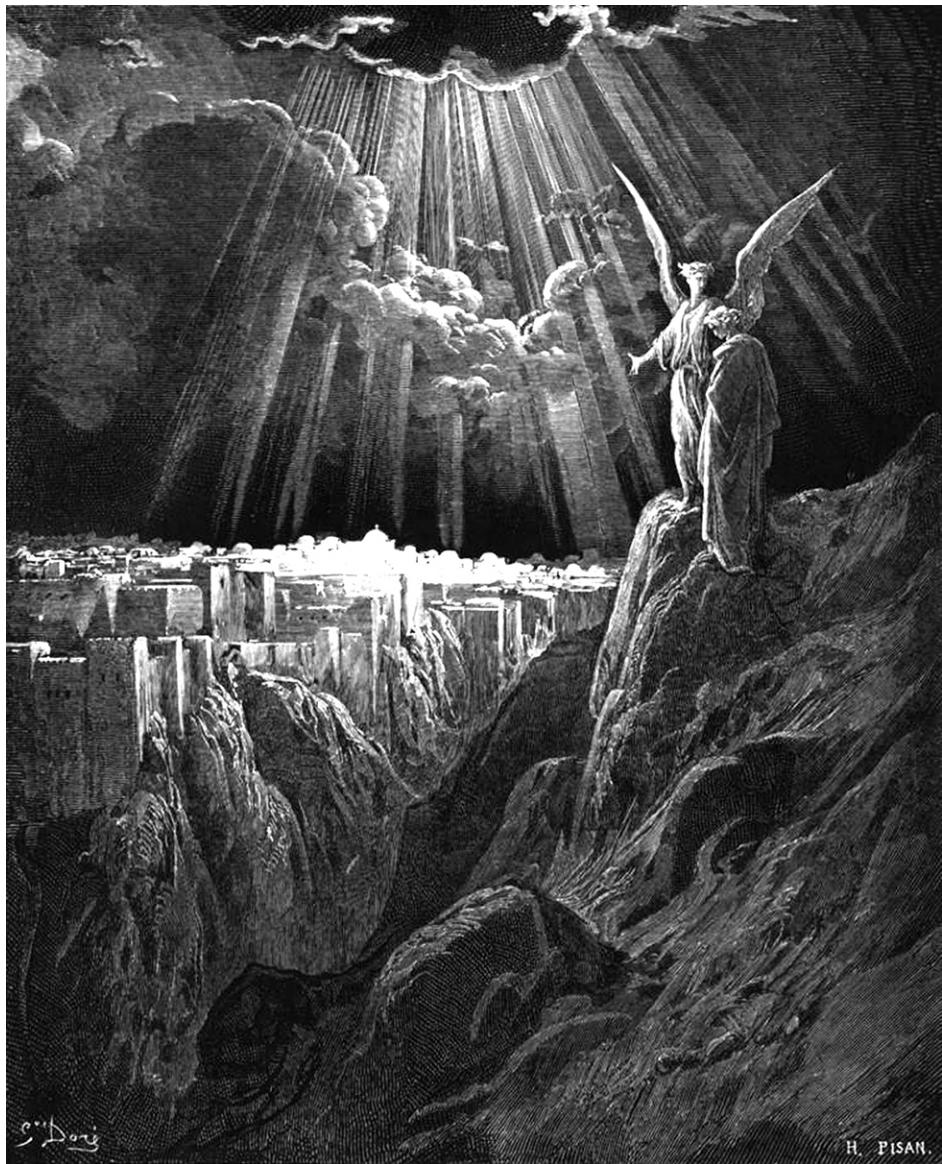
20 I vidjeh anđela gdje silazi s neba, koji imaše kljuè od bezdana i verige velike u ruci svojoj. (Abyssos g12) **2** I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je ñavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina; **3** I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapeæati nad njom, da više ne prelašæuje naroda, dok se ne navrši hiljada godina; i potom valja da bude odriješena na malo vremena. (Abyssos g12) **4** I vidjeh prijestole, i sjeðahu na njima, i dade im se sud, i duše isjeèenijeh za svjedoèanstvo Isusovo i za rijeè Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na èelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaše s Hristom hiljadu godina. **5** A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svrši hiljada godina. Ovo je prvo vaskrsenije. **6** Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrseniju; nad njima druga smrt nema oblasti, nego æe biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaæe s njim hiljadu godina. **7** I kad se svrši hiljada godina, pustiæe se sotona iz tamnice svoje, **8** I iziæi æe da vara narode po sva èetiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojih je broj kao pijesak morski. **9** I iziðoše na širinu zemlje, i opkoliše oko svetiñeh, i grad ljubazni; i siðe oganj od Boga s neba, i pojede ih. **10** I ñavo koji ih varаш bi baèen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok; i biæe muæeni dan i noæe va vijek vijeka. (aiõn g165, Limnë Pyr g3041 g4442) **11** I vidjeh veliki bijel prijestol, i onoga što sjeðaše na njemu, od èijega lica bježaše nebo i zemlja, i mjesta im se ne naðe. **12** I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvorile; i druga se knjiga otvorila, koja je knjiga života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojima. **13** I more dade svoje mrtvace, i smrt i pakao dadoše svoje mrtvace; i sud primiše po djelima svojima. (Hadës g86) **14** I smrt i pakao baèeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt. (Hadës g86, Limnë Pyr g3041 g4442) **15** I ko se ne naðe napisan u knjizi života, baèen bi u jezero ognjeno. (Limnë Pyr g3041 g4442)

21 I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja proðoše, i mora više nema. **2** I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta ukrašena mužu svojemu. **3** I èuh glas veliki s neba gdje govoril: evo skinije Božije među ljudima, i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov. **4** I Bog æe otrti svaku suzu od oèiju njihovih, i smrti neæee biti više, ni plaæa, ni vike, ni bolesti neæee biti više; jer prvo proðe. **5** I reèe onaj što sjeðaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reèe mi: napiši, jer su ove rijeèi istinite i vjerne. **6** I reèe mi: svrši se. Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak. Ja æeu žednomu

dati iz izvora vode žive zabadava. **7** Koji pobijedi, dobiæe sve, i biæeu mu Bog, i on æe biti moj sin. **8** A strašljivima i nevjernima i poganim i krvnicima, i kurvarima, i vraèarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga. (Limnë Pyr g3041 g4442) **9** I doðe k meni jedan od sedam anđela koji imahu sedam èasa napunjenejih sedam zala pošljednjijeh, i reèe mi govoreæi: hodi da ti pokažem nevjestu, jagnjetovu ženu. **10** I odvede me u duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jerusalim, gdje silazi s neba od Boga, **11** I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svjetli, **12** I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest anđela, i imena napisana, koja su imena dvanaest koljena Izraelijevih. **13** Od istoka vrata troja, i od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja. **14** I zid gradske imaju dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovih. **15** I onaj što govoraše sa mnom, imaju trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove. **16** I grad na èetiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potkališta: dužina i širina i visina jednaka je. **17** I razmjeri zid njegov na sto i èetrdeset i èetiri lakta, po mjeri èovjeèejoj, koja je anđelova. **18** I bješe graða zida njegova jaspis, i grad zlato èisto, kao èisto staklo. **19** I temelji zidova gradskih bijahu ukrašeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi sapfir, treæi halkidon, èetvrti smaragd, **20** Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrisospras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist. **21** I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato èisto, kao staklo presvjetlio. **22** I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod Bog svedržitelj, i jagnje. **23** I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvjetiti, i žižak je njegov jagnje. **24** I narodi koji su spaseni hodiaæe u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijeæe slavu i èast svoju u njega. **25** I vrata njegova neæee se zatvorati danju, jer onđe noæi neæee biti. **26** I donijeæe slavu i èast neznabozaca u njega. **27** I neæee u njega uæi ništa pogano, i što èini mrzost i laž, nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta.

22 I pokaza mi èstu rijeku vode života, bistru kao kristal, koja izlažaše od prijestola Božijega i jagnjetova. **2** Nasred ulica njegovih i s obje strane rijeke drvo života, koje raða dvanaest rodova dajuæi svakoga mjeseca svoj rod; i lišæe od drveta bijaše za iscijeljivanje narodima. **3** I više

neæe biti nikakve prokletinje; i prijestol Božij i jagnjetov biæe u njemu; i sluge njegove posluživaæe ga, 4 I gledaæe lice njegovo, i ime njegovo biæe na èelima njihovima. 5 I noæi tamo neæe biti, i neæe potrebovati vidjela od žiska, ni vidjela sunèanoga, jer æe ih obasjavati Gospod Bog; i carovaæe va vijek vijeka. (aiðn g165) 6 I reèe mi: ovo su rijeèi vjerne i istinite, i Gospod Bog svetijeh proroka posla anđela svojega da pokaže slugama svojima šta æe biti skoro. 7 Evo æu doæi skoro: blago onome koji drži rijeèi proroštva knjige ove. 8 I ja Jovan vidjeh ovo i èuh; i kad èuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge anđela koji mi ovo pokaza. 9 I reèe mi: gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braæa twoja proroci i oni koji drže rijeèi knjige ove. Bogu se pokloni. 10 I reèe mi: ne zapeèaæavaj rijeèi proroštva knjige ove; jer je vrijeme blizu. 11 Ko èini nepravdu, neka èini još nepravdu; i ko je pogan, neka se još pogani; i ko je pravedan, neka još èini pravdu; i ko je svet, neka se još sveti. 12 I evo æu doæi skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem. 13 Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, prvi i pošljednji. 14 Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na drvo života, i da uđu na vrata u grad. 15 A napolju su psi i vraèari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i èini laž. 16 Ja Isus poslah anđela svojega da vam ovo posvjedoèi u crkvama. Ja sam korijen i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica. 17 I Duh i nevjeta govore: doði. I koji èuje neka govori: doði. I ko je žedan neka doðe, i ko hoæe neka uzme vodu života zabadava. 18 Jer svjedoèim svakome koji èuje rijeèi proroštva knjige ove; ako ko dometne ovome, Bog æe nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj; 19 I ako ko oduzme od rijeèi knjige proroštva ovoga, Bog æe oduzetи njegov dijel od knjige života, i od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj. 20 Govori onaj koji svjedoèi ovo: da, doæi æu skoro! Amin. Da, doði, Gospode Isuse. 21 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjeta ukrašena mužu svojemu. I èuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božje među ljudima,

i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov.

Apokalipsa 21:2-3

Vodič za Čitaocu

Srpski at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Rečnik

Srpski at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Rečnik +

AionianBible.org/Bibles/Serbian---Karadzic-Danicic-Latin-Script/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luki 8:31
Rimljanima 10:7
Apokalipsa 9:1
Apokalipsa 9:2
Apokalipsa 9:11
Apokalipsa 11:7
Apokalipsa 17:8
Apokalipsa 20:1
Apokalipsa 20:3

Dela apostolska 3:21
Dela apostolska 15:18
Rimljanima 1:25
Rimljanima 9:5
Rimljanima 11:36
Rimljanima 12:2
Rimljanima 16:27
1 Korinæanima 1:20
1 Korinæanima 2:6
1 Korinæanima 2:7
1 Korinæanima 2:8
1 Korinæanima 3:18
1 Korinæanima 8:13
1 Korinæanima 10:11
2 Korinæanima 4:4
2 Korinæanima 9:9
2 Korinæanima 11:31
Galaæanima 1:4
Galaæanima 1:5
Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

1 Petrova 1:25
1 Petrova 4:11
1 Petrova 5:11
2 Petrova 3:18
1 Jovanova 2:17
2 Jovanova 1:2
Judina 1:13
Judina 1:25
Apokalipsa 1:6
Apokalipsa 1:18
Apokalipsa 4:9
Apokalipsa 4:10
Apokalipsa 5:13
Apokalipsa 7:12
Apokalipsa 10:6
Apokalipsa 11:15
Apokalipsa 14:11
Apokalipsa 15:7
Apokalipsa 19:3
Apokalipsa 20:10
Apokalipsa 22:5

aïdios

Rimljanima 1:20
Judina 1:6

aiōn

Mateju 12:32
Mateju 13:22
Mateju 13:39
Mateju 13:40
Mateju 13:49
Mateju 21:19
Mateju 24:3
Mateju 28:20
Marku 3:29
Marku 4:19
Marku 10:30
Marku 11:14
Luki 1:33
Luki 1:55
Luki 1:70
Luki 16:8
Luki 18:30
Luki 20:34
Luki 20:35
Jovanu 4:14
Jovanu 6:51
Jovanu 6:58
Jovanu 8:35
Jovanu 8:51
Jovanu 8:52
Jovanu 9:32
Jovanu 10:28
Jovanu 11:26
Jovanu 12:34
Jovanu 13:8
Jovanu 14:16

Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

aiōnios

Mateju 18:8
Mateju 19:16
Mateju 19:29
Mateju 25:41
Mateju 25:46
Marku 3:29
Marku 10:17
Marku 10:30
Luki 10:25
Luki 16:9
Luki 18:18
Luki 18:30
Jovanu 3:15
Jovanu 3:16
Jovanu 3:36
Jovanu 4:14
Jovanu 4:36
Jovanu 5:24
Jovanu 5:39
Jovanu 6:27
Jovanu 6:40
Jovanu 6:47
Jovanu 6:54
Jovanu 6:68

Jovanu 10:28
Jovanu 12:25
Jovanu 12:50
Jovanu 17:2
Jovanu 17:3
Dela apostolska 13:46
Dela apostolska 13:48
Rimljanima 2:7
Rimljanima 5:21
Rimljanima 6:22
Rimljanima 6:23
Rimljanima 16:25
Rimljanima 16:26
2 Korinæanima 4:17
2 Korinæanima 4:18
2 Korinæanima 5:1
Galaæanima 6:8
2 Solunjanima 1:9
2 Solunjanima 2:16
1 Timoteju 1:16
1 Timoteju 6:12
1 Timoteju 6:16
2 Timoteju 1:9
2 Timoteju 2:10
Titu 1:2
Titu 3:7
Filemonu 1:15
Jevrejima 5:9
Jevrejima 6:2
Jevrejima 9:12
Jevrejima 9:14
Jevrejima 9:15
Jevrejima 13:20
1 Petrova 5:10
2 Petrova 1:11
1 Jovanova 1:2
1 Jovanova 2:25
1 Jovanova 3:15
1 Jovanova 5:11
1 Jovanova 5:13
1 Jovanova 5:20
Judina 1:7
Judina 1:21
Apokalipsa 14:6

eleēsē

Rimljanima 11:32

Geenna

Mateju 5:22
Mateju 5:29
Mateju 5:30
Mateju 10:28
Mateju 18:9
Mateju 23:15
Mateju 23:33
Marku 9:43

Marku 9:45
Marku 9:47
Luki 12:5
Jakovljeva 3:6
Hadēs
Mateju 11:23
Mateju 16:18
Luki 10:15
Luki 16:23
Dela apostolska 2:27
Dela apostolska 2:31
1 Korinæanima 15:55
Apokalipsa 1:18
Apokalipsa 6:8
Apokalipsa 20:13
Apokalipsa 20:14

Limnē Pyr
Apokalipsa 19:20
Apokalipsa 20:10
Apokalipsa 20:14
Apokalipsa 20:15
Apokalipsa 21:8

Sheol
Postanak 37:35
Postanak 42:38
Postanak 44:29
Postanak 44:31
Brojevi 16:30
Brojevi 16:33
Ponovljeni Zakon 32:22
1 Samuelova 2:6
2 Samuelova 22:6
1 Kraljevima 2:6
1 Kraljevima 2:9
Jov 7:9
Jov 11:8
Jov 14:13
Jov 17:13
Jov 17:16
Jov 21:13
Jov 24:19
Jov 26:6

Psalmi 6:5
Psalmi 9:17
Psalmi 16:10
Psalmi 18:5
Psalmi 30:3
Psalmi 31:17
Psalmi 49:14
Psalmi 49:15
Psalmi 55:15
Psalmi 86:13
Psalmi 88:3
Psalmi 89:48

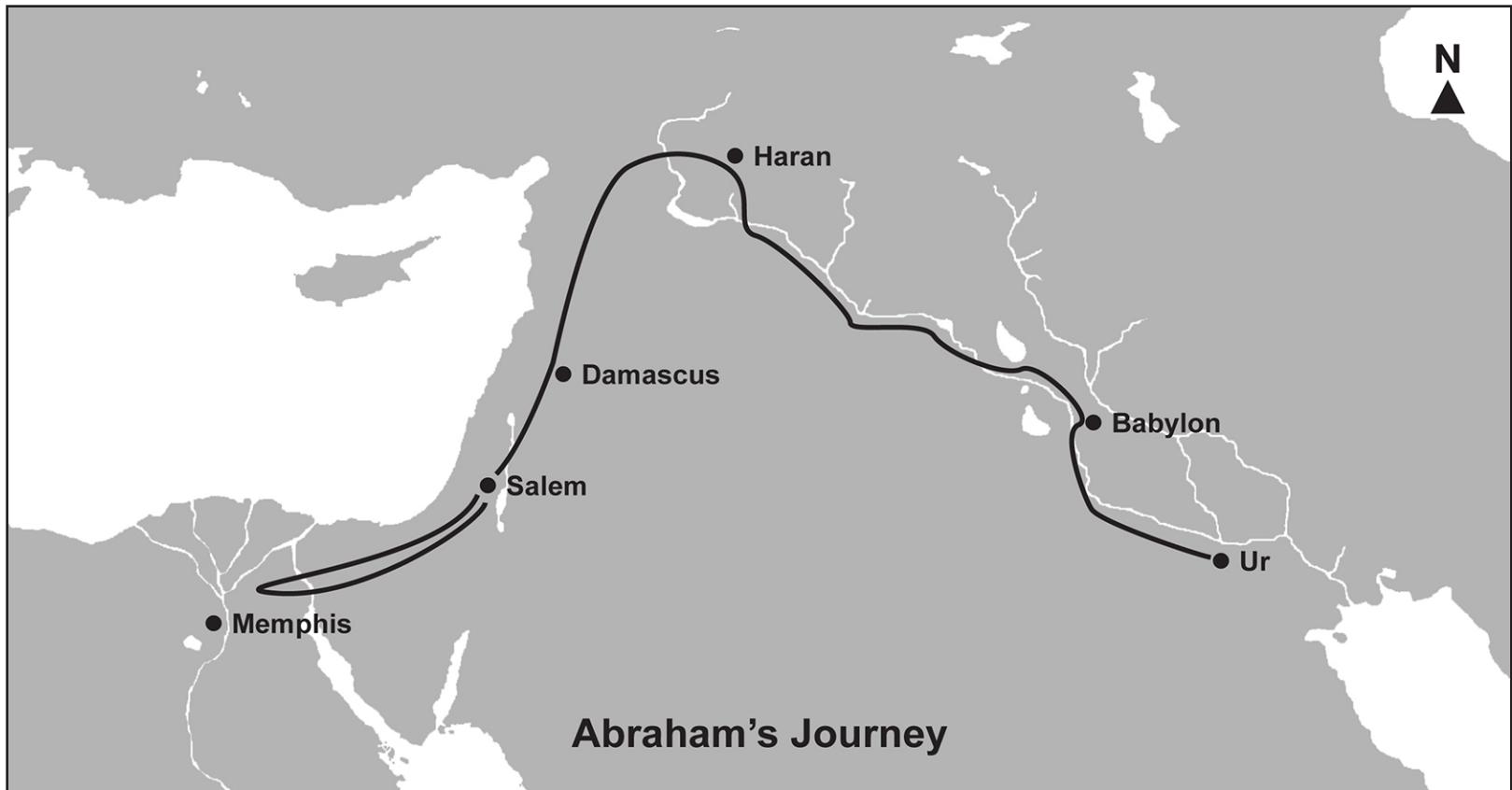
Psalmi 116:3
Psalmi 139:8
Psalmi 141:7
Poslovice 1:12
Poslovice 5:5
Poslovice 7:27
Poslovice 9:18
Poslovice 15:11
Poslovice 15:24
Poslovice 23:14
Poslovice 27:20
Poslovice 30:16
Propovednik 9:10
Pesma nad pesmama 8:6
Isaija 5:14
Isaija 7:11
Isaija 14:9
Isaija 14:11
Isaija 14:15
Isaija 28:15
Isaija 28:18
Isaija 38:10
Isaija 38:18
Isaija 57:9
Jezekilj 31:15
Jezekilj 31:16
Jezekilj 31:17
Jezekilj 32:21
Jezekilj 32:27
Osija 13:14
Amos 9:2
Jona 2:2
Avakum 2:5

Tartaroō

2 Petrova 2:4

Questioned

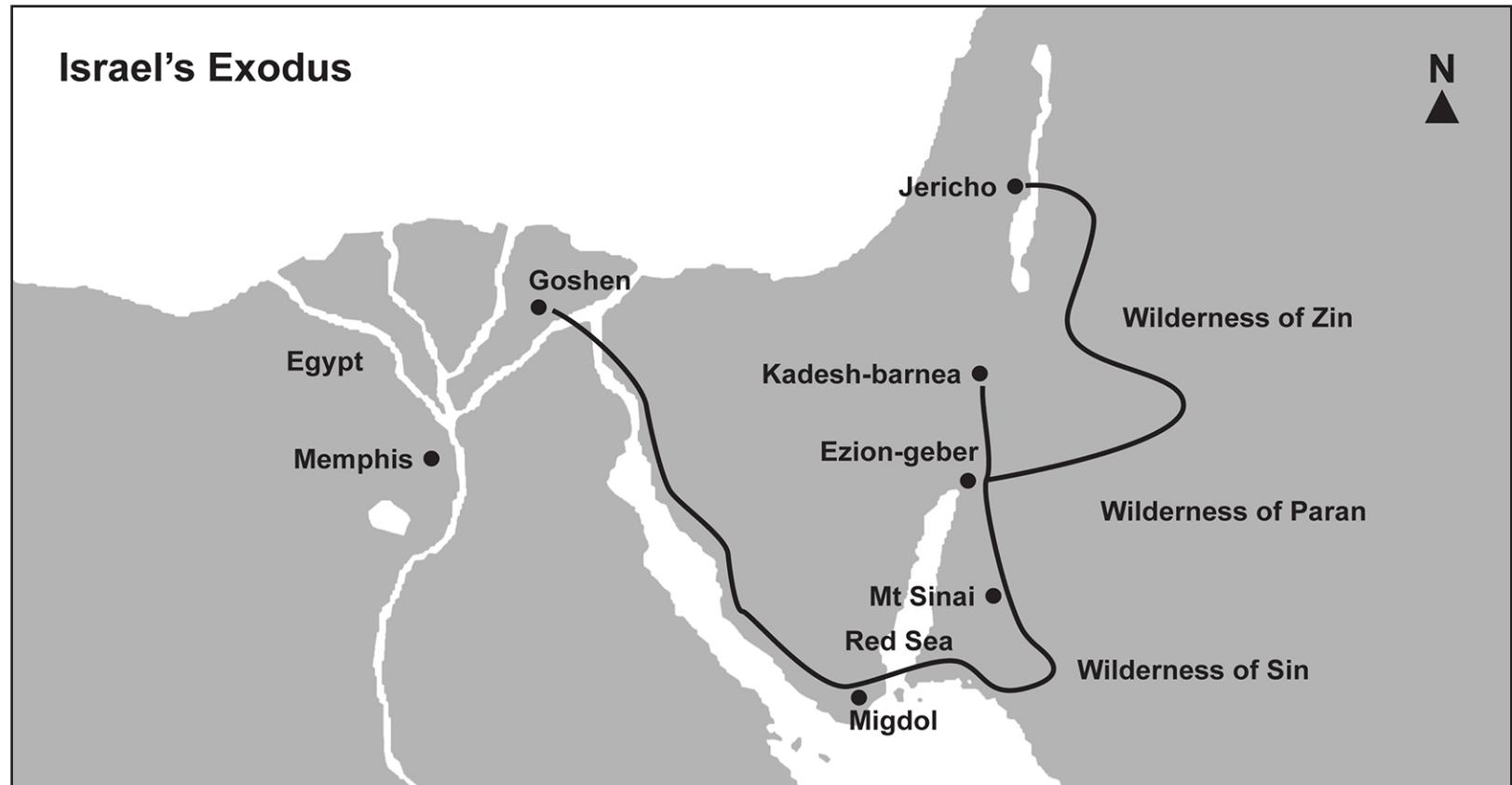
2 Petrova 2:17

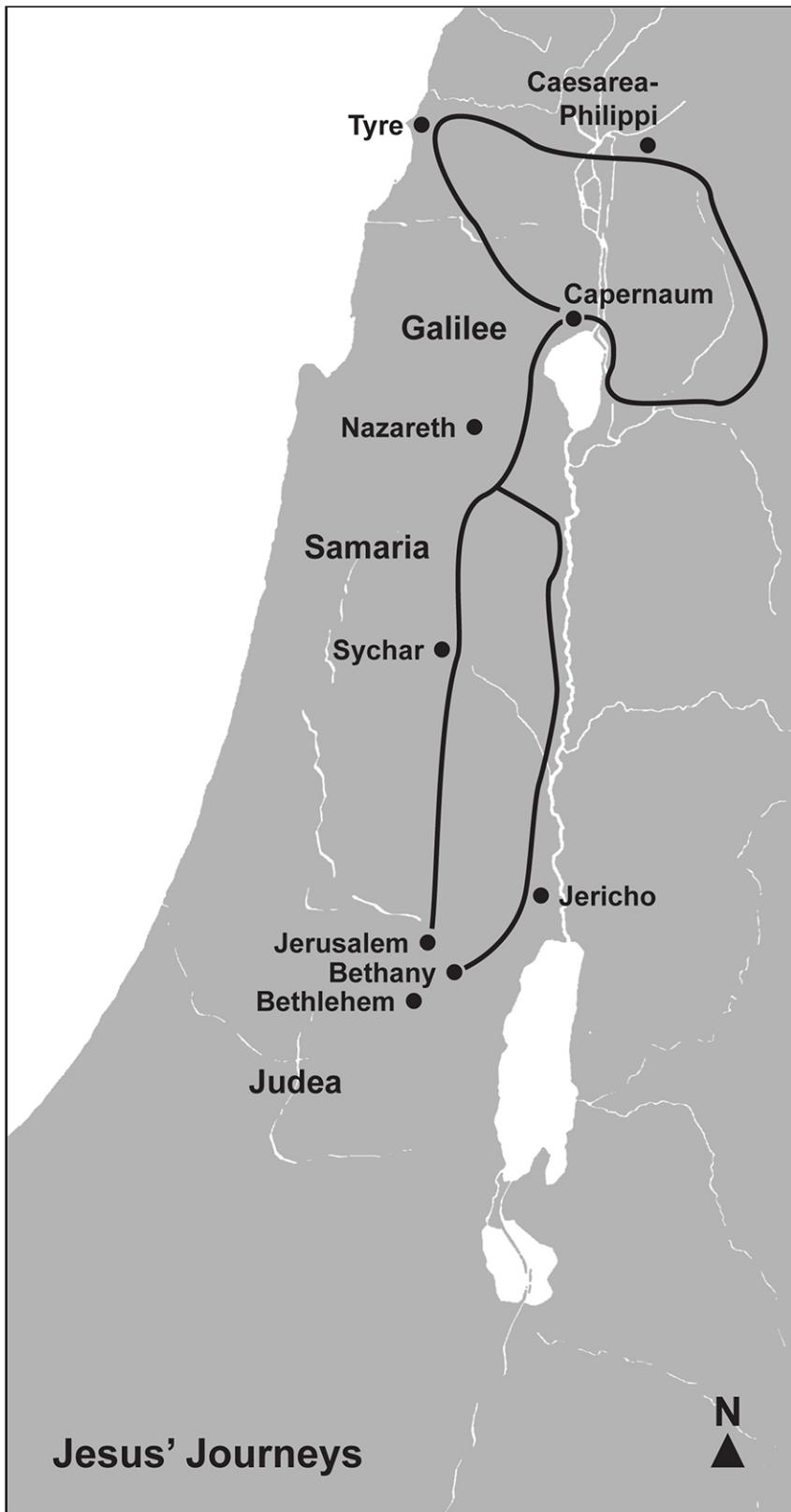
Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe u zemlju koju šeaše da primi u našljedstvo, i iziđe ne znajući kuda ide. - Jevrejima 11:8

Israel's Exodus

N

A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistejskoj, ako i bješe kraæi, jer Bog reèe: da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir. - Izlazak 13:17

Jer sin èovjeèej nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u okup za mnoge. - Marku 10:45

N

Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, - Rimljanima 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3 Mankind is created in God's image, male and female He created us					
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19 Sin entered the world through Adam and then death through sin					
When are we? ▼								
Where are we?			Innocence		Fallen			Glory
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age
								New Heavens and Earth
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
		Son			John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth Luke 16:22 Blessed in Paradise Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command	Genesis 1:1 No Creation No people	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth			Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise			
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment			
	Angels	Holy			Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command			
		Imprisoned	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus	Revelation 20:13 Thalaasa Revelation 19:20 Lake of Fire Revelation 20:2 Abyss		
		Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			
		First Beast						
		False Prophet						
		Satan						
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7 For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all					

Sudbina

Srpski at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament Sheol and New Testament Hadēs, 2) Geenna, 3) Tartaroō, 4) Abyssos, 5) Limnē Pyr, 6) Paradise, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail,*" Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid,*" because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you,*" John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

World Nations

Idite dakle i nauèite sve narode krsteæi ih va ime oca i sina i svetoga Duha, - Mateju 28:19